Opoademia

GUIA D'ESTUDI COMPLETA

Administratiu/va - Ajuntament de Salt

Ajuntament de Salt

Grup C1 · 40 temes amb apunts explicats

2400 preguntes d'examen disponibles

Material original, redactat per Opoademia

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

AVÍS LEGAL

Drets d'autor i condicions d'ús

© 2026 Opoademia. Tots els drets reservats.

Aquest document i tot el seu contingut (textos, estructura, esquemes, exemples i disseny) són propietat exclusiva d'Opoademia (opoademia.com) i estan protegits per la legislació espanyola i internacional sobre propietat intel·lectual, en particular pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de propietat intel·lectual.

Queda **rigorosament prohibida**, sense l'autorització escrita i expressa d'Opoademia, qualsevol forma de **reproducció, còpia, distribució, comunicació pública, transformació, lloguer, préstec, posada a disposició, revenda o explotació comercial**, total o parcial, d'aquest document, per qualsevol mitjà o procediment, electrònic o mecànic, inclosos la fotocòpia, l'escaneig i la publicació a internet.

Aquest material es lliura per a **l'ús personal, privat i intransferible** de la persona usuària que l'ha obtingut legítimament a través d'Opoademia. La seva cessió, difusió, compartició o venda a tercers en vulnera els drets d'autor.

L'incompliment d'aquestes condicions podrà donar lloc a les **responsabilitats civils i penals** corresponents, entre d'altres les previstes als articles 270 i següents del Codi penal.

Aquest material té finalitat exclusivament formativa i de suport a l'estudi. No és un document oficial i no substitueix les fonts oficials de cada convocatòria (DOGC, BOE i bases de la convocatòria), que sempre prevalen. Opoademia procura mantenir el contingut actualitzat, però no garanteix que estigui lliure d'errors ni que reflecteixi els darrers canvis normatius.

Per a autoritzacions, llicències o consultes: opoademia.com

CONTINGUTS

Índex

		PÀG.
1.	Tema 1. La Constitució Espanyola de 1978. Estructura i principis Generals. Drets i deures fonamentals.	6
2.	Tema 2. L'organització territorial de l'Estat: Administració central, autonòmica i local.	28
3.	Tema 3. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La Generalitat de Catalunya i els seus òrgans de govern.	48
4.	Tema 4. El Municipi (I). Concepte i elements. El terme municipal. Legislació bàsica i legislació autonòmica. La població municipal. El Padró d'habitants. L'estatut dels veïns. Drets dels estrangers.	70
5.	Tema 5. El Municipi (II). L'organització municipal. Òrgans necessaris i òrgans complementaris. Els grups polítics. Les competències municipals: sistema de determinació. Competències pròpies, impròpies i delegades. Els serveis mínims. La reserva de serveis.	98
6.	Tema 6. L'Administració institucional. Els organismes públics. Els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials. Les societats mercantils.	126
7.	Tema 7. Les fonts del Dret Administratiu. El Reglament: titularitat de la potestat reglamentària. Àmbit material del Reglament. El procediment d'elaboració dels reglaments. Eficàcia del reglament. Control dels reglaments il·legals i efectes de la seva anul·lació.	148
8.	Tema 8. La relació jurídic administrativa. Les persones jurídiques públiques: classes. Capacitat de les persones públiques. L'administrat: concepte i classes. La capacitat dels administrats i les seves causes modificatives. Les situacions jurídiques de l'administrat; drets subjectius i interessos legítims.	178
9.	Tema 9. L'acte administratiu (I). Concepte. Elements. Classes. Requisits: la motivació i forma.	200
10.	Tema 10. L'acte administratiu (II). La validesa de l'acte administratiu. Supòsits de nul·litat de ple dret i anul·labilitat. El principi de conservació de l'acte administratiu. La revisió d'actes i disposicions per la pròpia Administració: supòsits. L'acció de nul·litat, procediment, límits. La declaració de lesivitat. La revocació d'actes. La rectificació d'errors materials o de fet.	221
11.	Tema 11. L'acte administratiu (III). L'eficàcia dels actes administratius: el principi d'autotutela declarativa. Condicions. La notificació: contingut, termini i pràctica. La notificació defectuosa. La publicació. L'aprovació per altra Administració. La demora i retroactivitat de l'eficàcia.	240
12.	Tema 12. El procediment administratiu (I). Disposicions generals sobre els	261

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediments administratius i normes reguladores dels diferents procediments. Classes d'interessats en el procediment. Drets dels administrats.

13. Tema 13. El procediment administratiu (II). La iniciació del procediment: classes, esmena i millora de sol·licituds. Presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions. **288**

14. Tema 14. El procediment administratiu (III). Els registres administratius. Termes i terminis: còmput, ampliació i tramitació d'urgència. La Instrucció del procediment: intervenció dels interessats, prova i informes. **309**

15. Tema 15. El procediment administratiu (IV). Acabament del procediment. L'obligació de resoldre. Contingut de la resolució expressa: principis de congruència i de no agreujament de la situació inicial. L'acabament convencional. La manca de resolució expressa: el règim del silenci administratiu. El desistiment i la renúncia. La caducitat. **331**

16. Tema 16. Els recursos administratius. Principis generals. Actes susceptibles de recurs administratiu. Regles generals de tramitació dels recursos administratius. Classes de recursos administratius. Les reclamacions econòmic administratives. **355**

17. Tema 17. Les relacions interadministratives. Principis. Col·laboració, cooperació i coordinació. Convenis. La substitució i la dissolució de Corporacions locals. Impugnació dels actes i acords locals i l'exercici d'accions. **379**

18. Tema 18. L'activitat de les administracions públiques (I). Tipologia d'activitats. L'activitat de policia o d'intervenció. Els mitjans d'intervenció. L'autorització administrativa. Les llicències i autoritzacions administratives: les seves classes. La comunicació prèvia i les declaracions responsables. **405**

19. Tema 19. L'activitat de les administracions públiques (II). L'activitat de foment. Tipologia i tècniques. La subvenció. Activitat subvencional de les Administracions Públiques. Procediments de concessió i gestió de les subvencions. Reintegrament de subvencions. **427**

20. Tema 20. L'activitat de les administracions públiques (III). L'activitat administrativa de prestació de serveis. La iniciativa econòmica pública i els serveis públics. El servei públic. Concepte. Els models de gestió dels serveis públics: gestió directa i gestió indirecta. El servei públic a les entitats locals. **449**

21. Tema 21. L'activitat de les administracions públiques (IV). La potestat sancionadora: concepte i significat. Principis de l'exercici de la potestat sancionadora. El procediment sancionador i les seves garanties. Mesures sancionadores administratives. **471**

22. Tema 22. Els contractes administratius (I). Règim jurídic dels contractes de les Administracions públiques: administratius típics, especials i privats. Requisits dels contractes. **493**

23. Tema 23. Els contractes administratius (II). L'Administració contractant: Ens inclosos i exclosos de l'àmbit de la Llei de Contractes; l'òrgan de contractació. El contractista: capacitat, solvència, prohibicions, classificació. **529**

24. Tema 24. Els contractes administratius (III). La selecció del contractista, actuacions prèvies a la contractació. Procediments, formes i criteris d'adjudicació. Garanties. **553**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Perfeccionament i formalització del contracte.

25. Tema 25. Els contractes administratius (IV). Execució i modificació dels contractes. Prerrogatives de l'Administració. La revisió de preus. Extinció del contracte. Classes de contractes administratius: contracte d'obres, de gestió de serveis públics i de subministraments. Altres contractes administratius típics. **588**

26. Tema 26. Text Refós de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Drets individuals i deures dels empleats públics. Codi de conducta. **616**

27. Tema 27. El personal al servei de les Corporacions Locals. Classes i règim jurídic. Plantilles i relacions de llocs de treball. **636**

28. Tema 28. Els sistemes de selecció de personal. Accés a la funció pública: Personal funcionari, personal laboral, personal temporal i interí. Òrgans de selecció Convocatòries i procediment selectiu. Provisió de llocs de treball: Formes de provisió. Adscripció definitiva i temporal. Promoció interna i carrera professional. Mobilitat i transferència. **661**

29. Tema 29. Els béns de les entitats locals. Regulació i classes. Béns de domini públic: concepte i règim d'utilització. Béns patrimonials. Els bens comunals. L'inventari. **688**

30. Tema 30. Obres, activitats i serveis. Obres locals. La ordenança municipal d'obres. Activitat d'intervenció: autoritzacions i llicències. Declaracions responsable i comunicacions prèvies d'obres. **711**

31. Tema 31. La Llei 18/2020, de facilitació de l'activitat econòmica. La Llei 20/2009, de prevenció i control ambiental. La Llei 11/2009, d'espectacles públics i activitats recreatives. El Decret 112/2010, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives. Les autoritzacions, llicències i comunicacions prèvies en matèria d'activitats. **736**

32. Tema 32. El pressupost General de les Entitats locals. Estructura pressupostària. Elaboració i aprovació: especial referència a les bases d'execució del Pressupost. La pròrroga del Pressupost. Les modificacions de crèdit: concepte, classes i tramitació. **772**

33. Tema 33. L'execució del pressupost de despeses i ingressos: les seves fases. Els pagaments a justificar. Les bestretes de caixa fixa. Les despeses de caràcter plurianual. La liquidació del Pressupost. Tramitació. El romanent de crèdit. El resultat pressupostari. El romanent de tresoreria. **799**

34. Tema 34. Les hisendes locals: classificació d'ingressos. Els impostos locals, taxes i contribucions especials. La potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària, les ordenances fiscals. **837**

35. Tema 35. Introducció a la comunicació. La comunicació humana. El llenguatge com a mitjà de comunicació. Diferència entre informació i comunicació. Tipus de comunicació. Atenció al públic. Acollida i informació a l'administrat. Els serveis d'informació administrativa. Administració Electrònica. **866**

36. Tema 36. El tractament i gestió de la documentació. Recepció i registre de documents. **905**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Organització dels documents administratius. Arxiu de documents. Conservació i eliminació de documents electrònics. Certificació digital i signatura electrònica.

37. Tema 37. Ofimàtica: concepte i aplicacions. Full de càlcul. Gràfics. Sistemes de tractament de textos. Bases de dades i telemàtica. **935**

38. Tema 38. La transparència i dret d'accés a la informació pública. Publicitat activa. Procediment d'accés a la informació pública per part dels ciutadans. **980**

39. Tema 39. Principis de la protecció de dades de caràcter personal. Drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de les dades de caràcter personal. **1000**

40. Tema 40. Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i Llei orgànica 2/2024. Objecte i finalitats d'aquesta llei. Definicions i Principis d'actuació dels poders públics. Règim jurídic i mesures d'igualtat. **1022**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1

TEMA

Tema 1. La Constitució Espanyola de 1978. Estructura i principis Generals. Drets i deures fonamentals.

Introducció: tot el que faràs en un expedient té permís (i límit) en aquest text

Comences l'oposició d'administratiu/va de l'Ajuntament de Salt estudiant la Constitució i potser et sembla que això queda molt lluny de la finestreta. No hi queda gens. Quan dones audiència a una persona abans de sancionar-la, quan li dius que una dada del padró no la pots facilitar, quan registres una instància i li poses termini de resposta, quan cobres una taxa o quan et presentes tu mateix/a a una plaça pública: en tots aquests moments estàs aplicant articles de la Constitució espanyola de 1978. Les lleis de procediment, la llei de bases de règim local i les ordenances municipals només la desenvolupen.

La Constitució és la **norma suprema**: cap llei, cap decret, cap reglament i cap ordenança municipal la pot contradir; si ho fa, es pot anul·lar. Per això aquest és el tema 1 de gairebé tots els temaris d'administració pública, i per això surt tant a l'examen. La bona notícia és que no et demanaran recitar articles sencers. Et demanaran dues coses molt concretes: **on és cada cosa** (quin títol, quin capítol, quin article) i **quins números hi ha** (72 hores, 169 articles, 3/5, 2/3, 15 dies, 18 anys). Si domines el mapa i les xifres, el tema cau sol.

L'enunciat que has de cobrir té tres blocs: **la Constitució de 1978** (què és, d'on surt, quines característiques té i com s'ha reformat), la seva **estructura i els principis generals** (el títol preliminar i els principis que ordenen tot l'ordenament i tota l'Administració) i els **drets i deures fonamentals** (el títol I sencer, amb les seves garanties). I com que la plaça és d'un ajuntament **català**, a cada bloc et diré com hi encaixa la normativa catalana: l'Estatut d'autonomia de 2006, el Síndic de Greuges, la Llei 19/2014 de transparència o la Llei 26/2010 de règim jurídic de les administracions catalanes.

---

1. La Constitució espanyola de 1978

1.1. D'on surt: la Transició en quatre pinzellades

Després de la mort de Franco el **1975**, la Llei per a la reforma política (1976) va obrir la porta a unes eleccions democràtiques. Les **Corts elegides el 15 de juny de 1977** van assumir funcions constituents: no eren, formalment, una assemblea constituent, però van redactar el text. La ponència constitucional la van formar **set diputats**, els anomenats "pares de la Constitució", d'orientacions polítiques molt diferents. D'aquí ve una de les característiques del text: és una **constitució de consens**, plena de fórmules obertes perquè hi cabessin sensibilitats oposades.

Aquesta ambigüitat volguda explica moltes coses que trobaràs després. Per exemple: la Constitució diu que hi haurà municipis, províncies i comunitats autònomes, però **no fixa quines** ni quantes; deixa que el mapa es construeixi després. O reconeix "el dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions" sense dir quines són nacionalitats i quines regions.

1.2. Les dates que has de saber de memòria

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fita	Data
Aprovació pel **Congrés i pel Senat** (sessions plenàries)	**31 d'octubre de 1978**
Referèndum de ratificació pel poble espanyol	**6 de desembre de 1978**
Sanció pel Rei davant les Corts	**27 de desembre de 1978**
Publicació al BOE i entrada en vigor	**29 de desembre de 1978**

Truc. El 6 de desembre és festiu perquè és el dia del **referèndum**, no el dia de l'entrada en vigor. I ull amb un parany clàssic: la Constitució **va entrar en vigor el mateix dia de la publicació al BOE**, no als vint dies com les lleis ordinàries (ho diu la seva pròpia disposició final). Si a l'examen veus "entra en vigor el 18 de gener de 1979", és fals.

1.3. Característiques: com és aquesta Constitució

- **Escrita i codificada**: tot en un sol document (a diferència de la britànica, que és consuetudinària).
- **Norma suprema i directament aplicable**: l'**art. 9.1** diu que "els ciutadans i els poders públics estan subjectes a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic". No és una declaració d'intencions: és dret vigent que un jutge pot aplicar.
- **Rígida**: reformar-la exigeix un **procediment agreujat**, més exigent que aprovar una llei (títol X). No es pot canviar amb una majoria simple d'un dia.
- **Extensa**: **169 articles**, una de les més llargues del nostre entorn.
- **Consensuada i, per això, oberta**: fixa el marc i deixa marge al legislador ordinari. Els juristes en diuen "constitució inacabada" o "desconstitucionalització" de certes matèries (l'organització territorial n'és l'exemple estrella).
- **Derivada i popular**: la va ratificar el poble en referèndum; l'**art. 1.2** diu que la sobirania nacional resideix en el poble espanyol.
- **Monàrquica i parlamentària** en la forma política (art. 1.3) i **social i democràtica de dret** en el contingut (art. 1.1).

1.4. Què vol dir "norma suprema" a la teva feina

La supremacia es tradueix en tres mecanismes molt pràctics:

1. **Jerarquia normativa** (art. 9.3): Constitució -> lleis i normes amb rang de llei (llei orgànica, llei ordinària, decret llei, decret legislatiu) -> reglaments (reials decrets, decrets, ordres, **ordenances i reglaments municipals**). Una ordenança fiscal de qualsevol ajuntament no pot vulnerar una llei, i cap de les dues pot vulnerar la Constitució.
2. **Control de constitucionalitat**: el **Tribunal Constitucional** pot anul·lar lleis contràries a la Constitució (recurs i qüestió d'inconstitucionalitat). Els reglaments il·legals, en canvi, els anul·la la jurisdicció **contenciosa administrativa**.
3. **Interpretació conforme**: totes les normes s'han d'interpretar d'acord amb la Constitució. Quan tinguis un dubte sobre com aplicar un article de la Llei 39/2015, la resposta acostuma a ser la que millor respecta els drets constitucionals de la persona interessada.

A la pràctica. Si l'Ajuntament aprova una ordenança que, per exemple, prohibís reunir-se en un espai públic sense autorització prèvia, seria atacable: l'art. 21 CE diu que el dret de reunió **no necessita autorització prèvia**. Aquest és el sostre que no es pot foradar per ordenança.

1.5. Les reformes: n'hi ha hagut QUATRE

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquest és el punt on la majoria de manuals van endarrerits. **La Constitució s'ha reformat quatre vegades**, sempre pel **procediment ordinari de l'art. 167** (cap d'elles ha tocat matèries del procediment agreujat):

Any	Article	Què va canviar	Referència
1992	**13.2**	Hi afegeix el **sufragi passiu** (poder ser elegit) dels estrangers a les eleccions municipals, per exigència del Tractat de Maastricht. Abans només tenien sufragi actiu (votar).	Reforma de 27 d'agost de 1992
2011	**135**	**Estabilitat pressupostària**: totes les administracions han d'adequar-s'hi i el pagament dels interessos i el capital del deute públic té **prioritat absoluta**.	Reforma de 27 de setembre de 2011
2024	**49**	Substitueix el llenguatge antic ("disminuïts físics, sensorials i psíquics") pel de **persones amb discapacitat**, amb un mandat d'autonomia, inclusió social i protecció reforçada.	Reforma de **15 de febrer de 2024** (BOE-A-2024-3099, de 17 de febrer)
2026	**69.3**	Desdobla la circumscripció electoral del Senat de manera que **Formentera esculli senador propi**.	Reforma de **19 de maig de 2026** (**BOE-A-2026-10881**)

> **Compte amb el parany.** Si un test et diu "la Constitució s'ha reformat dues vegades" o "tres vegades", és **fals**: en van **quatre**. I si et pregunten pel procediment, totes quatre han anat pel de l'**art. 167** (3/5 de cada cambra), no pel de l'art. 168.

Dues d'aquestes reformes et toquen la feina de ple. La de **1992** explica per què una persona d'un altre estat de la Unió Europea empadronada al municipi pot no només votar sinó **ser regidora**. I la de **2024** és el fonament constitucional actual de tota la feina d'accessibilitat: rampes, seu electrònica accessible, llenguatge clar als formularis.

---

2. L'estructura de la Constitució

2.1. Preàmbul, part dogmàtica i part orgànica

La Constitució té:

- Un **preàmbul**: text solemne d'obertura que declara la voluntat de la nació de garantir la convivència democràtica. **No té valor normatiu**: no es pot invocar sol davant d'un jutge per exigir res. Serveix com a criteri d'interpretació.
- Un **títol preliminar** (arts. 1 a 9) amb els principis bàsics.
- **Deu títols numerats** (I a X), arts. 10 a 169.
- Un bloc final de **disposicions**.

La doctrina divideix el text en dues parts:

- **Part dogmàtica**: on es diu quins valors i quins drets té la comunitat política. Comprèn el **títol preliminar** i el **títol I**. És, precisament, el que et demana aquest tema.
- **Part orgànica**: on es dissenyen les institucions i el repartiment del poder. Comprèn els **títols II a X**.

2.2. El mapa complet dels títols

Aprèn-te aquesta taula. És la pregunta més barata de tot el tema i cau contínuament.

| Títol | Articles | Contingut |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|---|
Preliminar	**1-9**	Principis generals de l'Estat
I	**10-55**	**Dels drets i deures fonamentals**
II	56-65	**La Corona**
III	66-96	**Les Corts Generals** (Congrés i Senat)
IV	97-107	**El Govern i l'Administració**
V	108-116	Relacions entre el Govern i les Corts Generals
VI	117-127	**El Poder Judicial**
VII	128-136	Economia i Hisenda
VIII	**137-158**	**Organització territorial de l'Estat** (municipis, províncies i CCAA)
IX	159-165	**El Tribunal Constitucional**
X	166-169	**La reforma constitucional**

I al final: **4 disposicions addicionals, 9 transitòries, 1 derogatòria i 1 final**.

> **Truc de memòria.** Les disposicions finals són el "**4-9-1-1**". I per als títols: el **II** sempre és la Corona, el **VI** sempre el Poder Judicial, el **VIII** sempre el territori (municipis inclosos: no hi ha cap títol específic de règim local) i el **IX** sempre el Tribunal Constitucional.

> **Parany habitual.** Si et pregunten "quin títol regula els municipis?", la resposta és el **VIII**, no cap altre. Els arts. 140, 141 i 142 (municipi, província i suficiència financera de les hisendes locals) són dins d'aquest títol VIII.

2.3. La reforma constitucional (títol X, arts. 166-169)

Encara que sigui a la punta del text, entra dins de "estructura" i cau molt. Hi ha **dos procediments**:

	Ordinari (art. 167)	**Agreujat (art. 168)**
Quan s'aplica	Per a la resta de reformes	Revisió **total**, o parcial que afecti el **títol preliminar**, la **secció 1a del capítol II del títol I (arts. 15-29)** o el **títol II (la Corona)**
Majoria	**3/5 de cada cambra**. Si no s'assoleix al Senat, hi ha una via de rescat: acord de la comissió mixta i aprovació per **2/3 del Congrés** sempre que el Senat ho hagi votat per **majoria absoluta**	**2/3 de cada cambra**
Dissolució de les Corts	No	**Sí, immediata**. Les noves Corts han de **ratificar** la decisió i aprovar el nou text per **2/3** de cada cambra
Referèndum	**Facultatiu**: se celebra si el demana **1/10 dels membres** de qualsevol de les dues cambres dins dels **15 dies** següents a l'aprovació	**Obligatori**

- **Art. 166 - Iniciativa**: correspon al **Govern**, al **Congrés**, al **Senat** i a les **assemblees legislatives de les comunitats autònomes** (per tant, també al Parlament de Catalunya). **No hi ha iniciativa legislativa popular** per reformar la Constitució: està expressament exclosa.
- **Art. 169 - Límit temporal**: **no es pot iniciar** una reforma en **temps de guerra** ni mentre estiguin declarats els estats d'**alarma, excepció o setge**.

> **La trampa preferida dels tribunals.** Els arts. **15 a 29** estan blindats pel procediment agreujat; l'**art. 14 (igualtat)** i els arts. **30 a 38 no hi estan**. És a dir: la igualtat de l'art. 14 té recurs d'empara però **no** té la protecció reforçada de reforma. Són dues coses diferents i les barregen sovint.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. Els principis generals: el títol preliminar (arts. 1 a 9)

Aquests nou articles són l'esquelet de tot l'Estat. Val la pena saber-los pràcticament de memòria.

3.1. Article 1: la definició de l'Estat

- **Art. 1.1** - "Espanya es constitueix en un **Estat social i democràtic de dret**, que propugna com a **valors superiors** del seu ordenament jurídic la **llibertat**, la **justícia**, la **igualtat** i el **pluralisme polític**."
- **Art. 1.2** - "La **sobirania nacional** resideix en el **poble espanyol**, del qual emanen els poders de l'Estat."
- **Art. 1.3** - "La forma política de l'Estat espanyol és la **Monarquia parlamentària**."

Desglossem la fórmula de l'1.1, perquè cada paraula hi pinta alguna cosa:

Element	Què vol dir	On es veu
Estat **de dret**	Tothom està sotmès a la llei, també l'Administració. Hi ha divisió de poders i control judicial	Arts. 9.1, 9.3, 103.1, 106.1
Estat **democràtic**	El poder ve del poble, hi ha eleccions, pluralisme i participació	Arts. 1.2, 6, 23
Estat **social**	L'Estat no només deixa fer: ha d'intervenir per fer efectius els drets (sanitat, educació, serveis socials, habitatge)	Arts. 9.2, 39-52

No barregis llistes. Els **valors superiors** són **quatre** i són a l'**art. 1.1**. Els **principis** garantits són **set** i són a l'**art. 9.3**. És l'error més repetit de tota l'oposició.

3.2. Articles 2 a 8: els altres principis estructurals

- **Art. 2 - Unitat, autonomia i solidaritat.** "La Constitució es fonamenta en la **unitat indissoluble de la Nació espanyola**, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, i **reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions** que la integren i la **solidaritat** entre totes elles." És l'article que fa possible que existeixi la Generalitat de Catalunya i, en darrera instància, l'article que dona sentit a l'autonomia local del títol VIII.
- **Art. 3 - Llengües.** El **castellà** és la llengua espanyola oficial de l'Estat: tots els espanyols tenen el **deure de conèixer-la** i el **dret d'usar-la**. Les **altres llengües espanyoles** seran **també oficials** a les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts. I la **riquesa de les diferents modalitats lingüístiques** és un patrimoni cultural objecte d'especial respecte i protecció.
- **Art. 4 - Bandera.** La d'Espanya; els estatuts poden reconèixer banderes i ensenyes pròpies de les comunitats autònomes, que s'utilitzen al costat de la d'Espanya.
- **Art. 5 - Capital.** La **vila de Madrid**.
- **Art. 6 - Partits polítics.** Expressen el pluralisme polític, concorren a la formació i manifestació de la voluntat popular i són instrument fonamental per a la participació política. La seva **estructura interna i funcionament han de ser democràtics**.
- **Art. 7 - Sindicats i associacions empresarials.** Defensen i promouen els interessos econòmics i socials que els són propis; també amb estructura i funcionament democràtics.
- **Art. 8 - Forces Armades.** Garanteixen la sobirania i independència d'Espanya, la seva integritat territorial i l'ordenament constitucional.

Ancoratge català. L'**art. 3 CE** és la porta per on entra tota la normativa lingüística que t'afecta cada dia: l'**Estatut d'autonomia de 2006 (art. 6)** declara el **català llengua pròpia** de Catalunya i llengua d'ús normal i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

preferent de les administracions públiques catalanes, i llengua oficial juntament amb el castellà (i l'occità, aranès a l'Aran, també oficial). La **Llei 1/1998, de política lingüística** en concreta l'ús. Per això a l'Ajuntament de Salt es treballa i es redacten els documents en català, i alhora la persona interessada té dret a ser atesa i a rebre resposta en la llengua oficial que triï.

3.3. Article 9: subjecció, igualtat material i els set principis

- **Art. 9.1** - "Els **ciutadans i els poders públics** estan subjectes a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic." Fixa't que hi diu també els poders públics: l'Ajuntament no està per damunt de la llei, hi està sotmès.
- **Art. 9.2** - Correspon als poders públics **promoure** les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups siguin **reals i efectives**, **remoure els obstacles** que n'impedeixin o dificultin la plenitud i **facilitar la participació** de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. És la **igualtat material** (no només formal), i és el fonament constitucional dels **plans d'igualtat**, de les mesures d'acció positiva i de les reserves de places per a persones amb discapacitat a les oposicions.
- **Art. 9.3** - La Constitució **garanteix** set principis:

Principi	En cristià	On el veuràs
Legalitat	L'Administració només pot fer allò que la norma li permet	Tot expedient necessita cobertura legal
Jerarquia normativa	Una ordenança no pot contradir una llei	Ordenances fiscals, reglaments municipals
Publicitat de les normes	Si no s'ha publicat (BOE, DOGC, BOP), no obliga ningú	Publicació d'ordenances i pressupostos
Irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals	No et poden multar avui per una cosa que ahir no era infracció	Potestat sancionadora local
Seguretat jurídica	La persona ha de poder saber a què atenir-se	Terminis, silenci, criteris estables
Responsabilitat dels poders públics	Si l'Administració et causa un dany, respon	Responsabilitat patrimonial
Interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics	Prohibit decidir "perquè sí": cal motivar	Motivació dels actes administratius

Recita-ho fins que et surti sol: legalitat, jerarquia, publicitat, irretroactivitat, seguretat, responsabilitat, arbitrarietat. Els tests demanen tant **quants** són (set) com **la llista**, i sovint hi cola un intrús ("publicitat dels **actes**" en lloc de "publicitat de les **normes**", o "irretroactivitat de **totes** les normes" en lloc de només les sancionadores desfavorables o restrictives).

3.4. Els principis que regeixen l'Administració (arts. 103 a 106)

Aquests no són del títol preliminar, però són "principis generals" en el sentit que et demana l'enunciat, i són els teus principis: els que regulen com ha d'actuar l'Administració on treballaràs.

- **Art. 103.1** - L'Administració pública **serveix amb objectivitat els interessos generals** i actua d'acord amb els principis d'**eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació**, amb **submissió plena a la llei i al dret**.
- **Art. 103.3** - La llei regula l'**estatut dels funcionaris públics**, l'accés a la funció pública **d'acord amb els principis de mèrit i capacitat**, el sistema d'incompatibilitats i les garanties per a la **imparcialitat** en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'exercici de les seves funcions.

- **Art. 105** - La llei regularà: **a)** l'**audiència** dels ciutadans en l'elaboració de les disposicions administratives que els afectin; **b)** l'**accés dels ciutadans als arxius i registres administratius** (excepte seguretat i defensa de l'Estat, investigació de delictes i intimitat de les persones); **c)** el **procediment** a través del qual s'han de produir els actes administratius, **garantint l'audiència de la persona interessada**.
- **Art. 106.1** - Els **tribunals controlen** la potestat reglamentària i la legalitat de l'actuació administrativa. **Art. 106.2** - Els particulars tenen dret a ser **indemnitzats** per tota lesió que pateixin en els seus béns i drets a conseqüència del **funcionament dels serveis públics**, en els termes que estableixi la llei.

Aquest bloc és or per a l'examen i per a la feina. L'art. 105.b) és l'avantpassat directe de la **Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern de Catalunya** i de la Llei estatal 19/2013. L'art. 105.c) és l'origen del tràmit d'**audiència** de la Llei 39/2015. L'art. 106.2 és l'origen de la **responsabilitat patrimonial**. I els arts. 23.2 + 103.3 junts són el fonament de la teva pròpia oposició: **igualtat, mèrit, capacitat i publicitat**.

3.5. Els principis territorials i el paper del municipi

- **Art. 137** - "L'Estat s'organitza territorialment en **municipis**, en **províncies** i en les **comunitats autònomes** que es constitueixin. **Totes aquestes entitats gaudeixen d'autonomia per a la gestió dels seus interessos respectius.**"
- **Art. 140** - Garanteix l'**autonomia dels municipis**, que tenen **personalitat jurídica plena**. El govern i l'administració corresponen als **ajuntaments**, integrats per **alcalde/essa i regidors/es** elegits per **sufragi universal, igual, lliure, directe i secret**.
- **Art. 141** - La **província** és entitat local amb personalitat jurídica pròpia, determinada per l'agrupació de municipis i divisió territorial per al compliment de les activitats de l'Estat. Qualsevol alteració dels límits provincials s'ha d'aprovar per **llei orgànica**.
- **Art. 142** - Les hisendes locals han de disposar dels **mitjans suficients** per a l'exercici de les funcions que la llei atribueix a les corporacions respectives; es nodreixen fonamentalment de **tributs propis** i de **participació en els de l'Estat i de les comunitats autònomes** (principi de **suficiència financera**).
- **Art. 149.1.18a** - L'Estat té competència exclusiva sobre les **bases del règim jurídic de les administracions públiques**, el **procediment administratiu comú** i les **bases del règim estatutari dels funcionaris**. D'aquí surten la **LBRL 7/1985**, la **Llei 39/2015** i la **Llei 40/2015**; i sobre aquesta base, Catalunya desenvolupa amb el **TRLMRLC (Decret legislatiu 2/2003)**, el **ROAS (Decret 179/1995)**, el **Decret 214/1990** de personal al servei de les entitats locals i la **Llei 26/2010** de règim jurídic i procediment de les administracions públiques catalanes.

Autonomia no és sobirania. El municipi gestiona "els seus interessos respectius" dins la unitat de l'Estat (art. 2). La **sobirania** és una i resideix en el poble espanyol (art. 1.2). Si un test t'ofereix "els municipis són sobirans", és fals sempre.

---

4. Els drets i deures fonamentals (títol I, arts. 10 a 55)

És el títol més llarg, el més preguntat i el cor del tema. La clau és **el mapa**: saber en quin capítol i en quina secció està cada dret, perquè d'això en depèn **quina protecció té**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.1. El mapa del títol I

Part del títol I	Articles	Contingut
Article de pòrtic	**10**	La **dignitat** de la persona
Capítol I	**11-13**	Dels **espanyols i els estrangers**
Capítol II	**14-38**	**Drets i llibertats**
-> article introductori	**14**	**Igualtat** davant la llei (va sol, fora de seccions)
-> **Secció 1a**	**15-29**	**Drets fonamentals i llibertats públiques** (el nucli dur)
-> **Secció 2a**	**30-38**	**Drets i deures dels ciutadans**
Capítol III	**39-52**	**Principis rectors** de la política social i econòmica
Capítol IV	**53-54**	**Garanties** de les llibertats i drets fonamentals
Capítol V	**55**	**Suspensió** dels drets i llibertats

Grava't aquesta seqüència: 10 dignitat · 11-13 espanyols i estrangers · 14 igualtat · **15-29 drets fonamentals** · 30-38 drets i deures · 39-52 principis rectors · 53-54 garanties · 55 suspensió. Amb això respons la meitat de les preguntes del tema.

4.2. Article 10: la dignitat com a fonament

- **Art. 10.1** - La **dignitat de la persona**, els **drets inviolables** que li són inherents, el **lliure desenvolupament de la personalitat**, el **respecte a la llei** i **als drets dels altres** són **fonament de l'ordre polític i de la pau social**.
- **Art. 10.2** - Les normes relatives als drets fonamentals i a les llibertats que la Constitució reconeix s'**interpreten de conformitat amb la Declaració Universal dels Drets Humans** i amb els **tractats i acords internacionals** sobre les mateixes matèries **ratificats per Espanya**.

L'apartat 10.2 no és un adorn: obliga els tribunals espanyols a llegir els nostres drets a la llum del **Conveni Europeu de Drets Humans** i de la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans d'Estrasburg. També hi entra la **Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea**.

4.3. Capítol I: espanyols i estrangers (arts. 11 a 13)

- **Art. 11 - Nacionalitat.** S'adquireix, es conserva i es perd d'acord amb la llei. **Cap espanyol d'origen pot ser privat de la seva nacionalitat.** L'Estat pot concertar tractats de **doble nacionalitat** amb països iberoamericans o de vinculació especial amb Espanya.
- **Art. 12 - Majoria d'edat.** Els espanyols són **majors d'edat als 18 anys**.
- **Art. 13 - Estrangers.**
- **13.1**: els estrangers gaudeixen a Espanya de les llibertats públiques del títol I **en els termes que estableixin els tractats i la llei**. És a dir, la seva extensió la marquen els tractats i la llei d'estrangeria; però els drets inherents a la dignitat (vida, integritat, tutela judicial...) els tenen en igualtat.
- **13.2**: només els espanyols són titulars dels drets de l'art. 23 (participació política i accés a càrrecs públics), **llevat del que, atenent criteris de reciprocitat, pugui establir un tractat o una llei per al dret de sufragi actiu i passiu a les eleccions municipals** (redacció donada per la **reforma de 1992**).
- **13.3**: **extradició** només en compliment d'un tractat o de la llei, amb **reciprocitat**; queden **exclosos** els **delictes polítics** (i no es consideren com a tals els actes de **terrorisme**).
- **13.4**: la llei estableix els termes del **dret d'asil**.

Això és padró pur. Quan empadrones una persona nacional d'un altre estat de la Unió Europea i li ofereixes

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

inscriure's al **cens electoral de residents estrangers** perquè pugui votar (i presentar-se) a les municipals, estàs aplicant l'art. 13.2. I quan empadrones una persona estrangera **sense papers**, recorda que el padró és un registre **administratiu** que acredita la residència, no un títol d'estada: la inscripció és un dret i alhora un deure de qui viu al municipi.

4.4. Article 14: la igualtat

"Els espanyols són **iguals davant la llei**, sense que pugui prevaler cap **discriminació** per raó de **naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social**."

Tres detalls que cauen:

1. La llista és **oberta** ("qualsevol altra condició o circumstància"): hi caben l'orientació sexual, l'edat, la discapacitat, la llengua, la situació familiar...
2. Igualtat **davant la llei** i **en l'aplicació** de la llei. No prohibeix tractar diferent: prohibeix tractar diferent **sense justificació objectiva i raonable**. Per això les mesures d'acció positiva (art. 9.2) són constitucionals.
3. L'art. 14 **no** és dins de la secció 1a, però **sí** que té **recurs d'empara** (ho diu expressament l'art. 53.2). No té, en canvi, la protecció reforçada de reforma de l'art. 168.

4.5. Secció 1a: drets fonamentals i llibertats públiques (arts. 15 a 29)

Aquest és el nucli dur: reserva de **llei orgànica**, procediment **preferent i sumari**, **recurs d'empara** i blindatge de reforma.

Art. 15 - Vida i integritat. Tothom té dret a la **vida** i a la **integritat física i moral**, sense que en cap cas pugui ser sotmès a **tortura** ni a **penes o tractes inhumans o degradants**. **Queda abolida la pena de mort**, "llevat del que puguin disposar les lleis penals militars per a temps de guerra" - però atenció: aquesta excepció ja **no existeix a la pràctica**, perquè la va abolir la **Llei orgànica 11/1995**. El text constitucional manté la frase; la llei l'ha buidada.

Art. 16 - Llibertat ideològica, religiosa i de culte. Es garanteix a les persones i a les comunitats, sense més limitació, en les seves manifestacions, que la necessària per al **manteniment de l'ordre públic protegit per la llei**. **Ningú no pot ser obligat a declarar sobre la seva ideologia, religió o creences. Cap confessió tindrà caràcter estatal**; els poders públics tenen en compte les creences religioses de la societat i mantenen relacions de cooperació amb l'Església catòlica i les altres confessions (**aconfessionalitat cooperativa**, no laïcisme estricte).

Art. 17 - Llibertat i seguretat. El número estrella de tot el tema:

- **17.1**: dret a la llibertat i a la seguretat; ningú no pot ser privat de llibertat sinó amb l'observança del que estableix aquest article i en els casos i la forma previstos a la llei.
- **17.2**: la **detenció preventiva** no pot durar **més del temps estrictament necessari** per fer les averiguacions per esclarir els fets i, **en tot cas, en el termini màxim de 72 hores**, la persona detinguda ha de ser **posada en llibertat o a disposició de l'autoritat judicial**.
- **17.3**: tota persona detinguda ha de ser **informada immediatament**, i de manera que li sigui comprensible, dels seus **drets** i de les **raons de la detenció**; **no pot ser obligada a declarar** i té dret a l'**assistència d'advocat**.
- **17.4**: la llei regula el procediment d'**habeas corpus** (**LO 6/1984**) per posar immediatament a disposició judicial qualsevol persona detinguda il·legalment. També fixa el **termini màxim de la presó provisional**.

Art. 18 - Honor, intimitat, domicili i dades. Quatre apartats i tots et toquen la feina:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **18.1**: dret a l'**honor**, a la **intimitat personal i familiar** i a la **pròpia imatge**.
- **18.2**: **inviolabilitat del domicili**: cap entrada ni registre sense **consentiment del titular** o **resolució judicial**, tret de **delicte flagrant**.
- **18.3**: **secret de les comunicacions**, especialment de les postals, telegràfiques i telefòniques, **excepte resolució judicial**.
- **18.4**: la llei **limita l'ús de la informàtica** per garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets. És l'**ancoratge constitucional de la protecció de dades** (avui, RGPD i LO 3/2018).

Al taulell. Quan dius "aquesta dada no us la puc facilitar" o quan no deixes veure un expedient a qui no hi és part, el fonament últim és l'art. 18. I quan un agent de la policia local vol entrar en un habitatge per una obra il·legal, l'art. 18.2 obliga a demanar **autorització judicial d'entrada** al jutjat contenciós si el titular no consent.

Art. 19 - Residència i circulació. Els espanyols tenen dret a **triar lliurement la seva residència** i a **circular pel territori nacional**, i a **entrar i sortir lliurement d'Espanya** en els termes que la llei estableixi. Aquest dret **no pot ser limitat per motius polítics o ideològics**.

Art. 20 - Expressió i informació. Es reconeixen i protegeixen els drets a:

- **a)** expressar i difondre lliurement **pensaments, idees i opinions** de paraula, per escrit o per qualsevol altre mitjà;
- **b)** la **producció i creació literària, artística, científica i tècnica**;
- **c)** la **llibertat de càtedra**;
- **d) comunicar o rebre lliurement informació veraç** per qualsevol mitjà de difusió (amb la clàusula de consciència i el secret professional).

Dos límits que cauen sempre: **l'exercici d'aquests drets no pot restringir-se mitjançant cap tipus de censura prèvia** (art. 20.2) i el **segrest de publicacions, enregistraments i altres mitjans d'informació només es pot acordar en virtut de resolució judicial** (art. 20.5). Els límits materials són el respecte als drets del títol I, especialment l'**honor, la intimitat, la pròpia imatge** i la **protecció de la joventut i la infància** (art. 20.4).

Art. 21 - Reunió i manifestació. Dret de reunió **pacífica i sense armes**; **no necessita autorització prèvia**. En els casos de reunions en **llocs de trànsit públic** i de **manifestacions**, cal **comunicació prèvia** a l'autoritat, que **només les pot prohibir** quan hi hagi **raons fonamentades d'alteració de l'ordre públic amb perill per a persones o béns**. La **LO 9/1983** fixa l'antelació de la comunicació entre **10 i 30 dies naturals** (i **24 hores** en cas d'urgència justificada).

Ull a la diferència. Autorització (has de demanar permís) ? comunicació (avises). L'ordenança municipal pot regular l'ús de l'espai públic, però **no pot convertir la comunicació en autorització**.

Art. 22 - Associació. Dret d'associació. Les que persegueixin **fins o utilitzin mitjans tipificats com a delicte** són **il·legals**. Les associacions s'han d'**inscriure en un registre només a efectes de publicitat** (la inscripció no és una autorització, i no constitueix l'associació). **Només poden ser dissoltes o suspeses en les seves activitats en virtut de resolució judicial motivada.** Es **prohibeixen** les associacions **secretes** i les de **caràcter paramilitar**.

Art. 23 - Participació política i accés a càrrecs públics.

- **23.1**: dret a **participar en els assumptes públics**, directament o per mitjà de **representants lliurement elegits** en eleccions periòdiques per **sufragi universal**.
- **23.2**: dret a **accedir en condicions d'igualtat a les funcions i càrrecs públics**, amb els requisits que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

assenyalin **les lleis**.

El teu article. L'art. 23.2, llegit amb l'art. 103.3, és el fonament de tot procés selectiu: **igualtat, mèrit, capacitat i publicitat**. També és l'article que empara el dret dels regidors i regidores a rebre la informació dels expedients municipals per exercir el càrrec.

Art. 24 - Tutela judicial efectiva. Totes les persones tenen dret a obtenir la **tutela efectiva** de jutges i tribunals en l'exercici dels seus drets i interessos legítims, **sense que en cap cas es pugui produir indefensió**. I, en concret: **jutge ordinari predeterminat per la llei**, **defensa i assistència d'advocat**, ser **informat de l'acusació**, **procés públic sense dilacions indegudes i amb totes les garanties**, utilitzar els **mitjans de prova** pertinents, **no declarar contra un mateix**, **no confessar-se culpable** i **presumpció d'innocència**.

Trasllat administratiu. El Tribunal Constitucional ha estès moltes d'aquestes garanties al **procediment administratiu sancionador**: presumpció d'innocència, dret a ser informat de l'acusació (el plec de càrrecs), dret a no declarar contra un mateix i separació entre qui instrueix i qui resol. Quan tramitis una sanció de trànsit o de civisme, tot això hi és.

Art. 25 - Legalitat sancionadora.

- **25.1**: ningú no pot ser condemnat o **sancionat** per accions o omissions que en el moment de produir-se **no constituïssin delicte, falta o infracció administrativa** segons la legislació vigent en aquell moment. Això inclou l'exigència de **llei prèvia, certa i escrita** i la **irretroactivitat** (concordant amb l'art. 9.3).
- **25.2**: les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat s'orienten a la **reeducació i reinserció social**.
- **25.3**: l'**Administració civil no pot imposar sancions que, directament o subsidiàriament, impliquin privació de llibertat**.

Regla d'or municipal. L'Ajuntament et pot multar, precintar una activitat o retirar una llicència. **Mai** no et pot tancar. Si un test diu que un ajuntament pot imposar arrest substitutori per impagament d'una multa, és fals: art. 25.3.

Art. 26 - Tribunals d'Honor. Es **prohibeixen** els Tribunals d'Honor en l'àmbit de l'**Administració civil** i de les **organitzacions professionals**.

Art. 27 - Educació. Dret a l'educació i **llibertat d'ensenyament**. L'**ensenyament bàsic és obligatori i gratuït** (art. 27.4). Es reconeix la **llibertat de creació de centres docents** dins el respecte als principis constitucionals, el dret dels pares que els fills rebin la formació religiosa i moral d'acord amb les seves conviccions, la participació de la comunitat educativa en el control i gestió dels centres sostinguts amb fons públics i l'**autonomia de les universitats**.

Art. 28 - Sindicació i vaga.

- **28.1**: **llibertat de sindicació**. Ningú pot ser obligat a afiliar-se a un sindicat. La llei pot **limitar o exceptuar** aquest dret a les **Forces Armades** i instituts armats o altres cossos sotmesos a disciplina militar, i **regular-ne les peculiaritats** en el cas dels **funcionaris públics**.
- **28.2**: es reconeix el **dret a la vaga** dels treballadors per a la defensa dels seus interessos. La llei que el reguli ha d'establir les **garanties precises per assegurar el manteniment dels serveis essencials** de la comunitat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Molt local. Els **serveis mínims** que es fixen quan hi ha vaga a la recollida d'escombraries, a les escoles bressol o a l'atenció ciutadana surten d'aquí: art. 28.2.

Art. 29 - Dret de petició. Tots els espanyols tenen dret de **petició individual i col·lectiva**, **per escrit**, en la forma i amb els efectes que determini la llei. Els **membres de les Forces Armades** o instituts armats o cossos sotmesos a disciplina militar només el poden exercir **individualment**. La **LO 4/2001** obliga l'Administració a **acusar-ne recepció en 10 dies hàbils** i a **contestar en un màxim de 3 mesos**.

Al registre ho veuràs cada setmana. Una **petició** no és una sol·licitud reglada ni un recurs ni una queixa: demanes una cosa a la qual **no tens dret subjectiu** (és "graciable"), com que l'Ajuntament posi un banc en un carrer. Però l'Administració **està obligada a acusar-ne recepció i a contestar**. Si el que demana la persona sí que és un dret reglat, no és una petició: és una sol·licitud i s'ha de tramitar pel procediment que correspongui.

4.6. Secció 2a: drets i deures dels ciutadans (arts. 30 a 38)

Menys protegits (no tenen empara ni reserva de llei orgànica), però cauen igual. I aquí és on hi ha els **deures**.

Article	Contingut
30	**Dret i deure de defensar Espanya**. **30.2**: la llei fixarà les obligacions militars i regularà l'**objecció de consciència** (l'únic dret fora de la secció 1a que té **recurs d'empara**) i altres causes d'exempció del servei militar obligatori. **30.3**: pot establir-se un **servei civil**. **30.4**: mitjançant llei es poden regular els **deures dels ciutadans en casos de risc greu, catàstrofe o calamitat pública** (base constitucional de la **protecció civil** i dels plans d'emergència municipals)
31	**Deure de contribuir** al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la **capacitat econòmica**, mitjançant un sistema tributari **just**, inspirat en els principis d'**igualtat i progressivitat**, que **en cap cas tindrà abast confiscatori**. **31.2**: la despesa pública ha de fer una **assignació equitativa** dels recursos i la seva programació i execució responen als criteris d'**eficiència i economia**. **31.3**: només es poden establir **prestacions personals o patrimonials de caràcter públic d'acord amb la llei** (reserva de llei tributària)
32	**Matrimoni** amb **plena igualtat jurídica** de l'home i la dona
33	**Propietat privada i herència**, delimitades per la seva **funció social**. **Ningú pot ser privat dels seus béns i drets sinó per causa justificada d'utilitat pública o interès social, mitjançant la corresponent indemnització i de conformitat amb el que disposin les lleis** (fonament de l'**expropiació forçosa**)
34	Dret de **fundació** per a finalitats d'interès general
35	**Dret i deure de treballar**, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una **remuneració suficient**, **sense discriminació per raó de sexe**. La llei regularà un **estatut dels treballadors**
36	**Col·legis professionals**: la llei en regularà les peculiaritats i l'exercici de les professions titulades; l'estructura interna i el funcionament han de ser **democràtics**
37	**Negociació col·lectiva** laboral i **força vinculant** dels convenis; **37.2**: dret dels treballadors i empresaris a adoptar **mesures de conflicte col·lectiu**
38	**Llibertat d'empresa** en el marc de l'**economia de mercat**

Quins són, doncs, els deures constitucionals? Posa'ls junts, perquè és pregunta habitual: **conèixer el castellà** (art. 3.1), **defensar Espanya** (art. 30.1), **col·laborar en casos de risc greu o catàstrofe** (art. 30.4),

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contribuir al sosteniment de les despeses públiques (art. 31.1), **l'ensenyament bàsic** (art. 27.4), el **deure de treballar** (art. 35.1) i, fora del títol I, el **deure de complir les sentències** dels jutges i tribunals (art. 118).

Al taulell. Quan una veïna et digui "l'IBI és un robatori", la resposta constitucional és l'art. 31.1: contribuir segons la capacitat econòmica és un **deure**, i el sistema ha de ser just i progressiu, però mai confiscatori. I quan tramitis una expropiació per obrir un carrer, el que fas és aplicar l'art. 33.3.

4.7. Capítol III: els principis rectors de la política social i econòmica (arts. 39 a 52)

Aquests **no són drets exigibles directament** davant un jutge: són **mandats als poders públics** que informen la legislació, la pràctica judicial i l'actuació de les administracions. Molts els executa, materialment, l'ajuntament.

Art.	Principi rector	Com es veu a l'àmbit local
39	Protecció **social, econòmica i jurídica de la família** i dels **fills**, amb protecció integral	Serveis socials bàsics, punts d'atenció a la infància
40	**Progrés social i econòmic**, distribució de la renda més equitativa, **plena ocupació**, formació professional, **descans** i jornada limitada	Plans d'ocupació i formació ocupacional municipal
41	**Seguretat Social** pública per a tots els ciutadans, amb prestacions suficients davant situacions de necessitat	
42	Salvaguarda dels drets dels **treballadors espanyols a l'estranger**	
43	Protecció de la **salut** i foment de l'educació sanitària, l'educació física i l'esport	Salut pública municipal, control sanitari d'establiments
44	Accés a la **cultura** i al patrimoni	Biblioteques, centres cívics, programació cultural
45	**Medi ambient** adequat i qualitat de vida; hi ha **sancions penals o administratives** i **obligació de reparar el dany**	Ordenança de residus, sorolls, contaminació
46	**Patrimoni històric, cultural i artístic**	Catàleg de béns protegits, llicències en edificis catalogats
47	Dret a un **habitatge digne i adequat**; els poders públics regulen el sòl per impedir l'especulació i **la comunitat participa en les plusvàlues** que generi l'acció urbanística	Oficina local d'habitatge, patrimoni municipal de sòl
48	Participació lliure i eficaç de la **joventut**	Punts d'informació juvenil, consells de joventut
49	**Persones amb discapacitat**: autonomia, inclusió social, protecció específica. **Article reformat el 15 de febrer de 2024**	Accessibilitat d'edificis, web i seu electrònica
50	**Tercera edat**: pensions adequades i **periòdicament actualitzades**; serveis socials d'atenció	Casals de gent gran, teleassistència, SAD
51	Defensa dels **consumidors i usuaris**: seguretat, salut i interessos econòmics legítims; informació i educació	Oficina municipal d'informació al consumidor
52	**Organitzacions professionals** que contribueixin a la defensa dels interessos econòmics propis	

Compte amb el parany. Els principis rectors **no** tenen recurs d'empara i **no** es poden reclamar directament davant un jutge com si fossin drets fonamentals: **només es poden al·legar davant la jurisdicció ordinària d'acord amb les lleis que els desenvolupin** (art. 53.3). Ara bé, vinculen el legislador i l'Administració, i el Tribunal Constitucional els fa servir com a criteri d'interpretació.

Bon detall d'examen. L'art. **49** és el que es va reformar el 2024: si t'ofereixen la redacció antiga amb la paraula "disminuïts", és la versió derogada.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

---

5. Les garanties dels drets (capítol IV, arts. 53 i 54)

Un dret sense garantia és paper mullat. L'art. 53 estableix **tres nivells de protecció** segons on estigui situat el dret. Aquesta taula és, probablement, la més rendible de tot el tema.

Nivell	Quins drets	Garanties que tenen
Màxim	**Art. 14** + **secció 1a (arts. 15-29)** + **objecció de consciència (art. 30.2)**	**Reserva de llei orgànica** (art. 81) · **respecte del contingut essencial** · **vinculació directa de tots els poders públics** · **recurs d'inconstitucionalitat** · **procediment preferent i sumari** davant els tribunals ordinaris · **recurs d'empara** davant el Tribunal Constitucional · **blindatge de reforma** de l'art. 168 (només 15-29)
Mitjà	Resta del capítol II: **arts. 30-38**	**Vinculen tots els poders públics** · només es poden regular **per llei** (ordinària), que ha de respectar el **contingut essencial** · **recurs d'inconstitucionalitat**. **Sense empara ni procediment preferent i sumari**
Mínim	Capítol III: **arts. 39-52**	**Informen** la legislació positiva, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics · només es poden **al·legar davant la jurisdicció ordinària d'acord amb les lleis que els desenvolupin**

Desglossem l'article:

- **Art. 53.1** - Els drets i llibertats del **capítol II** (14-38) **vinculen tots els poders públics**. Només **per llei**, que en tot cas ha de **respectar-ne el contingut essencial**, se'n pot regular l'exercici; i aquesta regulació és tutelable per la via del **recurs d'inconstitucionalitat**.
- **Art. 53.2** - Qualsevol ciutadà pot demanar la tutela de les llibertats i drets reconeguts a l'**art. 14** i a la **secció 1a del capítol II** davant els tribunals ordinaris per un procediment **basat en els principis de preferència i sumarietat** i, si s'escau, a través del **recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional**. Aquest recurs d'empara és **aplicable a l'objecció de consciència de l'art. 30.2**.
- **Art. 53.3** - El **reconeixement, respecte i protecció** dels principis del **capítol III informa** la legislació positiva, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics; **només poden ser al·legats davant la jurisdicció ordinària d'acord amb el que disposin les lleis que els desenvolupin**.

> **L'error clàssic.** Molta gent creu que l'**art. 14** no té empara perquè no és dins de la secció 1a. **Sí que en té**: l'art. 53.2 diu literalment "l'article 14 i la secció 1a del capítol segon". Memoritza-ho així: **empara = 14 + 15 a 29 + 30.2**. Ni un dret més.

> **Un segon parany.** La **reserva de llei orgànica** de l'art. 81 és per al **desenvolupament dels drets fonamentals i les llibertats públiques** (secció 1a). Els arts. 30-38 es regulen per **llei ordinària**. I "regular l'exercici" no és el mateix que "afectar": el TC ha interpretat la reserva orgànica de manera restrictiva perquè no s'ho empassi tot.

5.1. El Defensor del Poble (art. 54)

És l'**alt comissionat de les Corts Generals**, designat per aquestes per a la **defensa dels drets del títol I**, i a aquest efecte pot **supervisar l'activitat de l'Administració**, donant-ne compte a les Corts Generals.

Segons la seva llei reguladora, la **LO 3/1981**:

- Mandat de **5 anys**.
- Elegit per **3/5 del Congrés** i ratificat per la **mateixa majoria de 3/5 al Senat**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Compta amb **dos adjunts**.
- **No està sotmès a mandat imperatiu** ni rep instruccions de cap autoritat; gaudeix d'**inviolabilitat i immunitat**.
- Està legitimat per interposar **recurs d'inconstitucionalitat**, **recurs d'empara** i per instar el procediment d'**habeas corpus**.
- **No dicta actes que anul·lin resolucions administratives**: formula **recomanacions, suggeriments, advertiments i recordatoris de deures legals**. La seva força és l'autoritat moral i la publicitat de l'informe anual.

5.2. La versió catalana: el Síndic de Greuges

A Catalunya hi ha una figura equivalent i molt més present a la vida municipal: el **Síndic de Greuges**, regulat pels **arts. 78 i 79 de l'Estatut d'autonomia de 2006** i per la **Llei 24/2009**, modificada per la **Llei 4/2022**:

- És elegit pel **Parlament de Catalunya** per una **majoria reforçada de 3/5**.
- Protegeix i defensa els **drets i llibertats reconeguts per la Constitució i per l'Estatut**, i **supervisa l'Administració de la Generalitat, els ens locals de Catalunya** (per tant, també el teu ajuntament), els organismes públics i les **empreses privades que gestionen serveis públics**.
- Actua **d'ofici o a petició de qualsevol persona**, sense necessitat d'acreditar interès legítim ni d'advocat, i **de manera gratuïta**.
- L'Ajuntament té el **deure de col·laborar-hi**: si un veí o veïna s'hi queixa perquè no se li contesta una instància, l'Ajuntament ha de facilitar la informació i respondre el requeriment del Síndic.
- Molts municipis creen, a més, la figura del **síndic o defensor local de la ciutadania**, que no substitueix el Síndic de Greuges de Catalunya.

> **A la feina.** Quan arriba un ofici del Síndic demanant informació sobre un expedient, no és una demanda judicial ni t'obliga a revocar res, però **s'ha de contestar** i dins de termini. La manca de col·laboració és, en si mateixa, un retret que consta a l'informe anual al Parlament.

5.3. El Tribunal Constitucional (títol IX) i el Consell de Garanties Estatutàries

El **Tribunal Constitucional** (arts. 159-165 CE i **LO 2/1979**) és l'**intèrpret suprem de la Constitució**, independent i sotmès **únicament a la Constitució i a la seva llei orgànica**. **No forma part del poder judicial**.

- Es compon de **12 membres** nomenats pel Rei: **4 a proposta del Congrés** (per **3/5**), **4 a proposta del Senat** (per **3/5**), **2 a proposta del Govern** i **2 a proposta del Consell General del Poder Judicial**.
- Mandat de **9 anys**; es **renova per terceres parts cada 3 anys**.
- Coneix, entre altres coses, del **recurs i la qüestió d'inconstitucionalitat**, del **recurs d'empara** i dels **conflictes de competència** entre l'Estat i les comunitats autònomes.

> **No confonguis** el **Tribunal Suprem** (òrgan jurisdiccional superior en tots els ordres, cúspide del poder judicial, art. 123) amb el **Tribunal Constitucional** (fora del poder judicial, vetlla per l'adequació de les normes i els actes a la Constitució).

A Catalunya, el **Consell de Garanties Estatutàries** (arts. 76 i 77 EAC) vetlla per l'**adequació a l'Estatut i a la Constitució** de projectes i proposicions de llei, decrets llei i decrets legislatius. Els seus membres els nomena el **president o presidenta de la Generalitat**: **dues terceres parts a proposta del Parlament** per **majoria de 3/5** i **una tercera part a proposta del Govern**. Els seus dictàmens **no són vinculants en cap**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

cas. L'art. 76.4 de l'Estatut sí que els donava força vinculant per als projectes i proposicions de llei que desenvolupessin o afectessin drets estatutaris, però la **STC 31/2010, de 28 de juny**, va declarar aquell apartat **inconstitucional i nul**. Molts manuals encara ho porten malament: si a l'examen et diuen que hi ha dictàmens vinculants, és fals.

---

6. La suspensió dels drets (capítol V, art. 55) i els estats excepcionals

6.1. Article 55: suspensió general i suspensió individual

- **Art. 55.1 - Suspensió general.** Es poden **suspendre** determinats drets quan s'acordi la declaració de l'estat d'**excepció** o de **setge** (**mai en l'estat d'alarma**). Els drets suspendibles són els dels arts. **17** (llibertat i seguretat), **18.2 i 18.3** (domicili i comunicacions), **19** (residència i circulació), **20.1.a) i d) i 20.5** (expressió, informació i segrest de publicacions), **21** (reunió), **28.2** (vaga) i **37.2** (conflicte col·lectiu). **Excepció important**: l'**art. 17.3** (drets de la persona detinguda) **no es pot suspendre en l'estat d'excepció**, només en el de **setge**.
- **Art. 55.2 - Suspensió individual.** Una **llei orgànica** pot determinar la forma i els casos en què, de manera **individual** i amb la necessària **intervenció judicial** i l'adequat **control parlamentari**, els drets dels arts. **17.2** (les 72 hores) i **18.2 i 18.3** (domicili i comunicacions) poden ser suspesos per a persones determinades en relació amb investigacions sobre l'actuació de **bandes armades o elements terroristes**. La **utilització injustificada o abusiva** d'aquestes facultats produeix **responsabilitat penal**, com a violació dels drets i llibertats reconeguts per les lleis.

6.2. Els estats d'alarma, excepció i setge (art. 116 i LO 4/1981)

Estat	Qui el declara	Durada	Suspèn drets?
Alarma	El **Govern**, mitjançant **decret acordat en Consell de Ministres**, **donant-ne compte al Congrés** (reunit immediatament a aquest efecte)	**15 dies**; la **pròrroga** exigeix **autorització del Congrés**	**NO**. Només **limita** drets
Excepció	El **Govern**, amb **autorització prèvia del Congrés**	**30 dies**, prorrogables **30 més** amb els mateixos requisits	**Sí** (art. 55.1, tret de l'art. 17.3)
Setge	El **Congrés dels Diputats**, per **majoria absoluta**, **a proposta exclusiva del Govern**	La que determini el **Congrés**, que en fixa també l'àmbit territorial i les condicions	**Sí**, inclòs l'art. 17.3

Dues regles comunes que cauen molt:

- La **declaració no modifica** el principi de responsabilitat del Govern ni dels seus agents.
- El **Congrés no pot ser dissolt** mentre estigui declarat cap dels tres estats, i les cambres queden **automàticament convocades** si no estan en període de sessions. Si les cambres estiguessin dissoltes o hagués expirat el mandat, les competències les assumeix la **Diputació Permanent**.

> **La confusió més freqüent.** En l'**alarma no se suspèn cap dret fonamental**: es limiten (per exemple, la circulació). La suspensió pròpiament dita només és possible en **excepció** i **setge**. I recorda que l'**estat d'alarma el declara el Govern**, mentre que el **de setge el declara el Congrés**.

---

7. Els drets a Catalunya: com encaixa l'Estatut amb la Constitució

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La Constitució és el sostre, però l'**Estatut d'autonomia de Catalunya (LO 6/2006)** té una **carta pròpia de drets i deures** que t'afecta directament com a empleat/ada municipal. És el seu **títol I, "Drets, deures i principis rectors" (arts. 15 a 54)**:

Capítol de l'EAC	Articles	Contingut
I	15-28	Drets i deures de l'**àmbit civil i social** (família, persones grans, salut, educació, consum, habitatge, medi ambient...)
II	29-31	Drets de l'**àmbit polític i de l'Administració** (participació, **bona administració**, accés als arxius i registres)
III	32-36	**Drets i deures lingüístics**
IV	37-38	**Garanties** dels drets estatutaris
V	39-54	**Principis rectors**

Tres articles que et sonaran cada dia:

- **Art. 30 EAC - Dret a una bona administració.** Totes les persones tenen dret que els poders públics de Catalunya els tractin **imparcialment i objectivament**, que l'actuació sigui **proporcionada**, i que els assumptes es resolguin en un **termini raonable**. Inclou el dret a **no aportar documents** que ja estiguin en poder de les administracions. Aquest article és l'avantpassat directe de bona part de l'art. 53 de la Llei 39/2015.
- **Art. 31 EAC - Accés als arxius i registres**, desplegat després per la **Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, que obliga tots els ajuntaments a tenir **portal de transparència** i a resoldre les sol·licituds d'accés a la informació pública en **un mes**.
- **Arts. 32 a 36 EAC - Drets lingüístics**: dret a no ser discriminat per raons lingüístiques i dret d'**opció lingüística** davant les administracions (la persona tria la llengua oficial i té dret a ser atesa i a rebre resposta en aquella llengua).

I la clau de volta: **art. 37 EAC**, que diu que aquests drets **vinculen tots els poders públics de Catalunya**, incloses les **administracions locals**, i que el **Consell de Garanties Estatutàries** i el **Síndic de Greuges** en són les garanties institucionals.

> **Com conviuen les dues normes?** La Constitució fixa el mínim; l'Estatut hi pot afegir drets **en l'àmbit de les competències de la Generalitat**, però **no pot rebaixar** els drets constitucionals ni crear drets fonamentals nous en sentit estricte. Si hi ha contradicció, mana la Constitució (art. 9.1 i jerarquia normativa).

Glossari

- **Norma suprema**: la que està per damunt de totes; cap altra la pot contradir. Aquí, la Constitució.
- **Preàmbul**: text introductori solemne; **no té valor normatiu**, només serveix per interpretar.
- **Part dogmàtica / part orgànica**: la primera diu quins valors i drets hi ha (títol preliminar i títol I); la segona dissenya les institucions (títols II a X).
- **Constitució rígida**: la que exigeix un procediment especial i agreujat per ser reformada.
- **Valors superiors**: llibertat, justícia, igualtat i pluralisme polític (art. 1.1).
- **Sobirania nacional**: el poder últim de l'Estat; resideix en el poble espanyol (art. 1.2).
- **Monarquia parlamentària**: el Rei és cap d'Estat però no governa; el Govern surt del Parlament i n'és responsable.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Estat social**: model en què els poders públics han d'intervenir activament per fer efectius els drets.
- **Jerarquia normativa**: ordre de força entre les normes (Constitució > llei > reglament > ordenança).
- **Irretroactivitat**: que una norma no s'apliqui a fets anteriors a la seva entrada en vigor; només és una garantia constitucional per a les disposicions **sancionadores no favorables o restrictives de drets**.
- **Interdicció de l'arbitrarietat**: prohibició que els poders públics decideixin sense motiu ni fonament.
- **Igualtat material** (art. 9.2): obligació de remoure obstacles perquè la igualtat sigui real i efectiva; base de les accions positives.
- **Llei orgànica**: llei reforçada (art. 81) per al desenvolupament dels drets fonamentals i llibertats públiques, els estatuts d'autonomia i el règim electoral general; s'aprova, modifica o deroga per **majoria absoluta del Congrés** en votació final sobre el conjunt del projecte.
- **Contingut essencial**: nucli d'un dret que el legislador no pot buidar en regular-lo (art. 53.1).
- **Recurs d'empara**: recurs davant el **Tribunal Constitucional** per protegir l'art. 14, els arts. 15-29 i l'art. 30.2, un cop esgotada la via judicial prèvia.
- **Procediment preferent i sumari**: via judicial ràpida i prioritària davant els tribunals **ordinaris** per als mateixos drets.
- **Recurs d'inconstitucionalitat**: impugnació directa d'una llei davant el TC. **Qüestió d'inconstitucionalitat**: la planteja un jutge quan dubta de la constitucionalitat d'una llei que ha d'aplicar.
- **Habeas corpus**: procediment urgent per posar immediatament a disposició judicial una persona detinguda il·legalment (LO 6/1984).
- **Delicte flagrant**: el que s'està cometent i es percep directament; permet entrar al domicili sense consentiment ni ordre judicial.
- **Sufragi actiu / passiu**: dret a votar / dret a ser elegit.
- **Reciprocitat**: que l'altre estat reconegui als espanyols el mateix dret que nosaltres reconeixem als seus nacionals.
- **Principis rectors**: mandats als poders públics (arts. 39-52); no són drets directament exigibles.
- **Dret de petició**: demanar allò a què no es té dret subjectiu (graciable); l'Administració està igualment obligada a contestar (LO 4/2001).
- **Defensor del Poble**: alt comissionat de les Corts Generals que supervisa l'Administració en defensa dels drets del títol I.
- **Síndic de Greuges**: figura equivalent a Catalunya; supervisa també les administracions locals catalanes.
- **Consell de Garanties Estatutàries**: òrgan català que dictamina l'adequació de les normes a l'Estatut i a la Constitució.
- **Suspensió de drets**: cessament temporal de l'eficàcia de certs drets en estats d'excepció o setge, o individualment en investigacions per terrorisme (art. 55).

Els punts que cauen a l'examen

1. **Dates**: aprovació per les Corts **31-10-1978**, **referèndum 6-12-1978**, sanció reial **27-12-1978**, **publicació al BOE i entrada en vigor 29-12-1978** (el mateix dia, no als 20 dies).
2. **Estructura**: **preàmbul sense valor normatiu**, **169 articles**, **títol preliminar (1-9)** i **deu títols**, més **4 disposicions addicionals, 9 transitòries, 1 derogatòria i 1 final** ("4-9-1-1").
3. **Quatre reformes**: art. **13.2** (1992), art. **135** (2011), art. **49** (**15-2-2024**) i art. **69.3** (**19-5-2026**, BOE-A-2026-10881, senador per Formentera). Totes pel procediment **ordinari de l'art. 167**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4. **Art. 1.1**: **quatre valors superiors** - llibertat, justícia, igualtat i pluralisme polític. **Art. 1.2**: sobirania al poble. **Art. 1.3**: **monarquia parlamentària**.

5. **Art. 9.3**: **set principis** - legalitat, jerarquia normativa, publicitat de les normes, irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, seguretat jurídica, responsabilitat i interdicció de l'arbitrarietat.

6. **Art. 103.1**: objectivitat, **eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació**, amb submissió plena a la llei i al dret. **Art. 103.3 + art. 23.2**: accés per **mèrit i capacitat** en condicions d'igualtat.

7. **Títol I**: s'obre amb l'**art. 10 (dignitat)**; **capítol I = 11-13**; **art. 14 igualtat**; **secció 1a = 15-29**; **secció 2a = 30-38**; **capítol III = 39-52**; **capítol IV = 53-54**; **capítol V = 55**.

8. **Números de drets**: majoria d'edat **18 anys** (art. 12); **detenció preventiva màxim 72 hores** (art. 17.2); **petició**: acusar recepció en **10 dies hàbils** i contestar en **3 mesos** (LO 4/2001); **reunió**: comunicació prèvia entre **10 i 30 dies naturals**, **24 hores** si hi ha urgència (LO 9/1983).

9. **Tenen recurs d'empara**: l'**art. 14**, la **secció 1a (15-29)** i l'**art. 30.2** (objecció de consciència). **Cap més**: ni els 30-38 ni els principis rectors 39-52.

10. **Art. 25.3**: l'**Administració civil no pot imposar sancions que impliquin privació de llibertat**. L'Ajuntament multa; no tanca.

11. **Defensor del Poble**: **5 anys**, elegit per **3/5 del Congrés** i ratificat per **3/5 del Senat** (LO 3/1981). **Síndic de Greuges**: elegit pel Parlament per **3/5** (EAC arts. 78-79 i Llei 24/2009), supervisa també els ens locals catalans.

12. **Tribunal Constitucional**: **12 membres** (4 Congrés per 3/5, 4 Senat per 3/5, 2 Govern, 2 CGPJ), mandat de **9 anys**, renovació **per terceres parts cada 3 anys**. No forma part del poder judicial.

13. **Estats excepcionals**: **alarma** - Govern, **15 dies**, pròrroga amb autorització del Congrés, **no suspèn drets**; **excepció** - Govern amb **autorització prèvia** del Congrés, **30 + 30 dies**; **setge** - **Congrés per majoria absoluta** a proposta exclusiva del Govern. L'**art. 17.3 només se suspèn en el setge**.

14. **Reforma**: **ordinària (167)** - **3/5** de cada cambra, referèndum **facultatiu** si el demana **1/10** dels membres d'una cambra en **15 dies**; **agreujada (168)** - **2/3**, **dissolució de les Corts**, ratificació i aprovació per **2/3** de les noves cambres i **referèndum obligatori**, per a revisió total o per tocar el **títol preliminar**, els **arts. 15-29** o el **títol II**. **No hi ha iniciativa popular** de reforma (art. 166) i **no es pot reformar** en temps de guerra ni sota els estats d'alarma, excepció o setge (art. 169).

15. **Deures constitucionals**: conèixer el castellà (3.1), defensar Espanya (30.1), col·laborar en risc greu o catàstrofe (30.4), contribuir a les despeses públiques (31.1), ensenyament bàsic (27.4), treballar (35.1) i complir les sentències (118).

Resum exprés

- **Constitució de 1978**: norma suprema, rígida, escrita, consensuada; ratificada en **referèndum el 6-12-1978** i **en vigor el 29-12-1978**.
- **Estructura**: preàmbul (sense valor normatiu) + títol preliminar (1-9) + deu títols (I a X) + **169 articles** + "4-9-1-1" de disposicions. Part dogmàtica = preliminar i títol I; part orgànica = títols II a X.
- **Quatre reformes**: 13.2 (1992), 135 (2011), 49 (2024) i 69.3 (2026). Totes per l'art. 167.
- **Principis (títol preliminar)**: Estat social i democràtic de dret; quatre valors superiors; sobirania popular; monarquia parlamentària; unitat i autonomia (art. 2); llengües (art. 3); partits, sindicats i Forces Armades (6, 7, 8); subjecció de tothom a la llei, igualtat material i **set principis de l'art. 9.3**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Principis de l'Administració**: art. 103 (objectivitat, eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, coordinació, mèrit i capacitat), art. 105 (audiència, accés a arxius, procediment) i art. 106 (control judicial i responsabilitat patrimonial).
- **Títol I**: 10 dignitat · 11-13 espanyols i estrangers (18 anys, sufragi municipal per reciprocitat) · 14 igualtat · **15-29 drets fonamentals** (vida, ideologia, **72 hores**, intimitat i domicili, circulació, expressió sense censura prèvia, reunió amb comunicació prèvia, associació, participació i accés a càrrecs, tutela judicial, legalitat sancionadora, educació, sindicació i vaga, petició) · 30-38 drets i **deures** (defensar Espanya, **contribuir**, propietat, treballar, llibertat d'empresa) · **39-52 principis rectors** (família, salut, medi ambient, habitatge, discapacitat, gent gran, consumidors).
- **Garanties (53-54)**: tres nivells. **Empara = art. 14 + 15-29 + 30.2**; llei ordinària i contingut essencial per als 30-38; valor només informador per als 39-52. **Defensor del Poble** (5 anys) i, a Catalunya, **Síndic de Greuges**, que supervisa també els ajuntaments.
- **Suspensió (55)**: general en **excepció i setge** (mai en alarma) i individual per a investigacions de terrorisme (17.2, 18.2 i 18.3).
- **Reforma (166-169)**: ordinària 3/5 amb referèndum facultatiu; agreujada 2/3, dissolució i referèndum obligatori.
- **A Catalunya**: l'**Estatut de 2006** hi afegeix el seu títol I de drets i deures (arts. 15-54), amb el **dret a una bona administració** (art. 30), l'accés a la informació (art. 31, desplegat per la **Llei 19/2014**) i els **drets lingüístics** (arts. 32-36).
- I al taulell tot això té nom propi: l'**art. 18** quan protegeixes una dada, el **24** quan dones audiència, el **29** quan registres una petició, el **31** quan cobres una taxa, el **25.3** quan expliques que l'Ajuntament no pot privar de llibertat i el **23.2** quan et presentes a l'oposició.

Autoavaluació

<details><summary>Quan es va aprovar la Constitució en referèndum i quan va entrar en vigor?</summary>Referèndum el 6 de desembre de 1978; aprovació per les Corts el 31 d'octubre; sanció reial el 27 de desembre; i entrada en vigor el 29 de desembre de 1978, el mateix dia de la publicació al BOE (no als vint dies, com les lleis ordinàries).</details>

<details><summary>Com s'estructura la Constitució, quants articles té i quines disposicions la tanquen?</summary>Preàmbul (sense valor normatiu), títol preliminar (arts. 1-9) i deu títols numerats de l'I al X, amb un total de 169 articles. Al final: 4 disposicions addicionals, 9 transitòries, 1 derogatòria i 1 final ("4-9-1-1"). Es divideix en part dogmàtica (títol preliminar i títol I) i part orgànica (títols II a X).</details>

<details><summary>Quantes vegades s'ha reformat la Constitució, quins articles s'han tocat i per quin procediment?</summary>Quatre: l'art. 13.2 el 1992 (sufragi passiu dels estrangers a les municipals, per exigència de Maastricht), l'art. 135 el 2011 (estabilitat pressupostària i prioritat del deute), l'art. 49 el 15 de febrer de 2024 (persones amb discapacitat) i l'art. 69.3 el 19 de maig de 2026 (BOE-A-2026-10881, senador propi per Formentera). Totes quatre pel procediment ordinari de l'art. 167.</details>

<details><summary>Quins són els valors superiors i quins els principis de l'article 9.3? No els barregis.</summary>Valors superiors (art. 1.1), quatre: llibertat, justícia, igualtat i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pluralisme polític. Principis garantits (art. 9.3), set: legalitat, jerarquia normativa, publicitat de les normes, irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, seguretat jurídica, responsabilitat i interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics. I no els confonguis tampoc amb els de l'art. 103.1, que són els d'actuació de l'Administració: objectivitat, eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació.</details>

<details><summary>Com s'organitza el títol I i què hi ha a cada tram?</summary>Art. 10 dignitat · capítol I, arts. 11-13, espanyols i estrangers · capítol II, arts. 14-38: l'art. 14 (igualtat) va sol, la secció 1a (15-29) són els drets fonamentals i llibertats públiques i la secció 2a (30-38) els drets i deures dels ciutadans · capítol III, arts. 39-52, principis rectors · capítol IV, arts. 53-54, garanties · capítol V, art. 55, suspensió.</details>

<details><summary>Quant pot durar una detenció preventiva i quins drets té la persona detinguda?</summary>El temps estrictament necessari i, en tot cas, un màxim de 72 hores (art. 17.2); després, llibertat o posada a disposició judicial. Té dret a ser informada immediatament i de manera comprensible dels seus drets i de les raons de la detenció, a no declarar i a assistència d'advocat (art. 17.3). Si la detenció és il·legal, es pot instar l'habeas corpus (LO 6/1984).</details>

<details><summary>Quins drets tenen recurs d'empara i quins són els tres nivells de garantia de l'article 53?</summary>Empara = art. 14 + secció 1a (15-29) + art. 30.2 (objecció de consciència). Nivell màxim: aquests mateixos drets, amb reserva de llei orgànica, respecte del contingut essencial, recurs d'inconstitucionalitat, procediment preferent i sumari i empara. Nivell mitjà (arts. 30-38): vinculen els poders públics i es regulen per llei ordinària respectant el contingut essencial, però sense empara. Nivell mínim (arts. 39-52): només informen la legislació i s'al·leguen segons les lleis que els desenvolupin (art. 53.3).</details>

<details><summary>Què són els principis rectors, on són i quin valor jurídic tenen?</summary>Són els mandats als poders públics del capítol III, arts. 39-52: família, Seguretat Social, salut, cultura, medi ambient, patrimoni històric, habitatge, joventut, discapacitat, gent gran i consumidors. No són drets directament exigibles: informen la legislació positiva, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics, i només es poden al·legar davant la jurisdicció ordinària d'acord amb les lleis que els desenvolupin. L'art. 49 es va reformar el 2024.</details>

<details><summary>Qui declara cada estat excepcional, quant duren i quins drets se suspenen?</summary>Alarma: el Govern per decret del Consell de Ministres, donant-ne compte al Congrés; 15 dies i pròrroga amb autorització del Congrés; no suspèn cap dret, només els limita. Excepció: el Govern amb autorització prèvia del Congrés; 30 dies prorrogables 30 més. Setge: el Congrés per majoria absoluta, a proposta exclusiva del Govern. La suspensió general de l'art. 55.1 afecta els arts. 17, 18.2 i 18.3, 19, 20.1.a) i d) i 20.5, 21, 28.2 i 37.2, però l'art. 17.3 només se suspèn en el setge. La suspensió individual (art. 55.2) afecta els arts. 17.2, 18.2 i 18.3 en investigacions per bandes armades o terrorisme.</details>

<details><summary>Quan cal el procediment agreujat de reforma i què exigeix respecte de l'ordinari?</summary>L'agreujat (art. 168) s'aplica a la revisió total o a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la parcial que afecti el títol preliminar, la secció 1a del capítol II del títol I (arts. 15-29) o el títol II (la Corona): exigeix 2/3 de cada cambra, dissolució immediata de les Corts, ratificació i aprovació del text per 2/3 de les noves cambres i referèndum obligatori. L'ordinari (art. 167) demana 3/5 de cada cambra i el referèndum és facultatiu, si el sol·licita 1/10 dels membres d'una cambra dins dels 15 dies següents. No hi ha iniciativa popular de reforma (art. 166) i no se'n pot iniciar cap en temps de guerra ni sota els estats d'alarma, excepció o setge (art. 169).</details>

<details><summary>Quina diferència hi ha entre el Defensor del Poble i el Síndic de Greuges, i què hi afegeix l'Estatut de 2006 en matèria de drets?</summary>El Defensor del Poble (art. 54 CE i LO 3/1981) és l'alt comissionat de les Corts Generals, elegit per 3/5 del Congrés i ratificat per 3/5 del Senat, amb mandat de 5 anys; pot interposar recurs d'inconstitucionalitat i d'empara. El Síndic de Greuges (arts. 78-79 EAC i Llei 24/2009) és el del Parlament de Catalunya, elegit per 3/5, i supervisa expressament les administracions locals catalanes: també l'Ajuntament de Salt, que té el deure de col·laborar-hi. Cap dels dos anul·la actes: recomanen, suggereixen i informen. L'Estatut de 2006 hi afegeix el seu títol I (arts. 15-54), amb el dret a una bona administració (art. 30), l'accés a arxius i registres (art. 31, desplegat per la Llei 19/2014) i els drets lingüístics (arts. 32-36), que vinculen també els ens locals.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2

TEMA

Tema 2. L'organització territorial de l'Estat: Administració central, autonòmica i local.

Introducció: qui mana sobre què, i per què això et resol la meitat de les consultes de la finestreta

A Espanya no hi ha «l'Administració»: n'hi ha tres, superposades sobre el mateix tros de terra i sobre la mateixa persona. L'**Estat** (Administració central i perifèrica), la **comunitat autònoma** (a casa nostra, la Generalitat) i l'**Administració local** (el teu ajuntament, la diputació, el consell comarcal). Totes tres tenen personalitat jurídica pròpia, pressupost propi, personal propi i potestats pròpies. I totes tres atenen la mateixa veïna que un dimarts al matí et pregunta per la pensió, pel certificat d'empadronament i per l'ajut de lloguer, en aquest ordre.

Aquest tema és el mapa d'aquell matí. Quan sàpigues que la pensió és de la Seguretat Social (Estat), que la renda garantida i les oficines de treball són de la Generalitat i que el padró i la llicència d'obres són teus, deixaràs de derivar a cegues. I quan hagis de tramitar un expedient, sabràs quina norma has d'obrir primer: la bàsica estatal, la catalana o l'ordenança pròpia. Perquè aquí conviuen les tres, i l'ordre importa.

A l'examen aquest tema és or: és de bloc general, cau gairebé sempre i està farcit de dades concretes (articles, majories, rangs, llindars de població). Són punts que es memoritzen i no fallen.

Com t'ho explico. Primer la foto constitucional (com reparteix la Constitució el territori i el poder). Després baixem pis per pis: **Administració central**, **Administració autonòmica** i **Administració local**. I tanquem amb com es relacionen entre elles, que és el que a la pràctica t'acaba tocant a tu.

1. El marc constitucional: el Títol VIII de la Constitució

1.1. La idea de fons: unitat, autonomia i solidaritat

Tot arrenca de l'**article 2 CE**: la Constitució es fonamenta en la **unitat indissoluble de la Nació espanyola** i alhora reconeix i garanteix el **dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions** que la integren i la **solidaritat** entre totes elles. Aquestes tres paraules -unitat, autonomia, solidaritat- són el trípode de tot el tema.

El desenvolupament és al **Títol VIII, articles 137 a 158 CE**, que es diu «De l'organització territorial de l'Estat» i té tres capítols: principis generals (137-139), Administració local (140-142) i comunitats autònomes (143-158).

L'**article 137 CE** l'has de saber literalment, perquè és la frase que obre qualsevol pregunta d'aquest tema:

> «L'Estat s'organitza territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixin. Totes aquestes entitats gaudeixen d'autonomia per a la gestió dels seus interessos respectius.»

Fixa't en dos detalls que cauen:

- Diu «**en les comunitats autònomes que es constitueixin**». En futur i condicional: el 1978 el mapa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

autonòmic **no existia**. La Constitució va obrir una porta i va deixar que cada territori decidís si la travessava. Això es diu **principi dispositiu**.

- Diu que **totes** tenen autonomia. Però no és la mateixa autonomia, com veurem de seguida.

1.2. Autonomia política i autonomia administrativa: la distinció clau

	Comunitats autònomes	Ens locals (municipi, província...)
Tipus d'autonomia	**Política**	**Administrativa**
Poden fer lleis?	**Sí**: el Parlament de Catalunya aprova lleis amb el mateix rang que les Corts Generals	**No**: aproven ordenances i reglaments, que són normes de rang inferior a la llei
Tenen assemblea legislativa?	Sí	No: el Ple és un òrgan administratiu, no un parlament
Qui les controla	Tribunal Constitucional (normes amb força de llei)	Jurisdicció contenciosa administrativa

Parany típic. «El Ple de l'ajuntament aprova lleis municipals». **Fals.** Aprova **ordenances** i **reglaments**. La paraula «llei» està reservada al Parlament de Catalunya i a les Corts Generals. Si en un test veus «llei municipal» referida a una norma d'un ajuntament, és error.

1.3. Els altres principis del capítol primer

- **Article 138 CE**: l'Estat garanteix la realització efectiva del principi de **solidaritat**, vetlla per un **equilibri econòmic adequat i just** entre les parts del territori i atén especialment les circumstàncies del fet **insular**. I el 138.2 remata: les diferències entre els estatuts d'autonomia **no poden implicar privilegis** econòmics o socials.
- **Article 139 CE**: tots els espanyols tenen els **mateixos drets i obligacions** a qualsevol part del territori; cap autoritat pot adoptar mesures que **obstaculitzin directament o indirectament la llibertat de circulació** de persones i béns.
- **Article 145 CE**: **prohibida la federació de comunitats autònomes**. Els convenis entre comunitats per a la gestió i prestació de serveis propis només s'han de **comunicar** a les Corts Generals; la resta d'acords de cooperació necessiten **autorització** de les Corts.

1.4. El Senat, la cambra territorial (i la reforma de 2026)

L'**article 69.1 CE** diu que el **Senat és la cambra de representació territorial**. La seva composició explica per què entra en aquest tema:

- **4 senadors per província**, elegits per sufragi universal (art. 69.2).
- A les províncies insulars, cada illa amb cabild o consell insular és una circumscripció: **3 senadors** a les illes majors i **1** a cadascuna de les altres (art. 69.3).
- **Ceuta i Melilla**: **2 senadors** cadascuna (art. 69.4).
- Les **comunitats autònomes** designen **1 senador** i **1 més per cada milió d'habitants** del seu territori (art. 69.5). Aquests els designa l'assemblea legislativa de la comunitat.

Actualitza el teu manual. La Constitució s'ha reformat **quatre vegades**, no dues: l'**art. 13.2** (1992, sufragi passiu dels estrangers a les municipals), l'**art. 135** (2011, estabilitat pressupostària), l'**art. 49** (2024, persones amb discapacitat) i l'**art. 69.3** (**19 de maig de 2026**, **BOE-A-2026-10881**), que va donar circumscripció pròpia i **un senador** a Formentera. Si un manual et diu «dues reformes», està caducat.

1.5. El mapa d'avui

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

	Espanya	Catalunya
Comunitats autònomes	**17** (+ **2** ciutats autònomes: Ceuta i Melilla, DA 5a CE)	-
Províncies	**50**	**4**, amb **4** diputacions
Municipis	uns **8.100**	**947**
Altres ens supramunicipals	illes (cabildos i consells insulars), comarques on n'hi ha, àrees metropolitanes, mancomunitats	**41 comarques** i l'**Aran**, una àrea metropolitana, mancomunitats, consorcis i entitats municipals descentralitzades

2. L'Administració central: l'Administració General de l'Estat

2.1. Govern i Administració no són el mateix

L'**article 97 CE** diu que el **Govern** dirigeix la política interior i exterior, l'Administració civil i militar i la defensa de l'Estat, i exerceix la **funció executiva** i la **potestat reglamentària**. Es regula per la **Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern**.

L'**article 103.1 CE** defineix l'**Administració pública**: serveix amb **objectivitat els interessos generals** i actua d'acord amb els principis d'**eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació**, amb **submissió plena a la llei i al Dret**.

La diferència pràctica: el Govern **decideix política** (té marge, i els seus actes polítics amb prou feines es controlen als tribunals); l'Administració **gestiona** (tramita, resol, presta serveis) i està **plenament sotmesa** al control judicial. El ministre és les dues coses alhora: membre del Govern i cap del seu departament.

La norma que organitza l'Administració General de l'Estat (**AGE**) és la **Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic** (**LRJSP**), concretament el seu **Títol I, articles 54 a 80**.

> **Terme nou. Desconcentració**: traspassar competències a un òrgan **inferior dins la mateixa administració** (el ministre delega en un director general). **Descentralització**: traspassar-les a un **ens diferent, amb personalitat jurídica pròpia** (l'Estat a la Generalitat, o l'ajuntament a un organisme autònom seu). No les confonguis: la primera és cap avall dins de casa; la segona és cap a fora.

2.2. L'estructura de l'AGE (art. 55 LRJSP)

L'AGE respon a dos principis d'organització: **divisió funcional** en departaments ministerials i **gestió territorial integrada** en delegacions del Govern. I comprèn **tres blocs**:

Bloc	Què hi ha
Organització central	Els **ministeris** i els **serveis comuns**
Organització territorial	Les **delegacions** del Govern a les comunitats autònomes i les **subdelegacions** a les províncies
AGE a l'exterior	Ambaixades, representacions permanents, consolats (el **Servei Exterior de l'Estat**)

2.3. Òrgans superiors i òrgans directius: la taula que cau

Aquesta classificació de l'**art. 55.3 LRJSP** és pregunta d'examen fixa:

Categoria	Òrgans	Norma
Òrgans superiors	**Ministres** i **secretaris d'Estat**	art. 55.3.a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Òrgans directius** | **Subsecretaris** i **secretaris generals**; **secretaris generals tècnics** i **directors generals**; **subdirectors generals** | art. 55.3.b |

Regles que hi van enganxades i que es pregunten molt:

- Els òrgans superiors **estableixen els plans d'actuació**; els directius els **desenvolupen i executen** (art. 55.9).
- Tots els òrgans superiors i directius tenen la condició d'**alt càrrec**, **excepte els subdirectors generals i assimilats** (art. 55.6, en relació amb la Llei 3/2015). Aquesta excepció és el parany clàssic.
- A l'organització **territorial** també hi ha òrgans directius: els **delegats del Govern**, amb **rang de subsecretari**, i els **subdelegats del Govern**, amb **nivell de subdirector general** (art. 55.4).
- A l'exterior són òrgans directius els **ambaixadors** i els **representants permanents** davant organitzacions internacionals (art. 55.5).
- **Presència equilibrada** (art. **55 bis** LRJSP, afegit per la **LO 2/2024**, d'1 d'agost): les persones titulars de les secretaries d'Estat i dels òrgans directius de l'AGE s'han de nomenar de manera que les persones de cada sexe **no superin el 60 %** ni siguin **menys del 40 %** dins de cada departament ministerial.

2.4. Com es nomenen (i d'on han de sortir)

Òrgan	Article	Qui el nomena	Requisit d'origen
Ministre	61	Segons la Llei 50/1997 (proposta del president, nomenament pel Rei)	-
Secretari d'Estat	62	Reial decret del Consell de Ministres	-
Subsecretari	63	**RD del Consell de Ministres**, a proposta del titular del ministeri	Funcionari de carrera de l'Estat, de les CCAA o **de les entitats locals**, **subgrup A1**
Secretari general	64	RD del Consell de Ministres	Té **categoria de subsecretari**; no cal que sigui funcionari
Secretari general tècnic	65	RD del Consell de Ministres	Té **categoria de director general**; funcionari de carrera **A1**
Director general	66	RD del Consell de Ministres	Funcionari de carrera **A1** (amb excepcions justificades a la norma d'estructura)
Subdirector general	67	El **ministre, secretari d'Estat o subsecretari** de qui depengui	Funcionari de carrera **A1**, respectant igualtat, mèrit i capacitat

> **Truc.** L'escala jeràrquica de l'art. 60.2 LRJSP és **subsecretari -> director general -> subdirector general**. I recorda les dues equivalències: **secretari general = categoria de subsecretari**; **secretari general tècnic = categoria de director general**.

Les funcions més preguntades: el **ministre** exerceix la **potestat reglamentària** del seu departament (dicta **ordres ministerials**), fixa objectius, nomena i separa els titulars dels òrgans directius que no corresponguin al Consell de Ministres, resol recursos i imposa la sanció de **separació del servei** per faltes molt greus. El **subsecretari** té la **representació ordinària** del ministeri, dirigeix els **serveis comuns**, exerceix la **prefectura superior de tot el personal** del departament i la potestat disciplinària per faltes greus i molt greus (llevat de la separació del servei).

2.5. Els ministeris i la seva estructura interna (arts. 57-60 LRJSP)

- L'AGE s'organitza en **Presidència del Govern** i en **ministeris**, cadascun amb un o diversos sectors funcionalment homogenis (art. 57.1).
- El **nombre, la denominació i l'àmbit de competència** dels ministeris i de les secretaries d'Estat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

s'estableixen per **reial decret del president del Govern** (art. 57.3). Ull: **del president**, no del Consell de Ministres.

- Tot ministeri té **en tot cas una subsecretaria**, i penjant-ne una **secretaria general tècnica**, per als serveis comuns (art. 58.2).
- Les **direccions generals** gestionen àrees funcionalment homogènies i s'organitzen en **subdireccions generals** (art. 58.3 i 58.4).
- **Creació d'òrgans** (art. 59): subsecretaries, secretaries generals, secretaries generals tècniques, direccions generals i subdireccions generals es creen, modifiquen i suprimeixen per **reial decret del Consell de Ministres**; els òrgans **inferiors** a subdirecció general, per **ordre ministerial**; i les unitats que no són òrgans, mitjançant les **relacions de llocs de treball** (RLT).

Enllaç amb la teva feina. Aquesta lògica es repeteix a l'ajuntament: hi ha òrgans (que tenen atribucions i dicten actes) i **unitats administratives** (serveis, seccions, negociats) que s'estableixen per la **relació de llocs de treball**. L'art. 56 LRJSP defineix la unitat administrativa exactament així: llocs de treball vinculats funcionalment i amb una **prefectura comuna**.

2.6. L'Administració perifèrica de l'Estat: delegats i subdelegats

Aquí és on l'Estat «baixa» al territori. Té base constitucional a l'**article 154 CE**: un delegat nomenat pel Govern dirigirà l'Administració de l'Estat al territori de la comunitat autònoma i la coordinarà, quan escaigui, amb l'administració pròpia de la comunitat.

El delegat o delegada del Govern a la comunitat autònoma (arts. 72-73 LRJSP)

- **Representa el Govern de la Nació** al territori de la comunitat, sens perjudici de la representació ordinària de l'Estat que correspon al **president de la comunitat autònoma** (art. 152.1 CE). Són dues representacions diferents: no les barregis.
- **Dirigeix i supervisa** l'AGE al territori i la **coordina** amb l'administració autonòmica i amb la local.
- És **òrgan directiu amb rang de subsecretari**, depèn **orgànicament del president del Govern** i **funcionalment del ministeri competent** per raó de la matèria.
- El nomena i el separa el **Consell de Ministres per reial decret, a proposta del president del Govern**, amb criteris de competència professional i experiència.
- **Suplència**: el substitueix el subdelegat que ell designi i, si no en designa cap, el de la província on tingui la seu.
- Competències (art. 73): direcció i coordinació de l'AGE al territori; **informació a la ciutadania**; **protecció del lliure exercici dels drets i llibertats i garantia de la seguretat ciutadana** (dirigeix les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat a la comunitat); direcció i coordinació de la **protecció civil**; i relacions de cooperació amb la comunitat autònoma i amb els ens locals.

El subdelegat o subdelegada del Govern a la província (arts. 74-75 LRJSP)

- N'hi ha **un a cada província**, sota la **dependència immediata** del delegat del Govern.
- Té **nivell de subdirector general** i el nomena el **delegat del Govern** per **lliure designació**, entre **funcionaris de carrera** de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals del **subgrup A1**.
- A les comunitats **uniprovincials** on no hi ha subdelegat, el **delegat** assumeix les seves competències.
- Funcions: cooperació amb la comunitat autònoma i amb els **ens locals** de la província, protecció de drets i llibertats i **seguretat ciutadana** (dirigeix les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat a la província), **protecció civil**, direcció dels serveis integrats i **potestat sancionadora**.

Altres peces de l'organització territorial estatal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Directors insulars de l'AGE** (art. 70): a les illes que es determinin reglamentàriament; els nomena el **delegat del Govern** per lliure designació entre funcionaris.
- **Serveis territorials** (art. 71): poden estar **integrats** a la delegació o subdelegació, o ser **no integrats** (dependents directament del ministeri corresponent, com passa amb l'Agència Tributària o la Seguretat Social).
- **Comissió interministerial de coordinació de l'Administració perifèrica de l'Estat** (art. 78) i **comissions territorials d'assistència** al delegat del Govern a les comunitats **pluriprovincials**, presidides pel delegat i integrades pels subdelegats (art. 79).
- **Delegats del Govern a Ceuta i Melilla** (DA 2a LRJSP).

Per què t'interessa a la finestreta. Estrangeria, DNI i passaport, armes, associacions d'àmbit estatal, autoritzacions de manifestacions, jocs d'atzar d'àmbit estatal o expedients de la Seguretat Social passen per l'Administració perifèrica de l'Estat, no per l'ajuntament ni per la Generalitat. Saber-ho t'estalvia derivacions equivocades.

2.7. L'AGE a l'exterior i el sector públic institucional estatal

L'**AGE a l'exterior** (art. 80 LRJSP) es regeix per la **Llei 2/2014, de 25 de març, de l'acció i del servei exterior de l'Estat**, i supletòriament per la LRJSP.

A més de l'AGE «pura», l'Estat té un **sector públic institucional** (Títol II LRJSP, art. 84 i següents): **organismes autònoms**, **entitats públiques empresarials**, **agències estatals**, **autoritats administratives independents**, **societats mercantils estatals**, **consorcis**, **fundacions del sector públic**, **fons sense personalitat jurídica** i les **universitats públiques** no transferides. Tots han d'estar inscrits a l'**Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local**.

Matís que agrada als tribunals. Quan la llei diu «**administracions públiques**» es refereix a l'Estat, les comunitats autònomes, les entitats locals **i** els organismes públics de dret públic que en depenen. Les **entitats de dret privat** i les **empreses públiques** formen part del sector públic, però **no** són «administració pública» en sentit estricte.

3. L'Administració autonòmica

3.1. Com es van constituir les comunitats autònomes

La Constitució no va dibuixar el mapa: va posar quatre portes i cada territori va triar la seva. Això és el **principi dispositiu**.

Via	Article	Qui la va fer servir	El detall que cau
Ordinària o «lenta»	**143 CE**	La majoria de comunitats	Iniciativa de les **diputacions** (o l'òrgan interinsular) **i de les dues terceres parts (2/3) dels municipis** que representin, com a mínim, la **majoria del cens electoral de cada província**, en el termini de **6 mesos**. Si fracassa, no es pot repetir fins passats **5 anys**
Especial o «ràpida»	**151 CE**	Andalusia	Cal que la iniciativa la ratifiquin **3/4 dels municipis** de cada província que representin la majoria del cens, i que s'aprovi en **referèndum** per la majoria absoluta dels electors de cada província
Transitòria	**DT 2a CE**	**Catalunya**, País Basc i Galícia	Territoris que ja havien **plebiscitat afirmativament un estatut** durant la Segona República: accedeixen directament al sostre competencial alt

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
| **Excepcional** | **144 CE** | Madrid, i Ceuta i Melilla | Les **Corts Generals**, per **llei orgànica** i per motius d'interès nacional, poden autoritzar l'autonomia d'un territori que no compleixi els requisits |

> **Truc.** Catalunya **no** va anar per l'art. 151, sinó per la **disposició transitòria segona**, perquè el 1932 ja havia plebiscitat un estatut. El resultat pràctic és el mateix: competències altes des del primer dia. Si un test diu «Catalunya va accedir per la via de l'article 151», sospita.

L'**article 148.2 CE** hi afegia una regla de creixement: passats **5 anys**, les comunitats de via lenta podien ampliar competències **reformant el seu estatut**. Per això a partir de 1992-1994 es va anar igualant el sostre competencial de gairebé totes.

3.2. L'estatut d'autonomia: què és

L'**article 147.1 CE** el defineix com la **norma institucional bàsica** de cada comunitat autònoma, que l'Estat reconeix i empara com a **part integrant del seu ordenament jurídic**.

Té una **naturalesa doble** que confon molta gent: és una **llei orgànica de l'Estat** (l'aproven les Corts Generals) i alhora la **norma suprema de l'ordenament autonòmic**, només per sota de la Constitució. Cap llei del Parlament de Catalunya pot contradir l'Estatut.

Contingut mínim (art. 147.2 CE), que es pregunta en forma de llista:

1. La **denominació** de la comunitat.
2. La **delimitació del territori**.
3. La **denominació, organització i seu** de les institucions autònomes pròpies.
4. Les **competències assumides** dins el marc de la Constitució i les bases per al traspàs de serveis.

I l'**article 147.3 CE**: la **reforma** dels estatuts s'ha d'ajustar al procediment que ells mateixos estableixin i requereix, **en tot cas**, l'aprovació per les Corts Generals mitjançant **llei orgànica**.

3.3. L'organització institucional de les comunitats autònomes (art. 152 CE)

L'**article 152.1 CE** fixava aquest esquema per a les comunitats de via ràpida, però avui el tenen **totes**:

- Una **assemblea legislativa**, elegida per **sufragi universal** amb un sistema de **representació proporcional** que asseguri la representació de les diverses zones del territori.
- Un **consell de govern** amb funcions executives i administratives.
- Un **president**, elegit per l'assemblea **d'entre els seus membres** i **nomenat pel Rei**, que dirigeix el consell de govern, és la **suprema representació de la comunitat** i el **representant ordinari de l'Estat** en aquella comunitat.
- Un **Tribunal Superior de Justícia**, que culmina l'organització judicial en l'àmbit territorial de la comunitat.

President i consell de govern **responen políticament davant l'assemblea**.

> **Parany.** El **Tribunal Superior de Justícia no és un òrgan de la comunitat autònoma**. El poder judicial és **únic i estatal** (art. 117 CE): el TSJ és l'organització judicial de l'Estat en aquell territori. Que aparegui a l'art. 152 CE i als estatuts no el converteix en «tribunal de la Generalitat».

3.4. Els controls sobre l'activitat de les comunitats (art. 153 CE)

Qui controla	Què controla

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tribunal Constitucional	La **constitucionalitat** de les disposicions normatives amb força de llei
Govern, amb **dictamen previ del Consell d'Estat**	L'exercici de **funcions delegades** de l'art. 150.2 CE
Jurisdicció contenciosa administrativa	L'**administració autònoma** i els seus **reglaments**
Tribunal de Comptes	L'aspecte **econòmic i pressupostari**

I l'**article 155 CE**, el botó d'emergència: si una comunitat **no compleix** les obligacions que la Constitució o les lleis li imposen, o actua de manera que **atempti greument contra l'interès general d'Espanya**, el Govern ha de **requerir prèviament el president de la comunitat** i, si no és atès, pot adoptar les mesures necessàries amb l'aprovació per **majoria absoluta del Senat**.

3.5. El repartiment de competències Estat-comunitats

- **Article 148 CE**: llista de matèries que les comunitats **poden assumir** (organització de les seves institucions d'autogovern, **ordenació del territori, urbanisme i habitatge**, obres públiques d'interès de la comunitat, agricultura, cultura, turisme, esport, **assistència social**, sanitat i higiene...).
- **Article 149.1 CE**: matèries de **competència exclusiva de l'Estat** (**32** apartats): nacionalitat i immigració, relacions internacionals, defensa, administració de justícia, legislació **mercantil, penal, laboral i civil**, hisenda general i deute de l'Estat, Seguretat Social... i, molt important per a tu, el **149.1.18**: **bases del règim jurídic de les administracions públiques**, procediment administratiu comú, legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives i sistema de responsabilitat de totes les administracions.

Les **tres clàusules de tancament** són a l'**article 149.3 CE** i cauen sempre:

Clàusula	Què vol dir
Residual	Les matèries que la Constitució **no atribueix expressament a l'Estat** poden correspondre a la comunitat **si el seu estatut les ha assumit**
Prevalença	En cas de **conflicte**, preval el **dret estatal**, excepte en allò que sigui competència **exclusiva** de la comunitat
Supletorietat	El **dret estatal** és **supletori** del dret de les comunitats: omple els buits

I l'**article 150 CE** hi afegeix tres instruments que sempre es confonen:

- **150.1. Lleis marc**: les Corts poden atribuir a totes o algunes comunitats la facultat de **dictar normes legislatives** dins dels principis, bases i directrius fixats per una llei estatal.
- **150.2. Lleis orgàniques de transferència o delegació**: l'Estat pot **transferir o delegar** facultats de titularitat estatal susceptibles de transferència, per **llei orgànica**, amb les formes de control que la llei prevegi.
- **150.3. Lleis d'harmonització**: l'Estat pot dictar lleis que **harmonitzin** disposicions normatives de les comunitats, fins i tot en matèries de competència autonòmica, quan ho exigeixi l'**interès general**; l'apreciació d'aquesta necessitat correspon a les Corts per **majoria absoluta de cada cambra**.

3.6. El finançament de les comunitats (arts. 156-158 CE)

- **156 CE**: **autonomia financera** per desenvolupar i executar les seves competències, amb els principis de **coordinació** amb la hisenda estatal i de **solidaritat**. Les comunitats poden actuar com a **delegades o col·laboradores** de l'Estat en la recaptació, gestió i liquidació de recursos tributaris estatals.
- **157 CE**: enumera els recursos (tributs cedits, recàrrecs, tributs propis, transferències del Fons de Compensació Interterritorial, rendiments del seu patrimoni, operacions de crèdit). El seu apartat 3 remet a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

una **llei orgànica**: la **LOFCA, Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre**, de finançament de les comunitats autònomes.

- **158 CE**: possibilitat d'assignacions als pressupostos generals de l'Estat per garantir un **nivell mínim de serveis públics fonamentals** a tot el territori, i creació del **Fons de Compensació Interterritorial** per a despeses d'inversió, destinat a corregir desequilibris.

3.7. La Generalitat de Catalunya

El nostre estatut vigent és la **Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol**, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, ratificada en **referèndum el 18 de juny de 2006** i retallada per la **STC 31/2010, de 28 de juny**. Té **223 articles** repartits en un títol preliminar i **7 títols**. (El tema 3 del temari se'l mira amb lupa; aquí ens interessa **com s'organitza l'Administració** que en surt.)

La Generalitat no és només l'Administració. Segons l'**art. 2 EAC**, la Generalitat és el **sistema institucional** en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya, i està integrada pel **Parlament**, la **Presidència**, el **Govern** i les altres institucions estatutàries (Consell de Garanties Estatutàries, Síndic de Greuges, Sindicatura de Comptes, Consell de l'Audiovisual). L'**Administració de la Generalitat** és l'aparell que **executa i gestiona**, sota la direcció del Govern.

Institució	Què fa	Dada que cau
Parlament	Representa el poble de Catalunya, legisla, aprova els pressupostos i controla el Govern	Entre **100 i 150** diputats (art. 56 EAC); a la pràctica, **135**, per **4 anys**
Presidència	Suprema representació de la Generalitat i representació ordinària de l'Estat a Catalunya; dirigeix i coordina el Govern	Elegida pel Parlament d'entre els seus membres i nomenada pel Rei
Govern	Òrgan superior **col·legiat** de direcció política i de l'**Administració de la Generalitat**; té **potestat reglamentària**	Es regula per la **Llei 13/2008, del 5 de novembre**, de la presidència de la Generalitat i del Govern

L'Administració de la Generalitat, en tres idees:

1. **Personalitat jurídica única**: encara que es divideixi en molts departaments, actua com un únic subjecte de dret.
2. **S'organitza en departaments** (l'equivalent als ministeris). El **nombre, la denominació i l'àmbit de competències** dels departaments es fixen per **decret del president o presidenta** de la Generalitat; l'estructura interna de cada departament, per **decret del Govern**.
3. **Escala de càrrecs** dins d'un departament: **conseller/a** (òrgan superior, membre del Govern, dicta **ordres**) -> **secretari/ària general** (segona autoritat, serveis comuns, personal, pressupost, contractació) -> **director/a general** (dirigeix un sector d'activitat) -> **subdirector/a general** -> **serveis, seccions i negociats** (unitats administratives).

La norma de capçalera és la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que conviu amb les lleis estatals **39/2015** (procediment administratiu comú) i **40/2015** (règim jurídic).

> **Ull.** La Llei 26/2010 **no substitueix** la 39/2015 ni la 40/2015: les completa en allò que és competència de la Generalitat i s'aplica a l'Administració de la Generalitat i **també als ens locals de Catalunya** en el que no contradigui la normativa bàsica estatal. A la pràctica, en un expedient municipal fas servir les dues capes.

L'Administració autonòmica també té territori. La Generalitat es desplega arreu de Catalunya mitjançant **delegacions territorials del Govern** i **serveis territorials** dels departaments (educació, salut,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

agricultura, territori...). Quan un expedient municipal ha d'anar «a la Generalitat» -una llicència ambiental que necessita informe sectorial, un tràmit d'urbanisme, una subvenció-, normalment entra per aquestes oficines territorials, no per la seu central.

El sector públic instrumental de la Generalitat: organismes autònoms, entitats de dret públic, consorcis, societats mercantils i fundacions públiques, creats per gestionar serveis amb més autonomia però sota la tutela del departament al qual s'adscriuen.

4. L'Administració local

4.1. El fonament constitucional: l'autonomia local

Tres articles, consecutius i fàcils de recordar:

- **Article 137 CE**: municipis i províncies existeixen i tenen **autonomia** per gestionar els seus interessos.
- **Article 140 CE**: la Constitució **garanteix l'autonomia dels municipis**, que gaudeixen de **personalitat jurídica plena**. El seu **govern i administració** corresponen als **ajuntaments**, integrats per **alcaldes i regidors**. Els regidors s'elegeixen per **sufragi universal, igual, lliure, directe i secret**; l'alcalde l'elegeixen els **regidors** o els **veïns** (règim de **consell obert**).
- **Article 141 CE**: la **província** és una entitat local amb **personalitat jurídica pròpia**, determinada per l'**agrupació de municipis** i **divisió territorial per al compliment de les activitats de l'Estat**. Qualsevol **alteració dels límits provincials** s'ha d'aprovar per **llei orgànica**. El seu govern i administració autònoma corresponen a **diputacions** o altres corporacions de caràcter representatiu. Als **arxipèlags**, les illes tenen a més administració pròpia en forma de **cabildos** o **consells insulars** (art. 141.4).
- I afegeix-hi l'**article 142 CE**: les hisendes locals han de disposar dels **mitjans suficients** per exercir les seves funcions, i es nodreixen fonamentalment de **tributs propis** i de **participació en els de l'Estat i en els de les comunitats autònomes**. És el principi de **suficiència financera**.

Què vol dir «autonomia local». El Tribunal Constitucional l'ha construïda com una **garantia institucional**: la Constitució no detalla quines competències té cada municipi, però garanteix que els municipis **existiran**, que tindran **personalitat jurídica pròpia** i que podran **intervenir en tots els assumptes que afectin els seus interessos**, amb potestats reals (normativa, tributària, sancionadora, d'autoorganització, expropiatòria, executiva).

> **Compte amb el parany. Autonomia no és sobirania.** Els ens locals estan sotmesos a la Constitució i a les lleis (estatals i catalanes). Poden decidir com gestionen els seus interessos, no decidir quines lleis compleixen.

Hi ha una peça internacional que sovint s'oblida: la **Carta Europea d'Autonomia Local**, feta a Estrasburg el **1985** i **ratificada per Espanya el 1988**. Forma part del nostre ordenament i és el text que defineix l'autonomia local com el dret i la capacitat efectiva dels ens locals d'**ordenar i gestionar una part important dels assumptes públics**, sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici dels seus habitants.

4.2. Les capes de normativa que s'apliquen a un ajuntament català

Aquesta és la taula que has de tenir gravada, perquè és la que fas servir cada dia sense adonar-te'n:

Capa	Norma	Per a què
Constitucional	**Arts. 137, 140, 141 i 142 CE**	Existència i autonomia dels ens locals
Estatutària	**Arts. 83 a 94 EAC** (LO 6/2006)	Organització del govern local a Catalunya
Bàsica estatal	**Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**	Mínim

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

comú per a tot l'Estat |
Bàsica estatal (complement)	**RDL 781/1986, de 18 d'abril (TRRL)** i **RD 2568/1986, de 28 de novembre (ROF)**	Text refós de disposicions vigents i reglament d'organització i funcionament
Reforma clau	**Llei 27/2013, de 27 de desembre (LRSAL)**	Va reescriure competències municipals, sostenibilitat i cost efectiu dels serveis
Autonòmica catalana	**Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril (TRLMRLC)**	Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya
Autonòmica catalana	**Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre**	Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya
Reglaments catalans	**Decret 179/1995, de 13 de juny (ROAS)** i **Decret 214/1990, de 30 de juliol**	Obres, activitats i serveis dels ens locals; personal al servei dels ens locals
Hisenda	**RDL 2/2004, de 5 de març (TRLRHL)**	Hisendes locals

Com conviuen. La **LBRL és bàsica**: fixa el terra comú a tot Espanya a l'empara de l'**art. 149.1.18 CE**. La Generalitat té competència en **règim local** (**art. 160 EAC**) i la desplega amb el **TRLMRLC** i el **ROAS**, que **completen** la llei estatal però **no la poden contradir**. Quan tramites una llicència d'obres apliques normativa catalana; quan notifiques, la llei estatal bàsica. Les dues, el mateix matí.

4.3. Quines entitats locals existeixen

Segons la LBRL (art. 3):

Tipus	Entitats
Entitats locals territorials	El **municipi**, la **província** i l'**illa** als arxipèlags balear i canari
Altres entitats locals	Les **comarques** o altres entitats que agrupin diversos municipis, instituïdes per les comunitats autònomes; les **àrees metropolitanes**; les **mancomunitats de municipis**

Un canvi que molts manuals encara tenen malament: després de la **LRSAL (2013)**, les **entitats d'àmbit territorial inferior al municipi** ja **no** figuren a l'art. 3.2 LBRL com a entitats locals. L'**art. 24 bis LBRL** les preveu com a **forma d'organització desconcentrada** del municipi, **sense personalitat jurídica pròpia** en la regulació estatal.

Segons la normativa catalana:

- **Art. 1 TRLMRLC**: els **municipis** i les **comarques** són els ens locals en què s'organitza territorialment la Generalitat de Catalunya.
- **Art. 2 TRLMRLC**: també tenen la condició d'ens locals de Catalunya la **província**, les **entitats municipals descentralitzades (EMD)**, les **entitats metropolitanes** i les **mancomunitats de municipis**.
- **Art. 3 TRLMRLC**: el **municipi, la comarca i la província** tenen **naturalesa territorial** i autonomia per gestionar els interessos respectius.
- **Art. 83 EAC**: Catalunya s'estructura territorialment en **municipis** i **vegueries**, i també en **comarques** i altres ens supramunicipals que les lleis creïn.

Diferència que cau. A l'Estat, els ens **territorials** són **municipi, província i illa**. A Catalunya, són **municipi, comarca i província**. La **comarca** és territorial aquí i no ho és a la llei bàsica estatal.

4.4. El municipi

És l'entitat local **bàsica** i la porta d'entrada de la ciutadania a l'Administració. Tres **elements**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Territori**: el **terme municipal**.
2. **Població**: el conjunt de persones inscrites al **padró municipal d'habitants**; qui hi consta és **veí o veïna** del municipi.
3. **Organització**: l'**ajuntament** (o el **consell obert** en els municipis que hi tenen dret).

Òrgans (LBRL i TRLMRLC):

Òrgan	Obligatori?	Composició
Ple	**Sempre**	Tots els regidors, presidits per l'alcalde
Alcalde o alcaldessa	**Sempre**	Elegit pels regidors; si ningú no obté la **majoria absoluta**, és proclamat el **cap de la llista més votada**
Tinents d'alcalde	**Sempre**	Nomenats i separats **lliurement** per l'alcalde; el substitueixen **per l'ordre del nomenament**
Junta de Govern Local	Només si el municipi supera els **5.000 habitants** (o si ho preveu el reglament orgànic o ho acorda el Ple)	L'alcalde i un nombre de regidors **no superior a un terç** del nombre legal de membres
Comissió Especial de Comptes	**Sempre**	Informa els comptes anuals abans que els aprovi el Ple

Competències (aquí és on la LRSAL va posar ordre):

- **Competències pròpies** (**art. 25 LBRL**): només poden ser atribuïdes per **llei** de l'Estat o de la comunitat autònoma, i s'exerceixen en **règim d'autonomia** i sota la **pròpia responsabilitat**. La llista inclou urbanisme, medi ambient urbà, abastament d'aigua i clavegueram, infraestructura viària, **avaluació i informació de situacions de necessitat social**, policia local, trànsit i protecció civil, fires i mercats, salubritat pública, cementiris, esport i cultura, i participació en la vigilància de l'**escolarització obligatòria**.
- **Serveis mínims obligatoris** (**art. 26 LBRL**), esglaonats per població. Aquesta escala **5.000 / 20.000 / 50.000** és la pregunta d'examen més repetida de tot el bloc local:

Població	Serveis que s'hi afegeixen
Tots els municipis	Enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques
Més de 5.000 h	Parc públic, biblioteca pública i tractament de residus
Més de 20.000 h	Protecció civil, avaluació i informació de situacions de necessitat social i atenció immediata a persones en risc d'exclusió, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic
Més de 50.000 h	Transport col·lectiu urbà de viatgers i medi ambient urbà

- **Competències delegades** (**art. 27 LBRL**): l'Estat o la comunitat autònoma poden delegar competències al municipi. La delegació ha de millorar l'eficiència, ha d'anar acompanyada del **finançament corresponent** i té una durada mínima de **5 anys**.
- **Competències distintes de les pròpies i de les delegades** -les que en llenguatge de carrer se'n diuen «**impròpies**»- (**art. 7.4 LBRL**): només es poden exercir si **no posen en risc la sostenibilitat financera** del conjunt de la hisenda municipal i **no hi ha duplicitat** amb una altra administració. Calen **dos informes previs i vinculants**: un de l'administració que exerceix la **tutela financera** i un altre sobre la **inexistència de duplicitats**.

> **Novetat que molts manuals no recullen.** El **Reial decret llei 6/2023** va rebaixar a **4.000 habitants** el llindar de població per poder crear **municipis nous** (art. 13.2 LBRL: nuclis territorialment diferenciats, financerament

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sostenibles i sense pèrdua de qualitat dels serveis) i va donar contingut nou a l'**art. 28 LBRL**, que ara permet establir **sistemes de gestió col·laborativa** en municipis de **menys de 20.000 habitants** per garantir la prestació de qualitat dels serveis mínims (mitjans compartits, personal en comú, fórmules associatives).

4.5. La província i la diputació

La província té **doble naturalesa** (art. 141 CE i art. 31 LBRL): és una **entitat local** determinada per l'agrupació de municipis **i** una **divisió territorial per al compliment de les activitats de l'Estat**.

Finalitats pròpies i específiques (art. 31.2 LBRL): garantir els principis de **solidaritat i equilibri intermunicipals** i, en particular, **assegurar la prestació integral i adequada** a tot el territori provincial dels serveis de competència municipal, i **participar en la coordinació** de l'Administració local amb la de la comunitat autònoma i la de l'Estat.

Organització (art. 32 LBRL): a **totes** les diputacions existeixen **president**, **vicepresidents**, **Junta de Govern** i **Ple**, més els òrgans d'estudi, informe o consulta i de seguiment de la gestió (les **comissions informatives**), en què tots els grups polítics tenen dret a participar **en proporció** al seu nombre de diputats. Els **diputats provincials** no s'elegeixen directament: sorgeixen dels resultats de les eleccions municipals, per partits judicials.

Competències pròpies (**art. 36 LBRL**) - les que més et tocaran de prop:

- **Coordinació** dels serveis municipals entre si.
- **Assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica** als municipis, **especialment els de menor capacitat econòmica i de gestió**. En tot cas, garanteix als municipis de **menys de 1.000 habitants** la prestació dels serveis de **secretaria i intervenció**.
- **Prestació de serveis supramunicipals**; en particular, assumeix el **tractament de residus** als municipis de **menys de 5.000 habitants** i la **prevenció i extinció d'incendis** als de **menys de 20.000** quan aquests no els prestin.
- **Assistència en la recaptació tributària** (voluntària i executiva) i suport a la gestió financera dels municipis de **menys de 20.000 habitants**.
- **Administració electrònica** i **contractació centralitzada** en municipis de **menys de 20.000 habitants**.
- **Seguiment dels costos efectius** dels serveis prestats pels municipis de la província.
- Aprovació **anual** d'un **pla provincial de cooperació** a les obres i serveis de competència municipal, elaborat amb participació dels municipis.

I recorda l'**art. 26.2 LBRL**: en municipis de **menys de 20.000 habitants**, la diputació **coordina** la prestació de sis serveis concrets (recollida i tractament de residus, abastament d'aigua i tractament d'aigües residuals, neteja viària, accés als nuclis de població, pavimentació de vies urbanes i enllumenat públic).

A la pràctica. Aquesta assistència de la diputació és el que fa que ajuntaments petits i mitjans puguin funcionar: assessorament jurídic, plataformes d'administració electrònica, plans d'obres, recaptació executiva. Quan a l'expedient veus «conveni de delegació de la recaptació», normalment estàs davant d'una d'aquestes competències de l'art. 36 LBRL.

4.6. La comarca i el consell comarcal

La **comarca** és una entitat local **pròpia de Catalunya**, amb **personalitat jurídica** i **naturalesa territorial** (art. 3 TRLMRLC), prevista a l'**art. 92 EAC** i regulada pel **Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre** (text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- El seu òrgan de govern és el **consell comarcal**. Els **consellers comarcals no s'elegeixen directament**: es determinen a partir dels **resultats de les eleccions municipals** a la comarca, de manera indirecta.
- L'organització inclou el **Ple**, el **president o presidenta**, la **Comissió Especial de Comptes** i el **Consell d'Alcaldes** (òrgan on són tots els alcaldes de la comarca i que informa les qüestions que els afecten). És característic de l'organització comarcal la figura del **gerent**, que exerceix funcions executives i de direcció dels serveis.
- Les seves funcions bàsiques són **cooperar i donar assistència** als municipis -sobretot els petits- i **prestar serveis d'àmbit supramunicipal**: residus, serveis socials, transport escolar, habitatge, promoció econòmica, joventut, ensenyament.
- Catalunya té **41 comarques** i, a més, l'**Aran**.

4.7. La vegueria: prevista, regulada i no desplegada

L'**Estatut** (arts. **90 i 91 EAC**) preveu la **vegueria** com l'àmbit territorial específic per a l'exercici del govern intermunicipal de cooperació local i com a divisió territorial de l'organització dels serveis de la Generalitat, amb el **Consell de Vegueria** com a òrgan de govern, cridat a substituir la **diputació provincial**.

El Parlament va aprovar la **Llei 30/2010, del 3 d'agost, de vegueries**, però **no s'ha desplegat**: les vegueries substituirien les províncies i **modificar els límits provincials exigeix una llei orgànica de l'Estat** (art. 141.1 CE), quan no directament una reforma constitucional. Resultat: avui a Catalunya continuen funcionant **4 diputacions provincials** i la vegueria és, de moment, una previsió estatutària sense aplicació efectiva.

> **Parany d'examen.** «A Catalunya les diputacions han estat substituïdes pels consells de vegueria». **Fals.** Estan previstes i regulades per llei, però **no constituïdes**.

4.8. Els altres ens locals de Catalunya

Ens	Què és	Norma
Entitat municipal descentralitzada (EMD)	Nucli de població **separat** dins d'un municipi que es constitueix en entitat amb òrgans propis: un **òrgan unipersonal executiu d'elecció directa** (president) i un **òrgan col·legiat de control** (**junta de veïns**). No es pot constituir en EMD el nucli on hi ha la seu de l'ajuntament	**Arts. 79 i s. TRLMRLC**; la constitució l'aprova definitivament el **Govern de la Generalitat**
Mancomunitat de municipis	Associació **voluntària** de municipis per executar obres i prestar serveis en comú. Té personalitat jurídica pròpia i **estatuts** propis	**Arts. 115 i s. TRLMRLC**; art. 44 LBRL
Entitat metropolitana / àrea metropolitana	Ens local integrat pels municipis d'una gran conurbació, amb personalitat jurídica pròpia, per a serveis i obres d'abast metropolità (transport, aigua, residus, urbanisme)	Art. 43 LBRL i **arts. 94 i 95 TRLMRLC** (es creen, modifiquen o suprimeixen **per llei del Parlament**); a Catalunya, avui, l'àrea metropolitana creada per la **Llei 31/2010, del 3 d'agost**
Consorci	Entitat de cooperació entre administracions (o amb entitats privades sense ànim de lucre) per a finalitats d'interès comú	LRJSP (arts. 118 i s.) i normativa catalana
Aran	**Realitat nacional occitana** amb **règim jurídic especial**, organització institucional pròpia (**Conselh Generau**, **Síndic d'Aran**) i llengua pròpia oficial, l'**aranès**	**Art. 94 EAC** i **Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran**

El Consell de Governs Locals (**art. 85 EAC**) és l'òrgan de representació de municipis i vegueries davant les institucions de la Generalitat; ha de ser escoltat en la tramitació parlamentària de les iniciatives

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

legislatives que afecten les administracions locals i en la tramitació de plans i normes reglamentàries del mateix abast.

5. Com es relacionen les tres administracions

Tenir tres administracions sobre el mateix territori només funciona si es parlen. La **Llei 40/2015** hi dedica el **Títol III, «Relacions interadministratives» (arts. 140 a 158)**.

5.1. Els principis (art. 140 LRJSP)

- **Lleialtat institucional**: cadascú respecta l'exercici legítim de les competències dels altres i pondera els interessos públics implicats.
- **Adequació de l'ordre competencial**: ningú no fa el que no li toca.
- **Col·laboració**, **cooperació** i **coordinació**.
- **Eficiència** en la gestió dels recursos públics i **solidaritat interterritorial**.

Tres paraules que no són sinònims.
Col·laboració (art. 141): és un **deure**; consisteix a ajudar-se (informació, assistència, mitjans).
Cooperació (art. 143): és **voluntària**; dues administracions decideixen actuar juntes.
Coordinació: una administració, habilitada per llei, **fixa el marc** al qual s'han d'ajustar les altres, sense envair-ne les competències.

5.2. Les tècniques concretes

- **Tècniques de col·laboració** (art. 142): subministrament d'informació, sistemes integrats d'informació, deure d'assistència i auxili.
- **Tècniques de cooperació** (art. 144): **convenis**, **acords**, **plans i programes conjunts** i creació d'**òrgans de cooperació**.
- **Òrgans de cooperació** (arts. 145-154): la **Conferència de Presidents** (art. 146), les **conferències sectorials** (arts. 147-152, per matèries: sanitat, educació, habitatge...), les **comissions bilaterals de cooperació** entre l'Estat i una comunitat concreta (art. 153) i les **comissions territorials de coordinació** (art. 154), que poden incloure els ens locals.
- **Transmissions de dades entre administracions** (art. 155) i **Esquema Nacional d'Interoperabilitat i de Seguretat** (art. 156). Això és el que fa possible que, quan una persona et diu «ja ho vau demanar vosaltres», tinguis raó: pots **consultar les dades** a l'administració que les té en lloc de demanar-li el paper.

5.3. Els controls sobre els ens locals: el que sí i el que no

Aquest apartat és crucial perquè és on més s'equivoca la gent: **no hi ha tutela genèrica** sobre els ajuntaments. L'Estat i la Generalitat **no poden anul·lar** un acord municipal; només poden **requerir** i **anar als tribunals**.

Situació	Norma	Qui i com
Trametre acords	**Art. 56 LBRL** i **art. 196.3 ROF**	L'ens local ha d'enviar còpia o extracte dels actes i acords a l'Estat i a la comunitat autònoma en el termini de **6 dies**. En són responsables l'**alcalde** i, de manera immediata, el **secretari**
Acte municipal il·legal	**Art. 65 LBRL**	L'Estat o la Generalitat poden **requerir** l'anul·lació (requeriment motivat, formulat en **15 dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord, donant a l'ens local un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

termini màxim d'**1 mes** per anul·lar-lo). Si no fa cas, **impugnació davant la jurisdicció contenciosa administrativa**. També es pot impugnar **directament**, sense requeriment |
Acte que envaeix competències	**Art. 66 LBRL**	Impugnació igual que a l'art. 65, precisant la lesió competencial; es pot demanar la **suspensió** de l'acte al tribunal
Acte que atempta greument contra l'interès general d'Espanya	**Art. 67 LBRL**	El **delegat del Govern** requereix l'alcalde (requeriment dins dels **10 dies** següents a la recepció; termini de resposta **no superior a 5 dies**), pot **suspendre** l'acte (facultat exercible en **10 dies**) i **l'ha d'impugnar en 10 dies** des de la suspensió
Gestió greument danyosa per als interessos generals	**Art. 61 LBRL**	**Dissolució** dels òrgans de la corporació per **reial decret del Consell de Ministres**, a iniciativa pròpia amb coneixement del Govern de la comunitat autònoma o a sol·licitud d'aquest, i **en tot cas amb acord favorable del Senat**

La frase que et salva un test. «L'Estat i la comunitat autònoma poden **suspendre** els acords municipals il·legals». **Fals**, com a regla general: només poden **requerir i impugnar**. L'**única** suspensió administrativa directa és la de l'**art. 67 LBRL**, en mans del **delegat del Govern** i reservada als actes que atempten **greument contra l'interès general d'Espanya**.

Glossari

- **Principi dispositiu**: la Constitució no imposa el mapa autonòmic; obre una porta i cada territori decideix si la travessa i com.
- **Autonomia política**: capacitat de dictar **lleis** (comunitats autònomes). **Autonomia administrativa**: capacitat de dictar **reglaments i ordenances** i gestionar interessos propis (ens locals).
- **Garantia institucional**: tècnica del Tribunal Constitucional segons la qual la Constitució assegura l'**existència** i el **contingut mínim** d'una institució (el municipi) encara que no en detalli les competències.
- **Norma institucional bàsica**: l'estatut d'autonomia; llei orgànica de l'Estat i alhora norma suprema de l'ordenament autonòmic.
- **Legislació bàsica**: mínim comú normatiu que dicta l'Estat (art. 149.1 CE) i que les comunitats desenvolupen sense poder contradir-lo.
- **Clàusula residual, de prevalença i de supletorietat**: les tres regles de tancament de l'art. 149.3 CE.
- **Desconcentració**: traspàs de competències a un òrgan **inferior de la mateixa administració**.
- **Descentralització**: traspàs de competències a un **ens diferent** amb personalitat jurídica pròpia.
- **Òrgan superior / òrgan directiu**: classificació dels càrrecs de l'AGE (art. 55 LRJSP); superiors són ministres i secretaris d'Estat, la resta són directius.
- **Alt càrrec**: condició que tenen els òrgans superiors i directius **excepte els subdirectors generals i assimilats**.
- **Administració perifèrica**: l'Administració de l'Estat desplegada al territori (delegacions i subdelegacions del Govern).
- **Servei territorial integrat / no integrat**: el que depèn de la delegació o subdelegació del Govern, o el que depèn directament del seu ministeri.
- **Ens local territorial**: el que té territori com a element definidor i autonomia per gestionar els seus interessos (municipi, província i illa a la LBRL; municipi, comarca i província al TRLMRLC).
- **Serveis mínims**: prestacions que tot municipi ha de garantir segons la seva població (art. 26 LBRL).
- **Competència impròpia**: la que no és pròpia ni delegada; només es pot exercir amb els dos informes previs de l'art. 7.4 LBRL.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **EMD**: entitat municipal descentralitzada, nucli separat d'un municipi amb òrgans propis (president i junta de veïns).
- **Mancomunitat**: associació voluntària de municipis per prestar serveis o fer obres en comú.
- **Vegueria**: ens local supramunicipal previst a l'Estatut per substituir la província; regulat per llei però **no desplegat**.
- **Consell d'Alcaldes**: òrgan del consell comarcal format pels alcaldes de la comarca.
- **Lleialtat institucional**: deure de cada administració de respectar i ponderar les competències i els interessos de les altres.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Art. 137 CE**: l'Estat s'organitza en **municipis, províncies i comunitats autònomes**; totes tenen **autonomia** per gestionar els seus interessos. **Títol VIII: arts. 137-158**.
2. Els ens locals tenen autonomia **administrativa** (ordenances i reglaments); les comunitats, **política** (lleis). El Ple **no** aprova lleis.
3. La Constitució s'ha reformat **quatre** vegades: **art. 13.2** (1992), **art. 135** (2011), **art. 49** (2024) i **art. 69.3** (**19 de maig de 2026**, senador per Formentera).
4. **Art. 143 CE** (via lenta): diputacions + **2/3 dels municipis** que representin la **majoria del cens electoral de cada província**, en **6 mesos**; si fracassa, **5 anys** d'espera. **Art. 151** (via ràpida): **3/4 dels municipis** i **referèndum**. **DT 2a**: Catalunya, País Basc i Galícia. **Art. 144**: via excepcional per llei orgànica.
5. **Art. 149.3 CE**: clàusules **residual**, de **prevalença** i de **supletorietat**. **Art. 150**: **150.1** lleis marc, **150.2** transferència o delegació per **llei orgànica**, **150.3** harmonització amb **majoria absoluta de cada cambra**.
6. **Art. 155 CE**: **requeriment previ** al president de la comunitat i **majoria absoluta del Senat**.
7. **AGE (art. 55 LRJSP)**: **òrgans superiors** = ministres i secretaris d'Estat; **òrgans directius** = subsecretaris, secretaris generals, secretaris generals tècnics, directors generals i subdirectors generals. Tots són **alts càrrecs excepte els subdirectors generals**.
8. **Secretari general = categoria de subsecretari**; **secretari general tècnic = categoria de director general**. Escala jeràrquica: **subsecretari -> director general -> subdirector general**.
9. El **nombre i la denominació dels ministeris** els fixa un **reial decret del president del Govern** (art. 57.3 LRJSP). Els òrgans fins a subdirecció general es creen per **RD del Consell de Ministres**; els inferiors, per **ordre ministerial**.
10. **Delegat del Govern**: **rang de subsecretari**, nomenat per **RD del Consell de Ministres a proposta del president del Govern**, depèn **orgànicament del president** i **funcionalment del ministeri** competent. **Subdelegat**: **nivell de subdirector general**, nomenat pel **delegat** per **lliure designació** entre funcionaris **A1**.
11. **Art. 55 bis LRJSP** (LO 2/2024): presència equilibrada als òrgans directius, entre el **40 %** i el **60 %** de cada sexe per departament.
12. **Art. 26 LBRL**: escala de serveis mínims **5.000 / 20.000 / 50.000** habitants. **Art. 26.2**: la diputació **coordina** sis serveis als municipis de **menys de 20.000**.
13. **Art. 36 LBRL**: la diputació garanteix **secretaria i intervenció** als municipis de **menys de 1.000 h**, assumeix el **tractament de residus** als de **menys de 5.000** i la **prevenció i extinció d'incendis** als de **menys de 20.000**, i aprova **anualment** el **pla provincial de cooperació**.
14. **Art. 7.4 LBRL**: les competències impròpies exigeixen **dos informes previs i vinculants** (sostenibilitat financera i inexistència de duplicitats). **Art. 27**: la delegació dura com a mínim **5 anys** i ha d'anar finançada.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

15. **RD-llei 6/2023**: llindar de **4.000 habitants** per crear municipis nous i reactivació de l'**art. 28 LBRL** (gestió col·laborativa en municipis de menys de **20.000**).

16. **Art. 141 CE**: alterar els **límits provincials** exigeix **llei orgànica**. Per això les **vegueries** de la **Llei 30/2010** no s'han desplegat.

17. Catalunya: **4 províncies i 4 diputacions**, **947 municipis**, **41 comarques** i l'**Aran** (**Llei 1/2015**). Espanya: **17 comunitats**, **2 ciutats autònomes**, **50 províncies**.

18. **Controls sobre els ens locals**: tramesa d'acords en **6 dies** (art. 56 LBRL i 196.3 ROF); requeriment de l'**art. 65** en **15 dies hàbils** amb termini màxim d'**1 mes** per anul·lar; suspensió del **delegat del Govern** només per l'**art. 67**; **dissolució** de la corporació per **RD del Consell de Ministres amb acord favorable del Senat** (art. 61).

Resum exprés

L'organització territorial és al **Títol VIII de la CE (arts. 137-158)** i arrenca de l'**art. 2 CE**: unitat, autonomia i solidaritat. L'**art. 137** diu que l'Estat s'organitza en **municipis, províncies i comunitats autònomes**, totes amb autonomia: **política** la de les comunitats (fan lleis), **administrativa** la dels ens locals (fan ordenances).

L'**Administració central** és l'**Administració General de l'Estat**, regulada al **Títol I de la Llei 40/2015 (arts. 54-80)**. Té **organització central** (ministeris i serveis comuns), **organització territorial** (delegacions i subdelegacions del Govern) i **AGE a l'exterior**. Òrgans **superiors**: ministres i secretaris d'Estat. Òrgans **directius**: subsecretaris, secretaris generals, secretaris generals tècnics, directors generals i subdirectors generals (aquests últims, els únics que **no** són alts càrrecs). Al territori, el **delegat del Govern** (rang de subsecretari, nomenat pel Consell de Ministres a proposta del president) i el **subdelegat** a cada província (nivell de subdirector general, nomenat pel delegat entre funcionaris A1).

L'**Administració autonòmica** va néixer del **principi dispositiu**: vies dels **arts. 143, 151, DT 2a i 144 CE**. Cada comunitat té **estatut** (norma institucional bàsica, art. 147), **assemblea legislativa, govern amb president i TSJ** (art. 152), controls de l'**art. 153** i, en cas extrem, l'**art. 155**. Les competències es reparteixen entre l'**art. 148** i l'**art. 149.1**, amb les clàusules **residual, de prevalença i de supletorietat** (149.3) i els instruments del **150**. El finançament, als **arts. 156-158** i a la **LOFCA**. A Catalunya, la **Generalitat** (Parlament, Presidència, Govern) i la seva **Administració**, organitzada en **departaments** i regida per la **Llei 26/2010**, amb la **Llei 13/2008** per al Govern.

L'**Administració local** té base als **arts. 137, 140, 141 i 142 CE** i es regula per la **LBRL (Llei 7/1985)**, reformada per la **LRSAL (Llei 27/2013)**, amb el **TRLMRLC (DL 2/2003)** i el **ROAS (Decret 179/1995)** com a normativa catalana. Ens locals **territorials**: municipi, província i illa (LBRL); municipi, comarca i província (Catalunya). El **municipi** té territori, població i organització, amb **Ple, alcalde i tinents d'alcalde** sempre i **Junta de Govern Local** a partir de **5.000 habitants**; competències **pròpies** (art. 25), **serveis mínims** esglaonats (art. 26), **delegades** (art. 27) i **impròpies** (art. 7.4). La **província** i la **diputació** existeixen per **assistir i cooperar** amb els municipis (art. 36). A Catalunya hi ha a més la **comarca** i el **consell comarcal** (DL 4/2003), les **EMD**, les **mancomunitats**, l'entitat metropolitana, l'**Aran** i la **vegueria** prevista però no desplegada.

Finalment, les tres administracions es relacionen sota els principis de **lleialtat institucional, col·laboració, cooperació i coordinació** (Títol III de la Llei 40/2015), amb **conferències sectorials**, **comissions bilaterals** i **convenis**. I sobre els ens locals **no hi ha tutela**: només **requeriment i impugnació judicial** (arts. 65 i 66 LBRL), amb l'excepció de la suspensió del **delegat del Govern** (art. 67)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

i la dissolució de la corporació (art. 61).

Autoavaluació

<details><summary>1. Què diu literalment l'article 137 CE i quina paraula amaga el principi dispositiu?</summary>Diu que l'Estat s'organitza territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes «que es constitueixin», i que totes aquestes entitats gaudeixen d'autonomia per a la gestió dels seus interessos respectius. L'expressió «que es constitueixin» és la clau: el 1978 el mapa autonòmic no existia, i la Constitució va deixar que cada territori decidís si accedia a l'autonomia i per quina via.</details>

<details><summary>2. Diferència entre l'autonomia de les comunitats autònomes i la dels ens locals.</summary>Les comunitats tenen autonomia política: assemblea legislativa pròpia i capacitat de dictar lleis amb el mateix rang que les de les Corts Generals, controlades pel Tribunal Constitucional. Els ens locals tenen autonomia administrativa: aproven ordenances i reglaments, normes de rang inferior a la llei, controlades per la jurisdicció contenciosa administrativa.</details>

<details><summary>3. Quins són els òrgans superiors i els òrgans directius de l'Administració General del Estat, i qui no és alt càrrec?</summary>Segons l'article 55 de la Llei 40/2015, òrgans superiors són els ministres i els secretaris d'Estat. Òrgans directius són els subsecretaris i secretaris generals, els secretaris generals tècnics i directors generals, i els subdirectors generals. Tots tenen la condició d'alt càrrec excepte els subdirectors generals i assimilats.</details>

<details><summary>4. Qui nomena el delegat del Govern a una comunitat autònoma i qui nomena el subdelegat a la província? Quin rang tenen?</summary>El delegat del Govern el nomena i el separa el Consell de Ministres per reial decret, a proposta del president del Govern; té rang de subsecretari, depèn orgànicament del president del Govern i funcionalment del ministeri competent per raó de la matèria. El subdelegat del Govern el nomena el delegat per lliure designació entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals del subgrup A1; té nivell de subdirector general.</details>

<details><summary>5. Quins requisits exigeix l'article 143.2 CE per a la via ordinària d'accés a l'autonomia?</summary>La iniciativa de les diputacions o òrgan interinsular corresponent i de les dues terceres parts dels municipis que representin, com a mínim, la majoria del cens electoral de cada província, tot dins el termini de sis mesos. Si la iniciativa no prospera, no es pot reiterar fins passats cinc anys.</details>

<details><summary>6. Explica les tres clàusules de l'article 149.3 CE.</summary>Residual: les matèries que la Constitució no atribueix expressament a l'Estat poden correspondre a la comunitat autònoma si el seu estatut les ha assumit. Prevalença: en cas de conflicte, preval el dret estatal, excepte en allò que sigui competència exclusiva de la comunitat. Supletorietat: el dret estatal és supletori del dret de les comunitats i n'omple els buits.</details>

<details><summary>7. Quins són els ens locals territorials segons la LBRL i quins segons la normativa catalana?</summary>Segons l'article 3.1 de la LBRL: el municipi, la província i l'illa als arxipèlags balear i canari. Segons l'article 3 del Decret legislatiu 2/2003: el municipi, la comarca i la província. La diferència clau és que a Catalunya la comarca té naturalesa territorial, cosa que la llei bàsica estatal no li reconeix.</details>

<details><summary>8. Quins serveis mínims ha de prestar un municipi de més de 20.000 habitants que no

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

hagi de prestar-ne un de 6.000?</summary>Protecció civil, avaluació i informació de situacions de necessitat social i atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic. El de 6.000 habitants, en canvi, ja ha de prestar parc públic, biblioteca pública i tractament de residus, que són els que s'afegeixen per damunt dels 5.000, a més dels obligatoris per a tots els municipis.</details>

<details><summary>9. Quines competències de la diputació provincial estan pensades específicament per als municipis petits?</summary>Garantir la prestació dels serveis de secretaria i intervenció als municipis de menys de 1.000 habitants; assumir el tractament de residus als de menys de 5.000 i la prevenció i extinció d'incendis als de menys de 20.000 quan no els prestin; assistir en la recaptació tributària i donar suport a la gestió financera, l'administració electrònica i la contractació centralitzada als de menys de 20.000; i coordinar, en els de menys de 20.000, els sis serveis de l'article 26.2 LBRL. A més, aprova anualment el pla provincial de cooperació a les obres i serveis de competència municipal.</details>

<details><summary>10. Per què les vegueries no han substituït les diputacions?</summary>Perquè la vegueria està prevista als articles 90 i 91 de l'Estatut i regulada per la Llei 30/2010, de vegueries, però la seva implantació implicaria alterar el mapa provincial, i l'article 141.1 de la Constitució exigeix una llei orgànica per modificar els límits de les províncies. Mentre això no passi, a Catalunya continuen funcionant les quatre diputacions provincials.</details>

<details><summary>11. Pot la Generalitat anul·lar un acord del Ple d'un ajuntament que considera il·legal?</summary>No. No hi ha tutela administrativa sobre els ens locals. Pot requerir l'ajuntament, invocant expressament l'article 65 de la LBRL, perquè l'anul·li en el termini màxim d'un mes; el requeriment ha de ser motivat i s'ha de formular dins dels quinze dies hàbils següents a la recepció de la comunicació de l'acord. Si l'ajuntament no fa cas, ha d'impugnar l'acord davant la jurisdicció contenciosa administrativa. També pot impugnar-lo directament, sense requeriment previ.</details>

<details><summary>12. Quin és l'únic supòsit en què una autoritat pot suspendre administrativament un acord municipal, i qui ho fa?</summary>L'article 67 de la LBRL: quan l'acord atempta greument contra l'interès general d'Espanya. Ho fa el delegat del Govern, amb requeriment previ d'anul·lació a l'alcalde efectuat dins dels deu dies següents a la recepció de l'acord i amb un termini de resposta no superior a cinc dies. Un cop acordada la suspensió, l'ha d'impugnar davant la jurisdicció contenciosa administrativa en el termini de deu dies.</details>

<details><summary>13. Què va canviar el Reial decret llei 6/2023 en matèria de règim local?</summary>Va rebaixar a 4.000 habitants el llindar de població exigit per crear municipis nous sobre la base de nuclis territorialment diferenciats, sempre que siguin financerament sostenibles i no disminueixi la qualitat dels serveis, i va donar contingut nou a l'article 28 de la LBRL, que permet establir sistemes de gestió col·laborativa en municipis de menys de 20.000 habitants per garantir la prestació dels serveis mínims obligatoris.</details>

<details><summary>14. Com conviuen la Llei 7/1985 i el Decret legislatiu 2/2003 en un expedient del teu ajuntament?</summary>La Llei 7/1985 és legislació bàsica estatal dictada a l'empara de l'article 149.1.18 CE: fixa el mínim comú per a tot l'Estat. El Decret legislatiu 2/2003 és normativa catalana dictada a l'empara de la competència de la Generalitat en règim local (article 160 EAC): desenvolupa i completa la bàsica, però no la pot contradir. En la pràctica s'apliquen totes dues alhora, més el reglament orgànic i les ordenances municipals.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3

TEMA

Tema 3. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La Generalitat de Catalunya i els seus òrgans de govern.

Introducció: gairebé tota la normativa que aplicaràs a la finestreta surt d'aquí

Pensa en un matí qualsevol a l'Ajuntament de Salt. Registres una instància, informes un expedient d'urbanisme, comproves si una subvenció està ben justificada i atens una persona que et parla en castellà i una altra que et parla en català. En aquestes quatre feines has aplicat, sense adonar-te'n, normes que **no** venen de Madrid: venen del **Parlament de Catalunya** i del **Govern de la Generalitat**. I tots dos existeixen, amb el nom i les competències que tenen, perquè ho diu una norma concreta: l'**Estatut d'autonomia de Catalunya**.

Aquest tema és, per tant, el plànol de la casa. Primer veurem **què és un estatut** i quin lloc ocupa en el sistema de fonts (per sota de la Constitució, per sobre de qualsevol llei catalana). Després obrirem l'Estatut vigent -la **Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol**- títol per títol: qui som, quins drets reconeix, com es reparteixen les competències amb l'Estat i com es reforma. I a la segona meitat entrarem a l'**organització institucional**: el Parlament, la Presidència, el Govern, l'Administració de la Generalitat i les institucions de control (Consell de Garanties, Síndic de Greuges, Sindicatura de Comptes, Consell de l'Audiovisual).

Avís d'entrada: aquest és un tema **molt numèric**. Majories, terminis, quòrums, nombre de membres. És exactament el tipus de contingut que es pregunta en un test perquè té resposta única. Si te'l treballes bé, són punts segurs. Per això trobaràs els números en **negreta** al llarg del text i recollits tots junts al final.

1. Què és un estatut d'autonomia i quina força té

La Constitució de 1978 (**CE**) no va dibuixar el mapa autonòmic: va obrir una porta i va deixar que cada territori decidís si la travessava. L'instrument per travessar-la és l'**estatut d'autonomia**.

L'**article 147.1 CE** el defineix així: els estatuts són la **norma institucional bàsica** de cada comunitat autònoma, i l'Estat els **reconeix i empara com a part integrant del seu ordenament jurídic**. Aquesta frase, que sembla protocol·lària, és la clau de tot: un estatut no és una llei catalana qualsevol, és una peça de l'ordenament de l'Estat.

D'aquí surt la seva **naturalesa doble**, que és el concepte estrella del tema:

- Formalment és una **llei orgànica de les Corts Generals**. La fa el Parlament espanyol.
- Materialment és la **norma suprema de l'ordenament català**, només per sota de la Constitució. Cap llei del Parlament de Catalunya, cap decret del Govern, cap ordenança municipal pot contradir-la.

Per això es diu que l'Estatut forma part del **bloc de constitucionalitat**: el conjunt de normes (Constitució + estatuts + algunes lleis de delimitació competencial) que el Tribunal Constitucional fa servir com a **vara de mesurar** per decidir si una llei és o no és vàlida.

I té una tercera característica que cap altra llei orgànica no té: és una norma **pactada**. La iniciativa surt del Parlament de Catalunya, es negocia amb les Corts, i el resultat es **sotmet a referèndum** de la ciutadania catalana. L'Estat no el pot modificar tot sol.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> **Compte amb el parany.** «L'Estatut és una llei catalana» és fals a mitges i, en un test, és fals del tot. És una **llei orgànica estatal** que neix d'una proposta catalana i es ratifica en referèndum. Tres actors: Parlament de Catalunya, Corts Generals i cos electoral català.

L'**article 147.2 CE** fixa el **contingut mínim** que tot estatut ha de tenir:

Contingut mínim (art. 147.2 CE)	Com ho concreta l'EAC
a) Denominació de la comunitat	Catalunya (art. 1)
b) Delimitació del territori	Art. 9
c) Denominació, organització i seu de les institucions pròpies	Títol II i art. 10 (capital: Barcelona)
d) Competències assumides i bases per traspassar els serveis	Títol IV

I l'**article 147.3 CE** afegeix que la reforma s'ha de fer pel procediment que el mateix estatut estableixi i sempre **per llei orgànica**.

2. Els estatuts de Catalunya: de 1932 a l'Estatut vigent

Catalunya n'ha tingut **tres**:

Estatut	Any	Nom popular	Final
Primer	**1932**	Estatut de Núria	Suspès i suprimit amb la Guerra Civil
Segon	**Llei orgànica 4/1979**	Estatut de Sau	Vigent fins al 2006
Tercer (vigent)	**Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol**	Estatut de 2006	En vigor

Un detall que cau: Catalunya **no** va accedir a l'autonomia per la via de l'art. 151 CE, sinó per la **disposició transitòria segona de la Constitució**, la via reservada als territoris que ja havien plebiscitat un estatut en el passat (Catalunya, el País Basc i Galícia). El resultat pràctic és el mateix -sostre competencial alt des del primer dia-, però la via és una altra.

El camí de l'Estatut de 2006

1. El **Parlament de Catalunya** aprova la proposta de reforma.
2. Les **Corts Generals** la tramiten i l'aproven com a llei orgànica.
3. La ciutadania de Catalunya la ratifica en **referèndum el 18 de juny de 2006**.
4. Es publica el **20 de juliol de 2006** i entra en vigor el **9 d'agost de 2006**.

La Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010

Es van interposar diversos recursos d'inconstitucionalitat i el Tribunal Constitucional va resoldre el principal amb la **STC 31/2010, de 28 de juny**. Què va fer?

- Va declarar **inconstitucionals catorze preceptes** (sencers o en algun incís).
- En va **interpretar vint-i-set** més: no els va anul·lar, però només són vàlids si es llegeixen com diu la sentència.

Els retocs que més surten a l'examen:

- La referència a Catalunya com a **«nació»** al **preàmbul** queda **sense eficàcia jurídica interpretativa**.
- Al **article 6.1** s'anul·la la paraula **«preferent»**: el català continua sent llengua **pròpia** i d'ús normal, però no «preferent».
- S'anul·la l'**article 76.4**, que donava caràcter **vinculant** a certs dictàmens del Consell de Garanties

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Estatutàries. Des d'aleshores, **cap dictamen del Consell no és vinculant**.

- Al **article 78.1** s'anul·la l'incís **«amb caràcter exclusiu»**: el Síndic de Greuges supervisa l'Administració catalana, però això no exclou el Defensor del Poble.
- S'anul·la sencer l'**article 97**, que creava el **Consell de Justícia de Catalunya**.

Truc per recordar-ho. Les quatre paraules de la STC 31/2010: **nació** (sense efectes), **preferent** (fora), **vinculant** (fora) i **exclusiu** (fora). Si a l'examen et diuen que els dictàmens del Consell de Garanties són vinculants, és fals.

3. L'estructura de l'Estatut: el mapa de la casa

L'EAC té un **preàmbul**, un **títol preliminar**, **set títols**, **223 articles**, **15 disposicions addicionals**, **2 transitòries**, **1 derogatòria** i **4 finals**.

Títol	De què va	Articles
Preliminar	Catalunya, la Generalitat, la llengua, els símbols, la capital, l'Aran	**1-14**
I	Drets, deures i principis rectors	**15-54**
II	**De les institucions** (Parlament, Presidència, Govern, altres institucions, govern local)	**55-94**
III	Del poder judicial a Catalunya	**95-109**
IV	**De les competències**	**110-173**
V	De les relacions institucionals de la Generalitat	**174-200**
VI	Del finançament de la Generalitat	**201-221**
VII	De la reforma de l'Estatut	**222-223**

Truc per recordar-ho. Set títols = una casa de set pisos. Preliminar, els fonaments (qui som). I, qui hi viu i amb quins drets. II, qui mana. III, qui jutja. IV, qui fa què. V, els veïns. VI, la cartera. VII, com es reforma la casa.

Fixa't que **el títol més llarg és el IV**, el de competències (110-173: **64 articles**). No és casualitat: la reforma de 2006 va voler blindar per escrit què podia fer la Generalitat en cada matèria.

4. El títol preliminar: qui som (arts. 1-14)

És curt però és el més citat de tot l'Estatut. Els articles que has de tenir a la punta de la llengua:

- **Art. 1.** Catalunya, **com a nacionalitat**, exerceix el seu autogovern constituïda en comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i amb aquest Estatut, **que és la seva norma institucional bàsica**.
- **Art. 2.** La **Generalitat** és el **sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya**. La integren el **Parlament**, la **Presidència de la Generalitat**, el **Govern** i **les altres institucions** que estableix el capítol V del títol II. I l'apartat 3 hi afegeix una cosa que a tu t'interessa molt: **els municipis, les vegueries, les comarques i els altres ens locals també integren el sistema institucional de la Generalitat**, com a ens en què aquesta s'organitza territorialment, sens perjudici de la seva autonomia.
- **Art. 3.** Marc polític: **lleialtat institucional mútua**, i el principi general segons el qual **la Generalitat és Estat**; hi juguen l'autonomia, la **bilateralitat** i la multilateralitat.
- **Art. 4.** Drets i principis rectors: els poders públics catalans han de promoure la llibertat, la democràcia, la igualtat, el pluralisme, la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'**equitat de gènere** i el desenvolupament sostenible.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 5.** Els **drets històrics** del poble català (interpretat per la STC 31/2010).
- **Art. 6.** La llengua. El **català és la llengua pròpia** de Catalunya i llengua d'ús normal de les administracions i dels mitjans públics, i la llengua normalment utilitzada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. El **català és llengua oficial**; **també ho és el castellà**. Totes les persones tenen **dret** a usar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el **dret i el deure de conèixer-les**. L'**aranès**, que és la denominació de l'**occità** a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquell territori i **és oficial a Catalunya**.
- **Art. 7.** Tenen la **condició política de catalans** els ciutadans espanyols que tenen **veïnatge administratiu** a Catalunya. Traducció per a la teva feina: qui s'empadrona al teu municipi adquireix veïnatge administratiu i, amb ell, la condició política de català.
- **Art. 8.** Els **símbols nacionals**: la **bandera** (quatre barres vermelles sobre fons groc), la **festa** (l'**Onze de Setembre**) i l'**himne** (**Els segadors**).
- **Art. 9.** El **territori** és el que correspon als límits geogràfics i administratius de la Generalitat en el moment d'entrar en vigor l'Estatut.
- **Art. 10.** La **capital de Catalunya és la ciutat de Barcelona**, seu permanent del Parlament, de la Presidència i del Govern (tot i que Parlament i Govern es poden reunir en altres llocs de Catalunya).
- **Art. 11.** L'**Aran**, reconegut com a **entitat territorial singular** amb règim jurídic especial i institucions pròpies (el **Conselh Generau d'Aran**).
- **Art. 14. Eficàcia territorial** de les normes de la Generalitat i del dret civil català.

> **Compte amb el parany.** L'art. 8 parla de **símbols nacionals**: bandera, festa i himne. **L'escut no hi és** en aquesta enumeració, i la capital no és un símbol, és l'art. 10. Aquests desplaçaments d'article són el pa de cada dia dels tests.

5. Títol I: drets, deures i principis rectors (arts. 15-54)

Aquest títol és una novetat de l'Estatut de 2006: el de 1979 gairebé no en parlava. **No substitueix** els drets de la Constitució: **s'hi suma**. I el mateix Estatut ho diu (art. 37.4): res d'aquest títol no pot reduir ni limitar els drets fonamentals de la Constitució.

S'organitza en **cinc capítols**:

Capítol	Contingut	Articles
I	Drets i deures de l'àmbit **civil i social**	15-28
II	Drets de l'àmbit **polític i de l'Administració**	29-31
III	Drets i deures **lingüístics**	32-36
IV	**Garanties** dels drets estatutaris	37-38
V	**Principis rectors**	39-54

Capítol I: drets civils i socials (15-28)

Drets de les persones, de les famílies, dels menors, de la gent gran, de les dones, el **dret a viure amb dignitat el procés de la mort** (art. 20, que va ser una novetat molt comentada), educació, cultura, salut, **serveis socials**, àmbit laboral, habitatge, medi ambient i consumidors.

Capítol II: drets polítics i davant l'Administració (29-31)

És el capítol que més t'afecta com a personal administratiu:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 29. Dret de participació**: participar en els afers públics, votar i ser elegible, **promoure i presentar iniciatives legislatives** al Parlament, participar en l'elaboració de les lleis i **dirigir peticions i plantejar queixes** a les institucions i a l'Administració de la Generalitat **i als ens locals de Catalunya**. També el dret a promoure la convocatòria de **consultes populars** per part de la Generalitat i dels ajuntaments.
- **Art. 30. Dret d'accés als serveis públics i a una bona Administració.** Aquest te l'has de saber literal:
- **30.1**: totes les persones tenen dret a accedir **en condicions d'igualtat** als serveis públics i als serveis econòmics d'interès general; les administracions han de fixar les condicions d'accés i els **estàndards de qualitat**.
- **30.2**: totes les persones tenen dret a ser tractades pels poders públics de Catalunya, en els assumptes que les afecten, de manera **imparcial i objectiva**, i que l'actuació sigui **proporcionada** a les finalitats que la justifiquen.
- **30.3**: les lleis han de determinar en quins casos s'ha d'adoptar una **carta de drets dels usuaris** i d'obligacions dels prestadors.
- **Art. 31. Protecció de dades personals** i dret a accedir-hi, examinar-les i obtenir-ne la correcció, amb una **autoritat independent designada pel Parlament** que hi vetlla.

> **Compte amb el parany.** L'expressió «**termini raonable**» **no** apareix a l'art. 30 EAC. La resolució en termini raonable ve de l'art. 41 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i, en dret català, de la **Llei 26/2010**. Si un test t'ofereix «termini raonable» com a contingut de l'art. 30, sospita.

Capítol III: drets i deures lingüístics (32-36)

Dret d'opció lingüística, dret a **usar el català o el castellà** davant les administracions (incloent-hi l'Administració General de l'Estat a Catalunya) i a ser-hi atès, drets lingüístics dels consumidors i de les persones aranesos.

Capítol IV: garanties (37-38)

- **Art. 37**: els drets dels capítols I, II i III **vinculen tots els poders públics de Catalunya** i, segons la naturalesa de cada dret, també els particulars. La seva **regulació essencial i el desenvolupament directe** s'han de fer **per llei del Parlament**.
- **Art. 38. Tutela**: aquests drets són **tutelats pel Consell de Garanties Estatutàries** i els actes que els vulnerin són **recurribles davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya**.

Capítol V: principis rectors (39-54)

Aquí hi ha la cohesió i el benestar socials, la protecció de les persones i les famílies, l'habitatge, el medi ambient, la perspectiva de gènere, el foment de l'associacionisme, la protecció dels consumidors, la memòria històrica...

La diferència entre **dret** i **principi rector** és una pregunta clàssica:

	Dret estatutari	Principi rector
Naturalesa	Situació jurídica reconeguda a la persona	**Mandat orientador** als poders públics
A qui vincula	Poders públics i, segons el cas, particulars	El legislador i l'Administració
Es pot reclamar davant un jutge?	Sí, en els termes de les lleis	Normalment **no** directament: cal una llei que el desenvolupi

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Exemple | Accés als serveis públics en condicions d'igualtat (art. 30.1) | Foment de la cohesió social |

6. Títol IV: les competències de la Generalitat (arts. 110-173)

La gran aportació tècnica de l'Estatut de 2006 és que **defineix** els tipus de competència en comptes de limitar-se a llistar matèries.

Tipus	Article	Què pot fer la Generalitat
Exclusiva	**110**	**Tot**: potestat legislativa, potestat reglamentària i funció executiva, de manera íntegra. El dret català és el dret aplicable **amb preferència** sobre qualsevol altre en aquestes matèries
Compartida	**111**	Legislar i executar **dins el marc de les bases** que fixi l'Estat. El Parlament desenvolupa i concreta les previsions bàsiques
Executiva	**112**	**No legisla**: aprova reglaments d'execució de la norma estatal, organitza la seva Administració, inspecciona i sanciona

Tres precisions que s'obliden:

- **Art. 113**: correspon a la Generalitat el **desenvolupament, l'aplicació i l'execució de la normativa de la Unió Europea** quan afecti l'àmbit de les seves competències.
- **Art. 114**: l'**activitat de foment** (subvencions), amb un abast diferent segons si la competència és exclusiva, compartida o executiva.
- **Art. 115**: **abast territorial**. Les competències es refereixen al territori de Catalunya, llevat dels casos d'eficàcia extraterritorial expressament previstos.

> **Compte amb el parany.** «Exclusiva» no vol dir «sense límits». La STC 31/2010 va matisar els arts. 110, 111 i 112: la definició estatutària no pot alterar el repartiment que fa la Constitució, i les bases estatals continuen operant encara que l'Estatut digui una altra cosa. En un test, «exclusiva» = potestat legislativa + reglamentària + executiva; però la competència sempre s'exerceix **sens perjudici de l'art. 149.1 CE**.

Les matèries que et tocaran de prop

De les desenes de matèries del capítol II (arts. 116-173), aquestes són les que veuràs a la feina:

- **Art. 160: règim local.** És la competència que fa que a l'ajuntament apliquis normativa **catalana** de règim local: el **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret legislatiu 2/2003)** i el **Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals (Decret 179/1995, ROAS)**, al costat de la Llei estatal 7/1985 (LBRL).
- **Art. 149: urbanisme, ordenació del territori, paisatge i litoral.** D'aquí surt el text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya i el seu reglament.
- **Art. 136: funció pública** i personal al servei de les administracions catalanes. Al costat del TREBEP estatal hi conviuen el **Decret legislatiu 1/1997** i el **Decret 214/1990** (reglament del personal al servei dels ens locals).
- **Art. 166: serveis socials**; **art. 162: sanitat**; **art. 131: educació**; **art. 127: cultura**.

I la peça que uneix tot això amb el procediment: la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que conviu amb les lleis estatals 39/2015 i 40/2015.

7. Títols III, V i VI: justícia, relacions i diners (visió ràpida)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Títol III. El poder judicial a Catalunya (95-109). El **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya** és l'òrgan jurisdiccional en què **culmina l'organització judicial a Catalunya** i davant el qual s'esgoten les successives instàncies. Hi ha també la figura del **fiscal o fiscala superior de Catalunya**. Recorda: el **poder judicial és únic i estatal**; el TSJC **no és un òrgan de la Generalitat**. I el **Consell de Justícia de Catalunya** (art. 97) va quedar **anul·lat per la STC 31/2010**.

Títol V. Relacions institucionals (174-200). Relacions amb l'Estat (la **Comissió Bilateral Generalitat-Estat**, art. 183), amb altres comunitats autònomes (convenis i acords de cooperació), amb la **Unió Europea** (participació en la formació de la posició de l'Estat, en institucions europees, control de subsidiarietat) i **acció exterior**.

Títol VI. Finançament (201-221). Autonomia financera amb coordinació i solidaritat, l'**Agència Tributària de Catalunya** (art. 204), la **Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat** (art. 210), el **pressupost de la Generalitat** (art. 212), l'**estabilitat pressupostària** (art. 214) i, molt important per a tu, un capítol final dedicat a les **finances dels governs locals** (arts. 217-221), amb la previsió d'una **llei de finances locals de Catalunya** (art. 220).

8. Títol VII: la reforma de l'Estatut (arts. 222 i 223)

Hi ha **dues vies**, segons quins títols es toquin. Les dues acaben igual: **dos terços del Parlament + llei orgànica de les Corts + referèndum positiu** dels electors de Catalunya.

	Art. 222	**Art. 223**
Què reforma	**Títols I i II** (drets i institucions): el que no afecta les relacions amb l'Estat	**La resta de títols**
Iniciativa	Parlament (**1/5 dels diputats**) i Govern de la Generalitat	Parlament, Govern **i les Corts Generals**
Iniciativa indirecta	**20% dels plens municipals** que representin el **20% de la població**, o **300.000 signatures** acreditades	La mateixa que a l'art. 222.1.a)
Al Parlament	Vot favorable de **2/3** dels membres	Vot favorable de **2/3** dels membres
A les Corts	Consulta; si en **30 dies** les Corts **es declaren afectades**, la reforma passa a la via de l'art. 223	Aprovació per **llei orgànica**, amb possible **vot de ratificació** del Congrés i del Senat i, si no, **comissió mixta paritària** (proposta conjunta en **2 mesos**)
Final	**Referèndum** a Catalunya	**Referèndum** a Catalunya (l'Estat autoritza la convocatòria en un màxim de **6 mesos**)
Si es rebutja	No es pot tornar a debatre fins passat **1 any**	No es pot tornar a debatre fins passat **1 any**

> **Truc per recordar-ho.** «**222 = 2 títols**» (I i II). La resta, 223. I els **30 dies** són el termini que tenen les Corts per dir «això també ens afecta» i endur-se la reforma cap a la via llarga.

9. La Generalitat: què és exactament

Aquí es concentren la meitat dels errors de test, i és una qüestió de vocabulari.

La **Generalitat** (art. 2.1 EAC) **no és un òrgan**, ni un edifici, ni «el govern». És el **sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya**. És el conjunt.

Qui la integra (art. 2.2):

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. El **Parlament**.
2. La **Presidència de la Generalitat**.
3. El **Govern** (o Consell Executiu).
4. Les **altres institucions** del capítol V del títol II: **Consell de Garanties Estatutàries**, **Síndic de Greuges**, **Sindicatura de Comptes** i **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**.

I l'art. 2.3 hi suma els **ens locals** (municipis, vegueries, comarques i altres) com a ens en què la Generalitat s'organitza territorialment, sense que això toqui la seva autonomia.

No ho confonguis.
- **Generalitat** = tot el sistema institucional.
- **Govern** (o Consell Executiu) = l'òrgan col·legiat: president, conseller primer o vicepresident si n'hi ha, i consellers.
- **Administració de la Generalitat** = la maquinària que executa: departaments, personal, oficines. Té **personalitat jurídica única** i actua sota la direcció del Govern.

>

Dir «la Generalitat ha dictat un decret» és col·loquialment correcte, però en un examen el subjecte és **el Govern**.

10. El Parlament de Catalunya (arts. 55-66)

Naturalesa i funcions

- **Representa el poble de Catalunya** (art. 55.1).
- Exerceix la **potestat legislativa**, **aprova els pressupostos** de la Generalitat i **controla i impulsa** l'acció política i de govern (art. 55.2).
- És **inviolable** (art. 55.3).

A més (art. 61), li correspon **designar els senadors** que representen la Generalitat al Senat (designació proporcional al nombre de diputats de cada grup), elaborar **proposicions de llei** per presentar a la Mesa del Congrés, **sol·licitar a l'Estat** la transferència o delegació de competències de l'art. 150 CE i **interposar el recurs d'inconstitucionalitat**.

Composició i règim electoral (art. 56)

- Entre un **mínim de 100 i un màxim de 150 diputats**. A la pràctica són **135**.
- Elegits per **quatre anys**, per sufragi **universal, lliure, igual, directe i secret**.
- Sistema de **representació proporcional**, que ha d'assegurar la representació adequada de totes les zones del territori. A la pràctica s'utilitzen **quatre circumscripcions provincials**.
- El règim electoral s'ha de regular per una **llei del Parlament aprovada per 2/3 dels diputats** en votació final sobre el conjunt. **Catalunya encara no té llei electoral pròpia**: per això s'apliquen les normes transitòries i la legislació electoral general.
- El president o presidenta de la Generalitat convoca les eleccions **quinze dies abans** que acabi la legislatura, i s'han de fer **entre 40 i 60 dies** després de la convocatòria.

Estatut dels diputats (art. 57)

- **Inviolabilitat** pels vots i les opinions emesos en l'exercici del càrrec.
- **Immunitat** limitada: durant el mandat **no poden ser detinguts llevat de delicte flagrant**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Les causes penals contra diputats les jutja el **TSJC** (fora de Catalunya, la Sala Penal del Tribunal Suprem).
- **No estan sotmesos a mandat imperatiu**.

Organització i funcionament (arts. 58-60)

- **Autonomia** organitzativa, financera, administrativa i disciplinària. El **Reglament del Parlament** s'aprova i es reforma pel **Ple**, per **majoria absoluta** en votació final sobre el conjunt.
- Òrgans: **president/a i Mesa** (elegits pel Ple), **Junta de Portaveus**, **comissions**, **grups parlamentaris** i **Diputació Permanent**.
- La **Diputació Permanent** la presideix el president del Parlament i vetlla pels poders de la cambra **entre períodes de sessions, quan ha acabat el mandat i quan el Parlament ha estat dissolt**.
- **Dos períodes ordinaris de sessions** l'any, fixats pel Reglament. Les extraordinàries les convoca el president per acord de la Diputació Permanent, a proposta de **tres grups parlamentaris o una quarta part dels diputats**, o a petició de grups o diputats que representin la **majoria absoluta**; també a petició del president de la Generalitat.
- **Quòrum i majories (art. 60.3)**: per adoptar acords vàlidament cal la presència de la **majoria absoluta** dels diputats; els acords s'aproven per **majoria simple** dels presents, llevat de les majories especials.
- Pot crear **comissions d'investigació**, i els càrrecs públics i el personal al servei de les administracions que actuen a Catalunya **tenen l'obligació de comparèixer** quan el Parlament els ho requereix.

La funció legislativa (arts. 62-65)

Qui pot iniciar una llei (art. 62.1): els **diputats**, els **grups parlamentaris** i el **Govern**. També la **ciutadania**, per **iniciativa legislativa popular**, i els **òrgans representatius dels ens supramunicipals de caràcter territorial**.

Lleis de desenvolupament bàsic de l'Estatut (art. 62.2): són les que regulen directament unes matèries concretes que el mateix article enumera (entre altres, la llengua, el règim electoral, la presidència i el Govern, el Consell de Garanties, el Síndic i el règim especial de l'Aran). S'aproven, es modifiquen i es deroguen per **majoria absoluta del Ple** en votació final sobre el conjunt.

Delegació a comissions (art. 62.3): el Ple pot delegar la tramitació i aprovació d'iniciatives legislatives a les comissions legislatives permanents, però **mai** la reforma de l'Estatut, les lleis de desenvolupament bàsic, el **pressupost** i les lleis de delegació legislativa.

Decret legislatiu (art. 63): el Parlament pot delegar en el **Govern** -i **només** en el Govern- la potestat de dictar normes amb rang de llei. La delegació ha de ser **expressa, per llei, per a una matèria concreta i amb termini**. S'exhaureix quan el Govern publica el decret legislatiu, i **caduca si el Govern està en funcions**. No es pot delegar la reforma de l'Estatut, les lleis de desenvolupament bàsic (llevat que sigui per fer un text refós), el desenvolupament directe dels drets estatutaris ni el pressupost. Abans d'aprovar-lo, el projecte de decret legislatiu ha de passar pel **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**.

Decret llei (art. 64): en cas de **necessitat extraordinària i urgent**, el Govern pot dictar disposicions legislatives provisionals amb forma de decret llei.

- **Límits materials**: no poden regular la reforma de l'Estatut, les matèries objecte de lleis de desenvolupament bàsic, la regulació essencial i el desenvolupament directe dels drets estatutaris ni el **pressupost**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Termini**: queden **derogats** si en el **termini improrrogable de 30 dies** següents a la promulgació **no els valida expressament el Parlament**, després d'un **debat i una votació de totalitat**.
- Dins d'aquest termini, el Parlament pot decidir tramitar-los com a **projectes de llei pel procediment d'urgència**.

Promulgació i publicació (art. 65): les lleis de Catalunya les **promulga, en nom del Rei, el president o presidenta de la Generalitat**, que n'ordena la publicació al **DOGC en el termini de 15 dies** des de l'aprovació i també al **BOE**. **Per a l'entrada en vigor, la data que compta és la de publicació al DOGC.**

Fi de la legislatura (art. 66): per **expiració del mandat** als quatre anys de les eleccions, per **no haver-hi investidura** o per **dissolució anticipada** acordada pel president.

Truc per recordar-ho. Els tres «decrets» que confonen tothom:
- **Decret llei**: el fa el **Govern** per urgència, té rang de llei i el Parlament l'ha de **validar en 30 dies**.
- **Decret legislatiu**: el fa el **Govern** perquè el Parlament l'hi ha **delegat** prèviament per llei; té rang de llei.
- **Decret** a seques: és un **reglament** del Govern (o del president); està **per sota** de la llei.

11. La Presidència de la Generalitat (art. 67 EAC i Llei 13/2008)

La norma que desplega la Presidència i el Govern és la **Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern**. Es va dictar precisament perquè els arts. 67.5 i 68.3 de l'Estatut ho exigien, i és una **llei de desenvolupament bàsic** (majoria absoluta).

Posició institucional (art. 67.1)

El president o presidenta de la Generalitat:

- Té la **més alta representació de la Generalitat**.
- Té la **representació ordinària de l'Estat a Catalunya**.
- **Dirigeix i coordina l'acció del Govern**.

La investidura (art. 67.2 i 3 EAC; art. 4 Llei 13/2008)

1. El **president o presidenta del Parlament**, prèvia consulta als representants dels partits i grups amb representació parlamentària, **proposa un candidat o candidata** al Ple **dins dels 10 dies** següents a la constitució de la legislatura (o al fet que obri el procés).
2. El candidat presenta el seu **programa de govern** i demana la confiança de la cambra.
3. **Primera votació: cal la majoria absoluta.** La investidura comporta l'aprovació del programa de govern.
4. Si no s'assoleix, **dos dies després** hi pot haver un **segon debat i una segona votació**, en què n'hi ha prou amb la **majoria simple**.
5. Si tampoc no surt, es tramita una **nova proposta** i es repeteix el procediment.
6. Si passen **dos mesos des de la primera votació d'investidura** sense que ningú sigui elegit, **la legislatura queda dissolta automàticament** i el president en funcions convoca eleccions, que s'han de fer **entre 40 i 60 dies** després.

Un detall d'or: la **disposició addicional segona** de la Llei 13/2008 diu que els terminis en dies per a les actuacions del Parlament **es compten en dies hàbils**, entesos com els dies laborables de **dilluns a divendres**.

Nomenament i presa de possessió (art. 67.4 EAC; art. 5 Llei 13/2008)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Un cop investit pel Parlament, el president **és nomenat pel Rei**, **a proposta del president o presidenta del Parlament**. El nomenament es publica al **DOGC** i té efectes des de la **presa de possessió**, que s'ha de fer **en el termini de 5 dies** des del nomenament.

> **Compte amb el parany.** El Rei **no tria** el president de la Generalitat: el **nomena**. Qui el tria és el **Parlament**. I la ciutadania tria els diputats, no el president.

Atribucions (arts. 10 a 12 de la Llei 13/2008)

Com a màxima representació de la Generalitat (art. 10): mantenir les relacions amb les institucions de l'Estat, d'altres comunitats i dels ens locals; signar convenis i acords amb altres comunitats autònomes; **convocar les eleccions al Parlament** i decretar-ne la dissolució anticipada o el fi de la legislatura; **convocar la sessió constitutiva** de la legislatura dins dels **20 dies** següents a les eleccions; **nomenar els membres del Consell de Garanties Estatutàries**; **convocar el referèndum** de reforma de l'Estatut.

Com a representant ordinari de l'Estat a Catalunya (art. 11 Llei 13/2008 i art. 67.6 EAC): **promulgar, en nom del Rei, les lleis, els decrets legislatius i els decrets llei** de Catalunya i ordenar-ne la publicació al **DOGC i al BOE**; ordenar la publicació dels nomenaments dels càrrecs institucionals de l'Estat a Catalunya (president del TSJC, fiscal superior...); demanar la col·laboració de les autoritats de l'Estat que exerceixen funcions públiques a Catalunya.

Com a director de l'acció de govern (art. 12): representar el Govern; establir-ne les directrius generals; **convocar i presidir les reunions del Govern**; **nomenar i cessar els consellers** i els alts càrrecs que les lleis determinin; **resoldre conflictes d'atribucions** entre consellers o entre òrgans de departaments diferents; **plantejar la qüestió de confiança** (prèvia deliberació del Govern); coordinar el programa legislatiu; **acceptar per decret** transferències o delegacions de competències de l'Estat.

Suplència i substitució (art. 67.8 EAC; art. 6 Llei 13/2008)

En cas d'**absència, malaltia o impediment**, el supleix el **conseller primer** o el **vicepresident**, si n'hi ha; si no, el conseller que el president determini i, en defecte de designació, el que ocupi el **primer lloc en l'ordre de prelació protocol·lària**.

Ni la suplència ni la substitució permeten: plantejar una **qüestió de confiança**, **nomenar o cessar consellers** ni **dissoldre anticipadament** la legislatura. Són funcions personalíssimes.

Cessament (art. 67.7 EAC; art. 7 Llei 13/2008)

El president cessa per:

- **Canvi de legislatura** arran d'unes eleccions.
- **Aprovació d'una moció de censura** o **denegació d'una qüestió de confiança**.
- **Dimissió**, comunicada per escrit a la presidència del Parlament.
- **Incapacitat permanent**, física o mental: ha de ser **sol·licitada per la majoria absoluta** dels diputats i **reconeguda per una majoria de dos terços**.
- **Defunció**.
- **Condemna penal ferma** que comporti inhabilitació per exercir càrrecs públics.

En els tres primers casos, el president **es manté en funcions** fins que el successor pren possessió. En els tres darrers, és **substituït interinament** i la presidència del Parlament inicia el procediment d'elecció d'un nou president.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

12. El Govern o Consell Executiu (arts. 68-70 EAC i Llei 13/2008)

Naturalesa i funcions (art. 68.1)

El **Govern és l'òrgan superior col·legiat que dirigeix l'acció política i l'Administració de la Generalitat**. Exerceix la **funció executiva** i la **potestat reglamentària**. La Llei 13/2008 hi afegeix expressament la **iniciativa legislativa**.

«Col·legiat» vol dir que **decideix reunit i en conjunt**, no per la voluntat d'una sola persona.

Composició (art. 68.2 EAC; arts. 13-16 Llei 13/2008)

- El **president o presidenta** de la Generalitat.
- El **conseller primer o consellera primera o** el **vicepresident o vicepresidenta**, si s'han nomenat.
- Els **consellers**.

Diferència que cau: el **conseller primer** és membre del Govern i **no és titular de cap departament**; el **vicepresident** sí que és titular del departament que el president determini. El president pot nomenar l'un **o** l'altre, no tots dos.

Els departaments (art. 23 Llei 13/2008)

- El Govern **s'organitza en departaments**, que integren l'Administració de la Generalitat, i la direcció superior de cada departament correspon a un **conseller**.
- El **nombre, la denominació i l'àmbit de competències** dels departaments els determina el **president o presidenta per decret**. La **Presidència de la Generalitat constitueix en tot cas un departament**.
- L'**estructura orgànica** de cada departament s'estableix per **decret del Govern**, i **cada departament disposa en tot cas d'una secretaria general**.
- El president ha de **comparèixer davant el Parlament** per donar compte de l'estructura del Govern i de les modificacions posteriors.

> **Compte amb el parany.** Qui decideix quants departaments hi ha i com es diuen **no és el Govern ni el Parlament**: és el **president, per decret**. En canvi, l'**estructura interna** de cada departament s'aprova per **decret del Govern**. Dos decrets diferents, dos autors diferents.

Funcionament (arts. 28-32 Llei 13/2008)

- El Govern es reuneix **convocat pel president**, amb ordre del dia.
- **Quòrum**: perquè les deliberacions i decisions siguin vàlides hi han de ser el **president (o qui el supleixi)** i **com a mínim la meitat dels consellers**.
- Les decisions s'adopten per **majoria simple**; en cas d'**empat, el vot del president és diriment**.
- Les **deliberacions són secretes** i les persones que hi assisteixen han de mantenir el secret **fins i tot després d'haver cessat**.
- Les decisions es fan constar en **acta**, estesa pel **secretari o secretària del Govern**.
- El Govern pot crear **comissions de govern** en el seu si, temporals o permanents.

Formes de les decisions del Govern (art. 32):

Forma	Què és
Decret legislatiu	Norma amb rang de llei aprovada per **delegació** del Parlament (art. 63 EAC)
Decret llei	Disposició legislativa provisional per **necessitat extraordinària i urgent** (art. 64 EAC)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Decret** | Disposicions generals aprovades en exercici de la **potestat reglamentària**, honors i distincions, nomenaments i cessaments d'alts càrrecs |
| **Acord** | La resta de decisions del Govern |

Potestat reglamentària (arts. 39-41 Llei 13/2008):

- La **titularitat** correspon al **Govern**.
- El **president** pot dictar reglaments només quan una **norma amb rang de llei l'hi autoritzi expressament**.
- Els **consellers** poden dictar reglaments en matèria d'**organització del seu departament** i, en altres matèries, quan una llei o un decret del Govern els hi autoritzi expressament.
- **Forma**: els reglaments del Govern i del president tenen forma de **decret**; els dels consellers, forma d'**ordre**.
- **Jerarquia**: el reglament aprovat per **decret** té més rang que el aprovat per **ordre**.
- Les **circulars i instruccions no són reglaments** en cap cas.

Òrgans d'assistència i suport: la **Secretaria del Govern** (assistència jurídica i suport tècnic, prepara les reunions) i el **Consell Tècnic del Govern**, òrgan **col·legiat** de suport del qual **els secretaris generals de cada departament són membres nats**.

El Govern en funcions (art. 68.4 EAC; arts. 18 i 27 Llei 13/2008)

El **Govern cessa quan cessa el president**, però **es manté en funcions** fins que el nou Govern pren possessió. Mentre està en funcions:

- Ha de **limitar-se al despatx ordinari** dels assumptes públics, incloent-hi l'exercici de la potestat reglamentària, i **abstenir-se** d'altres mesures llevat que ho justifiquin **raons d'urgència o d'interès general degudament acreditades**.
- **No pot** aprovar el **projecte de llei de pressupostos**, ni **presentar projectes de llei** al Parlament, ni **dictar decrets legislatius**.
- **Sí que pot dictar decrets llei**, amb els requisits de l'Estatut i les lleis.

Publicitat (art. 68.5 EAC): els actes, les disposicions generals i les normes del Govern i de l'Administració de la Generalitat es publiquen al **DOGC**, i aquesta publicació és **suficient a tots els efectes** per a l'eficàcia dels actes i l'entrada en vigor de les disposicions.

Estatut personal (art. 70 EAC): el president i els consellers, durant el mandat i pels actes presumptament delictius comesos a Catalunya, **no poden ser detinguts ni retinguts llevat de delicte flagrant**, i correspon al **TSJC** decidir sobre la seva inculpació, processament i enjudiciament.

Cessament dels consellers (art. 21 Llei 13/2008): en cessar el president; per dimissió acceptada pel president; per **revocació del nomenament**; per defunció; per sentència ferma d'inhabilitació; per sentència ferma que declari la seva incapacitat.

13. Les relacions Parlament-Govern: confiança, censura i dissolució

El president i el Govern **responen políticament davant el Parlament de manera solidària**, sens perjudici de la responsabilitat directa de cadascun (art. 74 EAC i art. 42 Llei 13/2008). Aquesta responsabilitat s'articula amb tres instruments.

La qüestió de confiança (art. 44 Llei 13/2008)

- La planteja el **president**, **prèvia deliberació del Govern**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Pot versar sobre el seu **programa**, sobre una **declaració de política general** o sobre una **decisió d'excepcional transcendència**.
- La votació **no es pot celebrar abans que hagin passat 24 hores** des de la presentació.
- S'entén **atorgada** si el president obté la **majoria simple** dels vots emesos.
- Si el Parlament **li denega la confiança**, el president **cessa** i s'obre un nou procés d'investidura.

La moció de censura (art. 43 Llei 13/2008)

- L'han de proposar com a mínim **una cinquena part dels diputats o dos grups parlamentaris**.
- És **constructiva**: ha d'incloure un **candidat o candidata a la presidència** que hagi **acceptat** la candidatura.
- El **debat** s'ha de convocar perquè se substanciï **als cinc dies** d'haver-se presentat, comptats des de l'endemà de la presentació. Durant el debat, el candidat exposa el seu programa de govern.
- Els signants la poden **retirar en qualsevol moment**.
- S'aprova si la voten afirmativament la **majoria absoluta** dels diputats.
- Si s'aprova: el president i tots els membres del Govern **cessen automàticament** i **s'entén investit** el candidat proposat, que ha de ser nomenat pel Rei.
- **Límits**: no se'n pot presentar cap altra **en el mateix període de sessions** en què ja se n'ha debatut una; i els signants d'una moció **rebutjada o retirada** no en poden presentar cap més **durant el període de sessions següent**.

La dissolució anticipada (art. 75 EAC)

- La decideix el **president**, **prèvia deliberació del Govern** i **sota la seva exclusiva responsabilitat**.
- **No la pot exercir** si hi ha una **moció de censura en tràmit**, ni si **no ha passat com a mínim un any** des de l'última dissolució per aquest procediment.
- El **decret de dissolució** ha d'incloure la convocatòria d'eleccions, que s'han de fer **entre 40 i 60 dies** des de la publicació del decret al **DOGC**.

> **No ho confonguis (taula de majories).**

>

Acte	Majoria
Investidura, **primera** votació	**Absoluta**
Investidura, **segona** votació (dos dies després)	**Simple**
Qüestió de confiança	**Simple** dels vots emesos
Moció de censura	**Absoluta**
Reglament del Parlament i lleis de desenvolupament bàsic	**Absoluta**
Llei electoral de Catalunya i reforma de l'Estatut	**2/3**

14. L'Administració de la Generalitat (arts. 71-72 EAC i Llei 26/2010)

Fins ara hem parlat de **direcció política**. Ara toca la **maquinària**.

Els principis (art. 71 EAC)

- L'Administració de la Generalitat és l'organització que **exerceix les funcions executives** atribuïdes a la Generalitat i té la condició d'**Administració ordinària**, sens perjudici de les competències de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració local.

- **Serveix amb objectivitat els interessos generals** i actua amb **submissió plena a les lleis i al dret**.
- Actua d'acord amb els principis de **coordinació i transversalitat**, de **transparència** (ha de fer pública la informació necessària perquè la ciutadania pugui avaluar-ne la gestió) i, en el territori, de **desconcentració i descentralització**.
- Té **personalitat jurídica única**: encara que es divideixi en molts departaments, és **un sol subjecte de dret**.

La llei que ho desplega tot això és la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que conviu amb les lleis bàsiques estatals **39/2015** (procediment) i **40/2015** (règim jurídic del sector públic).

L'escala d'un departament

Nivell	Càrrec	Nota
Òrgan superior	**Conseller/a**	Membre del **Govern** i cap del departament; dicta **ordres**
Alt càrrec	**Secretari/ària general**	Segona autoritat: coordinació general, personal, pressupost, règim interior. **Cada departament en té una**
Alt càrrec	**Director/a general**	Dirigeix un o més sectors d'activitat homogenis
Personal directiu	**Subdirector/a general**	Unitat especialitzada dins la direcció general
Unitats	**Serveis, seccions i negociats**	On s'organitza el treball ordinari

Hi ha també els **comissionats** (àmbit d'actuació específic, adscrits a un departament, amb consideració d'alt càrrec) i els **delegats territorials del Govern**, que representen el Govern al territori i tenen, a efectes de protocol, **rang de secretari general**; els nomena i els cessa el **Govern per decret**.

El sector públic instrumental

A més dels departaments (**administració directa**, sense personalitat pròpia), la Generalitat es val d'entitats **amb personalitat jurídica pròpia**:

- **Organismes autònoms** (dret públic, règim de dret administratiu).
- **Entitats de dret públic sotmeses al dret privat** en la seva activitat ordinària.
- **Consorcis** (creats amb altres administracions o amb entitats privades sense ànim de lucre).
- **Fundacions** del sector públic.
- **Societats mercantils** amb participació majoritària de la Generalitat, que es regeixen bàsicament pel dret privat però amb controls públics.

> **Compte amb el parany. Sector públic** és el concepte ampli (hi entren les societats mercantils). **Administració institucional o instrumental** és el subconjunt de dret públic i assimilats. No són sinònims.

Els òrgans consultius del Govern (art. 72 EAC)

- La **Comissió Jurídica Assessora** és l'**alt òrgan consultiu del Govern**. La regula la **Llei 5/2005**; els seus membres els nomena el Govern per **sis anys**, renovables per **sis** més, amb **renovació per terços cada dos anys**. Dictamina, entre altres coses, els **projectes de decret legislatiu** i els **reglaments executius**.
- El **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC)** és l'òrgan consultiu i d'assessorament del Govern en matèries **socioeconòmiques, laborals i ocupacionals**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

15. Les altres institucions de la Generalitat (arts. 76-82)

Són les institucions del **capítol V del títol II**, i totes formen part de la Generalitat segons l'art. 2.2.

El Consell de Garanties Estatutàries (arts. 76-77 EAC; Llei 2/2009)

Què fa. És la institució que **vetlla perquè les disposicions de la Generalitat s'adeqüin a l'Estatut i a la Constitució**. És un control **jurídic i previ**, no polític: els seus dictàmens són **tecnicojurídics** i **en cap cas expressen criteris d'oportunitat o conveniència**.

Sobre què dictamina (art. 76.2 i 3):

- L'adequació a la Constitució dels **projectes i proposicions de reforma de l'Estatut**, abans que el Parlament els aprovi.
- L'adequació a l'Estatut i a la Constitució dels **projectes i proposicions de llei** i dels **decrets llei** sotmesos a convalidació.
- L'adequació dels **projectes de decret legislatiu** aprovats pel Govern.
- L'adequació d'aquests textos a l'**autonomia local**.
- **Ha de dictaminar** abans que el Parlament o el Govern interposin un **recurs d'inconstitucionalitat**, abans que el Govern plantegi un **conflicte de competència** i abans del **conflicte en defensa de l'autonomia local**.

Composició (art. 77 EAC i art. 3 Llei 2/2009):

- **Nou membres**, juristes de competència i prestigi reconeguts, amb més de **15 anys** d'experiència professional i amb la condició política de catalans.
- Els **nomena el president o presidenta de la Generalitat**: **sis a proposta del Parlament** (acordada per **3/5 dels diputats**) i **tres a proposta del Govern**. **Un dels tres del Govern** surt d'una **terna proposada pel Consell de Governs Locals**.
- Mandat de **sis anys**, **no reelegibles**. Els designats pel Parlament es renoven **per meitats cada tres anys**; els del Govern, **un a un cada dos anys**.
- El **president del Consell** l'elegeixen els membres entre ells per **majoria absoluta** i el nomena el president de la Generalitat per **tres anys, renovables una sola vegada**.
- Té **autonomia orgànica, funcional i pressupostària**.

> **Dada clau.** Els dictàmens del Consell de Garanties **no són vinculants**. L'art. 76.4 EAC, que preveia dictàmens vinculants per a les lleis que desenvolupaven drets estatutaris, va ser **anul·lat per la STC 31/2010**. I l'art. 77.3 diu que per llei se'n poden ampliar les funcions dictaminadores **sense atribuir-los caràcter vinculant**.

El Síndic de Greuges (arts. 78-79 EAC; Llei 24/2009)

- **Protegeix i defensa els drets i les llibertats** reconeguts per la Constitució i per l'Estatut.
- **Supervisa** l'activitat de l'**Administració de la Generalitat** i dels organismes públics o privats que en depenen, la de les **empreses privades que gestionen serveis públics** o fan activitats d'interès general de manera concertada o indirecta, i també la de l'**Administració local de Catalunya**. (L'incís «amb caràcter exclusiu» va ser anul·lat per la STC 31/2010: el **Defensor del Poble** no en queda desplaçat, i tots dos **col·laboren**.)
- **Elecció**: el **Ple del Parlament**, en sessió convocada amb aquesta única finalitat, l'elegeix per **majoria de tres cinquenes parts**.
- **Mandat de sis anys** i **no pot ser reelegit**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Actua amb **imparcialitat i independència**, és **inviolable** per les opinions expressades en l'exercici de les funcions i és **inamovible**.
- Pot **sol·licitar dictamen al Consell de Garanties** sobre projectes i proposicions de llei i decrets llei que regulin drets estatutaris.
- Pot establir relacions de col·laboració amb els **defensors locals de la ciutadania** (les sindicatures municipals de greuges).

La Sindicatura de Comptes (arts. 80-81 EAC; Llei 18/2010)

- És l'**òrgan fiscalitzador extern** dels comptes, de la gestió econòmica i del **control d'eficiència** de la **Generalitat, dels ens locals i de la resta del sector públic de Catalunya**. És a dir: **fiscalitza també el teu ajuntament**.
- **Depèn orgànicament del Parlament** i exerceix les seves funcions **per delegació** d'aquest, amb plena autonomia organitzativa, funcional i pressupostària.
- El **Ple** el formen **set síndics** designats pel **Parlament per majoria de tres cinquenes parts**, per un període de **sis anys renovable una vegada**. Un d'ells el presideix com a **síndic o síndica major**.
- Les seves relacions amb el **Tribunal de Comptes** s'estableixen per **conveni**.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (art. 82 EAC; Llei 2/2000)

- És l'**autoritat reguladora independent** en l'àmbit de la comunicació audiovisual pública i privada, i actua **amb plena independència del Govern**.
- L'integren **cinc membres**, elegits pel **Parlament per majoria de dos terços**, a proposta d'un **mínim de tres grups parlamentaris**.
- El **president** l'elegeix el **Parlament per dos terços** d'entre els membres del Consell; el **vicepresident**, el mateix Consell.
- Mandat de **sis anys**, **no renovable**, amb **renovació parcial de la meitat dels consellers al tercer any**.
- Composició amb **representació paritària**: cap dels dos sexes pot superar el **60%** ni baixar del **40%**.

> **No els confonguis. Consell de Garanties** = vigila que les **normes** s'ajustin a l'Estatut i la Constitució. **Síndic de Greuges** = defensa els **drets** de les persones davant l'Administració. **Sindicatura de Comptes** = fiscalitza els **diners**. **CAC** = regula l'**audiovisual**. Normes, drets, diners, pantalles.

16. El govern local dins l'Estatut (arts. 83-94): per què t'afecta directament

L'Estatut de 2006 dedica tot un capítol als ens locals, i això és el pont entre aquest tema i la resta del temari.

- **Art. 83**: Catalunya estructura la seva organització territorial bàsica en **municipis i vegueries**; l'àmbit supramunicipal el constitueixen **en tot cas les comarques**, que ha de regular una llei del Parlament.
- **Art. 84**: garanteix als municipis un **nucli de competències pròpies** que han d'exercir **amb plena autonomia**, subjecta només a **control de constitucionalitat i de legalitat** (no a control d'oportunitat). L'article llista matèries: ordenació i gestió del territori, urbanisme i disciplina urbanística, habitatge públic, via pública i mobilitat, conservació del domini públic local, prestació de serveis d'atenció a les persones, salubritat pública, protecció civil, seguretat...
- **Art. 85**: crea el **Consell de Governs Locals**, òrgan de **representació de municipis i vegueries** davant les institucions de la Generalitat, que ha de ser **escoltat en la tramitació** de les iniciatives

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

legislatives i dels plans que afecten les administracions locals.

- **Art. 86**: el **municipi** és l'ens local bàsic i el seu **govern i administració** corresponen a l'**ajuntament**, format per l'**alcalde o alcaldessa** i els **regidors**. Reconeix l'**autonomia municipal** i la **potestat normativa** (ordenances i reglaments).
- **Art. 87 i 88**: principis d'organització i funcionament i **principi de diferenciació** (les competències es poden modular segons les característiques del municipi: població, capacitat de gestió...).
- **Art. 89**: **règim especial del municipi de Barcelona**, que té carta municipal pròpia.
- **Arts. 90-91**: la **vegueria**, definida com a àmbit territorial específic per al govern local intermunicipal i com a divisió territorial de la Generalitat, amb el **Consell de Vegueria** com a govern.
- **Art. 92**: la **comarca**; **art. 93**: altres ens locals supramunicipals.
- **Art. 94**: **règim jurídic especial de l'Aran** (avui, la **Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran**).

Ull amb les vegueries. L'Estatut les preveu i la **Llei 30/2010, de vegueries**, les va regular, però **no s'han desplegat**: les **diputacions provincials** continuen funcionant, perquè modificar les províncies exigeix tocar la Constitució. En un test, «les vegueries han substituït les diputacions» és **fals**.

I la conclusió pràctica per a la teva feina: quan a l'Ajuntament de Salt tramites una llicència, apliques normativa **catalana** d'urbanisme perquè l'art. 149 EAC atribueix aquesta competència a la Generalitat; quan apliques el TRLMRLC o el ROAS, és per l'art. 160 EAC; quan atens algú en català o en castellà, és l'art. 6 EAC; i quan la Sindicatura de Comptes demana els comptes de l'ajuntament, és per l'art. 80 EAC. Els tres nivells -Estat, Generalitat, món local- en un sol matí de feina.

Glossari

- **Estatut d'autonomia (EAC)**: norma institucional bàsica de Catalunya; el vigent és la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol.
- **Norma institucional bàsica**: la norma suprema d'una comunitat autònoma, només per sota de la Constitució.
- **Bloc de constitucionalitat**: conjunt format per la Constitució i els estatuts (i altres normes delimitadores de competències) que serveix de paràmetre per jutjar la validesa de les lleis.
- **Naturalesa doble de l'Estatut**: és alhora llei orgànica de l'Estat i norma suprema de l'ordenament català.
- **Generalitat**: sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya (Parlament, Presidència, Govern i altres institucions).
- **Govern o Consell Executiu**: òrgan superior col·legiat que dirigeix l'acció política i l'Administració de la Generalitat.
- **Administració de la Generalitat**: aparell executiu, amb personalitat jurídica única, sotmès a la direcció del Govern.
- **Investidura**: procediment pel qual el Parlament elegeix el president o presidenta de la Generalitat.
- **Moció de censura constructiva**: instrument pel qual el Parlament retira la confiança al president i, alhora, n'inviteix un de nou; ha d'incloure candidat alternatiu.
- **Qüestió de confiança**: el president demana al Parlament que li ratifiqui la confiança sobre el seu programa, una declaració de política general o una decisió d'excepcional transcendència.
- **Govern en funcions**: govern cessat que continua amb competències limitades fins que el nou Govern pren possessió.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Decret llei**: norma amb rang de llei dictada pel Govern per necessitat extraordinària i urgent; s'ha de validar en 30 dies.
- **Decret legislatiu**: norma amb rang de llei dictada pel Govern per delegació expressa del Parlament.
- **Competència exclusiva / compartida / executiva**: els tres graus d'atribució competencial dels arts. 110, 111 i 112 EAC.
- **Lleis de desenvolupament bàsic**: lleis que regulen les matèries de l'art. 62.2 EAC i que exigeixen majoria absoluta del Ple.
- **Dictamen vinculant**: informe que obliga qui l'ha demanat; els del Consell de Garanties **no** ho són des de la STC 31/2010.
- **Vegueria**: ens local supramunicipal previst a l'Estatut, cridat a ser l'àmbit del govern local intermunicipal; no desplegat.
- **Consell de Governs Locals**: òrgan de representació dels municipis i les vegueries davant les institucions de la Generalitat (art. 85 EAC).
- **DOGC**: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya; la data de publicació al DOGC és la que compta per a l'entrada en vigor de les lleis catalanes.

Els punts que cauen a l'examen

1. L'Estatut vigent és la **Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol**; referèndum el **18 de juny de 2006**, publicació el **20 de juliol de 2006** i entrada en vigor el **9 d'agost de 2006**.
2. Estructura: preàmbul, títol preliminar i **7 títols**, **223 articles**, **15 disposicions addicionals**, **2 transitòries**, **1 derogatòria** i **4 finals**.
3. **STC 31/2010, de 28 de juny**: **14 preceptes** inconstitucionals i **27** interpretats. Cau la «preferència» del català (art. 6.1), el caràcter **vinculant** dels dictàmens del Consell de Garanties (art. 76.4), l'«exclusivitat» de la supervisió del Síndic (art. 78.1) i el **Consell de Justícia de Catalunya** (art. 97). El terme «nació» del preàmbul queda **sense eficàcia jurídica**.
4. **Art. 2 EAC**: la Generalitat la integren **Parlament, Presidència, Govern i les altres institucions** del capítol V del títol II; **els ens locals també integren** el sistema institucional.
5. **Parlament**: entre **100 i 150 diputats** (a la pràctica **135**), **4 anys**, sistema proporcional. La llei electoral catalana exigeix **2/3** i **encara no s'ha aprovat**. Convocatòria d'eleccions **15 dies abans** del final de la legislatura; eleccions **entre 40 i 60 dies** després.
6. **Quòrum del Parlament** (art. 60.3): **majoria absoluta** de diputats per adoptar acords; els acords s'aproven per **majoria simple** dels presents.
7. **Decret llei** (art. 64): **30 dies improrrogables** per a la validació expressa amb debat i votació de totalitat; no pot regular la reforma de l'Estatut, les matèries de lleis de desenvolupament bàsic, els drets estatutaris ni el pressupost.
8. **Promulgació de les lleis** (art. 65): les promulga el **president en nom del Rei** i es publiquen al **DOGC en 15 dies** i al **BOE**; per a l'entrada en vigor compta la **data del DOGC**.
9. **Investidura**: proposta del president del Parlament en **10 dies**; **majoria absoluta** en primera votació; segona votació **dos dies després** per **majoria simple**; **2 mesos** sense investidura = **dissolució automàtica**. Nomenament pel **Rei** a proposta del **president del Parlament**; presa de possessió en **5 dies**.
10. **Moció de censura**: **1/5 dels diputats o dos grups**, **candidat alternatiu**, debat **als 5 dies**, aprovació per **majoria absoluta**; el candidat queda **investit automàticament**. **Qüestió de confiança**: **majoria simple**, votació **no abans de 24 hores**.
11. **Dissolució anticipada** (art. 75): prèvia deliberació del Govern; **no** si hi ha moció de censura en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tràmit ni si no ha passat **un any** des de l'última; eleccions **entre 40 i 60 dies**.

12. **Departaments**: el **nombre, la denominació i l'àmbit** els fixa el **president per decret**; l'**estructura orgànica**, el **Govern per decret**; cada departament té una **secretaria general**.

13. **Funcionament del Govern**: quòrum de president + **meitat dels consellers**; decisions per **majoria simple** amb **vot diriment** del president; deliberacions **secretes**. Formes: **decret legislatiu, decret llei, decret i acord**.

14. **Govern en funcions**: **no** pot aprovar el projecte de pressupostos, ni presentar projectes de llei, ni dictar decrets legislatius; **sí** que pot dictar **decrets llei**.

15. **Competències**: **110** exclusives, **111** compartides, **112** executives; **113** dret de la UE; **114** foment; **115** abast territorial. **Art. 160**: règim local.

16. **Consell de Garanties Estatutàries**: **9 membres** (**6** a proposta del Parlament per **3/5** i **3** del Govern, un d'aquests d'una terna del **Consell de Governs Locals**), **6 anys no reelegibles**, dictàmens **no vinculants**.

17. **Síndic de Greuges**: elegit pel Parlament per **3/5**, mandat de **6 anys**, **no reelegible**. **Sindicatura de Comptes**: **7 síndics**, **3/5**, **6 anys renovable una vegada**, depèn orgànicament del **Parlament**. **CAC**: **5 membres**, **2/3** del Parlament, **6 anys no renovable**.

18. **Reforma** (arts. 222 i 223): **2/3 del Parlament** + **llei orgànica** + **referèndum**. Iniciativa indirecta: **20% dels plens municipals** que representin el **20% de la població** o **300.000 signatures**. Si les Corts es declaren afectades en **30 dies**, es passa a la via de l'art. 223.

Resum exprés

L'**estatut d'autonomia** és la **norma institucional bàsica** d'una comunitat autònoma (art. 147 CE): llei orgànica estatal i, alhora, norma suprema de l'ordenament català. Forma part del **bloc de constitucionalitat** i és una norma **pactada**: proposta del Parlament, aprovació de les Corts i **referèndum**.

Catalunya n'ha tingut tres: **1932**, **LO 4/1979** i el vigent, la **LO 6/2006, de 19 de juliol**, ratificat en referèndum el **18 de juny de 2006** i en vigor des del **9 d'agost de 2006**. Té **223 articles** repartits en un títol preliminar i **7 títols**: drets i principis rectors (15-54), institucions (55-94), poder judicial (95-109), competències (110-173), relacions institucionals (174-200), finançament (201-221) i reforma (222-223). La **STC 31/2010** en va anul·lar **14 preceptes** i en va interpretar **27**.

La **Generalitat** és el sistema institucional de l'autogovern: **Parlament, Presidència, Govern** i les **altres institucions** (Consell de Garanties, Síndic, Sindicatura, CAC), més els ens locals com a organització territorial. El **Parlament** (100-150 diputats, a la pràctica 135, per 4 anys) legisla, aprova els pressupostos i controla el Govern; pot delegar la potestat legislativa (**decret legislatiu**) i ha de **validar en 30 dies** els **decrets llei**. El **president** té la més alta representació de la Generalitat i la representació ordinària de l'Estat a Catalunya; l'elegeix el Parlament (**absoluta** en primera votació, **simple** en segona) i el **nomena el Rei**; promulga les lleis, que es publiquen al **DOGC**. El **Govern** és l'òrgan superior **col·legiat** amb funció executiva i **potestat reglamentària**; s'organitza en **departaments** que crea el **president per decret**. La responsabilitat política s'exigeix amb la **moció de censura** (constructiva, 1/5 dels diputats, majoria absoluta) i la **qüestió de confiança** (majoria simple); el president pot **dissoldre** anticipadament la cambra.

L'**Administració de la Generalitat** és l'aparell executiu, amb **personalitat jurídica única**, regulat per la **Llei 26/2010**. Les competències són **exclusives (110)**, **compartides (111)** i **executives (112)**. I l'Estatut dedica els arts. **83-94** al **govern local**: municipis i vegueries, competències pròpies garantides, **Consell de Governs Locals** i, sobretot, l'**art. 160**, que fa que a l'ajuntament apliquis el **TRLMRLC** i el **ROAS** al costat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de la normativa bàsica estatal.

Autoavaluació

<details><summary>1. Per què es diu que l'Estatut té una «naturalesa doble»?</summary>Perquè formalment és una llei orgànica de les Corts Generals, integrada en l'ordenament de l'Estat (art. 147.1 CE), i materialment és la norma suprema de l'ordenament català, només per sota de la Constitució. Cap norma catalana no la pot contradir.</details>

<details><summary>2. Quina norma aprova l'Estatut vigent, quan es va ratificar i quan va entrar en vigor?</summary>La Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol. Es va ratificar en referèndum el 18 de juny de 2006, es va publicar el 20 de juliol de 2006 i va entrar en vigor el 9 d'agost de 2006.</details>

<details><summary>3. Quins són els efectes més coneguts de la STC 31/2010?</summary>Va declarar inconstitucionals catorze preceptes i en va interpretar vint-i-set. Va deixar el terme «nació» del preàmbul sense eficàcia jurídica, va anul·lar la paraula «preferent» de l'art. 6.1, el caràcter vinculant dels dictàmens del Consell de Garanties (art. 76.4), l'incís «amb caràcter exclusiu» de la supervisió del Síndic (art. 78.1) i l'article 97, que creava el Consell de Justícia de Catalunya.</details>

<details><summary>4. Què diu l'article 2 de l'Estatut sobre la Generalitat?</summary>Que la Generalitat és el sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern de Catalunya, integrat pel Parlament, la Presidència de la Generalitat, el Govern i les altres institucions del capítol V del títol II. També hi afegeix que els municipis, les vegueries, les comarques i els altres ens locals integren aquest sistema institucional, sens perjudici de la seva autonomia.</details>

<details><summary>5. Quina diferència hi ha entre un dret estatutari i un principi rector?</summary>El dret vincula els poders públics i, segons la seva naturalesa, els particulars, i es pot fer valer en els termes que estableixin les lleis. El principi rector és un mandat orientador per a l'actuació dels poders públics i normalment no és directament exigible: necessita una llei que el desenvolupi.</details>

<details><summary>6. Quines majories calen per investir el president o presidenta de la Generalitat i què passa si no s'assoleixen?</summary>Majoria absoluta en la primera votació; si no s'obté, es pot fer una segona votació dos dies després en què n'hi ha prou amb la majoria simple. Si passen dos mesos des de la primera votació d'investidura sense que ningú sigui elegit, la legislatura queda dissolta automàticament i el president en funcions convoca eleccions, que s'han de fer entre quaranta i seixanta dies després.</details>

<details><summary>7. Quins requisits té la moció de censura a Catalunya?</summary>L'han de proposar com a mínim una cinquena part dels diputats o dos grups parlamentaris; ha d'incloure un candidat a la presidència que hagi acceptat la candidatura (és constructiva); el debat se substancia als cinc dies d'haver-se presentat; i s'aprova per majoria absoluta. Si prospera, el president i el Govern cessen automàticament i el candidat s'entén investit.</details>

<details><summary>8. Què pot i què no pot fer un Govern en funcions?</summary>Ha de limitar-se al despatx ordinari dels assumptes públics, incloent-hi l'exercici de la potestat reglamentària, i abstenir-se d'altres mesures llevat de raons d'urgència o interès general acreditades. No pot aprovar el projecte de llei de pressupostos, ni presentar projectes de llei al Parlament, ni dictar decrets legislatius; sí que pot dictar decrets llei.</details>

<details><summary>9. Qui decideix quants departaments té el Govern i qui n'aprova l'estructura interna?</summary>El nombre, la denominació i l'àmbit de competències dels departaments els determina

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

el president o presidenta per decret, i la Presidència constitueix sempre un departament. L'estructura orgànica de cada departament s'estableix per decret del Govern, i cada departament ha de tenir una secretaria general.</details>

<details><summary>10. Com es diferencien un decret llei, un decret legislatiu i un decret?</summary>El decret llei el dicta el Govern per necessitat extraordinària i urgent, té rang de llei i el Parlament l'ha de validar en trenta dies improrrogables. El decret legislatiu també té rang de llei, però el Govern el dicta perquè el Parlament li ha delegat prèviament la potestat legislativa per llei, per a una matèria concreta i amb termini. El decret a seques és un reglament, situat per sota de la llei.</details>

<details><summary>11. Quina és la composició del Consell de Garanties Estatutàries i quin valor tenen els seus dictàmens?</summary>Nou membres, juristes amb més de quinze anys d'experiència, nomenats pel president de la Generalitat: sis a proposta del Parlament per majoria de tres cinquenes parts i tres a proposta del Govern, un dels quals sortit d'una terna del Consell de Governs Locals. El mandat és de sis anys, no reelegible. Els dictàmens no són vinculants, perquè la STC 31/2010 va anul·lar l'article 76.4 de l'Estatut.</details>

<details><summary>12. Quina diferència hi ha entre el Síndic de Greuges i la Sindicatura de Comptes?</summary>El Síndic protegeix els drets i les llibertats de les persones i supervisa l'Administració de la Generalitat i l'Administració local de Catalunya; l'elegeix el Parlament per tres cinquenes parts, per sis anys no reelegibles. La Sindicatura de Comptes és l'òrgan fiscalitzador extern dels comptes i de la gestió econòmica de la Generalitat, dels ens locals i de la resta del sector públic català; té set síndics designats pel Parlament per tres cinquenes parts, per sis anys renovables una vegada, i depèn orgànicament del Parlament.</details>

<details><summary>13. Quins tres tipus de competències defineix l'Estatut i què implica cadascun?</summary>Exclusives (art. 110): la Generalitat té íntegrament la potestat legislativa, la reglamentària i la funció executiva, i el dret català s'aplica amb preferència. Compartides (art. 111): la Generalitat legisla i executa dins el marc de les bases estatals. Executives (art. 112): la Generalitat no legisla, només aprova reglaments d'execució, organitza la seva administració, inspecciona i sanciona.</details>

<details><summary>14. Com es reforma l'Estatut i quina diferència hi ha entre els articles 222 i 223?</summary>Totes dues vies exigeixen el vot favorable de dos terços del Parlament, una llei orgànica de les Corts Generals i un referèndum positiu dels electors de Catalunya. L'article 222 s'aplica a la reforma dels títols I i II i preveu una consulta a les Corts, que disposen de trenta dies per declarar-se afectades; si ho fan, la reforma passa a la via de l'article 223, que és la de la resta de títols i incorpora la tramitació completa al Congrés i al Senat.</details>

<details><summary>15. Quin article de l'Estatut explica que a l'ajuntament apliquis normativa catalana de règim local?</summary>L'article 160, que atribueix a la Generalitat la competència en matèria de règim local, sens perjudici de l'article 149.1.18 de la Constitució. D'aquí surten el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret legislatiu 2/2003) i el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals (Decret 179/1995).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4

TEMA

Tema 4. El Municipi (I). Concepte i elements. El terme municipal. Legislació bàsica i legislació autonòmica. La població municipal. El Padró d'habitants. L'estatut dels veïns. Drets dels estrangers.

Introducció: tot el que fas a l'ajuntament passa abans per aquestes tres coses: un territori, unes persones i un registre

Quan algú entra per la porta de l'Ajuntament de Salt i demana un certificat d'empadronament, un ajut social o que li arreglin un fanal, hi ha tres preguntes que l'administració es fa abans de res, encara que no les digui en veu alta: **on viu aquesta persona** (territori), **consta com a veïna nostra** (població) i **quin dret té a demanar-nos això** (estatut dels veïns). Aquest tema és exactament això. No és teoria: és el fonament de la feina de finestreta i d'expedient.

I és, a més, el tema més "de mostrador" de tot el temari general. El **padró** és el tràmit més repetit d'un ajuntament: altes, canvis de domicili, volants, certificats, renovacions, baixes d'ofici. Si el fas malament, no només molestes una persona: falseges la xifra oficial de població del municipi, i d'aquesta xifra en pengen coses molt serioses -quants regidors tindrà el Ple, quins serveis mínims serà obligatori prestar, quants diners rebrà l'ajuntament de la participació en els tributs de l'Estat. Per això el padró està tan reglamentat i per això cau tant a l'examen.

Un avís d'entrada que val per a tot el temari: la plaça és d'un ajuntament **català**. La norma bàsica és estatal -la **Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**-, però Catalunya té llei pròpia de règim local, el **Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)**, i en matèria de terme municipal i de població hi ha diferències notables. Els tribunals catalans les pregunten. Al llarg del tema te les aniré marcant.

Terme jurídic: norma bàsica. Una llei "bàsica" de l'Estat fixa el **mínim comú** per a tot Espanya (art. 149.1.18 CE). Les comunitats autònomes hi poden posar **més** exigència o desenvolupar-la, però no rebaixar-la. Per això LBRL i TRLMRLC no competeixen: es **superposen**.

1. El municipi: concepte i elements

1.1. Què és un municipi

El punt de partida és la **Constitució de 1978**:

- **Art. 137 CE**: l'Estat s'organitza territorialment en **municipis**, **províncies** i **comunitats autònomes**. Totes aquestes entitats gaudeixen d'**autonomia per a la gestió dels seus interessos respectius**.
- **Art. 140 CE**: la Constitució **garanteix l'autonomia dels municipis**, que tenen **personalitat jurídica plena**. El seu govern i administració corresponen als **ajuntaments**, integrats per **alcaldes i regidors**.

Sobre la Constitució, un aclariment que sovint els manuals tenen desfasat. La CE s'ha reformat **quatre vegades**: l'**art. 13.2** (1992, per permetre el sufragi passiu dels estrangers comunitaris a les municipals -hi

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tornarem al bloc 7), l'**art. 135** (2011, estabilitat pressupostària), l'**art. 49** (2024, llenguatge sobre les persones amb discapacitat) i l'**art. 69.3** (**19 de maig de 2026**, BOE-A-2026-10881, sobre la representació al Senat d'una illa que no en tenia de pròpia). Si algú et diu "dues reformes", està citant un manual vell.

La LBRL ho baixa a terra a l'**art. 11.1**: el municipi és **l'entitat local bàsica de l'organització territorial de l'Estat**; té **personalitat jurídica i plena capacitat** per al compliment dels seus fins. A Catalunya, l'**art. 1 TRLMRLC** diu que **els municipis i les comarques** són els ens locals en què s'organitza territorialment la Generalitat, i l'**art. 3 TRLMRLC** afegeix que **municipi, comarca i província** tenen naturalesa **territorial** i autonomia per gestionar els interessos respectius.

Terme jurídic: personalitat jurídica plena. Vol dir que l'ajuntament és **un subjecte de dret per si mateix**, com una persona: té patrimoni propi, contracta personal, signa contractes, demana crèdits, demanda i pot ser demandat. No és una delegació ni una sucursal de la Generalitat.

Compte amb el parany. Autonomia local no és sobirania. El Tribunal Constitucional la configura com una **garantia institucional**: la Constitució assegura que els municipis existiran, que tindran personalitat pròpia i que podran intervenir en tot el que afecti els seus interessos. Però els ens locals estan **plenament sotmesos a la Constitució i a les lleis**.

1.2. Què pot fer un municipi: potestats i prerrogatives

Ser una administració pública amb autonomia es tradueix en un **paquet de poders**. L'**art. 4 LBRL** i, per a Catalunya, l'**art. 8 TRLMRLC**, els enumeren. Val la pena memoritzar-los perquè es pregunten en llista:

Potestats (art. 8.1 TRLMRLC)	Prerrogatives (art. 8.2 TRLMRLC)
Reglamentària i d'**autoorganització**	**Presumpció de legitimitat** i **executivitat** dels seus actes
Tributària i **financera**	**Inembargabilitat** de béns i drets; prelació i preferència dels seus crèdits
De **programació** o **planificació**	**Exempció** dels impostos de l'Estat i de la Generalitat
Expropiatòria	
D'**investigació**, **delimitació** i **recuperació d'ofici** dels béns	
D'**execució forçosa** i **sancionadora**	
De **revisió d'ofici** dels seus actes i acords	

Truc. Fixa't que la potestat de **delimitació** (deslinde) apareix aquí: és el pont directe amb el bloc del terme municipal que ve tot seguit. Un ajuntament pot delimitar els seus béns i, amb el procediment que veurem, promoure la delimitació del seu terme.

1.3. Els tres elements del municipi

L'**art. 11.2 LBRL** conté una de les frases més preguntades de tot el temari. Són **tres** elements, ni més ni menys:

Element	Què és	On es regula
Territori	El **terme municipal**: l'espai on l'ajuntament exerceix les seves competències	Art. 12 i 13 LBRL; arts. 11-25 TRLMRLC
Població	El **conjunt de persones inscrites al padró** municipal: els veïns i veïnes	Arts. 15-18 LBRL; arts. 39-44 TRLMRLC

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Organització** | Els **òrgans** que governen i administren (alcalde, Ple, Junta de Govern...) | Arts. 19-24 LBRL; arts. 46 i seg. TRLMRLC |

Compte amb el parany. Si un test et posa "territori, població i **pressupost**", o "territori, població i **competències**", és **fals**. Els elements són **territori, població i organització**. El pressupost i les competències són conseqüències, no elements.

Aquest tema desenvolupa els **dos primers** elements. El tercer -l'organització- és el tema següent.

2. El terme municipal

2.1. Definició i característiques

La definició és curta i literal, i es repeteix en tres normes idèntiques:

- **Art. 12.1 LBRL**: "El terme municipal és el territori en què l'ajuntament exerceix les seves competències."
- **Art. 1.1 del Reglament de població i demarcació territorial** (RD 1690/1986): igual.
- **Art. 11.1 TRLMRLC**: "el terme municipal és l'àmbit territorial on l'ajuntament exerceix les seves competències".

Quatre regles bàsiques que cal saber de memòria:

1. **Cada municipi pertany a una sola província** (art. 12.2 LBRL i art. 1.2 RD 1690/1986). Cap terme municipal pot estar repartit entre dues províncies.
2. **El terme ha de ser continu.** L'art. 1.3 RD 1690/1986 diu que el terme està format per territoris continus, **però es poden mantenir les discontinuïtats històriques ja reconegudes**. L'**art. 12.2 TRLMRLC** és més tallant per al futur: **cap alteració pot donar lloc a un terme municipal discontinu**.
3. **La divisió interna del terme és competència de l'ajuntament**: dividir-lo en **districtes i barris** i modificar-los correspon al mateix ajuntament (art. 1.4 RD 1690/1986).
4. **Criteris de dimensió** (art. 11.2 TRLMRLC): la delimitació ha d'atendre les dimensions més idònies per exercir les funcions públiques, tenint en compte que hi hagi una **col·lectivitat amb consciència de ser-ho**, **valors històrics i tradicionals** i **capacitat de gestionar els serveis**.

Truc per recordar-ho. El terme municipal és **on arriba el teu poder**, no on arriba la teva propietat. L'ajuntament pot tenir finques fora del terme (no deixen de ser seves), i dins del terme hi ha milers de finques que no són seves. Territori ? patrimoni.

2.2. Com es pot alterar un terme municipal: els quatre supòsits

Tant l'**art. 2 del RD 1690/1986** com l'**art. 12.1 TRLMRLC** donen la mateixa llista de **quatre** modalitats. Aquesta llista cau molt:

Modalitat	Què passa	Efecte sobre els municipis
a) Agregació (o incorporació) total	Un o més municipis s'incorporen sencers a un altre limítrof	**Desapareixen** els incorporats; sobreviu el que els rep
b) Fusió	Dos o més municipis limítrofs s'uneixen per constituir-ne **un de nou**	**Desapareixen tots** i en **neix un de nou**
c) Segregació per constituir municipi nou	Es desprèn una part d'un o més municipis i es constitueix un municipi **independent**	Els d'origen **es mantenen**, més petits; **neix** un municipi nou

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **d) Segregació per agregar-se a un altre** | Es desprèn una part d'un municipi i **s'afegeix** a un altre limítrof | Cap municipi desapareix; **canvien els límits** |

Compte amb el parany. Agregació total ? fusió. En l'agregació el municipi receptor **continua sent el mateix** (mateix nom, mateixa personalitat). En la fusió **moren tots** i **neix un tercer**. Els efectes sobre els regidors són diferents (ho veuràs a l'art. 16 RD 1690/1986).

Límit absolut. Cap alteració de termes pot suposar **modificació dels límits provincials** (art. 13.1 LBRL i art. 13.1 RD 1690/1986). Si la volguessis, caldria una **llei orgànica de les Corts Generals** (art. 52 RD 1690/1986), perquè els límits provincials són reserva de llei orgànica.

2.3. Crear municipis nous: la xifra que ha canviat

Aquí hi ha **una xifra estatal i una xifra catalana**, i no són la mateixa. És el punt on més gent s'equivoca.

A l'Estat (art. 13.2 LBRL). La creació de municipis nous només es pot fer sobre la base de **nuclis de població territorialment diferenciats**, **d'almenys 4.000 habitants**, sempre que els municipis resultants siguin **financerament sostenibles**, comptin amb **recursos suficients** i **no en disminueixi la qualitat dels serveis** que ja es prestaven.

Novetat important. El llindar era de **5.000 habitants** des de la reforma de la **Llei 27/2013 (LRSAL)**. El **Reial decret llei 6/2023, de 19 de desembre**, el va **abaixar a 4.000** (art. 128.1). Molts manuals encara diuen 5.000. **Digues 4.000.** El mateix RD-llei 6/2023 va reintroduir un **art. 28 LBRL** nou (gestió col·laborativa per a municipis de menys de 20.000 habitants) i hi va afegir l'**art. 70 quater LBRL**, que obliga els ens locals a tenir un **portal d'internet** d'informació als veïns i accés als serveis públics digitalitzats.

A Catalunya (art. 15 TRLMRLC). Els requisits són **acumulatius** -han de concórrer **tots**- i són més durs:

Requisit (art. 15.1 TRLMRLC)	Xifra o condició
a) Nuclis territorialment diferenciats	Franja de **sòl no urbanitzable** d'amplada **mínima de 3.000 metres** entre els nuclis més pròxims dels municipis resultants
b) Territori i recursos	Suficients per complir les competències municipals
c) Qualitat dels serveis	La segregació **no** pot fer baixar la qualitat mitjana dels serveis
d) Població	El municipi nou, **com a mínim 2.000 habitants**; i **el municipi o municipis d'origen no poden baixar d'aquest límit**
e) Identitat pròpia	Trets rellevants per raons **històriques, socials, econòmiques, geogràfiques o urbanístiques**

I encara l'**art. 15.2 TRLMRLC** hi suma que cal **justificar que la segregació millora objectivament la prestació dels serveis** al municipi nou.

Truc de memòria per als 3.000 metres. Pensa-ho al revés: la llei catalana vol **evitar que dos nuclis enganxats es puguin separar**. Si entre l'un i l'altre no hi ha almenys **3 quilòmetres de camp**, no són pobles diferents: són el mateix poble amb dos noms.

Garantia econòmica comuna (art. 16 TRLMRLC). En cap cas es pot alterar un terme si no es garanteix que, **després** de l'alteració, el municipi o municipis afectats disposaran de **recursos ordinaris suficients** per prestar els **serveis mínims obligatoris**.

2.4. El procediment d'alteració de termes

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Regla de repartiment. L'**art. 13.1 LBRL** diu que la creació o supressió de municipis i l'alteració de termes **es regulen per la legislació de les comunitats autònomes**. És a dir: a Catalunya mana el **TRLMRLC**. Però la LBRL imposa tres tràmits mínims en tot cas: **audiència dels municipis interessats**, **dictamen del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu superior de la comunitat autònoma** (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**) i **informe de l'administració que exerceix la tutela financera**. A més, s'ha de **donar coneixement a l'Administració General de l'Estat** alhora que es demana el dictamen.

El procediment català, pas a pas (art. 17 TRLMRLC):

Fase	Qui i com	Dades numèriques
Memòria prèvia	Abans d'iniciar l'expedient cal una memòria que justifiqui motius i objectius i acrediti els requisits dels arts. 12 a 17	-
Iniciació	Acord de l'ajuntament o ajuntaments, o del consell o consells comarcals; d'ofici pel departament competent en matèria d'Administració local; o **a petició dels veïns**	Els veïns: **50 % com a mínim** de l'últim cens electoral. L'ajuntament ha d'acordar en **1 mes** des de l'entrada al registre
Acord municipal	Vot favorable de la **majoria absoluta del nombre legal de membres** de la corporació	-
Informació pública	De l'acord	**1 mes**
Resolució d'al·legacions	Amb el **mateix quòrum** que l'acord inicial	-
Informes	**Preceptius**: informe previ de la **Comissió de Delimitació Territorial** i **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**. Informe dels ajuntaments i consells comarcals interessats que no hagin promogut l'expedient	-
Comunicació a l'Estat	El departament competent ho posa en coneixement de l'Administració de l'Estat	-
Consulta als veïns	**Només** en els casos d'**agregació total** i de **fusió**, als veïns dels municipis afectats	**30 dies**
Resolució	**Decret del Govern de la Generalitat**, a proposta de la persona titular del departament competent	Publicació al **DOGC**

Contingut del decret (art. 19.1 TRLMRLC): ha de determinar la **delimitació dels termes**, el **repartiment del patrimoni**, l'**assignació del personal**, com es **liquiden els deutes i crèdits** i, si escau, la **fixació de la capitalitat**. Tot això s'ha d'ajustar als **pactes intermunicipals** que hagin acordat els municipis.

Aprovació quasi automàtica (art. 18.2 TRLMRLC). Si l'alteració l'han promoguda el municipi o els veïns, hi ha **acord favorable de tots els municipis interessats** i **ni la Comissió de Delimitació Territorial ni la Comissió Jurídica Assessora hi posen objeccions**, el Govern **ha d'aprovar** la proposta. No és discrecional.

> **I mentrestant, qui governa?** L'**art. 16 del RD 1690/1986** resol el buit entre l'alteració i les eleccions següents. En síntesi: en una **segregació**, el municipi d'origen **conserva els mateixos regidors** i el municipi nou es regeix per una **Comissió Gestora**; en una **incorporació**, **cessen** alcaldes i regidors dels municipis incorporats; en una **fusió**, **cessen tots** i es designa una **Comissió Gestora** amb tants vocals com regidors correspondrien a la població total resultant. Les designacions es fan **entre els regidors cessats**, pel criteri de majors quocients (arts. 179 i 180 LOREG).

2.5. El foment de les fusions: la via voluntària

L'Estat i la Generalitat prefereixen **menys municipis i més grans**, i han creat incentius per aconseguir-ho

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sense imposar-ho.

Via estatal: el conveni de fusió (art. 13.4, 13.5 i 13.6 LBRL). Municipis **limítrofs de la mateixa província**, **amb independència de la seva població**, poden acordar la fusió mitjançant un **conveni de fusió**, aprovat per **majoria simple** de cadascun dels plens. A canvi reben avantatges molt concrets:

- El coeficient de ponderació per a la participació en tributs de l'Estat **s'incrementa en 0,10**.
- L'esforç fiscal i el finançament mínim **no poden ser inferiors** als millors valors previs de cada municipi per separat.
- Queda **dispensat de prestar els serveis mínims nous** que li correspondrien pel seu augment de població.
- Durant **almenys els 5 primers anys** té **preferència** en plans de cooperació local, subvencions i convenis en concurrència.
- El municipi resultant **no es pot segregar fins passats 10 anys** des del conveni.
- Les **diputacions**, amb la comunitat autònoma, **coordinen i supervisen** la integració dels serveis.

Via catalana: les mesures de foment (arts. 20 a 23 TRLMRLC). El Govern de la Generalitat ha d'impulsar la **fusió o agregació voluntària** amb ajuts econòmics i tècnics, previsions especials en el repartiment del **Fons de cooperació local de Catalunya**, criteris prioritaris en subvencions finalistes i previsions especials d'inversió. La fusió voluntària es concreta en un **acord intermunicipal** que pot incloure fins i tot la constitució dels antics nuclis com a **òrgans de participació**. També hi ha mesures de foment de les **mancomunitats** (art. 21). I si res d'això no basta, l'**art. 22 TRLMRLC** permet al Govern iniciar un **procés de reforma de l'organització municipal**, que ha d'acabar en un **projecte de llei al Parlament de Catalunya**.

2.6. Delimitació i fitació: on és exactament la ratlla

Una cosa és **alterar** el terme (canviar-lo) i una altra **delimitar-lo** (esbrinar i marcar on és realment). No ho confonguis.

A Catalunya (art. 25 TRLMRLC):

- Els ajuntaments **poden promoure** la delimitació dels seus termes, pel procediment reglamentari.
- Els **conflictes entre municipis** sobre delimitació els resol el **departament competent en matèria d'Administració local**, amb **informe previ de la Comissió de Delimitació Territorial** i **dictamen previ de la Comissió Jurídica Assessora**.
- Si la línia de terme aprovada **no s'adapta a la realitat** geogràfica o administrativa, es pot iniciar un expedient d'**alteració** per modificar-la i **suspendre'n l'efectivitat** fins que el Govern resolgui.

El procediment material (arts. 17 a 25 del RD 1690/1986):

Pas	Contingut
Comissions	Cada ajuntament afectat nomena una comissió: **l'alcalde + 3 regidors**, amb el **secretari** i un **pèrit** designat per l'ajuntament
Assistents	Només **dues persones per municipi** d'edat avançada i judici acreditat que puguin justificar on eren les fites, els propietaris dels terrenys travessats i les forces de seguretat
Acord	Si hi ha acord, **acta conjunta**, col·locació de **fites** i còpia a la comunitat autònoma i a l'**Institut Geogràfic Nacional**
Desacord	Cada comissió aixeca **acta per separat**; les actes van a la comunitat autònoma, que les tramet a l'**IGN** perquè designi enginyers que facin el deslinde sobre el terreny

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Incompareixença	Si un ajuntament convocat fefaentment **no compareix** a les operacions de camp de l'IGN, **decau el seu dret a impugnar** la línia que es fixi
Conflictes	Els resol la **comunitat autònoma**, amb **informe de l'IGN** i **dictamen** del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu superior autonòmic
Conformitat amb els límits actuals	Si els ajuntaments hi estan conformes, **no** es fa nova fixació, llevat d'errors materials o vicis de procediment acreditats documentalment

La Comissió de Delimitació Territorial (arts. 27 a 29 TRLMRLC). És l'òrgan clau del sistema català: òrgan d'**estudi, consulta i proposta** sobre determinació, revisió i modificació dels límits territorials dels ens locals de Catalunya. Està **adscrita orgànicament** al departament competent. **Informa tots els expedients d'alteració de límits municipals**, elabora estudis i propostes i té el **suport tècnic de l'Institut Cartogràfic**. Hi ha representants de l'Administració de la Generalitat, dels ens locals (designats per les entitats associatives) i d'institucions públiques i privades.

Els mapes (art. 28 TRLMRLC). El Govern ha d'impulsar l'elaboració del **mapa municipal** i del **mapa comarcal**, sota la responsabilitat de la Comissió, amb **dotació anual** als pressupostos. La Comissió s'ha de pronunciar sobre l'actualització dels mapes i, si escau, formular **cada deu anys** les propostes de modificació que consideri convenients.

2.7. El nom, la capitalitat, els símbols i els títols

El nom del municipi.

- **A l'Estat (art. 14 LBRL):** el canvi de denominació **només té caràcter oficial** quan, després d'**anotar-se al Registre d'Entitats Locals** creat per l'Administració de l'Estat, **es publica al BOE**. La denominació pot ser en **castellà**, en **qualsevol altra llengua espanyola oficial** a la comunitat autònoma, **o en totes dues**.
- **A Catalunya (arts. 30 a 32 TRLMRLC):** el nom **només** es pot canviar si ho **acorda el mateix ajuntament**. L'acord el pren el **Ple** per **majoria absoluta del nombre legal de membres** i, **abans** de l'acord, cal **informació pública per un termini mínim de 30 dies**. L'acord es tramet al departament competent. Si el nom nou es pot **confondre** amb el d'un altre municipi, té **incorreccions lingüístiques** o **no s'ajusta a la toponímia catalana**, resol el **Govern**, amb audiència prèvia del municipi (pot demanar informe de l'**Institut d'Estudis Catalans**). **Si en 3 mesos el Govern no s'hi oposa, l'acord municipal esdevé definitiu i executiu.** Els canvis s'anoten al registre del departament, es publiquen al **DOGC** i es comuniquen a l'Estat per anotar-los al registre general i publicar-los al **BOE**.

> **Truc.** Recorda la doble publicació: **DOGC** (Catalunya) **i BOE** (Estat). El nom no és oficial "de veritat" fins que passa pel registre estatal i el BOE (art. 14.1 LBRL).

La capitalitat. L'**art. 33 TRLMRLC** la defineix d'una manera desarmantment simple: **la capital del municipi és el nucli de població on té la seu l'ajuntament**. A escala estatal, l'**art. 26 del RD 1690/1986** exigeix per alterar nom o capitalitat un acord de l'ajuntament amb el vot favorable de **dues terceres parts del nombre de fet** i, en tot cas, de la **majoria absoluta del nombre legal** de membres, més informe de la diputació i aprovació de la comunitat autònoma. **A Catalunya s'aplica el règim propi dels arts. 30-32 TRLMRLC.**

Els símbols (arts. 36 a 38 TRLMRLC).

- **Escut o emblema**: els elements s'han de fonamentar en **fets històrics o geogràfics**, en característiques pròpies de la corporació o en el seu nom, i han de **respectar les normes de l'heràldica**.
- **Bandera**: **deriva del mateix escut** i n'ha de contenir els elements essencials o el color predominant.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No es pot fer servir la bandera de Catalunya com a fons de la bandera municipal (excepció: municipis que per dret històric tenen l'escut de Catalunya com a element essencial del seu).

- **Procediment**: **anàleg al del canvi de nom**. La intervenció del Govern només és possible si hi ha **risc de confusió** amb els d'un altre municipi o si **no es compleixen** els requisits dels arts. 36 i 37.

Els títols de vila i ciutat (art. 34 TRLMRLC). Els municipis poden anteposar al seu nom:

Títol	Llindar de població
Vila	Més de **5.000 habitants**
Ciutat	Més de **20.000 habitants**

L'adopció o modificació del tractament l'acorda **l'ajuntament**, que n'ha de **donar compte** al departament competent. I els municipis **mantenen** els títols i honors que ja tinguessin reconeguts.

> **Ull viu.** El **quòrum de majoria absoluta del Ple** és una constant en tot aquest bloc: l'exigeix l'**art. 47.2 LBRL** per a la **creació o supressió de municipis i alteració de termes**, per a la **creació d'òrgans desconcentrats**, per a l'**alteració de la capitalitat** i el **canvi de nom** i per a l'**adopció o modificació de bandera, ensenya o escut**. Si en un supòsit pràctic et pregunten "amb quina majoria", en aquest bloc la resposta gairebé sempre és **majoria absoluta del nombre legal de membres**.

2.8. Els nuclis separats dins del terme

De vegades un municipi té nuclis de població clarament separats de la capital. Hi ha dues respostes jurídiques:

- **Estatal (art. 24 bis LBRL, introduït per la LRSAL el 2013):** les lleis autonòmiques regularan els ens d'àmbit territorial inferior al municipi, que **no tenen personalitat jurídica** i funcionen com a **forma d'organització desconcentrada** del municipi. La iniciativa correspon **indistintament** a la població interessada o a l'ajuntament, que en tot cas ha de ser **escoltat**. Només se'n poden crear si són l'opció **més eficient**.
- **Catalana (arts. 79 i seg. TRLMRLC):** són les **entitats municipals descentralitzades (EMD)**. La iniciativa és de la **majoria dels veïns interessats** o de l'ajuntament (que ha d'acordar en **1 mes** si la petició és veïnal); l'acord municipal es sotmet a **informació pública 1 mes** i la resolució de les al·legacions requereix **majoria absoluta del nombre legal de membres**. Han de tenir un **òrgan unipersonal executiu d'elecció directa** i un **òrgan col·legiat de control**. Regla d'or: **no pot constituir-se en EMD el nucli on hi ha la seu de l'ajuntament** (i, en paral·lel, l'art. 50 del RD 1690/1986 diu el mateix i afegeix que cap entitat inferior al municipi pot pertànyer a dos o més municipis).

> **Nota fina.** La Sentència del Tribunal Constitucional **19/2017, de 2 de febrer**, va declarar inconstitucionals i nul·les les expressions "descentralitzades"/"descentralitzada" de l'art. 79 TRLMRLC, amb l'abast del seu fonament jurídic 6. És un detall que rarament es pregunta, però si el tribunal és fi, saber-ho suma.

Un altre registre a recordar (art. 4 TRLMRLC): el departament competent porta un **Registre dels ens locals de Catalunya**, on s'han d'inscriure **tots** els ens locals del territori. A escala estatal, l'equivalent és el **Registre d'Entitats Locals** (RD 382/1986), on s'anoten creacions, supressions, canvis de nom i modificacions derivades d'alteracions de termes.

3. Legislació bàsica i legislació autonòmica

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquest bloc de l'enunciat sembla de farciment i no ho és: és el que et permet respondre "quina norma aplico" davant d'un cas concret. La clau és el **repartiment competencial**.

3.1. Qui pot legislar sobre règim local

- **Art. 149.1.18 CE**: l'Estat té competència exclusiva sobre les **bases del règim jurídic de les administracions públiques**. D'aquí neix la LBRL.
- **Art. 148.1.2 CE**: les comunitats autònomes poden assumir competències sobre les **alteracions dels termes municipals** compresos en el seu territori i, en general, sobre les funcions que corresponguin a l'Administració de l'Estat sobre les corporacions locals.
- **Estatut d'autonomia de Catalunya (LO 6/2006)**: l'**art. 83 EAC** estableix que Catalunya s'organitza territorialment en **municipis** i **vegueries**, i que també en formen part les **comarques**. L'**art. 84 EAC** garanteix als governs locals un **nucli de competències pròpies** que han d'exercir amb plena autonomia. I l'**art. 160 EAC** atribueix a la Generalitat la **competència exclusiva en matèria de règim local**, respectant el que garanteix l'art. 149.1.18 CE.

> **Terme jurídic: legislació de desenvolupament.** L'Estat posa el terra (les bases) i Catalunya hi construeix a sobre. La llei catalana **no pot anar per sota** de la bàsica, però **sí per sobre**. Per això, en serveis mínims o en creació de municipis, la norma catalana és **més exigent**, i el que s'aplica és la **més exigent de les dues**.

3.2. El mapa de normes que has de saber citar

Àmbit	Norma	De què va
Internacional	**Carta Europea d'Autonomia Local** (Estrasburg, 15/10/1985; ratificada per Espanya el 1988)	Tractat que garanteix el principi d'autonomia local; s'invoca com a paràmetre interpretatiu
Constitucional	**Arts. 137, 140 i 141 CE**	Existència i autonomia de municipis i províncies
Bàsica estatal	**Llei 7/1985, de 2 d'abril (LBRL)**	La norma mare del règim local
Estatal	**RDLeg 781/1986, de 18 d'abril (TRRL)**	Text refós de disposicions legals vigents en matèria de règim local
Estatal reglamentària	**RD 1690/1986, d'11 de juliol**	**Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals**: la norma central d'aquest tema
Estatal reglamentària	**RD 2568/1986, de 28 de novembre (ROF)**	Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals
Estatal	**LO 5/1985, de 19 de juny (LOREG)**	Cens electoral, nombre de regidors, sufragi dels estrangers a les municipals
Estatal	**RDLeg 2/2004 (TRLRHL)**	Hisendes locals; la participació en tributs de l'Estat depèn de la població
Reformes clau de la LBRL	**Llei 57/2003** (mesures de modernització), **Llei 27/2013 (LRSAL)**, **RD-llei 6/2023**	Grans població, sostenibilitat financera, i el llindar dels 4.000 habitants
Catalana	**Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril (TRLMRLC)**	Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya
Catalana	**Decret 179/1995 (ROAS)**	Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals
Catalana	**Decret 214/1990**	Reglament del personal al servei dels ens locals
Catalana	**Llei 26/2010, del 3 d'agost**	Règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya
Catalana	**Llei 19/2014, del 29 de desembre**	Transparència, accés a la informació pública i bon govern

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
| Catalana | **Llei 20/2009** (prevenció i control ambiental) i **Llei 11/2009** (espectacles públics i activitats recreatives) | Intervenció administrativa en activitats |
| Municipal | **Reglament orgànic municipal (ROM)** i **ordenances** | Autoorganització i regulació pròpia de cada ajuntament |

Compte amb el parany. El **TRLMRLC no deroga la LBRL**: hi **conviu**. I el **TRLMRLC és un text refós**, no una llei nova: refon la **Llei 8/1987, municipal i de règim local de Catalunya**, i les seves modificacions. Va ser modificat, entre d'altres, per la **Llei 16/2015, de 24 de juliol** (simplificació administrativa) i per la **Llei 2/2021, de 29 de desembre**, que van tocar precisament articles d'aquest tema (17, 18, 19 i 25).

I la font que t'estalviarà errors a la finestreta. Per damunt del BOE i del DOGC, en el dia a dia del padró la teva eina real són les **instruccions tècniques conjuntes** de la Presidència de l'INE i de la Direcció General de Cooperació Autonòmica i Local (la **Resolució de 17 de febrer de 2020** i les seves actualitzacions). **No tenen rang de llei**, però són **d'aplicació obligada** pels ajuntaments i resolen els casos rars: empadronaments en infrahabitatges, persones sense domicili, establiments col·lectius, menors amb progenitors separats.

Ordre de prelació per si t'ho pregunten en un cas pràctic: Constitució -> llei orgànica -> llei bàsica estatal (LBRL) -> llei catalana (TRLMRLC) -> reglaments estatals (RD 1690/1986) i catalans -> ordenança o ROM del municipi -> instruccions tècniques INE. I sempre: **el reglament no pot contradir la llei**.

4. La població municipal

4.1. Qui forma la població d'un municipi

L'**art. 15 LBRL** i l'**art. 39 TRLMRLC** diuen exactament el mateix amb dues frases que has de saber gairebé literals:

1. **Tota persona que visqui a Espanya està obligada a inscriure's al padró del municipi on resideixi habitualment.** L'art. 39.1 TRLMRLC ho diu "tota persona que visqui a Catalunya".
2. Qui visqui en **diversos municipis** s'ha d'inscriure **únicament** en el que hi **passi més temps durant l'any**.
3. **El conjunt de persones inscrites al padró constitueix la població del municipi.**
4. **Les persones inscrites al padró són els veïns i veïnes del municipi.** I la frase estrella: **"la condició de veí s'adquireix en el mateix moment de la inscripció al padró"**.

L'**art. 55 del RD 1690/1986** hi afegeix una regla d'or: **només es pot ser veí d'un municipi**.

Compte amb el parany. No cal cap temps mínim de residència, ni cap edat, ni tenir la nacionalitat espanyola per ser veí. La condició de veí neix **el mateix dia de la inscripció**. Confondre "veí" amb "espanyol" o amb "propietari" és l'error més típic.

Terme jurídic: veïnat administratiu. És la vinculació d'una persona amb un municipi per raó de residència, acreditada pel padró. **No** és el veïnatge **civil** (que determina quin dret civil se t'aplica -el català o el comú- i es regeix pel Codi civil), ni la **vecindad** en sentit col·loquial de "el que viu a la porta del costat".

4.2. La condició política de català

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquí hi ha una peça catalana que cau i que la gent no espera. L'**art. 39.4 TRLMRLC** ho diu clar: **totes les persones que tenen veïnatge administratiu en un municipi de Catalunya tenen la condició política de catalans**. Ho connecta amb l'**art. 7 EAC**, que estableix que gaudeixen de la condició política de catalans els ciutadans espanyols que tenen veïnatge administratiu a Catalunya, i que els seus drets polítics s'estenen als residents a l'estranger que hi han tingut l'últim veïnatge administratiu.

4.3. El padró dels espanyols residents a l'estranger (PERE)

Casella típica de test. L'**art. 17.5 LBRL** i l'**art. 39.3 TRLMRLC** el regulen: es confecciona un padró d'espanyols residents a l'estranger, i les persones que hi consten es consideren **veïnes** del municipi que figura a la seva inscripció **únicament a efectes de l'exercici del dret de sufragi**, **sense que en cap cas constitueixin població del municipi**.

> **Truc.** El PERE dona **vot**, no dona **població**. No compta per a la xifra oficial d'habitants, ni per tant per als regidors ni per als serveis mínims.

4.4. Per què la xifra de població és tan important

La xifra oficial d'habitants no és una curiositat estadística: és un **interruptor jurídic**. D'ella depenen, entre altres coses:

Depèn de la població	Norma
El **nombre de regidors** del Ple	Art. 179 LOREG
La **periodicitat de les sessions ordinàries** del Ple	Art. 46.2.a LBRL
L'obligatorietat de la **Junta de Govern Local** i de les **comissions informatives**	Art. 20.1 LBRL; arts. 48 i 60 TRLMRLC
Els **serveis mínims obligatoris**	Art. 26 LBRL; art. 67 TRLMRLC
L'aplicació del règim de **municipis de gran població**	Títol X LBRL
El **percentatge de signatures** per a la iniciativa popular	Art. 70 bis.2 LBRL
El **finançament**: participació en els tributs de l'Estat	TRLRHL (RDLeg 2/2004)
Els **títols de vila i ciutat**	Art. 34 TRLMRLC

> **Per això el padró no es pot "arreglar".** Inflar el padró és inflar la xifra oficial, i això té conseqüències econòmiques i electorals. És, precisament, la raó per la qual el legislador ha posat l'**INE** i el **Consell d'Empadronament** com a controladors externs de l'ajuntament.

5. El Padró d'habitants

5.1. Concepte i eficàcia jurídica

Tres normes ho diuen igual: **art. 16.1 LBRL**, **art. 53.1 del RD 1690/1986** i **art. 40.1 TRLMRLC**.

- El padró municipal és el **registre administratiu on consten els veïns d'un municipi**.
- Les seves dades **constitueixen prova de la residència al municipi i del domicili habitual**.
- Les **certificacions** que s'expedeixin d'aquestes dades tenen caràcter de **document públic i fefaent** a tots els efectes administratius. L'art. 40.1 TRLMRLC hi afegeix que **gaudeixen de la presumpció de veracitat**.

> **Compte amb el parany, i aquest el veuràs a la finestreta cada setmana.** El padró **no acredita la propietat**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ni el títol d'ocupació de l'habitatge, **no** resol conflictes de convivència, **no** és el cens electoral (el cens el gestiona l'**Oficina del Cens Electoral**, encara que s'alimenti del padró) i, per als estrangers, **no acredita la residència legal a Espanya** (art. 18.2 LBRL i art. 56.2 RD 1690/1986). El padró només diu **on viu realment** una persona.

Truc per recordar-ho. El padró és una **fotografia administrativa de la realitat residencial**. Per això les instruccions tècniques permeten empadronar en infrahabitatges i persones sense domicili: si hi viuen, hi han de constar. La qualitat de l'habitatge o qui n'és el propietari són **una altra pel·lícula**.

5.2. Les dades del padró

Obligatòries (art. 16.2 LBRL, art. 57.1 RD 1690/1986 i art. 41 TRLMRLC):

Dada	Detall
Nom i cognoms	
Sexe	
Domicili habitual	Amb especificació de la **referència cadastral** (o codi equivalent als territoris forals), sempre que el domicili en tingui
Nacionalitat	
Lloc i data de naixement	
Document d'identitat	**DNI**; si és estranger: **NIE** del certificat d'inscripció al Registre Central d'Estrangers (comunitaris, EEE i assimilats) o **NIE** de document en vigor expedit per autoritats espanyoles i, si no en té, **passaport en vigor** del país de procedència
Certificat o títol escolar o acadèmic	El que posseeixi
Dades per al cens electoral	Les que calguin, garantint els drets fonamentals

Voluntàries (art. 57.2 RD 1690/1986): **designació de persones que poden representar el veí** davant l'administració municipal a efectes padronals, **telèfon** mòbil o fix i **correu electrònic**. Als fulls padronals ha de constar **de forma clara el caràcter voluntari** d'aquestes dades (art. 58.2).

Diferència que cau. Les dades **obligatòries** es poden **cedir sense consentiment** a altres administracions que ho necessitin per a les seves competències i **només** en assumptes on la residència o el domicili siguin **rellevants**. Les dades de **aportació voluntària no són susceptibles de cessió**, llevat dels supòsits legalment previstos (art. 16.3 LBRL i art. 53.2 RD 1690/1986).

Signatura i comprovació (art. 59 RD 1690/1986). El full padronal el **signen tots els veïns** que hi figuren (a mà o amb els sistemes de signatura electrònica admesos) o, si escau, el seu representant legal. L'ajuntament **pot comprovar la veracitat** de les dades exigint DNI, certificat de registre de ciutadà de la UE, targeta d'identitat d'estranger, passaport, llibre de família o certificat de naixement, **el títol que legitimi l'ocupació de l'habitatge** o documents anàlegs.

5.3. Qui gestiona el padró

- **La formació, el manteniment, la revisió i la custòdia del padró corresponen a l'ajuntament** (art. 17.1 LBRL, art. 60.1 RD 1690/1986 i art. 42.1 TRLMRLC). És **competència municipal pròpia i indelegable en la seva titularitat**.
- **La gestió és electrònica** i, des del **RD 141/2024, de 6 de febrer**, tots els padrons **estan interconnectats amb l'INE** (art. 60.2 RD 1690/1986).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Els municipis **sense capacitat econòmica i de gestió** suficient reben suport: a Catalunya, l'**art. 42.1 TRLMRLC** preveu que els **consells comarcals** assumeixin la gestió informatitzada del padró dels ajuntaments que ho sol·licitin; a la norma estatal, aquest paper és de les **diputacions**, cabildos i consells insulars.
- L'ajuntament **conserva els fulls d'inscripció** i les declaracions signades pels veïns, o reproduccions que en garanteixin l'autenticitat (art. 60.3).

El paper de l'INE (art. 17.2 i 17.3 LBRL). L'INE **coordina** els padrons de tot l'Estat. Els ajuntaments li remeten les variacions **per un sistema d'intercanvi de dades en temps real** (art. 65 RD 1690/1986, en la redacció del RD 141/2024; abans era un enviament mensual). L'INE fa les comprovacions oportunes, **detecta duplicitats i errors** i els comunica als ajuntaments. Si un ajuntament **no manté actualitzat** el padró, l'INE, amb informe previ del Consell d'Empadronament, pot acudir a l'**execució substitutòria** de l'art. 60 LBRL (art. 62.2 RD 1690/1986).

El Consell d'Empadronament (art. 17.4 LBRL i arts. 84-85 RD 1690/1986). És un **òrgan col·legiat de col·laboració** entre l'Administració General de l'Estat i els ens locals en matèria padronal, **adscrit al ministeri competent en matèria d'estadística** i **presidit pel president de l'INE**. Té **caràcter nacional** i disposa de **seccions provincials**. Funcions:

- Elevar al president de l'INE **proposta vinculant** de resolució de les **discrepàncies** en matèria d'empadronament entre ajuntaments, diputacions o entre aquests i l'INE.
- **Informar, amb caràcter VINCULANT**, les propostes de **xifres oficials de població** que el president de l'INE eleva al Govern (art. 17.4.B). El «vinculant» és literal i és el que cau.
- **Proposar l'aprovació** de les instruccions tècniques per a la gestió dels padrons (art. 17.4.C). **No les aprova ell**: només les proposa. És un parany clàssic.

Cadena de decisió que cau molt. Discrepància -> **Consell d'Empadronament** (proposta **vinculant**) -> **president de l'INE** (resol) -> per a les **xifres oficials**, proposta al **Govern de la Nació**, que les aprova per **reial decret** publicat al **BOE** (art. 82.2 RD 1690/1986).

5.4. Els tràmits del dia a dia

Alta per inscripció o per canvi de municipi (art. 70 RD 1690/1986). Qui canvia de municipi **ha de sol·licitar l'alta al padró del municipi de destinació**. Aquest, fetes les comprovacions i practicada la inscripció, l'envia a l'**INE** perquè la comuniqui al municipi de procedència, **on es donarà de baixa el veí traslladat sense més tràmit**.

Truc d'or per a la finestreta. El ciutadà **no ha de demanar la baixa** al municipi que deixa. Només demana **l'alta** al municipi nou, i el sistema fa la resta. Si algú et diu que ha de "donar-se de baixa" abans de marxar, ja saps que no.

Documentació habitual per a una alta: document identificatiu (DNI, NIE, certificat de registre de ciutadà de la UE o passaport en vigor) i **document que acrediti l'ocupació de l'habitatge** (escriptura, contracte de lloguer, o autorització de la persona titular acompanyada del seu document identificatiu, entre altres possibilitats admeses per les instruccions tècniques).

Canvi de domicili dins del mateix municipi. És una **variació de domicili**: mateixa acreditació de l'ocupació del nou habitatge.

Modificació de dades personals. Correcció o actualització de nom, nivell d'estudis, número de document, etc., degudament acreditada.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Obligació de comunicar les variacions (art. 68 RD 1690/1986). Tots els veïns han de comunicar a l'ajuntament les variacions de les seves circumstàncies personals que impliquin una modificació de les dades obligatòries. Si afecta **menors d'edat**, l'obligació és dels **pares o tutors**; per a persones amb discapacitat que necessiten mesures de suport amb funcions representatives, de qui exerceixi aquestes mesures.

Actuacions d'ofici. L'ajuntament no és un subjecte passiu: la llei l'obliga a mantenir el padró concordant amb la realitat (art. 62.1). D'aquí surten tres expedients que has de distingir:

Expedient	Article	Tràmit clau	Cal informe del Consell d'Empadronament?
Alta d'ofici (viu al municipi i no hi consta)	Art. 73 RD 1690/1986	Expedient amb **audiència** a la persona interessada	Si l'interessat **accepta** expressament, **no** (i la seva declaració escrita implica **baixa automàtica** al padró anterior). Si **no** accepta, **sí, informe favorable**
Baixa d'ofici per inscripció indeguda (ja no hi viu)	Art. 72 RD 1690/1986	Expedient amb **audiència**; l'interessat ha de comunicar on viu i demanar l'alta al municipi o consolat corresponent	Si **no** manifesta conformitat, **sí, informe favorable**
Canvi de domicili d'ofici (ha canviat d'adreça dins del municipi i no ho ha dit)	Art. 73 bis RD 1690/1986	Expedient amb **audiència**	**No**, encara que la persona no ho accepti

> **Detall fi de l'art. 73 bis.3.** Si durant un expedient de **baixa d'ofici** l'ajuntament descobreix que la persona viu **en una altra adreça del mateix municipi**, ha de **reconduir** l'expedient a un de **canvi de domicili d'ofici**. Ni la dona de baixa ni la deixa on era: la mou.

Baixes: les quatre causes.

1. **Per canvi de residència** a un altre municipi (automàtica per la via de l'art. 70) o **a l'estranger**.
2. **Per defunció**, normalment d'ofici a partir de la comunicació del **Registre Civil**.
3. **Per inscripció indeguda o duplicitat**. Sobre duplicitats, l'**art. 71**: si la inscripció està duplicada **en totes les dades**, se'n conserva **una sola**; si la duplicitat és parcial, l'ajuntament ho comprova i, **amb audiència** de l'interessat, dona de baixa les repetides que el veí assenyali com a errònies o, si no ho fa, **les més antigues**. Si la duplicitat la detecta l'**INE** comparant padrons, correspon actuar a l'ajuntament on consti la inscripció **més recent**.
4. **Per caducitat** de la inscripció dels estrangers no comunitaris sense residència de llarga durada (vegeu 5.6).

Actualització i notificació al veí (art. 69 RD 1690/1986). Sempre que hi hagi actualitzacions, l'ajuntament ha de posar en coneixement de cada veí afectat les dades de la seva inscripció, i ho ha de fer de manera que **tot veí tingui l'oportunitat de conèixer la informació que el concerneix almenys una vegada cada cinc anys**.

5.5. Casos especials que et trobaràs

- **Menors d'edat no emancipats (art. 54.2 RD 1690/1986, en la redacció del RD 141/2024).** Tenen **el mateix veïnatge que els progenitors que en tinguin la guarda i custòdia** o, si no, dels seus representants legals, **llevat d'autorització per escrit d'aquests** per residir en un altre domicili o municipi.
- **Persones sense domicili al municipi (art. 54.3 RD 1690/1986).** La inscripció de qui resideix al municipi però no hi té domicili **només es pot fer després d'haver-ho posat en coneixement dels serveis socials competents** de l'àmbit geogràfic on resideixi. És l'empadronament sense domicili fix, imprescindible perquè aquestes persones puguin accedir a sanitat, serveis socials o escolarització.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Infrahabitatges i habitatges en conflicte.** Les instruccions tècniques diuen que el padró reflecteix **on viu realment** cada persona, **amb independència de les controvèrsies privades** sobre la titularitat de l'habitatge i de les seves condicions.

5.6. La renovació dels estrangers no comunitaris (ENCSARP)

És un dels punts més preguntats. Base: **art. 16.1, segon paràgraf, LBRL** i **art. 54 bis del RD 1690/1986** (article afegit pel **RD 141/2024**).

- **Regla general (art. 54 bis.1):** la inscripció al padró **només produeix efecte mentre subsisteixi el fet que la va motivar**.
- **Regla especial (art. 54 bis.2):** la inscripció dels **estrangers sense autorització de residència de llarga durada** que **no** pertanyin a un **Estat membre de la UE**, ni a un **Estat part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu**, ni a altres Estats als quals per conveni internacional s'estengui aquest règim, **s'ha de renovar periòdicament cada dos anys**.
- **Efecte de no renovar (art. 54 bis.3):** el transcurs del termini és causa per acordar la **caducitat** de la inscripció, i en aquest cas la caducitat **es pot declarar sense necessitat d'audiència prèvia** de l'interessat.

> **Compte amb el parany.** L'obligació de renovar **no** afecta els ciutadans de la **UE** ni de l'**EEE**, ni els estrangers que **ja tenen autorització de residència de llarga durada**. Per a aquests darrers, l'**art. 78 RD 1690/1986** preveu **operacions conjuntes específiques** de l'INE i els ajuntaments per comprovar-ne periòdicament la residència: no renoven, però es comproven.

> **Truc per recordar les baixes: les quatre "C". C**anvi de municipi · **C**essament (defunció) · **C**omprovació (inscripció indeguda o duplicitat) · **C**aducitat (ENCSARP).

5.7. Volant o certificat? I el padró històric

L'**art. 61 del RD 1690/1986** és la norma:

Document	Naturalesa	Qui l'expedeix	Per a què
Volant d'empadronament	**Purament informatiu**; **no** calen les formalitats de les certificacions	L'ajuntament	Tràmits ordinaris del dia a dia
Certificat d'empadronament	**Document públic i fefaent**, amb presumpció de veracitat	La **persona que ocupa la Secretaria** de l'ajuntament o el funcionari amb **habilitació de caràcter nacional** que la substitueixi (RD 128/2018, i arts. 204 i 205 ROF); també per **actuació administrativa automatitzada** (arts. 41 i 42 de la Llei 40/2015 i RD 203/2021)	Jutjats, notaris, herències, procediments d'estrangeria, nacionalitat

I un detall pràctic que està a la mateixa norma: **sempre que un veí insti una modificació de les seves dades padronals, pot demanar un volant que se li ha de lliurar tan aviat com s'hagi fet el canvi**.

El **padró històric** és la certificació que acredita l'empadronament d'una persona **en un moment anterior**. Serveix per acreditar **antiguitat de residència**: nacionalitat per residència, arrelament, determinades prestacions. Es demana a l'ajuntament on la persona va estar empadronada en el període que es vol acreditar.

> **Regla de decisió a la finestreta.** Si el document ha de **fer prova davant d'un jutge, un notari o una oficina d'estrangeria**, és **certificat**. Per a la resta, **volant**. I recorda: les dades del padró que té l'INE **no poden servir**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de base per expedir certificacions ni volants (art. 83.3 RD 1690/1986); això només ho fa l'ajuntament.

5.8. La revisió anual i les xifres oficials de població

Aquest circuit cau cada any en algun examen:

1. **Els ajuntaments aproven la revisió del seu padró amb referència a l'1 de gener** de cada any, formalitzant les actuacions de l'exercici anterior (art. 81 RD 1690/1986).
2. Remeten a l'**INE** la xifra de població resultant i una còpia de les dades obligatòries del padró complet a la mateixa data.
3. Si l'INE **no hi està d'acord**, formula els reparaments oportuns; si no s'arriba a un acord, sotmet la discrepància al **Consell d'Empadronament** perquè informi (art. 82.1).
4. El **president de l'INE**, amb **informe favorable del Consell d'Empadronament**, eleva al **Govern de la Nació** la proposta de **xifres oficials de població**, que s'aproven per **reial decret** publicat al **BOE** (art. 82.2).

Operacions de comprovació i control (arts. 75 a 79 RD 1690/1986):

- Els ajuntaments han de mantenir actualitzades la **nomenclatura i retolació de les vies públiques** i la **numeració dels edificis**, i informar-ne les administracions interessades.
- Han de revisar **almenys una vegada l'any** la relació d'**entitats i nuclis de població** i la **divisió en seccions** del terme municipal, i remetre-la a l'INE per comprovar-la.
- Han de fer **sistemàticament** operacions de **mostreig i control** i, periòdicament, **operacions de camp**, amb especial incidència a les zones amb llicències noves d'urbanització, construcció o enderroc.
- La **formació del cens de població** és **competència exclusiva de l'INE**, que es recolza en les dades dels padrons. Els **costos** en què incorrin els ajuntaments per aquesta col·laboració es paguen amb càrrec als **pressupostos generals de l'Estat**.

5.9. Protecció de dades del padró

- Les dades del padró són **confidencials** (art. 40.2 TRLMRLC).
- **Cessió sense consentiment**: només a **altres administracions públiques** que ho sol·licitin, quan els siguin **necessàries per exercir les seves competències** i **exclusivament per a assumptes en què la residència o el domicili siguin dades rellevants** (art. 16.3 LBRL, art. 53.2 RD 1690/1986 i art. 40.3 TRLMRLC). La sol·licitud ha d'estar **motivada**.
- També poden servir per **elaborar estadístiques oficials** sotmeses al **secret estadístic**.
- Les **dades voluntàries no es poden cedir**, llevat dels supòsits legalment previstos.
- El padró està **subjecte a l'exercici pels veïns dels drets** del **Reglament (UE) 2016/679 (RGPD)** i de la **LO 3/2018 (LOPDGDD)** -art. 53.3 RD 1690/1986, en la redacció del RD 141/2024.

Compte amb el parany. Que el padró sigui un "registre administratiu" **no** vol dir que sigui un registre **públic i obert**. No pots lliurar el certificat d'empadronament d'una tercera persona a qui te'l demani: cal **consentiment** de la persona afectada o **habilitació legal** (per exemple, òrgans judicials o policials en l'exercici de les seves funcions).

6. L'estatut dels veïns

6.1. El catàleg de drets i deures

"Estatut dels veïns" vol dir el **conjunt de drets i deures** que la llei atribueix a qui està empadronat. El

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

regulen l'**art. 18.1 LBRL**, l'**art. 56.1 del RD 1690/1986** i l'**art. 43.1 TRLMRLC**, amb un contingut pràcticament idèntic.

Dret / deure	Contingut	Matís
a) Ser elector i elegible	D'acord amb la legislació electoral	Per als estrangers, amb les regles del bloc 7
b) Participar en la gestió municipal	D'acord amb les lleis i els reglaments propis del municipi	I quan els òrgans de govern demanin la col·laboració **amb caràcter voluntari**
c) Utilitzar els serveis públics municipals	De forma d'acord amb la seva naturalesa	I **accedir als aprofitaments comunals** segons les normes aplicables
d) Contribuir	Mitjançant les **prestacions econòmiques i personals** legalment previstes	És un **deure**, no un dret
e) Ser informat i dirigir sol·licituds	**Prèvia petició raonada**, en relació amb els expedients i la documentació municipal	Fonament: **art. 105 CE**
f) Demanar consulta popular	En els termes previstos per la llei	Vegeu 6.3
g) Exigir la prestació de serveis	**Sol·licitar** la prestació i, si escau, l'**establiment** del servei públic; i **exigir-lo** quan constitueixi una **competència municipal pròpia de caràcter obligatori**	Es refereix als **serveis mínims** de l'art. 26 LBRL i de l'art. 67 TRLMRLC
h) Exercir la iniciativa popular	En els termes de l'**art. 70 bis LBRL**	Vegeu 6.2
i) Els altres drets i deures	Els establerts per les lleis i, en el seu marc, pels reglaments de la corporació	

> **La lletra g) és la joia de la llista.** És l'únic dret que permet a una persona **obligar l'ajuntament a prestar un servei**. Però només si el servei és **obligatori**. Un veí **no** pot exigir una piscina coberta; **sí** pot exigir clavegueram, enllumenat públic o recollida de residus. Aquesta distinció apareix constantment als casos pràctics.

Extensions subjectives (art. 43.2 i 43.3 TRLMRLC):

- Els **estrangers domiciliats majors d'edat** tenen **els drets i els deures propis dels veïns, llevat dels de caràcter polític**. Ara bé, **tenen dret a sufragi actiu** en els termes de la legislació reguladora de les eleccions locals.
- Els **espanyols menors d'edat emancipats o judicialment habilitats** tenen **els mateixos drets i deures que els veïns**, **excepte els de caràcter polític**.

6.2. La iniciativa popular (art. 70 bis LBRL)

Els veïns **que tinguin dret de sufragi actiu a les eleccions municipals** poden presentar **propostes d'acords, d'actuacions o projectes de reglaments** en matèries de competència municipal. Els percentatges de signatures són molt preguntats:

Població del municipi	Percentatge de veïns signants
Fins a **5.000** habitants	**20 %**
De **5.001 a 20.000** habitants	**15 %**
A partir de **20.001** habitants	**10 %**

Aquestes iniciatives **s'han de sotmetre a debat i votació al Ple**, sens perjudici que les resolgui l'òrgan competent per raó de la matèria. En tot cas cal **informe previ de legalitat del secretari** i, si la iniciativa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

afecta drets i obligacions de contingut econòmic, **informe de l'interventor**. La iniciativa pot portar incorporada una **proposta de consulta popular local**, que es tramitarà pel procediment de l'art. 71.

L'**art. 70 bis.1** obliga, a més, els ajuntaments a **establir i regular en normes de caràcter orgànic** -és a dir, al **ROM**- procediments i òrgans adequats per a la **participació efectiva dels veïns**, tant en l'àmbit del municipi sencer com en el dels districtes, si n'hi ha.

6.3. La consulta popular (art. 71 LBRL)

Tres requisits acumulatius i una exclusió, i tots quatre cauen:

1. Acord previ del **Ple per majoria absoluta**.
2. **Autorització del Govern de la Nació**.
3. Ha de tractar d'assumptes de **competència pròpia municipal** i **de caràcter local** que siguin de **especial rellevància** per als interessos dels veïns.
4. **Exclusió**: **els assumptes relatius a la hisenda local**. Mai.

Ho convoca l'**alcalde**. A Catalunya cal tenir present, a més, la **Llei 10/2014, del 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana**, de la qual el Tribunal Constitucional va anul·lar una part de l'articulat, i les previsions de participació de la **Llei 19/2014** de transparència.

6.4. Informació, transparència i associacionisme

- **Base constitucional**: l'**art. 105.b) CE** reconeix l'accés dels ciutadans als arxius i registres administratius.
- **Base local**: l'**art. 18.1.e) LBRL** (ser informat, prèvia petició raonada) i el desenvolupament del **ROF** (RD 2568/1986).
- **Base catalana**: la **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que s'aplica **plenament als ens locals** de Catalunya i configura el dret d'accés com un **dret subjectiu de qualsevol persona**, sense necessitat de motivar la sol·licitud i sense exigir la condició de veí. La **Llei 26/2010** hi afegeix el marc de drets de la ciutadania en les relacions amb les administracions públiques catalanes.
- **Associacions (art. 72 LBRL)**: les corporacions locals **afavoreixen el desenvolupament de les associacions** de defensa d'interessos generals o sectorials dels veïns, els faciliten informació de les seves activitats, l'ús de mitjans públics i l'accés a ajuts econòmics, i n'impulsen la participació en la gestió. Poden ser declarades **d'utilitat pública**.

> **Diferència que et servirà a la finestreta.** L'**art. 18.1.e) LBRL** exigeix "petició raonada" i pensa en el **veí**. La **Llei 19/2014** dona el dret d'accés a **qualsevol persona**, **sense haver de motivar** la sol·licitud. Quan un ciutadà et demani documentació, la via **més favorable** és normalment la de la Llei 19/2014.

6.5. Com es fan valer aquests drets

L'**art. 44 TRLMRLC** és un article català molt útil i poc estudiat:

- Per fer efectius els drets de l'art. 43, els titulars poden **iniciar els procediments administratius i jurisdiccionals** que corresponguin per llei, i **també poden demanar l'actuació del Síndic de Greuges**.
- Per **exigir la prestació o l'establiment dels serveis obligatoris**, es poden formular **reclamacions contra l'aprovació inicial dels pressupostos** quan aquests **no consignin els crèdits necessaris** a aquest efecte. Contra els actes que resolguin definitivament la reclamació es pot interposar **recurs contenciós administratiu**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Truc. Aquest és el mecanisme "de veritat": si l'ajuntament no presta un servei mínim, el camí no és queixar-se genèricament, sinó **atacar el pressupost** perquè no hi ha crèdit per prestar-lo. És l'única via que converteix el dret de l'art. 18.1.g) en una cosa exigible.

6.6. I els deures

De la condició de veí no només en surten drets. En surten, com a mínim:

- **Contribuir** amb prestacions econòmiques (impostos, taxes, contribucions especials) i **personals** legalment previstes (art. 18.1.d LBRL).
- **Inscriure's al padró** del municipi on es resideix habitualment (art. 15 LBRL): és una **obligació legal**, no una opció.
- **Mantenir les dades actualitzades** i comunicar les variacions (art. 68 RD 1690/1986).
- **Complir les ordenances i els bans** municipals.

7. Els drets dels estrangers

7.1. El punt de partida constitucional

L'**art. 13 CE**:

- **13.1**: els estrangers gaudiran a Espanya de les llibertats públiques que garanteix el **Títol I** en els termes que **estableixin els tractats i la llei**.
- **13.2**: **només els espanyols** seran titulars dels drets reconeguts a l'**art. 23 CE** (participació política, accés a càrrecs i funcions públiques), **llevat del que, atenent criteris de reciprocitat, pugui establir-se per tractat o llei per al dret de sufragi actiu i passiu a les eleccions municipals**.

Aquesta és la primera reforma de la Constitució. El **27 d'agost de 1992** es van afegir les paraules **"i passiu"** a l'art. 13.2, per poder ratificar el **Tractat de la Unió Europea (Maastricht)**, que reconeix als ciutadans de la UE el dret de ser **elegibles** a les eleccions municipals de l'Estat on resideixin. És una pregunta clàssica: **la reforma de 1992 afecta l'art. 13.2 i té a veure amb el sufragi passiu municipal dels estrangers**.

El Tribunal Constitucional distingeix tres grups de drets: els **inherents a la dignitat humana** (vida, integritat, tutela judicial efectiva, llibertat ideològica...), que corresponen als estrangers **en igualtat** amb els espanyols; els que **la llei pot modular** en funció de la situació administrativa; i els **exclusius dels espanyols** (bàsicament l'art. 23 CE, amb l'excepció municipal).

7.2. La normativa aplicable

Norma	Contingut
LO 4/2000, d'11 de gener (coneguda com **LOEX**), sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social	La llei de referència; modificada, entre d'altres, per les LO 8/2000, 14/2003, 2/2009 i 10/2011
RD 1155/2024, de 19 de novembre	**Nou Reglament de la LO 4/2000**. Substitueix el RD 557/2011. **Va entrar en vigor el 20 de maig de 2025**
LO 5/1985 (LOREG), arts. **176 i 177**	Sufragi actiu i passiu dels estrangers a les eleccions municipals
Art. 18.2 LBRL i **art. 56.2 RD 1690/1986**	La inscripció al padró **no** prova la residència legal
Art. 138 EAC	Competències de la Generalitat en matèria d'immigració (primera acollida, integració social i econòmica, i competència executiva en autoritzacions de treball)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Llei 10/2010, del 7 de maig**, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya | Crea el **servei de primera acollida**, en què els ens locals tenen un paper central |

Novetat que has de dir. Si a l'examen apareix "RD 557/2011", és el **reglament antic**. El vigent és el **RD 1155/2024**, en vigor des del **20 de maig de 2025**, amb 265 articles i una reordenació completa de les figures d'arrelament i de les autoritzacions de residència.

7.3. Els drets que reconeix la LO 4/2000

L'**art. 3 LOEX** fixa el criteri interpretatiu: els estrangers **exerceixen els drets que els reconeix aquesta llei en condicions d'igualtat amb els espanyols**, i les normes s'interpreten d'acord amb la Declaració Universal de Drets Humans i els tractats ratificats per Espanya.

Article	Dret	Abast
Art. 4	**Documentació**	Dret i **deure** de conservar la documentació que acredita la identitat i la situació a Espanya
Art. 5	**Llibertat de circulació**	Per tot el territori, en els termes legals
Arts. 7 i 8	**Reunió, manifestació i associació**	Reconeguts en els mateixos termes que els espanyols
Art. 6	**Participació pública**	Vegeu 7.4 i 7.5
Art. 9	**Educació**	Els **menors de 16 anys** tenen el **dret i el deure** a l'educació, **gratuïta i obligatòria**, i accés a **beques** en igualtat de condicions amb els espanyols
Arts. 10 i 11	**Treball, sindicació i vaga**	Segons la situació administrativa
Art. 12	**Assistència sanitària**	En els termes de la legislació sanitària vigent
Art. 13	**Ajuts en matèria d'habitatge**	Per als residents
Art. 14	**Seguretat Social i serveis socials**	Els **residents** hi accedeixen en **les mateixes condicions que els espanyols**; i **tots** els estrangers, **sigui quina sigui la seva situació administrativa**, tenen dret als **serveis i prestacions socials bàsiques**
Art. 20	**Tutela judicial efectiva**	En igualtat amb els espanyols
Art. 22	**Assistència jurídica gratuïta**	En els procediments que puguin acabar en denegació d'entrada, devolució o expulsió, i en asil
Art. 23	**Actes discriminatoris**	Definició i prohibició

La combinació que has de retenir per a la finestreta d'un ajuntament. Educació obligatòria dels menors + **serveis socials bàsics per a tothom** + **empadronament obligatori**. Aquests tres drets **no depenen de tenir papers**, i tots tres passen per l'ajuntament.

7.4. Empadronament dels estrangers: l'article que has de saber literal

L'**art. 6.3 LOEX** diu que **els ajuntaments incorporaran al padró els estrangers que tinguin el seu domicili habitual al municipi i mantindran actualitzada la informació relativa a aquests**.

I l'**art. 6.2 LOEX** afegeix que **els estrangers residents, empadronats en un municipi, tenen tots els drets establerts per aquest concepte** en la legislació de bases del règim local, i poden ser escoltats en els assumptes que els afectin d'acord amb el que disposin els reglaments d'aplicació.

Ara bé, la contrapartida és l'**art. 18.2 LBRL** (repetit a l'art. 56.2 RD 1690/1986): **la inscripció dels estrangers al padró municipal no constitueix prova de la seva residència legal a Espanya ni els atribueix cap dret que no els confereixi la legislació vigent**, especialment en matèria de drets i llibertats dels estrangers.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La contradicció aparent, resolta. L'ajuntament **ha d'empadronar** qualsevol persona que visqui al municipi, **tingui papers o no**. Empadronar **no legalitza** ningú, i **no empadronar** no expulsa ningú: només el deixa fora de l'escola, del metge i dels serveis socials. Aquesta és la raó de ser de la regla, i és exactament el que has de contestar si te'n fan una pregunta oberta.

Compte amb el parany. L'ajuntament **no** pot exigir a una persona estrangera una autorització de residència per empadronar-la. Sí que pot exigir-li, com a tothom, **document identificatiu en vigor** (NIE o passaport) i **acreditació de l'ocupació de l'habitatge**, i pot **comprovar** la veracitat de les dades (art. 59.2 RD 1690/1986).

7.5. El dret de sufragi a les eleccions municipals

És l'única excepció a la regla que els drets de l'art. 23 CE són només per als espanyols. **Sufragi actiu i sufragi passiu tenen regles diferents.**

Sufragi actiu (art. 176 LOREG):

- Els **residents estrangers** els països dels quals **permetin el vot als espanyols** en les seves eleccions municipals, **en els termes d'un tractat** (principi de **reciprocitat**).
- I, **en tot cas**, tots els residents a Espanya que, sense haver adquirit la nacionalitat espanyola, **tinguin la condició de ciutadans de la Unió Europea**, reuneixin els requisits per ser electors exigits als espanyols i **hagin manifestat la voluntat d'exercir el dret de sufragi actiu a Espanya**.
- El **Govern comunica a l'Oficina del Cens Electoral** la relació d'Estats els nacionals dels quals, residents a Espanya, han de ser inscrits al cens.

Sufragi passiu (art. 177 LOREG): són **elegibles** les persones residents a Espanya que, sense haver adquirit la nacionalitat espanyola:

- **a)** tinguin la condició de **ciutadans de la Unió Europea**, **o bé** siguin nacionals de països que atorguin als espanyols el dret de sufragi passiu en les seves eleccions municipals **en els termes d'un tractat**;
- **b)** reuneixin els requisits per ser elegibles exigits als espanyols;
- **c) no hagin estat desposseïts del dret de sufragi passiu al seu Estat d'origen**.

Truc per no confondre-ho. Comunitaris: voten i poden ser elegits (per Dret de la UE). **No comunitaris: només si hi ha tractat de reciprocitat**, i el tractat pot reconèixer només el vot (sufragi actiu) i no la candidatura. La condició prèvia per a tothom és **estar inscrit al cens electoral**, i el cens es nodreix del **padró**: per això l'empadronament és la porta d'entrada de tot.

Recorda l'article català. L'**art. 43.2 TRLMRLC** ho resumeix perfectament: els **estrangers domiciliats majors d'edat** tenen els drets i deures propis dels veïns **llevat dels de caràcter polític**, però **sí que tenen dret a sufragi actiu** en els termes de la legislació d'eleccions locals.

7.6. Què fa concretament un ajuntament amb els estrangers

Ancorem-ho a la feina real, que és el que et poden preguntar en un cas pràctic:

1. **Empadronar** (art. 6.3 LOEX), amb el règim de renovació biennal per als ENCSARP.
2. **Expedir volants i certificats**, incloent-hi el **padró històric**, que és la peça que acredita l'**antiguitat de residència** per a expedients de **nacionalitat** i d'**arrelament**.
3. **Emetre informes** en procediments d'estrangeria. El sistema del **RD 1155/2024** manté la lògica que els **informes** en matèria d'arrelament, d'integració social i d'**adequació de l'habitatge** per al reagrupament familiar es tramiten a través de l'administració autonòmica -a Catalunya, la **Generalitat**-, amb la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

participació dels ens locals, que són qui coneix la situació real de la persona i de l'habitatge.

4. **Prestar els serveis socials bàsics** (art. 14.3 LOEX): a tothom, **sigui quina sigui la seva situació administrativa**.

5. **Garantir l'escolarització** dels menors (art. 9 LOEX) i participar en la **vigilància de l'escolaritat obligatòria**, que és competència pròpia municipal.

6. **Participar en el servei de primera acollida** de la **Llei 10/2010, del 7 de maig**, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, que estructura formació en llengües, coneixement laboral i coneixement de la societat catalana i preveu un **certificat d'acollida** amb efectes en els procediments d'estrangeria.

7. **Facilitar la participació**: l'**art. 6.4 LOEX** encomana als poders públics afavorir l'exercici del dret de sufragi dels estrangers a les municipals i promoure la participació dels residents estrangers en la vida pública local; a la pràctica, consells municipals de participació i de convivència.

Marc competencial català. L'**art. 138 EAC** atribueix a la Generalitat la competència **exclusiva** en matèria de **primera acollida** de les persones immigrades, la competència per establir i regular les mesures necessàries per a la **integració social i econòmica** i per a llur **participació social**, i la competència **executiva** en matèria d'**autoritzacions de treball** dels estrangers amb relació laboral a Catalunya. L'entrada i la residència són competència de l'**Estat**.

Glossari

- **Autonomia local**: dret del municipi a gestionar els seus interessos sota la seva responsabilitat (arts. 137 i 140 CE). És una **garantia institucional**, no sobirania.
- **Personalitat jurídica plena**: l'ajuntament és subjecte de drets i obligacions per si mateix (art. 11.1 LBRL).
- **LBRL**: Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local. Norma **bàsica** estatal.
- **TRLMRLC**: Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril).
- **RD 1690/1986**: Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals. La norma reglamentària central del padró.
- **LRSAL**: Llei 27/2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.
- **Terme municipal**: territori on l'ajuntament exerceix les seves competències (art. 12.1 LBRL).
- **Delimitació i fitació** (deslinde y amojonamiento): operacions per determinar i marcar sobre el terreny la línia de terme entre municipis.
- **Agregació total**: un municipi s'incorpora sencer a un altre i **desapareix**. **Fusió**: dos o més s'uneixen i **en neix un de nou**. **Segregació**: se'n desprèn una part.
- **Comissió de Delimitació Territorial**: òrgan català d'estudi, consulta i proposta sobre límits territorials dels ens locals; informa tots els expedients d'alteració.
- **Comissió Jurídica Assessora**: òrgan consultiu superior de la Generalitat; el seu dictamen és preceptiu en els expedients d'alteració de termes.
- **Població municipal**: conjunt de persones inscrites al padró (art. 15 LBRL).
- **Veí / veïna**: persona inscrita al padró. La condició s'adquireix **en el moment de la inscripció**.
- **Veïnatge administratiu**: vinculació amb un municipi per residència. **No** és el veïnatge **civil**.
- **PERE**: padró d'espanyols residents a l'estranger. Els inscrits són veïns **només a efectes de sufragi** i **no** formen població del municipi.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Padró municipal**: registre administratiu on consten els veïns; les seves dades **proven** residència i domicili habitual.
- **Volant d'empadronament**: document **informatiu**. **Certificat d'empadronament**: document **públic i fefaent**, expedit per Secretaria o per actuació automatitzada.
- **Padró històric**: certificació de l'empadronament en un període anterior; acredita antiguitat de residència.
- **ENCSARP**: estranger no comunitari sense autorització de residència permanent (o de llarga durada). Ha de **renovar la inscripció cada 2 anys**.
- **Consell d'Empadronament**: òrgan col·legiat de col·laboració Estat-ens locals en matèria padronal, presidit pel president de l'INE; fa **propostes vinculants** per resoldre discrepàncies.
- **Iniciativa popular**: dret dels veïns amb sufragi actiu a presentar propostes d'acord o de reglament al Ple (art. 70 bis LBRL).
- **Consulta popular local**: art. 71 LBRL; cal majoria absoluta del Ple i **autorització del Govern de la Nació**; **exclou** la hisenda local.
- **LOEX**: Llei orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
- **Reciprocitat**: principi pel qual Espanya reconeix el vot municipal als nacionals dels països que el reconeixen als espanyols, mitjançant tractat.
- **EMD**: entitat municipal descentralitzada; figura catalana per als nuclis de població separats (arts. 79 i seg. TRLMRLC).

Els punts que cauen a l'examen

1. **Elements del municipi: territori, població i organització** (art. 11.2 LBRL). Tres, i aquests. Ni pressupost ni competències.
2. **Terme municipal**: territori on l'ajuntament exerceix les seves competències; **cada municipi pertany a una sola província**. A Catalunya, **cap alteració pot produir un terme discontinu** (art. 12.2 TRLMRLC).
3. **Quatre modalitats d'alteració**: agregació total, fusió, segregació per crear municipi nou i segregació per agregar-se a un altre. **Cap alteració pot modificar límits provincials.**
4. **Creació de municipis nous**: **4.000 habitants** a la LBRL (llindar abaixat des dels 5.000 pel **RD-llei 6/2023**). A Catalunya, **2.000 habitants** com a mínim per al nou **i** que els d'origen no hi baixin, **més** una franja de **3.000 metres** de sòl no urbanitzable entre nuclis.
5. **Procediment català d'alteració de termes** (art. 17 TRLMRLC): iniciativa veïnal amb el **50 %** del cens; acord del Ple per **majoria absoluta del nombre legal**; **1 mes** d'informació pública; informes **preceptius** de la **Comissió de Delimitació Territorial** i de la **Comissió Jurídica Assessora**; consulta als veïns de **30 dies** només en **agregació total i fusió**; resolució per **decret del Govern** publicat al **DOGC**.
6. **Conveni de fusió estatal** (art. 13.4 LBRL): s'aprova per **majoria simple** de cada Ple; el coeficient de ponderació puja **0,10**; **dispensa** de nous serveis mínims; **preferència 5 anys** en plans i subvencions; **no es pot segregar durant 10 anys**.
7. **Canvi de nom a Catalunya**: acord del Ple per **majoria absoluta**, **informació pública mínima de 30 dies**, i si el Govern **no s'hi oposa en 3 mesos** l'acord és definitiu. Publicació al **DOGC** i, per ser oficial a tots els efectes, anotació al registre estatal i publicació al **BOE** (art. 14.1 LBRL).
8. **Títols**: **vila** a partir de més de **5.000** habitants; **ciutat** a partir de més de **20.000** (art. 34 TRLMRLC).
9. **Condició de veí**: s'adquireix **en el mateix moment de la inscripció** al padró. **Només es pot ser veí d'un municipi.** No cal nacionalitat espanyola ni temps mínim.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

10. **Padró**: les dades **proven residència i domicili habitual**; les **certificacions** són **document públic i fefaent**; el **volant** és **purament informatiu**.

11. **Revisió del padró**: **anual, amb referència a l'1 de gener**. Les **xifres oficials de població** les aprova el **Govern de la Nació per reial decret** publicat al **BOE**, a proposta del president de l'INE amb **informe favorable del Consell d'Empadronament**.

12. **ENCSARP**: renovació **cada 2 anys**; si no es renova, **caducitat** de la inscripció, i es pot declarar **sense audiència prèvia** (art. 54 bis RD 1690/1986, afegit pel **RD 141/2024**).

13. **Alta d'ofici i baixa d'ofici**: sempre amb **audiència**; si la persona **no hi consent**, cal **informe favorable del Consell d'Empadronament**. El **canvi de domicili d'ofici** (art. 73 bis) **no** necessita aquest informe encara que no hi consenti.

14. **Notificació de les dades padronals**: cada veí ha de tenir l'oportunitat de conèixer-les **almenys una vegada cada cinc anys** (art. 69.3 RD 1690/1986).

15. **PERE**: els inscrits són veïns **només a efectes de sufragi** i **no constitueixen població** del municipi (art. 17.5 LBRL i art. 39.3 TRLMRLC).

16. **Iniciativa popular** (art. 70 bis.2 LBRL): **20 %** fins a 5.000 hab.; **15 %** de 5.001 a 20.000; **10 %** a partir de 20.001. Amb informe previ de **legalitat del secretari** i, si té contingut econòmic, de l'**interventor**.

17. **Consulta popular** (art. 71 LBRL): **majoria absoluta del Ple** + **autorització del Govern de la Nació**; **queda exclosa la hisenda local**.

18. **Estrangers i padró**: l'ajuntament **els ha d'incorporar al padró** si hi tenen el domicili habitual (art. 6.3 LOEX), però la inscripció **no prova la residència legal** ni atribueix drets nous (art. 18.2 LBRL).

19. **Sufragi municipal**: **actiu** per als ciutadans de la **UE** i per als nacionals de països amb **tractat de reciprocitat** (art. 176 LOREG); **passiu** per als de la **UE** i per als de països el tractat dels quals reconegui el sufragi passiu als espanyols, sempre que no n'hagin estat desposseïts al seu Estat d'origen (art. 177 LOREG).

20. **Reforma constitucional de 1992**: va afegir el **sufragi passiu** a l'art. **13.2 CE** per ratificar **Maastricht**. La CE porta **quatre** reformes (1992, 2011, 2024 i 2026).

21. **Reglament d'estrangeria vigent**: **RD 1155/2024**, en vigor des del **20 de maig de 2025**; substitueix el RD 557/2011.

22. **Serveis socials bàsics i educació obligatòria dels menors**: drets de **tots** els estrangers, **sigui quina sigui la seva situació administrativa** (arts. 9 i 14.3 LOEX).

Resum exprés

El **municipi** és l'**entitat local bàsica** de l'organització territorial de l'Estat, amb **personalitat jurídica plena** i autonomia garantida pels **arts. 137 i 140 CE**. Té **tres elements**: **territori, població i organització** (art. 11.2 LBRL).

El **terme municipal** és el territori on l'ajuntament exerceix les competències (art. 12.1 LBRL); **cada municipi pertany a una sola província** i, a Catalunya, **cap alteració pot generar discontinuïtat**. Es pot alterar per **agregació total, fusió, segregació per crear municipi nou o segregació per agregar-se a un altre**, mai afectant els **límits provincials**. Crear un municipi nou exigeix **4.000 habitants** per la LBRL i, a Catalunya, **2.000 habitants** i una franja de **3.000 metres** de sòl no urbanitzable. El procediment català (art. 17 TRLMRLC) demana **majoria absoluta del Ple**, **1 mes** d'informació pública, informes de la **Comissió de Delimitació Territorial** i de la **Comissió Jurídica Assessora**, **30 dies** de consulta veïnal en agregacions totals i fusions, i acaba per **decret del Govern** al **DOGC**. El **nom** es canvia per majoria absoluta amb **30 dies** d'informació pública i silenci favorable del Govern en **3 mesos**; **vila** a partir de 5.000

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

habitants i **ciutat** a partir de 20.000.

En **legislació**, l'Estat fixa les **bases** (art. 149.1.18 CE) amb la **LBRL**, el **TRRL**, el **RD 1690/1986** i el **ROF**; Catalunya desenvolupa amb l'**EAC** (arts. 83, 84 i 160) i el **TRLMRLC**, més **ROAS**, **Decret 214/1990**, **Llei 26/2010** i **Llei 19/2014**. **Conviuen**: la catalana pot ser més exigent, mai menys.

La **població** és el **conjunt de persones inscrites al padró**; els inscrits són **veïns** i la condició s'adquireix **en el mateix moment de la inscripció**. Inscriure's és **obligatori** i només es pot ser veí d'**un** municipi. El **padró** és el registre administratiu que **prova la residència i el domicili habitual**; el **certificat** és **document públic i fefaent** i el **volant** és **informatiu**. El gestiona **l'ajuntament**, per mitjans electrònics i **connectat en temps real amb l'INE** (RD 141/2024). Es **revisa anualment a 1 de gener** i el **Govern aprova les xifres oficials per reial decret**. Les altes i baixes **d'ofici** exigeixen **audiència** i, si la persona no hi consent, **informe favorable del Consell d'Empadronament**. Els **estrangers no comunitaris sense residència de llarga durada renoven cada 2 anys**, sota pena de **caducitat sense audiència prèvia**.

L'**estatut dels veïns** (art. 18 LBRL i art. 43 TRLMRLC) inclou **ser elector i elegible**, **participar**, **usar els serveis públics**, **contribuir**, **ser informat**, **demanar consulta popular**, **exercir la iniciativa popular** i **exigir els serveis obligatoris**. La **iniciativa popular** demana **20 / 15 / 10 %** de signatures segons població; la **consulta popular** demana **majoria absoluta del Ple i autorització del Govern de la Nació** i **exclou la hisenda local**. L'**art. 44 TRLMRLC** dona la via pràctica per exigir un servei mínim: **reclamar contra l'aprovació inicial del pressupost** que no hi consigni crèdit.

Els **estrangers** gaudeixen dels drets del Títol I en els termes dels tractats i la llei (**art. 13.1 CE**); només poden votar i ser elegits a les **municipals**, per **reciprocitat** o per ser **ciutadans de la UE** (**art. 13.2 CE** reformat el **1992**; arts. **176 i 177 LOREG**). La **LO 4/2000**, desplegada pel **RD 1155/2024**, els reconeix educació obligatòria dels menors, sanitat, serveis socials bàsics per a tothom, tutela judicial, reunió, associació i circulació. L'ajuntament **els ha d'empadronar** si hi viuen (**art. 6.3 LOEX**), però l'empadronament **no acredita la residència legal** (**art. 18.2 LBRL**).

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins són els elements del municipi i on es regulen? Què passa si en un test hi apareix el pressupost?</summary>Són tres: territori, població i organització (art. 11.2 LBRL). El territori és el terme municipal (art. 12 LBRL), la població són les persones inscrites al padró (arts. 15-18 LBRL) i l'organització són els òrgans de govern i administració (arts. 19-24 LBRL). Si un test hi posa el pressupost, o les competències, és fals: no són elements del municipi.</details>

<details><summary>2. Enumera les quatre modalitats d'alteració de termes municipals i digues quina fa desaparèixer tots els municipis implicats.</summary>Agregació (o incorporació) total d'un o més municipis a un altre limítrof; fusió de dos o més municipis limítrofs per constituir-ne un de nou; segregació de part d'un o més municipis per constituir-ne un d'independent; i segregació de part d'un municipi per agregar-la a un altre (art. 2 RD 1690/1986 i art. 12.1 TRLMRLC). La que fa desaparèixer tots els municipis implicats és la fusió: en neix un de nou. En l'agregació total només desapareixen els incorporats; el receptor continua sent el mateix. I cap alteració pot modificar els límits provincials.</details>

<details><summary>3. Quants habitants calen per crear un municipi nou segons la LBRL i segons la llei catalana? Quins altres requisits imposa Catalunya?</summary>La LBRL exigeix nuclis territorialment diferenciats d'almenys 4.000 habitants (art. 13.2, xifra abaixada des dels 5.000 pel RD-llei 6/2023), que els municipis resultants siguin financerament sostenibles, tinguin recursos suficients i no baixi la qualitat dels serveis. L'art. 15 TRLMRLC exigeix, acumulativament: franja de sòl no urbanitzable de 3.000 metres

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'amplada mínima entre els nuclis més pròxims; territori i recursos suficients; que no disminueixi la qualitat mitjana dels serveis; que el municipi nou tingui com a mínim 2.000 habitants i que els d'origen no baixin d'aquest límit; i trets rellevants d'identitat pròpia. A més, cal justificar que la segregació millora objectivament la prestació dels serveis.</details>

<details><summary>4. Amb quin quòrum aprova el Ple un acord d'alteració de termes a Catalunya, quant dura la informació pública i quins informes són preceptius?</summary>Majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació; un mes d'informació pública; i la resolució de les al·legacions s'ha d'adoptar amb el mateix quòrum. Són preceptius l'informe previ de la Comissió de Delimitació Territorial i el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora (art. 17 TRLMRLC). En agregacions totals i fusions cal, a més, consulta als veïns durant trenta dies. Resol el Govern de la Generalitat per decret publicat al DOGC.</details>

<details><summary>5. Quan és oficial el canvi de nom d'un municipi català?</summary>L'acord el pren el Ple per majoria absoluta del nombre legal de membres, amb informació pública prèvia d'un mínim de trenta dies, i es tramet al departament competent en matèria d'Administració local. Si en tres mesos el Govern de la Generalitat no hi formula oposició, l'acord és definitiu i executiu (art. 31 TRLMRLC). Es publica al DOGC i es comunica a l'Estat, perquè segons l'art. 14.1 LBRL el canvi només té caràcter oficial quan s'anota al Registre d'Entitats Locals i es publica al BOE.</details>

<details><summary>6. Quan s'adquireix la condició de veí i quants municipis pot tenir una persona com a veïna?</summary>En el mateix moment de la inscripció al padró (art. 15 LBRL, art. 39.2 TRLMRLC i art. 55.1 RD 1690/1986). No cal temps mínim de residència, ni edat mínima, ni nacionalitat espanyola. I només es pot ser veí d'un municipi (art. 55.2 RD 1690/1986): qui viu en diversos s'ha d'inscriure únicament on passi més temps durant l'any.</details>

<details><summary>7. Diferencia el volant del certificat d'empadronament i digues qui expedeix cadascun.</summary>El volant és un document purament informatiu, sense les formalitats de les certificacions, i l'expedeix l'ajuntament per als tràmits ordinaris. El certificat és document públic i fefaent, amb presumpció de veracitat, i l'expedeix la persona que ocupa la Secretaria de l'ajuntament o el funcionari amb habilitació de caràcter nacional que la substitueixi, o bé mitjançant actuació administrativa automatitzada (art. 61 RD 1690/1986). El certificat cal per a jutjats, notaris, herències, nacionalitat o estrangeria.</details>

<details><summary>8. Explica el circuit anual de la revisió del padró fins a la xifra oficial de població.</summary>Els ajuntaments aproven la revisió del seu padró amb referència a l'1 de gener de cada any i remeten a l'INE la xifra resultant i una còpia de les dades obligatòries (art. 81 RD 1690/1986). Si l'INE no hi està d'acord, formula reparaments i, si no hi ha acord, ho sotmet al Consell d'Empadronament perquè informi. El president de l'INE, amb informe favorable del Consell, eleva al Govern de la Nació la proposta de xifres oficials, que s'aproven per reial decret publicat al BOE (art. 82).</details>

<details><summary>9. Un veí ha canviat de pis dins del mateix municipi i no ho ha comunicat. Quin expedient obres i necessites informe del Consell d'Empadronament?</summary>Un expedient de canvi de domicili d'ofici (art. 73 bis RD 1690/1986, afegit pel RD 141/2024), amb audiència de la persona interessada. Encara que no accepti expressament el canvi, es pot fer sense necessitat d'informe del Consell d'Empadronament. I si el que havies obert era una baixa d'ofici i descobreixes que la persona viu en una altra adreça del mateix municipi, has de reconduir l'expedient a un de canvi de domicili d'ofici.</details>

<details><summary>10. A quins estrangers s'aplica la renovació padronal cada dos anys i què passa si no renoven?</summary>Als estrangers sense autorització de residència de llarga durada que no pertanyin a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la Unió Europea, a l'Espai Econòmic Europeu ni a Estats als quals per conveni internacional s'estengui aquest règim (art. 16.1 LBRL i art. 54 bis.2 RD 1690/1986). Si no renoven, el transcurs del termini és causa per acordar la caducitat de la inscripció, i aquesta caducitat es pot declarar sense necessitat d'audiència prèvia de l'interessat. Els comunitaris i els que ja tenen residència de llarga durada no renoven, però l'INE i els ajuntaments fan operacions conjuntes específiques per comprovar-ne periòdicament la residència (art. 78).</details>

<details><summary>11. Quins drets integren l'estatut dels veïns i quin és l'únic que permet obligar l'ajuntament a actuar?</summary>Ser elector i elegible; participar en la gestió municipal; utilitzar els serveis públics i accedir als aprofitaments comunals; contribuir amb prestacions econòmiques i personals; ser informat, prèvia petició raonada, i dirigir sol·licituds; demanar consulta popular; exigir la prestació i, si escau, l'establiment del servei públic; exercir la iniciativa popular; i els altres que estableixin les lleis (art. 18.1 LBRL i art. 43.1 TRLMRLC). L'únic que obliga l'ajuntament és el d'exigir la prestació, i només quan el servei és una competència pròpia de caràcter obligatori, és a dir, un servei mínim. La via pràctica és la de l'art. 44.2 TRLMRLC: reclamar contra l'aprovació inicial del pressupost que no hi consigni crèdit.</details>

<details><summary>12. Quants veïns han de signar una iniciativa popular i quins informes calen abans de portar-la al Ple?</summary>El 20 % en municipis de fins a 5.000 habitants, el 15 % de 5.001 a 20.000 i el 10 % a partir de 20.001 (art. 70 bis.2 LBRL). Només poden signar-la els veïns amb dret de sufragi actiu a les municipals. Cal informe previ de legalitat del secretari de l'ajuntament i, quan la iniciativa afecti drets i obligacions de contingut econòmic, informe de l'interventor. S'ha de sotmetre a debat i votació al Ple i pot portar incorporada una proposta de consulta popular, que es tramitarà per l'art. 71.</details>

<details><summary>13. Quins requisits ha de complir una consulta popular municipal i què no s'hi pot sotmetre mai?</summary>Acord previ del Ple per majoria absoluta, autorització del Govern de la Nació i que es tracti d'assumptes de competència pròpia municipal i de caràcter local, d'especial rellevància per als interessos dels veïns. La convoca l'alcalde. Queden exclosos en tot cas els assumptes relatius a la hisenda local (art. 71 LBRL).</details>

<details><summary>14. Una persona estrangera sense autorització de residència demana empadronar-se. Què fas i quin efecte té la inscripció?</summary>L'has d'empadronar si té el domicili habitual al municipi: l'art. 6.3 LOEX obliga els ajuntaments a incorporar al padró els estrangers que hi tinguin el domicili habitual. Li pots demanar document identificatiu en vigor i acreditació de l'ocupació de l'habitatge, i pots comprovar la veracitat de les dades (art. 59.2 RD 1690/1986), però no li pots exigir autorització de residència. L'efecte és que adquireix la condició de veïna, però la inscripció no constitueix prova de la seva residència legal a Espanya ni li atribueix cap dret que no li confereixi la legislació vigent (art. 18.2 LBRL i art. 56.2 RD 1690/1986).</details>

<details><summary>15. Qui pot votar i qui pot ser elegit a les eleccions municipals sense tenir la nacionalitat espanyola?</summary>Sufragi actiu (art. 176 LOREG): els residents estrangers els països dels quals permetin el vot als espanyols en els termes d'un tractat (reciprocitat), i tots els ciutadans de la Unió Europea residents que reuneixin els requisits per ser electors i hagin manifestat la voluntat d'exercir el dret a Espanya. Sufragi passiu (art. 177 LOREG): els ciutadans de la Unió Europea o els nacionals de països que atorguin als espanyols el sufragi passiu en els termes d'un tractat, que reuneixin els requisits d'elegibilitat i que no hagin estat desposseïts del dret al seu Estat d'origen. La base constitucional és l'art. 13.2 CE, reformat el 1992 per afegir-hi el sufragi passiu i poder ratificar el Tractat de Maastricht.</details>

<details><summary>16. Què és el PERE i com afecta la xifra de població del municipi?</summary>És el padró d'espanyols residents a l'estranger. Les persones que hi consten es consideren veïnes del municipi

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que figura a la seva inscripció únicament a efectes de l'exercici del dret de sufragi, i en cap cas constitueixen població del municipi (art. 17.5 LBRL i art. 39.3 TRLMRLC). Per tant no compten per a la xifra oficial d'habitants, ni per al nombre de regidors ni per als serveis mínims.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5

TEMA

Tema 5. El Municipi (II). L'organització municipal. Òrgans necessaris i òrgans complementaris. Els grups polítics. Les competències municipals: sistema de determinació. Competències pròpies, impròpies i delegades. Els serveis mínims. La reserva de serveis.

Introducció: saber qui signa què t'estalvia expedients nuls

Aquest és el tema que fa que un expedient tiri endavant o s'encalli. Cada dia, a la teva taula, hi passaran propostes d'acord, decrets, informes i llicències. I abans d'escriure la primera línia has de respondre dues preguntes: **qui té la competència per resoldre això** (l'alcalde? la Junta de Govern Local? el Ple?) i **si l'ajuntament té competència per fer-ho** (és una competència pròpia? delegada? de les que la llei anomena «distintes»?). Si t'equivoques en la primera, l'acte pot ser **anul·lable** -o **nul de ple dret** si la incompetència és per raó de la matèria o del territori-. Si t'equivoques en la segona, l'ajuntament pot acabar prestant un servei que no li tocava, sense els informes que la llei exigeix.

El tema té dues meitats que en realitat són la mateixa cosa vista de dos costats. La primera meitat és **l'organigrama**: quins òrgans existeixen obligatòriament a tots els ajuntaments (els **necessaris**), quins pot crear cada municipi si vol (els **complementaris**) i com s'organitzen políticament els regidors dins de la casa (els **grups polítics**). La segona meitat és **la motxilla**: què pot i què ha de fer un municipi, d'on li vénen les competències, quins serveis no pot deixar de prestar (els **serveis mínims**) i quines activitats la llei li reserva en exclusiva (la **reserva de serveis**).

I una advertència que val per a tot el temari local: aquí conviuen **tres capes de normes** i les has de citar totes tres.

Capa	Norma	Què hi busques
Constitucional	Arts. **137, 140 i 141 CE**; **Carta Europea de l'Autonomia Local** (ratificada per Espanya el **1988**)	La garantia de l'autonomia local
Bàsica estatal	**Llei 7/1985, de 2 d'abril**, reguladora de les bases del règim local (**LBRL**), molt reformada per la **Llei 27/2013 (LRSAL)**; **RD 2568/1986 (ROF)**, reglament d'organització i funcionament	El mínim comú per a tot l'Estat
Catalana	**Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)**; **Decret 179/1995 (ROAS)**, reglament d'obres, activitats i serveis; **art. 84 EAC**	El desenvolupament propi, sovint **més exigent**

Regla d'or per a un tribunal català. Contesta primer amb la LBRL i **immediatament després** amb el TRLMRLC. Si només cites la norma estatal, has contestat mitja pregunta. I on la norma catalana afegeix un supòsit (les capitals de comarca, el tram dels 30.000 habitants), aquest afegit **és el que et diferencia de la resta d'opositors**.

1. L'organització municipal: el marc

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.1 Qui governa i administra el municipi

L'**art. 140 CE** diu que el govern i l'administració dels municipis corresponen als **ajuntaments**, integrats per **alcaldes i regidors**. L'**art. 19.1 LBRL** i l'**art. 47.1 TRLMRLC** ho repeteixen: l'ajuntament és el conjunt format per l'**alcalde o alcaldessa** i els **regidors i regidores**, elegits aquests per **sufragi universal, igual, lliure, directe i secret**.

Fixa-t'hi bé, perquè és una distinció que cau: **«ajuntament» no és el mateix que «municipi»**.

- El **municipi** és l'**entitat local bàsica** (art. 1 LBRL), amb **personalitat jurídica plena**, i té **tres elements**: **territori, població i organització** (art. 11.2 LBRL i art. 46.4 TRLMRLC).
- L'**ajuntament** és **l'organització** d'aquest municipi: l'òrgan de govern i administració. És la tercera pota del municipi, no el municipi sencer.

Terme jurídic: personalitat jurídica plena. Vol dir que el municipi és un subjecte de dret per si mateix. Té patrimoni propi, contracta, demana crèdits, demanda i pot ser demandat. No és una delegació de la Generalitat ni una sucursal de l'Estat.

Hi ha un cas en què el govern municipal no funciona amb Ple ni regidors: el **consell obert** (**art. 29 LBRL**, **art. 73 TRLMRLC**). Compte amb el llindar, perquè la majoria de manuals el tenen malament: **l'art. 29.1 vigent no fixa cap xifra de població**. Funcionen en consell obert els municipis que **tradicionalment i voluntàriament** tenen aquest règim i aquells en què la localització geogràfica, la millor gestió dels interessos municipals o altres circumstàncies ho facin aconsellable. En aquest segon cas cal **petició de la majoria dels veïns**, acord favorable de **dos terços** dels membres de l'ajuntament i **aprovació de la comunitat autònoma** (art. 29.2). El govern correspon a un **alcalde** i a una **assemblea veïnal** formada per **tots els electors**. La xifra dels **menys de 100 residents** és a l'**art. 29.4** i serveix per a una altra cosa: faculta l'alcalde a convocar els veïns a consell obert per a **decisions d'especial transcendència**, i llavors el criteri de l'assemblea és **vinculant**.

1.2 La potestat d'autoorganització

L'**art. 4.1.a LBRL** reconeix als municipis les potestats **reglamentària i d'autoorganització**. Traduït: dins del marc que fixen les lleis, cada ajuntament decideix com s'organitza per dins. L'instrument típic és el **reglament orgànic municipal (ROM)**, que aprova el **Ple** per **majoria absoluta del nombre legal de membres** (**art. 47.2.f LBRL**).

Ara bé, l'autoorganització té un sostre i un terra:

- **Terra**: cap ajuntament pot **suprimir** els òrgans que la llei bàsica declara necessaris. Ni tan sols una llei autonòmica pot fer-ho.
- **Sostre**: l'**art. 20.2 LBRL** permet a les comunitats autònomes establir una **organització municipal complementària**, i l'**art. 20.3** permet als propis municipis crear i regular **altres òrgans complementaris** al seu ROM, respectant sempre l'anterior. L'**art. 49 TRLMRLC** hi afegeix el criteri: la creació d'òrgans complementaris ha de respondre als principis d'**eficàcia, economia organitzativa i participació ciutadana**.

Truc. Pensa-hi com una casa prefabricada: l'Estat et dona l'estructura i les parets mestres (òrgans necessaris), la Generalitat hi pot afegir habitacions (organització complementària autonòmica) i tu decoraràs i afegiràs mobles (ROM). Cap dels dos últims pot tirar a terra una paret mestra.

1.3 Necessaris i complementaris: la definició que has de saber dir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Òrgans necessaris** (o **bàsics**): els que **la llei imposa**, existeixin o no en el ROM, i vulgui o no la corporació. Alguns existeixen a **tots** els ajuntaments; d'altres només **a partir d'un llindar de població** o d'una circumstància (a Catalunya, ser **capital de comarca**). Un cop es dona el supòsit, són obligatoris: no hi ha marge.
- **Òrgans complementaris**: els que el municipi **pot** crear en exercici de la seva autonomia organitzativa, normalment pel **ROM** o per acord del Ple. Ningú no l'obliga a tenir-los.

Compte amb el parany més repetit del tema. Un mateix òrgan pot ser **necessari en un municipi i complementari en un altre**. Les **comissions d'estudi, informe o consulta** (les «informatives») són **obligatòries** per damunt de **5.000 habitants** i a les **capitals de comarca**; per sota, són **complementàries**. La **Junta de Govern Local**, igual. La pregunta d'examen mai és «és necessari o complementari?» a seques: és **«en quins municipis?»**.

2. Els òrgans necessaris

L'article que has de tenir gravat és l'**art. 20.1 LBRL**, i al costat el seu bessó català, l'**art. 48.1 TRLMRLC**. Aquesta és la taula que resol la meitat de les preguntes del tema:

Òrgan	LBRL (art. 20.1)	TRLMRLC (art. 48.1)
Alcalde o alcaldessa	A **tots** els ajuntaments	A **tots**
Tinents d'alcalde	A **tots** els ajuntaments	A **tots**
Ple	A **tots** els ajuntaments	A **tots**
Junta de Govern Local (a Catalunya, «comissió de govern»)	Població **superior a 5.000 hab.**; per sota, si ho preveu el **ROM** o ho **acorda el Ple**	Igual **+ sempre a les capitals de comarca**, sigui quina sigui la població
Òrgans d'estudi, informe o consulta (comissions informatives)	**Més de 5.000 hab.**; per sota, si ho preveu el ROM o ho acorda el Ple; i **excepte** que la legislació autonòmica prevegi una altra forma organitzativa	**Més de 5.000 hab.** + sempre a les **capitals de comarca** (art. 60.1)
Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions	Als **municipis de gran població** (títol X); als altres, si ho acorda el Ple per **majoria absoluta** o ho preveu el ROM	No la regula com a bàsica: s'hi aplica la LBRL
Comissió Especial de Comptes	A **tots** els municipis (arts. 20.1.e i **116 LBRL**)	A **tots** (arts. 48.1.c i 58)

Trampa de manual. L'**art. 119 ROF** (de 1986) encara enumera la **Comissió Especial de Comptes** i les **comissions informatives** com a «òrgans complementaris». Aquell precepte és **anterior** a les reformes de la LBRL (Llei 11/1999 i Llei 57/2003), que van pujar la Comissió Especial de Comptes a l'art. 20.1.e com a òrgan de **existència preceptiva a tots els municipis**. Si un test t'ofereix les dues opcions, la bona és **la de la LBRL**: la Comissió Especial de Comptes **existeix sempre**.

2.1 L'alcalde o alcaldessa

És el **president de la corporació** i el cap de l'executiu municipal.

Com s'elegeix (arts. 195 i 196 LOREG): la corporació es constitueix el **vintè dia posterior** a la celebració de les eleccions. Poden ser candidats **tots els regidors que encapçalen les llistes**. Resulta elegit el que obtingui la **majoria absoluta** dels vots dels regidors; si cap no l'obté, és proclamat alcalde el **regidor que**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

encapçali la llista més votada al municipi; en cas d'**empat**, es resol per **sorteig**.

Què fa (**art. 21.1 LBRL** i **art. 53.1 TRLMRLC**). N'has de saber dir vuit o deu de memòria:

- **Dirigir el govern i l'administració municipal** i **representar** l'ajuntament.
- **Convocar i presidir** les sessions del Ple, de la Junta de Govern Local i de qualsevol altre òrgan municipal, i **decidir els empats amb vot de qualitat**.
- **Dirigir, inspeccionar i impulsar** els serveis i les obres municipals.
- **Dictar bans**.
- **Desenvolupar la gestió econòmica** d'acord amb el pressupost aprovat, **disposar despeses** dins dels seus límits, **concertar operacions de crèdit** quan l'import acumulat de l'exercici **no superi el 10% dels recursos ordinaris** (les de tresoreria, quan les operacions vives no superin el **15% dels ingressos corrents** liquidats l'exercici anterior), **ordenar pagaments** i **retre comptes**.
- **Aprovar l'oferta d'ocupació pública** d'acord amb el pressupost i la plantilla aprovats pel Ple, i **aprovar les bases** de les proves de selecció i dels concursos de provisió.
- Exercir la **direcció superior de tot el personal** i acordar-ne els nomenaments i les sancions, inclosa la **separació del servei** dels funcionaris i l'**acomiadament** del personal laboral, **donant compte al Ple** en aquests dos últims casos en la primera sessió que celebri.
- Exercir la **prefectura de la policia local**.
- Exercir les **accions judicials i administratives** i defensar l'ajuntament; en cas d'**urgència**, també en matèries del Ple, **donant-ne compte** al Ple per a la seva **ratificació**.
- Adoptar personalment i sota la seva responsabilitat, **en cas de catàstrofe, infortunis públics o greu risc**, les mesures necessàries, **donant compte immediat al Ple**.
- **Sancionar** les faltes de desobediència a la seva autoritat i les infraccions de les ordenances municipals, llevat que la facultat sigui d'un altre òrgan.
- **Atorgar les llicències**, llevat que una llei sectorial les atribueixi expressament al Ple o a la Junta de Govern Local.
- I la **clàusula de tancament** (art. 21.1.s): **totes les competències que la legislació assigni al municipi i no atribueixi a un altre òrgan municipal**.

Aquesta última lletra és or. Si un assumpte no està expressament atribuït a ningú, **és de l'alcalde**. La competència residual del municipi és **de l'alcaldia**, no del Ple. És un dels errors més freqüents a la finestreta.

Què no pot delegar (**art. 21.3 LBRL** i **art. 53.3 TRLMRLC**). L'article ho diu en dos trams, i **el segon és el que la gent es deixa**:

Primer tram, per matèries: **convocar i presidir** el Ple i la Junta de Govern Local, **decidir els empats amb vot de qualitat**, **concertar operacions de crèdit**, la **direcció superior de tot el personal**, la **separació del servei** dels funcionaris i l'**acomiadament** del personal laboral.

Segon tram, per remissió a l'art. 21.1: les lletres **a), e), j), k), l) i m)**. És a dir, també són indelegables **dirigir el govern i l'administració municipal** (a), **dictar bans** (e), **l'aprovació dels instruments de planejament de desenvolupament i de gestió urbanística** (j), **l'exercici d'accions judicials i administratives** (k), **la iniciativa per declarar la lesivitat** (l) i **les mesures en cas de catàstrofe o infortuni públic** (m).

L'excepció dins de l'excepció. La lletra **j)** (planejament de desenvolupament i gestió urbanística) **sí que es pot delegar, però només en la Junta de Govern Local**. En cap altre òrgan. És literalment l'última frase de l'art. 21.3.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

On es falla. Molts manuals només reprodueixen el primer tram i tanquen amb un genèric «i la resta que la llei reservi». Amb això, un opositor respon que **dictar bans és delegable** - i és fals. Aprèn't les sis lletres.

La llista catalana de l'art. 53.3 TRLMRLC funciona igual, amb remissió a les lletres corresponents de l'art. 53.1.

A qui pot delegar (art. 23.4 LBRL i art. 56 TRLMRLC): en els **membres de la Junta de Govern Local** i, on no n'hi hagi, en els **tinents d'alcalde**; i, per **encàrrecs específics**, mitjançant **delegacions especials**, en **qualsevol regidor**, encara que no sigui de la Junta.

2.2 Els tinents d'alcalde

Òrgan **necessari a tots els ajuntaments**, sense excepció ni llindar de població (**art. 20.1.a LBRL**).

- Els **nomena i separa lliurement l'alcalde** (**art. 21.2 i 23.3 LBRL**, **art. 55 TRLMRLC**), **d'entre els membres de la Junta de Govern Local** i, on aquesta no existeixi, **d'entre els regidors**.
- La seva funció pròpia és **substituir l'alcalde**, **per l'ordre del seu nomenament**, en els casos de **vacant, absència o malaltia**.
- **No els elegeix el Ple.** El Ple només en pren coneixement.

Detall que cau. Ser tinent d'alcalde **no** dona, per si sol, cap competència resolutòria: dona la **substitució**. Les competències que exerceix un tinent d'alcalde a la pràctica li arriben per una **delegació** de l'alcalde, que és una altra cosa.

2.3 El Ple

Composició (**art. 22.1 LBRL**, **art. 52.1 TRLMRLC**): **tots els regidors**, presidit per l'**alcalde**. El **nombre legal de regidors** el fixa l'**art. 179 LOREG** per trams de població: fins a 100 hab., **3**; de 101 a 250, **5**; de 251 a 1.000, **7**; de 1.001 a 2.000, **9**; de 2.001 a 5.000, **11**; de 5.001 a 10.000, **13**; de 10.001 a 20.000, **17**; de 20.001 a 50.000, **21**; de 50.001 a 100.000, **25**. A partir d'aquí, un regidor més per cada 100.000 habitants o fracció, afegint-ne un si el resultat és parell.

Trampa clàssica de test. Entre **13 i 17 no hi ha el 15**. La sèrie salta. I «nombre legal de membres» és el que et pertoca **per llei**, hi hagi vacants o no; «nombre de fet» és els que hi ha en aquell moment; «presents» és els que són a la sala. Les tres coses són diferents i les majories les fan servir de manera diferent.

Atribucions (**art. 22.2 LBRL** i **art. 52.2 TRLMRLC**). No cal que te les sàpigues totes, però sí les grans famílies:

Família	Exemples concrets
Control polític	El **control i la fiscalització dels òrgans de govern**; la **moció de censura** a l'alcalde i la **qüestió de confiança** (art. 22.3, votació **pública i per crida nominal**)
Normativa	Aprovació del **reglament orgànic** i de les **ordenances**
Territorial i identitària	Participació en organitzacions supramunicipals; **alteració del terme municipal**; creació o supressió de municipis i d'entitats descentralitzades; **creació d'òrgans desconcentrats**; **alteració de la capitalitat**; **canvi de nom**; adopció o modificació de **bandera, ensenya o escut**
Urbanística	**Aprovació inicial** del planejament general i l'aprovació que **posa fi a la tramitació municipal** dels plans
Econòmica i financera	Determinació dels **recursos propis de caràcter tributari**; aprovació i modificació dels **pressupostos**; aprovació dels **comptes**; operacions de crèdit que **superin el 10% dels**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recursos ordinaris |
De personal	Aprovació de la **plantilla** i de la **relació de llocs de treball**; fixació de les **retribucions complementàries fixes i periòdiques** dels funcionaris; nombre i règim del **personal eventual**
De serveis	Aprovació de les **formes de gestió dels serveis** i dels **expedients de municipalització** (art. 22.2.f)
Patrimonial i processal	**Alteració de la qualificació jurídica dels béns de domini públic**; **declaració de lesivitat** dels actes de l'ajuntament; exercici d'accions en matèries plenàries
Relacions interadministratives	**Acceptació de la delegació** de competències feta per altres administracions; plantejament de **conflictes de competències**

Què pot delegar el Ple (art. 22.4 LBRL): pot delegar en l'alcalde i en la Junta de Govern Local, **excepte** les lletres **a), b), c), d), e), f), g), h), i), l) i p)** de l'apartat 2 i la **moció de censura i qüestió de confiança** de l'apartat 3. A Catalunya, la **delegació d'atribucions del Ple a la comissió de govern requereix acord per majoria absoluta** del nombre legal de membres (**art. 57 TRLMRLC**).

> **En cristià:** el Ple no pot regalar mai el control dels òrgans de govern, les ordenances, el pressupost, el planejament general, la plantilla, les formes de gestió dels serveis ni els béns demanials. Pot delegar coses més operatives.

Règim de sessions (**art. 46.2 LBRL**, **art. 98 TRLMRLC**), perquè sempre en cau alguna:

Qüestió	Regla
Sessions **ordinàries**	Cada **mes** com a mínim als municipis de **més de 20.000 habitants** i a les diputacions; cada **2 mesos** als de **5.001 a 20.000**; cada **3 mesos** als de **fins a 5.000**
Convocatòria	Amb **2 dies hàbils** d'antelació com a mínim, llevat de les extraordinàries urgents
Quòrum de constitució	**Un terç** del nombre legal de membres, que **mai no pot ser inferior a 3**, mantingut **durant tota la sessió**, i amb l'assistència del **president** i del **secretari** (o de qui els substitueixi)
Extraordinària a petició	La pot demanar la **quarta part** del nombre legal de membres; cap regidor no en pot demanar **més de 3 a l'any**; s'ha de celebrar en un **màxim de 15 dies hàbils** des de la sol·licitud
Majoria general	**Majoria simple** dels presents: més vots a favor que en contra (art. 47.1)
Majoria absoluta del nombre legal	Art. 47.2: alteració de termes municipals; creació/supressió de municipis i EMD; **delimitació del terme**; **nom i capitalitat**; **bandera i escut**; **reglament orgànic**; mancomunitats; **transferència de funcions** i acceptació de delegacions; cessió d'aprofitament de béns comunals; **concessió de béns o serveis per més de 5 anys** quan la quantia excedeixi el **20% dels recursos ordinaris**; **municipalització en règim de monopoli**; operacions financeres per damunt del **10% dels recursos ordinaris**; acords de **planejament general**; **alienació de béns** per damunt del **20%** dels recursos ordinaris

2.4 La Junta de Govern Local

A Catalunya la trobaràs amb el nom antic de **comissió de govern**: el TRLMRLC encara el fa servir (art. 54). És el mateix òrgan.

- **Composició** (**art. 23.1 LBRL**, **art. 54.1 TRLMRLC**): l'**alcalde** i un nombre de regidors **no superior al terç del nombre legal** de regidors, **nomenats i separats lliurement per l'alcalde**, que n'ha de **donar compte al Ple**.
- **Existència**: obligatòria als municipis de **més de 5.000 habitants**; als de menys, si ho preveu el **ROM** o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ho **acorda el Ple**. A Catalunya, **sempre** a les **capitals de comarca**, sigui quina sigui la població (art. 48.1.b TRLMRLC).

- **Funcions** (art. 23.2 LBRL i 54.2 TRLMRLC): **assistir l'alcalde** en l'exercici de les seves atribucions, i exercir les **atribucions que li deleguin** l'alcalde o un altre òrgan municipal i les **que li atribueixin directament les lleis**.

> **Compte.** La Junta de Govern Local **no té competències pròpies** en el règim comú, més enllà de l'assistència: tot el que resol, ho resol **per delegació** o perquè una llei l'hi atribueix (per exemple, la disposició addicional segona de la LCSP als municipis de gran població). Als **municipis de gran població** (títol X LBRL) la cosa canvia: allà la Junta té atribucions **pròpies** de l'art. 127 i és un veritable òrgan executiu.

Càlcul del terç. Es fa sobre el **nombre legal de regidors**, i el resultat s'arrodoneix **cap avall** (no es pot superar el terç). Amb 13 regidors, el màxim són **4**; amb 17, **5**; amb 21, **7**; amb 25, **8**. L'alcalde **no compta** dins d'aquest terç: hi és a més a més, com a president.

2.5 La Comissió Especial de Comptes

Òrgan **necessari a tots els municipis, sense cap excepció** (**arts. 20.1.e i 116 LBRL**, **arts. 48.1.c i 58 TRLMRLC**).

- **Funció**: l'**examen, l'estudi i l'informe** dels comptes anuals de la corporació -el **compte general** del pressupost, el d'administració del patrimoni, el de valors independents i auxiliars i els comptes dels organismes i entitats municipals de gestió (art. 58.1 TRLMRLC)-.
- **Composició** (art. 58.3 TRLMRLC): membres de **tots els grups polítics** de la corporació, en nombre **proporcional a la seva representativitat** o bé **igual per a cada grup**; en aquest segon cas s'aplica el **vot ponderat**.
- **Facultats**: pot requerir, **per mitjà de l'alcalde**, la documentació complementària que necessiti i la **presència dels membres i del personal** de la corporació relacionats amb els comptes.
- **Terminis del compte general** (**art. 212 TRLHL**, RDL 2/2004): la Intervenció el forma i el tramet a la comissió **abans de l'1 de juny**; la comissió n'emet **informe**; s'exposa al públic **15 dies**, durant els quals i **8 dies més** es poden presentar reclamacions; el **Ple** l'aprova **abans de l'1 d'octubre**.
- Les seves competències **no perjudiquen** les del **Tribunal de Comptes** ni les de la **Sindicatura de Comptes** de Catalunya (art. 58.4 TRLMRLC).

2.6 La Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions

Prevista a l'**art. 20.1.d LBRL** i desenvolupada a l'**art. 132 LBRL**:

- És **obligatòria** als **municipis de gran població** (títol X).
- A la **resta**, existeix si ho acorda el **Ple per majoria absoluta** del nombre legal de membres o si ho estableix el **ROM**: allà és, doncs, un **òrgan complementari**.
- **Funció**: defensar els drets dels veïns davant l'administració municipal; supervisa l'activitat municipal i **eleva al Ple un informe anual** amb les queixes i les deficiències detectades, amb les recomanacions corresponents.
- **Composició**: representants de **tots els grups polítics** de forma proporcional al seu nombre de membres al Ple.

Quins són els municipis de gran població (**art. 121 LBRL**): els de **més de 250.000 habitants**; les **capitals de província de més de 175.000**; els que siguin **capitals de província, capitals autonòmiques o seus de les institucions autonòmiques**; i els de **més de 75.000 habitants** amb circumstàncies

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

econòmiques, socials, històriques o culturals especials. En els dos últims casos ho ha de decidir l'**assemblea legislativa** corresponent a iniciativa de l'ajuntament. Si un municipi assoleix la població requerida, la nova corporació té **6 mesos** des de la constitució per adaptar-hi l'organització.

3. Els òrgans complementaris

Aquí la norma catalana és molt més explícita que l'estatal, i és la que et convé citar. L'**art. 48.2 TRLMRLC** enumera els òrgans que **poden complementar** l'organització municipal, i l'**art. 49 TRLMRLC** afegeix la clàusula oberta: l'ajuntament, en exercici de la seva autonomia organitzativa, **pot crear altres òrgans complementaris**, respectant sempre l'organització bàsica determinada per les lleis i responent als principis d'**eficàcia, economia organitzativa i participació ciutadana**.

Òrgan complementari (art. 48.2 TRLMRLC)	Què és
Comissions d'estudi, informe o consulta	Les «informatives»: preparen i dictaminen els assumptes del Ple
Òrgans de participació ciutadana	Consells sectorials, consells de barri o de districte
Síndic o síndica municipal de greuges	Defensor dels veïns davant l'ajuntament
Consell assessor urbanístic	Assessorament en matèria de planejament i gestió urbanística
Junta local de seguretat	Coordinació dels cossos policials presents al municipi
Qualsevol altre òrgan que estableixi el municipi	Clàusula oberta (art. 48.2.f i art. 49)

I la llista estatal, la de l'**art. 119 ROF**, que afegeix figures que a la pràctica trobaràs cada dia: els **regidors delegats**, les **comissions informatives**, la **Comissió Especial de Comptes**, els **consells sectorials**, els **òrgans desconcentrats i descentralitzats** per a la gestió de serveis, els **representants personals de l'alcalde** en poblats i barris i les **juntes municipals de districte**.

3.1 Les comissions d'estudi, informe o consulta (informatives)

Són l'òrgan complementari que més et tocarà de prop, perquè **tot el que va al Ple hi passa abans**.

Quan són obligatòries (art. 20.1.c LBRL i **art. 60.1 TRLMRLC**): a **tots els municipis de més de 5.000 habitants** i, a Catalunya, **sempre a les capitals de comarca**, sigui quina sigui la població. Als altres municipis n'hi pot haver si ho preveu el **ROM** o ho **acorda el Ple**.

Què fan (art. 60.2 TRLMRLC i **art. 123 ROF**): l'**estudi i el dictamen previs** dels assumptes que s'han de sotmetre a la decisió del **Ple** -i de la Junta de Govern Local **quan actua per delegació del Ple**-. També poden informar assumptes de la competència pròpia de la Junta o de l'alcalde **quan aquests els demanin dictamen**. **No tenen atribucions resolutòries**: no decideixen res.

El detall que cau sempre (**art. 126.1 ROF**): els **dictàmens de les comissions informatives són preceptius però NO vinculants**. Cal demanar-los, però el Ple pot apartar-se'n. I en **supòsits d'urgència** el Ple pot adoptar acords **sense dictamen previ**, però se n'ha de **donar compte a la comissió** en la primera sessió que celebri; a proposta de qualsevol membre de la comissió, l'assumpte s'ha d'incloure a l'ordre del dia del Ple següent perquè aquest **deliberi sobre la urgència acordada**.

Classes (art. 124 ROF):

- **Permanents**: les que es constitueixen amb caràcter general, repartint-se les matèries que han d'anar al Ple. El **Ple** en determina el nombre i la denominació **a proposta de l'alcalde**, procurant que es corresponguin amb les grans àrees dels serveis municipals. A Catalunya, l'**art. 60.3 TRLMRLC** atribueix directament al **Ple** determinar-ne el nombre, la denominació i les modificacions.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Especials o temporals**: les que el Ple crea per a un assumpte concret; s'**extingeixen automàticament** un cop han dictaminat, llevat que l'acord de creació digui una altra cosa (art. 124.3 ROF i art. 60.4 TRLMRLC).

Composició (**art. 125 ROF** i art. 60.5 TRLMRLC): estan integrades **exclusivament per membres de la corporació**. L'**alcalde n'és el president nat de totes**, però pot **delegar la presidència efectiva** en qualsevol membre de la corporació, a proposta de la mateixa comissió. La composició s'ha d'acomodar a la **proporcionalitat existent entre els grups polítics**; l'adscripció concreta de cada regidor la fa el **portaveu del seu grup** mitjançant escrit dirigit a l'alcalde, del qual **es dona compte al Ple**, i es pot designar un **suplent per cada titular**. La LBRL hi afegeix una garantia: **tots els grups polítics tenen dret a participar-hi**, amb regidors del seu grup en proporció als que tinguin al Ple (art. 20.1.c).

A la pràctica. Si prepares una proposta d'acord per al Ple, l'itinerari normal és: **informe tècnic -> informe jurídic (i de la Intervenció, si hi ha despesa) -> dictamen de la comissió informativa -> Ple**. Si t'has saltat el dictamen sense declarar la urgència, l'acord és **impugnable** per vici de procediment.

3.2 La junta de portaveus

No apareix a la llista de l'art. 48.2 TRLMRLC ni a la de l'art. 119 ROF, però és un **òrgan complementari clàssic**: la crea el ROM a l'empara de la clàusula oberta (art. 48.2.f i art. 49 TRLMRLC). La formen l'**alcalde** i els **portaveus de cada grup municipal**, i serveix per **ordenar el debat**, fixar l'ordre del dia, acordar la durada de les intervencions i pactar declaracions institucionals. Els seus acords, si el ROM no diu una altra cosa, **no són resolutoris**: són d'ordenació interna, i normalment es prenen per **vot ponderat** (el vot de cada portaveu val pels regidors que representa).

3.3 El síndic o síndica municipal de greuges

És la peça catalana més característica i té dades molt preguntables (**art. 48.2.c i art. 59 TRLMRLC**):

- **Creació**: si ho **acorda el Ple per majoria absoluta**, **a proposta d'un grup municipal**.
- **Requisits per ser-ho**: **ser major d'edat**, gaudir de la **plenitud de drets civils i polítics** i tenir la **condició política de català** (art. 6 EAC).
- **Elecció**: l'escull el **Ple** per una majoria de **tres cinquenes parts** dels seus membres **en primera votació**; si no s'assoleix, **en segona votació n'hi ha prou amb la majoria absoluta**. El **nomena l'alcalde**.
- **Durada**: **5 anys**. Només cessa per **renúncia expressa**, **mort**, **incapacitat sobrevinguda** o **condemna ferma per delicte dolós**.
- **Funció**: **defensar els drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns**, i per fer-ho pot **supervisar l'activitat de l'Administració municipal**, amb **independència i objectivitat**.

Cau molt. La doble majoria: **3/5 en primera votació, majoria absoluta en segona**. I els **5 anys** de mandat, que **no coincideixen** amb els 4 anys del mandat corporatiu: és una garantia d'independència.

3.4 Els òrgans de participació ciutadana i de gestió desconcentrada

- **Consells sectorials** (**arts. 130 i 131 ROF**): els estableix el **Ple** per canalitzar la participació dels ciutadans i les seves associacions en els assumptes municipals. Exerceixen **exclusivament funcions d'informe i, si escau, de proposta**. Cada consell el presideix un **membre de la corporació nomenat i separat lliurement per l'alcalde**, que fa d'enllaç.
- **Òrgans territorials de gestió desconcentrada** (**art. 24 LBRL**, **arts. 61 a 64 TRLMRLC**): els crea el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Ple per facilitar la participació ciutadana, atenent les característiques de l'assentament de la població, **sense perjudici de la unitat de govern i gestió del municipi**. Poden exercir **per delegació** funcions **deliberatives i executives** en matèries de gestió i utilització de serveis i béns destinats a activitats **sanitàries, assistencials, culturals, esportives i d'esplai**, sempre que la naturalesa ho permeti i no afecti els interessos generals del municipi. Els seus actes s'impugnen davant l'òrgan corresponent de l'ajuntament mitjançant **recurs d'alçada** (art. 64.2.d TRLMRLC).

- **Nuclis separats de població** (**art. 65 TRLMRLC**): els grups de població que dins d'un municipi formen nuclis separats es poden constituir com a òrgans territorials de participació, i la constitució és **obligatòria quan ho demana la majoria dels veïns interessats**. Els presideix el **regidor** que designi l'alcalde **a proposta del cap de la llista més votada en aquell àmbit territorial**.
- **Representants personals de l'alcalde** en poblats i barris (art. 119.2.a ROF) i **juntes municipals de districte** (art. 119.2.b ROF).

3.5 Els regidors delegats

Són els regidors que tenen alguna de les **delegacions d'atribucions de l'alcalde** (**art. 120 ROF**). Es perd la condició de regidor delegat per **renúncia expressa formalitzada per escrit** davant l'alcaldia, per **revocació de la delegació** i per **pèrdua de la condició de membre de la Junta de Govern Local** quan la delegació anava lligada a aquesta condició.

> **Terme jurídic: delegació genèrica i delegació especial.** La **genèrica** cobreix una àrea sencera (per exemple, «Hisenda») i inclou la facultat de **resoldre mitjançant actes administratius que afecten tercers**, si l'acord de delegació ho diu. L'**especial** és per a un **encàrrec concret** i no inclou, per regla general, la facultat de resoldre. Als teus decrets hi has de citar **sempre** el decret de delegació que empara la signatura.

4. Els grups polítics

Els regidors no actuen com a franctiradors: la llei els organitza en **grups**. És l'estructura que ordena el debat, reparteix els temps, distribueix els llocs a les comissions i canalitza els drets d'informació.

4.1 La regla bàsica

Art. 73.3 LBRL: «als efectes de la seva actuació corporativa, els membres de les corporacions locals es constituiran en **grups polítics**, en la forma i amb els drets i obligacions que s'estableixin».

Art. 23 ROF: els membres de les corporacions locals, als efectes de la seva actuació corporativa, es constituiran en grups. **Ningú no pot pertànyer simultàniament a més d'un grup.**

Art. 50 TRLMRLC, que és el que has de citar en un tribunal català:

- **50.1**: per al millor funcionament dels òrgans de govern, el **Ple pot acordar la creació de grups municipals**. Però **s'han de constituir grups municipals als municipis de més de 20.000 habitants**. És a dir: per damunt de **20.000 habitants** deixen de ser una opció i passen a ser **obligatoris**.
- **50.2**: si cap acord del Ple no ho regula altrament, **per cada llista electoral només es pot constituir un grup municipal**, i **cada llista que obtingui representació pot formar grup**.
- **50.3**: **només els regidors d'una mateixa llista electoral** poden constituir grup municipal.

4.2 Com i quan es constitueixen

Pas	Regla	Norma

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Escrit de constitució	Adreçat al **president** i **subscrit per tots els integrants** del grup; es presenta a la **Secretaria General**	Art. 24.1 ROF
Termini	Dins dels **5 dies hàbils següents** a la constitució de la corporació	Art. 24.1 ROF
Designació de portaveu	Al **mateix escrit** de constitució; s'hi poden designar també **suplents**	Art. 24.2 ROF
Declaració d'adscripció	A Catalunya, cada regidor presenta a l'**alcaldia** una **declaració signada** dient a quin grup vol quedar adscrit; als municipis de més de 20.000 habitants, **abans del primer ple ordinari** posterior a la constitució de l'ajuntament	Art. 50.4 TRLMRLC
Compte al Ple	El **president dona compte al Ple**, en la **primera sessió** que se celebri un cop transcorregut el termini, de la constitució dels grups, els seus integrants i els portaveus	Art. 25 ROF
Incorporacions posteriors	Els membres que adquireixin la condició de regidor **després** de la sessió constitutiva s'incorporen als grups segons les regles que hagi acordat la corporació	Art. 26 ROF

4.3 El grup mixt i els regidors no adscrits

Aquesta és la part fina del tema. Dues figures que **no** són el mateix:

- **Grup mixt** (**art. 50.5 TRLMRLC**): els regidors que **no quedin integrats en cap grup** queden **automàticament incorporats al grup mixt**. La participació d'aquest grup en les activitats de l'ajuntament és **anàloga a la dels altres grups**.
- **Regidor no adscrit** (**art. 73.3 LBRL** i **art. 50.6 TRLMRLC**): els regidors que **abandonen el grup format per la candidatura amb què es van presentar** a les eleccions **no es poden integrar al grup mixt**: queden com a **regidors no adscrits**. La LBRL hi afegeix el supòsit dels que **no s'integren** al grup de la formació electoral per la qual van ser elegits.

L'excepció que sempre entra a examen: aquesta regla **no s'aplica** quan la candidatura s'ha presentat sota la fórmula de **coalició electoral** i algun dels **partits polítics que la integren decideix abandonar-la**. En aquest cas, els regidors d'aquell partit **no** es converteixen en no adscrits.

Estatut del regidor no adscrit (art. 73.3 LBRL i **art. 50.7 TRLMRLC**):

- Conserva els **deures i drets individuals**, **inclosos els de caràcter material i econòmic**, que formen part de l'estatut dels membres de les corporacions locals, i **participa en les activitats pròpies de l'ajuntament de manera anàloga a la resta de regidors** (redacció catalana).
- Però els seus **drets econòmics i polítics no poden ser superiors** als que li haurien correspost **si hagués continuat al grup de procedència**, i s'exerceixen **en la forma que determini el ROM** de cada corporació (redacció estatal). Aquesta és la clàusula antitransfuguisme.

Novetat que la majoria de manuals encara no recullen: la **Llei orgànica 1/2025, de 2 de gener**, va donar nova redacció al paràgraf cinquè de l'art. 73.3 LBRL, **amb efectes del 3 d'abril de 2025**. Diu que quan **la majoria dels regidors d'un grup polític municipal abandonin la formació política** que va presentar la candidatura, o **en siguin expulsats**, **els regidors que hi romanguin** són els **legítims integrants del grup a tots els efectes**. I afegeix que el **secretari de la corporació** es pot adreçar al **representant legal de la formació política** perquè acrediti aquestes circumstàncies. Traduït: la marca del grup no se l'endú qui marxa, encara que sigui majoria.

4.4 Mitjans i finançament dels grups

- **Locals i mitjans** (**art. 27 ROF**): els grups han de disposar, a la seu de la corporació, d'un **despatx o local** per reunir-se de manera independent i rebre visites, i d'una **infraestructura mínima de mitjans materials i personals**, en la mesura de les possibilitats funcionals de l'organització. L'**art. 50.8 TRLMRLC**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ho reforça: el municipi, **d'acord amb el ROM i en la mesura de les seves possibilitats**, ha de posar a disposició dels grups els mitjans necessaris.

- **Ús de locals municipals** (art. 28 ROF): els grups poden fer ús de locals de la corporació per a reunions amb associacions de defensa d'interessos col·lectius; el **president** en regula el règim d'utilització.
- **Dotació econòmica** (**art. 73.3, paràgraf 2n LBRL**): el **Ple**, amb càrrec als pressupostos anuals, **pot** assignar als grups una dotació econòmica que ha de tenir un **component fix, idèntic per a tots els grups**, i un **component variable en funció del nombre de membres** de cadascun. **No es pot destinar** al pagament de **remuneracions de personal** de cap tipus al servei de la corporació ni a l'**adquisició de béns que puguin constituir actius fixos de caràcter patrimonial**.
- **Comptabilitat**: les **aportacions que els grups facin als partits polítics**, d'acord amb la normativa de finançament de partits, **no són objecte de comptabilitat específica**, tret de les quantitats que el grup es pugui reservar, que ha de posar a disposició del Ple **sempre que aquest ho demani**.
- **Designació de representants** (art. 29 ROF): els grups designen, **mitjançant escrit del portaveu adreçat al president**, els seus components a tots els òrgans col·legiats integrats per membres de diversos grups.
- **Funcions dels grups** (**art. 51 TRLMRLC**): s'entenen **sens perjudici** de les que la legislació de règim local atribueix als **òrgans municipals** i als **membres de la corporació** individualment. Traduït: tenir grup no treu drets al regidor com a tal (dret d'accés a la informació, dret a presentar mocions i precs, etc.).

Compte amb el parany. El grup polític **no és un òrgan de l'ajuntament** ni té personalitat jurídica pròpia: és una **agrupació funcional de regidors** per a l'actuació corporativa. Per això no dicta actes administratius ni és part en els procediments.

5. Les competències municipals: el sistema de determinació

5.1 El problema de partida

La Constitució **no conté cap llista de competències municipals**. A l'Estat li dedica l'art. 149, a les comunitats autònomes l'art. 148, però als municipis només els garanteix **autonomia per a la gestió dels seus interessos** (arts. 137 i 140 CE). El Tribunal Constitucional ho ha explicat amb el concepte de **garantia institucional**: la Constitució no diu **què** fan els municipis, però garanteix que **existiran**, que tindran **personalitat jurídica pròpia** i que podran **intervenir en els assumptes que afectin els seus interessos**, de manera que el legislador ordinari no pot buidar-los de contingut.

Terme jurídic: garantia institucional. No és un llistat de competències, sinó una protecció de la **imatge reconeixible** de la institució. El legislador pot regular el municipi com vulgui, però no pot deixar-lo sense contingut real. I **autonomia no és sobirania**: els ens locals estan sotmesos a la Constitució i a les lleis.

Per tant, les competències municipals **les determina la llei**, i el sistema per fer-ho és el que la LBRL i la normativa catalana dissenyen. Aquest sistema és el que has d'explicar.

5.2 Les peces del sistema

Primera peça: la clàusula de garantia de l'art. 2 LBRL. Diu que la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes reguladora dels **diferents sectors d'acció pública** ha d'**assegurar als municipis el dret a intervenir en tots els assumptes que afectin directament el cercle dels seus interessos**, atribuint-los les competències que escaiguin en atenció a les característiques de l'activitat pública de què es tracti i a la **capacitat de gestió** de l'entitat local, d'acord amb els principis de **descentralització,**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

proximitat, eficàcia i eficiència, i amb subjecció estricta a la normativa d'**estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera** (aquest últim incís hi és des de la LRSAL). L'apartat 2 afegeix que **les lleis bàsiques de l'Estat han de determinar les competències que atribueixen als ens locals** en les matèries que regulin.

Segona peça: la llista de matèries de l'art. 25.2 LBRL. És un **llistat de matèries**, no una atribució directa de competències. Ho diu el mateix article: el municipi exercirà en tot cas com a competències pròpies, **«en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes»**, en aquestes matèries:

Lletra	Matèria
a)	**Urbanisme**: planejament, gestió, execució i disciplina urbanística; protecció i gestió del **patrimoni històric**; promoció i gestió de l'**habitatge de protecció pública** amb criteris de sostenibilitat financera; conservació i rehabilitació de l'edificació
b)	**Medi ambient urbà**: parcs i jardins públics, gestió dels **residus sòlids urbans** i protecció contra la contaminació **acústica, lumínica i atmosfèrica** a les zones urbanes
c)	**Abastament domiciliari d'aigua potable** i evacuació i tractament d'**aigües residuals**
d)	**Infraestructura viària** i altres equipaments de la seva titularitat
e)	**Avaluació i informació de situacions de necessitat social** i atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social
f)	**Policia local, protecció civil, prevenció i extinció d'incendis**
g)	**Trànsit, estacionament de vehicles i mobilitat. Transport col·lectiu urbà**
h)	**Informació i promoció de l'activitat turística** d'interès i àmbit local
i)	**Fires, abastaments, mercats, llotges i comerç ambulant**
j)	**Protecció de la salubritat pública**
k)	**Cementiris i activitats funeràries**
l)	**Promoció de l'esport** i instal·lacions esportives i d'ocupació del temps lliure
m)	**Promoció de la cultura** i equipaments culturals
n)	Participar en la **vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria** i cooperar amb les administracions educatives en l'obtenció de solars per a nous centres docents; **conservació, manteniment i vigilància** dels edificis de titularitat local destinats a centres públics d'educació infantil, primària o especial
ñ)	Promoció de la **participació dels ciutadans en l'ús eficient i sostenible de les TIC**
o)	Actuacions en la **promoció de la igualtat entre homes i dones** i **contra la violència de gènere**
p)	Promoció i participació en **comunitats ciutadanes d'energia i comunitats d'energies renovables**, i impuls d'actuacions de **transició energètica** (eficiència energètica, electrificació, foment de l'autoconsum)

Novetat. Les lletres **o)** i **p)** són afegits recents: no surten a molts manuals. Si les esmentes, sumes.

Tercera peça: els requisits que ha de complir la llei que atribueix la competència (art. 25.3, 25.4 i 25.5 LBRL, redacció LRSAL):

- Les competències municipals en aquestes matèries **es determinaran per llei**, avaluant la **conveniència d'implantar el servei** conforme als principis de **descentralització, eficiència, estabilitat i sostenibilitat financera**.
- Aquella llei ha d'anar acompanyada d'una **memòria econòmica** que reflecteixi l'impacte sobre els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recursos financers de les administracions afectades i el compliment dels principis d'estabilitat, sostenibilitat i eficiència, i ha de **preveure la dotació dels recursos necessaris** per assegurar la suficiència financera dels ens locals, **sense que això pugui comportar un major despesa** de les administracions públiques.

- La llei ha de **garantir que no es produeixi una atribució simultània de la mateixa competència a una altra administració** (regla antiduplicitat).

Quarta peça: l'àmbit català. Aquí el sistema té dos preceptes propis que has de citar sempre:

- **Art. 84 EAC**: l'Estatut **garanteix als municipis un nucli de competències pròpies** que han d'exercir **amb plena autonomia, subjecta només a control de constitucionalitat i de legalitat**. I enumera les matèries en què els governs locals de Catalunya tenen **en tot cas** competències pròpies: ordenació i gestió del **territori i l'urbanisme** i conservació dels béns de domini públic local; **habitatge públic**; **serveis bàsics a la comunitat**; **equipaments municipals**; **seguretat en activitats en espais públics i locals de concurrència pública** i coordinació mitjançant la **junta de seguretat**; **protecció civil i prevenció d'incendis**; **educació infantil** i participació en la matriculació, manteniment i aprofitament dels centres públics fora d'horari escolar i calendari escolar; **circulació, mobilitat i transport de viatgers municipal**; autoritzacions i promoció d'**activitats econòmiques** (comercials, artesanals, turístiques) i foment de l'ocupació; **medi ambient i desenvolupament sostenible**; **equipaments esportius i de lleure**; **infraestructures i serveis de telecomunicacions**; **serveis d'atenció a les persones i serveis socials d'assistència primària** i polítiques d'acollida d'immigrants; i **activitats i usos a platges, rius, llacs i muntanya**. L'art. 84.3 hi afegeix els principis que reparteixen aquestes responsabilitats: **subsidiarietat** (d'acord amb la Carta Europea de l'Autonomia Local), **diferenciació** i **suficiència financera**.
- **Art. 66 TRLMRLC**: comença amb una **clàusula general** (66.1): el municipi, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, **pot promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics** que contribueixin a satisfer les necessitats i les aspiracions de la comunitat de veïns. El 66.2 llista els **àmbits** en què els ens locals tenen competències (participació ciutadana, autoorganització, identitat i representació locals, sostenibilitat ambiental i gestió territorial, cohesió social, infraestructures de mobilitat, connectivitat, TIC, abastaments energètics, **transició energètica justa i distribuïda** i gestió de recursos econòmics). I el **66.3** és la **llista catalana de competències pròpies**, més àmplia que l'estatal: seguretat en llocs públics; ordenació del trànsit; protecció civil i incendis; urbanisme, habitatge, parcs i jardins, pavimentació i camins rurals; patrimoni historicoartístic; protecció del medi; abastaments, escorxadors, fires, mercats i defensa de consumidors; salubritat pública; **participació en la gestió de l'atenció primària de la salut**; cementiris i serveis funeraris; **prestació dels serveis socials** i promoció i reinserció socials; aigua, enllumenat, neteja viària, residus, clavegueres i aigües residuals; **transport públic de viatgers**; cultura, esport, lleure i turisme; participació en la programació de l'ensenyament i cooperació amb l'administració educativa; i **participació en comunitats d'energies renovables i comunitats ciutadanes d'energia**. Finalment, el 66.4 fixa els criteris amb què les lleis han de determinar aquestes competències: **descentralització, autonomia, subsidiarietat i màxima proximitat**; **capacitat de gestió** dels municipis, amb consideració especial de la demografia i dels règims especials; **característiques pròpies de cada activitat**; i **igualtat dels ciutadans en l'accés als serveis públics**.

> **Com ho expliques en 20 segons?** «El sistema és de **remissió a la llei sectorial**. La LBRL fixa **una llista de matèries** (art. 25.2) i **un mandat al legislador sectorial** (art. 2): és aquest, estatal o català, qui ha d'atribuir la competència concreta, amb memòria econòmica i sense duplicitats. A Catalunya, a més, l'**art. 84 EAC** blinda un nucli propi i l'**art. 66 TRLMRLC** hi afegeix una llista més generosa i una clàusula general.»

5.3 El gir de 2013 i el retorn de l'article 28

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Abans de la **Llei 27/2013 (LRSAL)** el sistema era més obert: l'antic art. 25.1 funcionava com a **clàusula general de competència** i l'**art. 28 LBRL** permetia als municipis fer **activitats complementàries** de les d'altres administracions (educació, cultura, promoció de la dona, habitatge, sanitat, protecció del medi, ocupació...). La LRSAL va **derogar l'art. 28** i va reescriure els arts. 2, 7, 25, 26, 27 i 86 amb l'objectiu declarat de **clarificar competències, evitar duplicitats i garantir la sostenibilitat financera**. La **STC 41/2016** va declarar inconstitucionals diverses previsions d'aquella reforma, i la **STC 111/2016** va anul·lar els incisos de l'art. 26.2 que donaven l'última paraula al ministeri sobre la forma de prestació coordinada pels serveis dels municipis petits.

I hi ha una novetat que molts manuals encara no han incorporat: el **Reial decret llei 6/2023, de 19 de desembre** (art. 128.5), va **dotar de contingut nou l'art. 28 LBRL**. Ara aquest article permet establir, en **municipis determinats de menys de 20.000 habitants**, **sistemes de gestió col·laborativa** per garantir recursos suficients per complir les competències municipals i, en particular, per prestar amb qualitat i de manera financerament sostenible els **serveis públics mínims obligatoris**: mesures de racionalització organitzativa, fórmules de gestió comunes o associatives, **sosteniment de personal en comú** amb altres municipis i foment del desenvolupament econòmic i social. L'aplicació efectiva a un municipi requereix **decisió de la comunitat autònoma**, adoptada conforme a la seva legislació de règim local, amb la **conformitat prèvia del municipi afectat** i l'**informe de les entitats locals afectades**.

> **Recorda-ho així:** l'art. 28 va **morir el 2013** i va **ressuscitar el 2023** amb un contingut completament diferent. Si un manual et diu que està derogat, el manual és antic. El mateix RD-llei 6/2023 va abaixar a **4.000 habitants** el llindar de població per crear municipis nous a l'art. 13 LBRL.

6. Competències pròpies, delegades i «distintes» (impròpies)

L'**art. 7 LBRL** és el precepte que has de recitar. Comença amb una frase que sembla contradir la resta: «les competències de les entitats locals **són pròpies o atribuïdes per delegació**». Però després l'apartat 4 admet un tercer supòsit, el de les **competències distintes**, que la doctrina i els tribunals anomenen **impròpies**.

	Pròpies	**Delegades**	**Distintes o impròpies**
Base legal	Art. 7.2 LBRL	Arts. 7.3 i **27 LBRL**	Art. **7.4 LBRL**
Com s'atribueixen	**Només per llei** (estatal o autonòmica)	Per **decisió de l'Estat o de la CA**, en l'exercici de les seves competències	Les **assumeix el mateix municipi**
Com s'exerceixen	En **règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat**, amb la deguda coordinació amb les altres administracions	Segons la disposició o acord de delegació, **amb tècniques de direcció i control** d'oportunitat i eficiència de l'administració delegant	En els termes previstos en la legislació de l'Estat i de les CCAA
Titularitat	**Del municipi**	**Es manté a l'administració delegant**; el municipi n'exerceix l'exercici	Del municipi, de fet
Finançament	A càrrec dels recursos propis, amb la suficiència financera que la llei ha de preveure	**Dotació econòmica obligatòria**: sense finançament, la delegació és **nul·la**	A càrrec del municipi
Requisits previs	Cap més enllà de la llei	Acceptació del municipi, memòria econòmica, durada mínima	**Dos informes previs i vinculants**

6.1 Competències pròpies

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 7.2 LBRL: les competències pròpies dels municipis, les províncies, les illes i la resta d'entitats locals territorials **només poden ser determinades per llei** i **s'exerceixen en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat**, atenent sempre la deguda coordinació en la seva programació i execució amb la resta d'administracions públiques.

Dues conseqüències pràctiques:

1. **Reserva de llei**: un reglament, un conveni o un decret d'alcaldia **no poden crear** una competència pròpia.
2. **Autonomia i responsabilitat pròpia**: ningú no dirigeix el municipi en l'exercici d'aquestes competències. El control és **de legalitat**, a posteriori i, en general, **judicial**. No hi ha controls d'oportunitat.

6.2 Competències delegades

Regulades a l'**art. 27 LBRL** i, a Catalunya, a l'**art. 70 TRLMRLC**. És on hi ha més números per memoritzar:

- **Qui delega**: l'**Estat** i les **comunitats autònomes**, en l'exercici de les seves competències.
- **Finalitat exigida**: la delegació ha de **millorar l'eficiència de la gestió pública**, **contribuir a eliminar duplicitats** i ser **acord amb la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera**.
- **Contingut**: ha de determinar l'**abast, el contingut, les condicions i la durada**, així com el **control d'eficiència** que es reserva l'administració delegant i els **mitjans personals, materials i econòmics** que li assigna.
- **Durada mínima: 5 anys.** No pot ser inferior.
- **Memòria econòmica** obligatòria, sense que la delegació pugui comportar **un major despesa** per a les administracions.
- **Acceptació**: l'efectivitat de la delegació **requereix l'acceptació del municipi** (art. 27.5).
- **Finançament**: la delegació ha d'anar acompanyada **en tot cas** de la corresponent **dotació pressupostària adequada i suficient** en els pressupostos de l'administració delegant per a cada exercici. **Sense aquesta dotació, la delegació és NUL·LA** (art. 27.6). I si l'administració autonòmica delegant incompleix les seves obligacions financeres, l'ens local pot **compensar-les automàticament** amb altres obligacions financeres que tingui amb aquella.
- **Direcció i control** (art. 27.4): l'administració delegant pot dictar **instruccions tècniques de caràcter general**, demanar **informació** en qualsevol moment, **enviar comissionats** i formular **requeriments** per esmenar deficiències. Si el municipi incompleix, la delegant pot **revocar la delegació** o **executar per si mateixa** la competència en substitució del municipi. I els **actes del municipi dictats en exercici de competències delegades es poden recórrer davant els òrgans de l'administració delegant**.
- **Revocació i renúncia** (art. 27.7): la disposició o acord ha de fixar les causes. Entre les causes de **renúncia** hi ha l'**incompliment de les obligacions financeres** de la delegant o la impossibilitat sobrevinguda de desenvolupar la competència sense perjudicar les pròpies. L'acord de renúncia el pren el **Ple**.
- **Acceptació pel Ple**: recorda que l'**acceptació de la delegació** és una atribució del **Ple** (art. 22.2.g LBRL) i requereix **majoria absoluta** (art. 47.2.h LBRL).

L'art. 27.3 posa una llista orientativa de matèries delegables: vigilància i control de la contaminació ambiental; protecció del medi natural; **prestació de serveis socials** i prevenció de la violència contra la dona; conservació de centres sanitaris assistencials autonòmics; **escoles infantils de primer cicle** de titularitat pública; activitats complementàries en centres docents; gestió d'**instal·lacions culturals i esportives** de titularitat autonòmica o estatal; **inspecció i sanció d'establiments i activitats comercials**;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

promoció i gestió turística; **espectacles públics**; **liquidació i recaptació de tributs** propis de la CA o de l'Estat; inscripció en registres administratius; **oficines unificades d'informació i tramitació**; i cooperació amb l'administració educativa a través dels centres associats de la UNED.

A Catalunya, l'**art. 70 TRLMRLC** hi afegeix supòsits concrets: els municipis de **més de 50.000 habitants**, els **municipis turístics** que assoleixen aquesta xifra sumant la mitjana ponderada anual de població turística, i **altres municipis de població inferior que ho sol·licitin i justifiquin capacitat suficient de gestió tècnica**, poden exercir **per delegació del Govern** les competències **sancionadores** i les dels apartats 2 i 3 de l'art. 5 de la **Llei 10/1990** sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics. I el Govern pot delegar les competències sancionadores de la **Llei 10/1999** sobre tinença de **gossos potencialment perillosos** als ajuntaments que ho sol·licitin.

Diferència clau que cau en test. En les **pròpies** el municipi respon davant els tribunals; en les **delegades**, respon davant qui li ha delegat, que a més el pot **substituir**. I els recursos: contra un acte dictat en competència **pròpia**, recurs de reposició davant el mateix òrgan municipal; contra un acte dictat en competència **delegada**, **recurs davant l'administració delegant** (art. 27.4 LBRL).

6.3 Competències distintes o impròpies

Art. 7.4 LBRL: les entitats locals **només** poden exercir competències **distintes de les pròpies i de les delegades** quan es compleixin **dues condicions materials** i **dos requisits formals**.

Condicions materials:

1. Que **no es posi en risc la sostenibilitat financera** del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
2. Que **no s'incorri en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra administració pública** (és a dir: **cap duplicitat**).

Requisits formals: dos informes previs i vinculants.

1. De l'**administració competent per raó de la matèria**, que ha d'assenyalar la **inexistència de duplicitats**.
2. De l'**administració que tingui atribuïda la tutela financera**, sobre la **sostenibilitat financera** de les noves competències. A Catalunya, la tutela financera dels ens locals la té la **Generalitat**.

Memoritza el binomi. Informe **de matèria** = no hi ha duplicitat. Informe **de tutela financera** = surten els números. **Els dos són previs i vinculants**: si un és desfavorable, l'ajuntament **no pot** assumir l'activitat. És la pregunta d'examen més segura d'aquest bloc.

Exemples habituals: una escola de música municipal, una escola bressol quan no hi ha delegació, ajudes al lloguer, un servei de podologia per a gent gran, activitats de promoció econòmica, beques de menjador complementàries. Res d'això és, per si sol, competència pròpia per llei ni li ha estat delegat; per això la llei posa el filtre.

El matís català: l'**art. 71 TRLMRLC** manté les **activitats complementàries** de les pròpies d'altres administracions -educació, cultura, joventut i esport, promoció de la dona, habitatge, sanitat, protecció del medi, ocupació i lluita contra l'atur, arxius, biblioteques, museus, conservatoris i centres de belles arts, foment de les estructures agràries- i permet exercir-hi les **potestats d'execució** no atribuïdes a altres administracions, inclosa la de dictar **reglaments interns d'organització** dels serveis corresponents. Conviu amb l'art. 7.4 LBRL: la norma catalana obre la porta, però els **informes de l'art. 7.4** continuen sent exigibles com a norma bàsica.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7. Els serveis mínims

7.1 Què són i per què són diferents de les competències

Els **serveis mínims** (o **serveis obligatoris**) són la llista de prestacions que **tot municipi ha de garantir**, escalonada segons la població. No són el mateix que les competències:

- Les **competències** (art. 25) diuen **de què t'ocupes**.
- Els **serveis mínims** (art. 26) diuen **què has de tenir muntat sí o sí**.

I hi ha una conseqüència jurídica potent: l'**art. 18.1.g LBRL** dona als veïns el dret d'**exigir la prestació i, si escau, l'establiment del servei públic** quan constitueixi una **competència municipal pròpia de caràcter obligatori**. Un veí no pot exigir una piscina coberta, però **sí** pot exigir clavegueram o recollida de residus.

7.2 La taula que has de saber de memòria

Aquí és on la norma catalana és **més exigent** que l'estatal, i on es guanyen punts:

Tram	**Art. 26.1 LBRL** (bàsic estatal)	**Art. 67 TRLMRLC** (Catalunya)
Tots els municipis	Enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques	Els mateixos, **+ conservació de les vies públiques + control d'aliments i begudes**
> 5.000 hab.	Parc públic, biblioteca pública i tractament de residus	Parc públic, biblioteca pública, **mercat** i tractament de residus
> 20.000 hab.	Protecció civil, avaluació i informació de situacions de necessitat social i atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic	Protecció civil (amb **plans bàsics d'emergència municipal** i plans d'actuació i específics si hi ha riscos especials), **prestació de serveis socials** (finançant els legalment obligatoris), prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic
> 30.000 hab.	**No existeix aquest tram**	**Servei de lectura pública de manera descentralitzada**, d'acord amb el mapa de lectura pública
> 50.000 hab.	Transport col·lectiu urbà de viatgers i medi ambient urbà	Transport col·lectiu urbà de viatgers, **protecció del medi** i **servei de transport adaptat** per cobrir les necessitats de desplaçament de persones amb **mobilitat reduïda**; aquest darrer servei l'han de prestar **també totes les capitals de comarca**

Els tres detalls que separen un aprovat d'un excel·lent.
1. La **LRSAL va treure el «mercat»** del tram de més de 5.000 de l'**art. 26 LBRL**; l'**art. 67.b TRLMRLC el manté**. Els dos textos diuen coses diferents i tots dos són vigents.
2. El **control d'aliments i begudes** va sortir del tram «tots els municipis» de l'art. 26.1.a LBRL amb la LRSAL, però **continua a l'art. 67.a TRLMRLC**.
3. **A Catalunya hi ha un tram de 30.000 habitants** que no existeix a la norma estatal, i el **transport adaptat** és exigible també a les **capitals de comarca** encara que no arribin als 50.000.

Memorització. L'escala estatal és **5 - 20 - 50**; la catalana és **5 - 20 - 30 - 50**. I recorda que la població que compta és la **xifra oficial** aprovada pel Govern per **reial decret** a partir de la revisió anual del padró amb referència a l'**1 de gener** (art. 17 LBRL).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.3 Quan un municipi puja de tram

L'**art. 168.2 ROAS** (Decret 179/1995) ho resol: quan un municipi **arriba al tram següent**, ha d'implantar els serveis nous **l'anualitat següent** a aquella en què hagi superat el límit segons la darrera rectificació anual del padró, i aquestes despeses tenen **caràcter preferent** en el pressupost.

7.4 La dispensa de prestar serveis mínims

Si prestar un servei mínim és **impossible o de molt difícil compliment**, el municipi pot demanar-ne la **dispensa**. L'**art. 26.2 LBRL** ho preveu amb caràcter bàsic i el **procediment català** és el dels **arts. 68 i 69 TRLMRLC** i **170 a 174 ROAS**:

- **Qui la concedeix**: el **Govern de la Generalitat**.
- **Causes**: **impossibilitat o molt difícil compliment**; o bé **innecessarietat** de la prestació d'acord amb les característiques particulars del municipi (en aquest cas cal adjuntar a la sol·licitud el **resultat de la informació pública** que el municipi ha de fer prèviament).
- **Informes**: la sol·licitud ha de ser objecte d'informe del **consell comarcal** i de la **diputació provincial**; en la instrucció s'han de demanar els informes necessaris sobre les característiques **econòmiques i financeres** i **tècniques** del servei.
- **Contingut de la resolució**: ha de determinar **quina administració assumeix el servei** i les **aportacions econòmiques municipals**: la **totalitat** del cost quan la dispensa és per **causes tècniques** i **parcialment** quan és per **raons de naturalesa econòmica**.
- **Termini i silenci**: el Govern ha de resoldre en **3 mesos** des de la tramesa de l'expedient; la manca de resolució té **efectes desestimatoris**.
- **Qui presta el servei mentrestant**: supletòriament, la **comarca** (art. 68.2 TRLMRLC), llevat que la dispensa sigui per innecessarietat.

Supòsits en què ni tan sols cal instruir expedient de dispensa (**art. 69.1 TRLMRLC**): municipis que per **insuficiència de capacitat financera**, per l'**especial estructura del territori i dels assentaments** o per **altres causes tècniques** no poden prestar adequadament els serveis mínims; municipis en què les partides pressupostàries per retribuir les **funcions públiques necessàries** representen **més del 50% de la seva capacitat financera**; i municipis de **població disseminada** o formats per diversos nuclis **cap dels quals agrupi més de 50 habitants**. En aquests casos correspon a la **comarca** establir els serveis mínims deficitaris; cal **aprovació del Govern a proposta de la comarca**, que el municipi **no s'hi oposi** en una consulta prèvia d'**un mes**, i si el Govern no resol en **3 mesos** la proposta **s'entén aprovada** (silenci **positiu**, al revés que en la dispensa).

Suspensió temporal (**art. 69 bis TRLMRLC**): els municipis poden **suspendre excepcionalment i temporalment** la prestació d'activitats i serveis públics atribuïts per una **llei sectorial de Catalunya** si es troben en situació d'**insuficiència de recursos en termes de capacitat fiscal**. Dos límits que cauen: la suspensió **no pot afectar mai els serveis mínims de l'art. 67** i **no pot durar més de 2 anys**, tot i que es pot prorrogar si persisteixen les causes. El procediment és **voluntari**, només a iniciativa de l'ens local, amb **informació pública**, informe preceptiu dels departaments competents per raó de la matèria i informe previ de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**; resol el **conseller competent en matèria d'Administració local** i, si hi ha informes desfavorables, el **Govern**.

7.5 L'ajuda de la diputació i de la comarca

- **Art. 26.2 LBRL**: als municipis de **menys de 20.000 habitants**, la **diputació provincial** coordina la prestació de **residus, aigua potable i aigües residuals, neteja viària, accés als nuclis de població,**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pavimentació de vies urbanes i enllumenat públic. La **STC 111/2016** va anul·lar els incisos que atribuïen la decisió final al ministeri.

- **Art. 26.3 LBRL**: l'**assistència de les diputacions** als municipis (art. 36 LBRL) s'ha de dirigir **preferentment** a l'establiment i l'adequada prestació dels **serveis mínims**.
- A Catalunya, la **comarca** té un paper d'assistència i cooperació amb els municipis i pot **prestar supletòriament** els serveis mínims dispensats.

8. La reserva de serveis

8.1 Què vol dir «reservar» un servei

L'ordenament pot decidir que determinades activitats, per la seva naturalesa **essencial**, **només** les puguin fer les administracions públiques. Això és la **reserva**. La base constitucional és l'**art. 128.2 CE**: es reconeix la **iniciativa pública en l'activitat econòmica** i, mitjançant **llei**, es poden **reservar al sector públic recursos o serveis essencials**, especialment en cas de monopoli.

Compte amb la seqüència lògica, que és el que més es confon:

1. **Iniciativa pública econòmica** (art. 86.1 LBRL): l'ajuntament vol competir al mercat fent una activitat econòmica. Es fa **en lliure concurrència**, com una empresa més.
2. **Reserva** (art. 86.2 LBRL): la **llei** declara que una activitat essencial queda reservada a les entitats locals.
3. **Monopoli**: l'entitat local decideix prestar l'activitat reservada **excloent-ne els particulars**. **Reserva no és monopoli**: la reserva **habilita** el monopoli, però l'activitat reservada es pot prestar igualment **en lliure concurrència**.

8.2 La iniciativa pública econòmica (art. 86.1 LBRL)

Les entitats locals poden exercir la iniciativa pública per al desenvolupament d'**activitats econòmiques** sempre que estigui garantit el compliment de l'objectiu d'**estabilitat pressupostària** i de la **sostenibilitat financera**. Cal un **expedient acreditatiu de la conveniència i l'oportunitat** de la mesura, en el qual s'ha de justificar que la iniciativa **no genera risc per a la sostenibilitat financera** del conjunt de la hisenda municipal i que ha de contenir un **anàlisi del mercat**: **oferta i demanda existents**, **rendibilitat** i **possibles efectes sobre la concurrència empresarial**. L'aprovació de l'expedient correspon al **Ple**, i l'expedient ha de **determinar la forma concreta de gestió** del servei.

El procediment a Catalunya (**art. 243.2 TRLMRLC**, desenvolupat pels **arts. 143 a 149 ROAS**):

Pas	Contingut	Òrgan / termini
1	**Acord inicial** del Ple i designació d'una **comissió d'estudi** integrada per **membres de l'ens local i personal tècnic**	**Ple**
2	**Memòria** de la comissió: aspectes **socials, financers, tècnics i jurídics**, forma d'exercici, beneficis potencials i supòsits de cessament	Màxim **3 mesos** (art. 145.1 ROAS)
3	**Presa en consideració** de la memòria pel Ple i **exposició al públic** amb possibilitat de reclamacions i al·legacions	Mínim **30 dies**
4	**Aprovació final**	**Ple**

L'exercici es fa **en règim de lliure concurrència** i pot adoptar la forma d'**organisme autònom** de caràcter industrial, comercial o financer, de **societat mercantil** de capital públic o mixt, o de **societat cooperativa** (art. 243.3 TRLMRLC). **No cal aquest procediment** si es tracta de la **simple administració o explotació**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

del patrimoni de l'ens local (art. 243.4).

8.3 Els serveis reservats (art. 86.2 LBRL): només tres

Aquesta és la llista que has de saber sense dubtar. L'**art. 86.2 LBRL**, en la redacció donada per la **LRSAL**, declara la reserva en favor de les entitats locals de les activitats o serveis essencials següents:

1. **Abastament domiciliari i depuració d'aigües.**
2. **Recollida, tractament i aprofitament de residus.**
3. **Transport públic de viatgers.**

I hi afegeix dues regles:

- L'**Estat i les comunitats autònomes**, en l'àmbit de les seves competències respectives, **poden establir mitjançant llei idèntica reserva per a altres activitats i serveis**. La reserva, doncs, **sempre és per llei**.
- L'**execució efectiva** d'aquestes activitats **en règim de monopoli** requereix, **a més de l'acord d'aprovació del Ple**, l'**aprovació per l'òrgan competent de la comunitat autònoma**.

> **Trampa clàssica.** L'**art. 181.2 ROAS** encara llista com a reservats el **gas i la calefacció**, els **escorxadors, mercats i llotges centrals** i els **serveis mortuoris**. Aquella llista **està desfasada**: el **RDL 7/1996** va liberalitzar els serveis funeraris i els escorxadors, mercats i llotges, i la **Llei 34/1998** del sector d'hidrocarburs va desreservar el gas. **Avui només en queden tres.** Si un test t'ofereix «serveis mortuoris» com a servei reservat, és fals.

8.4 Lliure concurrència o monopoli: el procediment

Art. 245 TRLMRLC: els serveis essencials reservats per llei als ens locals es poden prestar **en règim de lliure concurrència o en règim de monopoli**.

	Lliure concurrència	**Monopoli**
Aprovació	**Ple** (aprovació definitiva)	Ple **+ aprovació del Govern de la Generalitat**
Majoria al Ple	Majoria simple, tret que hi concorri un altre supòsit reforçat	**Majoria absoluta** del nombre legal de membres (**art. 47.2.k LBRL**, art. 183.2 ROAS)
Forma de gestió	Qualsevol de les establertes per la llei	Qualsevol de les establertes per la llei (art. 245.3 TRLMRLC)
Efecte expropiatori	Cap	**Declaració d'utilitat pública i necessitat d'ocupació** dels béns afectes al servei (art. 245.4 TRLMRLC)

Especialitats del procediment quan l'activitat econòmica té per objecte un servei essencial reservat (**art. 244 TRLMRLC**): s'aplica el procediment de l'art. 243.2 amb tres afegits:

- a) Han de formar part de la comissió d'estudi **representants dels usuaris**.
- b) S'ha de **determinar la forma de gestió** del servei, dins de les establertes per la llei.
- c) La memòria ha d'incloure un **projecte de tarifes** del servei.

Aprovació autonòmica (**art. 184 ROAS**): el Govern de la Generalitat resol en **3 mesos**; el **silenci és desestimatori**. L'aprovació comporta la **declaració d'utilitat pública i necessitat d'ocupació** dels béns afectes; si cal **expropiar empreses** que ja prestaven el servei, s'ha de notificar amb **6 mesos d'antelació com a mínim** (art. 185 ROAS).

Tornar enrere (**art. 187.2 ROAS**): abandonar el monopoli i tornar al règim de lliure concurrència només

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

necessita **acord del Ple per majoria simple**. Entrar-hi és molt més exigent que sortir-ne.

Terme jurídic: municipalització. És l'assumpció per l'ajuntament d'una activitat econòmica, típicament per prestar-la **en monopoli**. L'aprovació de les **formes de gestió dels serveis** i dels **expedients de municipalització** és competència del **Ple** (art. 22.2.f LBRL) i, si és en monopoli, per **majoria absoluta** (art. 47.2.k LBRL).

8.5 El límit absolut: el que no s'externalitza mai

Encara que un servei no estigui reservat, hi ha activitats que **no es poden posar en mans privades**: les que impliquen **exercici de potestats públiques** o **salvaguarda dels interessos generals**. L'**art. 249.6 TRLMRLC** ho prohibeix expressament (ni per gestió indirecta ni per societat mercantil de capital íntegrament públic), l'**art. 189.1 ROAS** les reserva a la **gestió directa** i l'**art. 284.1 LCSP** prohibeix concessionar els serveis que impliquin exercici d'autoritat.

Exemples: la **policia local**, la **instrucció d'expedients sancionadors**, la **fe pública** i l'**assessorament legal preceptiu**, el **control i la fiscalització interna** i la **comptabilitat, tresoreria i recaptació** -que són **funcions públiques necessàries** reservades a **funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional** (art. 92 bis LBRL)-. En canvi, la neteja viària o el manteniment de zones verdes es poden externalitzar sense problema.

Glossari

- **Ajuntament**: òrgan de govern i administració del municipi, format per l'alcalde i els regidors. No és sinònim de municipi: n'és l'element «organització».
- **Garantia institucional**: protecció constitucional que assegura l'existència del municipi i un contingut mínim reconeixible, sense fixar-ne una llista de competències.
- **Òrgan necessari (o bàsic)**: el que la llei imposa, existeixi o no al ROM. Alguns a tots els municipis; altres a partir d'un llindar o d'una circumstància.
- **Òrgan complementari**: el que el municipi pot crear per autoorganització, normalment pel ROM o per acord del Ple.
- **ROM (reglament orgànic municipal)**: norma d'autoorganització de la corporació; l'aprova el Ple per **majoria absoluta** del nombre legal de membres.
- **ROF**: Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, **RD 2568/1986**.
- **ROAS**: Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals de Catalunya, **Decret 179/1995**.
- **TRLMRLC**: Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, **Decret legislatiu 2/2003**.
- **LRSAL**: Llei 27/2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local; va reescriure els arts. 2, 7, 25, 26, 27 i 86 de la LBRL.
- **Nombre legal de membres**: els regidors que corresponen per llei segons l'art. 179 LOREG, hi hagi vacants o no. Diferent del «nombre de fet» i dels «presents».
- **Majoria simple**: més vots a favor que en contra entre els presents. **Majoria absoluta**: més de la meitat del **nombre legal** de membres.
- **Vot ponderat**: sistema pel qual el vot de cada portaveu val pel nombre de regidors que representa; s'aplica quan els òrgans es componen amb un membre per grup.
- **Dictamen preceptiu no vinculant**: informe que cal demanar obligatòriament però que no obliga a resoldre en aquell sentit (art. 126.1 ROF).
- **Grup municipal**: agrupació funcional dels regidors d'una mateixa llista per a l'actuació corporativa. No

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

és òrgan de l'ajuntament ni té personalitat jurídica.

- **Grup mixt**: grup on queden incorporats automàticament els regidors que no s'integren en cap grup (art. 50.5 TRLMRLC).
- **Regidor no adscrit**: el que abandona el grup de la candidatura per la qual va ser elegit; no pot integrar-se al grup mixt i els seus drets econòmics i polítics no poden superar els que tenia al grup de procedència.
- **Competència pròpia**: atribuïda **només per llei**; s'exerceix en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat.
- **Competència delegada**: la titularitat continua a l'administració delegant; s'exerceix sota la seva direcció i control, amb finançament i durada mínima de **5 anys**.
- **Competència distinta o impròpia**: ni pròpia ni delegada; exigeix **dos informes previs i vinculants** (art. 7.4 LBRL).
- **Serveis mínims**: prestacions obligatòries per trams de població (art. 26 LBRL i art. 67 TRLMRLC). Els veïns en poden **exigir** la prestació.
- **Dispensa**: autorització del Govern de la Generalitat per no prestar un servei mínim per impossibilitat, molt difícil compliment o innecessarietat.
- **Reserva de serveis**: declaració per llei que una activitat essencial correspon a les entitats locals (art. 86.2 LBRL). Reserva ? monopoli.
- **Monopoli / municipalització**: prestació d'una activitat reservada excloent-ne els particulars; exigeix Ple per majoria absoluta i aprovació del Govern de la Generalitat.
- **Funcions públiques necessàries**: secretaria, intervenció i tresoreria; reservades a funcionaris amb habilitació de caràcter nacional; no s'externalitzen mai.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Òrgans que existeixen a TOTS els ajuntaments**: **alcalde, tinents d'alcalde, Ple** i **Comissió Especial de Comptes** (arts. 20.1 i 116 LBRL; art. 48.1 TRLMRLC). La Comissió Especial de Comptes **sempre**, sense excepció de població.
2. **Junta de Govern Local**: obligatòria a **més de 5.000 habitants**; per sota, si ho preveu el ROM o ho acorda el Ple. A Catalunya, **sempre a les capitals de comarca** (art. 48.1.b TRLMRLC). Composició: alcalde **+ com a màxim un terç del nombre legal** de regidors, nomenats i separats **lliurement** per l'alcalde, donant-ne compte al Ple.
3. **Comissions d'estudi, informe o consulta**: obligatòries a **més de 5.000 habitants** i a les **capitals de comarca** (art. 60.1 TRLMRLC). Els seus **dictàmens són preceptius i NO vinculants** (art. 126.1 ROF). L'alcalde n'és el **president nat**, però pot delegar la presidència efectiva.
4. **Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions**: obligatòria als **municipis de gran població**; a la resta, si ho acorda el Ple per **majoria absoluta** o ho preveu el ROM.
5. **Tinents d'alcalde**: els nomena i separa **lliurement l'alcalde** d'entre els membres de la Junta de Govern Local i, si no n'hi ha, d'entre els regidors. Substitueixen l'alcalde **per l'ordre del nomenament** en cas de **vacant, absència o malaltia**. **No els elegeix el Ple.**
6. **Clàusula residual**: el que la llei atribueix al municipi i no assigna a cap òrgan concret **és de l'alcalde** (art. 21.1.s LBRL). L'alcalde **no pot delegar** convocar i presidir el Ple i la Junta, el **vot de qualitat**, la concertació d'operacions de crèdit, la direcció superior del personal, la separació del servei dels funcionaris ni l'acomiadament del personal laboral.
7. **Síndic municipal de greuges** (art. 59 TRLMRLC): elegit pel Ple per **tres cinquenes parts** en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

primera votació; en **segona**, n'hi ha prou amb la **majoria absoluta**. Mandat de **5 anys**. El nomena l'alcalde. Es crea per acord del Ple per majoria absoluta **a proposta d'un grup municipal**.

8. **Grups polítics**: es constitueixen per **escrit adreçat al president, signat per tots els integrants**, presentat a la **Secretaria General** dins dels **5 dies hàbils** següents a la constitució de la corporació; al mateix escrit s'hi designa el **portaveu** (arts. 24 i 25 ROF). **Ningú no pot pertànyer a més d'un grup** (art. 23 ROF). A Catalunya són **obligatoris a més de 20.000 habitants** (art. 50.1 TRLMRLC).

9. **Grup mixt vs. regidor no adscrit**: el **mixt** recull els que no s'integren en cap grup (art. 50.5 TRLMRLC); el **no adscrit** és qui **abandona** el grup de la seva candidatura i **no pot anar al mixt** (art. 50.6 TRLMRLC i art. 73.3 LBRL). **Excepció**: coalició electoral de la qual un partit decideix marxar. Els drets econòmics i polítics del no adscrit **no poden superar** els que tenia al grup de procedència.

10. **Dotació econòmica als grups** (art. 73.3 LBRL): l'assigna el **Ple**, amb un **component fix idèntic per a tots** i un **component variable** segons el nombre de membres. **Prohibit** destinar-la a remuneracions de personal al servei de la corporació i a l'adquisició d'**actius fixos patrimonials**.

11. **Competències (art. 7 LBRL)**: **pròpies** (només per llei, en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat), **delegades** (direcció i control de la delegant) i **distintes o impròpies** (art. 7.4).

12. **Competències impròpies (art. 7.4)**: **dos informes previs i VINCULANTS** - el de l'administració competent **per raó de la matèria** (inexistència de duplicitats) i el de l'administració amb la **tutela financera** (sostenibilitat financera).

13. **Delegació (art. 27 LBRL)**: durada **mínima de 5 anys**, **memòria econòmica**, **acceptació pel municipi** i **dotació pressupostària**; **sense finançament és NUL·LA**. Els actes dictats en competència delegada es recorren **davant l'administració delegant**.

14. **Serveis mínims**: trams **5.000 / 20.000 / 50.000** a l'**art. 26 LBRL**; **5.000 / 20.000 / 30.000 / 50.000** a l'**art. 67 TRLMRLC**. El **mercat** i el **control d'aliments i begudes** només són a la llista **catalana**. El **transport adaptat** és exigible també a **totes les capitals de comarca**.

15. **Dispensa de serveis mínims** (art. 68 TRLMRLC): la concedeix el **Govern de la Generalitat** en **3 mesos**, amb **silenci desestimatori**, amb informe del **consell comarcal** i de la **diputació**; supletòriament presta el servei la **comarca**. En els supòsits de l'art. 69 **ni cal expedient**, i allà el silenci és **positiu** als **3 mesos**.

16. **Pujada de tram** (art. 168.2 ROAS): els serveis nous s'implanten **l'anualitat següent** a la que se supera el límit segons la darrera rectificació del padró, amb **caràcter preferent** de la despesa.

17. **Reserva de serveis (art. 86.2 LBRL)**: **només tres** - **aigües** (abastament domiciliari i depuració), **residus** (recollida, tractament i aprofitament) i **transport públic de viatgers**. La reserva sempre és **per llei**.

18. **Monopoli**: acord del **Ple per majoria absoluta** (art. 47.2.k LBRL) **+ aprovació del Govern de la Generalitat**, que resol en **3 mesos** amb **silenci desestimatori** (art. 184 ROAS). Tornar a la lliure concurrència: **majoria simple** (art. 187.2 ROAS).

19. **Iniciativa pública econòmica (art. 86.1 LBRL)**: expedient de conveniència i oportunitat amb **anàlisi de mercat** (oferta, demanda, rendibilitat i efectes sobre la concurrència); l'aprova el **Ple** i ha de determinar la **forma de gestió**. A Catalunya, comissió d'estudi, memòria en **3 mesos** i informació pública de **30 dies** (art. 243.2 TRLMRLC).

20. **Article 28 LBRL**: derogat per la **LRSAL (2013)** i **dotat de contingut nou pel RD-llei 6/2023**: **gestió col·laborativa** per a municipis de **menys de 20.000 habitants**, amb decisió de la comunitat autònoma, conformitat prèvia del municipi i informe de les entitats locals afectades.

21. **Municipis de gran població** (art. 121 LBRL): més de **250.000** habitants; capitals de província de més de **175.000**; capitals de província, capitals autonòmiques o seus d'institucions autonòmiques; i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

municipis de més de **75.000** amb circumstàncies especials, si ho decideix l'assemblea legislativa. **6 mesos** per adaptar l'organització.

22. **Consell obert** (art. 29 LBRL): l'apartat **29.1 no fixa cap llindar de població**; la xifra de **menys de 100 residents** és de l'**art. 29.4**. Per constituir-s'hi ex novo: petició de la **majoria dels veïns**, **dos terços** dels membres de l'ajuntament i **aprovació de la comunitat autònoma**.

Resum exprés

L'**organització municipal** es regeix per l'**art. 20.1 LBRL** i l'**art. 48.1 TRLMRLC**. **Alcalde, tinents d'alcalde, Ple i Comissió Especial de Comptes existeixen a tots els ajuntaments.** La **Junta de Govern Local** i les **comissions d'estudi, informe o consulta** són obligatòries a partir de **més de 5.000 habitants** i, a Catalunya, **sempre a les capitals de comarca**. La **Comissió Especial de Suggeriments i Reclamacions** només és obligatòria als **municipis de gran població**.

Els **òrgans complementaris** els crea el municipi per **autoorganització**, pel **ROM** (que el Ple aprova per **majoria absoluta**): junta de portaveus, **síndic municipal de greuges** (**3/5** en primera votació, **majoria absoluta** en segona, mandat de **5 anys**), consell assessor urbanístic, junta local de seguretat, consells sectorials, òrgans territorials de gestió desconcentrada, regidors delegats. Ni la comunitat autònoma ni el municipi poden **suprimir** cap òrgan bàsic; només **afegir-ne**.

Els **grups polítics** es constitueixen per escrit signat per tots els seus membres, presentat a la Secretaria dins dels **5 dies hàbils** posteriors a la constitució de la corporació, designant-hi el **portaveu**; **ningú no pot ser de dos grups**. A Catalunya són **obligatoris a més de 20.000 habitants**. Qui no s'integra en cap grup va al **grup mixt**; qui **abandona** el grup de la seva candidatura queda com a **regidor no adscrit** i **no pot anar al mixt**, amb l'excepció del partit que abandona una **coalició electoral**. El **Ple** pot assignar-los una dotació amb component **fix** i **variable**, que **no** pot pagar personal ni actius fixos.

Les **competències** es determinen per un sistema de **remissió a la llei sectorial**: la Constitució no en dona llista, l'**art. 2 LBRL** obliga el legislador a assegurar el dret dels municipis a intervenir, l'**art. 25.2 LBRL** enumera **matèries** i l'art. 25.3 a 25.5 exigeix llei, **memòria econòmica** i absència de duplicitats. A Catalunya, l'**art. 84 EAC** blinda un **nucli de competències pròpies** i l'**art. 66 TRLMRLC** en dona una llista més àmplia amb clàusula general.

Hi ha tres tipus de competències: **pròpies** (només per llei, en autonomia i sota la pròpia responsabilitat), **delegades** (art. 27: **5 anys mínim**, acceptació del municipi, **dotació econòmica sota pena de nul·litat**, direcció i control de la delegant, recursos davant la delegant) i **distintes o impròpies** (art. 7.4: **dos informes previs i vinculants**, el de matèria sobre duplicitats i el de tutela financera sobre sostenibilitat).

Els **serveis mínims** creixen per trams: **art. 26 LBRL**, tots / **5.000** / **20.000** / **50.000**; **art. 67 TRLMRLC**, amb un tram propi de **30.000** (lectura pública descentralitzada), amb **mercat** i **control d'aliments i begudes** que la norma estatal ja no té, i amb **transport adaptat** exigible també a totes les **capitals de comarca**. Els veïns en poden **exigir la prestació** (art. 18.1.g LBRL). Si prestar-los és impossible, hi ha la **dispensa** del Govern de la Generalitat (**3 mesos**, **silenci desestimatori**), amb prestació supletòria per la **comarca**.

La **reserva de serveis** (**art. 86.2 LBRL**) afecta **només tres** activitats essencials: **aigües**, **residus** i **transport públic de viatgers**. Reserva **no és** monopoli: es poden prestar en **lliure concurrència** o en **monopoli**, i el monopoli exigeix **Ple per majoria absoluta** i **aprovació del Govern de la Generalitat** (3 mesos, silenci desestimatori). Sortir del monopoli només necessita **majoria simple**. I mai no s'externalitzen els serveis que impliquen **exercici de potestats públiques**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins òrgans municipals existeixen obligatòriament a TOTS els ajuntaments, sense cap llindar de població?</summary>L'alcalde o alcaldessa, els tinents d'alcalde, el Ple i la Comissió Especial de Comptes (arts. 20.1.a i 20.1.e i art. 116 LBRL; art. 48.1 TRLMRLC). Compte: l'art. 119 ROF encara qualifica la Comissió Especial de Comptes d'òrgan complementari, però la LBRL, posterior i de rang legal, la fa necessària a tots els municipis.</details>

<details><summary>2. En quins municipis és obligatòria la Junta de Govern Local i quina n'és la composició màxima?</summary>Als de més de 5.000 habitants i, als de menys, quan ho disposi el reglament orgànic o ho acordi el Ple (art. 20.1.b LBRL). A Catalunya, a més, sempre a les capitals de comarca, amb independència de la població (art. 48.1.b TRLMRLC). La formen l'alcalde i un nombre de regidors no superior al terç del nombre legal, nomenats i separats lliurement per l'alcalde, que n'ha de donar compte al Ple. Amb 21 regidors, el màxim és 7; amb 25, 8.</details>

<details><summary>3. Quina diferència hi ha entre un òrgan necessari i un de complementari? Posa dos exemples de cadascun i digues on és el matís.</summary>Els necessaris els imposa la llei i el municipi no els pot suprimir (alcalde, Ple, tinents d'alcalde, Comissió Especial de Comptes i, per damunt de 5.000 habitants o a les capitals de comarca, Junta de Govern Local i comissions informatives). Els complementaris els crea el municipi per autoorganització, normalment pel ROM (junta de portaveus, síndic municipal de greuges, consells sectorials, consell assessor urbanístic, junta local de seguretat). El matís és que un mateix òrgan pot ser necessari en un municipi i complementari en un altre: tot depèn de la població i, a Catalunya, de si és capital de comarca.</details>

<details><summary>4. Quin valor tenen els dictàmens de les comissions informatives i què passa si un assumpte va al Ple sense dictamen?</summary>Són preceptius però no vinculants (art. 126.1 ROF). En supòsits d'urgència el Ple o la Junta de Govern poden adoptar acords sense dictamen previ, però se n'ha de donar compte a la comissió en la primera sessió que celebri i, a proposta de qualsevol membre, l'assumpte s'ha d'incloure a l'ordre del dia del Ple següent perquè aquest deliberi sobre la urgència acordada.</details>

<details><summary>5. Com i quan es constitueixen els grups polítics municipals, i qui n'ha de donar compte al Ple?</summary>Mitjançant escrit adreçat al president i subscrit per tots els integrants, presentat a la Secretaria General dins dels cinc dies hàbils següents a la constitució de la corporació, amb designació del portaveu i, si es vol, de suplents (art. 24 ROF). El president dona compte al Ple de la constitució dels grups, dels seus integrants i dels portaveus en la primera sessió que se celebri un cop transcorregut aquell termini (art. 25 ROF). A Catalunya, la constitució de grups és obligatòria als municipis de més de 20.000 habitants (art. 50.1 TRLMRLC).</details>

<details><summary>6. Un regidor deixa el seu grup a mig mandat. Pot passar al grup mixt? Quins drets conserva?</summary>No. Qui abandona el grup format per la candidatura amb què es va presentar queda com a regidor no adscrit i no es pot integrar al grup mixt (art. 50.6 TRLMRLC i art. 73.3 LBRL). Conserva els deures i drets individuals, inclosos els materials i econòmics, i participa en l'activitat municipal de manera anàloga a la resta de regidors, però els seus drets econòmics i polítics no poden ser superiors als que li haurien correspost si hagués continuat al grup de procedència, i s'exerceixen com determini el ROM. L'excepció és la coalició electoral de la qual un dels partits que la integren decideix marxar.</details>

<details><summary>7. Explica el sistema de determinació de les competències municipals.</summary>La Constitució no llista competències municipals: garanteix l'autonomia local com a garantia institucional (arts.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

137 i 140 CE). El sistema és de remissió a la llei sectorial. L'art. 2 LBRL obliga la legislació estatal i autonòmica de cada sector a assegurar als municipis el dret a intervenir en els assumptes que afectin els seus interessos, atenent la capacitat de gestió i els principis de descentralització, proximitat, eficàcia i eficiència. L'art. 25.2 LBRL enumera matèries en què el municipi exercirà competències pròpies «en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes», i els apartats 3 a 5 exigeixen que la competència concreta es determini per llei, amb memòria econòmica i sense atribució simultània a una altra administració. A Catalunya, l'art. 84 EAC garanteix un nucli de competències pròpies i l'art. 66 TRLMRLC hi afegeix una clàusula general i una llista pròpia més àmplia.</details>

<details><summary>8. Què cal per exercir una competència que no és ni pròpia ni delegada?</summary>Que no es posi en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal i que no hi hagi execució simultània del mateix servei amb una altra administració. I, formalment, dos informes previs i vinculants (art. 7.4 LBRL): un de l'administració competent per raó de la matèria assenyalant la inexistència de duplicitats, i un altre de l'administració amb la tutela financera sobre la sostenibilitat financera de la nova competència. A Catalunya la tutela financera la té la Generalitat.</details>

<details><summary>9. Quins requisits ha de complir una delegació de competències de la Generalitat a un municipi?</summary>Ha de millorar l'eficiència, eliminar duplicitats i ser acord amb l'estabilitat pressupostària; ha de determinar abast, contingut, condicions, durada -no inferior a cinc anys-, control d'eficiència i mitjans assignats; ha d'anar amb memòria econòmica; requereix l'acceptació del municipi (que acorda el Ple per majoria absoluta) i, en tot cas, dotació pressupostària adequada i suficient: sense finançament, la delegació és nul·la (arts. 27.5 i 27.6 LBRL). L'administració delegant pot dictar instruccions tècniques, demanar informació, enviar comissionats, revocar la delegació o executar-la per substitució, i els actes del municipi es recorren davant els seus òrgans.</details>

<details><summary>10. Quins serveis mínims exigeix la llei catalana i no la LBRL?</summary>El control d'aliments i begudes i la conservació de les vies públiques al tram de tots els municipis; el mercat al tram de més de 5.000 habitants; un tram propi de més de 30.000 habitants amb el servei de lectura pública de manera descentralitzada d'acord amb el mapa de lectura pública; i, al tram de més de 50.000, el servei de transport adaptat per a persones amb mobilitat reduïda, que a més han de prestar totes les capitals de comarca (art. 67 TRLMRLC).</details>

<details><summary>11. Com es tramita la dispensa de prestar un servei mínim a Catalunya i quin efecte té el silenci?</summary>Es demana al Govern de la Generalitat quan l'establiment o la prestació resulti impossible o de molt difícil compliment, o per innecessarietat (i llavors cal adjuntar el resultat d'una informació pública prèvia). Calen informes del consell comarcal i de la diputació provincial i els informes tècnics i economicofinancers necessaris. La resolució ha de dir quina administració assumeix el servei i quines aportacions fa el municipi: tot el cost si la dispensa és per causes tècniques i part si és per raons econòmiques. El Govern resol en tres mesos des de la tramesa de l'expedient i el silenci és desestimatori (art. 68 TRLMRLC). Supletòriament presta el servei la comarca.</details>

<details><summary>12. Quines activitats reserva la llei a les entitats locals i què cal per prestar-les en monopoli?</summary>Només tres (art. 86.2 LBRL): abastament domiciliari i depuració d'aigües; recollida, tractament i aprofitament de residus; i transport públic de viatgers. L'Estat i les comunitats autònomes poden establir per llei idèntica reserva per a altres activitats. Per al monopoli cal l'expedient de l'art. 243.2 TRLMRLC amb les particularitats de l'art. 244 (representants dels usuaris a la comissió d'estudi, determinació de la forma de gestió i projecte de tarifes a la memòria), acord del Ple per majoria absoluta del nombre legal de membres (art. 47.2.k LBRL) i aprovació del Govern de la Generalitat, que resol en tres

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mesos amb silenci desestimatori (art. 184 ROAS). Tornar a la lliure concurrència només requereix acord del Ple per majoria simple.</details>

<details><summary>13. Reserva i monopoli són el mateix?</summary>No. La reserva és la declaració per llei que una activitat essencial correspon a les entitats locals. El monopoli és la decisió de prestar-la excloent-ne els particulars. Un servei reservat es pot prestar perfectament en règim de lliure concurrència: l'art. 245.1 TRLMRLC ho diu expressament. La reserva habilita el monopoli, però no l'imposa.</details>

<details><summary>14. Què va passar amb l'article 28 de la LBRL?</summary>Regulava les activitats complementàries dels municipis i la Llei 27/2013 (LRSAL) el va derogar. El Reial decret llei 6/2023 el va dotar de contingut nou: ara preveu sistemes de gestió col·laborativa en municipis determinats de menys de 20.000 habitants per garantir recursos suficients i la prestació de qualitat i financerament sostenible dels serveis mínims obligatoris, amb decisió de la comunitat autònoma, conformitat prèvia del municipi afectat i informe de les entitats locals afectades. A Catalunya, l'art. 71 TRLMRLC continua regulant les activitats complementàries.</details>

<details><summary>15. Qui aprova la forma de gestió d'un servei públic municipal i amb quina majoria?</summary>El Ple (art. 22.2.f LBRL), i és una atribució indelegable. Per regla general n'hi ha prou amb majoria simple, però cal majoria absoluta del nombre legal de membres per a la municipalització o provincialització d'activitats en règim de monopoli i l'aprovació de la forma concreta de gestió corresponent (art. 47.2.k LBRL), i també per a la concessió de béns o serveis per més de cinc anys quan la quantia excedeixi el 20% dels recursos ordinaris del pressupost (art. 47.2.j).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6

TEMA

Tema 6. L'Administració institucional. Els organismes públics. Els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials. Les societats mercantils.

Introducció: l'ajuntament no és una sola cosa, i has de saber davant de qui estàs

Quan et diguin «passa aquest expedient al patronat» o «això ho paga l'empresa municipal, no l'Ajuntament», estaràs davant del tema que estudiem aquí. Els ajuntaments -i l'Estat, i la Generalitat- no ho fan tot des de dins. Per gestionar una escola bressol, una piscina, l'aigua o la promoció econòmica sovint creen **ens amb personalitat jurídica pròpia**: un organisme autònom, una entitat pública empresarial, una societat mercantil de capital municipal. Aquest conjunt d'ens és l'**Administració institucional**, també anomenada **sector públic institucional** o **sector públic instrumental**.

Per a tu no és teoria. D'aquest tema en depenen coses molt concretes del teu dia a dia: **quin registre entra l'escrit**, **qui signa la resolució**, **quin recurs toca i davant de qui**, **quin pressupost paga la factura**, **quina normativa de contractació s'aplica** i **si el personal és funcionari o laboral**. Si una veïna presenta una reclamació contra la piscina municipal, la resposta canvia segons si la piscina la gestiona directament l'Ajuntament, un organisme autònom o una societat mercantil de capital íntegrament públic.

I és un tema molt agraït d'estudiar perquè és **classificatori**: quatre o cinc figures, cadascuna amb la seva forma de creació, el seu règim jurídic, el seu personal i el seu control. Qui té el quadre al cap, l'aprova. Qui el barreja, hi deixa punts. Anem-hi a poc a poc.

Avís de partida. Conviuen tres capes de normativa i cal saber-les separar: la **bàsica estatal** (**Llei 40/2015, LRJSP**, i **Llei 7/1985, LBRL**), la **catalana** (**Decret legislatiu 2/2003, TRLMRLC**; **Decret 179/1995, ROAS**; **Llei 26/2010**; per a la Generalitat, la **Llei 13/1989** i la **Llei 4/1985 de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana**) i la **transversal** (**Llei 9/2017, LCSP**; **RDL 2/2004, TRLRHL**; **Llei 19/2014, de transparència**; **RDL 5/2015, TREBEP**).

1. L'Administració institucional: què és i per què existeix

1.1 De l'Administració territorial a l'Administració instrumental

L'Administració «de tota la vida» és la **territorial**: l'Estat, la Generalitat, la província, el municipi. Un ajuntament és **una sola persona jurídica**: l'alcaldia, les regidories, els departaments i els serveis són **òrgans** seus, sense personalitat pròpia. Quan un tècnic de l'àrea de cultura signa, qui signa jurídicament és l'Ajuntament.

L'Administració **institucional** és una altra cosa: són **persones jurídiques noves**, creades per l'Administració territorial, amb el seu NIF, el seu patrimoni, la seva tresoreria i la seva capacitat de contractar i de ser demandades. No són «departaments»: són **subjectes de dret diferents**, encara que depenguin de qui els ha creat.

Per què es fa? Per tres raons que et poden preguntar com a «fonament de la figura»:

1. **Especialització**: un ens dedicat només a una cosa la fa millor que una àrea que ho fa tot.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. **Agilitat de gestió**: pressupost propi, òrgans propis, i en algunes figures, règim de dret privat (contractació més flexible, personal laboral).
3. **Transparència del cost**: veure què costa realment un servei quan té comptabilitat separada.

I el contrapès, que també cau: **no es pot crear un ens perquè sí**. Tota creació exigeix justificar que la fórmula triada és la **més eficient**, que **no duplica** cap altre ens existent i que és **sostenible financerament**.

1.2 Descentralització funcional ? desconcentració

Aquesta parella és una pregunta clàssica i es resol amb una frase:

	Desconcentració	**Descentralització funcional**
Què es mou	Competències **dins de la mateixa persona jurídica**, d'un òrgan superior a un d'inferior	Competències o activitats **cap a una persona jurídica nova**
Neix un subjecte nou?	**No**	**Sí** (organisme autònom, EPE, societat...)
Exemple local	L'organització especial desconcentrada de l'**art. 253 TRLMRLC**: consell d'administració, gerència i secció pressupostària pròpia, però **sense personalitat jurídica**	Un organisme autònom local de l'**art. 85 bis LBRL**

> **Truc per recordar-ho. Des**concentració = **des**del centre cap avall, però **dins de casa**. **Descentralització funcional** = surt de casa i es fa una casa nova amb el seu NIF.

1.3 Sector públic, administracions públiques i sector públic institucional

L'**art. 2 LRJSP** dibuixa tres cercles i s'han de saber en aquest ordre:

- **Sector públic** (el cercle gran): l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, les entitats de l'**Administració local** i el **sector públic institucional**.
- **Sector públic institucional**: els **organismes públics i entitats de dret públic** vinculats o dependents, les **entitats de dret privat** vinculades o dependents (societats, fundacions) i les **universitats públiques**.
- **Administracions públiques** (el cercle petit): Estat, comunitats autònomes, entitats locals **i** els organismes públics i entitats de dret públic dependents. Les **entitats de dret privat** del sector públic **no** hi entren, encara que gestionin diners públics.

> **Compte amb el parany.** Una societat mercantil municipal **és sector públic**, però **no és una «Administració pública»** en sentit estricte. Té conseqüències reals: no dicta actes administratius (llevat que una llei li atribueixi potestats), el seu personal no és funcionari, i qui la demanda va a la jurisdicció civil o social, no a la contenciosa administrativa.

1.4 Els principis que valen per a tots (art. 81 LRJSP)

Sigui quina sigui la seva forma, tots els ens del sector públic institucional estan sotmesos a:

- **Legalitat**, **eficiència**, **estabilitat pressupostària**, **sostenibilitat financera** i **transparència** en la gestió.
- En **matèria de personal, inclòs el laboral**, a les limitacions de la normativa pressupostària i de les lleis anuals de pressupostos (taxa de reposició, massa salarial, límits retributius).
- A un sistema de **supervisió contínua** que ha de comprovar que **subsisteixen els motius** que en van justificar la creació i que l'ens és sostenible, amb propostes expresses de **manteniment, transformació o**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

extinció.

I un apartat que és or per a una plaça local: l'**art. 81.3 LRJSP** diu que els organismes i entitats **vinculats o dependents de l'Administració autonòmica i local** es regeixen per les **disposicions bàsiques** d'aquesta llei que els siguin aplicables -en particular pels **capítols I i VI** del títol II (sector públic institucional i **consorcis**) i pels **articles 129 i 134** (adscripció i protectorat de les **fundacions**)- **i per la normativa pròpia de l'Administració a la qual s'adscriguin**.

Regla d'or per a l'examen. Els capítols de la LRJSP sobre organismes autònoms **estatals**, entitats públiques empresarials **estatals** i societats mercantils **estatals no són bàsics**: no s'apliquen directament a l'ajuntament. Als ens locals se'ls aplica la **LBRL (arts. 85, 85 bis i 85 ter)** i la normativa catalana. Ara bé, la LRJSP s'hi fa servir com a **referent i com a supletòria**, perquè el 85 bis LBRL remet a una llei estatal que ja no existeix (t'ho explico al punt 3.2).

1.5 L'Inventari: on consten tots aquests ens (arts. 82 i 83 LRJSP)

L'**Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local** és un **registre públic administratiu** que garanteix la informació pública i l'ordenació de **totes** les entitats del sector públic institucional, sigui quina sigui la seva naturalesa jurídica.

Els terminis, que són molt preguntables:

- El titular del **màxim òrgan de direcció** de l'ens notifica -**a través de la intervenció** de l'Administració corresponent- els actes de **creació, transformació, fusió o extinció**, en el termini de **30 dies hàbils** des que es produeix l'acte inscriptible (o des de l'entrada en vigor de la norma de creació).
- La inscripció es practica dins dels **15 dies hàbils** següents a la recepció de la sol·licitud.
- Sense el **certificat d'inscripció** a l'Inventari, l'Administració tributària **no assigna el NIF definitiu** ni la lletra identificativa que correspon a l'ens.

Cau sovint. «Un ajuntament crea una societat municipal i vol el NIF definitiu abans d'inscriure-la a l'Inventari.» No pot: primer inscripció, després NIF definitiu.

1.6 Adscripció, control d'eficàcia i supervisió contínua (art. 85 LRJSP)

Tot ens instrumental **s'adscriu** a algú: a l'Estat, a un departament ministerial o, a l'ajuntament, a una **regidoria, àrea o òrgan equivalent** (art. 85 bis.1.a LBRL). Aquesta adscripció no li treu l'autonomia de gestió, però li posa un tutor.

En l'esquema estatal, que serveix de model:

- Cada entitat compta, **des de la seva creació**, amb un **pla d'actuació** amb les línies estratègiques, que **es revisa cada tres anys** i es completa amb **plans anuals**.
- El **control d'eficàcia** el fa el **departament d'adscripció**: avalua el compliment d'objectius i l'ús adequat dels recursos.
- La **supervisió contínua** la fa el **Ministeri d'Hisenda a través de la Intervenció General**, des de la creació fins a l'extinció, i verifica com a mínim tres coses: que **subsisteixen les circumstàncies** que van justificar la creació, la **sostenibilitat financera** i si concorre la **causa de dissolució** per incompliment de fins.
- El resultat es plasma en un **informe contradictori** que pot acabar amb recomanacions de millora o amb una **proposta de transformació o supressió**.

A l'àmbit local, l'equivalent el trobes a l'**art. 85 bis.1.i LBRL**: organismes autònoms i entitats públiques

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

empresarials locals estan sotmesos a **control d'eficàcia** per la regidoria o àrea a la qual s'adscriuen; i a les lletres **f), g) i h)**, a controls específics de despeses de personal, a la tramesa **anual** de l'inventari de béns i drets, i a **autorització prèvia** de l'àrea per celebrar contractes per damunt de les quanties que aquesta fixi.

1.7 Mitjà propi personificat (art. 86 LRJSP i art. 32 LCSP)

Un ens instrumental pot ser declarat **mitjà propi personificat** del seu ajuntament. Vol dir que l'Ajuntament li pot fer **encàrrecs sense licitar**, perquè jurídicament no es considera que contracti amb un tercer sinó amb una prolongació de si mateix.

Requisits (**art. 32 LCSP**): que l'ens tingui **mitjans suficients i idonis**; que el poder adjudicador hi exerceixi un **control anàleg** al que exerceix sobre els seus propis serveis; que **més del 80 %** de l'activitat de l'ens siguin encàrrecs seus; i, si l'ens té personificació **privada** (una societat), que el **capital sigui íntegrament públic**. A més, l'**art. 86.2 LRJSP** exigeix acreditar que és **una opció més eficient que la contractació pública** o que és necessari per **seguretat pública o urgència**, i obliga que a la **denominació** hi consti la indicació **«Mitjà Propi»** o l'abreviatura **«M.P.»**.

> **Compte amb el parany.** L'encàrrec a mitjà propi **no és un contracte**: es retribueix mitjançant **tarifes** aprovades per l'entitat pública, i no s'hi apliquen els procediments d'adjudicació. Però el mitjà propi, quan al seu torn contracta amb tercers, **sí que ha d'aplicar la LCSP**.

1.8 Transformacions (art. 87 LRJSP)

Una figura es pot convertir en una altra: un organisme autònom en entitat pública empresarial, una entitat pública empresarial en societat mercantil, etc. La transformació **conserva la personalitat jurídica** i es fa per **cessió i integració global, en unitat d'acte, de tot l'actiu i el passiu**, amb **successió universal** de drets i obligacions. No altera les condicions financeres de les obligacions ni és causa de resolució de contractes.

I un límit de personal que cau molt: l'adaptació de personal derivada d'una transformació **no atribueix mai la condició de funcionari** al personal laboral, i no en pot derivar cap **increment de la massa salarial**.

2. Els organismes públics

2.1 Definició i activitats pròpies (art. 88 LRJSP)

Els **organismes públics** són entitats dependents o vinculades a l'Administració, creades per dur a terme:

- **activitats administratives** de **foment**, de **prestació** o de **gestió de serveis públics**;
- **producció de béns d'interès públic** susceptibles de contraprestació;
- **activitats de contingut econòmic reservades** a les administracions públiques;
- i la **supervisió o regulació** de sectors econòmics,

sempre que les seves característiques justifiquin organitzar-los en règim de **descentralització funcional o d'independència**.

2.2 Personalitat i potestats (art. 89 LRJSP)

Tenen **personalitat jurídica pública diferenciada**, **patrimoni i tresoreria propis** i **autonomia de gestió**. Dins de la seva esfera de competència, els corresponen **les potestats administratives necessàries** per complir els seus fins **en els termes que prevegin els estatuts**, amb una excepció que has de tenir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

gravada: **excepte la potestat expropiatòria**.

I una conseqüència pràctica per a la teva feina: els **actes i resolucions** dictats per un organisme públic **en exercici de potestats administratives** són **actes administratius** i, per tant, **admeten els recursos administratius de la Llei 39/2015**. Els **estatuts** han de dir **quins actes exhaureixen la via administrativa** (art. 93.1.b LRJSP i art. 85 bis.2.a LBRL). Si no l'exhaureixen, el recurs que toca és el d'**alçada** davant l'òrgan que els estatuts determinin de l'Administració matriu.

2.3 Estructura (art. 90 LRJSP)

Els organismes públics s'estructuren en els **òrgans de govern i executius** que determinin els seus estatuts. Els màxims òrgans de govern són el **president** i el **consell rector**, encara que els estatuts poden preveure'n d'altres. La direcció ha d'establir un **model de control** orientat a donar seguretat raonable en el compliment dels objectius.

2.4 Creació: sempre per llei (arts. 91 i 92 LRJSP)

La creació dels organismes públics es fa per llei. La llei de creació ha d'establir:

- el **tipus** d'organisme públic que crea, amb els seus **fins generals** i el **departament** de dependència o vinculació;
- si escau, els **recursos econòmics** i les peculiaritats de règim de **personal, contractació, patrimonial i fiscal** que exigeixin rang de llei.

L'avantprojecte ha d'anar acompanyat de **proposta d'estatuts**, **pla inicial d'actuació** i **informe preceptiu favorable** del ministeri competent en matèria d'hisenda.

El **pla inicial d'actuació** (art. 92) ha de contenir com a mínim: les **raons** que justifiquen crear-lo perquè cap ens existent no pot assumir aquestes funcions i la constatació que **no hi ha duplicitat**; la **forma jurídica** proposada amb l'anàlisi que demostri que és **la més eficient** enfront de les alternatives descartades; la **fonamentació de l'estructura** i la previsió de recursos humans; l'**avantprojecte de pressupost** del primer exercici amb estudi economicofinancer de suficiència i sostenibilitat; i els **objectius amb indicadors** i programació plurianual.

Dos detalls molt preguntables:

- El **pla anual** d'actuació s'ha d'aprovar **en l'últim trimestre de l'any natural** pel departament d'adscripció. Si no s'aprova a temps per causa imputable a l'organisme, **es paralitzen les transferències** pressupostàries al seu favor.
- El pla d'actuació i els anuals **es publiquen al web** de l'organisme.

2.5 Els estatuts (art. 93 LRJSP)

Han de regular com a mínim: **funcions i competències**, amb indicació de les **potestats administratives**; **estructura organitzativa**, amb composició, funcions i rang de cada òrgan, i **quins actes exhaureixen la via administrativa**; el **patrimoni** assignat i els **recursos econòmics**; el **règim de recursos humans, patrimoni, pressupost i contractació**; i la **facultat de participar en societats mercantils** quan sigui imprescindible.

Els estatuts s'aproven per **reial decret** (a l'Estat) i **han d'estar aprovats i publicats abans de l'entrada en funcionament efectiu** de l'organisme. A l'ajuntament, aquesta regla es tradueix així: els estatuts els aprova el **Ple** i **s'han de publicar abans que l'ens comenci a funcionar** (art. 85 bis.1.a i 85 bis.3 LBRL).

2.6 Fusió, serveis comuns, dissolució i liquidació (arts. 94 a 97 LRJSP)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Fusió** (art. 94): només entre organismes públics **de la mateixa naturalesa jurídica**, per extinció i integració en un de nou o per absorció. Es fa per **norma reglamentària**, encara que suposi modificar la llei de creació, i s'hi ha d'adjuntar un **pla de redimensionament** que acrediti l'**estalvi**, amb **informe preceptiu de la Intervenció General**. Si es crea un fons de liquidació, la liquidació s'ha de fer en els **dos anys** següents.
- **Gestió compartida de serveis comuns** (art. 95): la norma de creació ha d'incloure compartir serveis comuns, llevat que es justifiqui el contrari en termes d'eficiència. Es consideren serveis comuns, com a mínim: **gestió d'immobles, sistemes d'informació i comunicació, assistència jurídica, comptabilitat i gestió financera, publicacions i contractació pública**.
- **Dissolució** (art. 96): causes taxades -transcurs del **temps** previst; **assumpció** de tots els fins pels serveis de l'Administració; **compliment total** dels fins; **incompliment dels fins** o que la seva subsistència no sigui el mitjà més idoni, posat de manifest pel control d'eficàcia o la supervisió contínua; qualsevol altra causa **estatutària**; o **acord** del govern corresponent. El màxim òrgan de direcció ho ha de comunicar en **2 mesos**; si no ho fa, l'organisme queda **automàticament dissolt**. Rebuda la comunicació, l'acord de dissolució s'ha d'adoptar i publicar en **2 mesos**; si no, dissolució automàtica igualment.
- **Liquidació i extinció** (art. 97): cessió i integració global, **en unitat d'acte**, de tot l'actiu i el passiu en l'Administració matriu, que **succeeix universalment** en drets i obligacions i queda **subrogada automàticament** davant els creditors. Formalitzada la liquidació, l'extinció és **automàtica**.

2.7 El mapa complet: la classificació de l'art. 84 LRJSP

Aquest article et dona el quadre que després es replica, amb noms una mica diferents, a la Generalitat i als ajuntaments. El **sector públic institucional estatal** està integrat per:

Categoria	Subtipus	Indicació obligatòria al nom
a) Organismes públics	**1r Organismes autònoms**	«organisme autònom» / **O.A.**
	2n Entitats públiques empresarials	«entitat pública empresarial» / **E.P.E.**
	3r Agències estatals	«Agència Estatal»
b) Autoritats administratives independents	-	«autoritat administrativa independent» / **A.A.I.**
c) Societats mercantils estatals	-	«societat mercantil estatal» / **S.M.E.**
d) Consorcis	-	«consorci» / **C**
e) Fundacions del sector públic	-	«fundació del sector públic» / **F.S.P.**
f) Fons sense personalitat jurídica	-	«fons mancat de personalitat jurídica» / **F.C.P.J.**
g) Universitats públiques no transferides	-	-

I una regla de tancament molt preguntable (**art. 84.2**): l'Administració **no pot crear ni controlar cap altre tipus d'entitat diferent de les enumerades**. És a dir, **la llista és tancada**: no es poden inventar figures noves.

Actualització que molts manuals no porten. Les **agències estatals** havien desaparegut amb la LRJSP del 2015 i **van tornar** el 2021: la **Llei 11/2020** (de pressupostos generals de l'Estat per al 2021) va reintroduir-les com a **art. 84.1.a).3r** i va afegir la **secció 4a del capítol III, articles 108 bis a 108 sexies**. Si un manual et diu que «les agències estatals estan en extinció», va endarrerit.

3. Els organismes autònoms

3.1 L'organisme autònom estatal, com a model (arts. 98 a 102 LRJSP)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Definició (art. 98). Són **entitats de dret públic**, amb **personalitat jurídica pròpia**, **tresoreria i patrimoni propis** i **autonomia en la gestió**, que desenvolupen **activitats pròpies de l'Administració pública** -de foment, prestacionals, de gestió de serveis públics o de producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació- **en qualitat d'organitzacions instrumentals** diferenciades i dependents d'aquesta. A l'Administració matriu li correspon la **direcció estratègica**, l'**avaluació de resultats** i el **control d'eficàcia**.

Sigui quin sigui el nom comercial de l'ens, si té naturalesa d'organisme autònom, a la denominació hi ha de figurar **«organisme autònom»** o l'abreviatura **«O.A.»**.

Règim jurídic (art. 99): dret administratiu de dalt a baix. Es regeixen per la LRJSP, la seva llei de creació, els seus estatuts, la **Llei 39/2015** de procediment administratiu comú, la legislació de **contractes del sector públic**, la de **patrimoni de les administracions públiques** i la resta de normes de dret administratiu. **En defecte de norma administrativa, s'aplica el dret comú.**

Personal i contractació (art. 100). El personal és **funcionari o laboral**, i es regeix pel **TREBEP** i la resta de normativa de funció pública i per la normativa laboral. El **màxim òrgan de direcció** de l'organisme és l'**òrgan de contractació**.

Patrimoni i recursos (art. 101). Tenen **patrimoni propi**, distint del de l'Administració, i a més gestionen els béns del patrimoni de l'Administració que **se'ls adscriuen**. Els seus recursos poden venir de: els **béns i valors** del seu patrimoni; els **productes i rendes** d'aquest patrimoni; les **consignacions** pressupostàries assignades; les **transferències** corrents o de capital d'administracions o entitats públiques; les **donacions, llegats, patrocinis** i altres aportacions privades; i qualsevol altre recurs autoritzat.

> **Compte amb el parany.** Distingeix **patrimoni propi** (béns dels quals l'organisme és titular) de **béns adscrits** (segueixen sent de l'Administració matriu, però l'organisme els gestiona i els administra per complir els seus fins). Si es dissol l'organisme, els béns adscrits tornen; els propis passen per successió universal.

Règim pressupostari i de control (art. 102). El de la legislació pressupostària pública: pressupost limitatiu integrat en el pressupost general, comptabilitat pública i **control de la intervenció**.

3.2 L'organisme autònom **local**: el que et cau de debò (art. 85 bis LBRL)

Aquí hi ha la carn per a una plaça d'ajuntament. L'**art. 85.2.A) LBRL** enumera les **quatre formes de gestió directa** dels serveis públics locals:

	Forma de gestió directa	Personalitat jurídica pròpia	Naturalesa
a)	Per la **pròpia entitat local**	No	-
b)	**Organisme autònom local**	Sí	Pública
c)	**Entitat pública empresarial local**	Sí	Pública
d)	**Societat mercantil local** de capital **de titularitat pública**	Sí	Privada

I l'**art. 85 bis.1 LBRL** diu com es regeixen les lletres b) i c): «per allò que disposen els **articles 45 a 52 i 53 a 60 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat (LOFAGE)**, en allò que els sigui aplicable», amb un llistat d'especialitats locals.

> **El detall que separa un bon opositor d'un de mediocre.** La **Llei 6/1997 (LOFAGE) està derogada** per la disposició derogatòria de la **Llei 40/2015**, amb efectes des del **2 d'octubre de 2016**. Però el legislador **no va retocar l'art. 85 bis LBRL**, que hi continua remetent. La lectura correcta avui és que la remissió s'entén feta als preceptes equivalents de la **LRJSP**: **arts. 98 a 102** per als organismes autònoms i **arts. 103 a 108** per a les entitats públiques empresarials. Si a l'examen et pregunten «a què remet l'art. 85 bis LBRL?», la resposta literal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

és **LOFAGE arts. 45-52 i 53-60**; la resposta completa afegeix que està derogada i que s'entén feta a la LRJSP.

Les especialitats locals de l'art. 85 bis.1, que són les que et poden preguntar literalment:

- **a) Creació, modificació, refosa i supressió: correspon al PLE**, que també n'aprova els **estatuts**. Han de quedar **adscrits a una regidoria, àrea o òrgan equivalent**; les entitats públiques empresarials també poden estar adscrites a un **organisme autònom local**. Excepcionalment, hi pot haver entitats públiques empresarials els estatuts de les quals els assignin la funció de **dirigir o coordinar** altres ens.
- **b) El titular del màxim òrgan de direcció** ha de ser **funcionari de carrera o laboral de les administracions públiques**, o bé un **professional del sector privat**; en tots dos casos **titulats superiors**, i en el segon cas amb **més de cinc anys d'exercici professional**. Als municipis de gran població (títol X LBRL), té la consideració d'**òrgan directiu**.
- **c)** Als **organismes autònoms locals** hi ha d'haver un **consell rector**, amb la composició que fixin els estatuts.
- **d)** A les **entitats públiques empresarials locals** hi ha d'haver un **consell d'administració**. I atenció: el **secretari del consell d'administració ha de ser un funcionari públic al qual s'exigeixi titulació superior per a l'ingrés**, i exerceix les funcions de **fe pública i assessorament legal** dels òrgans unipersonals i col·legiats de l'entitat.
- **e)** Les **condicions retributives** del personal directiu i de la resta s'han d'ajustar a les normes que aprovi el **Ple o la Junta de Govern**, segons correspongui.
- **f), g), h), i)** Controls específics de despeses de personal; tramesa **anual** de l'**inventari de béns i drets** a l'àrea d'adscripció; **autorització** de l'àrea per a contractes que superin les quanties fixades; i **control d'eficàcia** per l'àrea d'adscripció.
- **j)** Qualsevol referència a òrgans estatals s'entén feta als **òrgans competents de l'entitat local**. I quan no hi hagi **Junta de Govern**, les referències a aquesta s'entenen fetes al **Ple**.

El contingut dels estatuts (art. 85 bis.2 LBRL): màxims òrgans de direcció i forma de designació, **amb indicació dels actes i resolucions que exhaureixen la via administrativa**; funcions i competències, amb les **potestats administratives generals**; en les entitats públiques empresarials, **quins òrgans exerceixen les potestats administratives**; patrimoni assignat i recursos econòmics; règim de recursos humans, patrimoni i contractació; i règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, d'intervenció i de control financer i d'eficàcia, **conforme a la legislació d'hisendes locals**. I l'**apartat 3**: els estatuts s'han d'**aprovar i publicar abans** de l'entrada en funcionament efectiu de l'ens.

La versió catalana. El **TRLMRLC** recull les mateixes formes de gestió directa a l'**art. 249**, que repeteix el mandat de gestionar **«de la forma més sostenible i eficient»**, i regula l'**organisme autònom local** a l'**art. 254**. A més, el dret català afegeix una figura pròpia que **no té personalitat jurídica**: la **gestió directa per organització especial desconcentrada** (**art. 253 TRLMRLC** i **art. 188.2.b ROAS**), amb consell d'administració, gerència i **secció pressupostària pròpia**. La gestió per la mateixa entitat local sense òrgan diferenciat és l'**art. 252 TRLMRLC** i l'**art. 190 ROAS**.

Cau molt: la jerarquia de la LRSAL. Des de la **Llei 27/2013** (LRSAL), l'**art. 85.2 LBRL** només permet fer servir les lletres **c) entitat pública empresarial local** i **d) societat mercantil local** si s'acredita, mitjançant **memòria justificativa**, que són **més sostenibles i eficients** que les lletres a) i b), amb criteris de **rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió**. A més, a l'expedient hi ha de constar la **memòria justificativa de l'assessorament rebut**, que s'eleva al **Ple** per aprovar-la i que inclou els **informes sobre el cost del servei** i el suport tècnic rebut, tot això **publicitat**; i cal **informe de l'interventor local** que valori la **sostenibilitat financera**. El **TRLMRLC ho recull a l'art. 249.4**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Regla d'or. Dins la gestió directa hi ha **ordre de preferència**: primer l'ajuntament o l'organisme autònom; l'empresa pública, **només si es demostra per escrit** que és millor.

3.3 Els organismes autònoms a la Generalitat

A l'Administració de la Generalitat, la figura equivalent és l'**organisme autònom**, previst a la **Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya**. Es creen per **llei del Parlament**, es regeixen **íntegrament pel dret administratiu**, tenen **pressupost propi integrat** en el de la Generalitat, i estan sotmesos al control de la **Intervenció General** i de la **Sindicatura de Comptes**. Tradicionalment s'hi distingeixen els **organismes autònoms administratius** i els **de caràcter comercial, industrial o financer**.

Exemples habituals d'organismes autònoms administratius de la Generalitat: el **Servei Català de Trànsit** o el **Servei Públic d'Ocupació de Catalunya**.

Compte amb el parany. El **nom no determina la naturalesa jurídica**. Hi ha «instituts», «agències», «serveis» i «consorcis» de tota mena. L'única manera de saber què és un ens és **llegir la seva norma de creació i els seus estatuts**. Aquest avís val per a l'examen i per a la feina.

4. Les entitats públiques empresarials

4.1 L'entitat pública empresarial estatal (arts. 103 a 108 LRJSP)

Definició (art. 103). Són **entitats de dret públic**, amb **personalitat jurídica pròpia**, **patrimoni propi** i **autonomia en la gestió**, que **es financen amb ingressos de mercat** -excepte les que tinguin la condició de **mitjà propi personificat**- i que, **juntament amb l'exercici de potestats administratives**, desenvolupen **activitats prestacionals, de gestió de serveis o de producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació**.

Depenen de l'Administració matriu **o d'un organisme autònom** vinculat o dependent d'aquesta, a qui correspon la direcció estratègica, l'avaluació de resultats i el control d'eficàcia. A la denominació hi ha de figurar **«entitat pública empresarial»** o **«E.P.E.»**.

Règim jurídic (art. 104): la frase clau del tema. Les entitats públiques empresarials **es regeixen pel DRET PRIVAT, EXCEPTE**:

1. en la **formació de la voluntat dels seus òrgans**,
2. en l'**exercici de les potestats administratives** que tinguin atribuïdes,
3. i en els aspectes **específicament regulats** per a elles a la LRJSP, la seva llei de creació, els seus estatuts, la Llei 39/2015, la legislació de contractes i la de patrimoni.

Exercici de potestats (art. 105). Les potestats administratives **només** les poden exercir **els òrgans als quals els estatuts els assignin expressament aquesta facultat**. I els seus òrgans **no són assimilables en rang administratiu** als de l'Administració matriu, llevat de les excepcions que fixin els estatuts.

Personal (art. 106). Es regeix pel **dret laboral**, amb dues precisions: el **personal directiu** es nomena atenent l'**experiència** en llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada, i la **resta de personal** se selecciona per **convocatòria pública** basada en els principis d'**igualtat, mèrit i capacitat**. Els funcionaris que hi presten serveis continuen regits per la normativa de funció pública. La **contractació** segueix la legislació de contractes del sector públic.

Finançament (art. 107). Es financen amb els **ingressos derivats de les seves operacions** com a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contraprestació de les activitats comercials, i amb els béns i rendes del seu patrimoni. **Excepcionalment**, i només si ho preveu la llei de creació, poden rebre **consignacions pressupostàries**, **transferències** o **donacions**. La regla general (art. 107.3) és que **es financen majoritàriament amb ingressos de mercat**, cosa que en termes de comptabilitat nacional vol dir tenir la consideració de **productor de mercat** segons el Sistema Europeu de Comptes.

4.2 L'entitat pública empresarial **local**

Val tot el que hem dit a l'apartat 3.2: **la crea, modifica, refon i suprimeix el Ple**, que n'aprova els **estatuts**; s'adscriu a una **regidoria, àrea o òrgan equivalent**, o **a un organisme autònom local**; el **màxim òrgan de direcció** ha de complir els requisits de titulació i experiència; hi ha d'haver **consell d'administració**; i el seu **secretari ha de ser funcionari públic amb titulació superior d'ingrés**, amb funcions de **fe pública i assessorament legal**.

I sobretot: només s'hi pot recórrer **amb la memòria justificativa de l'art. 85.2 LBRL** que acrediti que és **més sostenible i eficient** que la gestió per la pròpia entitat o per organisme autònom, amb **informe de l'interventor** i **aprovació del Ple**.

4.3 A Catalunya: les entitats de dret públic sotmeses a l'ordenament jurídic privat

A l'Administració de la Generalitat, la figura anàloga a l'entitat pública empresarial es coneix com a **entitat de dret públic que sotmet la seva activitat al dret privat**, prevista a la **Llei 13/1989** i, quant al seu règim econòmic i de gestió, a la **Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana**. Trets:

- Es crea **per llei del Parlament** i té **personalitat jurídica pròpia**.
- La seva activitat es regeix pel **dret privat**, **excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans** i en l'**exercici de les potestats administratives** que tingui atribuïdes.
- El **personal** pot ser **laboral**, amb més flexibilitat, sense perjudici del personal funcionari adscrit.
- Manté el **control pressupostari**, el de la **Intervenció General** i el de la **Sindicatura de Comptes**.

Un exemple habitual d'aquesta categoria és **Ports de la Generalitat**, que combina gestió econòmica flexible amb funcions administratives pròpies sobre el domini públic.

4.4 El quadre comparatiu que has de saber de memòria

	Organisme autònom	**Entitat pública empresarial**	**Societat mercantil pública**
Naturalesa	Entitat de **dret públic**	Entitat de **dret públic**	Persona jurídica **privada**
Personalitat pròpia	Sí	Sí	Sí
Règim jurídic	**Dret administratiu**	**Dret privat**, excepte formació de la voluntat dels òrgans i potestats administratives	**Dret privat íntegrament**, excepte pressupostari, comptable, control financer i d'eficàcia i contractació
Potestats administratives	Sí (menys l'expropiatòria)	Sí, però només pels òrgans que ho diguin els estatuts	**No**, llevat que una llei les hi atribueixi excepcionalment
Personal	**Funcionari o laboral**	**Laboral** (amb funcionaris adscrits)	**Laboral**
Òrgan col·legiat propi (àmbit local)	**Consell rector**	**Consell d'administració** (amb **secretari funcionari** titulat superior)	**Junta general** i **consell d'administració**
Finançament	Pressupostari + patrimoni	**Majoritàriament ingressos de mercat**	Ingressos propis + aportacions del soci públic
Creació (Estat/Generalitat)	Per **llei**	Per **llei**	Per **acord del Govern**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Creació (ens local)** | **Ple** + estatuts | **Ple** + estatuts + **memòria art. 85.2 LBRL** | **Ple** + estatuts + **memòria art. 85.2 LBRL** |
| **Jurisdicció ordinària** | **Contenciosa administrativa** | Contenciosa quan exerceix potestats; **civil o social** en la resta | **Civil o social** |

Truc per recordar-ho. Associa cada figura al seu **personal** i tindràs mitja pregunta resolta: **organisme autònom -> pot tenir funcionaris; entitat pública empresarial -> laboral amb excepcions; societat mercantil -> sempre laboral**.

4.5 Les agències estatals (arts. 108 bis a 108 sexies LRJSP)

Recuperades per la **Llei 11/2020**, són **entitats de dret públic**, amb **personalitat jurídica pública**, **patrimoni propi** i **autonomia de gestió**, **facultades per exercir potestats administratives**, creades **pel Govern** per complir els programes de les polítiques públiques estatals. La seva marca és la **gestió per objectius**: actuen d'acord amb un **pla d'acció anual** i sota un **contracte plurianual de gestió** que fixa objectius, resultats, plans, indicadors, previsions màximes de plantilla i recursos. El **consell rector** aprova la proposta de contracte inicial en el termini de **tres mesos** des de la seva constitució, i dins del consell rector es constitueix una **comissió de control**. A la denominació hi ha de figurar **«Agència Estatal»**.

Compte. Les agències estatals **només existeixen a l'àmbit estatal**. Que un ens local o de la Generalitat es digui «agència» **no el converteix** en aquesta figura.

5. Les societats mercantils

5.1 La societat mercantil estatal, com a model (arts. 111 a 117 LRJSP)

Definició (art. 111). És societat mercantil estatal aquella sobre la qual **s'exerceix control estatal**, bé perquè la **participació directa** en el capital social de l'Administració o de les entitats del sector públic institucional **sigui superior al 50 %** -sumant les participacions de totes les entitats públiques que hi participin-, bé perquè es doni el supòsit de control previst a la legislació del mercat de valors. A la denominació hi ha de figurar **«societat mercantil estatal»** o **«S.M.E.»**.

Principis rectors (art. 112). Els titulars del capital han de perseguir **eficiència, transparència i bon govern**, promovent **bones pràctiques i codis de conducta**.

Règim jurídic (art. 113): la frase que has de saber literalment. Es regeixen per la LRJSP, per la legislació de patrimoni i **per l'ordenament jurídic privat**, **excepte** en les matèries en què els sigui aplicable la normativa **pressupostària, comptable, de personal, de control economicofinancer i de contractació**. I el límit gran: **«en cap cas podran disposar de facultats que impliquin l'exercici d'autoritat pública»**, sense perjudici que **excepcionalment una llei** els pugui atribuir l'exercici de potestats administratives.

Creació i extinció (art. 114). La creació -o l'adquisició sobrevinguda d'aquesta condició- s'autoritza per **acord del Consell de Ministres**, acompanyat de **proposta d'estatuts** i d'un **pla d'actuació** que ha de contenir: les **raons** que justifiquen la creació perquè cap entitat existent no pot assumir aquestes funcions i la **inexistència de duplicitats** (amb l'anàlisi d'entitats que facin activitats anàlogues **sobre el mateix territori i població**); l'**anàlisi** que justifiqui que la forma societària és **més eficient** que crear un organisme públic; i els **objectius anuals amb indicadors**. Cal **informe preceptiu favorable** d'Hisenda o de la Intervenció General.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Responsabilitat dels consellers (art. 115). La responsabilitat que correspongui a l'empleat públic **com a membre del consell d'administració** l'assumeix **directament l'Administració que el va designar**; aquesta li pot exigir d'ofici la responsabilitat si hi ha hagut **dol o culpa o negligència greus**.

Tutela (art. 116). El Govern pot atribuir la **tutela funcional** a un departament relacionat amb l'objecte social; en absència d'atribució expressa, correspon a Hisenda. El departament de tutela exerceix el **control d'eficàcia** i marca les línies estratègiques. **En casos excepcionals justificats** pot donar **instruccions** perquè la societat faci determinades activitats d'interès públic; els administradors que les executin queden **exonerats de la responsabilitat** societària si se'n deriven conseqüències lesives, però **no poden començar a complir la instrucció** sense l'autorització corresponent si implica variar els pressupostos d'explotació i capital.

Pressupost, comptabilitat, control i personal (art. 117). Elaboren anualment un **pressupost d'explotació i capital** i un **pla d'actuació**, que s'integren amb el pressupost general. Formulen i reten comptes segons el **Codi de comerç i el Pla general de comptabilitat**. Sens perjudici del **Tribunal de Comptes**, la gestió economicofinancera està sotmesa al control de la **Intervenció General**. I el **personal, inclòs el directiu, es regeix pel dret laboral**, amb les normes pressupostàries que hi siguin aplicables.

5.2 La societat mercantil **local** (art. 85 ter LBRL)

Aquest article és curt i cau sencer:

1. Les societats mercantils locals **es regeixen íntegrament, sigui quina sigui la seva forma jurídica, per l'ordenament jurídic privat**, **excepte** en les matèries en què els sigui aplicable la normativa **pressupostària, comptable, de control financer, de control d'eficàcia i de contractació**.
2. La societat ha d'adoptar **una de les formes previstes al text refós de la Llei de societats de capital (RDL 1/2010)** -a la pràctica, **societat anònima** o **societat de responsabilitat limitada**- i a l'**escriptura de constitució** hi ha de constar el **capital que aporten** les administracions públiques o les entitats del sector públic titulars.
3. Els **estatuts** determinen la forma de designació i el funcionament de la **junta general** i del **consell d'administració**, i els màxims òrgans de direcció.

Com es tradueix això a un ajuntament:

- La **junta general** de la societat de capital íntegrament municipal l'assumeix el **Ple** de la corporació, que actua com a soci únic (**arts. 255 i 257 TRLMRLC**).
- El **personal no adquireix mai la condició de funcionari** pel fet de treballar-hi: és personal **laboral**, seleccionat amb publicitat i amb respecte als principis d'igualtat, mèrit i capacitat, però **fora** de la plantilla de funcionaris.
- Els seus actes **no són actes administratius** i **no exhaureixen la via administrativa**: si el veí vol reclamar, la via ordinària és la **civil** (o la **social**, si és una qüestió laboral). Excepció: allò que faci en exercici de **potestats administratives** atribuïdes per llei, o la responsabilitat patrimonial derivada d'un **servei públic** de titularitat municipal, que continua sent qüestió de la titularitat pública del servei.
- Els seus **estats de previsió de despeses i ingressos** s'integren en el **pressupost general** de l'entitat local (**art. 164 TRLRHL**), juntament amb el pressupost de la pròpia entitat i els dels seus **organismes autònoms**.

> **Cau sovint.** Fixa't en la diferència de la lletra d) de l'art. 85.2 LBRL: parla de societat mercantil local **«el capital social de la qual sigui de titularitat pública»**. La **societat d'economia mixta** (capital públic i privat) **no és gestió directa**: és **gestió indirecta**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.3 Societat de capital íntegrament públic i societat d'economia mixta

	Societat de capital íntegrament públic	**Societat d'economia mixta**
Capital	**100 % públic**	**Públic i privat**
Naturalesa de la gestió	**Directa** (art. 85.2.A.d LBRL)	**Indirecta**
Pot ser mitjà propi?	**Sí**, si compleix control anàleg i el **80 %** d'activitat (art. 32 LCSP)	**No**
Norma singular	Arts. 85 ter LBRL, 255 i 257 TRLMRLC	**DA 22a LCSP**
Regla d'or	No pot exercir potestats públiques	La concessió se li pot adjudicar **directament** si el **soci privat s'ha triat mitjançant licitació** i no es canvien l'objecte ni les condicions

5.4 Els límits: què no pot fer mai una societat pública

Tres portes tancades que cauen molt:

1. **Exercici d'autoritat pública.** L'**art. 113 LRJSP** ho prohibeix expressament per a les societats mercantils. A l'àmbit local, l'**art. 249.6 TRLMRLC** afegeix que els serveis que impliquen **exercici de potestats públiques o salvaguarda dels interessos generals no** es poden prestar per gestió indirecta **ni per societat mercantil de capital íntegrament públic**; l'**art. 189.1 ROAS** els reserva a la gestió directa i l'**art. 284.1 LCSP** prohibeix concessionar els que impliquin exercici d'autoritat. Traduït: la instrucció d'expedients sancionadors, la policia local o la fe pública administrativa, **mai** a una empresa municipal; la neteja viària o el manteniment d'equipaments, **sí**.
2. **Funcions reservades a funcionaris.** L'últim paràgraf de l'**art. 85.2 LBRL** obliga a tenir en compte l'**art. 9 del TREBEP**: les funcions que impliquen **participació directa o indirecta en l'exercici de potestats públiques o en la salvaguarda dels interessos generals** corresponen **en exclusiva a funcionaris públics**.
3. **Crear ens quan l'ajuntament no està sanejat.** La **disposició addicional 9a LBRL** (redimensionament del sector públic local, LRSAL) prohibeix a les entitats locals i als seus organismes autònoms **adquirir, constituir o participar en la constitució, directament o indirectament, de nous organismes, entitats, societats, consorcis, fundacions i altres ens mentre estigui vigent el seu pla economicofinancer o el seu pla d'ajust**. En aquest mateix període tampoc no poden fer **aportacions patrimonials ni subscriure ampliacions de capital** d'entitats públiques empresarials o societats mercantils locals amb necessitats de finançament, llevat que l'exercici anterior hagin complert els objectius d'**estabilitat pressupostària i deute públic** i el **període mitjà de pagament a proveïdors** no superi en més de **trenta dies** el màxim de la normativa de morositat. I els ens instrumentals **no poden crear ni adquirir altres ens** (prohibició d'ens de segon nivell).

> **Un altre número que cau: la DA 12a LBRL.** Correspon al **Ple** classificar en **tres grups** les entitats del sector públic local (per volum de negoci, nombre de treballadors, necessitat de finançament públic, volum d'inversió i sector). Aquesta classificació determina el **nombre màxim de membres del consell d'administració o òrgan superior de govern**: **15** al grup 1, **12** al grup 2 i **9** al grup 3. A més, aquestes entitats han de **difondre al seu web** la composició dels òrgans d'administració i les dades i experiència professional dels seus membres, i recollir les **retribucions** a la **memòria anual d'activitats**.

6. Les altres peces del sector públic institucional

L'enunciat del tema se centra en organismes públics, organismes autònoms, entitats públiques empresarials i societats mercantils, però el quadre no queda complet sense aquestes quatre figures. A

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'examen apareixen com a distractors, així que has de saber-les distingir.

6.1 Les autoritats administratives independents (arts. 109 i 110 LRJSP)

Són **entitats de dret públic** vinculades a l'Administració General de l'Estat, amb **personalitat jurídica pròpia**, que tenen atribuïdes funcions de **regulació o supervisió de caràcter extern** sobre sectors econòmics o activitats determinades, perquè el seu exercici requereix **independència funcional o una especial autonomia**, cosa que **s'ha de determinar en una norma amb rang de llei**. Actuen **amb independència de qualsevol interès empresarial o comercial**. Es regeixen per la seva llei de creació, els seus estatuts i la legislació sectorial, i **supletòriament** per la LRJSP, en particular pel que s'hi disposa per als **organismes autònoms**. Al nom hi ha de constar **«autoritat administrativa independent»** o **«A.A.I.»**.

> **Compte. Només existeixen a l'àmbit estatal.** Un ajuntament **no pot crear** una autoritat administrativa independent.

6.2 Els consorcis (arts. 118 a 127 LRJSP)

Aquest capítol **sí que és bàsic** i s'aplica als consorcis locals (art. 81.3 LRJSP), amb la normativa de la LBRL i de la LRSAL amb caràcter **supletori** (art. 119.3).

- **Definició (art. 118)**: entitats de **dret públic** amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, creades per **diverses administracions públiques o entitats del sector públic institucional entre si, o amb participació d'entitats privades**, per desenvolupar **activitats d'interès comú** dins l'àmbit de les seves competències. Poden fer activitats de **foment, prestacionals o de gestió comuna de serveis públics**, i serveixen també per a la **cooperació transfronterera**. Al nom hi ha de constar **«consorci»** o **«C»**.
- **Adscripció (art. 120)**: els estatuts diuen a quina Administració s'adscriu el consorci, aplicant **per ordre de prioritat** vuit criteris: majoria de **vots** als òrgans de govern; facultat de nomenar o destituir la majoria dels membres dels **òrgans executius**; ídem del **personal directiu**; **major control** per normativa especial; facultat de nomenar o destituir la majoria dels membres de l'**òrgan de govern**; **finançar-ne més del 50 %** (o en major mesura); **major percentatge** en el fons patrimonial; i, finalment, **major nombre d'habitants o extensió territorial**. Si hi participen entitats privades, el consorci **no pot tenir ànim de lucre**. Qualsevol canvi d'adscripció obliga a **modificar els estatuts en un termini no superior a sis mesos**.
- **Personal (art. 121)**: pot ser **funcionari o laboral** i **ha de procedir de les administracions participants**; el seu règim jurídic és el de l'**Administració d'adscripció** i les seves **retribucions no poden superar** les de llocs equivalents en aquella. Només **excepcionalment**, i amb autorització, el consorci pot contractar personal propi.
- **Dret de separació (art. 125)**: els membres se'n poden separar **en qualsevol moment** si el consorci **no té termini de durada**; si en té, només si un membre ha **incomplert** obligacions estatutàries (típicament, les aportacions al fons patrimonial). També es pot separar el **municipi que deixi de prestar** un servei que el consorci li prestava.
- **Dissolució (art. 127)**: produeix la **liquidació i extinció**; el màxim òrgan de govern nomena **liquidador** (un òrgan o entitat de l'Administració d'adscripció) i es calcula la **quota de liquidació** de cada membre. També es pot acordar la **cessió global d'actius i passius** a una altra entitat del sector públic, que extingeix el consorci **sense liquidació**.

6.3 Les fundacions del sector públic (arts. 128 a 136 LRJSP)

Són fundacions del sector públic les que reuneixen **algun** d'aquests requisits: **aportació majoritària**,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

directa o indirecta, d'una Administració o del seu sector públic institucional; **més del 50 %** del patrimoni integrat per béns o drets aportats o cedits amb caràcter permanent pel sector públic; o la **majoria de drets de vot al patronat** en mans de representants públics.

Trets clau:

- Fan activitats **sense ànim de lucre** per a fins d'**interès general**, i **només** dins l'àmbit competencial de les entitats fundadores.
- **No poden exercir potestats públiques.** Aquesta prohibició és absoluta i cau molt.
- Al nom hi ha de constar **«fundació del sector públic»** o **«F.S.P.»**.
- Es regeixen per la LRJSP, la **Llei 50/2002 de fundacions**, la **legislació autonòmica** de fundacions -a Catalunya, el **llibre tercer del Codi civil de Catalunya**- i per l'**ordenament jurídic privat**, excepte en matèria pressupostària, comptable, de control economicofinancer i de contractació pública. El seu òrgan de govern és el **patronat**.
- L'**adscripció** (art. 129, **bàsic també per a l'àmbit local**) segueix criteris ordenats per prioritat: majoria de **patrons**; facultat de nomenar la majoria dels **òrgans executius**; ídem del **personal directiu**; ídem del **patronat**; **finançar-ne més del 50 %**; **major percentatge** al fons patrimonial. El canvi d'adscripció obliga a modificar els estatuts en **tres mesos**. I la fundació queda subjecta al **règim pressupostari, economicofinancer i de control de l'Administració d'adscripció**.
- El **protectorat** (art. 134, també bàsic per a l'àmbit local) l'exerceix l'òrgan de l'Administració d'adscripció que en tingui la competència.

6.4 Els fons mancats de personalitat jurídica (arts. 137 a 139 LRJSP)

Es creen **per llei**, la norma de creació n'ha de determinar expressament l'**adscripció**, i **s'extingeixen per norma de rang reglamentari**. Al nom hi ha de figurar **«fons mancat de personalitat jurídica»** o **«F.C.P.J.»**. És la figura menys preguntada, però recorda el detall paradoxal: **es creen per llei i s'extingeixen per reglament**.

7. El sector públic institucional a la finestreta: què canvia en la teva feina

Aquest és l'apartat que et farà entendre per què el tema val la pena.

Registre i notificacions. Un organisme autònom local és una Administració pública: té el seu **registre electrònic** i les seves notificacions administratives. Una societat mercantil municipal **no**: el que hi entra no és una instància administrativa sinó una comunicació entre particulars, tret que actuï com a mitjà propi en un procediment de l'Ajuntament. En cas de dubte, **el registre general de l'Ajuntament sempre val**: el ciutadà no ha de patir per l'organigrama intern.

Recursos. Contra un acte d'un organisme autònom local dictat en exercici de potestats administratives, mira **els estatuts**: hi ha de constar **quins actes exhaureixen la via administrativa**. Si no l'exhaureixen, toca **recurs d'alçada** davant l'òrgan de l'entitat local que assenyalin els estatuts; després, contenciosa administrativa. Contra una actuació d'una societat mercantil municipal, en canvi, la via ordinària és la **civil o la social**.

Contractació. Tots aquests ens són **sector públic** a efectes de la **LCSP**: com a mínim els vinculen els **principis de publicitat, concurrència, transparència i no-discriminació**. Els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials són **Administració pública o poder adjudicador** i apliquen la llei amb intensitat plena o gairebé; les societats mercantils de capital públic són **poders adjudicadors que no tenen la condició d'Administració pública**, amb un règim més lleuger però no lliure.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Pressupost i comptabilitat. L'**art. 164 TRLRHL** és el que has de citar: el **pressupost general** de l'entitat local integra el **pressupost de la pròpia entitat**, els **pressupostos dels organismes autònoms dependents** i els **estats de previsió de despeses i ingressos de les societats mercantils** el capital social de les quals pertanyi íntegrament a l'entitat local. Els aprova el **Ple** en un sol acte.

Control. Triple xarxa: **control intern** de la Intervenció de l'Ajuntament (funció interventora i control financer, incloent-hi el **control financer permanent** i l'**auditoria pública** dels ens amb comptabilitat privada); **control extern** de la **Sindicatura de Comptes de Catalunya** i del **Tribunal de Comptes**; i **control d'eficàcia** de l'àrea d'adscripció. **Que un ens es regeixi pel dret privat no l'allibera de cap d'aquests controls.**

Personal. Al Decret **214/1990, del Reglament del personal al servei dels ens locals de Catalunya**, i al **TREBEP**, hi trobaràs les regles de selecció i de règim jurídic. Recorda els dos límits: **funcions d'autoritat, només funcionaris** (art. 9 TREBEP), i **treballar en una empresa municipal no dona mai la condició de funcionari**.

Transparència. La **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, s'aplica a **tot el sector públic** català -organismes autònoms, entitats públiques empresarials, societats amb participació majoritària, consorcis i fundacions públiques-, amb independència del seu règim jurídic. Publicitat activa, dret d'accés, registre de grups d'interès i obligacions de bon govern: tot això també va per a l'empresa municipal.

Habilitats nacionals. No perdis de vista dues peces: la **fe pública i l'assessorament legal** del **secretari** i el **control intern** de l'**interventor** de l'Ajuntament. A les entitats públiques empresarials locals, el **secretari del consell d'administració** ha de ser **funcionari públic amb titulació superior d'ingrés** precisament per garantir aquestes funcions.

Glossari

- **Administració institucional / sector públic institucional / sector públic instrumental**: conjunt d'ens amb personalitat jurídica pròpia creats per una Administració territorial per gestionar activitats o serveis concrets.
- **Administració territorial**: l'Estat, les comunitats autònomes, la província i el municipi; personalitat jurídica única.
- **Descentralització funcional**: transferir activitats a una **persona jurídica nova**.
- **Desconcentració**: repartir competències **dins de la mateixa persona jurídica**, d'un òrgan superior a un d'inferior.
- **Organisme públic**: entitat de dret públic amb personalitat, patrimoni i tresoreria propis i autonomia de gestió, creada per llei; inclou organismes autònoms, entitats públiques empresarials i agències estatals.
- **Organisme autònom**: organisme públic que es regeix **pel dret administratiu** i fa activitats pròpies de l'Administració.
- **Entitat pública empresarial**: organisme públic que es regeix **pel dret privat**, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans i en l'exercici de potestats administratives; es finança amb ingressos de mercat.
- **Agència estatal**: organisme públic estatal de gestió per objectius, amb **contracte plurianual de gestió**; només a l'àmbit estatal.
- **Autoritat administrativa independent**: entitat de dret públic estatal amb funcions de **regulació o supervisió externa** sobre un sector econòmic, amb independència funcional fixada per llei.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Societat mercantil pública**: societat de capital, amb participació pública superior al 50 % (a l'àmbit local, de titularitat pública per ser gestió directa), regida pel dret privat.
- **Societat d'economia mixta**: societat de capital públic i privat; és **gestió indirecta**.
- **Consorci**: entitat de dret públic **plurisubjectiva**, creada per diverses administracions -o amb entitats privades- per a activitats d'interès comú.
- **Fundació del sector públic**: entitat **sense ànim de lucre** amb patrimoni afectat a fins d'interès general, governada pel **patronat**; **no pot exercir potestats públiques**.
- **Fons mancat de personalitat jurídica**: massa patrimonial afectada a un fi, sense personalitat; **es crea per llei i s'extingeix per reglament**.
- **Adscripció**: vinculació d'un ens instrumental a una Administració, departament, regidoria o àrea, que n'exerceix la tutela i el control d'eficàcia.
- **Béns adscrits**: béns que continuen sent de l'Administració matriu però que l'ens instrumental gestiona per als seus fins.
- **Control d'eficàcia**: avaluació del compliment d'objectius i de l'ús dels recursos, feta per l'òrgan d'adscripció.
- **Supervisió contínua**: vigilància permanent, des de la creació fins a l'extinció, que comprova que subsisteixen els motius de la creació i la sostenibilitat financera.
- **Mitjà propi personificat**: ens sobre el qual el poder adjudicador exerceix control anàleg i que fa més del 80 % de la seva activitat per a ell; rep **encàrrecs** sense licitació, retribuïts per **tarifes**.
- **Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local**: registre públic administratiu on s'inscriuen tots els ens instrumentals.
- **Poder adjudicador**: qualificació que obliga una entitat, encara que sigui privada, a aplicar normes o principis de contractació pública.
- **Pla d'actuació**: document amb les línies estratègiques i els objectius d'un ens instrumental; es revisa cada tres anys i es completa amb plans anuals.
- **Successió universal**: assumpció en bloc de tot l'actiu i el passiu i de tots els drets i obligacions d'un ens que s'extingeix o es transforma.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Composició del sector públic institucional estatal (art. 84 LRJSP)**: organismes públics (**organismes autònoms**, **entitats públiques empresarials** i **agències estatals**), autoritats administratives independents, societats mercantils estatals, consorcis, fundacions del sector públic, fons sense personalitat i universitats públiques no transferides. **La llista és tancada** (art. 84.2).
2. **Els organismes públics es creen per LLEI** (art. 91 LRJSP), amb **proposta d'estatuts**, **pla inicial d'actuació** i **informe preceptiu favorable** d'Hisenda. Les **societats mercantils estatals**, per **acord del Consell de Ministres** (art. 114).
3. **Potestats**: els organismes públics tenen totes les potestats necessàries **excepte l'expropiatòria** (art. 89.2). Les societats mercantils **no poden exercir autoritat pública** (art. 113). Les fundacions del sector públic **tampoc** (art. 128.2).
4. **Les dues frases clau**: l'**entitat pública empresarial** (art. 104 LRJSP) es regeix pel **dret privat**, excepte en la **formació de la voluntat dels seus òrgans**, en l'**exercici de potestats administratives** i en els aspectes específicament regulats; la **societat mercantil local** (art. 85 ter.1 LBRL) es regeix **íntegrament pel dret privat**, excepte en matèria **pressupostària, comptable, de control financer, de control d'eficàcia i de contractació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5. **Quatre formes de gestió directa (art. 85.2.A LBRL)**: pròpia entitat, **organisme autònom local**, **entitat pública empresarial local** i **societat mercantil local de capital de titularitat pública**. A Catalunya, a més, l'**organització especial desconcentrada** (art. 253 TRLMRLC), que **no té personalitat jurídica**.

6. **Lletres c) i d), només amb memòria** (art. 85.2 LBRL i 249.4 TRLMRLC): memòria justificativa que acrediti que són **més sostenibles i eficients**, **informe de l'interventor** sobre sostenibilitat financera i **aprovació del Ple**.

7. **A l'ens local, ho crea tot el PLE** (art. 85 bis.1.a LBRL), que també aprova els **estatuts**, que s'han de **publicar abans** de l'entrada en funcionament.

8. **Persones i òrgans a l'àmbit local** (art. 85 bis LBRL): el **màxim òrgan de direcció** ha de ser funcionari de carrera o laboral d'una Administració, o professional del sector privat, **tots dos titulats superiors** i el privat amb **més de 5 anys** d'exercici professional; hi ha d'haver **consell rector** a l'organisme autònom local i **consell d'administració** a l'entitat pública empresarial local, amb **secretari funcionari amb titulació superior** que exerceix la **fe pública i l'assessorament legal**.

9. **Art. 85 bis LBRL remet als arts. 45-52 i 53-60 de la Llei 6/1997 (LOFAGE)**, que està **derogada** per la Llei 40/2015 amb efectes del **2 d'octubre de 2016**: la remissió s'entén feta a la LRJSP (**arts. 98-102** i **103-108**).

10. **Terminis LRJSP**: **Inventari** (art. 83) - notificació en **30 dies hàbils**, inscripció en **15 dies hàbils**, i sense certificat d'inscripció **no hi ha NIF definitiu**; **dissolució** d'organismes públics (art. 96) - **2 mesos** per comunicar la causa i **2 mesos** per adoptar i publicar l'acord, amb **dissolució automàtica** si es passen.

11. **Les dues disposicions addicionals de la LRSAL**: **DA 9a LBRL** - mentre estigui vigent el **pla economicofinancer o el pla d'ajust**, l'entitat local **no pot crear ni participar en nous ens**, ni fer aportacions patrimonials o ampliacions de capital a ens amb necessitats de finançament, tret que hagi complert estabilitat i deute i el **període mitjà de pagament** no superi en més de **30 dies** el màxim legal; **DA 12a LBRL** - el **Ple** classifica els ens del sector públic local en **3 grups** i el consell d'administració té un màxim de **15 / 12 / 9** membres.

12. **Mitjà propi (art. 32 LCSP i 86 LRJSP)**: **control anàleg**, **més del 80 %** d'activitat per al poder adjudicador i **capital íntegrament públic** si té personificació privada; al nom hi ha de constar **«M.P.»**; l'encàrrec **no és un contracte** i es paga per **tarifes**.

13. **Adscripció de consorcis (art. 120 LRJSP)**: vuit criteris ordenats per prioritat; canvi d'adscripció -> modificar estatuts en **6 mesos**. A les **fundacions** (art. 129), **3 mesos**.

14. **Art. 164 TRLRHL**: el pressupost general local integra el pressupost de la pròpia entitat, els dels **organismes autònoms** i els **estats de previsió** de les **societats mercantils de capital íntegrament local**.

15. **Abreviatures obligatòries al nom**: **O.A.**, **E.P.E.**, **S.M.E.**, **A.A.I.**, **F.S.P.**, **C**, **F.C.P.J.** i **M.P.**; i recorda que les **agències estatals** van tornar el **2021** per la **Llei 11/2020** (arts. 84.1.a.3r i 108 bis a 108 sexies LRJSP) i **només existeixen a l'àmbit estatal**.

Resum exprés

- **Administració institucional** = ens amb **personalitat jurídica pròpia** creats per una Administració territorial: **descentralització funcional**, no desconcentració.
- **Sector públic** (art. 2 LRJSP) > **sector públic institucional** > **administracions públiques** (les entitats privades del sector públic no hi entren).
- **Art. 84 LRJSP**, llista **tancada**: organismes públics (**OA**, **EPE**, **agències estatals**), **AAI**, **societats mercantils**,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

consorcis, **fundacions**, **fons sense personalitat** i universitats no transferides.
- **Organismes públics**: personalitat, patrimoni i tresoreria propis; totes les potestats **menys l'expropiatòria**; **es creen per llei**; **estatuts publicats abans** de funcionar; els estatuts diuen quins actes **exhaureixen la via administrativa**.
- **Organisme autònom**: **dret administratiu**; personal funcionari o laboral; el màxim òrgan de direcció és l'**òrgan de contractació**.
- **Entitat pública empresarial**: **dret privat**, **excepte** formació de la voluntat dels òrgans i potestats administratives; **ingressos de mercat**; personal laboral.
- **Societat mercantil**: **dret privat íntegrament**, excepte pressupostari, comptable, control financer i d'eficàcia i contractació; **mai autoritat pública**; personal **laboral**; a l'àmbit local, la **junta general** l'assumeix el **Ple**.
- **Àmbit local**: **art. 85.2 LBRL** (4 formes de gestió directa, «**de la forma més sostenible i eficient**»), **85 bis** (OA i EPE locals) i **85 ter** (societats). Ho crea el **Ple**; per a EPE i societat cal **memòria** i **informe de l'interventor**.
- **Catalunya**: **arts. 249, 252, 253, 254, 255 i 257 TRLMRLC** i **ROAS**; figura pròpia sense personalitat: l'**organització especial desconcentrada**. A la Generalitat, **Llei 13/1989** i **Llei 4/1985 de l'Empresa Pública Catalana**.
- **Límits**: potestats públiques i funcions d'autoritat, **només** ens de dret públic i funcionaris (art. 9 TREBEP, 249.6 TRLMRLC); **DA 9a LBRL** prohibeix crear ens amb pla d'ajust vigent; **DA 12a LBRL**, consells de **15/12/9**.
- **Controls per a tothom**, sigui quin sigui el règim jurídic: **intervenció**, **Sindicatura de Comptes i Tribunal de Comptes**, **control d'eficàcia** i **transparència (Llei 19/2014)**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quina diferència hi ha entre desconcentració i descentralització funcional? Posa'n un exemple local de cadascuna.</summary>
La desconcentració reparteix competències **dins de la mateixa persona jurídica**, d'un òrgan superior a un d'inferior: no neix cap subjecte nou. La descentralització funcional crea una **persona jurídica nova**. Exemple local de desconcentració: l'**organització especial desconcentrada** de l'**art. 253 TRLMRLC**, amb consell d'administració, gerència i secció pressupostària pròpia però **sense personalitat jurídica**. Exemple de descentralització funcional: un **organisme autònom local** de l'**art. 85 bis LBRL**, amb personalitat, patrimoni i NIF propis.</details>

<details><summary>2. Enumera les entitats que integren el sector públic institucional estatal segons l'art. 84 LRJSP. Es pot crear una figura diferent?</summary>
a) Organismes públics: **organismes autònoms**, **entitats públiques empresarials** i **agències estatals**; b) **autoritats administratives independents**; c) **societats mercantils estatals**; d) **consorcis**; e) **fundacions del sector públic**; f) **fons sense personalitat jurídica**; g) **universitats públiques no transferides**. **No**: l'art. 84.2 prohibeix crear o controlar cap altre tipus d'entitat diferent de les enumerades. La llista és **tancada**.</details>

<details><summary>3. Quina potestat administrativa NO poden tenir mai els organismes públics? I què passa amb les societats mercantils i les fundacions públiques?</summary>
Els organismes públics tenen les potestats administratives necessàries per als seus fins **excepte la potestat expropiatòria** (art. 89.2 LRJSP). Les **societats mercantils** no poden disposar de facultats que impliquin **exercici d'autoritat pública** (art. 113 LRJSP), llevat que excepcionalment una llei els atribueixi potestats administratives. Les **fundacions del sector públic no poden exercir potestats públiques** en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

cap cas (art. 128.2 LRJSP).</details>

<details><summary>4. Digues la frase exacta del règim jurídic d'una entitat pública empresarial i la d'una societat mercantil local.</summary>
Entitat pública empresarial (art. 104 LRJSP): es regeix **pel dret privat, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tingui atribuïdes i en els aspectes específicament regulats** per la LRJSP, la seva llei de creació, els estatuts, la Llei 39/2015 i la legislació de contractes i de patrimoni. Societat mercantil local (art. 85 ter.1 LBRL): es regeix **íntegrament, sigui quina sigui la seva forma jurídica, per l'ordenament jurídic privat, excepte en les matèries en què li sigui aplicable la normativa pressupostària, comptable, de control financer, de control d'eficàcia i de contractació**.</details>

<details><summary>5. Un ajuntament vol crear una empresa municipal per gestionar les instal·lacions esportives. Quins tràmits i requisits ha de complir?</summary>
Ha d'acreditar, mitjançant **memòria justificativa**, que la societat mercantil és **més sostenible i eficient** que la gestió per la pròpia entitat o per un organisme autònom, amb criteris de **rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió**; a l'expedient hi ha de constar la **memòria de l'assessorament rebut** amb els **informes sobre el cost del servei**, que s'han de fer públics; cal **informe de l'interventor** sobre sostenibilitat financera (art. 85.2 LBRL i 249.4 TRLMRLC); ho aprova el **Ple**, que també aprova els **estatuts**, i aquests s'han de **publicar abans** que la societat entri en funcionament. A més, si l'ajuntament té vigent un **pla economicofinancer o un pla d'ajust**, la **DA 9a LBRL** li ho **prohibeix**.</details>

<details><summary>6. Quins requisits ha de complir el titular del màxim òrgan de direcció d'un organisme autònom local o d'una entitat pública empresarial local?</summary>
Ha de ser **funcionari de carrera o laboral de les administracions públiques**, o bé un **professional del sector privat**; en tots dos casos **titulat superior**, i el del sector privat amb **més de cinc anys d'exercici professional**. Als municipis de gran població té la consideració d'**òrgan directiu** (art. 85 bis.1.b LBRL).</details>

<details><summary>7. Qui ha de ser el secretari del consell d'administració d'una entitat pública empresarial local i per què?</summary>
Un **funcionari públic al qual s'exigeixi titulació superior per a l'ingrés**, perquè exerceix les funcions de **fe pública i assessorament legal** dels òrgans unipersonals i col·legiats de l'entitat (art. 85 bis.1.d LBRL). És la garantia que, encara que l'ens es mogui en dret privat, els acords tinguin control de legalitat.</details>

<details><summary>8. L'art. 85 bis LBRL remet a la Llei 6/1997 (LOFAGE). Quin problema hi ha i com es resol?</summary>
Que la **Llei 6/1997 està derogada** per la disposició derogatòria de la **Llei 40/2015**, amb efectes des del **2 d'octubre de 2016**, i el legislador **no va actualitzar** l'art. 85 bis LBRL. La remissió als arts. **45-52** (organismes autònoms) i **53-60** (entitats públiques empresarials) s'entén feta avui als preceptes equivalents de la **LRJSP**: **arts. 98 a 102** i **arts. 103 a 108**.</details>

<details><summary>9. Un veí vol reclamar contra una actuació d'una societat mercantil de capital íntegrament municipal. Quina via té? I si fos un organisme autònom local?</summary>
Contra la societat, com que els seus actes **no són actes administratius** i **no exhaureixen la via administrativa**, la via ordinària és la **civil** (o la **social**, si és laboral); només va per via administrativa allò que la societat faci en exercici de potestats atribuïdes excepcionalment per llei. Contra l'organisme autònom local, com que dicta **actes administratius**, cal mirar els **estatuts**, que han de dir quins actes

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

exhaureixen la via administrativa; si no l'exhaureixen, **recurs d'alçada** davant l'òrgan de l'entitat local que assenyalin els estatuts, i després **contenciosa administrativa**.</details>

<details><summary>10. Què és un mitjà propi personificat i quins requisits ha de complir?</summary>
Un ens del sector públic al qual el poder adjudicador pot fer **encàrrecs sense licitar**, perquè no es considera un tercer. Requisits (art. 32 LCSP i 86 LRJSP): **control anàleg** al que el poder adjudicador exerceix sobre els seus propis serveis; **més del 80 %** de l'activitat de l'ens ha de consistir en encàrrecs seus; **capital íntegrament públic** si té personificació privada; **mitjans suficients i idonis**; acreditació que és **més eficient** que la contractació pública o necessari per seguretat o urgència; i la indicació **«Mitjà Propi»** o **«M.P.»** al nom. L'encàrrec **no és un contracte** i es retribueix per **tarifes**.</details>

<details><summary>11. Quins terminis coneixes en relació amb l'Inventari d'Entitats del Sector Públic?</summary>
El màxim òrgan de direcció de l'ens ha de notificar, **a través de la intervenció**, els actes de creació, transformació, fusió o extinció en **30 dies hàbils**; la inscripció es practica dins dels **15 dies hàbils** següents a la sol·licitud; i sense el **certificat d'inscripció** l'Administració tributària **no assigna el NIF definitiu** (art. 83 LRJSP).</details>

<details><summary>12. Quines limitacions imposa la disposició addicional novena de la LBRL al sector públic local?</summary>
Mentre estigui vigent el **pla economicofinancer o el pla d'ajust** de l'entitat local, aquesta i els seus organismes autònoms **no poden adquirir, constituir ni participar en la constitució** de nous organismes, entitats, societats, consorcis, fundacions ni altres ens; tampoc no poden fer **aportacions patrimonials ni subscriure ampliacions de capital** d'entitats públiques empresarials o societats mercantils locals amb necessitats de finançament, llevat que l'exercici anterior hagin complert els objectius d'**estabilitat pressupostària i deute públic** i el **període mitjà de pagament a proveïdors** no superi en més de **30 dies** el màxim de la normativa de morositat. A més, els ens ja instrumentals **no poden crear ni adquirir** nous ens.</details>

<details><summary>13. Com es determina a quina Administració s'adscriu un consorci?</summary>
Ho diuen els estatuts, aplicant els criteris de l'**art. 120.2 LRJSP per ordre de prioritat**: majoria de **vots** als òrgans de govern; facultat de nomenar o destituir la majoria dels **òrgans executius**; ídem del **personal directiu**; **major control** per normativa especial; facultat de nomenar la majoria de l'**òrgan de govern**; **finançar-ne més del 50 %**; **major percentatge** al fons patrimonial; i **major nombre d'habitants o extensió territorial**. Si hi participen entitats privades, el consorci **no pot tenir ànim de lucre**. Un canvi d'adscripció obliga a modificar els estatuts en **sis mesos**.</details>

<details><summary>14. Un ens instrumental que es regeix pel dret privat, queda fora dels controls públics?</summary>
No. Continua sotmès al **control intern** de la intervenció de l'entitat (control financer permanent i auditoria pública), al **control extern** de la **Sindicatura de Comptes de Catalunya** i del **Tribunal de Comptes**, al **control d'eficàcia** de l'òrgan d'adscripció i a les obligacions de **transparència** de la **Llei 19/2014**. El règim jurídic privat afecta com actua, no qui el fiscalitza: gestiona **diners públics**.</details>

<details><summary>15. Quines figures del sector públic institucional NO pot crear un ajuntament?</summary>
Les **agències estatals** i les **autoritats administratives independents**, que la LRJSP configura **només per a l'àmbit estatal**. Un ajuntament sí que pot crear **organismes autònoms locals**, **entitats públiques empresarials locals**, **societats mercantils locals**, i participar en **consorcis** i **fundacions del sector**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

públic, amb els límits de la memòria justificativa de l'art. 85.2 LBRL i de la DA 9a LBRL.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7

TEMA

Tema 7. Les fonts del Dret Administratiu. El Reglament: titularitat de la potestat reglamentària. Àmbit material del Reglament. El procediment d'elaboració dels reglaments. Eficàcia del reglament. Control dels reglaments il·legals i efectes de la seva anul·lació.

Introducció: saber d'on surt cada norma és el que et permet dir «això no es pot fer»

Cada dia, a la finestreta o a l'expedient, aplicaràs normes. Una ordenança municipal, un decret de la Generalitat, una llei estatal, un reglament europeu. I molt sovint dues d'aquestes normes semblaran dir coses diferents. Aquest tema és el que et dona el mapa per saber **quina mana** i **per què**. Sense aquest mapa, un empleat públic només pot repetir el que li han dit; amb el mapa, pot detectar que un informe s'està basant en un reglament que contradiu una llei i avisar-ne a temps.

El tema té dues meitats. La primera és **el sistema de fonts**: quines classes de normes existeixen, com s'ordenen entre elles i quin paper hi fan el costum, els principis generals del dret i la jurisprudència. La segona, i la més llarga, és **el reglament**: la norma que fa la mateixa Administració. És la peça que més t'afectarà, perquè l'Administració local viu de reglaments (les ordenances i els reglaments municipals ho són) i perquè tu, com a administrativa o administratiu, seràs qui tramiti materialment aquests expedients: l'anunci al butlletí, el còmput dels trenta dies, el registre de les al·legacions, la tramesa a l'Estat i a la Generalitat.

I hi ha un motiu molt pràctic per prendre-s'ho seriosament: **els reglaments il·legals són nuls de ple dret, sense excepció i sense termini de sanejament**. Un acte administratiu mal fet pot ser només anul·lable i pot arribar a convalidar-se; un reglament que trepitja una llei, no. Per això el **procediment d'elaboració** és tan formalista: no és burocràcia per fer bonic, és la garantia que fa que la norma sigui vàlida. Si t'oblides d'un anunci o comptes malament un termini, l'ordenança pot caure anys després davant un jutjat, amb tot el que això arrossega.

Com estudiar aquest tema. Memoritza primer la piràmide (apartat 1). Després, el reglament: qui el pot fer, què no pot regular, com es fa, quan produeix efectes i com es tomba. Els números que cauen són pocs però molt concrets: **30 dies**, **15 dies hàbils**, **2 mesos**, **20 dies**, **750/1.500/3.000 ?**.

---

1. Les fonts del Dret administratiu

1.1. Què vol dir «font del dret»

Terme jurídic. Font del dret = allò d'on neix una norma jurídica. En sentit ampli, «fonts» són tant els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediments per crear dret (fer una llei, dictar un decret) com les **formes** que aquest dret adopta (una llei, un reglament, un costum).

El punt de partida el dona l'**article 1.1 del Codi civil**: «les fonts de l'ordenament jurídic espanyol són **la llei, el costum i els principis generals del dret**». Sembla senzill, però al Dret administratiu aquesta llista es queda curta per tres motius:

1. Quan el Codi civil diu «llei», hi cap tot el dret escrit: Constitució, tractats, dret de la Unió Europea, lleis en sentit estricte i **reglaments**.
2. Al Dret administratiu, el **reglament** té un pes enorme: l'Administració és alhora **destinatària** i **creadora** de normes. És l'única branca del dret on el mateix subjecte obligat es fabrica una part important de les normes que l'obliguen.
3. Hi ha peculiaritats pròpies: el **precedent administratiu**, les **instruccions i circulars**, i un catàleg de **principis generals** (bona fe, confiança legítima, proporcionalitat, interdicció de l'arbitrarietat) que a la pràctica pesen molt.

L'article 1 del Codi civil hi afegeix quatre regles que has de saber:

- **Art. 1.2**: «**mancaran de validesa les disposicions que contradiguin una altra de rang superior**». Aquesta és la formulació legal del principi de jerarquia normativa.
- **Art. 1.3**: el **costum** només regeix **en defecte de llei aplicable**, sempre que no sigui contrari a la moral o a l'ordre públic i que **resulti provat**.
- **Art. 1.4**: els **principis generals del dret** s'apliquen **en defecte de llei i de costum**, sens perjudici del seu **caràcter informador** de tot l'ordenament.
- **Art. 1.6**: la **jurisprudència** no és font, sinó que «**complementa** l'ordenament jurídic» amb la doctrina que, **de manera reiterada**, estableix el **Tribunal Suprem**.

Ancoratge català. A Catalunya, en l'àmbit del **dret civil propi**, el sistema de fonts el fixa l'**article 111-1 del Codi civil de Catalunya** (Llei 29/2002): el dret civil català està format per les lleis del Parlament, el costum i els principis generals del dret propi. No és dret administratiu, però és una mostra que el sistema de fonts no és únic ni uniforme: depèn de qui té la competència.

1.2. Els tres principis que ordenen les fonts

No hi ha un sol criteri per decidir quina norma s'aplica. N'hi ha **tres**, i confondre'ls és l'error més típic de l'examen.

Principi	Què resol	Regla
Jerarquia (art. 9.3 CE, art. 1.2 CC)	Conflicte entre normes de **rang diferent** dins d'un mateix ordenament	Guanya la de rang superior; la inferior és **nul·la**
Competència	Conflicte entre normes de **titulars diferents** (Estat / Generalitat / ens locals)	Guanya qui té la competència sobre la matèria, sigui quin sigui el rang
Temporalitat (lex posterior)	Conflicte entre normes del **mateix rang i mateix titular**	La posterior deroga l'anterior

Compte amb el parany. Una llei del Parlament de Catalunya **no és inferior** a una llei de les Corts Generals. No hi ha jerarquia entre elles: hi ha **repartiment competencial**. Si un examen et pregunta «quina val més, una llei estatal o una llei catalana?», la resposta correcta és «depèn de la competència, no del rang». La jerarquia sí que opera, en canvi, entre una llei (qualsevol) i un reglament.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

També s'hi afegeix el **principi d'especialitat** (la norma especial desplaça la general dins del mateix rang) i, en dret de la Unió Europea, el **principi de primacia**.

1.3. La Constitució i l'Estatut: el bloc de la constitucionalitat

La **Constitució espanyola de 1978** és la norma suprema. No és una declaració programàtica: és **norma jurídica directament aplicable**, i tota la resta de l'ordenament li està subordinada.

Dos articles concentren el que et cal d'aquest tema:

- **Art. 9.3 CE**: la Constitució garanteix el principi de **legalitat**, la **jerarquia normativa**, la **publicitat de les normes**, la **irretroactivitat** de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, la **seguretat jurídica**, la **responsabilitat** i la **interdicció de l'arbitrarietat** dels poders públics.
- **Art. 103.1 CE**: l'Administració actua «amb submissió plena a **la llei i al Dret**». Fixa't que diu «i al Dret»: no només a la llei escrita, també als principis generals.

Dada actualitzada que molts manuals tenen malament. La Constitució s'ha reformat **quatre vegades**: l'**art. 13.2** (1992, sufragi passiu dels estrangers a les municipals, per entrar a la Unió Europea), l'**art. 135** (2011, estabilitat pressupostària), l'**art. 49** (2024, redacció sobre les persones amb discapacitat) i l'**art. 69.3** (**19 de maig de 2026, BOE-A-2026-10881**, senador per Formentera). Si en un test llegeixes «dues reformes», és fals.

Al costat de la Constitució, i formant amb ella el que s'anomena **bloc de la constitucionalitat**, hi ha l'**Estatut d'autonomia de Catalunya (LO 6/2006)**. L'Estatut no és jeràrquicament superior a les lleis estatals: és el que **reparteix competències**. Per al nostre tema, tres articles clau:

- **Art. 110 EAC** (competències **exclusives**): la Generalitat té «de forma íntegra la potestat legislativa, la **potestat reglamentària** i la funció executiva».
- **Art. 111 EAC** (competències **compartides**): la Generalitat té potestat legislativa, **reglamentària** i executiva **dins del marc de les bases estatals**.
- **Art. 112 EAC** (competències **executives**): aquí la Generalitat només té la **potestat reglamentària per a l'execució** de la normativa de l'Estat (reglaments organitzatius i d'execució), no per innovar el règim substantiu.

Truc per recordar-ho. Exclusiva = tot; compartida = dins de les bases; executiva = només reglaments d'execució i organització. Aquesta gradació explica per què la Generalitat de vegades pot fer un decret amb contingut nou i de vegades només pot organitzar com s'aplica una llei estatal.

1.4. Els tractats internacionals i el dret de la Unió Europea

- **Tractats internacionals** (art. 96 CE): un cop **publicats oficialment a Espanya**, formen part de l'ordenament intern. Les seves disposicions només es poden derogar, modificar o suspendre en la forma prevista en el tractat mateix o segons el dret internacional. L'**art. 1.5 del Codi civil** hi insisteix: **no són d'aplicació directa mentre no s'hagin publicat íntegrament al BOE**.
- **Dret de la Unió Europea**: es divideix en **dret originari** (els tractats: TUE i TFUE) i **dret derivat**:

Norma de la UE	Què fa	Efecte
Reglament europeu	Norma general	**Obligatori en tots els seus elements i directament aplicable** a tots els estats, sense transposició
Directiva	Fixa un **resultat** a assolir	Obliga l'estat, que ha de **transposar-la** dins de termini; pot tenir efecte directe si no es transposa a temps i és clara i incondicional

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Decisió** | Acte per a destinataris concrets | Obligatòria per als seus destinataris |
| **Recomanacions i dictàmens** | Orientacions | **No vinculants** |

El dret de la Unió es regeix pels principis de **primacia** (desplaça la norma interna incompatible) i **efecte directe**. Compte: la primacia **no és jerarquia constitucional**, és una regla d'aplicació preferent, i és el motiu pel qual un reglament europeu es pot invocar directament a la finestreta d'un ajuntament.

Compte amb el parany. El **reglament europeu no és el mateix que el reglament administratiu** d'aquest tema. El de la UE és **directament aplicable i de rang superior a la llei interna en el seu àmbit**; l'administratiu és una norma **inferior a la llei**, feta per l'Administració. Comparteixen nom i res més.

1.5. La llei i les normes amb rang de llei

Tipus	Qui l'aprova	Particularitat
Llei orgànica (art. 81 CE)	Corts Generals	Matèries taxades: drets fonamentals i llibertats públiques, estatuts d'autonomia, règim electoral general i les altres previstes a la CE. Cal **majoria absoluta del Congrés** en una votació final sobre el conjunt
Llei ordinària	Corts Generals	Majoria simple; la resta de matèries
Llei del Parlament de Catalunya	Parlament	En l'àmbit competencial de la Generalitat; té el mateix rang que la llei estatal
Decret legislatiu (arts. 82-85 CE)	Govern, **per delegació** de les Corts	Textos articulats (llei de bases) o **textos refosos** (llei ordinària d'autorització). No pot afectar matèries de llei orgànica
Decret llei (art. 86 CE)	Govern, **sense delegació prèvia**	Cal **extraordinària i urgent necessitat**; **caduca** si el Congrés no el **convalida en 30 dies**; no pot afectar l'ordenació de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets del Títol I, el règim de les CCAA ni el dret electoral general

Compte amb el parany. Entre llei orgànica i llei ordinària **no hi ha jerarquia**: hi ha **reserva de matèria** i **procediment d'aprovació** diferents. Una llei ordinària que envaeix matèria orgànica és inconstitucional per infracció de la reserva, no «per rang inferior».

A Catalunya, el Govern de la Generalitat també pot dictar **decrets legislatius** i **decrets llei** en el seu àmbit, d'acord amb l'Estatut. Un exemple que et trobaràs cada dia és el **Decret legislatiu 2/2003, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC)**: és un text refós, i per tant té **rang de llei**, encara que es digui «decret».

Truc per recordar-ho. No et fiïs del nom. «Decret legislatiu» i «decret llei» **tenen rang de llei**; «decret» a seques (del Govern de l'Estat o de la Generalitat) és un **reglament**. El que mana és qui el fa i amb quina habilitació, no la paraula.

1.6. El reglament, dins del sistema de fonts

El **reglament** ocupa el graó immediatament inferior a la llei. És la norma escrita més abundant de l'ordenament: la majoria de disposicions que aplicaràs són reglamentàries. Se'n parla a tots els apartats següents, però situem-lo ja al mapa:

La piràmide, de dalt a baix:

1. **Constitució espanyola** (i el bloc de la constitucionalitat: Estatut d'autonomia i lleis de delimitació competencial).
2. **Dret de la Unió Europea** i **tractats internacionals** publicats (amb aplicació preferent en el seu

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

àmbit).

3. **Lleis i normes amb rang de llei** (orgàniques, ordinàries, lleis del Parlament, decrets legislatius i decrets llei).

4. **Reglaments**, ordenats internament segons l'òrgan que els dicta.

5. Com a fonts complementàries o de tancament: **costum**, **principis generals del dret**, i la **jurisprudència** com a element que complementa l'ordenament.

1.7. Costum, principis generals, jurisprudència i companyia

El costum. Al Dret administratiu té un paper **molt reduït**, perquè l'Administració es regeix pel principi de legalitat i necessita norma escrita habilitant. Tot i això, hi ha supòsits reconeguts per la llei: el **règim de consell obert** i els **aprofitaments comunals** de veïns es regeixen, entre altres coses, pel **costum del lloc**. També el **ROAS** admet que les **ordenances de bon govern** recullin «les normes peculiars de la localitat» i, si escau, el **costum local**.

Els principis generals del dret. Són el veritable teixit connectiu del Dret administratiu. No només s'apliquen en defecte de llei: tenen **caràcter informador** de tot l'ordenament (art. 1.4 CC) i molts s'han acabat positivitzant. Els que has de saber anomenar:

- **Legalitat** i **jerarquia normativa** (art. 9.3 CE).
- **Seguretat jurídica** i **irretroactivitat** de les disposicions sancionadores no favorables (art. 9.3 CE).
- **Interdicció de l'arbitrarietat** dels poders públics (art. 9.3 CE).
- **Igualtat** (art. 14 CE), **proporcionalitat**, **bona fe** i **confiança legítima**.
- **Eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació** (art. 103.1 CE), com a principis d'organització i actuació.
- A Catalunya, el dret a una **bona administració** (art. 30 EAC) i els principis de **proximitat** i **simplificació administrativa** (Llei 26/2010).

La jurisprudència. No és font en sentit estricte (art. 1.6 CC): **complementa** l'ordenament. Perquè hi hagi «jurisprudència» calen **dues sentències o més del Tribunal Suprem** en el mateix sentit interpretatiu. Cas a part és la **doctrina del Tribunal Constitucional**: les seves sentències vinculen tots els poders públics, i quan declaren la inconstitucionalitat d'una llei tenen **valor de cosa jutjada i efectes generals** des de la publicació al BOE.

El precedent administratiu. És el criteri que l'Administració ha seguit en casos anteriors iguals. No obliga com una norma, però **l'Administració que se n'aparta ha de motivar-ho** (és una exigència derivada de la igualtat i de la interdicció de l'arbitrarietat). Els actes que se separen del criteri seguit en actuacions precedents han de ser motivats.

Les instruccions i circulars. L'**article 6 de la Llei 40/2015 (LRJSP)** permet que els òrgans administratius dirigeixin l'activitat dels seus òrgans dependents mitjançant **instruccions i ordres de servei**. No són reglaments: **no innoven l'ordenament** ni creen drets ni deures per als ciutadans, obliguen **internament** i el seu incompliment no afecta per si sol la validesa dels actes dictats. La **Llei 26/2010, article 60.2**, ho diu expressament per a Catalunya: les **instruccions i circulars o ordres de servei queden excloses del concepte de disposició reglamentària**.

> **Compte amb el parany.** Si una «instrucció» conté, de fet, normes noves que obliguen la ciutadania, els tribunals la tracten com el que materialment és: un **reglament** dictat sense procediment, i per tant **nul de ple dret**. El nom no salva el contingut.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. El reglament: concepte i naturalesa

2.1. Definició

Terme jurídic. Reglament = **disposició de caràcter general, de rang inferior a la llei, dictada per l'Administració pública** en exercici de la potestat reglamentària, que **innova l'ordenament jurídic** i té vocació de permanència.

La definició legal més neta la trobem a la **Llei 26/2010, article 60.1**: són disposicions reglamentàries «les disposicions de caràcter general amb rang inferior al de llei dictades pel Govern o pels consellers dels departaments de l'Administració de la Generalitat que, **qualsevol que sigui la matèria de què tractin, continguin normes que innovin l'ordenament jurídic**».

Els tres elements que has de saber repetir:

1. **General i abstracte**: no s'adreça a persones concretes, sinó a una pluralitat indeterminada de supòsits.
2. **Rang inferior a la llei**: mai la pot contradir ni derogar.
3. **Fet per l'Administració**, no pel poder legislatiu.

2.2. Reglament i acte administratiu: la distinció que més cau

Sembla una qüestió teòrica i és la que ordena tot l'apartat de control. La clau és el criteri de **l'ordinamentalisme**: el reglament **s'incorpora a l'ordenament i s'aplica indefinidament**; l'acte **l'aplica i s'esgota**.

	Reglament (disposició general)	**Acte administratiu**
Naturalesa	**Norma**: crea dret	**Aplicació** del dret
Destinataris	Pluralitat indeterminada	Persones determinades o determinables
Es consumeix en aplicar-se?	**No**: s'aplica indefinidament	**Sí**: s'esgota
Publicitat	**Publicació** obligatòria al diari oficial	**Notificació** individual (publicació només en els casos taxats)
Recurs administratiu	**No en cap cas** (art. 112.3 LPAC)	Sí: alçada o reposició
Invalidesa	**Sempre nul·litat de ple dret** (art. 47.2 LPAC)	Nul·litat (art. 47.1) o **anul·labilitat** (art. 48)
Convalidació	**No es pot convalidar**	L'acte anul·lable **sí que es pot convalidar** (art. 52 LPAC)
Qui el fa, a l'ajuntament	El **Ple** (indelegable)	Alcaldia, Junta de Govern Local, Ple

Truc per recordar-ho. Pregunta't: **«després d'aplicar-ho una vegada, encara serveix?»** Si sí, és norma (reglament). Si s'ha gastat, és acte. Una ordenança de terrasses segueix viva després de cada llicència; la llicència concreta, no.

2.3. Reglament i llei

- **Origen**: la llei ve del poder legislatiu, elegit; el reglament, de l'Administració. Aquesta diferència de **legitimitat democràtica** explica per què el reglament està sotmès i controlat.
- **Control**: la llei només la pot anul·lar el **Tribunal Constitucional**; el reglament el pot anul·lar **qualsevol òrgan de la jurisdicció contenciosa administrativa** competent i, a més, **qualsevol jutge el pot inaplicar** (art. 6 LOPJ).
- **Força**: la llei té força activa (pot derogar reglaments) i passiva (només una altra llei la pot derogar). El

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reglament no pot derogar cap llei.

---

3. La titularitat de la potestat reglamentària

Terme jurídic. Potestat reglamentària = poder jurídic d'aprovar normes de rang inferior a la llei. No és un dret de qui la té: és un **poder-funció** atribuït per l'ordenament per servir l'interès general, i per això està limitat i controlat.

3.1. La regla general: el Govern

L'**article 97 de la Constitució** atribueix al **Govern de la Nació** la funció executiva i «**la potestat reglamentària d'acord amb la Constitució i les lleis**». És una atribució **originària**: el Govern no necessita que una llei l'habiliti cada vegada per poder reglamentar (una altra cosa és que, per fer un reglament executiu, necessiti una llei que desplegar).

L'**article 128.1 de la Llei 39/2015 (LPAC)** ho generalitza per a totes les administracions i és **l'article estrella d'aquest apartat**:

«L'exercici de la potestat reglamentària correspon al **Govern de la Nació**, als **òrgans de Govern de les comunitats autònomes**, de conformitat amb el que estableixen els seus respectius Estatuts, i als **òrgans de govern locals**, d'acord amb el que preveuen la Constitució, els Estatuts d'autonomia i la Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local.»

Memoritza els **tres nivells**: **Estat - comunitats autònomes - ens locals**.

3.2. A l'Administració General de l'Estat

L'**article 24 de la Llei 50/1997, del Govern**, fixa la forma i la jerarquia:

Forma	Qui la dicta	Rang reglamentari
Reial decret del president del Govern o acordat en **Consell de Ministres**	President / Consell de Ministres	**1r**
Ordre ministerial	Un ministre (o el ministre de la Presidència si afecta diversos departaments)	**2n**

L'**article 24.2** ho diu literalment: els reglaments s'ordenen segons aquesta jerarquia. Per sota hi ha resolucions, instruccions i circulars, que ja no són pròpiament reglaments.

També cal saber distingir, dins de l'article 24.1, què **no** és reglament: els **reials decrets llei** i els **reials decrets legislatius** (tenen rang de llei) i els **acords del Consell de Ministres** (actes, no normes).

3.3. A la Generalitat de Catalunya

- L'**article 68.1 de l'Estatut** estableix que el Govern «exerceix la funció executiva i la **potestat reglamentària** d'acord amb el present Estatut i les lleis».
- La forma: els reglaments del **Govern** prenen la forma de **decret**; els dels **consellers i conselleres**, la forma d'**ordre** (Llei 13/2008, de la presidència de la Generalitat i del Govern). La **Llei 26/2010, article 60.1**, confirma que les disposicions reglamentàries les dicten «el Govern o els consellers dels departaments».
- L'abast depèn del **títol competencial** (arts. 110, 111 i 112 EAC, vistos a l'apartat 1.3).
- L'**article 68.5 EAC** tanca el cercle: els actes, les disposicions generals i les normes del Govern i de l'Administració de la Generalitat **es publiquen al DOGC**, i aquesta publicació «és suficient a tots els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

efectes per a l'eficàcia dels actes i per a l'entrada en vigor de les disposicions generals i les normes».

Truc per recordar-ho. Estat: reial decret > ordre ministerial. Catalunya: decret > ordre del conseller/a. Local: ordenança i reglament del Ple. Tres escales, la mateixa lògica: com més amunt l'òrgan, més rang té la seva norma.

3.4. A l'Administració local: el que t'afecta directament

Aquí la potestat reglamentària no deriva d'una delegació, sinó de l'**autonomia local** que reconeixen els **articles 137, 140 i 141 de la Constitució**.

- **Article 4.1.a) de la LBRL**: correspon als municipis, les províncies i les illes, **«en tot cas»**, «la **potestat reglamentària i d'autoorganització**». Aquest «en tot cas» és important: forma part del nucli indisponible de l'autonomia local.
- **Article 8.1.a) del TRLMRLC**: repeteix la mateixa atribució per als ens locals de Catalunya.
- **Article 4.1 del ROAS** (Decret 179/1995): els ens locals poden aprovar **ordenances com a normes d'aplicació general en el seu territori**.

Qui l'exerceix dins de l'ajuntament? El **Ple**, i ningú més:

- **Article 22.2.d) LBRL**: correspon al Ple «l'aprovació del **reglament orgànic i de les ordenances**».
- **Article 22.4 LBRL** i **article 52.4 TRLMRLC**: aquesta atribució és **indelegable**. L'**article 65.1 del ROAS** ho remata: l'aprovació definitiva correspon al Ple, «el qual **no podrà delegar en un altre òrgan** aquesta atribució».

Compte amb el parany. Ni l'alcalde, ni la Junta de Govern Local, ni una regidoria delegada poden aprovar una ordenança o un reglament municipal. Si t'ho pregunten amb un enunciat com «l'alcalde aprova per decret la modificació de l'ordenança de sorolls per raons d'urgència», la resposta és **no**: seria nul. La única cosa que l'alcalde pot fer sol és el **ban**, que **no és una norma** (llevat del ban de necessitat en cas de catàstrofe, art. 69 ROAS).

3.5. Altres titulars

- Els **organismes públics i entitats del sector públic institucional** poden tenir potestat normativa **si una norma els l'atribueix expressament**, i sempre limitada al seu àmbit.
- Les **autoritats administratives independents**: l'**article 129.4 LPAC** admet que les lleis les habilitin directament per aprovar normes de desplegament o aplicació «quan la naturalesa de la matèria així ho exigeixi». És l'excepció: la regla és que les habilitacions de desplegament s'atribueixen **al Govern**, i l'atribució directa a ministres o consellers «tindrà caràcter **excepcional** i haurà de justificar-se en la llei habilitant».
- Les **corporacions de dret públic** (col·legis professionals, cambres) dicten **estatuts i normes internes**, en un àmbit molt acotat.
- Els **òrgans constitucionals i estatutaris** (Corts, Parlament, Consell General del Poder Judicial) dicten reglaments d'organització interna, amb un règim propi.

3.6. Els límits de la potestat reglamentària

Tots surten de l'**article 128 LPAC** i dels principis constitucionals:

1. **Jerarquia normativa**: cap disposició administrativa pot vulnerar els preceptes d'una altra de rang superior (**art. 128.3 LPAC**).
2. **Legalitat**: no pot vulnerar la Constitució ni les lleis (**art. 128.2**).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Competència**: no pot regular matèries que la Constitució o els Estatuts reserven a les Corts Generals o als parlaments autonòmics (**art. 128.2**), ni envair l'àmbit d'una altra Administració.
4. **Reserva de llei**: no pot regular per primera vegada allò que la Constitució reserva a la llei (apartat 4).
5. **Irretroactivitat**: no pot establir la retroactivitat de disposicions **sancionadores no favorables** o **restrictives de drets individuals** (art. 9.3 CE i art. 47.2 LPAC).
6. **Inderogabilitat singular** en sentit invers: un cop dictat, vincula la mateixa Administració (art. 37 LPAC; apartat 6.5).
7. **Procediment**: s'ha de seguir el procediment d'elaboració (apartat 5).
8. **Principis de bona regulació** (art. 129 LPAC).

---

4. L'àmbit material del reglament

Aquest bloc de l'enunciat respon a la pregunta: **què pot i què no pot regular un reglament?**

4.1. La reserva de llei: la frontera infranquejable

Terme jurídic. Reserva de llei = mandat constitucional segons el qual determinades matèries **només poden ser regulades per llei**, de manera que el reglament no hi pot entrar sense una llei prèvia que li obri la porta i li marqui el camí.

L'**article 128.2 de la LPAC** ho tradueix en una llista molt concreta. Els reglaments i les disposicions administratives:

- **No poden vulnerar la Constitució ni les lleis.**
- **No poden regular matèries** que la Constitució o els Estatuts reconeixen de competència de les Corts Generals o de les assemblees legislatives autonòmiques.
- I, «sens perjudici de la seva funció de desplegament o col·laboració respecte de la llei», **no poden**:
- **tipificar delictes, faltes o infraccions administratives**;
- **establir penes o sancions**;
- **establir tributs, exaccions parafiscals o altres càrregues o prestacions personals o patrimonials de caràcter públic**.

Aquests límits enllacen amb reserves constitucionals concretes: **art. 25.1 CE** (legalitat sancionadora), **art. 31.3 CE** (només es poden establir prestacions patrimonials o personals de caràcter públic «d'acord amb la llei»), **art. 53.1 CE** (només per llei es pot regular l'exercici dels drets i llibertats del capítol II) i **art. 133.1 CE** (potestat originària per establir tributs, exclusivament de l'Estat mitjançant llei).

Reserva absoluta i reserva relativa. No totes les reserves són igual de tancades:

- En la **reserva absoluta**, la llei ho ha de regular tot i el reglament no hi té res a fer.
- En la **reserva relativa** -la més freqüent-, la llei ha de fixar els **elements essencials** i pot remetre al reglament el desplegament tècnic. Això és el que permet, per exemple, que una llei fixi el fet imposable i el reglament en detalli el procediment de gestió.

Compte amb el parany. El límit no és «el reglament no pot parlar de sancions», sinó «**el reglament no pot crear ex novo** infraccions i sancions sense cobertura legal». Un reglament pot **especificar i graduar** el que la llei ja ha tipificat. La diferència entre «crear» i «concretar» és tot l'examen.

4.2. L'excepció local: el Títol XI de la LBRL

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquesta és una peça imprescindible per a una plaça d'ajuntament. Com que l'art. 25.1 CE exigeix llei per sancionar, durant anys es va discutir si una ordenança podia posar multes. La **Llei 57/2003, de modernització del govern local**, ho va resoldre afegint el **Títol XI de la LBRL (arts. 139 a 141)**:

- **Art. 139**: **en defecte de normativa sectorial específica**, els ens locals poden **tipificar infraccions i imposar sancions** per l'incompliment de deures, prohibicions o limitacions de les seves ordenances, per ordenar la convivència i l'ús dels serveis, equipaments, infraestructures i espais públics.
- **Art. 140**: les infraccions es classifiquen en **molt greus, greus i lleus**.
- **Art. 141**: els **límits màxims de les multes**, **llevat de previsió legal diferent**:

Infracció	Multa màxima
Molt greu	**3.000 ?**
Greu	**1.500 ?**
Lleu	**750 ?**

> **Truc per recordar-ho. 3.000 / 1.500 / 750**: cada esglaó és la meitat de l'anterior. I recorda la clàusula: si una **llei sectorial** (sorolls, residus, animals, trànsit) fixa quanties pròpies, **mana la llei sectorial**.

Fixa't en la lògica: el Títol XI **és la llei** que dona cobertura a l'ordenança. No és una excepció a la reserva de llei: és el compliment de la reserva, amb una habilitació prou flexible perquè el món local pugui funcionar.

4.3. Classes de reglaments

a) Per la seva relació amb la llei (la classificació que més cau):

Classe	Què és	Exemple
Executiu (o d'execució)	**Desplega i complementa una llei prèvia**. Necessita habilitació legal i, com veurem, **dictamen preceptiu** de l'òrgan consultiu	Un decret que desplega una llei sectorial catalana
Independent (o praeter legem)	Regula matèries **no reservades a llei** sense una llei prèvia que desplegui. A la pràctica es limita a l'àmbit **organitzatiu** i a les relacions d'especial subjecció	Un reglament d'organització interna d'un servei
De necessitat	Es dicta en situacions **excepcionals** (catàstrofe, epidèmia, greu risc). Pot arribar a **desplaçar temporalment** l'aplicació d'una llei, i **decau** quan desapareix la situació	El **ban de necessitat** de l'alcaldia (art. 69 ROAS)

b) Pels seus efectes:

- **Reglaments jurídics o normatius (ad extra)**: afecten drets i deures dels ciutadans. Exigeixen sempre cobertura legal i procediment complet.
- **Reglaments administratius u organitzatius (ad intra)**: regulen l'organització interna i les relacions d'especial subjecció (funcionaris, usuaris d'un servei). Tenen un règim més flexible: l'**art. 133.4 LPAC** permet prescindir de la consulta, l'audiència i la informació pública en normes **pressupostàries o organitzatives**.

c) Per l'Administració que els dicta: estatals, autonòmics, locals i dels ens institucionals.

d) Per l'òrgan, dins de cada Administració: vist a l'apartat 3 (reial decret > ordre ministerial; decret > ordre; ordenança i reglament del Ple).

e) En l'àmbit local, per la seva denominació:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tipus	Contingut
Reglament orgànic (ROM)	Autoorganització de la corporació: Ple, comissions, grups municipals
Ordenança reguladora o de policia	Conducta dels ciutadans al terme municipal; sol portar règim sancionador
Ordenança de bon govern (art. 59 ROAS)	Normes peculiars de la localitat sobre convivència al medi urbà i rural
Ordenança fiscal	Tributs municipals; **procediment especial** del TRLRHL
Reglament de servei	Funcionament d'un servei públic municipal concret
Normes urbanístiques dels plans	**Procediment urbanístic propi** (art. 60.2 ROAS)

> **Compte amb el parany.** L'**article 60.2 del ROAS** treu del procediment general **dos** grups: les **ordenances fiscals** (van pel TRLRHL, RDL 2/2004) i les **d'edificació i ús del sòl** (van per la legislació urbanística). Si l'enunciat barreja «art. 49 LBRL» amb «ordenança fiscal», hi ha trampa.

4.4. Remissió normativa i deslegalització

- **Remissió normativa**: la llei crida el reglament perquè completi una regulació que ella ja ha encetat. És legítima si la llei fixa els **criteris i límits**. El que està prohibit són les **remissions en blanc** (la llei diu «això ja ho dirà un reglament» sense marcar res).
- **Deslegalització**: una llei degrada el rang d'una matèria per permetre que, en endavant, la reguli un reglament. S'admet amb molt de recel i mai en matèries de reserva de llei.

---

5. El procediment d'elaboració dels reglaments

Aquí hi ha la feina real d'una administrativa. I hi ha una raó jurídica de pes per fer-ho bé: **el procediment no és un tràmit, és un element de validesa**. Un reglament aprovat saltant-se el procediment és **nul de ple dret**.

Cal distingir **tres nivells**, perquè el procediment no és el mateix a l'Estat, a la Generalitat i a l'ajuntament.

5.1. Els principis de bona regulació (art. 129 LPAC)

Abans de qualsevol tràmit, la **Llei 39/2015, article 129.1**, obliga totes les administracions a actuar segons **sis principis**, i exigeix que el **preàmbul** del projecte de reglament justifiqui que s'hi adequa:

Principi	Què vol dir en cristià
Necessitat	Hi ha una raó d'interès general que justifica regular
Eficàcia	Els fins estan clarament identificats i la norma és l'instrument adequat
Proporcionalitat	S'hi posa la regulació **imprescindible**, després de comprovar que no hi ha mesures menys restrictives
Seguretat jurídica	Marc coherent, estable, previsible i clar, també respecte del dret de la UE
Transparència	Accés senzill i actualitzat a la norma i als documents del seu procés d'elaboració; participació activa dels destinataris
Eficiència	S'eviten càrregues administratives innecessàries

L'**article 129.7** hi afegeix que, si la iniciativa afecta despeses o ingressos públics, se n'han de **quantificar i valorar les repercussions**, amb subjecció a l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Truc per recordar-ho. Els sis principis fan **NEPSTE**: **N**ecessitat, **E**ficàcia, **P**roporcionalitat, **S**eguretat jurídica, **T**ransparència, **E**ficiència.

Matís que t'estalviarà un error. La **STC 55/2018, de 24 de maig**, va declarar **contraris a l'ordre constitucional de competències** (és a dir, no aplicables com a bàsics a comunitats autònomes i ens locals) bona part dels articles **129.4** (paràgrafs segon i tercer), **130**, **132** i **133** de la Llei 39/2015. De l'article **133** només va quedar com a bàsic **l'incís inicial de l'apartat 1** -«amb caràcter previ... se substanciarà una **consulta pública**»- i **el primer paràgraf de l'apartat 4** (els casos en què se'n pot prescindir). Traducció pràctica: **la consulta pública prèvia sí que s'ha de fer** a l'ajuntament; el **pla anual normatiu** de l'art. 132, en canvi, **no li és exigible** com a bàsic.

5.2. El procediment a l'Administració General de l'Estat (art. 26 de la Llei 50/1997)

Fase	Contingut	Termini
1. Estudis previs	Consultes i estudis per garantir l'encert i la legalitat	-
2. Consulta pública prèvia	Pel portal web, abans de redactar el text: problemes, necessitat i oportunitat, objectius i alternatives (també no regulatòries)	**Mínim 15 dies naturals**
3. Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu (MAIN)	**Preceptiva**. Inclou oportunitat i alternatives, contingut i anàlisi jurídica, adequació competencial, **impacte econòmic i pressupostari** (amb test PIME), **càrregues administratives**, **impacte de gènere**, resum de la consulta pública i **impacte per raó de canvi climàtic**	-
4. Informes i dictàmens	Els preceptius i els convenients. **Sempre** informe de la **Secretaria General Tècnica** del ministeri proponent. **Aprovació prèvia** del ministeri competent en funció pública si afecta organització, personal o procediments	Informes preceptius: **10 dies**; **1 mes** si es demanen a una altra Administració o a un organisme amb especial independència
5. Audiència i informació pública	Publicació del text al portal web quan la norma afecti drets i interessos legítims	**Mínim 15 dies hàbils**, reduïbles fins a **7 dies hàbils** amb motivació
6. Dictamen del Consell d'Estat	**Preceptiu** per als **reglaments executius** (els que es dicten en execució de les lleis) i les seves modificacions	-
7. Aprovació	Comissió General de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris -> **Consell de Ministres** (reial decret)	-
8. Publicació	**BOE**	-

Dos detalls que cauen:

- **Es pot prescindir de la consulta pública prèvia** (art. 26.2) quan es tracti de normes **pressupostàries o organitzatives**, hi hagi **raons greus d'interès públic**, la proposta **no tingui impacte significatiu en l'activitat econòmica**, **no imposi obligacions rellevants**, **reguli aspectes parcials** d'una matèria o s'acordi la **tramitació urgent**. La concurrència s'ha de **justificar a la MAIN**.
- **L'audiència i la informació pública només es poden ometre** per **greus raons d'interès públic**, justificades a la MAIN, i **no s'apliquen** a les disposicions pressupostàries ni a les que regulen òrgans, càrrecs i autoritats del Govern.

5.3. El procediment a la Generalitat de Catalunya (Llei 26/2010, arts. 59-70)

El **Títol IV de la Llei 26/2010** regula amb detall com es fa un reglament de la Generalitat. És l'ancoratge català d'aquest tema i sovint el gran oblidat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Article	Fase	El que has de retenir
59	**Àmbit**	S'aplica a les disposicions reglamentàries de l'Administració de la Generalitat; és **supletori** si una llei n'estableix un procediment específic
60	**Concepte**	Disposicions de rang inferior a la llei del Govern o dels consellers que **innoven l'ordenament**. **Exclou** instruccions, circulars i ordres de servei
61	**Iniciació**	A proposta del **departament competent**; si afecta diversos departaments, proposta **conjunta** o del Departament de la Presidència
62	**Tramitació**	La duu la unitat directiva del departament proponent. Els informes i dictàmens, si no hi ha previsió expressa, s'emeten en **10 dies**
63	**Expedient**	Documentació **preceptiva, numerada i ordenada cronològicament**, signada i datada, amb **índex**
64	**Memòries**	**Memòria general** + **memòria d'avaluació de l'impacte** + informes
65	**Informe jurídic**	De la unitat departamental o del **Gabinet Jurídic de la Generalitat**; termini **15 dies**
66	**Consulta interdepartamental**	Si aprova el Govern, s'ha de posar en coneixement dels departaments **abans** de l'audiència i la informació pública. Es fa **per mitjans electrònics**
66 bis	**Consulta pública prèvia**	Pel **Portal de la Transparència**, **abans** de redactar el text. Termini **mínim d'un mes**
67	**Audiència**	Als afectats. **Mínim 15 dies hàbils**, reduïbles fins a **7 dies hàbils** amb motivació
68	**Informació pública**	**Potestativa** («es poden sotmetre»). **Mínim 15 dies hàbils**, reduïbles fins a **7**
69	**Dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**	**Preceptiu** per als projectes de reglament **de desplegament de lleis o del dret europeu** i les seves modificacions
70	**Participació dels ens locals**	S'han d'adoptar mesures perquè hi participin les **entitats locals** quan la norma les afecti de manera específica

El contingut mínim de les **memòries** (art. 64) és molt preguntable:

- La **memòria general** (art. 64.2) ha de contenir: **a)** justificació de la necessitat i adequació als fins; **b)** marc normatiu; **c)** relació de disposicions afectades i **taula de vigències i derogacions**; **d)** la **competència de la Generalitat** sobre la matèria; **e)** relació motivada de qui ha de tenir audiència; **f)** procedència, si escau, d'informació pública.
- La **memòria d'avaluació de l'impacte** (art. 64.3) integra **com a mínim quatre informes**: **a)** impacte **pressupostari**; **b)** impacte **econòmic i social**; **c)** impacte **normatiu** (simplificació i reducció de càrregues); **d)** impacte **de gènere**.
- **Art. 64.5**: l'expedient ha d'incloure una **memòria de les observacions i al·legacions** presentades i de les raons per desestimar-les.

Truc per recordar-ho. Els quatre informes de la memòria d'impacte fan **PENG**: **P**ressupostari, **E**conòmic i social, **N**ormatiu, **G**ènere.

Compte amb el parany de l'art. 66 bis. Es pot **prescindir de la consulta prèvia** si es justifica que: **a)** el contingut és **pressupostari o organitzatiu**; **b)** només **refon o consolida** textos; **c)** compleix un **mandat legal delimitat** o transposa normativa tècnica de la UE sense noves obligacions; **d)** de l'avaluació preliminar es desprèn que **no hi ha impactes rellevants**; **e)** hi ha **raons greus d'interès públic** acreditades.

5.4. El procediment a l'Administració local: l'article 49 LBRL

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquest és **el que has de saber al dit**, perquè és el que tramitaràs.

A Catalunya s'hi apilen **quatre** capes normatives:

Norma	Què aporta
LBRL 7/1985, art. 49	L'esquema bàsic estatal
TRLMRLC (DL 2/2003), art. 178	El mateix esquema en versió catalana
ROAS (Decret 179/1995), arts. 60 a 66	El **detall**: iniciativa, comissió d'estudi, on s'anuncia, majories, tramesa i publicació
Llei 39/2015, arts. 128-133	Potestat reglamentària, bona regulació i **consulta pública prèvia** (amb el filtre de la STC 55/2018)

Els passos, en ordre:

Fase 0 - Consulta pública prèvia. Pel web municipal, abans de redactar el text (art. 133.1 LPAC, part bàsica segons la STC 55/2018): problemes que es volen resoldre, necessitat i oportunitat, objectius i alternatives. Se'n pot prescindir en normes **pressupostàries o organitzatives** o per **raons greus d'interès públic** (art. 133.4, primer paràgraf).

Fase 1 - Iniciativa (art. 61 ROAS). La poden exercir:

- Els **òrgans de l'ens local** (el cas normal: una regidoria proposa i el Ple acorda iniciar l'expedient).
- Els **veïns**, directament o per mitjà d'entitats i associacions legalment constituïdes.

Regles de la iniciativa veïnal: **no és procedent** en matèries alienes a la competència local **ni en les de caràcter tributari** (art. 61.2 ROAS) -és a dir, **els veïns no poden proposar una ordenança fiscal**-; l'escrit s'ha de referir a les **línies bàsiques** de la norma i portar **memòria justificativa** (art. 61.4); i el **Ple** admet o rebutja la iniciativa **sempre motivadament** (art. 61.5).

A més, l'**article 70 bis.2 de la LBRL** regula la **iniciativa popular** per presentar projectes de reglament, amb aquests percentatges de signatures de veïns amb dret de sufragi actiu:

Població del municipi	% de signatures
Fins a **5.000** habitants	**20 %**
De **5.001 a 20.000**	**15 %**
A partir de **20.001**	**10 %**

Aquestes iniciatives s'han de sotmetre a **debat i votació del Ple**, amb **informe previ de legalitat del secretari o secretària** i **informe de l'interventor o interventora** si afecten drets i obligacions de contingut econòmic.

Fase 2 - Comissió d'estudi (art. 62 ROAS). Acordada la formació o modificació d'una ordenança, es **designa una comissió d'estudi** que redacta l'**avantprojecte**. La integren **membres de la corporació i personal tècnic**, sota la **presidència d'un membre de la corporació**. L'**art. 62.3** permet demanar al **consell comarcal**, a la **diputació** o a l'**Administració de la Generalitat** que elaborin el text i donin assistència tècnica fins a l'aprovació definitiva.

Fase 3 - Informes preceptius (art. 179 TRLMRLC). Informe previ del **secretari o secretària** i, si escau, de l'**interventor o interventora**: **a)** sempre que ho demani el president de la corporació o **un terç dels membres**, amb prou antelació; i **b)** sempre que es tracti de matèries per a les quals la llei exigeix un **quòrum de votació especial**. L'informe ha de precisar **la legislació aplicable** i si la proposta s'hi adequa (art. 179.3).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fase 4 - Aprovació inicial pel Ple (art. 49.a LBRL; art. 178.1.a TRLMRLC). Les majories:

Què s'aprova	Majoria	Base legal
Ordenança o reglament ordinari	**Simple**	Art. 47.1 LBRL; art. 114.1 TRLMRLC; art. 65.2 ROAS
Reglament orgànic (ROM)	**Absoluta** del nombre legal de membres	Art. 47.2.f) LBRL; art. 114.3.a) TRLMRLC
Ordenances fiscals	**Absoluta** (a Catalunya)	Art. 114.3.j) TRLMRLC; art. 65.2 ROAS
Normes i ordenances dels plans urbanístics	**Absoluta**	Art. 47.2.ll) LBRL; art. 114.3.k) TRLMRLC

> **Ancoratge català molt rendible.** La LBRL estatal **no** exigeix majoria absoluta per a les ordenances fiscals; el **TRLMRLC sí** (art. 114.3.j: «la imposició i l'ordenació dels recursos propis de caràcter tributari»). **A Catalunya, les ordenances fiscals van per majoria absoluta.** Si l'examen diu «a Catalunya», la resposta és **absoluta**.

Fase 5 - Informació pública i audiència: 30 dies. És **el termini estrella del tema**.

- **Art. 49.b) LBRL**: «Informació pública i audiència als interessats pel **termini mínim de trenta dies** per a la presentació de **reclamacions i suggeriments**.»
- **Art. 178.1.b) TRLMRLC**: idèntic, «per un període **mínim de trenta dies**».

L'**art. 63.2 del ROAS** diu **on** s'ha de publicar l'anunci. Són **quatre llocs**, i cauen:

1. El **Butlletí Oficial de la Província (BOP)**.
2. El **Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)**.
3. **Un dels mitjans de comunicació escrita diària**.
4. El **tauler d'anuncis de la corporació**.

I l'**art. 63.3 ROAS**: «en tot cas es concedirà **audiència als veïns o les associacions que hagin exercit la iniciativa**».

A això s'hi suma la **Llei 19/2014, de transparència**: cal publicar al **Portal de la Transparència** els **procediments normatius en curs d'elaboració**, amb l'estat de tramitació, les memòries i els documents justificatius, i la **valoració general de les aportacions** rebudes (arts. 10 i 69). L'**art. 69.3** hi afegeix un matís important: participar en una iniciativa normativa **no atribueix per si sol la condició d'interessat**.

Fase 6 - Resolució de reclamacions i aprovació definitiva. Les al·legacions es remeten a la **comissió informativa** corresponent, que proposa estimar-les o desestimar-les i formula la proposta d'aprovació (art. 64 ROAS). El **Ple** aprova definitivament i **resol de forma raonada** les reclamacions **en el mateix acord** (art. 49.c LBRL; art. 178.1.c TRLMRLC; art. 65.1 ROAS).

> **La regla d'or. Si no s'ha presentat cap reclamació ni cap suggeriment, l'acord d'aprovació inicial esdevé definitiu automàticament**, sense necessitat d'un nou acord del Ple (art. 49, últim paràgraf, LBRL; art. 178.1.c) TRLMRLC; art. 65.1 ROAS).

>

> Ara bé: **l'elevació a definitiu és automàtica; la publicació, no.** Encara s'ha de publicar íntegrament el text.

Fase 7 - Tramesa a l'Estat i a la Generalitat: 15 dies. L'**art. 65.3 del ROAS** obliga a trametre a l'Administració de l'Estat i a la de la Generalitat, en el termini de **quinze dies**, l'acord d'aprovació definitiva i **còpia íntegra i fefaent** de l'ordenança (concordant amb l'art. 56.1 LBRL i l'art. 145 TRLMRLC, avui per mitjans electrònics).

Fase 8 - Publicació i entrada en vigor. Ho veiem a l'apartat 6.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Modificació i derogació. El mateix procediment, sense dreceres: per canviar un sol article cal repetir tot el recorregut.

5.5. Els tres nivells, en una taula

	Estat (art. 26 L. 50/1997)	**Generalitat** (L. 26/2010, 59-70)	**Local** (art. 49 LBRL + ROAS)
Consulta prèvia	Portal web, **mín. 15 dies naturals**	Portal de la Transparència, **mín. 1 mes** (art. 66 bis)	Web municipal (art. 133.1 LPAC)
Memòria	**MAIN**	Memòria general + **impacte (PENG)**	Memòria justificativa i informes de Secretaria/Intervenció
Audiència / informació pública	**15 dies hàbils** (reduïbles a 7)	Audiència **15 dies hàbils** (reduïbles a 7); informació pública potestativa	**30 dies** com a **mínim**
Dictamen consultiu	**Consell d'Estat** (reglaments executius)	**Comissió Jurídica Assessora** (reglaments de desplegament de lleis o del dret UE)	No preceptiu per aprovar l'ordenança
Aprova	**Consell de Ministres** (reial decret)	**Govern** (decret) o **conseller/a** (ordre)	**El Ple** (indelegable)
Publica	**BOE**	**DOGC**	**BOP** (íntegre)

Avís d'administrativa. «Trenta dies» de l'art. 49 LBRL és **el mínim**: el Ple en pot acordar més. La llei no diu «hàbils», però com que és un termini de procediment assenyalat per dies s'entén en **dies hàbils** (art. 30.2 LPAC), i així es redacten els anuncis. Si l'enunciat de l'examen reprodueix la llei, respon **«trenta dies»** i prou.

---

6. L'eficàcia del reglament

Terme jurídic. Eficàcia = capacitat d'una norma de **produir efectes jurídics**. No és el mateix que **validesa** (que la norma s'hagi fet bé i respecti l'ordenament). Una norma pot ser vàlida i encara no eficaç (aprovada però no publicada), i pot ser eficaç i invàlida (s'aplica fins que un tribunal l'anul·la).

6.1. La publicació: sense publicar, no hi ha reglament

La publicitat de les normes és una **garantia constitucional** (art. 9.3 CE). L'**article 131 de la Llei 39/2015** ho concreta:

> «Les normes amb rang de llei, els **reglaments** i les disposicions administratives **hauran de publicar-se en el diari oficial corresponent perquè entrin en vigor i produeixin efectes jurídics**.»

L'article hi afegeix dues precisions modernes: la publicació dels diaris i butlletins oficials a les **seus electròniques** té els mateixos efectes que l'edició impresa, i el **BOE electrònic** té caràcter **oficial i autèntic**.

On es publica cadascun:

Reglament	Diari oficial
Estatal	**BOE**
De la Generalitat	**DOGC** (art. 68.5 EAC: aquesta publicació «és suficient a tots els efectes... per a l'entrada en vigor de les disposicions generals»)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Local** | **BOP**, **text íntegre** (art. 70.2 LBRL; art. 66.1 ROAS) |

Compte amb el parany. Per a una ordenança **no serveix publicar-ne un extracte ni l'anunci de l'acord**: cal el **text sencer**. A més, l'art. 66.1 ROAS obliga a inserir-la al **butlletí informatiu local** si n'hi ha, **en tot cas al tauler d'anuncis**, i a anunciar al **DOGC la referència del BOP** on s'ha publicat el text íntegre.

6.2. L'entrada en vigor i la vacatio legis

Terme jurídic. Vacatio legis = el temps que passa entre la publicació d'una norma i el moment en què comença a obligar.

- **Regla general** (**art. 2.1 del Codi civil**): les normes entren en vigor **als 20 dies de la seva completa publicació** al BOE, **si en elles no es disposa una altra cosa**. A la pràctica, la immensa majoria de reglaments fixen la seva pròpia data (l'endemà de la publicació, el primer dia del mes següent, l'1 de gener...).
- **Regla especial local** (**art. 70.2 LBRL**, al qual remet l'art. 66.1 ROAS): les ordenances **no entren en vigor fins que s'hagi publicat completament el text i hagi transcorregut el termini de l'article 65.2 LBRL**, és a dir, **15 dies hàbils**.
- **Per què quinze dies hàbils?** Perquè és el termini que tenen l'Estat i la Generalitat per **requerir l'anul·lació** de l'acord si el consideren il·legal. El legislador els dona aquest marge de control **abans** que la norma desplegui efectes.
- **Excepció**: els **pressupostos** i les **ordenances fiscals** queden expressament fora d'aquesta regla; es publiquen i entren en vigor **en els termes de la legislació d'hisendes locals** (TRLRHL), és a dir, **des de la publicació íntegra al BOP**, sense esperar els quinze dies.

Fórmula d'examen. Ordenança normal: publicació íntegra al BOP + 15 dies hàbils. Ordenança fiscal i pressupost: publicació íntegra al BOP, i ja. Si algú et diu «l'ordenança entra en vigor l'endemà de publicar-se», falta la meitat de la resposta.

- **Regla especial estatal** (**art. 23 de la Llei 50/1997**): les lleis i reglaments del Govern de l'Estat que **imposin noves obligacions a persones físiques o jurídiques que exerceixin una activitat econòmica o professional** han de preveure el començament de la seva vigència el **2 de gener** o l'**1 de juliol** següents a la seva aprovació. No s'aplica als reials decrets llei ni quan ho justifiqui el termini de transposició d'una directiva o altres raons acreditades.

6.3. Àmbit d'eficàcia

- **Temporal**: el reglament té **vigència indefinida** mentre no es derogui o s'anul·li, tret que ell mateix fixi un termini o que sigui un reglament **de necessitat** (que decau amb la situació que el justifica).
- **Territorial**: el que correspongui a l'Administració que el dicta. Una ordenança obliga **dins del terme municipal**.
- **Personal**: obliga tothom qui es trobi dins d'aquell àmbit, siguin veïns o no. També obliga **la mateixa Administració que l'ha dictat** (apartat 6.5).

6.4. La irretroactivitat

L'**article 9.3 CE** garanteix la irretroactivitat de les **disposicions sancionadores no favorables** i de les **restrictives de drets individuals**. L'**article 47.2 LPAC** ho converteix en causa de **nul·litat de ple dret**: són nul·les les disposicions «que estableixin la retroactivitat de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals».

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. La irretroactivitat **no és absoluta**: només afecta les normes **sancionadores desfavorables** i les **restrictives de drets individuals**. Una norma **favorable** (que rebaixa una sanció, que amplia una bonificació) **sí que pot** ser retroactiva.

6.5. La inderogabilitat singular dels reglaments

És el punt més tècnic -i més preguntat- de tot el bloc d'eficàcia.

L'**article 37 de la Llei 39/2015** diu:

37.1. «Les resolucions administratives de caràcter particular **no podran vulnerar el que estableix una disposició de caràcter general**, encara que aquelles procedeixin d'un **òrgan d'igual o superior jerarquia** al que va dictar la disposició general.»

>

37.2. «**Són nul·les** les resolucions administratives que vulnerin el que estableix una disposició reglamentària», així com les que incorrin en alguna de les causes de l'article 47.

Dit en cristià: **l'Administració queda lligada pels seus propis reglaments**. Ni tan sols l'òrgan que va aprovar el reglament -ni un de superior- pot dictar un acte singular que l'exceptuï per a un cas concret. Si el vol canviar, l'ha de **modificar o derogar per la via normativa**, amb tot el procediment.

A Catalunya, l'**article 4.3 i 4.4 del ROAS** ho diu per al món local: les disposicions vinculen ciutadans i administracions «sense que la seva observança pugui ser objecte de **dispenses individuals**».

Exemple de finestreta. Si l'ordenança de convivència prohibeix les terrasses a partir de la 1 de la matinada, l'alcalde **no pot** signar un decret dient que un bar concret pot tancar a les 3. Per fer-ho hauria de **modificar l'ordenança**. Si el signa igualment, el decret és **nul de ple dret**.

Truc per recordar-ho. «**No hi ha excepcions VIP.**» El reglament només cau davant d'un altre reglament, mai davant d'un acte singular, per molt amunt que estigui qui el signa. I fixa't en la lògica: és una manifestació del **principi d'igualtat** i de la **interdicció de l'arbitrarietat**.

6.6. Derogació

- Un reglament es deroga per **un altre reglament de rang igual o superior**, o per una **llei**.
- La derogació pot ser **expressa** (la norma nova diu què deroga; és el que exigeix la bona tècnica normativa, i per això la memòria general de l'art. 64.2.c) de la Llei 26/2010 demana una **taula de vigències i derogacions**) o **tàcita** (per incompatibilitat).
- L'**article 2.2 del Codi civil**: les lleis només es deroguen per lleis posteriors, la derogació té l'abast que expressament es disposi, i **per la simple derogació d'una llei no recobren vigència les que aquesta hagués derogat**.

---

7. El control dels reglaments il·legals

L'**article 106.1 de la Constitució** és el fonament de tot aquest bloc: «**Els tribunals controlen la potestat reglamentària** i la legalitat de l'actuació administrativa, així com el sotmetiment d'aquesta als fins que la justifiquen». Però el control judicial no és l'únic.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.1. El vici: sempre nul·litat de ple dret

L'**article 47.2 de la Llei 39/2015** és **l'article clau del tema**:

> «**També seran nul·les de ple dret les disposicions administratives** que vulnerin la Constitució, les lleis o altres disposicions administratives de rang superior, les que regulin **matèries reservades a la llei**, i les que estableixin la **retroactivitat** de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals.»

> **Compte amb el parany.** En els **reglaments no hi ha anul·labilitat**: qualsevol infracció de l'ordenament els fa **nuls de ple dret**. Els actes administratius sí que tenen dos graus (nuls, art. 47.1; anul·lables, art. 48). Aquesta és una de les preguntes més repetides.

Conseqüències d'aquesta nul·litat radical:

- Es pot declarar **en qualsevol moment** (l'acció no prescriu per la via de la revisió d'ofici).
- **No es pot convalidar** ni sanejar pel pas del temps.
- Produeix efectes **ex tunc** (des de l'origen), amb els límits que veurem a l'apartat 8.

Els vicis típics: infracció de la Constitució, d'una llei o d'una norma superior; invasió de matèria reservada a llei; **incompetència** de l'òrgan; **omissió del procediment** d'elaboració (audiència, dictamen preceptiu, informació pública); retroactivitat prohibida; i **desviació de poder** o infracció dels principis generals.

7.2. Control per la mateixa Administració

a) No hi ha recurs administratiu contra un reglament. L'**article 112.3 LPAC** és taxatiu:

> «**Contra les disposicions administratives de caràcter general no cabrà recurs en via administrativa.**»

Ara bé, el mateix precepte hi afegeix una porta: «Els recursos contra un **acte administratiu** que es fonamentin **únicament** en la nul·litat d'alguna disposició administrativa de caràcter general podran interposar-se **directament davant l'òrgan que va dictar la disposició**». És l'equivalent administratiu del recurs indirecte.

b) La revisió d'ofici (art. 106.2 LPAC). L'Administració pot **anul·lar els seus propis reglaments il·legals** sense anar a judici:

- **Qui**: l'Administració, **d'ofici** (a diferència dels actes, on la revisió també es pot iniciar a instància de l'interessat).
- **Quan**: **en qualsevol moment**.
- **Requisit imprescindible**: **dictamen favorable** del **Consell d'Estat** o de l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma. A Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**: l'**article 72 de la Llei 26/2010** estableix que el seu dictamen és **preceptiu** en els expedients **de l'Administració de la Generalitat o de l'Administració local** relatius a la revisió d'ofici d'actes nuls de ple dret **i de disposicions reglamentàries**.
- **Qui és competent**: l'**article 71.1 de la Llei 26/2010** ho diu clar: la competència per iniciar i resoldre la revisió d'ofici de disposicions reglamentàries correspon a **l'òrgan que les ha aprovades**. En un ajuntament, doncs, **el Ple**.
- **Caducitat**: si el procediment s'ha iniciat d'ofici, transcorreguts **sis mesos** sense resolució, **caduca** (art. 106.5 LPAC).

> **Compte amb el parany.** Per revisar d'ofici un **acte** nul, el procediment es pot iniciar **d'ofici o a sol·licitud de l'interessat** (art. 106.1). Per revisar una **disposició** reglamentària, l'article 106.2 només parla de **d'ofici**. I en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

els dos casos el dictamen de l'òrgan consultiu ha de ser **favorable**: si és desfavorable, l'Administració **no pot** declarar la nul·litat.

c) La derogació. No és tècnicament un control d'il·legalitat, però a la pràctica és la sortida més freqüent: si l'Administració s'adona que el seu reglament és il·legal, sovint el **deroga o el modifica** en comptes d'obrir una revisió d'ofici. Compte: **derogar no és anul·lar**. La derogació té efectes **cap endavant** (ex nunc); l'anul·lació, **cap enrere** (ex tunc).

7.3. El control judicial: la jurisdicció contenciosa administrativa

Qui és competent per conèixer del recurs directe contra una ordenança municipal? L'**article 10.1.b) de la LJCA (Llei 29/1998)** ho diu: les **Sales contencioses administratives dels Tribunals Superiors de Justícia**, en **única instància**, coneixen dels recursos contra «**les disposicions generals emanades de les comunitats autònomes i de les entitats locals**». Els jutjats contenciosos administratius coneixen dels **actes** de les entitats locals (art. 8.1), **no de les seves normes**.

Truc per recordar-ho. Acte d'ajuntament -> Jutjat contenciós. Ordenança d'ajuntament -> Sala contenciosa del TSJ de Catalunya.

a) El recurs directe (arts. 25.1 i 46.1 LJCA).

- **Objecte**: la **disposició general** mateixa. L'art. 25.1 LJCA declara admissible el recurs «en relació amb les disposicions de caràcter general».
- **Termini**: **dos mesos** des de l'endemà de la **publicació** de la disposició impugnada (art. 46.1).
- **Efecte si s'estima**: **anul·lació de la norma amb efectes generals**.

Compte amb el parany. El termini de dos mesos del recurs directe és **de caducitat**: passat aquest termini ja no es pot atacar la norma per aquesta via. Però això **no la sana**: continua sent nul·la de ple dret i encara es pot combatre pel recurs indirecte o per la revisió d'ofici, que **no tenen termini**.

b) El recurs indirecte (art. 26 LJCA).

- **Article 26.1**: «A més de la impugnació directa de les disposicions de caràcter general, també és admissible la **dels actes que es produeixin en aplicació d'aquestes**, fonamentada en que tals disposicions **no són conformes a Dret**.»
- **Article 26.2**: «La **falta d'impugnació directa** d'una disposició general **o la desestimació** del recurs que s'hi hagués interposat **no impedeixen la impugnació dels actes d'aplicació**.»

Traducció: encara que hagin passat anys des que es va publicar l'ordenança, quan et notifiquin la multa que se'n deriva pots recórrer **la multa** al·legant que **l'ordenança és il·legal**. És la via que fa que un reglament il·legal no quedi mai definitivament blindat.

c) La qüestió d'il·legalitat (art. 27 LJCA i arts. 123-126).

Aquí hi ha un problema tècnic que la LJCA de 1998 va resoldre amb elegància. Imagina que un **jutjat** contenciós estima un recurs indirecte perquè considera il·legal una ordenança: el jutjat pot anul·lar la **multa**, però **no és competent per anul·lar l'ordenança** (això és del TSJ). Si no es fes res més, la norma il·legal seguiria viva. Per això:

- **Art. 27.1**: quan un jutge o tribunal ha dictat **sentència ferma estimatòria** per considerar il·legal el contingut de la disposició general aplicada, **ha de plantejar la qüestió d'il·legalitat** davant el tribunal competent per conèixer del recurs directe.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 27.2**: si el mateix òrgan que jutja l'acte **també ho és** per al recurs directe, la sentència **declara directament** la validesa o la nul·litat de la disposició. No cal plantejar res.
- **Art. 27.3**: el **Tribunal Suprem**, **sense necessitat de plantejar qüestió d'il·legalitat**, **anul·la** qualsevol disposició general quan, en qualsevol grau, conegui d'un recurs contra un acte fonamentat en la il·legalitat d'aquella norma.

Tramitació (arts. 123 a 126): la qüestió es planteja **per interlocutòria** dins dels **cinc dies** següents a que consti la fermesa de la sentència; l'interlocutòria es **publica al mateix diari oficial** on es va publicar la norma; les parts tenen **quinze dies** per comparèixer i al·legar; i la sentència es dicta en els **deu dies** següents. **Contra la interlocutòria de plantejament no hi cap recurs.**

> **Detall que cau.** L'**article 126.5 LJCA**: la sentència que resol la qüestió d'il·legalitat **no afecta la situació jurídica concreta** derivada de la sentència que la va plantejar. És a dir: guanyi o perdi la qüestió, **la teva multa segueix anul·lada**.

d) La inaplicació judicial (art. 6 LOPJ). L'**article 6 de la Llei orgànica 6/1985 del poder judicial**: «Els jutges i tribunals **no aplicaran** els reglaments o qualsevol altra disposició **contraris a la Constitució, a la llei o al principi de jerarquia normativa**.» Això val per a **qualsevol ordre jurisdiccional** (civil, penal, social), no només el contenciós. El jutge no anul·la la norma -no és competent per fer-ho-, però **la deixa de banda** en aquell cas.

7.4. El control per la via del Tribunal Constitucional

- El **recurs d'inconstitucionalitat** i la **qüestió d'inconstitucionalitat** només serveixen contra **normes amb rang de llei**: **no** contra reglaments.
- Sí que hi arriben reglaments per dues vies:
- El **conflicte positiu de competències** (art. 161.1.c CE), quan una disposició reglamentària de l'Estat o d'una comunitat autònoma envaeix competències alienes.
- L'**article 161.2 CE**: el Govern de l'Estat pot impugnar davant el TC les **disposicions i resolucions** dels òrgans de les comunitats autònomes, i la impugnació **produeix la suspensió automàtica** de la disposició, que el Tribunal ha de ratificar o aixecar en un termini no superior a **cinc mesos**.

7.5. El control de les normes locals per l'Estat i la Generalitat

És el bloc que t'afecta com a empleada o empleat d'ajuntament, i explica per què s'ha de trametre l'ordenança aprovada.

Instrument	Regla	Base legal
Tramesa de l'acord i del text	**15 dies** des de l'aprovació definitiva, a l'Estat i a la Generalitat	Art. 56.1 LBRL; art. 145 TRLMRLC; art. 65.3 ROAS
Requeriment d'anul·lació	Motivat, expressant la normativa vulnerada, en **15 dies hàbils** des de rebre la comunicació de l'acord. L'ens local té **un mes** per anul·lar-lo	**Art. 65.1 i 65.2 LBRL**; art. 181 TRLMRLC
Impugnació contenciosa després del requeriment	Dins del termini de la LJCA, comptat des que venç el requeriment o des que es rep el rebuig	Art. 65.3 LBRL
Impugnació directa sense requeriment previ	També es pot anar directament al contenciós	Art. 65.4 LBRL; art. 182 TRLMRLC
Suspensió pel mateix Estat	Només en el supòsit **excepcional** d'actes que **atemptin greument contra l'interès general d'Espanya**, amb requeriment previ a l'alcaldia i impugnació posterior en **10 dies**	Art. 67

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

LBRL |

> **Compte amb el parany.** El requeriment de l'art. 65 LBRL **no suspèn** l'acord: només obre la porta a impugnar-lo. La **suspensió** governativa directa és excepcionalíssima (art. 67 LBRL) i no s'aplica a l'activitat normativa ordinària d'un ajuntament.

---

8. Els efectes de l'anul·lació del reglament

Anul·lar un reglament no és com anul·lar un acte. Té conseqüències sobre **tothom** i sobre **el passat**, i per això la llei hi posa uns quants matisos que són, precisament, els que cauen.

8.1. Efectes generals: erga omnes

L'**article 72.2 de la LJCA**:

> «L'anul·lació d'una disposició o acte produirà **efectes per a totes les persones afectades**. Les **sentències fermes que anul·lin una disposició general** tindran **efectes generals des del dia en què sigui publicat el seu veredicte i els preceptes anul·lats en el mateix periòdic oficial** en què ho hagués estat la disposició anul·lada.»

Tres coses per retenir:

1. Els efectes són **erga omnes**: no només per a qui va recórrer.
2. Cal que la sentència sigui **ferma**.
3. Els efectes generals es produeixen **des de la publicació del veredicte al mateix diari oficial** on es va publicar la norma. Si es va publicar al BOP, la sentència s'hi ha de publicar. **Publicar la sentència no és un tràmit decoratiu: és el que li dona efectes generals.**

Contrast: l'**article 72.1** recorda que la sentència que **inadmet o desestima** el recurs només produeix efectes **entre les parts**. I l'article 72.3: l'estimació de pretensions de reconeixement d'una situació jurídica individualitzada també és **inter partes**, tot i que pot estendre's a tercers (arts. 110 i 111 LJCA).

8.2. El límit clau: els actes ferms d'aplicació (art. 73 LJCA)

Aquest article és **el que més cau de tot l'apartat**:

> «Les **sentències fermes que anul·lin un precepte** d'una disposició general **no afectaran per si mateixes l'eficàcia de les sentències o actes administratius ferms** que l'hagin aplicat **abans que l'anul·lació assolís efectes generals**, **llevat que** l'anul·lació del precepte suposés **l'exclusió o la reducció de les sancions encara no executades completament**.»

Traducció pràctica:

- Si l'ordenança de l'IBI, la taxa o la convivència s'anul·la, **els rebuts i les multes que ningú va recórrer i que ja han esdevingut ferms i consentits es mantenen**. **No hi ha devolució automàtica.**
- **Excepció**: si es tracta d'una **sanció encara no executada del tot**, l'anul·lació **sí** que l'exclou o la redueix. És la traducció processal del principi de **retroactivitat de la norma sancionadora més favorable**.

> **Truc per recordar-ho. Reglament anul·lat ? tothom recupera els diners.** El que està **ferm i consentit** i **ja pagat** es queda com està. El que està **sancionat però no executat**, es beneficia de l'anul·lació.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La mateixa idea, per a la via administrativa, la trobem a l'**article 106.4 LPAC**: en declarar la nul·litat d'una disposició o acte, l'Administració pot fixar en la mateixa resolució les indemnitzacions que escaiguin, «**sens perjudici que, tractant-se d'una disposició, subsisteixin els actes ferms dictats en aplicació d'aquesta**».

8.3. Efectes ex tunc i el que en queda

La declaració de nul·litat de ple dret és, per definició, **retroactiva** (ex tunc): es considera que la norma **mai no va existir vàlidament**. Ara bé, aquest efecte teòric queda molt matisat a la pràctica per l'article 73 LJCA i per l'article 106.4 LPAC, que protegeixen les **situacions consolidades** en nom de la **seguretat jurídica**.

Diferència amb la **derogació**, que sempre cau a l'examen:

	Anul·lació	**Derogació**
Qui la fa	Un **tribunal** (o la mateixa Administració per revisió d'ofici)	El **titular de la potestat normativa**
Motiu	La norma és **il·legal**	**Oportunitat** política o tècnica
Efectes en el temps	**Ex tunc** (des de l'origen), amb els límits de l'art. 73 LJCA	**Ex nunc** (cap endavant)
Actes anteriors	Poden quedar afectats, tret dels ferms	**No** queden afectats

8.4. Què no pot fer el jutge (art. 71.2 LJCA)

> «Els òrgans jurisdiccionals **no podran determinar la forma en què han de quedar redactats els preceptes d'una disposició general** en substitució dels que anul·lin ni podran determinar el contingut discrecional dels actes anul·lats.»

És a dir: el tribunal **anul·la**, però **no redacta la norma nova**. Això és competència de l'Administració, que haurà de tornar a tramitar el reglament si el vol.

8.5. La qüestió de la «reviviscència» de la norma anterior

Si s'anul·la un reglament que en derogava un altre, **torna a estar vigent el derogat?** La resposta majoritària de la jurisprudència és que **sí**: com que la nul·litat de ple dret implica que la norma anul·lada mai no va produir efectes vàlidament, **tampoc no va poder derogar res**, i la norma anterior recupera la vigència. És diferent del cas de la simple **derogació**, on l'**article 2.2 del Codi civil** diu expressament que «per la simple derogació d'una llei **no recobren vigència** les que aquesta hagués derogat».

> **Truc per recordar-ho. Derogació -> no reviu res** (art. 2.2 CC). **Anul·lació -> la norma anterior reviu**, perquè la derogació que contenia la norma nul·la també era nul·la.

8.6. Anul·lació i responsabilitat patrimonial

L'anul·lació d'un reglament **no dona dret automàtic a indemnització**. L'**article 32.1 de la Llei 40/2015 (LRJSP)** ho diu: «l'anul·lació en via administrativa o per l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu dels actes o **disposicions administratives no pressuposa, per si mateixa, dret a la indemnització**». Caldrà provar, com sempre, la **lesió efectiva, avaluable econòmicament i individualitzada**, la **relació de causalitat** i que el particular **no tenia el deure jurídic de suportar-la**.

8.7. I una conseqüència pràctica: no es pot reproduir la norma anul·lada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Si l'Administració torna a aprovar un reglament de contingut idèntic al que un tribunal ha anul·lat, incorre en **incompliment de la sentència**, i la part que va guanyar pot demanar-ne l'execució i que es declari la nul·litat de l'acte o la disposició que la contravé. La sentència que anul·la un reglament **vincula**: obliga a canviar el contingut, no només l'etiqueta.

Glossari

- **Font del dret**: allò d'on neix una norma jurídica; tant el procediment de creació com la forma que adopta.
- **Jerarquia normativa**: principi (art. 9.3 CE, art. 1.2 CC) segons el qual la norma inferior no pot contradir la superior; si ho fa, és nul·la.
- **Principi de competència**: criteri que resol els conflictes entre normes de titulars diferents segons qui té atribuïda la matèria, no segons el rang.
- **Bloc de la constitucionalitat**: conjunt format per la Constitució, els estatuts d'autonomia i les lleis que delimiten competències, i que serveix de paràmetre de validesa.
- **Reserva de llei**: exigència que determinades matèries només es regulin per llei; pot ser absoluta o relativa.
- **Reglament**: disposició de caràcter general, de rang inferior a la llei, dictada per l'Administració, que innova l'ordenament.
- **Potestat reglamentària**: poder d'aprovar reglaments; correspon al Govern de l'Estat, als governs autonòmics i als òrgans de govern locals (art. 128.1 LPAC).
- **Reglament executiu**: el que desplega una llei prèvia; exigeix dictamen del Consell d'Estat o de la Comissió Jurídica Assessora.
- **Reglament independent**: el que regula una matèria no reservada a llei sense llei prèvia de desplegament; a la pràctica, organitzatiu.
- **Reglament de necessitat**: el dictat en situacions excepcionals; decau quan desapareix la situació.
- **Ad intra / ad extra**: reglament que mira cap dins (organització) o cap enfora (drets i deures dels ciutadans).
- **Deslegalització**: operació per la qual una llei rebaixa el rang d'una matèria perquè la pugui regular un reglament.
- **Remissió normativa**: crida que una llei fa al reglament perquè la completi; prohibides les remissions en blanc.
- **Instrucció o circular**: directriu interna d'un òrgan als seus subordinats (art. 6 LRJSP); no és reglament ni innova l'ordenament (art. 60.2 Llei 26/2010).
- **Consulta pública prèvia**: tràmit anterior a redactar el text, per recollir l'opinió sobre problemes, necessitat, objectius i alternatives (art. 133.1 LPAC; art. 66 bis Llei 26/2010).
- **MAIN**: memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, preceptiva a l'Estat (art. 26.3 Llei 50/1997).
- **Memòria d'avaluació de l'impacte**: a Catalunya, integra els informes pressupostari, econòmic i social, normatiu i de gènere (art. 64.3 Llei 26/2010).
- **Comissió Jurídica Assessora**: òrgan consultiu de la Generalitat; dictamina els reglaments de desplegament de lleis (art. 69 Llei 26/2010) i la revisió d'ofici de disposicions, també de l'Administració local (art. 72).
- **Vacatio legis**: temps entre la publicació d'una norma i la seva entrada en vigor; per defecte, 20 dies (art. 2.1 CC).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Inderogabilitat singular**: cap acte administratiu concret pot exceptuar un reglament vigent, ni que provingui d'un òrgan superior (art. 37 LPAC).
- **Nul·litat de ple dret**: grau màxim d'invalidesa; l'únic que existeix per als reglaments (art. 47.2 LPAC).
- **Revisió d'ofici**: potestat de l'Administració d'anul·lar per si mateixa les seves disposicions nul·les, amb dictamen favorable de l'òrgan consultiu (art. 106.2 LPAC).
- **Recurs directe**: impugnació judicial del reglament mateix, en 2 mesos des de la publicació (arts. 25.1 i 46.1 LJCA).
- **Recurs indirecte**: impugnació d'un acte d'aplicació al·legant la il·legalitat del reglament en què es basa (art. 26 LJCA); sense termini propi.
- **Qüestió d'il·legalitat**: incident pel qual el jutge que ha estimat un recurs indirecte trasllada al tribunal competent la decisió sobre la validesa de la norma (art. 27 i arts. 123-126 LJCA).
- **Efectes erga omnes**: efectes davant de tothom; els té la sentència ferma que anul·la una disposició general, des de la publicació del veredicte al diari oficial (art. 72.2 LJCA).
- **Ex tunc / ex nunc**: des de l'origen / a partir d'ara. L'anul·lació és ex tunc; la derogació, ex nunc.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Fonts (art. 1 CC)**: llei, costum i principis generals del dret. El costum **només en defecte de llei** i **s'ha de provar**. Els principis generals s'apliquen **en defecte de llei i costum**, però tenen **caràcter informador** sempre. La **jurisprudència no és font**: **complementa** l'ordenament, i cal **doctrina reiterada del Tribunal Suprem**.
2. **Article 9.3 CE**: legalitat, **jerarquia normativa**, publicitat de les normes, irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets, seguretat jurídica, responsabilitat i **interdicció de l'arbitrarietat**.
3. **Titularitat de la potestat reglamentària (art. 128.1 LPAC)**: **Govern de la Nació**, **òrgans de govern de les CCAA** i **òrgans de govern locals**. A l'Estat, jerarquia **reial decret > ordre ministerial** (art. 24.2 Llei 50/1997). A Catalunya, **decret del Govern > ordre del conseller/a** (art. 68.1 EAC).
4. **Món local**: potestat reglamentària i d'autoorganització **«en tot cas»** (art. 4.1.a LBRL; art. 8.1.a TRLMRLC). L'exerceix el **Ple** i és **indelegable** (arts. 22.2.d i 22.4 LBRL; art. 65.1 ROAS).
5. **Límits materials (art. 128.2 LPAC)**: el reglament **no pot tipificar delictes ni infraccions, ni establir penes o sancions, ni tributs, exaccions parafiscals o altres càrregues o prestacions patrimonials de caràcter públic**, ni regular matèries reservades a llei.
6. **Excepció local del Títol XI LBRL** (Llei 57/2003): en **defecte de normativa sectorial**, les ordenances poden tipificar infraccions **molt greus, greus i lleus** (art. 140) amb multes màximes de **3.000 / 1.500 / 750 ?** (art. 141).
7. **Classes de reglament**: **executiu** (desplega una llei), **independent** (matèria no reservada, sense llei prèvia), **de necessitat** (urgència, decau amb la situació). I **ad intra** (organitzatiu) / **ad extra** (jurídic).
8. **Principis de bona regulació (art. 129.1 LPAC)**: **necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència** - i s'han de justificar al **preàmbul**.
9. **STC 55/2018**: de l'art. 133 LPAC només són bàsics **l'incís inicial de l'apartat 1** (consulta pública prèvia) i **el primer paràgraf de l'apartat 4**. El **pla anual normatiu** de l'art. 132 **no és exigible** a CCAA i ens locals.
10. **Procediment estatal (art. 26 Llei 50/1997)**: consulta pública **mínim 15 dies naturals**; **MAIN** preceptiva; informes preceptius en **10 dies** (**1 mes** si són d'una altra Administració); audiència i informació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pública **mínim 15 dies hàbils**, reduïbles a **7**; dictamen del **Consell d'Estat** per als reglaments **executius**; aprovació pel **Consell de Ministres**.

11. **Procediment català (Llei 26/2010, arts. 59-70)**: consulta prèvia pel Portal de la Transparència, **mínim 1 mes** (art. 66 bis); informes en **10 dies** (art. 62.3); **informe jurídic en 15 dies** (art. 65); **audiència mínim 15 dies hàbils**, reduïbles a **7** (art. 67); informació pública **potestativa**, mateixos terminis (art. 68); **dictamen preceptiu de la Comissió Jurídica Assessora** per als reglaments de desplegament de lleis o del dret de la UE (art. 69).

12. **Procediment local (art. 49 LBRL i art. 178 TRLMRLC)**: **aprovació inicial pel Ple -> informació pública i audiència mínim 30 dies -> resolució de reclamacions i aprovació definitiva**. **Si no hi ha cap reclamació ni suggeriment, l'acord inicial esdevé definitiu automàticament.** L'anunci es publica en **quatre llocs** (BOP, DOGC, un mitjà escrit diari i el tauler) segons l'**art. 63.2 ROAS**.

13. **Majories**: **simple** per regla general; **absoluta** per al **ROM**, per a les **ordenances fiscals a Catalunya** (art. 114.3.j TRLMRLC) i per a les **normes dels plans urbanístics**.

14. **Eficàcia**: **publicació al diari oficial** obligatòria (art. 131 LPAC; art. 68.5 EAC). Vacatio legis general de **20 dies** (art. 2.1 CC). Ordenances: **publicació íntegra al BOP + 15 dies hàbils** (arts. 70.2 i 65.2 LBRL); **excepció**: **pressupostos i ordenances fiscals** entren en vigor amb la publicació, sense els 15 dies.

15. **Inderogabilitat singular (art. 37 LPAC)**: cap resolució particular pot vulnerar un reglament, **encara que provingui d'un òrgan d'igual o superior jerarquia**; si ho fa, és **nul·la**.

16. **Invalidesa**: els reglaments il·legals són **sempre nuls de ple dret** (art. 47.2 LPAC). **No hi ha reglaments anul·lables** ni convalidació.

17. **Contra un reglament no cap recurs administratiu** (art. 112.3 LPAC). Sí que es pot fer **revisió d'ofici** (art. 106.2 LPAC) amb **dictamen favorable** del Consell d'Estat o de la **Comissió Jurídica Assessora** (art. 72 Llei 26/2010, també per a l'Administració local).

18. **Recurs directe**: **2 mesos** des de la publicació (arts. 25.1 i 46.1 LJCA), davant la **Sala contenciosa del TSJ** si la norma és local o autonòmica (art. 10.1.b LJCA). **Recurs indirecte** (art. 26 LJCA): contra l'acte d'aplicació, **sense que la manca d'impugnació directa ho impedeixi**.

19. **Qüestió d'il·legalitat (art. 27 LJCA)**: la planteja el jutge que ha estimat el recurs indirecte i no és competent per anul·lar la norma; el **Tribunal Suprem no l'ha de plantejar mai** (art. 27.3). La seva sentència **no afecta la situació jurídica concreta** ja resolta (art. 126.5).

20. **Inaplicació judicial (art. 6 LOPJ)**: qualsevol jutge o tribunal **no aplicarà** els reglaments contraris a la Constitució, a la llei o a la jerarquia normativa.

21. **Efectes de l'anul·lació**: **erga omnes**, des de la **publicació del veredicte al mateix diari oficial** (art. 72.2 LJCA). **Els actes i sentències ferms d'aplicació no queden afectats** (art. 73 LJCA), **excepte** si l'anul·lació suposa excloure o reduir **sancions no executades completament**.

22. **El jutge no pot redactar la norma substitutòria** (art. 71.2 LJCA), i l'anul·lació **no pressuposa per si mateixa dret a indemnització** (art. 32.1 LRJSP).

23. **Control de les normes locals**: **tramesa en 15 dies** (art. 56.1 LBRL; art. 65.3 ROAS); **requeriment d'anul·lació en 15 dies hàbils** i **un mes** per atendre'l (art. 65 LBRL; art. 181 TRLMRLC); o **impugnació directa** al contenciós (art. 65.4 LBRL; art. 182 TRLMRLC).

Resum exprés

- Les **fonts** de l'ordenament (art. 1 CC) són la **llei**, el **costum** i els **principis generals del dret**; la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

jurisprudència complementa però no és font. Al Dret administratiu, el **reglament** és la font quantitativament dominant.

- Tres criteris ordenen les normes: **jerarquia** (rangs diferents), **competència** (titulars diferents) i **temporalitat** (mateix rang i titular). Confondre jerarquia i competència és l'error clàssic.
- La piràmide: **Constitució i bloc de la constitucionalitat -> dret de la UE i tractats publicats -> lleis i normes amb rang de llei -> reglaments**.
- El **reglament** és una **norma general de rang inferior a la llei feta per l'Administració** que **innova l'ordenament**. Es distingeix de l'acte perquè no s'esgota en aplicar-se, es **publica**, **no admet recurs administratiu** i, si és il·legal, **sempre és nul de ple dret**.
- La **potestat reglamentària** (art. 128.1 LPAC) correspon al **Govern de l'Estat**, als **governs autonòmics** i als **òrgans de govern locals**. A l'ajuntament l'exerceix el **Ple**, i és **indelegable**.
- **Àmbit material**: el reglament **no pot** regular matèria reservada a llei ni **tipificar infraccions, sancions ni tributs** (art. 128.2 LPAC). L'excepció pràctica és el **Títol XI de la LBRL** (arts. 139-141): multes de fins a **3.000 / 1.500 / 750 ?**.
- **Classes**: **executiu, independent i de necessitat**; **ad intra i ad extra**.
- **Procediment**: consulta pública prèvia, memòries i informes, audiència i informació pública, dictamen consultiu i aprovació. **Estat**: art. 26 Llei 50/1997 (15 dies naturals + 15 dies hàbils + Consell d'Estat). **Catalunya**: Llei 26/2010, arts. 59-70 (1 mes + 15 dies hàbils + **Comissió Jurídica Assessora**). **Local**: art. 49 LBRL (**Ple -> 30 dies -> Ple**; sense reclamacions, **definitiu automàtic**).
- **Eficàcia**: cal **publicació** al diari oficial (art. 131 LPAC). Vacatio general de **20 dies** (art. 2.1 CC); les ordenances, **BOP íntegre + 15 dies hàbils** (art. 70.2 LBRL), **excepte pressupostos i ordenances fiscals**.
- **Inderogabilitat singular** (art. 37 LPAC): l'Administració no pot exceptuar el seu propi reglament en un cas concret; l'acte que ho faci és **nul**.
- **Control**: **revisió d'ofici** (art. 106.2 LPAC, amb dictamen favorable de l'òrgan consultiu), **recurs directe** (2 mesos, TSJ per a normes locals), **recurs indirecte** (art. 26 LJCA), **qüestió d'il·legalitat** (art. 27) i **inaplicació judicial** (art. 6 LOPJ). Mai recurs administratiu (art. 112.3 LPAC).
- **Efectes de l'anul·lació**: **erga omnes** des de la publicació del veredicte al mateix diari oficial (art. 72.2 LJCA); **ex tunc**, però **els actes ferms d'aplicació subsisteixen** (art. 73 LJCA i art. 106.4 LPAC), tret de **sancions no executades del tot**. El jutge **no redacta** la norma nova (art. 71.2 LJCA) i l'anul·lació **no dona dret automàtic a indemnització** (art. 32.1 LRJSP).

Autoavaluació

<details><summary>1. Quines són les fonts de l'ordenament segons l'article 1 del Codi civil, i quin paper hi fa la jurisprudència?</summary>
La llei, el costum i els principis generals del dret. El costum només regeix en defecte de llei aplicable, sempre que no sigui contrari a la moral ni a l'ordre públic i que resulti provat; els principis generals s'apliquen en defecte de llei i costum, però tenen caràcter informador de tot l'ordenament. La jurisprudència no és font: complementa l'ordenament amb la doctrina que, de manera reiterada, estableix el Tribunal Suprem en interpretar i aplicar la llei, el costum i els principis generals.
</details>

<details><summary>2. Una llei del Parlament de Catalunya és jeràrquicament inferior a una llei de les Corts Generals?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No. Entre elles no hi ha relació de jerarquia sinó de competència: cadascuna regula allò que li correspon segons la Constitució i l'Estatut d'autonomia. La jerarquia sí que opera entre qualsevol llei i un reglament, i entre reglaments de rang diferent.
</details>

<details><summary>3. Qui té la potestat reglamentària segons l'article 128.1 de la Llei 39/2015, i com es concreta a l'ajuntament?</summary>
El Govern de la Nació, els òrgans de govern de les comunitats autònomes (segons els seus estatuts) i els òrgans de govern locals (segons la Constitució, els estatuts i la LBRL). A l'ajuntament, l'exerceix el Ple mitjançant ordenances i reglaments (art. 22.2.d LBRL), i és una atribució indelegable (art. 22.4 LBRL i art. 65.1 ROAS). L'article 4.1.a) LBRL atribueix als municipis «en tot cas» la potestat reglamentària i d'autoorganització.
</details>

<details><summary>4. Què no pot fer mai un reglament, segons l'article 128.2 de la Llei 39/2015?</summary>
No pot vulnerar la Constitució ni les lleis, ni regular matèries reservades a les Corts Generals o a les assemblees legislatives autonòmiques. I, sens perjudici de la seva funció de desplegament o col·laboració amb la llei, no pot tipificar delictes, faltes o infraccions administratives, ni establir penes o sancions, ni tributs, exaccions parafiscals o altres càrregues o prestacions personals o patrimonials de caràcter públic.
</details>

<details><summary>5. Com és possible, llavors, que una ordenança municipal posi multes?</summary>
Perquè hi ha una llei que li dona cobertura: el Títol XI de la LBRL (articles 139 a 141, afegits per la Llei 57/2003). En defecte de normativa sectorial específica, els ens locals poden tipificar infraccions i imposar sancions per l'incompliment de les seves ordenances en matèries de convivència i ús dels serveis i espais públics. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus, amb multes màximes de 3.000, 1.500 i 750 euros respectivament, llevat de previsió legal diferent.
</details>

<details><summary>6. Diferencia un reglament executiu, un d'independent i un de necessitat.</summary>
L'executiu desplega i complementa una llei prèvia; per aprovar-lo cal dictamen preceptiu del Consell d'Estat (a l'Estat) o de la Comissió Jurídica Assessora (a Catalunya, art. 69 de la Llei 26/2010). L'independent regula una matèria no reservada a llei sense una llei prèvia de desplegament, i a la pràctica es limita a l'àmbit organitzatiu. El de necessitat es dicta en situacions excepcionals i decau quan desapareix la situació que el justifica; en l'àmbit local, el ban de necessitat de l'article 69 del ROAS.
</details>

<details><summary>7. Enumera les fases del procediment d'aprovació d'una ordenança segons l'article 49 de la LBRL i digues què passa si no es presenten reclamacions.</summary>
Aprovació inicial pel Ple; informació pública i audiència als interessats per un termini mínim de trenta dies per presentar reclamacions i suggeriments; i resolució de totes les reclamacions i suggeriments presentats dins de termini amb aprovació definitiva pel Ple. Si no s'ha presentat cap reclamació ni cap suggeriment, s'entén definitivament adoptat l'acord fins llavors provisional, sense necessitat de nou acord plenari. Això no eximeix de publicar íntegrament el text.
</details>

<details><summary>8. Quins terminis marca la Llei 26/2010 per a la consulta pública prèvia, l'audiència i la informació pública d'un reglament de la Generalitat?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La consulta pública prèvia (art. 66 bis) es fa pel Portal de la Transparència abans de redactar el text i el termini ha de ser d'un mes com a mínim. L'audiència (art. 67) té un termini no inferior a quinze dies hàbils, reduïble motivadament fins a un mínim de set. La informació pública (art. 68) és potestativa i té els mateixos terminis: mínim quinze dies hàbils, reduïbles fins a set. A més, l'informe jurídic s'emet en quinze dies (art. 65) i els altres informes, si no hi ha previsió expressa, en deu dies (art. 62.3).
</details>

<details><summary>9. Quan entra en vigor una ordenança municipal, i quina és l'excepció?</summary>
Quan s'ha publicat íntegrament el seu text al Butlletí Oficial de la Província i ha transcorregut el termini de quinze dies hàbils de l'article 65.2 de la LBRL, al qual remet l'article 70.2. L'excepció són els pressupostos i les ordenances fiscals, que es publiquen i entren en vigor en els termes de la legislació d'hisendes locals, és a dir, des de la publicació íntegra al BOP, sense esperar els quinze dies.
</details>

<details><summary>10. En què consisteix la inderogabilitat singular dels reglaments i quina conseqüència té incomplir-la?</summary>
Segons l'article 37 de la Llei 39/2015, les resolucions administratives de caràcter particular no poden vulnerar el que estableix una disposició de caràcter general, encara que provinguin d'un òrgan d'igual o superior jerarquia al que la va dictar. La conseqüència és que aquestes resolucions són nul·les. A Catalunya, l'article 4.3 i 4.4 del ROAS ho formula com la prohibició de dispenses individuals.
</details>

<details><summary>11. Quin grau d'invalidesa tenen els reglaments il·legals i quines conseqüències se'n deriven?</summary>
Sempre nul·litat de ple dret (art. 47.2 LPAC): són nul·les les disposicions que vulnerin la Constitució, les lleis o altres disposicions de rang superior, les que regulin matèries reservades a la llei i les que estableixin la retroactivitat de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals. No existeix la categoria de reglament anul·lable, no es pot convalidar, i la nul·litat es pot fer valer en qualsevol moment per la via de la revisió d'ofici.
</details>

<details><summary>12. Es pot interposar un recurs de reposició contra una ordenança municipal? I com es pot combatre, doncs?</summary>
No: contra les disposicions administratives de caràcter general no cap cap recurs en via administrativa (art. 112.3 LPAC). Es pot combatre per tres vies: la revisió d'ofici per la mateixa Administració amb dictamen favorable de l'òrgan consultiu (art. 106.2 LPAC i art. 72 de la Llei 26/2010); el recurs contenciós directe, en dos mesos des de la publicació, davant la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia (arts. 10.1.b, 25.1 i 46.1 LJCA); i el recurs contenciós indirecte contra un acte d'aplicació, al·legant que la norma no és conforme a dret (art. 26 LJCA).
</details>

<details><summary>13. Què és la qüestió d'il·legalitat i qui no l'ha de plantejar mai?</summary>
És l'incident pel qual un jutge o tribunal que ha dictat sentència ferma estimatòria en un recurs indirecte, per considerar il·legal la disposició general aplicada, trasllada la decisió sobre la validesa de la norma al tribunal competent per conèixer del recurs directe (art. 27.1 LJCA). No cal plantejar-la quan el mateix òrgan és competent també per al recurs directe (art. 27.2). I el Tribunal Suprem no l'ha de plantejar mai: anul·la directament la disposició quan, en qualsevol grau, conegui d'un recurs contra un acte fonamentat en la il·legalitat d'aquella norma (art. 27.3).
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>14. Quins efectes té la sentència ferma que anul·la un reglament, i què passa amb els actes que ja l'havien aplicat?</summary>
Té efectes generals, per a totes les persones afectades, des del dia en què es publica el veredicte i els preceptes anul·lats en el mateix diari oficial on es va publicar la disposició (art. 72.2 LJCA). Quant al passat, l'article 73 LJCA estableix que la sentència no afecta per si mateixa l'eficàcia de les sentències ni dels actes administratius ferms que van aplicar el precepte abans que l'anul·lació assolís efectes generals, llevat que l'anul·lació suposi l'exclusió o la reducció de sancions encara no executades completament.
</details>

<details><summary>15. L'anul·lació d'un reglament dona dret a ser indemnitzat, i pot el tribunal escriure la norma que el substitueixi?</summary>
Ni una cosa ni l'altra. L'article 32.1 de la Llei 40/2015 estableix que l'anul·lació en via administrativa o contenciosa d'actes o disposicions administratives no pressuposa, per si mateixa, dret a indemnització: caldrà acreditar la lesió efectiva, individualitzada i avaluable econòmicament, el nexe causal i que no hi havia deure jurídic de suportar-la. I l'article 71.2 de la LJCA prohibeix als òrgans jurisdiccionals determinar com han de quedar redactats els preceptes que anul·lin: només poden anul·lar, no redactar.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8

TEMA

Tema 8. La relació jurídic administrativa. Les persones jurídiques públiques: classes. Capacitat de les persones públiques. L'administrat: concepte i classes. La capacitat dels administrats i les seves causes modificatives. Les situacions jurídiques de l'administrat; drets subjectius i interessos legítims.

Introducció: qui és qui quan s'obre un expedient

Cada vegada que algú entra per la porta de l'ajuntament, presenta una instància al registre o rep una notificació a la bústia electrònica, s'està creant una cosa que el dret administratiu anomena **relació jurídic administrativa**. Sembla un nom pompós per a una cosa quotidiana, però darrere hi ha una idea que et servirà cada dia: en aquella relació hi ha **dues parts** (una administració i una persona), i cadascuna hi entra amb un **paquet de poders, drets i obligacions** que no són iguals ni intercanviables.

Aquest tema és, de fet, el «carnet d'identitat» dels dos protagonistes de qualsevol expedient. Primer mira la banda de l'Administració: què vol dir que un ajuntament, un consorci o un col·legi professional tingui **personalitat jurídica pròpia**, quines classes de persones jurídiques públiques hi ha i què poden fer i què no. Després mira l'altra banda: qui és **l'administrat**, quins tipus n'hi ha, quan té capacitat per actuar i què passa quan aquesta capacitat està limitada. I acaba amb la part més fina i més preguntada de totes: la diferència entre tenir un **dret subjectiu** i tenir un **interès legítim**, que és exactament el que decideix si una persona pot ser part d'un expedient o si l'has de deixar fora.

No és teoria buida. Quan a la teva taula arribi un escrit d'un veí que diu «m'oposo a la llicència que heu donat al bloc del costat», la pregunta que hauràs de resoldre és precisament aquesta: aquesta persona, és **interessada** o no? Si t'equivoques i la deixes fora, l'expedient es pot anul·lar per indefensió. Si t'equivoques a l'inrevés i hi fas entrar tothom, el procediment es col·lapsa. Aquest tema et dona el criteri.

Com estudiar-lo. És un tema de **conceptes i parelles contraposades**: capacitat jurídica / capacitat d'obrar, corporació / institució, dret subjectiu / interès legítim, situació activa / situació passiva. Els examinadors juguen a barrejar-les. Si domines les parelles, domines el tema.

---

1. La relació jurídic administrativa

1.1. Què és

Una **relació jurídica** és, en general, qualsevol vincle entre dos o més subjectes que el dret regula i al qual atribueix efectes: si et compres un pis, neix una relació jurídica entre tu i el venedor.

Una **relació jurídic administrativa** és aquell vincle en què **almenys una de les parts és una Administració pública actuant com a tal**, és a dir, exercint poder públic i sotmesa al dret administratiu. Aquesta és la clau: no n'hi ha prou que hi hagi una administració pel mig. Si l'Ajuntament de Salt lloga un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

local com a arrendatari corrent, actua sotmès al dret privat i la relació no és administrativa; si el mateix ajuntament et concedeix una llicència, t'imposa una multa o et gira l'IBI, hi ha relació jurídic administrativa.

La idea que has de retenir. No és una relació entre iguals. L'Administració hi entra amb **potestats** (poders que li dona la llei per servir l'interès general) i la persona hi entra amb **drets i garanties** que compensen aquesta desigualtat. La desigualtat és legal, però està **taxada i controlada**: l'Administració només pot fer allò que una norma li permet i sempre pel procediment previst.

1.2. Els elements de la relació

Tota relació jurídic administrativa té quatre peces:

Element	Què és	Exemple a l'ajuntament
Subjectes	Qui hi intervé: d'una banda una administració (o un ens amb potestats públiques); de l'altra, una persona física o jurídica, o una altra administració	L'Ajuntament de Salt i una veïna que demana una llicència d'obres
Objecte	La conducta o la prestació sobre la qual recau: fer, no fer, donar, tolerar	Autoritzar (o no) l'obra; pagar la taxa
Contingut	El conjunt de drets, deures, potestats i subjeccions de cada part	La veïna té dret a obtenir resolució expressa; l'ajuntament té la potestat de comprovar i inspeccionar
Causa o fonament	La norma que empara la relació i l'interès general que persegueix	L'ordenança urbanística i la legislació d'urbanisme

1.3. Com neix, es modifica i s'extingeix

- **Naixement.** Pot néixer d'un **fet jurídic** (el pas del temps, un naixement, una defunció, un aiguat que provoca danys), d'un **acte de l'Administració** (una resolució, una llicència, una sanció), d'un **acte de l'administrat** (una sol·licitud, una declaració responsable, un recurs) o d'un **negoci bilateral** (un contracte, un conveni).
- **Modificació.** Pot canviar per la banda **subjectiva** (l'interessat mor i la seva posició passa als causahavents; l'empresa titular d'una concessió es fusiona) o per la banda **objectiva** (es modifica el contracte, es revisa la llicència, canvien les condicions d'una subvenció).
- **Extinció.** S'acaba pel **compliment** (s'executa l'obra, es paga la multa), per **renúncia** o **desistiment** de l'interessat, per **revocació** o **anul·lació** de l'acte, per **caducitat** o per **prescripció**.

Truc de memòria. Neix, es modifica i s'extingeix igual que qualsevol relació jurídica privada. La diferència no és el «cicle vital», sinó **qui mana dins la relació**: l'Administració pot modificar-la unilateralment en els casos que la llei preveu (ius variandi en els contractes, revisió d'ofici dels actes), cosa que un particular no pot fer mai amb un altre particular.

1.4. Classes de relacions jurídic administratives

- **Segons els subjectes**: **interadministratives** (entre administracions: un conveni entre l'ajuntament i el consell comarcal) o **entre Administració i particular** (les habituals).
- **Segons la intensitat de la submissió**: relacions de **subjecció general** (les que et vinculen pel simple fet de viure en un territori: pagar impostos, complir les ordenances) i relacions de **subjecció especial** (les que neixen d'un vincle qualificat i voluntàriament assumit: la del funcionari amb la seva administració, la del concessionari, la de l'alumne d'un centre públic, la de l'intern en un centre). En les de subjecció especial,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració té més marge (per exemple, el règim disciplinari del personal), però **mai sense cobertura legal ni sense garanties**: el Tribunal Constitucional ha rebaixat molt la vella idea que en aquestes relacions els drets fonamentals es «diluïen».

- **Segons el contingut**: de **policia o limitació** (llicències, ordres, sancions), de **foment** (subvencions, beques, bonificacions), de **servei públic** (usuari d'una escola bressol municipal, d'un poliesportiu) i de **caràcter econòmic o patrimonial** (contractes, tributs, expropiacions).

---

2. Les persones jurídiques públiques: classes

2.1. Per què importa la personalitat jurídica

Tenir personalitat jurídica vol dir ser un centre autònom d'imputació de drets i obligacions: pots tenir un patrimoni propi, contractar en nom propi, demandar i ser demandat, i respondre dels teus actes. Una **persona jurídica pública** és aquella creada per una norma de dret públic per gestionar interessos generals.

Això té conseqüències molt pràctiques a la feina:

- L'**Ajuntament de Salt** té personalitat jurídica; **l'Alcaldia o una regidoria, no**: són **òrgans** de l'ajuntament. Els òrgans no tenen personalitat, actuen «amb la personalitat» de l'ens al qual pertanyen. Per això els escrits es dirigeixen a l'òrgan, però qui queda obligat és l'ens.
- Un **organisme autònom** local sí que té personalitat pròpia: pot tenir el seu propi pressupost, la seva plantilla i els seus contractes.

Compte amb el parany. «Òrgan» i «ens» no són el mateix. **Ens = personalitat jurídica. Òrgan = unitat dins d'un ens.** L'article 5 de la Llei 40/2015 defineix els òrgans administratius com les unitats administratives amb funcions amb efectes jurídics davant tercers o l'actuació de les quals té caràcter preceptiu.

2.2. La classificació clàssica: corporacions i institucions

És la divisió doctrinal més preguntada:

	Corporacions	**Institucions (o fundacions públiques)**
Base	**Personal**: hi ha un conjunt de persones (membres) que en formen la base	**Patrimonial o funcional**: hi ha uns béns i uns fins afectats a un servei
Origen de la voluntat	Els membres, que **elegeixen** els seus òrgans de govern	L'**ens matriu** que la crea i que en designa els òrgans
Naturalesa	Ens **de base associativa**	Ens **instrumentals**, creats per un altre ens
Exemples	Municipi, província, comarca, col·legis professionals, cambres oficials	Organismes autònoms, entitats públiques empresarials, fundacions del sector públic

Per fixar-ho. Corporació = **gent que s'agrupa** (i vota). Institució = **patrimoni afectat a un fi** (i obeeix qui l'ha creat). Un ajuntament és una corporació (per això es diu «la corporació municipal» i té membres electes); un patronat municipal d'esports és una institució.

2.3. La classificació funcional: territorials i no territorials

| Tipus | Tret que la defineix | Exemples |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|---|
Administracions territorials	El **territori** és l'element definidor; tenen **fins generals** (poden ocupar-se de gairebé tot el que afecti els seus habitants) i **potestats plenes**	Estat, comunitats autònomes, municipi, província, illa; a Catalunya també la comarca i la vegueria
Administracions no territorials o institucionals	Tenen **fins específics** i el territori és només l'àmbit on actuen; potestats **limitades** al seu objecte	Organismes autònoms, entitats públiques empresarials, consorcis, fundacions públiques, agències
Corporacions sectorials de base privada	Agrupen persones privades per interessos comuns, però la llei els atribueix **funcions públiques**	Col·legis professionals, cambres oficials, confraries de pescadors, comunitats de regants

Les **corporacions sectorials de base privada** són una figura híbrida que cau sovint: quan un col·legi professional col·legia, expedeix certificats o exerceix la potestat disciplinària sobre els col·legiats, actua com a **administració pública** i els seus actes són recurribles davant la jurisdicció contenciosa administrativa; quan organitza un sopar de germanor, actua com una entitat privada.

2.4. El mapa legal vigent: «sector públic» i «administracions públiques»

La **Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP)** -bàsica i, per tant, aplicable també a la Generalitat i als ens locals catalans- dibuixa el mapa al seu **article 2**:

Integren el sector públic:

1. L'**Administració General de l'Estat**.
2. Les **administracions de les comunitats autònomes** (la Generalitat de Catalunya).
3. Les **entitats que integren l'Administració local**.
4. El **sector públic institucional**.

I el **sector públic institucional** està format per:

- Els **organismes públics i entitats de dret públic** vinculats o dependents de les administracions públiques.
- Les **entitats de dret privat** vinculades o dependents (societats mercantils públiques, fundacions del sector públic), que se sotmeten als principis generals quan exerceixen potestats administratives.
- Les **universitats públiques**, amb la seva normativa específica i la LRJSP com a supletòria.

> **El matís que fa caure gent.** Quan la llei diu «**administracions públiques**» a seques, es refereix només a l'Estat, les comunitats autònomes, els ens locals **i** els organismes públics i entitats de dret públic que en depenen. Les **societats mercantils i les fundacions públiques formen part del sector públic, però no són «administració pública»** en sentit estricte. Pensa-hi com dos cercles concèntrics: el gran és el sector públic; el petit, les administracions públiques.

Dins els **organismes públics** estatals, la LRJSP distingeix els **organismes autònoms** (activitat administrativa de foment, prestació o gestió de serveis, sotmesos bàsicament al dret administratiu) i les **entitats públiques empresarials** (activitats de prestació o producció de béns susceptibles de contraprestació, amb règim majoritàriament de dret privat). A l'àmbit local, la mateixa distinció apareix a la legislació de règim local.

2.5. Les entitats locals: què és persona jurídica pública al teu ajuntament

La **Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**, al seu **article 3**, distingeix:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Entitats locals territorials**: el **municipi**, la **província** i l'**illa** als arxipèlags balear i canari.
- **Altres entitats locals**: les **comarques** o altres entitats que agrupin diversos municipis, les **àrees metropolitanes** i les **mancomunitats de municipis**.

A **Catalunya**, la competència pròpia en règim local es desplega mitjançant el **Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC)**, que regula el municipi i altres ens locals propis del mapa català: la **comarca**, l'**àrea metropolitana**, les **entitats municipals descentralitzades**, les **mancomunitats** i els **consorcis**. I l'**Estatut d'autonomia de Catalunya (article 83)** estructura l'organització territorial local en **municipis, vegueries i comarques**.

Compte. El TRLMRLC **no deroga** la LBRL: hi conviu. La LBRL fixa el mínim comú estatal (és legislació **bàsica**); el TRLMRLC és el desplegament català, que sempre l'ha de respectar. A l'examen, si la pregunta és de bases, la resposta és LBRL; si és d'organització catalana concreta, TRLMRLC.

A més, cada ajuntament pot crear els seus propis ens: **organismes autònoms locals**, **entitats públiques empresarials locals**, **societats mercantils de capital íntegrament o parcialment públic**, **consorcis** i **fundacions**. Tots ells són persones jurídiques diferents de l'ajuntament, amb NIF propi, pressupost propi i responsabilitat pròpia, però **vinculats o dependents** d'ell.

---

3. La capacitat de les persones públiques

3.1. Capacitat jurídica i capacitat d'obrar, també per als ens públics

- **Capacitat jurídica**: aptitud per ser titular de drets i obligacions. Els ens públics la tenen des del moment de la seva creació per la norma corresponent.
- **Capacitat d'obrar**: aptitud per exercir efectivament aquests drets. Els ens públics l'exerceixen **a través dels seus òrgans**, que són els que formen i manifesten la voluntat de l'ens.

3.2. La capacitat jurídica plena de les entitats locals (art. 5 LBRL)

L'**article 5 de la LBRL** és una de les frases que has de saber gairebé de memòria. Diu que les entitats locals, per al compliment dels seus fins i en l'àmbit de les seves competències respectives, tindran **plena capacitat jurídica** per:

- **adquirir, posseir, reivindicar, permutar, gravar o alienar tota classe de béns**;
- **celebrar contractes**;
- **establir i explotar obres o serveis públics**;
- **obligar-se**;
- **interposar els recursos** establerts i **exercir les accions** previstes a les lleis.

On és el límit. Fixa't en les dues condicions que porta incorporades la frase: **«per al compliment dels seus fins»** i **«en l'àmbit de les seves competències»**. La capacitat és plena, però **finalista**. Un ajuntament no pot comprar béns per especular ni prestar un servei que no li correspon.

3.3. El principi d'especialitat i la vinculació positiva a la llei

Aquesta és la gran diferència entre una persona pública i tu:

- Una **persona privada** pot fer **tot allò que no li estigui prohibit** (vinculació negativa a la llei; art. 10 de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la Constitució, lliure desenvolupament de la personalitat).

- Una **persona pública** només pot fer **allò per a què està habilitada** per una norma (**vinculació positiva** i **principi de legalitat**, article 103.1 de la Constitució: l'Administració actua «amb submissió plena a la llei i al dret»).

D'aquí surt el **principi d'especialitat**: cada ens públic està lligat als fins per als quals va ser creat. És especialment estricte en els **ens institucionals** (un organisme autònom d'esports no pot posar-se a gestionar habitatge) i més flexible en els **ens territorials**, que tenen fins generals. Per això es diu que els ens territorials tenen **capacitat general** i els institucionals **capacitat especial**.

3.4. Les potestats administratives (art. 4 LBRL)

La capacitat de les persones públiques no és només «poder contractar»: inclou **potestats**, poders exorbitants que un particular no té. L'**article 4 de la LBRL** atribueix als **municipis, les províncies i les illes**, en l'àmbit de les seves competències:

Potestat	Què significa en cristià
Reglamentària i d'autoorganització	Aprovar ordenances i reglaments, i decidir com s'organitza internament
Tributària i financera	Establir i exigir taxes, contribucions especials i impostos, i aprovar el pressupost
De programació o planificació	Aprovar plans (urbanístics, de serveis, estratègics)
Expropiatòria i d'investigació, delimitació i recuperació d'ofici dels seus béns	Expropiar per causa d'utilitat pública i defensar el patrimoni sense haver d'anar al jutge
Presumpció de legitimitat i executivitat dels seus actes	Els seus actes es presumeixen vàlids i produeixen efectes des que es dicten
D'execució forçosa i sancionadora	Fer complir els seus actes per la força (constrenyiment, multes coercitives, execució subsidiària) i imposar sancions
De revisió d'ofici dels seus actes i acords	Anul·lar per si mateixa els seus propis actes viciats
Prelació de crèdits, inembargabilitat de béns i drets i altres prerrogatives	Cobrar preferentment i protegir el patrimoni públic

Detall que cau. Aquestes potestats les tenen **en tot cas** els ens locals **territorials**. Els **altres ens locals** (comarques, mancomunitats, àrees metropolitanes) i els ens institucionals les tenen **en la mesura que la seva legislació específica o els seus estatuts els les atribueixin**. No és automàtic.

3.5. Els límits de la capacitat pública

Que l'Administració tingui potestats no vol dir que pugui fer el que vulgui. Els contrapesos són:

1. **La competència**: cada potestat l'ha d'exercir l'òrgan al qual la norma l'atribueix. La competència és **irrenunciable** i s'exerceix pels òrgans que la tenen atribuïda com a pròpia, sens perjudici de la delegació, l'avocació, l'encàrrec de gestió o la delegació de signatura.
2. **El procediment**: no hi ha acte vàlid sense el procediment legalment establert (**Llei 39/2015**). Prescindir-ne totalment és causa de **nul·litat de ple dret**.
3. **La finalitat**: exercir una potestat per a un fi diferent del previst és **desviació de poder**, i comporta l'anul·labilitat de l'acte.
4. **La proporcionalitat**: quan l'actuació limita drets o imposa obligacions, cal triar la mesura **menys restrictiva** i motivar-ne la necessitat (article 4 de la Llei 40/2015).
5. **El control judicial**: l'**article 106.1 de la Constitució** encarrega als tribunals el control de la potestat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reglamentària i de la legalitat de l'actuació administrativa.

6. **La responsabilitat patrimonial**: l'**article 106.2 CE** i l'**article 32 de la Llei 40/2015** obliguen a indemnitzar les lesions causades pel funcionament **normal o anormal** dels serveis públics. El dret a reclamar **prescriu a l'any** (article 67 de la Llei 39/2015).

---

4. L'administrat: concepte i classes

4.1. Concepte

Administrat és tota **persona, física o jurídica, que es relaciona amb una Administració pública** sotmesa al dret administratiu, ja sigui com a destinatària de la seva activitat, com a titular de drets davant d'ella o com a part d'un procediment concret.

El terme és clàssic i encara s'usa als temaris (i al teu enunciat), però convé saber que **la legislació vigent l'ha abandonat**. La **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)** parla de «**persones**», «**ciutadans**» i, dins d'un procediment, d'«**interessats**». El motiu no és cosmètic: «administrat» suggereix un subjecte passiu que rep l'acció de l'Administració, i la idea actual és la contrària -una **ciutadania titular de drets** davant una Administració que **serveix amb objectivitat els interessos generals** (article 103.1 CE) i que ha de garantir el **dret a una bona administració** (article 41 de la Carta dels drets fonamentals de la UE i **article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya**).

> **Per a l'examen.** Si et pregunten pel «concepte modern d'administrat», la resposta correcta parla de **posició activa**: no és un súbdit, és un titular de drets. Però no descartis mai una opció només perquè digui «administrat»: el terme continua sent tècnicament vàlid i el temari el fa servir.

4.2. Administrat, ciutadà, interessat: tres cercles

- **Persona / ciutadà**: qualsevol. Els drets de l'**article 13 LPAC** (comunicar-se electrònicament, ser assistit en l'ús de mitjans electrònics, usar les llengües oficials, no aportar documents que ja té l'Administració, ser tractat amb respecte, protecció de dades...) corresponen a **qualsevol persona**, tingui o no un expedient obert.
- **Administrat**: qui manté una relació concreta amb l'Administració.
- **Interessat**: qui és **part** en un procediment concret (**article 4 LPAC**) i, per això, té els drets reforçats de l'**article 53 LPAC** (conèixer l'estat de la tramitació en qualsevol moment, accedir a l'expedient i obtenir-ne còpies, identificar les autoritats i el personal responsable, formular al·legacions i aportar documents...).

> **La pregunta trampa de sempre.** «Qualsevol persona» -> **article 13**. «Interessat en un procediment» -> **article 53**. No els barregis.

4.3. Classes d'administrats

a) Per la relació amb l'Administració:

Classe	Definició	Exemple
Administrat simple	Qui es relaciona amb l'Administració **de manera genèrica**, com a membre de la col·lectivitat, en una relació de **subjecció general**	Qualsevol persona que ha de complir una ordenança

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de civisme |
| **Administrat qualificat** | Qui està en una **relació de subjecció especial**, per un vincle específic i normalment voluntari, amb un estatut propi | El funcionari, el concessionari, el contractista, el beneficiari d'una subvenció, l'usuari d'un servei públic, l'alumne d'un centre públic |

b) Per la naturalesa del subjecte:

- **Persones físiques**.
- **Persones jurídiques**: societats, associacions, fundacions, cooperatives.
- **Ens sense personalitat jurídica**: comunitats de propietaris, herències jacents, unions temporals d'empreses, grups d'afectats. Poden ser administrats i tenir capacitat d'obrar **quan una llei ho declari expressament** (article 3.c LPAC).
- **Altres administracions públiques**, que poden actuar com a administrades davant d'una altra (quan un ajuntament demana una autorització a la Generalitat, per exemple).

c) Per la nacionalitat i la residència:

- **Espanyols** i **estrangers** (amb les particularitats de l'apartat 5.3).
- Al món local: **veïns** (persones inscrites al padró municipal d'habitants, que adquireixen la condició política de veí, article 15 LBRL) i **transeünts o simples residents de fet**. La condició de **veí** dona els drets de l'**article 18 LBRL**: ser elector i elegible d'acord amb la legislació electoral, participar en la gestió municipal, utilitzar els serveis públics municipals, ser informat prèvia petició raonada i dirigir sol·licituds a l'Administració, demanar la consulta popular, **exigir la prestació dels serveis públics obligatoris** i exercir la iniciativa popular. I també el deure de contribuir a les càrregues municipals.

d) Per la posició davant l'activitat administrativa:

- **Destinataris de l'activitat de limitació o policia** (qui rep una ordre, una llicència, una sanció).
- **Beneficiaris de l'activitat de foment** (subvencions, beques, bonificacions).
- **Usuaris de serveis públics** (escola bressol, biblioteca, piscina municipal). A Catalunya, el **Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, aprovat pel Decret 179/1995, de 13 de juny (ROAS)**, regula com es presten aquests serveis i la posició de les persones usuàries.
- **Col·laboradors de l'Administració** (contractistes, concessionaris, entitats col·laboradores, agents urbanitzadors).

> **Per fixar la idea.** Un mateix ciutadà pot ser diverses coses alhora: veí (padró), usuari (porta la filla a l'escola bressol), beneficiari (té una beca de menjador), obligat tributari (paga l'IBI) i interessat (ha demanat una llicència de gual). Cada posició té el seu règim.

---

5. La capacitat dels administrats i les seves causes modificatives

5.1. Les dues capacitats

	Capacitat jurídica	**Capacitat d'obrar**
Què és	Aptitud per **ser titular** de drets i obligacions	Aptitud per **exercir-los** vàlidament per un mateix
Qui la té	**Tothom**, pel sol fet de ser persona. No admet graus	Es té **en la mesura** que l'ordenament reconeix. **Admet graus**
Es pot modificar?	**No**: o ets persona o no ho ets	**Sí**: l'edat, les mesures judicials de suport o altres

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

circumstàncies la poden modular |

> **Aquesta és la parella més preguntada de tot el tema.** Un nadó té capacitat jurídica plena (pot heretar una casa), però no té capacitat d'obrar (no la pot vendre).

5.2. La capacitat d'obrar davant l'Administració: article 3 LPAC

L'**article 3 de la Llei 39/2015** estableix qui té capacitat d'obrar davant les administracions públiques:

1. Les **persones físiques i jurídiques** que la tinguin d'acord amb les **normes civils**. La regla general: **majoria d'edat als 18 anys** i persones jurídiques vàlidament constituïdes.
2. Els **menors d'edat**, per a l'exercici i la defensa d'aquells drets i interessos l'actuació dels quals l'ordenament jurídic els permet **sense l'assistència** de qui n'exerceixi la pàtria potestat, la tutela o la curatela. S'exceptua el supòsit dels menors afectats per una limitació judicial de la capacitat quan aquesta limitació afecti precisament l'exercici i la defensa d'aquell dret o interès.
3. Quan la **llei ho declari expressament**, els **grups d'afectats**, les **unions i entitats sense personalitat jurídica** i els **patrimonis independents o autònoms**.

> **Novetat que cau.** La **capacitat administrativa és més àmplia que la civil**: un menor pot actuar sol davant l'Administració en els àmbits on la llei l'habilita (per exemple, per demanar determinades prestacions o exercir drets de la personalitat), i entitats **sense personalitat jurídica** poden ser part d'un procediment si una llei ho diu.

5.3. Les causes modificatives de la capacitat

«Causes modificatives» vol dir **circumstàncies que amplien, redueixen o condicionen** la capacitat d'obrar d'una persona davant l'Administració. Es classifiquen així:

a) L'edat

- **Menoria d'edat**: la regla és actuar mitjançant els representants legals, amb l'excepció de l'article 3.b LPAC ja vista.
- **Emancipació**: permet actuar com a major d'edat, amb les limitacions que fixa la legislació civil.
- **Edats mínimes específiques**: per accedir a la funció pública cal tenir **16 anys** complerts i no excedir l'edat màxima de jubilació forçosa (article 56 del **Text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, Reial decret legislatiu 5/2015**); per votar cal ser major de **18 anys** (article 12 de la Constitució).

b) Les mesures judicials de suport a les persones amb discapacitat

Aquesta és **la part més actualitzada del tema** i on la majoria de manuals encara van endarrerits.

La **Llei 8/2021, de 2 de juny**, per la qual es reforma la legislació civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica, va **eliminar la incapacitació judicial** i la tutela de les persones adultes. Ja no es «modifica la capacitat» d'una persona adulta: el que es fa és **proveir-la de suports** perquè pugui exercir la seva pròpia capacitat, respectant sempre la seva voluntat, desitjos i preferències. Les figures actuals són:

- La **guarda de fet** (la situació més habitual, que no requereix resolució judicial si funciona adequadament).
- La **curatela**, que pot ser **assistencial** (la regla general: el curador acompanya i assisteix) o, **excepcionalment i amb concreció dels actes**, **representativa**.
- El **defensor judicial**, per a supòsits puntuals o de conflicte d'interessos.
- Els **poders i mandats preventius** i l'**autocuratela**, atorgats per la mateixa persona pensant en el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

futur.

Això respon al mandat de l'**article 12 de la Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat** (Nova York, 2006), ratificada per Espanya, i connecta amb l'**article 49 de la Constitució**, que va ser **reformat el 2024** precisament per substituir la terminologia antiga («disminuïts») pel llenguatge de **persones amb discapacitat** i el respecte a la seva llibertat de decisió. A Catalunya, el Codi civil de Catalunya s'ha anat adaptant a aquesta mateixa filosofia.

> **Molt important per a la finestreta.** El text de l'article 3 LPAC encara arrossega la paraula «incapacitats», perquè és anterior a la Llei 8/2021. **Llegeix-lo actualitzat**: avui parlem de **persones amb mesures judicials de suport**, i **la regla general és que la persona actua ella mateixa**. No demanis mai un «certificat d'incapacitació»: demana, si escau, la resolució judicial que estableix la mesura de suport i els actes concrets que abasta.

c) La nacionalitat i l'estrangeria

- Els **estrangers** tenen, amb caràcter general, els mateixos drets davant l'Administració que els espanyols, en els termes de la **Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social**, i dels tractats.
- L'**article 13.1 de la Constitució** remet els drets del títol I a allò que estableixin els tractats i la llei. L'**article 13.2 CE** -**reformat el 1992**, la primera de les **quatre reformes** que ha tingut la Constitució- reconeix als estrangers el dret de **sufragi actiu i passiu a les eleccions municipals**, atenent criteris de **reciprocitat**, per tractat o per llei.
- Hi ha drets **reservats als espanyols**: l'accés a la funció pública com a **funcionari de carrera** és, com a regla, per a espanyols, amb l'obertura als nacionals d'estats membres de la **Unió Europea** i assimilats en els termes del TREBEP, i amb determinats cossos i places exclosos per implicar exercici d'autoritat.
- La **inscripció al padró municipal** és obligatòria per a **tota persona que visqui a Espanya**, amb independència de la seva situació administrativa (article 15 LBRL): el padró **no acredita ni depèn de la regularitat de l'estada**. És una de les preguntes de finestreta més freqüents.

d) El veïnatge i la residència

Ser **veí** (estar inscrit al padró d'un municipi) és el que obre els drets de l'article 18 LBRL i la condició d'elector i elegible en aquell municipi. Ser **resident** en un territori pot condicionar l'accés a determinats serveis, bonificacions o programes.

e) Les condemnes penals i les sancions

Una **inhabilitació** o **suspensió** imposada per sentència penal o per resolució administrativa ferma limita la capacitat per a determinats actes: presentar-se a unes eleccions, accedir a la funció pública, contractar amb el sector públic (les **prohibicions de contractar** de la legislació de contractes) o obtenir subvencions.

f) Les circumstàncies econòmiques i patrimonials

La **declaració de concurs** limita les facultats d'administració i disposició del deutor, i pot comportar prohibició de contractar amb el sector públic. També hi ha requisits de **solvència** per contractar i de **no tenir deutes** amb la hisenda pública o la Seguretat Social per ser beneficiari de subvencions.

g) L'estatut personal derivat d'una relació especial

Ser **funcionari** comporta **incompatibilitats** (Llei 53/1984), deures i limitacions específiques; a Catalunya, el règim del personal al servei dels ens locals es completa amb el **Decret 214/1990, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament del personal al servei de les entitats locals**. Ser **militar**, **jutge** o **fiscal**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

comporta limitacions en drets de participació política. Aquestes limitacions no afecten la capacitat general, sinó **actes concrets**.

> **Una nota que has de saber.** Històricament es consideraven causes modificatives el **sexe**, la **religió** o la **raça**. Avui són **inconstitucionals**: l'**article 14 de la Constitució** prohibeix qualsevol discriminació per naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, i l'**article 9.2 CE** obliga els poders públics a remoure els obstacles perquè la igualtat sigui **real i efectiva**. Si un examen et posa «el sexe és una causa modificativa de la capacitat», és **fals**.

5.4. La representació (article 5 LPAC)

Qui té capacitat d'obrar no està obligat a actuar personalment: pot fer-ho **mitjançant representant**.

- **Es presumeix** que el representant té capacitat d'obrar i que actua en nom de l'interessat.
- Pot ser representant qualsevol **persona física amb capacitat d'obrar** i les **persones jurídiques** quan els seus estatuts o la llei ho prevegin.
- Per als **actes de mer tràmit** (aportar documents, demanar informació), la representació **es presumeix**: no cal acreditar-la.
- Cal **acreditar-la** per a: **formular sol·licituds**, presentar **declaracions responsables o comunicacions**, **interposar recursos**, **desistir** d'accions i **renunciar** a drets.
- S'acredita per **qualsevol mitjà vàlid en dret que en deixi constància fidedigna**, en particular per **apoderament apud acta** (per compareixença personal o electrònica) o per inscripció al **registre electrònic d'apoderaments**.
- La **falta o insuficiència** d'acreditació **no impedeix** que es tingui per realitzat l'acte: s'ha de concedir un termini de **deu dies** per esmenar-ho (o el superior que escaigui).

> **Truc.** «**Sol·licitar, declarar, recórrer, desistir i renunciar**» -> cal **acreditar**. La resta del dia a dia -> es **presumeix**.

5.5. Un condicionant modern: l'obligació de relacionar-se electrònicament (article 14 LPAC)

No és exactament una causa modificativa de la capacitat, però condiciona **com** es pot exercir:

- Les **persones físiques** poden **triar** en tot moment si es comuniquen o no per mitjans electrònics.
- Estan **obligats en tot cas** a relacionar-se electrònicament: les **persones jurídiques**, les **entitats sense personalitat jurídica**, els qui exerceixin una **activitat professional de col·legiació obligatòria** (per als tràmits propis d'aquesta activitat), els qui **representin** un obligat, i els **empleats públics** per als tràmits que facin per raó de la seva condició.

---

6. Les situacions jurídiques de l'administrat: drets subjectius i interessos legítims

6.1. El mapa complet

Dins la relació jurídic administrativa, la persona pot ocupar **situacions actives** (posicions de poder o avantatge) i **situacions passives** (posicions de deure o gravamen).

Situacions actives	**Situacions passives**
Dret subjectiu	**Obligació** (fer, no fer o donar, davant un titular concret)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Interès legítim	**Deure públic general** (complir les normes, pagar tributs, col·laborar)
Potestats i facultats reconegudes al particular (per exemple, la iniciativa popular)	**Subjecció** (haver de suportar l'exercici d'una potestat: la inspecció, l'expropiació)
Expectatives de dret	**Càrrega** (haver de fer alguna cosa si es vol obtenir un avantatge: aportar documentació, recórrer en termini)

> **La diferència entre obligació, subjecció i càrrega.** L'**obligació** té un titular davant qui respons (pagar la taxa a l'ajuntament). La **subjecció** és haver de **tolerar** el que l'Administració fa legítimament (deixar entrar l'inspector). La **càrrega** no és exigible: si no la compleixes, **només et perjudiques tu** (si no esmenes la sol·licitud en deu dies, se't tindrà per desistit).

6.2. El dret subjectiu

Un **dret subjectiu** és el poder concret que l'ordenament reconeix a una persona per exigir d'una altra -aquí, de l'Administració- una **conducta determinada** en benefici propi.

Trets:

- És una posició **forta, directa i individualitzada**.
- Té un **contingut cert**: sé exactament què puc exigir.
- La seva lesió dona dret a **restitució o indemnització**.

Com neixen davant l'Administració:

- **Directament de la llei o la Constitució**: el dret a l'educació bàsica gratuïta, el dret d'accés a la informació pública (**Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, a Catalunya; **Llei 19/2013** a l'Estat).
- **D'un acte administratiu favorable**: la resolució que et concedeix una subvenció, la llicència atorgada, el nomenament com a funcionari.
- **D'un contracte o conveni**: el dret del contractista a cobrar el preu.
- **Per transformació d'un interès**: quan es dicta l'acte que reconeix el que abans només era una aspiració.

Exemples típics de drets subjectius davant l'ajuntament: el dret a **obtenir resolució expressa** dins el termini (article 21 LPAC), el dret a **accedir a l'expedient** com a interessat (article 53 LPAC), el dret a **ser indemnitzat** pel funcionament dels serveis públics (article 106.2 CE), el dret del veí a **exigir la prestació dels serveis públics obligatoris** (article 18 LBRL), el dret a **utilitzar el català o el castellà** i ser atès en la llengua triada (article 33 de l'Estatut d'autonomia).

6.3. L'interès legítim

Un **interès legítim** és la situació de qui, sense tenir un dret subjectiu, obtindria un **benefici cert** o evitaria un **perjudici real** amb l'estimació de la seva pretensió. És un concepte **més ampli** que el dret subjectiu i, alhora, **més estret** que el simple interès per la legalitat.

Trets:

- Ha de ser un interès **propi, real i actual** (no hipotètic ni futur incert).
- Ha de tenir una **relació material** amb l'objecte del procediment.
- Pot ser **individual** o **col·lectiu**: les **associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials** són titulars d'interessos legítims **col·lectius** en els termes que la llei reconegui.
- Pot ser **directe** (l'afectat) o **indirecte** o reflex (qui es beneficia de rebot).

Exemple clàssic: l'ajuntament atorga una llicència d'activitat a un bar. El titular del bar té un **dret** (l'acte li

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reconeix una posició concreta). El **veí del pis de sobre**, que patirà sorolls, no té cap dret sobre la llicència, però té un **interès legítim** evident: si s'anul·la la llicència, ell hi guanya alguna cosa real. Per això pot personar-se en l'expedient i pot recórrer.

6.4. La diferència, en una taula

	Dret subjectiu	**Interès legítim**	**Interès simple o per la legalitat**
Contingut	Poder concret d'exigir una conducta	Benefici o perjudici real derivat de la decisió	Voler que es compleixi la llei, sense afectació personal
Intensitat	Màxima	Intermèdia	Mínima
Legitima per ser interessat?	**Sí**	**Sí**	**No**, tret que la llei prevegi acció pública
Legitima per recórrer?	**Sí**	**Sí**	**No**, tret d'acció pública
Dona dret a indemnització si es lesiona?	**Sí**, en general	Només si es tradueix en un dany efectiu i antijurídic	**No**

> **La frase que t'ha de quedar. Tot dret subjectiu comporta interès legítim, però no tot interès legítim és un dret subjectiu.** El dret és el cercle petit dins del cercle de l'interès legítim.

6.5. Per què això importa tant: la legitimació

La distinció no és acadèmica. Determina **qui pot entrar en un expedient i qui pot impugnar**.

a) Ser interessat en el procediment (article 4 LPAC). Es consideren interessades:

1. Qui el **promou** com a titular de **drets o interessos legítims** individuals o col·lectius.
2. Qui, **sense haver iniciat el procediment**, té **drets** que poden resultar afectats per la decisió que s'hi adopti.
3. Qui té **interessos legítims**, individuals o col·lectius, que poden resultar afectats per la resolució i **es persona** en el procediment **mentre no hi hagi recaigut resolució definitiva**.

> **La clau que diferencia el 2 del 3.** Si el que està en joc és un **dret**, la persona és interessada **encara que no faci res**: l'Administració l'hi ha de comunicar. Si el que està en joc és un **interès legítim**, cal que **es personi** activament abans de la resolució definitiva. Aquesta asimetria és, literalment, la pregunta d'examen més repetida del tema.

A més: si durant la instrucció apareixen persones titulars de drets o interessos legítims que no s'havien identificat, l'Administració **els ha de comunicar la tramitació** perquè puguin personar-s'hi. I si l'interessat **mor** o és substituït, la seva condició es **transmet als causahavents**.

b) Recórrer en via administrativa. Poden interposar recursos els **titulars de drets o interessos legítims** afectats per l'acte.

c) Anar al contenciós administratiu. L'**article 19 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa (LJCA)**, atorga legitimació a les persones físiques o jurídiques que tinguin un **dret o interès legítim**.

d) La responsabilitat patrimonial. Només qui pateix una **lesió** en els seus béns o drets -és a dir, un dany **efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat** que no té el deure jurídic de suportar- pot reclamar.

6.6. Les excepcions: acció pública i acció veïnal

Hi ha àmbits en què la llei permet actuar a **qualsevol persona**, encara que no tingui ni dret ni interès

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

legítim. Són excepcions **taxades**:

- **Acció pública en urbanisme**: qualsevol persona pot exigir davant l'Administració i els tribunals l'observança de la legislació i el planejament urbanístics. És l'exemple estrella.
- **Acció pública en matèria de medi ambient**, en els termes de la **Llei 27/2006** (que incorpora el Conveni d'Aarhus sobre accés a la informació, participació i accés a la justícia en matèria ambiental).
- **Acció pública en matèria de patrimoni cultural** i en **costes**, en els termes de la seva legislació.
- **Acció veïnal (article 68 LBRL)**: les entitats locals tenen l'obligació d'exercir les accions necessàries per defensar els seus béns i drets. **Qualsevol veí** en ple gaudi dels seus drets civils i polítics pot **requerir** l'entitat perquè les exerceixi; el requeriment **suspèn per trenta dies** el termini per exercir-les, i si l'entitat no ho acorda en aquest termini, **el veí les pot exercir en nom i interès de l'entitat local**. Si l'acció prospera, el veí té dret al **reemborsament de les costes** i a la indemnització dels danys i perjudicis.

Compte amb el parany. L'acció pública **no és la regla general**: és una excepció que només val on una llei la preveu. Si l'examen diu «qualsevol persona pot recórrer qualsevol acte administratiu», és **fals**.

6.7. Les situacions passives amb detall

- **Deures generals**: complir la Constitució i l'ordenament (article 9.1 CE), contribuir al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la capacitat econòmica (article 31 CE), contribuir a les càrregues municipals (article 18 LBRL).
- **Obligacions concretes**: pagar un tribut liquidat, executar l'obra ordenada, retornar una subvenció indegudament percebuda.
- **Subjeccions**: suportar la **inspecció**, l'**expropiació forçosa** (amb dret a la corresponent indemnització), l'**execució forçosa** dels actes administratius, la **potestat sancionadora**.
- **Càrregues procedimentals**: **esmenar** la sol·licitud en **deu dies** si li falta algun requisit (si no, se'l té per desistit), complir els **tràmits** en el termini de **deu dies** des de la notificació si la norma no en fixa un altre (article 73 LPAC), interposar el recurs **dins de termini** (un mes per al recurs d'alçada i el de reposició contra actes expressos), i **accedir a la notificació electrònica**: si passen **deu dies naturals** des de la posada a disposició sense accedir-hi, s'entén **rebutjada** i el procediment continua.

6.8. Els actes jurídics de l'administrat

L'administrat no només rep: també **actua**. Els seus actes més habituals:

- La **sol·licitud o instància**, que ha de contenir nom i identificació (i mitjà preferent o lloc a efectes de notificacions), **fets, raons i petició**, **lloc i data**, **signatura** i l'**òrgan, centre o unitat** a qui s'adreça.
- La **declaració responsable** i la **comunicació**, que permeten iniciar una activitat des del moment de la presentació, sens perjudici del control posterior.
- Les **al·legacions**, que es poden formular en qualsevol moment abans del tràmit d'audiència.
- El **recurs**.
- El **desistiment** i la **renúncia**: qui **desisteix** abandona la **sol·licitud**, però **conserva el dret** i el podrà tornar a exercir; qui **renuncia** abandona el **dret mateix** i ja no el podrà exercir. La renúncia no s'admet quan estigui prohibida per l'ordenament.
- La **petició** de l'**article 29 de la Constitució** (desplegat per la **Llei orgànica 4/2001**): dret de tothom a formular peticions individuals i col·lectives per escrit. L'Administració l'ha de **contestar**, però no està obligada a estimar-la; a diferència de la sol·licitud, la petició no es basa en un dret ja reconegut.

No confonguis 23 i 29. Article **23 CE** = dret a **participar en els assumptes públics** i a accedir en condicions

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'igualtat a les funcions i càrrecs públics. Article **29 CE** = dret de **petició**.

6.9. L'ancoratge català

- La **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya** és la norma catalana que completa el règim general per a l'Administració de la Generalitat i, en el que li és aplicable, per als ens locals de Catalunya.
- L'**article 30 de l'Estatut d'autonomia** reconeix el **dret a una bona administració**: que els assumptes es tractin de manera **objectiva i imparcial** i en un **termini raonable**, el dret a ser **escoltat** abans de la decisió, el dret d'**accés a l'expedient** i el deure de **motivar** les decisions. És, en el fons, la traducció en clau de dret subjectiu de tot el que has estudiat en aquest tema.
- La **Llei 19/2014** garanteix a **qualsevol persona** -sense haver de motivar la sol·licitud- el **dret d'accés a la informació pública**: aquí el legislador ha convertit en **dret de tothom** el que altrament seria un simple interès. Les reclamacions les resol la **Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP)**.
- El **Síndic de Greuges**, comissionat del Parlament de Catalunya, supervisa l'activitat de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local de Catalunya en defensa dels drets i llibertats.

Glossari

- **Relació jurídic administrativa**: vincle regulat pel dret en què almenys una part és una Administració actuant com a poder públic.
- **Subjecció general**: vinculació genèrica de qualsevol persona a les normes (pagar impostos, complir ordenances).
- **Subjecció especial**: vinculació qualificada i normalment voluntària amb un estatut propi (funcionari, concessionari, usuari d'un centre públic).
- **Persona jurídica pública**: ens creat per una norma de dret públic, amb personalitat pròpia, per gestionar interessos generals.
- **Òrgan administratiu**: unitat administrativa amb funcions amb efectes jurídics davant tercers o d'actuació preceptiva. **No té personalitat pròpia**.
- **Corporació**: ens públic de base **personal**, els membres del qual n'elegeixen els òrgans (municipi, col·legi professional).
- **Institució o fundació pública**: ens públic de base **patrimonial o funcional**, creat i dirigit per un ens matriu (organisme autònom).
- **Administració territorial**: ens amb fins generals definit pel territori (Estat, comunitat autònoma, municipi, província, comarca, vegueria).
- **Sector públic institucional**: organismes públics i entitats de dret públic, entitats de dret privat vinculades o dependents i universitats públiques (article 2 de la Llei 40/2015).
- **Corporació sectorial de base privada**: entitat que agrupa particulars però exerceix funcions públiques (col·legis professionals, cambres oficials, confraries de pescadors, comunitats de regants).
- **Principi d'especialitat**: cada ens públic només pot actuar dins dels fins per als quals es va crear.
- **Vinculació positiva**: l'Administració només pot fer allò que una norma li permet (a diferència del particular, que pot fer tot allò que no li està prohibit).
- **Potestat administrativa**: poder que la llei atribueix a l'Administració per servir l'interès general (reglamentària, tributària, expropiatòria, sancionadora, d'execució forçosa, de revisió d'ofici...).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Desviació de poder**: exercir una potestat per a un fi diferent del previst per l'ordenament; causa d'anul·labilitat.
- **Administrat**: persona física o jurídica que es relaciona amb una Administració pública. Terme clàssic; la llei vigent parla de «persones» i «interessats».
- **Interessat**: qui és part d'un procediment concret d'acord amb l'article 4 LPAC.
- **Veí**: persona inscrita al padró municipal d'habitants; adquireix els drets i deures de l'article 18 LBRL.
- **Capacitat jurídica**: aptitud per ser titular de drets i obligacions; la té tota persona i no admet graus.
- **Capacitat d'obrar**: aptitud per exercir per un mateix aquests drets; admet graus i pot estar modulada.
- **Causes modificatives de la capacitat**: circumstàncies que amplien o restringeixen la capacitat d'obrar (edat, mesures judicials de suport, nacionalitat, veïnatge, condemnes, concurs, estatut funcionarial).
- **Mesures judicials de suport**: figures introduïdes per la **Llei 8/2021** que substitueixen la incapacitació: guarda de fet, curatela (assistencial o, excepcionalment, representativa), defensor judicial, poders preventius i autocuratela.
- **Apoderament apud acta**: acreditació de la representació per compareixença personal o electrònica davant l'Administració.
- **Dret subjectiu**: poder concret d'exigir de l'Administració una conducta determinada en benefici propi.
- **Interès legítim**: situació de qui obtindria un benefici cert o evitaria un perjudici real amb l'estimació de la seva pretensió, sense arribar a tenir un dret.
- **Interès simple**: mer interès en el compliment de la legalitat, sense afectació personal; **no legitima**, tret d'acció pública.
- **Legitimació**: aptitud per ser part en un procediment o en un recurs, basada en un dret o un interès legítim.
- **Acció pública**: excepció legal que permet a qualsevol persona exigir el compliment de la norma (urbanisme, medi ambient, patrimoni cultural, costes).
- **Acció veïnal**: facultat del veí de requerir l'ens local perquè defensi els seus béns i drets i, si no ho fa, exercir l'acció en nom seu (article 68 LBRL).
- **Càrrega**: conducta que cal fer per obtenir un avantatge; si no es fa, l'únic perjudicat és qui la suporta.
- **Subjecció**: deure de tolerar l'exercici legítim d'una potestat administrativa.
- **Desistiment**: abandonament de la sol·licitud, conservant el dret.
- **Renúncia**: abandonament del dret mateix.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Relació jurídic administrativa**: cal que **almenys una part sigui una Administració actuant com a poder públic**. Elements: **subjectes, objecte, contingut i causa**.
2. **Corporació vs. institució**: corporació = base **personal** (membres que elegeixen); institució = base **patrimonial o funcional** (creada i dirigida per un ens matriu).
3. **Territorials vs. institucionals**: les territorials tenen **fins generals** i potestats plenes; les institucionals, **fins específics** i **principi d'especialitat**.
4. **Article 2 de la Llei 40/2015**: el **sector públic** el formen AGE, administracions de les CCAA, entitats locals i **sector públic institucional**. Les **societats i fundacions públiques són sector públic però no «administració pública»** en sentit estricte.
5. **Article 3 LBRL**: entitats locals **territorials** = **municipi, província i illa**. Comarques, àrees

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

metropolitanes i mancomunitats són entitats locals, **però no territorials**.

6. **Article 5 LBRL**: les entitats locals tenen **plena capacitat jurídica** per adquirir, posseir, reivindicar, permutar, gravar o alienar béns, celebrar contractes, establir i explotar obres o serveis públics, obligar-se, interposar recursos i exercir accions. Sempre **per al compliment dels seus fins i en l'àmbit de les seves competències**.

7. **Article 4 LBRL**: potestats de municipis, províncies i illes: **reglamentària i d'autoorganització; tributària i financera; de programació o planificació; expropiatòria i d'investigació, delimitació i recuperació d'ofici; presumpció de legitimitat i executivitat; execució forçosa i sancionadora; revisió d'ofici; prelació de crèdits i inembargabilitat**.

8. **Vinculació positiva vs. negativa**: el particular pot fer tot el que no li està prohibit; l'Administració, només allò que la norma li permet (**article 103.1 CE**).

9. **Article 3 LPAC (capacitat d'obrar)**: qui la té segons les **normes civils**; els **menors** per als drets que poden exercir **sense assistència**; i, **quan una llei ho declari expressament**, **grups d'afectats, entitats sense personalitat i patrimonis independents o autònoms**.

10. **Article 4 LPAC (interessats)**: (1) qui **promou**; (2) qui té **drets afectats**, encara que no hagi iniciat res; (3) qui té **interessos legítims** i **es persona abans de la resolució definitiva**. La diferència entre el 2 i el 3 és la clau del tema.

11. **Article 5 LPAC (representació)**: cal **acreditar-la** per **sol·licitar, presentar declaracions responsables o comunicacions, recórrer, desistir i renunciar**; per als actes de mer tràmit **es presumeix**. Esmena de l'acreditació: **deu dies**.

12. **Article 13 LPAC** = drets de **qualsevol persona**. **Article 53 LPAC** = drets de l'**interessat**.

13. **Article 14 LPAC**: **persones físiques trien**; **persones jurídiques i entitats sense personalitat** estan **obligades** a relacionar-se electrònicament (també col·legiats obligatoris, representants d'obligats i empleats públics).

14. **Llei 8/2021, de 2 de juny**: **desapareix la incapacitació**. Ara hi ha **mesures de suport**: guarda de fet, curatela (assistencial com a regla; representativa excepcional), defensor judicial, poders preventius i autocuratela. L'**article 49 CE** es va **reformar el 2024** en aquesta línia.

15. **Article 13.2 CE**, **reformat el 1992**: sufragi **actiu i passiu** dels estrangers a les **eleccions municipals**, amb criteris de **reciprocitat**.

16. **Article 15 LBRL**: **tothom qui viu a Espanya** està obligat a inscriure's al **padró** del municipi de residència habitual, **al marge de la seva situació administrativa**.

17. **Article 18 LBRL**: drets del veí, entre ells **exigir la prestació dels serveis públics obligatoris**.

18. **Dret subjectiu vs. interès legítim vs. interès simple**: només els **dos primers** legitimen per ser interessat i per recórrer.

19. **Article 19 LJCA (Llei 29/1998)**: legitimació davant el contenciós per **dret o interès legítim**.

20. **Acció pública**: excepció taxada (**urbanisme**, **medi ambient** -Llei 27/2006-, **patrimoni cultural**, **costes**). **Article 68 LBRL**: acció veïnal, amb **trenta dies** de suspensió del termini després del requeriment.

21. **Terminis de càrrega que cauen sempre**: **deu dies** per esmenar la sol·licitud (o se't té per desistit), **deu dies** per als tràmits de l'interessat (article 73 LPAC), **deu dies naturals** perquè una notificació electrònica no accedida es tingui per **rebutjada**.

22. **Desistiment** (abandones la **sol·licitud**, conserves el dret) vs. **renúncia** (abandones el **dret**).

23. **Article 29 CE** = dret de **petició** (Llei orgànica 4/2001). **Article 23 CE** = participació en els assumptes públics.

24. **Normativa catalana d'ancoratge**: **Llei 26/2010** (règim jurídic i procediment), **DL 2/2003 TRLMRLC**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(règim local), **Decret 179/1995 ROAS** (obres, activitats i serveis), **Decret 214/1990** (personal dels ens locals), **Llei 19/2014** (transparència i accés), **article 30 EAC** (bona administració).

Resum exprés

- La **relació jurídic administrativa** és el vincle entre una Administració que actua com a poder públic i una altra part. Elements: **subjectes, objecte, contingut, causa**. Pot ser **interadministrativa** o amb un particular, i de **subjecció general** o **especial**.
- Les **persones jurídiques públiques** es classifiquen en **corporacions** (base personal: municipi, col·legis professionals) i **institucions** (base patrimonial: organismes autònoms), i en **territorials** (fins generals) i **institucionals** (fins específics).
- L'**article 2 de la Llei 40/2015** fixa el mapa: sector públic = AGE + CCAA + entitats locals + sector públic institucional. **No tot el sector públic és «administració pública»**.
- L'**article 3 LBRL**: entitats locals **territorials** són **municipi, província i illa**; comarques, àrees metropolitanes i mancomunitats són entitats locals no territorials. A Catalunya, **TRLMRLC (DL 2/2003)** i **article 83 EAC** (municipis, vegueries, comarques).
- **Capacitat de les persones públiques**: **plena capacitat jurídica** (article 5 LBRL), però **finalista** (principi d'especialitat) i amb **vinculació positiva a la llei**. A més, **potestats** de l'article 4 LBRL. Límits: competència, procediment, finalitat, proporcionalitat, control judicial i responsabilitat patrimonial.
- L'**administrat** és qui es relaciona amb l'Administració. Classes: **simple / qualificat**, persones físiques / jurídiques / ens sense personalitat, nacionals / estrangers, **veïns** / transeünts, destinataris de policia / beneficiaris de foment / usuaris / col·laboradors.
- **Capacitat jurídica** (tothom, sense graus) ? **capacitat d'obrar** (amb graus). **Article 3 LPAC**: normes civils + **menors** per als drets que poden exercir sols + entitats sense personalitat **si la llei ho diu**.
- **Causes modificatives**: **edat**, **mesures judicials de suport** (Llei 8/2021: s'acabà la incapacitació), **nacionalitat i estrangeria** (art. 13 CE, LO 4/2000), **veïnatge**, **condemnes i inhabilitacions**, **concurs i prohibicions de contractar**, **estatut funcionarial i incompatibilitats**. El **sexe, la raça i la religió no ho són**: article 14 CE.
- **Representació** (article 5 LPAC): acreditació obligatòria per **sol·licitar, declarar, recórrer, desistir i renunciar**; **deu dies** per esmenar.
- **Situacions actives**: dret subjectiu, interès legítim, facultats, expectatives. **Passives**: obligacions, deures, subjeccions, càrregues.
- **Dret subjectiu** = poder concret d'exigir. **Interès legítim** = benefici o perjudici real derivat de la decisió. **Interès simple** = només voler que es compleixi la llei: **no legitima**.
- Tots dos -dret i interès legítim- legitimen per ser **interessat** (article 4 LPAC), per **recórrer** i per anar al **contenciós** (article 19 LJCA). Excepció: l'**acció pública** (urbanisme, medi ambient, patrimoni cultural, costes) i l'**acció veïnal** (article 68 LBRL, **trenta dies**).
- A Catalunya: **Llei 26/2010**, **article 30 EAC** (bona administració), **Llei 19/2014** (accés a la informació, GAIP), **Síndic de Greuges**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Què fa que una relació sigui «jurídic administrativa» i no una relació privada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

qualsevol?</summary>

Que **almenys una de les parts sigui una Administració pública actuant com a tal**, és a dir, exercint poder públic i sotmesa al dret administratiu. Si l'Administració actua com un particular més (per exemple, com a arrendatària d'un local en règim de dret privat), la relació no és administrativa. Els seus **elements** són: **subjectes, objecte, contingut i causa o fonament**.
</details>

<details><summary>2. Quina diferència hi ha entre una corporació i una institució pública? Posa'n un exemple de cada.</summary>

La **corporació** té base **personal**: un conjunt de membres que n'elegeixen els òrgans de govern (municipi, província, col·legi professional, cambra oficial). La **institució** o fundació pública té base **patrimonial o funcional**: uns béns i uns fins afectats a un servei, amb òrgans designats per l'**ens matriu** que la crea (organisme autònom, entitat pública empresarial, fundació del sector públic). Les corporacions són **associatives**; les institucions, **instrumentals**.
</details>

<details><summary>3. Segons l'article 2 de la Llei 40/2015, què integra el sector públic? I tot el sector públic és «administració pública»?</summary>

El sector públic el formen: l'**Administració General de l'Estat**, les **administracions de les comunitats autònomes**, les **entitats que integren l'Administració local** i el **sector públic institucional** (organismes públics i entitats de dret públic, entitats de dret privat vinculades o dependents, i universitats públiques).

No: quan la llei diu «administracions públiques» a seques es refereix només a Estat, CCAA, ens locals i **organismes i entitats de dret públic** dependents. Les **societats mercantils i fundacions públiques** són sector públic, però **no administració pública** en sentit estricte.
</details>

<details><summary>4. Quines són les entitats locals territorials segons l'article 3 LBRL? I quines altres entitats locals hi ha?</summary>

Territorials: el **municipi**, la **província** i l'**illa** als arxipèlags balear i canari.

Altres entitats locals: les **comarques** o altres entitats que agrupin diversos municipis, les **àrees metropolitanes** i les **mancomunitats de municipis**. A Catalunya, el **TRLMRLC (DL 2/2003)** regula també les **entitats municipals descentralitzades** i els **consorcis**, i l'**article 83 EAC** estructura l'organització local en municipis, vegueries i comarques.
</details>

<details><summary>5. Què diu l'article 5 LBRL sobre la capacitat de les entitats locals, i quin límit hi porta incorporat?</summary>

Les entitats locals tenen **plena capacitat jurídica** per **adquirir, posseir, reivindicar, permutar, gravar o alienar** tota classe de béns, **celebrar contractes**, **establir i explotar obres o serveis públics**, **obligar-se**, **interposar recursos** i **exercir accions**.

El límit és doble i va dins la mateixa frase: **«per al compliment dels seus fins»** i **«en l'àmbit de les seves competències respectives»**. És una capacitat **plena però finalista** (principi d'especialitat) i sotmesa a la **vinculació positiva** a la llei.
</details>

<details><summary>6. Enumera les potestats de l'article 4 LBRL.</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Potestat **reglamentària i d'autoorganització**; **tributària i financera**; de **programació o planificació**; **expropiatòria** i d'**investigació, delimitació i recuperació d'ofici** dels seus béns; **presumpció de legitimitat i executivitat** dels seus actes; d'**execució forçosa i sancionadora**; de **revisió d'ofici** dels seus actes i acords; i les **prerrogatives de prelació de crèdits i inembargabilitat** de béns i drets.

Les tenen **en tot cas** municipis, províncies i illes; els altres ens locals i els institucionals, només si la seva legislació específica o els seus estatuts els les atribueixen.
</details>

<details><summary>7. Diferència entre capacitat jurídica i capacitat d'obrar. Qui té capacitat d'obrar segons l'article 3 LPAC?</summary>

La **capacitat jurídica** és l'aptitud per **ser titular** de drets i obligacions: la té tota persona i **no admet graus**. La **capacitat d'obrar** és l'aptitud per **exercir-los** per un mateix: **admet graus** i es pot modular.

Segons l'**article 3 LPAC** en tenen: les persones **físiques i jurídiques** que la tinguin d'acord amb les **normes civils**; els **menors d'edat** per exercir i defensar els drets i interessos que l'ordenament els permet **sense l'assistència** de qui n'exerceix la pàtria potestat, tutela o curatela; i, **quan una llei ho declari expressament**, els **grups d'afectats**, les **unions i entitats sense personalitat jurídica** i els **patrimonis independents o autònoms**.
</details>

<details><summary>8. Cita cinc causes modificatives de la capacitat de l'administrat i digues quina va canviar radicalment el 2021.</summary>

L'**edat** (menoria, emancipació, edats mínimes com els **16 anys** per accedir a la funció pública); les **mesures judicials de suport** a persones amb discapacitat; la **nacionalitat i l'estrangeria**; el **veïnatge** o la residència; les **condemnes penals i inhabilitacions**; les **circumstàncies econòmiques** (concurs, prohibicions de contractar, deutes amb la hisenda pública); i l'**estatut personal** derivat d'una relació especial (incompatibilitats dels funcionaris, limitacions de militars, jutges i fiscals).

La que va canviar radicalment és la segona: la **Llei 8/2021, de 2 de juny**, va **suprimir la incapacitació judicial** de les persones adultes i la va substituir per **mesures de suport** (guarda de fet, curatela assistencial -i excepcionalment representativa-, defensor judicial, poders preventius i autocuratela), en la línia de la Convenció de l'ONU de 2006 i de la reforma de l'**article 49 CE de 2024**.
</details>

<details><summary>9. Quan cal acreditar la representació davant l'Administració i quan es presumeix? Què passa si no s'acredita?</summary>

Cal acreditar-la per **formular sol·licituds**, presentar **declaracions responsables o comunicacions**, **interposar recursos**, **desistir** d'accions i **renunciar** a drets. Per als **actes i gestions de mer tràmit**, **es presumeix**.

S'acredita per **qualsevol mitjà vàlid en dret que en deixi constància fidedigna**, com l'**apoderament apud acta** (presencial o electrònic) o el **registre electrònic d'apoderaments**. Si falta o és insuficient, **no s'impedeix** tenir per fet l'acte: es concedeix un termini de **deu dies** per esmenar-ho.
</details>

<details><summary>10. Explica la diferència entre dret subjectiu, interès legítim i interès simple, amb un exemple.</summary>

El **dret subjectiu** és el poder concret d'exigir de l'Administració una conducta determinada en benefici propi (posició forta, contingut cert, indemnitzable si es lesiona). L'**interès legítim** és la posició de qui

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

obtindria un **benefici cert** o evitaria un **perjudici real** amb l'estimació de la seva pretensió, sense arribar a tenir un dret. L'**interès simple** és el mer desig que es compleixi la legalitat, sense afectació personal: **no legitima**.

Exemple: l'ajuntament dona una llicència d'activitat a un bar. El **titular** del bar té un **dret**. El **veí del pis de sobre**, que patirà els sorolls, té un **interès legítim** i pot personar-se i recórrer. Una persona que viu a l'altra punta i només vol que es compleixi l'ordenança té un **interès simple** i no està legitimada.
</details>

<details><summary>11. Qui es considera interessat segons l'article 4 LPAC? Quina és la diferència pràctica entre el segon i el tercer supòsit?</summary>

1. Qui **promou** el procediment com a titular de drets o interessos legítims individuals o col·lectius.
2. Qui, **sense haver iniciat** el procediment, té **drets** que poden resultar-ne afectats.
3. Qui té **interessos legítims**, individuals o col·lectius, que poden resultar afectats per la resolució i **es persona** en el procediment **mentre no hi hagi resolució definitiva**.

La diferència: si el que hi ha en joc és un **dret**, la persona és interessada **encara que no faci res** (i l'Administració li ha de comunicar la tramitació si la detecta durant la instrucció). Si el que hi ha en joc és un **interès legítim**, cal que **es personi** activament abans de la resolució definitiva.
</details>

<details><summary>12. Què és l'acció pública i on està prevista? I l'acció veïnal de l'article 68 LBRL?</summary>

L'**acció pública** és l'excepció legal que permet a **qualsevol persona**, sense dret ni interès legítim propis, exigir el compliment de la norma. Està prevista de manera **taxada**: **urbanisme**, **medi ambient** (Llei 27/2006, Conveni d'Aarhus), **patrimoni cultural** i **costes**.

L'**acció veïnal** (article 68 LBRL): les entitats locals han d'exercir les accions per defensar els seus béns i drets; **qualsevol veí** en ple gaudi dels seus drets civils i polítics pot **requerir-les-hi**, i el requeriment **suspèn per trenta dies** el termini per exercir-les. Si l'entitat no ho acorda dins aquest termini, el veí les pot exercir **en nom i interès de l'entitat local**, amb dret al **reemborsament de les costes** i a la indemnització dels danys i perjudicis si l'acció prospera.
</details>

<details><summary>13. Distingeix obligació, subjecció i càrrega, amb un exemple de cadascuna.</summary>

L'**obligació** és un deure davant un titular concret que pot exigir-ne el compliment: pagar la taxa de residus. La **subjecció** és el deure de **tolerar** l'exercici legítim d'una potestat: deixar entrar l'inspector, suportar una expropiació (amb la corresponent indemnització). La **càrrega** és una conducta que cal fer **si es vol obtenir un avantatge**, i que ningú no et pot exigir: esmenar la sol·licitud en **deu dies** -si no ho fas, se't té per desistit- o recórrer dins de termini.
</details>

<details><summary>14. Quina diferència hi ha entre desistiment i renúncia? I entre sol·licitud i dret de petició?</summary>

Qui **desisteix** abandona la **sol·licitud o petició concreta** però **conserva el dret**, de manera que el podrà tornar a exercir. Qui **renuncia** abandona el **dret mateix** i ja no el podrà exercir. La renúncia no s'admet quan estigui **prohibida per l'ordenament**.

La **sol·licitud** obre un procediment sobre un dret o interès que la norma ja preveu, i l'Administració l'ha de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resoldre. El **dret de petició** (**article 29 CE**, Llei orgànica 4/2001) permet a qualsevol persona formular peticions individuals o col·lectives per escrit sobre matèries en què no hi ha un dret ja reconegut: l'Administració ha de **contestar**, però no està obligada a estimar-la.
</details>

<details><summary>15. Un ciutadà estranger sense autorització de residència es presenta a demanar l'empadronament. Què li has de dir?</summary>

Que **s'ha d'empadronar**. L'**article 15 LBRL** obliga **tota persona que visqui a Espanya** a inscriure's al padró del municipi on resideixi habitualment, **amb independència de la seva situació administrativa**: el padró acredita **residència**, no regularitat. L'empadronament li obre l'accés a drets i serveis (sanitat, escolarització, serveis socials) i li permet acreditar el temps de residència. Els drets dels estrangers es regulen a la **Llei orgànica 4/2000** i, pel que fa al **sufragi actiu i passiu a les eleccions municipals**, a l'**article 13.2 CE** (reformat el **1992**), amb criteris de **reciprocitat**.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

9

TEMA

Tema 9. L'acte administratiu (I). Concepte. Elements. Classes. Requisits: la motivació i forma.

Introducció: tot el que surt per la porta de l'ajuntament amb una signatura és un acte administratiu

Pensa en un dia normal a la teva taula. Entra una sol·licitud de llicència d'obres, surt un decret d'alcaldia que la concedeix. Entra una al·legació contra una multa, surt una resolució que la desestima. Es fa una junta de govern local i s'aprova una subvenció. Es demana un certificat d'empadronament i es lliura signat. **Tot això són actes administratius.** No són "papers": són decisions jurídiques que creen, modifiquen o extingeixen drets i obligacions de persones concretes, i que la llei obliga a produir d'una manera determinada, per un òrgan determinat i, moltes vegades, explicant per què.

Aquest tema és el primer dels tres que el temari dedica a l'acte administratiu, i és el **fonamental**: si no tens clar què és un acte, quins elements el componen i quins requisits ha de complir, no podràs entendre ni la nul·litat (tema 10), ni l'eficàcia i la notificació (tema 11), ni els recursos (tema 16). La norma central és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)**, i molt concretament el **capítol I del títol III, articles 34 a 37**, que porta per rúbrica precisament «Requisits dels actes administratius». Quatre articles curts que et cauran una vegada i una altra.

Però compte: aquesta és una plaça d'**administratiu/va d'un ajuntament de Catalunya**, no d'un ministeri. Per això, al costat de la LPAC hi has de posar sempre tres capes més: la **Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic (LRJSP)**, que regula la competència, la delegació i la signatura electrònica; la normativa de **règim local** (Llei 7/1985, de bases del règim local -LBRL-, el **Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, RD 2568/1986 -ROF-**, i el **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, Decret legislatiu 2/2003 -TRLMRLC-**), que et diu qui signa què en un ajuntament i com queda constància; i la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, la llei catalana germana de la 39/2015. A l'examen la pregunta pot ser estatal, però a la feina el que tindràs davant és un decret d'alcaldia, i el que has de saber és si està ben fet.

Com llegir aquesta guia. Els apartats segueixen exactament l'enunciat: **concepte** (1), **elements** (2), **classes** (3) i **requisits: la motivació i la forma** (4 i 5). L'apartat 6 és un mapa per no barrejar aquest tema amb els temes 10, 11, 15 i 16.

---

1. Concepte d'acte administratiu

1.1. Què diu la llei... i què no diu

Obre la LPAC per l'**article 34** i tindràs una sorpresa: **no hi ha cap definició d'acte administratiu**. L'article es titula «Producció i contingut» i el que fa és fixar dues regles:

Article 34 LPAC (en cristià).

> **34.1.** Els actes administratius que dictin les administracions públiques, **d'ofici o a instància de la persona interessada**, es produiran **per l'òrgan competent** ajustant-se als **requisits** i al **procediment** establerts.
> **34.2.** El **contingut** dels actes s'ha d'ajustar al que disposa l'ordenament jurídic i ha de ser **determinat i adequat als fins** d'aquells.

Fixa't com en dues línies l'article 34 ja et regala tres dels elements que veurem a l'apartat 2: **qui** (òrgan competent), **com** (procediment i requisits) i **què** (contingut determinat i adequat al fi). És un article que sembla buit i que en realitat és l'índex del tema.

1.2. La definició doctrinal (la que et demanaran)

Com que la llei calla, s'utilitza la definició clàssica de la doctrina, formulada a partir de Zanobini i assumida per la jurisprudència espanyola:

> **L'acte administratiu és la declaració de voluntat, de judici, de coneixement o de desig realitzada per una Administració pública en exercici d'una potestat administrativa diferent de la potestat reglamentària.**

Val la pena desmuntar-la peça a peça, perquè cada tros exclou alguna cosa:

Peça de la definició	Què vol dir	Què queda fora
Declaració	Una manifestació intel·lectual exteriorització: hi ha una decisió expressada, no una simple actuació física.	Les **actuacions materials** (enderrocar, remolcar un cotxe, precintar un local). Si es fan sense acte que les empari, són **via de fet**.
De voluntat, judici, coneixement o desig	Els quatre continguts possibles: decidir (resolució), valorar (informe, dictamen), constatar (certificat, acta, diligència) o proposar (proposta de resolució, petició a una altra Administració).	Res: aquesta part és **ampliadora**, no restrictiva. Serveix per recordar-te que un certificat també és acte administratiu.
D'una Administració pública	Ha de provenir d'una Administració subjecta al dret administratiu.	Els actes del **Parlament**, dels **jutjats** en funció jurisdiccional i els **actes de govern** o polítics en sentit estricte.
En exercici d'una potestat administrativa	L'Administració actua amb imperium, com a poder públic, sotmesa al dret administratiu.	Els actes de l'Administració subjectes al **dret privat o laboral** (comprar material fungible, un contracte laboral d'alta direcció).
Diferent de la potestat reglamentària	Aplica una norma; no en crea cap de nova.	Els **reglaments** i les **ordenances municipals**.

> **Truc per recordar-ho.** «**Declaració - de V.J.C.D. - d'una Administració - amb potestat - que no sigui reglamentària**». Si et queda travat, recorda les quatre inicials: **V**oluntat, **J**udici, **C**oneixement, **D**esig.

1.3. Acte administratiu i reglament: la frontera que més cau

És la distinció estrella del tema. Tots dos els dicta l'Administració, tots dos són escrits, tots dos es publiquen o es notifiquen... i no tenen res a veure.

	Reglament	**Acte administratiu**
Naturalesa	**Norma jurídica**: s'integra a l'ordenament	**Aplicació** de l'ordenament a un cas
Destinataris	**General i abstracte** (tothom que es trobi en el supòsit)	Concret (o plural, però determinat)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Es "gasta" en aplicar-se?	**No**: s'aplica indefinidament	**Sí**: s'esgota amb el seu compliment
Com desapareix	Es **deroga** (per una altra norma)	Es **revoca**, s'anul·la o s'executa
Retroactivitat	Prohibida si és sancionadora desfavorable o restrictiva de drets	Excepcional i, en general, favorable
Recurs administratiu	**No en cap cas** (art. 112.3 LPAC): impugnació directa davant els tribunals o indirecta a través dels seus actes d'aplicació	**Sí**: alçada i reposició (art. 112.1 LPAC)
Invalidesa	La infracció d'una norma superior el fa **nul de ple dret** (art. 47.2 LPAC)	Regla general: **anul·labilitat** (art. 48 LPAC)
Exemple municipal	L'**ordenança** reguladora de les terrasses	El **decret** que t'autoritza a posar sis taules al carrer

Compte amb el parany. Contra una ordenança municipal **no hi ha recurs administratiu**. El que sí que pots fer és recórrer l'acte concret que l'aplica (la liquidació, la sanció) al·legant que l'ordenança és nul·la: és la **impugnació indirecta**. I l'art. 112.3 LPAC afegeix un detall fi: si el recurs contra un acte es fonamenta **únicament** en la nul·litat d'una disposició general, es pot interposar **directament davant l'òrgan que va dictar la disposició**.

1.4. La inderogabilitat singular dels reglaments (art. 37 LPAC)

Aquest article està dins del capítol de requisits i lliga directament amb el que acabem de veure. Diu dues coses:

- **37.1.** Les **resolucions administratives de caràcter particular no poden vulnerar el que estableix una disposició de caràcter general**, encara que aquelles procedeixin d'un òrgan d'**igual o superior jerarquia** que el que va dictar la disposició general.
- **37.2.** Són **nul·les** les resolucions administratives que vulnerin el que estableix una disposició reglamentària, així com les que incorrin en alguna de les causes de l'article 47.

Traduït a la teva feina: si l'ordenança municipal diu que les terrasses no poden ocupar més del 50 % de la vorera, **l'alcalde no pot dictar un decret d'excepció per a un local concret**, encara que sigui l'alcalde qui va proposar l'ordenança i encara que el ple sigui l'òrgan superior. Si vol canviar la regla, ha de modificar l'**ordenança**, no fer una excepció singular. Aquesta és una manifestació directa del **principi d'igualtat** (art. 14 CE) i de la **interdicció de l'arbitrarietat** (art. 9.3 CE).

Truc per recordar-ho. «**La norma val per a tots o no val.**» El reglament lliga l'Administració que el va fer, també quan qui vol saltar-se'l és el cap.

1.5. Fronteres pràctiques: què no és un acte administratiu

- **Actuacions materials i via de fet.** Si el servei de brigada tira una tanca sense ordre prèvia, no hi ha acte: hi ha **via de fet**, que no es combat amb recurs administratiu sinó amb requeriment i recurs contenciós.
- **Actes de tràmit merament interns.** Una nota interna, un esborrany o un correu entre departaments **no formen part de l'expedient** (art. 70.4 LPAC) i no són actes administratius.
- **Contractes i convenis.** Són **bilaterals** (hi ha acord de voluntats). Ara bé, dins un procediment de contractació sí que hi ha actes administratius separables: l'aprovació de l'expedient, l'adjudicació, l'exclusió d'un licitador. Aquests sí que es recorren en via administrativa o especial.
- **Actes dels particulars.** Una sol·licitud, una al·legació, una **declaració responsable** o una **comunicació prèvia** (arts. 35 i 36 de la Llei 26/2010 a Catalunya; art. 69 LPAC) són actuacions **del**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ciutadà, no de l'Administració. La comunicació prèvia no és una llicència: no hi ha acte administratiu que autoritzi res, hi ha una declaració del particular que li permet actuar des del mateix dia i que l'Administració pot comprovar després.

- **Actes de l'Administració en règim de dret privat o laboral.** Els resol la jurisdicció civil o social, no la contenciosa administrativa.

---

2. Els elements de l'acte administratiu

Els «elements» són les peces que han de concórrer perquè l'acte sigui vàlid. **No hi ha un article que els llisti**: és una construcció doctrinal que la llei dona per suposada (art. 34 LPAC) i que es fa visible quan falla alguna peça, perquè llavors apareix el vici (arts. 47 i 48 LPAC, tema 10). La classificació més utilitzada els agrupa en tres blocs.

Bloc	Elements	Article de referència
Subjectius	Administració, **òrgan competent**, titular regularment investit, voluntat lliure; i la persona destinatària	Art. 34.1 LPAC; arts. 8-16 i 23-24 LRJSP
Objectius	Pressupòsit de fet, **objecte**, contingut, **causa** i **fi**	Art. 34.2 LPAC; art. 48.1 LPAC (desviació de poder)
Formals	**Procediment**, **forma** i **motivació**	Arts. 34.1, 35 i 36 LPAC

2.1. Elements subjectius

a) L'Administració pública. L'acte l'ha de dictar una Administració (l'Ajuntament de Salt, un organisme autònom local, un consorci...) i no un particular ni un altre poder de l'Estat.

b) L'òrgan competent. És la peça més sensible. La **competència és irrenunciable** i s'exerceix pels òrgans que la tenen atribuïda com a pròpia (**art. 8.1 LRJSP**), llevat dels casos de delegació o avocació. Hi ha tres criteris d'atribució:

- **Material**: per raó de la matèria (urbanisme, personal, hisenda).
- **Territorial**: per raó del territori (el terme municipal).
- **Jeràrquica o funcional**: per raó del nivell dins l'organització.

> **Compte amb el parany.** La incompetència **manifesta** per raó de la **matèria o del territori** és causa de **nul·litat de ple dret** (art. 47.1.b LPAC). La incompetència **jeràrquica** (el cap de servei signa el que havia de signar el regidor) és només **anul·labilitat** i, a més, es pot **convalidar** pel superior. Fixa-t'hi: a la lletra b) de l'art. 47.1 hi diu «matèria o territori», **no** hi diu jerarquia. Aquesta absència és exactament la pregunta de test.

c) Les tècniques que alteren l'exercici de la competència (art. 8.1, segon paràgraf, LRJSP: **no alteren la titularitat**, però sí els elements determinants del seu exercici):

Tècnica	Què és	Detall que cau
Delegació de competències (art. 9 LRJSP)	L'òrgan delegant transfereix l'**exercici** a un altre òrgan	S'ha de **publicar** al butlletí oficial que correspongui (9.3). Les resolucions dictades per delegació **han d'indicar-ho expressament** i **es consideren dictades per l'òrgan delegant** (9.4). No es pot delegar la resolució d'un **recurs** contra un acte dictat pel mateix òrgan (9.2.c), ni **dictar disposicions generals** (9.2.b)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Avocació (art. 10 LRJSP)	El superior atreu cap a si el coneixement d'un assumpte concret	Acord **motivat** i notificat abans de resoldre
Encàrrec de gestió (art. 11 LRJSP)	S'encarrega a un altre òrgan o entitat l'activitat **material o tècnica**	**No** cedeix la titularitat ni la competència per dictar els actes
Delegació de signatura (art. 12 LRJSP)	Es delega només **signar** resolucions de la pròpia competència	**No** s'ha de publicar; s'hi ha de fer constar la circumstància i l'autoritat de procedència
Suplència (art. 13 LRJSP)	Substitució temporal del titular (vacant, absència, malaltia)	**No** és delegació ni altera la competència

A l'ajuntament. L'**article 192.1 del ROF** ho remata per a l'àmbit local: les resolucions de l'alcalde o del president s'estenen **al seu nom**; i quan es dicten **per delegació**, s'ha de **fer constar expressament** aquesta circumstància i **es consideren dictades per l'autoritat que la va conferir**. És per això que als decrets veus la fórmula «per delegació de l'Alcaldia, segons Decret núm. .../...».

d) El titular regularment investit i la voluntat lliure. La persona que signa ha d'ocupar legítimament el càrrec (nomenament, presa de possessió) i la seva voluntat no ha d'estar viciada per error, dol, violència o intimidació. Aquí encaixa l'**abstenció** (**art. 23 LRJSP**), amb cinc motius:

- **a)** Tenir **interès personal** en l'assumpte, ser administrador d'una societat interessada o tenir plet pendent amb algun interessat.
- **b) Vincle matrimonial** o situació de fet assimilable i **parentiu de consanguinitat fins al quart grau o d'afinitat fins al segon** amb interessats, administradors, assessors o representants; o compartir despatx professional amb ells.
- **c) Amistat íntima o enemistat manifesta** amb aquestes persones.
- **d)** Haver intervingut com a **perit o testimoni** en el procediment.
- **e)** Tenir **relació de servei** amb una persona interessada o haver-li prestat **serveis professionals els dos últims anys**.

Compte amb el parany (molt preguntat). L'**art. 23.4 LRJSP** diu que l'actuació d'una autoritat o empleat en qui concorrin motius d'abstenció **no implica necessàriament i en tot cas la invalidesa** dels actes en què hagi intervingut. I l'art. 23.5 afegeix que la no-abstenció **sí que genera responsabilitat**. És a dir: no abstenir-se és una falta, però l'acte no cau automàticament. La **recusació** (art. 24 LRJSP) és la mateixa cosa demanada per la persona interessada.

e) La persona destinatària. Ha de tenir capacitat d'obrar davant les administracions i, si escau, la condició d'interessada.

2.2. Elements objectius

a) El pressupòsit de fet. Els **fets determinants** han de ser certs. Si l'Administració sanciona per una obra que no existeix, l'acte cau encara que el procediment fos impecable: la realitat dels fets **no és discrecional**, és comprovable i controlable pels tribunals.

b) L'objecte. És allò sobre el qual recau la declaració. Ha de ser **lícit, possible i determinat** (o determinable). L'article 47.1.c LPAC declara **nuls de ple dret** els actes de **contingut impossible**, i s'entén tant la impossibilitat **material** (nomenar funcionària una persona difunta) com la **lògica** o d'indeterminació absoluta.

c) El contingut. L'article 34.2 LPAC exigeix que sigui **determinat i adequat als fins**. La doctrina distingeix:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Contingut natural**: el que defineix l'acte (concedir la llicència).
- **Contingut implícit**: el que s'hi entén incorporat per la norma encara que no s'escrigui (les condicions generals de l'ordenança).
- **Contingut accidental o eventual**: clàusules afegides que en modulen els efectes. Les tres clàssiques són el **termini** (la llicència val fins a una data), la **condició** (suspensiva o resolutòria: la llicència produeix efectes quan es dipositi la fiança) i el **mode o *modus*** **(una càrrega imposada al beneficiari: t'autoritzo la terrassa, però has de mantenir net l'entorn). Només caben si la norma les permet i** mai **poden desnaturalitzar l'acte ni contradir el reglament aplicable.**

d) La causa. És l'**adequació de l'acte al fet i al dret que el justifiquen**: que existeixi el supòsit legal i que la norma aplicada sigui la que toca. Un acte sense causa és un acte que "no ve de res".

e) El fi. Tot acte s'ha de dirigir al **fi d'interès públic** que la norma li assigna. Si l'òrgan té la competència, segueix el procediment i respecta la forma, però utilitza la potestat per a una **finalitat diferent** de la prevista (venjar-se d'un veí, afavorir un conegut, recaptar disfressant una sanció), hi ha **desviació de poder**, expressament recollida com a causa d'**anul·labilitat** a l'**art. 48.1 LPAC**.

> **Compte amb el parany.** La desviació de poder afecta l'element **fi**, no la competència ni la forma. I no cal que el fi perseguit sigui il·legítim o corrupte: n'hi ha prou que sigui **un altre** fi públic diferent del que la norma preveia. Denegar una llicència legalment procedent «per no augmentar el trànsit» quan la norma només permet valorar la seguretat és desviació de poder.

2.3. Elements formals

Són els tres que la LPAC sí que regula article per article i que constitueixen la segona meitat d'aquest tema:

- **El procediment** (art. 34.1): el camí legalment establert. Prescindir-ne **total i absolutament** és nul·litat de ple dret (art. 47.1.e). Un defecte parcial és, com a molt, anul·labilitat.
- **La forma** (art. 36): com s'exterioritza i com en queda constància. -> **Apartat 5**.
- **La motivació** (art. 35): l'explicació dels fets i els fonaments de dret. -> **Apartat 4**.

2.4. Taula de tancament: quin element falla, quin vici surt

Element que falla	Exemple	Conseqüència
Òrgan: incompetència **manifesta** per matèria o territori	El regidor d'Esports resol una llicència urbanística	**Nul·litat** (47.1.b)
Òrgan: incompetència **jeràrquica**	Signa el cap de servei el que havia de signar el regidor	**Anul·labilitat**, convalidable pel superior
Objecte **impossible**	Nomenar una persona morta	**Nul·litat** (47.1.c)
Objecte que vulnera un reglament	Decret que contradiu l'ordenança	**Nul·litat** (37.2)
Fi desviat	Sanció imposada per represàlia	**Anul·labilitat** (48.1)
Procediment omès totalment	Sanció sense expedient ni audiència	**Nul·litat** (47.1.e)
Forma o **motivació** defectuoses	Resolució sense fonaments	**Anul·labilitat** només si manquen requisits indispensables per assolir el fi o causa **indefensió** (48.2)
Drets fonamentals lesionats	Resolució que vulnera el dret de defensa	**Nul·litat** (47.1.a)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. Les classes d'actes administratius

Aquí no hi ha un article que et doni la llista: són classificacions doctrinals, però cadascuna té conseqüències jurídiques reals. Te les organitzo per criteri.

3.1. Per la seva posició en el procediment: definitius i de tràmit

- **Actes definitius o resolutoris**: resolen el fons de l'assumpte i posen fi al procediment (la resolució que concedeix o denega la llicència).
- **Actes de tràmit**: preparen la resolució (un informe tècnic, un requeriment d'esmena, l'obertura del període de prova, el tràmit d'audiència).

La conseqüència pràctica és la **impugnabilitat**. Segons l'**art. 112.1 LPAC**, es poden recórrer en alçada o reposició les **resolucions** i **els actes de tràmit que**:

1. **decideixin directament o indirecta el fons** de l'assumpte,
2. **determinin la impossibilitat de continuar** el procediment,
3. **produeixin indefensió**, o
4. **causin perjudici irreparable** a drets i interessos legítims.

Aquests quatre supòsits són els **actes de tràmit qualificats**. L'oposició a la resta d'actes de tràmit **es pot al·legar**, però només per ser considerada **en la resolució final**.

Truc per recordar-ho. Els actes de tràmit corrents són les jugades del partit: no es recorren soles, es protesten i el jutge en pren nota. L'acte definitiu és el resultat: això sí que s'impugna. I els quatre tràmits qualificats són les jugades que **acaben el partit abans d'hora**.

3.2. Per l'efecte sobre l'esfera jurídica: favorables i de gravamen

Actes favorables o declaratius de drets	**Actes de gravamen o desfavorables**
Admissió (incorporen algú a un servei o categoria)	**Ordres** (manaments de fer o no fer)
Concessió (creen un dret nou: una concessió demanial d'una parada de mercat)	**Prohibicions**
Autorització o llicència (remouen un límit a un dret preexistent: llicència d'obres)	**Sancions**
Aprovació (donen eficàcia a l'acte d'un altre òrgan)	**Expropiacions i imposició de deures**
Dispenses (eximeixen d'un deure general quan la norma ho permet)	**Denegacions** de sol·licituds

Per què importa la distinció? Perquè condiciona molt del que ve després:

- Els actes **de gravamen** s'han de **motivar** sempre que limitin drets o interessos legítims (art. 35.1.a).
- Els actes **favorables** no els pot retirar l'Administració quan vulgui: si són declaratius de drets i vol eliminar-los, ha d'anar a la **revisió d'ofici** o a la **declaració de lesivitat** (tema 10).
- Els actes **de gravamen** sí que es poden **revocar** lliurement, amb límits.
- L'eficàcia **retroactiva** només s'admet, com a regla, en actes **favorables** (tema 11).

3.3. Per la vinculació a la norma: reglats i discrecionals

- **Actes reglats**: la norma predetermina íntegrament la resposta. Si es compleixen els requisits, l'Administració **ha de** resoldre en el sentit previst. La llicència urbanística és l'exemple clàssic: si el projecte s'ajusta al planejament, s'ha d'atorgar.
- **Actes discrecionals**: la norma deixa un **marge d'apreciació** entre diverses solucions igualment lícites (per exemple, decidir l'horari d'un servei o valorar l'oportunitat d'una mesura organitzativa).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. Discrecional **no vol dir** arbitrari ni incontrolable. Es controlen sempre: els **elements reglats** (competència, procediment, forma), els **fets determinants**, els **principis generals del dret** i, sobretot, la **motivació**, que en els actes discrecionals és **obligatòria** (art. 35.1.i). Tampoc no s'ha de confondre discrecionalitat amb **conceptes jurídics indeterminats** («urgència», «bona fe», «interès públic»): aquests admeten **una sola solució justa**, que el jutge pot revisar íntegrament.

3.4. Per la manera d'exterioritzar-se: expressos i presumptes

- **Expressos**: es dicten i es documenten.
- **Presumptes**: es produeixen per **silenci administratiu** quan venç el termini màxim sense resolució notificada. El règim del silenci (arts. 21, 24 i 25 LPAC) es desenvolupa al **tema 15**, però has de saber que el silenci **positiu** produeix un autèntic **acte administratiu finalitzador** del procediment, mentre que el **negatiu** és una **ficció legal** que només obre la porta al recurs.

3.5. Per l'òrgan que el dicta

- **Simples** (un sol òrgan) i **complexos** (concorren dos o més òrgans; per exemple, un procés selectiu on el tribunal proposa i l'alcaldia nomena).
- **Unipersonals** (decret d'alcaldia) i **col·legiats** (acord del ple o de la junta de govern local). En els col·legiats, les **regles essencials de formació de la voluntat** (convocatòria, ordre del dia, quòrum, majories, secretari) són crítiques: prescindir-ne és **nul·litat de ple dret** (art. 47.1.e).

3.6. Pel nombre de destinataris

- **Singulars**: una sola persona destinatària.
- **Plurals o plúrims**: diverses persones determinades (la llista d'admesos i exclosos d'una oposició). Són actes, no reglaments, encara que hi hagi molta gent: els destinataris són **determinats**.
- **Generals**: destinats a una **pluralitat indeterminada** de persones (la convocatòria d'un procés selectiu). Es **publiquen** en lloc de notificar-se individualment (tema 11).

3.7. Per la impugnabilitat i el moment processal

- **Actes que posen fi a la via administrativa** i actes que no. Regla general estatal: **art. 114 LPAC** (resolucions de recursos d'alçada, resolucions d'òrgans sense superior jeràrquic, resolucions de responsabilitat patrimonial, acords finalitzadors del procediment...). **Regla local, la que has de saber de memòria**: segons l'**art. 52.2 LBRL** (i, en el mateix sentit, l'**art. 210 ROF**), **posen fi a la via administrativa** les resolucions del **Ple**, dels **alcaldes o presidents** i de les **juntes de govern local**, i també les d'autoritats i òrgans inferiors quan resolguin **per delegació** d'aquells. Contra aquests actes es pot interposar **recurs potestatiu de reposició** o anar directament al contenciós administratiu.
- **Actes ferms i consentits**: els que ja no es poden recórrer perquè han vençut els terminis o s'han exhaurit els recursos.
- **Actes confirmatoris**: reprodueixen un acte anterior ja ferm i consentit. **No es poden impugnar**: si no vas recórrer la liquidació en el seu moment, no reobres el debat demanant-ne una còpia i recorrent la resposta.
- **Actes originaris** i **actes reproductoris**.

3.8. Pel contingut de la declaració

Recuperant la definició doctrinal, i molt útil per relacionar aquest tema amb el dels **documents administratius**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tipus de declaració	Documents típics
De voluntat	Resolucions, decrets d'alcaldia, acords del ple i de la junta de govern local
De judici	Informes, dictàmens, propostes de resolució, valoracions tècniques
De coneixement	Certificats, actes de les sessions, diligències, actes d'inspecció
De desig	Peticions i propostes adreçades a altres òrgans o administracions

3.9. Altres classificacions que convé conèixer

- **Constitutius** (creen, modifiquen o extingeixen una relació jurídica: un nomenament) i **declaratius** (constaten una situació preexistent: un certificat d'empadronament).
- **Actes que necessiten aprovació d'una altra Administració** per ser eficaços (art. 39.2 LPAC, tema 11).
- **Actes vàlids, anul·lables i nuls** (arts. 47 i 48 LPAC, tema 10).
- **Actes separables** dins d'un contracte administratiu (preparació i adjudicació).

---

4. Requisits (I): la motivació

4.1. Què és i per què existeix

Motivar és fer constar dins l'acte **els fets** que el justifiquen i **els fonaments de dret** que se'ls apliquen, de manera que la persona destinatària entengui **per què** l'Administració ha decidit això i pugui defensar-s'hi. No és un adorn burocràtic: és la peça que fa possibles tres coses alhora.

1. **Que el ciutadà es pugui defensar.** Si no saps per què et deneguen, no pots recórrer amb arguments. La motivació dona contingut real al **dret de defensa**.
2. **Que l'Administració es controli a si mateixa.** Obligar a escriure el raonament obliga a tenir-ne un. És la traducció pràctica de la **interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics** (**art. 9.3 CE**) i del **sotmetiment ple a la llei i al dret** (**art. 103.1 CE**).
3. **Que els tribunals puguin revisar.** El jutge no pot controlar un raonament que no consta enlloc.

A Catalunya. L'**article 30 de l'Estatut d'autonomia** reconeix el **dret a una bona administració**: que els assumptes es tractin de manera **objectiva i imparcial** i que l'actuació administrativa sigui **proporcionada**. La **Llei 26/2010** hi afegeix, a l'**article 22**, que els assumptes es resolguin en un **termini raonable**. La motivació és el vehicle amb què tot això es fa comprovable: sense raons escrites, ni l'objectivitat ni la proporcionalitat es poden verificar.

4.2. Quan és obligatòria: l'article 35.1 LPAC, lletra per lletra

La llei **no obliga a motivar-ho tot**: fixa una llista de supòsits en què l'acte s'ha de motivar «**amb succinta referència de fets i fonaments de dret**». Aquesta llista te l'has de saber.

Lletra	Supòsit (art. 35.1 LPAC)	Exemple a l'ajuntament
a)	Actes que **limitin drets subjectius o interessos legítims**	Denegació d'una llicència; ordre d'execució; baixa d'ofici al padró
b)	Actes que **resolguin procediments de revisió d'ofici** de disposicions o actes, **recursos administratius** i **procediments d'arbitratge**, i els que en declarin la **inadmissió**	Resolució d'un recurs

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de reposició contra una multa |
c)	Actes que **se separin del criteri seguit en actuacions precedents** o **del dictamen d'òrgans consultius**	Es denega una llicència idèntica a una que es va concedir fa dos mesos; o es resol contra el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora
d)	**Acords de suspensió d'actes**, sigui quin sigui el motiu, i l'adopció de **mesures provisionals** de l'article 56	Suspensió cautelar d'una activitat mentre es tramita l'expedient
e)	Acords d'aplicació de la **tramitació d'urgència**, d'**ampliació de terminis** i de **realització d'actuacions complementàries**	Reduir els terminis a la meitat en un expedient
f)	Actes que **rebutgin proves proposades** per les persones interessades	Es denega la pràctica d'una prova pericial en un expedient sancionador
g)	Actes que acordin la **terminació del procediment per impossibilitat material de continuar-lo** per causes sobrevingudes, i els que acordin el **desistiment per l'Administració** en procediments iniciats d'ofici	Arxivament perquè l'immoble objecte de l'expedient ja no existeix
h)	Les **propostes de resolució** en procediments **sancionadors**, i els actes que resolguin procediments **sancionadors o de responsabilitat patrimonial**	Proposta de resolució d'una sanció de convivència; resolució d'una reclamació per caiguda a la via pública
i)	Actes dictats en exercici de **potestats discrecionals**, i els que hagin de ser motivats **per disposició legal o reglamentària expressa**	Adjudicació d'un habitatge amb criteris valoratius; qualsevol supòsit en què l'ordenança digui «resolució motivada»

I l'**apartat 2** de l'article 35 tanca amb una regla pròpia: la motivació dels actes que posin fi a **procediments selectius i de concurrència competitiva** (oposicions, concursos, subvencions, ajuts) s'ha de fer **de conformitat amb el que disposin les normes que en regulen les convocatòries**, i **en tot cas han de quedar acreditats en el procediment els fonaments de la resolució** que s'adopti.

Compte amb el parany. L'art. 35.2 **no dispensa** de motivar els processos selectius: canvia on i com es motiva. En un tribunal d'oposicions, la motivació es troba en els **criteris de correcció aprovats i publicats prèviament** i en les **actes** que documenten les puntuacions. Si no hi ha criteris ni actes, la puntuació és immotivada encara que hi hagi un número escrit.

Truc per recordar-ho: «SI ET FA MAL, EXPLICA-T'HI». Es motiven els actes que **perjudiquen** algú (a, h), els que **trenquen la rutina** (c: canvi de criteri; e: urgència; i: discrecionalitat), els que **frenen o tallen** el procediment (f, g), els que **decideixen sobre una impugnació** (b) i els que **suspenen** o adopten cauteles (d).

4.3. Com ha de ser la motivació

- **Succinta però suficient.** La llei diu «succinta»: no cal una sentència. Però ha de permetre conèixer els fets provats i la norma aplicada. Una fórmula buida («vist l'expedient i la normativa aplicable, es desestima») és, jurídicament, **absència de motivació**.
- **Motivació per remissió o in aliunde.** L'**art. 88.6 LPAC** ho autoritza expressament: «l'acceptació d'informes o dictàmens **serveix de motivació** a la resolució **quan s'incorporin al text d'aquesta**». És el que fas cada dia quan el decret diu «vist l'informe tècnic de data ..., que s'incorpora com a motivació». **Requisit clau: cal incorporar-lo**, no n'hi ha prou de citar-lo de passada, i l'informe ha d'estar a disposició de la persona interessada.
- **Proporcional a la decisió.** Com més discrecional i més desfavorable sigui l'acte, més exigent és el nivell de motivació.
- **Congruent.** L'**art. 88.1 LPAC** obliga la resolució a decidir **totes les qüestions plantejades** per les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

persones interessades i les derivades del procediment; i l'**art. 88.2**, a ser **congruent** amb la petició i a **no agreujar la situació inicial** de qui va sol·licitar (prohibició de la reformatio in peius). Un acte que no respon a una al·legació essencial està, en la pràctica, immotivat en aquell punt.

- **Contemporània.** La motivació ha de constar **en l'acte**, no aportar-se després en el recurs o davant el jutjat.

4.4. Què passa si falta la motivació

La manca de motivació és un **defecte de forma**, i per tant se li aplica l'**art. 48.2 LPAC**: el defecte de forma **només determina l'anul·labilitat** quan l'acte **manqui dels requisits formals indispensables per assolir el seu fi** o **doni lloc a la indefensió** de les persones interessades.

- Si la falta de motivació impedeix defensar-se -> **anul·labilitat** (i, en el procediment sancionador, pot arribar a lesionar el dret de defensa de l'art. 24 CE i obrir la porta a la **nul·litat de ple dret** de l'art. 47.1.a).
- Si la motivació és breu però l'interessat coneix perfectament les raons perquè consten a l'expedient i s'hi ha pogut oposar -> **irregularitat no invalidant**.

Compte amb el parany. La immotivació **no és, per si sola, causa de nul·litat de ple dret**. La llista de l'art. 47.1 és **tancada** i no hi apareix. La resposta correcta, si no hi ha lesió de drets fonamentals, és **anul·labilitat**.

4.5. La motivació al teu decret d'alcaldia

Un decret ben fet té sempre aquesta arquitectura, i les dues parts centrals **són** la motivació:

1. **Encapçalament**: òrgan que resol, número i data, identificació de l'expedient.
2. **Antecedents de fet / Relació de fets**: què ha passat, cronològicament (sol·licitud, informes, al·legacions).
3. **Fonaments de dret**: quines normes s'apliquen i per què condueixen a la decisió.
4. **Part dispositiva («RESOLC»)**: la decisió, numerada i clara, amb els destinataris i les condicions.
5. **Peu de recurs**: recursos procedents, òrgan davant qui es presenten i termini (art. 88.3 LPAC).
6. **Data i signatura** (i, si escau, la fórmula de delegació de l'art. 192.1 ROF).

L'**article 175 del ROF** ho anticipa per als informes-proposta: els informes per resoldre expedients es redacten **en forma de proposta de resolució** i contenen tres extrems: **a)** enumeració clara i succinta dels **fets**; **b) disposicions legals aplicables** i al·legació raonada de la doctrina; i **c)** els **pronunciaments** que ha de contenir la part dispositiva. És, literalment, l'esquelet de la motivació: qui redacta bé l'informe-proposta ja té el decret motivat.

---

5. Requisits (II): la forma

5.1. La regla general (art. 36.1 LPAC)

Article 36.1 LPAC. Els actes administratius **es produiran per escrit a través de mitjans electrònics**, llevat que la seva **naturalesa exigeixi una altra forma més adequada d'expressió i constància**.

Tres idees en una frase:

- La forma normal és **escrita**;
- i, des de la LPAC, **electrònica per defecte** (no és una opció: és la regla). Ho reforça l'**art. 88.4 LPAC**: la resolució del procediment **es dictarà electrònicament** i ha de garantir la **identitat de l'òrgan**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

competent i l'**autenticitat i integritat** del document.

- L'excepció s'admet quan la **naturalesa** de l'acte demani una altra forma: senyals de trànsit, semàfors, ordres d'un agent de la policia local amb gestos o xiulets, avisos acústics, precintes. Són actes administratius perfectament vàlids que no s'expressen per escrit.

El document públic administratiu està definit a l'**art. 26 LPAC**: són els **vàlidament emesos pels òrgans de les administracions públiques**. Perquè el document **electrònic** administratiu sigui vàlid ha de complir cinc requisits (art. 26.2):

	Requisit
a)	Contenir **informació arxivada en suport electrònic** segons un format identificable i tractable de manera diferenciada
b)	Disposar de **dades d'identificació** que permetin individualitzar-lo
c)	Incorporar una **referència temporal** del moment en què s'ha emès
d)	Incorporar els **metadades mínimes** exigides
e)	Incorporar les **signatures electròniques** que corresponguin

I l'**art. 26.3** hi posa una excepció útil: **no requereixen signatura electrònica** els documents que es publiquin amb caràcter **merament informatiu** ni els que **no formin part d'un expedient**; això sí, cal **identificar-ne l'origen**.

5.2. Els actes verbals (art. 36.2 LPAC)

Quan un òrgan administratiu exerceix la seva competència **de forma verbal**:

- La **constància escrita** de l'acte, **quan sigui necessària**, l'ha d'efectuar i **signar el titular de l'òrgan inferior o el funcionari que la rebi oralment**, expressant en la comunicació **de quina autoritat procedeix**.
- Si es tracta de **resolucions**, el **titular de la competència** ha d'**autoritzar una relació de les que hagi dictat de forma verbal**, amb **expressió del seu contingut**.

Compte amb un error molt estès. Circulen manuals i apunts que diuen que l'art. 36.2 dona **10 dies** per deixar constància escrita de l'acte verbal. **La Llei 39/2015 no fixa cap termini en aquest article.** Els 10 dies que et sonen són els de l'**art. 40.2 LPAC**: el termini per **cursar la notificació** des que es dicta l'acte (tema 11). Si a l'examen et posen «10 dies» dins l'article 36, desconfia.

A l'ajuntament. Aquesta regla té sentit en emergències: l'alcalde ordena verbalment desallotjar un edifici amb risc imminent, i després l'ordre es documenta amb la signatura de qui la va rebre, indicant que procedeix de l'Alcaldia. També encaixa amb l'acord adoptat verbalment en una **sessió d'un òrgan col·legiat**: allà la constància es garanteix amb l'**acta** de la sessió, que redacta i autoritza la secretaria.

5.3. Els actes en sèrie (art. 36.3 LPAC)

Quan s'hagi de dictar una **sèrie d'actes administratius de la mateixa naturalesa** -la llei posa tres exemples: **nomenaments, concessions o llicències**- es poden **refondre en un únic acte**, acordat per l'òrgan competent, que **especificarà les persones o altres circumstàncies que individualitzin els efectes de l'acte per a cada interessat**.

Truc per recordar-ho. «**Un sol paper, molts destinataris identificats.**» El decret de nomenament de tots els aspirants aprovats d'un procés selectiu és un acte en sèrie: un únic document, però amb el nom, la plaça i les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

condicions de cadascú. **No** és el mateix que un acte general: aquí les persones estan **determinades una per una**.

5.4. El contingut de la resolució (art. 88.3 LPAC)

La forma no acaba en «escrit i electrònic». Les **resolucions** han de contenir:

- **La decisió**, que ha de ser **motivada** en els casos de l'article 35;
- **els recursos** que hi escaiguin,
- **l'òrgan administratiu o judicial** davant el qual s'han de presentar,
- **i el termini** per interposar-los,

sens perjudici que la persona interessada en pugui exercir qualsevol altre que consideri oportú. És el famós **peu de recurs**. Si el peu de recurs és **incorrecte o falta**, entrem en el terreny de la **notificació defectuosa** (tema 11): l'error no pot perjudicar qui l'ha patit.

5.5. Forma, expedient i constància documental

L'acte no viu sol: viu dins un **expedient**. L'**art. 70 LPAC** el defineix com el **conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució administrativa, així com les diligències encaminades a executar-la**, i afegeix que els expedients tenen **format electrònic**, es formen per **agregació ordenada** i han d'anar amb un **índex numerat** quan es remetin; a més, **hi ha de constar còpia electrònica certificada de la resolució adoptada**. L'**art. 70.4** exclou de l'expedient la **informació auxiliar o de suport**: notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i informes interns i judicis de valor, **llevat** dels informes preceptius i facultatius sol·licitats abans de la resolució. L'**art. 164 ROF** dona, per a l'àmbit local, una definició pràcticament idèntica d'expedient.

Com queda constància dels actes a l'ajuntament (aquí el ROF és la teva guia diària):

Instrument	Regla	Article
Llibre d'actes	Instrument públic solemne, foliat, enquadernat, amb diligència d'obertura signada per la secretaria	Art. 198 ROF
Llibre de resolucions de l'alcaldia (o de qui actuï per delegació)	Es confecciona amb els **mateixos requisits** que el llibre d'actes	Art. 200 ROF
Actes i resolucions bilingües	Es transcriuen als llibres pel sistema de **doble columna**, una per a cada llengua, per facilitar-ne el confrontament	Art. 201 ROF
Custòdia	La secretaria custodia els llibres a la casa consistorial i **no poden sortir-ne**	Art. 203 ROF
Certificacions	Les certificacions de tots els actes, resolucions i acords **les expedeix sempre la secretaria**	Art. 204 ROF
Vistiplau	S'expedeixen per ordre del president i amb el seu **«vist i plau»**, que acredita que qui signa exerceix el càrrec i que la signatura és autèntica	Art. 205 ROF
Certificats abans d'aprovar l'acta	Es poden expedir, sempre que s'hi faci **l'advertiment o salvetat** i a reserva del que resulti de l'aprovació de l'acta	Art. 206 ROF
Notificació i publicació dels acords	Els acords decisoris del ple i de la junta de govern, i les resolucions de l'alcaldia i dels membres amb delegació, es publiquen i notifiquen en la forma prevista per la llei	Art. 196 ROF

Molt preguntat. El certificat expedit **abans** que s'aprovi l'acta és vàlid, però **ha de portar la salvetat** de l'art. 206 ROF. És l'error clàssic de finestreta: emetre'l net, com si l'acta ja estigués aprovada.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.6. Signatura, identificació i actuació automatitzada

La forma electrònica exigeix saber **qui signa i com**:

- **Signatura electrònica del personal** (**art. 43 LRJSP**): quan l'Administració actua per mitjans electrònics, ho fa mitjançant la signatura electrònica del **titular de l'òrgan o de l'empleat públic**. Cada Administració determina els sistemes que ha d'utilitzar el seu personal, i per raons de **seguretat pública** poden referir-se només al **número d'identificació professional** de l'empleat.
- **Actuació administrativa automatitzada** (**art. 41 LRJSP**): és **qualsevol acte o actuació feta íntegrament per mitjans electrònics** en el marc d'un procediment i **en què no ha intervingut de forma directa cap empleat públic**. Pensa en un volant d'empadronament que la seu electrònica emet sola, o en una liquidació generada automàticament. Sí que és un acte administratiu. Requisit imprescindible: s'ha d'haver establert **prèviament** quin òrgan defineix les especificacions, la programació, el manteniment, la supervisió i el control de qualitat i, si escau, l'auditoria del sistema i del codi font; i s'ha d'indicar **quin òrgan es considera responsable a efectes d'impugnació**.
- **Delegació de signatura** (art. 12 LRJSP): no altera la competència, **no s'ha de publicar** i s'hi ha de fer constar la circumstància i l'autoritat de procedència.

> **Compte amb el parany.** No confonguis **delegació de competències** (art. 9: es publica; l'acte s'entén dictat pel delegant) amb **delegació de signatura** (art. 12: no es publica; la competència no es mou). I recorda que l'actuació automatitzada **no és un acte sense responsable**: sempre hi ha un òrgan designat com a responsable a efectes de recurs.

5.7. La llengua com a element de forma

L'**art. 15 LPAC** remet, per als **procediments de les comunitats autònomes i de les entitats locals**, al que prevegi la **legislació autonòmica**. A Catalunya, l'**article 33 de l'Estatut** garanteix els drets lingüístics davant les administracions, i el català és la llengua d'ús normal de les administracions catalanes, sense perjudici del dret de la ciutadania a rebre l'atenció i la documentació en castellà si així ho demana. L'art. 15.3 LPAC afegeix una regla que et tocarà aplicar: els documents que hagin de produir efectes **fora del territori** de la comunitat autònoma, i els adreçats a persones interessades que ho **sol·licitin expressament**, s'han de **traduir al castellà** (no cal traduir-los si han de tenir efectes en un territori on aquella mateixa llengua també és oficial). I el ja citat **art. 201 ROF** regula la transcripció **a doble columna** de les actes i resolucions bilingües.

5.8. La forma no ho salva tot: recorda l'art. 37

Tanquem el capítol de requisits tornant a l'article que l'acompanya: encara que l'acte sigui perfecte de forma, **motivat, signat electrònicament i inscrit al llibre de resolucions**, si vulnera una **disposició reglamentària** és **nul** (art. 37.2 LPAC). La forma impecable **mai** convalida un contingut contrari a la norma.

---

6. On continua aquesta matèria (per no barrejar temes)

Pregunta	Tema del temari	Articles clau
L'acte és **vàlid**? Nul o anul·lable? Es pot conservar, convalidar o revisar d'ofici?	**Tema 10**	Arts. 47-52 i 106-111 LPAC

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Des de quan produeix **efectes**? Com es **notifica** o **publica**? Què és una notificació defectuosa?	**Tema 11**	Arts. 38-46 LPAC; art. 51 LBRL
Qui és **interessat**? Com **s'inicia** i **s'instrueix** el procediment?	**Temes 12-14**	Arts. 4-33 i 54-83 LPAC
Obligació de resoldre, contingut de la resolució, **silenci** i caducitat	**Tema 15**	Arts. 21, 24, 25, 84-95 LPAC
Recursos administratius	**Tema 16**	Arts. 112-126 LPAC; art. 52 LBRL

> **Idea que has de tenir gravada.** Aquest tema respon a «**què és i com s'ha de fer**» l'acte. El tema 10 respon a «**val o no val**». L'11, a «**des de quan i com arriba a l'interessat**». No els barregis en una pregunta oberta: comença sempre pel que et demanen.

Glossari

- **Acte administratiu**: declaració de voluntat, judici, coneixement o desig d'una Administració pública en exercici d'una potestat administrativa diferent de la reglamentària.
- **Potestat**: poder atribuït per l'ordenament a una Administració per actuar unilateralment sobre l'esfera jurídica de tercers.
- **Reglament**: norma jurídica de rang inferior a la llei dictada per l'Administració; a l'àmbit local, ordenances i reglaments municipals.
- **Inderogabilitat singular**: prohibició que una resolució particular vulneri un reglament, encara que la dicti un òrgan igual o superior al que el va aprovar (art. 37 LPAC).
- **Via de fet**: actuació material de l'Administració sense acte administratiu que l'empari o excedint-lo.
- **Element subjectiu**: òrgan competent i regularment investit, i persona destinatària.
- **Element objectiu**: pressupòsit de fet, objecte, contingut, causa i fi de l'acte.
- **Element formal**: procediment, forma i motivació.
- **Contingut accidental**: clàusules afegides que modulen l'acte: **termini**, **condició** i **mode** (càrrega).
- **Desviació de poder**: exercir una potestat per a un fi diferent del previst per l'ordenament; causa d'**anul·labilitat** (art. 48.1 LPAC).
- **Acte de tràmit qualificat**: acte de tràmit recurrible perquè decideix el fons, impedeix continuar el procediment, causa indefensió o perjudici irreparable (art. 112.1 LPAC).
- **Acte favorable / de gravamen**: amplia l'esfera jurídica de la persona / la restringeix o li imposa deures.
- **Acte reglat / discrecional**: la norma predetermina la resposta / deixa marge d'apreciació, sempre motivat i controlable.
- **Acte plúrim**: dirigit a diverses persones **determinades** (llista d'admesos), a diferència de l'acte general, dirigit a una pluralitat **indeterminada**.
- **Acte ferm i consentit**: el que ja no es pot impugnar per venciment de terminis o exhauriment de recursos.
- **Acte confirmatori**: el que reprodueix un acte anterior ferm i consentit; no és impugnable.
- **Motivació**: expressió, dins l'acte, dels fets i els fonaments de dret que el justifiquen (art. 35 LPAC).
- **Motivació *in aliunde*** **(per remissió): la que s'aconsegueix acceptant informes o dictàmens** incorporats al text **de la resolució (art. 88.6 LPAC).**
- **Peu de recurs**: part final de la resolució que indica els recursos procedents, l'òrgan i el termini (art. 88.3 LPAC).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Acte en sèrie**: refosa en un únic document de diversos actes de la mateixa naturalesa, individualitzant-ne els efectes per a cada interessat (art. 36.3 LPAC).
- **Actuació administrativa automatitzada**: acte fet íntegrament per mitjans electrònics sense intervenció directa d'un empleat públic (art. 41 LRJSP).
- **Document públic administratiu**: el vàlidament emès pels òrgans de les administracions públiques (art. 26 LPAC).
- **Expedient administratiu**: conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució (art. 70 LPAC; art. 164 ROF).
- **Abstenció**: deure d'apartar-se de l'expedient quan concorre algun dels motius de l'art. 23 LRJSP.

Els punts que cauen a l'examen

1. La LPAC **no defineix** l'acte administratiu. L'**art. 34** es titula «**Producció i contingut**»: l'acte el dicta l'**òrgan competent**, ajustant-se als requisits i al procediment, i el contingut ha de ser **determinat i adequat als fins**.
2. Definició doctrinal: declaració de **voluntat, judici, coneixement o desig** d'una Administració en exercici d'una potestat **diferent de la reglamentària**.
3. **Reglament vs acte**: el reglament és norma i **no admet recurs administratiu** (**art. 112.3 LPAC**); l'acte és aplicació i sí que l'admet. La infracció d'una norma superior fa el reglament **nul de ple dret** (art. 47.2).
4. **Inderogabilitat singular (art. 37)**: una resolució particular **no pot vulnerar** un reglament, **encara que provingui d'un òrgan d'igual o superior jerarquia**; si el vulnera, és **nul·la** (37.2).
5. **Elements**: subjectius (òrgan competent, titular investit, destinatari), objectius (pressupòsit de fet, objecte, contingut, causa, **fi**) i formals (procediment, forma, motivació).
6. **Incompetència manifesta per matèria o territori = nul·litat** (art. 47.1.b). **Incompetència jeràrquica = anul·labilitat** i **convalidable** pel superior. La lletra b) **no** esmenta la jerarquia.
7. La **competència és irrenunciable** (art. 8.1 LRJSP). **Delegació de competències**: es **publica**, i les resolucions **s'entenen dictades per l'òrgan delegant** (art. 9.3 i 9.4 LRJSP; **art. 192.1 ROF** per a l'àmbit local). **Delegació de signatura**: **no** es publica i **no** altera la competència (art. 12 LRJSP).
8. **Abstenció (art. 23 LRJSP)**: cinc motius; parentiu de **consanguinitat fins al 4t grau** o **afinitat fins al 2n**; serveis professionals els **dos últims anys**. La concurrència d'un motiu **no implica necessàriament la invalidesa** de l'acte (23.4), però **sí responsabilitat** (23.5).
9. **Desviació de poder** = vici del **fi**; és **anul·labilitat** (art. 48.1), no nul·litat.
10. **Actes de tràmit qualificats** recurribles (art. 112.1): decideixen el fons, impedeixen continuar, causen **indefensió** o **perjudici irreparable**.
11. **A l'àmbit local**, posen fi a la via administrativa les resolucions del **Ple**, de l'**alcalde/president** i de la **junta de govern local**, i les d'òrgans inferiors que resolguin **per delegació** d'aquells (**art. 52.2 LBRL**; art. 210 ROF).
12. **Motivació (art. 35.1)**: **nou lletres**, de la a) a la i). Recorda a) limiten drets; b) recursos, revisió d'ofici i arbitratge (i les **inadmissions**); c) separació del criteri precedent o del dictamen; d) suspensions i mesures provisionals de l'**art. 56**; e) urgència, ampliació de terminis i actuacions complementàries; f) rebuig de proves; g) terminació per impossibilitat material i desistiment de l'Administració; h) **propostes de resolució sancionadores** i resolucions **sancionadores o de responsabilitat patrimonial**; i) **potestats discrecionals**.
13. **Art. 35.2**: la motivació dels procediments **selectius i de concurrència competitiva** es fa segons les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

normes de la **convocatòria**, i **en tot cas** han de quedar **acreditats en el procediment** els fonaments de la resolució.

14. La motivació ha de ser **«amb succinta referència de fets i fonaments de dret»**. L'**acceptació d'informes o dictàmens** serveix de motivació **quan s'incorporin al text de la resolució** (**art. 88.6 LPAC**).

15. La **manca de motivació** és defecte de forma: **anul·labilitat** només si l'acte manca dels requisits indispensables per assolir el fi o causa **indefensió** (**art. 48.2**). **No** és causa de nul·litat de l'art. 47.

16. **Forma (art. 36.1)**: **per escrit a través de mitjans electrònics**, llevat que la naturalesa exigeixi una altra forma més adequada d'expressió i constància. La resolució **es dicta electrònicament** (art. 88.4).

17. **Actes verbals (art. 36.2)**: la constància escrita la fa i signa **el titular de l'òrgan inferior o el funcionari que la rep oralment**, expressant **de quina autoritat procedeix**; si són **resolucions**, el titular de la competència ha d'**autoritzar una relació** de les dictades verbalment amb expressió del contingut. **L'article no fixa cap termini de 10 dies**: els 10 dies són els de l'**art. 40.2** per cursar la notificació.

18. **Actes en sèrie (art. 36.3)**: **nomenaments, concessions o llicències** es poden **refondre en un únic acte** que individualitzi les persones i els efectes.

19. **Contingut de la resolució (art. 88.3)**: decisió **motivada** + **recursos** + **òrgan** + **termini** (peu de recurs). Congruència i prohibició d'agreujar la situació inicial (art. 88.2).

20. **Document electrònic administratiu vàlid (art. 26.2)**: **cinc** requisits (informació en suport electrònic, dades d'identificació, referència temporal, metadades mínimes, signatura electrònica). **No cal signatura** en documents merament informatius o que no formin part d'un expedient (26.3), però sí identificar-ne l'origen.

21. **Actuació automatitzada (art. 41 LRJSP)**: sense intervenció directa d'empleat públic; cal fixar prèviament els òrgans de definició, programació, manteniment, supervisió, control de qualitat i auditoria, i indicar l'**òrgan responsable a efectes d'impugnació**.

22. **Expedient (art. 70 LPAC)**: format **electrònic**, **índex numerat** en remetre'l, **còpia electrònica certificada de la resolució**; **no** en formen part notes, esborranys ni informes interns (70.4), llevat dels informes preceptius i facultatius demanats abans de resoldre.

23. **ROF**: **art. 175** (l'informe es redacta com a **proposta de resolució**, amb fets, disposicions aplicables i pronunciaments); **art. 192.1** (resolucions a nom de l'alcalde; constància expressa de la delegació); **art. 200** (**llibre de resolucions**); **art. 204** (les certificacions les expedeix la **secretaria**); **art. 205** (**vist i plau** del president); **art. 206** (certificats abans d'aprovar l'acta, **amb salvetat**).

Resum exprés

- **Concepte.** La LPAC no el defineix (art. 34: producció i contingut). Doctrina: **declaració de voluntat, judici, coneixement o desig** d'una Administració en exercici d'una potestat **no reglamentària**. Queden fora: reglaments, actes polítics, contractes, actuacions materials i actes de règim privat.
- **Acte vs reglament.** El reglament és **norma** i **no admet recurs administratiu** (art. 112.3); l'acte **aplica** la norma. **Inderogabilitat singular** (art. 37): la resolució particular no pot vulnerar el reglament, ni tan sols si la dicta un òrgan superior; si ho fa, és **nul·la**.
- **Elements. Subjectius** (òrgan competent i regularment investit, destinatari), **objectius** (pressupòsit de fet, objecte, contingut, causa i **fi**) i **formals** (procediment, forma i motivació). Vicis típics: incompetència manifesta per matèria o territori -> **nul·litat**; jeràrquica -> **anul·labilitat**; fi desviat -> **desviació de poder**, anul·labilitat.
- **Classes.** Definitius / de tràmit (i **tràmit qualificat** recurrible, art. 112.1); favorables / de gravamen; reglats /

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

discrecionals; expressos / presumptes; simples / complexos; unipersonals / col·legiats; singulars, plúrims i generals; ferms i consentits; confirmatoris. A l'àmbit local, **posen fi a la via administrativa** ple, alcaldia i junta de govern local (art. 52.2 LBRL).
- **Motivació (art. 35).** Obligatòria en **nou supòsits taxats**, «amb succinta referència de fets i fonaments de dret»: limitació de drets, recursos i revisions, canvi de criteri, suspensions i mesures provisionals, urgència i ampliació de terminis, rebuig de proves, terminació per impossibilitat i desistiment d'ofici, propostes i resolucions sancionadores i de responsabilitat patrimonial, i potestats discrecionals. En selectius i concurrència competitiva, segons la convocatòria (35.2). Val la motivació **per remissió a informes incorporats** (art. 88.6). La seva absència és **anul·labilitat** si causa indefensió (art. 48.2).
- **Forma (art. 36).** Regla: **escrit i electrònic**, llevat que la naturalesa exigeixi una altra forma. **Verbals**: constància escrita signada per qui rep l'ordre, indicant l'autoritat d'origen; relació autoritzada si són resolucions. **En sèrie**: un únic acte que individualitza cada interessat. La resolució ha de portar **decisió motivada i peu de recurs** (art. 88.3) i es dicta **electrònicament** (art. 88.4).
- **A l'ajuntament.** Decret = encapçalament + fets + fonaments de dret + part dispositiva + peu de recurs + signatura. Constància: **llibre de resolucions** (art. 200 ROF), **actes** (art. 198), **certificacions de la secretaria** amb **vist i plau** (arts. 204-205) i amb **salvetat** si l'acta no està aprovada (art. 206).

Autoavaluació

<details><summary>1. La Llei 39/2015 defineix l'acte administratiu? Què diu exactament l'article 34?</summary>

No. L'article 34 es titula «Producció i contingut» i no conté cap definició. Estableix que els actes administratius que dictin les administracions, **d'ofici o a instància de la persona interessada**, es produiran **per l'òrgan competent** ajustant-se als **requisits i al procediment establerts** (34.1), i que el **contingut** dels actes s'ha d'ajustar a l'ordenament jurídic i ha de ser **determinat i adequat als fins** d'aquells (34.2). La definició habitual és doctrinal: declaració de **voluntat, judici, coneixement o desig** d'una Administració pública en exercici d'una potestat administrativa **diferent de la potestat reglamentària**.
</details>

<details><summary>2. Explica tres diferències entre un reglament i un acte administratiu, i digues què és la inderogabilitat singular.</summary>

Diferències: (1) el **reglament és norma** i s'integra a l'ordenament, mentre que l'acte **aplica** una norma a un cas concret; (2) el reglament és **general i abstracte** i no s'esgota amb l'aplicació, mentre que l'acte s'esgota amb el compliment; (3) contra els reglaments **no cap recurs administratiu** (**art. 112.3 LPAC**), mentre que contra els actes sí (alçada i reposició). Afegeix-hi que la infracció d'una norma superior fa el reglament **nul de ple dret** (art. 47.2), mentre que per als actes la regla general és l'anul·labilitat.

La **inderogabilitat singular** (**art. 37 LPAC**) significa que **una resolució de caràcter particular no pot vulnerar el que estableix una disposició de caràcter general**, encara que la dicti un òrgan d'**igual o superior jerarquia** que el que va aprovar la disposició; les resolucions que ho facin són **nul·les** (art. 37.2). Exemple: l'alcaldia no pot dictar un decret que exceptuï un local concret del que exigeix l'ordenança municipal.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>3. Quins són els elements de l'acte administratiu i com s'agrupen?</summary>

Subjectius: l'Administració, l'**òrgan competent** (per matèria, territori i jerarquia), el titular **regularment investit** i amb voluntat lliure (abstenció, art. 23 LRJSP), i la **persona destinatària** amb capacitat d'obrar.

Objectius: el **pressupòsit de fet** (fets determinants certs), l'**objecte** (lícit, possible i determinat), el **contingut** (natural, implícit i accidental: **termini, condició i mode**), la **causa** (adequació als fets i al dret) i el **fi** (interès públic previst per la norma).

Formals: el **procediment**, la **forma** (art. 36) i la **motivació** (art. 35).
</details>

<details><summary>4. Un cap de servei signa una resolució que corresponia al regidor delegat. I si la signa el regidor d'Esports en una matèria urbanística? I si l'òrgan és competent però actua per venjar-se d'un veí?</summary>

Primer cas: **incompetència jeràrquica**. No és cap dels supòsits de l'art. 47.1, de manera que l'acte és **anul·lable** (art. 48.1) i, a més, es pot **convalidar** per l'òrgan superior competent.

Segon cas: **incompetència manifesta per raó de la matèria**. L'**art. 47.1.b LPAC** el declara **nul de ple dret**. Fixa't que la lletra b) parla només de **matèria o territori**: la jerarquia hi està deliberadament exclosa.

Tercer cas: **desviació de poder**, és a dir, l'exercici d'una potestat **per a un fi diferent** del previst per l'ordenament. Afecta l'element **fi**, no la competència ni la forma, i l'**art. 48.1 LPAC** la recull expressament com a causa d'**anul·labilitat**. No cal que la finalitat sigui il·lícita: n'hi ha prou que sigui **una altra** finalitat, encara que també sigui pública.
</details>

<details><summary>5. Quan és recurrible un acte de tràmit?</summary>

Segons l'**art. 112.1 LPAC**, quan sigui un **acte de tràmit qualificat**, és a dir, quan: **decideixi directament o indirectament el fons** de l'assumpte; **determini la impossibilitat de continuar** el procediment; **produeixi indefensió**; o **causi perjudici irreparable** a drets i interessos legítims. L'oposició a la resta d'actes de tràmit es pot **al·legar** perquè es consideri **en la resolució que posi fi al procediment**.
</details>

<details><summary>6. Enumera els supòsits de motivació obligatòria de l'article 35 LPAC.</summary>

Art. 35.1, «amb succinta referència de fets i fonaments de dret»: **a)** actes que **limitin drets subjectius o interessos legítims**; **b)** els que resolguin **revisió d'ofici**, **recursos administratius** i **procediments d'arbitratge**, i els que en declarin la **inadmissió**; **c)** els que **se separin del criteri** seguit en actuacions precedents o **del dictamen** d'òrgans consultius; **d)** els **acords de suspensió** d'actes, sigui quin sigui el motiu, i l'adopció de **mesures provisionals** de l'art. 56; **e)** els acords d'aplicació de la **tramitació d'urgència**, d'**ampliació de terminis** i de **realització d'actuacions complementàries**; **f)** els que **rebutgin proves** proposades pels interessats; **g)** els que acordin la **terminació per impossibilitat material** de continuar per causes sobrevingudes i el **desistiment de l'Administració** en procediments d'ofici; **h)** les **propostes de resolució** en procediments **sancionadors** i els actes que resolguin procediments **sancionadors o de responsabilitat patrimonial**; **i)** els dictats en exercici de **potestats discrecionals** i els que hagin de ser motivats **per disposició legal o reglamentària expressa**.

Art. 35.2: en els procediments **selectius i de concurrència competitiva**, la motivació es fa **segons les normes de la convocatòria** i, **en tot cas**, han de quedar **acreditats en el procediment** els fonaments de la resolució.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>7. Un decret diu: «Vist l'informe tècnic de data 3 de març, que s'incorpora com a motivació, es denega la llicència.» És vàlida la motivació? I si no hi hagués cap motivació, l'acte seria nul?</summary>

Sí, si l'informe s'incorpora realment al text de la resolució. És la **motivació per remissió** o ***in aliunde***, admesa per l'**art. 88.6 LPAC**: «l'acceptació d'informes o dictàmens servirà de motivació a la resolució quan s'incorporin al text d'aquesta». No n'hi ha prou de citar-lo de passada, i l'informe ha d'estar a disposició de la persona interessada. Una fórmula buida («vist l'expedient, es denega») equival a **absència de motivació**.

Si falta la motivació, **no és nul·litat de ple dret** com a regla: és un **defecte de forma** i s'hi aplica l'**art. 48.2 LPAC**, que només determina l'**anul·labilitat** quan l'acte **manqui dels requisits formals indispensables per assolir el seu fi** o **causi indefensió**. La llista de l'art. 47.1 és **tancada** i no inclou la immotivació; ara bé, si en un expedient **sancionador** la immotivació lesiona el dret de defensa (art. 24 CE), es pot entrar per l'art. 47.1.a.
</details>

<details><summary>8. Quina és la regla general de forma dels actes? Com es documenta un acte verbal i què és un acte en sèrie? Hi ha un termini de 10 dies a l'article 36?</summary>

Regla general (**art. 36.1 LPAC**): els actes es produeixen **per escrit a través de mitjans electrònics**, llevat que la seva **naturalesa exigeixi una altra forma més adequada d'expressió i constància** (senyals de trànsit, ordres gestuals d'un agent, precintes, avisos acústics). La resolució, a més, **es dicta electrònicament** i ha de garantir la identitat de l'òrgan i l'autenticitat i integritat del document (art. 88.4), i ha de contenir la **decisió motivada** i el **peu de recurs**: recursos procedents, òrgan i termini (**art. 88.3**).

Actes verbals (art. 36.2): la constància escrita, **quan sigui necessària**, l'efectua i signa **el titular de l'òrgan inferior o el funcionari que la rep oralment**, expressant **de quina autoritat procedeix**; i si es tracta de **resolucions**, el titular de la competència ha d'**autoritzar una relació** de les dictades verbalment, amb expressió del seu contingut.

Actes en sèrie (art. 36.3): quan s'hagin de dictar diversos actes **de la mateixa naturalesa** -nomenaments, concessions o llicències- es poden **refondre en un únic acte**, acordat per l'òrgan competent, que **especifiqui les persones o circumstàncies que individualitzen els efectes** per a cada interessat.

No, no hi ha cap termini de 10 dies a l'article 36. És un error molt estès: els **10 dies** són el termini de l'**art. 40.2 LPAC** per **cursar la notificació** des que es dicta l'acte.
</details>

<details><summary>9. Quins actes d'un ajuntament posen fi a la via administrativa? I com queda constància escrita dels actes locals: es pot certificar un acord abans que s'aprovi l'acta?</summary>

Segons l'**art. 52.2 LBRL** (i l'art. 210 ROF): les resolucions del **Ple**, dels **alcaldes o presidents** i de les **juntes de govern local** -tret dels casos excepcionals en què una llei sectorial exigeixi aprovació ulterior de l'Estat o de la comunitat autònoma, o que escaigui recurs davant aquestes en els supòsits de l'art. 27.2 LBRL-; les d'**autoritats i òrgans inferiors** quan resolguin **per delegació** d'aquells; i les de qualsevol altra autoritat o òrgan quan així ho estableixi una disposició legal. Contra aquests actes es pot interposar **recurs potestatiu de reposició** o acudir directament a la jurisdicció contenciosa administrativa.

Constància: el **llibre d'actes** (art. 198 ROF) per als òrgans col·legiats; el **llibre de resolucions** de l'alcaldia (art. 200 ROF), amb els **mateixos requisits**; les actes i resolucions **bilingües**, transcrites **a doble columna** (art. 201 ROF); la **secretaria** custodia els llibres (art. 203) i **expedeix sempre les**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

certificacions (art. 204), per ordre del president i amb el seu **«vist i plau»** (art. 205). I **sí, es pot certificar abans d'aprovar l'acta**: l'**art. 206 ROF** ho permet **sempre que s'hi faci l'advertiment o salvetat** i a reserva del que resulti de l'aprovació de l'acta.
</details>

<details><summary>10. Distingeix acte plúrim i acte general, i acte reglat i acte discrecional. Un volant emès automàticament per la seu electrònica és un acte administratiu?</summary>

Acte plúrim: té diverses persones destinatàries però **determinades** (la llista d'admesos i exclosos d'un procés selectiu). **Acte general**: s'adreça a una **pluralitat indeterminada** de persones (la convocatòria d'un procés); per això es **publica** en comptes de notificar-se individualment. Cap dels dos és un reglament: no creen norma.

Acte reglat: la norma predetermina la resposta; si es compleixen els requisits, l'Administració **ha de** resoldre en el sentit previst. **Acte discrecional**: la norma deixa **marge d'apreciació** entre solucions igualment lícites. La discrecionalitat **no és arbitrarietat**: sempre es controlen els elements reglats, els fets determinants, els principis generals del dret i la **motivació**, obligatòria en aquests actes (art. 35.1.i).

I **sí**: el volant automàtic és un acte administratiu, concretament una **actuació administrativa automatitzada** (**art. 41 LRJSP**), feta **íntegrament per mitjans electrònics sense intervenció directa d'un empleat públic**. Cal haver determinat **prèviament** els òrgans encarregats de les especificacions, la programació, el manteniment, la supervisió, el control de qualitat i, si escau, l'auditoria del sistema i del codi font, i s'ha d'**indicar l'òrgan responsable a efectes d'impugnació**: mai hi ha un acte sense responsable.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

10

TEMA

Tema 10. L'acte administratiu (II). La validesa de l'acte administratiu. Supòsits de nul·litat de ple dret i anul·labilitat. El principi de conservació de l'acte administratiu. La revisió d'actes i disposicions per la pròpia Administració: supòsits. L'acció de nul·litat, procediment, límits. La declaració de lesivitat. La revocació d'actes. La rectificació d'errors materials o de fet.

Introducció: què fas quan l'Ajuntament s'adona que ha ficat la pota

Al tema anterior vas veure com neix un acte administratiu: qui el dicta, quins elements ha de tenir, com es motiva. Aquest tema respon a la pregunta següent i molt més incòmoda: **i si l'acte està mal fet?** Si una llicència es va donar a qui no li tocava, si una liquidació posa 1.500 ? on hi havien d'anar 150 ?, si una sanció la va signar un òrgan que no era competent... **qui ho arregla, com i fins quan.**

Això no és teoria de manual: és feina de finestreta i d'expedient. En un ajuntament passa cada setmana. Arriba un veí dient que la seva liquidació de l'IBI té el nom mal escrit (això és una **rectificació d'errors**, es fa en un minut). Arriba un informe jurídic dient que una subvenció es va concedir sense complir els requisits essencials (això pot ser una **nul·litat de ple dret**, i llavors calen mesos, dictamen d'un òrgan consultiu i acord del Ple). Arriba un regidor dient "aquesta multa retira-la" (això és una **revocació**, i és fàcil... perquè la multa perjudica el ciutadà). **La diferència entre aquests tres camins és exactament el que et preguntaran a l'examen**, i el que t'evitarà, a la feina, tramitar un expedient per la via equivocada i haver de començar de zero.

La norma central és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP o LPAC)**: el **capítol III del títol III** (articles **47 a 52**) per a la validesa i la conservació, i el **títol V** (articles **106 a 111**) per a la revisió. Damunt d'això hi ha una capa local (**Llei 7/1985, LBRL**, articles **4.1.g, 52, 53 i 110**) i una capa catalana (**Llei 26/2010, del 3 d'agost**, articles **71 a 74**, i el **Decret legislatiu 2/2003, TRLMRLC**, articles **52.2.k i 53.1.l**). Ho veurem tot, i sempre amb la mirada posada en com es fa a un ajuntament de Catalunya.

---

1. La validesa de l'acte administratiu

1.1. El punt de partida: es presumeix que està bé

L'article **39.1 LPACAP** ho diu clar: els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu **es presumeixen vàlids i produeixen efectes des de la data en què es dicten**, llevat que en ells es disposi una altra cosa.

Això es diu **presumpció de validesa** (o de legitimitat), i a l'àmbit local està reconeguda expressament a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'**article 4.1.e LBRL** com una prerrogativa dels municipis, juntament amb l'**executivitat** dels seus actes. Traduït: quan l'Ajuntament dicta una resolució, aquesta **val i s'aplica** encara que algú pensi que és il·legal, mentre no es demostri el contrari. No cal que ningú la "validi" abans.

Per què això importa tant. La presumpció de validesa és el motiu pel qual "desfer" un acte no és tan simple com fer-lo. Si l'acte es presumeix vàlid i ja ha produït efectes (algú ha construït amb la llicència, algú ha cobrat la subvenció), carregar-se'l després toca la **seguretat jurídica**. Per això la llei posa procediments, terminis i garanties. Tot aquest tema és, en el fons, un equilibri entre dues coses: la **legalitat** (l'acte il·legal no hauria de sobreviure) i la **seguretat jurídica** (el que ja està fet i consolidat no es pot remoure indefinidament).

1.2. La invalidesa i els seus dos graus

Un acte és **invàlid** quan **infringeix l'ordenament jurídic**. Però la LPACAP no tracta igual totes les infraccions: distingeix **dos graus**, amb conseqüències molt diferents.

	Nul·litat de ple dret (art. 47)	**Anul·labilitat (art. 48)**
Gravetat del vici	Màxima	Qualsevol altra infracció
Supòsits	**Llista taxada** (tancada)	**Residual**: tot el que no és nul·litat
Efectes en el temps	***Ex tunc***: com si l'acte mai no hagués existit	***Ex nunc***: l'acte val fins que s'anul·la
Es pot esmenar?	**No**. És insanable	**Sí**, per convalidació (art. 52)
Prescriu?	**No**: es pot atacar en qualsevol moment	**Sí**: terminis de recurs, o lesivitat en **4 anys**
Qui la pot apreciar	L'Administració d'ofici, els tribunals, l'interessat	Cal que algú l'invoqui en termini

Truc per recordar-ho. Ex tunc vol dir "des d'aleshores" (des de l'origen): l'acte nul no ha existit mai jurídicament. Ex nunc vol dir "des d'ara": l'acte anul·lable ha estat vàlid fins al dia que l'anul·len. Si mai dubtes, pensa que **"nul" comença per N de "Ni ha existit"**.

---

2. Supòsits de nul·litat de ple dret (art. 47 LPACAP)

2.1. Els set supòsits per als **actes** (art. 47.1)

Són nuls de ple dret els actes de les administracions públiques que incorrin en algun d'aquests casos:

a) Els que lesionen els drets i llibertats susceptibles d'empara constitucional.
És a dir, els drets fonamentals dels **articles 14 a 29 i 30.2 de la Constitució** (igualtat, vida, llibertat religiosa, intimitat, reunió, sindicació, tutela judicial efectiva, educació, objecció de consciència...). Exemple d'ajuntament: denegar una autorització d'ús d'un local a una entitat **per motius religiosos o ideològics**.

b) Els dictats per òrgan manifestament incompetent per raó de la matèria o del territori.
Fixa't bé en les tres paraules clau: **manifestament** (la incompetència ha de ser evident, clamorosa, no discutible), **matèria** i **territori**. La incompetència **jeràrquica** (un òrgan inferior fa el que li tocava al seu superior dins la mateixa casa) **NO és nul·litat**: és anul·labilitat, i a més és convalidable (art. 52.3). Aquest és **el parany número u del tema**.

c) Els que tenen un contingut impossible.
Impossible de veritat: física o materialment irrealitzable, o indeterminable. No "difícil" ni "car". Exemple: ordenar l'enderroc d'un edifici que ja no existeix.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d) Els que són constitutius d'infracció penal o es dicten com a conseqüència d'aquesta.
Un acord adoptat mitjançant suborn, o una resolució que en si mateixa és un delicte de prevaricació.

e) Els dictats prescindint total i absolutament del procediment legalment establert, o de les normes que contenen **les regles essencials per a la formació de la voluntat dels òrgans col·legiats**.
Compte amb l'adverbi doble: **total i absolutament**. No n'hi ha prou de saltar-se un tràmit; cal que pràcticament no hi hagi hagut procediment. Exemple local del segon incís: un acord del Ple adoptat **sense convocatòria**, sense quòrum d'assistència o sense que l'assumpte figuri a l'ordre del dia d'una sessió ordinària sense declarar-ne la urgència.

f) Els actes expressos o presumptes contraris a l'ordenament jurídic pels quals s'adquireixen facultats o drets quan es manca dels requisits essencials per a la seva adquisició.
Aquest és el gran fre al **silenci positiu**. Si demanes una llicència d'obres per fer una cosa que la normativa urbanística prohibeix i l'Ajuntament no contesta, **no "guanyes" la llicència pel silenci**: l'acte presumpte és **nul de ple dret**, perquè no reunies els requisits essencials. Es connecta amb l'**article 24.1 LPACAP**, que exclou el silenci positiu quan es transferirien al sol·licitant facultats sobre el domini públic o el servei públic.

g) Qualsevol altre que s'estableixi expressament en una disposició amb rang de llei.
És la **clàusula oberta**: la llista dels sis anteriors és tancada, però altres lleis poden afegir causes de nul·litat. Exemple molt local: la **legislació de contractes del sector públic** té el seu propi elenc de causes de nul·litat contractual.

Mnemotècnic. D-I-C-P-I-F: **D**rets fonamentals · **I**ncompetència manifesta (matèria/territori) · **C**ontingut impossible · **P**enal · **P**rocediment (prescindir-ne totalment) · **F**acultats sense requisits essencials. I la setena, la porta oberta: "el que digui una llei".

2.2. La nul·litat de les **disposicions** (art. 47.2)

Aquest apartat sovint s'oblida i és clau, perquè el títol del tema parla de revisió d'"actes **i disposicions**". Són **nul·les de ple dret les disposicions administratives** (els reglaments: ordenances municipals, reglaments orgànics, bases, ordenances fiscals...) que:

- **Vulnerin la Constitució, les lleis o altres disposicions administratives de rang superior** (principi de jerarquia normativa).
- **Regulin matèries reservades a la llei** (una ordenança no pot fer el que la Constitució reserva a una llei).
- **Estableixin la retroactivitat de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals** (art. 9.3 CE).

Detall que cau. Amb els reglaments **no hi ha anul·labilitat**: o són vàlids o són **nuls de ple dret**. La gradació nul·litat/anul·labilitat només opera per als **actes**. Si a l'examen et diuen "una ordenança municipal anul·lable", desconfia.

2.3. Conseqüències de la nul·litat de ple dret

- **Insanable**: no es pot convalidar mai (art. 52.1 només permet convalidar els **anul·lables**).
- **Imprescriptible**: es pot declarar **en qualsevol moment** (art. 106.1), sense termini.
- **Efectes *ex tunc***: l'acte es considera que no ha produït mai efectes vàlids; s'han de restituir les situacions al punt de partida quan sigui possible.**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Apreciable d'ofici**: l'Administració no ha d'esperar que ningú la denunciï.

---

3. Supòsits d'anul·labilitat (art. 48 LPACAP)

3.1. La regla general

Són **anul·lables** els actes de l'Administració que incorrin en **qualsevol infracció de l'ordenament jurídic, inclosa la desviació de poder** (art. 48.1).

És, per tant, la **regla residual**: tot vici que no encaixi en la llista tancada de l'article 47 acaba aquí. Mentre no s'anul·li, l'acte anul·lable **és vàlid, eficaç i executiu**.

- **Desviació de poder**: exercir una potestat administrativa **per a un fi diferent** del fixat per l'ordenament. L'acte pot ser formalment impecable, però la finalitat real és una altra. Exemple: obrir un expedient sancionador a un comerç no per la infracció sinó per pressionar-lo en un altre assumpte. **Sempre és anul·labilitat, mai nul·litat de ple dret.**

3.2. Els dos matisos que cauen sempre

a) Defecte de forma (art. 48.2). El defecte de forma **només** determina l'anul·labilitat quan:

- l'acte **manca dels requisits formals indispensables per assolir el seu fi**, **o bé**
- **dona lloc a la indefensió** de les persones interessades.

Fora d'aquests dos casos, el defecte formal és **irrellevant** i l'acte se salva. És l'anomenada doctrina de la "irregularitat no invalidant": si a l'expedient falta un informe no preceptiu, o s'ha citat malament un article, l'acte segueix sent vàlid.

b) Actuacions fora de termini (art. 48.3). Fer una actuació administrativa fora del temps establert **només** implica l'anul·labilitat **quan així ho imposi la naturalesa del termini**. És a dir: que l'Ajuntament resolgui tard no anul·la la resolució, tret que el termini fos essencial (per exemple, un termini de caducitat).

> **Compte amb el parany.** "L'Ajuntament ha resolt la sol·licitud fora de termini: la resolució és nul·la?" **No.** Ni nul·la ni, en general, anul·lable. El que passa és que juga el **silenci administratiu** i, si escau, la responsabilitat del personal, però la resolució tardana és vàlida.

3.3. Límits a l'extensió de la invalidesa (art. 49)

Encara dins del capítol de la invalidesa, un article que ja és pura conservació:

- **Art. 49.1**: la nul·litat o anul·labilitat d'un acte **no implica la dels actes successius del procediment que en siguin independents**.
- **Art. 49.2**: la nul·litat o anul·labilitat **parcial** d'un acte **no implica la de les parts independents**, llevat que la part viciada sigui **de tal importància** que sense ella l'acte no s'hauria dictat.

Traduït a un expedient: si s'anul·la una de les vint clàusules d'unes bases perquè és il·legal, les altres dinou es mantenen... tret que aquella clàusula fos el moll de l'os.

---

4. El principi de conservació de l'acte administratiu

Aquest és el fil que uneix els articles **49 a 52** i l'article **39.3**. La idea de fons: **anul·lar costa diners i temps**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

a tothom, i el dret administratiu prefereix salvar el que es pugui salvar abans que repetir procediments sencers. Són quatre tècniques diferents i **l'examen sempre les barreja**.

4.1. Limitació de l'extensió de la nul·litat (art. 49)

Ja vista al punt 3.3: el vici **no s'encomana** ni als actes independents del procediment ni a les parts independents del mateix acte.

4.2. Conversió d'actes viciats (art. 50)

> "Els actes nuls o anul·lables que, no obstant això, continguin els elements constitutius d'**un altre de diferent**, produiran els efectes d'aquest."

Aquí **no s'esmena res**: l'acte, tal com és, **ja compleix** els requisits d'un altre acte vàlid, i se li reconeixen els efectes d'aquest altre. Exemple clàssic: un nomenament de funcionari de carrera que és nul, però que reuneix tots els requisits d'un nomenament d'interí; produeix els efectes d'aquest darrer.

Detall que cau: la conversió opera tant sobre actes **nuls** com **anul·lables**. És l'única de les quatre tècniques que pot "tocar" un acte nul.

4.3. Conservació d'actes i tràmits (art. 51)

> "L'òrgan que declari la nul·litat o anul·li les actuacions **disposarà sempre** la conservació d'aquells actes i tràmits el contingut dels quals s'hagués mantingut igual de no haver-se comès la infracció."

Fixa't en el **"sempre"**: no és una facultat, és una obligació. Serveix per no haver de repetir tot un expedient quan només un tràmit era viciat. A la pràctica, quan es retrotrauen actuacions, l'acord ha de dir **fins a quin tràmit** es retrotrau i **què es conserva** (les al·legacions ja presentades, els informes tècnics, les publicacions...).

4.4. Convalidació (art. 52)

> "L'Administració podrà convalidar els actes **anul·lables**, esmenant els vicis de què adoleixin."

Punts clau:

1. **Només actes anul·lables.** Un acte nul de ple dret **no es convalida mai**.
2. **Efectes des de la seva data** (art. 52.2): la convalidació val des que es fa, **llevat** que sigui procedent la retroactivitat de l'article 39.3.
3. **Vici d'incompetència no determinant de nul·litat** (art. 52.3): es convalida per **l'òrgan competent quan sigui superior jeràrquic** del que va dictar l'acte viciat. És a dir, la **incompetència jeràrquica es "ratifica" des de dalt**.
4. **Falta d'una autorització** (art. 52.4): es convalida **atorgant-la** l'òrgan competent.

> **Exemple d'ajuntament.** Un cap de servei signa una resolució que corresponia a l'alcalde per delegació mal feta. No és nul·la (la incompetència és jeràrquica, no de matèria ni territori): l'alcalde pot **convalidar-la** ratificant-la. En canvi, si la resolució l'hagués dictat un òrgan d'un altre ajuntament (incompetència **territorial** manifesta), seria **nul·la** i no hi hauria convalidació possible.

4.5. La retroactivitat com a peça de conservació (art. 39.3)

Excepcionalment es pot donar **eficàcia retroactiva** a un acte en dos casos:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Quan es dicta **en substitució d'actes anul·lats** (així es tapa el forat temporal que deixa l'anul·lació).
- Quan **produeix efectes favorables** a l'interessat, sempre que **els supòsits de fet ja existissin** en la data a què es retrotrau l'eficàcia i **no es lesionin drets o interessos legítims d'altres persones**.

Tècnica	Article	A quins actes s'aplica	Què fa
Limitació de l'extensió	49	Nuls i anul·lables	El vici no contamina la resta
Conversió	50	**Nuls i anul·lables**	L'acte produeix els efectes d'**un altre acte diferent**
Conservació	51	Tràmits d'un procediment	Es mantenen els tràmits que haurien estat iguals
Convalidació	52	**Només anul·lables**	**S'esmena el vici**; l'acte segueix sent el mateix
Retroactivitat	39.3	Acte substitutiu o favorable	Els efectes es porten enrere

---

5. La revisió d'actes i disposicions per la pròpia Administració: supòsits

5.1. De què parlem

Revisió d'ofici és la potestat que té l'Administració de **deixar sense efecte, ella mateixa i sense anar als tribunals, els seus propis actes i disposicions**. És una potestat excepcional, perquè converteix l'Administració en **jutge i part**. Per això la llei la rodeja de garanties: dictamen d'un òrgan consultiu extern, audiència, terminis i límits.

L'article **4.1.g LBRL** la reconeix expressament com a **potestat pròpia dels municipis, les províncies i les illes**: "la potestat de revisió d'ofici dels seus actes i acords". I l'article **53 LBRL** hi afegeix la regla de remissió: "sens perjudici de les previsions específiques contingudes en els articles 65, 67 i 110 d'aquesta llei, **les corporacions locals podran revisar els seus actes i acords en els termes i amb l'abast** que, per a l'Administració de l'Estat, estableix la legislació estatal reguladora del procediment administratiu comú". És a dir: **el que val per a l'Estat val per a l'Ajuntament**, amb les particularitats locals.

5.2. Els supòsits, en una taula

Aquest quadre és, literalment, el cor del tema:

Supòsit	Article	Sobre què	Qui l'inicia	Termini	Dictamen consultiu?	Resultat
Revisió d'actes nuls (acció de nul·litat)	**106.1**	Actes **nuls** (art. 47.1) que han posat fi a la via administrativa o no s'han recorregut en termini	D'ofici o **a sol·licitud d'interessat**	**En qualsevol moment**	**Sí, favorable**	L'Administració **declara la nul·litat**
Revisió de disposicions nul·les	**106.2**	**Reglaments** nuls (art. 47.2)	**Només d'ofici**	**En qualsevol moment**	**Sí, favorable**	Declaració de nul·litat del reglament
Declaració de lesivitat	**107**	Actes **anul·lables i favorables**	D'ofici	**4 anys** des que es va dictar	**No**	Pas previ per anar al contenciós
Revocació	**109.1**	Actes **de gravamen o desfavorables**	D'ofici	Mentre **no hagi prescrit**	**No**	L'acte queda sense efecte
Rectificació d'errors	**109.2**	Errors **materials, de fet o aritmètics**	D'ofici o a instància	**En qualsevol moment**	**No**	Es corregeix l'error

> **La pregunta que has de fer-te sempre, en aquest ordre:**
> 1. **Qui mou fitxa?** Si és el ciutadà impugnant -> són **recursos** (tema a part). Si és l'Administració -> estem aquí.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. **Quin vici té l'acte?** Nul·litat de l'art. 47 -> **art. 106**. Anul·labilitat de l'art. 48 -> **art. 107**. Cap vici, només un error de transcripció -> **art. 109.2**.
3. **L'acte és favorable o de gravamen?** De gravamen -> **art. 109.1 (revocació)**, que és el camí fàcil.

5.3. Qui és competent a l'Ajuntament

Aquí és on la capa local i la catalana es fan notar. Tres nivells:

a) Estatal bàsic. L'article **111 LPACAP** només reparteix competències dins l'Administració General de l'Estat (Consell de Ministres, ministres, secretaris d'Estat...), així que **no et serveix per a l'ajuntament**. El que sí que et serveix:

- **Art. 107.5 LPACAP**: si l'acte prové d'una entitat local, **la declaració de lesivitat l'adopta el Ple de la corporació** o, si no n'hi ha, l'òrgan col·legiat superior de l'entitat.
- **Art. 110 LBRL**: correspon **al Ple** la declaració de nul·litat de ple dret i la revisió dels actes dictats **en via de gestió tributària**; i, en la resta de casos, les entitats locals **no poden anul·lar els seus propis actes declaratius de drets** sense declaració prèvia de lesivitat i impugnació contenciosa. (L'article remet als antics articles 153 i 154 de la Llei general tributària de 1963; avui aquesta matèria està als **articles 216 a 221 de la Llei 58/2003, LGT** - ho veuràs al punt 10.)
- **Art. 22.2.k LBRL**: entre les atribucions del Ple hi ha "**la declaració de lesivitat dels actes de l'Ajuntament**". Fixa't que aquesta lletra k) **no figura** entre les que l'art. 22.4 declara indelegables.

b) Catalunya, Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya. El seu **títol V, capítol I** està dedicat precisament a la revisió d'ofici:

- **Art. 71**: la competència per **iniciar i resoldre** els procediments de revisió d'ofici de **disposicions reglamentàries**, i per **iniciar** el de revisió d'**actes nuls**, correspon a l'**òrgan que els ha aprovat o dictat**. I el seu apartat 3: la competència per **resoldre** la revisió d'ofici d'actes nuls dictats pels **ens locals** correspon als **òrgans que determina la normativa de règim local**.
- **Art. 72**: el **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora és preceptiu** en els expedients de l'Administració de la Generalitat **o de l'Administració local** relatius a la **revisió d'ofici d'actes nuls de ple dret i de disposicions reglamentàries**. Aquest article és **or pur per a l'examen**: és el que connecta el teu ajuntament amb l'òrgan consultiu català.
- **Art. 73**: la competència per **iniciar** el procediment de declaració de lesivitat correspon a l'**òrgan que ha dictat l'acte**; en els ens locals, la competència per **declarar** la lesivitat és la que determina la normativa de règim local.
- **Art. 74**: la competència per **revocar** un acte de gravamen i per **rectificar errors** correspon a **l'òrgan que l'ha dictat**.

c) Catalunya, règim local: Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC).

- **Art. 52.2.k)**: correspon al **Ple** "exercir les accions administratives i judicials, i també **declarar la lesivitat dels actes administratius emanats dels òrgans de l'ajuntament**, en matèries de la competència respectiva".
- **Art. 53.1.l)**: correspon a l'**alcalde o alcaldessa** "la iniciativa per a proposar al Ple la declaració de lesivitat dels actes administratius en matèries que són de la competència de l'alcaldia". I hi afegeix una vàlvula d'urgència: **l'alcalde pot declarar la lesivitat respecte a competències del Ple per raó d'urgència que en faci inviable la convocatòria**, i n'ha de donar compte al Ple **en la primera reunió que tingui**.

Truc per a un cas pràctic. "L'Ajuntament vol carregar-se una llicència anul·lable atorgada fa dos anys." Camí:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

informe jurídic -> proposta de l'alcalde (art. 53.1.l TRLMRLC) -> audiència als interessats -> acord del Ple declarant la lesivitat (art. 107.5 LPACAP, 22.2.k LBRL, 52.2.k TRLMRLC) -> recurs contenciós en 2 mesos. No hi ha dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, perquè només és preceptiu per a la **nul·litat**.

5.4. Un aclariment: revisió per la **pròpia** Administració vs. control per una altra

L'enunciat parla de revisió **per la pròpia Administració**. No ho confonguis amb els **articles 65 a 67 LBRL**, que regulen una cosa diferent: quan l'Administració de l'Estat o de la Generalitat considera que un acte o acord municipal infringeix l'ordenament, **no el pot anul·lar** - només pot **requerir** l'ajuntament perquè l'anul·li ell mateix (requeriment motivat, en **15 dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord, amb un termini màxim d'**un mes** per atendre'l) i, si no ho fa, **impugnar-lo davant la jurisdicció contenciosa administrativa**. També hi ha l'article **39.5 LPACAP**, per als casos en què una Administració ha de dictar un acte basat en un acte il·legal d'una altra.

Idea que has de tenir clara. Ningú anul·la els actes d'un ajuntament des de fora per via administrativa. Ni l'Estat, ni la Generalitat. O els anul·la el mateix ajuntament, o ho fa un jutge. Això és **autonomia local** (art. 140 CE).

---

6. L'acció de nul·litat: procediment i límits (art. 106 LPACAP)

6.1. Què és

Quan la revisió d'ofici d'un acte nul la **demana una persona interessada**, en lloc d'arrencar-la l'Administració pel seu compte, parlem d'**acció de nul·litat**. És una de les poques portes que li queden obertes al ciutadà quan **ja ha perdut tots els terminis de recurs**: l'acte és ferm i consentit, però si és **nul de ple dret**, encara es pot atacar **en qualsevol moment**.

L'article 106.1 diu que les administracions públiques, **en qualsevol moment, per iniciativa pròpia o a sol·licitud d'interessat**, i **previ dictamen favorable** del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma si n'hi ha, **declararan d'ofici la nul·litat** dels actes administratius:

- que **hagin posat fi a la via administrativa**, **o**
- que **no hagin estat recorreguts en termini**,

quan incorrin en algun dels supòsits de l'**article 47.1**.

Dos detalls que et poden fer fallar la pregunta.
1. La llei diu "**declararan**", en imperatiu, no "podran declarar". Si es donen els requisits, l'Administració **ha** de declarar la nul·litat.
2. L'objecte és limitat: actes que **posen fi a la via administrativa** o **ferms per no haver-se recorregut**. Si l'acte encara admet recurs ordinari, el camí normal és el recurs, no l'acció de nul·litat.

Per a les **disposicions** (art. 106.2), la regla canvia en un punt important: es poden declarar nul·les **en qualsevol moment**, amb dictamen favorable, però **només d'ofici**. **No hi ha acció de nul·litat contra reglaments a instància de part.** El particular pot demanar-ho, però és una simple sol·licitud que no obliga a incoar el procediment.

6.2. El procediment, pas a pas

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Com que la LPACAP no li dedica un procediment complet, s'aplica el **procediment administratiu comú** (títol IV LPACAP) amb les especialitats de l'article 106. A un ajuntament, l'expedient sol seguir aquests passos:

1. **Iniciació.** D'ofici (per acord de l'òrgan competent, sovint a partir d'un informe de Secretaria) o **a sol·licitud d'interessat**. En un ajuntament, la iniciativa la té l'òrgan que va dictar l'acte (art. 71.1 Llei 26/2010).
2. **Tràmit d'admissió (art. 106.3).** Si la sol·licitud ve d'un particular, l'òrgan competent pot **acordar motivadament la inadmissió a tràmit**, **sense necessitat de demanar dictamen**, quan:
   - la sol·licitud **no es basi en cap de les causes de nul·litat de l'art. 47.1**, **o**
   - **manqui manifestament de fonament**, **o**
   - **ja s'haguessin desestimat en el fons altres sol·licituds substancialment iguals**.

És un filtre pensat per evitar que qualsevol reobri expedients tancats fa anys.
3. **Instrucció.** Informes jurídics (a l'ajuntament, informe preceptiu de **Secretaria**), proves si escau i, sobretot, **audiència** a totes les persones interessades i a qui l'acte va reconèixer drets (art. 82 LPACAP). Aquest tràmit és essencial: si te'l saltes, l'expedient de nul·litat pot ser ell mateix nul.
4. **Suspensió (art. 108).** Iniciat el procediment de revisió d'ofici dels articles 106 i 107, **l'òrgan competent per declarar la nul·litat o la lesivitat pot suspendre l'execució de l'acte** quan aquesta pugui causar **perjudicis d'impossible o difícil reparació**. És potestatiu, no automàtic.
5. **Dictamen de l'òrgan consultiu. Preceptiu i, a més, favorable**. Sense dictamen favorable **no es pot declarar la nul·litat**. A Catalunya l'emet la **Comissió Jurídica Assessora** (Llei 5/2005, del 2 de maig; art. 72 de la Llei 26/2010, que el declara preceptiu també per a l'Administració local).
6. **Resolució.** La dicta l'òrgan competent segons la normativa de règim local. Pot declarar la nul·litat, desestimar o inadmetre. Si declara la nul·litat, l'article **106.4** permet que **en la mateixa resolució** es fixin les **indemnitzacions** que escaigui reconèixer als interessats, si es donen les circumstàncies dels **articles 32.2 i 34.1 de la Llei 40/2015 (LRJSP)** - és a dir, els requisits de la responsabilitat patrimonial.
7. **Efectes.** La declaració de nul·litat opera ***ex tunc***. Ara bé, atenció a un incís molt preguntat de l'art. 106.4: **si el que s'anul·la és una disposició, subsisteixen els actes ferms dictats en aplicació d'aquesta**. Anul·lar una ordenança no arrossega automàticament totes les liquidacions ja fermes que s'hi van basar.

6.3. Terminis i silenci (art. 106.5)

- **Termini per resoldre: sis mesos** des de l'inici del procediment.
- Si el procediment **es va iniciar d'ofici** i passen els sis mesos sense resolució -> **caducitat** del procediment.
- Si es va iniciar **a sol·licitud d'interessat** -> la sol·licitud s'entén **desestimada per silenci administratiu** (silenci **negatiu**).

> **Truc per recordar-ho. D'ofici -> caduca. A instància -> es desestima.** La lògica és senzilla: qui va començar mana. Si va començar l'Administració, el que mor és el seu procediment; si va començar el ciutadà, el que "mor" és la seva petició, i així pot anar al contenciós.

6.4. Els límits de l'acció de nul·litat

Aquest és l'apartat que més es descuida i el que més punts dona. Els límits són **quatre**, i venen de llocs diferents:

a) Límit d'objecte (art. 106.1). Només es pot exercir contra actes que **posin fi a la via administrativa o**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

no hagin estat recorreguts en termini, i només per les causes de **l'article 47.1**. No serveix per discutir de nou el fons ni per esmenar una anul·labilitat.

b) Límit d'admissió (art. 106.3). La inadmissió motivada, sense dictamen, en els tres casos vistos (no es basa en cap causa de nul·litat, manca manifestament de fonament, o ja s'han desestimat en el fons sol·licituds substancialment iguals).

c) Límit general de l'article 110 LPACAP. És **la clàusula de tancament de tot el capítol**, i s'aplica **a totes les facultats de revisió**, inclosa la nul·litat:

> "Les facultats de revisió establertes en aquest capítol **no podran ser exercides quan per prescripció d'accions, pel temps transcorregut o per altres circumstàncies, el seu exercici resulti contrari a l'equitat, a la bona fe, al dret dels particulars o a les lleis**."

Llegeix-lo bé: **encara que l'acte sigui nul de ple dret i la nul·litat no prescrigui mai**, l'Administració pot trobar-se amb què **no pot revisar-lo** perquè fer-ho seria contrari a l'equitat o a la bona fe. Els tribunals l'han aplicat, per exemple, a llicències nul·les atorgades fa dècades sobre les quals s'han consolidat situacions de bona fe. És el gran contrapès de la seguretat jurídica dins d'aquest tema.

d) Límit dels actes confirmats per sentència ferma. En matèria de gestió d'ingressos de dret públic, l'article **14.1.b) del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (RDL 2/2004)** ho diu expressament: **no seran en cap cas revisables els actes administratius confirmats per sentència judicial ferma**. La lògica (cosa jutjada) val amb caràcter general: l'Administració no pot desfer per la via de la revisió allò que un jutge ja ha confirmat.

---

7. La declaració de lesivitat (art. 107 LPACAP)

7.1. El problema que resol

Imagina't una llicència d'activitat concedida fa tres anys que té un vici d'**anul·labilitat** (per exemple, un defecte de forma que va causar indefensió a un tercer, o desviació de poder). És un acte **favorable** per a qui la va obtenir. Pot l'Ajuntament anul·lar-la ell mateix? **No.** L'article 110.2 LBRL ho prohibeix i l'article 107 LPACAP marca el camí alternatiu.

7.2. Com funciona

L'Administració **pot impugnar davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu els actes favorables per als interessats que siguin anul·lables** conforme a l'article 48, **prèvia declaració de lesivitat per a l'interès públic** (art. 107.1).

O sigui: l'Ajuntament es converteix en **demandant contra el seu propi acte**, i abans ha de fer un "tràmit d'autorització interna" que és la declaració de lesivitat.

Requisits i terminis (art. 107.2, 107.3 i art. 46.5 LJCA):

- La declaració de lesivitat **no es pot adoptar un cop transcorreguts QUATRE ANYS des que es va dictar l'acte** administratiu.
- Exigeix **audiència prèvia** de tots els que apareguin com a interessats, en els termes de l'**article 82 LPACAP**.
- La declaració de lesivitat **no és susceptible de recurs**, encara que es pot notificar als interessats **als mers efectes informatius**. El seu control es fa en el procés judicial com a pressupòsit processal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'admissibilitat.

- Si passen **SIS MESOS des de la iniciació del procediment** sense que s'hagi declarat la lesivitat -> **caducitat** del procediment.
- Un cop declarada la lesivitat, el termini per interposar el **recurs de lesivitat** davant el contenciós és de **DOS MESOS** des de l'endemà de la data de la declaració (**art. 46.5 de la Llei 29/1998, LJCA**).

Qui la declara (art. 107.4 i 107.5):

- Si l'acte prové de l'Administració General de l'Estat o de les comunitats autònomes: **l'òrgan competent per raó de la matèria**.
- Si prové d'una **entitat local**: **el Ple de la corporació** o, si no n'hi ha, l'òrgan col·legiat superior de l'entitat. Concordant amb els articles **22.2.k LBRL** i **52.2.k TRLMRLC**, i amb la iniciativa de l'alcalde de l'article **53.1.l TRLMRLC**.

> **Compte amb el parany dels dos "quatres" i els dos "sisos".**
> - **4 anys** = termini màxim per **declarar** la lesivitat, comptat **des que es va dictar l'acte**.
> - **6 mesos** = termini de **caducitat del procediment** de lesivitat, comptat des que **s'inicia**.
> - **2 mesos** = termini per anar al contenciós, des de la declaració.
> - I recorda: en la lesivitat **NO hi ha dictamen** de la Comissió Jurídica Assessora. El dictamen és de la **nul·litat** (art. 106).

7.3. Quadre comparatiu: art. 106 vs. art. 107

	Revisió d'actes nuls (106)	**Declaració de lesivitat (107)**
Vici	**Nul·litat** de ple dret (art. 47)	**Anul·labilitat** (art. 48)
Tipus d'acte	Qualsevol (favorable o no)	**Favorable** per als interessats
Termini	**Cap**: en qualsevol moment	**4 anys** des que es va dictar l'acte
Iniciativa	D'ofici **o a instància de part**	**D'ofici**
Dictamen consultiu	**Sí, favorable i previ**	**No**
Qui decideix el resultat final	**La mateixa Administració**	**El jutjat contenciós**
Caducitat del procediment	**6 mesos** (si es va iniciar d'ofici)	**6 mesos**
Òrgan local	El que determini la normativa local (Ple, art. 110 LBRL)	**El Ple** (art. 107.5)

---

8. La revocació d'actes (art. 109.1 LPACAP)

8.1. Concepte

> "Les administracions públiques podran revocar, **mentre no hagi transcorregut el termini de prescripció**, els seus **actes de gravamen o desfavorables**, sempre que aquesta revocació **no constitueixi dispensa o exempció no permesa per les lleis**, ni sigui **contrària al principi d'igualtat, a l'interès públic o a l'ordenament jurídic**."

És el camí **fàcil**, i té una explicació de sentit comú: si l'acte **perjudica** algú, treure'l del mig **no lesiona cap dret adquirit**. Ningú es queixarà que li retirin una multa. Per això:

- **No cal dictamen** de la Comissió Jurídica Assessora.
- **No cal declarar res lesiu** ni anar al contenciós.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **No cal que l'acte tingui cap vici**: es pot revocar per pura **oportunitat**, per canvi de criteri, perquè han aparegut dades noves...
- La competència és de **l'òrgan que va dictar l'acte** (art. 74.1 de la Llei 26/2010).

8.2. Els límits (que són els que cauen)

La revocació **no pot**:

1. Constituir **dispensa o exempció no permesa per les lleis**. No pots "perdonar" una taxa a algú si la llei no ho preveu.
2. Ser contrària al **principi d'igualtat**. Si a un veí li retires la sanció, no pots mantenir-la a un altre en la mateixa situació.
3. Ser contrària a l'**interès públic**.
4. Ser contrària a l'**ordenament jurídic**.

I un límit temporal: només **mentre no hagi transcorregut el termini de prescripció**.

> **Truc per recordar-ho.** "**Revoco el que fa mal, reviso el que és nul, declaro lesiu el que és bo i està mal fet, i rectifico el que és una badada.**" Quatre verbs, quatre supòsits.

8.3. El gran error que es comet a la pràctica

Molta gent, a la feina, fa servir la paraula "revocar" per a tot ("revoquem la llicència"). **Malament.** Si l'acte és **favorable** (una llicència, una subvenció, un nomenament), l'article 109.1 **no s'hi pot fer servir**. El camí és:

- Si el vici és de **nul·litat** -> **art. 106** (revisió d'ofici, amb dictamen).
- Si el vici és d'**anul·labilitat** -> **art. 107** (lesivitat + contenciós).
- Si no hi ha vici, sinó incompliment de condicions o desaparició de les circumstàncies -> cal anar a la **normativa sectorial** que ho prevegi (per exemple, els supòsits de revocació de llicències d'activitat o de reintegrament de subvencions), no a l'article 109.1.

---

9. La rectificació d'errors materials, de fet o aritmètics (art. 109.2 LPACAP)

9.1. Què diu la llei

> "Les administracions públiques podran, així mateix, **rectificar en qualsevol moment, d'ofici o a instància dels interessats, els errors materials, de fet o aritmètics** existents en els seus actes."

És la figura més quotidiana del tema i la que faràs més vegades a la teva vida laboral: un cognom mal escrit, un número de DNI amb un dígit canviat, una data equivocada, una suma malament, una referència cadastral incorrecta.

9.2. Els requisits (jurisprudència consolidada)

Perquè sigui una **rectificació d'error material** i no una revisió encoberta, l'error ha de ser:

- **Evident i manifest**: es detecta amb la simple lectura de l'expedient.
- **Ostensible**: no cal interpretar normes ni valorar proves per apreciar-lo.
- **Aritmètic, material o de fet**: mai un **error de dret** ni un canvi de criteri jurídic.
- **Sense alterar el fons** de l'acte: la rectificació corregeix la forma d'expressió, **no la voluntat** de l'òrgan.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La frontera que cau a l'examen. Si per "corregir" l'acte cal **canviar la decisió**, ja no és un error material: és una revisió, i has d'anar per l'article 106, 107 o 109.1 segons el cas. Exemple: si la resolució diu "es concedeix" i es volia dir "es denega", **això no és un error material**, per molt que ho sembli.

9.3. Característiques

- **En qualsevol moment**: no hi ha termini (en l'àmbit tributari, sí: mentre no hagi prescrit - art. 220.1 LGT).
- **D'ofici o a instància** de la persona interessada.
- **Sense dictamen** ni procediment especial.
- La competència és de l'**òrgan que va dictar l'acte o la disposició** (art. 74.2 de la Llei 26/2010).
- Els efectes es retrotrauen a la data de l'acte rectificat: com que l'acte deia el que volia dir, la correcció només ho posa negre sobre blanc.

---

10. Especialitat: la revisió en matèria tributària local

Un ajuntament és, sobretot, una administració que **liquida i cobra**. I aquí el joc canvia una mica, cosa que a l'examen agrada preguntar.

L'**article 14.1 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (RDL 2/2004)** remet, per als procediments especials de revisió dels actes de **gestió tributària**, a l'**article 110 LBRL** i hi afegeix:

- La **devolució d'ingressos indeguts** i la **rectificació d'errors materials** en tributs locals segueixen els **articles 32 i 220 de la Llei 58/2003, general tributària (LGT)**.
- **No són en cap cas revisables els actes administratius confirmats per sentència judicial ferma.**
- El mateix règim s'aplica als **altres ingressos de dret públic** de les entitats locals.

I l'**article 14.2 TRLHL** estableix una peça bàsica del dia a dia: contra els actes d'aplicació i efectivitat dels tributs i altres ingressos de dret públic locals **només es pot interposar el recurs de reposició**, davant **el mateix òrgan** que va dictar l'acte, en el termini d'**un mes** des de l'endemà de la notificació expressa o de la finalització del període d'exposició pública dels padrons o matrícules. En matèria tributària local, per tant, **la reposició no és potestativa: és preceptiva**.

Els **procediments especials de revisió** de la LGT (**article 216**) són cinc, i el paral·lelisme amb la LPACAP és evident:

LGT	Figura	Dades clau
217	Revisió d'actes **nuls de ple dret**	Mateixes causes que l'art. 47.1 LPACAP; dictamen favorable previ de l'òrgan consultiu; termini màxim de resolució: **1 any**; d'ofici -> caducitat, a instància -> desestimació per silenci
218	**Declaració de lesivitat** d'actes anul·lables	**4 anys** des que **es va notificar** l'acte; audiència prèvia; després, contenciós
219	**Revocació** en benefici dels interessats	Quan **infringeixen manifestament la llei**, per **circumstàncies sobrevingudes** o per **indefensió**; **sempre d'ofici**; òrgan **diferent** del que va dictar l'acte; informe del servei jurídic; **6 mesos** -> caducitat
220	**Rectificació d'errors**	En qualsevol moment mentre **no hagi prescrit**; **6 mesos** de termini màxim
221	**Devolució d'ingressos indeguts**	Procediment propi

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fixa-t'hi bé. La revocació **tributària** (art. 219 LGT) **no** és la mateixa que la revocació **comuna** (art. 109.1 LPACAP): la tributària té **causes taxades**, s'inicia **sempre d'ofici**, exigeix **informe jurídic** i la resol un **òrgan diferent** del que va dictar l'acte. I la lesivitat tributària compta els 4 anys **des de la notificació**, mentre que la comuna els compta **des que es va dictar l'acte**. Són els dos matisos que separen l'aprovat del notable.

Glossari

- **Validesa**: conformitat de l'acte amb l'ordenament jurídic. Es **presumeix** (art. 39.1 LPACAP i 4.1.e LBRL).
- **Invalidesa**: infracció de l'ordenament per part de l'acte. Té dos graus: nul·litat de ple dret i anul·labilitat.
- **Nul·litat de ple dret**: el vici més greu; set supòsits taxats (art. 47.1) per als actes i tres per a les disposicions (art. 47.2). Insanable i imprescriptible.
- **Anul·labilitat**: qualsevol altra infracció de l'ordenament (art. 48), inclosa la desviació de poder. L'acte val fins que s'anul·la i el vici és esmenable.
- **Desviació de poder**: exercir una potestat per a un fi diferent del previst per la norma. Sempre anul·labilitat.
- ***Ex tunc / ex nunc***: efectes des de l'origen (nul·litat) / efectes des d'ara (anul·labilitat).
- **Conversió (art. 50)**: un acte nul o anul·lable que conté els elements d'un altre acte diferent produeix els efectes d'aquest altre.
- **Conservació (art. 51)**: obligació de mantenir els actes i tràmits el contingut dels quals hauria estat igual sense la infracció.
- **Convalidació (art. 52)**: esmenar el vici d'un acte **anul·lable**. Mai d'un acte nul.
- **Revisió d'ofici**: potestat de l'Administració de declarar per ella mateixa la invalidesa dels seus actes i disposicions (arts. 106-111 LPACAP; art. 4.1.g i 53 LBRL).
- **Acció de nul·litat**: sol·licitud d'un interessat perquè l'Administració declari la nul·litat d'un acte nul de ple dret, fins i tot si l'acte ja és ferm (art. 106.1).
- **Declaració de lesivitat**: acord pel qual l'Administració qualifica un acte propi, favorable i anul·lable, com a perjudicial per a l'interès públic, per poder impugnar-lo al contenciós (art. 107).
- **Recurs de lesivitat**: el recurs contenciós que l'Administració interposa contra el seu propi acte després de declarar-lo lesiu (art. 46.5 LJCA).
- **Revocació (art. 109.1)**: deixar sense efecte un acte **de gravamen o desfavorable**, mentre no hagi prescrit.
- **Rectificació d'errors (art. 109.2)**: correcció d'errors materials, de fet o aritmètics, en qualsevol moment, sense alterar el fons de l'acte.
- **Comissió Jurídica Assessora (CJA)**: òrgan consultiu superior de la Generalitat (**Llei 5/2005, del 2 de maig**). Emet el dictamen **preceptiu i favorable** en la revisió d'ofici d'actes nuls i de disposicions reglamentàries de les administracions catalanes, **també de les locals** (art. 72 de la Llei 26/2010).
- **Caducitat del procediment**: extinció d'un procediment iniciat d'ofici per haver transcorregut el termini màxim sense resolució.
- **Cosa jutjada**: allò que un jutge ja ha decidit amb sentència ferma i que l'Administració ja no pot revisar.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Els punts que cauen a l'examen

1. Els actes es **presumeixen vàlids** i produeixen efectes **des que es dicten** (art. **39.1 LPACAP**; art. **4.1.e LBRL**).

2. **Set supòsits taxats** de nul·litat de ple dret dels **actes** (art. **47.1**). La incompetència ha de ser **manifesta** i per **matèria o territori**: la **jeràrquica NO és nul·litat** (i es convalida per ratificació del superior, art. **52.3**).

3. **Tres supòsits** de nul·litat de les **disposicions** (art. **47.2**): vulnerar norma de rang superior, regular matèria reservada a la llei, i retroactivitat de disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets. Els **reglaments no són mai anul·lables**: o vàlids o nuls.

4. **Anul·labilitat** (art. **48**): regla residual, inclou la **desviació de poder**. El **defecte de forma** només anul·la si falten requisits **indispensables per assolir el fi** o hi ha **indefensió**; l'**actuació fora de termini** només anul·la si ho imposa **la naturalesa del termini**.

5. **Conservació**: art. **49** (el vici no s'encomana als actes/parts independents), art. **50** conversió (nuls **i** anul·lables), art. **51** conservació de tràmits ("**disposarà sempre**"), art. **52** convalidació (**només anul·lables**, efectes des de la seva data). **Retroactivitat** (art. **39.3**): actes en substitució d'anul·lats, o favorables amb fets preexistents i sense lesionar tercers.

6. **Revisió d'actes nuls (art. 106.1)**: **en qualsevol moment**, d'ofici **o a instància de part**, sobre actes que **posen fi a la via administrativa o no recorreguts en termini**, amb **dictamen favorable** de l'òrgan consultiu (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**). **Revisió de disposicions (106.2): només d'ofici.**

7. **Inadmissió a tràmit sense dictamen (art. 106.3)**: si no es basa en cap causa de l'art. 47.1, si manca manifestament de fonament, o si ja s'han desestimat en el fons sol·licituds substancialment iguals.

8. **Terminis de l'art. 106.5**: **6 mesos**. Iniciat **d'ofici -> caducitat**; iniciat **a instància -> desestimació per silenci**.

9. **Indemnitzacions (art. 106.4)**: es poden fixar en la mateixa resolució, si es donen els requisits dels arts. **32.2 i 34.1 de la Llei 40/2015**. Si s'anul·la una **disposició**, **subsisteixen els actes ferms** dictats en aplicació seva.

10. **Suspensió (art. 108)**: l'òrgan competent **pot** suspendre l'execució de l'acte si l'execució pot causar **perjudicis d'impossible o difícil reparació**.

11. **Límits (art. 110)**: no es pot revisar quan per **prescripció d'accions, temps transcorregut o altres circumstàncies** resulti contrari a l'**equitat, la bona fe, el dret dels particulars o les lleis**. **S'aplica també als actes nuls.**

12. **Lesivitat (art. 107)**: actes **anul·lables i favorables**. **4 anys** des que es va **dictar** l'acte; **audiència prèvia**; **6 mesos** de caducitat del procediment; **no és recurrible**; després, contenciós en **2 mesos** (art. **46.5 LJCA**). **A l'àmbit local la declara el PLE** (art. **107.5 LPACAP**, **22.2.k LBRL**, **52.2.k TRLMRLC**), amb iniciativa de l'alcalde (art. **53.1.l TRLMRLC**), que pot declarar-la per **urgència** donant-ne compte al Ple.

13. **Revocació (art. 109.1)**: només actes **de gravamen o desfavorables**, **mentre no hagi prescrit**, sense dictamen; límits: no pot ser **dispensa o exempció no permesa per les lleis** ni contrària a la **igualtat, l'interès públic o l'ordenament jurídic**.

14. **Rectificació d'errors (art. 109.2)**: errors **materials, de fet o aritmètics**, **en qualsevol moment**, d'ofici o a instància, sense alterar el **fons** de l'acte. **Un error de dret no s'hi rectifica.**

15. **Capa local i catalana**: art. **4.1.g LBRL** (potestat de revisió d'ofici), art. **53 LBRL** (remissió a la legislació estatal comuna), art. **110 LBRL** (el Ple i la prohibició d'anul·lar actes declaratius de drets sense lesivitat); **Llei 26/2010**, arts. **71** (competències), **72** (dictamen **preceptiu** de la CJA també per als ens

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

locals), **73** (lesivitat) i **74** (revocació i rectificació).

16. **Tributari local**: art. **14 TRLHL** (RDL 2/2004) - **reposició preceptiva** en un **mes**; **no revisables** els actes confirmats per **sentència ferma**. Procediments especials de la **LGT**: **217** (nuls, **1 any**), **218** (lesivitat, **4 anys des de la notificació**), **219** (revocació, **sempre d'ofici**, òrgan **diferent**, **6 mesos**), **220** (errors, **6 mesos**), **221** (ingressos indeguts).

Resum exprés

- Els actes **es presumeixen vàlids** i produeixen efectes des que es dicten (art. 39.1 LPACAP; 4.1.e LBRL). Desfer-los exigeix procediment.
- Dos graus d'invalidesa: **nul·litat de ple dret** (art. 47, llista **tancada**, insanable, imprescriptible, efectes ex tunc) i **anul·labilitat** (art. 48, **residual**, esmenable, efectes ex nunc).
- Els **set supòsits** de nul·litat d'actes: drets fonamentals, incompetència **manifesta** per matèria o territori, contingut impossible, infracció penal, prescindir **total i absolutament** del procediment (o de les regles essencials dels òrgans col·legiats), adquirir facultats sense requisits essencials, i el que digui una llei. Les **disposicions** només poden ser **nul·les** (art. 47.2).
- El **principi de conservació** té quatre peces: limitació de l'extensió (49), **conversió** (50, val per a nuls i anul·lables), **conservació de tràmits** (51, obligatòria) i **convalidació** (52, **només anul·lables**), més la retroactivitat excepcional del 39.3.
- La **revisió per la pròpia Administració** té cinc supòsits: actes nuls (106.1), disposicions nul·les (106.2, **només d'ofici**), lesivitat d'anul·lables favorables (107), revocació d'actes de gravamen (109.1) i rectificació d'errors (109.2).
- L'**acció de nul·litat** la pot exercir l'interessat **en qualsevol moment** contra actes ferms o que posen fi a la via administrativa. Procediment: iniciació -> possible **inadmissió** motivada sense dictamen (106.3) -> instrucció amb **audiència** -> possible **suspensió** (108) -> **dictamen favorable** de la **Comissió Jurídica Assessora** -> resolució, amb **indemnitzacions** si escau (106.4). **6 mesos**: d'ofici caduca, a instància es desestima.
- **Límits**: l'article **110** impedeix revisar quan pel temps transcorregut o altres circumstàncies sigui contrari a l'**equitat, la bona fe, el dret dels particulars o les lleis**. I no es revisa el que ha confirmat una **sentència ferma**.
- **Lesivitat**: acte **anul·lable + favorable** = l'Ajuntament **no s'autoanul·la**. **4 anys** per declarar-la, **6 mesos** de caducitat, **2 mesos** per anar al contenciós. La declara el **Ple**, a proposta de l'alcalde.
- **Revocació**: només actes **de gravamen**, camí ràpid, sense dictamen, amb els límits de la dispensa il·legal, la igualtat, l'interès públic i l'ordenament.
- **Rectificació d'errors**: badades materials, de fet o aritmètiques, **en qualsevol moment**, sense tocar el fons.
- A Catalunya, la **Llei 26/2010** (arts. 71-74) reparteix competències i fa **preceptiu** el dictamen de la **CJA** també per als ens locals; el **TRLMRLC** (52.2.k i 53.1.l) situa la lesivitat al **Ple** amb iniciativa de l'alcalde. En matèria tributària local mana l'**art. 14 TRLHL** i els **arts. 216-221 LGT**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Un acord del Ple es va adoptar sense convocatòria prèvia i sense que l'assumpte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

constés a l'ordre del dia. Quin grau d'invalidesa té i per què?</summary>
És nul de ple dret, per l'article 47.1.e LPACAP: s'han vulnerat les regles essencials per a la formació de la voluntat dels òrgans col·legiats. La conseqüència és que l'acord no és convalidable, es pot declarar nul en qualsevol moment (art. 106.1) i els seus efectes es consideren inexistents des de l'origen (ex tunc).
</details>

<details><summary>2. Una resolució l'ha signat un cap de servei quan corresponia a l'alcalde. És nul·la?</summary>
No. Es tracta d'una incompetència jeràrquica, que no encaixa a l'article 47.1.b (que exigeix incompetència manifesta i per raó de matèria o territori). És, per tant, un supòsit d'anul·labilitat (art. 48.1) i, a més, és convalidable: l'article 52.3 permet que el convalidi l'òrgan competent quan sigui superior jeràrquic del que va dictar l'acte viciat.
</details>

<details><summary>3. Diferencia conversió, conservació i convalidació.</summary>
Conversió (art. 50): un acte nul o anul·lable que conté els elements constitutius d'un acte diferent produeix els efectes d'aquest altre; no s'esmena res.
Conservació (art. 51): l'òrgan que declara la nul·litat o anul·la actuacions ha de disposar sempre la conservació dels actes i tràmits el contingut dels quals hauria estat igual sense la infracció; el que se salva no és l'acte viciat, sinó la resta del procediment.
Convalidació (art. 52): s'esmena el vici d'un acte anul·lable (mai d'un de nul) i l'acte continua sent el mateix; produeix efectes des de la seva data, llevat de la retroactivitat de l'art. 39.3.
</details>

<details><summary>4. Un veí demana avui la revisió d'ofici d'una llicència que es va concedir fa vuit anys i que ell considera nul·la de ple dret. L'Ajuntament li pot dir que ja ha passat el termini?</summary>
No pot al·legar un termini, perquè l'article 106.1 permet declarar la nul·litat en qualsevol moment i l'acció de nul·litat no prescriu. Ara bé, l'Ajuntament sí que té dues sortides: inadmetre-la a tràmit motivadament i sense dictamen (art. 106.3) si la sol·licitud no es basa en cap causa de l'art. 47.1, manca manifestament de fonament o ja s'han desestimat en el fons sol·licituds substancialment iguals; i, sobretot, aplicar el límit de l'article 110, que impedeix exercir la revisió quan pel temps transcorregut o altres circumstàncies resulti contrària a l'equitat, la bona fe, el dret dels particulars o les lleis.
</details>

<details><summary>5. Explica el procediment de l'acció de nul·litat en un ajuntament, amb terminis.</summary>
Iniciació d'ofici o a sol·licitud d'interessat -> possible inadmissió motivada sense dictamen (106.3) -> instrucció amb informes (a l'ajuntament, informe de Secretaria) i audiència a tots els interessats i a qui l'acte va reconèixer drets -> si escau, suspensió de l'execució per perjudicis d'impossible o difícil reparació (art. 108) -> dictamen preceptiu i favorable de la Comissió Jurídica Assessora (art. 106.1 LPACAP i art. 72 de la Llei 26/2010) -> resolució, que pot fixar indemnitzacions (106.4). Termini màxim: 6 mesos; si es va iniciar d'ofici, caduca; si es va iniciar a instància de part, s'entén desestimada per silenci (art. 106.5).
</details>

<details><summary>6. L'Ajuntament vol deixar sense efecte una subvenció concedida fa dos anys que té un vici d'anul·labilitat. Quin camí ha de seguir?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Com que és un acte favorable i el vici és d'anul·labilitat, l'Ajuntament no es pot autoanul·lar (art. 110.2 LBRL). Ha de seguir l'article 107: audiència prèvia als interessats, declaració de lesivitat per a l'interès públic adoptada pel Ple (art. 107.5 LPACAP, 22.2.k LBRL i 52.2.k TRLMRLC), a proposta de l'alcalde (art. 53.1.l TRLMRLC), dins dels 4 anys des que es va dictar l'acte i amb un procediment que caduca als 6 mesos. Després, recurs contenciós administratiu en 2 mesos des de l'endemà de la declaració (art. 46.5 LJCA). No cal dictamen de la Comissió Jurídica Assessora.
</details>

<details><summary>7. La declaració de lesivitat es pot recórrer?</summary>
No. L'article 107.2 diu que la declaració de lesivitat no és susceptible de recurs, si bé es pot notificar als interessats als mers efectes informatius. El seu control es fa dins el procés judicial, com a pressupòsit processal d'admissibilitat de l'acció. Té sentit: la lesivitat no anul·la res per si mateixa, només obre la porta del jutjat.
</details>

<details><summary>8. Quins són els límits de la revocació d'actes de l'article 109.1?</summary>
Quatre materials i un temporal. Materials: no pot constituir dispensa o exempció no permesa per les lleis, ni ser contrària al principi d'igualtat, a l'interès públic o a l'ordenament jurídic. Temporal: només és possible mentre no hagi transcorregut el termini de prescripció. I recorda el límit d'objecte: només s'aplica a actes de gravamen o desfavorables; per als favorables cal anar al 106 o al 107.
</details>

<details><summary>9. Una resolució diu "es concedeix" quan l'informe i la voluntat de l'òrgan eren denegar-la. Es pot arreglar per l'article 109.2?</summary>
No. L'article 109.2 només permet rectificar errors materials, de fet o aritmètics: errors evidents, ostensibles, que es detecten amb la simple lectura de l'expedient i que no alteren el fons de l'acte. Aquí, canviar "es concedeix" per "es denega" modifica la decisió, i per tant seria una revisió encoberta. El camí correcte és el que correspongui segons el vici: revisió d'ofici (106), lesivitat (107) o, si l'acte és de gravamen, revocació (109.1).
</details>

<details><summary>10. Qui emet el dictamen en la revisió d'ofici d'un acte nul d'un ajuntament de Catalunya, i quin caràcter té?</summary>
La Comissió Jurídica Assessora, òrgan consultiu superior de la Generalitat (Llei 5/2005, del 2 de maig). L'article 72 de la Llei 26/2010 el declara preceptiu en els expedients de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local relatius a la revisió d'ofici d'actes nuls de ple dret i de disposicions reglamentàries. A més, l'article 106.1 LPACAP exigeix que sigui favorable: sense dictamen favorable, no es pot declarar la nul·litat.
</details>

<details><summary>11. La Generalitat considera que un acord del teu ajuntament és il·legal. El pot anul·lar?</summary>
No per via administrativa. L'article 65 LBRL només li permet requerir motivadament l'ajuntament perquè l'anul·li ell mateix - requeriment formulat en 15 dies hàbils des de la recepció de la comunicació de l'acord, amb un termini màxim d'un mes per atendre'l - i, si no ho fa, impugnar-lo davant la jurisdicció contenciosa administrativa; també el pot impugnar directament, sense requeriment previ. És una manifestació de l'autonomia local (art. 140 CE): els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

actes municipals els desfà el mateix municipi o un jutge.
</details>

<details><summary>12. Quines diferències hi ha entre la revocació de l'article 109.1 LPACAP i la de l'article 219 LGT?</summary>
La comuna (109.1 LPACAP) opera sobre actes de gravamen per qualsevol motiu, fins i tot d'oportunitat, la fa l'òrgan que va dictar l'acte i no exigeix informe específic. La tributària (219 LGT) té causes taxades - que l'acte infringeixi manifestament la llei, circumstàncies sobrevingudes que en mostrin la improcedència, o indefensió en la tramitació -, s'inicia sempre d'ofici, exigeix audiència i informe del servei jurídic, la declara un òrgan diferent del que va dictar l'acte i el procediment caduca als 6 mesos.
</details>

<details><summary>13. Si s'anul·la una ordenança municipal, cauen automàticament totes les liquidacions dictades a l'empara seva?</summary>
No. L'article 106.4 LPACAP ho diu expressament: quan es declara la nul·litat d'una disposició, subsisteixen els actes ferms dictats en aplicació d'aquesta. La nul·litat del reglament té efectes ex tunc sobre la norma, però la seguretat jurídica salva els actes d'aplicació que ja hagin esdevingut ferms. Els que no siguin ferms, en canvi, sí que es podran atacar.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

11

TEMA

Tema 11. L'acte administratiu (III). L'eficàcia dels actes administratius: el principi d'autotutela declarativa. Condicions. La notificació: contingut, termini i pràctica. La notificació defectuosa. La publicació. L'aprovació per altra Administració. La demora i retroactivitat de l'eficàcia.

Introducció: un acte pot ser perfecte i, tot i així, no servir de res fins que arriba a la persona

Al tema 9 vas aprendre **què és** un acte administratiu i quins elements ha de tenir. Al tema 10, **quan és vàlid** i què passa si està viciat. Aquest tema respon la pregunta que ve just després, i que és la que et trobaràs cada dia a la taula: **des de quan produeix efectes?** I, sobretot: **com li ho fem saber a la persona interessada perquè aquests efectes li puguin ser exigits?**

Sembla una qüestió menor. No ho és. La immensa majoria d'expedients que es tomben en un recurs o davant d'un jutjat no cauen perquè la decisió de fons fos dolenta, sinó perquè **la notificació estava mal feta**: no s'hi va posar el peu de recurs, no es va acreditar el segon intent, es va publicar quan tocava notificar, o es va notificar en paper a una empresa que estava obligada a rebre-ho electrònicament. Si tu ets qui prepara la resolució, tanca l'expedient i prem el botó de l'e-NOTUM, tu ets qui sosté aquesta part de l'edifici.

I hi ha un segon fil, més teòric però igual de preguntat: **l'autotutela**. L'Administració té un privilegi que cap particular no té: pot declarar el seu dret pel seu compte i imposar-lo sense demanar permís a cap jutge. Aquesta és la clau de volta de tot el dret administratiu, i és el que explica per què el ciutadà que no hi està d'acord **ha de recórrer** i no simplement ignorar el paper.

La normativa que hem de tenir a mà és curta i molt concreta: **articles 38 a 46 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)**, més els **articles 97 a 105** (execució forçosa) i el **117** (suspensió). En clau local, **article 51 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)** i **article 208 del ROF (Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre)**. I a Catalunya, la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, la **Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya** i el **Decret 76/2020, de règim jurídic dels serveis digitals**, que és el que fa que a l'Ajuntament de Salt treballis amb seu electrònica, tauler d'edictes electrònic i e-NOTUM i no amb sobres i xinxetes.

---

1. Validesa i eficàcia: dues coses que no són el mateix

Aquesta distinció és el fonament de tot el tema, i és de les que més cauen perquè és fàcil confondre-les.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

	Validesa	**Eficàcia**
Pregunta que respon	L'acte està **ben fet**?	L'acte **ja produeix efectes**?
Es refereix a	Els **elements** de l'acte (competència, procediment, contingut, forma, fi)	El **desplegament** dels seus efectes en el temps
Vici que hi correspon	Nul·litat / anul·labilitat (tema 10)	Demora, condició, retroactivitat (aquest tema)
Article clau	Art. 47 i 48 LPAC	Art. 39 LPAC

Un acte pot ser **vàlid i encara no eficaç**: la resolució que et denega una llicència existeix i és perfectament vàlida des que l'alcaldia la signa, però **no et pot ser exigida** fins que te la notifiquen. I, al revés, un acte pot ser **eficaç i invàlid**: una resolució amb un vici d'anul·labilitat produeix efectes i s'ha de complir **mentre no es declari la seva anul·lació**, precisament perquè es presumeix vàlida.

Truc per recordar-ho. Validesa = «està ben fet». Eficàcia = «ja mossega». Són dos interruptors independents: es poden accionar en moments diferents.

---

2. El principi d'autotutela declarativa

2.1 Què vol dir «autotutela»

En dret privat, si el teu veí et deu diners, tu **no** pots entrar a casa seva i agafar-los. Has d'anar al jutjat, aconseguir una sentència i, si encara no paga, demanar l'execució. El particular es **tutela per mitjà del jutge**: se'n diu heterotutela.

L'Administració, en canvi, es **tutela ella sola**. Això és l'**autotutela**: la potestat de declarar quin és el seu dret i d'imposar-lo sense necessitat d'acudir prèviament a un jutge. Té tres cares que has de saber separar:

Tipus d'autotutela	Què significa	Norma
Declarativa	L'Administració **declara** unilateralment quina és la situació jurídica, i aquesta declaració **es presumeix vàlida** i vincula des que es dicta. No cal cap sentència que digui que té raó.	Art. 39.1 LPAC
Executiva (executorietat)	Si el destinatari no compleix voluntàriament, l'Administració pot **executar-ho materialment ella mateixa**: enderrocar, precintar, embargar, executar per un tercer a càrrec de l'obligat.	Art. 99 i 100 LPAC
De segon grau (o reduplicativa)	Abans d'anar al jutjat, el ciutadà ha de passar per l'Administració (recursos administratius, reclamació prèvia, recurs de reposició potestatiu en l'àmbit local). L'Administració es revisa a si mateixa primer.	Art. 112 i s. LPAC; art. 52 LBRL

L'**enunciat d'aquest tema parla d'autotutela declarativa**, que és la primera: la capacitat de crear, modificar o extingir situacions jurídiques **per decisió pròpia**, amb presumpció de validesa i força obligatòria immediata.

Compte amb el parany. Declarativa = «jo dic quin és el dret i això ja val». Executiva = «i a més ho faig complir jo mateix per la força». La primera és el títol; la segona, el múscul. Molts tests intercanvien les definicions.

2.2 La presumpció de validesa (art. 39.1 LPAC)

«Els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu **es presumiran vàlids i produiran**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> **efectes des de la data en què es dictin**, llevat que en ells es disposi una altra cosa.»

D'aquí surt tot:

- **Presumpció de validesa**: l'acte es considera conforme a dret **mentre no es declari el contrari**. És una presumpció iuris tantum, és a dir, **admet prova en contra**, però la càrrega de destruir-la la té qui impugna, no l'Administració.
- **Producció d'efectes des que es dicta**: la regla general, no la de la notificació. La notificació és l'excepció més freqüent, però la regla escrita a la llei és aquesta.
- **«Llevat que en ells es disposi una altra cosa»**: el mateix acte pot ajornar la seva eficàcia.

2.3 L'executivitat (art. 38 LPAC, art. 51 LBRL, art. 208 ROF)

L'**article 38 LPAC** és el més curt del tema i diu, sense més: «Els actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu **seran executius** d'acord amb el que disposa aquesta Llei».

En clau local ho repeteixen, gairebé amb les mateixes paraules:

- **Art. 51 LBRL**: «Els actes de les entitats locals són **immediatament executius**, llevat d'aquells casos en què una disposició legal estableixi el contrari o quan se suspengui la seva eficàcia d'acord amb la Llei.»
- **Art. 208.1 ROF**: mateixa fórmula.

I l'**article 98.1 LPAC** posa les **quatre excepcions** a aquesta executivitat immediata. Aprèn-te-les, perquè cauen molt:

Excepció (art. 98.1 LPAC)	Explicació en cristià
a) **Se'n suspèn l'execució**	Algú (l'òrgan que resol el recurs, o un jutjat) ha acordat aturar-lo.
b) **Resolució sancionadora contra la qual encara càpiga recurs administratiu, inclòs el potestatiu de reposició**	Una multa **no es pot cobrar** mentre el sancionat encara sigui a temps de recórrer en via administrativa.
c) **Una disposició estableix el contrari**	Una llei sectorial pot ajornar-ho.
d) **Cal aprovació o autorització superior**	Ens porta directament a l'apartat 8 d'aquesta guia.

> **Compte amb el parany.** La lletra b) és or pur per a l'examen. La sanció **existeix i és vàlida** des que es dicta, però **no és executiva** fins que s'ha exhaurit la via administrativa (o ha passat el termini per recórrer-hi). Per això a l'ajuntament no es passa una multa al cobrament executiu fins que no és ferma en via administrativa.

2.4 Recórrer no atura res: la suspensió (art. 117 LPAC)

Corol·lari pràctic de l'autotutela: **la interposició d'un recurs no suspèn l'execució de l'acte impugnat** (art. 117.1), llevat que una disposició digui el contrari.

L'òrgan competent per resoldre el recurs **pot** acordar la suspensió, d'ofici o a instància del recurrent, **prèvia ponderació raonada** entre el perjudici a l'interès públic o a tercers i el que patiria el recurrent, si concorre alguna d'aquestes dues circumstàncies (art. 117.2):

- a) Que l'execució pugui causar **perjudicis d'impossible o difícil reparació**.
- b) Que la impugnació es fonamenti en alguna de les **causes de nul·litat de ple dret** de l'art. 47.1 LPAC.

I aquí hi ha un **silenci positiu** que cau sovint: si passa **un mes** des que la sol·licitud de suspensió va entrar al registre electrònic de l'òrgan competent sense que aquest hagi **dictat i notificat** resolució

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

expressa, **s'entén suspesa** l'execució (art. 117.3).

També recorda: si de la suspensió se'n poden derivar perjudicis, només produirà efectes **prèvia prestació de caució o garantia suficient** (art. 117.4); i si l'acte suspès afectava una **pluralitat indeterminada de persones**, la suspensió **s'ha de publicar** al mateix diari oficial on es va inserir l'acte (art. 117.5).

2.5 L'altra cara: l'execució forçosa (remissió)

Si l'obligat no compleix voluntàriament, l'Administració pot executar l'acte **prèvia advertència** (art. 99 LPAC), pels mitjans de l'art. 100, **respectant sempre el principi de proporcionalitat**:

- **Constrenyiment sobre el patrimoni** (art. 101): per a quantitats líquides; via de constrenyiment tributària. No es pot imposar cap obligació pecuniària que no estigui establerta per **norma de rang legal**.
- **Execució subsidiària**: ho fa l'Administració (o un tercer) a **costa de l'obligat**.
- **Multa coercitiva**: multes reiterades per doblegar la voluntat; **no és una sanció**, es pot acumular a la sanció.
- **Compulsió sobre les persones**: força física, molt excepcional i amb respecte a la dignitat i als drets fonamentals.

Dues regles de tancament que et poden preguntar: si hi ha diversos mitjans admissibles, s'escull el **menys restrictiu de la llibertat individual** (art. 100.2); i per **entrar al domicili** cal el consentiment del titular o **autorització judicial** (art. 100.3). A més, l'art. 97 exigeix un **títol**: cap actuació material d'execució que limiti drets sense resolució prèvia que hi doni fonament jurídic, i s'ha de **notificar** al particular la resolució que autoritza l'actuació.

---

3. Les condicions de l'eficàcia

L'enunciat diu «L'eficàcia dels actes administratius: el principi d'autotutela declarativa. **Condicions**». Aquestes «condicions» tenen dues lectures, i convé dominar-les totes dues.

3.1 Primera lectura: de què depèn que l'acte sigui eficaç (art. 39.2)

> Art. 39.2 LPAC: «**L'eficàcia quedarà demorada** quan així ho exigeixi el **contingut de l'acte** o estigui supeditada a la seva **notificació**, **publicació** o **aprovació superior**.»

Quatre causes de demora, i totes quatre entren a l'examen:

1. **El contingut de l'acte**: el mateix acte fixa quan comença a produir efectes («aquesta autorització és vàlida a partir de l'1 de setembre»).
2. **La notificació**: el cas normal dels actes amb destinatari determinat.
3. **La publicació**: el cas dels actes amb destinataris indeterminats o de concurrència competitiva.
4. **L'aprovació superior** o d'una altra Administració (apartat 8).

L'**article 208.2 del ROF** ho diu igual de bé, i amb la fórmula que fa servir literalment l'enunciat del teu tema: «L'eficàcia quedarà demorada quan així ho exigeixi el contingut de l'acte o estigui supeditada a la seva **notificació i publicació**, o quan una **Llei exigeixi la seva aprovació per una altra Administració pública**.»

3.2 Segona lectura: els elements accidentals de l'acte

Un acte administratiu pot portar incorporades clàusules que en modulen l'eficàcia. Se'n diuen **elements**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

accidentals (perquè no són imprescindibles: l'acte existeix sense ells) i només es poden posar **si la norma ho permet i no desvirtuen el fi de l'acte**:

Element accidental	Què fa	Exemple de finestreta
Termini (inicial o final)	Fixa el dia en què l'acte comença o deixa de produir efectes	Una autorització d'ocupació de la via pública **del 3 al 10 de juny**
Condició (suspensiva o resolutòria)	Lliga l'eficàcia a un **fet futur i incert**	Una llicència condicionada que **abans no es podrà obrir** cal presentar el certificat final d'obra (suspensiva); una subvenció que **es perd** si no es justifica en termini (resolutòria)
Mode (o càrrega)	Imposa una obligació accessòria al beneficiari	Una llicència de gual amb l'obligació de **mantenir la senyalització**
Reserva de revocació	L'Administració es reserva deixar-lo sense efecte si canvien les circumstàncies	Autoritzacions sobre béns de domini públic, revocables «sense dret a indemnització»

> **Truc per recordar-ho. Termini** = un dia del calendari (cert). **Condició** = un fet que potser passa i potser no (incert). Si el que ha de passar és segur, és termini; si no és segur, és condició.

3.3 Dues regles de tancament (art. 39.4 i 39.5)

Dos apartats poc estudiats i molt agraïts:

- **Art. 39.4**: les normes i els actes dictats pels òrgans d'una Administració **en exercici de la seva pròpia competència** han de ser **observats per la resta d'òrgans administratius**, encara que **no depenguin jeràrquicament** entre si o pertanyin a una **altra Administració**. Traducció: si el Registre Civil diu que una persona es diu així, l'ajuntament no s'ho pot repensar.
- **Art. 39.5**: quan una Administració hagi de dictar un acte que **necessàriament tingui per base un altre acte d'una Administració diferent** i el consideri **il·legal**, pot **requerir-la** perquè l'anul·li o el revisi (art. 44 de la Llei 29/1998, de la jurisdicció contenciosa administrativa) i, si el requeriment és rebutjat, **interposar recurs contenciós administratiu**. Mentrestant, **queda suspès el procediment per dictar resolució**.

---

4. La notificació: contingut i termini (art. 40 LPAC)

4.1 Què és i per a què serveix

La **notificació** és l'acte de comunicació **individual i formal** amb què l'Administració posa en coneixement de la persona interessada una resolució o un acte que afecta els seus drets o interessos. Compleix tres funcions alhora:

1. **Fa eficaç l'acte** davant d'aquella persona (art. 39.2).
2. **Obre el termini per recórrer** (art. 30.3 i 30.4: els terminis per dies es compten **des de l'endemà** de la notificació; els de mesos o anys, també des de l'endemà, i vencen el mateix dia del mes o any de venciment).
3. **Garanteix el dret de defensa** (art. 24 de la Constitució, projectat sobre el procediment administratiu).

Segons l'art. 40.1, **l'òrgan que dicti** les resolucions i els actes administratius **els notificarà als interessats els drets i interessos dels quals resultin afectats** per aquells.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No confonguis notificació amb comunicació. La **notificació** és formal, individual, té contingut taxat i obre terminis. La **comunicació** (o l'avís) és informativa i no té aquests efectes. I una **citació** és la crida a comparèixer un dia i una hora concrets.

4.2 El termini: 10 dies (art. 40.2)

«Tota notificació haurà de ser **cursada dins del termini de deu dies** a partir de la data en què l'acte hagi estat dictat.»

Fixa't en tres matisos que es pregunten molt:

- Són **deu dies hàbils** (regla general de l'art. 30.2 LPAC: quan els terminis es fixen per dies, s'entenen **hàbils**, i s'exclouen dissabtes, diumenges i festius). Si fossin naturals, la llei ho hauria de dir expressament.
- El verb és «**cursada**», no «rebuda». L'Administració ha de **posar en marxa** la notificació dins dels 10 dies; no ha de garantir que en 10 dies la persona ja l'hagi llegit.
- El còmput arrenca **des de la data en què l'acte s'ha dictat**, no des que s'ha registrat ni des que s'ha signat el decret pel secretari.

Compte amb el parany. Aquest termini de 10 dies és **d'ordre intern**: incomplir-lo és una irregularitat no invalidant. Una notificació cursada el dia 15 en lloc del dia 8 **no és nul·la**. El que sí que pot passar és que, si t'has passat del **termini màxim per resoldre**, entri en joc el silenci o la caducitat del procediment.

4.3 El contingut mínim (art. 40.2)

Tota notificació ha de contenir:

1. El **text íntegre** de la resolució o acte.
2. La indicació de **si posa fi o no a la via administrativa**.
3. L'**expressió dels recursos** que escaiguin, si és el cas, **en via administrativa i judicial**.
4. L'**òrgan davant el qual** s'han de presentar.
5. El **termini per interposar-los**.

I amb una clàusula de tancament que va a favor del ciutadà: «sense perjudici que els interessats puguin exercitar, si escau, **qualsevol altre que estimin procedent**». És a dir, el peu de recurs orienta però **no tanca la porta** a altres vies.

Els punts 2 a 5 són el que anomenem el **peu de recurs**. És exactament el que es descuida a la pràctica, i és exactament el que provoca la **notificació defectuosa** de l'apartat 6.

A més, l'**art. 40.5** habilita les administracions a adoptar les mesures que considerin necessàries per a la **protecció de les dades personals** que constin a les resolucions quan aquestes tinguin **més d'un destinatari**.

4.4 L'article 40.4: l'intent acreditat salva l'Administració

Aquest apartat és de nota alta. Diu que, **només als efectes d'entendre complerta l'obligació de notificar dins del termini màxim de durada dels procediments**, n'hi ha prou amb:

- una notificació que contingui **com a mínim el text íntegre** de la resolució, i
- l'**intent de notificació degudament acreditat**.

Traducció: si el procediment vencia el 30 de juny i el 28 de juny el servei de correus va deixar constància

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'un intent fallit, l'Administració **ha complert** a efectes de silenci i caducitat, encara que la persona no s'hagi assabentat de res fins al juliol. **Compte**: això **només** val per a això. No serveix per començar a comptar el termini de recurs de la persona interessada, ni sana un peu de recurs incorrecte.

I l'**art. 43.3** hi afegeix el paral·lel electrònic: aquesta obligació de l'art. 40.4 **s'entén complerta amb la simple posada a disposició** de la notificació a la seu electrònica o a l'adreça electrònica habilitada única.

> **Truc per recordar-ho.** Art. 40.4: «l'intent val per a l'Administració, no contra el ciutadà». És una regla asimètrica, i està feta expressament així.

---

5. La pràctica de la notificació (art. 41 a 44)

5.1 Condicions generals (art. 41)

Regla general (art. 41.1): notificació preferentment per mitjans electrònics, i **en tot cas** electrònica quan la persona estigui obligada a rebre-les per aquesta via.

Qui hi està obligat? Els subjectes de l'**article 14.2 LPAC**:

- a) Les **persones jurídiques** (societats, associacions, fundacions).
- b) Les **entitats sense personalitat jurídica** (comunitats de propietaris, UTE, comunitats de béns).
- c) Els qui exerceixin una **activitat professional amb col·legiació obligatòria**, per als tràmits de la seva activitat professional (s'hi inclouen expressament **notaris i registradors** de la propietat i mercantils).
- d) Els qui **representin** un interessat obligat a relacionar-se electrònicament.
- e) Els **empleats públics**, per als tràmits que facin **per raó de la seva condició** d'empleat públic, en la forma que reglamentàriament determini cada Administració.

Les **persones físiques no obligades poden triar** el mitjà i **canviar-lo en qualsevol moment** (art. 14.1 i art. 41.1, darrer paràgraf, mitjançant els models normalitzats). I, reglamentàriament, es pot ampliar l'obligació a determinats col·lectius de persones físiques per raó de capacitat econòmica, tècnica o dedicació professional (art. 14.3 i art. 41.1).

Excepcions en què es pot notificar per mitjans NO electrònics (art. 41.1, paràgraf segon):

- a) Quan la notificació es faci **amb ocasió de la compareixença espontània** de la persona interessada o del seu representant a les oficines d'assistència en matèria de registres i demani la notificació personal en aquell moment.
- b) Quan, per assegurar l'eficàcia de l'actuació administrativa, calgui notificar per **lliurament directe d'un empleat públic** de l'Administració notificant.

Casos en què MAI es notifica electrònicament (art. 41.2):

- a) Quan l'acte a notificar vagi acompanyat d'elements **no susceptibles de conversió a format electrònic**.
- b) Quan contingui **mitjans de pagament a favor dels obligats**, com ara **xecs**.

Validesa de la notificació, sigui quin sigui el mitjà (art. 41.1, paràgraf tercer). Ha de permetre tenir constància de: l'**enviament o posada a disposició**, la **recepció o accés** per la persona interessada o el seu representant, les seves **dates i hores**, el **contingut íntegre** i la **identitat fefaent** del remitent i del destinatari. I l'acreditació de la notificació **s'ha d'incorporar a l'expedient**.

Altres regles de l'art. 41 que cauen:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 41.3**: en els procediments **iniciats a sol·licitud** de la persona interessada, la notificació es practica **pel mitjà que aquesta hagi assenyalat**. Si no és possible, en **qualsevol lloc adequat** i per qualsevol mitjà que permeti tenir constància de la recepció, la data, la identitat i el contingut.
- **Art. 41.4**: en els procediments **iniciats d'ofici**, i **només als efectes d'iniciar-los**, l'Administració pot **consultar les bases de dades de l'INE** per obtenir el domicili que consta al **padró municipal**. (Aquí es veu clara la utilitat del padró que vas estudiar al tema 4.)
- **Art. 41.5 - el rebuig**: si la persona interessada o el seu representant **rebutja** la notificació, es fa constar a l'expedient, especificant les circumstàncies de l'intent i el mitjà, i **es dona per efectuat el tràmit** i **se segueix el procediment**. Tancar la porta no atura res.
- **Art. 41.6 - l'avís de disponibilitat**: amb independència que la notificació es faci en paper o electrònicament, l'Administració **enviarà un avís** al dispositiu o al correu electrònic que la persona hagi comunicat, informant-la que té una notificació posada a disposició. **La falta de pràctica d'aquest avís no impedeix que la notificació sigui considerada plenament vàlida.**
- **Art. 41.7 - doble via**: si la persona ha estat notificada **per diferents canals**, es pren com a data de notificació **la del que s'hagi produït en primer lloc**.

Compte amb el parany. L'avís (l'SMS o el correu «tens una notificació») és una **cortesia legal**, no un requisit de validesa. Si el sistema falla i l'avís no surt, la notificació **continua sent vàlida**. Aquesta és una de les preguntes més repetides de tot el temari d'administratiu.

5.2 La notificació en paper (art. 42)

- **Art. 42.1**: **totes** les notificacions en paper s'han de posar **també** a disposició de la persona a la **seu electrònica** de l'Administració actuant, perquè hi pugui accedir **de manera voluntària**.
- **Art. 42.2 - el domicili**: si la persona **no hi és** en el moment del lliurament, es pot fer càrrec de la notificació **qualsevol persona més gran de 14 anys** que es trobi al domicili i **faci constar la seva identitat**.
- Si **ningú no se'n fa càrrec**, es fa constar a l'expedient **el dia i l'hora** de l'intent, i **es repeteix l'intent una sola vegada i en una hora diferent dins dels tres dies següents**. I aquí ve el detall fi que gairebé ningú no recorda:
- Si el **primer intent** va ser **abans de les 15 hores**, el **segon** ha de ser **després de les 15 hores**, i **a l'inrevés**.
- En tot cas s'ha de deixar **un marge d'almenys tres hores** entre els dos intents.
- Si el **segon intent** també resulta infructuós, es passa a l'**article 44** (notificació per anunci al BOE).
- **Art. 42.3**: si la persona accedeix al contingut de la notificació a la seu electrònica, se li ha d'oferir la possibilitat que la resta de notificacions es facin per mitjans electrònics.

Truc per recordar-ho. El bloc numèric del paper: **14 anys - 2 intents - 3 dies - 3 hores de marge - franja de les 15 h**. És literalment el que et poden preguntar amb una xifra canviada.

5.3 La notificació electrònica (art. 43)

- **Com es practica (art. 43.1)**: per **compareixença a la seu electrònica** de l'Administració actuant, mitjançant l'**adreça electrònica habilitada única** o **per tots dos sistemes**, segons disposi cada Administració. «Compareixença a la seu electrònica» vol dir l'**accés al contingut de la notificació** per la persona interessada o el seu representant **degudament identificats**.
- **Quan s'entén practicada (art. 43.2)**: **en el moment en què es produeix l'accés al contingut**. No quan es diposita: quan s'obre.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **El rebuig presumpte (art. 43.2, segon paràgraf)**: quan la notificació electrònica sigui **obligatòria** o hagi estat **expressament elegida** per la persona interessada, **s'entén rebutjada** quan han transcorregut **deu dies naturals** des de la posada a disposició **sense accedir al seu contingut**. El tràmit es dona per efectuat i el procediment continua.
- **Art. 43.3**: la posada a disposició ja compleix l'obligació de l'art. 40.4.
- **Art. 43.4**: es pot accedir a les notificacions des del **Punt d'Accés General electrònic**, que funciona com a portal d'accés.

En clau catalana i local: l'eina que fa servir l'Ajuntament de Salt i la resta d'ens locals catalans és l'**e-NOTUM**, el servei de notificacions electròniques del **Consorci AOC (Administració Oberta de Catalunya)**. Deixa la notificació a disposició, envia l'avís per correu o SMS, i genera l'**evidència** (data i hora de la posada a disposició, de l'accés o del rebuig) que després s'incorpora a l'expedient. El marc el donen la **Llei 29/2010**, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, i el **Decret 76/2020, de règim jurídic dels serveis digitals**; a escala estatal, el **Reial decret 203/2021, de 30 de març**, que aprova el Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics.

Els dos «deu» que es confonen. 10 dies hàbils per **cursar** la notificació (art. 40.2) i **10 dies naturals** perquè la notificació electrònica **s'entengui rebutjada** (art. 43.2). Hàbils per a l'Administració, naturals per al ciutadà: la llei no és simètrica, i l'examinador ho sap.

5.4 La notificació infructuosa (art. 44) i la indicació somera (art. 46)

Art. 44. Quan les persones interessades siguin **desconegudes**, **s'ignori el lloc de la notificació** o bé, **intentada aquesta, no s'hagi pogut practicar**, la notificació es fa **per mitjà d'un anunci publicat al «Butlletí Oficial de l'Estat» (BOE)**.

- **Prèviament i amb caràcter facultatiu**, l'Administració pot publicar un anunci al **butlletí oficial de la comunitat autònoma o de la província**, al **tauler d'edictes de l'ajuntament del darrer domicili** de la persona interessada o del **consolat** o secció consular de l'ambaixada corresponent.
- Es poden establir **altres formes de notificació complementàries** per la resta de mitjans de difusió, però **cap d'elles exclou l'obligació de publicar l'anunci al BOE**.

Compte amb el parany. El diari oficial obligatori de la notificació infructuosa és **sempre el BOE**, també per als ajuntaments catalans. El BOP i el tauler són **facultatius i previs**. Si un test diu que un ajuntament de Catalunya ha de publicar la notificació infructuosa al DOGC o al BOP, és fals.

Art. 46 - indicació somera. Si l'òrgan competent aprecia que la notificació per anuncis o la publicació d'un acte **lesiona drets o interessos legítims**, es limitarà a publicar al diari oficial una **somera indicació del contingut de l'acte i del lloc on les persones interessades podran comparèixer**, en el termini que s'estableixi, per conèixer-ne el contingut íntegre i deixar constància d'aquest coneixement. És la vàlvula de seguretat per no airejar dades sensibles (sancions, salut, dades de menors).

I la regla de protecció de dades que cau molt (disposició addicional setena de la **Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals**):

Supòsit	Com s'identifica la persona
Publicació d'un acte amb dades personals	**Nom i cognoms + quatre xifres numèriques aleatòries** del DNI/NIE/passaport. Si hi ha diverses persones afectades, **les xifres aleatòries s'han d'alternar**.
Notificació per mitjà d'anuncis (típicament, l'art. 44 LPAC)	**Exclusivament el número complet** del

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

DNI/NIE/passaport, **sense el nom**. |
| Persona sense cap d'aquests documents | **Només nom i cognoms**. |

I una prohibició absoluta: **mai** es poden publicar conjuntament el nom i cognoms **i** el número complet del document.

5.5 Taula resum dels terminis de la notificació

Regla	Termini	Article
Cursar la notificació des que es dicta l'acte	**10 dies** (hàbils)	40.2 LPAC
Segon intent al domicili (paper)	**una sola vegada, dins dels 3 dies següents**, en hora diferent i amb 3 h de marge	42.2 LPAC
Rebuig presumpte de la notificació electrònica	**10 dies naturals** sense accedir-hi	43.2 LPAC
Silenci positiu de la sol·licitud de suspensió d'un acte recorregut	**1 mes** sense resolució expressa notificada	117.3 LPAC
Tramesa d'acords locals a l'Estat i a la Generalitat	**6 dies** des de l'adopció	196.3 ROF (i art. 56.1 LBRL)
Requeriment d'anul·lació d'un acte local per l'Estat o la Generalitat	**15 dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord; l'ens local té **1 mes** per anul·lar-lo	65.1 i 65.2 LBRL

---

6. La notificació defectuosa

6.1 Els dos graus del defecte

No totes les notificacions mal fetes són iguals. Distingeix:

a) Falta el text íntegre de la resolució. No hi ha notificació en sentit propi. L'acte **no desplega eficàcia** respecte d'aquella persona i **no s'obre cap termini**. Una carta que digui «se li comunica que la seva sol·licitud ha estat resolta» sense adjuntar la resolució **no notifica res**.

b) Hi ha el text íntegre, però falta algun dels altres requisits de l'art. 40.2 (el peu de recurs, l'òrgan, el termini, la indicació sobre la via administrativa). Aquesta és la **notificació defectuosa** en sentit estricte, i té règim propi:

> **Art. 40.3 LPAC**: «Les notificacions que, **contenint el text íntegre de l'acte**, omitissin algun dels altres requisits previstos a l'apartat anterior, **produiran efecte a partir de la data en què l'interessat realitzi actuacions que suposin el coneixement del contingut i abast** de la resolució o acte objecte de la notificació, **o interposi qualsevol recurs que escaigui**.»

6.2 Com es «cura» una notificació defectuosa

La llei preveu dues formes de **convalidació** (o sanació) per part de la mateixa persona interessada:

1. **Actuacions que suposin el coneixement del contingut i l'abast** de l'acte: presentar una al·legació que cita la resolució, demanar còpia de l'expedient invocant-la, complir voluntàriament el que ordena, sol·licitar un ajornament del pagament d'una multa...
2. **Interposar qualsevol recurs que escaigui**: si recorre, és evident que coneix l'acte i que ha pogut defensar-se.

A partir d'aquell moment -**i no abans**- l'acte produeix efectes i **comencen a comptar els terminis**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Truc per recordar-ho. La notificació defectuosa és **un rellotge aturat**: el temps per recórrer no corre fins que la persona interessada demostra, amb els seus propis actes, que ja coneix la resolució. Per això, en la pràctica, un peu de recurs mal posat pot deixar un expedient impugnable durant anys.

6.3 Conseqüències pràctiques (i doctrina que et convé saber)

- **La notificació defectuosa no invalida l'acte.** L'acte segueix sent vàlid; el que falla és la **comunicació**, i per tant l'**eficàcia** respecte d'aquella persona. És un defecte d'eficàcia, no de validesa: no es tracta d'una causa de nul·litat de l'art. 47 ni d'anul·labilitat de l'art. 48.
- **Un peu de recurs erroni no pot perjudicar el ciutadà.** Si la notificació indica un recurs que no toca o un termini més llarg del que és, la persona que s'hi ha fiat de bona fe no en pot sortir perjudicada. És doctrina consolidada dels tribunals i deriva del principi de **bona fe i confiança legítima** (art. 3.1.e de la Llei 40/2015).
- **L'error en la qualificació del recurs no impedeix tramitar-lo** (art. 115.2 LPAC) si del seu escrit se'n dedueix el veritable caràcter.
- **Notificar a qui no toca.** Si l'acte s'ha notificat a una persona que no és la interessada ni el seu representant acreditat, la notificació **no val**. I si hi ha **representant**, l'ha de rebre el representant.
- **Silenci i notificació defectuosa.** Recorda l'asimetria de l'art. 40.4: l'intent acreditat dins de termini salva l'Administració a efectes de **silenci i caducitat**, però **no comença a comptar el termini de recurs** de la persona interessada.

---

7. La publicació (art. 45 LPAC)

7.1 Quan es publica

L'**art. 45.1** distingeix dos plans:

Pla general. Els actes administratius **seran objecte de publicació** quan així ho estableixin les **normes reguladores de cada procediment** o quan ho aconsellin **raons d'interès públic** apreciades per l'òrgan competent.

Pla obligatori: en tot cas es publiquen, i la publicació produeix els efectes de la notificació, en aquests dos supòsits:

- a) Quan l'acte tingui per destinatari una **pluralitat indeterminada de persones**, **o** quan l'Administració estimi que la notificació feta a un sol interessat **és insuficient per garantir la notificació a tots**; en aquest segon cas, la publicació és **addicional** a la individual (no la substitueix).
- b) Quan es tracti d'actes integrants d'un **procediment selectiu o de concurrència competitiva de qualsevol tipus**. En aquest cas, la **convocatòria** ha d'indicar **el mitjà on es faran les publicacions successives**, i **no tenen validesa** les que es facin en llocs diferents.

Compte amb el parany. La lletra b) és la que et tocarà de prop com a administrativa: **oposicions, concursos de personal, subvencions, ajuts**. Un cop la convocatòria diu «totes les publicacions successives es faran al tauler d'anuncis electrònic de la seu», les llistes d'admesos, la composició del tribunal, les dates dels exercicis i les qualificacions **s'han de publicar allà i només allà**. Publicar-ho en un altre lloc no compta.

7.2 Contingut i lloc de la publicació

- **Art. 45.2**: la publicació ha de contenir **els mateixos elements que l'art. 40.2 exigeix per a les**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

notificacions (text íntegre, si posa fi a la via administrativa, recursos, òrgan i termini). I li és aplicable també l'**apartat 3** del mateix article: és a dir, **la publicació també pot ser defectuosa** i llavors només produirà efectes des del coneixement o des del recurs. Quan es publiquin actes amb **elements comuns**, es poden publicar **conjuntament els aspectes coincidents** i especificar només els **individuals** de cada acte.

- **Art. 45.3**: la publicació es fa **al diari oficial que correspongui segons quina sigui l'Administració de la qual procedeixi l'acte**. Per als ens locals catalans, això vol dir el **BOP de Girona** per als ajuntaments de la demarcació; el **DOGC** per als actes de la Generalitat; el **BOE** per als de l'Estat i per al supòsit especial de l'art. 44.
- **Art. 45.4**: la publicació d'actes i comunicacions que, per disposició legal o reglamentària, s'hagi de fer al **tauler d'anuncis o d'edictes**, **s'entén complerta amb la seva publicació al diari oficial corresponent**.

7.3 La publicació en clau local

- **Art. 70.2 LBRL**: «Els acords que adoptin les corporacions locals **es publiquen o notifiquen en la forma prevista per la Llei**.» I hi afegeix la regla estrella: les **ordenances**, inclòs l'articulat de les normes dels plans urbanístics i els acords corresponents als plans l'aprovació definitiva dels quals sigui competència dels ens locals, **es publiquen al Butlletí Oficial de la Província i no entren en vigor fins que s'hagi publicat completament el seu text i hagi transcorregut el termini de l'art. 65.2 LBRL** (**quinze dies hàbils**). Excepció: **pressupostos i ordenances fiscals**, que es publiquen i entren en vigor segons la legislació d'hisendes locals.
- **Art. 196 ROF**: repeteix la regla i afegeix (apartat 3) que **en el termini de sis dies** posteriors a l'adopció dels actes i acords se n'ha de remetre còpia o extracte a l'Administració de l'Estat i a l'autonòmica. En són responsables l'alcalde o president i, **de forma immediata, el secretari** de la corporació.
- **Tauler d'edictes electrònic**: a Catalunya, la **Llei 29/2010** i el **Decret 76/2020** consagren la **seu electrònica** i el **tauler d'anuncis electrònic** com a canal oficial. La **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern** hi afegeix una capa: molta informació que abans només es notificava o es publicava puntualment ara ha d'estar **permanentment al portal de transparència** (publicitat activa).

7.4 Notificació o publicació? Taula de decisió

Situació	Què toca fer
Un sol destinatari determinat (una llicència, una sanció, una baixa del padró)	**Notificació individual**
Diversos destinataris **determinats** amb contingut idèntic o substancialment igual	**Un sol acte** amb pluralitat de destinataris, però **notificació individual a cadascú**
Pluralitat indeterminada de persones (un ban, una modificació de la regulació d'un servei)	**Publicació** al diari oficial
Notificació individual feta, però es tem que no arribi a tothom	Publicació **addicional** a la individual
Procediment **selectiu o de concurrència competitiva**	**Publicació** al mitjà anunciat a la convocatòria
Persona **desconeguda**, domicili ignorat o notificació intentada i fallida	**Anunci al BOE** (art. 44)
Publicar l'acte lesionaria drets o interessos legítims	**Somera indicació** al diari oficial (art. 46)

Compte amb el parany. «Diversos destinataris determinats» **no** és «pluralitat indeterminada». En el primer cas es pot dictar un únic acte, però **cal notificar-lo un per un**. Substituir aquestes notificacions per una publicació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> és un vici clàssic que es tomba en recurs.

---

8. L'aprovació per una altra Administració

8.1 On ho diu la llei

Tres articles el sostenen, i val la pena tenir-los junts:

- **Art. 39.2 LPAC**: l'eficàcia queda demorada quan estigui supeditada a la seva **aprovació superior**.
- **Art. 98.1.d) LPAC**: els actes **no** són immediatament executius quan **es necessiti aprovació o autorització superior**.
- **Art. 208.2 ROF**: l'eficàcia queda demorada «quan una **Llei exigeixi la seva aprovació per una altra Administració pública**». Aquesta és la formulació que fa servir literalment l'enunciat del teu tema.

8.2 Què és exactament

És un **acte de control o de tutela**: una Administració diferent (o un òrgan superior) ha de **donar el vistiplau** perquè l'acte desplegui efectes. Tres notes essencials:

1. **Ha d'estar prevista en una llei.** No es pot inventar. L'ROF ho diu expressament: «quan una **Llei** exigeixi...». La regla constitucional i legal és l'**autonomia local** (art. 137 i 140 de la Constitució), i els controls d'una Administració sobre una altra són **excepcionals i taxats**.
2. **L'acte ja existeix i és vàlid**; el que li falta és **eficàcia**. L'aprovació no crea l'acte: el fa operatiu. Per això parlem de **demora de l'eficàcia**, no de validesa.
3. **Mentre no arriba l'aprovació, l'acte no és executiu** (art. 98.1.d) i, si és desfavorable, no es pot exigir el seu compliment.

I una conseqüència processal molt preguntada: segons l'**art. 52.2.a) LBRL**, les resolucions del Ple, de l'alcalde i de la Junta de Govern **posen fi a la via administrativa**, **llevat dels casos excepcionals en què una llei sectorial requereixi l'aprovació ulterior de l'Administració de l'Estat o de la comunitat autònoma**, o quan procedeixi recurs davant d'aquestes en els supòsits de l'art. 27.2 LBRL (competències delegades). És a dir: si cal aprovació d'una altra Administració, **l'acord municipal encara no és la darrera paraula**.

8.3 Exemples reals a l'àmbit local

Supòsit	Qui ha d'aprovar	Norma
Exercici d'una activitat o servei reservat **en règim de monopoli**	A més de l'acord del **Ple**, cal l'**aprovació de l'òrgan competent de la comunitat autònoma** (a Catalunya, el Govern de la Generalitat)	**Art. 86.2 LBRL**
Planejament urbanístic general (POUM i les seves revisions)	**Aprovació definitiva** per l'òrgan urbanístic de la Generalitat (comissió territorial d'urbanisme); l'ajuntament fa l'aprovació **inicial i provisional**	Legislació urbanística catalana
Alteració de termes municipals, creació o supressió de municipis, canvi de nom o de capitalitat	**Govern de la Generalitat**	Legislació de règim local de Catalunya (**TRLMRLC, Decret legislatiu 2/2003**)
Operacions de crèdit a llarg termini que superin els llindars legals d'endeutament	**Autorització dels òrgans de tutela financera** (departament competent de la Generalitat)	Legislació d'hisendes locals
Actes dictats **per delegació** d'una altra Administració	Poden ser recorreguts davant l'**Administració**	

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

delegant | **Art. 27.2 LBRL** |

8.4 No ho confonguis amb el control de legalitat

Aquesta és la distinció fina del tema. L'aprovació per una altra Administració és **prèvia** i **condiciona l'eficàcia**. El **control de legalitat** dels arts. 65 i 66 LBRL és **posterior** i **no impedeix que l'acte sigui eficaç**:

	Aprovació per altra Administració	**Control de legalitat (art. 65-66 LBRL)**
Moment	**Abans** que l'acte sigui eficaç	**Després** que l'acte ja s'ha adoptat i és eficaç
Efecte sobre l'eficàcia	**La demora**: sense aprovació, no hi ha efectes	**Cap**: l'acte segueix sent eficaç
Instrument	Acte aprovatori exprés	**Requeriment d'anul·lació** (1 mes per anul·lar) i/o **recurs contenciós administratiu**
Terminis	Els de la llei sectorial	Requeriment en **15 dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord (art. 65.2)
Base	Llei sectorial que ho exigeix	Deure de tramesa d'acords: **art. 56 LBRL** i **art. 196.3 ROF (6 dies)**

I tampoc no ho confonguis amb la **fiscalització prèvia de la intervenció** ni amb els **informes preceptius** (de secretaria, d'intervenció, jurídics): aquests són **tràmits interns del procediment**, requisits de **validesa**, no condicions d'**eficàcia** imposades per una altra Administració.

---

9. La demora de l'eficàcia

Ja hem vist les quatre causes de l'art. 39.2. Val la pena ordenar-les segons **d'on ve** la demora:

Origen de la demora	Exemple	Article
Del contingut del mateix acte (voluntat de l'òrgan)	«Aquest nomenament tindrà efectes des de l'1 de gener»; una autorització d'ocupació de via pública per a uns dies concrets	39.1 in fine i 39.2
De la llei, per la via de la **notificació**	La resolució d'un expedient sancionador: existeix des que es signa, però no és exigible fins que es notifica	39.2 i 40
De la llei, per la via de la **publicació**	Una ordenança municipal: cal publicació íntegra al BOP **i** que passin **15 dies hàbils**	39.2, 45 i 70.2 LBRL
De la llei, per **aprovació d'una altra Administració**	Un servei en règim de monopoli; l'aprovació definitiva d'un planejament	39.2, 98.1.d, 208.2 ROF
D'una condició suspensiva incorporada a l'acte	Una llicència d'activitat condicionada a la presentació d'un certificat	Elements accidentals

> **Compte amb el parany.** «Demora» **no** vol dir «retard» ni «negligència». És un terme tècnic: vol dir que l'ordenament **ajorna** el moment en què l'acte comença a produir efectes. Un acte amb l'eficàcia demorada és un acte perfectament correcte.

---

10. La retroactivitat de l'eficàcia

10.1 La regla: excepcional i taxada (art. 39.3)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> «**Excepcionalment**, es podrà atorgar **eficàcia retroactiva** als actes quan **es dictin en substitució d'actes anul·lats**, així com quan **produeixin efectes favorables a l'interessat**, sempre que **els supòsits de fet necessaris existissin ja en la data a què es retrotregui l'eficàcia** de l'acte i **aquesta no lesioni drets o interessos legítims d'altres persones**.»

Desmuntem-ho, perquè és una de les preguntes més freqüents de tot el temari:

Primer supòsit: acte dictat en substitució d'un acte anul·lat. Si un acte va ser anul·lat (per un recurs, per revisió d'ofici o per sentència) i l'Administració en dicta un de nou esmenant el vici, aquest nou acte pot retrotreure els seus efectes al moment del primer. És pura lògica: es tracta de reconstruir la situació com si el defecte no hagués existit mai.

Segon supòsit: acte favorable a la persona interessada. Aquí calen **tres requisits acumulatius**. Si en falta un, no hi ha retroactivitat:

1. Que l'acte produeixi **efectes favorables** a la persona interessada.
2. Que els **supòsits de fet necessaris ja existissin** a la data a què es retrotreu l'eficàcia. No es pot «inventar» un passat.
3. Que la retroactivitat **no lesioni drets o interessos legítims d'altres persones**.

> **Truc per recordar-ho.** Retroactivitat = **substitució** o **favor**, i el favor amb **tres condicions**: fets ja existents, efectes favorables i cap tercer perjudicat. **Enrere només s'hi va per reparar o per beneficiar.**

10.2 El límit constitucional

L'**article 9.3 de la Constitució** garanteix «la irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals». Traduït a la nostra matèria:

- **Cap acte de gravamen** (una sanció, una liquidació nova, una ordre de cessament, una revocació) **es pot aplicar cap enrere**.
- **Sí que hi ha retroactivitat favorable en matèria sancionadora**: l'**article 26 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP)** estableix que s'apliquen les disposicions sancionadores **vigents en el moment dels fets**, però que les disposicions sancionadores **produiran efecte retroactiu quan afavoreixin** el presumpte infractor o l'infractor -tant pel que fa a la **tipificació**, com a la **sanció** i als seus **terminis de prescripció**-, **fins i tot respecte de sancions pendents de compliment** quan entri en vigor la nova disposició.

10.3 Exemples que et poden caure

Cas	Es pot retrotreure?	Per què
Reconeixement d'un **trienni** amb efectes des de la data en què es va complir	**Sí**	Favorable, el fet (el temps de servei) ja existia i no perjudica ningú
Nou acord d'adjudicació d'una plaça després d'anul·lar-se el primer	**Sí**	Acte dictat **en substitució d'un acte anul·lat**
Una **sanció** urbanística amb efectes des de fa dos anys	**No**	Acte de gravamen: art. 9.3 CE
Una **subvenció** que es concedeix ara però amb despeses subvencionables ja executades i previstes a les bases	**Sí, si les bases ho preveuen**	Favorable i amb els supòsits de fet ja existents
Un nomenament amb efectes retroactius que **desplaça** una altra persona ja nomenada	**No**	Lesiona drets o interessos legítims d'altres persones
Una llei sancionadora nova que **rebaixa** la multa d'un expedient encara no pagat	**Sí**	Retroactivitat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

favorable en matèria sancionadora (art. 26.2 LRJSP) |

Glossari

- **Eficàcia**: aptitud de l'acte per produir els seus efectes jurídics. Es distingeix de la validesa, que és estar ben fet.
- **Presumpció de validesa** (iuris tantum): els actes es consideren conformes a dret mentre no es declari el contrari; admet prova en contra, però la càrrega la té qui impugna.
- **Autotutela declarativa**: potestat de l'Administració de declarar unilateralment el seu dret, amb força obligatòria immediata i sense necessitat de sentència prèvia.
- **Autotutela executiva (executorietat)**: potestat d'executar materialment els seus actes per la força si no es compleixen voluntàriament.
- **Autotutela de segon grau**: exigència de passar per la via administrativa (recursos) abans d'anar al jutjat.
- **Executivitat**: qualitat de l'acte que obliga i pot ser dut a la pràctica des que es dicta (art. 38 LPAC, 51 LBRL, 208 ROF).
- **Acte ferm**: aquell que ja no admet recurs, perquè ha vençut el termini o s'han exhaurit les vies d'impugnació.
- **Suspensió**: aturada de l'execució d'un acte; **mai és automàtica** per la simple interposició d'un recurs.
- **Demora de l'eficàcia**: ajornament legal o volgut del moment en què l'acte comença a produir efectes (art. 39.2).
- **Retroactivitat**: atribució d'efectes a un moment anterior al de l'acte; excepcional (art. 39.3).
- **Elements accidentals**: termini, condició, mode i reserva de revocació; clàusules que modulen l'eficàcia sense ser imprescindibles.
- **Notificació**: comunicació formal i individual d'un acte a la persona interessada; contingut taxat i termini de 10 dies.
- **Peu de recurs**: part de la notificació que indica si l'acte posa fi a la via administrativa, quins recursos escauen, davant quin òrgan i en quin termini.
- **Notificació defectuosa**: la que conté el text íntegre però omet altres requisits de l'art. 40.2; només produeix efectes des del coneixement o des del recurs (art. 40.3).
- **Intent de notificació degudament acreditat**: constància de l'intent fallit; serveix perquè l'Administració compleixi el termini màxim de resolució (art. 40.4), no per obrir terminis contra el ciutadà.
- **Avís de disponibilitat**: SMS o correu que informa que hi ha una notificació; la seva falta **no invalida** la notificació (art. 41.6).
- **Rebuig**: negativa a rebre la notificació; es fa constar, es dona per efectuat el tràmit i el procediment continua (art. 41.5). En electrònic, es presumeix als **10 dies naturals** (art. 43.2).
- **Adreça electrònica habilitada única**: bústia electrònica estatal on es posen a disposició les notificacions.
- **e-NOTUM**: servei de notificacions electròniques del Consorci AOC que fan servir els ens locals catalans.
- **Notificació infructuosa**: la que no s'ha pogut practicar; es publica per anunci al **BOE** (art. 44).
- **Somera indicació**: publicació limitada del contingut de l'acte quan publicar-lo sencer lesionaria drets (art. 46).
- **Publicació**: comunicació general de l'acte al diari oficial; substitueix o completa la notificació en els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

casos de l'art. 45.

- **Aprovació superior o per altra Administració**: vistiplau exigit per una llei perquè l'acte desplegui efectes (art. 39.2, 98.1.d LPAC i 208.2 ROF).
- **Control de legalitat**: revisió posterior dels acords locals per l'Estat o la Generalitat mitjançant requeriment o impugnació (art. 65 i 66 LBRL). No demora l'eficàcia.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Validesa ? eficàcia.** Un acte pot ser vàlid i no eficaç (falta la notificació) i eficaç i invàlid (encara no s'ha declarat l'anul·lació).
2. **Art. 39.1 LPAC**: els actes **es presumeixen vàlids** i produeixen efectes **des de la data en què es dicten**, llevat que hi disposin una altra cosa. La regla general **no** és «des de la notificació».
3. **Art. 39.2 - quatre causes de demora**: contingut de l'acte, notificació, publicació i **aprovació superior**. L'art. 208.2 ROF hi diu «aprovació per una **altra Administració pública**», i ha de venir exigida **per una Llei**.
4. **Art. 39.3 - retroactivitat**: només en **substitució d'actes anul·lats** o en actes **favorables**, i aquests amb **tres requisits acumulatius**: fets ja existents, efectes favorables i **cap lesió** de drets o interessos legítims de tercers. Mai per a actes de gravamen (art. 9.3 CE). En sancions, **retroactivitat favorable** (art. 26.2 LRJSP).
5. **Art. 38 LPAC / art. 51 LBRL / art. 208.1 ROF**: els actes són **immediatament executius**. Excepcions de l'**art. 98.1**: suspensió, **resolució sancionadora contra la qual encara càpiga recurs administratiu (inclosa la reposició potestativa)**, disposició en contra i **necessitat d'aprovació o autorització superior**.
6. **Art. 117.1**: **recórrer no suspèn**. La suspensió es pot acordar si hi ha **perjudicis d'impossible o difícil reparació** o la impugnació es fonamenta en una **causa de nul·litat de ple dret** (art. 47.1). **Silenci positiu: 1 mes** sense resolució expressa notificada (art. 117.3).
7. **Art. 40.2 - notificació**: cursar-la en **10 dies** des que es dicta l'acte, amb **text íntegre**, indicació de **si posa fi a la via administrativa**, **recursos**, **òrgan** i **termini**.
8. **Art. 40.4**: l'**intent de notificació degudament acreditat** amb el text íntegre **només** serveix per entendre complert el **termini màxim del procediment**. L'art. 43.3 hi equipara la **posada a disposició** electrònica.
9. **Art. 42.2 - paper**: pot recollir-la qualsevol persona **més gran de 14 anys** que sigui al domicili i s'identifiqui; si no hi ha ningú, **segon i únic intent dins dels 3 dies següents**, en **hora diferent** (abans/després de les **15 h**) i amb **almenys 3 hores** de marge.
10. **Art. 43.2 - electrònica**: practicada **en el moment de l'accés**; **rebutjada als 10 dies naturals** sense accedir-hi si és obligatòria o s'ha triat expressament.
11. **Art. 14.2 - obligats a l'electrònica**: persones jurídiques, entitats sense personalitat, professionals col·legiats, representants d'obligats i empleats públics per raó de la seva condició.
12. **Art. 41.6**: la falta de l'**avís de disponibilitat no invalida** la notificació. **Art. 41.7**: si es notifica per diverses vies, val la **primera**.
13. **Art. 44 - notificació infructuosa**: anunci al **BOE**, sempre; el BOP, el DOGC i el tauler d'edictes són **previs i facultatius**.
14. **Art. 40.3 - notificació defectuosa**: amb text íntegre però sense la resta de requisits, produeix efectes **des que la persona fa actuacions que suposen el coneixement** de l'acte **o interposa recurs**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

15. **Art. 45 - publicació**: obligatòria (amb efectes de notificació) quan hi ha **pluralitat indeterminada** de destinataris, quan la individual és **insuficient** (i llavors és **addicional**) i en **procediments selectius o de concurrència competitiva**, on **la convocatòria fixa el mitjà** i **no valen** les publicacions fetes en altres llocs.

16. **Art. 70.2 LBRL**: les ordenances es publiquen **íntegrament al BOP** i no entren en vigor fins que hagin passat **15 dies hàbils** (art. 65.2 LBRL). **Art. 196.3 ROF**: tramesa d'acords a l'Estat i a la Generalitat en **6 dies**.

17. **DA 7a LO 3/2018**: a les **publicacions**, nom i cognoms **+ 4 xifres aleatòries** del document (alternades si són diverses persones); a les **notificacions per anuncis** (art. 44), **només el número complet** del document. **Mai** nom i número complet junts.

18. **Art. 86.2 LBRL**: el règim de **monopoli** exigeix, a més de l'acord del **Ple**, l'**aprovació de l'òrgan competent de la comunitat autònoma**. I **art. 52.2.a) LBRL**: si una llei sectorial exigeix aprovació ulterior de l'Estat o de la CA, l'acord local **no posa fi a la via administrativa**.

Resum exprés

- **Validesa** = està ben fet. **Eficàcia** = ja produeix efectes. Són coses diferents.
- **Art. 39.1**: presumpció de validesa i efectes **des que es dicta**, llevat que l'acte digui una altra cosa.
- **Autotutela declarativa**: l'Administració declara el seu dret sense jutge. **Executiva**: a més, l'imposa per la força (art. 99-100). **De segon grau**: primer el recurs administratiu.
- **Art. 38 LPAC, 51 LBRL, 208 ROF**: actes **immediatament executius**. Excepcions de l'**art. 98.1**: suspensió, **sanció encara recorrible en via administrativa**, disposició en contra, **aprovació o autorització superior**.
- **Art. 117**: recórrer **no suspèn**; suspensió si hi ha perjudicis irreparables o causa de nul·litat; **silenci positiu al mes**.
- **Art. 39.2 - demora**: contingut de l'acte, notificació, publicació, aprovació superior.
- **Art. 39.3 - retroactivitat**: substitució d'acte anul·lat o acte favorable amb fets ja existents i sense lesionar tercers. Gravamen, mai (art. 9.3 CE); sancions, retroactivitat **favorable** (art. 26.2 LRJSP).
- **Notificació (art. 40)**: **10 dies** per cursar-la; text íntegre + fi de la via administrativa + recursos + òrgan + termini. **Art. 40.4**: l'intent acreditat salva el termini màxim del procediment.
- **Pràctica (art. 41-43)**: electrònica preferent i obligatòria per als subjectes de l'art. 14.2; avís no invalidant; rebuig dona per efectuat el tràmit; paper amb **14 anys, 2n intent en 3 dies i franja de les 15 h**; electrònica **rebutjada als 10 dies naturals**. A Catalunya, **e-NOTUM**.
- **Infructuosa (art. 44)**: **BOE**. **Art. 46**: somera indicació si publicar lesiona drets.
- **Defectuosa (art. 40.3)**: text íntegre però sense peu de recurs; efectes **des del coneixement o des del recurs**.
- **Publicació (art. 45)**: pluralitat indeterminada, insuficiència de la individual (addicional) i **concurrència competitiva**; mateix contingut que la notificació; diari oficial que correspongui; el tauler s'entén complert amb el diari oficial.
- **Local**: ordenances al **BOP** i **15 dies hàbils** (art. 70.2 i 65.2 LBRL); tramesa d'acords en **6 dies** (art. 196.3 ROF).
- **Aprovació per altra Administració**: l'ha d'exigir una **Llei**; demora l'eficàcia i treu executivitat (art. 98.1.d); l'acord local **no posa fi a la via administrativa** (art. 52.2.a LBRL). Exemple estrella: **monopoli, art. 86.2 LBRL**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quina diferència hi ha entre la validesa i l'eficàcia d'un acte administratiu? Posa un exemple de cada combinació.</summary>La validesa és que l'acte estigui ben fet (competència, procediment, contingut, forma, fi); l'eficàcia és que ja produeixi efectes. Un acte pot ser vàlid i no eficaç: la resolució d'una llicència signada avui però encara no notificada. I eficaç però invàlid: un acte amb un vici d'anul·labilitat s'ha de complir mentre no es declari la seva anul·lació, perquè es presumeix vàlid (art. 39.1 LPAC).</details>

<details><summary>2. Explica què és l'autotutela declarativa i en què es diferencia de l'executiva i de la de segon grau.</summary>L'autotutela declarativa és la potestat de l'Administració de declarar unilateralment quina és la situació jurídica, amb presumpció de validesa i força obligatòria immediata, sense necessitat de sentència prèvia (art. 39.1 LPAC). L'executiva o executorietat és el pas següent: poder executar materialment l'acte per la força si no es compleix voluntàriament (art. 99 i 100 LPAC: constrenyiment sobre el patrimoni, execució subsidiària, multa coercitiva i compulsió sobre les persones). La de segon grau és l'exigència que el ciutadà passi primer per la via administrativa (recursos) abans d'anar al jutjat.</details>

<details><summary>3. Des de quan produeix efectes un acte administratiu i en quins casos queda demorada la seva eficàcia?</summary>Regla general (art. 39.1 LPAC): des de la data en què es dicta, llevat que en ell es disposi una altra cosa. L'eficàcia queda demorada (art. 39.2) quan ho exigeixi el contingut de l'acte o quan estigui supeditada a la seva notificació, publicació o aprovació superior. L'art. 208.2 ROF hi afegeix la fórmula «quan una Llei exigeixi la seva aprovació per una altra Administració pública».</details>

<details><summary>4. Quan es pot atorgar eficàcia retroactiva a un acte? Quins requisits ha de complir el supòsit d'acte favorable?</summary>Excepcionalment (art. 39.3 LPAC): quan l'acte es dicti en substitució d'un acte anul·lat i quan produeixi efectes favorables a la persona interessada. En aquest segon cas calen tres requisits acumulatius: que els efectes siguin favorables, que els supòsits de fet ja existissin a la data a què es retrotreu l'eficàcia i que no es lesionin drets o interessos legítims d'altres persones. Els actes de gravamen no poden ser retroactius (art. 9.3 CE); en matèria sancionadora sí que hi ha retroactivitat favorable (art. 26.2 de la Llei 40/2015).</details>

<details><summary>5. Són executius els actes de les entitats locals? Quines excepcions hi ha? I un recurs, els atura?</summary>Sí: art. 51 LBRL i art. 208.1 ROF diuen que els actes de les entitats locals són immediatament executius, i l'art. 38 LPAC ho estableix amb caràcter general. Les excepcions de l'art. 98.1 LPAC són quatre: que se suspengui l'execució; que sigui una resolució sancionadora contra la qual encara càpiga recurs en via administrativa, inclosa la reposició potestativa; que una disposició estableixi el contrari; i que calgui aprovació o autorització superior. Interposar un recurs no suspèn l'execució (art. 117.1); la suspensió s'ha de demanar i acordar, i s'entén concedida per silenci si passa un mes sense resolució expressa notificada (art. 117.3).</details>

<details><summary>6. Quin és el contingut mínim d'una notificació i en quin termini s'ha de cursar?</summary>S'ha de cursar dins dels 10 dies des de la data en què l'acte s'ha dictat (art. 40.2 LPAC) i ha de contenir: el text íntegre de la resolució, la indicació de si posa fi o no a la via administrativa, l'expressió dels recursos que escaiguin en via administrativa i judicial, l'òrgan davant el qual s'han de presentar i el termini per interposar-los, sense perjudici que la persona interessada pugui exercitar qualsevol altre que estimi procedent.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>7. Què diu l'article 40.4 LPAC i per què és una regla asimètrica?</summary>Diu que, només als efectes d'entendre complerta l'obligació de notificar dins del termini màxim de durada del procediment, n'hi ha prou amb una notificació que contingui com a mínim el text íntegre de la resolució i amb l'intent de notificació degudament acreditat. És asimètrica perquè salva l'Administració a efectes de silenci i caducitat, però no obre el termini de recurs de la persona interessada ni sana cap defecte del peu de recurs. L'art. 43.3 hi equipara la simple posada a disposició electrònica.</details>

<details><summary>8. Com es practica una notificació en paper al domicili si la persona interessada no hi és? I si no hi ha ningú?</summary>Pot fer-se'n càrrec qualsevol persona més gran de 14 anys que es trobi al domicili i faci constar la seva identitat (art. 42.2 LPAC). Si ningú no se'n fa càrrec, es fa constar a l'expedient el dia i l'hora de l'intent i es repeteix una sola vegada i en una hora diferent dins dels tres dies següents: si el primer intent va ser abans de les 15 hores, el segon ha de ser després, i a l'inrevés, amb un marge mínim de tres hores. Si el segon també falla, es procedeix segons l'art. 44 (anunci al BOE).</details>

<details><summary>9. Qui està obligat a rebre les notificacions per mitjans electrònics? Quan s'entén rebutjada una notificació electrònica?</summary>Els subjectes de l'art. 14.2 LPAC: persones jurídiques, entitats sense personalitat jurídica, professionals amb col·legiació obligatòria (per als tràmits de la seva activitat), representants d'obligats i empleats públics per als tràmits fets per raó d'aquesta condició. La notificació electrònica s'entén practicada en el moment de l'accés al contingut, i rebutjada quan han passat 10 dies naturals des de la posada a disposició sense accedir-hi, si és obligatòria o s'ha triat expressament (art. 43.2). A Catalunya el servei habitual dels ens locals és l'e-NOTUM del Consorci AOC.</details>

<details><summary>10. Què és una notificació defectuosa i com es convalida? Invalida l'acte notificat?</summary>És la que conté el text íntegre de l'acte però omet algun dels altres requisits de l'art. 40.2 (típicament el peu de recurs). Segons l'art. 40.3 LPAC, produeix efectes a partir de la data en què la persona interessada faci actuacions que suposin el coneixement del contingut i abast de l'acte o interposi qualsevol recurs que escaigui. No invalida l'acte: aquest continua sent vàlid; el que falla és l'eficàcia respecte d'aquella persona, i mentrestant no comencen a córrer els terminis de recurs. Si el que falta és el text íntegre, directament no hi ha notificació.</details>

<details><summary>11. En quins casos la publicació substitueix la notificació i quin contingut ha de tenir? On es publica?</summary>Segons l'art. 45.1 LPAC, en tot cas i amb efectes de notificació: a) quan l'acte tingui per destinatari una pluralitat indeterminada de persones o quan l'Administració estimi que la notificació a un sol interessat és insuficient (aquí és addicional); b) quan es tracti d'actes d'un procediment selectiu o de concurrència competitiva, cas en què la convocatòria ha d'indicar el mitjà de les publicacions successives i no tenen validesa les fetes en altres llocs. La publicació ha de contenir els mateixos elements que l'art. 40.2 i es fa al diari oficial que correspongui segons l'Administració de què procedeix l'acte (per a un ajuntament de la demarcació, el BOP de Girona). El que s'hagi de publicar al tauler d'anuncis s'entén complert amb la publicació al diari oficial (art. 45.4).</details>

<details><summary>12. Un acte no ha pogut ser notificat perquè s'ignora el domicili de la persona interessada. Què fa l'ajuntament, i com identifica la persona a l'anunci?</summary>Aplica l'art. 44 LPAC: publica un anunci al BOE. Prèviament i de manera facultativa pot publicar-lo també al butlletí oficial de la comunitat autònoma o de la província, al tauler d'edictes de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'ajuntament del darrer domicili o al consolat corresponent, però cap d'aquestes publicacions no substitueix l'obligació del BOE. Pel que fa a la identificació, la DA 7a de la Llei orgànica 3/2018: a les notificacions per anuncis s'identifica la persona exclusivament amb el número complet del DNI/NIE/passaport (sense el nom); a les publicacions ordinàries, amb nom i cognoms més quatre xifres aleatòries del document, alternades si són diverses persones.</details>

<details><summary>13. Què vol dir «aprovació per una altra Administració» i quins efectes té? Posa'n un exemple local.</summary>Vol dir que una llei exigeix el vistiplau d'una Administració diferent (o d'un òrgan superior) perquè l'acte desplegui efectes. Ho preveuen l'art. 39.2 LPAC («aprovació superior»), l'art. 98.1.d LPAC (l'acte no és immediatament executiu) i l'art. 208.2 ROF («quan una Llei exigeixi la seva aprovació per una altra Administració pública»). L'acte ja és vàlid, però la seva eficàcia queda demorada. A més, segons l'art. 52.2.a LBRL, en aquests casos l'acord local no posa fi a la via administrativa. Exemple clàssic: l'exercici d'una activitat reservada en règim de monopoli, que requereix l'acord del Ple i l'aprovació de l'òrgan competent de la comunitat autònoma (art. 86.2 LBRL); també l'aprovació definitiva del planejament urbanístic general per la Generalitat.</details>

<details><summary>14. Quina diferència hi ha entre l'aprovació per una altra Administració i el control de legalitat dels articles 65 i 66 LBRL?</summary>L'aprovació és prèvia i condiciona l'eficàcia: sense ella l'acte no produeix efectes. El control de legalitat és posterior i no impedeix que l'acte sigui eficaç: l'Estat o la Generalitat poden requerir l'ens local perquè anul·li l'acte en el termini màxim d'un mes -requeriment motivat i formulat en 15 dies hàbils des de la recepció de la comunicació de l'acord (art. 65.2)- i/o impugnar-lo directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa. Tot això descansa en el deure de trametre còpia o extracte dels acords (art. 56 LBRL i art. 196.3 ROF: sis dies).</details>

<details><summary>15. Quan entra en vigor una ordenança municipal i per què és un cas de demora de l'eficàcia?</summary>Segons l'art. 70.2 LBRL (i l'art. 196.2 ROF), les ordenances es publiquen al Butlletí Oficial de la Província i no entren en vigor fins que s'hagi publicat completament el seu text i hagi transcorregut el termini de l'art. 65.2 LBRL, és a dir, quinze dies hàbils. Els pressupostos i les ordenances fiscals segueixen les regles de la legislació d'hisendes locals. És un cas de demora de l'eficàcia de l'art. 39.2 LPAC per la via de la publicació: l'acord d'aprovació definitiva és vàlid des que el Ple el pren, però no desplega efectes fins que es compleixen aquestes dues condicions.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

12

TEMA

Tema 12. El procediment administratiu (I). Disposicions generals sobre els procediments administratius i normes reguladores dels diferents procediments. Classes d'interessats en el procediment. Drets dels administrats.

Introducció: tot el que passa per la teva taula és un procediment

Pensa en un dia qualsevol a la finestreta o al despatx d'un ajuntament: entra una instància demanant una llicència de gual, arriba un informe de la Policia Local que pot acabar en multa, un veí demana veure un expedient d'obres del seu carrer, una empresa presenta una declaració responsable per obrir un local. Res d'això és «paperassa solta»: cadascuna d'aquestes coses és el començament, el mig o el final d'un **procediment administratiu**. I el procediment té regles: qui hi pot ser part, què pot demanar, en quin format, amb quins drets i amb quines garanties.

Aquest tema és la porta d'entrada al bloc de procediment. No entra encara en les fases (iniciació, ordenació, instrucció, finalització: això són els temes següents). El que et demana l'enunciat són tres coses molt concretes: **(1)** les **disposicions generals** que valen per a tots els procediments i com conviuen amb les **normes que regulen procediments concrets**; **(2) qui és interessat** i de quantes menes n'hi ha; i **(3)** quins **drets** té la persona davant l'Administració. Són tres blocs que a l'examen es pregunten amb dades: articles, terminis, llistes tancades.

La norma central és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques** (l'anomenarem **LPAC**), en vigor des del **2 d'octubre de 2016**. S'aplica igual a l'Estat, a la Generalitat i a l'Ajuntament de Salt. Però no és l'única: a Catalunya hi ha la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, i en l'àmbit local hi ha normes pròpies. Aprendre a **encaixar-les** -quina mana primer i per què- és exactament el que et distingirà d'un opositor que només ha memoritzat articles.

Com llegir aquesta guia. Els números en **negreta** són els que cauen. Al final els tens tots recollits. Si vas curt de temps, ves directament al «Resum exprés» i després torna als apartats 4 i 5, que són els que l'enunciat cita expressament.

1. Què és un procediment administratiu i d'on surt l'obligació de seguir-lo

1.1 El concepte, en cristià

Un **procediment administratiu** és el **conjunt ordenat de tràmits** que l'Administració ha de seguir per formar la seva voluntat i dictar un **acte administratiu** (una resolució, una llicència, una sanció, una liquidació).

Fixa't en dues paraules d'aquesta definició:

- **Ordenat**: els tràmits van en un ordre. No pots resoldre abans d'haver donat audiència quan tocava, ni

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

notificar una cosa que encara no s'ha dictat.

- **Conjunt**: no és un sol acte, sinó una **cadena d'actes de tràmit** que desemboquen en un acte final. Cada baula deixa rastre a l'expedient.

Una manera fàcil de recordar-ho: el procediment és **el camí**; l'acte administratiu és **la destinació**. Si el camí està mal fet, la destinació pot ser nul·la o anul·lable (això ho veuràs als temes de validesa de l'acte).

Truc per no confondre't. Procediment (administratiu) i procés (judicial) no són el mateix. El procediment el condueix l'Administració, que és jutge i part alhora; el procés el dirigeix un jutge, que és imparcial i aliè al conflicte. Per això el procediment necessita tantes garanties: perquè qui decideix també és qui hi té interès.

1.2 El fonament constitucional

El procediment no és un caprici burocràtic: la **Constitució espanyola (CE)** l'exigeix.

Article CE	Què diu, en cristià
103.1	L'Administració serveix amb objectivitat els interessos generals i actua amb **sotmetiment ple a la llei i al dret**. Si està sotmesa a dret, ha de seguir un camí reglat: el procediment.
105.a	La llei regularà l'**audiència dels ciutadans** en l'elaboració de les disposicions administratives que els afectin.
105.b	La llei regularà l'**accés dels ciutadans als arxius i registres** administratius (amb els límits de seguretat i defensa de l'Estat, investigació de delictes i intimitat de les persones).
105.c	La llei regularà **el procediment a través del qual s'han de produir els actes administratius**, garantint, quan escaigui, l'**audiència de l'interessat**.
149.1.18a	L'Estat té competència exclusiva sobre el **procediment administratiu comú**, «**sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes**».
9.3	Garanteix la **seguretat jurídica**, la **interdicció de l'arbitrarietat** dels poders públics i la **publicitat de les normes**.

L'article **105.c CE** és la clau de volta d'aquest tema: la Constitució no diu «que l'Administració faci el que vulgui», diu que **una llei ha de fixar el camí**. Aquesta llei és avui la Llei 39/2015.

1.3 Per a què serveix: la doble garantia

El procediment té **dues funcions alhora**, i a l'examen les demanen sovint com a «finalitat del procediment»:

1. **Garantia per a la ciutadania.** Et permet saber què es decideix sobre tu, al·legar-hi, aportar proves, ser escoltat abans que et perjudiquin i recórrer després.
2. **Garantia per a l'interès general i per a la mateixa Administració.** Obliga a decidir amb dades, amb informes, amb constància escrita. Evita improvisacions i permet controlar després què s'ha fet i per què.

Per a la teva feina real. Aquesta doble funció explica per què t'insistiran tant amb l'expedient. Un expedient ben format és, alhora, el escut de l'ajuntament davant d'un recurs i la garantia del ciutadà. Quan et diguin «documenta-ho», no t'estan demanant paperassa: t'estan demanant prova.

2. Disposicions generals sobre els procediments administratius

Aquest bloc de l'enunciat vol dir: **què val per a tots els procediments, sigui quin sigui l'assumpte**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.1 La norma bàsica: la Llei 39/2015

Objecte (art. 1.1 LPAC). La llei regula:

- Els **requisits de validesa i eficàcia dels actes administratius**.
- El **procediment administratiu comú** a totes les administracions públiques, **incloent-hi el sancionador i el de reclamació de responsabilitat patrimonial**.
- Els **principis** a què s'ha d'ajustar l'exercici de la **iniciativa legislativa i de la potestat reglamentària**.

Àmbit subjectiu (art. 2 LPAC). S'aplica al **sector públic**, que comprèn:

- L'**Administració General de l'Estat**.
- Les **administracions de les comunitats autònomes** (la Generalitat).
- Les **entitats que integren l'Administració local** (ajuntaments, diputacions, consells comarcals, mancomunitats...).
- El **sector públic institucional**: organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents; entitats de dret privat vinculades o dependents (subjectes a la LPAC **en tot cas quan exerceixin potestats administratives**); i les **universitats públiques**, per normativa pròpia i supletòriament per la LPAC.
- Les **corporacions de dret públic** (col·legis professionals, cambres) es regeixen per la seva normativa específica en l'exercici de funcions públiques, i **supletòriament** per la LPAC.

Tenen la consideració d'**administracions públiques** l'AGE, les administracions autonòmiques, les entitats locals i els organismes públics i entitats de dret públic. Aquesta llista és important: hi ha preceptes de la LPAC que només s'apliquen a les «administracions públiques» en sentit estricte.

Entrada en vigor (DF 7a). 2 d'octubre de 2016 (un any després de la publicació). Ara bé, les previsions sobre **registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, registre d'empleats públics habilitats, punt d'accés general electrònic i arxiu únic electrònic** van quedar ajornades diverses vegades i **produeixen efectes des del 2 d'abril de 2021**.

> **Aquest és un error de manual molt estès.** Molts apunts encara diuen «als dos anys de l'entrada en vigor» (és a dir, 2 d'octubre de 2018). Fals: el Reial decret llei 11/2018, el RDL 28/2020 i la Llei 10/2021 van anar movent la data fins al **2 d'abril de 2021**, que és la vigent.

Què va derogar. La LPAC va substituir la Llei 30/1992 (LRJPAC) i la Llei 11/2007 d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics. El «bessó» de la LPAC és la **Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP)**: la 39 mira cap a fora (procediment i relació amb la ciutadania), la 40 mira cap a dins (organització, òrgans, competència, abstenció i recusació, convenis, potestat sancionadora i responsabilitat patrimonial en la seva vessant substantiva).

2.2 L'estructura de la LPAC: el mapa que has de tenir al cap

Títol	Contingut	Articles clau per a aquest tema
Preliminar	Disposicions generals: objecte i àmbit	**1, 2**
I	**Els interessats** en el procediment: capacitat, concepte d'interessat, representació, identificació i signatura	**3 a 12**
II	L'**activitat** de les administracions: drets de les persones, relació electrònica, llengua, registres, còmput de terminis	**13 a 33**
III	Els **actes administratius**: requisits, eficàcia, notificació, nul·litat i anul·labilitat	34 a 52

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

IV	El **procediment administratiu comú**: garanties, iniciació, ordenació, instrucció, finalització, tramitació simplificada i execució	**53**, 54 a 105
V	**Revisió** dels actes en via administrativa: revisió d'ofici i recursos	106 a 126
VI	**Iniciativa legislativa i potestat reglamentària**	127 a 133

Memoritza aquest esquelet: si a l'examen et pregunten «en quin títol són els drets de l'interessat?», la resposta és el **Títol IV, capítol I, article 53**; i els drets de qualsevol persona són al **Títol II, article 13**.

2.3 La regla d'or de l'article 1.2: els tràmits no se'ls inventa ningú

Aquest apartat és molt preguntat perquè és curt i taxatiu:

- **Només mitjançant llei** -i quan sigui **eficaç, proporcionat i necessari** per a les finalitats pròpies del procediment, i **de manera motivada**- es poden incloure **tràmits addicionals o diferents** dels que preveu la LPAC.
- **Reglamentàriament** només es poden establir especialitats del procediment referides a: **òrgans competents**, **terminis propis** del procediment concret per raó de la matèria, **formes d'iniciació i terminació**, **publicació** i **informes a demanar**.

Compte amb el parany. Un reglament **no pot afegir un tràmit nou** al procediment comú: només pot ajustar òrgan, terminis, formes d'inici i fi, publicació i informes. Si un test et diu «reglamentàriament es poden afegir tràmits addicionals», és **fals**. La llista reglamentària és tancada i té **cinc** conceptes: òrgans, terminis, iniciació/terminació, publicació, informes.

2.4 Els principis que informen qualsevol procediment

No hi ha un article únic que els llisti tots; surten repartits per la LPAC, la Llei 40/2015 i la jurisprudència. Aquests són els que s'exigeixen:

Principi	Què vol dir a la pràctica
Legalitat	Sotmetiment ple a la llei i al dret (art. 103.1 CE).
Oficialitat o impuls d'ofici	L'Administració ha d'impulsar el procediment **en totes les seves fases**, sense esperar que l'interessat l'estiri.
Contradicció	Dret a al·legar, aportar documents i ser escoltat abans de resoldre.
Economia, celeritat i eficàcia	Concentrar en un mateix acte els tràmits compatibles; no dilatar sense causa.
Antiformalisme / *in dubio pro actione*	**En cas de dubte, interpretació més favorable a l'efectivitat del dret del ciutadà; els defectes esmenables s'esmenen, no s'arxiven de cop.**
Gratuïtat	La regla és que tramitar no costa diners a l'interessat, tret dels casos previstos per llei (taxes, prova a instància de part...).
Transparència i publicitat	Dret a conèixer l'estat del tràmit i a accedir a l'expedient.
Bona fe i confiança legítima	L'Administració no pot anar contra els seus propis actes ni sorprendre el ciutadà (art. 3 Llei 40/2015).
Proporcionalitat i intervenció mínima	Entre diverses mesures, la menys restrictiva (art. 33 Llei 26/2010).
Imparcialitat	Qui té un interès personal en l'assumpte s'ha d'**abstenir**, i si no ho fa pot ser **recusat** (arts. 23 i 24 Llei 40/2015).

No confonguis dues coses que sonen igual. Impuls d'ofici vol dir que l'Administració fa avançar el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediment sempre, tant si l'ha iniciat ella com si l'ha iniciat un ciutadà. **Iniciació d'ofici** vol dir que el procediment **comença** sense sol·licitud de ningú. Un procediment iniciat a instància de part també s'impulsa d'ofici.

2.5 L'expedient és electrònic, i això també és una disposició general

Des de la LPAC, la tramitació **electrònica** és la norma, no l'excepció. L'**expedient administratiu** (art. 70 LPAC) és el conjunt **ordenat de documents i actuacions** que serveixen d'antecedent i fonament de la resolució, i **té format electrònic**. Ha d'anar foliat amb un **índex numerat** de tots els documents, i **no en formen part** la informació de suport, els judicis de valor ni les notes o comunicacions internes entre òrgans.

A Catalunya, la **Llei 26/2010** dedica el seu article 43 a la tramitació electrònica del procediment i l'article 46 a l'expedient administratiu, i la **Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya** completa el marc.

2.6 La tramitació simplificada (art. 96 LPAC)

És la «via ràpida» del procediment comú i té dades molt concretes:

- Es pot acordar **d'ofici o a sol·licitud de l'interessat** quan hi hagi **raons d'interès públic** o **manca de complexitat**.
- Si l'acorda l'Administració d'ofici, ho ha de **notificar**; si un interessat **s'hi oposa expressament**, s'ha de seguir la tramitació ordinària.
- Si la demana l'interessat i no hi ha raons per aplicar-la, es pot **desestimar en 5 dies** sense possibilitat de recurs; passats els **5 dies** sense resposta, s'entén **desestimada**.
- Termini de resolució: **30 dies** des de l'endemà de la notificació de l'acord de tramitació simplificada (tret que per la via ordinària en quedin menys).
- Tràmits: inici; esmena de la sol·licitud si escau; **al·legacions en 5 dies**; **audiència només si la resolució ha de ser desfavorable**; informe del servei jurídic si és preceptiu; informe del CGPJ si és preceptiu; **dictamen** del Consell d'Estat o òrgan consultiu equivalent (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**) si és preceptiu; i resolució.
- Si el procediment exigeix un tràmit **no previst** en aquesta llista, s'ha de tramitar de manera **ordinària**.
- En procediments **sancionadors**, s'hi pot anar quan hi hagi elements per qualificar la infracció com a **lleu**, i aquí l'interessat **no s'hi pot oposar**.

Truc. Recorda la parella **5 i 30**: **5 dies** per a les al·legacions (i per desestimar la sol·licitud de simplificada) i **30 dies** per resoldre.

3. Normes reguladores dels diferents procediments

Aquí l'enunciat et demana l'altra cara de la moneda: si la LPAC fixa el procediment **comú**, què passa amb els **procediments concrets** -una llicència, una multa de trànsit, una liquidació de l'IBI, una subvenció?

3.1 Comú no vol dir únic

El **procediment administratiu comú** és el **tronc**: els tràmits mínims i les garanties que valen per a tothom. Els **procediments especials** són **branques**: normes sectorials que afegeixen o ajusten tràmits per raó de la matèria.

La relació entre tronc i branques la fixa la **disposició addicional primera de la LPAC (especialitats per**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

raó de matèria):

Apartat 1. Els procediments regulats en **lleis especials per raó de la matèria** que **no exigeixin** algun dels tràmits de la LPAC o que **regulin tràmits addicionals o diferents**, es regeixen **respecte a aquests tràmits** pel que digui la llei especial. La resta, per la LPAC.

Apartat 2. Aquestes actuacions i procediments es regeixen per la **seva normativa específica** i **supletòriament** per la LPAC:

Lletra	Matèria
a)	Actuacions i procediments d'**aplicació dels tributs** en matèria **tributària i duanera**, i la seva **revisió** en via administrativa.
b)	Actuacions i procediments de gestió, inspecció, liquidació, recaptació, impugnació i revisió en matèria de **Seguretat Social i desocupació**.
c)	Actuacions i procediments **sancionadors** en matèria **tributària i duanera**, en l'**ordre social**, en matèria de **trànsit i seguretat viària** i en matèria d'**estrangeria**.
d)	Actuacions i procediments en matèria d'**estrangeria i asil**.

Compte amb el parany. La llista de la DA 1a.2 té **quatre lletres** i **no** hi són ni la contractació pública ni les subvencions ni l'urbanisme. Aquestes matèries tenen lleis pròpies, sí, però hi juga la regla de la DA 1a.**1** (llei especial per als seus tràmits específics, LPAC per a la resta), no la de supletorietat de l'apartat 2. Si un test posa «les subvencions es regeixen per la seva normativa i supletòriament per la LPAC segons la DA 1a.2», és **fals**.

3.2 Dos procediments que ja no són especials: sancionador i responsabilitat patrimonial

Un canvi de 2015 que encara desconcerta molts manuals antics: la Llei 30/1992 remetia el **procediment sancionador** i el de **responsabilitat patrimonial** a reglaments propis (els antics RD 1398/1993 i RD 429/1993, tots dos **derogats**). La **LPAC els ha integrat dins del procediment comú**: ja no són procediments separats, sinó **especialitats** repartides pel text.

On les trobaràs:

- **Especialitats d'iniciació**: art. **63** (sancionador: sempre d'ofici, amb **separació entre fase instructora i sancionadora**, encomanades a **òrgans diferents**) i art. **65** (responsabilitat patrimonial d'ofici).
- **Sol·licitud** en responsabilitat patrimonial: art. **67**.
- **Drets del presumpte responsable**: art. **53.2**.
- **Terminació**: arts. **85** (sancionador: reduccions per reconeixement i pagament voluntari) i **91** (resolució en responsabilitat patrimonial).
- **Principis substantius**: arts. **25 a 31** (potestat sancionadora) i **32 a 37** (responsabilitat patrimonial) de la **Llei 40/2015**.

3.3 Les normes sectorials que et trobaràs a l'ajuntament

Aquesta taula és molt útil per veure la lògica «tronc + branca» aplicada a la feina d'un administratiu local:

Matèria	Norma que regula el procediment concret	Què hi aporta
Tributs locals (IBI, IAE, plusvàlua, taxes)	**Llei 58/2003, general tributària (LGT)** i **RDL 2/2004, text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL)**; ordenances fiscals	Terminis, notificacions col·lectives, recurs de reposició **obligatori** previ al contenciós en matèria tributària local

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Contractació	**Llei 9/2017, de contractes del sector públic (LCSP)**	Licitació, adjudicació, recurs especial en matèria de contractació
Subvencions	**Llei 38/2003, general de subvencions** i el seu reglament	Concurrència competitiva, justificació, reintegrament
Urbanisme i llicències d'obres	**Decret legislatiu 1/2010, text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya**; **Decret 179/1995, ROAS**	Tràmits de llicència, informació pública, acció pública
Activitats econòmiques	**Llei 20/2009, de prevenció i control ambiental de les activitats**; **Llei 11/2009, d'espectacles públics i activitats recreatives**; **Llei 18/2020, de facilitació de l'activitat econòmica**	Règims d'autorització, declaració responsable i comunicació prèvia
Personal	**RDL 5/2015, TREBEP**; **Decret legislatiu 1/1997** i **Decret 214/1990** (reglament del personal al servei dels ens locals de Catalunya)	Selecció, provisió, règim disciplinari
Transparència	**Llei 19/2013** (bàsica) i **Llei 19/2014** (Catalunya)	Procediment del dret d'accés a la informació pública
Protecció de dades	**Reglament (UE) 2016/679 (RGPD)** i **LO 3/2018 (LOPDGDD)**	Exercici dels drets d'accés, rectificació, supressió...
Règim local general	**Llei 7/1985, LBRL**; **RDL 781/1986, TRRL**; **RD 2568/1986, ROF**; **Decret legislatiu 2/2003, TRLMRLC**	Òrgans, sessions, acords, informació al veïnat

3.4 Catalunya: fins on pot arribar la Generalitat

Torna a l'article **149.1.18a CE**: l'Estat té el **procediment administratiu comú**, «sense perjudici de les **especialitats derivades de l'organització pròpia** de les comunitats autònomes». Traduït:

- Catalunya **no pot** crear un procediment comú paral·lel: el concepte d'interessat, el còmput de terminis o el sentit del silenci són els mateixos aquí que a qualsevol punt de l'Estat.
- Catalunya **sí que pot** regular les peculiaritats que deriven de com s'organitza la seva pròpia Administració, i pot regular **procediments sectorials** en les matèries en què té competència (urbanisme, activitats, serveis socials, comerç...).

La norma que ho desplega és la **Llei 26/2010, del 3 d'agost**. Fixa-t'hi:

- **Objecte (art. 1)**: regular el règim jurídic de les administracions públiques de Catalunya i les **especificitats del procediment** que els són pròpies; i regular el **procediment d'elaboració de disposicions reglamentàries** de la Generalitat.
- **Àmbit d'aplicació (art. 3)**: l'Administració de la Generalitat, **les entitats que integren l'Administració local**, l'Administració pròpia d'Aran, els organismes autònoms i entitats públiques dependents quan exerceixen potestats administratives, determinats consorcis i les entitats creades per llei del Parlament quan exerceixen potestats administratives.

> **Això és clau per a la teva plaça.** La Llei 26/2010 **també s'aplica als ajuntaments catalans**, no només a la Generalitat. Quan un test et pregunti si una norma catalana de procediment vincula un ajuntament, mira l'article 3: la resposta és sí.

Altres normes catalanes que has de saber situar:

- **Llei 29/2010, del 3 d'agost**, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.
- **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- **Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)**, text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
- **Decret 179/1995 (ROAS)**, reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals.

I una nota que et pot donar un punt: el **Tribunal Constitucional, en la STC 55/2018, de 24 de maig**, va

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

declarar **inconstitucionals i nuls** alguns incisos de la LPAC per envair competències autonòmiques. Un d'ells és el paràgraf de l'**article 6.4** que atribuïa al ministeri l'aprovació, amb caràcter bàsic, dels models de poders inscriptibles; i també va afectar diversos articles del **títol VI** (129.4, 130, 132 i 133) sobre potestat reglamentària en la seva aplicació a les comunitats autònomes.

3.5 Regla pràctica: quina norma miro primer?

Quan tinguis un expedient a la taula i no sàpigues quina norma aplicar, segueix aquest ordre:

1. **Hi ha una llei sectorial que reguli aquest tràmit concret?** (LGT, LCSP, Llei 38/2003, Llei 20/2009...). Si sí, mana ella **en allò que regula**.
2. **Hi ha normativa catalana aplicable** a l'organització o al procediment sectorial? (Llei 26/2010, TRLMRLC, ROAS, lleis sectorials catalanes).
3. **Hi ha normativa local pròpia**: ordenances i reglaments de l'ajuntament, que no poden contradir les anteriors.
4. **Per a tota la resta, la LPAC** (i la Llei 40/2015 per a l'organització).

> **Frase per memoritzar.** «L'especial desplaça la general **en allò que regula**; en tot el que calla, torna la LPAC.» Aquesta és, literalment, la idea de la DA 1a.1.

4. Classes d'interessats en el procediment

Entrem al bloc que l'enunciat cita expressament. Ser **interessat** no és un detall formal: determina **a qui has de notificar**, **qui pot veure l'expedient**, **qui pot al·legar** i **qui pot recórrer**. Equivocar-se aquí és una de les causes més freqüents d'anul·lació d'un acte per indefensió.

4.1 Primer graó: la capacitat d'obrar (art. 3 LPAC)

Per actuar davant l'Administració cal tenir **capacitat d'obrar**. En tenen:

- **a)** Les **persones físiques o jurídiques** que en tinguin **segons les normes civils**.
- **b)** Els **menors d'edat**, per a l'exercici i la defensa d'aquells drets i interessos l'actuació dels quals l'ordenament permet **sense l'assistència** de qui exerceix la pàtria potestat, tutela o curatela. S'exceptua el cas dels menors «incapacitats», quan l'abast de la incapacitació afecti l'exercici i defensa d'aquells drets.
- **c) Quan la llei ho declari expressament**, els **grups d'afectats**, les **unions i entitats sense personalitat jurídica** i els **patrimonis independents o autònoms**.

> **Tres matisos que cauen.** (1) La lletra b) és una **ampliació** respecte del dret civil: un menor pot actuar sol en certs àmbits (per exemple, en matèria de treball a partir de l'edat laboral o en determinades prestacions). (2) La lletra c) **no és automàtica**: cal que **una llei ho digui expressament** (per exemple, una comunitat de béns o una unió temporal d'empreses en contractació). (3) La LPAC encara fa servir la paraula «incapacitats», però des de la **Llei 8/2021**, de reforma civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat, el sistema civil ja no parla d'incapacitació sinó de **mesures de suport** i **curatela**. Sabar-ho et distingeix.

Capacitat jurídica (aptitud per ser titular de drets, la té tothom pel fet de ser persona) i **capacitat d'obrar** (aptitud per exercir-los per un mateix) no són el mateix. La que exigeix l'article 3 és la **d'obrar**.

4.2 Segon graó: qui és interessat (art. 4.1 LPAC)

L'article 4.1 dona **tres supòsits**. Apreu-los bé, perquè l'examen els barreja:

| Lletra | Qui és | Exemple a l'ajuntament |

|---|---|---|
a)	Qui **promou** el procediment com a **titular de drets o interessos legítims** individuals o col·lectius	Qui presenta la sol·licitud de llicència d'obres
b)	Qui, **sense haver iniciat** el procediment, té **drets que poden resultar afectats** per la decisió que s'hi adopti	El copropietari de la finca sobre la qual es demana la llicència
c)	Qui té **interessos legítims**, individuals o col·lectius, que poden resultar afectats per la resolució **i es persona** en el procediment **mentre no hi hagi recaigut resolució definitiva**	El veí de l'immoble del costat que compareix perquè l'obra li tapa la ventilació

Les diferències entre els tres, dites en una línia:

- La **a)** i la **b)** són **interessats necessaris**: l'Administració **els ha de tenir per part** encara que no diguin res. Cal notificar-los.
- La **c)** és un **interessat eventual o adherit**: només entra al procediment **si s'hi persona**, i ha de fer-ho **abans de la resolució definitiva**.
- La **a)** i la **c)** parlen de **drets o interessos legítims**; la **b)** parla **només de drets**.

> **Compte amb el parany més repetit.** El termini per personar-se de la lletra c) és «**mentre no hi hagi recaigut resolució definitiva**», no «abans del tràmit d'audiència» ni «abans de la proposta de resolució». Si el test canvia aquest moment, és fals.

4.3 Dret subjectiu i interès legítim: la distinció que t'has de saber explicar

	Dret subjectiu	**Interès legítim**
Què és	Una posició jurídica **forta i directa**: l'ordenament et reconeix una facultat concreta i exigible	Un **benefici o perjudici real i actual** que la decisió et pot causar, encara que no arribi a ser un dret
Intensitat	Màxima	Més àmplia i difusa
Exemple	Cobrar una subvenció ja concedida per resolució ferma	Que et denegui la llicència a tu i li concedeixin al competidor del davant
Efecte a la LPAC	Sempre et fa interessat (art. 4.1.a i b)	Et fa interessat si promous el procediment (a) o si t'hi persones (c)

L'interès legítim ha de ser **real i actual**, no una simple curiositat ni una preocupació genèrica. La jurisprudència l'ha definit com el fet que la resolució et pugui produir un **avantatge o un perjudici** identificable, encara que sigui indirecte. En canvi, el **simple interès per la legalitat** («vull que es compleixi la llei») **no basta**, tret que la llei prevegi expressament l'**acció pública**.

4.4 Altres classificacions d'interessats que et poden preguntar

Més enllà de les tres lletres de l'article 4, la doctrina ordena els interessats així:

Criteri	Classes	Explicació
Per **com entren**	**Necessaris** / **eventuals (adherits)**	Els necessaris hi són per llei (art. 4.1.a i b); els eventuals només si es personen (art. 4.1.c)
Per **qui inicia**	**Principals (promotors)** / **coadjuvants**	El promotor obre el procediment; el coadjuvant s'hi suma per defensar la mateixa posició que l'Administració
Per la **relació amb l'objecte**	**Directes** / **indirectes**	Directe: la resolució l'afecta immediatament. Indirecte: l'afecta per rebot

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Per la **titularitat** | **Individuals** / **col·lectius** | Els col·lectius poden ser defensats per associacions i organitzacions representatives |
| Per l'**origen del títol** | **Originaris** / **per successió** | Els segons entren perquè han succeït un interessat en una relació transmissible |

4.5 La successió en la condició d'interessat (art. 4.3)

Quan la condició d'interessat deriva d'una **relació jurídica transmissible**, el **drethavent** (causahavent) **succeeix** en aquesta condició **sigui quin sigui l'estat del procediment**.

Exemples de la vida real: mor el titular d'una llicència d'activitat i els hereus continuen l'expedient; es ven la finca i el comprador se subroga en l'expedient d'obres. **Si la relació no és transmissible** (per exemple, un procediment sancionador per una infracció personalíssima, o una beca vinculada a condicions personals), **no hi ha successió**.

Detall que cau. El text diu «**sigui quin sigui l'estat del procediment**». Vol dir que pot passar a la fase d'instrucció, però també un cop dictada la proposta de resolució. No hi ha un moment de tall.

4.6 Interessos col·lectius, associacions i acció pública

Article 4.2 LPAC: les **associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials** són titulars d'**interessos legítims col·lectius en els termes que la llei reconegui**.

Fixa't en les últimes cinc paraules: **no és un xec en blanc**. Una associació de veïns o una entitat ecologista serà interessada quan una llei ho reconegui o quan acrediti un interès legítim propi en aquell assumpte concret.

Cas a part: l'**acció pública** (o acció popular). Hi ha matèries on **qualsevol persona** pot exigir el compliment de la legalitat davant l'Administració i els tribunals **sense necessitat d'acreditar cap interès propi**:

- **Urbanisme**: l'acció pública està reconeguda tant en la legislació estatal de sòl com en la **legislació urbanística catalana** (Decret legislatiu 1/2010).
- **Medi ambient**: la **Llei 27/2006** (que incorpora el Conveni d'Aarhus) reconeix l'accés a la informació, la participació i l'accés a la justícia en matèria ambiental a persones i entitats amb requisits laxos.
- **Patrimoni cultural** i **costes**, entre d'altres, també tenen previsions d'acció pública en la seva legislació sectorial.

Per fixar la idea. Interès legítim = «això m'afecta a mi». Acció pública = «això afecta la legalitat i la llei em deixa exigir-ho encara que a mi no em toqui». L'acció pública és **excepcional** i ha d'estar prevista en una llei.

4.7 El denunciant no és, per si sol, interessat (art. 62.5)

Aquesta és or pur per a un test. **La presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment** (art. 62.5 LPAC).

Què vol dir a la pràctica: si un veí denuncia sorolls d'un bar, l'ajuntament pot obrir un expedient sancionador, però el denunciant **no té dret automàtic** a veure l'expedient ni a recórrer la resolució. Ho tindrà si, a més de denunciar, acredita un **interès legítim propi** (per exemple, que és el veí directament perjudicat pel soroll) i **s'hi persona**.

Dues excepcions o matisos de l'article 62 que convé retenir:

- Si la denúncia invoca un **perjudici en el patrimoni de les administracions públiques**, la decisió de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

no iniciar el procediment ha de ser **motivada** i **s'ha de notificar als denunciants**.

- El denunciant que ha participat en la infracció i és **el primer** a aportar proves determinants pot quedar **exempt** de la multa (clàusula de clemència), o veure-la **reduïda** si aporta un valor afegit significatiu; en tots dos casos cal que **cessi** en la infracció, **no destrueixi proves** i es **repari el perjudici**.

4.8 La representació (arts. 5 i 6 LPAC)

Un interessat **amb capacitat d'obrar** pot actuar **per mitjà de representant**, i llavors l'Administració s'entén amb el representant, **tret de manifestació expressa en contra** de l'interessat.

Qui pot ser representant (art. 5.2): les **persones físiques amb capacitat d'obrar** i les **persones jurídiques**, sempre que **els seus estatuts ho prevegin**.

Quan s'ha d'acreditar la representació i quan es presumeix (art. 5.3): aquesta és la pregunta clàssica.

Cal **acreditar-la**	Es **presumeix**
Formular **sol·licituds**	**Actes i gestions de mer tràmit**
Presentar **declaracions responsables** o **comunicacions**	Demanar informació
Interposar **recursos**	Aportar un document a un expedient obert
Desistir d'accions	Consultar l'estat de la tramitació
Renunciar a drets en nom d'una altra persona	

> **Regla mnemotècnica.** «**S-D-C-R-D-R**»: **S**ol·licituds, **D**eclaracions responsables, **C**omunicacions, **R**ecursos, **D**esistiment, **R**enúncia -> **s'acredita**. Tota la resta -> **es presumeix**.

Com s'acredita (art. 5.4): per **qualsevol mitjà vàlid en dret que en deixi constància fidedigna**. S'entén acreditada mitjançant:

- **Apoderament *apud acta***, fet per** compareixença personal **o** compareixença electrònica **a la seu electrònica corresponent, o**
- l'acreditació de la seva **inscripció al registre electrònic d'apoderaments** de l'Administració competent.

L'obligació de l'òrgan (art. 5.5): l'òrgan que tramita ha d'**incorporar a l'expedient** l'acreditació de la condició de representant i dels poders reconeguts. El document electrònic que acrediti el resultat de la consulta al registre d'apoderaments serveix com a acreditació.

L'esmena (art. 5.6): la **falta o insuficient acreditació** de la representació **no impedeix** que es tingui per fet l'acte, sempre que s'aporti o s'esmeni el defecte **en el termini de deu dies** que ha de concedir l'òrgan, **o en un termini superior** si les circumstàncies ho requereixen.

Habilitació general (art. 5.7): les administracions poden **habilitar** persones físiques o jurídiques per fer determinades transaccions electròniques en representació dels interessats (gestories, entitats col·laboradores). Es presumeix la validesa d'aquesta representació, però l'Administració la pot requerir en qualsevol moment. **Sempre pot comparèixer l'interessat per si mateix.**

Els registres electrònics d'apoderaments (art. 6):

- L'**AGE, les comunitats autònomes i les entitats locals** han de disposar d'un **registre electrònic general d'apoderaments**. Cada organisme pot tenir el seu propi registre particular per a tràmits específics.
- Han de ser **plenament interoperables** entre si i amb els registres mercantil, de la propietat i els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

protocols notarials.

- Els assentaments han de contenir, com a mínim: dades del **poderdant**, dades de l'**apoderat**, **data d'inscripció**, **període de vigència** i **tipus de poder**.
- **Tres tipologies de poder (art. 6.4)**: **a)** general, per a qualsevol actuació davant **qualsevol** Administració; **b)** per a qualsevol actuació davant **una Administració o organisme concret**; **c)** només per a **determinats tràmits** especificats al poder.
- **Vigència màxima: cinc anys** des de la inscripció, **prorrogables** per períodes de com a màxim **cinc anys** més; el poderdant pot **revocar** el poder en qualsevol moment.
- Les sol·licituds d'inscripció, revocació, pròrroga o denúncia es poden dirigir a **qualsevol registre**, i produeixen efectes **des de la data d'inscripció**.

Xifra clau. 5 anys de vigència màxima dels poders inscrits i **10 dies** per esmenar l'acreditació de la representació. Són dues dades que cauen molt i que és fàcil intercanviar.

4.9 Pluralitat d'interessats (art. 7) i nous interessats (art. 8)

Pluralitat (art. 7). Quan en una sol·licitud, escrit o comunicació hi figuren **diversos interessats**, les actuacions es fan amb el **representant o interessat que hagin assenyalat expressament** i, **si no n'han assenyalat cap, amb el que figuri en primer terme**.

Nous interessats (art. 8). Si durant la **instrucció** d'un procediment **que no hagi tingut publicitat** s'adverteix que hi ha persones **titulars de drets o interessos legítims i directes** la identificació de les quals **resulta de l'expedient** i que poden resultar afectades per la resolució, **se'ls ha de comunicar la tramitació** del procediment.

Compte amb els requisits acumulatius de l'art. 8. Han de concórrer **quatre** coses: que el procediment **no hagi tingut publicitat**, que siguin titulars de **drets o interessos legítims i directes**, que la seva identificació **resulti de l'expedient** i que **puguin resultar afectats** per la resolució. Si el procediment ha tingut informació pública, aquest article no s'aplica: ja han tingut ocasió de comparèixer.

4.10 Identificació i signatura (arts. 9, 10 i 11)

Dues coses diferents que sonen igual:

- **Identificar-se** respon a la pregunta «**qui ets?**» (art. 9). Les administracions estan obligades a **verificar la identitat** dels interessats. Electrònicament s'admeten sistemes basats en **certificats electrònics qualificats de signatura** o de **segell** electrònic, i **qualsevol altre sistema** que l'Administració consideri vàlid amb registre previu d'usuari (els sistemes de **clau concertada**).
- **Signar** respon a «**hi estàs d'acord i ho vols?**» (art. 10). S'admeten sistemes de **signatura electrònica qualificada i avançada** basats en certificats qualificats, **segells** electrònics qualificats i avançats i altres sistemes vàlids.

Article 11 (ús): amb caràcter general, per fer **qualsevol actuació** del procediment n'hi ha prou amb **identificar-se**. Les administracions **només** poden exigir **signatura** per a: **formular sol·licituds**, **presentar declaracions responsables o comunicacions**, **interposar recursos**, **desistir** d'accions i **renunciar** a drets.

T'ha sonat, oi? És exactament la mateixa llista que la de l'article 5.3 per acreditar la representació. Memoritza-la una vegada i te'n serveix per a dues preguntes.

I un detall pràctic: quan l'interessat fa servir un sistema de **signatura**, la seva **identitat s'entén ja**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

acreditada pel mateix acte de signar (art. 10.5). No cal identificar-se dues vegades.

4.11 Qui està obligat a relacionar-se electrònicament (art. 14) i qui l'ha d'ajudar (art. 12)

Article 14.1: les **persones físiques** poden **triar en tot moment** si es comuniquen electrònicament o no, i poden **canviar** d'opció **quan vulguin**, tret que estiguin obligades.

Article 14.2: estan obligats en tot cas a relacionar-se electrònicament per a **qualsevol tràmit** d'un procediment administratiu, **almenys**:

Lletra	Subjecte obligat
a)	Les **persones jurídiques**
b)	Les **entitats sense personalitat jurídica**
c)	Els qui exerceixin una **activitat professional amb col·legiació obligatòria**, per als tràmits propis d'aquesta activitat (s'hi entenen inclosos **notaris i registradors** de la propietat i mercantils)
d)	Els qui **representin** un interessat obligat a relacionar-se electrònicament
e)	Els **empleats de les administracions públiques**, per als tràmits que facin per raó de la seva condició, en la forma que determini reglamentàriament cada Administració

Article 14.3: reglamentàriament es pot ampliar l'obligació a determinats procediments i a **col·lectius de persones físiques** que, per capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional o altres motius, acreditin que tenen accés i disponibilitat dels mitjans electrònics.

Article 12 (assistència). L'altra cara de la moneda, i molt important per a la teva feina:

- Les administracions han de **garantir** que els interessats es puguin relacionar electrònicament, posant-hi els canals, sistemes i aplicacions necessaris.
- Han d'**assistir** en l'ús de mitjans electrònics els interessats **no obligats** que ho demanin, especialment en **identificació i signatura electrònica**, **presentació de sol·licituds** al registre electrònic general i **obtenció de còpies autèntiques**.
- Si l'interessat **no disposa dels mitjans electrònics** necessaris, la seva **identificació o signatura** la pot fer vàlidament un **funcionari públic habilitat** amb el seu propi sistema de signatura. Cal que l'interessat **s'identifiqui davant del funcionari** i **presti el consentiment exprés**, del qual n'ha de quedar **constància**.
- Cada Administració ha de mantenir un **registre de funcionaris habilitats**, interoperable amb els de la resta. Hi han de constar, com a mínim, els funcionaris de les **oficines d'assistència en matèria de registres**.

> **La trampa clàssica.** L'assistència de l'article 12 és per als **no obligats** que ho demanin. Una societat mercantil (obligada per l'art. 14.2.a) **no** té dret a exigir que un funcionari li signi els tràmits. I quan el funcionari habilitat actua, **no representa** l'interessat: només presta el mitjà tècnic, amb el seu consentiment exprés.

5. Drets dels administrats

5.1 Un aclariment de vocabulari que sempre val la pena

El temari fa servir la paraula **«administrat»**, que ve de la tradició clàssica del dret administratiu. La LPAC ja **no** la fa servir: parla de **«persones»** (art. 13), d'**«interessats»** (arts. 4 i 53) i de **«ciutadans»**. El canvi no és estètic: «administrat» suggereix un subjecte passiu que rep l'acció administrativa; «persona interessada» suggereix algú **titular de drets** que participa en el procediment. Si a l'examen et pregunten

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pel terme, la resposta és que **administrat, ciutadà i interessat s'utilitzen com a sinònims aproximats**, però que l'interessat és una **categoria tècnica** amb requisits (art. 4) i drets reforçats (art. 53).

L'estructura dels drets és de **cercles concèntrics**:

1. **Tota persona amb capacitat d'obrar** -> drets de l'**article 13**.
2. **Els interessats** en un procediment concret -> **a més**, els drets de l'**article 53.1**.
3. **Els presumptes responsables** en un procediment sancionador -> **a més**, els drets de l'**article 53.2**.

5.2 Drets de qualsevol persona: article 13 LPAC

Són titulars d'aquests drets **els qui, d'acord amb l'article 3, tenen capacitat d'obrar** davant les administracions:

Lletra	Dret
a)	**Comunicar-se** amb les administracions a través d'un **punt d'accés general electrònic**
b)	Ser **assistits** en l'ús de mitjans electrònics
c)	Utilitzar les **llengües oficials** al territori de la seva comunitat autònoma
d)	**Accés a la informació pública, arxius i registres**, d'acord amb la **Llei 19/2013** i la resta de l'ordenament
e)	Ser tractats amb **respecte i deferència** per les autoritats i el personal, que els han de **facilitar l'exercici dels seus drets** i el compliment de les obligacions
f)	**Exigir responsabilitats** de les administracions i autoritats quan legalment escaigui
g)	**Obtenir i utilitzar** els mitjans d'**identificació i signatura electrònica** previstos a la llei
h)	**Protecció de dades** de caràcter personal, i en particular **seguretat i confidencialitat** de les dades
i)	Qualsevol **altre** que els reconeguin la Constitució i les lleis

L'article acaba amb una frase que és la resposta a mitja dotzena de preguntes de test: «Aquests drets s'entenen **sense perjudici** dels reconeguts a l'**article 53** referits als interessats en el procediment administratiu».

> **Nota fina.** L'article 13 remet expressament a la **Llei 19/2013** estatal per al dret d'accés. A Catalunya, l'aplicable als ens locals catalans és la **Llei 19/2014**, que és més generosa (accés des dels **16 anys**, silenci **positiu**, reclamació gratuïta davant la **GAIP**).

5.3 Drets de l'interessat: article 53.1 LPAC

Els interessats tenen, **a més** de la resta de drets de la llei:

Lletra	Dret	Detall que cau
a)	Conèixer **en qualsevol moment** l'**estat de la tramitació**; el **sentit del silenci** que correspondria; l'**òrgan competent** per instruir i resoldre; i els **actes de tràmit** dictats. També **accedir i obtenir còpia** dels documents	Qui es relaciona electrònicament pot consultar-ho al **punt d'accés general electrònic**; posar-hi les còpies a disposició compleix l'obligació de facilitar-les
b)	**Identificar les autoritats i el personal** sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments	
c)	**No presentar documents originals**, tret que excepcionalment la normativa ho exigeixi; en aquest cas, dret a obtenir-ne **còpia autenticada**	
d)	**No presentar dades ni documents** no exigits per les normes, que ja siguin en poder de les	

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

administracions o que aquestes hagin elaborat | |
e)	**Formular al·legacions**, utilitzar els **mitjans de defensa** admesos i **aportar documents** en qualsevol fase **anterior al tràmit d'audiència**, que han de ser **tinguts en compte** en redactar la proposta de resolució	
f)	Obtenir **informació i orientació** sobre els requisits jurídics o tècnics dels projectes, actuacions o sol·licituds que es proposin fer	
g)	Actuar **assistits d'assessor** quan ho considerin convenient	No cal advocat, però hi pots anar acompanyat
h)	Complir les **obligacions de pagament per mitjans electrònics** (art. 98.2)	
i)	Qualsevol **altre** que els reconeguin la Constitució i les lleis	

La confusió número u de l'examen. El dret a **conèixer l'estat de la tramitació** i a **obtenir còpia** dels documents és de l'**article 53** (interessats). El dret genèric d'**accés a la informació pública, arxius i registres** és de l'**article 13.d** (tothom). Si la pregunta diu «qualsevol persona», pensa en el 13; si diu «interessat en un procediment», pensa en el 53.

Un altre matís de l'art. 53.1.e. Les al·legacions i documents es poden aportar «en qualsevol fase **anterior al tràmit d'audiència**». Al tràmit d'audiència també s'hi al·lega, evidentment (és el seu sentit), però el que garanteix la lletra e) és poder-ho fer **abans**, i que es tinguin en compte **en redactar la proposta de resolució**.

5.4 Drets reforçats en el procediment sancionador (art. 53.2)

Quan el procediment és **sancionador**, el **presumpte responsable** té, a més, dret:

- **a)** A ser **notificat dels fets que se li imputen**, de les **infraccions** que aquests fets puguin constituir i de les **sancions** que se li podrien imposar, així com de la **identitat de l'instructor**, de l'**autoritat competent** per imposar la sanció i de la **norma que li atribueix aquesta competència**.
- **b)** A la **presumpció de no existència de responsabilitat administrativa** mentre no es demostri el contrari.

Traducció. La lletra b) és la **presumpció d'innocència** aplicada al món administratiu (art. 24.2 CE). I la lletra a) és el **dret a ser informat de l'acusació**. Recorda també que el sancionador exigeix **separació entre instrucció i resolució**, encomanades a **òrgans diferents** (art. 63.1).

5.5 El dret estrella: no aportar documents (art. 28 LPAC)

Aquest article és el que més notaràs a la finestreta, perquè és el que la gent invoca cada dia. Redacció vigent, després de la reforma de la **LO 3/2018** de protecció de dades:

- **28.1** L'interessat ha d'aportar les dades i documents **exigits** per la normativa aplicable, i **pot** aportar-ne qualsevol altre que consideri convenient.
- **28.2 Els interessats tenen dret a no aportar documents que ja siguin en poder de l'Administració actuant o que hagi elaborat qualsevol altra Administració.** L'Administració actuant **pot consultar-los o demanar-los tret que l'interessat s'hi oposi**. Ara bé: **no hi cap oposició quan l'aportació del document s'exigeixi en l'exercici de potestats sancionadores o d'inspecció**.
- L'Administració **ha de** demanar els documents **electrònicament** per les seves xarxes corporatives o per les **plataformes d'intermediació de dades**.
- Quan es tracti d'**informes preceptius ja elaborats** per un òrgan diferent del que tramita, s'han de remetre en **deu dies** des que es demanen; passat el termini, s'informa l'interessat que pot aportar-lo ell o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

esperar.

- **28.3** L'Administració **no exigirà documents originals**, tret que excepcionalment ho estableixi la normativa. Tampoc no pot requerir dades o documents **no exigits** per la normativa o **ja aportats** anteriorment per l'interessat a **qualsevol** Administració: l'interessat ha d'indicar **quan** i **davant quin òrgan** els va presentar, i l'Administració els ha de recuperar electrònicament, tret que hi hagi **oposició expressa** o que la llei especial requereixi **consentiment exprés**. Excepcionalment, si no els pot obtenir, els pot tornar a demanar.
- **28.4** Si excepcionalment cal presentar un original en paper, l'interessat n'ha d'obtenir una **còpia autèntica** abans de presentar-lo electrònicament.
- **28.5** Excepcionalment i **de manera motivada**, l'Administració pot demanar el **acarament** de les còpies quan la rellevància del document ho exigeixi o hi hagi dubtes sobre la qualitat de la còpia.
- **28.7** Els interessats es **responsabilitzen de la veracitat** dels documents que presenten.

Aquest és el canvi que la majoria d'apunts encara té malament. El text de 2015 parlava de «consentiment» de l'interessat perquè l'Administració consultés. Des de la **LO 3/2018** el sistema és el contrari: **es pot consultar tret que la persona s'hi oposi**, i **no s'hi pot oposar** quan es tracti de **potestats sancionadores o d'inspecció**. Si un manual et diu «cal el consentiment exprés per consultar les dades», està desactualitzat.

5.6 On es poden presentar els documents (art. 16.4)

Els documents dirigits als òrgans de les administracions públiques es poden presentar:

Lletra	Lloc
a)	Al **registre electrònic** de l'Administració o organisme destinatari, i als **altres registres electrònics** de qualsevol subjecte de l'art. 2.1
b)	A les **oficines de Correus**, en la forma que reglamentàriament s'estableixi
c)	A les **representacions diplomàtiques o oficines consulars** d'Espanya a l'estranger
d)	A les **oficines d'assistència en matèria de registres**
e)	A **qualsevol altre** lloc que estableixin les disposicions vigents

Els documents presentats **presencialment** s'han de **digitalitzar** per l'oficina d'assistència en matèria de registres on s'hagin presentat, per incorporar-los a l'expedient electrònic, i s'han de **retornar els originals** a l'interessat.

Nota per a la finestreta. Les antigues «finestretes úniques» de la Llei 30/1992 s'han convertit en **oficines d'assistència en matèria de registres**. El seu paper és doble: registrar, i **assistir** els no obligats (art. 12).

5.7 Drets lingüístics

Article 15 LPAC:

- La llengua dels procediments tramitats per l'**AGE** és el **castellà**; però els interessats que s'adrecin a òrgans de l'AGE **amb seu al territori d'una comunitat autònoma** poden fer servir també la llengua **cooficial**. En aquest cas el procediment es tramita **en la llengua triada**; si hi ha **diversos interessats** i **discrepància** de llengua, es tramita en **castellà**, però els documents o testimonis que demanin els interessats s'expedeixen **en la llengua triada per cadascun**.
- En els procediments de les **comunitats autònomes i les entitats locals**, l'ús de la llengua s'ajusta al que preveu la **legislació autonòmica**.
- L'Administració instructora ha de **traduir al castellà** els documents o expedients que hagin de tenir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

efecte **fora del territori** de la comunitat autònoma, i els dirigits a interessats que expressament ho demanin. **No cal traduir-los** si han de tenir efectes en una comunitat on la mateixa llengua també és cooficial.

A Catalunya, el marc el donen l'**Estatut d'autonomia** i la legislació lingüística:

- **Art. 32 EAC**: dret a **no ser discriminat** per raons lingüístiques; els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials tenen **plena validesa i eficàcia**.
- **Art. 33.1 EAC**: **dret d'opció lingüística**. En les relacions amb les institucions, organitzacions i administracions públiques a Catalunya, tothom té dret a fer servir **la llengua oficial que triï**, i això **obliga** les administracions.
- El **català** és la llengua **pròpia** de Catalunya i llengua d'ús normal de les administracions; són llengües **oficials** el **català**, el **castellà** i l'**occità (aranès a l'Aran)**.
- L'**article 5 de la Llei 26/2010** remet el règim lingüístic de les administracions catalanes a l'Estatut i a la normativa lingüística de la Generalitat i dels ens locals.

5.8 Els drets a Catalunya: la Llei 26/2010 (arts. 21 a 30)

Aquest és el bloc que t'ancora el tema al teu àmbit. El **títol II, capítol I** de la Llei 26/2010 conté un catàleg de drets **aplicable també als ajuntaments catalans** (recorda l'art. 3):

Article	Dret	Contingut destacat
21	**No-discriminació i atenció adequada**	Ser atès amb **respecte i consideració** a la dignitat, **sense discriminació** per naixement, sexe, raça, origen, religió, orientació sexual, opinió o qualsevol altra circumstància. Dret a **atenció, informació i orientació** per exercir drets, complir deures i **redactar documents administratius**. Dret a **triar el canal** (presencial, telefònic, electrònic...) entre els disponibles
22	**Bona administració**	Que l'actuació sigui **proporcional** a la finalitat; **participar** en la presa de decisions (audiència i al·legacions en qualsevol fase); que les decisions siguin **motivades** amb referència als fets i fonaments i **indicació del règim de recursos**; obtenir **resolució expressa i notificada dins de termini**; **no aportar** dades o documents que ja tingui l'Administració; **conèixer en qualsevol moment l'estat de tramitació**. A més, les administracions han de **fomentar la participació ciutadana**
23	**Serveis públics de qualitat**	Accedir-hi **en condicions d'igualtat**; plantejar **suggeriments i queixes**; impuls de les **cartes de serveis**
24	**Ús dels mitjans electrònics**	Relacionar-s'hi electrònicament, **triar el canal**, obtenir i fer servir sistemes de **signatura electrònica**; punts públics d'accés; l'ús de l'electrònica **no pot eliminar, limitar ni condicionar** drets
25	**Presentació de sol·licituds i documents**	Presentar-los **per qualsevol mitjà** i a **qualsevol registre** de l'administració destinatària o als llocs de la legislació bàsica; presentar als registres de la Generalitat documents dirigits a **una altra Administració**; **només** cal aportar el que exigeixi la norma
26	**Accés als expedients**	Els **interessats** en un procediment **en tràmit** poden accedir a l'expedient i obtenir **còpia** dels documents (**còpies electròniques** si el format ho és)
27	**Accés a arxius i registres**	Accedir a documents d'expedients **acabats** en la data de la sol·licitud; les dades sobre la **intimitat** queden reservades al titular, que en pot exigir **rectificació**; l'autorització o denegació ha de ser per **resolució motivada**, ponderant privacitat, confidencialitat i protecció de dades; el personal ha de vetllar perquè no hi hagi **demores injustificades**
28	**Informació veraç i de qualitat**	Informar sobre l'**organització** i els serveis, els **plans i programes**, l'existència de **bases de dades**, els **drets** de la ciutadania, els **procediments** i les **convocatòries** de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractació, subvencions i selecció de personal, i els **mitjans d'impugnació** i òrgans competents |
| **29** | **Garantia dels drets** | Les administracions catalanes han de garantir l'exercici i l'efectivitat d'aquests drets **sigui quin sigui el mitjà de relació** |
| **30** | **Deures de la ciutadania** | Actuar amb **diligència, responsabilitat i respecte** envers les persones, les institucions i els béns públics |

> **Distinció fina que cau a Catalunya.** L'article **26** de la Llei 26/2010 parla d'expedients **en tràmit** i el subjecte és l'**interessat**. L'article **27** parla d'arxius i registres d'expedients **acabats** i el subjecte és **qualsevol ciutadà**. No els intercanviïs.

I dos articles més de la mateixa llei que completen el marc de drets:

- **Art. 33, principi d'intervenció mínima**: quan una Administració catalana estableixi mesures que **limitin drets** o exigeixin requisits per fer una activitat, ha d'escollir la **mesura menys restrictiva**, **motivar-ne la necessitat** i **justificar-ne l'adequació**, sense tractes discriminatoris.
- **Arts. 34 a 40, simplificació administrativa**: la **declaració responsable** (art. 35), la **comunicació prèvia** (art. 36) i la **finestreta única** (art. 40). La comunicació prèvia **permet iniciar l'activitat des del dia de la presentació** i faculta l'Administració per **verificar-ne** les dades. Les mesures de simplificació **no poden limitar** els drets i garanties de la ciutadania ni de terceres persones interessades (art. 34.2).

A escala estatutària, recorda també:

- **Art. 29 EAC**: dret de **participació** en els afers públics, d'**iniciativa legislativa**, de **petició i queixa** a les institucions i als **ens locals** de Catalunya, i de **promoure consultes populars**.
- **Art. 30 EAC**: **drets d'accés als serveis públics i a una bona administració**: accés **en condicions d'igualtat** als serveis públics i als serveis econòmics d'interès general; **tracte imparcial i objectiu** i actuació **proporcionada** a les finalitats que la justifiquen; i previsió que les lleis determinin quan cal aprovar una **carta de drets dels usuaris**.
- **Art. 31 EAC**: dret a la **protecció de les dades personals** en els fitxers de competència de la Generalitat, amb una **autoritat independent** designada pel Parlament.

El **dret a una bona administració** té a més reconeixement europeu a l'**article 41 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea**: tracte **imparcial i equitatiu** i **dins d'un termini raonable**, dret a **ser escoltat** abans que es prengui una mesura desfavorable, dret a **accedir a l'expedient** propi, **obligació de motivar** i dret a la **reparació** dels danys.

5.9 Transparència i accés a la informació pública

És un dret que no exigeix ser interessat ni justificar res:

- **Llei 19/2013, de 9 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern: norma **bàsica estatal**, a la qual remet l'art. 13.d LPAC.
- **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern **de Catalunya**, aplicable a l'Administració de la Generalitat i **als ens locals catalans**. Dades que cauen:
- **Art. 18**: el dret l'exerceixen **les persones**, a títol individual o en nom de qualsevol **persona jurídica** legalment constituïda; **no** està condicionat a un interès personal, **no** cal **motivar-lo** ni invocar cap norma; **es pot exercir a partir dels 16 anys**.
- **Art. 33**: la sol·licitud s'ha de resoldre i notificar en **un mes** des de l'endemà de la recepció, **prorrogable fins a la meitat** del termini inicial si el volum o la complexitat ho justifiquen, amb comunicació a l'interessat.
- **Art. 35**: si no es resol dins de termini, la sol·licitud s'entén **estimada** (**silenci positiu**), tret que una

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

norma amb rang de llei prevegi expressament l'efecte contrari; no es pot adquirir per silenci l'accés si hi concorre algun **límit** legal.

- **Art. 39**: contra les resolucions expresses o presumptes es pot presentar una **reclamació gratuïta i voluntària** davant la **Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP)**, que actua amb **independència orgànica i funcional**.
- I en clau local, l'**article 70.3 LBRL** reconeix el dret dels ciutadans a **obtenir còpies i certificacions** dels acords i antecedents dels ens locals.

5.10 Protecció de dades

L'**article 13.h LPAC** reconeix el dret a la **protecció de dades personals** i a la **seguretat i confidencialitat**. El desenvolupen el **Reglament (UE) 2016/679 (RGPD)** i la **Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD)**, amb els drets d'**accés, rectificació, supressió, limitació, portabilitat i oposició**. A Catalunya l'autoritat de control és l'**Autoritat Catalana de Protecció de Dades**, prevista a l'**art. 31 EAC**.

Recorda com es creuen amb l'article 28: l'Administració pot consultar les teves dades a altres administracions **tret que t'hi oposis** -i **no t'hi pots oposar** si actua en exercici de potestats **sancionadores o d'inspecció**.

5.11 El dret de petició

És un **dret fonamental** de l'**article 29.1 CE**, desplegat per la **Llei orgànica 4/2001, de 12 de novembre, reguladora del dret de petició**. Permet a qualsevol persona, individualment o col·lectivament, dirigir peticions **sobre matèries de la competència** del destinatari, **per escrit**. Dues dades:

- L'autoritat destinatària ha de **contestar** i notificar la contestació en el termini màxim de **tres mesos**.
- En el procediment administratiu, l'**exercici del dret de petició** té **silenci negatiu** (art. 24.1 LPAC): si no es contesta, s'entén desestimat.

> **No el confonguis amb la sol·licitud.** La **sol·licitud** demana l'aplicació d'una norma que et reconeix un dret o interès i **obre un procediment**. La **petició** demana graciablement alguna cosa que **no** et correspon per dret: l'Administració ha de contestar, però **no** està obligada a concedir-la.

5.12 Els drets del veïnat (àmbit local)

Com que la teva plaça és d'ajuntament, has de saber que, a més dels drets generals, l'**article 18.1 LBRL** enumera els **drets i deures dels veïns**:

Lletra	Dret o deure
a)	Ser **elector i elegible** d'acord amb la legislació electoral
b)	**Participar** en la gestió municipal d'acord amb les lleis i, si escau, quan els òrgans municipals demanin la col·laboració voluntària dels veïns
c)	**Utilitzar** els serveis públics municipals segons la seva naturalesa i **accedir als aprofitaments comunals**
d)	**Contribuir** mitjançant les prestacions econòmiques i personals legalment previstes
e)	Ser **informat, prèvia petició raonada**, i **dirigir sol·licituds** a l'Administració municipal en relació amb tots els expedients i la documentació municipal, d'acord amb l'**article 105 CE**
f)	**Demanar la consulta popular** en els termes previstos a la llei
g)	**Exigir la prestació** i, si escau, l'**establiment** del servei públic corresponent quan sigui competència

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

municipal pròpia de **caràcter obligatori** |
| **h)** | Exercir la **iniciativa popular** en els termes de l'**article 70 bis LBRL** |
| **i)** | Els **altres** drets i deures establerts a les lleis |

El **Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)** recull en paral·lel l'estatut del veí per a Catalunya, i el **ROF (RD 2568/1986)** desplega els drets d'informació i participació veïnal. Aquest bloc es treballa a fons al tema del municipi i la població; aquí només has de saber que **conviu** amb els drets de la LPAC i que **no els substitueix**.

5.13 Deures i garanties: què passa si no et respecten els drets

Els drets no serien res sense mecanismes per fer-los valer. Els que has de saber enumerar:

- **Esmena i responsabilitat en la tramitació**: l'article **20 LPAC** fa responsables directes els titulars de les unitats administratives i el personal al servei de les administracions de la **tramitació** i de remoure els obstacles que impedeixin l'exercici dels drets; l'incompliment pot generar **responsabilitat disciplinària**.
- **Obligació de resoldre i notificar** (art. 21 LPAC) i, si no, **silenci administratiu** (arts. 24 i 25).
- **Recursos administratius** (alçada, potestatiu de reposició i extraordinari de revisió) i **recurs contenciós administratiu**.
- **Responsabilitat patrimonial** de l'Administració pels danys causats pel funcionament dels serveis públics.
- **Queixes i suggeriments**: l'article **23 de la Llei 26/2010** els reconeix expressament; el **Síndic de Greuges de Catalunya** (Llei 24/2009) supervisa l'Administració de la Generalitat i **també els ens locals**, i molts municipis tenen síndics o defensors locals.
- **Reclamació davant la GAIP** en matèria d'accés a la informació pública.
- **Cartes de serveis** i estàndards de qualitat (art. 23.3 Llei 26/2010).
- I, com a contrapès, el **deure** de la ciutadania de l'article **30 de la Llei 26/2010**: actuar amb **diligència, responsabilitat i respecte**; i el deure de **veracitat** dels documents que s'aporten (art. 28.7 LPAC).

Glossari

- **Procediment administratiu**: conjunt ordenat de tràmits pel qual l'Administració forma la seva voluntat i dicta un acte administratiu.
- **Procediment comú**: el tronc de tràmits i garanties aplicable a totes les administracions, competència exclusiva de l'Estat (art. 149.1.18a CE).
- **Especialitat per raó de matèria**: tràmit propi d'un procediment sectorial que desplaça o completa el comú (DA 1a LPAC).
- **Supletorietat**: aplicació de la LPAC quan la norma específica no regula una qüestió.
- **Capacitat jurídica**: aptitud per ser titular de drets i obligacions; la té tota persona.
- **Capacitat d'obrar**: aptitud per exercir per un mateix aquests drets davant l'Administració (art. 3 LPAC).
- **Interessat**: qui promou el procediment, qui hi té drets afectats, o qui hi té interessos legítims i s'hi persona abans de la resolució definitiva (art. 4 LPAC).
- **Dret subjectiu**: facultat concreta i exigible reconeguda per l'ordenament.
- **Interès legítim**: benefici o perjudici real i actual que la resolució pot causar, encara que no arribi a ser un dret.
- **Interessat necessari**: el que ho és per llei (art. 4.1.a i b), tant si compareix com si no.
- **Interessat eventual o adherit**: el que només ho és si es persona (art. 4.1.c).
- **Drethavent (causahavent)**: qui succeeix un interessat en una relació jurídica transmissible (art. 4.3).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Acció pública**: facultat que la llei dona a qualsevol persona per exigir el compliment de la legalitat sense acreditar interès propi (urbanisme, medi ambient...).
- **Denúncia**: acte pel qual qualsevol persona posa en coneixement de l'Administració un fet que pot justificar l'inici d'ofici d'un procediment; **no atorga per si sola** la condició d'interessat (art. 62 LPAC).
- **Representació**: actuació en nom d'un altre; s'acredita per a sol·licituds, declaracions responsables, comunicacions, recursos, desistiment i renúncia; es presumeix per als actes de mer tràmit (art. 5 LPAC).
- **Apoderament *apud acta***: poder atorgat per compareixença personal o electrònica davant l'Administració.**
- **Registre electrònic d'apoderaments**: registre on s'inscriuen els poders; vigència màxima de cinc anys, prorrogables.
- **Identificació**: acreditar qui ets (art. 9 LPAC). **Signatura**: acreditar la teva voluntat i consentiment (art. 10 LPAC).
- **Funcionari habilitat**: empleat públic que pot identificar o signar per un interessat no obligat que no té mitjans electrònics, amb el seu consentiment exprés (art. 12 LPAC).
- **Punt d'accés general electrònic**: portal únic des del qual la ciutadania es comunica amb l'Administració i consulta l'estat dels seus expedients.
- **Oficina d'assistència en matèria de registres**: oficina presencial que registra documents, els digitalitza i assisteix les persones no obligades a relacionar-se electrònicament.
- **Tramitació simplificada**: via ràpida del procediment comú, amb resolució en trenta dies (art. 96 LPAC).
- **Declaració responsable**: document en què la persona declara sota la seva responsabilitat que compleix els requisits i que disposa de la documentació acreditativa (art. 35 Llei 26/2010).
- **Comunicació prèvia**: document amb què la persona posa en coneixement de l'Administració l'inici d'una activitat; permet iniciar-la des del dia de la presentació (art. 36 Llei 26/2010).
- **Bona administració**: dret a un tracte imparcial, proporcional, motivat, en termini i amb audiència (art. 22 Llei 26/2010; art. 30 EAC; art. 41 Carta UE).
- **GAIP**: Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, òrgan independent que resol reclamacions en matèria de transparència a Catalunya.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Fonament constitucional**: art. **105.c CE** (el procediment i l'audiència de l'interessat), **105.b** (accés a arxius i registres), **105.a** (audiència en l'elaboració de disposicions) i **149.1.18a CE** (procediment comú, competència **exclusiva de l'Estat**, amb les especialitats de l'organització pròpia de les CCAA).
2. **LPAC**: **Llei 39/2015, d'1 d'octubre**, en vigor des del **2 d'octubre de 2016**; les previsions sobre registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, registre de funcionaris habilitats, punt d'accés general i arxiu únic produeixen efectes des del **2 d'abril de 2021**.
3. **Art. 1.2**: **només per llei** es poden afegir tràmits addicionals o diferents; **reglamentàriament** només **òrgans competents, terminis, formes d'iniciació i terminació, publicació i informes**.
4. **DA 1a.2**: quatre matèries amb normativa específica i LPAC **supletòria**: **tributs i duanes**, **Seguretat Social i desocupació**, **sancionadors tributaris/duaners, de l'ordre social, de trànsit i seguretat viària i d'estrangeria**, i **estrangeria i asil**.
5. **Sancionador i responsabilitat patrimonial** ja **no són procediments especials**: estan **integrats** al procediment comú (art. 1.1 LPAC); els reglaments RD 1398/1993 i RD 429/1993 estan **derogats**.
6. **Tramitació simplificada (art. 96)**: **5 dies** per a al·legacions i per desestimar la sol·licitud; **30 dies** per

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resoldre; audiència **només si la resolució serà desfavorable**; en sancionadors, infracció **lleu** i **sense possibilitat d'oposició** de l'interessat.

7. **Capacitat d'obrar (art. 3)**: persones físiques i jurídiques segons les normes civils; **menors** per als drets que poden exercir sense assistència; grups d'afectats, unions i entitats **sense personalitat** i patrimonis independents **quan la llei ho declari expressament**.

8. **Interessat (art. 4.1)**: **tres** supòsits. El de la lletra **c)** exigeix **personar-se mentre no hi hagi recaigut resolució definitiva**. La lletra **b)** parla només de **drets**, no d'interessos.

9. **Successió (art. 4.3)**: el drethavent succeeix en la condició d'interessat **sigui quin sigui l'estat del procediment**, si la relació és **transmissible**.

10. **Denúncia (art. 62.5)**: **no confereix per si sola** la condició d'interessat. Si invoca perjudici al **patrimoni públic**, la **no-iniciació** ha de ser **motivada i notificada** al denunciant.

11. **Representació (art. 5.3)**: **s'acredita** per a sol·licituds, declaracions responsables, comunicacions, recursos, desistiment i renúncia; es **presumeix** per als actes de **mer tràmit**. L'esmena de l'acreditació: **10 dies** (o més segons les circumstàncies).

12. **Apoderaments (art. 6)**: **tres tipologies** de poder (general per a qualsevol Administració; per a una Administració o organisme concret; per a determinats tràmits) i **vigència màxima de 5 anys**, prorrogables per **5 anys** més.

13. **Pluralitat (art. 7)**: s'actua amb el representant o interessat **assenyalat expressament** i, si no, amb el que **figuri en primer terme**. **Nous interessats (art. 8)**: procediment **sense publicitat**, titulars de drets o interessos legítims **i directes**, **identificables des de l'expedient**.

14. **Signatura obligatòria (art. 11.2)**: només per a **sol·licituds, declaracions responsables i comunicacions, recursos, desistiment i renúncia**. Per a la resta, n'hi ha prou amb **identificar-se**.

15. **Obligats a relacionar-se electrònicament (art. 14.2)**: **persones jurídiques**, **entitats sense personalitat**, **professionals amb col·legiació obligatòria** (notaris i registradors inclosos), **representants** d'obligats i **empleats públics** per als tràmits per raó de la seva condició. Les persones **físiques trien** i poden **canviar** d'opció.

16. **Assistència (art. 12)**: només per als **no obligats** que ho demanin; el **funcionari habilitat** pot identificar o signar amb el **consentiment exprés** de l'interessat, del qual ha de quedar **constància**; hi ha d'haver un **registre de funcionaris habilitats**.

17. **Drets: art. 13 = totes les persones** amb capacitat d'obrar; **art. 53.1 = interessats**; **art. 53.2 = presumptes responsables en sancionadors** (informació de l'acusació i **presumpció de no responsabilitat**).

18. **Art. 28.2**: dret a **no aportar** documents que ja té l'Administració; es poden consultar **tret que l'interessat s'hi oposi**, i **no hi cap oposició** en potestats **sancionadores o d'inspecció**. Informes preceptius d'un altre òrgan: **10 dies** per remetre'ls.

19. **Llocs de presentació (art. 16.4)**: registres electrònics, **Correus**, representacions diplomàtiques i oficines consulars, **oficines d'assistència en matèria de registres** i altres que estableixin les disposicions vigents.

20. **Catalunya**: **Llei 26/2010**, aplicable **també als ens locals** (art. 3). Drets: **art. 21** (no-discriminació i atenció), **22** (bona administració), **23** (serveis de qualitat, queixes i cartes de serveis), **24** (mitjans electrònics), **25** (presentació de documents), **26** (accés a expedients **en tràmit**, per als **interessats**), **27** (accés a arxius i registres d'expedients **acabats**), **28** (informació veraç), **29** (garantia) i **30** (deures). **Art. 33**: **intervenció mínima**.

21. **Transparència a Catalunya (Llei 19/2014)**: dret d'accés **des dels 16 anys**, **sense motivació**; termini de resolució **un mes**, prorrogable **fins a la meitat**; **silenci positiu**; reclamació **gratuïta i**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

voluntària davant la **GAIP**.

22. **Dret de petició**: **art. 29.1 CE** i **LO 4/2001**; contestació en **tres mesos**; en el procediment administratiu, silenci **negatiu** (art. 24.1 LPAC).

23. **Drets del veïnat (art. 18.1 LBRL)**: **nou** lletres, de la a) a la i); la **e)** remet a l'**art. 105 CE**; la **h)** remet a l'**art. 70 bis LBRL**.

24. **STC 55/2018, de 24 de maig**: va anul·lar incisos de la LPAC per envair competències autonòmiques, entre ells un paràgraf de l'**art. 6.4**, i va afectar els arts. **129.4, 130, 132 i 133**.

Resum exprés

- El **procediment administratiu** és el camí ordenat de tràmits que porta a l'acte administratiu. La CE l'exigeix als arts. **103.1, 105.a, 105.b i 105.c**; l'Estat en té la competència exclusiva per l'art. **149.1.18a**, amb les especialitats de l'organització pròpia de les CCAA.
- La norma és la **Llei 39/2015 (LPAC)**, en vigor des del **2.10.2016** (previsions electròniques des del **2.4.2021**). El seu bessó organitzatiu és la **Llei 40/2015**.
- **Art. 1.2**: només **per llei** es poden afegir tràmits; el reglament només pot fixar **òrgans, terminis, iniciació/terminació, publicació i informes**.
- **DA 1a**: la llei especial mana **en allò que regula** i, en quatre matèries taxades (tributs i duanes, Seguretat Social i desocupació, certs sancionadors i estrangeria i asil), la LPAC és **supletòria**. **Sancionador i responsabilitat patrimonial** ja són **part del comú**.
- **Tramitació simplificada (art. 96)**: **5 dies** d'al·legacions i **30 dies** per resoldre.
- **Capacitat d'obrar (art. 3)**: normes civils + **menors** en certs casos + grups i entitats sense personalitat **si una llei ho diu**.
- **Interessat (art. 4)**: **qui promou**, **qui té drets afectats sense haver-lo iniciat** i **qui té interessos legítims i s'hi persona abans de la resolució definitiva**. Les associacions tenen interessos col·lectius **en els termes que la llei reconegui**. El **drethavent succeeix**. El **denunciant no ho és per si sol**.
- **Representació (art. 5)**: **s'acredita** per a sol·licituds, declaracions responsables i comunicacions, recursos, desistiment i renúncia; es **presumeix** per al mer tràmit; **10 dies** per esmenar. **Poders inscrits: 5 anys**.
- **Pluralitat (art. 7)**: el designat o el **primer**. **Nous interessats (art. 8)**: procediment sense publicitat i identificació que resulti de l'expedient.
- **Identificació** = qui ets (art. 9); **signatura** = ho vols (art. 10); només cal signar en els **cinc** actes de l'art. 11.2.
- **Obligats a l'electrònica (art. 14.2)**: persones jurídiques, entitats sense personalitat, col·legiats obligatoris, representants d'obligats i empleats públics. Les **físiques trien**, i tenen dret a **assistència** (art. 12).
- **Drets**: **art. 13** per a tothom; **art. 53.1** per als interessats; **art. 53.2** per als presumptes responsables en sancionadors. El dret pràctic estrella és el de **no aportar documents** (art. 28), amb l'excepció de **sancionadors i inspecció**.
- **A Catalunya**: la **Llei 26/2010** (aplicable **també als ajuntaments**) reconeix els drets a la **no-discriminació i atenció**, la **bona administració**, els **serveis de qualitat**, els **mitjans electrònics**, la **presentació de documents**, l'**accés als expedients en tràmit** i als **arxius d'expedients acabats**, i la **informació veraç**; més els deures de l'art. 30. Hi sumes l'**EAC (arts. 29, 30, 31, 32 i 33)**, la **Llei 19/2014** de transparència i el **RGPD/LOPDGDD**.
- **En l'àmbit local**: l'**art. 18 LBRL** i el **TRLMRLC** hi afegeixen l'estatut del veí; l'**art. 70.3 LBRL**, el dret a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

còpies i certificacions.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins articles de la Constitució donen cobertura al procediment administratiu i què diu cadascun?</summary>
L'art. 103.1 CE imposa el sotmetiment ple a la llei i al dret i el servei objectiu als interessos generals. L'art. 105 CE ordena que la llei reguli: a) l'audiència dels ciutadans en l'elaboració de disposicions administratives que els afectin; b) l'accés als arxius i registres administratius, amb els límits de seguretat i defensa de l'Estat, investigació de delictes i intimitat de les persones; i c) el procediment a través del qual s'han de produir els actes administratius, garantint, quan escaigui, l'audiència de l'interessat. I l'art. 149.1.18a CE atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre el procediment administratiu comú, sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes.</details>

<details><summary>2. Es poden afegir tràmits nous a un procediment mitjançant un reglament?</summary>
No. Segons l'art. 1.2 LPAC, els tràmits addicionals o diferents dels que preveu la llei només es poden incloure mitjançant llei, quan resulti eficaç, proporcionat i necessari, i de manera motivada. Per reglament només es poden establir especialitats referides a cinc coses: òrgans competents, terminis propis del procediment concret per raó de la matèria, formes d'iniciació i terminació, publicació i informes a demanar.</details>

<details><summary>3. Què estableix la disposició addicional primera de la LPAC i quines matèries enumera el seu apartat 2?</summary>
L'apartat 1 diu que els procediments regulats en lleis especials per raó de la matèria que no exigeixin algun dels tràmits de la LPAC o que en regulin d'addicionals o diferents es regeixen, respecte d'aquests tràmits, per la llei especial. L'apartat 2 enumera quatre blocs que es regeixen per la seva normativa específica i supletòriament per la LPAC: a) actuacions i procediments d'aplicació dels tributs en matèria tributària i duanera i la seva revisió administrativa; b) gestió, inspecció, liquidació, recaptació, impugnació i revisió en matèria de Seguretat Social i desocupació; c) procediments sancionadors en matèria tributària i duanera, en l'ordre social, en matèria de trànsit i seguretat viària i en matèria d'estrangeria; i d) actuacions i procediments en matèria d'estrangeria i asil.</details>

<details><summary>4. Segueixen sent procediments especials el sancionador i el de responsabilitat patrimonial?</summary>
No. La Llei 39/2015 els ha integrat dins del procediment administratiu comú (art. 1.1). Els antics reglaments específics (RD 1398/1993 per al sancionador i RD 429/1993 per a la responsabilitat patrimonial) van quedar derogats. Ara les seves peculiaritats apareixen com a especialitats repartides pel text: arts. 53.2, 63, 64, 65, 67, 85, 91 i 96.5 de la LPAC, i arts. 25 a 37 de la Llei 40/2015 per als principis substantius.</details>

<details><summary>5. Qui té capacitat d'obrar davant les administracions públiques?</summary>
Segons l'art. 3 LPAC: a) les persones físiques o jurídiques que en tinguin d'acord amb les normes civils; b) els menors d'edat per exercir i defensar aquells drets i interessos l'actuació dels quals l'ordenament permet sense l'assistència de qui exerceix la pàtria potestat, tutela o curatela, tret dels menors amb la capacitat modificada judicialment quan l'abast d'aquesta modificació afecti precisament aquells drets; i c) quan la llei ho declari expressament, els grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents o autònoms.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>6. Enumera les tres classes d'interessat de l'article 4.1 LPAC i digues què les diferencia.</summary>
a) Qui promou el procediment com a titular de drets o interessos legítims individuals o col·lectius. b) Qui, sense haver iniciat el procediment, té drets que poden resultar afectats per la decisió que s'hi adopti; observa que aquí la llei parla només de drets, no d'interessos. c) Qui té interessos legítims, individuals o col·lectius, que poden resultar afectats per la resolució i es persona en el procediment mentre no hi hagi recaigut resolució definitiva. Les dues primeres són interessats necessaris, que ho són encara que no compareguin; la tercera és un interessat eventual o adherit, que només ho és si es persona i ho ha de fer abans de la resolució definitiva.</details>

<details><summary>7. Un veí denuncia sorolls d'un local. És interessat en el procediment sancionador que s'obri?</summary>
No pel sol fet de denunciar: l'art. 62.5 LPAC diu expressament que la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat. Ho serà si acredita un interès legítim propi -per exemple, ser el veí directament perjudicat pel soroll- i es persona en el procediment. Ara bé, si la denúncia invoca un perjudici en el patrimoni de les administracions públiques, la decisió de no iniciar el procediment ha de ser motivada i s'ha de notificar al denunciant.</details>

<details><summary>8. Quan cal acreditar la representació i quan es presumeix? Què passa si no s'acredita?</summary>
Cal acreditar-la per formular sol·licituds, presentar declaracions responsables o comunicacions, interposar recursos, desistir d'accions i renunciar a drets en nom d'una altra persona (art. 5.3). Per als actes i gestions de mer tràmit es presumeix. La falta o insuficient acreditació no impedeix que es tingui per fet l'acte, sempre que s'aporti o s'esmeni el defecte en el termini de deu dies que ha de concedir l'òrgan, o en un termini superior si les circumstàncies del cas ho requereixen (art. 5.6).</details>

<details><summary>9. Quines tipologies de poders s'inscriuen al registre electrònic d'apoderaments i quina vigència tenen?</summary>
Tres (art. 6.4): a) poder general per actuar en nom del poderdant en qualsevol actuació administrativa i davant qualsevol Administració; b) poder per actuar en qualsevol actuació davant una Administració o organisme concret; i c) poder només per a determinats tràmits especificats al poder. Els poders inscrits tenen una validesa màxima de cinc anys des de la inscripció, prorrogables per períodes de com a màxim cinc anys, i el poderdant els pot revocar en qualsevol moment.</details>

<details><summary>10. Què ha de fer l'Administració si durant la instrucció descobreix persones afectades que no s'havien identificat?</summary>
Segons l'art. 8 LPAC, si durant la instrucció d'un procediment que no hagi tingut publicitat s'adverteix l'existència de persones titulars de drets o interessos legítims i directes, la identificació de les quals resulti de l'expedient, i que puguin resultar afectades per la resolució, se'ls ha de comunicar la tramitació del procediment perquè puguin personar-s'hi. Han de concórrer les quatre condicions: manca de publicitat, drets o interessos legítims i directes, identificació que resulti de l'expedient i possible afectació per la resolució.</details>

<details><summary>11. Qui està obligat en tot cas a relacionar-se electrònicament amb les administracions?</summary>
Segons l'art. 14.2 LPAC: les persones jurídiques; les entitats sense personalitat jurídica; els qui exerceixin una activitat professional amb col·legiació obligatòria, per als tràmits propis d'aquesta activitat, incloent-hi en tot cas notaris i registradors de la propietat i mercantils; els qui representin un interessat que estigui obligat a relacionar-se electrònicament; i els empleats de les administracions públiques per als tràmits que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

facin per raó de la seva condició. Reglamentàriament es pot ampliar l'obligació a col·lectius de persones físiques amb capacitat econòmica o tècnica acreditada.</details>

<details><summary>12. Quina diferència hi ha entre l'article 13 i l'article 53 de la LPAC?</summary>
L'article 13 recull els drets de qualsevol persona amb capacitat d'obrar en les seves relacions amb les administracions: comunicar-se pel punt d'accés general electrònic, ser assistida en l'ús de mitjans electrònics, usar les llengües oficials, accedir a la informació pública, arxius i registres, ser tractada amb respecte i deferència, exigir responsabilitats, obtenir i usar mitjans d'identificació i signatura, protecció de dades i qualsevol altre reconegut per la Constitució i les lleis. L'article 53 recull els drets addicionals de qui és interessat en un procediment concret: conèixer l'estat de la tramitació i el sentit del silenci, identificar les autoritats i el personal, no presentar originals ni documents que ja té l'Administració, al·legar i aportar documents abans del tràmit d'audiència, obtenir informació i orientació, actuar assistit d'assessor i pagar per mitjans electrònics.</details>

<details><summary>13. Pot l'Administració consultar dades meves a una altra Administració sense demanar-me permís?</summary>
Sí. Des de la redacció vigent de l'art. 28.2 LPAC, els interessats tenen dret a no aportar documents que ja siguin en poder de l'Administració actuant o elaborats per una altra Administració, i l'Administració actuant els pot consultar o demanar tret que l'interessat s'hi oposi. La novetat és que no s'exigeix consentiment previ, sinó absència d'oposició. I no hi cap oposició quan l'aportació del document s'exigeixi en l'exercici de potestats sancionadores o d'inspecció.</details>

<details><summary>14. Quins drets reconeix la Llei 26/2010 a la ciutadania i s'apliquen també als ajuntaments catalans?</summary>
Sí, s'apliquen: l'art. 3 de la Llei 26/2010 inclou expressament les entitats que integren l'Administració local. Els drets són el de no-discriminació i atenció adequada (art. 21), el de bona administració (art. 22), el de serveis públics de qualitat amb suggeriments, queixes i cartes de serveis (art. 23), el d'ús dels mitjans electrònics (art. 24), el de presentació de sol·licituds i documents (art. 25), el d'accés als expedients en tràmit per als interessats (art. 26), el d'accés a arxius i registres d'expedients acabats (art. 27) i el d'informació veraç i de qualitat (art. 28). L'art. 29 obliga a garantir-los i l'art. 30 estableix els deures de la ciutadania.</details>

<details><summary>15. Què inclou el dret a una bona administració?</summary>
A Catalunya, l'art. 22 de la Llei 26/2010 el concreta en: actuació proporcional a la finalitat perseguida; participació en la presa de decisions, amb audiència i al·legacions en qualsevol fase; decisions motivades, amb referència als fets i fonaments jurídics i indicació del règim de recursos; resolució expressa notificada dins del termini legal; no aportar dades ni documents que ja tingui l'Administració; i conèixer en qualsevol moment l'estat de tramitació dels procediments en què s'és interessat. L'art. 30 EAC hi afegeix el tracte imparcial i objectiu i l'accés en condicions d'igualtat als serveis públics, i l'art. 41 de la Carta dels drets fonamentals de la UE hi suma el termini raonable, el dret a ser escoltat, l'accés a l'expedient propi i la reparació dels danys.</details>

<details><summary>16. Com funciona el dret d'accés a la informació pública a Catalunya?</summary>
El regula la Llei 19/2014. El poden exercir les persones a títol individual o en nom d'una persona jurídica legalment constituïda, a partir dels setze anys, sense necessitat d'acreditar cap interès personal, sense motivar la sol·licitud i sense invocar cap norma (art. 18). La sol·licitud s'ha de resoldre i notificar en el termini d'un mes des de l'endemà de la recepció, prorrogable fins a la meitat d'aquest termini si el volum o la complexitat ho justifiquen (art. 33). Si no es resol dins de termini, s'entén estimada, és a dir, silenci positiu, tret que una norma amb rang de llei prevegi el contrari, i sense que es pugui adquirir per silenci

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'accés si hi concorre algun límit legal (art. 35). Contra la resolució expressa o presumpta es pot reclamar de manera gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (art. 39).</details>

<details><summary>17. En què es diferencien una sol·licitud i una petició?</summary>
La sol·licitud demana l'aplicació d'una norma que reconeix a qui la presenta un dret o un interès legítim, i obre un procediment administratiu que l'Administració ha de tramitar i resoldre en el sentit que correspongui en dret. La petició, empara en l'art. 29.1 CE i la LO 4/2001, demana graciablement alguna cosa que no correspon per dret: l'Administració ha de contestar-la i notificar-ho en el termini màxim de tres mesos, però no està obligada a concedir el que es demana. En el procediment administratiu, l'exercici del dret de petició té silenci negatiu (art. 24.1 LPAC).</details>

<details><summary>18. Quan es pot fer servir la tramitació simplificada i quins terminis té?</summary>
Es pot acordar d'ofici o a sol·licitud de l'interessat quan hi hagi raons d'interès públic o manca de complexitat (art. 96 LPAC). Si l'acorda l'Administració d'ofici, ho ha de notificar i, si un interessat s'hi oposa expressament, s'ha de seguir la via ordinària; en els sancionadors, quan la infracció es pugui qualificar de lleu, no hi cap oposició. Si la demana l'interessat i no concorren les raons, es pot desestimar en cinc dies sense recurs, i el silenci és desestimatori. El termini de resolució és de trenta dies des de l'endemà de la notificació de l'acord. Els tràmits són inici, esmena si escau, al·legacions en cinc dies, audiència només si la resolució serà desfavorable, informe del servei jurídic i del CGPJ quan siguin preceptius, dictamen de l'òrgan consultiu quan sigui preceptiu i resolució. Si cal un tràmit no previst, s'ha de tramitar per la via ordinària.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

13

TEMA

Tema 13. El procediment administratiu (II). La iniciació del procediment: classes, esmena i millora de sol·licituds. Presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions.

Introducció: tot expedient comença amb un document que entra per la porta

Pensa en un matí qualsevol a l'oficina d'atenció ciutadana. Un veí ve a demanar una llicència de gual i porta la instància a mitges. Una empresa presenta per internet, a les 23.47 d'un diumenge, una sol·licitud de subvenció. I l'inspector municipal deixa a la teva taula un informe sobre unes obres sense llicència perquè l'Ajuntament obri expedient. Els tres casos són el mateix tema: **la iniciació del procediment administratiu**. Un s'inicia a instància de part i li falten papers (caldrà **requerir-lo perquè esmeni**), un altre s'inicia a instància de part i el que decidirà els terminis és **l'assentament de registre**, i el tercer s'iniciarà **d'ofici**.

Aquest tema és la continuació del procediment administratiu (I): allà vas veure què és el procediment, els principis i les fases; aquí et centres en **la primera fase**, la que et tocarà tramitar cada dia. La norma bàsica és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)**, i molt concretament els **articles 54 a 69** (iniciació) i el **16** (presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions). A Catalunya, a sobre, hi tens la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que en aquesta matèria hi afegeix regles pròpies que has de conèixer perquè treballaràs en una administració catalana.

Per què és tan important encertar la iniciació? Perquè **d'aquí en surt tot**: el dia que comença a córrer el termini per resoldre, la condició de persona interessada, el silenci administratiu, la possibilitat de caducitat i, si t'equivoques, la possible indefensió de la persona. Un requeriment d'esmena mal fet o una data d'entrada mal posada poden fer caure una resolució mesos després. A l'examen, a més, aquest tema cau segur: els **10 dies d'esmena**, el **desistiment**, els **llocs de presentació** de l'article 16.4 i el **24 hores tots els dies de l'any** són preguntes clàssiques.

1. Situem-nos: què vol dir "iniciar" un procediment

El **procediment administratiu** és el camí formal i ordenat que ha de seguir l'Administració abans de dictar un acte. Té quatre fases:

Fase	Què hi passa	Articles LPAC
Iniciació	S'obre l'expedient i es fixa l'objecte	54-69
Ordenació	S'impulsa d'ofici i s'ordenen els tràmits	70-74
Instrucció	Al·legacions, prova, informes, audiència	75-83
Finalització	Resolució, desistiment, renúncia, caducitat...	84-95

Iniciar vol dir **posar en marxa** la maquinària: a partir d'aquell moment hi ha expedient, hi ha terminis que corren i hi ha una persona (o unes quantes) amb drets dins el procediment. Tres conseqüències

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

immediates que has de tenir sempre al cap:

- **Comença a comptar el termini màxim per resoldre i notificar** (art. 21 LPAC).
- **Neixen els drets de la persona interessada** de l'article 53: conèixer l'estat de tramitació, obtenir còpia, al·legar abans de l'audiència...
- **S'ha de resoldre expressament** (art. 21.1): l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i notificar-la **sigui quina sigui la forma d'iniciació**.

El mapa de normes que has de saber ubicar

Àmbit	Norma	Què hi trobes en aquest tema
Estatal	**Llei 39/2015 (LPAC)**	Classes d'iniciació (54-69), esmena (68), registres i presentació (16), còmput (30-32)
Estatal	**Llei 40/2015**, de règim jurídic del sector públic	Seu electrònica, actuació automatitzada, òrgans
Estatal	**RD 203/2021, de 30 de març**	Reglament d'actuació per mitjans electrònics: registre, oficines d'assistència, SIR
Estatal	**RD 1829/1999** (reglament postal)	El **correu administratiu**: presentació en sobre obert
Català	**Llei 26/2010, del 3 d'agost**	Simplificació, declaració responsable i comunicació prèvia (34-38), registres (41-42), iniciació (48) i contingut de la sol·licitud (49)
Català	**Llei 29/2010, del 3 d'agost**	Mitjans electrònics al sector públic de Catalunya: model català i Consorci AOC
Català	**Decret 76/2020, de 4 d'agost**	Administració digital: govern de les dades i interoperabilitat
Local	**LBRL 7/1985** i **TRLMRLC 2/2003**	Règim local; els ajuntaments apliquen el procediment comú

Truc per no perdre'ts. Si la pregunta és sobre **què ha de dir una sol·licitud, quins terminis té l'esmena o on es pot presentar un escrit** -> **Llei 39/2015**. Si és sobre **declaració responsable i comunicació prèvia a Catalunya, registres de les administracions catalanes o simplificació** -> **Llei 26/2010**. Si parla d'**e-TRAM, EACAT, idCAT o e-NOTUM** -> **Llei 29/2010** i Consorci AOC.

2. Les classes d'iniciació (article 54 LPAC)

L'article 54 és curt i literal: «els procediments es poden iniciar **d'ofici** o **a sol·licitud de la persona interessada**». **No n'hi ha cap més.** L'article **48.1 de la Llei 26/2010** diu el mateix amb un matís útil: a sol·licitud «d'una o diverses persones interessades».

	D'ofici	**A sol·licitud de la persona interessada**
Qui mou fitxa	L'Administració	La ciutadania (o una altra persona interessada)
Acte que l'inicia	**Acord o resolució** de l'òrgan competent	**Sol·licitud** presentada al registre
Des de quan compta el termini per resoldre	Des de la **data de l'acord d'iniciació** (art. 21.3.a)	Des de la **data d'entrada al registre electrònic** de l'administració competent per tramitar-la (art. 21.3.b)
Si no es resol a temps	**Caducitat** (procediments desfavorables o sancionadors) o desestimació presumpta	**Silenci**: en general **positiu**, amb excepcions
Exemples municipals	Expedient sancionador per soroll, restabliment de la legalitat urbanística, expedient disciplinari	Llicència d'obres, targeta d'aparcament, bonificació de l'IBI, sol·licitud de subvenció

Compte amb el parany. «Classes d'iniciació» són **dues**, no quatre. Les **quatre** són les **vies** per les quals

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració arriba a acordar la iniciació **d'ofici** (art. 58). Si a l'examen et diuen «el procediment es pot iniciar de quatre maneres», estan barrejant els dos nivells.

3. La iniciació d'ofici (articles 58 a 65)

3.1. Les quatre vies de l'article 58

El procediment s'inicia d'ofici **per acord de l'òrgan competent**, i aquest acord pot néixer de quatre camins:

Via	Article	En cristià
Pròpia iniciativa	59	L'òrgan que té la competència actua perquè coneix els fets, **directament o indirectament**
Ordre superior	60	Un **òrgan superior jeràrquic** li ordena que iniciï el procediment
Petició raonada d'altres òrgans	61	Un òrgan **que no té competència per iniciar** proposa que s'iniciï, perquè ha tingut coneixement dels fets (ocasionalment o per tenir funcions d'inspecció, esbrinament o investigació)
Denúncia	62	**Qualsevol persona** posa en coneixement de l'Administració un fet que pot justificar la iniciació

Dos detalls que cauen molt:

- La **petició raonada no vincula** l'òrgan competent. Ara bé, si decideix no iniciar, **ha de comunicar els motius** a l'òrgan que la va formular (art. 61.2).
- La **denúncia no confereix, per si sola, la condició de persona interessada** (art. 62.5). Qui denuncia el gos que borda no és, només per això, part de l'expedient.

En els procediments **sancionadors**, tant l'ordre superior com la petició raonada han d'especificar, en la mesura possible, **qui són els presumptes responsables, quines conductes o fets podrien ser infracció i la seva tipificació, i el lloc, la data o el període** en què es van produir (arts. 60.2 i 61.3). En els de **responsabilitat patrimonial**, la petició ha d'individualitzar la lesió, la relació de causalitat amb el funcionament del servei públic, l'avaluació econòmica si és possible i el moment en què la lesió es va produir (art. 61.4).

3.2. La denúncia amb detall (article 62)

- Ha d'expressar la **identitat** de qui la presenta i el **relat dels fets**. Si els fets poden ser infracció administrativa, també la **data** de comissió i, quan sigui possible, la **identificació dels presumptes responsables**.
- Si la denúncia invoca un **perjudici al patrimoni de les administracions públiques**, la **no-iniciació** ha de ser **motivada** i s'ha de **notificar** al denunciant la decisió d'iniciar o no.
- Hi ha una mena de «clemència administrativa» (art. 62.4): si el denunciant **ha participat** en la infracció i n'hi ha d'altres responsables, se l'ha d'**eximir del pagament de la multa** quan sigui el **primer** a aportar elements de prova que permetin iniciar el procediment o comprovar la infracció, sempre que no es disposés ja d'elements suficients i que **repari el perjudici causat**. Si no es compleixen totes les condicions però aporta proves de **valor afegit significatiu**, se li ha de **reduir** l'import. En tots dos casos cal que **cessi** en la participació i que **no hagi destruït proves**.

3.3. El contingut de l'acord d'iniciació i la seva notificació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La LPAC no fa una llista general del contingut de l'acord d'iniciació, però sí per als **sancionadors** (art. 64.2): identificació dels presumptes responsables; fets, possible qualificació i sancions que podrien correspondre; identificació de l'**instructor** i, si escau, del secretari, amb el règim de recusació; òrgan competent per resoldre i norma que li atribueix la competència, amb indicació que es pot **reconèixer voluntàriament la responsabilitat**; mesures provisionals acordades; i indicació del dret a formular al·legacions i a l'audiència, amb l'avís que, **si no es formulen al·legacions**, l'acord d'iniciació **pot ser considerat proposta de resolució** quan contingui un pronunciament precís sobre la responsabilitat.

A Catalunya, l'article **48.3 de la Llei 26/2010** hi afegeix una regla ben pràctica: **la resolució d'inici s'ha de notificar a la persona interessada** i ha d'incloure la **designació de la persona responsable de la instrucció**, llevat que la normativa del procediment ja la determini.

Per a la feina real. Quan facis el decret d'incoació, comprova sempre quatre coses: qui és l'òrgan competent, qui instruirà, quins fets es descriuen i què s'adverteix a la persona interessada. Si falla la competència o la notificació, l'expedient neix coix.

3.4. Especialitats en sancionadors i en responsabilitat patrimonial

- **Sancionadors** (art. 63): s'inicien **sempre d'ofici** per acord de l'òrgan competent i han d'establir la **separació entre la fase instructora i la sancionadora**, encomanades a **òrgans diferents**. **En cap cas** es pot imposar una sanció sense tramitar el procediment corresponent. Tampoc es poden iniciar procediments nous per conductes en què l'infractor **persisteix de manera continuada** mentre no hi hagi una **primera resolució sancionadora executiva**.
- **Responsabilitat patrimonial d'ofici** (art. 65): només es pot iniciar si **no ha prescrit** el dret a reclamar de la persona lesionada. L'acord es notifica als particulars presumptament lesionats, amb un termini de **10 dies** per aportar al·legacions, documents o informació i proposar proves. Si no es personen, **el procediment s'instrueix igualment**.

3.5. Informació i actuacions prèvies (article 55)

Abans d'iniciar, l'òrgan competent **pot** obrir un període d'**informació o actuacions prèvies** per conèixer les circumstàncies del cas i **la conveniència o no** d'iniciar el procediment. En els sancionadors, aquestes actuacions s'orienten a determinar **amb la màxima precisió possible** els fets que poden motivar la incoació, la identificació de les persones que podrien resultar responsables i les circumstàncies rellevants; les fan els òrgans amb funcions d'**investigació, esbrinament i inspecció** i, si no n'hi ha, la persona o òrgan que determini l'òrgan competent per iniciar o resoldre.

Compte amb el parany. Les actuacions prèvies **no inicien** el procediment: són el «abans de». Per tant, mentre duren, **no corre** el termini màxim per resoldre.

3.6. Les mesures provisionals (article 56)

Moment	Qui les pot adoptar	Requisits
Iniciat el procediment	L'òrgan **competent per resoldre**	D'ofici o a instància de part, **de forma motivada**, per **assegurar l'eficàcia de la resolució**, amb elements de judici suficients i d'acord amb els principis de **proporcionalitat, efectivitat i menor onerositat**
Abans d'iniciar-lo	L'òrgan competent per **iniciar o instruir**	Només en casos d'**urgència inajornable** i per a la protecció provisional dels interessos implicats; motivades, necessàries i proporcionades

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La regla d'or de les mesures **prèvies**: s'han de **confirmar, modificar o aixecar en l'acord d'iniciació**, que s'ha de dictar **dins dels 15 dies següents** a la seva adopció. **Queden sense efecte** si no s'inicia el procediment en aquest termini o si l'acord d'iniciació no s'hi pronuncia expressament.

L'article 56.3 en fa una llista (en els termes de la Llei 1/2000, d'enjudiciament civil): suspensió temporal d'activitats; prestació de fiances; retirada o intervenció de béns productius o suspensió temporal de serveis per raons de sanitat, higiene o seguretat, i el **tancament temporal de l'establiment**; embargament preventiu; dipòsit, retenció o immobilització de cosa moble; intervenció i dipòsit d'ingressos d'una activitat il·lícita; consignació de quantitats; retenció d'ingressos a compte que hagin d'abonar les administracions; i qualsevol altra prevista per les lleis.

Límits i final: **no** es poden adoptar mesures que causin **perjudici de reparació difícil o impossible** ni que impliquin **violació de drets emparats per les lleis**; es poden **alçar o modificar** durant la tramitació si canvien les circumstàncies, i **s'extingeixen** quan la resolució que posa fi al procediment produeix efectes.

3.7. L'acumulació d'expedients (article 57)

L'òrgan que inicia o tramita un procediment, **sigui quina sigui la forma d'iniciació**, pot disposar, **d'ofici o a instància de part**, l'**acumulació** a d'altres amb què tingui **identitat substancial o íntima connexió**, sempre que sigui **el mateix òrgan** qui els ha de tramitar i resoldre. **Contra l'acord d'acumulació no es pot interposar cap recurs.**

> **Exemple de casa.** Vint veïns presenten vint reclamacions idèntiques pel mateix clot al carrer. Si els ha de tramitar i resoldre el mateix òrgan, s'acumulen i es resolen en un sol acte. I si els vint haguessin volgut, ja haurien pogut presentar **una única sol·licitud** (art. 66.2).

4. La iniciació a sol·licitud de la persona interessada

4.1. Qui la pot presentar: capacitat, condició d'interessat i representació

Abans de mirar el paper, mira **qui el signa**:

- **Capacitat d'obrar** (art. 3 LPAC): la tenen les persones físiques i jurídiques que la tinguin segons les normes civils, els **menors d'edat** per a l'exercici i defensa dels drets que l'ordenament els permet sense assistència de qui n'exerceix la pàtria potestat o tutela (excepte els menors incapacitats quan l'abast de la incapacitació afecti l'exercici i defensa d'aquests drets), i els grups d'afectats, unions i entitats sense personalitat i patrimonis independents quan la llei els ho reconegui.
- **Persona interessada** (art. 4): qui promou el procediment com a titular de **drets o interessos legítims individuals o col·lectius**; qui, sense haver iniciat el procediment, hi té **drets que poden resultar afectats** per la decisió; i aquells els **interessos legítims** dels quals poden resultar afectats i **es personen** abans que es dicti la resolució.
- **Representació** (art. 5): els interessats poden actuar per mitjà de representant. Per a **actes de mer tràmit** la representació **es presumeix**; però **s'ha d'acreditar** per **formular sol·licituds, presentar declaracions responsables o comunicacions, interposar recursos, desistir d'accions i renunciar a drets**. S'acredita per **qualsevol mitjà vàlid en dret** que en deixi constància fefaent, incloent-hi l'**apoderament apud acta** (comparèixer presencialment a l'oficina d'assistència o electrònicament a la seu) o la **inscripció al registre electrònic d'apoderaments**. I molt important: la **falta o insuficient acreditació de la representació no impedeix que es tingui per fet l'acte**, sempre que s'aporti o s'esmeni el defecte en el **termini de 10 dies** que ha de concedir l'òrgan (o superior si les circumstàncies ho requereixen).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Registre electrònic d'apoderaments** (art. 6): cada administració -també els **ens locals**- n'ha de disposar. Els poders inscrits tenen una validesa **màxima de 5 anys** des de la inscripció (prorrogables i revocables abans), i poden ser **generals** per a qualsevol administració, per a una **administració o organisme concret**, o per a **tràmits determinats**.

4.2. Què ha de contenir la sol·licitud (article 66 LPAC i article 49 de la Llei 26/2010)

Contingut mínim segons l'**art. 66.1 LPAC**	Contingut mínim segons l'**art. 49.1 de la Llei 26/2010**
a) **Nom i cognoms** de la persona interessada i, si escau, de qui la representi	a) Les **dades personals** i, si escau, l'**acreditació de la representació**
b) **Identificació del mitjà electrònic** o, si no, del **lloc físic** on vol rebre la notificació (a més, pot aportar adreça de correu electrònic o dispositiu per rebre l'**avís** de notificació)	b) La determinació del **mitjà preferent** i de l'**adreça, postal o electrònica**, a efectes de notificacions
c) **Fets, raons i petició** en què es concreti, **amb tota claredat**, la sol·licitud	c) Els **fets, les raons i la petició** en què es concreta
d) **Lloc i data**	d) El **lloc i la data**
e) **Signatura** del sol·licitant o acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat per qualsevol mitjà	f) La **signatura**, que ha de ser **electrònica** si el mitjà d'iniciació triat és electrònic
f) **Òrgan, centre o unitat administrativa** a què s'adreça i el seu **codi d'identificació**	e) L'**òrgan, organisme o entitat pública** a què s'adreça: **el desconeixement de l'òrgan no és cap obstacle** per tramitar-la

Aquesta última fila és una **joia per a l'examen i per a la finestreta**. La LPAC obliga les **oficines d'assistència en matèria de registres** a facilitar el **codi d'identificació** a la persona interessada si no el sap, i obliga les administracions a mantenir publicat i actualitzat a la seu electrònica el llistat de codis vigents. I la Llei 26/2010 va encara més enllà: si algú no sap a quin òrgan s'ha d'adreçar, **igualment se li ha de tramitar**.

Altres regles de l'article 66 que has de saber:

- **Sol·licitud col·lectiva** (66.2): quan les pretensions de **diverses persones** tinguin **contingut i fonament idèntic o substancialment similar**, es poden formular en **una única sol·licitud**, llevat que la norma del procediment ho prohibeixi.
- **Rebut** (66.3): de les sol·licituds, comunicacions i escrits presentats **electrònicament** o a les **oficines d'assistència**, la persona interessada pot **exigir el rebut** que acrediti la **data i hora** de presentació.
- **Models normalitzats** (66.4 i 66.5): les administracions han d'establir **models i sistemes de presentació massiva**; aquests models són de **ús voluntari** i estan a la seu electrònica i a les oficines d'assistència. Qui els fa servir pot **afegir-hi els elements** que consideri per precisar o completar les dades, i l'òrgan els ha d'**admetre i tenir en compte**. Els sistemes normalitzats poden incloure **comprovacions automàtiques** de dades i oferir el formulari **precomplert** perquè la persona el verifiqui.
- **Excepció important** (66.6): quan l'Administració, **per a un procediment concret**, estableix **expressament** models específics, aquests són **d'ús obligatori**.
- La Llei 26/2010 (art. 49.1 i 49.2) afegeix que les sol·licituds **es poden presentar en qualsevol suport** i que la persona pot acompanyar-les dels documents i dades, **en qualsevol suport**, que consideri necessaris per completar-la o justificar-la.

> **Compte amb el parany.** «Els models normalitzats són sempre voluntaris» és **fals**. Són voluntaris **com a regla general** (66.4), però si l'Administració n'estableix d'específics per a un procediment concret, són **obligatoris**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(66.6). És el cas típic dels models de subvencions o de les instàncies específiques d'un tràmit.

4.3. La sol·licitud en els procediments de responsabilitat patrimonial (article 67)

És l'única sol·licitud amb un contingut reforçat per llei:

- Només es pot demanar l'inici **si no ha prescrit el dret a reclamar**. El dret prescriu **a l'any** d'haver-se produït el fet o l'acte que motivi la indemnització o de manifestar-se el seu efecte lesiu. En **danys físics o psíquics**, el termini es compta des de la **curació** o des de la **determinació de l'abast de les seqüeles**.
- Si el dret a indemnització ve d'una **anul·lació** en via administrativa o contenciosa d'un acte o d'una disposició general, el dret a reclamar prescriu **a l'any** d'haver-se notificat la resolució administrativa o la sentència definitiva.
- A més del contingut de l'article 66, la sol·licitud ha d'especificar les **lesions produïdes**, la presumpta **relació de causalitat** amb el funcionament del servei públic, l'**avaluació econòmica** si és possible i el **moment** en què la lesió es va produir, i ha d'anar acompanyada de les al·legacions, documents i informacions oportuns i de la **proposició de prova**.

A la feina. És la típica reclamació per una caiguda a la via pública. Si la persona et porta l'escrit sense fotos, sense pressupost i sense dir quan va passar, tens dues eines: el **requeriment d'esmena** (art. 68) i, si el que falta és millorar-la, la **millora voluntària** (art. 68.3).

4.4. Declaració responsable i comunicació: iniciar sense demanar permís (article 69 LPAC i articles 34-38 de la Llei 26/2010)

Hi ha tràmits en què ja no cal esperar cap autorització: n'hi ha prou amb **declarar** o **comunicar**.

	Declaració responsable	**Comunicació** (a Catalunya, **comunicació prèvia**)
Què és	Document en què la persona **manifesta sota la seva responsabilitat** que compleix els requisits, que **disposa de la documentació** que ho acredita, que la posarà a disposició de l'Administració quan li sigui requerida i que es **compromet a mantenir-ne el compliment**	Document amb què la persona **posa en coneixement** de l'Administració les seves dades identificatives o qualsevol altra dada rellevant per iniciar una activitat o exercir un dret
Requisits	Han de constar de manera **expressa, clara i precisa** a la declaració	S'acompanya, si escau, de la documentació que exigeixi la normativa sectorial
Efecte	Permeten **reconèixer o exercir un dret o iniciar l'activitat des del dia de la presentació**, sens perjudici de les facultats de **comprovació, control i inspecció**	Igual; la comunicació **es pot presentar després** de l'inici de l'activitat **si la legislació ho preveu expressament**

Regles addicionals de l'article 69 LPAC:

- La **inexactitud, falsedat o omissió de caràcter essencial**, o la no-presentació de la declaració, de la documentació requerida o de la comunicació, determina la **impossibilitat de continuar** amb l'exercici del dret o l'activitat des que se'n té constància, sens perjudici de les responsabilitats **penals, civils o administratives**. La resolució que ho constati pot obligar a **restituir la situació jurídica al moment previ** i a la **impossibilitat d'instar un nou procediment amb el mateix objecte** durant el període que fixi la llei.
- Les administracions han de tenir **permanentment publicats i actualitzats** els models de declaració responsable i de comunicació.
- **Només és exigible una de les dues** per iniciar una mateixa activitat o obtenir el reconeixement d'un mateix dret: **no es poden exigir totes dues acumulativament**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- I recorda l'article 21.1: els procediments relatius a l'exercici de drets sotmesos **únicament** al deure de declaració responsable o comunicació **queden exceptuats** de l'obligació de resoldre expressament.

La **Llei 26/2010** hi posa el segell català, amb dos principis previs que et convé citar:

- **Principi d'intervenció mínima** (art. 33): quan una administració catalana estableixi mesures que limitin drets o exigeixi requisits per desenvolupar una activitat, ha de triar la **mesura menys restrictiva**, **motivar-ne la necessitat** per protegir l'interès general i **justificar-ne l'adequació**, sense diferències de tracte discriminatòries.
- **Simplificació administrativa** (art. 34): la normativa reguladora dels procediments pot **substituir un procediment o un tràmit** per alguna de les mesures de simplificació de la llei; però **en cap cas** poden suposar limitació dels drets i garanties reconeguts a la ciutadania.

I hi afegeix la **inscripció d'ofici** (art. 39): l'Administració ha d'inscriure d'ofici les persones físiques o jurídiques als registres sectorials quan hagin obtingut un títol administratiu habilitant o quan la comunicació prèvia o la declaració responsable tinguin l'efecte d'habilitar l'exercici del dret o l'inici de l'activitat. I la **finestreta única** (art. 40): la ciutadania pot obtenir informació i fer els tràmits per mitjans electrònics i a distància mitjançant un lloc web comú, especialment en els procediments d'accés a una activitat econòmica i el seu exercici.

Per fixar la idea. A l'àmbit municipal ho veuràs cada dia amb les activitats: moltes obertures que abans demanaven **llicència** avui es resolen amb **comunicació prèvia** o **declaració responsable**. Canvia el moment del control: abans es controlava **abans** d'obrir; ara s'obre el dia de la presentació i l'Ajuntament controla **després**, amb inspecció.

5. L'esmena i la millora de sol·licituds (article 68 LPAC)

Aquest article és **el cor pràctic del tema**. Te'l val la pena aprendre gairebé de memòria, perquè és el que faràs més vegades i el que més cau.

5.1. L'esmena: 10 dies o es té per desistida (art. 68.1)

Si la sol·licitud d'iniciació **no reuneix els requisits** de l'article 66 i, si escau, els de l'article 67 **o altres exigits per la legislació específica aplicable**, es requereix la persona interessada perquè, **en un termini de 10 dies**, **esmeni la falta o acompanyi els documents preceptius**, amb la **indicació que, si no ho fa, se la tindrà per desistida** de la seva petició, **prèvia resolució** que s'ha de dictar en els termes de l'article 21.

Desmuntem-ho tros a tros, perquè cada peça és una pregunta d'examen:

Element	Regla	Error típic
Termini	**10 dies** (hàbils, art. 30.2) des de l'endemà de la notificació del requeriment	Dir «15 dies» (això és l'audiència màxima) o «10 dies naturals»
Què es pot requerir	Els requisits de l'art. 66, els de l'art. 67 i **els que exigeixi la legislació específica**	Requerir documents que la norma **no** exigeix (ho prohibeix l'art. 28.3)
Advertiment	S'ha d'**indicar expressament** la conseqüència: se'l tindrà per **desistit**	Un requeriment sense l'advertiment no permet arxivar
Conseqüència	**Desistiment**, i **cal dictar resolució** que ho declari (art. 21.1)	Arxivar «de fet», sense resolució notificada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Recurs** | La resolució que declara el desistiment **és recurrible** com qualsevol resolució | Pensar que contra l'arxivament no es pot fer res |

Compte amb el parany. No esmenar **no vol dir que et deneguin** la petició: vol dir que **es considera que desisteixes**. I el desistiment **no és la renúncia**: qui desisteix abandona **aquesta** sol·licitud però conserva el dret i el pot tornar a demanar; qui **renuncia** (art. 94) abandona el **dret mateix**, quan l'ordenament ho permet.

5.2. L'ampliació de 5 dies i la seva excepció (art. 68.2)

Sempre que no es tracti de procediments selectius o de concurrència competitiva, el termini de 10 dies **es pot ampliar prudencialment fins a cinc dies**, a petició de la persona interessada o per iniciativa de l'òrgan, **quan l'aportació dels documents requerits presenti dificultats especials**.

Per a oposicions. Reté la parella: **10 + fins a 5**. I l'excepció doble: **procediments selectius** (una oposició, per exemple) **i de concurrència competitiva** (una convocatòria de subvencions en concurrència). En aquests **no s'amplia**, perquè trencaria la igualtat entre aspirants o sol·licitants.

5.3. La millora voluntària de la sol·licitud (art. 68.3)

En els procediments **iniciats a sol·licitud**, l'òrgan competent **pot demanar** al sol·licitant la **modificació o millora voluntàries** dels termes de la sol·licitud. **D'això se n'ha d'estendre acta succinta**, que s'incorpora al procediment.

Diferències que has de tenir clarissimes:

	Esmena (68.1)	**Millora (68.3)**
Per què es fa	Perquè **falta** un requisit o document **preceptiu**	Perquè **millorant-la** es resoldrà millor, encara que estigui completa
És obligatòria per a la persona?	Si no esmena, **desisteix**	**No**: és **voluntària**, no té conseqüència desfavorable
Forma	**Requeriment** notificat amb advertiment	Petició de l'òrgan i **acta succinta** a l'expedient

5.4. L'esmena del canal: presentació presencial de qui hi està obligat (art. 68.4)

Si algun dels subjectes **obligats a relacionar-se electrònicament** (art. 14.2 i 14.3) presenta la sol·licitud **presencialment**, les administracions **l'han de requerir perquè l'esmeni fent la presentació electrònica**. I aquí ve la clau: **es considera com a data de presentació de la sol·licitud aquella en què s'hagi fet l'esmena**.

Compte amb el parany. És l'únic supòsit en què **es perd la data original**. Si una empresa presenta la instància en paper el dia 3 i la torna a presentar electrònicament el dia 12, la data que val és el **dia 12**. Amb un termini de convocatòria pel mig, això pot ser fatal: per això, a la finestreta, avisa sempre les persones jurídiques.

5.5. Què passa amb el termini per resoldre mentre s'esmena

L'article **22.1.a)** diu que el transcurs del termini màxim per resoldre **es pot suspendre** quan s'hagi de requerir qualsevol interessat per a l'**esmena de deficiències o l'aportació de documents**, pel temps que hi hagi **entre la notificació del requeriment i el seu compliment efectiu** o, si no, pel **termini concedit**.

Fixa-t'hi bé: la llei diu «**es podrà suspendre**», és una possibilitat, i s'ha de fer constar. No és automàtica ni s'aplica sola.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.6. No confonguis l'article 68 amb l'article 73

L'article **73 LPAC** regula el **compliment de tràmits** ja dins el procediment (no la sol·licitud inicial):

- Els tràmits que hagi de complir la persona interessada s'han de fer en el termini de **10 dies** a partir de l'endemà de la notificació de l'acte, llevat que la norma en fixi un altre.
- Si l'Administració considera que un acte de la persona interessada **no reuneix els requisits necessaris**, li ho ha de posar en coneixement i li ha de concedir **10 dies** per completar-lo.
- Qui no ho faci pot ser **declarat decaigut en el seu dret al tràmit**. Ara bé, s'admet l'actuació i produeix efectes legals **si es fa abans o dins el dia en què es notifiqui la resolució que té per transcorregut el termini**.

Article	Sobre què	Conseqüència de no fer-ho
68.1	La **sol·licitud inicial** incompleta	**Desistiment**, amb resolució expressa
73	Un **tràmit** dins un procediment ja obert	**Decaïment** en el dret a aquell tràmit (el procediment continua)
5.6	La **representació** no acreditada	Es concedeixen **10 dies**; l'acte es té per fet si s'esmena
95	**Paralització** per causa imputable a la persona interessada	Advertiment i, passats **3 mesos**, **caducitat** i arxivament

Diferència d'or. L'article **95** (caducitat del procediment iniciat a sol·licitud) exigeix **advertir** i esperar **3 mesos**; i **no** es pot acordar la caducitat per la simple inactivitat en tràmits **que no siguin indispensables** per dictar resolució: aquesta inactivitat només fa perdre el dret al tràmit. La caducitat **no produeix per si sola la prescripció**, però els procediments caducats **no interrompen** el termini de prescripció.

6. Presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions (article 16 LPAC)

Aquest bloc és el «com i on». La norma central és l'**article 16 de la Llei 39/2015**, desplegat pel **RD 203/2021** i completat, a Catalunya, pels **articles 41 i 42 de la Llei 26/2010**.

6.1. On es poden presentar (article 16.4): la llista que has de saber de memòria

Els documents que les persones interessades adrecin als òrgans de les administracions públiques **es poden presentar**:

	Lloc
a)	Al **registre electrònic** de l'administració o organisme a què s'adrecin, **i a la resta de registres electrònics** de qualsevol de les administracions i entitats de l'article 2.1
b)	A les **oficines de Correus**, en la forma que s'estableixi reglamentàriament
c)	A les **representacions diplomàtiques o oficines consulars** d'Espanya a l'estranger
d)	A les **oficines d'assistència en matèria de registres**
e)	A **qualsevol altre** que estableixin les disposicions vigents

I l'apartat acaba amb una obligació tècnica cabdal: **els registres electrònics de totes i cadascuna de les administracions han de ser plenament interoperables**, de manera que es garanteixi la compatibilitat informàtica, la interconnexió i la **transmissió telemàtica dels assentaments registrals i dels documents** presentats en qualsevol d'ells.

Compte amb el parany clàssic. No són llocs vàlids de presentació una entitat bancària privada, una gestoria,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

un caixer automàtic, el **correu electrònic** d'un funcionari ni el WhatsApp de l'Ajuntament. El correu electrònic **no és un registre**.

6.2. El registre electrònic general i els assentaments (article 16.1 a 16.3)

- **Cada administració disposa d'un Registre Electrònic General** on es fa l'**assentament de tot document que es presenti o es rebi** en qualsevol òrgan administratiu, organisme públic o entitat vinculada o dependent. **També s'hi pot anotar la sortida** dels documents oficials adreçats a altres òrgans o a particulars.
- Els **organismes públics** vinculats o dependents poden tenir el **seu propi registre electrònic**, plenament interoperable i interconnectat amb el general.
- El Registre Electrònic General funciona com un **portal** que facilita l'accés als registres electrònics de cada organisme; tots han de complir les garanties i mesures de seguretat de la normativa de **protecció de dades**.
- Les **disposicions de creació** dels registres electrònics es publiquen al **diari oficial** corresponent i el text íntegre ha d'estar disponible a la **seu electrònica** d'accés al registre. Han d'especificar l'**òrgan o unitat responsable** de la gestió, la **data i hora oficial** i els **dies declarats inhàbils**. A la seu hi ha de figurar la **relació actualitzada de tràmits** que s'hi poden iniciar.
- Els **assentaments s'anoten respectant l'ordre temporal** de recepció o sortida i n'indiquen la data. Acabat el tràmit de registre, els documents es **cursen sense dilació** als destinataris i a les unitats corresponents.

Contingut mínim de cada assentament (art. 16.3), la pregunta que més es repeteix:

1. Un **número** dins la sèrie corresponent.
2. **Epígraf expressiu de la seva naturalesa**.
3. **Data i hora** de presentació.
4. **Identificació de la persona interessada**.
5. **Òrgan administratiu remitent**, si escau.
6. **Persona o òrgan administratiu** a qui s'envia.
7. Si escau, **referència al contingut** del document que es registra.

I s'emet **automàticament un rebut** consistent en una **còpia autenticada** del document, amb la **data i hora de presentació** i el **número d'entrada de registre**, més un rebut acreditatiu dels altres documents que l'acompanyin, que en garanteixi la **integritat i el no-repudi**.

6.3. Paper, digitalització i devolució d'originals (article 16.5)

Els documents presentats **de manera presencial** s'han de **digitalitzar** (art. 27 LPAC i normativa tècnica) per l'**oficina d'assistència en matèria de registres** on s'hagin presentat, per incorporar-los a l'expedient electrònic, i **es retornen els originals** a la persona interessada. Excepcions: quan la norma determini que l'Administració ha de custodiar els documents o quan sigui obligatori presentar **objectes o documents en un suport específic no digitalitzable**.

El **RD 203/2021** ho concreta: els documents en suport no electrònic es presenten **a través de les oficines d'assistència**; un cop digitalitzats conforme a les normes tècniques d'interoperabilitat, tenen la consideració de **còpia electrònica autèntica** amb la mateixa validesa per tramitar; i es **retornen immediatament** després de la digitalització. També preveu que, si es detecta **codi maliciós** en documents ja registrats, es requereixi l'esmena a qui els ha aportat.

Un apunt que sovint s'oblida: **reglamentàriament**, les administracions poden establir l'obligació de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

presentar **determinats documents per mitjans electrònics** per a certs procediments i col·lectius de persones físiques que, per capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional o altres motius, quedi acreditat que tenen accés i disponibilitat dels mitjans.

6.4. Les oficines d'assistència en matèria de registres i el personal habilitat

Les **oficines d'assistència en matèria de registres** són les hereves dels antics registres presencials. Segons el **RD 203/2021**, tenen **naturalesa d'òrgan administratiu** i fan, entre d'altres, aquestes funcions:

- **Digitalitzar** les sol·licituds, escrits i comunicacions en paper i **anotar-los** al registre electrònic que correspongui.
- Anotar, si escau, els **assentaments de sortida**.
- Emetre el **rebut** que acredita data i hora de presentació.
- Expedir **còpies electròniques autèntiques** dels originals o còpies autèntiques que es presentin.
- **Informar** sobre identificació i signatura electrònica.
- **Identificar o signar electrònicament** en nom de la persona **no obligada** a relacionar-se electrònicament, en els procediments per als quals hi hagi habilitació.
- **Practicar notificacions** quan la persona interessada o el seu representant comparegui espontàniament i ho demani.
- Comunicar el **codi d'identificació** de l'òrgan destinatari.
- Iniciar la tramitació de l'**apoderament presencial apud acta**.

Això enllaça amb el **dret a ser assistit en l'ús de mitjans electrònics** (art. 12 LPAC): si una persona **no obligada** no té certificat ni mitjans, un **empleat públic habilitat** la pot identificar o signar per ella, amb el seu **consentiment exprés**, del qual ha de quedar constància. Cada administració manté un **registre d'empleats públics habilitats**, com a mínim amb els que presten aquests serveis. I l'article **16.7** obliga cada administració a **fer pública i mantenir actualitzada** la relació d'oficines on es presta assistència per a la presentació electrònica.

A Catalunya, l'article **45.3 i 45.5 de la Llei 26/2010** diu el mateix en clau pròpia: les administracions catalanes poden habilitar personal al seu servei per identificar les persones que no tenen cap sistema de signatura electrònica, amb un **registre de personal habilitat** actualitzat, i cal que la ciutadania **s'identifiqui i presti consentiment exprés**, amb constància per si hi ha discrepància o litigi.

6.5. El correu administratiu: la presentació a Correus

És la via de l'article 16.4.b) i la regula l'**article 31 del RD 1829/1999** (reglament dels serveis postals). Com funciona:

1. Les sol·licituds, escrits i comunicacions es presenten **en sobre obert**.
2. A la **capçalera del primer full** del document, l'oficina hi fa constar amb claredat el **nom de l'oficina**, la **data**, el **lloc**, l'**hora i el minut** d'admissió. Aquestes circumstàncies han de figurar també al **resguard justificatiu**.
3. El remitent pot exigir que aquestes circumstàncies es facin constar, **prèvia confrontació amb l'original**, a la primera pàgina d'una **còpia o fotocòpia** del document, que li servirà de **rebut** de la presentació.
4. Fetes aquestes diligències, **el remitent tanca el sobre** i l'empleat formalitza i lliura el resguard d'admissió, i n'arxiva la matriu.

> **A la finestreta.** Si algú et diu «ho vaig enviar per Correus», la data que compta és la del **segell d'admissió a l'oficina de Correus**, no la del dia que arriba a l'Ajuntament, **sempre que s'hagi fet en sobre obert i amb les**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

diligències. Si el sobre va arribar tancat i sense segellar el document, la data vàlida és la d'**entrada al registre**. És una diferència que decideix si un recurs està dins de termini o fora.

6.6. Tres regles finals de l'article 16 que passen desapercebudes

- **16.6**: les **quantitats** que s'hagin de satisfer en el moment de presentar documents (per exemple, una taxa) es poden fer efectives **mitjançant transferència** a l'oficina pública corresponent, sens perjudici d'altres mitjans de pagament.
- **16.7**: obligació de publicar i mantenir actualitzada la relació d'**oficines d'assistència**.
- **16.8**: **no es tenen per presentats** al registre els documents i la informació el **règim especial** dels quals estableixi una altra forma de presentació (pensa en la contractació pública, que va per la plataforma de contractació). El RD 203/2021 hi afegeix que, en aquests casos, l'òrgan competent ho ha de **comunicar a la persona interessada** i informar-la dels requisits de la legislació específica.

6.7. La interconnexió: el SIR

Perquè tot això funcioni de veritat hi ha el **Sistema d'Interconnexió de Registres (SIR)**, previst a l'article 60 del RD 203/2021 i implícit a l'article 16.4 de la LPAC: és la infraestructura que permet l'**intercanvi electrònic i segur d'assentaments registrals i documents** entre administracions, en lloc de traslladar papers. Gràcies al SIR, una persona pot presentar en un registre qualsevol un escrit adreçat a una altra administració i **es manté la data de presentació original**.

6.8. Els registres a Catalunya (articles 41 i 42 de la Llei 26/2010)

La llei catalana conserva un vocabulari propi que et pot aparèixer a l'examen:

- Els òrgans de les administracions públiques catalanes han de disposar d'un **registre general d'entrada i sortida de documents** i, si escau, dels **registres auxiliars** que calguin.
- Els registres han de permetre l'**anotació fefaent** de la presentació dels documents adreçats a les administracions catalanes i dels que aquestes adrecen a altres administracions o als particulars.
- **Tot registre té l'obligació d'admetre, anotar i enviar** a l'òrgan que correspongui els escrits que s'hi presenten, si: a) hi consta la **identificació i la signatura** de qui el subscriu, i b) s'adreça a un **òrgan de la mateixa administració** o bé a un òrgan d'una altra administració si el registre pertany a l'Administració de la Generalitat i entitats dependents, o a una entitat local **que hagi signat el conveni** corresponent.
- Els **registres electrònics** permeten presentar qualsevol document **a distància**; a cada administració hi ha d'haver **almenys un** sistema de registre electrònic, i les **seus electròniques** han d'oferir el servei de registre electrònic, directament o amb un enllaç.
- Encara que el sistema sigui electrònic, la ciutadania **pot presentar documents i demanar dades o certificacions en qualsevol altre suport**, i el registre els pot **digitalitzar**.
- Els registres electrònics permeten presentar documents **tots els dies de l'any, les 24 hores**, i la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent**, llevat que una norma en permeti la recepció en dia inhàbil.
- El servei **es pot interrompre** per motius justificats de caràcter tècnic, operatiu o de manteniment, però s'ha d'anunciar amb la màxima antelació possible a la seu electrònica, **indicant el sistema alternatiu de registre**.
- **Article 42**: els òrgans que reben documents adreçats a altres administracions **els han de traslladar** a l'administració competent; i les administracions catalanes han d'establir per **conveni** els mecanismes d'intercomunicació i coordinació dels registres.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.9. Les eines reals amb què ho faràs: el model català

La **Llei 29/2010, del 3 d'agost**, dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, fixa els principis del model català (proximitat, transparència i participació, accessibilitat, qualitat, simplificació, seguretat, **neutralitat tecnològica**, cooperació, proporcionalitat i legalitat) i emmarca el **Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)**, que és qui posa als ajuntaments les eines que no es podrien pagar sols:

Eina	Per a què serveix en aquest tema
e-TRAM	**Instància genèrica** i tràmits de la ciutadania: la porta d'entrada electrònica de moltes sol·licituds municipals
EACAT	Tramitació **entre administracions**
e-NOTUM	**Notificacions** electròniques
Via Oberta	**Consulta de dades** d'altres administracions sense demanar-les a la persona
idCAT i idCAT Mòbil	Identificació i signatura de la ciutadania
VÀLid	Valida els diferents sistemes d'identificació admesos
iArxiu	Preservació de documents electrònics

I no oblidis la **llengua**: a Catalunya la ciutadania té **dret d'opció lingüística**, de manera que pot presentar la sol·licitud en **català o castellà** i l'Administració li ha de respondre en la llengua triada. L'article **15.2 de la LPAC** remet, per als procediments de les comunitats autònomes i les entitats locals, a la **legislació autonòmica**.

7. Qui està obligat a presentar-ho electrònicament (article 14 LPAC)

	Subjecte **obligat** a relacionar-se electrònicament (art. 14.2)	Exemple
a)	**Persones jurídiques**	Una SL que demana llicència d'obres
b)	**Entitats sense personalitat jurídica**	Una comunitat de propietaris, una UTE
c)	Qui exerceixi una activitat professional de **col·legiació obligatòria**, per als tràmits d'aquesta activitat (**s'hi entenen inclosos els notaris i els registradors** de la propietat i mercantils)	L'arquitecte que presenta el projecte
d)	Qui **representi** una persona interessada obligada	El gestor de l'empresa
e)	Els **empleats públics**, per als tràmits per raó de la seva condició, en la forma que determini reglamentàriament cada administració	Tu mateix, demanant un trienni

Les **persones físiques** no incloses aquí **poden triar en tot moment** el canal i **canviar-lo quan vulguin** (art. 14.1). A més, per **reglament** es pot ampliar l'obligació a determinats procediments i col·lectius de persones físiques que tinguin acreditat l'accés i la disponibilitat dels mitjans (art. 14.3).

Recorda la conseqüència que ja has vist: si un **obligat** presenta la sol·licitud **presencialment**, se'l requereix perquè l'esmeni presentant-la electrònicament i **la data que val és la de l'esmena** (art. 68.4).

8. Els terminis: la data de presentació ho és tot

8.1. El registre electrònic i el còmput (article 31 LPAC)

- Cada administració **publica els dies i l'horari** de les oficines que presten assistència per a la presentació electrònica.
- El registre electrònic es regeix, a efectes de còmput, per la **data i hora oficial de la seu electrònica**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'accés, que ha de comptar amb mesures de seguretat i figurar de manera accessible i visible.

- **Permet la presentació tots els dies de l'any durant les 24 hores.**
- **Presentació en dia inhàbil**: a efectes del compliment de terminis **per la persona interessada**, s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent**, llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil. Els documents presentats en dia inhàbil es consideren **anteriors**, pel mateix ordre d'hora efectiva, als presentats el primer dia hàbil posterior.
- **Terminis de l'Administració**: el còmput comença per la **data i hora de presentació** al registre electrònic, i aquesta data i hora efectiva **s'ha de comunicar** a qui va presentar el document.
- La **seu electrònica de cada registre determina els dies inhàbils** segons l'àmbit territorial i el calendari de l'article 30.7. Aquest és **l'únic calendari** aplicable al còmput als registres electrònics: **no s'hi aplica l'article 30.6**.

> **Compte amb el parany.** L'article **30.6** diu que si un dia és hàbil al municipi o comunitat on resideix la persona interessada i **inhàbil a la seu de l'òrgan** (o a l'inrevés), **es considera inhàbil en tot cas**. Doncs bé: **aquesta regla no s'aplica als registres electrònics**. És una de les preguntes més fines del tema.

8.2. Recordatori del còmput general (article 30 LPAC)

Regla	Contingut
Per hores	Són **hàbils** les hores d'un dia hàbil; es compten d'hora en hora i de minut en minut; **màxim 24 hores**, si no s'expressen en dies
Per dies	S'entén que són **hàbils**; **s'exclouen dissabtes, diumenges i festius**. Si són naturals, la norma ho ha de dir i s'ha de fer constar a la notificació
Inici	Els terminis en dies es compten **des de l'endemà** de la notificació o publicació, o de l'endemà del silenci
Mesos o anys	Es compten des de l'endemà i **acaben el mateix dia** del mes o any de venciment; si no hi ha dia equivalent, l'**últim dia del mes**
Últim dia inhàbil	El termini es **prorroga al primer dia hàbil següent**
Calendari	L'Estat i les comunitats autònomes fixen el calendari de dies inhàbils; el de la comunitat **comprèn els dies inhàbils de les entitats locals** del seu àmbit i **els és aplicable**. Es publica **abans de començar l'any** al diari oficial

8.3. Quan comença a córrer el termini per resoldre (article 21)

- **Procediments iniciats d'ofici**: des de la **data de l'acord d'iniciació**.
- **Procediments iniciats a sol·licitud**: des de la **data en què la sol·licitud ha tingut entrada al registre electrònic de l'administració o organisme competent per tramitar-la**.
- Termini general si la norma no en fixa cap: **3 mesos**. I el termini màxim **no pot excedir de 6 mesos**, llevat que una norma **amb rang de llei** o el dret de la Unió Europea n'estableixi un de superior.
- Obligació d'informar: la menció al termini màxim i als efectes del silenci s'ha d'incloure en la notificació o publicació de l'acord d'iniciació d'ofici, o bé en una **comunicació** que s'adreça a la persona interessada **dins dels 10 dies següents** a la recepció de la sol·licitud al registre electrònic de l'administració competent per tramitar-la. En aquest cas, la comunicació ha d'indicar **a més la data en què la sol·licitud ha estat rebuda per l'òrgan competent**.
- Les administracions han de **publicar i mantenir actualitzades al portal web** les relacions de procediments amb els terminis màxims i els efectes del silenci.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Per a oposicions. La combinació estrella: sol·licitud presentada **el diumenge 12 a les 22.00** al registre electrònic -> per als terminis **de la persona interessada** compta com presentada dilluns 13 a primera hora; el **termini de l'Administració** per resoldre arrenca amb la data i hora de presentació al registre; i si el registre és el d'una **altra** administració, el termini de resolució compta des que entra al registre de **l'administració competent per tramitar-la**.

8.4. L'ampliació de terminis (article 32)

- L'Administració pot concedir, d'ofici o a petició de les persones interessades, una ampliació **que no excedeixi la meitat** dels terminis establerts, si les circumstàncies ho aconsellen i **no es perjudiquen drets de tercers**. L'acord s'ha de **notificar**.
- Tant la petició com la decisió s'han de produir **abans del venciment**: **en cap cas es pot ampliar un termini ja vençut**.
- Els acords sobre ampliació o la seva denegació **no són susceptibles de recurs**, sens perjudici del que escaigui contra la resolució que posi fi al procediment.
- Si una **incidència tècnica** impossibilita el funcionament ordinari del sistema, l'Administració pot ampliar els terminis **no vençuts**, publicant a la seu tant la incidència com l'ampliació concreta.
- Si un **ciberincident** afecta greument els serveis i sistemes de tramitació, l'Administració pot acordar l'**ampliació general** dels terminis dels procediments.

9. Els documents que acompanyen la sol·licitud (articles 28, 27 i 53 LPAC)

Quan reps una sol·licitud, la pregunta següent és sempre la mateixa: **quins papers li puc demanar i quins no**.

- Les persones interessades han d'aportar les dades i documents **exigits per la normativa aplicable**, i poden aportar-ne **qualsevol altre** que considerin convenient (art. 28.1).
- **Dret a no aportar** documents que ja estiguin **en poder de l'administració actuant** o que hagin estat **elaborats per qualsevol altra administració**. L'Administració els **pot consultar o demanar** llevat que la persona **s'hi oposi**; i **no hi cap oposició** quan l'aportació s'exigeixi en l'exercici de **potestats sancionadores o d'inspecció** (art. 28.2). A Catalunya, aquestes consultes es fan per **Via Oberta**.
- **Informes preceptius ja elaborats** per un òrgan diferent del que tramita: s'han de remetre **en 10 dies** des de la sol·licitud; passat el termini, s'informa la persona interessada que pot aportar-lo o esperar-lo.
- **No es poden exigir originals**, llevat que excepcionalment la normativa ho estableixi; ni **dades o documents no exigits** per la normativa reguladora o **ja aportats anteriorment a qualsevol administració** (art. 28.3). En aquest cas la persona ha d'indicar **quan i davant quin òrgan** els va presentar.
- Si excepcionalment cal un **original en paper**, la persona n'ha d'obtenir una **còpia autèntica** (art. 27) abans de presentar-la electrònicament, i la còpia ho ha de reflectir (art. 28.4).
- L'Administració pot demanar **de manera motivada el compulsat** de les còpies si la rellevància del document ho exigeix o hi ha dubtes de qualitat (art. 28.5).
- Les persones interessades **es responsabilitzen de la veracitat** dels documents que presenten (art. 28.7).
- I no oblidis els **drets de l'article 53**: conèixer l'estat de la tramitació i obtenir còpia dels documents, identificar les autoritats i el personal responsable, **no presentar originals** llevat que la norma ho exigeixi, i **al·legar i aportar documents abans del tràmit d'audiència**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Trucs de finestreta. 1) Abans de requerir un document, pregunta't si la normativa **l'exigeix de veritat**; si l'Ajuntament el pot consultar, no el demanis. 2) Si el document ja és a un altre expedient de la casa, digues-ho i incorpora'l. 3) Digitalitza i **retorna l'original** en el mateix moment. 4) Dona sempre el **rebut** amb data, hora i número d'assentament: és el resguard de la persona i la teva prova.

Glossari

- **Iniciació d'ofici**: posada en marxa del procediment per acord de l'òrgan competent (pròpia iniciativa, ordre superior, petició raonada o denúncia).
- **Iniciació a sol·licitud**: posada en marxa per la persona interessada mitjançant una sol·licitud presentada al registre.
- **Actuacions prèvies**: esbrinaments **anteriors** a la iniciació per decidir si convé o no obrir el procediment; no inicien res.
- **Petició raonada**: proposta d'inici feta per un òrgan **sense competència** per iniciar; **no vincula**, però la no-iniciació s'ha de motivar davant qui la va formular.
- **Denúncia**: acte pel qual **qualsevol persona** posa en coneixement de l'Administració un fet que pot justificar la iniciació d'ofici; **no atorga** la condició de persona interessada.
- **Mesura provisional**: mesura motivada per **assegurar l'eficàcia de la resolució**; si s'adopta abans d'iniciar, cal confirmar-la en l'acord d'iniciació dins de **15 dies**.
- **Acumulació**: unió de procediments amb **identitat substancial o íntima connexió** tramitats i resolts pel mateix òrgan; el seu acord **no és recurrible**.
- **Sol·licitud**: escrit amb què la persona interessada demana l'inici d'un procediment; contingut mínim a l'art. 66 LPAC i a l'art. 49 de la Llei 26/2010.
- **Esmena**: correcció d'una sol·licitud incompleta en el termini de **10 dies**; si no s'esmena, es té per **desistida** la petició, amb resolució expressa.
- **Millora de la sol·licitud**: modificació **voluntària** que l'òrgan pot demanar per facilitar la resolució; se n'estén **acta succinta**.
- **Desistiment**: abandonament de la sol·licitud concreta (es conserva el dret). **Renúncia**: abandonament del dret mateix.
- **Caducitat del procediment**: arxivament per paralització imputable a la persona interessada, amb advertiment previ i **3 mesos**.
- **Declaració responsable**: document en què la persona declara sota la seva responsabilitat que compleix els requisits i que disposa de la documentació.
- **Comunicació (prèvia)**: document amb què la persona posa en coneixement de l'Administració dades o fets per iniciar una activitat o exercir un dret.
- **Assentament registral**: anotació individual d'entrada o sortida al registre, amb número, epígraf, data i hora, interessat, òrgan i referència al contingut.
- **Rebut de presentació**: còpia autenticada amb data, hora i número d'entrada que acredita la presentació; en electrònic s'emet **automàticament**.
- **Oficina d'assistència en matèria de registres**: òrgan que ajuda la ciutadania a fer tràmits electrònics, digitalitza el paper, emet rebuts i tramita apoderaments apud acta.
- **Empleat públic habilitat**: personal autoritzat per identificar o signar en nom d'una persona **no obligada** que no té mitjans electrònics, amb consentiment exprés.
- **Apoderament apud acta**: poder de representació atorgat per compareixença (electrònica a la seu o presencial a l'oficina d'assistència), inscrit al registre electrònic d'apoderaments; validesa màxima **5 anys**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Correu administratiu**: presentació a Correus **en sobre obert**, amb segellat de la primera pàgina i resguard, perquè valgui la data d'admissió.
- **SIR**: Sistema d'Interconnexió de Registres; permet l'intercanvi d'assentaments i documents entre administracions mantenint la data original.
- **Dia inhàbil**: dissabtes, diumenges i festius. Al registre electrònic, la presentació en dia inhàbil s'entén feta la primera hora del **primer dia hàbil següent**.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Classes d'iniciació (art. 54 LPAC)**: **d'ofici** o **a sol·licitud de la persona interessada**. Només dues.
2. **Vies de la iniciació d'ofici (art. 58)**: **pròpia iniciativa, ordre superior, petició raonada d'altres òrgans i denúncia**. La **petició raonada no vincula** (art. 61.2) i la **denúncia no dona la condició d'interessat** (art. 62.5).
3. **Mesures provisionals prèvies (art. 56.2)**: només en **urgència inajornable**; s'han de confirmar, modificar o aixecar en l'acord d'iniciació, dictat **dins de 15 dies**; si no, **queden sense efecte**.
4. **Acumulació (art. 57)**: identitat substancial o íntima connexió, **mateix òrgan**, i **contra l'acord no procedeix cap recurs**.
5. **Contingut de la sol·licitud (art. 66.1)**: nom i cognoms; **mitjà electrònic o lloc físic** de notificació; **fets, raons i petició**; **lloc i data**; **signatura**; **òrgan destinatari i el seu codi d'identificació**.
6. **Models normalitzats**: **voluntaris** com a regla (art. 66.4), però **obligatoris** si l'Administració n'estableix d'específics per a un procediment concret (art. 66.6).
7. **Esmena (art. 68.1)**: **10 dies**; si no s'esmena, es té per **desistida** la petició **prèvia resolució expressa**.
8. **Ampliació de l'esmena (art. 68.2)**: **fins a 5 dies** més, **excepte** en procediments **selectius o de concurrència competitiva**.
9. **Presentació presencial d'un obligat (art. 68.4)**: es requereix l'esmena per via electrònica i **la data de presentació és la de l'esmena**.
10. **Responsabilitat patrimonial (art. 67)**: el dret a reclamar prescriu **a l'any**; en danys físics o psíquics, des de la **curació** o la **determinació de les seqüeles**.
11. **Llocs de presentació (art. 16.4)**: registres electrònics de qualsevol administració, **oficines de Correus**, **representacions diplomàtiques i oficines consulars**, **oficines d'assistència en matèria de registres** i qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. **No** valen bancs privats ni el correu electrònic.
12. **Assentament (art. 16.3)**: número, epígraf de la naturalesa, **data i hora**, identificació de l'interessat, òrgan remitent i destinatari i, si escau, referència al contingut. **Rebut automàtic** amb data, hora i número d'entrada.
13. **Registre electrònic (art. 31)**: **24 hores, tots els dies de l'any**; presentació en **dia inhàbil** = **primera hora del primer dia hàbil següent**; el calendari de la seu és **l'únic aplicable** (no s'hi aplica l'art. 30.6).
14. **Terminis per resoldre (art. 21.3)**: d'ofici, des de l'**acord d'iniciació**; a sol·licitud, des de l'**entrada al registre electrònic de l'administració competent per tramitar-la**. General **3 mesos**; màxim **6 mesos** llevat de norma amb rang de llei o dret de la UE. Comunicació informativa dins de **10 dies** des de la recepció.
15. **Declaració responsable i comunicació (art. 69)**: permeten exercir el dret o iniciar l'activitat **des del dia de la presentació**; **no es poden exigir totes dues** per al mateix cas; la inexactitud essencial impedeix continuar i pot obligar a **restituir la situació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

16. **Catalunya**: **Llei 26/2010** (art. 48 iniciació i notificació de la resolució d'inici amb designació de l'instructor; art. 49 contingut de la sol·licitud, on **desconèixer l'òrgan no és obstacle**; arts. 35-38 declaració responsable i comunicació prèvia; arts. 41-42 registres). **Llei 29/2010** i **Consorci AOC** (e-TRAM, EACAT, e-NOTUM, Via Oberta, idCAT).

17. **Apoderaments (art. 6)**: validesa màxima **5 anys**; apud acta electrònic o presencial. **Representació (art. 5)**: cal acreditar-la per formular sol·licituds, presentar declaracions responsables o comunicacions, interposar recursos, desistir i renunciar; l'esmena de la representació té **10 dies**.

18. **Caducitat (art. 95)**: en procediments iniciats a sol·licitud, paralització imputable a la persona interessada, advertiment i **3 mesos**; els procediments caducats **no interrompen** la prescripció.

Resum exprés

- **Dues classes d'iniciació** (art. 54): **d'ofici** i **a sol·licitud**. Quatre **vies** d'ofici (art. 58): pròpia iniciativa, ordre superior, petició raonada i denúncia.
- La **petició raonada no vincula**; la **denúncia no fa interessat**; en sancionadors la iniciació és **sempre d'ofici**, amb separació entre instrucció i sanció.
- Abans d'iniciar: **actuacions prèvies** (art. 55). Al voltant: **mesures provisionals** (art. 56, prèvies confirmades en **15 dies**) i **acumulació** (art. 57, **sense recurs**).
- **Sol·licitud (art. 66)**: identificació, mitjà de notificació, fets-raons-petició, lloc i data, signatura i òrgan amb codi. Es pot presentar **una única sol·licitud** per a pretensions idèntiques i es pot **exigir el rebut**.
- **Esmena (art. 68)**: **10 dies**, ampliables **fins a 5** excepte en **selectius i concurrència competitiva**; si no s'esmena, **desistiment amb resolució**. La **millora** és **voluntària** i s'hi estén **acta**.
- **Obligat que presenta en paper**: se'l requereix i **la data val la de l'esmena electrònica** (art. 68.4).
- **Declaració responsable i comunicació** (art. 69 i arts. 35-38 de la Llei 26/2010): efecte **des del dia de la presentació**, amb control posterior.
- **Presentació (art. 16.4)**: registres electrònics, **Correus** (sobre obert), **consolats**, **oficines d'assistència** i altres que prevegin les normes. Assentament amb **número, epígraf, data i hora, interessat i òrgans**; **rebut automàtic**.
- El paper es **digitalitza** i l'**original es retorna**; l'assistència la donen les **oficines d'assistència** i els **empleats públics habilitats**.
- **Registre electrònic**: **24 h tots els dies**; dia inhàbil -> **primer dia hàbil següent**; els terminis de l'Administració arrenquen amb la **data i hora d'entrada**.
- **Terminis per resoldre**: d'ofici des de l'**acord**; a sol·licitud des de l'**entrada al registre** de l'administració competent. General **3 mesos**, màxim **6**.
- **Catalunya**: Llei 26/2010 (registres, sol·licitud, simplificació) i Llei 29/2010 amb les eines de l'**AOC**; dret d'**opció lingüística**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quines són les classes d'iniciació del procediment i quin article les recull? I no confonguis: quantes vies té la iniciació d'ofici?</summary>Les classes són dues (art. 54 LPAC): d'ofici i a sol·licitud de la persona interessada. La iniciació d'ofici té quatre vies (art. 58): pròpia iniciativa (59), ordre superior (60), petició raonada d'altres òrgans (61) i denúncia (62).</details>

<details><summary>2. La denúncia converteix el denunciant en persona interessada? I la petició raonada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

obliga a iniciar?</summary>No en cap dels dos casos. La presentació d'una denúncia no confereix per si sola la condició de persona interessada (art. 62.5). La petició raonada no vincula l'òrgan competent, però si no inicia el procediment ha de comunicar els motius a l'òrgan que la va formular (art. 61.2). A més, si la denúncia invoca un perjudici al patrimoni públic, la no-iniciació ha de ser motivada i notificada al denunciant.</details>

<details><summary>3. Es poden adoptar mesures provisionals abans d'iniciar el procediment? Amb quines condicions i terminis?</summary>Sí (art. 56.2): només en casos d'urgència inajornable i per a la protecció provisional dels interessos implicats, de forma motivada, necessàries i proporcionades. S'han de confirmar, modificar o aixecar en l'acord d'iniciació, que s'ha de dictar dins dels 15 dies següents. Queden sense efecte si no s'inicia el procediment en aquest termini o si l'acord no s'hi pronuncia expressament.</details>

<details><summary>4. Enumera el contingut mínim d'una sol·licitud segons l'article 66.1 de la LPAC. Què hi afegeix la Llei 26/2010?</summary>Nom i cognoms de la persona interessada i, si escau, del representant; identificació del mitjà electrònic o, si no, del lloc físic per a la notificació; fets, raons i petició; lloc i data; signatura o acreditació de la voluntat; i òrgan, centre o unitat a què s'adreça amb el seu codi d'identificació. La Llei 26/2010 (art. 49) hi afegeix que les sol·licituds es poden presentar en qualsevol suport, que la signatura ha de ser electrònica si el mitjà triat és electrònic i que desconèixer l'òrgan destinatari no és cap obstacle per a la tramitació.</details>

<details><summary>5. Quin termini hi ha per esmenar una sol·licitud incompleta, què passa si no s'esmena i quan es pot ampliar?</summary>10 dies (art. 68.1). Si no s'esmena, es té la persona per desistida de la seva petició, prèvia resolució que ho declari (art. 21). El termini es pot ampliar prudencialment fins a 5 dies més, a petició de la persona o per iniciativa de l'òrgan, quan aportar els documents presenti dificultats especials, excepte en procediments selectius o de concurrència competitiva (art. 68.2).</details>

<details><summary>6. Diferència entre l'esmena de l'article 68.1 i la millora de l'article 68.3.</summary>L'esmena corregeix una falta de requisits o de documents preceptius: es requereix amb advertiment i, si no es compleix, hi ha desistiment. La millora és una modificació voluntària que l'òrgan pot demanar quan pugui facilitar la resolució; no té conseqüències desfavorables i se n'ha d'estendre acta succinta que s'incorpora al procediment.</details>

<details><summary>7. Una societat mercantil presenta la instància en paper a la finestreta. Què has de fer i quina data compta?</summary>Les persones jurídiques estan obligades a relacionar-se electrònicament (art. 14.2.a). Cal requerir-la perquè esmeni presentant-la electrònicament i, a aquests efectes, la data de presentació és la de l'esmena, no la de la presentació presencial (art. 68.4).</details>

<details><summary>8. On es poden presentar els documents adreçats a les administracions públiques? Cita'n un que no sigui vàlid.</summary>Segons l'art. 16.4 LPAC: al registre electrònic de l'administració destinatària i a la resta de registres electrònics; a les oficines de Correus; a les representacions diplomàtiques o oficines consulars d'Espanya a l'estranger; a les oficines d'assistència en matèria de registres; i a qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. No és vàlid, per exemple, presentar-ho en una entitat bancària privada ni per correu electrònic.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>9. Què ha de constar en cada assentament registral i quin document es lliura a qui presenta?</summary>Número, epígraf expressiu de la naturalesa, data i hora de presentació, identificació de la persona interessada, òrgan remitent si escau i persona o òrgan destinatari i, si escau, referència al contingut (art. 16.3). Es lliura un rebut -en electrònic, emès automàticament- consistent en una còpia autenticada amb data, hora i número d'entrada de registre, més el rebut dels documents que l'acompanyin.</details>

<details><summary>10. Com funciona la presentació per correu administratiu?</summary>Es presenta en sobre obert a l'oficina de Correus, que fa constar a la capçalera del primer full el nom de l'oficina, la data, el lloc, l'hora i el minut d'admissió, dades que també figuren al resguard. El remitent pot exigir que es facin constar en una còpia que li serveix de rebut. Després tanca ell mateix el sobre i l'empleat li lliura el resguard (art. 31 del RD 1829/1999). Així la data vàlida és la d'admissió a Correus.</details>

<details><summary>11. Si algú presenta un escrit al registre electrònic un diumenge a les 23.40, quan s'entén presentat?</summary>El registre admet documents tots els dies de l'any i les 24 hores. A efectes del compliment de terminis per la persona interessada, la presentació en dia inhàbil s'entén feta a la primera hora del primer dia hàbil següent (dilluns), llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil. Per a l'Administració, el còmput arrenca amb la data i hora reals de presentació al registre, que s'han de comunicar a qui va presentar el document (art. 31).</details>

<details><summary>12. Des de quan es compta el termini màxim per resoldre en cada forma d'iniciació i quant és si la norma no diu res?</summary>D'ofici, des de la data de l'acord d'iniciació; a sol·licitud, des de la data d'entrada al registre electrònic de l'administració o organisme competent per tramitar-la (art. 21.3). Si la norma no fixa termini, és de 3 mesos; el termini màxim no pot excedir de 6 mesos, llevat de norma amb rang de llei o del dret de la Unió Europea.</details>

<details><summary>13. Què diferencia la declaració responsable de la comunicació i quin efecte tenen?</summary>A la declaració responsable la persona manifesta sota la seva responsabilitat que compleix els requisits, que disposa de la documentació acreditativa i que es compromet a mantenir-ne el compliment. A la comunicació simplement posa en coneixement de l'Administració les seves dades o dades rellevants. Totes dues permeten reconèixer o exercir el dret o iniciar l'activitat des del dia de la presentació, amb les facultats de comprovació, control i inspecció de l'Administració, i només se'n pot exigir una de les dues per al mateix cas (art. 69).</details>

<details><summary>14. Quan cal acreditar la representació i què passa si no s'acredita bé?</summary>Cal acreditar-la per formular sol·licituds, presentar declaracions responsables o comunicacions, interposar recursos, desistir d'accions i renunciar a drets; per als actes de mer tràmit es presumeix (art. 5.3). La falta o insuficiència d'acreditació no impedeix que es tingui per fet l'acte si s'aporta o s'esmena en el termini de 10 dies que ha de concedir l'òrgan (art. 5.6). L'apoderament apud acta es pot fer electrònicament a la seu o presencialment a l'oficina d'assistència, i els poders inscrits duren com a màxim 5 anys.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

14

TEMA

Tema 14. El procediment administratiu (III). Els registres administratius. Termes i terminis: còmput, ampliació i tramitació d'urgència. La Instrucció del procediment: intervenció dels interessats, prova i informes.

Introducció: el rellotge i la porta d'entrada de l'expedient

Aquest tema és, probablement, el més "de finestreta" de tot el temari general. Aquí no es discuteix filosofia jurídica: aquí es decideix **quin dia va entrar un paper**, **quan se li acaba el termini a un veí**, **quan se t'acaba a tu** i **quins tràmits has de fer perquè l'expedient arribi en condicions a qui l'ha de resoldre**. Un error de dos dies en un còmput pot convertir un recurs en extemporani, o pot fer que una sanció caduqui. No és teoria: és el dia a dia d'una plaça d'administrativa.

El tema té tres blocs que sembla que no tinguin res a veure, però que en realitat són el mateix engranatge. Primer, **els registres administratius**: la porta per on entra i surt tot, i el segell que fixa la data. Segon, **els termes i terminis**: com es compten, com s'amplien i què passa quan hi ha pressa (la tramitació d'urgència). I tercer, **la instrucció**: el cor del procediment, on l'Administració esbrina els fets, escolta els interessats, practica proves i demana informes abans de decidir res.

La norma bàsica és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)**, que aquí anomenarem així. Però com que treballes en un ajuntament de Catalunya, damunt hi tens **dues capes més**: la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, i la **Llei 29/2010, del 3 d'agost**, d'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya. I encara una capa local antiga però viva: el **Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals (ROF), aprovat pel Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre**, que dedica una secció sencera al Registre de documents. Anirem veient com conviuen.

---

1. Els registres administratius

1.1. Què és un registre i per què és tan important

Un **registre administratiu** és l'instrument que deixa **constància oficial i fefaent** que un document ha entrat a l'Administració o n'ha sortit, **amb data i hora**. Cada anotació concreta es diu **assentament registral**.

El registre no decideix res, no resol res i no valora res. Només fa tres coses, i les tres són crítiques:

1. **Acredita** que un document s'ha presentat i **quan** (i d'aquesta data pengen tots els terminis).
2. **Garanteix** que el document arribi a l'òrgan competent per tramitar-lo.
3. **Ordena** i fa traçable tot el que circula per la casa.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fixa-t'hi bé. El registre és una **màquina de posar dates**, no un filtre. L'empleat del registre **no pot** decidir si una instància és correcta o si "això no és competència nostra": ha d'admetre-la, anotar-la i enviar-la a qui toqui. La valoració ve després, dins del procediment.

Aquest deure d'admetre està escrit negre sobre blanc a l'**article 41.3 de la Llei 26/2010**: tot registre administratiu **té l'obligació d'admetre, anotar i trametre** a l'òrgan que correspongui els escrits que s'hi presenten, sempre que hi consti la **identificació i la signatura** de qui el subscriu i s'adreci a un òrgan de la mateixa administració (o d'una altra, si hi ha conveni o si es tracta de la Generalitat i els seus organismes).

1.2. El Registre Electrònic General (article 16.1 LPAC)

Des de la Llei 39/2015, el model és aquest: **cada administració disposa d'un Registre Electrònic General**, on es fa l'assentament de **tot document que es presenti o es rebi** en qualsevol òrgan, organisme públic o entitat vinculada o dependent. També s'hi anota la **sortida** dels documents oficials adreçats a altres òrgans o a particulars.

Trets que has de tenir clavats:

Tret	Contingut
Únic i electrònic	Un sol Registre Electrònic General per administració; els antics registres generals i auxiliars **en paper** hi queden integrats
Registres d'organisme	Els organismes públics vinculats o dependents poden tenir **registre propi**, però **plenament interoperable i interconnectat** amb el general
Portal d'accés	El Registre Electrònic General **funciona com un portal** que facilita l'accés als registres electrònics de cada organisme
Publicitat de la norma de creació	La disposició de creació es **publica al diari oficial** i el text íntegre ha d'estar consultable a la seu electrònica
Contingut obligatori d'aquesta norma	Ha d'especificar l'**òrgan o unitat responsable** de la gestió, la **data i hora oficial** i els **dies declarats inhàbils**
Relació de tràmits	A la seu electrònica d'accés al registre hi ha de figurar la **relació actualitzada de tràmits** que s'hi poden iniciar
Ordre temporal	Els assentaments s'anoten **respectant l'ordre temporal** de recepció o sortida (art. 16.2)
Sense dilació	Un cop registrat, el document es cursa **sense dilació** al destinatari i a la unitat corresponent

1.3. Què ha de constar a cada assentament, i el rebut

L'**article 16.3 LPAC** fixa el contingut mínim de cada assentament. Memoritza'l com una llista de la compra:

- Un **número**.
- **Epígraf expressiu de la seva naturalesa** (no el nom de l'òrgan: aquest és un parany clàssic dels tests).
- **Data i hora** de la presentació.
- **Identificació de la persona interessada**.
- **Òrgan administratiu remitent**, si escau.
- **Persona o òrgan administratiu a qui s'envia**.
- Si escau, **referència al contingut** del document que es registra.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

I s'emet **automàticament un rebut** consistent en una **còpia autenticada** del document, amb la **data i hora de presentació** i el **número d'entrada al registre**, més un rebut acreditatiu dels altres documents que l'acompanyin, que garanteixi la seva **integritat i el no-repudi**.

> **Truc de memòria per a l'assentament:** número, naturalesa, data i hora, interessat, qui envia, qui rep, contingut. Set caselles. Si a un test hi apareix "el nom del funcionari que registra" o "l'import de la taxa", desconfia.

1.4. On es poden presentar els documents (article 16.4 LPAC)

Aquest apartat cau **sempre**. La llista és **tancada** i té cinc lletres:

	Lloc de presentació
a)	El **registre electrònic** de l'administració o organisme a què s'adrecin, **i la resta de registres electrònics** de qualsevol de les administracions de l'article 2.1
b)	Les **oficines de Correus**, en la forma que reglamentàriament s'estableixi
c)	Les **representacions diplomàtiques o oficines consulars** d'Espanya a l'estranger
d)	Les **oficines d'assistència en matèria de registres**
e)	**Qualsevol altre** que estableixin les disposicions vigents

I ara els paranys, que són els que et faran guanyar o perdre punts:

> **No són lloc de presentació:** una **entitat bancària privada**, un **caixer automàtic**, el **correu electrònic** d'un departament, un **WhatsApp**, un formulari de contacte del web o un escrit deixat a consergeria. Si t'arriba una instància per correu electrònic, **no està presentada**: no ha generat assentament ni rebut, i per tant no ha aturat cap termini.

El "correu administratiu" (lletra b). La forma reglamentària és la de l'**article 31 del Reial decret 1829/1999, de 3 de desembre** (reglament dels serveis postals): l'escrit es presenta a l'oficina **en sobre obert**, perquè a la **capçalera de la primera fulla** del document hi consti amb claredat el **nom de l'oficina, la data, el lloc, l'hora i el minut** d'admissió, dades que també han de figurar al **resguard justificatiu**. Fetes les diligències, **el remitent tanca el sobre** i l'empleat li lliura el resguard. Si això no s'ha fet així, la data que val és la d'entrada real al registre, no la del mata-segells.

Dues regles menors de l'article 16 que també apareixen:

- **Art. 16.6:** les quantitats que s'hagin de pagar en el moment de presentar documents es poden fer efectives **per transferència** a l'oficina pública corresponent, sens perjudici d'altres mitjans.
- **Art. 16.8: no es tenen per presentats** al registre aquells documents i informació el **règim especial** dels quals estableixi una altra forma de presentació. L'exemple típic: les **ofertes en un procediment de contractació**, que van per l'eina de licitació electrònica i no per la instància genèrica.

1.5. Paper, digitalització i oficines d'assistència en matèria de registres

El model és electrònic, però la ciutadania **no obligada** a relacionar-s'hi electrònicament pot venir amb paper. L'**article 16.5 LPAC** diu què has de fer: els documents presentats **presencialment** s'han de **digitalitzar** per la **oficina d'assistència en matèria de registres** on s'hagin presentat, per incorporar-los a l'expedient electrònic, i **es retornen els originals** a la persona interessada. Excepcions: quan una norma imposi la **custòdia** per l'Administració, o quan sigui obligatori presentar objectes o documents en un **suport específic no digitalitzable**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Les **oficines d'assistència en matèria de registres (OAMR)** són l'evolució dels antics registres presencials. Ja no són un taulell que segella: són un **òrgan administratiu** que **assisteix**. El **Reial decret 203/2021, de 30 de març**, que és el reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics, les detalla al seu **article 40**. Les seves funcions són:

- **Digitalitzar** les sol·licituds, escrits i comunicacions en paper i **anotar-los** al registre electrònic que correspongui.
- Anotar, si escau, els **assentaments de sortida**.
- Emetre el **rebut** acreditatiu de la data i hora de presentació.
- Expedir **còpies electròniques autèntiques** després de digitalitzar els originals.
- **Informar** sobre identificació i signatura electrònica.
- **Identificar o signar** electrònicament en nom de la persona interessada **no obligada** a l'electrònic, en els procediments on hi hagi habilitació (el **funcionari habilitat** de l'art. 12 LPAC, que necessita el **consentiment exprés**, del qual ha de quedar constància: si no hi ha resposta, s'entén **no atorgat**).
- **Practicar notificacions** quan la persona compareix espontàniament a l'oficina i ho demana.
- Comunicar el **codi d'identificació de l'òrgan** destinatari.
- Iniciar la tramitació de l'**apoderament presencial apud acta** (art. 6 LPAC).

I l'**article 16.7 LPAC** obliga cada administració a **fer pública i mantenir actualitzada** la relació d'oficines on es presta assistència per a la presentació electrònica de documents.

A la pràctica, en un ajuntament això és l'oficina d'atenció ciutadana. Quan una senyora et porta el DNI i una instància en paper, la seqüència és: identificar-la -> digitalitzar -> registrar d'entrada -> **tornar-li l'original** -> donar-li el rebut amb data, hora i número. No et quedis el DNI ni l'original: la regla és **retornar**.

1.6. Interconnexió: SIR, REC i les eines catalanes

Perquè el dret de presentar en **qualsevol registre** sigui real, calen canonades. L'article 16.4, últim paràgraf, exigeix que **tots els registres electrònics siguin plenament interoperables**, de manera que es garanteixi la compatibilitat informàtica, la interconnexió i la **transmissió telemàtica dels assentaments registrals i dels documents**.

- **SIR (Sistema d'Interconnexió de Registres)**: la infraestructura que permet intercanviar assentaments entre administracions sense moure paper. El regula l'**article 60 del RD 203/2021**: les interconnexions entre registres de les administracions públiques **s'han de fer a través del SIR**. Quan un document és massa gran per al SIR, es pot substituir la tramesa per la **posada a disposició** en un repositori d'intercanvi de fitxers (art. 39.4 RD 203/2021).
- **REC (Registre Electrònic Comú)** de l'Estat: permet a qualsevol persona presentar un escrit adreçat a **qualsevol administració**, també al teu ajuntament.
- A Catalunya, el **Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)** posa les eines: **EACAT** (tràmits entre administracions), **e-TRAM** (instància genèrica i tràmits del ciutadà), **e-NOTUM** (notificacions), **Via Oberta** (consulta de dades i documents d'altres administracions), **idCAT** i **idCAT Mòbil**, **T-CAT** i **VÀLid**.

La clau del SIR: quan un document es presenta en un registre que no és el competent, **la data de presentació que val és l'original**. Que el paper "viatgi" no perjudica el ciutadà. Ara bé, compte amb l'**article 21.3 LPAC**: el termini màxim per resoldre es compta des de l'entrada al registre electrònic de **l'òrgan competent per tramitar**, no des de l'entrada al registre de qualsevol administració.

1.7. La capa catalana: articles 41 i 42 de la Llei 26/2010

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La llei catalana no contradiu la bàsica, però la matisa i afegeix detalls que als exàmens autonòmics i locals cauen molt:

- **Art. 41.1:** els òrgans de les administracions públiques catalanes han de disposar d'un **registre general d'entrada i sortida** de documents i, si escau, dels **registres auxiliars** que es considerin necessaris.
- **Art. 41.2:** els registres han de permetre l'**anotació fefaent** de la presentació dels documents.
- **Art. 41.3:** obligació d'**admetre, anotar i trametre** (ja l'hem vist).
- **Art. 41.5:** les **seus electròniques** han d'oferir a qualsevol persona interessada, directament o mitjançant un enllaç, el **servei de registre electrònic**.
- **Art. 41.6:** encara que el sistema sigui electrònic, els ciutadans **poden presentar documents en qualsevol altre suport**, i el mateix registre els pot digitalitzar.
- **Art. 41.7:** l'inici del còmput dels terminis de l'Administració ve determinat per la **data i hora d'entrada al registre de l'òrgan competent per tramitar**; però si es presenta un **document electrònic normalitzat** que correspon als serveis, procediments i tràmits establerts per la norma de creació del registre i s'adequa als formats preestablerts, el còmput arrenca de la **data i hora de presentació al registre electrònic**.
- **Art. 41.8:** els registres electrònics permeten presentar documents **tots els dies de l'any, les 24 hores**; la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent**, llevat que una norma en permeti la recepció en dia inhàbil.
- **Art. 41.9:** el servei de registre electrònic **es pot interrompre** per motius justificats de caràcter tècnic, operatiu o de manteniment; la interrupció s'ha d'anunciar **amb la màxima antelació possible** a la seu electrònica, **indicant el sistema alternatiu** de registre.
- **Art. 42:** els òrgans que reben documents adreçats a altres administracions els han de **traslladar** a l'administració competent; i les administracions catalanes han d'establir, **mitjançant convenis de col·laboració**, els mecanismes d'intercomunicació i coordinació dels registres.

1.8. La capa local: els articles 151 a 162 del ROF

El ROF de 1986 està pensat per a llibres de paper, però continua vigent i les seves regles cauen als temaris d'administració local. La lògica no ha canviat gens: **tot el que entra i tot el que surt deixa rastre, per ordre i amb data**.

- **Art. 151:** a **totes les entitats locals** hi ha d'haver un **Registre General** perquè consti amb claredat l'**entrada** dels documents que es reben i la **sortida** dels que s'han despatxat definitivament. És **únic**, sens perjudici de la seva **organització desconcentrada**, adaptant-la a les característiques dels serveis.
- **Art. 152:** els llibres o suport documental del registre **no poden sortir de la casa consistorial** sota cap pretext; s'hi accedeix consultant-los al lloc on es custodien o mitjançant certificacions i testimonis.
- **Art. 153:** contingut dels assentaments (compara'l amb l'art. 16.3 LPAC):

Assentament d'**ENTRADA**	Assentament de **SORTIDA**
Número d'ordre correlatiu	Número d'ordre
Data del document (dia, mes i any)	Data del document
Data d'ingrés a les oficines del registre	Data de sortida
Procedència (autoritat, corporació o persona que el subscriu)	Autoritat, negociat, secció o dependència d'on procedeix
Extracte o breu referència de l'assumpte	Autoritat, corporació o particular a qui s'adreça
Negociat, secció o dependència a qui correspon	Extracte del contingut
Resolució de l'assumpte, data i autoritat que la va dictar	Referència, si escau, a l'assentament d'entrada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
| Observacions | Observacions |

I un detall molt "de test": els assentaments s'han de practicar de **forma clara i concisa, sense esmenes ni raspades**; si n'hi hagués, **s'han de salvar**.

- **Art. 154:** al registre de sortida s'hi anoten **tots** els oficis, notificacions, ordres, comunicacions, certificacions, expedients o resolucions que emanin de la corporació, autoritats o funcionaris locals.
- **Art. 155:** registrat un document, s'hi estampa **nota amb la data d'inscripció (entrada o sortida) i el número d'ordre**.
- **Art. 156.2:** si el document presentat **no reuneix les dades exigides**, es requereix qui l'ha signat perquè en **deu dies** esmeni la falta o aporti els documents preceptius, amb l'advertiment que si no ho fa **s'arxivarà sense més tràmit**. (Avui aquesta regla s'ha de llegir amb l'**article 68.1 LPAC**: **deu dies** per esmenar, i si no s'esmena **se'l té per desistit** mitjançant resolució expressa.)
- **Art. 159:** tota persona que presenti un document **pot demanar rebut gratuït** amb dia i hora de presentació, número d'entrada i succinta referència de l'assumpte; el rebut **fa prova** respecte de la data d'ingrés. En lloc de rebut es pot lliurar **còpia segellada**.
- **Art. 160:** feta la inscripció, l'encarregat del registre **classifica i distribueix** els documents entre les oficines, on s'anoten al registre parcial i s'uneixen als antecedents o s'obre expedient.
- **Art. 162:** amb referència als assentaments dels llibres del registre es poden expedir **certificacions autoritzades pel secretari o secretària**.

Com conviuen les tres capes. LPAC (bàsica, estatal) -> marca el model: registre electrònic general, assentament, llocs de presentació. Llei 26/2010 i 29/2010 (Catalunya) -> afegeixen registres auxiliars, l'obligació d'admetre, la interrupció del servei i el model AOC. ROF (local) -> el registre general de l'entitat local, únic però desconcentrable, amb el detall dels assentaments i les certificacions del secretari. **Cap de les tres deroga les altres: se sumen.**

1.9. Altres registres administratius que trobaràs a l'ajuntament

L'enunciat parla de "els registres administratius" en plural, i no tots són el d'entrada i sortida. Aquests són els que has de saber situar:

Registre	Norma	Per a què serveix
Registre Electrònic General (entrada i sortida)	Art. 16 LPAC; art. 41 Llei 26/2010; arts. 151-162 ROF	Constància de tot document que entra i surt
Registre electrònic d'apoderaments (REA)	Art. 6 LPAC; art. 33 RD 203/2021	Inscriure qui representa qui. Poder **general**, per a una **categoria** de procediments o per a un **tràmit concret**. Vigència **màxima de 5 anys**, prorrogable i revocable en qualsevol moment
Registre d'empleats públics habilitats	Art. 12.3 LPAC; art. 31 RD 203/2021	Qui pot identificar i signar en nom d'una persona sense mitjans electrònics
Padró municipal d'habitants	Art. 16 LBRL (Llei 7/1985)	És, literalment, el **registre administratiu on consten els veïns del municipi**. Les seves dades **fan prova** de la residència i del domicili habitual, i les certificacions són **document públic i fefaent** a tots els efectes administratius
Registre d'Activitats i **Registre de Béns Patrimonials** (registres d'interessos)	Art. 75.7 LBRL; arts. 30-32 ROF	Declaracions dels càrrecs electes i dels membres no electes de la Junta de Govern Local. Tenen **caràcter públic** i es constitueixen a la Secretaria; la custòdia i direcció corresponen al secretari o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

secretària. Declaració **abans de prendre possessió** i quan hi hagi variacions (**un mes** des que es produeixin, art. 30.2.b ROF) |
Registre municipal d'associacions veïnals	Art. 236 ROF	Es porta a la **Secretaria General**, les dades són **públiques** i **només** les entitats inscrites poden exercir els drets de participació dels arts. 232 a 235 ROF. És **independent** del Registre General d'Associacions
Registre de personal	Art. 71 del text refós de l'EBEP (RDL 5/2015)	Dades del personal al servei de l'entitat
Registre d'activitats de tractament	Art. 30 del Reglament (UE) 2016/679 (RGPD)	Inventari dels tractaments de dades personals de l'ajuntament

> **No els barregis.** L'article **16 LPAC** és el registre **de documents**. L'article **6 LPAC** és el registre **d'apoderaments**. Un test que digui "el registre electrònic general d'apoderaments es regula a l'article 16" és **fals**.

---

2. Termes i terminis: còmput, ampliació i tramitació d'urgència

2.1. Terme i termini no són el mateix

- Un **termini** és un **període de temps** dins del qual s'ha de fer alguna cosa: "deu dies per esmenar", "un mes per recórrer", "tres mesos per resoldre".
- Un **terme** és un **moment concret**, una data i hora fixada: "la vista es farà el 14 de novembre a les 10.00 h", "les proposicions s'obriran el dia X".

L'**article 29 LPAC** és curt i contundent: els termes i terminis establerts en aquesta o altres lleis **obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques** competents per tramitar els assumptes, **i també les persones interessades**. És a dir: **el termini t'obliga a tu igual que al ciutadà**. La diferència és l'efecte de l'incompliment, que no és simètric: si l'incompleix el ciutadà, normalment perd el tràmit o el dret; si l'incompleix l'Administració, l'acte segueix sent vàlid com a regla general (art. 48.3 LPAC, l'extemporaneïtat només anul·la quan ho imposa la naturalesa del termini), però hi ha **silenci**, possible **caducitat** i **responsabilitat disciplinària** del personal (art. 21.6 LPAC).

2.2. El còmput de terminis (article 30 LPAC)

Aquí van els números. Aprèn-te la taula com si fos una taula de multiplicar:

Si el termini és per...	Regla
Hores	S'entén que són **hores hàbils**. Són hàbils **totes les hores d'un dia hàbil**. Es compten **d'hora en hora i de minut en minut** des de la notificació o publicació, i **no poden durar més de 24 hores**: si duren més, s'expressen en dies
Dies	S'entén que són **hàbils**, i s'exclouen del còmput els **dissabtes, els diumenges i els declarats festius**. Si una llei o el dret de la UE els fixa en **dies naturals**, s'ha de **fer constar a la notificació**
Dies (inici)	Es compten a partir de **l'endemà** de la notificació o publicació de l'acte, o de l'endemà del dia en què es produeixi l'estimació o desestimació **per silenci**
Mesos o anys	Es compten a partir de **l'endemà** de la notificació, publicació o silenci, però **conclouen el mateix dia** en què es va produir la notificació, publicació o silenci **al mes o any de venciment** (el clàssic "de data a data")

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Mes de venciment sense dia equivalent** | El termini **expira l'últim dia del mes** (31 de gener + 1 mes -> 28 o 29 de febrer) |
| **Últim dia inhàbil** | El termini **s'entén prorrogat al primer dia hàbil següent** |

Dues regles més que separen els que aproven dels que no:

- **Art. 30.6 - la regla del "inhàbil en tot cas".** Quan un dia sigui **hàbil al municipi o comunitat autònoma on resideix la persona interessada** i **inhàbil a la seu de l'òrgan administratiu**, **o a la inversa**, es considerarà **inhàbil en tot cas**. Traducció: la festa major local sempre juga a favor del ciutadà, tant si és la seva com si és la teva.
- **Art. 30.7 - el calendari.** L'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes fixen, amb subjecció al calendari laboral oficial, el **calendari de dies inhàbils** al seu àmbit. I atenció: **el calendari aprovat per les comunitats autònomes comprèn els dies inhàbils de les entitats locals** del seu àmbit territorial, a les quals **és aplicable**. S'ha de publicar **abans del començament de cada any** al diari oficial corresponent. A Catalunya, doncs, el calendari que aprova la Generalitat i es publica al DOGC **inclou les festes locals** dels ajuntaments, incloses les dues festes locals que aprova cada ple municipal.
- **Art. 30.8:** que un dia es declari hàbil o inhàbil a efectes de còmput **no determina per si sol** el funcionament dels centres de treball, l'organització del temps de treball ni el règim de jornada i horaris. Un dia pot ser inhàbil i tu estar treballant, i a l'inrevés.

> **Compte amb "dies naturals".** Hi ha normativa sectorial que compta en dies naturals (contractació pública, molts terminis tributaris i de recaptació). La regla general de la LPAC és **hàbils**, però si la norma especial diu naturals, mana la norma especial **i s'ha de fer constar a la notificació**.

Practiquem el còmput (aquests exercicis són els que cauen com a cas pràctic):

- Notificació dilluns 3 de març. Termini de 10 dies hàbils per esmenar. Es compta des de **dimarts 4**. Es descompten dissabtes, diumenges i festius. El desè dia hàbil és l'últim dia; si cau en festiu, passa al següent hàbil.
- Notificació el 15 de març. Termini d'un mes per interposar recurs de reposició. El còmput s'inicia el **16 de març**, però el termini **acaba el 15 d'abril** (el mateix dia del mes de venciment). Si el 15 d'abril és dissabte, diumenge o festiu, s'allarga al **primer dia hàbil següent**.
- Notificació el 31 de gener. Termini d'un mes. Com que el febrer no té dia 31, **expira l'últim dia de febrer**.
- Termini de 20 dies naturals fixat per una llei sectorial. Es compten **tots els dies**, dissabtes i diumenges inclosos; només l'últim dia, si és inhàbil, es prorroga.

2.3. El còmput als registres (article 31 LPAC)

Aquest article és or pur per a una plaça de registre. Diu quatre coses:

1. **Art. 31.1:** cada administració ha de **publicar els dies i l'horari** en què han de romandre obertes les oficines que presten assistència per a la presentació electrònica de documents.
2. **Art. 31.2:** el registre electrònic es regeix, **a efectes de còmput**, per la **data i hora oficial de la seu electrònica** d'accés, que ha de tenir les mesures de seguretat necessàries per garantir-ne la integritat i figurar de manera **accessible i visible**. I el seu funcionament segueix tres regles:
   - **a)** Permet presentar documents **tots els dies de l'any durant les vint-i-quatre hores**.
   - **b)** Als efectes del còmput de terminis fixats en dies hàbils, i **pel que fa al compliment de terminis per les persones interessades**, la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

hàbil següent, llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil. Els documents es consideren presentats **per l'ordre d'hora efectiva** en què ho van ser el dia inhàbil, i els presentats en dia inhàbil es reputen **anteriors**, segons el mateix ordre, als del primer dia hàbil posterior.

- **c)** L'inici del còmput dels terminis que ha de complir **l'Administració** ve determinat per la **data i hora de presentació** al registre electrònic. Aquesta data i hora efectiva **s'han de comunicar a qui va presentar** el document.

3. **Art. 31.3 - la trampa.** La seu electrònica del registre determina, atenent l'àmbit territorial de competències i el calendari de l'art. 30.7, quins dies es consideren inhàbils. I diu literalment que **aquest serà l'únic calendari de dies inhàbils** aplicable als registres electrònics, **sense que hi resulti d'aplicació l'article 30.6**.

Llegeix-ho dues vegades: la regla de "hàbil aquí, inhàbil allà -> inhàbil en tot cas" **no s'aplica dins del registre electrònic**. Al registre electrònic només compta el **calendari de la seu**. És una de les preguntes preferides dels tribunals.

I recorda la **doble cara** de la presentació en dia inhàbil: per al **ciutadà** compta com el primer dia hàbil següent (favor de l'interessat), però per a l'**Administració** el rellotge del termini per resoldre arrenca de la **data i hora reals**.

Cas típic. Un veí presenta un recurs de reposició per la seu electrònica **diumenge a les 23.40 h**, últim dia del termini d'un mes. Està **dins de termini**: per a ell val com dilluns a primera hora. L'assentament, però, porta data de diumenge, i el mes que té l'Ajuntament de Salt per resoldre el recurs comença a comptar des d'aquella data i hora reals, que se li han de comunicar.

2.4. Els terminis que ha de complir la persona interessada (article 73 LPAC)

Encara que formalment sigui ordenació i no instrucció, aquest article és el que aplicaràs cada dia:

- Els **tràmits** que hagin de complir les persones interessades s'han de fer en el **termini de deu dies** a partir de l'endemà de la notificació de l'acte corresponent, **llevat que la norma en fixi un altre**.
- En **qualsevol moment**, si l'Administració considera que algun acte de la persona interessada **no reuneix els requisits necessaris**, ho ha de posar en el seu coneixement concedint-li **deu dies** per completar-lo.
- Qui no compleixi pot ser declarat **decaigut en el seu dret al tràmit**. Ara bé - i això és el matís que cau -, **s'admetrà l'actuació** i produirà efectes legals si es produeix **abans o dins del dia** en què se li notifiqui la resolució que té per transcorregut el termini.

Decaïment ? caducitat. Decaure en el dret al tràmit vol dir que **perds aquell tràmit concret**, però el procediment **continua**. La caducitat (art. 95 LPAC) és la mort del procediment sencer. No els confonguis mai.

2.5. L'ampliació de terminis (article 32 LPAC)

Un termini es pot allargar, però amb condicions estrictes:

Element	Regla (art. 32)
Qui la pot acordar	L'Administració, **d'ofici o a petició** de les persones interessades, **llevat de precepte en contra**
Quant	Una ampliació que **no excedeixi de la meitat** del termini establert
Requisits	Que les **circumstàncies ho aconsellin** i que **no es perjudiquin drets de tercer**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Forma	L'acord d'ampliació **s'ha de notificar** a les persones interessades
Quan	Tant la **petició** com la **decisió** s'han de produir **abans del venciment** del termini. **En cap cas es pot ampliar un termini ja vençut**
Recursos	Els acords sobre ampliació **o sobre la seva denegació no són susceptibles de recurs**, sens perjudici del que escaigui contra la resolució que posi fi al procediment
Ampliació automàtica màxima	S'aplica **en tot cas** i pel temps màxim permès als procediments tramitats per **missions diplomàtiques i oficines consulars**, i als que, substanciant-se a l'interior, **exigeixin complir algun tràmit a l'estranger** o hi intervinguin **persones interessades residents fora d'Espanya**
Incidència tècnica	Si una **incidència tècnica** ha impossibilitat el funcionament ordinari del sistema o aplicació, i fins que se solucioni, l'Administració pot ampliar els **terminis no vençuts**, **publicant a la seu electrònica** tant la incidència com l'ampliació concreta

Els tres "mai" de l'article 32: mai **més de la meitat**; mai un termini **ja vençut**; mai **recurs** contra la decisió (ni si te la concedeixen ni si te la deneguen).

No confonguis l'article 32 amb l'article 23. Són l'error més repetit del temari:

	Art. 32 - Ampliació	**Art. 23 - Ampliació del termini màxim per resoldre**
Què amplia	Un **termini de tràmit** (esmena, audiència, al·legacions...)	El **termini màxim per resoldre i notificar** que té l'Administració
Quant	Com a màxim **la meitat** del termini	**No pot ser superior** al termini establert per a la tramitació (com a molt, el doble del total)
Qui ho demana	D'ofici o a petició de l'interessat	L'òrgan competent per resoldre, a proposta de l'instructor o del superior jeràrquic
Requisit	Circumstàncies que ho aconsellin i sense perjudicar tercers	**Excepcionalment** i de manera **motivada**, quan s'hagin **esgotat els mitjans personals i materials** disponibles
Recurs	**Cap**	**Cap**

2.6. La tramitació d'urgència (article 33 LPAC)

Concepte senzill: quan **raons d'interès públic** ho aconsellin, es pot acordar, **d'ofici o a petició de la persona interessada**, aplicar al procediment la **tramitació d'urgència**, per la qual **es redueixen a la meitat els terminis establerts per al procediment ordinari**.

Amb dues cauteles que cauen sempre:

1. **L'excepció:** no es redueixen els terminis relatius a la **presentació de sol·licituds i recursos**. Té tota la lògica: la urgència de l'Administració no pot escurçar el dret de defensa del ciutadà.
2. **Els recursos: no cap cap recurs** contra l'acord que declara la tramitació d'urgència, sens perjudici del que escaigui contra la resolució que posi fi al procediment.

Tres "urgències" que no són la mateixa cosa i que als tests barregen:
- **Tramitació d'urgència (art. 33 LPAC):** terminis a la meitat dins d'un procediment ja obert. Per raons d'interès públic. Sense recurs.
- **Tramitació urgent d'un expedient de contractació (art. 119 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic):** expedients que responen a una necessitat inajornable o que cal accelerar per raons d'interès públic; té regles pròpies de reducció de terminis i **no és** l'article 33 LPAC. I encara més enllà hi ha la **tramitació d'emergència** de l'art. 120 LCSP.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Declaració d'urgència d'una sessió del Ple** o inclusió d'un assumpte per urgència: és una qüestió d'**òrgans col·legiats** i règim de sessions (ROF i Llei 40/2015), no de terminis de procediment.

Urgència (art. 33) contra tramitació simplificada (art. 96): una altra parella que confon.

	Tramitació d'urgència (art. 33)	**Tramitació simplificada (art. 96)**
Què fa	**Escurça els terminis** a la meitat	**Suprimeix tràmits** i fixa un procediment reduït
Causa	**Raons d'interès públic**	Raons d'interès públic **o manca de complexitat**
Tràmits	Es mantenen tots	Només: inici, esmena si escau, al·legacions en **5 dies**, audiència quan escaigui, informes preceptius i resolució
Termini per resoldre	El de la norma, reduït a la meitat	**30 dies** des de la notificació de l'acord
Oposició de l'interessat	No la preveu	Si l'acorda d'ofici l'Administració i un interessat **s'hi oposa expressament**, es continua per l'**ordinària**
Recurs contra l'acord	**Cap**	Contra la desestimació de la sol·licitud de simplificada, **cap recurs**

---

3. La instrucció del procediment

3.1. Què és instruir (article 75 LPAC)

La **instrucció** és la fase central: el conjunt d'**actes necessaris per a la determinació, el coneixement i la comprovació dels fets** en virtut dels quals s'ha de pronunciar la resolució. És on l'expedient s'omple de contingut: al·legacions, documents, proves, informes.

L'article 75 en fixa quatre regles bàsiques:

1. **D'ofici i per mitjans electrònics** (art. 75.1). Els actes d'instrucció es fan **d'ofici** i **a través de mitjans electrònics** per l'òrgan que tramita el procediment, **sens perjudici del dret de les persones interessades a proposar** aquelles actuacions que requereixin la seva intervenció o que constitueixin tràmits establerts legalment o reglamentàriament.
2. **Control de temps** (art. 75.2). Les aplicacions i sistemes d'informació utilitzats han de garantir el **control dels temps i terminis**, la **identificació dels òrgans responsables** i la **tramitació ordenada** dels expedients, i han de facilitar la **simplificació i la publicitat** dels procediments.
3. **Comoditat de l'interessat** (art. 75.3). Els actes d'instrucció que requereixin la intervenció de les persones interessades s'han de practicar **de la forma que els resulti més convenient** i que sigui compatible, en la mesura del possible, **amb les seves obligacions laborals o professionals**.
4. **Contradicció i igualtat** (art. 75.4). L'òrgan instructor ha d'adoptar les mesures necessàries per aconseguir el **ple respecte als principis de contradicció i d'igualtat** de les persones interessades.

Impuls d'ofici no vol dir "ja s'ho farà l'interessat". Si l'expedient s'encalla perquè ningú demana l'informe, la responsabilitat és de la casa, no del ciutadà (art. 20 i 21.6 LPAC).

3.2. Qui instrueix: les funcions de l'instructor (article 50 de la Llei 26/2010)

La LPAC no fa una llista de funcions de l'instructor; la llei catalana **sí**, i és una de les seves aportacions més útils. Segons l'**article 50 de la Llei 26/2010**, l'instructor o instructora:

- **a) Identifica** les persones interessades, els **notifica l'inici** del procediment i les **informa** de la data en què l'òrgan competent ha rebut la sol·licitud, del **termini per resoldre i notificar** i dels **efectes del silenci**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

administratiu.

- **b)** Disposa l'**obertura del període de prova** i acorda la pràctica de les proves necessàries, la seva admissió o, **de forma motivada**, la seva denegació, així com la pràctica de les que proposi la persona interessada.
- **c) Sol·licita els informes preceptius** i la resta d'informes i dades necessaris, llevat que la normativa determini que ho ha de fer un altre òrgan.
- **d) Atorga el tràmit d'audiència.**
- **e) Promou el tràmit d'informació pública** quan sigui preceptiu o quan ho aconselli la naturalesa del procediment.
- **f) Facilita la participació ciutadana** d'acord amb la normativa aplicable.
- **g) Formula la proposta de resolució**, si escau.
- **h) Autoritza, limita o denega** -aquests dos últims casos, de forma **motivada**- l'**accés a l'expedient** administratiu.

I l'apartat 2 hi afegeix una regla d'administració electrònica: en la tramitació per mitjans electrònics, les aplicacions han de garantir la **identificació de l'instructor**.

> **Connecta-ho amb l'article 21.4 LPAC**: cal informar la persona interessada del termini màxim per resoldre i del sentit del silenci **dins dels deu dies** següents a la recepció de la sol·licitud al registre electrònic de l'òrgan competent. A la pràctica, aquest és el primer paper que surt de la teva taula.

3.3. La intervenció dels interessats

a) Les al·legacions (article 76 LPAC)

- Les persones interessades poden, **en qualsevol moment del procediment anterior al tràmit d'audiència**, **adduir al·legacions** i aportar documents o altres elements de judici. Uns i altres **han de ser tinguts en compte** per l'òrgan competent en redactar la proposta de resolució.
- **En tot moment** -sense el límit anterior- poden **al·legar els defectes de tramitació**, i especialment els que suposin **paralització**, **infracció dels terminis** preceptivament assenyalats o **omissió de tràmits** que es puguin esmenar abans de la resolució definitiva. Aquestes al·legacions poden donar lloc, si hi ha raons, a l'exigència de la corresponent **responsabilitat disciplinària**.

> **Dos moments diferents:** al·legacions **de fons** -> fins al tràmit d'audiència. Al·legacions per **defectes de tramitació** -> **en tot moment**. Aquesta distinció cau.

b) El tràmit d'audiència (article 82 LPAC i article 51 de la Llei 26/2010)

És **la** garantia del procediment: abans de decidir, s'ensenya l'expedient a qui hi té interès perquè digui la seva. Recolza directament en l'**article 105.c) de la Constitució**.

- **Quan: instruïts els procediments i immediatament abans de redactar la proposta de resolució**.
- **Què es fa:** es posa l'expedient **de manifest** a les persones interessades o als seus representants, tenint en compte les limitacions d'accés previstes a la **Llei 19/2013** de transparència (i, a Catalunya, la **Llei 19/2014, del 29 de desembre**).
- **Ordre:** l'audiència és **anterior** a la sol·licitud de l'informe de l'òrgan competent per a l'assessorament jurídic i a la sol·licitud del dictamen del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma -a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**-, quan aquests formin part del procediment.
- **Termini: no inferior a deu dies ni superior a quinze**. La llei catalana (art. 51.1) hi afegeix "**a no ser que se'n fixi un altre de diferent a la normativa corresponent**".

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Renúncia anticipada:** si **abans del venciment** del termini les persones interessades manifesten la seva decisió de **no efectuar al·legacions** ni aportar nous documents, **es té per realitzat el tràmit** (i no cal esperar que s'esgoti).
- **Es pot prescindir de l'audiència** quan **no figurin al procediment ni siguin tinguts en compte a la resolució altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per la persona interessada**.
- **Forma (novetat catalana, art. 51.2 Llei 26/2010):** l'audiència es pot fer **per escrit**, **oralment mitjançant compareixença** de la persona interessada, o **per mitjans electrònics i a distància**. Si es fa per mitjans electrònics, **s'ha d'estendre acta** signada electrònicament per la persona interessada i per l'instructor.
- **Regla especial:** en els procediments de **responsabilitat patrimonial** de l'art. 32.9 de la Llei 40/2015, cal donar audiència **en tot cas al contractista**, notificant-li totes les actuacions perquè s'hi personi, exposi el que convingui i proposi proves.

Ometre l'audiència quan tocava és un vici de forma que pot causar **anul·labilitat** (art. 48 LPAC) si produeix **indefensió**. És la causa d'anul·lació de sancions municipals més freqüent. Si dubtes, dona audiència: no et costa res i et salva l'expedient.

c) La informació pública (article 83 LPAC i article 52 de la Llei 26/2010)

No confonguis audiència amb informació pública: l'**audiència** és per als **interessats**; la **informació pública** obre l'expedient a **qualsevol persona**.

Element	Regla
Qui l'acorda	L'òrgan al qual correspon **resoldre** el procediment, quan la naturalesa d'aquest ho requereixi
Quan és obligatòria (art. 52.1 Llei 26/2010)	a) Si la **normativa reguladora** del procediment ho preveu. b) Si l'òrgan competent per resoldre ho **acorda** perquè la naturalesa del procediment ho aconsella
Forma	**Anunci al diari o butlletí oficial** corresponent, i **també per mitjans electrònics**, amb publicació a la **seu electrònica**
Termini	**En cap cas inferior a vint dies**
Qui hi pot participar	**Qualsevol persona física o jurídica** pot examinar l'expedient (o la part que s'acordi), presencialment al lloc indicat o **a distància** per la seu electrònica, tret de les dades excloses del dret d'accés
Efecte de comparèixer	**No atorga per si sola la condició d'interessat** (art. 83.3 LPAC i art. 52.5 Llei 26/2010)
Dret de qui al·lega	Dret a obtenir una **resposta raonada**, que **pot ser comuna** per a totes les al·legacions que plantegin qüestions **substancialment iguals**
Valoració (art. 52.4 Llei 26/2010)	Les al·legacions **s'integren a l'expedient** i han de ser valorades **expressament i singularment** per l'instructor i, si escau, per l'òrgan tècnic competent
No comparèixer	**No impedeix** interposar després els recursos que escaiguin contra la resolució definitiva

On ho veuràs a l'ajuntament: aprovació d'**ordenances i reglaments**, aprovació inicial del **pressupost**, **planejament urbanístic**, expedients d'**alteració de termes** o de canvi de denominació. En aquests casos el termini d'exposició al públic el fixa la norma sectorial (per exemple, els **trenta dies** de l'article 49 de la LBRL per a ordenances o els **quinze dies hàbils** de l'article 169 del text refós de la Llei d'hisendes locals per al pressupost); el mínim de vint dies de l'art. 83 és el **mínim general** quan la norma no en digui res.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'article **83.4 LPAC** encara afegeix que les administracions poden establir **altres formes, mitjans i vies de participació** de les persones, directament o a través d'organitzacions i associacions reconegudes per la llei.

3.4. La prova (articles 77 i 78 LPAC)

Mitjans i període de prova (article 77)

- **Art. 77.1 - Llibertat de mitjans.** Els fets rellevants per a la decisió es poden acreditar **per qualsevol mitjà de prova admissible en dret**, i la seva valoració es fa segons els criteris de la **Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil**.
- **Art. 77.2 - El període de prova.** Quan l'Administració **no tingui per certs** els fets al·legats per les persones interessades, **o la naturalesa del procediment ho exigeixi**, l'instructor acorda l'obertura d'un període de prova per un termini **no superior a trenta dies ni inferior a deu**. A més, quan ho consideri necessari, **a petició de les persones interessades**, pot decidir obrir un **període extraordinari de prova** per un termini **no superior a deu dies**.
- **Art. 77.3 - Rebuig de proves.** L'instructor **només** pot rebutjar les proves proposades quan siguin **manifestament improcedents o innecessàries**, i sempre **mitjançant resolució motivada**.
- **Art. 77.4 - Cosa jutjada penal.** En els procediments **sancionadors**, els fets declarats provats per **resolucions judicials penals fermes vinculen** les administracions públiques.
- **Art. 77.5 - La presumpció de veracitat.** Els documents formalitzats pels **funcionaris als quals es reconeix la condició d'autoritat**, en els quals, observant els requisits legals, es recullin els **fets constatats** per ells, **fan prova d'aquests fets llevat que s'acrediti el contrari**. Aquesta és la base de les **actes de la Policia Local** i dels **inspectors municipals**.
- **Art. 77.6 - Informe com a prova.** Quan la prova consisteixi en l'**emissió d'un informe** d'un òrgan administratiu, organisme públic o entitat de dret públic, s'entén que aquest informe té caràcter **preceptiu**.
- **Art. 77.7 - Proposta de resolució.** Quan la valoració de les proves practicades pugui constituir el **fonament bàsic de la decisió**, per ser peça imprescindible per a la correcta avaluació dels fets, **s'ha d'incloure a la proposta de resolució**.

Pràctica de la prova (article 78)

- L'Administració **comunica amb antelació suficient** a les persones interessades l'inici de les actuacions necessàries per practicar les proves admeses.
- A la notificació s'hi consigna **lloc, data i hora** de la pràctica, amb l'advertiment, si escau, que **la persona interessada pot nomenar tècnics** que l'assisteixin.
- Si, **a petició de la persona interessada**, s'han de fer proves que impliquin **despeses que no hagi de suportar l'Administració**, aquesta pot exigir-ne l'**anticipació**, a reserva de la **liquidació definitiva** un cop practicada la prova. La liquidació es practica **unint els comprovants** que acreditin la realitat i la quantia de les despeses.

> **La presumpció de veracitat no és presumpció de culpabilitat.** L'acta de la Policia Local fa prova dels **fets** que el mateix agent ha constatat, no de les valoracions ni de les conclusions jurídiques, i **admet prova en contra**. Si l'interessat aporta una prova sòlida, l'has de valorar.

3.5. Els informes (articles 79, 80 i 81 LPAC; article 50 bis de la Llei 26/2010)

Un **informe** és el parer tècnic o jurídic d'un òrgan sobre una qüestió de l'expedient. És la peça amb què treballaràs més.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La classificació que has de dominar

Criteri	Classes	Què vol dir
Per l'**obligació de demanar-lo**	**Preceptiu** / **Facultatiu**	Preceptiu: una norma obliga a demanar-lo. Facultatiu: el demanes perquè el necessites
Per l'**obligació de seguir-lo**	**Vinculant** / **No vinculant**	Vinculant: la resolució ha d'anar en el seu sentit. No vinculant: orienta, però no obliga

La regla d'or (art. 80.1 LPAC): "llevat de disposició expressa en contra, els informes són FACULTATIUS i NO VINCULANTS." Memoritza aquesta parella: és la pregunta d'informes més repetida de tots els temaris. La **Llei 26/2010** ho repeteix al seu **article 50 bis.1**, afegint "sens perjudici del que estableixi la legislació sectorial".

La petició (article 79)

- Als efectes de resoldre, **s'han de sol·licitar els informes que siguin preceptius** per les disposicions legals **i els que es jutgin necessaris** per resoldre, **citant el precepte que els exigeix** o **fonamentant la conveniència** de reclamar-los.
- A la petició d'informe **s'ha de concretar l'extrem o extrems** sobre els quals se sol·licita. (Res de "informi's el que sigui procedent": has de dir sobre què.)

La llei catalana (art. 50 bis) afegeix dues regles molt pràctiques:

- **Simultaneïtat (art. 50 bis.5):** si cal demanar **més d'un informe** en un mateix procediment, s'han de demanar **tots de forma simultània**, llevat que la normativa sectorial exigeixi que un informe preceptiu conegui el contingut d'un altre informe previ també preceptiu.
- **Justificació dels facultatius (art. 50 bis.3):** en el cas dels informes **facultatius**, l'òrgan peticionari ha de **justificar expressament la necessitat** de la seva emissió.
- **Enviament electrònic (art. 50 bis.2):** l'enviament d'informes entre administracions públiques catalanes s'ha de fer **electrònicament**, mitjançant les plataformes habilitades.

L'emissió i el termini (article 80)

- **Termini general: deu dies** (art. 80.2), i s'emeten **per mitjans electrònics** amb els requisits de l'art. 26 LPAC, **llevat que una disposició o el compliment de la resta de terminis del procediment permeti o exigeixi un termini major o menor**. La llei catalana (art. 50 bis.4) diu **deu dies**, llevat que una **disposició amb rang de llei** n'estableixi un de superior.
- **Què passa si no arriba a temps** (art. 80.3 i 80.4):

Situació	Efecte
Informe **facultatiu** no emès en termini	**Es prossegueixen les actuacions**, sens perjudici de la responsabilitat de qui provoca la demora
Informe **preceptiu** no emès en termini	**Es pot suspendre** el transcurs del termini màxim legal per resoldre, en els termes de l'**art. 22.1.d) LPAC**: la suspensió **no pot excedir en cap cas de tres mesos** i, si no es rep l'informe en aquest temps, **el procediment continua**
Informe d'una **altra Administració** no emès en termini	**Es prossegueixen les actuacions**. L'informe **emès fora de termini pot no ser tingut en compte** en adoptar la resolució

- **La regla catalana de la continuïtat (art. 50 bis.6 i 50 bis.7):** si un informe no s'ha emès en termini, **s'ha de continuar la tramitació**; i, a més, el procediment **ha de continuar necessàriament i en tot cas**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

si la persona interessada ho sol·licita expressament, excepte quan es tracti d'informes **preceptius i determinants** per a la resolució, cas en què es pot interrompre el termini dels tràmits successius. La continuació **produeix efectes un cop transcorreguts deu dies** des de la recepció de la sol·licitud per l'òrgan competent, cosa que s'ha de comunicar a la persona interessada.

Compte amb la suspensió (art. 22.1.d). No és automàtica: és **potestativa**, cal **acordar-la**, s'ha de **comunicar als interessats** tant la petició de l'informe com la seva recepció, i **el sostre són tres mesos**. Molts expedients caduquen perquè algú va donar per fet que demanar un informe "aturava el rellotge" sense fer res més.

Informes en responsabilitat patrimonial (article 81)

Val la pena tenir-lo present perquè els ajuntaments en tramiten molts (caigudes a la via pública, danys per arbrat, etc.):

- És **preceptiu** sol·licitar informe **al servei el funcionament del qual hagi ocasionat la presumpta lesió** indemnitzable, i el termini d'emissió **no pot excedir de deu dies**.
- Quan les indemnitzacions reclamades siguin de quantia **igual o superior a 50.000 euros** -o a la que estableixi la legislació autonòmica corresponent-, és **preceptiu** sol·licitar **dictamen** del Consell d'Estat o, si escau, de l'**òrgan consultiu de la comunitat autònoma** (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**). L'òrgan instructor, **dins dels deu dies** següents a la finalització del tràmit d'audiència, remet a l'òrgan competent per demanar el dictamen una **proposta de resolució**. El dictamen s'emet en el termini de **dos mesos** i s'ha de pronunciar sobre l'existència o no de **relació de causalitat** i, si escau, sobre la valoració del dany i la quantia i el mode de la indemnització.

3.6. Quadre de terminis de la instrucció (el que has de portar memoritzat)

Tràmit	Termini	Article
Esmena de la sol·licitud	**10 dies**, ampliables **5 més** (mai en selectius ni en concurrència competitiva)	68 LPAC
Tràmits a càrrec de l'interessat	**10 dies** des de l'endemà de la notificació	73 LPAC
Al·legacions	Fins al **tràmit d'audiència** (defectes de tramitació: en tot moment)	76 LPAC
Període de **prova**	**Mínim 10, màxim 30 dies**	77.2 LPAC
Període **extraordinari** de prova	**Màxim 10 dies**, a petició de l'interessat	77.2 LPAC
Informes	**10 dies**	80.2 LPAC / 50 bis.4 Llei 26/2010
Suspensió per informe **preceptiu**	**Màxim 3 mesos**	22.1.d LPAC
Informe del servei en responsabilitat patrimonial	**Màxim 10 dies**	81.1 LPAC
Dictamen de l'òrgan consultiu (resp. patrimonial ? 50.000 ?)	**2 mesos**	81.2 LPAC
Audiència	**Mínim 10, màxim 15 dies**	82.2 LPAC / 51.1 Llei 26/2010
Informació pública	**Mínim 20 dies**	83.2 LPAC / 52.2 Llei 26/2010

Regla mnemotècnica dels "deus". Gairebé tot el que fa la instrucció comença amb **10**: esmena 10, tràmits 10, informes 10, prova 10 (mínim), audiència 10 (mínim). Els sostres són els que canvien: prova **30**, audiència **15**, informació pública **20** (aquí el 20 és el terra, no el sostre).

Glossari

- **Registre administratiu**: instrument que deixa constància oficial de l'entrada i sortida de documents,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

amb data i hora.

- **Assentament registral**: cada anotació individual del registre; ha de contenir número, epígraf de la seva naturalesa, data i hora, interessat, òrgan remitent i destinatari i referència al contingut.
- **Registre Electrònic General**: registre únic i electrònic de cada administració (art. 16.1 LPAC); funciona com a portal d'accés als registres dels organismes.
- **Oficina d'assistència en matèria de registres (OAMR)**: òrgan administratiu que rep documents presencials, els digitalitza, retorna els originals, emet rebuts, fa còpies autèntiques i assisteix en la identificació i la signatura.
- **Funcionari habilitat**: empleat públic inscrit en un registre que pot identificar i signar en nom d'una persona no obligada a l'electrònic, amb el seu **consentiment exprés**.
- **Registre electrònic d'apoderaments (REA)**: on s'inscriuen els poders de representació (art. 6 LPAC); vigència màxima de **5 anys**.
- **SIR**: Sistema d'Interconnexió de Registres; canonada per on viatgen els assentaments entre administracions.
- **REC**: Registre Electrònic Comú de l'Estat, que permet presentar davant qualsevol administració.
- **Terme**: moment concret (data i hora) fixat per fer una actuació.
- **Termini**: període de temps dins del qual s'ha de fer una actuació.
- **Dia hàbil / inhàbil**: dia que compta o no compta per al còmput; són inhàbils dissabtes, diumenges i festius.
- **Ampliació de termini (art. 32)**: allargament d'un termini de tràmit, com a màxim per la meitat i sempre abans que venci.
- **Tramitació d'urgència (art. 33)**: reducció a la meitat dels terminis del procediment ordinari per raons d'interès públic, excepte els de presentació de sol·licituds i recursos.
- **Instrucció**: fase del procediment destinada a determinar, conèixer i comprovar els fets.
- **Instructor**: òrgan o persona que tramita l'expedient i que, si escau, formula la proposta de resolució.
- **Tràmit d'audiència**: posada de manifest de l'expedient als interessats immediatament abans de la proposta de resolució (10-15 dies).
- **Informació pública**: obertura de l'expedient a qualsevol persona mitjançant anunci al diari oficial (mínim 20 dies).
- **Informe preceptiu**: el que una norma obliga a demanar. **Informe vinculant**: el que obliga a resoldre en el seu sentit.
- **Decaïment en el dret al tràmit**: pèrdua de l'oportunitat de fer un tràmit concret per no fer-lo a temps; el procediment continua.
- **Presumpció de veracitat**: valor probatori dels fets constatats per funcionaris amb condició d'autoritat, llevat de prova en contra.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Registre Electrònic General**: un per administració (**art. 16.1 LPAC**), únic i electrònic; els organismes dependents poden tenir-ne de propis, **plenament interoperables**, i el general fa de **portal**.
2. **Contingut de l'assentament (art. 16.3)**: número, **epígraf expressiu de la seva naturalesa**, data i hora, identificació de l'interessat, òrgan remitent i destinatari i referència al contingut. **Rebut automàtic** amb còpia autenticada, data, hora i número d'entrada.
3. **Llocs de presentació (art. 16.4)**: registres electrònics de **qualsevol** administració, **Correus**,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

representacions **diplomàtiques o consulars**, **oficines d'assistència en matèria de registres** i qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. **No** valen bancs, caixers ni **correu electrònic**.

4. **Correu administratiu**: en **sobre obert**, amb data, lloc, hora i minut a la capçalera de la primera fulla (**art. 31 del RD 1829/1999**).

5. **Presencial** (art. 16.5): l'oficina **digitalitza** i **retorna l'original**, llevat de custòdia obligatòria o suport no digitalitzable.

6. **Registres oberts 24 hores, tots els dies de l'any** (art. 31.2.a LPAC i art. 41.8 Llei 26/2010).

7. **Dia inhàbil**: per al **compliment de terminis de l'interessat**, la presentació s'entén feta la **primera hora del primer dia hàbil següent**; per als **terminis de l'Administració**, compten la **data i hora reals**, que s'han de **comunicar** a qui va presentar.

8. **Art. 31.3**: al registre electrònic només s'aplica el **calendari de la seu**; **no s'hi aplica l'art. 30.6**.

9. **Art. 30.6**: dia hàbil al municipi de l'interessat i inhàbil a la seu de l'òrgan, **o a la inversa** -> **inhàbil en tot cas**. **Art. 30.7**: el calendari que aproven les comunitats autònomes **comprèn els dies inhàbils de les entitats locals** i es publica **abans de començar l'any**.

10. **Còmput**: dies = **hàbils** (fora dissabtes, diumenges i festius) i comencen **l'endemà**; mesos i anys = **de data a data**, i si no hi ha dia equivalent, **l'últim dia del mes**; **últim dia inhàbil -> es prorroga** al primer hàbil. Terminis per **hores**: hàbils, d'hora en hora i de minut en minut, **màxim 24 hores**.

11. **Ampliació (art. 32)**: **mai més de la meitat**, **mai un termini vençut**, petició i decisió **abans del venciment**, **sense recurs**, notificada; ampliació màxima **en tot cas** per a missions diplomàtiques i tràmits a l'estranger; per **incidència tècnica**, només terminis **no vençuts** i amb publicació a la seu.

12. **Art. 23 vs. art. 32**: el 23 amplia el **termini per resoldre** (mai superior al de la tramitació, excepcional i motivat); el 32 amplia un **termini de tràmit** (màxim la meitat). Cap dels dos admet **recurs**.

13. **Tramitació d'urgència (art. 33)**: **raons d'interès públic**, d'ofici o a petició; **terminis a la meitat**, **excepte** els de **presentació de sol·licituds i recursos**; **cap recurs** contra l'acord.

14. **Art. 73**: tràmits de l'interessat en **10 dies**; qui no compleix pot ser declarat **decaigut en el dret al tràmit**, però s'admet l'actuació si es produeix **abans o dins del dia** en què se li notifica la resolució que té per transcorregut el termini.

15. **Prova (art. 77.2)**: període **no superior a 30 dies ni inferior a 10**; **extraordinari** de **fins a 10 dies** a petició de l'interessat. Rebuig només de proves **manifestament improcedents o innecessàries** i **motivadament**.

16. **Art. 77.5**: els fets constatats per **funcionaris amb condició d'autoritat fan prova**, llevat que s'acrediti el contrari. **Art. 77.6**: si la prova és un informe d'un òrgan administratiu, s'entén **preceptiu**.

17. **Informes (art. 80.1)**: **facultatius i no vinculants** llevat de disposició expressa en contra. Termini: **10 dies**. Si és **preceptiu** i no arriba, **suspensió màxima de 3 mesos** (art. 22.1.d). Si és d'**una altra administració**, es continua i l'informe tardà **pot no tenir-se en compte**.

18. **Art. 79**: cal **citar el precepte** que exigeix l'informe preceptiu o **fonamentar** la conveniència del facultatiu, i **concretar l'extrem** sobre el qual es demana.

19. **Audiència (art. 82)**: **immediatament abans** de la proposta de resolució, **10 a 15 dies**, **anterior** a l'informe jurídic i al dictamen consultiu; **es pot prescindir** si no hi ha altres fets, al·legacions o proves que les adduïdes per l'interessat; si l'interessat hi renuncia abans, **es té per realitzat**.

20. **Informació pública (art. 83)**: anunci al diari oficial i seu electrònica, **mínim 20 dies**; comparèixer-hi **no dona la condició d'interessat**, però qui al·lega té dret a **resposta raonada**, que pot ser **comuna** per a qüestions substancialment iguals.

21. **Capa catalana**: art. **41** i **42** Llei 26/2010 (registres, obligació d'admetre, interrupció del servei, convenis); art. **50** (funcions de l'instructor), **50 bis** (informes: simultanis, justificació dels facultatius,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

continuïtat a petició de l'interessat), **51** (audiència, també **oral o electrònica amb acta**) i **52** (informació pública, valoració expressa i singular).

22. **Capa local**: **art. 151 ROF** (registre general a **totes** les entitats locals, **únic** però desconcentrable), **art. 152** (els llibres **no surten** de la casa consistorial), **art. 153** (contingut dels assentaments, sense esmenes ni raspades), **art. 159** (rebut gratuït que **fa prova** de la data), **art. 162** (certificacions autoritzades pel **secretari**).

23. **Padró municipal**: **registre administratiu** on consten els veïns; les seves dades **fan prova** de la residència i el domicili habitual i les certificacions són **document públic i fefaent** (art. 16 LBRL).

24. **Registres d'interessos (art. 75.7 LBRL)**: **Registre d'Activitats** i **Registre de Béns Patrimonials**, tots dos de **caràcter públic**; declaració **abans de prendre possessió** i **un mes** per comunicar variacions (art. 30 ROF).

Resum exprés

Tot passa pel **registre**: cada administració té un **Registre Electrònic General** (art. 16.1 LPAC) on s'assenta tot document que entra i surt, respectant l'**ordre temporal**, amb un assentament que conté **número, epígraf de la naturalesa, data i hora, interessat, òrgan remitent i destinatari i referència al contingut**, i amb **rebut automàtic**. Es pot presentar en **cinc llocs** (art. 16.4): registres electrònics de qualsevol administració, **Correus** (sobre obert, art. 31 RD 1829/1999), representacions **diplomàtiques i consulars**, **oficines d'assistència en matèria de registres** i qualsevol altre que prevegi una norma. El **correu electrònic no és registre**. El paper es **digitalitza** i l'original **es retorna** (art. 16.5). Les **OAMR** assisteixen, digitalitzen, emeten rebuts, fan còpies autèntiques i inicien apoderaments **apud acta** (art. 40 RD 203/2021). El **SIR** interconnecta registres (art. 60 RD 203/2021). A Catalunya manen també els **arts. 41 i 42 de la Llei 26/2010** (registres auxiliars, obligació d'admetre i anotar, interrupció anunciada del servei) i el model **AOC**; a l'àmbit local, els **arts. 151-162 del ROF** (registre general únic però desconcentrable, contingut dels assentaments, rebut gratuït que fa prova, certificacions del secretari).

Els **terminis obliguen tothom** (art. 29). Es compten així (art. 30): **hores hàbils** (màxim 24 h); **dies hàbils**, sense dissabtes, diumenges ni festius, començant **l'endemà**; **mesos i anys de data a data**, i si no hi ha dia equivalent, **l'últim dia del mes**; si l'últim dia és **inhàbil**, es **prorroga**. Si un dia és hàbil aquí i inhàbil allà, **inhàbil en tot cas** (art. 30.6) - **excepte al registre electrònic**, on només val el **calendari de la seu** (art. 31.3). El registre està obert **24 hores tots els dies de l'any**: presentar en dia inhàbil val, per a l'interessat, com la **primera hora del primer dia hàbil següent**, mentre que per a l'Administració compten la **data i hora reals**. Els terminis es poden **ampliar** com a màxim per **la meitat**, sempre **abans del venciment** i **sense recurs** (art. 32), i no s'ha de confondre amb l'ampliació del **termini per resoldre** (art. 23). Per **raons d'interès públic** es pot acordar la **tramitació d'urgència**, que **redueix els terminis a la meitat excepte** els de **presentació de sol·licituds i recursos**, i tampoc admet **recurs** (art. 33).

La **instrucció** (arts. 75-83) és la fase on es determinen, coneixen i comproven els fets: **d'ofici**, per **mitjans electrònics**, amb **contradicció i igualtat**. La llei catalana llista les **funcions de l'instructor** (art. 50): identificar i informar, obrir la prova, demanar informes, donar audiència, promoure la informació pública, formular la proposta i decidir sobre l'accés a l'expedient. Els interessats poden **al·legar** fins al tràmit d'audiència, i **en tot moment** els defectes de tramitació (art. 76). La **prova** (art. 77): qualsevol mitjà admissible en dret, període de **10 a 30 dies** i extraordinari de **fins a 10**; només es rebutgen les **manifestament improcedents o innecessàries** i **motivadament**; els fets constatats per funcionaris amb

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

condició d'autoritat **fan prova** llevat de prova en contra. Els **informes** (arts. 79-81): **facultatius i no vinculants** com a regla, emesos en **10 dies**; si el **preceptiu** no arriba, es pot **suspendre fins a 3 mesos** el termini per resoldre; el d'una altra administració no atura res i, si arriba tard, **pot no tenir-se en compte**. L'**audiència** (art. 82) va **immediatament abans de la proposta de resolució**, dura **entre 10 i 15 dies**, és **anterior** a l'informe jurídic i al dictamen consultiu, i **es pot prescindir** si no hi ha res més que el que ha aportat l'interessat; a Catalunya pot ser **oral o electrònica amb acta** (art. 51 Llei 26/2010). La **informació pública** (art. 83) obre l'expedient a **qualsevol persona** per un **mínim de 20 dies**, **no dona la condició d'interessat** i qui hi al·lega té dret a **resposta raonada**, que pot ser **comuna**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quin contingut mínim ha de tenir cada assentament registral i què s'ha de lliurar a qui presenta el document?</summary>Segons l'article 16.3 LPAC: un número, l'epígraf expressiu de la seva naturalesa, la data i hora de presentació, la identificació de la persona interessada, l'òrgan administratiu remitent si escau, la persona o òrgan a qui s'envia i, si escau, la referència al contingut del document. S'emet automàticament un rebut consistent en una còpia autenticada del document, amb la data i hora de presentació i el número d'entrada, més un rebut acreditatiu dels documents que l'acompanyin que en garanteixi la integritat i el no-repudi.</details>

<details><summary>2. Enumera els llocs vàlids de presentació de documents i digues-ne tres que no ho siguin.</summary>Article 16.4: a) el registre electrònic de l'administració o organisme destinatari i els de qualsevol altra administració; b) les oficines de Correus, en la forma reglamentàriament establerta; c) les representacions diplomàtiques o oficines consulars d'Espanya a l'estranger; d) les oficines d'assistència en matèria de registres; e) qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. No són lloc vàlid una entitat bancària privada, el correu electrònic d'un departament ni un escrit deixat a consergeria.</details>

<details><summary>3. Un veí presenta un escrit al registre electrònic un diumenge a les 23.50 h, últim dia del termini. És dins de termini? I des de quan compta el termini de l'Ajuntament?</summary>Sí, és dins de termini: als efectes del compliment de terminis per l'interessat, la presentació en dia inhàbil s'entén feta a la primera hora del primer dia hàbil següent (art. 31.2.b LPAC i art. 41.8 Llei 26/2010). Per a l'Administració, el còmput arrenca de la data i hora reals de presentació al registre electrònic, que s'han de comunicar a qui va presentar el document (art. 31.2.c).</details>

<details><summary>4. Què diu l'article 30.6 LPAC i per què no s'aplica als registres electrònics?</summary>L'article 30.6 estableix que quan un dia sigui hàbil al municipi o comunitat autònoma on resideix la persona interessada i inhàbil a la seu de l'òrgan administratiu, o a la inversa, es considerarà inhàbil en tot cas. No s'aplica als registres electrònics perquè l'article 31.3 disposa que el calendari de dies inhàbils determinat per la seu electrònica és l'únic aplicable a efectes de còmput als registres electrònics, excloent expressament l'article 30.6.</details>

<details><summary>5. Fins quan es pot demanar l'ampliació d'un termini, per quant i quin recurs hi cap?</summary>Tant la petició com la decisió s'han de produir abans del venciment del termini: mai es pot ampliar un termini ja vençut. L'ampliació no pot excedir de la meitat del termini establert, cal que les circumstàncies ho aconsellin i que no es perjudiquin drets de tercer, i l'acord s'ha de notificar. Contra l'acord d'ampliació o la seva denegació no cap cap recurs, sens perjudici del que escaigui contra la resolució que posi fi al procediment (art. 32 LPAC).</details>

<details><summary>6. En què consisteix la tramitació d'urgència i quins terminis no es

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

redueixen?</summary>Quan raons d'interès públic ho aconsellin, es pot acordar d'ofici o a petició de la persona interessada aplicar al procediment la tramitació d'urgència, que redueix a la meitat els terminis establerts per al procediment ordinari. No es redueixen els terminis relatius a la presentació de sol·licituds i recursos. Contra l'acord que la declara no cap cap recurs (art. 33 LPAC).</details>

<details><summary>7. Diferència entre l'ampliació de l'article 32 i la de l'article 23.</summary>L'article 32 amplia un termini de tràmit, com a màxim per la meitat, d'ofici o a petició de l'interessat, sempre abans del venciment i sense perjudicar drets de tercer. L'article 23 amplia, de manera excepcional i motivada i un cop esgotats els mitjans personals i materials disponibles, el termini màxim per resoldre i notificar, sense que la pròrroga pugui ser superior al termini establert per a la tramitació. En cap dels dos casos hi cap recurs.</details>

<details><summary>8. Quina durada té el període de prova ordinari i l'extraordinari, i quan pot l'instructor rebutjar una prova?</summary>El període ordinari no pot ser superior a trenta dies ni inferior a deu; l'extraordinari, que s'obre a petició de les persones interessades quan l'instructor ho consideri necessari, no pot superar els deu dies (art. 77.2 LPAC). L'instructor només pot rebutjar les proves proposades quan siguin manifestament improcedents o innecessàries, i sempre mitjançant resolució motivada (art. 77.3).</details>

<details><summary>9. Quina és la regla general sobre el caràcter dels informes i què passa si un informe preceptiu no s'emet en termini?</summary>Llevat de disposició expressa en contra, els informes són facultatius i no vinculants (art. 80.1 LPAC; també art. 50 bis.1 de la Llei 26/2010). S'emeten en el termini de deu dies. Si no s'emet un informe preceptiu, es pot suspendre el transcurs del termini màxim legal per resoldre en els termes de l'article 22.1.d) LPAC, per un període que no pot excedir en cap cas de tres mesos; passat aquest temps, el procediment continua.</details>

<details><summary>10. Quan es fa el tràmit d'audiència, quant dura i quan se'n pot prescindir?</summary>Instruït el procediment i immediatament abans de redactar la proposta de resolució, i sempre abans de demanar l'informe de l'òrgan d'assessorament jurídic o el dictamen de l'òrgan consultiu. Dura entre deu i quinze dies. Se'n pot prescindir quan no figurin al procediment ni siguin tinguts en compte a la resolució altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per la persona interessada (art. 82 LPAC i art. 51 de la Llei 26/2010). Si abans del venciment l'interessat manifesta que no farà al·legacions, el tràmit es té per realitzat.</details>

<details><summary>11. Diferència entre el tràmit d'audiència i la informació pública.</summary>L'audiència s'adreça a les persones interessades, es fa immediatament abans de la proposta de resolució i dura de deu a quinze dies. La informació pública s'obre a qualsevol persona física o jurídica, mitjançant anunci al diari oficial i publicació a la seu electrònica, per un termini que en cap cas pot ser inferior a vint dies; comparèixer-hi no atorga per si sol la condició d'interessat, però qui hi presenta al·legacions té dret a una resposta raonada, que pot ser comuna per a les que plantegin qüestions substancialment iguals (arts. 82 i 83 LPAC; arts. 51 i 52 de la Llei 26/2010).</details>

<details><summary>12. Quines funcions atribueix la Llei 26/2010 a l'instructor del procediment?</summary>Article 50: identificar les persones interessades, notificar-los l'inici i informar-les de la data de recepció de la sol·licitud, del termini per resoldre i dels efectes del silenci; obrir el període de prova i acordar-ne o denegar-ne motivadament la pràctica; sol·licitar els informes preceptius i els altres necessaris; atorgar el tràmit d'audiència; promoure la informació pública; facilitar la participació ciutadana; formular la proposta de resolució si escau; i autoritzar, limitar o denegar motivadament l'accés a l'expedient.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>13. Quin valor probatori tenen les actes de la Policia Local en un expedient sancionador municipal?</summary>Els documents formalitzats pels funcionaris als quals es reconeix la condició d'autoritat, quan s'observen els requisits legals i s'hi recullen els fets constatats per ells, fan prova d'aquests fets llevat que s'acrediti el contrari (art. 77.5 LPAC). És una presumpció de veracitat dels fets constatats, no de les valoracions jurídiques, i admet prova en contra.</details>

<details><summary>14. Què estableix l'article 151 del ROF sobre el registre de les entitats locals?</summary>Que a totes les entitats locals hi ha d'haver un Registre General perquè consti amb claredat l'entrada dels documents que es reben i la sortida dels que s'han despatxat definitivament; que ha de romandre obert al públic tots els dies hàbils en les hores previstes per la legislació de procediment administratiu comú; i que l'existència d'un únic Registre General s'entén sens perjudici de la seva organització desconcentrada, adaptada a les característiques dels serveis de l'entitat.</details>

<details><summary>15. Quins són els registres d'interessos dels càrrecs electes locals i quan s'hi ha de declarar?</summary>Segons l'article 75.7 de la Llei 7/1985, són dos i tenen caràcter públic: el Registre d'Activitats, on s'inscriu la declaració sobre causes de possible incompatibilitat i activitats que proporcionin o puguin proporcionar ingressos econòmics, i el Registre de Béns Patrimonials, on s'inscriu la declaració sobre béns i drets patrimonials. Segons l'article 30 del ROF, es constitueixen a la Secretaria, la seva custòdia i direcció corresponen al secretari o secretària, i la declaració s'ha de formular abans de prendre possessió del càrrec i cada vegada que hi hagi variacions, amb un termini d'un mes des que es produeixin.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

15

TEMA

Tema 15. El procediment administratiu (IV). Acabament del procediment. L'obligació de resoldre. Contingut de la resolució expressa: principis de congruència i de no agreujament de la situació inicial. L'acabament convencional. La manca de resolució expressa: el règim del silenci administratiu. El desistiment i la renúncia. La caducitat.

Introducció: el tema que decideix si l'expedient acaba bé o acaba caducat

Fins aquí has vist com neix un expedient i com s'instrueix. Aquest tema explica **com es mor**. I és, sense exagerar, el tema del temari que més conseqüències té a la teva taula: un expedient que acaba malament no és un error de forma, és una llicència que s'entén concedida sense que ningú l'hagi mirada, una sanció que no es pot cobrar perquè ha caducat, o una reclamació de diners que l'Ajuntament ha de pagar perquè es va deixar passar el termini.

L'enunciat té set peces i totes van juntes. Primer, **de quantes maneres pot acabar un procediment** (art. 84 de la Llei 39/2015). Segon, la **obligació de resoldre**: l'Administració ha de contestar sempre, expressament i en termini. Tercer, **què ha de dir la resolució**: ha de ser congruent amb el que es demanava i no pot deixar la persona pitjor del que estava (la prohibició de la reformatio in peius). Quart, l'**acabament convencional**: no tot s'acaba amb un decret; també es pot pactar. Cinquè, què passa **quan l'Administració calla**: el silenci administratiu. Sisè, què passa quan **la persona interessada se'n desdiu**: desistiment i renúncia. I setè, què passa quan **l'expedient s'atura i es podreix**: la caducitat.

Les normes són dues i conviuen. La bàsica és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques** (l'anomenarem **LPAC**), que s'aplica a tots els ajuntaments. A sobre hi tens la catalana: la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que pel seu **art. 3** s'aplica **també a les entitats locals de Catalunya** -és a dir, a l'Ajuntament de Salt. En el silenci administratiu la llei catalana no diu exactament el mateix que l'estatal, i aquesta diferència és **una de les preguntes més repetides** als exàmens de places d'ajuntament a Catalunya. La tens al bloc 5 amb taula i tot.

Com llegir aquest tema. No memoritzis articles: memoritza **quatre números** (6 mesos, 3 mesos, 10 dies, 15 dies) i **dues llistes** (les formes d'acabament i els supòsits de silenci negatiu). La resta s'entén sol.

---

1. L'acabament del procediment: totes les portes de sortida

1.1. Les formes d'acabament (art. 84 LPAC)

L'**art. 84.1 LPAC** diu que posen fi al procediment:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- la **resolució**,
- el **desistiment**,
- la **renúncia al dret** en què es fonamenta la sol·licitud, **quan aquesta renúncia no estigui prohibida per l'ordenament jurídic**,
- i la **declaració de caducitat**.

I l'**art. 84.2** hi afegeix una cinquena via: la **impossibilitat material de continuar-lo per causes sobrevingudes**, amb una resolució que **s'ha de motivar en tot cas**.

A aquestes cinc, la mateixa llei n'hi suma dues més que estan en altres articles i que l'examinador espera que sàpigues situar:

- l'**acabament convencional** (art. 86 LPAC): pactes, acords, convenis o contractes que tenen valor de finalitzadors del procediment;
- i l'**acabament dels procediments sancionadors** per **reconeixement de responsabilitat** o **pagament voluntari** (art. 85 LPAC).

I encara una última, que no és pròpiament una "forma d'acabar" sinó la conseqüència de no acabar a temps: el **silenci administratiu** (arts. 24 i 25 LPAC), del qual el silenci **estimatori** sí que és, literalment, "acte administratiu finalitzador del procediment" (art. 24.2).

Forma d'acabament	Article	Qui la provoca	Cal resolució?
Resolució expressa	84.1 i 88	L'Administració	És la resolució mateixa
Desistiment de la sol·licitud	84.1 i 94	La persona interessada	Sí, **declarativa**
Renúncia al dret	84.1 i 94	La persona interessada	Sí, **declarativa**
Caducitat per inactivitat de la persona	84.1 i 95	La inactivitat de la persona	Sí, **declarativa**, amb arxivament
Caducitat del procediment d'ofici desfavorable	25.1.b	La inactivitat de l'Administració	Sí, declara la caducitat i arxiva
Impossibilitat material sobrevinguda	84.2	Un fet aliè	Sí, i **motivada sempre**
Acabament convencional	86	Acord de les dues parts	**No cal** (art. 21.1)
Reconeixement de responsabilitat / pagament voluntari	85	La persona presumptament infractora	Sí, amb la sanció reduïda
Silenci estimatori	24.2	El pas del temps	L'acte ja existeix; l'expressa posterior només el pot confirmar

Parany de test. "Posen fi al procediment la resolució, el desistiment, la renúncia i **la prescripció**". **Fals.** La prescripció no és una forma d'acabament de l'art. 84: és una circumstància que, si concorre, **es declara mitjançant resolució** (art. 21.1, paràgraf segon). El mateix passa amb la desaparició sobrevinguda de l'objecte.

1.2. Encara que acabi "sol", sempre hi ha un paper

Aquest és el punt que més sorprèn i que més cau. L'**art. 21.1, paràgraf segon, LPAC** diu que **en els casos de prescripció, renúncia del dret, caducitat del procediment, desistiment de la sol·licitud i desaparició sobrevinguda de l'objecte**, la resolució **consisteix en la declaració de la circumstància que concorri**, amb indicació dels **fets produïts** i de les **normes aplicables**. La Llei 26/2010 ho repeteix pràcticament igual al seu **art. 53.2**.

Traduït a la teva feina: si una persona et diu "deixeu-ho córrer, retiro la instància", **no n'hi ha prou amb arxivar la carpeta**. Cal dictar un decret que digui: "Vist l'escrit de data X pel qual la senyora Y desisteix de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la sol·licitud de..., es declara conclòs el procediment i s'ordena l'arxivament de les actuacions", i **notificar-lo**. Perquè aquell decret és un acte administratiu i, com a tal, ha de dir quins recursos hi caben.

1.3. La impossibilitat material sobrevinguda

És la vàlvula d'escapament per a quan el procediment ja no té sentit. Exemples típics a un ajuntament: es demana una llicència per a un edifici que s'enderroca per ruïna abans de resoldre; mor la persona sol·licitant d'una prestació personalíssima; s'incoa un expedient de restauració de la legalitat sobre una obra que s'ha desmuntat sola. La llei hi posa una única condició, però ferma: **la resolució ha de ser motivada en tot cas** (art. 84.2). No pots escriure "s'arxiva per impossibilitat" i punt: has d'explicar **quin fet sobrevingut** ho fa impossible.

1.4. L'acabament dels procediments sancionadors (art. 85 LPAC)

Aquest article és molt "de finestreta", perquè és el que explica per què una multa de trànsit o de l'ordenança de civisme surt més barata si es paga aviat:

1. Si la persona **reconeix la seva responsabilitat**, es pot resoldre ja imposant la sanció que correspongui (art. 85.1).
2. Si la sanció és **només pecuniària** (o si es justifica que no escau la no pecuniària), el **pagament voluntari** en qualsevol moment **anterior a la resolució** acaba el procediment (art. 85.2). El que no s'estalvia és la **reposició de la situació alterada** ni la **indemnització de danys i perjudicis**.
3. En tots dos casos, si la sanció és només pecuniària, l'òrgan competent aplica **reduccions d'almenys el 20 %** sobre l'import proposat, i **són acumulables entre elles** (art. 85.3). És a dir: reconeixement + pagament voluntari poden arribar a **un 40 % de rebaixa**.

Dues condicions que sempre pregunten: les reduccions **han de constar ja a la notificació d'iniciació** del procediment, i la seva efectivitat queda **condicionada al desistiment o renúncia de qualsevol acció o recurs en via administrativa** contra la sanció. O sigui: si pagues amb descompte, **renuncies a recórrer**. El percentatge **es pot incrementar reglamentàriament**.

> **Ordenances municipals.** Aquest 20 % + 20 % és el mínim legal; moltes ordenances de convivència, de circulació o de residus el recullen i el detallen. Quan atenguis algú que ve amb una notificació d'incoació a la mà, aquest és el paràgraf que li has de saber explicar.

1.5. Un tràmit que va just abans de la porta: les actuacions complementàries (art. 87 LPAC)

Abans de resoldre, l'òrgan competent pot decidir, **mitjançant acord motivat**, fer les **actuacions complementàries indispensables** per resoldre. Els números:

- **No** són actuacions complementàries els **informes que precedeixen immediatament la resolució final**.
- L'acord **es notifica** a les persones interessades, i se'ls dona un termini de **7 dies** per al·legar **un cop acabades**.
- S'han de practicar en un termini **no superior a 15 dies**.
- Mentrestant, el **termini per resoldre queda suspès** (i l'art. 22.2.b ho confirma: aquesta suspensió és **obligatòria**, no potestativa).

---

2. L'obligació de resoldre

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.1. La regla d'or (art. 21.1 LPAC i art. 53.1 Llei 26/2010)

> **L'Administració està obligada a dictar resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments, sigui quina sigui la seva forma d'iniciació.**

Fixa't en les tres paraules clau: **dictar**, **expressa** i **notificar-la**. No n'hi ha prou de decidir: cal decidir **expressament** (no val el silenci) i cal que la decisió **surti** i arribi a la persona. Un decret signat que dorm dins l'expedient sense notificar **no compleix** l'art. 21.1 ni atura cap termini.

La Llei 26/2010, art. 53.1, diu exactament el mateix per a les administracions catalanes, i el seu **art. 53.4** hi afegeix una cosa útil: les administracions catalanes poden establir, per normativa sectorial, **mecanismes de resolució immediata** per a **procediments administratius simples**, amb les garanties de la llei. És la base legal de moltes tramitacions "al moment" a l'oficina d'atenció ciutadana.

2.2. Les úniques excepcions

L'obligació de resoldre **no** s'aplica a (art. 21.1, paràgraf tercer):

1. Els supòsits d'**acabament per pacte o conveni** (perquè el pacte ja és l'acabament).
2. Els procediments relatius a l'exercici de drets sotmesos **únicament** al deure de **declaració responsable o comunicació** a l'Administració.

La versió catalana (art. 53.3 Llei 26/2010) recull les mateixes dues excepcions, amb la variant terminològica de la **comunicació prèvia**.

> **Compte amb l'excepció 2.** Que no calgui resoldre **no** vol dir que l'Ajuntament no faci res. Davant d'una declaració responsable d'obres o d'activitat, l'Ajuntament conserva la potestat de **comprovar, inspeccionar i, si escau, obrir un expedient** perquè les dades no eren certes. El que no ha de fer és dictar una "autorització": l'activitat ja es pot exercir des de la presentació.

2.3. Quant de temps hi ha? (art. 21.2 i 21.3 LPAC)

- El termini màxim és **el que fixi la norma reguladora** del procediment.
- Aquest termini **no pot excedir de 6 mesos**, llevat que una **norma amb rang de llei** n'estableixi un de superior o que així ho prevegi el **dret de la Unió Europea**.
- Si la norma **no fixa cap termini**, el termini és de **3 mesos**.

I el **còmput** (art. 21.3), que és on es perden els punts:

Com s'ha iniciat	Des de quan compta
D'ofici	Des de la data de l'**acord d'iniciació**
A sol·licitud de la persona interessada	Des de la data d'**entrada al registre electrònic de l'Administració o organisme competent per tramitar-la**

> **El detall que fa caure tothom.** No compta des que la instància entra a **qualsevol** registre: compta des que entra al registre de l'**òrgan competent per tramitar-la**. Si una veïna presenta a l'Ajuntament de Salt una sol·licitud dirigida a la Generalitat, el rellotge de la Generalitat no comença fins que l'escrit arriba al seu registre. Per això l'art. 21.4 obliga a comunicar-li, a més, **la data en què la sol·licitud ha estat rebuda per l'òrgan competent**.

2.4. Informar la ciutadania: la publicació i la comunicació dels 10 dies (art. 21.4)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Dues obligacions diferents:

1. **Permanent i general**: cada administració ha de **publicar i mantenir actualitzada al portal web**, a efectes informatius, la relació de **procediments de la seva competència**, amb el **termini màxim de durada** i els **efectes del silenci**.
2. **Cas per cas**: s'ha d'informar la persona interessada del termini màxim per resoldre i notificar, i dels efectes del silenci. Aquesta menció s'inclou:
   - a la **notificació o publicació de l'acord d'iniciació d'ofici**; o
   - en una **comunicació dins dels 10 dies següents** a la recepció de la sol·licitud al registre electrònic de l'òrgan competent, indicant-hi **també la data de recepció**.

Això ho faràs tu. La "comunicació dels 10 dies" és un tràmit administratiu pur i dur, sovint automatitzat pel gestor d'expedients. Que estigui automatitzat no el fa menys exigible: si no s'ha enviat, la persona sempre podrà dir que no sabia ni el termini ni el sentit del silenci.

2.5. Quan el rellotge s'atura: la suspensió del termini (art. 22 LPAC)

Hi ha dues llistes i **cal saber distingir-les**: la de l'apartat 1 és **potestativa** ("es podrà suspendre") i la de l'apartat 2 és **obligatòria** ("se suspendrà").

Suspensió potestativa (art. 22.1):

Causa	Durant quant de temps
a) **Requeriment d'esmena** o d'aportació de documents	Des de la notificació del requeriment fins al compliment efectiu o, si no, fins que s'exhaureix el termini concedit
b) Pronunciament **previ i preceptiu d'un òrgan de la UE**	De la petició (comunicada a les persones interessades) fins a la notificació del pronunciament
c) **Procediment no finalitzat a la UE** que condiciona directament la resolució	Des que se'n té constància fins que es resol
d) **Informes preceptius** a un òrgan de la mateixa o d'una altra administració	De la petició a la recepció, amb un **màxim de 3 mesos**; passats, el procediment continua
e) **Proves tècniques o anàlisis contradictòries o diriments** proposades per les persones interessades	El temps necessari per incorporar-ne els resultats
f) **Negociacions per a un pacte o conveni** (art. 86)	De la declaració formal fins que s'acaben, amb o sense efecte
g) **Pronunciament previ d'un òrgan jurisdiccional** indispensable	Des que se sol·licita fins que se'n té constància

Suspensió obligatòria (art. 22.2): a) requeriment d'una administració a una altra perquè **anul·li o revisi un acte il·legal** que és la base del que la primera ha de dictar (art. 39.5); b) **actuacions complementàries** de l'art. 87; c) **recusació**, des que es planteja fins que la resol el superior jeràrquic de la persona recusada.

La lletra petita que et salvarà un expedient. Gairebé totes aquestes suspensions exigeixen **comunicar-ho a les persones interessades**. Una suspensió que no s'ha comunicat és una suspensió que després no podràs fer valer si algú al·lega silenci positiu. Deixa'n sempre constància a l'expedient.

2.6. Quan el rellotge s'allarga: l'ampliació (art. 23 LPAC)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

És **excepcional**. Només quan s'hagin **exhaurit els mitjans personals i materials** de l'art. 21.5, l'òrgan competent per resoldre (a proposta, si escau, de l'òrgan instructor) o el seu superior jeràrquic pot acordar **de manera motivada** l'ampliació del termini màxim per resoldre i notificar. Dos límits:

- L'ampliació **no pot ser superior al termini establert per a la tramitació**. Traducció: com a màxim es **duplica** el termini.
- Contra l'acord d'ampliació, **que s'ha de notificar**, **no hi cap cap recurs**.

No confonguis art. 23 amb art. 32. L'**art. 23** amplia el termini que té **l'Administració per resoldre**. L'**art. 32** amplia un **termini de tràmit** concedit a la persona interessada (com a màxim, la meitat del termini). Són articles diferents i sempre els barregen.

I abans d'arribar a l'ampliació hi ha l'**art. 21.5**: quan el nombre de sol·licituds o de persones afectades pugui provocar l'incompliment del termini, l'òrgan competent -a proposta raonada de l'instructor- o el seu superior poden **habilitar mitjans personals i materials** per despatxar en termini. Primer es posen mitjans; només si no n'hi ha prou, s'amplia.

2.7. Qui paga si no es resol: la responsabilitat del personal (art. 21.6)

L'art. 21.6 és directe i et parla a tu: **el personal al servei de les administracions públiques que tingui a càrrec seu el despatx dels assumptes**, i els titulars dels òrgans competents per instruir i resoldre, són **directament responsables**, en l'àmbit de les seves competències, del compliment de l'obligació legal de **dictar resolució expressa en termini**. L'incompliment dona lloc a **responsabilitat disciplinària**, sense perjudici de la que correspongui segons la normativa aplicable.

Memoritza aquesta frase. Cau molt en forma de pregunta "Qui és responsable de resoldre en termini?" i la resposta no és "l'alcalde" ni "l'Administració": és **el personal que té a càrrec el despatx dels assumptes i els titulars dels òrgans competents per instruir i resoldre**, amb **responsabilitat disciplinària**.

---

3. El contingut de la resolució expressa (art. 88 LPAC)

L'art. 88 és el "manual d'instruccions" del decret que redactaràs. Val la pena desmuntar-lo apartat per apartat.

3.1. Ha de decidir-ho tot: l'exhaustivitat (art. 88.1)

La resolució **decideix totes les qüestions plantejades** per les persones interessades **i les altres derivades del procediment**. No pots contestar la meitat d'una instància.

I si apareixen **qüestions connexes que ningú havia plantejat**? L'òrgan competent **s'hi pot pronunciar**, però abans **les ha de posar de manifest** a les persones interessades per un termini **no superior a 15 dies** perquè al·leguin i aportin, si escau, mitjans de prova.

Per què això és una garantia i no una formalitat. Si l'Ajuntament decideix sobre una cosa que la persona no havia demanat i sense avisar-la, li ha impedit defensar-se: és **indefensió**, i pot portar a l'anul·labilitat de l'acte.

3.2. El principi de congruència (art. 88.2, primera part)

"En els procediments tramitats a sol·licitud de la persona interessada, la resolució **serà congruent amb les peticions formulades** per aquesta."

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Congruència vol dir **correspondència entre el que es demana i el que es resol**. Es trenca de tres maneres, i val la pena saber-ne els noms perquè apareixen als enunciats:

Vici	Què passa	Exemple a un ajuntament
Incongruència omissiva (citra petita)	Es deixa sense resoldre alguna cosa demanada	Es demana llicència d'obres **i** exempció de taxa; el decret només parla de les obres
Incongruència per excés (ultra petita)	Es concedeix més del que es demanava	Es demana una ocupació de via pública de 10 m² i se n'autoritzen 30
Incongruència per desviació (extra petita)	Es resol sobre una cosa diferent	Es demana un gual i el decret resol sobre la reserva d'estacionament del costat

Tres matisos importants:

1. La congruència s'exigeix **en els procediments iniciats a sol·licitud** de la persona interessada. En els iniciats **d'ofici**, el marc no és la petició sinó **l'acord d'iniciació** i els fets imputats (per això, en un sancionador, l'art. 90.2 prohibeix acceptar **fets diferents** dels determinats durant el procediment, encara que se'n pugui fer una valoració jurídica diferent).
2. La congruència **no vol dir donar la raó**. Una resolució que **denega** íntegrament el que es demanava és perfectament congruent: contesta exactament la petició.
3. Resoldre les **qüestions connexes** amb el tràmit dels 15 dies **no trenca** la congruència: la llei ho autoritza expressament.

3.3. El principi de no agreujament: la prohibició de la reformatio in peius (art. 88.2, segona part)

> "...**sense que en cap cas pugui agreujar la seva situació inicial**, i sense perjudici de la potestat de l'Administració d'incoar d'ofici un nou procediment, si escau."

Reformatio in peius vol dir literalment "reforma a pitjor": que **qui demana o recorre acabi pitjor que si no hagués obert la boca**. La llei ho prohibeix perquè, si no, ningú no s'atreviria a demanar res ni a recórrer.

Un exemple que ho fixa: una persona demana el **fraccionament** d'un deute tributari municipal. L'Ajuntament, mirant l'expedient, s'adona que a més té una altra liquidació pendent. **No pot** resoldre la sol·licitud de fraccionament dient "denegat, i a més se't reclamen 300 ? més". El que **sí** que pot fer és **denegar el fraccionament** i, en paral·lel, **obrir d'ofici un procediment nou** per a l'altre deute, amb totes les seves garanties: notificació, audiència, recursos.

> **Aquesta és la clau del punt.** La prohibició **no és una amnistia**. No impedeix que l'Administració actuï: impedeix que ho faci **aprofitant el procediment que ha obert el ciutadà**. Ha de fer-ho **per la porta del davant**, en un expedient nou.

On es nota més el principi és **en els recursos administratius**: si recorres una sanció de 300 ?, la resolució del recurs no te la pot pujar a 600 ?. També hi juga l'excepció simètrica: si de l'expedient en surt que la infracció era **més greu**, en el procediment sancionador l'**art. 90.2** obliga a **notificar-ho a la persona inculpada perquè al·legui en el termini de 15 dies** abans de resoldre amb la qualificació més greu. És a dir, agreujar només es pot fer **avisant i escoltant**.

3.4. La decisió, la motivació i el "peu de recurs" (art. 88.3)

Les resolucions contenen **la decisió**, que ha de ser **motivada** en els casos de l'**art. 35 LPAC** (actes que limiten drets subjectius o interessos legítims, els que resolen procediments de revisió d'ofici, recursos,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

arbitratges i declaracions de caducitat, els que se separen del criteri seguit en actuacions precedents o del dictamen d'òrgans consultius, els sancionadors, els que acorden la suspensió, i altres). I han d'expressar, a més:

- **quins recursos** hi caben,
- **davant quin òrgan** administratiu o judicial s'han de presentar,
- i **quin termini** hi ha per interposar-los,

sense perjudici que la persona interessada pugui exercir qualsevol altre recurs que consideri oportú.

Això és el que a l'ajuntament es diu **peu de recurs**, i és la part del decret que més s'equivoca: posar-hi "recurs d'alçada" quan un acte municipal que posa fi a la via administrativa admet **recurs potestatiu de reposició** o directament el **contenciós administratiu**.

Un detall de motivació que estalvia feina (art. 88.6): l'**acceptació d'informes o dictàmens serveix de motivació** de la resolució **quan s'incorporin al text**. No n'hi ha prou de dir "vist l'informe tècnic": cal **transcriure'l o incorporar-lo** perquè faci de motivació.

3.5. La forma: resolució electrònica (art. 88.4)

Sense perjudici de la forma i el lloc assenyalats per la persona interessada per a les notificacions, **la resolució es dicta electrònicament** i ha de garantir la **identitat de l'òrgan competent** i l'**autenticitat i integritat del document**, mitjançant algun dels instruments de signatura previstos a la llei. A la pràctica municipal: **decret d'alcaldia signat electrònicament**, amb la **fe pública** de la secretaria, i codi segur de verificació.

3.6. La prohibició d'abstenir-se de resoldre (art. 88.5)

> "**En cap cas** podrà l'Administració abstenir-se de resoldre **sota pretext de silenci, foscor o insuficiència dels preceptes legals** aplicables al cas..."

És el mateix principi que impedeix a un jutge dir "no ho sé". Ara bé, la llei hi posa una porta legítima: **es pot acordar la inadmissió** de les sol·licituds de reconeixement de **drets no previstos a l'ordenament jurídic** o **manifestament mancades de fonament**, sense perjudici del **dret de petició** de l'art. 29 de la Constitució.

> **Inadmetre no és no resoldre.** La inadmissió **també és una resolució**: s'ha de motivar, notificar i portar peu de recurs. El que no pots fer mai és deixar la instància al calaix.

3.7. Instrucció i resolució en òrgans diferents: la proposta de resolució (art. 88.7)

Quan la competència per **instruir** i la de **resoldre** no recauen en el mateix òrgan, cal que la persona instructora **elevi a l'òrgan competent per resoldre una proposta de resolució**. En els procediments **sancionadors**, la proposta **s'ha de notificar** a les persones interessades.

Aquesta és la fotografia habitual d'un ajuntament: instrueix un tècnic o una tècnica del servei (o el personal administratiu que porta l'expedient) i **resol l'alcaldia** per decret, o la **Junta de Govern Local** si té la competència delegada, o el **Ple** en les matèries que la llei li reserva.

3.8. Les especialitats que no has de barrejar

Tipus de procediment	Article	Especialitat que has de recordar
Sancionador: proposta de resolució	89	L'instructor pot **acabar amb arxivament sense proposta** si no

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

hi ha fets, no s'acrediten, no són infracció de manera manifesta, no hi ha responsable identificat o exempt, o la infracció ha **prescrit**. Si hi ha proposta, ha de fixar **fets provats, qualificació jurídica, persones responsables, sanció proposada, valoració de les proves i mesures provisionals** |
Sancionador: resolució	90	**No es poden acceptar fets diferents** dels determinats en el procediment; si es vol agreujar la infracció o la sanció respecte de la proposta, **15 dies** d'al·legacions. La resolució és **executiva quan no hi càpiga recurs ordinari** en via administrativa
Responsabilitat patrimonial: resolució	91	S'ha de pronunciar sobre la **relació de causalitat** entre el funcionament del servei públic i la lesió, i sobre la **valoració del dany, la quantia i la manera d'indemnitzar** (criteris de l'art. 34 de la Llei 40/2015). Passats **6 mesos** sense resolució expressa o acord, s'entén **contrària a la indemnització**
Responsabilitat patrimonial: competència	92	En l'àmbit **local**, resolen **els òrgans corresponents de les entitats locals**

---

4. L'acabament convencional (art. 86 LPAC)

4.1. Què és

És la possibilitat que l'Administració i la persona interessada **acabin el procediment posant-se d'acord**, en comptes d'acabar-lo amb una decisió unilateral. L'**art. 86.1 LPAC** permet a les administracions públiques **celebrar acords, pactes, convenis o contractes** amb persones **de dret públic o privat**, i que aquests actes tinguin la consideració de:

- **finalitzadors** dels procediments administratius, **o**
- **inserits** en el procediment amb caràcter **previ**, **vinculant o no**, a la resolució que hi posi fi.

4.2. Els límits (i cauen sempre)

L'acord ha de complir **tres condicions acumulatives**:

1. **Que no sigui contrari a l'ordenament jurídic.**
2. **Que no versi sobre matèries no susceptibles de transacció.**
3. **Que tingui per objecte satisfer l'interès públic** que l'Administració té encomanat.

I tot això, "amb l'abast, els efectes i el règim jurídic específic que, si escau, prevegi la disposició que ho reguli".

> **Què vol dir "no susceptible de transacció"?** Que hi ha coses que no es poden negociar perquè no són de l'Administració: no es pot pactar **no aplicar una norma**, ni pactar **la potestat sancionadora** (no es negocia si una conducta és infracció), ni pactar sobre **competències** que la llei atribueix a un òrgan concret.

4.3. Contingut mínim i requisits formals (art. 86.2 a 86.5)

- **Contingut mínim** (86.2): **identificació de les parts**, **àmbit personal, funcional i territorial** i **termini de vigència**. S'han de **publicar o no** segons la seva naturalesa i les persones a qui van destinats.
- **Aprovació reforçada** (86.3): **requereixen en tot cas l'aprovació expressa del Consell de Ministres o de l'òrgan equivalent de les comunitats autònomes** els acords que versin sobre matèries de la **competència directa** d'aquell òrgan.
- **No alteren competències** (86.4): els acords **no suposen alteració de les competències** atribuïdes als òrgans administratius **ni de les responsabilitats** que corresponen a autoritats i personal funcionari

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sobre el funcionament dels serveis públics.

- **Responsabilitat patrimonial** (86.5): en aquests procediments, l'acord ha de **fixar la quantia i la manera d'indemnitzar** segons els criteris de càlcul i abonament de l'**art. 34 de la Llei 40/2015**.

4.4. Les dues connexions que has de saber lligar

1. **No cal resolució expressa** (art. 21.1): l'acabament per pacte o conveni és **l'excepció** a l'obligació de resoldre. Lògic: el pacte **és** l'acabament.
2. **Mentre es negocia, el termini se suspèn** (art. 22.1.f): des de la **declaració formal** que s'inicien negociacions per concloure un pacte o conveni de l'art. 86, i fins que **s'acaben** -amb acord o **sense efecte**-, cosa que s'ha de constatar mitjançant **declaració formulada per l'Administració o per les persones interessades**. Si les negociacions fracassen, es reprèn el còmput i s'ha de resoldre igualment.

4.5. Com es veu això a un ajuntament

L'acabament convencional no és teoria: a l'administració local és molt habitual, encara que sovint amb un altre nom.

- **Responsabilitat patrimonial**: la persona reclama pel sotrac d'una vorera; en comptes d'esperar sis mesos i litigar, s'acorda una indemnització. És l'**art. 91.1**, que preveu expressament que l'òrgan competent, en comptes de resoldre, pot **sotmetre la proposta d'acord** per formalitzar-la amb la persona interessada. Si no s'estima procedent formalitzar la terminació convencional, es resol pel camí ordinari.
- **Expropiacions**: l'**adquisició per mutu acord** és l'exemple clàssic d'acord que evita el procediment contradictori de fixació del preu just.
- **Urbanisme**: els **convenis urbanístics** de planejament o de gestió, sotmesos a informació pública i publicitat.
- **Procediment sancionador complementari**: l'**art. 90.4** preveu que el procediment complementari per fixar la indemnització de danys causats a l'Administració **és susceptible d'acabament convencional**, i aclareix que ni aquest acord ni l'acceptació de la resolució impliquen **reconeixement voluntari de responsabilitat**.
- I la **Llei 26/2010**, en els seus articles sobre convenis i acords de col·laboració (**arts. 108 a 112**), fixa per a Catalunya el règim, el contingut i la **publicitat** d'aquests instruments, que a l'ajuntament veuràs signats per l'alcaldia amb l'informe previ de secretaria.

> **Parany.** "L'acabament convencional és possible sempre que hi hagi acord entre les parts". **Fals**: a més de l'acord calen les tres condicions de l'art. 86.1 i, quan la matèria és competència directa del Govern estatal o autonòmic, **l'aprovació expressa** d'aquest òrgan.

---

5. La manca de resolució expressa: el règim del silenci administratiu

5.1. Què és exactament

El silenci administratiu és la **conseqüència jurídica que la llei atribueix al fet que passi el termini màxim sense que s'hagi notificat resolució expressa**. No és una manera legítima de treballar: és una **garantia per a la persona** perquè no es quedi atrapada esperant per sempre. Per això les tres normes ho repeteixen: **el silenci no eximeix l'Administració de l'obligació de resoldre** (arts. 21.1, 24.3 i 25.1 LPAC; art. 53.1 i 55.1 Llei 26/2010).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Cal distingir bé dos escenaris que la llei tracta de manera oposada:

Escenari	Article estatal	Article català	Regla
Procediment **a sol·licitud** de la persona interessada	**24 LPAC**	**54 Llei 26/2010**	Regla general: **positiu** (amb moltes excepcions)
Procediment iniciat **d'ofici**	**25 LPAC**	**55 Llei 26/2010**	**Mai positiu**: desestimació o caducitat

5.2. Silenci en procediments iniciats a sol·licitud (art. 24 LPAC)

Regla general (art. 24.1, primer paràgraf): silenci estimatori. Vençut el termini màxim sense haver-se **notificat** resolució expressa, la persona interessada està **legitimada per entendre estimada** la seva sol·licitud, **excepte** quan una **norma amb rang de llei**, o una norma de **dret de la Unió Europea** o de **dret internacional** aplicable a Espanya, estableixin el contrari. I un límit al legislador: quan el procediment tingui per objecte **l'accés a activitats o el seu exercici**, la llei que estableixi el silenci desestimatori **s'ha de fonamentar en raons imperioses d'interès general**.

Excepcions legals: silenci desestimatori (art. 24.1, paràgrafs segon i tercer). Aprèn-te-les de memòria, són cinc + dues:

1. Procediments relatius a l'exercici del **dret de petició** (art. 29 CE).
2. Aquells l'estimació dels quals tindria com a conseqüència que **es transferissin al sol·licitant o a tercers facultats relatives al domini públic o al servei públic**.
3. Els que impliquen l'exercici d'**activitats que puguin danyar el medi ambient**.
4. Els procediments de **responsabilitat patrimonial** de les administracions públiques.
5. Els procediments d'**impugnació d'actes i disposicions** (recursos) i
6. els de **revisió d'ofici iniciats a sol·licitud** de les persones interessades.

5.3. L'excepció de l'excepció: el "doble silenci"

Dins d'aquest mateix art. 24.1: quan el **recurs d'alçada** s'hagi interposat **contra la desestimació per silenci** d'una sol·licitud, i arribat el termini de resolució del recurs l'òrgan competent **no dicti i notifiqui resolució expressa**, **s'entendrà estimat el recurs**. Amb una condició: **que no es refereixi a les matèries** enumerades al paràgraf anterior (petició, domini o servei públic, medi ambient, responsabilitat patrimonial).

> **Com recordar-ho.** Un silenci et diu que no; **dos silencis seguits et diuen que sí**. És el càstig de la llei a l'Administració que calla dues vegades.

5.4. Naturalesa i efectes (art. 24.2 i 24.3)

	Silenci **estimatori**	Silenci **desestimatori**
Naturalesa	**Acte administratiu finalitzador** del procediment, a tots els efectes	**Ficció jurídica**; no és un acte
Efectes	Els propis d'un acte estimatori: es pot executar, exigir i fer valer	**Els sols efectes** de permetre interposar el recurs administratiu o contenciós que escaigui
Resolució expressa **posterior**	**Només pot ser confirmatòria** de l'acte produït (art. 24.3.a)	L'Administració resol **sense cap vinculació** al sentit del silenci (art. 24.3.b)
Com es destrueix	Només per **revisió d'ofici** o **declaració de lesivitat** i impugnació davant la jurisdicció	No cal destruir res: no hi ha acte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La pregunta que separa aprovats de suspesos. "Si s'ha produït silenci positiu, l'Administració pot resoldre després denegant-ho?" **No.** La resolució expressa posterior **només pot ser confirmatòria**. Si l'Ajuntament vol desfer aquell acte presumpte, ha d'anar per la via de la **revisió d'ofici** (si és nul) o de la **declaració de lesivitat** i el contenciós (si és anul·lable). Ara: si el silenci va ser **negatiu**, l'Administració pot resoldre **el que vulgui**, fins i tot estimant la sol·licitud.

5.5. Com s'acredita el silenci (art. 24.4)

- Els actes produïts per silenci **es poden fer valer tant davant l'Administració com davant qualsevol persona física o jurídica, pública o privada**.
- Produeixen efectes **des del venciment del termini màxim** en què s'havia de dictar i notificar la resolució expressa.
- La seva existència es pot acreditar **per qualsevol mitjà de prova admès en dret**, inclòs el **certificat acreditatiu del silenci produït**.
- Aquest certificat **s'expedeix d'ofici** per l'òrgan competent per resoldre en el termini de **15 dies** des que expira el termini màxim per resoldre.
- Sense perjudici d'això, la persona interessada **el pot demanar en qualsevol moment**, i llavors els 15 dies compten **des de l'endemà** de l'entrada de la petició al registre electrònic de l'òrgan competent.

Detall d'examen. El certificat **és d'ofici**, no cal demanar-lo. Que a la pràctica gairebé mai s'expedeixi sol no canvia el que diu la llei -ni el que et preguntaran.

5.6. La capa catalana: art. 54 de la Llei 26/2010

Aquí ve la part que et distingeix en una oposició catalana. L'**art. 54.1** manté la mateixa regla general (**silenci estimatori**), però l'**art. 54.2** té una llista d'excepcions **més llarga** que l'estatal, i s'aplica a l'Ajuntament de Salt:

Lletra	Supòsit amb silenci **desestimatori** a Catalunya	També és a l'art. 24.1 LPAC?
a)	**Dret de petició** (art. 29 CE i art. 29.5 de l'Estatut d'autonomia)	Sí
b)	Quan una **norma amb rang de llei**, per **raons imperioses d'interès general**, o una norma de **dret europeu** estableixin el contrari	Sí
c)	Procediments l'estimació dels quals transfereix a la persona o a tercers **facultats sobre el domini públic o el servei públic**	Sí
d)	Sol·licituds que transfereixen facultats sobre **béns o drets de caràcter patrimonial** de les administracions **afectats a l'ús públic o al servei públic**	**No**
e)	Procediments que poden comportar la **concessió d'ajuts i subvencions públiques** i, en general, els que tenen per objecte la **reclamació de quantitats** que impliquin pagament a càrrec de les administracions	**No**
f)	**Recursos d'alçada**, excepte quan s'interposin contra la desestimació per silenci d'una sol·licitud no resolta en termini (**doble silenci**)	Sí, per la via de la impugnació d'actes
g)	**Recursos potestatius de reposició** i **recursos extraordinaris de revisió**, i la resta de procediments d'impugnació d'actes i disposicions	Sí, per la mateixa via
h)	Sol·licituds relatives a procediments de **revisió d'actes administratius nuls**	Sí
i)	Sol·licituds d'indemnització per **responsabilitat patrimonial** de les administracions públiques catalanes	Sí

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fixa't en un detall: la llista catalana **no menciona expressament** les activitats que poden danyar el medi ambient (que sí que hi són a l'art. 24.1 LPAC, norma bàsica i per tant aplicable igualment), i en canvi **hi afegeix** els supòsits **d)** i **e)**.

Les dues lletres que has de saber dir de memòria: d) i e). Són les que no són a la llei estatal. I la e) és puríssima feina d'ajuntament: **subvencions i reclamacions de diners -> silenci negatiu**. Si una entitat del municipi demana una subvenció i l'Ajuntament no resol dins de termini, **no** l'ha guanyada: la té **desestimada** i el que li toca és **recórrer**.

5.7. Els límits del silenci positiu: mai s'adquireix el que no es podia adquirir

Encara que la regla general sigui estimatòria, el silenci **no fabrica drets del no-res**. Dos preceptes ho blinden:

- L'**art. 47.1.f LPAC** declara **nuls de ple dret** "els actes **expressos o presumptes** contraris a l'ordenament jurídic pels quals **s'adquireixen facultats o drets quan es manca dels requisits essencials** per a la seva adquisició".
- En urbanisme, l'**art. 11.3 del text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana (RDL 7/2015)** diu que **en cap cas s'entenen adquirides per silenci facultats o drets contraris a l'ordenació territorial o urbanística**. I l'**art. 11.4** exigeix **acte exprés de conformitat, aprovació o autorització administrativa, amb silenci negatiu**, per a actuacions com les **obres d'edificació de nova planta**, els **moviments de terres i explanacions**, les **parcel·lacions i segregacions**, la **ubicació de cases prefabricades** i la **tala de masses arbòries**.

Trasllada-ho a la finestreta. Si algú et diu "fa tres mesos que vaig demanar la llicència d'obra nova i com que no m'heu contestat ja la tinc concedida", la resposta és **no**: en obra nova el silenci és **negatiu** per llei estatal, i encara que fos positiu, mai es podrien adquirir per silenci facultats contràries al planejament. Ara bé: sí que pot **recórrer** contra aquella desestimació presumpta, i l'Ajuntament segueix **obligat a resoldre**.

5.8. Un cas català amb el silenci a l'inrevés: la transparència

Val la pena tenir-lo al cap perquè és **la gran excepció simpàtica**: en el **dret d'accés a la informació pública**, la **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern** de Catalunya estableix (**art. 35**) que el silenci és **estimatori**, mentre que la llei estatal **19/2013** el fa **desestimatori** (art. 20.4). Termini per resoldre: **un mes**. I l'òrgan de reclamació a Catalunya és la **GAIP** (Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública).

Aquesta comparació cau moltíssim en oposicions d'ajuntaments catalans. A Catalunya, silenci **positiu**; a l'Estat, **negatiu**.

5.9. Silenci en procediments iniciats d'ofici (art. 25 LPAC i art. 55 Llei 26/2010)

Aquí **no hi ha silenci positiu mai**. El venciment del termini sense resolució notificada **no eximeix** de resoldre, i produeix aquests efectes:

Tipus de procediment d'ofici	Efecte del venciment del termini
Del qual es pot derivar el **reconeixement o la constitució de drets** o d'altres situacions jurídiques **favorables**	Les persones interessades **que hi hagin comparegut** poden entendre **desestimades** les seves pretensions per silenci

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| En què l'Administració exerceix **potestats sancionadores** o, en general, **d'intervenció, susceptibles de produir efectes desfavorables o de gravamen** | Es produeix la **CADUCITAT**. La resolució que la declari **ordena l'arxivament** de les actuacions, amb els efectes de l'art. 95 |

I l'**art. 25.2**: si el procediment s'ha **paralitzat per causa imputable a la persona interessada**, **s'interromp el còmput** del termini per resoldre i notificar. L'art. 55 de la Llei 26/2010 diu exactament el mateix per a Catalunya.

> **La frase que has de poder dir sense pensar-hi.** En procediments iniciats d'ofici, el silenci mai és positiu: si són favorables, desestimació; si són sancionadors o de gravamen, caducitat.

---

6. El desistiment i la renúncia

6.1. La diferència, en una frase

- **Desistir** és abandonar **aquesta sol·licitud concreta**. Conserves el dret: **el pots tornar a demanar** (mentre no hagi prescrit o caducat el dret).
- **Renunciar** és abandonar **el dret mateix**. Ja no el pots tornar a exercir.

	Desistiment	**Renúncia**
A què afecta	A la **sol·licitud** / al procediment	Al **dret** en què es fonamenta
Es conserva el dret?	**Sí**	**No**
Es pot tornar a demanar?	**Sí**	**No**
Límit legal	Cap límit específic	**Només si l'ordenament jurídic no la prohibeix** (arts. 84.1 i 94.1)
Article	94 LPAC	94 LPAC

> **El límit de la renúncia.** Hi ha drets **irrenunciables**: no pots renunciar a drets que la llei protegeix com a indisponibles ni per la via de dir que hi renuncies. Per això la llei repeteix dues vegades la coletilla "**quan tal renúncia no estigui prohibida per l'ordenament jurídic**" (art. 84.1 i art. 94.1).

6.2. El règim de l'art. 94 LPAC, apartat per apartat

1. **Qui i quan (94.1). Tota persona interessada** pot desistir de la seva sol·licitud o, quan no estigui prohibit per l'ordenament, renunciar als seus drets. La llei no posa moment: es pot fer **en qualsevol moment** del procediment, mentre no s'hagi resolt.
2. **Pluralitat de persones interessades (94.2).** Si l'escrit d'iniciació l'havien formulat **dues o més persones**, el desistiment o la renúncia **només afecta les que l'hagin formulat**. Les altres continuen.
3. **Forma (94.3).** Es poden fer **per qualsevol mitjà que en permeti la constància**, sempre que **incorpori les signatures** que corresponguin segons la normativa aplicable. No hi ha model obligatori: val un escrit al registre electrònic, una compareixença documentada... però ha de quedar **constància** i **signatura**.
4. **Efecte i el fre dels tercers (94.4).** L'Administració **accepta de pla** el desistiment o la renúncia i **declara conclús el procediment**, **llevat que**, havent-s'hi **personat terceres persones interessades**, aquestes n'**instin la continuació en el termini de 10 dies** des que se'ls va notificar el desistiment o la renúncia.
5. **L'interès general mana (94.5).** Si la qüestió suscitada per la incoació del procediment **comporta**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

interès general o **és convenient substanciar-la per definir-la i aclarir-la**, l'Administració pot **limitar els efectes del desistiment o la renúncia a la persona interessada** i **seguir el procediment**.

Fixa't en la simetria. Aquesta clàusula d'interès general de l'art. 94.5 és **bessona** de la de la caducitat (art. 95.4). La llei diu el mateix les dues vegades: **la voluntat del particular no pot enterrar un assumpte que interessa a tothom**.

6.3. El desistiment de l'Administració (art. 93 LPAC)

Aquest article és curt i el pregunten precisament per això:

"En els procediments **iniciats d'ofici**, l'Administració **podrà desistir, motivadament**, en els supòsits i amb els requisits previstos **en les lleis**."

Tres claus: només en procediments **d'ofici**; sempre **motivadament**; i només **en els supòsits i amb els requisits previstos a les lleis** (no és una potestat lliure).

Parany típic. "L'art. 93 LPAC regula el desistiment de la persona interessada". **Fals**: el 93 és el **desistiment per l'Administració**; el de les persones interessades és el **94**. Recorda l'ordre: **93 = Administració; 94 = interessats**.

6.4. I després del desistiment o la renúncia, què?

Torna a l'**art. 21.1**: la resolució consisteix en la **declaració de la circumstància**, amb indicació dels **fets** i de les **normes aplicables**. És a dir, es dicta un **decret declaratiu** que conclou el procediment, i **es notifica**. Contra aquest decret **hi caben els recursos** que corresponguin -per exemple, si algú sosté que ell no va desistir mai, o que era part interessada i no se'l va notificar.

---

7. La caducitat

7.1. Hi ha dues caducitats i cal no confondre-les mai

Aquest és **el punt més embolicat de tot el tema** i, per això mateix, el que més cau.

	Caducitat de l'art. 95	**Caducitat de l'art. 25.1.b**
Procediment	Iniciat **a sol·licitud** de la persona interessada	Iniciat **d'ofici**
Qui té la culpa de la paràlisi	**La persona interessada**	**L'Administració**, que no resol en termini
Tipus de procediment	Qualsevol iniciat a instància de part	**Sancionadors** o d'intervenció **desfavorables o de gravamen**
Requisit previ	**Advertiment** a la persona i **3 mesos**	Cap: opera pel simple venciment del termini màxim
Resultat	**Arxivament** de les actuacions	Resolució que **declara la caducitat i ordena l'arxivament**

La regla mnemotècnica. Si **el ciutadà** deixa l'expedient mort -> **art. 95**. Si **l'Ajuntament** deixa passar el termini d'un sancionador -> **art. 25.1.b**. Els efectes de l'arxivament, en tots dos casos, són els de l'art. 95.

I encara una tercera cosa que **no** és cap d'aquestes dues i que a l'ajuntament sentiràs constantment: la **caducitat de la llicència** (per exemple, la llicència d'obres que caduca perquè no s'han començat les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

obres dins del termini fixat). Això **no és la caducitat del procediment**: és l'extinció d'un acte administratiu ja dictat, regulada per la normativa urbanística i per l'ordenança municipal. Si a l'examen apareix "caducitat", mira sempre **de què** parlen: del procediment o de la llicència.

7.2. El règim de l'art. 95 LPAC

Apartat 1 - Requisits i procediment. En els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada, quan es produeixi la **paralització per causa imputable a aquesta**, l'Administració **l'ha d'advertir** que, **transcorreguts 3 mesos**, es produirà la caducitat. Consumit aquest termini sense que la persona requerida faci les activitats necessàries per **reprendre la tramitació**, l'Administració **acorda l'arxivament** de les actuacions i **li ho notifica**. **Contra la resolució que declari la caducitat hi caben els recursos pertinents.**

Els tres requisits, en ordre:

1. **Paràlisi** real del procediment.
2. **Causa imputable** a la persona interessada (no val si l'expedient està aturat perquè falta un informe intern).
3. **Advertiment previ** i **3 mesos** de marge.

Sense advertiment no hi ha caducitat. Aquest és el vici de forma més freqüent i el que fa que després els tribunals anul·lin l'arxivament. Si has requerit una documentació i no arriba, el requeriment ha de dir **expressament** que, si no es completa, transcorreguts **tres mesos** es declararà la caducitat i s'arxivarà.

Apartat 2 - Quan NO es pot acordar. No es pot acordar la caducitat per la simple inactivitat de la persona interessada en el compliment de tràmits, sempre que no siguin indispensables per dictar resolució. Aquesta inactivitat **no té cap altre efecte que la pèrdua del seu dret al tràmit** (el que s'anomena decaïment en el dret al tràmit).

Exemple per fixar-ho. Si no presenta al·legacions en el tràmit d'audiència, **perd l'audiència**, però l'expedient **continua** i s'ha de resoldre. En canvi, si no aporta el projecte tècnic sense el qual la llicència no es pot resoldre, això sí que és un tràmit **indispensable**: aquí sí que hi cap la caducitat.

Apartat 3 - Els efectes sobre la prescripció. Dues frases d'or:

- "La caducitat **no produirà per si sola la prescripció** de les accions del particular o de l'Administració, **però els procediments caducats no interrompran el termini de prescripció**."
- Quan sigui possible **iniciar un procediment nou** per no haver-se produït la prescripció, **s'hi poden incorporar els actes i tràmits el contingut dels quals s'hagués mantingut igual** si no s'hagués produït la caducitat. **En tot cas**, en el procediment nou **s'han de complimentar els tràmits d'al·legacions, proposició de prova i audiència**.

Aquest paràgraf val or. Caducitat **?** prescripció. La caducitat **mata l'expedient**, no el dret. Però com que l'expedient caducat **no ha interromput** la prescripció, el rellotge de la prescripció **ha seguit corrent tot aquest temps**: pot molt ben ser que, quan vulguis obrir el procediment nou, la infracció ja hagi **prescrit** i llavors sí que ho hagis perdut tot.

Apartat 4 - L'excepció de l'interès general. "**Podrà no ser aplicable la caducitat** en el supòsit que la qüestió suscitada afecti l'**interès general**, o fos convenient substanciar-la per a la seva **definició i aclariment**." La mateixa vàlvula que a l'art. 94.5.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.3. El cas pràctic que sempre posen: el sancionador caducat

Expedient sancionador per una infracció d'una ordenança municipal, incoat per decret d'alcaldia el **10 de gener**, amb termini màxim de resolució de **6 mesos** i sense cap suspensió. Si el **10 de juliol** no s'ha **notificat** la resolució:

1. El procediment ha **caducat** (art. 25.1.b). No ha "prescrit": són coses diferents.
2. Cal dictar una **resolució que declari la caducitat i ordeni l'arxivament** de les actuacions. La declaració de caducitat **s'ha de motivar**, però compte amb l'article: l'art. 35.1 de la Llei 39/2015 **no la llista expressament** (això era l'antic art. 54 de la Llei 30/1992). L'obligació hi arriba per la lletra **a)** -actes que limiten drets subjectius o interessos legítims-, no per la **c)**, que és la dels actes que se separen del criteri seguit en actuacions precedents.
3. Com que la caducitat **no produeix per si sola la prescripció**, si la **infracció encara no ha prescrit** es pot **incoar un procediment nou**.
4. En aquest procediment nou es poden **aprofitar** els actes i tràmits el contingut dels quals no hauria canviat (per exemple, l'acta d'inspecció o els informes tècnics), però **s'han de repetir obligatòriament al·legacions, proposició de prova i audiència**.

> **Els dos verbs que no pots barrejar. Prescriu** la **infracció** (o la sanció, o el dret). **Caduca** el **procediment** (o la llicència). Si en un test veus "la infracció ha caducat" o "el procediment ha prescrit", desconfia.

---

8. Com es materialitza tot això a l'Ajuntament

Perquè no quedi en abstracte, aquest és el recorregut real d'un final d'expedient a un ajuntament:

1. **Proposta de resolució** de la persona instructora o del servei que porta l'expedient (obligatòria quan instruir i resoldre no coincideixen: art. 88.7).
2. **Informes previs** que escaiguin: el tècnic del servei i, quan la norma ho exigeixi o l'assumpte ho requereixi, l'**informe de secretaria** i, si té repercussió econòmica, el de la **intervenció**.
3. **Òrgan competent**: normalment l'**alcaldia**, per **decret**, amb la fe pública de la secretaria; la **Junta de Govern Local** quan tingui la competència delegada; el **Ple** en les matèries que la llei li reserva. La competència ve determinada per la **Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**, pel **text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret legislatiu 2/2003, TRLMRLC)** i pels **cartipàs i decrets de delegació** de cada mandat.
4. **Signatura electrònica** de la resolució (art. 88.4) i **assentament al llibre de decrets**.
5. **Notificació** a totes les persones interessades, amb el **peu de recurs** correcte.
6. **Publicació** quan la norma ho exigeixi (per exemple, al **BOP** o al **DOGC** segons el cas) i al **tauler d'anuncis electrònic**.
7. **Tancament i arxiu** de l'expedient electrònic.

> **On es perden els expedients de veritat.** No es perden per males decisions: es perden per **notificacions mal fetes**, per **terminis mal comptats** i per **suspensions no comunicades**. Aquestes tres coses les fa el personal administratiu. Per això aquest tema és, literalment, la descripció de la teva feina.

Un últim apunt que no és de l'enunciat però que t'ajuda a situar-lo: l'**art. 96 LPAC** regula la **tramitació simplificada** del procediment administratiu comú, per raons d'**interès públic** o **manca de complexitat**. Els números: es resol en **30 dies**, les al·legacions són de **5 dies**, i si la demana la persona interessada i no

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

escau, es pot desestimar en **5 dies sense possibilitat de recurs** (i, passats els 5 dies, s'entén desestimada). És la via curta d'arribar al final del procediment.

Glossari

- **LPAC**: Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. La norma bàsica d'aquest tema.
- **Llei 26/2010**: llei catalana de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya; pel seu art. 3 s'aplica també a les entitats locals catalanes.
- **Resolució**: l'acte que decideix el fons de l'assumpte i posa fi al procediment.
- **Resolució declarativa**: la que no decideix el fons, sinó que constata una circumstància (desistiment, renúncia, caducitat, prescripció, desaparició de l'objecte).
- **Congruència**: correspondència entre el que s'ha demanat i el que es resol.
- ***Reformatio in peius***: "reforma a pitjor"; agreujar la situació de qui ha demanat o recorregut. Prohibida per l'art. 88.2.
- **Qüestions connexes**: assumptes relacionats que ningú havia plantejat; l'òrgan s'hi pot pronunciar previ tràmit de 15 dies.
- **Peu de recurs**: la part final de la resolució que diu quins recursos hi caben, davant quin òrgan i en quin termini.
- **Acabament convencional**: acabar el procediment per acord, pacte, conveni o contracte (art. 86).
- **Matèria no susceptible de transacció**: allò que l'Administració no pot negociar perquè no en té la disponibilitat.
- **Silenci administratiu**: efecte que la llei atribueix al venciment del termini màxim sense resolució expressa notificada.
- **Acte presumpte**: l'acte que neix del silenci **estimatori**; és un acte administratiu de veritat.
- **Ficció jurídica**: el silenci **desestimatori**; no crea cap acte, només obre la porta al recurs.
- **Doble silenci**: recurs d'alçada contra una desestimació presumpta que, si tampoc no es resol, s'entén **estimat**.
- **Certificat acreditatiu del silenci**: document que acredita el silenci produït; s'expedeix **d'ofici** en 15 dies.
- **Desistiment**: abandonar la sol·licitud; es conserva el dret.
- **Renúncia**: abandonar el dret; no es pot tornar a exercir (si no està prohibida).
- **Caducitat del procediment**: mort del procediment per inactivitat (de la persona interessada, art. 95; de l'Administració en sancionadors i de gravamen, art. 25.1.b).
- **Decaïment en el dret al tràmit**: perdre l'oportunitat de fer un tràmit per no fer-lo a temps; **no** acaba el procediment.
- **Prescripció**: extinció d'un dret o d'una acció pel transcurs del temps. **No** és la caducitat.
- **GAIP**: Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, l'òrgan català de reclamacions en matèria de transparència.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Formes d'acabament (art. 84.1):** resolució, desistiment, renúncia al dret (si no està prohibida) i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

declaració de caducitat. **Art. 84.2:** també la **impossibilitat material sobrevinguda**, amb resolució **motivada en tot cas**. Fora de l'art. 84: **acabament convencional** (86) i **acabament dels sancionadors** per reconeixement o pagament voluntari (85).

2. **Obligació de resoldre (art. 21.1): dictar resolució expressa i notificar-la en tots els procediments**, sigui quina sigui la forma d'iniciació. **Excepcions:** acabament per **pacte o conveni** i drets sotmesos **únicament** a **declaració responsable o comunicació**.

3. **Terminis (art. 21.2 i 21.3):** el de la norma reguladora, **màxim 6 mesos** (llevat de norma amb rang de llei o dret de la UE); **si la norma no en fixa cap, 3 mesos**. Còmput: **d'ofici**, des de l'**acord d'iniciació**; **a instància de part**, des de l'entrada al **registre electrònic de l'òrgan competent per tramitar-la**.

4. **Informació al ciutadà (art. 21.4):** publicació al **portal web** dels procediments, terminis i sentit del silenci; i comunicació individual dins dels **10 dies** següents a la recepció de la sol·licitud, indicant també **la data de recepció** per l'òrgan competent.

5. **Suspensió (art. 22): potestativa** en 7 supòsits (esmena, òrgan UE, procediment UE, **informes preceptius amb màxim de 3 mesos**, proves contradictòries, negociació de pacte o conveni, pronunciament jurisdiccional) i **obligatòria** en 3 (requeriment entre administracions, **actuacions complementàries**, **recusació**).

6. **Ampliació (art. 23):** excepcional i motivada; **no superior al termini de tramitació** (com a màxim, es duplica); **no hi cap recurs**. No confondre amb l'ampliació de terminis de tràmit de l'**art. 32**.

7. **Responsabilitat (art. 21.6):** el personal que té a càrrec el despatx dels assumptes i els titulars dels òrgans competents per instruir i resoldre són **directament responsables**, amb **responsabilitat disciplinària**.

8. **Contingut de la resolució (art. 88):** decideix **totes** les qüestions; les **connexes no plantejades**, previ tràmit de **no més de 15 dies**; **congruent** i **sense agreujar la situació inicial**; expressa **recursos, òrgan i termini**; es dicta **electrònicament**; **en cap cas** es pot abstenir de resoldre per silenci, foscor o insuficiència de preceptes, tot i que es pot **inadmetre** el manifestament mancat de fonament; l'acceptació d'**informes incorporats al text** serveix de motivació; **proposta de resolució** quan instruir i resoldre siguin òrgans diferents.

9. **Actuacions complementàries (art. 87):** acord **motivat**, **7 dies** d'al·legacions, practicar en **màxim 15 dies**, **suspenen** el termini per resoldre. **No** ho són els informes que precedeixen immediatament la resolució final.

10. **Sancionadors (art. 85):** reduccions **d'almenys el 20 %** per reconeixement de responsabilitat i per pagament voluntari, **acumulables**; han de constar a la **notificació d'iniciació** i estan condicionades al **desistiment o renúncia de qualsevol recurs**. **Art. 90.2:** si es vol agreujar respecte de la proposta, **15 dies** d'al·legacions.

11. **Acabament convencional (art. 86):** acords, pactes, convenis o contractes; **no contraris a l'ordenament**, **no sobre matèries no transigibles** i **per satisfer l'interès públic**. Contingut mínim: **parts, àmbit personal/funcional/territorial i termini de vigència**. Aprovació expressa del **Consell de Ministres o òrgan equivalent de la CA** si versen sobre la seva competència directa. **No alteren competències.**

12. **Silenci a instància de part (art. 24):** regla general **ESTIMATORI**. Negatiu en: **dret de petició**, transferència de facultats sobre **domini o servei públic**, activitats que puguin **danyar el medi ambient**, **responsabilitat patrimonial**, **impugnació d'actes i disposicions** i **revisió d'ofici a instància de part**.

13. **Doble silenci:** alçada contra una **desestimació presumpta** que no es resol en termini -> **s'entén ESTIMAT**, tret que sigui de les matèries excloses.

14. **Naturalesa (art. 24.2 i 24.3):** l'estimatori és **acte finalitzador**; la resolució posterior **només pot ser confirmatòria**. El desestimatori és **ficció** amb els **sols efectes** de permetre recórrer; la resolució posterior

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

es dicta **sense cap vinculació** al silenci.

15. **Certificat del silenci (art. 24.4): d'ofici** en **15 dies** des del venciment del termini màxim; també a petició, comptant des de l'endemà de l'entrada de la petició.

16. **Catalunya (art. 54.2 Llei 26/2010):** llista **més llarga** de silenci negatiu. Les dues que no són a la LPAC: **d)** facultats sobre **béns o drets patrimonials afectats a l'ús o servei públic** i **e) ajuts i subvencions** i, en general, **reclamacions de quantitats** a càrrec de les administracions. També **reposició** i **extraordinari de revisió** (lletra g).

17. **Transparència:** a Catalunya el silenci en el **dret d'accés a la informació pública** és **POSITIU** (art. 35 de la Llei 19/2014); a l'Estat, **negatiu** (art. 20.4 de la Llei 19/2013). Termini: **un mes**. Reclamacions: **GAIP**.

18. **Límit del silenci:** són **nuls de ple dret** els actes **expressos o presumptes** pels quals s'adquireixen facultats o drets **mancant els requisits essencials** (art. 47.1.f LPAC); i **mai** s'adquireixen per silenci facultats **contràries a l'ordenació urbanística** (art. 11.3 RDL 7/2015), amb **silenci negatiu** exprés per a obra nova, moviments de terres, parcel·lacions, cases prefabricades i tala d'arbrat (art. 11.4).

19. **Silenci d'ofici (art. 25 LPAC i art. 55 Llei 26/2010):** favorables -> **desestimació**; **sancionadors i de gravamen -> CADUCITAT** amb arxivament. Si el procediment s'ha paralitzat **per causa imputable a la persona interessada**, **s'interromp** el còmput.

20. **Desistiment i renúncia (art. 94):** en **qualsevol moment**; per **qualsevol mitjà amb constància i signatura**; si l'escrit era de diverses persones, **només afecta les que el formulen**; l'Administració **accepta de pla** i declara conclús el procediment **llevat que tercers personats n'instin la continuació en 10 dies**; si hi ha **interès general**, es poden limitar els efectes i **seguir el procediment**.

21. **Desistiment per l'Administració (art. 93):** només en procediments **iniciats d'ofici**, **motivadament**, i en els supòsits i requisits **previstos a les lleis**.

22. **Caducitat (art. 95):** paràlisi **per causa imputable a la persona interessada** + **advertiment** + **3 mesos** -> arxivament notificat, amb **recursos**. **No** es pot acordar per simple inactivitat en tràmits **no indispensables** (només **decaïment en el dret al tràmit**). **No produeix per si sola la prescripció**, però els **procediments caducats no interrompen la prescripció**. En el procediment nou es poden **conservar** actes i tràmits, però **sempre** s'han de repetir **al·legacions, proposició de prova i audiència**. **Pot no aplicar-se** si afecta l'**interès general**.

23. **Tramitació simplificada (art. 96): 30 dies** per resoldre, al·legacions de **5 dies**, desestimació de la sol·licitud en **5 dies sense recurs**.

Resum exprés

El procediment pot acabar de cinc maneres segons l'**art. 84 LPAC**: resolució, desistiment, renúncia (si no està prohibida), declaració de caducitat i impossibilitat material sobrevinguda amb resolució sempre motivada; a més, per **acabament convencional** (art. 86) i, en sancionadors, per **reconeixement de responsabilitat o pagament voluntari** amb reduccions **d'almenys el 20 %** acumulables (art. 85). L'**art. 21.1** imposa **resoldre expressament i notificar sempre**, amb dues úniques excepcions: pacte o conveni i drets sotmesos només a declaració responsable o comunicació; en desistiment, renúncia, caducitat, prescripció i desaparició de l'objecte, la resolució és **declarativa**. Els terminis: el de la norma, **màxim 6 mesos**, i **3 mesos** si no se'n fixa cap; compten des de l'**acord d'iniciació** (d'ofici) o des de l'entrada al **registre electrònic de l'òrgan competent** (a instància de part). El termini **se suspèn** (art. 22, potestativa i obligatòria; informes preceptius, **màxim 3 mesos**) i, excepcionalment, **s'amplia** (art. 23, mai més enllà del

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

termini de tramitació, sense recurs). La **resolució** (art. 88) decideix totes les qüestions, ha de ser **congruent** amb el que s'ha demanat, **no pot agreujar la situació inicial** -sense perjudici d'obrir d'ofici un procediment nou-, s'ha de motivar en els casos de l'art. 35, ha de dur **peu de recurs**, es dicta electrònicament i mai es pot deixar de resoldre per foscor o insuficiència de la llei. L'**acabament convencional** exigeix que l'acord no sigui contrari a l'ordenament, no versi sobre matèries intransigibles i satisfaci l'interès públic; té contingut mínim taxat, no altera competències i, mentre es negocia, **suspèn** el termini. El **silenci** a instància de part és **positiu** com a regla (art. 24), amb excepcions taxades -petició, domini o servei públic, medi ambient, responsabilitat patrimonial, impugnació i revisió d'ofici- i el **doble silenci** que estima l'alçada no resolta; a Catalunya (**art. 54.2 de la Llei 26/2010**) la llista és més llarga i hi afegeix **subvencions, reclamacions de quantitat** i **béns patrimonials afectats**. El positiu és un **acte** i només admet resolució posterior confirmatòria; el negatiu és una **ficció** que només obre el recurs. El certificat del silenci s'expedeix **d'ofici en 15 dies**. En procediments **d'ofici** (art. 25) mai hi ha silenci positiu: desestimació si són favorables, **caducitat** si són sancionadors o de gravamen. El **desistiment** abandona la sol·licitud i la **renúncia**, el dret; s'accepten de pla llevat que tercers personats n'instin la continuació en **10 dies**, i l'interès general permet continuar. La **caducitat** de l'art. 95 exigeix paràlisi imputable a la persona, **advertiment** i **3 mesos**; no cap per inactivitat en tràmits no indispensables; **no produeix per si sola la prescripció**, però els procediments caducats **no la interrompen**, i en el procediment nou sempre s'han de repetir **al·legacions, prova i audiència**. I recorda el mantra: **prescriuen les infraccions, caduquen els procediments**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Enumera les formes d'acabament del procediment de l'art. 84 LPAC i digues quina n'és la que sempre exigeix motivació.</summary>La resolució, el desistiment, la renúncia al dret en què es fonamenta la sol·licitud (quan no estigui prohibida per l'ordenament) i la declaració de caducitat (art. 84.1). A més, l'art. 84.2 hi afegeix la impossibilitat material de continuar-lo per causes sobrevingudes, i és precisament aquesta la que exigeix que la resolució sigui motivada en tot cas. Fora de l'art. 84 hi ha també l'acabament convencional (art. 86) i, en sancionadors, el reconeixement de responsabilitat i el pagament voluntari (art. 85).</details>

<details><summary>2. Quines són les úniques dues excepcions a l'obligació de resoldre expressament? I què passa quan el procediment acaba per desistiment: cal dictar alguna cosa?</summary>Les excepcions són l'acabament del procediment per pacte o conveni i els procediments relatius a l'exercici de drets sotmesos únicament al deure de declaració responsable o comunicació (art. 21.1 LPAC; art. 53.3 de la Llei 26/2010, que parla de comunicació prèvia). En cas de desistiment sí que cal dictar resolució: una resolució declarativa de la circumstància que concorre, amb indicació dels fets produïts i de les normes aplicables (art. 21.1, paràgraf segon), que s'ha de notificar i porta peu de recurs.</details>

<details><summary>3. Termini màxim per resoldre i des de quin dia es compta en cada tipus d'iniciació.</summary>El que fixi la norma reguladora, sense excedir de 6 mesos llevat que una norma amb rang de llei n'estableixi un de superior o ho prevegi el dret de la UE; si la norma no en fixa cap, 3 mesos (art. 21.2 i 21.3). Es compta des de la data de l'acord d'iniciació en els procediments d'ofici, i des de la data d'entrada de la sol·licitud al registre electrònic de l'Administració o organisme competent per tramitar-la en els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

iniciats a instància de part.</details>

<details><summary>4. Explica el principi de congruència i posa un exemple d'incongruència. La resolució que denega tot el que es demanava, és congruent?</summary>La congruència (art. 88.2) exigeix que, en els procediments iniciats a sol·licitud, la resolució es correspongui amb les peticions formulades. Hi ha incongruència quan es deixa alguna petició sense resoldre (citra petita), quan es concedeix més del que es demanava (ultra petita) o quan es resol sobre una cosa diferent (extra petita): per exemple, es demana llicència d'obres i exempció de la taxa i el decret només resol sobre les obres. Sí: una resolució totalment denegatòria és congruent, perquè respon exactament al que es demanava. Congruència no vol dir estimar.</details>

<details><summary>5. Què és la prohibició de la reformatio in peius i quina és la sortida que la llei deixa a l'Administració?</summary>És la prohibició que la resolució agreugi la situació inicial de qui ha presentat la sol·licitud (art. 88.2). No es pot aprofitar el procediment obert pel ciutadà per empitjorar-li la situació. La sortida legal és la que el mateix article preveu: l'Administració conserva la potestat d'incoar d'ofici un procediment nou, amb totes les seves garanties. En els sancionadors, si es vol agreujar respecte de la proposta de resolució, cal notificar-ho i donar 15 dies d'al·legacions (art. 90.2).</details>

<details><summary>6. Requisits de l'acabament convencional i contingut mínim de l'acord.</summary>Els acords, pactes, convenis o contractes no poden ser contraris a l'ordenament jurídic, no poden versar sobre matèries no susceptibles de transacció i han de tenir per objecte satisfer l'interès públic encomanat (art. 86.1). Contingut mínim: identificació de les parts, àmbit personal, funcional i territorial i termini de vigència (art. 86.2). Requereixen aprovació expressa del Consell de Ministres o òrgan equivalent de la comunitat autònoma si versen sobre matèries de la seva competència directa (86.3), i no alteren les competències dels òrgans ni les responsabilitats del personal (86.4). Mentre es negocien, el termini per resoldre pot quedar suspès (art. 22.1.f) i, si s'arriba a l'acord, no cal resolució expressa (art. 21.1).</details>

<details><summary>7. Regla general del silenci a instància de part i llista d'excepcions de l'art. 24.1 LPAC.</summary>Regla general: estimatori. Excepcions amb silenci desestimatori: exercici del dret de petició (art. 29 CE); procediments l'estimació dels quals transferiria al sol·licitant o a tercers facultats sobre el domini públic o el servei públic; els que impliquin activitats que puguin danyar el medi ambient; els de responsabilitat patrimonial; i els d'impugnació d'actes i disposicions i de revisió d'ofici iniciats a sol·licitud. També és negatiu quan una norma amb rang de llei o de dret de la UE o internacional ho estableixi.</details>

<details><summary>8. Digues dos supòsits de silenci desestimatori que la llei catalana afegeix i que no consten a l'art. 24.1 LPAC.</summary>Les lletres d) i e) de l'art. 54.2 de la Llei 26/2010: les sol·licituds que comporten la transferència de facultats sobre béns o drets de caràcter patrimonial de les administracions afectats a l'ús públic o al servei públic; i els procediments que poden comportar la concessió d'ajuts i subvencions públiques i, en general, els que tenen per objecte la reclamació de quantitats que impliquin pagament a càrrec de les administracions.</details>

<details><summary>9. Un veí sosté que ha guanyat per silenci la llicència d'obra nova perquè fa quatre mesos que va presentar la sol·licitud. Què li respons?</summary>Que no. En obres d'edificació de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

nova planta, l'art. 11.4 del text refós de la Llei de sòl (RDL 7/2015) exigeix acte exprés i estableix silenci negatiu; i, en tot cas, l'art. 11.3 diu que mai s'entenen adquirides per silenci facultats contràries a l'ordenació urbanística, en línia amb l'art. 47.1.f LPAC, que declara nuls de ple dret els actes expressos o presumptes pels quals s'adquireixen facultats mancant els requisits essencials. El que sí que pot fer el veí és entendre desestimada la sol·licitud i recórrer; i l'Ajuntament continua obligat a resoldre expressament.</details>

<details><summary>10. Diferència de règim entre silenci positiu i negatiu quan després arriba la resolució expressa.</summary>Si el silenci va ser estimatori, s'ha produït un acte administratiu finalitzador i la resolució expressa posterior només pot ser confirmatòria (art. 24.3.a); per desfer-lo cal revisió d'ofici o declaració de lesivitat. Si va ser desestimatori, és una ficció jurídica amb els sols efectes de permetre recórrer, i l'Administració pot resoldre després sense cap vinculació al sentit del silenci (art. 24.3.b), fins i tot estimant la sol·licitud.</details>

<details><summary>11. Diferència entre desistiment i renúncia, i què passa si hi ha terceres persones personades al procediment.</summary>El desistiment abandona la sol·licitud però conserva el dret (es pot tornar a demanar); la renúncia abandona el dret mateix i només és possible quan l'ordenament no la prohibeix (arts. 84.1 i 94.1). Es poden fer per qualsevol mitjà que en permeti la constància, amb les signatures que corresponguin, i si l'escrit d'iniciació el van formular diverses persones només afecta les que hi desisteixin o renunciïn. L'Administració ho accepta de pla i declara conclús el procediment, llevat que terceres persones interessades personades n'instin la continuació en el termini de 10 dies des que se'ls va notificar (art. 94.4). I si la qüestió afecta l'interès general, l'Administració pot limitar els efectes a qui hi ha desistit i seguir el procediment (art. 94.5).</details>

<details><summary>12. Quan es pot declarar la caducitat de l'art. 95 i quan NO?</summary>Sí quan un procediment iniciat a sol·licitud es paralitza per causa imputable a la persona interessada, se l'ha advertit i han transcorregut 3 mesos sense que faci les activitats necessàries per reprendre la tramitació: llavors s'acorda l'arxivament i se li notifica, i contra aquesta resolució hi caben els recursos pertinents. No es pot acordar per la simple inactivitat en la complimentació de tràmits que no siguin indispensables per dictar resolució: aquesta inactivitat només comporta la pèrdua del dret al tràmit. I pot no aplicar-se si la qüestió afecta l'interès general o convé substanciar-la per definir-la i aclarir-la (art. 95.4).</details>

<details><summary>13. Un expedient sancionador municipal incoat el 3 de març amb termini de sis mesos no s'ha resolt el 3 de setembre. Què ha passat i què s'ha de fer?</summary>S'ha produït la caducitat (art. 25.1.b LPAC): cal dictar una resolució que declari la caducitat i ordeni l'arxivament de les actuacions, resolució que a més s'ha de motivar. Com que la caducitat no produeix per si sola la prescripció però els procediments caducats no interrompen el termini de prescripció, es pot incoar un procediment nou si la infracció encara no ha prescrit; s'hi poden incorporar els actes i tràmits el contingut dels quals s'hauria mantingut igual, però en tot cas s'han de repetir al·legacions, proposició de prova i audiència (art. 95.3).</details>

<details><summary>14. Distingeix suspensió (art. 22) i ampliació (art. 23) del termini per resoldre.</summary>La suspensió atura el rellotge mentre dura una circumstància

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

taxada: potestativa en set supòsits (esmena, pronunciament d'un òrgan de la UE, procediment europeu no finalitzat, informes preceptius amb un màxim de 3 mesos, proves contradictòries o diriments, negociació d'un pacte o conveni, pronunciament jurisdiccional previ) i obligatòria en tres (requeriment entre administracions per anul·lar un acte il·legal, actuacions complementàries de l'art. 87 i recusació). L'ampliació és excepcional i motivada, només un cop exhaurits els mitjans personals i materials, no pot superar el termini establert per a la tramitació i contra l'acord que la resol no hi cap recurs. No s'ha de confondre amb l'ampliació de terminis de tràmit de l'art. 32.</details>

<details><summary>15. Qui és responsable si un expedient no es resol en termini, i amb quines conseqüències?</summary>Segons l'art. 21.6 LPAC, són directament responsables el personal al servei de les administracions públiques que tingui a càrrec seu el despatx dels assumptes i els titulars dels òrgans administratius competents per instruir i resoldre, cadascun en l'àmbit de les seves competències. L'incompliment dona lloc a l'exigència de responsabilitat disciplinària, sense perjudici de la que correspongui segons la normativa aplicable.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

16

TEMA

Tema 16. Els recursos administratius. Principis generals. Actes susceptibles de recurs administratiu. Regles generals de tramitació dels recursos administratius. Classes de recursos administratius. Les reclamacions econòmic administratives.

Introducció: el dia que algú et diu «això no ho pago, ho vull recórrer»

A la finestreta d'un ajuntament passa cada setmana. Arriba una persona amb un paper a la mà -una multa, una liquidació de l'IBI, una denegació de llicència, una exclusió d'un procés selectiu- i et diu que no hi està d'acord. La teva feina no és donar-li la raó ni treure-li: és **saber quin recurs li toca, davant quin òrgan, i quants dies li queden**. Si t'equivoques i li dius «alçada» quan era «reposició», o li dius «tens tres mesos» quan en tenia un, li pots tancar la porta d'un dret. Per això aquest tema cau tant: perquè és pur ofici administratiu.

El **recurs administratiu** és el mecanisme perquè una persona interessada demani a la mateixa Administració que revisi un acte que la perjudica, **abans (o en lloc) d'anar a un jutjat**. És una segona oportunitat: barata, sense advocat, sense taxes. I té una funció doble. Per al ciutadà, és una garantia. Per a l'Administració, és l'ocasió d'esmenar un error abans que li'l esmeni un jutge -i, en molts casos, un **requisit previ obligatori** per poder anar al contenciós.

La norma mare és la **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP)**, en concret el **Títol V, capítol II, articles 112 a 126**. A sobre s'hi superposen tres capes que has de tenir sempre presents en una plaça d'ajuntament a Catalunya: la **Llei 7/1985, de bases del règim local (LBRL)** -sobretot els articles 52, 108, 121 i 137-, el **Text refós de la Llei d'hisendes locals (RDLeg 2/2004, TRLRHL)**, article 14, i la normativa catalana (**Llei 26/2010** de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya i el **TRLMRLC, DLeg 2/2003**). I hi ha un món a part, amb regles pròpies: les **reclamacions econòmic-administratives**, regulades a la **Llei 58/2003, general tributària (LGT)**, articles 226 a 249, i al **RD 520/2005**.

Aquesta guia segueix l'enunciat bloc a bloc: què són els recursos i quins principis els governen, quins actes es poden recórrer, com es tramiten, quines classes n'hi ha, i finalment les reclamacions econòmic-administratives. Al final tens glossari, punts d'examen, resum exprés i autoavaluació.

---

1. Els recursos administratius: concepte, fonament i encaix

1.1 Què és exactament un recurs administratiu

Un **recurs administratiu** és una impugnació que una persona interessada presenta **davant la mateixa Administració** contra un acte administratiu que considera que lesiona els seus drets o interessos legítims, perquè aquesta el confirmi, el modifiqui o el deixi sense efecte.

Tres notes el defineixen:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **El presenta l'interessat**, no l'Administració. Si qui mou fitxa és l'Administració pel seu compte, no és un recurs: és **revisió d'ofici**, **declaració de lesivitat**, **revocació** o **rectificació d'errors** (arts. 106 a 111 LPACAP).
2. **Es resol en via administrativa**, no judicial. L'Administració actua com a «jutge i part», i per això la llei l'envolta de garanties.
3. **Té terminis peremptoris**. Passat el termini, l'acte esdevé **ferm** i, en principi, ja no es pot tocar.

La primera pregunta que t'has de fer davant qualsevol enunciat: qui mou fitxa? Si és el ciutadà -> recurs. Si és l'Administració -> revisió d'ofici o revocació. És la trampa més repetida del tema.

1.2 Per què existeixen: el fonament constitucional

Els recursos no són un caprici del legislador. Enllacen amb l'**article 106.1 de la Constitució** («els tribunals controlen la potestat reglamentària i la legalitat de l'actuació administrativa») i amb l'**article 24 CE** (tutela judicial efectiva). L'Administració, abans que un jutge la corregeixi, ha de tenir l'ocasió de corregir-se ella mateixa. D'aquí ve la figura de l'**esgotament de la via administrativa**: en molts casos no pots anar als tribunals si abans no has donat aquesta oportunitat a l'Administració.

1.3 Recurs administratiu i revisió d'ofici: el mapa complet del Títol V

Via	Qui la impulsa	Contra quins actes	Article
Revisió d'ofici	L'Administració (o l'interessat que ho demana)	Actes **nuls de ple dret** (art. 47)	106
Declaració de lesivitat	L'Administració	Actes **anul·lables i favorables**	107
Revocació	L'Administració	Actes **de gravamen o desfavorables**	109.1
Rectificació d'errors	Qualsevol dels dos	Errors **materials, de fet o aritmètics**	109.2
Recursos administratius	**La persona interessada**	Resolucions i actes de tràmit qualificats	112-126

Aquest tema se centra en l'última fila, però has de saber situar-la: **els recursos són una peça del Títol V, no tot el Títol V.**

---

2. Principis generals dels recursos administratius

La LPACAP no fa una llista de «principis» amb aquest títol; els has d'extreure dels articles 112 a 120 i de la jurisprudència consolidada. Aquests són els que cauen.

2.1 Antiformalisme i in dubio pro actione

L'escrit de recurs ha de contenir el que diu l'**article 115.1**: nom i cognoms del recurrent i la seva identificació; **l'acte que es recorre i la raó de la impugnació**; lloc, data, signatura i mitjà o lloc a efectes de notificacions; l'òrgan al qual s'adreça i el seu codi d'identificació; i la resta de particularitats que exigeixin normes específiques.

Però -i això és or per a l'examen- l'**article 115.2** diu que **«l'error o l'absència de la qualificació del recurs per part del recurrent no serà obstacle per a la seva tramitació, sempre que se'n dedueixi el veritable caràcter»**. Si algú et porta un escrit encapçalat «RECURS D'ALÇADA» contra un decret d'Alcaldia, tu no l'inadmets: el tramites com el que realment és, un **recurs de reposició**.

Truc de finestreta. Ni tan sols cal que hi digui la paraula «recurs». Si de l'escrit se'n dedueix que impugna un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

acte i demana que es revisi dins de termini, és un recurs. El principi in dubio pro actione (en cas de dubte, a favor de l'acció) obliga a interpretar les normes processals de la manera més favorable a l'accés del ciutadà.

2.2 Gratuïtat i no exigència d'advocat

Interposar un recurs administratiu **no costa diners** i **no requereix advocat ni procurador**. És una diferència essencial amb el procés judicial. En l'àmbit tributari local ho diu expressament l'**art. 14.2.e TRLRHL**: «els recurrents podran comparèixer per si mateixos o per mitjà de representant, **sense que sigui preceptiva la intervenció d'advocat ni procurador**».

2.3 Legitimació

Pot recórrer qui tingui la condició d'**interessat** segons l'article 4 LPACAP: qui promou el procediment com a titular de drets o interessos legítims individuals o col·lectius; qui, sense haver-lo iniciat, tingui drets que puguin resultar afectats per la decisió; i qui tingui interessos legítims que puguin resultar afectats i comparegui abans de la resolució. La manca de legitimació és **causa d'inadmissió** (art. 116.b).

Detall local molt preguntat: l'**article 63.1.b LBRL** legitima per impugnar els actes i acords de l'entitat local **els membres de la corporació que hi hagin votat en contra**. Un regidor que vota en contra d'un acord de Ple el pot impugnar; el que hi vota a favor o s'absté, no.

2.4 Efecte no suspensiu (i les seves excepcions)

L'**article 117.1** és taxatiu: **la interposició de qualsevol recurs no suspèn l'execució de l'acte impugnat**, llevat que una disposició estableixi el contrari. Recórrer una multa no vol dir deixar de pagar-la.

Ara bé, l'**article 117.2** permet que l'òrgan competent per resoldre el recurs, **prèvia ponderació raonada** entre el perjudici a l'interès públic o a tercers i el perjudici al recurrent, suspengui l'execució, d'ofici o a petició del recurrent, quan concorri alguna d'aquestes dues circumstàncies:

- a) Que l'execució pugui causar **perjudicis d'impossible o difícil reparació**.
- b) Que la impugnació es fonamenti en alguna de les **causes de nul·litat de ple dret de l'article 47.1**.

I aquí ve un regal per al ciutadà que cau molt: l'**article 117.3** estableix que si passa **un mes** des que la sol·licitud de suspensió entra al registre electrònic sense que s'hagi dictat i notificat resolució expressa, **s'entén concedida la suspensió** (silenci **positiu**).

Compte amb el parany. El silenci del **recurs** és negatiu; el silenci de la **sol·licitud de suspensió** és **positiu** al cap d'un mes. Són dues coses diferents i les barregen sovint.

Dues excepcions més que has de saber:

- Les **resolucions sancionadores** no són executives mentre càpiga contra elles algun recurs en via administrativa, **inclòs el potestatiu de reposició** (art. 98.1.b LPACAP).
- En matèria **tributària**, les sancions queden **automàticament suspeses en període voluntari, sense necessitat de garantia**, fins que siguin fermes en via administrativa (art. **212.3.a LGT**).

2.5 Prohibició de la reformatio in peius

L'**article 119.3** ho diu clar: l'òrgan que resol el recurs decideix totes les qüestions de forma i de fons que plantegi el procediment, hagin estat o no al·legades (i si no ho han estat, ha d'escoltar prèviament els interessats); però la resolució **serà congruent amb les peticions del recurrent, sense que en cap cas es pugui agreujar la seva situació inicial**.

Traduït: recórrer **no pot sortir més car**. Si recorres una multa de 200 ? perquè creus que hauria de ser de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

100, el pitjor que et pot passar és quedar-te amb els 200. Mai te'n posaran 300.

2.6 Els recursos són «ordinaris» quant als motius

L'**article 112.1** afegeix que els recursos d'alçada i de reposició **«es podran fundar en qualsevol dels motius de nul·litat o anul·labilitat previstos als articles 47 i 48»**. És a dir: **no calen motius taxats**. Qualsevol vici, gran o petit, serveix. Això és precisament el que els distingeix del **recurs extraordinari de revisió**, que només procedeix pels **quatre motius tancats** de l'article 125.1.

2.7 Els vicis no els pot al·legar qui els ha causat

L'**article 115.3**: «els vicis i defectes que facin anul·lable un acte no podran ser al·legats per qui els hagués causat». Ningú es pot aprofitar de la seva pròpia irregularitat.

2.8 Obligació de resoldre i sentit del silenci

L'Administració **sempre ha de resoldre expressament**, encara que hagi passat el termini (art. 21.1). Però si no ho fa, el sentit del silenci en els procediments **d'impugnació d'actes** és, per regla general, **desestimatori** (art. 24.1, tercer paràgraf). El silenci negatiu no és un acte: és una **ficció legal** que només serveix perquè el ciutadà pugui passar al recurs següent o al contenciós (art. 24.2).

Amb **una excepció important**: quan el **recurs d'alçada** s'ha interposat contra la **desestimació per silenci** d'una sol·licitud, i l'òrgan tampoc no resol l'alçada dins de termini, **el recurs s'entén ESTIMAT** (art. 24.1, tercer paràgraf, i art. 122.2 in fine), sempre que no es tracti de les matèries de silenci negatiu del paràgraf anterior (dret de petició, transferència de facultats sobre domini o servei públic, activitats que puguin danyar el medi ambient i responsabilitat patrimonial). És el que es coneix com el **«doble silenci» positiu**.

> **Ancoratge català.** L'**article 54.2 de la Llei 26/2010** amplia els supòsits de silenci desestimatori a Catalunya: hi inclou, entre d'altres, els **recursos potestatius de reposició** i els **extraordinaris de revisió**, els ajuts i subvencions i les reclamacions de quantitat a càrrec de l'Administració. Si l'examen et pregunta «i a Catalunya?», la resposta és que la llista de silenci negatiu és **més àmplia** que la de l'article 24.1 LPACAP.

---

3. Actes susceptibles de recurs administratiu

Aquí es juga mitja qualificació de la finestreta: **no tot es pot recórrer**.

3.1 La regla de l'article 112.1

Es poden interposar els recursos d'alçada i potestatiu de reposició contra:

- **Les resolucions**, és a dir, els actes que posen fi al procediment decidint el fons.
- **Els actes de tràmit**, però **només** si es dona alguna d'aquestes quatre circumstàncies (els anomenats **actes de tràmit qualificats**):

1. Decideixen **directament o indirectament el fons de l'assumpte**.
2. Determinen la **impossibilitat de continuar el procediment**.
3. Produeixen **indefensió**.
4. Produeixen **perjudici irreparable** a drets i interessos legítims.

Contra la resta d'actes de tràmit -els «simples»- **no hi cap recurs autònom**: l'oposició es pot **al·legar** perquè es tingui en compte en la resolució que posi fi al procediment (art. 112.1, segon paràgraf).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Exemple de finestreta. Un requeriment perquè esmenis una sol·licitud en 10 dies és un tràmit simple: no el recorres, l'esmenes. En canvi, l'acord que t'exclou d'un procés selectiu abans de les proves **impedeix continuar el procediment**: és tràmit qualificat i sí que el pots recórrer.

3.2 Actes ferms, consentits i confirmatoris

- **Acte ferm en via administrativa**: aquell contra el qual ja no cap cap recurs administratiu ordinari, perquè n'ha passat el termini o perquè ja s'han esgotat totes les instàncies. Contra un acte ferm només queda el **recurs extraordinari de revisió** (art. 113) i, si escau, demanar la revisió d'ofici (art. 106).
- **Acte consentit**: el que l'interessat no ha recorregut dins de termini. Torna a llegir la conseqüència: **la resolució esdevé ferma a tots els efectes** (art. 122.1).
- **Acte confirmatori**: el que reprodueix un acte anterior ja ferm i consentit. No es pot recórrer, perquè si no n'hi hauria prou de demanar el mateix una altra vegada per «reobrir» terminis caducats.

Compte amb el parany. Passat el mes, l'acte és ferm. Presentar una instància demanant el mateix i recórrer la resposta **no reobre res**: és un acte confirmatori.

3.3 Les disposicions de caràcter general: la gran excepció

L'**article 112.3** és rotund: **«contra les disposicions administratives de caràcter general no hi cabrà recurs en via administrativa»**. Un reglament, una ordenança municipal, una ordenança fiscal **no es recorren davant l'Ajuntament**: s'impugnen **directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa** (recurs directe, **2 mesos** des de la publicació, art. 46.1 LJCA). En matèria d'ordenances fiscals ho repeteix l'**article 19 TRLRHL**.

Ara bé, hi ha dues portes obertes:

- **Recurs indirecte**: sí que es poden recórrer els **actes d'aplicació** d'un reglament al·legant que el reglament és nul (arts. 26 i 27 de la Llei 29/1998, LJCA). L'article 112.3, segon paràgraf, hi afegeix un matís: els recursos contra un acte administratiu que **es fonamentin únicament en la nul·litat d'una disposició general** es poden interposar **directament davant l'òrgan que va dictar aquella disposició**.
- **Revisió d'ofici**: l'article 106.2 permet que l'Administració declari d'ofici la nul·litat de les disposicions generals, amb dictamen previ favorable de l'òrgan consultiu.

Truc per recordar-ho. Norma -> contenciós. Acte -> recurs administratiu. Si l'enunciat parla de «l'ordenança», pensa jutjat; si parla d'«una liquidació», «un rebut» o «una llicència», pensa recurs.

3.4 Quins actes «posen fi a la via administrativa» (i per què t'importa tant)

De si un acte posa fi o no a la via administrativa depèn **quin recurs toca**. La regla general és l'**article 114 LPACAP**. Hi posen fi:

a) Les **resolucions dels recursos d'alçada**.
b) Les resolucions dels **procediments substitutius** de l'article 112.2.
c) Les resolucions dels **òrgans administratius que no tenen superior jeràrquic**, llevat que una llei digui el contrari.
d) Els **acords, pactes, convenis o contractes** que tinguin la consideració de finalitzadors del procediment.
e) La resolució administrativa dels procediments de **responsabilitat patrimonial**, sigui quin sigui el tipus de relació de què derivi.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

f) La resolució dels **procediments complementaris en matèria sancionadora** (art. 90.4).
g) Les altres resolucions quan una disposició legal o reglamentària ho estableixi.

Però el que cau de debò en una oposició local és l'article 52.2 LBRL. Posen fi a la via administrativa les resolucions de:

a) El **Ple**, els **Alcaldes o Presidents** i les **Juntes de Govern**, llevat dels casos excepcionals en què una llei sectorial exigeixi aprovació posterior de l'Estat o de la comunitat autònoma, o quan procedeixi recurs davant aquestes en els supòsits de l'art. 27.2.
b) Les d'**autoritats i òrgans inferiors** quan resolguin **per delegació** de l'Alcalde, del President o d'un altre òrgan les resolucions del qual posin fi a la via administrativa.
c) Les de qualsevol altra autoritat o òrgan quan així ho estableixi una disposició legal.

La conseqüència pràctica per a l'Ajuntament de Salt. Gairebé tot el que es dicta -decrets d'Alcaldia, acords de Junta de Govern Local, acords de Ple, resolucions de regidories delegades- **ja esgota la via administrativa**. Per tant, el **recurs d'alçada pràcticament no s'utilitza** a l'àmbit local. El pa de cada dia és la **reposició potestativa** o anar **directament al contenciós**. No diguis mai «contra el decret d'Alcaldia cal recurs d'alçada»: és fals.

L'alçada només reapareix en supòsits concrets: per exemple, contra els actes dels **organismes autònoms locals**, que s'impugnen en alçada davant l'òrgan corresponent de l'entitat local de la qual depenen (arts. 85 bis LBRL i concordants del TRLMRLC), o contra actes d'òrgans que, per la seva posició, tenen superior jeràrquic i no actuen per delegació d'un òrgan que esgota la via.

---

4. Regles generals de tramitació dels recursos administratius

Aquest bloc és el «com es fa». Va dels articles 115 a 120 LPACAP i té una lògica de procediment: interposició -> admissió -> instrucció -> resolució.

4.1 Interposició (art. 115)

Ja has vist el contingut de l'escrit (apartat 2.1). Afegeix-hi tres regles pràctiques:

- **On es presenta.** Contra la regla general que el recurs es presenta davant qui l'ha de resoldre, l'**alçada** es pot presentar **indistintament** davant l'òrgan que va dictar l'acte o davant el competent per resoldre'l (art. 121.2). La **reposició** i el **de revisió** es presenten davant **el mateix òrgan** que va dictar l'acte.
- **Remissió de l'expedient.** Si l'alçada es presenta davant l'òrgan que va dictar l'acte, aquest l'ha de remetre al competent **en el termini de deu dies**, amb el seu informe i una **còpia completa i ordenada de l'expedient**. El titular de l'òrgan que va dictar l'acte és **responsable directe** del compliment (art. 121.2).
- **Registre.** Es pot presentar en qualsevol dels llocs de l'article 16.4 LPACAP (registre electrònic de qualsevol Administració, oficines de Correus, oficines d'assistència en matèria de registres...). Per als **subjectes obligats a relacionar-se electrònicament** de l'article 14.2 (persones jurídiques, entitats sense personalitat, professionals col·legiats, representants i empleats públics), la presentació ha de ser **electrònica**.

4.2 Causes d'inadmissió (art. 116)

Són **cinc, i cauen literalment**:

| Causa | Què vol dir |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
a) **Incompetència** de l'òrgan quan el competent pertany a una **altra Administració**	Cal remetre'l a l'òrgan competent (art. 14.1 Llei 40/2015), no arxivar-lo
b) **Manca de legitimació** del recurrent	No és interessat
c) Tractar-se d'un **acte no susceptible de recurs**	Tràmit simple, disposició general, acte confirmatori...
d) Haver **transcorregut el termini** per interposar-lo	El clàssic: fora de termini
e) **Mancar manifestament de fonament**	No al·lega absolutament res de consistent

> **Compte.** La inadmissió és una **resolució** i s'ha de motivar; no és «no fer res». I la lletra a) no permet arxivar: obliga a **reenviar** el recurs a l'Administració competent.

4.3 Suspensió de l'execució (art. 117)

Ja tractada a l'apartat 2.4. Recorda-hi les peces que es pregunten:

- Regla: **no suspèn**.
- Excepcions per acord de l'òrgan: **perjudicis d'impossible o difícil reparació** o **causa de nul·litat de ple dret** de l'art. 47.1.
- **Un mes** sense resoldre la petició de suspensió -> **suspensió concedida** per silenci.
- Es poden adoptar **mesures cautelars**; si de la suspensió es poden derivar perjudicis, només fa efecte **prèvia caució o garantia suficient**.
- La suspensió es **prolonga després d'esgotada la via administrativa** si l'interessat ho havia demanat, hi ha mesura cautelar i els seus efectes s'estenen a la via contenciosa; si interposa contenciós demanant-hi la suspensió, es manté **fins que hi hagi pronunciament judicial**.
- Si l'acte afecta una **pluralitat indeterminada de persones**, la suspensió s'ha de **publicar al mateix diari oficial** on es va inserir l'acte.

4.4 Audiència dels interessats (art. 118)

Només cal donar audiència quan **s'hagin de tenir en compte fets o documents nous** no recollits a l'expedient originari. El termini és de **no menys de deu dies ni més de quinze**. Si hi ha **altres interessats**, se'ls ha de donar trasllat del recurs **en tot cas** perquè al·leguin dins el mateix termini.

Dos límits que cauen molt:

- **No es tindran en compte** en la resolució del recurs els fets, documents o al·legacions del recurrent que **hagués pogut aportar en el tràmit d'al·legacions i no ho va fer**. Tampoc es pot demanar prova la no realització de la qual, en el procediment originari, li sigui imputable.
- **No tenen la consideració de documents nous** ni el recurs, ni els informes, ni les propostes, ni els documents que els interessats ja havien aportat a l'expedient abans de la resolució impugnada.

4.5 Resolució (art. 119)

- La resolució **estima totalment o parcialment**, **desestima** o **declara la inadmissió**.
- Si hi ha **vici de forma** i no s'estima procedent resoldre sobre el fons, s'ordena la **retroacció del procediment** al moment en què es va cometre el vici, sens perjudici que es pugui acordar la **convalidació** d'actuacions (art. 52).
- L'òrgan decideix **totes les qüestions**, de forma i de fons, hagin estat o no al·legades; si no ho han estat, ha d'escoltar prèviament els interessats.
- La resolució ha de ser **congruent** amb les peticions i **mai pot agreujar la situació inicial** del recurrent (reformatio in peius).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.6 Pluralitat de recursos (art. 120)

Quan s'hagin de resoldre **diversos recursos que deriven d'un mateix acte** i ja s'hagi interposat un recurs judicial contra una resolució administrativa o contra el corresponent acte presumpte desestimatori, l'òrgan pot **acordar la suspensió del termini per resoldre** fins que hi hagi pronunciament judicial. L'acord de suspensió s'ha de **notificar** i és **recurrible**; que un interessat el recorri no afecta la resta de procediments suspesos. Un cop hi ha pronunciament judicial, es comunica als interessats i es pot resoldre **sense cap tràmit addicional**, llevat el d'audiència quan escaigui.

4.7 Còmput de terminis (art. 30)

No és pròpiament d'aquest capítol, però és on es perden els recursos:

- Els terminis per **dies** són **hàbils**: s'exclouen dissabtes, diumenges i festius.
- Els terminis per **mesos** o **anys** es compten **de data a data**, a partir de **l'endemà** de la notificació o publicació. Si al mes de venciment no hi ha dia equivalent, s'acaba **l'últim dia del mes**.
- Si l'últim dia és **inhàbil**, es prorroga al **primer hàbil següent**.

Exemple. Notificació el 14 de març -> el mes per recórrer s'acaba el **14 d'abril**. Si el 14 d'abril cau en diumenge, fins al dilluns 15.

---

5. Classes de recursos administratius

La LPACAP en preveu **tres**. Aquesta és la taula que has de saber de memòria.

	Alçada (121-122)	**Reposició potestativa** (123-124)	**Extraordinari de revisió** (125-126)
Contra què	Actes que **NO** posen fi a la via administrativa	Actes que **SÍ** posen fi a la via administrativa	Actes **ferms** en via administrativa
Qui el resol	**L'òrgan superior jeràrquic** del que va dictar l'acte	**El mateix òrgan** que el va dictar	**El mateix òrgan** que el va dictar
On es presenta	Davant l'òrgan que va dictar l'acte **o** davant el competent per resoldre	Davant el mateix òrgan	Davant el mateix òrgan
Termini si l'acte és exprés	**1 mes**	**1 mes**	**4 anys** (causa a) / **3 mesos** (causes b, c, d)
Termini si l'acte és presumpte	**En qualsevol moment** des de l'endemà que es produeixin els efectes del silenci	**En qualsevol moment** des de l'endemà que es produeixi l'acte presumpte	-
Termini per resoldre	**3 mesos**	**1 mes**	**3 mesos**
Silenci	**Desestimatori** (excepció: doble silenci -> estimatori)	**Desestimatori**	**Desestimatori**
Naturalesa	**Obligatori** per esgotar la via	**Potestatiu**	**Extraordinari i taxat**
Motius	Qualsevol de nul·litat o anul·labilitat (arts. 47 i 48)	Els mateixos	**Només els 4 de l'art. 125.1**

?? Actualització que molts manuals encara tenen malament. Amb la **Llei 30/1992** el termini per recórrer un acte **presumpte** era de **tres mesos**. Amb la **Llei 39/2015** ja no: els articles **122.1 i 124.1** diuen literalment **«en qualsevol moment»** a partir de l'endemà que es produeixin els efectes del silenci. Si en un test veus «tres mesos si l'acte és presumpte», és la resposta antiga. Els **tres mesos** que sí que existeixen són els del **termini per resoldre l'alçada** i els del recurs de revisió per les causes b), c) i d).

5.1 El recurs d'alçada (arts. 121-122)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Objecte. Les resolucions i actes de tràmit qualificats de l'article 112.1 **que no posin fi a la via administrativa** es poden recórrer en alçada **davant l'òrgan superior jeràrquic** del que els va dictar.

Un matís de l'article 121.1 que cau en oposicions: **els tribunals i òrgans de selecció de personal**, i qualssevol altres que actuïn **amb autonomia funcional** dins l'Administració, **es consideren dependents de l'òrgan al qual estan adscrits** o, si no n'hi ha, del que va nomenar-ne el president. Traducció: l'acta d'un tribunal de selecció d'un procés selectiu municipal es recorre davant l'òrgan municipal que el va convocar o al qual està adscrit.

Terminis. Un mes si l'acte és exprés; passat aquest termini sense recórrer, **la resolució és ferma a tots els efectes**. Si l'acte no és exprés, **en qualsevol moment** a partir de l'endemà que es produeixin els efectes del silenci. Termini màxim per **dictar i notificar** la resolució: **tres mesos**; transcorregut, s'entén **desestimat**, llevat del supòsit de doble silenci de l'art. 24.1, tercer paràgraf.

Efecte. Contra la resolució d'una alçada **no cap cap altre recurs administratiu**, llevat de l'extraordinari de revisió (art. 122.3). La resolució de l'alçada **posa fi a la via administrativa** (art. 114.1.a) i obre el contenciós.

5.2 El recurs potestatiu de reposició (arts. 123-124)

Objecte i naturalesa. Els actes que **posen fi a la via administrativa** es poden recórrer **potestativament** en reposició davant **el mateix òrgan** que els va dictar, **o** impugnar-se **directament** davant la jurisdicció contenciosa administrativa. L'interessat tria.

La regla d'incompatibilitat (art. 123.2). El que **no pot fer** és les dues coses alhora: **no es pot interposar recurs contenciós administratiu fins que la reposició no s'hagi resolt expressament o s'hagi produït la desestimació presumpta**. Si algú presenta reposició i, sense esperar, va al jutjat, el contenciós serà inadmès per prematur.

Terminis. Un mes si l'acte és exprés; passat aquest termini, **només** es podrà interposar recurs contenciós administratiu (sens perjudici, si escau, del recurs extraordinari de revisió). Si l'acte no és exprés, **en qualsevol moment** a partir de l'endemà que es produeixi l'acte presumpte. Termini màxim per **dictar i notificar** la resolució: **un mes**. Contra la resolució d'una reposició **no es pot tornar a interposar el mateix recurs** (art. 124.3).

El còmput del contenciós després de la reposició. L'**article 46.4 LJCA**: el termini per interposar el contenciós es compta des de l'endemà que es notifiqui la resolució expressa de la reposició o des que aquesta s'hagi d'entendre presumptament desestimada.

> **Per què la reposició és «la reina» a l'ajuntament.** Perquè, com has vist, l'article 52.2 LBRL fa que gairebé tots els actes municipals esgotin la via administrativa. L'**article 52.1 LBRL** ho diu amb totes les lletres: contra els actes i acords de les entitats locals que posin fi a la via administrativa els interessats poden exercir les accions que procedeixin davant la jurisdicció competent, «podent no obstant **interposar amb caràcter previ i potestatiu recurs de reposició**».

5.3 El recurs extraordinari de revisió (arts. 125-126)

És l'últim cartutx: només contra **actes ferms en via administrativa**, davant **l'òrgan que els va dictar**, que també és el competent per resoldre'l, i **només** per **quatre causes tancades** (art. 125.1):

Causa	Contingut	Termini d'interposició

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

a)	Que en dictar-los s'hagi incorregut en **error de fet** que resulti **dels mateixos documents incorporats a l'expedient**	**4 anys** des de la notificació de la resolució impugnada
b)	Que **apareguin documents de valor essencial** per a la resolució de l'assumpte que, encara que siguin **posteriors**, **evidenciïn l'error** de la resolució recorreguda	**3 mesos** des del coneixement dels documents
c)	Que en la resolució hi hagin **influït essencialment documents o testimonis declarats falsos** per sentència judicial ferma, anterior o posterior a aquella resolució	**3 mesos** des que la sentència va quedar ferma
d)	Que la resolució s'hagi dictat com a conseqüència de **prevaricació, suborn, violència, maquinació fraudulenta o una altra conducta punible**, i s'hagi declarat així per sentència judicial ferma	**3 mesos** des que la sentència va quedar ferma

Resolució (art. 126). L'òrgan competent pot acordar **motivadament la inadmissió a tràmit**, **sense necessitat de demanar dictamen** del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu autonòmic, quan el recurs **no es fonamenti en cap de les causes** de l'art. 125.1 o quan ja s'hagin desestimat en el fons altres recursos substancialment iguals. Si l'admet, s'ha de pronunciar **no només sobre la procedència del recurs, sinó també sobre el fons** de la qüestió resolta per l'acte recorregut. Passats **tres mesos** des de la interposició sense resolució notificada, s'entén **desestimat** i queda expedita la via contenciosa.

I un matís generós de l'**article 125.3**: interposar el recurs de revisió **no perjudica** el dret dels interessats a demanar la **revisió d'ofici** (art. 106) o la **rectificació d'errors materials** (art. 109.2), ni a que aquestes peticions se substanciïn i es resolguin.

> **Truc per recordar-ho.** El número clau és el **4**: **4 causes**, i **4 anys** només per a la primera. Les altres tres, **3 mesos**. I el recurs **no és una tercera instància**: si algú només discrepa de com s'ha valorat el seu cas, aquest recurs **no li serveix**.

5.4 Els procediments substitutius de l'article 112.2

Poc conegut i molt agraït quan cau. Les **lleis poden substituir el recurs d'alçada**, en supòsits o àmbits sectorials determinats i quan l'especificitat de la matèria ho justifiqui, per **altres procediments d'impugnació, reclamació, conciliació, mediació i arbitratge**, davant **òrgans col·legiats o comissions específiques no sotmesos a instruccions jeràrquiques**, respectant els principis, garanties i terminis de la LPACAP. En les mateixes condicions, es pot substituir el **recurs de reposició**, però **respectant-ne el caràcter potestatiu**.

I un límit pensat expressament per a nosaltres: **«l'aplicació d'aquests procediments en l'àmbit de l'Administració local no podrà suposar el desconeixement de les facultats resolutòries reconegudes als òrgans representatius electes establerts per la llei»** (art. 112.2, tercer paràgraf). És a dir: cap comissió pot buidar de competències el Ple o l'Alcaldia.

Exemples reals d'aquesta via: els **tribunals administratius de recursos contractuals** en matèria de contractació pública, o els òrgans especialitzats en matèria de transparència i accés a la informació. I, en clau catalana, la **Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP)**, creada per la **Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**: contra la denegació d'accés a informació pública es pot presentar una **reclamació davant la GAIP** amb caràcter **potestatiu i substitutiu del recurs de reposició**, o bé el recurs administratiu ordinari. També hi encaixa, en la seva lògica, la **reclamació econòmic-administrativa** de l'article 112.4.

5.5 L'especialitat local en matèria tributària: la reposició de l'article 14.2 TRLRHL

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquesta és **la regla que més faràs servir en una plaça d'administratiu d'ajuntament**, i és una excepció frontal al règim de la Llei 39/2015.

L'**article 14.2 TRLRHL** (concordant amb l'**article 108 LBRL**) diu: contra els **actes d'aplicació i efectivitat dels tributs i dels restants ingressos de dret públic de les entitats locals**, **només** es pot interposar el **recurs de reposició** que ell mateix regula. Les seves característiques:

- **Objecte**: tots els actes dictats per l'entitat local en via de gestió dels seus tributs propis i dels restants ingressos de dret públic. L'article 108 LBRL hi afegeix la llista: **prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries, preus públics, multes i sancions pecuniàries**.
- **Caràcter**: **preceptiu**, no potestatiu. **S'ha d'esgotar** abans d'anar al contenciós. Únic recurs administratiu possible. (En els municipis de gran població, en canvi, l'article 108 LBRL el declara **potestatiu**, perquè allà hi ha reclamació econòmic-administrativa.)
- **Òrgan competent**: **el mateix òrgan de l'entitat local** que va dictar l'acte.
- **Termini d'interposició**: **un mes** des de l'endemà de la **notificació expressa** de l'acte, o de l'endemà de la **finalització del període d'exposició pública** dels padrons o matrícules de contribuents (pensa en el rebut de l'IBI o de les escombraries: no te'l notifiquen individualment cada any, es publica el padró).
- **Legitimació**: subjectes passius, responsables i obligats al pagament, i qualsevol altra persona amb interessos legítims i directes afectats.
- **Sense advocat ni procurador**.
- **Altres interessats**: si en resulten, se'ls comunica la interposició perquè al·leguin en **cinc dies**.
- **Extensió de la revisió**: sotmet a l'òrgan **totes les qüestions que ofereixi l'expedient**, s'hagin plantejat o no; si vol resoldre qüestions no plantejades, dona **cinc dies** d'al·legacions als personats.
- **Termini per resoldre**: **un mes** des de l'endemà de la presentació. Silenci **desestimatori** (però la denegació presumpta **no eximeix de l'obligació de resoldre**).
- **Notificació de la resolució**: en el termini màxim de **deu dies** des que es produeix.
- **Suspensió**: **no suspèn** l'execució, ni tan sols la recaptació de quotes, interessos i recàrrecs; sí que es pot demanar la suspensió amb **garantia**. Les **sancions tributàries** queden **automàticament suspeses**.
- **Impugnació de la resolució**: **no es pot tornar a interposar reposició**; s'ha d'anar **directament al contenciós administratiu**.

> **Compte amb el parany més repetit del tema.** Reposició de la Llei 39/2015 = potestativa. Reposició de l'article 14.2 TRLRHL = preceptiva. Es diuen igual, es resolen totes dues pel mateix òrgan i totes dues tenen 1 mes per interposar i 1 mes per resoldre, però **una la pots saltar i l'altra no**. Si l'enunciat parla d'una **liquidació d'IBI, d'una plusvàlua, d'un impost de vehicles, d'una taxa o d'una providència de constrenyiment**, estàs a la del TRLRHL.

5.6 I després? El recurs contenciós administratiu

Quan s'ha esgotat la via administrativa -o quan l'acte ja hi posava fi i s'ha triat no recórrer en reposició- s'obre la porta judicial, regulada per la **Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa (LJCA)**:

- **Òrgan**: els **jutjats contenciosos administratius** coneixen, en única o primera instància, dels recursos contra els **actes de les entitats locals** i de les entitats i corporacions dependents o vinculades, **excloses les impugnacions de qualsevol classe d'instruments de planejament urbanístic** (art. 8.1 LJCA).
- **Terminis (art. 46.1)**: **dos mesos** des de l'endemà de la publicació de la disposició impugnada o de la notificació o publicació de l'acte que posa fi a la via administrativa, **si és exprés**. Si **no és exprés**, **sis**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mesos des de l'endemà que es produeixi l'acte presumpte.

- Si hi ha hagut **reposició**, el termini es compta des de l'endemà de la notificació de la seva resolució expressa o des que s'hagi d'entendre presumptament desestimada (art. 46.4).
- **Recurs de lesivitat** (el que interposa l'Administració contra un acte propi favorable i anul·lable, després de declarar-lo lesiu): **dos mesos** des de l'endemà de la data de la declaració de lesivitat (art. 46.5).

---

6. Les reclamacions econòmic-administratives

6.1 Què són i per què són un món a part

La **reclamació econòmic-administrativa (REA)** és una **via d'impugnació especial**, pròpia de la matèria tributària, que no es resol per l'òrgan que va dictar l'acte ni pel seu superior jeràrquic, sinó per **òrgans especialitzats, separats de la gestió, que actuen amb independència funcional**: els **tribunals econòmic-administratius**.

Aquesta és la seva raó de ser: en matèria tributària, qui liquida i qui revisa **no poden ser la mateixa cadena de comandament**. És una garantia reforçada per al contribuent, i alhora un filtre que evita que tots els plets fiscals acabin al jutjat.

L'**article 112.4 LPACAP** ho reconeix expressament: **«les reclamacions econòmic-administratives s'ajustaran als procediments establerts per la seva legislació específica»**. Aquesta legislació és:

- La **Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT)**, **Títol V** («Revisió en via administrativa»), **capítol IV**, **articles 226 a 249**.
- El **Reial decret 520/2005, de 13 de maig**, pel qual s'aprova el Reglament general de desenvolupament de la LGT en matèria de revisió en via administrativa.

Situa-la dins el mapa de l'**article 213.1 LGT**, que enumera els **tres mitjans de revisió** en matèria tributària: **a)** els **procediments especials de revisió** (nul·litat de ple dret, art. 217; declaració de lesivitat, art. 218; revocació, art. 219; rectificació d'errors, art. 220; devolució d'ingressos indeguts, art. 221); **b)** el **recurs de reposició**; i **c)** les **reclamacions econòmic-administratives**.

6.2 Àmbit material (art. 226 LGT)

Es pot reclamar en via econòmic-administrativa en relació amb:

a) **L'aplicació dels tributs de l'Estat** o dels recàrrecs establerts sobre ells i **la imposició de sancions tributàries** que realitzin l'Administració General de l'Estat i les entitats de dret públic vinculades o dependents, i **les administracions tributàries de les comunitats autònomes** i de les ciutats amb estatut d'autonomia.
b) **Qualsevol altra matèria** que s'estableixi per precepte legal exprés de l'Estat.

Fixa-t'hi bé: l'àmbit natural és **estatal i autonòmic**. Els tributs **locals** hi queden **fora**, llevat de l'excepció dels municipis de gran població que veuràs a 6.9.

6.3 Actes susceptibles de reclamació (art. 227 LGT)

Regla general (227.1): són reclamables els actes que **provisionalment o definitivament reconeguin o deneguin un dret o declarin una obligació o un deure**, i els **actes de tràmit que decideixin, directament o indirecta, el fons de l'assumpte o posin terme al procediment**. La lògica és la mateixa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que la de l'article 112.1 LPACAP.

En matèria d'aplicació dels tributs (227.2) són reclamables, entre d'altres: les **liquidacions provisionals o definitives**; les resolucions **expresses o presumptes** derivades d'una sol·licitud de **rectificació d'autoliquidació** o d'una comunicació de dades; les **comprovacions de valor**; els actes que **deneguin o reconeguin exempcions, beneficis o incentius fiscals**; els que aprovin o deneguin **plans especials d'amortització**; els que determinin el **règim tributari** aplicable a un obligat; els **actes dictats en el procediment de recaptació**; i els altres que la normativa tributària estableixi.

També són reclamables els actes que imposin **sancions** (227.3).

I -peculiaritat molt característica- les actuacions o omissions de PARTICULARS (227.4): les relatives a l'obligació de **repercutir i suportar la repercussió** (pensa en l'IVA), les de **practicar i suportar retencions o ingressos a compte**, les d'**expedir, lliurar i rectificar factures** i les derivades de les **relacions entre el substitut i el contribuent**. És l'únic cas del nostre dret administratiu en què un òrgan administratiu resol un conflicte **entre dos particulars**.

NO s'hi admeten reclamacions (227.5) contra: els actes que donin lloc a **reclamació en via administrativa prèvia a la judicial civil o laboral** o que hi posin fi; els dictats en procediments en què la resolució que ultima la via administrativa estigui reservada a determinats òrgans ministerials; i els dictats **en virtut d'una llei de l'Estat que els exclogui** de reclamació econòmic-administrativa.

6.4 Els òrgans econòmic-administratius (arts. 228-231 LGT)

El coneixement de les REA correspon **amb exclusivitat** als òrgans econòmic-administratius, que **actuen amb independència funcional** en l'exercici de les seves competències (art. 228.1). La seva competència és **irrenunciable i improrrogable** i **no pot ser alterada per la voluntat dels interessats** (art. 228.5).

En l'àmbit de competències de l'Estat (art. 228.2):

Òrgan	Sigla	Àmbit
Tribunal Econòmic-Administratiu Central	**TEAC**	Estatal
Tribunals econòmic-administratius regionals	**TEAR**	Un **per cada comunitat autònoma**; hi pot haver **sales desconcentrades**
Tribunals econòmic-administratius locals	**TEAL**	Un **per cada ciutat amb estatut d'autonomia**
Sala Especial per a la Unificació de Doctrina	-	També té consideració d'òrgan econòmic-administratiu (art. 228.3)

Competències bàsiques (art. 229):

- El **TEAC** coneix: en **única instància**, de les reclamacions contra actes dels **òrgans centrals** del ministeri competent en hisenda, de l'AEAT i d'entitats de dret públic estatals, i contra actes dels òrgans superiors de les CCAA; en **segona instància**, dels **recursos d'alçada ordinaris** contra les resolucions dictades en primera instància pels TEAR i TEAL; dels **recursos extraordinaris d'alçada per a la unificació de criteri** (art. 242); i dels **recursos extraordinaris de revisió** (art. 244).
- Els **TEAR i TEAL** coneixen: en **única instància**, de les reclamacions contra actes dels òrgans **perifèrics** de l'AGE, de l'AEAT i d'entitats estatals, i dels òrgans autonòmics no atribuïts al TEAC, **quan la quantia sigui igual o inferior** a l'import fixat reglamentàriament; i en **primera instància** quan la quantia el **superi**.
- Els **òrgans econòmic-administratius de les comunitats autònomes** coneixen, en els mateixos termes, de les reclamacions contra actes dels òrgans autonòmics. Cada comunitat autònoma **determina la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

seva pròpia estructura per a aquesta funció revisora (art. 228.4), sens perjudici de la **tasca unificadora de l'Estat** a través del TEAC i de la Sala Especial.

> **Ancoratge català.** A Catalunya, l'òrgan econòmic-administratiu propi de la Generalitat és la **Junta de Finances**, adscrita al departament competent en matèria d'hisenda, que resol les reclamacions contra els actes de l'Administració tributària de la Generalitat (tributs propis i tributs cedits gestionats per la Generalitat, com l'ITP i AJD o l'impost sobre successions i donacions). No l'has de confondre amb el **TEAR de Catalunya**, que és l'òrgan **estatal** (tributs de l'Estat i de l'AEAT).

El «per saltum» (art. 229.6). Quan la resolució de la reclamació sigui susceptible de recurs d'alçada ordinari davant el TEAC -és a dir, quan la quantia superi el llindar-, l'interessat **pot triar** interposar-la **directament davant el TEAC**, saltant-se la primera instància. És l'anomenat per saltum.

Funcionament (art. 231). Els tribunals funcionen **en Ple, en Sales i de forma unipersonal**. El Ple està format pel President, els Vocals i el Secretari; les Sales, pel President, com a mínim un Vocal i el Secretari.

Llindars de quantia (RD 520/2005):

Concepte	Llindar general	Bases o valoracions
Quantia necessària per al recurs d'alçada ordinari (art. 36 RD 520/2005)	superior a **150.000 ?**	superior a **1.800.000 ?**
Procediment abreujat (art. 64 RD 520/2005)	inferior a **6.000 ?**	inferior a **72.000 ?**

Si l'acte és de **quantia indeterminada**, es pot interposar recurs d'alçada ordinari **en tot cas**.

6.5 Legitimació i interessats (art. 232 LGT)

Estan legitimats per promoure una REA: els **obligats tributaris** i els **subjectes infractors**, i **qualsevol altra persona** els interessos legítims de la qual resultin afectats per l'acte o l'actuació tributària.

NO estan legitimats -i això cau literalment-: els **funcionaris i empleats públics** (llevat que se'ls vulneri immediatament i directament un dret reconegut en particular o resultin afectats els seus interessos legítims); els **particulars quan actuïn per delegació de l'Administració** o com a agents o mandataris seus; els **denunciants**; els que **assumeixin obligacions tributàries en virtut de pacte o contracte**; i els **organismes o òrgans que hagin dictat l'acte impugnat**.

6.6 Suspensió (art. 233 LGT)

Aquest article és una mina de preguntes concretes:

- **Suspensió automàtica a instància de l'interessat** si es **garanteix** l'import de l'acte, els interessos de demora que generi la suspensió i els recàrrecs que procedirien en cas d'execució de la garantia (233.1).
- Les garanties per a la suspensió automàtica són **exclusivament tres** (233.2): **a) dipòsit de diners o valors públics**; **b) aval o fiança solidària d'entitat de crèdit o societat de garantia recíproca, o certificat d'assegurança de caució**; **c) fiança personal i solidària d'altres contribuents de solvència reconeguda** en els supòsits que fixi la normativa tributària.
- Si l'interessat **no pot aportar** aquestes garanties, es pot acordar la suspensió amb **altres garanties** que s'estimin suficients (233.3).
- El tribunal pot suspendre **amb dispensa total o parcial de garanties** quan l'execució pugui causar **perjudicis de difícil o impossible reparació** (233.4).
- Es pot suspendre **sense cap garantia** quan s'aprecïi que en dictar l'acte s'ha pogut incórrer en **error**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

aritmètic, material o de fet (233.5).

- Si la impugnació afecta una **sanció tributària**, la seva execució queda **automàticament suspesa sense necessitat d'aportar garanties** (233.1, segon paràgraf, en relació amb l'art. 212.3).
- La suspensió es **manté durant tota la tramitació** del procediment econòmic-administratiu, **en totes les instàncies** (233.10).
- **L'execució de l'acte impugnat mitjançant recurs extraordinari de revisió NO es pot suspendre en cap cas** (233.14).

6.7 El procediment general econòmic-administratiu (arts. 234-240 LGT)

Normes generals (art. 234). El procediment **s'impulsa d'ofici**, els terminis **no són prorrogables** i **no cal declarar-ne la finalització**. És **GRATUÏT** (234.5), amb un matís afegit el 2015: si la reclamació es desestima o s'inadmet i el tribunal aprecia **temeritat o mala fe**, pot **imposar costes** a qui li siguin imputables, motivant-ho expressament a la resolució.

Iniciació (art. 235).

- **Termini: UN MES** des de l'endemà de la notificació de l'acte impugnat.
- En cas de **silenci administratiu**, es pot interposar **des de l'endemà que el silenci produeixi els seus efectes**.
- En **deutes de venciment periòdic i notificació col·lectiva** (padrons), el termini es compta des de l'endemà de la **finalització del període voluntari de pagament**.
- L'escrit **es dirigeix a l'òrgan que va dictar l'acte**, que l'ha de **remetre al tribunal competent en el termini d'un mes** juntament amb l'expedient. Aquí hi ha una porta interessant: si l'escrit d'interposició **inclou al·legacions**, l'òrgan que va dictar l'acte **el pot anul·lar total o parcialment** abans de remetre l'expedient, sempre que no s'hagi presentat prèviament recurs de reposició.
- **Interposició electrònica obligatòria** per als reclamants obligats a rebre comunicacions i notificacions per mitjans electrònics (235.5).

Tramitació (art. 236). El tribunal posa **de manifest l'expedient** als interessats per un **termini comú d'un mes** per presentar escrit d'al·legacions i proves -llevat que ja les haguessin formulat en la interposició sense demanar aquest tràmit. Es poden plantejar **qüestions incidentals**, que el tribunal pot resoldre **de forma unipersonal** i la resolució de les quals **no és recurrible** de manera autònoma.

Extensió de la revisió (art. 237). La reclamació sotmet al tribunal **totes les qüestions de fet i de dret** que ofereixi l'expedient, **hagin estat o no plantejades pels interessats**, **sense que en cap cas es pugui empitjorar la situació inicial del reclamant** (aquí també regeix la prohibició de la reformatio in peius). Si el tribunal vol resoldre qüestions no plantejades, les ha d'exposar als interessats perquè al·leguin.

Terminació (art. 238). Per **renúncia** al dret, **desistiment** de la petició, **caducitat** de la instància, **satisfacció extraprocessal** i, sobretot, **mitjançant resolució**.

Resolució (art. 239). Pot ser **estimatòria, desestimatòria o d'inadmissibilitat**. Els tribunals **no es poden abstenir de resoldre** al·legant dubte racional o deficiència dels preceptes legals. Els **sis supòsits d'inadmissibilitat** (239.4) són: acte no susceptible de reclamació; **presentació fora de termini**; manca d'identificació de l'acte; petició que no guarda relació amb l'acte recorregut; **defectes de legitimació o representació**; i existència d'**acte ferm i consentit** que sigui el fonament exclusiu de l'acte reclamat, actes que reprodueixin altres de definitius i ferms o confirmatoris de consentits, i **cosa jutjada**.

Eficàcia vinculant de la doctrina (art. 239.8). La **doctrina reiterada del TEAC vincula** els TEAR i TEAL, els òrgans econòmic-administratius autonòmics i **la resta de l'Administració tributària** de l'Estat i de les comunitats autònomes. Dins de cada tribunal, el criteri del **Ple vincula les Sales**, i el d'ambdós vincula els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

òrgans unipersonals.

Termini de resolució (art. 240). UN ANY des de la interposició, **en qualsevol de les instàncies**. Transcorregut, l'interessat pot **entendre desestimada** la reclamació per poder interposar el recurs que procedeixi -però el **tribunal ha de resoldre expressament en tot cas**, i els terminis dels recursos següents **comencen a comptar des de l'endemà de la notificació de la resolució expressa**. A més, si passa un any sense resolució i s'havia acordat la suspensió, **deixen de meritar-se interessos de demora**.

6.8 El procediment abreujat i els recursos en via econòmic-administrativa

Procediment abreujat (arts. 245-248 LGT).

- **Àmbit**: reclamacions de **quantia inferior** a la fixada reglamentàriament: **6.000 ?** (o **72.000 ?** si són contra bases o valoracions), art. 64 RD 520/2005.
- Es resolen **en única instància** i el tribunal pot actuar **de forma unipersonal**.
- **Termini màxim per notificar la resolució: SIS MESOS** des de la interposició; transcorregut, es pot considerar **desestimada**.
- **Contra les resolucions dictades en aquest procediment NO es pot interposar recurs d'alçada ordinari** (art. 248), però sí, si escau, els altres recursos.

Recursos en via econòmic-administrativa (arts. 241 a 244 LGT):

Recurs	Contra què	Qui el pot interposar	Termini interposició	Qui resol	Termini resolució
D'alçada ordinari (241)	Resolucions dictades **en primera instància** per TEAR/TEAL i òrgans autonòmics	Interessats, directors generals del ministeri, directors de departament de l'AEAT i òrgans equivalents autonòmics	**1 mes** des de l'endemà de la notificació	**TEAC**	**1 any** (art. 240)
D'anul·lació (241 bis)	Resolucions econòmic-administratives, **només** per: inadmissibilitat declarada incorrectament; declarar inexistents al·legacions o proves presentades; **incongruència completa i manifesta**. També contra l'acord d'arxiu de l'art. 238	Els legitimats de l'art. 241.3	**15 dies**	El **mateix tribunal** que va dictar la resolució	**1 mes** (silenci desestimatori)
Contra l'execució (241 ter)	Actes dictats **en execució** d'una resolució econòmic-administrativa	Interessats	**1 mes** des de l'endemà de la notificació	L'òrgan del tribunal que va dictar la resolució que s'executa	Segons el procediment (abreujat o general)
Extraordinari d'alçada per a la unificació de criteri (242)	Resolucions de TEAR/TEAL i òrgans autonòmics **no susceptibles d'alçada ordinària**, quan es considerin greument danyoses i errònies o apliquin criteris diferents	**Només òrgans directius** (no els particulars)	**3 mesos**	**TEAC**	**3 mesos**
Extraordinari per a la unificació de doctrina (243)	Resolucions **del TEAC** en matèria tributària	**Director general de Tributs** (i els seus equivalents autonòmics)	-	**Sala Especial per a la Unificació de Doctrina**	**6 mesos**
Extraordinari de revisió (244)	**Actes ferms** de l'Administració tributària i **resolucions fermes** dels òrgans econòmic-administratius	Els legitimats de l'art. 241.3	**3 mesos** des del coneixement dels documents o des que la sentència va quedar ferma	**TEAC**	**6 mesos** (silenci desestimatori)

Tres detalls d'aquesta taula que cauen:

- El **recurs d'anul·lació** té un **efecte suspensiu del termini** per interposar l'alçada ordinària: el còmput es reinicia l'endemà de la notificació de la resolució desestimatòria o de la desestimació presumpta (art. 241 bis.5). **No es pot tornar a interposar** contra la seva pròpia resolució, ni contra la resolució d'un recurs extraordinari de revisió.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- El **recurs extraordinari de revisió tributari (art. 244)** té **només TRES causes**, no quatre com el de la Llei 39/2015: **a)** aparició de **documents de valor essencial** posteriors o d'impossible aportació que evidenciïn l'error; **b) documents o testimonis declarats falsos** per sentència ferma que hagin influït essencialment; **c)** acte o resolució dictats per **prevaricació, suborn, violència, maquinació fraudulenta o una altra conducta punible** declarada per sentència ferma. **No hi ha la causa d'«error de fet» amb 4 anys.**
- La **Sala Especial per a la Unificació de Doctrina** està presidida pel **President del TEAC** i integrada per **tres vocals** del TEAC, el **Director General de Tributs**, el **Director General de l'AEAT**, el director general o director del departament de l'AEAT del qual depengui funcionalment l'òrgan que va dictar l'acte, i el **President del Consell per a la Defensa del Contribuent**. Decideix per **majoria**, amb **vot de qualitat del President** en cas d'empat.

I el recurs de reposició estatal (arts. 222-225 LGT). No el confonguis amb el local. En l'àmbit de l'Administració tributària estatal i autonòmica, el recurs de reposició és **POTESTATIU** (art. 222.1), però si s'interposa, **ha de ser PREVI** a la reclamació econòmic-administrativa (art. 222.2): no es pot promoure la REA fins que la reposició s'hagi resolt expressament o es pugui considerar desestimada. Si dins del termini per recórrer s'han interposat totes dues coses contra el mateix acte, **es tramita la presentada en primer lloc i s'inadmet la segona**. Termini: **un mes**; termini per resoldre: **un mes**; silenci **desestimatori**; **no es pot tornar a interposar** contra la seva resolució.

Sortida a la via judicial (art. 249 LGT). Les resolucions que **posin fi a la via econòmic-administrativa** són susceptibles de **recurs contenciós administratiu** davant l'òrgan jurisdiccional competent.

6.9 La reclamació econòmic-administrativa a l'àmbit LOCAL

Aquí és on has de ser especialment precisa, perquè és la pregunta de tancament del tema.

Regla general: als municipis de règim comú NO hi ha reclamació econòmic-administrativa. Contra els actes d'aplicació i efectivitat dels tributs i altres ingressos de dret públic locals només hi cap el **recurs de reposició preceptiu de l'article 14.2 TRLRHL**, i després **directament el contenciós administratiu**. La via econòmic-administrativa que has vist als apartats 6.2 a 6.8 està pensada per a l'Estat i les comunitats autònomes.

L'excepció: els municipis de gran població. L'**article 137 LBRL** (introduït per la Llei 57/2003, de mesures per a la modernització del govern local) obliga els municipis inclosos al **Títol X de la LBRL** a tenir un **òrgan especialitzat per a la resolució de les reclamacions econòmic-administratives**. Les seves **tres funcions** (art. 137.1) són:

a) El **coneixement i la resolució de les reclamacions** sobre actes de **gestió, liquidació, recaptació i inspecció** de tributs i ingressos de dret públic de competència municipal.
b) El **dictamen sobre els projectes d'ordenances fiscals**.
c) Quan els òrgans municipals competents ho requereixin, **l'elaboració d'estudis i propostes** en matèria tributària.

Característiques que cauen literalment:

- **Composició (137.4)**: **nombre senar de membres, amb un mínim de tres**, designats pel **Ple** amb el vot favorable de la **majoria absoluta** del nombre legal de membres, **d'entre persones de reconeguda competència tècnica**.
- **Causes de cessament (137.4)**: a petició pròpia; per acord del Ple amb la mateixa majoria que per al nomenament; per condemna per **sentència ferma per delicte dolós**; o per **sanció ferma per falta**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

disciplinària molt greu o greu. Només el Ple pot acordar la incoació i la resolució de l'expedient disciplinari.

- **Principis de funcionament (137.5)**: **independència tècnica, celeritat i gratuïtat**. La seva composició, competències, organització, funcionament i el procediment de les reclamacions es regulen per **reglament aprovat pel Ple**, d'acord amb la LGT i la normativa estatal de reclamacions econòmic-administratives.
- **Efectes de la resolució (137.2)**: **posa fi a la via administrativa** i contra ella **només** es pot interposar **recurs contenciós administratiu**.
- **Articulació amb la reposició (137.3 i art. 108 LBRL)**: en aquests municipis els interessats poden, **amb caràcter potestatiu**, presentar **prèviament** el recurs de reposició de l'article 14 de la llei d'hisendes locals; contra la resolució d'aquesta reposició es pot interposar la reclamació econòmic-administrativa davant l'òrgan municipal. És a dir: **allà on hi ha aquest òrgan, la reposició deixa de ser preceptiva i passa a ser potestativa** (ho diu expressament l'últim incís de l'art. 108 LBRL).

Quins són els municipis de gran població (art. 121.1 LBRL):

Supòsit	Requisit
a)	Municipis amb població **superior a 250.000 habitants**
b)	Municipis **capitals de província** amb població **superior a 175.000 habitants**
c)	Municipis que siguin **capitals de província, capitals autonòmiques o seus de les institucions autonòmiques**
d)	Municipis amb població **superior a 75.000 habitants** que presentin **circumstàncies econòmiques, socials, històriques o culturals especials**

En els supòsits **c) i d)** cal, a més, que ho **decideixin les assemblees legislatives** corresponents **a iniciativa dels respectius ajuntaments**. Un cop dins del règim, el municipi **hi continua** encara que després la seva població baixi del llindar (art. 121.3).

> **Aplicació a la teva plaça.** L'Ajuntament de Salt **no és un municipi de gran població**: no li és aplicable el Títol X de la LBRL i, per tant, **no té òrgan municipal de reclamacions econòmic-administratives**. Conseqüència pràctica, i és la que has de tenir a la punta de la llengua a la finestreta: contra una liquidació d'IBI, un rebut d'escombraries, una plusvàlua, l'impost de vehicles o una providència de constrenyiment, **només** hi cap el **recurs de reposició de l'article 14.2 TRLRHL**, **preceptiu**, i després es va **directament al jutjat contenciós administratiu**.

Glossari

- **Recurs administratiu**: impugnació d'un acte davant la mateixa Administració, a instància de la persona interessada.
- **Acte de tràmit qualificat**: acte intermedi que sí que es pot recórrer autònomament perquè decideix el fons, impedeix continuar el procediment, produeix indefensió o causa perjudici irreparable.
- **Esgotar la via administrativa**: haver arribat al punt en què l'Administració ja no pot revisar l'acte per recurs ordinari i s'obre la porta judicial.
- **Acte ferm**: acte contra el qual ja no cap recurs administratiu ordinari, perquè n'ha passat el termini o s'han esgotat les instàncies.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Acte consentit**: acte no recorregut dins de termini per l'interessat.
- **Acte confirmatori**: acte que reprodueix un altre ja ferm i consentit; no és recurrible.
- **Recurs d'alçada**: recurs contra actes que no posen fi a la via administrativa; el resol el superior jeràrquic; obligatori per esgotar la via.
- **Recurs potestatiu de reposició**: recurs contra actes que sí posen fi a la via administrativa; el resol el mateix òrgan; opcional.
- **Recurs extraordinari de revisió**: recurs contra actes ferms, només per les quatre causes de l'art. 125.1 LPACAP.
- **Reposició de l'art. 14.2 TRLRHL**: recurs **preceptiu** i únic contra els actes d'aplicació dels tributs i altres ingressos de dret públic locals.
- ***Reformatio in peius***: empitjorar la situació de qui recorre; està **prohibit**.
- ***In dubio pro actione***: en cas de dubte, cal interpretar les regles a favor de l'accés del ciutadà al recurs.
- **Silenci desestimatori**: ficció legal que permet passar al recurs següent quan l'Administració no resol dins de termini.
- **Doble silenci**: si l'alçada s'ha interposat contra la desestimació per silenci d'una sol·licitud i tampoc no es resol, el recurs s'entén **estimat**.
- **Reclamació econòmic-administrativa (REA)**: via especial d'impugnació en matèria tributària, resolta per tribunals econòmic-administratius amb independència funcional.
- **TEAC / TEAR / TEAL**: Tribunal Econòmic-Administratiu Central / regionals (un per comunitat autònoma) / locals (un per ciutat amb estatut d'autonomia).
- **Junta de Finances**: òrgan econòmic-administratiu propi de la Generalitat de Catalunya per als tributs que gestiona.
- **Recurs d'anul·lació (art. 241 bis LGT)**: recurs de 15 dies davant el mateix tribunal econòmic-administratiu per inadmissibilitat incorrecta, al·legacions o proves declarades inexistents, o incongruència completa i manifesta.
- **Per saltum**: possibilitat d'interposar la reclamació directament davant el TEAC quan la resolució seria susceptible d'alçada ordinària.
- **Procediment abreujat**: tramitació econòmic-administrativa simplificada per a reclamacions de menys de 6.000 ? (72.000 ? en bases o valoracions); resolució en 6 mesos i única instància.
- **Municipi de gran població**: municipi al qual s'aplica el Títol X de la LBRL (art. 121); l'únic àmbit local amb òrgan propi de reclamacions econòmic-administratives (art. 137).

Els punts que cauen a l'examen

1. **Objecte del recurs (art. 112.1)**: resolucions i **actes de tràmit qualificats** (decideixen el fons, impedeixen continuar, produeixen indefensió o perjudici irreparable). La resta de tràmits només s'**al·leguen**.
2. **Contra disposicions generals NO hi ha recurs administratiu** (art. 112.3): només contenciós directe (**2 mesos**, art. 46.1 LJCA) o recurs indirecte contra els actes d'aplicació.
3. **Alçada**: contra actes que **no** posen fi a la via; resol el **superior jeràrquic**; **1 mes** si l'acte és exprés i **en qualsevol moment** si és presumpte; resolució en **3 mesos**; silenci **desestimatori**, **excepte doble silenci** (estimatori).
4. **Reposició (LPACAP)**: contra actes que **sí** posen fi a la via; resol el **mateix òrgan**; **potestativa**; **1**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mes / **en qualsevol moment**; resolució en **1 mes**; silenci desestimatori; **incompatible** amb interposar simultàniament el contenciós.

5. **Extraordinari de revisió**: contra **actes ferms**; **4 causes taxades** (art. 125.1); **4 anys** per a l'error de fet, **3 mesos** per a la resta; resol **el mateix òrgan** en **3 mesos**; es pot **inadmetre motivadament sense dictamen**.

6. **Fi de la via administrativa a l'àmbit local (art. 52.2 LBRL)**: **Ple, Alcalde/essa i Junta de Govern Local**, i els òrgans inferiors quan resolen **per delegació**. Per això l'**alçada gairebé no s'usa** als ajuntaments.

7. **Causes d'inadmissió (art. 116)**: incompetència d'una **altra Administració** (cal remetre-hi el recurs, no arxivar-lo), manca de legitimació, acte no recurrible, **termini transcorregut** i manca manifesta de fonament.

8. **Suspensió (art. 117)**: recórrer **no suspèn**; l'òrgan pot suspendre per **perjudicis d'impossible o difícil reparació** o **causa de nul·litat de ple dret**; si passa **1 mes** sense resoldre la petició de suspensió, **s'entén concedida** (silenci **positiu**).

9. **Audiència en el recurs (art. 118)**: **no menys de 10 dies ni més de 15**, i només si hi ha **fets o documents nous**. El recurs, els informes i les propostes **no** són documents nous.

10. **Prohibició de la reformatio in peius (art. 119.3)**: la resolució del recurs **mai** pot agreujar la situació inicial del recurrent. També regeix a la via econòmic-administrativa (art. 237.1 LGT).

11. **L'error o l'absència de qualificació del recurs no impedeix tramitar-lo** (art. 115.2) si se'n dedueix el veritable caràcter.

12. **Tributs locals (art. 14.2 TRLRHL i art. 108 LBRL)**: **només** recurs de **reposició**, **preceptiu**; **1 mes** des de la notificació o del final de l'exposició pública del padró; resol el mateix òrgan en **1 mes**; notificació de la resolució en **10 dies**; altres interessats, **5 dies** d'al·legacions; **no** es pot tornar a interposar; després, contenciós.

13. **REA - terminis mestres**: interposició **1 mes** (art. 235.1); resolució del **procediment general 1 ANY** (art. 240.1); **procediment abreujat 6 MESOS** (art. 247.2); silenci **desestimatori** en tots dos casos, però el tribunal **ha de resoldre expressament sempre**.

14. **REA - llindars econòmics**: **alçada ordinària** si la quantia supera **150.000 ?** (**1.800.000 ?** en bases o valoracions); **procediment abreujat** si és inferior a **6.000 ?** (**72.000 ?** en bases o valoracions).

15. **REA - òrgans**: **TEAC**, **TEAR** (un per comunitat autònoma), **TEAL** (un per ciutat amb estatut d'autonomia) i **Sala Especial per a la Unificació de Doctrina**. Actuen amb **independència funcional**; el procediment és **gratuït** (amb possible condemna en costes per **temeritat o mala fe**).

16. **REA - recurs d'anul·lació (art. 241 bis)**: **15 dies**, tres causes taxades, el resol el mateix tribunal en **1 mes**.

17. **REA local (art. 137 LBRL)**: només als **municipis de gran població** (art. 121 LBRL); òrgan de **nombre senar de membres, mínim 3**, designats pel **Ple per majoria absoluta** entre persones de **reconeguda competència tècnica**; funciona amb **independència tècnica, celeritat i gratuïtat**; la seva resolució **posa fi a la via administrativa**; allà la **reposició és potestativa**.

18. **Contenciós (LJCA)**: **2 mesos** si l'acte és exprés, **6 mesos** si és presumpte (art. 46.1); si hi ha hagut reposició, des de la notificació de la seva resolució o de la desestimació presumpta (art. 46.4); els actes de les entitats locals els coneixen els **jutjats contenciosos administratius** (art. 8.1), excepte el planejament urbanístic.

19. **Legitimació local especial (art. 63.1.b LBRL)**: els membres de la corporació que **hagin votat en contra** poden impugnar els actes i acords.

20. **Substitució de recursos (art. 112.2)**: una llei pot substituir l'alçada (i, respectant-ne el caràcter

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

potestatiu, la reposició) per procediments davant **òrgans col·legiats o comissions no sotmesos a instruccions jeràrquiques**; a l'àmbit local **no pot buidar** les facultats resolutòries dels òrgans representatius electes.

Resum exprés

- El **recurs administratiu** el presenta **l'interessat**; la **revisió d'ofici** la mou **l'Administració**. Marc: **Llei 39/2015, arts. 112-126**.
- Es poden recórrer **resolucions** i **actes de tràmit qualificats**. **No** els tràmits simples, **no** les disposicions generals (art. 112.3), **no** els actes ferms (llevat de revisió) ni els confirmatoris.
- **Principis**: antiformalisme (l'error de qualificació no impedeix tramitar-lo), gratuïtat i sense advocat, **no suspensió** com a regla, **prohibició de la *reformatio in peius***, congruència, obligació de resoldre sempre i** silenci desestimatori **en impugnacions.**
- **Tramitació**: escrit de l'art. 115 -> **cinc causes d'inadmissió** (art. 116) -> possible **suspensió** (art. 117; **1 mes** de silenci = concedida) -> **audiència 10-15 dies** només si hi ha fets o documents nous (art. 118) -> **resolució** que estima, desestima o inadmet, amb possible **retroacció** per vici de forma (art. 119).
- **Tres classes**: **alçada** (no posa fi a la via; superior jeràrquic; 1 mes / en qualsevol moment; resol en 3 mesos), **reposició potestativa** (posa fi a la via; mateix òrgan; 1 mes / en qualsevol moment; resol en 1 mes) i **extraordinari de revisió** (actes ferms; 4 causes; 4 anys o 3 mesos; mateix òrgan; resol en 3 mesos).
- A l'**ajuntament**, per l'art. **52.2 LBRL** gairebé tot (Ple, Alcaldia, Junta de Govern Local i delegats) **ja esgota la via**: el recurs del dia a dia és la **reposició potestativa**, i l'alçada és marginal.
- En **tributs i ingressos de dret públic locals**, l'art. **14.2 TRLRHL** imposa una reposició **preceptiva i única**: 1 mes per interposar, 1 mes per resoldre, silenci negatiu, i després contenciós.
- Les **reclamacions econòmic-administratives** (arts. **226-249 LGT** i **RD 520/2005**) són una via especial per als tributs de **l'Estat i de les comunitats autònomes**, resolta per **TEAC, TEAR, TEAL** i la **Sala Especial**, amb **independència funcional** i **gratuïtat**: **1 mes** per interposar, **1 any** per resoldre (**6 mesos** en abreujat), amb **recursos d'alçada ordinari, d'anul·lació, contra l'execució, per a la unificació de criteri i de doctrina i extraordinari de revisió**.
- A l'**àmbit local**, la REA **només existeix als municipis de gran població** (arts. **121 i 137 LBRL**), amb un òrgan de **mínim 3 membres senars** nomenats pel **Ple per majoria absoluta**, la resolució del qual **posa fi a la via administrativa** i on la reposició és **potestativa**.
- Esgotada la via administrativa (o la econòmic-administrativa), toca el **contenciós administratiu**: **2 mesos** (acte exprés) o **6 mesos** (presumpte), davant els **jutjats contenciosos administratius** per als actes de les entitats locals.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins actes de tràmit es poden recórrer i quins no? Digues la regla i les quatre circumstàncies.</summary>Només es poden recórrer autònomament els actes de tràmit qualificats: els que decideixen directament o indirectament el fons de l'assumpte, els que determinen la impossibilitat de continuar el procediment, els que produeixen indefensió i els que produeixen perjudici irreparable a drets

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

i interessos legítims (art. 112.1 LPACAP). Contra la resta d'actes de tràmit no hi cap recurs autònom: l'oposició s'al·lega perquè es tingui en compte en la resolució que posi fi al procediment.</details>

<details><summary>2. Un veí vol recórrer l'ordenança fiscal de la taxa d'escombraries. Què li dius?</summary>Que contra les disposicions de caràcter general no hi cap recurs en via administrativa (art. 112.3 LPACAP; art. 19 TRLRHL): l'ordenança s'impugna directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa, en el termini de 2 mesos des de la publicació (art. 46.1 LJCA). El que sí que pot fer és recórrer un acte d'aplicació concret (el seu rebut) al·legant la nul·litat de l'ordenança: és el recurs indirecte.</details>

<details><summary>3. Quin és el termini per recórrer en alçada o en reposició si l'acte és presumpte (silenci)?</summary>En qualsevol moment, a partir de l'endemà del dia en què, d'acord amb la seva normativa específica, es produeixin els efectes del silenci (arts. 122.1 i 124.1 LPACAP). Compte: molts manuals encara diuen «tres mesos», que era la regla de la Llei 30/1992, derogada. Els 3 mesos vigents són el termini per resoldre l'alçada, no per interposar-la.</details>

<details><summary>4. Per què el recurs d'alçada gairebé no s'utilitza contra els actes d'un ajuntament?</summary>Perquè, segons l'article 52.2 LBRL, ja posen fi a la via administrativa les resolucions del Ple, dels Alcaldes o Presidents, de les Juntes de Govern i dels òrgans inferiors quan resolen per delegació d'un òrgan que hi posa fi. L'alçada només procedeix contra actes que NO posen fi a la via, i a l'ajuntament n'hi ha molt pocs (per exemple, actes d'organismes autònoms locals). El que es fa servir cada dia és la reposició potestativa o el contenciós directe.</details>

<details><summary>5. Un contribuent recorre una liquidació de l'IBI i, alhora, interposa recurs contenciós administratiu. Què passa?</summary>En tributs locals no és una reposició potestativa sinó la reposició preceptiva de l'art. 14.2 TRLRHL: s'ha d'esgotar obligatòriament abans d'anar al jutjat. El contenciós presentat abans de la resolució de la reposició (o de la seva desestimació presumpta) seria inadmès per prematur. La mateixa lògica d'incompatibilitat recull l'art. 123.2 LPACAP per a la reposició potestativa.</details>

<details><summary>6. Què és el «doble silenci» i quan opera?</summary>La regla general és que el silenci en els procediments d'impugnació d'actes és desestimatori (art. 24.1 LPACAP). Però quan el recurs d'alçada s'ha interposat contra la desestimació per silenci d'una sol·licitud i l'òrgan competent tampoc no resol l'alçada dins dels 3 mesos, el recurs s'entén ESTIMAT (arts. 24.1, tercer paràgraf, i 122.2). No opera si es tracta de les matèries de silenci negatiu del paràgraf anterior de l'art. 24.1 (dret de petició, transferència de facultats sobre domini o servei públic, activitats que puguin danyar el medi ambient i responsabilitat patrimonial).</details>

<details><summary>7. Interposo un recurs i demano la suspensió de l'execució. Passa un mes i no em contesten. Què tinc?</summary>La suspensió concedida. L'art. 117.3 LPACAP diu que l'execució s'entén suspesa si, transcorregut un mes des que la sol·licitud de suspensió entra al registre electrònic de l'Administració competent, l'òrgan no ha dictat i notificat resolució expressa. És un cas de silenci positiu -no el confonguis amb el silenci del recurs, que és negatiu.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>8. Quines són les quatre causes del recurs extraordinari de revisió de la Llei 39/2015 i els seus terminis?</summary>a) Error de fet que resulti dels mateixos documents incorporats a l'expedient -> 4 anys des de la notificació. b) Aparició de documents de valor essencial, encara que posteriors, que evidenciïn l'error -> 3 mesos des del coneixement. c) Que hi hagin influït essencialment documents o testimonis declarats falsos per sentència ferma -> 3 mesos des de la fermesa. d) Que la resolució s'hagi dictat per prevaricació, suborn, violència, maquinació fraudulenta o una altra conducta punible declarada per sentència ferma -> 3 mesos. El resol el mateix òrgan que va dictar l'acte, en 3 mesos, i el pot inadmetre motivadament sense dictamen si no es funda en cap d'aquestes causes.</details>

<details><summary>9. Quina diferència hi ha entre el recurs extraordinari de revisió de la Llei 39/2015 i el de l'article 244 LGT?</summary>El de la Llei 39/2015 té quatre causes -hi inclou l'error de fet amb un termini de 4 anys- i el resol el mateix òrgan que va dictar l'acte, en 3 mesos. El tributari (art. 244 LGT) té només tres causes (documents essencials, documents o testimonis falsos, i conducta punible declarada per sentència ferma), no preveu l'error de fet, es pot interposar contra actes ferms de l'Administració tributària i resolucions fermes dels òrgans econòmic-administratius, el termini és de 3 mesos, el resol el TEAC i el termini de resolució és de 6 mesos. A més, l'execució de l'acte impugnat per aquesta via no es pot suspendre mai (art. 233.14 LGT).</details>

<details><summary>10. Quins són els òrgans econòmic-administratius i quins llindars econòmics separen les instàncies?</summary>El TEAC, els tribunals econòmic-administratius regionals (TEAR) -un per comunitat autònoma, amb possibles sales desconcentrades- i els locals (TEAL) -un per ciutat amb estatut d'autonomia-, més la Sala Especial per a la Unificació de Doctrina (art. 228 LGT). Els TEAR/TEAL resolen en única instància si la quantia és igual o inferior al llindar i en primera instància si el supera. El recurs d'alçada ordinari davant el TEAC procedeix quan la quantia supera 150.000 ? (o 1.800.000 ? en reclamacions contra bases o valoracions), art. 36 RD 520/2005; en aquests casos, la reclamació es pot interposar directament davant el TEAC (per saltum, art. 229.6 LGT).</details>

<details><summary>11. Terminis clau del procediment econòmic-administratiu general i de l'abreujat.</summary>General: interposició, 1 mes des de l'endemà de la notificació (art. 235.1); posada de manifest de l'expedient, 1 mes per al·legacions (art. 236.1); resolució, 1 ANY des de la interposició, en qualsevol instància, amb silenci desestimatori i obligació de resoldre expressament (art. 240.1). Abreujat: per a reclamacions de quantia inferior a 6.000 ? (o 72.000 ? en bases o valoracions, art. 64 RD 520/2005); resolució en ÚNICA instància i possible actuació unipersonal; termini per notificar la resolució, 6 MESOS (art. 247.2); contra les seves resolucions no cap alçada ordinària (art. 248).</details>

<details><summary>12. Té l'Ajuntament de Salt òrgan de reclamacions econòmic-administratives? Quin recurs cap contra un rebut d'escombraries?</summary>No: l'òrgan de l'art. 137 LBRL és obligatori només als municipis de gran població del Títol X (art. 121 LBRL: més de 250.000 habitants; capitals de província de més de 175.000; capitals de província, capitals autonòmiques o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

seus d'institucions autonòmiques; i municipis de més de 75.000 habitants amb circumstàncies especials, en els dos darrers casos amb decisió de l'assemblea legislativa a iniciativa de l'ajuntament). Contra un rebut d'escombraries només hi cap el recurs de reposició de l'art. 14.2 TRLRHL, preceptiu, en el termini d'1 mes des de l'endemà de la notificació expressa o de la finalització de l'exposició pública del padró; el resol el mateix òrgan en 1 mes, el silenci és desestimatori, la resolució es notifica en 10 dies i després es va directament al contenciós administratiu.</details>

<details><summary>13. Com es compon i què fa l'òrgan de l'article 137 LBRL?</summary>Té un nombre senar de membres, amb un mínim de tres, designats pel Ple amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres, d'entre persones de reconeguda competència tècnica. Funciona amb criteris d'independència tècnica, celeritat i gratuïtat, i la seva composició i procediment es regulen per reglament aprovat pel Ple. Fa tres coses: a) resol les reclamacions sobre actes de gestió, liquidació, recaptació i inspecció de tributs i ingressos de dret públic municipals; b) dictamina els projectes d'ordenances fiscals; c) elabora estudis i propostes en matèria tributària quan se'l requereix. La seva resolució posa fi a la via administrativa i només admet contenciós; en aquests municipis la reposició de l'art. 14 TRLRHL és potestativa i prèvia.</details>

<details><summary>14. Quines són les cinc causes d'inadmissió d'un recurs administratiu, i què has de fer si el competent pertany a una altra Administració?</summary>Art. 116 LPACAP: a) incompetència de l'òrgan quan el competent pertany a una altra Administració pública; b) manca de legitimació del recurrent; c) tractar-se d'un acte no susceptible de recurs; d) haver transcorregut el termini per interposar-lo; e) mancar manifestament de fonament. En el cas a), el recurs s'ha de remetre a l'òrgan competent d'acord amb l'art. 14.1 de la Llei 40/2015: no s'arxiva ni es torna al ciutadà.</details>

<details><summary>15. Què és el recurs d'anul·lació de l'article 241 bis LGT i quin efecte té sobre el termini de l'alçada?</summary>És un recurs de 15 dies davant el mateix tribunal econòmic-administratiu que va dictar la resolució, admissible només en tres casos: quan s'ha declarat incorrectament la inadmissibilitat de la reclamació; quan s'han declarat inexistents al·legacions o proves oportunament presentades; i quan s'al·lega incongruència completa i manifesta de la resolució. També cap contra l'acord d'arxiu de l'art. 238. El tribunal resol sense més tràmit en 1 mes (silenci desestimatori). El seu efecte clau: suspèn el termini per interposar el recurs d'alçada ordinari, que es reinicia l'endemà de la notificació de la resolució desestimatòria o de la desestimació presumpta. No es pot tornar a interposar contra la seva pròpia resolució ni contra la del recurs extraordinari de revisió.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

17

TEMA

Tema 17. Les relacions interadministratives. Principis. Col·laboració, cooperació i coordinació. Convenis. La substitució i la dissolució de Corporacions locals. Impugnació dels actes i acords locals i l'exercici d'accions.

Introducció: cap ajuntament treballa sol, i el paper ho ha de demostrar

Pensa en un dia normal a la teva taula. Arriba un requeriment de la Generalitat demanant l'expedient d'un acord del ple. Al costat tens un esborrany de conveni amb un consell comarcal que t'han demanat que preparis. I al calaix, un ofici d'un departament que et diu que el municipi ha de complir una obligació legal en un termini determinat. Els tres papers són el mateix tema: **les relacions interadministratives**. És a dir, com es parlen entre elles les administracions, què es poden exigir, què han de fer voluntàriament i què passa quan una no compleix.

Aquest tema té una particularitat que el fa molt agraït per a l'examen i molt útil per a la feina: **és tot terminis i tot procediment**. Qui remet què, en quants dies, a qui, i què passa si no ho fa. I una bona part d'aquests tràmits els fa materialment una persona administrativa: la tramesa dels acords, el registre d'entrada del requeriment, l'expedient del conveni, la publicació al butlletí. Si t'equivoques de dia, l'ajuntament pot perdre un plet o una ordenança pot entrar en vigor abans d'hora.

L'altra idea de fons és **l'autonomia local**. Un ajuntament no és una sucursal de la Generalitat ni de l'Estat. La Constitució li garanteix autonomia per gestionar els seus interessos (arts. 137 i 140 CE), i això té una conseqüència brutal que has de tenir clavada al cap: **cap administració superior pot anul·lar per si mateixa un acord municipal**. Si el considera il·legal, ha d'anar al jutjat. Tot el sistema d'impugnacions que estudiaràs aquí existeix precisament perquè els controls de tutela «a la vella usança» -que un governador anul·lés acords municipals amb un segell- van desaparèixer el 1985. Ara el control és **judicial**, i l'única cosa que poden fer l'Estat o la Generalitat és **requerir, impugnar i, en un cas excepcionalíssim, suspendre**.

1. Les relacions interadministratives: què són i on estan regulades

1.1 Concepte

Les **relacions interadministratives** són el conjunt de vincles, deures i tècniques jurídiques que ordenen com actuen entre si les diferents administracions públiques quan les seves competències es toquen, es creuen o es complementen.

Existeixen per una raó molt simple: **el territori és un de sol i el ciutadà és un de sol**, però al damunt hi ha tres nivells d'administració (estatal, autonòmica i local) amb competències repartides. Una obra al carrer pot afectar alhora la competència municipal de via pública, la competència autonòmica de carreteres i la competència estatal de costes o ferrocarrils. Si cadascú anés pel seu compte, el sistema no funcionaria.

La idea clau del tema. Les relacions interadministratives no serveixen per posar una administració per damunt

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'una altra, sinó per **articular** administracions que són autònomes cadascuna en el seu àmbit. Per això la paraula que més es repeteix a les lleis és **lleialtat institucional**.

1.2 El fonament constitucional

Precepte	Què diu, en cristià
Art. 2 CE	Solidaritat entre nacionalitats i regions: totes les peces formen part del mateix conjunt.
Art. 103.1 CE	L'Administració serveix amb objectivitat l'interès general i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i **coordinació**.
Art. 137 CE	L'Estat s'organitza en municipis, províncies i comunitats autònomes: totes aquestes entitats gaudeixen d'**autonomia** per gestionar els seus interessos.
Art. 140 CE	Garanteix l'**autonomia dels municipis** i la personalitat jurídica plena dels ajuntaments.
Art. 141 CE	La província és entitat local amb personalitat jurídica pròpia i agrupació de municipis.
Art. 149.1.18a CE	L'Estat té competència sobre les **bases del règim jurídic de les administracions públiques**: d'aquí surt la LBRL.

El Tribunal Constitucional va explicar molt aviat què vol dir aquesta autonomia (**STC 4/1981** i **STC 32/1981**): autonomia no és sobirania; és **el dret a participar en tots els assumptes que afecten el cercle d'interessos propis** de la col·lectivitat local, amb una intensitat que la llei ha de graduar. I d'aquí surt la garantia institucional: el legislador pot regular els ens locals, però no pot buidar-los fins que deixin de ser reconeixibles com a administracions autònomes.

1.3 La Carta Europea de l'Autonomia Local

És un tractat del Consell d'Europa, fet a **Estrasburg el 15 d'octubre de 1985**, ratificat per Espanya i publicat al BOE el **1989**. Forma part del nostre ordenament i té un article que és pura matèria d'aquest tema:

- **Art. 4.3**: principi de **subsidiarietat**. Les competències s'han d'exercir preferentment per l'administració **més propera al ciutadà**.
- **Art. 8**: el **control administratiu** sobre els ens locals només es pot exercir en els casos i formes previstos per la Constitució o per llei; normalment només pot ser un **control de legalitat**, i només pot arribar a ser **control d'oportunitat** en les competències **delegades**; i sempre ha de ser **proporcionat**.
- **Art. 11**: els ens locals tenen dret a un **recurs jurisdiccional** per defensar la seva autonomia.

Recorda aquesta parella. Competències **pròpies** -> només control de **legalitat**. Competències **delegades** -> també control d'**oportunitat** (l'administració delegant pot dir «no ho facis així»). Ho repeteix l'art. 27.4 LBRL i ho reforça l'art. 86.4 de l'Estatut català.

1.4 El mapa normatiu (aprèn-te'l, estalvia temps)

Norma	Articles del tema	Què hi trobaràs
Llei 7/1985 (LBRL), bàsica estatal	**art. 10**; **títol V, cap. II: arts. 55 a 62**; **cap. III: arts. 63 a 68**; arts. 117-119	El nucli dur: principis, informació, cooperació, coordinació, substitució, dissolució, impugnacions i accions.
Llei 40/2015 (LRJSP)	**arts. 47-53** (convenis) i **títol III: arts. 140-158**	Règim general de convenis i de les relacions entre administracions. Supletori en allò no previst per la bàsica local (art. 140.2).
RD 2568/1986 (ROF)	**arts. 196, 219, 220 i 221**	El desenvolupament reglamentari: terminis de tramesa i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

exercici d'accions. |
RDLeg 781/1986 (TRRL)	art. 54	Defensa en judici dels ens locals.
DLeg 2/2003 (TRLMRLC), Catalunya	**títol XIII: arts. 144-153**; **arts. 175 i 180-183**; **arts. 184-194**; arts. 227-231	La versió catalana: relacions amb la Generalitat, impugnacions, cooperació i assistència.
Llei 26/2010, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya	**arts. 107-115**	Principis interadministratius i règim dels convenis i consorcis a Catalunya.
Decret 179/1995 (ROAS)	**arts. 303-311** (convenis) i 312 i s. (consorcis)	Com es fa un conveni de cooperació local a Catalunya, pas a pas.
EAC 2006	**arts. 84 a 91**, **160**, **218.5** i **219**	Competències locals, Consell de Governs Locals, control de legalitat per la Generalitat, tutela financera i fons de cooperació.
LO 2/1979 (LOTC)	**arts. 75 bis a 75 quinquies**	Conflicte en defensa de l'autonomia local.
LO 5/1985 (LOREG)	**art. 183**	Què passa després de dissoldre una corporació.
Llei 29/1998 (LJCA)	arts. 44 i 46	Litigis entre administracions i terminis de recurs.

2. Els principis de les relacions interadministratives

2.1 Els nou principis de l'art. 140 LRJSP

L'article 140.1 de la Llei 40/2015 fa la llista més completa que tenim. Val la pena memoritzar-la perquè les preguntes tipus test hi van a pescar:

Principi	Què vol dir
Lleialtat institucional	Actuar de bona fe amb les altres administracions, sense «jugades». És el principi mare.
Adequació a l'ordre de competències	Respectar el repartiment que fan la CE, els estatuts i la normativa de règim local.
Col·laboració	**Deure** d'actuar amb la resta d'administracions per assolir finalitats comunes.
Cooperació	Quan dues o més administracions, **de manera voluntària**, assumeixen compromisos concrets per a una acció comuna.
Coordinació	Una administració (singularment l'Estat) té l'**obligació de garantir la coherència** de les actuacions de totes les afectades per una mateixa matèria, **quan la Constitució i l'ordenament ho preveuen**.
Eficiència	Compartir recursos comuns en comptes de duplicar-los.
Responsabilitat	Cadascú respon del compliment de les seves obligacions i compromisos.
Garantia i igualtat de drets	El ciutadà ha de tenir els mateixos drets davant de qualsevol administració.
Solidaritat interterritorial	D'acord amb la Constitució.

L'apartat 2 conté una regla de tancament important: en allò que no prevegi aquest títol, **les relacions de l'Estat i de les comunitats autònomes amb els ens locals es regeixen per la legislació bàsica de règim local**. Traducció: per a un ajuntament, **primer la LBRL, després la LRJSP**.

2.2 Els cinc deures recíprocs de l'art. 55 LBRL

L'article 55 LBRL diu que, per a l'efectiva coordinació i eficàcia administrativa i **d'acord amb el principi de lleialtat institucional**, l'Administració General de l'Estat, l'autonòmica i la local han de:

a) **Respectar** l'exercici legítim de les competències de les altres i les conseqüències que se'n derivin.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

b) **Ponderar**, quan exerceixin les seves competències, la totalitat dels interessos públics implicats, i en concret els que gestionen les altres administracions.
c) **Valorar l'impacte pressupostari i financer** que les seves actuacions puguin provocar a la resta d'administracions.
d) **Facilitar informació** sobre la pròpia gestió que sigui rellevant per a les altres.
e) **Prestar cooperació i assistència actives** en el seu àmbit propi.

Dada d'examen. La lletra c) -valorar l'impacte pressupostari i financer- **la va afegir la Llei 27/2013 (LRSAL)**. Si un manual antic et diu que l'art. 55 té quatre lletres, és de fa més de deu anys.

I l'**art. 10.1 LBRL** ho resumeix en una frase que et pot caure literal: l'Administració local i la resta d'administracions ajusten les seves relacions recíproques als deures d'**informació mútua, col·laboració, coordinació i respecte als àmbits competencials respectius**. L'art. 10.3 hi afegeix que la coordinació ha d'assegurar el compliment de la legislació d'**estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera**, i l'art. 10.4, una frase de garantia: **les funcions de coordinació són compatibles amb l'autonomia dels ens locals**.

2.3 Els principis a Catalunya

L'**art. 144 TRLMRLC** fa la seva pròpia llista, més curta i molt fàcil de recordar, per a les relacions entre la Generalitat i els ens locals catalans:

a) **Lleialtat institucional** respecte de les competències alienes.
b) **Informació recíproca**, sobretot quan l'activitat pot incidir especialment en l'àmbit competencial d'una altra administració.
c) **Cooperació, col·laboració i assistència recíproques**. I hi afegeix una obligació ben concreta i molt de finestreta: aquest deure **s'estén a la tramesa dels documents presentats pels ciutadans davant de qualsevol administració a l'administració competent per raó de la matèria**.

L'**art. 107 de la Llei 26/2010** ho complementa: les administracions catalanes actuen d'acord amb el principi de **lleialtat institucional**, poden formalitzar les relacions **per mitjà de qualsevol instrument jurídic o organitzatiu** que considerin adequat, i utilitzen **normalment els mitjans electrònics**, amb ple respecte al principi d'**interoperabilitat**.

Truc de finestreta. L'art. 144.c TRLMRLC és la base legal per remetre un escrit mal adreçat. Si un veí registra a l'ajuntament una sol·licitud dirigida a la Generalitat, **no la rebutges: la registres i la remets** a l'òrgan competent. La normativa de procediment ho reforça, però l'obligació interadministrativa neix aquí.

2.4 El deure d'informació: el tràmit que et tocarà fer a tu

Aquest bloc és el que més toca la feina real d'una plaça administrativa.

Àmbit estatal - art. 56 LBRL:

1. Els ens locals tenen el **deure de remetre** a les administracions de l'Estat i de la comunitat autònoma **còpia o extracte comprensiu** dels seus actes i acords, en els terminis i la forma que es determinin reglamentàriament. **Els presidents de les corporacions i, de manera immediata, els secretaris, en són els responsables.**
2. L'Estat i la comunitat autònoma poden **demanar i obtenir informació concreta** sobre l'activitat municipal per comprovar l'efectivitat de la seva legislació, i poden arribar a sol·licitar l'**exhibició d'expedients** i l'**emissió d'informes**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. A la inversa: l'Estat i la comunitat autònoma han de facilitar als representants legals dels ens locals l'accés als instruments de **planificació, programació i gestió** d'obres i serveis que els afectin directament.

El termini concret el dona el reglament: l'art. 196.3 ROF fixa 6 dies posteriors a l'adopció dels actes i acords per remetre'n còpia o extracte a la Delegació del Govern i a l'administració autonòmica.

Àmbit català - art. 145 TRLMRLC:

- Els ens locals han de trametre al departament competent en matèria d'administració local **còpia literal o extracte** dels seus actes i acords, en la forma i els terminis reglamentaris; responsables: **president i, de manera immediata, secretari**.
- La Generalitat pot demanar **informació concreta**, l'**exhibició d'expedients** i l'**emissió d'informes**.
- L'apartat 4, molt actual: aquesta tramesa s'ha de fer **per mitjans electrònics**, amb respecte als principis de responsabilitat, qualitat, seguretat, disponibilitat, accessibilitat, neutralitat i **interoperabilitat**.

Art. 145 bis TRLMRLC - tramesa de documentació economicofinancera. Els ens locals han de trametre pressupostos, liquidacions, deute i compte general en la forma i el termini que fixi la normativa sectorial. El departament competent gestiona un **inventari públic de control del compliment**. I la sanció és de les que fan mal: als ens que incompleixin se'ls poden **suspendre els lliuraments de subvencions o transferències** amb càrrec als pressupostos de la Generalitat, per un **termini màxim de cinc anys** i, en tot cas, fins que trametin la documentació pendent. Només es tenen en compte els **cinc darrers exercicis**.

Per què això t'importa a tu. El termini de **6 dies** de l'art. 196.3 ROF no és decoratiu: és el que engega el rellotge de tot el sistema d'impugnacions del capítol 7 d'aquesta guia. Mentre no remets l'acord, l'administració superior no pot comptar el seu termini de **15 dies hàbils** per requerir. I l'ordenança municipal **no entra en vigor** fins que s'ha publicat íntegrament i ha passat el termini de l'art. 65.2 LBRL (arts. 70.2 LBRL i 196.2 ROF).

3. Col·laboració, cooperació i coordinació

Són tres paraules que la gent utilitza com si fossin sinònims i que a l'examen **no ho són gens**. Aquesta és la distinció que has de tenir automatitzada:

	Col·laboració	**Cooperació**	**Coordinació**
Naturalesa	**Deure** general, exigible	**Voluntària**	**Imposable** per llei
Qui decideix	Ve donada per la llei	Cada administració decideix si hi entra	Una administració fixa la coherència del conjunt
Necessita acceptació?	No	**Sí**, acceptació expressa (art. 143.2 LRJSP)	No
Instruments típics	Informació, auxili, assistència	**Convenis**, consorcis, òrgans de cooperació, plans conjunts	**Plans sectorials**, òrgans de coordinació
Base legal	Arts. 141-142 LRJSP; art. 55 LBRL	Art. 57 LBRL; arts. 143-145 LRJSP; art. 150 TRLMRLC	Arts. 10, 58 i 59 LBRL; arts. 146-148 TRLMRLC
Límit	La seva pròpia raonabilitat	L'estabilitat pressupostària i la no-duplicitat	**L'autonomia local** (art. 10.4 LBRL, art. 146.3 TRLMRLC)

Truc per no confondre-ho mai. Col·laboro perquè hi estic obligat. Coopero perquè vull. Em coordinen perquè una llei ho preveu. Si en un enunciat surt «voluntari», pensa cooperació. Si surt «pla sectorial», pensa coordinació.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.1 La col·laboració: un deure, no un favor

L'**art. 141 LRJSP** concreta el deure de col·laboració. Les administracions han de: respectar l'exercici legítim de competències alienes; **ponderar** tots els interessos públics implicats; **facilitar informació**; **prestar assistència** quan una altra la sol·liciti per exercir eficaçment les seves competències; i complir les obligacions concretes que se'n derivin.

Ara bé, **el deure no és absolut**. L'art. 141.2 diu que l'assistència es pot **denegar**, però només en quatre supòsits i sempre **motivadament**:

1. Que l'organisme requerit **no estigui facultat** per prestar-la segons la seva normativa.
2. Que **no disposi de mitjans suficients**.
3. Que fer-ho causés un **perjudici greu** als interessos que té encomanats o al compliment de les seves funcions.
4. Que la informació sol·licitada tingui caràcter **confidencial o reservat**.

L'**art. 142 LRJSP** enumera les **tècniques de col·laboració**: subministrament d'informació, dades i documents; integració de carpetes ciutadanes; la **Plataforma Digital de Col·laboració entre les Administracions Públiques**; sistemes integrats d'informació administrativa; el deure d'assistència i auxili; i qualsevol altra prevista en una llei.

Compte amb el parany. Una negativa a col·laborar **s'ha de comunicar motivadament** a l'administració sol·licitant. No contestar no és una opció vàlida: el silenci aquí és incompliment del deure, no una denegació legítima.

3.2 La cooperació: voluntària, però amb condicions

L'article clau per a un ajuntament és l'art. 57 LBRL. Diu que la cooperació **econòmica, tècnica i administrativa** entre l'Administració local i les de l'Estat i de les comunitats autònomes, tant en serveis locals com en assumptes d'interès comú, **es desenvolupa amb caràcter voluntari** i pot tenir lloc, en tot cas, mitjançant **consorcis o convenis administratius**. De cada acord de cooperació formalitzat cal **donar comunicació** a les altres administracions interessades que no hi hagin intervingut.

Els apartats 2 i 3, introduïts per la LRSAL el 2013, hi van posar dos filtres importants:

- **Art. 57.2**: la subscripció de convenis i la constitució de consorcis han de **millorar l'eficiència**, **eliminar duplicitats** i complir la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- **Art. 57.3**: **la constitució d'un consorci només és possible quan la cooperació no es pugui formalitzar mitjançant un conveni**, i sempre que permeti una assignació més eficient dels recursos. A més, cal verificar que el consorci no posarà en risc la sostenibilitat financera de la hisenda local ni la del mateix consorci, que **no podrà demanar més recursos dels inicialment previstos**.

Regla d'or, molt preguntada. Primer el conveni; el consorci, només si el conveni no serveix. El consorci té personalitat jurídica pròpia, òrgans, personal i pressupost: és molt més car de mantenir. La llei el va convertir en l'opció subsidiària.

- **Art. 57.4** (afegit pel **Reial decret llei 7/2024**): davant d'una **emergència civil per catàstrofes naturals o d'origen humà amb danys greus**, els ens locals poden **aportar mitjans humans i materials** als ens locals greument afectats, per decisió dels seus òrgans competents i amb subjecció a la normativa d'estabilitat pressupostària, en raó de la protecció dels interessos públics i del **principi de solidaritat**. És una novetat recent i molt «cara d'examen»: dona cobertura legal expressa a una cosa que abans s'havia

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de justificar amb equilibris jurídics.

Les tècniques de cooperació de la LRJSP. L'art. 143 diu que la cooperació **requereix acceptació expressa de les parts**, formulada en acords d'òrgans de cooperació o en convenis. L'art. 144 enumera les tècniques: participació en òrgans de cooperació i en òrgans consultius aliens; participació en organismes dependents d'una altra administració; **prestació de mitjans materials, econòmics o personals**; aplicació coordinada d'una normativa; **informes no preceptius**; actuacions de cooperació patrimonial; i qualsevol altra prevista en la llei. I l'art. 144.3 imposa una obligació de transparència: cada administració ha de mantenir actualitzat un **registre electrònic dels òrgans de cooperació en què participa i dels convenis que ha subscrit**.

Els òrgans de cooperació que has de conèixer:

Òrgan	Norma	Composició i funció
Comissió Nacional d'Administració Local (CNAL)	**Arts. 117-119 LBRL**	Òrgan **permanent** de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i l'Administració local. Presidència ministerial i **nombre igual** de representants estatals i locals. Informa avantprojectes de llei que afecten l'Administració local, criteris d'endeutament i, obligatòriament, **el supòsit de dissolució de l'art. 61 LBRL**. Pot demanar als òrgans legitimats la impugnació davant el TC de lleis lesives per a l'autonomia local.
Comissió Territorial d'Administració Local	Art. 58.1 LBRL	El Govern la pot crear a cada comunitat autònoma per assegurar la col·laboració Estat-local en inversions i serveis.
Comissió de Govern Local de Catalunya	**Arts. 192-193 TRLMRLC**	Òrgan **permanent** de col·laboració entre la Generalitat i les administracions locals. Presidència del conseller competent i **nombre igual** de representants de la Generalitat i dels ens locals; l'Estat hi pot participar amb delegats. **Els acords s'adopten per consens** entre les dues representacions; la voluntat local s'obté per **majoria absoluta** dels seus membres. Informa avantprojectes de llei i projectes de reglament que afecten el règim local, proposa criteris del Fons de cooperació local, vetlla pels principis d'autonomia i suficiència financera, etc.
Comissió de Cooperació Local	**Art. 190 TRLMRLC**	Adscrita al departament competent, **paritària**, amb participació assegurada de **totes les diputacions catalanes**. Formula el projecte del Pla director d'inversions locals i els seus programes.
Consell de Governs Locals	**Art. 85 EAC** i **Llei 12/2010**	Òrgan de **representació de municipis i vegueries en les institucions de la Generalitat**. Ha de ser escoltat en la tramitació parlamentària de les iniciatives legislatives que afecten específicament les administracions locals i en la de plans i normes reglamentàries. Té funcions de representació, proposició, participació i **defensa de l'autonomia local**: pot demanar dictamen al **Consell de Garanties Estatutàries** sobre l'adequació a l'autonomia local de projectes i proposicions de llei.
Conferència de Presidents i conferències sectorials	**Arts. 146-152 LRJSP**	Cooperació Estat-comunitats autònomes. Les conferències sectorials adopten **acords** (obligatoris, i exigibles fins i tot per a qui hi hagi votat en contra quan l'Estat exerceix coordinació) i **recomanacions** (qui se n'aparta ho ha de motivar).
Comissions territorials de coordinació	**Art. 154 LRJSP**	Composició multilateral entre administracions amb territoris coincidents o limítrofs, **amb participació d'ens locals**, per millorar la coordinació de serveis i evitar duplicitats. Els seus acords **són d'obligat compliment per a qui els subscrigui**.

La cooperació econòmica. Al costat dels òrgans, hi ha els diners:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Plans provincials de cooperació** (**art. 36.2.a LBRL**): la diputació **aprova anualment** un pla provincial de cooperació a les obres i serveis de competència municipal, en què han de participar els municipis. Ha de contenir una memòria justificativa amb criteris **objectius i equitatius**, entre els quals l'anàlisi dels costos efectius.
- **Pla director d'inversions locals de Catalunya** (**arts. 186-189 TRLMRLC**): instrument bàsic de cooperació econòmica per a obres i serveis de competència municipal. Durada **indefinida**, amb **revisió quadriennal**, i s'executa mitjançant **programes que no poden durar més de quatre anys**. El **Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC)** s'hi integra com un dels seus programes específics.
- **Fons de cooperació local de Catalunya** (**art. 197 TRLMRLC** i **art. 219 EAC**): fons **incondicionat** destinat als governs locals, dotat a partir dels ingressos tributaris de la Generalitat i regulat per llei del Parlament.

L'assistència de les diputacions als municipis (**art. 36.1 LBRL**) també és cooperació, i porta xifres que cauen:

- Assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica als municipis, **especialment als de menor capacitat econòmica i de gestió**. En tot cas, la diputació **garanteix la prestació dels serveis de secretaria i intervenció als municipis de menys de 1.000 habitants**.
- Assumeix el **tractament de residus** als municipis de **menys de 5.000 habitants** i la **prevenció i extinció d'incendis** als de **menys de 20.000**, quan aquests no els prestin.
- Presta serveis d'**administració electrònica i contractació centralitzada** als municipis de **menys de 20.000 habitants**, i suport a la **recaptació** i a la gestió financera en el mateix llindar.
- **Segueix els costos efectius** dels serveis municipals (l'art. 116 ter LBRL obliga a calcular-los **abans de l'1 de novembre** de cada any).

3.3 La coordinació: la que sí que s'imposa

La coordinació és l'única de les tres que **es pot imposar sense el consentiment de l'ens local**. Per això la llei la regula amb molta cura.

Quan escau (art. 10.2 LBRL): quan les activitats o serveis locals **transcendeixin l'interès propi** de l'entitat, **incideixin o condicionin de manera rellevant** els d'altres administracions, o siguin **concurrents o complementaris** amb els d'aquestes.

Com es fa (art. 59 LBRL): cal que una **llei estatal o autonòmica reguladora d'un sector** atribueixi al Govern de la Nació o al Consell de Govern autonòmic la facultat de coordinar l'activitat de l'Administració local. I la coordinació s'exerceix **mitjançant plans sectorials** que fixen objectius i prioritats de l'acció pública en la matèria. Els ens locals exerceixen les seves facultats de programació i planificació **en el marc d'aquests plans**.

I hi ha dues garanties que has de saber recitar:

- **Art. 59.2 LBRL**: la llei ha de precisar **amb suficient grau de detall les condicions i els límits** de la coordinació, i les **modalitats de control** que es reserven les Corts Generals o les assemblees legislatives.
- **Art. 10.4 LBRL**: les funcions de coordinació **són compatibles amb l'autonomia** dels ens locals. Dit d'una altra manera: coordinar no és substituir ni manar.

A Catalunya (arts. 146-148 TRLMRLC):

- **Art. 146**: la Generalitat pot coordinar l'activitat local -**especialment la dels ens supramunicipals**- en els mateixos tres supòsits de l'art. 10.2 LBRL. Es fa **creant òrgans de col·laboració o aprovant plans sectorials**. I l'apartat 3 és taxatiu: **no poden afectar en cap cas l'autonomia dels ens locals**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 147**: els **òrgans paritaris de col·laboració** s'han de crear **per llei**, que en determinarà composició, funcionament, funcions i àmbit. Les seves funcions són **deliberants o consultives** (mai decisòries).
- **Art. 148**: els **plans sectorials de coordinació**. S'aproven **per decret**, a proposta del conseller corresponent, i en la seva tramitació s'ha de garantir la **participació dels ens locals interessats**. Han de contenir: objectius i prioritats; bases generals per programar, finançar i executar; i els òrgans o instruments de coordinació. Dos límits d'or (**art. 148.7**): **no poden afectar l'autonomia local per gestionar les competències absolutament pròpies ni comprometre els recursos locals de manera obligatòria**.
- **Art. 149**: qui té la competència de formular i aprovar plans **ha d'assegurar la participació** de la resta d'administracions afectades: audiència, informes previs o intervenció directa en els treballs.

Un cas especial de coordinació que et poden preguntar: l'**art. 26.2 LBRL**. Als municipis de **menys de 20.000 habitants**, és la **diputació** qui **coordina** la prestació de sis serveis: recollida i tractament de residus; abastament domiciliari d'aigua potable i evacuació i tractament d'aigües residuals; neteja viària; accés als nuclis de població; pavimentació de vies urbanes; i enllumenat públic. La diputació proposa la forma de prestació **amb la conformitat dels municipis afectats**, i el municipi pot assumir-ne la prestació si acredita davant la diputació que ho pot fer amb un **cost efectiu menor**.

Compte amb el parany. L'art. 26.2 no treu la competència al municipi: la competència segueix sent municipal, el que canvia és **qui coordina la forma de prestar-la**. I la STC 111/2016 i altres van matisar aquest bloc de la LRSAL. Si t'ho pregunten, la resposta segura és: **coordinació, no assumpció de titularitat**.

3.4 Altres tècniques que conviuen amb aquestes tres

- **La delegació de competències (arts. 7.3 i 27 LBRL).** L'Estat i les comunitats autònomes poden delegar competències als municipis. La delegació ha de determinar abast, contingut, condicions i **durada, que no pot ser inferior a cinc anys**; ha d'anar acompanyada d'una **memòria econòmica** i, **en tot cas, del finançament corresponent** (**és nul·la sense dotació pressupostària adequada i suficient**). Requereix **acceptació del municipi** (art. 27.5). L'administració delegant pot dictar **instruccions tècniques**, demanar informació, enviar comissionats i formular requeriments; si l'ens local incompleix, pot **revocar la delegació o executar per si mateixa la competència en substitució del municipi** (art. 27.4).
- **La delegació d'ens supramunicipals (art. 153 TRLMRLC).** Els ens locals supramunicipals poden delegar competències pròpies en ens locals de nivell inferior. L'acord s'adopta per **majoria absoluta del nombre legal de membres** i requereix **acceptació** de l'ens delegat.
- **L'actuació integrada (art. 62 LBRL i art. 152 TRLMRLC).** Quan la naturalesa de l'activitat fa molt difícil o inconvenient repartir facultats decisòries, la llei sectorial ha d'assegurar la **participació o integració** de l'ens local en procediments conjunts, atribuint la **decisió final** a l'Estat o a la comunitat autònoma. Però **mai pot afectar la potestat d'autoorganització** dels serveis de l'ens local.
- **Les competències «impròpies» (art. 7.4 LBRL).** Un ens local només pot exercir competències diferents de les pròpies i de les delegades si no posa en risc la sostenibilitat financera i no hi ha execució simultània del mateix servei amb una altra administració. Calen **dos informes previs i vinculants**: el de l'administració competent per raó de la matèria (**inexistència de duplicitats**) i el de la que té la **tutela financera** (sostenibilitat). A Catalunya, la tutela financera correspon a la **Generalitat** (art. 218.5 EAC i art. 197.1.b TRLMRLC).

4. Els convenis

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.1 Què és un conveni i què no ho és

Un **conveni** és un acord **amb efectes jurídics** entre administracions públiques, organismes i entitats de dret públic vinculats o dependents, o universitats públiques, **entre si o amb subjectes de dret privat**, **per a una finalitat comuna** (**art. 47.1 LRJSP**).

La versió catalana és encara més clara. L'**art. 108 de la Llei 26/2010** defineix el conveni de col·laboració com **tot acord subjecte al dret públic del qual es deriven obligacions jurídiques directes per a les parts, amb independència de la denominació de l'instrument que el contingui**. I afegeix la contrapartida: els instruments que només estableixen **acords generals de caràcter programàtic o declaratiu, sense eficàcia obligatòria directa** i el compliment dels quals **no és exigible jurídicament**, són **protocols**, es diguin com es diguin.

Al món local català, l'**art. 303 ROAS** ho diu amb paraules de casa: pel conveni **s'estableix una relació de cooperació consensuada** entre ens locals, o entre aquests i altres administracions, per prestar serveis o desenvolupar competències legalment atribuïdes en què tinguin un **interès comú**. I el conveni pot tenir per objecte, fins i tot, la **creació posterior** d'una entitat o òrgan de gestió comuna.

> **La distinció que sempre cau. Contracte** = prestació a canvi de **preu**, interessos contraposats. **Subvenció** = ajut **unilateral** per fomentar una activitat d'interès públic. **Conveni** = **finalitat comuna**, les parts són sòcies. Si en el document algú «compra» i algú «ven», és un contracte encara que el títol digui «conveni de col·laboració».

4.2 Tipus de convenis (art. 47.2 LRJSP)

1. **Interadministratius**: entre dues o més administracions **diferents**, o entre organismes i entitats que en depenen. És el típic ajuntament-Generalitat o ajuntament-consell comarcal.
2. **Intraadministratius**: entre organismes o entitats **d'una mateixa** administració.
3. **Amb subjectes de dret privat**: amb una empresa, una fundació, una associació.
4. **Altres**: la resta de supòsits, inclosos els d'universitats públiques.

4.3 Requisits i límits de validesa

- **Competència.** Cada part ha d'actuar dins del seu àmbit competencial. I una regla d'or: **el conveni no suposa mai cessió de la titularitat de la competència**. Ho diu l'art. 48.1 LRJSP i ho repeteix l'**art. 307.2 ROAS**: en virtut del conveni una administració pot gestionar un servei de competència d'una altra, **sense que aquesta en perdi la titularitat**.
- **No pot substituir un contracte.** Els convenis **no poden tenir per objecte prestacions pròpies dels contractes**. Si l'objecte és una obra, un servei o un subministrament a canvi d'un preu, cal licitar. Fer-ho passar per conveni és **frau de llei**.
- **Igualtat entre les parts.** L'**art. 109.1 de la Llei 26/2010** i l'**art. 304.1 ROAS** diuen que els convenis tenen **caràcter voluntari i base negocial**, s'han d'estipular **en termes d'igualtat** i **no s'hi apliquen les prerrogatives** que la legislació de contractes atribueix als òrgans de contractació. Cap part no pot exercir potestats coactives sobre l'altra.
- **Forma escrita** i perfecció **pel consentiment** de totes les parts.
- **Sostenibilitat.** Si el conveni és entre administracions, hi juga l'art. 57.2 LBRL: ha de millorar l'eficiència, eliminar duplicitats i respectar l'estabilitat pressupostària.

4.4 Contingut mínim

Aquesta és una llista que convé saber-se, perquè és la que et permetrà revisar un esborrany sense que se't passi res. Combino l'**art. 49 LRJSP**, l'**art. 110 de la Llei 26/2010** i l'**art. 308 ROAS**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Element	Detall
Subjectes	Qui signa i amb quina **capacitat jurídica** actua cadascú.
Competència	La competència concreta en virtut de la qual actua cada part.
Autorització prèvia	Referència expressa a l'acord del **ple** o de l'òrgan de govern que autoritza el conveni, quan sigui preceptiu (art. 110.1.c Llei 26/2010).
Objecte i actuacions	Què es fa, qui fa què i, si escau, de qui són els resultats.
Finançament i compromisos econòmics	Amb **distribució per anualitats** i indicació de les partides pressupostàries.
Incompliment	Conseqüències i, si escau, criteris d'indemnització; mesures adoptables (art. 310.1 ROAS).
Seguiment i control	Mecanismes de vigilància; típicament una **comissió mixta de seguiment** (art. 310.2 ROAS).
Règim de modificació	Si el conveni no diu res, cal **acord unànime** dels signants.
Vigència i pròrroga	Termini determinat i règim de pròrroga. Si hi ha compromisos de despesa, **les pròrrogues han de ser expresses** (art. 110.1.g Llei 26/2010).
Extinció	Causes i formes diferents de l'expiració, i com s'acaben les actuacions en curs.
Resolució de discrepàncies	Òrgans i procediments, sens perjudici de la **jurisdicció contenciosa administrativa**.

4.5 Durada: la regla del «4 + 4»

Els convenis s'han de subscriure per un termini determinat, que no pot superar els quatre anys, llevat que una norma prevegi expressament un termini superior. Abans que acabi, els signants poden acordar **unànimement prorrogar-lo per un màxim de quatre anys addicionals** o **extingir-lo** (**art. 49.h LRJSP**).

> **Truc. 4 + 4**: quatre de sortida i quatre de pròrroga, sempre per **unanimitat**. I si hi ha diners de per mig, la pròrroga ha de ser **expressa**: no serveix la pròrroga tàcita.

4.6 Com es tramita un conveni a l'ajuntament

Aquest és l'itinerari que et tocarà muntar:

1. **Memòria justificativa** prèvia: necessitat i oportunitat, impacte econòmic i **caràcter no contractual** de l'acord.
2. **Informe jurídic**. A l'àmbit local, l'**art. 179 TRLMRLC** exigeix informe previ del **secretari o secretària** (i, si escau, de l'interventor o interventora) sempre que ho demani la presidència o **un terç dels membres**, i **sempre que es tracti de matèries per a les quals la llei exigeixi un quòrum de votació especial**.
3. **Fiscalització prèvia de la Intervenció** si hi ha despesa. L'**art. 111.2 de la Llei 26/2010** ho diu expressament: és **preceptiu** l'informe de la intervenció de fons quan l'administració assumeix despeses amb càrrec al seu pressupost.
4. **Aprovació per l'òrgan competent**. Compte amb el quòrum: l'**art. 309.2 ROAS** exigeix **majoria absoluta del nombre legal de membres** quan el conveni comporti **transferència de funcions o activitats** a altres administracions públiques.
5. **Signatura** i, a Catalunya, **tramesa de l'acord i de la còpia del conveni** a la direcció general competent en matèria d'administració local (**art. 309.1 ROAS**).
6. **Publicació i registre**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Ordre correcte, i no és negociable. Primer es **justifica**, després s'**informa** i es **fiscalitza**, i **només després** se signa. Un conveni amb despesa signat abans de la fiscalització és un expedient defectuós encara que després es publiqui perfectament.

4.7 Eficàcia i publicitat

- **Estat (LRJSP)**: la validesa neix de la signatura, però l'**eficàcia plena** demana **inscripció** en el registre electrònic corresponent i **publicació** al diari oficial que pertoqui.
- **Catalunya (art. 112 de la Llei 26/2010)**: els convenis **obliguen des de la signatura** si no s'hi disposa una altra cosa. Però els que **afecten terceres persones**, els que **comporten una alteració de l'exercici de competències** i aquells en què així ho estableixi una norma **només són eficaços si, un cop signats, es publiquen íntegrament** als diaris o butlletins oficials de les administracions implicades. I els de **contingut econòmic** s'han de formalitzar **abans** de començar a produir efectes.
- **Publicitat activa**: l'**art. 110.3 de la Llei 26/2010** obliga a publicar convenis i protocols al **DOGC** i al web del **Registre de convenis de col·laboració i cooperació de la Generalitat**, accessible des del **Portal de la Transparència**. La **Llei 19/2014**, de transparència, hi afegeix l'obligació general de publicar els convenis vigents.

Compte amb el parany. Validesa ? eficàcia. El conveni és **vàlid** quan compleix els requisits legals i està signat; és **eficaç** quan a més s'ha publicat (i, a l'àmbit estatal, inscrit). Un conveni vàlid però no publicat pot no ser oposable a tercers.

4.8 Extinció i liquidació

Causes (art. 51 LRJSP i art. 311 ROAS):

- **Compliment** de les actuacions que en constitueixen l'objecte.
- **Transcurs del termini** de vigència sense pròrroga.
- **Acord unànime** de tots els signants.
- **Incompliment** de les obligacions per alguna de les parts.
- **Decisió judicial** declaratòria de nul·litat.
- Qualsevol altra causa prevista al conveni o en altres lleis.
- A Catalunya, l'art. 311.2 ROAS hi afegeix la **denúncia**: l'opció d'una administració d'oposar-se a la **pròrroga automàtica**, que s'ha de notificar a la resta en el termini que fixi el conveni.

El procediment per incompliment és el que més cau en forma de cas pràctic: primer un **requeriment** a la part incomplidora perquè compleixi en un termini determinat, comunicat també al **responsable del mecanisme de seguiment** i a la **resta de signants**; si passat el termini l'incompliment **persisteix**, es notifica la concurrència de la causa i **s'entén resolt** el conveni, amb possible **indemnització si estava prevista**.

Efectes (art. 52 LRJSP): el compliment o la resolució obliguen a fer la **liquidació** per determinar les obligacions i compromisos pendents. Si hi ha **actuacions en curs**, les parts poden acordar continuar-les i acabar-les fixant un **termini improrrogable**; passat aquest, cal liquidar en tot cas.

4.9 Conveni, consorci, encàrrec i contracte: la taula que t'estalvia errors

Instrument	Naturalesa	Crea una entitat nova?	Quan s'utilitza
Conveni	Acord de cooperació entre parts iguals	**No**	Finalitat comuna sense necessitat d'estructura

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

permanent. **Opció preferent** (art. 57.3 LBRL). |
Consorci	Entitat de dret públic, associativa, amb personalitat pròpia	**Sí**	Només si la cooperació **no es pot fer per conveni** i és més eficient. Acord per **majoria absoluta**, estatuts a **informació pública 30 dies**, procediment de **6 mesos** màxim quan té per objecte la gestió de serveis locals (art. 313 ROAS).
Encàrrec de gestió	Encomanda de la realització d'**activitats materials, tècniques o de servei**	No	**No cedeix la titularitat** ni els elements substantius de la competència: qui encarrega segueix dictant els actes jurídics.
Contracte	Prestació a canvi de **preu**	No	Quan hi ha interessos contraposats. Exigeix **licitació, publicitat i concurrència**.
Subvenció	Ajut **unilateral** amb afectació a una finalitat	No	Foment d'una activitat d'interès públic feta per un tercer.

5. La substitució de les corporacions locals

5.1 Què és

La **substitució** -tècnicament, **execució subsidiària**- és el mecanisme pel qual, davant l'incompliment d'una obligació legal per part d'un ens local, l'Estat o la comunitat autònoma **adopten les mesures necessàries per complir-la a costa i en substitució de l'ens local**.

Ull: **no és una anul·lació ni una sanció ni una intervenció general**. És una actuació **puntual, sobre una obligació concreta**, i acaba quan aquella obligació s'ha complert.

5.2 Els requisits de l'art. 60 LBRL

L'article 60 LBRL és curt però té **tres condicions acumulatives** i **un tràmit obligatori**. Si en falta una, la substitució és il·legal:

Requisit	Detall
1. Incompliment d'una obligació imposada directament per la Llei	No val una obligació que l'ens local s'hagi autoimposat, ni una recomanació. Ha de ser una obligació **legal i directa**.
2. Que l'incompliment afecti l'exercici de competències de l'Estat o de la comunitat autònoma	No qualsevol incompliment: només el que fa mal al nivell superior.
3. Que la cobertura econòmica estigui garantida legalment o pressupostàriament	No es pot obligar un ajuntament a fer una cosa que no té com pagar.
Tràmit: recordatori previ amb termini	L'administració competent **ha de recordar-li el compliment**, concedint-li el termini que sigui necessari, **mai inferior a un mes**.
Conseqüència	Si transcorregut el termini l'incompliment **persisteix**, s'adopten les mesures necessàries per complir l'obligació **a costa i en substitució** de l'ens local.

> **La xifra d'examen: el termini mai pot ser inferior a un mes.** L'article no fixa un màxim: diu «el termini que fos necessari, mai inferior a un mes». Si un test et diu «quinze dies», és fals.

5.3 A Catalunya (art. 151 TRLMRLC)

El text refós català reprodueix el sistema i hi afegeix la peça orgànica que la LBRL no concreta:

- L'Administració de la Generalitat ha de prendre les mesures per a l'**execució subsidiària de les competències locals d'exercici obligatori** si l'ens local incompleix obligacions imposades directament

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

per la Llei, **sempre que** l'incompliment afecti competències de la Generalitat i l'obligació tingui **garantida legalment o pressupostàriament la cobertura econòmica**.

- **Qui ho decideix**: l'exercici d'aquesta potestat correspon al **Govern de la Generalitat**, a instància del departament competent en matèria d'administració local.
- **Requisit previ**: que l'ens local no hagi complert la seva obligació **dins d'un mes** a comptar del requeriment que li hagi fet el departament.

5.4 La substitució en competències delegades (art. 27.4 LBRL)

És un supòsit diferent i no s'ha de barrejar. Quan un municipi exerceix una competència **delegada** i incompleix les directrius, denega la informació sol·licitada o desatén els requeriments, l'administració **delegant** pot:

- **Revocar la delegació**, o bé
- **Executar per si mateixa la competència delegada en substitució del municipi**.

A més, en les competències delegades **els actes del municipi es poden recórrer davant els òrgans de l'administració delegant**: és l'excepció al principi que els actes locals posen fi a la via administrativa.

Distingeix-los bé. Art. 60: incompliment d'una obligació **legal** en competència **pròpia** -> execució subsidiària puntual, amb recordatori i termini d'un mes mínim. **Art. 27.4**: mal exercici d'una competència **delegada** -> revocació de la delegació o execució en substitució, amb control d'oportunitat inclòs.

6. La dissolució de corporacions locals

6.1 La mesura més greu del sistema

La **dissolució** dels òrgans d'una corporació local és **la mesura extrema** de tot el dret local: implica que els regidors i regidores elegits deixen de ser-ho i que la corporació desapareix com a òrgan de govern fins que se'n constitueixi una de nova. Per això la llei l'envolta de garanties molt exigents i, a la pràctica, **s'ha aplicat una sola vegada des de 1985**.

6.2 El supòsit habilitant (art. 61.1 LBRL)

Només es pot acordar en un cas: **gestió greument danyosa per als interessos generals que suposi incompliment de les obligacions constitucionals** de la corporació.

Fixa't que **calen les dues coses alhora**: que la gestió sigui greument danyosa **i** que això comporti incompliment d'obligacions **constitucionals**. Una mala gestió ordinària, per dolenta que sigui, no basta.

6.3 El supòsit afegit el 2003: terrorisme (art. 61.2 LBRL)

La **Llei orgànica 1/2003** hi va afegir una precisió: **es consideren en tot cas decisions greument danyoses per als interessos generals** els acords o actuacions dels òrgans de les corporacions locals que:

- Donin **cobertura o suport, exprés o tàcit, de manera reiterada i greu, al terrorisme** o a qui hi participi.
- L'**enalteixin o el justifiquin**.
- **Menyspreïn o humiliïn les víctimes o els seus familiars**.

6.4 El procediment: qui ho fa i amb quines garanties

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Pas	Qui i com
Iniciativa	El **Consell de Ministres**, a **iniciativa pròpia i amb coneixement** del Consell de Govern de la comunitat autònoma, **o a sol·licitud d'aquest**.
Informe previ	Informe de la **Comissió Nacional d'Administració Local** (art. 118.1.A.c LBRL: la CNAL informa «prèviament i en els supòsits en què el Consell de Ministres acordi l'aplicació del que disposa l'art. 61»).
Garantia clau	**En tot cas, acord favorable previ del SENAT.**
Forma	**Reial decret**.

La pregunta trampa més repetida del tema. Qui ha de donar l'acord favorable per dissoldre una corporació local? **El Senat**, no el Congrés. I no és una «autorització» de l'art. 155 CE: l'art. 155 va dirigit a les comunitats autònomes, no als ens locals. L'art. 61 LBRL és un mecanisme propi, amb la seva pròpia garantia parlamentària.

6.5 Què passa l'endemà (art. 61.3 LBRL i art. 183 LOREG)

Acordada la dissolució, s'aplica la legislació electoral general. L'**art. 183 LOREG** distingeix dos escenaris:

Escenari general (art. 183.1):

- Cal **convocar eleccions parcials** per constituir una nova corporació **dins del termini de tres mesos**, **llevat que**, per la data en què s'hagués de constituir, el mandat resultés **inferior a un any**.
- Mentre no es constitueix la nova corporació o expira el mandat de la dissolta, l'**administració ordinària** correspon a una **comissió gestora** designada per la **diputació provincial** o, si escau, per l'**òrgan competent de la comunitat autònoma**. El seu nombre de membres **no pot excedir el nombre legal de membres de la corporació**. Fa de president el vocal elegit **per majoria de vots** entre tots els membres de la comissió.

Escenari de terrorisme (art. 183.2): si la dissolució es produeix pel supòsit de l'art. 61.2 LBRL, **la diputació o l'òrgan competent de la comunitat autònoma assumeix directament la gestió ordinària** de la corporació **fins al final del mandat**, i **no pot adoptar acords que requereixin majoria qualificada**.

Matís que separa el 5 del 8. En el cas ordinari hi ha **comissió gestora i eleccions parcials en tres mesos**. En el cas de terrorisme **no hi ha eleccions parcials**: la diputació o la comunitat autònoma gestiona directament fins al final del mandat, amb poders limitats.

6.6 No ho confonguis amb altres «dissolucions»

- La **dissolució d'un ens local per fusió, supressió o alteració de termes** és una altra cosa: és organització territorial, no sanció.
- La **dissolució d'entitats d'àmbit territorial inferior al municipi** que incompleixin objectius d'estabilitat, deute o període mitjà de pagament apareix com a **mesura d'un pla economicofinancer** (**art. 116 bis.2.e LBRL**), no com a mesura de l'art. 61.
- La **substitució** (tema 5 d'aquesta guia) no dissol res: només executa una obligació concreta.

7. La impugnació dels actes i acords locals

7.1 El punt de partida: els acords locals són executius i no hi ha tutela

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tres idees prèvies que expliquen tot el que ve després:

1. **Els actes dels ens locals són immediatament executius** (art. 171 TRLMRLC), llevat que una llei digui el contrari o que l'eficàcia estigui suspesa.
2. **Els actes i acords municipals no poden ser objecte de control d'oportunitat per cap altra administració** (**art. 86.4 EAC**).
3. Correspon a la Generalitat el **control de l'adequació a l'ordenament jurídic** dels actes i acords municipals i, si escau, la **impugnació davant la jurisdicció contenciosa administrativa**, sense perjudici de les accions que l'Estat pugui emprendre en defensa de les seves competències (**art. 86.5 EAC**).

La frase que resumeix el tema. Ni l'Estat ni la Generalitat poden **anul·lar** un acord municipal. Poden **requerir** que l'anul·li l'ajuntament i, si no ho fa, **portar-lo al jutjat**. L'única excepció -i és molt tancada- és l'art. 67 LBRL.

7.2 Qui pot impugnar (art. 63 LBRL i art. 180 TRLMRLC)

A més dels legitimats ordinaris del procés contenciós (qualsevol persona amb dret o interès legítim), poden impugnar els actes i acords locals que infringeixin l'ordenament jurídic:

- **L'Administració de l'Estat i la de les comunitats autònomes**, en els casos i termes del capítol III del títol V LBRL.
- **Els membres de les corporacions que hagin votat en contra** de l'acte o acord.

I en sentit invers (art. 63.2 i 63.3 LBRL):

- **Els ens locals territorials estan legitimats en tot cas** per impugnar les disposicions i actes de l'Estat i de les comunitats autònomes **que lesionin la seva autonomia**.
- I per **promoure, en els termes de l'art. 119 LBRL, la impugnació davant el Tribunal Constitucional** de lleis estatals o autonòmiques que lesionin l'autonomia constitucionalment garantida. Ho reprodueix l'**art. 219 ROF**.

Pregunta clàssica. El regidor o regidora que va votar **a favor** pot impugnar l'acord? **No.** Només qui **va votar en contra**. Qui es va abstenir tampoc: la llei diu «hubieran votado en contra». Aquesta legitimació és una excepció al principi que ningú no pot impugnar els actes del seu propi òrgan.

7.3 L'ampliació d'informació (art. 64 LBRL i art. 183 TRLMRLC)

Abans de decidir si requereix o impugna, l'administració superior pot **demanar més informació** sobre l'acord rebut:

- **L'ens local l'ha de remetre en el termini màxim de vint dies hàbils**, excepte en el cas de l'art. 67 LBRL, en què el termini és de **cinc dies hàbils**.
- Mentrestant, **se suspèn el còmput** dels terminis dels arts. 65.2 i 67.1, que **es reprenen a partir de la recepció de la documentació**.
- A Catalunya, l'**art. 183 TRLMRLC** diu el mateix per als casos dels arts. 181 i 182: **vint dies hàbils** i **interrupció** del termini per formular el requeriment o impugnar directament.

7.4 La via del requeriment previ (art. 65 LBRL)

És la via **ordinària i respectuosa**: primer es dona a l'ajuntament l'oportunitat d'esmenar-ho.

Pas	Termini i contingut
1. Requeriment	Quan l'Estat o la comunitat autònoma considerin que un acte o acord infringeix

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'ordenament jurídic, poden **requerir l'ens local, invocant expressament l'art. 65**, perquè **anul·li l'acte en el termini màxim d'un mes**. |
| **2. Forma i termini per requerir** | El requeriment ha de ser **motivat** i **expressar la normativa que es considera vulnerada**. S'ha de formular **en el termini de quinze dies hàbils** a partir de la **recepció de la comunicació de l'acord**. |
| **3. Impugnació** | Si el requeriment no s'atén, es pot impugnar davant la jurisdicció contenciosa **dins del termini de la LJCA (dos mesos)**, comptat des de l'endemà del **venciment del requeriment**, o des de la **recepció de la comunicació de l'ens local rebutjant-lo**, si es produeix dins de termini. |

7.5 La impugnació directa (art. 65.4 LBRL)

L'administració **no està obligada** a requerir. L'art. 65.4 li permet impugnar **directament** l'acte o acord davant la jurisdicció contenciosa, **sense necessitat de formular requeriment**, dins del termini de la LJCA.

> **El requeriment és potestatiu, no preceptiu.** Aquesta és la resposta correcta a una pregunta que cau molt. La LJCA ho confirma en general a l'art. 44.1 («en els litigis entre administracions públiques no és possible interposar recurs en via administrativa; no obstant això, **podrà** requerir-la prèviament») i deixa a salvo, a l'art. 44.4, «el que disposa sobre aquesta matèria la legislació de règim local».

7.6 Actes que menyscaben competències (art. 66 LBRL)

Quan els actes o acords locals **menyscabin competències de l'Estat o de les comunitats autònomes, n'interfereixin l'exercici o excedeixin la competència de l'ens local**, es poden impugnar per **qualsevol dels procediments de l'art. 65** (amb requeriment previ o directament).

Aquí hi ha una peça específica molt preguntada: **la suspensió judicial**.

- La impugnació ha de **precisar la lesió o l'extralimitació competencial** que la motiva i les normes vulnerades.
- Si conté **petició expressa de suspensió**, raonada en la **integritat i efectivitat de l'interès general o comunitari afectat**, el **tribunal**, si l'estima fonamentada, **ha d'acordar la suspensió en el primer tràmit subsegüent a la presentació de la impugnació**.
- A instància de l'ens local i escoltada l'administració demandant, el tribunal pot **aixecar en qualsevol moment**, totalment o parcialment, la suspensió, si se'n derivés un perjudici a l'interès local no justificat per les exigències de l'interès general.

> **Qui suspèn? El tribunal**, no l'administració. A l'art. 66 la suspensió és **judicial**. L'única suspensió administrativa de tot el sistema és la de l'art. 67, i té un règim excepcional.

7.7 L'excepció: actes que atempten greument contra l'interès general d'Espanya (art. 67 LBRL)

És l'únic supòsit en què una autoritat administrativa pot **suspendre** un acord local. Precisament per això té terminis molt curts i un control judicial immediat.

Pas	Qui	Termini
1. Requeriment d'anul·lació al president de la corporació	**Delegat del Govern**	**Dins dels 10 dies** següents a la recepció de l'acte o acord
2. Termini concedit al president per anul·lar-lo	-	**No pot ser superior a 5 dies**
3. Facultat de suspensió + mesures pertinents de protecció	**Delegat del Govern**	**10 dies**, comptats des de l'endemà de la finalització del termini del requeriment o de la **resposta del president si és**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

anterior |
| **4. Impugnació davant la jurisdicció contenciosa** | **Delegat del Govern** | **10 dies des de la suspensió** (obligatòria: «deberá impugnarlo») |
| **Ampliació d'informació** | - | **5 dies hàbils** (art. 64 LBRL) |

> **La nemotècnia del 67: 10 - 5 - 10 - 10.** Deu dies per requerir, cinc (màxim) per a l'alcalde, deu per suspendre, deu per impugnar. I recorda: **impugnar és obligatori**, no potestatiu. Si el delegat suspèn i no impugna en deu dies, la suspensió decau.

7.8 La versió catalana (arts. 181-183 TRLMRLC)

La Generalitat té el mateix esquema, però el text refós català l'ordena a la seva manera i **hi ha una xifra que canvia**. Estudia aquesta taula tal com està:

Supòsit	Norma	Termini
Acte que **infringeix l'ordenament jurídic** - impugnació **directa**	Art. 181.1 TRLMRLC	**Dos mesos** següents a la comunicació de l'acord
Acte que infringeix l'ordenament - **requeriment previ** (opció)	Art. 181.2 i 181.3	Requeriment motivat, invocant l'art. 181 TRLMRLC i l'**art. 65 LBRL**, en **quinze dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord
Termini que té l'ens local per atendre el requeriment	Art. 181.4	**Un mes** des de la recepció
Impugnació posterior si no s'atén	Art. 181.4	Termini de la LJCA (**dos mesos**), des de l'endemà del venciment del requeriment o de la recepció de la comunicació que el rebutja
Acte que **afecta competències de la Generalitat**, n'interfereix l'exercici o **excedeix la competència local** - impugnació **directa, sense requeriment**	**Art. 182.1**	**Quinze dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord (o bé requeriment previ pels tràmits de l'art. 181)
Petició de **suspensió**	Art. 182.3 i 182.4	La pot demanar la Generalitat; **el tribunal l'ha d'acordar** en el primer tràmit subsegüent si la considera fonamentada; es pot **aixecar** a instància de l'ens local
Ampliació d'informació	Art. 183	**Vint dies hàbils**; **interromp** el termini per requerir o impugnar

7.9 La defensa de l'autonomia local davant el Tribunal Constitucional

Fins al 1999 un ajuntament no podia atacar directament una **llei** que li retallés l'autonomia. La **LO 7/1999** va crear el **conflicte en defensa de l'autonomia local** (**arts. 75 bis a 75 quinquies LOTC**).

Objecte (art. 75 bis): normes de l'Estat **amb rang de llei** o disposicions autonòmiques **amb rang de llei** que **lesionin l'autonomia local constitucionalment garantida**. La decisió del TC **vincula tots els poders públics** i té plens efectes davant de tothom.

Legitimació (art. 75 ter.1) - les xifres que cauen:

Qui	Requisit
El municipi o la província destinatari únic de la llei	Ell tot sol
Un conjunt de municipis	Almenys **1/7 dels existents** en l'àmbit territorial d'aplicació de la norma **i** que representin com a mínim **1/6 de la població oficial** d'aquest àmbit
Un conjunt de províncies	Almenys **la meitat** de les existents en l'àmbit d'aplicació **i** que representin com a mínim **la meitat de la població oficial**

Tràmits previs:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Acord del ple** de cada corporació amb el vot favorable de la **majoria absoluta del nombre legal de membres** (art. 75 ter.2).
2. **Dictamen preceptiu però no vinculant** del **Consell d'Estat** o de l'**òrgan consultiu de la comunitat autònoma** -a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**- segons si l'àmbit territorial correspon a diverses comunitats o a una de sola (art. 75 ter.3).
3. **Terminis (art. 75 quater):** la sol·licitud de dictamen s'ha de formalitzar dins dels **tres mesos** següents al dia de la **publicació de la llei**; i dins del **mes següent a la recepció del dictamen** es pot plantejar el conflicte davant el TC.

Efectes de la sentència (art. 75 quinquies): declara si hi ha hagut o no vulneració de l'autonomia local i, si escau, determina la titularitat de la competència controvertida. Ara bé, **la declaració d'inconstitucionalitat de la llei requereix una nova sentència**: el Ple ha de plantejar-se la qüestió després de resoldre el conflicte.

> **Compte amb el parany més típic.** El conflicte en defensa de l'autonomia local **no anul·la la llei per si sol**. Diu si l'autonomia local ha estat vulnerada; per declarar inconstitucional la llei cal **una segona sentència**. I les **associacions d'entitats locals** poden **assistir** els ens legitimats, però **no estan legitimades** per plantejar-lo elles.

I no oblidis la via de l'**art. 119 LBRL**: la **CNAL** -o la representació dels ens locals dins d'ella- pot **sol·licitar dels òrgans constitucionalment legitimats** (Defensor del Poble, cinquanta diputats, cinquanta senadors...) que impugnin davant el TC les lleis que consideri lesives per a l'autonomia local. És una via **indirecta**, diferent del conflicte.

8. L'exercici d'accions

8.1 L'obligació de defensar béns i drets

L'**art. 68.1 LBRL** i l'**art. 175.1 TRLMRLC** ho diuen igual: **els ens locals tenen l'obligació d'exercir les accions necessàries per a la defensa dels seus béns i drets**. No és una facultat discrecional: és un **deure**. Un ajuntament que deixa prescriure una reclamació o que no s'oposa a una ocupació del seu domini públic està incomplint la llei.

L'**art. 227.1 TRLMRLC** hi afegeix la capacitat: els ens locals tenen **plena capacitat per exercir tota mena d'accions i de recursos** en defensa dels seus drets i patrimoni. I l'art. 227.2 i 227.3, la potestat de **recuperació d'ofici**: poden recuperar per si mateixos, **en qualsevol moment**, la possessió dels béns de **domini públic**, i la dels béns **patrimonials dins d'un any** a comptar de l'endemà de l'ocupació; passat l'any, han d'anar a la jurisdicció ordinària.

8.2 L'acció veïnal en nom de l'entitat local

Aquesta és la joia del tema, i cau moltíssim. Si l'ajuntament no defensa els seus béns, **ho pot fer un veí en nom i interès de la corporació**.

Pas	Regla (art. 68 LBRL, art. 175 TRLMRLC, art. 220 ROF)
1. Qui	**Qualsevol veí que es trobi en ple ús dels seus drets civils i polítics.**
2. Requeriment	Requereix l'ens local perquè exerceixi l'acció. Del requeriment **se n'ha de donar coneixement als qui puguin resultar afectats** per les accions.
3. Efecte	El requeriment **suspèn el termini per exercir les accions durant trenta dies hàbils**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **4. Si l'ens no actua** | Si en aquests **trenta dies** l'entitat **no acorda** exercir les accions sol·licitades, **el veí les pot exercir en nom i interès de l'entitat local**. L'art. 220.3 ROF hi afegeix que l'entitat **li ha de facilitar els antecedents, documents i elements de prova** que sol·liciti. |
| **5. Si guanya** | L'actor té dret a ser **reemborsat per l'entitat de les costes processals** i a la **indemnització dels danys i perjudicis** que se li hagin produït. |

> **Tres detalls que separen un aprovat d'un excel·lent.** Primer: són **trenta dies HÀBILS**, no naturals. Segon: el veí actua **en nom i interès de l'entitat local**, no en nom propi - si guanya, guanya l'ajuntament, i el veí recupera costes i danys. Tercer: **cal ser veí** (estar empadronat) i estar **en ple ús dels drets civils i polítics**.

8.3 Qui decideix, dins l'ajuntament, exercir una acció

Aquí es barregen tres normes i convé tenir-ho ordenat:

Òrgan	Norma	Quan
Ple	**Art. 22.2.j LBRL**	Exercici d'accions judicials i administratives i defensa de la corporació **en matèries de competència plenària**.
Alcalde o alcaldessa	**Art. 21.1.k LBRL**	Exercici d'accions judicials i administratives i defensa de l'ajuntament **en matèries de la seva competència**, fins i tot quan les hagi delegades; i, **en cas d'urgència, en matèries de competència del Ple**, donant-ne compte al Ple **en la primera sessió que celebri per a la seva ratificació**.
Ple / president (Catalunya, defensa de béns)	**Art. 229 TRLMRLC**	L'exercici de les accions administratives dels arts. 227 i 228 és competència **del ple**, **llevat de les urgents, que exerceix el president**.

Tràmit obligatori abans d'acordar-ho: l'**art. 221.1 ROF** exigeix que els acords per exercir accions en defensa dels béns i drets s'adoptin **amb dictamen previ del secretari o secretària** o, si escau, de l'assessoria jurídica i, en defecte d'ambdós, d'un lletrat. I l'**art. 179.1.b TRLMRLC** hi afegeix que cal informe previ de secretaria sempre que la llei exigeixi **quòrum de votació especial**.

Qui defensa l'ajuntament al jutjat: segons l'**art. 221.2 ROF** (en relació amb l'art. 54.4 TRRL i l'art. 447.2 LOPJ), la representació i defensa en judici correspon als **lletrats dels serveis jurídics** de l'ens local, **llevat que designin un advocat col·legiat** que els representi i defensi.

8.4 Dues limitacions que cauen a l'examen

- **Art. 230 TRLMRLC**: els ens locals **no es poden avenir a les demandes judicials**, **fer transaccions** sobre els seus béns o drets ni **sotmetre a arbitratge** les controvèrsies que se suscitin, **si no és mitjançant acord del ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres**.
- **Art. 231 TRLMRLC**: **cap tribunal, jutge o autoritat administrativa no pot dictar provisió d'embargament ni tramitar manament d'execució** contra els béns i drets del patrimoni dels ens locals, ni contra les seves rendes, fruits o productes, **llevat que es tracti de béns patrimonials no afectats a un ús o servei públic**. És el privilegi d'inembargabilitat.

8.5 Els conflictes d'atribucions i de competències (art. 176 TRLMRLC)

Tanca el bloc, perquè també és «relació» -encara que interna o entre ens locals-:

- **Conflictes entre òrgans i entitats d'una mateixa corporació**: els resol el **ple** si afecten òrgans col·legiats, els seus membres o entitats d'administració descentralitzada; i l'**alcalde o president** en la resta de supòsits.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Conflictes de competències entre diferents ens locals de Catalunya**: els resol el **departament competent en matèria d'administració local**, sens perjudici de la impugnació posterior de la resolució davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Glossari

- **Relacions interadministratives**: conjunt de deures i tècniques que ordenen com actuen entre si les administracions quan les seves competències es toquen.
- **Lleialtat institucional**: deure d'actuar de bona fe amb la resta d'administracions, respectant-ne les competències i les conseqüències del seu exercici legítim.
- **Col·laboració**: deure general d'ajudar-se i informar-se; no cal acceptació de l'altra part.
- **Cooperació**: acció comuna **voluntària**, que requereix acceptació expressa i es formalitza en convenis o acords d'òrgans de cooperació.
- **Coordinació**: facultat, prevista per llei, de garantir la coherència de l'actuació de diverses administracions; s'imposa, però mai pot afectar l'autonomia local.
- **Pla sectorial de coordinació**: instrument que fixa objectius i prioritats d'una matèria i dins del qual els ens locals exerceixen les seves facultats de programació. A Catalunya s'aprova **per decret**.
- **Conveni**: acord amb efectes jurídics entre administracions, o amb privats, per a una **finalitat comuna**; no cedeix la titularitat de la competència.
- **Protocol general d'actuació**: document amb declaracions programàtiques sense obligacions exigibles; no és conveni.
- **Consorci**: entitat de dret públic, associativa i amb personalitat pròpia; només es pot constituir si la cooperació no es pot fer per conveni.
- **Encàrrec de gestió**: encomanda d'activitats materials, tècniques o de servei que no cedeix la titularitat de la competència.
- **Substitució (execució subsidiària)**: mesura per la qual l'Estat o la comunitat autònoma compleixen, a costa de l'ens local, una obligació legal que aquest ha incomplert.
- **Dissolució**: extinció dels òrgans d'una corporació local per reial decret del Consell de Ministres, amb acord favorable previ del Senat, per gestió greument danyosa amb incompliment d'obligacions constitucionals.
- **Comissió gestora**: òrgan provisional designat per la diputació o la comunitat autònoma que administra ordinàriament la corporació dissolta.
- **Requeriment d'anul·lació**: petició motivada d'una administració superior perquè l'ens local anul·li un acte que considera il·legal; és **potestatiu**, no preceptiu.
- **Impugnació directa**: recurs contenciós presentat sense requeriment previ.
- **Conflicte en defensa de l'autonomia local**: procés davant el Tribunal Constitucional contra lleis que lesionen l'autonomia local.
- **Acció veïnal (o acció substitutòria)**: possibilitat que un veí exerceixi, en nom i interès de l'ens local, les accions que aquest no exerceix per defensar els seus béns i drets.
- **Recuperació d'ofici**: potestat de l'ens local de recuperar per si mateix la possessió dels seus béns.
- **Inembargabilitat**: privilegi pel qual no es poden embargar els béns i drets locals, llevat dels patrimonials no afectats a un ús o servei públic.
- **Tutela financera**: control sobre l'endeutament i determinats actes econòmics dels ens locals; a Catalunya la té la **Generalitat**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Els punts que cauen a l'examen

Els números i els «qui fa què» que has de portar memoritzats

>

1. **Art. 55 LBRL**: **cinc** deures recíprocs (respectar, ponderar, **valorar l'impacte pressupostari** -afegit per la LRSAL-, informar, cooperar). **Art. 140 LRJSP**: **nou** principis, encapçalats per la **lleialtat institucional**.
2. **Tramesa d'actes i acords**: **6 dies** posteriors a l'adopció (**art. 196.3 ROF**). Responsables: **president** i, **de manera immediata**, **secretari** (art. 56.1 LBRL i art. 145.1 TRLMRLC).
3. **Ampliació d'informació**: **20 dies hàbils** (art. 64 LBRL i art. 183 TRLMRLC); **5 dies hàbils** en el supòsit de l'art. 67. **Suspèn o interromp** el còmput dels terminis d'impugnació.
4. **Requeriment de l'art. 65 LBRL**: **15 dies hàbils** per formular-lo des de la recepció de la comunicació de l'acord; concedeix **un mes màxim** perquè l'ens local anul·li; després, **dos mesos** per impugnar (termini LJCA). **El requeriment és potestatiu**: també es pot impugnar **directament** (art. 65.4).
5. **Art. 67 LBRL**: **10 - 5 - 10 - 10**. El **Delegat del Govern** requereix en **10 dies**, dona a l'alcalde **màxim 5 dies**, pot **suspendre** en **10 dies** i **ha d'impugnar en 10 dies** des de la suspensió. És **l'única suspensió administrativa** del sistema.
6. **Art. 66 LBRL**: la **suspensió la decideix el TRIBUNAL**, en el primer tràmit subsegüent, si la petició està raonada en l'interès general; es pot **aixecar** a instància de l'ens local.
7. **Catalunya**: art. 181 TRLMRLC (**2 mesos** impugnació directa; **15 dies hàbils** per requerir; **1 mes** per atendre'l) i **art. 182.1** (**15 dies hàbils** per impugnar directament els actes que afecten competències de la Generalitat).
8. **Substitució (art. 60 LBRL)**: tres requisits acumulatius -obligació **imposada directament per la Llei**, que **afecti competències** de l'Estat o la CA, amb **cobertura econòmica garantida**- i **recordatori amb termini mai inferior a un mes**. A Catalunya ho acorda el **Govern de la Generalitat** (art. 151 TRLMRLC).
9. **Dissolució (art. 61 LBRL)**: **reial decret del Consell de Ministres**, a iniciativa pròpia amb coneixement del Consell de Govern autonòmic o a sol·licitud d'aquest, **informe previ de la CNAL** i, **en tot cas, acord favorable previ del SENAT**. Supòsit: **gestió greument danyosa que suposi incompliment d'obligacions constitucionals**; des de la **LO 1/2003**, també la cobertura o l'enaltiment del **terrorisme** i la humiliació de les víctimes.
10. **Després de la dissolució (art. 183 LOREG)**: **eleccions parcials en 3 mesos**, llevat que el mandat resultés **inferior a un any**; mentrestant, **comissió gestora** designada per la diputació o la comunitat autònoma. En el cas de **terrorisme**, **no hi ha eleccions parcials**: la diputació o la CA gestiona directament **fins al final del mandat**, sense poder adoptar acords de majoria qualificada.
11. **Convenis**: regla **4 + 4** (màxim 4 anys, pròrroga fins a 4 més **per unanimitat**); **contingut mínim** de l'art. 49 LRJSP i de l'art. 110 de la Llei 26/2010; **no poden tenir per objecte prestacions pròpies dels contractes** ni cedir la titularitat de la competència.
12. **Conveni abans que consorci** (art. 57.3 LBRL): el consorci només si la cooperació **no es pot formalitzar per conveni**. **Majoria absoluta** per crear-lo o modificar-ne els estatuts, **30 dies** d'informació pública i procediment de **6 mesos** màxim (art. 313 ROAS). També **majoria absoluta** per als convenis que transfereixen funcions (art. 309.2 ROAS).
13. **Impugnació per membres de la corporació**: només els que **han votat en contra** (art. 63.1.b LBRL i art. 180.1.b TRLMRLC).
14. **Conflicte en defensa de l'autonomia local**: **1/7 dels municipis + 1/6 de la població**, o **1/2 de les províncies + 1/2 de la població**, o el destinatari únic. **Majoria absoluta** del ple, **dictamen preceptiu no**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

vinculant (Consell d'Estat o òrgan consultiu autonòmic), sol·licitud de dictamen dins de **3 mesos** des de la publicació de la llei i plantejament dins **1 mes** des de la recepció del dictamen. **No anul·la la llei**: cal una **segona sentència**.
15. **Acció veïnal (art. 68 LBRL i art. 175 TRLMRLC)**: requeriment del veí -> **30 dies hàbils** de suspensió del termini -> si l'ens no actua, el veí exercita l'acció **en nom i interès de l'entitat local** -> si prospera, **reemborsament de costes i indemnització de danys i perjudicis**.

Resum exprés

Les relacions interadministratives ordenen com conviuen tres administracions autònomes sobre un mateix territori. El seu fonament és constitucional (arts. 2, 103.1, 137, 140, 141 i 149.1.18a CE) i el seu principi mare és la **lleialtat institucional** (art. 140 LRJSP, art. 55 LBRL, art. 144 TRLMRLC). Hi ha tres tècniques que no s'han de confondre: la **col·laboració** és un **deure** (arts. 141-142 LRJSP), la **cooperació** és **voluntària** i s'instrumenta sobretot amb **convenis i consorcis** (art. 57 LBRL, arts. 143-145 LRJSP, arts. 150 i 191 TRLMRLC), i la **coordinació** s'**imposa per llei** mitjançant **plans sectorials** (arts. 10, 58 i 59 LBRL; arts. 146-148 TRLMRLC), sempre amb el límit infranquejable de l'**autonomia local**. Òrgans a recordar: **CNAL** (arts. 117-119 LBRL), **Comissió de Govern Local de Catalunya** (arts. 192-193 TRLMRLC), **Comissió de Cooperació Local** (art. 190) i **Consell de Governs Locals** (art. 85 EAC i Llei 12/2010). El **deure d'informació** obliga a remetre còpia o extracte dels acords en **6 dies** (art. 196.3 ROF), sota responsabilitat del president i del secretari.

El **conveni** és un acord amb efectes jurídics per a una **finalitat comuna**; no cedeix la titularitat de la competència, no pot amagar un contracte, dura com a màxim **4 anys prorrogables 4 més** i necessita memòria, informe jurídic, fiscalització si hi ha despesa, aprovació de l'òrgan competent i **publicació** per ser plenament eficaç (arts. 47-52 LRJSP; arts. 108-112 Llei 26/2010; arts. 303-311 ROAS). El **consorci** és l'opció subsidiària (art. 57.3 LBRL).

La **substitució** (art. 60 LBRL, art. 151 TRLMRLC) permet complir a costa de l'ens local una obligació legal incomplerta, si afecta competències superiors i té cobertura econòmica, amb **recordatori i termini mai inferior a un mes**. La **dissolució** (art. 61 LBRL) exigeix **gestió greument danyosa amb incompliment d'obligacions constitucionals**, **reial decret del Consell de Ministres**, **informe de la CNAL** i **acord favorable del Senat**; després, **eleccions parcials en 3 mesos** i **comissió gestora** (art. 183 LOREG), excepte en el supòsit de terrorisme, en què la gestió directa dura fins al final del mandat.

En matèria d'**impugnació**, ningú no pot anul·lar un acord local des de fora: es pot **requerir** (**15 dies hàbils** per formular-lo, **1 mes** per atendre'l) o **impugnar directament** davant la jurisdicció contenciosa (**2 mesos**); si es menyscaben competències, la **suspensió la decideix el tribunal** (art. 66); i només davant d'un atemptat greu a l'interès general d'Espanya el **Delegat del Govern** pot **suspendre** l'acord, amb la seqüència **10-5-10-10** (art. 67). Els **regidors que han votat en contra** estan legitimats per impugnar, i els ens locals poden defensar la seva autonomia davant els tribunals i, contra lleis, mitjançant el **conflicte en defensa de l'autonomia local** (arts. 75 bis a 75 quinquies LOTC). Finalment, els ens locals tenen l'**obligació** d'exercir accions per defensar béns i drets, i si no ho fan, **qualsevol veí** pot requerir-los i, passats **30 dies hàbils**, exercir l'acció en nom i interès de la corporació, amb dret a costes i indemnització si prospera.

Autoavaluació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>1. Explica en una frase la diferència entre col·laboració, cooperació i coordinació.</summary>

La **col·laboració** és un **deure** general que la llei imposa a totes les administracions (informar-se, assistir-se, respectar competències) i no necessita l'acord de ningú. La **cooperació** és **voluntària**: requereix **acceptació expressa** de les parts i es formalitza en convenis o acords d'òrgans de cooperació. La **coordinació** s'**imposa** quan una llei la preveu i s'exerceix mitjançant **plans sectorials**, però mai no pot afectar l'autonomia dels ens locals (art. 10.4 LBRL i art. 146.3 TRLMRLC).
</details>

<details><summary>2. En quin termini ha de remetre un ajuntament còpia o extracte dels seus actes i acords a l'Administració de l'Estat i a la de la Generalitat, i qui n'és responsable?</summary>

En el termini de **sis dies** posteriors a l'adopció dels actes i acords (**art. 196.3 ROF**, que desenvolupa l'art. 56.1 LBRL). Els responsables són el **president o presidenta de la corporació** i, **de manera immediata, el secretari o secretària** (art. 56.1 LBRL i art. 145.1 TRLMRLC). Aquesta tramesa és el que engega el rellotge de tot el sistema d'impugnacions: sense comunicació de l'acord, l'administració superior no pot començar a comptar el seu termini de quinze dies hàbils per requerir.
</details>

<details><summary>3. La Generalitat considera que un acord del ple d'un ajuntament és il·legal. Pot anul·lar-lo directament? Què pot fer?</summary>

No pot anul·lar-lo. L'art. 86.4 EAC prohibeix el control d'oportunitat sobre els acords municipals i l'art. 86.5 EAC limita la Generalitat al **control de legalitat** i, si escau, a la **impugnació** davant la jurisdicció contenciosa administrativa. Té dues vies: **requerir** l'ajuntament (motivadament, invocant l'art. 65 LBRL i l'art. 181 TRLMRLC, dins de **15 dies hàbils** des de la recepció de la comunicació de l'acord, concedint-li **un mes** per anul·lar-lo) i, si no s'atén, impugnar en el termini de la LJCA; o bé **impugnar directament**, sense requeriment previ, en el termini de **dos mesos** (art. 181.1 TRLMRLC i art. 65.4 LBRL).
</details>

<details><summary>4. Quina és l'única autoritat administrativa que pot suspendre un acord local, en quin supòsit i amb quins terminis?</summary>

El **Delegat del Govern**, en el supòsit de l'**art. 67 LBRL**: actes o acords que **atemptin greument contra l'interès general d'Espanya**. La seqüència és **10-5-10-10**: requeriment d'anul·lació al president de la corporació dins dels **10 dies** següents a la recepció de l'acord; el termini concedit al president **no pot superar els 5 dies**; la facultat de suspensió s'exerceix en **10 dies** des de l'endemà de la finalització del termini del requeriment o de la resposta del president si és anterior; i, un cop suspès, **ha d'impugnar-lo en 10 dies** davant la jurisdicció contenciosa. A l'art. 66 LBRL, en canvi, **la suspensió la decideix el tribunal**, no l'administració.
</details>

<details><summary>5. Enumera els tres requisits acumulatius perquè l'Estat o la Generalitat puguin substituir un ens local, i el tràmit previ obligatori.</summary>

Segons l'**art. 60 LBRL** (i l'art. 151 TRLMRLC a Catalunya): 1) que l'ens local incompleixi una **obligació imposada directament per la Llei**; 2) que aquest incompliment **afecti l'exercici de competències** de l'Estat o de la comunitat autònoma; i 3) que la **cobertura econòmica** de l'obligació estigui **garantida legalment o pressupostàriament**. El tràmit previ és el **recordatori del compliment** concedint un termini **mai inferior a un mes**; només si passat el termini l'incompliment persisteix es procedeix a l'execució **a**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

costa i en substitució de l'ens local. A Catalunya, l'acord correspon al **Govern de la Generalitat**, a instància del departament competent.
</details>

<details><summary>6. Qui acorda la dissolució dels òrgans d'una corporació local, amb quines garanties i què passa immediatament després?</summary>

L'acorda el **Consell de Ministres mitjançant reial decret**, a iniciativa pròpia i amb coneixement del Consell de Govern de la comunitat autònoma o a sol·licitud d'aquest, amb **informe previ de la Comissió Nacional d'Administració Local** (art. 118.1.A.c LBRL) i, **en tot cas, acord favorable previ del SENAT** (art. 61.1 LBRL). El supòsit és **gestió greument danyosa per als interessos generals que suposi incompliment de les obligacions constitucionals**. Després, segons l'**art. 183.1 LOREG**, cal convocar **eleccions parcials dins de tres mesos**, llevat que el mandat resultant fos **inferior a un any**, i mentrestant administra una **comissió gestora** designada per la diputació o la comunitat autònoma. Si la dissolució és pel supòsit de **terrorisme** de l'art. 61.2 LBRL, **no hi ha eleccions parcials**: la diputació o la comunitat autònoma assumeix directament la gestió ordinària **fins al final del mandat**, sense poder adoptar acords de majoria qualificada (art. 183.2 LOREG).
</details>

<details><summary>7. Un ajuntament vol formalitzar la col·laboració amb una altra administració. Pot triar lliurement entre conveni i consorci?</summary>

No lliurement. L'**art. 57.3 LBRL** estableix que **la constitució d'un consorci només és possible quan la cooperació no es pugui formalitzar mitjançant un conveni**, i sempre que, en termes d'eficiència econòmica, permeti una assignació més eficient dels recursos. A més, cal verificar que no posa en risc la sostenibilitat financera de la hisenda local ni la del mateix consorci, que **no podrà demanar més recursos dels inicialment previstos**. En resum: **el conveni és l'opció preferent i el consorci, la subsidiària**.
</details>

<details><summary>8. Quins quòrums especials cal tenir presents quan es tramita un conveni o un consorci a Catalunya?</summary>

Dos, tots dos de **majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació**: quan el conveni comporta **transferència de funcions o activitats** a altres administracions públiques (**art. 309.2 ROAS**) i quan es tracta de **crear, adherir-se, modificar, separar-se o dissoldre un consorci**, o d'aprovar-ne i modificar-ne els estatuts (**art. 313.2 ROAS**). Recorda també que quan la llei exigeix quòrum especial cal **informe previ del secretari o secretària** (art. 179.1.b TRLMRLC), i que els estatuts del consorci s'han de sotmetre a **informació pública 30 dies**.
</details>

<details><summary>9. Un regidor que es va abstenir en la votació d'un acord vol impugnar-lo davant el contenciós. Pot?</summary>

No. L'**art. 63.1.b LBRL** i l'**art. 180.1.b TRLMRLC** legitimen únicament **els membres de la corporació que hagin votat EN CONTRA** de l'acte o acord. Ni els que hi van votar a favor ni els que es van abstenir tenen aquesta legitimació especial. És una excepció al principi general que ningú no pot impugnar els actes del seu propi òrgan, i per això s'interpreta de manera estricta.
</details>

<details><summary>10. Un veí veu que l'ajuntament no reclama un deute que li deuen. Què pot fer i amb quins efectes?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Pot **requerir l'ajuntament** perquè exerceixi l'acció, sempre que sigui **veí en ple ús dels seus drets civils i polítics**. El requeriment s'ha de comunicar als qui puguin resultar afectats i **suspèn el termini per exercir les accions durant trenta dies hàbils**. Si en aquests **trenta dies hàbils** la corporació no acorda exercir l'acció, el veí la pot **exercir en nom i interès de l'entitat local** (art. 68 LBRL, art. 175 TRLMRLC i art. 220 ROF), i l'entitat li ha de facilitar antecedents, documents i elements de prova. Si l'acció **prospera**, l'actor té dret a ser **reemborsat de les costes processals** i a la **indemnització dels danys i perjudicis** que se li hagin produït.
</details>

<details><summary>11. Quins requisits ha de complir un grup de municipis per plantejar un conflicte en defensa de l'autonomia local, i què aconsegueix si el guanya?</summary>

Segons l'**art. 75 ter LOTC**: han de ser almenys **un setè dels municipis existents** en l'àmbit territorial d'aplicació de la norma amb rang de llei **i** representar com a mínim **un sisè de la població oficial** d'aquest àmbit (per a províncies, **la meitat** i **la meitat de la població**); cal **acord del ple** de cada corporació per **majoria absoluta del nombre legal de membres**; i **dictamen preceptiu però no vinculant** del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu autonòmic. La sol·licitud de dictamen s'ha de fer dins dels **tres mesos** següents a la publicació de la llei i el conflicte s'ha de plantejar dins del **mes següent** a la recepció del dictamen (art. 75 quater). Si el guanya, la sentència declara que hi ha hagut **vulneració de l'autonomia local** i determina la titularitat de la competència, però **no anul·la la llei**: per declarar-la inconstitucional cal una **nova sentència** si el Ple del TC decideix plantejar-se la qüestió (art. 75 quinquies.6).
</details>

<details><summary>12. Què és la regla «4+4» dels convenis i quan pot fallar la pròrroga?</summary>

Els convenis s'han de subscriure per un **termini determinat que no pot superar els quatre anys**, llevat que una norma prevegi expressament un termini superior; abans que acabi, els signants poden acordar **unànimement** prorrogar-lo **fins a quatre anys addicionals** o extingir-lo (**art. 49.h LRJSP**). La pròrroga pot fallar per dos motius típics: perquè **no hi ha unanimitat** de tots els signants, o perquè, tenint el conveni **compromisos de despesa econòmica**, la pròrroga **no s'ha fet de manera expressa** (art. 110.1.g de la Llei 26/2010): en aquests convenis no val la pròrroga tàcita.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

18

TEMA

Tema 18. L'activitat de les administracions públiques (I). Tipologia d'activitats. L'activitat de policia o d'intervenció. Els mitjans d'intervenció. L'autorització administrativa. Les llicències i autoritzacions administratives: les seves classes. La comunicació prèvia i les declaracions responsables.

Introducció: tot el que fa un ajuntament cap en tres calaixos, i saber en quin ets et resol l'expedient

Pensa en un matí qualsevol a la finestreta. Entra una persona que vol obrir una botiga de menjar preparat i pregunta quins papers necessita. Al costat, una entitat del barri demana quan surten els ajuts per a activitats. I a la safata tens un informe de la Policia Local sobre un local que fa soroll a les tres de la matinada. Semblen tres feines sense relació, però són tres **formes d'activitat administrativa** diferents: **intervenció** (o policia), **foment** i **servei públic**.

Aquest tema va del primer calaix, el més gruixut a l'administració local: la **intervenció**. És l'activitat amb què l'Ajuntament **limita, condiciona o controla** el que fan els particulars per protegir l'interès general. I dins d'aquest calaix, la part que veuràs cada dia són els **títols habilitants**: la **llicència**, la **comunicació prèvia** i la **declaració responsable**. El document que dones per finestreta no és un detall administratiu: determina qui decideix, quan pot començar el ciutadà, quant de temps té la casa per contestar, què passa si no contesta i com es controla després.

Hi ha una cosa que has de tenir clara des del primer minut, perquè és el gir més important dels darrers vint anys i encara hi ha manuals que el tenen del revés: **la llicència ja no és la regla, és l'excepció**. Des de la Directiva de serveis del 2006 i de la seva transposició espanyola i catalana, el sistema per defecte és que el particular **comunica i comença**, i l'Administració **comprova després**. Si vols exigir un permís previ, ho has de justificar.

Els tres eixos normatius del tema: la **base estatal** (arts. 84, 84 bis i 84 ter de la Llei 7/1985; art. 4 de la Llei 40/2015; art. 69 de la Llei 39/2015; Llei 20/2013 d'unitat de mercat), la **normativa catalana de règim local** (TRLMRLC, Decret legislatiu 2/2003, arts. 236 i s., i ROAS, Decret 179/1995) i la **normativa catalana de facilitació de l'activitat econòmica** (Llei 26/2010, Llei 18/2020 i Decret 131/2022). No es contradiuen: es superposen. La catalana concreta i, en general, **estreny encara més** el marge per exigir controls previs.

---

1. L'activitat de les administracions públiques: concepte i tipologia

1.1. Què vol dir «activitat administrativa»

L'**activitat administrativa** és el conjunt d'actuacions que fa una Administració pública per complir la seva

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

funció constitucional: **servir amb objectivitat els interessos generals** amb submissió plena a la llei i al dret (**art. 103.1 CE**). No és una categoria buida de manual: classificar bé una actuació et diu **quina norma li aplica, quin procediment segueix i quin òrgan la resol**.

Un exemple senzill de per què importa. Si l'Ajuntament dona diners a una entitat perquè faci un casal d'estiu, això és **foment** i li aplica la Llei general de subvencions: bases, convocatòria, justificació. Si l'Ajuntament fa el casal ell mateix amb monitors contractats, és **servei públic**: li aplica el règim de formes de gestió. I si el que fa és **exigir a l'entitat** una comunicació prèvia i inspeccionar-li el local, és **intervenció**. Mateixa activitat de fons, tres règims jurídics completament diferents.

1.2. La classificació clàssica: la tríada de Jordana de Pozas

La classificació que et demanaran a l'examen és la **tripartita**, formulada als anys quaranta pel professor **Luis Jordana de Pozas**. Segueix vigent perquè és útil i perquè la legislació local catalana l'ha assumida literalment en la seva estructura.

Forma d'activitat	Què hi fa l'Administració	Sobre qui recau	Exemple municipal
Policia o intervenció (limitació)	**Limita, condiciona o controla** l'activitat privada	El particular, que veu restringida la seva llibertat	Llicència d'obres, comunicació prèvia d'activitat, ordre de retirada de runa, inspecció d'un local
Foment	**Estimula** perquè el particular ho faci **voluntàriament**	El particular, que rep un avantatge	Subvenció a una entitat, bonificació fiscal, premi, medalla
Servei públic	**Presta** ell mateix una prestació a la ciutadania	El conjunt de veïns i veïnes, com a usuaris	Aigua, recollida d'escombraries, biblioteca, escola bressol

La lògica de la tríada és la **intensitat de la coacció**: al foment no hi ha coacció (t'ofereixen un incentiu i tu tries), al servei públic tampoc (t'ofereixen una prestació), i a la policia sí (et diuen què pots fer i què no).

> **La regla mnemotècnica que funciona:** et limito, t'estimulo o et presto. Si l'expedient acaba amb una restricció, és policia. Si acaba amb diners que surten de la casa cap al ciutadà sense contraprestació, és foment. Si acaba amb un servei que l'Ajuntament dona, és servei públic.

1.3. Les formes que la doctrina hi ha afegit

La tríada s'ha quedat curta perquè l'Estat social fa moltes més coses que el 1940. La doctrina moderna hi suma, com a mínim:

- **Activitat de prestació no assistencial o dispensadora**: prestacions socials i econòmiques a persones (ajuts d'urgència social, beques de menjador). Alguns autors la inclouen dins del servei públic; altres la separen perquè no hi ha un «servei» organitzat sinó una prestació individual.
- **Activitat de planificació o programació**: l'Administració **ordena el futur** amb plans (planejament urbanístic, pla estratègic de subvencions, pla de mandat, pla d'inspecció).
- **Activitat arbitral**: l'Administració **decideix entre interessos privats contraposats**, com un àrbitre (juntes arbitrals de consum, resolució de conflictes entre operadors).
- **Activitat empresarial o de gestió econòmica**: l'ens local actua **al mercat**, en lliure concurrència amb empreses privades (una societat mercantil municipal que fa promoció d'habitatge). A Catalunya, el **títol IV del ROAS** hi està dedicat.
- **Activitat sancionadora**: molts autors la desglossen de la policia perquè té principis i procediment propis (arts. 25-31 de la Llei 40/2015 i arts. 63-96 de la Llei 39/2015).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Activitat de control i inspecció**: la comprovació que la norma es compleix, que ha guanyat pes propi justament perquè la llicència prèvia ha reculat.

1.4. Altres criteris de classificació que et poden demanar

Criteri	Classes	Què vol dir
Pels **efectes sobre el ciutadà**	**De limitació**, **de foment**, **de prestació**	El mateix eix de la tríada
Per la **forma d'exteriorització**	Activitat **jurídica** (dicta actes i normes) / activitat **material o tècnica** (executa: escombrar, asfaltar, atendre)	La jurídica produeix efectes de dret; la material és fer coses
Pel **destinatari**	Activitat **externa** (cap a la ciutadania) / **interna o d'autoorganització** (organitza la casa: RLT, plantilla, delegacions)	La interna no crea drets a tercers
Pel **marge de decisió**	Activitat **reglada** / **discrecional**	A la reglada la norma ja diu el resultat; a la discrecional l'Administració tria entre opcions igualment vàlides
Pel **règim jurídic aplicable**	Actuació de **dret públic** / de **dret privat**	Una societat mercantil municipal contracta el seu personal amb dret laboral

1.5. Com està ordenat tot això a la normativa catalana

Aquest és un punt fort per a la teva plaça, perquè la legislació catalana **calca la tríada** en la seva estructura:

Norma	Estructura
ROAS, Decret 179/1995, de 13 de juny, Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals	Títol 1: **obres locals**. Títol 2: **intervenció** en l'activitat dels ciutadans (**arts. 55-117**). Títol 3: **foment** (**arts. 118-135**). Títol 4: **activitat econòmica** (arts. 136-152). Títol 5: **serveis públics** (art. 153 i s.)
TRLMRLC, Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya	**Arts. 236-249**: intervenció, foment i serveis, amb el mateix ordre

> **Truc d'estudi:** si recordes que el ROAS té un títol per a cada forma d'activitat, ja tens mig tema col·locat. I recorda l'ordre: **intervenció, foment, activitat econòmica, serveis**.

---

2. L'activitat de policia o d'intervenció

2.1. Concepte

L'**activitat de policia o d'intervenció** és aquella per la qual l'Administració **limita, condiciona, controla o restringeix** els drets i la llibertat dels particulars, sense donar-los res i sense prestar-los res, amb la finalitat de protegir un **interès general** concret: la seguretat, la salubritat, la tranquil·litat, el medi ambient, l'ordenació del territori, el patrimoni cultural.

La paraula «policia» aquí **no vol dir el cos policial**. Ve del ius politiae de l'Estat absolut i vol dir «bon ordre de la comunitat». Per això la doctrina i les lleis modernes prefereixen dir-ne **activitat de limitació** o **d'intervenció**: és el terme que fa servir la **Llei 7/1985** (LBRL) i el que fa servir el **ROAS**.

> **Terme que has d'explicar bé si el poses:** activitat de policia = activitat de limitació o intervenció; no té res a veure amb la Policia Local, tot i que la Policia Local sí que n'és un instrument d'execució.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.2. Trets característics

1. **Recau sobre activitats privades**: l'Administració no fa res per si mateixa, actua **sobre** el que fa un tercer.
2. **Té sempre un límit legal**: com que restringeix drets, necessita **cobertura de llei** (**art. 53.1 CE**: només per llei es pot regular l'exercici dels drets i llibertats del capítol II del títol I, i sempre respectant-ne el contingut essencial).
3. **No comporta prestació ni ajut**, a diferència del servei públic i del foment.
4. **És, en principi, gratuïta per a l'Administració i onerosa per al particular**: qui demana el títol paga la **taxa** corresponent (art. 20 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, RDL 2/2004).
5. **Es projecta sobre béns i persones**: pot limitar l'ús d'un immoble, l'exercici d'una professió, la circulació, la tinença d'animals.

2.3. El fonament constitucional i els límits

Precepte	Què aporta
Art. 103.1 CE	L'Administració serveix amb objectivitat l'interès general, amb submissió plena a la llei i al dret. És el fonament de tota intervenció
Art. 53.1 CE	**Reserva de llei** per regular l'exercici dels drets i llibertats, amb respecte al **contingut essencial**
Art. 38 CE	Reconeix la **llibertat d'empresa** en el marc de l'economia de mercat: la intervenció econòmica no la pot buidar
Art. 33 CE	Dret de propietat delimitat per la seva **funció social**: és la clau de la intervenció urbanística
Art. 9.3 CE	Legalitat, jerarquia normativa, seguretat jurídica i **interdicció de l'arbitrarietat**
Art. 106.1 CE	Els tribunals controlen la **potestat reglamentària** i la **legalitat de l'actuació administrativa**

2.4. Els principis que ha de respectar tota intervenció

Aquest és un dels blocs que més cau, perquè està escrit en tres llocs a la vegada i les tres redaccions es complementen.

a) Art. 84.2 LBRL (redacció de la Llei 25/2009): l'activitat d'intervenció de les entitats locals s'ha d'ajustar **en tot cas** als principis d'**igualtat de tracte**, **necessitat** i **proporcionalitat** amb l'objectiu que es persegueix.

> Fixa-t'hi: **igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat**. La redacció anterior a 2009 deia «igualtat de tracte, congruència amb els motius i fins justificatius i respecte a la llibertat individual». Si a un test et donen la fórmula antiga com a vigent, és trampa.

b) Art. 4.1 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), que és el precepte més complet i s'aplica a **totes** les administracions. Quan una Administració estableixi mesures que limitin l'exercici de drets individuals o col·lectius, o exigeixi requisits per desenvolupar una activitat, ha de:

- aplicar el principi de **proporcionalitat**;
- **triar la mesura menys restrictiva**;
- **motivar-ne la necessitat** per protegir l'interès públic;
- **justificar-ne l'adequació** per assolir els fins perseguits;
- no produir **diferències de tracte discriminatòries**;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **avaluar periòdicament** els efectes i els resultats obtinguts.

I l'**art. 4.2 LRJSP** tanca el cercle: per vetllar pel compliment dels requisits, les administracions poden **comprovar, verificar, investigar i inspeccionar**. És a dir, el reforç del control posterior.

c) TRLMRLC art. 236 i **ROAS art. 55**, que repeteixen el catàleg de mitjans i hi afegeixen la **regla d'or catalana** (**art. 236.6 TRLMRLC**): cal escollir sempre el **mitjà de control menys intens** entre els que siguin adequats. La mateixa idea que ja recollia el vell **Reglament de serveis de les corporacions locals de 1955**, que obligava a triar el mitjà «menys restrictiu de la llibertat individual».

Com es tradueix això a la teva taula: si per garantir la seguretat n'hi ha prou amb un certificat tècnic aportat amb una comunicació, **no pots exigir llicència**. I si exigeixes llicència, l'informe jurídic ha de dir **per què** cap altre mitjà no serveix. Aquesta motivació no és un formalisme: és el que salva l'acte davant d'un contenciós.

d) Art. 84.3 LBRL: les llicències o autoritzacions atorgades per **altres administracions no eximeixen** el titular d'obtenir la municipal, respectant el que digui la legislació sectorial. Traduït: que la Generalitat t'hagi donat una autorització ambiental no vol dir que ja tinguis la llicència d'obres.

---

3. Els mitjans d'intervenció

3.1. L'escala de gradació: de menys a més coacció

La millor manera de retenir els mitjans és ordenar-los per **intensitat**:

Grau	Mitjà	Moment del control	Exemple
1	**Informació i registre**	Cap control real; només coneixement	Registres d'entitats, censos d'activitats
2	**Comunicació prèvia**	Posterior	Obertura d'una botiga de roba
3	**Declaració responsable**	Posterior, amb assumpció expressa de responsabilitat	Activitat innòcua declarada pel titular
4	**Llicència o autorització**	**Previ**: l'Administració comprova i decideix abans	Llicència d'obres amb projecte
5	**Ordres i manaments individuals**	Sobre una activitat ja iniciada	«Retiri la tanca», «cessi l'activitat»
6	**Execució forçosa** (multes coercitives, execució subsidiària)	Reacció davant l'incompliment de l'ordre	Enderrocar a costa de l'obligat
7	**Sanció**	Reacció punitiva davant la infracció	Multa per infracció d'ordenança
8	**Expropiació forçosa**	Privació singular de drets patrimonials	Obtenció d'un sòl per a un equipament

Compte amb la confusió més típica: la **multa coercitiva** i la **multa sancionadora** no són el mateix. La coercitiva és un mitjà d'**execució forçosa**: es reitera fins que compleixes i **no** és un càstig, per això no vulnera el non bis in idem si a més t'obren expedient sancionador. La sancionadora és un **càstig** per una infracció tipificada.

3.2. El catàleg legal: art. 84.1 LBRL

Aquest article és **d'aprenentatge literal**. Les entitats locals poden intervenir l'activitat de la ciutadania a través dels mitjans següents:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Lletra	Mitjà	En cristià
a)	**Ordenances i bans**	La norma general del Ple (ordenança) i l'ordre general de l'alcaldia (ban)
b)	Submissió a **llicència prèvia i altres actes de control preventiu**	Es comprova **abans** i s'autoritza. Quan es tracti d'activitats de serveis incloses a la Llei 17/2009, s'estarà al que aquella llei disposi
c)	Submissió a **comunicació prèvia o a declaració responsable**	El particular avisa i comença. La LBRL remet a l'antic art. 71 bis de la Llei 30/1992, avui **art. 69 de la Llei 39/2015**
d)	Submissió a **control posterior a l'inici de l'activitat**, per verificar el compliment de la normativa	Inspecció amb l'activitat ja en marxa
e)	**Ordres individuals constitutives de manament** per executar un acte o per prohibir-lo	«Faci això» / «no faci allò»

> **Pregunta clàssica de test:** «Quins mitjans preveu l'art. 84.1 LBRL?». La resposta que la gent falla és la **a)**: molta gent recorda la llicència i la comunicació i s'oblida que **les ordenances i els bans també hi són**. I la **d)**, el control posterior, és la que van afegir el 2009.

El **TRLMRLC (art. 236)** recull el mateix catàleg per a Catalunya i el **ROAS (art. 55)** hi afegeix els **instruments de planejament** com a mitjà d'intervenció, cosa que té molt sentit: el POUM condiciona el que pots fer a cada parcel·la molt abans que demanis cap llicència. El **TRLMRLC art. 236 bis** hi suma l'obligació de **finestreta única**.

3.3. Els mitjans que la llista no anomena però existeixen

- **La inspecció i el control**: facultat de **comprovar, verificar, investigar i inspeccionar** (art. 4.2 LRJSP). Les actes que aixequen els funcionaris amb condició d'autoritat, recollint fets que han constatat i complint els requisits legals, **fan prova d'aquests fets** llevat que s'acrediti el contrari (**art. 77.5 de la Llei 39/2015**). Això és **presumpció de veracitat**, no prova irrefutable: inverteix la càrrega de la prova.
- **Les mesures provisionals** (**art. 56 de la Llei 39/2015**): suspensió temporal d'activitats, precintes, retirada de productes, dipòsit de béns. Es poden adoptar fins i tot **abans** d'iniciar el procediment, en casos d'urgència inajornable i per protegir provisionalment els interessos implicats, però s'han de **confirmar, modificar o aixecar** en l'acord d'inici, que s'ha de dictar dins dels **15 dies** següents.
- **L'execució forçosa** (arts. 97-105 de la Llei 39/2015): constrenyiment sobre el patrimoni, **execució subsidiària**, **multa coercitiva** i compulsió sobre les persones. Sempre amb **advertiment previ** i respectant el principi de proporcionalitat.
- **La potestat sancionadora** (arts. 25-31 LRJSP i 63-96 de la Llei 39/2015; ROAS arts. 110-117). Quan cap llei sectorial no fixa el règim, el **TRLMRLC art. 237.3** limita per població la multa per infracció d'ordenances.
- **Les prestacions personals i de transport** (arts. 128-130 del text refós de la Llei d'hisendes locals): una forma d'intervenció clàssica als municipis petits.

3.4. Les quanties de les multes per infracció d'ordenances (TRLMRLC art. 237.3)

Aquest és un número que cau i que és **de dret català**, per això te'l poden preguntar. Quan cap llei sectorial no estableix un règim sancionador propi, les multes per infracció d'ordenances locals no poden excedir de:

Població del municipi	Import màxim
Més de **250.000** habitants	**1.803,04 ?**
De **50.001 a 250.000** habitants	**901,52 ?**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

De **20.001 a 50.000** habitants	**450,76 ?**
De **5.001 a 20.000** habitants	**300,51 ?**
Resta de municipis	**150,25 ?**

> Recorda que aquests imports **només** operen com a límit **supletori**: si la llei sectorial (urbanisme, medi ambient, espectacles, trànsit) té el seu propi quadre d'infraccions i sancions, mana la llei sectorial i les xifres són molt més altes.

---

4. El gir del sistema: de la llicència com a regla a la llicència com a excepció

4.1. La Directiva de serveis

Fins al 2009 el sistema espanyol funcionava així: **primer el permís, després actuo**. Ho va capgirar la **Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior** -la **Directiva de serveis** o **Directiva Bolkestein**-, que persegueix la lliure prestació de serveis dins la Unió eliminant càrregues administratives.

Transposició a Espanya:

Norma	Què va fer
Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici (**llei paraigua**)	Estableix que els règims d'autorització són **excepcionals** i han de superar els tests de **no discriminació**, **necessitat** (raó imperiosa d'interès general) i **proporcionalitat**. Regula la declaració responsable i la comunicació, la finestreta única i la simplificació
Llei 25/2009, de 22 de desembre (**llei òmnibus**)	Va modificar desenes de lleis sectorials per adaptar-les. Entre elles, **l'art. 84 LBRL**, per introduir-hi la comunicació prèvia, la declaració responsable i el control posterior
Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible	Va afegir a la LBRL els **arts. 84 bis i 84 ter**
Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat (**LGUM**)	Fixa els principis de **necessitat i proporcionalitat** i el catàleg de quan es pot exigir cada instrument (**art. 17**)
Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local (**LRSAL**)	Va donar la redacció actual de l'art. 84 bis LBRL
Llei 18/2022, de 28 de setembre, de creació i creixement d'empreses («Crea i Creix»)	Va tornar a modificar l'art. 17 LGUM i va reforçar la reducció de càrregues

4.2. Art. 84 bis LBRL: la regla i les excepcions

Regla general (art. 84 bis.1): amb caràcter general, l'exercici d'activitats no se sotmet a l'obtenció de llicència o altre mitjà de control preventiu.

Excepcions, i només aquestes dues, per a **activitats econòmiques**:

- **a)** Quan estigui justificat per raons d'**ordre públic**, **seguretat pública**, **salut pública** o **protecció del medi ambient en el lloc concret** on es fa l'activitat, **i** aquestes raons **no es puguin salvaguardar** amb una declaració responsable o una comunicació.
- **b)** Quan, per **escassetat de recursos naturals**, **utilització del domini públic**, **impediments tècnics inequívocs** o per l'existència de serveis públics sotmesos a tarifes regulades, el **nombre d'operadors econòmics** del mercat sigui **limitat**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Instal·lacions i infraestructures físiques (art. 84 bis.2): només se sotmeten a autorització quan ho estableixi **una llei** que en defineixi els requisits essencials, siguin susceptibles de generar danys sobre el medi ambient i l'entorn urbà, la seguretat o la salut públiques i el patrimoni històric, i resulti **proporcionat**. La llei enumera els criteris per avaluar aquest risc: **potència elèctrica o energètica**, **capacitat o aforament**, **contaminació acústica**, **composició de les aigües residuals** i capacitat de depuració, **materials inflamables o contaminants**, i **afectació a béns del patrimoni històric**.

Llicències concurrents (art. 84 bis.3): si hi ha llicències o autoritzacions concurrents entre l'entitat local i una altra Administració, l'entitat local **ha de motivar expressament** quin interès general concret vol protegir i **que aquest interès no està ja cobert** per l'altra autorització.

4.3. Art. 84 ter LBRL: si renuncies al control previ, has de controlar després

Quan l'exercici d'activitats **no precisi autorització habilitant i prèvia**, les entitats locals **han d'establir i planificar** els procediments de **comunicació** necessaris i els de **verificació posterior** del compliment dels requisits.

> **Idea que has d'interioritzar:** el control no desapareix, **es desplaça**. Passar a comunicació prèvia no és «treure feina» a l'Ajuntament: és canviar-la de moment. Per això els ajuntaments aproven **plans d'inspecció** i les ordenances preveuen la **verificació documental** de les comunicacions.

4.4. L'art. 17 LGUM: quin instrument es pot exigir i quan

La Llei 20/2013 posa cada instrument al seu lloc. És una taula que et resol molts tests:

Instrument	Quan es pot exigir (art. 17 LGUM)
Autorització (17.1)	Només si concorren **necessitat i proporcionalitat**, **motivades en una llei**: a) raons d'ordre públic, seguretat pública, salut pública o medi ambient **en el lloc concret**, no salvaguardables amb DR o comunicació; b) instal·lacions o infraestructures susceptibles de generar danys al medi ambient, l'entorn urbà, la seguretat, la salut o el patrimoni històric; c) **nombre limitat d'operadors** per escassetat de recursos, ús del domini públic, impediments tècnics o tarifes regulades; d) quan ho disposi la normativa de la Unió Europea o tractats internacionals
Declaració responsable (17.2)	Quan la normativa exigeixi complir requisits justificats per **alguna raó imperiosa d'interès general** i siguin **proporcionats**
Comunicació (17.3)	Quan, per una **raó imperiosa d'interès general**, l'autoritat necessiti **conèixer el nombre** d'operadors, instal·lacions o infraestructures del mercat

I el punt que més s'oblida, l'**art. 17.4 LGUM**: les autoritats han de **minimitzar les càrregues** i, aplicats els principis anteriors, **triar un únic mitjà d'intervenció** -comunicació, declaració responsable o autorització-. Una regla bessona de l'**art. 69.6 de la Llei 39/2015**.

La mateixa llei afegeix que les **inscripcions en registres amb caràcter habilitant** que no facin d'ofici les autoritats competents **tenen a tots els efectes el caràcter d'autorització**: no pots disfressar una llicència de simple registre.

> **Raó imperiosa d'interès general**: concepte importat de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i recollit a la Llei 17/2009. Són motius **taxats** (ordre públic, seguretat pública, salut pública, protecció del medi ambient i de l'entorn urbà, conservació del patrimoni històric i artístic, protecció dels consumidors, entre d'altres). **La raó econòmica no hi és**: no pots exigir llicència per protegir el comerç ja instal·lat de la competència.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.5. Catalunya: intervenció mínima i finestreta única

La **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya** va incorporar la declaració responsable (**art. 35**) i la comunicació prèvia (**art. 36**) al dret català abans que la Llei 39/2015.

La **Llei 18/2020, del 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica**, en vigor des del **20 de gener de 2021** i desplegada pel **Decret 131/2022, de 5 de juliol**, és avui el marc central. Els seus principis (**art. 28**):

- **Exercici lliure** de l'activitat econòmica.
- **Intervenció mínima**: el mitjà menys restrictiu i només si és imprescindible.
- **Responsabilitat del titular** de l'activitat.
- **No concurrència** de règims d'intervenció previs sobre un mateix interès general: un sol control per a un sol bé jurídic.

L'**art. 29.3** només permet exigir **llicència** quan hi hagi raons imperioses d'interès general en els termes de l'**art. 17 LGUM**. I l'**art. 32.9** diu la frase clau per a la finestreta: la comunicació **habilita immediatament** per exercir l'activitat.

Instruments pràctics que hi trobaràs: la **Finestreta Única Empresarial (FUE)**, amb catàleg únic de tràmits i **identificador únic de l'establiment**, i el principi ***just once*** (les dades s'aporten **una sola vegada**; l'Administració ja se les demana entre ella).

On et poden enredar: la Llei 18/2020 **no** deroga la intervenció ambiental. Si l'activitat està classificada als annexos de la **Llei 20/2009** de prevenció i control ambiental, mana aquella. La Llei 18/2020 opera sobre les activitats **no** subjectes a règim ambiental o les de menys risc.

---

5. L'autorització administrativa

5.1. Concepte

L'**autorització administrativa** és l'**acte administratiu** pel qual l'Administració, després de comprovar que es compleixen els requisits que fixa la norma, **remou un límit** posat prèviament a l'exercici d'un dret o d'una activitat que el particular **ja té**, i li permet exercir-lo legítimament.

La frase clau és «un dret que ja té». Això és el que la doctrina clàssica alemanya i italiana (Otto Mayer, Ranelletti) va formular així: l'autorització té **caràcter declaratiu**, no constitutiu. No et dona res de nou; **et treu una trava**. Per això es diu que és un **acte de remoció de límits**.

Hi ha una segona teoria, la **teoria de la creació de drets**, que sosté que en algunes autoritzacions modernes (autoritzacions «operatives», llicències d'obertura complexes) l'Administració sí que **configura** el dret, li posa condicions, l'emmotlla, i per tant hi ha alguna cosa de constitutiu. La postura majoritària avui és **mixta**: hi ha autoritzacions clarament declaratives (llicència d'obres) i autoritzacions amb components constitutius (autoritzacions en règim de concurrència limitada, com les de taxi).

Com ho expliques a l'examen en una línia: l'autorització no crea el dret, l'allibera. Si has de matisar, afegeix que la doctrina moderna admet un component constitutiu en les autoritzacions de funcionament.

5.2. Autorització i llicència: són el mateix?

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

A la pràctica administrativa **s'usen com a sinònims**, i tant la LBRL com el ROAS els tracten conjuntament. La distinció acadèmica que a vegades es fa:

- **Autorització** és el terme genèric, propi de tot el dret administratiu.
- **Llicència** és el terme tradicional de l'àmbit **local** i **urbanístic**, i sol referir-se a autoritzacions de contingut **reglat** relatives a l'ús del sòl o a l'obertura d'establiments.
- **Permís** s'utilitza sovint quan hi ha un component discrecional o una relació d'especial subjecció (permís d'armes, permís de conduir).

No perdis temps: **per a l'examen, llicència i autorització són equivalents**, i el que has de saber distingir de veritat és **autorització enfront de concessió**.

5.3. La gran distinció: autorització enfront de concessió

	Autorització / llicència	**Concessió**
Dret sobre el qual opera	Un dret **preexistent** del particular	Un dret **nou**, que abans no tenia
Naturalesa	**Declarativa** (remou un límit)	**Constitutiva** (crea o transfereix una facultat)
Marge de decisió	Normalment **reglada**	Amb component **discrecional** i selecció entre aspirants
Titularitat prèvia	El bé o l'activitat és del particular	El bé o el servei és **de titularitat pública**
Nombre	Il·limitat, si tothom compleix	**Limitat**: es reparteix un recurs escàs
Relació jurídica	Puntual o de supervisió	**Duradora**, sovint contractual, amb equilibri econòmic
Exemple local	Llicència d'obres; comunicació d'una botiga; **llicència de terrassa** (ús comú especial del domini públic)	**Concessió** d'un quiosc o d'un bar de la piscina municipal (ús privatiu del domini públic); concessió de servei públic

I la regla pràctica del domini públic, que cau molt en forma de cas:

Tipus d'ús del domini públic	Títol que cal	Exemple
Ús comú general	**Cap títol**	Passejar pel carrer, seure en un banc
Ús comú especial (intensitat, perillositat o rendibilitat singulars, però **sense excloure** els altres)	**Llicència** o autorització	Terrassa de bar a la vorera, parada de mercat, gual
Ús privatiu (ocupació d'una porció **amb exclusió** dels altres)	**Concessió** administrativa	Quiosc fix, instal·lació soterrada d'una companyia

> **Compte:** el criteri de fons és si l'ús **exclou o no exclou** els altres. Alguns ordenaments permeten llicència per a usos privatius de poca entitat i durada, però la regla que et demanaran és **llicència per a l'ús comú especial, concessió per a l'ús privatiu**.

5.4. Elements i règim jurídic de l'autorització

Caràcter reglat. La regla general és que l'autorització és un **acte reglat**: si la sol·licitud compleix la normativa i el planejament, l'Administració **ha** d'atorgar-la. No hi ha «i si no ens ve de gust». Denegar una llicència que compleix tots els requisits és una **arbitrarietat** contrària a l'art. 9.3 CE.

Competència. A l'àmbit local, l'atorgament de llicències correspon a l'**alcalde o alcaldessa** (**art. 21.1.q LBRL** i **art. 53.1 TRLMRLC**), **llevat que les lleis sectorials ho atribueixin expressament al Ple o a la Junta de Govern Local**. A la pràctica, en molts ajuntaments està **delegat a la Junta de Govern Local** mitjançant decret de delegació.

Procediment tipus que veuràs a l'expedient:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Sol·licitud** amb la documentació que exigeixi l'ordenança, per **registre electrònic** (recorda l'obligació de relacionar-s'hi electrònicament de les persones jurídiques, art. 14.2 de la Llei 39/2015).
2. **Esmena**: si falta documentació, requeriment de **10 dies** amb advertiment de tenir-lo per desistit (**art. 68.1 de la Llei 39/2015**).
3. **Informes** tècnic i jurídic, i els sectorials preceptius d'altres administracions, que poden **suspendre** el termini (art. 22.1.d de la Llei 39/2015).
4. **Liquidació de la taxa** i, en obres, de l'**ICIO** (impost sobre construccions, instal·lacions i obres: **potestatiu**, base imposable = **cost real i efectiu**, tipus **màxim del 4 %**).
5. **Resolució motivada** i **notificació**.

Condicions. L'autorització pot anar acompanyada de **condicions** (obligacions accessòries: horaris, mesures correctores, aportació d'un certificat final), de **termini** (autoritzacions temporals) o de **modes**. Les condicions han de ser **proporcionades** i estar previstes a la norma; una condició que buida de contingut l'autorització o que hi introdueix requisits sense cobertura legal és **il·legal**.

Efectes clàssics. L'atorgament s'entén sempre:

- **Deixant fora el dret de propietat**: la llicència no diu de qui és la finca.
- **Sense perjudici de tercers**: si el veí té un dret civil afectat, la llicència no li'l treu; ho haurà de discutir davant la jurisdicció civil.
- **Sense que l'Administració garanteixi** la bondat tècnica del projecte: la responsabilitat del projecte és del tècnic que el signa.

Transmissibilitat. Les autoritzacions **reals** (les que miren l'objecte) són **transmissibles**; només cal **comunicar-ho** a l'Ajuntament. Mentre no es comunica, l'antic i el nou titular responen solidàriament. Les autoritzacions **personals** (les que miren les condicions de la persona) **no** són transmissibles.

Extinció. Una autorització es pot extingir per:

Causa	Què és	Comporta indemnització?
Compliment del termini o de l'objecte	S'ha acabat l'obra o el termini	No
Renúncia del titular	Hi renuncia expressament	No
Caducitat	No s'ha començat o acabat dins el termini fixat. Cal el **transcurs del temps** (element material) **i la declaració expressa** de l'òrgan competent amb **audiència prèvia** (element formal)	No
Revocació per incompliment de condicions	El titular no compleix el que se li va imposar	**No**
Revocació per desaparició de les circumstàncies que la van motivar, o per aparició de circumstàncies sobrevingudes que n'haurien justificat la denegació	Canvia la realitat de fet	**Sí**, indemnització de danys i perjudicis
Revocació per nous criteris d'apreciació de l'Administració	Canvia el criteri, no els fets	**Sí**, indemnització
Anul·lació (revisió d'ofici, art. 106, o declaració de lesivitat, art. 107 de la Llei 39/2015)	L'acte era **invàlid** des de l'origen	Només si es donen els requisits de responsabilitat patrimonial

> **La trampa habitual:** una llicència **no caduca sola**. Encara que hagin passat els terminis, mentre l'òrgan competent no **declari** la caducitat amb audiència prèvia del titular, la llicència **segueix viva**. Si a la pregunta et diuen «ha passat el termini, per tant la llicència ha caducat», la resposta és **no automàticament**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. Les llicències i autoritzacions administratives: les seves classes

6.1. Classificació doctrinal (la que cau al tema)

Criteri	Classes	Explicació i exemple
Pel marge de decisió	**Reglades** / **discrecionals**	Reglada: la norma fixa els requisits i, complerts, s'ha d'atorgar (llicència d'obres). Discrecional: l'Administració valora i tria (autoritzacions amb nombre limitat, com les de taxi)
Per la durada dels efectes	**Per operació** (d'acte o de tracte únic) / **de funcionament** (d'activitat o de tracte continuat)	Per operació: s'esgota amb l'acte autoritzat (llicència d'obres, llicència de guals per a una obra). De funcionament: crea una **relació duradora** de supervisió (llicència ambiental d'un taller, llicència d'un bar musical)
Per l'element que es valora	**Reals** / **personals** / **mixtes**	Reals: miren l'objecte (l'edifici, la instal·lació) i són **transmissibles**. Personals: miren les qualitats del subjecte (titulació, aptitud) i **no** ho són. Mixtes: totes dues coses
Pel temps de vigència	**Indefinides** / **temporals**	La d'obres dura fins que s'acaba l'obra; una autorització d'ocupació de via pública per una fira, uns dies
Pel contingut	**Simples** / **condicionades o modals**	Condicionada: s'atorga amb mesures correctores, horaris, garanties
Pel nombre de destinataris	**De concurrència no limitada** / **de concurrència limitada**	Si el recurs és escàs (parades de mercat, guingueta de platja) cal un procediment de **selecció** i llavors sovint la figura correcta és la **concessió**
Per la matèria	Urbanístiques, ambientals i d'activitats, d'espectacles, d'ocupació del domini públic, sanitàries, de trànsit, de tinença d'animals...	Cada una té la seva llei sectorial i el seu termini
Per l'Administració que les atorga	**Municipals** / **supramunicipals** (comarcals, de la Generalitat, de l'Estat)	Recorda l'art. 84.3 LBRL: la d'una altra Administració **no eximeix** de la municipal
Per l'efecte del silenci	Amb silenci **positiu** / **negatiu**	Vegeu 6.3

6.2. Les llicències que veuràs de veritat a un ajuntament

a) Llicències urbanístiques. Regulades pel **text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (TRLUC), Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost**, desplegat pel **Decret 64/2014, de 13 de maig**, de protecció de la legalitat urbanística. El criteri de repartiment és net:

Règim	Article	Casos típics
Llicència	**Art. 187 TRLUC**	Obres que **requereixen projecte tècnic**; obra nova; enderrocament; **parcel·lacions urbanístiques**; moviments de terra i explanacions; **primera utilització i ocupació parcial**; **canvi d'ús a residencial**; tala de masses arbòries; cases prefabricades; constitució de **règim de propietat horitzontal**; actuacions en béns del **patrimoni cultural**; usos i obres **provisionals**
Comunicació prèvia	**Art. 187 bis TRLUC**	Obres que **no requereixen projecte tècnic** (les «obres menors»); **primera utilització i ocupació total**; canvi d'ús **excepte** a residencial; murs i tanques; cartells de propaganda visibles des de la via pública
Cap títol	**Art. 187 ter TRLUC**	Obres incloses en un projecte d'urbanització aprovat; parcel·lacions incloses en un projecte de reparcel·lació aprovat; actes en compliment d'una **ordre d'execució o de restauració** que no requereixin projecte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Terminis i silenci (**art. 188 TRLUC**): **2 mesos** per resoldre i notificar si l'actuació exigeix **projecte tècnic**; **1 mes** si no l'exigeix. El silenci és **positiu** com a regla, però amb dues cauteles enormes:

1. **Art. 5.2 TRLUC** i **art. 11.3 del text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana (RDL 7/2015)**: **mai** s'adquireixen per silenci facultats **contràries a la llei o al planejament**.
2. **Art. 11.4 del RDL 7/2015**: el silenci és **negatiu** en una llista tancada d'actes - moviments de terra i explanacions; parcel·lacions, segregacions i divisions de finques; obres d'edificació, construcció i implantació d'instal·lacions de **nova planta**; cases prefabricades; tala de masses arbòries o vegetació arbustiva; i actuacions en immobles protegits o catalogats.

Caducitat (**art. 189 TRLUC**): tota llicència ha de fixar termini per **començar** i per **acabar**. Si no en fixen ni la llicència, ni el planejament, ni les ordenances, s'apliquen els supletoris: **1 any** per començar i **3 anys** per acabar, amb dret a **pròrroga per la meitat** del termini. I recorda: cal **declaració expressa** de caducitat amb audiència prèvia.

> **Mnemotècnia del silenci urbanístic:** el silenci mai et regala un edifici. Tot el que és obra grossa o transforma el territori té silenci **negatiu**.

b) Intervenció ambiental d'activitats: Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats (PCAA). Classifica les activitats per annexos:

Annex	Règim	Qui el resol	Termini	Silenci
I (I.1, I.2, I.3)	**Autorització ambiental**, amb declaració o avaluació d'impacte ambiental	**Generalitat**	**8 mesos**	**Desestimatori**
II	**Llicència ambiental**	**Ajuntament**	**6 mesos**	**Desestimatori**
III	**Comunicació** ambiental	**Ajuntament**	-	No n'hi ha: habilita des de la presentació

L'antic **annex IV va ser derogat per la Llei 2/2014**. Les activitats de l'annex II poden estar sotmeses, a més, a **control ambiental inicial** (abans de començar a funcionar) i a **controls periòdics**.

c) Activitats de menys risc: de la Llei 16/2015 a la Llei 18/2020. La **Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa** va crear un règim amb dos annexos (annex I -> declaració responsable; annex II -> comunicació prèvia). La **Llei 18/2020** l'ha substituïda en aquest punt i ha deixat la **comunicació** com a **règim únic** per als establiments amb activitats del seu annex, amb **dues modalitats**: comunicació **amb certificat tècnic** i comunicació **amb projecte tècnic i certificat**. També distingeix les **modificacions substancials** (que s'han de comunicar) de les **no substancials** (de les quals només cal informar).

d) Espectacles públics i activitats recreatives: Llei 11/2009, del 6 de juliol, i el seu reglament, el **Decret 112/2010**. Bars musicals, discoteques i sales de concerts van per **llicència municipal**; els casos més lleus, per comunicació. El número que cau: els **espectacles i activitats de caràcter extraordinari** (els que es fan esporàdicament en un establiment que té títol per a una altra activitat) van a **autorització de la Generalitat**, **excepte** si es fan en municipis de **més de 50.000 habitants**, amb motiu de **festes populars** o en **espais oberts**, casos en què són **llicència municipal**.

e) Ocupació del domini públic: terrasses, guals, rodatges, mercats, mudances. Aquí mana la distinció ús comú especial (llicència) / ús privatiu (concessió) i l'ordenança municipal corresponent, amb la seva taxa.

6.3. El silenci a les autoritzacions: la regla i les excepcions

Art. 24.1 de la Llei 39/2015: en els procediments iniciats **a sol·licitud** de l'interessat, el venciment del

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

termini màxim sense notificar resolució expressa el legitima per entendre-la **estimada**, excepte quan una norma **amb rang de llei** o una norma de dret de la Unió Europea o de dret internacional estableixi el contrari. I hi ha un afegit important: quan el procediment tingui per objecte **l'accés a activitats o el seu exercici**, la llei que estableixi el silenci desestimatori **s'ha de fonamentar en raons imperioses d'interès general**.

El silenci és sempre desestimatori en els procediments:

- relatius a l'exercici del **dret de petició** (art. 29 CE);
- l'estimació dels quals transferís al sol·licitant o a tercers **facultats relatives al domini públic o al servei públic**;
- que impliquin l'exercici d'activitats que puguin **danyar el medi ambient**;
- de **responsabilitat patrimonial**;
- d'**impugnació d'actes i disposicions** i de **revisió d'ofici** iniciats a sol·licitud (amb l'excepció del doble silenci en alçada).

> Aquí tens explicades de cop dues coses del tema: per què l'autorització ambiental i la llicència ambiental tenen **silenci negatiu** (activitats que poden danyar el medi ambient), i per què una **concessió** demanial mai no s'obté per silenci (transfereix facultats sobre el domini públic).

---

7. La comunicació prèvia i les declaracions responsables

7.1. Els conceptes legals (art. 69 de la Llei 39/2015)

Declaració responsable (**art. 69.1**): el **document subscrit per un interessat** en què aquest manifesta, **sota la seva responsabilitat**:

- que **compleix els requisits** establerts a la normativa vigent per obtenir el reconeixement d'un dret o facultat o per exercir-lo;
- que **disposa de la documentació** que ho acredita;
- que la **posarà a disposició** de l'Administració quan li sigui requerida;
- i que **es compromet a mantenir-ne el compliment** durant tot el període inherent a aquest reconeixement o exercici.

A més, aquests requisits han d'estar recollits **de manera expressa, clara i precisa** a la mateixa declaració responsable. I l'Administració pot requerir **en qualsevol moment** que s'aporti la documentació acreditativa; l'interessat **l'ha d'aportar**.

Comunicació (**art. 69.2**): el document mitjançant el qual els interessats **posen en coneixement** de l'Administració competent les seves **dades identificatives** o **qualsevol altra dada rellevant** per a l'inici d'una activitat o l'exercici d'un dret.

> **La diferència en una frase:** a la **declaració responsable** tu **afirmes que compleixes** i t'hi comprometes; a la **comunicació** només **informes**. Per això la declaració responsable és el mitjà adequat quan la norma exigeix requisits, i la comunicació quan l'Administració només necessita **saber** que hi ets.

7.2. L'efecte central: comences des del primer dia

Art. 69.3: les declaracions responsables i les comunicacions permeten el reconeixement o l'exercici d'un dret, o l'inici d'una activitat, **des del dia de la seva presentació**, sense perjudici de les facultats de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

comprovació, control i inspecció que tinguin atribuïdes les administracions.

Hi ha un segon paràgraf que gairebé ningú recorda i que cau: **la comunicació es pot presentar dins d'un termini posterior a l'inici de l'activitat quan la legislació corresponent ho prevegi expressament**. És a dir, excepcionalment pot ser **posterior**, no prèvia.

A Catalunya, l'**art. 32.9 de la Llei 18/2020** ho diu amb les mateixes paraules: la comunicació **habilita immediatament** per a l'exercici de l'activitat.

Conseqüència pràctica que has d'explicar a la finestreta: amb una comunicació prèvia **no hi ha res a esperar**. No hi ha resolució, no hi ha silenci i no s'ha de «rebre el permís». El segell de registre és el títol. El que sí que hi haurà, si escau, és una **comprovació posterior**.

7.3. Què passa si la declaració o la comunicació és falsa o incompleta

Art. 69.4, un dels apartats més preguntats de tota la Llei 39/2015. La **inexactitud, falsedat o omissió de caràcter essencial** de qualsevol dada o informació que s'incorpori a una declaració responsable o a una comunicació, o **la no-presentació** davant l'Administració competent de la declaració responsable, de la documentació requerida per acreditar el que s'ha declarat, o de la comunicació:

- **determina la impossibilitat de continuar** amb l'exercici del dret o de l'activitat afectada **des del moment en què se'n té constància**;
- **sense perjudici** de les responsabilitats **penals, civils o administratives** que en resultin.

I la **resolució** de l'Administració que declari aquestes circumstàncies **pot determinar**:

- l'obligació de l'interessat de **restituir la situació jurídica al moment previ** al reconeixement o a l'exercici del dret o a l'inici de l'activitat;
- la **impossibilitat d'instar un nou procediment amb el mateix objecte** durant un període de temps **determinat per la llei**, en els termes de les normes sectorials aplicables.

Tres matisos que et fan encertar la pregunta:
1. La inexactitud ha de ser **essencial**. Un error material irrellevant s'esmena, no tomba el títol.
2. L'efecte és **des que l'Administració en té constància**, no des de la presentació.
3. La restitució i la prohibició temporal són **potestatives** («podrà») i necessiten **resolució**, amb el seu procediment i la seva audiència. No operen soles.

7.4. Les dues regles que tanquen l'article

Art. 69.5: les administracions han de tenir **permanentment publicats i actualitzats** models de declaració responsable i de comunicació, **fàcilment accessibles** per als interessats. Traduït: si el teu ajuntament exigeix una comunicació prèvia, ha de tenir el **model penjat a la seu electrònica**. No pot demanar un imprès que no existeix.

Art. 69.6: **únicament és exigible o bé una declaració responsable, o bé una comunicació** per iniciar una mateixa activitat o obtenir el reconeixement d'un mateix dret o facultat, **sense que sigui possible exigir-les acumulativament**. La bessona de l'art. 17.4 LGUM: **un sol mitjà d'intervenció**.

7.5. La regulació catalana

Norma	Contingut
Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Catalunya | **Art. 35**: declaració responsable. **Art. 36**: comunicació prèvia. Va anticipar el règim que després va recollir la Llei 39/2015 |
Llei 18/2020, del 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica	Marc general de la intervenció en l'activitat econòmica: principis (art. 28), quan es pot exigir llicència (art. 29.3), efecte habilitant immediat de la comunicació (art. 32.9), FUE i just once
Decret 131/2022, de 5 de juliol	Desplega la Llei 18/2020: catàleg d'activitats, models, modalitats de comunicació
TRLMRLC art. 236 i 236 bis; ROAS títol 2	Marc de règim local: mitjans d'intervenció, mitjà menys intens, finestreta única

7.6. La taula comparativa que has de saber dibuixar de memòria

	Llicència / autorització	**Declaració responsable**	**Comunicació prèvia**
Qui decideix	L'Administració, amb **resolució expressa**	L'**interessat**, sota la seva responsabilitat	L'**interessat**
Naturalesa	**Acte administratiu**	**Acte del particular**	**Acte del particular**
Quan pots començar	Quan s'atorga (expressament o per silenci positiu)	**Des del dia de la presentació**	**Des del dia de la presentació** (excepcionalment pot ser posterior si la llei ho preveu)
Què hi ha al document	Sol·licitud + documentació completa	Manifestació que **compleixes els requisits** i que tens la documentació	**Dades identificatives** i dades rellevants per iniciar l'activitat
Moment del control	**Previ**	**Posterior**	**Posterior**
Hi ha silenci administratiu?	**Sí**	**No**	**No**
Es pot exigir taxa?	Sí, per la tramitació	Sí, per la verificació	Sí, per la verificació
Reacció davant l'incompliment	Revocació, restauració, sanció	**Art. 69.4**: impossibilitat de continuar, restitució, sanció	**Art. 69.4**: el mateix

7.7. I després? El control posterior

Aquest és el reialme de l'**art. 84 ter LBRL** i de l'**art. 4.2 LRJSP**. Un cop presentada la comunicació o la declaració, la casa ha de:

1. **Verificació documental**: comprovar que hi ha tots els documents essencials. Si en falta un d'essencial, requeriment d'esmena; si no s'esmena, **declaració d'ineficàcia** del títol amb audiència prèvia.
2. **Inspecció** sobre el terreny, d'acord amb el **pla d'inspecció** que l'ens local hauria de tenir aprovat. L'acta que aixeca el personal amb condició d'autoritat gaudeix de **presumpció de veracitat** (art. 77.5 de la Llei 39/2015).
3. Si es detecta una activitat o obra sense títol o que no s'ajusta al comunicat: **restabliment de la legalitat** (ordre de suspensió immediata, requeriment de legalització i, si no és legalitzable, **ordre de restauració**), amb l'execució forçosa que calgui.
4. En paral·lel i de manera **independent**, **procediment sancionador**.

> **Idea clau i molt preguntada: restaurar la legalitat i sancionar són dos procediments diferents i compatibles**. Pagar la multa no legalitza l'obra; enderrocar-la no t'estalvia la multa. I una comunicació prèvia **no converteix en legal** el que és il·legal: comunicar no és legalitzar.

Glossari

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Activitat administrativa**: conjunt d'actuacions amb què una Administració compleix la seva funció de servir l'interès general.
- **Activitat de policia o d'intervenció**: la que limita, condiciona o controla la llibertat i els drets dels particulars per protegir un interès general.
- **Foment**: activitat que estimula els particulars perquè facin voluntàriament allò d'interès general, sense coacció.
- **Servei públic**: activitat de prestació que l'Administració assumeix per satisfer necessitats col·lectives.
- **Activitat arbitral**: la que decideix entre interessos privats contraposats.
- **Activitat de planificació**: la que ordena anticipadament l'acció futura mitjançant plans.
- **Autorització administrativa**: acte que remou un límit a l'exercici d'un dret que el particular ja té.
- **Llicència**: nom tradicional de l'autorització en l'àmbit local i urbanístic.
- **Concessió**: acte que crea o transfereix al particular un dret o facultat que abans no tenia, sobre béns o serveis de titularitat pública.
- **Acte reglat**: aquell en què la norma predetermina el contingut; si es compleixen els requisits, s'ha de dictar.
- **Autorització per operació**: la que s'esgota amb l'acte autoritzat (llicència d'obres).
- **Autorització de funcionament**: la que crea una relació duradora de supervisió (llicència ambiental).
- **Autorització real / personal**: la que atén l'objecte (transmissible) / la que atén les qualitats del subjecte (intransmissible).
- **Títol habilitant**: document que permet fer legalment una obra o una activitat; pot ser llicència, comunicació o declaració responsable.
- **Declaració responsable**: document en què l'interessat manifesta sota la seva responsabilitat que compleix els requisits, que té la documentació que ho acredita i que la mantindrà.
- **Comunicació prèvia**: document que posa en coneixement de l'Administració les dades necessàries per iniciar una activitat.
- **Control preventiu / control posterior**: comprovació abans d'actuar / comprovació un cop ja s'actua.
- **Raó imperiosa d'interès general**: motiu taxat de dret de la Unió (ordre públic, seguretat, salut, medi ambient, patrimoni, consumidors) que justifica mantenir un control previ. **Mai** un motiu econòmic.
- **Ordre individual de manament**: acte que obliga un particular concret a fer o deixar de fer alguna cosa.
- **Multa coercitiva**: multa reiterada per forçar el compliment d'una ordre; és **execució forçosa**, no sanció.
- **Execució subsidiària**: l'Administració fa la cosa ella mateixa **a costa** de l'obligat.
- **Mesura provisional**: mesura cautelar per assegurar l'eficàcia de la resolució (suspensió, precinte, retirada).
- **Ineficàcia del títol**: declaració que una comunicació o declaració responsable no habilita, per falta de requisits essencials.
- **Ús comú general / especial / privatiu**: els tres graus d'ús del domini públic, sense títol / amb llicència / amb concessió.
- **FUE**: Finestreta Única Empresarial, portal únic de tramitació d'activitats econòmiques a Catalunya.
- **ICIO**: impost sobre construccions, instal·lacions i obres; potestatiu, base = cost real i efectiu, tipus màxim del 4 %.

Els punts que cauen a l'examen

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Tríada de Jordana de Pozas**: **policia o intervenció**, **foment** i **servei públic**. Ampliacions modernes: prestació dispensadora, planificació, arbitral, empresarial, sancionadora i de control.

2. **Estructura del ROAS (Decret 179/1995)**: títol 1 obres, **títol 2 intervenció (arts. 55-117)**, **títol 3 foment (arts. 118-135)**, títol 4 activitat econòmica (arts. 136-152), títol 5 serveis (art. 153 i s.). Al **TRLMRLC (DL 2/2003)**, **arts. 236-249**.

3. **Mitjans d'intervenció, art. 84.1 LBRL**: **a)** ordenances i bans; **b)** llicència prèvia i altres actes de **control preventiu**; **c) comunicació prèvia o declaració responsable**; **d) control posterior** a l'inici de l'activitat; **e) ordres individuals** de manament. No t'oblidis de la a) ni de la d).

4. **Principis, art. 84.2 LBRL**: **igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat**. **Art. 4.1 LRJSP**: proporcionalitat, **mesura menys restrictiva**, motivació de la necessitat, justificació de l'adequació, no-discriminació i **avaluació periòdica**. **TRLMRLC art. 236.6**: **mitjà de control menys intens**.

5. **Art. 84.3 LBRL**: la llicència d'una altra Administració **no eximeix** d'obtenir la municipal.

6. **Art. 84 bis LBRL**: regla general = **no** exigir llicència. Excepcions: **a)** ordre públic, seguretat pública, salut pública o medi ambient **en el lloc concret**, no salvaguardables amb DR o comunicació; **b) nombre limitat d'operadors**. Instal·lacions: només per **llei**, amb els criteris de potència, aforament, soroll, aigües residuals, materials inflamables i patrimoni històric.

7. **Art. 84 ter LBRL**: si no cal autorització prèvia, l'ens local **ha de planificar** els procediments de comunicació i de **verificació posterior**.

8. **Directiva 2006/123/CE** (Directiva de serveis o Bolkestein) -> **Llei 17/2009** (paraigua) i **Llei 25/2009** (òmnibus, que va modificar l'art. 84 LBRL) -> **Llei 2/2011** (afegeix 84 bis i 84 ter) -> **Llei 20/2013 LGUM** -> **Llei 27/2013 LRSAL** -> **Llei 18/2022** «Crea i Creix».

9. **Art. 17 LGUM**: autorització (17.1), declaració responsable (17.2), comunicació (17.3) i **un únic mitjà d'intervenció** (17.4). Les **inscripcions en registres amb caràcter habilitant** valen com a autorització.

10. **Autorització vs. concessió**: l'autorització és **declarativa** i remou un límit d'un dret **preexistent**; la concessió és **constitutiva** i crea un dret **nou**. Domini públic: **ús comú general** sense títol, **ús comú especial** amb **llicència**, **ús privatiu** amb **concessió**.

11. **Classes de llicències**: reglades/discrecionals; **per operació/de funcionament**; **reals/personals**; indefinides/temporals; simples/condicionades; de concurrència limitada o no.

12. **Efectes clàssics**: s'atorguen **deixant fora el dret de propietat i sense perjudici de tercers**; les **reals** són **transmissibles** amb **comunicació** a l'Ajuntament.

13. **Extinció**: la **revocació per canvi de circumstàncies o per nous criteris d'apreciació** dona **dret a indemnització**; la **revocació per incompliment de condicions**, **no**. La **caducitat** necessita **transcurs del termini + declaració expressa** amb **audiència prèvia**.

14. **Competència**: les llicències les atorga l'**alcalde** (**art. 21.1.q LBRL**, **art. 53.1 TRLMRLC**), llevat que una llei sectorial ho atribueixi al **Ple** o a la **Junta de Govern Local**; a la pràctica, sovint **delegades a la Junta de Govern Local**.

15. **Art. 69 de la Llei 39/2015**: 69.1 declaració responsable; 69.2 comunicació; **69.3 habiliten des del dia de la presentació** (i la comunicació pot ser posterior si la llei ho preveu); **69.4 inexactitud, falsedat o omissió essencial** -> impossibilitat de continuar **des que se'n té constància**, més possible **restitució** i **prohibició temporal** d'instar un nou procediment; **69.5 models publicats i actualitzats**; **69.6 una sola de les dues, mai acumulades**.

16. **Catalunya**: **Llei 26/2010, arts. 35 (DR) i 36 (comunicació)**; **Llei 18/2020** (en vigor el **20 de gener de 2021**), art. 28 principis (intervenció mínima, no concurrència), art. 29.3 (llicència només amb raons imperioses de l'art. 17 LGUM), **art. 32.9** (la comunicació **habilita immediatament**); **Decret 131/2022**; **FUE** i principi ***just once***.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

17. **Urbanisme (TRLUC, DL 1/2010)**: art. **187** llicència, **187 bis** comunicació prèvia, **187 ter** no subjectes; art. **188** terminis **2 mesos** amb projecte tècnic i **1 mes** sense; art. **189** caducitat **1 any** per començar i **3 anys** per acabar, pròrroga per **la meitat**. Criteri de repartiment: **si cal projecte tècnic -> llicència**.

18. **Silenci urbanístic**: positiu com a regla; **negatiu** en els casos de l'**art. 11.4 del RDL 7/2015**; i **mai** facultats contràries a la llei o al planejament (**art. 5.2 TRLUC**).

19. **Llei 20/2009 (PCAA)**: annex **I** -> autorització ambiental de la **Generalitat**, **8 mesos**, silenci **desestimatori**; annex **II** -> **llicència ambiental** municipal, **6 mesos**, silenci **desestimatori**; annex **III** -> **comunicació**. **Annex IV derogat per la Llei 2/2014**.

20. **Llei 11/2009 d'espectacles**: els de **caràcter extraordinari** els autoritza la **Generalitat**, **excepte** en municipis de **més de 50.000 habitants**, per **festes populars** o en **espais oberts**, on són **llicència municipal**.

21. **Art. 24.1 de la Llei 39/2015**: silenci **desestimatori** quan s'hi transferirien facultats sobre el **domini públic** o el **servei públic**, quan impliquin activitats que puguin **danyar el medi ambient**, en **responsabilitat patrimonial**, en **petició** i en **impugnació i revisió d'ofici**.

22. **Multes per infracció d'ordenances (TRLMRLC art. 237.3)**, si no hi ha llei sectorial: **1.803,04 ?** (>250.000 hab.), **901,52 ?** (50.001-250.000), **450,76 ?** (20.001-50.000), **300,51 ?** (5.001-20.000) i **150,25 ?** (resta).

23. **Esmena de sol·licituds**: **10 dies** (art. 68.1 de la Llei 39/2015). **Mesures provisionals prèvies** a l'inici: s'han de confirmar, modificar o aixecar en l'acord d'inici, dins dels **15 dies** següents (art. 56.2).

24. **ICIO**: **potestatiu**, base = **cost real i efectiu**, tipus **màxim 4 %**. Més la **taxa** de tramitació (art. 20 del RDL 2/2004).

25. **Actes d'inspecció**: **presumpció de veracitat** dels fets constatats per funcionaris amb condició d'autoritat, **llevat que s'acrediti el contrari** (art. 77.5 de la Llei 39/2015).

Resum exprés

- L'activitat administrativa es classifica en **policia o intervenció**, **foment** i **servei públic** (Jordana de Pozas); la doctrina hi afegeix prestació, planificació, arbitral, empresarial, sancionadora i de control.
- La normativa catalana calca la tríada: **ROAS** (títol 2 intervenció, títol 3 foment, títol 5 serveis) i **TRLMRLC arts. 236-249**.
- La **intervenció** limita o condiciona el particular; necessita **cobertura de llei** (art. 53.1 CE) i respectar la **llibertat d'empresa** (art. 38 CE).
- Principis: **igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat** (art. 84.2 LBRL); **mesura menys restrictiva, motivada i avaluada** (art. 4.1 LRJSP); **mitjà de control menys intens** (art. 236.6 TRLMRLC).
- **Mitjans (art. 84.1 LBRL)**: ordenances i bans; llicència i control preventiu; comunicació prèvia o declaració responsable; control posterior; ordres individuals. Al costat: inspecció, mesures provisionals, execució forçosa i sanció.
- Des de la **Directiva 2006/123/CE**, la **llicència és l'excepció** (art. 84 bis) i el **control posterior és obligatori** (art. 84 ter). L'**art. 17 LGUM** diu quan es pot exigir cada instrument i obliga a triar-ne **un de sol**.
- L'**autorització** és un acte **declaratiu** que **remou un límit** a un dret preexistent; la **concessió** és **constitutiva** i crea un dret nou. Domini públic: general (res), comú especial (**llicència**), privatiu (**concessió**).
- L'autorització és normalment un **acte reglat**; l'atorga l'**alcalde** (art. 21.1.q LBRL), sovint per delegació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

a la **Junta de Govern Local**; s'entén **deixant fora el dret de propietat i sense perjudici de tercers**.

- **Classes**: reglades/discrecionals, **per operació/de funcionament**, **reals/personals**, temporals/indefinides, simples/condicionades, concurrència limitada o no.
- **Extinció**: termini, renúncia, **caducitat** (temps **+ declaració expressa** amb audiència), revocació i anul·lació. La revocació per **canvi de circumstàncies o de criteris** és **indemnitzable**; la revocació **per incompliment**, no.
- **Art. 69 de la Llei 39/2015**: la **declaració responsable** manifesta que compleixes; la **comunicació** només informa. Totes dues **habiliten des del dia de la presentació**.
- La **inexactitud, falsedat o omissió essencial** impedeix continuar **des que l'Administració en té constància** i pot obligar a **restituir la situació anterior** i a no instar un nou procediment durant un temps (art. 69.4). Models sempre publicats (69.5) i **mai** DR i comunicació acumulades (69.6).
- A Catalunya: **Llei 26/2010 arts. 35 i 36**; **Llei 18/2020** (intervenció mínima, no concurrència, **la comunicació habilita immediatament**) i **Decret 131/2022**; **FUE** i just once.
- Urbanisme: **art. 187 TRLUC** llicència (cal **projecte tècnic**), **187 bis** comunicació, **187 ter** res; **2 mesos / 1 mes**; silenci positiu **excepte** l'art. 11.4 del RDL 7/2015 i mai contra llei o planejament; caducitat **1 + 3 anys** amb pròrroga per la meitat.
- Activitats: **Llei 20/2009** (annex I Generalitat **8 mesos**, annex II llicència ambiental municipal **6 mesos** amb silenci **desestimatori**, annex III comunicació) i **Llei 18/2020** per a les de menys risc.
- Després del títol ve el **control posterior**: verificació documental, inspecció amb **actes amb presumpció de veracitat**, **restauració de la legalitat** i, en paral·lel i de manera independent, **sanció**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quines són les tres formes clàssiques d'activitat administrativa i quin criteri les separa?</summary>Policia o intervenció, foment i servei públic (Jordana de Pozas). El criteri és la **intensitat de la coacció** i el tipus d'efecte sobre el ciutadà: a la intervenció se'l **limita**, al foment se l'**estimula** perquè actuï voluntàriament i al servei públic se li **presta** una prestació. La doctrina moderna hi afegeix l'activitat de prestació dispensadora, de planificació, arbitral, empresarial, sancionadora i de control.</details>

<details><summary>2. Enumera els mitjans d'intervenció de l'art. 84.1 LBRL.</summary>a) Ordenances i bans; b) submissió a **llicència prèvia i altres actes de control preventiu** (amb remissió a la Llei 17/2009 per a les activitats de serveis); c) submissió a **comunicació prèvia o declaració responsable**; d) submissió a **control posterior a l'inici de l'activitat**, per verificar el compliment de la normativa; e) **ordres individuals constitutives de manament** per executar un acte o prohibir-lo. El **TRLMRLC art. 236** recull el mateix catàleg i el **ROAS art. 55** hi afegeix els instruments de planejament.</details>

<details><summary>3. Quins principis ha de respectar l'activitat d'intervenció? Cita els tres preceptes.</summary>**Art. 84.2 LBRL**: igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat amb l'objectiu perseguit. **Art. 4.1 de la Llei 40/2015**: proporcionalitat, elecció de la **mesura menys restrictiva**, motivació de la necessitat per protegir l'interès públic, justificació de l'adequació als fins, prohibició de diferències de tracte discriminatòries i **avaluació periòdica** dels efectes. **Art. 236.6 TRLMRLC**: obligació de triar el **mitjà de control menys intens**.</details>

<details><summary>4. Regla general i excepcions per exigir llicència a una activitat econòmica.</summary>**Art. 84 bis.1 LBRL**: amb caràcter general, l'exercici d'activitats **no** se sotmet a

llicència ni a altre mitjà de control preventiu. Només se'n pot exigir: a) quan estigui justificat per raons d'**ordre públic, seguretat pública, salut pública o protecció del medi ambient en el lloc concret** i aquestes raons no es puguin salvaguardar amb una declaració responsable o una comunicació; b) quan, per **escassetat de recursos naturals, utilització del domini públic, impediments tècnics inequívocs** o existència de serveis públics amb tarifes regulades, el **nombre d'operadors** sigui limitat. Per a instal·lacions i infraestructures, només si ho estableix una **llei** i és proporcionat (art. 84 bis.2). I si hi ha llicències concurrents amb una altra Administració, cal **motivar** quin interès general concret es protegeix i que no està ja cobert (art. 84 bis.3).</details>

<details><summary>5. Què diferencia una autorització d'una concessió?</summary>L'**autorització** és un acte **declaratiu**: remou un límit a l'exercici d'un dret que el particular **ja tenia**; sol ser **reglada** i no està limitada en nombre. La **concessió** és **constitutiva**: crea o transfereix al particular un dret o facultat **nova** sobre béns o serveis de **titularitat pública**; té component **discrecional**, sol implicar **selecció** entre aspirants i crea una relació duradora. Al domini públic: **ús comú especial -> llicència**; **ús privatiu -> concessió**.</details>

<details><summary>6. Classifica les autoritzacions segons la durada dels seus efectes i digues per què importa.</summary>**Per operació o de tracte únic**: s'esgoten amb l'acte autoritzat (llicència d'obres). **De funcionament, d'activitat o de tracte continuat**: creen una **relació duradora** entre Administració i titular, amb potestats permanents de vigilància, inspecció i imposició de noves condicions (llicència ambiental, llicència d'un bar musical). Importa perquè en les de funcionament l'Administració pot **modificar-ne les condicions** al llarg del temps i fer-hi controls periòdics, i perquè hi és més freqüent la **revocació** per canvi de circumstàncies.</details>

<details><summary>7. Una llicència d'obres fixa un termini d'un any per començar i han passat catorze mesos sense fer res. Ha caducat?</summary>**No automàticament.** La caducitat necessita **dos elements**: el **material** (que hagi transcorregut el termini) i el **formal** (que l'òrgan municipal competent **declari expressament** la caducitat, amb **audiència prèvia** del titular, i acordi l'arxiu). Fins que no hi ha declaració, la llicència segueix produint efectes. Els terminis supletoris de l'**art. 189 TRLUC** són **1 any** per iniciar i **3 anys** per acabar, amb pròrroga per **la meitat** del termini.</details>

<details><summary>8. Diferència entre declaració responsable i comunicació prèvia, amb els apartats de l'art. 69 de la Llei 39/2015.</summary>**Declaració responsable (69.1)**: document en què l'interessat manifesta **sota la seva responsabilitat** que compleix els requisits de la normativa, que **disposa de la documentació** que ho acredita, que la **posarà a disposició** de l'Administració quan li ho requereixi i que **es compromet a mantenir-ne el compliment**; els requisits han de constar-hi de manera **expressa, clara i precisa**. **Comunicació (69.2)**: document pel qual l'interessat només **posa en coneixement** de l'Administració les seves **dades identificatives** o qualsevol altra **dada rellevant** per iniciar l'activitat o exercir el dret. En la primera **afirmes que compleixes**; en la segona només **informes**.</details>

<details><summary>9. Des de quan es pot començar l'activitat amb una comunicació prèvia, i hi ha cap excepció?</summary>**Des del dia de la seva presentació** (art. 69.3 de la Llei 39/2015), sense perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció de l'Administració. L'excepció que gairebé ningú recorda: **la comunicació pot presentar-se dins d'un termini posterior a l'inici de l'activitat quan la legislació corresponent ho prevegi expressament**. A Catalunya, l'**art. 32.9 de la Llei 18/2020** confirma que la comunicació **habilita immediatament**.</details>

<details><summary>10. Quines conseqüències té una falsedat essencial en una declaració responsable?</summary>**Art. 69.4**: la inexactitud, falsedat o omissió **de caràcter essencial**, o la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

no-presentació de la declaració, de la documentació requerida o de la comunicació, **determina la impossibilitat de continuar** amb l'exercici del dret o l'activitat **des del moment en què l'Administració en té constància**, sense perjudici de les responsabilitats **penals, civils o administratives**. A més, la **resolució** que ho declari **pot** obligar a **restituir la situació jurídica al moment previ** i impedir **instar un nou procediment amb el mateix objecte** durant el període que determini la llei, segons les normes sectorials.</details>

<details><summary>11. Es poden exigir alhora una declaració responsable i una comunicació prèvia per a la mateixa activitat?</summary>**No.** L'**art. 69.6 de la Llei 39/2015** ho prohibeix expressament: només és exigible **una de les dues** per iniciar una mateixa activitat o obtenir el reconeixement d'un mateix dret, **sense que sigui possible exigir-les acumulativament**. En el mateix sentit, l'**art. 17.4 de la Llei 20/2013 (LGUM)** obliga les autoritats a triar **un únic mitjà d'intervenció** -comunicació, declaració responsable o autorització- i l'**art. 28 de la Llei 18/2020** recull el principi de **no concurrència** de règims d'intervenció sobre un mateix interès general. I l'**art. 69.5** obliga l'Administració a tenir els **models publicats i actualitzats**.</details>

<details><summary>12. Si l'Ajuntament substitueix una llicència per una comunicació prèvia, deixa de controlar?</summary>**No: el control es desplaça en el temps.** L'**art. 84 ter LBRL** obliga les entitats locals a **establir i planificar** els procediments de comunicació i els de **verificació posterior** del compliment dels requisits. L'**art. 4.2 de la Llei 40/2015** els habilita a **comprovar, verificar, investigar i inspeccionar**. A la pràctica: verificació documental, inspecció segons pla, declaració d'**ineficàcia** del títol si falten requisits essencials, restabliment de la legalitat i, de manera independent, procediment sancionador.</details>

<details><summary>13. Quin efecte té el silenci en una sol·licitud de llicència ambiental de l'annex II de la Llei 20/2009? Per què?</summary>**Desestimatori**, amb un termini de **6 mesos** per resoldre i notificar. El fonament general és l'**art. 24.1 de la Llei 39/2015**: el silenci és desestimatori en els procediments que impliquin l'exercici d'activitats que **puguin danyar el medi ambient** (i, en general, quan una norma amb rang de llei ho estableixi fonamentant-se en raons imperioses d'interès general). Per la mateixa lògica, l'autorització ambiental de l'annex I, que resol la **Generalitat** en **8 mesos**, també té silenci desestimatori.</details>

<details><summary>14. Diferencia multa coercitiva i multa sancionadora.</summary>La **multa coercitiva** és un **mitjà d'execució forçosa**: es reitera en el temps per **forçar el compliment** d'una ordre prèvia i legal (per exemple, la de retirar una instal·lació). No és un càstig, per això és **compatible** amb la sanció i no vulnera el principi non bis in idem. La **multa sancionadora** és un **càstig** imposat per haver comès una infracció tipificada, i requereix **procediment sancionador** amb totes les garanties. A Catalunya, si cap llei sectorial no fixa el règim, les multes per infracció d'ordenances tenen els límits de l'**art. 237.3 TRLMRLC** (de **150,25 ?** a **1.803,04 ?** segons la població).</details>

<details><summary>15. Qui és competent per atorgar les llicències a un ajuntament i quins efectes clàssics tenen?</summary>L'**alcalde o alcaldessa** (**art. 21.1.q LBRL** i **art. 53.1 TRLMRLC**), **llevat que les lleis sectorials ho atribueixin expressament al Ple o a la Junta de Govern Local**; a la pràctica sol estar **delegat a la Junta de Govern Local**. Efectes clàssics: s'atorguen **deixant fora el dret de propietat i sense perjudici de tercers**, no garanteixen la bondat tècnica del projecte, i les **reals** són **transmissibles** amb la simple **comunicació** a l'Ajuntament (mentre no es comunica, l'antic i el nou titular en responen). A més, l'**art. 84.3 LBRL** recorda que la llicència d'una altra Administració **no eximeix** d'obtenir la municipal.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

19

TEMA

Tema 19. L'activitat de les administracions públiques (II). L'activitat de foment. Tipologia i tècniques. La subvenció. Activitat subvencional de les Administracions Públiques. Procediments de concessió i gestió de les subvencions. Reintegrament de subvencions.

Introducció: el dia que t'arriba una carpeta amb 40 sol·licituds d'ajut i has de saber què fer-ne

Hi ha una part de la feina municipal que no consisteix a prohibir res ni a prestar cap servei: consisteix a **posar diners perquè algú altre faci una cosa que interessa a tothom**. L'entitat que organitza la festa del barri, l'AMPA que munta el casal d'estiu, el club esportiu, la botiga que rehabilita la façana, la família que necessita ajut per al lloguer. Això és **l'activitat de foment**, i la seva eina estrella és la **subvenció**.

Com a administrativa o administratiu C1 hi tocaràs de ple. No decidiràs qui cobra -això ho fa l'òrgan concedent amb l'informe tècnic i la fiscalització de la Intervenció-, però sí que tramitaràs la convocatòria, comprovaràs que les sol·licituds estiguin completes, faràs els requeriments d'esmena, muntaràs l'expedient de justificació i, quan alguna cosa no quadri, iniciaràs el **reintegrament**. És un dels procediments més formalistes que existeixen, precisament perquè es reparteixen **diners públics sense rebre res a canvi**: la llei ho compensa amb publicitat, concurrència, control i, si cal, devolució amb interessos.

Aquest tema és el segon d'una sèrie de quatre sobre les formes d'activitat administrativa. El **tema 18** va de la intervenció o policia (llicències, comunicacions prèvies, declaracions responsables), el **20** del servei públic i el **21** de la potestat sancionadora. Aquí ens toca el **foment**: la tipologia i les tècniques, el concepte de subvenció, com es concedeix, com es gestiona i justifica, i què passa quan el beneficiari no compleix.

Els tres paranys de vocabulari que et poden costar la plaça: «bases reguladores» i «convocatòria» **no** són el mateix; «pèrdua del dret al cobrament» i «reintegrament» **tampoc**; i «reintegrament» i «sanció» són coses **diferents i compatibles**.

1. On encaixa el foment: les formes d'activitat administrativa

1.1 La classificació clàssica

La divisió tradicional, que es deu al professor **Jordana de Pozas**, és **tripartita**:

Forma d'activitat	Què fa l'Administració	Com afecta el ciutadà	Exemple municipal
Policia o intervenció	Limita, condiciona, controla	Li restringeix la llibertat	Llicència d'obres, ordre de retirada, sanció
Foment	Estimula, incentiva	El **beneficia**; hi participa **voluntàriament**	Subvenció a una entitat, premi,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

bonificació fiscal |
| **Servei públic** | Presta directament | Li dona una prestació | Escombraries, biblioteca, escola bressol |

La doctrina posterior hi ha afegit altres formes que no encaixen del tot en cap dels tres calaixos: l'activitat de **prestació econòmica** (ajuts socials, rendes garantides), la de **planificació** (planejament urbanístic, pla estratègic de subvencions), l'**arbitral** (l'Administració decideix entre interessos privats contraposats) i l'**empresarial** o de gestió econòmica (l'ens local que actua al mercat en concurrència amb els privats).

La diferència pràctica és senzilla i és la que t'ordena l'expedient: **la policia obliga, el foment persuadeix, el servei públic dona**. En el foment el ciutadà **pot dir que no**: ningú està obligat a demanar una subvenció.

1.2 El mapa normatiu català: el ROAS està literalment ordenat així

A Catalunya no cal deduir la classificació: la normativa hi està construïda a sobre.

- El **ROAS**, **Decret 179/1995, de 13 de juny**, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, té el títol 1 dedicat a les obres, el **títol 2 a la intervenció (art. 55-117)**, el **títol 3 al foment (art. 118-135)**, el títol 4 a les activitats econòmiques (art. 136-152) i el títol 5 als serveis públics (art. 153 i següents).
- El **TRLMRLC**, **Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, fa el mateix als **art. 236-249**: intervenció (236-238), **foment (239-242)** i serveis (243 i s.).

> **Regla d'or de l'expedient:** un expedient de foment necessita **crèdit, bases, publicitat i justificació**. Un d'intervenció necessita **informe tècnic, audiència i resolució**. No els barregis mai: són circuits diferents amb documents diferents.

2. L'activitat de foment: concepte, notes i principis

2.1 Concepte

Foment és l'activitat administrativa dirigida a **satisfer necessitats d'interès general estimulant l'acció voluntària dels particulars** (o d'altres administracions), sense fer servir la coacció i sense prestar el servei directament. La definició clàssica, també de Jordana de Pozas, parla d'«acció de l'Administració encaminada a protegir o promoure les activitats, establiments o riqueses degudes als particulars i que satisfan necessitats públiques o s'estimen d'utilitat general, sense usar la coacció ni crear serveis públics».

Les seves **notes característiques**:

1. **Voluntarietat**: el particular s'hi adhereix si vol. No hi ha imposició.
2. **Interès general**: l'activitat fomentada ha de tenir utilitat pública o interès social. Sense això no hi ha foment, hi ha regal.
3. **Indirecció**: l'Administració no fa l'activitat, la fa fer.
4. **Condicionalitat**: l'ajut va lligat a un compliment. Si no es compleix, es recupera.
5. **Discrecionalitat reglada**: l'Administració decideix si fomenta i què fomenta, però un cop fixades les bases queda **vinculada** per elles.

2.2 Els principis del foment local (TRLMRLC art. 239)

L'**art. 239 del TRLMRLC** fixa els principis que ha de respectar l'activitat de foment dels ens locals: **publicitat, objectivitat, lliure concurrència i igualtat**, amb adequació a la legalitat pressupostària. L'**art.**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

240 habilita els ens locals a subvencionar activitats que **complementin o supleixin** les de competència local i els obliga a **comprovar-ne l'aplicació efectiva** a la finalitat.

En termes de subvencions estatals, el **art. 8.3 LGS** hi afegeix el llistat complet: **publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat i no-discriminació**, més **eficàcia** en el compliment dels objectius i **eficiència** en l'assignació dels recursos.

> **Truc de memòria:** parteix-los en dos blocs. Els de **joc net** (publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat, no-discriminació) i els de **bon ús dels diners** (eficàcia i eficiència). Si un test t'ofereix «gratuïtat», «confidencialitat» o «celeritat» com a principi de la LGS, és fals.

2.3 Els límits: competència, crèdit i prohibició de la mera liberalitat

Tres límits que et convé tenir gravats:

- **Competència.** L'ens local només pot fomentar dins l'àmbit dels seus **interessos i competències** (art. 25 LBRL, art. 66 TRLMRLC). No es pot subvencionar el que no té res a veure amb el municipi.
- **Crèdit.** Sense **crèdit adequat i suficient** consignat al pressupost no hi ha subvenció possible (art. 9.4.b LGS). Concedir sense crèdit és, a més, causa de **nul·litat de ple dret** (art. 36.1.b LGS).
- **Prohibició de la mera liberalitat.** El **ROAS art. 119.2** ho diu amb totes les lletres: les subvencions **mai poden respondre a mera liberalitat**, sota sanció de **nul·litat**. Regalar diners perquè sí, sense finalitat d'interès públic i sense condicions, no és foment: és una il·legalitat.

3. Tipologia i tècniques de foment

La classificació més útil -i la que més cau- divideix les tècniques segons **el tipus d'avantatge** que rep el particular.

Tipus	Què li dones	Exemples
Honorífiques	Prestigi, reconeixement	Medalles i distincions de la ciutat, títol de fill/a predilecte/a, premis literaris o d'innovació, declaracions de festa d'interès
Econòmiques	Diners o un avantatge patrimonial	**Subvencions**, bestretes, avals i garanties, préstecs a interès baix o zero, subsidiació de tipus d'interès, cessió gratuïta de béns o d'ús d'equipaments, exempcions i bonificacions fiscals
Jurídiques	Una posició jurídica millor	Declaració d'utilitat pública o d'interès públic d'una entitat, prioritat en un procediment, dispenses, concessió d'ús privatiu del domini públic

Altres eixos de classificació que et poden preguntar:

- **Positives** (donen un avantatge) i **negatives** (imposen una càrrega a l'activitat no desitjada; alguns autors hi inclouen els tributs desincentivadors).
- **Directes** (l'Administració lliura el benefici: subvenció) i **indirectes** (deixa de cobrar: exempció fiscal). Les indirectes es coneixen com a **subvencions impropies** i **no** es regeixen per la LGS, sinó per la normativa tributària (art. 2.4.a LGS).
- **Reals** (lliurament de béns o ús) i **financeres** (diners).

3.1 Les tècniques honorífiques a l'àmbit local

Són reals i vives: el **ROAS art. 130 i següents** regula les distincions honorífiques dels ens locals, que s'atorguen per **acord del Ple** amb expedient previ, i el **Reglament d'honors i distincions** que aprovi la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

corporació en fixa els requisits. No comporten cap dret econòmic i no els aplica la LGS.

3.2 Les tècniques econòmiques que no són subvenció

Aquí és on els tests fan trampa. **No tota ajuda econòmica és una subvenció** en sentit legal:

- Els **beneficis fiscals** (exempcions, bonificacions de l'IBI, de l'ICIO, de plusvàlua) es regeixen pel **TRLRHL, RDL 2/2004** i per les ordenances fiscals, no per la LGS.
- El **crèdit oficial** en queda fora, llevat que l'ens local subvencioni els **tipus d'interès** o assumeixi part de la càrrega financera: llavors sí que hi ha subvenció (art. 2.4.b LGS).
- Les **cessions gratuïtes de béns** es regeixen pel règim patrimonial (Llei 33/2003, ROAS i **Reglament del patrimoni dels ens locals, Decret 336/1988**).
- Les **aportacions dineràries entre administracions** per finançar globalment l'activitat de l'administració receptora **no** són subvencions (art. 2.2 LGS), ni tampoc les **quotes** a associacions d'ens locals (art. 2.3 LGS).

3.3 L'acció concertada: la germana oblidada de la subvenció

El **TRLMRLC art. 242** regula l'**acció concertada**: l'ens local concerta amb empreses o entitats privades unes **obligacions concretes** a canvi d'ajuts o avantatges. Les seves **bases** les aprova el **Ple** i, si l'empresa incompleix, es **suspenen els beneficis** i s'exigeix el **reintegrament**. És una tècnica intermèdia entre la subvenció i el contracte, molt utilitzada en serveis socials i sanitaris.

També és tècnica de foment el **conveni de col·laboració** amb entitats sense ànim de lucre, sotmès al **Títol preliminar, capítol VI de la Llei 40/2015** (art. 47-53) i, si hi ha lliurament de diners condicionat, també a la LGS.

3.4 El límit europeu: els ajuts d'Estat i la regla de minimis

Un ajut públic a una **empresa** pot ser un **ajut d'Estat** prohibit pels **art. 107 i 108 del Tractat de Funcionament de la UE** si falseja la competència i afecta el comerç entre estats membres. Per això les convocatòries adreçades a activitat econòmica solen acollir-se al règim de **minimis**: el **Reglament (UE) 2023/2831 de la Comissió, de 13 de desembre de 2023**, permet ajuts de fins a **300.000 ?** per empresa única en **qualsevol període de tres anys**, sense necessitat de notificar-los a la Comissió. Aquest reglament s'aplica **fins al 31 de desembre de 2030** i va substituir l'anterior, que tenia el llindar en 200.000 ?.

Si l'ajut supera el de minimis i no encaixa en cap reglament d'exempció per categories, cal notificació prèvia a la Comissió; i si la Comissió declara l'ajut incompatible, hi ha **causa de reintegrament** (art. 37.1.h LGS).

> **A la finestreta:** quan una convocatòria diu «ajuts subjectes al règim de minimis», el sol·licitant ha d'aportar una **declaració responsable** dels altres ajuts de minimis rebuts en els tres darrers anys. És un document que reclamaràs sovint.

4. La subvenció: concepte, naturalesa i marc normatiu

4.1 El concepte legal: tres requisits acumulatius (art. 2.1 LGS)

L'**art. 2.1 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (LGS)** defineix la subvenció com tota **disposició dinerària** feta per una administració pública a favor de persones públiques o privades que compleixi **els tres requisits alhora**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. Que el lliurament es faci **sense contraprestació directa** dels beneficiaris.
2. Que estigui **subjecte al compliment** d'un determinat objectiu, l'execució d'un projecte, la realització d'una activitat, l'adopció d'un comportament singular (ja realitzat o per realitzar) o la concurrència d'una situació, havent de complir el beneficiari les obligacions materials i formals establertes.
3. Que el projecte, l'acció, la conducta o la situació finançada tingui per objecte el **foment d'una activitat d'utilitat pública o interès social** o de promoció d'una **finalitat pública**.

El **ROAS art. 118** ho diu en llenguatge més directe: la subvenció és una **disposició gratuïta de fons públics** feta pels ens locals a favor de persones o entitats per fomentar activitats d'interès públic o social.

> **Els tres requisits són acumulatius.** Si en falta un, no és subvenció i no s'aplica la LGS. Aquest és el punt que més es pregunta de tot el tema.

4.2 Què NO és subvenció (i com distingir-ho)

Figura	Per què no és subvenció	On es regula
Contracte públic	Hi ha **contraprestació directa i recíproca**: l'Administració paga i rep un bé, una obra o un servei per a ella	LCSP, Llei 9/2017
Premi sense sol·licitud prèvia	El beneficiari no l'ha demanat	Exclòs per l'**art. 4.a LGS**
Aportacions a grups polítics i partits	Règim propi	Exclòs per l'**art. 4 LGS**
Prestacions de la Seguretat Social	Són drets subjectius de règim propi	Normativa de Seguretat Social
Beneficis fiscals («subvencions impropies»)	No hi ha lliurament de fons, hi ha renúncia a cobrar	**Art. 2.4.a LGS**, normativa tributària
Crèdit oficial	És un préstec, no un lliurament gratuït	**Art. 2.4.b LGS** (excepte subvenció de tipus d'interès)
Aportacions entre administracions per finançar globalment l'activitat de la receptora	No van lligades a un projecte concret	**Art. 2.2 LGS**
Quotes a associacions d'ens locals	Són quotes associatives	**Art. 2.3 LGS**

> **La pregunta clàssica:** «l'Ajuntament paga 10.000 ? a una entitat perquè organitzi la cavalcada». Contracte o subvenció? Depèn: si l'Ajuntament **encarrega** l'organització i l'entitat li presta el servei, és **contracte**. Si l'entitat **ja fa** la cavalcada per iniciativa pròpia i l'Ajuntament li dona suport econòmic perquè la faci, és **subvenció**. El criteri és qui és el titular de l'activitat.

4.3 Naturalesa jurídica i marc normatiu

La subvenció és un **acte administratiu unilateral** de contingut favorable, però amb **càrrega o modus**: crea una **relació jurídica de durada** entre l'Administració i el beneficiari, que no s'acaba amb el pagament sinó amb la justificació i el període de comprovació. Per això és habitual dir que és una **atribució patrimonial gratuïta modal**.

Norma	Rang i abast	Què hi trobes
Llei 38/2003 (LGS)	Estatal, **bàsica** en gran part (disposició final primera, a l'empara de l'art. 149.1.13a, 14a i 18a CE)	El gruix del règim: concepte, principis, procediment, justificació, reintegrament, infraccions
RD 887/2006 (RLGS)	Reglament estatal de desplegament	Pla estratègic, comptes justificatius, terminis de detall, pagaments

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

DL 3/2002, TRLFPC	Catalunya	Règim de subvencions de la **Generalitat** (finances públiques de Catalunya)
DL 2/2003, TRLMRLC art. 239-242	Catalunya, local	Principis del foment local, competències, acció concertada
Decret 179/1995, ROAS art. 118-129	Catalunya, local	Subvencions locals, en tot allò compatible amb la LGS bàsica
Llei 19/2014, de 29 de desembre	Catalunya	**Transparència** de l'activitat subvencional
Llei 39/2015 i Llei 40/2015	Estatal	Supletòries en tot el no previst (art. 5.1 LGS)
Ordenança general de subvencions i bases d'execució del pressupost	Municipal	Les regles pròpies de cada ajuntament

Com conviuen? La LGS és **bàsica**: marca el mínim comú per a totes les administracions, inclosos els ajuntaments catalans. El ROAS i el TRLMRLC s'apliquen en tot allò que **no contradigui** la bàsica i, quan són **més garantistes** (per exemple, terminis més curts per resoldre), s'apliquen ells. L'ordenança municipal concreta el que la llei deixa obert.

5. L'activitat subvencional: subjectes, planificació i requisits previs

5.1 El pla estratègic de subvencions (art. 8.1 LGS)

Abans d'establir cap subvenció, l'administració ha d'aprovar un **pla estratègic de subvencions (PES)**, on concreta **objectius, efectes que es pretenen, termini necessari per assolir-los, costos previsibles i fonts de finançament**.

Detalls que cauen:

- És un **instrument de planificació**: **no crea drets ni obligacions** per a tercers i la seva efectivitat queda **condicionada a l'existència de crèdit** pressupostari.
- Vigència ordinària: **tres anys** (**art. 11.4 RLGS**), llevat que la naturalesa sectorial justifiqui una durada diferent.
- Contingut (art. 12.1 RLGS): objectius estratègics, línies de subvenció, règim de **seguiment amb indicadors** i resultats de l'avaluació de plans anteriors.
- **Pla simplificat** (art. 12.2 RLGS): per a les subvencions de **concessió directa** i per a les d'**escassa rellevància econòmica o social**, n'hi ha prou amb una **memòria explicativa** d'objectius, costos i fonts de finançament.

A la pràctica municipal el PES s'aprova sovint dins de les **bases d'execució del pressupost** o com a annex, i es revisa cada any. Que no hi hagi PES no anul·la per si sol la subvenció, però és un incompliment que la Intervenció i la Sindicatura de Comptes retreuen sistemàticament.

5.2 Requisits per a l'atorgament (art. 9 LGS)

Perquè una subvenció es pugui concedir vàlidament calen:

1. **Competència** de l'òrgan concedent.
2. **Aprovació prèvia de les bases reguladores** (i publicació, si escau).
3. **Crèdit adequat i suficient**.
4. **Fiscalització prèvia** dels actes de contingut econòmic per la **Intervenció**.
5. **Aprovació de la despesa** per l'òrgan competent.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. **Tramitació** del procediment que correspongui.

A l'àmbit local, **qui concedeix** ho determinen la legislació de règim local i les **bases d'execució del pressupost** de cada any: habitualment l'alcaldia o la Junta de Govern Local per delegació, i el Ple quan la subvenció està vinculada a una competència plenària o a un compromís plurianual. **Consulta sempre les bases d'execució de l'exercici**: és el document que et diu qui signa.

5.3 El beneficiari (art. 11 LGS)

Beneficiari és qui ha de realitzar l'activitat que va fonamentar l'atorgament o qui es troba en la situació que legitima la concessió.

Punt molt preguntat: les **agrupacions sense personalitat jurídica** (art. 11.3 LGS) també poden ser beneficiàries quan així ho prevegin les bases. En aquest cas cal:

- Fer constar **expressament a la sol·licitud i a la resolució** els **compromisos d'execució de cada membre** i **l'import de subvenció aplicable a cadascun**, perquè tots tenen la condició de beneficiaris.
- Nomenar un **representant o apoderat únic** amb poders suficients per complir les obligacions de l'agrupació.
- **No dissoldre's** fins que hagi transcorregut el **termini de prescripció** dels art. 39 i 65 LGS (és a dir, **4 anys**).

5.4 Les prohibicions per ser beneficiari (art. 13.2 LGS)

No poden obtenir la condició de beneficiari, entre altres, qui:

- Hagi estat **condemnat per sentència ferma** a la pena de pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions, o per delictes de **prevaricació, suborn, malversació de cabals públics, tràfic d'influències, fraus i exaccions il·legals o delictes urbanístics**.
- Hagi sol·licitat la declaració de **concurs voluntari**, hagi estat declarat insolvent, estigui declarat en concurs o subjecte a intervenció judicial.
- Hagi donat lloc a la **resolució ferma de qualsevol contracte** amb l'Administració per causa que li sigui imputable.
- No estigui **al corrent** en el compliment de les obligacions **tributàries** o amb la **Seguretat Social**.
- Tingui la **residència fiscal en un paradís fiscal**.
- Sigui **deutor per resolució ferma de procedència de reintegrament**.
- Hagi estat **sancionat** amb la pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions.

L'acreditació es fa normalment per **declaració responsable** (art. 13.7 LGS), amb comprovació posterior; les obligacions tributàries i de Seguretat Social s'acrediten amb **certificats** o amb l'autorització a l'Ajuntament perquè els consulti.

5.5 L'entitat col·laboradora (art. 12, 15 i 16 LGS)

L'**entitat col·laboradora** és aquella que, **actuant en nom i per compte de l'òrgan concedent**, **lliura i distribueix els fons públics** als beneficiaris, o bé col·labora en la gestió sense que hi hagi lliurament previ de fons. **No** és beneficiària: no rep la subvenció per a ella.

- Poden ser-ho **organismes públics**, societats mercantils participades majoritàriament per administracions, associacions i altres persones jurídiques amb **solvència** suficient. Les CCAA i les corporacions locals poden actuar com a col·laboradores de subvencions estatals, i a la inversa.
- Les seves **obligacions** (art. 15) són lliurar els fons, comprovar el compliment i la justificació, i sotmetre's al control financer.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- La relació es formalitza en un **conveni de col·laboració** (art. 16), amb contingut mínim taxat (objecte, normativa reguladora, termini, garanties, condicions de lliurament, justificació, llibres comptables, obligació de reintegrar i submissió a control).
- **Durada del conveni: màxim 4 anys**, prorrogable, sense que la durada total de les pròrrogues superi la del període inicial ni que el conjunt del conveni pugui **excedir de 6 anys** (excepció: subsidiació de préstecs, que pot durar fins a la cancel·lació total).
- Si la col·laboradora és una **entitat privada**, es tria pel procediment de la legislació de contractes (art. 16.5 LGS).

5.6 Les bases reguladores (art. 17 LGS)

Les **bases reguladores** són **la norma** que fixa les regles del joc d'una línia de subvencions. **Contingut mínim** (art. 17.3 LGS), que has de saber enumerar:

a) Definició de l'**objecte**. b) **Requisits** dels sol·licitants i forma d'acreditar-los. c) **Òrgan competent** per a l'ordenació, instrucció i resolució, i termini de notificació. d) Determinació de la forma de concessió i **criteris de valoració**. e) **Quantia** individualitzada o criteris per determinar-la. f) **Òrgans competents** per resoldre. g) **Termini i forma de justificació**. h) Mesures de **garantia** a favor dels interessos públics. i) **Pagaments a compte o bestretes** i règim de garanties. j) **Circumstàncies** que poden donar lloc a la **modificació** de la resolució. k) **Compatibilitat o incompatibilitat** amb altres subvencions. l) **Criteris de graduació dels possibles incompliments** i quantitats a reintegrar.

Com s'aproven a un ajuntament (art. **17.2 LGS**), pregunta segura d'examen: en el marc de les **bases d'execució del pressupost**, per **ordenança general de subvencions** o per **ordenança específica** de la línia.

I aquí entra el tràmit **català**: com que l'ordenança és una **norma reglamentària**, el **ROAS art. 124.2** exigeix **informació pública d'un mínim de 20 dies**, **publicació al Butlletí Oficial de la Província (BOP)** i al **tauler d'anuncis**, i **referència al DOGC**. Aquest és el circuit d'aprovació de les ordenances locals de l'art. 178 TRLMRLC (aprovació inicial pel Ple, informació pública, resolució d'al·legacions, aprovació definitiva i publicació íntegra).

Bases ? convocatòria. Les **bases** són la norma, tenen vocació de permanència i s'aproven amb el procediment reglamentari. La **convocatòria** és l'**acte** que obre el termini d'un exercici concret: crèdit disponible, quantia màxima, termini de presentació (art. **23.2 LGS**). Una mateixa base pot generar deu convocatòries.

5.7 Quantia i concurrència d'ajuts (art. 19 LGS)

- L'import de la subvenció **no pot superar mai**, sol o **acumulat a altres subvencions, ajuts, ingressos o recursos**, el **cost de l'activitat subvencionada** (art. **19.3 LGS**). Si el supera, es reintegra l'**excés** amb l'interès de demora (art. 37.3).
- El **ROAS art. 123.4** hi afegeix, per a l'àmbit local català, que les subvencions **normalment no excediran el 50 %** del cost de l'activitat, i l'art. **123.3** que el beneficiari **no en pot exigir l'augment**.
- Les bases han de dir si la subvenció és **compatible o incompatible** amb altres ajuts per a la mateixa finalitat.

5.8 Publicitat: la BDNS i la transparència

La **Base de Dades Nacional de Subvencions (BDNS)** és el sistema nacional de publicitat de subvencions (art. **18** i **20 LGS**). Regles clau:

- Les convocatòries es **registren a la BDNS** i el diari oficial en publica **un extracte** -a la nostra

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

província, el **BOP de Girona**-, que la mateixa BDNS hi trasllada de manera **gratuïta**.

- **Convocar sense seguir aquest procediment és causa d'anul·labilitat** de la convocatòria (art. **20.8.a LGS**).
- A les entitats locals, la responsable de subministrar la informació a la BDNS és la **Intervenció** o l'òrgan que designi l'entitat (art. 20.4.c).
- També s'hi publiquen les **subvencions concedides** (import, beneficiari, objecte) i les sancions fermes.

A Catalunya s'hi suma la **Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, **art. 15**, que obliga a publicar al portal de transparència: les subvencions **previstes convocar** amb els seus objectius, les **atorgades** amb import, objecte i beneficiaris -dels **darrers 5 anys**, **incloses les concedides sense publicitat i concurrència**-, la informació de control financer i la justificació. I l'**art. 15.2**: les bases de subvencions per import **superior a 10.000 ?** han d'obligar els beneficiaris **persones jurídiques** a comunicar les **retribucions dels òrgans de direcció o administració**.

6. Els procediments de concessió

6.1 La concurrència competitiva: la regla general (art. 22.1 LGS)

L'**art. 22.1 LGS** és taxatiu: el procediment **ordinari** de concessió és la **concurrència competitiva**, que consisteix a **comparar** en un únic procediment les sol·licituds presentades, establir-hi una **prelació** segons els criteris de valoració fixats prèviament a les bases i **adjudicar**, amb el límit del **crèdit disponible**, a les que hagin obtingut millor valoració.

Fases i terminis (art. 23-27 LGS):

Fase	Contingut	Termini
1. Iniciació	Sempre **d'ofici**, mitjançant **convocatòria** aprovada per l'òrgan competent i publicada a la BDNS amb extracte al diari oficial (art. 23.1 i 23.2)	El que fixi la convocatòria
2. Sol·licituds	Amb la documentació de les bases; poden incorporar **declaració responsable** de no incórrer en prohibicions (art. 23.3 i 23.4)	El de la convocatòria
3. Esmena	Si la sol·licitud és incompleta, requeriment per esmenar (art. **23.5**)	**10 dies improrrogables**; si no, es té per **desistit**, amb resolució expressa
4. Instrucció	L'òrgan instructor demana informes i avalua les sol·licituds segons els criteris (art. 24)	Informes en **10 dies**, ampliables excepcionalment fins a **2 mesos**
5. Òrgan col·legiat	Comissió de valoració que emet **informe** amb el resultat de l'avaluació (art. 22.1 i 24.4)	-
6. Proposta provisional	Motivada, es notifica i s'obre **audiència** (art. 24.4). Es pot prescindir de l'audiència si no hi ha altres fets ni proves que els aportats pels interessats	**10 dies** d'al·legacions
7. Reformulació	Si l'import proposat és inferior al sol·licitat, es pot instar el beneficiari a **reformular** la sol·licitud per ajustar-hi el projecte (art. 27)	El de les bases
8. Proposta definitiva	Relació de beneficiaris i quanties. **No crea cap dret** davant l'Administració fins que es notifiqui la concessió (art. 24.6)	-
9. Resolució	**Motivada**, ha d'expressar el sol·licitant o la llista de beneficiaris i **la desestimació expressa de la resta** (art. 25.3)	Vegeu 6.4
10. Notificació o publicació	Segons les bases; publicació de les concessions a la BDNS (art. 18)	-

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Regla de les tres P per no equivocar-te en l'ordre: Petició (sol·licitud) -> **Proposta** (provisional, al·legacions, definitiva) -> **Pronunciament** (resolució). Entremig, l'**informe** de l'òrgan col·legiat.

També pot passar que la convocatòria prevegi una **quantia addicional** condicionada a la disponibilitat efectiva de crèdit abans de resoldre, sense necessitat de nova convocatòria: cal que la convocatòria ho digui expressament i que se'n faci publicitat en els mateixos termes.

6.2 La concessió directa: l'excepció taxada (art. 22.2 i 28 LGS)

Només caben **tres supòsits**, i els has de saber de memòria:

Supòsit	Explicació	Com es formalitza
a) Previstes nominativament als pressupostos generals de l'Estat, d'una comunitat autònoma o d'una **entitat local**	La dotació i el beneficiari consten expressament als **estats de despeses** del pressupost	**Conveni** o resolució (art. 28.1)
b) Imposades per norma amb rang de llei	La llei n'estableix la quantia o els criteris	Segons la llei
c) Caràcter excepcional	S'acrediten raons d'**interès públic, social, econòmic o humanitari**, o altres degudament justificades que **dificultin la convocatòria pública**	Reial decret, acord o resolució motivada (art. 28.2 i 28.3)

En la concessió directa, el **conveni o la resolució fan les funcions de les bases**: han de fixar l'objecte, les obligacions, la forma i el termini de justificació i les conseqüències de l'incompliment.

Parany. Concessió directa **no** vol dir «sense control». El beneficiari continua obligat a justificar, a sotmetre's al control financer i a reintegrar si incompleix. L'única cosa que desapareix és la **comparació** entre sol·licituds. I compte: el supòsit c) és **excepcional**, no és una porta d'entrada per fer per conveni el que hauria d'anar per convocatòria.

6.3 Una figura de la pràctica: la concurrència no competitiva

Moltes convocatòries locals i autonòmiques (ajuts al lloguer, ajuts de material escolar, ajuts d'urgència social) es tramiten per **concurrència no competitiva**: hi ha convocatòria i publicitat, però **no es comparen** les sol·licituds entre elles; s'atorga a **tothom qui compleix els requisits**, per **ordre d'entrada** o per **prorrateig** del crèdit, fins a exhaurir-lo.

La LGS no la regula amb aquest nom, però hi encaixa perquè els criteris de concessió estan **objectivament fixats a les bases**. Ha de ser l'**ordenança o les bases** les que la prevegin expressament, i s'hi mantenen totes les altres garanties (publicitat, BDNS, justificació, reintegrament).

6.4 Termini per resoldre i silenci: el número doble que has de recordar

Règim	Termini màxim per resoldre i notificar	Còmput	Silenci
General, art. 25.4 LGS	**6 mesos** (llevat que la norma reguladora en fixi un altre, que no pot excedir de 6 mesos)	Des de la publicació de la convocatòria	**Desestimatori** (art. 25.5)
Local català: TRLMRLC art. 241.2 i ROAS art. 124.1.f	**3 mesos**	Des de la finalització del termini de presentació	**Desestimatori**

Si la pregunta va del **règim general de la LGS**, la resposta és **6 mesos**. Si va de **subvencions locals a Catalunya**, **3 mesos**. En tots dos casos el silenci és **desestimatori**: aquesta part no varia mai.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.5 Recursos

La resolució de concessió és un **acte administratiu**. A l'àmbit local, els actes de l'alcaldia i de la Junta de Govern **posen fi a la via administrativa** (art. 52 LBRL), de manera que hi cap **recurs potestatiu de reposició** en **un mes** davant el mateix òrgan o directament **recurs contenciós administratiu** en **dos mesos**. Contra les **bases**, per ser una disposició de caràcter general, no hi cap recurs en via administrativa (art. 112.3 LPAC): s'impugnen directament davant la jurisdicció contenciosa.

7. La gestió de la subvenció: obligacions, despeses, justificació, pagament i control

7.1 Obligacions del beneficiari (art. 14 LGS)

1. **Complir l'objectiu**, executar el projecte o adoptar el comportament que fonamenta la concessió.
2. **Justificar-ne** el compliment davant l'òrgan concedent.
3. Sotmetre's a les actuacions de **comprovació** i de **control financer**.
4. **Comunicar** l'obtenció d'altres subvencions, ajuts, ingressos o recursos per a la mateixa finalitat, **tan bon punt es coneguin** i, en tot cas, **abans de justificar**.
5. Acreditar que està **al corrent** d'obligacions tributàries i amb la Seguretat Social **abans** que es dicti la proposta de resolució de concessió.
6. Disposar dels **llibres comptables i registres** exigits, amb identificació diferenciada de les partides.
7. **Conservar els documents justificatius** mentre puguin ser objecte de comprovació i control.
8. Adoptar les mesures de **difusió** del caràcter públic del finançament.
9. **Reintegrar** els fons quan escaigui.

7.2 Despeses subvencionables (art. 31 LGS)

Són subvencionables les despeses que **responguin de manera indubtable a la naturalesa de l'activitat**, siguin **estrictament necessàries** i es facin **dins el termini** fixat a les bases; si les bases callen, **abans que acabi l'any natural** en què s'ha concedit. Es consideren fetes quan estan **efectivament pagades abans que acabi el termini de justificació**.

Tres regles amb número que cauen molt:

- **Els tres pressupostos (art. 31.3 LGS).** Quan l'import de la despesa subvencionable **superi les quanties del contracte menor**, el beneficiari ha de sol·licitar **com a mínim tres ofertes** de proveïdors diferents **abans** de contreure el compromís. Els llindars del **contracte menor** són els de l'**art. 118 de la LCSP (Llei 9/2017)**: **40.000 ?** en **obres** i **15.000 ?** en **subministraments i serveis** (IVA exclòs). Si no es tria la proposta econòmicament més avantatjosa, cal **memòria justificativa**.
- **Béns inventariables (art. 31.4 i 31.5).** El període durant el qual el bé s'ha de destinar a la finalitat no pot ser **inferior a 5 anys** si el bé és **inscriptible en un registre públic**, ni **inferior a 2 anys** per a la resta. Alienar-lo o gravar-lo abans és **causa de reintegrament**; en béns inscriptibles, la subvenció i el termini s'han de fer constar a l'escriptura i al registre.
- **Despeses que mai són subvencionables**: interessos deutors de comptes bancaris, interessos, recàrrecs i sancions administratives i penals, i despeses de procediments judicials. L'**IVA** només ho és quan **no és recuperable** pel beneficiari.

7.3 Subcontractació (art. 29 LGS)

Subcontractar és **concertar amb tercers l'execució total o parcial de l'activitat** subvencionada. **No** ho

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

és la simple contractació dels béns i serveis que el beneficiari necessita per fer l'activitat ell mateix.

- Només es pot subcontractar si la normativa reguladora **ho preveu** (art. 29.2 LGS). Si ho preveu i **fixa un percentatge**, aquell és el límit; si ho preveu però **no en diu cap**, el límit supletori és el **50 %** de l'import de l'activitat. **Atenció al matís**: si les bases no diuen res de subcontractació, no és que s'apliqui el 50 % - és que **no es pot subcontractar gens**.
- Quan la part subcontractada **excedeixi del 20 %** de l'import de la subvenció **i** aquest import sigui **superior a 60.000 ?**, calen **contracte per escrit** i **autorització prèvia** de l'òrgan concedent.
- Prohibit **fraccionar** el contracte per esquivar aquests límits.
- No es pot subcontractar amb persones incurses en les prohibicions de l'art. 13 ni, en general, amb persones **vinculades** al beneficiari, llevat d'**autorització expressa** i que es faci en condicions normals de mercat.

7.4 Justificació (art. 30 LGS i art. 69-80 RLGS)

La **justificació** és l'acreditació documental que s'ha fet l'activitat i s'ha aplicat la subvenció a la finalitat.

- **Termini**: el de les bases; si callen, com a màxim **3 mesos des del final del termini per fer l'activitat** (art. **30.2 LGS**).
- **Ampliació**: es pot ampliar el termini, però l'ampliació **no pot excedir la meitat** del termini inicial i només si no es perjudiquen drets de tercers (art. **70.1 RLGS**).
- **Si no es justifica**: cal **requerir** el beneficiari perquè ho faci en un termini **improrrogable de 15 dies** (art. **70.3 RLGS**). Justificar en aquest termini extra **no eximeix** de les sancions que corresponguin. Si tampoc no ho fa, s'inicia el reintegrament.

Modalitats de justificació:

Modalitat	En què consisteix	Norma
Compte justificatiu amb aportació de justificants	**Memòria d'actuació** (activitats fetes i resultats) + **memòria econòmica** (relació classificada de despeses amb identificació del creditor, import, data d'emissió i de pagament; factures o documents de valor probatori equivalent; detall d'altres ingressos; els tres pressupostos si escau)	**Art. 72 RLGS**
Compte justificatiu amb informe d'auditor	Es redueix la memòria econòmica a canvi d'un informe d'un **auditor inscrit al ROAC**	**Art. 74 RLGS**
Compte justificatiu simplificat	Per a subvencions **inferiors a 60.000 ?**, si les bases ho preveuen: relació de despeses sense aportar totes les factures, amb comprovació per **mostreig**	**Art. 75 RLGS**
Mòduls	Unitats de cost estandarditzades (per exemple, cost/hora de monitoratge); no cal aportar factures, sí una memòria d'actuació	**Art. 76-79 RLGS**
Estats comptables	Casos taxats en què la justificació es fa amb els comptes anuals	**Art. 80 RLGS**

Si l'activitat s'ha finançat també amb fons propis o altres subvencions, cal acreditar-ne **import, procedència i aplicació** (art. **30.4 LGS**).

7.5 Comprovació (art. 32 LGS)

L'òrgan concedent ha de **comprovar** l'adequada justificació i la realització de l'activitat. Si la justificació és insuficient, cal **requerir** el beneficiari abans de resoldre res: no es pot passar directament al reintegrament sense donar-li l'oportunitat d'esmenar. En els supòsits de mòduls, la comprovació és de l'activitat realitzada, no de les factures.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.6 Pagament (art. 34 i 35 LGS)

- **Regla general (art. 34.3)**: el pagament es fa **prèvia justificació** per part del beneficiari de la realització de l'activitat.
- **Excepcions (art. 34.4)**:
- **Pagaments a compte**: fraccionats, a mesura que s'executa l'activitat i per la quantia ja justificada.
- **Pagaments anticipats o bestretes**: lliurament de fons **abans** de justificar, com a **finançament necessari** per fer l'activitat. Només si les bases **ho preveuen expressament**, amb el règim de garanties que fixin.
- **Mai** es poden fer pagaments anticipats a beneficiaris que hagin sol·licitat la declaració de concurs, hagin estat declarats insolvents o estiguin inhabilitats.
- **No es pot pagar** si el beneficiari no està **al corrent** amb Hisenda i la Seguretat Social o és **deutor per reintegrament** (art. 34.5). Els certificats aportats amb la sol·licitud tenen una validesa de **6 mesos** (art. **88.4 RLGS**).
- **Retenció de pagaments (art. 35)**: iniciat un procediment de reintegrament, l'òrgan concedent pot acordar **cautelarment** la retenció dels pagaments pendents, com a mesura per assegurar el cobrament.

7.7 El control: funció interventora i control financer

Tipus de control	Qui el fa	Quan	Sobre què
Funció interventora	La **Intervenció** de l'ens local	**Prèvia** i durant la tramitació	Els actes de gestió econòmica: aprovació de la despesa, reconeixement d'obligacions, pagaments
Control financer de subvencions	La **Intervenció** (a l'Estat, la IGAE; a la Generalitat, la Intervenció General)	**A posteriori**, un cop concedida i justificada	Obtenció, ús, gaudi i destinació correctes; compliment d'obligacions; realitat i regularitat de les operacions; finançament total de l'activitat
Control extern	**Tribunal de Comptes** i, a Catalunya, la **Sindicatura de Comptes**	A posteriori	Fiscalització de la gestió econòmica
Control europeu	Autoritats de gestió, certificació i auditoria; **OLAF**	Concurrent	Subvencions amb fons de la UE

El control financer de subvencions es regula als **art. 44 a 51 LGS**, i a l'àmbit local s'integra dins el règim de control intern del **RD 424/2017, de 28 d'abril**, i dels **art. 213-220 del TRLRHL (RDL 2/2004)**. El beneficiari té l'**obligació de col·laborar-hi**; la resistència, excusa, obstrucció o negativa és, alhora, causa de **reintegrament** (art. 37.1.e) i **infracció**.

> **Parany clàssic:** la **funció interventora** mira **abans de pagar**; el **control financer** mira **després de justificar**. No són el mateix, encara que els faci el mateix òrgan.

7.8 Subvencions finançades amb fons de la Unió Europea (art. 6 LGS)

Quan la subvenció es finança total o parcialment amb **fons de la UE** (FEDER, FSE+, o els fons del **Mecanisme de Recuperació i Resiliència** canalitzats a l'Estat a través del **Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència**), s'aplica un règim de **doble capa**:

1. **Primer**, la **normativa comunitària** directament aplicable i les normes nacionals de desplegament.
2. **Supletòriament**, la LGS i la resta de normativa general en tot allò que no s'hi oposi.

Això vol dir **més traçabilitat documental**, terminis de conservació més llargs, obligacions reforçades de **publicitat de l'origen dels fons** i controls concurrents. Que hi hagi fons europeus **no treu** la subvenció de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'àmbit de la LGS.

8. El reintegrament de subvencions

8.1 Primer, distingeix tres figures que no són el mateix

Figura	Situació de partida	Què passa	Norma
Invalidesa de la concessió	L'acte de concessió té un vici	**Nul·litat** (causes de l'art. 47 LPAC i **manca o insuficiència de crèdit**) o **anul·labilitat**; cal revisió d'ofici o declaració de lesivitat; declarada la invalidesa, neix l'obligació de tornar el percebut	**Art. 36 LGS**
Pèrdua del dret al cobrament	La subvenció **encara no s'ha pagat** i falta justificació o concorre una causa de l'art. 37	**No es paga**, total o parcialment. No hi ha res a tornar	**Art. 34.3 LGS** i **art. 89 RLGS**
Reintegrament	La subvenció **ja s'ha pagat** i concorre una causa	Cal **tornar els diners** cobrats **més els interessos de demora**	**Art. 37 i s. LGS**

> Aquesta taula és or pur per a l'examen. Si la subvenció **no s'ha cobrat**, mai parlis de reintegrament: parla de **pèrdua del dret al cobrament**.

8.2 Causes de reintegrament (art. 37.1 LGS)

a) **Obtenció de la subvenció falsejant** les condicions requerides o **ocultant** aquelles que ho haurien impedit.
b) **Incompliment total o parcial** de l'objectiu, de l'activitat, del projecte o de la conducta que fonamenta la concessió.
c) **Incompliment de l'obligació de justificació** o **justificació insuficient**.
d) **Incompliment de l'obligació d'adoptar les mesures de difusió** del finançament públic.
e) **Resistència, excusa, obstrucció o negativa** a les actuacions de comprovació i control financer, o **incompliment de les obligacions comptables, registrals o de conservació** de documents.
f) i g) **Incompliment d'altres obligacions** i dels **compromisos assumits** pel beneficiari.
h) **Decisió de la Unió Europea** de què derivi la necessitat de reintegrament (ajuts d'Estat incompatibles).
i) **Altres supòsits** previstos a la normativa reguladora de la subvenció.

A més, l'**art. 37.3** obliga a reintegrar l'**excés** obtingut quan la suma de subvencions supera el cost de l'activitat, més l'interès de demora sobre aquest excés.

8.3 El principi de proporcionalitat (art. 37.2 LGS)

Punt que separa qui ha estudiat de qui ha llegit per sobre: **el reintegrament no és sempre total**.

Quan el compliment pel beneficiari **s'aproximi de manera significativa al compliment total** i s'acrediti una **actuació inequívocament dirigida a la satisfacció dels seus compromisos**, la quantitat a reintegrar es determina aplicant els **criteris de graduació dels incompliments** que les bases han d'haver previst (art. **17.3.n LGS**).

I hi ha un cas encara més senzill: si el beneficiari justifica **12.000 ?** d'una subvenció de **20.000 ?** i la resta no la justifica, procedeix reintegrar la **part no justificada** (8.000 ? més interessos), no la totalitat.

> **Conseqüència pràctica:** unes bases sense **criteris de graduació** deixen l'Ajuntament venut. Quan revisis unes bases, comprova sempre que hi són.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.4 Qui està obligat a reintegrar (art. 40 LGS)

- Els **beneficiaris** i les **entitats col·laboradores**.
- **Subsidiàriament**, els **administradors** de societats mercantils i els qui tinguin la representació legal d'altres persones jurídiques que no haguessin fet els actes necessaris per complir les obligacions.
- En cas de **societats dissoltes i liquidades**, els **socis o partícips**, solidàriament i fins al límit del valor de la quota de liquidació.
- Els **administradors concursals** i els **liquidadors**, en els termes de la llei.
- L'obligació de reintegrar es **transmet als hereus** (les **sancions**, en canvi, **no** es transmeten).

8.5 Règim econòmic: naturalesa, interessos, devolució voluntària i prescripció

- **Naturalesa**: les quantitats a reintegrar tenen la consideració d'**ingressos de dret públic** (art. **38.1 LGS**), de manera que es poden exigir per la **via de constrenyiment**.
- **Interès de demora**: és l'**interès legal del diner incrementat en un 25 %**, llevat que la Llei de pressupostos generals de l'Estat n'estableixi un altre de diferent (art. **38.2**). Es merita **des del moment del pagament** de la subvenció fins a la data en què s'acordi la procedència del reintegrament.
- **Devolució voluntària** (art. **90 RLGS**): si el beneficiari torna els diners **per iniciativa pròpia, sense requeriment previ** de l'Administració, els interessos només es calculen **fins al moment de la devolució efectiva**. És l'incentiu que la llei posa perquè, si un s'adona que no podrà justificar, torni els diners aviat.
- **Prescripció** (art. **39.1**): el dret de l'Administració a **reconèixer o liquidar** el reintegrament prescriu als **4 anys**, comptats, segons el cas, des que venç el termini per presentar la justificació, des de la concessió quan no calia justificar, o des del final del període de destinació dels béns.

8.6 El procediment de reintegrament (art. 41 a 43 LGS)

Element	Regla
Òrgan competent	El **mateix òrgan concedent** (art. 41)
Iniciació	**D'ofici**: per iniciativa pròpia, per ordre superior, a petició raonada d'altres òrgans o per denúncia. També com a **conseqüència de l'informe de control financer** de la Intervenció
Tràmit essencial	**Audiència** a l'interessat, garantida en tot cas (art. 42.3)
Terminació	**Resolució** que declara la procedència (o no) del reintegrament i, si escau, l'import i els interessos
Termini màxim	**12 mesos des de l'acord d'iniciació** (art. 42.4)
Efecte del venciment	**Caducitat** del procediment, sense perjudici de tornar-lo a iniciar si no ha prescrit el dret
Recursos	La resolució **posa fi a la via administrativa** (art. 42.5): recurs potestatiu de reposició o contenciós administratiu
Naturalesa	El procediment té caràcter **administratiu**; s'hi aplica supletòriament la LPAC

8.7 Infraccions i sancions: una cosa a part (títol IV LGS, art. 52-69)

El **reintegrament no és una sanció**: és desfer un pagament que no tocava. Al costat, i **de manera independent i compatible**, hi ha un règim sancionador.

- **Responsables**: els **beneficiaris** i les **entitats col·laboradores**, i també els representants legals dels que no tinguin capacitat d'obrar.
- **Classificació**: infraccions **lleus** (art. 56), **greus** (art. 57) i **molt greus** (art. 58). Exemples: no comunicar altres ajuts per a la mateixa finalitat sol ser **greu**; obtenir la subvenció falsejant condicions o la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

negativa absoluta al control financer és **molt greu**; no facilitar informació requerida quan no en deriva reintegrament sol ser **lleu**.

- **Sancions** (art. **59**): **multa fixa de 75 a 6.000 ?** o **multa proporcional del tant al triple** de la quantitat indegudament obtinguda, aplicada o no justificada.
- **Lleus**: multa de **75 a 900 ?** i, en supòsits comptables o de negativa a aportar documentació, de **150 a 6.000 ?** (art. 61).
- **Greus**: multa proporcional **del tant al doble** (art. 62).
- **Molt greus**: multa proporcional **del doble al triple** (art. 63).
- **Sancions no pecuniàries** per a greus i molt greus: **pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions** i **prohibició de contractar** amb l'Administració, per un termini de fins a **3 anys** (greus) o fins a **5 anys** (molt greus), i pèrdua del dret a actuar com a entitat col·laboradora.
- **Prescripció** (art. **65**): infraccions i sancions prescriuen als **4 anys**.
- **Procediment**: es tramita **separadament** del de reintegrament (encara que es puguin acumular quan hi hagi connexió íntima), amb les garanties del procediment sancionador de la **Llei 39/2015** i els principis de la **Llei 40/2015** (tipicitat, culpabilitat, proporcionalitat, non bis in idem).

El número 4 és el número del tema: 4 anys per exigir el reintegrament, **4 anys** de prescripció de les infraccions i **4 anys** de prescripció de les sancions. I el **12** és el del procediment: **12 mesos** i caduca.

Glossari

- **Activitat de foment**: activitat administrativa que estimula els particulars perquè facin voluntàriament allò que és d'interès general, sense coacció ni prestació directa.
- **Tècnica honorífica**: instrument de foment que atorga prestigi (medalles, distincions, premis) sense contingut econòmic.
- **Tècnica jurídica**: instrument de foment que millora la posició jurídica del beneficiari (declaració d'utilitat pública, prioritat, dispensa).
- **Subvenció impròpia**: benefici fiscal (exempció, bonificació); no s'hi aplica la LGS sinó la normativa tributària.
- **Subvenció**: disposició dinerària sense contraprestació directa, subjecta al compliment d'un objectiu i destinada a fomentar una activitat d'utilitat pública o interès social (art. 2.1 LGS).
- **Acció concertada**: tècnica de foment per la qual l'ens local concerta obligacions amb empreses o entitats a canvi d'ajuts (TRLMRLC art. 242).
- **De minimis**: règim europeu que permet ajuts a empreses de fins a 300.000 ? en tres anys sense notificar-los a la Comissió.
- **Pla estratègic de subvencions (PES)**: instrument de planificació previ, de tres anys de vigència ordinària, que no crea drets ni obligacions per a tercers.
- **Bases reguladores**: norma que fixa les regles del joc d'una línia de subvencions (objecte, requisits, criteris, justificació, graduació d'incompliments).
- **Convocatòria**: acte que obre el termini per demanar la subvenció en un exercici concret, amb el crèdit disponible.
- **Concurrència competitiva**: procediment ordinari que compara sol·licituds, n'estableix una prelació i adjudica fins a exhaurir el crèdit.
- **Concessió directa**: via excepcional, sense comparació, en tres supòsits taxats (nominatives, imposades per llei, excepcionals).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Beneficiari**: qui ha de fer l'activitat subvencionada o es troba en la situació que legitima la concessió.
- **Entitat col·laboradora**: qui, en nom i per compte de l'òrgan concedent, lliura i distribueix els fons o col·labora en la gestió; no és beneficiària.
- **BDNS**: Base de Dades Nacional de Subvencions, sistema nacional de publicitat de convocatòries, concessions i sancions.
- **Compte justificatiu**: document de justificació format per la memòria d'actuació i la memòria econòmica.
- **Bestreta o pagament anticipat**: lliurament de fons abans de justificar, com a finançament de l'activitat; només si les bases el preveuen.
- **Pagament a compte**: pagament fraccionat per la part de l'activitat ja justificada.
- **Pèrdua del dret al cobrament**: no arribar a pagar una subvenció concedida però no cobrada, per manca de justificació o per una causa de l'art. 37.
- **Reintegrament**: obligació de tornar la subvenció ja cobrada, amb interessos de demora, per una causa legal.
- **Criteris de graduació dels incompliments**: regles de les bases que permeten reintegraments parcials proporcionats a l'incompliment.
- **Control financer de subvencions**: verificació a posteriori, per la Intervenció, de l'obtenció, ús, destinació i justificació correctes.
- **Funció interventora**: control intern previ sobre els actes de gestió economicofinancera.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Formes d'activitat administrativa** (Jordana de Pozas): **policia o intervenció**, **foment** i **servei públic**. El **ROAS (Decret 179/1995)** hi dedica el títol 2, el **títol 3 (art. 118-135)** i el títol 5, i el **TRLMRLC (DL 2/2003)** els art. **236-249**.

2. **Tècniques de foment**: **honorífiques**, **econòmiques** i **jurídiques**; positives/negatives, directes/indirectes, reals/financeres. Els beneficis fiscals són **subvencions impròpies** i **no** els regula la LGS (art. 2.4.a).

3. **Principis del foment local (TRLMRLC art. 239)**: **publicitat, objectivitat, lliure concurrència i igualtat**. Principis de gestió de la LGS (art. **8.3**): publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat, no-discriminació, **eficàcia** i **eficiència**.

4. **Concepte de subvenció (art. 2.1 LGS)**: **tres requisits acumulatius** - sense contraprestació directa, subjecta al compliment d'un objectiu, i amb finalitat de foment d'utilitat pública o interès social. El **ROAS art. 119.2**: mai per **mera liberalitat**, sota sanció de **nul·litat**.

5. **Pla estratègic de subvencions (art. 8.1 LGS)**: previ, **3 anys** de vigència (art. 11.4 RLGS), **no crea drets** i queda condicionat al crèdit; versió **simplificada** per a concessió directa i escassa rellevància (art. 12.2 RLGS).

6. **Bases locals (art. 17.2 LGS)**: s'aproven en el marc de les **bases d'execució del pressupost**, per **ordenança general** o **ordenança específica**. Tràmit català (**ROAS art. 124.2**): informació pública **mínim 20 dies**, publicació al **BOP** i al tauler, referència al **DOGC**.

7. **Publicitat**: convocatòria a la **BDNS** amb **extracte** al diari oficial; no fer-ho és causa d'**anul·labilitat** (art. **20.8.a LGS**). **Llei 19/2014 art. 15**: publicació de les subvencions atorgades dels **darrers 5 anys** i, si superen **10.000 ?**, comunicació de les **retribucions dels òrgans de direcció** de les persones jurídiques beneficiàries.

8. **Procediment ordinari**: **concurrència competitiva** (art. **22.1**). **Concessió directa** només en **3**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

supòsits (art. **22.2**): nominatives al pressupost, imposades per **norma amb rang de llei**, i excepcionals per **interès públic, social, econòmic o humanitari**.

9. **Terminis de tràmit**: esmena **10 dies improrrogables** (art. 23.5); informes **10 dies** (excepcionalment fins a **2 mesos**); al·legacions a la proposta provisional **10 dies** (art. 24.4).

10. **Resolució i silenci**: **6 mesos** i silenci **desestimatori** (art. **25.4 i 25.5 LGS**); a Catalunya, **3 mesos** i també **desestimatori** (**TRLMRLC art. 241.2**, **ROAS art. 124.1.f**).

11. **Import**: mai superior al **cost de l'activitat**, sol o acumulat (art. **19.3**); el **ROAS art. 123.4** el situa normalment en un màxim del **50 %** del cost.

12. **Tres ofertes (art. 31.3 LGS)** quan es superen els llindars del **contracte menor** de l'art. **118 LCSP**: **40.000 ?** obres, **15.000 ?** subministraments i serveis. **Béns inventariables (art. 31.4)**: **5 anys** si són inscriptibles en registre públic, **2 anys** la resta.

13. **Subcontractació (art. 29)**: cal que les bases la prevegin; **50 %** només si la preveuen sense fixar percentatge (si callen del tot, no es pot subcontractar); **contracte escrit i autorització prèvia** si supera el **20 %** de la subvenció **i** els **60.000 ?**.

14. **Justificació (art. 30.2)**: **3 mesos** des del final de l'activitat si les bases callen; ampliació màxima **la meitat** del termini (art. 70.1 RLGS); requeriment de **15 dies improrrogables** (art. 70.3 RLGS); **compte justificatiu simplificat** per sota de **60.000 ?** (art. 75 RLGS).

15. **Pagament**: regla general **prèvia justificació** (art. 34.3); **bestretes** i pagaments a compte només si les bases els preveuen; certificats de trobar-se al corrent vàlids **6 mesos** (art. 88.4 RLGS).

16. **Entitat col·laboradora**: conveni de **màxim 4 anys**, pròrrogues que no superin el període inicial i **màxim total 6 anys** (art. 16 LGS).

17. **Reintegrament**: interès de demora = **interès legal + 25 %** (art. **38.2**); prescripció **4 anys** (art. **39.1**); procediment de **12 mesos** des de l'acord d'iniciació que, si venç, **caduca** (art. 42.4); resolució que **posa fi a la via administrativa** (art. 42.5); **proporcionalitat** i criteris de graduació (art. **37.2** i 17.3.n).

18. **Sancions (títol IV)**: multa **fixa de 75 a 6.000 ?** o **proporcional del tant al triple**; lleus **75-900 ?** (o 150-6.000 ?), greus **del tant al doble**, molt greus **del doble al triple**; no pecuniàries de fins a **3 anys** (greus) i **5 anys** (molt greus); prescripció **4 anys**. **Independents** del reintegrament.

19. **De minimis**: **Reglament (UE) 2023/2831**, **300.000 ?** per empresa única en **3 anys**, aplicable fins al **31 de desembre de 2030**.

Resum exprés

L'activitat administrativa es classifica en **policia o intervenció**, **foment** i **servei públic**; el **ROAS (Decret 179/1995)** i el **TRLMRLC (DL 2/2003, art. 236-249)** estan literalment ordenats així.

El **foment** estimula el particular perquè faci **voluntàriament** allò d'interès general: ni l'obliga ni ho fa l'Administració.

Tècniques: **honorífiques** (medalles, premis), **econòmiques** (subvencions, avals, bestretes, bonificacions fiscals) i **jurídiques** (declaracions d'utilitat pública, prioritats). Els beneficis fiscals són **subvencions impròpies** i van per la via tributària.

Principis del foment local (**TRLMRLC art. 239**): **publicitat, objectivitat, lliure concurrència i igualtat**. Prohibida la **mera liberalitat** (**ROAS art. 119.2**), sota pena de nul·litat.

Subvenció (art. 2.1 LGS): **tres requisits acumulatius** - sense contraprestació directa, condicionada al compliment d'un objectiu, i amb finalitat de foment d'interès públic o social.

Marc: **Llei 38/2003 (bàsica)** + **RD 887/2006**, amb **TRLMRLC art. 239-242**, **ROAS art. 118-129**, **Llei 19/2014** de transparència i l'**ordenança general** municipal.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Abans de res: **pla estratègic** (3 anys), **crèdit adequat i suficient**, **fiscalització prèvia** i **bases reguladores** aprovades (art. 9 i 17.2 LGS).
Circuit: **bases** -> **convocatòria** registrada a la **BDNS** amb extracte al **BOP** -> sol·licituds (esmena **10 dies**) -> instrucció i **òrgan col·legiat** -> proposta **provisional** amb **10 dies** d'al·legacions -> proposta **definitiva** -> **resolució** motivada.
Termini per resoldre: **6 mesos** (LGS) o **3 mesos** (local català); silenci **desestimatori** en tots dos casos.
Regla: **concurrència competitiva**; excepció taxada: **concessió directa** en tres supòsits (nominativa, per llei, excepcional).
Gestió: obligacions de l'art. 14, despeses de l'art. 31 (**tres ofertes** superats **40.000/15.000 ?**; permanència de béns **5/2 anys**), subcontractació només si les bases la preveuen, amb el **50 %** com a límit supletori, i llindar de **20 % i 60.000 ?** per a autorització.
Justificació: **3 mesos** si les bases callen; compte justificatiu general, amb auditor, **simplificat sota 60.000 ?**, per mòduls o per estats comptables; requeriment final de **15 dies improrrogables**.
Pagament després de justificar; **bestretes** només si les bases les preveuen i amb el beneficiari **al corrent**. Si no s'ha cobrat i falla la justificació -> **pèrdua del dret al cobrament**. Si ja s'ha cobrat -> **reintegrament** amb **interès legal + 25 %**, amb **proporcionalitat**, prescripció de **4 anys** i procediment de **12 mesos** que **caduca**; la resolució **posa fi a la via administrativa**.
A banda i de manera compatible, **infraccions i sancions**: multa **75-6.000 ?** o **del tant al triple**, i prohibicions de fins a **5 anys**; tot prescriu als **4 anys**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quines són les formes clàssiques d'activitat administrativa i on encaixa el foment?</summary>
Policia o intervenció (limita i condiciona), foment (estimula sense obligar) i servei públic (presta directament), classificació deguda a Jordana de Pozas. La doctrina hi afegeix la prestació econòmica, la planificació, l'arbitral i l'empresarial. El foment és la forma en què l'Administració no fa l'activitat ni obliga ningú a fer-la: incentiva perquè un tercer la faci voluntàriament. A Catalunya, el ROAS hi dedica el títol 3 (art. 118-135) i el TRLMRLC els art. 239-242.</details>

<details><summary>2. Enumera les tècniques de foment i posa un exemple de cadascuna.</summary>
Honorífiques: medalles i distincions de la ciutat, premis, títol de fill o filla predilecte/a. Econòmiques: subvencions, avals, préstecs bonificats, subsidiació de tipus d'interès, cessió gratuïta d'ús d'equipaments, bonificacions fiscals. Jurídiques: declaració d'utilitat pública d'una entitat, prioritat en un procediment, dispenses. També es classifiquen en positives i negatives, directes i indirectes (les indirectes, o subvencions impròpies, són els beneficis fiscals, exclosos de la LGS per l'art. 2.4.a) i reals i financeres.</details>

<details><summary>3. Quins tres requisits ha de complir un lliurament de diners perquè sigui subvenció?</summary>
Art. 2.1 LGS, i són acumulatius: (1) lliurament sense contraprestació directa del beneficiari; (2) subjecte al compliment d'un objectiu, projecte, activitat, comportament singular o situació; (3) amb la finalitat de fomentar una activitat d'utilitat pública o interès social o promoure una finalitat pública. Si en falta un, no és subvenció i no s'aplica la LGS. El ROAS art. 118 en diu «disposició gratuïta de fons públics», i l'art. 119.2 prohibeix la mera liberalitat sota sanció de nul·litat.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>4. Com distingeixes una subvenció d'un contracte públic?</summary>
Per la contraprestació i per qui és titular de l'activitat. En el contracte hi ha una prestació recíproca i directa a favor de l'Administració: paga i rep una obra, un bé o un servei per a ella. En la subvenció el beneficiari no dona res a l'Administració: fa una activitat pròpia d'interès general i l'Administració la finança. Si l'Ajuntament encarrega l'activitat, és contracte; si dona suport a una activitat que l'entitat ja fa com a pròpia, és subvenció.</details>

<details><summary>5. Què és el pla estratègic de subvencions i quina eficàcia jurídica té?</summary>
Art. 8.1 LGS: instrument de planificació previ que concreta objectius, efectes, termini, costos previsibles i fonts de finançament. Vigència ordinària de 3 anys (art. 11.4 RLGS), amb contingut mínim d'objectius estratègics, línies de subvenció, indicadors de seguiment i avaluació de plans anteriors (art. 12.1 RLGS). No crea drets ni obligacions per a tercers i la seva efectivitat queda condicionada a l'existència de crèdit. Hi ha versió simplificada (memòria d'objectius, costos i finançament) per a la concessió directa i per a subvencions d'escassa rellevància econòmica o social.</details>

<details><summary>6. Diferència entre bases reguladores i convocatòria, i com s'aproven les bases en un ajuntament.</summary>
Les bases són la norma (objecte, requisits, criteris de valoració, quantia, justificació, compatibilitat, criteris de graduació dels incompliments: art. 17.3 LGS). La convocatòria és l'acte que obre el termini d'un exercici concret amb el crèdit disponible (art. 23.2). Als ajuntaments, les bases s'aproven en el marc de les bases d'execució del pressupost, per ordenança general de subvencions o per ordenança específica (art. 17.2 LGS), amb el tràmit del ROAS art. 124.2: informació pública de 20 dies com a mínim, publicació al BOP i al tauler, i referència al DOGC.</details>

<details><summary>7. Descriu les fases de la concurrència competitiva amb els seus terminis.</summary>
Iniciació d'ofici per convocatòria (art. 23.1); presentació de sol·licituds; esmena en 10 dies improrrogables o desistiment (art. 23.5); instrucció amb informes en 10 dies, excepcionalment fins a 2 mesos (art. 24); informe de l'òrgan col·legiat; proposta de resolució provisional motivada amb 10 dies d'al·legacions (art. 24.4), que es pot ometre si no hi ha altres fets ni proves que els aportats; possible reformulació (art. 27); proposta definitiva, que no crea cap dret fins a la notificació de la concessió (art. 24.6); i resolució motivada, que ha d'expressar també la desestimació expressa de la resta (art. 25.3).</details>

<details><summary>8. Quins són els supòsits de concessió directa i com es formalitzen?</summary>
Art. 22.2 LGS, i només tres: a) subvencions previstes nominativament als pressupostos de l'Estat, d'una comunitat autònoma o d'una entitat local; b) les imposades per norma amb rang de llei; c) amb caràcter excepcional, les que acreditin raons d'interès públic, social, econòmic o humanitari o altres degudament justificades que dificultin la convocatòria pública. Es formalitzen mitjançant conveni o resolució (art. 28), que fan les funcions de les bases. La concessió directa no exclou la justificació, el control financer ni el reintegrament.</details>

<details><summary>9. Terminis per resoldre una subvenció i efectes del silenci: quina diferència hi ha entre el règim general i el local català?</summary>
Règim general: 6 mesos des de la publicació de la convocatòria (art. 25.4 LGS), i el venciment

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

permet entendre-la desestimada (art. 25.5). Àmbit local català: 3 mesos (TRLMRLC art. 241.2 i ROAS art. 124.1.f), també amb silenci desestimatori. Canvia el termini, mai el sentit del silenci.</details>

<details><summary>10. Quan cal demanar tres pressupostos i quins són els llindars? I quant temps s'ha de mantenir un bé subvencionat?</summary>
Art. 31.3 LGS: quan l'import de la despesa subvencionable supera les quanties del contracte menor, cal sol·licitar com a mínim tres ofertes de proveïdors diferents abans de contreure el compromís; si no es tria la més avantatjosa, cal memòria justificativa. Llindars de l'art. 118 LCSP: 40.000 ? en obres i 15.000 ? en subministraments i serveis. Art. 31.4: el bé s'ha de destinar a la finalitat un mínim de 5 anys si és inscriptible en registre públic i de 2 anys en la resta de casos; alienar-lo abans és causa de reintegrament.</details>

<details><summary>11. Termini de justificació i què has de fer si el beneficiari no justifica.</summary>
El de les bases; si callen, com a màxim 3 mesos des que acaba el termini per fer l'activitat (art. 30.2 LGS). L'ampliació no pot excedir la meitat del termini inicial (art. 70.1 RLGS). Si no justifica, cal requerir-lo amb un termini improrrogable de 15 dies (art. 70.3 RLGS); justificar en aquest termini extra no eximeix de les sancions. Si tampoc no ho fa, s'inicia el procediment de reintegrament o, si encara no s'ha pagat, la pèrdua del dret al cobrament.</details>

<details><summary>12. Diferencia invalidesa de la concessió, pèrdua del dret al cobrament i reintegrament.</summary>
La invalidesa (art. 36 LGS) és un vici de l'acte de concessió: nul·litat (causes de la LPAC i manca o insuficiència de crèdit) o anul·labilitat; cal revisió d'ofici o lesivitat, i declarada la invalidesa neix l'obligació de tornar. La pèrdua del dret al cobrament (art. 34.3 LGS i 89 RLGS) és quan la subvenció encara no s'ha pagat: senzillament no es paga. El reintegrament (art. 37 i s.) és quan ja s'ha pagat: cal tornar els diners amb interessos de demora.</details>

<details><summary>13. Enumera les causes de reintegrament i explica com hi juga la proporcionalitat.</summary>
Art. 37.1 LGS: falsejar les condicions o ocultar les que ho haurien impedit; incompliment total o parcial de l'objectiu o l'activitat; incompliment o insuficiència de la justificació; incompliment de les mesures de difusió; resistència, excusa, obstrucció o negativa al control i incompliment d'obligacions comptables o de conservació; incompliment d'altres obligacions i compromisos; decisió de la UE sobre ajuts d'Estat; i altres supòsits de la normativa reguladora. També es reintegra l'excés sobre el cost (art. 37.3). Proporcionalitat (art. 37.2): si el compliment s'aproxima significativament al total i s'acredita una actuació inequívocament dirigida a complir, la quantitat a reintegrar surt dels criteris de graduació que les bases han d'haver previst (art. 17.3.n). No és tot o res.</details>

<details><summary>14. Interessos, prescripció, òrgan i terminis del procediment de reintegrament.</summary>
Les quantitats són ingressos de dret públic (art. 38.1) i es cobren per via de constrenyiment. Interès de demora: interès legal del diner + 25 % (art. 38.2), meritat des del pagament fins a l'acord de procedència del reintegrament. Si el beneficiari torna els diners voluntàriament i sense requeriment, els interessos només corren fins a la devolució efectiva (art. 90 RLGS). El dret a reconèixer o liquidar el reintegrament prescriu als 4 anys (art. 39.1). L'òrgan competent és el mateix òrgan concedent (art. 41); el procediment és d'ofici, amb

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

audiència garantida, té un màxim de 12 mesos des de l'acord d'iniciació i, si venç, caduca (art. 42.4); la resolució posa fi a la via administrativa (art. 42.5).</details>

<details><summary>15. Quines sancions preveu la LGS, quan prescriuen i quina relació tenen amb el reintegrament?</summary>
Són independents i compatibles amb el reintegrament: aquell desfà el pagament, la sanció castiga una conducta tipificada. Infraccions lleus, greus i molt greus (art. 56-58). Sancions (art. 59): multa fixa de 75 a 6.000 ? o proporcional del tant al triple de la quantitat indegudament obtinguda, aplicada o no justificada; lleus 75-900 ? (o 150-6.000 ? en supòsits comptables), greus del tant al doble, molt greus del doble al triple. En greus i molt greus, sancions no pecuniàries (pèrdua de la possibilitat d'obtenir subvencions i prohibició de contractar) de fins a 3 o 5 anys. Infraccions i sancions prescriuen als 4 anys (art. 65), i el procediment sancionador es tramita separadament del de reintegrament.</details>

<details><summary>16. Què és una entitat col·laboradora i quina durada pot tenir el seu conveni?</summary>
Art. 12 LGS: la que, actuant en nom i per compte de l'òrgan concedent, lliura i distribueix els fons als beneficiaris, o col·labora en la gestió sense lliurament previ de fons. No és beneficiària. Poden ser-ho organismes públics, societats mercantils participades majoritàriament per administracions, associacions i altres persones jurídiques solvents; també les CCAA i les corporacions locals respecte de subvencions d'altres administracions. La relació es formalitza en un conveni de col·laboració (art. 16) de màxim 4 anys, prorrogable sense que les pròrrogues superin el període inicial ni que el conjunt excedeixi de 6 anys.</details>

<details><summary>17. Quines obligacions de publicitat i transparència té l'Ajuntament en matèria de subvencions?</summary>
Registrar la convocatòria a la BDNS, que trasllada gratuïtament l'extracte al diari oficial (art. 18 i 20 LGS); no seguir aquest procediment és causa d'anul·labilitat de la convocatòria (art. 20.8.a). A les entitats locals, subministra la informació la Intervenció o l'òrgan que es designi (art. 20.4.c). A Catalunya, la Llei 19/2014 art. 15 obliga a publicar al portal de transparència les subvencions previstes convocar, les atorgades dels darrers 5 anys amb import, objecte i beneficiaris -incloses les concedides sense publicitat i concurrència-, el control financer i la justificació; i l'art. 15.2 exigeix que les bases de subvencions de més de 10.000 ? obliguin les persones jurídiques beneficiàries a comunicar les retribucions dels òrgans de direcció o administració.</details>

<details><summary>18. Un ajut de 20.000 ? a una empresa: cal mirar alguna cosa més que la LGS?</summary>
Sí: el règim europeu d'ajuts d'Estat dels art. 107 i 108 del TFUE. La via habitual és acollir-lo al règim de minimis del Reglament (UE) 2023/2831, de 13 de desembre de 2023, que permet fins a 300.000 ? per empresa única en qualsevol període de tres anys sense notificació prèvia a la Comissió, i que és aplicable fins al 31 de desembre de 2030. Cal demanar al sol·licitant una declaració responsable dels ajuts de minimis rebuts. Si la Comissió declara un ajut incompatible, això és causa de reintegrament (art. 37.1.h LGS).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

20

TEMA

Tema 20. L'activitat de les administracions públiques (III). L'activitat administrativa de prestació de serveis. La iniciativa econòmica pública i els serveis públics. El servei públic. Concepte. Els models de gestió dels serveis públics: gestió directa i gestió indirecta. El servei públic a les entitats locals.

Introducció: la major part de la feina d'un ajuntament no és manar, és prestar

Pensa en el que fa realment el teu ajuntament un dilluns qualsevol: recull les escombraries, obre la biblioteca, encén l'enllumenat, porta aigua a les aixetes, atén una família als serveis socials, manté el pavelló. Res d'això és una ordre ni una sanció. És **activitat de prestació**: l'Administració no limita la llibertat de ningú, sinó que **dona alguna cosa** a la ciutadania. És la cara més visible de l'Administració i, de llarg, la que consumeix més pressupost i més plantilla.

Aquest tema explica com neix aquesta activitat, quan l'Administració pot posar-se a fer d'empresa (**la iniciativa econòmica pública**), què converteix una activitat qualsevol en **servei públic** i, sobretot, **qui el presta materialment**: l'ajuntament amb els seus mitjans (**gestió directa**) o una empresa contractada (**gestió indirecta**). I acaba baixant a terra: com funciona tot això en una entitat local, que és on treballaràs.

Per a tu no és teoria. Els serveis públics generen expedients sense parar: l'acord que crea el servei, el reglament que el regula, la licitació de la concessió, la revisió anual de tarifes, la pròrroga, el plec de condicions, la queixa d'un veí, el rescat quan l'empresa ho fa malament. Quan algú entri a la finestreta dient «vull reclamar per la neteja del carrer», has de saber en tres segons si el servei el presta l'ajuntament, un organisme autònom, una empresa municipal o un concessionari, perquè d'això depèn on va l'escrit i qui respon. A més, és **un tema numèric** -trams de població, terminis, durades màximes de contracte, majories- i això el fa còmode de preguntar i fàcil de corregir: el tribunal hi anirà.

Avís de partida. Aquí conviuen **quatre capes de normativa** i s'han de saber separar: la **Constitució** (arts. 38 i 128), la **bàsica estatal** (Llei 7/1985, LBRL, i Llei 40/2015, LRJSP), la **catalana** (Decret legislatiu 2/2003, TRLMRLC, i Decret 179/1995, ROAS) i la de **contractes** (Llei 9/2017, LCSP). Part de la catalana ha quedat desfasada i t'aniré avisant de quins articles no pots citar com si fossin vigents: és precisament allà on cauen els opositors.

1. L'activitat administrativa de prestació: on encaixa

1.1 Les formes d'activitat administrativa

La classificació que et demanaran és la de **Luis Jordana de Pozas**, formulada els anys quaranta i encara viva a tots els manuals. Segons com actua sobre els particulars, l'Administració fa tres coses:

Forma d'activitat	Què fa l'Administració	Sobre què actua	Exemple

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Policia o **limitació**	Limita, condiciona o prohibeix l'activitat privada	Sobre la **llibertat**	Llicència d'obres, ordre de tancament, inspecció
Foment	Estimula que el particular faci allò que interessa a tothom, sense obligar-lo	Sobre la **voluntat**	Subvenció, premi, bonificació fiscal
Servei públic o **prestació**	Fa ella mateixa la prestació, o la fa fer, i la posa a l'abast de la gent	Sobre la **necessitat**	Escola bressol, aigua, transport urbà

Truc per no equivocar-te. Policia = obligar. Foment = animar. Servei públic = fer-ho. Si la pregunta descriu una activitat on l'Administració dona una prestació material a la ciutadania, és activitat de prestació, encara que qui la faci materialment sigui una empresa privada.

La doctrina moderna hi ha afegit formes que no encaixaven en el trio clàssic i que t'has de saber enumerar perquè de vegades es pregunten:

- **Activitat sancionadora**: castigar les infraccions administratives (tema propi).
- **Activitat arbitral**: decidir conflictes entre particulars sense ser un jutge (juntes arbitrals de consum, de transport).
- **Activitat de planificació o programació**: planejament urbanístic, plans directors, plans estratègics.
- **Activitat de dació de béns i serveis al mercat** o **activitat econòmica pública**: l'Administració actua com un operador més, en competència amb empreses privades. És el punt 2 d'aquest tema.

1.2 D'on surt l'obligació de prestar: l'Estat social

L'activitat de prestació no és un caprici: té arrel constitucional.

- L'**art. 1.1 CE** defineix Espanya com un **«Estat social i democràtic de dret»**. «Social» vol dir, precisament, un Estat que presta.
- L'**art. 9.2 CE** encarrega als poders públics **promoure les condicions** perquè la llibertat i la igualtat siguin reals i efectives i **remoure els obstacles** que ho impedeixen.
- El **capítol III del títol I CE**, els **principis rectors de la política social i econòmica (arts. 39 a 52)**, és el catàleg de matèries on l'Administració ha de prestar: família (39), formació professional i seguretat i higiene en el treball (40), **Seguretat Social** (41), **salut i esport** (43), **cultura** (44), **medi ambient** (45), **patrimoni històric** (46), **habitatge** (47), **joventut** (48), **persones amb discapacitat** (49) i **gent gran** (50). Compte: l'**art. 49 va ser reformat el 2024** i ara parla de persones amb discapacitat en termes de drets i autonomia, no del llenguatge antic de «disminuïts».

Cau a l'examen. Aquests principis rectors **no són drets fonamentals directament exigibles**: l'**art. 53.3 CE** diu que informen la legislació, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics, però **només es poden al·legar davant la jurisdicció ordinària d'acord amb les lleis que els desenvolupin**. El dret a un servei neix quan una llei el concreta, no directament de la Constitució.

I recorda que la Constitució **s'ha reformat quatre vegades**: art. 13.2 (1992, dret de sufragi passiu dels estrangers a les municipals), art. 135 (2011, estabilitat pressupostària), art. 49 (2024, persones amb discapacitat) i **art. 69.3 (19 de maig de 2026, BOE-A-2026-10881**, senador per Formentera). Si algun manual et diu «dues reformes», va desactualitzat.

A **Catalunya**, l'**Estatut d'autonomia de 2006** hi afegeix una peça que t'interessa molt: l'**art. 30 EAC** reconeix el **dret d'accés als serveis públics i a una bona administració**, i diu que tothom té dret que els poders públics el tractin **imparcialment i objectivament** i que els serveis es prestin **amb uns estàndards de qualitat raonables**. Ho reprèn l'**art. 23 de la Llei 26/2010**, del 3 d'agost, de règim jurídic i de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediment de les administracions públiques de Catalunya, que reconeix el **dret als serveis públics de qualitat**, i la **Llei 19/2014**, del 29 de desembre, de transparència, que regula les **cartes de serveis** (**art. 59**): el document on cada administració diu quins serveis presta, amb quins compromisos i terminis, perquè el ciutadà sàpiga què pot exigir.

1.3 Trets de l'activitat prestacional

1. **És material, no jurídica.** El resultat no és un acte administratiu sinó una prestació real: aigua a l'aixeta, una plaça d'escola bressol, un autobús que passa.
2. **És continuada.** No s'esgota en un acte; és una organització que ha de funcionar cada dia.
3. **No és necessàriament gratuïta.** Pot anar amb taxa, amb preu públic o amb tarifa (punt 7.6).
4. **No la fa necessàriament personal públic.** Que el camió de les escombraries el condueixi un treballador d'una empresa privada no treu que el servei sigui públic.
5. **Té règim jurídic especial.** Encara que la gestió sigui privada, hi ha potestats públiques al darrere: direcció, control, sanció, tarifes, i la titularitat mai no es cedeix.

2. La iniciativa econòmica pública

2.1 El marc constitucional: arts. 38 i 128 CE

Una cosa és obrir una biblioteca i una altra, ben diferent, que l'Administració es posi a vendre al mercat competint amb empreses privades. Això segon és la **iniciativa econòmica pública** i té la seva pròpia porta constitucional.

- L'**art. 38 CE** reconeix la **llibertat d'empresa** en el marc de l'economia de mercat, i encarrega als poders públics garantir-ne i protegir-ne l'exercici.
- L'**art. 128.1 CE** subordina **tota la riquesa del país, sigui quina sigui la seva titularitat, a l'interès general**.
- L'**art. 128.2 CE** és **l'article del tema**. Diu tres coses en una sola frase:

1. **«Es reconeix la iniciativa pública en l'activitat econòmica»**: l'Administració pot ser empresària.
2. **«Mitjançant llei es podran reservar al sector públic recursos o serveis essencials, especialment en cas de monopoli»**: la **reserva** exigeix **rang de llei**.
3. També per llei es pot **acordar la intervenció d'empreses** quan ho exigeixi l'interès general.

Fixa-t'hi bé, perquè és la trampa clàssica. L'art. 128.2 CE conté **dues coses distintes**: la **iniciativa pública** (l'Administració entra al mercat com un competidor més, sense excloure ningú) i la **reserva** (la llei declara que una activitat és del sector públic i, si escau, l'exclou de la iniciativa privada). La primera **no necessita llei**; la segona **sí**. I la reserva tampoc no equival automàticament a monopoli: es pot reservar una activitat i prestar-la igualment en **lliure concurrència** amb les empreses.

Aquest reconeixement es tanca amb l'**art. 131 CE** (possibilitat de planificar l'activitat econòmica general per llei) i amb el **principi d'estabilitat pressupostària de l'art. 135 CE**, reformat el 2011: avui cap iniciativa econòmica pública es pot aprovar sense mirar què li fa al dèficit i al deute.

2.2 Iniciativa pública i lliure concurrència: el límit de la competència

Que l'Administració pugui entrar al mercat no vol dir que hi pugui entrar de qualsevol manera. Els límits són tres:

1. **Estabilitat i sostenibilitat financera** (art. 135 CE i **Llei orgànica 2/2012**, LOEPSF): no es pot crear

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

una empresa pública que posi en risc els comptes.

2. **Defensa de la competència**: la **Llei 15/2007, de 3 de juliol, de defensa de la competència**, s'aplica també a les empreses públiques. Vigila la **Comissió Nacional dels Mercats i la Competència** i, a Catalunya, l'**Autoritat Catalana de la Competència** (**Llei 1/2009, del 12 de febrer**). Les conductes emparades expressament per una llei queden fora, però una empresa municipal que abusi de la seva posició no està immunitzada pel fet de ser municipal.

3. **Ajuts d'Estat** (**arts. 107 a 109 del Tractat de funcionament de la UE, TFUE**): finançar amb diners públics una activitat econòmica pot ser un ajut d'Estat prohibit si falsegia la competència i afecta el comerç entre estats membres. Per això les compensacions per serveis d'interès econòmic general han de complir condicions estrictes.

2.3 El vehicle: el sector públic institucional

Quan una Administració decideix fer activitat econòmica, normalment crea un ens. A l'àmbit estatal el catàleg és a l'**art. 84 de la Llei 40/2015 (LRJSP)**: **organismes públics** (organismes autònoms i entitats públiques empresarials), **autoritats administratives independents**, **societats mercantils estatals**, **consorcis**, **fundacions del sector públic**, **fons sense personalitat jurídica** i universitats públiques no transferides. La LRJSP hi va afegir tres principis que t'has de saber perquè es repeteixen a tot arreu: **legalitat** en la creació, **eficiència**, i **supervisió contínua** de si l'ens continua tenint sentit.

A **Catalunya** hi ha, a més, l'**Estatut de l'empresa pública catalana** (**Decret legislatiu 2/2002**, que refon la Llei 4/1985) per a les entitats de la Generalitat, i el **TRLMRLC** i el **ROAS** per al món local.

2.4 La iniciativa econòmica de les entitats locals

Aquí hi ha el procediment que cau. Dues normes en paral·lel:

Norma bàsica: art. 86.1 LBRL (redacció de la Llei 27/2013, LRSAL). Les entitats locals poden exercir la iniciativa pública per desenvolupar activitats econòmiques **sempre que quedi garantit el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera**. I l'expedient acreditatiu de la **conveniència i oportunitat** ha de justificar que la iniciativa **no genera risc per a la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal**, i ha de contenir un **anàlisi de mercat** sobre:

- l'**oferta** i la **demanda** existents,
- la **rendibilitat**,
- els **possibles efectes de l'activitat local sobre la concurrència empresarial**.

Norma catalana: art. 243.2 TRLMRLC, desenvolupat pels **arts. 143 a 149 ROAS**. El procediment té quatre passos:

Pas	Contingut	Termini / òrgan
1	**Acord inicial** del Ple i designació d'una **comissió d'estudi** integrada per membres de la corporació i personal tècnic	**Ple**
2	**Memòria** amb els aspectes **socials, financers, tècnics i jurídics**: forma d'exercici, beneficis esperats i previsió de cessament	màxim **3 mesos** (art. 145.1 ROAS)
3	**Presa en consideració** pel Ple i **informació pública**	mínim **30 dies hàbils** (art. 148 ROAS), amb anuncis al **DOGC**, al butlletí oficial de la província, en **un mitjà de comunicació escrit** i al tauler
4	**Aprovació definitiva** amb resolució de les al·legacions	**Ple**

L'activitat s'exerceix **en règim de lliure concurrència** i pot adoptar la forma d'**organisme autònom** de caràcter industrial o comercial, **societat de capital públic o mixt** o **cooperativa** (**art. 243.3 TRLMRLC**).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No ho confonguis. Aquest expedient dels arts. 143-149 ROAS serveix **per a dues coses distintes**: per a la **iniciativa econòmica en lliure concurrència** (art. 243 TRLMRLC) i, amb requisits afegits, per a la **municipalització en règim de monopoli** (art. 244 TRLMRLC i art. 183 ROAS, punt 7.4). El tronc és el mateix; el monopoli hi suma representants dels usuaris a la comissió, projecte de tarifes, majoria absoluta del Ple i aprovació del Govern de la Generalitat.

2.5 Iniciativa econòmica i servei públic no són el mateix

Molta gent barreja les dues coses. Diferència en una taula:

	Iniciativa econòmica pública	**Servei públic en sentit estricte**
Què fa l'Administració	Produeix béns o serveis **per al mercat**	Assumeix una activitat **com a pròpia** per satisfer una necessitat col·lectiva
Exclou la iniciativa privada?	**No**: lliure concurrència	Pot excloure-la si hi ha **reserva legal** i monopoli
Norma habilitant	Art. 128.2 CE, art. 86.1 LBRL, art. 243 TRLMRLC	Publicatio per llei o assumpció formal per l'ens (art. 85.1 LBRL, art. 159.3 ROAS)
Es pot suprimir lliurement?	Sí, amb acord i motivació	Si és **competència pròpia obligatòria**, no: només dispensa

3. El servei públic. Concepte

3.1 D'on ve la idea i per què costa definir-la

El concepte va néixer a França a principis del segle XX amb l'**escola de Bordeus** (**Léon Duguit**, **Gaston Jèze**) i l'**escola de Tolosa** (**Maurice Hauriou**). Per a Duguit, l'Estat no era un poder que mana sinó **una organització de serveis públics**: allà on hi havia una activitat imprescindible per a la vida col·lectiva que el mercat no garantia, hi havia servei públic i, per tant, dret administratiu. La frase que resumeix l'època: «el servei públic és la pedra angular del dret administratiu».

A Espanya el concepte es va rebre en **sentit estricte**, lligat a la idea de **publicatio**: una norma amb rang de llei **declara** que una activitat és de titularitat pública i la treu, en tot o en part, del mercat lliure. Amb el temps, la lectura s'ha eixamplat i avui convé manejar **tres sentits**:

Sentit	Què vol dir	Exemple
Ampli o funcional	Tota activitat de l'Administració adreçada a satisfer necessitats col·lectives, encara que sigui de policia o de foment	«Els serveis públics han de funcionar bé»
Estricte o jurídic	Activitat de prestació de **titularitat pública** assumida formalment per l'Administració, amb règim jurídic especial	Abastament d'aigua, transport urbà
Orgànic o subjectiu	El conjunt d'òrgans i mitjans amb què l'Administració presta (el «servei» com a unitat administrativa)	«El servei de manteniment»

L'**art. 85.1 LBRL** dona la definició legal local, i és curta: **«són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències»**. Memoritza-la literalment, perquè es pregunta tal qual.

3.2 Els elements del servei públic

Perquè hi hagi servei públic en sentit estricte calen **quatre coses**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Titularitat pública**: l'ens ha assumit l'activitat **com a pròpia**. A l'àmbit local, aquesta assumpció s'ha de declarar **expressament** al reglament del servei (**art. 159.3 ROAS**) i, si es vol concessionar, cal haver-ne establert prèviament el règim jurídic (**art. 284.2 LCSP**).
2. **Competència**: l'activitat ha d'entrar dins les competències de l'ens (**arts. 25 i 26 LBRL**, **art. 66.3 TRLMRLC**). Un ajuntament no pot declarar servei públic municipal una cosa que és de la Generalitat.
3. **Satisfacció d'una necessitat col·lectiva**, no d'un interès particular.
4. **Règim jurídic especial**: potestats de l'Administració i drets dels usuaris que no existeixen en una relació privada.

> **La frase clau del tema. Servei públic no vol dir que el faci un funcionari.** Vol dir que la **titularitat** és de l'Administració. Qui hi posa el camió, la piscina o el personal pot ser una empresa privada. **La titularitat no es cedeix mai; només se cedeix la gestió.** Si contestes això a la primera línia d'un supòsit pràctic, ja has guanyat mig punt.

3.3 Les potestats que l'Administració no perd mai

Encara que el servei el presti un tercer, l'Administració conserva:

- **Autoorganització**: decidir com es gestiona i canviar de model (**art. 249.1 TRLMRLC**).
- **Direcció, inspecció i control** del prestador.
- **Poder de modificació unilateral** (ius variandi) per interès públic, amb el corresponent **manteniment de l'equilibri econòmic** del contracte.
- **Clàusula de progrés o d'actualització**: el servei s'ha d'anar adaptant als **estàndards econòmics, socials i tècnics del moment** (**art. 251 TRLMRLC**). Un servei contractat fa vint anys no es pot prestar avui igual que llavors.
- **Potestats de policia i sancionadores** sobre el concessionari (**art. 287.2 LCSP**).
- **Potestat reglamentària** i **fixació de tarifes**.

3.4 Els principis del servei públic

Principi	Què significa	On és
Continuïtat i regularitat	El servei no es pot interrompre més enllà del que passaria si el prestés l'Administració	**art. 161.2 ROAS**, **art. 288.a LCSP**
Igualtat en l'accés	Tothom qui compleixi el reglament hi té dret, sense discriminacions	**art. 248.1 TRLMRLC**, **art. 154 ROAS**
Mutabilitat o adaptació	El servei s'actualitza als estàndards del moment	**art. 251 TRLMRLC**
Universalitat i assequibilitat	Cobertura de tot el territori i preus abordables (molt marcat als serveis en xarxa)	legislació sectorial
Qualitat	Estàndards raonables i mesurables	**art. 30 EAC**, **art. 23 Llei 26/2010**, cartes de serveis (**art. 59 Llei 19/2014**)
Neutralitat i transparència	Informació i retiment de comptes també dels prestadors privats	**Llei 19/2014, art. 3.1.b**

> **Detall català que val or i que gairebé ningú recorda.** L'**art. 157 ROAS** obliga l'ens local, els seus organismes **i també els contractistes i concessionaris** a informar les persones usuàries **en la llengua pròpia de l'entitat local**, contractes d'adhesió inclosos. És una pregunta rodona d'examen a Catalunya.

3.5 La crisi del concepte i els serveis d'interès econòmic general

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Als anys noranta, la liberalització europea va desmuntar els grans monopolis: telecomunicacions, electricitat, gas, correus, transport. L'Estat va deixar de ser titular d'aquestes activitats i va passar a **regular-les** imposant als operadors privats **obligacions de servei públic** i garantint un **servei universal** (una prestació bàsica, per a tothom, a un preu assequible i amb una qualitat mínima). Ho veus a la **Llei 24/2013, del sector elèctric**, a la **Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs**, a la **Llei 43/2010, del servei postal universal**, i a la **Llei 11/2022, general de telecomunicacions**.

El dret de la Unió Europea no fa servir l'expressió «servei públic» sinó **servei d'interès general (SIG)** i, quan té contingut econòmic, **servei d'interès econòmic general (SIEG)**:

- L'**art. 14 TFUE** i el **Protocol núm. 26** annex als tractats reconeixen el paper dels SIEG i **l'ampli marge de les autoritats nacionals, regionals i locals** per organitzar-los i finançar-los.
- L'**art. 106.2 TFUE** permet exceptuar les regles de competència quan aplicar-les impediria complir la missió confiada a l'empresa encarregada d'un SIEG.
- L'**art. 36 de la Carta dels drets fonamentals de la UE** reconeix l'accés als serveis d'interès econòmic general.
- La **Directiva 2006/123/CE** (de serveis, «Bolkestein») **exclou del seu àmbit els serveis d'interès general no econòmics** i molts serveis socials i sanitaris.

Idea que has d'entendre, no memoritzar. El model ha girat: de l'**Estat prestador** (jo sóc el titular i jo el faig) a l'**Estat garant o regulador** (jo no en sóc el titular, però garanteixo que el mercat el presti amb obligacions de servei públic). Al món **local**, en canvi, el model clàssic de titularitat pública **continua ben viu**: l'aigua, els residus i el transport urbà segueixen sent serveis reservats a les entitats locals.

3.6 Classes de serveis públics

Criteri	Classes
Origen de la competència	**Propis** (arts. 25 LBRL i 66.3 TRLMRLC), **delegats** (art. 27 LBRL) i **impropis o voluntaris** (art. 7.4 LBRL)
Obligatorietat per a l'ens	**Mínims obligatoris** (arts. 26 LBRL i 67 TRLMRLC) i **facultatius**
Règim de prestació	**Lliure concurrència** o **monopoli** (art. 245.1 TRLMRLC)
Obligatorietat per a l'usuari	De **recepció voluntària** o de **recepció obligatòria**, que l'ens pot declarar per disposició de caràcter general per raons de tranquil·litat, seguretat o salubritat (**arts. 247.2 TRLMRLC i 155 ROAS**)
Contingut econòmic	**Econòmics** (poden anar per societat mercantil, art. 255.1 TRLMRLC) i **no econòmics**
Àmbit territorial	**Municipals**, **comarcals** (arts. 164-167 ROAS), **provincials** i **supramunicipals** per mancomunitat o **consorci** (arts. 269-271 TRLMRLC)
Forma de gestió	**Directa** i **indirecta** (art. 85.2 LBRL)
Uti singuli / uti universi	Els que es presten a persones identificables i divisibles (aigua, escola bressol) o a la col·lectivitat sense poder individualitzar-ne el consum (enllumenat, neteja viària). Aquesta distinció és la que decideix si es pot cobrar taxa

4. Els models de gestió: la decisió prèvia

4.1 La regla d'or: la forma més sostenible i eficient

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'**art. 85.2 LBRL** obre amb una frase que has de saber de memòria: els serveis públics de competència local **«s'han de gestionar de la forma més sostenible i eficient»** d'entre les que la llei enumera. L'**art. 249.2 TRLMRLC** diu el mateix. Això vol dir que **triar la forma de gestió no és lliure**: s'ha de motivar en un expedient, amb números.

Qui decideix la forma de gestió? El **Ple**, sempre. L'**art. 22.2.f LBRL** li atribueix l'aprovació de **les formes de gestió dels serveis i dels expedients de municipalització**; als municipis de gran població, l'**art. 123.1.k LBRL** ho manté al Ple. **Mai l'alcalde**, ni la Junta de Govern.

I el pla que hi ha darrere és el mateix per a tots els casos:

```
Necessitat detectada
-> És competència nostra? (arts. 25/26/27 LBRL, art. 7.4 si és impròpia)
-> Assumim l'activitat com a pròpia (memòria + projecte d'establiment + reglament)
-> Triem la forma de gestió més sostenible i eficient (Ple)
-> Si és directa: creem o adaptem l'ens
-> Si és indirecta: preparem plecs i licitem (LCSP)
-> Prestem, controlem, revisem tarifes, i si cal rescatem o remunicipalitzem
```

4.2 El que no s'externalitza mai

És un dels tres o quatre punts més preguntats del tema. Els serveis que impliquen **exercici d'autoritat** o de **potestats públiques no es poden prestar per gestió indirecta**, i a més **tampoc per societat mercantil de capital íntegrament públic**:

- **Art. 85.3 LBRL**: en cap cas es podran prestar per gestió indirecta ni mitjançant societat mercantil de capital social exclusivament local **els serveis públics que impliquin exercici d'autoritat**.
- **Art. 249.6 TRLMRLC**: mateixa prohibició per als que impliquin **exercici de potestats públiques o salvaguarda dels interessos generals**.
- **Art. 189.1 ROAS**: els reserva a la **gestió directa**.
- **Art. 284.1 LCSP**: no es poden concessionar els serveis que impliquin l'exercici de l'autoritat inherent als poders públics.

> **Traducció pràctica.** La **policia local**, la **instrucció d'expedients sancionadors**, la **recaptació executiva** o l'atorgament de llicències: mai. La **neteja viària**, la **recollida d'escombraries**, el **manteniment de jardins**, la **piscina municipal** o el **servei d'atenció domiciliària**: sí, es poden externalitzar. La frontera és qui signa actes que limiten drets.

5. La gestió directa

L'Administració presta el servei **amb els seus propis mitjans**. Ull viu amb un parany molt repetit: **gestió directa no vol dir «sense personalitat jurídica»**. Un organisme autònom o una empresa 100 % municipal també són gestió directa, perquè qui presta continua sent, en el fons, la mateixa Administració.

5.1 Les quatre modalitats de l'art. 85.2.A LBRL

Modalitat	Personalitat jurídica	Trets	Norma
a) Per la pròpia entitat local	**No** en té de pròpia	Mitjans integrats al pressupost i a la plantilla; sense

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

òrgan diferenciat; el risc és tot de l'ajuntament | arts. 85.2.A.a LBRL, 252 TRLMRLC, 190 ROAS |
b) Organisme autònom local	**Sí**, pública	Patrimoni i pressupost propis; pot ser de caràcter administratiu o industrial/comercial; els seus actes s'impugnen davant l'alcalde per **recurs d'alçada**; hi ha d'haver funcionari amb funcions de fe pública i de control intern	arts. 85.2.A.b i 85 bis LBRL, 254 TRLMRLC
c) Entitat pública empresarial local	**Sí**, pública	Actua majoritàriament amb **dret privat**; òrgan de direcció col·legiat (consell d'administració) i un màxim responsable que ha de ser **funcionari o professional titulat superior**; el **secretari del consell** ha de ser funcionari amb titulació superior	arts. 85.2.A.c i 85 bis LBRL
d) Societat mercantil local de capital íntegrament públic	**Sí**, **privada**	Es regeix pel dret privat **excepte** en matèria pressupostària, comptable, de control financer, de control d'eficàcia i de **contractació**; ha d'adoptar una forma societària de **responsabilitat limitada** i el capital l'aporta íntegrament l'entitat local o un ens públic seu; la **junta general** l'assumeix el **Ple**; el seu personal **no adquireix mai la condició de funcionari**	arts. 85.2.A.d i **85 ter LBRL**, 255 i 257 TRLMRLC

A **Catalunya** hi ha una **cinquena figura** que no existeix a la llei bàsica i que és una pregunta perfecta per destriar qui s'ha estudiat la normativa catalana: la **gestió directa per organització especial desconcentrada** (**art. 253 TRLMRLC**, **art. 188.2.b ROAS**). Té **consell d'administració i gerència** i **secció pressupostària pròpia**, però **no té personalitat jurídica pròpia**: és una part de l'ajuntament amb organització diferenciada.

També s'hi solen afegir, com a fórmules de gestió de serveis compartits, el **consorci**, la **mancomunitat** i la **fundació del sector públic**.

5.2 El fre de la LRSAL: la jerarquia dins la gestió directa

Aquest és, probablement, **el punt més preguntat de tot el tema**. Des de la **Llei 27/2013 (LRSAL)**, per fer servir les lletres **c)** (entitat pública empresarial) i **d)** (societat mercantil) cal acreditar prèviament que **són més sostenibles i eficients** que les lletres a) i b). Concretament, l'**art. 85.2 LBRL** exigeix:

1. **Memòria justificativa** elaborada a aquest efecte, que valori **rendibilitat econòmica** i **recuperació de la inversió**.
2. **Memòria justificativa de l'assessorament rebut**, que s'eleva al **Ple** i que inclou els **informes sobre el cost del servei** i el suport tècnic rebut. Aquests documents **s'han de publicar**.
3. **Informe de l'interventor** local, que **valora la sostenibilitat financera** de la proposta d'acord amb l'art. 4 de la LOEPSF.

L'**art. 249.4 TRLMRLC** ho recull igualment per a Catalunya.

> **Regla d'or.** Dins la gestió directa hi ha **jerarquia**: primer la pròpia entitat o l'organisme autònom; l'**empresa pública només si es demostra per escrit que és millor**. La lògica de la LRSAL era frenar la proliferació d'ens instrumentals.

5.3 L'encàrrec a mitjà propi: ni directa ni indirecta

L'**encàrrec a mitjà propi personificat** (**art. 32 LCSP**) surt sempre a la vora d'aquest tema i convé situar-lo: **no és una forma de gestió del servei**, sinó una manera d'executar prestacions **sense licitació**. Requisits:

- **Control anàleg** al que l'ens que encarrega exerceix sobre els seus propis serveis.
- Que **més del 80 %** de l'activitat del mitjà propi siguin encàrrecs de l'ens o ens que el controlen.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Si té personificació **privada** (societat, fundació), **capital o patrimoni íntegrament públic**.
- Reconeixement exprés als **estatuts** de la condició de mitjà propi.

L'encàrrec **no és un contracte**: es retribueix per **tarifes** aprovades per l'entitat, calculades per cobrir costos. I no pot servir per encarregar a un ens propi allò que després aquest subcontractaria sencer al mercat: la LCSP hi posa límits a la subcontractació.

6. La gestió indirecta

L'Administració **no presta el servei ella mateixa**: l'encarrega, mitjançant **contracte**, a un tercer que el gestiona sota el seu control. La **titularitat continua sent pública**.

6.1 Compte: la normativa catalana d'aquest punt està desfasada

Aquí hi ha tres trampes col·locades:

- L'**art. 85.2.B LBRL** remet a «les diferents formes previstes per al **contracte de gestió de serveis públics**» del text refós de la Llei de contractes de **2011**, **norma derogada**. Avui aquesta remissió s'ha de llegir feta a la **LCSP 9/2017**.
- L'**art. 188.3 ROAS** encara enumera com a formes de gestió indirecta la **concessió**, la **gestió interessada**, el **concert**, l'**arrendament** i la **societat o cooperativa de capital mixt**. Serveix per entendre la lògica històrica, però **no és el dret vigent**.
- Els **arts. 258 a 267 TRLMRLC**, que regulaven aquestes figures, van ser **derogats per la Llei catalana 16/2015**, de simplificació de l'activitat administrativa.

Què va passar? La **LCSP 9/2017**, en transposar les directives europees de 2014, va **suprimir el contracte de gestió de serveis públics** com a tipus contractual autònom. La gestió indirecta d'un servei avui va, essencialment, per **dos contractes**.

6.2 Concessió de serveis o contracte de serveis: el risc operacional ho decideix tot

	Concessió de serveis (art. 15 LCSP)	**Contracte de serveis** (art. 17 LCSP)
Com cobra el contractista	**Explotant el servei**: tarifes dels usuaris, soles o amb un preu afegit de l'Administració	L'Administració li **paga un preu**
Risc operacional	**El transfereix al contractista**: pot no recuperar les inversions ni cobrir els costos	**El suporta l'Administració**
Durada màxima	**40 anys** si comprèn execució d'obres i explotació; **25 anys** si és només explotació de serveis; **10 anys** si són serveis sanitaris (**art. 29.6 LCSP**)	**5 anys**, **pròrrogues incloses** (**art. 29.4 LCSP**)
Qui assumeix la inversió	Normalment el concessionari, que l'amortitza durant la concessió	L'Administració

> **Com ho decideixes en un cas pràctic.** Pregunta't: **si no hi va ningú, qui perd diners?** Si l'empresa pot perdre-hi perquè la piscina municipal s'ha quedat buida, és **concessió**. Si cobra exactament el mateix vinguin cinc persones o cinc-centes, és **contracte de serveis**. El risc operacional és el criteri europeu i és el que et demanaran.

Dues cauteles imprescindibles:

- **Abans de licitar** una concessió (o un contracte de serveis amb prestacions directes a la ciutadania)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

cal haver establert prèviament el règim jurídic del servei, declarant que l'activitat queda assumida per l'Administració com a pròpia, i regulant-ne els aspectes de caràcter jurídic, econòmic i administratiu, incloses les **tarifes** i el procediment per revisar-les (**art. 284.2 LCSP** per a la concessió i **art. 312 LCSP** per als serveis amb prestacions directes a les persones). És exactament el mateix que exigeix l'**art. 159.3 ROAS** amb el reglament del servei.

- Els **béns afectes** a serveis amb prestacions directes a la ciutadania **no es poden embargar** (**art. 312 LCSP**), perquè el servei no es pot aturar.

6.3 Drets i obligacions del concessionari

Obligacions: prestar el servei amb **continuïtat i regularitat** en les condicions del contracte, **admetre tothom** qui compleixi els requisits (igualtat), **indemnitzar els danys** causats a tercers com a conseqüència de l'explotació -tret que el dany provingui d'una ordre imposada per l'Administració o d'un vici del projecte que ella hagi elaborat-, **respectar el principi de no discriminació** i, en acabar, **revertir** a l'Administració les obres i instal·lacions afectes al servei en bon estat de conservació.

Drets: percebre la **retribució** pactada i, sobretot, el **manteniment de l'equilibri econòmic** del contracte. La LCSP el limita a tres supòsits: quan l'Administració **modifica** el contracte per raons d'interès públic, quan actuacions de l'Administració determinen de forma directa la ruptura substancial de l'economia del contracte (**factum principis**) i quan es donen els casos de **força major** que la llei enumera.

6.4 La societat d'economia mixta

No ha desaparegut: la **disposició addicional 22a de la LCSP** la manté. La regla que has de saber és que una concessió es pot **adjudicar directament** a una societat d'economia mixta de capital majoritàriament públic **si el soci privat s'ha seleccionat mitjançant licitació** i no es modifiquen ni l'objecte ni les condicions essencials del contracte. La lògica: si la competència ja s'ha respectat en triar el soci, no cal repetir-la.

6.5 Quan les coses van malament

Figura	Què és	Requisits i límits
Segrest o intervenció	L'Administració passa a explotar el servei **per compte i risc del concessionari**, sense extingir el contracte	Només davant una **pertorbació greu** del servei no reparable per altres mitjans; és **temporal** i **no pot excedir de 3 anys**, pròrrogues incloses (**arts. 293.1 i 263.3 LCSP**)
Rescat	L'Administració **recupera la gestió abans del termini** per prestar-la directament, per raons d'interès públic	Cal **acreditar que la gestió directa és més eficaç i eficient** que la concessional (**art. 294.c LCSP**); comporta **indemnització** al concessionari
Supressió del servei	S'elimina el servei per raons d'interès públic	**art. 294.d LCSP**
Demora de l'Administració	Impagament o retard en el pagament superior a **6 mesos**	**art. 294.b LCSP**
Reversió	En acabar la concessió, les obres i instal·lacions afectes tornen a l'Administració	En l'estat de conservació i funcionament previst al plec; el plec fixa el període de vigilància prèvia

> **No els confonguis. Segrest**: temporal, per càstig i per salvar el servei; el contracte continua i el concessionari en paga les despeses. **Rescat**: definitiu, extingeix el contracte i **s'indemnitza**. El **rescat** és l'article que empara les anomenades «remunicipalitzacions».

6.6 La tornada enrere: remunicipalitzar

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Quan un ajuntament decideix recuperar un servei externalitzat, els punts crítics són tres i és bo que els tinguis clars perquè apareixen en supòsits pràctics:

1. **Expedient de canvi de forma de gestió**, amb la memòria de sostenibilitat i eficiència i l'informe de l'interventor, aprovat pel **Ple** (arts. 85.2 i 22.2.f LBRL).
2. **Personal**: el personal del contractista **no es converteix automàticament en personal de l'ajuntament**. Si la normativa laboral obliga a subrogar-lo, entra com a **personal laboral indefinit no fix**, i les places s'han de cobrir després per procediments d'accés respectant **igualtat, mèrit, capacitat i publicitat**. Les lleis de pressupostos de l'Estat ho han anat restringint expressament.
3. **Béns i mitjans**: reversió de les instal·lacions, liquidació del contracte i, si escau, indemnització.

7. El servei públic a les entitats locals

7.1 Competències: propis, delegats i impropis

Un ajuntament només pot prestar serveis dins les seves competències. N'hi ha de tres tipus:

- **Propis**: les que li atribueix una llei estatal o autonòmica. El llistat de matèries és a l'**art. 25.2 LBRL** (urbanisme, medi ambient urbà, aigua, residus, vies públiques, avaluació i informació de situacions de necessitat social, salubritat, fires i mercats, cultura, esport, turisme, etc.) i, a Catalunya, a l'**art. 66.3 TRLMRLC**, que és més ampli.
- **Delegats**: els que li encomana una altra administració (**art. 27 LBRL**). La delegació ha d'anar acompanyada del **finançament** corresponent i té una **durada mínima de 5 anys**.
- **Impropis o voluntaris**: activitats que la llei no li atribueix. Des de la **LRSAL**, l'**art. 7.4 LBRL** només les permet **si no posen en risc la sostenibilitat financera** de la hisenda municipal i **no hi ha execució simultània del mateix servei per una altra administració**. Calen dos **informes previs i vinculants**: el de l'administració competent per raó de la matèria, dient que **no hi ha duplicitats**, i el de l'administració que té la **tutela financera**, sobre la sostenibilitat.

7.2 Com es crea, s'estableix i se suprimeix un servei local

Qui pren la iniciativa (**art. 158.1 ROAS**): els òrgans de l'ens local **i també els veïns**, amb memòria justificativa. I atenció al dret concret: els veïns poden **exigir la prestació** i, si escau, **l'establiment** del servei quan sigui **competència pròpia de caràcter obligatori** (**art. 18.1.g LBRL** i **art. 158.2 ROAS**).

Els tres documents de l'expedient (**art. 159 ROAS**):

Document	Contingut
Memòria justificativa	Per què cal el servei, quin problema resol
Projecte d'establiment	Característiques del servei, **forma de gestió**, obres i instal·lacions necessàries, **estudi economicofinancer** i **tarifes**, cànon o compensació si hi ha gestió indirecta, i **règim estatutari dels usuaris**
Reglament del servei	Ha de **declarar expressament que l'activitat queda assumida per l'ens local com a pròpia** i regular la relació amb els usuaris

Procediment (**art. 160 ROAS**): aprovació inicial, **informació pública de 30 dies** amb anuncis al butlletí oficial de la província, al **DOGC** i al **tauler d'anuncis**, **audiència** als interessats i **acord del Ple** que resol les al·legacions i aprova el projecte i el reglament.

Supressió (**art. 163 ROAS**): només es poden suprimir els serveis **que no siguin competència pròpia de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

caràcter obligatori, per raons d'interès públic **justificades documentalment**, per **acord del Ple** i amb **informació pública i audiència prèvies**. Un servei mínim **no se suprimeix**: com a molt es demana **dispensa**.

7.3 Els serveis mínims obligatoris

Són els que **tot municipi ha de prestar**, per si mateix o associat, segons la població. Hi ha **dues llistes** i les has de saber distingir, perquè la catalana és **més exigent**.

Art. 26.1 LBRL (bàsica estatal):

Tram de població	Serveis
Tots els municipis	Enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques
Més de 5.000	+ parc públic, biblioteca pública i tractament de residus
Més de 20.000	+ protecció civil, avaluació i informació de situacions de necessitat social i atenció immediata a persones en risc d'exclusió, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives d'ús públic
Més de 50.000	+ transport col·lectiu urbà de viatgers i medi ambient urbà

Art. 67 TRLMRLC (catalana; en negreta, les diferències):

Tram de població	Serveis
Tots els municipis	Els mateixos que la LBRL + **conservació** de les vies públiques + **control d'aliments i begudes**
Més de 5.000	+ parc públic, biblioteca pública, **mercat** i tractament de residus
Més de 20.000	+ protecció civil (amb plans bàsics d'emergència municipal), **prestació de serveis socials**, prevenció i extinció d'incendis i instal·lacions esportives
Més de 30.000	+ **lectura pública de forma descentralitzada**, d'acord amb el mapa de lectura pública
Més de 50.000	+ transport col·lectiu urbà de viatgers, protecció del medi i **transport adaptat** per a persones amb mobilitat reduïda, **que també han de prestar totes les capitals de comarca**

El tram de més de 30.000 habitants només existeix a la llei catalana. Si a l'examen et posen quatre trams, la resposta correcta per a Catalunya en són **cinc**. I recorda que el **transport adaptat** obliga **totes les capitals de comarca**, tinguin la població que tinguin.

Cau sovint. Quan un municipi **arriba al tram següent**, ha d'implantar els serveis nous **l'anualitat següent** a aquella en què hagi superat el límit segons l'**última rectificació anual del padró**, i aquestes despeses tenen **caràcter preferent** al pressupost (**art. 168.2 ROAS**).

Ajuda d'altres administracions. L'**art. 26.2 LBRL** preveu que, als municipis de **menys de 20.000 habitants**, la **diputació** coordini la prestació de residus, aigua, neteja viària, accés als nuclis, pavimentació i enllumenat (la **STC 111/2016** va anul·lar els incisos que donaven l'última paraula al ministeri). I l'**art. 36 LBRL** atribueix a la diputació l'assistència i cooperació als municipis, especialment als de menys capacitat econòmica i de gestió.

La dispensa (**art. 68 TRLMRLC** i **arts. 170 a 174 ROAS**). Si prestar un servei mínim és **impossible o de molt difícil compliment**, o si és **innecessari** (en aquest cas amb informació pública prèvia), el municipi pot demanar-ne la **dispensa al Govern de la Generalitat**. Calen **informes del consell comarcal i de la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

diputació. El Govern **resol en 3 mesos** i el **silenci és desestimatori**. La resolució diu quina administració assumeix el servei i quines aportacions hi fa el municipi: **tot** el cost si la dispensa és per causes tècniques i **part** si és per raons econòmiques. Supletòriament, el servei el presta la **comarca**.

7.4 Els serveis reservats i el monopoli

L'**art. 86.2 LBRL** declara la **reserva a favor de les entitats locals** de **tres** activitats o serveis essencials:

1. **Abastament domiciliari i depuració d'aigües.**
2. **Recollida, tractament i aprofitament de residus.**
3. **Transport públic de viatgers**, d'acord amb la legislació sectorial.

L'Estat i les comunitats autònomes poden establir per **llei** reserves idèntiques per a altres activitats.

> **Trampa clàssica.** L'**art. 181.2 ROAS** encara llista com a reservats el **gas i la calefacció**, els **escorxadors**, els **mercats i llotges centrals** i els **serveis mortuoris**. **Està desfasat**: el **RDL 7/1996** va liberalitzar els serveis funeraris i la **Llei 34/1998** el sector del gas. Avui **només en queden tres**. Si la pregunta et posa «escorxadors» entre els serveis reservats vigents, és falsa.

Reserva no és monopoli. Els serveis reservats es poden prestar **en lliure concurrència** amb les empreses privades **o en règim de monopoli** (**art. 245.1 TRLMRLC**, **art. 182.1 ROAS**). Per anar al **monopoli** (municipalització o provincialització en règim de monopoli) cal:

Requisit	Detall
Expedient dels **arts. 143-149 ROAS**	Amb **comissió d'estudi** que ha d'incloure **representants dels usuaris**, i memòria que justifiqui la **conveniència del monopoli** i incorpori **projecte de tarifes** (**art. 183.1 ROAS**, **art. 244 TRLMRLC**)
Acord del Ple	Per **majoria absoluta del nombre legal de membres** (**art. 47.2.k LBRL**, **art. 183.2 ROAS**)
Aprovació autonòmica	Del **Govern de la Generalitat**, que resol en **3 mesos** amb **silenci desestimatori** (**art. 184 ROAS**); l'art. 86.2 LBRL també exigeix l'aprovació de l'òrgan competent de la comunitat autònoma

L'aprovació comporta la **declaració d'utilitat pública i necessitat d'ocupació** dels béns i drets afectes al servei; si cal expropiar empreses que hi operaven, se'ls ha de notificar amb **6 mesos d'antelació com a mínim** (**art. 185 ROAS**). I per **tornar** del monopoli a la lliure concurrència només cal **acord del Ple per majoria simple** (**art. 187.2 ROAS**): entrar-hi costa molt més que sortir-ne.

7.5 Qui decideix i qui signa

Decisió	Òrgan i majoria	Norma
Aprovar la **forma de gestió** i els expedients de **municipalització**	**Ple** (majoria simple si no és monopoli)	art. 22.2.f LBRL; art. 123.1.k als municipis de gran població
Municipalització en règim de monopoli i aprovació de la forma concreta de gestió	**Ple**, **majoria absoluta**	**art. 47.2.k LBRL**
Concessió de béns o serveis per més de 5 anys quan la quantia excedeixi el **20 % dels recursos ordinaris** del pressupost	**Ple**, **majoria absoluta**	**art. 47.2.j LBRL**
Aprovar el **reglament del servei** i les **ordenances** de taxes o preus	**Ple**	arts. 22.2.d i 49 LBRL
Òrgan de contractació: contractes i concessions	**Alcalde** si el valor estimat **no supera el 10 % dels**	

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recursos ordinaris del pressupost **ni 6.000.000 ?**, incloses les plurianuals de durada **no superior a 4 anys** (sempre que l'import acumulat de totes les anualitats no superi ni el percentatge ni la quantia); la resta, el **Ple**. Als municipis de **gran població**, la **Junta de Govern Local** | **DA 2a LCSP** |

7.6 Qui paga: taxa, preu públic i tarifa

Aquest quadre val molts punts i és el que més es confon.

	Taxa	**Preu públic**	**Prestació patrimonial de caràcter públic no tributari (tarifa)**
Quan	Servei de **recepció no voluntària** (imposat per norma o imprescindible per a la vida privada o social del sol·licitant) **o** que **no presta el sector privat** (**art. 20.1.B TRLRHL**)	Quan **no concorre cap** d'aquestes dues circumstàncies: el servei és voluntari **i** el sector privat també el presta (**art. 41 TRLRHL**)	Contraprestacions **exigides coactivament** per serveis prestats de forma **indirecta** o per **personificació privada**: concessió, societat d'economia mixta, entitat pública empresarial, societat de capital íntegrament públic (**art. 20.6 TRLRHL**, afegit per la LCSP)
Naturalesa	**Tribut**	**Ingrés de dret públic no tributari**	**Ingrés de dret públic no tributari**
Límit d'import	**No pot excedir** el **cost real o previsible** del servei (**art. 24.2 TRLRHL**)	Ha de **cobrir com a mínim el cost** (**art. 44.1**), llevat de raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic, dotant la diferència al pressupost (**art. 44.2**)	Es fixa a l'**ordenança** que aprova el **Ple**, i ha de cobrir el cost del servei i la retribució del gestor
Qui l'aprova	**Ordenança fiscal**, Ple	Pot delegar-se en la Junta de Govern	**Ordenança**, aprovada pel **Ple**

> **La regla mnemotècnica.** La **taxa** té el cost com a **sostre**; el **preu públic**, com a **terra**. I si el servei el presta un concessionari o una empresa municipal i el pagament és obligatori, ja no és taxa ni preu públic: és una **prestació patrimonial de caràcter públic no tributari**, però igualment l'ha d'aprovar el **Ple** per ordenança.

Serveis pels quals mai no es pot exigir taxa (**art. 21.1 TRLRHL**): aigua en **fonts públiques**, **enllumenat** de vies públiques, **vigilància pública** en general, **protecció civil**, **neteja de la via pública** i **ensenyament en els nivells d'educació obligatòria**.

El cost efectiu dels serveis. L'**art. 116 ter LBRL**, introduït per la LRSAL, obliga totes les entitats locals a calcular **abans de l'1 de novembre de cada any** el **cost efectiu dels serveis que presten**, a partir de la liquidació del pressupost de l'exercici anterior, i a **comunicar-lo al Ministeri d'Hisenda**, que el publica. És l'eina amb què es compara si surt més barat prestar directament o contractar.

> **Novetat que has de conèixer.** La **Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular**, obliga les entitats locals a establir una **taxa o prestació patrimonial de caràcter públic no tributari específica, diferenciada i no deficitària** per al servei de residus, que permeti implantar sistemes de pagament per generació i reflectir el cost real (**art. 11.3**). És a dir: la taxa d'escombraries ha de **cobrir el cost**, no pot anar a pèrdues.

7.7 Els usuaris: drets, reclamacions i responsabilitat

- **Igualtat en l'accés** i **participació** en la gestió si la naturalesa del servei ho permet (**art. 248 TRLMRLC**, **art. 154 ROAS**).
- **Dret a exigir la prestació** dels serveis mínims obligatoris (**art. 18.1.g LBRL**).
- **Dret a serveis públics de qualitat** (**art. 30 EAC**, **art. 23 Llei 26/2010**) i a conèixer els compromisos de la **carta de serveis** (**art. 59 Llei 19/2014**).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Dret a ser informat en la llengua pròpia de l'entitat local**, també pels contractistes (**art. 157 ROAS**).
- **Transparència**: la **Llei 19/2014** estén les obligacions de transparència a les **persones físiques i jurídiques que presten serveis públics o exerceixen funcions administratives** i obliga els adjudicataris a facilitar informació a l'administració (**art. 3.1.b**).
- **Reclamacions**: la reclamació contra un concessionari es pot presentar davant l'**ajuntament**, que exerceix la seva potestat de direcció i control i pot imposar les sancions previstes al plec (**arts. 251 TRLMRLC i 287.2 LCSP**).
- **Responsabilitat patrimonial**: si el dany deriva de l'explotació ordinària del servei, respon el **concessionari**; si deriva d'una **ordre imposada per l'Administració** o d'un **vici del projecte** elaborat per ella, respon l'**Administració**. La titularitat pública del servei no converteix l'ajuntament en responsable de tot automàticament, però tampoc no l'exonera del seu deure de control.

7.8 Serveis supramunicipals i serveis a les persones

Un municipi petit no pot prestar-ho tot sol. La llei preveu **mancomunitats** de municipis, **consorcis** amb altres administracions o entitats sense ànim de lucre (**arts. 269-271 TRLMRLC**), la prestació **comarcal** (**arts. 164-167 ROAS**) i la **cooperació de la diputació** (art. 36 LBRL).

I hi ha una família de serveis amb regles pròpies: els **serveis a les persones** (socials, sanitaris, educatius, culturals). La **LCSP** els dona un règim especial (**disposicions addicionals 47a i 48a** i **art. 312**), que permet valorar la qualitat, la continuïtat i l'accessibilitat per damunt del preu i **reservar** determinats contractes a entitats sense ànim de lucre. A Catalunya, la **Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials**, configura una **cartera de serveis socials** amb prestacions **garantides**, exigibles com a dret subjectiu, i atribueix als municipis els **serveis socials bàsics**, que la llei catalana declara servei mínim obligatori per als municipis de més de **20.000 habitants** (art. 67 TRLMRLC).

Glossari

- **Activitat de prestació**: actuació administrativa que consisteix a donar béns o serveis a la ciutadania, en contraposició a limitar (policia) o estimular (foment).
- **Iniciativa econòmica pública**: capacitat de l'Administració de produir béns o serveis per al mercat, reconeguda a l'art. 128.2 CE.
- **Reserva**: declaració per llei que una activitat essencial és del sector públic; és el pas previ, però no automàtic, al monopoli.
- **Publicatio**: declaració formal per la qual una activitat passa a ser de titularitat pública.
- **Monopoli**: prestació en exclusiva per l'ens públic, excloent la iniciativa privada.
- **Servei públic**: activitat de prestació assumida com a pròpia per una Administració dins les seves competències, amb règim jurídic especial.
- **Servei d'interès econòmic general (SIEG)**: nom que el dret de la UE dona a les activitats econòmiques amb obligacions de servei públic.
- **Servei universal**: prestació bàsica que ha d'arribar a tothom, amb qualitat determinada i preu assequible.
- **Obligació de servei públic**: càrrega que la norma imposa a un operador privat en un mercat liberalitzat.
- **Gestió directa**: la presta l'ens amb mitjans propis, tingui o no personalitat jurídica diferenciada.
- **Gestió indirecta**: la presta un tercer per contracte, sense que la titularitat deixi de ser pública.
- **Organisme autònom local**: ens públic amb personalitat i patrimoni propis, per gestionar un servei de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

manera descentralitzada.

- **Entitat pública empresarial local**: ens públic amb personalitat pròpia que actua majoritàriament amb dret privat.
- **Societat mercantil local**: societat de capital íntegrament públic que gestiona el servei amb formes d'empresa privada.
- **Organització especial desconcentrada**: figura catalana de gestió directa amb consell d'administració i secció pressupostària pròpia, però **sense** personalitat jurídica.
- **Societat d'economia mixta**: societat de capital públic i privat que pot rebre directament la concessió si el soci privat s'ha triat licitant.
- **Mitjà propi personificat**: ens sotmès a control anàleg que fa més del 80 % de la seva activitat per a qui l'encarrega i rep encàrrecs sense licitació.
- **Concessió de serveis**: contracte pel qual un tercer gestiona el servei i es retribueix explotant-lo, assumint el risc.
- **Risc operacional**: possibilitat real que el contractista no recuperi inversions i costos; és el que distingeix concessió de contracte de serveis.
- **Contracte de serveis**: l'Administració paga un preu i conserva el risc.
- **Equilibri econòmic del contracte**: dret del concessionari a recuperar l'equació financera trencada per modificacions, actuacions de l'Administració o força major.
- **Segrest o intervenció**: mesura temporal, màxim 3 anys, en què l'Administració explota el servei per compte i risc del concessionari.
- **Rescat**: extinció anticipada de la concessió per recuperar la gestió directa, amb indemnització.
- **Reversió**: retorn a l'Administració de les obres i instal·lacions afectes en acabar la concessió.
- **Cànon**: quantitat que el concessionari paga a l'Administració per explotar el servei.
- **Servei mínim obligatori**: el que la llei imposa segons el tram de població. **Servei impropi o voluntari**: el que es presta sense estar-hi obligat.
- **Dispensa**: autorització de la Generalitat per no prestar un servei mínim.
- **Cost efectiu**: càlcul anual del que costa realment cada servei, que s'ha de comunicar al Ministeri d'Hisenda.
- **Prestació patrimonial de caràcter públic no tributari**: tarifa exigida coactivament per un servei prestat de manera indirecta o per personificació privada.
- **TRLMRLC / ROAS**: Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (DL 2/2003) i Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals (D 179/1995).

Els punts que cauen a l'examen

1. **Jordana de Pozas**: policia (limitació), foment i servei públic. La prestació actua sobre la **necessitat**; la policia sobre la llibertat i el foment sobre la voluntat.
2. **Art. 128.2 CE**: es reconeix la **iniciativa pública** en l'activitat econòmica i, **mitjançant llei**, es poden **reservar** al sector públic recursos o serveis essencials, especialment en cas de monopoli. La iniciativa no necessita llei; **la reserva sí**.
3. **Art. 86.1 LBRL**: l'expedient de conveniència i oportunitat ha de justificar que **no genera risc per a la sostenibilitat financera** i ha de contenir **anàlisi de mercat** (oferta, demanda, rendibilitat i efectes sobre la concurrència empresarial). Aprova el **Ple**.
4. **Iniciativa econòmica a Catalunya** (art. 243.2 TRLMRLC i arts. 143-149 ROAS): acord del Ple + **comissió d'estudi** + **memòria en 3 mesos** + **informació pública de 30 dies hàbils** + aprovació definitiva

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

del Ple.

5. **Art. 85.1 LBRL**: són serveis públics locals els que presten les entitats locals **en l'àmbit de les seves competències**; i s'han de gestionar **de la forma més sostenible i eficient** (art. 85.2).

6. **Quatre formes de gestió directa** (art. 85.2.A LBRL i art. 249.3 TRLMRLC): pròpia entitat, **organisme autònom local**, **entitat pública empresarial local** i **societat mercantil de capital íntegrament públic**. A Catalunya, la cinquena: **organització especial desconcentrada** (art. 253 TRLMRLC), **sense personalitat jurídica**.

7. **Entitat pública empresarial i societat mercantil**: només amb **memòria justificativa** de sostenibilitat i eficiència, **memòria de l'assessorament rebut** amb els informes de cost, **informe de l'interventor** sobre sostenibilitat financera i aprovació del **Ple** (art. 85.2 LBRL, art. 249.4 TRLMRLC).

8. **Serveis que impliquen exercici d'autoritat**: **ni gestió indirecta ni societat de capital íntegrament públic** (art. 85.3 LBRL, art. 249.6 TRLMRLC, art. 189.1 ROAS, art. 284.1 LCSP).

9. **La LCSP 9/2017 va suprimir el contracte de gestió de serveis públics**. Els arts. 258-267 TRLMRLC van ser derogats per la **Llei 16/2015** i l'art. 188.3 ROAS (gestió interessada, concert, arrendament) **ja no és dret vigent**.

10. **Durades màximes LCSP (art. 29)**: concessió **amb obres, 40 anys**; concessió de serveis **sense obres, 25 anys**; **serveis sanitaris, 10 anys**; **contracte de serveis, 5 anys** pròrrogues incloses.

11. **Segrest o intervenció**: màxim **3 anys**, pròrrogues incloses (arts. 293.1 i 263.3 LCSP). **Rescat**: cal acreditar que la gestió directa és **més eficaç i eficient** (art. 294.c LCSP). Demora de l'Administració superior a **6 mesos**: causa de resolució (art. 294.b).

12. **Mitjà propi** (art. 32 LCSP): **control anàleg**, **més del 80 %** de l'activitat per a qui l'encarrega i, si és privat, capital íntegrament públic. L'encàrrec **no és contracte** i es paga per **tarifes**.

13. **Serveis mínims**: art. 26.1 LBRL amb **quatre trams** (tots, >5.000, >20.000, >50.000); art. 67 TRLMRLC amb **cinc**, perquè hi afegeix el de **>30.000** (lectura pública descentralitzada). El **transport adaptat** obliga totes les **capitals de comarca**.

14. **Nou tram de població**: implantació **l'anualitat següent** a la superació del llindar segons l'última rectificació del padró, amb despesa de **caràcter preferent** (art. 168.2 ROAS).

15. **Dispensa** de servei mínim: la resol el **Govern de la Generalitat** en **3 mesos**, **silenci desestimatori**; presta supletòriament la **comarca** (art. 68 TRLMRLC, arts. 170-174 ROAS).

16. **Serveis reservats (art. 86.2 LBRL): només tres** - aigües (abastament domiciliari i depuració), residus (recollida, tractament i aprofitament) i transport públic de viatgers.

17. **Monopoli**: **Ple per majoria absoluta** (art. 47.2.k LBRL) + **aprovació del Govern de la Generalitat** en **3 mesos** amb silenci desestimatori (art. 184 ROAS). Tornar a la lliure concurrència: **majoria simple** (art. 187.2 ROAS). Expropiació d'empreses: preavís mínim de **6 mesos** (art. 185 ROAS).

18. **Majories absolutes de l'art. 47.2 LBRL**: lletra **j)** concessió de béns o serveis **per més de 5 anys** amb quantia superior al **20 % dels recursos ordinaris**; lletra **k) municipalització en règim de monopoli**.

19. **Òrgan de contractació (DA 2a LCSP)**: **alcalde** fins al **10 % dels recursos ordinaris** i **6.000.000 ?**, plurianuals de fins a **4 anys**; la resta, **Ple**; als municipis de gran població, **Junta de Govern Local**.

20. **Finançament**: **taxa** (sostre, el cost, art. 24.2 TRLRHL), **preu públic** (terra, el cost, art. 44.1) i **prestació patrimonial de caràcter públic no tributari** quan el servei es presta indirectament o per personificació privada (art. 20.6 TRLRHL). **Cost efectiu**: càlcul i comunicació **abans de l'1 de novembre** (art. 116 ter LBRL).

Resum exprés

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'activitat de prestació és la tercera forma clàssica d'activitat administrativa, al costat de la policia i el foment: l'Administració no limita ni estimula, sinó que dona una prestació material. Té arrel a l'Estat social (arts. 1.1 i 9.2 CE) i als principis rectors (arts. 39-52 CE), que no són exigibles directament sinó a través de les lleis que els desenvolupen (art. 53.3 CE).
La iniciativa econòmica pública es reconeix a l'art. 128.2 CE; la reserva d'activitats essencials al sector públic exigeix llei. Al món local, l'art. 86.1 LBRL demana expedient de conveniència i oportunitat amb anàlisi de mercat i sense risc per a la sostenibilitat financera, i a Catalunya l'art. 243.2 TRLMRLC hi afegeix comissió d'estudi, memòria en 3 mesos i informació pública de 30 dies hàbils.
Servei públic és l'activitat de prestació que l'ens ha assumit com a pròpia dins les seves competències (art. 85.1 LBRL). La titularitat és sempre pública; només se cedeix la gestió. Els principis són continuïtat, regularitat, igualtat, adaptació als estàndards del moment i qualitat.
El dret europeu parla de serveis d'interès econòmic general (arts. 14 i 106.2 TFUE i Protocol 26), amb obligacions de servei públic i servei universal en els sectors liberalitzats.
La forma de gestió la tria el Ple i ha de ser la més sostenible i eficient. La gestió directa té quatre modalitats a la LBRL -pròpia entitat, organisme autònom, entitat pública empresarial i societat de capital íntegrament públic- i una cinquena catalana, l'organització especial desconcentrada, sense personalitat jurídica. Les dues últimes formes estatals només s'admeten amb memòria justificativa i informe de l'interventor.
La gestió indirecta va avui per la LCSP: concessió de serveis, on el contractista assumeix el risc operacional i es retribueix explotant el servei (40/25/10 anys), i contracte de serveis, on l'Administració paga un preu i conserva el risc (5 anys amb pròrrogues). La gestió interessada, el concert i l'arrendament han desaparegut com a tipus contractuals; la societat d'economia mixta es manté a la DA 22a LCSP.
Els serveis que impliquen exercici d'autoritat no s'externalitzen mai ni es poden posar en una societat municipal.
Quan el servei falla hi ha el segrest o intervenció (temporal, màxim 3 anys) i el rescat (definitiu, amb indemnització i acreditant que la gestió directa és més eficaç i eficient).
A les entitats locals, els serveis es creen amb memòria, projecte d'establiment i reglament (art. 159 ROAS), informació pública de 30 dies i acord del Ple (art. 160 ROAS). Hi ha serveis mínims per trams de població (art. 26.1 LBRL i art. 67 TRLMRLC, amb un tram addicional de més de 30.000 i el transport adaptat a totes les capitals de comarca), amb dispensa possible del Govern de la Generalitat i prestació supletòria de la comarca.
Els serveis reservats són només tres: aigües, residus i transport públic de viatgers; per prestar-los en monopoli calen majoria absoluta del Ple i aprovació de la Generalitat.
Es financen amb taxa, preu públic o prestació patrimonial de caràcter públic no tributari, i cada any s'ha de calcular i comunicar el cost efectiu de cada servei.

Autoavaluació

<details><summary>Quines són les tres formes clàssiques d'activitat administrativa i sobre què actua cadascuna?</summary>La classificació de Jordana de Pozas: policia o limitació (actua sobre la llibertat: autoritzacions, ordres, prohibicions), foment (actua sobre la voluntat: subvencions, premis, beneficis fiscals) i servei públic o prestació (actua sobre la necessitat: l'Administració dona la prestació material). La doctrina hi afegeix l'activitat sancionadora, l'arbitral, la de planificació i l'activitat econòmica o de dació de béns al mercat.</details>

<details><summary>Què diu exactament l'art. 128.2 CE i quina diferència hi ha entre iniciativa pública i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reserva?</summary>Reconeix la iniciativa pública en l'activitat econòmica i permet que, mitjançant llei, es reservin al sector públic recursos o serveis essencials, especialment en cas de monopoli, i que s'acordi la intervenció d'empreses quan ho exigeixi l'interès general. La iniciativa pública vol dir que l'Administració entra al mercat com un competidor més i no necessita llei habilitant; la reserva declara l'activitat pròpia del sector públic i exigeix rang de llei. A més, reserva no equival a monopoli: un servei reservat es pot prestar igualment en lliure concurrència.</details>

<details><summary>Quins requisits imposa l'art. 86.1 LBRL a una entitat local que vol exercir la iniciativa econòmica?</summary>Que quedi garantit el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera, i un expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat que justifiqui que la iniciativa no genera risc per a la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal i que contingui una anàlisi de mercat sobre l'oferta i la demanda existents, la rendibilitat i els possibles efectes sobre la concurrència empresarial. A Catalunya s'hi afegeix el procediment de l'art. 243.2 TRLMRLC: comissió d'estudi, memòria en 3 mesos, informació pública de 30 dies hàbils i aprovació definitiva del Ple.</details>

<details><summary>Defineix servei públic local i digues quins elements el componen.</summary>Segons l'art. 85.1 LBRL, són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències. Els elements són: titularitat pública (l'ens assumeix formalment l'activitat com a pròpia, cosa que ha de declarar expressament el reglament del servei, art. 159.3 ROAS), competència de l'ens (arts. 25 i 26 LBRL i 66.3 TRLMRLC), satisfacció d'una necessitat col·lectiva i un règim jurídic especial amb potestats públiques i drets dels usuaris.</details>

<details><summary>Quines són les formes de gestió directa i quina és la particularitat catalana?</summary>Les de l'art. 85.2.A LBRL: gestió per la pròpia entitat local, organisme autònom local, entitat pública empresarial local i societat mercantil local de capital íntegrament públic. A Catalunya, l'art. 253 TRLMRLC i l'art. 188.2.b ROAS hi afegeixen la gestió directa per organització especial desconcentrada, amb consell d'administració, gerència i secció pressupostària pròpia, però sense personalitat jurídica pròpia.</details>

<details><summary>Un ajuntament vol crear una societat mercantil municipal per gestionar les instal·lacions esportives. Què ha d'acreditar i qui ho aprova?</summary>Ha d'acreditar mitjançant memòria justificativa que aquesta forma és més sostenible i eficient que la gestió per la pròpia entitat o per organisme autònom, tenint en compte la rendibilitat econòmica i la recuperació de la inversió. A l'expedient hi ha de constar també la memòria justificativa de l'assessorament rebut, amb els informes sobre el cost del servei i el suport tècnic, que s'han de publicar, i l'informe de l'interventor sobre la sostenibilitat financera. Ho aprova el Ple (art. 85.2 LBRL i art. 249.4 TRLMRLC), que és qui té atribuïda l'aprovació de les formes de gestió (art. 22.2.f LBRL).</details>

<details><summary>Quina diferència hi ha entre una concessió de serveis i un contracte de serveis, i quines durades màximes tenen?</summary>El risc operacional. A la concessió (art. 15 LCSP) el contractista es retribueix explotant el servei i assumeix el risc de no recuperar inversions i costos; al contracte de serveis (art. 17 LCSP) l'Administració li paga un preu i conserva el risc. Durades: la concessió, fins a 40 anys si comprèn execució d'obres i explotació, 25 si és només explotació de serveis i 10 en serveis sanitaris (art. 29.6); el contracte de serveis, 5 anys com a màxim incloses les pròrrogues (art. 29.4).</details>

<details><summary>Es pot externalitzar la policia local o la instrucció d'expedients sancionadors? I es pot posar dins una empresa municipal?</summary>No, ni una cosa ni l'altra. L'art. 85.3 LBRL prohibeix prestar per gestió indirecta i també mitjançant societat mercantil de capital exclusivament local els serveis que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

impliquin exercici d'autoritat; l'art. 249.6 TRLMRLC ho estén als que impliquin exercici de potestats públiques o salvaguarda dels interessos generals; l'art. 189.1 ROAS els reserva a la gestió directa i l'art. 284.1 LCSP prohibeix concessionar-los.</details>

<details><summary>Què són el segrest i el rescat, i en què es diferencien?</summary>El segrest o intervenció és una mesura temporal: davant una pertorbació greu del servei no reparable per altres mitjans, l'Administració passa a explotar-lo per compte i risc del concessionari, sense extingir el contracte, i com a màxim durant 3 anys incloses les pròrrogues (arts. 293.1 i 263.3 LCSP). El rescat és definitiu: l'Administració extingeix la concessió abans del termini per prestar el servei directament, ha d'acreditar que la gestió directa és més eficaç i eficient que la concessional i ha d'indemnitzar el concessionari (art. 294.c LCSP).</details>

<details><summary>Quins serveis reserva l'art. 86.2 LBRL i què cal per prestar-los en règim de monopoli?</summary>Tres: abastament domiciliari i depuració d'aigües; recollida, tractament i aprofitament de residus; i transport públic de viatgers. La llista més llarga de l'art. 181.2 ROAS (gas, calefacció, escorxadors, mercats i llotges centrals, serveis mortuoris) està desfasada. Per al monopoli calen l'expedient dels arts. 143-149 ROAS amb comissió d'estudi que inclogui representants dels usuaris i memòria amb projecte de tarifes, acord del Ple per majoria absoluta del nombre legal de membres (art. 47.2.k LBRL i art. 183.2 ROAS) i aprovació del Govern de la Generalitat, que resol en 3 mesos amb silenci desestimatori (art. 184 ROAS).</details>

<details><summary>Quins serveis mínims exigeix la llei catalana que no exigeix la bàsica estatal?</summary>L'art. 67 TRLMRLC hi afegeix, per a tots els municipis, la conservació de les vies públiques i el control d'aliments i begudes; per als de més de 5.000, el mercat; per als de més de 20.000, la prestació de serveis socials; i crea un tram propi de més de 30.000 habitants amb la lectura pública descentralitzada d'acord amb el mapa de lectura pública. A més, el transport adaptat per a persones amb mobilitat reduïda l'han de prestar els municipis de més de 50.000 habitants i també totes les capitals de comarca.</details>

<details><summary>Un municipi no pot prestar un servei mínim. Què pot fer, qui ho resol i què passa mentrestant?</summary>Pot demanar la dispensa al Govern de la Generalitat per impossibilitat o molt difícil compliment, o per innecessarietat, en aquest cas amb informació pública prèvia. Calen informes del consell comarcal i de la diputació. El Govern resol en 3 mesos i el silenci és desestimatori; la resolució determina quina administració assumeix el servei i les aportacions del municipi (tot el cost si la dispensa és per causes tècniques, part si és per raons econòmiques). Supletòriament el presta la comarca (art. 68 TRLMRLC i arts. 170-174 ROAS).</details>

<details><summary>Quan es cobra amb taxa, quan amb preu públic i quan amb prestació patrimonial de caràcter públic no tributari?</summary>Taxa quan el servei no és de sol·licitud o recepció voluntària o quan no el presta el sector privat (art. 20.1.B TRLRHL); l'import no pot excedir el cost real o previsible (art. 24.2). Preu públic quan no concorre cap d'aquestes circumstàncies (art. 41); ha de cobrir com a mínim el cost, tot i que pot fixar-se per sota per raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic dotant la diferència al pressupost (art. 44). I prestació patrimonial de caràcter públic no tributari quan la contraprestació s'exigeix coactivament per un servei prestat de forma indirecta o mitjançant personificació privada -concessió, societat d'economia mixta, entitat pública empresarial o societat de capital íntegrament públic- (art. 20.6 TRLRHL, introduït per la LCSP); s'aprova per ordenança del Ple.</details>

<details><summary>Què és un servei impropi i què cal per prestar-lo després de la LRSAL?</summary>És el que presta l'entitat local sense que sigui competència pròpia ni delegada. L'art.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.4 LBRL només ho permet si no es posa en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal i no hi ha execució simultània del mateix servei públic amb una altra Administració. Calen dos informes previs i vinculants: el de l'Administració competent per raó de la matèria, sobre la inexistència de duplicitats, i el de l'Administració que té la tutela financera, sobre la sostenibilitat financera.</details>

<details><summary>Què és un mitjà propi personificat i per què no és una forma de gestió indirecta?</summary>És un ens sobre el qual el poder adjudicador exerceix un control anàleg al dels seus propis serveis, que fa més del 80 % de la seva activitat en encàrrecs seus i que, si té personificació privada, té capital o patrimoni íntegrament públic, amb reconeixement exprés als estatuts (art. 32 LCSP). No és gestió indirecta perquè l'encàrrec no és un contracte: no hi ha licitació ni tercer aliè, i es retribueix per tarifes fixades per l'entitat que encarrega, no per un preu de mercat.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

21

TEMA

Tema 21. L'activitat de les administracions públiques (IV). La potestat sancionadora: concepte i significat. Principis de l'exercici de la potestat sancionadora. El procediment sancionador i les seves garanties. Mesures sancionadores administratives.

Introducció: quan l'Ajuntament castiga, el que decideix si la multa aguanta o cau és l'expedient que has tramitat tu

Un matí qualsevol a l'Ajuntament de Salt: la policia local denuncia un cotxe aparcat damunt d'un gual, una veïna es queixa que el bar de sota té la terrassa oberta a les tres de la matinada, un inspector troba un local que fa de magatzem sense haver comunicat res, i un altre veí ha tirat una rentadora al costat del contenidor. En els quatre casos l'Ajuntament **pot castigar**. Però no pot fer-ho «perquè sí»: ha d'obrir un expedient, dir a la persona exactament de què l'acusa, deixar-la defensar, decidir de manera motivada i fer-ho **dins d'un termini**. Si es passa del termini, l'expedient caduca i la multa es perd. Si no notifica bé, la multa cau al contenciós. Si sanciona una conducta que cap norma descriu com a infracció, la multa és nul·la.

Aquí és exactament on entres tu com a administrativa o administratiu. No decideixes la sanció -això ho fa l'alcaldia o l'òrgan en qui hagi delegat-, però **fas tot el que la sosté**: registres la denúncia, prepares l'acord d'iniciació amb els sis punts obligatoris, el notifiques, apuntes la data límit al calendari, reps les al·legacions, dones trasllat a l'instructor, notifiques la proposta de resolució i avises que «això caduca d'aquí a tres setmanes». Un error de data o una notificació mal feta i tota la feina del tècnic i de la policia se'n va en orris.

Entén d'entrada que el règim sancionador funciona amb **tres capes que s'han de saber separar**, perquè el tribunal pregunta precisament per la separació:

Capa	Norma	Què hi trobes
Els principis	**Llei 40/2015 (LRJSP), arts. 25-31**	Què es pot castigar, amb quins límits, qui en respon, quan prescriu
La tramitació	**Llei 39/2015 (LPACAP)**	Els passos i els terminis de l'expedient
El tipus i la quantia	Norma **sectorial** (trànsit, residus, activitats, urbanisme) o **ordenança municipal**	Quina conducta concreta és infracció i quants euros costa

> **Truc que val or: principis = Llei 40**, **procediment = Llei 39**. Recorda també que la **prescripció** és al 40 (art. 30) i la **caducitat**, al 39 (art. 25.1.b). Molta gent les barreja i és la pregunta clàssica.

I a Catalunya hi ha una quarta capa pròpia: la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya** i el **Decret 278/1993**, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, supletori per als ens locals catalans. D'aquí surt el termini de **6 mesos** per resoldre que faràs servir a l'ajuntament.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

---

1. La potestat sancionadora: concepte i significat

1.1 Què és

La **potestat sancionadora** és el poder que té l'Administració pública d'imposar un **càstig** (una sanció) a qui comet una **infracció administrativa**, **sense haver de passar per un jutge**. És una potestat administrativa més, com la reglamentària, l'expropiatòria o la d'execució forçosa, però amb una diferència que la fa especialment delicada: **restringeix drets de la persona a títol de càstig**.

Fixa't en les tres peces del concepte:

- **Infracció administrativa**: una conducta (acció o omissió) que una norma descriu prèviament com a il·lícita.
- **Sanció**: el mal que s'imposa **com a retribució** per aquella conducta. No serveix per reparar res: serveix per castigar i per dissuadir.
- **Sense jutge**: l'Administració decideix ella mateixa, i la seva decisió és **executiva**. El control judicial arriba **després**, quan la persona recorre al contenciós administratiu.

1.2 D'on surt: l'ius puniendi i la Constitució

La potestat sancionadora i el dret penal són **dues branques del mateix tronc**: l'***ius puniendi*** de l'Estat, és a dir, el poder de castigar. La doctrina i el Tribunal Constitucional ho tenen dit des dels anys vuitanta, i d'aquí surt la conseqüència pràctica més important de tot el tema: **els principis del dret penal s'apliquen al dret administratiu sancionador**, encara que sigui «amb matisos» perquè no estem davant d'un jutge.

El fonament és l'**article 25 de la Constitució**:

- **Art. 25.1 CE**: «Ningú pot ser condemnat o sancionat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixin delicte, falta o **infracció administrativa**, segons la legislació vigent en aquell moment». Fixa't que la Constitució esmenta expressament la infracció administrativa: **reconeix** la potestat sancionadora i alhora la **limita** amb el principi de legalitat.
- **Art. 25.3 CE**: «L'Administració **civil** no podrà imposar sancions que, directament o subsidiàriament, impliquin **privació de llibertat**». Aquest és el límit dur i infranquejable. L'Ajuntament pot multar, precintar un local, retirar una llicència o immobilitzar un vehicle. Empresonar, **mai**, ni tan sols com a substitutiu d'una multa impagada.

L'**art. 24 CE** (tutela judicial efectiva, defensa, presumpció d'innocència) també s'hi projecta: no perquè el procediment administratiu sigui un judici, sinó perquè el Tribunal Constitucional ha traslladat aquestes garanties al procediment sancionador, on han acabat recollides a la Llei 39/2015.

1.3 En què es diferencia del dret penal

	Dret penal	Dret administratiu sancionador
Qui castiga	Un **jutge o tribunal**	L'**Administració**
Instrument	Procés judicial	**Procediment administratiu**
Pot privar de llibertat?	**Sí**	**No** (art. 25.3 CE i art. 29.1 LRJSP)
Norma que tipifica	**Llei orgànica**	**Llei** (i, a l'àmbit local, **ordenança** dins del títol XI LBRL)
Control posterior	Recursos judicials	**Recurs contenciós administratiu**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Si concorren | **Preval sempre la via penal** | Se suspèn i espera |

Compte amb el parany. Que els principis siguin «els mateixos» no vol dir que s'apliquin igual. El Constitucional parla d'aplicar-los **amb matisos**, perquè el procediment administratiu no té la mateixa intensitat de garanties que un procés penal. Però els nuclis -legalitat, tipicitat, culpabilitat, presumpció d'innocència, non bis in idem- sí que hi són plenament.

1.4 A qui s'aplica i a qui no (art. 25 LRJSP)

L'article 25 de la Llei 40/2015 delimita l'àmbit del capítol de principis, i això cau:

- **Art. 25.1**: la potestat sancionadora s'exerceix **quan una norma amb rang de llei l'hagi reconegut expressament**, seguint el procediment previst, i **quan es tracti d'entitats locals, d'acord amb el títol XI de la Llei 7/1985 (LBRL)**. Ho diu literalment: el títol XI és la porta d'entrada del món local.
- **Art. 25.2**: l'exerceixen els **òrgans que la tinguin expressament atribuïda** per norma legal o reglamentària.
- **Art. 25.3**: aquests principis **s'estenen a la potestat disciplinària** sobre el personal al servei de l'Administració, sigui quina sigui la naturalesa de la relació d'ocupació (funcionari, interí o laboral).
- **Art. 25.4**: **NO s'apliquen** a la potestat sancionadora sobre qui està vinculat a l'Administració per la **legislació de contractes del sector públic** ni per la **legislació patrimonial**. És a dir: les penalitats a un contractista que arriba tard no es regeixen per aquest capítol, sinó per la LCSP.

Compte amb el parany. «Disciplinari **sí**, contractes **no**». Els apartats 3 i 4 de l'art. 25 LRJSP són parella i s'han preguntat moltes vegades. La penalitat contractual **no és una sanció administrativa** en sentit estricte.

1.5 El significat: per què l'Administració castiga

Que l'Administració pugui castigar sense jutge no és cap caprici històric: respon a raons pràctiques que has de saber explicar en dues línies.

1. **Eficàcia**. Si cada aparcament indegut, cada abocament o cada terrassa fora d'hora hagués d'anar a un jutjat, el sistema judicial col·lapsaria en una setmana.
2. **Especialització**. Qui sap si una activitat compleix les condicions ambientals és el tècnic de medi ambient, no un jutge generalista.
3. **Autotutela**. L'Administració és **autotutelar**: dicta els seus propis actes, els declara executius i els executa ella mateixa. La potestat sancionadora és una manifestació d'aquesta autotutela.
4. **Descriminalització**. Bona part de les antigues «faltes» del Codi penal s'han anat traslladant a l'àmbit administratiu, precisament per alleugerir la via penal.

El contrapès és que **tot això va acompanyat d'un procediment amb garanties**. El poder de castigar sense jutge només és legítim si la persona sap de què se l'acusa, es pot defensar i pot recórrer després davant d'un jutge de veritat.

1.6 La potestat sancionadora local: el títol XI de la LBRL

Aquí hi ha un problema clàssic que has de saber resoldre. Si per tipificar una infracció **cal una llei**, i una **ordenança municipal no és una llei** (és una norma reglamentària aprovada pel Ple), **com pot multar l'Ajuntament per una conducta que només preveu la seva ordenança de civisme?**

La resposta la va donar la **Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la modernització del govern local**, que va afegir a la LBRL el **títol XI, «Tipificació de les infraccions i sancions per les entitats locals en determinades matèries» (arts. 139-141)**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 139 LBRL**: per ordenar la convivència d'interès local i l'ús dels **serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais públics**, els ens locals poden, **en defecte de normativa sectorial específica**, establir tipus d'infraccions i imposar sancions per incompliment de deures, prohibicions o limitacions de les seves ordenances.
- **Art. 140 LBRL**: les classifica en **molt greus, greus i lleus**. Són **molt greus**, entre d'altres, la pertorbació rellevant de la convivència que afecti de manera greu, immediata i directa la tranquil·litat o els drets legítims d'altres persones; impedir l'ús d'un servei o d'un espai públic a qui té dret a fer-ne servir; obstruir greument el funcionament d'un servei públic; i els actes de **deteriorament greu i rellevant** d'equipaments, infraestructures o espais públics. La resta es classifiquen en greus o lleus segons la **intensitat** de la pertorbació o del dany.
- **Art. 141 LBRL**: **límits de les multes**, «llevat de previsió legal diferent»:

Gravetat	Multa màxima per ordenança
Molt greus	fins a **3.000 ?**
Greus	fins a **1.500 ?**
Lleus	fins a **750 ?**

> **Aquests imports només valen quan NO hi ha llei sectorial.** Una infracció urbanística, ambiental o de residus pot arribar a desenes de milers d'euros, perquè hi ha una llei que ho empara. El sostre de 3.000 ? és el sostre de l'ordenança «òrfena» de llei.

A tot això, l'**art. 4.1.f de la LBRL** reconeix als municipis, províncies i illes la potestat sancionadora com a potestat pròpia, i la llei municipal catalana -el **Decret legislatiu 2/2003, text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC)**, art. 8- fa el mateix per als ens locals de Catalunya.

1.7 Qui sanciona dins de l'ajuntament

Per **defecte**, l'**alcalde o alcaldessa**: l'**art. 21.1.n de la LBRL** li atribueix sancionar les faltes de desobediència a la seva autoritat i les infraccions de les ordenances municipals, **llevat que la facultat estigui atribuïda a un altre òrgan** per una llei sectorial. El **TRLMRLC (art. 53)** ho recull en els mateixos termes per a Catalunya.

Aquesta competència es pot **delegar** a la Junta de Govern Local o a una regidoria, i a la pràctica és el que fan molts ajuntaments amb un volum alt d'expedients. El **Ple no sanciona**, tret que una llei sectorial li atribueixi expressament la competència.

I hi ha una regla d'or organitzativa que travessa tot el tema: **qui instrueix no pot resoldre** (art. 63.1 LPACAP). L'instructor és normalment un funcionari o un tècnic designat a l'acord d'iniciació; qui resol és l'òrgan competent. Mai la mateixa persona.

---

2. Els principis de l'exercici de la potestat sancionadora

Són **set**, als **articles 25 a 31 de la Llei 40/2015**. Aquesta llista és la pregunta més segura de tot el tema: apren-te'n l'ordre, perquè coincideix amb l'ordre dels articles.

Art.	Principi	En cristià
25	**Legalitat**	Cal una **llei** que reconegui la potestat de castigar

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

26	**Irretroactivitat**	S'aplica la norma vigent quan van passar els fets... llevat que la nova sigui **més favorable**
27	**Tipicitat**	Només és infracció el que una **llei** descriu com a tal, i s'ha de classificar en lleu, greu o molt greu
28	**Responsabilitat**	Es castiga qui n'és responsable **a títol de dol o culpa**
29	**Proporcionalitat**	El càstig ha d'anar amb la gravetat, i mai privació de llibertat
30	**Prescripció**	Passat un temps, ja no es pot perseguir la infracció ni cobrar la sanció
31	**Concurrència** (non bis in idem)	No es castiga dues vegades el mateix

Mnemotècnia: L-I-T-R-P-P-C -> **L**egalitat, **I**rretroactivitat, **T**ipicitat, **R**esponsabilitat, **P**roporcionalitat, **P**rescripció, **C**oncurrència. O explica't la història: primer cal una **llei** (legalitat), que **no miri enrere** (irretroactivitat) i que **descrigui bé** la conducta (tipicitat); després cal saber **qui n'és responsable**, posar-hi un càstig **proporcionat**, saber que allò **caduca amb el temps** (prescripció) i **no repetir-lo** (concurrència).

2.1 Legalitat (art. 25)

Dues cares:

- **Reserva de llei formal**: la potestat sancionadora només s'exerceix quan **una norma amb rang de llei** l'ha reconeguda **expressament** a l'Administració.
- **Legalitat procedimental**: sempre amb **aplicació del procediment previst**. No hi ha sanció de pla.

I la clàusula local: quan es tracti d'entitats locals, **d'acord amb el títol XI de la LBRL**.

2.2 Irretroactivitat, amb retroactivitat favorable (art. 26)

- **Regla**: s'apliquen les disposicions sancionadores **vigents en el moment dels fets**.
- **Excepció potent**: les disposicions sancionadores tenen **efecte retroactiu quan afavoreixen** el presumpte infractor o l'infractor. I la llei precisa que això val tant per a la **tipificació** com per a la **sanció** com per als **terminis de prescripció**, **fins i tot respecte de sancions ja imposades però pendents de compliment** quan entra en vigor la norma nova.

Exemple de finestreta. Si una ordenança nova rebaixa de 300 ? a 150 ? la multa per una conducta i tu tens una sanció imposada però encara no pagada, s'aplica la nova. Si l'apuja, no.

2.3 Tipicitat (art. 27)

- Només són infraccions les vulneracions de l'ordenament **previstes com a tals per una llei** (amb la salvetat del títol XI LBRL per a l'Administració local).
- Les infraccions **es classifiquen per llei en lleus, greus i molt greus**.
- Només per la comissió d'infraccions es poden imposar sancions, **delimitades per la llei**.
- Els **reglaments i ordenances de desenvolupament** poden introduir **especificacions o graduacions** del quadre legal, però **sense crear infraccions ni sancions noves** ni alterar-ne la naturalesa o els límits.
- **Prohibició d'analogia** (art. 27.4): les normes que defineixen infraccions i sancions **no es poden aplicar per analogia**. Si la conducta no hi encaixa exactament, no és infracció.

Compte amb el parany. Legalitat ? tipicitat. La **legalitat** exigeix llei perquè l'Administració **tingui** la potestat de castigar; la **tipicitat** exigeix llei perquè **aquella conducta concreta** sigui infracció i tingui aquella sanció. Es pregunten juntes precisament per veure si les distingeixes.

2.4 Responsabilitat (art. 28)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Només poden ser sancionades les persones **físiques i jurídiques** -i, quan una llei els reconegui capacitat d'obrar, els **grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents o autònoms**- que en resultin responsables **a títol de dol o culpa**. És a dir: **no hi ha responsabilitat objectiva** en dret sancionador. Cal, com a mínim, negligència.
- **Compatibilitat** (art. 28.2): la responsabilitat administrativa és **compatible** amb exigir a l'infractor la **reposició de la situació alterada** al seu estat originari i la **indemnització dels danys i perjudicis** causats, que determina i exigeix el mateix òrgan sancionador. Si no es paga la indemnització en el termini que es fixi segons la quantia, es va a la via de **constrenyiment sobre el patrimoni** (art. 101 LPACAP).
- **Solidaritat** (art. 28.3): quan el compliment d'una obligació legal correspon a **diverses persones conjuntament**, responen **solidàriament** de les infraccions i de les sancions. Ara bé, quan la sanció sigui **pecuniària i sigui possible**, **s'individualitza a la resolució** segons el grau de participació de cadascú.
- **Responsables per fets d'altri** (art. 28.4): les lleis sectorials poden tipificar com a infracció l'incompliment del deure de **prevenir** infraccions de qui està en relació de dependència o vinculació, i preveure que determinades persones **responguin del pagament** de sancions pecuniàries imposades a qui en depèn.

Recorda-ho bé: la **reposició** i la **indemnització NO són sancions**, encara que vagin escrites a la mateixa resolució i encara que dolguin igual. Això té conseqüències: no compten per al non bis in idem, no es beneficien de la reducció del 40 % de l'art. 85 i sobreviuen al pagament voluntari.

2.5 Proporcionalitat (art. 29)

L'article més ric del capítol. Sis apartats i tots poden caure:

1. **Cap sanció administrativa, sigui o no pecuniària, pot implicar directament o subsidiària privació de llibertat.** (És la traducció legal de l'art. 25.3 CE.)
2. En establir sancions pecuniàries, cal preveure que **cometre la infracció no resulti més beneficiós** que complir la norma. Si la multa per abocar és més barata que gestionar els residus, la norma està mal feta.
3. Cal observar la **idoneïtat**, la **necessitat** i l'**adequació a la gravetat**. Els **criteris de graduació** que la llei destaca són quatre:
   - a) el **grau de culpabilitat** o l'existència d'**intencionalitat**;
   - b) la **continuïtat o persistència** en la conducta infractora;
   - c) la **naturalesa dels perjudicis** causats;
   - d) la **reincidència**, entesa com la comissió **en el termini d'un any** de **més d'una infracció de la mateixa naturalesa** quan així ho hagi declarat **resolució ferma en via administrativa**.
4. L'òrgan competent per resoldre pot imposar la sanció **en el grau inferior** quan ho justifiqui l'adequació a la gravetat i a les circumstàncies.
5. **Concurs medial**: quan de la comissió d'una infracció en deriva necessàriament una altra o altres, s'imposa **únicament la sanció de la infracció més greu**.
6. **Infracció continuada**: és sancionable com a tal la realització d'una **pluralitat d'accions o omissions** que infringeixin el mateix precepte o preceptes semblants, **en execució d'un pla preconcebut o aprofitant idèntica ocasió**.

La definició de reincidència cau molt: un any + més d'una infracció de la mateixa naturalesa + resolució ferma en via administrativa. Si falta qualsevol de les tres peces, no hi ha reincidència.

2.6 Prescripció (art. 30)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Manen **els terminis que fixi la llei sectorial**. Només si aquesta no en fixa cap s'apliquen els terminis subsidiaris de la Llei 40/2015:

	Molt greus	Greus	Lleus
Infraccions	**3 anys**	**2 anys**	**6 mesos**
Sancions	**3 anys**	**2 anys**	**1 any**

Com es compten:

- Les **infraccions**, des del dia en què s'hagi comès la infracció; si són **continuades o permanents**, des que **va acabar** la conducta infractora.
- Les **sancions**, des de l'**endemà** del dia en què la resolució sigui **executable** o hagi transcorregut el termini per recórrer-la.

Interrupció:

- La prescripció de la **infracció** s'interromp amb la **iniciació del procediment sancionador amb coneixement de l'interessat**. Però si l'expedient queda **paralitzat més d'un mes** per **causa no imputable al presumpte responsable**, el termini **es reinicia** (torna a zero).
- La prescripció de la **sanció** s'interromp amb la **iniciació del procediment d'execució amb coneixement de l'interessat**, amb la mateixa regla del mes de paralització.
- Si el **recurs d'alçada** contra la sanció es desestima **presumptament**, el termini de prescripció de la sanció compta des de l'endemà que acabi el termini legal per resoldre'l.

> **La distinció que més cau de tot el tema: prescripció** = temps per **perseguir** la infracció o per **cobrar** la sanció (art. 30 de la Llei **40**/2015). **Caducitat** = temps màxim per **acabar** un expedient ja obert (art. 25.1.b de la Llei **39**/2015). Un expedient pot **caducar** sense que la infracció hagi **prescrit**: llavors s'arxiva, però se'n pot obrir un de nou.

2.7 Concurrència de sancions o non bis in idem (art. 31)

- **No es poden sancionar** els fets que ja hagin estat sancionats **penalment o administrativament** quan s'aprecii **identitat de subjecte, de fet i de fonament**. Les tres identitats: si en falta una, no hi ha bis in idem.
- Si un **òrgan de la Unió Europea** ha imposat una sanció pels mateixos fets i **no hi ha identitat de subjecte i de fonament**, l'òrgan competent l'ha de **tenir en compte per graduar** la seva i **la pot minorar**, sense deixar de declarar la infracció.

Conseqüència pràctica de la preferència penal: si dels fets se'n desprenen indicis de **delicte**, l'Administració ha de passar el tant de culpa al **Ministeri Fiscal** o a l'autoritat judicial i **suspendre** el procediment fins que hi hagi pronunciament ferm. I, quan arribi, **els fets declarats provats per resolucions judicials penals fermes vinculen l'Administració** en els procediments sancionadors que tramiti (**art. 77.4 LPACAP**).

---

3. El procediment sancionador i les seves garanties

3.1 Per què cal un procediment (i què hi ha de particular)

L'**art. 63.2 LPACAP** és taxatiu: «**En cap cas no es podrà imposar una sanció sense que s'hagi**

tramitat el procediment oportú.» Una multa imposada sense expedient és **nul·la de ple dret** per haver prescindit totalment del procediment (art. 47.1.e LPACAP).

El procediment sancionador **no és un procediment separat** de la Llei 39/2015: és el **procediment administratiu comú amb especialitats**. Per això has de saber on són aquestes especialitats, escampades pel text:

Fase	Article LPACAP	Especialitat sancionadora
Drets	**53.2**	Drets específics de la persona presumptament responsable
Actuacions prèvies	**55.2**	Precisar fets, responsables i circumstàncies
Mesures provisionals	**56**	Cautelars, també abans d'iniciar
Denúncia	**62**	Denúncia, clemència i condició d'interessat
Inici	**63**	Sempre d'ofici i **separació** instructor/resolució
Acord d'iniciació	**64**	Contingut mínim i plec de càrrecs
Prova	**77.4 i 77.5**	Vinculació de sentències penals i valor de les actes
Proposta de resolució	**89**	Arxivament o proposta motivada
Terminació	**85**	Reconeixement, pagament voluntari i reduccions
Resolució	**90**	Contingut, congruència i executivitat
Simplificada	**96.5 i 96.6**	Infraccions lleus, 30 dies
Caducitat	**25.1.b**	Arxivament per superar el termini

3.2 Les garanties de la persona expedientada

Abans dels passos, la llista de garanties, que és el que l'enunciat demana expressament. Memoritza-la: és la resposta a «el procediment sancionador **i les seves garanties**».

1. **Presumpció d'innocència** (art. 53.2.b LPACAP): presumpció de **no existència de responsabilitat administrativa** mentre no es demostri el contrari. La **càrrega de la prova és de l'Administració**; l'interessat no ha de provar que és innocent.
2. **Dret a conèixer l'acusació** (art. 53.2.a): ser **notificat dels fets imputats**, de les **infraccions** que poden constituir, de les **sancions** que hi poden correspondre, de la **identitat de l'instructor** i de l'**autoritat competent per imposar la sanció** i de la **norma** que li atribueix la competència.
3. **Separació entre instrucció i resolució** (art. 63.1): òrgans **diferents**, amb el règim d'**abstenció i recusació** dels arts. 23 i 24 de la Llei 40/2015 (per això l'acord d'iniciació ha d'indicar expressament el règim de recusació de l'instructor).
4. **Audiència i defensa**: al·legar, aportar documents i proposar prova **abans de la proposta de resolució** i **després**, un cop notificada.
5. **Dret a la prova**: l'instructor **només pot rebutjar** les proves proposades **mitjançant resolució motivada** i quan siguin **manifestament improcedents o innecessàries** (art. 77.3).
6. **Motivació** (art. 35.1.h LPACAP): els actes que resolen procediments sancionadors **s'han de motivar** sempre, i també la proposta de resolució (art. 89.3).
7. **Congruència i límit de fets** (art. 90.2): la resolució **no pot acceptar fets diferents** dels determinats al llarg del procediment, amb independència de la seva diferent valoració jurídica.
8. **Prohibició de la reformatio in peius en via de recurs** (art. 119.3 LPACAP): resolent un recurs **no es pot agreujar** la situació inicial del recurrent. Si recorres una multa de 300 ?, mai te la poden apujar per haver recorregut.
9. **No sancionar dues vegades** i **preferència de la via penal** (art. 31 LRJSP).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

10. **Dret a la reducció per reconeixement i pagament** (art. 85), que ha de constar **ja a la notificació d'iniciació**.
11. **Caducitat com a garantia**: si l'Administració no resol a temps, l'expedient mor (art. 25.1.b).
12. **Dret al recurs**: administratiu i, després, **contenciós administratiu**.

> **Matís important sobre la reformatio in peius.** Molts manuals diuen que «la resolució no pot agreujar la proposta». No és exacte. L'**art. 90.2 LPACAP** preveu que, si l'òrgan competent per resoldre considera que la **infracció o la sanció revesteixen més gravetat** que la determinada a la proposta, **ho notifiqui a la persona inculpada perquè al·legui el que consideri en el termini de 15 dies**. La prohibició de reformatio in peius és pròpia de la **via de recurs** (art. 119.3), no de la resolució de primera instància.

3.3 Actuacions prèvies (art. 55)

Abans d'obrir res, l'òrgan competent pot fer un **període d'informació o actuacions prèvies** per conèixer les circumstàncies i decidir si val la pena incoar. En els procediments sancionadors, aquestes actuacions s'orienten a determinar **amb la màxima precisió possible**:

- els **fets** susceptibles de motivar la incoació,
- la **identificació** de qui pugui resultar responsable,
- les **circumstàncies rellevants** que hi concorrin.

Les fan els **òrgans amb funcions d'investigació, esbrinament i inspecció** en la matèria i, si no n'hi ha, la persona o òrgan que determini l'òrgan competent per iniciar o resoldre.

> **Punt clau:** les actuacions prèvies **no són encara el procediment**. Per tant **no interrompen la prescripció**. Si un expedient s'eternitza en «informació reservada», la infracció pot prescriure tota sola.

3.4 Iniciació (arts. 58, 62, 63 i 64)

Sempre d'ofici, per acord de l'òrgan competent (art. 63.1). Les vies d'iniciació d'ofici (art. 58) són quatre: **iniciativa pròpia**, **ordre superior**, **petició raonada d'altres òrgans** i **denúncia**.

La denúncia (art. 62) és el que més veuràs a la finestreta i té matisos que cauen:

- És l'acte pel qual **qualsevol persona**, en compliment o no d'una obligació legal, posa en coneixement d'un òrgan administratiu un fet que podria justificar la iniciació d'ofici d'un procediment.
- Ha d'expressar la **identitat** de qui la presenta i el **relat dels fets**; si els fets poden ser infracció, la **data** de comissió i, si és possible, la **identificació dels presumptes responsables**.
- **No obliga a incoar**. Excepció: quan la denúncia invoqui un **perjudici al patrimoni de les administracions públiques**, la **no iniciació ha de ser motivada** i s'ha de **notificar al denunciant** si s'ha iniciat o no el procediment.
- **La presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat** (art. 62.5). El veí que denuncia el soroll no té dret a saber com va l'expedient ni a recórrer la resolució, llevat que acrediti ser perjudicat directe o titular d'un interès legítim.
- **Clàusula de clemència** (art. 62.4): si el denunciant **ha participat** en la infracció i n'hi ha d'altres, l'òrgan competent l'ha d'**eximir** del pagament de la multa quan sigui **el primer** a aportar elements de prova que permetin iniciar el procediment o comprovar la infracció, sempre que no se'n disposés d'altres i **repari el perjudici causat**; i n'ha de **reduir** l'import quan aporti elements de prova amb **valor afegit significatiu**. En tots dos casos ha de **cessar en la participació** i **no haver destruït proves**.

El contingut de l'acord d'iniciació (art. 64.2) - els **sis punts**, pregunta de llista clàssica:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

	Contingut mínim
a	Identificació de la persona o persones **presumptament responsables**
b	**Fets** que motiven la incoació, la seva **possible qualificació** i les **sancions** que hi podrien correspondre, sens perjudici del que resulti de la instrucció
c	Identificació de l'**instructor** i, si escau, del **secretari**, amb indicació expressa del **règim de recusació**
d	**Òrgan competent per resoldre** i **norma que li atribueix la competència**, indicant la possibilitat de **reconèixer voluntàriament la responsabilitat** amb els efectes de l'art. 85
e	**Mesures provisionals** acordades, si n'hi ha
f	Indicació del **dret a formular al·legacions i a l'audiència** i dels **terminis** per exercir-los, i **advertiment** que, si no es fan al·legacions dins del termini, l'acord **podrà ser considerat proposta de resolució** quan contingui un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada

A més, l'acord es **comunica a l'instructor** amb trasllat de les actuacions i es **notifica als interessats**, entenent com a tal **en tot cas la persona inculpada**. La incoació **es comunica al denunciant** quan les normes reguladores del procediment ho prevegin.

El plec de càrrecs (art. 64.3): **excepcionalment**, quan en dictar l'acord d'iniciació no hi hagi elements suficients per a la **qualificació inicial** dels fets, aquesta qualificació es pot fer **en una fase posterior** mitjançant un **plec de càrrecs**, que s'ha de notificar als interessats.

> **El parany del 64.2.f.** Callar **no surt gratis**: si no presentes al·legacions, l'acord d'iniciació **es converteix en proposta de resolució** i el procediment pot anar directe a resolució. Molta gent creu que no dir res «guanya temps». És al revés.

El **termini d'al·legacions** contra l'acord d'iniciació és, a Catalunya, de **10 dies** (art. 10.3 del **Decret 278/1993**, concordant amb la regla general de tràmits de l'art. 73.1 LPACAP, que també és de 10 dies).

3.5 Les mesures provisionals (art. 56)

Són **mesures cautelars**, no sancions: serveixen per **assegurar l'eficàcia de la resolució** que pugui recaure.

- **Un cop iniciat el procediment** (art. 56.1): les adopta **l'òrgan competent per resoldre**, d'ofici o a instància de part, **de manera motivada**, si hi ha elements de judici suficients i d'acord amb els principis de **proporcionalitat, efectivitat i menor onerositat**.
- **Abans d'iniciar el procediment** (art. 56.2): en casos d'**urgència inajornable** i per a la protecció provisional dels interessos implicats, les pot adoptar l'òrgan competent per **iniciar o instruir**, de manera motivada. Aquestes mesures **s'han de confirmar, modificar o aixecar a l'acord d'iniciació**, que s'ha de dictar **dins dels 15 dies següents** a la seva adopció. **Queden sense efecte** si no s'inicia el procediment en aquest termini o si l'acord d'iniciació **no s'hi pronuncia expressament**.
- **Catàleg** (art. 56.3): suspensió temporal d'activitats; prestació de fiances; retirada o intervenció de béns productius o suspensió temporal de serveis per raons de **sanitat, higiene o seguretat**, i el **tancament temporal de l'establiment**; embargament preventiu de béns i rendes; dipòsit, retenció o **immobilització de cosa moble**; intervenció i dipòsit d'ingressos obtinguts per activitat il·lícita; consignació o dipòsit de quantitats reclamades; retenció d'ingressos a compte que hagin de pagar les administracions; i qualsevol altra que prevegin les lleis o que es consideri necessària.
- **Límits** (art. 56.4): **no** es poden adoptar mesures que causin **perjudici de difícil o impossible**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reparació ni que impliquin **violació de drets emparats per les lleis**.

- **Modificació i extinció** (art. 56.5): es poden **alçar o modificar** durant la tramitació per circumstàncies sobrevingudes, i **s'extingeixen en tot cas** quan produeixi efectes la resolució que posa fi al procediment.

No les confonguis amb la sanció. Precintar una obra il·legal mentre es tramita l'expedient **no és castigar**: és evitar que el mal creixi. Per això es poden adoptar abans que ningú hagi estat declarat responsable de res.

3.6 Instrucció (arts. 75-78)

L'**instructor** fa **d'ofici** tots els actes d'instrucció necessaris per determinar, conèixer i comprovar els fets i les responsabilitats. La persona interessada pot al·legar en qualsevol moment abans del tràmit d'audiència.

El període de prova (art. 77):

- Quan l'Administració no tingui per certs els fets al·legats o la naturalesa del procediment ho exigeixi, l'instructor obre un període de prova **no superior a 30 dies ni inferior a 10**.
- Quan ho consideri necessari, **a petició dels interessats**, pot obrir un **període extraordinari de prova no superior a 10 dies**.
- **Rebuig de proves**: només **per resolució motivada** i quan siguin **manifestament improcedents o innecessàries** (art. 77.3).
- **Vinculació penal** (art. 77.4): els fets declarats provats per **resolucions judicials penals fermes vinculen** l'Administració.
- **Valor de les actes** (art. 77.5): els documents formalitzats pels **funcionaris amb condició d'autoritat** que, observant els requisits legals, recullin **fets constatats per ells**, **fan prova d'aquests fets, llevat que s'acrediti el contrari**. És la **presumpció de veracitat**: no és prova irrefutable, però **desplaça la càrrega de la prova** cap a l'interessat.
- **Prova per informe** (art. 77.6): quan la prova consisteixi en un informe d'un òrgan administratiu, s'entén que té caràcter **preceptiu**.
- Si la valoració de la prova ha de ser el **fonament bàsic** de la decisió, **s'ha d'incloure a la proposta de resolució** (art. 77.7).

Compte amb el parany. «Presumpció de veracitat» **no** vol dir que la butlleta de la policia local sigui inatacable. Vol dir que, si no la contradius amb prova, s'imposa. La presumpció d'innocència continua vigent: el que canvia és **qui ha de provar què**.

3.7 Proposta de resolució (art. 89)

Arxivament sense proposta (art. 89.1). L'instructor pot acordar directament la **finalització amb arxivament de les actuacions**, sense formular proposta, quan durant la instrucció es posi de manifest alguna d'aquestes **cinc circumstàncies**:

- a) la **inexistència** dels fets que podrien constituir la infracció;
- b) que els **fets no resultin acreditats**;
- c) que els fets provats **no constitueixin de manera manifesta** infracció administrativa;
- d) que **no existeixi o no s'hagi pogut identificar** la persona responsable, o que aquesta resulti **exempta de responsabilitat**;
- e) que s'arribi a la conclusió, **en qualsevol moment**, que la infracció **ha prescrit**.

Proposta pròpiament dita (arts. 89.2 i 89.3). Conclosa la instrucció, l'instructor formula una **proposta de resolució** que **s'ha de notificar als interessats**, indicant la **posada de manifest de l'expedient** i el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

termini per formular al·legacions i presentar documents. La proposta ha de fixar **de manera motivada**:

- els **fets que es considerin provats** i la seva **exacta qualificació jurídica**,
- la **infracció** que constitueixin,
- la **persona o persones responsables**,
- la **sanció que es proposa**,
- la **valoració de les proves practicades**, especialment les que fonamenten la decisió,
- les **mesures provisionals** adoptades, si n'hi ha.

Si la instrucció conclou que no hi ha infracció ni responsabilitat i no s'ha fet servir l'arxivament de l'apartat 1, **la proposta ho ha de declarar**.

El tràmit d'audiència (art. 82.2 LPACAP): termini **no inferior a 10 dies ni superior a 15**. A Catalunya, l'**art. 14 del Decret 278/1993** el fixa en **10 dies**. Si abans del venciment la persona interessada manifesta que no farà al·legacions ni aportarà documents, **el tràmit es té per realitzat** (art. 82.3).

3.8 Resolució (art. 90)

La dicta l'**òrgan competent per resoldre** i, a més del contingut general de qualsevol resolució, ha d'incloure:

- la **valoració de les proves** practicades, especialment les que fonamenten la decisió;
- els **fets** i, si escau, la **persona o persones responsables**;
- la **infracció o infraccions** comeses;
- la **sanció o sancions** que s'imposen;
- **o bé** la **declaració de no existència d'infracció o de responsabilitat**.

Congruència (art. 90.2): no s'hi poden acceptar **fets diferents** dels determinats al llarg del procediment, **amb independència de la seva diferent valoració jurídica**. I si l'òrgan que resol considera que la infracció o la sanció són **més greus** que a la proposta, ho ha de **notificar a la persona inculpada perquè al·legui en 15 dies**.

Executivitat (art. 90.3): la resolució que posa fi al procediment **és executiva quan no hi càpiga contra ella cap recurs ordinari en via administrativa**. Mentre no ho sigui, s'hi poden adoptar les **disposicions cautelars** necessàries per garantir-ne l'eficàcia, que poden consistir a **mantenir les mesures provisionals** ja adoptades.

I un mecanisme molt útil de conèixer: quan la resolució ja és executiva, **es pot suspendre cautelarment si l'interessat manifesta a l'Administració la intenció d'interposar recurs contenciós administratiu** contra la resolució ferma en via administrativa. Aquesta suspensió acaba quan: (a) passa el termini legal sense que s'hagi interposat el contenciós; o (b) interposat el contenciós, **no s'hi ha demanat la suspensió cautelar** en el mateix tràmit, o **l'òrgan judicial ja s'hi ha pronunciat**.

Procediment complementari d'indemnització (art. 90.4): quan les conductes sancionades hagin causat danys a les administracions i la quantia de la indemnització **no hagi quedat determinada a l'expedient**, es fixa mitjançant un **procediment complementari**, la resolució del qual és **immediatament executiva**. Aquest procediment admet **terminació convencional**, però ni la terminació convencional ni l'acceptació de la resolució per l'infractor impliquen **reconeixement voluntari de la seva responsabilitat**. La resolució **posa fi a la via administrativa**.

3.9 Terminació anticipada: el descompte de fins al 40 % (art. 85)

Aquest article és de resposta immediata a la finestreta i cau sempre.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Supòsit	Reducció
Reconeixement de responsabilitat (art. 85.1)	**almenys el 20 %**
Pagament voluntari abans de la resolució (art. 85.2)	**almenys el 20 %**
Les dues coses	**acumulables: fins al 40 %**

Detalls que marquen la diferència:

- Les reduccions només s'apliquen **quan la sanció tingui únicament caràcter pecuniari** (art. 85.3).
- El **pagament voluntari** es pot fer **en qualsevol moment anterior a la resolució** i **acaba el procediment**, però **no** pel que fa a la **reposició de la situació alterada** ni a la **determinació de la indemnització** de danys i perjudicis (art. 85.2).
- També es pot aplicar quan escauria una sanció pecuniària **i una altra de no pecuniària**, si s'ha **justificat la improcedència** de la segona.
- Les reduccions **han d'estar determinades a la notificació d'iniciació** del procediment. Si no hi consten, no es poden aplicar després.
- L'efectivitat està **condicionada al desistiment o a la renúncia** de qualsevol acció o recurs **en via administrativa** contra la sanció.
- El percentatge **es pot incrementar reglamentàriament**.

> **Com ho expliques a la finestreta:** «Si reconeix que ho ha fet i paga ara, li queda en un 60 % de l'import. A canvi, renuncia a al·legar i a recórrer en via administrativa. Ara bé, si va deixar runa al carrer, l'haurà de retirar igualment: això no és una sanció i el descompte no hi arriba.»

3.10 Terminis màxims i caducitat

Situació	Termini per **resoldre i notificar**
Regla general si cap norma no diu res (art. 21.3 LPACAP)	**3 mesos**
Infraccions tipificades per **normes de la Generalitat o dels ens locals de Catalunya** (art. 16 del Decret 278/1993; art. 106 de la Llei 26/2010)	**6 mesos**, ampliables **3 mesos** més per resolució motivada
Trànsit (art. 112.3 del RDL 6/2015, text refós de la Llei de trànsit)	**1 any** des de la iniciació
Tramitació simplificada (art. 96.6 LPACAP)	**30 dies** des de la notificació de l'acord

Passat el termini màxim sense resolució expressa notificada, en els procediments en què l'Administració exerceix **potestats sancionadores o, en general, d'intervenció susceptibles de produir efectes desfavorables o de gravamen**, es produeix la **caducitat** (**art. 25.1.b LPACAP**): la resolució que la declari **ordena l'arxivament de les actuacions**.

Tres conseqüències que has de tenir clares:

1. La caducitat **no eximeix l'Administració de l'obligació de resoldre**: cal dictar la resolució que la declara i arxiva.
2. Es pot **incoar un procediment nou** sobre els mateixos fets **si la infracció no ha prescrit**.
3. Les actuacions del procediment **caducat no interrompen** el termini de prescripció.
4. Si el procediment s'ha **paralitzat per causa imputable a l'interessat**, **s'interromp el còmput** del termini per resoldre i notificar (art. 25.2).

> **Truc de calendari.** El dia que registres l'acord d'iniciació, apunta la data de caducitat. A l'ajuntament, per infraccions d'ordenança municipal, compta **6 mesos** des de l'acord d'incoació. Si veus que arribes just,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'ampliació de fins a 3 mesos més s'ha d'acordar **de manera motivada i abans** que el termini original s'esgoti.

3.11 La tramitació simplificada (art. 96)

- **Quan** (art. 96.5): en procediments sancionadors, quan l'**òrgan competent per iniciar** consideri que, d'acord amb la seva normativa reguladora, hi ha **elements de judici suficients per qualificar la infracció com a lleu**.
- ?? **El parany gros**: l'article diu literalment que en aquest cas **no hi cap l'oposició expressa de l'interessat** prevista a l'apartat 2. És a dir: en el procediment comú l'interessat s'hi pot oposar i obliga a tornar a la tramitació ordinària; **en el sancionador per infracció lleu, no**. Molts manuals ho expliquen just al revés.
- **Termini**: **30 dies** des de l'endemà de la notificació de l'acord de tramitació simplificada (art. 96.6), tret que quedi menys per a la tramitació ordinària.
- **Tràmits**: inici; esmena, si escau; **al·legacions durant 5 dies**; **tràmit d'audiència, únicament quan la resolució hagi de ser desfavorable** per a l'interessat; informe del servei jurídic si és preceptiu; dictamen de l'òrgan consultiu si és preceptiu; i resolució.
- Si el procediment exigeix un tràmit **no previst** en aquesta llista, s'ha de tramitar de manera **ordinària** (art. 96.7). I en qualsevol moment anterior a la resolució, l'òrgan competent per tramitar **pot acordar continuar per la via ordinària** (art. 96.1).

3.12 Recursos i execució

Recursos. A l'Administració local, els actes de l'**alcalde**, la **Junta de Govern Local** i el **Ple posen fi a la via administrativa** (art. 52.2 LBRL). Conseqüència directa: **no hi ha recurs d'alçada** contra una sanció municipal. El que hi ha és:

Recurs	Termini d'interposició	Termini per resoldre	Silenci
Reposició (potestatiu, arts. 123-124 LPACAP)	**1 mes** si l'acte és exprés	**1 mes**	**Desestimatori**
Contenciós administratiu (art. 46 de la Llei 29/1998)	**2 mesos** des de la notificació de l'acte exprés	-	-
Revisió extraordinària (art. 125 LPACAP)	**4 anys** (causa 1a) o **3 mesos** (causes 2a a 4a)	-	-

Regla d'or: si has interposat reposició, **has d'esperar** que es resolgui o que passi el mes de silenci abans d'anar al contenciós. I recorda que resolent un recurs **no es pot agreujar** la situació del recurrent (art. 119.3).

Execució de la sanció. Un cop la resolució és executiva, la multa es paga en **període voluntari**; si no es paga, l'Ajuntament la cobra per **via de constrenyiment** (procediment de recaptació executiva, amb recàrrec i possible embargament), perquè les multes són **ingressos de dret públic**. Per a les obligacions **no pecuniàries** (retirar la runa, restablir la legalitat), els mitjans d'execució forçosa de la Llei 39/2015 són l'**execució subsidiària** (art. 102), la **multa coercitiva** (art. 103) i la **compulsió sobre les persones** (art. 104), sempre amb **advertiment previ** (art. 99).

---

4. Mesures sancionadores administratives

L'últim bloc de l'enunciat pregunta pel **catàleg de càstigs**: quines mesures pot imposar l'Administració, quins límits tenen i -això és el que separa un bon opositor d'un de mediocre- **quines mesures s'hi**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

assemblen però no són sancions.

4.1 Què és exactament una sanció

Una **sanció administrativa** és un mal infligit per l'Administració a un subjecte, **com a conseqüència d'una conducta il·lícita prèviament tipificada** i **amb finalitat repressiva**. Les tres notes:

1. **Efecte desfavorable** (privació d'un dret, d'un bé o imposició d'un deure).
2. **Reacció davant d'una infracció** ja comesa.
3. **Finalitat de càstig i dissuasió**, no de reparació ni de prevenció d'un risc futur.

Si falta la tercera nota, **no és una sanció**, encara que faci mal. I aquesta distinció té conseqüències jurídiques enormes: només les sancions exigeixen tipicitat legal, procediment sancionador amb totes les garanties, culpabilitat, prescripció de l'art. 30 LRJSP i non bis in idem.

4.2 Classificació de les mesures sancionadores

Tipus	Exemples	Notes
Pecuniàries (multa)	Multa per infracció d'ordenança, de trànsit, ambiental	La **més freqüent**. Sostres de l'art. 141 LBRL si no hi ha llei sectorial
Privació o suspensió de drets	**Revocació** o **suspensió** d'una llicència, permís o autorització; pèrdua d'una subvenció o del dret a obtenir-ne; retirada del permís de conduir	Han d'estar previstes per llei
Suspensió o clausura d'activitats	**Tancament** d'un establiment, **suspensió** de l'activitat, precinte com a sanció	No confondre amb el tancament **cautelar** de l'art. 56
Inhabilitació o prohibició	Prohibició de contractar amb el sector públic, inhabilitació professional, **separació del servei** en l'àmbit disciplinari	Les més greus després de la multa
Comís (decomís)	Pèrdua dels béns, efectes o instruments amb què s'ha comès la infracció	Sempre que la llei sectorial ho prevegi
Sancions accessòries o «morals»	**Publicitat** de la sanció, amonestació o advertiment	La publicitat només si la llei sectorial ho autoritza
Sancions disciplinàries	Sobre el **personal al servei** de l'Administració	Art. 25.3 LRJSP: se'ls apliquen aquests principis

Sobre les **sancions disciplinàries**, que són l'altra cara de la potestat sancionadora i que caldrà que sàpigues situar: el **Reial decret legislatiu 5/2015 (TREBEP)** en fixa el catàleg a l'**art. 96**: **separació del servei** dels funcionaris (només per faltes molt greus; en els interins, revocació del nomenament); **acomiadament disciplinari** del personal laboral (només per faltes molt greus); **suspensió ferma de funcions** o d'ocupació i sou, amb una durada **màxima de 6 anys**; **trasllat forçós**, amb canvi o sense de localitat de residència; **demèrit** (penalització a efectes de carrera, promoció o mobilitat voluntària); **advertiment** (apercibimiento); i qualsevol altra que estableixi una llei. L'abast de cada sanció es determina segons el **grau d'intencionalitat, descuit o negligència**, el **dany a l'interès públic**, la **reiteració o reincidència** i el **grau de participació** (art. 96.3). La **prescripció** disciplinària (art. 97 TREBEP) segueix els mateixos terminis que el règim general: faltes **3 anys / 2 anys / 6 mesos** i sancions **3 anys / 2 anys / 1 any**.

4.3 El que NO és una sanció (i cau molt)

Mesura	Norma	Per què no és sanció
Reposició de la situació alterada	Art. 28.2 LRJSP	Finalitat **reparadora**: tornar les coses com estaven

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
Indemnització de danys i perjudicis	Art. 28.2 LRJSP i art. 90.4 LPACAP	Finalitat **rescabaladora** del patrimoni danyat
Mesures provisionals	Art. 56 LPACAP	Finalitat **cautelar**: assegurar l'eficàcia de la resolució
Multa coercitiva	Art. 103 LPACAP	Finalitat **d'execució forçosa**: forçar el compliment, no castigar el passat
Execució subsidiària	Art. 102 LPACAP	L'Administració fa la feina i **repercuteix el cost**
Revocació d'una autorització per incompliment de condicions	Legislació sectorial	Si no reacciona davant d'una infracció tipificada, és **mesura de policia**
Penalitats contractuals	LCSP; art. 25.4 LRJSP **exclou** aquest capítol	Neixen del **contracte**, no de la potestat sancionadora general
Recàrrecs i interessos de demora tributaris	Normativa tributària	Finalitat **indemnitzatòria** del retard

La **multa coercitiva** mereix parada pròpia perquè és la que més es confon amb la multa sanció. L'**art. 103 LPACAP** diu que, **quan les lleis ho autoritzin** i en la forma i quantia que aquestes determinin, l'Administració pot imposar multes coercitives **reiterades per lapses de temps suficients per complir el que s'ha ordenat**, en tres supòsits: **actes personalíssims** en què no procedeixi la compulsió directa; actes en què, procedint la compulsió, l'Administració **no la consideri convenient**; i **actes l'execució dels quals l'obligat pot encarregar a una altra persona**. I l'apartat 2 tanca la qüestió: **la multa coercitiva és independent de les sancions que es puguin imposar i compatible amb elles**.

> **La imatge que ho fixa.** La multa **sanció** mira **enrere**: castiga el que ja has fet. La multa **coercitiva** mira **endavant**: t'empeny a fer el que encara no has fet, i te la poden repetir tantes vegades com calgui **sense que això sigui castigar dues vegades**. Per això no vulnera el non bis in idem.

4.4 Els límits de les mesures sancionadores

Tot el que has vist als principis es concentra aquí:

1. **Mai privació de llibertat**, ni directa ni subsidiària (art. 25.3 CE i **art. 29.1 LRJSP**), sigui la sanció pecuniària o no.
2. **Reserva de llei**: la sanció ha d'estar **delimitada per la llei** (art. 27.2). L'ordenança només pot arribar on l'art. 141 LBRL li deixa, si no hi ha llei sectorial.
3. **Proporcionalitat**: idoneïtat, necessitat i adequació a la gravetat, amb els **quatre criteris de graduació** de l'art. 29.3 i la possibilitat d'imposar la sanció **en grau inferior** (art. 29.4).
4. **No pot sortir a compte infringir** (art. 29.2).
5. **Una sola sanció en el concurs medial**: la de la infracció **més greu** (art. 29.5).
6. **No analogia** (art. 27.4).
7. **Non bis in idem** (art. 31) i **preferència de la via penal**.
8. **Individualització** de les sancions pecuniàries en cas de responsabilitat solidària, quan sigui possible (art. 28.3).

Glossari

- **Potestat sancionadora**: poder de l'Administració d'imposar sancions per infraccions administratives sense passar per un jutge.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- ***Ius puniendi***: poder de castigar de l'Estat, del qual el dret penal i el dret administratiu sancionador són dues manifestacions.
- **Infracció administrativa**: conducta descrita prèviament per una norma com a il·lícita i classificada en lleu, greu o molt greu.
- **Sanció**: càstig imposat com a reacció a una infracció. Mai privació de llibertat.
- **Tipicitat**: exigència que la conducta i la sanció estiguin descrites prèviament per una llei.
- **Analogia (prohibició d')**: no es poden estendre a casos semblants les normes que defineixen infraccions i sancions.
- ***Non bis in idem***: prohibició de castigar dues vegades els mateixos fets quan hi ha identitat de subjecte, fet i fonament.
- **Reincidència**: comissió, en el termini d'un any, de més d'una infracció de la mateixa naturalesa declarada per resolució ferma en via administrativa.
- **Infracció continuada**: pluralitat d'accions o omissions que infringeixen el mateix precepte o preceptes semblants, en execució d'un pla preconcebut o aprofitant idèntica ocasió.
- **Actuacions prèvies**: esbrinaments anteriors a la incoació. No són procediment i **no interrompen la prescripció**.
- **Acord d'iniciació (incoació)**: acte que obre formalment l'expedient sancionador; té sis continguts mínims.
- **Plec de càrrecs**: document excepcional que fa la qualificació dels fets quan no ha estat possible fer-la a l'acord d'iniciació.
- **Instructor**: qui investiga i proposa. Mai qui resol.
- **Proposta de resolució**: document final de l'instructor, amb fets provats, qualificació, responsable i sanció proposada.
- **Presumpció de veracitat**: valor probatori de les actes dels funcionaris amb condició d'autoritat; admet prova en contra.
- **Mesures provisionals**: mesures cautelars per assegurar l'eficàcia de la resolució. No són sancions.
- **Multa coercitiva**: multa reiterada per forçar el compliment d'un acte. No és sanció i és compatible amb la sanció.
- **Execució subsidiària**: l'Administració fa allò que l'obligat no ha fet, a costa seva.
- **Reposició de la situació alterada**: tornar les coses al seu estat originari. No és sanció.
- **Prescripció**: extinció pel pas del temps del dret a perseguir la infracció o a executar la sanció.
- **Caducitat**: mort de l'expedient per haver superat el termini màxim per resoldre i notificar.
- ***Reformatio in peius***: agreujament de la situació del recurrent en resoldre el seu recurs. Prohibida (art. 119.3 LPACAP).
- **Via de constrenyiment**: procediment de recaptació executiva per cobrar la multa impagada, amb recàrrec i possible embargament.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Principis = arts. 25-31 de la Llei 40/2015** (LRJSP). **Tramitació = Llei 39/2015** (LPACAP). La **prescripció** és al 40; la **caducitat**, al 39 (art. 25.1.b).
2. Els **set principis** per ordre: legalitat (25), irretroactivitat (26), tipicitat (27), responsabilitat (28), proporcionalitat (29), prescripció (30), concurrència (31).
3. L'Administració **civil no pot imposar sancions que impliquin privació de llibertat**, ni directament ni

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

subsidiària: **art. 25.3 CE** i **art. 29.1 LRJSP**.

4. **Art. 25.3 LRJSP**: aquests principis **s'estenen a la potestat disciplinària**. **Art. 25.4**: **no** s'apliquen als vinculats per la legislació **de contractes** ni **patrimonial**.

5. **Prescripció d'infraccions**: molt greus **3 anys**, greus **2 anys**, lleus **6 mesos**. **De sancions**: **3 anys**, **2 anys** i **1 any**. **La diferència és només en les lleus.**

6. La prescripció **es reinicia** si l'expedient està **paralitzat més d'un mes** per causa **no imputable** al presumpte responsable.

7. **Reincidència** = **més d'una infracció de la mateixa naturalesa** en **un any**, declarada per **resolució ferma en via administrativa**.

8. **Art. 141 LBRL**: multes màximes per ordenança **3.000 / 1.500 / 750 ?**, «llevat de previsió legal diferent». El **títol XI (arts. 139-141)** el va introduir la **Llei 57/2003**.

9. **Acord d'iniciació**: **sis continguts mínims** (art. 64.2). Si no es fan al·legacions, **pot valer com a proposta de resolució** (64.2.f). Excepcionalment, **plec de càrrecs** (64.3).

10. **Terminis clau**: al·legacions a l'acord d'iniciació **10 dies** (Decret 278/1993); **prova entre 10 i 30 dies**, més prova extraordinària de **fins a 10 dies**; **audiència entre 10 i 15 dies** (art. 82.2), **10 dies** a Catalunya.

11. **Mesures provisionals prèvies** a la incoació: s'han de confirmar, modificar o aixecar a l'acord d'iniciació, **dins dels 15 dies** següents a la seva adopció; si no, queden **sense efecte**.

12. **Art. 85**: **20 % + 20 % = 40 %**, **acumulables**, només si la sanció és **únicament pecuniària**, amb les reduccions **indicades a la notificació d'iniciació** i **renúncia a recórrer en via administrativa**. El pagament voluntari **no eximeix** de reposar ni d'indemnitzar.

13. **Termini per resoldre**: **3 mesos** (regla general, art. 21.3), **6 mesos ampliables a 3 més** a Catalunya (art. 16 del Decret 278/1993 i art. 106 de la Llei 26/2010), **1 any** en trànsit, **30 dies** en tramitació simplificada.

14. **Tramitació simplificada sancionadora** (art. 96.5): infracció **lleu** i **NO hi cap l'oposició expressa de l'interessat**. Al·legacions de **5 dies** i audiència **només si la resolució serà desfavorable**.

15. **Separació instructor / òrgan que resol**: art. **63.1**. I «**en cap cas** es pot imposar una sanció sense procediment» (art. 63.2).

16. **Art. 90.2**: la resolució no pot acceptar **fets diferents**, però **sí** pot apreciar **més gravetat** avisant l'inculpat amb **15 dies** per al·legar. La prohibició de reformatio in peius és **de la via de recurs** (art. 119.3).

17. **Denúncia** (art. 62): **no obliga a incoar** i **no confereix per si sola la condició d'interessat**; excepció, el **perjudici al patrimoni públic** obliga a motivar i notificar la no-iniciació.

18. A l'Administració local **no hi ha alçada** (art. 52.2 LBRL): **reposició potestativa 1 mes** i **contenciós 2 mesos**.

19. **Actes dels funcionaris amb condició d'autoritat**: fan prova dels fets constatats, **llevat que s'acrediti el contrari** (art. 77.5).

20. **No són sancions**: reposició, indemnització, mesures provisionals, multa coercitiva i execució subsidiària. La **multa coercitiva** és **independent i compatible** amb la sanció (art. 103.2).

Resum exprés

La **potestat sancionadora** és el poder de l'Administració de castigar infraccions sense passar per un jutge; neix de l'***ius puniendi*** de l'Estat i té el seu fonament i el seu límit a l'**art. 25 CE**: legalitat (25.1) i **prohibició absoluta de privar de llibertat** (25.3).
Funciona amb **tres capes**: els **principis** (Llei 40/2015, arts. 25-31), la **tramitació** (Llei 39/2015) i el **tipus i**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la quantia (llei sectorial o ordenança), més la capa catalana de la **Llei 26/2010** i el **Decret 278/1993**.
Els **set principis** són legalitat, irretroactivitat amb **retroactivitat favorable**, tipicitat sense analogia, responsabilitat **a títol de dol o culpa**, proporcionalitat amb quatre criteris de graduació, prescripció i ***non bis in idem***.
A l'àmbit local, el **títol XI de la LBRL (arts. 139-141)**, introduït per la **Llei 57/2003**, permet que les **ordenances** tipifiquin infraccions **en defecte de llei sectorial**, amb multes màximes de **3.000 / 1.500 / 750 ?**.
Sanciona l'**alcalde o alcaldessa** (art. 21.1.n LBRL i art. 53 TRLMRLC), sovint per **delegació** a la Junta de Govern Local, i **qui instrueix mai no resol** (art. 63.1).
El procediment **s'inicia sempre d'ofici**; les **actuacions prèvies** no interrompen la prescripció; la **denúncia** no obliga a incoar ni fa interessat el denunciant.
L'**acord d'iniciació** té **sis continguts mínims** i obre **10 dies** d'al·legacions; si no se'n fan, **pot valer com a proposta de resolució**.
La **instrucció** té **prova de 10 a 30 dies** i les **actes dels funcionaris amb condició d'autoritat** gaudeixen de **presumpció de veracitat**, que admet prova en contra.
La **proposta de resolució** fixa fets provats, qualificació, responsable i sanció, i s'obre **audiència de 10 a 15 dies** (10 a Catalunya).
La **resolució** ha de ser motivada, no pot acceptar **fets nous** i és **executiva quan no hi càpiga recurs ordinari**; si aprecia més gravetat, dona **15 dies** per al·legar.
Es pot acabar abans: **20 % per reconeixement + 20 % per pagament voluntari = 40 %**, si la sanció és **només pecuniària** i es renuncia a recórrer.
El **termini màxim** és de **3 mesos** en general, **6 mesos ampliables a 3 més** a Catalunya i **1 any** en trànsit; superar-lo és **caducitat**, que arxiva l'expedient però permet reobrir-lo **si la infracció no ha prescrit**.
Contra la sanció municipal: **reposició potestativa 1 mes** i **contenciós 2 mesos**; si no es paga, **via de constrenyiment**.
Les **mesures sancionadores** poden ser **pecuniàries** (multa) o **no pecuniàries** (suspensió o revocació de llicència, clausura, inhabilitació, comís, publicitat), i les **disciplinàries** del TREBEP van de l'**advertiment** a la **separació del servei**.
I la distinció que decideix mig examen: **reposició, indemnització, mesures provisionals, execució subsidiària i multa coercitiva NO són sancions**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quin és el fonament constitucional de la potestat sancionadora i quin límit absolut hi posa la Constitució?</summary>L'article 25 CE. L'apartat 1 consagra la legalitat sancionadora i esmenta expressament la infracció administrativa (ningú pot ser sancionat per fets que en el moment de produir-se no fossin infracció segons la legislació vigent). L'apartat 3 posa el límit absolut: l'Administració civil no pot imposar sancions que, directament o subsidiària, impliquin privació de llibertat. Aquest límit el repeteix l'art. 29.1 de la Llei 40/2015 per a qualsevol sanció, sigui o no pecuniària.</details>

<details><summary>2. Enumera els set principis de la potestat sancionadora amb el seu article i explica la diferència entre legalitat i tipicitat.</summary>Llei 40/2015: legalitat (25), irretroactivitat (26), tipicitat (27), responsabilitat (28), proporcionalitat (29), prescripció (30) i concurrència de sancions o non bis in idem (31). La legalitat exigeix una norma amb rang de llei que reconegui expressament a l'Administració la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

potestat de sancionar; la tipicitat exigeix que la conducta concreta estigui descrita com a infracció per una llei i que la sanció hi estigui delimitada. Els reglaments i les ordenances poden fer especificacions o graduacions, però no crear infraccions ni sancions noves, i no s'admet l'aplicació analògica.</details>

<details><summary>3. Com pot un ajuntament tipificar infraccions per ordenança si per tipificar cal una llei? Amb quins límits econòmics?</summary>Gràcies al títol XI de la LBRL (arts. 139-141), introduït per la Llei 57/2003. En defecte de normativa sectorial específica, els ens locals poden establir tipus d'infraccions i imposar sancions per incomplir deures, prohibicions o limitacions de les seves ordenances, per ordenar la convivència d'interès local i l'ús de serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais públics. Es classifiquen en molt greus, greus i lleus (art. 140) i les multes màximes són de 3.000 ?, 1.500 ? i 750 ? respectivament (art. 141), llevat de previsió legal diferent.</details>

<details><summary>4. Diferència entre prescripció i caducitat. Què passa si un expedient sancionador caduca?</summary>La prescripció (art. 30 de la Llei 40/2015) és el temps per perseguir la infracció o per executar la sanció. La caducitat (art. 25.1.b de la Llei 39/2015) és la conseqüència de superar el termini màxim per resoldre i notificar un expedient ja obert. Si caduca, s'ha de dictar una resolució que la declari i que ordeni l'arxivament de les actuacions; les actuacions caducades no interrompen la prescripció, però si la infracció encara no ha prescrit es pot incoar un procediment nou sobre els mateixos fets.</details>

<details><summary>5. Quins són els terminis subsidiaris de prescripció d'infraccions i de sancions, i quan comencen a comptar?</summary>Infraccions: 3 anys les molt greus, 2 anys les greus i 6 mesos les lleus. Sancions: 3 anys, 2 anys i 1 any. Les infraccions compten des del dia en què s'han comès, o des que ha acabat la conducta si són continuades o permanents; les sancions, des de l'endemà que la resolució sigui executable o hagi passat el termini per recórrer-la. Interromp la prescripció la iniciació del procediment (o del d'execució) amb coneixement de l'interessat, però el termini es reinicia si l'expedient queda paralitzat més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.</details>

<details><summary>6. Quin és el contingut mínim de l'acord d'iniciació i què passa si la persona no formula al·legacions?</summary>Sis punts (art. 64.2 LPACAP): persona presumptament responsable; fets, possible qualificació i sancions que hi podrien correspondre; instructor i, si escau, secretari, amb el règim de recusació; òrgan competent per resoldre i norma que li atribueix la competència, amb indicació de la possibilitat de reconèixer voluntàriament la responsabilitat amb els efectes de l'art. 85; mesures provisionals acordades; i indicació del dret a al·legacions i audiència amb els terminis. Si no es formulen al·legacions dins del termini, l'acord d'iniciació pot ser considerat proposta de resolució, sempre que contingui un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.</details>

<details><summary>7. Un veí denuncia sorolls d'un bar. És part de l'expedient? Té dret que se li notifiqui la resolució?</summary>No pel sol fet de denunciar: la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat (art. 62.5 LPACAP), i la denúncia tampoc no obliga a incoar. Només serà interessat si acredita ser titular d'un dret o interès legítim afectat, per exemple com a perjudicat directe. La incoació només es comunica al denunciant quan les normes reguladores del procediment ho preveuen. Hi ha una excepció: si la denúncia invoca un perjudici al patrimoni de les administracions públiques, la no-iniciació ha de ser motivada i s'ha de notificar al denunciant.</details>

<details><summary>8. Quines reduccions preveu l'art. 85 de la Llei 39/2015, amb quins requisits i amb quina contrapartida?</summary>Almenys un 20 % per reconeixement de responsabilitat i almenys un 20 % per pagament voluntari en qualsevol moment anterior a la resolució, acumulables entre si (fins al 40 %). Només s'apliquen quan la sanció tingui únicament caràcter pecuniari, han d'estar determinades a la notificació d'iniciació i la seva efectivitat es condiciona al desistiment o a la renúncia de qualsevol acció o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recurs en via administrativa contra la sanció. El pagament voluntari acaba el procediment, però no pel que fa a la reposició de la situació alterada ni a la indemnització dels danys i perjudicis.</details>

<details><summary>9. Quan es pot fer servir la tramitació simplificada en un procediment sancionador i quin és el parany clàssic?</summary>Quan l'òrgan competent per iniciar consideri que, d'acord amb la normativa reguladora, hi ha elements de judici suficients per qualificar la infracció com a lleu (art. 96.5 LPACAP). El parany és que en aquest cas NO hi cap l'oposició expressa de l'interessat prevista a l'apartat 2, al contrari del que passa en el procediment comú. Es resol en 30 dies des de l'endemà de la notificació de l'acord, amb al·legacions de 5 dies i tràmit d'audiència únicament si la resolució ha de ser desfavorable.</details>

<details><summary>10. Pot l'òrgan que resol imposar una sanció més greu que la proposada per l'instructor?</summary>Sí, però amb una garantia. L'art. 90.2 LPACAP prohibeix acceptar fets diferents dels determinats en el procediment, però permet que, si l'òrgan competent considera que la infracció o la sanció revesteixen més gravetat que la determinada a la proposta, ho notifiqui a la persona inculpada perquè aporti les al·legacions que consideri en el termini de quinze dies. El que està prohibit en tot cas és la reformatio in peius en via de recurs (art. 119.3 LPACAP): resolent un recurs no es pot agreujar la situació inicial del recurrent.</details>

<details><summary>11. Una multa coercitiva és una sanció? Es pot imposar diverses vegades pel mateix incompliment?</summary>No és una sanció: és un mitjà d'execució forçosa (art. 103 LPACAP) que busca forçar el compliment futur, no castigar el passat. Requereix que una llei l'autoritzi i en fixi la forma i la quantia, i es pot reiterar per lapses de temps suficients per complir el que s'ha ordenat, en tres supòsits: actes personalíssims en què no procedeixi la compulsió directa, actes en què l'Administració no consideri convenient la compulsió, i actes l'execució dels quals l'obligat pot encarregar a una altra persona. L'apartat 2 diu expressament que és independent de les sancions que es puguin imposar i compatible amb elles: per això no vulnera el non bis in idem.</details>

<details><summary>12. Quines mesures pot imposar l'Administració que semblin un càstig però que jurídicament no siguin sancions?</summary>La reposició de la situació alterada al seu estat originari i la indemnització dels danys i perjudicis (art. 28.2 LRJSP), que són compatibles amb la sanció perquè tenen finalitat reparadora; les mesures provisionals de l'art. 56 LPACAP (suspensió temporal d'activitats, tancament temporal de l'establiment, immobilització de béns...), que són cautelars; la multa coercitiva i l'execució subsidiària (arts. 102 i 103 LPACAP), que són mitjans d'execució forçosa; i les penalitats contractuals, que l'art. 25.4 LRJSP exclou expressament d'aquest règim.</details>

<details><summary>13. Quin termini màxim té l'Ajuntament per resoldre un expedient sancionador per infracció d'una ordenança municipal a Catalunya?</summary>Sis mesos des de l'acord d'incoació quan la infracció està tipificada per normes de la Generalitat o dels ens locals de Catalunya (art. 16 del Decret 278/1993 i art. 106 de la Llei 26/2010), ampliables fins a tres mesos més per resolució motivada. En defecte de norma específica, la regla general són tres mesos (art. 21.3 de la Llei 39/2015); en matèria de trànsit, un any.</details>

<details><summary>14. Què vol dir que la responsabilitat sancionadora ho és «a títol de dol o culpa»?</summary>Que no hi ha responsabilitat objectiva en dret administratiu sancionador: cal, com a mínim, negligència. Ho diu l'art. 28.1 de la Llei 40/2015, que a més precisa qui pot ser sancionat: les persones físiques i jurídiques i, quan una llei els reconegui capacitat d'obrar, els grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents o autònoms. Quan una obligació legal correspon conjuntament a diverses persones, responen solidàriament, però la sanció pecuniària

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

s'individualitza a la resolució segons el grau de participació de cadascú sempre que sigui possible.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

22

TEMA

Tema 22. Els contractes administratius (I). Règim jurídic dels contractes de les Administracions públiques: administratius típics, especials i privats. Requisits dels contractes.

Introducció: cada euro que surt de l'ajuntament surt per un contracte, i el contracte comença amb un expedient a la teva taula

Pensa en un matí qualsevol a l'Ajuntament de Salt. S'ha trencat la caldera del casal d'avis, s'han d'imprimir els cartells de la festa major, cal renovar la neteja de les escoles bressol i el regidor d'urbanisme vol arreglar una vorera. Res d'això es pot resoldre trucant a l'empresa de sempre i dient «vine demà». L'Administració **no compra com compres tu**: no pot triar amb qui contracta per simpatia, no pot pagar el que li sembli i no pot pactar el que vulgui. Ha de seguir un camí reglat, deixar constància escrita de cada pas i publicar-ho perquè qualsevol el pugui mirar. La raó és senzilla i no s'ha d'oblidar mai: **els diners no són seus, són de tothom**.

Aquest tema és el primer dels tres que el temari dedica als contractes administratius, i és el que posa els fonaments. Aquí no entrem encara ni en qui pot licitar (tema 23) ni en com se selecciona el contractista (tema 24). Aquí responem tres preguntes prèvies, que són exactament les tres que et pot fer el tribunal: **quin dret regeix cada contracte de l'Administració** (dret administratiu o dret privat, i qui jutja si hi ha plet), **quins tipus de contracte hi ha** (els cinc típics, els especials i els privats) i **què necessita un contracte per existir vàlidament** (els requisits: qui el signa, què compra, quant costa, en quin document i amb quins tràmits previs).

Per a tu, com a administrativa o administratiu, això no és decoració teòrica. La feina real de contractació en un ajuntament és, majoritàriament, feina administrativa: obrir l'expedient a l'eina de gestió, incorporar l'informe de necessitat que ha signat el tècnic, adjuntar la retenció de crèdit que ha fet Intervenció, muntar els plecs a partir del model, portar-ho a la signatura de l'òrgan competent, publicar-ho al perfil de contractant, registrar les ofertes que entren, notificar, controlar terminis i, al final, arxivar. Si t'equivoques d'òrgan que aprova, si publiques tard o si el crèdit no hi és, no és un error de forma sense conseqüències: pot ser una causa de **nul·litat de ple dret** i tirar per terra mesos de feina.

Com llegir aquest tema. Hi ha una norma que mana per damunt de tot: la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)**, que transposa les directives europees **2014/23/UE** (concessions), **2014/24/UE** (contractació pública) i **2014/25/UE** (sectors especials). És **legislació bàsica de l'Estat**, dictada a l'empara de l'art. 149.1.18a CE, i s'aplica als ajuntaments catalans amb dues especialitats importants: les **disposicions addicionals segona i tercera** de la mateixa LCSP, que són les regles locals, i una **capa catalana** que et diré on és. Sempre que trobis un número, subratlla'l: en aquest tema els números són la meitat de l'examen.

1. De què parlem: el contracte administratiu

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.1 Un contracte que no és com els altres

Un **contracte** és un acord de voluntats entre dues parts que crea obligacions. Fins aquí, igual que el que signes quan lloguis un pis. La diferència apareix quan **una de les parts és una Administració pública i actua com a tal**: llavors el contracte deixa de ser un pacte entre iguals i passa a ser un instrument al servei de l'interès general, amb tres conseqüències que has de saber dir de memòria.

1. **L'Administració no té llibertat per triar amb qui contracta.** Ha d'obrir la porta a tothom qui compleixi els requisits i triar amb criteris objectius i publicats. És el que anomenem **concurrència**.
2. **L'Administració no és una part més: conserva poders sobre el contracte.** Pot interpretar-lo, modificar-lo i resoldre'l unilateralment. Són les **prerrogatives**, que veurem al punt 2.5, i que un particular no té mai en un contracte privat.
3. **L'Administració no pot voler el que vulgui.** El contracte ha de respondre a una **necessitat justificada** i a una **finalitat pública**; si no, sobra.

> **Terme jurídic explicat.** «Prerrogativa» vol dir, literalment, privilegi. Aquí significa que l'Administració pot decidir sola coses que en un contracte entre particulars s'haurien de negociar o portar al jutge. No és arbitrarietat: cada prerrogativa té un procediment, uns límits i el dret del contractista a ser escoltat i, si escau, indemnitzat.

1.2 D'on ve tot això: quatre generacions de normes

No cal que et sàpigues la història, però sí que sàpigues **per què hi ha tanta norma vella voltant** i per què els manuals antics et poden enganyar.

Etapa	Norma	Què va aportar
Origen local	**Reglament de contractació de les corporacions locals de 1953**	Primer règim complet dels contractes locals; avui derogat
Consolidació estatal	Llei de contractes de l'Estat de 1965 i el seu reglament	Model clàssic de contracte administratiu, prerrogatives i risc i ventura
Entrada d'Europa	Llei 13/1995 i el **Reial decret 1098/2001** (Reglament general, **encara vigent en el que no contradiu la LCSP**)	Adaptació a les directives comunitàries: publicitat i concurrència
Model actual	**Llei 9/2017 (LCSP)** i el **Reial decret llei 3/2020** per als sectors especials	Transposició de les directives de 2014, contractació estratègica, contractació electrònica obligatòria

De tot això, el que has de retenir és el que està **viu**: la **LCSP 9/2017**, el **RD 1098/2001** com a reglament supletori i, per al món local, les **DA 2a i DA 3a** de la LCSP.

> **Avís que val punts.** Molts manuals encara parlen del «contracte de gestió de serveis públics» i del «contracte de col·laboració entre el sector públic i el sector privat». **Cap dels dos existeix ja**: la LCSP de 2017 els va suprimir. Si a l'examen surten com a tipus vigents, la resposta és falsa. El que hi ha avui és la **concessió de serveis**.

1.3 El mapa de normes que has de saber situar

A un ajuntament català conviuen quatre capes. Saber-les separar és, literalment, mig tema.

Capa	Normes	Què hi busques
Europea	Directives **2014/23/UE**, **2014/24/UE** i **2014/25/UE**; reglaments que fixen els llindars	Els conceptes (risc operacional, poder adjudicador) i els llindars de publicitat al DOUE

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Bàsica estatal	**Llei 9/2017 (LCSP)**; **RD 1098/2001**; **RD 817/2009**	El gruix: tipus, requisits, procediments, invalidesa
Local dins la LCSP	**DA 2a** (competències) i **DA 3a** (normes específiques locals) de la LCSP	Qui és l'òrgan de contractació, la mesa, els informes de secretari i interventor
Catalana	**Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)**, **Decret 179/1995 (ROAS)**, **Decret llei 3/2016** de mesures urgents en matèria de contractació pública, **Llei 19/2014** de transparència	Formes de gestió de serveis, projectes d'obres, publicitat reforçada, òrgans catalans

I quatre noms catalans que has de saber col·locar sense dubtar:

- **Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP)** de la Generalitat: on s'allotgen els perfils de contractant dels ens locals catalans.
- **Registre electrònic d'empreses licitadores i classificades de Catalunya (RELIC)**, l'antic RELI: públic, voluntari i gratuït; acredita d'una sola vegada personalitat, representació i solvència.
- **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic (TCCSP)**: resol el recurs especial en matèria de contractació, també per als ens locals catalans.
- **Comissió Jurídica Assessora**: és l'òrgan consultiu superior de la Generalitat i **substitueix el Consell d'Estat** quan la LCSP demana dictamen preceptiu.

Truc per no fallar. A l'Estat: Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, TACRC i Consell d'Estat. A Catalunya: Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat, **TCCSP** i **Comissió Jurídica Assessora**. Si en un examen d'un ajuntament català et posen «Consell d'Estat» com a òrgan que dictamina la resolució d'un contracte municipal, sospita.

1.4 Els principis: l'article 1 de la LCSP

L'article 1 LCSP fixa la finalitat de tota la llei i, de retruc, la vara de mesurar quan una cosa no encaixa. Se'l pot preguntar tal qual.

Principi	Què vol dir a la pràctica
Llibertat d'accés a les licitacions	Ningú pot quedar fora si compleix els requisits; res de convidar només els de sempre
Publicitat i transparència dels procediments	Tot es publica al perfil de contractant abans, durant i després
No-discriminació i igualtat de tracte	Mateixa informació, mateixos terminis i mateixes regles per a tothom
Integritat	Prevenció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos
Eficient utilització dels fons públics	Definir bé la necessitat i obtenir la **millor relació qualitat-preu**, no el preu més baix per sistema

A aquests l'art. 1.3 hi afegeix el mandat d'incorporar de manera **transversal i preceptiva criteris socials i mediambientals** sempre que tinguin relació amb l'objecte del contracte: és la **contractació pública estratègica**. Comprar deixa de ser només comprar i passa a ser també una eina de política pública (inserció laboral, igualtat, reducció d'emissions, compra de proximitat legal).

Compte amb el parany. «Eficiència» no vol dir «el més barat». La llei parla de **millor relació qualitat-preu**. I l'art. 132 LCSP repeteix els principis d'igualtat, transparència i lliure competència en seu d'adjudicació, prohibint expressament restringir la competència de manera artificial.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.5 El que sembla contracte però no ho és

Perquè apliquem la LCSP han de concórrer tres coses: **un ens del sector públic**, **una prestació onerosa** (hi ha contrapartida econòmica) i **un tercer aliè**. Si en falta alguna, som fora. Els casos que has de saber distingir són aquests:

- **Convenis (art. 6 LCSP).** Acords entre Administracions o amb entitats sense ànim de lucre en què **no hi ha preu ni prestació onerosa** pròpiament dita, sinó cooperació. Estan **exclosos** de la LCSP, però amb una advertència que l'examen adora: **no es pot fer servir un conveni per esquivar una licitació**. Si hi ha una prestació de mercat i un pagament, és contracte, es digui com es digui.
- **Encàrrecs a mitjans propis personificats (art. 32 LCSP).** Quan l'ajuntament encarrega la feina a un ens seu que compleix tres requisits: que hi exerceixi un **control anàleg** al dels seus propis serveis, que el mitjà propi faci **més del 80 %** de la seva activitat per a qui l'encarrega i que no hi hagi capital privat (llevat dels supòsits legals). L'encàrrec **no és un contracte** i es retribueix amb **tarifes**, no amb preu de mercat.
- **Subvencions.** Aquí l'ajuntament no compra res: finança una activitat d'interès públic que fa un tercer. Van per la **Llei 38/2003, general de subvencions**, no per la LCSP.
- **Relacions de personal.** Contractar una persona com a treballadora no és contractació pública: va per la legislació de funció pública i laboral.
- **Negocis i contractes exclosos (arts. 4 a 11 LCSP).** Els més recordats: contractes de compravenda, donació, permuta i **arrendament sobre béns immobles** (que segueixen la legislació patrimonial), determinats serveis jurídics d'assistència en judici, serveis d'arbitratge i conciliació, i les relacions de servei entre Administracions.

> **La frase que t'ha de sortir sola.** El que decideix si estem dins la LCSP **no és el nom que li posem al document, sinó la naturalesa real de la relació**. Un «conveni de col·laboració» amb preu per hores és un contracte de serveis mal disfressat, i com a tal es pot anul·lar.

2. El règim jurídic dels contractes de les Administracions públiques

2.1 La doble via: dret administratiu o dret privat (art. 24 LCSP)

L'article 24 LCSP diu una cosa curta i decisiva: «Els contractes del sector públic poden estar sotmesos a un règim jurídic de dret administratiu o de dret privat». Aquesta és **la gran divisòria del tema**. Un mateix ajuntament, el mateix dia, pot signar un contracte administratiu (l'asfaltat d'un carrer) i un contracte privat (la compra d'un local), i cadascun es regeix per un dret diferent i acaba, si hi ha plet, davant d'un jutge diferent.

De què depèn? De dues variables combinades:

1. **Qui contracta**: si és una Administració pública en sentit estricte o una altra entitat del sector públic.
2. **Què contracta**: si l'objecte és un dels tipus típics de la llei o un altre de naturalesa civil o mercantil.

2.2 Els tres cercles del sector públic (art. 3 LCSP)

Abans de continuar cal tenir clar aquest esquema, perquè condiciona tota la resta. La LCSP ordena el sector públic en **tres cercles concèntrics**, del més estricte al més flexible.

Cercle	Qui hi ha	Règim
1. Administracions públiques	Estat, comunitats autònomes, **entitats locals**, organismes autònoms, universitats públiques, entitats gestores de la Seguretat Social, consorcis i altres entitats de dret públic que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

no financen la seva activitat amb ingressos de mercat | Poden celebrar **contractes administratius**; règim complet de la LCSP |
| **2. Poders adjudicadors que no són Administració pública** | Entitats públiques empresarials, fundacions del sector públic, societats mercantils públiques que no actuen en règim de mercat, mútues | **Tots els seus contractes són privats**, però la preparació i l'adjudicació segueixen la LCSP |
| **3. Ens del sector públic que no són poder adjudicador** | Societats mercantils públiques que operen en règim de mercat | Contractes privats, amb les regles mínimes dels **arts. 321 i 322** LCSP: publicitat, concurrència, transparència, igualtat i no-discriminació |

Regla d'or. Només una Administració pública pot celebrar contractes administratius. L'empresa municipal d'habitatge, l'organisme autònom que gestiona esports o la fundació municipal de cultura fan contractes privats, encara que hagin de licitar-los amb les regles públiques. L'ajuntament sí que en fa d'administratius: és Administració pública de ple dret.

2.3 La teoria dels actes separables

Aquesta doctrina és la peça que fa encaixar el trencaclosques i **cau molt**. Diu així: encara que un contracte sigui privat, **la voluntat de contractar de l'Administració es forma sempre amb dret públic**. Per tant, el contracte es «parteix» en dues meitats:

Fase	Què inclou	Dret aplicable	Jurisdicció
Preparació i adjudicació	Informe de necessitat, plecs, expedient, publicació, ofertes, mesa, adjudicació	**Dret administratiu**	**Contenciosa administrativa**
Efectes, compliment i extinció	Execució, pagaments, incompliments, resolució	**Dret privat**	**Civil**

En canvi, en un **contracte administratiu** no hi ha partició: **tot** -preparació, adjudicació, efectes, modificació i extinció- és dret administratiu i jurisdicció contenciosa (art. 25.2 LCSP).

Exemple per fixar-ho. L'ajuntament compra un local per fer-hi un casal. La compravenda d'immobles és un contracte privat, però l'expedient, la valoració, la fiscalització i l'acord d'adquisició són actes administratius impugnables davant el contenciós. Si més endavant apareix un vici ocult al local i cal reclamar al venedor, això ja és plet **civil**.

2.4 Qui jutja: l'article 27 LCSP

L'art. 27 reparteix la competència judicial. Val la pena tenir-lo en taula perquè és una pregunta de test perfecta.

Qüestió	Ordre jurisdiccional
Preparació, adjudicació, efectes, modificació i extinció dels **contractes administratius**	Contenciosa administrativa
Preparació i adjudicació dels contractes **privats de les Administracions públiques**	Contenciosa administrativa
Preparació i adjudicació dels contractes dels **poders adjudicadors que no són Administració** i dels ens que **no són poder adjudicador**	Contenciosa administrativa
Recursos contra les resolucions del **TCCSP** (o del tribunal administratiu de recursos que correspongui)	Contenciosa administrativa
Efectes i extinció dels contractes **privats** de qualsevol entitat del sector públic	**Civil**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Qüestions relatives al **finançament privat** d'una concessió d'obres o de serveis | **Civil** (llevat de l'exercici de potestats administratives) |

Hi ha un matís fi que agrada als tribunals: la impugnació d'una **modificació contractual** feta saltant-se els arts. 204 i 205 LCSP, quan el que es discuteix és que allò s'havia d'haver tornat a licitar, va sempre al **contenciós administratiu**, encara que el contracte sigui privat.

2.5 Les prerrogatives: la marca de la casa (arts. 190 i 191 LCSP)

Si t'han de preguntar «què fa especial un contracte administratiu», la resposta són les prerrogatives. L'**article 190** enumera les de l'òrgan de contractació:

- **Interpretar** el contracte i resoldre els dubtes que ofereixi el seu compliment.
- **Modificar-lo** per raons d'interès públic (el clàssic ius variandi), dins dels límits legals.
- **Declarar la responsabilitat** imputable al contractista arran de l'execució.
- **Suspendre'n** l'execució.
- **Acordar-ne la resolució** i determinar-ne els efectes.
- **Inspeccionar** l'activitat del contractista durant l'execució; l'article precisa que això **no dona un dret general** a entrar a les instal·lacions de l'empresa, i que si cal fer-ho s'ha de justificar de manera expressa i detallada a l'expedient.

L'**article 191** hi posa els frens del procediment:

1. **Audiència al contractista**, sempre, en tots els casos.
2. **Informe del servei jurídic**. A les entitats locals, la **DA 3a.8** diu que els informes que la llei atribueix als serveis jurídics **els fa el secretari o secretària**.
3. **Dictamen preceptiu** de la **Comissió Jurídica Assessora** (l'òrgan consultiu autonòmic que fa el paper del Consell d'Estat) en tres casos:
   - **Interpretació, nul·litat i resolució** del contracte **quan el contractista s'hi oposa**.
   - **Modificacions no previstes** al plec quan superin, aïlladament o conjuntament, el **20 % del preu inicial** (IVA exclòs) **i** el preu del contracte sigui **igual o superior a 6.000.000 ?**. Han de concórrer les dues condicions alhora.
   - **Reclamacions per responsabilitat contractual** de quantia **igual o superior a 50.000 ?** (import que la normativa autonòmica pot rebaixar).
4. Els acords **posen fi a la via administrativa** i són **immediatament executius**.

> **Truc de memòria.** Les prerrogatives són **I-M-R-S-I**: **I**nterpretar, **M**odificar, **R**esoldre, **S**uspendre, **I**nspeccionar (més declarar la responsabilitat del contractista). I el fre sempre és el mateix trio: **audiència + informe jurídic + dictamen quan toca**.

> **Compte amb el parany.** Les prerrogatives són pròpies dels **contractes administratius**. En els **privats**, els efectes i l'extinció van pel dret privat i l'Administració no pot modificar ni resoldre unilateralment com si res: ha d'anar al jutge civil, com qualsevol. Ara bé, l'art. 26.2 LCSP hi introdueix una excepció que convé saber: als contractes de serveis financers, artístics i d'espectacles que són privats per l'art. 25.1.a), quan siguin SARA, sí que se'ls apliquen les regles de la LCSP sobre condicions especials d'execució, modificació, cessió, subcontractació i resolució.

2.6 Prelació de fonts: què s'aplica primer

Aquesta escala també es pregunta literalment.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Contractes administratius típics (art. 25.2 LCSP):

1. La **LCSP** i les seves disposicions de desenvolupament.
2. Supletòriament, la resta de **normes de dret administratiu**.
3. En defecte de les anteriors, les **normes de dret privat**.

Contractes administratius especials (art. 25.2, últim incís):

1. **Primer de tot, les seves normes específiques.**
2. Després, la LCSP i el seu desenvolupament.
3. Després, la resta del dret administratiu.
4. I finalment el dret privat.

Contractes privats de les Administracions públiques (art. 26.2 LCSP):

- **Preparació i adjudicació**: normes específiques si n'hi ha; en el seu defecte, les seccions 1a i 2a del capítol I del títol I del llibre II de la LCSP, amb supletorietat del dret administratiu o privat segons el subjecte.
- **Efectes, modificació i extinció**: **dret privat**.

La manera fàcil de recordar-ho. Especials = **la seva llei primer**. Típics = **LCSP primer**. Privats = **públic fins a la signatura, privat a partir de la signatura**.

3. Els contractes administratius típics

3.1 La regla: què és administratiu (art. 25.1 LCSP)

L'article 25.1 LCSP és **l'article clau del tema**. Diu que tenen caràcter administratiu, **sempre que els celebri una Administració pública**:

- **a)** Els contractes d'**obra**, **concessió d'obra**, **concessió de serveis**, **subministrament** i **serveis**. Són els **cinc tipus típics**, també anomenats **nominats**, perquè la llei els posa nom i els regula un per un (arts. 13 a 17).
- **b)** Els contractes **declarats administratius per una llei** i els contractes d'objecte diferent dels anteriors que tinguin **naturalesa administrativa especial**. Són els **contractes administratius especials**, que veurem al punt 4.

Fixa't en la doble condició: **subjecte** (Administració pública) **i objecte** (un dels cinc tipus, o el gir o tràfic). Si falla el subjecte, el contracte serà privat encara que l'objecte sigui una obra. Si falla l'objecte, o bé és especial o bé és privat.

Compte amb el parany més repetit del tema. El mateix art. 25.1.a) hi posa **dues excepcions**: encara que els signi un ajuntament, **són privats** els contractes de serveis que tinguin per objecte **serveis financers** i els de **creació i interpretació artística i literària** i **espectacles**, i també els que tinguin per objecte la **subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades**. Per tant, la pòlissa d'assegurances o el contracte amb un grup de música per a la festa major **no són contractes administratius típics**.

3.2 Contracte d'obres (art. 13)

Què és. El que té per objecte l'execució d'una obra -sola o juntament amb la redacció del projecte- o la realització d'algun dels treballs de l'annex I de la llei. També ho és quan l'ajuntament exerceix una **influència decisiva** sobre el tipus o el projecte de l'obra encara que la faci un tercer per qualsevol mitjà.

Què s'entén per obra. El resultat d'un conjunt de treballs de construcció o d'enginyeria civil destinat a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

complir per si mateix una **funció econòmica o tècnica** i que té per objecte un **bé immoble**. També ho són els treballs que **modifiquen la forma o la substància del terreny** o del seu vol, o de millora del medi físic o natural.

La regla de l'obra completa (art. 13.3). El contracte s'ha de referir a una **obra completa**, entenent per tal la que es pot lliurar a l'ús general o al servei corresponent. Excepcionalment es poden contractar projectes independents relatius a parts d'una obra completa si són **susceptibles d'utilització independent** o poden ser substancialment definides, amb autorització prèvia de l'òrgan de contractació que fonamenti la conveniència.

Especialitat local. Als **municipis de menys de 5.000 habitants**, si el finançament de l'obra excedeix un pressupost anual, es poden redactar projectes independents de cada part de l'obra i contractar-los per separat (**DA 3a.7 LCSP**); i és competència del **Ple** autoritzar la redacció i licitació d'aquests projectes independents (**DA 2a.3**).

Exemples municipals. Reurbanitzar un carrer, construir un pavelló, canviar la coberta d'una escola, renovar la xarxa d'enllumenat.

3.3 Contracte de concessió d'obres (art. 14)

Què és. El concessionari **fa l'obra i després l'explota**. La seva contraprestació consisteix, o bé únicament en el **dret a explotar l'obra**, o bé en aquest dret **acompanyat d'un preu**. Pot incloure també l'adequació, reforma i modernització de l'obra i les actuacions de reposició i gran reparació.

L'element decisiu: el risc operacional (art. 14.4). El dret d'explotació ha d'implicar la transferència al concessionari d'un **risc operacional**, que abasta el **risc de demanda** (que la gent no vingui), el **risc de subministrament** (que la prestació no s'ajusti a la demanda) o tots dos. S'entén que hi ha risc operacional quan **no està garantit** que, en condicions normals de funcionament, el concessionari recuperi les inversions i cobreixi els costos. La pèrdua potencial ha de ser **real**, no «merament nominal o menyspreable».

Durada màxima: **40 anys**, pròrrogues incloses (art. 29.6.a).

Exemple municipal. Construir i explotar un aparcament soterrani de pagament.

3.4 Contracte de concessió de serveis (art. 15)

Què és. Un o diversos poders adjudicadors encomanen a títol onerós a una empresa **la gestió d'un servei de la seva titularitat o competència**, i la contrapartida és el dret a explotar el servei, sol o acompanyat d'un preu. També aquí hi ha d'haver **risc operacional**, en els mateixos termes que a la concessió d'obres.

Límits (art. 284 LCSP). L'Administració pot gestionar indirectament per concessió els serveis de la seva titularitat **sempre que siguin susceptibles d'explotació econòmica per particulars**, i **en cap cas** es poden prestar per concessió els que impliquin **exercici de l'autoritat inherent als poders públics**. A més, abans de licitar una concessió de servei públic **cal haver-ne establert el règim jurídic**, declarant expressament que l'activitat queda assumida per l'Administració com a pròpia i regulant les prestacions a favor dels ciutadans.

Durada màxima (art. 29.6): **25 anys** en concessions de serveis sense obra; **10 anys** si l'objecte és la prestació de **serveis sanitaris**; **40 anys** si comprèn execució d'obres i explotació del servei. Els terminis dels plecs només es poden ampliar en un **15 %** de la durada inicial per restablir l'equilibri econòmic.

Especialitat local. La **DA 3a.5** LCSP diu que, a les concessions d'obres i de serveis, l'expedient de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

conveniència i oportunitat que exigeix l'art. 86.1 LBRL es tramita **conjuntament amb l'estudi de viabilitat**. I la **DA 3a.11** permet que els municipis de **menys de 20.000 habitants** licitin en un sol contracte no SARA la concessió de **dos o més serveis públics diferents**, sempre que l'**anualitat mitjana no superi els 200.000 ?** i es justifiqui a l'expedient la necessitat objectiva de gestió unificada.

Exemple municipal. L'explotació d'una instal·lació esportiva o d'una escola bressol amb cobrament de quotes als usuaris.

3.5 Contracte de subministrament (art. 16)

Què és. L'**adquisició**, l'**arrendament financer** o l'**arrendament** -amb o sense opció de compra- de **productes o béns mobles**. No hi entren les propietats incorporals ni els valors negociables.

La llei precisa que **en tot cas** són subministrament:

- Els contractes d'**entrega successiva per preu unitari** sense quantia total exacta, perquè les entregues depenen de les necessitats de l'adquirent (el clàssic magatzem de material d'oficina).
- L'adquisició i arrendament d'**equips i sistemes de telecomunicacions o informàtics**, els seus dispositius i programes, i la cessió del dret d'ús d'aquests programes... **excepte els programes fets a mida, que són contracte de serveis**.
- Els contractes de **fabricació** segons característiques peculiars fixades per l'Administració.
- L'adquisició d'**energia primària o transformada**.

> **Pregunta clàssica.** Comprar llicències d'un programa estàndard = **subministrament**. Encarregar que et facin un programa a mida = **serveis**. És la distinció que més cau d'aquest article.

3.6 Contracte de serveis (art. 17)

Què és. Els que tenen per objecte **prestacions de fer**, consistents en el desenvolupament d'una activitat o dirigides a obtenir un resultat **diferent d'una obra o un subministrament**, incloses les de prestació successiva per preu unitari.

El límit absolut. «No podran ser objecte d'aquests contractes els serveis que impliquin exercici de l'autoritat inherent als poders públics». És a dir: no s'externalitza signar resolucions, imposar sancions, autoritzar, certificar amb fe pública ni exercir la potestat tributària. Aquesta mateixa prohibició la trobaràs a l'**art. 85.3 LBRL** i a la normativa catalana de règim local (**art. 249.6 TRLMRLC** i **art. 189.1 ROAS**).

Durada màxima (art. 29.4): **5 anys**, pròrrogues incloses, en serveis i subministraments de **prestació successiva**, amb excepcions justificades quan ho exigeixi el període de recuperació d'inversions o la continuïtat de tractaments a persones usuàries.

Exemples municipals. Neteja d'edificis, jardineria, manteniment d'ascensors, assistència tècnica per redactar un pla, formació, servei de socorrisme.

3.7 La frontera que més cau: serveis o concessió de serveis?

És, de llarg, la distinció que més apareix a les oposicions locals. Aquí la tens en tres línies:

	Contracte de serveis	**Concessió de serveis**
Qui paga el contractista	L'Administració, amb un preu pactat	Els usuaris (i, si escau, un preu de l'Administració)
Qui assumeix el risc	L'Administració	**El concessionari**: risc operacional real
Durada màxima	**5 anys** amb pròrrogues	**25 anys**, o **40** amb obra, o **10** en serveis sanitaris

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Exemple** | Neteja d'edificis municipals per un import mensual fix | Explotació del bar-restaurant d'una instal·lació esportiva cobrant als clients |

La pregunta que has de saber respondre. Un contracte on l'empresa gestiona una piscina municipal i cobra les entrades, però l'ajuntament li garanteix per plec un ingrés mínim que cobreix tots els costos: concessió o serveis? **Serveis**, perquè si l'ingrés està garantit no hi ha risc operacional real, i sense risc no hi ha concessió, encara que el plec la digui així.

3.8 Contractes mixtos (art. 18)

Un **contracte mixt** és el que conté prestacions de dos o més tipus diferents (per exemple, subministrar les calderes i fer l'obra d'instal·lar-les). Només es poden celebrar en les condicions de l'**art. 34.2**: que les prestacions estiguin **directament vinculades** entre si i mantinguin relacions de **complementarietat** que exigeixin tractar-les com una **unitat funcional**.

Regles d'adjudicació:

- Si combina obres, subministraments o serveis: mana **la prestació principal**. Quan es tracta de serveis especials de l'annex IV barrejats amb altres serveis, o de serveis barrejats amb subministraments, l'objecte principal el determina **el valor estimat més alt**.
- Si combina aquests contractes amb concessions: si les prestacions **no són separables**, mana la principal; si **són separables** i es decideix un contracte únic, s'apliquen les regles d'obres, subministraments o serveis quan superin els llindars dels arts. 20 a 22, i si no, les de concessions.
- Si un element del contracte mixt és una **obra que supera els 50.000 ?**, s'ha d'elaborar **projecte** i tramitar-lo pels arts. 231 i següents.
- Els efectes, compliment i extinció es determinen segons l'art. 122.2: **el plec ha de detallar el règim jurídic aplicable** a cada prestació fusionada.

3.9 Altres etiquetes que es creuen amb els tipus

Un contracte pot ser alhora «de serveis» (tipus), «SARA» (llindar) i «obert simplificat» (procediment). Són **classificacions diferents que se superposen**, i confondre-les és un error típic.

Etiqueta	Criteri	Regulació
Tipus (obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament, serveis)	L'objecte	Arts. 12-18
Administratiu / privat	Subjecte + objecte	Arts. 24-26
SARA (subjecte a regulació harmonitzada)	Supera el llindar europeu segons el tipus	Arts. 19-23
Menor	Valor estimat molt reduït	Art. 118
Reservat	Es reserva a centres especials de treball d'iniciativa social i empreses d'inserció	DA 4a

Sobre els **llindars SARA**, la referència vigent **des de l'1 de gener de 2026** (Ordre HAC/1517/2025, que aplica els reglaments delegats (UE) 2025/2150, 2025/2151 i 2025/2152) és aquesta:

Contracte	Llindar (valor estimat, IVA exclòs)
Obres i concessions	**5.404.000 ?**
Subministraments i serveis d'**entitats locals**	**216.000 ?**
Subministraments i serveis de l'Administració General de l'Estat	140.000 ?
Serveis especials de l'annex IV	750.000 ?

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

I el **contracte menor** (art. 118): valor estimat **inferior a 40.000 ?** en obres i **inferior a 15.000 ?** en subministraments i serveis, IVA exclòs. Durada màxima **1 any i sense pròrroga** (art. 29.8). Ho tornarem a trobar al punt 10.5.

Avís. Els llindars europeus **es revisen cada dos anys**. Si a l'examen no et donen data, respon amb la lògica: obres i concessions, llindar alt de milions; subministraments i serveis locals, llindar de poc més de dos-cents mil euros. I recorda que **el llindar SARA i el llindar del recurs especial són coses diferents**.

4. Els contractes administratius especials

4.1 Què són i com es reconeixen (art. 25.1.b LCSP)

Són els contractes que **no encaixen en cap dels cinc tipus típics** però que, tot i així, són administratius perquè compleixen alguna d'aquestes condicions:

1. **Una llei els declara expressament administratius**, o bé
2. Tenen **naturalesa administrativa especial** per una de dues raons:

- **Estar vinculats al gir o tràfic específic de l'Administració contractant**, o
- **Satisfer de forma directa o immediata una finalitat pública de la competència específica** d'aquella Administració.

«Gir o tràfic» en cristià. El gir o tràfic d'una empresa és la seva activitat pròpia, allò a què es dedica. Aplicat a un ajuntament, vol dir el conjunt d'activitats que la llei li encarrega: la cultura, l'esport, els serveis socials, la via pública, la seguretat, la promoció econòmica. Si un contracte està enganxat a aquesta activitat pròpia i persegueix directament una finalitat pública, és **especial**, encara que el seu objecte no sigui ni una obra, ni un subministrament, ni un servei en el sentit de l'art. 17.

4.2 Els exemples que has de saber

No hi ha una llista tancada a la llei -precisament per això són «especials»-, però els supòsits que la doctrina i la pràctica local repeteixen són aquests:

Exemple	Per què és especial
Explotació del bar o la cafeteria d'un equipament municipal (casal, centre cívic, pavelló)	No és concessió de servei públic (l'ajuntament no té la titularitat del servei de restauració) ni és contracte de serveis (no paga cap preu: cobra l'empresa als clients), però està vinculat al gir del servei on s'ubica
Explotació de les parades d'un mercat municipal o dels llocs d'una fira	Vinculat a una competència municipal i a l'activitat pròpia del servei
Gestió d'una residència o d'un servei d'atenció a les persones que no s'articuli com a concessió de servei públic ni com a contracte de serveis	Satisfà de manera directa una finalitat pública de competència municipal
Patrocini publicitari en què el patrocinador aporta finançament a canvi de difusió d'una activitat municipal	Vinculat al gir o tràfic i amb finalitat pública directa
Contractes de programa o d'objectius que una llei sectorial qualifiqui expressament d'administratius	Perquè ho diu una llei (art. 25.1.b, primer incís)

On no t'has d'equivocar. El contracte administratiu especial **no és el mateix** que la **concessió demanial** (l'autorització per ocupar privativament un bé de domini públic, com una guingueta a un parc, que va per la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

legislació patrimonial: Llei 33/2003 estatal i normativa catalana de patrimoni dels ens locals). El criteri pràctic: si el que s'atorga és **només l'ús privatiu d'un bé públic**, és concessió demanial; si a més hi ha una **activitat que l'empresa ha de prestar** i que interessa a l'ajuntament, som a un contracte administratiu especial o a una concessió de serveis. La frontera és fina i genera litigis.

4.3 El seu règim jurídic

Aquí hi ha **la particularitat que més es pregunta**: als contractes administratius especials **se'ls apliquen, en primer terme, les seves normes específiques** (art. 25.2, incís final). Només després, la LCSP i les seves disposicions de desenvolupament; després, la resta de dret administratiu; i, finalment, el dret privat.

Això no vol dir que quedin fora de la llei. **La preparació i l'adjudicació segueixen la LCSP** com qualsevol altre contracte administratiu: expedient, plecs, publicitat, procediment. I l'Administració hi conserva íntegres les **prerrogatives** dels arts. 190 i 191.

Un detall local: la **DA 2a.1 LCSP** inclou expressament **els contractes administratius especials** entre els que l'alcalde o alcaldessa pot adjudicar dins dels seus límits de quantia. Per tant, la competència es reparteix com als típics.

Frase per a l'examen. «Els contractes administratius especials es regeixen, en primer lloc, per les seves normes específiques i, supletòriament, per la LCSP; però la seva preparació i adjudicació segueixen sempre les regles generals de la llei i l'Administració hi manté les prerrogatives.»

5. Els contractes privats

5.1 Quins són (art. 26.1 LCSP)

Tenen la consideració de contractes privats:

- **a)** Els que celebren les **Administracions públiques** amb un **objecte diferent** dels de l'art. 25.1.a) i b). És a dir: ni un dels cinc típics, ni un especial.
- **b)** Els que celebren les entitats del sector públic que, **essent poder adjudicador, no són Administració pública** (l'empresa municipal, la fundació municipal...). **Tots** els seus contractes són privats.
- **c)** Els que celebren les entitats del sector públic que **no són poder adjudicador**.

A aquests s'hi afegeixen, per remissió de l'art. 25.1.a), els **contractes de serveis que la llei declara privats encara que els signi una Administració**: serveis financers, creació i interpretació artística i literària, espectacles i subscripcions a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades.

5.2 El catàleg pràctic d'un ajuntament

Contracte privat típic d'un ajuntament	Norma que el governa al fons
Compravenda, permuta, donació i arrendament d'immobles	Legislació patrimonial (Llei 33/2003, LPAP, i normativa catalana de patrimoni dels ens locals); estan a més **exclosos** de la LCSP per l'art. 9
Contractes bancaris i financers (operacions de crèdit, préstecs)	Dret mercantil i normativa d'hisendes locals
Assegurances	Es consideren serveis financers: **privats** encara que els signi l'ajuntament
Actuacions musicals, teatrals i espectacles de la festa major	Creació i interpretació artística: **privats**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Subscripció a diaris, revistes i bases de dades jurídiques** | **Privats** per menció expressa de l'art. 25.1.a).2n |

Compte. «Privat» **no vol dir «lliure»**. Continua havent-hi expedient, crèdit, informe jurídic, publicitat i adjudicació segons la LCSP o segons la legislació patrimonial. El que canvia és el dret que regeix **després** de la signatura i el jutge que decideix si hi ha conflicte.

5.3 El règim: la partició en dos (art. 26.2)

Per als contractes privats **de les Administracions públiques**:

- **Preparació i adjudicació**: normes específiques si n'hi ha; en el seu defecte, les seccions 1a i 2a del capítol I del títol I del llibre II de la LCSP i les seves disposicions de desenvolupament; supletòriament, la resta del dret administratiu o el dret privat segons el subjecte contractant.
- **Efectes, modificació i extinció**: **dret privat**.

Per als contractes privats dels **poders adjudicadors que no són Administració** (art. 26.3): preparació i adjudicació pel **títol I del llibre III** de la LCSP; efectes i extinció pel dret privat, **però** amb aplicació de les normes mediambientals, socials i laborals, de condicions especials d'execució, de modificació, cessió, subcontractació i racionalització tècnica, i de la causa de resolució per impossibilitat d'executar la prestació.

Per als contractes dels ens que **no són poder adjudicador** (art. 26.4): **arts. 321 i 322** LCSP per a la preparació i adjudicació; dret privat per als efectes, modificació i extinció.

5.4 Quadre de síntesi que t'estalvia mig tema

	Administratiu típic	**Administratiu especial**	**Privat d'una AP**
Qui el signa	Administració pública	Administració pública	Administració pública o altre ens del sector públic
Objecte	Obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament, serveis	Vinculat al gir o tràfic o a una finalitat pública específica; o declarat per llei	Civil o mercantil; o servei financer, artístic, d'espectacles o subscripció
Preparació i adjudicació	LCSP	LCSP	Dret administratiu (LCSP o legislació patrimonial)
Efectes i extinció	LCSP i dret administratiu	Primer les seves normes específiques; després LCSP	**Dret privat**
Prerrogatives	Sí	Sí	No, amb l'excepció de l'art. 26.2 per als SARA de serveis financers i artístics
Jurisdicció	Contenciosa administrativa en tot	Contenciosa administrativa en tot	Contenciosa fins a l'adjudicació; **civil** després

Truc final del bloc. Fes-te aquestes tres preguntes en aquest ordre: **(1) Qui signa?** Si no és una Administració pública, ja és privat. **(2) L'objecte és un dels cinc típics?** Si sí, administratiu típic (llevat de les excepcions de serveis financers, artístics i subscripcions). **(3) Si no ho és, està vinculat al gir o tràfic o a una finalitat pública?** Si sí, especial; si no, privat.

6. Els requisits dels contractes: el mapa

Quan el temari diu «requisits dels contractes» es refereix a **tot el que ha de concórrer perquè el contracte existeixi i sigui vàlid**. La manera clàssica d'ordenar-ho, i la que et recomano per estructurar la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resposta, és aquesta:

Bloc	Què comprèn	Articles LCSP
Subjectius	Òrgan de contractació competent i contractista apte	61, 62, 65 i ss., DA 2a
Objectius	Objecte determinat, preu cert, durada, crèdit	99 a 102, 29
Causals	Necessitat, idoneïtat i eficiència	28
Formals	Expedient, plecs, forma escrita, formalització	34 a 37, 116 a 126, 153

I la conseqüència de saltar-se'n algun està als **arts. 38 a 43**: la **invalidesa**, que veurem al punt 11.

Manera pràctica de recordar-ho. Un contracte necessita **qui** (òrgan i empresa), **què** (objecte), **quant** (preu i crèdit), **per què** (necessitat) i **com** (expedient i document). Si en una pregunta de cas pràctic falla alguna cosa, pregunta't quina d'aquestes cinc paraules ha fallat.

7. Requisits subjectius

7.1 L'òrgan de contractació (art. 61 LCSP)

La representació de les entitats del sector públic en matèria contractual correspon als **òrgans de contractació**, unipersonals o col·legiats, que per norma legal, reglamentària o disposició estatutària tinguin atribuïda la facultat de celebrar contractes en el seu nom. Aquests òrgans **poden delegar o desconcentrar** les seves competències complint les formalitats de cada cas.

A les entitats locals mana la DA 2a de la LCSP, i aquest és el punt local per excel·lència del tema. Aprèn-te'l amb la taula:

Òrgan	Contractes	Límit
Alcalde o alcaldessa	Obres, subministrament, serveis, concessió d'obres, concessió de serveis i **contractes administratius especials**	Valor estimat que **no superi el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni**, en tot cas, **6.000.000 ?**. Inclou els **plurianuals de durada no superior a 4 anys**, pròrrogues incloses, sempre que l'import acumulat de totes les anualitats no superi cap dels dos límits (el percentatge, referit als recursos ordinaris del **primer exercici**)
Ple	Els mateixos contractes quan **per valor o durada** no corresponguin a l'alcaldia. També l'aprovació dels **plecs de clàusules administratives generals**	-
Junta de Govern Local	Als **municipis de gran població** (títol X LBRL), **totes** les competències anteriors, **sigui quin sigui l'import o la durada**; el Ple manté els plecs generals	-

I per als **contractes privats** i el patrimoni (DA 2a.9 i 10):

Òrgan	Contractes privats, concessions sobre béns, adquisició d'immobles i drets, alienació de patrimoni	Límit
Alcalde o alcaldessa	Sí	Que el **pressupost base de licitació** no superi el **10 % dels recursos ordinaris** ni **3.000.000 ?**; en l'alienació, que el valor no superi aquest percentatge ni aquesta quantia
Ple	La resta, i **sempre** els béns declarats de valor històric o artístic, sigui quin sigui el valor	-

Fixa't en la diferència de xifres, que és or per al tribunal. Contractes **administratius**: 10 % i **6.000.000 ?**, calculats sobre el **valor estimat**. Contractes **privats i patrimoni**: 10 % i **3.000.000 ?**, calculats sobre el **pressupost base de licitació**. Són dues regles diferents dins de la mateixa disposició addicional.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Exemple de càlcul. Si els recursos ordinaris del pressupost d'un ajuntament fossin 40 milions, el 10 % serien 4 milions. Com que 4 < 6, el límit real de l'alcaldia en contractes administratius serien **4.000.000 ?**: sempre mana **el més petit dels dos límits**. Si els recursos ordinaris fossin 80 milions, el 10 % serien 8 milions, però el sostre absolut de 6.000.000 ? s'imposa.

A la pràctica, aquestes competències es **deleguen** habitualment a la **Junta de Govern Local**, que és on s'aproven la major part de licitacions de volum als municipis on aquest òrgan existeix. La delegació s'ha de fer amb les formalitats de l'art. 9 LRJSP i publicar-se; i, atenció, l'**art. 41.4 LCSP** diu que **la competència per declarar la nul·litat o la lesivitat s'entén delegada conjuntament amb la competència per contractar**, però **no** la facultat d'acordar indemnitzacions, que resol sempre l'òrgan delegant.

Dues figures locals més de la DA 2a:

- **Juntes de contractació (DA 2a.5).** De constitució **potestativa**. Actuen com a òrgan de contractació en obres de **reparació simple, conservació i manteniment**, subministraments de béns **consumibles o de fàcil deteriorament** i contractes de serveis, quan el valor estimat no superi el **10 % dels recursos ordinaris** o, superant-lo, l'actuació estigui prevista al pressupost i s'ajusti a les bases d'execució. Les constitueix el **Ple**, que en determina la composició, on han de figurar **necessàriament el secretari o titular de l'assessorament jurídic i l'interventor**. Quan actua una junta de contractació, **es prescindeix de la mesa**.
- **Municipis de menys de 5.000 habitants (DA 2a.6).** Poden exercir les competències de contractació a través de **centrals de contractació** (art. 228), o encomanar la gestió del procediment a les **diputacions provincials** o a les comunitats autònomes uniprovincials mitjançant conveni.

7.2 La mesa de contractació (DA 2a.7)

No adjudica: **obre sobres, qualifica documentació, valora ofertes i proposa** l'adjudicació a l'òrgan de contractació. La seva composició local és una pregunta segura:

- **Presidència**: un membre de la corporació **o** un funcionari de la mateixa.
- **Vocals necessaris**: el **secretari o secretària** (o el titular de l'òrgan amb la funció d'assessorament jurídic) i l'**interventor o interventora** (o el titular del control economicopressupostari).
- **Altres vocals**: els que designi l'òrgan de contractació entre personal funcionari de carrera, personal laboral al servei de la corporació o **membres electes**.
- **Mínim total: 3 membres.**
- Els **membres electes** no poden superar **un terç** del total.
- Actua com a secretari de la mesa **un funcionari de la corporació**.
- **El personal eventual no pot formar part de la mesa ni emetre informes de valoració d'ofertes.** El **funcionari interí** només hi pot entrar si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita a l'expedient.
- La **composició es publica al perfil de contractant**. Es poden constituir **meses permanents**.
- A entitats municipals descentralitzades, mancomunitats i consorcis locals, s'hi pot integrar personal de les diputacions o de les comunitats autònomes uniprovincials.

I el **comitè d'experts** que valora els criteris de judici de valor (art. 146.2.a) pot estar integrat, a les entitats locals, per qualsevol funcionari de carrera o laboral fix **amb qualificació apropiada que no hagi participat en la redacció de la documentació tècnica**; entre ells hi ha d'haver **un tècnic jurista especialitzat en contractació pública** (DA 2a.8).

7.3 El responsable del contracte (art. 62)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'òrgan de contractació **ha de designar** sempre un **responsable del contracte**, que supervisa l'execució, pren decisions i dicta instruccions per assegurar la correcta realització de la prestació. Pot ser persona física o jurídica, vinculada o aliena a l'entitat. **En els contractes d'obres, les seves facultats les exerceix el director facultatiu.** I a les concessions d'obres i de serveis, l'Administració designa una persona que actuï **en defensa de l'interès general** i verifiqui el compliment de les obligacions del concessionari, sobretot pel que fa a la qualitat.

7.4 L'altra part: el contractista

Perquè el contracte sigui vàlid, l'empresa ha de ser **apta** (art. 65 LCSP). Aquest bloc es desenvolupa al tema 23, però has de saber-lo enunciar aquí perquè **la seva absència és causa de nul·litat de ple dret**:

1. **Capacitat d'obrar**: personalitat jurídica i, en el cas de persones jurídiques, que les prestacions estiguin compreses en les seves finalitats o objecte social. Requisits addicionals per a empreses no comunitàries.
2. **No estar incurs en cap prohibició de contractar** (art. 71): condemnes penals per determinats delictes, sancions greus en matèria social, laboral o mediambiental, no estar al corrent d'obligacions tributàries o amb la Seguretat Social, incomplir la quota de reserva del **2 %** de treballadors amb discapacitat a les empreses de 50 o més treballadors, no disposar del pla d'igualtat quan és exigible, entre altres.
3. **Solvència econòmica i financera i tècnica o professional**, o bé, quan escaigui, la **classificació empresarial**: en contractes d'**obres** és exigible quan el valor estimat és **igual o superior a 500.000 ?**.
4. **Habilitació empresarial o professional** quan sigui exigible per fer l'activitat.

A Catalunya, l'acreditació s'estalvia repetint-se gràcies al **RELIC**; a l'Estat, al **ROLECE** (Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic).

8. Requisits objectius

8.1 L'objecte (art. 99 LCSP)

Ha de ser determinat. Es pot definir per **necessitats o funcionalitats** a satisfer, sense tancar-lo a una solució única -especialment quan s'hi puguin incorporar innovacions tecnològiques, socials o ambientals.

Prohibició de fraccionament (art. 99.2). «No es podrà fraccionar un contracte amb la finalitat de disminuir-ne la quantia i eludir així els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació.» És la infracció més perseguida pels òrgans de control i la que més expedients de responsabilitat genera als ajuntaments.

Divisió en lots (art. 99.3): és la regla general. Sempre que la naturalesa o l'objecte ho permetin, cal preveure la realització independent de cada part mitjançant lots. **El que s'ha de justificar a l'expedient és la decisió de NO dividir**, i la llei fixa dos motius vàlids:

- Que la divisió comporti **risc de restringir injustificadament la competència** (aquí cal demanar **informe previ a l'autoritat de defensa de la competència**).
- Que la realització independent **dificulti la correcta execució tècnica** o exigeixi una coordinació que la divisió faria impossible.

En les **concessions d'obres** no s'admet la justificació de no dividir.

L'òrgan de contractació pot **limitar el nombre de lots** als quals un licitador pot optar o que se li poden adjudicar, indicant-ho a l'anunci i al plec, i pot **reservar lots** a centres especials de treball i empreses

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'inserció. Quan s'adjudica per lots, **cada lot constitueix un contracte** llevat de previsió contrària o d'ofertes integradores; i les normes de procediment i publicitat es determinen pel **valor acumulat del conjunt**.

La pregunta clàssica. Fraccionar i dividir en lots són el mateix? **No.** Fraccionar és partir artificialment l'objecte **per rebaixar la quantia i esquivar les regles**: està prohibit. Dividir en lots és **la regla general** per facilitar l'accés de les pimes, i el que s'ha de motivar és no fer-ho.

8.2 Les tres xifres que sempre es creuen (arts. 100, 101 i 102)

Concepte	Article	Definició	Inclou IVA?	Per a què serveix
Pressupost base de licitació	100	**Límit màxim de despesa** que l'òrgan de contractació pot comprometre en virtut del contracte	**Sí**, i s'indica com a partida independent	És el sostre de la licitació; determina la garantia provisional
Valor estimat (VE)	101	Import total pagador segons les estimacions, **sense IVA**, incloent-hi **pròrrogues, opcions, primes i modificacions previstes a l'alça**	**No**	**Determina el procediment, els llindars SARA, el contracte menor, la classificació i el recurs especial**
Preu del contracte	102	El que efectivament s'abona al contractista en funció de la prestació realment executada	Sí, com a partida independent	És la base de la garantia definitiva

Sobre el pressupost base de licitació. S'ha de **desglossar** al plec indicant costos directes, indirectes i altres despeses. En contractes on el cost salarial forma part del preu, cal indicar els **costos salarials estimats desagregats per gènere i categoria professional**, a partir del conveni de referència. No cal aprovar-ne un abans de tramitar un acord marc o un sistema dinàmic d'adquisició.

Sobre el valor estimat. El mètode de càlcul **ha de constar al plec**, i **no es pot triar amb la intenció de sostreure el contracte a les normes d'adjudicació** que li tocarien. En els contractes de concessió es calcula sobre l'**import net de la xifra de negocis** que generarà el concessionari. Si l'òrgan de contractació té unitats funcionals separades, es pren el valor total de totes, tret que una unitat sigui autònoma amb finançament i competències pròpies.

Sobre el preu. Ha de ser **cert**, expressat **en euros** amb caràcter general, i **adequat al preu general de mercat**; en serveis on el cost principal són els salaris, cal considerar els termes econòmics dels **convenis col·lectius sectorials, nacionals, autonòmics i provincials** del lloc de prestació. Es pot formular per **preus unitaris** o **a tant alçat**. Pot incloure clàusules de variació segons el compliment d'objectius de termini o rendiment. **Excepcionalment** hi pot haver **preus provisionals** (només després d'un negociat, un diàleg competitiu o una associació per a la innovació, i sense possibilitat de revisió de preus). I una prohibició que cau a l'examen: **es prohibeix el pagament ajornat del preu** als contractes de les Administracions públiques, llevat de l'arrendament financer, l'arrendament amb opció de compra i els casos que una llei autoritzi expressament.

Avís d'or. Quan la llei diu 40.000 ?, 15.000 ?, 216.000 ? o 500.000 ?, parla sempre de **valor estimat, IVA exclòs**. Quan parla del **3 % de la garantia provisional**, és sobre el **pressupost base de licitació**, IVA exclòs. Quan parla del **5 % de la garantia definitiva**, és sobre el **preu final ofert** per l'adjudicatari, IVA exclòs. Tres bases de càlcul diferents: aquí es cau molt.

8.3 La revisió de preus i les garanties

Revisió de preus (arts. 103 a 105). És **excepcional**: només procedeix si està prevista al plec, amb una

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

fórmula o índex objectiu, i quan la naturalesa i durada del contracte ho justifiquen. Es fa **a l'alça o a la baixa** i la seva finalitat és ajustar el preu a les variacions econòmiques de costos durant l'execució. **Els contractes amb preus provisionals no admeten revisió de preus.**

Garanties (arts. 106 i 107). Encara que es desenvolupen al tema 24, formen part dels requisits d'eficàcia del contracte:

Garantia	Import	Base de càlcul
Provisional (excepcional i justificada al plec)	Màxim **3 %**	Pressupost base de licitació, IVA exclòs
Definitiva (regla general)	**5 %**	Preu final ofert, IVA exclòs
Complementària	Fins a un **5 %** addicional	Preu final ofert

La garantia definitiva no es torna fins que ha transcorregut el **termini de garantia** i s'ha comprovat la correcta execució; l'acord de devolució s'ha d'adoptar i notificar dins dels **2 mesos** següents.

8.4 La durada (art. 29 LCSP)

La durada s'ha de fixar tenint en compte **la naturalesa de les prestacions, les característiques del finançament i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència** la prestació. Aquesta última idea és el fonament de tot el sistema: **cap contracte pot ser etern**, perquè si ho fos es tancaria el mercat.

Contracte	Durada màxima
Subministraments i serveis de **prestació successiva**	**5 anys**, pròrrogues incloses
Arrendament de **béns mobles**	**5 anys**, pròrrogues incloses
Concessió d'obres i concessió de serveis amb execució d'obres	**40 anys**
Concessió de serveis sense obra	**25 anys**
Concessió de **serveis sanitaris**	**10 anys**
Contracte menor	**1 any**, i **no admet pròrroga**

Les pròrrogues (art. 29.2): han d'estar previstes al contracte, les **acorda l'òrgan de contractació** i són **obligatòries per a l'empresari** sempre que se li preavisi amb **almenys 2 mesos** d'antelació al venciment (o el termini superior que digui el plec); queden exceptuats del preavís els contractes de durada inferior a dos mesos. **Mai hi ha pròrroga per consentiment tàcit.** I la pròrroga **no és obligatòria per al contractista** si l'Administració s'ha demorat **més de 6 mesos** en el pagament del preu (causa de resolució de l'art. 198.6).

La pròrroga d'emergència del final de l'art. 29.4. Si en vèncer un contracte no s'ha formalitzat el nou per incidències imprevisibles del procediment d'adjudicació i hi ha raons d'interès públic per no interrompre la prestació, es pot prorrogar el contracte original **fins a un màxim de 9 mesos**, sense modificar-ne les condicions i sempre que l'anunci de licitació del nou contracte s'hagi publicat amb **almenys 3 mesos** d'antelació al venciment. És una vàlvula de seguretat molt utilitzada als ajuntaments i molt preguntada.

> **Truc numèric.** Durades: **5 - 25 - 40 - 10 - 1**. Preavís de pròrroga: **2 mesos**. Pròrroga excepcional per continuïtat: **9 mesos**, amb anunci publicat **3 mesos** abans. Demora de pagament que allibera el contractista de prorrogar: **6 mesos**.

8.5 El crèdit pressupostari

No és un requisit «menor»: **la manca o insuficiència de crèdit és causa de nul·litat de ple dret** (art. 39.2.b LCSP), llevat dels supòsits d'emergència. Per això a l'expedient hi ha d'haver **certificat**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'existència de crèdit i **fiscalització prèvia** de la Intervenció (art. 116.3).

Al món local hi ha tres especialitats de la **DA 3a** que t'has de saber:

- **DA 3a.2 - Tramitació anticipada.** Es poden tramitar per anticipat els contractes l'execució material dels quals ha de començar l'exercici següent, o els que depenen d'un préstec, crèdit o subvenció demanada a una altra entitat, sotmetent l'adjudicació a la **condició suspensiva** de la consolidació efectiva dels recursos.
- **DA 3a.3 - Fiscalització.** Els actes de fiscalització els fa l'**òrgan interventor** de l'entitat local. La fiscalització recau també sobre la valoració de la repercussió de cada nou contracte -**excepte els menors**- en el compliment dels principis d'**estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera** (art. 7.3 de la LO 2/2012). L'interventor fa la **comprovació material de la inversió** i pot ser assistit per un tècnic especialitzat **diferent del director d'obra i del responsable del contracte**.
- **DA 3a.4 - Municipis de menys de 5.000 habitants.** L'aprovació de la despesa pot ser substituïda per un **certificat d'existència de crèdit** expedit pel secretari-interventor o per l'interventor.

També és local la **DA 3a.9**: a les adquisicions de **béns immobles**, l'import es pot **ajornar fins a 4 anys**, amb els tràmits dels compromisos de despesa futura de la normativa d'hisendes locals.

9. Requisits causals: necessitat, idoneïtat i eficiència (art. 28 LCSP)

Aquest article és curt i cau molt, perquè és la porta d'entrada de tot expedient.

Art. 28.1. «Les entitats del sector públic no podran celebrar altres contractes que aquells que siguin necessaris per al compliment i la realització de les seves finalitats institucionals.» I afegeix: la **naturalesa i extensió de les necessitats** que es volen cobrir i la **idoneïtat de l'objecte i el contingut** per satisfer-les s'han de **determinar amb precisió** i deixar-ne constància a la documentació preparatòria **abans d'iniciar el procediment d'adjudicació**, quan s'adjudiqui per procediment obert, restringit o negociat sense publicitat.

Art. 28.2. Les entitats han de vetllar per l'**eficiència**, agilitar tràmits, valorar la incorporació de consideracions **socials, mediambientals i d'innovació** i promoure la **participació de les pimes** i l'accés sense cost a la informació.

Art. 28.3. Es poden celebrar contractes derivats de **projectes promoguts per la iniciativa privada**, especialment concessions d'obres i de serveis, inclosa la modalitat de societat d'economia mixta.

A la pràctica municipal, això es tradueix en el document que obre l'expedient: l'**informe de necessitat i idoneïtat**, que el signa el servei promotor (el tècnic d'esports, la cap de serveis socials, l'arquitecte municipal...) i que ha d'explicar **què es necessita, per què, per a què i per què amb aquest objecte i no un altre**. Si aquest informe és un formulari buit, l'expedient neix coix.

Dos documents germans que has de saber situar:

- **Informe d'insuficiència de mitjans (art. 116.4.f). Obligatori en els contractes de serveis.** L'ajuntament ha de justificar per què no pot fer la prestació amb el seu propi personal. És la barrera legal contra l'externalització injustificada.
- **Consultes preliminars del mercat (art. 115).** Abans de licitar, l'òrgan de contractació pot demanar assessorament a experts o operadors econòmics per preparar la licitació i informar-los dels seus plans. Han de ser **transparents** (es publiquen al perfil de contractant) i **no poden falsejar la competència** ni donar avantatge a qui hi participi.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La lògica que has d'entendre. L'art. 28 és el que impedeix que un ajuntament contracti «perquè queda bé» o «perquè hi ha romanent». Primer es justifica la necessitat, després es dissenya l'objecte, i només llavors es busca l'empresa. Fer-ho al revés -tenir l'empresa i muntar l'expedient després- és, exactament, el que la llei vol evitar.

10. Requisits formals

10.1 Llibertat de pactes, però amb tres límits (art. 34)

Als contractes del sector públic s'hi poden incloure **qualssevol pactes, clàusules i condicions**, sempre que no siguin contraris a:

1. L'**interès públic**.
2. L'**ordenament jurídic**.
3. Els **principis de bona administració**.

L'apartat 2 hi afegeix la regla dels contractes mixtos: només es poden fusionar prestacions de contractes diferents quan estiguin **directament vinculades** i mantinguin relacions de **complementarietat** que exigeixin tractar-les com una **unitat funcional**.

Diferència que cau. La llibertat de pactes de l'art. 1255 del Codi civil és molt més ampla («l'ordre públic, la llei i la moral»). Aquí el límit és més estret perquè s'hi afegeix **l'interès públic i els principis de bona administració**: l'Administració no pot pactar el que li convingui, sinó el que convingui a l'interès general.

10.2 El caràcter formal: prohibida la contractació verbal (art. 37)

«Les entitats del sector públic no podran contractar verbalment», amb **una sola excepció**: els contractes d'**emergència** de l'art. 120.1. Els contractes de les Administracions públiques es formalitzen segons l'art. 153, sense perjudici del règim especial dels **contractes menors** (art. 118). I els poders adjudicadors que no són Administració pública, quan els seus contractes siguin susceptibles de **recurs especial**, també s'han de formalitzar en els terminis de l'art. 153.

A la finestreta. Si un regidor et diu «ja he parlat amb l'empresa i que comencin dilluns», la resposta correcta és que **sense expedient i sense document no hi ha contracte**, i que executar sense títol genera un pagament sense contracte que la Intervenció haurà de tractar com a reconeixement extrajudicial de crèdit. L'única via ràpida legal és la tramitació **urgent** o la d'**emergència**, i totes dues tenen requisits.

10.3 L'expedient de contractació (arts. 116 i 117)

Art. 116.1. La celebració de contractes per una Administració pública **requereix la tramitació prèvia d'un expedient**, que **inicia l'òrgan de contractació motivant la necessitat** del contracte en els termes de l'art. 28, i que **s'ha de publicar al perfil de contractant**. Si l'execució requereix la cessió de dades personals al contractista, cal especificar-hi **la finalitat del tractament**.

Art. 116.2. L'expedient s'ha de referir a **la totalitat de l'objecte**, sense perjudici de la regla dels lots.

Art. 116.3. S'hi han d'incorporar:

- El **plec de clàusules administratives particulars (PCAP)**.
- El **plec de prescripcions tècniques (PPT)**. En el **diàleg competitiu**, tots dos se substitueixen pel **document descriptiu**; en els contractes basats en acords marc amb nova licitació, pel **document de licitació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- El **certificat d'existència de crèdit** (o document equivalent que acrediti finançament).
- La **fiscalització prèvia de la Intervenció**.

Art. 116.4. El que s'hi ha de justificar adequadament -i aquesta llista és una pregunta directa:

- a) L'**elecció del procediment** de licitació.
- b) La **classificació** que s'exigeixi.
- c) Els criteris de **solvència** tècnica o professional i econòmica i financera, els **criteris d'adjudicació** i les **condicions especials d'execució**.
- d) El **valor estimat**, amb indicació de tots els conceptes que l'integren, **incloent-hi sempre els costos laborals** si n'hi ha.
- e) La **necessitat** de l'Administració i la seva relació amb l'objecte del contracte, que ha de ser **directa, clara i proporcional**.
- f) En els contractes de **serveis**, l'**informe d'insuficiència de mitjans**.
- g) La decisió de **no dividir en lots**, si escau.

Art. 116.5. Si el finançament ve d'aportacions de diversa procedència, es tramita **un sol expedient**, acreditant-hi la plena disponibilitat de totes les aportacions i l'ordre d'abonament.

Art. 117. L'aprovació. Completat l'expedient, l'òrgan de contractació dicta **resolució motivada** que l'aprova i **disposa l'obertura del procediment d'adjudicació**. Aquesta resolució **implica també l'aprovació de la despesa**, llevat que el pressupost no s'hagués pogut establir abans o que les normes de desconcentració o l'acte de delegació diguin el contrari. **També s'ha de publicar al perfil de contractant.** I els expedients es poden ultimar fins i tot amb adjudicació i formalització encara que l'execució hagi de començar l'exercici següent, comprometent crèdits amb les limitacions de les normes pressupostàries.

> **Nom pràctic.** A aquesta resolució de l'art. 117 se li sol dir **«acord d'inici de la licitació»** o **«aprovació de l'expedient»**. És l'acte que en un ajuntament porta la signatura de l'alcaldia o l'acord de la Junta de Govern Local i que dispara la publicació de l'anunci.

I els informes locals preceptius (DA 3a.8):

- Els informes que la llei atribueix als **serveis jurídics** els emet **el secretari o secretària** de la corporació.
- És **preceptiu l'informe jurídic del secretari** en: **aprovació d'expedients de contractació, modificació de contractes, revisió de preus, pròrrogues, manteniment de l'equilibri econòmic, interpretació i resolució** dels contractes.
- També correspon al secretari la **coordinació de les obligacions de publicitat i informació** de la legislació de transparència.
- Als municipis de **gran població** (títol X LBRL), aquests informes els fa el **titular de l'assessoria jurídica**, i la coordinació de la publicitat, el titular de l'Òrgan de Suport a la Junta de Govern.

10.4 Els plecs: PCAP i PPT (arts. 121 a 126)

Plecs de clàusules administratives generals (art. 121). Els aprova el Consell de Ministres per a l'àmbit estatal, amb dictamen previ del Consell d'Estat. Les comunitats autònomes i **les entitats locals també en poden aprovar**, d'acord amb les seves normes específiques i amb **dictamen previ del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma** -a Catalunya, la Comissió Jurídica Assessora. A les entitats locals, aprovar-los correspon al **Ple** (DA 2a.2).

Plec de clàusules administratives particulars (art. 122). És **la llei del contracte**. S'ha d'aprovar **abans de l'autorització de la despesa o conjuntament amb ella, i sempre abans de la licitació** (o de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'adjudicació si no hi ha licitació), i **només es pot modificar després per error material, de fet o aritmètic**; qualsevol altra modificació obliga a **retrotraure actuacions**.

Hi han de constar, entre altres:

- Els **criteris de solvència** i els **criteris d'adjudicació**.
- Les consideracions **socials, laborals i ambientals** que s'estableixin com a criteris de solvència, d'adjudicació o com a condicions especials d'execució.
- Els **pactes i condicions definidors dels drets i obligacions de les parts**.
- La previsió de **cessió** del contracte.
- L'obligació de l'adjudicatari de complir les **condicions salarials** del conveni col·lectiu sectorial aplicable.
- En els **contractes mixtos**, el **règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció** de cada prestació.
- La menció expressa de l'obligació de respectar la **normativa de protecció de dades** i, quan el contractista hagi de tractar dades personals per compte de l'ajuntament, les mencions sobre finalitat de la cessió, submissió a la normativa, ubicació dels servidors i subcontractació, que **es qualifiquen com a obligacions essencials**.
- **Penalitats** per incompliment o compliment defectuós (art. 122.3).
- **Condicions especials d'execució o criteris d'adjudicació** dirigits a promoure la igualtat de tracte i la no-discriminació per orientació sexual, identitat sexual, expressió de gènere i característiques sexuals, sempre que tinguin vinculació amb l'objecte del contracte (art. 122.3 bis).

Els contractes **s'ajusten al contingut del PCAP**, les clàusules del qual **es consideren part integrant del contracte** (art. 122.4). L'aprovació correspon a l'**òrgan de contractació**, que pot aprovar **models de plec** per a categories de contractes anàlegs (art. 122.5).

Plec de prescripcions tècniques particulars (art. 124). L'aprova l'òrgan de contractació **abans de l'autorització de la despesa o alhora, i sempre abans de la licitació**, i defineix **què s'ha de fer i amb quines qualitats i condicions socials i ambientals**. També aquí, només es pot modificar després per error material, de fet o aritmètic; en cas contrari, retroacció d'actuacions.

> **La distinció que cau. PCAP = les regles del joc jurídic i econòmic** (qui pot licitar, com es puntua, com es paga, què passa si s'incompleix). **PPT = la descripció tècnica de la prestació** (quantes hores de neteja, quin gruix d'asfalt, quines característiques ha de tenir el material). Un no pot contradir l'altre, i **cap dels dos pot fixar criteris d'adjudicació**: això és sempre del PCAP.

> **Avís.** L'art. 39.2.h) LCSP fa que sigui **nul·litat de ple dret** la **falta de menció als plecs** de les previsions sobre protecció de dades dels paràgrafs tercer, quart i cinquè de l'art. 122.2. És una causa de nul·litat afegida pel RD-llei 14/2019 i s'hi ha caigut molt.

10.5 Els tres carrils de tramitació

Tramitació	Quan	Especialitats
Ordinària	Regla general	Expedient complet i terminis normals
Urgent (art. 119)	**Necessitat inajornable** o interès públic que obliga a accelerar l'adjudicació; cal **declaració d'urgència motivada** de l'òrgan de contractació a l'expedient	**Preferència de despatx** i **5 dies** per emetre informes (prorrogables a **10** si la complexitat ho impedeix); els terminis de licitació, adjudicació i formalització **es redueixen a la meitat**, amb excepcions taxades; **l'inici de l'execució no pot**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

superar 1 mes des de la formalització |
| **Emergència** (art. 120) | **Esdeveniments catastròfics**, situacions de **greu perill** o necessitats que afectin la **defensa nacional** | **Sense expedient de contractació** i **sense els requisits formals de la llei, ni tan sols l'existència de crèdit suficient**; es pot contractar lliurement l'objecte; l'inici de les prestacions **no pot superar 1 mes** des de l'acord, i si s'excedeix cal procediment ordinari; després s'apliquen les regles de compliment, recepció i liquidació |

Excepcions a la reducció a la meitat en la tramitació urgent (art. 119.2.b): **no** es redueix el **termini de 15 dies hàbils d'espera abans de la formalització** de l'art. 153.3, ni els terminis de presentació de proposicions dels contractes SARA (que tenen les seves pròpies regles de reducció), ni els terminis de sol·licituds en diàleg competitiu i associació per a la innovació dels contractes SARA, ni els terminis de l'obert simplificat de l'art. 159.

Compte amb l'emergència. «Emergència» **no vol dir «tinc pressa»**. Vol dir catàstrofe, greu perill o defensa nacional. La pressa administrativa és **urgència**, i té un altre règim. Confondre-ho és una de les preguntes trampa més habituals.

I el contracte menor (art. 118), que és la tramitació més simplificada de totes:

- **Llindars**: valor estimat **inferior a 40.000 ?** en obres i **inferior a 15.000 ?** en subministraments i serveis, IVA exclòs.
- **Documents**: **informe de l'òrgan de contractació** justificant de manera motivada la necessitat del contracte **i que no se n'està alterant l'objecte per evitar els llindars**; **aprovació de la despesa**; i **incorporació de la factura**.
- En **obres**: a més, el **pressupost de les obres** i, si escau, el **projecte**; i informe de les oficines de supervisió (art. 235) si el treball afecta l'estabilitat, la seguretat o l'estanquitat de l'obra.
- **Excepció**: l'informe de necessitat de l'apartat 2 no cal quan el pagament es fa per **bestretes de caixa fixa** o sistema similar de pagaments menors i el valor estimat **no excedeix de 5.000 ?**.
- **Durada màxima 1 any i sense pròrroga** (art. 29.8).
- **Publicació** al perfil de contractant segons l'art. 63.4, **almenys trimestralment**.

On es cau. El contracte menor és el que més es fa servir i el que més es fiscalitza. Els dos errors clàssics són **fraccionar** (partir una necessitat anual en quatre menors) i **encadenar** menors amb la mateixa empresa per al mateix objecte any rere any. La llei ho combat amb l'informe de no-alteració de l'objecte i amb la publicació trimestral.

10.6 Perfecció i formalització (arts. 35, 36 i 153)

Perfecció (art. 36). Els contractes que celebren els **poders adjudicadors es perfeccionen amb la seva formalització**, amb dues excepcions:

- Els **contractes menors**.
- Els contractes **basats en un acord marc** i els contractes específics d'un **sistema dinàmic d'adquisició**, que **es perfeccionen amb l'adjudicació** (art. 36.3).

I una regla de tancament: llevat que el clausulat digui una altra cosa, els contractes s'entenen **celebrats al lloc on es troba la seu de l'òrgan de contractació**.

Formalització (art. 153). El contracte s'ha de formalitzar en **document administratiu** (que és títol suficient per accedir a qualsevol registre públic; el contractista pot demanar-ne l'elevació a escriptura pública **al seu càrrec**), dins dels **15 dies hàbils** següents a la notificació de l'adjudicació. Si el contracte és

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

susceptible de recurs especial, la formalització **no pot fer-se abans de 15 dies hàbils** des de la tramesa de la notificació de l'adjudicació als licitadors: és el **període d'espera** que permet recórrer abans que el contracte sigui una realitat.

Contingut mínim del document (art. 35). Si no consta ja als plecs, el document ha d'incloure **necessàriament**:

Lletra	Menció
a)	**Identificació de les parts**
b)	**Acreditació de la capacitat dels signants**
c)	**Definició de l'objecte i el tipus** de contracte, tenint en compte consideracions socials, ambientals i d'innovació
d)	Referència a la **legislació aplicable**, amb mención expressa a la submissió a la normativa **nacional i de la UE de protecció de dades**
e)	**Enumeració dels documents** que integren el contracte, que pot ser jerarquitzada per resoldre contradiccions
f)	El **preu cert**, o la manera de determinar-lo
g)	La **durada** o les dates estimades d'inici i finalització, i les **pròrrogues** previstes
h)	**Condicions de recepció, entrega o admissió** de les prestacions
i)	**Condicions de pagament**
j)	Els supòsits en què procedeix la **modificació**
k)	Els supòsits en què procedeix la **resolució**
l)	El **crèdit pressupostari** o rúbrica comptable amb càrrec a la qual es paga
m)	L'extensió objectiva i temporal del deure de **confidencialitat**
n)	L'obligació de l'empresa de complir, durant tot el període d'execució, **el conveni col·lectiu d'aplicació**

I l'apartat 2 posa un límit essencial: **el document no pot incloure estipulacions que estableixin drets i obligacions diferents dels previstos als plecs**, concretats en la forma que resulti de la proposició de l'adjudicatari o de l'acte d'adjudicació.

> **Frase per memoritzar. L'adjudicació decideix qui guanya; la formalització fa néixer el contracte.** Entre l'una i l'altra hi ha un espai perquè els que han perdut puguin recórrer. I fins que no hi ha formalització, **no es pot començar a executar** (excepte menors i emergència).

10.7 La publicitat: el perfil de contractant (art. 63)

El **perfil de contractant** és l'espai electrònic on cada òrgan de contractació difon la seva activitat contractual, **accessible per internet i sense necessitat d'identificar-se**. S'hi publica, com a mínim:

- La **memòria justificativa**, l'**informe de necessitat** i l'aprovació de l'expedient.
- Els **anuncis de licitació**, els **plecs** i la **documentació complementària**.
- La **composició de la mesa** de contractació.
- L'**adjudicació** i la **formalització**, amb l'objecte, la durada, el preu i el nom de l'adjudicatari.
- Les **modificacions**, les **pròrrogues** i les dades de l'execució.
- Els **contractes menors**, **almenys trimestralment** (art. 63.4).

A Catalunya, els perfils dels ens locals s'allotgen a la **Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP)** de la Generalitat, integrada amb la Plataforma de Contractació del Sector Públic estatal, i els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractes formalitzats es comuniquen al **Registre Públic de Contractes de Catalunya**. A més, la **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern** obliga a publicar informació contractual al **portal de transparència** municipal, inclosos menors, modificacions i pròrrogues; i la **Llei 19/2013** estatal fa el mateix per a l'àmbit bàsic. La coordinació d'aquestes obligacions als ens locals correspon, com hem vist, **al secretari o secretària** (DA 3a.8).

Per què t'importa. La **falta de publicació de l'anunci de licitació** al perfil de contractant, al DOUE o al mitjà preceptiu és **causa de nul·litat de ple dret** (art. 39.2.c). Publicar no és un tràmit ornamental: és un requisit de validesa.

11. Què passa quan falla un requisit: la invalidesa (arts. 38 a 43)

11.1 Els supòsits generals (art. 38)

Els contractes celebrats pels poders adjudicadors, inclosos els **contractes subvencionats** de l'art. 23, són **invàlids**:

- **a)** Quan hi concorri alguna de les causes que els invaliden segons el **dret civil**.
- **b)** Quan ho sigui algun dels seus **actes preparatoris o del procediment d'adjudicació**, per concórrer-hi causes de dret administratiu.
- **c)** Quan la invalidesa derivi de la **il·legalitat del clausulat**.

11.2 Nul·litat de ple dret (art. 39)

Són causes de nul·litat, **en primer lloc, les de l'art. 47 de la Llei 39/2015 (LPAC)**: actes que lesionen drets susceptibles d'empara, dictats per òrgan manifestament incompetent per raó de la matèria o del territori, de contingut impossible, constitutius d'infracció penal, dictats prescindint totalment del procediment, etc.

I, **a més**, aquestes **causes específiques de contractació** (art. 39.2), que has de saber enumerar:

Lletra	Causa
a)	**Falta de capacitat d'obrar** o de **solvència** econòmica, financera, tècnica o professional; falta d'**habilitació** empresarial o professional exigible; falta de **classificació** quan escaigui; o estar l'adjudicatari incurs en alguna **prohibició de contractar** de l'art. 71
b)	**Manca o insuficiència de crèdit**, llevat dels supòsits d'**emergència**
c)	**Falta de publicació de l'anunci de licitació** al perfil de contractant, al **DOUE** o al mitjà preceptiu
d)	**Inobservança del termini de formalització**, però només si concorren dos requisits: que per aquesta causa el licitador s'hagi vist privat de recórrer, **i** que hi hagi hagut una infracció de les normes d'adjudicació que li hagi impedit obtenir el contracte
e)	Formalitzar el contracte havent-se interposat **recurs especial** i **sense respectar la suspensió automàtica** o la mesura cautelar acordada
f)	Incomplir les normes d'adjudicació dels contractes basats en un **acord marc** amb diversos empresaris o dels contractes específics d'un **sistema dinàmic d'adquisició**, sempre que això hagi determinat l'adjudicació a un altre licitador
g)	**Incompliment greu de normes de dret de la UE** que hagi comportat que el contracte no s'havia d'haver adjudicat al contractista, **declarat pel TJUE** en un procediment de l'art. 260 TFUE
h)	**Falta de menció als plecs** de les previsions sobre **protecció de dades** dels paràgrafs tercer, quart i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

cinquè de l'art. 122.2 |

11.3 Anul·labilitat (art. 40)

Són causes d'anul·labilitat **la resta d'infraccions de l'ordenament jurídic** i, en especial, de les regles de la LCSP, d'acord amb l'art. 48 LPAC. La llei destaca expressament tres supòsits:

- **a)** L'**incompliment dels requisits per modificar** els contractes dels arts. 204 i 205.
- **b)** Les disposicions, resolucions, clàusules o actes que **atorguin avantatges, directes o indirectes, a les empreses que hagin contractat prèviament** amb qualsevol Administració.
- **c)** Els **encàrrecs a mitjans propis** que no observin els requisits dels apartats 2, 3 i 4 de l'art. 32.

> **Diferència bàsica. Nul·litat de ple dret**: vici greu, no es pot convalidar, no prescriu, es pot revisar d'ofici en qualsevol moment. **Anul·labilitat**: vici menys greu, es pot **convalidar** i la revisió exigeix la **declaració de lesivitat** i la impugnació davant el contenciós.

11.4 Com es fa valer: revisió d'ofici i lesivitat (art. 41)

- La revisió d'ofici dels **actes preparatoris** i dels **actes d'adjudicació** es fa d'acord amb el **capítol I del títol V de la Llei 39/2015**.
- **A efectes de la LCSP tenen consideració d'actes administratius** els actes preparatoris i d'adjudicació **de les entitats del sector públic que no són Administració pública** i els dels contractes subvencionats. Això vol dir que també es poden revisar d'ofici.
- **Qui declara la nul·litat o la lesivitat**: l'**òrgan de contractació** quan es tracta de contractes d'una Administració pública; en la resta, el titular del departament o ens al qual estigui adscrita l'entitat contractant. Les comunitats autònomes poden establir regles pròpies, però sempre atribuint la competència a un òrgan les resolucions del qual **esgotin la via administrativa**.
- **La competència per declarar la nul·litat o la lesivitat s'entén delegada conjuntament amb la competència per contractar**, però **la facultat d'acordar indemnitzacions no és delegable**: resol sempre l'òrgan delegant.

11.5 Els efectes (art. 42)

- La declaració **ferma** de nul·litat dels actes preparatoris o de l'adjudicació **comporta en tot cas la nul·litat del contracte**, que entra en **fase de liquidació**: les parts s'han de **restituir recíprocament** el que hagin rebut i, si no és possible, **retornar-ne el valor**. **La part culpable ha d'indemnitzar l'altra** pels danys i perjudicis.
- La nul·litat d'actes **que no siguin preparatoris** només afecta aquests actes i les seves conseqüències.
- **La vàlvula de seguretat**: si la declaració de nul·litat produís un **greu trastorn al servei públic**, es pot disposar al mateix acord **la continuació dels efectes del contracte**, amb les mateixes clàusules, **fins que s'adoptin les mesures urgents** per evitar el perjudici.
- Els mateixos efectes els pot acordar la **sentència** que posi fi al recurs contenciós interposat prèvia declaració de lesivitat.

11.6 La invalidesa civil (art. 43)

Quan la invalidesa ve de causes reconegudes pel **dret civil** (error, dol, violència, intimidació, objecte il·lícit...), s'apliquen els **requisits i terminis d'exercici de les accions del dret civil**, però **el procediment per fer-les valer**, quan el contracte l'ha celebrat una Administració pública, **segueix les regles administratives** dels articles anteriors.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Per situar-ho. Al costat de la invalidesa hi ha el **recurs especial en matèria de contractació** (arts. 44 a 60), que és la via ràpida i preferent per impugnar anuncis, plecs, actes de tràmit qualificats i acords d'adjudicació. És **potestatiu i gratuït**, té un termini de **15 dies hàbils**, a Catalunya el resol el **TCCSP** i, quan es recorre l'adjudicació, **suspèn automàticament** la formalització. Els seus llindars són **valor estimat superior a 3.000.000 ?** en obres i **superior a 100.000 ?** en subministraments i serveis. Es desenvolupa en un altre tema, però has de saber que existeix i que **els seus llindars no són els llindars SARA**.

12. Com es veu tot això des de la teva taula

12.1 El recorregut real d'un expedient

Perquè no et quedi com una llista d'articles, aquest és el camí que segueix un contracte ordinari a l'Ajuntament de Salt, amb el requisit que es compleix a cada pas:

Pas	Document	Requisit que cobreix
1	**Informe de necessitat i idoneïtat** del servei promotor (i, en serveis, **informe d'insuficiència de mitjans**)	Causal (art. 28 i 116.4.e i f)
2	**Memòria justificativa**: valor estimat, elecció del procediment, criteris, lots o justificació de no dividir	Objectiu i formal (art. 116.4)
3	**PCAP i PPT**	Formal (arts. 122 i 124)
4	**Retenció de crèdit** i **informe de fiscalització prèvia** de la Intervenció	Objectiu (art. 116.3 i DA 3a.3)
5	**Informe jurídic del secretari o secretària**	Formal local (DA 3a.8)
6	**Resolució d'aprovació de l'expedient i de la despesa**, i obertura del procediment, per l'òrgan competent	Subjectiu (art. 117 i DA 2a)
7	**Publicació** de l'anunci i dels plecs al perfil de contractant (PSCP)	Formal (arts. 63 i 135)
8	Presentació i obertura d'ofertes, **mesa de contractació**, proposta d'adjudicació	Subjectiu (DA 2a.7)
9	Requeriment de documentació i **garantia definitiva**; **adjudicació** i notificació	Objectiu i formal
10	**Formalització** en document administratiu i publicació	Formal (arts. 36, 37, 35 i 153)
11	**Execució**, responsable del contracte, certificacions i factures	Art. 62
12	**Recepció** amb assistència de la Intervenció (comprovació material) i **liquidació**; devolució de la garantia	DA 3a.3

On et jugaràs els punts a la feina. Els errors que més bloquegen expedients no són doctrinals: són d'ordre. Aprovar els plecs després d'autoritzar la despesa, publicar l'anunci abans de tenir l'expedient aprovat, formalitzar abans que passi el període d'espera de 15 dies hàbils quan hi ha recurs especial, o oblidar la publicació trimestral dels menors. Tots quatre tenen article i tots quatre tenen conseqüència.

12.2 Cinc especialitats locals que has de dir sense pensar

1. **Òrgan de contractació**: alcaldia fins al **10 % dels recursos ordinaris i 6.000.000 ?** (valor estimat) en contractes administratius, i **10 % i 3.000.000 ?** (pressupost base de licitació) en contractes privats i patrimoni; la resta, **Ple**; als municipis de gran població, **Junta de Govern Local** sempre.
2. **Mesa**: mínim **3 membres**; vocals necessaris **secretari i interventor**; electes **màxim un terç**; **personal eventual exclòs**; composició publicada al perfil.
3. **Informes**: els dels serveis jurídics els fa **el secretari**, i són preceptius en aprovació d'expedients,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

modificacions, revisió de preus, pròrrogues, equilibri econòmic, interpretació i resolució.

4. **Fiscalització**: la fa l'**interventor**, també sobre l'impacte del contracte en l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera (excepte menors), i assisteix a la **comprovació material** de la inversió.

5. **Municipis petits**: menys de **5.000 habitants**, aprovació de la despesa substituïble per certificat de crèdit del secretari-interventor, projectes independents d'obres i possibilitat de centrals de contractació o encàrrec de gestió a la diputació; menys de **20.000 habitants**, concessió conjunta de **dos o més serveis** amb anualitat mitjana no superior a **200.000 ?**.

12.3 La capa catalana, en quatre traços

- El **Decret llei 3/2016, de mesures urgents en matèria de contractació pública**, conté mesures aplicables als ens locals catalans que reforcen la transparència i la integritat, i conviu amb la LCSP com a normativa de desenvolupament autonòmic.
- El **Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)** i el **Decret 179/1995 (ROAS)** regulen, en l'àmbit local català, l'establiment i les formes de gestió dels serveis públics i la tramitació dels projectes d'obres locals: són el pont entre «decidir que hi haurà un servei» i «licitar-lo».
- La **Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, obliga a publicar al portal de transparència la informació contractual, inclosos menors, modificacions i pròrrogues.
- Els òrgans: **Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat** (informes i criteris), **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic** (recurs especial) i **Comissió Jurídica Assessora** (dictàmens preceptius de l'art. 191.3).

Regla de convivència. La LCSP és **bàsica**: la norma catalana pot **desenvolupar-la i afegir-hi garanties**, però no contradir-la ni rebaixar-la. Quan hi hagi dubte, mana la LCSP.

Glossari

- **LCSP**: Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic; norma bàsica estatal que transposa les directives europees de 2014.
- **Contracte administratiu**: el que celebra una Administració pública amb objecte típic o especial; es regeix íntegrament pel dret administratiu i va al contenciós.
- **Contracte administratiu típic o nominat**: obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament i serveis (arts. 13 a 17).
- **Contracte administratiu especial**: el que, sense ser cap dels típics, està vinculat al **gir o tràfic** de l'Administració o satisfà directament una finalitat pública de la seva competència; es regeix primer per les seves normes específiques.
- **Gir o tràfic**: l'activitat pròpia i habitual d'una organització; aplicat a un ajuntament, el conjunt de competències i serveis que li són propis.
- **Contracte privat**: el d'objecte civil o mercantil d'una Administració, i **tots** els de les entitats del sector públic que no són Administració pública.
- **Actes separables**: doctrina segons la qual, en un contracte privat de l'Administració, la preparació i l'adjudicació es regeixen pel dret administratiu i van al contenciós.
- **Poder adjudicador**: entitat obligada a aplicar les regles de contractació pública encara que no sigui Administració pública.
- **Prerrogatives**: potestats de l'òrgan de contractació per interpretar, modificar, resoldre, suspendre i inspeccionar el contracte administratiu.
- ***Ius variandi***: potestat de modificar unilateralment el contracte per raons d'interès públic.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Risc operacional**: possibilitat real de no recuperar les inversions ni cobrir els costos explotant l'obra o el servei; és el que converteix un contracte de serveis en concessió.
- **Contracte mixt**: el que fusiona prestacions de tipus diferents, directament vinculades i complementàries; el règim el marca la prestació principal.
- **Pressupost base de licitació**: límit màxim de despesa; **inclou l'IVA** com a partida independent.
- **Valor estimat**: import total sense IVA amb pròrrogues, opcions i modificacions previstes; determina procediment i llindars.
- **Preu cert**: el que s'abona al contractista en funció de la prestació realment executada.
- **PCAP**: plec de clàusules administratives particulars; la «llei del contracte».
- **PPT**: plec de prescripcions tècniques particulars; descriu la prestació i les seves qualitats.
- **Expedient de contractació**: conjunt ordenat de documents que precedeixen la licitació (arts. 116 i 117).
- **Perfecció del contracte**: moment en què el contracte neix; amb caràcter general, **la formalització**.
- **Formalització**: signatura del document administratiu que perfecciona el contracte i permet iniciar l'execució.
- **Contracte menor**: obres amb valor estimat inferior a 40.000 ? i subministraments i serveis inferior a 15.000 ?; 1 any i sense pròrroga.
- **SARA**: contracte subjecte a regulació harmonitzada; supera els llindars europeus i es publica al DOUE.
- **Tramitació urgent**: necessitat inajornable; terminis a la meitat amb excepcions.
- **Tramitació d'emergència**: catàstrofe, greu perill o defensa nacional; sense expedient ni crèdit previ.
- **Nul·litat de ple dret**: invalidesa màxima, insanable i revisable d'ofici en qualsevol moment.
- **Anul·labilitat**: invalidesa menys greu, convalidable; exigeix declaració de lesivitat per revisar-la d'ofici.
- **Revisió d'ofici**: procediment pel qual l'Administració expulsa de l'ordenament els seus propis actes viciats.
- **Perfil de contractant**: espai electrònic de publicitat de l'activitat contractual; a Catalunya, dins la PSCP.
- **PSCP**: Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat.
- **RELIC**: Registre electrònic d'empreses licitadores i classificades de Catalunya; públic, voluntari i gratuït.
- **TCCSP**: Tribunal Català de Contractes del Sector Públic; resol el recurs especial.
- **Comissió Jurídica Assessora**: òrgan consultiu superior de la Generalitat; fa el paper del Consell d'Estat als dictàmens de l'art. 191.3.
- **Mitjà propi personificat**: ens sotmès a control anàleg que fa més del 80 % de la seva activitat per a qui l'encarrega i rep encàrrecs sense licitació.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Art. 25.1 LCSP**: són administratius els contractes d'**obra, concessió d'obra, concessió de serveis, subministrament i serveis** celebrats per una **Administració pública**, més els **declarats per llei** i els **especials** per estar vinculats al **gir o tràfic** o satisfer directament una **finalitat pública** de la seva competència.
2. **Excepcions de l'art. 25.1.a)**: són **privats**, encara que els signi una Administració, els contractes de serveis **financers**, els de **creació i interpretació artística i literària**, els d'**espectacles** i els de **subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Prelació de fonts**: als **típics**, primer la LCSP; als **especials**, **primer les seves normes específiques**; als **privats**, dret administratiu fins a l'adjudicació i **dret privat** als efectes i extinció.

4. **Jurisdicció (art. 27)**: contenciosa administrativa per a tot el contracte administratiu i per a la **preparació i adjudicació** dels privats; **civil** per als **efectes i extinció** dels privats i per al **finançament privat** de les concessions.

5. **Prerrogatives (art. 190)**: interpretar, modificar, declarar la responsabilitat del contractista, suspendre, resoldre i inspeccionar. **Art. 191**: audiència sempre, informe jurídic (a l'entitat local, del **secretari**) i **dictamen** de la **Comissió Jurídica Assessora** en interpretació, nul·litat i resolució **amb oposició del contractista**, en modificacions no previstes **superiors al 20 %** en contractes de **6.000.000 ? o més**, i en reclamacions de responsabilitat contractual **iguals o superiors a 50.000 ?**. Acords **immediatament executius** i que **posen fi a la via administrativa**.

6. **Risc operacional**: és el que separa **concessió** de **contracte de serveis**. Hi ha risc quan **no està garantit** recuperar inversions i cobrir costos i la pèrdua potencial no és **merament nominal o menyspreable**.

7. **Durades (art. 29)**: serveis i subministraments de prestació successiva i arrendament de mobles, **5 anys**; concessió d'obres i concessió amb obres, **40 anys**; concessió de serveis, **25 anys**; serveis sanitaris, **10 anys**; contracte menor, **1 any sense pròrroga**. Ampliació dels terminis dels plecs per reequilibri: màxim **15 %**.

8. **Pròrrogues**: preavís mínim de **2 mesos**, obligatòries per al contractista, **mai per silenci tàcit**; no obligatòries si l'Administració deu el preu des de fa més de **6 mesos**. Pròrroga excepcional per continuïtat: fins a **9 mesos**, amb anunci del nou contracte publicat **3 mesos** abans del venciment.

9. **Les tres xifres**: **pressupost base de licitació** (amb IVA, sostre de despesa), **valor estimat** (sense IVA, amb pròrrogues i modificacions previstes, decideix procediment i llindars) i **preu** (el que es paga).

10. **Objecte (art. 99)**: ha de ser **determinat**; **prohibit el fraccionament** per eludir publicitat o procediment; **la divisió en lots és la regla** i el que s'ha de justificar és **no dividir**; en concessions d'obres **no** s'admet la no-divisió.

11. **Expedient (art. 116)**: informe de necessitat, PCAP, PPT, **certificat d'existència de crèdit** i **fiscalització prèvia**; i justificació de procediment, classificació, solvència i criteris, valor estimat, necessitat, **insuficiència de mitjans en serveis** i **no-divisió en lots**. **Art. 117**: resolució motivada que aprova l'expedient **i la despesa** i obre el procediment, publicada al perfil.

12. **Contracte menor (art. 118)**: **< 40.000 ?** obres i **< 15.000 ?** subministraments i serveis (valor estimat, IVA exclòs); informe motivat de necessitat i de no-alteració de l'objecte, aprovació de la despesa i factura; en obres, pressupost i, si escau, projecte; sense informe de necessitat si es paga per **bestreta de caixa fixa** i el valor estimat **no supera 5.000 ?**; publicació **almenys trimestral**.

13. **Tramitacions**: **urgent** (art. 119), necessitat inajornable, informes en **5 dies** (prorrogables a **10**), terminis **a la meitat** amb excepcions, i inici d'execució en **1 mes**; **emergència** (art. 120), catàstrofe, greu perill o defensa nacional, **sense expedient ni crèdit**, inici en **1 mes**, i és **l'única contractació verbal admesa**.

14. **Perfecció (art. 36)**: amb la **formalització**, excepte **contractes menors** i contractes **basats en acord marc o sistema dinàmic**, que es perfeccionen **amb l'adjudicació**. **Formalització (art. 153)**: **15 dies hàbils** des de la notificació de l'adjudicació; si hi ha recurs especial, **no abans de 15 dies hàbils** des de la tramesa de la notificació.

15. **Contingut mínim del document (art. 35)**: parts, capacitat dels signants, objecte i tipus, legislació aplicable amb menció a protecció de dades, documents integrants, preu cert, durada i pròrrogues, condicions de recepció i de pagament, supòsits de modificació i de resolució, crèdit pressupostari,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

confidencialitat i compliment del conveni col·lectiu.

16. **Nul·litat de ple dret (art. 39.2)**: falta de **capacitat, solvència, habilitació o classificació** o **prohibició de contractar**; **manca o insuficiència de crèdit** (excepte emergència); **falta de publicació** de l'anunci; **inobservança del termini de formalització** amb els dos requisits; **formalitzar sense respectar la suspensió** del recurs especial; incompliment de les regles dels **acords marc i sistemes dinàmics**; **incompliment greu del dret de la UE declarat pel TJUE**; i **falta de menció als plecs** de les clàusules de **protecció de dades**.

17. **Efectes de la nul·litat (art. 42)**: el contracte entra en **liquidació**, **restitució recíproca** o retorn del valor, i **indemnització** a càrrec de la part culpable; si la nul·litat causa un **greu trastorn al servei públic**, es pot acordar la **continuació dels efectes** fins a adoptar mesures urgents.

18. **DA 2a LCSP**: alcaldia fins al **10 % dels recursos ordinaris i 6.000.000 ?** en contractes administratius i plurianuals de fins a **4 anys**; **10 % i 3.000.000 ?** en contractes privats, concessions sobre béns, adquisició d'immobles i alienació de patrimoni; **Ple** la resta i sempre els béns de **valor històric o artístic**; **Junta de Govern Local** als municipis de gran població, sigui quin sigui l'import.

19. **Mesa local (DA 2a.7)**: mínim **3 membres**; vocals necessaris **secretari i interventor**; **electes màxim un terç**; **personal eventual exclòs** de la mesa i dels informes de valoració; interí només si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita; composició **publicada al perfil**; quan actua una **junta de contractació**, **es prescindeix de la mesa**.

20. **DA 3a LCSP**: **tramitació anticipada** amb condició suspensiva; **fiscalització** per l'interventor també sobre estabilitat i sostenibilitat (excepte menors) i **comprovació material** de la inversió; **municipis de menys de 5.000 habitants**, aprovació de la despesa substituïble per **certificat de crèdit**; **informe jurídic preceptiu del secretari** en expedients, modificacions, revisió de preus, pròrrogues, equilibri econòmic, interpretació i resolució; **ajornament fins a 4 anys** en l'adquisició d'immobles; **municipis de menys de 20.000 habitants**, concessió conjunta de dos o més serveis amb anualitat mitjana no superior a **200.000 ?**.

21. **Garanties**: provisional **màxim 3 %** del **pressupost base de licitació** (IVA exclòs), excepcional i justificada; definitiva **5 %** del **preu final ofert** (IVA exclòs); complementària fins a un **5 %** addicional; devolució notificada dins de **2 mesos** després del termini de garantia.

22. **Recurs especial**: **potestatiu i gratuït**, **15 dies hàbils**, llindars de **valor estimat superior a 3.000.000 ?** en obres i **superior a 100.000 ?** en subministraments i serveis; el resol el **TCCSP**; **suspèn automàticament** la formalització quan s'impugna l'adjudicació. **No confondre els seus llindars amb els SARA.**

23. **Classificació empresarial**: obligatòria en **obres amb valor estimat igual o superior a 500.000 ?**.

24. **Prohibicions per objecte**: no es poden contractar com a serveis ni prestar per concessió els que impliquin **exercici de l'autoritat inherent als poders públics** (arts. 17 i 284.1 LCSP, art. 85.3 LBRL, art. 249.6 TRLMRLC i art. 189.1 ROAS).

25. **Figures suprimides**: el **contracte de gestió de serveis públics** i el de **col·laboració entre el sector públic i el sector privat ja no existeixen**.

Resum exprés

La norma que mana és la **Llei 9/2017 (LCSP)**, bàsica estatal, que transposa les directives **2014/23/UE**, **2014/24/UE** i **2014/25/UE**. Als ajuntaments s'aplica amb les especialitats de les **DA 2a i 3a** i amb una capa catalana (Decret llei 3/2016, TRLMRLC, ROAS, Llei 19/2014, PSCP, RELIC, TCCSP i Comissió Jurídica Assessora). Els principis de l'art. 1 són llibertat d'accés, publicitat i transparència, no-discriminació i igualtat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de tracte, integritat i eficiència, amb incorporació transversal de criteris socials i mediambientals.

L'**art. 24** obre la gran divisòria: un contracte del sector públic pot regir-se pel **dret administratiu** o pel **dret privat**. Són **administratius** (art. 25) els cinc **típics** -obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament i serveis- celebrats per una **Administració pública**, i els **especials**, que no encaixen en cap tipus però estan vinculats al **gir o tràfic** o satisfan directament una finalitat pública de la seva competència. Els especials es regeixen **primer per les seves normes específiques**. Són **privats** (art. 26) els d'objecte civil o mercantil d'una Administració, **tots** els de les entitats del sector públic que no són Administració, i, per menció expressa, els contractes de serveis **financers**, **artístics**, d'**espectacles** i de **subscripcions**, encara que els signi un ajuntament.

En els administratius, tot és dret administratiu i jurisdicció contenciosa. En els privats regeix la **teoria dels actes separables**: preparació i adjudicació al dret administratiu i al contenciós; efectes i extinció, al dret privat i al **civil** (art. 27). I només en els administratius té l'Administració les **prerrogatives** d'interpretar, modificar, declarar la responsabilitat, suspendre, resoldre i inspeccionar (art. 190), amb audiència al contractista, informe jurídic del secretari i **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora** en els casos de l'art. 191.3.

Els **tipus** es defineixen als arts. 13 a 17, i el que separa la **concessió** del contracte de serveis és el **risc operacional**. Les durades màximes són **5, 25, 40 i 10 anys** segons el tipus, i **1 any sense pròrroga** al contracte menor; la pròrroga exigeix previsió al plec i **preavís de 2 mesos**. Els **mixtos** (art. 18) es regeixen per la prestació principal i només s'admeten si les prestacions estan directament vinculades i són complementàries.

Els **requisits** es reparteixen en quatre blocs. **Subjectius**: òrgan de contractació competent (art. 61 i DA 2a: alcaldia fins al 10 % i 6.000.000 ?; Ple la resta; Junta de Govern Local als municipis de gran població), mesa amb secretari i interventor com a vocals necessaris i electes com a màxim un terç, responsable del contracte, i contractista amb capacitat, solvència o classificació i sense prohibicions. **Objectius**: objecte determinat i no fraccionat però dividit en lots per defecte (art. 99), pressupost base de licitació, valor estimat i preu cert (arts. 100 a 102), durada limitada (art. 29) i crèdit pressupostari. **Causals**: necessitat, idoneïtat i eficiència (art. 28), amb informe d'insuficiència de mitjans en els contractes de serveis. **Formals**: llibertat de pactes amb els límits de l'interès públic, l'ordenament i la bona administració (art. 34); prohibició de la contractació verbal excepte emergència (art. 37); expedient complet i aprovat (arts. 116 i 117); plecs PCAP i PPT aprovats abans de licitar i modificables només per error material (arts. 122 i 124); i **formalització**, que és el moment en què el contracte es **perfecciona** (art. 36), amb el contingut mínim de l'art. 35.

Hi ha tres carrils de tramitació: **ordinària**, **urgent** (art. 119: informes en 5 dies i terminis a la meitat, amb excepcions) i **d'emergència** (art. 120: catàstrofe, greu perill o defensa nacional, sense expedient ni crèdit previ). I una via simplificada, el **contracte menor** (art. 118), amb llindars de 40.000 i 15.000 ? de valor estimat.

Si falla un requisit apareix la **invalidesa** (arts. 38 a 43). Hi ha **nul·litat de ple dret** per les causes de l'art. 47 LPAC i per les específiques de l'art. 39.2: falta de capacitat, solvència, habilitació, classificació o prohibició de contractar; manca de crèdit; falta de publicació de l'anunci; incompliment del termini de formalització amb els dos requisits; formalitzar sense respectar la suspensió del recurs especial; incompliment de les regles dels acords marc i sistemes dinàmics; incompliment greu del dret de la UE declarat pel TJUE; i falta de les mencions de protecció de dades als plecs. La resta d'infraccions són **anul·labilitat** (art. 40). La declaració ferma de nul·litat porta el contracte a **liquidació**, amb restitució

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recíproca i indemnització de la part culpable, tret que hi hagi **greu trastorn al servei públic**, cas en què es pot acordar la continuació dels efectes fins a adoptar mesures urgents.

I recorda la frase que resumeix el tema: **l'adjudicació diu qui guanya, però el contracte no existeix fins que es formalitza.**

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins contractes tenen caràcter administratiu segons l'art. 25.1 LCSP i quina doble condició cal que es compleixi?</summary>Cal que els celebri una Administració pública i que l'objecte sigui un dels cinc típics -obres, concessió d'obres, concessió de serveis, subministrament i serveis- o bé que es tracti d'un contracte declarat administratiu per una llei o d'un contracte administratiu especial per estar vinculat al gir o tràfic específic de l'Administració contractant o per satisfer de forma directa o immediata una finalitat pública de la seva competència específica. Si falla el subjecte, el contracte és privat encara que l'objecte sigui una obra.</details>

<details><summary>2. L'Ajuntament contracta la companyia que actuarà a la festa major i, el mateix dia, la pòlissa d'assegurances dels edificis municipals. Quina naturalesa tenen aquests dos contractes?</summary>Tots dos són contractes privats, encara que els signi una Administració pública. L'art. 25.1.a) exclou expressament del caràcter administratiu els contractes de serveis que tenen per objecte la creació i interpretació artística i literària i els espectacles, i els que tenen per objecte serveis financers, categoria on s'inclouen les assegurances. També són privats els de subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades. La preparació i l'adjudicació segueixen el dret administratiu; els efectes i l'extinció, el dret privat.</details>

<details><summary>3. Explica la teoria dels actes separables i digues per què importa saber-la.</summary>Diu que, encara que un contracte de l'Administració sigui privat, la formació de la voluntat administrativa es fa sempre amb dret públic. Per tant, el contracte es parteix en dues meitats: la preparació i l'adjudicació es regeixen pel dret administratiu i s'impugnen davant la jurisdicció contenciosa administrativa; els efectes, el compliment i l'extinció es regeixen pel dret privat i els conflictes van a la jurisdicció civil (arts. 26.2 i 27 LCSP). Importa perquè determina qui resol el conflicte i quin dret s'aplica en cada moment. Als contractes administratius no hi ha partició: tot és dret administratiu i contenciós.</details>

<details><summary>4. Què és un contracte administratiu especial, posa'n un exemple municipal i digues quin règim jurídic se li aplica en primer lloc.</summary>És el que, sense encaixar en cap dels cinc tipus típics, té naturalesa administrativa perquè està vinculat al gir o tràfic específic de l'Administració contractant o perquè satisfà de forma directa o immediata una finalitat pública de la seva competència (art. 25.1.b). Exemple típic: l'explotació del bar d'un centre cívic o d'un pavelló municipal, on l'empresa cobra als clients i no hi ha ni preu pagat per l'Ajuntament ni un servei públic de titularitat municipal. Se li apliquen en primer terme les seves normes específiques i, després, la LCSP, la resta de dret administratiu i, finalment, el dret privat; però la preparació i l'adjudicació segueixen la LCSP i l'Administració hi manté les prerrogatives.</details>

<details><summary>5. Enumera les prerrogatives de l'òrgan de contractació i els frens que hi posa la llei.</summary>L'art. 190 LCSP li reconeix interpretar el contracte i resoldre els dubtes de compliment, modificar-lo per raons d'interès públic, declarar la responsabilitat imputable al contractista, suspendre l'execució, acordar la resolució i determinar-ne els efectes, i inspeccionar l'activitat del contractista. Els frens de l'art. 191 són: audiència al contractista sempre; informe del servei jurídic, que a les entitats locals

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

fa el secretari o secretària; i dictamen preceptiu de la Comissió Jurídica Assessora en la interpretació, nul·litat i resolució quan el contractista s'hi oposi, en les modificacions no previstes al plec superiors al 20 % del preu inicial en contractes de preu igual o superior a 6.000.000 ?, i en reclamacions de responsabilitat contractual de quantia igual o superior a 50.000 ?. Els acords posen fi a la via administrativa i són immediatament executius.</details>

<details><summary>6. Diferencia pressupost base de licitació, valor estimat i preu del contracte.</summary>El pressupost base de licitació (art. 100) és el límit màxim de despesa que l'òrgan de contractació pot comprometre; inclou l'IVA, que s'indica com a partida independent, i s'ha de desglossar al plec amb els costos directes, indirectes i, si escau, els costos salarials desagregats per gènere i categoria. El valor estimat (art. 101) és l'import total pagador sense IVA, incloent-hi pròrrogues, opcions, primes i modificacions previstes a l'alça: és el que determina el procediment, els llindars SARA, el contracte menor, la classificació i el recurs especial. El preu (art. 102) és el que efectivament s'abona al contractista segons la prestació realment executada; ha de ser cert i adequat al mercat, i es prohibeix el pagament ajornat excepte en arrendament financer, arrendament amb opció de compra i els casos que una llei autoritzi.</details>

<details><summary>7. Fraccionar un contracte i dividir-lo en lots és el mateix?</summary>No. Fraccionar és partir artificialment l'objecte per rebaixar-ne la quantia i eludir els requisits de publicitat o de procediment: està prohibit per l'art. 99.2. Dividir en lots és la regla general de l'art. 99.3, precisament per facilitar l'accés de les pimes, i el que s'ha de justificar degudament a l'expedient és la decisió de no dividir, amb dos motius vàlids: risc de restringir injustificadament la competència (amb informe previ de l'autoritat de defensa de la competència) o dificultat tècnica de la realització independent. En les concessions d'obres no s'admet la no-divisió. Quan s'adjudica per lots, cada lot constitueix un contracte i les normes de publicitat es determinen pel valor acumulat del conjunt.</details>

<details><summary>8. Quins documents ha de contenir com a mínim un expedient de contractació i què s'hi ha de justificar?</summary>Segons l'art. 116 LCSP: l'informe motivat de necessitat de l'òrgan de contractació (art. 28), el plec de clàusules administratives particulars, el plec de prescripcions tècniques, el certificat d'existència de crèdit i la fiscalització prèvia de la Intervenció. I s'hi ha de justificar adequadament l'elecció del procediment, la classificació exigida, els criteris de solvència i d'adjudicació i les condicions especials d'execució, el valor estimat amb tots els seus conceptes i sempre els costos laborals, la necessitat de l'Administració i la seva relació directa, clara i proporcional amb l'objecte, l'informe d'insuficiència de mitjans en els contractes de serveis i la decisió de no dividir en lots si escau. L'art. 117 hi afegeix la resolució motivada que aprova l'expedient, aprova la despesa i obre el procediment, publicada al perfil de contractant.</details>

<details><summary>9. Quan es perfecciona un contracte del sector públic i quines excepcions hi ha?</summary>Amb caràcter general, amb la seva formalització (art. 36.1). Les excepcions són els contractes menors i els contractes basats en un acord marc i els contractes específics dins d'un sistema dinàmic d'adquisició, que es perfeccionen amb l'adjudicació (art. 36.3). La formalització es fa en document administratiu dins dels 15 dies hàbils següents a la notificació de l'adjudicació i, si el contracte és susceptible de recurs especial, no abans de 15 dies hàbils des de la tramesa de la notificació als licitadors. Fins que no hi ha formalització no es pot començar a executar, excepte en emergència.</details>

<details><summary>10. Es pot contractar verbalment? I quina diferència hi ha entre tramitació urgent i tramitació d'emergència?</summary>Només es pot contractar verbalment en els contractes d'emergència de l'art. 120.1 (art. 37.1). La tramitació urgent (art. 119) exigeix una

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

necessitat inajornable o raons d'interès públic que obliguin a accelerar l'adjudicació, amb declaració d'urgència motivada; l'expedient existeix i és complet, però els òrgans tenen 5 dies per informar (prorrogables a 10) i els terminis de licitació, adjudicació i formalització es redueixen a la meitat, amb excepcions taxades, entre elles el període d'espera de 15 dies hàbils abans de formalitzar. La tramitació d'emergència (art. 120) només procedeix per esdeveniments catastròfics, situacions de greu perill o necessitats de defensa nacional, i permet ordenar l'execució o contractar lliurement sense expedient i sense els requisits formals de la llei, fins i tot sense crèdit suficient; l'inici de les prestacions no pot superar 1 mes des de l'acord.</details>

<details><summary>11. Enumera les causes específiques de nul·litat de ple dret de l'art. 39.2 LCSP.</summary>Falta de capacitat d'obrar o de solvència, falta d'habilitació empresarial o professional exigible, falta de classificació quan escaigui, o estar l'adjudicatari incurs en prohibició de contractar; manca o insuficiència de crèdit, llevat d'emergència; falta de publicació de l'anunci de licitació al perfil de contractant, al DOUE o al mitjà preceptiu; inobservança del termini de formalització quan per aquesta causa el licitador s'hagi vist privat de recórrer i, a més, hi hagi hagut una infracció de les normes d'adjudicació que li hagi impedit obtenir el contracte; haver formalitzat el contracte sense respectar la suspensió automàtica o la mesura cautelar del recurs especial; incomplir les normes d'adjudicació dels contractes basats en acord marc amb diversos empresaris o de sistemes dinàmics quan això hagi determinat l'adjudicació a un altre licitador; incompliment greu del dret de la UE declarat pel TJUE; i falta de menció als plecs de les previsions de protecció de dades dels paràgrafs tercer, quart i cinquè de l'art. 122.2. A aquestes s'hi sumen les causes generals de l'art. 47 LPAC.</details>

<details><summary>12. Quins efectes té la declaració de nul·litat d'un contracte?</summary>Quan és ferma, la nul·litat dels actes preparatoris o de l'adjudicació comporta en tot cas la del contracte, que entra en fase de liquidació: les parts s'han de restituir recíprocament el que hagin rebut i, si no és possible, retornar-ne el valor; la part culpable ha d'indemnitzar l'altra pels danys i perjudicis. La nul·litat d'actes que no siguin preparatoris només afecta aquests actes. I si la declaració produís un greu trastorn al servei públic, es pot disposar al mateix acord la continuació dels efectes del contracte amb les mateixes clàusules fins que s'adoptin les mesures urgents per evitar el perjudici (art. 42).</details>

<details><summary>13. Qui és l'òrgan de contractació d'un contracte de serveis amb un valor estimat de 6.500.000 ? en un ajuntament que no és municipi de gran població?</summary>El Ple. La DA 2a.1 LCSP atribueix a l'alcaldia els contractes el valor estimat dels quals no superi ni el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni, en tot cas, els 6.000.000 ?. Com que 6.500.000 ? supera el límit absolut, la competència és del Ple sigui quin sigui el pressupost municipal. Si el municipi fos de gran població, la competència seria de la Junta de Govern Local sigui quin sigui l'import.</details>

<details><summary>14. Pot formar part de la mesa de contractació un assessor de confiança de l'alcalde? I un regidor?</summary>L'assessor de confiança, no: la DA 2a.7 LCSP diu que en cap cas pot formar part de les meses de contractació ni emetre informes de valoració de les ofertes el personal eventual. Un regidor sí que hi pot ser, però els membres electes no poden suposar més d'un terç del total de membres. La mesa ha de tenir com a mínim tres membres, amb el secretari o titular de l'assessorament jurídic i l'interventor o titular del control economicopressupostari com a vocals necessaris, i la seva composició s'ha de publicar al perfil de contractant. El personal funcionari interí només hi pot formar part si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita a l'expedient.</details>

<details><summary>15. Quines especialitats locals estableix la DA 3a de la LCSP que has de saber citar?</summary>La tramitació anticipada d'expedients l'execució dels quals comença l'exercici següent o que depenen d'un préstec o subvenció, amb condició suspensiva; la fiscalització per l'òrgan interventor,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que recau també sobre l'impacte del contracte en l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera excepte en els menors, i la seva intervenció en la comprovació material de la inversió; la substitució de l'aprovació de la despesa per un certificat d'existència de crèdit als municipis de menys de 5.000 habitants; la tramitació conjunta de l'expedient de conveniència i oportunitat de l'art. 86.1 LBRL amb l'estudi de viabilitat en concessions; la supervisió de projectes d'obres, que pot fer la diputació si el municipi no té oficina pròpia; l'informe jurídic preceptiu del secretari en aprovació d'expedients, modificacions, revisió de preus, pròrrogues, equilibri econòmic, interpretació i resolució, i la seva coordinació de les obligacions de publicitat; l'ajornament de fins a 4 anys en l'adquisició d'immobles; l'adhesió a centrals de contractació; i la possibilitat que els municipis de menys de 20.000 habitants licitin una concessió conjunta de dos o més serveis quan l'anualitat mitjana no superi els 200.000 ?.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

23

TEMA

Tema 23. Els contractes administratius (II). L'Administració contractant: Ens inclosos i exclosos de l'àmbit de la Llei de Contractes; l'òrgan de contractació. El contractista: capacitat, solvència, prohibicions, classificació.

Introducció: abans de saber com es contracta, has de saber qui contracta i amb qui es pot contractar

Al tema anterior vas veure què és un contracte administratiu i com es distingeix d'un contracte privat. Aquest tema fa un pas enrere i mira les **dues persones que seuen a la taula**: qui contracta en nom de l'Administració i qui pot presentar-s'hi com a empresa.

Sembla una qüestió teòrica, però és exactament la feina que tocaràs des del primer dia en un expedient de contractació. Quan a l'Ajuntament es prepara una licitació, algú ha de decidir **qui signa** (l'alcalde? el Ple? la Junta de Govern Local? hi ha delegació?), perquè si signa qui no toca l'acord és nul i el contracte cau. I quan arriben les ofertes, algú ha d'obrir els sobres i comprovar que l'empresa **existeix legalment, no té cap prohibició al damunt i té múscul suficient** per fer la feina. Aquesta comprovació -capacitat, solvència, prohibicions, classificació- és literalment paperassa d'administratiu: certificats, declaracions responsables, consultes a registres.

Hi ha encara una tercera pregunta, prèvia a tot: **a qui s'aplica la llei de contractes i a qui no**. Perquè no tot el que fa un ajuntament és un contracte subjecte a la Llei 9/2017. Un conveni amb el Consell Comarcal, un encàrrec a una empresa pública municipal, l'arrendament d'un local, la relació amb un funcionari... tot això queda fora, i confondre-ho és una de les errades més cares que es poden cometre en un expedient.

La norma central és la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)**, en vigor des del **9 de març de 2018**, que transposa les directives europees **2014/23/UE** (concessions) i **2014/24/UE** (contractació pública). És **legislació bàsica de l'Estat**: s'aplica als ajuntaments catalans directament, amb una capa catalana al damunt (el **Decret llei 3/2016** de mesures urgents en contractació pública, la **Llei 19/2014** de transparència, el **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, DL 2/2003 (TRLMRLC)** i el **Reglament d'obres, activitats i serveis, Decret 179/1995 (ROAS)**) i amb òrgans propis: el **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic**, la **Junta Consultiva de Contractació Pública de Catalunya**, la **Comissió Jurídica Assessora** i el **RELIC**.

Fixa la idea des del principi. Aquest tema respon tres preguntes en aquest ordre: **(1) A qui s'aplica la LCSP?** (àmbit subjectiu, art. 3). **(2) Què queda fora?** (negocis i contractes exclosos, arts. 4 a 11, i encàrrecs a mitjans propis, art. 32). **(3) Qui signa i qui pot ser contractista?** (òrgan de contractació, art. 61 i DA 2a; aptitud de l'empresari, arts. 65 a 97).

---

1. L'Administració contractant: l'àmbit subjectiu de la LCSP (art. 3)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.1. Tres cercles concèntrics, no un de sol

L'error més típic és pensar que la LCSP té un únic àmbit d'aplicació. En té **tres, encaixats l'un dins de l'altre**, i cada cercle té un règim més o menys estricte. L'**article 3 LCSP** els defineix:

Cercle	Qui hi entra	Rigor de les regles
1. Sector públic (art. 3.1)	El cercle **més ample**: totes les entitats de la llista de l'art. 3.1	El més **flexible** si no s'és poder adjudicador
2. Poders adjudicadors (art. 3.3)	Cercle **intermedi**: Administracions públiques + fundacions públiques + mútues col·laboradores + entitats creades per satisfer necessitats d'interès general no industrial ni mercantil, controlades o finançades majoritàriament pel sector públic + associacions d'aquestes	Procediments d'adjudicació **harmonitzats**
3. Administracions públiques (art. 3.2)	Cercle **més petit i estricte**: Estat, comunitats autònomes, entitats locals, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, organismes autònoms, universitats públiques, autoritats administratives independents...	El **màxim rigor**: els seus contractes poden ser **administratius**

Truc per no perdre'ns. Pensa-hi com una nina russa: **tota Administració pública és poder adjudicador i és sector públic**; però hi ha poders adjudicadors que **no** són Administració pública (una fundació pública, un consorci finançat amb ingressos de mercat), i entitats del sector públic que **ni tan sols** són poder adjudicador (típicament, societats mercantils públiques que operen en el mercat).

1.2. Qui forma part del sector públic (art. 3.1)

La llista de l'article 3.1 és taxada i cau a l'examen. En resum, hi són:

- L'**Administració General de l'Estat**, les **administracions de les comunitats autònomes**, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i les **entitats que integren l'Administració local**.
- Les **entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social**.
- Els **organismes autònoms**, les **universitats públiques** i les **autoritats administratives independents**.
- Els **consorcis** amb personalitat jurídica pròpia (els de la Llei 40/2015 i els de la legislació de règim local, i els de la legislació duanera).
- Les **fundacions públiques**. La llei en dona tres criteris alternatius: aportació **majoritària** del sector públic; patrimoni integrat en **més del 50 %** per béns o drets aportats o cedits pel sector públic amb caràcter permanent; o **majoria de drets de vot** al patronat en mans del sector públic.
- Les **mútues col·laboradores amb la Seguretat Social**.
- Les **entitats públiques empresarials** i qualsevol entitat de dret públic amb personalitat pròpia vinculada o dependent d'un subjecte del sector públic.
- Les **societats mercantils** amb participació pública, directa o indirecta, **superior al 50 %** del capital social (o quan, sense arribar-hi, hi hagi control en el sentit de la legislació del mercat de valors).
- Els **fons sense personalitat jurídica**.
- Qualsevol entitat amb personalitat pròpia creada específicament per **satisfer necessitats d'interès general que no tinguin caràcter industrial o mercantil**, sempre que el sector públic en financi majoritàriament l'activitat, en controli la gestió o nomeni més de la meitat dels membres de l'òrgan d'administració, direcció o vigilància.
- Les **associacions** constituïdes per qualsevol de les entitats anteriors.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Les diputacions forals i les juntes generals dels territoris històrics del País Basc, quant a la seva activitat de contractació.

Traduït a un ajuntament: l'Ajuntament és Administració pública (cercle 3). Al seu voltant, l'organisme autònom municipal també ho és; el **consorci** en què participa i les **fundacions** i **societats mercantils municipals** són sector públic i, segons com estiguin configurats, poder adjudicador o no. La conseqüència pràctica és directa: **com més s'allunya l'ens de l'Ajuntament, més flexibles són les regles, però mai hi ha barra lliure** - sempre s'han de respectar publicitat, concurrència, transparència, igualtat i no discriminació.

1.3. El cas especial dels partits polítics, sindicats i patronals (art. 3.4)

Un detall que sorprèn i que per això es pregunta: els **partits polítics**, les **organitzacions sindicals**, les **organitzacions empresarials i associacions professionals**, i les fundacions i associacions vinculades a qualsevol d'ells, **quan compleixin els requisits per ser poder adjudicador** i **respecte dels contractes subjectes a regulació harmonitzada (SARA)**, han d'actuar d'acord amb els principis de **publicitat, concurrència, transparència, igualtat i no discriminació**, i han d'aprovar **instruccions internes de contractació**.

> **Compte amb el parany.** No és que un partit polític sigui una Administració pública. És que, si es finança majoritàriament amb fons públics i encaixa en la definició de poder adjudicador, en els contractes grossos (SARA) no pot contractar com li vingui de gust.

---

2. Ens i negocis exclosos de l'àmbit de la Llei (arts. 4 a 11)

2.1. La regla general de l'exclusió (art. 4)

L'**article 4 LCSP** conté la clau de volta: les relacions jurídiques, negocis i contractes exclosos **queden fora de la LCSP i es regeixen per les seves normes especials**, però -i això és el que cau- **s'apliquen els principis de la LCSP per resoldre els dubtes i les llacunes** que hi puguin aparèixer.

> **La frase que has de saber dir.** Excloure no és desregular. Un negoci exclòs no és terra de ningú: es regeix per la seva norma pròpia, i quan aquesta calla, s'hi apliquen els principis de la llei de contractes.

2.2. Catàleg de negocis i contractes exclosos

Article	Àmbit	Què queda exclòs (en cristià)
Art. 5	Defensa i seguretat	Convenis de l'art. 346 TFUE; contractes d'obres, subministrament i serveis coberts per la **Llei 24/2011** de contractes en defensa i seguretat; certes concessions en aquest àmbit
Art. 6	**Convenis i encomanes de gestió**	Convenis **entre administracions** (i entitats públiques o privades que siguin poder adjudicador) quan el contingut **no coincideix** amb el d'un contracte de la llei; convenis amb persones físiques o jurídiques privades en les mateixes condicions; **encomanes de gestió** de la legislació de règim jurídic
Art. 7	Àmbit internacional	Acords de l'Estat amb altres estats o subjectes de dret internacional; contractes adjudicats segons procediments fixats per instruments internacionals o per organitzacions o institucions financeres internacionals que els financin
Art. 8	R+D+I	Contractes d'**investigació i desenvolupament**, llevat dels que porten determinats codis

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

CPV i, a més, compleixen **dues condicions acumulatives**: que els beneficis siguin **exclusivament** del poder adjudicador per a la seva pròpia activitat i que el servei el **remuneri íntegrament** el poder adjudicador |
Art. 9	Domini públic i patrimoni	**Autoritzacions i concessions sobre béns de domini públic** i contractes d'explotació de béns patrimonials; **compravenda, donació, permuta, arrendament** i negocis anàlegs sobre **immobles, valors negociables i propietats incorporals** (excepte programes d'ordinador que s'hagin de qualificar de subministrament o servei)
Art. 10	Financer	Serveis financers relacionats amb emissió, compra, venda o transferència de valors o altres instruments financers; serveis del Banc d'Espanya; **contractes de préstec i operacions de tresoreria**
Art. 11	Altres	La **relació de servei dels funcionaris** i els contractes laborals; la prestació d'un servei públic amb **tarifa, taxa o preu públic** d'aplicació general; els serveis d'**arbitratge i conciliació**; els contractes en què una entitat del sector públic **lliura béns o presta un servei**; serveis de campanyes polítiques adjudicats per un partit; la prestació de **serveis socials per entitats privades** sense necessitat de contracte públic (via finançament, llicències o autoritzacions amb publicitat suficient)

Els tres que has de tenir a la punta de la llengua per a un ajuntament:

1. **Convenis (art. 6).** L'Ajuntament signa un conveni amb el Consell Comarcal o amb una altra administració. Queda fora de la LCSP **només si** el contingut del conveni **no és el propi d'un contracte** de la llei. Si el que hi ha realment és una compra de serveis disfressada de conveni, és un **contracte** i s'ha de licitar. A més, l'exclusió es condiciona a tres requisits: que les entitats **no tinguin vocació de mercat** (es presumeix que en tenen quan fan al mercat obert un **20 % o més** de les activitats objecte de col·laboració); que el conveni **desenvolupi una cooperació** per prestar millor els serveis públics que els incumbeixen; i que aquesta cooperació es guiï **únicament per l'interès públic**.
2. **Contractes patrimonials (art. 9).** Llogar un local per a una dependència municipal, vendre una parcel·la o comprar un immoble **no** és contractació LCSP: és **legislació patrimonial** (i, a Catalunya, la normativa de patrimoni dels ens locals). Ara bé, l'atenció: en aquests negocis només s'hi poden incloure prestacions pròpies dels contractes típics si el seu valor estimat **no supera el 50 %** de l'import total del negoci.
3. **Personal i préstecs (arts. 10 i 11).** Contractar una persona no és un contracte públic: és relació funcionarial o laboral. I demanar un **préstec** al banc per finançar una inversió tampoc: és una operació de tresoreria exclosa.

> **Compte amb el parany més repetit.** Un contracte d'**assegurances** o un contracte **financer** que signa l'Ajuntament **no** està exclòs de la LCSP: és un **contracte privat** de l'Administració, i la seva **preparació i adjudicació** segueixen la LCSP (el que canvia és el règim d'efectes i extinció). En canvi, els serveis financers d'emissió i transferència de valors i els **préstecs** sí que estan **exclosos** per l'article 10. Exclòs i privat no són sinònims.

2.3. Els encàrrecs a mitjans propis personificats (art. 32): el famós in house

Aquest és el gran supòsit d'"exclusió" que no està als articles 4 a 11 i que, tot i això, cau moltíssim.

Un poder adjudicador pot **executar directament** prestacions pròpies de contractes valent-se d'una **altra persona jurídica** (pública o privada) mitjançant un **encàrrec**, sempre que aquesta persona tingui la qualificació de **mitjà propi personificat**. I la frase clau de l'article 32.1: **l'encàrrec que compleix aquests requisits no té la consideració de contracte**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Requisits per ser mitjà propi respecte d'una única entitat (art. 32.2):

- Que el poder adjudicador hi exerceixi un **control anàleg** al que té sobre els seus propis serveis o unitats (influència decisiva sobre objectius estratègics i decisions significatives).
- Que **més del 80 %** de les activitats de l'ens destinatari es facin en compliment dels encàrrecs de qui el controla.
- Que la condició de mitjà propi estigui **reconeguda expressament** als seus estatuts o acte de creació, amb la determinació de l'entitat o entitats que li poden fer encàrrecs.

I una regla de control que cau: en els negocis que el mitjà propi celebri **en execució de l'encàrrec**, l'import de les prestacions parcials que pugui **contractar amb tercers no pot excedir el 50 %** de la quantia de l'encàrrec (amb excepcions taxades). La compensació es fixa per **tarifes** aprovades per l'entitat de la qual depèn el mitjà propi, calculades sobre costos reals.

Per què importa a l'Ajuntament. Si el municipi té una empresa pública o un organisme que sigui mitjà propi degudament reconegut, pot rebre **encàrrecs** sense licitació. Però si els requisits no es compleixen (per exemple, si l'ens fa gran part del negoci al mercat), l'encàrrec és una **adjudicació directa il·legal** i l'expedient és impugnable. Els encàrrecs, a més, s'han de publicar per transparència.

---

3. L'òrgan de contractació

3.1. Concepte i competència per contractar (art. 61)

L'**òrgan de contractació** és l'òrgan que, **per norma legal o reglamentària o per disposició estatutària**, té atribuïda la facultat de **celebrar contractes en nom de l'entitat**. És qui **representa** l'entitat del sector públic en matèria contractual: aprova l'expedient, aprova la despesa, adjudica i signa.

Trets essencials de l'article 61:

- Pot ser **unipersonal** (l'alcalde) o **col·legiat** (el Ple, la Junta de Govern Local, una Junta de Contractació).
- Les seves competències i facultats en aquesta matèria es poden **delegar o desconcentrar**, complint les normes i formalitats aplicables a la delegació o desconcentració de competències (si es tracta d'òrgans administratius) o a l'atorgament de poders (si es tracta d'òrgans societaris o d'una fundació).

La distinció que et poden preguntar. En la **delegació** es transfereix l'**exercici** de la competència, no la titularitat: l'òrgan delegant pot **revocar-la** en qualsevol moment, i els actes dictats per delegació es consideren dictats per l'òrgan delegant. En la **desconcentració** la titularitat es trasllada de manera permanent a un òrgan jeràrquicament inferior, per norma. En un ajuntament, el cas habitual és que **l'alcaldia delegui la contractació a la Junta de Govern Local**: llavors qui signa és la Junta, però la competència segueix sent de l'alcaldia. La delegació **s'ha de publicar** al butlletí oficial corresponent.

3.2. L'òrgan de contractació a les entitats locals: la disposició addicional segona

Aquesta és **la** pregunta local per excel·lència. La **DA 2a LCSP** reparteix la competència així:

Òrgan	Contractes	Límit
Alcalde/essa o president/a de l'entitat local (DA 2a.1)	Obres, subministrament, serveis, concessió

d'obres, concessió de serveis i **contractes administratius especials** | Quan el **valor estimat no superi el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni**, en tot cas, **6.000.000 ?**. Inclou els **plurianuals de durada no superior a 4 anys** (pròrrogues eventuals incloses), sempre que l'import acumulat de totes les anualitats no superi ni el percentatge (referit als recursos ordinaris del **primer exercici**) ni la quantia |
| **Ple** (DA 2a.2) | Els mateixos contractes, quan **pel valor o per la durada** no corresponguin a l'alcaldia | També li correspon **aprovar els plecs de clàusules administratives generals** |
| **Junta de Govern Local** (DA 2a.4 i 11) | En els **municipis de gran població** (art. 121 LBRL) | **Totes** les competències de l'òrgan de contractació, **sigui quin sigui l'import o la durada**; el Ple només aprova els plecs generals |

Regla d'or dels dos límits. Són **cumulatius i el que mana és el més petit**. Si els recursos ordinaris del pressupost fossin 30 milions, el 10 % serien 3 milions: com que 3 M ? < 6 M ?, el sostre real de l'alcaldia serien **3.000.000 ?**. I si els recursos ordinaris fossin 100 milions, el 10 % serien 10 M ?, però el topall absolut de **6.000.000 ?** hi posa el fre. **Mai** es pot passar dels sis milions per la via de l'alcaldia.

La DA 2a conté quatre regles més que cauen sovint:

- **Municipis de menys de 5.000 habitants** (DA 2a.3): és competència **del Ple** autoritzar la redacció i licitació de **projectes independents** relatius a cada una de les parts d'una obra el període d'execució de la qual excedeixi el d'un pressupost anual, sempre que siguin susceptibles d'utilització separada o puguin ser substancialment definides.
- **Municipis de menys de 5.000 habitants** (DA 2a.6): les competències de contractació **poden ser exercides per centrals de contractació** constituïdes segons l'art. 228 LCSP; i es poden signar **convenis** per encomanar la gestió del procediment de contractació a les **diputacions provincials** o a les comunitats autònomes uniprovincials. Les referències a les diputacions s'entenen fetes també als **ens locals supramunicipals** previstos als estatuts d'autonomia amb competències d'assistència i cooperació als municipis (DA 2a.12) - a Catalunya, això té recorregut per la via de l'assistència als municipis petits.
- **Juntes de Contractació** (DA 2a.5): a les entitats locals la seva constitució és **potestativa**. Actuen com a **òrgan de contractació** en contractes d'obres de reparació simple, conservació i manteniment; en subministraments de béns consumibles o de fàcil deteriorament per l'ús; i en contractes de serveis quan el valor estimat no superi el **10 % dels recursos ordinaris** de l'entitat (o quan el superi, si les actuacions estan previstes al pressupost i es fan segons les bases d'execució). L'acord de constitució i la composició els fixa el **Ple**, i n'han de formar part **necessàriament** el **secretari** (o el titular de l'assessorament jurídic) i l'**interventor**. Detall que cau: **quan actua la Junta de Contractació, es prescindeix de la mesa de contractació**.
- **Contractes privats i negocis patrimonials** (DA 2a.9 i 10): l'**alcaldia** és competent per celebrar contractes privats, adjudicar concessions sobre béns de l'entitat, adquirir immobles i drets subjectes a la legislació patrimonial quan el **pressupost base de licitació** no superi el **10 % dels recursos ordinaris ni 3.000.000 ?**, i per alienar patrimoni dins dels mateixos límits. La resta és del **Ple**, que a més és sempre competent per als béns declarats **de valor històric o artístic**, sigui quin sigui el valor.

Fixa't en el canvi de xifra. Per als contractes **de la llei** (obres, serveis, subministrament, concessions), el topall de l'alcaldia és **6.000.000 ?** i es mesura pel **valor estimat**. Per als contractes **privats i patrimonials**, el topall és **3.000.000 ?** i es mesura pel **pressupost base de licitació**. L'examen creua les dues xifres a posta.

3.3. La mesa de contractació a les entitats locals (DA 2a.7)

La mesa **no és òrgan de contractació**: és l'**òrgan d'assistència** que qualifica la documentació, valora les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ofertes i **eleva la proposta d'adjudicació**. Qui adjudica és sempre l'òrgan de contractació. Composició a les entitats locals:

- **Presidència**: un **membre de la corporació** o un **funcionari** d'aquesta.
- **Vocals**: necessàriament el **secretari** (o el titular de l'òrgan que tingui atribuïda la funció d'assessorament jurídic) i l'**interventor** (o el titular de l'òrgan de control economicopressupostari), més els que designi l'òrgan de contractació entre personal funcionari de carrera o laboral al servei de la corporació, o membres electes.
- **Secretaria** de la mesa: un **funcionari** de la corporació.
- **Nombre mínim total: 3 membres.**
- Els **membres electes** no poden ser més d'**un terç** del total.
- **Prohibició absoluta**: el **personal eventual** (assessors de confiança) **no pot formar part de la mesa ni emetre informes de valoració** de les ofertes. El **funcionari interí** només hi pot ser quan no hi hagi funcionaris de carrera prou qualificats i s'acrediti a l'expedient.
- La **composició de la mesa es publica al perfil de contractant**. Es poden constituir **meses permanents**.
- A les entitats municipals descentralitzades, mancomunitats i consorcis locals s'hi pot integrar personal de les diputacions o comunitats autònomes uniprovincials.

I el **comitè d'experts** (DA 2a.8), per valorar els criteris que depenen d'un judici de valor, pot estar integrat per personal funcionari de carrera o laboral fix amb qualificació apropiada **que no hagi participat en la redacció de la documentació tècnica** del contracte; entre aquest personal **hi ha d'haver un tècnic jurista especialitzat en contractació pública**.

3.4. El responsable del contracte (art. 62)

No el confonguis amb l'òrgan de contractació. L'òrgan de contractació **ha de designar** un **responsable del contracte**, que **supervisa l'execució** i adopta les decisions i instruccions necessàries perquè la prestació es faci bé, dins de les facultats que li atribueixin. Pot ser **persona física o jurídica**, vinculada a l'entitat contractant **o aliena**. En els **contractes d'obres**, les seves facultats les exerceix el **director facultatiu**. En les **concessions d'obres i de serveis**, l'Administració designa una persona que actuï **en defensa de l'interès general**, per verificar el compliment de les obligacions del concessionari, especialment la qualitat del servei o de l'obra.

3.5. El perfil de contractant (art. 63)

Cada òrgan de contractació té el seu **perfil de contractant**: l'espai electrònic, **d'accés lliure, universal i gratuït**, on difon tota la informació de la seva activitat contractual - anuncis de licitació, plecs, composició de la mesa, adjudicacions, formalitzacions, modificacions, pròrrogues i informació agregada dels contractes menors. **No és un tauler d'anuncis decoratiu: té efectes jurídics** (hi compten terminis i s'hi practica publicitat amb valor legal).

A Catalunya, els perfils dels ens locals s'allotgen habitualment a la **Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP)** de la Generalitat, amb el suport del **Consorci AOC**, interconnectada amb la **Plataforma de Contractació del Sector Públic (PLACSP)** estatal. Els contractes formalitzats es comuniquen al **Registre Públic de Contractes**. I la **Llei 19/2014, de transparència**, hi afegeix la seva pròpia obligació de publicar informació contractual al portal de transparència municipal.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4. El contractista: les condicions d'aptitud (art. 65)

4.1. La regla de les tres condicions

L'**article 65.1 LCSP** ho diu en una frase que has de saber recitar: **només poden contractar amb el sector públic les persones naturals o jurídiques, espanyoles o estrangeres, que:**

1. **Tinguin plena capacitat d'obrar.**
2. **No estiguin incurses en cap prohibició de contractar.**
3. **Acreditin la seva solvència econòmica i financera i tècnica o professional** o, en els casos en què la llei ho exigeixi, **estiguin degudament classificades**.

I encara una quarta condició, a l'article 65.2: els contractistes han de comptar amb l'**habilitació empresarial o professional** que, si escau, sigui exigible per fer la prestació (per exemple, una empresa instal·ladora inscrita al registre corresponent, o un despatx col·legiat).

> **La imatge que ho fixa.** Perquè una empresa pugui contractar li demanem tres coses: **que existeixi** (capacitat), **que no tingui antecedents** (no prohibició) i **que pugui fer la feina** (solvència o classificació). Si en falla una, fora de la licitació.

4.2. Quan s'han de complir

Han de concórrer **en el moment de finalització del termini de presentació d'ofertes** i **subsistir en el moment de la perfecció del contracte**. A la pràctica, el licitador ho declara amb una **declaració responsable** i només l'empresa amb la millor oferta ha d'aportar la documentació completa quan se li requereix.

---

5. La capacitat d'obrar

5.1. Persones físiques i persones jurídiques (arts. 66 i 84)

- **Persones físiques**: capacitat d'obrar segons el dret civil (majoria d'edat i no estar incapacitades).
- **Persones jurídiques** (art. 66.1): la regla d'or és el **principi d'especialitat**. Només poden ser adjudicatàries de contractes **les prestacions dels quals estiguin compreses dins de les finalitats, l'objecte o l'àmbit d'activitat que, segons els seus estatuts o regles fundacionals, els siguin propis**. Una fundació dedicada a la promoció cultural no pot guanyar un contracte d'asfaltat de carrers.
- L'article 66.2 admet que qui concorri, sol o amb altres, a la licitació d'una **concessió d'obres o de serveis** ho faci amb el **compromís de constituir una societat** que en serà titular.
- **Acreditació** (art. 84): les persones jurídiques ho acrediten amb l'**escriptura o document de constitució, els estatuts o l'acta fundacional**, degudament inscrits al registre públic que correspongui.

5.2. Empreses de la Unió Europea i de l'Espai Econòmic Europeu (arts. 67 i 84.2)

Tenen capacitat per contractar **en tot cas** les empreses no espanyoles d'estats membres de la **UE** o signataris de l'acord sobre l'**Espai Econòmic Europeu (EEE)** que, segons la legislació de l'estat on estan establertes, estiguin **habilitades** per fer la prestació. Si la legislació del seu estat els exigeix una **autorització especial** o la pertinença a una determinada organització, ho han d'acreditar. La capacitat d'obrar s'acredita per la **inscripció al registre** del seu estat o per **declaració jurada o certificat**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.3. Empreses no comunitàries (arts. 68 i 84.3)

Aquí la llei és més exigent: han de justificar, **mitjançant informe de l'Oficina Econòmica i Comercial d'Espanya a l'exterior**, que l'estat de procedència **admet al seu torn la participació d'empreses espanyoles** en la contractació dels seus ens públics de manera substancialment anàloga. És el **principi de reciprocitat**.

Dues excepcions i una facultat que cauen:

- En els contractes **SARA**, es prescindeix de l'informe de reciprocitat respecte de les empreses d'estats signataris de l'**Acord sobre Contractació Pública de l'OMC**.
- La capacitat d'obrar s'acredita amb **informe de la Missió Diplomàtica Permanent** d'Espanya o de l'**Oficina Consular**.
- El plec **pot exigir** a les empreses no comunitàries adjudicatàries de **contractes d'obres** que **obrin una sucursal a Espanya**, amb designació d'apoderats o representants, i que estiguin **inscrites al Registre Mercantil**.

5.4. Les unions temporals d'empresaris (UTE) (art. 69)

Serveix perquè empreses petites puguin optar, agrupades, a contractes que soles no podrien assumir. Punts que cauen:

- **No cal formalitzar-la en escriptura pública fins que el contracte se'ls hagi adjudicat.** A l'oferta n'hi ha prou amb indicar els **noms i circumstàncies** de les empreses que la constituiran, la **participació de cadascuna** i el **compromís** de constituir-se formalment en UTE si resulten adjudicatàries.
- Els empresaris agrupats queden obligats **solidàriament** davant l'Administració i han de nomenar un **representant o apoderat únic** amb poders suficients fins a l'extinció del contracte.
- La **durada de la UTE** ha de coincidir, com a mínim, amb la del contracte fins a la seva extinció.
- **Acumulació de característiques**: per apreciar la classificació, es tenen en compte les característiques **acumulades** de cada integrant; per acumular classificacions en obres cal que **totes** les empreses hagin obtingut prèviament la classificació com a empresa d'obres.
- **Modificació sobrevinguda**: si durant la tramitació i **abans de la formalització** canvia la composició de la UTE, aquesta **queda exclosa** del procediment (amb els matisos que la llei preveu).
- **Indicis de col·lusió**: si la mesa o l'òrgan de contractació aprecien possibles indicis de col·lusió entre empreses agrupades en UTE, les han de **requerir perquè justifiquin** per què concorren agrupades; si els indicis es confirmen, ho traslladen a la **CNMC** o a l'autoritat autonòmica de competència.

5.5. Condicions especials de compatibilitat (art. 70)

Dues regles antifavoritisme:

1. Si una empresa ha **participat prèviament** en l'elaboració de les especificacions tècniques o dels documents preparatoris del contracte, o ha **assessorat** l'òrgan de contractació durant la preparació, l'òrgan ha de prendre mesures perquè això **no falsegi la competència**; pot arribar a **excloure-la** (a ella i a les empreses vinculades) si no hi ha cap altra manera de garantir la igualtat de tracte, però **sempre amb audiència prèvia** perquè justifiqui que la seva participació no li dona avantatge.
2. Els contractes de **vigilància, supervisió, control i direcció de l'execució** d'altres contractes, i la **coordinació de seguretat i salut**, **no es poden adjudicar a les mateixes empreses** adjudicatàries d'aquells contractes ni a les empreses vinculades. Traduït: **qui fa l'obra no pot ser qui la controla**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. Les prohibicions de contractar (arts. 71 a 73 i 85)

6.1. Què són

Són circumstàncies **taxades** -la llista de l'article 71 és tancada- que impedeixen legalment contractar amb les entitats de l'article 3. No són una sanció discrecional de l'òrgan de contractació: o hi són o no hi són.

6.2. Les causes de l'article 71.1

Lletra	Causa (resumida)
a)	Haver estat **condemnades per sentència ferma** per delictes de terrorisme, organització o grup criminal, associació il·lícita, **finançament il·legal de partits**, tracta d'éssers humans, **corrupció en els negocis, tràfic d'influències, suborn, fraus**, delictes contra la **Hisenda Pública i la Seguretat Social**, contra els **drets dels treballadors**, **prevaricació, malversació**, negociacions prohibides als funcionaris, **blanqueig de capitals**, delictes relatius a l'**ordenació del territori i l'urbanisme**, al **patrimoni històric** i al **medi ambient**; o a la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici, indústria o comerç. Abasta les persones jurídiques declarades **penalment responsables** i aquelles els administradors o representants de les quals hi estiguin incursos
b)	Haver estat **sancionades amb caràcter ferm** per **infracció greu en matèria professional** que posi en dubte la seva integritat, de disciplina de mercat, de falsejament de la competència, d'integració laboral i igualtat d'oportunitats i no discriminació de les persones amb discapacitat, o d'estrangeria; o per **infracció molt greu en matèria mediambiental**; o per **infracció molt greu en matèria laboral o social**
c)	Haver **sol·licitat el concurs voluntari**, haver estat declarades **insolvents**, estar **declarades en concurs** (llevat que hi hagi adquirit eficàcia un conveni o s'hagi iniciat un acord extrajudicial de pagaments), estar sotmeses a **intervenció judicial** o haver estat **inhabilitades** conforme a la legislació concursal sense que hagi acabat el període d'inhabilitació
d)	**No estar al corrent** de les obligacions **tributàries** o de **Seguretat Social**; **o**, en empreses de **50 o més treballadors**, no complir que almenys el **2 %** de la plantilla siguin treballadors amb **discapacitat**; **o**, en empreses de **més de 250 treballadors**, no comptar amb un **pla d'igualtat**
e)	Haver incorregut en **falsedat** en la declaració responsable de l'art. 140 o en qualsevol altra dada sobre capacitat i solvència, o haver incomplert per causa imputable l'obligació de comunicar la informació dels arts. 82.4 i 343.1
f)	Estar afectades per una **prohibició de contractar imposada com a sanció administrativa ferma** en aplicació de la Llei general de subvencions o de la Llei general tributària
g)	Estar la persona física o els administradors de la jurídica incursos en supòsits d'**incompatibilitat d'alts càrrecs** o de la Llei 53/1984, o tractar-se de **càrrecs electius** de la LOREG. La prohibició s'estén als **cònjuges** o persones amb anàloga relació de convivència afectiva, ascendents, descendents i parents de **segon grau** per consanguinitat o afinitat, quan hi hagi **conflicte d'interessos** amb el titular de l'òrgan de contractació o de l'òrgan en qui s'hagi delegat
h)	Haver **contractat persones** respecte de les quals s'hagi publicat al BOE l'incompliment de la normativa d'alts càrrecs (les "portes giratòries"): la prohibició dura mentre la persona romangui a l'empresa, amb un màxim de **2 anys** des del cessament com a alt càrrec

6.3. Les causes de l'article 71.2 (relacionades amb la conducta contractual)

- **Retirar indegudament** la proposició o candidatura, o impossibilitar l'adjudicació al seu favor per no complir el requeriment documental de l'art. 150.2 dins de termini, **amb dol, culpa o negligència**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **No formalitzar** el contracte adjudicat dins dels terminis de l'art. 153 per causa imputable a l'adjudicatari.
- **Incomplir clàusules essencials** del contracte (incloses les condicions especials d'execució de l'art. 202) quan així s'hagi definit als plecs com a **infracció greu**, hi hagi dol, culpa o negligència, i hagi donat lloc a penalitats o a indemnització.
- Haver donat lloc, per causa de la qual hagin estat declarats culpables, a la **resolució ferma** de qualsevol contracte celebrat amb una entitat de l'article 3.

I una regla antifrau (art. 71.3): les prohibicions **afecten també les empreses** de les quals, per les persones que les regeixen o altres circumstàncies, es pugui presumir que són **continuació o deriven per transformació, fusió o successió** d'altres en què concorrien.

El truc del "no estic al corrent". La causa més freqüent a la pràctica és la lletra d): deutes amb Hisenda o la Seguretat Social. Però atenció al matís que cau a l'examen: **s'entén que l'empresa està al corrent quan els deutes estan ajornats, fraccionats o suspesos** amb ocasió de la seva impugnació.

6.4. Qui les aprecia i com (art. 72)

Causa	Qui l'aprecia
Lletres **c), d), f), g) i h)** de l'art. 71.1	**Directament l'òrgan de contractació**, i subsisteixen mentre concorrin les circumstàncies
Lletres **a) i b)**	**Directament l'òrgan de contractació** quan la **sentència o resolució** s'hagi pronunciat expressament sobre **l'abast i la durada**; si no s'hi ha pronunciat, cal un **procediment específic** per fixar-los
Lletra **e)** i causes de l'art. **71.2**	Cal **declaració prèvia** mitjançant procediment. En els casos de falsedat en la declaració responsable i en els de l'art. 71.2, la declara **l'òrgan de contractació**
Fixació d'abast i durada de a) i b) quan la sentència calla, i determinats supòsits de la lletra e)	El **Ministeri d'Hisenda**, a proposta de la **Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat**, o els òrgans competents de les comunitats autònomes en el cas de la lletra e)

Un matís molt garantista de l'article 72.5: **no s'ha de declarar la prohibició** quan, en el tràmit d'audiència, la persona incursa acrediti el **pagament o compromís de pagament** de les multes i indemnitzacions i l'adopció de **mesures tècniques, organitzatives i de personal** per evitar futures infraccions (les anomenades mesures d'autocorrecció o self-cleaning). Això **no s'aplica** a la causa de la lletra a) de l'article 71.1 (les condemnes penals).

6.5. Efectes i durada (art. 73)

- L'**abast** depèn de qui la declara: pot afectar només l'àmbit de l'òrgan de contractació, estendre's al sector públic corresponent o, excepcionalment i previ pas per l'àmbit territorial, a **tot el sector públic** (per acord del Ministeri d'Hisenda a proposta de la Junta Consultiva estatal). Quan la declara el Ministeri d'Hisenda, produeix efectes **a tot el sector públic**.
- **Inscripció**: totes les prohibicions, **excepte** les de les lletres **c), d), g) i h)** de l'art. 71.1, s'han de comunicar **sense dilació** al **ROLECE** o al registre autonòmic equivalent. Els òrgans de contractació dels ens locals catalans ho notifiquen al registre de licitadors de Catalunya, o, si no n'hi hagués, al ROLECE. La **inscripció caduca als 3 mesos** d'acabar la durada de la prohibició i s'ha de cancel·lar d'ofici.
- **Moment d'efectes**: les de les lletres a) i b) produeixen efectes **des que la sentència o resolució esdevé ferma** quan aquesta s'ha pronunciat sobre abast i durada; en la resta de casos, **des de la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

inscripció al registre.

6.6. Com es prova que no s'hi està incurs (art. 85)

Amb **testimoniatge judicial o certificació administrativa**, segons els casos. Quan l'autoritat competent no pugui expedir aquest document, es pot substituir per una **declaració responsable** atorgada davant una autoritat administrativa, **notari públic** o organisme professional qualificat.

Per a la finestreta. El circuit normal en un procediment obert és: el licitador presenta una **declaració responsable ajustada al formulari del Document Europeu Únic de Contractació (DEUC)** (art. 140) manifestant, entre altres coses, que **no està incurs en prohibició de contractar**; només el licitador amb la **millor oferta** ha d'aportar la documentació acreditativa quan se li requereix. Això estalvia muntanyes de paper a totes les empreses que no guanyen.

---

7. La solvència

7.1. Concepte i exigència (art. 74)

La **solvència** és la demostració que l'empresari té **múscul econòmic i capacitat tècnica** per executar aquell contracte concret. L'article 74 fixa dues regles:

1. Per contractar amb el sector públic cal acreditar les **condicions mínimes de solvència econòmica i financera i professional o tècnica que determini l'òrgan de contractació**. Aquest requisit **queda substituït pel de la classificació** quan aquesta sigui exigible.
2. Els **requisits mínims de solvència** i la documentació per acreditar-los s'han d'**indicar a l'anunci de licitació** i **especificar al plec**, i han d'estar **vinculats a l'objecte** del contracte i ser-hi **proporcionals**.

Aquesta és la regla que evita els plecs "a mida". Si un ajuntament demana, per contractar la neteja d'un edifici, una facturació anual de deu milions d'euros, està tancant la porta a les pimes sense justificació: solvència **vinculada i proporcional** a l'objecte. Recorda també que el volum anual de negoci exigible **no pot excedir una vegada i mitja el valor estimat del contracte**, llevat de casos degudament justificats.

7.2. Les dues cares de la solvència

Tipus	Què demostra	Mitjans d'acreditació (a elecció de l'òrgan de contractació)
Econòmica i financera (art. 87)	Que l'empresa aguanta el contracte financerament	**Volum anual de negocis** (millor exercici dels **tres últims** disponibles); **assegurança de responsabilitat civil** per riscos professionals; **patrimoni net** o **ràtio entre actius i passius**. Com a mitjà addicional, el **període mitjà de pagament a proveïdors** dins del límit fixat per ordre ministerial
Tècnica en obres (art. 88)	Que sap fer obres com aquella	Relació d'**obres executades els 5 últims anys** amb certificats de bona execució; personal i organismes tècnics; **títols acadèmics i professionals**; mesures de gestió mediambiental; **plantilla mitjana anual** dels 3 últims anys; maquinària, material i equip tècnic
Tècnica en subministrament (art. 89)	Que ja ha subministrat coses semblants	Relació dels **principals subministraments dels 3 últims anys** (import, data i destinatari); personal o unitats tècniques; descripció d'instal·lacions i mesures de qualitat; controls; mostres, descripcions o fotografies; certificats de qualitat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Tècnica o professional en serveis** (art. 90) | Coneixements, eficàcia, experiència i fiabilitat | Relació dels **principals serveis dels 3 últims anys**; personal o unitats tècniques; instal·lacions i mesures de qualitat; controls; **titulacions acadèmiques i professionals**; mesures de gestió ambiental; plantilla mitjana; maquinària i equip |

Fixa't en l'asimetria de terminis: en **obres**, l'experiència es mira dels **5 últims anys**; en **subministraments i serveis**, dels **3 últims anys**. Cau sovint.

Dues regles addicionals de l'article 86 que val la pena retenir: en contractes **no SARA**, l'òrgan de contractació pot **admetre de manera justificada altres mitjans de prova** de solvència diferents dels legals; i quan per una **raó vàlida** l'operador econòmic no pugui presentar les referències sol·licitades, se li ha de permetre acreditar la solvència **per qualsevol altre document** que el poder adjudicador consideri apropiat.

I una regla pensada per a les empreses joves (art. 88.2): en contractes d'obres de **valor estimat inferior a 500.000 ?**, si el contractista és una **empresa de nova creació** (antiguitat inferior a **cinc anys**), la solvència tècnica s'acredita **sense poder exigir-li la relació d'obres executades**, pels altres mitjans.

7.3. Integració de la solvència amb mitjans externs (art. 75)

Una empresa pot **basar-se en la solvència i els mitjans d'altres entitats**, sigui quina sigui la naturalesa jurídica del vincle que hi tingui, sempre que:

- Demostri que **durant tota l'execució del contracte** disposarà efectivament d'aquesta solvència i d'aquests mitjans.
- L'entitat a la qual recorre **no estigui incursa en prohibició de contractar**.
- Ho acrediti presentant el **compromís per escrit** d'aquestes entitats. Aquest compromís el presenta el licitador que hagi fet la **millor oferta**, quan se li requereix la documentació.

Límit important: pel que fa als criteris relatius als **títols d'estudis i professionals** o a l'**experiència professional pertinent**, l'empresa només pot recórrer a les capacitats d'altres entitats **si aquestes van a executar** les obres o prestar els serveis per als quals calen aquestes capacitats. No es pot "llogar un currículum" i després no aparèixer.

A més, quan es recorre a capacitats d'altres entitats en matèria de **solvència econòmica i financera**, el poder adjudicador pot exigir formes de **responsabilitat conjunta**, fins i tot **solidària**, en l'execució. I en obres, serveis i treballs d'instal·lació dins d'un subministrament, els plecs poden exigir que **determinades parts o treballs** siguin executats **directament** pel licitador (o per un membre de la UTE).

7.4. Concreció i adscripció de mitjans (art. 76)

- En contractes d'**obres, serveis, concessions** i subministraments amb instal·lació, es pot exigir a les persones jurídiques que **especifiquin a l'oferta els noms i la qualificació professional** del personal responsable d'executar la prestació.
- L'òrgan de contractació pot exigir -fent-ho constar als plecs- el **compromís d'adscriure a l'execució mitjans personals o materials suficients**. Aquests compromisos **s'integren al contracte**, i els plecs els han d'atribuir el caràcter d'**obligacions essencials** (amb efectes de resolució, art. 211) o establir-hi **penalitats**. En contractes de complexitat tècnica en què la concreció de mitjans sigui determinant, aquest compromís **s'ha d'exigir**.
- L'adscripció de mitjans com a requisit addicional a la classificació ha de ser **raonable, justificada i proporcional**, de manera que no limiti la participació.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Diferència clau que cau. La **solvència** és un requisit d'**admissió** (o passes o no passes). L'**adscripció de mitjans** és un **compromís d'execució** que s'incorpora al contracte: si després no el compleixes, hi ha penalitats o resolució. No barregis els dos plans.

---

8. La classificació empresarial (arts. 77 a 83)

8.1. Què és

La **classificació** és una **declaració administrativa d'aptitud**, prèvia i general, que reconeix que una empresa té els mitjans i l'experiència per executar contractes d'un determinat **grup**, **subgrup** i **categoria**. És el "carnet oficial de solvència": un cop obtingut, l'empresa acredita la seva solvència **davant qualsevol òrgan de contractació** sense haver de tornar a justificar-ho a cada licitació.

Solvència ? classificació. La **solvència** es valora **contracte per contracte** i la fixen els plecs. La **classificació** és una **habilitació prèvia i general**, atorgada per un òrgan especialitzat, que val per a totes les licitacions del seu grup, subgrup i categoria. La classificació **substitueix** la solvència; la solvència **no** substitueix la classificació quan aquesta és obligatòria.

8.2. Quan és exigible (art. 77.1): la xifra estrella

Tipus de contracte	Règim de la classificació
Obres amb valor estimat ? 500.000 ?	**Obligatòria**: és **requisit indispensable** estar classificat com a contractista d'obres. La classificació en el grup o subgrup corresponent, amb **categoria igual o superior** a l'exigida, **acredita la solvència**
Obres amb valor estimat < 500.000 ?	**No obligatòria**, però **alternativa**: l'empresari pot acreditar la solvència **indistintament** amb la classificació o complint els requisits específics de solvència del plec
Serveis	**No és exigible.** Els plecs han de fixar criteris de solvència, i poden expressar-los també en termes de grup, subgrup i categoria; l'empresari pot acreditar la solvència **indistintament** per la classificació o pels requisits del plec
Resta de tipus (subministrament, concessions...)	**No és exigible**. Els requisits de solvència s'indiquen a l'anunci i es detallen als plecs

Dues regles complementàries: la classificació **també és exigible al cessionari** d'un contracte quan se li va requerir al cedent (art. 77.2); i si en una licitació que requeria classificació **no s'hi ha presentat cap empresa classificada**, l'òrgan de contractació pot **excloure aquest requisit en el procediment següent** que es convoqui per al mateix contracte, sempre que no se n'alterin les condicions (art. 77.4).

La xifra que has de tenir tatuada: 500.000 ? de valor estimat en contractes d'OBRES. I recorda que el valor estimat és **sense IVA** i inclou pròrrogues, opcions i modificacions previstes.

8.3. Exempcions (art. 78)

- **No és exigible** la classificació als **empresaris no espanyols d'estats membres de la UE o de l'EEE**, tant si concorren sols com integrats en una unió, **sense perjudici de l'obligació d'acreditar la solvència**.
- Excepcionalment, quan convingui als interessos públics, es pot **autoritzar** contractar amb persones no classificades: en l'àmbit estatal, ho autoritza el **Consell de Ministres**, previ informe de la Junta Consultiva

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de Contractació Pública de l'Estat; en l'àmbit autonòmic, els òrgans que designin les comunitats autònomes.

8.4. Criteris, grups, subgrups i categories (art. 79)

- La classificació es fa **en funció de la solvència**, valorada segons els criteris reglamentaris presos dels articles 87, 88 i 90, i **determina els contractes als quals l'empresa pot optar per raó de l'objecte i de la quantia**.
- Els contractes es divideixen en **grups generals** i **subgrups** (per la naturalesa) i, dins d'aquests, en **categories** (per la quantia). La quantia s'expressa per referència al **valor estimat** quan el contracte dura **un any o menys**, i pel **valor mitjà anual** quan dura més.
- Per classificar-se cal acreditar **personalitat i capacitat d'obrar**, estar **legalment habilitat** per fer l'activitat i **no estar incurs en prohibició de contractar**.
- En **grups de societats** es poden tenir en compte les societats del grup si s'acredita que se'n disposarà efectivament dels mitjans; però **mai** es pot tractar exclusivament de la posada a disposició de **mitjans personals**.
- Es **denega** la classificació a les empreses de les quals es pugui presumir que són continuació o deriven, per transformació, fusió o successió, d'altres afectades per una prohibició de contractar.
- En obres, si l'obra encaixa en un subgrup sense singularitats, només s'exigeix la classificació en el **subgrup genèric**. Si hi ha singularitats assimilables a altres subgrups, l'exigència s'hi pot estendre amb dos límits: **màxim 4 subgrups** (llevat de casos excepcionals) i que l'import de l'obra parcial singular sigui **superior al 20 %** del preu total del contracte.

8.5. Qui classifica i amb quina eficàcia (arts. 80 i 81)

- Els acords de classificació els adopten, **amb eficàcia general davant de tots els òrgans de contractació**, les **Comissions Classificadores de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat**. Es poden recórrer en **alçada davant del Ministeri d'Hisenda**.
- Els **òrgans competents de les comunitats autònomes** poden adoptar decisions de classificació **eficaces per contractar amb la seva comunitat autònoma, amb les entitats locals del seu àmbit territorial i amb els ens dependents d'unes i altres** (àmbit sobre el qual s'ha pronunciat el Tribunal Constitucional en la seva sentència 68/2021).
- Una empresa **no pot disposar simultàniament** de classificació en un mateix grup o subgrup atorgada per l'Estat i per una o més comunitats autònomes **amb categories diferents**; per això, a la sol·licitud ha d'indicar les classificacions vigents que ja té.
- Els acords estatals s'**inscriuen d'ofici al ROLECE**; els autonòmics, al registre de licitadors de la comunitat autònoma i **es comuniquen al ROLECE** per a la seva inscripció.

8.6. Vigència i revisió (arts. 82 i 83)

- La classificació té **vigència indefinida** mentre es mantinguin les condicions i circumstàncies en què es va basar.
- **Però** cal justificar **anualment** el manteniment de la **solvència econòmica i financera** i **cada tres anys** el de la **solvència tècnica i professional**, mitjançant declaració responsable o documentació actualitzada.
- **No aportar-ho** en termini comporta la **suspensió automàtica** de les classificacions i l'obertura d'un expedient de revisió.
- La classificació és **revisable** a petició de l'interessat o **d'ofici** quan variïn les circumstàncies.
- L'empresari **està obligat a comunicar** qualsevol variació que pugui donar lloc a revisió: **ometre-ho el**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

fa incórrer en la prohibició de contractar de l'article 71.1.e).

- Els òrgans competents poden **comprovar en qualsevol moment** els elements de la classificació i demanar informes a altres administracions (art. 83).

Dos números que es confonen: 1 any i 3 anys. Solvència **econòmica**, cada **any**; solvència **tècnica**, cada **tres anys**. I la vigència de la classificació en si mateixa: **indefinida** (condicionada).

---

9. Com s'acredita tot això a la pràctica: registres i declaracions

9.1. Els registres de licitadors (art. 96)

La inscripció al **Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE)** acredita **davant de tots els òrgans de contractació del sector públic**, segons el que hi consti i **llevat de prova en contrari**:

- La **personalitat i capacitat d'obrar**.
- La **representació**.
- L'**habilitació professional o empresarial**.
- La **solvència econòmica i financera i tècnica o professional**.
- La **classificació** i altres circumstàncies inscrites.
- La **concurrència o no concurrència de prohibicions de contractar** que hi hagin de constar.

La inscripció al **registre de licitadors d'una comunitat autònoma** acredita les mateixes circumstàncies **a efectes de contractar amb aquella comunitat autònoma, amb les entitats locals del seu àmbit territorial i amb els ens dependents d'unes i altres**. A Catalunya, aquest registre és el **RELIC (Registre electrònic d'empreses licitadores de Catalunya**, l'antic RELI): és **públic, voluntari i gratuït**, i permet acreditar personalitat, representació i solvència **una sola vegada** en lloc de repetir-ho a cada licitació. La prova del contingut dels registres es fa per **certificació** de l'òrgan encarregat, expedida per mitjans electrònics.

Quan la inscripció deixa de ser voluntària. En el **procediment obert simplificat** (art. 159.4.a), **tots els licitadors han d'estar inscrits al ROLECE** -o al registre oficial de la comunitat autònoma corresponent quan escaigui segons l'art. 96.2- **en la data final de presentació d'ofertes**, sempre que això no limiti la concurrència. Com que el simplificat és el procediment habitual per als contractes de mida mitjana d'un ajuntament, a la pràctica la inscripció s'ha convertit en gairebé obligatòria per a qui vol treballar amb el sector públic.

9.2. La declaració responsable i el DEUC (art. 140)

En el **procediment obert**, les proposicions han d'anar acompanyades d'una **declaració responsable ajustada al formulari del Document Europeu Únic de Contractació (DEUC)**, signada i identificada, en què el licitador manifesta:

1. Que la societat està **vàlidament constituïda** i que, conforme al seu **objecte social**, es pot presentar a la licitació, i que qui signa **té la representació** deguda.
2. Que compta amb la **classificació** corresponent, si escau, o que **compleix els requisits de solvència** exigits.
3. Que **no està incursa en prohibició de contractar**, ni per si mateixa ni per extensió de l'art. 71.3.
4. La designació d'una **adreça de correu electrònic habilitada** per rebre notificacions, si l'òrgan de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractació ha optat per aquesta via.

Quan l'empresari recorre a la **solvència d'altres entitats** (art. 75), **cada una** d'aquestes entitats ha de presentar també la seva declaració responsable.

> **La lògica del sistema, en una frase.** Primer es confia (declaració responsable), després es comprova (documentació de qui guanya) i sempre es pot verificar (registres). Això accelera les licitacions sense renunciar al control.

---

10. Com es veu tot això en un expedient real

Imagina't que a l'Ajuntament de Salt s'ha de licitar el manteniment d'unes instal·lacions. La seqüència de preguntes que et faràs, en aquest ordre, és exactament el guió d'aquest tema:

1. **Estem dins de la LCSP?** L'Ajuntament és Administració pública (art. 3.2): sí. Comprovo que no és un supòsit exclòs dels arts. 4 a 11 (no és un conveni de cooperació, ni un negoci patrimonial, ni un préstec) i que no es pot resoldre per un **encàrrec a mitjà propi** (art. 32).
2. **Qui és l'òrgan de contractació?** Calculo el **valor estimat** (sense IVA, amb pròrrogues) i el comparo amb el **10 % dels recursos ordinaris** i amb els **6.000.000 ?** (DA 2a). Comprovo si hi ha **delegació** vigent en la Junta de Govern Local. Designo el **responsable del contracte** (art. 62).
3. **Què demano als licitadors?** Fixo al plec els **requisits de solvència**, vinculats i proporcionals a l'objecte (art. 74). Com que és un contracte de serveis, **no exigeixo classificació** (art. 77.1.b), però puc admetre-la com a via alternativa d'acreditació.
4. **Constitueixo la mesa?** Sí, en el procediment obert. Amb la composició de la **DA 2a.7**: mínim 3 membres, secretari i interventor com a vocals necessaris, electes com a màxim un terç, **cap personal eventual**, i publicació de la composició **al perfil de contractant**.
5. **Obro els sobres i comprovo.** Declaracions responsables (art. 140), inscripció al **ROLECE o RELIC**, absència de **prohibicions** (arts. 71 i 85), **solvència** acreditada (arts. 86 a 90), compromisos d'**adscripció de mitjans** (art. 76) i compromís de **constitució de UTE** si n'hi ha (art. 69).
6. **Publico.** Tot al **perfil de contractant** allotjat a la **PSCP** (art. 63), amb les obligacions afegides de la **Llei 19/2014** de transparència.

Glossari

- **LCSP**: Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic; en vigor des del 9 de març de 2018; transposa les directives 2014/23/UE i 2014/24/UE.
- **Sector públic** (art. 3.1): el cercle més ampli d'entitats subjectes a la LCSP.
- **Poder adjudicador** (art. 3.3): entitat que, sigui o no Administració pública, ha d'aplicar les regles harmonitzades d'adjudicació.
- **Administració pública** (art. 3.2): cercle més estricte; els seus contractes típics són contractes administratius.
- **Negoci exclòs** (arts. 4 a 11): relació que queda fora de la LCSP i es regeix per la seva norma especial, aplicant-hi els principis de la llei per resoldre dubtes i llacunes.
- **Mitjà propi personificat** (art. 32): entitat sobre la qual el poder adjudicador té control anàleg i que fa més del 80 % de la seva activitat per a ell; l'encàrrec que rep no és un contracte.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Òrgan de contractació** (art. 61): òrgan que té atribuïda la facultat de celebrar contractes en nom de l'entitat; adjudica i signa.
- **Responsable del contracte** (art. 62): persona designada per supervisar l'execució; en obres, el director facultatiu.
- **Perfil de contractant** (art. 63): espai electrònic d'accés lliure i gratuït amb tota l'activitat contractual de l'òrgan; té efectes jurídics.
- **Mesa de contractació** (DA 2a.7 i art. 326): òrgan d'assistència que qualifica, valora i **proposa**; no adjudica.
- **Junta de Contractació** (DA 2a.5): òrgan potestatiu a les entitats locals que actua com a **òrgan de contractació** en determinats contractes; quan actua, no hi ha mesa.
- **Condicions d'aptitud** (art. 65): capacitat d'obrar + absència de prohibicions + solvència o classificació (+ habilitació professional si escau).
- **UTE** (art. 69): unió temporal d'empresaris; responsabilitat solidària; escriptura pública només si resulten adjudicataris.
- **Prohibició de contractar** (art. 71): circumstància taxada que impedeix legalment contractar amb el sector públic.
- **Mesures d'autocorrecció** (art. 72.5): pagament o compromís de pagament més mesures organitzatives que eviten declarar la prohibició; no s'apliquen a les condemnes penals de l'art. 71.1.a).
- **Solvència** (arts. 74 i 86 a 90): capacitat econòmica-financera i tècnica o professional exigida per a un contracte concret.
- **Integració de solvència amb mitjans externs** (art. 75): basar-se en la solvència d'altres entitats amb compromís escrit.
- **Adscripció de mitjans** (art. 76): compromís d'aportar mitjans personals o materials que s'integra al contracte com a obligació essencial o amb penalitats.
- **Classificació empresarial** (art. 77): declaració administrativa d'aptitud per grups, subgrups i categories; obligatòria en obres amb valor estimat ? 500.000 ?.
- **ROLECE**: Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (estatal).
- **RELIC**: Registre electrònic d'empreses licitadores de Catalunya (antic RELI); públic, voluntari i gratuït.
- **DEUC**: Document Europeu Únic de Contractació; formulari al qual s'ajusta la declaració responsable de l'art. 140.
- **PSCP**: Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat, amb suport del Consorci AOC; hi s'allotgen els perfils de contractant dels ens locals catalans.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Els tres cercles de l'art. 3**: sector públic (3.1) ? poders adjudicadors (3.3) ? Administracions públiques (3.2). Tota Administració pública és poder adjudicador; no tot poder adjudicador és Administració pública.
2. **Societats mercantils del sector públic**: participació pública, directa o indirecta, **superior al 50 %** del capital social. **Fundacions públiques**: aportació majoritària pública, o **més del 50 %** del patrimoni aportat pel sector públic, o majoria de drets de vot al patronat.
3. **Art. 4**: els negocis exclosos es regeixen per la seva norma especial, **però s'hi apliquen els principis de la LCSP** per resoldre dubtes i llacunes.
4. **Convenis exclosos (art. 6)**: només si el contingut no és el propi d'un contracte, sense vocació de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mercat (es presumeix vocació quan es fa al mercat obert un **20 % o més** de les activitats objecte de col·laboració), amb cooperació real i guiats només per l'interès públic.

5. **Negocis patrimonials exclosos (art. 9)**: compravenda, donació, permuta i arrendament d'immobles, valors i propietats incorporals; les prestacions típiques que s'hi incloguin no poden superar el **50 %** de l'import total del negoci.

6. **Mitjà propi (art. 32)**: **control anàleg** + **més del 80 %** de l'activitat per a qui li fa els encàrrecs + reconeixement exprés als estatuts. **L'encàrrec no és un contracte.** El mitjà propi **no pot subcontractar amb tercers més del 50 %** de la quantia de l'encàrrec.

7. **DA 2a LCSP - la pregunta local**: **alcaldia** fins al **10 % dels recursos ordinaris** del pressupost i, en tot cas, **6.000.000 ?**, plurianuals de fins a **4 anys** amb pròrrogues incloses; la resta, **Ple**. En **municipis de gran població**, tot a la **Junta de Govern Local**, sigui quin sigui l'import. **Mana el límit més petit dels dos.**

8. **DA 2a per a contractes privats i patrimonials**: alcaldia fins al **10 % dels recursos ordinaris i 3.000.000 ?** (mesurat pel **pressupost base de licitació**); el Ple sempre per als béns declarats de **valor històric o artístic**.

9. **Mesa local (DA 2a.7)**: **mínim 3 membres**; vocals necessaris **secretari i interventor**; presidència: membre de la corporació o funcionari; **electes com a màxim un terç**; **personal eventual, mai**; composició **publicada al perfil de contractant**. Quan actua una **Junta de Contractació**, **es prescindeix de la mesa**.

10. **Art. 65 - les tres condicions d'aptitud**: capacitat d'obrar, no estar incurs en prohibició, i solvència **o** classificació. Més l'**habilitació professional** exigible.

11. **UTE (art. 69)**: responsabilitat **solidària**; **escriptura pública només després de l'adjudicació**; canvi de composició abans de la formalització = **exclusió**.

12. **Empreses no comunitàries (art. 68)**: **informe de reciprocitat** de l'Oficina Econòmica i Comercial; s'exceptua en contractes **SARA** per als estats signataris de l'Acord de Contractació Pública de l'**OMC**.

13. **Prohibicions (art. 71)**: llista **taxada**. Retén la lletra **d)**: no estar al corrent amb Hisenda o Seguretat Social; **2 %** de treballadors amb discapacitat en empreses de **50 o més** treballadors; **pla d'igualtat** en empreses de **més de 250** treballadors. S'entén que s'està al corrent si el deute està **ajornat, fraccionat o suspès**.

14. **Apreciació (art. 72)**: les lletres **c), d), f), g) i h)** les aprecia **directament l'òrgan de contractació**. Les **inscripcions** de prohibicions al registre **caduquen als 3 mesos** d'acabar-ne la durada.

15. **Solvència (art. 74)**: requisits **vinculats a l'objecte i proporcionals**, indicats a l'anunci i detallats al plec. El **volum anual de negocis exigible no pot superar 1,5 vegades el valor estimat** del contracte, llevat de justificació.

16. **Experiència**: **5 anys** en obres (art. 88); **3 anys** en subministraments (art. 89) i serveis (art. 90).

17. **Classificació (art. 77)**: **obligatòria** en **obres amb valor estimat ? 500.000 ?**; en obres per sota d'aquest import és **alternativa**; en **serveis no és exigible**; en la resta de tipus, **tampoc**.

18. **Classificació - vigència (art. 82)**: **indefinida**, però amb justificació **anual** de la solvència econòmica i **triennal** de la tècnica; no aportar-ho comporta **suspensió automàtica**. Ometre la comunicació de canvis fa incórrer en la prohibició de l'art. **71.1.e)**.

19. **Qui classifica (art. 80)**: **Comissions Classificadores de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat**, amb eficàcia general; recurs d'**alçada** davant del Ministeri d'Hisenda. Les CCAA poden classificar amb eficàcia en el seu àmbit.

20. **Registres (art. 96)**: **ROLECE** (tot el sector públic) i **RELIC** a Catalunya (Generalitat, ens locals catalans i ens dependents). En el **procediment obert simplificat** la inscripció al registre és **obligatòria** a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la data final de presentació d'ofertes.

Resum exprés

- La **LCSP (Llei 9/2017)** s'aplica en **tres cercles**: **sector públic** (art. 3.1), **poders adjudicadors** (art. 3.3) i **Administracions públiques** (art. 3.2), de menys a més rigor. L'Ajuntament és Administració pública; les seves societats, fundacions i consorcis, sector públic amb règim més o menys flexible.
- Els **arts. 4 a 11** llisten els **negocis exclosos**: defensa i seguretat, **convenis i encomanes de gestió**, àmbit internacional, R+D+I, **domini públic i patrimoni**, **financer** (inclosos els **préstecs**) i altres (relació funcionarial i laboral, serveis amb tarifa o taxa, arbitratge i conciliació...). Exclòs no vol dir sense regles: s'hi apliquen els **principis** de la LCSP (art. 4).
- Els **encàrrecs a mitjans propis** (art. 32) **no són contractes**: exigeixen **control anàleg**, **més del 80 %** d'activitat per a qui encarrega i reconeixement estatutari; el mitjà propi no pot subcontractar més del **50 %** de l'encàrrec.
- L'**òrgan de contractació** (art. 61) és qui té atribuïda la facultat de celebrar contractes; pot **delegar o desconcentrar**. Ha de designar un **responsable del contracte** (art. 62) i publicar-ho tot al **perfil de contractant** (art. 63).
- A les entitats locals mana la **DA 2a**: **alcaldia** fins al **10 % dels recursos ordinaris i 6.000.000 ?** (plurianuals fins a **4 anys**); la resta, **Ple**; **gran població**, **Junta de Govern Local** sense límit. Contractes privats i patrimonials: **10 % i 3.000.000 ?**. **Juntes de Contractació** potestatives (i llavors, sense mesa). **Mesa local**: mínim **3 membres**, secretari i interventor com a vocals, electes ? **1/3**, **cap eventual**.
- El **contractista** ha de reunir **tres condicions** (art. 65): **capacitat d'obrar**, **absència de prohibicions** i **solvència o classificació**, més l'**habilitació professional** que escaigui.
- **Capacitat**: principi d'**especialitat** en persones jurídiques (art. 66); empreses **UE/EEE** habilitades al seu estat (art. 67); **no comunitàries** amb **reciprocitat** (art. 68); **UTE** amb responsabilitat **solidària** (art. 69); **incompatibilitats** de qui ha preparat el contracte i de qui l'ha de controlar (art. 70).
- **Prohibicions** (art. 71): condemnes penals, sancions fermes, concurs, deutes tributaris o amb la Seguretat Social, **2 %** de discapacitat, **pla d'igualtat**, falsedat, incompatibilitats i portes giratòries; més les conductes contractuals de l'art. 71.2. L'**òrgan de contractació** n'aprecia directament les lletres **c), d), f), g) i h)**. Es proven per **certificació** o **declaració responsable** (art. 85).
- **Solvència** (arts. 74 a 76 i 86 a 90): **econòmica i financera** (volum de negocis dels 3 millors exercicis, assegurança, patrimoni net) i **tècnica o professional** (obres: **5 anys**; subministraments i serveis: **3 anys**). Requisits **vinculats i proporcionals**. Es pot **integrar amb mitjans externs** (art. 75) i completar amb **adscripció de mitjans** (art. 76).
- **Classificació** (arts. 77 a 83): **obligatòria en obres amb valor estimat ? 500.000 ?**; **no exigible en serveis** ni en la resta de tipus; **exempts** els empresaris de la UE/EEE; l'atorguen les **Comissions Classificadores** de la Junta Consultiva estatal (i les CCAA en el seu àmbit); **vigència indefinida** amb justificació **anual** (econòmica) i **triennal** (tècnica).
- **Acreditació àgil**: **declaració responsable / DEUC** (art. 140) i **registres de licitadors** (art. 96): **ROLECE** i, a Catalunya, **RELIC**; en el **procediment obert simplificat**, la inscripció és **obligatòria**.

Autoavaluació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>1. Quins tres cercles distingeix l'article 3 de la LCSP i quina relació hi ha entre ells?</summary>
El cercle més ampli és el sector públic (art. 3.1), amb la llista d'entitats: administracions territorials, organismes autònoms, universitats públiques, consorcis, fundacions públiques, mútues col·laboradores, entitats públiques empresarials, societats mercantils amb participació pública superior al 50 %, fons sense personalitat, entitats creades per satisfer necessitats d'interès general no industrial ni mercantil i associacions d'aquestes. Dins seu, els poders adjudicadors (art. 3.3): Administracions públiques, fundacions públiques, mútues i les entitats creades per satisfer necessitats d'interès general no industrial ni mercantil controlades o finançades majoritàriament pel sector públic. I al nucli, les Administracions públiques (art. 3.2): Estat, comunitats autònomes, entitats locals, entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, organismes autònoms, universitats públiques i autoritats administratives independents, més determinats consorcis i entitats de dret públic que no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat. Tota Administració pública és poder adjudicador i sector públic; el contrari no és cert. Com més a prop del nucli, més estricte és el règim.
</details>

<details><summary>2. Un ajuntament signa un conveni amb una altra administració per prestar conjuntament un servei. Queda fora de la LCSP? Amb quines condicions?</summary>
Sí, l'article 6.1 exclou aquests convenis, però amb tres condicions acumulatives: que el contingut del conveni no estigui comprès en el d'un contracte regulat per la LCSP o per normes administratives especials; que les entitats no tinguin vocació de mercat (es presumeix que en tenen quan fan al mercat obert un 20 % o més de les activitats objecte de col·laboració); que el conveni estableixi o desenvolupi una cooperació real per garantir que els serveis públics que els incumbeixen es presten assolint objectius comuns; i que el desenvolupament d'aquesta cooperació es guiï únicament per consideracions d'interès públic. Si el que hi ha de fons és una compra de serveis disfressada, és un contracte i s'ha de licitar.
</details>

<details><summary>3. L'Ajuntament demana un préstec al banc i lloga un local per a una dependència municipal. Quin règim segueixen aquestes dues operacions?</summary>
Totes dues estan excloses de la LCSP. El préstec ho està per l'article 10 (contractes de préstec i operacions de tresoreria) i es regeix per la normativa d'hisendes locals i pel dret privat. L'arrendament d'un immoble ho està per l'article 9.2 i es regeix per la legislació patrimonial. En tots dos casos, l'article 4 recorda que s'apliquen els principis de la LCSP per resoldre dubtes i llacunes. I atenció al matís de l'art. 9.2: en el negoci patrimonial només s'hi poden incloure prestacions pròpies dels contractes típics si el seu valor estimat no supera el 50 % de l'import total del negoci.
</details>

<details><summary>4. Què és un mitjà propi personificat i quins requisits ha de complir? L'encàrrec que rep és un contracte?</summary>
És una persona jurídica, pública o privada, a la qual un poder adjudicador pot fer encàrrecs per executar directament prestacions pròpies de contractes. Requisits (art. 32.2): que el poder adjudicador hi exerceixi un control anàleg al que té sobre els seus propis serveis; que més del 80 % de les activitats de l'ens es facin en compliment dels encàrrecs de qui el controla; i que la condició de mitjà propi estigui reconeguda

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

expressament als seus estatuts o acte de creació. L'encàrrec que compleix aquests requisits no té la consideració de contracte. A més, el mitjà propi no pot contractar amb tercers prestacions parcials per import superior al 50 % de la quantia de l'encàrrec.
</details>

<details><summary>5. En un ajuntament, qui és l'òrgan de contractació d'un contracte de serveis amb un valor estimat de 6.500.000 ??</summary>
El Ple, si no és municipi de gran població. L'alcaldia només arriba fins al 10 % dels recursos ordinaris del pressupost i, en tot cas, fins a 6.000.000 ?: com que 6,5 milions superen el topall absolut, la competència és del Ple, sigui quin sigui el pressupost municipal. Si es tractés d'un municipi de gran població de l'art. 121 LBRL, la competència seria de la Junta de Govern Local, sigui quin sigui l'import o la durada.
</details>

<details><summary>6. Pot un assessor de confiança de l'alcaldia formar part de la mesa de contractació d'un ajuntament? I un regidor?</summary>
L'assessor de confiança és personal eventual i la DA 2a.7 ho prohibeix expressament: no pot formar part de la mesa ni emetre informes de valoració de les ofertes. Un regidor sí que hi pot ser, però els membres electes no poden superar un terç del total de membres. La mesa ha de tenir com a mínim 3 membres, amb el secretari (o el titular de l'assessorament jurídic) i l'interventor (o el titular del control economicopressupostari) com a vocals necessaris, i un funcionari com a secretari de la mesa. Un funcionari interí només hi pot ser si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita a l'expedient.
</details>

<details><summary>7. Quines són les tres condicions d'aptitud de l'article 65 i què passa amb l'habilitació professional?</summary>
Tenir plena capacitat d'obrar, no estar incurs en cap prohibició de contractar i acreditar la solvència econòmica i financera i tècnica o professional o, quan la llei ho exigeixi, estar degudament classificat. A més, l'article 65.2 afegeix que el contractista ha de comptar amb l'habilitació empresarial o professional que, si escau, sigui exigible per fer la prestació. En contractes subvencionats de l'art. 23, el contractista ha d'acreditar la solvència i no pot estar incurs en la prohibició de la lletra a) de l'art. 71.1.
</details>

<details><summary>8. Una empresa vol presentar-se a una licitació però no arriba als requisits de solvència tècnica. Què pot fer?</summary>
Pot integrar la seva solvència amb mitjans externs (art. 75): basar-se en la solvència i els mitjans d'altres entitats, sigui quina sigui la naturalesa del vincle, sempre que demostri que en disposarà efectivament durant tota l'execució i que l'entitat a què recorre no estigui incursa en prohibició de contractar. Ho ha d'acreditar amb el compromís per escrit d'aquestes entitats, que presenta el licitador amb la millor oferta quan se li requereix la documentació. Límit important: pel que fa a títols d'estudis i professionals o a l'experiència professional pertinent, només hi pot recórrer si aquestes entitats executaran realment les obres o serveis per als quals calen aquestes capacitats. També pot presentar-se agrupada en UTE (art. 69), amb responsabilitat solidària.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>9. Quan és obligatòria la classificació empresarial i quan no ho és? Quina diferència hi ha entre solvència i classificació?</summary>
La classificació és obligatòria en els contractes d'obres amb valor estimat igual o superior a 500.000 ?: és requisit indispensable estar classificat com a contractista d'obres. En obres per sota de 500.000 ? és una via alternativa d'acreditar la solvència. En els contractes de serveis no és exigible (els plecs poden expressar la solvència també en termes de grup, subgrup i categoria, i l'empresari tria com l'acredita). En la resta de tipus tampoc no és exigible. Diferència: la solvència es valora contracte per contracte i la fixen els plecs; la classificació és una habilitació administrativa prèvia i general, per grups, subgrups i categories, que substitueix la justificació individualitzada de solvència. A més, els empresaris de la UE i de l'EEE estan exempts de classificació (art. 78), sense perjudici d'acreditar la solvència.
</details>

<details><summary>10. Una empresa té un deute amb la Seguretat Social però l'ha fraccionat. Pot contractar amb l'Ajuntament? I si té 60 treballadors i cap amb discapacitat?</summary>
En el primer cas, sí: l'article 71.1.d) precisa que s'entén que l'empresa està al corrent quan els deutes estan ajornats, fraccionats o suspesos amb ocasió de la seva impugnació. En el segon cas, no: en empreses de 50 o més treballadors, no complir que almenys el 2 % de la plantilla siguin treballadors amb discapacitat és causa de prohibició de contractar de la mateixa lletra d). El mateix passa amb la falta de pla d'igualtat en empreses de més de 250 treballadors. Aquestes circumstàncies s'acrediten amb la declaració responsable de l'art. 140 i les aprecia directament l'òrgan de contractació (art. 72.1).
</details>

<details><summary>11. Què acredita la inscripció al ROLECE o al RELIC, i quan deixa de ser voluntària?</summary>
Acredita, davant dels òrgans de contractació i llevat de prova en contrari, la personalitat i capacitat d'obrar, la representació, l'habilitació professional o empresarial, la solvència econòmica i financera i tècnica o professional, la classificació i altres circumstàncies inscrites, així com la concurrència o no de prohibicions de contractar que hi hagin de constar (art. 96). La inscripció al ROLECE val per a tot el sector públic; la inscripció al registre autonòmic -a Catalunya, el RELIC- val per contractar amb la Generalitat, amb les entitats locals del seu territori i amb els ens dependents d'unes i altres. Deixa de ser voluntària en el procediment obert simplificat (art. 159.4.a): tots els licitadors hi han d'estar inscrits en la data final de presentació d'ofertes, sempre que no es limiti la concurrència.
</details>

<details><summary>12. L'empresa que va redactar el projecte tècnic d'una obra municipal pot presentar-se després a la licitació d'aquella obra? I pot ser la que en faci la direcció facultativa?</summary>
Presentar-s'hi no està automàticament prohibit, però l'article 70.1 obliga l'òrgan de contractació a prendre mesures perquè la seva participació prèvia no falsegi la competència: comunicar als altres licitadors la informació intercanviada, fixar terminis adequats i,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

si no hi ha cap altra manera de garantir la igualtat de tracte, excloure-la -a ella i a les empreses vinculades-, sempre amb audiència prèvia perquè justifiqui que no en surt beneficiada. En canvi, l'article 70.2 sí que és una prohibició tancada: els contractes de vigilància, supervisió, control i direcció de l'execució i els de coordinació de seguretat i salut no es poden adjudicar a les mateixes empreses adjudicatàries d'aquells contractes ni a les vinculades. Qui fa l'obra no la pot controlar.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

24

TEMA

Tema 24. Els contractes administratius (III). La selecció del contractista, actuacions prèvies a la contractació. Procediments, formes i criteris d'adjudicació. Garanties. Perfeccionament i formalització del contracte.

Introducció: aquest és el tema del «com es fa» un contracte, i és el que més expedients et passarà per les mans

Els temes 22 i 23 t'han explicat **què** és un contracte administratiu i **qui** hi pot jugar: l'Administració d'una banda, l'empresari capaç i solvent de l'altra. Aquest tema respon la pregunta següent, que és la que realment ompli les carpetes d'un ajuntament: **com se selecciona l'empresa que farà la feina**. És a dir, tot el camí que va des que un tècnic diu «necessitem canviar les lluminàries del carrer» fins que hi ha un contracte signat i una empresa començant a treballar.

I és un camí llarg. Primer hi ha unes **actuacions prèvies** que ningú veu des de fora però que decideixen si el contracte sortirà bé: justificar la necessitat, calcular quant val, decidir si es divideix en lots, redactar els plecs, comprovar que hi ha diners, fiscalitzar. Després ve el **procediment d'adjudicació**: obert, obert simplificat, restringit, negociat, diàleg competitiu... i s'ha de triar el correcte, perquè triar-ne un que no toca és un vici del procediment. Enmig hi ha els **criteris d'adjudicació** (què puntua i quant), la **mesa de contractació**, els **sobres**, les **ofertes anormalment baixes**. Al final hi ha les **garanties** que diposita el guanyador i, ja per acabar, la **formalització**: la signatura sense la qual el contracte, jurídicament, no existeix.

Com a administratiu o administrativa C1 no decidiràs qui guanya, però faràs pràcticament tota la resta: muntar l'expedient, penjar l'anunci al perfil de contractant, registrar les ofertes, convocar la mesa, aixecar-ne l'acta, fer el requeriment de documentació de deu dies hàbils, controlar que passin els quinze dies hàbils d'espera abans de signar, notificar, publicar. Cada una d'aquestes coses té un **termini** i un **número**, i els números són exactament el que cau a l'examen. Per això aquesta guia va plena de xifres en negreta: memoritza-les, perquè és on es guanyen o es perden punts.

Avís de partida. La norma central és la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)**, que transposa les directives europees **2014/23/UE** (concessions) i **2014/24/UE** (contractació pública). És **legislació bàsica estatal**: s'aplica igual a l'Ajuntament de Salt que a qualsevol altre. Però a sobre hi ha una **capa catalana** (plataforma de publicitat pròpia, registre de licitadors propi, tribunal de recursos propi, junta consultiva pròpia) que has de saber identificar, perquè és el que distingeix un opositor que ha estudiat per a una plaça a Catalunya d'un que ha copiat un temari genèric.

1. La selecció del contractista: de què parlem exactament

1.1 La idea de fons

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Una empresa privada tria proveïdor com vol: perquè li fa gràcia, perquè és el cunyat, perquè li cau bé. Una Administració **no pot**. Els diners que gasta no són seus, i per això la llei li imposa un procediment reglat per triar amb qui contracta. Això és la **selecció del contractista**: el conjunt de tràmits pels quals l'Administració decideix, de manera objectiva i pública, quina de les empreses que s'han presentat farà la prestació.

La selecció del contractista no és un acte, és **un procés amb tres grans fases** que has de tenir sempre al cap perquè és l'esquelet de tot el tema:

Fase	Què hi passa	Articles LCSP	Acaba amb...
1. Preparació (actuacions prèvies)	Es justifica la necessitat, es defineix l'objecte, es calculen les xifres, es redacten i aproven els plecs, es comprova el crèdit	28, 99-102, 115-126	L'**aprovació de l'expedient**, que obre la licitació
2. Adjudicació	Es publica, les empreses presenten ofertes, la mesa les valora i proposa, l'òrgan de contractació adjudica	131-187	La **resolució d'adjudicació**, notificada i publicada
3. Perfeccionament i formalització	Es constitueix la garantia definitiva, passa el termini d'espera i se signa el contracte	36, 150-155	El **contracte formalitzat**, que ja es pot executar

Truc per no perdre't. Memoritza aquesta frase: **«Es prepara, s'adjudica, se signa.»** Tots els articles del tema pengen d'una d'aquestes tres paraules. Si a l'examen et pregunten per un tràmit i no saps on col·locar-lo, pregunta't: això passa abans que ningú presenti oferta (preparació), mentre es tria (adjudicació) o després que ja se sap qui guanya (formalització)?

1.2 Els principis que ho justifiquen tot

L'**article 1 LCSP** -repetit com a manament als òrgans de contractació a l'**article 132**- fixa els principis que expliquen per què el procediment és així de rígid:

- **Llibertat d'accés a les licitacions**: qualsevol empresa que compleixi els requisits s'hi pot presentar. No hi ha llistes tancades de proveïdors «de la casa».
- **Publicitat i transparència**: tot es publica al perfil de contractant i, si el contracte és prou gran, també als diaris oficials.
- **No-discriminació i igualtat de tracte**: les mateixes regles i la mateixa informació per a tothom, al mateix temps.
- **Eficiència en l'ús dels fons públics**: es busca la millor relació qualitat-preu, no el proveïdor còmode.
- **Salvaguarda de la lliure competència** i **integritat**: prevenció de la corrupció i dels conflictes d'interès.

Per fixar la idea. Quan dubtis en una pregunta d'examen, pregunta't quina opció **protegeix més la igualtat i la transparència**: normalment és la correcta. I al revés, qualsevol resposta que soni a «l'òrgan de contractació decideix lliurement», «es negocia amb qui vulgui» o «l'adjudicació directa és la regla general» és **falsa segur**.

1.3 Les capes de normativa

Capa	Norma	Què hi busques
Europea	Directives **2014/23/UE** i **2014/24/UE**	Llindars, publicitat al DOUE, procediments
Bàsica estatal	**Llei 9/2017 (LCSP)**	Tot el gruix del tema
Reglamentària estatal	**RD 1098/2001** (Reglament general)	Vigent en allò que no contradiu la LCSP
Especialitat local	**DA 2a LCSP**	Òrgan de contractació, mesa i comitè d'experts a les entitats locals

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Catalana | **Decret llei 3/2016** de mesures urgents en matèria de contractació pública; **Llei 19/2014** de transparència; règim local català (**DL 2/2003, TRLMRLC**, i **Decret 179/1995, ROAS**) | Publicitat reforçada, plataforma, registre, tribunal de recursos |

2. Les actuacions prèvies a la contractació

Aquest bloc és la **preparació del contracte**. És la part més silenciosa i la que més falles genera a la pràctica: un plec mal fet o una necessitat mal justificada arrossega problemes fins al final.

2.1 La necessitat i la idoneïtat del contracte (art. 28 LCSP)

Primer manament: **no es contracta perquè sí**. L'article 28 diu que les entitats del sector públic **no poden celebrar altres contractes que els necessaris per al compliment i la realització de les seves finalitats institucionals**. I afegeix que la **naturalesa i extensió de les necessitats** que es volen cobrir, així com la **idoneïtat de l'objecte i del contingut** per satisfer-les, s'han de determinar **amb precisió** i **deixar-ne constància a la documentació preparatòria, abans d'iniciar el procediment**.

Això, a la pràctica, és l'**informe o memòria de necessitat**: un document signat que diu «l'Ajuntament necessita X perquè Y, i el contracte que proposem serveix per resoldre-ho». Sense aquest paper, l'expedient neix coix.

L'article 28 hi afegeix tres deures més que solen passar desapercebuts i que cauen:

- Velar per l'**eficiència**, **agilitar tràmits** i **valorar la incorporació de consideracions socials, mediambientals i d'innovació**.
- **Promoure la participació de la petita i mitjana empresa** i l'accés sense cost a la informació.
- **Programar l'activitat de contractació** i donar a conèixer anticipadament el **pla de contractació** mitjançant l'**anunci d'informació prèvia** de l'article 134, que ha de recollir com a mínim els contractes subjectes a regulació harmonitzada.

Compte amb el parany. L'**anunci d'informació prèvia** (art. 134) és **potestatiu** com a anunci de licitació, però té un premi: si s'ha enviat amb una antelació **mínima de 35 dies i màxima de 12 mesos** respecte de l'anunci de licitació, permet **reduir a 15 dies** el termini general de presentació de proposicions en els contractes SARA (art. 156.3.a). Publicar abans surt a compte.

2.2 Les consultes preliminars del mercat (art. 115 LCSP)

Abans d'obrir l'expedient, l'òrgan de contractació pot fer **estudis de mercat** i **dirigir consultes als operadors econòmics** actius al sector. Per a què? Per preparar bé la licitació i, alhora, per informar les empreses dels plans de l'Administració i dels requisits que exigirà.

Regles que has de saber:

- **Abans d'iniciar la consulta** s'ha de publicar al **perfil de contractant** l'**objecte** de la consulta, **quan comença** i les **denominacions dels tercers** que hi participaran, perquè qualsevol interessat hi pugui fer aportacions. També s'hi publiquen les **raons de l'elecció dels assessors externs**.
- La consulta **no pot falsejar la competència** ni vulnerar la no-discriminació i la transparència. **No en pot sortir un objecte contractual tan concret que només encaixi amb un dels consultats**: el resultat s'ha de traduir en característiques genèriques i exigències generals.
- L'òrgan de contractació **no pot revelar** als participants les solucions proposades pels altres.
- De les consultes se n'ha de fer un **informe motivat** que **forma part de l'expedient** i que està subjecte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

a les **mateixes obligacions de publicitat que els plecs**.

- **Participar a la consulta no impedeix presentar-se després a la licitació.**

Truc per recordar-ho. Pensa en la consulta preliminar com quan, abans de convocar un concurs de catering, truques a tres empreses del ram per saber què és possible i què val. Pots preguntar; el que no pots fer és redactar les bases a mida de la que t'ha caigut més bé.

2.3 L'objecte del contracte: lots sí, fraccionament no (art. 99 LCSP)

L'objecte ha de ser **determinat**. I aquí hi ha dues regles bessones que l'examen encreua sistemàticament:

- **Prohibició de fraccionament**: no es pot partir artificialment l'objecte d'un contracte **amb la finalitat de disminuir-ne la quantia i eludir** els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació. Partir en tres contractes menors de 14.000 ? un servei que en val 42.000 és una il·legalitat clàssica.
- **Divisió en lots com a regla general**: sempre que la naturalesa o l'objecte ho permetin, el contracte s'ha de dividir en **lots**, precisament per facilitar l'accés de la **petita i mitjana empresa**. El que s'ha de **justificar a l'expedient** és **la decisió de NO dividir** (art. 116.4.g).

Compte amb el parany. Fraccionar i dividir en lots **no són el mateix, són gairebé el contrari**. Fraccionar és trencar l'objecte per **fugir** de les regles: prohibit. Dividir en lots és trencar-lo **mantenint una única licitació** per obrir el mercat a empreses petites: obligatori per defecte. Si a l'examen veus «cal justificar la divisió en lots», és **fals**: el que cal justificar és la no-divisió.

2.4 Les tres xifres: pressupost base de licitació, valor estimat i preu (arts. 100-102)

És el trio que més es confon, i el que més cau.

Concepte	Article	Definició	IVA
Pressupost base de licitació (PBL)	100	**Límit màxim de despesa** que l'òrgan de contractació pot comprometre en virtut del contracte. S'ha de **desglossar** al PCAP indicant costos directes, indirectes i altres despeses; si hi ha salaris, amb **desagregació per gènere i categoria professional**	**Inclòs** (llevat de disposició en contra)
Valor estimat del contracte (VEC)	101	**Import total pagador** segons les estimacions de l'òrgan, incloent-hi **qualsevol opció eventual, les pròrrogues i l'import màxim de les modificacions previstes**. En concessions, la **xifra neta de negocis** que generarà el concessionari	**Exclòs**
Preu	102	La contraprestació **certa** que finalment percep el contractista, abonada **en funció de la prestació realment executada**	El preu inclou l'IVA, però a l'oferta l'IVA s'indica **com a partida independent** (art. 139.4)

Detalls del **VEC** que valen punts:

- El **mètode de càlcul** ha de figurar **al PCAP** (art. 101.5).
- **No es pot triar el mètode amb la intenció de sostreure el contracte** a les normes d'adjudicació que li tocarien (art. 101.4).
- Si hi ha **lots**, es té en compte el **valor global de tots els lots** (art. 101.12).
- El VEC és la xifra que decideix **tot**: si el contracte pot ser menor, si pot anar per simplificat, si és SARA, si admet recurs especial.

Exemple pràctic. L'Ajuntament vol el servei de manteniment de jardineria d'un barri: **20.000 ? l'any sense IVA**, dos anys de durada i pròrroga prevista d'un any més. El **VEC** és 20.000 × 3 = **60.000 ?**, perquè s'hi compta la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> pròrroga. Per tant **no** pot ser contracte menor (el límit de serveis és **15.000 ?**), encara que «cada any» costi menys. Aquesta és exactament la trampa que el valor estimat existeix per evitar.

2.5 La durada (art. 29 LCSP)

La durada s'ha de fixar tenint en compte la naturalesa de la prestació i la necessitat de sotmetre periòdicament a concurrència la seva realització. Els límits que has de saber:

- **Subministraments i serveis de prestació successiva**: com a regla general, **5 anys màxim**, pròrrogues incloses.
- **Concessió d'obres**: màxim **40 anys**.
- **Concessió de serveis**: màxim **25 anys**; **10 anys** si l'objecte són **serveis sanitaris**.
- **Contracte menor**: **1 any màxim** i **no es pot prorrogar**.

La **pròrroga** ha d'estar **prevista al plec**, és **obligatòria per al contractista** (llevat que ell mateix denunciï el contracte amb dos mesos d'antelació si el plec ho preveu) i l'ha d'acordar l'òrgan de contractació amb un **preavís mínim de dos mesos** abans de la finalització.

2.6 L'expedient de contractació (art. 116 LCSP)

L'**expedient de contractació** és el conjunt ordenat de documents que acredita que s'han seguit tots els passos legals abans d'adjudicar. Punts clau de l'article 116:

- **Qui l'inicia**: l'**òrgan de contractació**, motivant la necessitat del contracte en els termes de l'article 28. I l'inici **s'ha de publicar al perfil de contractant**.
- **Abast**: s'ha de referir a la **totalitat de l'objecte** del contracte.
- **Què s'hi ha d'incorporar**: el **PCAP** i el **PPT** (al diàleg competitiu, substituïts pel **document descriptiu**); el **certificat d'existència de crèdit**; i la **fiscalització prèvia de la Intervenció**, quan escaigui.
- **Què s'hi ha de justificar adequadament** (art. 116.4) - aquesta llista és or pur per a l'examen:
- a) L'**elecció del procediment** de licitació.
- b) La **classificació** que s'exigeix als participants.
- c) Els criteris de **solvència**, els **criteris d'adjudicació** i les **condicions especials d'execució**.
- d) El **valor estimat**, amb indicació de tots els conceptes que l'integren, **incloent-hi sempre els costos laborals** si n'hi ha.
- e) La **necessitat** a satisfer i la seva relació amb l'objecte, que ha de ser **directa, clara i proporcional**.
- f) En els contractes de **serveis**, l'**informe d'insuficiència de mitjans** (per què no ho pot fer el personal propi).
- g) La decisió de **no dividir en lots**, si escau.
- Si el contracte es finança amb **aportacions de procedència diversa**, es tramita **un sol expedient** i s'hi ha d'acreditar la disponibilitat de totes les aportacions i l'ordre d'abonament.

> **Compte amb el parany.** «Qui inicia l'expedient de contractació?» La resposta és l'**òrgan de contractació**, no el departament tècnic ni la Intervenció. El tècnic **redacta** l'informe de necessitat; qui **incoa** és l'òrgan competent.

2.7 Els plecs

Els plecs són les **regles del joc** i tenen dues meitats que no s'han de confondre mai.

El plec de clàusules administratives particulars (PCAP) - art. 122

Conté les regles **jurídiques, econòmiques i administratives**. L'article 122 en detalla el contingut: els **criteris de solvència i d'adjudicació**; les **consideracions socials, laborals i ambientals** (com a criteris

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de solvència, d'adjudicació o com a condicions especials d'execució); els **pactes i condicions definidors dels drets i obligacions de les parts**; la previsió de **cessió del contracte**; l'obligació de l'adjudicatari de **complir les condicions salarials del conveni col·lectiu sectorial** aplicable; i les **penalitats** per incompliment o compliment defectuós (art. 122.3).

Tres regles del PCAP que cauen:

1. **Moment d'aprovació**: el PCAP s'ha d'aprovar **prèviament a l'autorització de la despesa o conjuntament amb ella**, i **sempre abans de la licitació** (o, si no n'hi ha, abans de l'adjudicació).
2. **Modificació posterior**: només per **error material, de fet o aritmètic**. Qualsevol altra modificació del plec comporta la **retroacció d'actuacions**.
3. **Caràcter contractual**: «els contractes s'ajustaran al contingut dels PCAP, **les clàusules dels quals es consideren part integrant** dels contractes» (art. 122.4). És a dir, el plec **vincula les parts** durant tota la vida del contracte, no només durant la licitació.

L'**aprovació del PCAP correspon a l'òrgan de contractació**, que també pot aprovar **models de plecs** per a categories de contractes de naturalesa anàloga (els famosos «plecs tipus»).

Els plecs de clàusules administratives generals - art. 121

Són models de rang superior. A l'Estat els aprova el **Consell de Ministres**, amb **dictamen previ del Consell d'Estat**. I atenció, perquè aquí hi ha una especialitat local d'or: **les comunitats autònomes i les entitats locals també poden aprovar plecs de clàusules administratives generals**, amb **dictamen previ del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu equivalent de la comunitat autònoma** -a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**-. I a les entitats locals, **l'aprovació dels plecs generals correspon al Ple** (DA 2a.2 LCSP).

El plec de prescripcions tècniques (PPT) - arts. 124 a 126

Descriu **què s'ha de fer i com**, tècnicament: característiques, qualitats, materials, prestacions mínimes, normes tècniques.

La regla d'or és la **no-discriminació**: les prescripcions tècniques **no poden mencionar una fabricació o procedència determinada**, ni un procediment concret que caracteritzi els productes d'un empresari determinat, ni referir-se a una **marca, patent, tipus o origen** determinats quan l'efecte sigui afavorir o eliminar determinades empreses o productes. **Excepció**: quan no sigui possible fer una descripció prou precisa i intel·ligible d'una altra manera, s'admet la referència, però **sempre acompanyada de l'expressió «o equivalent»**.

També s'hi poden exigir **etiquetes** (ambientals, socials, de qualitat) sempre que els requisits estiguin **vinculats a l'objecte**, siguin **objectius i verificables** i s'hagin fixat per un **procediment obert i transparent**; i s'admet acreditar-ne el compliment amb un **informe tècnic d'un organisme reconegut** quan l'empresa no hagi pogut obtenir l'etiqueta en termini.

	PCAP (art. 122)	**PPT** (arts. 124-126)
Regula	Regles jurídiques, econòmiques i de procediment	Característiques tècniques de la prestació
Respon a	Qui pot participar-hi i com es decideix qui guanya	Què s'ha de fer i amb quines especificacions
Hi trobes	Solvència, criteris d'adjudicació, garanties, penalitats, terminis, condicions especials d'execució	Materials, normes tècniques, qualitat, etiquetes, marques (excepcionalment)
Punt fort d'examen	Té **caràcter contractual**; només es modifica per error material	**No pot discriminar**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

«marca o equivalent» |

2.8 L'aprovació de l'expedient (art. 117 LCSP)

Un cop complet l'expedient, l'òrgan de contractació dicta **resolució motivada** que:

1. **Aprova l'expedient.**
2. **Disposa l'obertura del procediment d'adjudicació.**
3. **Implica també l'aprovació de la despesa** (llevat del supòsit excepcional que el pressupost no s'hagi pogut establir prèviament, o que les normes de desconcentració o l'acte de delegació estableixin el contrari).
4. **S'ha de publicar al perfil de contractant.**

L'article 117.2 recull, a més, la **tramitació anticipada**: els expedients es poden ultimar fins i tot amb l'adjudicació i la formalització encara que l'execució hagi de començar **l'exercici següent**, comprometent crèdits amb les limitacions de les normes pressupostàries.

Per fixar la idea. Un sol acte fa tres coses alhora: **aprova l'expedient, aprova la despesa i obre la licitació**. Si a l'examen et diuen que l'aprovació de la despesa és un acte independent i posterior, desconfia: la regla general és que va dins la mateixa resolució.

2.9 Tramitació ordinària, urgent i d'emergència

	Ordinària	**Urgent** (art. 119)	**Emergència** (art. 120)
Quan	La regla general	Necessitat **inajornable** o cal accelerar l'adjudicació per **raons d'interès públic**	Cal actuar **de manera immediata** per **esdeveniments catastròfics**, situacions de **greu perill** o necessitats que afectin la **defensa nacional**
Requisit formal	-	**Declaració d'urgència motivada** per l'òrgan de contractació dins l'expedient	Acord de l'òrgan de contractació
Efecte	Terminis complets	**Preferència de despatx** (informes en **5 dies**, prorrogables a **10**) i **reducció a la meitat** dels terminis de licitació, adjudicació i formalització	Es pot **ordenar l'execució sense tramitar expedient**, sense subjecció als requisits formals de la Llei, **fins i tot sense crèdit** suficient
Excepcions a la reducció	-	**No** es redueix el termini d'espera de **15 dies hàbils** de l'art. 153.3 abans de formalitzar, ni els terminis del **procediment obert simplificat** (art. 159.5), ni certs terminis dels contractes SARA	-
Inici de l'execució	Segons plec	**Màxim 1 mes** des de la formalització	**Màxim 1 mes** des de l'acord; si se supera, cal procediment ordinari
Altres	-	-	A l'Estat, se'n dona compte al **Consell de Ministres en 30 dies**. Executades les actuacions, s'apliquen les regles ordinàries de compliment, recepció i liquidació. La resta de prestacions no urgents van per tramitació **ordinària**

Compte amb el parany. No confonguis mai les dues. La **urgència** és el **mateix camí, corrent**: hi ha expedient, hi ha plecs, hi ha publicitat, només que els terminis es parteixen per la meitat. L'**emergència** és **quedar-se sense camí**: es pot contractar directament i regularitzar després. I recorda dos detalls fins: en emergència **no cal ni que hi hagi crèdit** en aquell moment, i **no procedeix el recurs especial** en matèria de contractació (art. 44.4).

3. Els procediments d'adjudicació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.1 La regla general (art. 131 LCSP)

L'article 131 és la porta d'entrada del bloc i s'ha de saber gairebé literal:

- L'adjudicació es fa **ordinàriament utilitzant una pluralitat de criteris** basats en el principi de **millor relació qualitat-preu**, i mitjançant el **procediment obert** o el **procediment restringit**. Aquests dos són els **procediments ordinaris**.
- Excepció d'ofici: els contractes de **concessió de serveis especials de l'annex IV** s'adjudiquen **per procediment restringit**.
- Els altres procediments només s'utilitzen en els casos taxats: **negociat sense publicitat** en els supòsits de l'art. 168; **diàleg competitiu** o **licitació amb negociació** en els de l'art. 167; **associació per a la innovació** en els de l'art. 177.
- Els **contractes menors** es poden adjudicar **directament** a qualsevol empresari amb capacitat d'obrar i amb l'habilitació professional necessària, complint l'article 118.
- Regla curiosa però preguntable: en contractes d'**assistència sanitària en supòsits d'urgència** amb VEC **inferior a 30.000 ?** no s'apliquen les normes de preparació i adjudicació de la Llei.

3.2 El procediment obert (arts. 156 a 158)

Definició (art. 156.1): «tot empresari interessat podrà presentar una proposició, **quedant exclosa tota negociació** dels termes del contracte amb els licitadors». És el més transparent i el més habitual.

Terminis mínims de presentació de proposicions:

Supòsit	Termini mínim	Comptat des de
Contractes **SARA** d'obres, subministraments i serveis	**35 dies**	Enviament de l'anunci a l'Oficina de Publicacions de la UE
Concessions d'obres i de serveis SARA	**30 dies**	Enviament de l'anunci a la UE
Contractes **no SARA** de subministraments i serveis	**15 dies**	Endemà de la publicació al **perfil de contractant**
Contractes **no SARA** d'**obres** i **concessions** d'obres i de serveis	**26 dies**	Endemà de la publicació al perfil de contractant

Reduccions del termini general en contractes SARA d'obres, subministraments i serveis (art. 156.3):

- **a) Anunci d'informació prèvia** enviat amb antelació **màxima de 12 mesos i mínima de 35 dies**: el termini es pot reduir a **15 dies**.
- **b) Situació d'urgència** de l'art. 119: es pot fixar un termini no inferior a **15 dies** des de l'enviament de l'anunci.
- **c) Ofertes per mitjans electrònics**: reducció de **5 dies**.

A les **concessions** només s'admet la reducció de la lletra c).

Adjudicació (art. 158):

- Si l'**únic criteri és el preu**: adjudicació en **15 dies** màxim des de l'endemà de l'obertura de les proposicions.
- Si hi ha **pluralitat de criteris** (o l'únic criteri és el **cost del cicle de vida**): **2 mesos** des de l'obertura, llevat que el PCAP en fixi un altre.
- Si cal tramitar el procediment d'**ofertes anormalment baixes** (art. 149.4): els terminis anteriors **s'amplien en 15 dies hàbils**.
- Si no s'adjudica dins de termini, els licitadors tenen dret a **retirar la proposició** i a la **devolució de la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

garantia provisional, si n'hi hagués.

3.3 El procediment obert simplificat (art. 159)

És la variant àgil de l'obert, i el veritable cavall de batalla dels ajuntaments: el que s'utilitza quan una despesa passa de contracte menor però no és una gran obra.

Requisits per poder-lo fer servir (art. 159.1) - dues condicions acumulatives:

- **a) Valor estimat**: **igual o inferior a 2.000.000 ?** en contractes d'**obres**; **igual o inferior a 100.000 ?** en contractes de **subministraments i serveis**.
- **b) Criteris**: que entre els criteris d'adjudicació **no n'hi hagi cap avaluable mitjançant judici de valor** o, si n'hi ha, que la seva ponderació **no superi el 25 %** del total; excepte si l'objecte són **prestacions de caràcter intel·lectual** (enginyeria, arquitectura), en què el límit puja al **45 %**.

Especialitats de tramitació (art. 159.2 a 159.4):

- L'anunci de licitació **només cal publicar-lo al perfil de contractant**, i tota la documentació ha d'estar disponible **electrònicament des del dia de la publicació**.
- **Termini de presentació**: mínim **15 dies** des de l'endemà de la publicació al perfil; **20 dies** en contractes d'**obres**.
- Tots els licitadors han d'estar **inscrits al ROLECE** (o al registre oficial de la comunitat autònoma corresponent, a Catalunya el **RELIC**) en la data final de presentació d'ofertes, sempre que no es limiti la concurrència.
- **No procedeix garantia provisional.**
- L'oferta va en **un sol sobre** si no hi ha criteris de judici de valor, i en **dos sobres** si n'hi ha.
- La valoració dels criteris de judici de valor la fan els **serveis tècnics** en un termini **no superior a 7 dies** i ha d'estar feta **abans** de l'acte públic d'obertura del sobre de fórmules.
- Requeriment a l'empresa millor puntuada per constituir la **garantia definitiva** i aportar documentació: **7 dies hàbils**.
- Si l'oferta millor puntuada és presumptament **anormalment baixa**, el termini per justificar-la **no pot superar els 5 dies hàbils**.
- Presentada la garantia i, si escau, feta la **fiscalització** del compromís de despesa (**termini no superior a 5 dies**), s'adjudica i es formalitza.
- **Els terminis d'aquest procediment no es redueixen** encara que l'expedient es declari urgent (art. 159.5).

El «simplificat abreujat» o supersimplificat (art. 159.6): per a contractes d'**obres de VEC inferior a 80.000 ?** i de **subministraments i serveis de VEC inferior a 60.000 ?**, **excepte prestacions de caràcter intel·lectual**. Especialitats:

- Termini de presentació: mínim **10 dies hàbils**; **5 dies hàbils** si són **compres corrents de béns disponibles al mercat**.
- S'**eximeix** els licitadors d'acreditar la **solvència** econòmica, financera i tècnica.
- Oferta en **un únic sobre**, valorada **només amb criteris avaluables per fórmules**.
- **No hi ha acte públic d'obertura** (un dispositiu electrònic garanteix que no s'obri abans d'hora).
- **No es requereix garantia definitiva.**
- La **formalització** es pot fer mitjançant la **signatura d'acceptació** per part del contractista de la resolució d'adjudicació.
- La **mesa de contractació és potestativa** (art. 326.1).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. Els llindars del simplificat són sobre **valor estimat** i, atenció al signe: al **simplificat ordinari** són **«igual o inferior a»** (2.000.000 i 100.000); a l'**abreujat** són **«inferior a»** (80.000 i 60.000). I la ponderació màxima del judici de valor (**25 %**, o **45 %** en prestacions intel·lectuals) és **requisit d'accés al procediment**, no un límit general de la Llei.

3.4 El procediment restringit (arts. 160 a 165)

És l'altre procediment **ordinari** i es desenvolupa en **dues fases**:

1. **Sol·licitud de participació**: qualsevol empresa interessada pot demanar participar-hi en resposta a la convocatòria de licitació.
2. **Selecció i invitació**: **només poden presentar proposicions els empresaris que, a sol·licitud seva i en atenció a la seva solvència, hagin estat seleccionats per l'òrgan de contractació**.

Regles clau:

- **Està prohibida tota negociació** dels termes del contracte amb els sol·licitants o candidats (art. 160.3).
- És **especialment adequat** per a **serveis intel·lectuals d'especial complexitat**: consultoria, arquitectura, enginyeria (art. 160.4).
- **Terminis de sol·licituds de participació** (art. 161): en contractes **SARA**, mínim **30 dies** des de l'enviament de l'anunci a la UE (**15 dies** si hi ha urgència de l'art. 119, en obres, subministraments i serveis); en contractes **no SARA**, mínim **15 dies** des de la publicació de l'anunci.
- El nombre mínim de **candidats a invitar** l'ha de fixar l'òrgan; en el restringit no pot ser **inferior a cinc**, llevat que no hi hagi prou candidats que compleixin els criteris de selecció.
- Les sol·licituds de participació van acompanyades de la documentació de l'art. 140, **excepte** el document de constitució de la garantia provisional.

3.5 La licitació amb negociació (arts. 166, 167 i 169)

És el «negociat **amb** publicitat»: hi ha **anunci de licitació**, però l'òrgan **negocia** les ofertes amb els candidats seleccionats per millorar-ne el contingut.

Supòsits taxats (art. 167) - cal que hi concorri alguna d'aquestes situacions:

- a) Que sigui **imprescindible un treball previ de disseny o d'adaptació** de la prestació tal com és al mercat.
- b) Que la prestació inclogui un **projecte o solucions innovadores**.
- c) Que el contracte **no es pugui adjudicar sense negociacions prèvies** per la naturalesa, complexitat o configuració jurídica o financera de la prestació, o pels riscos que comporta.
- d) Que l'òrgan **no pugui establir amb prou precisió les especificacions tècniques** per referència a una norma o especificació tècnica comuna.
- e) Que en un procediment **obert o restringit anterior** només s'hagin presentat **ofertes irregulars o inacceptables**.
- f) Determinats **serveis socials personalíssims** amb arrelament de la persona al seu entorn d'atenció social, per donar continuïtat a l'atenció.

Tramitació (art. 169) - el que cau:

- **Sempre s'ha de publicar anunci de licitació.**
- S'apliquen les regles del restringit; si es limita el nombre d'empreses convidades a negociar, el **mínim de candidats convidats és de tres**. Si no n'hi ha tres que compleixin els criteris de selecció, es continua

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

amb els que sí, **sense poder convidar empresaris que no hagin sol·licitat participar-hi**.

- Es pot articular en **fases successives** per reduir progressivament el nombre d'ofertes a negociar.
- **No es negocien** ni els **requisits mínims** de la prestació ni els **criteris d'adjudicació**.
- A l'expedient hi ha de constar les **invitacions cursades**, les **ofertes rebudes**, les **raons d'acceptació o rebuig** i els **avantatges obtinguts** en la negociació.
- Deure de **confidencialitat**: no es revelen a la resta les dades designades com a confidencials per un candidat.
- Quan l'òrgan decideix concloure les negociacions, ho comunica a tothom i fixa un **termini comú** per presentar les **ofertes definitives**, que ja no es negocien.

Definicions que cauen (art. 167.e). Són **ofertes irregulars** les que no s'ajusten als plecs, les rebudes **fora de termini**, les que mostren **indicis de col·lusió o corrupció** i les considerades **anormalment baixes**. Són **inacceptables** les presentades per licitadors **sense la qualificació requerida** i les que **superen el pressupost** de l'òrgan de contractació.

3.6 El procediment negociat sense publicitat (art. 168)

És el més excepcional dels procediments competitius, perquè **no hi ha anunci de licitació**. Per això la llista de l'article 168 és **taxada** i s'interpreta restrictivament:

a) En tots els contractes (obres, subministraments, serveis i concessions):

1. Quan en un procediment **obert o restringit** previ **no s'hagi presentat cap oferta, cap oferta adequada, cap sol·licitud de participació o cap sol·licitud adequada**, sempre que **no es modifiquin substancialment les condicions inicials**, sense que en cap cas es pugui **incrementar el pressupost base de licitació** ni **modificar el sistema de retribució**.
2. Quan la prestació només la pugui fer **un empresari determinat**: obra d'art o actuació artística única; **inexistència de competència per raons tècniques**; o **protecció de drets exclusius**, inclosos els de propietat intel·lectual i industrial. Aquestes dues últimes causes només valen si **no hi ha alternativa o substitut raonable** i la manca de competència **no és conseqüència d'una configuració restrictiva** dels requisits.
3. Quan el contracte hagi estat declarat **secret o reservat**, o exigeixi **mesures de seguretat especials**, o ho requereixi la seguretat de l'Estat.

b) En obres, subministraments i serveis:

1. **Imperiosa urgència** derivada d'esdeveniments **imprevisibles** per a l'òrgan de contractació i **no imputables** a ell, que demani una execució ràpida **que no es pugui aconseguir amb la tramitació d'urgència** de l'art. 119.
2. El supòsit d'ofertes irregulars o inacceptables de l'art. 167.e, sempre que s'inclogui a la negociació **tots els licitadors** que abans havien presentat ofertes formalment correctes.

c) Subministraments, a més: productes fabricats **només per a recerca, experimentació, estudi o desenvolupament**; **lliuraments addicionals** del proveïdor inicial per reposició o ampliació quan canviar de proveïdor obligaria a material incompatible (durada, per regla general, **no superior a 3 anys**); adquisició en **mercats organitzats o borses de matèries primeres**; i subministrament en condicions especialment avantatjoses amb un proveïdor que **cessa definitivament** o amb els administradors d'un concurs.

d) Serveis, a més: quan el contracte sigui conseqüència d'un **concurs de projectes** i s'hagi d'adjudicar al guanyador (si n'hi ha diversos, s'ha de convidar tots a negociar); i el cas del proveïdor que cessa.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

e) Obres i serveis, a més: repetició d'obres o serveis similars adjudicats al mateix contractista, sempre que s'ajustin a un projecte base ja licitat amb publicitat, que la possibilitat estigués **indicada a l'anunci de licitació inicial**, que l'import s'hagués **tingut en compte en el VEC inicial** i que **no hagin passat més de 3 anys** des de la celebració del contracte inicial.

> **Compte amb el parany.** «Ha quedat desert, doncs negociem sense publicitat» només és correcte si **no s'ha presentat cap oferta o cap oferta adequada** i **no es toquen les condicions ni s'apuja el pressupost**. I la **imperiosa urgència** de l'art. 168.b.1r exigeix demostrar que **ni tan sols la tramitació urgent** de l'art. 119 seria suficient: no serveix per tapar una mala planificació.

3.7 El diàleg competitiu (arts. 172 a 176)

Per a contractes en què l'Administració **sap què necessita però no sap quina és la millor solució**. En el diàleg competitiu, una **mesa especial de diàleg competitiu** dirigeix un diàleg amb els **candidats seleccionats**, a sol·licitud d'aquests, per **desenvolupar una o diverses solucions** que serviran de base perquè després presentin la seva oferta.

- S'utilitza **en els mateixos casos de l'article 167** que la licitació amb negociació.
- Ha d'anar **precedit de la publicació d'un anunci de licitació**.
- Els plecs es **substitueixen pel document descriptiu** (art. 116.3 i 174.1).
- El diàleg pot desenvolupar-se en **fases successives** per reduir el nombre de solucions.
- Es pot preveure **primes o compensacions** als participants pels costos del diàleg.
- L'adjudicació es fa **necessàriament amb pluralitat de criteris**, sobre la base de la **millor relació qualitat-preu**.

3.8 L'associació per a la innovació (arts. 177 a 182)

El procediment més nou i el més fàcil de reconèixer: serveix per al **desenvolupament de productes, serveis o obres innovadors** i la seva **compra posterior**, sempre que corresponguin als **nivells de rendiment i costos màxims acordats**.

- Al PCAP l'òrgan ha de determinar **quina necessitat d'un producte, servei o obra innovadors no es pot satisfer amb el que ja hi ha al mercat**, indicar els **requisits mínims** i definir el règim dels **drets de propietat intel·lectual i industrial**.
- L'associació es pot crear amb **un o diversos socis** que facin per separat les activitats d'R+D.
- Es desenvolupa en **dues fases** amb règim jurídic diferent: la **d'investigació i desenvolupament** (regida supletòriament per les normes del contracte de **serveis**) i la **d'execució** de les obres, serveis o subministraments resultants (regida per les normes del contracte corresponent).

3.9 El contracte menor (art. 118): important, però no és un procediment

El contracte menor és una **tramitació simplificada**, no un procediment d'adjudicació. Es defineix pel **valor estimat**:

- **Obres**: VEC **inferior a 40.000 ?**.
- **Subministraments i serveis**: VEC **inferior a 15.000 ?**.

Tramitació (redacció vigent de l'art. 118):

1. **Informe de l'òrgan de contractació** que justifiqui de manera motivada **la necessitat del contracte** i **que no se n'està alterant l'objecte** per eludir els llindars.
2. **Aprovació de la despesa.**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Incorporació de la factura** corresponent.
4. En el **contracte menor d'obres**, a més: **pressupost de les obres** (i projecte quan les disposicions vigents ho exigeixin) i **informe de l'oficina de supervisió** quan el treball afecti l'**estabilitat, seguretat o estanquitat** de l'obra.

Excepció útil (art. 118.5): l'informe justificatiu **no cal** en els contractes que es paguen per **bestretes de caixa fixa** o sistemes similars de pagaments menors, sempre que el **VEC no excedeixi de 5.000 ?**.

Publicitat: els contractes menors es publiquen al perfil de contractant **almenys trimestralment**, amb l'objecte, la durada, l'import d'adjudicació (IVA inclòs) i la identitat de l'adjudicatari (arts. 63.4 i 154.5).

Durada: **màxim 1 any** i **no es poden prorrogar** (art. 29.8). I **no es formalitzen** en document contractual: la seva existència s'acredita amb els documents de l'article 118 (art. 153.2).

3.10 Les tècniques de racionalització

Al costat dels procediments, la LCSP regula tres tècniques per **comprar de manera agrupada i repetitiva**, que et convé conèixer perquè els ajuntaments les utilitzen molt:

- **Acord marc**: fixa amb una o diverses empreses les condicions (preus, quantitats previstes) dels contractes que s'hi basaran durant la seva vigència. Durada màxima general: **4 anys**.
- **Sistema dinàmic d'adquisició**: procés **totalment electrònic** i **obert durant tota la seva vigència** a qualsevol empresa que compleixi els criteris de selecció, per a compres d'ús corrent.
- **Centrals de contractació**: òrgans que adquireixen subministraments i serveis per a altres entitats o adjudiquen contractes i acords marc als quals aquestes s'adhereixen. Els municipis **de població inferior a 5.000 habitants** poden exercir les competències de contractació a través de centrals de contractació, i poden **encomanar la gestió del procediment a les diputacions provincials** o a les comunitats autònomes uniprovincials (DA 2a.6).

> **Detall d'examen fàcil.** Els contractes **basats en un acord marc** i els **contractes específics** dins d'un sistema dinàmic d'adquisició **es perfeccionen amb l'adjudicació**, no amb la formalització (art. 36.3), i **no cal formalitzar-los** (art. 153.1).

3.11 Taula comparativa dels procediments

Procediment	Arts.	Publicitat	Negociació	Qui pot presentar oferta	Llindars o supòsits
Obert	156-158	Sí	**No**	Qualsevol empresari interessat	Cap límit: és **ordinari**
Obert simplificat	159.1-5	Sí (perfil)	No	Qualsevol, però ha d'estar **inscrit al ROLECE/RELIC**	Obres VEC **? 2.000.000 ?**; subm. i serveis **? 100.000 ?**; judici de valor **? 25 %** (**45 %** intel·lectuals)
Simplificat abreujat	159.6	Sí (perfil)	No	Íd.	Obres VEC **< 80.000 ?**; subm. i serveis **< 60.000 ?**; **no** prestacions intel·lectuals
Restringit	160-165	Sí	**No**	Només els **seleccionats** per l'òrgan	Cap límit: és **ordinari**; obligatori en concessions de serveis especials de l'annex IV
Licitació amb negociació	166-169	**Sí**	**Sí**	Els candidats seleccionats i convidats (**mínim 3**)	Supòsits taxats de l'**art. 167**
Negociat sense publicitat	168, 170-171	**No**	Sí	Els convidats	Supòsits taxats de l'**art. 168**
Diàleg competitiu	172-176	Sí	Diàleg	Candidats seleccionats	Supòsits de l'**art. 167**
Associació per a la innovació	177-182	Sí	Sí	Socis seleccionats	Innovació no disponible al mercat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| (Contracte menor) | 118 | Publicació **trimestral** posterior | - | Adjudicació **directa** | Obres **< 40.000 ?**; subm. i serveis **< 15.000 ?** |

3.12 Taula de terminis de presentació

Procediment i supòsit	Termini mínim
Obert **SARA**, obres/subministraments/serveis	**35 dies** (des de l'enviament a la UE)
Obert **SARA**, concessions	**30 dies**
Obert SARA amb **anunci d'informació prèvia**	**15 dies**
Obert SARA amb **urgència** (art. 119)	**15 dies**
Obert SARA amb **ofertes electròniques**	Reducció de **5 dies**
Obert **no SARA**, subministraments i serveis	**15 dies** (des de la publicació al perfil)
Obert **no SARA**, obres i concessions	**26 dies**
Obert simplificat	**15 dies**; **20 dies** en obres
Simplificat abreujat	**10 dies hàbils**; **5 dies hàbils** en compres corrents
Restringit, sol·licituds de participació, SARA	**30 dies** (**15** amb urgència)
Restringit, sol·licituds de participació, no SARA	**15 dies**
Restringit, proposicions, SARA	**30 dies** des de l'enviament de la **invitació escrita** (**10** amb anunci d'informació prèvia o amb urgència; **?5** si s'accepten ofertes electròniques)
Restringit, proposicions, no SARA	**10 dies** des de l'enviament de la invitació
Licitació amb negociació	S'apliquen les regles del **restringit** (art. 169.2 remet als arts. 161 a 164.1)

Com memoritzar-ho sense embogir. Fixa't en el patró: **35** és el número gran (obert SARA), **30** el de les concessions i el de les fases de selecció, **26** el de les obres no SARA, **15** el número comodí (obert no SARA de serveis, urgència, informació prèvia, simplificat) i **10** el dels tràmits ja avançats (invitacions, abreujat). I recorda que els terminis SARA es compten des de l'**enviament de l'anunci a la UE**, mentre que els no SARA es compten des de la **publicació al perfil de contractant**.

4. Les formes i els criteris d'adjudicació

4.1 «Formes d'adjudicació»: un terme antic que encara surt als enunciats

L'enunciat del tema parla de «procediments, **formes** i criteris d'adjudicació». La paraula «formes» ve de la legislació anterior, on hi havia una doble decisió:

- El **procediment** deia **qui podia presentar oferta** (obert, restringit, negociat).
- La **forma** deia **com es decidia el guanyador**: la **subhasta** (guanyava automàticament el preu més baix) o el **concurs** (es valoraven diversos criteris).

Aquella distinció **ja no existeix a la LCSP**. Des de la reforma de 2007 i, definitivament, amb la Llei 9/2017, subhasta i concurs han desaparegut com a categories legals i s'han fos en el que ara anomenem **criteris d'adjudicació**: la llei ja no et fa triar «forma», et fa triar si adjudiques amb **un únic criteri** (equivalent funcional de l'antiga subhasta) o amb una **pluralitat de criteris** (equivalent funcional de l'antic concurs), amb una preferència legal clarísima per la segona opció.

Si t'ho pregunten així. «Quines són les formes d'adjudicació vigents a la LCSP?» La resposta correcta no és «subhasta i concurs»: és que **la LCSP no regula formes d'adjudicació**, sinó **criteris**, i que l'adjudicació es fa ordinàriament amb **pluralitat de criteris** basats en la **millor relació qualitat-preu** (art. 145.1). Si un enunciat de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

test et dona «subhasta» com a opció, és una trampa de manual desactualitzat.

4.2 La regla d'or: la millor relació qualitat-preu (art. 145.1)

«L'adjudicació dels contractes es farà **utilitzant una pluralitat de criteris d'adjudicació** sobre la base de la **millor relació qualitat-preu**.» Aquesta és la frase que has de saber de memòria.

Amb justificació prèvia a l'expedient, també es poden adjudicar amb criteris basats en la **millor relació cost-eficàcia**, sobre la base del preu o del cost, com el **càlcul del cost del cicle de vida** (art. 148): no només què val comprar-ho, sinó què val fer-lo servir, mantenir-lo i desfer-se'n.

Trenca el tòpic. «El contracte se l'endú qui ofereix més barat» és fals com a regla general. El preu és **un** criteri -i n'hi ha d'haver sempre un de relacionat amb els costos-, però la llei vol que es compri **bé**, no només **barat**.

4.3 Criteris econòmics i criteris qualitatius (art. 145.2)

La millor relació qualitat-preu s'avalua amb **criteris econòmics i qualitatius**. Els qualitatius poden incloure aspectes **mediambientals o socials** vinculats a l'objecte del contracte, i la llei en posa exemples:

Grup	Contingut (art. 145.2)
Qualitat	Valor tècnic, característiques estètiques i funcionals, **accessibilitat**, **disseny universal**, característiques socials, mediambientals i innovadores, comercialització i condicions
Característiques ambientals	Reducció d'emissions de **gasos d'efecte hivernacle**, mesures d'estalvi i **eficiència energètica**, ús d'energia de **fonts renovables**, manteniment o millora dels recursos naturals afectats
Característiques socials	Integració de persones amb **discapacitat** o en risc d'exclusió, subcontractació amb **centres especials de treball** o **empreses d'inserció**, **plans d'igualtat**, foment de la contractació femenina, **conciliació**, millora de condicions laborals i salarials, **estabilitat en l'ocupació**, formació, seguretat i salut, criteris ètics, **comerç just**
Personal adscrit	Organització, qualificació i experiència del **personal adscrit al contracte**, sempre que la seva qualitat pugui afectar significativament l'execució
Postvenda i lliurament	Servei postvenda, assistència tècnica, data i procés de lliurament, termini d'execució, compromisos de recanvis i seguretat del subministrament

I una regla imperativa: els criteris qualitatius **han d'anar sempre acompanyats d'un criteri relacionat amb els costos** (el preu o el cost del cicle de vida). No pots muntar una licitació on el preu no compti gens.

Percentatge d'or. En els **contractes de serveis de l'annex IV** i en els que tinguin per objecte **prestacions de caràcter intel·lectual**, els criteris relacionats amb la **qualitat** han de representar **com a mínim el 51 %** de la puntuació assignable (art. 145.4). És una xifra que cau molt.

4.4 Quan és **obligatori** aplicar més d'un criteri (art. 145.3)

Hi ha casos taxats en què no pots adjudicar només pel preu. Memoritza'n la llista curta:

1. Contractes els **projectes o pressupostos** dels quals no s'hagin pogut establir prèviament i els hagin de presentar els licitadors.
2. Quan l'òrgan consideri que la definició de la prestació **és susceptible de ser millorada** per altres solucions tècniques o per reduccions del termini.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. Quan l'Administració **faciliti materials o mitjans auxiliars** que exigeixin garanties especials.
4. Contractes que requereixin **tecnologia especialment avançada** o d'execució **particularment complexa**.
5. **Concessions d'obres** i **concessions de serveis** (sempre).
6. **Subministraments**, llevat que els productes estiguin perfectament definits i el preu sigui l'únic factor determinant.
7. **Serveis**, amb la mateixa excepció. I atenció: en serveis de **caràcter intel·lectual** (enginyeria, arquitectura), en **serveis socials, sanitaris o educatius** de la DA 48a, en serveis **intensius en mà d'obra** i en **seguretat privada**, el **preu no pot ser mai l'únic factor**.
8. Contractes amb **impacte significatiu en el medi ambient**.

4.5 Judici de valor contra fórmules: l'ordre que ho decideix tot (art. 146)

Aquesta és la distinció que més has de dominar, perquè condiciona els sobres, la mesa i tot el calendari:

	Criteris avaluables per fórmules (automàtics)	**Criteris que depenen d'un judici de valor** (subjectius)
Com es puntuen	Aplicant una **fórmula** publicada al plec: xifres o percentatges	Valorant una **memòria tècnica**: cal criteri professional
Exemples	Preu, termini d'execució en dies, anys de garantia, nombre d'unitats	Qualitat de la proposta tècnica, pla de treball, metodologia
Preferència legal	**Sí**: sempre que sigui possible, se'ls ha de donar **preponderància** (art. 146.2)	Subsidiària
Sobre	Sobre o arxiu electrònic **B** (o el darrer que s'obre)	Sobre o arxiu electrònic **A** (el primer que s'obre)
Qui els valora	La **mesa de contractació** (o els serveis de l'òrgan)	La mesa; però si la seva ponderació és **superior** a la dels automàtics, un **comitè d'experts** (mínim **3 membres**) o un **organisme tècnic especialitzat**
Quan es valoren	**Després**	**Abans**, i la valoració es fa **pública** en l'acte d'obertura del sobre de fórmules

La regla d'or de l'ordre: la valoració dels criteris avaluables per fórmules **es fa sempre després** de la dels criteris de judici de valor, i n'ha de quedar **constància documental**. El motiu és evident: si primer sabéssim el preu, la valoració «subjectiva» podria acomodar-s'hi.

El comitè d'experts (art. 146.2.a): només és obligatori quan els criteris de judici de valor **pesen més** que els automàtics, en procediments oberts i restringits d'Administracions públiques. Mínim **tres membres**, que poden pertànyer als serveis de l'òrgan de contractació però **en cap cas poden estar adscrits a l'òrgan proposant del contracte**. A les entitats locals (DA 2a.8), el comitè pot estar integrat per **personal funcionari de carrera o laboral fix amb qualificació apropiada** que **no hagi participat en la redacció de la documentació tècnica**, i hi ha d'haver **un tècnic jurista especialitzat en contractació pública**.

La ponderació (art. 146.3): llevat que només compti el preu, el PCAP ha de precisar la **ponderació relativa** de cada criteri, que es pot expressar amb una **banda de valors**. Si per raons objectives no es poden ponderar, s'enumeren per **ordre decreixent d'importància**. I si el procediment té **fases successives**, cal fixar un **llindar mínim del 50 %** de la puntuació del conjunt de criteris qualitatius per continuar al procés selectiu.

4.6 Els requisits que ha de complir tot criteri (art. 145.5)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Els criteris s'han d'establir al **PCAP** o al document descriptiu i han de figurar a l'**anunci de licitació**. A més:

- Han d'estar **vinculats a l'objecte del contracte** (art. 145.6): poden referir-se a qualsevol fase del **cicle de vida** de la prestació, fins i tot a factors que no formen part de la seva substància material (per exemple, com s'ha produït).
- Han de ser **formulats de manera objectiva**, amb respecte als principis d'**igualtat, no-discriminació, transparència i proporcionalitat**, i **no poden donar a l'òrgan de contractació una llibertat de decisió il·limitada**.
- Han de garantir una **competència efectiva** i anar acompanyats d'especificacions que permetin **comprovar** la informació facilitada pels licitadors.

Compte amb el parany clàssic. No confonguis **criteris de solvència** (miren l'**empresa**: si té múscul per fer la feina; es comproven abans, i o passes o no passes) amb **criteris d'adjudicació** (miren l'**oferta**: quina proposta és millor; puntuen). Un mateix element -per exemple l'experiència- és solvència si es refereix a l'empresa i pot ser criteri d'adjudicació només si es refereix al **personal concret adscrit al contracte** i la seva qualitat afecta l'execució (art. 145.2.2n).

4.7 Les millores (art. 145.7)

Les **millores** són prestacions **addicionals** a les definides al projecte i al plec, sense alterar-ne la naturalesa ni l'objecte. Si es fan servir com a criteri d'adjudicació:

- Han d'estar **suficientment especificades**: requisits, límits, modalitats, característiques i vinculació amb l'objecte.
- Si es valoren mitjançant **judici de valor**, **no se'ls pot assignar una valoració superior al 2,5 %**.
- Les millores ofertes pel guanyador **passen a formar part del contracte** i **no poden ser objecte de modificació**.

4.8 Els criteris de desempat (art. 147)

Si després d'aplicar els criteris hi ha **empat**, primer s'apliquen els criteris de desempat que hagi previst el **PCAP** (que han d'estar vinculats a l'objecte): empreses amb un percentatge de **treballadors amb discapacitat superior** al legalment exigit, **empreses d'inserció**, **entitats sense ànim de lucre** en prestacions socials o assistencials, organitzacions de **comerç just**, o empreses amb **mesures d'igualtat efectiva** entre dones i homes.

Si el plec **no diu res**, la llei fixa aquest ordre supletori:

1. **Major percentatge de treballadors amb discapacitat o en situació d'exclusió social** (en cas d'igualtat, més treballadors **fixos** amb discapacitat).
2. **Menor percentatge de contractes temporals** a la plantilla.
3. **Major percentatge de dones** empleades a la plantilla.
4. El **sorteig**.

Detall fi. La documentació que acredita els criteris de desempat s'aporta **en el moment en què es produeix l'empat**, no abans. No es demana a tothom «per si de cas».

5. La mesa de contractació i l'examen de les ofertes

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.1 Què és i quan és obligatòria (art. 326)

La **mesa de contractació** és l'**òrgan d'assistència tècnica especialitzada** de l'òrgan de contractació. Ni contracta ni adjudica: **qualifica, valora i proposa**.

Procediment	Mesa
Obert, **obert simplificat**, restringit, diàleg competitiu, licitació amb negociació, associació per a la innovació	**Obligatòria**
Negociat sense publicitat (sense anunci de licitació)	**Potestativa**...
Negociat sense publicitat fundat en **imperiosa urgència** (art. 168.b.1r)	...però aquí **obligatòria**
Simplificat abreujat (art. 159.6)	**Potestativa**
Contracte **menor**	No hi intervé
Quan actua una **Junta de Contractació**	**Es prescindeix de la mesa** (DA 2a.5)

5.2 La composició a les entitats locals (DA 2a.7 LCSP)

Aquesta és **la** disposició local del tema. La mesa d'un ajuntament:

- La **presideix** un **membre de la corporació** o un **funcionari** de la mateixa.
- Hi són **vocals necessaris** el **secretari o secretària** (o el titular de l'òrgan que tingui atribuït l'assessorament jurídic) i **l'interventor o interventora** (o el titular de l'òrgan de control economicopressupostari).
- Els altres vocals els designa l'òrgan de contractació **entre personal funcionari de carrera o laboral** al servei de la corporació, **o entre membres electes**.
- El **nombre total de membres no pot ser inferior a tres**.
- Els **membres electes** que hi participin **no poden superar un terç** del total de membres de la mesa.
- Actua com a **secretari de la mesa** un **funcionari** de la corporació.
- **Mai** en poden formar part ni emetre informes de valoració el **personal eventual** (assessors de confiança). El **funcionari interí** només si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita a l'expedient.
- La **composició es publica al perfil de contractant**. Es poden constituir **meses permanents**.
- A les entitats municipals descentralitzades, mancomunitats i consorcis locals s'hi pot integrar personal de les diputacions provincials o de les comunitats autònomes uniprovincials.

> **Compte amb el parany.** A la regla general de l'art. 326.5 «en cap cas poden formar part de les meses els **càrrecs públics representatius** ni el personal eventual». A les **entitats locals**, en canvi, la DA 2a.7 **sí que permet electes**, amb el límit d'**un terç**. Si el test et pregunta per un ajuntament, la resposta és la DA 2a; si et pregunta per l'Administració General de l'Estat, la de l'art. 326.

> **Truc de memòria per a la mesa local.** «**Un que presideix, el secretari, l'interventor i com a mínim tres en total, amb els electes com a màxim a un terç.**» Si te'n recordes d'aquesta frase, tens resolt un test de cada tres sobre meses.

5.3 Les funcions de la mesa (art. 326.2)

1. **Qualificar** la documentació acreditativa dels requisits previs (arts. 140 i 141) i, si escau, **excloure** candidats o licitadors que no l'acreditin, **previ tràmit d'esmena**.
2. **Valorar** les proposicions dels licitadors.
3. Si escau, **proposar la qualificació d'una oferta com a anormalment baixa**, després de tramitar el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediment de l'art. 149.

4. **Proposar a l'òrgan de contractació l'adjudicació** a favor del licitador que hagi presentat la millor oferta.

5. En el restringit, el diàleg competitiu, la licitació amb negociació i l'associació per a la innovació, **seleccionar els candidats** quan l'òrgan de contractació li ho delegui i així consti al PCAP.

I una regla d'or de l'art. 157.6: **la proposta d'adjudicació no crea cap dret** a favor del licitador proposat. L'òrgan de contractació **es pot apartar** de la proposta de la mesa, però **ha de motivar** la decisió.

> **La frase que cau.** «La mesa de contractació adjudica el contracte» -> **fals**. La mesa **proposa**; adjudica **l'òrgan de contractació**.

5.4 La declaració responsable i el DEUC (art. 140)

Abans de valorar res, cal comprovar qui es presenta. Però la LCSP va invertir la lògica: **primer es confia, després es comprova**.

- Les proposicions van acompanyades d'una **declaració responsable** ajustada al formulari del **document europeu únic de contractació (DEUC)**, on el licitador manifesta que la societat està **vàlidament constituïda** i que pot presentar-s'hi segons el seu objecte social; que **compleix els requisits de solvència** o té la **classificació**; que **no està incursa en prohibició de contractar**; i que designa una **adreça de correu electrònic habilitada** per a notificacions.
- Si es recorre a la **solvència d'altres empreses** (art. 75), cada una també presenta la seva declaració. Si es concorre en **UTE**, una declaració per empresa **més el compromís de constituir la unió**.
- Si s'exigeix **garantia provisional**, s'aporta el document acreditatiu d'haver-la constituït.
- Les empreses **estrangeres** hi afegeixen la declaració de **submissió als jutjats i tribunals espanyols**.
- La documentació **justificativa de veritat** només se li demana al **guanyador**, en el requeriment de deu dies hàbils de l'art. 150.2 -tot i que la mesa la pot reclamar abans si té **dubtes raonables** o si és necessari per al bon desenvolupament del procediment, i **en tot cas abans d'adjudicar**.
- Si l'empresa està **inscrita al ROLECE** (o al **RELIC** català) no ha de presentar els documents justificatius de les dades ja inscrites.
- Regla temporal que cau: la capacitat, la solvència i l'absència de prohibicions han de **concórrer en la data final de presentació d'ofertes** i **subsistir en el moment de la perfecció del contracte** (art. 140.4).

5.5 Els sobres i l'obertura (art. 157)

- La documentació de l'art. 140 va **en un sobre o arxiu electrònic diferent** del que conté la proposició.
- Si s'utilitza una **pluralitat de criteris**, la proposició va en **dos sobres**: un amb el que es valora per **judici de valor** i un altre amb el que es valora per **fórmules**.
- **L'obertura de les proposicions s'ha de fer en el termini màxim de 20 dies** des de la data de finalització del termini de presentació. Si hi ha més d'un sobre, el termini s'entén complert quan s'ha obert **el primer**.
- **L'obertura de l'oferta econòmica es fa en acte públic**, llevat que es prevegi l'ús de mitjans electrònics.
- Abans de formular la proposta, la mesa pot demanar **tots els informes tècnics** que consideri necessaris; també pot demanar informes a **organitzacions socials d'usuaris, sindicals, sectorials o d'igualtat de gènere** per verificar consideracions socials i ambientals.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Seqüència pràctica de la mesa en un obert amb dos sobres. Sessió 1 (interna): obertura del **sobre A** i qualificació de la documentació administrativa; es concedeix **tràmit d'esmena** als qui hagin presentat papers incomplets. Sessió 2 (interna o pública): obertura del **sobre B** de judici de valor i tramesa als tècnics perquè informin. Sessió 3 (**acte públic**): es llegeix la **valoració tècnica ja tancada** i tot seguit s'obre el **sobre C** de fórmules; s'apliquen les fórmules, es **classifiquen** les ofertes i es formula la **proposta d'adjudicació**. De cada sessió, **acta**. Aquesta és la feina que faràs tu.

5.6 Les ofertes anormalment baixes (art. 149)

L'antiga «oferta temerària». És l'oferta tan barata que fa sospitar que el contracte no es podrà complir bé.

La regla que ho governa tot: una oferta presumptament anormal **no es pot excloure mai automàticament**. Només es pot excloure **després de tramitar el procediment contradictori** de l'article 149.

Passos:

1. **Els plecs han de contenir els paràmetres objectius** que permetin identificar quan una oferta es considera anormal. Si l'únic criteri és el **preu** i els plecs no diuen res, s'apliquen els paràmetres reglamentaris, que fixen el llindar per referència **al conjunt d'ofertes vàlides presentades**. Si hi ha pluralitat de criteris, s'està al que digui el plec, **referit a l'oferta considerada en el seu conjunt**.
2. **Empreses del mateix grup** (art. 42.1 del Codi de comerç): només es té en compte **la més baixa** per aplicar el règim d'anormalitat.
3. La mesa (o l'òrgan) **identifica** les ofertes incurses en presumpció d'anormalitat i **requereix** els licitadors perquè **justifiquin i desglossin raonadament i detalladament** el baix nivell dels preus, amb **termini suficient**. En el procediment **obert simplificat**, aquest termini **no pot superar 5 dies hàbils** (art. 159.4).
4. La justificació pot referir-se a: l'**estalvi** del procés de fabricació o del mètode de construcció; les **solucions tècniques** i condicions excepcionalment favorables; la **innovació i originalitat**; el **respecte a les obligacions ambientals, socials o laborals** i de subcontractació; o l'obtenció d'una **ajuda d'Estat**.
5. **Cal sol·licitar l'assessorament tècnic** del servei corresponent.
6. **Rebuig obligatori**: els òrgans de contractació **rebutjaran** les ofertes si comproven que són anormalment baixes perquè **vulneren la normativa de subcontractació** o **incompleixen les obligacions ambientals, socials o laborals**, inclosos els **convenis col·lectius sectorials vigents** (art. 201). Aquí no hi ha marge d'apreciació.
7. S'entén que la justificació **no explica satisfactòriament** el baix nivell quan és **incompleta** o es fonamenta en **hipòtesis o pràctiques inadequades** des del punt de vista tècnic, jurídic o econòmic.
8. Si l'òrgan considera que l'oferta no es pot complir, **l'exclou de la classificació** i adjudica a la millor oferta següent **segons l'ordre de classificació**.
9. Si finalment **guanya** una empresa que havia estat incursa en presumpció d'anormalitat, l'òrgan ha d'establir mecanismes de **seguiment detallat de l'execució** perquè no baixi la qualitat.

Efecte sobre els terminis. Tramitar l'expedient d'ofertes anormalment baixes **amplia en 15 dies hàbils** els terminis màxims per adjudicar de l'art. 158 (art. 158.3).

Compte amb el parany. Una oferta anormalment baixa **no és il·legal ni s'exclou per ser baixa**: s'exclou perquè **no s'ha justificat que sigui viable**. Si el licitador ho justifica bé, se li adjudica el contracte igualment.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. L'adjudicació

6.1 La classificació de les ofertes (art. 150.1)

La mesa -o, si no n'hi ha, l'òrgan de contractació- **classifica per ordre decreixent** les proposicions presentades, aplicant els criteris del plec, i eleva la proposta a l'òrgan de contractació. Quan **l'únic criteri és el preu**, s'entén que **la millor oferta és la del preu més baix**.

Aquesta classificació no és un tràmit decoratiu: és la **llista d'espera oficial**. Si el primer classificat no respon al requeriment, no formalitza o queda exclòs, es va **baixant per l'ordre** sense haver de repetir la licitació.

L'incident de conductes col·lusòries (art. 150.1, redacció de la Llei 31/2022): en contractes **SARA**, si s'aprecien **indicis fundats de pactes entre licitadors** (càrtels, en el sentit de l'art. 1 de la Llei 15/2007 de defensa de la competència), l'òrgan de contractació ho ha de traslladar, **abans d'adjudicar**, a la **Comissió Nacional dels Mercats i la Competència** o a l'autoritat autonòmica, que emet informe en **20 dies hàbils**. El trasllat suspèn immediatament la licitació -una **suspensió confidencial**, que **no es notifica ni es publica**. Si l'informe confirma els indicis, es notifica la suspensió i s'obre un contradictori amb **10 dies hàbils** d'al·legacions i resolució en **10 dies hàbils**; els licitadors responsables queden **exclosos**.

6.2 El requeriment de documentació: **10 dies hàbils** (art. 150.2)

Acceptada la proposta de la mesa, els serveis corresponents **requereixen el licitador que ha presentat la millor oferta** perquè, **dins el termini de 10 dies hàbils** a comptar de l'endemà de la recepció del requeriment, presenti:

- La **documentació justificativa** de les circumstàncies declarades al DEUC (art. 140.1.a a c): capacitat, solvència o classificació, i no estar incurs en prohibició de contractar; també la de les empreses a la solvència de les quals recorri.
- L'acreditació de **disposar efectivament dels mitjans** que s'hagi compromès a adscriure a l'execució (art. 76.2).
- El document acreditatiu d'haver **constituït la garantia definitiva** que escaigui.

Si no atén el requeriment en termini s'entén que **ha retirat la seva oferta**, amb dues conseqüències dures:

1. Se li exigeix una **penalitat del 3 % del pressupost base de licitació, IVA exclòs**, que es fa efectiva **en primer lloc contra la garantia provisional**, si se n'hagués constituït.
2. A més, incorre en la **prohibició de contractar** de l'art. 71.2.a.

I es passa a requerir **el licitador següent** per ordre de classificació.

> **La confusió més freqüent de l'examen. 10 dies hàbils** és el termini per **aportar documentació i garantia** (art. 150.2). **15 dies hàbils** és el **termini d'espera** abans de formalitzar (art. 153.3). **5 dies hàbils** és el termini per **adjudicar** un cop rebuda la documentació (art. 150.3). I al **simplificat** el requeriment de documentació baixa a **7 dies hàbils** (art. 159.4). No els barregis.

6.3 La resolució d'adjudicació: **5 dies hàbils** (art. 150.3)

L'òrgan de contractació **adjudica el contracte dins dels 5 dies hàbils següents a la recepció de la documentació**. En els procediments negociats, de diàleg competitiu i d'associació per a la innovació, l'adjudicació **concreta i fixa els termes definitius** del contracte.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Regla capital: **no es pot declarar deserta una licitació quan hi hagi alguna oferta o proposició admissible** d'acord amb els criteris del plec. Una licitació queda deserta perquè **no hi ha ofertes vàlides**, no perquè no agradin.

I si la resolució d'un **recurs especial** obliga a adjudicar a un altre licitador, se li concedeixen **10 dies hàbils** per complimentar els tràmits (art. 150.4).

Terminis màxims per adjudicar (art. 158), que ja hem vist al procediment obert i convé repetir:

Supòsit	Termini màxim per adjudicar
Únic criteri: el preu	**15 dies** des de l'endemà de l'obertura de les proposicions
Pluralitat de criteris, o únic criteri el **cost del cicle de vida**	**2 mesos** des de l'obertura, llevat que el PCAP en fixi un altre
Si cal tramitar **ofertes anormalment baixes**	Els anteriors **+ 15 dies hàbils**
Si no s'adjudica dins de termini	Els licitadors poden **retirar la proposició** i recuperar la **garantia provisional**

6.4 La resolució: motivació, notificació i publicació (art. 151)

- La resolució d'adjudicació ha de ser **motivada**.
- Es **notifica** als candidats i licitadors i es **publica al perfil de contractant en el termini de 15 dies**.
- La notificació es fa **per mitjans electrònics** (DA 15a).
- El contingut mínim ha de permetre interposar un recurs fundat i inclou: respecte dels **candidats descartats**, l'exposició resumida de per què s'ha desestimat la candidatura; respecte dels **licitadors exclosos**, els motius de la no-admissió de l'oferta **i el desglossament de les puntuacions** de tots els licitadors, inclòs l'adjudicatari; i **en tot cas** el **nom de l'adjudicatari** i les **característiques i avantatges** de la seva proposició que han determinat que fos la seleccionada, i si escau el desenvolupament de les negociacions o del diàleg.
- La notificació ha d'indicar **el termini en què s'ha de formalitzar** el contracte.

Informació addicional a petició de l'interessat (art. 155): els òrgans de contractació informen cada candidat i licitador **en el termini més breu possible** de les decisions adoptades i, **a petició escrita**, han de comunicar **en 15 dies** els motius del rebuig de la candidatura o de l'oferta, les característiques i avantatges relatius de l'oferta seleccionada i el nom de l'adjudicatari, i el desenvolupament de les negociacions o del diàleg.

6.5 Quan no s'arriba a adjudicar: renúncia i desistiment (art. 152)

Són dues figures diferents i cauen sovint aparellades:

	Renúncia (decisió de no adjudicar o no celebrar el contracte)	**Desistiment** del procediment
Causa	**Raons d'interès públic** degudament justificades a l'expedient	**Infracció no esmenable** de les normes de preparació del contracte o de les reguladores del procediment d'adjudicació
Quan es pot acordar	**Abans de la formalització**	**Abans de la formalització**
Efecte sobre el mateix objecte	**No es pot promoure una nova licitació** del mateix objecte mentre subsisteixin les raons al·legades	**No impedeix iniciar immediatament** un nou procediment de licitació
Compensació	Sí: als candidats aptes o licitadors, pels **despeses** en què hagin incorregut, segons el que digui l'anunci o el plec i, si no, segons els criteris de la **responsabilitat patrimonial**	Igual
Comunicació	Es notifica als candidats o licitadors; si el contracte s'havia anunciat al **DOUE**, també

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

s'informa la **Comissió Europea** | Igual |

> **Truc de memòria. Renúncia = raons d'interès públic** (ja no vull el contracte) -> **no puc tornar a licitar el mateix** mentre duri la raó. **Desistiment = defecte del procediment** (l'he fet malament) -> **puc tornar a licitar-lo demà mateix**, ben fet.

7. Les garanties (arts. 106 a 114)

Les garanties són els diners, avals o assegurances que es dipositen perquè l'Administració tingui de què cobrar si les coses van malament. N'hi ha dues de bàsiques, amb règims oposats.

7.1 La garantia provisional (art. 106)

Què assegura: que el licitador **mantindrà la seva oferta fins a la perfecció del contracte** (que no es farà enrere si guanya).

Règim: és **excepcional**. La regla és que **no procedeix exigir-la**; només es pot exigir quan, **de manera excepcional**, l'òrgan de contractació ho consideri necessari **per motius d'interès públic** i ho **justifiqui motivadament a l'expedient**.

Import: el fixa el PCAP i **no pot superar el 3 % del pressupost base de licitació, IVA exclòs**.

Especialitats:

- En cas de **divisió en lots**, es fixa **només sobre l'import dels lots** als quals el licitador presenti oferta, no sobre el total del contracte.
- En **acords marc** i **sistemes dinàmics d'adquisició**, si s'exigeix, es fixa **a tant alçat** i mai pot superar el **3 % del valor estimat**.
- **No procedeix** en el **procediment obert simplificat** (art. 159.4).

On es diposita: a la **caixa o establiment públic equivalent de l'entitat local** contractant quan és en efectiu; **davant el mateix òrgan de contractació** quan es tracta de certificats d'immobilització de valors, **avals** o certificats d'**assegurança de caució**.

Devolució: s'extingeix **automàticament** i es retorna als licitadors **immediatament després de la perfecció del contracte**. A l'adjudicatari se li retorna quan hagi constituït la definitiva, i es pot **aplicar l'import de la provisional a la definitiva**.

7.2 La garantia definitiva (art. 107)

Qui la constitueix: el licitador que ha presentat la **millor oferta**, **abans de l'adjudicació** (dins el requeriment de 10 dies hàbils de l'art. 150.2).

Import general: el 5 % del preu final ofert, IVA exclòs. Si el preu es formula **per preus unitaris**, es calcula sobre el **pressupost base de licitació, IVA exclòs** (art. 107.3). En contractes amb **preus provisionals**, sobre el **preu màxim fixat**, IVA exclòs.

Garantia complementària (art. 107.2): en **casos especials** -quan pel risc assumit, la naturalesa, el règim de pagaments o les condicions de compliment sigui aconsellable- el PCAP pot exigir una **garantia complementària de fins a un 5 % addicional**, de manera que el total pot arribar al **10 %**. Cal **resolució motivada**. La llei preveu expressament aquesta possibilitat per a les ofertes **inicialment incurses en presumpció d'anormalitat**.

Exempció (art. 107.1, segon paràgraf): l'òrgan de contractació pot **eximir** l'adjudicatari de constituir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

garantia definitiva, **justificant-ho al PCAP**, especialment en **subministraments de béns consumibles** el lliurament i recepció dels quals s'hagi de fer abans del pagament, i en contractes de **serveis socials o d'inclusió social o laboral** de persones en risc d'exclusió. **L'exempció no és possible mai en contractes d'obres ni de concessió d'obres.**

Concessions (art. 107.4): en la concessió d'obres i la concessió de serveis, l'import **el fixa en cada cas l'òrgan de contractació al PCAP**, segons la naturalesa, importància i durada de la concessió. No hi ha percentatge fix.

Acords marc i sistemes dinàmics (art. 107.5): el plec dirà si la garantia es fixa **estimativament** per a l'acord marc sencer o **per a cada contracte basat**.

> **Truc dels percentatges. 3 % provisional** (potestativa, sobre el **pressupost base**) - **5 % definitiva** (regla general, sobre el **preu ofert**) - **+5 % complementària** = **10 % màxim**. I una tercera xifra que no és garantia però s'hi assembla: la **penalitat del 3 %** del pressupost base per no atendre el requeriment (art. 150.2) o per no formalitzar (art. 153.4).

7.3 Com es pot constituir (art. 108)

Forma	Detall
Efectiu o **valors**	Els valors han de ser de **deute públic**. Es dipositen a la caixa o establiment públic equivalent de l'entitat local
Aval	Prestat per **bancs, caixes d'estalvis, cooperatives de crèdit, establiments financers de crèdit i societats de garantia recíproca** autoritzats per operar a Espanya
Assegurança de caució	Amb una **entitat asseguradora** autoritzada per operar en el ram; el certificat s'entrega als mateixos establiments
Retenció en el preu	**Només si el PCAP ho preveu**, i només en contractes d'**obres, subministraments i serveis** i en **concessió de serveis quan les tarifes les paga l'Administració** contractant

L'acreditació de la constitució de la garantia definitiva **es pot fer per mitjans electrònics**.

7.4 Constitució, reposició i reajustament (art. 109)

- **Constitució**: el licitador amb la millor oferta ha d'acreditar-la en el termini de l'art. 150.2 (**10 dies hàbils**). Si no ho fa per causes que li són imputables, **l'Administració no adjudica al seu favor** i s'apliquen les conseqüències vistes (penalitat del 3 % i pas al següent classificat).
- **Reposició**: si es fan efectives sobre la garantia **penalitats o indemnitzacions**, el contractista l'ha de **reposar o ampliar en 15 dies** des de l'execució; si no, incorre en **causa de resolució** del contracte.
- **Reajustament**: si una **modificació del contracte** fa variar el preu, la garantia s'ha de **reajustar en 15 dies** des de la notificació de l'acord de modificació, perquè guardi la proporció deguda. Les variacions per **revisió de preus** no compten a aquests efectes.
- **Assegurança de caució de durada inferior**: si el contracte dura **més de cinc anys**, es pot presentar una assegurança de caució de termini més curt, però amb **dos mesos d'antelació** al venciment cal prestar nova garantia o prorrogar-la; si no, s'**incauta** la garantia definitiva.

7.5 De què respon la garantia definitiva (art. 110)

La llei ho tanca amb una llista **taxada** («únicament respondrà de»):

a) De l'obligació de **formalitzar el contracte en termini**.
b) De les **penalitats** imposades al contractista (art. 192).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

c) De la **correcta execució** de les prestacions -incloses les **millores** acceptades-, de les despeses causades a l'Administració per la **demora** i dels **danys i perjudicis** ocasionats amb motiu de l'execució o pel seu incompliment, quan no en procedeixi la resolució.
d) De la **incautació** que es pot decretar en els casos de **resolució** del contracte.
e) A més, en contractes d'**obres, serveis i subministraments**, de la **inexistència de vicis o defectes** durant el **termini de garantia** previst al contracte.

7.6 Devolució i cancel·lació (art. 111)

- La garantia **no es retorna ni es cancel·la** fins que hagi **vençut el termini de garantia** i s'hagi **complert satisfactòriament** el contracte, o fins que es declari la **resolució sense culpa del contractista**.
- Aprovada la **liquidació** i transcorregut el termini de garantia, si no hi ha responsabilitats, es retorna. **L'acord de devolució s'ha d'adoptar i notificar en el termini de 2 mesos** des de la finalització del termini de garantia. Si passa aquest termini per causa imputable a l'Administració, aquesta ha d'abonar la quantitat deguda **incrementada amb l'interès legal del diner**.
- En cas de **recepció parcial**, només es pot demanar la devolució proporcional **si el PCAP ho autoritza expressament**.
- En cas de **cessió del contracte**, no es retorna la garantia del **cedent** fins que estigui formalment constituïda la del **cessionari**.
- **Devolució automàtica per silenci del procediment**: transcorregut **1 any** des de la finalització del contracte i vençut el termini de garantia sense que s'hagin fet la recepció formal i la liquidació **per causes no imputables al contractista**, es retorna la garantia sense més demora. Aquest termini **es redueix a 6 mesos** quan el VEC sigui **inferior a 1.000.000 ?** en contractes d'obres o a **100.000 ?** en la resta de contractes, o quan l'empresa licitadora sigui una **PIME**.

> **Xifres de la devolució que cauen. 2 mesos** per acordar i notificar la devolució; **1 any** (o **6 mesos** en contractes petits i PIME) per a la devolució automàtica; **15 dies** per reposar o reajustar.

8. Perfeccionament i formalització del contracte

8.1 El perfeccionament (art. 36)

Perfeccionar un contracte vol dir que **neix jurídicament**: a partir d'aquell moment existeix, vincula les parts i genera drets i obligacions. La pregunta d'examen és sempre la mateixa: **quan es perfecciona?**

Contracte	Es perfecciona...
Regla general (contractes dels poders adjudicadors)	**Amb la formalització**
Contractes **basats en un acord marc**	**Amb l'adjudicació**
Contractes **específics** dins un **sistema dinàmic d'adquisició**	**Amb l'adjudicació**
Contractes **menors**	Amb els **documents de l'art. 118** (informe de necessitat, aprovació de la despesa i factura); no cal formalització
Contractes **subvencionats SARA** (art. 23)	Segons la legislació per la qual es regeixin; cal **notificar-ne la formalització** a l'òrgan que va atorgar la subvenció

I una regla de lloc, petita però preguntable: llevat que el clausulat digui una altra cosa, els contractes del sector públic **s'entenen celebrats al lloc on es troba la seu de l'òrgan de contractació** (art. 36.4).

> **Compte amb el parany estrella del tema. Adjudicar no és perfeccionar.** L'adjudicació és l'acte que **designa**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

el guanyador; el contracte **neix amb la formalització**. Les úniques excepcions són els contractes basats en acord marc i els específics d'un sistema dinàmic, que **sí** es perfeccionen amb l'adjudicació. I un tercer error habitual: **el perfeccionament no és el començament de l'execució** -encara pot passar temps entre signar i començar a treballar, segons el que digui el plec.

8.2 La formalització (art. 153)

Forma: els contractes de les Administracions públiques **s'han de formalitzar en document administratiu** que s'ajusti **amb exactitud a les condicions de la licitació**. Aquest document és **títol suficient per accedir a qualsevol registre públic**. El contractista pot demanar **elevar-lo a escriptura pública**, però **les despeses van al seu càrrec**.

Prohibició absoluta: en cap cas es poden incloure al document de formalització clàusules que impliquin **alteració dels termes de l'adjudicació**. El que s'ha licitat és el que se signa.

Excepcions a la formalització: no cal formalitzar els contractes **basats en un acord marc** ni els **específics d'un sistema dinàmic d'adquisició**; i els **contractes menors** acrediten la seva existència amb els documents de l'art. 118.

Terminis:

Supòsit	Termini
Contracte **susceptible de recurs especial** (art. 44)	**No es pot formalitzar abans que transcorrin 15 dies hàbils** des que es remet la notificació de l'adjudicació als licitadors i candidats. Un cop passat el termini sense recurs suspensiu, els serveis de l'òrgan **requereixen l'adjudicatari** perquè formalitzi **en un termini no superior a 5 dies** des de l'endemà de rebre el requeriment
Resta de contractes	La formalització s'ha de fer **no més tard dels 15 dies hàbils següents** a la notificació de l'adjudicació
Contracte on el **recurs especial** havia suspès la formalització	El mateix requeriment de **5 dies** un cop l'òrgan competent **aixeca la suspensió**

Ampliació autonòmica: les comunitats autònomes **poden incrementar** el termini d'espera de 15 dies hàbils, **sense que excedeixi d'un mes**.

8.3 El termini d'espera o standstill: per què existeix

«Standstill» vol dir literalment **aturada**. La idea és senzilla: si un licitador perdedor vol impugnar l'adjudicació, ha de poder fer-ho **abans que el contracte estigui signat**, perquè un cop signat i començat, desfer-lo és caríssim i, sovint, materialment impossible.

Per això la llei imposa **15 dies hàbils** de quietud entre la **remissió de la notificació de l'adjudicació** i la **formalització**, però **només en els contractes susceptibles de recurs especial**. I com que el termini per interposar el recurs especial és **també de 15 dies hàbils** (art. 50), les dues finestres coincideixen: quan s'acaba el temps de recórrer, s'acaba el temps d'esperar.

Detall que la gent falla. Els 15 dies hàbils es compten **des de la remissió de la notificació**, no des que el licitador la llegeix. I **la tramitació urgent NO redueix aquest termini** (art. 119.2.b): tot es parteix per la meitat menys l'espera de l'art. 153.3.

Quins contractes són susceptibles de recurs especial (art. 44.1), i per tant tenen standstill:

- **Obres** amb **valor estimat superior a 3.000.000 ?**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Subministraments i serveis** amb **valor estimat superior a 100.000 ?**.
- **Concessions d'obres o de serveis** amb **valor estimat superior a 3.000.000 ?**.
- **Acords marc i sistemes dinàmics** que tinguin per objecte aquests contractes, i els contractes **basats** en ells.
- Contractes **administratius especials** quan no es pugui fixar el preu de licitació o quan el VEC superi el dels contractes de serveis; contractes **subvencionats** de l'art. 23; i **encàrrecs a mitjans propis** de quantia equivalent.

8.4 Què passa si no es formalitza en termini (art. 153.4 i 153.5)

- **Per causes imputables a l'adjudicatari**: se li exigeix una **penalitat del 3 % del pressupost base de licitació, IVA exclòs**, que es fa efectiva **en primer lloc contra la garantia definitiva** si se n'hagués constituït; a més, incorre en la **prohibició de contractar** de l'art. 71.2.b. I el contracte **s'adjudica al licitador següent** per ordre de classificació, previ el requeriment de documentació de l'art. 150.2.
- **Per causes imputables a l'Administració**: s'ha d'**indemnitzar el contractista** dels danys i perjudicis que la demora li hagi ocasionat.

> **Simetria fàcil de recordar.** Les dues penalitats del **3 % del pressupost base, IVA exclòs**, són bessones: una per **no aportar la documentació** en els 10 dies hàbils (art. 150.2, es cobra contra la **provisional**), l'altra per **no formalitzar** en termini (art. 153.4, es cobra contra la **definitiva**).

8.5 La prohibició d'executar abans de formalitzar (art. 153.6)

No es pot iniciar l'execució del contracte abans de la seva formalització. L'única excepció és la **tramitació d'emergència** de l'art. 120 -i, lògicament, els supòsits que no requereixen formalització: contractes menors i contractes basats en acord marc o específics d'un sistema dinàmic.

Si algú comença a treballar abans de signar, l'expedient queda tocat: s'entra en el terreny dels **contractes verbals**, prohibits amb caràcter general per la llei, i de les **prestacions realitzades sense cobertura contractual**, que acaben en un expedient de **reconeixement extrajudicial de crèdits** i en un informe de reparament de la Intervenció. És un dels errors més cars que pot cometre un servei municipal.

8.6 L'anunci de formalització i la publicitat posterior (art. 154)

Què	Quan i on
Publicació de la formalització, juntament amb el **contracte**, al **perfil de contractant**	En un termini **no superior a 15 dies** després del **perfeccionament**
Contractes **SARA**: a més, al **DOUE**	L'anunci s'envia al DOUE **com a molt tard 10 dies després** de la formalització; no es pot publicar al perfil abans que al DOUE, llevat que als **48 hores** de la confirmació de recepció no s'hagi rebut notícia de la publicació
Contractes **basats en acord marc** i **específics d'un sistema dinàmic**	Publicació **trimestral**, dins els **30 dies** següents al final de cada trimestre
Contractes **menors**	Publicació **trimestral** al perfil, en els termes de l'art. 63.4

L'anunci ha de contenir la informació de l'**annex III** de la Llei. Excepcionalment es poden no publicar determinades dades quan la seva divulgació pugui obstaculitzar l'aplicació d'una norma, ser contrària a l'interès públic o perjudicar interessos comercials legítims o la competència lleial, amb justificació a l'expedient.

La capa catalana de publicitat. A Catalunya, el perfil de contractant dels ens locals s'integra a la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP) de la Generalitat, gestionada amb el suport del **Consorci AOC** i interconnectada amb la plataforma estatal. Els contractes formalitzats es comuniquen al **Registre Públic de Contractes de Catalunya**. I la **Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, obliga a publicar al portal de transparència municipal informació contractual -inclosos els **contractes menors**, les **modificacions** i les **pròrrogues**-, amb un nivell d'exigència **superior** al de la normativa bàsica.

8.7 El recurs especial en matèria de contractació: el guardià del procediment (arts. 44 a 60)

No és un bloc autònom de l'enunciat, però tanca el circuit i explica per què existeix el standstill:

- **Caràcter**: **potestatiu** (es pot anar directament al contenciós) i **gratuït**. És **alternatiu** als recursos administratius ordinaris: contra els actes recurribles per aquesta via **no procedeix** alçada ni reposició (art. 44.5).
- **Actes recurribles** (art. 44.2): els **anuncis de licitació**, els **plecs** i els documents contractuals que fixen les condicions; els **actes de tràmit qualificats** -entre ells, sempre, els acords de la mesa o de l'òrgan sobre **admissió o exclusió** de candidats, licitadors o ofertes, incloses les excloses per anormalment baixes-; els **acords d'adjudicació**; les **modificacions** que haurien d'haver estat una nova adjudicació (arts. 204 i 205); la **formalització d'encàrrecs a mitjans propis** il·legals; i els acords de **rescat** de concessions.
- **Termini**: **15 dies hàbils**, amb el dies a quo diferent segons l'acte impugnat (publicació al perfil per als anuncis i plecs, notificació per a l'adjudicació...). Si el recurs es funda en determinades causes de **nul·litat** de l'art. 39.2, el termini és de **30 dies** des de la publicació de la formalització o, en la resta de casos, **6 mesos** des de la formalització.
- **No procedeix** en els procediments tramitats per **emergència** (art. 44.4).
- **Per sota dels llindars** de l'art. 44.1, el que escau són els **recursos administratius ordinaris** de la Llei 39/2015 o la **revisió d'ofici**.
- **Qui el resol a Catalunya**: el **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic**, òrgan independent i especialitzat, competent **també per als ens locals catalans**. A l'àmbit estatal, el **Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals (TACRC)**. La seva resolució **posa fi a la via administrativa**.

8.8 El circuit complet, en ordre

Aquesta és la seqüència que has de poder recitar del dret i del revés:

1. **Necessitat i idoneïtat** (art. 28) -> informe de necessitat.
2. **Consultes preliminars del mercat**, si escau (art. 115).
3. **Definició de l'objecte i lots** (art. 99); **pressupost base, valor estimat i preu** (arts. 100-102); **durada** (art. 29).
4. **Expedient de contractació** (art. 116): plecs (**PCAP** art. 122 i **PPT** arts. 124-126), **certificat d'existència de crèdit** i **fiscalització prèvia**.
5. **Aprovació de l'expedient** (art. 117): un sol acte que **aprova l'expedient, aprova la despesa i obre la licitació**.
6. **Anunci de licitació** al **perfil de contractant** i, si és SARA, al **DOUE**.
7. **Presentació d'ofertes** dins el termini que correspongui.
8. **Mesa de contractació**: qualificació de la documentació (**esmena**), obertura de sobres (**màxim 20 dies** des del final del termini de presentació), valoració -primer **judici de valor**, després **fórmules**-, tramitació si escau d'**ofertes anormalment baixes**, **classificació** per ordre decreixent i **proposta d'adjudicació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

9. **Requeriment al millor classificat**: **10 dies hàbils** per documentació i **garantia definitiva** (**7 dies hàbils** al simplificat).
10. **Adjudicació**: **5 dies hàbils** des de la recepció de la documentació. Resolució **motivada**, **notificada** electrònicament i **publicada al perfil en 15 dies**.
11. ***Standstill***: **15 dies hàbils** si el contracte és susceptible de **recurs especial**.
12. **Formalització** en **document administratiu** -> el contracte **es perfecciona**.
13. **Anunci de formalització** al perfil en **15 dies** (i al **DOUE** en **10 dies** si és SARA).
14. **Execució**: designació del **responsable del contracte** (art. 62), acta de comprovació de replanteig si són obres, i endavant.

Glossari

- **Actuacions prèvies**: tot el que l'Administració fa internament abans de publicar l'anunci -justificar la necessitat, calcular imports, redactar plecs, fiscalitzar- i que conforma l'expedient de contractació.
- **Acord marc**: tècnica de racionalització que fixa amb una o diverses empreses les condicions dels contractes que s'hi basaran; durada màxima general de **4 anys**.
- **Associació per a la innovació**: procediment per desenvolupar un producte, servei o obra innovador que encara no existeix al mercat, i comprar-lo després.
- **Comitè d'experts**: òrgan de **mínim 3 membres** que valora els criteris de judici de valor quan aquests pesen més que els automàtics; no pot estar adscrit a l'òrgan proposant del contracte.
- **Consultes preliminars del mercat**: sondeig previ amb operadors econòmics per preparar millor la licitació, sense que això doni avantatge a ningú.
- **Cost del cicle de vida**: mètode de valoració que suma el preu de compra, els costos d'ús i manteniment, i els de final de vida útil.
- **Criteris d'adjudicació**: regles publicades al plec amb què es puntuen les ofertes. Es divideixen en **avaluables per fórmules** (automàtics) i **dependents d'un judici de valor**.
- **Criteris de desempat**: criteris socials que decideixen quan dues ofertes empaten; si el plec no en preveu, s'aplica l'ordre legal supletori i, en últim terme, el sorteig.
- **DEUC** (document europeu únic de contractació): formulari normalitzat de **declaració responsable** amb què el licitador afirma que compleix els requisits; els papers de veritat només els aporta el guanyador.
- **Desistiment**: decisió de deixar sense efecte el procediment per una **infracció no esmenable** de les normes de preparació o d'adjudicació; permet tornar a licitar immediatament.
- **Diàleg competitiu**: procediment en què l'òrgan dialoga amb els candidats per definir la solució que després es licita.
- **Formalització**: signatura del document administratiu que recull el contracte; és el moment en què, com a regla general, el contracte **es perfecciona**.
- **Formes d'adjudicació**: categoria de la legislació anterior (subhasta i concurs) que la LCSP **ja no regula**; avui es parla de criteris d'adjudicació.
- **Garantia complementària**: fins a un **5 % addicional** del preu ofert, en casos especials i, típicament, quan l'oferta era presumptament anormal; total màxim, **10 %**.
- **Garantia definitiva**: la que constitueix l'adjudicatari abans de l'adjudicació; **5 %** del preu final ofert, IVA exclòs.
- **Garantia provisional**: la que assegura el manteniment de l'oferta; **excepcional i motivada**, màxim **3 %** del pressupost base de licitació.
- **Incautació**: apropiació per l'Administració de la garantia dipositada, quan hi ha responsabilitats del

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractista.

- **Judici de valor**: valoració que exigeix criteri tècnic o professional i no es pot reduir a una fórmula; es valora **abans** que els criteris automàtics.
- **Junta de Contractació**: òrgan de contractació potestatiu de les entitats locals per a obres de reparació simple i conservació, subministraments consumibles i determinats serveis; quan actua, **es prescindeix de la mesa**.
- **Mesa de contractació**: òrgan col·legiat d'assistència tècnica que qualifica, valora i **proposa** l'adjudicació; no adjudica.
- **Millores**: prestacions addicionals a les definides al projecte i al plec; si es valoren per judici de valor, com a màxim un **2,5 %**.
- **Oferta anormalment baixa**: oferta presumptament inviable pel seu preu; **mai s'exclou automàticament**, cal tràmit de justificació.
- **PCAP** (plec de clàusules administratives particulars): les regles jurídiques i econòmiques del contracte -criteris, garanties, terminis, penalitats.
- **Perfeccionament**: moment en què el contracte **neix jurídicament**; regla general, la formalització.
- **Perfil de contractant**: espai web on cada òrgan publica la seva activitat contractual; a Catalunya, integrat a la **PSCP**.
- **PPT** (plec de prescripcions tècniques): descripció tècnica de la prestació -què s'ha de fer i amb quina qualitat.
- **PSCP** (Plataforma de Serveis de Contractació Pública): plataforma de publicitat contractual de la Generalitat de Catalunya, on s'allotgen els perfils dels ens locals catalans.
- **Renúncia**: decisió de no adjudicar o no celebrar el contracte per **raons d'interès públic**; impedeix tornar a licitar el mateix objecte mentre subsisteixin.
- **Recurs especial en matèria de contractació**: recurs **potestatiu i gratuït**, alternatiu als ordinaris, contra anuncis, plecs, actes de tràmit qualificats i adjudicacions per damunt de determinats llindars; a Catalunya el resol el **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic**.
- **RELIC**: registre d'empreses licitadores i classificades de Catalunya; equivalent català del **ROLECE** estatal.
- **SARA** (subjecte a regulació harmonitzada): contracte que, pel seu import, ha de complir les exigències de publicitat i terminis de les directives europees.
- **Sistema dinàmic d'adquisició**: procés totalment electrònic i obert durant tota la seva vigència per a compres d'ús corrent.
- ***Standstill*** (termini d'espera): els **15 dies hàbils** entre la remissió de la notificació de l'adjudicació i la formalització, en contractes susceptibles de recurs especial.
- **Valor estimat del contracte (VEC)**: import total, **sense IVA**, incloses pròrrogues, opcions i modificacions previstes; és la xifra que decideix procediment, publicitat i llindars.

Els punts que cauen a l'examen

1. **La regla general d'adjudicació** (art. 131 i 145): **pluralitat de criteris** sobre la base de la **millor relació qualitat-preu**, per procediment **obert** o **restringit**, que són els dos **procediments ordinaris**. La LCSP **no regula «formes» d'adjudicació**: subhasta i concurs ja no existeixen.
2. **Els percentatges de les garanties**: provisional **3 %** del **pressupost base** (excepcional i motivada); definitiva **5 %** del **preu final ofert, IVA exclòs**; complementària **fins a un 5 % més**, total **10 %**. En **concessions**, l'import de la definitiva el fixa el PCAP, sense percentatge legal. **Mai** es pot eximir de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

garantia definitiva en **obres** ni en **concessió d'obres**.

3. **La cadena de terminis de l'adjudicació**: obertura de proposicions, **màxim 20 dies** des del final del termini de presentació (art. 157.3) -> requeriment de documentació i garantia, **10 dies hàbils** (art. 150.2; **7 dies hàbils** al simplificat) -> adjudicació, **5 dies hàbils** des de la recepció (art. 150.3) -> publicació al perfil, **15 dies** (art. 151.1) -> standstill, **15 dies hàbils** (art. 153.3) -> anunci de formalització, **15 dies** des del perfeccionament (art. 154.1).

4. **Terminis màxims per adjudicar** (art. 158): **15 dies** si l'únic criteri és el **preu**; **2 mesos** amb pluralitat de criteris o cost del cicle de vida; **+15 dies hàbils** si s'ha tramitat l'expedient d'ofertes anormalment baixes. Passat el termini, el licitador pot **retirar l'oferta** i recuperar la garantia provisional.

5. **Perfeccionament** (art. 36): regla general, **amb la formalització**; excepcions, els contractes **basats en un acord marc** i els **específics d'un sistema dinàmic**, que es perfeccionen **amb l'adjudicació** i **no cal formalitzar-los**. **Adjudicar ? perfeccionar.**

6. **Les dues penalitats del 3 %** del **pressupost base, IVA exclòs**: per no atendre el requeriment de documentació (art. 150.2, es cobra primer contra la **provisional**) i per no formalitzar en termini per causa imputable a l'adjudicatari (art. 153.4, es cobra primer contra la **definitiva**). Totes dues comporten **prohibició de contractar** (art. 71.2.a i b).

7. **L'ordre de valoració** (art. 146.2): els criteris **de judici de valor es valoren sempre abans** que els avaluables per fórmules, amb constància documental, i la valoració prèvia **es fa pública** en l'acte d'obertura del sobre de fórmules. **Comitè d'experts** (mínim **3 membres**) obligatori quan els criteris de judici de valor **pesen més** que els automàtics.

8. **La mesa a les entitats locals** (DA 2a.7): presidida per un **membre de la corporació o un funcionari**; vocals necessaris **secretari** i **interventor**; **mínim 3 membres** en total; els **electes** no poden superar **un terç**; secretari de la mesa, **funcionari** de la corporació; **mai** personal eventual. La composició es publica al **perfil de contractant**.

9. **La mesa proposa, l'òrgan adjudica** (arts. 157.6 i 326): la proposta **no crea cap dret**, i si l'òrgan se n'aparta ha de **motivar-ho**. Mesa **obligatòria** en obert, obert simplificat, restringit, diàleg competitiu, licitació amb negociació i associació per a la innovació; **potestativa** al negociat sense publicitat (però **obligatòria** si es funda en **imperiosa urgència**) i al **simplificat abreujat**.

10. **Ofertes anormalment baixes** (art. 149): **mai exclusió automàtica**; els **paràmetres objectius** han d'estar als plecs; entre empreses d'un **mateix grup** només compta la **més baixa**; el rebuig és **obligatori** si l'oferta vulnera la normativa de subcontractació o les obligacions ambientals, socials o laborals, inclosos els **convenis col·lectius sectorials**.

11. **Criteris qualitatius reforçats** (art. 145.4): en els serveis de l'**annex IV** i en les **prestacions de caràcter intel·lectual**, els criteris de qualitat han de ser **com a mínim el 51 %** de la puntuació. I en serveis intel·lectuals, socials, sanitaris, educatius, intensius en mà d'obra i de **seguretat privada**, el preu **no pot ser l'únic criteri**.

12. **Millores**: com a màxim **2,5 %** si es valoren per judici de valor; passen a formar part del contracte i **no es poden modificar**.

13. **Llindars del recurs especial i, per tant, del *standstill*** (art. 44.1):** obres i concessions, VEC superior a 3.000.000 ?**;** subministraments i serveis, VEC superior a 100.000 ?**. Termini d'interposició,** 15 dies hàbils**;** potestatiu i gratuït**;** no procedeix **en tramitació d'**emergència**. A Catalunya el resol el** Tribunal Català de Contractes del Sector Públic**.**

14. **Renúncia i desistiment** (art. 152): la **renúncia** és per **interès públic** i impedeix tornar a licitar el mateix objecte mentre subsisteixin les raons; el **desistiment** és per **infracció no esmenable** del procediment i **permet licitar de nou immediatament**. Totes dues, **abans de la formalització**, i amb

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

compensació de despeses als licitadors.

15. **Devolució de garanties** (art. 111): acord de devolució adoptat i notificat en **2 mesos** des del final del termini de garantia; devolució automàtica al cap d'**1 any** de la finalització del contracte si no s'han fet recepció ni liquidació per causa no imputable al contractista, termini que baixa a **6 mesos** si el VEC és inferior a **1.000.000 ?** en obres o a **100.000 ?** en la resta, o si el licitador és una **PIME**. **Reposició i reajustament**, **15 dies**.

Resum exprés

- La **selecció del contractista** és el camí que va de la necessitat detectada al contracte signat, i el regula la **LCSP (Llei 9/2017)**, bàsica estatal, amb una capa catalana de publicitat (**PSCP**), registre (**RELIC**), recursos (**Tribunal Català de Contractes**) i transparència (**Llei 19/2014**).
- Les **actuacions prèvies** conformen l'**expedient de contractació** (art. 116): informe de necessitat, objecte i lots, **pressupost base**, **valor estimat** i preu, durada, **PCAP** i **PPT**, **certificat de crèdit** i **fiscalització prèvia**. L'**aprovació de l'expedient** (art. 117) aprova alhora **expedient, despesa i obertura de la licitació**.
- **Tramitació ordinària, urgent** (terminis a la meitat, però **no** els 15 dies hàbils d'espera ni els del simplificat) i **d'emergència** (sense expedient, fins i tot sense crèdit, sense recurs especial).
- **Procediments**: **obert** i **restringit** són els **ordinaris**; **obert simplificat** (obres ? 2.000.000 ?, serveis i subministraments ? 100.000 ?, judici de valor ? 25 % o 45 %) i **abreujat** (obres < 80.000 ?, resta < 60.000 ?) són el pa de cada dia municipal; **licitació amb negociació**, **negociat sense publicitat**, **diàleg competitiu** i **associació per a la innovació** només en supòsits **taxats**. El **contracte menor** (obres < 40.000 ?, resta < 15.000 ?) **no és un procediment**, és una tramitació simplificada.
- **Criteris d'adjudicació**: pluralitat de criteris i **millor relació qualitat-preu**; els de **judici de valor** es valoren **abans** que els de **fórmules**; **comitè d'experts** de mínim 3 membres si pesen més els subjectius; qualitat mínima del **51 %** en serveis de l'annex IV i prestacions intel·lectuals; **millores** limitades al **2,5 %**; **desempat** per criteris socials i, en últim terme, **sorteig**.
- **Mesa de contractació**: qualifica, valora i **proposa**. A les entitats locals, president, **secretari**, **interventor**, mínim **3** membres i **electes com a màxim un terç**.
- **Ofertes anormalment baixes**: paràmetres al plec, requeriment de justificació, informe tècnic i decisió motivada. **Mai** exclusió automàtica.
- **Adjudicació**: classificació per ordre decreixent -> requeriment de **10 dies hàbils** (documentació + **garantia definitiva**) -> adjudicació en **5 dies hàbils** -> resolució **motivada**, notificada electrònicament i **publicada al perfil en 15 dies**.
- **Garanties**: **provisional 3 %** del pressupost base, excepcional i motivada; **definitiva 5 %** del preu ofert IVA exclòs; **complementària +5 %** (total **10 %**). Formes: efectiu, valors de deute públic, **aval**, **assegurança de caució** i, si el plec ho preveu, **retenció en el preu**. Responen de la formalització, penalitats, correcta execució, incautació i vicis durant el termini de garantia.
- **Perfeccionament**: amb la **formalització**, llevat dels contractes basats en acord marc i específics d'un sistema dinàmic, que es perfeccionen amb l'**adjudicació**.
- **Formalització**: en **document administratiu**, ajustat **amb exactitud** a les condicions de la licitació, sense alterar-ne els termes; **15 dies hàbils** d'espera (***standstill***) si el contracte admet **recurs especial**, i requeriment de **5 dies** per signar; en la resta, **15 dies hàbils** des de la notificació. **No es pot executar abans de formalitzar**, excepte emergència.
- **Publicitat final**: anunci de formalització al **perfil en 15 dies** des del perfeccionament i al **DOUE en 10**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

dies si és SARA; menors i contractes basats en acord marc, **trimestralment**.

Autoavaluació

<details><summary>1. La LCSP regula «formes d'adjudicació»? Què has de contestar si un test et posa «subhasta» i «concurs» com a opcions?</summary>No. La subhasta i el concurs eren les formes d'adjudicació de la legislació anterior i van desaparèixer com a categories legals. La LCSP regula procediments (obert, obert simplificat, restringit, licitació amb negociació, negociat sense publicitat, diàleg competitiu, associació per a la innovació) i criteris d'adjudicació (art. 145). La regla general de l'art. 145.1 és adjudicar amb pluralitat de criteris sobre la base de la millor relació qualitat-preu, i l'equivalent funcional de l'antiga subhasta és l'adjudicació amb un únic criteri relacionat amb els costos (art. 146.1).</details>

<details><summary>2. En quin ordre es valoren els criteris de judici de valor i els avaluables per fórmules, i què passa si els subjectius pesen més?</summary>Els criteris que depenen d'un judici de valor es valoren sempre abans que els avaluables mitjançant fórmules, i n'ha de quedar constància documental (art. 146.2). Aquesta valoració prèvia es fa pública en l'acte d'obertura del sobre que conté els elements valorables per fórmules. Si els criteris de judici de valor tenen una ponderació major que els automàtics, en procediments obert i restringit d'Administracions públiques la valoració l'ha de fer un comitè d'experts de mínim tres membres, que no poden estar adscrits a l'òrgan proposant del contracte, o un organisme tècnic especialitzat identificat als plecs. A les entitats locals, el comitè pot estar format per personal funcionari de carrera o laboral fix qualificat que no hagi redactat la documentació tècnica, i hi ha d'haver un tècnic jurista especialitzat en contractació (DA 2a.8).</details>

<details><summary>3. Com és la mesa de contractació d'un ajuntament i quin límit tenen els càrrecs electes?</summary>Segons la DA 2a.7 de la LCSP: la presideix un membre de la corporació o un funcionari; en són vocals necessaris el secretari o secretària (o qui tingui l'assessorament jurídic) i l'interventor o interventora (o qui tingui el control economicopressupostari); la resta de vocals els designa l'òrgan de contractació entre personal funcionari de carrera o laboral o entre membres electes; el nombre total no pot ser inferior a tres; els membres electes no poden superar un terç del total; actua com a secretari un funcionari de la corporació; mai hi pot haver personal eventual, i personal interí només si no hi ha funcionaris de carrera prou qualificats i s'acredita a l'expedient. La composició es publica al perfil de contractant.</details>

<details><summary>4. Quines són les tres xifres del calendari final de l'adjudicació: 10, 5 i 15?</summary>10 dies hàbils és el termini que té el licitador millor classificat per presentar la documentació justificativa i acreditar la garantia definitiva (art. 150.2; al simplificat, 7 dies hàbils). 5 dies hàbils és el termini que té l'òrgan de contractació per adjudicar des de la recepció d'aquesta documentació (art. 150.3). I 15 dies hàbils és el termini d'espera o standstill entre la remissió de la notificació de l'adjudicació i la formalització, en contractes susceptibles de recurs especial (art. 153.3). A més, la resolució d'adjudicació s'ha de publicar al perfil en 15 dies (art. 151.1).</details>

<details><summary>5. Un licitador guanya, però no aporta la documentació dins dels deu dies hàbils. Què

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

passa?</summary>S'entén que ha retirat la seva oferta. Se li exigeix una penalitat del 3 % del pressupost base de licitació, IVA exclòs, que es fa efectiva en primer lloc contra la garantia provisional si se n'hagués constituït, i incorre en la prohibició de contractar de l'art. 71.2.a. Tot seguit es requereix la mateixa documentació al licitador següent segons l'ordre de classificació (art. 150.2). No cal repetir la licitació.</details>

<details><summary>6. Explica l'escala de percentatges de les garanties i digues sobre quina base es calcula cadascuna.</summary>Garantia provisional: màxim 3 % del pressupost base de licitació, IVA exclòs; és excepcional i cal justificar-la motivadament per motius d'interès públic (art. 106). Garantia definitiva: 5 % del preu final ofert per l'adjudicatari, IVA exclòs; si el preu es formula per preus unitaris, sobre el pressupost base IVA exclòs (art. 107.1 i 107.3). Garantia complementària: fins a un 5 % addicional del preu ofert en casos especials i, típicament, quan l'oferta era presumptament anormal, de manera que el total pot arribar al 10 % (art. 107.2). En concessions d'obres i de serveis no hi ha percentatge legal: l'import el fixa l'òrgan de contractació al PCAP (art. 107.4).</details>

<details><summary>7. De què respon la garantia definitiva i quan es retorna?</summary>Respon únicament (art. 110) de: l'obligació de formalitzar en termini; les penalitats imposades; la correcta execució de les prestacions, incloses les millores acceptades, les despeses per demora i els danys i perjudicis quan no procedeixi la resolució; la incautació en cas de resolució; i, en obres, serveis i subministraments, la inexistència de vicis o defectes durant el termini de garantia. Es retorna quan hagi vençut el termini de garantia i el contracte s'hagi complert satisfactòriament, o quan es resolgui sense culpa del contractista. L'acord de devolució s'ha d'adoptar i notificar en 2 mesos des del final del termini de garantia; si es demora per causa imputable a l'Administració, aquesta paga l'interès legal del diner (art. 111).</details>

<details><summary>8. Quan es perfecciona un contracte administratiu? Hi ha excepcions?</summary>Com a regla general, amb la formalització (art. 36.1). Les excepcions són els contractes basats en un acord marc i els contractes específics dins un sistema dinàmic d'adquisició, que es perfeccionen amb l'adjudicació i que, a més, no cal formalitzar (arts. 36.3 i 153.1). Els contractes menors acrediten la seva existència amb els documents de l'art. 118. I no s'ha de confondre adjudicació (designar el guanyador) amb perfeccionament (el contracte neix) ni amb inici de l'execució, que no pot ser anterior a la formalització excepte en tramitació d'emergència (art. 153.6).</details>

<details><summary>9. Què és el standstill, quant dura, a quins contractes s'aplica i el redueix la tramitació urgent?</summary>És el termini d'espera de 15 dies hàbils que ha de transcórrer entre la remissió de la notificació de l'adjudicació als licitadors i candidats i la formalització del contracte (art. 153.3). S'aplica només als contractes susceptibles de recurs especial en matèria de contractació (art. 44: obres i concessions amb VEC superior a 3.000.000 ?, subministraments i serveis amb VEC superior a 100.000 ?). Existeix perquè un licitador perdedor pugui recórrer abans que el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contracte estigui signat -el termini per interposar el recurs especial és també de 15 dies hàbils (art. 50). La tramitació urgent NO el redueix: és una de les excepcions expresses a la reducció de terminis a la meitat (art. 119.2.b). Passat el termini sense recurs suspensiu, es requereix l'adjudicatari perquè formalitzi en un termini no superior a 5 dies.</details>

<details><summary>10. La mesa detecta una oferta un 40 % més barata que la resta. La pot excloure directament?</summary>No. Cap oferta es pot excloure per anormalment baixa sense tramitar el procediment contradictori de l'art. 149. La mesa (o l'òrgan) l'ha d'identificar aplicant els paràmetres objectius que han de constar als plecs, requerir el licitador perquè justifiqui i desglossi el baix nivell dels preus donant-li termini suficient (al simplificat, màxim 5 dies hàbils), demanar l'assessorament tècnic del servei corresponent i elevar una proposta motivada d'acceptació o rebuig. Només s'exclou si la justificació no explica satisfactòriament el preu, i llavors s'adjudica a la millor oferta següent segons l'ordre de classificació. Hi ha, això sí, un rebuig obligatori si l'oferta és baixa perquè vulnera la normativa de subcontractació o incompleix obligacions ambientals, socials o laborals, inclosos els convenis col·lectius sectorials. Tramitar aquest expedient amplia en 15 dies hàbils el termini màxim per adjudicar.</details>

<details><summary>11. Diferencia la renúncia del desistiment i digues quan es poden acordar.</summary>Totes dues s'han d'acordar abans de la formalització del contracte i comporten compensar els candidats i licitadors per les despeses en què hagin incorregut (art. 152). La renúncia -decisió de no adjudicar o no celebrar el contracte- només es pot adoptar per raons d'interès públic degudament justificades a l'expedient, i mentre subsisteixin aquestes raons no es pot promoure una nova licitació del mateix objecte. El desistiment del procediment ha d'estar fundat en una infracció no esmenable de les normes de preparació del contracte o de les reguladores del procediment d'adjudicació, i no impedeix iniciar immediatament una nova licitació. Si el contracte s'havia anunciat al DOUE, cal informar-ne la Comissió Europea.</details>

<details><summary>12. Un ajuntament ha adjudicat un contracte de serveis de 60.000 ? de valor estimat. Hi ha standstill? I si fossin 300.000 ??</summary>Amb 60.000 ? de valor estimat, no: el contracte no és susceptible de recurs especial, perquè en subministraments i serveis el llindar és un VEC superior a 100.000 ? (art. 44.1.a). Per tant no s'aplica l'espera de l'art. 153.3, i la formalització s'ha de fer no més tard dels 15 dies hàbils següents a la notificació de l'adjudicació. Contra els actes d'aquesta licitació escauran els recursos administratius ordinaris de la Llei 39/2015 o, si escau, la revisió d'ofici. Amb 300.000 ?, sí: hi ha recurs especial i, per tant, 15 dies hàbils d'standstill abans de formalitzar, i després un requeriment de 5 dies per signar. A Catalunya el recurs el resoldria el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, també per als ens locals.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

25

TEMA

Tema 25. Els contractes administratius (IV). Execució i modificació dels contractes. Prerrogatives de l'Administració. La revisió de preus. Extinció del contracte. Classes de contractes administratius: contracte d'obres, de gestió de serveis públics i de subministraments. Altres contractes administratius típics.

Introducció: signar el contracte no és acabar; és quan comença la feina de veritat

A l'expedient de contractació, la signatura del contracte sembla el final del camí. A la pràctica és just el contrari: **el 90 % dels problemes arriben després**. L'empresa que havia de renovar l'enllumenat es retarda tres mesos. La constructora es troba una canonada que no sortia al projecte i demana 40.000 ? més. El proveïdor d'ordinadors n'entrega vint-i-cinc en comptes de trenta. El concessionari del bar del pavelló deixa de pagar el cànon. I l'empresa de neteja reclama que se li apugi el preu perquè el conveni col·lectiu ha pujat. Tot això -execució, modificació, revisió de preus i extinció- és aquest tema.

Aquí és on es veu que un contracte administratiu **no és un contracte entre iguals**. L'Administració conserva uns poders que un particular no tindria mai: pot interpretar el contracte pel seu compte, pot canviar-lo unilateralment, pot penalitzar i pot resoldre'l. Se'n diuen **prerrogatives**, i són poders «exorbitants» (que se surten del que és normal en el dret privat) justificats per una cosa: darrere del contracte hi ha un **interès públic** -un servei que no es pot aturar, una obra que ha d'estar acabada, uns diners que són de tothom. La contrapartida per a l'empresa és el dret a **mantenir l'equilibri econòmic**: l'Administració mana, però paga les conseqüències del que mana.

La norma central és la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)**, que va transposar les directives europees de 2014. Els articles clau d'aquest tema són els **190 a 217** (efectes, compliment i extinció) i els **231 a 313** (règim propi de cada tipus de contracte), més els **103 a 105** (revisió de preus). I com que treballaràs en un ajuntament de Catalunya, hi has de sumar dues capes: les **disposicions addicionals 2a i 3a de la LCSP**, que són el «manual local» de la contractació, i la normativa catalana -**TRLMRLC (Decret legislatiu 2/2003)**, **ROAS (Decret 179/1995)**, **Llei 19/2014 de transparència** i la **Comissió Jurídica Assessora (Llei 5/2005)** en lloc del Consell d'Estat.

Com llegir aquest tema. L'enunciat té dos grans blocs. El primer és la **vida del contracte** (execució -> modificació -> prerrogatives -> revisió de preus -> extinció): és transversal, val per a qualsevol contracte. El segon és el **catàleg de tipus** (obres, gestió de serveis públics, subministraments i la resta): cada tipus té les seves especialitats damunt de les regles generals. No barregis els dos plans: primer la regla general, després l'especialitat.

---

1. L'execució del contracte: qui mana, qui respon i qui paga

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.1 El principi de partida: risc i ventura (art. 197 LCSP)

> «L'execució del contracte es realitzarà **a risc i ventura del contractista**.»

Vol dir que **els imprevistos normals del negoci són problema seu**, no de l'Administració. Si l'empresa havia calculat malament el temps, si li puja el cost dels materials, si li marxen dos treballadors, si el marge que havia previst se li menja: és el seu risc. Ha ofert un preu i s'hi ha d'ajustar.

Aquest principi té **excepcions taxades**, i són precisament les que cauen a l'examen:

Excepció al risc i ventura	Què passa
Força major en el contracte d'**obres** (arts. 197 i 239)	El contractista té dret a **indemnització pels danys** si no ha actuat imprudentment
Ius variandi: l'Administració modifica el contracte	Es paguen les prestacions noves i, si escau, es reequilibra
Factum principis i altres actuacions obligatòries de l'Administració en **concessions** (arts. 270 i 290)	Es restableix l'**equilibri econòmic**
Revisió de preus, quan procedeix (arts. 103 a 105)	El preu s'actualitza per fórmula

I compte, que la **força major** de l'article 239 és una **llista tancada**, no és «qualsevol cosa greu»:

- **Incendis** causats per l'electricitat atmosfèrica (un llamp).
- **Fenòmens naturals d'efectes catastròfics**: maremots, terratrèmols, erupcions volcàniques, moviments del terreny, temporals marítims, inundacions i altres de semblants.
- **Destrosses ocasionades violentament en temps de guerra**, robatoris tumultuosos o alteracions greus de l'ordre públic.

> **Parany habitual.** «Ha plogut molt i l'obra s'ha endarrerit» **no** és força major: la pluja normal és risc i ventura. Una **inundació** catastròfica sí. La diferència és el caràcter **extraordinari i catastròfic**, no la molèstia.

1.2 El responsable del contracte (art. 62 LCSP)

L'òrgan de contractació ha de **designar un responsable del contracte**, que pot ser una persona física o jurídica, vinculada o no a l'ens contractant. La seva funció: **supervisar l'execució**, adoptar les decisions i dictar les instruccions necessàries perquè la prestació es faci bé. És «els ulls» de l'Administració sobre el terreny, i qui proposa les penalitats.

En el **contracte d'obres**, aquesta funció recau en el **director facultatiu de l'obra**, sens perjudici que es designi també un responsable del contracte.

> **A la finestreta.** Quan una empresa truca dient «no ens han pagat» o «volem canviar el calendari», el primer que has de mirar a l'expedient és **qui és el responsable del contracte**: és qui ha d'informar. Sense el seu informe, l'òrgan de contractació no pot decidir res amb fonament.

1.3 Terminis, demora i penalitats (arts. 192 a 195 LCSP)

El contractista està obligat a complir el **termini total** i els **terminis parcials**. I aquí hi ha un detall que sorprèn: la **constitució en mora del contractista no necessita cap intimació prèvia** de l'Administració (art. 193.2). És a dir, **no cal requerir-lo abans**: passat el termini, ja està en mora automàticament.

Dues situacions diferents, no les barregis:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

a) Compliment defectuós o incompliment parcial (art. 192). Els plecs poden preveure **penalitats**, que han de ser **proporcionals a la gravetat** i tenen dos sostres:

- cada penalitat, com a màxim el **10 % del preu del contracte** (IVA exclòs);
- el conjunt de totes, com a màxim el **50 % del preu del contracte**.

També es poden preveure penalitats per incomplir les **condicions especials d'execució** (art. 202) o els **compromisos d'adscripció de mitjans** (art. 76.2).

b) Demora en el termini (art. 193). Si el retard és **imputable al contractista**, l'Administració **tria**: resoldre el contracte **o** imposar **penalitats diàries** de **0,60 ? per cada 1.000 ? del preu** del contracte, IVA exclòs. Els plecs poden fixar-ne unes altres si es justifica.

I la regla que més cau: **cada vegada que les penalitats per demora arriben a un múltiple del 5 % del preu** del contracte (IVA exclòs), l'òrgan de contractació **pot** optar entre **resoldre** o **continuar** imposant-ne de noves (art. 193.4).

Com es cobren les penalitats? Les acorda l'òrgan de contractació **a proposta del responsable del contracte**, són **immediatament executives** i es fan efectives **descomptant-les de les factures** pendents; si no es poden descomptar, **sobre la garantia definitiva** (art. 194.2). Si es toca la garantia, el contractista l'ha de **reposar o ampliar en 15 dies**, i si no ho fa incorre en **causa de resolució** (art. 109.2).

Si el retard NO és culpa seva (art. 195.2): si el contractista ofereix complir amb una ampliació del termini, l'òrgan de contractació **l'hi ha de concedir**, i com a mínim **igual al temps perdut** (llevat que ell mateix en demani un de menor). Ho ha d'acreditar l'informe del responsable del contracte.

> **Truc de memòria dels números de la demora. 0,60 per 1.000** al dia. **5 %** acumulat = punt de decisió (resoldre o continuar). **10 %** = sostre d'una penalitat per compliment defectuós. **50 %** = sostre del conjunt de penalitats.

1.4 Danys a tercers (art. 196 LCSP)

Regla general: **paga el contractista** tots els danys que causi a tercers per les operacions que exigeix el contracte. Si l'obra li cau un runam sobre un cotxe aparcat, respon l'empresa.

Excepcions en què respon l'**Administració**:

- Quan el dany és conseqüència **immediata i directa d'una ordre** de l'Administració.
- Quan el dany ve dels **vicis del projecte** en el contracte d'obres (sens perjudici de repetir contra qui va redactar el projecte, art. 315) o en el de **fabricació**.

El tercer perjudicat pot **requerir l'òrgan de contractació dins l'any següent** al fet perquè, escoltat el contractista, digui **a qui correspon la responsabilitat**. Aquest requeriment **interromp la prescripció**.

1.5 El pagament del preu (art. 198 LCSP): els terminis que et preguntaran segur

Aquest article és una mina de terminis. Memoritza'l:

Tràmit	Termini
El contractista ha de **presentar la factura** al registre (factura electrònica)	**30 dies** des del lliurament o la prestació
L'Administració ha d'**aprovar** la certificació d'obra o el document de conformitat	**30 dies** des del lliurament efectiu / prestació
L'Administració ha de **pagar**	**30 dies** des de l'aprovació de la certificació o conformitat
Si es retarda: **interessos de demora** i indemnització per costos de cobrament	Llei 3/2004, de morositat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
| Demora en el pagament **superior a 4 mesos** | El contractista pot **suspendre** el compliment, avisant amb **1 mes** d'antelació |
| Demora en el pagament **superior a 6 mesos** | El contractista pot **resoldre** el contracte i reclamar els perjudicis |

> **Compte amb el parany dels «30 + 30».** No és un termini de 30 dies per pagar des de la factura: són **dos terminis encadenats** de 30 dies (aprovar la conformitat i pagar). Les comunitats autònomes els **poden reduir** (art. 198.8), mai ampliar.

Altres regles del mateix article: el contractista té dret a **abonaments a compte** per operacions preparatòries (amb garantia), i quan els abonaments a compte arriben al **90 % del preu**, cal comunicar-ho a la **Intervenció** per si vol assistir a la recepció (comprovació material de la inversió). Els abonaments a compte només es poden **embargar** per pagar **salaris** del personal adscrit al contracte i **deutes amb subcontractistes i subministradors**.

1.6 La suspensió del contracte (art. 208 LCSP)

Si l'Administració acorda **suspendre** el contracte (o el suspèn el contractista per impagament de més de 4 mesos), s'ha d'estendre una **acta de suspensió** amb les circumstàncies i la situació de fet. **Només s'indemnitzen els períodes documentats en acta**: si no hi ha acta, no hi ha indemnització. El contractista pot demanar que se n'aixequi; si l'Administració no respon, s'entén, llevat de prova en contra, que la suspensió va començar la data que ell va dir.

Què s'indemnitza (acreditant-ne realitat, efectivitat i import): despeses de **manteniment de la garantia definitiva**, indemnitzacions per **extinció o suspensió de contractes de treball**, **salaris** del personal que ha de quedar adscrit, **lloguers i manteniment de maquinària** que no s'hagi pogut destinar a res més, i les **pòlisses d'assegurança** vinculades a l'objecte previstes al plec.

El dret a reclamar **prescriu a l'any** des que el contractista rep l'ordre de reprendre l'execució.

1.7 Cessió i subcontractació (arts. 214 a 217 LCSP)

No les confonguis: és una pregunta clàssica.

	Cessió (art. 214)	**Subcontractació** (arts. 215-217)
Què passa	**Canvia el contractista**: un tercer se subroga en tots els drets i obligacions	El contractista **continua sent-ho** i encarrega a tercers una **part** de la prestació
Requisit clau	Ha d'estar **prevista als plecs** com a opció inequívoca i cal **autorització prèvia i expressa** de l'òrgan de contractació	N'hi ha prou amb **comunicació per escrit** a l'òrgan de contractació, dins els límits dels plecs
Condicions	El cedent ha d'haver executat almenys el **20 %** de l'import (o, en concessions, haver-les explotat **1/5 part** del termini); el cessionari ha de tenir capacitat i solvència i no estar en prohibició de contractar; formalització en **escriptura pública**	El subcontractista ha de tenir aptitud i no estar en prohibició de contractar; el contractista principal segueix responent davant l'Administració
Silenci	La resolució sobre l'autorització s'ha de notificar en **2 mesos**; passats, s'entén **atorgada**	-

La **garantia del cedent no es retorna** fins que està formalment constituïda la del cessionari (art. 111.4).

> **Un límit important:** la limitació de la subcontractació **no pot restringir efectivament la competència**. I hi ha prestacions que, per la seva naturalesa o per les condicions de la licitació, ha d'executar **directament el**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractista: llavors no es poden subcontractar.

1.8 El reajustament de garanties (art. 109.3 LCSP)

Quan una **modificació** fa variar el preu, la garantia definitiva s'ha de **reajustar** perquè guardi la proporció deguda amb el nou preu, en el **termini de 15 dies** des de la notificació de l'acord de modificació. **Les variacions per revisió de preus no compten** a aquests efectes: la revisió de preus **no** obliga a reajustar la garantia.

---

2. La modificació dels contractes: el ius variandi i els seus límits

2.1 La regla d'or

El **ius variandi** és el poder de l'Administració de **modificar unilateralment** el contracte per raons d'interès públic. Trenca el principi civil clàssic pacta sunt servanda («els contractes s'han de complir tal com es van pactar»). Però la LCSP el va tancar amb pany i clau, i has d'interioritzar la regla:

Un contracte administratiu només es pot modificar en dos casos (art. 203.2): (a) quan la modificació estava PREVISTA al plec de clàusules administratives particulars, en els termes de l'art. 204; o (b) excepcionalment, quan NO estava prevista però concorre alguna de les causes taxades de l'art. 205. En qualsevol altre supòsit, si cal executar el contracte d'una manera diferent de la pactada, s'ha de RESOLDRE i licitar-ne un de nou.

El motiu és la **defensa de la competència**. Si una empresa pogués guanyar barat i després «inflar» el contracte amb modificacions, la licitació hauria estat una farsa i els altres licitadors haurien quedat estafats.

2.2 Modificacions previstes al plec (art. 204): fins al 20 %

Els plecs poden preveure la modificació **fins a un màxim del 20 % del preu inicial**, però amb requisits estrictes de redacció:

- La clàusula ha d'estar formulada de manera **clara, precisa i inequívoca** (no valen fórmules genèriques del tipus «el contracte es podrà modificar si convé a l'interès públic»).
- Ha de precisar-ne l'**abast, els límits i la naturalesa**; les **condicions** en què es podrà fer servir, per referència a circumstàncies **verificables objectivament**; i el **procediment** a seguir.
- Ha d'establir que la modificació **no podrà suposar preus unitaris nous** no previstos al contracte.
- Ha de redactar-se de manera que **els licitadors n'entenguin l'abast exacte** i el puguin interpretar tots igual.

Límit absolut: el plec **no pot preveure mai** modificacions que alterin la **naturalesa global** del contracte. S'entén alterada si se substitueixen les obres, subministraments o serveis per altres de diferents, o si es canvia el **tipus de contracte**. En canvi, substituir **una unitat puntual** no altera la naturalesa global.

2.3 Modificacions no previstes al plec (art. 205): tres portes i el sostre del 50 %

Si el plec no ho havia previst (o ho havia previst malament), la modificació només és possible si compleix **dos requisits generals** i entra per **una de les tres portes**.

Requisits generals (art. 205.1):

1. Que trobi justificació en un dels supòsits de l'apartat 2.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. Que es limiti a introduir les variacions **estrictament indispensables** per respondre a la causa objectiva que la fa necessària.

Porta a) Prestacions addicionals. Cal afegir obres, subministraments o serveis addicionals als contractats inicialment, i concorren **dos requisits alhora**:

- que **canviar de contractista no sigui possible** per raons econòmiques o tècniques (incompatibilitats, dificultats d'ús o manteniment desproporcionades) i, a més, que el canvi generi **inconvenients significatius o un augment substancial de costos**. La necessitat de fer una nova licitació no es considera mai un «inconvenient significatiu»;
- que la modificació, aïllada o conjuntament amb altres, **no superi el 50 % del preu inicial**, IVA exclòs.

Porta b) Circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles. Amb **tres condicions**:

- que la necessitat derivi de circumstàncies que una **Administració diligent no hauria pogut preveure**;
- que **no s'alteri la naturalesa global** del contracte;
- que, aïllada o conjuntament, **no se superi el 50 % del preu inicial**, IVA exclòs.

Porta c) Modificacions no substancials. Cal justificar especialment per què aquelles prestacions no es van incloure al contracte inicial. Una modificació és **substancial** (i, per tant, **prohibida** per aquesta via) quan dona lloc a un contracte materialment diferent i, **en tot cas**, quan:

1. Introdueix condicions que, si haguessin figurat al procediment inicial, haurien permès **seleccionar altres candidats**, acceptar **una oferta diferent** o **atraure més participants**. *Sempre es considera que passa això si l'obra o el servei resultants exigirien una **classificació del contractista diferent** de l'exigida a la licitació.*
2. Altera l'**equilibri econòmic en benefici del contractista** de manera no prevista. *Sempre es considera que passa si les **unitats d'obra noves** representen més del **50 % del pressupost inicial**.*
3. **Amplia de manera important l'àmbit** del contracte. *Sempre es considera que passa si el valor de la modificació supera, aïllada o conjuntament, el **15 % del preu inicial en el contracte d'obres** o el **10 % en la resta de contractes**, IVA exclòs, o bé si supera el llindar SARA que correspongui al tipus de contracte.*

> **Els quatre percentatges de l'article 205, ordenats. 10 %** (no substancial, contractes que no són d'obres) · **15 %** (no substancial, obres) · **50 %** (sostre de les portes a i b, i llindar d'unitats noves que trenca l'equilibri) · i, per damunt de tot, el **20 %** de l'article 204 per a les previstes al plec. Si et fan triar, recorda: **20 % previstes / 50 % no previstes**.

2.4 És obligatòria per al contractista? El llindar del 20 % (arts. 206, 211.1.g i 213.4)

Aquí hi ha una de les preguntes més fines del tema.

- Les modificacions de l'**art. 205** són **obligatòries** per al contractista **quan no superen el 20 % del preu inicial** (IVA exclòs). L'ha d'acceptar i punt.
- Quan **superen el 20 %** (en més o en menys), **deixen de ser obligatòries**: l'òrgan de contractació només les pot acordar amb la **conformitat per escrit** del contractista. Si no la dona, **el contracte es resol** per la causa de l'**art. 211.1.g)**.
- I l'efecte econòmic (art. 213.4): quan es resol per aquesta causa, el contractista té dret a una **indemnització del 3 % de l'import de la prestació deixada de realitzar**... **llevat que** la causa li sigui imputable **o que sigui ell qui rebutgi** la modificació proposada a l'empara de l'art. 205. És a dir: si diu que no, es resol però **no cobra el 3 %**.
- I una regla dura de l'art. 212.2: les modificacions fetes **fora dels casos dels arts. 204 i 205** donen lloc **sempre** a la resolució del contracte.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

En el **contracte d'obres** hi ha una precisió: les modificacions acordades conforme a l'art. 206 són **obligatòries**, i si suposen **supressió o reducció d'unitats d'obra**, el contractista **no té dret a cap indemnització** (art. 242.1).

> **Compte a no confondre els dos 20 %.** Un és el **sostre de les modificacions previstes al plec** (art. 204). L'altre és el **llindar d'obligatorietat / dret a resoldre** de les no previstes (arts. 206 i 211.1.g). Comparteixen xifra, no significat.

2.5 El procediment: com es tramita una modificació (arts. 191, 207 i DA 3a)

1. **Iniciativa i memòria justificativa**: qui la proposa (habitualment el responsable del contracte o, en obres, el director facultatiu) ha d'acreditar **quina causa concorre**, l'**abast econòmic** exacte i com afecta **preu i termini**.
2. **Audiència al contractista** (art. 191.1). És **sempre preceptiva** en l'exercici de qualsevol prerrogativa.
3. **Audiència al redactor del projecte o de les especificacions tècniques**, si les va fer un tercer per contracte de serveis, per un termini **no inferior a 3 dies** (art. 207.2).
4. **Informe jurídic**. A l'àmbit local, l'emet el **secretari o secretària**, i és **preceptiu** (DA 3a.8 LCSP).
5. **Fiscalització prèvia de la Intervenció** i **aprovació de la despesa** (DA 3a.3).
6. **Dictamen de l'òrgan consultiu** -a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**- quan es tracti d'una modificació **no prevista al plec** de quantia, aïllada o conjunta, **superior al 20 % del preu inicial** (IVA exclòs) **i** amb un preu del contracte **igual o superior a 6.000.000 ?** (art. 191.3.b). Han de concórrer **les dues condicions alhora**.
7. **Acord de l'òrgan de contractació**, que **posa fi a la via administrativa** i és **immediatament executiu** (art. 191.4).
8. **Reajustament de la garantia** en **15 dies** (art. 109.3).
9. **Formalització** de la modificació, com el contracte (art. 153).
10. **Publicitat**: anunci de modificació al **perfil de contractant** en el termini de **5 dies** des de l'aprovació, acompanyat de les **al·legacions del contractista** i de tots els informes recaptats, **sempre**, sigui SARA o no i sigui quina sigui la causa (art. 207.3). A més, si el contracte és **SARA** i la modificació va per les lletres a) o b) de l'art. 205, cal **anunci al DOUE** (amb l'excepció dels serveis i concessions de serveis de l'annex IV).

2.6 El que NO és modificació (i per tant no cal tramitar)

Aquesta llista és or pur per als casos pràctics:

- **Excés d'amidaments en obres** (art. 242.4.i): la variació que es produeix **només en el nombre d'unitats realment executades** sobre les previstes, sempre que globalment **no superi el 10 % del preu del contracte inicial**. Es recull a la **certificació final d'obra**.
- **Preus nous contradictoris** (art. 242.4.ii): la inclusió de preus nous fixats contradictòriament, sempre que **no incrementin el preu global** ni afectin unitats d'obra que en conjunt **excedeixin el 3 % del pressupost primitiu**.
- **Increment d'unitats en subministraments amb preus unitaris** (art. 301.2): fins al **10 % del preu del contracte**, **sense tramitar expedient de modificació**, si així ho preveu el plec i hi ha finançament acreditat a l'expedient originari.
- La **revisió de preus**, la **pròrroga** prevista al contracte, la **cessió** i la **successió del contractista** i l'**ampliació del termini d'execució** tampoc són modificacions: l'art. 203.1 les exclou expressament.

2.7 Els preus contradictoris (art. 242.2 LCSP)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Quan la modificació introdueix **unitats d'obra no previstes** al projecte, o unitats amb característiques diferents de les fixades, els preus **els fixa l'Administració**, amb **audiència prèvia al contractista** per un termini mínim de **3 dies hàbils**. Si el contractista **no accepta** els preus fixats, l'òrgan de contractació pot: **contractar-les amb un altre empresari** als mateixos preus, **executar-les directament**, o **resoldre el contracte**.

---

3. Les prerrogatives de l'Administració

3.1 Quines són (art. 190 LCSP)

L'òrgan de contractació té, en els **contractes administratius**, la prerrogativa de:

Prerrogativa	En cristià
Interpretar el contracte i **resoldre els dubtes** del seu compliment	Si el plec és ambigu, decideix l'Administració, no un jutge
Modificar-lo per raons d'interès públic	El ius variandi dels arts. 203-207
Declarar la responsabilitat imputable al contractista arran de l'execució	Penalitats, danys i perjudicis
Suspendre'n l'execució	Amb acta i indemnització (art. 208)
Acordar-ne la resolució i determinar-ne els efectes	Arts. 211-213
Inspeccionar l'activitat del contractista durant l'execució	Amb un límit: no hi ha un dret general a inspeccionar instal·lacions i oficines, llevat que les seves condicions tècniques siguin determinants per a la prestació, i s'ha de **justificar de manera expressa i detallada** a l'expedient

En els contractes de **concessió d'obres**, l'art. 261 amplia el catàleg: decidir el **restabliment de l'equilibri econòmic**, fixar **tarifes màximes**, **vigilar i controlar**, assumir l'explotació en cas de **segrest o intervenció**, imposar **penalitats**, exercir funcions de **policia** i imposar temporalment condicions d'utilització per resoldre situacions excepcionals d'interès general (indemnitzant si escau). L'art. 293 aplica el mateix esquema a la **concessió de serveis**.

> **Clau conceptual.** Les prerrogatives només existeixen en els **contractes administratius**. En un **contracte privat** del sector públic (per exemple, una **assegurança** o un servei financer, encara que el signi l'Ajuntament), l'Administració és una part contractant més i els conflictes sobre efectes i extinció van a la **jurisdicció civil**.

3.2 Com s'exerceixen (art. 191 LCSP)

- **Audiència al contractista**: sempre, en qualsevol procediment de prerrogatives.
- **Informe del servei jurídic**. A l'àmbit local, el fa el **secretari o secretària** (DA 3a.8 LCSP), i és **preceptiu** en: aprovació d'expedients de contractació, **modificació de contractes**, **revisió de preus**, **pròrrogues**, **manteniment de l'equilibri econòmic**, **interpretació** i **resolució** dels contractes.
- **Dictamen de l'òrgan consultiu** (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**, Llei 5/2005) en tres casos:
  - **Interpretació, nul·litat i resolució** del contracte **quan el contractista s'hi oposi**;
  - **Modificacions no previstes** al plec de quantia **superior al 20 %** del preu inicial (IVA exclòs) **i** preu del contracte **? 6.000.000 ?**;
  - **Reclamacions** per responsabilitat contractual de l'Administració de **quantia ? 50.000 ?** (la normativa autonòmica pot rebaixar aquesta xifra).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Els acords **posen fi a la via administrativa** i són **immediatament executius**.

Retén-ho així: el contractista **s'oposa** -> dictamen. La modificació **passa del 20 % i el contracte val 6 milions o més** -> dictamen. La reclamació **arriba a 50.000 ?** -> dictamen. Fora d'això, resol l'òrgan de contractació amb informe jurídic i prou.

3.3 La contrapartida: l'equilibri econòmic del contracte

Si l'Administració pot manar, ha de pagar. En les **concessions** (arts. 270 per a obres i 290 per a serveis), s'ha de **restablir l'equilibri econòmic** en benefici de la part que correspongui quan:

- l'Administració fa una **modificació** de les característiques del servei o de les tarifes per raons d'interès públic;
- actuacions de l'Administració concedent, **obligatòries per al concessionari**, determinen de manera directa la **ruptura substancial de l'economia del contracte** (és el que la doctrina anomena factum principis);
- **causes de força major** (les de l'art. 239) determinen de manera directa aquesta ruptura substancial.

Com es restableix? Modificant les **tarifes** dels usuaris, modificant la **retribució** que paga l'Administració, **reduint el termini** de la concessió o, en general, tocant qualsevol clàusula econòmica. En els casos de factum principis i força major, es pot **ampliar el termini** un màxim del **15 % de la durada inicial**.

El límit que sempre cau: NO hi ha dret a restablir l'equilibri per incompliment de les previsions de demanda del pla d'estudi, ni de l'Administració ni del concessionari (art. 290.4 in fine). El risc de demanda és **risc operacional**, i el risc operacional és del concessionari. Si l'aparcament no s'omple, s'ha aguantar.

Si els acords de l'Administració sobre el desenvolupament del servei **no tenen transcendència econòmica**, el concessionari **no té dret a indemnització** (art. 290.3).

---

4. La revisió de preus (arts. 103 a 105 LCSP)

4.1 Què és i per què avui és excepcional

La **revisió de preus** és l'actualització del preu d'un contracte de llarga durada per adaptar-lo a l'evolució dels costos. Fins fa uns anys era gairebé automàtica i s'indexava a l'IPC. Això es va acabar amb la **Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola**, desplegada pel **Reial decret 55/2017**: la idea és que els preus públics **no s'han d'enganxar automàticament a l'IPC**, perquè això realimenta la inflació.

Resultat a la LCSP: la revisió de preus només pot ser **periòdica i predeterminada**, és a dir, **fixada per endavant al plec amb una fórmula**. Queda **prohibida** la revisió **no periòdica** o **no predeterminada**, llevat dels contractes **no SARA** de l'art. 19.2 (els exclosos per raó de la matèria).

Idea forta: si el plec no porta fórmula de revisió, **no hi ha revisió**. No es pot «acordar després» perquè les coses han pujat. L'empresa que va oferir un preu, hi queda lligada (risc i ventura).

4.2 En quins contractes procedeix (art. 103.2)

Amb **justificació prèvia a l'expedient** i conforme al reglament de desindexació, **només** en:

- els contractes d'**obra**;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- els contractes de **subministrament de fabricació d'armament i equipament** de les Administracions públiques;
- els contractes de **subministrament d'energia**;
- **qualsevol altre contracte en què el període de recuperació de la inversió sigui igual o superior a 5 anys**.

Excepcionalment, també es pot admetre en altres contractes amb període de recuperació inferior a 5 anys si la suma de la participació de **matèries primeres, béns intermedis i energia** al pressupost base de licitació **supera el 20 %** d'aquest pressupost; llavors la revisió **només afecta aquella fracció del preu**, i el plec ha d'indicar el pes de cada matèria amb participació superior a l'**1 %** i el seu índex oficial.

Mai són revisables: els costos d'**amortitzacions**, els **costos financers**, les **despeses generals o d'estructura** ni el **benefici industrial**. Els **costos de mà d'obra** només es revisen (en contractes que no siguin d'obra ni de subministrament d'armament) quan el període de recuperació de la inversió és **? 5 anys** i la intensitat en l'ús del factor treball es considera significativa.

4.3 Quan comença a aplicar-se (art. 103.4 i 103.5)

- La **fórmula** ha de constar al plec de clàusules administratives particulars, és **invariable durant tota la vigència** del contracte i es refereix a la data de **formalització** (o al final del termini de tres mesos des del final de la presentació d'ofertes, si la formalització arriba més tard).
- **Requisit doble per revisar** (llevat del subministrament d'energia): que el contracte s'hagi executat **almenys en un 20 % del seu import i** que hagi transcorregut **un any des de la formalització**. En conseqüència, **el primer 20 % executat i l'import executat el primer any queden exclosos** de la revisió.
- La condició del **percentatge d'execució no és exigible** en els contractes de **concessió de serveis**.
- Si hi ha **fórmules tipus** aprovades pel Consell de Ministres per a un tipus de contracte, l'òrgan de contractació **no pot posar-ne una altra** al plec.

4.4 Revisió i demora (art. 104) i pagament (art. 105)

- **Si el contractista està en mora**, s'apliquen els índexs que **haurien correspost a les dates pactades** per fer la prestació en termini, **llevat que els del període real d'execució donin un coeficient inferior**, cas en què s'apliquen aquests. Traduït: **el retard no li pot sortir a compte**.
- L'import de la revisió es fa efectiu **d'ofici**, mitjançant abonament o descompte a les **certificacions o pagaments parcials**, tramitant a començament de l'exercici l'expedient de despesa que el cobreixi. Els desajustos es poden regularitzar a la **certificació final** o a la **liquidació**.

> **Tres coses que no has de confondre.**
> 1. La revisió de preus **no és una modificació** del contracte (art. 203.1 l'exclou expressament).
> 2. La revisió de preus **no obliga a reajustar la garantia** (art. 109.3).
> 3. En les **concessions**, les **tarifes** dels usuaris són **prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari** i es revisen també segons aquest capítol (art. 289.2).

Un apunt d'actualitat: davant l'escalada de preus de materials, el **Reial decret llei 3/2022, d'1 de març**, va habilitar una **revisió excepcional de preus en els contractes d'obres** del sector públic, amb requisits i límits propis i **caràcter temporal i extraordinari**. És una excepció conjuntural: **no altera** el règim ordinari dels arts. 103 a 105 que has d'estudiar.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5. L'extinció del contracte (arts. 209 a 213 LCSP)

L'article 209 ho diu en una línia: **els contractes s'extingeixen per compliment o per resolució**.

5.1 Extinció normal: el compliment i la recepció (art. 210)

El contracte es considera complert quan el contractista ha realitzat, **a satisfacció de l'Administració** i d'acord amb els termes pactats, **la totalitat de la prestació**.

Però no n'hi ha prou que estigui fet: cal un **acte formal i positiu de recepció o conformitat**, dins el **mes següent** al lliurament o realització de l'objecte (o el termini que fixi el plec per raó de les seves característiques). Si és preceptiu, s'ha de comunicar a la **Intervenció** la data i el lloc de l'acte per a la **comprovació material de la inversió**.

Des de la recepció comença a comptar el **termini de garantia**, que s'ha de fixar al contracte. Transcorregut sense objeccions, **queda extingida la responsabilitat del contractista**. Es pot **excloure** el termini de garantia en contractes en què, per la seva naturalesa, no calgui, **justificant-ho** a l'expedient i fent-ho constar al plec.

Liquidació: llevat dels contractes d'obres (que van per l'art. 243), dins els **30 dies** des de l'acta de recepció o conformitat s'ha d'acordar i notificar la **liquidació** i abonar-ne el saldo. Si es retarda, hi ha **interessos de demora**.

5.2 La devolució de la garantia definitiva (art. 111)

- No es retorna ni es cancel·la fins que **ha vençut el termini de garantia i s'ha complert satisfactòriament** el contracte, o fins que es declara la resolució **sense culpa del contractista**.
- Aprovada la liquidació i transcorregut el termini de garantia sense responsabilitats, es retorna. L'acord de devolució s'ha d'adoptar i **notificar en el termini de 2 mesos** des de la fi del termini de garantia. Si es passa per causa imputable a l'Administració, aquesta ha de pagar l'**interès legal del diner**.
- Si passa **1 any** des de la terminació del contracte i el venciment del termini de garantia **sense que hi hagi hagut recepció formal i liquidació** per causes no imputables al contractista, es retorna sense més demora. Aquest termini **es redueix a 6 mesos** quan el valor estimat sigui inferior a **1.000.000 ?** en obres o a **100.000 ?** en la resta de contractes, **o** quan l'empresa sigui una **PIME**.

5.3 L'extinció anticipada: causes de resolució (art. 211)

Causa	Detall que cau a l'examen
a) **Mort o incapacitat sobrevinguda** del contractista individual o **extinció de la personalitat jurídica** de la societat	Sens perjudici de la **successió del contractista** (art. 98). L'Administració **pot** acordar continuar amb els hereus (art. 212.3)
b) **Declaració de concurs** o d'insolvència	La insolvència dona **sempre** lloc a resolució (art. 212.2). En cas de **concurs**, l'Administració **pot** continuar si hi ha interès públic i el contractista presta **garanties addicionals suficients** (com a mínim una **complementària del 5 %** del preu)
c) **Mutu acord**	Només si **no concorre cap altra causa imputable al contractista** i si raons d'interès públic fan innecessària o inconvenient la permanència del contracte (art. 212.4)
d) **Demora en el compliment dels terminis** pel contractista	**En tot cas**, el retard injustificat sobre el pla de treballs, en qualsevol activitat, per un termini **superior a 1/3 de la durada inicial** del contracte, pròrrogues incloses
e) **Demora en el pagament** per l'Administració	**Superior a 6 mesos** (art. 198.6) o el termini inferior que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

hagi fixat la comunitat autònoma |
f) **Incompliment de l'obligació principal** del contracte	També l'incompliment d'altres **obligacions essencials**, si els plecs les han qualificat com a tals de manera **precisa, clara i inequívoca** (no valen clàusules generals)
g) **Impossibilitat d'executar** la prestació en els termes pactats quan no es pot modificar el contracte; o modificacions **superiors al 20 %** del preu inicial, en més o en menys	La causa «estrella»: dona dret a la indemnització del **3 %** de la prestació deixada de fer, llevat que la causa sigui imputable al contractista o que sigui ell qui rebutgi la modificació
h) Les **específiques de cada tipus** de contracte	Arts. 245, 279, 294, 306 i 313
i) **Impagament de salaris** als treballadors que participen en l'execució, o incompliment del conveni col·lectiu	Es resol **a instància dels representants dels treballadors**; però l'òrgan de contractació ho pot fer **d'ofici** si són treballadors subrogables (art. 130) i el deute salarial **supera el 5 %** del preu d'adjudicació

Si concorren **diverses causes amb efectes econòmics diferents**, s'aplica **la que hagi aparegut abans en el temps** (art. 211.2).

5.4 Tramitació de la resolució (art. 212)

L'acorda l'**òrgan de contractació**, d'ofici o a instància del contractista. Cal **audiència al contractista** i, **si aquest s'hi oposa**, **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**. Els expedients de resolució s'han d'instruir i resoldre en el **termini màxim de 8 mesos**; ara bé, la **STC 68/2021, de 18 de març**, va declarar que aquest apartat 8 de l'art. 212 **no és conforme amb l'ordre constitucional de competències** (no vincula, doncs, les comunitats autònomes amb competència pròpia).

5.5 Efectes de la resolució (art. 213)

- **Mutu acord**: el que hagin pactat vàlidament les parts.
- **Incompliment de l'Administració**: paga els **danys i perjudicis** causats al contractista.
- **Incompliment culpable del contractista**: **se li incauta la garantia** i, a més, ha d'indemnitzar l'Administració pels danys **en allò que excedeixi** l'import de la garantia incautada.
- **Causa de la lletra g)** (impossibilitat / modificació > 20 %): indemnització del **3 %** de la prestació deixada de fer, amb les excepcions ja vistes.
- L'acord de resolució ha de contenir sempre un **pronunciament exprés** sobre la pèrdua, devolució o cancel·lació de la garantia.
- **Continuïtat del servei:** en incoar l'expedient de resolució per les causes b), d), f) i g) es pot **iniciar ja l'adjudicació del nou contracte** (condicionada al final de l'expedient de resolució, i tots dos per **tramitació d'urgència**). Fins que el nou contracte no es formalitzi, el contractista **queda obligat** a adoptar les mesures necessàries per **seguretat**, per evitar un greu trastorn al **servei públic** o la **ruïna del que s'ha construït**. Si no pot garantir-les, hi pot intervenir l'Administració amb mitjans propis o contractant un tercer.

> **Pregunta de supòsit típic.** «L'empresa de neteja d'edificis municipals fa dos mesos que no paga els salaris. Què pot fer l'Ajuntament?» Resposta: és **causa de resolució** (art. 211.1.i). En general només es pot acordar **a instància dels representants dels treballadors**; d'ofici, únicament si són treballadors subrogables i el deute supera el **5 %** del preu d'adjudicació. I si es resol per **incompliment culpable**, s'**incauta la garantia**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. Classes de contractes administratius: el mapa general

Abans d'entrar tipus per tipus, situa el mapa. La LCSP distingeix, segons la **naturalesa jurídica** (arts. 24 a 26):

Categoria	Quins són	Règim
Contractes administratius típics	**Obres**, **concessió d'obres**, **concessió de serveis**, **subministrament** i **serveis**, celebrats per una **Administració pública**	LCSP en preparació, adjudicació, **efectes, modificació i extinció**; supletòriament dret administratiu i, en defecte, dret privat. Jurisdicció **contenciosa administrativa**
Contractes administratius especials (art. 25.1.b)	Els declarats així per una llei i els d'objecte diferent dels anteriors que tenen **naturalesa administrativa especial** per estar **vinculats al gir o tràfic específic** de l'Administració o per **satisfer de manera directa i immediata una finalitat pública** de la seva competència	S'hi apliquen **en primer terme les seves normes específiques**, i després la LCSP
Contractes privats (art. 26)	Els que celebren entitats del sector públic que **no** són Administració pública; i, encara que els signi una Administració, els de **serveis financers**, **creació i interpretació artística i literària**, **espectacles** i **subscripció a revistes, publicacions periòdiques i bases de dades**	Preparació i adjudicació per la LCSP; **efectes i extinció pel dret privat**. Jurisdicció **civil**

> **Dos paranys clàssics.** (1) El contracte d'**assegurances** que signa un ajuntament **no és administratiu**: és **privat** (serveis financers). (2) La **compravenda, donació, permuta i arrendament de béns immobles**, i els **contractes de valors negociables**, estan **exclosos** de la LCSP i van per la legislació patrimonial (a Catalunya, la de patrimoni dels ens locals), tot i que se n'apliquen els principis.

Exemples típics de **contracte administratiu especial** a un ajuntament: l'**explotació d'un bar o d'una cantina** d'un equipament municipal quan no hi ha servei públic ni risc operacional en el sentit concessional, o la **gestió d'una escola taller**. La clau és que l'objecte no encaixa en cap dels cinc tipus però està lligat al gir propi de l'Administració.

---

7. El contracte d'obres (arts. 13 i 231 a 246 LCSP)

7.1 Concepte

Té per objecte la **realització d'una obra** o l'execució d'algun dels treballs de construcció o enginyeria civil enumerats a l'annex I de la llei, o bé la **realització per qualsevol mitjà d'una obra que respongui a les necessitats especificades per l'entitat contractant**. S'entén per **obra** el resultat d'un conjunt de treballs de construcció o enginyeria civil destinat a complir per si mateix una **funció econòmica o tècnica**. Inclou la **reforma, reparació, conservació, restauració, rehabilitació, renovació, demolició i enderroc**.

Exemple d'ajuntament: asfaltar un carrer, canviar la coberta d'un pavelló, construir un nou casal de gent gran.

7.2 Actuacions prèvies: el projecte i el replanteig

- **Projecte d'obres** (arts. 231 i 233): l'adjudicació requereix la prèvia **elaboració, supervisió, aprovació i replanteig** del projecte. El contingut mínim inclou **memòria, plànols, plec de prescripcions tècniques particulars, pressupost amb amidaments, programa de desenvolupament dels treballs i estudi de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

seguretat i salut.

- **Classificació de les obres** (art. 232): de **primer establiment, reforma o gran reparació**; de **reparació simple, restauració o rehabilitació**; de **conservació i manteniment**; i de **demolició**.
- **Supervisió** (art. 235): obligatòria en obres de pressupost base de licitació **igual o superior a 500.000 ?** (IVA exclòs), i sempre que afectin l'estabilitat, la seguretat o l'estanqueïtat. A l'àmbit local, la pot fer l'oficina de la mateixa entitat o, si no en té, la de la **diputació** o l'Administració autonòmica uniprovincial, i l'acord d'aprovació del projecte ha de recollir **expressament** la supervisió favorable (DA 3a.6).
- **Replanteig previ** (art. 236) i **acta de comprovació del replanteig** (art. 237): **l'execució comença amb l'acta de comprovació del replanteig**, que s'ha de fer en el termini que digui el contracte i, **com a màxim, 1 mes des de la formalització**, llevat de casos excepcionals justificats.

7.3 Execució i pagament

- **Certificacions mensuals** (art. 240): l'Administració expedeix certificacions **dins els 10 primers dies del mes següent** al que corresponen, comprenent l'obra executada conforme a projecte en aquest període. Els seus abonaments són **pagaments a compte** subjectes a rectificació en l'amidament final: **certificar no és rebre l'obra**.
- **Abonaments a compte** per operacions preparatòries (instal·lacions, aplecs de materials, maquinària pesant adscrita), garantits.
- **Obres a tant alçat i a preu tancat** (art. 241).
- **Força major** (art. 239): dret a indemnització, amb la llista tancada que ja hem vist.

7.4 Modificació del contracte d'obres (art. 242)

A més de les regles generals (arts. 203-207), aquí hi ha les especialitats que ja hem detallat: **obligatorietat** de les modificacions acordades conforme a l'art. 206; **sense indemnització** si suposen supressió o reducció d'unitats; **preus contradictoris** amb audiència mínima de **3 dies hàbils**; **excés d'amidaments fins al 10 %** i **preus nous fins al 3 %** que **no compten com a modificació**; i el procediment intern quan és el **director facultatiu** qui la proposa (autorització per iniciar l'expedient, redacció i aprovació tècnica de la modificació del projecte, audiència al contractista i al redactor per un mínim de 3 dies, i aprovació de l'expedient i de les despeses complementàries).

7.5 Recepció, termini de garantia i vicis ocults (arts. 243 i 244)

Aquest bloc és dels més preguntats:

Element	Regla
Qui hi assisteix a la recepció	Un facultatiu designat per l'Administració (que la representa), el facultatiu **director de l'obra** i el **contractista**, assistit si vol del seu facultatiu. Si escau, la **Intervenció** per a la comprovació material
Certificació final	S'ha d'aprovar dins els **3 mesos** següents a la recepció. En obres de valor estimat **superior a 12 milions d'euros** amb liquidació especialment complexa, els plecs poden ampliar-lo fins a un màxim de **5 mesos**
Si l'obra no està bé	Es fa constar a l'acta, el director assenyala els **defectes** i fixa un **termini** per esmenar-los; si no ho fa, se li pot donar un **nou termini improrrogable** o **resoldre** el contracte
Termini de garantia	El fixa el plec segons la naturalesa i complexitat de l'obra i **no pot ser inferior a 1 any**, llevat de casos especials
Informe final	Dins els **15 dies anteriors** al compliment del termini de garantia, el director redacta un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

informe sobre l'estat de les obres |
Si l'informe és favorable	El contractista queda exonerat, es **retorna la garantia**, es liquida el contracte i es paguen les obligacions pendents en el termini de **60 dies**
Recepció parcial	Possible en parts d'obra executables per fases i lliurables a l'ús públic
Vicis ocults (art. 244)	Si l'obra s'arruïna o pateix deterioraments greus per **vicis ocults** de la construcció imputables al contractista, aquest respon durant **15 anys** des de la recepció. Les accions per danys materials **prescriuen als 2 anys** des que es manifesten. Passats els 15 anys sense danys, s'extingeix tota responsabilitat

7.6 Resolució del contracte d'obres (arts. 245 i 246)

Causes específiques (a més de les generals): la **demora injustificada en la comprovació del replanteig**; la **suspensió de la iniciació de les obres** per termini **superior a 4 mesos**; la **suspensió de les obres** per l'Administració per termini **superior a 8 mesos**; i el **desistiment**.

Efectes econòmics (art. 246) - la taula dels percentatges:

Supòsit	Indemnització al contractista
Demora injustificada en la **comprovació del replanteig**	**2 %** del preu d'adjudicació (IVA exclòs)
Desistiment abans d'iniciar les obres o **suspensió de la iniciació > 4 mesos**	**3 %** del preu d'adjudicació (IVA exclòs)
Desistiment un cop iniciades o **suspensió > 8 mesos**	**6 %** del preu de les **obres deixades de fer**, en concepte de benefici industrial (IVA exclòs)

En tot cas, la resolució obliga a la **comprovació, amidament i liquidació** de l'obra feta, **citant el contractista** per a l'acte.

> **Regla mnemotècnica dels percentatges d'indemnització: 2 - 3 - 6. 2 %** replanteig, **3 %** desistiment/suspensió abans de començar, **6 %** desistiment/suspensió un cop començat (sobre el que queda per fer). El **3 %** i el **6 %** es repeteixen igual en **subministraments** (art. 307) i en **serveis** (art. 313).

---

8. El contracte de gestió de serveis públics: què n'ha quedat

8.1 Un tipus que ja no existeix (però que segueix a l'enunciat)

Aquest punt de l'enunciat és **una trampa històrica**, i has de saber respondre-la bé. El **contracte de gestió de serveis públics** era un dels contractes administratius típics de la legislació anterior (l'últim, el text refós de 2011). La **LCSP 9/2017**, en transposar les directives europees de 2014, **el va suprimir com a tipus contractual**. Avui **no existeix**.

Per què el van suprimir? Perquè el dret europeu no organitza els contractes per l'objecte «servei públic», sinó pel **repartiment del risc**. La pregunta europea és: **qui assumeix el risc operacional?**

- Si el **contractista** assumeix el **risc operacional** -es retribueix explotant el servei i pot perdre-hi diners- és una **concessió de serveis** (art. 15).
- Si el **risc el conserva l'Administració** -paga un preu cert al contractista, passi el que passi- és un **contracte de serveis** (art. 17). I si a més comporta prestacions directes a favor de la ciutadania, se li apliquen les especialitats de l'**art. 312**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Definició de risc operacional que has de saber dir: el contractista assumeix el risc operacional quan **no està garantit que recuperi les inversions i cobreixi els costos** en condicions normals de funcionament, i queda **exposat realment a les incerteses del mercat**, de manera que les pèrdues **no siguin merament nominals o insignificants**. Inclou el **risc de demanda**, el de **disponibilitat**, o tots dos.

8.2 La concessió de serveis (arts. 15 i 284 a 297 LCSP)

És el que ha ocupat el lloc de l'antiga gestió de serveis públics quan hi ha explotació econòmica.

Àmbit (art. 284): l'Administració pot gestionar indirectament, mitjançant concessió de serveis, els serveis de la seva **titularitat o competència sempre que siguin susceptibles d'explotació econòmica per particulars**. I la prohibició clau:

En cap cas es poden prestar mitjançant concessió de serveis els que impliquin exercici de l'autoritat inherent als poders públics. (art. 284.1 LCSP; concorda amb l'art. 85.3 LBRL, l'art. 249.6 TRLMRLC i l'art. 189.1 ROAS.)

Requisit previ: quan es tracti de **serveis públics**, abans de contractar cal haver **establert el règim jurídic del servei**, declarant expressament que l'Administració **assumeix l'activitat com a pròpia**, determinant l'abast de les prestacions a favor dels administrats i regulant-ne els aspectes jurídics, econòmics i administratius (art. 284.2). A l'àmbit local això es fa amb l'**expedient d'establiment del servei** i el **reglament del servei**, que a Catalunya regulen el **TRLMRLC** i el **ROAS**; i el mateix **art. 86.1 LBRL** exigeix l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat, que **es tramita conjuntament amb l'estudi de viabilitat** (DA 3a.5 LCSP).

Preparació (art. 285): cal **estudi de viabilitat** (o economicofinancer), que és **vinculant si conclou que el projecte és inviable**. Els plecs han de fixar les **condicions de prestació**, les **tarifes** dels usuaris i els procediments per revisar-les, el **cànon o participació** a favor de l'Administració, i la **distribució de riscos -en tot cas el risc operacional correspon al contractista**.

Obligacions del concessionari (art. 288):

- **Prestar el servei amb la continuitat convenida** i garantir als particulars el dret a utilitzar-lo. I una regla d'or: **en extingir-se el contracte per compliment, el contractista ha de continuar prestant el servei fins que es formalitzi el nou contracte**.
- **Cuidar del bon ordre del servei**, podent dictar instruccions.
- **Indemnitzar els danys a tercers** derivats del servei, tret dels imputables a l'Administració.
- Respectar la **no-discriminació per raó de nacionalitat**.

Poders de l'Administració (art. 287): conserva els **poders de policia** necessaris per assegurar la bona marxa del servei. Les concessions de serveis només es poden **hipotecar** si comporten obres o instal·lacions fixes necessàries per prestar-lo, i només en garantia de deutes relacionats amb la concessió.

Retribució (art. 289): el concessionari té dret a una **retribució fixada en funció de la utilització**, que percep **directament dels usuaris o de la mateixa Administració**. Les contraprestacions es diuen **tarifes** i tenen naturalesa de **prestació patrimonial de caràcter públic no tributari**. Ha de portar **comptabilitat diferenciada** de tots els ingressos i despeses de la concessió, a disposició de l'entitat contractant. Si el plec ho preveu, ha de pagar un **cànon o participació** a l'Administració.

Modificació i equilibri (art. 290): ja vist al punt 3.3.

Incompliment: el segrest o intervenció (arts. 293 i 263). Si per causes alienes al concessionari o per incompliment seu es deriva una **pertorbació greu i no reparable per altres mitjans** en el servei,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració pot acordar-ne el **segrest o intervenció**, amb audiència prèvia. Efectes: l'òrgan de contractació **explota directament** el servei i en percep la contraprestació, podent utilitzar el **personal i el material** del concessionari, i designa **interventors**. L'explotació es fa **per compte i risc del concessionari**, a qui es retorna el servei amb el saldo que resulti. Té **caràcter temporal** i **no pot excedir de 3 anys**, pròrrogues incloses; passat el termini sense que el concessionari garanteixi assumir les seves obligacions, **es resol** el contracte.

Reversió (art. 291): acabat el termini, **el servei reverteix a l'Administració** i el contractista ha de lliurar les obres i instal·lacions **en estat de conservació i funcionament adequats**. Durant un període prudencial anterior, fixat al plec, l'Administració adopta les disposicions per assegurar-ho. Els **béns afectes que han de revertir no es poden embargar**.

Causes de resolució específiques (art. 294) -a més de les generals de l'art. 211, **excepte les lletres d) i e)**:

- Execució hipotecària declarada deserta o impossibilitat d'iniciar-la per manca d'interessats autoritzats.
- **Demora superior a 6 mesos** de l'Administració a lliurar la contraprestació o els mitjans auxiliars pactats.
- **Rescat** del servei per gestionar-lo directament per raons d'interès públic. **Requereix acreditar que la gestió directa és més eficaç i eficient** que la concessional.
- **Supressió del servei** per raons d'interès públic.
- **Impossibilitat d'explotar el servei** per acords adoptats per l'Administració després del contracte.
- **Segrest o intervenció** per termini superior al màxim, sense que el contractista garanteixi assumir les obligacions.

Efectes (art. 295): si la resolució és per causa **imputable a l'Administració**, aquesta abona el valor de les **inversions** (expropiacions, obres, béns necessaris) atenent el seu **grau d'amortització**, amb criteri **d'amortització lineal**, i indemnitza els danys i perjudicis, **inclosos els beneficis futurs deixats de percebre**. Si la resolució obeeix a causes **no imputables a l'Administració**, s'aplica la **valoració de la concessió** de l'art. 281.

Durada màxima (art. 29.6): 40 anys si comprèn execució d'obres i explotació del servei; **25 anys** si és només explotació d'un servei no sanitari; **10 anys** si l'objecte és la prestació de **serveis sanitaris**. Per damunt de **5 anys**, la durada s'ha de calcular pel temps raonable perquè el concessionari recuperi les inversions més un rendiment sobre el capital invertit. Ampliació màxima per reequilibri: **15 %** de la durada inicial.

8.3 El rastre de la gestió de serveis públics a la normativa local i catalana

Encara trobaràs a la normativa vigent referències a l'antic esquema. Has de saber-les llegir:

- L'**art. 85.2.B LBRL** remet, per a la gestió indirecta, a «les diferents formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics» d'una llei de contractes **derogada**. Avui aquesta remissió s'ha de llegir feta a la **LCSP 9/2017**.
- L'**art. 188.3 ROAS (Decret 179/1995)** encara enumera com a formes de gestió indirecta la **concessió**, la **gestió interessada**, el **concert**, l'**arrendament** i la **societat o cooperativa de capital mixt**. Serveix per entendre la lògica històrica, però **no és el dret contractual vigent**.
- Els **arts. 258 a 267 del TRLMRLC** (Decret legislatiu 2/2003), que regulaven aquestes formes, van ser **derogats per la Llei 16/2015**.
- El que **sí que continua viu** és la **societat d'economia mixta**: la **disposició addicional 22a de la LCSP** permet **adjudicar directament** una concessió (d'obres o de serveis) a una societat d'economia

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mixta de capital majoritàriament públic **si el soci privat s'ha seleccionat mitjançant licitació** i no es modifiquen l'objecte ni les condicions essencials.

> **Com contestar-ho a l'examen sense equivocar-te:** «El contracte de gestió de serveis públics **va ser suprimit** per la LCSP 9/2017. Avui la gestió indirecta d'un servei públic local es canalitza per **dos contractes**: la **concessió de serveis** (arts. 15 i 284-297), si el contractista assumeix el **risc operacional**, i el **contracte de serveis** (arts. 17 i 308-313), si el risc el conserva l'Administració; a més es manté la **societat d'economia mixta** (DA 22a LCSP).»

---

9. El contracte de subministrament (arts. 16 i 298 a 307 LCSP)

9.1 Concepte i modalitats

Té per objecte l'**adquisició, l'arrendament financer o l'arrendament, amb opció de compra o sense**, de **productes o béns mobles**. Exemples: ordinadors, mobiliari d'oficina, vehicles, vestuari, gasoil de calefacció, material de la brigada.

Es consideren en tot cas contractes de subministrament:

- Aquells en què l'empresari s'obliga a lliurar una **pluralitat de béns de manera successiva i per preu unitari**, sense que la quantia total es defineixi amb exactitud en el moment de celebrar el contracte perquè depèn de les necessitats de l'Administració.
- L'**adquisició i l'arrendament d'equips i sistemes de tractament de la informació**, els seus dispositius i programes, i la cessió del dret d'ús de programes d'ordinador. Compte: els contractes de **desenvolupament a mida** de programes d'ordinador **són contractes de serveis**.
- Els de **fabricació**, en què la cosa a lliurar s'ha d'elaborar segons característiques fixades prèviament per l'entitat contractant.

No són subministrament els contractes relatius a **béns immobles** (exclosos de la llei) ni els d'**energia** quan es contracta com a servei d'un tercer amb gestió (cal mirar la prestació principal).

Arrendament (art. 298): l'arrendador assumeix, durant la vigència, l'obligació de **manteniment** de l'objecte; les quantitats per **cànon de manteniment** s'han de fixar **separadament** del preu de l'arrendament. La durada d'un arrendament de béns mobles **no pot excedir de 5 anys** amb pròrrogues incloses (art. 29.5).

9.2 Execució: lliurament, recepció i pagament

- **Lliurament (art. 300):** el contractista ha de lliurar els béns en el temps i lloc fixats. **Abans del lliurament**, les pèrdues, avaries o perjudicis són seus, sense dret a indemnització, **llevat que l'Administració hagi incorregut en mora en rebre'ls**. Si l'**acte formal de recepció** és **posterior** al lliurament, l'Administració és responsable de la **custòdia** dels béns durant aquest interval. Un cop rebuts de conformitat, si són **peribles**, l'Administració és responsable de la seva gestió, ús o caducitat, sens perjudici dels **vicis o defectes ocults**.
- **Pagament (art. 301):** dret a l'abonament dels subministraments **efectivament lliurats i formalment rebuts**. I la regla pràctica que ja hem vist: amb **preus unitaris**, es pot **incrementar el nombre d'unitats fins al 10 %** del preu del contracte **sense expedient de modificació**, si el plec ho preveu i hi ha finançament acreditat.
- **Pagament en metàl·lic i en altres béns (art. 302):** en contractes de subministrament es pot preveure

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que el pagament es faci part en diners i part **lliurant altres béns de la mateixa classe** (típicament, entregar els equips vells a compte dels nous), sense que l'import d'aquests pugui superar el **50 %** del preu total.

- **Facultats en la fabricació (art. 303):** en contractes de fabricació, l'Administració pot **inspeccionar i ser informada** del procés.
- **Despeses de lliurament i recepció (art. 304)**.

9.3 Vicis o defectes durant el termini de garantia (art. 305)

Si durant el termini de garantia s'acredita l'existència de **vicis o defectes**, l'Administració pot reclamar la **reposició** dels béns inadequats o la seva **reparació** si n'hi ha prou. El contractista té dret a **conèixer i ser escoltat** sobre l'aplicació dels béns. I si l'òrgan de contractació considera que els béns **no són aptes** per al fi pretingut i presumeix que reposar-los o reparar-los no bastarà, pot **rebutjar-los abans que expiri el termini**, deixant-los a compte del contractista i quedant **exempt de l'obligació de pagament** o amb dret a **recuperar el preu**. Acabat el termini de garantia sense retrets, el contractista **queda exempt de responsabilitat**.

9.4 Resolució (arts. 306 i 307)

Causes específiques:

- **Desistiment abans d'iniciar** el subministrament o **suspensió de la iniciació** per causa imputable a l'Administració per termini **superior a 4 mesos** (o el menor que digui el plec).
- **Desistiment un cop iniciat** el subministrament o **suspensió** acordada per l'Administració per termini **superior a 8 mesos** (o el menor que digui el plec).

Efectes: devolució recíproca dels béns i dels pagaments; i quan no sigui possible o convenient per a l'Administració, aquesta abona el preu dels **efectivament lliurats i rebuts de conformitat**. Indemnitzacions: **3 %** del preu d'adjudicació en el primer supòsit; **6 %** del preu dels **subministraments deixats de fer**, com a benefici industrial, en el segon (IVA exclòs).

Durada: els subministraments i serveis de **prestació successiva** tenen un termini màxim de **5 anys**, pròrrogues incloses (art. 29.4), amb les excepcions taxades (recuperació d'inversions, manteniment lligat a la compra per exclusivitat, serveis a les persones).

---

10. Altres contractes administratius típics

10.1 El contracte de concessió d'obres (arts. 14 i 247 a 283 LCSP)

L'empresa **construeix l'obra i després l'explota**. La contraprestació consisteix **en el dret a explotar l'obra**, sol o acompanyat d'un preu, i el concessionari assumeix el **risc operacional**. Exemple clàssic: un aparcament soterrat de pagament.

Elements que has de retenir:

- **Estudi de viabilitat** previ (art. 247) i, si escau, **avantprojecte de construcció i explotació** (art. 248).
- **Prerrogatives reforçades** de l'Administració (art. 261), incloent-hi fixar **tarifes màximes** i el **segrest o intervenció** (art. 263).
- **Manteniment de l'equilibri econòmic** (art. 270) amb les mateixes causes taxades que en la concessió de serveis.
- **Finançament**: aportacions públiques a la construcció i a l'explotació (arts. 266 i 268), **emissió**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'obligacions, **hipoteca de la concessió** (arts. 273-275) i **crèdits participatius** (art. 277).

- **Zones complementàries d'explotació comercial** (art. 260): les botigues i serveis annexos que ajuden a fer viable la concessió.
- **Durada màxima 40 anys** (art. 29.6.a), i extinció **per transcurs del termini** amb reversió de l'obra (arts. 278 i 283).
- **Resolució**: causes als arts. 279 i 280, amb el mecanisme de **nova licitació** i determinació del **valor de la concessió** dels arts. 281 i 282 quan la resolució no és imputable a l'Administració.

10.2 El contracte de serveis (arts. 17 i 308 a 313 LCSP)

Té per objecte **prestacions de fer**, de naturalesa intel·lectual o no, **diferents** de les d'obres o subministrament. Exemples: neteja d'edificis, manteniment de jardins, redacció d'un projecte, assistència informàtica, socorrisme de la piscina.

Regles pròpies que cauen molt:

- **Propietat intel·lectual (art. 308.1):** llevat que els plecs diguin una altra cosa, els contractes de serveis que tinguin per objecte desenvolupar i posar a disposició productes protegits per drets de propietat intel·lectual o industrial **comporten la cessió d'aquests drets a l'Administració contractant**.
- **Prohibició de contractació de personal encoberta (art. 308.2): en cap cas** es pot instrumentar la contractació de personal a través d'un contracte de serveis, ni tan sols per contracte menor. En extingir-se, **no es pot produir la consolidació** de les persones que hi han treballat com a personal de l'entitat contractant, i els empleats i responsables municipals **s'han d'abstenir** d'exercir facultats que corresponen a l'empresa (donar ordres directes, controlar horaris, concedir permisos...).
- **Prestacions directes a favor de la ciutadania (art. 312):** quan el contracte de serveis comporta prestacions directes als veïns, s'apliquen regles «de sabor concessional»: establiment previ del **règim jurídic** del servei; obligació de **continuïtat**; **inembargabilitat** dels béns afectes; possibilitat de **segrest o intervenció** si l'incompliment provoca pertorbació greu; conservació dels **poders de policia**; i, amb caràcter general, prestació **en dependències diferenciades** de les de l'Administració per evitar la confusió de plantilles.
- **Execució i garantia (art. 311):** el contractista respon de la **qualitat tècnica** dels treballs i de les conseqüències d'omissions, errors, mètodes inadequats o conclusions incorrectes. L'Administració pot **rebutjar** la prestació si els treballs no s'ajusten al contractat per vicis imputables al contractista, quedant exempta de pagar o amb dret a recuperar el preu.
- **Resolució (art. 313):** causes específiques idèntiques en esquema a les del subministrament (**desistiment o suspensió > 4 mesos** abans d'iniciar; **desistiment o suspensió > 8 mesos** un cop iniciat) i, a més, els **contractes complementaris** queden resolts **en tot cas** quan es resol el principal. Indemnitzacions: **3 %** i **6 %**, amb el mateix criteri. En tot cas, el contractista té dret a cobrar **el que efectivament hagi realitzat i l'Administració hagi rebut**.
- **Durada**: **5 anys** màxim en prestació successiva, pròrrogues incloses (art. 29.4).
- **Errors i defectes del projecte (arts. 314 i 315):** en els contractes que tenen per objecte **redactar projectes d'obres**, si hi ha desviacions d'execució o defectes del projecte, hi ha un règim propi d'**esmena d'errors** i d'**indemnitzacions** a càrrec del redactor, escalonat segons el percentatge de desviació.

10.3 Els contractes mixtos (art. 18 LCSP)

Combinen prestacions de **dos o més tipus** (per exemple, subministrar una caldera **i** fer l'obra d'instal·lar-la). Regla general: se sotmeten a les normes del tipus corresponent a la **prestació principal**, determinada segons el **valor estimat** més gran quan les prestacions són separables, amb regles especials

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

quan hi ha concessions pel mig.

10.4 Els contractes administratius especials (art. 25.1.b LCSP)

Ja els hem definit al punt 6. El que has de retenir: **s'hi apliquen primer les seves normes específiques** i després la LCSP; però **són administratius**, de manera que l'Administració hi conserva les **prerrogatives** i la jurisdicció és la **contenciosa administrativa**.

10.5 Figures que no són contractes (però ho semblen)

Per no confondre-les en un cas pràctic:

Figura	Per què no és un contracte
Encàrrec a mitjà propi personificat (art. 32)	No hi ha licitació ni tercer aliè: l'ens encarregat està sota **control anàleg**, fa més del **80 %** de la seva activitat per a qui li encarrega i es retribueix per **tarifes**, no per preu de mercat
Conveni entre Administracions (art. 6)	No hi ha contraprestació onerosa d'una prestació de mercat; queda **exclòs** de la LCSP
Subvenció	Finançament d'una activitat d'interès públic sense contraprestació directa a favor de l'Administració; va per la **Llei 38/2003**
Concessió demanial (ús privatiu del domini públic)	El seu objecte és **l'ús d'un bé**, no la prestació d'un servei ni l'execució d'una obra; va per la **legislació patrimonial** (a Catalunya, la de patrimoni dels ens locals i el ROAS)

> **Truc per distingir concessió de serveis i concessió demanial.** Pregunta't què compra l'usuari. Si paga **per un servei que algú li presta** (la piscina, l'escola bressol), és **concessió de serveis**. Si el que hi ha és **l'ocupació d'un tros de domini públic** (una guingueta a la via pública, una tanca publicitària), és **concessió demanial**.

---

11. Com es viu tot això en un ajuntament de Catalunya

11.1 Qui decideix (DA 2a LCSP)

Òrgan	Competència com a òrgan de contractació
Alcalde/essa	Contractes d'obres, subministrament, serveis, concessió d'obres, concessió de serveis i **administratius especials** quan el **valor estimat no superi el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost** ni, **en cap cas, 6.000.000 ?**, incloent-hi els **plurianuals de durada no superior a 4 anys** (pròrrogues incloses) sempre que l'import acumulat de totes les anualitats no superi cap dels dos límits
Ple	Els que per **valor o durada** no corresponguin a l'alcalde; i sempre l'aprovació dels **plecs de clàusules administratives generals**
Junta de Govern Local	En **municipis de gran població** (títol X LBRL), totes les competències anteriors, sigui quin sigui l'import o la durada
Junta de Contractació	**Potestativa**; la crea el Ple. Actua com a òrgan de contractació en obres de reparació simple, conservació i manteniment; subministraments de béns consumibles o de fàcil deteriorament; i serveis dins dels límits fixats. Hi han de formar part **necessàriament** el **secretari o secretària** (o titular de l'assessoria jurídica) i l'**interventor o interventora**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Qui modifica, qui interpreta i qui resol? El **mateix òrgan que va contractar**. Les prerrogatives són de l'òrgan de contractació.

11.2 Qui informa i qui fiscalitza (DA 3a LCSP)

- **Secretaria:** emet els informes que la llei assigna als serveis jurídics. És **preceptiu l'informe jurídic** en l'aprovació d'expedients de contractació, la **modificació de contractes**, la **revisió de preus**, les **pròrrogues**, el **manteniment de l'equilibri econòmic**, la **interpretació** i la **resolució** dels contractes. També li correspon **coordinar les obligacions de publicitat i informació** de transparència.
- **Intervenció:** exerceix la **fiscalització**, que recau també sobre la valoració de les repercussions del contracte en l'**estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera** (art. 7.3 LOEPSF), i fa la **comprovació material de la inversió** (art. 214.2.d TRLRHL i art. 20 del RD 424/2017). Pot **assistir a la recepció** assistida d'un tècnic especialitzat, **diferent** del director d'obra i del responsable del contracte.
- **Municipis de menys de 5.000 habitants:** l'**aprovació de la despesa** es pot substituir per una **certificació d'existència de crèdit** expedida pel secretari-interventor o l'interventor (DA 3a.4).
- **Tramitació anticipada:** es poden tramitar anticipadament els contractes que s'han d'executar l'exercici següent o que depenen d'un préstec, crèdit o subvenció sol·licitada, sotmetent l'adjudicació a la **condició suspensiva** que els recursos es consolidin (DA 3a.2).

11.3 Publicitat, control i recursos a Catalunya

- Tot es publica al **perfil de contractant**, allotjat a la **Plataforma de Serveis de Contractació Pública (PSCP)** de la Generalitat, integrada amb la plataforma estatal. Recorda l'**anunci de modificació en 5 dies** de l'art. 207.3.
- Els contractes formalitzats es comuniquen al **Registre Públic de Contractes de Catalunya**.
- La **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern** obliga a publicar al portal de transparència municipal la informació contractual, **incloses les modificacions i les pròrrogues**.
- El **recurs especial en matèria de contractació** (arts. 44 a 60) el resol a Catalunya el **Tribunal Català de Contractes del Sector Públic**, també per als ens locals catalans. Ara bé, **la fase d'execució no és recurrible per aquesta via**: els acords sobre **modificació, interpretació i resolució** posen fi a la via administrativa (art. 191.4) i s'impugnen directament davant la **jurisdicció contenciosa administrativa**.

> **Regla d'or per als casos pràctics.** El recurs especial mira la **licitació** (anuncis, plecs, actes de tràmit qualificats, adjudicació). Els acords d'**execució** (penalitats, modificacions, resolució) van directament al contenciós. No barregis les dues portes.

Glossari

- **Risc i ventura**: principi pel qual els riscos ordinaris de l'execució els assumeix el contractista (art. 197 LCSP).
- **Prerrogatives**: poders exorbitants de l'Administració en el contracte administratiu: interpretar, modificar, declarar responsabilitats, suspendre i resoldre (art. 190).
- **Ius variandi**: potestat de modificar unilateralment el contracte per raons d'interès públic.
- **Factum principis**: alteració de l'economia del contracte causada per una decisió obligatòria de l'Administració contractant aliena al contracte mateix.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Equilibri econòmic**: dret del concessionari a recuperar l'equació financera del contracte quan es trenca per causes taxades (arts. 270 i 290).
- **Risc operacional**: exposició real a les incerteses del mercat (demanda i/o disponibilitat), sense garantia de recuperar inversions i costos; és el que converteix un contracte en **concessió**.
- **Preus contradictoris**: preus nous fixats per a unitats no previstes al projecte, amb audiència al contractista (art. 242.2).
- **Excés d'amidaments**: més unitats executades de les previstes; fins al 10 % no és modificació (art. 242.4.i).
- **Certificació d'obra**: document mensual que acredita l'obra executada; el seu abonament és un **pagament a compte**, no una recepció.
- **Recepció**: acte formal i positiu pel qual l'Administració declara rebuda la prestació; obre el termini de garantia (art. 210).
- **Termini de garantia**: període durant el qual el contractista respon dels vicis o defectes de la prestació. En obres, **mínim 1 any**.
- **Vicis ocults**: defectes constructius no visibles en la recepció; responsabilitat de **15 anys** en obres (art. 244).
- **Incautació de la garantia**: pèrdua de la garantia definitiva a favor de l'Administració per resolució per incompliment culpable (art. 213.3).
- **Segrest o intervenció**: assumpció temporal de l'explotació per l'Administració, per compte i risc del concessionari; màxim **3 anys** (art. 263).
- **Rescat**: extinció anticipada de la concessió per gestionar el servei directament, acreditant que la gestió directa és més eficaç i eficient (art. 294.c).
- **Reversió**: retorn a l'Administració del servei i dels béns afectes en extingir-se la concessió (art. 291).
- **Revisió de preus**: actualització periòdica i predeterminada del preu segons fórmula prevista al plec (arts. 103-105).
- **Desindexació**: política, plasmada a la Llei 2/2015 i al RD 55/2017, de desvincular els preus públics de l'evolució automàtica de l'IPC.
- **Cessió del contracte**: canvi de contractista amb subrogació del cessionari, amb autorització prèvia i expressa (art. 214).
- **Subcontractació**: encàrrec a tercers d'una part de la prestació, mantenint-se el contractista com a responsable (arts. 215-217).
- **Contracte administratiu especial**: el vinculat al gir o tràfic propi de l'Administració o que satisfà directament una finalitat pública de la seva competència (art. 25.1.b).
- **Comissió Jurídica Assessora**: òrgan consultiu de la Generalitat (Llei 5/2005) que substitueix el Consell d'Estat en els dictàmens de l'art. 191.3 per als ens locals catalans.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Un contracte administratiu només es pot modificar** si estava **previst al plec** (art. 204, **màxim 20 %** del preu inicial) o si concorre una causa taxada de l'**art. 205** (**màxim 50 %**). Fora d'això: **resoldre i licitar de nou** (art. 203.2).
2. **Modificació substancial** (prohibida per la via de l'art. 205.2.c): quan supera el **15 % en obres** o el **10 % en la resta**, quan les unitats noves passen del **50 %** del pressupost inicial, quan exigiria una **classificació diferent** o quan hauria atret altres licitadors.
3. Les modificacions de l'art. 205 són **obligatòries** per al contractista fins al **20 %**; per damunt, cal la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

seva **conformitat escrita** i, si no la dona, es **resol** (arts. 206 i 211.1.g), amb indemnització del **3 %** de la prestació deixada de fer **llevat que sigui ell qui la rebutgi** (art. 213.4).

4. **Dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**: interpretació, nul·litat i resolució **quan el contractista s'hi oposi**; modificacions no previstes **> 20 %** en contractes de **? 6.000.000 ?**; reclamacions de responsabilitat contractual **? 50.000 ?** (art. 191.3).

5. **Publicitat de la modificació**: anunci al **perfil de contractant en 5 dies** des de l'aprovació, sempre, amb al·legacions i informes; i al **DOUE** si és SARA i va per les lletres a) o b) de l'art. 205 (art. 207.3).

6. **Penalitats**: per demora, **0,60 ? per cada 1.000 ?** del preu i dia; cada múltiple del **5 %** acumulat permet resoldre o continuar; per compliment defectuós, màxim **10 %** cada una i **50 %** el conjunt (arts. 192-193).

7. **Pagament**: **30 dies** per aprovar la conformitat + **30 dies** per pagar; **4 mesos** de demora -> el contractista pot **suspendre** (avisant 1 mes); **6 mesos** -> pot **resoldre** (art. 198).

8. **Revisió de preus**: només **periòdica i predeterminada**, amb fórmula al plec; només en **obres**, **subministrament de fabricació d'armament**, **subministrament d'energia** i contractes amb **període de recuperació de la inversió ? 5 anys**; cal haver executat el **20 %** i haver passat **1 any** des de la formalització (excepte energia; el percentatge no s'exigeix en concessions de serveis). **Mai** són revisables amortitzacions, costos financers, despeses generals ni benefici industrial (art. 103).

9. **Extinció**: per **compliment** (amb **acte formal de recepció** dins el **mes** següent i **liquidació en 30 dies**) o per **resolució** (arts. 209-213). Devolució de la garantia: acord i notificació en **2 mesos** des de la fi del termini de garantia (art. 111).

10. **Resolució per incompliment culpable del contractista**: **incautació de la garantia** i indemnització en allò que excedeixi (art. 213.3).

11. **Obres**: acta de **comprovació del replanteig** en **1 mes** des de la formalització; certificacions **mensuals** els **10 primers dies** del mes següent; **certificació final en 3 mesos** des de la recepció (fins a **5 mesos** si el valor estimat supera **12 M?**); **termini de garantia mínim 1 any**; **vicis ocults 15 anys** (accions, **2 anys**). Indemnitzacions: **2 %** (replanteig), **3 %** (desistiment/suspensió > 4 mesos), **6 %** (desistiment/suspensió > 8 mesos).

12. **No són modificació**: excés d'amidaments fins al **10 %**, preus nous fins al **3 %** del pressupost primitiu (obres) i increment d'unitats fins al **10 %** en subministraments amb preus unitaris.

13. **El contracte de gestió de serveis públics va ser suprimit per la LCSP 9/2017**. Avui: **concessió de serveis** (risc operacional del contractista) o **contracte de serveis** (risc de l'Administració). Es manté la **societat d'economia mixta** (DA 22a LCSP).

14. **No es poden concedir** els serveis que impliquin **exercici d'autoritat** (art. 284.1 LCSP, art. 85.3 LBRL, art. 249.6 TRLMRLC, art. 189.1 ROAS).

15. **Durades màximes**: concessions **40 / 25 / 10 anys** (art. 29.6); subministraments i serveis de prestació successiva, **5 anys** amb pròrrogues (art. 29.4); **segrest o intervenció**, màxim **3 anys** (art. 263); ampliació per reequilibri, **15 %** de la durada inicial.

16. **Local**: òrgan de contractació, **alcalde fins al 10 % dels recursos ordinaris i 6 M?** (plurianuals fins a 4 anys), **Ple** la resta (DA 2a); **informe jurídic preceptiu del secretari** en modificació, revisió de preus, pròrroga, equilibri econòmic, interpretació i resolució (DA 3a.8); **certificat d'existència de crèdit** en municipis de **menys de 5.000 habitants** (DA 3a.4).

17. Els acords sobre prerrogatives **posen fi a la via administrativa** i són **immediatament executius** (art. 191.4): no hi ha recurs especial, es va al **contenciós**.

Resum exprés

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Executar** un contracte va **a risc i ventura** del contractista (art. 197), amb quatre excepcions: **força major** en obres (llista tancada de l'art. 239), **ius variandi**, **equilibri econòmic** en concessions i **revisió de preus**.
- L'Administració designa un **responsable del contracte** (art. 62) i té **prerrogatives** (art. 190): interpretar, modificar, declarar responsabilitats, suspendre, resoldre i inspeccionar. S'exerceixen amb **audiència al contractista**, **informe jurídic** i, en els casos de l'art. 191.3, **dictamen de la Comissió Jurídica Assessora**. Els acords **posen fi a la via administrativa**.
- **Penalitats**: demora, **0,60 per 1.000** al dia; múltiple del **5 %** = resoldre o continuar; defectuós, **10 %** cada una i **50 %** el conjunt. **Pagament**: **30 + 30 dies**; **4 mesos** -> suspendre; **6 mesos** -> resoldre.
- **Modificar** només per dues vies: **prevista al plec** (art. 204, **20 %**) o **no prevista** (art. 205, tres portes i sostre del **50 %**). Substancial = **15 % obres / 10 % resta**. Obligatòria fins al **20 %**; per damunt, conformitat o resolució amb **3 %** d'indemnització. Publicitat al perfil en **5 dies**; reajustament de garantia en **15 dies**.
- **Revisió de preus**: periòdica i predeterminada, amb **fórmula al plec**, només en els supòsits de l'art. 103.2, i a partir del **20 % executat i 1 any** des de la formalització. No és modificació ni obliga a reajustar garantia.
- **Extinció**: **compliment** (recepció en **1 mes**, termini de garantia, liquidació en **30 dies**, devolució de garantia en **2 mesos**) o **resolució** (causes de l'art. 211, efectes de l'art. 213; **incautació** si hi ha culpa).
- **Tipus**: **obres**, **concessió d'obres**, **concessió de serveis**, **subministrament** i **serveis**; més els **administratius especials**; i els **privats** (assegurances, serveis financers, espectacles, subscripcions).
- **Obres**: replanteig, certificacions mensuals, modificació amb preus contradictoris, recepció, garantia mínima d'**1 any**, vicis ocults **15 anys**, indemnitzacions **2-3-6 %**.
- **Gestió de serveis públics**: **suprimida** el 2017. Avui, **concessió de serveis** (arts. 284-297: risc operacional, tarifes, cànon, segrest, reversió, rescat) o **contracte de serveis** (arts. 308-313, amb l'art. 312 si hi ha prestacions directes a la ciutadania).
- **Subministraments**: béns mobles; lliurament i recepció, **+10 %** d'unitats sense modificació, vicis en garantia, resolució amb **3 % i 6 %**, durada màxima **5 anys**.
- **A l'ajuntament**: DA 2a (qui contracta), DA 3a (informe del secretari, fiscalització de la Intervenció, certificat de crèdit en municipis de menys de 5.000 habitants), PSCP i Registre Públic de Contractes de Catalunya, Llei 19/2014 de transparència i Tribunal Català de Contractes per a la fase de licitació.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quines són les dues úniques vies per modificar vàlidament un contracte administratiu, i quins límits quantitatius té cadascuna?</summary>La prevista al plec de clàusules administratives particulars (art. 204 LCSP), amb clàusula clara, precisa i inequívoca i un màxim del 20 % del preu inicial, sense poder alterar la naturalesa global ni establir preus unitaris nous; i la no prevista (art. 205), només per prestacions addicionals, circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles o modificacions no substancials, amb un sostre del 50 % del preu inicial (IVA exclòs) en els dos primers supòsits. Fora d'aquestes vies cal resoldre el contracte i licitar-ne un de nou (art. 203.2).</details>

<details><summary>2. Quan es considera «substancial» una modificació i què implica?</summary>Quan dona lloc a un contracte materialment diferent i, en tot cas, quan: introdueix condicions que haurien permès seleccionar altres candidats, acceptar una oferta diferent o atraure més participants (inclòs el cas que exigís una classificació diferent); altera l'equilibri econòmic en benefici del contractista de manera no prevista (sempre, si les unitats d'obra noves superen el 50 % del pressupost inicial); o

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

amplia de manera important l'àmbit del contracte (sempre, si supera el 15 % en obres o el 10 % en la resta, IVA exclòs, o el llindar SARA). Si és substancial, no es pot fer per la via de l'art. 205.2.c).</details>

<details><summary>3. Una modificació del 25 % del preu inicial, no prevista al plec, és obligatòria per al contractista?</summary>No. Les modificacions de l'art. 205 són obligatòries només fins al 20 % del preu inicial (IVA exclòs), art. 206.1. Per damunt d'aquest llindar cal la conformitat per escrit del contractista; si no la dona, el contracte es resol per la causa de l'art. 211.1.g). En aquest cas, el contractista tindria dret al 3 % de la prestació deixada de realitzar (art. 213.4), llevat que la causa li sigui imputable o que sigui ell qui rebutgi la modificació proposada, cas en què no cobra res.</details>

<details><summary>4. Quins tràmits calen per aprovar una modificació contractual en un ajuntament, i quan cal dictamen de la Comissió Jurídica Assessora?</summary>Memòria justificativa amb la causa i l'abast econòmic; audiència al contractista (art. 191.1); audiència al redactor del projecte o de les especificacions si era un tercer, mínim 3 dies (art. 207.2); informe jurídic preceptiu del secretari o secretària (DA 3a.8); fiscalització prèvia de la Intervenció i aprovació de la despesa; acord de l'òrgan de contractació; reajustament de la garantia en 15 dies (art. 109.3); formalització; i anunci al perfil de contractant en 5 dies (art. 207.3). El dictamen de la Comissió Jurídica Assessora només cal si la modificació no estava prevista al plec, supera el 20 % del preu inicial i el preu del contracte és ? 6.000.000 ? (art. 191.3.b), o si el contractista s'oposa en una interpretació, nul·litat o resolució.</details>

<details><summary>5. Un contracte de neteja d'edificis municipals de tres anys porta al plec una clàusula que diu que el preu s'actualitzarà cada any amb l'IPC. És vàlida?</summary>No. Des de la Llei 2/2015 de desindexació i el RD 55/2017, la LCSP només admet la revisió periòdica i predeterminada per fórmula, i únicament en contractes d'obra, de subministrament de fabricació d'armament i equipament, de subministrament d'energia i en aquells en què el període de recuperació de la inversió sigui ? 5 anys (art. 103.2). Un contracte de neteja de tres anys no hi encaixa, i a més la indexació automàtica a l'IPC està proscrita. La pujada de costos queda dins el risc i ventura del contractista.</details>

<details><summary>6. A partir de quan es pot començar a revisar el preu d'un contracte que sí que és revisable?</summary>Quan concorrin les dues condicions: que el contracte s'hagi executat almenys en un 20 % del seu import i que hagi transcorregut un any des de la formalització. El primer 20 % executat i l'import executat el primer any queden exclosos de la revisió (art. 103.5). S'exceptua el subministrament d'energia, i el requisit del percentatge d'execució no s'exigeix en les concessions de serveis. La fórmula és invariable durant tota la vigència i l'import es fa efectiu d'ofici a les certificacions (art. 105).</details>

<details><summary>7. Quines prerrogatives té l'Administració durant l'execució i quin és el seu contrapès?</summary>Interpretar el contracte i resoldre els dubtes del seu compliment, modificar-lo per raons d'interès públic, declarar la responsabilitat imputable al contractista, suspendre'n l'execució, acordar-ne la resolució i determinar-ne els efectes, i inspeccionar l'activitat (art. 190). El contrapès és el dret del contractista al manteniment de l'equilibri econòmic -molt reforçat en concessions (arts. 270 i 290)-, la indemnització pels danys derivats de la suspensió (art. 208) i, en el cas de la resolució per modificacions superiors al 20 %, el 3 % de la prestació no realitzada.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>8. Què vol dir que el contracte «s'extingeix per compliment» i quins terminis hi ha associats?</summary>Que el contractista ha realitzat la totalitat de la prestació a satisfacció de l'Administració, i que aquesta ho ha constatat amb un acte formal i positiu de recepció o conformitat dins el mes següent al lliurament (o el termini que digui el plec). Des de la recepció comença el termini de garantia. La liquidació s'ha d'acordar i notificar dins els 30 dies següents a l'acta (excepte en obres, art. 243). La garantia definitiva es retorna un cop vençut el termini de garantia i complert el contracte, amb acord notificat dins els 2 mesos següents (art. 111.2).</details>

<details><summary>9. Diferencia el contracte de serveis de la concessió de serveis, i digues què se n'ha fet del contracte de gestió de serveis públics.</summary>La diferència és el risc operacional: en la concessió de serveis (art. 15) el contractista es retribueix explotant el servei -cobrant dels usuaris o de l'Administració en funció de la utilització- i queda exposat realment a les incerteses del mercat; en el contracte de serveis (art. 17) l'Administració paga un preu cert i conserva el risc. El contracte de gestió de serveis públics va ser suprimit per la LCSP 9/2017 en transposar les directives de 2014; les formes clàssiques de l'art. 188.3 ROAS (gestió interessada, concert, arrendament) ja no són dret contractual vigent i els arts. 258-267 TRLMRLC van ser derogats per la Llei 16/2015. Es manté la societat d'economia mixta a la DA 22a LCSP.</details>

<details><summary>10. Quines causes de resolució específiques té el contracte d'obres i quines indemnitzacions comporten?</summary>La demora injustificada en la comprovació del replanteig (indemnització del 2 % del preu d'adjudicació), la suspensió de la iniciació de les obres per més de 4 mesos i el desistiment abans d'iniciar-les (3 % del preu d'adjudicació), i la suspensió de les obres per més de 8 mesos o el desistiment un cop iniciades (6 % del preu de les obres deixades de fer, en concepte de benefici industrial). Totes les xifres, IVA exclòs (arts. 245 i 246). La resolució obliga a la comprovació, amidament i liquidació de l'obra executada, citant el contractista.</details>

<details><summary>11. L'Ajuntament vol recuperar la gestió directa d'una escola bressol que va concedir fa vuit anys. Pot fer-ho?</summary>Sí, per la via del rescat (art. 294.c LCSP): l'extinció anticipada de la concessió per gestionar el servei directament per raons d'interès públic. Però la llei hi afegeix un requisit exigent: cal acreditar que la gestió directa és més eficaç i eficient que la concessional. Com que és una resolució, cal audiència al concessionari i, si aquest s'hi oposa, dictamen de la Comissió Jurídica Assessora (art. 191.3.a). Efectes: s'ha d'abonar el valor de les inversions segons el grau d'amortització i indemnitzar els danys i perjudicis, inclosos els beneficis futurs deixats de percebre (art. 295), i el servei reverteix a l'Administració (art. 291).</details>

<details><summary>12. En un subministrament amb preus unitaris, l'Ajuntament necessita un 8 % més d'unitats de les previstes. Cal tramitar una modificació?</summary>No, si es donen dues condicions: que el plec de clàusules administratives particulars ho hagi previst i que hi hagi finançament acreditat a l'expedient originari del contracte. L'art. 301.2 LCSP permet incrementar el nombre d'unitats fins al 10 % del preu del contracte sense tramitar expedient de modificació. Passat aquest 10 %, ja caldria anar per la via dels arts. 203 a 207.</details>

<details><summary>13. Quina diferència hi ha entre cedir un contracte i subcontractar-lo?</summary>En la cessió (art. 214) canvia el contractista: un tercer se subroga en tots els drets i obligacions. Ha d'estar prevista com a opció inequívoca als plecs, requereix autorització prèvia i expressa de l'òrgan de contractació (silenci positiu als 2 mesos), que el cedent hagi executat almenys el 20 % de l'import (o explotat una cinquena part del termini en concessions), que el cessionari

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tingui capacitat i solvència, i formalització en escriptura pública. En la subcontractació (arts. 215-217) el contractista continua sent-ho i només encarrega a tercers una part de la prestació, amb comunicació escrita a l'òrgan de contractació i dins dels límits dels plecs; segueix responent-ne davant l'Administració.</details>

<details><summary>14. Un concessionari d'un aparcament al·lega que hi ha menys usuaris dels previstos a l'estudi de viabilitat i demana que se li reequilibri el contracte. Té raó?</summary>No. L'art. 290.4 LCSP diu expressament que no existeix dret al restabliment de l'equilibri econòmic financer per incompliment de les previsions de la demanda recollides ni a l'estudi de l'Administració ni al que hagi fet el concessionari. El risc de demanda forma part del risc operacional, que és precisament el que defineix una concessió. Només es reequilibra per modificació acordada per l'Administració, per actuacions obligatòries de l'Administració concedent que trenquin substancialment l'economia del contracte (factum principis) o per força major de l'art. 239.</details>

<details><summary>15. Qui és l'òrgan de contractació en un ajuntament i qui ha d'informar una resolució contractual?</summary>Segons la DA 2a LCSP, l'alcalde o alcaldessa quan el valor estimat no supera el 10 % dels recursos ordinaris del pressupost ni 6.000.000 ?, incloent-hi els plurianuals de durada no superior a 4 anys; el Ple en la resta de casos i sempre per als plecs de clàusules administratives generals; la Junta de Govern Local en municipis de gran població. La resolució l'acorda el mateix òrgan de contractació, amb audiència al contractista, informe jurídic preceptiu del secretari o secretària (DA 3a.8), fiscalització de la Intervenció i, si el contractista s'hi oposa, dictamen de la Comissió Jurídica Assessora. L'acord posa fi a la via administrativa i és immediatament executiu (art. 191.4).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

26

TEMA

Tema 26. Text Refós de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Drets individuals i deures dels empleats públics. Codi de conducta.

Introducció: la llei que et diu què pots exigir i què t'exigiran cada dia

Quan aprovis i prenguis possessió de la plaça d'administrativa o administratiu de l'Ajuntament de Salt, la teva relació amb la corporació **no serà un contracte** que negocies i signes: serà una **relació estatutària**, és a dir, una relació regulada per llei, que la llei pot modificar sense demanar-te permís. La norma que fixa el terra comú d'aquesta relació per a tota Espanya és el **Text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic**, el **TREBEP**, aprovat pel **Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre**.

Aquest tema és, literalment, **el teu contracte invisible**. Aquí hi ha tot allò que podràs reclamar (vacances, permisos, carrera, retribucions, defensa jurídica, intimitat, formació) i tot allò que et podran reclamar (diligència, jornada, secret, imparcialitat, obediència amb un límit molt concret). I hi ha una peça que els temaris antics gairebé no tractaven i que ara cau moltíssim: el **codi de conducta** dels articles 52 a 54, que no és un decàleg decoratiu sinó una norma jurídica que **serveix per interpretar el règim disciplinari**. Dit d'una altra manera: si un dia t'obren un expedient, els principis ètics del 53 i els de conducta del 54 seran la vara de mesurar.

A la feina real ho notaràs cada setmana. Quan un veí et demani informació que no li pots donar, decideix l'article 53.12 i el 54.4. Quan el teu cap et digui «tramita-ho així» i tu vegis que allò no s'aguanta, decideix l'article 54.3. Quan hagis de demanar dies pel naixement d'una criatura, decideix l'article 49 (i, atenció, **amb les xifres noves des del 2025**). Aquesta guia va bloc per bloc de l'enunciat: primer **què és el TREBEP** i com conviu amb la normativa catalana i local; després els **drets individuals**; després els **deures**; i finalment el **codi de conducta**.

---

1. El Text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic

1.1. D'on ve: de la Llei 7/2007 al text refós de 2015

- El 2007 s'aprova la **Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic** (l'EBEP «original»). Va ser la primera norma que va regular de manera conjunta **funcionaris i personal laboral** de totes les administracions.
- Entre 2007 i 2015 la llei es modifica moltes vegades. Per posar-hi ordre, les Corts autoritzen el Govern a refondre-la i neix el **Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre**, pel qual s'aprova el **Text refós** de l'EBEP: el **TREBEP**.

Què és un «text refós»? És una norma amb rang de llei que el Govern aprova **per delegació de les Corts** (article 82 de la Constitució) i que es limita a **reunir en un sol text** una llei i totes les seves modificacions, sense innovar-ne el contingut (o, com a màxim, regularitzant-lo i harmonitzant-lo si la delegació ho permet). Per això té la forma de **reial decret legislatiu** i no de llei. A l'examen: TREBEP = **RDLeg 5/2015**; l'EBEP originari = **Llei 7/2007**. Si et posen «Llei 5/2015», és fals.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.2. Objecte i fonaments d'actuació (article 1)

L'article 1 diu tres coses:

1. L'Estatut estableix les **bases del règim estatutari dels funcionaris públics** inclosos en el seu àmbit.
2. També determina les **normes aplicables al personal laboral** al servei de les administracions públiques.
3. I reflecteix uns **fonaments d'actuació**, que són els principis que inspiren tota la norma:

Fonaments d'actuació (art. 1.3 TREBEP)
Servei als ciutadans i als interessos generals
Igualtat, mèrit i capacitat en l'accés i en la promoció professional
Submissió plena a la llei i al dret
Igualtat de tracte entre dones i homes
Objectivitat, professionalitat i imparcialitat, **garantides amb la inamovibilitat** en la condició de funcionari de carrera
Eficàcia en la planificació i la gestió dels recursos humans
Desenvolupament i qualificació professional permanent
Transparència
Avaluació i responsabilitat en la gestió
Jerarquia en l'atribució, ordenació i acompliment de funcions
Negociació col·lectiva i participació a través dels representants
Cooperació entre administracions

> **Fixa-t'hi.** La **inamovibilitat** no apareix com un privilegi: apareix com la **garantia instrumental** de l'objectivitat i la imparcialitat. És l'argument que has de saber donar si a l'oral et pregunten per què un funcionari és inamovible i un treballador d'una empresa no.

1.3. Àmbit d'aplicació (articles 2 a 7)

L'**article 2.1** aplica el TREBEP al personal funcionari i, «en allò que escaigui», al personal laboral de:

- L'**Administració General de l'Estat**.
- Les administracions de les **comunitats autònomes** i de les ciutats de Ceuta i Melilla.
- Les administracions de les **entitats locals** (aquí hi ha el teu ajuntament).
- Els **organismes públics, agències i altres entitats de dret públic** amb personalitat jurídica pròpia, vinculats o dependents de qualsevol administració.
- Les **universitats públiques**.

Altres regles del mateix bloc:

- El **personal docent** i el **personal estatutari dels serveis de salut** es regeixen per la seva legislació específica i pel TREBEP, **excepte el capítol II del títol III** (carrera i avaluació de l'acompliment), llevat de l'article 20, i els articles 22.3, 24 i 84 (art. 2.3).
- El TREBEP té **caràcter supletori** per a tot el personal de les administracions no inclòs en el seu àmbit (art. 2.5).
- L'**article 3** és el que t'interessa directament: **el personal funcionari de les entitats locals** es regeix per la **legislació estatal que hi sigui aplicable -de la qual forma part el TREBEP- i per la legislació de les comunitats autònomes, amb respecte a l'autonomia local**. Els cossos de **policia local** també es regeixen pel TREBEP i per la legislació autonòmica, excepte allò que preveu per a ells la Llei orgànica

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2/1986, de forces i cossos de seguretat.

- Els articles 4 a 7 remeten a legislació específica determinats col·lectius i tanquen el règim del personal laboral.

1.4. Qui és empleat públic (article 8)

Encara que aquest bloc es desenvolupa al tema del personal al servei de les corporacions locals, cal tenir-lo present perquè **els drets i deures no s'apliquen igual a tothom**:

Classe (art. 8.2)	Nota ràpida
Funcionari de carrera	Relació **estatutària**, per llei, amb caràcter **permanent**. Únic titular de la **inamovibilitat**
Funcionari interí	Nomenat per raons justificades de necessitat i urgència, per a funcions pròpies de funcionari, amb caràcter **temporal**
Personal laboral (fix, per temps indefinit o temporal)	Relació **contractual**; se li aplica el TREBEP i la legislació laboral
Personal eventual	Funcions expressament qualificades de **confiança o assessorament especial**; nomenament i cessament **lliures**

Són empleats públics els qui exerceixen funcions retribuïdes a les administracions públiques al servei dels interessos generals (art. 8.1).

1.5. L'estructura del TREBEP (això cau tal qual)

Títol	Contingut	Articles
I	Objecte i àmbit d'aplicació	1 a 7
II	Personal al servei de les administracions públiques	8 a 13
III	**Drets i deures. Codi de conducta dels empleats públics**	**14 a 54**
IV	Adquisició i pèrdua de la relació de servei	55 a 68
V	Ordenació de l'activitat professional	69 a 84
VI	Situacions administratives	85 a 92
VII	Règim disciplinari	93 a 98
VIII	Cooperació entre les administracions públiques	99 i 100

I, dins del **títol III** -que és el cor d'aquest tema-, sis capítols:

Capítol del títol III	Rúbrica	Articles
I	**Drets dels empleats públics**	**14 i 15**
II	Dret a la carrera professional i a la promoció interna. L'avaluació de l'acompliment	16 a 20
III	Drets retributius	21 a 30
IV	Dret a la negociació col·lectiva, representació i participació institucional. Dret de reunió	31 a 46
V	Dret a la jornada de treball, permisos i vacances	47 a 51
VI	**Deures dels empleats públics. Codi de conducta**	**52 a 54**

> **Truc de memòria.** Tot el tema viu al **títol III**: comença al **14** (drets) i acaba al **54** (conducta). Entre mig, els drets es van concretant: carrera (16-20), diners (21-30), sindicats (31-46), temps (47-51).

1.6. Com conviu el TREBEP amb la normativa catalana i local

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquesta és la part que et distingeix d'un opositor de fora de Catalunya. El sistema és **una piràmide de quatre pisos**:

Pis	Norma	Què hi trobes
Constitució	**Art. 103.3 CE** (estatut dels funcionaris, sistema d'incompatibilitats, garanties d'imparcialitat) i **art. 149.1.18a CE** (l'Estat té la competència sobre les **bases** del règim estatutari)	El fonament de tot
Bàsic estatal	**TREBEP (RDLeg 5/2015)**	Drets (14-15), deures i codi de conducta (52-54), jornada i permisos (47-51), disciplinari (93-98)
Bàsic local	**Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local (LRBRL), arts. 92, 92 bis i 93**	Els funcionaris locals es regeixen pel TREBEP i la resta de legislació estatal i autonòmica; funcions reservades; règim retributiu
Catalunya	**Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC), arts. 296 a 300**; **Decret legislatiu 1/1997** (text refós de la funció pública catalana); **Decret 214/1990** (Reglament del personal al servei de les entitats locals de Catalunya)	Concreció del règim estatutari, drets i deures del personal local català
Local	**Plantilla, relació de llocs de treball, pressupost i acord de condicions de treball o conveni**	Les condicions concretes del teu lloc

Dues claus que has de saber recitar:

Primera: l'article 300.1 del TRLMRLC. El **règim estatutari dels funcionaris locals de Catalunya** -adquisició i pèrdua de la condició, situacions administratives, drets sindicals i de participació, vacances, llicències i permisos, deures i responsabilitats i règim disciplinari- **ha de ser idèntic al dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat**. És la porta per la qual entra el Decret legislatiu 1/1997 al món local.

Segona: la disposició final quarta del TREBEP. Diu que el **capítol II del títol III** (carrera professional i avaluació de l'acompliment, arts. 16 a 20), el **capítol III del títol III** (drets retributius, arts. 21 a 30, excepte l'art. 25.2) i el **capítol III del títol V** (provisió i mobilitat) **no produiran efectes fins que entrin en vigor les lleis de funció pública que es dictin en desplegament de l'Estatut**. Com que en general aquestes lleis encara no s'han aprovat, aquests blocs continuen regits per la normativa anterior.

> **Per què això importa a la teva nòmina.** Per la DF 4a, la teva nòmina encara parla de «complement de destinació» i «complement específic» (Llei 30/1984 i **RD 861/1986**) i no de «complement de carrera horitzontal». És una pregunta d'examen molt elegant: per què el TREBEP és de 2015 i encara apliquem una llei de 1984?

> **Regla d'or dels mínims.** El TREBEP fixa **mínims**. L'acord de condicions de treball del teu ajuntament els pot **millorar**, mai empitjorar. Si a un cas pràctic et diuen que l'acord local dona 25 dies de vacances, no hi ha cap problema; si te'n dona 20, és nul.

---

2. Els drets individuals dels empleats públics (article 14)

L'**article 14** obre el títol III amb la llista dels **drets de caràcter individual**: els que exerceixes tu sol, «en correspondència amb la naturalesa jurídica de la teva relació de servei» (aquest incís vol dir que **no tots són de tothom**: la inamovibilitat, per exemple, només és del funcionari de carrera).

Te'ls presento agrupats, que és com se't quedaran millor:

Grup	Drets (lletra de l'art. 14)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Professionals	**Inamovibilitat** en la condició de funcionari de carrera (a); **acompliment efectiu** de les funcions o tasques pròpies de la seva condició professional i d'acord amb la progressió assolida en la carrera (b); **progressió en la carrera i promoció interna** segons igualtat, mèrit i capacitat, amb sistemes objectius i transparents d'avaluació (c); **participar** en la consecució dels objectius de la unitat i ser informat pels superiors de les tasques a desenvolupar (e); **formació contínua** i actualització permanent, **preferentment en horari laboral** (g)
Econòmics	Percebre les **retribucions** i les **indemnitzacions per raó del servei** (d); **jubilació** en els termes de les normes aplicables (n); **prestacions de la Seguretat Social** del règim que li sigui aplicable (o)
Personals i de dignitat	**Defensa jurídica i protecció** de l'Administració en els procediments davant qualsevol ordre jurisdiccional per l'exercici legítim de les funcions o càrrecs públics (f); respecte de la **intimitat, orientació i identitat sexual, expressió de gènere, característiques sexuals, pròpia imatge i dignitat** en el treball, **especialment davant l'assetjament** sexual, per raó de sexe, d'orientació o identitat sexual, expressió de gènere o característiques sexuals, moral i laboral (h); **no-discriminació** per naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació o identitat sexual, expressió de gènere, característiques sexuals, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició personal o social (i); **llibertat d'expressió** dins dels límits de l'ordenament (k); **lliure associació professional** (p)
De temps i conciliació	Adopció de **mesures de conciliació** de la vida personal, familiar i laboral (j); **intimitat en l'ús de dispositius digitals**, davant la videovigilància i la geolocalització, i **dret a la desconnexió digital** (**j bis**); **vacances, descansos, permisos i llicències** (m)
De seguretat	**Protecció eficaç en matèria de seguretat i salut** en el treball (l)
Calaix de sastre	Els altres drets reconeguts per l'ordenament jurídic (q)

2.1. Tres matisos que decideixen preguntes

La inamovibilitat és de la condició, no del lloc. No et poden privar de la condició de funcionari de carrera si no és per les causes i amb les garanties legals (renúncia, pèrdua de la nacionalitat, jubilació, sanció de separació del servei, pena principal o accessòria d'inhabilitació). El **lloc de treball concret sí que pot canviar** pels procediments de provisió i mobilitat. En l'àmbit local català, l'**article 138 del Decret 214/1990** ho diu igual: cap funcionari no pot ser privat de la seva ocupació en propietat si no és per les causes i amb les garanties legals, «sens perjudici de l'adscripció a uns o altres llocs de treball».

La defensa jurídica (lletra f) no és un xec en blanc. Cobreix els procediments que se't segueixin **com a conseqüència de l'exercici legítim** de les teves funcions. Si el que has fet no és exercici legítim de la funció, l'Administració no t'ha de defensar. I recorda que, encara que la corporació respongui davant del ciutadà per responsabilitat patrimonial, després pot **exercir l'acció de regrés** contra tu si vas actuar amb **dol, culpa o negligència greus**, amb instrucció d'expedient i audiència.

La lletra j bis és nova i cau. La va afegir la **disposició final 14a de la Llei orgànica 3/2018, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals**. Reconeix la **intimitat davant els dispositius digitals, la videovigilància i la geolocalització** i el **dret a la desconnexió digital**. Si t'expliquen un cas d'un ajuntament que instal·la un GPS als vehicles del servei o que envia correus a les onze de la nit, aquesta és la lletra.

2.2. Drets propis del personal local català (Decret 214/1990)

El reglament català de personal local hi afegeix un catàleg que val la pena tenir localitzat, perquè és la versió «de casa»:

| Article del Decret 214/1990 | Dret |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
136	A ser **protegit** per l'entitat local i a rebre la consideració social deguda
137	A ser **assistit i protegit** davant amenaces, ultratges, injúries o calúmnies per raó del càrrec
138	Al **càrrec** (inamovibilitat en l'ocupació en propietat)
139	A la **carrera administrativa i a la promoció interna**
140	A **cursos de formació i perfeccionament**
141	A **presentar iniciatives i suggeriments**
142	A ser **retribuït** segons el lloc de treball i el grau personal

---

3. Els drets individuals exercits col·lectivament (article 15)

L'**article 15** té un títol que has de saber literal, perquè és la trampa: no diu «drets col·lectius», diu **«drets individuals exercits de forma col·lectiva»**. Són teus, però només tenen sentit exercits en grup:

Lletra	Dret
a)	**Llibertat sindical**
b)	**Negociació col·lectiva** i participació en la determinació de les condicions de treball
c)	**Exercici de la vaga**, amb la garantia del manteniment dels **serveis essencials** de la comunitat
d)	**Plantejament de conflictes col·lectius** de treball
e)	**Reunió**, en els termes de l'**article 46** del mateix Estatut

Sobre el **dret de reunió** (art. 46), dues dades molt concretes:

- Estan legitimats per convocar una reunió, a més de les organitzacions sindicals (directament o mitjançant els delegats sindicals): els **delegats de personal**, les **juntes de personal**, els **comitès d'empresa** i **els empleats públics en nombre no inferior al 40 %** del col·lectiu convocat.
- Les reunions al centre de treball s'autoritzen **fora de les hores de treball**, llevat d'acord entre l'òrgan competent en matèria de personal i els convocants. La reunió **no pot perjudicar la prestació dels serveis** i els convocants en són responsables.

I sobre la **vaga**, una pregunta de cas pràctic clàssica: si fas vaga, **et descompten les retribucions del temps de vaga** i **això no és una sanció** (article 30.2 TREBEP); la deducció tampoc no afecta el règim de les teves prestacions socials. El mateix criteri val per a la part de jornada no realitzada: deducció proporcional d'havers **sense caràcter sancionador**, i sense perjudici de la sanció disciplinària que hi pugui correspondre a més.

> **Truc de memòria. 14 = jo sol. 15 = jo amb els altres.** I dins del 15, l'ordre és fàcil: **sindicat -> negociar -> vaga -> conflicte -> reunió**.

---

4. Els drets que el TREBEP desplega: carrera, diners i temps

Els articles 14 i 15 són el llistat; els capítols II a V del títol III són **el desplegament**. Aquí en tens el resum operatiu, amb èmfasi en el que cau.

4.1. Carrera professional, promoció interna i avaluació de l'acompliment (arts. 16 a 20)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La **carrera professional** és el conjunt ordenat d'oportunitats d'ascens i expectatives de progrés professional d'acord amb els principis d'**igualtat, mèrit i capacitat**. Modalitats:

Modalitat	En què consisteix
Carrera horitzontal	Progressió de grau, categoria o esglaó **sense canviar de lloc de treball**
Carrera vertical	Ascens en l'estructura de llocs pels procediments de **provisió**
Promoció interna vertical	Passar d'un cos o escala d'un subgrup a un altre **immediatament superior**
Promoció interna horitzontal	Accés a cossos o escales **del mateix subgrup**

- **Promoció interna** (art. 18): cal reunir els requisits d'ingrés, tenir **almenys 2 anys de servei actiu** al subgrup inferior i superar les proves selectives. A Catalunya, l'**article 296 del TRLMRLC** permet reservar **fins al 50 %** de les vacants de cada convocatòria a promoció interna.
- **Avaluació de l'acompliment** (art. 20): és el procediment amb què es mesura i valora la **conducta professional** i el **rendiment o assoliment de resultats**. S'ha d'adequar als principis de **transparència, objectivitat, imparcialitat i no-discriminació** i s'aplica sense menyscabament dels drets dels empleats públics. Els seus efectes són la carrera horitzontal, la provisió de llocs i les retribucions complementàries.
- **Grau personal**: els llocs es classifiquen en **30 nivells**; es consolida grau ocupant llocs d'un nivell durant **2 anys continuats o 3 amb interrupció**, i dona dret a percebre **com a mínim** el complement de destinació d'aquell nivell. A Catalunya, l'**article 297.2 del TRLMRLC** hi afegeix que el **Ple** pot decidir que els graus superiors s'adquireixin també superant **cursos de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya**.

4.2. Drets retributius (arts. 21 a 30)

Tipus	Conceptes	Qui en fixa la quantia
Bàsiques	**Sou** (segons el subgrup de classificació) i **triennis** (per cada **3 anys** de servei)	La **Llei de pressupostos generals de l'Estat**. Són **idèntiques a tot Espanya** dins de cada subgrup
Complementàries	Retribueixen les característiques del **lloc**, la **carrera**, el **rendiment** i els **serveis extraordinaris** (a la pràctica local: complement de destinació, específic, productivitat i gratificacions)	La corporació, dins dels límits estatals, mitjançant la relació de llocs de treball i el pressupost
No són retribució	**Indemnitzacions per raó del servei** (dietes, quilometratge)	Normativa estatal

Dues regles que cauen:

- **Pagues extraordinàries: dues l'any.**
- **Només es pot cobrar pels conceptes legalment establerts.** Res de participació en tributs, comissions, premis en multes ni pagaments per confecció de projectes o emissió d'informes. És nul encara que ho aprovi el Ple.

4.3. Jornada de treball i teletreball (arts. 47 i 47 bis)

- **Article 47**: les administracions públiques estableixen la **jornada general i les especials** dels seus funcionaris; la jornada pot ser **a temps complet o a temps parcial**. A més, han d'adoptar **mesures de flexibilització horària** per garantir la conciliació del personal que tingui **fills o filles menors de 12 anys**, o necessitats de cura de fills majors de 12 anys, del cònjuge o parella de fet, de familiars per consanguinitat **fins al segon grau** i d'altres persones que convisquin al mateix domicili i que per edat, accident o malaltia no puguin valer-se per si mateixes.
- A Catalunya, l'**article 299 del TRLMRLC** remet, en còmput anual, a la jornada dels funcionaris de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració civil de l'Estat.

- **Article 47 bis (teletreball)**, afegit pel **Reial decret llei 29/2020**: modalitat de prestació de serveis a distància, fora de les dependències de l'Administració, amb tecnologies de la informació. Notes clau: ha de ser **expressament autoritzat**, és **compatible amb la presencialitat**, té caràcter **voluntari i reversible** (llevat de supòsits excepcionals justificats), és **objecte de negociació col·lectiva**, i qui teletreballa té **els mateixos drets i deures** que qui treballa presencialment. **L'Administració ha de proporcionar i mantenir els mitjans tecnològics.**

4.4. Permisos dels funcionaris públics (article 48)

Aquesta taula és or pur per al test. Fixa't que el text vigent, després del **Reial decret llei 5/2023**, ha separat el supòsit de **mort** del d'**accident, malaltia greu, hospitalització o intervenció quirúrgica amb repòs domiciliari**:

Lletra	Supòsit	Durada
a)	Accident o malaltia greus, hospitalització o intervenció quirúrgica sense hospitalització amb repòs domiciliari **del cònjuge, parella de fet, parents fins al 1r grau** o de qualsevol altra persona que **convisqui** al mateix domicili i requereixi cura efectiva	**5 dies hàbils**
a)	El mateix, de familiar de **2n grau**	**4 dies hàbils**
a)	**Mort** del cònjuge, parella de fet o familiar de **1r grau**	**3 dies hàbils** (mateixa localitat) / **5 dies hàbils** (distinta localitat)
a)	**Mort** de familiar de **2n grau**	**2 dies hàbils** / **4 dies hàbils** (distinta localitat)
b)	Trasllat de domicili **sense canvi de residència**	**1 dia**
c)	Funcions sindicals o de representació del personal	En els termes que es determinin
d)	Exàmens finals i altres proves definitives d'aptitud	Els **dies de celebració**
e)	Exàmens prenatals i tècniques de preparació al part; sessions d'informació i informes previs a la declaració d'idoneïtat en adopció, acolliment o guarda amb finalitats d'adopció	**Temps indispensable**, dins la jornada
f)	**Lactància** de fill menor de **12 mesos**	**1 hora** d'absència, divisible en **dues fraccions**; substituïble per reducció de mitja hora a l'inici i al final o una hora a l'inici o al final; **acumulable en jornades completes**. És **dret individual i no transferible** a l'altre progenitor. S'incrementa proporcionalment en part o adopció múltiples
g)	Fills **prematurs** o hospitalitzats després del part	Absència de fins a **2 hores diàries** amb **retribucions íntegres**; o reducció de jornada de fins a **2 hores** amb reducció proporcional de retribucions
h)	**Guarda legal** de menor de **12 anys**, persona gran que requereixi especial dedicació o persona amb discapacitat sense activitat retribuïda; també cura directa de familiar fins al **2n grau** que no pugui valer-se per si mateix	**Reducció de jornada** amb reducció proporcional de retribucions
i)	**Malaltia molt greu** de familiar de **1r grau**	Reducció de fins al **50 %** de la jornada, **retribuïda**, per un **màxim d'1 mes** (prorratejable entre diversos titulars)
j)	Deure **inexcusable** de caràcter públic o personal i deures de conciliació	**Temps indispensable**
k)	**Assumptes particulars**	**6 dies l'any**
l)	**Matrimoni** o registre o constitució formalitzada per document públic de **parella de fet**	**15 dies**
m)	Actes preparatoris de **donació d'òrgans o teixits** dins la jornada	**Temps indispensable**

> La lletra **m)** la va afegir la **Llei 6/2024, de 20 de desembre**, amb entrada en vigor el **3 de març de 2025**. És nova i, precisament per això, apareix als tests recents.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.5. Permisos per conciliació, violència de gènere i víctimes del terrorisme (article 49)

Aquest és el punt més actualitzat del tema i el que més probablement caurà. El **Reial decret llei 9/2025, de 29 de juliol**, va modificar les lletres a), b), c) i g) de l'article 49. Els manuals antics diuen 16 setmanes: **estan desfasats**.

Lletra	Permís	Durada vigent
a)	**Naixement per a la mare biològica**	**19 setmanes** - **32 setmanes** en monoparentalitat
b)	**Adopció, guarda amb finalitats d'adopció o acolliment** (temporal o permanent), per a **cada** adoptant, guardador o acollidor	**19 setmanes** - **32** en monoparentalitat
c)	**Progenitor diferent de la mare biològica** per naixement, guarda, acolliment o adopció	**19 setmanes** - **32** en monoparentalitat
g)	**Permís parental** per cura de fill o menor acollit per temps superior a un any, **fins que compleixi 8 anys**	Fins a **8 setmanes**, contínues o discontínues, **no retribuïdes**

Com es distribueixen les 19 setmanes (és el desglossament que et poden demanar literal):

1. **6 setmanes ininterrompudes** immediatament posteriors al part (o a la resolució judicial d'adopció o decisió administrativa de guarda o acolliment): són **obligatòries** i s'han de gaudir **a jornada completa**.
2. **11 setmanes** (**22** en monoparentalitat), distribuïbles a voluntat en **períodes setmanals**, acumulats o interromputs, des que acaba el descans obligatori i **fins que la criatura compleixi 12 mesos**.
3. **2 setmanes** (**4** en monoparentalitat), distribuïbles igualment per setmanes completes **fins que la criatura compleixi 8 anys**.

Ampliacions i regles associades:

- **+2 setmanes** per a **cadascun** dels progenitors en cas de **discapacitat** del fill o filla.
- **+1 setmana per a cada progenitor per cada fill a partir del segon** en cas de part, adopció, guarda o acolliment **múltiples**.
- **Part prematur o hospitalització del nadó**: s'amplia **tants dies com duri l'hospitalització**, amb un **màxim de 13 setmanes addicionals**.
- **Mort del fill o filla**: el permís **no es redueix**, llevat que, un cop passades les sis setmanes obligatòries, se sol·liciti la reincorporació.
- És un **dret individual i intransferible**: no el pots cedir a l'altre progenitor.
- Els períodes 2n i 3r es poden gaudir **a jornada completa o a temps parcial** si les necessitats del servei ho permeten; el gaudi interromput exigeix **preavís de 15 dies** i es fa **per setmanes completes**.
- El temps de permís **computa com a servei efectiu a tots els efectes**, amb **plenitud de drets econòmics**, i en acabar es té dret a **reincorporar-se al lloc** en condicions no menys favorables.
- En **adopció o acolliment internacional** amb desplaçament previ al país d'origen, hi ha a més un permís de **fins a 2 mesos**, percebent-hi només les **retribucions bàsiques**.

Les altres lletres de l'article 49:

- **d) Violència de gènere o violència sexual sobre la dona funcionària**: les faltes d'assistència, totals o parcials, es consideren **justificades** pel temps i en les condicions que determinin els serveis socials o de salut. Hi ha dret a **reducció de jornada** amb disminució proporcional de retribucions o a **reordenació del temps de treball** (adaptació d'horari, horari flexible...). **Si la reducció és d'un terç o menys, es mantenen les retribucions íntegres.**
- **e) Cura de fill menor afectat per càncer o una altra malaltia greu**: reducció de **com a mínim la meitat** de la jornada **amb retribucions íntegres**, durant l'hospitalització i el tractament continuat, sempre

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que **treballin les dues persones progenitores**. Es manté **fins als 23 anys** (arribar als 18 no extingeix el dret si es manté la necessitat de cura) i **fins als 26 anys** si abans dels 23 s'acredita una **discapacitat igual o superior al 65 %**.

- **f) Víctimes del terrorisme**: els funcionaris que hagin patit danys físics o psíquics per activitat terrorista, el seu cònjuge o parella i els fills de ferits i morts que siguin funcionaris, i els funcionaris amenaçats, tenen dret a **reducció de jornada** amb disminució proporcional de retribucions o a **reordenació del temps de treball**.

4.6. Vacances (article 50) i personal laboral (article 51)

- **22 dies hàbils** de vacances retribuïdes per any natural, o els dies proporcionals si el temps de servei ha estat menor.
- **Els dissabtes no es consideren dies hàbils** a aquests efectes (sens perjudici de les adaptacions per a horaris especials).
- Si un **permís per maternitat, una incapacitat temporal, un risc durant la lactància o un risc durant l'embaràs** impedeixen iniciar-les dins l'any natural -o sobrevenen un cop iniciades-, es poden gaudir **fora de l'any natural**, sempre que **no hagin passat més de 18 mesos** des del final de l'any en què es van originar.
- **No es poden substituir per diners.** En renúncia voluntària s'ha de garantir el gaudi de les vacances meritades. Només si la relació de servei s'acaba **per causes alienes a la voluntat** del funcionari es pot sol·licitar compensació econòmica per les meritades i no gaudides; i en jubilació per incapacitat permanent o mort, **fins a un màxim de 18 mesos**.
- **Article 51**: per a la **jornada, els permisos i les vacances del personal laboral** cal atenir-se a aquest mateix capítol **i a la legislació laboral** corresponent.

4.7. Les llicències del Decret 214/1990

El reglament català regula vacances, llicències i permisos als **articles 147 a 151**. Algunes de les seves xifres han quedat desplaçades per la normativa bàsica posterior, però en conserva una de molt preguntada:

- **Llicència per assumptes propis sense retribució**: **màxim 3 mesos cada 2 anys** (art. 149).

> **No confonguis permís i llicència.** El **permís** és una absència **justificada i, en general, retribuïda** per una causa taxada (art. 48). La **llicència** sol ser una autorització d'absència **més llarga i sovint sense retribució** (assumptes propis, estudis). I les **vacances** són el descans anual retribuït.

---

5. Els deures dels empleats públics (article 52)

Arribem al **capítol VI del títol III**. L'article 52 té una redacció densa però es descompon en tres idees:

Primera idea - el deure nuclear. Els empleats públics **han d'exercir amb diligència les tasques que tenen assignades** i **vetllar pels interessos generals** amb **subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic**.

Segona idea - els quinze principis. Han d'actuar d'acord amb aquests principis, que són els que **inspiren el codi de conducta**:

> **objectivitat · integritat · neutralitat · responsabilitat · imparcialitat · confidencialitat · dedicació al servei**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

públic · transparència · exemplaritat · austeritat · accessibilitat · eficàcia · honradesa · promoció de l'entorn cultural i mediambiental · respecte a la igualtat entre dones i homes

Tercera idea - i aquesta és la que gairebé ningú recorda i cau. L'últim paràgraf de l'article 52 diu que **els principis i regles d'aquest capítol informaran la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari** dels empleats públics. Traduït: el codi de conducta **no és una declaració d'intencions**, és el criteri amb què s'interpreten les faltes i les sancions.

La definició que has de saber donar. El **codi de conducta dels empleats públics** és el conjunt format pels **principis ètics** (art. 53) i els **principis de conducta** (art. 54), configurat a partir dels principis enumerats a l'**article 52**. Si a l'examen et pregunten «on es regula el codi de conducta», la resposta és **articles 52 a 54 del TREBEP**, dins del **capítol VI del títol III**.

Deures que no són al TREBEP però t'obliguen igual:

Norma	Deure que hi afegeix
Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (Catalunya)	Facilitar l'accés a la informació pública, publicitat activa i principis de bon govern
RGPD i **Llei orgànica 3/2018 (LOPDGDD)**	**Confidencialitat** i tractament lícit de les dades personals que gestiones
Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals	Observar les mesures de seguretat i salut
Llei 53/1984, d'incompatibilitats	Dedicació: no exercir una segona activitat sense autorització prèvia
Decret 214/1990, art. 152	Versió catalana dels deures del personal local

---

6. El codi de conducta (I): els principis ètics (article 53)

Els principis ètics són el **«com has de ser»**: els valors des dels quals decideixes. Són **dotze apartats**. Te'ls dono agrupats per famílies, que és com els retindràs:

Família	Principis ètics (art. 53)
Legalitat	53.1 Respectar la **Constitució** i la resta de normes de l'ordenament jurídic
Imparcialitat i interès general	53.2 Perseguir la satisfacció dels **interessos generals**, amb consideracions objectives orientades a la imparcialitat i l'interès comú, **al marge de posicions personals, familiars, corporatives o clientelars**. 53.3 Actuar amb **lleialtat i bona fe** amb l'Administració, els superiors, els companys, els subordinats i la ciutadania
Drets fonamentals	53.4 Basar la conducta en el **respecte dels drets fonamentals i les llibertats públiques**, evitant tota discriminació per naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació i identitat sexual, expressió de gènere, característiques sexuals, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició personal o social
Conflicte d'interessos	53.5 **Abstenir-se** en els assumptes en què tinguin un interès personal i de tota activitat privada o interès que pugui suposar risc de conflicte d'interessos. 53.6 **No contreure obligacions econòmiques** ni intervenir en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugui suposar conflicte d'interessos. 53.7 **No acceptar cap tracte de favor** ni situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat
Bona gestió	53.8 Actuar amb **eficàcia, economia i eficiència** i vigilar la consecució de l'interès general

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

i el compliment dels objectius de l'organització. 53.10 **Complir amb diligència** les tasques i **resoldre dins de termini** els procediments o expedients de la seva competència |
| **Neutralitat** | 53.9 **No influir en l'agilitació o resolució** de cap tràmit sense justa causa i, en cap cas, quan comporti un privilegi per als titulars de càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat, o quan menyscabi interessos de tercers. 53.11 Exercir les atribucions segons el principi de **dedicació al servei públic**, abstenint-se de conductes contràries i de qualsevol altra que **comprometi la neutralitat** |
| **Reserva** | 53.12 **Guardar secret** de les matèries classificades o de difusió prohibida legalment i mantenir la **deguda discreció** sobre els assumptes que coneguin per raó del càrrec, **sense poder fer ús de la informació obtinguda en benefici propi o de tercers** ni en perjudici de l'interès públic |

> **Trucs de cas pràctic.** (1) Si un familiar teu és part en un expedient que et toca instruir, la resposta és **abstenció** (art. 53.5 TREBEP i art. 23 de la Llei 40/2015). (2) Si un regidor et demana que li «avancis» un expedient perquè hi té interès un conegut, el que vulnera és el **53.9**. (3) Si utilitzes dades del padró que has vist per feina per a una qüestió personal, has vulnerat el **53.12** (i, a més, la normativa de protecció de dades).

---

7. El codi de conducta (II): els principis de conducta (article 54)

Si el 53 és el «com has de ser», el 54 és el **«com has d'actuar»** en el dia a dia de la finestreta i de l'expedient. **Onze apartats**:

Apartat	Principi de conducta
54.1	**Tractar amb atenció i respecte** la ciutadania, els superiors i la resta d'empleats públics
54.2	Acomplir les tasques del lloc **de manera diligent**, complint la **jornada i l'horari** establerts
54.3	**Obeir les instruccions i ordres professionals** dels superiors, **llevat que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic**, cas en què les han de posar **immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció** procedents
54.4	**Informar la ciutadania** sobre les matèries o assumptes que tinguin dret a conèixer i facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions
54.5	**Administrar els recursos i béns públics amb austeritat**, no utilitzar-los en profit propi o de persones properes i **vetllar per la seva conservació**
54.6	**Rebutjar qualsevol regal, favor o servei** en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels **usos habituals, socials i de cortesia**, sens perjudici del que estableix el **Codi penal**
54.7	**Garantir la constància i permanència dels documents** per transmetre'ls i lliurar-los als responsables posteriors
54.8	**Mantenir actualitzada la formació i la qualificació**
54.9	**Observar les normes de seguretat i salut laboral**
54.10	**Posar en coneixement dels superiors o dels òrgans competents les propostes** que considerin adequades per millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat
54.11	**Garantir l'atenció a la ciutadania en la llengua que sol·liciti**, sempre que sigui **oficial al territori**

7.1. El deure d'obediència i el seu límit (art. 54.3): la pregunta estrella

Aquesta és **la** pregunta d'aquest tema. La regla té tres esglaons:

1. **Regla general: obeeixes.** Les instruccions i ordres **professionals** dels superiors s'han de complir. No

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

és una relació d'iguals: la **jerarquia** és un dels fonaments d'actuació de l'article 1.

2. **Excepció: infracció manifesta.** No has d'obeir si l'ordre constitueix una **infracció manifesta de l'ordenament jurídic**. El llindar és alt: no n'hi ha prou amb un desacord tècnic o amb una interpretació discutible. Ha de ser **manifesta**, és a dir, evident.
3. **Què has de fer llavors: comunicar-ho.** No et limites a no fer-ho: ho has de posar **immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents**.

L'**article 152 del Decret 214/1990** hi afegeix la via pràctica per al personal local català: si l'ordre et sembla contrària a la legalitat, **pots demanar que te la confirmin per escrit**; un cop rebuda per escrit, pots **comunicar la teva discrepància per escrit al cap superior**, que decidirà. I una regla que no admet matisos: **en cap cas no es compleixen ordres que impliquin la comissió d'un delicte.**

> **Ull viu amb el Codi penal.** L'article 54.6 diu «sens perjudici del que estableix el Codi penal» perquè acceptar dàdives pot ser molt més que una falta disciplinària: pot ser **suborn** (arts. 419 i següents del Codi penal). I dictar una resolució arbitrària a sabiendes de la seva injustícia és **prevaricació administrativa** (art. 404). El límit del regal «de cortesia» no és una qüestió d'educació: és una frontera penal.

7.2. Ètics o de conducta? La taula que et desempata

Si la pregunta parla de...	És article...
Respectar la Constitució, imparcialitat, lleialtat i bona fe, abstenció, conflicte d'interessos, no influir en tràmits, guardar secret	**53 - principis ètics**
Tractar bé la ciutadania, complir la jornada, **obeir amb el límit de la infracció manifesta**, informar, austeritat en els mitjans, rebutjar regals, conservar documents, formar-se, seguretat laboral, propostes de millora, **llengua oficial**	**54 - principis de conducta**

> **Trampes habituals.** El **rebuig de regals** apareix a tots dos: com a **tracte de favor** al 53.7 i com a **regal, favor o servei en condicions avantatjoses** al 54.6. La **diligència** també: al 53.10 (resoldre dins de termini) i al 54.2 (complir jornada i horari). I l'**atenció en la llengua oficial que se sol·liciti** és **només** del 54.11 - és una de les preguntes preferides a Catalunya.

---

8. Què passa si no compleixes: els deures i el règim disciplinari

El codi de conducta no és un adorn perquè l'article 52 el connecta amb el **títol VII** (arts. 93 a 98). Aquest bloc es desenvolupa en un altre tema, però n'has de tenir els números.

Faltes (art. 95): **molt greus, greus i lleus**. Les **molt greus** les tipifica **directament el TREBEP** (llista tancada de l'art. 95.2: incompliment del deure de respecte a la Constitució i als estatuts d'autonomia, discriminació, abandonament del servei, adopció d'acords manifestament il·legals amb perjudici greu, publicació o ús indegut de secrets oficials, notòria manca de rendiment, assetjament sexual, per raó de sexe, moral i laboral, incompliment de les normes d'incompatibilitats, coartar el dret de vaga o incomplir els serveis essencials, conductes constitutives de delicte dolós relacionades amb el servei...). Les **greus i lleus** les han de tipificar les **lleis de funció pública de cada administració**.

Sancions (art. 96.1):

| Sanció | Nota |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
Separació del servei del funcionari (en l'interí, revocació del nomenament)	**Només per falta molt greu**
Acomiadament disciplinari del personal laboral	**Només per falta molt greu**; inhabilita per a un nou contracte amb funcions similars
Suspensió ferma de funcions (o d'ocupació i sou)	Durada **màxima de 6 anys**
Trasllat forçós, amb o sense canvi de localitat	Pel període que s'estableixi
Demèrit	Penalització a efectes de carrera, promoció o mobilitat voluntària
Advertiment (apercibimiento)	La més lleu

Prescripció (art. 97), literal:

	Falta	Sanció imposada
Molt greu	**3 anys**	**3 anys**
Greu	**2 anys**	**2 anys**
Lleu	**6 mesos**	**1 any**

El termini de les **faltes** compta des que es van cometre (o des del **cessament** de la comissió si són continuades); el de les **sancions**, des de la **fermesa** de la resolució sancionadora.

Procediment (art. 98): no es pot imposar sanció per faltes **molt greus o greus** sense el procediment prèviament establert; les **lleus** es sancionen per **procediment sumari amb audiència** a l'interessat. Hi ha d'haver **separació entre la fase instructora i la sancionadora**, encomanades a **òrgans diferents**. La **suspensió provisional** com a mesura cautelar **no pot excedir de 6 mesos**, llevat de paralització imputable a l'interessat, i durant la suspensió el funcionari percep les **retribucions bàsiques**.

8.1. El deure de dedicació: les incompatibilitats (Llei 53/1984)

És la traducció pràctica del principi de **dedicació al servei públic**. Regla general: **un sol lloc al sector públic**.

- **Segona activitat pública**: només en supòsits taxats (docència, sanitat, interès públic) i amb **autorització expressa i prèvia**, que atorga el **Ple** de la corporació.
- **Activitat privada**: cal el **reconeixement previ de compatibilitat**, per resolució motivada del **Ple**, dictada en el termini de **2 mesos** (art. 14). No pot modificar la jornada ni l'horari.
- **El filtre del 30 %** (art. 16.4): només es pot reconèixer compatibilitat amb activitats privades si el **complement específic** del teu lloc **no supera el 30 % de la retribució bàsica**, exclosa l'antiguitat.
- Hi ha activitats **exceptuades** que no necessiten autorització: administració del **patrimoni personal o familiar**, **producció i creació literària, artística, científica o tècnica** i les publicacions derivades, participació ocasional en **congressos, seminaris i conferències**, etc.

> **Compte amb el parany.** L'autorització de compatibilitat s'ha de tenir **abans** de començar la segona activitat, mai a posteriori. Exercir-la sense autorització és **falta molt greu** (incompliment de les normes d'incompatibilitats).

Glossari

- **TREBEP**: Text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel **Reial decret legislatiu**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5/2015, de 30 d'octubre.

- **EBEP**: nom col·loquial de la norma; l'originària era la **Llei 7/2007, de 12 d'abril**.
- **Text refós**: norma amb rang de llei aprovada pel Govern **per delegació de les Corts** que reuneix en un sol text una llei i les seves modificacions.
- **Legislació bàsica**: el mínim comú que fixa l'Estat (art. 149.1.18a CE) i que les comunitats autònomes desenvolupen sense poder contradir-lo.
- **Relació estatutària**: vincle amb l'Administració **regulat per llei** i no per contracte; és el del funcionari.
- **Empleat públic**: qui exerceix funcions **retribuïdes** a l'Administració al servei dels interessos generals (art. 8.1).
- **Inamovibilitat**: dret del funcionari de carrera a no ser privat de **la seva condició** si no és per les causes i garanties legals. No protegeix el lloc concret.
- **Drets individuals (art. 14)**: els que exerceixes tu sol.
- **Drets individuals exercits col·lectivament (art. 15)**: sindicació, negociació col·lectiva, vaga, conflicte col·lectiu i reunió.
- **Codi de conducta**: conjunt de **principis ètics (art. 53)** i **principis de conducta (art. 54)**, configurat pels principis de l'**art. 52**.
- **Principis ètics (art. 53)**: els valors des dels quals decideixes (legalitat, imparcialitat, abstenció, secret...).
- **Principis de conducta (art. 54)**: com actues (tracte, jornada, obediència amb límit, informació, austeritat, llengua...).
- **Infracció manifesta**: il·legalitat evident d'una ordre; és l'únic límit del deure d'obediència (art. 54.3).
- **Conflicte d'interessos**: situació en què un interès personal pot interferir en la teva decisió pública; obliga a **abstenir-te**.
- **Permís**: absència justificada i normalment retribuïda per una causa taxada (art. 48).
- **Llicència**: autorització d'absència més llarga i sovint **no retribuïda** (assumptes propis, estudis).
- **Trienni**: retribució bàsica per cada **3 anys** de serveis.
- **Carrera horitzontal**: progressió professional **sense canviar de lloc de treball**.
- **Avaluació de l'acompliment**: procediment per mesurar la conducta professional i el rendiment (art. 20).
- **Teletreball**: prestació de serveis a distància amb tecnologies de la informació; **voluntària, reversible i autoritzada** (art. 47 bis).
- **Acció de regrés**: reclamació que l'Administració et fa a tu després d'haver indemnitzat un tercer, si vas actuar amb dol o culpa greu.

Els punts que cauen a l'examen

1. **TREBEP = Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre**; l'EBEP originari era la **Llei 7/2007, de 12 d'abril**. No és cap «Llei 5/2015».
2. **Drets individuals: article 14. Drets individuals exercits col·lectivament: article 15.** El 15 **no** es diu «drets col·lectius».
3. **Deures i codi de conducta: articles 52 a 54**, capítol VI del títol III. **53 = principis ètics (12 apartats); 54 = principis de conducta (11 apartats).**
4. L'article 52 acaba dient que aquests principis **informen la interpretació i aplicació del règim disciplinari**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5. **Obediència amb límit (art. 54.3)**: obeeixes, **llevat d'infracció manifesta** de l'ordenament; llavors ho comuniques **immediatament als òrgans d'inspecció**. A Catalunya, l'**art. 152 del Decret 214/1990** hi afegeix demanar l'ordre **per escrit**. **Mai** ordres delictives.

6. **Atenció en la llengua oficial que se sol·liciti: article 54.11.**

7. **Vacances: 22 dies hàbils** (els **dissabtes no són hàbils**); es poden traslladar fins a **18 mesos** després en cas d'IT, maternitat o risc; **no es canvien per diners**.

8. **Assumptes particulars: 6 dies l'any** (art. 48.k). **Matrimoni o parella de fet formalitzada: 15 dies** (art. 48.l).

9. **Permisos de l'art. 48.a**: accident/malaltia greu, hospitalització o intervenció amb repòs de 1r grau, **5 dies hàbils**; de 2n grau, **4**. **Mort** de 1r grau, **3 dies hàbils** (mateixa localitat) o **5** (distinta); de 2n grau, **2** o **4**.

10. **Naixement i cura de menor: 19 setmanes** (mare biològica, progenitor diferent i adopció/guarda/acolliment), **32 en monoparentalitat**, per la modificació del **Reial decret llei 9/2025, de 29 de juliol**. Distribució: **6 obligatòries** + **11** (fins als 12 mesos) + **2** (fins als 8 anys). **+13 setmanes** com a màxim per hospitalització del nadó; **+2** per discapacitat; **+1 per fill a partir del segon** en part múltiple. Dret **individual i intransferible**.

11. **Permís parental (art. 49.g): fins a 8 setmanes, no retribuïdes, fins que el menor faci 8 anys**, amb **preavís de 15 dies**.

12. **Lactància: fill menor de 12 mesos**, **1 hora** divisible en dues fraccions, acumulable en jornades completes; **dret individual no transferible**.

13. **Reunió (art. 46)**: poden convocar-la també **els empleats públics en nombre no inferior al 40 %** del col·lectiu convocat; **fora de les hores de treball**, llevat d'acord.

14. **Vaga**: la deducció de retribucions **no és una sanció** (art. 30.2).

15. **Prescripció**: faltes **3 / 2 anys / 6 mesos**; sancions **3 / 2 anys / 1 any**. **Suspensió ferma: màxim 6 anys. Suspensió provisional cautelar: màxim 6 mesos.**

16. A Catalunya: **art. 300.1 del TRLMRLC** (règim estatutari dels funcionaris locals **idèntic** al dels de la Generalitat) i **Decret 214/1990** (drets als arts. 136-142, vacances i llicències als 147-151, deures al 152; **llicència per assumptes propis sense retribució: 3 mesos cada 2 anys**).

17. **Disposició final quarta del TREBEP**: carrera i avaluació (16-20) i drets retributius (21-30, excepte 25.2) **no produeixen efectes** fins que s'aprovin les lleis de funció pública de desplegament.

Resum exprés

1. El **TREBEP** és el **RDLeg 5/2015, de 30 d'octubre**; refon l'EBEP de 2007 i és **legislació bàsica** de l'Estat (art. 149.1.18a CE).

2. L'article 1 en fixa l'objecte (**bases del règim estatutari**) i **dotze fonaments d'actuació**, entre els quals **igualtat, mèrit i capacitat** i la **inamovibilitat com a garantia d'imparcialitat**.

3. S'aplica a l'Estat, les comunitats autònomes, **les entitats locals**, els organismes públics i les universitats públiques (art. 2), i és **supletori** per a la resta.

4. L'**article 3** remet els funcionaris locals a la legislació estatal i autonòmica, amb respecte a l'autonomia local; a Catalunya manen el **TRLMRLC (arts. 296-300)** i el **Decret 214/1990**.

5. El tema viu al **títol III**: **drets (14-15)**, carrera (16-20), retribucions (21-30), negociació i reunió (31-46), **jornada, permisos i vacances (47-51)** i **deures i codi de conducta (52-54)**.

6. **Article 14**: inamovibilitat, acompliment efectiu, carrera i promoció, retribucions, participació, defensa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

jurídica, formació, intimitat i dignitat, no-discriminació, conciliació, **intimitat digital i desconnexió (j bis)**, llibertat d'expressió, seguretat i salut, vacances i permisos, jubilació, Seguretat Social, lliure associació professional.

7. **Article 15**: llibertat sindical, negociació col·lectiva, **vaga** (amb serveis essencials), conflictes col·lectius i reunió.

8. Temps: **jornada** (art. 47) i **teletreball voluntari i reversible** (art. 47 bis); **permisos** (art. 48, amb els **6 dies** d'assumptes particulars i els **15** de matrimoni); **conciliació** (art. 49, amb les **19 setmanes** del RDL 9/2025); **vacances de 22 dies hàbils** (art. 50); el **personal laboral** hi suma la legislació laboral (art. 51).

9. **Article 52**: exercir amb diligència, vetllar pels interessos generals i actuar amb quinze principis; i, sobretot, aquests principis **informen el règim disciplinari**.

10. **Article 53 (ètics)**: legalitat, interès general i imparcialitat, lleialtat i bona fe, drets fonamentals, **abstenció i conflicte d'interessos**, no acceptar tractes de favor, eficàcia-economia-eficiència, no influir en tràmits, diligència i resolució en termini, dedicació i neutralitat, **secret i discreció**.

11. **Article 54 (conducta)**: tracte respectuós, jornada i diligència, **obediència amb el límit de la infracció manifesta**, informació a la ciutadania, austeritat amb els béns públics, **rebuig de regals**, conservació de documents, formació, seguretat laboral, propostes de millora i **atenció en la llengua oficial sol·licitada**.

12. Incomplir deures activa el **règim disciplinari** (arts. 93-98): faltes molt greus tipificades pel TREBEP; sancions fins a la **separació del servei**; **prescripció 3/2/0,5 anys** per a les faltes i **3/2/1** per a les sancions.

13. El deure de **dedicació** es concreta a la **Llei 53/1984**: **autorització prèvia** del **Ple** per a segones activitats i **filtre del 30 %** del complement específic per a les privades.

14. Tot el que diu el TREBEP són **mínims**: l'acord de condicions de treball del teu ajuntament els pot **millorar**, mai reduir.

15. I la trampa temporal: la **DF 4a** manté suspesos els capítols de carrera i retribucions, per això la nòmina encara parla de complement de destinació i específic.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quina norma aprova el Text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i quina era la llei originària?</summary>El Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre. La llei originària era la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic. És un text refós: el Govern el va aprovar per delegació de les Corts (art. 82 CE) per reunir en un sol text la llei i totes les seves modificacions, sense innovar-ne el contingut. Per això té rang de llei i forma de reial decret legislatiu.</details>

<details><summary>2. Com es titulen exactament els articles 14 i 15, i per què el matís del 15 és important?</summary>L'article 14 es titula «Drets individuals» i el 15, «Drets individuals exercits col·lectivament». El matís és important perquè el TREBEP no parla de «drets col·lectius»: la titularitat és sempre individual (són teus), però l'exercici es fa en grup o mitjançant representants. Al 15 hi ha la llibertat sindical, la negociació col·lectiva, la vaga (amb manteniment dels serveis essencials), el plantejament de conflictes col·lectius i el dret de reunió de l'article 46.</details>

<details><summary>3. La inamovibilitat de l'article 14.a garanteix que no et canviïn de lloc de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

treball?</summary>No. Garanteix la inamovibilitat en la condició de funcionari de carrera: no et poden privar d'aquesta condició si no és per les causes i amb les garanties legals. El lloc concret sí que pot canviar pels procediments de provisió i mobilitat. En l'àmbit local català ho recull igual l'article 138 del Decret 214/1990. A més, l'article 1.3.e) del TREBEP la presenta com la garantia de l'objectivitat, la professionalitat i la imparcialitat, no com un privilegi.</details>

<details><summary>4. Un company acaba de tenir una filla. Quantes setmanes de permís li corresponen i com es distribueixen?</summary>19 setmanes (article 49, lletres a, b i c del TREBEP, en la redacció del Reial decret llei 9/2025, de 29 de juliol), i 32 setmanes si es tracta d'una família monoparental. Es distribueixen així: 6 setmanes ininterrompudes i obligatòries immediatament posteriors al part o a la resolució, a jornada completa; 11 setmanes (22 en monoparentalitat) distribuïbles per setmanes completes fins que la criatura faci 12 mesos; i 2 setmanes (4 en monoparentalitat) distribuïbles fins que faci 8 anys. S'amplia 2 setmanes per discapacitat i 1 per cada fill a partir del segon en part múltiple, i fins a 13 setmanes addicionals si el nadó queda hospitalitzat. És un dret individual i intransferible i el temps computa com a servei efectiu a tots els efectes.</details>

<details><summary>5. Quants dies de vacances i d'assumptes particulars et corresponen com a mínim? Els dissabtes compten?</summary>22 dies hàbils de vacances retribuïdes per any natural, o els proporcionals si el temps de servei ha estat menor (art. 50.1), i 6 dies l'any per assumptes particulars (art. 48.k). El mateix article 50.1 aclareix que els dissabtes no es consideren dies hàbils a aquests efectes. Són mínims: l'acord de condicions de treball de la corporació els pot millorar, mai reduir. I les vacances no es poden substituir per diners, llevat que la relació de servei acabi per causes alienes a la teva voluntat.</details>

<details><summary>6. El teu cap et dona una ordre que consideres il·legal. Què has de fer exactament?</summary>L'article 54.3 del TREBEP t'obliga a obeir les instruccions i ordres professionals dels superiors llevat que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic. El llindar és que la infracció sigui manifesta, no que tu hi discrepis tècnicament. Si ho és, has de posar-ho immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents. L'article 152 del Decret 214/1990 hi afegeix la via pràctica per al personal local català: pots demanar que te la confirmin per escrit i, un cop rebuda, comunicar la discrepància per escrit al cap superior, que decidirà. En cap cas no es compleixen ordres que impliquin la comissió d'un delicte.</details>

<details><summary>7. Diferencia els principis ètics dels principis de conducta i digues on són.</summary>Tots dos formen el codi de conducta, configurat per l'article 52. Els principis ètics són a l'article 53 (12 apartats) i marquen com has de ser: respecte a la Constitució, interès general i imparcialitat, lleialtat i bona fe, respecte als drets fonamentals, abstenció en assumptes amb interès personal, no contreure obligacions econòmiques amb conflicte d'interessos, no acceptar tractes de favor, eficàcia-economia-eficiència, no influir en tràmits sense justa causa, diligència i resolució en termini, dedicació i neutralitat, i secret i discreció. Els principis de conducta són a l'article 54 (11 apartats) i marquen com has d'actuar: tracte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

respectuós, jornada i horari, obediència amb el límit de la infracció manifesta, informació a la ciutadania, austeritat amb els béns públics, rebuig de regals, conservació de documents, formació actualitzada, seguretat i salut, propostes de millora i atenció en la llengua oficial sol·licitada.</details>

<details><summary>8. Un ciutadà et regala una ampolla de cava per Nadal després que li hagis tramitat una llicència. Què diu la norma?</summary>L'article 54.6 obliga a rebutjar qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, i afegeix «sens perjudici del que estableix el Codi penal». L'article 53.7 hi suma que no s'ha d'acceptar cap tracte de favor ni situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat. El criteri és el dels usos socials i de cortesia: un detall simbòlic i sense relació amb un expedient concret pot quedar-hi dins; un obsequi de valor o vinculat a una tramitació, no. I si hi ha una contraprestació, ja no parlem de disciplinari sinó de suborn (arts. 419 i següents del Codi penal).</details>

<details><summary>9. Un veí s'adreça a tu en català i un altre en castellà. Què has de fer i on ho diu?</summary>Has de garantir l'atenció en la llengua que sol·licitin, sempre que sigui oficial al territori. Ho diu l'article 54.11 del TREBEP, l'últim dels principis de conducta. A Catalunya són oficials el català i el castellà (i l'aranès a la Vall d'Aran), de manera que has d'atendre en qualsevol de les dues llengües que et demanin, sense fer-ne una qüestió personal.</details>

<details><summary>10. Un expedient que t'ha tocat instruir afecta una empresa del teu cunyat. Què fas?</summary>T'abstens. L'article 53.5 t'obliga a abstenir-te en els assumptes en què tinguis un interès personal i de tota activitat o interès que pugui suposar risc de conflicte d'interessos amb el teu lloc públic. En termes de procediment, ho canalitzes per la via de l'abstenció de l'article 23 de la Llei 40/2015 (comunicant-ho al superior jeràrquic, que resol); si no t'abstens, l'interessat pot promoure la teva recusació. L'article 53.9 hi afegeix que tampoc no pots agilitar tràmits sense justa causa quan comporti un privilegi per a l'entorn familiar o social d'un càrrec públic.</details>

<details><summary>11. Vols donar classes particulars remunerades els caps de setmana. Què has de fer i quin és el límit clau?</summary>És una activitat privada: necessites el reconeixement previ de compatibilitat per resolució motivada del Ple de la corporació, dictada en el termini de 2 mesos (art. 14 de la Llei 53/1984). El límit clau és l'article 16.4: només es pot reconèixer la compatibilitat si el complement específic del teu lloc no supera el 30 % de la teva retribució bàsica, exclosos els conceptes d'antiguitat. El reconeixement no pot modificar la jornada ni l'horari. I recorda: l'autorització és sempre prèvia; exercir sense autorització pot ser falta molt greu per incompliment de les normes d'incompatibilitats.</details>

<details><summary>12. Què és el teletreball segons el TREBEP i quines tres notes el caracteritzen?</summary>L'article 47 bis (afegit pel Reial decret llei 29/2020) el defineix com la modalitat de prestació de serveis a distància en què el contingut competencial del lloc es desenvolupa fora de les dependències de l'Administració mitjançant tecnologies de la informació, sempre que les necessitats del servei ho permetin. Les tres notes: (1) ha de ser expressament autoritzat i és compatible amb la modalitat presencial; (2) és voluntari i reversible, llevat de supòsits excepcionals justificats, i és objecte de negociació col·lectiva; (3) qui teletreballa té els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

mateixos drets i deures que la resta, i l'Administració li ha de proporcionar i mantenir els mitjans tecnològics.</details>

<details><summary>13. Per què es diu que el codi de conducta «no és decoratiu»?</summary>Per l'últim paràgraf de l'article 52: «els principis i regles establerts en aquest capítol informaran la interpretació i aplicació del règim disciplinari dels empleats públics». És a dir, els principis ètics (53) i de conducta (54) són el criteri amb què s'interpreten les faltes i les sancions del títol VII (arts. 93 a 98). A més, moltes conductes contràries al codi tenen tipificació directa com a falta molt greu a l'article 95.2 (discriminació, assetjament, incompliment d'incompatibilitats, ús indegut de secrets, adopció d'acords manifestament il·legals...).</details>

<details><summary>14. Com encaixa el TREBEP amb la normativa catalana en matèria de drets i deures del personal local?</summary>El TREBEP és legislació bàsica (art. 149.1.18a CE) i marca el mínim comú. L'article 3 del TREBEP remet els funcionaris locals a la legislació estatal aplicable i a la de les comunitats autònomes, amb respecte a l'autonomia local. A Catalunya, l'article 300.1 del TRLMRLC (Decret legislatiu 2/2003) estableix que el règim estatutari dels funcionaris locals -incloses vacances, llicències i permisos, deures i responsabilitats i règim disciplinari- ha de ser idèntic al dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat, cosa que fa entrar el Decret legislatiu 1/1997. I el Decret 214/1990 hi afegeix el catàleg propi de drets (arts. 136 a 142), vacances i llicències (147 a 151) i deures (152). Per damunt de tot això, l'acord de condicions de treball de la corporació pot millorar els mínims, mai empitjorar-los.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

27

TEMA

Tema 27. El personal al servei de les Corporacions Locals. Classes i règim jurídic. Plantilles i relacions de llocs de treball.

Introducció: saber qui és qui a la casa és el primer pas per treballar-hi bé

El primer dia que entris a l'Ajuntament de Salt et trobaràs, en un mateix passadís, persones amb situacions jurídiques radicalment diferents. La companya del despatx del costat pot ser funcionària de carrera des de fa vint anys. El noi que fa substitucions a l'OAC pot ser funcionari interí. La persona que porta el manteniment de les instal·lacions esportives segurament és personal laboral. La secretària o l'interventor tenen una habilitació que ve de l'Estat i que ningú de l'Ajuntament els pot treure. I potser hi ha una persona de confiança de l'alcaldia que el dia que canviï el govern municipal marxarà sense cap procediment. Totes «treballen a l'Ajuntament», però els seus drets, la seva estabilitat i les seves funcions no tenen res a veure.

Això no és teoria d'oposició: és feina de cada dia. Quan tramitis un expedient de personal hauràs de saber si el que has de fer és un **nomenament** o un **contracte**; si aquell lloc el pot ocupar personal laboral o està **reservat a funcionaris**; si el canvi que demana un cap s'ha de fer modificant la **plantilla**, la **relació de llocs de treball** o totes dues; i si allò s'aprova per **decret d'alcaldia** o ha de passar pel **Ple**. Equivocar-se aquí no és un detall: un nomenament mal fet o una modificació de plantilla feta fora del pressupost són nuls, i els acaba anul·lant un jutjat.

Aquest tema és, a més, la **base** de tot el bloc de funció pública del temari. El tema 26 t'explica els drets i deures dels empleats públics; el 28, com se seleccionen i com es proveeixen els llocs. Aquest, el 27, és el que et posa el mapa: **quines classes de personal hi ha, amb quin règim jurídic es regeixen i amb quins instruments s'organitzen** (plantilla i relació de llocs de treball). Sense aquest mapa, la resta són noms solts.

Les quatre normes que has de tenir al cap tot el tema. El **TREBEP** (RDL 5/2015) és la norma bàsica de tot empleat públic d'Espanya. La **LBRL** (Llei 7/1985) l'adapta al món local (arts. 89 a 104 bis). El **TRRL** (RDLeg 781/1986) hi posa el detall reglamentari estatal. I, a Catalunya, el **TRLMRLC** (DLeg 2/2003) i el **Decret 214/1990**, reglament del personal al servei de les entitats locals, hi afegeixen la capa catalana.

1. El marc normatiu: quatre capes que s'apilen

Una de les preguntes clàssiques d'examen és «quina norma regula el personal de l'Administració local?». La resposta honesta és: **unes quantes alhora**, i cal saber en quin ordre s'apliquen.

L'origen de tot és l'**article 149.1.18a de la Constitució**, que reserva a l'Estat les «bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris». Això vol dir que l'Estat fixa el **mínim comú** i les comunitats autònomes el desenvolupen. L'**article 92.1 de la LBRL** ho diu de manera explícita: els funcionaris al servei de l'Administració local es regeixen, en allò que la LBRL no reguli, per la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes, en els termes d'aquell article 149.1.18a.

| Capa | Norma | Què hi trobes |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|---|
Bàsica estatal general	**TREBEP** (RDLeg 5/2015, de 30 d'octubre)	Classes de personal, drets i deures, carrera, situacions administratives, grups de classificació, planificació i ordenació de llocs
Bàsica estatal local	**LBRL** (Llei 7/1985, de 2 d'abril), arts. **89 a 104 bis**	Personal al servei dels ens locals, funcions reservades, habilitació nacional, plantilla, oferta d'ocupació, personal eventual
Estatal de desplegament	**TRRL** (RDLeg 781/1986, de 18 d'abril)	Detall de plantilles, escales i subescales, selecció i provisió a l'àmbit local
Autonòmica catalana	**TRLMRLC** (DLeg 2/2003, de 28 d'abril) i **Decret 214/1990**, reglament del personal al servei de les entitats locals de Catalunya	Adaptació catalana: escales i subescales, plantilla i RLT, selecció, provisió, situacions

A aquestes quatre capes cal afegir-hi, quan pertoqui, la **legislació laboral** (Estatut dels treballadors i convenis col·lectius) per al personal laboral, i els **acords de condicions de treball** i **convenis col·lectius** propis de cada corporació, que concreten jornada, permisos i complements dins el marc legal.

Truc per recordar-ho. Pensa en nines russes: **TREBEP** (tot empleat públic) -> **LBRL/TRRL** (empleat públic local) -> **TRLMRLC / Decret 214/1990** (empleat públic local a Catalunya) -> **conveni o acord de condicions** del teu ajuntament. Com més a dins, més concret; però cap capa interior pot contradir-ne una d'exterior.

Compte amb el parany. El TREBEP **no ha derogat** tota la normativa anterior de cop. Manté vigents moltes disposicions preconstitucionals i de desplegament (com bona part del TRRL) fins que es dictin les lleis de funció pública que el despleguin. Per això a l'àmbit local encara conviuen normes de 1985, 1986 i 1990 amb el text refós de 2015: no és un error dels manuals, és així de veritat.

2. Classes de personal al servei de les corporacions locals

2.1. El punt de partida: article 89 de la LBRL i article 8 del TREBEP

L'**article 89 de la LBRL** diu, literalment, que el personal al servei de les entitats locals està integrat per **funcionaris de carrera**, **contractats en règim de dret laboral** i **personal eventual** que ocupa llocs de confiança o assessorament especial.

Fixa-t'hi bé: aquest article és de 1985 i **no esmenta els funcionaris interins**. No és que no existeixin; és que els incorpora el **TREBEP**, que és posterior i bàsic. L'**article 8 del TREBEP** defineix els **empleats públics** com les persones que exerceixen funcions retribuïdes a les administracions públiques al servei dels interessos generals, i els classifica en **quatre classes**:

1. **Funcionaris de carrera** (art. 9).
2. **Funcionaris interins** (art. 10).
3. **Personal laboral**, que pot ser **fix, per temps indefinit o temporal** (art. 11).
4. **Personal eventual** (art. 12).

A més, l'**article 13 del TREBEP** regula el **personal directiu professional**, que la majoria de manuals presenta com una figura a part més que com una cinquena classe, perquè el mateix article 8 no la inclou a la llista.

Compte amb el parany. Si a l'examen et pregunten per l'**article 89 de la LBRL**, la resposta són **tres** classes (funcionaris de carrera, laborals i eventuals). Si et pregunten per l'**article 8 del TREBEP**, són **quatre** (s'hi afegeixen els interins). No és una contradicció: és que són dues normes de dates diferents. Llegeix bé l'enunciat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de la pregunta.

Classe	Vincle jurídic	Com hi entra	Durada	Pot exercir potestats públiques?
Funcionari de carrera	**Nomenament**; relació estatutària de dret administratiu	Procés selectiu (oposició o concurs oposició)	**Permanent**	Sí
Funcionari interí	**Nomenament**; relació estatutària temporal	Procediments àgils (borsa, convocatòria específica)	**Temporal**, per causa taxada	Sí (les mateixes funcions que el de carrera)
Personal laboral	**Contracte de treball** escrit; dret laboral	Procés selectiu (fix) o contractació laboral (temporal)	Fix, indefinit o temporal	**No**, en els llocs reservats
Personal eventual	**Nomenament** lliure	Lliure designació de l'alcalde/essa	Fins al cessament de l'autoritat	**No**
Personal directiu	Segons la norma de cada administració	Mèrit, capacitat, idoneïtat, publicitat i concurrència	Segons designació	Segons la norma que el reguli

2.2. Els funcionaris de carrera

L'**article 9.1 del TREBEP** els defineix com les persones que, **en virtut de nomenament legal**, estan vinculades a una Administració pública per una **relació estatutària regulada pel dret administratiu** per a l'exercici de **serveis professionals retribuïts de caràcter permanent**.

Cada paraula d'aquesta definició porta conseqüències:

- **Nomenament, no contracte.** La relació no neix d'un acord de voluntats entre dues parts, sinó d'un **acte administratiu unilateral**. Per això no es «negocia» el contingut de la relació: el fixa la llei.
- **Relació estatutària.** El seu estatut (drets, deures, retribucions, situacions) el determinen normes de **dret administratiu** que l'Administració pot modificar unilateralment dins la llei. El funcionari no té un «dret adquirit» a que les regles no canviïn mai; té dret a que el canvi es faci per la via legalment prevista.
- **Caràcter permanent.** Han superat un procés selectiu amb garanties d'**igualtat, mèrit, capacitat i publicitat** (arts. 23.2 i 103.3 de la Constitució) i gaudeixen del dret a la **inamovibilitat en la condició de funcionari** (que no és el mateix que la inamovibilitat en el lloc: el lloc concret es pot perdre per remoció, supressió o reassignació).
- **Retribuïts.** Cobren amb càrrec al pressupost de la corporació.

La condició de funcionari de carrera no s'adquireix només aprovant l'oposició. Calen quatre passos **successius**: superar el procés selectiu, **nomenament** per l'òrgan competent publicat al diari oficial, **acatament** de la Constitució i, si escau, de l'Estatut d'autonomia, i **presa de possessió** dins el termini. Si en falla un, no hi ha funcionari.

Compte amb el parany. «Inamovibilitat» vol dir que no et poden fer fora de la **condició** de funcionari si no és per una de les causes taxades de pèrdua (renúncia, pèrdua de la nacionalitat, sanció ferma de separació del servei, pena d'inhabilitació i jubilació). **No** vol dir que ningú et pugui moure mai del **lloc de treball** concret que ocupes.

2.3. Els funcionaris interins

Són (**art. 10.1 TREBEP**) les persones que, per **raons expressament justificades de necessitat i urgència**, són nomenades **en aquesta condició** per exercir **funcions pròpies de funcionaris de carrera**. És a dir: fan la mateixa feina, però amb un vincle temporal.

Les causes són **taxades**. Només aquestes quatre:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Causa	Límit temporal
Vacant que no es pot cobrir amb funcionari de carrera	Màxim **3 anys**; la plaça s'ha d'incloure a l'oferta d'ocupació de l'exercici en què es produeix el nomenament o del següent
Substitució transitòria del titular (baixa, permís, excedència, comissió de serveis...)	Mentre duri la causa de la substitució
Execució de programes de caràcter temporal	Màxim **3 anys**, ampliables **12 mesos** més per les lleis de funció pública que despleguin el TREBEP
Excés o acumulació de tasques	Màxim **9 mesos** dins d'un període de **18 mesos**

Aquest quadre incorpora la reforma de la **Llei 20/2021, de 28 de desembre**, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública, que és **el canvi més important d'aquest tema en la darrera dècada** i que molts manuals encara tenen desactualitzat.

Què va canviar la Llei 20/2021:

- Va **allargar** el termini d'excés o acumulació de tasques, que abans era de **6 mesos dins de 12** i ara és de **9 mesos dins de 18**.
- Va posar un **límit màxim de 3 anys** al nomenament per vacant, comptats des del nomenament. Passat aquest termini, la plaça queda vacant per ser coberta per funcionari de carrera, tret que quedi deserta la convocatòria: llavors es pot mantenir la persona interina.
- Va declarar que les places ocupades per personal interí **s'han d'incloure a l'oferta d'ocupació** de l'exercici del nomenament o del següent.
- Va establir que el **nomenament irregular** o la permanència més enllà dels terminis genera responsabilitat per a l'Administració i dona dret a una **compensació econòmica** al personal afectat, però **mai no converteix la persona en funcionària de carrera**.
- Va autoritzar **processos d'estabilització** extraordinaris de l'ocupació temporal de llarga durada.

> **A la feina real.** La frase clau que has de saber dir en veu alta: «la irregularitat en la contractació temporal a l'Administració pública **no dona dret a adquirir la condició de funcionari de carrera**», perquè hi ha un principi constitucional d'accés per mèrit i capacitat que està per sobre. El que sí que dona és una indemnització i responsabilitats per a qui va fer el nomenament malament.

El cessament de la persona interina es produeix **quan desapareix la causa** que va motivar el nomenament: es cobreix la plaça per un funcionari de carrera, torna el titular, s'acaba el programa o venç el termini màxim. També cessa per amortització del lloc. El cessament **no dona dret a indemnització**, tret dels supòsits específics de la Llei 20/2021.

> **Compte amb el parany.** «Interí» no vol dir «temporal en general». És una figura **taxada** amb quatre causes concretes. Un contracte laboral temporal a l'Ajuntament **no** és un funcionari interí: és personal laboral temporal, amb un règim jurídic diferent (dret laboral, jurisdicció social).

2.4. El personal laboral

L'**article 11 del TREBEP** el defineix com el personal que, **en virtut d'un contracte de treball formalitzat per escrit** en qualsevol de les modalitats de contractació de personal previstes a la legislació laboral, presta serveis retribuïts per les administracions públiques. Es regeix per la **legislació laboral**, pels **convenis col·lectius** i per aquells preceptes del TREBEP que expressament li siguin aplicables.

Segons la durada del contracte pot ser:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Fix**: contracte indefinit obtingut després de superar un **procés selectiu** amb les garanties constitucionals. És l'equivalent laboral del funcionari de carrera.
- **Per temps indefinit no fix**: figura d'origen jurisprudencial. És qui té un contracte sense data de finalització però **no ha superat un procés selectiu** (típicament, perquè un jutjat ha declarat irregular la seva contractació temporal). Ocupa el lloc **fins que es cobreixi reglamentàriament** la plaça o s'amortitzi.
- **Temporal**: en les modalitats que permet la legislació laboral vigent (contracte per circumstàncies de la producció, contracte de substitució...). Recorda que la reforma laboral del **RD-llei 32/2021** va suprimir el contracte per obra o servei determinat.

La gran limitació és la de l'**article 9.2 del TREBEP** i l'**article 92.2 de la LBRL**: el personal laboral **no pot ocupar llocs que impliquin exercici d'autoritat, fe pública i assessorament legal preceptiu, control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària, comptabilitat i tresoreria**. Aquests llocs són **funcionarials per llei**, i no hi ha marge per decidir el contrari en una relació de llocs de treball.

L'**article 103 de la LBRL** precisa que el personal laboral el selecciona la mateixa corporació, ajustant-se al que preveu l'article 91 (oferta pública, convocatòria pública, sistemes de concurs, oposició o concurs oposició) i amb el màxim respecte al principi d'**igualtat d'oportunitats**.

Truc per recordar-ho. Regla d'or: **quan hi ha exercici d'autoritat, hi ha funcionari**. Si el lloc pot dir «no» a un ciutadà amb força jurídica, signar un informe preceptiu, fiscalitzar una despesa o donar fe, és funcionarial. Si és una feina instrumental o de suport material (oficis, manteniment, jardineria, conserge de pavelló, monitoratge...), pot ser laboral.

2.5. El personal eventual

És la figura amb el règim més singular i la que més cau a l'examen, perquè té xifres concretes.

Article 12 del TREBEP: és el personal que, **en virtut de nomenament i amb caràcter no permanent**, només fa funcions **expressament qualificades de confiança o assessorament especial**, i es retribueix amb càrrec als crèdits pressupostaris consignats per a aquesta finalitat.

Trets del seu règim jurídic:

- **Nomenament i cessament lliures.** No hi ha procés selectiu ni mèrit ni capacitat: és una decisió discrecional.
- **Cessament automàtic** quan cessa l'autoritat a qui presta la funció de confiança o assessorament. Si canvia l'alcalde o alcaldessa, el personal eventual cessa **sense necessitat d'acte exprés ni indemnització**.
- **No pot constituir mèrit** per a l'accés a la funció pública ni per a la promoció interna.
- **No pot exercir funcions reservades a funcionaris**: ni potestats públiques, ni fe pública, ni fiscalització.
- La condició d'eventual **no genera cap dret a la permanència** ni cap expectativa de consolidació.

L'**article 104 de la LBRL** hi afegeix les regles pròpiament locals, i són les que cauen:

- El **nombre, les característiques i les retribucions** del personal eventual els determina **el Ple** de cada corporació, **al començament del mandat**.
- Aquestes determinacions **només es poden modificar amb motiu de l'aprovació dels pressupostos anuals**.
- El **nomenament i el cessament** corresponen a l'**alcalde o alcaldessa** (o president de l'entitat local), i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

són **lliures**.

- Els nomenaments, el règim de retribucions i la dedicació **es publiquen al Butlletí Oficial de la Província** i, si escau, al butlletí propi de la corporació.

I l'**article 104 bis de la LBRL**, introduït per la **Llei 27/2013 (LRSAL)**, hi va posar **límits quantitatius per trams de població**. Aquesta taula és or pur per a l'examen:

Població del municipi	Nombre màxim de llocs de personal eventual
Fins a 2.000 habitants	**Cap**
De 2.000 a 5.000 habitants	**1**, i només **excepcionalment**, quan no hi hagi cap membre de la corporació amb dedicació exclusiva
Més de 5.000 i fins a 10.000	**1**
Més de 10.000 i fins a 20.000	**2**
Més de 20.000 i fins a 50.000	**7**
Més de 50.000 i fins a 75.000	La **meitat** del nombre de regidors
Més de 75.000 i fins a 500.000	El **mateix nombre** que de regidors
Més de 500.000	**0,7 %** del total de llocs de la plantilla

A més, l'article 104 bis estableix que:

- A les **diputacions provincials**, el nombre és el mateix que el del tram que correspon al **municipi més poblat de la província**. Per als consells i cabildos insulars hi ha una regla pròpia segons la població de l'illa.
- Les corporacions locals han de **publicar semestralment** a la seva **seu electrònica** i al **butlletí oficial de la província** (o de la comunitat autònoma uniprovincial) el **nombre de llocs reservats a personal eventual**.
- El **president** de l'entitat local n'ha d'informar el **Ple amb caràcter trimestral**.

Actualització que la majoria de manuals encara tenen malament. La **Llei 27/2013** havia afegit dos apartats més a l'article 104 bis: l'apartat **3**, que prohibia a la resta d'entitats locals (mancomunitats, entitats municipals descentralitzades, organismes dependents...) tenir cap lloc de personal eventual, i l'apartat **4**, que obligava a adscriure el personal eventual als serveis generals. Doncs bé: la **Sentència del Tribunal Constitucional 54/2017, d'11 de maig**, els va declarar **inconstitucionals i nuls**. Avui **no estan en vigor**. Si un manual encara te'ls dona com a dret vigent, està desactualitzat.

Compte amb el parany. L'examen adora barrejar tres coses que semblen iguals i no ho són: el **personal eventual** (confiança, art. 12 TREBEP i 104 LBRL), el **funcionari interí** (temporal, causa taxada, art. 10 TREBEP) i els **òrgans directius o càrrecs electes amb dedicació exclusiva** (regidors alliberats, art. 75 LBRL). Ni l'eventual és interí ni el regidor alliberat és personal de la corporació.

2.6. El personal directiu professional

L'**article 13 del TREBEP** preveu la figura del **personal directiu professional**: qui exerceix funcions directives professionals a les administracions públiques, definides com a tals per les normes específiques de cada administració. Les seves característiques:

- La seva designació atén principis de **mèrit i capacitat** i criteris d'**idoneïtat**, i es fa mitjançant procediments que garanteixin **publicitat i concurrència**.
- Està subjecte a **avaluació** amb criteris d'eficàcia, eficiència, responsabilitat per la gestió i control de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resultats.

- Quan és personal laboral, està sotmès al **contracte laboral d'alta direcció**.
- La seva condició **no és negociable** en la negociació col·lectiva.

A l'àmbit local, l'**article 130 de la LBRL** regula els **òrgans directius** dels **municipis de gran població** (règim del títol X: coordinadors generals, directors generals...), on el nomenament ha de recaure en funcionaris de carrera del subgrup A1 de qualsevol administració, tret que el reglament orgànic permeti excepcionalment que ho siguin persones que no en siguin, amb motivació.

A tenir present. En un ajuntament de règim comú (que és la immensa majoria), la figura del personal directiu professional del TREBEP té un desplegament escàs: no hi ha una llei que la concreti amb detall, i a la pràctica la direcció l'exerceixen funcionaris de carrera que ocupen llocs de comandament de la relació de llocs de treball.

3. El règim jurídic del personal funcionari local

3.1. Les funcions reservades a funcionaris (art. 92 LBRL)

Aquest és el nucli dur del règim jurídic i cau moltíssim. L'**article 92.2 de la LBRL** diu que són **funcions públiques el compliment de les quals queda reservat exclusivament a personal subjecte a l'estatut funcionarial**:

- Les que impliquin **exercici d'autoritat**.
- Les de **fe pública** i **assessorament legal preceptiu**.
- Les de **control i fiscalització interna** de la gestió economicofinancera i pressupostària.
- Les de **comptabilitat** i **tresoreria**.
- I, en general, aquelles que es reservin als funcionaris **per a la millor garantia de l'objectivitat, la imparcialitat i la independència** en l'exercici de la funció.

I l'**article 92.3** afegeix que són **funcions públiques necessàries en totes les corporacions locals**, la responsabilitat administrativa de les quals està reservada a **funcionaris amb habilitació de caràcter nacional**:

- a) La de **Secretaria**, comprensiva de la **fe pública** i l'**assessorament legal preceptiu**.
- b) El **control i la fiscalització interna** de la gestió economicofinancera i pressupostària, i la **comptabilitat, tresoreria i recaptació**.

Truc per recordar-ho. Retén aquests cinc blocs: **autoritat, fe pública, assessorament legal preceptiu, fiscalització i comptabilitat/tresoreria**. Són els cinc que no pot fer mai ni un laboral ni un eventual.

3.2. Els funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional (FHN)

L'**article 92 bis de la LBRL**, introduït per la **Llei 27/2013 (LRSAL)**, regula aquesta categoria especial de funcionaris de carrera, que és la senya d'identitat de la funció pública local espanyola.

L'**escala** de funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional es **subdivideix en tres subescales**:

Subescala	Funcions	Categories
Secretaria	Fe pública i assessorament legal preceptiu	**Entrada** i **superior**
Intervenció-tresoreria	Control i fiscalització interna, comptabilitat, tresoreria i recaptació	**Entrada** i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

superior |
| **Secretaria-intervenció** | Totes dues anteriors, **excepte la funció de tresoreria** | Sense divisió en categories |

Punts clau del seu règim:

- L'**aprovació de l'oferta d'ocupació pública, la selecció, la formació i l'habilitació** d'aquests funcionaris **corresponen a l'Estat**, a través del ministeri competent, d'acord amb bases i programes aprovats reglamentàriament. Aquesta és la raó de ser de tota la figura: **blindar la independència** de qui dona fe i de qui fiscalitza respecte del govern municipal de torn.
- El **concurs** és el **sistema normal de provisió** dels llocs reservats a FHN, i l'**àmbit territorial dels concursos és estatal**.
- En el barem del concurs, els **mèrits generals** (fixats per l'Estat) han de suposar un **mínim del 80 %** del total possible; els **mèrits autonòmics** (fixats per cada comunitat autònoma) poden arribar **fins al 15 %**; i els **mèrits específics** de cada corporació, la resta.
- Excepcionalment i motivadament, alguns llocs es poden proveir per **lliure designació** en els supòsits que preveu la llei (bàsicament, municipis de gran població, capitals de província i corporacions de determinada dimensió pressupostària), sempre entre funcionaris amb habilitació.
- Quan no és possible proveir el lloc pels sistemes ordinaris, hi ha les figures de **nomenament provisional**, **comissió de serveis**, **acumulació** (una mateixa persona atén dues corporacions), **nomenament accidental** (un funcionari propi de la corporació) i **nomenament interí**.
- El desplegament reglamentari vigent és el **Reial decret 128/2018, de 16 de març**, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional.
- L'**article 92 bis.4** de la LBRL preveu que el Govern reguli per reial decret les especialitats de **creació, classificació i supressió** dels llocs reservats a FHN, i les del seu **règim disciplinari i de situacions administratives**.
- L'**article 92.4** admet que, en supòsits excepcionals determinats per la legislació de l'Estat, la responsabilitat de **comptabilitat, tresoreria i recaptació** s'atribueixi a **membres de la corporació** o a funcionaris **sense** habilitació nacional. És un dels pocs supòsits en què un càrrec electe pot assumir una funció reservada.

Compte amb el parany. Els FHN **són funcionaris locals**, no funcionaris de l'Estat. El que és estatal és la seva **selecció i habilitació**, no la seva relació de servei: cobren de l'ajuntament, ocupen un lloc de la plantilla municipal i es relacionen amb la corporació. La confusió és clàssica i sempre hi ha una opció de test que hi juga.

A la feina real. L'informe preceptiu de Secretaria és la peça que valida jurídicament molts expedients (aprovació de plantilla, de la relació de llocs de treball, bases de selecció, modificacions pressupostàries...). Si tramites un expedient de personal i «t'oblides» de demanar l'informe preceptiu, l'acord pot ser anul·lable per un vici de procediment.

3.3. Els funcionaris propis de la corporació: escales, subescales i classes

Al costat dels FHN hi ha els **funcionaris propis** de cada corporació, que se seleccionen i es proveeixen per la mateixa entitat local. L'**article 100.1 de la LBRL** ho diu clar: **és competència de cada corporació local la selecció dels funcionaris**, amb l'excepció dels funcionaris amb habilitació de caràcter nacional. Ara bé, l'article 100.2 reserva a l'Estat establir reglamentàriament les **regles bàsiques i els programes mínims** del procediment de selecció i formació, i els **títols acadèmics** requerits.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'estructura clàssica, recollida al **TRRL** i, a Catalunya, al **Decret 214/1990**, és aquesta:

Escala	Subescales	Exemples de llocs
Habilitació de caràcter nacional	Secretaria; Intervenció-tresoreria; Secretaria-intervenció	Secretari/ària, interventor/a, tresorer/a
Administració general	Tècnica; de Gestió; **Administrativa**; Auxiliar; Subalterna	Tècnic/a d'administració general (A1), administratiu/iva (**C1**), auxiliar administratiu/iva (C2), subaltern/a
Administració especial	**Tècnica** (superior, mitjana i auxiliar) i **Serveis especials** (policia local, extinció d'incendis, comeses especials, personal d'oficis)	Arquitecte/a, enginyer/a, tècnic/a de medi ambient, agent de policia local, oficial de brigada

La diferència de fons entre les dues escales grans és aquesta:

- L'**escala d'administració general** agrupa els llocs que fan funcions **comunes** a tota l'organització: tramitació d'expedients, gestió administrativa, suport jurídic i procedimental, registre, atenció a la ciutadania. **No** requereixen una titulació especialitzada més enllà del nivell acadèmic del grup.
- L'**escala d'administració especial** agrupa els llocs que requereixen una **titulació o habilitació específica** per a un àmbit concret (arquitectura, enginyeria, medi ambient, sanitat, educació) o que exerceixen **serveis especials** (policia local, bombers, oficis).

Aquesta estructura ve de l'**article 167 del TRRL**: els funcionaris de carrera de l'Administració local **que no tinguin habilitació de caràcter nacional** s'integren a les escales d'**administració general** i d'**administració especial** de cada corporació. L'escala d'administració general es divideix en **cinc subescales** (tècnica, de gestió, administrativa, auxiliar i subalterna) i la d'administració especial en **dues** (tècnica i de serveis especials). I l'article 167.4 hi afegeix una regla competencial que cau: **la creació d'escales, subescales i classes de funcionaris, i la seva classificació, la fa cada corporació**.

L'**article 169 del TRRL** descriu què fa cada subescala d'administració general, i aquí hi ha la definició que t'afecta directament:

Subescala d'administració general	Funcions (art. 169.1 TRRL)
Tècnica	Tasques de **gestió, estudi i proposta** de caràcter administratiu de **nivell superior**
De gestió	Tasques de **suport a les funcions de nivell superior**
Administrativa	Tasques administratives, **normalment de tràmit i col·laboració**
Auxiliar	Tasques de mecanografia, despatx de correspondència, càlcul senzill, maneig de màquines, arxiu de documents i similars
Subalterna	Vigilància i custòdia interior d'oficines, conserge, uixer, porter i tasques anàlogues

El mateix article 169.1 conté una regla d'or que has de saber citar: els **llocs de treball predominantment burocràtics** els han d'exercir **funcionaris de l'escala d'administració general** (tècnics, de gestió, administratius o auxiliars). No és una recomanació: és una reserva funcional.

On et situes tu. La plaça a què optes és de l'**escala d'administració general**, **subescala administrativa**, **subgrup C1**. La definició legal de les teves funcions és la de l'article 169.1.c del TRRL: **tasques administratives, normalment de tràmit i col·laboració**. En cristià: tramitar expedients, fer informes de tràmit, donar suport a la gestió, atendre la ciutadania, gestionar el registre. S'hi entra amb el títol de **batxillerat o tècnic** de grau mitjà. Per sobre teu, dins la mateixa escala, hi ha la subescala de gestió (A2) i la tècnica (A1); per sota, l'auxiliar (C2) i la subalterna (agrupacions professionals).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.4. Els grups de classificació professional (art. 76 TREBEP)

L'**article 76 del TREBEP** classifica els cossos i escales **segons la titulació exigida per a l'accés**:

Grup / subgrup	Titulació exigida
A1	Títol universitari de **grau** (nivell de responsabilitat i proves d'accés superiors)
A2	Títol universitari de **grau** (nivell de responsabilitat i proves d'accés diferents de l'A1)
B	Títol de **tècnic superior** (formació professional de grau superior)
C1	Títol de **batxiller o tècnic**
C2	Títol de **graduat en ESO**
Agrupacions professionals (AP)	**No s'exigeix** cap titulació del sistema educatiu general (substitueix l'antic grup E)

Compte amb el parany. Fixa't que el TREBEP divideix el grup A en dos subgrups **en funció del nivell de responsabilitat i de les característiques de les proves d'accés**, no en funció de dues titulacions diferents: després de Bolonya, tant l'A1 com l'A2 exigeixen títol universitari de grau. La distinció «llicenciatura per a l'A1 i diplomatura per a l'A2» és el sistema **anterior**, que encara apareix en manuals antics.

Truc per recordar-ho. No confonguis les tres classificacions que se superposen: l'**escala** diu **quina funció** fas (general, especial, habilitació nacional); el **grup** diu **quina titulació** calia (A1, A2, B, C1, C2, AP); i el **lloc de treball** diu **quina cadira concreta** ocupes (amb el seu nivell i complement específic). Una mateixa persona té les tres coses alhora.

3.5. Retribucions, jornada i drets col·lectius

La LBRL dedica uns quants articles curts, però molt preguntables, al règim de treball:

- **Article 93.1**: les **retribucions bàsiques** dels funcionaris locals tenen la **mateixa estructura i idèntica quantia** que les establertes amb caràcter general per a tota la funció pública. És a dir: **sou base i triennis** els fixa la **Llei de pressupostos generals de l'Estat**, i l'Ajuntament no els pot alterar.
- **Article 93.2**: les **retribucions complementàries** s'ajusten a l'estructura i als criteris de valoració objectiva de la resta de funcionaris, i la seva **quantia global** la fixa el **Ple** de la corporació dins dels límits màxims i mínims que assenyali l'Estat. Aquí sí que hi ha marge municipal, però acotat.
- **Article 93.3**: les corporacions han de reflectir **anualment als seus pressupostos** la quantia de les retribucions.
- **Article 94**: la **jornada de treball** dels funcionaris locals és, **en còmput anual**, la mateixa que es fixi per als funcionaris de l'Administració civil de l'Estat, amb les mateixes normes d'equivalència i reducció.
- **Article 95**: la **participació** dels funcionaris, a través de les organitzacions sindicals, en la determinació de les condicions de treball és la que estableix amb caràcter general el TREBEP (negociació col·lectiva, meses de negociació, drets de representació).
- **Article 96**: la **formació** i el perfeccionament dels funcionaris locals compta amb la col·laboració dels instituts o escoles de funcionaris de les comunitats autònomes. A Catalunya, l'**Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC)** hi té un paper destacat, i les diputacions ofereixen plans de formació continuada.

Compte amb el parany. El Ple fixa la **quantia global** de les retribucions complementàries, dins dels límits estatals. **No** pot inventar-se retribucions bàsiques diferents ni pujar el sou base per sobre del que digui la LPGE. Cada any la LPGE marca un **increment màxim** de la massa salarial que vincula tots els ajuntaments.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.6. Els òrgans competents en matèria de personal

Saber **qui signa què** és el que et resoldrà mitja feina real i unes quantes preguntes d'examen. Al règim comú (arts. 21 i 22 de la LBRL):

Òrgan	Competències en personal
Alcalde/essa (art. **21.1.g i h** LBRL)	Exercir la **prefectura superior de tot el personal** i acordar-ne el **nomenament** i les **sancions**, inclosa la **separació del servei** dels funcionaris i l'**acomiadament** del personal laboral, **donant-ne compte al Ple** en la primera sessió que celebri; **aprovar l'oferta d'ocupació pública** d'acord amb el **pressupost i la plantilla aprovats pel Ple**; **aprovar les bases** de les proves de selecció i dels concursos de provisió; **distribuir les retribucions complementàries que no siguin fixes i periòdiques**; **nomenar i cessar el personal eventual** (art. 104.2 LBRL)
Ple (art. **22.2.i** LBRL)	Aprovació de la **plantilla de personal** i de la **relació de llocs de treball**; fixació de la **quantia de les retribucions complementàries fixes i periòdiques** dels funcionaris (l'art. 93.2 LBRL parla de la quantia **global**); determinació del **nombre i règim del personal eventual** (art. 104.1 LBRL: nombre, característiques i retribucions, al començament del mandat); aprovació del **pressupost**, que és el vehicle de la plantilla
Junta de Govern Local	Assistència a l'alcaldia i les competències que aquesta o el Ple li **deleguin**

L'**article 102 de la LBRL**, en la redacció vigent, atribueix al **president de la corporació** l'aprovació de les **bases** de les proves selectives i dels concursos, així com la **convocatòria**; el tribunal eleva la relació d'aprovats al president perquè faci el **nomenament**, i també correspon al president la **resolució motivada** dels concursos de provisió, amb la proposta prèvia de l'òrgan de selecció.

> **Compte amb el parany.** L'article 102 de la LBRL **es va modificar l'any 2000**: abans les bases les aprovava el **Ple**, i ara les aprova el **president**. Alguns manuals encara ho tenen malament. El que continua sent del **Ple** és la **plantilla** i la **relació de llocs de treball**.

Dues regles de **delegació** que cauen molt:

- L'**article 22.4 de la LBRL** exclou expressament de la delegació la lletra **i)** de l'apartat 2. És a dir: el Ple **no pot delegar** l'aprovació de la **plantilla** ni de la **relació de llocs de treball**, ni la fixació de les retribucions complementàries fixes i periòdiques, ni el nombre i règim del personal eventual.
- L'**article 21.3 de la LBRL** exclou de la delegació de l'alcaldia, entre d'altres, la **prefectura superior de tot el personal**, la **separació del servei** dels funcionaris i l'**acomiadament** del personal laboral. En canvi, **sí que pot delegar** l'aprovació de l'oferta d'ocupació pública i de les bases (per exemple, a la Junta de Govern Local o a una regidoria).

> **A la feina real.** Quan et toqui redactar la proposta d'acord, el primer que has de mirar és **quin òrgan és competent** i si la competència està **delegada** per decret d'alcaldia o per acord de Ple. Els cartipassos municipals (els acords d'organització del començament del mandat) són el document que t'ho diu. Signar el que no toca és una causa clàssica d'anul·labilitat per **incompetència jeràrquica**.

L'**article 97 de la LBRL** afegeix una regla de publicitat molt preguntada: els **anuncis** de les convocatòries de proves d'accés a la funció pública local i de concursos de provisió s'han de publicar al **BOE**; les **bases** es publiquen al **butlletí oficial de la província** (excepte les de les proves per obtenir l'habilitació nacional, que van al BOE).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4. Les plantilles de personal

4.1. Què és una plantilla

La **plantilla** és la **relació ordenada de tots els llocs de treball** de la corporació, agrupats per cossos, escales, subescales, classes i categories, i **classificats per grups**. Dit d'una manera més senzilla: és la **fotografia global** de quantes places té l'Ajuntament, de quin tipus són i a quin grup pertanyen. No entra en el detall de cada lloc concret; això és feina de la relació de llocs de treball.

L'**article 90.1 de la LBRL** és el precepte clau i cal saber-lo gairebé de memòria:

> «Correspon a cada corporació local aprovar **anualment**, **a través del pressupost**, la plantilla, que ha de comprendre **tots els llocs de treball reservats a funcionaris, personal laboral i eventual**. Les plantilles han de respondre als principis de **racionalitat, economia i eficiència** i s'han d'establir d'acord amb l'ordenació general de l'economia, sense que les despeses de personal puguin excedir els límits que es fixin amb caràcter general.»

D'aquesta frase se'n treuen **cinc idees** que cauen sistemàticament:

1. **Aprovació anual**, no quan convingui.
2. **A través del pressupost**: la plantilla no és un expedient separat, és un **document annex al pressupost general** i segueix la seva mateixa tramitació.
3. **Comprèn les tres classes**: funcionaris, personal laboral **i** eventual. Fixa't que l'article 90.1 no esmenta els interins com a categoria separada, perquè els interins ocupen places de la plantilla de funcionaris.
4. **Principis de racionalitat, economia i eficiència.** No és una llista de desitjos: ha de respondre a necessitats reals.
5. **Límit de despeses de personal**: cap plantilla pot fer que les despeses de personal superin els límits generals (increments màxims de la Llei de pressupostos generals de l'Estat, regla de despesa, estabilitat pressupostària).

4.2. Contingut i estructura de la plantilla

Una plantilla municipal típica es presenta com un quadre amb aquestes columnes, separat en tres grans blocs (funcionaris, laborals, eventuals):

Dada	Què hi ha de constar
Denominació de la plaça	Per exemple, «administratiu/iva»
Escala, subescala, classe i categoria (funcionaris)	Administració general, subescala administrativa
Grup de classificació	C1, C2, A1, A2, AP...
Nombre de places	Total dotades
Places ocupades i **places vacants**	Situació a 1 de gener

La plantilla es refereix a **places** (dotacions pressupostàries de personal), no a persones ni a llocs concrets. Una mateixa plaça pot estar ocupada per un funcionari de carrera, per un interí o estar vacant.

> **Truc per recordar-ho.** La plantilla és el **cens de places**; la relació de llocs de treball és el **catàleg de cadires**. Pots tenir una plaça d'administratiu vacant a la plantilla i, alhora, un lloc d'administratiu adscrit a Urbanisme buit a la relació de llocs de treball: són dues coses relacionades però diferents.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.3. El detall del TRRL: articles 126 i 127

L'article 90.1 de la LBRL es concreta als **articles 126 i 127 del TRRL** (RDLeg 781/1986), que són els que donen les regles fines. Val la pena tenir-los presents perquè és d'aquí d'on surten les preguntes de detall.

Article 126.1 TRRL. Les plantilles, que han de comprendre **tots els llocs de treball degudament classificats** reservats a funcionaris, personal laboral i eventual, **s'aproven anualment amb ocasió de l'aprovació del pressupost** i han de respondre als principis de l'article 90.1 de la LBRL. A la plantilla **s'hi han d'unir els antecedents, estudis i documents acreditatius** que justifiquen que s'ajusta a aquests principis. Aquesta última frase és important a la pràctica: la plantilla no és un quadre que apareix del no-res, ha d'anar acompanyada d'una memòria justificativa.

Article 126.2 TRRL: quan es pot ampliar la plantilla. Les plantilles es poden **ampliar** en dos supòsits:

- a) Quan l'**increment de la despesa quedi compensat** mitjançant la **reducció d'altres unitats o capítols de despeses corrents no ampliables**.
- b) Sempre que l'increment de les dotacions sigui conseqüència de l'**establiment o l'ampliació de serveis de caràcter obligatori** imposats per disposicions legals.

Tot això sense perjudici de les limitacions específiques que continguin lleis especials o conjunturals (per exemple, els límits d'increment de massa salarial i la taxa de reposició de la Llei de pressupostos generals de l'Estat de cada any).

Article 126.3 TRRL: com es modifica durant l'any. La **modificació** de les plantilles **durant la vigència del pressupost** requereix el compliment dels **mateixos tràmits establerts per a la modificació d'aquest**. És a dir: acord del **Ple**, **exposició pública** de **quinze dies** mitjançant anunci al butlletí oficial de la província, resolució de les reclamacions i **aprovació definitiva**. Si no hi ha reclamacions, l'acord inicial **esdevé definitiu automàticament**, sense necessitat d'un nou acord; si n'hi ha, el Ple disposa d'**un mes** per resoldre-les (art. **169.1 del TRLRHL**, RDLeg 2/2004).

Aplicat al pressupost inicial, això vol dir que la plantilla segueix aquest calendari: **aprovació inicial pel Ple** -> **quinze dies** d'informació pública -> **aprovació definitiva abans del 31 de desembre** de l'any anterior a l'exercici -> **publicació** del pressupost resumit per capítols al butlletí oficial de la província (i publicació **íntegra** de la plantilla) -> **tramesa de còpia** a l'Estat i a la comunitat autònoma.

Article 126.4 TRRL. Les **relacions de llocs de treball**, que tindran en tot cas el **contingut previst en la legislació bàsica sobre funció pública** (avui, l'art. 74 del TREBEP), es confeccionen d'acord amb les normes de l'article 90.2 de la LBRL.

Article 127 TRRL: publicació i tramesa. Un cop aprovades la **plantilla** i la **relació de llocs de treball**, se n'ha de **remetre còpia** a l'**Administració de l'Estat** i, si escau, a la de la **comunitat autònoma** respectiva, **dins del termini de trenta dies**, sense perjudici de la seva **publicació íntegra al butlletí oficial de la província**, juntament amb el **resum del pressupost**.

> **Compte amb el parany.** Tres números que es confonen: **quinze dies** d'exposició pública (tràmit del pressupost, art. 169.1 TRLRHL), **trenta dies** per remetre còpia de la plantilla i la RLT a l'Estat i a la comunitat autònoma (art. 127 TRRL), i **un mes** des de l'aprovació del pressupost per aprovar i publicar l'**oferta d'ocupació pública** (art. 128.1 TRRL).

> **Compte amb un altre parany.** «La plantilla es pot modificar en qualsevol moment i per decret d'alcaldia» és **fals** per partida doble: és competència **plenària indelegable** (art. 22.2.i i 22.4 LBRL) i, si es fa durant la vigència del pressupost, exigeix els mateixos tràmits que una modificació pressupostària. Qui **sí que** es pot

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

modificar amb més agilitat és la **relació de llocs de treball**, que no està lligada al calendari pressupostari (però continua sent competència del Ple i necessita consignació).

4.4. La plantilla i els límits de despesa

Les plantilles no viuen en el buit pressupostari. Estan condicionades per:

- Els **increments retributius màxims** que fixa cada any la **Llei de pressupostos generals de l'Estat**, vinculants per a totes les administracions.
- La **taxa de reposició d'efectius**, també fixada anualment per la LPGE, que limita el nombre de places noves que es poden convocar en funció de les baixes produïdes l'any anterior. Els sectors considerats **prioritaris** (policia local, serveis socials, atenció a la ciutadania...) solen tenir taxes més altes.
- Els principis d'**estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera** (article 135 de la Constitució, reformat el 2011, i Llei orgànica 2/2012).

A la feina real. Quan un cap de servei demana «una plaça nova», el circuit és: informe de necessitat del servei -> informe de Recursos Humans -> **informe d'Intervenció** sobre la disponibilitat pressupostària i el compliment de la taxa de reposició -> negociació amb la representació del personal si escau -> proposta d'acord -> **Ple**. Sense l'informe d'Intervenció, l'expedient no es pot tancar.

5. Les relacions de llocs de treball (RLT)

5.1. Què és i per a què serveix

La **relació de llocs de treball (RLT)** és l'**instrument tècnic** mitjançant el qual l'Administració **ordena els seus llocs de treball**, d'acord amb les necessitats dels serveis, i **precisa els requisits** per ocupar cadascun. Si la plantilla diu **quantes places tinc i de quin grup**, la RLT diu **com és exactament cada cadira**: com es diu, què fa, qui la pot ocupar, com es proveeix i què cobra de complements.

L'**article 90.2 de la LBRL** obliga les corporacions locals a formar **la relació de tots els llocs de treball existents en la seva organització**, en els termes previstos a la legislació bàsica sobre funció pública. I afegeix que correspon a l'**Estat** establir les normes segons les quals s'han de confeccionar les relacions de llocs de treball, la descripció dels **llocs de treball tipus** i les condicions requerides per crear-los, així com les normes bàsiques de la **carrera administrativa**.

Aquesta legislació bàsica a la qual remet és, avui, l'**article 74 del TREBEP**:

«Les administracions públiques han d'estructurar la seva organització a través de **relacions de llocs de treball o altres instruments organitzatius similars** que comprendran, com a mínim, la **denominació** dels llocs, els **grups de classificació professional**, els **cossos o escales** a què estiguin adscrits, els **sistemes de provisió** i les **retribucions complementàries**. Aquests instruments seran **públics**.»

Memoritza aquest **contingut mínim de cinc elements**: **denominació, grup, cos o escala, sistema de provisió i retribucions complementàries**. És una pregunta d'examen recurrent.

5.2. Contingut habitual d'una RLT local

A la pràctica, i seguint el que preveu la normativa de desplegament, cada fitxa de lloc de la RLT sol contenir:

| Dada | Explicació en cristià |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
Denominació del lloc	«Administratiu/iva de l'Oficina d'Atenció Ciutadana»
Adscripció orgànica	A quina àrea, servei o unitat pertany
Naturalesa	Si és funcionarial, laboral o eventual
Grup o grups de classificació	C1, o C1/C2 si és obert a dos subgrups
Escala, subescala i classe	Administració general, subescala administrativa
Nivell de complement de destinació	Un número (de l'1 al 30) que determina el **complement de destinació**
Complement específic	Import anual que retribueix les condicions particulars del lloc
Forma de provisió	**Concurs** (regla general) o **lliure designació** (excepcional)
Requisits específics	Titulació addicional, nivell de català, permís de conduir, disponibilitat...
Tipus de jornada i dedicació	Ordinària, torns, nocturnitat, disponibilitat
Funcions	Descripció de les tasques del lloc

Per què importa el complement específic. És la part de la nòmina que retribueix les **condicions particulars del lloc**: dificultat tècnica, dedicació, incompatibilitat, responsabilitat, perillositat o penositat. Dues persones del mateix grup i el mateix nivell poden cobrar complements específics ben diferents perquè ocupen llocs amb condicions diferents. I un lloc **només pot tenir assignat un complement específic**, que es fixa a la RLT prèvia **valoració del lloc de treball**.

5.3. Aprovació, modificació i publicació de la RLT

- **Òrgan competent**: el **Ple** de la corporació. Cau molt: la plantilla i la RLT són **competència plenària**, no de l'alcaldia.
- **Negociació prèvia**: la determinació i l'aplicació de les retribucions complementàries i els criteris generals sobre l'oferta d'ocupació, l'accés, la carrera i la provisió són **matèries objecte de negociació** amb la representació del personal (mesa general de negociació). L'omissió de la negociació pot invalidar l'acord.
- **Informes preceptius**: informe de **Secretaria** (legalitat) i d'**Intervenció** (consignació pressupostària i límits de despesa).
- **Publicació i tramesa**: la RLT, un cop aprovada, s'ha de publicar **íntegrament** al butlletí oficial de la província i se n'ha de remetre **còpia**, **dins del termini de trenta dies**, a l'**Administració de l'Estat** i a la de la **comunitat autònoma** (art. **127 TRRL**). L'article 74 del TREBEP és taxatiu: aquests instruments **han de ser públics**. La legislació de transparència hi afegeix l'obligació de publicar-la al **portal de transparència**.
- **Modificació**: es pot modificar **en qualsevol moment** de l'exercici (a diferència de la plantilla, que va lligada al pressupost), sempre que hi hagi consignació pressupostària suficient i es respectin els tràmits (negociació, informes, acord del Ple, publicació).

Compte amb el parany. Aquesta és la diferència procedimental més preguntada: la **plantilla** s'aprova **anualment amb el pressupost**; la **RLT** es pot aprovar i modificar **en qualsevol moment**, sense estar lligada al calendari pressupostari, encara que sempre necessita cobertura econòmica.

5.4. La naturalesa jurídica de la RLT: acte administratiu, no reglament

Aquest punt sembla teòric i té conseqüències pràctiques molt reals. Durant anys es va discutir si la RLT era una **disposició de caràcter general** (un reglament) o un **acte administratiu**. La jurisprudència consolidada del Tribunal Suprem s'ha decantat per considerar-la un **acte administratiu plúrim** (o «acte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

general»), tot i que amb algun tret propi dels reglaments.

Per què t'ha d'importar? Perquè la qualificació determina el **règim d'impugnació**:

- Si fos un **reglament**, no s'hi podria interposar recurs de reposició i la seva nul·litat seria absoluta i sense termini.
- Com que és un **acte administratiu**, **sí que hi cap recurs de reposició** potestatiu i el recurs contenciós administratiu s'ha d'interposar dins del **termini de dos mesos** des de la publicació o notificació.

A la feina real. Quan una persona treballadora no està d'acord amb el complement específic que la RLT assigna al seu lloc, el que impugna és **l'acord d'aprovació de la RLT**, dins de termini. Si deixa passar el termini, l'única via que li queda és demanar-ne la modificació, que l'Administració pot denegar. Per això les RLT es publiquen sempre amb el peu de recursos ben especificat.

5.5. Plantilla, RLT, oferta d'ocupació i registre de personal: la taula que ho aclareix

Aquests quatre instruments es confonen constantment. Aquesta taula és la que has de saber reproduir:

Instrument	Què és	Norma	Qui l'aprova	Quan
Plantilla	Cens de **places** classificades per grups, escales i subescales	Art. **90.1 LBRL**	**Ple**, amb el pressupost	**Anualment**, amb el pressupost
Relació de llocs de treball	Ordenació i descripció de cada **lloc** concret (denominació, grup, escala, provisió, complements)	Art. **90.2 LBRL** i **74 TREBEP**	**Ple**	**En qualsevol moment**
Oferta d'ocupació pública	Places **vacants** que es preveu cobrir amb personal de nou ingrés	Art. **91.1 LBRL** i **70 TREBEP**	**Alcaldia** (art. 21.1.g LBRL), d'acord amb el pressupost i la plantilla	**Anualment**; execució en **3 anys improrrogables**
Registre de personal	Inscripció de tot el personal i de les seves incidències; determina les **nòmines**	Art. **90.3 LBRL**	Cada corporació el constitueix	Permanent, coordinat amb els d'altres administracions

Truc per recordar-ho. «El que tinc» = **plantilla**. «Com és cada cadira» = **RLT**. «El que em falta i vull cobrir» = **oferta d'ocupació pública**. «Qui hi seu i què li ha passat» = **registre de personal**.

6. Els altres instruments d'ordenació: planificació, oferta d'ocupació i registre

6.1. Els plans d'ordenació de recursos humans (art. 69 TREBEP)

L'**article 69 del TREBEP** estableix que la **planificació dels recursos humans** té com a objectiu contribuir a l'**eficàcia** en la prestació dels serveis i a l'**eficiència** en la utilització dels recursos econòmics, mitjançant la **dimensió adequada dels efectius**, la seva millor distribució, formació, promoció professional i mobilitat.

Per aconseguir-ho, les administracions poden aprovar **plans per a l'ordenació dels seus recursos humans** que incloguin, entre d'altres, mesures com:

- **Anàlisi** de les disponibilitats i necessitats de personal (nombre d'efectius, perfils professionals, nivells de qualificació).
- Previsions sobre **sistemes d'organització del treball** i modificacions d'estructures de llocs de treball.
- Mesures de **mobilitat**, com la suspensió d'incorporacions de personal extern a un àmbit determinat o la convocatòria de concursos limitats a personal de determinats àmbits.
- Mesures de **promoció interna**, **formació** i **mobilitat forçosa**.
- La previsió d'incorporació de recursos humans a través de l'**oferta d'ocupació pública**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.2. L'oferta d'ocupació pública (art. 91 LBRL i 70 TREBEP)

L'**article 91.1 de la LBRL** diu que les corporacions locals **formaran públicament** la seva oferta d'ocupació, ajustant-se als criteris fixats a la normativa bàsica estatal. I l'**article 91.2** afegeix que la selecció de **tot el personal**, sigui funcionari o laboral, s'ha de fer **d'acord amb l'oferta d'ocupació pública**, mitjançant **convocatòria pública** i a través del sistema de **concurs, oposició o concurs oposició lliure**, garantint sempre els principis constitucionals d'**igualtat, mèrit i capacitat**, i també el de **publicitat**.

L'**article 70 del TREBEP** hi posa les xifres:

- Les necessitats de recursos humans **amb assignació pressupostària** que s'hagin de proveir amb personal de **nou ingrés** són objecte de l'oferta d'ocupació pública o instrument similar.
- L'oferta comporta l'obligació de **convocar els processos selectius** per a les places compromeses **i fins a un 10 % addicional**.
- L'execució de l'oferta s'ha de fer dins del **termini improrrogable de tres anys**.
- L'oferta s'aprova **anualment** pels òrgans de govern i s'ha de **publicar al diari oficial** corresponent (a l'àmbit local, el butlletí oficial de la província).
- L'oferta pot contenir **mesures derivades de la planificació** de recursos humans.

L'**article 128 del TRRL** hi posa dues regles locals més que cauen molt:

- Les corporacions locals aproven i publiquen l'oferta d'ocupació pública **dins del termini d'un mes des de l'aprovació del seu pressupost**.
- **No es pot nomenar personal interí per a places que no s'hagin inclòs a l'oferta d'ocupació pública**, **excepte** quan es tracti de **vacants realment produïdes amb posterioritat** a la seva aprovació.
- El personal interí **cessa automàticament** quan prenen possessió com a funcionaris de carrera les persones aprovades a la convocatòria corresponent. Només es pot nomenar personal interí nou per a les places que continuïn vacants un cop conclosos els processos selectius.

Compte amb el parany. Els **tres anys** de l'article 70.2 del TREBEP són **improrrogables**. Passat aquest termini, l'oferta decau i les places s'han de tornar a incloure en una oferta nova. No confonguis aquest termini amb el de **3 anys** màxim de la interinitat per vacant de l'article 10: són dues coses diferents que coincideixen en el número.

6.3. El registre de personal (art. 90.3 LBRL)

L'**article 90.3 de la LBRL** obliga les corporacions locals a constituir **registres de personal**, **coordinats** amb els de les altres administracions públiques, segons les normes aprovades pel Govern. I hi afegeix una conseqüència pràctica important: **les dades inscrites en el registre determinen les nòmines**, a efectes de la deguda justificació de totes les retribucions.

Al registre s'hi inscriuen, per a cada empleat públic, les dades identificatives, el cos o escala, el grup, el lloc que ocupa, la situació administrativa, els triennis reconeguts, el grau personal consolidat i totes les **incidències** de la vida administrativa (nomenaments, preses de possessió, permisos, excedències, sancions...).

A la feina real. «Si no consta al registre, no es paga.» Aquesta és la traducció de l'article 90.3. Per això la tramitació d'un trienni, d'un canvi de lloc o d'un reconeixement de grau ha d'acabar sempre amb la inscripció registral; si no, la nòmina no reflecteix el canvi.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7. La capa catalana: com conviu amb la bàsica estatal

Catalunya té competència de **desplegament legislatiu i execució** en matèria de règim local i de funció pública local, dins del marc de la legislació bàsica estatal. Les dues normes que has de citar són:

- El **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC)**, aprovat pel **Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**. Té un títol dedicat al personal al servei dels ens locals, on recull les classes de personal, els principis de selecció, l'estructura en escales i subescales i els instruments d'ordenació (plantilla, relació de llocs de treball i oferta d'ocupació), en coherència amb la LBRL.
- El **Decret 214/1990, de 30 de juliol**, pel qual s'aprova el **Reglament del personal al servei de les entitats locals** de Catalunya. És el reglament de referència a Catalunya: desenvolupa amb detall les classes de personal, l'estructura d'escales i subescales, la plantilla, la relació de llocs de treball, la selecció, la provisió, les situacions administratives, la jornada i el règim disciplinari del personal local català.

Com conviuen les dues capes:

- La **normativa bàsica estatal** (TREBEP i LBRL) fixa el **mínim comú** i és d'aplicació directa i preferent en allò que és bàsic.
- La **normativa catalana** desplega i concreta, i s'aplica en tot allò que no contradiu la bàsica. On la norma catalana ha quedat superada per una reforma estatal posterior (com passa amb algunes previsions anteriors al TREBEP de 2007 i al text refós de 2015), preval la bàsica.
- Les entitats locals catalanes tenen, a més, l'obligació de comunicar a l'Administració de la Generalitat les dades de personal, les plantilles i les relacions de llocs de treball, i de publicar-les.

Hi ha, a més, dues especificitats catalanes que has de saber esmentar:

- El **coneixement del català** és un **requisit** (no un simple mèrit) per accedir a l'ocupació pública a Catalunya, amb el nivell corresponent al lloc, d'acord amb la legislació de política lingüística. Per a llocs del subgrup C1 se sol exigir el **nivell C1 de català** o equivalent.
- Les **transparència i el bon govern** obliguen a publicar al portal de transparència, entre altres dades de personal, la **relació de llocs de treball**, la **plantilla**, les **retribucions**, l'**oferta d'ocupació** i les **convocatòries**, d'acord amb la **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i la **Llei estatal 19/2013**.

A tenir present. L'obligació de publicar la RLT i la plantilla no ve només de la legislació de personal: ve també de la **legislació de transparència**. Per això avui la trobaràs al web de qualsevol ajuntament, a l'apartat de transparència, dins de «informació sobre el personal».

Glossari

- **Empleat públic**: qui exerceix funcions retribuïdes a les administracions públiques al servei dels interessos generals (art. 8 TREBEP).
- **Funcionari de carrera**: persona vinculada per nomenament legal mitjançant relació estatutària de dret administratiu, per a serveis professionals retribuïts de caràcter permanent (art. 9 TREBEP).
- **Funcionari interí**: nomenat per raons expressament justificades de necessitat i urgència per exercir funcions de funcionari de carrera, per una de les quatre causes taxades (art. 10 TREBEP).
- **Personal laboral**: vinculat per contracte de treball escrit; pot ser fix, per temps indefinit o temporal (art. 11 TREBEP).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Indefinit no fix**: personal laboral amb contracte sense termini però que no ha superat un procés selectiu; ocupa el lloc fins que es cobreixi reglamentàriament o s'amortitzi.
- **Personal eventual**: exerceix funcions de confiança o assessorament especial, amb nomenament i cessament lliures (art. 12 TREBEP i 104 LBRL).
- **Personal directiu professional**: exerceix funcions directives, designat amb criteris de mèrit, capacitat i idoneïtat i subjecte a avaluació (art. 13 TREBEP).
- **Funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional (FHN)**: funcionari local amb selecció i habilitació estatals, que assumeix les funcions reservades de secretaria, intervenció i tresoreria (art. 92 bis LBRL).
- **Funcions reservades**: exercici d'autoritat, fe pública, assessorament legal preceptiu, control i fiscalització interna, comptabilitat i tresoreria (art. 92.2 LBRL).
- **Escala**: gran divisió funcional del personal funcionari local (habilitació nacional, administració general, administració especial).
- **Subescala**: subdivisió de l'escala (tècnica, de gestió, administrativa, auxiliar, subalterna; tècnica i de serveis especials).
- **Grup de classificació**: agrupació segons la titulació exigida per a l'accés: A1, A2, B, C1, C2 i agrupacions professionals (art. 76 TREBEP).
- **Plantilla**: relació de totes les places reservades a funcionaris, personal laboral i eventual, classificades per grups i escales; s'aprova anualment amb el pressupost (art. 90.1 LBRL).
- **Relació de llocs de treball (RLT)**: instrument tècnic d'ordenació que descriu cada lloc: denominació, grup, cos o escala, sistema de provisió i retribucions complementàries (art. 74 TREBEP i 90.2 LBRL).
- **Lloc de treball**: unitat concreta i identificada de l'organització, amb funcions, nivell i complements propis.
- **Plaça**: dotació pressupostària de personal que consta a la plantilla, amb independència de qui l'ocupa.
- **Nivell de complement de destinació**: número (de l'1 al 30) assignat al lloc que determina el complement de destinació.
- **Complement específic**: retribució que compensa les condicions particulars del lloc (dificultat tècnica, dedicació, responsabilitat, incompatibilitat, perillositat o penositat). Un lloc només en pot tenir un.
- **Oferta d'ocupació pública (OOP)**: instrument anual que recull les places vacants a cobrir amb personal de nou ingrés; s'ha d'executar en **tres anys improrrogables** (art. 70 TREBEP).
- **Taxa de reposició d'efectius**: percentatge de places noves que es poden convocar en funció de les baixes de l'any anterior; el fixa cada any la Llei de pressupostos generals de l'Estat.
- **Registre de personal**: registre obligatori de tot el personal i les seves incidències; les dades inscrites determinen les nòmines (art. 90.3 LBRL).
- **Pla d'ordenació de recursos humans**: instrument de planificació que analitza necessitats i preveu mesures de mobilitat, promoció i formació (art. 69 TREBEP).

Els punts que cauen a l'examen

1. **Article 89 LBRL: tres classes** (funcionaris de carrera, contractats en règim de dret laboral i personal eventual). **Article 8 TREBEP: quatre classes** (s'hi afegeixen els funcionaris interins). Llegeix bé per quina norma et pregunten.
2. Les **quatre causes taxades** d'interinitat (art. 10 TREBEP), amb els terminis actualitzats per la **Llei 20/2021**: vacant (**màxim 3 anys**), substitució transitòria, programa temporal (**3 anys + 12 mesos**) i excés o acumulació de tasques (**9 mesos dins de 18** - abans eren 6 dins de 12).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. Les **funcions reservades a funcionaris** de l'**art. 92.2 LBRL**: exercici d'**autoritat**, **fe pública**, **assessorament legal preceptiu**, **control i fiscalització interna**, **comptabilitat i tresoreria**.

4. Les **tres subescales** dels FHN (**art. 92 bis LBRL**): **Secretaria**, **Intervenció-tresoreria** i **Secretaria-intervenció** (aquesta darrera, **sense la funció de tresoreria**). Secretaria i Intervenció-tresoreria es divideixen en categories d'**entrada** i **superior**.

5. En els concursos de FHN, els **mèrits generals** suposen un **mínim del 80 %** del barem i els **mèrits autonòmics**, **fins al 15 %**. El **concurs** és el sistema **normal** de provisió i el seu àmbit és **estatal**.

6. El **personal eventual**: el **Ple** en fixa **nombre, característiques i retribucions al començament del mandat**, i només es poden modificar **amb l'aprovació dels pressupostos anuals**; el **nomenament i cessament** són de l'**alcalde/essa** i són **lliures**; **cessa automàticament** quan cessa l'autoritat; **no computa com a mèrit**.

7. Els **límits de l'article 104 bis LBRL**: **2.000-5.000 hab. -> 1 excepcionalment**; **5.000-10.000 -> 1**; **10.000-20.000 -> 2**; **20.000-50.000 -> 7**; **50.000-75.000 -> la meitat dels regidors**; **75.000-500.000 -> tants com regidors**; **més de 500.000 -> 0,7 % de la plantilla**. Els apartats 3 i 4 d'aquest article (prohibició a la resta d'entitats locals i adscripció obligatòria als serveis generals) van ser **anul·lats per la STC 54/2017**.

8. La **plantilla** s'aprova **anualment** i **a través del pressupost**, comprèn **tots els llocs reservats a funcionaris, personal laboral i eventual**, i respon als principis de **racionalitat, economia i eficiència** (art. **90.1 LBRL**).

9. El **contingut mínim de la RLT** (art. **74 TREBEP**): **denominació**, **grup de classificació**, **cos o escala** d'adscripció, **sistema de provisió** i **retribucions complementàries**. I han de ser **públics**.

10. **Plantilla vs. RLT**: la plantilla va **lligada al pressupost i s'aprova anualment**; la RLT es pot modificar **en qualsevol moment**. Totes dues les aprova el **Ple**.

11. L'**oferta d'ocupació pública** s'aprova **anualment**, es publica al diari oficial i s'ha d'executar en el **termini improrrogable de tres anys**; comporta convocar les places compromeses **i fins a un 10 % addicional** (art. **70 TREBEP**).

12. Els **grups de classificació** de l'art. **76 TREBEP**: **A1, A2** (títol de grau), **B** (tècnic superior), **C1** (batxiller o tècnic), **C2** (graduat en ESO) i **agrupacions professionals** (sense titulació). La plaça d'administratiu/iva és **C1, escala d'administració general, subescala administrativa**.

13. Les **retribucions bàsiques** tenen **la mateixa estructura i idèntica quantia** que a la resta de la funció pública; la **quantia de les complementàries** la fixa el **Ple** dins dels límits màxims i mínims que assenyali l'Estat (art. **93.2 LBRL** parla de la quantia **global**; l'art. **22.2.i LBRL**, de les **fixes i periòdiques**), mentre que l'**alcaldia distribueix les que no són fixes ni periòdiques** (art. 21.1.g LBRL). La **jornada** és, en còmput anual, la mateixa que la dels funcionaris de l'Administració civil de l'Estat (art. **94 LBRL**).

14. Les **bases** de les proves selectives i dels concursos les aprova el **president de la corporació**, a qui també correspon la **convocatòria** i el **nomenament** (art. **102 LBRL**, redacció vigent). Els **anuncis** de convocatòria es publiquen al **BOE** i les **bases** al butlletí de la província (art. **97 LBRL**).

15. Les **dades inscrites al registre de personal determinen les nòmines** (art. **90.3 LBRL**).

16. Els **terminis de tramitació** que es confonen: **quinze dies** d'exposició pública del pressupost (i, per tant, de la plantilla); **trenta dies** per remetre còpia de la plantilla i la RLT a l'Estat i a la comunitat autònoma (art. **127 TRRL**); **un mes** des de l'aprovació del pressupost per aprovar i publicar l'**oferta d'ocupació pública** (art. **128.1 TRRL**); i **tres anys improrrogables** per executar-la (art. **70.1 TREBEP**).

17. **No es pot nomenar personal interí per a places no incloses a l'oferta d'ocupació**, tret de les **vacants realment produïdes amb posterioritat** a la seva aprovació (art. **128.2 TRRL**).

18. La **plantilla i la RLT són competència plenària INDELEGABLE** (art. **22.2.i** i **22.4 LBRL**). L'alcaldia

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tampoc no pot delegar la **prefectura superior del personal**, la **separació del servei** ni l'**acomiadament** del personal laboral (art. **21.3 LBRL**).

19. Els **supòsits d'ampliació** de plantilla de l'art. **126.2 TRRL**: quan l'increment de despesa es **compensa** reduint altres capítols de despeses corrents no ampliables, o quan deriva de l'**establiment o ampliació de serveis obligatoris** imposats per llei.

20. Les **escales dels funcionaris locals sense habilitació nacional** (art. **167 TRRL**): administració **general** (subescales tècnica, de gestió, **administrativa**, auxiliar i subalterna) i administració **especial** (subescales tècnica i de serveis especials). Els **llocs predominantment burocràtics** els han d'exercir funcionaris d'**administració general** (art. **169.1 TRRL**).

Resum exprés

- **Quatre capes normatives**: TREBEP (RDLeg 5/2015) -> LBRL arts. 89-104 bis i TRRL (RDLeg 781/1986) -> TRLMRLC (DLeg 2/2003) i Decret 214/1990 -> convenis i acords propis.
- **Classes**: art. 89 LBRL en diu **tres** (carrera, laboral, eventual); art. 8 TREBEP en diu **quatre** (hi afegeix els **interins**). L'art. 13 TREBEP hi suma el **personal directiu professional**.
- **Funcionari de carrera**: nomenament, relació estatutària, permanent, inamovible en la condició. **Interí**: temporal, quatre causes taxades (vacant 3 anys, substitució, programa 3+1, excés 9 mesos en 18, després de la Llei 20/2021).
- **Laboral**: contracte escrit; fix, indefinit no fix o temporal. **Mai** pot fer funcions reservades.
- **Eventual**: confiança o assessorament; el Ple en fixa nombre i retribucions al començament del mandat; l'alcalde el nomena i cessa lliurement; cessa amb l'autoritat; límits per població a l'art. 104 bis LBRL.
- **Funcions reservades (art. 92.2 LBRL)**: autoritat, fe pública, assessorament legal preceptiu, fiscalització interna, comptabilitat i tresoreria.
- **FHN (art. 92 bis LBRL)**: tres subescales (Secretaria, Intervenció-tresoreria, Secretaria-intervenció). Selecció i habilitació **estatals**; provisió normal per **concurs** d'àmbit estatal (mèrits generals ? 80 %, autonòmics ? 15 %). RD 128/2018.
- **Escales locals**: habilitació nacional, administració general (tècnica, de gestió, administrativa, auxiliar, subalterna) i administració especial (tècnica i serveis especials). **Grups** (art. 76 TREBEP): A1, A2, B, C1, C2, AP.
- **Plantilla (art. 90.1 LBRL)**: cens de places, aprovada **anualment amb el pressupost** pel **Ple**, amb principis de racionalitat, economia i eficiència, i sense superar els límits de despesa de personal.
- **RLT (arts. 90.2 LBRL i 74 TREBEP)**: fitxa de cada lloc; contingut mínim de **cinc elements** (denominació, grup, cos o escala, sistema de provisió, retribucions complementàries); l'aprova el **Ple**, és **pública** i es pot modificar **en qualsevol moment**; és un **acte administratiu**, no un reglament.
- **Oferta d'ocupació (arts. 91 LBRL i 70 TREBEP)**: places vacants a cobrir amb nou ingrés; aprovació anual; execució en **tres anys improrrogables**.
- **Registre de personal (art. 90.3 LBRL)**: les dades inscrites **determinen les nòmines**.
- **Números clau**: **15 dies** d'exposició pública (pressupost i plantilla), **30 dies** per remetre'n còpia a l'Estat i a la Generalitat (art. 127 TRRL), **1 mes** des del pressupost per aprovar l'OOP (art. 128.1 TRRL), **3 anys** improrrogables per executar-la (art. 70.1 TREBEP), **10 %** addicional de places convocables.
- **Òrgans**: el **Ple** aprova plantilla i RLT (competència **indelegable**); l'**alcaldia** aprova l'oferta d'ocupació i les bases, nomena i sanciona, i nomena i cessa el personal eventual.
- **Catalunya**: TRLMRLC i Decret 214/1990 despleguen la bàsica; el **coneixement del català és**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

requisit; la **Llei 19/2014** obliga a publicar plantilla, RLT, retribucions i convocatòries.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quantes classes de personal enumera l'article 89 de la LBRL i quantes l'article 8 del TREBEP? Per què no coincideixen?</summary>

L'**article 89 de la LBRL** en enumera **tres**: funcionaris de carrera, contractats en règim de dret laboral i personal eventual que ocupa llocs de confiança o assessorament especial. L'**article 8 del TREBEP** en enumera **quatre**: funcionaris de carrera, funcionaris interins, personal laboral (fix, per temps indefinit o temporal) i personal eventual.

No coincideixen perquè la LBRL és de **1985** i no va incorporar els funcionaris interins com a classe autònoma, mentre que el TREBEP (text refós de 2015, hereu de l'Estatut de 2007) sí que ho fa i és norma **bàsica posterior**. A la pràctica s'apliquen les quatre classes del TREBEP. A més, l'article 13 del TREBEP hi afegeix la figura del **personal directiu professional**, que no consta a la llista de l'article 8.
</details>

<details><summary>2. Quines són les quatre causes que permeten nomenar un funcionari interí i quins terminis màxims tenen després de la Llei 20/2021?</summary>

1. **Vacant** que no es pot cobrir amb funcionari de carrera: màxim **3 anys**, i la plaça s'ha d'incloure a l'oferta d'ocupació de l'exercici del nomenament o del següent.
2. **Substitució transitòria** del titular: mentre duri la causa (baixa, permís, excedència).
3. **Execució de programes de caràcter temporal**: màxim **3 anys**, ampliables **12 mesos** més.
4. **Excés o acumulació de tasques**: màxim **9 mesos dins d'un període de 18 mesos** (abans de la Llei 20/2021 eren **6 dins de 12**).

I la regla d'or: la irregularitat en el nomenament o la permanència més enllà dels terminis **no converteix mai** la persona en funcionària de carrera; genera dret a compensació econòmica i responsabilitats per a l'Administració.
</details>

<details><summary>3. Quines funcions estan reservades exclusivament a personal funcionari segons l'article 92.2 de la LBRL?</summary>

Les que impliquin **exercici d'autoritat**, les de **fe pública** i **assessorament legal preceptiu**, les de **control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària**, les de **comptabilitat i tresoreria** i, en general, aquelles que es reservin als funcionaris per a la millor garantia de l'**objectivitat, la imparcialitat i la independència** en l'exercici de la funció.

Conseqüència pràctica: cap d'aquests llocs es pot cobrir amb personal laboral ni amb personal eventual, per molt que la relació de llocs de treball digui una altra cosa.
</details>

<details><summary>4. Quines subescales integren l'escala de funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional i què les diferencia?</summary>

Tres, segons l'**article 92 bis.2 de la LBRL**:

- **Secretaria**: fe pública i assessorament legal preceptiu.
- **Intervenció-tresoreria**: control i fiscalització interna de la gestió economicofinancera i pressupostària, comptabilitat, tresoreria i recaptació.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Secretaria-intervenció**: totes dues funcions anteriors, **excepte la funció de tresoreria**.

Les subescales de **Secretaria** i **Intervenció-tresoreria** es divideixen en dues categories: **entrada** i **superior**. La subescala de Secretaria-intervenció no té aquesta divisió. La selecció, la formació i l'habilitació corresponen a l'**Estat**; el sistema normal de provisió és el **concurs**, d'àmbit **estatal**.
</details>

<details><summary>5. Qui determina el nombre i les retribucions del personal eventual, qui el nomena i quan cessa?</summary>

Segons l'**article 104 de la LBRL**:

- El **nombre, les característiques i les retribucions** els determina el **Ple** de la corporació **al començament del mandat**, i només es poden modificar **amb motiu de l'aprovació dels pressupostos anuals**.
- El **nomenament i el cessament** són **lliures** i corresponen a l'**alcalde o alcaldessa** (o president de l'entitat local).
- **Cessa automàticament** quan es produeix el cessament o expira el mandat de l'autoritat a qui presta la funció de confiança o assessorament.
- Els nomenaments, el règim de retribucions i la dedicació **es publiquen al butlletí oficial de la província** i, si escau, al de la corporació.

A més, la seva condició **no pot constituir mèrit** per a l'accés a la funció pública ni per a la promoció interna (art. 12.4 TREBEP).
</details>

<details><summary>6. Quants llocs de personal eventual pot tenir un ajuntament d'entre 20.000 i 50.000 habitants? I un de menys de 2.000?</summary>

Segons l'**article 104 bis de la LBRL**:

- Municipis de **més de 20.000 i fins a 50.000 habitants**: un màxim de **set** llocs.
- Municipis de **menys de 2.000 habitants**: **cap**. Només a partir de **2.000 habitants** (i fins a 5.000) es permet, **excepcionalment**, **un** lloc, i encara així només si no hi ha cap membre de la corporació amb **dedicació exclusiva**.

Recorda també que la corporació ha de **publicar semestralment** a la seu electrònica i al butlletí oficial de la província el nombre de llocs reservats a personal eventual, i que el president n'ha d'informar el **Ple trimestralment** (art. 104 bis, apartats 5 i 6). En canvi, els apartats **3 i 4** que la Llei 27/2013 havia afegit (prohibició per a la resta d'entitats locals i adscripció obligatòria als serveis generals) van ser declarats **inconstitucionals i nuls** per la **STC 54/2017**, i **ja no són dret vigent**.
</details>

<details><summary>7. Què és la plantilla, quan s'aprova i quins principis ha de respectar?</summary>

La **plantilla** és la relació de **totes les places** de la corporació, agrupades per escales, subescales, classes i categories i classificades per **grups**. Segons l'**article 90.1 de la LBRL**:

- L'aprova **cada corporació local**, **anualment** i **a través del pressupost** (per tant, l'òrgan competent és el **Ple** i el procediment és el del pressupost: aprovació inicial, exposició pública de **quinze dies**, aprovació definitiva abans del **31 de desembre**).
- Ha de comprendre **tots els llocs de treball reservats a funcionaris, personal laboral i eventual**.
- Ha de respondre als principis de **racionalitat, economia i eficiència** i establir-se d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Les **despeses de personal** no poden excedir els límits que es fixin amb caràcter general (increments de la LPGE, taxa de reposició, estabilitat pressupostària).

Excepcionalment es pot modificar durant l'exercici per ampliació derivada d'increment del servei (amb modificació pressupostària simultània) o per reorganització interna que no incrementi la despesa.
</details>

<details><summary>8. Què ha de contenir, com a mínim, una relació de llocs de treball segons l'article 74 del TREBEP?</summary>

Cinc elements com a mínim:

1. La **denominació** dels llocs.
2. Els **grups de classificació professional**.
3. Els **cossos o escales**, si escau, a què estiguin adscrits.
4. Els **sistemes de provisió**.
5. Les **retribucions complementàries**.

I una regla addicional que cau sovint: aquests instruments **han de ser públics**. A la pràctica, la RLT local hi afegeix l'adscripció orgànica, el nivell de complement de destinació, l'import del complement específic, els requisits específics (titulació, nivell de català, permisos) i la descripció de funcions.
</details>

<details><summary>9. Quines diferències hi ha entre la plantilla i la relació de llocs de treball?</summary>

	Plantilla	Relació de llocs de treball
Objecte	**Places** (dotacions pressupostàries)	**Llocs** concrets, amb el seu detall
Norma	Art. **90.1 LBRL**	Arts. **90.2 LBRL** i **74 TREBEP**
Òrgan	**Ple**	**Ple**
Quan s'aprova	**Anualment**, **amb el pressupost**	**En qualsevol moment** de l'exercici
Contingut	Denominació, escala, subescala, grup, nombre de places, ocupades i vacants	Denominació, adscripció, grup, escala, nivell, complement específic, forma de provisió, requisits, funcions
Òptica	**Quantitativa i pressupostària**	**Qualitativa i organitzativa**

Totes dues són **públiques** i totes dues necessiten cobertura pressupostària i informes de Secretaria i d'Intervenció.
</details>

<details><summary>10. Què és l'oferta d'ocupació pública, quin termini d'execució té i qui l'aprova a l'àmbit local?</summary>

És l'instrument que recull les **necessitats de recursos humans amb assignació pressupostària** que s'han de cobrir amb **personal de nou ingrés** (art. **70 TREBEP** i **91 LBRL**).

- S'aprova **anualment** i es **publica al diari oficial** corresponent (a l'àmbit local, al butlletí oficial de la província).
- Comporta l'obligació de **convocar els processos selectius** de les places compromeses **i fins a un 10 % addicional**.
- S'ha d'executar dins del **termini improrrogable de tres anys**.
- A l'àmbit local l'aprova l'**alcalde o alcaldessa** (art. 21.1.g LBRL), **d'acord amb el pressupost i la plantilla** aprovats pel Ple.

La selecció de **tot** el personal, funcionari o laboral, s'ha de fer **d'acord amb l'oferta**, per **convocatòria**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pública i pels sistemes de **concurs, oposició o concurs oposició lliure**, respectant **igualtat, mèrit, capacitat i publicitat** (art. 91.2 LBRL).
</details>

<details><summary>11. La relació de llocs de treball és un reglament o un acte administratiu? Per què importa?</summary>

La jurisprudència consolidada del Tribunal Suprem la considera un **acte administratiu plúrim** (un acte de destinataris múltiples), **no** una disposició de caràcter general, encara que tingui alguns trets que hi recorden.

Importa pel **règim d'impugnació**: com que és un acte, s'hi pot interposar **recurs de reposició potestatiu** i el **recurs contenciós administratiu** s'ha de presentar dins del **termini de dos mesos** des de la publicació. Si fos un reglament, no hi cabria la reposició i la impugnació indirecta seria sempre possible. Per això les persones que discrepen del nivell o del complement específic assignat al seu lloc han d'impugnar **l'acord d'aprovació de la RLT dins de termini**.
</details>

<details><summary>12. En quin grup, escala i subescala se situa la plaça d'administratiu/iva d'un ajuntament, i quina titulació s'hi exigeix?</summary>

- **Grup / subgrup**: **C1** (art. 76 TREBEP), que exigeix el títol de **batxiller o tècnic** (cicle formatiu de grau mitjà).
- **Escala**: **administració general** (funcions comunes a tota l'organització, no especialitzades).
- **Subescala**: **administrativa**.

Per sobre, dins la mateixa escala, hi ha la subescala de **gestió** (A2) i la **tècnica** (A1); per sota, l'**auxiliar** (C2) i la **subalterna** (agrupacions professionals). A Catalunya, a més de la titulació, cal acreditar el **coneixement del català** del nivell corresponent al lloc, que és un **requisit** i no un mèrit.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

28

TEMA

Tema 28. Els sistemes de selecció de personal. Accés a la funció pública: Personal funcionari, personal laboral, personal temporal i interí. Òrgans de selecció Convocatòries i procediment selectiu. Provisió de llocs de treball: Formes de provisió. Adscripció definitiva i temporal. Promoció interna i carrera professional. Mobilitat i transferència.

Introducció: el tema que explica com hi entres i com t'hi mous

Aquest és, probablement, el tema del temari que et toca més de prop. No parla d'una institució llunyana: parla del procés que estàs vivint ara mateix. Les bases que has llegit, el tribunal que et corregirà, la llista d'admesos, la proposta de nomenament, la presa de possessió... tot això té un article de llei al darrere, i aquí el veuràs.

I no s'acaba el dia que prens possessió. Un cop ets funcionari o funcionària de l'Ajuntament de Salt, la vida administrativa continua: et pots presentar a un **concurs** per canviar de lloc, et poden donar una **comissió de serveis** per cobrir una vacant urgent, pots fer **promoció interna** per passar de C2 a C1 o de C1 a A2, pots **consolidar grau**, et poden **traslladar** per necessitats del servei o pots acabar en una altra administració per un procés de **transferència**. Tot això és el mateix tema: **com s'assigna la gent als llocs**.

Per orientar-te des del principi, la matèria s'apila en tres capes que has de tenir sempre al cap:

Capa	Normes principals	Què hi trobes
Bàsica estatal	**TREBEP** (RDLeg 5/2015), **LBRL** (Llei 7/1985), **TRRL** (RDLeg 781/1986)	Principis, requisits, sistemes selectius, òrgans de selecció, formes de provisió, mobilitat
Reglamentària estatal	**RD 896/1991** (regles bàsiques i programes mínims de selecció a l'Administració local), **RD 364/1995** (reglament general d'ingrés i provisió, **supletori**)	El detall del procediment: bases, tribunals, publicacions, concursos, comissions de serveis, remoció
Catalana	**TRLMRLC** (DLeg 2/2003), **Decret 214/1990** (reglament del personal al servei de les entitats locals de Catalunya), **DLeg 1/1997** (funció pública de Catalunya)	Adaptació al món local català: escales, règim estatutari, provisió, llengua

> **Dada per fixar d'entrada.** El **RD 896/1991** no és una norma qualsevol per a tu: el seu **article 8.3** és el que diu que per ingressar en una subescala del **grup C** el programa ha de tenir **com a mínim 40 temes**. El temari que estudies existeix, literalment, per aquest article.

Anem per parts, seguint l'enunciat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. Els sistemes de selecció de personal

1.1. D'on surt tot: la Constitució

Dos articles de la **Constitució espanyola (CE)** sostenen tot el tema:

- **Article 23.2 CE**: els ciutadans tenen dret a **accedir en condicions d'igualtat** a les funcions i càrrecs públics, amb els requisits que assenyalin les lleis. És un **dret fonamental**, i això té una conseqüència pràctica enorme: si et vulneren en un procés selectiu, pots arribar fins al **recurs d'empara** davant el Tribunal Constitucional.
- **Article 103.3 CE**: la llei ha de regular l'accés a la funció pública **d'acord amb els principis de mèrit i capacitat**.

Igualtat, mèrit i capacitat: aquests tres són el nucli. Tota la resta és desenvolupament.

1.2. Els principis rectors de l'accés (art. 55 TREBEP)

L'**article 55.1 TREBEP** repeteix els tres principis constitucionals. L'**article 55.2** hi afegeix sis principis més que han de regir tot procés de selecció, tant de funcionaris com de laborals:

Principi	Què vol dir en cristià
a) Publicitat de les convocatòries i les bases	Ningú no pot convocar una plaça "a la xarxa d'amics": s'ha de publicar
b) Transparència	El procés ha de ser seguible: qui és admès, quines notes, quins criteris
c) Imparcialitat i professionalitat dels membres dels òrgans de selecció	Qui et corregeix no ha de tenir interès en el resultat i ha de saber de la matèria
d) Independència i discrecionalitat tècnica en l'actuació dels òrgans de selecció	El tribunal decideix tècnicament, sense rebre instruccions polítiques
e) Adequació entre el contingut de les proves i les funcions a exercir	Si la plaça és d'administratiu, no et poden examinar de física quàntica
f) Agilitat, sense perjudici de l'objectivitat	Els processos no poden eternitzar-se

> **Compte amb el parany.** Si una pregunta diu «els principis de l'accés a l'ocupació pública són igualtat, mèrit i capacitat» i et donen una opció més llarga, desconfia: aquests **tres** són els **constitucionals**, però l'**art. 55.2 TREBEP** n'afegeix **sis més**. En total, **nou idees**. La lletra que més cau és la **d)**: independència **i discrecionalitat tècnica**.

1.3. Els sistemes selectius (art. 61 TREBEP)

Hi ha tres sistemes, i la diferència entre ells és una pregunta clàssica:

Sistema	En què consisteix	Ús
Oposició	**Només proves**. Una o diverses proves que determinen la capacitat i estableixen l'**ordre de prelació**	Sistema general d'ingrés a la funció pública local (**art. 2 RD 896/1991**)
Concurs-oposició	**Proves + valoració de mèrits**	Molt habitual als ajuntaments catalans
Concurs	**Només valoració de mèrits**, sense proves	**Excepcional**: només si una **llei** ho preveu (art. 61.6 TREBEP)

Regles fines que cauen:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 61.6 TREBEP**: els sistemes selectius de **funcionaris de carrera** són l'**oposició** i el **concurs-oposició**, i **en tot cas** han d'incloure una o diverses **proves**. El **concurs** pur només **en virtut de llei** i amb caràcter **excepcional**.
- **Art. 61.7 TREBEP**: per al **personal laboral fix** els sistemes són **oposició, concurs-oposició o concurs de valoració de mèrits**. Aquí el concurs pur **sí** que és un sistema ordinari possible.
- **Art. 61.3 TREBEP**: quan hi ha valoració de mèrits, la puntuació ha de ser **proporcionada** i **mai** pot determinar per si sola el resultat del procés.
- **Art. 61.1 TREBEP**: els processos selectius tenen **caràcter obert** i garanteixen la **lliure concurrència**, sens perjudici de la promoció interna i de les mesures de discriminació positiva.
- **Art. 61.8 TREBEP**: els òrgans de selecció **no poden proposar més aprovats que places convocades**, tret que la convocatòria ho prevegi. Si hi ha **renúncies** abans del nomenament o de la presa de possessió, l'òrgan convocant pot demanar una **relació complementària** dels següents.

Truc per recordar-ho. Funcionari = **sempre proves** (oposició o concurs-oposició). Laboral = **pot ser només mèrits** (concurs). I el concurs pur per a funcionaris només si una **llei** ho diu.

1.4. El matís local: l'article 2 del RD 896/1991

El **RD 896/1991, de 7 de juny**, fixa les regles bàsiques i els programes mínims del procediment de selecció dels funcionaris d'administració local (els que **no** són d'habilitació nacional). El seu **article 2** és taxatiu:

L'ingrés a la funció pública local es fa, **amb caràcter general, pel sistema d'oposició**, tret que, per la naturalesa de les places o de les funcions, sigui més adequat el **concurs-oposició** o el **concurs**.

I l'**article 91.2 LBRL** hi encaixa: la selecció de **tot** el personal, funcionari o laboral, s'ha de fer **d'acord amb l'oferta d'ocupació pública**, mitjançant **convocatòria pública** i pel sistema de **concurs, oposició o concurs-oposició lliure**, garantint igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

Compte amb el parany. L'art. 91.2 LBRL diu «concurs, oposició o concurs-oposició **lliure**». Aquest «lliure» vol dir **torn lliure**, i cal llegir-lo juntament amb l'**art. 134.1 TRRL**: les convocatòries **seran sempre lliures**, però es pot reservar per a **promoció interna fins a un màxim del 50%** de les places convocades. Aquest **50%** és una xifra que cau molt.

---

2. L'accés a la funció pública: requisits, planificació i col·lectius protegits

2.1. Els requisits generals (art. 56 TREBEP)

Per participar en qualsevol procés selectiu cal:

- **a) Nacionalitat espanyola**, sens perjudici del que preveu l'art. 57 per a estrangers.
- **b) Capacitat funcional** per exercir les tasques.
- **c)** Tenir **16 anys** complerts i no excedir, si escau, l'**edat màxima de jubilació forçosa**. Només **per llei** es pot establir una altra edat màxima.
- **d) No haver estat separat** mitjançant expedient disciplinari del servei de cap administració ni dels òrgans constitucionals o estatutaris, ni trobar-se en **inhabilitació** absoluta o especial per a ocupacions o càrrecs públics per resolució judicial. Si ets nacional d'un altre Estat, no trobar-te en situació equivalent al

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

teu país.

- **e) Posseir la titulació exigida**.

A més (**art. 56.3 TREBEP**), es poden exigir **altres requisits específics** que tinguin relació **objectiva i proporcionada** amb les funcions, i sempre establerts de manera **abstracta i general** (és a dir, no fets a mida d'una persona concreta).

> **Compte amb el parany més clàssic del tema.** L'**art. 135 TRRL** encara diu «ser espanyol» i «tenir **18 anys**». Està **desplaçat** pel TREBEP, que és posterior i bàsic: avui l'edat mínima és **16 anys** i la nacionalitat espanyola té les excepcions de l'art. 57. Si un test et posa 18 anys citant el TRRL, la resposta correcta és **16** (art. 56.1.c TREBEP). A més, el Tribunal Constitucional (STC 37/2004) va anul·lar l'incís del TRRL que posava un límit d'edat màxima.

La titulació per a la teva plaça. L'**art. 76 TREBEP** classifica els cossos i escales segons la titulació: grup **A** (subgrups A1 i A2, títol universitari de grau), grup **B** (títol de tècnic superior), grup **C** (subgrups **C1**, títol de **batxiller o tècnic**, i **C2**, títol de **graduat en ESO**). Una plaça d'**administratiu/va** és **C1**: batxillerat o cicle formatiu de grau superior.

La llengua. L'**art. 56.2 TREBEP** obliga les administracions a preveure la selecció d'empleats públics degudament capacitats per cobrir llocs a les comunitats autònomes amb **dues llengües oficials**. A Catalunya això es tradueix en l'exigència d'acreditar el **coneixement del català** del nivell que fixin les bases (i, si escau, del castellà per a qui no tingui nacionalitat espanyola). Qui no aporta el certificat corresponent fa una **prova específica de llengua**, que a la pràctica és **eliminatòria** (apte/no apte) i no puntua per a l'ordre de prelació. La **Llei 1/1998, de política lingüística**, és el marc d'aquesta exigència.

2.2. L'accés de persones amb discapacitat (art. 59 TREBEP)

- Reserva d'una quota **no inferior al 7%** de les vacants de l'oferta d'ocupació pública, amb l'objectiu que progressivament s'assoleixi el **2% dels efectius totals** de cada administració.
- Dins d'aquest **7%**, **almenys un 2%** de les places ofertes s'ha de destinar a persones amb **discapacitat intel·lectual**, i la resta a qualsevol altre tipus de discapacitat.
- Es considera persona amb discapacitat la definida a l'art. 4.2 del text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat (**RDLeg 1/2013**): en la pràctica, **grau igual o superior al 33%**.
- L'administració ha d'establir les **adaptacions i ajustos raonables de temps i mitjans** en el procés selectiu i, un cop superat, les **adaptacions del lloc de treball**.
- L'**art. 4.i del RD 896/1991** obliga les bases a especificar els requisits d'aquestes places reservades i a garantir que les proves es fan **en igualtat de condicions** amb la resta d'aspirants.

A Catalunya, el **Decret 66/1999** regula l'accés a la funció pública de les persones amb discapacitat i crea els **equips de valoració multiprofessional**, que dictaminen la compatibilitat entre la discapacitat i les funcions del lloc. Aquell decret parlava d'una reserva no inferior al **5%**; com que el TREBEP és norma **bàsica i posterior**, el mínim exigible avui és el **7%**.

> **Compte amb el parany.** Entre «5%» i «7%», el mínim **actual** és el **7%** (art. 59.1 TREBEP). El 5% és la xifra històrica catalana de 1999.

2.3. L'accés de nacionals d'altres estats (art. 57 TREBEP)

Qui	A què pot accedir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Nacionals d'estats membres de la UE	Com a **personal funcionari**, en igualtat de condicions, **excepte** als llocs que directament o indirectament impliquin **participació en l'exercici del poder públic** o en funcions de **salvaguarda dels interessos** de l'Estat o de les administracions
Cònjuge d'espanyols o de nacionals de la UE (no separat de dret), i els **descendents** propis i del cònjuge **menors de 21 anys** o més grans **dependents**	El mateix règim, sigui quina sigui la seva nacionalitat
Persones incloses en **tractats internacionals** subscrits per la UE i ratificats per Espanya amb lliure circulació de treballadors	El mateix règim (EEE: Islàndia, Liechtenstein i Noruega; i el conveni amb Suïssa)
Estrangers amb residència legal a Espanya	Com a **personal laboral**, en igualtat de condicions que els espanyols

Només **per llei** de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa autonòmica es pot eximir del requisit de nacionalitat per raons d'interès general (**art. 57.5**).

Truc per recordar-ho. Funcionari -> UE + assimilats, amb el veto dels llocs de poder públic. Laboral -> també qualsevol estranger amb residència legal. El "veto" és de funcionaris, no de laborals.

2.4. L'oferta d'ocupació pública (art. 70 TREBEP i art. 91.1 LBRL)

L'**oferta d'ocupació pública (OOP)** és l'instrument amb què l'ajuntament **planifica** quines places cobrirà amb personal de **nou ingrés**. No és un tràmit buit: és la baula que uneix el **pressupost** i la **plantilla** amb les **convocatòries**.

Punts clau de l'**art. 70 TREBEP**:

1. Recull les **necessitats de recursos humans amb assignació pressupostària** que s'han de proveir amb personal de nou ingrés.
2. Comporta l'**obligació de convocar** els processos selectius de les places compromeses **i fins a un 10% addicional**, fixant el termini màxim de convocatòria.
3. L'execució de l'OOP s'ha de fer dins d'un **termini improrrogable de TRES ANYS**.
4. S'**aprova anualment** pels òrgans de govern i s'ha de **publicar al diari oficial** corresponent.
5. Pot contenir **mesures derivades de la planificació de recursos humans**.

Qui l'aprova en un ajuntament? L'**alcalde o alcaldessa** (**art. 21.1.g LBRL**), però **d'acord amb el pressupost i la plantilla aprovats pel Ple**. Aquesta frase és or per a l'examen: el **Ple** aprova **plantilla i pressupost**; l'**alcaldia** aprova l'**OOP** i les **bases**.

Compte amb el parany. El termini de **3 anys** és **improrrogable**. Si et pregunten «es pot ampliar?», la resposta és **no**. I el **10% addicional** de l'art. 70.1 és una xifra que es confon amb altres percentatges del tema: no la barregis amb el **50%** de reserva per a promoció interna (art. 134.1 TRRL) ni amb el **7%** de discapacitat.

---

3. Personal funcionari, personal laboral, personal temporal i interí

L'**art. 8 TREBEP** classifica els empleats públics en **funcionaris de carrera, funcionaris interins, personal laboral** (fix, per temps indefinit o temporal) i **personal eventual**. Aquí ens interessa **com hi entra cadascun** i **quin vincle** genera.

3.1. Personal funcionari de carrera

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

És qui, en virtut de nomenament legal, està vinculat a l'administració per una relació **estatutària regulada pel dret administratiu** i exerceix **serveis professionals retribuïts de caràcter permanent** (art. 9.1 TREBEP; art. 130 TRRL).

Com s'adquireix la condició (**art. 62.1 TREBEP**), quatre requisits **successius**:

1. **Superació del procés selectiu.**
2. **Nomenament** per l'òrgan o autoritat competent, **publicat al diari oficial** corresponent.
3. **Acte d'acatament** de la Constitució i, si escau, de l'Estatut d'autonomia i la resta de l'ordenament.
4. **Presa de possessió** dins del termini que s'estableixi.

L'**art. 137 TRRL** ho diu igual per al món local (superar les proves i, si escau, els cursos de formació preceptius; nomenament per l'autoritat competent; jurament o promesa; presa de possessió en el termini reglamentari).

I l'**art. 62.2 TREBEP** hi posa el fre: **no poden ser funcionaris** i **queden sense efecte** les actuacions de qui, un cop superat el procés, **no acrediti** que reuneix els requisits de la convocatòria.

Truc per recordar-ho. Els quatre passos són **PROVA -> NOMENAMENT -> ACATAMENT -> POSSESSIÓ**. No ets funcionari quan aproves; ho ets quan **prens possessió**.

3.2. Personal laboral

L'**art. 11 TREBEP**: és personal laboral qui, en virtut de **contracte de treball formalitzat per escrit**, presta serveis retribuïts a l'administració. Segons la durada del contracte pot ser **fix**, **per temps indefinit** o **temporal**.

L'**art. 11.3 TREBEP** (afegit pel **RDL 14/2021** i confirmat per la **Llei 20/2021**) exigeix que els procediments de selecció del personal laboral siguin **públics** i es regeixin per **igualtat, mèrit i capacitat**; i, si és **laboral temporal**, també pel principi de **celeritat**, amb la finalitat d'atendre raons **expressament justificades de necessitat i urgència**.

En l'àmbit local:

- **Art. 103 LBRL**: el personal laboral el selecciona la mateixa corporació, ajustant-se a l'art. 91 i amb el **màxim respecte al principi d'igualtat d'oportunitats**.
- **Disposició addicional segona del RD 896/1991**: el **president de la corporació** convoca els processos per a places de **laboral fix** de nou ingrés; la selecció es fa per **concurs, concurs-oposició o oposició lliure**, segons la naturalesa dels llocs, d'acord amb les **bases aprovades** i respectant els sistemes de promoció professional i els **convenis col·lectius** vigents.

Compte amb el parany del "indefinit no fix". El **personal indefinit no fix** és una figura d'origen **jurisprudencial**: qui ha estat contractat temporalment amb irregularitat i els tribunals declaren que el seu contracte és **indefinit**, però **no fix**, perquè no ha superat un procés selectiu amb igualtat, mèrit i capacitat. Ocupa la plaça fins que es cobreix reglamentàriament. **No** és personal laboral fix ni funcionari.

3.3. Personal funcionari interí (art. 10 TREBEP)

Aquest article és **el més reformat** del TREBEP (RDL 14/2021 i Llei 20/2021) i, per tant, un dels que més cau. Redacció **vigent**:

Són funcionaris interins els nomenats **amb caràcter temporal**, per raons **expressament justificades de necessitat i urgència**, per exercir **funcions pròpies de funcionaris de carrera**, quan es doni alguna

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'aquestes circumstàncies:

Supòsit (art. 10.1)	Durada màxima
a) Existència de **places vacants** quan no és possible cobrir-les amb funcionaris de carrera	**3 anys** (en els termes de l'apartat 4)
b) Substitució transitòria dels titulars	El **temps estrictament necessari**
c) Execució de **programes de caràcter temporal**	**3 anys**, ampliables **12 mesos més** per les lleis de funció pública de desenvolupament
d) Excés o acumulació de tasques	**9 mesos** dins d'un període de **18 mesos**

Altres regles vigents:

- **Art. 10.2**: els procediments de selecció d'interins són **públics** i es regeixen per **igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i celeritat**, amb la finalitat de la **cobertura immediata** del lloc. El nomenament **en cap cas** dona lloc al reconeixement de la condició de funcionari de carrera.
- **Art. 10.3**: l'administració ha de formalitzar **d'ofici** la fi de la interinitat, **sense dret a cap compensació**, per: **a)** cobertura reglada del lloc per funcionari de carrera; **b)** raons organitzatives que suposin **supressió o amortització** del lloc; **c)** finalització del **termini** expressament recollit al nomenament; **d)** finalització de la **causa** que va motivar el nomenament. (A més de les causes de l'art. 63.)
- **Art. 10.4**: passats **3 anys** des del nomenament, s'acaba la interinitat i la vacant només la pot ocupar personal **funcionari de carrera**, tret que el procés selectiu quedi **desert**. Excepcionalment, l'interí pot romandre-hi si la convocatòria s'ha **publicat dins d'aquests 3 anys**, fins a la seva resolució, **sense compensació** pel cessament.
- **Art. 10.5**: se li aplica el règim general dels funcionaris de carrera **en allò que sigui adequat** a la naturalesa temporal i extraordinària del seu nomenament, **llevat** dels drets inherents a la condició de funcionari de carrera.

El matís local: la **disposició addicional primera del RD 896/1991** permet al president de la corporació nomenar interins per a places vacants, **amb convocatòria pública prèvia** i respectant mèrit i capacitat, quan no sigui possible el servei per funcionaris de carrera amb la urgència exigida. Les places han d'estar **dotades pressupostàriament** i **incloses a l'OOP** (tret de vacants produïdes després d'aprovar-la); l'interí ha de reunir els **mateixos requisits de titulació** que per accedir com a funcionari de carrera; i es dona **preferència** als aspirants que **hagin aprovat algun exercici** de les proves d'accés corresponents. D'aquí surten les **borses de treball**.

> **Compte amb el parany.** L'antiga redacció de l'art. 10.1.d) deia **6 mesos dins de 12**; la **vigent** diu **9 mesos dins de 18**. Molts manuals encara tenen la xifra antiga. Retén **9/18**.

3.4. Personal laboral temporal i la lluita contra l'abús de la temporalitat

La **Llei 20/2021, de 28 de desembre**, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat a l'ocupació pública, és norma viva i molt preguntada:

- **Art. 2.1**: autoritza una **taxa addicional d'estabilització** per a places **estructurals**, dotades pressupostàriament, ocupades de manera **temporal i ininterrompuda** almenys els **3 anys anteriors al 31 de desembre de 2020**.
- **Art. 2.3**: la **taxa de cobertura temporal** ha de quedar **per sota del 8%** de les places estructurals.
- **Art. 2.4**: el sistema de selecció d'aquests processos és el **concurs-oposició**, amb una valoració de la fase de concurs del **40%** de la puntuació total, en què es té en compte **majoritàriament l'experiència** al

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

cos, escala o categoria; els exercicis de la fase d'oposició **poden no ser eliminatoris**.

- **Disposició addicional sisena**: **excepcionalment i per una sola vegada**, es convoquen pel sistema de **concurs** (només mèrits) les places que, complint els requisits de l'art. 2.1, haguessin estat ocupades **temporalment i de forma ininterrompuda abans de l'1 de gener de 2016**.
- **Art. 2.6** i **DA 17a TREBEP** (introduïda per l'art. 1 de la Llei 20/2021): qui perd la relació temporal per **no superar** el procés d'estabilització, o per incompliment dels terminis màxims de permanència, té dret a una **compensació econòmica de 20 dies de retribucions fixes per any de servei**, prorratejant per mesos, **fins a un màxim de 12 mensualitats**. **No** hi ha dret a compensació si el cessament és per **causes disciplinàries** ni per **renúncia voluntària**, ni per **no haver participat** en el procés.
- **DA 17a.3 TREBEP**: és **nul de ple dret** tot acte, pacte o disposició que suposi l'incompliment dels terminis màxims de permanència com a personal temporal.

> **Truc per recordar-ho.** Els números de la Llei 20/2021: **8%** (sostre de temporalitat), **40%** (pes de la fase de concurs), **20 dies / 12 mensualitats** (compensació), **1 de gener de 2016** (data de tall del concurs excepcional de la DA 6a).

3.5. Personal eventual (art. 12 TREBEP)

No forma part de l'accés per mèrit i capacitat, però convé distingir-lo per no confondre'l:

- Fa **només** funcions **expressament qualificades de confiança o assessorament especial**.
- **Nomenament i cessament lliures**; cessa **en tot cas** quan cessa l'autoritat a qui assessora.
- **Art. 12.4**: la condició de personal eventual **no pot constituir mèrit** per a l'accés a la funció pública ni per a la **promoció interna**. Això cau moltíssim.
- A l'àmbit local, l'**art. 104.1 LBRL**: el **Ple** en fixa el nombre i les característiques a l'inici del mandat, i només es modifica amb els **pressupostos anuals**.

3.6. Un cas a part: els funcionaris d'administració local amb habilitació nacional (FHN)

L'**art. 100.1 LBRL** diu que la selecció dels funcionaris correspon a **cada corporació local**, **amb l'excepció** dels **funcionaris amb habilitació de caràcter nacional**. Per a aquests (**art. 92 bis LBRL**):

- Les subescales són **Secretaria**, **Intervenció-tresoreria** i **Secretaria-intervenció**; les dues primeres tenen categories d'**entrada** i **superior**.
- L'aprovació de l'OOP, la **selecció**, la formació i l'habilitació corresponen a l'**Estat** (art. 92 bis.5).
- La provisió: el **concurs** és el sistema **normal**, d'àmbit **estatal**, amb un barem on els **mèrits generals** (fixats per l'Estat) sumen **com a mínim el 80%**, els **autonòmics** fins a un **15%** i els de la **corporació** fins a un **5%**.

---

4. Els òrgans de selecció

4.1. La regla bàsica: l'article 60 TREBEP

Només té tres apartats, però es pregunten tots:

1. Els òrgans de selecció són **col·legiats** i la seva composició s'ha d'ajustar als principis d'**imparcialitat i professionalitat** dels membres, i s'ha de **tendir a la paritat** entre dona i home.
2. **No poden formar-ne part**: el **personal d'elecció o de designació política**, els **funcionaris interins** i el **personal eventual**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. La pertinença és **sempre a títol individual**, i **no** es pot ostentar **en representació ni per compte de ningú**.

Compte amb el parany més important del tema. L'**art. 4.f del RD 896/1991** (de 1991) encara diu que actuarà com a president del tribunal «el de la corporació o membre d'aquesta en qui delegui» i que entre els vocals hi figurarà «un representant de la comunitat autònoma». Totes dues previsions han quedat **desplaçades** per l'**art. 60.2 i 60.3 del TREBEP** (de 2007/2015, bàsic i posterior): l'alcalde o un regidor **no pot** presidir un tribunal, i cap membre hi és **en representació** de ningú. Avui, si la Generalitat hi designa una persona, hi actua **a títol individual**, no com a "representant".

4.2. Què en diu la norma local

L'**art. 4.e i 4.f del RD 896/1991** obliga les bases a determinar:

- Els **tribunals**, amb un **president**, un **secretari** i els **vocals** que determini la convocatòria.
- Composició **predominantment tècnica**; els vocals han de tenir **titulació o especialització igual o superior** a l'exigida per a les places convocades.
- **Nombre de membres: en cap cas inferior a CINC.**

Xifra d'examen: mínim 5 membres. I recorda: **titulació igual o superior**, mai inferior.

4.3. Discrecionalitat tècnica, abstenció i recusació

- La **discrecionalitat tècnica** (art. 55.2.d TREBEP) vol dir que la **valoració tècnica** que fa el tribunal (quina resposta és millor, quina puntuació mereix un exercici) és **difícilment revisable** pels tribunals de justícia. **No és arbitrarietat**: la decisió ha de ser **motivada**, respectar la igualtat i seguir els criteris publicats. El que sí que es revisa és el **procediment**, els **errors materials**, la **desviació de poder** i la **manca de motivació**.
- **Abstenció i recusació**: els membres han d'**abstenir-se** i poden ser **recusats** si concorre alguna causa dels **arts. 23 i 24 de la Llei 40/2015 (LRJSP)**: interès personal en l'assumpte, parentiu fins al **quart grau de consanguinitat o segon d'afinitat** amb aspirants, amistat íntima o enemistat manifesta, haver-hi intervingut com a perit o testimoni, relació de servei amb persona interessada... A la pràctica, també és causa d'abstenció **haver impartit cursos de preparació** d'oposicions dels anys anteriors, quan la normativa de la convocatòria ho preveu.
- L'òrgan de selecció pot comptar amb **assessors especialistes**, que hi actuen **amb veu però sense vot**.

Truc per recordar-ho. Tres prohibicions de l'art. 60.2 amb la mateixa lògica: fora **polítics** (imparcialitat), fora **interins** i fora **eventuals** (no poden avaluar qui aspira a una plaça que ells no han guanyat per mèrit).

---

5. Convocatòries i procediment selectiu

5.1. Les bases: la "llei" del procés

Les **bases de la convocatòria** són el document que regula tot el procés. La jurisprudència les qualifica de **"llei del procediment selectiu"**: **vinculen l'administració, el tribunal i els aspirants**. Un cop publicades i **consentides** (no impugnades en termini), no es poden modificar ni interpretar contra el seu tenor.

Qui les aprova? Aquí hi ha una evolució normativa que cal tenir clara:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Norma	Què diu	Vigència
Art. 3 RD 896/1991	Les aprova «l'òrgan corresponent de la corporació»	Vigent, remet a la LBRL
Art. 102.1 LBRL (redacció de la Llei 14/2000)	Les proves de selecció i els concursos de provisió es regeixen per les **bases que aprovi el president de la corporació**, a qui correspon també la **convocatòria**	**Vigent**
Art. 21.1.g LBRL	L'**alcalde** aprova l'OOP i **aprova les bases** de les proves de selecció i dels concursos de provisió	**Vigent**

> **Compte amb el parany.** La redacció **original** de l'art. 102.1 LBRL atribuïa les bases al **Ple**, i l'art. 5 del RD 896/1991 encara hi fa referència. Des de la **Llei 14/2000**, les bases i la convocatòria són de l'**alcaldia**. Al Ple li queda la **plantilla**, la **RLT** i el **pressupost**.

Contingut mínim de les bases (art. 4 RD 896/1991) - memoritza'l, perquè és una enumeració que es pregunta sencera:

- **a) Naturalesa i característiques** de les places, amb **escala, subescala i classe** i el **grup de titulació**, i indicació de les que siguin de **promoció interna**.
- **b)** El **sistema selectiu** triat: oposició, concurs-oposició o concurs.
- **c)** Les **proves** d'aptitud o de coneixements: número i naturalesa. Amb tres regles d'or:
- **un dels exercicis obligatoris ha de tenir caràcter PRÀCTIC**;
- els exercicis de la **fase d'oposició** són **eliminatoris**, i als exercicis escrits cal garantir, sempre que sigui possible, l'**anonimat** dels aspirants;
- en el **concurs-oposició**, la **fase de concurs és PRÈVIA a la d'oposició**, **no és eliminatòria** i **no es pot tenir en compte per superar** les proves de la fase d'oposició.
- **d)** Els **programes** que han de regir les proves i, si escau, les característiques del **període de pràctiques** o **curs de formació**.
- **e)** Els **tribunals** (president, secretari i vocals), amb composició predominantment tècnica.
- **f)** El **nombre de membres** del tribunal, **mai inferior a cinc**.
- **g)** Els **sistemes de qualificació** dels exercicis.
- **h)** Les **condicions i requisits** dels aspirants.
- **i)** Els requisits de les places reservades a **persones amb discapacitat** i la garantia d'igualtat de condicions a les proves.

També s'hi poden establir: la superació d'un **període de pràctiques** o d'un **curs de formació**; **entrevistes curriculars** (en concurs o concurs-oposició); i **proves de caràcter voluntari i no eliminatori** (en oposició i concurs-oposició).

5.2. La publicació (art. 6 RD 896/1991)

Un esquema que cau sovint perquè la gent el confon:

Què es publica	On
Bases i **convocatòria**, **íntegrament**	**Butlletí Oficial de la Província (BOP)** i **DOGC** (i, si escau, altres diaris oficials o el butlletí de la corporació)
Anunci de la convocatòria (extracte)	**BOE**

L'**anunci al BOE** ha de contenir: **denominació** de l'escala, subescala i classe; **corporació** convocant; **classe i nombre de places**, amb indicació de les reservades a **promoció interna** i a **persones amb**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

discapacitat; i la **data i número** dels butlletins on s'han publicat les bases i la convocatòria.

Truc per recordar-ho. Bases senceres -> BOP i DOGC. Extracte -> BOE. El termini de presentació d'instàncies (habitualment **20 dies naturals**, si les bases no diuen una altra cosa) es compta des de l'endemà de la publicació de l'**anunci al BOE**: és la publicació que "arrenca el rellotge" per garantir la concurrència a tot l'Estat.

5.3. Les fases del procediment, en ordre

1. **Aprovació de l'OOP** (alcaldia, d'acord amb pressupost i plantilla del Ple) i publicació.
2. **Aprovació de les bases i convocatòria** per l'alcaldia (**art. 5 RD 896/1991** i **art. 102.1 LBRL**).
3. **Publicació** (BOP + DOGC; anunci al BOE).
4. **Presentació de sol·licituds** en el termini fixat, amb la **taxa** o drets d'examen si escau.
5. **Llista provisional d'admesos i exclosos**, amb **termini d'esmena** (com a mínim, els **10 dies** de l'art. 68 LPAC; les bases sovint en donen més). Publicació al tauler d'anuncis i a la seu electrònica.
6. **Llista definitiva**, designació nominal del **tribunal** i assenyalament de **lloc, data i hora** del primer exercici.
7. **Desenvolupament de les proves**, amb **anonimat** als exercicis escrits sempre que sigui possible i amb les **adaptacions** per a persones amb discapacitat.
8. **Qualificació** pel tribunal i publicació de resultats.
9. **Proposta de nomenament** del tribunal. **Art. 7 RD 896/1991**: la proposta té **caràcter vinculant** per al president de la corporació, i **en cap cas** es pot declarar que han superat les proves **més aspirants que places convocades**.
10. **Presentació de la documentació** acreditativa dels requisits per part de la persona proposada (declaració de no estar separat del servei, títol, certificat mèdic si escau, declaració d'incompatibilitats).
11. **Nomenament** per l'**alcaldia** (**arts. 21.1.h LBRL** i **136.1 TRRL**; el TRRL permet la delegació en el membre de la corporació amb la prefectura directa de personal) i **publicació al diari oficial**.
12. **Acatament** de la Constitució i de l'Estatut, i **presa de possessió** dins del termini establert (**art. 62.1 TREBEP**).

Compte amb el parany. L'**art. 136.2 TRRL** declara **nul** el nomenament de qui està incurs en causes d'**incapacitat específica**, i la mateixa regla val per al personal interí. I l'**art. 62.2 TREBEP** deixa **sense efecte** les actuacions de qui, un cop aprovat, no acredita els requisits. Aprovar no és tenir la plaça.

5.4. Impugnacions

- Contra les **bases i la convocatòria** (acte administratiu de l'alcaldia que **posa fi a la via administrativa**): **recurs potestatiu de reposició** en el termini d'**un mes**, o directament **recurs contenciós administratiu** en el termini de **dos mesos** (arts. 123 i 124 LPAC i art. 46 LJCA).
- Contra els **actes de tràmit del tribunal** (llistes de notes, exclusió d'un exercici): en general, **al·legacions** o el **recurs d'alçada** davant l'òrgan que va nomenar el tribunal, perquè el tribunal **no** té la condició d'òrgan que exhaureix la via administrativa. Les bases n'han de dir el règim.
- Si s'anul·la un procés selectiu, la regla és la **retroacció** d'actuacions al moment del vici, no l'anul·lació automàtica de tot.

---

6. Provisió de llocs de treball: formes de provisió

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.1. Selecció i provisió no són el mateix

Aquesta distinció és la clau del bloc i cau constantment:

	Selecció	**Provisió**
Què decideix	**Qui entra** a l'administració	**Quin lloc concret ocupa** qui ja hi és
Qui hi participa	**Qualsevol** que compleixi els requisits (torn lliure)	**Personal ja funcionari** (o laboral fix)
Resultat	Adquisició de la **condició** de funcionari	Adjudicació d'un **lloc de treball**
Instrument previ	**Plantilla** i **OOP**	**Relació de llocs de treball (RLT)**

L'instrument que mana en la provisió és la **RLT**: per a cada lloc en fixa la **denominació**, el **grup**, el **cos o escala**, el **sistema de provisió** i les **retribucions complementàries** (art. 74 TREBEP). A Catalunya, el **Decret 214/1990** hi afegeix per a cada lloc l'enquadrament orgànic, les funcions, els requisits, el **nivell de complement de destinació** i el complement específic, i qui l'aprova és el **Ple** (art. 32.1 del Decret 214/1990). **Un lloc que no consta a la RLT no es pot proveir.**

6.2. Els dos sistemes ordinaris (art. 78.2 TREBEP)

L'**art. 78.1 TREBEP** exigeix que la provisió es faci per procediments basats en **igualtat, mèrit, capacitat i publicitat**. I l'**art. 78.2** en fixa dos:

a) El CONCURS (art. 79 TREBEP; art. 36.1 RD 364/1995) - el **procediment normal** de provisió.

- Consisteix en la **valoració dels mèrits i capacitats** i, si escau, aptituds, per **òrgans col·legiats de caràcter tècnic**.
- La composició d'aquests òrgans respon a **professionalitat i especialització**, s'adequa al criteri de **paritat** entre dona i home i funciona amb **imparcialitat i objectivitat**.
- Les lleis de funció pública han de fixar el **temps mínim d'ocupació** d'un lloc obtingut per concurs per poder participar en altres concursos. En el règim supletori estatal (**art. 41.2 RD 364/1995**) aquest mínim és de **DOS ANYS** de destinació definitiva.
- **Mèrits típics** (art. 44 RD 364/1995): el **grau personal consolidat**, la **valoració del treball desenvolupat**, els **cursos de formació i perfeccionament** inclosos expressament a la convocatòria, l'**antiguitat** i els **mèrits específics** adequats a les característiques del lloc.
- **Concurs específic** (art. 45 RD 364/1995): quan la naturalesa del lloc ho justifica, el concurs pot tenir **dues fases**: la primera valora els mèrits generals i la segona els **mèrits específics**, i pot incloure una **memòria** o una **entrevista**, que s'han d'especificar necessàriament a la convocatòria.
- **Art. 79.3 TREBEP**: a les convocatòries es pot establir una puntuació addicional per a qui tingui la condició de **víctima del terrorisme** o d'amenaçat, com a màxim igual a la que es doni a l'antiguitat.
- **Art. 79.4 TREBEP**: si el lloc obtingut per concurs se **suprimeix** o la persona n'és **removida**, se li ha d'assignar **un altre lloc** conforme al sistema de carrera de l'administració.

b) La LLIURE DESIGNACIÓ amb convocatòria pública (art. 80 TREBEP) - el procediment **excepcional**.

- Consisteix en l'**apreciació discrecional**, per l'òrgan competent, de la **idoneïtat** dels candidats respecte dels requisits del lloc.
- Es reserva a llocs de **especial responsabilitat i confiança**, i han d'estar **així determinats a la RLT**.
- Requereix **convocatòria pública prèvia**: no és un dit a l'aire.
- L'òrgan competent pot **demanar la intervenció d'especialistes** per apreciar la idoneïtat.
- **Art. 80.4**: els titulars poden ser **cessats discrecionalment**; en cas de cessament, se'ls ha d'assignar

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

un altre lloc conforme al sistema de carrera.

> **Truc per recordar-ho.** «**Qui lliurement designa, lliurement cessa**». Al concurs, en canvi, per treure't el lloc cal **causa** i **procediment** (això és la **remoció**). I en tots dos casos, si et treuen el lloc, **no et quedes al carrer**: l'administració t'ha d'assignar un altre lloc (arts. 79.4 i 80.4 TREBEP).

En l'àmbit local, l'**art. 101 LBRL** ho confirma: les vacants es proveeixen **en convocatòria pública** pels procediments de **concurs de mèrits** o de **lliure designació**, i a les convocatòries hi poden participar, a més dels funcionaris propis, els de **qualsevol altra administració pública**, si la **RLT** ho preveu. I l'**art. 102** atribueix la resolució **motivada** dels concursos al **president de la corporació**, prèvia proposta de l'òrgan de selecció.

6.3. Els altres procediments (art. 78.3 TREBEP)

L'art. 78.3 obre la porta perquè les lleis de funció pública estableixin **altres procediments de provisió** en els supòsits de:

- **Mobilitat** de l'art. 81.2 (trasllat per necessitats del servei).
- **Permutes** entre llocs de treball.
- **Mobilitat per motius de salut o rehabilitació** del funcionari.
- **Reingrés al servei actiu**.
- **Cessament o remoció** en els llocs de treball.
- **Supressió** de llocs de treball.

I l'**art. 36 del RD 364/1995** hi afegeix, com a formes de cobertura:

- **Redistribució d'efectius** i **reassignació d'efectius** (aquesta darrera, conseqüència d'un **pla d'ocupació**), quan les necessitats del servei ho exigeixin.
- **Temporalment**: **comissió de serveis** i **adscripció provisional**.

> **Compte amb el parany. Redistribució** i **reassignació** no són el mateix. La **redistribució** mou **llocs** per raons organitzatives dins de la mateixa administració, i qui els ocupa hi va amb ells. La **reassignació** recol·loca **persones** que s'han quedat sense lloc com a conseqüència d'un **pla d'ocupació**.

---

7. Adscripció definitiva i adscripció temporal

Aquest epígraf és la traducció pràctica de tot l'anterior: **amb quin títol ocupes el lloc on seus cada matí**.

7.1. Adscripció definitiva

És la que s'obté pels **sistemes ordinaris de provisió**: **concurs** o **lliure designació** amb convocatòria pública. Efectes:

- Genera **destinació definitiva**: el lloc és "teu" mentre no el deixis, el guanyi un altre en un concurs posterior, el suprimeixin, et removin (concurs) o et cessin (lliure designació).
- És la que permet **consolidar grau personal** (cal ocupar un o més llocs del nivell corresponent durant **2 anys continuats** o **3 amb interrupció**, en el règim general).
- Habilita per participar en altres concursos un cop transcorregut el **temps mínim d'ocupació** (**2 anys** en el règim supletori estatal, art. 41.2 RD 364/1995).

7.2. Adscripció temporal o provisional

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Quan una necessitat no espera un concurs, la normativa preveu formes **temporals** d'ocupar un lloc. Cap d'elles dona destinació definitiva.

a) La comissió de serveis (art. 64 RD 364/1995)

- Un lloc **vacant** es pot cobrir, en cas d'**urgent i inajornable necessitat**, en comissió de serveis **de caràcter voluntari**, amb un funcionari que **reuneixi els requisits** que la RLT exigeix per ocupar-lo.
- També hi pot haver **comissions de serveis forçoses**: si, celebrat el concurs, la vacant queda **deserta** i és urgent proveir-la, es pot destinar amb caràcter forçós el funcionari del mateix àmbit **més proper o amb més facilitats de desplaçament**, amb **menys càrregues familiars** i, en igualtat de condicions, **de menor antiguitat**.
- **Durada màxima: UN ANY, prorrogable per un altre** si el lloc no s'ha cobert definitivament.
- La persona **conserva la reserva del seu lloc d'origen** i hi torna quan acaba la comissió.
- Es percep la retribució del **lloc que s'ocupa efectivament**.

b) L'adscripció provisional (art. 63 RD 364/1995)

Només es pot fer servir en **tres supòsits taxats**:

Supòsit	Explicació
a) Remoció o cessament en un lloc obtingut per concurs o per lliure designació	Has perdut el lloc i cal donar-te'n un mentre no n'obtens un de definitiu
b) Supressió del lloc de treball	La RLT ha eliminat el teu lloc
c) Reingrés al servei actiu de funcionaris **sense reserva** de lloc	Tornes d'una excedència voluntària i no tens lloc reservat

Regles importants:

- El lloc assignat provisionalment s'ha de **convocar per a la seva provisió definitiva** en el termini màxim d'**UN ANY**, i la persona té **l'obligació de participar** en aquella convocatòria demanant el lloc que ocupa provisionalment (**arts. 62.2 i 72.2 RD 364/1995**).
- **Art. 72.3 RD 364/1995**: qui cessa en un lloc per **alteració del contingut** o **supressió** continua percebent les **retribucions complementàries del lloc de procedència** durant un màxim de **TRES MESOS**, mentre no se li atribueix un altre lloc del seu cos o escala **no inferior en més de dos nivells** al seu **grau personal** i al **mateix municipi**.

c) La remoció del lloc obtingut per concurs (art. 50 RD 364/1995; art. 20.4 TREBEP)

És la pèrdua **forçosa** d'un lloc guanyat per concurs. Per això té causes taxades i procediment garantista:

- **Causes**: **alteració del contingut del lloc** feta a través de la **RLT** que modifiqui els supòsits que van servir de base a la convocatòria; o **falta de capacitat** manifestada per **rendiment insuficient**, que **no comporti inhibició** (si hi ha inhibició, això és disciplinari) i que impedeixi realitzar amb eficàcia les funcions.
- **Procediment**: **proposta motivada** -> **audiència** a la persona interessada per **10 dies hàbils** -> **parer de la junta de personal** en **10 dies hàbils** -> si la proposta es modifica, **nova audiència** pel mateix termini -> **resolució motivada** de l'autoritat que va fer el nomenament, **notificada en 10 dies hàbils** i que **posa fi a la via administrativa**.
- **Art. 20.4 TREBEP**: la **continuïtat** en un lloc obtingut per concurs queda **vinculada a l'avaluació de l'acompliment**, amb **audiència** a la persona interessada i **resolució motivada**. I l'**art. 20.5** exigeix l'aprovació **prèvia** de sistemes objectius d'avaluació abans de poder cessar ningú per aquesta via.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. Remoció ? cessament de lliure designació. La **remoció** (lloc de **concurs**) exigeix **causa taxada + audiència + junta de personal + resolució motivada**. El **cessament** d'un lloc de **lliure designació** és **discrecional** (art. 80.4 TREBEP). En tots dos casos, però, l'administració ha d'assignar **un altre lloc**.

d) La permuta

Dues persones funcionàries titulars de llocs **equivalents** intercanvien voluntàriament les seves destinacions, amb **autorització administrativa** i complint els requisits que la normativa fixi (mateix cos o escala, nivells equivalents, antiguitat mínima). Està prevista com a procediment possible a l'**art. 78.3 TREBEP**.

e) L'encàrrec o atribució temporal de funcions

Quan cal atendre **tasques o programes** que no corresponen exactament al lloc que ocupes, l'administració pot **atribuir-te temporalment** altres funcions **sense canviar-te d'adscripció**. No és una forma de provisió: és una mesura organitzativa temporal, i per això no genera dret a consolidar res.

Truc per recordar-ho: quatre "u" i una "tres". Comissió de serveis: **1 any + 1 de pròrroga**. Adscripció provisional: convocatòria definitiva en **1 any**. Garantia retributiva per supressió o alteració del lloc: **3 mesos**. Temps mínim per tornar a concursar: **2 anys**.

---

8. Promoció interna i carrera professional

8.1. La carrera professional (art. 16 TREBEP)

L'**art. 16.1** reconeix el **dret a la promoció professional** dels funcionaris de carrera. L'**art. 16.2** defineix la **carrera professional** com el **conjunt ordenat d'oportunitats d'ascens i expectatives de progrés professional** conforme a **igualtat, mèrit i capacitat**.

L'**art. 16.3** en preveu **quatre modalitats**, que es poden aplicar **aïlladament o simultàniament**:

Modalitat	En què consisteix	Canvies de lloc?	Canvies de cos?
a) Carrera horitzontal	Progressió de **grau, categoria o escaló**, amb la retribució associada	**No**	No
b) Carrera vertical	**Ascens en l'estructura de llocs** pels procediments de **provisió** (concurs, lliure designació)	**Sí**	No
c) Promoció interna vertical	Ascens d'un cos o escala d'un **subgrup a un altre superior** (art. 18)	Pot ser	**Sí**
d) Promoció interna horitzontal	Accés a cossos o escales del **mateix subgrup** (art. 18)	Pot ser	**Sí**

L'**art. 16.4**: es pot progressar **simultàniament** en carrera horitzontal i vertical si l'administració ha implantat totes dues.

La carrera horitzontal (art. 17 TREBEP): les lleis de funció pública poden articular un **sistema de graus, categories o escalons** amb la seva remuneració; els ascensos són **consecutius** amb caràcter general; i s'ha de valorar la **trajectòria i actuació professional**, la **qualitat dels treballs**, els **coneixements adquirits** i el **resultat de l'avaluació de l'acompliment** (art. 20 TREBEP). És la manera de progressar **sense haver de canviar de lloc de treball**: cobres més per fer millor la mateixa feina.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. La carrera horitzontal **no és automàtica ni universal**: cal que cada administració l'**implanti** amb una norma i amb un **sistema objectiu d'avaluació de l'acompliment** aprovat prèviament (art. 20.5 TREBEP). Molts ajuntaments encara no la tenen desplegada.

El grau personal. No el confonguis amb la carrera horitzontal. El **grau personal** és el **nivell** que consolides ocupant llocs de treball; un cop consolidat, **no el perds** encara que passis a un lloc de nivell inferior, i et garanteix un mínim de **complement de destinació**. És un dret reconegut a la normativa catalana de personal local (el **Decret 214/1990** recull expressament el dret a ser **retribuït segons el lloc de treball i el grau personal**, art. 142, i el dret a la **carrera i la promoció interna**, art. 139).

8.2. La promoció interna (art. 18 TREBEP)

És la via per la qual **el personal que ja hi és** ascendeix, sense competir des de zero al torn lliure.

Requisits (art. 18.2 TREBEP) - tres, i es pregunten tots tres:

1. **Posseir els requisits exigits per a l'ingrés** al cos o escala de destinació (sobretot, la **titulació**).
2. Tenir una **antiguitat d'almenys DOS ANYS de servei actiu** al **subgrup inferior** (o grup, si no té subgrups).
3. **Superar les proves selectives** corresponents.

Com es fa (art. 18.1): mitjançant **processos selectius** que garanteixin els principis constitucionals d'**igualtat, mèrit i capacitat** i els de l'**art. 55.2** (publicitat, transparència, imparcialitat...).

Art. 18.3: les lleis de funció pública articulen els sistemes i poden determinar **entre quins cossos i escales del mateix subgrup** es pot accedir. **Art. 18.4**: les administracions han d'adoptar **mesures que incentivin** la participació en la promoció interna i en la carrera.

El matís local, molt preguntat (art. 134.1 TRRL): les convocatòries són **sempre lliures**, però es pot **reservar per a promoció interna fins a un màxim del 50%** de les places convocades, per a funcionaris que reuneixin la titulació i la resta de requisits. I l'**art. 4.a del RD 896/1991** obliga les bases a **indicar expressament** quines places són de promoció interna; l'**art. 5** ho repeteix per a la convocatòria, i l'**art. 6.2** exigeix que consti a l'**anunci del BOE**.

A la pràctica, la promoció interna sol venir acompanyada d'avantatges: **exempció** de les proves o dels temes ja acreditats en l'ingrés al subgrup inferior, torn separat amb la seva pròpia llista, i valoració de l'experiència a la fase de concurs.

Compte amb el parany. La promoció interna **no és un ascens automàtic per antiguitat**. Els **2 anys** són un **requisit per participar**, no un mèrit que et doni la plaça: sempre cal **superar proves selectives**. I recorda l'**art. 12.4 TREBEP**: haver estat **personal eventual no compta** com a mèrit ni per accedir ni per promocionar.

Truc per recordar-ho: els números de la promoció interna. 2 anys d'antiguitat al subgrup inferior (art. 18.2 TREBEP) i fins a un **50%** de places reservables (art. 134.1 TRRL). Si els barreges, perds el punt.

---

9. Mobilitat i transferència

9.1. Mobilitat del personal funcionari de carrera (art. 81 TREBEP)

- **Art. 81.1 - mobilitat voluntària ordenada**: cada administració, dins la planificació general dels seus

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

recursos humans i sens perjudici del dret dels funcionaris a la mobilitat, pot establir **regles per ordenar la mobilitat voluntària** quan consideri que hi ha **sectors prioritaris** amb necessitats específiques d'efectius.

- **Art. 81.2 - trasllat per necessitats del servei**: l'administració pot, **de manera motivada**, **traslladar** els seus funcionaris per **necessitats del servei o funcionals** a unitats, departaments o organismes diferents dels de la seva destinació, **respectant-los les retribucions i les condicions essencials de treball** i modificant, si escau, l'adscripció dels llocs. Si per motius excepcionals el pla d'ordenació implica **canvi de lloc de residència**, es dona **prioritat a la voluntarietat**, i els funcionaris tenen dret a les **indemnitzacions** per trasllat forçós.
- **Art. 81.3 - provisió provisional per urgència**: en cas d'**urgent i inajornable necessitat**, els llocs es poden proveir **amb caràcter provisional**, però s'han de **convocar públicament** dins del termini que fixin les normes aplicables. És la cobertura legal de la comissió de serveis.

9.2. Mobilitat per raó de violència (art. 82 TREBEP)

L'article, en la seva redacció vigent, es titula **mobilitat per raó de violència de gènere, violència sexual i violència terrorista**.

Violència de gènere o violència sexual (art. 82.1): la dona víctima que es vegi obligada a **abandonar el lloc de treball a la localitat** on prestava serveis, per fer efectiva la seva **protecció** o el dret a l'**assistència social integral**, té dret al **trasllat a un altre lloc propi del seu cos, escala o categoria**, de **característiques anàlogues**, **sense necessitat que sigui vacant de cobertura necessària**. L'administració està **obligada a comunicar-li** les vacants de la mateixa localitat o de les que ella sol·liciti expressament. Aquest trasllat té la consideració de **trasllat forçós**, i s'ha de protegir la **intimitat** de la víctima i de les persones al seu càrrec.

Violència terrorista (art. 82.2): mateix dret per als funcionaris que hagin patit danys físics o psíquics per activitat terrorista, el seu **cònjuge** o parella de fet, i els **fills** de ferits i morts, sempre que siguin funcionaris i tinguin la condició de víctimes del terrorisme; i per als **funcionaris amenaçats**. Aquí, però, el dret opera **quan la vacant sigui de cobertura necessària** o, si no ho és, **dins la comunitat autònoma**. També té consideració de **trasllat forçós**.

> **Compte amb el parany (la diferència fina).** En **violència de gènere o sexual** el trasllat **no** requereix que la vacant sigui «de cobertura necessària». En **violència terrorista**, **sí** (o, si no, dins la comunitat autònoma). És exactament el matís que busquen els tests.

9.3. Provisió i mobilitat del personal laboral (art. 83 TREBEP)

Norma de remissió, curta i molt preguntada: la provisió de llocs i la mobilitat del personal laboral es fan **de conformitat amb el que estableixin els convenis col·lectius** aplicables i, **en defecte d'aquests**, pel **sistema de provisió i mobilitat del personal funcionari de carrera**.

I l'**Estatut dels treballadors (ET)** hi posa les figures pròpies:

- **Mobilitat funcional (art. 39 ET)**: canvi de **funcions** dins del **grup professional**. Per encomanar funcions de **grup inferior** calen **necessitats peremptòries o imprevisibles** i pel **temps imprescindible**, mantenint la retribució d'origen.
- **Mobilitat geogràfica (art. 40 ET)**: **trasllat** que exigeix **canvi de residència**. Cal **causa** econòmica, tècnica, organitzativa o de producció, i **notificació prèvia** amb **30 dies** d'antelació. La persona pot **optar** entre acceptar el trasllat (amb compensació de despeses) o **extingir el contracte** amb la indemnització legalment prevista.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Modificació substancial de condicions (art. 41 ET)** i **successió d'empresa (art. 44 ET)**, aquest darrer clau quan un ajuntament **assumeix directament** un servei que abans prestava una empresa: el personal es **subroga**, però no per això esdevé personal laboral fix de l'administració, perquè no ha superat un procés selectiu amb igualtat, mèrit i capacitat.

9.4. Mobilitat voluntària entre administracions públiques (art. 84 TREBEP)

- **Art. 84.1**: l'AGE, les comunitats autònomes i les **entitats locals** han d'establir **mesures de mobilitat interadministrativa**, **preferentment mitjançant conveni de Conferència Sectorial** o altres instruments de col·laboració. **No és automàtica**: cal l'instrument.
- **Art. 84.2**: la **Conferència Sectorial d'Administració Pública** pot aprovar els **criteris generals** d'homologació que facin possible la mobilitat.
- **Art. 84.3**: qui obté destinació en una altra administració per aquests procediments queda, respecte de la seva administració d'origen, en la situació administrativa de **servei en altres administracions públiques**. I hi ha dues regles de detall que cauen:
- Si al destí li **removen** o li **suprimeixen** el lloc obtingut per **concurs**, **es queda a l'administració de destinació**, que li ha d'assignar un altre lloc.
- Si el **cessen** d'un lloc de **lliure designació**, l'administració de destinació té **un mes** per acordar-li l'adscripció a un altre lloc o comunicar-li que no ho farà; durant aquest període continua en **servei actiu**. Si passa el mes sense adscripció, ha de **sol·licitar el reingrés** a l'administració d'origen **en el termini màxim d'un mes**; si no ho fa, se'l declara **d'ofici en excedència voluntària per interès particular**.

> **Truc per recordar-ho: dos "un mes" encadenats.** Un mes per a l'administració de destinació (adscriure't o dir que no) + un mes per a tu (demanar el reingrés). Si deixes passar el segon, **excedència voluntària d'ofici**.

9.5. La transferència

Transferir vol dir traspassar **serveis, funcions o competències** d'una administració a una altra: de l'Estat a la Generalitat, de la Generalitat a un ajuntament, d'un ajuntament a un consell comarcal o a un consorci. Quan es traspassa un servei, **es traspassen també els mitjans**, i entre els mitjans hi ha les **persones**.

L'**article 88 TREBEP** és la peça central:

- **Art. 88.1**: els funcionaris de carrera que, **en virtut de processos de transferències** o pels procediments de provisió, obtinguin destinació en una **administració diferent**, són declarats en la situació de **servei en altres administracions públiques**. S'hi mantenen encara que, per disposició legal de l'administració d'acollida, s'hi **integrin com a personal propi**.
- **Art. 88.2**: els funcionaris **transferits a les comunitats autònomes** s'**integren plenament** en l'organització de la funció pública d'aquella comunitat i s'hi troben en situació de **servei actiu**. En integrar-los, la comunitat autònoma ha de **respectar el grup o subgrup** del cos o escala de procedència i els **drets econòmics** inherents a la posició assolida a la carrera. Els transferits **mantenen tots els seus drets** a l'administració d'origen com si estiguessin en servei actiu. I es proclama la **igualtat entre tots els funcionaris propis** de la comunitat autònoma, **amb independència de la seva administració de procedència**.
- **Art. 88.3**: qui està en servei en altres administracions per haver **guanyat un lloc** (no per transferència) es regeix per la **legislació de l'administració on està destinat**, **conserva la condició de funcionari de l'administració d'origen** i el **dret a participar en les convocatòries de provisió** d'aquesta, i el temps de servei **computa com a servei actiu** al seu cos o escala d'origen.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb el parany. Transferit ? trasllat per concurs. El **transferit a una comunitat autònoma** s'hi **integra plenament** i hi està en **servei actiu** (art. 88.2). Qui hi arriba **guanyant un concurs** queda en **servei en altres administracions públiques** respecte de l'origen i es regeix per la legislació del destí (arts. 84.3 i 88.3). Són règims diferents.

En el món local això no és teòric: quan un ajuntament **delega** o **traspassa** un servei a un consell comarcal, a una mancomunitat o a un consorci, cal resoldre la situació del personal adscrit. Per al **personal funcionari**, la via és la de l'art. 88 TREBEP i la normativa catalana de règim local (**TRLMRLC, DLeg 2/2003**, i **Decret 214/1990**); per al **personal laboral**, la **successió d'empresa** de l'**art. 44 ET**. En tots dos casos, la regla és la mateixa: **es respecten els drets adquirits** (grup, antiguitat, drets econòmics consolidats).

Glossari

- **TREBEP**: text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (RDLeg 5/2015). Legislació **bàsica** aplicable a totes les administracions.
- **OOP (oferta d'ocupació pública)**: instrument anual de planificació de les places de **nou ingrés**, amb dotació pressupostària; s'executa en **3 anys improrrogables**.
- **Plantilla**: relació de **places** per cossos, escales, subescales i classes; l'aprova el **Ple** amb el pressupost.
- **RLT (relació de llocs de treball)**: instrument que ordena els **llocs**, amb denominació, grup, requisits, **forma de provisió** i complements. L'aprova el **Ple**.
- **Oposició**: sistema selectiu basat **només en proves**.
- **Concurs-oposició**: proves **+** valoració de mèrits; en l'àmbit local, la fase de concurs és **prèvia i no eliminatòria**.
- **Concurs (selecció)**: només mèrits; **excepcional** per a funcionaris i només si ho preveu una llei.
- **Bases de la convocatòria**: la "llei" del procés selectiu; vinculen administració, tribunal i aspirants. Les aprova l'**alcaldia**.
- **Òrgan de selecció / tribunal qualificador**: òrgan **col·legiat**, tècnic, imparcial, **mínim 5 membres**, sense polítics, interins ni eventuals.
- **Discrecionalitat tècnica**: marge de valoració tècnica del tribunal, difícilment revisable judicialment, però **mai arbitrari** ni immotivat.
- **Funcionari de carrera**: vincle **estatutari** permanent; s'adquireix amb prova, nomenament, acatament i **presa de possessió**.
- **Funcionari interí**: nomenat **temporalment** per necessitat i urgència, en un dels quatre supòsits de l'art. 10.1 TREBEP.
- **Personal laboral**: vinculat per **contracte de treball**; pot ser fix, indefinit o temporal.
- **Indefinit no fix**: figura jurisprudencial; contracte indefinit **sense** haver superat procés selectiu; ocupa la plaça fins que es cobreix reglamentàriament.
- **Personal eventual**: confiança o assessorament especial; nomenament i cessament lliures; **no és mèrit** per accedir ni per promocionar.
- **Provisió**: assignació d'un **lloc** concret a qui ja és personal de l'administració.
- **Concurs (provisió)**: sistema **normal** de provisió, per valoració baremada de mèrits davant un òrgan col·legiat tècnic.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Lliure designació**: sistema **excepcional**, apreciació **discrecional** de la idoneïtat, amb **convocatòria pública**; cessament discrecional.
- **Comissió de serveis**: ocupació **temporal** d'una vacant per urgent i inajornable necessitat, amb **reserva del lloc d'origen**; màxim **1 any + 1**.
- **Adscripció provisional**: destinació provisional en tres supòsits (remoció/cessament, supressió del lloc, reingrés sense reserva); el lloc s'ha de convocar en **1 any**.
- **Remoció**: pèrdua **forçosa** d'un lloc obtingut per **concurs**, per causa taxada i amb audiència.
- **Permuta**: intercanvi voluntari de destinacions entre dos funcionaris de llocs equivalents, amb autorització.
- **Redistribució d'efectius**: reordenació organitzativa de **llocs**. **Reassignació d'efectius**: recol·locació de **persones** derivada d'un pla d'ocupació.
- **Grau personal**: nivell consolidat per l'ocupació de llocs; un cop consolidat no es perd i garanteix un mínim de complement de destinació.
- **Carrera horitzontal**: progressió de grau o escaló **sense canviar de lloc**. **Carrera vertical**: ascens en l'estructura de llocs per provisió.
- **Promoció interna**: accés a un cos o escala de subgrup **superior** (vertical) o del **mateix** subgrup (horitzontal), amb **2 anys** d'antiguitat i superació de proves.
- **Servei en altres administracions públiques**: situació administrativa de qui obté destinació en una administració diferent per transferència o provisió.
- **Transferència**: traspàs de serveis, funcions o competències d'una administració a una altra, amb els mitjans personals inclosos.
- **FHN**: funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional (Secretaria, Intervenció-tresoreria, Secretaria-intervenció); els selecciona l'**Estat**.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Principis de l'accés**: els **constitucionals** són **igualtat, mèrit i capacitat** (arts. 23.2 i 103.3 CE); l'**art. 55.2 TREBEP** n'afegeix **sis**: publicitat, transparència, imparcialitat i professionalitat, independència i **discrecionalitat tècnica**, adequació i agilitat.
2. **Edat mínima d'accés: 16 anys** (art. 56.1.c TREBEP). Els **18 anys** de l'art. 135 TRRL estan **desplaçats**.
3. **Sistemes selectius**: funcionaris -> **oposició o concurs-oposició**, sempre amb proves; **concurs** pur només **per llei** i excepcional (art. 61.6). Laboral fix -> també **concurs de mèrits** (art. 61.7). A l'àmbit local, l'ingrés és **amb caràcter general per oposició** (art. 2 RD 896/1991).
4. **Oferta d'ocupació pública**: execució en **3 anys improrrogables**, aprovació i publicació **anual**, obligació de convocar les places compromeses **i fins a un 10% addicional** (art. 70 TREBEP). L'aprova l'**alcaldia**, d'acord amb el **pressupost i la plantilla** aprovats pel **Ple** (art. 21.1.g LBRL).
5. **Discapacitat**: reserva **no inferior al 7%** de les vacants, dels quals **almenys un 2%** per a **discapacitat intel·lectual**, per assolir progressivament el **2% dels efectius totals** (art. 59 TREBEP). El **5%** del Decret català 66/1999 està superat.
6. **Nacionals de la UE**: accés com a **funcionaris** excepte als llocs de **poder públic**; cònjuge no separat de dret i descendents **menors de 21 anys** o dependents; **estrangers amb residència legal** poden accedir com a **laborals** (art. 57 TREBEP).
7. **Òrgans de selecció** (art. 60 TREBEP): **col·legiats**, imparcials i professionals, **tendint a la paritat**; **no** en poden formar part **polítics, interins ni eventuals**; pertinença **a títol individual**, no en representació de ningú.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Mínim 5 membres i **titulació igual o superior** a la de les places (art. 4.e i 4.f RD 896/1991).
8. **Bases**: contingut mínim de l'**art. 4 RD 896/1991**. Un exercici obligatori ha de ser **PRÀCTIC**; a la fase d'oposició els exercicis són **eliminatoris** i s'ha de garantir l'**anonimat** dels escrits; en el **concurs-oposició** la fase de concurs és **prèvia, no eliminatòria** i **no serveix per superar** l'oposició.
9. **Publicació**: bases i convocatòria **íntegres al BOP i al DOGC**; **anunci** (extracte) al **BOE** (art. 6 RD 896/1991). Les **bases** les aprova l'**alcaldia** (art. 102.1 LBRL, redacció Llei 14/2000), no el Ple.
10. **Proposta del tribunal**: **vinculant** per al president de la corporació i **mai** més aprovats que places (art. 7 RD 896/1991 i art. 61.8 TREBEP), tret de la **relació complementària** per renúncies.
11. **Adquisició de la condició de funcionari** (art. 62.1 TREBEP): **superació del procés -> nomenament publicat -> acatament -> presa de possessió**. Aprovar no és tenir la plaça.
12. **Funcionari interí** (art. 10 TREBEP vigent): vacant **3 anys**; substitució **el temps estrictament necessari**; programes temporals **3 anys + 12 mesos**; excés o acumulació de tasques **9 mesos dins de 18**.
13. **Llei 20/2021**: taxa de temporalitat **per sota del 8%**; estabilització per **concurs-oposició** amb fase de concurs del **40%**; **concurs** excepcional per a places ocupades des d'abans de l'**1 de gener de 2016** (DA 6a); compensació de **20 dies per any** fins a **12 mensualitats**.
14. **Provisió** (art. 78.2 TREBEP): **concurs** (normal) i **lliure designació amb convocatòria pública** (excepcional, llocs de **especial responsabilitat i confiança** determinats a la **RLT**). En tots dos casos, si et treuen el lloc, **te n'han d'assignar un altre** (arts. 79.4 i 80.4).
15. **Adscripció temporal**: **comissió de serveis** màxim **1 any + 1**, amb **reserva del lloc d'origen**; **adscripció provisional** només en **tres supòsits** i el lloc s'ha de convocar en **1 any**; garantia retributiva de **3 mesos** per supressió o alteració del lloc.
16. **Remoció** (art. 50 RD 364/1995): dues causes (**alteració del contingut del lloc** via RLT i **rendiment insuficient sense inhibició**), audiència de **10 dies hàbils**, parer de la **junta de personal**, resolució **motivada**.
17. **Promoció interna** (art. 18 TREBEP): requisits d'ingrés + **2 anys de servei actiu** al subgrup inferior + **superar proves**. En l'àmbit local, reserva de **fins al 50%** de les places (art. 134.1 TRRL). El **personal eventual no computa** com a mèrit (art. 12.4 TREBEP).
18. **Carrera professional** (art. 16.3 TREBEP): **horitzontal, vertical, promoció interna vertical i promoció interna horitzontal**; es poden combinar.
19. **Mobilitat per violència**: en **violència de gènere o sexual**, trasllat **sense necessitat que la vacant sigui de cobertura necessària**; en **violència terrorista**, **sí** que ha de ser-ho (o dins la comunitat autònoma). Tots dos són **trasllats forçosos** (art. 82 TREBEP).
20. **Transferència** (art. 88 TREBEP): els transferits a una comunitat autònoma s'hi **integren plenament** i hi estan en **servei actiu**, respectant-los **grup o subgrup** i **drets econòmics**. Qui hi arriba per **provisió** queda en **servei en altres administracions públiques** i es regeix per la legislació del destí.
21. **FHN**: la **selecció** correspon a l'**Estat** (art. 92 bis.5 LBRL); el **concurs** és el sistema normal de provisió, d'àmbit **estatal**, amb **80%** de mèrits generals, fins a **15%** autonòmics i fins a **5%** de la corporació.

Resum exprés

- **Base constitucional**: art. **23.2** CE (igualtat en l'accés, dret fonamental) i art. **103.3** CE (mèrit i capacitat).
- **Principis** de l'accés: art. **55 TREBEP** (3 constitucionals + 6 de l'apartat 2).
- **Requisits**: art. **56 TREBEP** - nacionalitat, capacitat funcional, **16 anys**, no separat ni inhabilitat, titulació. Català segons el nivell de les bases.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Col·lectius**: discapacitat **7% / 2%** (art. 59); nacionals de la UE i assimilats (art. 57), amb veto als llocs de poder públic.
- **Planificació**: **OOP** anual, publicada, executable en **3 anys improrrogables** i amb un **10% addicional** (art. 70). Aprovació: **alcaldia** dins del marc de **plantilla i pressupost** del **Ple**.
- **Sistemes**: oposició / concurs-oposició / concurs. A l'àmbit local, **oposició amb caràcter general** (art. 2 RD 896/1991); **fins al 50%** de places reservables a promoció interna (art. 134.1 TRRL).
- **Classes de personal**: **carrera** (nomenament, art. 62), **interí** (art. 10: 3 anys / temps necessari / 3+1 anys / 9 mesos en 18), **laboral** fix, indefinit o temporal (art. 11), **eventual** (art. 12, no és mèrit). **Llei 20/2021**: estabilització, 8%, 40%, 20 dies / 12 mensualitats.
- **Òrgans de selecció**: col·legiats, tècnics, paritaris, **mínim 5**, sense polítics/interins/eventuals, a títol individual, amb **discrecionalitat tècnica** (arts. 60 i 55.2.d TREBEP; art. 4 RD 896/1991).
- **Procediment**: bases (alcaldia) -> publicació **BOP + DOGC**, anunci al **BOE** -> sol·licituds -> admesos/exclosos -> proves (un exercici **pràctic**, anonimat) -> qualificació -> **proposta vinculant** sense excedir places -> documentació -> **nomenament** -> **acatament i presa de possessió**.
- **Provisió**: **concurs** (normal) i **lliure designació** (excepcional, RLT). Altres vies de l'art. 78.3: mobilitat, permuta, salut, reingrés, cessament o remoció, supressió.
- **Adscripció**: **definitiva** (concurs o lliure designació) i **temporal** (comissió de serveis **1+1**, adscripció provisional en **3 supòsits**, convocatòria en **1 any**, garantia retributiva de **3 mesos**).
- **Carrera i promoció**: art. **16** (4 modalitats), art. **17** (horitzontal, lligada a l'**avaluació de l'acompliment** de l'art. 20), art. **18** (promoció interna: **2 anys** + proves).
- **Mobilitat**: arts. **81** (voluntària ordenada i trasllat motivat per necessitats del servei), **82** (violència de gènere, sexual i terrorista), **83** (laboral: conveni col·lectiu i, si no, règim funcionarial), **84** (interadministrativa, amb conveni; **un mes + un mes**).
- **Transferència**: art. **88** - integració plena i servei actiu per als transferits; **servei en altres administracions públiques** per a qui hi arriba per provisió.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins són els principis rectors de l'accés a l'ocupació pública i on són?</summary>Els constitucionals: igualtat (art. 23.2 CE) i mèrit i capacitat (art. 103.3 CE), recollits a l'art. 55.1 TREBEP. L'art. 55.2 TREBEP n'afegeix sis: a) publicitat de les convocatòries i les bases; b) transparència; c) imparcialitat i professionalitat dels membres dels òrgans de selecció; d) independència i discrecionalitat tècnica en l'actuació d'aquests òrgans; e) adequació entre el contingut dels processos selectius i les funcions a exercir; f) agilitat, sens perjudici de l'objectivitat.</details>

<details><summary>2. Quina edat mínima s'exigeix per accedir a la funció pública local i per què hi ha manuals que diuen una altra cosa?</summary>16 anys complerts, i no excedir l'edat màxima de jubilació forçosa (art. 56.1.c TREBEP). Només per llei es pot fixar una altra edat màxima. Molts manuals encara citen els 18 anys de l'art. 135.b TRRL, que és una norma de 1986 desplaçada pel TREBEP, bàsic i posterior. A més, la STC 37/2004 va anul·lar l'incís del TRRL que fixava un límit d'edat màxima.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>3. Quins sistemes selectius pot fer servir un ajuntament i quin és la regla general en l'àmbit local?</summary>Oposició (només proves), concurs-oposició (proves + mèrits) i concurs (només mèrits). Per a funcionaris de carrera, l'art. 61.6 TREBEP només admet oposició i concurs-oposició, i sempre amb proves; el concurs pur és excepcional i requereix llei. Per a laboral fix, l'art. 61.7 hi afegeix el concurs de valoració de mèrits. A l'àmbit local, l'art. 2 del RD 896/1991 diu que l'ingrés es fa amb caràcter general per oposició, tret que per la naturalesa de les places sigui més adequat el concurs-oposició o el concurs. I l'art. 91.2 LBRL exigeix convocatòria pública i selecció d'acord amb l'OOP.</details>

<details><summary>4. Qui aprova l'oferta d'ocupació pública i les bases en un ajuntament, i en quin termini s'ha d'executar l'OOP?</summary>Les aprova l'alcalde o alcaldessa (art. 21.1.g LBRL): l'OOP d'acord amb el pressupost i la plantilla aprovats pel Ple, i també les bases de les proves de selecció i dels concursos de provisió. L'art. 102.1 LBRL, en la redacció de la Llei 14/2000, hi afegeix que la convocatòria també correspon al president de la corporació. L'OOP s'ha d'aprovar i publicar anualment i executar dins d'un termini improrrogable de TRES ANYS (art. 70 TREBEP), amb obligació de convocar les places compromeses i fins a un 10% addicional.</details>

<details><summary>5. Qui NO pot formar part d'un tribunal de selecció, i quantes persones l'han d'integrar com a mínim?</summary>Segons l'art. 60.2 TREBEP, no en poden formar part el personal d'elecció o de designació política, els funcionaris interins ni el personal eventual. A més, l'art. 60.3 exigeix que la pertinença sigui sempre a títol individual, mai en representació ni per compte de ningú. El mínim són CINC membres (art. 4.f RD 896/1991), amb composició predominantment tècnica i vocals amb titulació o especialització igual o superior a l'exigida per a les places. Per això la previsió del mateix RD que feia presidir el tribunal a l'alcalde o a un regidor, i la que hi posava un "representant de la comunitat autònoma", han quedat desplaçades pel TREBEP.</details>

<details><summary>6. En un concurs-oposició, la fase de concurs pot servir per aprovar la fase d'oposició?</summary>No. L'art. 4.c del RD 896/1991 és taxatiu: en el concurs-oposició la fase de concurs és prèvia a la d'oposició, no té caràcter eliminatori i no es pot tenir en compte per superar les proves de la fase d'oposició. En la mateixa línia, l'art. 61.3 TREBEP exigeix que la puntuació dels mèrits sigui proporcionada i que en cap cas determini per si sola el resultat del procés. El mateix article obliga també que un dels exercicis obligatoris tingui caràcter pràctic i que als exercicis escrits es garanteixi l'anonimat sempre que sigui possible.</details>

<details><summary>7. On es publiquen les bases i la convocatòria d'un procés selectiu local?</summary>Les bases i la convocatòria, íntegrament, al Butlletí Oficial de la Província i al DOGC (i, si escau, en altres diaris oficials o al butlletí de la corporació). L'anunci de la convocatòria -un extracte- al BOE, amb denominació d'escala, subescala i classe, corporació convocant, classe i nombre de places, places reservades a promoció interna i a persones amb discapacitat, i data i número dels butlletins on s'han publicat les bases (art. 6 RD 896/1991).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>8. Quins són els quatre supòsits que permeten nomenar un funcionari interí i quina durada màxima té cadascun?</summary>Art. 10.1 TREBEP (redacció vigent després del RDL 14/2021 i la Llei 20/2021): a) places vacants que no es poden cobrir amb funcionaris de carrera, màxim 3 anys; b) substitució transitòria dels titulars, durant el temps estrictament necessari; c) execució de programes de caràcter temporal, màxim 3 anys ampliables 12 mesos més; d) excés o acumulació de tasques, màxim 9 mesos dins d'un període de 18 mesos. Sempre per raons expressament justificades de necessitat i urgència, i el nomenament mai dona lloc a la condició de funcionari de carrera.</details>

<details><summary>9. Quina diferència hi ha entre selecció i provisió?</summary>La selecció decideix qui entra a l'administració: hi participa qualsevol persona que compleixi els requisits, es fa d'acord amb l'OOP i acaba amb l'adquisició de la condició de funcionari o amb un contracte laboral. La provisió decideix quin lloc concret ocupa qui ja és personal de l'administració: hi participa el personal funcionari (o laboral fix), es fa d'acord amb la RLT i acaba amb l'adjudicació d'un lloc. Un lloc que no consta a la RLT no es pot proveir.</details>

<details><summary>10. Concurs i lliure designació: quan s'usa cadascun i què passa si et treuen el lloc?</summary>El concurs és el procediment normal (art. 79 TREBEP): valoració de mèrits i capacitats per òrgans col·legiats de caràcter tècnic, amb professionalitat, especialització, paritat, imparcialitat i objectivitat. La lliure designació amb convocatòria pública és excepcional (art. 80 TREBEP): apreciació discrecional de la idoneïtat, només per a llocs de especial responsabilitat i confiança així determinats a la RLT, i el titular pot ser cessat discrecionalment. En tots dos casos, si el lloc se suprimeix, et removen (concurs) o et cessen (lliure designació), l'administració t'ha d'assignar un altre lloc conforme al sistema de carrera (arts. 79.4 i 80.4 TREBEP).</details>

<details><summary>11. Què és una comissió de serveis i en què es diferencia de l'adscripció provisional?</summary>La comissió de serveis (art. 64 RD 364/1995) cobreix temporalment una vacant en cas d'urgent i inajornable necessitat, amb un funcionari que reuneixi els requisits de la RLT; és normalment voluntària (però pot ser forçosa si el concurs queda desert), dura un any prorrogable per un altre i la persona conserva la reserva del seu lloc d'origen. L'adscripció provisional (art. 63 RD 364/1995) només opera en tres supòsits: remoció o cessament d'un lloc obtingut per concurs o lliure designació, supressió del lloc, i reingrés al servei actiu sense reserva de lloc. Aquí no hi ha lloc d'origen a què tornar: el lloc assignat s'ha de convocar per a provisió definitiva en el termini màxim d'un any i la persona té obligació de participar-hi.</details>

<details><summary>12. Què és la remoció, quines causes té i amb quines garanties es tramita?</summary>És la pèrdua forçosa d'un lloc obtingut per concurs. Causes (art. 50.1 RD 364/1995): alteració del contingut del lloc feta a través de la RLT que modifiqui els supòsits que van servir de base a la convocatòria; o falta de capacitat manifestada per rendiment insuficient que no comporti inhibició (si hi ha inhibició, la via és la disciplinària).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Garanties: proposta motivada, audiència de 10 dies hàbils a la persona interessada, parer de la junta de personal en 10 dies hàbils, nova audiència si es modifica la proposta, i resolució motivada de l'autoritat que va fer el nomenament, que posa fi a la via administrativa. A més, l'art. 20.4 TREBEP vincula la continuïtat en un lloc de concurs a l'avaluació de l'acompliment, amb audiència i resolució motivada.</details>

<details><summary>13. Quins requisits ha de complir qui vol accedir per promoció interna, i quantes places es poden reservar en un ajuntament?</summary>Tres requisits (art. 18.2 TREBEP): posseir els requisits exigits per a l'ingrés (sobretot la titulació), tenir una antiguitat mínima de DOS ANYS de servei actiu al subgrup -o grup, si no en té- immediatament inferior, i superar les proves selectives. Es fa per processos selectius que garanteixin igualtat, mèrit i capacitat i els principis de l'art. 55.2. En l'àmbit local, l'art. 134.1 TRRL permet reservar per a promoció interna fins a un màxim del 50% de les places convocades, i les bases i l'anunci al BOE han d'indicar expressament quines ho són. Ull: haver estat personal eventual no compta com a mèrit ni per accedir ni per promocionar (art. 12.4 TREBEP).</details>

<details><summary>14. Quines modalitats de carrera professional preveu el TREBEP?</summary>Quatre (art. 16.3 TREBEP), aplicables aïlladament o simultàniament: a) carrera horitzontal (progressió de grau, categoria o escaló sense canviar de lloc); b) carrera vertical (ascens en l'estructura de llocs pels procediments de provisió); c) promoció interna vertical (ascens a un cos o escala d'un subgrup superior); i d) promoció interna horitzontal (accés a cossos o escales del mateix subgrup). L'art. 16.4 permet progressar simultàniament en horitzontal i vertical. La carrera horitzontal (art. 17) exigeix valorar la trajectòria, la qualitat dels treballs, els coneixements i el resultat de l'avaluació de l'acompliment, i requereix aprovar prèviament sistemes objectius d'avaluació (art. 20.5).</details>

<details><summary>15. En què es diferencia la mobilitat per violència de gènere de la mobilitat per violència terrorista?</summary>Totes dues són trasllats forçosos a un lloc del mateix cos, escala o categoria i de característiques anàlogues (art. 82 TREBEP). La diferència és la vacant: en violència de gènere o violència sexual (art. 82.1) el dret opera sense necessitat que la vacant sigui de cobertura necessària; en violència terrorista (art. 82.2) el dret opera quan la vacant sigui de cobertura necessària o, si no ho és, dins la comunitat autònoma. En tots dos casos l'administració està obligada a comunicar reservadament les vacants de la mateixa localitat o de les que la persona interessada demani, i a protegir-ne la intimitat i les dades personals.</details>

<details><summary>16. Quina és la situació administrativa d'un funcionari transferit a una comunitat autònoma, i la de qui hi arriba guanyant un concurs?</summary>El transferit (art. 88.2 TREBEP) s'integra plenament en l'organització de la funció pública de la comunitat autònoma i hi està en situació de servei actiu; en integrar-lo s'ha de respectar el grup o subgrup del cos o escala d'origen i els drets econòmics inherents a la seva posició a la carrera, i manté tots els drets a l'administració d'origen. Qui hi arriba per un procediment de provisió (art. 84.3 i 88.1 i 88.3) queda, respecte de l'administració d'origen, en la situació de servei en altres administracions públiques: es regeix per la legislació del destí, conserva la condició de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

funcionari d'origen i el dret a participar en les seves convocatòries, i el temps li computa com a servei actiu al cos d'origen.</details>

<details><summary>17. Com es regeix la provisió i la mobilitat del personal laboral?</summary>Per l'art. 83 TREBEP, de conformitat amb els convenis col·lectius aplicables i, en defecte d'aquests, pel sistema de provisió i mobilitat del personal funcionari de carrera. A més s'hi apliquen les figures de l'Estatut dels treballadors: mobilitat funcional (art. 39 ET, dins del grup professional; a grup inferior només per necessitats peremptòries i pel temps imprescindible, mantenint la retribució d'origen); mobilitat geogràfica (art. 40 ET, amb canvi de residència, causa justificada i preavís de 30 dies, amb dret a optar entre traslladar-se amb compensació o extingir el contracte amb indemnització); i successió d'empresa (art. 44 ET) quan l'ajuntament assumeix un servei que prestava una empresa.</details>

<details><summary>18. Què va canviar la Llei 20/2021 i quines xifres n'has de recordar?</summary>Va reformar els arts. 10 i 11 TREBEP i hi va afegir la DA 17a de control de la temporalitat, i va obrir processos d'estabilització per a places estructurals ocupades temporalment i de manera ininterrompuda almenys els 3 anys anteriors al 31 de desembre de 2020. Xifres: la taxa de cobertura temporal ha de quedar per sota del 8%; el sistema és el concurs-oposició amb una fase de concurs del 40% de la puntuació total (l'experiència hi pesa majoritàriament i els exercicis poden no ser eliminatoris); la DA 6a permet, per una sola vegada i excepcionalment, el concurs per a places ocupades temporalment de forma ininterrompuda abans de l'1 de gener de 2016; i qui no supera el procés té dret a una compensació de 20 dies de retribucions fixes per any de servei, fins a 12 mensualitats (no n'hi ha per cessament disciplinari, renúncia voluntària ni per no haver participat en el procés). A més, és nul de ple dret qualsevol acte que incompleixi els terminis màxims de permanència com a personal temporal.</details>

<details><summary>19. Què vol dir que un tribunal actua amb "discrecionalitat tècnica" i què es pot revisar de la seva actuació?</summary>Vol dir que la valoració estrictament tècnica que fa el tribunal (quin exercici mereix quina nota, quina resposta és millor) gaudeix d'una presumpció d'encert i és difícilment revisable pels tribunals de justícia, que no es poden substituir en el criteri tècnic. No és arbitrarietat: sí que es poden revisar el procediment, els errors materials o de fet, la infracció de les bases, la desviació de poder, la vulneració de la igualtat i la manca de motivació. Per això les puntuacions s'han de poder explicar amb els criteris publicats prèviament.</details>

<details><summary>20. Enumera els passos per adquirir la condició de funcionari de carrera i digues què passa si no acredites els requisits.</summary>Quatre requisits successius (art. 62.1 TREBEP): a) superació del procés selectiu; b) nomenament per l'òrgan o autoritat competent, publicat al diari oficial; c) acte d'acatament de la Constitució i, si escau, de l'Estatut d'autonomia i la resta de l'ordenament; d) presa de possessió dins del termini establert. L'art. 137 TRRL ho recull igual per al món local. Si un cop superat el procés no acredites que reuneixes els requisits i condicions de la convocatòria, no pots ser nomenat i queden sense efecte totes les actuacions

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

relatives a tu (art. 62.2 TREBEP); i és nul el nomenament de qui està incurs en causes d'incapacitat específica (art. 136.2 TRRL).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

29

TEMA

Tema 29. Els béns de les entitats locals. Regulació i classes. Béns de domini públic: concepte i règim d'utilització. Béns patrimonials. Els bens comunals. L'inventari.

Introducció: tot el que l'Ajuntament té és teu, i algú ho ha d'apuntar en un llibre

Un ajuntament no és només un pressupost i una plantilla: és **un munt de coses**. Carrers, voreres, places, fonts, camins, el pavelló, l'escola bressol, la casa consistorial, el camió de la brigada, els ordinadors, un solar buit heretat fa quaranta anys, un local llogat a una entitat, les accions d'una empresa municipal i, en algun poble, boscos i pastures que aprofiten els veïns des de fa segles. Tot això junt és el **patrimoni** de l'entitat local. I la primera cosa que has d'entendre d'aquest tema és que **no tot es regeix igual**: al carrer no li pots posar una hipoteca, però al solar buit sí que li pots posar un cartell de «Es ven».

Com a administratiu o administrativa C1 això no és teoria. Hi tocaràs constantment: quan entri una instància demanant **posar una terrassa a la vorera**, quan calgui tramitar la **concessió del bar del pavelló**, quan Secretaria et demani **el certificat d'inventari** perquè es vol cedir un local a una entitat, quan un veí hagi tancat amb una tanca **un tros de camí públic** i l'Ajuntament hagi de recuperar-lo, o quan cada any toqui **rectificar l'inventari** i comprovar que els immobles estan inscrits al Registre de la Propietat. La diferència entre fer-ho bé i fer-ho malament sol ser un **quòrum**, una **informació pública** o un **informe** que ningú havia demanat.

Aquest tema té una particularitat que juga a favor teu: és **molt numèric**. Percentatges sobre els recursos ordinaris, terminis, majories, anys. L'examen tipus test s'hi llança de cap. Per això aquí anirem norma per norma, amb els números en negreta, i al final els tindràs tots recollits. Seguim exactament l'ordre de l'enunciat: regulació i classes, domini públic i el seu règim d'utilització, béns patrimonials, béns comunals i inventari.

> **Avís de vocabulari.** «Demanial» vol dir simplement «de domini públic». «Béns de propis» és el nom antic dels **béns patrimonials**. I «alterar la qualificació jurídica» és el nom tècnic d'**afectar o desafectar** un bé. Són sinònims que la normativa fa servir sense avisar.

1. El patrimoni de les entitats locals: concepte i regulació

1.1 El concepte legal

La definició la dona l'**article 79.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**, i la repeteix literalment l'**article 1.1 del Reglament de béns de les entitats locals (RBEL)**:

> «El patrimoni de les entitats locals està constituït pel **conjunt de béns, drets i accions** que els pertanyin.»

Fixa-t'hi bé: **no són només immobles**. Hi entren els drets reals (una servitud a favor de l'Ajuntament), els drets de crèdit (allò que et deuen), les accions d'una societat mercantil municipal, els vehicles, els mobles i fins i tot els semovents (bestiar). Qualsevol cosa amb valor econòmic de la qual l'entitat local sigui titular.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

I l'**article 79.2 LBRL** fa la partició bàsica de tot el tema:

> «Els béns de les entitats locals són de **domini públic** o **patrimonials**.»

1.2 D'on ve tot això: el fonament constitucional i civil

- **Article 132 de la Constitució.** És l'article clau. Diu que la llei regularà el règim jurídic dels béns de domini públic **i dels comunals** «inspirant-se en els principis d'**inalienabilitat, imprescriptibilitat i inembargabilitat**», i també la seva **desafectació**. L'apartat 2 enumera el domini públic estatal per naturalesa (zona marítimoterrestre, platges, mar territorial, recursos de la zona econòmica i la plataforma continental) i l'apartat 3 remet a la llei el Patrimoni de l'Estat i el Patrimoni Nacional.
- Retén això: **la Constitució cita els comunals al costat del domini públic**, no dels patrimonials. És una pregunta clàssica.
- **Codi Civil, articles 338 a 345.** Fa la divisió romana clàssica: els béns són de domini públic o de propietat privada (art. 338). I l'**article 343** aplica l'esquema als ens locals: «Els béns de les províncies i dels pobles es divideixen en **béns d'ús públic i béns patrimonials**». L'**article 344** posa els exemples de sempre: camins, places, carrers, fonts, aigües públiques, passeigs i obres públiques de servei general; **tota la resta és patrimonial**.

1.3 El mapa normatiu que has de saber recitar

Norma	Què hi trobes
CE, art. 132	Principis del domini públic i dels comunals; reserva de llei
Codi Civil, art. 338-345	Classificació civil; béns d'ús públic i patrimonials de províncies i pobles
Llei 7/1985, LBRL, art. 79-83	Règim bàsic local: concepte, classes, principis, prerrogatives
RDLeg 781/1986, TRRL, art. 74-87	Desenvolupament legal: comunals, alienació, inventari, Registre
RD 1372/1986, Reglament de béns (RBEL)	La norma detallada: 135 articles. Classificació, afectació, prerrogatives, usos, comunals, alienació, desnonament
Llei 33/2003, del patrimoni de les administracions públiques (LPAP)	Llei estatal general; alguns articles són **bàsics** i s'apliquen als ens locals
Llei 9/2017, LCSP	Diu què queda **fora** del dret de contractes (art. 9) i **qui és l'òrgan competent** a l'ens local (DA 2a)

L'ordre de prelació de fonts és l'**article 1.2 del RBEL**, i és una pregunta d'examen molt agraïda perquè està literalment escrita:

1. Legislació **bàsica** de l'Estat en matèria de règim local.
2. Legislació **bàsica** de l'Estat sobre el règim jurídic dels béns de les administracions públiques.
3. Legislació que dictin les **comunitats autònomes** en l'àmbit de les seves competències.
4. En defecte de les anteriors, legislació estatal **no bàsica** de règim local i de béns públics.
5. Les **ordenances** pròpies de cada entitat.
6. Supletòriament, la resta de l'ordenament **administratiu i civil**.

> **Truc.** L'ordre és: bàsic estatal -> autonòmic -> estatal no bàsic -> ordenança pròpia -> supletori. La normativa **catalana desplaça** la reglamentació estatal no bàsica; el RBEL estatal queda com a dret supletori.

1.4 La peça catalana

Catalunya té competència pròpia en règim local i l'ha exercida:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- El **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC), aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**, dedica un títol propi als **béns de les entitats locals**. Reprodueix i adapta l'esquema estatal: classificació en béns de domini públic (d'ús públic i de servei públic), comunals i patrimonials; alteració de la qualificació jurídica; usos del domini públic; prerrogatives de defensa; inventari.
- El **Reglament del patrimoni dels ens locals de Catalunya, aprovat pel Decret 336/1988, de 17 d'octubre (RPEL)**, és el desenvolupament reglamentari català. **És el que s'aplica de manera preferent a Salt** en tot allò que no sigui legislació bàsica de l'Estat; el RBEL estatal opera com a supletori.
- El **Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals (ROAS), Decret 179/1995, de 13 de juny**, regula les llicències i les concessions de serveis, que sovint van lligades a l'ús d'un bé demanial (per exemple, la concessió del servei d'un bar en un equipament municipal).
- El **Text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (Decret legislatiu 1/2010)** regula el **patrimoni municipal de sòl i d'habitatge**, un patrimoni separat amb finalitat vinculada.
- La **Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**, obliga a publicar informació patrimonial (inventari de béns immobles, cessions, contractes patrimonials) al portal de transparència.
- La **Llei 26/2010, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, s'aplica com a norma procedimental general de suport.

Compte amb el parany. A l'examen et poden preguntar «quina norma regula els béns dels ens locals de Catalunya?». La resposta completa és **les dues capes**: la bàsica estatal (LBRL + articles bàsics de la LPAP) **i** la catalana (TRLMRLC i el Reglament del patrimoni dels ens locals, Decret 336/1988). Dir només una de les dues és mitja resposta.

2. Classes de béns

2.1 La classificació bàsica

L'**article 79 LBRL** i l'**article 2 RBEL** donen la classificació oficial:

- **Béns de domini públic (demanials)**: els destinats a un **ús** o **servei** públic.
- **Béns d'ús públic**: els que fa servir directament la col·lectivitat.
- **Béns de servei públic**: els destinats a complir fins públics de responsabilitat de l'entitat.
- **Béns comunals**: són **una modalitat de domini públic** amb una particularitat, l'**aprofitament correspon al comú dels veïns**.
- **Béns patrimonials (o de propis)**: els que no estan destinats a ús públic ni afectats a cap servei públic.

El punt que més falla la gent. Els **comunals no són una tercera categoria al costat del domini públic i els patrimonials**: l'article 2.3 RBEL diu literalment que tenen la consideració de comunals «aquells béns **que, essent de domini públic**, el seu aprofitament correspon al comú dels veïns». Són **domini públic especial**. La classificació té dos grans blocs, i dins del primer hi ha els comunals.

2.2 Béns d'ús públic: quins són

L'**article 3.1 RBEL** (i el 74.1 TRRL) els enumera: **camins, places, carrers, passeigs, parcs, aigües de fonts i estanys, ponts i altres obres públiques d'aprofitament o utilització generals** la conservació i policia de les quals sigui competència de l'entitat local.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'article 3.2 afegeix una regla urbanística essencial: sens perjudici de la vinculació del sòl al seu destí urbanístic des de l'aprovació dels plans, **l'afectació dels immobles a l'ús públic es produeix en el moment de la cessió** a l'administració actuant conforme a la legislació urbanística. És a dir: quan un promotor cedeix els vials i les zones verdes d'un sector, aquell sòl **ja és demanial** des de la cessió.

2.3 Béns de servei públic: quins són

L'**article 4 RBEL**: els destinats directament al compliment de fins públics de responsabilitat de l'entitat, com ara **cases consistorials i, en general, els edificis que en siguin seu, escorxadors, mercats, llotges, hospitals, hospicis, museus, muntanyes catalogades, escoles, cementiris, elements de transport, piscines i camps d'esport** i, en general, qualssevol altres béns directament destinats a la prestació de serveis públics o administratius.

Truc per no confondre'ls. Ús públic = el ciutadà el trepitja lliurement (el carrer). Servei públic = el ciutadà s'hi beneficia **a través d'un servei** que hi funciona a dins (l'escola bressol, la piscina, la brigada). Els dos són **domini públic**: el règim de protecció és idèntic. La distinció importa sobretot per saber **quina norma regula el seu ús** (art. 74 RBEL: els de servei públic es regeixen abans que res per la normativa de serveis).

2.4 Béns patrimonials o de propis

L'**article 6.1 RBEL** i l'**article 76 TRRL**: són els que, essent propietat de l'entitat local, **no estan destinats a ús públic ni afectats a cap servei públic** i **poden constituir font d'ingressos** per a l'erari de l'entitat.

L'**article 7 RBEL** hi afegeix dues subcategories que cauen sovint:

- **Parcel·les sobreres**: porcions de terreny que, per la **reducida extensió, forma irregular o emplaçament**, no són susceptibles d'un ús adequat. Per declarar-ho cal **expedient de qualificació jurídica**.
- **Efectes no utilitzables**: béns que, pel seu **deteriorament, depreciació o deficient estat de conservació**, resulten inaplicables als serveis municipals o a l'aprofitament normal, **encara que no hagin estat donats de baixa a l'inventari**.

2.5 La taula que has de saber

	Domini públic	**Comunals**	**Patrimonials**
Destinació	Ús o servei públic	Aprofitament del comú dels veïns	Cap afectació; font d'ingressos
Titularitat possible	Qualsevol ens local	**Només municipis i entitats locals menors** (a Catalunya, les EMD)	Qualsevol ens local
Alienables?	**No**	**No**	**Sí**, amb procediment
Prescriptibles?	**No**	**No**	**Sí** (usucapió per tercers)
Embargables?	**No**	**No**	Sí, amb límits
Subjectes a tributs?	**No**	**No**	Sí
Norma bàsica	LBRL 79-80	LBRL 79.3 i 80.1	LBRL 80.2

2.6 Dos patrimonis amb nom propi

- **Patrimoni municipal de sòl i d'habitatge**: béns patrimonials **afectats a una finalitat** (fer habitatge protegit, actuacions urbanístiques). Formen un **patrimoni separat** i el producte de la seva venda no es pot gastar en qualsevol cosa. A Catalunya ho regula el Text refós de la Llei d'urbanisme (Decret legislatiu 1/2010).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Muntanyes veïnals en mà comuna**: l'**article 83 LBRL** els remet a la seva legislació específica. **No són comunals municipals**: pertanyen als veïns agrupats, no a l'Ajuntament. És un distractor típic.

3. Els béns de domini públic: concepte i règim jurídic

3.1 Concepte: l'afectació ho és tot

Un bé no és demanial per com és físicament, sinó per **a què està destinat**. La **LPAP (art. 5.1)**, en una definició que val per a totes les administracions, diu que són de domini públic els béns de titularitat pública **afectats a l'ús general o al servei públic**, i també aquells als quals **una llei atorgui expressament** aquest caràcter.

L'**afectació** és, doncs, l'acte jurídic que vincula un bé a una finalitat pública. La **desafectació** és el contrari: es trenca aquella vinculació i el bé passa a ser patrimonial. I la **mutació demanial** és el canvi de destinació **dins** del domini públic (una antiga escola que passa a ser centre cívic: continua sent demanial, però canvia de servei).

3.2 Les tres «in» i una quarta

L'**article 80.1 LBRL** i l'**article 5 RBEL** ho diuen igual:

> «Els béns comunals i altres béns de domini públic són **inalienables, inembargables i imprescriptibles** i **no estan subjectes a cap tribut**.»

Vol dir, en cristià:

- **Inalienables**: no es poden vendre, gravar ni permutar mentre siguin demanials. Si els vols vendre, **primer els has de desafectar**.
- **Inembargables**: cap jutjat ni cap administració pot embargar-los per cobrar un deute de l'Ajuntament.
- **Imprescriptibles**: encara que un particular en tingui la possessió durant dècades, **no els guanya mai per usucapió**.
- **No subjectes a tribut**: no paguen IBI ni cap altre tribut.

L'**article 6 LPAP** (bàsic, i per tant aplicable a Salt) hi afegeix els **principis de gestió** del domini públic, que a l'examen apareixen com a llista: inalienabilitat, inembargabilitat i imprescriptibilitat; adequació i suficiència dels béns per servir la finalitat; aplicació efectiva a l'ús general o al servei públic; **dedicació preferent a l'ús comú davant de l'ús privatiu**; exercici diligent de les prerrogatives; **identificació i control mitjançant inventaris o registres**; i cooperació entre administracions.

> **Compte amb el parany.** Els **béns patrimonials sí que són embargables**, però no sempre: l'**article 30.3 LPAP** (d'aplicació general) prohibeix embargar béns patrimonials quan estiguin **materialment afectats a un servei o funció pública** o quan els seus rendiments estiguin **legalment afectats** a fins determinats. No és una immunitat total, però hi és.

3.3 L'alteració de la qualificació jurídica

És el procediment estrella del tema. Ho regulen l'**article 81 LBRL** i, amb detall, l'**article 8 RBEL**.

Regla general (art. 81.1 LBRL i 8.1 RBEL): l'alteració de la qualificació jurídica dels béns requereix **expedient en què s'acreditin l'oportunitat i la legalitat** del canvi.

Tramitació (art. 8.2 RBEL):

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. Incoació de l'expedient amb la justificació.
2. **Informació pública per un mes**.
3. Resolució per la corporació amb el **vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres**.

Qui ho aprova: el **Ple**. L'**article 22.2.l) LBRL** atribueix al Ple «l'alteració de la qualificació jurídica dels béns de domini públic», i l'**article 22.4** la inclou entre les competències que el Ple **no pot delegar**. El quòrum de majoria absoluta el confirma l'**article 47.2.n) LBRL** per als béns **demanials o comunals**.

Una regla que sempre cau (art. 8.3 RBEL): la incorporació al patrimoni dels béns desafectats **no s'entén efectuada fins a la recepció formal** del bé per l'òrgan competent; **mentre no hi hagi recepció formal, el bé continua sent de domini públic**. És a dir, l'acord de desafectació sol no basta.

Alteració automàtica (art. 81.2 LBRL i 8.4 RBEL). Hi ha tres supòsits en què el canvi es produeix **sense expedient**:

Supòsit	Font
Aprovació definitiva dels plans d'ordenació urbana i dels projectes d'obres i serveis	LBRL 81.2.a) i RBEL 8.4.a)
Adscripció de béns patrimonials **per més de 25 anys** a un ús o servei públic **o comunal**	LBRL 81.2.b) i RBEL 8.4.b)
L'entitat **adquireix per usucapió** el domini d'una cosa que ja estava destinada a un ús o servei públic o comunal	RBEL 8.4.c)

> **Matís d'examen.** El tercer supòsit (usucapió) **només surt al Reglament**, no a la LBRL. I fixa't que l'adscripció de **25 anys** és de patrimonial **cap a** demanial, no al revés: el pas continuat i pacífic del temps afecta, però mai desafecta.

3.4 Les prerrogatives per defensar els béns

L'**article 82 LBRL** i, amb més detall, l'**article 44 RBEL** i l'**article 41 LPAP** (bàsic) reconeixen quatre potestats. Són **autotutela**: l'Ajuntament actua per si mateix, sense haver d'anar al jutjat.

Potestat	Què és	Detalls que cauen
Investigació	Esbrinar la situació dels béns que es presumeix que són seus quan la titularitat no consta	S'inicia **d'ofici** o **per denúncia de particular** (art. 46 RBEL). L'acord d'inici es publica al butlletí oficial i **s'exposa 15 dies** al tauler; **1 mes** per al·legar; hi ha període de prova; audiència de **10 dies**; resol l'òrgan competent **amb informe del secretari**. Al denunciant se li paga un **premi del 10 %** del valor (art. 54 RBEL)
Atermenament (delimitació)	Fixar els límits entre una finca de l'entitat i les dels particulars quan són imprecisos o hi ha indicis d'usurpació	S'anuncia amb **60 dies d'antelació**; els interessats poden presentar documents fins a **20 dies abans**; s'aixeca **acta d'atermenament**; l'acord és **executiu** i només impugnable en via contenciosa (art. 56-65 RBEL). Es pot inscriure al Registre
Recuperació d'ofici	Recobrar per si mateix la possessió perduda	**Béns de domini públic i comunals: en qualsevol moment, sense termini. Béns patrimonials: 1 any** des de l'endemà de la usurpació; passat l'any, cal anar als tribunals ordinaris (art. 82.a) LBRL i 70 RBEL)
Desnonament administratiu	Extingir per via administrativa els drets constituïts sobre béns demanials o comunals i llançar-ne l'ocupant	Títol II del RBEL (art. 120 i seg.). Procediment **administratiu i sumari**;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

competència exclusiva de la corporació |

Dues regles complementàries molt preguntades:

- **Article 9.2 i 9.3 RBEL**: les entitats locals tenen **l'obligació** d'exercir les accions per defensar els seus béns, i els acords per exercir-les requereixen **dictamen previ del secretari** (o de l'assessoria jurídica, o d'un lletrat).
- **Article 73 RBEL**: les corporacions locals **no poden aplanar-se** a les demandes judicials que afectin el domini i altres drets reals del seu patrimoni.
- **Article 72 RBEL**: es pot investigar, atermenar i reivindicar béns situats **fora del terme municipal**, mitjançant **exhort** a l'entitat en el territori de la qual estiguin.

Truc de memòria per a la recuperació d'ofici. «**Demanial, sempre; patrimonial, un any.**» Si l'examen et posa «dos anys» o «cinc anys», és fals.

4. Els béns de domini públic: el règim d'utilització

Aquest és el bloc que més es converteix en cas pràctic, perquè és el que passa cada dia a la finestreta: algú vol **fer servir** un tros d'espai públic.

4.1 Els tipus d'ús (article 75 RBEL)

L'article 75 RBEL fa **dues classificacions creuades** i és imprescindible saber-les separades:

Primera classificació: segons si exclou els altres

- **Ús comú**: el que correspon per igual a tots els ciutadans indistintament, de manera que **l'ús d'uns no impedeix el dels altres**. Es divideix en:
  - **General**: quan **no concorren circumstàncies singulars**. Passejar pel carrer, seure en un banc, beure d'una font.
  - **Especial**: quan concorren circumstàncies com la **perillositat, la intensitat de l'ús o qualsevol altra de semblant**. Una terrassa de bar, una parada de mercat setmanal, una mudança que ocupa un tram de vorera un matí.
- **Ús privatiu**: el constituït per l'**ocupació d'una porció del domini públic**, de manera que **limita o exclou** la utilització pels altres interessats. Un gual, un quiosc fix, un aparcament soterrat, les canonades d'una companyia.

Segona classificació: segons si encaixa amb la destinació del bé

- **Ús normal**: el que és **conforme amb la destinació principal** del domini públic afectat. Una parada de flors a la plaça del mercat.
- **Ús anormal**: el que **no** hi és conforme. Un envelat de festa major muntat damunt d'un carrer durant una setmana; una instal·lació industrial en un espai lliure.

Compte amb el parany. «Comú/privatiu» i «normal/anormal» són **eixos diferents** i es combinen. Pots tenir un ús comú especial **normal** (la terrassa) i un ús privatiu **anormal** (una instal·lació aliena a la destinació del bé). L'examen ho barreja expressament.

La **LPAP (art. 85)**, que fa servir el vocabulari modern, parla d'**ús comú**, **aprofitament especial** i **ús privatiu**. Tradueix-ho: «aprofitament especial» = «ús comú especial».

4.2 Quin títol necessita cada ús

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tipus d'ús	Títol	Base
Ús comú **general**	**Cap**. S'exerceix **lliurement**	Art. 76 RBEL
Ús comú **especial normal**	**Llicència**	Art. 77.1 RBEL
Ús **privatiu**	**Concessió administrativa**	Art. 78.1.a) RBEL
Ús **anormal**	**Concessió administrativa**	Art. 78.1.b) RBEL

I la regla general que ho tanca tot, **article 84.1 LPAP** (bàsic): «**Ningú pot, sense títol que ho autoritzi** atorgat per l'autoritat competent, ocupar béns de domini públic o utilitzar-los de manera que excedeixi el dret d'ús que, si escau, correspon a tothom.»

> **Truc.** «**General, lliure. Especial, llicència. Privatiu i anormal, concessió.**» Amb aquesta frase resols la meitat dels casos pràctics del tema.

4.3 La llicència d'ús comú especial

L'**article 77 RBEL** en dona tres regles:

1. **Com s'atorguen**: **directament**, a qui compleixi les condicions. Però si **el nombre de llicències està limitat** per qualsevol circumstància, s'atorguen **per licitació**; i si això no és possible perquè tots els autoritzats han de reunir les mateixes condicions, **per sorteig**.
2. **Transmissibilitat**: **no són transmissibles** les que es refereixen a **qualitats personals** del subjecte ni les que tenen el **nombre limitat**. Les altres, segons prevegin les ordenances.
3. Se subjecten a la naturalesa del domini, als actes d'afectació i obertura a l'ús públic i als preceptes de caràcter general.

En la pràctica municipal, aquestes llicències les regula una **ordenança** (d'ocupació de la via pública, de terrasses, de mercats) i van acompanyades de la **taxa** corresponent, que és el bloc del tema de tributs locals.

4.4 La concessió demanial

És el títol per a l'**ús privatiu** i per a l'**ús anormal**. Aquí hi ha molts números.

Com s'atorga. Prèvia licitació (art. 78.2 RBEL); l'article 93.1 LPAP, bàsic, ho diu igual: **en règim de concurrència**, amb excepcions taxades i degudament justificades.

Termini. Aquí hi ha una duplicitat que has de saber explicar:

- L'**article 79 RBEL** diu que **en cap cas** es pot atorgar concessió o llicència **per temps indefinit** i fixa un màxim de **99 anys**, llevat que una normativa especial en fixi un de menor.
- L'**article 93.3 LPAP**, que **és legislació bàsica**, fixa un màxim de **75 anys**, incloses les pròrrogues, llevat que una norma especial n'estableixi un de menor.

Com que la LPAP és **llei bàsica i posterior**, el criteri majoritari és que el límit real avui és de **75 anys**. El que **mai** falla, diguis el que diguis: **la concessió no pot ser indefinida i ha de tenir termini determinat**.

Contingut mínim del plec (art. 80 RBEL). Tretze clàusules. No cal recitar-les totes, però sí retenir-ne les que cauen:

- Objecte i límits de la concessió; obres i instal·lacions a càrrec de l'interessat.
- **Termini improrrogable** d'utilització.
- Tarifes, si es presten serveis privats al públic.
- **Cànon** a satisfer a l'entitat local, que **té el caràcter de taxa**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Obligació de mantenir en bon estat la porció de domini utilitzada.
- **Reversió o no** de les obres i instal·lacions en acabar el termini.
- Facultat de la corporació de **deixar sense efecte la concessió abans del venciment** per circumstàncies sobrevingudes d'interès públic, **amb rescabalament** dels danys o sense, segons escaigui.
- Atorgament **salvat el dret de propietat i sense perjudici de tercer**.
- Sancions per infraccions lleus, greus i molt greus.
- Obligació d'abandonar i deixar lliures els béns dins de termini, amb reconeixement de la potestat de **llançament**.

Procediment quan la iniciativa és d'un particular (art. 82-90 RBEL). Aquest esquema és el que es demana per ordenar passos:

1. El particular presenta una **memòria** explicativa i justificativa de la conveniència i la normalitat de l'ocupació.
2. La corporació l'**admet a tràmit o la rebutja**, tenint present l'interès públic.
3. Es redacta el **projecte** (pels tècnics municipals o per **concurs de projectes**, amb un termini mínim d'**un mes**).
4. **Informació pública de 30 dies** del projecte i de les bases de la licitació.
5. **Licitació**. **Garantia provisional: 2 %** del valor del domini públic ocupat i, si escau, del pressupost de les obres.
6. **Dret de tanteig** del peticionari inicial si participa a la licitació i entre la seva proposta i la guanyadora **no hi ha més d'un 10 %** de diferència. S'exerceix en l'acte d'obertura de pliques, que **es prolonga 30 minuts** després de l'adjudicació provisional.
7. Adjudicació. **Garantia definitiva: 3 %** del valor del domini públic ocupat i, si escau, del pressupost de les obres; s'ha de constituir en **15 dies** des de la notificació.
8. Formalització en document administratiu, que **és títol suficient per inscriure la concessió al Registre de la Propietat** (art. 93.2 LPAP).

Ús anormal (art. 91 RBEL): mateix procediment amb tres canvis: la memòria ha de justificar la conveniència pública **respecte de l'ús normal**; s'ha de valorar per separat el dany al **ús normal**; i les garanties són **2 % provisional i 5 % definitiva**.

Quòrum. L'**article 89 RBEL** exigeix **majoria absoluta** quan la concessió duri **més de cinc anys** i la quantia excedeixi el **10 %** dels recursos ordinaris. Però l'**article 47.2.j) LBRL**, posterior i de rang legal bàsic, fixa el llindar en **més de cinc anys i quantia superior al 20 %** dels recursos ordinaris del pressupost. **A l'examen, la xifra bona és la de la LBRL: 20 %.**

Prohibicions. L'**article 94 LPAP** (bàsic): no poden ser titulars de concessions demanials les persones que incorrin en **prohibicions de contractar**; i si hi incorren després, **la concessió s'extingeix**.

Drets del concessionari sobre el que construeix (art. 97-98 LPAP, bàsics). El concessionari té un **dret real** sobre les obres i instal·lacions fixes que hi hagi construït, amb els drets i obligacions del propietari **durant el termini de la concessió**. Aquest dret es pot **transmetre** amb la conformitat prèvia de l'administració i es pot **hipotecar**, però només per finançar les obres i **amb autorització prèvia**; la hipoteca **s'extingeix amb la concessió**.

> **Compte amb el parany més important d'aquest bloc.** Les **concessions demanials no són contractes de la LCSP**. L'**article 9.1 LCSP** exclou expressament «les autoritzacions i concessions sobre béns de domini públic», que es regeixen per la **legislació patrimonial**. No confonguis la **concessió demanial** (ús d'un bé) amb la **concessió de serveis** o d'**obres** (contractes de la LCSP). Es poden combinar en un mateix expedient, però són

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

figures diferents.

4.5 Extinció i desnonament administratiu

L'**article 120 RBEL** és molt clar: l'extinció dels drets constituïts sobre béns de domini públic o comunals **en virtut d'autorització, concessió o qualsevol altre títol**, i de les ocupacions que n'hagin derivat, **la fa la corporació sempre per via administrativa**, exercint les seves facultats coercitives, **amb indemnització prèvia o sense**, segons escaigui.

I l'**article 122 RBEL** afegeix que la competència i el procediment per acordar el desnonament, fixar la indemnització i executar el llançament **són administratius i sumaris**, amb competència **exclusiva** de la corporació.

En cristià: si un concessionari es queda al local municipal després que se li hagi acabat la concessió, l'Ajuntament **no ha d'anar al jutjat civil**: el fa fora ell mateix amb un expedient de desnonament administratiu.

4.6 I els béns de servei públic?

L'**article 74 RBEL** posa l'ordre: l'ús dels béns de **servei públic** es regeix «abans que res» per les normes del **reglament de serveis** i **subsidiàriament** per les del RBEL. A Catalunya, això vol dir **ROAS (Decret 179/1995)**. També s'apliquen preferentment les normes de serveis quan la utilització d'un bé d'ús públic és **només la base necessària per prestar un servei públic**.

5. Els béns patrimonials

5.1 Concepte i règim jurídic

Ja els hem definit: propietat de l'entitat, **sense afectació** a ús ni servei públic, i **susceptibles de generar ingressos** (art. 6.1 RBEL i 76 TRRL).

El règim el fixa l'**article 80.2 LBRL**: «Els béns patrimonials es regeixen per la seva **legislació específica** i, en el que hi manqui, per les **normes de dret privat**.» I l'**article 7.3 LPAP** ho matisa amb la fórmula que has de saber explicar: **dret administratiu** per a tot el que afecta la **competència** de l'òrgan i el **procediment**; **dret privat** per a la resta del règim jurídic.

Truc. Un bé patrimonial és com un pis que té l'Ajuntament. **Per decidir si es ven i com es ven**, mana el dret administratiu (expedient, informes, publicitat, quòrum). **Un cop signat**, el contracte és privat i les baralles van al jutjat **civil**, no al contenciós.

Els **principis de gestió patrimonial** els fixa l'**article 8.1 LPAP** (bàsic): **eficiència i economia** en la gestió; **eficàcia i rendibilitat** en l'explotació; **publicitat, transparència, concurrència i objectivitat** en l'adquisició, l'explotació i l'alienació; **identificació i control** mitjançant inventaris; i **col·laboració i coordinació** entre administracions.

5.2 Com s'adquireixen els béns

L'**article 9.1 RBEL** reconeix a les entitats locals **capacitat jurídica plena** per adquirir i posseir béns de tota classe. I l'**article 10 RBEL** enumera els modes:

a) Per **atribució de la llei**. b) A **títol onerós**, amb exercici o no de la facultat d'**expropiació**. c) Per **herència, llegat o donació**. d) Per **prescripció**. e) Per **ocupació**. f) Per qualsevol altre mode legítim.

Dues regles pràctiques:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Adquisició onerosa (art. 11 RBEL)**: s'apliquen els requisits de la normativa de contractació. Si és un **immoble**, cal **informe pericial previ**; si el bé té **valor històric o artístic**, cal **informe de l'òrgan estatal o autonòmic competent**.
- **Adquisició gratuïta (art. 12 RBEL)**: **no està subjecta a cap restricció**. Ara bé, si porta annexa una **condició o modalitat onerosa**, només s'accepta amb expedient que acrediti que **el valor del gravamen no excedeix el del que s'adquireix**. I l'acceptació d'herències **s'entén sempre a benefici d'inventari** (l'Ajuntament no respon dels deutes del causant més enllà del que hereta).

5.3 Explotació i cessió d'ús: el lloguer

L'**article 92 RBEL** té dos números molt preguntats:

- L'arrendament i **qualsevol altra forma de cessió d'ús** de béns patrimonials es regeixen, quant a **preparació i adjudicació**, per la normativa de contractació de les entitats locals. Cal **subhasta** sempre que la **durada superi els 5 anys** o el **preu excedeixi el 5 %** dels recursos ordinaris del pressupost.
- **L'usuari ha de satisfer un cànon no inferior al 6 % del valor en venda dels béns.**

L'**article 106.1 LPAP** (bàsic) hi afegeix que l'explotació dels béns patrimonials es pot fer mitjançant **qualsevol negoci jurídic, típic o atípic**, i l'**article 107.1** (també bàsic) que aquests contractes s'adjudiquen **per concurs**, llevat que per les peculiaritats del bé, la limitació de la demanda, la urgència o la singularitat de l'operació escaigui l'**adjudicació directa**, degudament justificada a l'expedient.

I recorda l'**article 9.2 LCSP**: la compravenda, donació, permuta, arrendament i altres negocis anàlegs sobre **immobles, valors negociables i propietats incorpòries** queden **fora de la LCSP**; són **contractes privats** regits per la legislació patrimonial.

5.4 L'alienació

Regla general: subhasta pública. L'**article 80 TRRL** ho diu directament: «Les alienacions de béns patrimonials s'han de realitzar per **subhasta pública**», i n'exceptua la **permuta** amb altres béns immobles. L'**article 112 RBEL** afegeix que la permuta requereix **expedient que acrediti la necessitat** de fer-la i que la **diferència de valor entre els béns permutats no sigui superior al 40 %** del que el tingui major.

Requisits previs:

- **Depuració física i jurídica** del bé abans d'iniciar els tràmits: atermenament si cal i **inscripció al Registre de la Propietat** si no hi és (art. 113 RBEL).
- **Valoració tècnica** que acrediti de manera fefaent el seu just preu (art. 118 RBEL).
- Si són **monuments, edificis o objectes d'índole artística o històrica**: **informe previ** de l'òrgan estatal o autonòmic competent (art. 81 TRRL i 117 RBEL).
- L'**article 119 RBEL** avisa que qualsevol **falsedat o tergiversació** sobre el caràcter i la naturalesa jurídica dels béns que es volen alienar **és punible d'acord amb el Codi Penal**.

Controls externs i quòrums:

Regla	Llindar	Norma
Comunicació a l'òrgan competent de la comunitat autònoma	**Sempre**, de tota alienació, gravamen o permuta d'immobles	Art. 79.1 TRRL i 109.1 RBEL
Autorització de la comunitat autònoma	Valor **superior al 25 %** dels recursos ordinaris del pressupost anual	Art. 79.1 TRRL i 109.1 RBEL
Majoria absoluta del nombre legal de membres	Alienació de quantia **superior al 20 %** dels recursos

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ordinaris | Art. 47.2.m) LBRL |

> **Compte amb el parany.** Molts manuals encara diuen «majoria absoluta a partir del **10 %**», que és el que deia l'**article 114 RBEL**. La **LBRL, reformada el 2003, ho va apujar al 20 %**, i és norma legal bàsica posterior: **preval la LBRL**. Igual passa amb les concessions (20 %, no 10 %).

Qui és l'òrgan competent. Els antics apartats de l'article 22.2 LBRL van quedar derogats i avui la resposta és a la **disposició addicional 2a de la LCSP**:

- **Alcalde o alcaldessa** (DA 2a.9): contractes privats, **adjudicació de concessions sobre béns** de l'entitat, **adquisició d'immobles i drets** subjectes a legislació patrimonial i **alienació del patrimoni**, quan el valor **no superi el 10 % dels recursos ordinaris** del pressupost **ni els 3.000.000 d'euros**.
- **Ple** (DA 2a.10): tot el que no correspongui a l'alcaldia i, **sigui quin sigui el valor**, els béns declarats **de valor històric o artístic**.
- En **municipis de gran població** (art. 121 LBRL), aquestes competències les exerceix la **Junta de Govern Local**, sigui quin sigui l'import.

5.5 Les cessions gratuïtes

Aquí l'examen s'hi entreté molt, perquè és regalar patrimoni de tothom.

A qui es pot cedir (art. 79.2 TRRL i 109.2 RBEL): només a **entitats o institucions públiques** per a fins que redundin en benefici dels habitants del terme municipal, i a **institucions privades d'interès públic sense ànim de lucre**. A ningú més.

Quòrum (art. 47.2.ñ) LBRL i 110.1 RBEL): majoria absoluta del nombre legal de membres.

Expedient (art. 110.1 RBEL): sis requisits que val la pena memoritzar com a llista:

a) **Justificació documental** del caràcter públic de l'entitat sol·licitant i **memòria** que demostri que els fins redundaran de manera evident i positiva en benefici dels habitants.
b) **Certificació del Registre de la Propietat** que els béns hi estan inscrits com a **patrimonials** de l'entitat local.
c) **Certificació de la secretaria** que els béns figuren a l'**inventari** aprovat amb aquella qualificació jurídica.
d) **Informe de la Intervenció** que provi que **no hi ha deute pendent de liquidació** amb càrrec al pressupost municipal.
e) **Dictamen tècnic** que asseveri que els béns **no estan compresos en cap pla d'ordenació, reforma o adaptació**, **no són necessaris** per a l'entitat **ni és previsible que ho siguin en els 10 anys immediats**.
f) **Informació pública per un termini no inferior a 15 dies**.

Terminis de compliment i reversió (art. 111 RBEL): si els béns cedits **no es destinen a l'ús** dins del termini assenyalat, o deixen de ser-hi destinats després, **la cessió es considera resolta i els béns reverteixen** a l'entitat local, que té dret a percebre de la beneficiària, prèvia taxació pericial, **el valor dels detriments**. Si l'acord no diu res, s'entén que els fins s'han de complir **en un màxim de 5 anys** i que la destinació s'ha de mantenir **durant els 30 anys següents**.

> **Truc numèric.** Cessió gratuïta: **15 dies** d'informació pública, **10 anys** de previsió de no-necessitat, **5 anys** per començar a complir la finalitat i **30 anys** de manteniment. «15-10-5-30.»

5.6 Les parcel·les sobreres

L'**article 115 RBEL** hi posa una regla singular: **s'alienen per venda directa** al propietari o propietaris **confrontants**, o es permuten amb terrenys seus. No hi ha subhasta, perquè per definició **només poden**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

interessar al del costat. Si n'hi ha diversos, la venda o permuta s'ha de fer de manera que les parcel·les resultants s'ajustin al criteri més racional d'ordenació del sòl, segons dictamen tècnic. I si un propietari **es nega a adquirir** la parcel·la que li correspon, la corporació **li pot expropiar el terreny** pel procediment de regularització de solars.

6. Els béns comunals

6.1 Concepte i titularitat

Ja ho hem vist: són **béns de domini públic l'aprofitament dels quals correspon al comú dels veïns** (art. 79.3 LBRL i 2.3 RBEL). Típicament boscos, pastures, deveses, llenyes, terres de conreu repartides en sorts. Vénen de molt lluny, sovint d'abans de l'existència mateixa del municipi modern.

Qui els pot tenir (art. 2.4 RBEL): només els municipis i les entitats locals menors. A Catalunya, les entitats locals menors són les **entitats municipals descentralitzades (EMD)**. Una **diputació** o un **consell comarcal no poden tenir béns comunals**: aquest és un distractor de test molt utilitzat.

Règim de protecció: el mateix que el demanial. **Inalienables, inembargables, imprescriptibles i no subjectes a cap tribut** (art. 80.1 LBRL i 5 RBEL). I recorda que la **Constitució (art. 132.1)** els cita expressament.

6.2 Qui hi té dret

L'**article 103.1 RBEL** és taxatiu: el dret a l'aprofitament i gaudi correspon **simultàniament als veïns, sense distinció de sexe, estat civil ni edat**. I hi afegeix una regla que sovint sorprèn: **els estrangers domiciliats al terme municipal també en gaudeixen**.

L'apartat 2 permet una excepció històrica: els ajuntaments i juntes veïnals que venien ordenant el gaudi mitjançant concessions periòdiques de **sorts o talles de fusta**, d'acord amb normes consuetudinàries o ordenances tradicionals, poden exigir als veïns **condicions de vinculació, arrelament o permanència** segons el costum local, sempre que aquestes condicions i la quantia màxima dels lots es fixin en **ordenances especials** aprovades per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, amb dictamen previ de l'òrgan consultiu superior (a Catalunya, la **Comissió Jurídica Assessora**) o del Consell d'Estat.

6.3 Les formes d'aprofitament: una escala de tres graons

L'**article 94 RBEL** (i l'article 75 TRRL) estableix un **ordre de prelació** que és **la pregunta d'examen** d'aquest apartat. No pots triar: has de baixar esglaó a esglaó i justificar per què el de dalt no és possible.

Ordre	Forma	En què consisteix
1r	**Explotació comuna o conreu col·lectiu**	Gaudi **general i simultani** dels béns per qui en cada moment tingui la condició de veí (art. 96 RBEL)
2n	**Aprofitament peculiar** segons costum o reglamentació local, **o adjudicació per lots o sorts**	Els lots s'adjudiquen als veïns **en proporció directa al nombre de persones que tinguin al seu càrrec i inversa a la seva situació econòmica** (art. 97 RBEL)
3r	**Adjudicació mitjançant preu**	Cal **autorització** de l'òrgan competent de la comunitat autònoma; es fa per **subhasta pública** amb **preferència dels veïns** en igualtat de condicions; si no hi ha licitadors, **adjudicació directa**. Del producte, la corporació **no pot detreure més del 5 %**, i la resta s'ha de destinar a serveis en utilitat dels qui tenien dret a l'aprofitament (art. 98 RBEL)

El detall de l'article 97 que sempre cau: «**directa** al nombre de persones a càrrec, **inversa** a la situació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

econòmica». És a dir: **família nombrosa i pocs recursos, lot més gran**. Si el test t'ho posa a l'inrevés, és fals.

6.4 Quotes, cessions i pèrdua del caràcter comunal

- **Quota anual (art. 99 RBEL i 77 TRRL):** en **casos extraordinaris** i amb acord municipal per **majoria absoluta**, es pot fixar una quota que els veïns han d'abonar per l'ús dels lots, **estrictament per compensar les despeses** de custòdia, conservació i administració. **No és un lloguer ni una font d'ingressos.**
- **Cessió de l'aprofitament (art. 102 RBEL i 47.2.i) LBRL):** la cessió per qualsevol títol de l'aprofitament de béns comunals l'ha d'acordar el **Ple** amb **majoria absoluta** del nombre legal de membres.
- **Desafectació dels comunals (art. 78 TRRL i 100 RBEL).** És el supòsit especial de pèrdua del caràcter comunal, amb tres requisits acumulats:

1. Que els béns **no hagin estat objecte d'aprofitament comunal durant més de 10 anys**, encara que en algun d'aquests anys s'hi hagi produït un acte aïllat d'aprofitament.
2. Acord de la corporació **amb informació pública prèvia** i **vot favorable de la majoria absoluta** del nombre legal de membres.
3. **Aprovació posterior de la comunitat autònoma.**

I una conseqüència: si passen a ser **patrimonials** i són susceptibles d'aprofitament agrícola, **s'han d'arrendar** a qui es comprometi a explotar-los, **amb preferència dels veïns** del municipi.

- **Cotos (art. 106 RBEL):** una part dels comunals es pot **acotar per a fins específics** com ensenyament, esbarjo escolar, caça o auxili a veïns necessitats.
- **Dret de tanteig (art. 107 RBEL):** les corporacions poden exercir el dret de tanteig en les subhastes de **pastures sobrants** de deveses boals i de muntanyes comunals i patrimonials, **dins dels 5 dies** següents a la licitació.

> **Truc de memòria dels comunals.** «**10 anys sense aprofitar + informació pública + majoria absoluta + vistiplau de la Generalitat.**» Aquests quatre elements junts són la desafectació d'un comunal.

7. L'inventari de béns

7.1 Per què existeix i qui l'ha de fer

L'**article 86 TRRL** ho diu sense matisos: «Les entitats locals **estan obligades a formar inventari valorat de tots els béns i drets que els pertanyen**.» I l'**article 17.1 RBEL** ho repeteix: **de tots els seus béns i drets, sigui quina sigui la seva naturalesa o forma d'adquisició**.

També és una obligació bàsica de la **LPAP (art. 32.1)** per a totes les administracions, i l'apartat 4 del mateix article precisa que l'inventari patrimonial de **comunitats autònomes i entitats locals** ha d'incloure **com a mínim els béns immobles i els drets reals sobre aquests**.

Serveix per a tres coses molt terrenals: **saber què tens** (i per tant poder-ho defensar), **poder-ho inscriure** al Registre de la Propietat, i **quadrar el balanç** de la comptabilitat patrimonial.

Inventaris separats (art. 17.2 RBEL): es formen inventaris separats dels béns i drets pertanyents a **entitats amb personalitat pròpia dependents** de la corporació (organismes autònoms, societats municipals) i a **establiments amb personalitat pròpia i independent** la representació legítima dels quals correspongui a la corporació. L'**inventari general** de l'entitat els recull com a **addicionals** (art. 31 RBEL).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.2 Els vuit epígrafs (article 18 RBEL)

Els béns es ressenyen **per separat, segons la seva naturalesa**, agrupats així:

Núm.	Epígraf
1r	**Immobles**
2n	**Drets reals**
3r	**Mobles de caràcter històric, artístic o de considerable valor econòmic**
4t	**Valors mobiliaris, crèdits i drets de caràcter personal** de la corporació
5è	**Vehicles**
6è	**Semovents** (bestiar)
7è	**Mobles no compresos** en els anteriors
8è	**Béns i drets revertibles**

L'**article 19 RBEL** afegeix que la ressenya es fa amb **numeració correlativa** dins de cada epígraf, deixant **espai en blanc** per consignar les variacions de l'exercici i la cancel·lació dels assentaments.

L'epígraf **8è, béns i drets revertibles** (art. 28 RBEL), té una funció molt pràctica: hi van tots aquells el domini o gaudi dels quals **ha de revertir o consolidar-se** en l'entitat arribat cert dia o complerta una condició, «de manera que **serveixi de recordatori constant**» perquè la corporació exerceixi a temps els seus drets. Hi entren, entre d'altres, **els béns cedits condicionalment o a termini, les concessions i els arrendaments** atorgats sobre béns municipals.

7.3 Què s'anota de cada immoble (article 20 RBEL)

És l'article que et diu com és una fitxa d'inventari, i el que faràs servir quan hagis d'emplenar-ne una. Divuit dades:

nom de la finca si en té; **naturalesa** de l'immoble; **situació** (via pública i número en urbanes; paratge amb polígon i parcel·la cadastral en rústiques); **límits**; **superfície**; en edificis, característiques, notícia sobre la construcció i **estat de conservació**; en **vies públiques**, dades d'individualització amb referència especial a límits, **longitud i amplada**; classe d'aprofitament en finques rústiques; **naturalesa de domini públic o patrimonial**, amb expressió de si són béns d'ús públic, de servei públic, patrimonials **o comunals**; **títol** en virtut del qual s'atribueix a l'entitat; **signatura d'inscripció al Registre de la Propietat**; destinació i acord que la va disposar; drets reals **a favor** de la finca; drets reals **que la graven**; drets personals; **data d'adquisició**; **cost** d'adquisició i de les inversions i millores; **valor de venda**; i **fruits i rendes** que produeix.

Els articles **21 a 27 RBEL** fan el mateix per a la resta d'epígrafs (drets reals, mobles històrics, valors mobiliaris, crèdits, vehicles amb la **matrícula**, semovents amb el **nombre de caps** i la persona encarregada de la custòdia, i altres mobles «descrits succintament en la mesura necessària per a la seva individualització»).

I dues obligacions de suport:

- **Article 29 RBEL:** sempre que sigui possible, s'aixequen **plànols** de planta i alçat d'edificis i parcel·laris. **En tot cas s'obtenen fotografies degudament autenticades** dels mobles històrics, artístics o de considerable valor econòmic.
- **Article 30 RBEL:** tots els documents que refrenden les dades (títols de domini, actes d'atermenament i valoració, plànols, fotografies) **s'arxiven separadament** de la resta de documentació municipal, i a cada bé s'hi consigna **com a última dada la signatura del lloc de l'arxiu** on és la documentació.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.4 Formació, autorització, aprovació, rectificació i comprovació

Aquí hi ha quatre verbs diferents i **cadascun té el seu òrgan i el seu moment**. És la pregunta d'examen més segura de tot l'apartat.

Operació	Qui	Quan	Norma
Autorització de l'inventari	El **secretari o secretària**, amb el **vistiplau del president/a**	En formar-lo i en cada rectificació	Art. 32.1 RBEL
Aprovació de l'inventari, de la seva rectificació i de la seva comprovació	El **Ple** de la corporació	-	Art. 34 RBEL
Rectificació	-	**Anualment**, reflectint-hi les vicissituds de tota mena dels béns i drets	Art. 33.1 RBEL i 86 TRRL
Comprovació	-	**Sempre que es renovi la corporació**, amb el resultat consignat al final del document	Art. 33.2 RBEL
Tramesa de còpia	La corporació	De l'inventari i de les seves rectificacions	Art. 32.1 RBEL i 86 TRRL

Dos matisos que cauen:

- La còpia es tramet a l'**Administració de l'Estat i a la de la comunitat autònoma** (a Catalunya, al departament competent en administració local).
- En la comprovació per renovació de la corporació es pot aixecar **acta addicional** per **delimitar les responsabilitats** dels membres sortints i, en el seu dia, dels entrants (art. 33.2 RBEL). És la raó de ser d'aquest tràmit: que ningú digui «això ja hi faltava quan vaig arribar».

> **Truc.** «**Autoritza el secretari, aprova el Ple. Es rectifica cada any, es comprova cada mandat.**» Amb aquesta frase tens l'apartat resolt.

7.5 Inventari i Registre de la Propietat

No són el mateix i l'examen ho barreja:

- L'**inventari** és un **document intern** de gestió i control. **No dona fe davant tercers** ni acredita la propietat per si sol.
- El **Registre de la Propietat** és el que produeix efectes davant tercers.

L'**article 85 TRRL** i l'**article 36 RBEL** obliguen les entitats locals a **inscriure al Registre de la Propietat els seus béns immobles i drets reals**. I hi posen una facilitat enorme: **n'hi ha prou amb la certificació que, en relació amb l'inventari aprovat, expedeixi el secretari o secretària amb el vistiplau de l'alcalde o president**; aquesta certificació **produeix els mateixos efectes que una escriptura pública**.

Detalls que cauen:

- Si **no existeix títol inscriptible de domini**, s'apliquen les regles de la legislació hipotecària (art. 36.3 RBEL).
- Els **registradors**, si coneixen l'existència de béns d'entitats locals no inscrits degudament, **s'han d'adreçar al president de la corporació recordant-li l'obligació** d'inscriure'ls (art. 36.4 RBEL).
- Els **honoraris dels registradors** per la immatriculació o inscripció de béns d'entitats locals **es redueixen a la meitat** (art. 36.5 RBEL).

7.6 L'inventari a la teva taula: comptabilitat, transparència i expedients

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Comptabilitat.** L'inventari ha de quadrar amb el **balanç** del Compte General i amb les fitxes d'**immobilitzat**. Si compres un edifici i no el dones d'alta, l'inventari i la comptabilitat divergeixen i l'auditoria ho detecta.
- **Transparència.** La **Llei 19/2014** obliga a publicar informació sobre el **patrimoni** de l'ens (relació de béns immobles, cessions, contractes patrimonials). L'inventari n'és la font.
- **Expedients.** Cada vegada que es cedeix, es ven, es desafecta o s'aterma un bé, **et demanaran un certificat d'inventari**. Recorda l'article 110.1.c) RBEL: la cessió gratuïta exigeix **certificat de la secretaria que el bé figura a l'inventari amb la qualificació de patrimonial**. Si l'inventari està desactualitzat, l'expedient **s'atura**.

8. Qui decideix què: el quadre de competències i quòrums

Aquesta és la taula que val la pena portar al cap el dia de l'examen.

Acord	Òrgan	Majoria
Alteració de la qualificació jurídica dels béns de **domini públic**	**Ple** (**indelegable**, art. 22.4 LBRL)	**Absoluta** (art. 47.2.n) LBRL)
Alteració de la qualificació jurídica dels béns **comunals**	Ple	**Absoluta** (art. 47.2.n) LBRL)
Desafectació d'un comunal per manca d'aprofitament (10 anys)	Ple + **aprovació de la comunitat autònoma**	**Absoluta** (art. 100 RBEL i 78 TRRL)
Cessió per qualsevol títol de l'aprofitament de béns comunals	Ple	**Absoluta** (art. 47.2.i) LBRL i 102 RBEL)
Concessió de béns o serveis **de més de 5 anys** amb quantia **> 20 %** dels recursos ordinaris	Ple	**Absoluta** (art. 47.2.j) LBRL)
Alienació de béns de quantia **> 20 %** dels recursos ordinaris	Ple	**Absoluta** (art. 47.2.m) LBRL)
Cessió gratuïta de béns a altres administracions o institucions públiques	Ple	**Absoluta** (art. 47.2.ñ) LBRL)
Alienació/adquisició **fins al 10 %** dels recursos ordinaris i **fins a 3.000.000 ?**	**Alcaldia**	Simple (DA 2a.9 LCSP)
Alienació/adquisició per sobre d'aquests límits, i **sempre** els béns de **valor històric o artístic**	**Ple**	Simple, llevat que superi el 20 % (DA 2a.10 LCSP)
Aprovació, rectificació i comprovació de l'inventari	**Ple**	Simple (art. 34 RBEL)
Alienació o gravamen d'immobles de valor **> 25 %** dels recursos ordinaris	Ple + **autorització de la comunitat autònoma**	Segons quantia (art. 79.1 TRRL)

Compte. No barregis els percentatges: **10 % i 3.000.000 ?** = límit de **l'alcaldia** (competència). **20 %** = llindar de **majoria absoluta** (quòrum). **25 %** = llindar d'**autorització autonòmica** (control extern). Són tres coses diferents que responen a tres preguntes diferents: **qui ho aprova**, **amb quants vots** i **si cal permís de fora**.

Glossari

- **Patrimoni**: conjunt de béns, drets i accions que pertanyen a l'entitat local (art. 79.1 LBRL).
- **Bé demanial o de domini públic**: bé afectat a un ús o a un servei públic.
- **Bé d'ús públic**: el que utilitza directament la col·lectivitat (carrers, places, camins, parcs).
- **Bé de servei públic**: el destinat directament a prestar un servei o funció pública (casa consistorial,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

escola, piscina).

- **Bé comunal**: bé de domini públic l'aprofitament del qual correspon al comú dels veïns; només el poden tenir municipis i entitats locals menors.
- **Bé patrimonial o de propis**: bé de l'entitat no afectat a ús ni a servei públic, susceptible de generar ingressos.
- **Parcel·la sobrera**: porció de terreny que per la seva extensió reduïda, forma irregular o emplaçament no és susceptible d'ús adequat.
- **Efecte no utilitzable**: bé moble inservible per deteriorament, depreciació o mal estat de conservació.
- **Afectació**: acte pel qual un bé queda vinculat a un ús o servei públic i esdevé demanial.
- **Desafectació**: acte contrari; el bé passa a ser patrimonial.
- **Mutació demanial**: canvi de destinació d'un bé **dins** del domini públic.
- **Alteració de la qualificació jurídica**: nom legal de l'afectació i la desafectació; requereix expedient, informació pública d'un mes i majoria absoluta.
- **Inalienabilitat / imprescriptibilitat / inembargabilitat**: les tres notes del règim demanial i comunal (art. 80.1 LBRL).
- **Ús comú general**: ús lliure per tothom, sense títol.
- **Ús comú especial**: ús amb circumstàncies singulars (perillositat, intensitat); requereix **llicència**.
- **Ús privatiu**: ocupació d'una porció del domini públic que limita o exclou els altres; requereix **concessió**.
- **Ús normal / anormal**: conforme o no conforme amb la destinació principal del bé.
- **Concessió demanial**: títol per a l'ús privatiu o anormal; s'atorga per licitació, per temps determinat i amb cànon amb caràcter de taxa.
- **Cànon**: contraprestació econòmica que paga el titular d'una concessió; té naturalesa de **taxa**.
- **Reversió**: retorn a l'entitat local dels béns cedits o de les obres del concessionari en extingir-se el títol.
- **Investigació**: potestat d'esbrinar la situació de béns que es presumeixen propis quan no consta la titularitat.
- **Atermenament (delimitació)**: potestat de fixar els límits d'una finca de l'entitat davant les dels particulars.
- **Recuperació d'ofici**: potestat de recobrar per si mateixa la possessió perduda (sempre en demanials i comunals; **un any** en patrimonials).
- **Desnonament administratiu**: procediment sumari per extingir drets sobre béns demanials o comunals i executar el llançament.
- **Inventari general**: relació valorada i ordenada de tots els béns i drets de l'entitat, en vuit epígrafs.
- **Rectificació de l'inventari**: actualització **anual**.
- **Comprovació de l'inventari**: verificació **cada cop que es renova la corporació**.
- **Recursos ordinaris del pressupost**: magnitud de referència per als llindars percentuals (10 %, 20 %, 25 %).

Els punts que cauen a l'examen

- El patrimoni és el **conjunt de béns, drets i accions** de l'entitat (art. 79.1 LBRL). Els béns són **de domini públic o patrimonials** (art. 79.2 LBRL).
- Els **comunals són domini públic**, no una tercera categoria, i **només** els poden tenir **municipis i entitats locals menors** (art. 2.3 i 2.4 RBEL).
- Domini públic i comunals: **inalienables, inembargables, imprescriptibles i no subjectes a cap tribut** (art.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

80.1 LBRL, 5 RBEL i 132.1 CE).
- L'alteració de la qualificació jurídica exigeix **expedient + informació pública d'1 mes + majoria absoluta**; l'aprova el **Ple** i **no és delegable** (art. 8.2 RBEL, 22.2.l) i 47.2.n) LBRL).
- **Alteració automàtica**: aprovació definitiva de plans d'ordenació urbana i projectes d'obres i serveis; adscripció de béns patrimonials **més de 25 anys** a un ús o servei públic o comunal; usucapió (art. 81.2 LBRL i 8.4 RBEL).
- La desafectació **no és efectiva fins a la recepció formal** del bé; mentrestant continua sent demanial (art. 8.3 RBEL).
- Quatre prerrogatives: **investigació, atermenament, recuperació d'ofici i desnonament administratiu** (art. 82 LBRL, 44 RBEL, 41 LPAP).
- **Recuperació d'ofici: sempre** en domini públic i comunals; **1 any** en patrimonials (art. 82.a) LBRL i 70 RBEL).
- Usos del domini públic: **comú general (lliure) - comú especial (llicència) - privatiu i anormal (concessió)** (art. 75-78 RBEL).
- Cap concessió ni llicència **per temps indefinit**. Màxim **99 anys** segons el RBEL (art. 79) i **75 anys** segons l'art. 93.3 LPAP, que és **bàsic** i és el criteri que preval.
- Concessió: **garantia provisional 2 %** i **definitiva 3 %** (ús normal); **2 % i 5 %** en ús anormal; **informació pública de 30 dies**; **dret de tanteig** si la diferència no supera el **10 %**; el **cànon té caràcter de taxa** (art. 80, 87, 90 i 91 RBEL).
- Les **concessions demanials i els negocis patrimonials estan exclosos de la LCSP** (art. 9.1 i 9.2 LCSP).
- Alienació de béns patrimonials: **subhasta pública** com a regla (art. 80 TRRL); excepció la **permuta**, amb diferència de valor **no superior al 40 %** (art. 112.2 RBEL); cal **valoració tècnica prèvia** (art. 118 RBEL).
- **Comunicació sempre** a la comunitat autònoma; **autorització** si el valor supera el **25 %** dels recursos ordinaris (art. 79.1 TRRL i 109.1 RBEL); **majoria absoluta** si supera el **20 %** (art. 47.2.m) LBRL).
- Òrgan competent: **alcaldia fins al 10 % i 3.000.000 ?**; la resta i **sempre** els béns històrics o artístics, el **Ple** (DA 2a.9 i 2a.10 LCSP).
- Cessió gratuïta: **només** a entitats o institucions públiques i a institucions privades d'interès públic **sense ànim de lucre**; **majoria absoluta**; **informació pública mínima de 15 dies**; dictamen que no seran necessaris en **10 anys**; compliment de la finalitat en **5 anys** i manteniment **30 anys** (art. 109.2, 110 i 111 RBEL).
- Arrendament de béns patrimonials: **subhasta** si dura més de **5 anys** o el preu supera el **5 %** dels recursos ordinaris; **cànon mínim del 6 %** del valor en venda (art. 92 RBEL).
- Comunals: ordre d'aprofitament **explotació comuna -> lots o sorts -> adjudicació per preu**; els lots, **en proporció directa a les persones a càrrec i inversa a la situació econòmica**; de l'adjudicació per preu la corporació **no pot retenir més del 5 %** (art. 94, 97 i 98 RBEL).
- Pèrdua del caràcter comunal: **més de 10 anys** sense aprofitament + informació pública + **majoria absoluta** + **aprovació de la comunitat autònoma** (art. 78 TRRL i 100 RBEL).
- Inventari: **8 epígrafs**; l'**autoritza el secretari** amb vistiplau del president; l'**aprova el Ple**; es **rectifica anualment** i es **comprova en renovar-se la corporació** (art. 18, 32, 33 i 34 RBEL).
- Els immobles i drets reals s'han d'**inscriure al Registre de la Propietat**, i n'hi ha prou amb la **certificació del secretari** referida a l'inventari, que té els mateixos efectes que una escriptura pública (art. 85 TRRL i 36 RBEL); els honoraris del registrador **es redueixen a la meitat**.

Resum exprés

- **Patrimoni** = conjunt de béns, drets i accions de l'entitat. Els béns són **de domini públic** o **patrimonials**; els **comunals** són una modalitat de domini públic i només els tenen municipis i entitats locals menors.
- Normes: **CE art. 132**, **CC art. 338-345**, **LBRL art. 79-83**, **TRRL art. 74-87**, **Reglament de béns RD**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1372/1986, **LPAP 33/2003** (articles bàsics), i a Catalunya el **TRLMRLC (DL 2/2003)** i el **Reglament del patrimoni dels ens locals (Decret 336/1988)**.
- Domini públic i comunals: **inalienables, inembargables, imprescriptibles i exempts de tribut**. Els patrimonials es regeixen per la seva legislació específica i, supletòriament, pel dret privat.
- **Afectar i desafectar** = alterar la qualificació jurídica: expedient, **informació pública d'un mes**, **majoria absoluta** del Ple, competència **indelegable**. Hi ha tres supòsits d'**alteració automàtica** (plans i projectes, adscripció de **25 anys**, usucapió).
- Prerrogatives: **investigació, atermenament, recuperació d'ofici i desnonament administratiu**. Recuperació: **sempre** en demanials, **un any** en patrimonials.
- Usos del domini públic: **comú general** (lliure), **comú especial** (llicència), **privatiu** i **anormal** (concessió). A més, **normal/anormal** segons la destinació del bé.
- Concessió: licitació, **termini determinat** (99 anys al RBEL, **75 anys** segons la LPAP bàsica), garanties del **2 % i 3 %**, cànon amb caràcter de **taxa**, i **exclosa de la LCSP**.
- Béns patrimonials: s'adquireixen per llei, títol onerós, herència/llegat/donació, prescripció, ocupació o qualsevol altre mode legítim; s'exploten amb **cànon mínim del 6 %**; s'alienen per **subhasta**, amb **comunicació sempre** a la comunitat autònoma i **autorització si superen el 25 %** dels recursos ordinaris.
- **Cessió gratuïta**: només a entitats públiques o privades d'interès públic sense ànim de lucre; majoria absoluta; **15 dies** d'informació pública; **5 anys** per complir la finalitat i **30 anys** de manteniment, amb **reversió** si s'incompleix.
- **Comunals**: aprofitament dels veïns (inclosos els estrangers domiciliats), en l'ordre **explotació comuna -> lots o sorts -> preu**; perden el caràcter comunal si **10 anys** sense aprofitament, amb majoria absoluta i aprovació autonòmica.
- **Inventari**: obligatori, valorat, de tots els béns i drets, en **8 epígrafs**; **autoritzat pel secretari** amb vistiplau del president, **aprovat pel Ple**, **rectificat cada any** i **comprovat cada mandat**; és la base per **inscriure al Registre de la Propietat** amb una simple certificació.
- Els tres percentatges que no pots confondre: **10 %** (i 3.000.000 ?) = competència de l'alcaldia; **20 %** = majoria absoluta; **25 %** = autorització autonòmica.

Autoavaluació

<details><summary>1. Com es classifiquen els béns de les entitats locals i on encaixen exactament els comunals?</summary>
Segons l'article 79.2 LBRL, els béns són de domini públic o patrimonials. Els de domini públic es destinen a un ús públic (carrers, places, camins, parcs) o a un servei públic (casa consistorial, escoles, piscines, mercats). Els comunals no són una tercera categoria: l'article 2.3 RBEL els defineix com a béns que, essent de domini públic, el seu aprofitament correspon al comú dels veïns. Per tant són domini públic especial, i tenen exactament el mateix règim de protecció. Els patrimonials o de propis són els que no estan destinats a ús ni afectats a servei públic i poden ser font d'ingressos; s'hi inclouen les parcel·les sobreres i els efectes no utilitzables.</details>

<details><summary>2. Què vol dir que els béns demanials són inalienables, inembargables i imprescriptibles, i qui ho estableix?</summary>
Ho estableixen l'article 132.1 de la Constitució (com a principis inspiradors), l'article 80.1 LBRL i l'article 5 RBEL, que hi afegeixen que no estan subjectes a cap tribut. Inalienable vol dir que no es poden vendre, gravar ni permutar mentre siguin demanials: primer cal desafectar-los. Inembargable vol dir que cap jutjat ni administració els pot embargar per cobrar un deute de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'entitat. Imprescriptible vol dir que ningú els pot adquirir per usucapió, per molts anys que en tingui la possessió. El mateix règim s'aplica als comunals.</details>

<details><summary>3. Quin procediment cal seguir per desafectar un edifici municipal i vendre'l, i en quin moment deixa de ser demanial?</summary>
Cal expedient d'alteració de la qualificació jurídica en què s'acreditin l'oportunitat i la legalitat (art. 81.1 LBRL i 8.1 RBEL), amb informació pública d'un mes i resolució del Ple amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres (art. 8.2 RBEL i 47.2.n) LBRL); és una competència indelegable (art. 22.2.l) i 22.4 LBRL). El bé no s'incorpora al patrimoni fins a la recepció formal per l'òrgan competent de la corporació, i mentre això no passi continua tenint caràcter de domini públic (art. 8.3 RBEL). Un cop patrimonial, la venda es fa per subhasta pública, amb valoració tècnica prèvia, comunicació a la comunitat autònoma i, si supera el 25 % dels recursos ordinaris, autorització autonòmica.</details>

<details><summary>4. En quins tres supòsits l'alteració de la qualificació jurídica es produeix automàticament?</summary>
Segons l'article 81.2 LBRL i l'article 8.4 RBEL: (a) per l'aprovació definitiva dels plans d'ordenació urbana i dels projectes d'obres i serveis; (b) per l'adscripció de béns patrimonials durant més de 25 anys a un ús o servei públic o comunal; i (c) quan l'entitat adquireix per usucapió, conforme al dret civil, el domini d'una cosa que ja venia estant destinada a un ús o servei públic o comunal (aquest tercer supòsit només consta al Reglament). En tots tres casos no cal expedient.</details>

<details><summary>5. Un bar vol posar una terrassa a la vorera i una empresa vol construir un aparcament soterrat sota la plaça durant 40 anys. Quin títol necessita cadascun i per què?</summary>
La terrassa és un ús comú especial: hi concorren circumstàncies singulars (intensitat de l'ús), però no impedeix que els altres facin servir la vorera. Es resol amb llicència (art. 77 RBEL), atorgada directament o, si el nombre està limitat, per licitació i, si no és possible, per sorteig. L'aparcament soterrat és un ús privatiu: ocupa una porció del domini públic excloent-ne l'ús pels altres i, a més, comporta obres i instal·lacions fixes; requereix concessió administrativa atorgada prèvia licitació (art. 78 RBEL i 93.1 LPAP), amb termini determinat, cànon amb caràcter de taxa i garanties del 2 % provisional i 3 % definitiva.</details>

<details><summary>6. Quin és el termini màxim d'una concessió demanial i què cal dir sobre les dues xifres que circulen?</summary>
El principi absolut és que cap concessió ni llicència es pot atorgar per temps indefinit (art. 79 RBEL). Sobre el màxim conviuen dues xifres: el RBEL (art. 79) fixa 99 anys, mentre que l'article 93.3 LPAP fixa 75 anys, incloses les pròrrogues. Com que aquest precepte de la LPAP té caràcter de legislació bàsica i és posterior, el criteri majoritari és que el límit aplicable avui als ens locals és de 75 anys, llevat que una normativa especial en fixi un de menor.</details>

<details><summary>7. Quines prerrogatives té l'Ajuntament per defensar els seus béns i quins terminis té la recuperació d'ofici?</summary>
Quatre: investigació (esbrinar la situació de béns que es presumeixen propis quan no consta la titularitat), atermenament o delimitació (fixar límits amb finques de particulars), recuperació d'ofici de la possessió i desnonament administratiu (art. 82 LBRL, 44 RBEL i 41 LPAP). La recuperació d'ofici es pot exercir en qualsevol moment quan es tracta de béns de domini públic i comunals, i en el termini d'un any des de l'endemà de la usurpació quan es tracta de béns patrimonials; passat l'any cal acudir als tribunals ordinaris (art. 70 RBEL). A més, la corporació té l'obligació d'exercir aquestes accions, amb dictamen previ del secretari, i no es pot aplanar a les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

demandes que afectin el seu domini.</details>

<details><summary>8. Quin és l'ordre legal d'aprofitament dels béns comunals i què passa si en surt un preu?</summary>
L'article 94 RBEL fixa una escala que no és opcional: primer, explotació comuna o conreu col·lectiu (gaudi general i simultani per qui tingui la condició de veí); només si això és impracticable, aprofitament peculiar segons costum o reglamentació local o adjudicació per lots o sorts, repartits en proporció directa al nombre de persones a càrrec i inversa a la situació econòmica; i, si tampoc és possible, adjudicació mitjançant preu, que necessita autorització de la comunitat autònoma i es fa per subhasta pública amb preferència dels veïns en igualtat de condicions (adjudicació directa si no hi ha licitadors). El producte s'ha de destinar a serveis en utilitat dels qui tenien dret a l'aprofitament, i la corporació no en pot detreure més del 5 %.</details>

<details><summary>9. Quins requisits ha de complir la cessió gratuïta d'un immoble patrimonial a una entitat sense ànim de lucre?</summary>
Només es pot cedir a entitats o institucions públiques per a fins que redundin en benefici dels habitants del terme, i a institucions privades d'interès públic sense ànim de lucre (art. 79.2 TRRL i 109.2 RBEL). Cal acord del Ple per majoria absoluta (art. 47.2.ñ) LBRL) i expedient amb: justificació documental i memòria del benefici per als habitants; certificació del Registre de la Propietat que el bé hi consta com a patrimonial; certificació de la secretaria que figura a l'inventari amb aquella qualificació; informe de la Intervenció que no hi ha deute pendent de liquidació; dictamen tècnic que el bé no està comprès en cap pla ni és necessari ni previsiblement ho serà en 10 anys; i informació pública no inferior a 15 dies (art. 110.1 RBEL). Si no es destina a l'ús, la cessió es resol i el bé reverteix; per defecte, la finalitat s'ha de complir en 5 anys i la destinació mantenir-se 30 anys (art. 111 RBEL).</details>

<details><summary>10. Qui forma, autoritza, aprova, rectifica i comprova l'inventari, i quins epígrafs té?</summary>
L'entitat està obligada a formar inventari valorat de tots els seus béns i drets (art. 86 TRRL i 17 RBEL). L'inventari l'autoritza el secretari o secretària amb el vistiplau del president (art. 32.1 RBEL) i l'aprova el Ple, igual que la seva rectificació i comprovació (art. 34 RBEL). Es rectifica anualment i es comprova sempre que es renova la corporació, amb possibilitat d'aixecar acta addicional per delimitar responsabilitats (art. 33 RBEL). Els vuit epígrafs són: immobles; drets reals; mobles de caràcter històric, artístic o de considerable valor econòmic; valors mobiliaris, crèdits i drets de caràcter personal; vehicles; semovents; altres mobles; i béns i drets revertibles (art. 18 RBEL). Se n'envia còpia a l'Administració de l'Estat i a la de la comunitat autònoma.</details>

<details><summary>11. Quina diferència hi ha entre l'inventari i el Registre de la Propietat?</summary>
L'inventari és un instrument intern de gestió i control: identifica, descriu i valora els béns, però no acredita per si sol la propietat davant tercers. El Registre de la Propietat sí que produeix efectes davant tercers. Per això l'article 85 TRRL i l'article 36 RBEL obliguen les entitats locals a inscriure-hi els seus immobles i drets reals, i faciliten la feina: n'hi ha prou amb una certificació del secretari o secretària, amb el vistiplau de l'alcalde o president, referida a l'inventari aprovat, que produeix els mateixos efectes que una escriptura pública. A més, els honoraris del registrador per immatricular o inscriure béns d'entitats locals es redueixen a la meitat, i els registradors han d'advertir el president si detecten béns municipals no inscrits.</details>

<details><summary>12. Quins tres percentatges sobre els recursos ordinaris del pressupost has de tenir clars en matèria patrimonial i què significa cadascun?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

10 % (juntament amb el límit de 3.000.000 ?): és el llindar de competència de l'alcaldia per adquirir i alienar béns i adjudicar concessions sobre béns de l'entitat; per sobre, la competència és del Ple (DA 2a, apartats 9 i 10, de la LCSP). 20 %: és el llindar de quòrum; per damunt cal majoria absoluta del nombre legal de membres, tant en alienacions (art. 47.2.m) LBRL) com en concessions de més de cinc anys (art. 47.2.j) LBRL). 25 %: és el llindar de control extern; per damunt cal autorització de la comunitat autònoma per alienar, gravar o permutar immobles, encara que la comunicació a la comunitat autònoma és obligatòria sempre (art. 79.1 TRRL i 109.1 RBEL).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

30

TEMA

Tema 30. Obres, activitats i serveis. Obres locals. La ordenança municipal d'obres. Activitat d'intervenció: autoritzacions i llicències. Declaracions responsable i comunicacions prèvies d'obres.

Introducció: aquest tema és, literalment, el títol del reglament que fas servir cada dia

A Catalunya, la norma que ordena com actua un ajuntament es diu **Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals** -el **ROAS, Decret 179/1995, de 13 de juny**-. Fixa't en el nom: **obres, activitats i serveis**. Aquestes tres paraules són l'esquema mental de tota l'activitat municipal, i són l'enunciat d'aquest tema. El **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC, Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril)** té exactament el mateix capítol: el **capítol II del títol XIX** es titula «**Obres, activitats i serveis**» i va de l'**article 234 al 272**.

A la feina real això es tradueix en dues safates molt diferents que sovint acaben a la mateixa taula. En una hi ha les **obres que fa l'Ajuntament**: arreglar un carrer, refer la coberta d'un equipament, urbanitzar un sector. Allà l'Ajuntament és el promotor, i el que has de saber és com es redacta i s'aprova un **projecte d'obres**, quins tràmits porta i qui el signa. A l'altra safata hi ha les **obres i activitats que fan els particulars**: el veí que vol tancar un balcó, l'empresa que vol obrir un taller, la comunitat que vol posar un ascensor. Allà l'Ajuntament no construeix res: **controla**. I ho fa amb tres eines que has de saber distingir a la primera: la **llicència**, la **declaració responsable** i la **comunicació prèvia**.

Distingir-ho no és una finor teòrica. Determina quin imprès dones per finestreta, quina documentació demanes, quina taxa liquides, quants dies té l'Ajuntament per contestar, què passa si no contesta i -sobretot- **si el ciutadà pot començar l'obra avui o ha d'esperar**. Equivocar-s'hi és obrir malament un expedient i deixar córrer un termini en contra de la casa.

> **Avís de mapa.** Aquí conviuen quatre capes de normativa: la **bàsica estatal** (Llei 7/1985, LBRL; Llei 39/2015, LPAC; text refós de la Llei de contractes, LCSP 9/2017; text refós de la Llei d'hisendes locals, RDL 2/2004), la **catalana de règim local** (TRLMRLC i ROAS), la **catalana sectorial** (urbanisme, medi ambient, activitats, espectacles) i la **pròpia de l'Ajuntament** (POUM i ordenances). Quan dues diguin coses diferents, mana la de dalt; quan la de dalt calli, mana l'ordenança.

---

1. Obres, activitats i serveis: el mapa complet

1.1. Les formes d'activitat administrativa

La classificació clàssica del dret administratiu (Jordana de Pozas) parteix l'activitat de l'Administració en **tres formes**:

| Forma | Què fa l'Administració | Exemple municipal |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
Policia o intervenció	**Limita, condiciona o controla** el que fa el particular	Llicència d'obres, comunicació prèvia, ordre de retirada de runa
Foment	**Estimula** perquè el particular ho faci voluntàriament	Subvenció per rehabilitar façanes, bonificació de l'ICIO
Servei públic	**Presta** ella mateixa la prestació	Aigua, escombraries, biblioteca, escola bressol

La doctrina hi afegeix l'activitat de **prestació econòmica** (ajuts socials), de **planificació** (el POUM, el pla estratègic de subvencions), **arbitral** (decidir entre interessos privats enfrontats) i **empresarial** (l'ens local actuant al mercat).

A Catalunya aquest mapa és literal, no doctrinal. El **ROAS** està estructurat així:

Títol del ROAS	Matèria
Títol 1	**Les obres locals**
Títol 2 (art. 55-117)	**Intervenció** en l'activitat dels ciutadans
Títol 3 (art. 118-135)	**Foment** (subvencions)
Títol 4 (art. 136-152)	**Activitats econòmiques** dels ens locals
Títol 5 (art. 153 i s.)	**Serveis públics**

I el **TRLMRLC** repeteix l'esquema al **capítol II del títol XIX**:

Articles TRLMRLC	Contingut
234-235	**Obres locals** i **projecte d'obres**
236, 236 bis, 237, 238	**Intervenció**: modalitats, finestreta única, ordenances i bans
239-242	**Foment**: principis, subvencions, acció concertada
243-244	**Activitats econòmiques** de l'ens local
245-272	**Serveis públics**: creació, reglamentació, formes de gestió, consorcis

> **Truc d'examen.** Si et pregunten «on es regulen les obres locals a Catalunya?», la resposta de nota és doble: **TRLMRLC art. 234 i 235** (rang de llei) i **títol 1 del ROAS** (desplegament reglamentari). I si et pregunten què vol dir «obres, activitats i serveis», la resposta és que és el **nom sencer del ROAS** i l'estructura del títol XIX del TRLMRLC.

1.2. Com encaixen els tres blocs entre ells

No són compartiments estancs; sovint el mateix expedient els travessa:

- L'Ajuntament decideix crear un **servei** nou (una escola bressol). Per prestar-lo li cal un edifici: aprova un **projecte d'obres locals** i el licita. Un cop construït, l'edifici s'ha d'obrir: cal el títol d'**activitat** que correspongui.
- Un particular vol obrir un bar. L'**activitat** anirà pel règim que li toqui (comunicació, llicència ambiental...), però les **obres** de condicionament del local aniran pel seu propi títol urbanístic. **Són dos tràmits diferents**, encara que es presentin junts.

> **Idea que cau:** obtenir el títol de l'activitat **no** habilita per fer les obres, i tenir la llicència d'obres **no** habilita per obrir. Cada cosa el seu títol.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. Les obres locals

2.1. Concepte i classes (art. 234 TRLMRLC)

L'article **234.1 del TRLMRLC** ho diu amb una frase: «Tenen la consideració d'**obres locals** les que **executen els ens locals** per **prestar els serveis de la seva competència**». És a dir: obra local = obra **promoguda per l'ens local** i **lligada a una competència seva**. Si l'obra la fa un particular, no és obra local, encara que sigui al mig del poble.

I l'article **234.2** en fa **dues classes**:

Classe	Què és	Per què es regeix
Obres locals ordinàries	Les que **no** executen el planejament urbanístic: un equipament, una coberta, la reforma d'una escola, l'arranjament d'un tram de carrer	**TRLMRLC, ROAS** i la **legislació de contractes**
Obres locals d'urbanització	Les que **executen el planejament**: obrir carrers, portar serveis, urbanitzar un sector	**Legislació urbanística** (TRLUC i el seu reglament)

> **Aquesta divisió cau.** «Les obres executades pels ens locals poden ser **ordinàries o d'urbanització**. Aquestes últimes es regeixen pel que disposa la legislació urbanística» (art. 234.2 TRLMRLC). Memoritza-ho tal qual.

2.2. El projecte d'obres: contingut mínim (art. 235.1 TRLMRLC)

Cap obra local seriosa comença sense **projecte**. El **projecte** és el document tècnic que defineix amb precisió què es construirà, com i per quant. L'article **235.1 TRLMRLC** en fixa el **contingut mínim**, i és una llista de cinc lletres molt preguntable:

Lletra	Document
a)	La **memòria** i el **pressupost** de realització
b)	Les **prescripcions tècniques i facultatives**
c)	Els **plànols**
d)	La **relació detallada i la valoració dels béns** que s'han d'ocupar i, si escau, **expropiar**
e)	La resta de documents que, amb caràcter bàsic, determina la **normativa de contractes** de les administracions públiques

2.3. El procediment d'aprovació del projecte (art. 235.2 TRLMRLC)

Aquest és **el** número del tema. L'article **235.2** fixa **quatre passos**:

1. **Redacció** del projecte, a càrrec del **personal tècnic de la mateixa corporació** o bé d'altres facultatius (encàrrec extern).
2. **Acord d'aprovació inicial** del projecte.
3. **Informació pública** del projecte per un període **mínim de trenta dies**, durant el qual es poden formular **reclamacions i al·legacions**.
4. **Aprovació definitiva** per l'òrgan corresponent de l'ens local.

> **La xifra que has de portar clavada: 30 dies com a mínim d'informació pública.** No són 20 (això és el tràmit de les bases de subvencions al ROAS) ni 15. Són **30 dies com a mínim**, i el mot «com a mínim» vol dir que l'ordenança o l'acord poden allargar-lo, mai escurçar-lo.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.4. L'efecte estrella: la declaració d'utilitat pública implícita (art. 235.3)

L'apartat **235.3** guarda una conseqüència jurídica de primer ordre: «**L'aprovació dels projectes d'obres porta implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació** dels terrenys i els edificis que hi estan compresos, **a efectes d'expropiació forçosa**».

En cristià: un cop el projecte està aprovat definitivament, l'Ajuntament **no ha de tramitar cap declaració d'utilitat pública separada** per expropiar el que li calgui. Ja la té. Per això la lletra **d)** de l'article 235.1 exigeix la **relació detallada i valorada dels béns a ocupar o expropiar**: aquell document és, alhora, la **relació de béns i drets** de l'expedient expropiatori.

> **Pregunta típica:** «Què comporta l'aprovació d'un projecte d'obres locals?» Resposta: la **declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació** dels béns compresos al projecte, als efectes d'expropiació forçosa (art. 235.3 TRLMRLC).

2.5. Les obres segons la llei de contractes: classes de projecte

Com que el ROAS i el TRLMRLC remeten expressament a la normativa de contractes, la **Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP)** és norma d'aplicació directa a les obres locals. El seu article **232** classifica les obres **a efectes d'elaboració dels projectes** en **quatre grups**:

Grup (art. 232.1 LCSP)	Definició legal
a) Primer establiment, reforma, restauració, rehabilitació o gran reparació	El **primer establiment** és el que **crea un bé immoble**. La **reforma** abraça ampliació, millora, modernització, adaptació, adequació o reforç d'un immoble existent
b) Reparació simple	Esmena d'un menyscabament per causa **fortuïta o accidental** que **no** afecta fonamentalment l'estructura resistent (si l'afecta, és **gran reparació**)
c) Conservació i manteniment	Esmena del desgast produït **pel pas del temps i l'ús natural** del bé
d) Demolició	Enderroc o destrucció d'un immoble

També hi són definides la **restauració** (repara conservant l'estètica, respectant el valor històric i mantenint la funcionalitat) i la **rehabilitació** (repara conservant l'estètica i el valor històric però **donant-li una nova funcionalitat** compatible amb els valors originals). No les confonguis: la diferència és **si canvia l'ús o no**.

2.6. Contingut i supervisió del projecte segons la LCSP

L'article **233.1 LCSP** detalla els documents del projecte: **memòria**, **plànols**, **plec de prescripcions tècniques particulars**, **pressupost** (preus unitaris i descomposts, estat d'amidaments), **programa de desenvolupament dels treballs o pla d'obra** de caràcter indicatiu, **referències del replanteig**, **estudi de seguretat i salut** (o estudi bàsic) i la resta de documentació legal o reglamentària. L'article **233.3** hi afegeix, com a regla, l'**estudi geotècnic** dels terrenys.

Dues regles amb xifra:

- **Simplificació (art. 233.2)**: en projectes d'obres de primer establiment, reforma o gran reparació amb **pressupost base de licitació inferior a 500.000 euros (IVA exclòs)**, i en la resta de projectes de l'art. 232 (reparació simple, conservació i manteniment, demolició), es pot **simplificar, refondre o fins i tot suprimir** algun document. **Excepció que cau**: de l'**estudi de seguretat i salut** només se'n pot prescindir si la seva normativa específica ho preveu.
- **Supervisió (art. 235 LCSP)**: abans d'aprovar el projecte, si el **pressupost base de licitació és igual o superior a 500.000 euros (IVA exclòs)**, cal **informe de l'oficina o unitat de supervisió de projectes**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Per sota d'aquest import l'informe és **facultatiu**, **excepte** si es tracta d'obres que afectin l'**estabilitat, la seguretat o l'estanquitat** de l'obra, cas en què torna a ser **preceptiu**.

Els 500.000 ? surten dues vegades: com a llindar de **simplificació documental** i com a llindar de **supervisió obligatòria**. És el mateix número per a dues coses diferents; a l'examen ho barregen.

2.7. Replanteig, execució i recepció

- **Replanteig del projecte (art. 236 LCSP)**: un cop **aprovat el projecte** i **abans d'aprovar l'expedient de contractació**, es comprova la **realitat geomètrica** de l'obra i la **disponibilitat dels terrenys**. Fet el replanteig, el projecte s'incorpora a l'expedient de contractació.
- **Comprovació del replanteig (art. 237 LCSP)**: l'execució del contracte **comença amb l'acta de comprovació del replanteig**, que s'ha de fer dins del termini que digui el contracte i que **no pot ser superior a un mes des de la formalització**, llevat de casos excepcionals justificats.
- **Recepció i garantia (art. 243 LCSP)**: acabada l'obra hi ha **acta de recepció**; des d'aquell moment comença el **termini de garantia**, que fixa el plec i que **no pot ser inferior a un any**, llevat de casos especials. Dins dels **tres mesos** següents a la recepció, l'òrgan de contractació ha d'aprovar la **certificació final** de les obres executades. Si l'informe final és favorable, es torna la garantia i es liquida el contracte, amb pagament de les obligacions pendents en **seixanta dies**.

Ordre lògic per recordar-ho: redacció -> supervisió -> aprovació -> **replanteig** -> aprovació de l'expedient de contractació -> licitació i adjudicació -> formalització -> **comprovació del replanteig** (comença l'obra) -> execució i certificacions -> **recepció** -> termini de garantia -> liquidació.

2.8. Les obres locals d'urbanització

Quan l'obra executa el planejament, canvia el carril. L'instrument és el **projecte d'urbanització**, regulat al **Text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya (TRLUC, Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost)**:

- **Concepte (art. 72.1 TRLUC)**: són **projectes d'obres** que tenen per finalitat posar en marxa l'**execució material** de les determinacions del POUM i dels plans derivats en els àmbits d'actuació urbanística.
- **No poden modificar el planejament** que executen (art. 72.3). Si cal canviar el pla, es canvia el pla; el projecte no el pot corregir.
- **Obres bàsiques i complementàries (art. 72.2)**: el projecte pot abastar totes les obres d'urbanització o només les **bàsiques** -sanejament (col·lectors d'aigües pluvials i residuals i depuració), compactació i anivellament de terrenys destinats a carrers i vials incloent-hi el pas de vianants, i xarxes de subministrament i distribució d'aigua, d'energia elèctrica i de connexió a les xarxes de telecomunicacions-, i llavors s'ha de completar amb **projectes d'urbanització complementaris**.
- **Documentació (art. 72.4)**: memòria descriptiva, plànol de situació referenciat, plànols de projecte i de detall, plec de prescripcions tècniques, amidaments, quadres de preus, pressupost i **pla d'etapes**.
- **Tramitació (art. 89.6 TRLUC)**: els aprova l'**ajuntament**, inicialment i definitivament, seguint les regles de l'art. 119.2 (aprovació inicial en **dos mesos** des de la documentació completa, **informació pública d'un mes**). L'**audiència a les persones interessades** només és preceptiva en projectes d'**iniciativa privada**. Un cop aprovat inicialment, cal demanar **informe als organismes públics** i donar **un mes** a les **empreses subministradores de serveis** afectades perquè es pronunciïn. Els projectes d'urbanització **complementaris** s'aproven **sense informació pública**.
- **Silenci (art. 91.7 i 91.8 TRLUC)**: la notificació de l'aprovació definitiva del projecte d'urbanització s'ha de produir en **dos mesos** des del final de la informació pública; si no, **silenci positiu**. En els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

complementaris, **un mes** des de la presentació de la documentació completa, també amb **silenci positiu** (si hi ha deficiències, **quinze dies** per esmenar-les i el termini queda interromput).

- **Informe de l'Agència Catalana de l'Aigua** sobre la solució de sanejament proposada (art. 89.7).

> **No confonguis** el **projecte d'urbanització** (executa el planejament, va per la via urbanística) amb el **projecte d'obres ordinàries** (art. 235 TRLMRLC, informació pública de **30 dies**). Són dos circuits diferents amb terminis diferents.

2.9. Qui aprova i com es paga

- **Òrgan competent**: l'aprovació de projectes d'obres i serveis és **de l'alcalde** quan sigui competent per contractar-los o concedir-los i estiguin previstos al pressupost (art. **21.1 LBRL**; art. **53.1 TRLMRLC**), i **del Ple** quan la competència contractual sigui seva. A la pràctica, sovint la **Junta de Govern Local** hi actua **per delegació** de l'alcaldia.
- **Fiscalització prèvia**: com tota despesa, el projecte i el contracte passen per la **Intervenció** abans de l'aprovació.
- **Finançament**: recursos ordinaris, crèdit, subvencions d'altres administracions i, quan l'obra beneficia especialment uns immobles concrets, **contribucions especials** (tribut regulat al text refós de la Llei d'hisendes locals, **RDL 2/2004**), que reparteixen entre els beneficiaris part del cost de l'obra.

---

3. L'ordenança municipal d'obres

3.1. Què és i d'on surt

Una **ordenança** és una **norma reglamentària** que aprova el Ple i que obliga tothom dins del terme municipal. L'**ordenança municipal d'obres** és, doncs, la norma pròpia de l'Ajuntament que regula **com es demanen, es tramiten i s'executen les obres** al municipi: quins papers cal aportar, què és obra major i què és obra menor, quines obres van per llicència i quines per comunicació, quines condicions ha de complir una obra al carrer (tanques, bastides, contenidors, horaris, gestió de runes) i quines garanties s'han de dipositar.

El fonament és triple:

Norma	Què hi diu
Art. 4.1.a LBRL	Els municipis tenen, com a potestat pròpia, la **reglamentària i d'autoorganització**
Art. 84.1.a LBRL i **art. 236.1.a TRLMRLC**	El **primer** mitjà d'intervenció dels ens locals és, literalment, l'**aprovació d'ordenances i bans**
Art. 4.1 ROAS	Els ens locals poden aprovar ordenances «com a **normes d'aplicació general en el seu territori**»
Art. 71.2 TRLUC	Els ajuntaments poden aprovar **ordenances d'urbanització i d'edificació** per regular aspectes **que no són objecte de les normes del POUM**, **sense contradir-lo ni alterar-lo**

> **La frase clau de l'art. 71.2 TRLUC:** l'ordenança d'obres **complementa** el planejament, **no el substitueix ni el corregeix**. Si una ordenança contradiu el POUM, guanya el POUM.

3.2. Els límits: què no pot fer una ordenança d'obres

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **No pot contenir preceptes contraris a les lleis** ni a altres disposicions generals (art. **237.1 TRLMRLC**; art. **4.2 ROAS**).
- **No pot dispensar ningú**: les disposicions vinculen ciutadans i administracions «sense que la seva observança pugui ser objecte de **dispenses individuals**» (art. **4.3 i 4.4 ROAS**). És el principi d'**inderogabilitat singular** de l'art. **37 LPAC**: un acte administratiu singular contrari a un reglament és **nul**. I el **TRLUC** hi afegeix que són **nul·les de ple dret les reserves de dispensació** contingudes en plans i ordenances urbanístiques municipals.
- **No pot exigir llicència on la llei no la permet**: ha de respectar l'art. **84 bis LBRL** i el principi de **mitjà de control menys intens** de l'art. **236.6 TRLMRLC**.
- **Només pot tipificar infraccions i sancions** d'acord amb el que determinin les **lleis sectorials** (art. **237.2 TRLMRLC**). Si cap llei no ha fixat règim sancionador específic, les multes per infracció d'ordenances tenen **límits per trams de població** (art. **237.3 TRLMRLC**): **1.803,04 ?** en municipis de més de 250.000 habitants; **901,52 ?** de 50.001 a 250.000; **450,76 ?** de 20.001 a 50.000; **300,51 ?** de 5.001 a 20.000; i **150,25 ?** a la resta. La potestat sancionadora l'exerceix el **president de la corporació**, llevat que la llei l'atribueixi a un altre òrgan (art. 237.5).

3.3. Com s'aprova: el procediment

L'aprovació d'ordenances és competència del **Ple** (art. **22.2.d LBRL**; art. **52.2.d TRLMRLC**) i és **indelegable** (art. **22.4 LBRL**; art. **52.4 TRLMRLC**; art. **65.1 ROAS**). El procediment és el de l'**article 49 LBRL**, completat pels **articles 60 a 66 del ROAS**:

Fase	Contingut	Norma
1. Iniciativa	De la corporació o dels veïns (iniciativa popular). **No és procedent** en matèries alienes a la competència local ni en les de **caràcter tributari**	Art. **61 ROAS**
2. Avantprojecte i comissió d'estudi	Es designa una **comissió d'estudi** que redacta l'avantprojecte; es pot demanar assistència tècnica al consell comarcal, a la diputació o a la Generalitat	Art. **62 ROAS**
3. Aprovació inicial	Acord del **Ple** sobre l'avantprojecte	Art. **49.a LBRL**; art. **63.1 ROAS**
4. Informació pública i audiència	**Trenta dies com a mínim** per a reclamacions i suggeriments. L'anunci va al **BOP**, al **DOGC**, a **un mitjà de comunicació escrita diària** i al **tauler d'anuncis**. **Audiència als veïns o associacions que hagin exercit la iniciativa**	Art. **49.b LBRL**; art. **63.2 i 63.3 ROAS**
5. Resolució de reclamacions	Passen a la **comissió informativa**, que proposa estimar-les o desestimar-les i formula la proposta d'aprovació	Art. **64 ROAS**
6. Aprovació definitiva	El **Ple** resol de forma raonada les reclamacions **en el mateix acord** d'aprovació definitiva	Art. **49.c LBRL**; art. **65.1 ROAS**
7. Tramesa	En **quinze dies**, còpia íntegra i fefaent a l'**Administració de l'Estat** i a la **Generalitat**	Art. **56.1 LBRL**; art. **65.3 ROAS**
8. Publicació i entrada en vigor	Publicació del **text íntegre al BOP** i no entra en vigor fins que ha transcorregut el termini de **quinze dies hàbils** de l'art. 65.2 LBRL	Art. **70.2 LBRL**; art. **66.1 ROAS**

Dues regles que cauen molt:

1. **Si no es presenta cap reclamació ni suggeriment** durant la informació pública, l'acord fins llavors **provisional esdevé definitiu automàticament**, sense necessitat de nou acord del Ple (art. **49**, últim paràgraf, **LBRL**; art. **178.1.c TRLMRLC**; art. **65.1 ROAS**).
2. **Majories**: l'aprovació d'ordenances és, per regla general, per **majoria simple**. Cal **majoria absoluta** del nombre legal de membres per al **reglament orgànic**, les **ordenances fiscals** i les **normes i**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ordenances que formin part de plans o instruments d'ordenació urbanística (art. **65.2 ROAS**; art. **114.3 TRLMRLC**; art. **47 LBRL**).

Compte amb aquest matís. L'art. **60.2 ROAS** treu del procediment general dues famílies: les **ordenances fiscals** (van pel text refós de la Llei d'hisendes locals) i les **ordenances d'edificació i ús del sòl** integrades en instruments de planejament (van pel **procediment urbanístic** del TRLUC). Una ordenança **d'obres** autònoma -de tramitació, de policia de la via pública durant les obres- va pel procediment **general** de l'art. 49 LBRL; una ordenança **d'edificació** que formi part del POUM va pel procediment **urbanístic** i amb **majoria absoluta**.

3.4. Què hi sol haver dins (i per què t'importa)

Encara que el contingut concret és decisió de cada ajuntament, una ordenança municipal d'obres acostuma a regular:

- **Classificació de les obres**: obra **major** (la que necessita **projecte tècnic**) i obra **menor** (la que no), i el llistat orientatiu de cada grup.
- **Documentació exigible** per a cada tipus de sol·licitud o comunicació, i models normalitzats.
- **Terminis d'inici i d'acabament** de les obres i règim de **pròrrogues**, dins del marc de l'art. 189 TRLUC.
- **Condicions d'execució**: tanques d'obra, bastides, ocupació de via pública, contenidors, horaris de treball, sorolls i pols, senyalització, protecció de l'arbrat.
- **Gestió de residus de construcció** i **fiances** per garantir-ne el correcte tractament i la reposició dels serveis urbans afectats.
- **Règim de l'informe d'idoneïtat tècnica**, si el municipi decideix exigir-lo (art. **188.3 bis TRLUC**).
- **Inspecció, ordres d'execució i règim disciplinari**, dins del que permetin les lleis sectorials.

Per a la finestreta: quan un ciutadà et pregunta «què he de portar?», la resposta no surt de la llei, surt de **l'ordenança i dels models normalitzats**. La llei et diu **quin règim** s'aplica; l'ordenança et diu **quins papers**.

---

4. L'activitat d'intervenció: autoritzacions i llicències

4.1. Què és intervenir

Intervenció -o **activitat de policia**, en el vocabulari clàssic- és l'actuació administrativa que **limita, condiciona o controla** la llibertat i els drets dels particulars per protegir l'interès general. No dona res: **posa condicions**.

L'**article 84.1 LBRL** enumera els **cinc mitjans** amb què els ens locals poden intervenir l'activitat dels ciutadans:

Mitjà	En cristià
a) Ordenances i bans	Normes generals del Ple i ordres generals de l'alcalde
b) Submissió a prèvia llicència i altres actes de control preventiu	Es comprova **abans** i s'autoritza
c) Submissió a comunicació prèvia o declaració responsable	El particular avisa i comença; es comprova després
d) Submissió a control posterior a l'inici de l'activitat	Inspecció amb l'activitat ja en marxa
e) Ordres individuals constitutives de manament	«Retiri la runa», «tanqui el local»

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'apartat **84.2** hi afegeix els **principis**: **igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat** amb l'objectiu perseguit. I el **84.3**: les llicències atorgades per **altres administracions no eximeixen** d'obtenir les municipals.

La versió catalana és l'**article 236.1 TRLMRLC**, amb quatre lletres (ordenances i bans; llicència i altres actes de control preventiu; comunicació prèvia o declaració responsable; ordres individuals de manament) i tres regles afegides d'or:

- **236.2**: principis de **legalitat, no discriminació, necessitat i proporcionalitat** i **respecte a la llibertat individual**.
- **236.5**: si l'activitat no requereix autorització prèvia, l'ens local **ha d'establir i planificar** els procediments de comunicació i els de **verificació posterior**.
- **236.6**: «**Cal triar sempre el mitjà de control menys intens**, entre els que permetin protegir l'interès general de què es tracti». És la regla de proporcionalitat convertida en manament.

L'**article 55.1 ROAS** hi suma, com a mitjà d'intervenció, els **instruments de planejament**.

4.2. El gir de la Directiva de serveis: la llicència passa a ser l'excepció

Fins al 2009 la regla era «primer el permís, després actuo». Va canviar amb la **Directiva 2006/123/CE** relativa als serveis en el mercat interior (la **Directiva de serveis** o Bolkestein), transposada per la **Llei 17/2009** i la **Llei 25/2009** (la coneguda com a llei òmnibus).

L'**article 84 bis LBRL** ho diu sense embuts: «amb caràcter general, **l'exercici d'activitats no se sotmetrà a l'obtenció de llicència** o altre mitjà de control preventiu». Només se'n pot exigir per a activitats econòmiques:

- **a)** quan estigui **justificat per raons d'ordre públic, seguretat pública, salut pública o protecció del medi ambient en el lloc concret** on es fa l'activitat, i aquestes raons **no es puguin salvaguardar** amb una declaració responsable o una comunicació;
- **b)** quan el **nombre d'operadors del mercat sigui limitat** per escassetat de recursos naturals, utilització del domini públic, impediments tècnics inequívocs o existència de serveis públics sotmesos a tarifes regulades.

L'apartat **84 bis.2** afegeix que les **instal·lacions o infraestructures físiques** només se sotmeten a autorització quan ho estableixi una **llei** que en defineixi els requisits essencials i siguin susceptibles de generar danys sobre el medi ambient i l'entorn urbà, la seguretat o la salut públiques i el patrimoni històric, i resulti proporcionat; el risc es valora per criteris com la **potència elèctrica o energètica**, la **capacitat o aforament**, la **contaminació acústica**, la **composició de les aigües residuals**, l'existència de **materials inflamables o contaminants** i l'afectació a **béns del patrimoni històric**. I el **84 bis.3**: si concorren llicències de l'ens local i d'una altra administració, l'ens local ha de **motivar expressament** l'interès general concret que vol protegir i que **no està ja cobert** per una altra autorització existent.

L'**article 84 ter LBRL** tanca el cercle: quan l'exercici d'activitats **no requereix autorització prèvia**, els ens locals **han d'establir i planificar** els procediments de comunicació i els de **verificació posterior**. Si renuncies a controlar abans, **estàs obligat** a controlar després.

Hi conflueixen la **Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat** (principis de **necessitat i proporcionalitat**, i la llista de **raons imperioses d'interès general** del seu art. 17) i, a Catalunya, l'**article 29.3 de la Llei 18/2020**, que remet expressament a aquell article 17.

I la **finestreta única**: l'**article 236 bis TRLMRLC** obliga els ens locals a promoure que els prestadors de serveis puguin fer per **via electrònica i a distància** els tràmits d'accés i exercici d'una activitat, obtenir-ne

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la informació i els formularis, presentar documentació i conèixer les resolucions.

4.3. Llicència, autorització, permís: què són exactament

- **Autorització** és el terme genèric: acte pel qual l'Administració **remou un límit** prèviament establert a l'exercici d'un dret que el particular ja té, després de comprovar que compleix els requisits. **Llicència** és el nom que rep tradicionalment l'autorització en l'àmbit local.
- És un **acte reglat**, no discrecional: si el projecte s'ajusta a la norma i al planejament, l'Ajuntament **ha** d'atorgar-la. No hi ha marge d'oportunitat.
- Es concedeix **deixant fora el dret de propietat i sense perjudici de tercers**: la llicència diu que l'obra és conforme a l'urbanisme, **no** que siguis el propietari ni que no envaeixis el veí.
- És **transmissible**, comunicant-ho a l'Ajuntament; l'antic i el nou titular responen solidàriament mentre no es comuniqui.
- Pot portar **condicions** (les que imposi la normativa) i **terminis**.
- La **denegació ha de ser sempre motivada** (art. **188.3 TRLUC**).

Classes clàssiques que t'ajuden a ordenar el tema:

Criteri	Classes
Per l'objecte	**D'operació** (esgoten els efectes en un acte: una llicència d'obres) i **de funcionament** (creen una relació duradora i permeten control continuat: una llicència ambiental)
Per la matèria	**Urbanístiques**, **ambientals**, **d'espectacles**, **d'ocupació del domini públic**, **de guals**, **de terrasses**
Per l'efecte	**Reals** (es vinculen a la cosa i són transmissibles) i **personals** (s'atorguen intuitu personae)

4.4. Les llicències urbanístiques: què va per llicència (art. 187 TRLUC)

L'article **187.1 TRLUC** subjecta a **llicència urbanística prèvia**, amb les excepcions de l'art. 187 ter, entre altres:

- **a)** moviments de terra i explanacions;
- **b) parcel·lacions urbanístiques**;
- **c)** la **construcció d'edificis de nova planta** i la intervenció en edificis existents que, segons la legislació d'ordenació de l'edificació, **requereixen projecte tècnic**, i la **demolició total o parcial**;
- **d)** la **primera utilització i ocupació parcial** dels edificis;
- **e)** el **canvi dels edificis a ús residencial**;
- **f)** extracció d'àrids i explotació de pedreres;
- **g)** acumulació de residus i dipòsit de materials que alterin el paisatge;
- **h)** hivernacles o instal·lacions similars, llevat que els murs perimetrals siguin inferiors a **un metre** d'alçada;
- **i) tala de masses arbòries** o de vegetació arbustiva;
- **j)** obertura, pavimentació i modificació de **camins rurals**;
- **k) constitució o modificació d'un règim de propietat horitzontal**, simple o complexa;
- **l)** obres puntuals d'urbanització **no incloses** en un projecte d'urbanització;
- **m)** instal·lació de **cases prefabricades** o similars, provisionals o permanents;
- **n)** infraestructures de serveis de subministrament (energia, aigua, sanejament, telefonia) i antenes o dispositius de telecomunicacions, **excepte** les xarxes públiques de comunicacions electròniques sotmeses a declaració responsable per la legislació de telecomunicacions;
- **o)** instal·lacions de **producció d'energia elèctrica**, **excepte** els **panells solars fotovoltaics** en els

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

termes de la mateixa llei;

- **p)** la **destinació d'habitatges a ús turístic** en municipis amb problemes d'accés a l'habitatge o en risc de trencar l'equilibri de l'entorn urbà per alta concentració d'habitatges d'ús turístic.

L'apartat **187.2** hi afegeix, també amb llicència: la **intervenció en béns sotmesos a règim de protecció patrimonial cultural o urbanística**; els **usos i obres provisionals**; i els actes del 187 bis -llevat de les lletres g i i- quan es facin en **sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat**.

> **Els dos matisos moderns que molts manuals no tenen:** els **panells fotovoltaics** han passat a **comunicació prèvia**, i l'ús **turístic de l'habitatge** ha entrat a la llista de **llicència** en els municipis amb tensió d'habitatge.

4.5. Procediment, competència i silenci (art. 188 TRLUC)

- **Regla d'atorgament (188.1)**: les llicències urbanístiques s'atorguen «d'acord amb el que estableixen aquesta Llei, el **planejament urbanístic** i les **ordenances municipals**». Fixa-t'hi: **l'ordenança municipal hi és, al mateix nivell del planejament**, com a paràmetre de legalitat de la llicència.
- **Competència i procediment (188.2)**: s'ajusten al que estableix la **legislació de règim local**. Per tant, l'atorga l'**alcalde** (art. **21.1 LBRL**; art. **53.1 TRLMRLC**), habitualment **delegat a la Junta de Govern Local**.
- **Informes (188.3)**: l'expedient ha d'incorporar informes **tècnic** i **jurídic**. L'**informe previ del secretari o secretària** és **preceptiu** sempre que els informes anteriors siguin **contradictoris** en la interpretació de la normativa urbanística aplicable, i també quan **falti una altra assistència lletrada**. Totes les **denegacions han de ser motivades**.
- **Informe d'idoneïtat tècnica (188.3 bis)**: cada municipi pot exigir, com a **requisit previ** que ha d'acompanyar la sol·licitud de llicència **o la comunicació prèvia**, un **informe d'idoneïtat tècnica** que verifiqui que el projecte compleix la normativa estatal i autonòmica i que la documentació és **íntegra, suficient i idònia** segons les ordenances. Es pot encomanar a un **col·legi professional tècnic** o a una **entitat col·laboradora habilitada**, i té **la mateixa validesa jurídica** que el que emet el personal municipal.
- **Llicència bàsica prèvia (188.3 ter)**: per a obres de **nova planta, substitució o rehabilitació** -en tot cas amb la finalitat de promoure i construir **habitatge de protecció pública**- es pot demanar una **llicència bàsica** que habilita a començar, amb **responsabilitat solidària** de la promotora, la constructora i la direcció facultativa. El termini màxim de resolució de la llicència bàsica és **d'un mes**, i el de la llicència urbanística posterior, **un mes des de la concessió de la bàsica**.
- **Silenci (188.2)**: transcorregut el termini màxim sense notificació, la persona interessada està legitimada per **entendre-la atorgada per silenci**, **excepte** en aquests actes, que són **expressos amb silenci negatiu**:

Acte amb silenci **negatiu** (art. 188.2 TRLUC)
a) Moviments de terra i explanacions **en sòl no urbanitzable**
b) Obres de construcció, edificació i instal·lació de **nova planta en sòl no urbanitzable** o, **en qualsevol classe de sòl**, si són obres d'edificació de nova planta que **requereixen projecte tècnic**
c) Instal·lació, provisional o permanent, de **cases prefabricades** o similars **en sòl no urbanitzable**
d) Tala de masses arbòries o vegetació arbustiva derivada de la legislació de protecció del domini públic
e) Els que **contravinguin la legalitat urbanística**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

I sobre això hi ha **dues cauteles absolutes**:

1. **Art. 5.2 TRLUC**: «En cap cas es poden considerar adquirides per silenci administratiu **facultats urbanístiques que contravinguin** aquesta Llei o el planejament urbanístic».
2. **Art. 11.3 del text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana (RDL 7/2015)**: «En cap cas podran entendre's adquirides per silenci administratiu facultats o drets que **contravinguin l'ordenació territorial o urbanística**». El seu apartat **11.4** afegeix una llista estatal d'actes amb **silenci negatiu**, en part matisada per la **STC 143/2017**.

> **Mnemotècnia:** el silenci positiu no et regala mai un edifici. Tot el que és obra grossa, transforma el territori o va contra la norma té silenci **negatiu**.

I els terminis per resoldre? El criteri clàssic i el que recullen les ordenances municipals catalanes és **un mes** per a les actuacions que **no** exigeixen projecte tècnic i **dos mesos** per a les que **sí** que l'exigeixen, ampliables o suspesos si cal informe preceptiu d'una altra administració o requeriment d'esmena. Val la pena que sàpigues que la redacció **vigent** de l'art. 188.2 TRLUC ja no els diu ella mateixa: remet a la **legislació de règim local** i al desplegament reglamentari. Si a l'examen et donen els dos números, són aquests; però no els atribueixis a cegues a l'article 188.

4.6. Caducitat de les llicències urbanístiques (art. 189 TRLUC)

Regla	Contingut
189.1	Totes les llicències d'obres han de fixar un **termini per començar-les** i un altre per **acabar-les**, segons el principi de **proporcionalitat**. Si no els fixen: **1 any** per començar i **3 anys** per acabar
189.2	La llicència **caduca** si, en acabar qualsevol dels terminis o les pròrrogues, no s'han començat o no s'han acabat les obres. El **document de la llicència ha d'incorporar l'advertiment**
189.3	Caducada la llicència, **les obres no es poden iniciar ni prosseguir** si no se'n demana i s'obté una de nova ajustada a l'ordenació vigent
189.4	El titular té **dret** a obtenir **pròrroga** tant del termini d'inici com del d'acabament, **per la meitat** del termini de què es tracti, si la demana **justificadament abans que s'exhaureixin** els terminis
189.5	Caducada la llicència, **l'òrgan municipal competent ho ha de declarar** i acordar l'**arxiu** de les actuacions, d'ofici o a instància de tercers i **amb audiència prèvia** del titular

> **La trampa de sempre:** la caducitat **no** és automàtica. Calen **dos elements**: el **material** (que hagi passat el temps) i el **formal** (la **declaració expressa** de l'òrgan municipal, amb audiència prèvia). Sense declaració, la llicència **no** està caducada.

4.7. Altres títols d'intervenció que veuràs a la mateixa taula

Activitats amb incidència ambiental: Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats (PCAA). Classifica les activitats per **annexos**:

Annex	Règim (art. 7)	Qui l'atorga	Termini	Silenci
I.1 i I.2	**Autorització ambiental** (amb declaració o avaluació d'impacte ambiental)	**Generalitat**	**8 mesos** (art. **28.2**)	**Desestimatori** (art. 28.5)
I.3	**Declaració d'impacte ambiental** amb **autorització substantiva**	Òrgan substantiu competent	-	-
II	**Llicència ambiental**	**Ajuntament**	**6 mesos** (art. **48.1**)	**Desestimatori** (art. 48.3)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **III** | **Comunicació** ambiental davant l'ajuntament | - | - | - |

L'antic **annex IV** va quedar **derogat**: si el veus en apunts vells, està desfasat.

Activitats econòmiques en establiments: Llei 18/2020, del 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica. És el marc viu a Catalunya i va substituir el títol equivalent de la **Llei 16/2015, de simplificació de l'activitat administrativa**. Trets:

- **Principis (art. 28)**: exercici lliure de l'activitat econòmica, **intervenció administrativa mínima**, mecanismes complementaris de reducció de càrregues, **responsabilitat del titular**, **no concurrència** de règims d'intervenció prèvia sobre el mateix interès general i **estandardització** de requisits.
- **Regla general (art. 29.2)**: el règim d'intervenció ha de comportar, **amb caràcter general, control posterior**. Només es pot exigir llicència si hi ha **raons imperioses d'interès general** en els termes de l'art. 17 de la Llei estatal 20/2013 (art. **29.3**).
- **Règim únic (art. 31)**: la **comunicació** és **el** règim d'intervenció aplicable als establiments on s'exerceix una activitat econòmica de l'annex de la llei. **Desapareix**, doncs, la declaració responsable com a règim propi d'aquests establiments.
- **Dues modalitats (art. 32.1 i 32.3)**: comunicació amb **certificat tècnic** en model normalitzat i, quan per dimensió o capacitat calgui més precisió, comunicació amb **projecte detallat signat per tècnic competent** a més del certificat.
- **Efecte (art. 32.9)**: la comunicació **habilita immediatament** per exercir l'activitat, **sota la responsabilitat del titular i del tècnic** que signa, i faculta l'Administració per comprovar.
- **Ordre dels tràmits (art. 32.4, 32.5 i 32.6)**: **no** es pot presentar la comunicació fins que hagi acabat favorablement la intervenció prèvia sectorial que escaigui (per exemple, l'**informe previ d'incendis** o una intervenció prèvia de la Generalitat).
- **Canvi de titularitat (art. 34)**, **modificacions (art. 35)** -**substancials**: cal tornar a comunicar; **no substancials**: només informar-ne- i **pèrdua d'eficàcia (art. 36)**: si no s'inicia l'activitat en **tres mesos** des de la comunicació, o si s'interromp durant més de **sis mesos consecutius** sense justificació per estacionalitat, l'Administració pot declarar-la, **amb audiència prèvia**.
- **Finestreta Única Empresarial**: portal únic, **identificador únic de l'establiment**, **tramitació unificada** i gestió integral de dades.

Espectacles públics i activitats recreatives: Llei 11/2009, del 6 de juliol. El punt amb xifra és l'**article 42.2**: els espectacles públics i activitats recreatives de **caràcter extraordinari** -els que es fan **esporàdicament** en un establiment que té títol per a una activitat diferent, o en espais oberts al públic o locals que compleixen les condicions- estan sotmesos a **autorització de la Generalitat**, **llevat** que es facin en **municipis de més de 50.000 habitants** o **amb motiu de festes i revetlles populars**, casos en què són **llicència municipal**. I l'**article 42.3**: els espectacles en **espai obert**, públic o privat, requereixen, a més de la conformitat dels titulars de l'espai, **autorització municipal** prèvia (o de l'òrgan de trànsit de la Generalitat si la prova esportiva travessa més d'un terme municipal). L'**article 39.2** aplica el mateix llindar de **50.000 habitants** als establiments de **règim especial**: llicència municipal amb informe vinculant de la Generalitat per sobre del llindar, autorització de la Generalitat amb conformitat de l'ajuntament per sota.

---

5. Declaracions responsables i comunicacions prèvies d'obres

5.1. Les definicions bàsiques (art. 69 LPAC)

La **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)** les defineix a l'**article 69**:

- **Declaració responsable (69.1)**: document subscrit per la persona interessada en què **manifesta, sota la seva responsabilitat**, que **compleix els requisits** establerts per la normativa vigent per obtenir el reconeixement d'un dret o facultat o per exercir-lo, que **disposa de la documentació** que ho acredita, que **la posarà a disposició** de l'Administració quan li sigui requerida i que **es compromet a mantenir-ne el compliment** durant tot el període. Els requisits han de constar a la declaració de manera **expressa, clara i precisa**, i l'Administració pot demanar **en qualsevol moment** la documentació acreditativa.
- **Comunicació (69.2)**: document amb què la persona interessada **posa en coneixement** de l'Administració competent les seves **dades identificatives** o qualsevol altra **dada rellevant** per a l'inici d'una activitat o l'exercici d'un dret.

I les tres regles d'or:

Regla	Article	Contingut
Efecte immediat	**69.3**	Permeten el reconeixement o exercici del dret, o l'inici de l'activitat, **des del dia de la seva presentació**, sense perjudici de les facultats de **comprovació, control i inspecció**. Excepcionalment, la comunicació es pot presentar **després** de l'inici si la legislació ho preveu expressament
Falsedat essencial	**69.4**	La **inexactitud, falsedat o omissió de caràcter essencial** de qualsevol dada, o **no presentar** la declaració, la documentació requerida o la comunicació, **impedeix continuar** amb l'exercici del dret o l'activitat **des del moment en què l'Administració en té constància**, sense perjudici de responsabilitats **penals, civils o administratives**. La resolució pot obligar a **restituir la situació jurídica al moment previ** i a **no poder instar un nou procediment amb el mateix objecte** durant un temps determinat per llei
Mai les dues alhora	**69.6**	Només es pot exigir **o bé** una declaració responsable **o bé** una comunicació per iniciar una mateixa activitat, **sense que sigui possible exigir-les acumulativament**

L'apartat **69.5** obliga les administracions a tenir **permanentment publicats i actualitzats** els models de declaració responsable i de comunicació, fàcilment accessibles.

5.2. La versió catalana (Llei 26/2010)

La **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya** hi dedica quatre articles:

- **Art. 35 - Declaració responsable**: mateixa definició; ha d'incloure les **dades d'identificació** de qui la subscriu i els requisits, de forma **expressa, clara i precisa**; la presentació **faculta l'Administració per verificar** la conformitat de les dades.
- **Art. 36 - Comunicació prèvia**: document amb què la persona interessada posa en coneixement de l'Administració **fets o elements** relatius a l'exercici d'un dret o a l'inici d'una activitat, **indicant els aspectes que poden condicionar-lo**, acompanyat si escau de la documentació necessària. **Permet el reconeixement o exercici del dret o l'inici de l'activitat des del dia de la seva presentació**.
- **Art. 37 - Models**: les administracions catalanes han de posar a disposició de la ciutadania **models actualitzats** de tots dos documents.
- **Art. 38 - Inexactitud, falsedat o omissió**: quan són de **caràcter essencial**, comporten, **amb audiència prèvia** de la persona interessada, **deixar sense efecte el tràmit** i **impedeixen l'exercici** del dret o de l'activitat des del moment en què es coneixen. La resolució pot comportar l'inici de les actuacions

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

i l'exigència de responsabilitats.

> **Un matís català que et pot salvar una pregunta:** l'art. 38 de la Llei 26/2010 exigeix **audiència prèvia** abans de deixar sense efecte el tràmit. L'art. 69.4 LPAC no la menciona expressament. A Catalunya, **dona l'audiència**.

5.3. La comparació que has de tenir automatitzada

	Llicència	**Declaració responsable**	**Comunicació prèvia**
Qui decideix	L'Ajuntament, amb **resolució**	La persona interessada	La persona interessada
Quan pots començar	Quan te la donen (o per silenci, si és positiu)	**Des de la presentació**	**Des de la presentació**
Què presentes	Sol·licitud + documentació	Manifestes **sota la teva responsabilitat** que compleixes i que tens els documents	**Poses en coneixement** dades i fets
Hi ha silenci?	**Sí**	**No** (no hi ha res a resoldre)	**No**
Tipus de control	**Previ**	**Posterior**	**Posterior**
Si hi ha falsedat essencial	Revisió/anul·lació de la llicència	Ineficàcia, cessament i possible restitució	Ineficàcia, cessament i possible restitució

> **Avís que has de saber donar per finestreta:** una comunicació prèvia **no legalitza** el que és il·legal. Molta gent creu que «com que ho vaig comunicar, ja està bé». **No.** La comunicació habilita, però no converteix en conforme una obra que contravé el planejament.

5.4. La comunicació prèvia d'obres a Catalunya (art. 187 bis TRLUC)

Aquest és el bloc concret de l'enunciat: **comunicacions prèvies d'obres**. L'article **187 bis TRLUC** hi subjecta, amb les excepcions dels arts. 187.2 i 187 ter:

- **a)** les **construccions i instal·lacions de nova planta** i les obres d'**ampliació, reforma, modificació, rehabilitació o demolició total o parcial** de construccions i instal·lacions existents que, segons la legislació d'ordenació de l'edificació, **no requereixen projecte tècnic** (les «obres menors» de tota la vida: canviar el bany, substituir finestres, refer un envà);
- **b)** la **primera utilització i ocupació dels edificis** (l'**ocupació parcial**, en canvi, va per **llicència**: art. 187.1.d);
- **c)** el **canvi d'ús** dels edificis i les instal·lacions, **excepte a ús residencial** (el canvi a residencial va per **llicència**: art. 187.1.e);
- **d)** la **construcció o instal·lació de murs i tanques**;
- **e)** la **col·locació de cartells i tanques de propaganda visibles des de la via pública**;
- **f)** la formalització d'**operacions jurídiques** que, sense constituir ni modificar un règim de propietat horitzontal, comporten un **increment del nombre d'habitatges, establiments o altres elements** susceptibles d'aprofitament privatiu independent respecte dels autoritzats en una llicència anterior;
- **g)** els actes subjectes a intervenció que es facin en **sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat** emparats en un **projecte d'actuació específica** o en un pla urbanístic que ordeni amb el mateix detall els terrenys, **sempre que no requereixin projecte tècnic**;
- **h)** les instal·lacions de producció d'energia elèctrica mitjançant **panells solars fotovoltaics**, en els termes de la llei;
- **i)** les obres de **connexió, substitució, sondejos de comprovació i reparació d'avaries**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'infraestructures de serveis tècnics, excepte les sotmeses a declaració responsable per la legislació de telecomunicacions.

> **El criteri que ho ordena tot:** en urbanisme català, la frontera entre llicència i comunicació prèvia és **si l'obra requereix projecte tècnic** segons la legislació d'ordenació de l'edificació. **Requereix projecte -> llicència. No en requereix -> comunicació prèvia.** Amb dues excepcions que has de recordar: **ocupació parcial** i **canvi a ús residencial** van sempre per **llicència**, i en **sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat** molts actes del 187 bis pugen a **llicència** (art. 187.2.c).

5.5. Actes no subjectes a cap títol (art. 187 ter TRLUC)

No estan subjectes ni a llicència ni a comunicació prèvia:

- **a)** les **obres d'urbanització incloses en els plans o els projectes d'urbanització** (ja tenen empara pròpia);
- **b)** les **parcel·lacions urbanístiques incloses en els projectes de reparcel·lació**;
- **c)** els **actes i obres que s'han de fer en compliment d'una ordre d'execució o de restauració**, si no requereixen projecte tècnic o si la mateixa ordre -o l'acte que n'ordena l'execució subsidiària- ja incorpora el projecte tècnic requerit;
- **d)** en **sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat**: moviments de terra, explanació, obertura, pavimentació i modificació de camins rurals i tala de masses arbòries o vegetació arbustiva executats a l'empara d'un **instrument d'ordenació forestal** o sota la intervenció de l'administració forestal i de la competent en medi ambient; i la tala executada sota la intervenció d'una administració competent en protecció del domini públic i de la competent en medi ambient.

5.6. I les obres promogudes per administracions públiques (art. 190 TRLUC)

Els actes de l'article 187 promoguts per **òrgans de l'Estat o de la Generalitat** o per entitats de dret públic que administren béns estatals o autonòmics **també estan subjectes a llicència municipal**, amb les excepcions de la legislació sectorial. També ho estan els actes **de les entitats locals que no tinguin la competència per atorgar la llicència**.

Hi ha una vàlvula d'excepció: per **raons d'urgència o interès públic excepcional**, la persona titular del departament competent per raó de la matèria pot trametre el projecte a l'ajuntament perquè en **un mes** notifiqui la **conformitat o disconformitat** amb el planejament vigent. Si hi ha disconformitat, l'expedient puja al **Govern**, previ informe de la Comissió de Territori de Catalunya, que decideix si el projecte s'executa **de manera immediata i amb exempció de llicència**; en aquest cas ha d'ordenar iniciar la modificació o revisió del planejament.

---

6. Després del títol: tributs, control posterior i disciplina

6.1. Els diners: taxa i ICIO

Cap obra passa per la finestreta sense passar per caixa. Són **dos ingressos diferents** que sovint es liquiden alhora:

- **Taxa** per l'atorgament de la llicència urbanística o per l'activitat de comprovació de la comunicació prèvia o declaració responsable, regulada a l'**article 20 del text refós de la Llei d'hisendes locals (RDL 2/2004)** i concretada a l'**ordenança fiscal**. És la contraprestació pel **servei de tramitació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO)**, arts. **100 a 103 TRLRHL**:

Element	Regla
Naturalesa	Tribut **indirecte** i **potestatiu** (només s'exigeix si l'ajuntament l'estableix per ordenança fiscal)
Fet imposable (100.1)	Realitzar, dins el terme municipal, qualsevol construcció, instal·lació o obra **per a la qual s'exigeixi llicència d'obres o urbanística, s'hagi obtingut o no**, **o per a la qual s'exigeixi presentació de declaració responsable o comunicació prèvia**, sempre que l'expedició de la llicència o l'activitat de control correspongui a l'ajuntament
Subjecte passiu (101)	**Contribuent**: el **propietari de l'obra** (qui en suporta el cost), sigui o no propietari de l'immoble. **Substitut**: qui **demana la llicència** o **presenta la comunicació o declaració**, o qui executa l'obra; el substitut pot exigir al contribuent l'import satisfet
Base imposable (102.1)	El **cost real i efectiu**, entès com el **cost d'execució material**. **No** hi entren l'IVA i impostos anàlegs, les taxes i altres prestacions patrimonials locals relacionades, els **honoraris professionals**, el **benefici industrial del contractista** ni cap concepte que no integri estrictament el cost d'execució material
Tipus (102.3)	El fixa cada ajuntament, **sense excedir el 4 %**
Meritació (102.4)	**En el moment d'iniciar-se** la construcció, instal·lació o obra, **encara que no s'hagi obtingut la llicència**
Bonificacions potestatives (103.2)	Fins al **95 %** per obres declarades d'**especial interès o utilitat municipal**; fins al **95 %** per sistemes d'aprofitament tèrmic o elèctric de l'**energia solar**; fins al **50 %** per obres vinculades a plans de foment d'inversions privades en infraestructures; fins al **50 %** per a **habitatges de protecció oficial**; fins al **90 %** per obres que **afavoreixin l'accessibilitat i habitabilitat de les persones amb discapacitat**; fins al **90 %** per a **punts de recàrrega de vehicles elèctrics**
Gestió (103.3 a 103.5)	L'ordenança fiscal pot regular com a **deducció** l'import de la **taxa** de llicència; els ajuntaments poden exigir l'impost en règim d'**autoliquidació** i establir sistemes de **gestió conjunta i coordinada** de l'ICIO i de la taxa

També hi ha una **exempció** legal (art. 100.2): les obres de què siguin propietaris l'**Estat, les comunitats autònomes o les entitats locals** destinades directament a **carreteres, ferrocarrils, ports, aeroports, obres hidràuliques i sanejament de poblacions i d'aigües residuals**, tant d'inversió nova com de conservació.

> **Distingeix-ho bé:** la **taxa** es paga per **tramitar**; l'**ICIO** es paga per **construir**. I l'ICIO es merita **quan comences l'obra**, tinguis llicència o no: fer una obra sense títol **no t'estalvia l'impost**, només t'hi afegeix l'expedient de disciplina.

6.2. El control posterior: la contrapartida de la simplificació

Renunciar al control previ obliga a controlar després. És el manament de l'art. **84 ter LBRL** i de l'art. **236.5 TRLMRLC**. El model de la **Llei 18/2020** és el més detallat i et serveix d'esquema mental:

1. **Comprovació dels requisits formals (art. 42)**: si en revisar la comunicació es detecta inexactitud, falsedat o omissió de qualsevol dada, o falta documentació, s'inicia **d'ofici** un procediment d'esmena, amb requeriment i **deu dies** per esmenar, sense perjudici del sancionador. Si el defecte **no és essencial** i no s'esmena, es pot incoar el sancionador. Si **és essencial** i no s'esmena, cal **resolució que deixi sense efecte la comunicació**, ordeni el **cessament de l'activitat** i, si escau, la **restitució** de la situació jurídica

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

anterior. La llei enumera què és **essencial** (art. 42.5): dades que no permeten identificar el titular, el tècnic o l'activitat; dades alterades voluntàriament; **manca d'alguna llicència o comunicació sectorial o urbanística necessària**; documentació no presentada o inadequada; omissió de l'**informe i certificat de l'acte de comprovació d'incendis**, del permís d'abocament o de qualsevol altre control previ preceptiu.

2. **Comprovació dels requisits materials (art. 43)**: si per comprovació documental o **inspecció** es constata l'incompliment d'un requisit material, s'inicia d'ofici un procediment d'esmena de **durada màxima sis mesos**; la persona interessada té **un mes** per esmenar, **ampliable fins a tres mesos** de manera justificada, amb **quinze dies** per al·legar. Si hi ha **risc per a les persones, els béns o el medi ambient**, **suspensió cautelar immediata**. La resolució pot acordar l'**arxiu**, el **cessament** (i restitució), el **reinici** o la **continuïtat condicionada** a mesures.

3. **Plans d'inspecció i control (art. 44)**: les administracions han d'aprovar-los **anualment** i **publicar-los**, fent constar els recursos humans i materials que hi destinen.

4. **Multes coercitives (art. 45)**: com a mitjà d'**execució forçosa** -no com a sanció-, de **150 a 3.000 euros** cadascuna, llevat que la legislació específica en digui altres imports. Són **compatibles** amb les sancions i amb l'ordre de cessament.

> **Concepte que cau:** una **multa coercitiva** no és una sanció; és un mitjà per **forçar el compliment**. Per això es pot reiterar i és compatible amb la multa sancionadora.

6.3. La disciplina urbanística: quan l'obra no té títol

Si l'obra s'ha fet **sense títol**, **sense la comunicació prèvia requerida** o **no s'ajusta** al títol atorgat o al comunicat, s'obre el **procediment de protecció de la legalitat urbanística** (TRLUC, arts. 205 i següents):

Pas	Contingut	Article
Incoació i suspensió	Si les obres estan **en curs d'execució**, junt amb la incoació s'ordena la **suspensió provisional**, de compliment **immediat**; la persona afectada té **quinze dies** per al·legar; l'òrgan competent ha de **ratificar o revocar** l'ordre en els **quinze dies** posteriors al final de l'audiència. Si no ho fa, **l'ordre queda automàticament sense efecte**	**205.2**
Requeriment de legalització	Si les obres ja estan executades o s'ha ratificat la suspensió, es requereix la persona interessada perquè en **dos mesos** demani el títol habilitant, faci la comunicació o **ajusti** les obres al títol, **llevat que siguin manifestament il·legalitzables**	**205.3**
Restauració	Passats els dos mesos sense sol·licitar el títol o sense ajustar les obres, la resolució ha d'acordar l'**enderroc a càrrec de la persona interessada** i impedir definitivament els usos. Igual si les obres són **manifestament il·legals** o si el títol es denega perquè seria contrari a l'ordenament urbanístic	**206.1**
Execució forçosa	Si en **un mes** la persona interessada no executa les mesures de restauració, se'n pot ordenar l'**execució forçosa**. En execució subsidiària, l'ordre de restauració **habilita per executar les obres** i **no cal demanar llicència**	**206.2 i 206.3**
Prescripció	L'acció de restauració prescriu als **sis anys**; les ordres de restauració, també als **sis anys**. **No prescriuen mai** quan la vulneració es produeix en terrenys destinats a **sistemes d'espais lliures públics o al sistema viari**, o classificats o que s'han de classificar com a **sòl no urbanitzable** en els supòsits de l'art. 32.a	**207**
Revisió de llicències	Les llicències i ordres d'execució de contingut contrari a la llei, als plans o a les ordenances **s'han de revisar** pel procediment de revisió d'actes que correspongui; si les obres estan en curs, cal **suspendre l'executivitat** i **paralitzar-les**	**208**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Nul·litat de ple dret** | Són **nuls de ple dret** els actes de naturalesa urbanística sobre terrenys destinats a **espais lliures públics o sistema viari**, o classificats o que s'han de classificar com a **sòl no urbanitzable** en els supòsits de l'art. 32.a, que infringeixin la llei, els plans o les ordenances | **210** |

I en paral·lel, el **procediment sancionador** per infracció urbanística (TRLUC, arts. 211 i següents), amb infraccions **molt greus, greus i lleus**.

> **Idea clau: restaurar la legalitat** i **sancionar** són **dos procediments diferents i independents**. Pagar la multa no salva l'obra; enderrocar-la no t'estalvia la multa.

Glossari

- **Obra local**: la que executa un ens local per prestar els serveis de la seva competència (art. 234.1 TRLMRLC).
- **Obra ordinària / obra d'urbanització**: la que **no** executa el planejament / la que **sí** l'executa.
- **Projecte d'obres**: document tècnic que defineix l'obra; contingut mínim a l'art. 235.1 TRLMRLC i a l'art. 233 LCSP.
- **Replanteig**: comprovació sobre el terreny de la realitat geomètrica de l'obra i de la disponibilitat dels terrenys.
- **Acta de comprovació del replanteig**: document amb què **comença** l'execució del contracte d'obres.
- **Declaració d'utilitat pública implícita**: efecte automàtic de l'aprovació del projecte d'obres als efectes d'expropiació.
- **Ordenança**: norma reglamentària local aprovada pel Ple, d'aplicació general al terme municipal.
- **Inderogabilitat singular**: cap acte administratiu pot deixar sense efecte un reglament en un cas concret; si ho fa, és **nul**.
- **Títol habilitant**: document que permet fer legalment una obra o una activitat (llicència, declaració responsable o comunicació prèvia).
- **Acte reglat**: acte en què l'Administració no té marge; si es compleixen els requisits, **l'ha de dictar**.
- **Control preventiu / control posterior**: comprovació **abans** d'actuar / **un cop** ja s'actua.
- **Raó imperiosa d'interès general**: motiu taxat (ordre públic, seguretat, salut, medi ambient...) que permet exigir excepcionalment llicència.
- **Silenci positiu / negatiu**: efecte d'entendre estimada o desestimada la sol·licitud per manca de resolució en termini.
- **Projecte tècnic**: document signat per tècnic competent; és el criteri que separa llicència de comunicació prèvia en urbanisme.
- **Informe d'idoneïtat tècnica**: verificació prèvia, encomanable a col·legis o entitats col·laboradores, que el projecte i la documentació compleixen la normativa i són complets.
- **ICIO**: impost sobre construccions, instal·lacions i obres; grava el cost d'execució material.
- **Multa coercitiva**: mitjà d'execució forçosa reiterable, **no** és una sanció.
- **Ordre de restauració**: manament de tornar la realitat física a l'estat anterior a l'obra il·legal.
- **FUE**: Finestreta Única Empresarial, porta única de tramitació de les activitats econòmiques a Catalunya.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Els punts que cauen a l'examen

1. **ROAS = Decret 179/1995**, «Reglament d'**obres, activitats i serveis** dels ens locals»: **títol 1 obres**, **títol 2 intervenció (55-117)**, **títol 3 foment (118-135)**, **títol 4 activitats econòmiques (136-152)**, **títol 5 serveis (153 i s.)**. Al **TRLMRLC (DL 2/2003)**, capítol II del títol XIX, **arts. 234-272**.
2. **Art. 234 TRLMRLC**: obres locals són les que executen els ens locals per **prestar els serveis de la seva competència**; poden ser **ordinàries** o **d'urbanització** (aquestes, per la legislació urbanística).
3. **Art. 235.1 TRLMRLC** - contingut mínim del projecte: **memòria i pressupost**, **prescripcions tècniques i facultatives**, **plànols**, **relació detallada i valoració dels béns a ocupar o expropiar**, i la resta de documents bàsics de la normativa de contractes.
4. **Art. 235.2 TRLMRLC** - procediment: **redacció**, **aprovació inicial**, **informació pública mínim 30 dies**, **aprovació definitiva**.
5. **Art. 235.3 TRLMRLC**: l'aprovació del projecte porta **implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació** a efectes d'**expropiació forçosa**.
6. **LCSP art. 232**: obres de **primer establiment, reforma, restauració, rehabilitació o gran reparació** / **reparació simple** / **conservació i manteniment** / **demolició**. **Art. 235 LCSP**: supervisió preceptiva si el pressupost base de licitació és **? 500.000 ? (IVA exclòs)**, i sempre si afecta **estabilitat, seguretat o estanquitat**. **Art. 237**: l'obra comença amb l'**acta de comprovació del replanteig**, dins d'**un mes** des de la formalització. **Art. 243**: **certificació final en 3 mesos** des de la recepció; **garantia no inferior a 1 any**.
7. **Projectes d'urbanització (TRLUC arts. 72, 89.6, 91.7-8)**: **no poden modificar el planejament**; informació pública **un mes**; aprovació definitiva a notificar en **dos mesos** des del final de la informació pública, amb **silenci positiu**; els **complementaris**, **un mes** i **sense informació pública**.
8. **Ordenances**: aprova el **Ple**, competència **indelegable**; **informació pública mínim 30 dies** (art. 49 LBRL); si **no hi ha reclamacions**, l'acord provisional esdevé **definitiu automàticament**; publicació del **text íntegre al BOP** i entrada en vigor un cop passats els **15 dies hàbils** de l'art. 65.2 LBRL; tramesa a Estat i Generalitat en **15 dies**. **Majoria simple** com a regla; **absoluta** per a reglament orgànic, ordenances fiscals i normes integrades en plans urbanístics.
9. **Art. 71.2 TRLUC**: les ordenances d'urbanització i d'edificació regulen el que **no** és objecte del POUM i **no el poden contradir ni alterar**.
10. **Art. 237.3 TRLMRLC** - multes per infracció d'ordenances sense règim sancionador legal específic: **1.803,04 ?** (>250.000 hab.), **901,52 ?** (50.001-250.000), **450,76 ?** (20.001-50.000), **300,51 ?** (5.001-20.000), **150,25 ?** (resta).
11. **Art. 84.1 LBRL**: ordenances i bans; llicència i actes de control preventiu; comunicació prèvia o declaració responsable; control posterior; ordres individuals. **Art. 84.2**: igualtat de tracte, **necessitat i proporcionalitat**. **Art. 84.3**: la llicència d'una altra administració **no eximeix** de la municipal.
12. **Art. 84 bis LBRL**: la llicència és **l'excepció**; només per **raons d'ordre públic, seguretat pública, salut pública o medi ambient en el lloc concret** que no es puguin salvar amb DR o comunicació, o per **nombre limitat d'operadors**. **Art. 84 ter**: obligació d'**establir i planificar** comunicacions i **verificació posterior**. **Art. 236.6 TRLMRLC**: **mitjà de control menys intens**.
13. **Art. 69 LPAC**: DR i comunicació permeten actuar **des del dia de la presentació** (69.3); la **falsedat o omissió essencial** impedeix continuar i pot obligar a **restituir** (69.4); **mai les dues acumulades** (69.6). A Catalunya, **Llei 26/2010, arts. 35 a 38**, amb **audiència prèvia** abans de deixar sense efecte el tràmit.
14. **TRLUC**: **art. 187** llicència, **art. 187 bis** comunicació prèvia, **art. 187 ter** no subjectes, **art. 188** règim jurídic, **art. 189** caducitat. Criteri: **projecte tècnic -> llicència; sense projecte tècnic -> comunicació prèvia**. **Ocupació parcial** i **canvi a ús residencial** -> **llicència**; **ocupació total** i **canvi d'ús no**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

residencial -> **comunicació**.

15. **Silenci urbanístic (art. 188.2 TRLUC)**: positiu com a regla, **negatiu** en cinc casos -moviments de terra en SNU; obra nova en SNU o, en qualsevol sòl, si requereix **projecte tècnic**; cases prefabricades en SNU; tala derivada de la protecció del domini públic; i **els actes contraris a la legalitat urbanística**-. I **mai** s'adquireixen per silenci facultats contràries a la llei o al planejament (**art. 5.2 TRLUC**; **art. 11.3 RDL 7/2015**).

16. **Caducitat (art. 189 TRLUC)**: **1 any** per començar i **3 anys** per acabar si la llicència no fixa terminis; **pròrroga per la meitat** demanada **abans** d'exhaurir-los; cal **declaració expressa** amb **audiència prèvia** i arxiu.

17. **Llei 20/2009 (PCAA)**: annexos **I.1 i I.2** -> **autorització ambiental** de la **Generalitat**, **8 mesos**, silenci **desestimatori**; annex **I.3** -> declaració d'impacte amb autorització substantiva; annex **II** -> **llicència ambiental** municipal, **6 mesos**, silenci **desestimatori**; annex **III** -> **comunicació**.

18. **Llei 18/2020**: la **comunicació** és **l'únic** règim d'intervenció sobre els establiments del seu annex (art. 31), **habilita immediatament** (art. 32.9); modalitats **amb certificat tècnic** i **amb projecte detallat + certificat**; **pèrdua d'eficàcia** si no s'inicia en **3 mesos** o s'interromp més de **6 mesos**; **multes coercitives de 150 a 3.000 ?**; **plans d'inspecció anuals**.

19. **Llei 11/2009, art. 42.2**: espectacles i activitats **extraordinaris** -> **autorització de la Generalitat**, **excepte** en municipis de **més de 50.000 habitants** o amb motiu de **festes i revetlles populars** -> **llicència municipal**.

20. **ICIO (arts. 100-103 TRLRHL)**: **potestatiu**; fet imposable inclou les obres amb **declaració responsable o comunicació prèvia**; base = **cost real i efectiu = cost d'execució material** (fora IVA, taxes, honoraris i benefici industrial); tipus **màxim 4 %**; **meritació a l'inici de l'obra encara que no s'hagi obtingut la llicència**; bonificacions de fins al **95 %**, **90 %** i **50 %** segons el cas.

21. **Disciplina urbanística (TRLUC 205-210)**: **15 dies** d'al·legacions i **15 dies** per ratificar la suspensió; **2 mesos** per legalitzar; **1 mes** per executar la restauració abans de l'execució forçosa; **prescripció als 6 anys**, i **imprescriptibilitat** en espais lliures públics, sistema viari i sòl no urbanitzable de l'art. 32.a.

22. **Esmena de sol·licituds**: **10 dies hàbils** (art. 68 LPAC), i també **10 dies** per esmenar defectes formals d'una comunicació (art. 42.2 Llei 18/2020).

Resum exprés

- **«Obres, activitats i serveis»** és el nom del **ROAS (Decret 179/1995)** i l'esquema del **capítol II del títol XIX del TRLMRLC (arts. 234-272)**.
- **Obra local** = la que executa l'ens local per prestar serveis de la seva competència; és **ordinària** o **d'urbanització** (art. 234).
- El **projecte d'obres** (art. 235) porta **memòria i pressupost, prescripcions tècniques i facultatives, plànols, relació i valoració de béns a ocupar o expropiar** i la documentació bàsica de contractes; s'aprova amb **redacció -> aprovació inicial -> informació pública mínim 30 dies -> aprovació definitiva**, i l'aprovació comporta la **declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació**.
- La **LCSP** hi posa la resta: classes d'obres (art. 232), contingut i simplificació del projecte (art. 233), **supervisió a partir de 500.000 ?** (art. 235), **replanteig** (art. 236), **acta de comprovació del replanteig** com a inici de l'obra (art. 237) i **recepció i garantia** (art. 243).
- Les obres **d'urbanització** van per **projecte d'urbanització** del TRLUC: no poden modificar el pla, informació pública d'**un mes** i **silenci positiu** als **dos mesos**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- L'**ordenança municipal d'obres** és una norma reglamentària del **Ple**, indelegable, amb **30 dies** d'informació pública, **publicació íntegra al BOP** i entrada en vigor passats **15 dies hàbils**; complementa el POUM (**art. 71.2 TRLUC**) i **no el pot contradir**, ni pot **dispensar** ningú.
- La **intervenció** té cinc mitjans (**art. 84.1 LBRL**) i quatre a Catalunya (**art. 236.1 TRLMRLC**), amb la regla del **mitjà menys intens** (236.6).
- Des de la **Directiva de serveis**, la **llicència és l'excepció** (art. **84 bis LBRL**) i el **control posterior** és obligatori (art. **84 ter**).
- La **llicència** és un **acte reglat**, s'atorga sense perjudici de tercers, la dona l'**alcalde** (sovint per delegació a la Junta de Govern Local) i la denegació ha de ser **motivada**.
- En urbanisme: **art. 187** (llicència), **187 bis** (comunicació prèvia), **187 ter** (no subjectes), **188** (règim i silenci), **189** (caducitat: **1 any / 3 anys**, pròrroga per **la meitat**, **declaració expressa**).
- **Declaració responsable i comunicació prèvia** (art. **69 LPAC**; arts. **35-38 Llei 26/2010**): habiliten **des del dia de la presentació**, **no** tenen silenci, i la **falsedat essencial** impedeix continuar i pot obligar a **restituir**, amb **audiència prèvia** a Catalunya.
- Activitats: **Llei 20/2009** (annex I Generalitat **8 mesos**; annex II llicència ambiental municipal **6 mesos**, silenci **desestimatori**; annex III comunicació) i **Llei 18/2020** (la **comunicació** com a règim únic, amb la **FUE**).
- Tot plegat es paga amb **taxa** i **ICIO** (base = **cost d'execució material**, tipus **màxim 4 %**, meritació **a l'inici de l'obra**).
- I si l'obra no té títol: **suspensió**, **2 mesos** per legalitzar, **restauració**, **execució forçosa** i, en paral·lel i de manera independent, **sanció**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Què són les obres locals i quines classes n'hi ha?</summary>Segons l'art. 234 TRLMRLC, tenen la consideració d'obres locals les que executen els ens locals per prestar els serveis de la seva competència. Poden ser ordinàries o d'urbanització; aquestes últimes es regeixen pel que disposa la legislació urbanística.</details>

<details><summary>2. Quin és el contingut mínim d'un projecte d'obres locals i quin procediment segueix la seva aprovació?</summary>Contingut mínim (art. 235.1 TRLMRLC): memòria i pressupost de realització; prescripcions tècniques i facultatives; plànols; relació detallada i valoració dels béns que s'han d'ocupar i, si escau, expropiar; i la resta de documents bàsics de la normativa de contractes. Procediment (art. 235.2): redacció pel personal tècnic de la corporació o altres facultatius; acord d'aprovació inicial; informació pública mínim 30 dies per a reclamacions i al·legacions; i aprovació definitiva per l'òrgan corresponent.</details>

<details><summary>3. Quin efecte expropiatori té l'aprovació d'un projecte d'obres locals?</summary>L'art. 235.3 TRLMRLC disposa que l'aprovació porta implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels terrenys i edificis compresos al projecte, a efectes d'expropiació forçosa. Per això el projecte ha d'incloure la relació detallada i valorada dels béns a ocupar o expropiar.</details>

<details><summary>4. A partir de quin import és preceptiva la supervisió d'un projecte d'obres, i quan ho és igualment per sota d'aquest import?</summary>Art. 235 LCSP: cal informe de l'oficina o unitat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de supervisió quan el pressupost base de licitació sigui igual o superior a 500.000 euros, IVA exclòs. Per sota, l'informe és facultatiu, excepte si es tracta d'obres que afectin l'estabilitat, la seguretat o l'estanquitat de l'obra, cas en què torna a ser preceptiu.</details>

<details><summary>5. Com s'aprova una ordenança municipal d'obres i què passa si ningú no hi presenta reclamacions?</summary>Aprovació inicial pel Ple (competència indelegable), informació pública i audiència mínim 30 dies amb anunci al BOP, al DOGC, a un mitjà escrit diari i al tauler, resolució raonada de les reclamacions i aprovació definitiva pel Ple; després, tramesa a l'Estat i a la Generalitat en 15 dies i publicació íntegra al BOP, amb entrada en vigor un cop transcorregut el termini de 15 dies hàbils de l'art. 65.2 LBRL. Si no es presenta cap reclamació ni suggeriment, l'acord fins llavors provisional esdevé definitiu automàticament.</details>

<details><summary>6. Quina relació hi ha entre l'ordenança municipal d'obres i el POUM?</summary>L'art. 71.2 TRLUC permet als ajuntaments aprovar ordenances d'urbanització i d'edificació per regular aspectes que no són objecte de les normes del POUM, sense contradir ni alterar les seves determinacions. A més, l'art. 188.1 TRLUC converteix les ordenances municipals en paràmetre de legalitat de la llicència, al costat de la llei i el planejament. I són nul·les de ple dret les reserves de dispensació que hi pugui haver.</details>

<details><summary>7. Quins són els mitjans d'intervenció dels ens locals i quins principis els regeixen?</summary>Art. 84.1 LBRL: a) ordenances i bans; b) submissió a prèvia llicència i altres actes de control preventiu; c) submissió a comunicació prèvia o declaració responsable; d) submissió a control posterior a l'inici de l'activitat; e) ordres individuals constitutives de manament. Principis (84.2): igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat. A Catalunya, art. 236 TRLMRLC, que hi afegeix legalitat, no discriminació i respecte a la llibertat individual, i la regla del mitjà de control menys intens (236.6).</details>

<details><summary>8. Quan es pot exigir llicència per a una activitat econòmica?</summary>Art. 84 bis LBRL: amb caràcter general, no. Només quan estigui justificat per ordre públic, seguretat pública, salut pública o protecció del medi ambient en el lloc concret i aquestes raons no es puguin salvaguardar amb una declaració responsable o una comunicació; o quan el nombre d'operadors sigui limitat per escassetat de recursos naturals, ús del domini públic, impediments tècnics o serveis públics amb tarifes regulades. Si hi ha llicències concurrents amb una altra administració, cal motivar l'interès general concret no cobert. I l'art. 84 ter obliga a planificar la verificació posterior.</details>

<details><summary>9. Quin criteri separa, a Catalunya, la llicència urbanística de la comunicació prèvia d'obres?</summary>L'exigència de projecte tècnic segons la legislació d'ordenació de l'edificació: si l'obra el requereix, llicència (art. 187 TRLUC); si no, comunicació prèvia (art. 187 bis). Excepcions que has de recordar: la primera utilització i ocupació parcial i el canvi a ús residencial van per llicència; l'ocupació total i el canvi d'ús no residencial, per comunicació; i en sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat molts actes del 187 bis pugen a llicència (art. 187.2.c).</details>

<details><summary>10. Quan el silenci en una llicència urbanística és negatiu?</summary>Art. 188.2 TRLUC: són expressos amb silenci negatiu els actes que autoritzin moviments de terra i explanacions en sòl no urbanitzable; obres de construcció, edificació i instal·lació de nova planta en sòl no urbanitzable o, en qualsevol classe de sòl, si són obres de nova planta que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

requereixen projecte tècnic; la instal·lació de cases prefabricades o similars en sòl no urbanitzable; la tala derivada de la legislació de protecció del domini públic; i els actes que contravinguin la legalitat urbanística. A més, l'art. 5.2 TRLUC i l'art. 11.3 del RDL 7/2015: mai s'adquireixen per silenci facultats contràries a la llei o al planejament.</details>

<details><summary>11. Explica la caducitat d'una llicència urbanística.</summary>Art. 189 TRLUC: tota llicència ha de fixar termini per començar i per acabar; si no els fixa, 1 any i 3 anys respectivament. El titular té dret a pròrroga per la meitat del termini si la demana justificadament abans que s'exhaureixi. La llicència caduca en exhaurir-se qualsevol dels terminis o pròrrogues sense haver començat o acabat, i el document de la llicència ha d'incorporar l'advertiment. Però cal, a més, que l'òrgan municipal competent ho declari i acordi l'arxiu, amb audiència prèvia del titular: sense declaració expressa, la llicència no està caducada.</details>

<details><summary>12. Diferència entre declaració responsable i comunicació, i quan es pot començar amb cadascuna.</summary>La declaració responsable (art. 69.1 LPAC) és el document on l'interessat manifesta sota la seva responsabilitat que compleix els requisits, que disposa de la documentació acreditativa, que la posarà a disposició de l'Administració i que mantindrà el compliment. La comunicació (art. 69.2) només posa en coneixement dades identificatives o rellevants per iniciar l'activitat. Totes dues permeten començar des del dia de la presentació (art. 69.3), sense perjudici de comprovació, control i inspecció; i només se'n pot exigir una de les dues, mai acumulades (art. 69.6).</details>

<details><summary>13. Què passa si una comunicació prèvia d'obres conté una falsedat essencial?</summary>Art. 69.4 LPAC: impedeix continuar l'exercici del dret o l'activitat des del moment en què l'Administració en té constància, sense perjudici de responsabilitats penals, civils o administratives; i la resolució pot obligar a restituir la situació jurídica al moment previ i a no poder instar un nou procediment amb el mateix objecte durant un temps. A Catalunya, l'art. 38 de la Llei 26/2010 exigeix audiència prèvia abans de deixar sense efecte el tràmit.</details>

<details><summary>14. Quines obres no necessiten ni llicència ni comunicació prèvia?</summary>Art. 187 ter TRLUC: les obres d'urbanització incloses en plans o projectes d'urbanització; les parcel·lacions incloses en projectes de reparcel·lació; els actes i obres en compliment d'una ordre d'execució o de restauració si no requereixen projecte tècnic o si la mateixa ordre ja l'incorpora; i, en sòl no urbanitzable i urbanitzable no delimitat, determinats moviments de terra, camins rurals i tales fets a l'empara d'un instrument d'ordenació forestal o sota la intervenció de l'administració forestal, de medi ambient o de protecció del domini públic.</details>

<details><summary>15. Com funciona l'ICIO i què el diferencia de la taxa de llicència?</summary>La taxa (art. 20 TRLRHL) es paga per l'activitat de tramitació i control. L'ICIO (arts. 100-103 TRLRHL) és un impost indirecte i potestatiu que grava fer una obra per a la qual s'exigeixi llicència -s'hagi obtingut o no- o declaració responsable o comunicació prèvia. Base imposable: el cost real i efectiu, entès com a cost d'execució material, sense IVA, taxes, honoraris professionals ni benefici industrial. Tipus: el que fixi l'ajuntament, màxim el 4 %. Es merita en iniciar-se l'obra, encara que no s'hagi obtingut la llicència. L'ordenança fiscal pot preveure bonificacions de fins al 95 %, 90 % o 50 % segons el supòsit, la deducció de la taxa i el règim d'autoliquidació.</details>

<details><summary>16. Quin és el circuit de la protecció de la legalitat urbanística davant d'una obra

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sense títol?</summary>TRLUC 205-207: incoació del procediment i, si les obres estan en curs, ordre de suspensió provisional de compliment immediat, amb 15 dies d'al·legacions i 15 dies per ratificar-la o revocar-la (si no es ratifica, queda sense efecte). Després, requeriment perquè en 2 mesos es demani el títol, es faci la comunicació o s'ajustin les obres, llevat que siguin manifestament il·legalitzables. Si no, resolució de restauració amb enderroc a càrrec de la persona interessada; si no l'executa en 1 mes, execució forçosa. L'acció i les ordres de restauració prescriuen als 6 anys, però no prescriuen mai en espais lliures públics, sistema viari i sòl no urbanitzable de l'art. 32.a. En paral·lel, i de manera independent, el procediment sancionador.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

31

TEMA

Tema 31. La Llei 18/2020, de facilitació de l'activitat econòmica. La Llei 20/2009, de prevenció i control ambiental. La Llei 11/2009, d'espectacles públics i activitats recreatives. El Decret 112/2010, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives. Les autoritzacions, llicències i comunicacions prèvies en matèria d'activitats.

Introducció: aquest és el tema de la finestreta, el que et trobaràs cada dia

Imagina't un dilluns qualsevol. Entra una persona que vol obrir una perruqueria. Al darrere, una que vol muntar un taller de pintura de cotxes. I al telèfon, una entitat que vol fer un concert al pati d'una escola per la festa major. Els tres necessiten un **títol habilitant** -el document que els permet fer-ho legalment-, però **cap dels tres passa pel mateix camí**. La perruqueria anirà per la **Llei 18/2020**; el taller de pintura, per la **Llei 20/2009** de prevenció i control ambiental; el concert, per la **Llei 11/2009** i el **Decret 112/2010** d'espectacles.

Aquest tema és, literalment, la teva feina. Si t'equivoques de règim, dones l'imprès que no toca, demanes documentació que no cal (o no demanes la que sí que cal), liquides una taxa equivocada i obres un expedient que naixerà mal. Pitjor: pots deixar que algú comenci una activitat que encara no podia començar, o fer esperar mesos algú que ja podia obrir el dia que va entrar el paper.

La bona notícia és que, per sota del garbuix de normes, hi ha **una sola pregunta que ho ordena tot**: quin nivell de risc té aquesta activitat? Com més risc (ambiental, per a la seguretat, per a la convivència), més intens és el control i més aviat arriba: **autorització** de la Generalitat, **llicència** municipal, o simple **comunicació** amb control posterior. Aquest tema t'ensenya a col·locar cada activitat al seu calaix i a saber què has de fer amb ella.

Avís de vocabulari des del minut u. «Autorització», «llicència» i «comunicació» no són sinònims. **Autorització** i **llicència** són actes de l'Administració que arriben abans (control previ); la diferència entre les dues, aquí, és sobretot **qui les dona**: autorització = Generalitat, llicència = ajuntament. **Comunicació** (o comunicació prèvia) no és un acte de l'Administració: és un paper que presenta la persona interessada i que **l'habilita immediatament**; l'Administració comprova després.

---

1. El marc: per què hi ha quatre normes i com encaixen

1.1. El gir de la Directiva de Serveis: de «primer el permís» a «primer actuo»

Fins al 2009 la regla era senzilla i lenta: qui volia obrir un negoci demanava llicència, esperava, i fins que no la tenia no obria. La **Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis en el mercat interior** (la «Directiva

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de Serveis» o «Bolkestein»), va capgirar això. A l'Estat es va transposar amb la **Llei 17/2009**, de lliure accés a les activitats de serveis, i la **Llei 25/2009** (l'anomenada «llei òmnibus»), que va reformar desenes de lleis d'un cop.

El resultat, en règim local, és a la **Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL)**:

Article	Què diu, en cristià
84.1	Els ens locals poden intervenir l'activitat dels ciutadans per cinc vies: **a)** ordenances i bans; **b)** llicència prèvia i altres actes de **control preventiu**; **c) comunicació prèvia o declaració responsable**; **d) control posterior** a l'inici de l'activitat; **e)** ordres individuals de manament
84.2	Aquesta intervenció s'ha d'ajustar als principis d'**igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat**
84.3	Que una altra Administració t'hagi donat una llicència **no t'eximeix** d'obtenir la municipal
84 bis	**Regla general: l'exercici d'activitats NO se sotmet a llicència.** Només se'n pot exigir per **ordre públic, seguretat pública, salut pública o protecció del medi ambient en el lloc concret**, quan aquestes raons no es puguin salvaguardar amb declaració responsable o comunicació; o quan el nombre d'operadors sigui limitat (escassetat de recursos naturals, ús del domini públic, impediments tècnics inequívocs, serveis sotmesos a tarifes regulades)
84 ter	Quan no cal autorització prèvia, els ens locals **han d'establir i planificar** els procediments de comunicació i els de **verificació posterior**

> **Idea clau que cau molt:** l'art. 84 bis i el 84 ter són **les dues cares de la mateixa moneda**. Si renuncies a controlar abans, **estàs obligat a controlar després**. No és opcional.

La **Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat**, hi posa la lletra petita. El seu **article 17** és el que la normativa catalana cita expressament: només es pot exigir **autorització** si concorren **necessitat i proporcionalitat**, i s'entén que hi concorren en quatre supòsits -(a) ordre públic, seguretat, salut o medi ambient en el lloc concret; (b) instal·lacions o infraestructures que puguin danyar el medi ambient, l'entorn urbà, la seguretat, la salut pública o el patrimoni historicoartístic; (c) nombre limitat d'operadors; (d) quan ho imposi la normativa de la Unió Europea o un tractat internacional. Un detall fi: **les inscripcions en registres amb caràcter habilitant valen com a autorització a tots els efectes**.

1.2. Els tres títols habilitants (art. 69 LPAC)

La **Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC)** els defineix a l'**article 69**:

	Llicència / autorització	**Declaració responsable**	**Comunicació**
Qui decideix	L'Administració, amb **resolució**	La persona interessada	La persona interessada
Què és	Acte administratiu de control previ	Document on manifestes **sota la teva responsabilitat** que compleixes els requisits, que tens la documentació que ho acredita, que la posaràs a disposició de l'Administració i que **et compromets a mantenir-ne el compliment**	Document amb què **poses en coneixement** de l'Administració les teves dades o qualsevol dada rellevant per iniciar una activitat
Quan pots començar	Quan te la donen	**Des del dia de la presentació** (art. 69.3)	**Des del dia de la presentació** (art. 69.3)
Hi ha silenci?	Sí	No	No
Control	**Previ**	**Posterior**	**Posterior**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Tres regles de l'art. 69 que cauen sempre:

- **69.3**: habiliten des del **dia de la presentació**, sens perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció. Excepcionalment, la comunicació es pot presentar **després** d'iniciar l'activitat si la llei sectorial ho preveu expressament.
- **69.4**: la **inexactitud, falsedat o omissió de caràcter essencial** de qualsevol dada, o **no presentar** el document, **impedeix continuar** amb l'exercici del dret o l'activitat **des del moment en què l'Administració en tingui constància**, sens perjudici de responsabilitats penals, civils o administratives. La resolució pot obligar a **restituir la situació jurídica al moment previ** i a no poder instar un nou procediment amb el mateix objecte durant un temps.
- **69.6**: només es pot exigir **una** de les dues, declaració responsable **o** comunicació. **Mai les dues acumulades.**

I l'art. **69.5** obliga les administracions a tenir **models publicats i actualitzats**, fàcilment accessibles. Això, a la pràctica, vol dir que si algú et demana l'imprès, l'ha de poder trobar sol a la seu electrònica.

1.3. La versió catalana: TRLMRLC i el principi del mitjà menys intens

El **Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC), Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril**, repeteix el llistat de mitjans d'intervenció a l'article **236**, hi afegeix a l'art. **236.3** la mateixa regla de mínima intervenció de l'art. 84 bis LBRL, imposa la **finestreta única** a l'art. **236 bis** i, sobretot, fixa a l'art. **236.6** la regla d'or: **cal triar sempre el mitjà de control menys intens** dels que permetin assolir la finalitat. El **ROAS (Decret 179/1995, de 13 de juny**, Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals) dedica el seu **títol 2** (arts. 55-117) a la intervenció.

1.4. El mapa: quina norma s'aplica a quina activitat

Aquesta és la taula que t'has de saber de memòria, perquè és la que et diu on has de mirar:

Si l'activitat...	Va per...	Qui intervé
Té **incidència ambiental** i està als annexos I, II o III de la PCAA	**Llei 20/2009**	Generalitat (annex I) o ajuntament (annexos II i III)
És un **espectacle públic o activitat recreativa** (bar musical, discoteca, sala de concerts, circ, concert extraordinari...)	**Llei 11/2009** + **Decret 112/2010**	Generalitat o ajuntament, segons el cas
És una **activitat econòmica en un establiment** de les del seu annex, sense norma sectorial que digui una altra cosa	**Llei 18/2020**	Ajuntament, via **comunicació**
És **restauració, esport, joc i apostes, espectacles amb animals**	La seva **normativa específica** (el Decret 112/2010 s'hi aplica **supletòriament**)	Segons la matèria
Comporta **obres**	**TRLU (Decret legislatiu 1/2010)**: llicència o comunicació prèvia urbanística	Ajuntament

> **Compte, error clàssic:** aquests règims **no són alternatius a triar**. Una mateixa activitat pot necessitar-ne diversos alhora (per exemple, llicència d'obres + comunicació d'activitat + informe d'incendis). El que has de fer és **identificar-los tots** i tramitar-los, quan es pugui, **conjuntament o simultàniament**.

---

2. La Llei 18/2020, del 28 de desembre, de facilitació de l'activitat econòmica

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.1. Què és i d'on ve

És la **norma general catalana** que regula com les administracions es relacionen amb qui vol muntar un negoci. Es va publicar al **DOGC el 31 de desembre de 2020** i va **entrar en vigor als vint dies**, és a dir, el **20 de gener de 2021** (disposició final setena). Una part de les obligacions -adaptar-se al model de relació, incorporar els procediments a la cerca guiada i les col·leccions de dades al Directori- va entrar en vigor **als dos anys** de l'entrada en vigor de la Llei.

Va **derogar** bona part de la **Llei 16/2015, de 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa**: concretament els seus **títols I i II**, l'apartat 1 de l'art. 21, set disposicions addicionals, dues transitòries, tres finals i **els annexos I i II**. També va derogar les **lletres b), c) i d) de l'article 124 del Decret 112/2010**.

Està desplegada pel **Decret 131/2022, de 5 de juliol** (DOGC de 7 de juliol de 2022).

> **Per què això importa:** si tens apunts que parlen de la Llei 16/2015 amb «annex I -> declaració responsable» i «annex II -> comunicació prèvia», **estan desfasats**. Aquells annexos ja no hi són.

2.2. Objecte, finalitat i àmbit (arts. 1 a 3)

- **Objecte (art. 1)**: establir un marc regulador per crear un entorn més favorable a l'activitat econòmica i facilitar la competència i la inversió, d'acord amb la normativa de procediment administratiu i el **model català d'administració digital**.
- **Finalitat (art. 2)**: facilitar l'activitat econòmica **en l'entorn digital**, mitjançant (a) la **reducció de càrregues administratives**; (b) serveis digitals **proactius** basats en la gestió de dades, de manera que **les dades s'aportin una sola vegada**; (c) col·laboració i coordinació entre administracions; (d) foment de **projectes empresarials estratègics**.
- **Àmbit (art. 3)**: s'aplica a l'Administració de la Generalitat, **als ens que integren l'Administració local**, a l'Administració pròpia d'Aran, als ens públics i organismes autònoms, als consorcis i a les corporacions de dret públic, pel que fa a les seves actuacions d'intervenció en l'activitat econòmica.

2.3. Les definicions que has de tenir clares (art. 4)

Terme	Definició
Activitat econòmica	Acció que, amb la concurrència de mitjans o factors productius, comporta la creació de béns o la prestació de serveis, **amb ànim de lucre o sense**
Establiment	Edifici, part d'un edifici o espai delimitat on es desenvolupa una o més activitats econòmiques, sempre que siguin compatibles
Certificat tècnic	Document signat per tècnic competent que acredita **el compliment normatiu d'una activitat en un establiment en la data d'expedició**
Projecte tècnic	Conjunt de documents que defineixen les característiques generals de l'activitat i justifiquen que compleix la normativa; ha de contenir com a mínim **memòria explicativa, esquemes, càlculs i plànols**
Títol habilitant	Document que reconeix l'habilitació per desenvolupar una activitat econòmica en un establiment
Requisits formals	Prescripcions documentals, de representació i de format
Requisits materials	Prescripcions tècniques i substantives per poder legalitzar l'exercici de l'activitat

> **Aquesta distinció (formals / materials) no és decorativa:** la Llei preveu **dos procediments de comprovació diferents**, un per a cada tipus de requisit. Ho veuràs al punt 2.10.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.4. La Finestreta Única Empresarial (FUE)

És l'instrument estrella de la Llei (arts. 5 a 19). No és una oficina física: és una **xarxa interadministrativa**.

Principis del model (art. 6): **confiança mútua**, **relació digital per defecte** i **aportació de dades una sola vegada** (el famós principi once only o just once).

Deures (art. 7): les persones titulars s'han de **relacionar digitalment**; les administracions han d'oferir, **de forma vinculant**, la informació sobre tots els requisits mitjançant una **eina de cerca guiada**, garantir la gestió electrònica integral incloent el **pagament electrònic de taxes**, eliminar càrregues innecessàries, estandarditzar procediments i **executar plans d'inspecció i control**.

Els instruments (arts. 11 a 19):

Instrument	Article	Què fa
Portal únic per a les activitats econòmiques	12	Unifica tota la informació. Incorpora una **cerca guiada vinculant per a totes les administracions** que et diu tots els tràmits obligatoris i optatius per legalitzar una activitat
Àrea privada	13	Espai per a cada titular, que integra totes les seves relacions amb les administracions catalanes
Directori d'empreses, establiments i registres	14	Visió integral de la informació. **No és d'accés públic**
Identificador únic de l'establiment	17	Identifica inequívocament l'emplaçament al llarg del temps. **Es manté si canvia el titular o si una activitat en substitueix una altra.** El crea l'**Oficina de Gestió Empresarial (OGE)**
Tramitació unificada	18	Si concorren diversos procediments sobre una mateixa activitat, permet aportar dades i documents **una sola vegada** i pagar les taxes des del portal únic
Proactivitat	19	L'Administració pot oferir serveis o impulsar tràmits **pel seu compte**, a partir de les dades que ja té

L'òrgan de governança és la **Comissió per a la Facilitació de l'Activitat Econòmica** (art. 21). I l'art. **26** crea un **procediment de defensa dels drets i interessos dels operadors econòmics**: qualsevol persona interessada, col·legi professional o associació pot informar, pel portal únic, de qualsevol disposició, acte, actuació, inactivitat o via de fet que suposi un **obstacle o barrera**; l'òrgan competent ha d'informar o emetre informe **en el termini de trenta dies**.

> **Truc de memòria:** portal únic -> cerca guiada -> àrea privada -> directori -> identificador únic -> tramitació unificada. És l'itinerari d'una dada des que la persona la posa fins que totes les administracions la comparteixen.

2.5. Els principis de la intervenció (art. 28)

Sis principis, i cauen com a llista:

1. L'**exercici lliure** de l'activitat econòmica.
2. La **intervenció administrativa mínima** per iniciar l'activitat econòmica.
3. L'impuls de **mecanismes complementaris** que permetin reduir càrregues.
4. La **responsabilitat dels titulars** en el compliment dels requisits.
5. La **no concurrència de règims d'intervenció prèvia** sobre el mateix interès general que es protegeix.
6. L'**estandardització dels requisits** exigits per les administracions.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

El principi 5 és el que evita duplicitats: si un interès general (posem, la seguretat contra incendis) ja el protegeix un control, **no se n'hi pot posar un segon** que protegeixi exactament el mateix.

2.6. El règim general d'intervenció (art. 29)

- **29.2**: els règims d'intervenció són els de la normativa de procediment administratiu, amb **control posterior** o amb **control previ**. **Amb caràcter general, el règim ha de comportar control posterior.**
- **29.3**: les administracions públiques de Catalunya **només poden exigir llicència o autorització** (o un altre mitjà amb control previ) **si hi ha raons imperioses d'interès general que ho justifiquin, en els termes de l'article 17 de la Llei estatal 20/2013**, de garantia de la unitat de mercat.
- **29.4**: l'inici de l'activitat s'articula mitjançant la **tramitació unificada** de l'art. 18 quan la normativa catalana, l'estatal i l'europea estableixin règims diferenciats.

També hi ha, com a peça complementària, l'art. **25**: cal impulsar **mecanismes complementaris a la intervenció** (codis de bones pràctiques, guies d'autoavaluació, interoperabilitat) i, per a les activitats que comporten **risc directe i concret** per a la salut o la seguretat de les persones, **cobrir la responsabilitat civil** amb assegurances o garanties proporcionades al risc.

2.7. La comunicació: el règim únic per als establiments (arts. 30 a 32)

Aquí hi ha el gran canvi respecte de la Llei 16/2015.

Art. 31: als efectes d'aquesta Llei, **la comunicació és el règim d'intervenció administrativa de control posterior aplicable als establiments** on s'exerceix una activitat econòmica, d'acord amb les activitats contingudes a **l'annex**, sens perjudici que calgui intervenció prèvia si hi ha **ocupació del domini públic**.

> **En cristià:** per als establiments de l'annex, **ja no hi ha declaració responsable ni llicència d'activitat**. Hi ha **comunicació** i prou.

Art. 32 - la comunicació d'inici de l'activitat en un establiment. Els punts que has de dominar:

- **32.1**: el titular ha de **comunicar digitalment** les dades necessàries i **adjuntar un certificat tècnic** acreditatiu del compliment normatiu, d'acord amb l'annex.
- **32.2**: el certificat s'ha de formalitzar en un **model normalitzat, d'ús obligatori**, disponible al portal únic.
- **32.3**: si, per la **dimensió o la capacitat** de l'establiment, l'annex ho exigeix, la comunicació ha d'incorporar **també un projecte tècnic detallat** signat per tècnic competent. **D'aquí surten les dues modalitats de comunicació.**
- **32.4**: **no es pot presentar** la comunicació fins que la intervenció prèvia sobre l'activitat que estableixi la normativa sectorial hagi acabat **favorablement**.
- **32.5**: si cal **informe previ d'incendis**, la comunicació, el certificat i el projecte s'han de presentar **un cop tramitada i finalitzada favorablement** aquesta intervenció.
- **32.6**: el mateix si la normativa sectorial preveu una **intervenció prèvia de la Generalitat**.
- **32.7**: si la normativa sectorial condiciona la resolució a la verificació prèvia per l'ajuntament, la FUE li ha d'enviar les dades perquè s'hi pronunciï.
- **32.9**: **la comunicació de dades habilita immediatament per exercir l'activitat**, sota la responsabilitat del titular **i del tècnic competent que signa la documentació**, i faculta l'Administració per fer qualsevol actuació de comprovació.
- **32.10**: si hi ha taxa, el titular ha de disposar del **comprovant de pagament**.

Les dues modalitats de comunicació, doncs, són:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Modalitat	Què s'adjunta	Quan
Comunicació **amb certificat tècnic**	Dades + **certificat tècnic** en model normalitzat	Regla general de l'annex
Comunicació **amb projecte tècnic i certificat**	Dades + **projecte tècnic detallat** + certificat	Quan la dimensió o capacitat de l'establiment ho exigeix (art. 32.3 i annex)

L'**annex** classifica les activitats seguint la **CNAE-2009** (aprovada pel Decret 137/2008) i, per a cada epígraf, indica en dues columnes de paràmetres si cal **certificat tècnic** o **projecte tècnic + certificat**, i si cal **informe previ d'incendis**. Dues observacions de l'annex que et poden estalviar feina: les activitats compreses en les dues primeres columnes **no requereixen informe de compatibilitat urbanística** ni **permís d'abocament previ**, sempre que estiguin connectades al sistema públic de sanejament. L'annex es pot **actualitzar per ordre** del conseller o consellera competent en matèria d'empresa (disposició final sisena).

2.8. La vida de l'activitat: titularitat, modificacions i pèrdua d'eficàcia (arts. 34 a 36)

- **Canvi de titularitat (art. 34)**: qui esdevé titular ha de **comunicar digitalment** les dades a través de la FUE i **manifestar explícitament** que manté els requisits i condicions de funcionament i que **se subroga** en els drets i obligacions administratius. La titularitat administrativa no prejutja res sobre les relacions civils o mercantils; si hi ha dubtes, es presumeix titular administratiu **qui acrediti la possessió de l'establiment**.
- **Modificacions (art. 35)**: de la **no substancial** només se n'ha d'**informar** l'Administració; la **substancial** obliga a **comunicar de nou** les dades de **tota l'activitat resultant**.
- **Pèrdua d'eficàcia (art. 36)**: l'Administració competent, amb **audiència prèvia**, pot declarar la pèrdua d'eficàcia dels efectes de la comunicació si **no s'ha iniciat l'activitat en tres mesos** des de la presentació, o si **s'interromp l'activitat més de sis mesos consecutius** sense que ho justifiqui l'estacionalitat del negoci. També es perd l'eficàcia si consta l'exercici d'una **segona activitat incompatible** habilitada posteriorment al mateix establiment. El titular ha de **comunicar el cessament definitiu** a través de la FUE.

El **Decret 131/2022, art. 53**, concreta què és **modificació substancial**: (a) addició o alteració d'instal·lacions, de la seva distribució o de les emissions, si són susceptibles d'afectar l'entorn urbà, el medi ambient, la seguretat o la salut; (b) increment de superfície per sobre dels llindars que obliguen a projecte tècnic; (c) alteracions amb efectes sobre les condicions de **prevenció i seguretat en cas d'incendi**; (d) sotmetiment de l'activitat resultant a un **règim d'intervenció o requisits diferents**; (e) **acumulació** de modificacions no substancials que, juntes, ho esdevenen. La resta són **no substancials**.

2.9. Les taxes (arts. 37 a 39)

- El titular ha de **disposar de la documentació acreditativa del pagament abans d'iniciar l'activitat**.
- **No pagar** la taxa abans de començar comporta **deixar sense efecte** la declaració o comunicació, pel procediment de comprovació de l'art. 42.
- En els règims d'**intervenció prèvia**, no pagar comporta que **es consideri desistida la sol·licitud**.
- Les taxes de la Generalitat les gestionen, liquiden i recapten les **oficines de gestió empresarial** (art. 38). Les dels ens locals **s'ingressen directament a les arques de l'ens**, de manera immediata, a través del portal únic (art. 39).

2.10. El control posterior: els dos procediments de comprovació (arts. 41 a 44)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Aquesta és, de tot el tema, la part més «de taula».

Art. 41 - principis. El control ha de ser **proporcionat, no discriminatori, transparent i objectiu**, i vinculat clarament i directa a l'interès general que el justifica. Es pot iniciar **en el mateix moment de presentar la documentació**, i l'Administració pot comprovar **en qualsevol moment** que es compleixen els requisits i requerir qualsevol document que el titular estigui obligat a tenir. Els procediments es poden iniciar **d'ofici**, per acord de l'òrgan competent o **atenent els plans d'inspecció**.

Art. 42 - comprovació de requisits FORMALS. Si en revisar la comunicació es detecta una inexactitud, falsedat o omissió, o falta documentació, s'inicia **d'ofici** un procediment d'esmena, amb requeriment perquè s'esmeni **en el termini de deu dies** des de la notificació.

- Si els defectes **no són essencials** i no s'esmenen dins el termini, es pot incoar **procediment sancionador**.
- Si són **essencials** i no s'esmenen, l'òrgan competent **ha de dictar resolució que deixi sense efecte la comunicació**, **ordeni el cessament de l'activitat** i, si escau, **restitueixi la situació jurídica al moment previ**, sens perjudici del sancionador.

Quan és essencial (art. 42.5) - llista tancada de cinc supòsits:

- **a)** les dades no permeten identificar degudament el titular o el tècnic ni l'activitat exercida, ni les característiques rellevants per determinar la normativa aplicable;
- **b)** les dades no són certes i s'han alterat voluntàriament per atribuir a la comunicació algun element o requisit essencial;
- **c)** l'activitat **no disposa d'alguna de les llicències o comunicacions sectorials o urbanístiques necessàries**;
- **d)** no es presenta la documentació necessària o no s'adequa a l'objecte o finalitats de l'establiment o l'activitat;
- **e)** s'han omès **l'informe i el certificat de l'acte de comprovació d'incendis** o el **permís d'abocament**, o qualsevol altre informe o control previ preceptiu.

Art. 43 - comprovació de requisits MATERIALS. Si, després de la comprovació documental o la inspecció, es constata l'incompliment d'un requisit material, s'inicia d'ofici el procediment d'esmena, que té una **durada màxima de sis mesos**.

- L'inici es fa per **acord motivat** que ha d'incloure el **nomenament de l'instructor o instructora**.
- La persona interessada té **un mes per esmenar**, **ampliable fins a tres mesos** si ho justifica raonadament la complexitat, sens perjudici del dret a presentar **al·legacions en quinze dies** des de la notificació.
- L'inici comporta la **suspensió cautelar immediata** de l'activitat **si hi ha risc** per a les persones, els béns o el medi ambient. Si l'activitat és **prohibida** per l'ordenament o **no pot complir mai** els requeriments, l'òrgan competent **ha d'acordar la suspensió cautelar immediata i deixar sense efecte la comunicació**.
- La resolució pot: **arxivar**; ordenar el **cessament** i la restitució; acordar el **reinici** de l'activitat suspesa cautelarment si s'acredita el compliment; o autoritzar la **continuació condicionada** a implantar mesures dins els terminis que fixi.
- **43.7**: el procediment d'esmena és **independent i compatible** amb el sancionador.

Art. 44 - plans d'inspecció i control. Les administracions **han d'aprovar anualment** plans d'inspecció i control de les activitats sotmeses a control posterior, i **publicar-los** al seu web i al portal únic, **fent-hi constar els recursos humans i materials** que hi destinen.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> **Això és l'art. 84 ter LBRL fet realitat.** L'ajuntament que només rep comunicacions i no aprova mai un pla d'inspecció està incomplint la llei.

2.11. Multes coercitives i règim sancionador (arts. 45 a 49)

Multes coercitives (art. 45): com a **mitjà d'execució forçosa**, de **150 a 3.000 euros** cadascuna, llevat que la legislació específica en digui altres imports. Són **independents i compatibles** amb les sancions i amb l'ordre de cessament.

Potestat sancionadora (art. 46): correspon al Govern, als òrgans del departament competent per raó de la matèria i **als òrgans corresponents dels ajuntaments**, en l'àmbit de les seves competències. El règim sancionador d'aquesta Llei **s'aplica si no hi ha norma sancionadora específica**.

Infraccions (art. 47):

Grau	Conductes
Lleus	Incomplir requeriments d'esmena d'inexactituds **no essencials**; incomplir requeriments d'esmena de defectes detectats en inspeccions **sense risc**; **no comunicar el canvi de titularitat**
Greus	**Iniciar l'activitat sense haver presentat** la declaració responsable o la comunicació; presentar-la amb inexactituds, falsedats o omissions **essencials**; fer **modificacions substancials** sense presentar-la; incomplir requeriments d'esmena de defectes **amb risc**; **obstaculitzar la inspecció**; **signar un certificat tècnic que no s'ajusta a la realitat o a la normativa** en la data d'expedició
Molt greus	**Reincidir** en una infracció greu (més d'una infracció de la mateixa naturalesa **en el termini d'un any**, ja sancionada per resolució ferma); iniciar l'activitat sense títol **quan hi ha risc** per a les persones, els béns o el medi ambient, o quan és una activitat **prohibida** o que **no pot complir mai** els requisits

Prescripció d'infraccions (art. 47.4): molt greus **3 anys**, greus **2 anys**, lleus **1 any**. El còmput comença **el dia en què s'ha comès** la infracció; en les continuades, **des que cessen**.

Sancions (art. 48):

Grau	Multa	Sancions no pecuniàries (compatibles)
Lleu	**150 a 3.000 ?**	-
Greu	**3.001 a 6.000 ?**	Suspensió de l'activitat **fins a 6 mesos**; impossibilitat de comunicar l'inici de l'activitat al mateix establiment fins a **2 anys**
Molt greu	**6.001 a 20.000 ?**	Suspensió **no inferior a 6 mesos ni superior a 2 anys**; impossibilitat de comunicar fins a **2 anys**

Criteris de graduació (art. 48.3): intencionalitat, benefici obtingut, capacitat econòmica, continuïtat o persistència, reincidència en termini superior a un any, gravetat del perjudici. **Prescripció de les sancions (art. 48.5)**: **3 / 2 / 1 anys**.

Caducitat de l'expedient sancionador (art. 49): **un any** des de la incoació sense resolució expressa notificada -> **caducitat** i arxivament, excloent del còmput les paralitzacions no imputables a l'Administració i les suspensions o ampliacions acordades.

El **Decret 131/2022, art. 66**, hi afegeix una peça molt pràctica: **reconeixement de responsabilitat** -> reducció del **20%**; **pagament voluntari** -> reducció del **20%**; **totes dues juntes** -> reducció del **40%**. Les reduccions s'han de fer constar a la notificació d'iniciació i queden condicionades al **desistiment o**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

renúncia de qualsevol acció o recurs contra la sanció.

---

3. La Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats (PCAA)

3.1. Objecte i àmbit

Objecte (art. 1): establir el **sistema d'intervenció administrativa de les activitats amb incidència ambiental**, considerant les afeccions sobre el medi ambient **i les persones**. Aquest sistema **integra l'avaluació d'impacte ambiental** de les activitats.

Finalitats (art. 2): assolir un nivell alt de protecció; afavorir un desenvolupament sostenible; contribuir a l'eficiència i el servei a la ciutadania en la instrucció dels procediments, garantint la col·laboració i coordinació de les administracions; i **facilitar l'acció de l'activitat productiva** de manera respectuosa amb el medi ambient.

Àmbit (art. 3): s'aplica a les activitats **de titularitat pública i privada** situades a Catalunya i **relacionades als annexos** de la Llei.

Definicions clau (art. 4): activitat, centre o establiment, titular, intervenció sectorial (la urbanística, industrial, turística, sanitària, energètica, minera, laboral, comercial i la d'establiments de concurrència pública), modificació substancial i no substancial, millors tècniques disponibles (MTD), activitat de caràcter temporal (període **no superior a dos anys**) i activitat mòbil (itinerant, amb durada **inferior a dos anys** en un mateix emplaçament).

Obligacions dels titulars (art. 6.3): disposar de l'autorització, llicència o comunicació ambientals; **sotmetre l'activitat al control ambiental inicial** quan sigui preceptiu; sotmetre's a la **revisió periòdica**; complir els **controls periòdics** i el subministrament d'informació; **comunicar la transmissió de titularitat**; **informar immediatament** de qualsevol incident o accident; i **prestar assistència i col·laboració** a qui faci el control, la vigilància i la inspecció.

3.2. Els règims d'intervenció (art. 7) i els annexos

Aquest article és el cor de la Llei i la pregunta d'examen més probable:

Annex	Règim	Qui resol	Termini per resoldre i notificar	Silenci
I.1 i **I.2**	**Autorització ambiental** (amb declaració d'impacte ambiental, o amb decisió prèvia sobre la necessitat d'avaluació)	**Generalitat** (òrgan ambiental del departament competent; instrueix la **Ponència Ambiental**)	**8 mesos** (art. 28.2)	**Desestimatori** (art. 28.5)
I.3	**Declaració d'impacte ambiental integrada en una autorització substantiva**	Òrgan **sectorial** de la Generalitat, amb DIA de la Ponència Ambiental	-	-
II	**Llicència ambiental**	**Ajuntament**	**6 mesos** des de la presentació de la sol·licitud (art. 48.1)	**Desestimatori** (art. 48.3)
III	**Règim de comunicació**	**Ajuntament**	- (no hi ha resolució)	-

Dins l'**annex II** hi ha tres subtipus (art. 7.1.c): activitats amb **declaració d'impacte ambiental**; activitats amb **decisió prèvia** sobre si cal DIA; i activitats **sense cap procés d'avaluació**.

A més (art. 7.1.e i f): **règim d'intervenció ambiental d'activitats temporals, mòbils i d'investigació** (títol

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

V) i **règim d'intervenció ambiental en activitats de competència municipal sectorial** (títol VI), en què **no hi ha llicència ni comunicació ambiental** i la intervenció ambiental s'integra, com a **informe ambiental**, dins la llicència sectorial.

Regles del joc que cauen (art. 7.1.d):

- Les ordenances municipals **no poden** sotmetre a llicència ambiental activitats que la Llei posa en règim de comunicació.
- Els ajuntaments **sí que poden** establir que **algunes activitats de l'annex II**, situades en determinades zones urbanes i amb una qualificació urbanística determinada, passin al **règim de comunicació**.
- **No** es poden sotmetre a comunicació les activitats subjectes a **decisió prèvia** sobre avaluació d'impacte ambiental ni les subjectes a **informe preceptiu** dels òrgans ambientals en els casos dels arts. 42 i 43.

Art. 7.2 - concurrència d'activitats: si una mateixa persona vol exercir diverses activitats amb règims diferents en un mateix centre, es tramita i resol **una sola autorització o llicència ambiental**, i s'aplica el règim de l'activitat **amb més incidència ambiental**. Excepció: les activitats d'**espectacles públics i activitats recreatives**, que es tramiten i resolen de manera **independent**, segons l'art. 56.

> **L'annex IV està derogat.** Era la llista d'activitats que, si no anaven per la normativa d'espectacles, quedaven subjectes a llicència ambiental. Si el veus als apunts, ja no existeix.

Competències sectorials (art. 8): els ajuntaments tenen **intervenció preceptiva** en **sorolls, vibracions, calor, olors, subministrament d'aigua, abocaments al sistema públic de sanejament o clavegueram municipal i gestió de residus municipals**, llevat que aquestes competències estiguin delegades expressament.

3.3. L'autorització ambiental (annexos I.1 i I.2)

- **Art. 12**: s'hi sotmeten les activitats dels annexos I.1 i I.2; també **les modificacions substancials**.
- **Tramitació**: la instrueix la **Ponència Ambiental**, amb consultes, informació pública i informes. La **proposta de resolució provisional** es notifica a interessats, administracions afectades i **a l'ajuntament del municipi on es projecti emplaçar l'activitat**, amb **quinze dies** d'audiència (art. 27.1). Si cal, els òrgans que emeten informes vinculants disposen de **quinze dies** més (art. 27.2). Si no hi ha al·legacions ni modificacions, la proposta esdevé **definitiva automàticament** (art. 27.3).
- **Termini (art. 28.2)**: **8 mesos** per dictar i notificar. **28.4**: el termini queda **suspès** si es demana esmena o millora de documentació, i es reprèn quan s'aporta. **28.5**: si no es resol, s'entén **desestimada**.
- **Contingut (art. 29)**: valors límit d'emissió, determinacions de la DIA, sistemes de tractament i control d'emissions i autocontrol, mesures per a condicions d'explotació diferents de les normals, protecció del sòl i les aigües subterrànies, **import de la garantia** a constituir, i qualsevol altra mesura adequada. **29.5**: hi ha d'incloure les determinacions municipals preceptives sobre **sorolls, vibracions, calor, olors i abocaments**; si l'ajuntament no informa, les fixa la Ponència Ambiental.
- **Notificació i publicitat (art. 30)**: es notifica als interessats i es comunica **a l'ajuntament** i a les administracions que hagin informat; la part dispositiva de les autoritzacions de l'annex I i, si escau, la DIA, es publiquen al **DOGC**.

3.4. La llicència ambiental (annex II): la que tramitaràs tu

Art. 35: se sotmeten a llicència ambiental l'activitat o activitats situades en un mateix centre o establiment, de la mateixa persona o empresa titular, **relacionades a l'annex II**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Finalitats (art. 36): prevenir i reduir en origen les emissions a l'aire, l'aigua i el sòl; i **garantir la coordinació** de les diverses matèries, inclosa l'autorització dels abocaments al sistema públic de sanejament, i la participació de les altres administracions.

El procediment, pas a pas:

1. **Sol·licitud** a l'ajuntament, amb projecte i documentació.
2. **Informació pública** (per a les activitats amb DIA, **mínim trenta dies** - art. 34.2).
3. **Informes** dels òrgans competents. Si l'activitat necessita **declaració d'impacte ambiental**, la formula la **Ponència Ambiental en un màxim de tres mesos** i la comunica a l'ajuntament perquè la integri a la resolució; **aquesta tramitació suspèn el termini per resoldre la llicència** (art. 34.3).
4. **Informe integrat** de l'òrgan tècnic ambiental municipal o comarcal i **proposta de resolució provisional** de l'òrgan municipal competent (art. 45). Si la proposta obliga a **modificar significativament** el projecte, es requereix la persona sol·licitant; si no ho fa dins termini, **caducitat de l'expedient**.
5. **Audiència** de quinze dies a les parts interessades (art. 46.1) i, si cal, quinze dies més als òrgans que han d'emetre informes preceptius (art. 46.2). Sense al·legacions ni modificacions, la proposta esdevé **definitiva automàticament**.
6. **Resolució de l'ajuntament** (art. 47), que **posa fi al procediment**.
7. **Termini (art. 48.1): sis mesos** des de la presentació de la sol·licitud. Se **suspèn** si es demana esmena (48.2). Si no es resol, **desestimada** (48.3). L'Administració ha d'informar en tot moment de l'estat de la tramitació (48.4).
8. **Contingut (art. 49)**: valors límit d'emissió, determinacions de la DIA, sistemes de control i autocontrol, mesures per a condicions d'explotació anormals, protecció del sòl i aigües subterrànies, **garantia suficient** i altres mesures. **49.2**: la llicència ambiental es pot tramitar **simultàniament** i atorgar **conjuntament** amb les altres llicències sectorials municipals.
9. **Notificació i publicitat (art. 50)**: es notifica al sol·licitant i es comunica a l'òrgan ambiental del consell comarcal si ha fet la proposta, i als òrgans que han emès informes preceptius. Es publica incorporant-la a una **base de dades accessible telemàticament**.

Un detall que compta: si en el projecte o la documentació es detecten **insuficiències o deficiències esmenables**, es requereix l'esmena; si passen **tres mesos** sense resoldre-les, s'ha de **declarar la caducitat de l'expedient i arxivar** (art. 44.6 per a la llicència; per a l'autorització ambiental hi ha una regla equivalent en la fase de verificació formal i suficiència).

3.5. El règim de comunicació (annex III): arts. 51 a 53

- **Art. 51**: l'exercici de les activitats de l'annex III **queda sotmès a comunicació** del titular. La comunicació presentada a l'ajuntament, amb la documentació que estableixen la Llei i el reglament, **acredita el compliment del règim d'intervenció ambiental**.
- **Art. 52.1 - el moment**: la comunicació s'ha de formalitzar **un cop acabades les obres i les instal·lacions necessàries**, que han d'estar emparades per la **llicència urbanística** corresponent o per la **comunicació prèvia d'obres**, i per la resta de llicències sectorials.
- **Art. 52.2**: si es vol destinar a un ús concret una edificació existent construïda **sense ús específic**, cal **informe previ favorable de compatibilitat urbanística**; si l'ajuntament no el lliura **en vint dies**, es pot procedir.
- **Art. 52.3 - documentació**: (a) **descripció de l'activitat mitjançant un projecte bàsic amb memòria ambiental**, tret dels casos en què reglamentàriament només calgui memòria ambiental; (b) **certificació** del personal tècnic competent -que, si escau, ha de ser qui dirigeixi l'execució del projecte- acreditativa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

que l'activitat i les instal·lacions s'adeqüen a l'estudi ambiental i al projecte i que es compleixen tots els requisits ambientals.

- **Art. 52.4**: en els casos que es determinin reglamentàriament (per comprovar emissions a l'atmosfera -sorolls, vibracions, lluminositat-, a l'aigua o la caracterització de residus), cal adjuntar-hi també **certificació d'una entitat col·laboradora de l'Administració ambiental o dels serveis tècnics municipals**.
- **Art. 52.5 - l'efecte**: un cop efectuada la comunicació, **l'exercici de l'activitat es pot iniciar sota l'exclusiva responsabilitat de les persones titulars i tècniques** que hagin lliurat les certificacions, mesuraments, anàlisis i comprovacions; això sí, per començar **cal disposar dels títols administratius habilitants o controls inicials que exigeixi la normativa sectorial no ambiental**.
- **Art. 52.8**: la comunicació **no atorga cap facultat sobre el domini públic**, el servei públic o els béns col·lectius.
- **Art. 53 - certificació ambiental**: si la certificació de l'entitat col·laboradora o dels serveis tècnics municipals **no és favorable**, **no es pot presentar la comunicació ni exercir l'activitat**.

> **Truc:** amb la PCAA, la comunicació es presenta **al final**, amb l'obra acabada. Amb la Llei 18/2020 passa el mateix esperit: primer les intervencions prèvies i l'informe d'incendis, i **després** la comunicació.

3.6. Espectacles i altres activitats de competència municipal sectorial (art. 56)

Aquest article és la frontissa entre la Llei 20/2009 i la Llei 11/2009, i cau:

1. La **intervenció ambiental en els espectacles públics i les activitats recreatives s'integra en el procediment d'atorgament de la llicència municipal o l'autorització sectorial mitjançant un informe ambiental** de l'òrgan tècnic municipal o comarcal, o bé, si escau, en les condicions establertes per al règim de comunicació.
2. Si l'activitat se situa en un **espai natural protegit**, cal la **consulta prèvia** sobre la necessitat d'avaluació d'impacte ambiental.
3. Les activitats regulades per la legislació d'espectacles que estiguin incloses en altres activitats o establiments d'altres annexos **queden sotmeses al règim d'aquest article**.

I l'**art. 57** afegeix que les activitats de l'annex II **de titularitat municipal** subjectes a l'aprovació d'un projecte **no van per llicència ambiental**: l'avaluació ambiental s'integra en la tramitació del projecte, i l'ordenança municipal que reguli aquesta aprovació ha de preveure **informació pública** (i pot incorporar **informació veïnal**).

3.7. Disposicions comunes: informe urbanístic, caducitat i revisió

- **Art. 60 - informe urbanístic**: es demana a l'ajuntament i s'ha de lliurar **en el termini màxim d'un mes**. Si no arriba, qui sol·licita l'autorització ambiental ho pot justificar amb còpia de la sol·licitud i continuar la tramitació. Si l'informe és **desfavorable** i arriba abans de l'atorgament, l'òrgan ambiental **ha de dictar resolució que posi fi al procediment i arxivar**. L'informe **caduca en el termini que ell mateix fixi, amb un mínim de sis mesos**, i **en el seu defecte, als dos anys** d'haver estat expedit.
- **Art. 61 - caducitat**: un cop atorgada l'autorització o la llicència, el titular disposa de **quatre anys per iniciar l'activitat**, llevat que el títol fixi un termini diferent. Té **dret a pròrroga** si en justifica els motius i la necessitat. La llicència ambiental (i les autoritzacions, excepte les de l'annex I.1) **caduca** si passa el termini **sense que l'activitat s'hagi sotmès a control ambiental inicial**. L'òrgan competent **ha de declarar la caducitat i arxivar, amb audiència prèvia**.
- **Revisió (arts. 62-63)**: l'autorització de l'annex **I.2** està subjecta a **revisió periòdica cada dotze anys**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La sol·licitud de revisió de l'**autorització** s'ha de presentar amb **vuit mesos** d'antelació; la de la **llicència**, **sis mesos** abans de la caducitat dels permisos sectorials. El procediment de revisió s'ha de resoldre en **sis mesos** (autorització) o **quatre mesos** (llicència).

- **Art. 59 - modificacions**: les substancials d'activitats dels annexos I.1 i I.2 van a **autorització ambiental**; les de l'annex II, a **llicència ambiental**. En determinats casos, la llei preveu que aquestes s'entenguin concedides **per silenci** un cop transcorregut el termini corresponent.

3.8. El sistema de control (títol VIII, arts. 68 a 73)

Annex	Sistema
I.1	**Sistema d'inspecció**: Pla i programes d'**inspecció ambiental integrada**, més els controls sectorials que fixi l'autorització
I.2 i **II**	**Sistema de control ambiental**: **control inicial** previ a la posada en funcionament + **controls periòdics**
III	Poden sotmetre's a **autocontrols periòdics**, amb caràcter indicatiu, **cada sis anys**, tret que l'ordenança municipal en fixi una freqüència diferent

El control ambiental inicial (arts. 69 i 70): es fa en el període de posada en marxa i verifica (a) l'**adequació de l'activitat i les instal·lacions al projecte autoritzat**, mitjançant certificació del tècnic director de l'execució; (b) la **conformitat amb les condicions** de l'autorització o la llicència, mitjançant **acta de control d'una entitat col·laboradora**, tret que per a les activitats de l'annex II l'ajuntament n'encomani els controls inicials **als serveis tècnics municipals**; (c) si escau, la documentació d'assegurances obligatòries. Si acabat el període de posada en marxa **no s'ha fet el control inicial o ha estat desfavorable, l'activitat ha de cessar**. L'**acta de control inicial** s'ha de presentar a l'Administració **en el termini màxim d'un mes** des que acaba el control, **habilita per exercir l'activitat** i comporta la **inscripció d'ofici** als registres ambientals.

Els controls periòdics (art. 71.2), si l'autorització o la llicència no en fixen termini, amb caràcter indicatiu:

- Activitats de l'**annex I.2**: **cada quatre anys**.
- Activitats de l'**annex II**: **cada sis anys**.

Les activitats inscrites al registre **EMAS** queden **exemptes** de control periòdic, tret dels controls específics amb terminis particulars (art. 71.3). Les **modalitats** de control periòdic (art. 72) són **extern**, **intern** (autocontrols) i **mixta**.

3.9. Inspecció, sancions i execució forçosa (títol IX) i taxes (títol X)

Les **sancions** de l'art. 83 van, per als tipus de l'art. 80, de **2.000 a 20.000 ?** (lleus), **20.001 a 200.000 ?** (greus) i **200.001 a 2.000.000 ?** (molt greus), amb possibilitat de **clausura**, **inhabilitació** i **revocació o suspensió de l'autorització**. Si la multa és **inferior al benefici obtingut**, s'ha d'augmentar com a mínim fins al **doble** del benefici (art. 83.4). A banda, **l'infractor està obligat a reposar o restaurar les coses a l'estat anterior** i a indemnitzar els danys (art. 83.5); si no ho fa, es poden imposar **multes coercitives** de fins a **un terç** de la multa prevista per al tipus (art. 83.6).

Les **mesures provisionals** de l'art. 84, si es constata risc d'afecció greu, poden ser mesures de correcció, seguretat o control; **precinte** d'aparells o equips; **clausura temporal**, parcial o total; **aturada** de les instal·lacions; i **suspensió temporal de l'autorització**.

Multes coercitives com a mitjà d'execució forçosa (art. 88): **màxim 15.000 ?**.

Taxes (arts. 89 i 90): meriten taxa els serveis d'autorització, DIA, llicència, comunicació, modificacions,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

revisions i informes d'inspecció i visita. Les **taxes locals** no poden excedir, en conjunt, **el cost real o previsible del servei** o, si no, el valor de la prestació rebuda.

---

4. La Llei 11/2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives

4.1. Objecte i, sobretot, definicions (arts. 1 i 3)

Objecte: establir el règim jurídic dels **espectacles públics**, les **activitats recreatives** i els **establiments i espais oberts al públic** on es duen a terme, i regular-ne la intervenció administrativa.

Les definicions de l'art. 3 són la base de tot el tema:

Concepte	Definició
Espectacle públic	Activitat orientada al lleure o l'entreteniment, consistent en representacions, actuacions, exhibicions, projeccions o similars, oferta per un titular, explotador o organitzador, feta per actors, artistes o executants, i que **congrega un públic que hi acudeix a contemplar-la**
Activitat recreativa	Activitat **musical** que congrega un públic amb l'objectiu principal de **fer-lo participar** o d'oferir-li el consum de productes o serveis amb finalitats d'oci, entreteniment o diversió
Ordinària	La que es fa **habitualment** en establiments oberts al públic, fixos o no permanents desmuntables, que **disposen d'autorització, llicència o comunicació prèvia per a l'activitat que s'hi fa**
Extraordinària	La que es fa en establiments que tenen títol **per a una activitat diferent** de la que es vol fer, o en **espais oberts al públic** o en altres establiments no regulats per aquesta Llei
Establiment obert al públic	Local, instal·lació o recinte dedicat a fer-hi espectacles o activitats recreatives. Tres tipus: **locals tancats permanents no desmuntables**; **locals no permanents desmuntables** o instal·lacions fixes portàtils o desmuntables tancades; i **recintes** que uneixen diversos locals (complexos o infraestructures d'oci)
Espai obert al públic	Lloc de **domini públic** -inclosa la via pública- o de propietat privada on **ocasionalment** es fan espectacles o activitats recreatives, i que **no disposa d'infraestructures ni instal·lacions fixes** per fer-ho
Titulars	Qui té la titularitat de l'establiment. **Són els organitzadors** dels espectacles i activitats que s'hi fan, llevat que s'hagi disposat expressament el contrari
Organitzadors	Els responsables de promoure i organitzar els espectacles i activitats

El **Govern ha d'aprovar per decret un catàleg** que defineixi els tipus d'espectacles, activitats, establiments i espais (art. 3.2). Aquest catàleg és l'**annex I del Decret 112/2010**.

> **La distinció ordinària / extraordinària és la que decideix qui autoritza.** Memoritza-la bé: **ordinària** = l'establiment ja té títol per a aquella activitat; **extraordinària** = el títol és per a una altra activitat, o no hi ha títol perquè és un espai obert.

4.2. Àmbit d'aplicació i exclusions (art. 4)

S'aplica a **tot tipus** d'espectacles, activitats recreatives i establiments oberts al públic, **amb independència** del caràcter públic o privat dels organitzadors, de la titularitat de l'espai, de la **finalitat lucrativa o no** i del caràcter **esporàdic o habitual**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

S'aplica als espectacles amb **ús d'animals**, **excepte** les festes tradicionals amb bous (norma pròpia), i **supletòriament** a les activitats de **restauració**.

Queden exclosos (art. 4.5):

- a) Els **actes i celebracions privats o de caràcter familiar** que no es facin en establiments oberts al públic i que no comportin risc.
- b) Les activitats en exercici dels **drets fonamentals de reunió i manifestació**.
- c) Els actes i celebracions de **caràcter veïnal o associatiu**, amb aforament baix o mitjà, que no es facin en establiments del catàleg, sempre que no comportin risc greu, **sens perjudici del que estableixin les ordenances municipals**.
- d) Totes les manifestacions festives que consten al **Catàleg del patrimoni festiu de Catalunya**, també sens perjudici de les ordenances.

Art. 4.6: en cas de conflicte entre aquesta Llei i les lleis sectorials, **prevalen les sectorials**.

4.3. Drets i obligacions

Espectadors i usuaris (art. 5): tenen dret a contemplar l'espectacle **íntegrament i en les condicions anunciades**; a la **devolució total o parcial** de l'import en cas de suspensió o modificació essencial; a ser **admesos en les mateixes condicions objectives**; a **llibertat i indemnitat sexuals** i tracte respectuós i no discriminatori; a tenir a disposició els **fulls de reclamació i denúncia**; i a una publicitat **veraç i suficient**. Entre les obligacions: complir els requisits de seguretat, comportar-se cívicament, **no portar armes** ni objectes per a finalitats violentes, respectar els horaris i **no perturbar el descans dels veïns** a la sortida.

Organitzadors i titulars (art. 6): tenen dret a fer l'espectacle d'acord amb la llicència, **fixar els preus** i rebre el **suport de les forces i cossos de seguretat**. I una llista llarga d'obligacions, de les quals destaquen: **respectar l'aforament màxim** i no vendre entrades per sobre; complir els **horaris**; disposar d'un **servei de vigilància** amb personal capacitat, com a mínim, per practicar **primers auxilis i evacuacions**; **constituir garanties i mantenir vigents els contractes d'assegurança**; comunicar la identitat dels titulars, organitzadors i responsables; disposar de **pla d'autoprotecció o pla d'emergència** si ho exigeix la normativa de protecció civil i incendis; i complir la normativa d'**accessibilitat**.

Persones interessades (art. 8): ho són -tret dels procediments sancionadors- totes les persones i les **associacions i organitzacions representatives d'interessos veïnals, econòmics i socials** amb un dret o interès legítim afectat. Tenen dret a **ser escoltades** en els procediments d'atorgament i a **instar l'actuació** de les institucions. Les administracions han d'oferir **serveis de mediació** entre consumidors d'oci, titulars i veïns. I si algú denuncia **molèsties per soroll**, té dret que l'Administració **faci proves amb mitjans tècnics**; ara bé, si la molèstia és a l'interior del domicili i **no es permet l'accés** als inspectors, **s'arxiven les actuacions** (art. 8.6).

Menors (art. 9) i **dret d'admissió (art. 10)**: l'exercici del dret d'admissió **no pot comportar mai discriminació** per naixement, raça, sexe, religió, opinió, discapacitat, orientació sexual, identitat de gènere ni cap altra condició personal o social.

4.4. Qui fa què: el repartiment de competències (arts. 11 a 15)

La Generalitat (art. 11.1):

- a) Dictar les normes de desplegament reglamentari.
- b) **Planificar territorialment** els establiments oberts al públic.
- c) **Autoritzar** els **establiments de règim especial** i els **espectacles i activitats recreatives de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

caràcter extraordinari que no siguin de competència municipal.

- d) **Inspeccionar i sancionar** els que hagi autoritzat.
- e) Inspeccionar i sancionar els autoritzats pels ajuntaments **quan aquests no hagin acordat assumir aquesta competència**.

Els ajuntaments (art. 13.1):

- a) Aprovar **ordenances**.
- b) Adoptar mesures de **planificació urbanística**, vinculants per a la ubicació dels establiments si així ho estableix el planejament.
- c) **Atorgar les llicències** de: establiments oberts al públic **de caràcter permanent**; establiments **no permanents desmuntables**; **espectacles i activitats recreatives extraordinaris** en els termes de l'art. 42.2 i, **en tot cas, amb motiu de revetlles i festes populars o locals**; i espectacles i activitats recreatives **en espais oberts al públic**.
- d) **Inspeccionar i sancionar** els sotmesos a llicència municipal, **sempre que ho hagin acordat pel ple municipal** i ho hagin comunicat al departament competent.
- e) Ser **titulars** d'establiments o **organitzadors** d'espectacles.
- f) **Clàusula residual**: exercir, en el seu àmbit territorial, totes les potestats administratives que aquesta o altres lleis no atribueixin expressament a altres administracions.

Delegació (art. 12): la Generalitat pot delegar als ajuntaments que ho sol·licitin les competències d'**autoritzar establiments de règim especial** i les **sancionadores**. Requisits: acreditar **capacitat de gestió tècnica suficient** i **haver assumit i exercir efectivament** les competències de l'art. 13.1.d. El règim de la delegació és el del **TRLMRLC (Decret legislatiu 2/2003)**.

Subrogació (art. 15): un cop assumides, les competències de l'art. 13.1.d **són d'exercici obligatori**. Si l'ajuntament que les ha assumit no les exerceix i això posa en risc la convivència, la seguretat o la salut, **la Generalitat les pot exercir subsidiàriament** pel procediment del TRLMRLC.

Altres peces d'organització: el **Consell Assessor d'Espectacles Públics i d'Activitats Recreatives** (art. 17), que informa **preceptivament** els projectes de reglament i, si els ajuntaments ho acorden, els projectes d'ordenança; les **entitats col·laboradores de l'Administració** (art. 18), acreditades i habilitades per emetre informes tècnics, certificacions i actes de verificació o control, amb caràcter **temporal** i **revocable**; i els **registres** (art. 19): els ajuntaments que exerceixen competències **han de constituir un registre municipal** d'establiments oberts al públic i d'organitzadors, i la Generalitat en manté un de propi de tot Catalunya.

4.5. El règim general de llicències i autoritzacions (arts. 29 a 38)

Art. 29 - la regla i les excepcions:

- **29.1**: obrir establiments per fer-hi espectacles i activitats recreatives, i organitzar-los, **requereix obtenir prèviament la llicència o autorització**.
- **29.3**: els espectacles i activitats que es fan **habitualment** en establiments **degudament autoritzats no necessiten cap altra llicència**, sempre que les característiques i les condicions de l'establiment siguin idònies.
- **29.4**: **cada establiment ha de tenir una única llicència o autorització**, que pot donar cobertura a **diversos** espectacles o activitats.
- **29.5**: **qualsevol modificació** de l'establiment (transformació, adaptació, reforma, canvi d'emplaçament, ampliació o reducció) **està sotmesa a llicència o autorització**. **No** es considera modificació el canvi de distribució o de mobiliari, si es fa en condicions tècniques adequades.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **29.6**: quan la legislació de control ambiental preventiu **no requereix** autorització ni llicència, els reglaments de la Generalitat o **les ordenances municipals poden substituir el règim d'autorització pel de comunicació prèvia**, si consideren que **no hi ha raó imperiosa d'interès general** (art. 9.1.b de la Directiva 2006/123/CE). Els sotmesos a comunicació prèvia **han de complir les mateixes condicions generals** que els sotmesos a llicència.
- **29.7 - exempcions de llicència municipal** (llevat que les ordenances, en supòsits justificats i excepcionals, diguin el contrari):
- a) Els establiments **de titularitat del mateix ajuntament**.
- b) Els espectacles i activitats **extraordinaris organitzats pels municipis** amb motiu de **festes i revetlles populars**, sigui quina sigui la titularitat de l'espai.
- c) Els espectacles i activitats **d'interès artístic o cultural amb aforament reduït**, si es fan **ocasionalment** en espais oberts o en qualsevol establiment de concurrència pública. **En aquest cas es pot establir l'obligació de comunicació prèvia.**
- d) Els **espectacles i activitats esportives de caràcter esporàdic**.
- **29.8**: la Generalitat pot eximir de llicència municipal els espectacles d'interès artístic o cultural fets ocasionalment en **edificis de l'Inventari del patrimoni arquitectònic**.

Art. 30 - contingut: la llicència ha de fer constar nom, raó social, titulars, domicili, data d'atorgament, **tipus** d'establiment i d'activitats autoritzades, **aforament màxim permès** i les condicions singulars. Només es poden autoritzar els que compleixin les condicions de **seguretat, qualitat, comoditat, salubritat i higiene**.

Art. 31 - controls i llicències provisionals: si l'**acta de control inicial**, **tot i ser desfavorable**, indica expressament que les deficiències **no comporten cap risc** per a la seguretat de les persones ni dels béns, es pot atorgar una llicència o autorització **provisional**, que té una **vigència màxima d'un any** i que es pot sotmetre a **fiança**.

Art. 33 - termini i silenci: els terminis per resoldre s'estableixen **per reglament** i han de coincidir, sempre que sigui possible, amb els d'altres normes que incideixin sobre el mateix establiment. I la clau: **la manca de resolució expressa dins de termini té efectes DENEGATORIS**.

> **Aquí el silenci és NEGATIU sempre.** És una de les excepcions clàssiques al silenci positiu de l'art. 24 LPAC, i el preàmbul del Decret 112/2010 ho justifica expressament pels motius d'interès públic que preveu la mateixa Directiva de Serveis.

Art. 35 - vigència: les llicències i autoritzacions d'**establiments** tenen **vigència indefinida**, tret que un reglament o el mateix títol diguin el contrari, i sens perjudici dels controls i revisions periòdiques. Les d'**espectacles i activitats** tenen la mateixa vigència que l'espectacle o l'activitat autoritzats. Els titulars estan obligats a **mantenir sempre les condicions** i a **adaptar-se a les noves condicions** que estableixin disposicions posteriors (art. 35.3), i a **informar de qualsevol canvi** i demanar-ne la revisió o modificació (art. 35.4).

Art. 36 - transmissió: les llicències i autoritzacions **són transmissibles**, tret que el nombre de les que es poden atorgar sigui **limitat** o que s'hagin concedit tenint en compte les **característiques particulars** del subjecte. **No es poden transmetre** -ni les comunicacions prèvies, ni les llicències, ni les autoritzacions, ni l'explotació- mentre el titular estigui sotmès a **expedient sancionador**, a **mesures provisionals** o a **expedient de revocació o caducitat**, fins que hi hagi resolució ferma. El **canvi de titularitat no requereix llicència nova**, però sí una **comunicació per escrit** conjunta de transmitent i adquirent **en el termini d'un mes** des de la formalització; **transcorreguts dos mesos** des de la comunicació sense que

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

s'hagi notificat que la transmissió no és procedent, **es considera plenament eficaç**. Sense comunicació, transmitent i adquirent són **responsables solidaris**.

Art. 37 - extinció: les llicències i autoritzacions s'extingeixen per **compliment** (s'ha fet l'espectacle o ha vençut el termini), **renúncia**, **revocació** i **caducitat**. Es poden **revocar** si els titulars incompleixen els requisits o condicions, si canvien o desapareixen les circumstàncies que en van determinar l'atorgament, si l'establiment **no s'ha adaptat a les noves normes** dins el termini, o si s'imposa **com a sanció**. Es pot declarar la **caducitat** si, **al cap d'un any** d'haver-les atorgat, l'establiment **no ha iniciat l'activitat** sense causa justificada, o si en **qualsevol moment** de la vigència **s'atura l'activitat més de dos anys ininterromputs**. La revocació i la caducitat es tramiten **d'ofici, amb audiència**, i l'acord s'ha d'adoptar **dins els sis mesos** d'haver notificat l'obertura de l'expedient.

Art. 38 - concurrència i tramitació conjunta: l'atorgament d'aquestes llicències és **sens perjudici** de les altres que calguin, **entre les quals les urbanístiques**. Les llicències i tràmits de control preventiu que concorrin **s'han de sol·licitar simultàniament** i, en la mesura del possible, **tramitar conjuntament**. I un punt d'or (art. 38.3.c): en la tramitació conjunta **s'ha d'integrar la llicència ambiental**, de manera que **aquesta se substitueix per l'informe integrat** de l'òrgan ambiental competent i, si escau, per la **declaració d'impacte ambiental**; **si aquest informe o aquesta declaració són desfavorables o fixen limitacions, són VINCULANTS** per a l'atorgament de la llicència.

4.6. El règim específic de cada títol (arts. 39 a 43)

Establiments de règim especial (art. 39). Són els que **poden afectar més intensament la convivència, la seguretat o la salut**, pel seu **horari especial** i altres condicions singulars. El règim depèn de la població del municipi:

Població del municipi	Títol	Amb què
Més de 50.000 habitants	**Llicència municipal**	**Informe vinculant previ de la Generalitat**
Igual o inferior a 50.000 habitants	**Autorització de la Generalitat**	**Conformitat prèvia de l'ajuntament** afectat. La Generalitat pot **delegar** aquesta competència als municipis interessats

Establiments permanents no desmuntables (art. 40): cal **llicència municipal** prèvia. L'ajuntament **ha de comunicar** als serveis territorials de la Generalitat l'atorgament i **qualsevol modificació, suspensió, revocació, canvi de titularitat o canvi de domicili**.

Establiments no permanents desmuntables (art. 41): els espectacles de **circ** -inclosos els de vela i els que es fan amb animals- i la resta d'espectacles i activitats que es fan en establiments no permanents desmuntables requereixen, **a més de la conformitat dels titulars del sòl**, **llicència municipal** prèvia. Se'ls aplica el règim de les llicències d'establiments permanents **excepte pel que fa al caràcter indefinit**.

Espectacles i activitats de caràcter extraordinari (art. 42) - el punt que més cau de tota la Llei:

> **Art. 42.2**: els espectacles públics i activitats recreatives de caràcter extraordinari **estan sotmesos a AUTORITZACIÓ DE LA GENERALITAT**, **llevat que** es duguin a terme en **municipis de més de 50.000 habitants** o **amb motiu de festes i revetlles populars**. En aquests casos, estan sotmesos a **LLICÈNCIA MUNICIPAL**.

I l'**art. 42.3**: els espectacles i activitats que es fan en un **espai obert**, públic o privat, requereixen, **a més de la conformitat dels titulars de l'espai**, l'**autorització municipal** prèvia; excepció: si són **proves esportives que es fan en més d'un terme municipal**, l'autoritza l'òrgan competent en matèria de **trànsit**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de la Generalitat.

Art. 43 - títol habilitant per usar espais oberts al públic: les autoritzacions dels arts. 41 i 42 són **independents** del títol per utilitzar l'espai, que l'han d'atorgar els titulars respectius. Si l'espai és **de titularitat pública**: el procediment per obtenir el títol d'ús **es tramita simultàniament**; els titulars estan obligats a **retornar els espais al seu estat originari**; i les autoritzacions es poden **condicionar al dipòsit d'una fiança**, sens perjudici del pagament de les **taxes**.

4.7. Inspeccions i règim sancionador (arts. 44 a 65)

Inspeccions (art. 44): el personal d'inspecció pot accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, pública o privada, **amb el límit constitucional de l'entrada al domicili**. Poden inspeccionar els membres dels cossos i forces de seguretat i altres serveis d'inspecció, que tenen **caràcter d'agents de l'autoritat**. Es fa **acta**, on els interessats poden fer constar la seva disconformitat. Si es constaten irregularitats, l'òrgan competent pot **requerir modificacions** amb un termini, o **obrir directament expedient sancionador**.

Classificació (art. 46): infraccions **molt greus, greus i lleus**. A les infraccions per **contaminació acústica** se'ls aplica la **normativa específica**.

Sancions:

Grau	Multa (titulars/organitzadors)	Multa (espectadors/usuaris)	Altres sancions
Molt greu (art. 50)	**10.001 a 100.000 ?**; amb reincidència, **fins a 200.000 ?**	-	Tancament i precinte **de 6 a 18 mesos**; suspensió de la llicència **de 6 a 12 mesos**; **revocació**; inhabilitació **de 6 a 12 mesos**; decomís **de 6 a 12 mesos** o destrucció; publicitat; **avançament de l'hora de tancament de 6 a 12 mesos**
Greu (art. 51)	**1.001 a 10.000 ?**; amb reincidència, **fins a 20.000 ?**	**151 a 500 ?**; amb reincidència, fins a **1.000 ?**	Tancament, suspensió, inhabilitació, decomís i avançament de l'hora de tancament, **màxim 6 mesos** cadascun
Lleu (art. 52)	**300 a 1.000 ?**; amb reincidència, **fins a 2.000 ?**	**50 a 150 ?**; amb reincidència, fins a **300 ?**	-

En les faltes **molt greus**, si es rebaixa la sanció al grau inferior en els casos que fixi el reglament, **mai no pot ser inferior a 1.501 ?** (art. 55.5).

Mesures sense caràcter sancionador (art. 54): **no són sanció** el **tancament** de l'establiment o la prohibició o suspensió d'una activitat **que no tinguin llicència**, fins que es restableixi la legalitat (amb **audiència prèvia**), ni la revocació ni la declaració de caducitat. En infraccions **lleus** es poden fer **advertiments** sense obrir procediment sancionador, **motivant** la mesura.

Prescripció i caducitat (art. 57):

	Molt greus	Greus	Lleus
Infraccions	**3 anys**	**2 anys**	**6 mesos**
Sancions	**3 anys**	**2 anys**	**1 any**

El còmput de la prescripció de la **infracció** comença **des que es comet o des que l'Administració en té coneixement**; en les continuades, des de la **finalització de l'activitat** o del darrer acte. Qualsevol actuació de l'Administració **coneguda pels interessats** interromp la prescripció, però **torna a córrer si el procediment s'atura més d'un mes** per causa no imputable als presumptes responsables. I el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

procediment sancionador s'ha de resoldre i notificar en el termini màxim de nou mesos des de la seva obertura; passat aquest termini, **caducitat**.

Òrgans sancionadors (art. 59): a la Generalitat, els òrgans centrals i territorials del departament competent. **A l'ajuntament, l'alcalde o alcaldessa**, que pot **delegar** la competència d'acord amb la legislació de règim local. Ajuntaments i Generalitat **s'han d'informar recíprocament** de l'obertura i resolució dels expedients per evitar duplicitats.

Mesures provisionals: n'hi ha **tres nivells**, i això cau:

Tipus	Article	Qui i quan
Mesures provisionals dins d'un expedient sancionador ja obert	61	L'òrgan competent, per resolució motivada
Mesures provisionals prèvies a l'obertura de l'expedient	62-64	Els òrgans competents per sancionar, en supòsits taxats (indicis de delicte -comunicació a l'autoritat judicial en **48 hores**-, alteracions de l'ordre públic, incompliment greu de condicions sanitàries o risc greu, tolerància del consum d'estupefaents, **manca de llicència**, incompliment reiterat d'horaris o de la prohibició d'entrada de menors). L'expedient sancionador s'ha d'obrir **en el termini màxim de quinze dies**; si no, **les mesures queden sense efecte**
Mesures provisionals immediates	65	Els **agents dels cossos i forces de seguretat**, en casos d'**urgència absoluta** i risc immediat greu. Ho han de comunicar **dins les 48 hores** a l'òrgan competent, que les ha de confirmar, modificar o revocar **en cinc dies** des del primer dia hàbil següent. Si s'incompleixen aquests terminis, **s'aixequen automàticament**

Registre d'infraccions i sancions (art. 58): la Generalitat n'ha de crear un, on s'inscriuen totes les infraccions i sancions per resolució ferma, per apreciar la **reincidència**. Les inscripcions es **cancel·len** si no s'ha imposat cap altra sanció durant **3 anys** (molt greus), **2 anys** (greus) o **1 any** (lleus) des que la resolució esdevé ferma, si s'han complert totalment les sancions, o si s'han anul·lat.

---

5. El Decret 112/2010, del 31 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives

És el desplegament de la Llei 11/2009. Recull en un únic text la regulació abans dispersa, **inclosa la que afecta les llicències municipals**. Molt important: els seus preceptes tenen **naturalesa supletòria** en allò que és competència municipal, és a dir, **només s'apliquen als municipis que no tinguin ordenances pròpies o quan aquestes no disposin altrament**.

5.1. Àmbit i exclusions

Se sotmeten al Reglament els espectacles, activitats recreatives, establiments i espais oberts al públic **inclosos al catàleg de l'annex I**. Es regeixen per la seva **normativa específica** (i el Reglament s'hi aplica **supletòriament**) les activitats de **restauració**, les **esportives**, les de **joc i apostes** i els **espectacles amb ús d'animals**. **Queden exclosos** els actes privats o familiars fora d'establiments oberts al públic sense risc, les activitats de **reunió i manifestació** i les **actuacions amb ús de foc i material pirotècnic**.

El Reglament hi afegeix definicions operatives molt útils a la finestreta: **actuacions en directe**, **ambientació musical**, **música de fons ambiental**, **pista de ball**, **pla d'autoprotecció**, **projecte tècnic** i **terrasses o vetlladors**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.2. Requisits dels establiments: els números que cauen

Aforament (arts. 66 a 69). Tot establiment ha de tenir determinat el seu **aforament màxim autoritzat**, que es proposa a la sol·licitud (o al projecte/memòria, en la comunicació prèvia) i el fixa la llicència (o es valora a la comunicació). S'ha d'informar amb **cartells visibles a totes les entrades**. Cal designar un **responsable del control d'aforament**. Han de disposar de **sistema automàtic de control d'aforament** (art. 68):

Supòsit	Llindar
Establiments d'espectacles o activitats recreatives **musicals**	**A partir de 151 persones** d'aforament autoritzat
Espectacles i activitats musicals **extraordinaris en establiment tancat i cobert**	**A partir de 151 persones**
Espectacles i activitats musicals **extraordinaris a l'aire lliure**	**A partir de 1.000 persones**
Establiments de **règim especial**	**Sempre**, sigui quin sigui l'aforament

A més (art. 69.2), els establiments amb aforament **a partir de 501 persones** han de comptar amb els sistemes de control d'aforament previstos a l'annex III del Reglament.

Personal de control d'accés (arts. 56 a 65). N'han de tenir (art. 57) els establiments d'espectacles musicals i d'activitats recreatives musicals **a partir de 150 persones**, els de **règim especial** sigui quin sigui l'aforament, i els espectacles i activitats musicals **extraordinaris a partir de 150 persones**. Nombre mínim (art. 58):

Aforament màxim autoritzat	Persones de control d'accés
150 a 500	**2** com a mínim
501 a 1.000	**3** com a mínim
A partir de 1.001	**4** com a mínim, **i 1 més per cada 1.000** persones addicionals

Horaris (arts. 70 i 71). Els horaris d'obertura i tancament els determina una **ordre** de la persona titular del departament competent, d'acord amb l'art. 20 de la Llei 11/2009. Els establiments que, acumulant llicències compatibles, poden estar oberts de manera ininterrompuda, **han de tancar com a mínim dues hores de cada 24** per fer les tasques de **neteja i ventilació**, i aquestes dues hores s'han de fixar expressament al títol. En terrasses i vetlladors s'aplica **el més restrictiu** entre la normativa d'horaris i l'ordenança municipal. A partir de l'hora límit de tancament (art. 71): **no es pot permetre l'accés de ningú**, no es pot servir cap consumició, **ha de deixar de sonar la música**, cessen les activitats, s'encén tot l'enllumenat interior i s'informa el públic que disposa d'un **màxim de 30 minuts per sortir si l'aforament autoritzat és de fins a 500 persones, o de 45 minuts si és de més de 500**.

Assegurances (arts. 77 a 83). Estan obligats a contractar una **pòlissa de responsabilitat civil** els titulars d'establiments i els organitzadors d'espectacles i activitats. Els organitzadors d'espectacles **extraordinaris** n'han de contractar una **pròpia**, independentment de la del titular de l'establiment o espai. Quanties mínimes de capital assegurat segons aforament (art. 80.1):

Aforament autoritzat	Capital assegurat mínim
Fins a **100**	**300.000 ?**
Fins a **150**	**400.000 ?**
Fins a **300**	**600.000 ?**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fins a **500**	**750.000 ?**
Fins a **1.000**	**900.000 ?**
Fins a **1.500**	**1.200.000 ?**
Fins a **2.500**	**1.600.000 ?**
Fins a **5.000**	**2.000.000 ?**
Més de 5.000	+**60.000 ?** per cada 1.000 persones o fracció, **fins a un màxim de 6.000.000 ?**

Les administracions públiques que organitzin espectacles **mai no poden assegurar per menys de 300.000 ?** (art. 80.2). A la **via pública o espais oberts d'ús públic no delimitats**, el mínim és de **601.000 ?** (art. 80.6); i a fires o atraccions en espais oberts amb aforament indeterminat, **150.300 ? per cada instal·lació o estructura** (art. 80.4). Hi ha **coeficients correctors** (art. 81): increment del **25%** si l'activitat es fa **parcialment** sota rasant i del **30%** si es fa **totalment**; possible increment per risc especial **fins al 50%**; i possibles reduccions (fins al **30%** per ubicació en via pública o espais oberts, fins al **50%** per tipus d'espectacle -música clàssica, òpera, teatre, cinema, activitats infantils i cíviques populars-, i del **30% / 20% / 10%** segons la durada), amb un terra absolut: **mai per sota de 300.000 ?** (art. 81.4). **Sublímit mínim per víctima: 150.000 ?** (art. 82). L'acreditació es fa amb **declaració responsable** amb les quanties contractades i el **rebut vigent** (art. 83).

Documentació i rètols (art. 72): cal tenir rètols o plaques normalitzades d'identificació i informació (denominació, activitats autoritzades, **horari** i **aforament**), d'exercici del **dret d'admissió**, d'**avís de nivells sonors**, de **control d'aforament** i ús de càmeres, de disposició de **fulls de denúncia/reclamació** i de **prohibició d'entrada de menors** quan escaigui.

5.3. Els quatre règims d'intervenció (art. 91)

Aquest article és la fotografia del tema:

1. **Autorització administrativa de la Generalitat.**
2. **Llicència municipal.**
3. **Règim de comunicació prèvia davant la Generalitat.**
4. **Règim de comunicació prèvia davant l'ajuntament.**

L'**art. 92** hi afegeix: tota autorització, llicència o comunicació prèvia **porta associada** la realització d'un o diversos tipus d'espectacles o activitats **segons les definicions de l'annex I**; en un mateix establiment se'n poden fer diversos si compleix els requisits de tots, cap disposició no els declara incompatibles i no ho són físicament o tècnicament. En aquest cas s'ha de fer constar **l'activitat principal o la que exigeixi més requisits** i, si hi ha espais independents d'ús diferenciat, **l'aforament autoritzat de cadascun**.

L'**art. 93** regula els informes: els ajuntaments han de trametre el projecte tècnic i la documentació als **serveis territorials** competents, que han d'emetre els informes en el **termini màxim d'un mes** des de l'entrada al registre, i el contingut dels quals **l'ajuntament ha d'incorporar obligatòriament** a les llicències. A més, els ajuntaments han de trametre **còpia de l'expedient** als serveis territorials en el cas dels **establiments de règim especial** i de les **activitats o espectacles extraordinaris** en municipis de **més de 50.000 habitants** o que hagin assumit la competència per delegació.

5.4. La llicència municipal d'establiments oberts al públic (arts. 95 a 107)

Art. 95 - què va per llicència municipal (d'acord amb els arts. 13.1.c i 29 de la Llei 11/2009):

- a) Els establiments d'espectacles i activitats recreatives **de caràcter permanent** que **no** estiguin subjectes a comunicació prèvia de l'art. 124.
- b) Els establiments **no permanents desmuntables**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- c) Els establiments de **règim especial** en municipis de **més de 50.000 habitants**, amb **informe vinculant previ de la Generalitat**.
- d) Els espectacles o activitats **de caràcter extraordinari** en municipis de **més de 50.000 habitants**.
- e) Els espectacles i activitats **de caràcter extraordinari amb motiu de festes i revetlles populars**.

El procediment, que és el que et tocarà instruir:

Fase	Article	Contingut
Sol·licitud	96	Adreçada a l'ajuntament, amb nom i adreça (incloent-hi **adreces per a notificacions telemàtiques**), **tipus d'establiment i activitats** segons l'annex I. Es pot presentar per mitjans electrònics o presencialment **en qualsevol punt de la xarxa d'oficines de gestió empresarial (OGE)**
Documentació	97	**Projecte tècnic** (amb el contingut mínim de la normativa d'incendis); **memòria de seguretat, pla d'autoprotecció, memòria o estudi de mobilitat, estudi d'impacte acústic i dispositiu d'assistència sanitària**; **declaració responsable** de compromís de contractar l'assegurança i de disponibilitat del local; documentació sobre **sorolls, escalfament, contaminació acústica, residus i vibracions** i la de prevenció i control ambiental; document de **designació de la persona que assumeix la responsabilitat tècnica** de l'execució; i, si escau, la **sol·licitud de llicència urbanística**
Esmena	100.2	Si hi ha mancances, **deu dies** per esmenar, amb advertiment de **desistiment**
Caducitat	100.4	Si passen **tres mesos** sense completar o esmenar la documentació, **caducitat de l'expedient i arxivament**
Informes preceptius i vinculants	101	Sobre **protecció de la salut**, **prevenció i seguretat en matèria d'incendis**, **seguretat ciutadana**, **espectacles** (règim especial), **informe ambiental** i **mobilitat** (Servei Català de Trànsit o òrgan municipal). Els ambientals, en el termini de la normativa de medi ambient; **la resta, un mes**. Passat el termini es pot continuar, però els informes rebuts abans de la resolució **s'han de considerar**
Informació pública i audiència veïnal	102	Preceptives
Proposta de resolució	103	Es notifica als interessats, a l'òrgan ambiental i a la resta d'òrgans informants, amb **deu dies** per al·legar
Resolució	104	**Termini màxim de sis mesos** des de la presentació de la sol·licitud. Si no es dicta resolució expressa, **la llicència s'entén DENEGADA per silenci**. La llicència **porta implícit l'informe d'intervenció administrativa de control preventiu** exigit per la legislació de prevenció i control ambiental
Contingut	105	Nom comercial i adreça, titular i responsables; **data d'atorgament i vigència**, controls periòdics i revisions amb els seus terminis; **tipus** d'establiment i activitat; **horari** si és diferent del general; **aforament màxim autoritzat**; **valors màxims d'emissió sònica** en establiments musicals; i condicions singulars

Supòsits especials: l'**art. 106** permet, excepcionalment, atorgar llicència a locals que **no compleixin totes les condicions** si es tracta d'**immobles protegits** pel patrimoni cultural en què les obres serien incompatibles amb la salvaguarda dels seus valors, amb **informe favorable** de l'òrgan de patrimoni cultural i acreditant els requisits essencials de seguretat, salubritat, higiene, qualitat, comoditat i aïllament acústic; el termini de resolució és de **sis mesos**. L'**art. 107** regula els establiments **no permanents desmuntables**, amb el mateix procediment però amb possibilitat que l'ajuntament, per **resolució motivada**, els eximeixi d'alguns requeriments.

5.5. Els espectacles i activitats de caràcter extraordinari (arts. 108 a 117)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 109 - la regla, calcada de l'art. 42.2 de la Llei: estan sotmesos a **autorització de la Generalitat**, **llevat que** es facin en municipis de **més de 50.000 habitants** o **amb motiu de festes i revetlles populars**; en aquests casos, **llicència municipal**.

Art. 112 - quan es poden fer en espais oberts. Només si, a més de complir la resta de requisits, es troben en una d'aquestes tres circumstàncies:

- a) Se celebren **amb motiu de festes i revetlles populars** o de festivals o certàmens amb àmplia participació de la població afectada.
- b) Se celebren **en dates o vigílies festives**, dins d'horaris en què l'impacte sigui admissible pels usos socials majoritaris.
- c) Se celebren **a la distància necessària dels nuclis habitats** perquè no causin molèsties perceptibles.

A més, cal la **conformitat del titular de l'espai** (i, si és un espai natural o immoble protegit, també de l'autoritat responsable de la seva protecció); les tanques han de ser **homologades**, sense angles de tall, i amb **diversos punts oberts per facilitar l'evacuació**; cal instal·lar els **serveis sanitaris i higiènics** i d'assistència sanitària; i l'organitzador és responsable d'habilitar **aparcament** i, si escau, acampada, i pot haver de dipositar **fiança**.

Art. 113 - la memòria. Per demanar una llicència o autorització extraordinària cal redactar una **memòria** amb: identificació de l'espectacle; **data o dates i horari**; nom, cognoms, adreça i telèfons de **com a mínim dues persones responsables** de l'organització; descripció breu i **nombre màxim de persones** previstes; **mesures adoptades** (inclosa la contractació de personal de seguretat privada i de control d'accés) i les que hauria d'adoptar l'ajuntament, especialment en sorolls i trànsit; **declaració responsable** de disposar de la pòlissa; i identificació del titular de la disponibilitat de l'espai amb el seu document de conformitat. La redacten **els mateixos serveis municipals** si l'organitza l'ajuntament, i en la resta de casos els organitzadors.

Art. 114 - procediment de la llicència municipal: sol·licitud amb la memòria; l'ajuntament sotmet la memòria a consulta dels òrgans competents en **seguretat ciutadana, prevenció i seguretat en incendis, protecció civil i trànsit**, que tenen **quinze dies** per informar; passat el termini es pot continuar; i **l'ajuntament ha de resoldre i notificar en el termini d'un mes** des de la sol·licitud. **Sense resolució expressa, la llicència s'entén DENEGADA per silenci negatiu.**

Art. 116 - procediment de l'autorització de la Generalitat: mateix esquema -memòria, consulta de **quinze dies** (aquí els informes són **vinculants**), i **resolució i notificació en el termini d'un mes**, amb **silenci negatiu**.

Art. 115: si l'espai obert és de **titularitat pública**, cal l'**autorització d'ús de l'espai**, que s'ha de sol·licitar **conjuntament** amb la llicència municipal, i l'atorgament de la llicència s'ha de pronunciar **expressament i favorablement** sobre aquest ús. Si l'espai públic **no és municipal**, cal sol·licitar-ne simultàniament l'ús a l'administració titular, d'acord amb la legislació de patrimoni.

Art. 110: els extraordinaris **organitzats pels serveis municipals** o sota la seva responsabilitat directa han de comptar amb les mesures necessàries per garantir seguretat, salut i drets de tercers, i **l'adopció d'aquestes mesures és responsabilitat dels mateixos serveis municipals**.

Art. 117 - contingut: descripció dels antecedents que acrediti el compliment dels requisits; identificació i descripció de l'espectacle autoritzat, **lloc, data o dates, horari i aforament màxim**; i els requeriments i condicions, incloent-hi **en tot cas els determinats amb caràcter vinculant pels informes preceptius**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.6. Els establiments de règim especial (arts. 118 a 121)

Definició (art. 118.1): establiments d'**activitats musicals** subjectes a **horari especial**, que poden **romandre oberts al llarg del dia**, tenint en compte les **dues hores de tancament obligatori de cada 24** per netejar i ventilar.

Art. 118.2 repeteix la regla de l'art. 39 de la Llei: **llicència municipal amb informe vinculant previ de la Generalitat** als municipis de **més de 50.000 habitants**, i **autorització de la Generalitat amb conformitat prèvia de l'ajuntament** a la resta; la Generalitat pot **delegar** aquesta competència.

Requisits especials (art. 119), a més dels generals:

Requisit	Contingut
Vigilants de seguretat privada	1-500 persones: **1**; 501-1.000: **2**; 1.001-2.000: **3**; a partir de 2.001: **1 més per cada 1.000**
Personal de control d'accés	1-150: **1**; 151-500: **2**; 501-1.000: **3**; 1.001-2.000: **4**; a partir de 2.001: **1 més per cada 1.000**
Assistència sanitària	La prevista al Reglament
Menors	**No admetre l'entrada a menors de 18 anys**
Aparcament	**Propi i dimensionat** a l'aforament (excepcionalment eximible si hi ha transport col·lectiu i places suficients a prop)
Distància a habitatges	**Cap persona resident en un radi de 500 metres**; excepcionalment reduïble a **200 metres** si s'acredita aïllament acústic suficient
Distància a equipaments	**Cap centre educatiu, biblioteca, centre esportiu ni centre de culte en un radi de 500 metres**; excepcionalment eximible si el local tanca **des d'una hora abans fins a una hora després** de l'horari lectiu o d'ús

Tramitació (arts. 120 i 121): en tots dos casos, un cop fets els tràmits d'informació pública i els informes, s'ha de sotmetre l'expedient a informe de l'altra administració **per un termini de dos mesos**, i aquest informe és **vinculant en tots els seus aspectes**. El termini màxim per resoldre i notificar és de **sis mesos**.

5.7. Llicències i autoritzacions provisionals (arts. 122 i 123)

Es poden atorgar quan es compleixen **tots** aquests requisits: que l'**acta de control inicial**, malgrat ser desfavorable, indiqui expressament que les deficiències **no suposen risc** per a la seguretat de persones i béns **ni molèsties per als veïns**; que acrediti que no s'infringeix la normativa ambiental ni sectorial; que es compleixin els altres requisits que fixi l'òrgan; i que el titular hagi **dipositat la fiança**.

Procediment (art. 123): les sol·licita el titular; **no es pot iniciar l'activitat mentre no s'hagi dipositat la fiança**; **si passen tres mesos** des de la sol·licitud sense resolució expressa, s'entén **desestimada**; i la provisional **caduca al cap d'un any** de l'atorgament, i l'establiment ha de tancar si no s'ha atorgat la definitiva per causa imputable al titular.

5.8. La comunicació prèvia (arts. 124 i 125)

Art. 124 - després de la derogació de les lletres b), c) i d) per la Llei 18/2020, queden sotmesos a comunicació prèvia:

- **a)** La **modificació no substancial** dels establiments oberts al públic que ja tinguin la llicència municipal corresponent.
- **e)** Les **actuacions en directe** en els establiments recollits al catàleg de l'annex I.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 125 - condicions i requisits: el titular ha de presentar la comunicació a l'òrgan competent **prèviament a la data prevista d'obertura**, acompanyada de (a) **declaració responsable** que l'establiment o activitat compleix els requisits del Reglament, i (b) **declaració responsable de disposar de la pòlissa d'assegurances**.

5.9. Transmissió i modificacions (arts. 126 a 129)

- **Transmissió (art. 126)**: es poden transmetre d'acord amb l'art. 36 de la Llei 11/2009. El **canvi de titularitat** s'ha de comunicar **pel transmitent i per l'adquirent en el termini d'un mes** des de la formalització, i l'òrgan competent l'ha d'inscriure al **Registre d'establiments oberts al públic i de persones organitzadores**.
- **Modificació de l'establiment (art. 127)**: si és **substancial** -segons el **Codi tècnic de l'edificació**-, cal **nova llicència o autorització**; en els altres casos, **comunicació prèvia** davant el mateix òrgan.
- **Modificació dels espectacles o activitats (art. 128)**: si els nous espectacles **no comporten requeriments addicionals**, n'hi ha prou amb **comunicació prèvia**; si en comporten, cal **tramitar una nova llicència o autorització**.
- **Canvi d'organitzadors o representants (art. 129)**: s'ha de comunicar a l'administració que va autoritzar, per inscriure'l al Registre. El deure afecta **tant els que deixen de ser-ho com els que assumeixen les funcions**.

5.10. Controls i inspecció (arts. 130 a 145)

El sistema (art. 130): **control inicial** (només per als establiments subjectes a **autorització o llicència**, en la posada en marxa) i **controls periòdics** (per als subjectes a **autorització, llicència o comunicació prèvia**). Els pot fer l'Administració o una **entitat col·laboradora**.

Control inicial (art. 131): es fa un cop atorgada l'autorització o llicència i acabades les instal·lacions, per verificar-ne l'**adequació al projecte autoritzat**. L'**acta de control inicial** s'ha de presentar a l'Administració **en el termini màxim d'un mes** des que acaba el control, i **habilita per exercir l'activitat**.

Controls periòdics (art. 132): **cada quatre anys**, comptats des de la data d'atorgament de la llicència o autorització, o de la comunicació prèvia, o **des de la darrera acta de control**. L'acta s'ha d'aixecar **abans que finalitzi aquest termini**.

Circuit del control periòdic en establiments amb llicència o autorització (art. 135.2):

1. S'aixeca **acta per triplicat**, i se'n lliura una còpia al titular.
2. **En el termini màxim d'un mes** des de la data de l'acta, s'elabora l'**informe de control periòdic** i es tramet al titular i a l'òrgan que va atorgar el títol.
3. L'òrgan competent tramet còpia de l'acta i l'informe a l'òrgan de prevenció i control ambiental i, en els establiments de règim especial, a l'altra administració. Aquests òrgans tenen **un mes** per avaluar-lo.
4. **Dins el mes següent** a rebre les valoracions (o a esgotar-se el termini), l'òrgan competent ha de dictar la resolució procedent. **Si no comunica cap resolució dins els quatre mesos següents a la data de l'acta de control, s'entén que el control és FAVORABLE.**

Circuit en establiments amb comunicació prèvia (art. 136): el control és una **verificació tècnica** que l'establiment s'ajusta a la comunicació. S'aixeca acta per triplicat, amb còpia al titular i **a l'ajuntament**; si s'han pres mostres, les anàlisis es lliuren **en un mes**. **Dins el mes següent** l'ajuntament ha d'adoptar les mesures que corresponguin i, **si dins els dos mesos següents a l'acta no ha notificat cap resolució, s'entén que el control és FAVORABLE.**

Inspecció (arts. 141 a 145): competència, exercici de la funció inspectora, efectes de les inspeccions i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

programació: cal aprovar **objectius, plans i programes d'inspecció**.

5.11. Especificacions del règim sancionador (arts. 146 a 171)

El Reglament **concreta i gradua** les infraccions de la Llei: especificacions per tipificar les faltes **molt greus** (art. 146) i **greus** (art. 147), **graduació** de les sancions (arts. 148 i 149), **reincidència** (art. 150), **substitució de la sanció per advertiment** (art. 151), **publicitat** (art. 152), **reparació dels danys** (art. 153) i **mesures sense caràcter sancionador** (art. 154). Els arts. 155 a 158 regulen el **Registre d'infraccions i sancions** i la **cancel·lació** de les dades; els arts. 159 a 161, les especificitats del procediment sancionador i la **coordinació entre Generalitat i ajuntaments**; i els arts. 162 a 171, les **mesures provisionals**, les **prèvies** i les **immediates**.

---

6. Les autoritzacions, llicències i comunicacions prèvies en matèria d'activitats: la síntesi

6.1. La taula que ho resumeix tot

Norma	Règim	Òrgan	Termini per resoldre	Silenci	Quan pots obrir
Llei 20/2009, annexos I.1 i I.2	**Autorització ambiental**	Generalitat	**8 mesos**	**Negatiu**	Després del **control ambiental inicial** favorable
Llei 20/2009, annex I.3	**DIA** integrada en autorització substantiva	Generalitat (òrgan sectorial)	El de l'autorització substantiva	-	Segons el títol substantiu
Llei 20/2009, annex II	**Llicència ambiental**	**Ajuntament**	**6 mesos**	**Negatiu**	Després del **control ambiental inicial** favorable
Llei 20/2009, annex III	**Comunicació**	Ajuntament	-	-	**Des de la comunicació**, un cop acabades les obres i amb certificació favorable
Llei 11/2009 / D. 112/2010: establiment permanent	**Llicència municipal**	Ajuntament	**6 mesos**	**Negatiu**	Després del **control inicial**
Llei 11/2009 / D. 112/2010: establiment de règim especial	**Llicència municipal** (municipis de més de 50.000 hab.) o **autorització de la Generalitat** (la resta)	Ajuntament o Generalitat, amb informe vinculant creuat de **2 mesos**	**6 mesos**	**Negatiu**	Després del control inicial
Llei 11/2009 / D. 112/2010: espectacle **extraordinari**	**Llicència municipal** si el municipi té **més de 50.000 hab.** o si és per **festes i revetlles populars**; en cas contrari, **autorització de la Generalitat**	Ajuntament o Generalitat	**1 mes**	**Negatiu**	Quan s'atorga
Llei 11/2009 / D. 112/2010: modificació no substancial i actuacions en directe	**Comunicació prèvia**	Ajuntament	-	-	Des de la comunicació
Llei 18/2020 (activitats de l'annex, sense norma sectorial)	**Comunicació** amb **certificat tècnic**, o amb **projecte tècnic + certificat**	Ajuntament	-	-	**Immediatament**, un cop presentada (art. 32.9)

6.2. El circuit a la teva taula, pas a pas

1. **Identifica l'activitat.** Primer pregunta: hi ha **normativa sectorial**? (espectacles, restauració, esport, joc, sanitat, comerç...). Si n'hi ha, mana ella. Si no, mira l'annex de la **Llei 18/2020**. I en paral·lel, sempre: **té incidència ambiental** dels annexos de la Llei 20/2009?
2. **Comprova si hi ha obres.** Si n'hi ha, cal **llicència urbanística** o **comunicació prèvia d'obres** segons el TRLU, i s'ha de demanar **simultàniament** (art. 38.2 Llei 11/2009; art. 97.1.f Decret 112/2010).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Comprova els controls previs que no es poden saltar**: **informe previ d'incendis**, **informe urbanístic o de compatibilitat**, **permís d'abocament**. La comunicació de la Llei 18/2020 **no es pot presentar** fins que aquestes intervencions hagin acabat **favorablement** (art. 32.4, 32.5 i 32.6).

4. **Obre l'expedient i registra**. Cada cop més, per **seu electrònica** i via **FUE**; el titular s'hi ha de **relacionar digitalment**.

5. **Comprova la documentació.** Si falta alguna cosa, requereix l'esmena: **deu dies** (art. 42.2 Llei 18/2020; art. 100.2 Decret 112/2010; i art. 68 LPAC amb caràcter general).

6. **Demana els informes** que toquin i **respecta'n els terminis**.

7. **Liquida la taxa.** Recorda: sense comprovant de pagament **no es pot iniciar l'activitat** (art. 37.3 Llei 18/2020) i, en règims previs, la manca de pagament és **desistiment**.

8. **Resol o registra la comunicació**, segons el règim.

9. **Programa el control posterior**: pla d'inspecció (art. 44 Llei 18/2020), control inicial i controls periòdics (Llei 20/2009 i Decret 112/2010).

6.3. Qui resol a l'ajuntament

L'atorgament de les llicències correspon a l'**alcalde o alcaldessa** (art. **21.1.q LBRL**: «l'atorgament de les llicències, llevat que les lleis sectorials ho atribueixin expressament al Ple o a la Junta de Govern Local»). A la pràctica, aquesta competència sol estar **delegada a la Junta de Govern Local**. En matèria d'espectacles, la **potestat sancionadora municipal** és **de l'alcalde o alcaldessa**, amb possibilitat de **delegació** (art. 59.2 Llei 11/2009). I l'assumpció de les competències d'inspecció i sanció de l'art. 13.1.d de la Llei 11/2009 requereix **acord del Ple**.

6.4. Concurrència: la regla que evita duplicitats

Tres previsions que has de tenir juntes al cap:

- **Llei 20/2009, art. 7.2**: diverses activitats amb règims diferents en un mateix centre -> **una sola autorització o llicència ambiental**, amb el règim de l'activitat de **més incidència**. Excepció: les d'espectacles, que van a part (art. 56).
- **Llei 11/2009, art. 38.3.c**: en la tramitació conjunta, **la llicència ambiental se substitueix per l'informe integrat** de l'òrgan ambiental (i, si escau, per la DIA), que és **vinculant** si és desfavorable o si fixa limitacions.
- **Llei 18/2020, art. 28.e**: **no concurrència** de règims d'intervenció prèvia **sobre el mateix interès general**.

> **Idea per recordar-ho:** el sistema no vol dos controls que protegeixin exactament el mateix. Vol **un sol control**, però que **integri** totes les mirades: la de seguretat, la ambiental, la urbanística i la de convivència.

Glossari

- **Títol habilitant**: document que reconeix l'habilitació per desenvolupar una activitat econòmica en un establiment.
- **Autorització**: acte de control previ que, en aquest tema, dicta normalment la **Generalitat**.
- **Llicència**: acte de control previ que dicta normalment l'**ajuntament**.
- **Comunicació (o comunicació prèvia)**: document amb què la persona interessada posa unes dades en coneixement de l'Administració; **habilita immediatament** i el control és **posterior**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Declaració responsable**: document en què es manifesta, **sota la pròpia responsabilitat**, que es compleixen els requisits i que se'n té la documentació.
- **Raó imperiosa d'interès general**: motiu taxat (ordre públic, seguretat, salut, medi ambient en el lloc concret...) que permet exigir excepcionalment un control previ.
- **Control previ / control posterior**: comprovació abans d'actuar / un cop l'activitat ja funciona.
- **PCAA**: prevenció i control ambiental de les activitats; la Llei 20/2009.
- **Ponència Ambiental**: òrgan de la Generalitat que instrueix les autoritzacions ambientals i formula les declaracions d'impacte ambiental.
- **Entitat col·laboradora de l'Administració**: entitat pública o privada acreditada i habilitada per fer verificacions, controls i certificacions per compte de l'Administració.
- **Control ambiental inicial**: verificació prèvia a la posada en funcionament que l'activitat s'ajusta al projecte autoritzat i a les condicions del títol.
- **MTD (millors tècniques disponibles)**: la fase més eficaç i avançada de desenvolupament d'una activitat, base per fixar els valors límit d'emissió.
- **Modificació substancial**: canvi prou important perquè calgui tornar a passar pel règim d'intervenció.
- **FUE (Finestreta Única Empresarial)**: xarxa interadministrativa catalana per tramitar de manera unificada tot el que afecta una activitat econòmica.
- **OGE (Oficina de Gestió Empresarial)**: òrgan de la Generalitat que gestiona el sistema d'identificador únic i tramita per la FUE.
- **Identificador únic de l'establiment**: codi que identifica un emplaçament al llarg del temps, encara que canviïn el titular o l'activitat.
- **Tramitació unificada**: mecanisme que permet aportar dades i documents **una sola vegada** quan concorren diversos procediments.
- **Espectacle públic ordinari / extraordinari**: el que es fa habitualment en un establiment amb títol per a aquella activitat / el que es fa esporàdicament en un establiment amb títol per a una activitat **diferent** o en un espai obert.
- **Establiment de règim especial**: establiment d'activitats musicals amb **horari especial**, que pot estar obert tot el dia amb **dues hores de tancament** obligatori cada 24.
- **Espai obert al públic**: lloc de domini públic o privat on **ocasionalment** es fan espectacles i que **no té instal·lacions fixes** per fer-ho.
- **Multa coercitiva**: mitjà d'**execució forçosa** per obligar a complir un acte; **no és una sanció** i és compatible amb ella.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Art. 84.1 LBRL**: cinc mitjans d'intervenció - **ordenances i bans**, llicència i altres actes de **control preventiu**, **comunicació prèvia o declaració responsable**, **control posterior** i **ordres individuals**. Principis (84.2): **igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat**. **Art. 84 bis**: regla general = **no** llicència; **art. 84 ter**: obligació de planificar la **verificació posterior**. TRLMRLC **art. 236.6**: **mitjà de control menys intens**.
2. **Art. 69 LPAC**: habiliten **des del dia de la presentació** (69.3); la **falsedat o omissió essencial** impedeix continuar i pot obligar a **restituir** (69.4); **mai les dues acumulades** (69.6).
3. **Llei 18/2020**: DOGC **31/12/2020**, en vigor **el 20 de gener de 2021** (als **20 dies**). Va derogar els **títols I i II i els annexos I i II de la Llei 16/2015** i les **lletres b), c) i d) de l'art. 124 del Decret 112/2010**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Desplegada pel **Decret 131/2022, de 5 de juliol**.

4. **Llei 18/2020, art. 28**: sis principis, entre els quals **intervenció administrativa mínima** i **no concurrència** de règims previs sobre el mateix interès general. **Art. 29.3**: només llicència si hi ha **raons imperioses d'interès general** en els termes de l'**art. 17 de la Llei 20/2013** d'unitat de mercat.

5. **Llei 18/2020, arts. 31 i 32**: la **comunicació** és **l'únic règim** per als establiments de l'annex; dues modalitats - **amb certificat tècnic** i **amb projecte tècnic + certificat** (art. 32.3); **habilita immediatament** (art. 32.9); **no es pot presentar** fins que les intervencions prèvies i l'informe d'incendis hagin acabat favorablement (32.4, 32.5).

6. **Llei 18/2020, art. 36**: pèrdua d'eficàcia de la comunicació si **no s'inicia l'activitat en 3 mesos** o si **s'interromp més de 6 mesos** consecutius sense justificació estacional, amb **audiència prèvia**.

7. **Llei 18/2020, arts. 42 i 43**: comprovació de requisits **formals** -> esmena en **10 dies**; els **cinc** supòsits de defecte **essencial**. Comprovació de requisits **materials** -> procediment de **6 mesos**, esmena en **1 mes ampliable a 3**, al·legacions **15 dies**, suspensió cautelar immediata si hi ha risc. **Art. 44**: **plans d'inspecció i control anuals**, publicats.

8. **Llei 18/2020, arts. 45 a 49**: multes **coercitives 150-3.000 ?**; sancions **150-3.000 / 3.001-6.000 / 6.001-20.000 ?**; prescripció d'infraccions i sancions **3 / 2 / 1 anys**; **caducitat de l'expedient sancionador: 1 any**. Amb el **Decret 131/2022, art. 66**: **20%** per reconeixement, **20%** per pagament voluntari, **40%** acumulades.

9. **Llei 20/2009 (PCAA), art. 7**: annexos **I.1 i I.2 -> autorització ambiental de la Generalitat, 8 mesos, silenci negatiu**; **I.3 -> DIA amb autorització substantiva**; **II -> llicència ambiental de l'ajuntament, 6 mesos, silenci negatiu**; **III -> comunicació**. **L'annex IV està derogat.**

10. **Llei 20/2009**: les ordenances **no poden** passar a llicència allò que la Llei posa en comunicació; **sí que poden** passar a comunicació **algunes activitats de l'annex II** en determinades zones urbanes. **Art. 7.2**: diverses activitats -> **un sol títol**, amb el règim de **més incidència**; excepció, els espectacles (art. 56).

11. **Llei 20/2009**: informe urbanístic **1 mes**, caduca com a mínim als **6 mesos** i, en el seu defecte, **als 2 anys** (art. 60). **Caducitat** del títol: **4 anys** per iniciar l'activitat, prorrogables (art. 61). **Revisió** de l'autorització de l'annex I.2 **cada 12 anys**. Esmenes no resoltes en **3 mesos** -> caducitat de l'expedient.

12. **Llei 20/2009, controls**: **acta de control inicial** presentada en **1 mes** i **habilita** per exercir l'activitat; controls periòdics **cada 4 anys** (annex I.2) i **cada 6 anys** (annex II); autocontrols **cada 6 anys** a l'annex III. Sancions fins a **2.000.000 ?**; multes coercitives d'execució forçosa fins a **15.000 ?**.

13. **Llei 11/2009, art. 42.2**: els espectacles i activitats **extraordinaris** van a **autorització de la Generalitat**, **llevat** que es facin en municipis de **més de 50.000 habitants** o **amb motiu de festes i revetlles populars**, casos en què són **llicència municipal**. Els que es fan en **espai obert** requereixen **autorització municipal** (art. 42.3), tret de les proves esportives en més d'un terme municipal (trànsit de la Generalitat).

14. **Llei 11/2009, art. 39.2**: establiments de **règim especial** -> **llicència municipal amb informe vinculant de la Generalitat** si el municipi supera els **50.000 habitants**; **autorització de la Generalitat amb conformitat de l'ajuntament** si en té **50.000 o menys**.

15. **Llei 11/2009**: **silenci sempre NEGATIU** (art. 33.2). Vigència **indefinida** dels establiments (art. 35.1). **Transmissió**: comunicació conjunta en **1 mes**, eficaç als **2 mesos** sense resposta (art. 36.4). **Caducitat**: **1 any** sense iniciar l'activitat o **2 anys** ininterromputs d'aturada; l'acord s'ha d'adoptar en **6 mesos** des de la notificació d'obertura de l'expedient (art. 37.3 i 37.4).

16. **Llei 11/2009, sancions**: molt greus **10.001-100.000 ?** (reincidència fins a **200.000 ?**), greus **1.001-10.000 ?** (fins a **20.000 ?**), lleus **300-1.000 ?** (fins a **2.000 ?**). Espectadors: **151-500 ?** i **50-150 ?**. **Prescripció d'infraccions: 3 anys / 2 anys / 6 mesos**; **de sancions: 3 / 2 / 1 anys**. Procediment

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sancionador: **9 mesos** i després **caducitat** (art. 57.5).

17. **Decret 112/2010, art. 91**: quatre règims - **autorització de la Generalitat, llicència municipal, comunicació prèvia davant la Generalitat i comunicació prèvia davant l'ajuntament**. **Caràcter supletori** respecte de les ordenances municipals.

18. **Decret 112/2010, terminis**: llicència municipal d'establiment -> esmena **10 dies**, caducitat de l'expedient als **3 mesos**, informes **1 mes**, al·legacions a la proposta **10 dies**, resolució **6 mesos** i **silenci negatiu** (arts. 100-104). Espectacles **extraordinaris** -> informes **15 dies** i resolució en **1 mes**, **silenci negatiu** (arts. 114 i 116). Règim especial -> informe creuat de **2 mesos**, **vinculant**, i resolució en **6 mesos** (arts. 120 i 121).

19. **Decret 112/2010, números**: sistema automàtic de control d'aforament a partir de **151 persones** (musicals i extraordinaris en local tancat) i **1.000** (extraordinaris a l'aire lliure); personal de control d'accés a partir de **150 persones** (**2 / 3 / 4** i **1 més per cada 1.000**); **30 minuts** per sortir fins a **500** persones d'aforament i **45 minuts** per sobre; **2 hores** de tancament cada 24 en establiments oberts ininterrompudament. Assegurança mínima **300.000 ?** i sublímit per víctima **150.000 ?**. Règim especial: **500 metres** de distància i **prohibició de menors de 18 anys**.

20. **Decret 112/2010, controls**: control inicial amb **acta presentada en 1 mes**; controls periòdics **cada 4 anys**; en llicència o autorització, **silenci favorable del control als 4 mesos** de l'acta; en comunicació prèvia, **als 2 mesos**. Llicències **provisionals**: caduquen a **l'any** i el silenci a la sol·licitud és **desestimatori als 3 mesos**.

21. **Competència municipal**: les llicències les atorga **l'alcalde o alcaldessa** (art. **21.1.q LBRL**), habitualment **per delegació a la Junta de Govern Local**; la potestat sancionadora en espectacles també és de **l'alcalde** (art. 59.2 Llei 11/2009), i assumir la inspecció i sanció de l'art. 13.1.d requereix **acord del Ple**.

Resum exprés

- Des de la **Directiva 2006/123/CE** i les lleis **17/2009** i **25/2009**, la regla és la **mínima intervenció**: **art. 84 bis LBRL**, res de llicència tret de **raons imperioses d'interès general**; **art. 84 ter**, obligació de **verificació posterior**. El **TRLMRLC art. 236.6** obliga a triar el **mitjà menys intens**.

- **Tres títols** (art. **69 LPAC**): llicència (control previ, resolució, silenci), **declaració responsable** i **comunicació** (habiliten **des del dia de presentació**, control posterior, sense silenci). La **falsedat essencial** impedeix continuar i pot obligar a **restituir**.

- **Llei 18/2020** (en vigor el **20 de gener de 2021**, desplegada pel **Decret 131/2022**): crea la **FUE** -portal únic, cerca guiada vinculant, àrea privada, Directori, **identificador únic de l'establiment**, **tramitació unificada**- sota el principi de **dades una sola vegada**.

- Els seus principis (**art. 28**): exercici lliure, **intervenció mínima**, mecanismes complementaris, responsabilitat del titular, **no concurrència** i estandardització. L'**art. 29.3** només permet control previ amb raons imperioses **en els termes de l'art. 17 de la Llei 20/2013**.

- Per als establiments de l'annex, **la comunicació és l'únic règim** (art. 31), amb **certificat tècnic** o amb **projecte tècnic + certificat** (art. 32), i **habilita immediatament** (art. 32.9).

- Control posterior: comprovació **formal** (art. 42, esmena **10 dies**, cinc supòsits de defecte **essencial**) i **material** (art. 43, procediment de **6 mesos**, esmena **1 mes ampliable a 3**), més **plans d'inspecció anuals** (art. 44). Sancions **fins a 20.000 ?**, prescripció **3/2/1 anys**, caducitat **1 any**.

- **Llei 20/2009 (PCAA)**: annexos **I.1/I.2 -> autorització de la Generalitat, 8 mesos, silenci negatiu**; **I.3**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

-> DIA amb autorització substantiva; **II -> llicència ambiental municipal, 6 mesos, silenci negatiu**; **III -> comunicació**. **Annex IV derogat.**

- La comunicació ambiental es presenta **amb les obres acabades**, amb **projecte bàsic i memòria ambiental** i **certificació tècnica**; si la certificació **no és favorable**, no es pot ni presentar.
- Control ambiental **inicial** (acta en **1 mes**, habilita) i **periòdics** (**4 anys** annex I.2, **6 anys** annex II, **6 anys** d'autocontrols a l'annex III). Caducitat del títol: **4 anys** sense iniciar.
- **Llei 11/2009**: distingeix activitats **ordinàries** i **extraordinàries**, establiments (permanents, no permanents desmuntables, recintes) i **espais oberts**. Silenci **sempre negatiu** (art. 33.2), vigència **indefinida** (art. 35).
- Competències: la Generalitat autoritza **règim especial** i **extraordinaris** no municipals; els ajuntaments atorguen les llicències d'establiments **permanents**, **no permanents desmuntables**, **extraordinaris** en els termes de l'art. 42.2 i **sempre per festes i revetlles populars**, i les d'espectacles **en espais oberts**.
- **La xifra clau és 50.000 habitants**: per sobre, llicència municipal (amb informe vinculant de la Generalitat en el règim especial); per sota o igual, autorització de la Generalitat (amb conformitat de l'ajuntament).
- El **Decret 112/2010** desplega tot això, amb **caràcter supletori** davant les ordenances municipals: quatre règims (art. 91), llicència d'establiment en **6 mesos** amb **silenci negatiu**, extraordinaris en **1 mes** amb **silenci negatiu**, comunicació prèvia només per a **modificacions no substancials** i **actuacions en directe**, i controls **cada 4 anys**.
- Concurrència: **un sol títol** per a diverses activitats ambientals (art. 7.2 PCAA), **la llicència ambiental se substitueix per l'informe integrat vinculant** en la tramitació conjunta d'espectacles (art. 38.3.c) i **no concurrència** de règims previs sobre el mateix interès general (art. 28.e Llei 18/2020).
- Les llicències les atorga **l'alcalde** (art. **21.1.q LBRL**), sovint **delegat a la Junta de Govern Local**; totes porten **taxa**, i sense comprovant de pagament no es pot iniciar l'activitat.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins són els mitjans d'intervenció dels ens locals i quina és avui la regla general en activitats econòmiques?</summary>
Art. 84.1 LBRL: a) ordenances i bans; b) llicència prèvia i altres actes de control preventiu; c) comunicació prèvia o declaració responsable; d) control posterior a l'inici de l'activitat; e) ordres individuals de manament. Principis (84.2): igualtat de tracte, necessitat i proporcionalitat. La regla general (art. 84 bis) és que l'exercici d'activitats NO se sotmet a llicència: només se'n pot exigir per ordre públic, seguretat pública, salut pública o protecció del medi ambient en el lloc concret, quan no es pugui salvaguardar amb declaració responsable o comunicació, o quan el nombre d'operadors sigui limitat. I l'art. 84 ter obliga a planificar la verificació posterior.</details>

<details><summary>2. Què va canviar la Llei 18/2020 respecte de la Llei 16/2015, i quan va entrar en vigor?</summary>
Va derogar els títols I i II de la Llei 16/2015, l'apartat 1 del seu art. 21, diverses disposicions i els annexos I i II (i també les lletres b, c i d de l'art. 124 del Decret 112/2010). Va suprimir el sistema «annex I declaració responsable / annex II comunicació prèvia» i va deixar la comunicació com a únic règim d'intervenció per als establiments del seu annex, amb dues modalitats: amb certificat tècnic i amb projecte tècnic i certificat. Es va publicar al DOGC el 31 de desembre de 2020 i va entrar en vigor als vint dies, el 20 de gener de 2021. La

desplega el Decret 131/2022, de 5 de juliol.</details>

<details><summary>3. Enumera els principis de l'art. 28 de la Llei 18/2020 i digues quan es pot exigir llicència.</summary>
Art. 28: a) exercici lliure de l'activitat econòmica; b) intervenció administrativa mínima per iniciar-la; c) impuls de mecanismes complementaris per reduir càrregues; d) responsabilitat dels titulars; e) no concurrència de règims d'intervenció prèvia sobre el mateix interès general; f) estandardització dels requisits. Segons l'art. 29.3, només es pot exigir llicència, autorització o un altre mitjà de control previ si hi ha raons imperioses d'interès general, en els termes de l'art. 17 de la Llei estatal 20/2013 de garantia de la unitat de mercat.</details>

<details><summary>4. Arriba una comunicació de la Llei 18/2020 amb documentació incompleta. Què fas i quins terminis manegues?</summary>
Inicies d'ofici el procediment de comprovació de requisits formals (art. 42) i requereixes l'esmena en deu dies des de la notificació. Si els defectes no són essencials i no s'esmenen, pots incoar el sancionador. Si són essencials -art. 42.5: no s'identifica el titular, el tècnic o l'activitat; dades alterades voluntàriament; manca alguna llicència o comunicació sectorial o urbanística; no es presenta la documentació necessària o no s'adequa; o s'ha omès l'informe i certificat de comprovació d'incendis, el permís d'abocament o un altre control previ preceptiu- has de dictar resolució que deixi sense efecte la comunicació, ordeni el cessament i, si escau, restitueixi la situació jurídica prèvia, sens perjudici del sancionador.</details>

<details><summary>5. I si el que falla no és un paper sinó un requisit tècnic real?</summary>
Llavors entra l'art. 43: procediment de comprovació de requisits materials, d'ofici, amb durada màxima de sis mesos, iniciat per acord motivat que ha d'incloure el nomenament de l'instructor. La persona interessada té un mes per esmenar, ampliable fins a tres si la complexitat ho justifica, i quinze dies per al·legar. Si hi ha risc per a les persones, els béns o el medi ambient, l'inici comporta la suspensió cautelar immediata. La resolució pot arxivar, ordenar el cessament i la restitució, autoritzar el reinici o permetre la continuació condicionada a mesures. És independent i compatible amb el procediment sancionador.</details>

<details><summary>6. Quin règim, quin òrgan, quin termini i quin silenci corresponen a cada annex de la Llei 20/2009?</summary>
Annexos I.1 i I.2: autorització ambiental de la Generalitat (instrueix la Ponència Ambiental), termini de 8 mesos (art. 28.2), silenci desestimatori (art. 28.5). Annex I.3: declaració d'impacte ambiental integrada en l'autorització substantiva de l'òrgan sectorial. Annex II: llicència ambiental de l'ajuntament, termini de 6 mesos des de la presentació de la sol·licitud (art. 48.1), silenci desestimatori (art. 48.3). Annex III: règim de comunicació davant l'ajuntament. L'annex IV està derogat.</details>

<details><summary>7. Quan i com es formalitza la comunicació ambiental de l'annex III?</summary>
Art. 52: un cop acabades les obres i les instal·lacions, que han d'estar emparades per la llicència urbanística o la comunicació prèvia d'obres i per la resta de llicències sectorials. S'hi ha d'adjuntar la descripció de l'activitat mitjançant un projecte bàsic amb memòria ambiental (o només memòria ambiental en els casos reglamentaris) i la certificació del tècnic competent que acrediti l'adequació al projecte i el compliment dels requisits ambientals; i, en els casos reglamentaris, certificació d'una entitat col·laboradora o dels serveis tècnics municipals. L'activitat es pot iniciar sota l'exclusiva responsabilitat del titular i dels tècnics, però calen els títols habilitants i controls inicials sectorials. Si la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

certificació de l'art. 52.4 no és favorable, no es pot ni presentar la comunicació ni exercir l'activitat (art. 53).</details>

<details><summary>8. Quina diferència hi ha entre un espectacle ordinari i un d'extraordinari, i qui autoritza cadascun?</summary>
Ordinari: es fa habitualment en un establiment obert al públic que ja disposa d'autorització, llicència o comunicació prèvia per a aquella mateixa activitat; per tant, no cal cap altre títol (art. 29.3 Llei 11/2009). Extraordinari: es fa esporàdicament en un establiment que té títol per a una activitat diferent, o en espais oberts al públic o altres establiments no regulats per la Llei. Segons l'art. 42.2, els extraordinaris van a autorització de la Generalitat, llevat que es facin en municipis de més de 50.000 habitants o amb motiu de festes i revetlles populars, casos en què són llicència municipal. Els que es fan en espai obert requereixen autorització municipal (art. 42.3), tret de les proves esportives en més d'un terme municipal, que autoritza l'òrgan de trànsit de la Generalitat.</details>

<details><summary>9. Un local vol obrir com a establiment de règim especial. Qui resol i amb quins tràmits?</summary>
Depèn de la població (art. 39.2 Llei 11/2009 i art. 118.2 Decret 112/2010): si el municipi té més de 50.000 habitants, llicència municipal amb informe vinculant previ de la Generalitat; si en té 50.000 o menys, autorització de la Generalitat amb conformitat prèvia de l'ajuntament, competència que la Generalitat pot delegar. En tots dos casos, un cop fets la informació pública i els informes, l'expedient se sotmet a informe de l'altra administració per dos mesos, informe que és vinculant en tots els seus aspectes, i la resolució s'ha de dictar i notificar en el termini màxim de sis mesos (arts. 120 i 121 del Decret). A més, han de complir els requisits especials de l'art. 119: vigilants, personal de control d'accés, assistència sanitària, prohibició d'entrada a menors de 18 anys, aparcament propi i les distàncies de 500 metres a habitatges i a centres educatius, biblioteques, centres esportius i centres de culte.</details>

<details><summary>10. Quin és el sentit del silenci en matèria d'espectacles i quins terminis de resolució has de recordar?</summary>
Sempre negatiu: l'art. 33.2 de la Llei 11/2009 diu que la manca de resolució expressa dins de termini té efectes denegatoris. Terminis del Decret 112/2010: llicència municipal d'establiment obert al públic, 6 mesos (art. 104.1); llicència o autorització d'establiment de règim especial, 6 mesos (arts. 120.4 i 121.3); llicència municipal o autorització de la Generalitat per a espectacles extraordinaris, 1 mes (arts. 114.1.d i 116.d); llicència o autorització provisional, es pot entendre desestimada als 3 mesos (art. 123.b).</details>

<details><summary>11. Com funcionen els controls periòdics dels establiments d'espectacles i què passa si l'Administració no diu res?</summary>
Art. 132 del Decret 112/2010: es fan cada quatre anys, comptats des de l'atorgament de la llicència o autorització, o des de la comunicació prèvia, o des de la darrera acta de control, i l'acta s'ha d'aixecar abans que finalitzi el termini. En establiments amb llicència o autorització (art. 135.2), s'aixeca acta per triplicat, l'informe s'elabora en un mes, els òrgans consultats tenen un mes per valorar-lo i l'òrgan competent ha de resoldre dins el mes següent; si no comunica cap resolució dins els quatre mesos següents a la data de l'acta, s'entén que el control és favorable. En establiments amb comunicació prèvia (art. 136), si l'ajuntament no notifica cap resolució dins els dos mesos següents a l'acta, s'entén que el control és favorable.</details>

<details><summary>12. Una activitat necessita alhora llicència ambiental i llicència d'espectacles. Com es

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resol la concurrència?</summary>
Amb tramitació conjunta o simultània (art. 38.2 Llei 11/2009). L'art. 38.3.c estableix que, en aquests procediments, la llicència ambiental se substitueix per l'informe integrat de les matèries ambientals que emet l'òrgan ambiental competent i, si escau, per la declaració d'impacte ambiental; si aquest informe o aquesta declaració són desfavorables o determinen limitacions d'emissions, prescripcions tècniques o controls periòdics, són vinculants per a l'atorgament de la llicència. En la mateixa línia, l'art. 56 de la Llei 20/2009 diu que la intervenció ambiental en espectacles s'integra en el procediment de la llicència municipal o autorització sectorial mitjançant l'informe ambiental, i l'art. 7.2 exceptua els espectacles de la regla del títol únic.</details>

<details><summary>13. Quins terminis de prescripció i caducitat has de tenir a mà en aquest tema?</summary>
Llei 18/2020: infraccions 3 / 2 / 1 anys (molt greus, greus, lleus) i sancions 3 / 2 / 1 anys; caducitat de l'expedient sancionador, 1 any (art. 49). Llei 11/2009 (art. 57): infraccions 3 anys / 2 anys / 6 mesos i sancions 3 / 2 / 1 anys; el procediment sancionador s'ha de resoldre i notificar en nou mesos, i després caduca. Llei 20/2009: caducitat del títol si en 4 anys no s'inicia l'activitat (art. 61) i caducitat de l'expedient si en 3 mesos no s'esmena la documentació. Llei 11/2009 (art. 37.3): caducitat de la llicència si al cap d'un any no s'inicia l'activitat o si s'atura més de dos anys ininterromputs, amb acord a adoptar en sis mesos.</details>

<details><summary>14. Qui atorga les llicències d'activitats a l'ajuntament i qui sanciona?</summary>
L'atorgament de llicències correspon a l'alcalde o alcaldessa (art. 21.1.q LBRL), llevat que les lleis sectorials ho atribueixin expressament al Ple o a la Junta de Govern Local; a la pràctica sol estar delegat a la Junta de Govern Local. En matèria d'espectacles, l'òrgan sancionador municipal és també l'alcalde o alcaldessa, que pot delegar (art. 59.2 Llei 11/2009); ara bé, perquè l'ajuntament assumeixi les competències d'inspecció i sanció cal acord del ple municipal comunicat al departament competent (art. 13.1.d), i un cop assumides el seu exercici és obligatori, amb possible subrogació de la Generalitat si no s'exerceixen (art. 15).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

32

TEMA

Tema 32. El pressupost General de les Entitats locals. Estructura pressupostària. Elaboració i aprovació: especial referència a les bases d'execució del Pressupost. La pròrroga del Pressupost. Les modificacions de crèdit: concepte, classes i tramitació.

Introducció: el document que decideix si una factura es pot pagar o no

Imagina't un dimarts qualsevol a la finestreta o al despatx. Arriba una proposta: comprar tres ordinadors, contractar l'empresa que munta la carpa de la festa major, pagar una subvenció a una entitat. Abans que ningú signi res, algú ha de respondre una pregunta molt curta i molt seriosa: **hi ha crèdit?** És a dir, hi ha diners reservats per a això, aquest any, en aquesta caixeta concreta del pressupost. Si la resposta és no, la despesa no es pot fer. I si algú la fa igualment, l'acord és **nul de ple dret** (art. 173.5 TRLRHL). Així de contundent.

El pressupost general és, doncs, molt més que un document comptable: és **la norma que autoritza cada euro que surt de l'ajuntament durant l'any**. Té una part política (què es prioritza), una part jurídica (què es pot fer i què no) i una part enormement pràctica per a tu: escriure bé l'aplicació pressupostària en una proposta, preparar l'anunci al BOP de Girona, comptar els quinze dies d'exposició, registrar les al·legacions, tramitar un expedient de transferència de crèdit al desembre perquè una partida s'ha quedat curta.

Aquest tema és, a més, **una mina de dates i xifres**: 15 de setembre, 10 d'octubre, 15 d'octubre, 15 dies, un mes, 31 de desembre, 1 de gener, tres mesos, vuit dies, 5 %, 25 %. Els tribunals hi van de cap, perquè són preguntes objectives i fàcils de corregir. Anem a cobrir l'enunciat sencer: **què és el pressupost general**, **com s'estructura**, **com s'elabora i s'aprova** (amb una parada llarga a les **bases d'execució**), **què passa si l'1 de gener no està aprovat** (la pròrroga) i **com es canvia un cop en vigor** (les modificacions de crèdit).

Avís de partida: aquí manen dues normes i s'han de llegir en parella. El **text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL)**, aprovat pel **Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març**, diu **el què** (arts. 162 a 193). El **Reial decret 500/1990, de 20 d'abril** diu **el com**: és el reglament que desplega el capítol I del títol VI i baixa al detall de terminis, requisits i expedients. Quan un examen et pregunti «on està regulat això?», pensa sempre en la parella TRLRHL + RD 500/1990.

---

1. El marc normatiu: les normes que has de saber citar

Norma	Què hi trobes

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

CE, arts. 133.2, 135 i 142	Les entitats locals poden establir i exigir tributs; **estabilitat pressupostària** (art. 135, reformat el 2011); **suficiència financera** de les hisendes locals.
LBRL, Llei 7/1985, art. 22.2.e)	Aprovar i modificar els pressupostos és **atribució del Ple**.
LBRL, art. 22.4	Aquesta atribució és **indelegable**: ni a l'alcalde ni a la Junta de Govern Local.
LBRL, art. 47.1 i 47.3	Regla general d'acords: **majoria simple**. Majoria absoluta només en casos taxats (entre ells, el finançament excepcional amb operacions de crèdit de l'art. 177.5 TRLRHL).
TRLRHL (RDL 2/2004), arts. 162 a 182	**El nucli del tema**: concepte, contingut, estructura, elaboració, aprovació, pròrroga, modificacions de crèdit.
RD 500/1990, de 20 d'abril	Reglament pressupostari: bases d'execució (art. 9), elaboració i aprovació (arts. 18 a 23), modificacions de crèdit (arts. 34 a 51), execució (arts. 52 i ss.).
Ordre EHA/3565/2008, de 3 de desembre	**Estructura** dels pressupostos de les entitats locals. Modificada per l'**Ordre HAP/419/2014**, aplicable des del pressupost de **2015**.
LO 2/2012 (LOEPSF)	Estabilitat pressupostària, sostenibilitat financera, regla de la despesa, pla economicofinancer.
Ordre HAP/2105/2012	Obligacions de subministrament d'informació al Ministeri: entre altres, les **línies fonamentals** del pressupost de l'any següent, **abans del 15 de setembre**.
TRLMRLC, Decret legislatiu 2/2003, art. 52.2.f) i 52.4	Versió catalana: correspon al Ple **aprovar i modificar els pressupostos**, i és una atribució **no delegable**.
Llei 19/2014, de transparència (Catalunya), art. 11	Publicitat activa: el pressupost, la seva **execució trimestral**, la liquidació i el compliment dels objectius d'estabilitat s'han de publicar al portal de transparència.

> **Ancoratge català.** En matèria pressupostària la competència bàsica és estatal, i el TRLRHL i el RD 500/1990 s'apliquen directament als ajuntaments catalans. El que aporta el dret català és **l'organització i el règim d'acords** (TRLMRLC), la **transparència** (Llei 19/2014) i el **control extern**: a Catalunya, el compte general dels ens locals es ret a la **Sindicatura de Comptes de Catalunya**, sense perjudici de les funcions del Tribunal de Comptes. Si un examen et diu que a Catalunya hi ha «una llei catalana de pressupostos locals que substitueix el TRLRHL», és **fals**.

---

2. El pressupost general: concepte, principis i contingut

2.1 La definició (art. 162 TRLRHL)

Els pressupostos generals de les entitats locals són

> «l'**expressió xifrada, conjunta i sistemàtica** de les **obligacions que, com a màxim, poden reconèixer** l'entitat i els seus organismes autònoms, i dels **drets que prevegin liquidar** durant el corresponent exercici, així com de les **previsions d'ingressos i despeses de les societats mercantils** el capital social de les quals pertanyi íntegrament a l'entitat local».

Aquesta frase, que sembla farragosa, conté tres idees que **has de saber separar**:

Costat	Naturalesa	En cristià
Despeses (els crèdits)	**Limitatiu i vinculant** (art. 172.2)	És un **sostre**. No pots gastar-hi més ni destinar-ho a una altra cosa.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Ingressos** (les previsions) | **Estimatiu** | És una **previsió**. Si es recapta menys IBI del previst, no hi ha cap il·legalitat. |
| **Societats mercantils** | **Estats de previsió** | No són crèdits pressupostaris: són previsions de gestió empresarial. |

Truc per no fallar mai. Despeses = **límit màxim**. Ingressos = **simple estimació**. Si una pregunta afirma que «les previsions d'ingressos són vinculants i limitatives», és **falsa**.

2.2 Els principis pressupostaris

Són els articles 163 a 165 i el 172, i cauen sovint disfressats de «assenyala l'afirmació incorrecta».

- **Anualitat i temporalitat** (arts. 163 i 176). L'exercici pressupostari **coincideix amb l'any natural**. S'hi imputen els **drets liquidats** durant l'exercici (sigui quin sigui el període d'on derivin) i les **obligacions reconegudes** durant l'exercici. Amb càrrec als crèdits d'un pressupost només es poden contreure obligacions per prestacions **realitzades l'any natural** d'aquell exercici (art. 176.1), amb dues excepcions: els **endarreriments de personal** i les obligacions derivades de **compromisos degudament adquirits en exercicis anteriors** amb incorporació prèvia del crèdit (art. 176.2).
- **Unitat i universalitat** (art. 164.1). **Un sol pressupost general** que integra tot el «grup municipal». No hi pot haver pressupostos paral·lels ni caixes B.
- **No-afectació** (art. 165.2). Els recursos es destinen al **conjunt** d'obligacions, **excepte** els ingressos **específics afectats** a fins determinats (una subvenció per a l'escola bressol només pot pagar l'escola bressol).
- **Pressupost brut** (art. 165.3). Drets i obligacions s'apliquen **per l'import íntegre**: està prohibit atendre obligacions minorant els drets a liquidar o ja ingressats, llevat que una llei ho autoritzi expressament. S'exceptuen les **devolucions d'ingressos declarats indeguts** per tribunal o autoritat competent.
- **Equilibri o anivellament** (art. 165.4). **Cada un** dels pressupostos que integren el general s'ha d'aprovar **sense dèficit inicial**. Ull: sense dèficit inicial; una altra cosa és com acabi la liquidació.
- **Especialitat** (art. 172.1). Els crèdits es destinen **exclusivament** a la finalitat per a la qual han estat autoritzats. Té tres cares: **qualitativa** (per a què), **quantitativa** (fins a quant) i **temporal** (dins de quin any).
- **Estabilitat pressupostària** (art. 165.1 TRLRHL i LOEPSF). El pressupost general ha d'atendre el compliment del principi d'estabilitat.
- **Publicitat** (art. 169). Anunci, exposició pública, publicació resumida i còpia a disposició del públic.

2.3 Contingut: què integra el pressupost general (art. 164.1)

El pressupost general **no és el pressupost de l'ajuntament**: és una suma. Integra **tres** peces:

1. **El pressupost de la mateixa entitat local.**
2. **Els pressupostos dels organismes autònoms** que en depenen (un patronat, un institut municipal). L'art. 164.2 els classifica, a efectes pressupostaris i comptables, en **administratius** i **comercials, industrials, financers o anàlegs**; la norma de creació de cada organisme ha d'indicar expressament el seu caràcter.
3. **Els estats de previsió** de despeses i ingressos de les **societats mercantils el capital social de les quals pertanyi íntegrament** a l'entitat local.

Parany clàssic (i molt repetit). Al pressupost general només s'hi integren els estats de previsió de les societats de capital **íntegrament** local. En canvi, l'obligació de **remetre documentació abans del 15 de setembre** (art. 168.3) afecta també les societats en què la participació local sigui **majoritària**. Íntegrament per integrar-se;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

majoritàriament per remetre. No ho barregis.

2.4 Contingut de cada pressupost integrant (art. 165.1)

Cada un dels pressupostos que s'integren conté:

- **Estat de despeses**: els **crèdits** necessaris, amb la deguda especificació, per atendre el compliment de les obligacions.
- **Estat d'ingressos**: les **estimacions** dels diferents recursos econòmics a liquidar durant l'exercici.

I el pressupost general inclou, a més, **les bases d'execució** (que veurem amb detall al punt 6, perquè l'enunciat hi fa «especial referència»).

2.5 Els annexos al pressupost general (art. 166)

Compte, que aquests no són la documentació de l'art. 168.1: són **annexos al pressupost general**.

- a) **Plans i programes d'inversió i finançament** per a un termini de **quatre anys**, que poden formular els municipis i altres entitats locals d'àmbit supramunicipal.
- b) **Programes anuals d'actuació, inversions i finançament** de les societats mercantils de les quals l'entitat local sigui **titular únic o partícip majoritari**.
- c) **Estat de consolidació** del pressupost de l'entitat amb els de tots els seus organismes autònoms i societats.
- d) **Estat de previsió de moviments i situació del deute**: operacions pendents de reemborsament a l'inici de l'exercici, noves operacions previstes, volum d'endeutament al tancament i amortitzacions previstes, distingint curt i llarg termini.

El **pla d'inversions** s'ha de coordinar, si escau, amb el programa d'actuació i els plans d'etapes del planejament urbanístic, i es completa amb el **programa financer**: inversió prevista en cada un dels quatre exercicis, ingressos de capital previstos i operacions de crèdit necessàries amb els costos que generaran. D'aquests plans se'n **dona compte al Ple** coincidint amb l'aprovació del pressupost i s'han de **revisar anualment**, afegint-hi un nou exercici.

---

3. L'estructura pressupostària

3.1 Qui la fixa i per què

L'**art. 167.1 TRLRHL** encarrega al **Ministeri d'Hisenda** establir **amb caràcter general** l'estructura dels pressupostos de les entitats locals. La raó és pràctica: si cada ajuntament es fes la seva, seria impossible consolidar dades, comparar municipis o retre comptes. La norma vigent és l'**Ordre EHA/3565/2008, de 3 de desembre**, profundament modificada per l'**Ordre HAP/419/2014**, aplicable des dels pressupostos de **2015**.

L'estat de **despeses** s'ordena combinant **dues classificacions obligatòries** i **una de potestativa**; l'estat d'**ingressos**, només amb la **classificació econòmica**.

Classificació	Respon a la pregunta	Obligatòria?
Per programes	**Per a què** es gasta, amb quina finalitat	**Sí** (despeses)
Econòmica	**Quina naturalesa** té la despesa o l'ingrés	**Sí** (despeses i ingressos)
Orgànica	**Qui** gasta (regidoria, àrea, servei)	**Potestativa**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Canvi de nom que cau. Fins a l'Ordre EHA/3565/2008, la primera es deia **classificació funcional** (grup de funció -> funció -> subfunció). Des del 2010 es diu **classificació per programes** (àrea de despesa -> política -> grup de programes -> programa). L'expressió «grup de funció» encara sobreviu literalment a l'**art. 179.2 TRLRHL** quan reparteix la competència sobre les transferències de crèdit: avui s'entén referida a l'**àrea de despesa**. Ho retrobarem al punt 7.

3.2 La classificació per programes

Nivells: **àrea de despesa (1 dígit) -> política de despesa (2) -> grup de programes (3) -> programa (4) -> subprograma**. L'estructura és **tancada i obligatòria** fins al **grup de programes**, i **oberta** a partir de programa i subprograma, on cada entitat pot desglossar el que li convingui.

Les **àrees de despesa són sis i no van correlatives**: no hi ha 5, 6, 7 ni 8.

Codi	Àrea de despesa	Polítiques típiques
0	**Deute públic**	011 Deute públic: interessos i amortitzacions de préstecs.
1	**Serveis públics bàsics**	13 Seguretat i mobilitat ciutadana, 15 Habitatge i urbanisme, 16 Benestar comunitari (aigua, residus, neteja viària), 17 Medi ambient.
2	**Actuacions de protecció i promoció social**	21 Pensions, 22 Altres prestacions econòmiques, 23 Serveis socials i promoció social, 24 Foment de l'ocupació.
3	**Producció de béns públics de caràcter preferent**	31 Sanitat, 32 Educació, 33 Cultura, 34 Esport.
4	**Actuacions de caràcter econòmic**	41 Agricultura i ramaderia, 43 Comerç, turisme i pimes, 44 Transport públic, 45 Infraestructures.
9	**Actuacions de caràcter general**	91 Òrgans de govern, 92 Serveis de caràcter general, 93 Administració financera i tributària, 94 Transferències a altres administracions públiques.

Dues regles pràctiques de l'Ordre: el detall del pressupost s'ha de presentar **com a mínim a nivell de grup de programes**, i si l'entitat assumeix competències **per delegació** (art. 27 LBRL) ha de desplegar els grups de manera que cada servei delegat es correspongui amb un únic programa (perquè es pugui saber què costa exactament).

3.3 La classificació econòmica

Nivells: **capítol -> article -> concepte -> subconcepte -> partida**. **Capítol i article** són **tancats i obligatoris** i han de coincidir amb els de l'Administració de l'Estat (art. 167.3.c TRLRHL); de **concepte** cap avall, l'estructura és oberta.

Cap.	**Despeses**	**Ingressos**
1	Despeses de personal	Impostos directes (IBI, IAE, IVTM, plusvàlua)
2	Despeses corrents en béns i serveis	Impostos indirectes (ICIO)
3	Despeses financeres (interessos)	Taxes, preus públics i altres ingressos
4	Transferències corrents	Transferències corrents (participació en tributs de l'Estat, subvencions corrents)
5	**Fons de contingència i altres imprevistos**	**Ingressos patrimonials** (lloguers, interessos de dipòsits)
6	Inversions reals	Alienació d'inversions reals (venda d'un solar)
7	Transferències de capital	Transferències de capital (subvencions d'inversió)
8	Actius financers	Actius financers

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **9** | Passius financers (amortització de préstecs) | Passius financers (préstecs concertats) |

Agrupació per naturalesa:

- **Despeses**: capítols **1 a 4** = operacions **corrents**; **6 i 7** = operacions de **capital**; **8 i 9** = operacions **financeres**. (El **5** és el fons de contingència, que es dota per a necessitats imprevistes, inajornables i no discrecionals.)
- **Ingressos**: capítols **1 a 5** = operacions **corrents**; **6 i 7** = operacions de **capital**; **8 i 9** = operacions **financeres**.

> **Cau segur.** El **capítol 5 de despeses** és el **Fons de contingència** (el va introduir l'Ordre HAP/419/2014); el **capítol 5 d'ingressos** són els **ingressos patrimonials**. I la **venda d'un solar municipal** és **capítol 6 d'ingressos** (alienació d'inversions reals), no capítol 3. Aquestes dues confusions són les preguntes-trampa més freqüents d'estructura.

3.4 La classificació orgànica

És **potestativa**: l'art. 167.2 permet a les entitats locals classificar despeses i ingressos atenent la seva pròpia estructura d'acord amb els seus reglaments o decrets d'organització. Respon a **qui** gasta: una regidoria, una àrea, un servei. Els ajuntaments mitjans i grans la fan servir gairebé sempre, perquè permet dir «l'àrea de Cultura té assignats X euros», i els petits sovint no.

3.5 L'aplicació pressupostària i el nivell de vinculació jurídica

L'**aplicació pressupostària** (art. 167.4) és **la caixeta concreta on va cada euro**, i **la seva expressió xifrada constitueix el crèdit pressupostari**. Es defineix, **com a mínim**, per la conjunció de:

- la classificació **per programes**, a nivell de **grup de programa o programa**, i
- la classificació **econòmica**, a nivell de **concepte o subconcepte**;
- i, **si l'entitat fa servir la classificació orgànica**, aquesta també integra l'aplicació.

Exemple de lectura: `20 1532 61900` = orgànica **20** (una regidoria) + programa **1532** (pavimentació de vies públiques, dins l'àrea **1**) + econòmica **61900** (inversió de reposició en infraestructures).

I ara un concepte que a la feina fas servir cada dia encara que no en sàpigues el nom: el **nivell de vinculació jurídica**. Els crèdits són limitatius i vinculants (art. 172.2), però **no sempre aplicació per aplicació**. Les **bases d'execució** fixen a quin nivell «lliga» realment el crèdit -típicament, **àrea o política de despesa + capítol**. Tot el conjunt d'aplicacions que comparteixen aquest nivell forma una **«bossa de vinculació»**: dins d'aquesta bossa es pot gastar de més en una aplicació si en una altra hi sobra, **sense necessitat de tramitar cap modificació de crèdit**.

L'art. 167.4 in fine ho remata amb una frase que cau: **el control comptable** de les despeses es fa **sobre l'aplicació pressupostària**; el **control fiscal**, **sobre el nivell de vinculació**.

> **Truc molt útil a la feina.** Quan una partida es queda curta, la primera pregunta no és «quina modificació de crèdit fem?», sinó **«què diu el nivell de vinculació de les bases?»**. Si dins la mateixa bossa hi ha crèdit disponible, no cal expedient de res: n'hi ha prou amb l'ajust comptable. Només si la bossa està esgotada o si cal moure crèdit **entre bosses diferents** entrem al món de les modificacions.

---

4. L'elaboració del pressupost general

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4.1 Qui el forma

El pressupost de l'entitat local **el forma el seu president** (l'alcalde o alcaldessa): art. 168.1 TRLRHL i art. 18.1 RD 500/1990. És una fase **interna** i **executiva**: el Ple l'aprovarà, però qui el confecciona i el proposa és l'alcaldia, amb el suport tècnic d'Intervenció i de les àrees gestores.

> **No ho confonguis. Formar** ? **aprovar**. Forma l'alcalde; aprova el Ple. Una pregunta que digui «el pressupost el forma el Ple» és falsa; una que digui «el pressupost l'aprova l'alcalde», també.

4.2 La documentació que s'hi ha d'unir (art. 168.1)

Aquesta llista és de les que cauen literalment. Des de la reforma del **Reial decret llei 17/2014** té **set lletres**:

Lletra	Document
a)	**Memòria explicativa** del contingut i de les principals modificacions respecte del vigent.
b)	**Liquidació del pressupost de l'exercici anterior** i **avanç de la del corrent**, referida com a mínim a **sis mesos** de l'exercici corrent.
c)	**Annex de personal** de l'entitat local.
d)	**Annex de les inversions** a fer en l'exercici.
e)	**Annex de beneficis fiscals en tributs locals**, amb informació detallada dels beneficis i la seva incidència en els ingressos.
f)	**Annex d'informació sobre els convenis subscrits amb les comunitats autònomes en matèria de despesa social** (imports a reconèixer, pendents de pagament i de cobrament, aplicació pressupostària i referència a la clàusula de retenció de recursos de l'art. 57 bis LBRL).
g)	**Informe economicofinancer**: bases per avaluar els ingressos i les operacions de crèdit previstes, suficiència dels crèdits per atendre les obligacions exigibles i les despeses de funcionament dels serveis i, en conseqüència, l'**efectiva anivellació** del pressupost.

> **Cau molt.** Les lletres **e)** i **f)** -beneficis fiscals i convenis de despesa social- són **les que va afegir el RDL 17/2014**. Abans, l'informe economicofinancer era la lletra e). Si un enunciat et dona la llista antiga de cinc lletres com a vigent, és **fals**.

Dos detalls del reglament que arrodoneixen la llista (art. 18.1 RD 500/1990): la **memòria la subscriu el president**; la **liquidació i l'avanç els subscriu l'interventor/a**; i l'informe economicofinancer, pel que fa a operacions de crèdit, ha d'incloure les **característiques i condicions financeres** i una **referència especial a la càrrega financera** abans i després de formalitzar-les. L'**annex d'inversions** (art. 19 RD 500/1990) ha de recollir **tots** els projectes previstos i, per a cada un: **codi**, **denominació**, **any d'inici i de finalització**, **import de l'anualitat**, **tipus de finançament** (recursos generals o ingressos afectats), **vinculació dels crèdits** i **òrgan encarregat de gestionar-lo**.

4.3 El calendari d'elaboració

Data límit	Qui	Què
Abans del 15 de setembre	**Organismes autònoms**	Remeten a l'entitat local el seu pressupost, proposat inicialment pel seu òrgan competent, amb tota la documentació de l'art. 168.1 (art. 168.2).
Abans del 15 de setembre	**Societats mercantils**, també les de participació **majoritària**	Remeten previsions de despeses i ingressos i els programes anuals d'actuació, inversions i finançament (art. 168.3).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|
Abans del 15 de setembre	**L'entitat local**	Remet al Ministeri les **línies fonamentals** del pressupost de l'any següent (Ordre HAP/2105/2012).
Abans del 10 d'octubre	**La Intervenció**	Emet el seu **informe**. El pressupost complet li ha d'arribar amb prou antelació per poder-lo estudiar **almenys deu dies** (art. 18.4 RD 500/1990).
Abans del 15 d'octubre	**L'alcalde/essa**	Remet el **pressupost general**, informat per la Intervenció i amb tots els annexos, **al Ple** perquè l'**aprovi**, l'**esmeni** o el **retorni** (art. 168.4).

> **Aquestes tres accions del Ple cauen.** Rebut el pressupost, el Ple pot fer **tres** coses: **aprovar-lo**, **esmenar-lo** o **retornar-lo**. No en són quatre ni dues.

4.4 L'acord d'aprovació és únic (art. 168.5)

L'**art. 168.5** és taxatiu: l'acord d'aprovació **serà únic**, ha de detallar els pressupostos que integren el general i **no se'n pot aprovar cap per separat**. El RD 500/1990 (art. 18.5) hi afegeix l'única excepció: els corresponents a **organismes creats un cop aprovat** el pressupost general.

---

5. L'aprovació del pressupost general

Hi ha **dues aprovacions** -inicial i definitiva- amb **un tràmit d'informació pública pel mig**. Aquesta seqüència és el motlle de tot el tema: els **crèdits extraordinaris, els suplements de crèdit i les transferències que aprova el Ple** la segueixen exactament igual.

5.1 Aprovació inicial

- **Òrgan**: el **Ple** (art. 22.2.e LBRL; art. 52.2.f TRLMRLC).
- **Majoria**: **simple** (art. 47.1 LBRL). El pressupost **no** és cap dels supòsits de majoria absoluta de l'art. 47.3 ni de la reforçada de l'art. 47.2. Si un examen et diu que el pressupost s'aprova per majoria absoluta, és **fals**.
- **Delegació**: **impossible**. L'art. 22.4 LBRL exclou expressament la lletra e) de les atribucions delegables, i l'art. 52.4 TRLMRLC fa el mateix.
- **Tràmit previ**: **dictamen de la comissió informativa** competent en matèria d'hisenda, com qualsevol assumpte que va al Ple i requereix acord.

5.2 Exposició pública (art. 169.1 TRLRHL i art. 20.1 RD 500/1990)

Aprovat inicialment, el pressupost general:

1. S'**anuncia al butlletí oficial de la província** -a Salt, el **BOP de Girona**- o, si escau, de la comunitat autònoma uniprovincial. L'anunci ha d'assenyalar **el lloc i la data inicial del còmput** del termini d'exposició.
2. S'**exposa al públic** durant **quinze dies**. Ull al matís: l'art. 169.1 TRLRHL diu «per 15 dies» i l'art. 20.1 del RD 500/1990 precisa que són **quinze dies hàbils**.
3. Durant aquest període, **els interessats** poden **examinar l'expedient** i **presentar reclamacions davant el Ple**.

5.3 Qui pot reclamar i per què (art. 170)

Interessats (art. 170.1) - memoritza les tres lletres:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- a) Els **habitants** en el territori de l'entitat local.
- b) Els que resultin **directament afectats**, encara que no hi habitin.
- c) Els **col·legis oficials, cambres oficials, sindicats, associacions** i altres entitats legalment constituïdes per vetllar per interessos **professionals, econòmics o veïnals**, quan actuïn en defensa dels que els són propis.

Causes taxades (art. 170.2) - «únicament podran entaular-se reclamacions»:

- a) Per **no haver-se ajustat l'elaboració i l'aprovació als tràmits establerts** en la llei.
- b) Per **ometre el crèdit necessari** per complir obligacions exigibles a l'entitat local **en virtut de precepte legal o de qualsevol altre títol legítim**.
- c) Per ser de **manifesta insuficiència** els ingressos en relació amb les despeses pressupostades, o bé d'aquestes respecte de les necessitats per a les quals estiguin previstes.

Truc. No s'hi pot reclamar per **oportunitat política**. «No m'agrada que es gastin tants diners en la festa major» no és cap de les tres causes; és una opinió, i com a reclamació s'ha d'inadmetre o desestimar.

5.4 Aprovació definitiva, publicació i entrada en vigor (art. 169)

- **Sense reclamacions**: el pressupost es considera **definitivament aprovat automàticament**, **sense necessitat de cap nou acord del Ple** (art. 169.1). Això és or pur d'examen.
- **Amb reclamacions**: el Ple disposa d'**un mes per resoldre-les**. El RD 500/1990 hi afegeix dos matisos: aquest mes es compta **des de l'endemà de la finalització de l'exposició pública**, i les reclamacions **s'entenen denegades** si no es resolen **en el mateix acte d'aprovació definitiva**.
- **Data límit**: l'aprovació definitiva **abans del 31 de desembre** de l'any anterior a aquell en què s'hagi d'aplicar (art. 169.2).
- **Publicació** (art. 169.3): al **butlletí oficial de la corporació**, si en té, i **resumit per capítols** de cada un dels pressupostos que l'integren, al **BOP**.
- **Remissió** (art. 169.4): còpia a l'**Administració de l'Estat** i a la **comunitat autònoma**, **simultàniament** a l'enviament al butlletí oficial.
- **Entrada en vigor** (art. 169.5): **un cop publicat** el resum per capítols. **No** amb l'aprovació definitiva: **amb la publicació**.
- **Publicitat permanent** (art. 169.7): còpia del pressupost **i de les seves modificacions** a disposició del públic, a efectes informatius, **des de l'aprovació definitiva fins al final de l'exercici**. A Catalunya s'hi suma la publicitat activa de l'**art. 11 de la Llei 19/2014**, amb l'**execució trimestral** inclosa.

5.5 Impugnació en via judicial (art. 171)

- Contra l'aprovació definitiva es pot interposar **directament recurs contenciós administratiu**. «Directament» vol dir que **no hi ha recurs administratiu previ** (ni reposició ni alçada): l'única via administrativa és la reclamació dins l'exposició pública.
- El **Tribunal de Comptes** ha d'**informar prèviament** a la resolució del recurs quan la impugnació **afecti o es refereixi a l'anivellament pressupostari**. El RD 500/1990 precisa que ho fa **a requeriment de l'òrgan judicial**.
- La **interposició de recursos no suspèn per si sola** l'aplicació del pressupost definitivament aprovat.

Esquema per memoritzar la cadena. Formar (alcalde, abans del 15-X) -> dictamen comissió -> **aprovació inicial** (Ple, majoria simple) -> **anunci al BOP + 15 dies** -> **reclamacions** (3 causes) -> **aprovació definitiva** (abans del 31-XII; automàtica si no hi ha reclamacions) -> **publicació resumida per capítols** -> **entrada en**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

vigor -> còpia a Estat i CA -> contenciós directe.

---

6. Especial referència: les bases d'execució del pressupost

L'enunciat del tema hi fa **especial referència**, i amb raó: si algun dia treballes amb expedients de despesa, **les bases d'execució seran el document que més consultaràs de tot el pressupost**. Són el «manual d'instruccions» de la casa.

6.1 Què són i on estan regulades

Estan a l'**art. 165.1 TRLRHL** i a l'**art. 9 del RD 500/1990**. La definició legal:

> Les bases d'execució contenen, **per a cada exercici**, l'**adaptació de les disposicions generals en matèria pressupostària a l'organització i les circumstàncies de la pròpia entitat** i dels seus organismes autònoms, així com **aquelles altres necessàries per a la seva encertada gestió**, establint les prevencions que es considerin oportunes o convenients per a la millor realització de les despeses i recaptació dels recursos.

Traduït: la llei i el reglament deixen moltes coses obertes («això ho regularan les bases d'execució»). Les bases són el text on **cada ajuntament decideix aquestes opcions**: qui signa què, a partir de quin import, amb quins papers, amb quin nivell de vinculació.

6.2 Els dos límits que no poden traspassar

El mateix art. 165.1 posa dos murs, i cauen a l'examen:

1. **No poden modificar el que està legislat per a l'administració econòmica.** Unes bases no poden dir, per exemple, que els crèdits extraordinaris els aprova l'alcalde: això ho decideix la llei i és del Ple.
2. **No poden comprendre preceptes d'ordre administratiu que requereixin legalment procediments i solemnitats específiques diferents de les previstes per al pressupost.** És a dir, no es poden aprofitar les bases per «colar» una ordenança o un reglament que hauria de seguir el seu propi procediment d'aprovació.

> **Cau a l'examen.** Les bases d'execució **no són un reglament orgànic ni una ordenança**: són part del pressupost, **s'aproven amb ell i en el mateix acord únic**, i tenen la seva **mateixa vigència temporal** (un exercici, prorrogable amb el pressupost). Es modifiquen pel mateix procediment que el pressupost.

6.3 Contingut: les onze matèries de l'art. 9.2 RD 500/1990

«Entre altres matèries», les entitats locals han de regular a les bases:

Lletra	Matèria	Per què t'importa a la feina
a)	**Nivells de vinculació jurídica** dels crèdits	Determina quan una partida curta necessita modificació i quan no.
b)	**Relació expressa i taxativa dels crèdits que es declarin ampliables**, amb detall dels recursos afectats	Sense aquesta llista, **no hi pot haver cap ampliació de crèdit**.
c)	**Regulació de les transferències de crèdit**, establint en cada cas **l'òrgan competent** per autoritzar-les	És on saps si un expedient va per decret d'alcaldia o al Ple.
d)	**Tramitació dels expedients d'ampliació i generació de crèdits i d'incorporació de romanents**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

El «com es fa» d'aquestes tres modificacions. |
e)	**Normes que regulen el procediment d'execució del pressupost**	Les fases A-D-O-P adaptades a la casa.
f)	**Desconcentracions o delegacions** en matèria d'**autorització i disposició de despeses** i de **reconeixement i liquidació d'obligacions**	Qui signa cada fase i fins a quin import.
g)	**Documents i requisits** que, segons el tipus de despesa, **justifiquen el reconeixement de l'obligació**	Quina factura, quina certificació, quina acta de recepció cal adjuntar.
h)	Forma en què els **perceptors de subvencions** han d'acreditar que estan **al corrent de les seves obligacions fiscals** amb l'entitat i **justificar l'aplicació dels fons**	Clau si tramites subvencions.
i)	**Supòsits en què es poden acumular diverses fases d'execució** en un sol acte administratiu	El famós «AD» o «ADO».
j)	Normes sobre l'expedició d'**ordres de pagament a justificar i bestretes de caixa fixa**	Els diners que surten abans de tenir la factura.
k)	**Regulació dels compromisos de despeses plurianuals**	Contractes que passen de l'any.

I un apartat que sovint s'oblida: l'**art. 9.3** permet que les bases d'execució de cada exercici **es remetin a reglaments o normes de caràcter general dictades pel Ple**. Així un ajuntament pot tenir, per exemple, un reglament de subvencions estable i que les bases s'hi remetin any rere any en comptes de repetir-lo.

> **Truc de memòria per a l'art. 9.2.** Pensa en tres blocs: **crèdits** (vinculació, ampliables, transferències, ampliació/generació/incorporació), **signatures** (delegacions i desconcentracions, acumulació de fases), **papers i diners** (documents justificatius, subvencions, pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa, plurianuals).

6.4 Per què són l'article que més et resoldrà dubtes

Quan a la feina et pregunten «això qui ho signa?», «amb quin import cal anar al Ple?», «puc pagar aquesta despesa amb una bestreta de caixa fixa?» o «aquesta partida es pot ampliar?», la resposta **no és a la llei**: és a les bases d'execució d'aquell any. Per això a l'examen és un contingut agraït -és una llista tancada- i a la pràctica és el primer document que has d'obrir.

---

7. La pròrroga del pressupost

7.1 El problema que resol

L'aprovació definitiva ha de ser **abans del 31 de desembre**. Però a la vida real això no sempre passa: governs en minoria, negociacions que s'allarguen, reclamacions per resoldre. Si l'1 de gener no hi ha pressupost en vigor, l'ajuntament **no es pot quedar sense poder pagar les nòmines ni la llum**. La solució és la **pròrroga**.

7.2 La regla bàsica (art. 169.6 TRLRHL)

> «Si en iniciar-se l'exercici econòmic no hagués entrat en vigor el pressupost corresponent, es considerarà **automàticament prorrogat** el de l'anterior, **amb els seus crèdits inicials**, sense perjudici de les modificacions que es facin conforme al que disposen els articles 177, 178 i 179 d'aquesta llei i **fins a l'entrada en vigor del nou pressupost**. La pròrroga **no afectarà els crèdits per a serveis o programes que hagin de concloure en l'exercici anterior** o que estiguin **finançats amb crèdit o altres ingressos específics o afectats**.»

Tres paraules a subratllar:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Automàticament**: **no cal cap acord del Ple** que declari la pròrroga. Passa sola, per ministeri de la llei. Si l'examen diu «el Ple ha d'acordar la pròrroga», és **fals**.
- **Crèdits inicials**: es prorroguen **els crèdits inicials** del pressupost anterior, **no** el pressupost tal com havia quedat al desembre després de totes les modificacions. Les **modificacions de crèdit no es prorroguen**.
- **Fins a l'entrada en vigor del nou**: la pròrroga no té data de caducitat pròpia; dura el que dura.

7.3 El detall reglamentari (art. 21 RD 500/1990)

L'article 21 afina la mecànica, i aquí hi ha matisos que separen l'aprovat del notable:

1. **El límit és global.** Es prorroga el pressupost anterior «**fins al límit global dels seus crèdits inicials, com a màxim**». No és una fotocòpia partida per partida, sinó un **sostre global**.
2. **Què no es prorroga mai** (art. 21.2): **les modificacions de crèdit**; els crèdits destinats a **serveis o programes que hagin de concloure en l'exercici anterior**; i els **finançats amb crèdit o altres ingressos específics o afectats** que exclusivament s'havien de percebre en aquell exercici. Aquests s'han d'**ajustar a la baixa**.
3. **Ajustos a l'alça** (art. 21.3). Si després d'ajustar a la baixa queda **marge** respecte del límit global, es poden pujar crèdits, però **només** si concorren **simultàniament** dues circumstàncies: que hi hagi **compromisos ferms de despesa** de l'exercici corrent per **majors càrregues financeres anuals** derivades d'operacions de crèdit autoritzades en exercicis anteriors, i que el marge dels crèdits no incorporables ho permeti. És a dir: el marge serveix, essencialment, per **pagar el deute** que s'ha de pagar sí o sí.
4. **Es poden acumular incorporacions de romanents** en la mateixa resolució (art. 21.4), i en aquest cas **sense subjecció al límit global**, sempre que la naturalesa de la despesa i la situació del crèdit ho permetin.
5. **Qui aprova els ajustos**: **resolució motivada del president de la corporació**, **previ informe de l'interventor/a** (art. 21.4 in fine). Fixa-t'hi: la pròrroga és automàtica, però **els ajustos els fa l'alcalde per decret**, no el Ple.
6. **El pressupost prorrogat es pot modificar** (art. 21.5): mentre no s'aprovi el definitiu, **el prorrogat pot ser objecte de qualsevol de les modificacions previstes per la llei**. Això és essencial: sense aquesta regla, un ajuntament amb pressupost prorrogat no podria fer res de nou.
7. **El pressupost definitiu s'aprova amb efectes d'1 de gener** (art. 21.6) i els crèdits que hi figuren tenen la consideració de **crèdits inicials**. Les modificacions i ajustos fets sobre el prorrogat **s'entenen fets sobre el definitiu**, llevat que el Ple digui en el mateix acord d'aprovació que determinades modificacions o ajustos es consideren **ja incloses** als crèdits inicials, cas en què s'han d'**anul·lar** per no comptar-les dues vegades.
8. **Ajustos finals** (art. 21.7): aprovat el definitiu, s'han de fer els ajustos necessaris per **donar cobertura a les operacions efectuades durant la vigència del prorrogat**.

Compte amb el parany més fi del tema. Es prorroguen els **crèdits inicials**, no els definitius; i el pressupost definitiu s'aprova **amb efectes d'1 de gener**, de manera que **no hi ha cap buit legal** entre l'1 de gener i el dia en què entra en vigor. Si un enunciat diu que la pròrroga inclou les modificacions de crèdit de l'any anterior, és **fals**.

Ull a la lletra petita. Es prorroga el **pressupost de despeses amb els seus crèdits inicials**, i amb ell **les bases d'execució**. El que **no** es prorroga són els crèdits de programes acabats i els finançats amb ingressos afectats d'un sol any: si una subvenció finalista es va cobrar el 2025 per gastar el 2025, aquell crèdit no viatja al

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2026 per la via de la pròrroga (per a això hi ha, si escau, la incorporació de romanents).

---

8. Les modificacions de crèdit

8.1 Concepte i per què existeixen

Un pressupost és una **previsió feta l'octubre anterior**. La realitat de l'any sempre la desmenteix: apareix una despesa urgent no prevista, arriba una subvenció que no constava, una obra no s'acaba a temps, una sentència condemna l'ajuntament a pagar. Com que els crèdits de despesa són **limitatius i vinculants** (art. 172.2) i comprometre despesa per damunt del crèdit és **nul de ple dret** (art. 173.5), la llei ofereix una **vàlvula de sortida reglada**: les modificacions de crèdit.

Modificació de crèdit = **alteració dels crèdits inicials de l'estat de despeses** del pressupost en vigor, feta pel **procediment taxat** que correspongui a cada tipus.

Tres precisions que eviten errors:

- Les modificacions afecten **el pressupost de despeses**. Els ingressos, com que són previsions, no es «modifiquen» amb aquest règim (una altra cosa és que un ingrés nou serveixi per **finançar** una modificació).
- **Moure crèdit dins d'una mateixa bossa de vinculació NO és una modificació de crèdit.** L'art. 40.1 RD 500/1990 defineix la transferència com la imputació d'un crèdit a altres aplicacions **amb diferent vinculació jurídica**. Dins la mateixa bossa, no cal expedient.
- Un cas particular: si per **executar una sentència ferma** cal un crèdit extraordinari o un suplement, s'ha de **sol·licitar al Ple dins dels tres mesos següents** al dia de la notificació de la resolució judicial (**art. 173.4 TRLRHL**). Aquest «tres mesos» cau.

8.2 Les classes: set figures (art. 34 RD 500/1990)

L'art. 34 les enumera **en aquest ordre**, i la llista és tancada:

#	Modificació	Què fa	Varia el total del pressupost?
a)	**Crèdits extraordinaris**	Crea una aplicació **nova** que no existia	**Sí**, l'augmenta
b)	**Suplements de crèdit**	Reforça una aplicació **existent** però insuficient	**Sí**, l'augmenta
c)	**Ampliacions de crèdit**	Puja una partida **declarada ampliable** a les bases	**Sí**, l'augmenta
d)	**Transferències de crèdit**	Mou crèdit **d'una aplicació a una altra**	**No**
e)	**Generació de crèdits per ingressos**	Obre crèdit perquè ha entrat un **ingrés no tributari** nou	**Sí**, l'augmenta
f)	**Incorporació de romanents de crèdit**	Passa a l'any següent crèdits **no gastats**	**Sí**, l'augmenta
g)	**Baixes per anul·lació**	**Redueix** el crèdit d'una aplicació	**Sí**, el disminueix

Regla mnemotècnica per a la llista. «**CS-A-T-G-I-B**»: **C**rèdits extraordinaris, **S**uplements, **A**mpliacions, **T**ransferències, **G**eneracions, **I**ncorporacions, **B**aixes. Set, ni sis ni vuit. I recorda que **només la transferència no altera l'import total** del pressupost.

8.3 Crèdits extraordinaris i suplements de crèdit

Van juntes perquè comparteixen requisits, finançament i tramitació. Són **les més preguntades del tema**.

Concepte (art. 177.1 TRLRHL i art. 35 RD 500/1990). Quan s'hagi de fer una despesa **que no es pot demorar fins a l'exercici següent** i:

- **no existeix crèdit** al pressupost per a aquella finalitat -> **crèdit extraordinari** (s'ha de crear l'aplicació de zero);
- **el crèdit consignat és insuficient i no ampliable** -> **suplement de crèdit** (l'aplicació existeix, però no arriba).

Els tres requisits de fons, que has de saber recitar: despesa **específica i determinada**, **inajornable** a l'exercici següent, i **inexistència o insuficiència no ampliable** de crèdit. Aquesta inexistència o insuficiència **s'ha de verificar al nivell en què estigui establerta la vinculació jurídica** (art. 37.2.b RD 500/1990) - o sigui, mirant la bossa sencera, no només l'aplicació.

Finançament (art. 177.4 TRLRHL i art. 36 RD 500/1990). Es poden finançar, indistintament, amb algun o alguns d'aquests recursos:

- a) **Romanent líquid de tresoreria** de l'exercici anterior.
- b) **Nous o majors ingressos efectivament recaptats** sobre els totals previstos en algun concepte del pressupost corrent.
- c) **Anul·lacions o baixes de crèdits** d'altres aplicacions del pressupost vigent **no compromeses**, les dotacions de les quals s'estimin **reduïbles sense pertorbació del respectiu servei**.

I hi ha **dues vies més, que són les que es confonen**:

- **Per a despeses d'inversió** (art. 36.2 RD 500/1990): a més dels recursos anteriors, es poden finançar amb **operacions de crèdit** (endeutament). És la via normal per finançar una inversió nova.
- **Per a despeses corrents, i només excepcionalment** (art. 177.5 TRLRHL i art. 36.3 RD 500/1990): es poden considerar recursos efectivament disponibles els procedents d'**operacions de crèdit**, si el Ple **reconeix la insuficiència d'altres mitjans de finançament**, la despesa es declara **expressament necessària i urgent**, l'acord s'adopta amb el **quòrum de l'art. 47.3 LBRL** (**majoria absoluta del nombre legal de membres**) i es compleixen **conjuntament** tres condicions:

1. que l'import **total anual no superi el 5 %** dels recursos per operacions corrents del pressupost de l'entitat;
2. que la **càrrega financera total** de l'entitat, inclosa la de les operacions en tramitació, **no superi el 25 %** d'aquests recursos;
3. que les operacions quedin **cancel·lades abans de la renovació de la corporació** que les concerti.

> **Correcció d'un error que corre pels apunts.** L'excepció del **5 % / 25 % / cancel·lació abans de la renovació** i el **quòrum de majoria absoluta** són per finançar **despeses corrents** amb endeutament. Les **despeses d'inversió** ja es poden finançar amb operacions de crèdit **per la via ordinària** de l'art. 36.2, sense aquest règim excepcional. Molts esquemes ho diuen al revés: no t'ho creguis.

Tramitació (arts. 37 i 38 RD 500/1990).

1. **Incoació**: per **ordre del president** de la corporació (o de l'òrgan competent de l'organisme autònom), a les unitats que gestionen els crèdits o són responsables dels programes.
2. **Memòria justificativa** de la necessitat, que ha de precisar **la classe de modificació**, **les aplicacions afectades** i **els recursos que la financen**, acreditant: el **caràcter específic i determinat** de la despesa i la **impossibilitat de demorar-la**; la **inexistència o insuficiència** de crèdit al nivell de vinculació; que, si el finançament són **nous o majors ingressos**, la resta d'ingressos **s'estan fent efectius amb normalitat**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(llevat que tinguin caràcter finalista); i, si es vol anar al finançament excepcional, la **insuficiència dels altres mitjans**.

3. **Informe previ de la Intervenció** (art. 177.2 TRLRHL: «que haurà de ser prèviament informat per la Intervenció»).
4. **El president el sotmet a l'aprovació del Ple.**
5. **Aprovació pel Ple amb els mateixos tràmits i requisits que els pressupostos** (art. 38.1): aprovació inicial, **anunci al BOP**, **quinze dies hàbils** d'exposició, reclamacions (mateixos interessats i mateixes causes taxades), aprovació definitiva -**automàtica si no hi ha reclamacions**- i **publicació**. També s'apliquen les normes sobre **recurs contenciós administratiu** de l'art. 23 RD 500/1990.
6. **Han de ser executius dins del mateix exercici** en què s'autoritzin (art. 38.1).
7. **Organismes autònoms** (art. 177.3): si la mancança es produeix al pressupost d'un organisme autònom, l'expedient el proposa inicialment el seu òrgan competent i es **remet a l'entitat local** perquè el tramiti pel procediment anterior.

L'excepció de la calamitat pública (art. 177.6 TRLRHL i art. 38.4 RD 500/1990). Els acords que tinguin per objecte l'habilitació o suplement de crèdits **en casos de calamitat pública o de naturalesa anàloga, d'excepcional interès general**, són **immediatament executius**, sense perjudici de les reclamacions que s'hi promoguin. Aquestes reclamacions s'han de substanciar **dins dels vuit dies següents a la presentació**, i **s'entenen denegades** si no es notifica la resolució a l'interessat dins d'aquest termini.

> **Compte amb el parany.** Fora del cas de calamitat pública, **la urgència no dispensa de res**. Un crèdit extraordinari «urgent» segueix exactament el mateix procediment que el pressupost, exposició pública inclosa: entre l'inici i l'executivitat hi van, com a mínim, unes quantes setmanes.

8.4 Ampliacions de crèdit

Concepte (art. 178 TRLRHL i art. 39 RD 500/1990). És la **modificació a l'alça** del pressupost de despeses que consisteix a **augmentar el crèdit d'alguna de les partides declarades ampliables de manera expressa i taxativa a les bases d'execució**, en funció de **l'efectivitat de recursos afectats**.

Dues condicions que la fan una figura molt estreta:

1. **Només poden declarar-se ampliables** les partides que corresponguin a **despeses finançades amb recursos expressament afectats** (art. 39.2). Res de partides genèriques.
2. Els recursos afectats **no poden procedir d'operacions de crèdit** (art. 39.1).

Acreditació. A l'expedient s'ha d'acreditar el finançament amb el **reconeixement en ferm de majors drets** sobre els previstos al pressupost d'ingressos que estiguin **afectats al crèdit que es pretén ampliar** (art. 39.3).

Òrgan i tramitació. La **tramitació es regula a les bases d'execució** (arts. 39.3 i 9.2.d RD 500/1990), que també determinen l'òrgan competent; en la pràctica municipal és habitual que l'aprovi el **president per decret**, amb informe d'Intervenció, precisament perquè no és una decisió discrecional, sinó la constatació que un ingrés afectat s'ha materialitzat per damunt del previst.

> **Truc per distingir-la del suplement.** L'ampliació **només serveix si l'ajuntament ja havia previst aquella partida a la llista d'ampliables**, i **només** si l'ingrés afectat ha pujat. Si la partida no és a la llista, per molta necessitat que hi hagi **no es pot ampliar**: caldrà un **suplement de crèdit**, que va al Ple. De fet, l'art. 177.1 exigeix per al suplement que el crèdit sigui insuficient **i no ampliable**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.5 Transferències de crèdit

Concepte (art. 40.1 RD 500/1990). És la modificació del pressupost de despeses mitjançant la qual, **sense alterar la quantia total del pressupost**, s'imputa l'import total o parcial d'un crèdit **a altres aplicacions pressupostàries amb diferent vinculació jurídica**. En dues paraules: **es treu d'aquí i es posa allà**.

És **l'única de les set que no altera l'import global** del pressupost.

Límits objectius (art. 180 TRLRHL i art. 41 RD 500/1990). Les transferències de qualsevol classe estan subjectes a tres limitacions:

- a) **No afectaran els crèdits ampliables ni els extraordinaris concedits durant l'exercici.**
- b) **No es podran minorar els crèdits que hagin estat incrementats amb suplements o transferències** -llevat que afectin **crèdits de personal**- ni els **crèdits incorporats** com a conseqüència de **romanents no compromesos procedents de pressupostos tancats**.
- c) **No incrementaran crèdits que, com a conseqüència d'altres transferències, hagin estat objecte de minoració** -llevat que afectin **crèdits de personal**.

Excepcions als límits (art. 180.2 / art. 41.2): aquestes limitacions **no afecten** les transferències que es refereixin als **programes d'imprevistos i funcions no classificades**, **ni** s'apliquen quan es tracti de crèdits modificats com a conseqüència de **reorganitzacions administratives aprovades pel Ple**.

> **La clau dels límits: «crèdits de personal».** Fixa't que les lletres b) i c) tenen la mateixa excepció -**els crèdits de personal**- i la lletra a) **no en té cap**. Un crèdit ampliable o un crèdit extraordinari concedit aquest any **no es pot tocar per transferència, ni tan sols per a personal**.

Òrgan competent (art. 179 TRLRHL i art. 40 RD 500/1990). Aquí hi ha **la particularitat que defineix aquesta figura**:

1. **Les entitats locals regulen a les bases d'execució el règim de transferències, establint en cada cas l'òrgan competent per autoritzar-les** (art. 179.1).
2. **En tot cas**, l'aprovació de les transferències **entre diferents grups de funció** correspon al **Ple**, **llevat que les baixes i les altes afectin crèdits de personal** (art. 179.2). Recorda el que dèiem al punt 3.1: amb la classificació per programes vigent, «grup de funció» s'entén referit a l'**àrea de despesa**.
3. **Els organismes autònoms** poden fer transferències amb subjecció al mateix règim (art. 179.3).
4. **Publicitat**: les transferències **que aprova el Ple** segueixen les normes sobre **informació, reclamacions, recursos i publicitat** dels arts. 169, 170 i 171 -és a dir, exposició pública de quinze dies i tota la parafernàlia. Les que aprova el president **per decret** no.

> **Compte amb el parany més freqüent del tema.** No confonguis **transferència** amb **generació**: la transferència **mou diners que ja hi són** (el total no canvia); la generació **incorpora diners nous** procedents d'un ingrés no previst (el total puja). I no confonguis transferència amb el **moviment dins la bossa de vinculació**: si les dues aplicacions tenen **la mateixa vinculació jurídica**, no hi ha transferència ni cal expedient.

8.6 Generació de crèdits per ingressos

Concepte (art. 181 TRLRHL i art. 43 RD 500/1990). Poden **generar crèdit** als estats de despeses **els ingressos de naturalesa NO tributària** derivats de les operacions següents -llista tancada de cinc lletres:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- a) **Aportacions o compromisos ferms d'aportació de persones físiques o jurídiques** per finançar, juntament amb l'entitat local o algun dels seus organismes autònoms, despeses que **per la seva naturalesa estiguin compreses en els seus fins o objectius**.
- b) **Alienacions de béns** de l'entitat local o dels seus organismes autònoms.
- c) **Prestació de serveis.**
- d) **Reemborsaments de préstecs.**
- e) **Reintegraments de pagaments indeguts** amb càrrec al pressupost corrent, quant a la **reposició del crèdit** en la corresponent quantia.

Cau segur. Els ingressos **tributaris no generen crèdit**. Si recaptes més IBI del previst, això **no** obre automàticament cap partida de despesa: si vols gastar-ho, hauràs de fer un **suplement de crèdit** finançat amb «nous o majors ingressos». Un enunciat que digui que «una recaptació d'IVTM superior a la prevista genera crèdit» és **fals**.

Requisits per generar (art. 44 RD 500/1990) - el matís entre lletres és fi i cau:

Supòsit	Requisit indispensable
a) **Aportacions** i b) **alienacions**	**Reconeixement del dret** o **existència formal del compromís ferm d'aportació**.
c) **Prestació de serveis** i d) **reemborsament de préstecs**	**Reconeixement del dret**; però la **disponibilitat** del crèdit queda **condicionada a la recaptació efectiva**.
e) **Reintegraments** de pressupost corrent	**L'efectivitat del cobrament** del reintegrament.

El compromís ferm d'ingrés (arts. 45 i 46 RD 500/1990). És l'acte pel qual qualsevol ens o persona, pública o privada, **s'obliga mitjançant acord o concert amb l'entitat local a finançar total o parcialment una despesa determinada**, de forma pura o condicionada. Complertes per l'entitat les obligacions que hagués assumit, el compromís **dona lloc a un dret de cobrament exigible**. Es pot generar crèdit **fins a la quantia del compromís ferm**. I es poden formalitzar **compromisos ferms d'aportació que s'estenguin a exercicis posteriors**, que han de ser objecte d'una comptabilització adequada i independent, imputant seqüencialment els recursos al pressupost d'ingressos de l'any en què s'hagin de fer efectius.

Òrgan i tramitació. L'**art. 43.2** ho diu clar: «**en les bases d'execució del pressupost es regularà la tramitació dels expedients de generació de crèdits**». No cal seguir el procediment d'aprovació del pressupost i, a la pràctica, l'aprovació sol correspondre al **president per decret**, amb informe d'Intervenció. Té sentit: no hi ha debat pressupostari de fons, sinó constatar un fet ja produït (l'ingrés o el compromís ferm).

Exemple de finestreta. L'ajuntament rep la resolució d'una subvenció de la Diputació de Girona per a un projecte que no constava al pressupost. Amb la resolució (compromís ferm) a l'expedient, es genera crèdit a la partida de despesa corresponent i ja es pot licitar. Sense generació prèvia, la despesa seria nul·la de ple dret.

8.7 Incorporació de romanents de crèdit

El punt de partida: els crèdits caduquen. L'**art. 175 TRLRHL** és taxatiu: els crèdits per a despeses que **el darrer dia de l'exercici no estiguin afectats al compliment d'obligacions ja reconegudes queden anul·lats de ple dret**, sense més excepcions que les de l'art. 182. Aquesta és **l'especialitat temporal** en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

estat pur.

L'excepció (art. 182 TRLRHL i art. 47 RD 500/1990). Es poden incorporar als crèdits del pressupost de despeses de **l'exercici immediat següent**, **sempre que existeixin per a això els suficients recursos financers**, els romanents procedents de:

- a) Els **crèdits extraordinaris**, els **suplements de crèdit** i les **transferències de crèdit** concedits o autoritzats, respectivament, **en el darrer trimestre** de l'exercici.
- b) Els **crèdits que emparin compromisos de despesa** degudament adquirits en exercicis anteriors.
- c) Els **crèdits per operacions de capital** (inversions).
- d) Els **crèdits autoritzats en funció de l'efectiva recaptació de drets afectats**.

Què NO es pot incorporar (art. 47.2 RD 500/1990) - dos supòsits que cauen i que gairebé ningú es mira:

- Els **crèdits declarats no disponibles**.
- Els **romanents de crèdit que ja havien estat incorporats en l'exercici precedent** (no es pot anar arrossegant un crèdit any rere any per aquesta via).

Límits d'ús (art. 182.2 i art. 47.4). Els romanents incorporats **només es poden aplicar dins de l'exercici al qual s'acordi la incorporació** i, en el cas de la lletra a), **per a les mateixes despeses que en van motivar la concessió o autorització**.

La incorporació obligatòria (art. 182.3 i art. 47.5). Els romanents que emparin **projectes finançats amb ingressos afectats** s'han d'**incorporar obligatòriament**, **sense que els sigui aplicable la regla de limitació en el nombre d'exercicis**, llevat que **es desisteixi total o parcialment** d'iniciar o continuar l'execució de la despesa, o que **se'n faci impossible la realització**.

El finançament (art. 48 RD 500/1990). La incorporació **queda subordinada a l'existència de suficients recursos financers**. Es consideren recursos financers a aquests efectes:

- El **romanent líquid de tresoreria**.
- **Nous o majors ingressos recaptats** sobre els totals previstos al pressupost corrent.

I si es tracta d'incorporar romanents de **despeses amb finançament afectat**, es consideren recursos suficients:

- **Preferentment**, els **excessos de finançament** i els **compromisos ferms d'aportació** afectats als romanents que es pretenen incorporar.
- **En defecte d'aquests**, els recursos genèrics anteriors, quant a la part de la despesa finançable amb recursos no afectats.

Òrgan i tramitació. L'**art. 47.3** ho remet un cop més a les **bases d'execució** («la tramitació dels expedients d'incorporació de crèdits s'ha de regular a les bases d'execució del pressupost»), i la majoria d'ajuntaments l'atribueixen al **president**, amb informe d'Intervenció. A la pràctica es tramita **a l'inici de l'exercici següent**, un cop coneguda la **liquidació** de l'anterior: fins que no es liquida, no se sap ni quins crèdits han quedat sense gastar ni quin romanent de tresoreria hi ha per finançar-los.

> **Compte amb el parany.** Que un crèdit «no s'hagi gastat» **no** vol dir que s'incorpori automàticament. Calen **tres** coses: que encaixi en un dels **quatre supòsits taxats**, que **hi hagi recursos financers suficients**, i que no sigui dels **no incorporables**. Si no, el crèdit **s'anul·la de ple dret**. L'única incorporació que és **obligatòria** és la dels projectes amb **finançament afectat**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.8 Baixes per anul·lació

Concepte (art. 49 RD 500/1990). És la modificació del pressupost de despeses que suposa una **disminució total o parcial del crèdit assignat a una partida**. Va en direcció contrària a totes les anteriors.

Abast (art. 50). Es pot donar de baixa **qualsevol crèdit** del pressupost de despeses **fins a la quantia corresponent al saldo de crèdit**, sempre que aquella dotació s'estimi **reduïble o anul·lable sense pertorbació del respectiu servei**.

Per a què serveix (art. 51). Poden donar lloc a una baixa de crèdits:

- a) El **finançament de romanents de tresoreria negatius**.
- b) El **finançament de crèdits extraordinaris i suplements de crèdit**.
- c) L'**execució d'altres acords del Ple** de l'entitat local.

Òrgan. L'art. 49, segon paràgraf, és l'únic de tot el capítol que atribueix la competència **de manera directa i sense remissió a les bases**: «**correspondrà al Ple de l'entitat l'aprovació de les baixes per anul·lació de crèdits**».

> **Truc per recordar-ho.** La baixa per anul·lació **rarament va sola**: normalment és **la peça que finança** un crèdit extraordinari o un suplement dins del mateix expedient («es talla d'on sobra per obrir on falta»). I no la confonguis amb l'**anul·lació de ple dret de l'art. 175**, que passa **sola i al tancament de l'exercici**, sense expedient de cap mena.

8.9 Quadre resum: qui aprova què

Modificació	Òrgan competent	Segueix el tràmit del pressupost (BOP + 15 dies)?
Crèdits extraordinaris	**Ple** (art. 177.2)	**Sí**
Suplements de crèdit	**Ple** (art. 177.2)	**Sí**
Ampliacions de crèdit	El que fixin les **bases d'execució** (habitualment, el **president**)	No
Transferències entre diferents grups de funció / àrees de despesa	**Ple** (art. 179.2), **llevat que afectin crèdits de personal**	**Sí**, quan les aprova el Ple
Altres transferències (mateixa àrea, o crèdits de personal)	El que fixin les **bases d'execució** (habitualment, el **president**)	No
Generació de crèdits per ingressos	El que fixin les **bases d'execució** (habitualment, el **president**)	No
Incorporació de romanents de crèdit	El que fixin les **bases d'execució** (habitualment, el **president**)	No
Baixes per anul·lació	**Ple** (art. 49 RD 500/1990)	Sí, com a acord plenari

> **La lògica de fons, per no haver-ho de memoritzar a pèl.** Van **sempre al Ple** les modificacions que **creen despesa nova amb decisió política** (extraordinaris i suplements), les que **redueixen** crèdit (baixes) i les transferències que **canvien de gran àrea de despesa**, perquè alteren les prioritats que el Ple va aprovar. Les altres -les que només **executen una decisió ja presa** o **reflecteixen un fet** (un ingrés afectat que puja, una subvenció que arriba, un crèdit que ve de l'any passat)- la llei les remet a les **bases d'execució**, i les bases solen posar-les en mans de l'alcaldia per agilitat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.10 La tramitació comuna: el que sempre hi ha d'haver

Sigui quina sigui la figura, tot expedient de modificació de crèdit conté, com a mínim:

1. **Proposta o providència d'inici** de l'òrgan gestor o per ordre del president.
2. **Memòria justificativa**: quina classe de modificació, quines aplicacions afecta i **quins recursos la financen**.
3. **Informe de la Intervenció**, que comprova la **legalitat** de la figura triada, l'**existència i suficiència del finançament**, els **límits** aplicables i, si escau, l'impacte sobre **estabilitat pressupostària, regla de la despesa i sostenibilitat**.
4. **Aprovació** per l'òrgan competent (Ple o president, segons el quadre).
5. Si l'aprova el **Ple** i és de les que segueixen el tràmit del pressupost: **anunci al BOP**, **quinze dies hàbils** d'exposició, **reclamacions**, **aprovació definitiva** (automàtica si no n'hi ha) i **publicació**.
6. **Comptabilització** de la modificació i actualització dels crèdits disponibles.
7. **Publicitat**: recorda l'art. 169.7 -la còpia del pressupost **i de les seves modificacions** ha d'estar a disposició del públic fins al final de l'exercici- i l'art. 11 de la Llei 19/2014 al portal de transparència.

8.11 El filtre que no pots oblidar: estabilitat pressupostària

Des de la reforma de l'**art. 135 CE** (2011) i la **LO 2/2012 (LOEPSF)**, cap pressupost ni cap modificació viu al marge de tres exigències:

- **Estabilitat pressupostària**: equilibri o superàvit en termes de comptabilitat nacional.
- **Regla de la despesa**: la despesa computable no pot créixer per damunt de la taxa de referència de creixement del PIB de mitjà termini.
- **Sostenibilitat financera**: control del **volum de deute** i del **període mitjà de pagament** a proveïdors.

Si s'incompleix, cal aprovar un **pla economicofinancer** que permeti tornar al compliment **en l'any en curs i el següent** (art. 21 LOEPSF). I l'art. 135.3 CE consagra la **prioritat absoluta** del pagament dels interessos i el capital del deute públic. Després de la **suspensió de les regles fiscals durant els exercicis 2020 a 2023**, aquestes tornen a ser plenament aplicables.

Per això l'informe d'Intervenció d'una modificació de crèdit finançada amb **romanent líquid de tresoreria** és sempre el més delicat: gastar el romanent acostuma a tensar la regla de la despesa, encara que hi hagi diners al banc.

Glossari

- **TRLRHL**: text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març. La llei mare del tema.
- **RD 500/1990**: reglament que desplega el capítol I del títol VI del TRLRHL en matèria de pressupostos. El «com es fa».
- **Pressupost general**: conjunt format pel pressupost de l'entitat, els dels seus organismes autònoms i els estats de previsió de les societats de capital íntegrament local.
- **Crèdit pressupostari**: import màxim que es pot gastar en una aplicació concreta. És limitatiu i vinculant.
- **Aplicació pressupostària**: la caixeta concreta de despesa; com a mínim, classificació per programes + econòmica (+ orgànica si s'utilitza).
- **Bases d'execució**: normes internes anuals, aprovades amb el pressupost, que adapten la normativa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pressupostària a l'organització de l'entitat.

- **Nivell de vinculació jurídica**: el nivell (la «bossa») dins del qual es pot moure la despesa sense necessitat de modificació de crèdit.
- **Ingrés afectat**: ingrés que només es pot destinar a una finalitat determinada; trenca el principi de no-afectació.
- **Anivellament**: que despeses i ingressos previstos quadrin. Cada pressupost integrant s'aprova sense dèficit inicial.
- **Pròrroga pressupostària**: continuïtat automàtica del pressupost anterior, amb els seus crèdits inicials, si l'1 de gener el nou no ha entrat en vigor.
- **Modificació de crèdit**: alteració dels crèdits inicials de l'estat de despeses, per algun dels set procediments taxats.
- **Crèdit extraordinari**: modificació que crea una aplicació nova per a una despesa inajornable sense crèdit.
- **Suplement de crèdit**: modificació que reforça una aplicació existent, insuficient i no ampliable.
- **Crèdit ampliable**: partida que les bases han declarat expressament ampliable, finançada amb recursos afectats no procedents d'operacions de crèdit.
- **Transferència de crèdit**: trasllat de crèdit entre aplicacions amb diferent vinculació jurídica, sense variar el total.
- **Generació de crèdit**: obertura de crèdit per un ingrés no tributari nou o superior al previst, dels cinc supòsits taxats.
- **Romanent de crèdit**: crèdit no gastat al tancament de l'exercici; s'anul·la de ple dret llevat que s'incorpori.
- **Romanent líquid de tresoreria**: magnitud de la liquidació que mesura els recursos disponibles acumulats; finança modificacions.
- **Baixa per anul·lació**: disminució total o parcial del crèdit d'una partida, normalment per finançar-ne una altra.
- **Fons de contingència**: capítol 5 de l'estat de despeses, reserva per a necessitats imprevistes, inajornables i no discrecionals.
- **LOEPSF**: Llei orgànica 2/2012, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Art. 162 TRLRHL**: el pressupost és l'expressió **xifrada, conjunta i sistemàtica** de les obligacions que **com a màxim** es poden reconèixer i dels drets que **es preveu liquidar**. Despeses = **límit**; ingressos = **previsió**.

2. **Integra tres peces** (art. 164.1): entitat + **organismes autònoms** + **estats de previsió** de societats de capital **íntegrament** local. Els organismes autònoms es classifiquen en **administratius** i **comercials, industrials, financers o anàlegs**.

3. L'exercici **coincideix amb l'any natural** (art. 163) i cada pressupost integrant s'aprova **sense dèficit inicial** (art. 165.4). Els **annexos** de l'art. 166 inclouen plans d'inversió a **quatre anys** i l'estat de **consolidació**.

4. **Classificacions**: **per programes** i **econòmica** obligatòries; **orgànica potestativa**. Àrees de despesa: **0, 1, 2, 3, 4 i 9** (no hi ha 5, 6, 7 ni 8). Capítols **1 a 9**: a despeses el **5 = Fons de contingència**; a ingressos el **5 = Ingressos patrimonials**. **Venda d'un solar = capítol 6 d'ingressos**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5. **Aplicació pressupostària** (art. 167.4): programes (grup de programa o programa) + econòmica (concepte o subconcepte) + orgànica si s'usa. **Control comptable sobre l'aplicació; control fiscal sobre el nivell de vinculació.**

6. **Calendari**: organismes autònoms i societats (també les de participació **majoritària**) remeten documentació **abans del 15 de setembre**; **línies fonamentals** al Ministeri **abans del 15 de setembre**; informe d'Intervenció **abans del 10 d'octubre**, amb **10 dies** mínims d'estudi; l'alcalde remet el general al Ple **abans del 15 d'octubre** perquè l'**aprovi, esmeni o retorni**.

7. **Documentació de l'art. 168.1**: memòria, liquidació anterior i **avanç de la corrent de mínim 6 mesos**, annex de **personal**, annex d'**inversions**, annex de **beneficis fiscals**, annex de **convenis de despesa social** (aquests dos, afegits pel **RDL 17/2014**) i **informe economicofinancer**.

8. **L'acord d'aprovació és únic** (art. 168.5): no se'n pot aprovar cap per separat. El Ple l'aprova per **majoria simple** (art. 47.1 LBRL) i és competència **indelegable** (art. 22.4 LBRL i art. 52.4 TRLMRLC).

9. **Exposició pública**: anunci al **BOP** i **15 dies** (art. 169.1 TRLRHL), que el **RD 500/1990 concreta com a hàbils**. Sense reclamacions, **aprovació definitiva automàtica sense nou acord**; amb reclamacions, el Ple té **un mes** (comptat des de l'endemà de la fi de l'exposició) i s'entenen **denegades** si no es resolen en l'acte d'aprovació definitiva.

10. **Interessats** (art. 170.1): habitants, directament afectats i col·legis/cambres/sindicats/associacions. **Causes taxades** (art. 170.2): **tres** - tràmits, omissió de crèdit per a obligacions exigibles i **manifesta insuficiència** d'ingressos o de despeses.

11. **Aprovació definitiva abans del 31 de desembre**; publicació **resumida per capítols** al BOP; còpia a l'**Estat i a la CA simultàniament**; **entra en vigor amb la publicació**, no amb l'aprovació. Còpia a disposició del públic fins al final de l'exercici.

12. **Recurs contenciós directe** (art. 171); informe previ del **Tribunal de Comptes** si afecta l'**anivellament**; la interposició **no suspèn**.

13. **Bases d'execució** (art. 165.1 TRLRHL i art. 9 RD 500/1990): **no poden modificar el legislat** per a l'administració econòmica. Regulen **nivells de vinculació**, **relació taxativa d'ampliables**, **transferències i òrgan competent**, tramitació d'**ampliacions, generacions i incorporacions**, procediment d'execució, **delegacions**, documents justificatius, **subvencions**, **acumulació de fases**, **pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa** i **plurianuals**.

14. **Pròrroga (art. 169.6 TRLRHL i art. 21 RD 500/1990)**: **automàtica, sense acord del Ple**, amb el **límit global dels crèdits inicials**. **No** es prorroguen les **modificacions de crèdit**, ni els crèdits de serveis o programes **que havien de concloure**, ni els finançats amb **ingressos específics o afectats**. Els **ajustos** els aprova el **president per resolució motivada, previ informe de l'interventor**. El prorrogat **es pot modificar** i el definitiu s'aprova **amb efectes d'1 de gener**.

15. **Set classes de modificació** (art. 34 RD 500/1990): crèdits extraordinaris, suplements, ampliacions, transferències, generacions, incorporació de romanents i baixes per anul·lació. **Només la transferència no altera el total.**

16. **Crèdits extraordinaris i suplements**: despesa **específica i determinada**, **inajornable**, sense crèdit o amb crèdit **insuficient i no ampliable** (verificat **al nivell de vinculació**). Els aprova el **Ple** amb **els mateixos tràmits que el pressupost** i han de ser **executius dins del mateix exercici**.

17. **Finançament d'extraordinaris i suplements**: **romanent líquid de tresoreria**, **nous o majors ingressos efectivament recaptats**, **baixes de crèdits no compromesos**; per a **inversions**, també **operacions de crèdit**; i **excepcionalment**, per a **despeses corrents**, operacions de crèdit amb **quòrum de majoria absoluta** (art. 47.3 LBRL) i els límits del **5 %** anual, **25 %** de càrrega financera i **cancel·lació abans de la renovació de la corporació**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

18. **Calamitat pública** (art. 177.6): els acords d'habilitació o suplement són **immediatament executius**; les reclamacions se substancien en **vuit dies** i s'entenen **denegades** si no es notifica la resolució.

19. **Sentència judicial ferma** (art. 173.4): si cal crèdit extraordinari o suplement per pagar-la, s'ha de demanar al Ple **dins dels tres mesos** següents a la notificació.

20. **Ampliacions**: només partides declarades **expressament i taxativament ampliables a les bases**, finançades amb **recursos afectats no procedents d'operacions de crèdit**, i cal **reconeixement en ferm de majors drets**.

21. **Transferències**: entre aplicacions amb **diferent vinculació jurídica**, sense variar el total. **Ple** si són entre **grups de funció / àrees de despesa**, **llevat de crèdits de personal**. **Límits**: no afecten **ampliables ni extraordinaris de l'exercici**; no es minoren crèdits incrementats amb **suplements o transferències** ni els **incorporats de romanents no compromesos**; no s'incrementen crèdits ja minorats per altres transferències (les dues últimes, **llevat de personal**). **Excepcions**: **imprevistos i funcions no classificades** i **reorganitzacions administratives aprovades pel Ple**.

22. **Generacions**: només **ingressos NO tributaris** de **cinc** supòsits (aportacions o compromisos ferms, alienacions, prestació de serveis, reemborsament de préstecs, reintegraments de pagaments indeguts del pressupost corrent). En **prestació de serveis i reemborsaments**, la **disponibilitat** queda condicionada a la **recaptació efectiva**.

23. **Incorporació de romanents**: quatre supòsits (extraordinaris, suplements i transferències **del darrer trimestre**; crèdits que emparen **compromisos** d'exercicis anteriors; **operacions de capital**; crèdits autoritzats en funció de la **recaptació efectiva de drets afectats**), sempre amb **recursos financers suficients**. **No incorporables**: crèdits **declarats no disponibles** i romanents **ja incorporats l'exercici precedent**. **Obligatòria** per a projectes amb **finançament afectat**. Només aplicables **dins de l'exercici** de la incorporació.

24. **Baixes per anul·lació**: fins al **saldo de crèdit**, si és **reduïble o anul·lable sense pertorbació del servei**; serveixen per finançar **romanents de tresoreria negatius**, **crèdits extraordinaris i suplements** o **altres acords del Ple**. Les aprova **sempre el Ple** (art. 49 RD 500/1990).

25. **Art. 175 TRLRHL**: els crèdits no afectats a obligacions reconegudes el darrer dia de l'exercici **queden anul·lats de ple dret**, amb l'única excepció de les incorporacions de l'art. 182.

Resum exprés

El **pressupost general** (art. 162 TRLRHL) és l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de les obligacions màximes que es poden reconèixer i dels drets que es preveu liquidar; els **crèdits de despesa són limitatius i vinculants** i les **previsions d'ingressos, estimatives**. Es regeix pel **TRLRHL (RDL 2/2004)** i pel **RD 500/1990**.

Integra tres peces (art. 164.1): el pressupost de l'entitat, els dels **organismes autònoms** i els **estats de previsió** de les societats de capital **íntegrament** local; s'aprova **sense dèficit inicial** i inclou les **bases d'execució** i els **annexos** de l'art. 166.

L'estructura la fixa l'**Ordre EHA/3565/2008**, modificada per l'**Ordre HAP/419/2014**: classificació **per programes** (àrees **0, 1, 2, 3, 4 i 9**) i **econòmica** (capítols 1-9; **5 de despeses = Fons de contingència**, **5 d'ingressos = patrimonials**), totes dues obligatòries, i **orgànica potestativa**. L'**aplicació pressupostària** és la conjunció de programes + econòmica (+ orgànica) i constitueix el **crèdit pressupostari**; el **nivell de vinculació** el fixen les bases.

Elaboració: el forma **l'alcalde**. Organismes autònoms i societats (també les de participació majoritària)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

remeten documentació **abans del 15 de setembre**; la Intervenció informa **abans del 10 d'octubre**; l'alcalde el remet al **Ple abans del 15 d'octubre** amb memòria, liquidació anterior, avanç de sis mesos i annexos de personal, inversions, beneficis fiscals i convenis de despesa social, més l'informe economicofinancer.

Aprovació: **Ple**, **majoria simple**, **acord únic** i competència **indelegable**. Anunci al **BOP** i **15 dies** d'exposició; **interessats** i **tres causes taxades** de reclamació. Sense reclamacions, **aprovació definitiva automàtica**; amb reclamacions, **un mes**. Definitiva **abans del 31 de desembre**, publicació **resumida per capítols**, còpia a l'Estat i a la CA i **entrada en vigor amb la publicació**. Contra l'aprovació definitiva, **contenciós directe** que **no suspèn**.

Bases d'execució (art. 165.1 TRLRHL i art. 9 RD 500/1990): adapten la normativa pressupostària a la casa, **sense poder modificar el legislat**; regulen vinculació jurídica, relació taxativa d'ampliables, transferències i òrgan competent, tramitació d'ampliacions, generacions i incorporacions, delegacions, documents justificatius, subvencions, acumulació de fases, pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa i plurianuals.

Pròrroga (art. 169.6 i art. 21 RD 500/1990): **automàtica**, sense acord del Ple, amb el **límit global dels crèdits inicials**; **no** es prorroguen modificacions, programes acabats ni crèdits afectats; els **ajustos** es fan per **resolució motivada del president amb informe de l'interventor**; el prorrogat **es pot modificar** i el definitiu s'aprova **amb efectes d'1 de gener**.

Modificacions de crèdit: **set** classes (art. 34 RD 500/1990). **Crèdits extraordinaris i suplements** (despesa específica, inajornable, sense crèdit o insuficient i no ampliable) els aprova el **Ple** amb el tràmit del pressupost. **Ampliacions**, **generacions** i **incorporacions** es tramiten com diguin les **bases** i solen aprovar-se per **decret d'alcaldia**. Les **transferències** van al **Ple** si creuen grups de funció o àrees de despesa, llevat dels crèdits de personal. Les **baixes per anul·lació** són **sempre del Ple**.

Regla d'or: crèdit adequat i suficient sempre; sense modificació prèvia, comprometre despesa per damunt del crèdit és **nul de ple dret** (art. 173.5), i el que no s'hagi gastat el darrer dia de l'exercici **s'anul·la de ple dret** (art. 175) llevat que s'incorpori.

Autoavaluació

<details><summary>1. Què integra exactament el pressupost general d'una entitat local i quina diferència hi ha, quant a societats mercantils, entre integrar-se i haver de remetre documentació?</summary>Integra tres peces (art. 164.1 TRLRHL): el pressupost de la mateixa entitat, els dels organismes autònoms dependents i els estats de previsió de despeses i ingressos de les societats mercantils de capital íntegrament local. En canvi, l'obligació de remetre a l'entitat, abans del 15 de setembre, previsions de despeses i ingressos i els programes anuals d'actuació, inversions i finançament (art. 168.3) afecta també les societats en què la participació local sigui majoritària. Íntegrament per integrar-se, majoritàriament per remetre.</details>

<details><summary>2. Quines classificacions té l'estat de despeses, quines són obligatòries i com es defineix l'aplicació pressupostària?</summary>Tres classificacions: per programes (àrea de despesa -> política -> grup de programes -> programa -> subprograma), econòmica (capítol -> article -> concepte -> subconcepte -> partida) i orgànica. Les dues primeres són obligatòries; l'orgànica és potestativa (art. 167 TRLRHL i Ordre EHA/3565/2008, modificada per l'Ordre HAP/419/2014). L'aplicació pressupostària, la seva expressió xifrada constitueix el crèdit pressupostari, i es defineix com a mínim per la conjunció de programes (grup de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

programa o programa) i econòmica (concepte o subconcepte), més l'orgànica si s'utilitza. El control comptable es fa sobre l'aplicació i el fiscal sobre el nivell de vinculació.</details>

<details><summary>3. Enumera la documentació que s'ha d'unir al pressupost segons l'art. 168.1 TRLRHL i digues quines dues lletres són les «noves».</summary>a) Memòria explicativa; b) liquidació del pressupost anterior i avanç de la del corrent, referida almenys a sis mesos; c) annex de personal; d) annex d'inversions; e) annex de beneficis fiscals en tributs locals; f) annex de convenis amb les comunitats autònomes en matèria de despesa social; g) informe economicofinancer. Les lletres e) i f) les va afegir el Reial decret llei 17/2014. A més, el pressupost general va al Ple informat per la Intervenció.</details>

<details><summary>4. Traça el calendari complet des del 15 de setembre fins a l'entrada en vigor.</summary>Abans del 15 de setembre: organismes autònoms i societats (també de participació majoritària) remeten documentació; l'entitat remet les línies fonamentals al Ministeri. Abans del 10 d'octubre: informe de la Intervenció, que ha d'haver disposat d'almenys deu dies d'estudi. Abans del 15 d'octubre: l'alcalde remet el pressupost general al Ple per aprovar-lo, esmenar-lo o retornar-lo. Aprovació inicial pel Ple per majoria simple -> anunci al BOP i 15 dies d'exposició -> si no hi ha reclamacions, aprovació definitiva automàtica; si n'hi ha, el Ple té un mes -> aprovació definitiva abans del 31 de desembre -> publicació resumida per capítols i còpia simultània a l'Estat i a la CA -> entrada en vigor amb la publicació.</details>

<details><summary>5. Què són les bases d'execució, quins límits tenen i quines matèries han de regular?</summary>Són la part del pressupost general (art. 165.1 TRLRHL) que conté, per a cada exercici, l'adaptació de les disposicions generals en matèria pressupostària a l'organització i circumstàncies de l'entitat. Límits: no poden modificar el legislat per a l'administració econòmica ni comprendre preceptes d'ordre administratiu que requereixin procediments i solemnitats específiques distintes. Segons l'art. 9.2 RD 500/1990, regulen: nivells de vinculació jurídica; relació expressa i taxativa de crèdits ampliables amb detall dels recursos afectats; transferències de crèdit i òrgan competent; tramitació d'ampliacions, generacions i incorporacions de romanents; procediment d'execució; desconcentracions i delegacions en autorització, disposició, reconeixement i liquidació; documents justificatius del reconeixement de l'obligació; acreditació i justificació dels perceptors de subvencions; supòsits d'acumulació de fases; pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa; i compromisos plurianuals.</details>

<details><summary>6. Explica el règim de la pròrroga: és automàtica? Què no es prorroga? Qui aprova els ajustos?</summary>És automàtica (art. 169.6 TRLRHL): si l'1 de gener el nou pressupost no ha entrat en vigor, es prorroga el de l'any anterior amb els seus crèdits inicials, sense cap acord del Ple, fins a l'entrada en vigor del nou. L'art. 21 RD 500/1990 precisa que el límit és el global dels crèdits inicials i que no es prorroguen les modificacions de crèdit, ni els crèdits de serveis o programes que havien de concloure l'exercici anterior, ni els finançats amb crèdit o ingressos específics o afectats d'aquell exercici. Els ajustos (a la baixa i, si hi ha marge i càrregues financeres compromeses, a l'alça) s'aproven per resolució motivada del president, previ informe de l'interventor. El pressupost prorrogat pot ser modificat i el definitiu s'aprova amb efectes d'1 de gener.</details>

<details><summary>7. Enumera les set classes de modificació de crèdit i digues quina és l'única que no altera l'import total del pressupost.</summary>Art. 34 RD 500/1990: a) crèdits extraordinaris; b) suplements de crèdit; c) ampliacions de crèdit; d) transferències de crèdit; e)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

generació de crèdits per ingressos; f) incorporació de romanents de crèdit; g) baixes per anul·lació. L'única que no altera l'import total és la transferència de crèdit: treu d'una aplicació i posa a una altra.</details>

<details><summary>8. Amb quins recursos es financen els crèdits extraordinaris i els suplements de crèdit? Quan es pot recórrer a operacions de crèdit?</summary>Amb romanent líquid de tresoreria, amb nous o majors ingressos efectivament recaptats sobre els previstos, i amb anul·lacions o baixes de crèdits d'altres aplicacions no compromesos i reduïbles sense pertorbar el servei (art. 177.4 TRLRHL i art. 36.1 RD 500/1990). Per a despeses d'inversió, també amb operacions de crèdit (art. 36.2). I excepcionalment, per a despeses corrents declarades necessàries i urgents, amb operacions de crèdit, si el Ple reconeix la insuficiència d'altres mitjans i acorda amb el quòrum de l'art. 47.3 LBRL (majoria absoluta del nombre legal de membres), complint conjuntament: import anual no superior al 5 % dels recursos per operacions corrents, càrrega financera total no superior al 25 % i cancel·lació abans de la renovació de la corporació.</details>

<details><summary>9. Quins són els límits objectius de les transferències de crèdit i quines excepcions tenen?</summary>Art. 180 TRLRHL i art. 41 RD 500/1990: a) no afecten els crèdits ampliables ni els extraordinaris concedits durant l'exercici; b) no es poden minorar els crèdits incrementats amb suplements o transferències, ni els incorporats per romanents no compromesos de pressupostos tancats; c) no s'incrementen crèdits que hagin estat objecte de minoració per altres transferències. Les lletres b) i c) tenen l'excepció dels crèdits de personal. A més, cap d'aquestes limitacions no s'aplica als programes d'imprevistos i funcions no classificades ni a les reorganitzacions administratives aprovades pel Ple. La competència: Ple quan són entre diferents grups de funció (avui, àrees de despesa), llevat que afectin crèdits de personal; la resta, el que diguin les bases d'execució.</details>

<details><summary>10. Quins ingressos poden generar crèdit i què no genera crèdit mai?</summary>Només els ingressos de naturalesa NO tributària derivats de cinc operacions (art. 181 TRLRHL i art. 43 RD 500/1990): a) aportacions o compromisos ferms d'aportació de persones físiques o jurídiques per cofinançar despeses pròpies dels fins de l'entitat; b) alienacions de béns; c) prestació de serveis; d) reemborsaments de préstecs; e) reintegraments de pagaments indeguts amb càrrec al pressupost corrent. Els ingressos tributaris no generen crèdit: si es recapta més IBI del previst i es vol gastar, cal un suplement de crèdit finançat amb nous o majors ingressos.</details>

<details><summary>11. Quan es poden incorporar romanents de crèdit, quan és obligatori i què no és incorporable?</summary>Es poden incorporar (art. 182 TRLRHL i art. 47 RD 500/1990), sempre que hi hagi recursos financers suficients: a) crèdits extraordinaris, suplements i transferències concedits o autoritzats en el darrer trimestre; b) crèdits que emparin compromisos de despesa d'exercicis anteriors; c) crèdits per operacions de capital; d) crèdits autoritzats en funció de l'efectiva recaptació de drets afectats. És obligatòria per als romanents que emparin projectes amb finançament afectat, llevat que es desisteixi d'executar la despesa o en resulti impossible la realització. No són incorporables els crèdits declarats no disponibles ni els romanents ja incorporats l'exercici precedent. Els romanents incorporats només es poden aplicar dins de l'exercici de la incorporació.</details>

<details><summary>12. Què és una baixa per anul·lació, per a què serveix i qui l'aprova? En què es diferencia de l'anul·lació de l'art. 175 TRLRHL?</summary>És la modificació que suposa una

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

disminució total o parcial del crèdit d'una partida (art. 49 RD 500/1990), fins a la quantia del saldo de crèdit i sempre que sigui reduïble o anul·lable sense pertorbació del servei (art. 50). Serveix per finançar romanents de tresoreria negatius, crèdits extraordinaris i suplements o l'execució d'altres acords del Ple (art. 51). L'aprova sempre el Ple. En canvi, l'art. 175 TRLRHL no és una modificació: és l'anul·lació de ple dret, automàtica i sense expedient, dels crèdits que el darrer dia de l'exercici no estan afectats a obligacions ja reconegudes, amb l'única excepció de les incorporacions de l'art. 182.</details>

<details><summary>13. Un servei et diu que la partida de subministraments s'ha quedat curta. Quina és la primera cosa que has de mirar abans de proposar cap modificació de crèdit?</summary>El nivell de vinculació jurídica que fixen les bases d'execució d'aquell exercici. Si dins de la mateixa bossa de vinculació (típicament, àrea o política de despesa + capítol) hi ha crèdit disponible en una altra aplicació, no cal cap modificació: n'hi ha prou amb l'ajust comptable, perquè el crèdit «lliga» al nivell de la bossa, no de l'aplicació. Només si la bossa està esgotada, o si cal moure crèdit entre bosses diferents, s'entra al règim de modificacions (transferència, suplement, generació...). Recorda també que la insuficiència de crèdit, per a un suplement, s'ha de verificar al nivell en què està establerta la vinculació (art. 37.2.b RD 500/1990).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

33

TEMA

Tema 33. L'execució del pressupost de despeses i ingressos: les seves fases. Els pagaments a justificar. Les bestretes de caixa fixa. Les despeses de caràcter plurianual. La liquidació del Pressupost. Tramitació. El romanent de crèdit. El resultat pressupostari. El romanent de tresoreria.

Introducció: aprovar el pressupost dura una tarda de Ple; executar-lo dura tot l'any i és la teva feina

El pressupost s'aprova al Ple, surt al butlletí i sembla que ja està. Doncs no: aquell document és només **una autorització màxima de despesa i una previsió d'ingressos**. El que mou els diners de veritat -la factura del ferrer, la nòmina, la subvenció a l'entitat esportiva, l'obra del carrer, el rebut de l'IBI que entra al compte- és **l'execució**. I l'execució és, literalment, feina d'administratiu: tu ets qui prepara la proposta de despesa, qui la passa a Intervenció, qui registra la factura, qui reclama el compte justificatiu al tècnic que va anar a la fira, qui munta l'expedient d'incorporació de romanents al gener.

Aquest tema recorre tot el cicle: **com surt un euro** de l'ajuntament (les fases A-D-O-P), **com hi entra** (previsió, dret reconegut, recaptació), les **dues excepcions** a la regla «primer justifica, després cobra» (pagaments a justificar i bestretes de caixa fixa), què passa quan una despesa **no cap en un sol any** (plurianuals), i com es tanca la pel·lícula el 31 de desembre: la **liquidació**, amb les seves tres magnituds estrella -**romanent de crèdit, resultat pressupostari i romanent de tresoreria**.

Avís d'entrada: **aquest és el tema més numèric de tot el bloc d'hisenda local**. Terminis, percentatges, imports, qui signa què. Un tribunal que vulgui separar aspirants de C1 té aquí una mina: el 70-60-50-50 dels plurianuals, els tres mesos dels pagaments a justificar, el mes de desembre de les bestretes, l'1 de març de la liquidació, els percentatges de dubtós cobrament. Si t'aprens bé els números, tens el tema mig fet.

Avís de partida. Aquí conviuen tres normes que has de saber separar: el **Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març (TRLRHL)**, que fixa el marc; el **Reial decret 500/1990, de 20 d'abril**, que el desplega amb tot el detall (és on hi ha les definicions de cada fase i les fórmules); i les **bases d'execució del pressupost**, que cada ajuntament aprova cada any i que concreten el circuit intern. La resposta a moltes preguntes és «el que diguin les bases d'execució».

---

1. El mapa normatiu i les regles del joc

1.1 Les capes de normativa

| Capa | Norma | Què hi trobes |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|---|
Bàsica estatal (llei)	**RDLeg 2/2004, TRLRHL**, títol VI (arts. 162 a 223)	Principis, fases (art. 184), competències (arts. 185-187), pagaments a justificar i bestretes (art. 190), plurianuals (art. 174), liquidació (arts. 191-193 bis)
Reglamentària estatal	**RD 500/1990, de 20 d'abril**	El detall: definicions de cada fase (arts. 52-68), pagaments a justificar i bestretes (arts. 69-76), plurianuals (arts. 79-88), liquidació, romanents i resultat (arts. 89-105)
Comptable	**Instrucció de comptabilitat local (ICAL)**: Ordre **HAP/1781/2013** (model normal) i Ordre **HAP/1782/2013** (model simplificat), totes dues de 20 de setembre	Els documents comptables, el format oficial de l'estat del resultat pressupostari i de l'estat del romanent de tresoreria, el seguiment de les despeses amb finançament afectat
Estabilitat	**Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril (LOEPSF)**	Estabilitat, regla de despesa, deute, destinació del superàvit (art. 32)
Contractació	**Llei 9/2017, de 8 de novembre (LCSP)**	Aprovació de l'expedient i de la despesa (art. 117), contractes menors (art. 118), pagament i morositat (art. 198)
Pròpia de l'entitat	**Bases d'execució del pressupost**	Nivells de vinculació, delegacions, quins documents ADO, límits dels pagaments a justificar i de les bestretes, tramitació de les incorporacions

Curiositat que et pot despistar. El RD 500/1990 no desplega el TRLRHL, sinó la seva antecessora, la **Llei 39/1988, de 28 de desembre**, reguladora de les hisendes locals. Per això, quan llegeixes el reglament, els articles que cita entre parèntesis (art. 172 LRHL, art. 155 LRHL...) **no coincideixen** amb els del text refós de 2004. No t'espantis: el RD 500/1990 continua **plenament vigent**, perquè el TRLRHL va refondre aquella llei sense derogar-ne el desplegament. Simplement, has de traduir: el que el reglament diu «art. 172 LRHL» avui és l'**art. 191 TRLRHL**, i el que diu «art. 155 LRHL» avui és l'**art. 174 TRLRHL**.

1.2 Els principis que manen sobre tota l'execució

Abans d'entrar en fases, cinc regles que expliquen per què el circuit és com és:

1. **Especialitat i limitació (art. 172 TRLRHL i art. 25 RD 500/1990).** Els crèdits es destinen **exclusivament** a la finalitat per a la qual s'han autoritzat, i tenen **caràcter limitatiu i vinculant**. Si a l'aplicació de «reparacions d'edificis» hi ha 30.000 ?, no en pots gastar 30.001 sense modificar abans el pressupost.
   - Especialitat qualitativa: només per a aquella finalitat.
   - Especialitat quantitativa: fins a aquell import.
   - Especialitat temporal: dins d'aquell exercici.
2. **Nul·litat de ple dret dels compromisos sense crèdit (art. 173.5 TRLRHL i art. 25.2 RD 500/1990).** Els acords, resolucions i actes que adquireixin compromisos per sobre dels crèdits autoritzats són **nuls de ple dret**. Nul de ple dret vol dir el vici màxim: jurídicament és com si l'acte no hagués existit mai i no es pot convalidar.
3. **Temporalitat (art. 176 TRLRHL i art. 26 RD 500/1990).** Amb càrrec als crèdits de cada pressupost només es poden contreure obligacions derivades de prestacions **realitzades dins l'any natural** d'aquell exercici. Dues excepcions expresses: els **endarreriments de personal** i les obligacions derivades de **compromisos de despesa degudament adquirits en exercicis anteriors** (amb la incorporació prèvia del crèdit quan calgui). El RD 500/1990 hi afegeix una tercera: les obligacions d'exercicis anteriors que arribin per la via del **reconeixement extrajudicial de crèdits**.
4. **Import íntegre i prohibició de compensar (art. 165.3 TRLRHL i art. 11.2 RD 500/1990).** Els drets

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

liquidats i les obligacions reconegudes s'apliquen al pressupost pel seu **import íntegre**: està prohibit pagar obligacions minorant drets. L'excepció expressa són les **devolucions d'ingressos indeguts**.

5. **Exigibilitat (art. 173.1 TRLRHL).** Les obligacions de pagament només són exigibles a la hisenda local quan resulten de **l'execució del pressupost** o d'una **sentència judicial ferma**. I els béns i fons de la hisenda local són, en general, **inembargables**, excepte els béns patrimonials no afectats a un ús o servei públic.

> **Cau a l'examen.** Si per pagar una sentència judicial cal un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit, **s'ha de demanar al Ple dins dels 3 mesos següents** al dia de la notificació de la resolució judicial (art. 173.4 TRLRHL).

1.3 Les bases d'execució: el reglament de la casa

L'**art. 165.1 TRLRHL** obliga que el pressupost general inclogui les **bases d'execució**, que adapten les disposicions generals en matèria pressupostària a l'organització i a les circumstàncies de la mateixa entitat. I l'**art. 183 TRLRHL** ho remata: l'execució dels crèdits es fa segons el TRLRHL i, **complementàriament**, segons les normes que dicti cada entitat i que quedin plasmades a les bases.

Què hi trobaràs sempre (i pot caure com a enumeració)?

- Els **nivells de vinculació jurídica** dels crèdits.
- Les **delegacions o desconcentracions** en matèria d'autorització, disposició i reconeixement d'obligacions (arts. 55.2, 57.2 i 60.3 RD 500/1990).
- Els supòsits d'**acumulació de fases** (AD, ADO) (art. 68.1 RD 500/1990).
- La regulació dels **pagaments a justificar** i de les **bestretes de caixa fixa** (arts. 72 i 75 RD 500/1990), sempre **amb informe previ de la Intervenció**.
- La tramitació dels expedients de **modificació de crèdits**, de **generació** (art. 43.2) i d'**incorporació de romanents** (art. 47.3).
- Els **programes i projectes d'inversió** que poden anar més enllà dels límits ordinaris dels plurianuals (art. 174.4 TRLRHL).
- Els criteris de **dubtós cobrament** per calcular el romanent de tresoreria.

> **Truc.** Quan una pregunta digui «segons el que estableixin les bases d'execució del pressupost», sol ser la resposta correcta: la llei estatal marca el marc i les bases el concreten.

1.4 L'angle català

L'execució pressupostària local es regeix per normativa **bàsica estatal**, perquè la hisenda local és competència de l'Estat. Ara bé, hi ha tres peces catalanes que has de saber situar:

- La **tutela financera** sobre els ens locals de Catalunya la exerceix la **Generalitat** (art. **218.5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya**), no l'Estat. Per això la còpia de la liquidació que la llei mana enviar «a la comunitat autònoma» va al **departament de la Generalitat competent en matèria de tutela financera**, i moltes trameses es fan telemàticament per la plataforma **EACAT**.
- L'**òrgan de control extern** és la **Sindicatura de Comptes de Catalunya** (Llei 18/2010), a la qual els ens locals catalans reten comptes, sens perjudici de la relació amb el **Tribunal de Comptes**.
- El **Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)** regula el règim local català i, en matèria d'hisenda, **es remet essencialment a la legislació reguladora de les hisendes locals**: no crea un règim propi de fases d'execució ni de liquidació.
- La **transparència**: la **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pública i bon govern, obliga els ens locals catalans a publicar la informació economicofinancera -pressupost, la seva execució i la **liquidació**- al portal de transparència. La liquidació, doncs, no es queda a l'arxiu de Intervenció: es publica.

Compte amb el parany. Qui exerceix la funció interventora i la de tresoreria a l'ajuntament és un **funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional** (règim del **RD 128/2018**). Això és estatal i no ho canvia cap norma catalana.

---

2. L'execució del pressupost de despeses: les seves fases

L'**art. 184.1 TRLRHL** i l'**art. 52 RD 500/1990** diuen exactament el mateix i en aquest ordre: la gestió del pressupost de despeses es fa en **quatre fases**:

Fase	Nom oficial	Sigla	Què passa de veritat
1a	**Autorització** de la despesa	**A**	Es decideix gastar una quantitat certa o aproximada i es reserva crèdit. Encara no hi ha ningú de fora.
2a	**Disposició o compromís** de la despesa	**D**	Ja se sap **amb qui** i **per quant exacte**. Vincula l'ajuntament amb un tercer.
3a	**Reconeixement i liquidació** de l'obligació	**O**	El tercer ha complert; es declara un deute exigible.
4a	**Ordenació del pagament**	**P**	L'ordenador expedeix l'ordre de pagament contra la Tresoreria.

Mnemotècnia. Avui **D**ecideixo, **O**bligat quedo, **P**ago. O, en versió llarga: **A**utoritzo (dic que sí, en abstracte) -> **D**isposo (em comprometo amb algú concret) -> **O**bligació (l'altra part ha complert, ara li dec de veritat) -> **P**agament (li ho pago).

2.1 El pas previ que NO és una fase: la retenció de crèdit (RC)

Abans de l'autorització sol haver-hi un tràmit que **no** figura entre les quatre fases de l'art. 184: la **retenció de crèdit**.

Segons l'**art. 31 RD 500/1990**, la retenció de crèdit és l'acte pel qual s'expedeix, respecte d'una aplicació pressupostària, **certificació d'existència de saldo suficient** per autoritzar una despesa o una transferència de crèdit, per una quantia determinada, produint-se pel mateix import una **reserva** per a aquella despesa.

La verificació de la suficiència del saldo s'ha de fer:

- **En tot cas**, al **nivell de vinculació jurídica** del crèdit.
- Si la retenció és per a una **transferència de crèdit** a una altra aplicació, **a més**, al nivell de la pròpia aplicació contra la qual es certifica.

Cau a l'examen. «Quantes fases té l'execució de la despesa?» -> **quatre**. La **RC no és fase** (és un acte preparatori), i el **pagament material** tampoc (és posterior a l'ordenació). Si una resposta et diu «cinc fases: RC, A, D, O, P», és falsa.

2.2 Fase A: l'autorització de la despesa

Definició (art. 54 RD 500/1990). És l'acte mitjançant el qual s'acorda la realització d'una despesa determinada **per una quantia certa o aproximada**, reservant a tal fi la totalitat o part d'un crèdit

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pressupostari.

Dues notes que el mateix article subratlla i que el tribunal adora:

1. L'autorització **inicia** el procediment d'execució de la despesa.
2. **No implica relacions amb tercers externs** a l'entitat local. És un acte intern.

Exemple. La Junta de Govern Local aprova l'expedient per contractar el manteniment de l'enllumenat i autoritza una despesa màxima de 60.000 ?. Encara no hi ha cap empresa a l'altra banda: només s'ha reservat el crèdit.

Qui l'aprova (art. 55 RD 500/1990 i art. 185.1 TRLRHL). Dins l'import dels crèdits pressupostats, **el president (alcalde o alcaldessa) o el Ple**, segons l'atribució de competències vigent. A les entitats amb organismes autònoms, l'òrgan que diguin els estatuts. Les **delegacions o desconcentracions** s'han de recollir a les bases d'execució de cada exercici (n'hi ha prou amb una remissió expressa si són permanents).

> **Enllaç amb contractació.** Quan la despesa neix d'un contracte, l'**art. 117.1 LCSP** diu que la resolució que aprova l'expedient de contractació **implica també l'aprovació de la despesa** (o sigui, la fase A), llevat que excepcionalment el pressupost no s'hagués pogut establir abans o que les normes de delegació diguin una altra cosa. I aquesta resolució s'ha de publicar al **perfil de contractant**.

2.3 Fase D: la disposició o compromís de la despesa

Definició (art. 56 RD 500/1990). És l'acte mitjançant el qual s'acorda, **després del compliment dels tràmits legalment establerts**, la realització de despeses **prèviament autoritzades**, per un **import exactament determinat**.

I l'apartat 2 del mateix article ho remata: la disposició és un **acte amb rellevància jurídica davant de tercers**, que vincula l'entitat local a la realització d'una despesa concreta i determinada **tant en la quantia com en les condicions d'execució**.

	Autorització (A)	**Disposició (D)**
Import	Cert **o aproximat**	**Exactament determinat**
Tercers	**No** implica relacions amb tercers	**Sí**: rellevància jurídica davant tercers
Efecte	Reserva crèdit i obre el procediment	**Vincula** l'entitat en quantia i condicions
Moment típic en un contracte	Aprovació de l'expedient i de la licitació	**Adjudicació** del contracte

Qui la fa (art. 57 RD 500/1990 i art. 185.1 TRLRHL). Dins l'import dels crèdits **autoritzats**, el **president o el Ple** (o l'òrgan estatutari de l'organisme autònom). Igual que abans, les delegacions van a les bases.

Continuant l'exemple. S'autoritzen 60.000 ? (A); es licita i s'adjudica per 52.300 ? (D). La diferència de 7.700 ? **s'allibera**: torna a ser crèdit disponible.

2.4 Fase O: el reconeixement i la liquidació de l'obligació

Definició (art. 58 RD 500/1990). És l'acte mitjançant el qual **es declara l'existència d'un crèdit exigible** contra l'entitat, derivat d'una despesa autoritzada i compromesa.

Aquí és on l'ajuntament passa de «em comprometo» a «t'ho dec».

Requisit previ (art. 59.1 RD 500/1990 i art. 189.1 TRLRHL). Abans de reconèixer l'obligació cal **acreditar documentalment** davant l'òrgan competent la realització de la prestació o el dret del creditor, de conformitat amb els acords que en el seu dia van autoritzar i comprometre la despesa. A la pràctica:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

factura conformada, **certificació d'obra**, **acta de recepció**, informe del tècnic responsable.

Les **bases d'execució** estableixen quins documents i requisits calen segons el tipus de despesa (art. 59.2).

Subvencions (art. 59.3 RD 500/1990 i art. 189.2 TRLRHL). Els perceptors de subvencions han d'acreditar, **abans de cobrar**, que estan al corrent de les seves obligacions fiscals amb l'entitat i, **després**, justificar l'aplicació dels fons rebuts. Fixa't en l'ordre: primer estar al corrent, després justificar.

Competència (art. 60.1 RD 500/1990 i art. 185.2 TRLRHL). Correspon al **president** de l'entitat local el reconeixement i la liquidació d'obligacions derivades de compromisos de despesa legalment adquirits. És delegable, i la delegació ha de constar a les bases.

L'excepció que sempre cau (art. 60.2 RD 500/1990). Correspon al **Ple**:

- el **reconeixement extrajudicial de crèdits**, sempre que **no hi hagi dotació pressupostària**;
- les **operacions especials de crèdit**;
- les **concessions de quitament i espera**.

El problema clàssic de la casa. Algú compra primer i tramita després. Arriba una factura de l'any passat, sense expedient, sense fiscalització i sense crèdit. Com que l'obligació no es pot reconèixer per la via ordinària (l'art. 176 exigeix que la despesa s'hagi fet dins l'exercici del crèdit), acaba al Ple com a **reconeixement extrajudicial de crèdits**. No és una via còmoda: és el reconeixement públic que s'ha gastat malament. I l'acord no esborra les responsabilitats de qui va autoritzar la despesa.

El circuit real de la factura. Val la pena que el tinguis clar perquè és el que faràs cada dia:

- La factura entra pel **punt general d'entrada de factures electròniques** (**Llei 25/2013, de 27 de desembre**, d'impuls de la factura electrònica). A Catalunya, els ens locals solen fer servir el servei **e-FACT** del Consorci AOC. Les administracions poden **excloure de l'obligació de factura electrònica** les factures de fins a **5.000 ?** (art. 4 de la Llei 25/2013).
- La factura es remet **immediatament** a l'oficina comptable perquè l'anoti al **registre comptable de factures** (art. 9).
- Comptabilitat elabora un **informe trimestral** de les factures anotades amb **més de 3 mesos** sense reconeixement d'obligació i el remet **en 15 dies** a l'òrgan de control intern (art. 10). Anualment, el control intern eleva al **Ple** l'informe sobre el compliment de la normativa de morositat (art. 12.2).
- Terminis de l'**art. 198.4 LCSP**: el contractista ha de presentar la factura en **30 dies** des del lliurament del bé o la prestació del servei; l'Administració ha d'aprovar la conformitat en **30 dies** des del lliurament, i **pagar en 30 dies** des d'aquella aprovació. Si no, meriten **interessos de demora** (Llei 3/2004, de mesures de lluita contra la morositat). Amb més de **4 mesos** de demora el contractista pot **suspendre** el contracte; amb més de **6 mesos**, **resoldre'l** i reclamar danys.

2.5 Fase P: l'ordenació del pagament

Definició (art. 61 RD 500/1990). És l'acte mitjançant el qual l'**ordenador de pagaments**, sobre la base d'una obligació **reconeguda i liquidada**, expedeix la corresponent **ordre de pagament contra la Tresoreria** de l'entitat.

Qui (arts. 186.1 TRLRHL i 62.1 RD 500/1990). Competeixen al **president** de l'entitat local les funcions d'ordenació de pagaments. **Pot delegar-les** (art. 62.2, amb remissió als arts. 21.3 i 34.2 de la Llei 7/1985, LBRL).

Òrgans especialitzats (art. 186 TRLRHL i arts. 63-64 RD 500/1990):

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- El **Ple**, a proposta del president, pot crear una **unitat d'ordenació de pagaments** que, sota l'autoritat superior d'aquest, exerceixi les funcions administratives d'ordenació de pagaments.
- El Ple de les entitats locals de **més de 500.000 habitants de dret**, a proposta del president, pot crear a més una **unitat central de tresoreria**.

El pla de disposició de fons (art. 187 TRLRHL i art. 65 RD 500/1990). L'expedició de les ordres de pagament s'ha d'ajustar al **pla de disposició de fons de la tresoreria**, que **estableix el president**, amb la periodicitat i la vigència que el mateix pla determini. I ha de recollir **necessàriament** la **prioritat de les despeses de personal i de les obligacions contretes en exercicis anteriors**.

> **Cau segur.** El pla de disposició de fons **el fixa el president**, no el Ple ni l'interventor. I les dues prioritats obligatòries són **personal** i **obligacions d'exercicis anteriors**. Si una resposta hi afegeix «i el deute públic», compte: el deute té prioritat absoluta per l'**art. 135 CE** (reformat el 2011) i per la LOEPSF, però el que l'art. 187 TRLRHL exigeix literalment són aquelles dues.

Com es materialitza (art. 66 RD 500/1990). L'acte d'ordenació es materialitza en **relacions d'ordres de pagament** que reculli, com a mínim i per a cada obligació: **imports brut i líquid**, **identificació del creditor** i **aplicació o aplicacions pressupostàries**. També es pot ordenar el pagament **individualment**. I quan les obligacions són de la mateixa naturalesa i la mateixa aplicació, es pot fer una **ordre de pagament acumulada** amb relacions addicionals i pagar per transferència a través d'una entitat financera col·laboradora: aquesta ordre acumulada té **la mateixa eficàcia** davant dels creditors que les ordres singularitzades.

2.6 I després? El pagament material

Un cop expedida l'ordre de pagament, la Tresoreria fa la **sortida efectiva dels fons**: la transferència. El **pagament material** és l'extinció de l'obligació, però **no és una de les quatre fases** de l'art. 184 TRLRHL. A la pràctica comptable se'l coneix com a fase «R» (realització del pagament) i molts manuals parlen del cicle **ADOP + pagament material**.

2.7 L'acumulació de fases: AD i ADO

L'**art. 184.2 TRLRHL** permet que un sol acte administratiu abasti **dues o més fases**. L'**art. 67.1 RD 500/1990** concreta quines acumulacions són possibles:

- **a) Autorització-disposició (AD)**
- **b) Autorització-disposició-reconeixement de l'obligació (ADO)**

I l'art. 67.2 afegeix que l'acte acumulat **produeix els mateixos efectes** que si les fases s'haguessin acordat en actes separats.

Dues condicions (art. 68 RD 500/1990):

1. Que les **bases d'execució** hagin establert els supòsits d'acumulació, atenent la **naturalesa de les despeses** i criteris d'**economia i agilitat administrativa**.
2. Que l'òrgan o autoritat que adopti l'acord tingui **competència -originària, delegada o desconcentrada- per a totes i cadascuna** de les fases que hi inclou.

> **Trampa clàssica.** La norma preveu **AD** i **ADO**. **No existeixen** «DO» ni «AO»: sempre s'acumula començant per l'autorització i seguint l'ordre natural. El «P» s'hi afegeix en la pràctica comptable (parlem de documents ADOP), però la llista literal de l'art. 67.1 és només aquestes dues.

Exemples típics d'ADO: la factura de la llum, la de l'aigua, la del telèfon, la nòmina, la factura d'un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contracte menor ja executat. En tots aquests casos autorització, compromís i reconeixement es produeixen alhora.

Compte. Que dues fases s'acumulin en un únic document **no vol dir saltar-se controls**. Si l'òrgan competent per autoritzar i el competent per reconèixer l'obligació fossin diferents, l'acumulació documental no ho arregla: fa falta que **un mateix òrgan** tingui competència per a totes.

2.8 Qui fa què: la taula que has de saber de memòria

Acte	Òrgan competent	Base legal
Retenció de crèdit (RC)	Intervenció (certifica)	art. 31 RD 500/1990
Autorització (A)	**President o Ple**	arts. 185.1 TRLRHL i 55 RD 500/1990
Disposició (D)	**President o Ple**	arts. 185.1 TRLRHL i 57 RD 500/1990
Reconeixement de l'obligació (O)	**President**	arts. 185.2 TRLRHL i 60.1 RD 500/1990
Reconeixement extrajudicial de crèdits (sense dotació)	**Ple**	art. 60.2 RD 500/1990
Operacions especials de crèdit; quitaments i espera	**Ple**	art. 60.2 RD 500/1990
Ordenació del pagament (P)	**President**	arts. 186.1 TRLRHL i 62.1 RD 500/1990
Pla de disposició de fons	**President**	arts. 187 TRLRHL i 65 RD 500/1990
Creació d'unitat d'ordenació de pagaments	**Ple**, a proposta del president	art. 186.2 TRLRHL
Creació d'unitat central de tresoreria (>500.000 hab.)	**Ple**, a proposta del president	art. 186.3 TRLRHL
Autorització i disposició de despeses plurianuals	**Ple** (delegable)	art. 88 RD 500/1990
Quantia global de les bestretes de caixa fixa	**Ple**	art. 73.4 RD 500/1990
Aprovació de la **liquidació**	**President**, previ informe d'Intervenció	art. 191.3 TRLRHL
Mesures davant **romanent de tresoreria negatiu**	**Ple**	art. 193 TRLRHL

Truc per fixar-ho. Les dues primeres fases (A i D) poden ser **del president o del Ple**, segons la quantia i les regles de competència; les dues últimes (O i P) són **sempre del president**, amb delegació possible. I quan les coses van malament (extrajudicial, romanent negatiu, quitaments), **hi entra el Ple**.

2.9 Quan es trenca l'ordre: nul·litat i responsabilitat personal

- **Nul·litat.** Els acords que adquireixin compromisos per sobre dels crèdits autoritzats són **nuls de ple dret** (art. 173.5 TRLRHL).
- **Responsabilitat personal (art. 188 TRLRHL).** Els **ordenadors de despeses i de pagaments**, en tot cas, i els **interventors** quan **no adverteixin per escrit** la improcedència, són **personalment responsables** de tota despesa que autoritzin i de tota obligació que reconeguin, liquidin o paguin **sense crèdit suficient**.

Fixa-t'hi bé. L'interventor s'allibera de responsabilitat **advertint-ho per escrit** (el famós reparament). L'ordenador de despeses i el de pagaments responen **en tot cas**. No és el mateix règim.

2.10 Qui ho vigila: la funció interventora, fase a fase

La **funció interventora** (control intern previ) acompanya cada fase. L'**art. 214.2 TRLRHL** i el **RD 424/2017**, de règim jurídic del control intern a les entitats del sector públic local, la desglossen en quatre moments que encaixen amb l'ADOP:

Moment del control	Sobre quina fase actua

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Fiscalització prèvia d'actes de reconeixement de drets i de despeses	**A** i **D**
Intervenció del reconeixement de l'obligació i **comprovació material de la inversió**	**O**
Intervenció formal de l'ordenació del pagament	**P**
Intervenció material del pagament	pagament efectiu

Detalls que cauen:

- **Terminis per fiscalitzar** (RD 424/2017): **10 dies hàbils** amb caràcter general; **5 dies hàbils** si la tramitació és **urgent** o s'aplica **fiscalització limitada prèvia**.
- **Despeses no sotmeses a intervenció prèvia (art. 219.1 TRLRHL):** material **no inventariable**, **contractes menors**, despeses de **caràcter periòdic i altres de tracte successiu** (un cop intervinguda la del període inicial), i altres despeses **menors de 3.005,06 ?** que es facin efectives pel sistema de **bestretes de caixa fixa**.
- **Fiscalització limitada prèvia (art. 219.2 TRLRHL):** l'acorda el **Ple**, a proposta del president i previ informe de l'òrgan interventor, i comprova com a mínim: **existència i adequació del crèdit**; que la despesa la genera **òrgan competent**; i els altres extrems que determini el Ple. **Quan es tracti de compromisos plurianuals, comprova a més el compliment de l'art. 174 TRLRHL.** Després cal una **fiscalització plena posterior** sobre mostra representativa.
- **Comprovació material de la inversió:** cal la intervenció de l'òrgan interventor quan l'import de la inversió sigui igual o superior a **50.000 ?** (IVA exclòs), sol·licitada amb **20 dies** d'antelació.
- **Reparaments (art. 215 TRLRHL).** Són objeccions **escrites i motivades**. **Suspenen** la tramitació quan afecten la disposició de despeses, el reconeixement d'obligacions o l'ordenació de pagaments i es basen en: **insuficiència o inadequació de crèdit**; **manca de fiscalització** dels actes que van originar les ordres de pagament; **omissió de requisits o tràmits essencials**; o **comprovacions materials** d'obres, subministraments o serveis (art. 216.2).
- **Discrepàncies (art. 217 TRLRHL).** Les resol el **president**, amb resolució **executiva** i facultat **no delegable en cap cas**. Ara bé, les resol el **Ple** si el reparament es basa en **insuficiència o inadequació de crèdit** o si es refereix a despeses de competència plenària.

---

3. L'execució del pressupost d'ingressos: les seves fases

3.1 La diferència de fons: el crèdit limita, la previsió no

Aquí hi ha el concepte més important de tot el bloc d'ingressos, i és una comparació:

	Pressupost de DESPESES	**Pressupost d'INGRESSOS**
Naturalesa de la xifra	**Crèdit**: autorització màxima	**Previsió**: estimació
Caràcter	**Limitatiu i vinculant**	**Estimatiu, no limitatiu**
Passar-se'n	Exigeix **modificació de crèdit**; si no, acte **nul de ple dret**	No passa res: es reconeix i es cobra igual
Quedar-se curt	El crèdit sobrant s'anul·la	Simplement es recapta menys del previst
Fases	**Fixades per llei** (art. 184 TRLRHL)	**No fixades per llei**; pràctica comptable

> **Compte amb el parany.** «Es pot recaptar per sobre de la previsió inicial sense expedient?» -> **sí**, sense cap problema. La previsió d'ingressos no és un sostre. El que no es pot fer mai és **gastar** per sobre del crèdit.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.2 Les fases de l'ingrés

Ni el TRLRHL ni el RD 500/1990 estableixen un esquema tancat de fases per als ingressos com fan per a les despeses. El RD 500/1990 sí que regula el **compromís ferm d'ingrés** (arts. 45 i 46), però lligat a la generació de crèdits, no com a fase general obligatòria. A la pràctica comptable -i així t'ho trobaràs a la gestió diària i als manuals- el cicle de l'ingrés té **quatre moments**:

1. **Previsió inicial (PI).** La xifra que consta al pressupost aprovat per a cada aplicació d'ingressos.
2. **Compromís d'ingrés o concert (CI).** Es dona **només** quan un tercer -una altra administració, una entitat privada- assumeix un compromís ferm d'aportació per finançar una despesa concreta. **No és general**: un tribut no té «compromís» previ.
3. **Reconeixement i liquidació del dret (RD/L).** L'acte pel qual s'incorpora a la comptabilitat un dret de cobrament, un cop comprovat el fet que el genera, i se'n quantifica l'import exacte.
4. **Recaptació o cobrament (R).** L'extinció del dret per l'entrada efectiva dels diners a la tresoreria.

I dues **fases negatives**: l'**anul·lació de drets** (baixa d'un dret reconegut que no es cobrarà) i la **devolució d'ingressos** (quan s'ha cobrat de més o indegudament).

> **Truc per recordar-ho. PI -> CI -> RD/L -> R**: es **P**reveu, (a vegades) es **C**ompromet, es **R**econeix i liquida, i es **R**ecapta. És el germà de l'A-D-O-P, amb una diferència que has de dir sempre: l'A-D-O-P està **literalment a la llei**; el cicle de l'ingrés és **pràctica comptable i doctrina**.

3.3 Quan neix el dret, segons el tipus d'ingrés

Tipus d'ingrés	Moment del reconeixement del dret
Tributs de cobrament periòdic per rebut (IBI, IVTM, taxa d'escombraries...)	Amb l'**aprovació del padró fiscal**
Liquidacions d'ingrés directe (ICIO, una taxa puntual...)	En **dictar-se i notificar-se** la liquidació individual
Autoliquidacions	En el moment de la **presentació i l'ingrés** per part de l'obligat
Subvencions i transferències d'altres administracions	Quan es **notifica l'acte formal de concessió**
Participació en tributs de l'Estat (PIE)	Amb el **lliurament a compte** o la liquidació definitiva
Preus públics i ingressos de dret privat	En el moment de la **meritació**
Operacions de crèdit	Amb la **formalització** i les disposicions del préstec

> **Compte amb el parany.** Reconèixer i liquidar un dret **no vol dir cobrar-lo**. El dret pot quedar pendent mesos o anys. La confusió entre «dret reconegut» i «dret recaptat» és el que després explica per què el romanent de tresoreria s'ha de minorar pels **saldos de dubtós cobrament**.

3.4 La recaptació: període voluntari i període executiu

Un cop liquidat el dret, s'obre el **període voluntari** de pagament. Si l'obligat no paga, s'inicia el **període executiu** i la recaptació es fa per **via de constrenyiment**, que s'inicia formalment amb la **providència de constrenyiment**, títol que té la mateixa força executiva que una sentència per procedir contra el patrimoni de l'obligat.

Els **recàrrecs de l'art. 28 de la Llei 58/2003, general tributària (LGT)**:

Recàrrec	Percentatge	Quan s'aplica	Interessos de demora

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Executiu	**5 %**	Es paga tot el deute **abans** de notificar-se la providència de constrenyiment	**No**
De constrenyiment reduït	**10 %**	Es paga el deute i el recàrrec dins del termini obert amb la notificació de la providència	**No**
De constrenyiment ordinari	**20 %**	La resta de casos	**Sí**

Els tres són **incompatibles entre si**: en un mateix expedient només se n'aplica un.

> **Truc.** 5, 10, 20: com més tard reacciona l'obligat, més car li surt. I **només el de 20 % porta interessos de demora**.

3.5 Les fases negatives: anul·lacions, devolucions i reintegraments

Baixes i anul·lacions de drets. Motius habituals:

- **Anul·lació de liquidacions** per estimació d'un recurs o per revisió d'ofici.
- **Insolvència** de l'obligat (els anomenats drets fallits), un cop esgotada la via executiva.
- **Prescripció**: **4 anys** (art. 66 LGT). Fixa't que aquest article recull **quatre terminis, tots de quatre anys**: per determinar el deute mitjançant liquidació, per exigir el pagament dels deutes liquidats, per sol·licitar les devolucions derivades de la normativa de cada tribut i per sol·licitar la devolució d'ingressos indeguts.
- **Compensació** amb un crèdit que l'obligat tingui contra el mateix ens.

La diferència entre **drets reconeguts** i drets anul·lats dona els **drets reconeguts nets**, que és la xifra que entra al càlcul del resultat pressupostari.

Devolució d'ingressos indeguts. Quan l'ens ha cobrat una quantitat que no li corresponia (duplicitat, import superior al degut, liquidació anul·lada, ingrés fet un cop prescrit el dret), neix l'obligació de retornar-la. Es regula als **arts. 32 i 221 LGT** i al **RD 520/2005** (Reglament general de revisió en via administrativa). El dret a la devolució inclou l'**interès de demora**, que es merita **automàticament** des de l'ingrés indegut, sense necessitat de reclamar-lo. És l'**excepció expressa** al principi d'aplicació pel seu import íntegre de l'art. 165.3 TRLRHL: aquí sí que es pot **minorar el dret**.

Reintegraments (arts. 77 i 78 RD 500/1990). Són els diners que tornen a l'ajuntament perquè s'havien pagat indegudament:

- **Reintegraments de pressupost corrent**: el reconeixement de l'obligació, el pagament material i el reintegrament es produeixen **dins del mateix exercici**. Poden **reposar crèdit** a l'aplicació corresponent.
- **Reintegraments d'exercicis tancats**: es produeixen en un exercici diferent d'aquell en què es va reconèixer l'obligació. **Constitueixen un recurs del pressupost d'ingressos** (no reposen crèdit).

> **Cau a l'examen.** «Un reintegrament reposa crèdit?» -> **només si és de pressupost corrent**. Si és d'exercicis tancats, entra com a **ingrés**.

3.6 El compromís ferm d'aportació i la generació de crèdit

L'**art. 45.1 RD 500/1990** defineix el **compromís ferm d'ingrés**: l'acte pel qual qualsevol ens o persona, pública o privada, **s'obliga, mitjançant acord o concert amb l'entitat local, a finançar totalment o parcialment una despesa determinada**, de forma pura o condicionada. Un cop l'entitat local compleix les obligacions que hagués assumit, aquell compromís **dona lloc a un dret de cobrament exigible**.

Per què t'importa? Perquè és la porta d'entrada a la **generació de crèdits** (art. 43 RD 500/1990): ingressos de naturalesa **no tributària** poden generar crèdit a l'estat de despeses quan procedeixen d'**aportacions o compromisos ferms d'aportació**, d'**alienacions de béns**, de **prestació de serveis**, de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reemborsaments de préstecs o de **reintegraments de pagaments indeguts de pressupost corrent**.

I l'**art. 46 RD 500/1990** hi afegeix el mirall dels plurianuals de despesa: es poden formalitzar **compromisos ferms d'aportació que s'estenguin a exercicis posteriors** a aquell en què es concerten. Aquests compromisos d'ingrés han de ser objecte d'una **comptabilització adequada i independent**, imputant seqüencialment els recursos al pressupost d'ingressos de l'any en què s'hagin de fer efectius.

---

4. Els pagaments a justificar

4.1 El problema que resolen

La regla general de l'art. 189.1 TRLRHL és clara: **primer s'acredita la prestació, després es paga**. Però hi ha situacions en què això és impossible. Un tècnic ha de viatjar demà i avançar dietes i desplaçament; cal comprar material urgent en un comerç que no fa factura fins al lliurament; s'ha de pagar una taxa a un registre en el moment. En aquests casos, si l'ajuntament esperés a tenir els justificants, la gestió es col·lapsaria.

La sortida és el **pagament a justificar**: es lliuren els diners **abans** i el perceptor justifica **després**.

4.2 Concepte i naturalesa

Definició (art. 190.1 TRLRHL i art. 69.1 RD 500/1990). Tenen el caràcter de «a justificar» les **ordres de pagament els documents justificatius de les quals no es puguin acompanyar en el moment de la seva expedició**.

Naturalesa: són PRESSUPOSTÀRIES. L'art. 69.2 RD 500/1990 ho diu expressament: s'expedeixen **sobre la base d'una resolució de l'autoritat competent per autoritzar la despesa** a què es refereixin i **s'apliquen als corresponents crèdits pressupostaris**. Aquesta és **la gran diferència amb les bestretes de caixa fixa**, que són no pressupostàries.

4.3 Requisits d'expedició

- **Resolució prèvia** de l'autoritat competent per autoritzar la despesa (art. 69.2).
- **Aplicació a crèdits pressupostaris** concrets (art. 69.2).
- **Subjecció al pla de disposició de fons** de la tresoreria establert pel president (art. 69.3), **amb una excepció**: no cal ajustar-s'hi quan es tracti de **pal·liar les conseqüències d'esdeveniments catastròfics, situacions que suposin greu perill o necessitats que afectin directament la seguretat pública**.

> **Cau a l'examen.** L'excepció al pla de disposició de fons és aquesta **tríada**: catàstrofe, greu perill, seguretat pública. No és «urgència» genèrica.

4.4 La justificació: el número estrella

Els perceptors queden obligats a justificar l'aplicació de les quantitats percebudes en el termini màxim de 3 MESOS des de la percepció dels fons (arts. 190.2 TRLRHL i 70.1 RD 500/1990).

A més (art. 70.2 RD 500/1990):

- Estan **subjectes al règim de responsabilitats** que estableix la normativa vigent.
- Han de **reintegrar** a l'entitat local les quantitats **no invertides o no justificades**.

I una prohibició taxativa (arts. 190.2 TRLRHL i 71 RD 500/1990): **no es poden expedir noves ordres de pagament «a justificar», pels mateixos conceptes pressupostaris, a perceptors que encara tinguin**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

en el seu poder fons pendents de justificació.

Fixa-t'hi. La prohibició és **«pels mateixos conceptes pressupostaris»**, no absoluta. Un perceptor que deu la justificació d'unes dietes podria, en teoria, rebre un pagament a justificar per un concepte pressupostari diferent. És un matís que els tribunals aprofiten per fer preguntes amb trampa.

4.5 Què han de determinar necessàriament les bases d'execució

L'**art. 72 RD 500/1990** permet que les entitats locals estableixin, a les bases d'execució i **previ informe de la Intervenció**, les normes que regulen l'expedició d'aquestes ordres. I diu que aquestes normes han de determinar **necessàriament** set punts:

1. **Forma d'expedició i execució** de les ordres de pagament «a justificar».
2. **Situació i disposició dels fons.**
3. **Pagaments** amb fons «a justificar».
4. **Comptabilitat i control.**
5. **Límits quantitatius.**
6. **Conceptes pressupostaris** als quals siguin aplicables.
7. **Règim de les justificacions.**

L'art. 72.3 afegeix que aquesta regulació també es pot incloure en els reglaments o normes generals d'execució del pressupost, en comptes de les bases.

Truc de memòria per als set punts. Pensa en tres blocs: **com surten** (forma d'expedició, situació dels fons, pagaments), **fins on** (límits quantitatius, conceptes pressupostaris) i **com tornen i qui ho mira** (règim de justificacions, comptabilitat i control).

Exemple pràctic. Un tècnic de Cultura ha de tancar la contractació d'un espectacle i avançar desplaçaments i dietes. Encara no hi ha factures. Se li expedeix un pagament a justificar amb càrrec a l'aplicació de dietes. Quan torna, presenta el **compte justificatiu** amb els tiquets i les factures i **reintegra el sobrant**. Té **3 mesos** i, fins que no ho faci, **no pot rebre'n cap altre pel mateix concepte pressupostari**.

---

5. Les bestretes de caixa fixa

5.1 Concepte: no és una figura a part

Les bestretes de caixa fixa **no són una categoria independent**: són una **modalitat especial dels fons lliurats a justificar**, pensada per a les despeses petites i repetitives del dia a dia.

Per a què (arts. 190.3 TRLRHL i 73.1 RD 500/1990). Per a les **atencions corrents de caràcter periòdic o repetitiu**, com ara: **dietes, despeses de locomoció, material d'oficina no inventariable, conservació** i altres de característiques similars.

Naturalesa (art. 73.2 RD 500/1990). Tenen la consideració de bestretes de caixa fixa les **provisions de fons de caràcter NO PRESSUPOSTARI i PERMANENT** que es fan a **pagadories, caixes i habilitacions** per a l'**atenció immediata** i **posterior aplicació al pressupost de l'any en què es facin** d'aquelles despeses.

Descompon la definició, que hi ha tres paraules clau. No pressupostari: en constituir-se, els diners no van

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contra cap crèdit, sinó contra un **concepte no pressupostari**; només s'apliquen al pressupost quan es reposen els fons. **Permanent**: no s'esgota ni es liquida cada vegada, es va reposant. **Atenció immediata**: la finalitat és poder pagar a l'acte petites despeses.

5.2 Constitució i límit global

- Es constitueixen **per resolució de l'autoritat competent per autoritzar els pagaments** i **s'apliquen inicialment al concepte no pressupostari** que es determini (art. 73.3 RD 500/1990).
- **En cap cas la quantia global de les bestretes de caixa fixa pot excedir la quantitat que fixi el PLE de l'entitat** (art. 73.4 RD 500/1990).

Cau segur. El límit global de les bestretes **el fixa el Ple**. En canvi, els límits dels pagaments a justificar els fixen les **bases d'execució**. No ho barregis.

5.3 Reposició de fons i retiment de comptes

- Els **caixers, pagadors i habilitats** que reben bestretes **reten comptes** de les despeses ateses **a mesura que les seves necessitats de tresoreria aconsellin la reposició** dels fons utilitzats, d'acord amb les normes que dicti el Ple (art. 74.1).
- Les **ordres de pagament de reposició** s'expedeixen **amb aplicació als conceptes pressupostaris** que corresponguin a les quantitats degudament justificades i **pel seu import**, prèvia presentació i **aprovació dels comptes** per l'autoritat competent (art. 74.2). És aquí, i no abans, quan la despesa entra al pressupost.
- **Els fons no invertits a fi d'exercici NO es reintegren**: els respectius caixers, pagadors o habilitats **els utilitzen el nou exercici per a les atencions per a les quals es va concedir la bestreta** (art. 74.3). Per això la caixa és «fixa» i «permanent».
- **En qualsevol cas, els perceptors queden obligats a justificar l'aplicació dels fons percebuts al llarg de l'exercici pressupostari en què es va constituir la bestreta, per la qual cosa, com a mínim, EN EL MES DE DESEMBRE de cada any han de retre els comptes** (art. 74.4 i art. 190.3 TRLRHL).

5.4 Què han de determinar necessàriament les bases d'execució

L'**art. 75 RD 500/1990**: les entitats locals poden establir a les bases, **previ informe de la Intervenció**, les normes que regulen les bestretes, i aquestes normes han de determinar **necessàriament cinc** punts:

1. **Aplicacions pressupostàries** les despeses de les quals es podran atendre mitjançant bestretes.
2. **Límits quantitatius.**
3. **Règim de reposicions.**
4. **Situació i disposició dels fons.**
5. **Comptabilitat i control.**

I l'**art. 76** hi afegeix que les bestretes han de ser objecte de l'**adequat seguiment comptable**.

Xifra fàcil de recordar. Set continguts obligatoris per als pagaments a justificar (art. 72.2), **cinc** per a les bestretes (art. 75.2). Els dos, **previ informe de la Intervenció**.

5.5 Enllaç amb el control i amb la contractació

- **Exempció de fiscalització prèvia (art. 219.1 TRLRHL):** les despeses **menors de 3.005,06 ?** que es facin efectives pel **sistema de bestretes de caixa fixa** no estan sotmeses a intervenció prèvia.
- **Contractes menors (art. 118.5 LCSP):** no cal l'informe motivat de necessitat del contracte en aquells

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

contractes **el pagament dels quals es verifiqui a través del sistema de bestretes de caixa fixa** o un altre de similar per fer pagaments menors, **sempre que el valor estimat del contracte no excedeixi de 5.000 ?**. Recorda que els contractes menors són els de valor estimat inferior a **40.000 ?** en obres i a **15.000 ?** en subministraments i serveis (art. 118.1 LCSP).

5.6 La taula comparativa que has de saber dibuixar

	Pagaments a justificar	**Bestretes de caixa fixa**
Base legal	arts. 190.1 i 190.2 TRLRHL; arts. 69-72 RD 500/1990	art. 190.3 TRLRHL; arts. 73-76 RD 500/1990
Naturalesa	**Pressupostària** (s'apliquen a crèdits del pressupost des del primer moment)	**No pressupostària i permanent** (concepte no pressupostari fins a la reposició)
Motiu	Els documents justificatius **no es poden acompanyar** en expedir l'ordre	Atencions corrents de caràcter **periòdic o repetitiu**
Exemples	Dietes d'un viatge puntual, despeses d'una actuació urgent	Material d'oficina no inventariable, petites conservacions, locomoció
Qui les acorda	Autoritat competent per **autoritzar la despesa**	Autoritat competent per **autoritzar els pagaments**
Termini de justificació	**3 mesos** des de la percepció dels fons	Al llarg de l'exercici i, **com a mínim, al mes de desembre**, retiment de comptes
Sobrants a 31/12	Es **reintegren** el no invertit o no justificat	**No es reintegren**: s'usen el nou exercici per a les mateixes atencions
Límit	El que fixin les **bases d'execució**	La quantia global la fixa el **Ple**
Reposició	No n'hi ha	**Sí**, contra conceptes pressupostaris i prèvia aprovació dels comptes
Continguts obligatoris de les bases	**7** (art. 72.2)	**5** (art. 75.2)
Prohibició típica	No se'n poden expedir de nous **pel mateix concepte** a qui deu justificació	-
Fiscalització prèvia	Sotmesos al règim general	Exemptes les despeses **< 3.005,06 ?** (art. 219.1 TRLRHL)

---

6. Les despeses de caràcter plurianual

6.1 Concepte

Definició (art. 79.1 RD 500/1990). Són despeses de caràcter plurianual **aquelles que estenen els seus efectes econòmics a exercicis posteriors a aquell en què s'autoritzen i es comprometen**.

La lògica és evident: hi ha coses que no caben en un any natural. Una obra gran, un contracte de neteja de quatre anys, el lloguer d'un local, els interessos d'un préstec. Si el **principi d'anualitat** s'apliqués sense excepcions, l'ajuntament no podria contractar res que durés més de dotze mesos.

Regla de subordinació (arts. 174.1 TRLRHL i 79.2 RD 500/1990). L'autorització o realització de les despeses plurianuals **se subordina al crèdit que per a cada exercici autoritzin els respectius pressupostos**. Traduït: comprometre's per a 2029 no crea crèdit per a 2029; quan arribi aquell any, el crèdit hi haurà de ser.

6.2 Els supòsits taxats: llista tancada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

L'**art. 174.2 TRLRHL** no permet comprometre despesa plurianual en qualsevol cas. Hi ha un **requisit comú** i una **llista tancada** (numerus clausus).

Requisit comú i essencial: que **l'execució s'iniciï en el mateix exercici** en què s'autoritza el compromís.

Els cinc supòsits:

	Supòsit (art. 174.2 TRLRHL)	Exemple municipal
a)	**Inversions i transferències de capital**	Construcció d'un equipament, aportació de capital a una obra d'un altre ens
b)	**Contractes** de subministraments, de consultoria, d'assistència tècnica i científica, de prestació de serveis, d'execució d'obres de manteniment i d'arrendament d'equips no habituals **que no puguin ser estipulats o resultin antieconòmics per un any**	Manteniment d'ascensors a quatre anys, servei de neteja d'equipaments
c)	**Arrendaments de béns immobles**	Lloguer d'un local per a un servei municipal
d)	**Càrregues financeres dels deutes** de l'entitat local i dels seus organismes autònoms	Interessos i amortitzacions d'un préstec
e)	**Transferències corrents derivades de convenis** subscrits per les corporacions locals **amb altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre**	Conveni pluriennal amb una entitat social o esportiva

Compte. La despesa corrent ordinària i recurrent (papereria, consumibles, petits materials) **no hi té cabuda**: s'imputa íntegrament al crèdit de l'exercici. I fixa't que el supòsit e) exigeix **entitats sense ànim de lucre**: un conveni amb una empresa mercantil no hi encaixa.

Detall d'actualització. L'art. 174.2.b) TRLRHL encara remet, literalment, al «Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny», el vell text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques. Aquella norma **ja no és vigent**: avui la contractació es regeix per la **Llei 9/2017 (LCSP)**. És una remissió no actualitzada que s'ha d'entendre feta a la llei vigent. Si en un test et posen «RDLeg 2/2000» com a norma de contractes vigent, és fals; però si et pregunten què diu literalment l'art. 174.2.b), aquesta és la referència que hi consta.

6.3 El límit temporal: quatre exercicis

Art. 174.3 TRLRHL: el **nombre d'exercicis** a què es poden aplicar les despeses dels apartats **a), b) i e) no pot ser superior a QUATRE**.

Matís important. L'art. 81 RD 500/1990, en la seva redacció, parla del nombre d'exercicis **posteriors**; el TRLRHL parla del nombre d'exercicis a què es poden aplicar. La lectura consolidada i la que has de donar és la del text refós: **quatre exercicis**, comptant a partir de l'any del compromís segons el criteri que segueixi cada entitat en aplicar els percentatges. La xifra que has de dir sense dubtar és **quatre**.

>

Fixa't també que els apartats **c) arrendaments d'immobles** i **d) càrregues financeres no tenen aquest límit de quatre exercicis**: un lloguer o l'amortització d'un préstec poden anar molt més enllà. És un dels punts més fins del tema.

6.4 El límit quantitatiu: 70 - 60 - 50 - 50

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 174.3 TRLRHL (i art. 82.1 RD 500/1990). Per als casos **a) inversions i transferències de capital** i **e) transferències corrents derivades de convenis**, la despesa que s'imputi a cadascun dels exercicis futurs autoritzats **no pot excedir** la quantitat que resulti d'aplicar, al crèdit corresponent de l'any en què l'operació es va comprometre, aquests percentatges:

Exercici	Percentatge màxim
Exercici immediat següent	**70 %**
Segon exercici	**60 %**
Tercer exercici	**50 %**
Quart exercici	**50 %**

Com funciona. Si el crèdit de l'any del compromís en aquella aplicació és de **100.000 ?**, l'entitat es pot comprometre com a màxim per **70.000 ?** l'any següent, **60.000 ?** el segon, **50.000 ?** el tercer i **50.000 ?** el quart. El percentatge s'aplica **sobre el crèdit de l'any del compromís**, no sobre l'import del contracte.

Detalls de l'**art. 82 RD 500/1990** que arrodoneixen el bloc:

- En els supòsits de **crèdits extraordinaris i suplements de crèdit**, el Ple pot acordar que els límits es calculin sobre l'import del crèdit extraordinari (primer cas) o sobre el crèdit inicial més el suplement (segon cas).
- El Ple pot **incrementar** aquests límits quan es tracti de crèdits modificats a conseqüència de **reorganitzacions administratives** aprovades per ell mateix.
- L'aplicació dels límits es fa **tenint en compte els nivells de vinculació jurídica** dels crèdits.

Truc per memoritzar-ho. 7-6-5-5. Baixa de deu en deu i s'atura al 50: el quart any repeteix el tercer.

6.5 Les excepcions: projectes de les bases i acord del Ple

Programes i projectes d'inversió especificats a les bases (art. 174.4 TRLRHL i art. 83 RD 500/1990). Per als **programes i projectes d'inversió que taxativament s'especifiquin a les bases d'execució del pressupost**, es poden adquirir compromisos que s'estenguin a exercicis futurs **fins a l'import que per a cada anualitat es determini**. I quan als crèdits pressupostaris hi hagi inclosos projectes d'aquestes característiques, els percentatges de l'apartat anterior s'apliquen sobre aquells crèdits **un cop deduïda l'anualitat corresponent a aquests projectes**.

Ampliació excepcional pel Ple (art. 174.5 TRLRHL i art. 84 RD 500/1990). En casos excepcionals, el Ple de la corporació pot ampliar el nombre d'anualitats i elevar els percentatges. El Ple, a més, per facilitar-ne el càlcul, pot **fixar directament l'import dels nous límits**.

Cau a l'examen. Qui pot superar els límits dels plurianuals? **El Ple**, i només **en casos excepcionals**. No l'alcalde, ni la Junta de Govern, ni l'interventor.

6.6 Tramitació d'una despesa plurianual

Aquest bloc és molt preguntable perquè té **quatre regles curtes**:

1. **Només dues fases (art. 85 RD 500/1990).** La gestió de les despeses plurianuals es realitza en les fases d'**autorització** i **disposició o compromís**. El contingut i la definició d'ambdues fases són els mateixos que els de les fases corresponents de l'exercici corrent i, **amb caràcter general, són simultànies a aquestes**. **Les dues fases es poden acumular en un sol acte administratiu.** No hi ha «O» ni «P» plurianuals: el reconeixement de l'obligació i el pagament es fan any per any, contra el crèdit

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de cada exercici.

2. **Certificació prèvia de l'interventor (art. 86 RD 500/1990). Prèviament a l'autorització de despeses amb imputació a exercicis futurs, l'interventor ha de certificar que no se superen els límits quantitatius** de l'art. 82 i, si escau, de l'art. 84.

3. **Comptabilització adequada i independent (arts. 174.6 TRLRHL i 87 RD 500/1990).** Les certificacions, autoritzacions i compromisos de despesa plurianuals han de ser objecte d'una **comptabilització adequada i independent**, de manera que en tot moment es pugui saber quant hi ha compromès per a cada exercici futur.

4. **Competència (art. 88 RD 500/1990). Correspon al Ple de l'entitat l'autorització i la disposició de les despeses plurianuals.** El Ple **pot delegar** aquesta competència d'acord amb la normativa vigent.

Matís honest, perquè el trobaràs a la pràctica. L'art. 88 RD 500/1990 atribueix al Ple l'autorització i disposició dels plurianuals, però quan la despesa neix d'un contracte també juguen les regles de competència de l'òrgan de contractació de la **disposició addicional segona de la LCSP** (que reparteix entre alcaldia i Ple segons el valor estimat i la durada del contracte, i que atribueix al Ple els contractes de durada superior a quatre anys). Per això moltes bases d'execució hi dediquen un apartat sencer. **Per a l'examen, la resposta literal del RD 500/1990 és: el Ple, delegable.**

També cal recordar que la **fiscalització limitada prèvia** (art. 219.2.a TRLRHL), quan s'hi tramiten compromisos plurianuals, ha de comprovar **a més** el compliment de l'art. 174 TRLRHL.

6.7 No ho confonguis amb la tramitació anticipada

Són dues coses diferents que cauen juntes en preguntes amb trampa.

	Despesa plurianual	**Tramitació anticipada**
Què és	La despesa **s'executa i s'imputa a diversos exercicis**	Els **tràmits** de l'expedient es fan l'any anterior; l'execució comença l'any següent
Quan comença l'execució	**En el mateix exercici** del compromís (requisit essencial)	**A l'exercici següent**
Norma	art. 174 TRLRHL; arts. 79-88 RD 500/1990	**art. 117.2 LCSP**
Condició	Compliment de supòsits, límits i percentatges	**Condició suspensiva**: que existeixi crèdit adequat i suficient al pressupost de l'exercici en què s'ha d'executar
Efecte si falla	-	L'expedient **queda sense efecte** si no hi ha crèdit

L'**art. 117.2 LCSP** ho diu clarament: els expedients de contractació **es poden ultimar fins i tot amb l'adjudicació i la formalització del contracte, encara que la seva execució, ja sigui en una o en diverses anualitats, hagi d'iniciar-se a l'exercici següent**; a aquests efectes es poden comprometre crèdits amb les limitacions que determinin les normes pressupostàries.

Per què s'utilitza. Perquè si el contracte de neteja s'acaba el 31 de desembre i l'expedient nou no es comença fins al gener, l'ajuntament es queda mesos sense contracte i acaba pagant factures sense cobertura. La tramitació anticipada evita aquest forat.

Truc per no confondre-ho. Plurianual = allargues la despesa cap endavant. Anticipada = avances el paperam cap enrere. Una despesa pot ser les dues coses alhora (un contracte de quatre anys tramitat anticipadament), però els requisits de cadascuna s'han de complir per separat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.8 El germà de les despeses amb finançament afectat

Molts plurianuals es financen amb **recursos afectats**: subvencions finalistes, fons europeus, contribucions especials. Un ingrés està **afectat** quan, per llei, conveni o acte de concessió, **només pot destinar-se a una finalitat determinada**. L'**art. 10 TRLRHL** exigeix que només s'afectin a finalitats concretes els recursos que tinguin una **relació objectiva i directa** amb la despesa que financen.

No cal que **tota** la despesa estigui coberta per recursos afectats: n'hi ha prou que **una part** ho estigui. Una obra finançada al 60 % amb recursos propis i al 40 % amb una subvenció finalista és, pel que fa a aquell 40 %, una despesa amb finançament afectat.

La ICAL obliga a identificar cada **projecte de despesa amb finançament afectat** i a fer-ne un **seguiment individualitzat** al llarg de tota la seva vida, encara que duri diversos exercicis. Per fer-ho es calcula un **coeficient de finançament** (proporció entre els ingressos afectats previstos i el cost total) i, aplicant-lo a la despesa executada, es determina quin ingrés «hauria d'haver-se» reconegut. Quan la realitat no hi coincideix, apareixen les **desviacions de finançament**:

- **Desviació positiva**: s'han reconegut **més ingressos afectats** dels que correspondrien a la despesa executada (has cobrat la subvenció i encara no has fet l'obra).
- **Desviació negativa**: s'han reconegut **menys ingressos afectats** dels que correspondrien (has fet l'obra i encara no ha arribat la subvenció).

Aquestes desviacions no són una curiositat comptable: **impacten directament** en el resultat pressupostari ajustat i en el romanent de tresoreria per a despeses generals, com veuràs als punts 9 i 10.

---

7. La liquidació del pressupost. Tramitació

7.1 Què és i quan es fa

Art. 191.1 TRLRHL i art. 89.1 RD 500/1990. El pressupost de cada exercici **es liquida, quant a la recaptació de drets i al pagament d'obligacions, el 31 DE DESEMBRE** de l'any natural corresponent, i els ingressos i pagaments pendents queden **a càrrec de la Tresoreria** local, segons les respectives contraccions.

Liquidar vol dir **tancar comptes**: fer la foto exacta de què s'ha reconegut i què s'ha cobrat pel costat dels ingressos, i què s'ha reconegut i què s'ha pagat pel costat de les despeses.

> **Distingeix dues dates.** El **31 de desembre** és quan el pressupost **es liquida** materialment (deixen d'imputar-s'hi operacions). L'**1 de març** de l'any següent és la data límit per **confeccionar** l'estat de liquidació. No són el mateix i els tribunals hi juguen.

7.2 Les operacions de tancament

Quan es tanca l'exercici passen quatre coses (art. 92 RD 500/1990 i arts. 175 i 191 TRLRHL):

1. **Els crèdits de despesa que el darrer dia de l'exercici no estiguin afectats al compliment d'obligacions ja reconegudes queden ANUL·LATS DE PLE DRET**, sense més excepcions que les de l'art. 182 TRLRHL (incorporació de romanents).
2. **Els drets liquidats pendents de cobrament** i **les obligacions reconegudes pendents de pagament** queden **a càrrec de la Tresoreria** de l'entitat.
3. Aquests drets i obligacions pendents **integren l'agrupació de «pressupostos tancats»** i tenen la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

consideració d'**operacions de la Tresoreria local** (art. 94 RD 500/1990).

4. Les operacions dels pressupostos tancats s'han d'instrumentar, autoritzar i justificar **amb els mateixos requisits** que les del pressupost corrent, però amb **comptabilitat independent** (art. 95 RD 500/1990).

Compte amb el parany. «Tancar el pressupost» **no** vol dir «esgotar els crèdits». Els crèdits no compromesos **caduquen**; en canvi, **els drets i les obligacions ja reconeguts no caduquen**: queden vius, passen a pressupostos tancats i són precisament la matèria primera del **romanent de tresoreria**.

7.3 Què ha de posar de manifest la liquidació

L'**art. 93.1 RD 500/1990** és una enumeració molt agraïda de memoritzar:

a) Respecte del pressupost de DESPESES, i per a cada aplicació pressupostària:
- els **crèdits inicials**, les seves **modificacions** i els **crèdits definitius**;
- les **despeses autoritzades** i **compromeses**;
- les **obligacions reconegudes**;
- els **pagaments ordenats** i els **pagaments realitzats**.

b) Respecte del pressupost d'INGRESSOS, i per a cada concepte:
- les **previsions inicials**, les seves **modificacions** i les **previsions definitives**;
- els **drets reconeguts** i **anul·lats**;
- la **recaptació neta**.

I l'**art. 93.2** afegeix les **quatre magnituds** que s'han de determinar com a conseqüència de la liquidació:

	Magnitud	On la tractem
a)	**Drets pendents de cobrament i obligacions pendents de pagament a 31 de desembre**	punt 7.2
b)	**El resultat pressupostari de l'exercici**	punt 9
c)	**Els romanents de crèdit**	punt 8
d)	**El romanent de tresoreria**	punt 10

Cau segur. «Quins són els resultats de la liquidació?» -> **quatre**: drets/obligacions pendents, resultat pressupostari, romanents de crèdit i romanent de tresoreria (art. 93.2 RD 500/1990).

7.4 La tramitació, pas a pas

Pas	Qui	Quan	Base legal
1. **Confecció** dels estats de liquidació	Serveis econòmics, sota la direcció de la Intervenció	**Abans de l'1 de març** de l'exercici següent	arts. 191.3 TRLRHL i 89.2 RD 500/1990
2. **Informe previ de la Intervenció**	**Intervenció**	Abans de l'aprovació	art. 191.3 TRLRHL
3. **Aprovació** de la liquidació	**PRESIDENT** de l'entitat local (alcalde o alcaldessa)	Un cop emès l'informe	arts. 191.3 TRLRHL i 90.1 RD 500/1990
4. **Dació de compte al Ple**	Es dona compte	**En la primera sessió** que celebri el Ple	arts. 193.4 TRLRHL i 90.2 RD 500/1990
5. **Tramesa** de còpia a l'Administració de l'Estat i a la comunitat autònoma	Entitat local	**Abans de finalitzar el mes de març** de l'exercici següent	arts. 193.5 TRLRHL i 91 RD 500/1990

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| 6. Si el **romanent de tresoreria és negatiu**: mesures de sanejament | **PLE** | **En la primera sessió** que celebri | art. 193.1-3 TRLRHL |

> **Truc per recordar-ho: «Intervé, Aprova, Dona compte».** Primer **informa la Intervenció**, després **aprova el president/a**, i finalment es **dona compte al Ple**. **El Ple NO aprova la liquidació.** Aquest és el punt que més cau del tema, precisament perquè trenca l'esquema habitual: el Ple sí que aprova el **pressupost** inicial i el **compte general**, però **no** la liquidació.

Organismes autònoms (art. 192 TRLRHL). La liquidació dels pressupostos dels organismes autònoms segueix les mateixes regles de tancament. Un cop **informada per la Intervenció corresponent** i **proposada per l'òrgan competent de l'organisme**, es **remet a l'entitat local perquè l'aprovi el seu president**, i produeix els mateixos efectes (dació de compte al Ple, tramesa, etc.).

Conseqüència de no trametre-la (art. 193.5 TRLRHL). La manca de tramesa de la liquidació en el termini assenyalat **faculta l'Administració destinatària per utilitzar com a actuals, a qualsevol efecte, les dades que conegui** relatives a l'entitat. Traduït: si no envies la liquidació, treballaran amb les dades velles que tinguin, i normalment això et perjudica (per exemple, en el càlcul de participacions en tributs).

7.5 Els informes que acompanyen la liquidació

A l'informe d'Intervenció de l'art. 191.3 TRLRHL, la pràctica hi ha afegit uns quants documents que has de saber que existeixen:

- **Informe d'avaluació del compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària**, de la **regla de despesa** i del **límit de deute**, que la Intervenció emet amb la liquidació i eleva al Ple (marc de la **LOEPSF** i del seu desplegament reglamentari). Si no es compleixen, cal aprovar un **pla economicofinancer**.
- **Càlcul del període mitjà de pagament a proveïdors (PMP)** i informes de morositat.
- **Informe sobre els drets de difícil o impossible recaptació**, amb el resultat de l'aplicació dels criteris de l'**art. 193 bis TRLRHL**, del qual s'ha d'informar el ministeri competent i el **Ple**.
- **Tramesa telemàtica de dades** al ministeri d'Hisenda, dins del subministrament d'informació de les entitats locals (Ordre HAP/2105/2012).

> **No ho confonguis.** La **liquidació** (una per cada pressupost que integra el general) es fa al març. El **compte general** (que integra la liquidació, els comptes anuals, el balanç, etc.) segueix un altre calendari, l'aprova **el Ple abans de l'1 d'octubre** després del dictamen de la Comissió Especial de Comptes i l'exposició pública, i es tramet als òrgans de control extern. Són dos documents i dos procediments diferents; el compte general és tema propi.

7.6 Publicitat

La liquidació **no s'aprova inicialment ni s'exposa al públic** com el pressupost: no hi ha període de reclamacions. S'aprova per resolució de la presidència i es dona compte al Ple. Ara bé, per la **Llei 19/2013**, de transparència estatal, i la **Llei 19/2014** catalana, la informació de la liquidació **s'ha de publicar al portal de transparència** de l'ajuntament, juntament amb el pressupost i les dades d'execució.

---

8. El romanent de crèdit

8.1 Concepte i components

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 98.1 RD 500/1990. Els **romanents de crèdit** estan constituïts pels **saldos de crèdits definitius no afectats al compliment d'obligacions reconegudes**.

Dit d'una altra manera: el que quedava del crèdit i no s'ha arribat a convertir en un deute exigible a 31 de desembre.

Components (art. 98.2 RD 500/1990). El romanent de crèdit té **tres capes**, que corresponen exactament a les fases de la despesa que no s'han acabat de recórrer:

Component	Què és	Es calcula com
a) Saldos de disposicions	Despesa ja compromesa amb un tercer però encara no reconeguda com a obligació	Despeses **disposades o compromeses** ? **obligacions reconegudes**
b) Saldos d'autoritzacions	Despesa autoritzada però no compromesa amb ningú	Despeses **autoritzades** ? **despeses compromeses**
c) Saldos de crèdit	Crèdit que ni tan sols s'ha autoritzat	Suma de **crèdits disponibles + crèdits no disponibles + crèdits retinguts pendents d'utilitzar**

> **Truc visual.** Imagina't el crèdit definitiu com un got ple. La part que s'ha begut és l'obligació reconeguda; la resta és romanent de crèdit, repartida en tres franges segons fins on va arribar el procediment: **compromesa però no reconeguda**, **autoritzada però no compromesa**, i **ni tocada**.

8.2 La regla general: s'anul·len de ple dret

Arts. 175 TRLRHL i 99.1 RD 500/1990. Els romanents de crèdit **queden anul·lats al tancament de l'exercici** i, en conseqüència, **no es poden incorporar al pressupost de l'exercici següent**, sense més excepcions que les de l'art. 182 TRLRHL.

És una manifestació directa del **principi d'anualitat**: el crèdit no gastat no és un estalvi que et guardes, és una autorització que caduca.

8.3 L'excepció: la incorporació de romanents

Art. 182.1 TRLRHL (i art. 47.1 RD 500/1990). Es poden incorporar als crèdits corresponents dels pressupostos de despeses de l'**exercici immediat següent**, **sempre que existeixin per a això els suficients recursos financers**, els romanents procedents de:

	Supòsit incorporable	Comentari
a)	**Crèdits extraordinaris, suplements de crèdit i transferències de crèdit** concedits o autoritzats **en l'últim trimestre** de l'exercici	Lògic: no hi ha hagut temps material de gastar-los
b)	Els **crèdits que emparin els compromisos de despesa** degudament adquirits en exercicis anteriors (art. 176.2.b TRLRHL)	La despesa ja està compromesa amb un tercer
c)	Els **crèdits per operacions de capital**	Inversions i transferències de capital: els projectes duren més d'un any
d)	Els **crèdits autoritzats en funció de l'efectiva recaptació de drets afectats**	Diners amb etiqueta

Límit d'ús (art. 182.2 TRLRHL i art. 47.4 RD 500/1990). Els romanents incorporats **només es poden aplicar dins de l'exercici pressupostari al qual s'acordi la incorporació** i, en el supòsit de la lletra **a)**, **per a les mateixes despeses** que en van motivar la concessió i autorització.

Incorporació OBLIGATÒRIA (art. 182.3 TRLRHL i art. 47.5 RD 500/1990). Els crèdits que emparin

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

projectes finançats amb ingressos afectats s'HAN d'incorporar OBLIGATÒRIAMENT, llevat que es desisteixi total o parcialment d'iniciar o continuar l'execució de la despesa (o que en resulti impossible la realització). A més, en aquest cas **no s'apliquen les regles de limitació en el nombre d'exercicis**: es poden anar incorporant tants anys com calgui fins que el projecte s'acabi.

Cau segur. Tots els supòsits de l'art. 182.1 són **potestatius** («podran incorporarse»), excepte el de **projectes amb finançament afectat**, que és **obligatori** i **sense límit d'exercicis**. Aquest contrast és una pregunta feta.

8.4 Els recursos financers que la financen

La incorporació **no és gratuïta**: incorporar crèdit vol dir augmentar el pressupost de despeses d'aquest any, i això s'ha de finançar. L'**art. 48 RD 500/1990** ho concreta:

- **Regla general (art. 48.1-2).** La incorporació queda **subordinada a l'existència de suficients recursos financers**, que són:
- **a) El romanent líquid de tresoreria.**
- **b) Nous o majors ingressos recaptats** sobre els totals previstos al pressupost corrent.
- **En despeses amb finançament afectat (art. 48.3):**
- **a) Preferentment**, els **excessos de finançament** i els **compromisos ferms d'aportació** afectats als romanents que es pretenen incorporar.
- **b) En el seu defecte**, els recursos genèrics anteriors, quant a la part de despesa finançable, si escau, amb recursos no afectats.

8.5 Què no es pot incorporar mai

L'**art. 99.3 RD 500/1990** (i l'art. 47.2) marca dues prohibicions:

1. Els **crèdits declarats no disponibles**.
2. Els **romanents de crèdit ja incorporats** en l'exercici que es liquida (és a dir, no es poden anar arrossegant indefinidament).

L'excepció a la segona: els romanents que emparin **projectes finançats amb ingressos afectats** (art. 47.5), que sí que es poden incorporar tants cops com calgui.

8.6 Tramitació de l'expedient d'incorporació

- Es fa **mitjançant l'oportuna modificació pressupostària**, prèvia incoació d'**expedients específics** en els quals s'ha de **justificar l'existència de suficients recursos financers** (art. 99.2 RD 500/1990).
- La **tramitació** d'aquests expedients **s'ha de regular a les bases d'execució del pressupost** (art. 47.3 RD 500/1990). A la pràctica, les bases solen atribuir-ne l'aprovació a l'**alcaldia**, previ informe d'Intervenció, perquè és una modificació que **no altera el Ple** com sí que ho fan els crèdits extraordinaris o els suplements.
- Cal fer un **seguiment dels romanents de crèdit** als efectes de control dels expedients d'incorporació (art. 100 RD 500/1990).

Feina real de gener-febrer. Aquest expedient és una de les primeres coses que es tramiten cada any: es liquida el pressupost, es veu quin romanent de crèdit hi ha, es mira quins projectes tenen finançament afectat (que s'han d'incorporar sí o sí) i es prepara la modificació. Si has fet aquest expedient un cop, ja no oblidaràs mai la diferència entre romanent de crèdit i romanent de tresoreria.

NO ELS CONFONGUIS. Romanent de CRÈDIT = crèdit de despesa que ha sobrat (és una xifra del

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pressupost de despeses; s'anul·la, i excepcionalment s'incorpora). **Romanent de TRESORERIA** = magnitud financera acumulada (fons líquids + drets pendents ? obligacions pendents); és un **recurs** que serveix, entre altres coses, per **finançar** la incorporació d'aquells romanents de crèdit. Un és la despesa que sobra; l'altre, els diners que hi ha.

---

9. El resultat pressupostari

9.1 La fórmula

Art. 96.1 RD 500/1990. El resultat de les operacions pressupostàries de l'exercici ve determinat per la **diferència entre els drets pressupostaris liquidats durant l'exercici i les obligacions pressupostàries reconegudes durant el mateix període**.

I els apartats 2 i 3 precisen que tots dos es prenen **pels seus valors NETS**:

- **Drets liquidats nets** = drets liquidats durant l'exercici ? els que per qualsevol motiu hagin estat **anul·lats**.
- **Obligacions reconegudes netes** = obligacions reconegudes durant l'exercici ? les que per qualsevol motiu hagin estat **anul·lades**.

RESULTAT PRESSUPOSTARI = Drets reconeguts NETS ? Obligacions reconegudes NETES, tots dos **de l'exercici corrent**.

Si és **positiu**, hi ha **superàvit pressupostari**; si és **negatiu**, **dèficit pressupostari**.

Compte amb el parany. Es comparen **drets reconeguts** amb **obligacions reconegudes**, **no** «cobraments» amb «pagaments». El resultat pressupostari no mesura caixa: mesura **meritació pressupostària**. Es pot tenir un resultat positiu i estar ofegat de tresoreria, i a l'inrevés.

9.2 L'estat oficial del resultat pressupostari

La ICAL fixa el format. Te'l poso perquè és molt agraït de reproduir en un supòsit pràctic:

	Concepte
a)	Operacions corrents (capítols 1-5 d'ingressos i 1-4 de despeses)
b)	Operacions de capital (capítols 6-7)
1.	**Total operacions no financeres (a + b)**
c)	Actius financers (capítol 8)
d)	Passius financers (capítol 9)
2.	**Total operacions financeres (c + d)**
I.	**RESULTAT PRESSUPOSTARI DE L'EXERCICI (1 + 2)**
	AJUSTOS:
3.	Crèdits gastats finançats amb **romanent de tresoreria per a despeses generals (+)**
4.	**Desviacions de finançament NEGATIVES** de l'exercici **(+)**
5.	**Desviacions de finançament POSITIVES** de l'exercici **(?)**
II.	**TOTAL AJUSTOS (3 + 4 ? 5)**
III.	**RESULTAT PRESSUPOSTARI AJUSTAT (I + II)**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

9.3 Els ajustos: per què existeixen

L'**art. 97 RD 500/1990** ho ordena: el resultat pressupostari **s'ha d'ajustar**, si escau, en funció de les **obligacions finançades amb romanents de tresoreria** i de les **diferències de finançament derivades de despeses amb finançament afectat**. (Per als organismes autònoms no administratius, l'ajust es fa a més en funció del **resultat d'operacions comercials**.)

Per què? Perquè el resultat «brut» compara ingressos i despeses de l'any, i hi ha tres situacions que distorsionen aquesta comparació:

Ajust	Signe	Raonament en cristià
Obligacions finançades amb romanent de tresoreria per a despeses generals	**SUMA (+)**	Aquesta despesa s'ha pagat amb **diners d'anys anteriors**, no amb ingressos d'enguany. Si no ho corregissis, l'any semblaria pitjor del que ha estat.
Desviacions de finançament NEGATIVES de l'exercici	**SUMA (+)**	Has **executat més despesa afectada** de la que has ingressat: l'ingrés vindrà després. La despesa ja està feta i el finançament està garantit.
Desviacions de finançament POSITIVES de l'exercici	**RESTA (?)**	Has **cobrat més finançament afectat** del que has gastat: aquells diners **no són teus per gastar**, són per completar el projecte.

> **Truc per recordar el signe.** Els **dos primers sumen**, el **tercer resta**. O, dit d'una altra manera: **només les desviacions POSITIVES resten**. És contraintuïtiu i per això cau: «positiva» sona a bo, però al resultat pressupostari **et resta**.

9.4 Un exemple amb números

Imagina la liquidació d'un exercici en un ajuntament mitjà:

- Drets reconeguts nets: **21.400.000 ?**
- Obligacions reconegudes netes: **21.850.000 ?**
- Crèdits gastats finançats amb romanent de tresoreria per a despeses generals: **900.000 ?**
- Desviacions de finançament negatives de l'exercici: **150.000 ?**
- Desviacions de finançament positives de l'exercici: **300.000 ?**

Resultat pressupostari de l'exercici = 21.400.000 ? 21.850.000 = **?450.000 ?** (dèficit).

Ajustos = +900.000 +150.000 ?300.000 = **+750.000 ?**.

Resultat pressupostari ajustat = ?450.000 + 750.000 = **+300.000 ?** (superàvit ajustat).

Llegit en cristià: l'exercici sembla que ha tancat en dèficit, però és perquè s'han gastat 900.000 ? que venien del romanent de l'any passat. Corregit això i les desviacions, l'any ha estat equilibrat i fins i tot ha sobrat una mica.

9.5 No el confonguis amb l'estabilitat pressupostària

Són dues magnituds diferents que es calculen amb la mateixa liquidació:

	Resultat pressupostari	**Capacitat/necessitat de finançament (estabilitat)**
Norma	art. 96 RD 500/1990	**LOEPSF** (LO 2/2012) i normativa europea
Criteri	**Pressupostari** (drets i obligacions reconeguts)	**SEC** (Sistema Europeu de Comptes): criteri de comptabilitat nacional

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Abast | Tots els capítols, inclosos actius i passius financers | **Només capítols 1-7** (operacions no financeres), amb ajustos SEC |
| Què mesura | Si l'exercici ha ingressat més del que ha gastat, en termes pressupostaris | Si l'entitat compleix l'objectiu d'estabilitat |

Cau a l'examen. Per a l'estabilitat pressupostària **s'exclouen els capítols 8 i 9** (actius i passius financers): demanar un préstec no et fa complir l'estabilitat. Per al resultat pressupostari, en canvi, **hi entren tots els capítols**.

---

10. El romanent de tresoreria

10.1 Concepte i fórmula

És, probablement, **l'indicador més citat de la salut financera d'un ajuntament**. Si el veus positiu i gros, l'ajuntament té marge; si el veus negatiu, hi ha problema seriós.

Art. 191.2 TRLRHL. Les **obligacions reconegudes i liquidades no satisfetes** l'últim dia de l'exercici, els **drets pendents de cobrament** i els **fons líquids a 31 de desembre** configuren el **romanent de tresoreria** de l'entitat local. I la seva quantificació s'ha de fer **tenint en compte els possibles ingressos afectats** i **minorant** els drets pendents de cobrament que es considerin **de difícil o impossible recaptació**.

ROMANENT DE TRESORERIA = Fons líquids + Drets pendents de cobrament ? Obligacions pendents de pagament

>

En cristià: **el que tinc a la caixa, més el que em deuen, menys el que dec.**

Art. 101 RD 500/1990, que ho detalla:

- Tot es refereix a **31 de desembre** de l'exercici.
- **Drets pendents de cobrament** comprenen: **a)** drets pressupostaris liquidats durant l'exercici pendents de cobrament; **b)** drets pressupostaris liquidats **en exercicis anteriors** pendents de cobrament; **c)** els **saldos dels comptes de deutors NO pressupostaris**.
- **Obligacions pendents de pagament** comprenen: **a)** obligacions pressupostàries pendents de pagament **reconegudes durant l'exercici**, estigui ordenat o no el seu pagament; **b)** obligacions pressupostàries pendents de pagament **reconegudes en exercicis anteriors**, estigui ordenat o no el seu pagament; **c)** els **saldos dels comptes de creditors NO pressupostaris**.

Fixa-t'hi. Hi entren les operacions **d'exercicis anteriors** i les **no pressupostàries**. Per això el romanent és una magnitud **acumulada** (de stock) i no de l'any (de flux), a diferència del resultat pressupostari.

10.2 L'estat oficial del romanent de tresoreria

Aquest quadre és or per a un supòsit pràctic:

	Component	Signe
1.	**Fons líquids**	+

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2.	**Drets pendents de cobrament** (del pressupost corrent + de pressupostos tancats + d'operacions no pressupostàries)	+
3.	**Obligacions pendents de pagament** (del pressupost corrent + de pressupostos tancats + d'operacions no pressupostàries)	?
4.	**Partides pendents d'aplicació**: cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva (?) i pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva (+)	±
I.	**ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1 + 2 ? 3 + 4)**	
II.	**Saldos de dubtós cobrament**	?
III.	**Excés de finançament afectat**	?
IV.	**ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS (I ? II ? III)**	

Truc per recordar-ho. El romanent baixa **en cascada**: **Total ? dubtós cobrament ? excés de finançament afectat = per a despeses generals**. Les **dues correccions van sempre cap avall**: mai sumen. Un error molt típic de test és plantejar-les com si sumessin.

10.3 Els saldos de dubtós cobrament

No tots els drets pendents es cobraran mai: deutes molt antics, deutors insolvents, liquidacions que s'acabaran anul·lant. Si no es descomptessin, el romanent es «inflaria» amb diners que no arribaran, i l'ajuntament creuria que té un coixí que no té.

Art. 103 RD 500/1990:

- El romanent es quantifica **deduïts els drets pendents de cobrament que es considerin de difícil o impossible recaptació**.
- La determinació d'aquests drets **es pot fer de forma individualitzada o mitjançant la fixació d'un percentatge a tant alçat**.
- Criteris a tenir en compte: **antiguitat** dels deutes, **import**, **naturalesa dels recursos**, **percentatges de recaptació** en període voluntari i en via executiva, i altres criteris ponderats que fixi l'entitat local.
- **Molt important (art. 103.4): considerar un dret com de difícil o impossible recaptació NO implica la seva anul·lació ni produeix la seva baixa en comptes.** El dret continua viu i es continua reclamant; només es corregeix, prudentment, la xifra del romanent.

Els mínims obligatoris de l'art. 193 bis TRLRHL (afegit per la Llei 27/2013). Les entitats locals han d'informar el ministeri d'Hisenda i el seu **Ple** del resultat de l'aplicació dels criteris, **amb aquests límits mínims**:

Antiguitat del dret pendent de cobrament	Minoració **mínima**
Liquidats dins dels pressupostos dels **dos exercicis anteriors** al de la liquidació	**25 %**
Liquidats dins del pressupost del **tercer exercici anterior**	**50 %**
Liquidats dins dels pressupostos dels exercicis **quart a cinquè anteriors**	**75 %**
Liquidats dins dels pressupostos dels **restants exercicis anteriors**	**100 %**

Cau segur. 25 - 50 - 75 - 100. I són **mínims**: l'entitat pot ser més prudent i aplicar-ne de superiors a les seves bases d'execució, però mai inferiors. La sèrie és fàcil: quarts creixents.

10.4 L'excés de finançament afectat

Art. 102 RD 500/1990. En els supòsits de **despeses amb finançament afectat en què els drets afectats reconeguts superin les obligacions finançades amb aquells**, el **romanent de tresoreria disponible**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

per al finançament de despeses generals s'ha de minorar en l'excés de finançament produït.

I l'apartat 2 explica per a què serveix aquell excés: pot **finançar la incorporació dels romanents de crèdit** corresponents a les despeses amb finançament afectat a què s'imputen i, si escau, les obligacions esdevingudes per la renúncia o la impossibilitat de fer total o parcialment la despesa projectada.

La idea en una frase. Si l'ajuntament ha cobrat per endavant una subvenció que encara no ha gastat, aquells diners **són a la caixa però no són lliures**: estan reservats a acabar aquell projecte. Per això resten del romanent per a despeses generals.

10.5 Per a què serveix el romanent positiu

Art. 104 RD 500/1990, quatre regles molt preguntables:

1. S'entén per **romanent de tresoreria inicial** el que s'obté un cop fetes les deduccions anteriors.
2. **El romanent de tresoreria POSITIU constitueix un RECURS per al finançament de MODIFICACIONS DE CRÈDIT** en el pressupost (crèdits extraordinaris, suplements, incorporació de romanents...).
3. El **romanent líquid de tresoreria** és, en cada moment, el que resulta de **deduir del romanent inicial les quanties ja destinades a finançar modificacions de crèdit**.
4. **En cap cas el romanent de tresoreria forma part de les previsions inicials d'ingressos** ni pot finançar, per tant, **els crèdits inicials** del pressupost de despeses.
5. La seva utilització com a recurs per finançar modificacions **no dona lloc ni al reconeixement ni a la liquidació de drets pressupostaris**.

Cau a l'examen. «Es pot fer servir el romanent de tresoreria per quadrar el pressupost inicial?» -> **NO, en cap cas** (art. 104.4). Només serveix per finançar **modificacions** un cop el pressupost està en marxa. Si algú et diu que el pressupost s'ha aprovat «finançat amb romanent», és que hi ha hagut una modificació posterior, no una previsió inicial.

10.6 El romanent de tresoreria negatiu: les tres mesures

Un romanent negatiu vol dir que l'entitat **no té prou recursos acumulats per fer front al que deu**. L'**art. 193 TRLRHL** (i l'art. 105 RD 500/1990, que s'hi remet) obliga el **Ple de la corporació** -o l'òrgan competent de l'organisme autònom- a actuar **en la primera sessió que celebri**, per aquest ordre de prelació:

Ordre	Mesura	Detall
1a	**Reducció de despeses del nou pressupost** per una quantia **igual al dèficit** produït	Només es pot **revocar** per acord del **Ple**, **a proposta del president** i **previ informe de l'interventor**, quan el desenvolupament normal del pressupost i la situació de la tresoreria ho permetin
2a	Si la reducció **no és possible**: **concertar una operació de crèdit** per l'import del dèficit	Sempre que es donin les condicions de l'**art. 177.5 TRLRHL**
3a	Si **no s'adopta cap** de les dues anteriors: **aprovar el pressupost de l'exercici següent amb un SUPERÀVIT INICIAL** de quantia **no inferior** al dèficit	És l'última xarxa

Les condicions de l'**art. 177.5 TRLRHL** per a aquella operació de crèdit (i és una enumeració que cau):

- Acord adoptat amb el **quòrum de l'art. 47.3 LBRL** (**majoria absoluta** del nombre legal de membres).
- Que l'**import total anual** no superi el **5 %** dels recursos per operacions corrents del pressupost de l'entitat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- Que la **càrrega financera total** de l'entitat, inclosa la derivada de les operacions projectades, **no superi el 25 %** d'aquells recursos.
- Que les operacions **quedin cancel·lades abans que es procedeixi a la renovació de la corporació**.

Quan la magnitud del dèficit fa inviable absorbir-lo en un sol exercici, la pràctica admet un **pla de sanejament financer** que en reparteixi l'absorció al llarg de diversos exercicis, en el marc de la LOEPSF.

Compte amb el parany. «Qui adopta les mesures davant un romanent negatiu?» -> **el PLE**, i en **la primera sessió** que celebri. Fixa't en el contrast: la liquidació **l'aprova el president**, però decidir com se saneja la hisenda és una decisió política reservada al **Ple**.

10.7 Superàvit, regles fiscals i inversions financerament sostenibles

L'altra cara de la moneda: què es fa quan la liquidació dona **superàvit**.

- **Art. 32 LOEPSF:** si la liquidació pressupostària se situa en superàvit, aquest **s'ha de destinar a reduir el nivell d'endeutament net**, amb el límit del volum d'endeutament si aquest fos inferior a l'import del superàvit. A aquests efectes, s'entén per **superàvit la capacitat de finançament segons el SEC** i per endeutament el deute públic a efectes del procediment de dèficit excessiu.
- **Inversions financerament sostenibles (IFS).** La **disposició addicional setzena del TRLRHL** permet, quan es compleixen determinades condicions (superàvit, romanent de tresoreria per a despeses generals positiu, deute dins dels límits, període mitjà de pagament correcte), destinar part del superàvit a inversions que compleixin uns requisits de sostenibilitat financera, en lloc d'amortitzar deute.

Avís d'actualitat, i llegeix-lo bé. Les **regles fiscals** van estar **suspeses** pels exercicis **2020, 2021, 2022 i 2023** en activar-se la clàusula general de salvaguarda europea, i posteriorment s'han **reactivat**. El règim concret de cada any (objectius, aplicació de la DA 16a, condicions per a les IFS) **el fixen els acords i les normes de cada exercici**. Per a l'examen: sàpigues què diu l'art. 32 LOEPSF i què són les IFS, i **no afirmis mai un règim concret d'un any determinat sense comprovar-ho**. És un dels punts on els manuals estan més desactualitzats.

---

11. El circuit sencer, en una pàgina

Perquè lliguis tot el tema, aquest és el camí d'un euro a l'ajuntament:

1. El Ple aprova el **pressupost** amb les seves **bases d'execució**.
2. Un servei detecta una necessitat. Intervenció expedeix la **RC** (reserva el crèdit).
3. L'òrgan competent **autoritza** la despesa (**A**) i, si és un contracte, aprova l'expedient (art. 117.1 LCSP).
4. Es licita i s'adjudica: **disposició** (**D**). Si la despesa s'estén a exercicis futurs, cal complir l'**art. 174 TRLRHL** i que l'interventor **certifiqui** que no se superen els límits (art. 86 RD 500/1990).
5. L'empresa executa. Arriba la **factura** pel registre electrònic, el tècnic la **conforma** i Intervenció la fiscalitza: **reconeixement de l'obligació** (**O**).
6. L'alcaldia **ordena el pagament** (**P**), d'acord amb el **pla de disposició de fons**.
7. La Tresoreria fa la **transferència**: **pagament material**.
8. Si els justificants no es podien tenir abans, s'ha fet servir un **pagament a justificar** (3 mesos) o, si era una despesa petita i repetitiva, la **bestreta de caixa fixa** (comptes al desembre).
9. Pel costat dels ingressos: **previsió**, **compromís d'ingrés** si n'hi ha, **reconeixement del dret** i **recaptació** (voluntària, i si no, executiva).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

10. **31 de desembre**: es liquida. Els crèdits no compromesos **s'anul·len** (romanent de crèdit), els drets i obligacions pendents passen a **pressupostos tancats**.

11. **Abans de l'1 de març**: es confecciona la liquidació. **Informe d'Intervenció -> aprova l'alcaldia -> dació de compte al Ple -> tramesa abans que acabi el març.**

12. En surten el **resultat pressupostari** (ajustat) i el **romanent de tresoreria** (per a despeses generals).

13. Amb el romanent positiu es financen **modificacions de crèdit**, entre elles la **incorporació de romanents de crèdit** al pressupost nou. I torna a començar.

Glossari

- **Crèdit pressupostari**: import màxim que es pot gastar en una finalitat concreta durant l'exercici.
- **Aplicació pressupostària** (abans «partida»): la casella del pressupost on s'imputa la despesa, resultat de creuar la classificació per programes i l'econòmica.
- **Vinculació jurídica**: nivell (àrea de despesa, capítol, article, concepte...) al qual el crèdit és realment limitatiu; per sota d'aquest nivell es poden moure imports sense expedient.
- **Retenció de crèdit (RC)**: certificació d'existència de saldo suficient amb reserva simultània de l'import.
- **Ordenador de despeses / ordenador de pagaments**: qui autoritza i compromet despeses / qui expedeix les ordres de pagament. A l'entitat local, el president.
- **Obligació exigible**: deute líquid, vençut i reclamable que l'ajuntament ha de pagar.
- **Nul de ple dret**: vici màxim d'un acte; jurídicament és com si no hagués existit i no es pot convalidar.
- **Reconeixement extrajudicial de crèdits**: acord del Ple per assumir obligacions d'exercicis anteriors quan no hi havia dotació pressupostària.
- **Compte justificatiu**: relació de despeses i justificants que presenta qui ha rebut fons a justificar o una bestreta.
- **Reposició de fons**: ordre de pagament que torna la bestreta de caixa fixa al seu nivell per l'import ja justificat i aprovat.
- **Habilitat / caixer / pagador**: persona autoritzada a custodiar i pagar amb fons de bestreta de caixa fixa.
- **Reparament**: objecció escrita i motivada de l'òrgan interventor; en determinats casos suspèn la tramitació.
- **Pla de disposició de fons**: calendari de prioritats de pagament que estableix el president.
- **Despesa plurianual**: la que estén els seus efectes econòmics a exercicis posteriors a aquell en què s'autoritza i es compromet.
- **Tramitació anticipada**: fer els tràmits d'un expedient l'any anterior a aquell en què s'executarà, sota la condició suspensiva que hi hagi crèdit.
- **Finançament afectat**: ingrés que, per llei, conveni o acte de concessió, només es pot destinar a una finalitat determinada.
- **Coeficient de finançament**: proporció entre els ingressos afectats previstos i el cost total d'un projecte; serveix per calcular les desviacions.
- **Desviació de finançament**: diferència entre els ingressos afectats reconeguts i els que correspondrien a la despesa executada. Positiva si has cobrat de més; negativa si has gastat de més.
- **Liquidació del pressupost**: operació de tancament que determina drets i obligacions pendents, resultat pressupostari, romanents de crèdit i romanent de tresoreria.
- **Pressupostos tancats**: agrupació comptable on van a parar els drets i les obligacions pendents

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'exercicis anteriors.

- **Romanent de crèdit**: saldo de crèdit definitiu no afectat al compliment d'obligacions reconegudes; s'anul·la al tancament, llevat dels supòsits d'incorporació.
- **Incorporació de romanents**: modificació de crèdit que trasllada al pressupost de l'any següent romanents de crèdit no anul·lats.
- **Resultat pressupostari**: drets reconeguts nets menys obligacions reconegudes netes de l'exercici; magnitud de flux.
- **Resultat pressupostari ajustat**: el resultat un cop sumades les obligacions finançades amb romanent de tresoreria i les desviacions negatives, i restades les positives.
- **Romanent de tresoreria**: fons líquids més drets pendents de cobrament menys obligacions pendents de pagament, a 31 de desembre; magnitud acumulada.
- **Romanent de tresoreria per a despeses generals (RTDG)**: el romanent total menys els saldos de dubtós cobrament i menys l'excés de finançament afectat. És el que es pot fer servir lliurement.
- **Romanent líquid de tresoreria**: el romanent inicial menys les quanties ja destinades a finançar modificacions de crèdit.
- **Saldos de dubtós cobrament**: part dels drets pendents que, prudentment, es considera que no es cobrarà; es dedueix del romanent sense donar de baixa el dret.
- **Excés de finançament afectat**: import en què els drets afectats reconeguts superen les obligacions finançades amb ells; minora el RTDG.
- **Capacitat o necessitat de finançament**: magnitud d'estabilitat pressupostària calculada en termes SEC, només amb operacions no financeres.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Les fases de la despesa són QUATRE**: autorització (A), disposició o compromís (D), reconeixement i liquidació de l'obligació (O) i ordenació del pagament (P) - **art. 184.1 TRLRHL** i **art. 52 RD 500/1990**. La **retenció de crèdit** (art. 31 RD 500/1990) i el **pagament material no són fases**.
2. **Autorització**: quantia **certa o aproximada**, **no** implica relacions amb tercers. **Disposició**: import **exactament determinat**, **sí** té rellevància jurídica davant tercers i vincula en quantia i condicions.
3. **Competències**: **A i D**, president **o Ple**; **O i P**, **president** (arts. 185 i 186 TRLRHL). **Reconeixement extrajudicial de crèdits sense dotació: PLE** (art. 60.2 RD 500/1990).
4. **Acumulació de fases**: només **AD** i **ADO** (art. 67.1 RD 500/1990); les bases han de preveure els supòsits i l'òrgan ha de ser competent **per a totes** les fases acumulades (art. 68).
5. **Pla de disposició de fons**: l'estableix el **president** i ha de recollir necessàriament la prioritat de les **despeses de personal** i de les **obligacions contretes en exercicis anteriors** (art. 187 TRLRHL).
6. **Unitat central de tresoreria**: només en entitats de **més de 500.000 habitants** de dret, creada pel **Ple** a proposta del president (art. 186.3 TRLRHL).
7. **Pagaments a justificar**: **PRESSUPOSTARIS**; justificació en **3 MESOS** des de la percepció; reintegrament del no invertit o no justificat; **prohibit expedir-ne de nous pels mateixos conceptes pressupostaris** a qui tingui fons pendents (arts. 190.2 TRLRHL i 70-71 RD 500/1990). Les bases han de determinar **7** extrems (art. 72.2).
8. **Bestretes de caixa fixa**: provisions de fons **NO PRESSUPOSTÀRIES i PERMANENTS**, per a atencions corrents **periòdiques o repetitives**; comptes **com a mínim al MES DE DESEMBRE**; els **fons no invertits a 31/12 NO es reintegren**; la **quantia global la fixa el PLE** (art. 73.4). Les bases han de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

determinar **5** extrems (art. 75.2).

9. **Exempcions de fiscalització prèvia (art. 219.1 TRLRHL)**: material **no inventariable**, **contractes menors**, despeses **periòdiques i de tracte successiu** un cop intervinguda la del període inicial, i despeses **menors de 3.005,06 ?** per **bestreta de caixa fixa**.

10. **Plurianuals (art. 174 TRLRHL)**: requisit comú, **l'execució s'ha d'iniciar en el mateix exercici**; **cinc supòsits taxats**; límit de **QUATRE exercicis** per als apartats **a), b) i e)** (els arrendaments d'immobles i les càrregues financeres **no** tenen aquest límit); percentatges **70 - 60 - 50 - 50** per a inversions i transferències de capital i per a transferències corrents de convenis. **En casos excepcionals, el PLE pot ampliar anualitats i elevar percentatges** (art. 174.5).

11. **Plurianuals, tramitació**: només fases **A i D**, acumulables (art. 85 RD 500/1990); **certificació prèvia de l'interventor** que no se superen els límits (art. 86); **comptabilització adequada i independent** (art. 87); **competència del PLE, delegable** (art. 88).

12. **Tramitació anticipada** (art. 117.2 LCSP): l'expedient es pot ultimar **amb adjudicació i formalització** encara que l'execució comenci l'any següent, **sotmesa a la condició suspensiva** d'existència de crèdit. **No és el mateix que plurianual.**

13. **Liquidació**: **31 de desembre** es liquida; **abans de l'1 de març** es confecciona; **l'aprova el PRESIDENT**, previ **informe d'Intervenció**; **es dona compte al PLE en la primera sessió**; **còpia a l'Estat i a la comunitat autònoma abans que acabi el mes de març** (arts. 191-193 TRLRHL). **El Ple NO aprova la liquidació.**

14. **La liquidació determina QUATRE coses** (art. 93.2 RD 500/1990): drets i obligacions pendents a 31/12, **resultat pressupostari**, **romanents de crèdit** i **romanent de tresoreria**.

15. **Romanents de crèdit** (art. 98 RD 500/1990): saldos de crèdits definitius **no afectats a obligacions reconegudes**; tres components (**saldos de disposicions, saldos d'autoritzacions i saldos de crèdit**). **S'anul·len de ple dret** (art. 175 TRLRHL).

16. **Incorporació de romanents** (art. 182 TRLRHL): quatre supòsits (**crèdits extraordinaris, suplements i transferències de l'últim trimestre**; crèdits que emparin **compromisos d'exercicis anteriors**; **operacions de capital**; crèdits autoritzats **en funció de la recaptació de drets afectats**), sempre que hi hagi **recursos financers suficients**. Els de **projectes amb ingressos afectats són d'incorporació OBLIGATÒRIA** i sense límit d'exercicis. **No són incorporables** els crèdits **declarats no disponibles** ni els **romanents ja incorporats** l'exercici que es liquida.

17. **Recursos financers per incorporar** (art. 48 RD 500/1990): **romanent líquid de tresoreria** i **nous o majors ingressos recaptats** sobre els previstos; en despeses afectades, **preferentment els excessos de finançament i els compromisos ferms d'aportació**.

18. **Resultat pressupostari** = **drets reconeguts NETS ? obligacions reconegudes NETES** de l'exercici (art. 96 RD 500/1990). **Ajustos** (art. 97): **+** obligacions finançades amb romanent de tresoreria per a despeses generals; **+** desviacions de finançament **negatives**; **?** desviacions de finançament **positives**.

19. **Romanent de tresoreria** = **fons líquids + drets pendents de cobrament ? obligacions pendents de pagament** a 31/12, incloent-hi exercicis anteriors i operacions **no pressupostàries** (arts. 191.2 TRLRHL i 101 RD 500/1990). **Total ? dubtós cobrament ? excés de finançament afectat = per a despeses generals.**

20. **Dubtós cobrament (art. 193 bis TRLRHL)**: mínims del **25 %** (dos exercicis anteriors), **50 %** (tercer), **75 %** (quart i cinquè) i **100 %** (la resta). Considerar un dret de dubtós cobrament **no l'anul·la ni el dona de baixa** (art. 103.4 RD 500/1990).

21. **Romanent de tresoreria positiu**: és **recurs per finançar MODIFICACIONS de crèdit**, i **en cap cas**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

forma part de les **previsions inicials** d'ingressos ni pot finançar crèdits inicials (art. 104 RD 500/1990). El seu ús **no genera reconeixement ni liquidació de drets**.

22. **Romanent de tresoreria negatiu (art. 193 TRLRHL)**: el **PLE**, **en la primera sessió** que celebri: **1r** reducció de despeses del nou pressupost per quantia igual al dèficit; **2n** si no és possible, **operació de crèdit** en les condicions de l'art. 177.5; **3r** si no, **pressupost següent amb superàvit inicial** no inferior al dèficit.

23. **Art. 177.5 TRLRHL** per a aquella operació de crèdit: quòrum de **majoria absoluta** (art. 47.3 LBRL), import anual ? **5 %** dels recursos per operacions corrents, càrrega financera total ? **25 %**, i **cancel·lació abans de la renovació de la corporació**.

24. **Responsabilitat personal (art. 188 TRLRHL)**: ordenadors de despeses i de pagaments **en tot cas**; interventors **quan no ho adverteixin per escrit**.

25. **Temporalitat (art. 176 TRLRHL)**: només obligacions de prestacions fetes **dins l'any natural**, amb dues excepcions: **endarreriments de personal** i **compromisos degudament adquirits en exercicis anteriors** (previ incorporació del crèdit quan escaigui).

Resum exprés

- **L'execució de la despesa té 4 fases: A - D - O - P** (art. 184 TRLRHL; art. 52 RD 500/1990). La **RC** és preparatòria i el **pagament material** és posterior: cap de les dues és fase. Es poden acumular només en **AD** i **ADO**.

- **A i D**: president o Ple. **O i P**: president. **Reconeixement extrajudicial**: Ple. El **pla de disposició de fons** el fixa el president i prioritza **personal** i **obligacions d'exercicis anteriors**.

- **L'execució dels ingressos no té fases legals**: a la pràctica, **previsió -> compromís d'ingrés (no sempre) -> reconeixement i liquidació del dret -> recaptació**, amb anul·lacions i devolucions com a fases negatives. La previsió és **estimativa**; el crèdit de despesa, **limitatiu**.

- **Pagaments a justificar**: pressupostaris, per a ordres el justificant de les quals no es pot acompanyar; **3 mesos** per justificar; res de nou pel mateix concepte a qui deu justificació.

- **Bestretes de caixa fixa**: no pressupostàries i permanents, per a atencions corrents periòdiques o repetitives; comptes **al desembre com a mínim**; els sobrants **no es reintegren**; la quantia global la fixa el **Ple**.

- **Plurianuals (art. 174 TRLRHL)**: execució iniciada el mateix exercici; **5 supòsits taxats**; **4 exercicis** (excepte arrendaments d'immobles i càrregues financeres); **70-60-50-50**; el **Ple** pot ampliar-ho excepcionalment; **només fases A i D**, amb **certificació de l'interventor** i **comptabilitat independent**.

- **No confonguis plurianual amb tramitació anticipada**: la primera allarga la despesa endavant; la segona avança els tràmits, sota condició suspensiva d'existència de crèdit (art. 117.2 LCSP).

- **Liquidació**: **31/12** es liquida; **abans de l'1 de març** es confecciona; **informe d'Intervenció -> aprovació del president -> dació de compte al Ple -> tramesa a l'Estat i a la Generalitat abans que acabi el març**. Determina **4 magnituds**: pendents de cobrament/pagament, resultat pressupostari, romanents de crèdit i romanent de tresoreria.

- **Romanent de crèdit**: crèdit definitiu no afectat a obligacions reconegudes (saldos de disposicions, d'autoritzacions i de crèdit). **S'anul·la de ple dret**, llevat de la **incorporació** de l'art. 182 TRLRHL, **obligatòria** en projectes amb finançament afectat.

- **Resultat pressupostari** = drets reconeguts nets ? obligacions reconegudes netes. **Ajustos**: **+** obligacions finançades amb RTDG, **+** desviacions negatives, **?** desviacions positives.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Romanent de tresoreria** = fons líquids + drets pendents ? obligacions pendents (± partides pendents d'aplicació). **Total ? dubtós cobrament ? excés de finançament afectat = RT per a despeses generals**, que és l'únic lliurement disponible i només per a **modificacions** de crèdit, mai per a crèdits inicials.
- **Dubtós cobrament**: mínims **25 / 50 / 75 / 100 %** segons antiguitat (art. 193 bis TRLRHL), sense donar de baixa el dret.
- **Romanent negatiu**: el **Ple**, en la primera sessió: reduir despeses, o operació de crèdit (art. 177.5), o pressupost següent amb superàvit inicial.
- **Superàvit**: l'art. 32 LOEPSF el destina a **reduir endeutament net**; la DA 16a TRLRHL obre la porta a les **inversions finançament sostenibles** quan es compleixen les condicions de cada any.

Autoavaluació

<details><summary>1. Quantes fases té l'execució del pressupost de despeses i quines són? La retenció de crèdit n'és una?</summary>

Quatre (art. 184.1 TRLRHL i art. 52 RD 500/1990): **autorització (A)**, **disposició o compromís (D)**, **reconeixement i liquidació de l'obligació (O)** i **ordenació del pagament (P)**.

La **retenció de crèdit no és una fase**: és un acte preparatori pel qual s'expedeix certificació d'existència de saldo suficient i es reserva l'import (art. 31 RD 500/1990). El **pagament material** tampoc és fase: és posterior a l'ordenació.

</details>

<details><summary>2. Quina és la diferència essencial entre l'autorització i la disposició de la despesa?</summary>

- L'**autorització** (art. 54 RD 500/1990) acorda la realització d'una despesa per una **quantia certa o aproximada**, reserva crèdit, **inicia** el procediment i **no implica relacions amb tercers externs**.
- La **disposició** (art. 56 RD 500/1990) acorda, un cop complerts els tràmits legals, la realització d'una despesa prèviament autoritzada **per un import exactament determinat**, i és un acte **amb rellevància jurídica davant tercers**, que vincula l'entitat **en quantia i en condicions d'execució**.

En un contracte: l'aprovació de l'expedient és la A; l'adjudicació és la D.

</details>

<details><summary>3. Qui aprova la liquidació del pressupost i què hi fa el Ple?</summary>

L'aprova el **president de l'entitat local** (alcalde o alcaldessa), **previ informe de la Intervenció** (art. 191.3 TRLRHL i art. 90.1 RD 500/1990).

El **Ple no l'aprova**: se li **dona compte en la primera sessió** que celebri (art. 193.4 TRLRHL i art. 90.2 RD 500/1990). El Ple sí que intervé, en canvi, si el romanent de tresoreria és negatiu (art. 193.1-3) i per aprovar el compte general.

Calendari: es liquida el **31 de desembre**, es confecciona **abans de l'1 de març**, i se n'envia còpia a l'Estat i a la comunitat autònoma **abans que acabi el mes de març**.

</details>

<details><summary>4. Diferencia els pagaments a justificar de les bestretes de caixa fixa en cinc punts.</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Naturalesa**: els pagaments a justificar són **pressupostaris** (s'apliquen als crèdits corresponents, art. 69.2 RD 500/1990); les bestretes són provisions de fons **no pressupostàries i permanents** (art. 73.2).
2. **Motiu**: els primers, perquè **no es poden acompanyar els justificants** en el moment d'expedir l'ordre; les segones, per a **atencions corrents de caràcter periòdic o repetitiu** (dietes, locomoció, material d'oficina no inventariable, conservació).
3. **Justificació**: **3 mesos** des de la percepció dels fons (art. 70.1) enfront de **al llarg de l'exercici i, com a mínim, retiment de comptes al mes de desembre** (art. 74.4).
4. **Sobrants a 31/12**: els primers **es reintegren**; els fons de bestreta **no es reintegren**, s'usen el nou exercici per a les mateixes atencions (art. 74.3).
5. **Límit**: els primers, el que fixin les **bases d'execució**; la **quantia global** de les bestretes, la que fixi el **Ple** (art. 73.4).

</details>

<details><summary>5. Quins són els supòsits en què es poden adquirir compromisos de despesa plurianual i quins límits temporals i quantitatius hi ha?</summary>

Requisit comú: que l'**execució s'iniciï en el mateix exercici** en què s'autoritza el compromís (art. 174.2 TRLRHL).

Supòsits taxats: a) **inversions i transferències de capital**; b) **contractes** de subministraments, consultoria, assistència tècnica i científica, prestació de serveis, execució d'obres de manteniment i arrendament d'equips no habituals **que no puguin ser estipulats o resultin antieconòmics per un any**; c) **arrendaments de béns immobles**; d) **càrregues financeres dels deutes**; e) **transferències corrents derivades de convenis** amb altres entitats públiques o privades **sense ànim de lucre**.

Límit temporal: **4 exercicis** per als apartats **a), b) i e)**. Els apartats **c) i d) no tenen aquest límit**.

Límit quantitatiu (per a a) i e)): sobre el crèdit de l'any del compromís, **70 %** l'exercici immediat següent, **60 %** el segon, **50 %** el tercer i **50 %** el quart.

Excepcions: projectes taxativament especificats a les **bases d'execució** (art. 174.4) i **ampliació excepcional pel Ple** del nombre d'anualitats i dels percentatges (art. 174.5).

</details>

<details><summary>6. Què és el romanent de crèdit, de quins components consta i què se'n fa al tancament de l'exercici?</summary>

Concepte (art. 98.1 RD 500/1990): els **saldos de crèdits definitius no afectats al compliment d'obligacions reconegudes**.

Components (art. 98.2): **a)** saldos de **disposicions** (despeses compromeses ? obligacions reconegudes); **b)** saldos d'**autoritzacions** (despeses autoritzades ? despeses compromeses); **c)** saldos de **crèdit** (crèdits disponibles + no disponibles + retinguts pendents d'utilitzar).

Al tancament: els crèdits que el darrer dia de l'exercici no estiguin afectats a obligacions ja reconegudes **queden anul·lats de ple dret** (arts. 175 TRLRHL i 92.1 RD 500/1990), **excepte** els supòsits d'**incorporació de romanents** de l'art. 182 TRLRHL, que exigeixen **recursos financers suficients** i expedient específic.

</details>

<details><summary>7. Quins romanents de crèdit són d'incorporació obligatòria i quins no es poden incorporar mai?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Obligatòria: els crèdits que emparin **projectes finançats amb ingressos afectats** (art. 182.3 TRLRHL i art. 47.5 RD 500/1990), llevat que es desisteixi total o parcialment d'iniciar o continuar la despesa. A més, **no els són aplicables les regles de limitació en el nombre d'exercicis**.

Mai incorporables (arts. 47.2 i 99.3 RD 500/1990): els **crèdits declarats no disponibles** i els **romanents de crèdit ja incorporats** en l'exercici que es liquida (amb l'excepció, justament, dels projectes amb finançament afectat).

</details>

<details><summary>8. Com es calcula el resultat pressupostari i quins ajustos s'hi apliquen, amb quin signe?</summary>

Resultat pressupostari = drets pressupostaris liquidats NETS ? obligacions pressupostàries reconegudes NETES de l'exercici (art. 96 RD 500/1990). «Nets» vol dir un cop deduïts els drets i les obligacions **anul·lats**.

Ajustos (art. 97 RD 500/1990):

- **(+)** Crèdits gastats **finançats amb romanent de tresoreria per a despeses generals**.
- **(+) Desviacions de finançament negatives** de l'exercici.
- **(?) Desviacions de finançament positives** de l'exercici.

El resultat un cop aplicats és el **resultat pressupostari ajustat**. (En organismes autònoms no administratius, s'hi afegeix l'ajust pel resultat d'operacions comercials.)

</details>

<details><summary>9. Escriu la fórmula del romanent de tresoreria i explica com s'arriba al romanent per a despeses generals.</summary>

Romanent de tresoreria total = **fons líquids** + **drets pendents de cobrament** ? **obligacions pendents de pagament** (± partides pendents d'aplicació), tot referit a **31 de desembre** (art. 191.2 TRLRHL i art. 101 RD 500/1990). Hi entren tant les operacions del pressupost corrent com les de **pressupostos tancats** i les **no pressupostàries**.

Després es dedueixen, en cascada:

- **(?) Saldos de dubtós cobrament** (art. 103 RD 500/1990, amb els mínims de l'art. 193 bis TRLRHL).
- **(?) Excés de finançament afectat** (art. 102 RD 500/1990).

El resultat és el **romanent de tresoreria per a despeses generals**, l'únic lliurement disponible. **Les dues deduccions sempre resten, mai sumen.**

</details>

<details><summary>10. Quins percentatges mínims fixa l'art. 193 bis TRLRHL per als drets de difícil o impossible recaptació? Considerar un dret com a dubtós el dona de baixa?</summary>

- Drets liquidats dins dels pressupostos dels **dos exercicis anteriors** al de la liquidació: mínim **25 %**.
- Del **tercer exercici anterior**: mínim **50 %**.
- Dels exercicis **quart a cinquè anteriors**: mínim **75 %**.
- Dels **restants** exercicis anteriors: **100 %**.

Són **mínims**: l'entitat pot fixar-ne de superiors a les seves bases d'execució.

No: l'art. 103.4 RD 500/1990 diu expressament que considerar un dret de difícil o impossible recaptació **no implica la seva anul·lació ni produeix la seva baixa en comptes**. El dret continua viu i es continua

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reclamant; només es corregeix la xifra del romanent.

</details>

<details><summary>11. Què ha de fer l'ajuntament si la liquidació dona un romanent de tresoreria negatiu?</summary>

L'art. 193 TRLRHL obliga el **Ple** (o l'òrgan competent de l'organisme autònom) a actuar **en la primera sessió que celebri**, per aquest ordre:

1. **Reducció de despeses del nou pressupost** per una quantia **igual al dèficit** produït. Només es pot revocar per acord del Ple, a proposta del president i previ informe de l'interventor, quan el desenvolupament normal del pressupost i la situació de tresoreria ho permetin.
2. Si la reducció **no és possible**, **concertar una operació de crèdit** per l'import del dèficit, en les condicions de l'**art. 177.5 TRLRHL** (majoria absoluta; import anual ? 5 % dels recursos per operacions corrents; càrrega financera total ? 25 %; cancel·lació abans de la renovació de la corporació).
3. Si no s'adopta cap de les dues, **aprovar el pressupost de l'exercici següent amb un superàvit inicial** de quantia no inferior al dèficit.

Si la magnitud ho fa inviable en un exercici, s'articula un **pla de sanejament financer**.

</details>

<details><summary>12. Es pot fer servir el romanent de tresoreria per finançar el pressupost inicial? I per a què serveix, doncs?</summary>

No, en cap cas. L'art. 104.4 RD 500/1990 és taxatiu: el romanent de tresoreria **no forma part de les previsions inicials d'ingressos** ni pot finançar, per tant, **els crèdits inicials** del pressupost de despeses.

El romanent positiu és un recurs per finançar MODIFICACIONS de crèdit (art. 104.2): crèdits extraordinaris, suplements de crèdit, incorporació de romanents. El **romanent líquid** és el que queda un cop deduïdes les quanties ja destinades a finançar modificacions (art. 104.3). I el seu ús **no dona lloc ni al reconeixement ni a la liquidació de drets pressupostaris** (art. 104.5).

</details>

<details><summary>13. Quina diferència hi ha entre una despesa plurianual i una tramitació anticipada?</summary>

- **Despesa plurianual** (art. 174 TRLRHL): la despesa **s'executa i s'imputa a diversos exercicis**, però **l'execució ha de començar en el mateix exercici** en què es compromet. Està subjecta a supòsits taxats, a un límit de **4 exercicis** i als percentatges **70-60-50-50**.
- **Tramitació anticipada** (art. 117.2 LCSP): els **tràmits** de l'expedient -fins i tot l'**adjudicació i la formalització**- es fan durant l'exercici en curs, però **l'execució comença l'exercici següent**. Es tramita sota **condició suspensiva** que existeixi crèdit adequat i suficient al pressupost d'aquell exercici; si no n'hi ha, l'expedient queda sense efecte.

Una mateixa contractació pot ser les dues coses alhora (un contracte de quatre anys tramitat anticipadament), però cada figura té els seus requisits.

</details>

<details><summary>14. Quins quatre resultats ha de determinar la liquidació del pressupost i què posa de manifest?</summary>

Determina (art. 93.2 RD 500/1990): a) els **drets pendents de cobrament i les obligacions pendents de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

pagament a 31 de desembre; b) el **resultat pressupostari** de l'exercici; c) els **romanents de crèdit**; d) el **romanent de tresoreria**.

Posa de manifest (art. 93.1):

- Del pressupost de **despeses**, per a cada aplicació: crèdits inicials, modificacions i crèdits definitius; despeses autoritzades i compromeses; obligacions reconegudes; pagaments ordenats i pagaments realitzats.
- Del pressupost d'**ingressos**, per a cada concepte: previsions inicials, modificacions i previsions definitives; drets reconeguts i anul·lats; recaptació neta.

</details>

<details><summary>15. Un tècnic té pendent de justificar un pagament a justificar de fa dos mesos. Se li'n pot expedir un altre?</summary>

Depèn del **concepte pressupostari**. Els arts. 190.2 TRLRHL i 71 RD 500/1990 prohibeixen expedir noves ordres de pagament «a justificar» **pels mateixos conceptes pressupostaris** a perceptors que encara tinguin fons pendents de justificació. Si el nou pagament s'imputa a un **concepte pressupostari diferent**, la prohibició literal no s'hi aplica (una altra cosa és que les bases d'execució de l'ajuntament siguin més restrictives, cosa que poden ser).

I recorda: el termini de justificació és de **3 mesos** des de la percepció dels fons, i el perceptor ha de **reintegrar** el que no hagi invertit o no pugui justificar.

</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

34

TEMA

Tema 34. Les hisendes locals: classificació d'ingressos. Els impostos locals, taxes i contribucions especials. La potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària, les ordenances fiscals.

Introducció: d'on surten els diners que gasta l'ajuntament, i per què tu ho hauràs d'explicar a la finestreta

La brigada que canvia un fanal, la neteja de les escoles, el sou de qui seurà al teu costat: tot això surt d'algun lloc. Aquest «algun lloc» és la **hisenda local**, el conjunt de recursos amb què l'Ajuntament de Salt paga el que fa. I la major part d'aquests recursos no arriben sols: algú els ha de regular, liquidar, notificar i cobrar. Aquest algú, molt sovint, ets tu.

Aquest tema no és teoria de despatx. És el que et permetrà respondre quan un veí entri per la porta amb un paper a la mà. Si et pregunta per què li han cobrat el gual, has de saber-li dir que això és una **taxa** i no un impost, i per què. Si et porta un rebut d'IBI d'un pis que va vendre al març, has de saber que l'IBI **es merita l'1 de gener** i que el paga qui n'era titular aquell dia. Si li han fet pagar per l'obra de casa seva dues vegades -una per l'ICIO i una altra per la taxa de llicència-, has de saber-li explicar que no és cap error: són dos tributs diferents. I si vol reclamar, has de saber que contra una liquidació hi ha **recurs de reposició** amb **un mes** de termini, però que contra l'**ordenança fiscal** que la fonamenta no hi ha cap recurs administratiu: només el contenciós.

Hi ha una idea que travessa tot el tema de dalt a baix i que convé que tinguis clara abans de començar: **l'ajuntament no pot inventar-se cap tribut**. Crear tributs és cosa de la llei, i els ajuntaments no fan lleis, fan reglaments. El que sí que poden fer és **establir i exigir** els tributs que la llei els ofereix, i regular-ne els detalls dins d'una forquilla que la llei ja ha dibuixat. L'eina per fer-ho es diu **ordenança fiscal**, i té un procediment propi, diferent del de les altres ordenances municipals. Els tres blocs de l'enunciat -classificació d'ingressos, tipus de tributs locals i potestat reglamentària tributària- són en realitat tres cares de la mateixa moneda.

---

1. Les hisendes locals: què són i sobre què es fonamenten

1.1. Concepte

Quan diem «hisenda local» diem dues coses alhora:

- **El conjunt de recursos econòmics** de què disposa una entitat local (l'accepció que fa servir l'enunciat).
- **L'activitat financera** de l'entitat: com obté aquests recursos, com els pressuposta i com els gasta.

En aquest tema treballem sobretot la primera accepció: **d'on surten els diners**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.2. La base constitucional

Article de la CE	Què diu, en cristià
Art. 137 i 140	Els municipis gaudeixen d'**autonomia** per gestionar els seus interessos. Sense diners propis, aquesta autonomia és paper mullat.
Art. 142	**El principi de suficiència financera.** Les hisendes locals «hauran de disposar dels mitjans suficients per a l'exercici de les funcions que la llei atribueix a les corporacions respectives», i **es nodriran fonamentalment de tributs propis i de la participació en els de l'Estat i en els de les comunitats autònomes**.
Art. 133.1	La potestat **originària** per establir tributs correspon **exclusivament a l'Estat**, mitjançant **llei**.
Art. 133.2	Les comunitats autònomes i les corporacions locals podran **establir i exigir** tributs «d'acord amb la Constitució i les lleis». Fixa't bé: **establir i exigir, no crear**.
Art. 31.1	Tothom contribuirà al sosteniment de les despeses públiques **d'acord amb la seva capacitat econòmica**, mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'**igualtat i progressivitat** que **en cap cas tindrà abast confiscatori**.
Art. 31.3	**Reserva de llei**: només es podran establir prestacions personals o patrimonials de caràcter públic **d'acord amb la llei**.
Art. 135 (reformat el 2011)	**Estabilitat pressupostària**: totes les administracions públiques hi han d'adequar les seves actuacions. El desplega la **LO 2/2012, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera**.

> **La distinció clau del tema.** «Potestat **originària**» (Estat, per llei) vs. «potestat **derivada**» (ens locals, per ordenança i dins del que la llei els permet). L'ajuntament no pot crear un impost sobre les terrasses; el que pot fer és exigir la **taxa** per aprofitament del domini públic que la llei ja preveu.

1.3. El marc normatiu

Norma	Paper que fa
RDLeg 2/2004, de 5 de març (TRLRHL)	**La norma clau del tema.** Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals. Regula els recursos, els tributs locals, les ordenances fiscals, el pressupost i l'endeutament.
Llei 7/1985, de bases del règim local (LBRL), arts. 105 a 107	Reconeix l'autonomia tributària local i, sobretot, l'**art. 106.2**: «la **potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària** s'exercirà a través d'ordenances fiscals reguladores dels seus tributs propis i d'ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció». Aquesta frase és literalment el tercer bloc de l'enunciat.
Llei 58/2003, general tributària (LGT)	Norma **supletòria** i marc conceptual (fet imposable, subjecte passiu, meritació, infraccions, recaptació).
DL 2/2003 (TRLMRLC)	Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Reconeix la **potestat reglamentària** dels ens locals catalans (**art. 8.1.a**) i, molt important, exigeix **majoria absoluta** del Ple per a «la imposició i l'ordenació dels recursos propis de caràcter tributari» (**art. 114.3.j**).
Decret 179/1995 (ROAS)	Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals de Catalunya. El seu **art. 60.2** treu expressament les ordenances fiscals del procediment general d'ordenances i les remet a la seva legislació específica; l'**art. 65.2** confirma la **majoria absoluta**.
RD 939/2005 (Reglament general de recaptació)	Com es cobra: període voluntari, constrenyiment, embargaments.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1.4. Els dos principis que has de saber dir

- **Suficiència financera** (art. 142 CE): l'entitat local ha de tenir prou ingressos per prestar els serveis que la llei li obliga a prestar. No és un principi decoratiu: si l'Estat treu competències o beneficis fiscals als ens locals, ha de preveure **fórmules de compensació** (art. 9.2 TRLRHL).
- **Autonomia financera**: l'ajuntament decideix **en què gasta** (autonomia de despesa, molt àmplia) i, **dins dels marges legals**, **quant cobra** (autonomia d'ingrés, molt més estreta, perquè topa amb la reserva de llei).

1.5. Els límits: els principis de tributació local (art. 6 TRLRHL)

Els tributs que estableixin els ens locals han de respectar, en tot cas:

- **a)** No gravar béns situats, activitats desenvolupades, rendiments originats ni despeses realitzades **fora del territori** de l'entitat.
- **b)** No gravar negocis, actes o fets **fets fora** del terme, ni drets que no hi hagin nascut ni s'hi hagin de complir.
- **c)** No obstaculitzar la **lliure circulació** de persones, mercaderies, serveis i capitals, ni condicionar on fixen la residència les persones o on s'ubiquen les empreses.

> **Traducció.** El principi de **territorialitat**. Un ajuntament només pot gravar el que passa dins del seu terme municipal.

Hi ha dos límits més que cauen sovint:

- **Beneficis fiscals (art. 9.1 TRLRHL)**: **no es poden reconèixer altres beneficis fiscals** en els tributs locals que els previstos expressament en **normes amb rang de llei** o derivats de **tractats internacionals**, i els que la mateixa llei permeti establir per ordenança. Excepció molt pràctica: l'ordenança **pot** establir una bonificació de fins al **5 % de la quota** per als qui **domiciliïn** els deutes de venciment periòdic, avancin pagaments o col·laborin en la recaptació.
- **Infraccions i sancions (art. 11 TRLRHL)**: s'aplica el règim de la **LGT**; l'ordenança només hi pot afegir especificacions emparades per la llei.

---

2. La classificació dels ingressos de les entitats locals

Aquest és el primer bloc de l'enunciat i, en un examen tipus test, la pregunta més segura és **l'enumeració literal de l'article 2 del TRLRHL**. Memoritza-la.

2.1. L'enumeració legal (art. 2.1 TRLRHL)

La hisenda de les entitats locals està constituïda pels recursos següents:

	Recurs	En cristià
a	Els **ingressos procedents del seu patrimoni i altres de dret privat**	Lloguers de locals municipals, venda de béns patrimonials, herències, llegats i donacions.
b	Els **tributs propis**, classificats en **taxes, contribucions especials i impostos**, i els **recàrrecs** exigibles sobre els impostos de les CCAA o d'altres entitats locals	El gruix del que l'ajuntament cobra directament.
c	Les **participacions en els tributs de l'Estat i de les comunitats autònomes**	El que li transfereixen

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

«de dalt» sense finalitat concreta. |
d	Les **subvencions**	Diners d'altres administracions per a una finalitat determinada.
e	Els percebuts en concepte de **preus públics**	Piscina, cursos, casals. No són tributs.
f	El producte de les **operacions de crèdit**	Préstecs. Diners que s'han de tornar.
g	El producte de les **multes i sancions** en l'àmbit de les seves competències	Trànsit, civisme, disciplina urbanística.
h	Les **altres prestacions de dret públic**	Calaix de sastre.

Regla mnemotècnica. Vuit lletres, de la **a** a la **h**. Comença per **patrimoni** i acaba per **calaix de sastre**; enmig, en aquest ordre: **tributs, participacions, subvencions, preus públics, crèdit, multes**.

Parany clàssic. «Tots els diners que rep un ajuntament són tributs». **Fals.** Els tributs són **una sola** de les vuit lletres. Els **preus públics** van a part (lletra e) precisament perquè **no són tributs**. I les **operacions de crèdit** ni tan sols són un ingrés en sentit estricte: són diners prestats que caldrà tornar amb interessos.

2.2. Les prerrogatives de cobrament (art. 2.2 TRLRHL)

Per cobrar els tributs i la resta d'**ingressos de dret públic** -prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries, preus públics, multes i sancions pecuniàries-, la hisenda local té **les mateixes prerrogatives que la hisenda de l'Estat** i actua pels procediments administratius corresponents.

Què vol dir això a la pràctica? Que si no pagues, l'ajuntament **no ha d'anar al jutjat**: pot liquidar, notificar, obrir la via de constrenyiment, afegir recàrrecs i embargar-te el compte. És l'anomenada **autotutela executiva**.

2.3. La gran divisió: ingressos de dret públic i de dret privat

Aquesta és la classificació que més sentit té a la feina diària, i respon a una pregunta senzilla: **quan l'ajuntament cobra això, actua com un poder públic o com un particular qualsevol?**

	Ingressos de dret públic	**Ingressos de dret privat**
Règim	**Dret administratiu i tributari**	**Dret privat** quant a la seva efectivitat (art. 4 TRLRHL)
Quins són	Tributs (impostos, taxes, contribucions especials), preus públics, participacions, subvencions, multes i sancions, prestacions patrimonials públiques no tributàries	Rendiments i productes de qualsevol naturalesa derivats del **patrimoni**, i adquisicions per **herència, llegat o donació** (art. 3.1)
Com es cobren si no paguen	**Via de constrenyiment** directament	Amb les normes i els procediments del **dret privat**
Qui decideix els conflictes	Jurisdicció **contenciosa administrativa**	Jurisdicció **civil**

Dues precisions de l'art. 3 que cauen:

- **Patrimoni**, a aquests efectes, són els béns propis i els drets reals o personals susceptibles de valoració econòmica **sempre que no estiguin afectes a l'ús o servei públic** (art. 3.2). És a dir: els **béns patrimonials**.
- **En cap cas** són ingressos de dret privat els que procedeixin, per qualsevol concepte, dels **béns de domini públic local** (art. 3.3). Si algú ocupa la vorera amb una terrassa, això genera una **taxa**, no un lloguer.
- Sí que ho és l'import obtingut per vendre un bé que abans era demanial i s'ha **desafectat** (art. 3.4).

La regla d'or que cau a l'examen (art. 5 TRLRHL). Els ingressos procedents de l'**alienació o gravamen de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

béns patrimonials no es poden destinar a finançar despesa corrent. Traduït: **vendre un solar per pagar nòmines està prohibit**. Només s'exceptuen les **parcel·les sobrants de vies públiques no edificables** i els **efectes no utilitzables** en els serveis municipals.

2.4. Altres classificacions que convé saber dir

Segons la naturalesa jurídica del recurs:

- **Tributaris**: impostos, taxes i contribucions especials (i els recàrrecs).
- **No tributaris**: preus públics, ingressos patrimonials, subvencions, crèdit, multes, prestacions patrimonials públiques no tributàries.

Segons la periodicitat:

- **Ordinaris**: es repeteixen cada exercici (IBI, taxa de residus, participació en els tributs de l'Estat).
- **Extraordinaris**: apareixen un cop (venda d'un solar, un préstec, una subvenció puntual).

Segons la classificació econòmica del pressupost d'ingressos, que és com els veuràs realment als documents comptables, agrupats en **nou capítols**:

Capítol	Nom	Tipus
1	Impostos directes	**Ingressos corrents**
2	Impostos indirectes	Corrents
3	Taxes, preus públics i altres ingressos	Corrents
4	Transferències corrents	Corrents
5	Ingressos patrimonials	Corrents
6	Alienació d'inversions reals	**Ingressos de capital**
7	Transferències de capital	De capital
8	Actius financers	**Ingressos financers**
9	Passius financers	Financers

Truc. Capítols 1 a 5 = corrents. 6 i 7 = capital. 8 i 9 = financers. L'IBI va al capítol 1; l'ICIO, al 2 (és l'únic impost local **indirecte**); la taxa d'escombraries, al 3; la participació en els tributs de l'Estat, al 4; el préstec a llarg termini, al 9.

2.5. Els recursos que no són tributs, un per un

Participacions en els tributs de l'Estat i de les CCAA (arts. 39 i 118 i seg. TRLRHL). Els ens locals participen en els tributs de l'Estat en la quantia i amb els criteris del TRLRHL, i en els de les comunitats autònomes «en la forma i quantia que determinin les lleis dels seus parlaments respectius». Hi ha **dos models** per als municipis:

- **Model de cessió**: per a les **capitals de província o de comunitat autònoma** i per als municipis de **població igual o superior a 75.000 habitants**. Se'ls cedeix un percentatge de la recaptació d'IRPF, IVA i impostos especials obtinguda al terme, més un **fons complementari de finançament**.
- **Model de variables**: per a **tota la resta** de municipis. Es reparteix un fons segons variables com la **població ponderada per trams**, l'**esforç fiscal** i l'**invers de la capacitat tributària**.

El llindar que has de recordar és 75.000 habitants. No memoritzis dades de població de cap municipi concret: memoritza el llindar.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

A Catalunya, a més, hi ha la participació en els ingressos de la Generalitat, canalitzada bàsicament pel **Fons de cooperació local de Catalunya**, dotat cada any per la **llei de pressupostos de la Generalitat** i repartit entre municipis, comarques i entitats municipals descentralitzades.

Subvencions (art. 40 TRLRHL i Llei 38/2003, general de subvencions). Són **finalistes**: **no es poden aplicar a atencions diferents** d'aquelles per a les quals es van atorgar. L'administració que les concedeix pot **verificar-ne la destinació** i, si no s'ha complert, **exigir-ne el reintegrament** o **compensar-lo** amb altres transferències.

Operacions de crèdit (arts. 48 a 55 TRLRHL). A **llarg termini**, només per finançar **inversions**. A **curt termini** (operacions de tresoreria), per cobrir **desfasaments transitoris de liquiditat**, amb un màxim d'**1 any** i, en conjunt, del **30 % dels ingressos liquidats per operacions corrents** de l'exercici anterior. Cal **autorització de l'òrgan de tutela financera** quan hi ha **estalvi net negatiu** o el **deute viu supera el 110 %** dels ingressos corrents liquidats.

> **Ancoratge català.** La **tutela financera** dels ens locals de Catalunya **no la fa el Ministeri d'Hisenda: la fa la Generalitat**, a través del departament competent en matèria d'economia i finances. Aquest és un traspàs històric i és una pregunta típica quan l'enunciat diu «a Catalunya».

Multes i sancions (art. 2.1.g). Ingrés de dret públic. Es recapten com els tributs: període voluntari i, si no es paga, **via executiva** amb recàrrec.

Recàrrecs sobre impostos aliens (art. 38.2 TRLRHL). Fora dels supòsits expressament previstos al TRLRHL, els ens locals poden establir recàrrecs sobre els impostos propis de la comunitat autònoma i d'altres entitats locals **només en els casos expressament previstos per les lleis de la comunitat autònoma**. El cas més conegut al món local és el **recàrrec provincial sobre l'IAE**.

---

3. Els tributs locals: concepte i classes

3.1. Què és un tribut

Segons la **LGT (art. 2.1)**, els tributs són **ingressos públics** consistents en **prestacions pecuniàries** exigides per una administració pública **com a conseqüència de la realització del supòsit de fet al qual la llei vincula el deure de contribuir**, amb la finalitat primordial d'obtenir els ingressos necessaris per al sosteniment de les despeses públiques.

Tres notes:

- **Coactivitat**: no depenen de la teva voluntat. No has signat cap contracte.
- **Legalitat**: els elements essencials els fixa la llei.
- **Finalitat contributiva**: serveixen per pagar despesa pública, encara que també poden servir com a instrument de política econòmica (per exemple, bonificacions per instal·lar plaques solars).

3.2. Les tres classes (art. 2.2 LGT i art. 2.1.b TRLRHL)

Tribut és el gènere. Impost, taxa i contribució especial són les espècies.

Espècie	Per què el pagues	Hi ha activitat administrativa?	Hi ha benefici individual?
Impost	Perquè manifestes **capacitat econòmica**: tens un pis, un cotxe, fas una activitat, guanyes una plusvàlua	**No.** S'exigeix **sense contraprestació**	No cal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Taxa** | Perquè **fas servir el domini públic** o **reps un servei** que t'afecta particularment | **Sí**, i a més el servei ha de ser de **recepció obligatòria** o **sense competència privada** | Sí, t'afecta o et beneficia particularment |
| **Contribució especial** | Perquè una **obra o un servei nou** t'ha donat un **benefici** o t'ha **augmentat el valor** d'un bé | **Sí**: una obra pública o l'establiment/ampliació d'un servei | **Sí, i és l'element central** |

> **La frase que ho resumeix tot.** L'**impost** el pagues perquè **tens**; la **taxa**, perquè **fas servir o demanes**; la **contribució especial**, perquè **el teu bé val més** després d'una obra que potser no havies demanat.

3.3. Gestió, col·laboració i delegació

- **Art. 12 TRLRHL**: la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals es fa segons la **LGT** i la resta de lleis estatals; per **ordenança fiscal**, l'ens local pot **adaptar** aquesta normativa al seu règim d'organització i funcionament intern, **sense contradir-ne el contingut material**.
- **Art. 7 TRLRHL**: els ens locals poden **delegar** en la comunitat autònoma o en altres entitats locals en el territori de les quals s'integrin (a la pràctica, la **diputació**) les facultats de **gestió, liquidació, inspecció i recaptació**. L'acord el pren el **Ple**, ha de fixar l'**abast i el contingut** de la delegació i es publica als butlletins oficials.
- **Art. 8 TRLRHL**: **col·laboració** entre les administracions tributàries de l'Estat, les CCAA i els ens locals, amb intercanvi d'informació i plans d'inspecció conjunts.
- **Art. 13 TRLRHL**: les **consultes tributàries** les resol **l'entitat que exerceix les funcions**. Si la recaptació està delegada, la consulta la resol l'ens delegat.
- **Art. 10 TRLRHL**: els **recàrrecs i interessos de demora** s'exigeixen igual que en els tributs de l'Estat. L'ordenança pot preveure que **no s'exigeixi interès de demora** en ajornaments o fraccionaments demanats **en període voluntari** per a deutes de venciment periòdic i notificació col·lectiva, sempre que es paguin **dins el mateix exercici** de la meritació.

---

4. Els impostos locals

4.1. La divisió que cau sempre: obligatoris i potestatius (art. 59 TRLRHL)

Obligatoris (art. 59.1) - els ajuntaments **els exigiran**	**Potestatius** (art. 59.2) - els ajuntaments **els podran establir i exigir**
IBI - Impost sobre béns immobles	**ICIO** - Impost sobre construccions, instal·lacions i obres
IAE - Impost sobre activitats econòmiques	**IIVTNU** - Impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana (la «plusvàlua municipal»)
IVTM - Impost sobre vehicles de tracció mecànica	

Què canvia entre uns i altres?

- Els **obligatoris** s'exigeixen **sense necessitat d'acord d'imposició** (art. 38.1 i 15.2 TRLRHL). Existeixen a tots els municipis d'Espanya perquè ho diu la llei. L'ajuntament només ha d'aprovar ordenança fiscal **si vol fer ús de les facultats** que la llei li dona per fixar tipus, coeficients i bonificacions; si no fa res, s'apliquen els **tipus supletoris** legals.
- Els **potestatius** només existeixen en un municipi si el **Ple adopta l'acord d'imposició i aprova l'ordenança fiscal**. Si falta qualsevol dels dos requisits, aquell impost **no s'exigeix** en aquell terme

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

municipal.

Truc. Els tres obligatoris graven realitats **permanents**: **I**mmoble, **A**ctivitat, **V**ehicle. Els dos potestatius graven fets **puntuals**: **construir** i **transmetre un terreny urbà**.

L'altra divisió que cau. Tots els impostos locals són **directes** llevat d'un: l'**ICIO** és l'**únic impost local indirecte**. I tots són **periòdics** llevat de dos: l'**ICIO** i l'**IIVTNU**, que són **instantanis**.

4.2. IBI - Impost sobre béns immobles (arts. 60 a 77)

Impost **directe, real, objectiu i periòdic**. És, de llarg, la principal font d'ingressos tributaris propis d'un ajuntament.

- **Fet imposable**: la titularitat sobre un bé immoble (urbà, rústic o de característiques especials) d'algun d'aquests drets, amb aquest **ordre de prelació**: **concessió administrativa -> dret real de superfície -> dret real d'usdefruit -> dret de propietat**. Si hi ha concessió, paga el concessionari i **no** el propietari.
- **Meritació: l'1 de gener** de cada any. **Període impositiu: l'any natural.**
- **Base imposable: el valor cadastral**, que el fixa el **Cadastre** (Administració de l'Estat), no l'ajuntament.
- **Tipus de gravamen (art. 72)**:

Tipus de bé	Mínim i supletori	Màxim
Urbans	**0,4 %**	**1,10 %**
Rústics	**0,3 %**	**0,90 %**
De característiques especials (BICE)	**0,4 %** (supletori: **0,6 %**)	**1,3 %**

L'art. 72.3 permet **incrementar** aquests tipus amb uns punts percentuals addicionals si el municipi és capital de província o de CA, si presta transport públic col·lectiu de superfície, si presta més serveis dels obligatoris o si té més del **80 %** de superfície rústica.

- **Gestió compartida**: la **gestió cadastral** (altes, baixes, valors, ponències de valors) és **estatal**; la **gestió tributària** (padró, liquidació, cobrament, bonificacions) és **municipal**.

A la finestreta. Si un veí et discuteix el **valor cadastral**, l'ajuntament **no** el pot canviar: ha d'anar al Cadastre. Si et discuteix el **tipus impositiu** o una **bonificació**, això sí que és cosa de l'ordenança fiscal municipal.

4.3. IAE - Impost sobre activitats econòmiques (arts. 78 a 91)

Impost **directe i real** que grava el **mer exercici**, en territori nacional, d'activitats **empresarials, professionals o artístiques**, **s'exerceixin o no en local determinat** i estiguin o no especificades a les tarifes.

- **Exempcions (art. 82)** - la raó per la qual la majoria de comerços no el paguen:
- **Totes les persones físiques** subjectes passives.
- Els subjectes passius que **iniciïn l'activitat**, durant els **dos primers períodes impositius**.
- Les societats i entitats amb **xifra neta de negocis inferior a 1.000.000 d'euros**.
- L'Estat, les CCAA i els ens locals, la Seguretat Social, els centres docents concertats, la Creu Roja, les entitats gestores de la Seguretat Social i les entitats de persones amb discapacitat, entre d'altres.
- **Quota**: quota de tarifa (fixada per normativa estatal) **×** coeficient de ponderació segons la xifra de negocis (**art. 86**) **× coeficient de situació** segons la categoria del carrer, que fixa l'ordenança fiscal dins

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'una forquilla legal (**art. 87**).

- **Bonificacions (art. 88)**: n'hi ha d'**obligatòries** (cooperatives; **50 %** per a qui inicia activitat **professional**, durant els cinc anys posteriors al segon període impositiu) i de **potestatives** que ha de recollir l'ordenança (fins al **50 %** per inici d'activitat empresarial, per **creació d'ocupació** amb contractes indefinits, per energies renovables, per pèrdues...).
- **Recàrrec provincial (art. 134)**: les diputacions hi poden establir un recàrrec de fins al **40 %** sobre les quotes municipals.

4.4. IVTM - Impost sobre vehicles de tracció mecànica (arts. 92 a 99)

Impost **directe** que grava la **titularitat de vehicles aptes per circular** per les vies públiques, sigui quina sigui la classe i categoria.

- **Subjecte passiu**: qui figura com a **titular al permís de circulació**.
- **Meritació: l'1 de gener**; en els casos de **primera adquisició** o de **baixa definitiva**, el període s'ajusta i la quota es **prorrateja per trimestres naturals**.
- **Quota**: la llei fixa un **quadre de tarifes** segons potència fiscal i classe de vehicle; els ajuntaments poden **incrementar** aquestes quotes mitjançant un **coeficient no superior a 2**, i poden fixar-ne un de diferent per a cada classe de vehicle.
- **Exempcions**: vehicles oficials, de representacions diplomàtiques, ambulàncies, vehicles de persones amb **mobilitat reduïda** o amb discapacitat de grau **igual o superior al 33 %**, autobusos de transport públic urbà amb més de nou places, tractors i maquinària agrícola amb **cartilla d'inspecció agrícola**.
- **Gestió**: **padró anual**. Les **jefatures de trànsit** no tramiten baixes ni transferències sense justificar el pagament de l'impost.

4.5. ICIO - Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (arts. 100 a 103)

Impost **indirecte**, **potestatiu** i **instantani**. **L'únic impost local indirecte.**

- **Fet imposable**: la realització, dins del terme municipal, de qualsevol **construcció, instal·lació o obra** per a la qual s'exigeixi l'obtenció de la corresponent **llicència urbanística**, o per a la qual s'exigeixi la presentació de **declaració responsable o comunicació prèvia**, **s'hagi obtingut o no** la llicència, sempre que l'expedició o el control correspongui a l'ajuntament.
- **Subjecte passiu contribuent**: el **propietari** de la construcció, sigui o no propietari de l'immoble. **Substitut**: qui **sol·liciti les llicències o presenti les declaracions responsables** i qui **executi les obres** (constructors i contractistes), que podran repercutir la quota al contribuent.
- **Base imposable (art. 102.1)**: el **cost real i efectiu**, entès com el **cost d'execució material**. **No en formen part**: l'**IVA** i altres impostos anàlegs, les **taxes**, els **preus públics** i altres prestacions patrimonials públiques locals relacionades amb l'obra, els **honoraris de professionals**, el **benefici empresarial del contractista** ni cap concepte que no integri estrictament el cost d'execució material.
- **Tipus de gravamen: el fixa cada ajuntament i no pot excedir el 4 %** (art. 102.3).
- **Meritació: en el moment d'iniciar-se la construcció, instal·lació o obra, encara que no s'hagi obtingut la llicència** (art. 102.4).
- **Bonificacions potestatives (art. 103)**: fins al **95 %** per obres declarades d'**especial interès o utilitat municipal**; també per a sistemes d'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar, per a habitatge de protecció oficial i per a obres que afavoreixin l'**accessibilitat**.
- **Gestió**: liquidació **provisional a compte** en concedir la llicència o en iniciar l'obra, i **liquidació definitiva** un cop acabada l'obra, comprovant-ne el cost real.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Avís de finestreta. L'**ICIO** i la **taxa per llicència urbanística** són **dos tributs diferents** i **es cobren tots dos**. L'impost grava el **cost de l'obra**; la taxa, la **tramitació de l'expedient**. No és cap duplicitat il·legal.

4.6. IIVTNU - la «plusvàlua municipal» (arts. 104 a 110)

Impost **directe**, **potestatiu** i **instantani**.

- **Fet imposable**: l'**increment de valor** que experimentin els **terrenys de naturalesa urbana** i que es posi de manifest amb la **transmissió de la propietat** per qualsevol títol o amb la **constitució o transmissió de qualsevol dret real de gaudi limitatiu del domini** sobre aquests terrenys. **Grava el sòl, no la construcció.**
- **No subjecció (art. 104)**:
- Els terrenys que tinguin la consideració de **rústics** a efectes d'IBI.
- Les **aportacions de béns dels cònjuges a la societat conjugal** i les adjudicacions i transmissions entre cònjuges en pagament dels havers comuns.
- Les transmissions entre cònjuges o a favor dels fills per **compliment de sentències de nul·litat, separació o divorci**, sigui quin sigui el règim econòmic matrimonial.
- I, després de la **STC 182/2021** i del **RDL 26/2021**, els casos en què **no hi ha hagut increment de valor**, si l'interessat ho **acredita** amb els valors d'adquisició i transmissió que constin als títols (art. 104.5).
- **Període màxim de generació: 20 anys** (art. 107.1).
- **Base imposable: dos mètodes, i s'aplica el més favorable al contribuent.**
- **Mètode objectiu**: valor cadastral **del sòl** en el moment de la meritació × el **coeficient** que correspongui segons els anys de generació de l'increment. Els **coeficients màxims** els fixa la llei i **s'han d'actualitzar anualment mitjançant norma amb rang legal**; l'ordenança fiscal en pot fixar de **més baixos**, mai de més alts. Si per una actualització legal un coeficient de l'ordenança vigent supera el nou màxim, **s'aplica directament el màxim legal** fins que es corregeixi l'ordenança.
- **Mètode real** (art. 107.5, per instància del subjecte passiu): si es constata que l'**increment real** és **inferior** a la base calculada pel mètode objectiu, **es pren com a base l'increment real**.
- **Tipus de gravamen: el fixa cada ajuntament i no pot excedir el 30 %** (art. 108.1). L'ajuntament pot posar un tipus únic o un per a cada període de generació.
- **Bonificacions potestatives (art. 108)**: fins al **95 %** de la quota íntegra en transmissions **per causa de mort** a favor de descendents i adoptats, cònjuges, ascendents i adoptants.
- **Subjecte passiu (art. 106)**:
- Transmissions a **títol lucratiu** (herència, donació): l'**adquirent**.
- Transmissions a **títol onerós** (compravenda): el **transmitent**. Si el transmitent és una **persona física no resident a Espanya**, l'adquirent és **substitut** del contribuent.
- En la **dació en pagament de l'habitatge** dels deutors hipotecaris protegits pel RDL 6/2012, és substitut l'**entitat que adquireix l'immoble**, **sense** que pugui repercutir-ho al contribuent.
- **Terminis de declaració (art. 110.2)**, a comptar des de la meritació:
- Actes **inter vivos**: **30 dies hàbils**.
- Actes **per causa de mort**: **6 mesos, prorrogables fins a 1 any** a sol·licitud del subjecte passiu.
- Els **notaris** han de remetre a l'ajuntament, dins la **primera quinzena de cada trimestre**, la relació dels actes que impliquin fet imposable.

Compte amb el que llegiràs en manuals antics. Els coeficients màxims del mètode objectiu s'han d'actualitzar cada any per norma amb rang de llei, però **les actualitzacions previstes per als exercicis 2025 i 2026 van quedar sense efecte** perquè el Congrés dels Diputats va **derogar** els reials decrets llei que les contenien. Per

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tant, **no memoritzis coeficients concrets**: memoritza la regla (**topall legal, actualització anual, l'ordenança pot baixar-los però mai apujar-los**).

---

5. Les taxes (arts. 20 a 27 TRLRHL)

5.1. Fet imposable: dos supòsits (art. 20)

Les entitats locals poden establir taxes per:

A) La utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local.
Exemples de la llista de l'art. 20.3: **guals** i reserves de via pública, **terrasses** amb taules i cadires amb finalitat lucrativa, **quioscos**, bastides i tanques d'obra, ocupació del subsòl, obertura de rases, esteses de cables i canonades, **estacionament regulat** de vehicles, rodatge cinematogràfic, parades de mercat i fires.

B) La prestació d'un servei públic o la realització d'una activitat administrativa en règim de dret públic de competència local que **es refereixi, afecti o beneficiï de manera particular** el subjecte passiu, **sempre que es doni alguna** d'aquestes dues circumstàncies:

- **a)** Que **no siguin de sol·licitud o recepció voluntària** per als administrats. I la llei precisa que **no es considera voluntària** ni quan ve **imposada per disposicions legals o reglamentàries**, ni quan els béns, serveis o activitats requerits siguin **imprescindibles per a la vida privada o social** del sol·licitant.
- **b)** Que **no es prestin o realitzin pel sector privat**, estigui o no establerta la seva reserva a favor del sector públic.

Aquesta doble condició és la frontera amb el preu públic i és la trampa clàssica. Fixa't que n'hi ha prou amb **una** de les dues. Si el servei és **voluntari I a més el presta el sector privat**, **no pot ser taxa**: ha de ser preu públic.

Exemples típics de taxa per serveis (art. 20.4): **llicències urbanístiques**, llicències d'activitat, **clavegueram**, **recollida de residus**, **cementiri**, expedició de **documents**, retirada de vehicles per la grua, **assistència a escoles bressol** i altres centres docents municipals, visites a museus i biblioteques. I un que sorprèn: l'**art. 20.5** permet establir una taxa per la **celebració de matrimonis civils**.

5.2. Serveis pels quals NO es pot exigir taxa (art. 21)

Aquesta llista de sis és de memòria obligatòria:

1. **Proveïment d'aigües en fonts públiques.**
2. **Enllumenat de vies públiques.**
3. **Vigilància pública en general.**
4. **Protecció civil.**
5. **Neteja de la via pública.**
6. **Ensenyament en els nivells d'educació obligatòria.**

L'**art. 42** hi afegeix una regla que cau: **tampoc no es poden exigir preus públics** per aquests mateixos serveis.

L'**art. 21.2** exonera l'Estat, les CCAA i els ens locals del pagament de taxes per aprofitament del domini públic quan es tracti d'aprofitaments **inherents als serveis públics de comunicacions** que explotin

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

directament i dels que interessin la **seguretat ciutadana** o la **defensa nacional**.

5.3. Subjectes passius (art. 23)

Contribuents: qui gaudeix, utilitza o aprofita especialment el domini públic; i qui sol·licita o resulta beneficiat o afectat pel servei.

Substituts del contribuent -quatre casos que cauen:

Cas	Substitut
Serveis que beneficien els **ocupants d'habitatges o locals**	Els **propietaris** dels immobles (poden repercutir la quota als beneficiaris)
Taxes per **llicències urbanístiques**	Els **constructors i contractistes** d'obres
Serveis de **prevenció i extinció d'incendis**, ruïnes, enderrocs, salvaments i protecció de persones i béns	Les **entitats o societats asseguradores** del risc
Taxes per **entrada de vehicles a través de les voreres** (guals)	Els **propietaris de les finques i locals** als quals donin accés

5.4. Quantia (art. 24) - el límit que més cau

Per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic:

- Regla general: prenent com a referència el **valor de mercat** que tindria la utilitat derivada d'aquell ús si els béns no fossin de domini públic.
- Si s'ha fet **licitació pública**: el **valor econòmic de la proposició** sobre la qual recaigui la concessió o adjudicació.
- **Empreses explotadores de serveis de subministrament** d'interès general que ocupin el **sòl, subsòl o volada** de les vies públiques municipals: la taxa consisteix, **en tot cas i sense cap excepció, en l'1,5 % dels ingressos bruts** procedents de la facturació que obtinguin anualment **en cada terme municipal**. Aquest règim **no s'aplica als serveis de telefonia mòbil**, i l'import **no es pot repercutir als usuaris**.

Per prestació de serveis o realització d'activitats:

- L'import **no pot excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible** del servei o activitat o, si no, **el valor de la prestació rebuda**.
- Per determinar aquest cost es tenen en compte els **costos directes i indirectes**, **inclosos els de caràcter financer**, l'**amortització de l'immobilitzat** i els necessaris per garantir el **manteniment i un desenvolupament raonable** del servei.

> **El principi és el d'equivalència, i és global.** No es compara taxa a taxa amb el cost individual de cada tràmit: es compara **el conjunt** de la recaptació d'aquella taxa amb **el conjunt** del cost del servei. I fixa't en el contrast: la **taxa no pot superar** el cost; el **preu públic ha de cobrir com a mínim** el cost.

Dos matisos més: la **quota** pot consistir en una **tarifa**, en una **quantitat fixa** o en la combinació de totes dues (art. 24.3), i per fixar-ne la quantia es poden tenir en compte **criteris genèrics de capacitat econòmica** dels obligats (art. 24.4). Si l'ús comporta la **destrucció o el deteriorament del domini públic**, el beneficiari, a més de la taxa, ha de **reintegrar el cost total** de la reconstrucció o reparació, amb **dipòsit previ** de l'import.

5.5. L'informe tècnic i econòmic (art. 25)

Els acords d'establiment de taxes per ús privatiu o aprofitament especial del domini públic, o per finançar

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

nous serveis, s'han d'adoptar **a la vista d'informes tècnics i econòmics** que posin de manifest el **valor de mercat** o la **previsible cobertura del cost**, respectivament. L'informe **s'incorpora a l'expedient**.

Aquest és un dels punts on més ordenances cauen als tribunals. Si l'expedient no porta l'informe tècnic i econòmic, l'ordenança és **anul·lable**. A la pràctica administrativa és el document que has de reclamar als serveis tècnics abans de portar l'expedient a la comissió informativa.

5.6. Meritació i gestió (arts. 26 i 27)

- **Quan es merita** (segons determini l'ordenança): **a)** en **iniciar-se** l'ús privatiu, l'aprofitament especial, la prestació del servei o la realització de l'activitat -i en tots dos casos es pot exigir el **dipòsit previ** de l'import total o parcial-; o **b) en presentar-se la sol·licitud** que inicia l'expedient, **que no es tramitarà sense el pagament**.
- Si la taxa és de **meritació periòdica**, la meritació és **l'1 de gener** i el període impositiu és **l'any natural**, amb **prorrateig** de la quota si l'ús o el servei comença o cessa durant l'any.
- **Devolució**: si per **causes no imputables al subjecte passiu** el servei no es presta o l'ús no es pot desenvolupar, **cal tornar l'import**.
- Les taxes es poden exigir en règim d'**autoliquidació**, i es poden signar **convenis de col·laboració** amb entitats representatives dels subjectes passius per simplificar-ne la gestió.

---

6. Les contribucions especials (arts. 28 a 37 TRLRHL)

És el tribut més oblidat i, precisament per això, el que més diferencia una resposta bona d'una de mediocre.

6.1. Fet imposable (art. 28)

L'obtenció pel subjecte passiu d'un **benefici** o d'un **augment de valor dels seus béns** com a conseqüència de la **realització d'obres públiques** o de l'**establiment o ampliació de serveis públics de caràcter local**.

Exemple clàssic. L'ajuntament urbanitza un carrer que era de terra: hi posa clavegueram, voreres, enllumenat i asfalt. Els propietaris dels immobles d'aquell carrer veuen com el seu bé val més. La llei permet que **paguin una part** del cost de l'obra.

La diferència amb l'impost. La contribució especial exigeix un **benefici específic i individualitzable**. L'impost es paga encara que no en treguis res.

La diferència amb la taxa. La taxa la pagues perquè **demanes o fas servir** alguna cosa. La contribució especial la pagues encara que **no hagis demanat res**: n'hi ha prou que l'obra t'hagi beneficiat.

6.2. Quines obres i serveis compten (art. 29)

- Els que fa l'entitat local **dins de les seves competències**, **excepte** els que executi **com a propietària de béns patrimonials**.
- Els que fa per **atribució o delegació** d'altres administracions, o dels quals n'hagi assumit la titularitat.
- Els que fan **altres entitats públiques o els seus concessionaris amb aportació econòmica de l'entitat local**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No perden aquesta consideració els executats per **organismes autònoms**, per **societats mercantils de capital íntegrament local**, per **concessionaris amb aportació** de l'entitat o per **associacions de contribuents**.

> **Regla d'afectació (art. 29.3).** Les quantitats recaptades per contribucions especials **només es poden destinar a pagar les despeses de l'obra o servei pel qual s'han exigit**. És un **ingrés afectat**: no es pot fer servir per a res més.

6.3. Subjecte passiu (art. 30)

Les persones **especialment beneficiades**. La llei concreta quatre casos:

Supòsit	Qui paga
Obres o serveis que afecten **béns immobles**	Els **propietaris** dels immobles
Obres o serveis a conseqüència d'**explotacions empresarials**	Els **titulars** d'aquestes explotacions
Establiment o ampliació del servei d'**extinció d'incendis**	A més dels propietaris, les **companyies d'assegurances** del ram que operin al terme municipal
Construcció de **galeries subterrànies**	Les **empreses subministradores** que les hagin d'utilitzar

6.4. Base imposable (art. 31) - la xifra estrella

La base imposable està constituïda, com a MÀXIM, pel 90 % del cost que l'entitat local suporti per l'obra o pel servei. És a dir, l'ajuntament n'ha d'assumir **almenys el 10 %**.

Quins conceptes integren aquest cost:

- El cost real dels **treballs pericials**, de **redacció de projectes** i de **direcció d'obres**, plans i programes tècnics.
- L'**import de les obres** o dels treballs d'establiment o ampliació dels serveis.
- El **valor dels terrenys** que hagin d'ocupar permanentment les obres, llevat que siguin béns d'ús públic o terrenys cedits gratuïtament i obligatòriament.
- Les **indemnitzacions** per enderroc de construccions, destrucció de plantacions o als arrendataris dels béns afectats.
- L'**interès del capital invertit** quan calgui recórrer al crèdit.

Dues regles importants:

- El cost total pressupostat té caràcter de **mera previsió**: si el **cost real** és més alt o més baix, **s'agafa el real** per calcular les quotes definitives (art. 31.3).
- **Cost suportat = cost total ? subvencions i auxilis** obtinguts de l'Estat o de qualsevol altra persona o entitat, pública o privada (art. 31.5). Si la subvenció l'atorga un dels subjectes passius, primer es compensa la **seva** quota i l'excés redueix a prorrata la dels altres (art. 31.6).

6.5. Mòduls de repartiment (art. 32)

Amb caràcter general, conjuntament o separadament:

- Els **metres lineals de façana** dels immobles.
- La seva **superfície**.
- El seu **volum edificable**.
- El **valor cadastral** a efectes d'IBI.

Casos especials:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Extinció d'incendis**: entre les entitats asseguradores, proporcionalment a l'**import de les primes recaptades l'any immediatament anterior**. Si la quota exigible a una asseguradora supera el **5 %** de les primes que ha recaptat, **l'excés es trasllada als exercicis següents** fins a amortitzar-lo.
- **Galeries subterrànies**: entre les empreses que les hagin d'utilitzar, **en raó de l'espai reservat a cadascuna** o en proporció a la secció total, **encara que no les facin servir immediatament**.

Un cop determinada la quota, la corporació pot concedir, **a sol·licitud del subjecte passiu**, el **fraccionament o ajornament** per un termini **màxim de cinc anys** (art. 32.3).

6.6. Meritació (art. 33)

- Es meriten **en el moment en què les obres s'hagin executat o el servei hagi començat a prestar-se**. Si les obres són **fraccionables**, la meritació es produeix per a cada subjecte passiu **des que s'ha executat el tram o fracció** que li correspon.
- Un cop aprovat l'acord concret d'imposició i ordenació, l'entitat pot **exigir per anticipat** el pagament en funció del cost previst per a l'any següent. **No es pot exigir l'anticipació d'una nova anualitat sense haver executat les obres** per a les quals es va exigir l'anterior.
- Si el que consta com a subjecte passiu a l'acord d'ordenació **transmet** el bé entre l'aprovació de l'acord i la meritació, **té l'obligació de comunicar-ho a l'Administració en el termini d'un mes**; si no ho fa, l'ajuntament pot dirigir el cobrament contra ell.
- Acabades les obres, es fa el **assenyalament definitiu** de subjectes passius, base i quotes, i es giren les liquidacions **compensant** els pagaments anticipats. Si algú va anticipar sense ser subjecte passiu a la data de meritació, o va pagar de més, l'ajuntament fa la **devolució d'ofici**.

6.7. Acords d'imposició i ordenació (art. 34)

Aquest és el punt on la contribució especial es diferencia de qualsevol altre tribut local:

- L'exacció requereix la **prèvia adopció de l'acord d'imposició en cada cas concret**. **No hi ha una contribució especial genèrica i permanent**: n'hi ha una per a cada obra.
- L'acord de fer l'obra **no es pot executar fins que s'hagi aprovat l'ordenació concreta** de les contribucions especials.
- L'**acord d'ordenació és d'inexcusable adopció** i ha de contenir: el **cost previst** de les obres o serveis, la **quantitat a repartir** entre els beneficiaris i els **criteris de repartiment**. Es pot remetre a l'**ordenança general de contribucions especials**, si l'ajuntament en té una.
- Determinades les quotes, es **notifiquen individualment** a cada subjecte passiu si ell o el seu domicili són coneguts i, si no, **per edictes**. Els interessats poden formular **recurs de reposició** davant de l'ajuntament, que pot versar sobre **la procedència** de les contribucions especials, **el percentatge del cost** que han de satisfer les persones especialment beneficiades o **les quotes assignades**.

6.8. Col·laboració ciutadana: l'associació administrativa de contribuents (arts. 36 i 37)

Els propietaris o titulars afectats es poden constituir en **associació administrativa de contribuents** en dos moments i amb dues finalitats:

- **Per promoure** ells mateixos la realització d'obres o l'establiment o ampliació de serveis, comprometent-se a **pagar la part que correspondria a l'entitat local** quan la seva situació financera no ho permeti, a més de la seva.
- **Durant el període d'exposició al públic** de l'acord d'ordenació, per a obres promogudes per l'entitat local.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Quòrum de constitució (art. 37): l'acord l'ha de prendre la MAJORIA ABSOLUTA dels afectats, sempre que representin almenys els DOS TERÇOS de les quotes que s'hagin de satisfer.

> **Doble condició, i cau molt.** Majoria absoluta de **persones +** dos terços de **quotes**. No n'hi ha prou amb una de les dues.

---

7. Preus públics i prestacions patrimonials públiques no tributàries

L'enunciat del tema no els cita expressament, però formen part de la **classificació d'ingressos** (art. 2.1.e) i, sobretot, són **la frontera de la taxa**. Una resposta que no distingeixi taxa i preu públic està coixa.

7.1. Els preus públics (arts. 41 a 47 TRLRHL)

Concepte (art. 41): les entitats locals poden establir preus públics per la prestació de serveis o la realització d'activitats de la seva competència **sempre que no concorri cap de les circumstàncies de l'art. 20.1.B)**; és a dir, sempre que el servei sigui de **sol·licitud o recepció voluntària i** el presti **també el sector privat**.

Exclusions (art. 42): no es poden exigir preus públics pels serveis de l'**art. 21** (fonts públiques, enllumenat, vigilància, protecció civil, neteja viària i ensenyament obligatori).

Obligats al pagament (art. 43): els qui es beneficiïn dels serveis o activitats.

Quantia (art. 44): **ha de cobrir com a MÍNIM el cost** del servei prestat o de l'activitat realitzada. Ara bé, **quan hi hagi raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic** que ho aconsellin, l'entitat pot fixar preus **per sota** d'aquest límit, i llavors **ha de consignar al pressupost les dotacions oportunes** per cobrir la diferència.

Cobrament (art. 46): l'obligació neix **des que s'inicia la prestació** del servei o la realització de l'activitat, tot i que es pot exigir **dipòsit previ**. Si per causes **no imputables a l'obligat** el servei no es presta, **cal tornar l'import**. I els deutes per preus públics **es poden exigir pel procediment administratiu de constrenyiment**.

Fixació (art. 47): l'establiment o la modificació correspon al **Ple de la corporació**, **sense perjudici de les seves facultats de delegació en la Junta de Govern Local**. A més, l'entitat pot **atribuir als seus organismes autònoms** (i als consorcis) la fixació dels preus públics dels serveis que tinguin al seu càrrec, **llevat que els preus no cobreixin el cost**.

7.2. La taula que has de saber reproduir

	Taxa	**Preu públic**
Naturalesa	**Tribut**	Ingrés de dret públic **no tributari**
Voluntarietat	Servei **obligatori o** sense competència privada	Servei **voluntari i** amb competència privada
Reserva de llei	**Sí** (art. 31.3 CE)	**No**
Import	**No pot superar** el cost, en el seu conjunt	Ha de **cobrir com a mínim** el cost
Norma que el regula	**Ordenança fiscal** (arts. 15-19 TRLRHL)	Acord d'establiment; tramitació més flexible
Òrgan competent	**Ple**, **indelegable**	**Ple**, **delegable** en la Junta de Govern Local i atribuïble a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

organismes autònoms |
| **Impugnació** | Ordenança: **contenciós**. Liquidació: **reposició** (art. 14) | Actes d'aplicació: **reposició** (art. 14, per ser ingrés de dret públic) |
| **Cobrament forçós** | Via de constrenyiment | Via de constrenyiment (art. 46.3) |

La delegabilitat és la pregunta d'examen. Aprovar una **ordenança fiscal** és competència del **Ple i és indelegable** (art. 22.2.e i 22.4 LBRL: la imposició i ordenació de tributs no es pot delegar). Fixar un **preu públic**, en canvi, el Ple **el pot delegar**.

Truc de dues preguntes. (1) És obligatori rebre el servei? (2) Existeix alternativa privada? Si **no és obligatori I hi ha alternativa privada** -> **preu públic**. En qualsevol altre cas -> **taxa**. Mai no diguis que el preu públic «és un tipus de taxa»: són figures **alternatives i excloents**.

7.3. Les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries (art. 20.6)

Figura afegida per la disposició final 12a de la **LCSP (Llei 9/2017)**. Les contraprestacions econòmiques **establertes coactivament** que es percebin per la prestació dels serveis públics de l'art. 20.4 **de forma indirecta** -mitjançant **concessió**, societats d'economia mixta, entitats públiques empresarials, societats de capital íntegrament públic i altres fórmules de dret privat- tenen la condició de **prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries**, conforme a l'art. **31.3 CE**.

- **Es regulen mitjançant ordenança** (no ordenança fiscal en sentit estricte).
- Durant la tramitació d'aquesta ordenança cal demanar **informe preceptiu** de les administracions que tinguin alguna facultat d'intervenció sobre el servei.

L'exemple de sempre. La **factura de l'aigua** quan el servei el presta una empresa concessionària. Si el servei el presta l'ajuntament directament, és **taxa**; si el presta una concessionària, és **prestació patrimonial pública no tributària**.

---

8. La potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària

Aquest és el tercer bloc de l'enunciat, i té una frase de referència que has de poder recitar.

8.1. Reglamentària sí, legislativa no

Els ens locals **no tenen potestat legislativa**: no poden aprovar lleis. La CE reserva a la llei els **elements essencials** de tot tribut (arts. 31.3 i 133.1 CE, i art. 8 LGT: es regulen **en tot cas per llei** la delimitació del fet imposable, la meritació, la base imposable, el tipus de gravamen, els obligats tributaris, els beneficis fiscals...).

El que tenen és **potestat reglamentària**, reconeguda amb caràcter general per:

- **Art. 4.1.a) LBRL**: als municipis, províncies i illes els correspon «en tot cas» la **potestat reglamentària i d'autoorganització**.
- **Art. 8.1.a) TRLMRLC**: la mateixa potestat per als ens locals de Catalunya.
- **Art. 128.1 de la Llei 39/2015 (LPAC)**: l'exercici de la potestat reglamentària correspon també als **òrgans de govern locals**.

I, específicament per a la matèria tributària:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Art. 106 LBRL - la frase clau del tema.
1. Les entitats locals **tindran autonomia per establir i exigir tributs** d'acord amb la legislació de l'Estat reguladora de les hisendes locals i amb les lleis que dictin les comunitats autònomes en els supòsits expressament previstos en aquella.
2. «La **potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària** s'exercirà a través d'**ordenances fiscals reguladores dels seus tributs propis** i d'**ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció**. Les corporacions locals podran emanar **disposicions interpretatives i aclaridores** de les mateixes.»
3. És **competència de les entitats locals** la gestió, recaptació i inspecció dels seus tributs propis, sens perjudici de les **delegacions** a favor d'entitats locals d'àmbit superior o de les CCAA.

8.2. Fins on arriba aquesta potestat: què pot i què no pot decidir l'ajuntament

Ho decideix la LLEI (l'ajuntament no hi pot tocar)	**Ho pot decidir l'ORDENANÇA FISCAL (dins dels límits legals)**
Quins tributs poden existir (el **catàleg tancat**)	**Si estableix o no** els tributs potestatius (ICIO, IIVTNU, taxes, contribucions especials)
El **fet imposable** de cada tribut	El **tipus de gravamen** o els **coeficients**, dins de la forquilla legal
Els **obligats tributaris** i els **substituts**	Les **bonificacions potestatives** previstes per la llei
Les **exempcions obligatòries**	Els **criteris de repartiment** i mòduls de les contribucions especials
Els **límits màxims i mínims** de tipus i coeficients	El **règim de declaració i ingrés**, els **períodes de cobrament** i el calendari fiscal
El **règim d'infraccions i sancions**	L'**adaptació** de la gestió a l'organització interna (art. 12.2 TRLRHL)
Els **beneficis fiscals** no previstos en llei (**prohibits**, art. 9.1)	La bonificació de fins al **5 %** per **domiciliació** o avançament de pagaments (art. 9.1)

La imatge que ho fixa. La llei estatal aixeca l'edifici i en fixa les parets mestres; l'ordenança fiscal decideix el mobiliari de cada pis. L'ajuntament **no pot enderrocar parets** (crear tributs nous), però sí **triar els mobles** (tipus, bonificacions, calendari).

8.3. Els dos tipus d'ordenança fiscal (art. 15 TRLRHL i art. 106.2 LBRL)

1. **Ordenances fiscals reguladores de cada tribut propi**: n'hi ha una per a cada impost, taxa o contribució especial. Regulen els elements del tribut.
2. **Ordenança fiscal general de gestió, liquidació, inspecció i recaptació**: una de sola, comuna a tots els tributs, que regula els procediments (notificacions, terminis de pagament, ajornaments, constrenyiment, devolucions d'ingressos indebuts). L'**art. 15.3** permet regular això dins de cada ordenança **o** en una ordenança general específica.

A més, l'ens local pot **emanar disposicions interpretatives i aclaridores** de les seves ordenances (art. 106.2 LBRL, in fine): circulars i instruccions que **no innoven** el dret, només l'expliquen.

8.4. Imposició i ordenació: dos acords que no s'han de confondre (art. 15)

Acord	Què és	Quan cal
Acord d'imposició	La decisió de **fer néixer** el tribut al municipi	Per a **tots els tributs propis** (taxes, contribucions especials, impostos potestatius), **llevat dels supòsits de l'art. 59.1**
Acord d'ordenació	L'aprovació de l'**ordenança fiscal** que en regula els elements	Sempre que es

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

vulgui regular el tribut |

Els dos escenaris de l'art. 15:

- **Art. 15.1**: **fora dels casos de l'art. 59.1**, les entitats locals **hauran d'acordar la imposició i supressió** dels seus tributs propis **i aprovar** les ordenances fiscals reguladores corresponents.
- **Art. 15.2**: respecte dels impostos de l'**art. 59.1** (**IBI, IAE, IVTM**), els ajuntaments que decideixin **fer ús de les facultats** que la llei els confereix per fixar els elements necessaris per determinar les quotes **han d'acordar l'exercici d'aquestes facultats i aprovar les oportunes ordenances fiscals**.

En una frase. Per a l'IBI, l'IAE i l'IVTM **no cal acord d'imposició** (ja els imposa la llei), però **sí que cal ordenança** si l'ajuntament vol posar tipus, coeficients o bonificacions propis. Per a l'ICIO, la plusvàlua, les taxes i les contribucions especials **calen les dues coses**.

Regla de simultaneïtat (art. 16). Els acords d'aprovació de l'ordenança fiscal **s'han d'adoptar simultàniament** als d'imposició del tribut. No es pot aprovar l'ordenança primer i imposar el tribut mig any després.

8.5. La contribució especial, el cas especial

Recorda l'**art. 34.1**: per a les contribucions especials, l'acord d'imposició s'ha d'adoptar **en cada cas concret**, obra per obra. Aquí la potestat reglamentària no serveix per crear un tribut permanent, sinó per ordenar un tribut singular i temporal.

8.6. Els límits al conjunt de la potestat

- **Jerarquia normativa**: l'ordenança no pot contradir la llei ni cap norma de rang superior (art. 128.2 i 128.3 LPAC; art. 4.2 ROAS). Les disposicions administratives que vulnerin la Constitució, les lleis o disposicions de rang superior, o que regulin matèries reservades a la llei, són **nul·les de ple dret** (art. 47.2 LPAC).
- **Territorialitat i no distorsió del mercat**: art. 6 TRLRHL (vist a l'apartat 1.5).
- **Inderogabilitat singular**: l'ajuntament **no es pot saltar la seva pròpia ordenança** per a un cas concret, ni tan sols per acord del mateix òrgan que la va aprovar (art. 37 LPAC; art. 4.3 i 4.4 ROAS, que prohibeixen les **dispenses individuals**).
- **Reserva de llei tributària**: art. 8 LGT i art. 9.1 TRLRHL.
- **Iniciativa popular exclosa**: l'**art. 61.2 del ROAS** exclou la iniciativa dels veïns per proposar ordenances **en les matèries de caràcter tributari**. Els veïns poden proposar una ordenança de convivència; **no** poden proposar una ordenança fiscal.

---

9. Les ordenances fiscals: contingut, tramitació i impugnació

9.1. Concepte

L'ordenança fiscal és la **disposició administrativa de caràcter general** -és a dir, un **reglament**- aprovada pel Ple d'una entitat local que regula un tribut propi o els procediments comuns de gestió tributària. **Sense ordenança fiscal aprovada i publicada, l'ajuntament no pot cobrar** els tributs que en depenen.

9.2. Contingut mínim (art. 16 TRLRHL)

Les ordenances reguladores d'un tribut han de contenir **com a mínim**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **a)** La determinació del **fet imposable**, el **subjecte passiu**, els **responsables**, les **exempcions, reduccions i bonificacions**, la **base imposable i liquidable**, el **tipus de gravamen o quota tributària**, el **període impositiu** i la **meritació**.
- **b)** Els **règims de declaració i d'ingrés**.
- **c)** Les **dates d'aprovació i de començament d'aplicació**.

I poden contenir, a més, les normes de gestió, liquidació, inspecció i recaptació de l'art. 15.3.

Les ordenances de l'art. 15.2 (les dels impostos obligatoris) han de contenir, a més dels **elements necessaris per determinar les quotes**, les **dates d'aprovació i de començament d'aplicació**.

Els acords de modificació han de contenir **la nova redacció de les normes afectades** i les **dates d'aprovació i de començament d'aplicació**.

Truc per no oblidar-te'n cap. Les cinc preguntes de qualsevol tribut: **per què** es paga (fet imposable), **qui** paga (subjecte passiu i responsables), **quant** paga (base, tipus, quota), **quan** paga (període, meritació, règim d'ingrés) i **qui no** paga (exempcions, reduccions, bonificacions). Si l'ordenança no respon les cinc, li falta contingut mínim.

9.3. El procediment (art. 17 TRLRHL)

Aquest és **el punt més preguntat de tot el tema**. Cinc passos:

1) Aprovació PROVISIONAL pel Ple.
L'acord d'establiment, supressió i ordenació de tributs, de fixació dels elements de la quota i d'aprovació o modificació de l'ordenança és **sempre provisional** en aquest primer moment. La competència és del **Ple** i és **indelegable** (art. 22.2.e i 22.4 LBRL).

2) Exposició pública: 30 dies com a MÍNIM.
Els acords provisionals **s'exposen al tauler d'anuncis de l'entitat durant trenta dies com a mínim**, dins dels quals els interessats poden **examinar l'expedient** i **presentar reclamacions**.

3) Publicació de l'anunci d'exposició.
Les entitats locals publiquen **en tot cas** els anuncis d'exposició al **butlletí oficial de la província** (o al de la comunitat autònoma uniprovincial). A més, les **diputacions provincials**, els òrgans de govern de les **entitats supramunicipals** i els **ajuntaments de població superior a 10.000 habitants** els han de publicar **també en un diari dels de més difusió de la província**.

4) Aprovació DEFINITIVA.
Acabat el període d'exposició, la corporació adopta els acords definitius, **resolent les reclamacions** presentades i aprovant la redacció definitiva. **Si no s'ha presentat cap reclamació, s'entén definitivament adoptat l'acord fins llavors provisional, SENSE NECESSITAT D'ACORD PLENARI.**

5) Publicació del text ÍNTEGRE al BOP.
Els acords definitius -**inclosos els provisionals elevats automàticament a definitius**- **i el text íntegre** de les ordenances o de les seves modificacions s'han de publicar al **butlletí oficial de la província**, **sense que entrin en vigor fins que s'hagi dut a terme aquesta publicació**.

Obligació addicional de publicitat (art. 17.5). Les diputacions provincials, els consells i cabildos insulars i, **en tot cas, la resta d'entitats locals amb població superior a 20.000 habitants**, han d'**editar el text íntegre** de les ordenances fiscals reguladores dels seus tributs **dins del primer QUADRIMESTRE de l'exercici econòmic corresponent**. I **en tot cas**, totes les entitats locals han d'**expedir còpies** de les ordenances fiscals publicades a qui les demani.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Compte amb un error molt estès. Molts manuals diuen «primer **trimestre**». La llei diu **primer quadrimestre** (quatre mesos). I els dos llindars de l'art. 17 són diferents: **10.000 habitants** per al diari de més difusió, **20.000 habitants** per a l'edició del text íntegre.

Qui pot reclamar (art. 18 TRLRHL). Tenen la consideració d'**interessats**:

- **a)** Els qui tinguin un **interès directe** o **resultin afectats** per aquests acords.
- **b)** Els **col·legis oficials, cambres oficials, associacions i altres entitats legalment constituïdes** per vetllar pels interessos **professionals, econòmics o veïnals**, **quan actuïn en defensa dels que els són propis**.

No és acció popular. Contra una ordenança fiscal en tràmit **no pot reclamar qualsevol veí**: cal ser-ne afectat o representar col·lectivament els afectats. Exemple: una associació de comerciants pot reclamar contra la taxa de terrasses; algú que no en té ni en vol tenir, en principi, no.

9.4. Entrada en vigor i aplicació

	Ordenança ordinària	**Ordenança fiscal**
Primer acord	Aprovació **inicial**	Aprovació **provisional**
Informació pública	**30 dies** (art. 49 LBRL)	**30 dies com a mínim** al tauler (art. 17.1)
Anuncis	BOP, **DOGC**, tauler i, a Catalunya, mitjà de comunicació escrita diària (art. 63.2 ROAS)	**BOP** sempre; **a més**, un **diari de més difusió** si el municipi supera els **10.000 hab.**
Sense reclamacions	L'acord inicial esdevé definitiu	L'acord provisional esdevé definitiu **sense acord plenari**
Publicació final	**Text íntegre** al BOP	**Acord definitiu + text íntegre** al BOP
Entrada en vigor	Publicació completa **+ 15 dies hàbils** (arts. 65.2 i 70.2 LBRL)	**Amb la publicació íntegra al BOP**, **sense esperar els 15 dies**
Majoria (Catalunya)	**Simple**	**ABSOLUTA** (art. 114.3.j TRLMRLC; art. 65.2 ROAS)

Aquesta és la diferència que més cau. L'**art. 70.2 LBRL** exclou expressament els **pressupostos i les ordenances fiscals** del termini de quinze dies hàbils: es publiquen i entren en vigor «en els termes establerts en la legislació reguladora de les hisendes locals». I l'**art. 107.1 LBRL** hi afegeix que les ordenances fiscals **comencen a aplicar-se en el moment de la publicació definitiva al BOP, llevat que en elles mateixes se n'assenyali una altra data** (habitualment, l'1 de gener de l'exercici següent).

Ancoratge català molt rendible. La **LBRL estatal no exigeix majoria absoluta** per a les ordenances fiscals. El **TRLMRLC sí**: l'art. **114.3.j)** exigeix el vot favorable de la **majoria absoluta del nombre legal de membres** per a «la imposició i l'ordenació dels recursos propis de caràcter tributari», i l'**art. 65.2 ROAS** ho confirma expressament. **Si l'examen diu «a Catalunya», la resposta és majoria absoluta.** I com que és un acord de quòrum especial, **l'informe previ de Secretaria és preceptiu**.

El calendari real de la casa. Com que les ordenances fiscals s'apliquen des de l'**1 de gener**, el Ple les aprova provisionalment cap a l'**octubre**, l'exposició pública cobreix el mes següent i la publicació definitiva del text íntegre s'ha de fer **abans del 31 de desembre**. Si aquesta publicació no arriba a temps, **es prorroga automàticament l'ordenança de l'any anterior** i no es podran aplicar els tipus nous. Aquesta és una de les feines administratives amb data límit més estricta de l'any.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

9.5. Impugnació de l'ordenança fiscal (art. 19 TRLRHL)

- Les ordenances fiscals **regiran durant el termini, determinat o indefinit, que hi estigui previst**, **sense que hi càpiga contra elles cap altre recurs que el CONTENCIÓS ADMINISTRATIU**, que es podrà interposar **a partir de la publicació al BOP**, en la forma i terminis de la LJCA (**2 mesos** per al recurs directe, art. 46.1 LJCA).
- Si una **resolució judicial ferma** anul·la o modifica els acords locals o el text de l'ordenança, l'entitat local queda obligada a **adequar als termes de la sentència totes les actuacions que dugui a terme amb posterioritat** a la data en què li sigui notificada. **Llevat que la sentència ho prohibeixi expressament, es mantenen els actes ferms o consentits** dictats a l'empara de l'ordenança anul·lada.

Per què no hi ha recurs de reposició contra l'ordenança? Perquè l'ordenança és una **disposició de caràcter general**, no un acte administratiu. I l'**art. 112.3 LPAC** diu que contra les disposicions administratives de caràcter general **no hi cap recurs en via administrativa**. Es van directament als tribunals.

Truc. Ordenança fiscal anul·lada **?** devolució automàtica de tots els rebuts. Els **actes ferms i consentits** -els rebuts que ningú no va recórrer a temps- **es mantenen**, llevat que el jutge digui expressament el contrari.

Recurs directe i recurs indirecte. Si ja han passat els dos mesos des de la publicació, encara queda l'**art. 26 LJCA**: impugnar un **acte d'aplicació** de l'ordenança (per exemple, la teva liquidació) al·legant que **l'ordenança no és conforme a dret**. És el **recurs indirecte**. Si el jutjat li dona la raó però no és competent per anul·lar la norma, planteja la **qüestió d'il·legalitat** (art. 27 LJCA).

---

10. La impugnació dels actes d'aplicació: el recurs de reposició (art. 14 TRLRHL)

Aquest apartat no és a l'enunciat, però **és el que et preguntaran els veïns cada dia** i el que tanca el cercle del tema.

Una cosa és recórrer **l'ordenança** (la norma) i una altra recórrer un **acte concret d'aplicació** (una liquidació d'IBI, una providència de constrenyiment, la denegació d'una bonificació).

- **Objecte**: són impugnables per aquest recurs **tots els actes dictats pels ens locals en via de gestió dels seus tributs propis i dels seus restants ingressos de dret públic**.
- **Únic recurs administratiu possible**: contra aquests actes **només es pot interposar el recurs de reposició** que regula l'art. 14. És **preceptiu**: s'ha d'esgotar abans d'anar al contenciós.
- **Òrgan competent**: el **mateix òrgan de l'entitat local que va dictar l'acte**.
- **Termini d'interposició: UN MES**, comptat des de l'endemà de la **notificació expressa** de l'acte o des de la **finalització del període d'exposició pública dels padrons o matrícules** de contribuents.
- **Legitimació**: els subjectes passius i, si escau, els responsables, i **qualsevol altra persona els interessos legítims i directes de la qual resultin afectats**.
- **No cal advocat ni procurador.**
- **La interposició NO suspèn l'execució** de l'acte impugnat, ni la recaptació de quotes, interessos i recàrrecs. Es pot demanar la **suspensió** aportant **garantia** del deute. Excepció: les **sancions tributàries** queden **automàticament suspeses** en els termes de la LGT.
- **Excepció orgànica**: als **municipis de gran població** (títol X de la LBRL) la revisió correspon a l'**òrgan econòmic administratiu municipal**.

Truc final. Ordenança = disposició general = **només contenciós** (art. 19). **Liquidació o rebut** = acte

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> administratiu = **reposició d'un mes**, prèvia i obligatòria (art. 14). Si l'enunciat parla de «l'ordenança», pensa contenciós; si parla d'«una liquidació», pensa reposició.

Glossari

- **Hisenda local**: conjunt de recursos econòmics d'una entitat local i activitat financera que hi va associada.
- **Tribut**: ingrés públic exigit coactivament per finançar despesa pública. Té tres espècies: impostos, taxes i contribucions especials.
- **Impost**: tribut exigit **sense contraprestació** que grava una manifestació de capacitat econòmica.
- **Taxa**: tribut que es paga per usar el domini públic o per rebre un servei de recepció obligatòria o sense competència privada.
- **Contribució especial**: tribut que es paga perquè una obra o servei nou t'ha beneficiat especialment o t'ha revalorat un bé.
- **Preu públic**: contraprestació **no tributària** per un servei voluntari que també presta el sector privat.
- **Prestació patrimonial de caràcter públic no tributària**: contraprestació coactiva per un servei prestat de forma **indirecta** (concessionària, societat pública...). Es regula per ordenança, no per ordenança fiscal.
- **Fet imposable**: el fet que, quan passa, fa néixer l'obligació de pagar.
- **Subjecte passiu**: qui està obligat a pagar. El **contribuent** realitza el fet imposable; el **substitut** paga en lloc seu per manament de la llei i normalment li ho pot repercutir.
- **Base imposable**: quantitat sobre la qual s'aplica el **tipus de gravamen** per obtenir la **quota**.
- **Tipus de gravamen**: percentatge o xifra que s'aplica a la base per calcular la quota.
- **Meritació** (devengo): moment exacte en què neix l'obligació tributària. A l'IBI, l'IVTM i les taxes periòdiques, l'1 de gener.
- **Període impositiu**: interval de temps a què es refereix el tribut. Als tributs periòdics locals, l'any natural.
- **Padró o matrícula fiscal**: llista d'obligats a pagar un tribut de meritació periòdica; es notifica **col·lectivament per edicte**.
- **Liquidació**: acte administratiu que determina l'import a pagar. En l'**autoliquidació**, el càlcul el fa el mateix obligat.
- **Ordenança fiscal**: reglament municipal que regula un tribut o els procediments de gestió tributària dins dels marges que fixa la llei.
- **Acord d'imposició**: decisió de fer néixer el tribut al municipi. **Acord d'ordenació**: aprovació de l'ordenança que el regula.
- **Informe tècnic i econòmic**: document que justifica que la taxa no supera el cost del servei (o el valor de mercat de l'aprofitament). És preceptiu per establir taxes.
- **Ingrés afectat**: ingrés que només es pot gastar en una finalitat determinada (subvencions, contribucions especials).
- **Autotutela executiva**: potestat de l'Administració de fer complir els seus actes sense anar al jutjat.
- **Via de constrenyiment (o executiva)**: procediment administratiu per cobrar per la força un deute no pagat en període voluntari, amb recàrrec i, si cal, embargament.
- **Tutela financera**: control de l'endeutament i determinades operacions financeres dels ens locals. A Catalunya la fa la Generalitat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Inderogabilitat singular**: prohibició que una resolució particular es salti el que diu una disposició general, encara que la dicti el mateix òrgan.
- **Disposició de caràcter general**: norma reglamentària. Contra aquestes no hi cap recurs en via administrativa.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Norma reguladora: RDLeg 2/2004, de 5 de març (TRLRHL)**. Base constitucional: **art. 142 CE** (suficiència), **art. 133.1 CE** (potestat **originària** de l'Estat, per llei) i **art. 133.2 CE** (els ens locals **estableixen i exigeixen**, no creen).
2. **Els vuit recursos de l'art. 2.1 TRLRHL**, per ordre: **a)** patrimoni i altres de dret privat, **b)** tributs propis i recàrrecs, **c)** participacions en tributs de l'Estat i de les CCAA, **d)** subvencions, **e)** preus públics, **f)** operacions de crèdit, **g)** multes i sancions, **h)** altres prestacions de dret públic.
3. **Regla d'or de l'art. 5**: els ingressos per **alienació o gravamen de béns patrimonials NO poden finançar despesa corrent** (excepte parcel·les sobrants no edificables i efectes no utilitzables).
4. **Capítols del pressupost d'ingressos**: **1-5 corrents**, **6-7 de capital**, **8-9 financers**.
5. **Impostos obligatoris (art. 59.1): IBI, IAE, IVTM. Potestatius (art. 59.2): ICIO i IIVTNU.** Els obligatoris **no necessiten acord d'imposició**; els potestatius **sí**, i a més ordenança.
6. **L'ICIO és l'únic impost local INDIRECTE.** L'ICIO i l'IIVTNU són els únics **instantanis**; la resta, periòdics.
7. **IBI**: meritació **1 de gener**; base = **valor cadastral**; tipus **urbans 0,4 %-1,10 %**, **rústics 0,3 %-0,90 %**, **BICE 0,4 %-1,3 %** (supletori **0,6 %**). Ordre de prelació: **concessió -> superfície -> usdefruit -> propietat**.
8. **IAE**: exemptes **totes les persones físiques**, les entitats amb **xifra neta de negocis inferior a 1.000.000 ?** i els **dos primers períodes impositius** de qui inicia activitat. **Recàrrec provincial fins al 40 %.**
9. **IVTM**: coeficient d'increment de quotes **màxim 2**; exempció per discapacitat de grau **? 33 %** o mobilitat reduïda; prorrateig **per trimestres** en alta i baixa.
10. **ICIO**: **tipus màxim 4 %**; base = **cost d'execució material** (fora IVA, taxes, honoraris i benefici industrial); **es merita en iniciar l'obra, encara que no hi hagi llicència**; bonificacions potestatives fins al **95 %**.
11. **IIVTNU**: període màxim **20 anys**; **tipus màxim 30 %**; **dos mètodes de base** i s'aplica **el més favorable**; bonificació potestativa fins al **95 %** en transmissions mortis causa a familiars directes; terminis de declaració **30 dies hàbils** inter vivos i **6 mesos prorrogables fins a 1 any** mortis causa.
12. **Taxes**: l'import per serveis **no pot excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible**; cal **informe tècnic i econòmic** (art. 25); per a **empreses subministradores** de serveis d'interès general que ocupen sòl, subsòl o volada, **1,5 % dels ingressos bruts** (no s'aplica a la **telefonia mòbil**).
13. **Serveis sense taxa NI preu públic (arts. 21 i 42)**: fonts públiques, enllumenat de vies públiques, vigilància pública en general, protecció civil, neteja de la via pública i ensenyament en nivells obligatoris.
14. **Contribucions especials**: base **màxim el 90 % del cost suportat**; **cost suportat = cost total ? subvencions**; mòduls de **façana, superfície, volum edificable i valor cadastral**; fraccionament fins a **5 anys**; acord d'imposició **concret per a cada obra**; els diners **només es poden gastar en aquella obra**.
15. **Associació administrativa de contribuents**: **majoria absoluta dels afectats** que representin **almenys 2/3 de les quotes**.
16. **Preus públics**: han de cobrir **com a mínim el cost**; els aprova el **Ple**, però **és delegable** en la Junta

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de Govern Local (a diferència de l'ordenança fiscal, que és **indelegable**); es poden exigir per **via de constrenyiment**.

17. **Art. 106.2 LBRL**: «la potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària s'exercirà a través d'**ordenances fiscals reguladores dels seus tributs propis** i d'**ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció**».

18. **Contingut mínim de l'ordenança fiscal (art. 16)**: fet imposable, subjecte passiu, responsables, exempcions/reduccions/bonificacions, base imposable i liquidable, tipus o quota, període impositiu i meritació; règims de declaració i ingrés; dates d'aprovació i d'inici d'aplicació.

19. **Procediment (art. 17)**: acord **provisional** del Ple -> exposició al tauler **30 dies com a mínim** -> anunci **sempre al BOP** i **també en un diari de més difusió si el municipi supera els 10.000 habitants** -> acord definitiu (**automàtic i sense acord plenari si no hi ha reclamacions**) -> **publicació del text íntegre al BOP**, sense la qual **no entra en vigor**.

20. **Edició del text íntegre dins del primer QUADRIMESTRE** de l'exercici si la població supera els **20.000 habitants** (art. 17.5). No confonguis quadrimestre amb trimestre.

21. **Interessats per reclamar (art. 18)**: els d'**interès directe** o afectats, i els **col·legis, cambres, associacions i entitats** que defensin interessos professionals, econòmics o veïnals **propis**.

22. **Impugnació (art. 19)**: contra l'ordenança fiscal, **només recurs contenciós administratiu** (**2 mesos** des de la publicació al BOP). Si la sentència l'anul·la, **es mantenen els actes ferms o consentits** llevat que la sentència ho prohibeixi.

23. **Recurs de reposició (art. 14)** contra actes d'aplicació: **1 mes**, **preceptiu**, davant **el mateix òrgan**, **no suspèn** l'execució (llevat de garantia; les **sancions** se suspenen automàticament).

24. **Ordenances fiscals i pressupostos NO esperen els 15 dies hàbils** de l'art. 65.2 LBRL: entren en vigor **amb la publicació íntegra al BOP** (art. 70.2 LBRL i art. 17.4 TRLRHL).

25. **A Catalunya, l'aprovació de les ordenances fiscals exigeix MAJORIA ABSOLUTA** del nombre legal de membres (art. 114.3.j TRLMRLC i art. 65.2 ROAS), a diferència de les ordenances ordinàries, que van per majoria simple.

26. **Els veïns NO poden exercir la iniciativa popular en matèria tributària** (art. 61.2 ROAS).

27. **Participació en els tributs de l'Estat**: model de **cessió** per a capitals de província o de CA i municipis de **75.000 habitants o més**; **model de variables** per a la resta.

28. **Bonificació de fins al 5 % de la quota per domiciliació bancària** o avançament de pagaments (art. 9.1 TRLRHL). És l'única bonificació que l'ordenança pot crear amb caràcter general.

29. **Delegació de la gestió i recaptació en la diputació** (art. 7 TRLRHL i art. 106.3 LBRL): acord del **Ple**, que ha de fixar l'**abast i el contingut**, i publicació als butlletins oficials.

30. **Tutela financera dels ens locals de Catalunya: la Generalitat**, no el Ministeri.

Resum exprés

La **hisenda local** és el conjunt de recursos amb què l'ajuntament paga els seus serveis. La Constitució li garanteix **suficiència financera** (art. 142) i li permet **establir i exigir** tributs (art. 133.2), però **no crear-los**: la potestat originària és de l'Estat i s'exerceix per llei (art. 133.1). La norma clau és el **TRLRHL (RDLeg 2/2004)**, amb la **LGT** supletòria, la **LBRL** (arts. 105-107) i, a Catalunya, el **TRLMRLC** i el **ROAS**.

L'**art. 2 TRLRHL** enumera vuit recursos: **patrimoni i altres de dret privat, tributs propis i recàrrecs, participacions en tributs de l'Estat i de les CCAA, subvencions, preus públics, operacions de crèdit, multes i sancions, i altres prestacions de dret públic**. La divisió que més compta és entre **ingressos**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de dret públic (es cobren amb les prerrogatives de la hisenda estatal i, si cal, per via de constrenyiment) i **ingressos de dret privat** (els del patrimoni, que s'exigeixen amb normes de dret privat). Regla d'or: **vendre patrimoni no pot pagar despesa corrent** (art. 5).

Els **tributs** són de tres classes. L'**impost** es paga sense contraprestació, per manifestar capacitat econòmica. La **taxa** es paga per usar el domini públic o per rebre un servei que **o bé és obligatori o bé no el presta el sector privat**; no pot superar globalment el cost i necessita **informe tècnic i econòmic**. La **contribució especial** es paga perquè una obra o un servei nou t'ha beneficiat especialment: **màxim el 90 % del cost suportat**, amb acord d'imposició **per a cada obra concreta**.

Impostos **obligatoris: IBI, IAE i IVTM**; **potestatius: ICIO i IIVTNU**. L'IBI grava el valor cadastral i es merita l'**1 de gener**. L'IAE deixa fora **totes les persones físiques** i les entitats de menys d'**un milió** de xifra de negocis. L'IVTM grava vehicles aptes per circular, amb coeficient municipal **màxim 2**. L'ICIO, **únic impost local indirecte**, grava el **cost d'execució material** al **4 %** màxim i es merita **en iniciar l'obra**. L'IIVTNU grava la plusvàlua del **sòl urbà**, amb **dos mètodes** de base i tipus **màxim 30 %**.

Al costat dels tributs hi ha els **preus públics**: serveis **voluntaris** que també **presta el sector privat**, que han de cobrir **com a mínim el cost** i que el Ple **pot delegar**. I les **prestacions patrimonials públiques no tributàries**, per a serveis prestats de manera **indirecta**.

La **potestat reglamentària en matèria tributària** està a l'**art. 106.2 LBRL**: s'exerceix mitjançant **ordenances fiscals reguladores dels tributs propis** i **ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció**. L'**art. 15 TRLRHL** distingeix l'**acord d'imposició** (fer néixer el tribut) de l'**acord d'ordenació** (aprovar l'ordenança): per a l'IBI, l'IAE i l'IVTM **no cal imposició**. L'**art. 16** fixa el contingut mínim. L'**art. 17** el procediment: **provisional -> 30 dies al tauler amb anunci al BOP (i diari si es passa de 10.000 hab.) -> definitiu (automàtic si no hi ha reclamacions) -> publicació íntegra al BOP**, que és el que dona vigència, **sense esperar els 15 dies** de les ordenances ordinàries. L'**art. 18** diu qui pot reclamar i l'**art. 19** que contra l'ordenança **només hi ha contenciós**. A **Catalunya**, l'aprovació exigeix **majoria absoluta**.

I el tancament pràctic: contra una **liquidació** concreta, **recurs de reposició de l'art. 14**, **un mes**, **previ i obligatori**, davant del mateix òrgan i **sense efecte suspensiu**.

Autoavaluació

<details><summary>1. Un ajuntament pot crear un impost nou sobre els pisos turístics?</summary>No. L'art. 133.1 CE reserva la potestat tributària originària a l'Estat, que l'exerceix mitjançant llei, i l'art. 31.3 CE imposa la reserva de llei per a les prestacions patrimonials públiques. L'art. 133.2 CE només permet als ens locals establir i exigir tributs d'acord amb la Constitució i les lleis. El catàleg de tributs locals és tancat i el fixa el TRLRHL. El que sí que pot fer l'ajuntament és exigir les taxes ja previstes a l'art. 20 (per exemple, per la tramitació d'una llicència) i regular-les per ordenança fiscal.</details>

<details><summary>2. Enumera els vuit recursos de l'article 2.1 del TRLRHL.</summary>a) Ingressos procedents del patrimoni i altres de dret privat. b) Tributs propis (taxes, contribucions especials i impostos) i recàrrecs exigibles sobre els impostos de les CCAA o d'altres entitats locals. c) Participacions en els tributs de l'Estat i de les CCAA. d) Subvencions. e) Preus públics.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

f) Producte de les operacions de crèdit. g) Producte de les multes i sancions en l'àmbit de les seves competències. h) Les altres prestacions de dret públic.</details>

<details><summary>3. L'ajuntament ven un solar patrimonial per 500.000 ?. Pot fer servir aquests diners per pagar les nòmines de dos mesos?</summary>No. L'art. 5 TRLRHL prohibeix destinar els ingressos procedents de l'alienació o gravamen de béns patrimonials al finançament de despeses corrents. Només s'exceptuen les parcel·les sobrants de vies públiques no edificables i els efectes no utilitzables en els serveis municipals o provincials. Aquests diners han d'anar a inversió.</details>

<details><summary>4. Quins impostos locals són obligatoris i quins potestatius? Què canvia en la tramitació?</summary>Obligatoris (art. 59.1): IBI, IAE i IVTM. S'exigeixen a tots els municipis sense necessitat d'acord d'imposició; només cal ordenança fiscal si l'ajuntament vol fer ús de les facultats de fixar tipus, coeficients o bonificacions (art. 15.2). Potestatius (art. 59.2): ICIO i IIVTNU. Només s'exigeixen si el Ple adopta l'acord d'imposició i aprova l'ordenança fiscal (art. 15.1). Si en falta un dels dos, l'impost no s'exigeix en aquell terme municipal.</details>

<details><summary>5. Un veí ven el pis el 15 de març. Qui paga l'IBI d'aquell any?</summary>El venedor. L'IBI es merita l'1 de gener i el subjecte passiu és qui era titular del dret aquell dia. Es paga per tot l'any, sense prorrateig. El repartiment proporcional entre venedor i comprador que sovint es pacta a l'escriptura és un acord privat que no vincula l'ajuntament: si no es paga, l'ajuntament reclama al venedor.</details>

<details><summary>6. Diferència entre taxa i preu públic, i qui els aprova.</summary>La taxa és un tribut i s'exigeix quan el servei no és de sol·licitud o recepció voluntària o quan no el presta el sector privat (n'hi ha prou amb una de les dues). El preu públic no és un tribut i només es pot establir quan el servei és voluntari i el presta també el sector privat. Import: la taxa no pot superar el cost, en el seu conjunt (art. 24.2); el preu públic ha de cobrir com a mínim el cost (art. 44.1), tot i que per raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic es pot fixar per sota, consignant al pressupost la dotació per cobrir la diferència. Òrgan: totes dues coses les aprova el Ple, però l'ordenança fiscal de la taxa és indelegable i el preu públic és delegable en la Junta de Govern Local (art. 47.1).</details>

<details><summary>7. Digues sis serveis pels quals no es pot exigir taxa. Es pot cobrar un preu públic per aquests serveis?</summary>Els de l'art. 21.1: a) proveïment d'aigües en fonts públiques; b) enllumenat de vies públiques; c) vigilància pública en general; d) protecció civil; e) neteja de la via pública; f) ensenyament en els nivells d'educació obligatòria. I no: l'art. 42 prohibeix expressament exigir-hi també preus públics.</details>

<details><summary>8. Quin percentatge màxim del cost d'una obra es pot repercutir en contribucions especials, i com es calcula aquest cost?</summary>Com a màxim el 90 % del cost que l'entitat local SUPORTI (art. 31.1); per tant l'ajuntament n'assumeix almenys el 10 %. El cost suportat és el cost total menys les subvencions o auxilis

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

obtinguts de l'Estat o de qualsevol altra persona o entitat, pública o privada (art. 31.5). El cost pressupostat és mera previsió: si el cost real és diferent, s'agafa el real per calcular les quotes definitives (art. 31.3).</details>

<details><summary>9. Quins són els mòduls de repartiment de les contribucions especials i quin quòrum cal per constituir una associació administrativa de contribuents?</summary>Mòduls generals (art. 32.1.a), aplicables conjuntament o separadament: metres lineals de façana, superfície, volum edificable i valor cadastral a efectes d'IBI. Per al servei d'extinció d'incendis, es reparteix entre les asseguradores proporcionalment a les primes recaptades l'any anterior, amb el límit del 5 % d'aquestes primes (l'excés es trasllada a exercicis següents). L'associació administrativa de contribuents requereix acord de la majoria absoluta dels afectats que representin almenys els dos terços de les quotes (art. 37).</details>

<details><summary>10. On diu la llei, literalment, que els ens locals tenen potestat reglamentària en matèria tributària, i com s'exerceix?</summary>A l'art. 106.2 de la LBRL: «La potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària s'exercirà a través d'ordenances fiscals reguladores dels seus tributs propis i d'ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció. Les corporacions locals podran emanar disposicions interpretatives i aclaridores de les mateixes.» L'art. 15.3 TRLRHL ho recull: la gestió, liquidació, inspecció i recaptació es pot regular dins de cada ordenança fiscal o en una ordenança fiscal general específica.</details>

<details><summary>11. Explica el procediment d'aprovació d'una ordenança fiscal i què passa si ningú no reclama.</summary>1) Aprovació provisional pel Ple (competència indelegable). 2) Exposició al tauler d'anuncis durant trenta dies com a mínim, per examinar l'expedient i presentar reclamacions. 3) Anunci d'exposició en tot cas al BOP i, si el municipi té població superior a 10.000 habitants, també en un diari dels de més difusió de la província. 4) Acord definitiu resolent les reclamacions; si no se n'ha presentat cap, l'acord provisional s'entén definitivament adoptat SENSE necessitat d'acord plenari (art. 17.3). 5) Publicació de l'acord definitiu i del text íntegre al BOP: no entra en vigor fins que s'hagi fet aquesta publicació (art. 17.4). A Catalunya, a més, l'aprovació requereix majoria absoluta (art. 114.3.j TRLMRLC).</details>

<details><summary>12. Una ordenança fiscal ha d'esperar quinze dies hàbils des de la publicació per entrar en vigor, com les altres ordenances?</summary>No. L'art. 70.2 LBRL exclou expressament els pressupostos i les ordenances fiscals del termini de quinze dies hàbils de l'art. 65.2 LBRL: es publiquen i entren en vigor «en els termes establerts en la legislació reguladora de les hisendes locals». L'art. 17.4 TRLRHL ho confirma: entren en vigor amb la publicació íntegra al BOP. I l'art. 107.1 LBRL hi afegeix que comencen a aplicar-se en el moment de la publicació definitiva, llevat que en elles mateixes se n'assenyali una altra data (habitualment, l'1 de gener següent).</details>

<details><summary>13. Un veí vol impugnar l'ordenança fiscal de la taxa d'escombraries. Què li dius?</summary>Que contra una ordenança fiscal no hi cap cap recurs administratiu: és una disposició de caràcter general i l'art. 19.1 TRLRHL (coherent amb

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'art. 112.3 LPAC) només admet el recurs contenciós administratiu, que es pot interposar a partir de la publicació al BOP en la forma i terminis de la LJCA (dos mesos per al recurs directe). Si aquest termini ja ha passat, li queda el recurs indirecte de l'art. 26 LJCA: impugnar la liquidació concreta al·legant que l'ordenança no és conforme a dret. Una cosa diferent és si el que vol recórrer és el seu rebut: llavors és recurs de reposició de l'art. 14, un mes.</details>

<details><summary>14. S'anul·la per sentència ferma una ordenança fiscal. S'han de tornar tots els rebuts cobrats?</summary>No automàticament. L'art. 19.2 TRLRHL obliga l'entitat local a adequar a la sentència totes les actuacions posteriors a la data en què li sigui notificada, però, llevat que la sentència ho prohibeixi expressament, es mantenen els actes ferms o consentits dictats a l'empara de l'ordenança anul·lada. És a dir: els rebuts que ningú no va recórrer a temps es mantenen.</details>

<details><summary>15. Termini i característiques del recurs contra una liquidació de l'IVTM.</summary>Recurs de reposició de l'art. 14.2 TRLRHL. Termini: un mes des de l'endemà de la notificació expressa o de la finalització del període d'exposició pública del padró. És l'únic recurs administratiu possible i és preceptiu: no es pot anar al contenciós sense haver-lo interposat. El resol el mateix òrgan que va dictar l'acte. No suspèn l'execució ni la recaptació, llevat que es demani la suspensió amb garantia del deute; les sancions tributàries sí que queden automàticament suspeses. No cal advocat ni procurador.</details>

<details><summary>16. Poden els veïns presentar una iniciativa popular per modificar una ordenança fiscal?</summary>No. L'art. 61.1 del ROAS reconeix la iniciativa dels veïns per proposar ordenances, però l'art. 61.2 l'exclou en matèries alienes a la competència de l'ens local i en les de caràcter tributari. Poden proposar una ordenança de convivència o de tinença d'animals; no una ordenança fiscal. El que sí que poden fer és presentar reclamacions durant el període d'exposició pública, si tenen la condició d'interessats de l'art. 18 TRLRHL.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

35

TEMA

Tema 35. Introducció a la comunicació. La comunicació humana. El llenguatge com a mitjà de comunicació. Diferència entre informació i comunicació. Tipus de comunicació. Atenció al públic. Acollida i informació a l'administrat. Els serveis d'informació administrativa. Administració Electrònica.

Introducció: la teva feina és, sobretot, fer arribar informació a algú

Pensa en un dimarts qualsevol al taulell. Ve una senyora gran que no entén per què li han tornat la sol·licitud d'un ajut. Sona el telèfon i és un veí que pregunta si avui es pot presentar una instància. Un correu del departament de Recursos Humans et demana que avisis els companys d'un canvi d'horari. I al registre electrònic, a les onze de la nit, una empresa presenta una oferta. En les quatre situacions estàs fent exactament la mateixa cosa: **comunicar**. El que canvia és el canal, el codi i qui hi ha a l'altra banda.

Aquest tema és, de tot el temari, el que més s'assembla a la feina real d'un administratiu o administrativa d'ajuntament. No et demana memoritzar el règim jurídic d'una institució: et demana entendre **com funciona la comunicació humana**, saber **distingir informar de comunicar**, dominar les **tècniques d'atenció al públic** i conèixer **com s'organitza legalment el dret de la ciutadania a ser informada** - des del RD 208/1996 estatal fins a l'oficina d'informació que el ROF obliga a tenir a totes les entitats locals. I acaba en el terreny on avui es juga tot: l'**administració electrònica**, que ha convertit la finestreta en un punt d'assistència i l'expedient en un objecte digital.

I compte, perquè és un tema traïdor. Sembla "de sentit comú" i per això molta gent l'estudia poc. Però els tribunals el pregunten amb precisió quirúrgica: **quin element de la comunicació és el to de veu**, **qui pot rebre informació particular**, **quants dies hàbils hi ha per contestar una queixa**, **quan s'entén rebutjada una notificació electrònica**, **qui està obligat a relacionar-se electrònicament**. Són preguntes de resposta única i de correcció automàtica. Aquí es guanyen punts fàcils si t'ho has mirat bé, i es perden de manera absurda si has anat de sobrat.

Com llegir aquesta guia. Els blocs 1 a 5 són **teoria de la comunicació** (conceptes, no lleis). Els blocs 6 a 8 són **atenció al públic i dret a la informació** (aquí ja hi ha normativa). El bloc 9 és **administració electrònica** (aquí hi ha molta normativa i molts números). Els números en **negreta** són els que cauen: al final els tens tots recollits.

1. Introducció a la comunicació

1.1 Què és comunicar

Comunicar és transmetre informació d'un emissor a un receptor a través d'un canal, fent servir un codi compartit, i obtenir-ne una resposta. La paraula ve del llatí communicare, "posar en comú". Aquesta idea

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de "posar en comú" és la clau: si el missatge surt però no arriba, o arriba però no s'entén, **no hi ha hagut comunicació**, hi ha hagut soroll.

Tres verbs que has de saber separar perquè els fas servir cada dia i l'examen els barreja:

- **Informar** és **donar dades**: un horari, un requisit, un termini, un número d'expedient.
- **Orientar** és **ajudar la persona a entendre què ha de fer i com**: quin tràmit li toca, quin paper li falta, a quin servei ha d'anar.
- **Atendre** és el conjunt: **rebre, escoltar, informar, orientar i, si escau, tramitar**, amb respecte i qualitat.

> **Per fixar la idea.** La ciutadania no veu organigrames ni lleis: et veu **a tu**. Per a la persona que entra per la porta, en aquell moment tu **ets** l'ajuntament. Una bona atenció genera confiança en tota l'Administració; una de dolenta la destrueix encara que la resta funcioni perfectament.

1.2 Els elements del procés de comunicació

Tota comunicació, per senzilla que sigui, té sempre els mateixos elements. Saber-los identificar serveix per detectar **on falla** quan no t'entenen. Aquesta taula és la pregunta més repetida del tema:

Element	Què és	Exemple al taulell
Emissor	Qui **crea i transmet** el missatge; el codifica	Tu, quan expliques com omplir la instància
Receptor	Qui el **rep i el descodifica**, i l'interpreta	El veí que t'escolta
Missatge	La **informació** que es transmet: el contingut	«Ha de portar el DNI i el rebut de l'IBI»
Codi	El **sistema de signes i regles** compartit que permet formular i interpretar el missatge	La llengua catalana
Canal	El **mitjà físic** pel qual circula el missatge	L'aire (oral), el paper, el telèfon, internet
Context o situació	Les **circumstàncies** en què es produeix	Un vestíbul ple de gent, un divendres a les 14.20
Retroalimentació o **feedback**	La **resposta del receptor** que torna a l'emissor i li permet comprovar si el missatge ha arribat i s'ha entès	«Llavors, el rebut de l'IBI d'aquest any, oi?»
Soroll	Qualsevol **interferència** que dificulta o distorsiona la transmissió	El brogit de la sala, un tecnicisme, els nervis

Dos conceptes complementaris que també es pregunten:

- **Codificar i descodificar**: l'emissor **codifica** (converteix la seva idea en signes d'un codi) i el receptor **descodifica** (interpreta aquells signes). Si el codi no és compartit, la descodificació falla. Un ciutadà que no sap què és una "declaració responsable" rep el so, però no descodifica el missatge.
- **Redundància**: la **repetició d'informació** que ajuda a garantir la comprensió malgrat les interferències. Repetir el número d'expedient, escriure'l en un paper i confirmar-lo és redundància útil, no pèrdua de temps.

> **Truc de correcció ràpida.** Si a l'examen et descriuen una interferència **de l'entorn** (soroll ambiental, mala línia), és **soroll físic**. Si el problema és una **paraula que no s'entén**, és **soroll semàntic** (o barrera semàntica). Si el problema és un **prejudici o l'estat d'ànim**, és **soroll psicològic**.

1.3 Els models de comunicació

No cal que et facis expert en teoria, però hi ha tres models que apareixen als manuals i que convé

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reconèixer pel nom:

Model	Idea central	Limitació
Model lineal (Shannon i Weaver, 1948)	La comunicació és una **transmissió en una direcció**: font -> emissor -> canal -> receptor -> destinatari, amb **soroll** pel camí	No preveu la **resposta**: és un model d'enginyeria telefònica, no de relació humana
Model circular o interactiu (Wiener, Schramm)	Hi afegeix el **feedback**: el receptor respon i esdevé emissor. La comunicació és un **cicle**	Encara veu emissor i receptor com a papers alternatius
Model transaccional	Emissor i receptor **construeixen el sentit alhora**, dins d'un context i una relació	És el més realista per a l'atenció al públic

El salt clau és el segon: **sense feedback no es tanca el cicle**. Per això, quan atens algú, no n'hi ha prou de "dir-li-ho": has de comprovar que ho ha entès.

1.4 Els axiomes de Watzlawick

L'Escola de Palo Alto (Paul Watzlawick i col·laboradors) va formular cinc **axiomes de la comunicació humana** que surten sovint en tests de la part "de comunicació". Els cinc, en cristià:

1. **És impossible no comunicar.** Tot comportament, també el silenci o girar la cara, comunica alguna cosa. Si no mires la persona que espera, li estàs comunicant que no t'importa.
2. **Tota comunicació té un nivell de contingut i un nivell de relació**: el què dius i el com ho dius (que defineix la relació entre els interlocutors). El nivell de relació condiciona la interpretació del contingut.
3. **La naturalesa de la relació depèn de la puntuació de les seqüències**: cadascú "puntua" la conversa i decideix qui va començar. Per això, en un conflicte, tots dos creuen que responen a l'altre.
4. **Hi ha comunicació digital i analògica**: la **digital** és la verbal (les paraules, arbitràries i precises); l'**analògica** és la no verbal (gestos i to, ambigua però carregada de relació).
5. **Els intercanvis són simètrics o complementaris**: simètrics quan es basen en la igualtat entre els interlocutors, complementaris quan es basen en la diferència (per exemple, la relació entre qui informa i qui és informat).

> **Compte amb el parany.** L'axioma que més cau és el primer: **«és impossible no comunicar»**. Si veus aquesta frase entre les opcions, és de Watzlawick i és certa.

2. La comunicació humana

2.1 Verbal, no verbal i paraverbal

Quan ens comuniquem cara a cara, les paraules són només una part del que arriba. Cal distingir **tres dimensions** i no confondre-les mai:

Dimensió	Què inclou	És el...
Comunicació verbal	Les **paraules**, orals o escrites	què diem
Comunicació no verbal	**Gestos, mirada, expressió facial, postura, distància, aparença**	com ens mostrem
Comunicació paraverbal o **paralingüística**	**To, volum, ritme, velocitat, entonació, pauses i silencis** de la veu	com ho diem

La comunicació no verbal té un **pes enorme** en la comunicació interpersonal: als manuals d'atenció al

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

públic es repeteix que **més del 60 %** de la informació d'una interacció cara a cara es transmet per vies no verbals. És a més en bona part **involuntària i difícil de controlar**, i pot **reforçar, complementar o contradir** el missatge verbal.

> **Compte amb el parany, i és el més freqüent de tot el tema.** El **to, el volum i la velocitat de la veu NO són comunicació no verbal**: són comunicació **paraverbal o paralingüística**. La no verbal són **gestos, mirada, postura i expressió facial**. L'examen ho pregunta gairebé sempre.

2.2 Kinèsica, proxèmica i paralingüística

Dins de l'estudi de la comunicació no verbal en sentit ampli es distingeixen tres disciplines. Memoritza-les pel nom, perquè les preguntes són de definició pura:

Disciplina	Estudia	Exemple
Kinèsica (o cinèsica)	Els **gestos i moviments corporals**: mirada, somriure, postura, moviments de mans i cap	Assentir mentre escoltes
Proxèmica	L'ús de l'**espai i les distàncies** entre les persones	Situar-te al costat de la persona per ensenyar-li un imprès
Paralingüística	Els elements **vocals** que acompanyen la paraula sense ser paraula	Baixar el to quan algú s'altera

La proxèmica distingeix quatre distàncies segons el grau de confiança:

Distància	Rang aproximat	Ús
Íntima	Fins a uns **45 cm**	Família, parella. **Envair-la incomoda**
Personal	De **45 cm a 1,2 m**	Conversa propera, amics, atenció al taulell
Social	D'**1,2 a 3,5 m**	Relacions professionals i formals
Pública	Més de **3,5 m**	Xerrades, actes, discursos

En l'atenció presencial la distància adequada és la **personal-social**: prou a prop per mostrar atenció, sense envair l'espai íntim.

Una regla d'or que val per a tot el tema: **la comunicació verbal i la no verbal han de ser coherents**. Si dius «el puc ajudar de seguida» mentre mires el rellotge i sospires, el missatge que arriba és el contrari. Quan hi ha contradicció, **la gent creu la no verbal**.

2.3 Les barreres de la comunicació

Una **barrera** és tot allò que impedeix que el missatge arribi correctament. La classificació que cau és de tres:

Barrera	Origen	Exemples	Com se supera
Física	El **mitjà o l'entorn**	Soroll ambiental, mala línia telefònica, mampara, mascareta	Buscar un espai tranquil, vocalitzar, apujar lleugerament el volum
Semàntica	El **codi**: no es comparteix el significat	Tecnicismes ("subrogació", "declaració responsable"), argot administratiu, idioma diferent	**Adaptar el llenguatge**, definir el terme, fer servir exemples
Psicològica	L'**estat mental o emocional**	Prejudicis, estereotips, nervis, pressa, enuig, cansament	Empatia, calma, escolta activa, no personalitzar

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Alguns manuals hi afegeixen les **barreres fisiològiques** (una discapacitat auditiva o visual, un problema de parla) i les **organitzatives** (una cadena de comandament massa llarga, informació que es perd entre departaments). Si te les posen com a opció, són vàlides; però **la classificació nuclear és la de tres**.

2.4 L'escolta activa

Sentir és captar sons; **escoltar activament** és parar atenció plena per **entendre** el que l'altre vol dir, incloent-hi el que no diu amb paraules. És la primera habilitat de qualsevol lloc d'atenció al públic i, de retruc, la que més errors evita: si entens bé què vol la persona des del principi, no la fas anar i venir ni obres el tràmit equivocat.

Tècniques d'escolta activa que has de saber enumerar:

- **Mostrar atenció**: contacte visual, assentir, postura orientada cap a la persona, deixar el que estaves fent.
- **No interrompre**: deixar que acabi d'explicar-se, encara que ja sàpigues per on va.
- **Parafrasejar**: repetir amb les teves paraules el que ha dit («Llavors, el que necessita és...») per confirmar que ho has entès.
- **Fer preguntes**: **obertes** per obtenir informació («Expliqui'm què ha passat»), **tancades** per concretar («Té el número d'expedient?»).
- **Reflectir els sentiments**: reconèixer l'estat emocional («Entenc que això l'amoïni»).
- **Resumir** al final per assegurar acords i tancar la conversa amb tot clar.

2.5 L'empatia

L'**empatia** és la capacitat de **posar-se en el lloc de l'altra persona** per comprendre com se sent i com veu la situació. No és el mateix que la **simpatia** (caure bé) ni que la **compassió** (sentir llàstima), i no vol dir donar la raó ni prometre el que no pots complir. Empatitzar és **comprendre des de dins** i fer-ho notar: «entenc que això l'hagi molestat», «és normal que li hagi fet estrany».

> **Truc pràctic.** L'ordre importa: **primer reconeixes l'emoció, després expliques la solució**. Si comences per la norma, la persona encara està enfadada i no t'escolta.

2.6 L'assertivitat

L'**assertivitat** és la capacitat d'**expressar opinions, sentiments i drets de manera clara i directa, respectant sempre els altres**. És el punt d'equilibri entre dos estils inadequats:

Estil	Com actua	Conseqüència
Passiu o **inhibit**	No expressa el que pensa, cedeix sempre per evitar el conflicte	La persona s'acaba cremant i el servei perd criteri
Agressiu	Imposa el seu punt de vista menyspreant l'altre, to elevat, retret	Escalada del conflicte i queixa formal
Assertiu	Defensa el missatge **amb fermesa i respecte alhora**, i explica el perquè	Es manté el criteri sense trencar la relació

Eines per ser assertiu al taulell: parlar en **primera persona** («necessito que m'aporti...» en lloc de «vostè no ha portat...»), ser **concret i tranquil**, **reconèixer la part de raó** de la persona abans de matisar, i mantenir la cordialitat fins i tot quan has de dir que no.

> **Truc pràctic.** Assertivitat **no** vol dir dir sempre que sí. Vol dir saber **dir que no amb respecte**, explicar el motiu

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> i, sempre que sigui possible, **oferir una alternativa**.

2.7 La comunicació a l'organització

A dins d'un ajuntament la comunicació també es classifica, i aquestes distincions cauen:

Criteri	Tipus	Definició
Destinatari	**Interna**	Circula **entre els membres i unitats de la mateixa organització**: una circular, una reunió d'equip, un correu entre companys
	Externa	L'organització s'adreça **cap enfora**: ciutadania, empreses, altres administracions, mitjans
Direcció (dins la interna)	**Descendent**	De **dalt a baix**: instruccions, circulars, ordres de servei
	Ascendent	De **baix a dalt**: informes, propostes de millora, queixes internes
	Horitzontal o **lateral**	Entre **unitats del mateix nivell**: coordinació entre Padró i Serveis Socials
Grau de formalització	**Formal**	Segueix els **canals oficials** i deixa constància: ofici, informe, decret
	Informal	Circula pels **canals no oficials** (el conegut radio macuto o "cadena de rumors"). No és dolenta per si mateixa: és ràpida, però **no és fiable ni deixa rastre**

> **Compte amb el parany.** Si el missatge circula **dins** de l'organització és **intern**, encara que el signi l'alcalde; si va dirigit **cap a fora** és **extern**, encara que el redacti un auxiliar. I la **comunicació informal no s'elimina**: es gestiona donant informació formal suficient perquè el rumor no ompli el buit.

3. El llenguatge com a mitjà de comunicació

3.1 Llenguatge, llengua i parla

Aquesta trilogia ve de Ferdinand de Saussure i cau com a pregunta de definició:

Concepte	Què és
Llenguatge	La **capacitat humana universal** de comunicar-se mitjançant signes. És una facultat de l'espècie
Llengua o **idioma**	El **sistema concret de signes i regles** compartit per una comunitat (el català, el castellà). És **social i abstracte**
Parla	L'**ús individual i concret** que cada persona fa de la llengua en un moment donat. És **individual i material**

Traduït al procés de comunicació: la **llengua és el codi**; la **parla és el missatge concret**; el **llenguatge és la facultat** que permet tenir-ne.

El llenguatge humà té unes propietats que el diferencien dels sistemes de comunicació animal: és **articulat** (combina unitats sense significat -sons- per formar unitats amb significat), **arbitrari** (no hi ha relació natural entre la paraula i la cosa), **productiu o creatiu** (amb elements finits es fan missatges infinits), **desplaçat** (permet parlar del passat, del futur i del que no existeix) i **transmès culturalment** (s'aprèn, no s'hereta).

3.2 Les funcions del llenguatge

Roman Jakobson va associar **sis funcions del llenguatge** als sis elements de la comunicació. És una taula d'examen clàssica: fixa't que cada funció "apunta" a un element.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Funció	Apunta a...	Què fa	Exemple administratiu
Referencial o **representativa**	El **context/referent**	**Informar** de la realitat objectivament	«El termini acaba el 30 de setembre»
Emotiva o **expressiva**	L'**emissor**	Expressar l'estat d'ànim o l'opinió de qui parla	«Em sap greu el retard»
Conativa o **apel·lativa**	El **receptor**	Influir-hi, cridar-lo, donar-li ordres	«Aporti el document en el termini de deu dies»
Fàtica o de **contacte**	El **canal**	Obrir, mantenir o tancar la comunicació	«Digui'm?», «Em sent bé?»
Metalingüística	El **codi**	Parlar de la llengua mateixa, definir termes	«Una declaració responsable és un document en què vostè declara que compleix uns requisits»
Poètica o **estètica**	El **missatge**	Cuidar la forma del missatge	Un eslògan d'una campanya municipal

A l'examen. La funció **referencial** és la que domina la informació administrativa (donar dades). La **conativa** apareix als requeriments i les citacions. La **metalingüística** és exactament el que fas quan **expliques un tecnicisme**: la funció estrella de l'atenció al públic.

3.3 El llenguatge administratiu

El **llenguatge administratiu** és la varietat de llengua que l'Administració fa servir en les seves comunicacions. És un llenguatge **formal, objectiu, precís i funcional**, però el seu problema històric ha estat l'excés: fórmules arcaiques, frases quilomètriques, tractaments protocol·laris pomposos i tecnicismes gratuïts. Aquest excés és, en termes del bloc 2, una **barrera semàntica** creada per l'Administració mateixa.

Els **defectes** que has de saber identificar (i evitar):

- **Arcaismes i fórmules fossilitzades**: «debades», «a mèrits del que precedeix», «en el seu cas i moment procedimental oportú».
- **Frases massa llargues** amb subordinació encadenada, que obliguen a rellegir.
- **Abús de la veu passiva i de l'impersonal**: «es notifica», «es procedirà a», que amaguen qui fa què.
- **Nominalitzacions**: «procedir a la realització de la comprovació» en lloc de «comprovar».
- **Tecnicismes innecessaris** i sigles no explicades la primera vegada.
- **Tractaments protocol·laris excessius** i tòpics de cortesia buits.

Els **criteris de qualitat** que hi contraposa el llenguatge administratiu modern:

Criteri	Què vol dir	Exemple
Claredat	Que s'entengui **a la primera lectura**	Una idea per frase
Concisió	Dir-ho amb **les paraules justes**	«Comprovar» en lloc de «procedir a la realització de la comprovació»
Precisió	Cada terme diu exactament el que ha de dir	No confondre «al·legació» amb «recurs»
Ordre lògic	Estructura previsible: qui, què, per què, què s'ha de fer i en quin termini	Encapçalament, cos, peu
Veu activa	Deixa clar **qui fa l'acció**	«Li notifiquem» millor que «es notifica»
Neutralitat i respecte	To objectiu, sense judicis de valor ni condescendència	«Falta el document X», no «no s'ha molestat a portar el document X»
Llenguatge inclusiu i no sexista	No invisibilitzar ni discriminar	«La ciutadania», «el personal», «les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

persones interessades» |

Per al **llenguatge no sexista**, els recursos recomanats són els **mots col·lectius i genèrics** («la ciutadania» en lloc de «els ciutadans», «la plantilla» o «el personal» en lloc de «els treballadors», «les persones interessades» en lloc de «els interessats»), les **construccions impersonals** i, quan calgui, la **doble forma**; el que es desaconsella és abusar de barres, parèntesis i arrovals, perquè destrossen la llegibilitat. La Generalitat té dues eines de referència en aquesta matèria: el **Manual de documents i llenguatge administratius** i la **Guia d'usos no sexistes de la llengua**.

Pel que fa al **tractament personal**, la tradició administrativa catalana recomana adreçar-se a la ciutadania de **«vós»** o de **«vostè»** -totes dues formes mantenen el respecte i la formalitat- i evitar el **«tu»** en la documentació. L'Administració parla de si mateixa en **primera persona del plural** («us comuniquem») o en primera del singular quan és un òrgan unipersonal que decideix («Resolc», «Certifico»).

Truc. Si una pregunta demana **una característica del llenguatge administratiu de qualitat**, les respostes correctes són del bloc **claredat, concisió, precisió, llenguatge inclusiu**. Sospita sempre de les opcions que parlin de llenguatge «solemne», «arcaic», «complex» o «recarregat»: són les distractores.

3.4 Les llengües i els drets lingüístics a Catalunya

La llengua no és un detall d'estil: és un **dret** de la persona que atens, i el tema el pregunta.

- El **català** és la **llengua pròpia** de Catalunya i, per tant, la llengua d'ús normal i preferent de les administracions catalanes (**art. 6 de l'Estatut d'autonomia**).
- Són **llengües oficials** el **català** i el **castellà**; a la **Vall d'Aran** hi és també oficial l'**occità**, denominat **aranès**.
- L'**art. 33 de l'Estatut** reconeix els **drets lingüístics davant les administracions públiques**: tothom té **dret d'opció lingüística**, és a dir, a ser atès i a rebre la documentació en la llengua oficial que esculli, sense que se li pugui exigir cap traducció ni imposar cap retard o perjudici per aquest motiu.
- L'**art. 9 de la Llei 1/1998, de política lingüística**, concreta que les administracions locals han d'utilitzar el **català** en les actuacions internes i en la relació entre elles, i normalment també en les comunicacions i notificacions, **sens perjudici del dret de la persona a rebre-les en castellà si ho demana**.
- La **Llei 26/2010, del 3 d'agost**, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, recull igualment el dret de la ciutadania a relacionar-s'hi en qualsevol de les llengües oficials.
- La **Llei 39/2015** ho reconeix a escala estatal a l'**art. 13.c)**: dret a **utilitzar les llengües oficials** al territori de la comunitat autònoma.

Compte amb el parany. Llengua **pròpia** només n'hi ha **una** (el català). Llengües **oficials** n'hi ha **dues** amb caràcter general (català i castellà) i **tres** a l'Aran (amb l'aranès). L'examen barreja els dos conceptes contínuament.

I una situació que et trobaràs: **una persona estrangera que no parla cap llengua oficial**. No hi ha dret a intèrpret com al procés penal, però sí deure d'atendre-la: llenguatge senzill, suports visuals, imprès escrit, i si el teu ajuntament disposa de **servei de traducció o de mediació intercultural**, activar-lo. El que no pots fer mai és negar-li l'atenció ni apujar la veu pensant que així t'entendrà millor.

4. Diferència entre informació i comunicació

Aquest apartat de l'enunciat és curt però **cau segur**, perquè és una distinció conceptual neta i fàcil de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

preguntar.

Informar és **transmetre dades en un sol sentit**: l'emissor emet i el receptor rep, sense que calgui resposta. **Comunicar** és **posar en comú**: hi ha intercanvi, hi ha **feedback** i el receptor esdevé alhora emissor. Dit d'una altra manera: **tota comunicació conté informació, però no tota informació és comunicació**.

	Informació	**Comunicació**
Direcció	**Unidireccional** (emissor -> receptor)	**Bidireccional** (emissor ? receptor)
Feedback	**No n'hi ha** o no és necessari	**N'hi ha**: és el que tanca el cicle
Paper del receptor	**Passiu**: rep	**Actiu**: respon, pregunta, matisa
Objectiu	Que la dada **arribi**	Que el missatge s'**entengui** i es **comparteixi**
Comprovació	No es comprova la comprensió	Es comprova la comprensió
Relació	No cal que en generi	**Genera i modifica** la relació entre les parts
Exemple municipal	El **BOP**, el tauler d'edictes, un ban, un cartell, una nota de premsa, la publicitat activa del portal de transparència	Una atenció al taulell, una trucada, una reunió, una consulta contestada per correu

> **Truc per no fallar mai.** Pregunta't: **hi ha resposta?** Si el receptor pot respondre i la seva resposta modifica el que passa després, és **comunicació**. Si el missatge s'emet i prou (l'anunci al tauler no espera resposta de ningú), és **informació**.

I un matís que fa quedar bé: en el llenguatge jurídic administratiu, **«comunicació»** té a més un sentit tècnic propi. La **Llei 39/2015** distingeix la **notificació** (acte formal, amb acusament de recepció, del qual pengen terminis i recursos) de la **comunicació** (tramesa d'informació sense aquells efectes). Quan un examen et parli de «comunicació» dins d'un procediment, pensa en aquesta distinció, no en la teoria de Jakobson.

5. Tipus de comunicació

Aquí no hi ha una única classificació "oficial": hi ha diversos criteris i el tribunal en pot preguntar qualsevol. Aquesta taula els recull tots i és, probablement, la pàgina més rendible de la guia.

Criteri	Tipus	Definició i exemple
Segons el codi	**Verbal**	Amb paraules, **orals** (conversa, telèfon) o **escrites** (instància, correu)
	No verbal	Gestos, mirada, postura, aparença, ús de l'espai
	Paraverbal	To, volum, ritme, entonació, pauses
Segons el canal	**Oral**	Immediata, espontània, permet feedback instantani; **no deixa constància**
	Escrita	Més elaborada i precisa; **deixa constància i té valor probatori**; feedback diferit
	Audiovisual / telemàtica	Videotrucada, web, seu electrònica, xarxes socials
Segons la direcció	**Unidireccional**	Un emeti i prou: un ban, un cartell
	Bidireccional	Amb resposta: una conversa, una consulta
Segons el nombre de participants	**Intrapersonal**	Amb un mateix (reflexió, diàleg intern)
	Interpersonal	Entre **dues o poques persones concretes**: tu i el veí al taulell
	Grupal o **intragrupal**	Dins d'un grup: una reunió d'equip
	De masses o **col·lectiva**	Un emissor cap a un públic **ampli i indiferenciat**: premsa, ràdio, web

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

municipal |
Segons l'àmbit organitzatiu	**Interna**	Dins de l'organització
	Externa	Cap a la ciutadania i altres entitats
Segons la direcció dins l'organització	**Descendent / ascendent / horitzontal**	De dalt a baix / de baix a dalt / entre iguals
Segons la formalització	**Formal**	Pels canals oficials, deixa rastre
	Informal	Pels canals espontanis (rumor); ràpida però no fiable
Segons la relació temporal	**Sincrònica**	Emissor i receptor coincideixen en el temps: presencial, telèfon, videotrucada
	Asincrònica	No coincideixen: correu electrònic, instància, notificació
Segons la presència	**Presencial**	Cara a cara, amb tot el component no verbal
	A distància	Telèfon, telemàtica, escrita

Per fixar la idea. L'oral i l'escrita es diferencien en tres coses que cauen: **immediatesa** (l'oral és més ràpida), **constància** (l'escrita deixa prova), i **elaboració** (l'escrita es pot revisar abans d'enviar). Per això la norma administrativa exigeix forma escrita per a tot el que produeix efectes jurídics: **el que no consta, no existeix**.

I una advertència pràctica de la feina real: **un correu electrònic entre companys és comunicació escrita i asincrònica, però no és un document administratiu ni un registre**. Que hagis "avisat per correu" no acredita res dins d'un expedient si no hi ha assentament ni document signat. Ho reprendrem al bloc 9.

6. Atenció al públic

6.1 Què és i per què és una obligació jurídica

L'**atenció al públic** o **atenció a la ciutadania** és la funció mitjançant la qual l'Administració **rep, informa, orienta i tramita** les peticions de les persones, amb l'objectiu de facilitar-los l'**exercici dels seus drets** i el **compliment de les seves obligacions**. Té una **doble dimensió**: és un **dret** de la persona i un **deure** de l'Administració i del seu personal.

Aquest deure no és retòric, té base normativa concreta:

Norma	Què diu
Art. 103.1 CE	L'Administració serveix amb **objectivitat els interessos generals** i actua amb **eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació**, amb submissió plena a la llei i al dret
Art. 105.b) CE	La llei regularà l'**accés de la ciutadania als arxius i registres administratius**
Art. 13.e) Llei 39/2015	Dret a ser **tractat amb respecte i deferència** per les autoritats i el personal, que els han de **facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions**
Art. 54.1 TREBEP (RDL 5/2015)	Els empleats públics **tractaran amb atenció i respecte** la ciutadania, els superiors i la resta d'empleats
Art. 54.4 TREBEP	**Informaran la ciutadania** sobre les matèries o assumptes que tinguin dret a conèixer i **facilitaran l'exercici dels seus drets**
Art. 53.12 TREBEP	**Deure de secret i discreció** sobre els assumptes que coneguin per raó del càrrec, sense poder-ne fer ús en benefici propi o de tercers
Art. 30 EAC	Dret d'**accés als serveis públics en condicions d'igualtat** i dret a una **bona administració**: tractament objectiu i imparcial dels assumptes i actuació proporcionada

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Arts. 58-61 Llei 19/2014** | **Dret a una bona administració i a uns serveis públics de qualitat**: resolució en **termini raonable** i motivada, no haver d'aportar documents que l'Administració ja té, tracte imparcial. L'**art. 59** hi situa les **cartes de serveis** |
| **Art. 31 Llei 26/2010** | Principis d'actuació de les administracions catalanes: **proximitat**, **simplificació**, **bona administració**, transparència, orientació a la persona |

Idea força per a l'examen. Una atenció descuidada no és "mala educació": pot ser un **incompliment de deures del personal** (art. 54 TREBEP) i pot generar una **queixa** amb dret a resposta. La cortesia, aquí, és una obligació jurídica.

6.2 Els principis de qualitat en l'atenció

Una atenció de qualitat es basa en aquests principis. Sabre'ls enumerar és mig punt segur:

- **Igualtat de tracte i no-discriminació**: tothom igual, sense privilegis ni prejudicis, ni per aspecte, origen, llengua, edat o condició. El **tracte arbitrari** hi és directament contrari.
- **Respecte, amabilitat i deferència**: tracte cordial i empàtic, també quan la resposta ha de ser negativa.
- **Objectivitat, imparcialitat i professionalitat**: informes i informacions basats en la norma, no en la simpatia.
- **Eficàcia i eficiència**: orientació a **resoldre** la necessitat, no a treure-se-la de sobre.
- **Accessibilitat**: que **tothom** pugui accedir al servei, també les persones amb discapacitat o amb dificultats digitals.
- **Confidencialitat** de les dades personals.
- **Transparència** i informació comprensible.
- **Millora contínua**: escoltar queixes i suggeriments i corregir.

Un instrument que materialitza aquests principis és la **carta de serveis**: el document públic on una unitat declara **quins serveis presta**, **quins drets té la ciutadania** en relació amb ells i **quins compromisos de qualitat** assumeix (temps màxims d'espera, terminis de resposta, horaris, canals). En parlem al bloc 8.

A l'examen. Si et pregunten pels principis d'una bona atenció, **el tracte arbitrari, actuar per prejudicis o donar tracte diferent segons qui sigui** són **sempre** la resposta incorrecta. Els correctes són igualtat, respecte, eficàcia, accessibilitat i confidencialitat.

6.3 Els canals d'atenció

Hi ha **quatre canals** i tots han d'oferir una **qualitat equivalent**: la persona tria el que li va millor.

Atenció presencial

És el cara a cara, amb presència física simultània. És el canal amb **més riquesa comunicativa** (hi ha verbal, no verbal i paraverbal) i, per això, el que més exigeix. Bones pràctiques:

- **Saludar i acollir** des del primer moment; si estàs ocupat, fer un gest de reconeixement perquè la persona sàpiga que l'has vist.
- **Contacte visual**, postura oberta, somriure natural i **escolta activa**.
- Respectar l'**ordre d'arribada** o el sistema de **torns**, i la **igualtat de tracte**.
- Respectar la **distància personal-social** (la proxèmica) i la **confidencialitat**: ni expedients d'altres a la vista, ni comentar en veu alta dades sensibles.
- Cuidar la **imatge personal** i l'ordre del lloc de treball, i portar la **identificació visible** quan pertoqui:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

transmet professionalitat.

- **Acomiadar-se comprovant** que la persona ha resolt el que necessitava i sap quin és el pas següent.
- Si **no pots resoldre-ho**, **derivar** de manera ordenada: dir a quin servei ha d'anar, on és i, si pot ser, avisar-hi. Mai enviar la persona a donar voltes.

Atenció telefònica

Aquí **desapareix tota la comunicació no verbal visual**: el **to de veu** i les paraules ho són tot. Per això la paraverbal hi és determinant. Bones pràctiques:

- **Despenjar amb promptitud** (l'estàndard habitual de les cartes de serveis és **abans de tres tons**).
- **Saludar i identificar l'organisme o la unitat**: «Ajuntament de Salt, bon dia, en què el puc ajudar?».
- **Somriure en parlar**: el somriure es nota a la veu.
- Parlar a **ritme pausat**, vocalitzant, amb un volum adequat.
- **Escolta activa** i **reformulació**: com que no hi ha gestos, cal verbalitzar («entesos», «l'escolto», «llavors vostè em diu que...»).
- Si has de fer **esperar**: **demanar permís**, explicar el **motiu**, no deixar la persona en espera més d'uns segons sense tornar-hi i **agrair** la paciència.
- Si has de **transferir** la trucada: dir a qui i per què, i si pots, presentar el cas al company perquè la persona no ho hagi d'explicar dues vegades.
- **Resumir i confirmar** abans de penjar. Qui ha trucat penja primer.

Atenció telemàtica o electrònica

És la que es fa **per internet**: web municipal, **seu electrònica**, carpeta ciutadana, correu electrònic, formularis, xarxes socials. Característiques:

- Disponible **24 hores tots els dies de l'any**, sense desplaçaments ni cues.
- Per a molts tràmits exigeix **identificació electrònica** segura.
- Genera **constància**: tot queda registrat, amb data i hora.
- Té un risc propi: la **bretxa digital**. Per això la llei imposa el **dret a ser assistit** en l'ús de mitjans electrònics (art. 12 de la Llei 39/2015), que veurem al bloc 9.

Atenció escrita

És la que queda **registrada en un suport**: instàncies, oficis, cartes, correus electrònics. Té **valor probatori** i per això s'ha de redactar amb cura, aplicant tot el que hem vist al bloc 3. En un correu institucional: **assumpte clar**, to cortès i professional, una idea per paràgraf, i **identificació i dades de contacte** de l'organisme o servei al peu.

> **A l'examen (números de telèfon).** El **012** és el telèfon d'**atenció ciutadana de la Generalitat** de Catalunya (informació i tràmits), canal telefònic unificat. El **112** és el número únic europeu d'**emergències**. No els confonguis: és una de les preguntes més repetides de tot el bloc d'atenció.

6.4 Les fases de l'atenció presencial

Els manuals descomponen l'atenció en fases. Saber-les et dona estructura i és una pregunta fàcil de reconèixer:

Fase	Què hi passa	Errors típics
1. Acollida	Saludar, establir contacte visual, transmetre disponibilitat	No aixecar el cap, deixar la persona esperant sense senyal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. Sondeig o exploració	**Escoltar** i **preguntar** per identificar la necessitat real	Interrompre i anticipar la resposta abans d'entendre el cas
3. Reformulació	Repetir amb les teves paraules el que has entès i confirmar-ho	Donar per fet que ho has entès
4. Gestió o resolució	Informar, orientar, tramitar o **derivar**	Improvisar una resposta que no saps segur
5. Verificació	Comprovar que la persona ho ha entès i sap el pas següent	Deixar-la marxar amb dubtes
6. Comiat	Tancar amb cordialitat i oferir-te per a dubtes posteriors	Un comiat sec, que esborra tota la bona feina anterior

Truc pràctic. La fase que més s'oblida és la **5**. Preguntar «li ha quedat clar què ha de portar?» estalvia una segona visita i una queixa.

6.5 Situacions difícils: queixes, reclamacions i conflictes

Tard o d'hora atendràs algú **enfadat, alterat o exigent**. La clau és **no entrar en la seva dinàmica**:

- **Mantenir la calma i l'autocontrol.** El to baix i pausat contagia tranquil·litat; el to alt encén el conflicte.
- **Deixar que s'expressi** sense interrompre: la persona necessita "buidar-se" abans de poder escoltar.
- **Empatitzar** i reconèixer la molèstia, sense assumir culpes que no són teves.
- **No personalitzar**: la persona no està enfadada amb tu, sinó amb una situació. Separar la persona del problema.
- **Oferir solucions o alternatives realistes**; **no prometis mai el que no pots complir**.
- **Informar de les vies formals** (queixa, reclamació, recurs) i, si el clima es deteriora, **derivar** a la persona responsable.
- Si hi ha **agressió verbal greu o amenaça**, es dona per acabada l'atenció i s'avisa el superior o el servei de seguretat, deixant-ne constància escrita.

Distincions que cauen:

Concepte	Què és
Queixa	Manifestació de **disconformitat o insatisfacció** amb el funcionament d'un servei («m'han atès malament», «he esperat dues hores»)
Reclamació	Petició d'una **resposta o reparació concreta** (revisar un tràmit, retornar un import)
Suggeriment	**Proposta de millora** del servei; la pot fer la ciutadania o el mateix personal
Recurs administratiu	Impugnació **formal d'un acte administratiu**, amb terminis i efectes jurídics propis. **Una queixa no és un recurs**

Punt d'or. L'**art. 19 del RD 951/2005** ho diu expressament: les queixes **no tenen en cap cas la qualificació de recurs administratiu** i la seva presentació **no interromp els terminis** establerts a la normativa. Cau molt, i molta gent hi falla.

I dues tècniques de resolució de conflictes que convé distingir: la **negociació** (les parts dialoguen **directament** per arribar a una solució satisfactòria per a totes dues) i la **mediació** (una **tercera persona imparcial** ajuda a dialogar i acordar, **sense imposar** cap decisió).

Canvi de xip. La queixa **no és un atac personal**: és **informació gratuïta** sobre què falla al servei. Un servei sense queixes no és un servei perfecte; sovint és un servei on ningú sap com queixar-se.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.6 Atenció a la diversitat i accessibilitat

L'**accessibilitat universal** és la condició que han de complir entorns, processos, béns, productes i serveis perquè siguin **comprensibles, utilitzables i practicables per totes les persones** en condicions de seguretat i comoditat i de la manera més autònoma possible. Aplicada a l'atenció, vol dir eliminar **barreres físiques** (rampes, taulells a alçada adequada, bucles magnètics) i **barreres de comunicació** (informació en formats comprensibles, lectura fàcil, llengua de signes, subtítols).

Pautes concretes:

Situació	Com actuar
Discapacitat auditiva	Mirar **de cara** (facilita la lectura labial), **vocalitzar** sense exagerar, no cridar, oferir **suport escrit**, no tapar-se la boca
Discapacitat visual	Identificar-te en veu alta, oferir la informació **oralment**, donar indicacions precises («a la seva dreta, tres passes»), no agafar la persona sense avisar
Discapacitat física o mobilitat reduïda	Adreçar-te a la persona, no a l'acompanyant; situar-te a la seva alçada; garantir un punt d'atenció accessible
Discapacitat intel·lectual o cognitiva	Frases curtes, una idea per frase, **lectura fàcil**, comprovar la comprensió, paciència
Gent gran	Ritme pausat, claredat, **repetir** sense fer-ho notar, oferir-ho per escrit, no infantilitzar
Persones estrangeres	Llenguatge senzill, suports visuals, imprès escrit, **traducció o mediació intercultural** si el servei existeix
Bretxa digital	Assistència en l'ús de mitjans electrònics (**art. 12 Llei 39/2015**), i **funcionari habilitat** si la persona no té certificat

> **Regla que resumeix el bloc.** No es tracta de rebaixar el servei a ningú, sinó d'**adaptar la manera d'atendre** perquè el resultat sigui el mateix per a tothom. Això és igualtat efectiva.

6.7 Confidencialitat i protecció de dades al taulell

Atenent el públic maneges **dades personals** constantment: noms, adreces, dades de salut de qui demana un ajut, situacions familiars. Regles bàsiques:

- **Deure de discreció i secret** professional (**art. 53.12 TREBEP**).
- Tractar les dades **només per a la finalitat** per a la qual es van recollir (**principi de limitació de la finalitat**, art. 5 RGPD).
- **Minimització**: demanar només les dades necessàries.
- **Confidencialitat i integritat**: res d'expedients d'altres damunt del taulell ni pantalles visibles des de la sala d'espera; no comentar casos amb companys que no hi intervenen.
- **No donar informació particular per telèfon** a qui no puguis identificar com a persona interessada o representant.
- **Verificar la identitat** i, si hi ha representació, comprovar-la.

> **Cas típic d'examen.** Truca una persona demanant en quin punt està l'expedient d'un veí seu. Resposta: **no li pots donar aquesta informació**. És **informació particular** i només es facilita a **les persones interessades o els seus representants** (art. 3 del RD 208/1996 i art. 53 de la Llei 39/2015). Ho veiem tot seguit.

7. Acollida i informació a l'administrat

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

7.1 Les funcions d'atenció personalitzada

La norma de referència d'aquest bloc és el **Reial decret 208/1996, de 9 de febrer, pel qual es regulen els serveis d'informació administrativa i atenció al ciutadà**. Formalment és una norma d'organització de l'**Administració General de l'Estat**, però és la que defineix els conceptes i, per això, és la que et preguntaran. El seu **article 4** enumera les **sis funcions** de l'atenció personalitzada. Memoritza-les per les seves lletres:

Lletra	Funció	En cristià
a)	**Recepció i acollida**	Rebre la persona i donar-li **orientació i ajuda en el moment inicial de la visita**, especialment sobre **on són les dependències i els funcionaris**
b)	**Orientació i informació**	Donar els **aclariments i ajudes de caràcter pràctic** sobre procediments, tràmits, requisits i documentació, o per accedir a un servei o prestació
c)	**Gestió**	**Rebre la documentació inicial** d'un expedient quan així s'hagi previst reglamentàriament, i **tramitar i resoldre** les qüestions la urgència i simplicitat de les quals demanin una **resposta immediata**
d)	**Recepció d'iniciatives o suggeriments**	De la ciutadania **o dels mateixos empleats públics**, per millorar la qualitat, augmentar el rendiment, estalviar despesa o **simplificar o suprimir tràmits** innecessaris
e)	**Recepció de queixes i reclamacions**	Per **tardances, desatencions** o qualsevol altra actuació irregular en el funcionament de les dependències
f)	**Assistència en l'exercici del dret de petició**	Orientar sobre la **naturalesa i la manera d'exercir** el dret de petició (**arts. 29 i 77 CE**) i sobre a qui adreçar l'escrit; i **elevar a l'òrgan competent** les peticions rebudes en què **no consti el destinatari o hi consti erròniament**

A l'examen. Les dues primeres lletres són literalment l'enunciat del tema: **«acollida»** és la lletra **a)** i **«informació»**, la lletra **b)**. Si et demanen "quina funció comprèn la localització de dependències i funcionaris", la resposta és **recepció i acollida**.

7.2 El límit de la informació: fins on pots arribar

Aquest és el punt més fi de tot el tema i el que separa una resposta correcta d'una que sembla correcta. L'**article 4.b) del RD 208/1996** diu que aquesta forma de facilitar l'exercici dels drets **en cap cas no pot comportar una interpretació normativa ni una consideració jurídica o econòmica**, sinó **només**:

1. Una **simple determinació de conceptes** (explicar què vol dir un terme).
2. **Informació d'opcions legals** (dir-li quines vies té).
3. **Col·laboració en l'emplenament d'impresos o sol·licituds**.

Sí que pots fer	No pots fer
Explicar què és una declaració responsable	Dictaminar si el seu cas concret compleix els requisits
Dir quins documents demana l'ordenança	Dir-li si li donaran o no la llicència
Ajudar-la a omplir la instància	Redactar-li un recurs o assessorar-la sobre estratègia
Informar dels terminis i les vies de recurs	Valorar si el recurs prosperarà
Dir quina taxa s'aplica segons l'ordenança	Calcular-li la seva quota com si fos una liquidació

Frase que et pot salvar un cas pràctic. «Li explico què diu la norma i quines opcions té, però la valoració jurídica del seu cas la fa el servei competent quan resolgui l'expedient.» Això és informació administrativa correcta. Anar més enllà és **assessorament**, i no et correspon.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

I una regla d'or complementària: **si no ho saps, no t'ho inventis**. Reconeix-ho amb naturalitat, digues que ho consultaràs i indica **com i quan** donaràs resposta, o **deriva** al servei competent. Una informació inventada acaba en una sol·licitud mal presentada, un termini perdut i, si va molt malament, en responsabilitat patrimonial de l'ajuntament.

7.3 Els drets de la persona en què es basa l'acollida

Ja hem vist la base constitucional i estatutària. Ara els drets concrets que has de citar per articles. Aquí hi ha **una distinció que cau sempre**:

Article 13 de la Llei 39/2015 - drets de LES PERSONES (qualsevol persona amb capacitat d'obrar, tingui expedient obert o no):

- a) Comunicar-se amb les administracions a través d'un **Punt d'Accés General electrònic**.
- b) **Ser assistides** en l'ús de mitjans electrònics.
- c) Utilitzar les **llengües oficials** al territori de la seva comunitat autònoma.
- d) Accedir a la **informació pública**, arxius i registres (Llei 19/2013 estatal i **Llei 19/2014** catalana).
- e) Ser tractades amb **respecte i deferència** per les autoritats i el personal, que els han de facilitar l'exercici dels drets i el compliment de les obligacions.
- f) **Exigir responsabilitats** a les administracions i al seu personal.
- g) Obtenir i utilitzar els **mitjans d'identificació i signatura electrònica**.
- h) A la **protecció de dades** de caràcter personal.
- i) Qualsevol altre que li reconeguin la Constitució i les lleis.

Article 53 de la Llei 39/2015 - drets de L'INTERESSAT (qui ja té un procediment en marxa):

- Conèixer **en qualsevol moment l'estat de la tramitació**, el sentit del silenci i l'òrgan competent, i **obtenir còpia** dels documents.
- **Identificar** les autoritats i el personal sota la responsabilitat dels quals es tramita.
- **No presentar documents originals** llevat que la norma ho exigeixi expressament.
- **No aportar documents** ja presentats, elaborats per qualsevol administració o que ja siguin en poder d'aquesta (**principi "una sola vegada"**, art. 28).
- Formular **al·legacions** i aportar documents **abans del tràmit d'audiència**.
- Obtenir **informació i orientació** sobre els requisits jurídics o tècnics dels projectes, actuacions o sol·licituds que es proposi fer.
- **Actuar assistit d'assessor** quan ho consideri convenient.

> **Truc infal·lible. Art. 13 = "les persones"** (encara no hi ha expedient). **Art. 53 = "l'interessat"** (ja hi ha procediment obert). Si la pregunta parla de **conèixer l'estat de la tramitació**, és **art. 53**. Si parla de **Punt d'Accés General o de ser assistit**, és **art. 13**.

A l'àmbit **local**, aquests drets es reforcen amb els seus propis articles:

Norma local	Dret
Art. 18.1.e) LBRL	Els veïns tenen dret a **ser informats, prèvia petició raonada**, i a **dirigir sol·licituds** a l'Administració municipal en relació amb **tots els expedients i la documentació municipal**, d'acord amb l'art. 105 CE
Art. 69.1 LBRL	Les corporacions locals **facilitaran la informació més àmplia** sobre la seva activitat i la participació de tota la ciutadania en la vida local
Art. 70.3 LBRL	**Tots els ciutadans** tenen dret a **obtenir còpies i certificacions** dels acords de les

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

corporacions locals i dels seus antecedents, i a **consultar arxius i registres**. La **denegació o limitació** ha de ser **motivada** i només per seguretat i defensa de l'Estat, investigació de delictes o intimitat de les persones |
Art. 230 ROF (RD 2568/1986)	Ha d'existir a l'organització de l'entitat una **Oficina d'Informació**; se li demanen les còpies, certificacions i consultes, i ella fa **d'ofici** les gestions perquè la persona obtingui la informació **en el termini més breu possible**. Es pot estructurar de forma **desconcentrada**. Les peticions han de ser **raonades**, tret que siguin certificacions d'acords o resolucions
Art. 231 ROF	Les sol·licituds dels veïns es cursen **per escrit** i es contesten segons la legislació de procediment. Si són d'una altra administració o òrgan, **es remeten a qui correspon** i s'informa la persona. Si la proposta arriba a tractar-se en un òrgan col·legiat, el secretari li ha de trametre **còpia de la part corresponent de l'acta en un màxim de 15 dies**
Art. 229 ROF	Publicitat de convocatòries i ordres del dia del Ple; **butlletí informatiu** de periodicitat **mínima trimestral** com a mitjà de difusió possible

Compte. L'**art. 18.1.e) LBRL** i l'**art. 230.4 ROF** parlen de **petició raonada**. Però la **Llei 19/2014** de transparència ha canviat el paradigma: per exercir el **dret d'accés a la informació pública no cal motivar** la sol·licitud. Si te'l pregunten així, la resposta moderna és que **no s'ha de justificar** el motiu; la motivació de l'art. 18.1.e) queda per a l'accés a expedients concrets i, en tot cas, **no pot funcionar com un filtre** per denegar.

7.4 El dret de petició

L'**article 29 CE** reconeix el **dret de petició individual i col·lectiva**, per escrit; l'**article 77 CE** el regula davant les Cambres. El desplega la **Llei orgànica 4/2001, de 12 de novembre**, reguladora del dret de petició. El que cau:

- **Titulars**: **qualsevol persona física o jurídica**, **amb independència de la seva nacionalitat**, individualment o col·lectivament, i **sense que del seu exercici se'n pugui derivar cap perjudici** per a qui la formula (art. 1).
- **Objecte** (art. 3): **qualsevol assumpte de la competència del destinatari**, afecti només qui la formula o sigui d'interès col·lectiu o general. **No** són objecte del dret de petició les sol·licituds, queixes o suggeriments per als quals l'ordenament **ja preveu un procediment específic**.
- **Presentació** (art. 6): a **qualsevol registre o dependència** admesa per la legislació de procediment. L'òrgan que la rep n'ha d'**acusar rebut i comunicar-ho en els 10 dies** següents a la recepció.
- **Inadmissió** (art. 9): sempre **motivada** i notificada en els **45 dies hàbils** següents a la presentació. Passat aquest termini **s'entén admesa a tràmit**.
- **Contestació** (art. 11): un cop admesa, l'òrgan competent està obligat a **contestar i notificar la contestació en un termini màxim de 3 mesos** des de la presentació. Pot convocar els peticionaris en **audiència especial**.

No ho confonguis. Petició ? **sol·licitud** ? **queixa** ? **recurs**. La **petició** demana una cosa **graciable**, que l'òrgan no està obligat a concedir (encara que sí a contestar). La **sol·licitud** exercita un **dret o interès legítim** dins d'un procediment. La **queixa** manifesta insatisfacció amb un servei. El **recurs** impugna un **acte administratiu**. Si per a allò que es demana ja hi ha un procediment específic, **no és dret de petició**.

7.5 Altres vies de defensa que has de saber indicar

Part de l'acollida és **orientar la persona sobre on pot anar** quan no queda satisfeta. Has de conèixer el mapa:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Queixes i suggeriments** del propi ajuntament: la via interna, ràpida i sense formalitats.
- **Recursos administratius** (alçada, reposició, revisió) quan hi ha un **acte administratiu** que es vol impugnar, amb els seus terminis.
- El **síndic o síndica municipal de greuges**, allà on l'ajuntament n'hagi creat: defensa els drets dels veïns davant l'ajuntament; l'elegeix el **Ple per tres cinquenes parts** en primera votació i per un mandat de **5 anys** (**art. 59 TRLMRLC**, Decret legislatiu 2/2003).
- El **Síndic de Greuges de Catalunya**, davant les administracions catalanes, inclosa la local.
- La **Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP)** per a les reclamacions en matèria d'accés a la informació pública a Catalunya: reclamació **gratuïta i voluntària**, **substitutiva** del recurs, en el termini d'**1 mes**, que es resol en **2 mesos** (ampliables **15 dies** si demana informes o proves) amb **silenci desestimatori**, i que ofereix **mediació** prèvia i voluntària.
- L'**Autoritat Catalana de Protecció de Dades** quan el que es qüestiona és el tractament de dades personals.

8. Els serveis d'informació administrativa

8.1 Informació general i informació particular

Aquesta és **la** classificació del bloc i cau amb altíssima freqüència. La fa el **RD 208/1996**, arts. 1 a 3.

L'**art. 1** defineix la **informació administrativa** com el **camí adequat a través del qual la ciutadania pot accedir al coneixement dels seus drets i obligacions i a la utilització dels béns i serveis públics**. I diu que aquesta informació pot ser **general o particular**.

	Informació GENERAL (art. 2)	**Informació PARTICULAR** (art. 3)
Sobre què	Identificació, fins, competència, estructura, funcionament i **localització** d'organismes i unitats; **requisits jurídics o tècnics** que les disposicions imposen als projectes, actuacions o sol·licituds; **tramitació de procediments**, serveis públics i prestacions; i qualsevol altra dada necessària en la relació amb l'Administració	**Estat o contingut dels procediments en tramitació** i **identificació de les autoritats i el personal** sota la responsabilitat dels quals es tramiten. També les **dades de caràcter personal** que afectin la intimitat o privacitat
A qui es facilita	**A qualsevol persona**, **obligatòriament**, i **sense exigir l'acreditació de cap legitimació**	**Només a qui tingui la condició d'interessat** en el procediment **o als seus representants legals**. Les dades personals, **reservades a les persones a qui es refereixen**
Difusió	Quan convingui una difusió més gran, s'ha d'oferir als **grups socials o institucions** interessats a conèixer-la, amb els mitjans adequats, **potenciant els que permeten la informació a distància** (publicacions, telèfon i el que permetin els avenços tecnològics)	No es difon: es facilita individualment
Qui la dona	Les unitats i oficines d'informació	Les **unitats de gestió**, que poden estar connectades amb les oficines d'informació perquè hi col·laborin i la resposta sigui **àgil i puntual**

La pregunta clàssica, i el parany. «Per obtenir informació general, cal acreditar un interès legítim?» **No.** L'art. 2.2 diu que **es facilita obligatòriament i sense exigir cap legitimació**. En canvi, per a la **informació particular** sí que cal ser **interessat o representant**. Aquesta parella -general sense legitimació / particular només interessats- és el nucli del bloc.

Nota d'actualització important. El RD 208/1996 remet a la **Llei 30/1992** (arts. 31, 32 i 37) i a la **LO 5/1992** de protecció de dades, dues normes **derogades**. Avui les referències s'han d'entendre fetes a la **Llei 39/2015**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(interessats i representació, arts. 4 i 5; estat de la tramitació, art. 53), a la **Llei 19/2013** i, a Catalunya, a la **Llei 19/2014** (accés a la informació pública), i al **RGPD** i la **LO 3/2018 (LOPDGDD)** en matèria de dades. El **concepte** de la classificació es manté; les remissions concretes, no.

8.2 L'organització dels serveis d'informació administrativa

El **capítol II** del RD 208/1996 organitza el sistema en l'Administració General de l'Estat en dos nivells: **unitats** (que dirigeixen i alimenten el sistema) i **oficines** (que atenen). Val la pena tenir-ne l'esquema perquè és el model del qual beuen totes les administracions:

Peça	Què és i què fa
Unitats departamentals d'informació administrativa (art. 5)	N'hi ha **una a cada ministeri**, dirigida pel titular de la subdirecció general competent en informació administrativa. **Dirigeixen** les oficines d'informació del departament, **creen i mantenen la base de dades** d'informació administrativa, donen suport documental i tècnic, impulsen l'intercanvi de material informatiu i participen en les publicacions
Centre d'Informació Administrativa (art. 6)	La **unitat central del sistema**. A més de les funcions pròpies d'una unitat departamental, manté i distribueix les **bases de dades de tota l'Administració General de l'Estat**, sosté un **sistema d'informació al ciutadà eminentment telefònic** sobre serveis i tràmits de tota l'AGE, coopera en el desenvolupament de les unitats i oficines de la resta de departaments i promou, amb l'INAP, **cursos de capacitació** del personal d'informació
Oficines d'informació i atenció al ciutadà dels serveis centrals (art. 8)	Dos tipus: les **oficines centrals**, a la seu de cada departament ministerial (amb possibles **oficines delegades o punts d'informació**), i les **oficines sectorials o especialitzades** d'entitats de dret públic i centres directius quan l'entitat i l'especialitat ho justifiquin
Oficines dels òrgans territorials (art. 9)	Amb caràcter **central**, les dependents de les **Delegacions del Govern** a les comunitats autònomes i altres òrgans territorials; amb caràcter **sectorial**, les dels serveis provincials quan el volum i l'especialitat de la demanda ho justifiquin. Les centrals **coordinen, donen suport i tutelen** les altres del seu àmbit territorial
Òrgans col·legiats (arts. 11 a 14)	Hi havia la **Comissió Interministerial d'Informació Administrativa** (arts. 11 i 12), **suprimida pel RD 776/2011**; i les **Comissions Ministerials d'Informació Administrativa** (art. 13), en cada departament, per fixar línies comunes, supervisar i coordinar l'activitat informativa i proposar-ne la formació

Dues idees d'aquest capítol que cauen molt:

- **Totes les oficines** d'informació i atenció **fan les funcions del capítol I** (les sis lletres de l'art. 4), sigui quin sigui el seu tipus i àmbit (art. 7.1).
- **Article 10: la col·laboració entre administracions.** Mitjançant **conveni de col·laboració** subscrit per diferents administracions públiques es pot acordar que des de les oficines de **qualsevol d'elles** s'ofereixi la informació administrativa **de les altres**, articulant els mecanismes de comunicació necessaris, i **crear oficines integrades d'informació amb participació de diverses administracions**. Aquest article és l'origen jurídic de les **oficines integrades** i de la idea de **finestreta única**.

A l'examen. L'article que permet crear **oficines integrades d'informació de diverses administracions** mitjançant **conveni** és l'**art. 10 del RD 208/1996**. I l'òrgan estatal que sosté un sistema d'informació **eminentment telefònic** de tota l'AGE és el **Centre d'Informació Administrativa**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.3 La finestreta única i l'atenció integrada

La **finestreta única** o **atenció integrada** és el principi segons el qual la persona ha de poder fer **diverses gestions en un sol punt**, sense haver d'anar d'una oficina a una altra ni conèixer l'organigrama de qui l'ha d'atendre. Es materialitza en tres nivells:

1. **Oficines integrades** (art. 10 RD 208/1996 i convenis entre administracions): un mateix taulell atén tràmits de diverses administracions.
2. **Registres interoperables**: l'**art. 16.4 de la Llei 39/2015** permet presentar un document adreçat a **qualsevol administració** al registre electrònic de **qualsevol altra**. El **SIR** (Sistema d'Interconnexió de Registres) fa que el document viatgi electrònicament sense enviar paper, i el **REC** (Registre Electrònic Comú) permet presentar davant qualsevol administració des d'un únic punt estatal.
3. **Punts d'accés únics electrònics**: el **Punt d'Accés General electrònic** de cada administració i, a Catalunya, el portal **Gencat** i el telèfon **012**, que integren la informació de tots els departaments.

Per a les empreses, l'equivalent és la **finestreta única empresarial**, que integra en un sol punt els tràmits d'inici i exercici d'activitats econòmiques.

8.4 Els serveis d'informació administrativa a Catalunya

El model català d'atenció ciutadana s'organitza en **tres canals** amb la mateixa informació:

Canal	Instrument
Presencial	Les **Oficines d'Atenció Ciutadana (OAC)** de la Generalitat i els punts d'atenció i registre
Telefònic	El **012**, telèfon **unificat** d'atenció ciutadana de la Generalitat
Telemàtic	El portal **Gencat** (informatiu i de serveis), el **catàleg de tràmits**, la **seu electrònica** (on es tramita amb validesa jurídica) i la **carpeta ciutadana** (l'espai personal on cadascú consulta els seus expedients, dades i notificacions)

> **No ho barregis.** La **seu electrònica** és **on fas els tràmits amb validesa jurídica**; el **portal** és **informatiu**; la **carpeta ciutadana** és **el teu espai personal**. Són tres coses diferents i l'examen les intercanvia.

8.5 Els serveis d'informació a l'ajuntament: on treballaràs tu

Baixem al terreny. En una entitat local, el sistema d'informació administrativa té aquestes peces:

1. L'Oficina d'Informació de l'art. 230 ROF. Ha d'existir a l'organització administrativa de **totes** les entitats locals. Canalitza la publicitat de l'activitat municipal i la resta d'informació que l'entitat proporciona en virtut de l'art. 69.1 LBRL; rep les peticions de **còpies i certificacions** d'acords i antecedents i les de **consulta d'arxius i registres**, i fa **d'ofici** les gestions perquè la persona obtingui la informació **en el termini més breu possible**, sense entorpir les tasques dels serveis. Es pot estructurar de forma **desconcentrada** si l'eficàcia ho exigeix.

2. L'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) municipal. És el nom modern d'aquesta oficina a la majoria d'ajuntaments: informació, registre, padró, cita prèvia, ajuda amb els tràmits electrònics. Al teu ajuntament és el lloc on, amb tota probabilitat, faràs una part important de la feina.

3. L'oficina d'assistència en matèria de registres. És la figura que la **Llei 39/2015** posa al centre de l'atenció presencial, i el seu nom ja ho diu tot: la feina ja no és **segellar papers**, és **assistir**. Segons l'**art. 16**:

- Rep els documents presentats presencialment, els **digitalitza** i els incorpora a l'expedient electrònic,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

retornant els originals a la persona interessada (**art. 16.5**), tret que la norma imposi la custòdia per l'Administració o el suport no sigui digitalitzable.

- Expedeix **còpies autèntiques** i assisteix en la **identificació i signatura** electrònica.
- Cada administració ha de **publicar i mantenir actualitzada** la relació de les seves oficines d'assistència en matèria de registres (**art. 16.7**), amb l'accés electrònic corresponent.

4. El registre general. L'**art. 151 del ROF** ja exigia des de **1986** que a **totes** les entitats locals hi hagi un **Registre General** on consti amb claredat **l'entrada** dels documents rebuts i **la sortida** dels despatxats definitivament; és **únic**, sens perjudici que s'organitzi de manera **desconcentrada**. L'**art. 153 ROF** detalla els assentaments:

Assentament d'**ENTRADA**	Assentament de **SORTIDA**
Número correlatiu i data d'entrada	Número d'ordre i data de sortida
Procedència (qui el signa)	Òrgan d'origen i **destinatari**
Extracte de l'assumpte	Extracte del contingut
Servei competent per tramitar-lo	Referència a l'assentament d'entrada
Resolució i observacions	Observacions

5. El portal de transparència. La **publicitat activa** de la **Llei 19/2014** (i de la Llei 19/2013 estatal) obliga l'ajuntament a publicar informació institucional, organitzativa, econòmica, contractual i de gestió **sense que ningú l'hagi de demanar**. És informació administrativa en estat pur, i és **informació general**.

6. Els mitjans de difusió del ROF. L'**art. 229 ROF** preveu, a més del tauler d'anuncis, l'edició d'un **butlletí informatiu** de periodicitat **mínima trimestral** i la publicació als mitjans de comunicació de l'àmbit de l'entitat.

8.6 Les cartes de serveis

Una **carta de serveis** és el document mitjançant el qual un òrgan **informa la ciutadania dels serveis que té encomanats, dels drets que li assisteixen en relació amb aquells i dels compromisos de qualitat en la seva prestació**. Aquesta definició és literalment l'**art. 8 del RD 951/2005**.

El **RD 951/2005, de 29 de juliol**, estableix el **marc general per a la millora de la qualitat a l'Administració General de l'Estat** i és la norma que va **derogar el capítol III del RD 208/1996** (el vell **Llibre de Queixes i Suggeriments**, arts. 15 a 24). Integra **sis programes de qualitat** (art. 3.1) que convé saber enumerar:

1. Programa d'**anàlisi de la demanda i d'avaluació de la satisfacció** dels usuaris.
2. Programa de **cartes de serveis**.
3. Programa de **queixes i suggeriments**.
4. Programa d'**avaluació de la qualitat** de les organitzacions.
5. Programa de **reconeixement**.
6. Programa de l'**Observatori de la Qualitat dels Serveis Públics**.

Contingut de la carta de serveis (art. 9), expressat de forma **clara, senzilla i comprensible**, en tres apartats:

Apartat	Contingut
General i legal	Dades identificatives i fins de l'òrgan; **principals serveis** que presta; **drets concrets** de la ciutadania en relació amb aquests serveis; fórmules de **col·laboració o participació** dels usuaris en la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

millora; relació succinta i actualitzada de la **normativa reguladora**; i **accés al sistema de queixes i suggeriments** |
| **Compromisos de qualitat** | **Nivells o estàndards** que s'ofereixen i, en tot cas: **terminis** previstos de tramitació i prestació, **mecanismes d'informació i comunicació** disponibles, i **horaris, llocs i canals d'atenció** al públic. També mesures d'**igualtat de gènere** i d'accés al servei, sistemes normalitzats de gestió de la qualitat i els **indicadors** d'avaluació |
| **Complementari** | Adreces, telèfons, horaris, mitjans de transport, mapes i altra informació d'utilitat |

Altres regles que cauen: les cartes s'**aproven per resolució** de l'òrgan competent i es **publiquen al diari oficial**; s'han de **difondre** en totes les dependències amb atenció al públic i per internet (art. 11); es fa un **seguiment continu** del grau de compliment amb els indicadors i un **informe anual** (art. 12); i hi ha una modalitat específica de **cartes de serveis electrònics** per als serveis que s'ofereixen per internet, amb les seves especificacions tècniques i els seus compromisos de qualitat (art. 13).

A **Catalunya**, les cartes de serveis són l'instrument del **dret a uns serveis públics de qualitat** de la **Llei 19/2014** (**art. 59**), amb compromisos i indicadors. A l'Administració de la Generalitat s'aproven per **resolució de la persona titular del departament** i entren en vigor amb la **publicació al DOGC**. En l'àmbit local, cada ajuntament les aprova en exercici de la seva potestat d'autoorganització i les publica al seu portal.

A l'examen. Carta de serveis = **compromisos de qualitat mesurables**. Si una opció diu que la carta de serveis és un contracte, o que genera dret a indemnització automàtica per incompliment, és falsa: és un **instrument de qualitat i transparència**, no un títol executiu. El que sí que genera és **dret a reclamar** i obligació de l'òrgan de **retre'n comptes**.

8.7 El sistema de queixes i suggeriments

El **capítol IV del RD 951/2005** regula el programa de queixes i suggeriments, i és pura matèria d'examen:

- Cada òrgan ha de determinar la **unitat responsable** de gestionar-les, amb la funció de **recollir i tramitar** tant les manifestacions d'insatisfacció com les iniciatives de millora, i d'**oferir resposta** i informar de les actuacions i les mesures adoptades (art. 14).
- La **ubicació** de la unitat s'ha de **senyalitzar de forma visible** i ha de ser la més accessible (art. 15.1).
- Es poden formular **presencialment, per correu postal i per mitjans telemàtics**; per internet, amb **signatura electrònica**. Qui les presenta rep **constància** de la presentació (art. 15).
- Es poden formular **auxiliats pels funcionaris responsables** si així ho volen (art. 15.3).
- **Termini de contestació: 20 dies hàbils.** El termini es pot **suspendre** si cal requerir la persona perquè, en **10 dies hàbils**, faci els aclariments necessaris (art. 16.1 i 16.2).
- Si passa el termini **sense resposta**, la persona pot adreçar-se a la **Inspecció General de Serveis** del departament per conèixer-ne els motius i perquè proposi mesures (art. 16.3).
- **Efectes (art. 19)**: les queixes **no tenen en cap cas la qualificació de recurs administratiu**, la seva presentació **no interromp els terminis** i **no condicionen** l'exercici de les altres accions i drets de la persona.

Els tres números del bloc. 20 dies hàbils per contestar una queixa; **10 dies hàbils** per als aclariments (que suspenen el termini); i **zero** efectes de recurs. Si te'n demanen un, serà un d'aquests tres.

En l'àmbit **local**, aquest règim estatal no s'aplica directament, però és el model: cada ajuntament regula el seu sistema de queixes i suggeriments per reglament o en la seva carta de serveis, i el canalitza a través

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de l'OAC i de la seu electrònica. La lògica és sempre la mateixa: **constància de la presentació, unitat responsable, termini de resposta i informe anual** per convertir les queixes en millores.

9. Administració electrònica

9.1 Concepte i idea de partida

L'**administració electrònica** és l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per part de l'Administració per **relacionar-se amb la ciutadania** i per **funcionar internament**. El terme més actual és **administració digital**, que no vol dir només "passar el paper a l'ordinador", sinó **repensar** la manera de treballar: serveis digitals, gestió de dades, ciberseguretat.

La idea que ho ordena tot és una sola frase: **l'electrònic és la norma i el paper és l'excepció**. L'expedient **neix, viu i s'arxiva** en format electrònic. Això es recolza en un principi jurídic clau, l'**equivalència funcional**: un document electrònic, una signatura electrònica o una notificació electrònica tenen **el mateix valor jurídic** que els fets en paper. El que importa és la **funció** que compleixen, no el suport.

Per a tu, això té dues conseqüències immediates: **totes les garanties del procediment es mantenen** (passar-ho a electrònic no rebaixa cap dret) i **una part de la teva feina és ajudar la gent a fer-ho**, perquè no tothom pot ni sap.

9.2 El marc normatiu

Àmbit	Norma	Què hi trobes
Europeu	**Reglament (UE) 910/2014** (**eIDAS**), modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183** (eIDAS 2)	Identificació i signatura electròniques vàlides a tota la UE; **cartera europea d'identitat digital**
Estatal	**Llei 39/2015, d'1 d'octubre**, del procediment administratiu comú	La relació **cap enfora**: drets, obligació de relacionar-se electrònicament, registre, expedient, notificacions
Estatal	**Llei 40/2015, d'1 d'octubre**, de règim jurídic del sector públic (**arts. 38 a 46**)	El funcionament **cap endins**: seu electrònica, portal, segell, actuació automatitzada, signatura del personal, arxiu
Estatal	**RD 203/2021, de 30 de març**	Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics
Estatal	**RD 4/2010** (**ENI**) i **RD 311/2022** (**ENS**)	Esquema Nacional d'**Interoperabilitat** i Esquema Nacional de **Seguretat**
Estatal	**RGPD** i **LO 3/2018 (LOPDGDD)**	Protecció de dades personals
Local	**Art. 70 bis.3 LBRL**	Els ens locals, i **especialment els municipis**, han d'**impulsar la utilització interactiva de les TIC** per facilitar la participació i la comunicació amb els veïns, la presentació de documents i la realització de tràmits, enquestes i consultes. Les **diputacions** col·laboren amb els municipis que, per insuficient capacitat econòmica i de gestió, no puguin desenvolupar-ho prou
Català	**Llei 26/2010, del 3 d'agost**	Règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya (**aplicable també als ajuntaments**)
Català	**Llei 29/2010, del 3 d'agost**	Ús dels **mitjans electrònics al sector públic de Catalunya**: principis del model català i cobertura del **Consorci AOC**
Català	**Decret 76/2020, de 4 d'agost**	**Administració digital**: governança, serveis digitals i model de ciberseguretat de la Generalitat

Truc per no confondre lleis. Drets, registre, expedient o notificació -> Llei 39/2015. Seu, segell, signatura

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

del personal o arxiu -> Llei 40/2015. AOC, EACAT, idCAT, e-TRAM, e-NOTUM -> normativa catalana. I recorda les dates: les dues lleis del 2015 van entrar en vigor el **2 d'octubre de 2016**, però les peces més dures (registre electrònic d'apoderaments, registre electrònic, registre d'empleats públics habilitats, punt d'accés general i arxiu únic electrònic) es van ajornar fins al **2 d'abril de 2021**, el mateix dia que va entrar en vigor el **RD 203/2021**.

Els **principis del model català** els fixa l'**art. 4 de la Llei 29/2010**: **proximitat**, **transparència i participació**, **accessibilitat**, **qualitat**, **simplificació**, **seguretat**, **neutralitat tecnològica** (no es pot obligar ningú a fer servir un programa concret), **cooperació**, **proporcionalitat** i **legalitat**.

I l'**art. 3.2 de la Llei 40/2015** conté una frase que has de saber: les administracions **es relacionaran entre elles per mitjans electrònics**, assegurant la interoperabilitat i la seguretat. **Entre administracions, el paper ja no és una opció.**

9.3 Els drets de les persones en l'entorn electrònic

Ja hem vist els arts. 13 i 53. N'hi ha un tercer que és, literalment, **el teu article**:

Article 12 de la Llei 39/2015 - dret a ser assistit en l'ús de mitjans electrònics. Les administracions han de garantir que les persones **puguin relacionar-s'hi electrònicament** posant a la seva disposició els canals i sistemes necessaris i **l'assistència que necessitin**. Concretament (art. 12.2), per a **qui no estigui obligat** a relacionar-s'hi electrònicament i no disposi de mitjans d'identificació o signatura, **un funcionari públic habilitat pot identificar-la i signar per ella**, fent servir el seu propi sistema de signatura electrònica. Requisit imprescindible: el **consentiment exprés** de la persona, del qual ha de quedar **constància**; **si no hi ha resposta, s'entén que el consentiment no s'ha atorgat**.

Per fer-ho possible, cada administració manté un **registre d'empleats públics habilitats** (art. 12.3), públic i interoperable.

No ho confonguis. El **registre d'empleats públics habilitats** llista **els funcionaris que poden ajudar** la ciutadania (art. 12.3). El **registre electrònic d'apoderaments (REA)** és on **la persona inscriu que autoritza algú** a actuar en nom seu (art. 6): poder **general**, per a una **categoria de procediments** o per a un **tràmit concret**, amb una vigència **màxima de 5 anys** (prorrogables) i revocable en qualsevol moment.

9.4 Qui pot triar i qui està obligat (art. 14)

Regla general (art. 14.1): les **persones físiques poden triar en tot moment** si es comuniquen amb l'Administració per mitjans electrònics o no, i **poden canviar de canal quan vulguin**.

Excepció (art. 14.2): estan **obligats a relacionar-se electrònicament** per a **qualsevol tràmit de qualsevol procediment**, **com a mínim**:

	Subjecte obligat	Exemple
a)	Les persones **jurídiques**	Una societat limitada que demana una llicència d'obres
b)	Les entitats **sense personalitat jurídica**	Una comunitat de propietaris, una UTE, una herència jacent
c)	Qui exerceixi una activitat de **col·legiació obligatòria**, per als tràmits d'aquesta activitat (**inclosos notaris i registradors**)	L'arquitecte que signa el projecte
d)	Qui **representi** un interessat obligat	El gestor de l'empresa
e)	Els **empleats públics**, per als tràmits que facin per raó de la seva condició	Tu mateix, demanant un

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

trienni |

Art. 14.3: reglamentàriament es pot **ampliar** l'obligació a determinats procediments i a col·lectius de persones físiques que, per **capacitat econòmica, tècnica, dedicació professional** o altres motius, quedi acreditat que **tenen accés i disponibilitat** dels mitjans electrònics. Un ajuntament ho fa amb la seva **ordenança municipal d'administració electrònica**, aprovada pel **Ple**.

I si un obligat es presenta en paper? L'**art. 68.4** ho resol: se'l **requereix perquè esmeni la presentació fent-la per via electrònica** i **la data vàlida de presentació és la de l'esmena**, no la del paper.

> **Per què això importa de veritat.** Si l'últim dia de termini una empresa presenta un recurs en paper i l'esmena tres dies més tard, el recurs és **fora de termini**. Advertir-ho en el moment de la presentació forma part de la teva feina d'informació.

9.5 Identificació i signatura electròniques

Cal distingir dues coses que la gent confon: **identificar-se** és acreditar **qui ets**; **signar** és manifestar la teva **voluntat i consentiment** sobre un document.

Sistemes d'identificació dels interessats (art. 9 Llei 39/2015): certificats electrònics **reconeguts o qualificats de signatura**; certificats de **segell electrònic**; i sistemes de **clau concertada** i qualsevol altre que l'Administració consideri vàlid. Regla d'arrossegament que cau: **si una administració admet un sistema de clau concertada, ha d'admetre també tots els de certificat** per a aquell tràmit.

Sistemes de signatura (art. 10): signatura electrònica **reconeguda o qualificada i avançada** basada en certificat; **segell electrònic** qualificat o avançat; i qualsevol altre sistema admès. A més, quan la normativa ho prevegi expressament, els **sistemes d'identificació poden servir com a signatura** si permeten acreditar l'autenticitat de la voluntat.

Com s'identifica i signa l'Administració (Llei 40/2015):

Instrument	Article	Per a què serveix
Segell electrònic	Art. 40	Identifica **l'Administració o l'òrgan**, no una persona. Basat en certificat qualificat amb NIF i denominació. La relació de segells ha de ser **pública i accessible**
Actuació administrativa automatitzada	Art. 41	Acte o actuació feta **íntegrament per mitjans electrònics sense intervenció directa d'un empleat públic**. Cal establir prèviament **quin òrgan** defineix les especificacions, programa, manté, supervisa i audita el sistema, i **quin òrgan és responsable a efectes d'impugnació**
Sistemes de signatura de l'actuació automatitzada	Art. 42	El **segell electrònic** i el **codi segur de verificació (CSV)**, que permet comprovar la integritat del document accedint a la seu electrònica
Signatura electrònica del personal	Art. 43	L'actuació administrativa amb mitjans electrònics es fa amb la **signatura del titular de l'òrgan o de l'empleat públic**. Per raons de seguretat pública pot referir-se només al **número d'identificació professional**
Intercanvi en entorns tancats	Art. 44	Els documents intercanviats en **entorns tancats de comunicació** entre administracions són vàlids a efectes d'identificació i autenticació; si els participants són de **diferents administracions**, cal **conveni**
Assegurament i interoperabilitat de la signatura	Art. 45	Es pot **superposar un segell electrònic** basat en certificat qualificat per fer verificable automàticament la signatura

A **Catalunya**, els sistemes concrets que has de saber pel nom els proporciona majoritàriament el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Consorci AOC:

- **idCAT**: **certificat digital** reconegut, de **nivell alt**, que s'instal·la al dispositiu; permet **identificar-se i signar**; s'obté amb identificació presencial prèvia en una entitat de registre.
- **idCAT Mòbil**: sistema d'identificació **basat en claus d'un sol ús enviades per SMS**; **no cal instal·lar res**; és el més estès per als tràmits ordinaris de la ciutadania.
- **Cl@ve**: sistema d'identificació **estatal**, admès també a Catalunya, amb modalitats de clau temporal i permanent.
- **T-CAT**: el certificat del **personal i dels càrrecs electes** de les administracions catalanes.
- **VÀLid**: la plataforma que **valida** els diferents sistemes (idCAT, idCAT Mòbil, Cl@ve, DNIe...) davant d'un tràmit.
- **DNI electrònic** i altres certificats qualificats, i el reconeixement europeu via **eIDAS**.

Compte amb el parany. idCAT = certificat digital (nivell alt). **idCAT Mòbil** = clau per SMS, sense certificat. **Cl@ve** = sistema estatal. **T-CAT** = per al personal, no per a la ciutadania. I el **segell electrònic** identifica **l'òrgan** en actuacions automatitzades; la **signatura del personal** implica **una persona** darrere.

9.6 La seu electrònica i els punts d'accés

La **seu electrònica** (**art. 38 Llei 40/2015**) és l'**adreça electrònica disponible per a la ciutadania a través de xarxes de telecomunicacions la titularitat de la qual correspon a una administració pública** o a un o diversos organismes públics en l'exercici de les seves competències. És l'"oficina virtual" amb plena validesa jurídica. Regles:

- L'establiment d'una seu comporta la **responsabilitat del titular** respecte de la **integritat, veracitat i actualització** de la informació i els serveis accessibles.
- Es regeix pels principis de **transparència, publicitat, responsabilitat, qualitat, seguretat, disponibilitat, accessibilitat, neutralitat i interoperabilitat**.
- Ha de garantir la **identificació de l'òrgan titular** i els **mitjans per formular suggeriments i queixes**.
- Ha de disposar de sistemes que permetin **comunicacions segures**.

A la seu hi trobaràs el **registre electrònic**, el **catàleg de tràmits**, el **calendari de dies inhàbils**, la **data i hora oficials**, la **comprovació de documents per CSV**, el **tauler electrònic** i l'accés a les **notificacions**.

No la confonguis amb aquestes altres peces:

Peça	Què és
Portal d'internet (art. 39 Llei 40/2015)	Punt d'accés electrònic de titularitat d'una administració que permet accedir a la **informació publicada** i, si escau, a la seu electrònica. És **informatiu**
Punt d'Accés General electrònic (PAGe)	Portal únic que **dirigeix** la persona cap a les seus i serveis de les administracions. És el dret de l'**art. 13.a)**
Carpeta ciutadana	L'**espai personal** de cada persona: els seus expedients, dades, documents i notificacions
Tauler electrònic d'edictes	Substitueix el tauler físic: hi es publiquen edictes, anuncis i notificacions per compareixença, amb data i hora certes. A Catalunya, l'**e-Tauler** de l'AOC

9.7 El registre electrònic

Un registre general per administració (art. 16.1): cada administració **disposa d'un Registre Electrònic General** on s'assenta tot document presentat o rebut en qualsevol òrgan. Els organismes vinculats poden

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

tenir-ne un de propi, però **plenament interoperable**, i el Registre General en fa de **portal d'accés**. La disposició de creació es **publica al diari oficial** i el text íntegre ha de ser a la seu, indicant **òrgan responsable**, **data i hora oficial** i **dies inhàbils**.

Els assentaments (art. 16.2 i 16.3) s'anoten **respectant l'ordre temporal** de recepció o sortida i contenen: **número**, **epígraf expressiu de la naturalesa** del document, **data i hora**, **identificació de l'interessat**, **òrgan remitent** i **destinatari**. El registre **emet automàticament un rebut** amb còpia autenticada del document, **data i hora de presentació** i **número d'entrada**.

Els llocs de presentació (art. 16.4) - memoritza els cinc:

	Lloc
a)	El **registre electrònic** de l'administració destinatària **i el de qualsevol altra** administració
b)	Les oficines de **Correus**, en la forma reglamentàriament establerta
c)	Les **representacions diplomàtiques o oficines consulars** d'Espanya a l'estranger
d)	Les **oficines d'assistència en matèria de registres**
e)	Qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents

Compte, i és de les preguntes més rendibles del temari. El **correu electrònic NO és un punt de registre**. Una instància enviada al correu d'un departament **no està presentada**. Tampoc un WhatsApp, ni un escrit deixat a consergeria, ni un formulari web sense registre.

Horari i terminis (art. 31), que val or:

- El registre electrònic permet presentar documents **tots els dies de l'any, les 24 hores**.
- Es regeix per la **data i hora oficial de la seu electrònica**.
- **Per al termini de l'interessat**: la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta la **primera hora del primer dia hàbil següent**, llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil.
- **Per als terminis de l'Administració**: compten des de la **data i hora reals** d'entrada, que s'han de **comunicar a qui va presentar** el document.

Exemple. Un veí presenta un recurs de reposició a les **02.15 d'un diumenge**. L'assentament porta la data i hora reals del diumenge; **per a ell** val com si l'hagués presentat dilluns a primera hora; i el termini que té l'ajuntament per resoldre compta **des de l'entrada real**.

Dues regles més: si per presentar cal **pagar** algun import, es pot fer per **transferència** (art. 16.6); i **no es tenen per presentats** al registre els documents amb un **règim especial** que fixi una altra forma de presentació -per exemple, les ofertes en una licitació, que van pel perfil de contractant- (art. 16.8).

9.8 El document, la còpia i l'expedient electrònics

Peça	Regulació	Contingut
Document administratiu electrònic	Art. 26 Llei 39/2015	Informació en suport electrònic amb **identificació de l'òrgan**, **referència temporal**, **metadades mínimes obligatòries** i, si escau, **signatura electrònica**
Còpia autèntica	Art. 27 Llei 39/2015	La fa **l'òrgan competent** i té **la mateixa validesa i eficàcia que l'original**. La **còpia simple**, no. Les còpies **en paper de documents electrònics** han d'incloure un **CSV** que en permeti la comprovació
Expedient administratiu electrònic	Art. 70 Llei 39/2015	**Conjunt ordenat de documents i**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució, i les diligències per executar-la |
| **Arxiu electrònic únic** | Art. 17 Llei 39/2015 i art. 46 Llei 40/2015 | Els documents dels procediments **finalitzats** s'hi conserven amb garanties d'**autenticitat, integritat i conservació**, amb possibilitat de **trasllat a altres formats** si hi ha obsolescència tecnològica, i mesures de seguretat conformes a l'**ENS** |

Sobre l'**expedient electrònic**, els punts que cauen:

- **Format (70.2)**: **electrònic**, per **agregació ordenada** de documents, proves, dictàmens, informes, acords, notificacions i altres diligències, amb un **índex numerat** quan es remeti. Hi ha de constar la **còpia electrònica certificada de la resolució**.
- **Remissió (70.3)**: **complet, foliat, autenticat i amb un índex també autenticat**, cosa que garanteix la **integritat i immutabilitat** de l'expedient. Un mateix document pot formar part de **diversos expedients**.
- **Què NO hi va (70.4)**: la **informació auxiliar o de suport** -bases de dades, notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i **informes interns** o entre òrgans- i els **judicis de valor**. **Excepció**: sí que hi van els **informes, preceptius i facultatius, sol·licitats abans de la resolució** que posa fi al procediment.

> **Truc.** Un expedient electrònic ben fet és **índex signat + documents amb metadades + foliat + resolució + traça d'accessos**. Si el cas pràctic parla de trametre l'expedient al jutjat contenciós, la clau de la resposta és l'**índex autenticat**.

9.9 Comunicacions i notificacions electròniques

Primer, la distinció que cau sempre: la **notificació** és l'**acte formal** pel qual es posa en coneixement de la persona interessada un acte administratiu que afecta els seus drets o interessos; en depenen la **eficàcia de l'acte** i el **còmput dels terminis de recurs**. La **comunicació** és una tramesa d'informació **sense** aquests efectes.

Règim de les notificacions a la Llei 39/2015:

- **Art. 41.1**: les notificacions es practiquen **preferentment per mitjans electrònics** i, **en tot cas**, quan la persona estigui **obligada** a rebre-les per aquesta via. Excepcions per fer-les **no electròniques**: quan es fan amb ocasió de la **compareixença espontània** de la persona a l'oficina d'assistència en matèria de registres i demana la notificació personal en aquell moment; i quan per **assegurar l'eficàcia** de l'actuació calgui **lliurament directe** per un empleat públic.
- Qualsevol que sigui el mitjà, la notificació és vàlida si permet tenir **constància de l'enviament o posada a disposició, de la recepció o accés, de les dates i hores, del contingut íntegre i de la identitat fidedigna de qui l'envia i qui la rep**. L'acreditació **s'incorpora a l'expedient**.
- **Art. 42.2 (notificacions en paper)**: si la persona no hi és, es pot fer càrrec de la notificació **qualsevol persona major de 14 anys** que sigui al domicili i faci constar la seva identitat. Si ningú no se'n fa càrrec, es fa constar i **es repeteix l'intent una sola vegada, en hora diferent, dins dels 3 dies següents**; si el primer intent va ser **abans de les 15 h**, el segon ha de ser **després de les 15 h** i viceversa, deixant sempre un **marge de 3 hores** entre tots dos. Si el segon també és infructuós, s'aplica l'art. 44.
- **Art. 42.1**: **totes** les notificacions en paper s'han de posar **també a disposició** a la seu electrònica perquè s'hi pugui accedir voluntàriament.
- **Art. 43 (notificacions electròniques)**: es practiquen per **compareixença a la seu electrònica**, per **adreça electrònica habilitada única** o per tots dos sistemes. S'entenen practicades **en el moment en què es produeix l'accés al contingut**. I el número clau: quan la notificació electrònica sigui **obligatòria** o **triada expressament** per la persona, **s'entén rebutjada quan transcorren 10 dies naturals des de la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

posada a disposició sense accedir al contingut.

- **Art. 41.6**: amb independència del sistema, s'ha d'enviar un **avís** al dispositiu electrònic o a l'adreça de correu que la persona hagi comunicat, informant-la de la posada a disposició. **La falta d'aquest avís no invalida la notificació.**
- **Art. 44 (notificació infructuosa)**: si les persones interessades són **desconegudes**, s'ignora el lloc de notificació o, intentada, no s'ha pogut practicar, la notificació es fa per **anunci al BOE**. Prèviament i **facultativament** es pot publicar un anunci al butlletí de la comunitat autònoma o de la província, al **tauler d'edictes de l'ajuntament del darrer domicili** o al consolat.

> **Els dos "deu" que no pots barrejar. 10 dies naturals** = termini perquè una notificació electrònica s'entengui **rebutjada** (art. 43.2). **10 dies hàbils** = termini per **esmenar** una sol·licitud defectuosa, ampliables **5 dies** més; si no s'esmena, se'l té per **desistit** (art. 68.1).

A Catalunya, l'eina que ho materialitza és l'**e-NOTUM** del Consorci AOC: posa la notificació a disposició, envia l'**avís** per correu o SMS, i deixa constància de la **data de posada a disposició**, de la **data d'accés** o del **rebuig** per transcurs del termini.

9.10 Interoperabilitat i el principi "una sola vegada"

L'**article 28 de la Llei 39/2015** conté un dels drets que més notarà la ciutadania: **no ha d'aportar documents que ja siguin en poder de qualsevol administració ni que hagi elaborat qualsevol administració**. L'Administració els ha de **consultar o demanar electrònicament**, tret que la persona **s'hi oposi** expressament o que una llei especial exigeixi consentiment. És el **principi "una sola vegada"** (once only).

Perquè això funcioni cal **interoperabilitat**: la capacitat dels sistemes de diferents administracions d'entendre's i intercanviar dades de manera segura. La garanteixen l'**Esquema Nacional d'Interoperabilitat** (RD 4/2010) i l'**Esquema Nacional de Seguretat** (RD 311/2022).

A Catalunya, l'eina és **Via Oberta** del Consorci AOC: permet a un ajuntament **consultar electrònicament** dades d'identitat, de residència, de renda, de titularitat de béns o de prestacions **sense demanar el certificat en paper** a la persona.

> **Traducció al taulell.** Si una veïna ve a demanar un ajut i li cal el certificat d'empadronament o el d'estar al corrent amb Hisenda, **no l'hi has de fer anar a buscar**: es consulta per Via Oberta. Fer-l'hi portar quan es pot consultar és, directament, incomplir l'art. 28.

9.11 El model català i el Consorci AOC

El **Consorci Administració Oberta de Catalunya (Consorci AOC)** és la peça que fa possible que un ajuntament tingui administració electrònica de veritat. És un **consorci participat per la Generalitat i les administracions locals catalanes** (a través de les entitats municipalistes) i la seva missió és **estendre l'administració electrònica arreu de Catalunya**, especialment perquè els **ajuntaments petits**, que no poden construir-se les seves eines, disposin de serveis digitals de qualitat.

Les eines, amb el nom que et poden preguntar:

Eina	Per a què serveix
EACAT	Extranet de les administracions públiques catalanes: tràmits **entre administracions**
e-TRAM	Tramitació **del ciutadà** cap a l'ens local: instància genèrica i catàleg de tràmits

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

e-NOTUM	**Notificacions i comunicacions** electròniques
e-Tauler	**Tauler d'edictes** electrònic
e-Valisa	**Tramesa segura** de documents i comunicacions internes
e-Còpia	**Còpies electròniques autèntiques** i digitalització segura
Via Oberta	**Consulta de dades** entre administracions (interoperabilitat)
idCAT / idCAT Mòbil	**Identificació i signatura** de la ciutadania
T-CAT	Certificat del **personal i càrrecs electes**
VÀLid	**Validació** dels diferents sistemes d'identificació
iArxiu	**Preservació digital** a llarg termini dels documents electrònics

Idea força. Quan a l'examen aparegui **idCAT, e-TRAM, e-NOTUM, e-Tauler o Via Oberta**, pensa: **darrere hi ha el Consorci AOC**. És el proveïdor comú de l'administració electrònica catalana.

9.12 L'administració electrònica al teu ajuntament

Com es tradueix tot això a l'Ajuntament de Salt i a qualsevol ajuntament català?

- Una **seu electrònica** municipal, on hi ha el registre electrònic, el catàleg de tràmits, el tauler electrònic, el calendari de dies inhàbils i la verificació per CSV.
- Un **registre electrònic general**, obert **24 hores tots els dies de l'any**, interoperable amb el **SIR** i accessible des del **REC** estatal indicant l'ajuntament com a destinatari.
- Una **oficina d'assistència en matèria de registres** (l'OAC municipal) que rep, **digitalitza i retorna** els originals, expedeix còpies autèntiques i **assisteix** en identificació i signatura, amb **funcionaris habilitats** inscrits al registre corresponent.
- Una **ordenança municipal d'administració electrònica**, aprovada pel **Ple**, que és l'instrument per **ampliar** l'obligació de relacionar-se electrònicament a col·lectius de persones físiques (art. 14.3) i per regular la seu, el registre i el funcionament electrònic.
- Les **eines de l'AOC** (e-TRAM, e-NOTUM, e-Tauler, Via Oberta, EACAT) com a infraestructura de fons.
- El suport de la **diputació** provincial per als municipis amb menys capacitat econòmica i de gestió (**art. 70 bis.3 LBRL**).

9.13 Els dos límits: bretxa digital i protecció de dades

L'administració electrònica té dos contrapesos que has de saber formular, perquè són pregunta d'examen i, sobretot, perquè els viuràs cada dia:

La bretxa digital. Hi ha persones que **no poden o no saben** relacionar-se electrònicament: gent gran, persones sense connexió, sense certificat o amb baixa competència digital. La llei ho preveu amb tres eines: el **dret d'opció de canal** de les persones físiques (art. 14.1), el **dret a ser assistit** (art. 12) i el **funcionari habilitat** (art. 12.2). L'error greu, i és el que et poden presentar en un cas pràctic, seria **negar l'atenció presencial** a una persona física no obligada dient-li que "ara tot es fa per internet". No es pot.

La protecció de dades. Digitalitzar multiplica la capacitat de tractar dades i, per tant, el risc. Els **principis de l'art. 5 del RGPD** -licitud, limitació de la finalitat, minimització, exactitud, limitació de la conservació, integritat i confidencialitat i **responsabilitat proactiva**- s'apliquen amb la mateixa força al taulell i a la base de dades. A l'ajuntament, la base de legitimació habitual **no és el consentiment**, sinó el **compliment d'una obligació legal** o el **compliment d'una missió d'interès públic o l'exercici de poders públics** (art. 6 RGPD): el padró o els tributs no depenen que el veí hi consenti. I el **delegat de protecció de dades és obligatori** a totes les autoritats i organismes públics.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Frase per tancar el tema. L'administració electrònica **no elimina l'atenció al públic: la transforma**. La feina ja no és segellar un paper, és **assistir** una persona perquè pugui exercir els seus drets pel canal que li vagi bé. Tot el que has estudiat als blocs 1 a 8 -escoltar, adaptar el llenguatge, empatitzar, informar sense assessorar- continua sent exactament igual de necessari.

Glossari

- **Comunicació**: procés pel qual un emissor transmet un missatge a un receptor mitjançant un codi i un canal, i n'obté resposta.
- **Emissor / receptor**: qui crea i transmet el missatge / qui el rep i el descodifica.
- **Codi**: sistema de signes i regles compartit que permet formular i interpretar el missatge; en la comunicació humana, la llengua.
- **Canal**: mitjà físic pel qual circula el missatge (aire, paper, telèfon, internet).
- **Context**: circumstàncies en què es produeix la comunicació.
- **Feedback o retroalimentació**: resposta del receptor que torna a l'emissor i tanca el cicle comunicatiu.
- **Soroll**: interferència que distorsiona la transmissió; pot ser físic, semàntic o psicològic.
- **Redundància**: repetició d'informació per assegurar la comprensió malgrat les interferències.
- **Comunicació verbal**: la que es fa amb paraules, orals o escrites.
- **Comunicació no verbal**: gestos, mirada, expressió facial, postura, ús de l'espai.
- **Comunicació paraverbal o paralingüística**: to, volum, ritme, velocitat, entonació i pauses de la veu.
- **Kinèsica**: estudi dels gestos i moviments corporals.
- **Proxèmica**: estudi de l'ús de l'espai i les distàncies (íntima, personal, social, pública).
- **Barrera**: allò que impedeix que el missatge arribi correctament; física, semàntica o psicològica.
- **Escolta activa**: atenció plena per entendre el que l'altre diu, amb tècniques com parafrasejar i resumir.
- **Empatia**: capacitat de posar-se en el lloc de l'altra persona i comprendre com se sent.
- **Assertivitat**: expressar opinions i drets amb claredat i fermesa respectant els altres; punt mig entre passivitat i agressivitat.
- **Comunicació interna / externa**: la que circula dins de l'organització / la que s'adreça cap enfora.
- **Comunicació formal / informal**: la que va pels canals oficials i deixa constància / la que circula espontàniament (rumor).
- **Llenguatge / llengua / parla**: capacitat humana de comunicar-se / sistema de signes d'una comunitat / ús individual concret.
- **Funcions del llenguatge (Jakobson)**: referencial, emotiva, conativa, fàtica, metalingüística i poètica.
- **Llenguatge administratiu**: varietat de llengua de l'Administració; ha de ser clar, concís, precís i inclusiu.
- **Dret d'opció lingüística**: dret a ser atès i a rebre la documentació en la llengua oficial que s'esculli.
- **Informació administrativa**: camí a través del qual la ciutadania accedeix al coneixement dels seus drets i obligacions i a la utilització dels béns i serveis públics (art. 1 RD 208/1996).
- **Informació general**: la relativa a organismes, requisits, tràmits i serveis; es facilita obligatòriament **sense exigir cap legitimació**.
- **Informació particular**: la relativa a l'estat o contingut dels procediments en tramitació i a les dades personals; **només per als interessats i els seus representants**.
- **Acollida**: funció de rebre la persona i orientar-la en el moment inicial de la visita (art. 4.a RD 208/1996).
- **Queixa**: manifestació d'insatisfacció amb un servei. **No és un recurs administratiu** i **no interromp**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

terminis.

- **Reclamació**: petició d'una resposta o reparació concreta.
- **Suggeriment**: proposta de millora d'un servei.
- **Dret de petició**: dret de qualsevol persona, física o jurídica, a adreçar peticions a poders públics sobre matèries de la seva competència (art. 29 CE i LO 4/2001).
- **Carta de serveis**: document on un òrgan informa dels serveis que presta, dels drets de la ciutadania i dels seus compromisos de qualitat.
- **Oficina integrada**: oficina d'informació amb participació de diverses administracions, creada per conveni (art. 10 RD 208/1996).
- **Finestreta única**: atenció integrada que permet fer diverses gestions en un sol punt.
- **Oficina d'assistència en matèria de registres**: oficina presencial que rep documents, els digitalitza, retorna originals, fa còpies autèntiques i assisteix en identificació i signatura.
- **Funcionari habilitat**: empleat inscrit en un registre que pot identificar i signar per una persona sense mitjans electrònics, amb el seu consentiment exprés.
- **Registre electrònic d'apoderaments (REA)**: registre on s'inscriuen els poders de representació; vigència màxima de 5 anys.
- **Administració electrònica**: ús de les TIC per relacionar-se amb la ciutadania i per funcionar internament.
- **Equivalència funcional**: el document, la signatura i la notificació electrònics tenen el mateix valor jurídic que en paper.
- **Seu electrònica**: adreça electrònica de titularitat d'una administració on es tramita amb plena validesa jurídica (art. 38 Llei 40/2015).
- **Punt d'Accés General electrònic (PAGe)**: portal únic que dirigeix cap a les seus i serveis de les administracions.
- **Carpeta ciutadana**: espai personal on cada persona consulta els seus expedients, dades i notificacions.
- **Assentament registral**: cada anotació d'entrada o sortida al registre, amb número, epígraf, data i hora.
- **Còpia autèntica**: reproducció feta per l'òrgan competent amb la mateixa validesa que l'original.
- **Metadades**: dades que descriuen un document (òrgan, data, tipus) i permeten identificar-lo i conservar-lo.
- **Actuació administrativa automatitzada**: acte fet íntegrament per un sistema sense intervenció directa d'un empleat públic; se signa amb **segell electrònic** o **CSV**.
- **Codi segur de verificació (CSV)**: codi que permet comprovar a la seu electrònica la integritat i autenticitat d'un document.
- **Interoperabilitat**: capacitat dels sistemes de diferents administracions d'entendre's i intercanviar dades.
- **Principi "una sola vegada"**: la persona no ha d'aportar documents que ja té qualsevol administració (art. 28 Llei 39/2015).
- **ENI / ENS**: Esquema Nacional d'Interoperabilitat (RD 4/2010) i Esquema Nacional de Seguretat (RD 311/2022).
- **SIR / REC**: Sistema d'Interconnexió de Registres / Registre Electrònic Comú.
- **Consorci AOC**: consorci de la Generalitat i el món local que proveeix EACAT, e-TRAM, e-NOTUM, e-Tauler, e-Valisa, e-Còpia, Via Oberta, idCAT, T-CAT, VÀLid i iArxiu.
- **Bretxa digital**: desigualtat en l'accés i la capacitat d'ús dels mitjans electrònics; la compensen el dret

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'opció de canal, el dret a ser assistit i el funcionari habilitat.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Elements de la comunicació**: emissor, receptor, missatge, **codi**, **canal**, context, **feedback** i **soroll**. El feedback és el que **tanca el cicle**.

2. **No verbal ? paraverbal**: gestos, mirada i postura són **no verbal**; **to, volum, ritme i velocitat de la veu** són **paraverbal (paralingüística)**. És el parany més repetit.

3. **Kinèsica** = gestos i moviments; **proxèmica** = espai i distàncies; **paralingüística** = elements vocals. Distàncies: **íntima fins a 45 cm**, **personal 45 cm-1,2 m**, **social 1,2-3,5 m**, **pública més de 3,5 m**. Més del **60 %** de la informació interpersonal és no verbal.

4. **Barreres**: **físiques** (soroll ambiental), **semàntiques** (tecnicismes) i **psicològiques** (prejudicis). **Assertivitat** = ni passiu ni agressiu: clar i respectuós.

5. **Funcions del llenguatge**: **referencial** (context), **emotiva** (emissor), **conativa** (receptor), **fàtica** (canal), **metalingüística** (codi), **poètica** (missatge).

6. **Informació ? comunicació**: la informació és **unidireccional i sense feedback**; la comunicació és **bidireccional i amb feedback**. Tota comunicació conté informació, però no a l'inrevés.

7. **Llengües**: llengua **pròpia** només una (**català**, art. 6 EAC); **oficials** dues (català i castellà) i **tres a l'Aran** amb l'**aranès**. **Dret d'opció lingüística**: art. **33 EAC**; art. **9 de la Llei 1/1998** per a les administracions locals; art. **13.c) Llei 39/2015**.

8. **Telèfons**: **012** = atenció ciutadana de la Generalitat (canal unificat). **112** = emergències.

9. **RD 208/1996, art. 4** - sis funcions d'atenció personalitzada: **a) recepció i acollida**, **b) orientació i informació**, **c) gestió**, **d) iniciatives i suggeriments**, **e) queixes i reclamacions**, **f) assistència en el dret de petició**.

10. **RD 208/1996, arts. 2 i 3**: la **informació general** es facilita **obligatòriament i sense acreditar cap legitimació**; la **informació particular** només a **interessats o representants legals**. És la pregunta estrella del bloc.

11. **RD 208/1996, art. 4.b)**: informar **mai no pot comportar interpretació normativa ni consideració jurídica o econòmica**; només **determinació de conceptes, informació d'opcions legals i col·laboració en l'emplenament d'impresos**.

12. **RD 208/1996, art. 10**: per **conveni** entre administracions es pot oferir informació d'altres administracions i crear **oficines integrades**. El **Centre d'Informació Administrativa** sosté un sistema d'informació **eminentment telefònic** de tota l'AGE.

13. **Art. 13 Llei 39/2015 = drets de LES PERSONES** (PAGe, ser assistit, llengües, informació pública, respecte i deferència, exigir responsabilitats, identificació i signatura, protecció de dades). **Art. 53 = drets de L'INTERESSAT** (estat de la tramitació, còpies, no presentar originals, no aportar documents ja en poder de l'Administració, al·legar abans de l'audiència, informació i orientació, assessor).

14. **Art. 12 Llei 39/2015**: el **funcionari habilitat** signa per la persona amb **consentiment exprés** del qual quedi constància; **el silenci NO val com a consentiment**. Els apoderaments del **REA** duren com a màxim **5 anys**.

15. **Àmbit local**: **art. 18.1.e) LBRL** (ser informat prèvia petició raonada); **art. 69.1 LBRL** (informació més àmplia); **art. 70.3 LBRL** (còpies i certificacions; **denegació motivada** només per seguretat i defensa, investigació de delictes o intimitat); **art. 230 ROF** (**Oficina d'Informació** a **totes** les entitats locals, **desconcentrable**); **art. 231.3 ROF** (còpia de la part de l'acta en **15 dies**); **art. 229 ROF** (butlletí informatiu **mínim trimestral**); **art. 151 ROF** (**Registre General únic** d'entrada i sortida).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

16. **Dret de petició (LO 4/2001)**: **acusament de rebut en 10 dies**; **inadmissió motivada en 45 dies hàbils** (passats els quals **s'entén admesa**); **contestació en 3 mesos**. El poden exercir persones físiques i jurídiques **de qualsevol nacionalitat**.

17. **RD 951/2005**: estableix el **marc general de millora de la qualitat a l'AGE**, **deroga el Llibre de Queixes i Suggeriments** del RD 208/1996 (arts. 15-24) i conté **sis programes** de qualitat. Queixes: resposta en **20 dies hàbils**, suspensió per aclariments en **10 dies hàbils**, i **no són recurs ni interrompen terminis** (art. 19).

18. **Carta de serveis** (art. 8 RD 951/2005): informa dels **serveis**, dels **drets** i dels **compromisos de qualitat**. A Catalunya, **art. 59 de la Llei 19/2014**.

19. **Administració electrònica**: **Llei 39/2015** i **Llei 40/2015** en vigor el **2 d'octubre de 2016**; peces ajornades (apoderaments, registre electrònic, empleats habilitats, PAGe i arxiu únic) fins al **2 d'abril de 2021**, mateix dia que el **RD 203/2021**.

20. **Art. 14.2**: obligats a relacionar-se electrònicament = **persones jurídiques**, **entitats sense personalitat jurídica**, **professionals de col·legiació obligatòria** (notaris i registradors inclosos), **representants d'obligats** i **empleats públics**. Són **cinc lletres**. Si un obligat presenta en paper, **la data vàlida és la de l'esmena** (art. 68.4).

21. **Registre electrònic**: obert **24 hores els 365 dies** (art. 31); presentació en **dia inhàbil** = per a l'interessat, **primera hora del primer dia hàbil següent**; per a l'Administració, **data i hora reals**. **Cinc llocs de presentació** (art. 16.4) i el **correu electrònic no n'és cap**. En presentació presencial, l'oficina **digitalitza i retorna l'original** (art. 16.5).

22. **Notificacions**: la **electrònica** s'entén **rebutjada als 10 dies naturals** sense accedir-hi quan és obligatòria o s'ha triat (art. 43.2); la de **paper** admet lliurament a **major de 14 anys**, amb **segon intent** en **hora diferent** dins dels **3 dies** i **3 hores** de marge (art. 42.2); si és infructuosa, **anunci al BOE** (art. 44). L'**avís** de posada a disposició és obligatori però **la seva falta no invalida** la notificació (art. 41.6).

23. **Expedient electrònic (art. 70)**: es remet **complet, foliat, autenticat i amb índex autenticat**; **no** hi van notes, esborranys, resums ni **informes interns**, **excepte** els informes preceptius i facultatius **demanats abans de resoldre**.

24. **Llei 40/2015**: **art. 38** seu electrònica, **art. 39** portal d'internet, **art. 40** segell electrònic, **art. 41** actuació automatitzada, **art. 42** segell i **CSV**, **art. 43** signatura del personal, **art. 46** arxiu electrònic.

25. **Normativa catalana**: **Llei 26/2010** i **Llei 29/2010**, totes dues **del 3 d'agost**; **Decret 76/2020, de 4 d'agost**. Principis del model català a l'**art. 4 de la Llei 29/2010** (inclosa la **neutralitat tecnològica**). Eines de l'**AOC**: EACAT, e-TRAM, e-NOTUM, e-Tauler, e-Valisa, e-Còpia, Via Oberta, idCAT, T-CAT, VÀLid, iArxiu.

26. **Art. 70 bis.3 LBRL**: els ens locals han d'**impulsar les TIC** i les **diputacions col·laboren** amb els municipis sense capacitat econòmica i de gestió suficient.

27. **Art. 54 TREBEP**: els empleats públics han de **tractar amb atenció i respecte** la ciutadania (54.1) i **informar-la** de les matèries que té dret a conèixer, facilitant l'exercici dels seus drets (54.4). **Art. 53.12**: **deure de secret i discreció**.

Resum exprés

Comunicar és posar en comú: emissor, receptor, missatge, codi, canal, context, **feedback** i **soroll**. Sense feedback no es tanca el cicle. Watzlawick: **és impossible no comunicar**.

En la **comunicació humana** conviuen tres dimensions: **verbal** (paraules), **no verbal** (gestos, mirada, postura: més del **60 %** del que arriba) i **paraverbal** (to, volum, ritme). La **kinèsica** estudia els gestos, la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

proxèmica les distàncies i la **paralingüística** la veu. Les **barreres** són **físiques, semàntiques i psicològiques**, i es combaten adaptant el llenguatge, vocalitzant i verificant amb feedback. Les tres habilitats clau són **escolta activa, empatia i assertivitat**.

El **llenguatge** és la facultat, la **llengua** el codi i la **parla** l'ús concret. Jakobson hi associa **sis funcions**: referencial, emotiva, conativa, fàtica, metalingüística i poètica. El **llenguatge administratiu** ha de ser **clar, concís, precís, en veu activa i inclusiu**, amb tractament de **vós o vostè**. A Catalunya el **català** és la llengua **pròpia** (art. 6 EAC) i el **dret d'opció lingüística** és de l'art. **33 EAC**.

Informació ? comunicació: la primera és **unidireccional i sense feedback** (el tauler, el BOP); la segona és **bidireccional** (una atenció al taulell). Els **tipus de comunicació** es classifiquen per codi, canal, direcció, nombre de participants, àmbit organitzatiu, formalització, sincronia i presencialitat.

L'**atenció al públic** és alhora dret i deure (art. 13.e Llei 39/2015, art. 54 TREBEP, art. 30 EAC, arts. 58-61 Llei 19/2014). Els seus principis són **igualtat, respecte, objectivitat, eficàcia, accessibilitat, confidencialitat i millora contínua**. Hi ha **quatre canals** -presencial, telefònic, telemàtic i escrit- amb bones pràctiques pròpies; el **012** és informació de la Generalitat i el **112** emergències. Davant un conflicte: **calma, escoltar, empatitzar, no personalitzar i oferir solucions**. La **queixa no és un recurs i no interromp terminis**.

L'**acollida i la informació a l'administrat** les defineix l'**art. 4 del RD 208/1996** amb **sis funcions** (a: acollida; b: orientació i informació; c: gestió; d: suggeriments; e: queixes; f: dret de petició), amb un límit essencial: **informar no és interpretar la norma ni assessorar**. Els drets són els dels **arts. 13, 53 i 12** de la Llei 39/2015 i, a l'àmbit local, els **arts. 18.1.e, 69 i 70.3 LBRL** i els **arts. 229 a 231 ROF**. El **dret de petició** (LO 4/2001) té **10 dies** d'acusament de rebut, **45 dies hàbils** d'inadmissió i **3 mesos** de contestació.

Els **serveis d'informació administrativa** distingeixen **informació general** (a qualsevol persona, **sense acreditar legitimació**) i **informació particular** (**només interessats i representants**). S'organitzen en **unitats** i **oficines**, amb el **Centre d'Informació Administrativa** al capdamunt a l'AGE, i permeten **oficines integrades per conveni** (art. 10). A Catalunya, **OAC + 012 + Gencat/seu electrònica/carpeta ciutadana**. A l'ajuntament, l'**Oficina d'Informació de l'art. 230 ROF**, l'**OAC**, l'**oficina d'assistència en matèria de registres** i el **registre general** de l'art. 151 ROF. La qualitat es formalitza en **cartes de serveis** i en el sistema de **queixes i suggeriments** (**20 dies hàbils** de resposta).

L'**administració electrònica** és el règim ordinari: **l'electrònic és la norma i el paper l'excepció**, amb **equivalència funcional**. Marc: **Llei 39/2015**, **Llei 40/2015**, **RD 203/2021**, **ENI** i **ENS**, **eIDAS**; a Catalunya, **Llei 26/2010**, **Llei 29/2010**, **Decret 76/2020** i el **Consorci AOC**. Les **persones físiques trien** el canal; **jurídiques, entitats sense personalitat, col·legiats, representants d'obligats i empleats públics** hi estan **obligats**. El **registre electrònic** és **únic, interoperable i obert 24 h els 365 dies**, amb **cinc llocs de presentació** i sense el correu electrònic entre ells. L'**expedient** es remet **complet, foliat i amb índex autenticat**. La **notificació electrònica** s'entén **rebutjada als 10 dies naturals**. I els dos contrapesos són la **bretxa digital** -compensada amb el dret d'opció, el dret a ser assistit i el **funcionari habilitat**- i la **protecció de dades**.

Autoavaluació

<details><summary>Enumera els elements del procés de comunicació i digues quin és el que tanca el cicle.</summary>Emissor, receptor, missatge, codi, canal, context i retroalimentació o feedback, amb el soroll com a interferència possible. El que tanca el cicle és el feedback: la resposta

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

del receptor que permet a l'emissor comprovar que el missatge ha arribat i s'ha entès. Sense feedback hi ha transmissió d'informació, però no comunicació plena.</details>

<details><summary>El to i el volum de la veu, quin tipus de comunicació són? I els gestos?</summary>El to, el volum, el ritme, la velocitat, l'entonació i les pauses són comunicació paraverbal o paralingüística. Els gestos, la mirada, l'expressió facial i la postura són comunicació no verbal. És el parany més freqüent del tema: la veu no és comunicació no verbal.</details>

<details><summary>Què estudien la kinèsica i la proxèmica? Quina distància és l'adequada per atendre al taulell?</summary>La kinèsica estudia els gestos i moviments corporals; la proxèmica, l'ús de l'espai i les distàncies. Les distàncies són: íntima fins a uns 45 cm, personal de 45 cm a 1,2 m, social d'1,2 a 3,5 m i pública més de 3,5 m. En atenció presencial l'adequada és la personal-social: prou a prop per mostrar atenció, sense envair l'espai íntim.</details>

<details><summary>Quins tres tipus de barreres hi ha i com se superen?</summary>Físiques (soroll ambiental, mala línia): buscar un espai tranquil i vocalitzar. Semàntiques (tecnicismes, argot, idioma): adaptar el llenguatge, definir els termes i posar exemples. Psicològiques (prejudicis, nervis, enuig): empatia, calma i escolta activa. En tots els casos, verificar amb feedback que el missatge s'ha entès.</details>

<details><summary>Diferència entre informació i comunicació.</summary>La informació és unidireccional: l'emissor transmet dades i no hi ha ni es necessita resposta (un ban, el tauler d'edictes, la publicitat activa). La comunicació és bidireccional: hi ha feedback, el receptor esdevé emissor i es comprova la comprensió (una atenció al taulell, una trucada). Tota comunicació conté informació, però no tota informació és comunicació.</details>

<details><summary>Associa les sis funcions del llenguatge de Jakobson amb l'element al qual apunten.</summary>Referencial -> context/referent (informar objectivament). Emotiva -> emissor. Conativa o apel·lativa -> receptor (ordenar, requerir). Fàtica -> canal (obrir o mantenir el contacte). Metalingüística -> codi (explicar un terme). Poètica -> missatge (cuidar-ne la forma). En l'atenció al públic dominen la referencial, la conativa i la metalingüística.</details>

<details><summary>Quines són les sis funcions de l'atenció personalitzada de l'art. 4 del RD 208/1996?</summary>a) Recepció i acollida, per orientar i ajudar en el moment inicial de la visita, especialment sobre la localització de dependències i funcionaris. b) Orientació i informació pràctica sobre procediments, tràmits, requisits i documentació. c) Gestió: recepció de documentació inicial quan s'hagi previst reglamentàriament i resolució de qüestions urgents i simples. d) Recepció d'iniciatives o suggeriments, també dels empleats públics. e) Recepció de queixes i reclamacions per tardances, desatencions o actuacions irregulars. f) Assistència en l'exercici del dret de petició.</details>

<details><summary>Quina diferència hi ha entre informació general i informació particular, i a qui es facilita cadascuna?</summary>La informació general (art. 2 RD 208/1996) és la relativa a organismes i unitats, requisits jurídics o tècnics, tramitació de procediments, serveis i prestacions. Es facilita obligatòriament a qualsevol persona i sense exigir l'acreditació de cap legitimació. La informació particular (art. 3) és la relativa a l'estat o contingut dels procediments en tramitació i a la identificació de les autoritats i el personal responsable, i les dades personals; només es pot facilitar a qui tingui la condició d'interessat o als seus representants legals.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>Un ciutadà et pregunta si li donaran la llicència. Fins on pots arribar informant?</summary>Pots fer una simple determinació de conceptes, donar-li informació d'opcions legals i col·laborar en l'emplenament d'impresos i sol·licituds. El que no pots fer, segons l'art. 4.b) del RD 208/1996, és una interpretació normativa ni una consideració jurídica o econòmica: no li pots dir si la hi donaran. La valoració del cas la fa el servei competent en resoldre l'expedient. I si no saps una cosa, no te la inventis: consulta-la o deriva.</details>

<details><summary>Distingeix els drets de l'article 13 i els de l'article 53 de la Llei 39/2015.</summary>L'art. 13 recull els drets de les persones en general, tinguin expedient obert o no: Punt d'Accés General electrònic, ser assistides en l'ús de mitjans electrònics, usar les llengües oficials, accedir a la informació pública, ser tractades amb respecte i deferència, exigir responsabilitats, obtenir i usar mitjans d'identificació i signatura, i protecció de dades. L'art. 53 recull els de l'interessat en un procediment ja iniciat: conèixer l'estat de tramitació, obtenir còpies, no presentar originals, no aportar documents ja en poder de l'Administració, al·legar abans del tràmit d'audiència, obtenir informació i orientació, i actuar assistit d'assessor.</details>

<details><summary>Quins articles del ROF i de la LBRL fonamenten el servei d'informació d'un ajuntament?</summary>L'art. 18.1.e) LBRL (dret dels veïns a ser informats, prèvia petició raonada, i a dirigir sol·licituds), l'art. 69.1 LBRL (les corporacions facilitaran la informació més àmplia sobre la seva activitat) i l'art. 70.3 LBRL (dret de tots els ciutadans a obtenir còpies i certificacions d'acords i antecedents i a consultar arxius i registres, amb denegació sempre motivada). Al ROF: l'art. 230, que obliga a tenir una Oficina d'Informació (desconcentrable) que fa d'ofici les gestions perquè la persona obtingui la informació en el termini més breu possible; l'art. 231, sobre les sol·licituds dels veïns i el termini de 15 dies per trametre còpia de la part de l'acta; i l'art. 229, sobre publicitat i butlletí informatiu mínim trimestral.</details>

<details><summary>Terminis del dret de petició segons la LO 4/2001.</summary>10 dies per acusar-ne recepció i comunicar-ho a qui la presenta (art. 6.2). 45 dies hàbils per acordar i notificar la inadmissió, sempre motivada; si passen, s'entén admesa a tràmit (art. 9). 3 mesos des de la presentació per contestar i notificar la contestació (art. 11). El poden exercir persones físiques i jurídiques de qualsevol nacionalitat, i no en pot derivar cap perjudici per a qui la formula.</details>

<details><summary>Una veïna presenta una queixa perquè l'han atès malament. Quin termini hi ha per contestar-la i quins efectes té?</summary>En el model del RD 951/2005, la unitat responsable ha d'informar la persona de les actuacions realitzades en 20 dies hàbils, termini suspendible si cal requerir-li aclariments en 10 dies hàbils. Efectes (art. 19): la queixa no té en cap cas la qualificació de recurs administratiu, la seva presentació no interromp els terminis establerts i no condiciona les altres accions o drets que li corresponguin.</details>

<details><summary>Què és una carta de serveis i què ha de contenir?</summary>És el document mitjançant el qual un òrgan informa la ciutadania dels serveis que té encomanats, dels drets que li assisteixen i dels compromisos de qualitat en la prestació (art. 8 RD 951/2005). Conté un apartat general i legal (dades i fins de l'òrgan, serveis, drets, fórmules de participació, normativa i accés al sistema de queixes), un de compromisos de qualitat (estàndards, terminis, mecanismes d'informació, horaris, llocs i canals d'atenció, mesures d'igualtat i indicadors) i un de complementari. A Catalunya, les cartes de serveis són l'instrument del dret a uns serveis públics de qualitat de l'art. 59 de la Llei 19/2014.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>Qui està obligat a relacionar-se electrònicament amb l'Administració i què passa si un obligat presenta un escrit en paper?</summary>Art. 14.2 de la Llei 39/2015: a) persones jurídiques; b) entitats sense personalitat jurídica; c) qui exerceixi una activitat de col·legiació obligatòria, per als tràmits d'aquesta activitat, notaris i registradors inclosos; d) qui representi un interessat obligat; e) els empleats públics per als tràmits per raó de la seva condició. Si un obligat presenta en paper, se'l requereix perquè esmeni presentant-ho electrònicament i, segons l'art. 68.4, la data vàlida de presentació és la de l'esmena, no la del paper.</details>

<details><summary>On es poden presentar documents adreçats a l'ajuntament i què passa amb els originals presentats presencialment?</summary>Art. 16.4: al registre electrònic de l'ajuntament o de qualsevol altra administració; a les oficines de Correus; a les representacions diplomàtiques o oficines consulars d'Espanya a l'estranger; a les oficines d'assistència en matèria de registres; i a qualsevol altre lloc previst per les disposicions vigents. El correu electrònic no hi és. Amb els originals presentats presencialment, l'oficina els digitalitza per incorporar-los a l'expedient electrònic i retorna l'original a la persona (art. 16.5), llevat que una norma imposi la custòdia o el suport no sigui digitalitzable.</details>

<details><summary>Un veí presenta un escrit al registre electrònic un diumenge a les 23.50. Quina data compta?</summary>L'assentament es fa amb la data i hora reals del diumenge. Per al termini de l'interessat, la presentació en dia inhàbil s'entén feta la primera hora del primer dia hàbil següent (art. 31.2), llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil. Per als terminis de l'Administració compten la data i hora reals d'entrada, que se li han de comunicar. El registre és obert les 24 hores tots els dies de l'any.</details>

<details><summary>Quan s'entén rebutjada una notificació electrònica? I com es fa un segon intent en paper?</summary>Quan la notificació electrònica és obligatòria o ha estat triada expressament per la persona, s'entén rebutjada als 10 dies naturals des de la posada a disposició sense accedir al contingut (art. 43.2). En paper (art. 42.2), si no hi ha ningú, se'n fa constar l'intent i es repeteix una sola vegada, en hora diferent, dins dels 3 dies següents: si el primer va ser abans de les 15 h, el segon ha de ser després de les 15 h i viceversa, amb un marge mínim de 3 hores. Si el segon també falla, s'aplica l'art. 44: anunci al BOE.</details>

<details><summary>Què és un funcionari habilitat i quin requisit imprescindible té la seva actuació?</summary>És l'empleat públic inscrit en el registre d'empleats públics habilitats que, per a persones no obligades a relacionar-se electrònicament i que no disposin dels mitjans necessaris, pot identificar-les i signar per elles amb la seva pròpia signatura electrònica (art. 12.2 Llei 39/2015). El requisit imprescindible és el consentiment exprés de la persona, del qual ha de quedar constància; si no hi ha resposta, s'entén que el consentiment no s'ha atorgat. No s'ha de confondre amb el registre electrònic d'apoderaments, on la persona inscriu qui la representa, amb vigència màxima de 5 anys.</details>

<details><summary>Diferencia seu electrònica, portal d'internet, punt d'accés general i carpeta ciutadana.</summary>La seu electrònica (art. 38 Llei 40/2015) és l'adreça electrònica de titularitat d'una administració on es tramita amb plena validesa jurídica; el seu titular respon de la integritat, veracitat i actualització de la informació. El portal d'internet (art. 39) és el punt d'accés a la informació publicada i, si escau, a la seu: és informatiu. El Punt d'Accés General electrònic és el portal únic que dirigeix cap a les seus i serveis de les administracions (dret de l'art. 13.a de la Llei 39/2015). La carpeta ciutadana és l'espai personal on cada persona

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

consulta els seus expedients, dades i notificacions.</details>

<details><summary>Què no forma part d'un expedient administratiu electrònic i com s'ha de remetre?</summary>No hi va la informació auxiliar o de suport: bases de dades, notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i informes interns o entre òrgans, i els judicis de valor (art. 70.4). Excepció: sí que hi van els informes, preceptius i facultatius, sol·licitats abans de la resolució que posa fi al procediment. Es remet complet, foliat, autenticat i acompanyat d'un índex, també autenticat (art. 70.3), cosa que en garanteix la integritat i immutabilitat; un mateix document pot formar part de diversos expedients.</details>

<details><summary>Una persona gran ve al taulell dient que no té certificat digital ni correu electrònic i que vol presentar una instància. Què fas?</summary>És una persona física no obligada a relacionar-se electrònicament (art. 14.1), de manera que pot triar el canal i no li pots negar l'atenció presencial. L'atens a l'oficina d'assistència en matèria de registres: reps el document, el digitalitzes i l'incorpores a l'expedient electrònic, i li retornes l'original (art. 16.5), lliurant-li el rebut amb data, hora i número d'entrada. Si cal identificació o signatura electrònica per al tràmit, actua el funcionari habilitat amb el seu consentiment exprés (art. 12.2). I l'informes, amb llenguatge clar i comprovant que ho ha entès, del que passarà després.</details>

<details><summary>Quines normes catalanes regulen l'administració electrònica i quin paper hi té el Consorci AOC?</summary>La Llei 26/2010, del 3 d'agost (règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya, aplicable també als ajuntaments), la Llei 29/2010, del 3 d'agost (ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, que fixa els principis del model català a l'art. 4 i dona cobertura al Consorci AOC) i el Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital. El Consorci AOC, participat per la Generalitat i el món local, proveeix les eines comunes: EACAT (tràmits entre administracions), e-TRAM, e-NOTUM (notificacions), e-Tauler, e-Valisa, e-Còpia, Via Oberta (interoperabilitat), idCAT i idCAT Mòbil, T-CAT, VÀLid i iArxiu.</details>

<details><summary>Truquen preguntant en quin punt està l'expedient d'un veí. Què respons i per què?</summary>Que no pots facilitar aquesta informació. L'estat i el contingut d'un procediment en tramitació és informació particular (art. 3 RD 208/1996) i només es pot donar a les persones interessades o als seus representants; el dret a conèixer l'estat de la tramitació és de l'interessat (art. 53 Llei 39/2015). A més, hi ha el deure de secret i discreció de l'art. 53.12 del TREBEP i els principis de limitació de la finalitat i confidencialitat del RGPD. Per telèfon, a més, no pots verificar la identitat. La resposta correcta és explicar-ho amb amabilitat i indicar-li com pot acreditar-se o com pot fer-ho la persona interessada des de la carpeta ciutadana.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

36

TEMA

Tema 36. El tractament i gestió de la documentació. Recepció i registre de documents. Organització dels documents administratius. Arxiu de documents. Conservació i eliminació de documents electrònics. Certificació digital i signatura electrònica.

Introducció: si el document no queda ben tractat, l'expedient no s'aguanta

Un ajuntament no fabrica cotxes ni cultiva blat: **fabrica documents**. Instàncies, informes, decrets, actes, certificats, notificacions, contractes, nòmines, llicències. Tot el que fa una administració acaba tenint forma de document, i tot el que un ciutadà pot exigir-li -un dret, una subvenció, una indemnització, una anul·lació- s'ha de poder demostrar amb un document. Per això aquest tema no és «tema d'arxivers»: és la columna vertebral de la teva feina diària com a administratiu o administrativa.

El recorregut que fa aquest tema és el recorregut real d'un paper (o, més ben dit, d'un fitxer electrònic) dins la casa: **entra** per la porta (recepció i registre), **es col·loca** dins d'un expedient i dins d'una sèrie (organització), **es guarda** quan l'assumpte es tanca (arxiu), **es conserva o es destrueix** segons el que digui una taula aprovada (conservació i eliminació) i, al llarg de tot aquest viatge, **ha de poder demostrar qui l'ha fet i que ningú l'ha tocat** (certificació digital i signatura electrònica). Aquestes cinc estacions són, exactament, els cinc blocs de l'enunciat.

Hi ha una cosa que has de tenir clara des del primer minut: **avui tot això és electrònic per defecte**. L'article 46.1 de la Llei 40/2015 diu, sense matisos, que **tots els documents utilitzats en les actuacions administratives s'han d'emmagatzemar per mitjans electrònics, llevat que no sigui possible**; i l'article 70.2 de la Llei 39/2015 diu que **els expedients tindran format electrònic**. El paper ja no és el suport normal: és l'excepció que s'ha de digitalitzar. Si estudies aquest tema pensant en carpetes de cartró i llibres registre de tapa dura, aprovaràs mig tema.

Com conviuen les capes. Aquí no hi ha una sola llei que ho digui tot. Hi ha **quatre capes que se sumen** i cap no deroga les altres: la **europea** (Reglament eIDAS), la **bàsica estatal** (Lleis 39/2015 i 40/2015 i els seus reglaments), la **catalana** (Llei 10/2001 d'arxius, Llei 26/2010, Llei 29/2010, Decret 13/2008, Decret 76/2020) i la **local** (ROF, RD 2568/1986). L'examen sol preguntar precisament **on encaixa cada peça**.

Capa	Norma	Què hi trobaràs
Europea	**Reglament (UE) 910/2014 (eIDAS)**, modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183 (eIDAS 2)**	Identificació electrònica, serveis de confiança, signatura qualificada, cartera europea d'identitat digital
Bàsica estatal (procediment)	**Llei 39/2015, d'1 d'octubre (LPAC)**	Registre (art. 16), arxiu electrònic únic (art. 17), document administratiu (art. 26), còpies (art. 27), expedient (art. 70), identificació i signatura (arts. 9-12)
Bàsica estatal (règim jurídic)	**Llei 40/2015, d'1 d'octubre (LRJSP)**	Seu electrònica (art. 38), segell electrònic (art. 40), actuació automatitzada (arts. 41-42), signatura del personal (art. 43), arxiu electrònic de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

documents (art. 46) |
Reglaments estatals	**RD 203/2021** (funcionament electrònic del sector públic), **RD 4/2010** (Esquema Nacional d'Interoperabilitat, ENI), **RD 311/2022** (Esquema Nacional de Seguretat, ENS)	Com es fa tècnicament: metadades, digitalització, expedient, SIR, seguretat
Serveis de confiança	**Llei 6/2020, d'11 de novembre**	Vigència i revocació dels certificats, obligacions dels prestadors, valor probatori
Catalana	**Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents** (mod. Llei 20/2015); **Decret 13/2008**; **Llei 26/2010** i **Llei 29/2010**, del 3 d'agost; **Decret 76/2020**, de 4 d'agost	Sistema d'Arxius de Catalunya, avaluació i tria, registre i mitjans electrònics a Catalunya
Local	**RD 2568/1986 (ROF)**, arts. 151 a 162	El Registre General de l'entitat local i el detall dels assentaments

---

1. El tractament i la gestió de la documentació

1.1. Què és un document administratiu

Un **document administratiu** és tota informació, en qualsevol suport, **produïda o rebuda per una administració pública en l'exercici de les seves funcions**, que serveix de **testimoni** d'una actuació. No és qualsevol full: un post-it amb un recordatori no és un document administratiu; una instància registrada, sí.

L'**article 26.1 de la LPAC** en dona la versió jurídica: són **documents públics administratius** els **vàlidament emesos pels òrgans de les administracions públiques**, i les administracions els han d'emetre **per escrit i a través de mitjans electrònics**, llevat que la seva naturalesa exigeixi una altra forma d'expressió i constància.

L'**article 26.2** fixa els **cinc requisits de validesa del document electrònic administratiu**. Aquest és un dels llistats que més cauen:

1. **Contenir informació** de qualsevol naturalesa arxivada en un suport electrònic, **segons un format determinat** susceptible d'identificació i tractament diferenciat.
2. Disposar de les **dades d'identificació** que en permetin la individualització (sens perjudici que s'incorpori a un expedient).
3. Incorporar una **referència temporal** del moment en què s'ha emès.
4. Incorporar les **metadades mínimes** exigides.
5. Incorporar les **signatures electròniques** que corresponguin.

Cau a l'examen. L'**article 26.3** diu que **no requereixen signatura electrònica** els documents electrònics emesos per l'Administració que es publiquin amb caràcter **merament informatiu**, ni els que **no formin part d'un expedient administratiu**. Això sí: sempre cal **identificar-ne l'origen**. Un test que digui «tot document electrònic administratiu ha d'anar signat» és **fals**.

1.2. Les quatre qualitats: autenticitat, fiabilitat, integritat, disponibilitat

De la teoria arxivística (i de les normes tècniques que la recullen) surten les quatre qualitats que ha de tenir tot document per ser fiable. Memoritza-les amb l'acrònim **AFID**:

Qualitat	Què vol dir	Com es garanteix

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Autenticitat	És el que diu ser: l'ha creat qui diu i quan diu	Signatura electrònica, segell de temps, metadades d'autoria
Fiabilitat	El seu contingut representa fidelment allò que documenta	Procediment reglat de creació, plantilles normalitzades
Integritat	És complet i no ha estat alterat sense deixar-ne rastre	Signatura, resum criptogràfic (hash), índex de l'expedient signat
Disponibilitat (o usabilitat)	Es pot localitzar, recuperar, visualitzar i interpretar quan calgui	Metadades, formats oberts, migracions, control d'accés

Truc per recordar-ho. A-F-I-D. I fixa't que **no són qualitats del moment de crear el document, sinó de tota la seva vida**: un document que d'aquí a vint anys ningú pugui obrir perquè el format ha quedat obsolet ha perdut la disponibilitat, encara que estigui perfectament signat.

1.3. Les metadades: la peça invisible

Una **metadada** és una dada que **descriu el document**: qui l'ha creat, quan, de quin tipus és, a quina sèrie i a quin expedient pertany, quin òrgan n'és responsable, quin és el seu estat d'elaboració, si és original o còpia, quin format té, quant de temps s'ha de conservar.

Sense metadades, un document electrònic és un fitxer perdut en un disc. Amb metadades, el sistema el pot **classificar, cercar, relacionar, controlar l'accés i aplicar-li automàticament el calendari de conservació**. L'**Esquema Nacional d'Interoperabilitat (RD 4/2010)** i les seves **Normes Tècniques d'Interoperabilitat (NTI)** fixen el model comú de metadades, l'estructura del document i de l'expedient electrònic, la política de gestió documental, la digitalització i les còpies autèntiques.

Frase per portar a l'examen. «Un document electrònic sense metadades no és un document: és un fitxer.»

1.4. Gestió documental i cicle de vida

La **gestió documental** és el conjunt d'**operacions i tècniques** relatives a la **concepció, el control, l'ús, la conservació i l'avaluació** dels documents al llarg de tot el seu **cicle de vida**. La paraula clau és **concepció**: la gestió documental comença **abans que el document existeixi**, quan es decideix com s'ha de dir, quin format tindrà, quines metadades portarà i a quina sèrie anirà.

El **cicle de vida** té tres **edats**, i a cada edat li correspon un tipus d'arxiu i una intensitat d'ús:

Edat	Estat	On és	Ús
Activa (administrativa)	L'expedient està viu, s'hi treballa	**Arxiu de gestió** o d'oficina	Consulta freqüent, diària
Semiactiva	L'expedient s'ha tancat però encara pot caldre	**Arxiu central** i després **intermedi**	Consulta esporàdica
Inactiva (històrica)	Ha perdut el valor administratiu immediat	**Arxiu històric** (si es conserva) o eliminació	Consulta per recerca, transparència, memòria

Compte amb el parany. Gestió documental ? arxiu. La gestió documental és **tot el procés**, des d'abans de crear el document; l'arxiu és **una fase** (i també la institució que la té encomanada). Un test que identifiqui els dos conceptes és fals.

1.5. El principi «electrònic per defecte» i les seves excepcions

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Dues normes ho diuen amb tota la claredat:

- **Art. 46.1 LRJSP**: **tots els documents** utilitzats en actuacions administratives **s'emmagatzemaran per mitjans electrònics, llevat que no sigui possible**.
- **Art. 70.2 LPAC**: **els expedients tindran format electrònic**.

L'excepció és estreta: documents o objectes que **materialment no es poden digitalitzar** o que una norma obliga a presentar en un suport específic (una maqueta, una mostra, un pla en un format no digitalitzable, un objecte que és prova).

Angle català. La **Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya** és la norma catalana que dona cobertura a tot aquest model, i el **Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital** el desplega per a la Generalitat: governança, serveis digitals (punt d'accés general electrònic, seu electrònica, registre electrònic general, arxiu electrònic únic, carpeta ciutadana) i ciberseguretat. **No confonguis els números**: la catalana dels mitjans electrònics és la **29/2010**; la catalana de règim jurídic i procediment és la **26/2010** (totes dues del **3 d'agost**); les estatals són la **39/2015** i la **40/2015**.

---

2. Recepció i registre de documents

2.1. Per a què serveix el registre

El registre **no decideix res i no resol res**. Fa tres coses, i totes tres són decisives:

- **Acredita** que un document s'ha presentat i, sobretot, **quan** s'ha presentat. Aquesta data és or pur: d'ella depenen tots els terminis.
- **Garanteix** que el document arribi a l'òrgan competent.
- **Ordena** i fa traçable tota la documentació que entra i surt de la casa.

Dos conceptes bàsics: l'**assentament registral** és cada anotació concreta que es fa quan entra o surt un document, amb el seu número; i es distingeix entre assentaments **d'entrada** (el que arriba) i **de sortida** (el que l'Administració envia).

2.2. El Registre Electrònic General (art. 16 LPAC)

L'**article 16.1** obliga **cada administració** a disposar d'un **Registre Electrònic General**, on es fa l'assentament de **tot document que es presenti o es rebi** en qualsevol òrgan, organisme públic o entitat vinculada o dependent. La sortida dels documents oficials adreçats a altres òrgans o a particulars **també s'hi pot anotar**.

Matís fi que els tribunals aprofiten. L'article 16.1 diu que l'entrada **es farà** («se hará el correspondiente asiento de todo documento») i que la sortida **també s'hi podrà anotar** («también se podrán anotar»). L'obligació taxativa és la d'entrada. Ara bé, a l'àmbit local l'**art. 151 del ROF** obliga a fer constar **tant l'entrada com la sortida**, i l'**art. 41.1 de la Llei 26/2010** exigeix un registre general **d'entrada i sortida**. Per tant, al teu ajuntament, la sortida es registra sí o sí.

Trets del Registre Electrònic General que has de saber de memòria:

- És **electrònic** i funciona com un **portal** que facilita l'accés als registres electrònics de cada organisme.
- Els **organismes públics vinculats o dependents** poden tenir **el seu propi registre electrònic**, però **plenament interoperable i interconnectat** amb el Registre Electrònic General de l'administració de què

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

depenen.

- Les **disposicions de creació** dels registres electrònics **es publiquen al diari oficial** corresponent i el seu text íntegre ha d'estar disponible a la **seu electrònica**. Han d'especificar l'**òrgan o unitat responsable** de la gestió, la **data i hora oficial** i els **dies declarats inhàbils**.
- A la seu electrònica hi ha d'haver la **relació actualitzada de tràmits** que s'hi poden iniciar.
- Compleix les garanties i mesures de seguretat de la **normativa de protecció de dades**.
- Funciona **tots els dies de l'any, les 24 hores** (art. 31.2 LPAC i art. 41.8 de la Llei 26/2010).

> **No confonguis seu electrònica i registre.** La **seu electrònica** és l'adreça electrònica de titularitat d'una administració pública (**art. 38 LRJSP**): és **la porta**. El **registre electrònic** és **un dels serveis** que s'hi presten (art. 16 LPAC). Un test que digui «la seu electrònica és el registre» és fals.

2.3. Què ha de constar a cada assentament i quin rebut es dona

L'**article 16.2** imposa una regla d'or: els assentaments s'anoten **respectant l'ordre temporal** de recepció o sortida i **indiquen la data del dia** en què es produeixen. I, un cop conclòs el tràmit de registre, els documents es **cursen sense dilació** als destinataris i a les unitats administratives corresponents.

L'**article 16.3** fixa el **contingut mínim de cada assentament**:

Dada	Detall
Número	Dins la sèrie corresponent
Epígraf expressiu de la naturalesa	De què va, en una línia
Data i hora de presentació	La que compta per als terminis
Identificació de l'interessat	Qui presenta
Òrgan administratiu remitent	Si escau
Persona o òrgan a qui s'envia	El destinatari
Referència al contingut	Si escau

I afegeix el **rebut**: s'emet **automàticament** i consisteix en una **còpia autenticada del document** de què es tracti, **incloent la data i hora de presentació i el número d'entrada de registre**, més un rebut acreditatiu dels altres documents que l'acompanyin **que en garanteixi la integritat i el no-repudi**.

> **«No-repudi»** vol dir que després ningú no pot dir «jo no vaig presentar això» o «això no és el que vaig presentar». És l'efecte pràctic de la signatura i del segell de temps.

2.4. On es poden presentar els documents (art. 16.4)

Aquest llistat cau **sempre**. Són **cinc llocs**:

1. Al **registre electrònic** de l'administració o organisme a qui s'adrecen, **i a la resta de registres electrònics** de qualsevol de les administracions de l'article 2.1 LPAC.
2. A les **oficines de Correus**, en la forma que reglamentàriament s'estableixi (el **correu administratiu**: sobre obert, per datar i segellar l'escrit abans de tancar-lo).
3. A les **representacions diplomàtiques o oficines consulars** d'Espanya a l'estranger.
4. A les **oficines d'assistència en matèria de registres**.
5. A **qualsevol altre lloc** que estableixin les disposicions vigents.

> **Paranys clàssics. No** són llocs vàlids de presentació: una **entitat bancària**, un **caixer automàtic**, una **notaria**, el **correu electrònic** d'un departament ni un **WhatsApp** de l'ajuntament. Enviar un escrit al correu electrònic

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'un tècnic **no és registrar-lo**.

L'últim paràgraf de l'article 16.4 afegeix l'obligació que **tots els registres electrònics siguin plenament interoperables**, de manera que quedi garantida la compatibilitat informàtica, la interconnexió i la **transmissió telemàtica dels assentaments registrals i dels documents**.

2.5. El paper que entra: digitalització i devolució de l'original (art. 16.5)

Regla clau del model actual: els documents presentats **de manera presencial** s'han de **digitalitzar** per l'oficina d'assistència en matèria de registres on s'hagin presentat, **per incorporar-los a l'expedient administratiu electrònic**, i **es retornen els originals** a la persona interessada.

Excepcions: quan una norma determini la **custòdia per l'Administració** dels documents presentats, o quan sigui obligatòria la presentació d'objectes o de documents en un **suport específic no susceptible de digitalització**.

I un aclariment de dret local que no pots oblidar: **qui està obligat a relacionar-se electrònicament** (art. 14.2 LPAC: persones jurídiques, entitats sense personalitat, qui exerceix una activitat professional col·legiada, els representants d'aquests i els empleats públics per als tràmits com a tals) i tot i així presenta en paper, **no se li rebutja l'escrit**: se'l requereix perquè l'esmeni presentant-lo electrònicament, i **la data de presentació que val és la de l'esmena** (**art. 68.4 LPAC**).

El registre no filtra continguts. El registre **no pot rebutjar un document pel seu contingut o pels seus defectes de fons**: l'ha d'anotar igualment i ja s'esmenarà o s'inadmetrà després, dins del procediment. L'única excepció és **tècnica**: si el fitxer conté un **virus** o **no es pot processar** pel format, es pot rebutjar la presentació informant-ne la persona perquè la repeteixi.

2.6. Les oficines d'assistència en matèria de registres i els funcionaris habilitats

Les **oficines d'assistència en matèria de registres (OAMR)** són l'hereva física dels antics registres presencials. Fan:

- **Assistir** les persones interessades en l'ús de mitjans electrònics (**art. 12 LPAC**).
- **Registrar** i **digitalitzar** els documents en paper i emetre'n el **rebut**.
- Expedir **còpies autèntiques**.
- Iniciar **apoderaments apud acta** presencials (**art. 40 del RD 203/2021**).
- Cada administració ha de **fer pública i mantenir actualitzada** la relació d'aquestes oficines (**art. 16.7 LPAC**).

Els **funcionaris (empleats públics) habilitats** poden **identificar i signar en nom** d'una persona que no disposa dels mitjans electrònics necessaris, sempre que hi hagi **consentiment exprés** de la persona i en quedi constància (**art. 12.2 LPAC**). Cada administració manté un **registre d'empleats públics habilitats** (**art. 12.3 LPAC** i **art. 31 del RD 203/2021**), que ha de ser interoperable amb els de la resta d'administracions.

Cau a l'examen. El consentiment del ciutadà per a l'actuació del funcionari habilitat ha de ser **exprés**; si no hi ha resposta, **s'entén no atorgat**.

2.7. La capa catalana: articles 41 i 42 de la Llei 26/2010

La llei catalana no contradiu la bàsica: hi afegeix detalls que als exàmens locals cauen molt.

- **Art. 41.1**: els òrgans de les administracions catalanes han de disposar d'un **registre general**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'entrada i sortida i, si escau, dels **registres auxiliars** necessaris.

- **Art. 41.2**: els registres han de permetre l'**anotació fefaent** de la presentació dels documents.
- **Art. 41.3**: obligació d'**admetre, anotar i trametre**.
- **Art. 41.5**: les **seus electròniques** han d'oferir el **servei de registre electrònic**, directament o mitjançant un enllaç.
- **Art. 41.6**: encara que el sistema sigui electrònic, la ciutadania **pot presentar documents en qualsevol altre suport**, i el registre els pot digitalitzar.
- **Art. 41.7**: el còmput dels terminis de l'Administració arrenca de la data i hora d'entrada al registre de **l'òrgan competent per tramitar**; però si es presenta un **document electrònic normalitzat**, adequat als formats preestablerts i als tràmits que preveu la norma de creació del registre, el còmput arrenca de la **data i hora de presentació al registre electrònic**.
- **Art. 41.8**: registre obert **tots els dies de l'any, 24 hores**; la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent**, llevat que una norma permeti la recepció en dia inhàbil.
- **Art. 41.9**: el servei **es pot interrompre** per motius tècnics, operatius o de manteniment, anunciant-ho **amb la màxima antelació possible** a la seu electrònica i **indicant el sistema alternatiu** de registre.
- **Art. 42**: els òrgans que reben documents adreçats a **altres administracions** els han de **traslladar** a l'administració competent, i les administracions catalanes han d'establir **mitjançant convenis** els mecanismes d'intercomunicació i coordinació dels registres.

2.8. La capa local: articles 151 a 162 del ROF

El **ROF (RD 2568/1986)** està escrit per a llibres de paper, però **continua vigent** i la seva lògica no ha canviat gens: tot el que entra i tot el que surt deixa rastre, per ordre i amb data.

- **Art. 151**: a **totes** les entitats locals hi ha d'haver un **Registre General** on consti amb claredat l'**entrada** dels documents rebuts i la **sortida** dels despatxats definitivament. És **únic**, sens perjudici de la seva **organització desconcentrada**.
- **Art. 152**: els llibres o el suport documental del registre **no poden sortir de la casa consistorial** sota cap pretext; s'hi accedeix consultant-los al lloc on es custodien o mitjançant **certificacions i testimonis**.
- **Art. 153**: contingut dels assentaments. Compara'l amb l'art. 16.3 LPAC:

Assentament d'**ENTRADA**	Assentament de **SORTIDA**
Número d'ordre correlatiu	Número d'ordre
Data del document (dia, mes i any)	Data del document
Data d'ingrés a les oficines del registre	Data de sortida
Procedència (autoritat, corporació o persona que el subscriu)	Autoritat, negociat, secció o dependència d'on procedeix
Extracte o breu referència de l'assumpte	Autoritat, corporació o particular a qui s'adreça
Negociat, secció o dependència a qui correspon	Extracte del contingut
Resolució de l'assumpte, data i autoritat que la va dictar	Referència, si escau, a l'assentament d'entrada
Observacions	Observacions

Els assentaments s'han de practicar de **forma clara i concisa, sense esmenes ni raspades**; si n'hi hagués, **s'han de salvar**.

- **Art. 154**: al registre de sortida s'hi anoten **tots** els oficis, notificacions, ordres, comunicacions, certificacions, expedients o resolucions que emanin de la corporació, autoritats o funcionaris locals.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 155**: registrat un document, s'hi estampa **nota amb la data d'inscripció** (entrada o sortida) i el **número d'ordre**.
- **Art. 156.2**: si el document presentat **no reuneix les dades exigides**, es requereix qui l'ha signat perquè en **deu dies** esmeni la falta o aporti els documents preceptius, amb l'advertiment que si no ho fa **s'arxivarà sense més tràmit**. Avui això s'ha de llegir amb l'**art. 68.1 LPAC**: **deu dies** per esmenar i, si no s'esmena, **se'l té per desistit mitjançant resolució expressa**.
- **Art. 159**: qui presenti un document **pot demanar un rebut gratuït** amb dia i hora de presentació, número d'entrada i succinta referència de l'assumpte; aquest rebut **fa prova** respecte de la data d'ingrés. En lloc de rebut es pot lliurar **còpia segellada**.
- **Art. 160**: feta la inscripció, la persona encarregada del registre **classifica i distribueix** els documents entre les oficines, on s'anoten al registre parcial i **s'uneixen als antecedents o s'obre expedient**.
- **Art. 162**: es poden expedir **certificacions** dels assentaments dels llibres del registre, **autoritzades pel secretari o secretària**.

Aquest article 160 és la frontissa del tema. És el moment exacte en què la «recepció i registre» (bloc 2) es transforma en «organització dels documents» (bloc 3): del rebut es passa a la carpeta.

2.9. La interconnexió: SIR, REC i les eines catalanes

- **SIR (Sistema d'Interconnexió de Registres)**: la infraestructura que permet **intercanviar assentaments registrals** entre administracions sense moure paper. L'**art. 60 del RD 203/2021** estableix que les interconnexions entre registres **s'han de fer a través del SIR**. Si un document és massa gran, la tramesa es pot substituir per la **posada a disposició** en un repositori d'intercanvi de fitxers (**art. 39.4 del RD 203/2021**). L'estàndard tècnic del format dels assentaments és el **SICRES**.
- **REC (Registre Electrònic Comú)** de l'Estat: permet presentar un escrit adreçat a **qualsevol administració**, també al teu ajuntament.
- A Catalunya, el **Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)** posa les eines reals: **EACAT** (tramitació entre administracions catalanes), **e-TRAM** (instància genèrica i tràmits de la ciutadania als ens locals), **e-NOTUM** (notificacions electròniques), **e-Tauler** (tauler d'anuncis electrònic), **Via Oberta** (consulta de dades d'altres administracions), **e-FACT** (factura electrònica), **SEU-e** (seu electrònica), **VÀLid** (validació d'identitats) i **iArxiu** (arxiu electrònic).

Truc. EACAT transporta documents entre administracions; **Via Oberta consulta dades** que ja té una altra administració (és l'eina que fa efectiu el dret de l'**art. 28 LPAC** a **no aportar documents** que ja estiguin en poder de l'Administració). No les barregis.

2.10. Els efectes de la data d'entrada

- **Dies hàbils**: quan els terminis s'assenyalen **per dies** s'entén que són **hàbils**, llevat que la norma digui «naturals»; són **inhàbils dissabtes, diumenges i festius** (**art. 30.2 LPAC**).
- **Mesos i anys**: es compten **de data a data**; si al mes de venciment no hi ha dia equivalent, el termini acaba **l'últim dia del mes** (art. 30.4). Si l'últim dia és **inhàbil**, el termini es prorroga al **primer dia hàbil següent** (art. 30.5).
- **Registre 24 hores**: es pot presentar sempre; la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent** (**art. 31.2.b LPAC**). Presentar un diumenge **no perjudica** el ciutadà.
- **Data i hora oficials**: les de la **seu electrònica** d'accés al registre, amb les mesures de seguretat necessàries, i cada seu ha de publicar el **calendari de dies inhàbils** (art. 31.3).
- **Termini per resoldre**: si el procediment s'inicia **a sol·licitud de la persona interessada**, el termini

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

màxim per resoldre es compta des de la **data d'entrada de la sol·licitud al registre electrònic de l'administració o organisme competent per tramitar-la** (**art. 21.3.b LPAC**).

> **La pregunta d'or del bloc.** Si un veí presenta una instància al registre d'una altra administració, **la data que val per a ell és la d'aquell primer registre**; però el **termini màxim per resoldre** del teu ajuntament no arrenca fins que la sol·licitud entra **al registre de l'òrgan competent** (art. 21.3.b). Són dues coses diferents i sovint es barregen al mateix test.

---

3. Organització dels documents administratius

Organitzar vol dir dues coses alhora: **classificar cada document dins una estructura lògica** (a quin expedient, a quina sèrie, a quina funció pertany) i **ordenar-lo dins d'aquesta estructura** (per data, per número, per ordre alfabètic). Abans de veure com, cal saber **què** estem organitzant: quins tipus de documents produeix una administració.

3.1. Tipologia dels documents administratius

La classificació clàssica agrupa els documents administratius segons **la funció que fan dins del procediment**:

Grup	Què fa	Exemples
Documents de decisió	Contenen una **declaració de voluntat** d'un òrgan: decideixen	**Resolució** (òrgan unipersonal: decret d'alcaldia), **acord** (òrgan col·legiat: Ple, Junta de Govern Local), disposicions (ordenances, reglaments)
Documents de transmissió	**Comuniquen** l'existència d'un fet o d'un acte a altres òrgans o a la ciutadania	**Notificació**, **publicació** (edicte, anunci), **ofici**, **nota interior**, **comunicació**, **citació**, **convocatòria**
Documents de constància	**Acrediten** fets o actes ja produïts	**Acta**, **certificat**, **diligència**
Documents de judici	Contenen una **opinió tècnica o jurídica** que ajuda a decidir, però no decideixen	**Informe**, **proposta de resolució**, **dictamen**
Documents de la ciutadania	Els que aporten les persones interessades	**Sol·licitud** o instància, **al·legacions**, **recurs**, **denúncia**, **comunicació** i **declaració responsable**

Dades concretes que cauen al voltant d'aquests documents:

- La **sol·licitud** ha de contenir (**art. 66.1 LPAC**): nom i cognoms de la persona interessada i, si escau, de qui la representa; **mitjà preferent o lloc a efectes de notificacions**; **fets, raons i petició**; **lloc i data**; **signatura** o acreditació de l'autenticitat de la voluntat; i **òrgan a qui s'adreça**.
- La **notificació** s'ha de cursar **dins dels 10 dies** següents a la data en què l'acte s'hagi dictat (**art. 40.2 LPAC**) i ha de contenir el **text íntegre** de la resolució, si posa fi o no a la via administrativa, els **recursos** procedents, l'òrgan i el **termini**.
- La **resolució** ha de ser **motivada** en els casos de l'**art. 35 LPAC** i **congruent** amb les peticions (art. 88.2), i mai pot agreujar la situació inicial de la persona interessada.
- Al món local, els **decrets d'alcaldia** es transcriuen al **Llibre de Resolucions** (**art. 200 ROF** i **art. 3.2.e del RD 128/2018**), i les **actes** les autoritza el **secretari o secretària**, que té la **fe pública** (**art. 3.1 del RD 128/2018**, **art. 204 ROF**).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Truc per no equivocar-te. Pregunta't **qui parla** al document. Si parla **l'òrgan que mana** -> decisió. Si parla **algú que informa** -> judici. Si parla **algú que dona fe del que ha passat** -> constància. Si el document **només porta la informació d'un lloc a un altre** -> transmissió. Si parla **el ciutadà** -> document de la ciutadania.

3.2. L'expedient administratiu electrònic (art. 70 LPAC)

Un document sol serveix de poc: el que dona sentit al sistema és **l'expedient**. L'**article 70.1** el defineix com el **conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució administrativa**, així com les **diligències encaminades a executar-la**.

Els apartats 2 i 3 són els més preguntats:

- Els expedients **tindran format electrònic** i es formen mitjançant l'**agregació ordenada** de documents, proves, dictàmens, informes, acords, notificacions i altres diligències, **més un índex numerat** de tots els documents que contingui quan es remeti. A l'expedient hi ha de constar també la **còpia electrònica certificada de la resolució adoptada**.
- Quan calgui **remetre l'expedient electrònic**, es fa d'acord amb l'**ENI** i les **NTI** corresponents, i s'envia **complet, foliat, autenticat i acompanyat d'un índex, també autenticat**. L'autenticació de l'índex **garanteix la integritat i la immutabilitat** de l'expedient des del moment de la signatura i permet recuperar-lo sempre que calgui. I una precisió molt útil: **un mateix document pot formar part de diferents expedients electrònics**.

L'**article 70.4** diu què **NO** forma part de l'expedient administratiu: la informació de **caràcter auxiliar o de suport**, com la continguda en **aplicacions, fitxers i bases de dades informàtiques**, **notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i informes interns** o entre òrgans o entitats administratives, i els **judicis de valor** emesos per les administracions públiques. **Excepció**: sí que en formen part els **informes preceptius i facultatius sol·licitats abans de la resolució** que posa fi al procediment.

Cau molt. «Els informes interns mai no formen part de l'expedient» és **fals**: els **informes, preceptius o facultatius, demanats abans de la resolució** sí que en formen part. El que en queda fora són els esborranys, les notes, les opinions i els judicis de valor.

La foliació electrònica. En paper, foliar era numerar els fulls a mà. En electrònic, foliar és **generar un índex numerat i signar-lo**. Si després algú canvia, treu o afegeix un document, la signatura de l'índex **deixa de quadrar** i la manipulació queda al descobert. És la garantia d'integritat de l'expedient.

3.3. Les còpies (art. 27 LPAC): el bloc més preguntable

Aquest article és una mina de preguntes. Idees clau:

- **Cada administració determina** quins òrgans tenen atribuïda la competència per **expedir còpies autèntiques** de documents públics administratius o privats.
- Les còpies autèntiques de **documents privats** només tenen **efectes administratius**.
- Les còpies autèntiques fetes per una administració **tenen validesa a les altres administracions**.
- L'Estat, les comunitats autònomes i les **entitats locals** poden fer còpies autèntiques **mitjançant funcionari habilitat** o mitjançant **actuació administrativa automatitzada**.
- S'ha de mantenir actualitzat un **registre (o sistema equivalent) de funcionaris habilitats per expedir còpies autèntiques**, **plenament interoperable i interconnectat** amb els de les altres administracions. Hi han de constar, com a mínim, els que presten servei a les **oficines d'assistència en matèria de registres**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Definició (art. 27.2)**: és **còpia autèntica** la feta, **sigui quin sigui el suport**, pels òrgans competents, quan queda garantida **la identitat de l'òrgan que ha fet la còpia i el seu contingut**. Les còpies autèntiques tenen **la mateixa validesa i eficàcia que els documents originals**.

Els **quatre tipus de còpia** de l'article 27.3:

Tipus	Requisit
a) Còpia electrònica d'un document electrònic original o d'una còpia electrònica autèntica, **amb o sense canvi de format**	Ha d'incloure les **metadades que acreditin la seva condició de còpia** i que es visualitzin en consultar el document
b) Còpia electrònica d'un document en paper (o altre suport no electrònic digitalitzable)	Cal **digitalitzar-lo** i incloure les **metadades** que n'acreditin la condició de còpia
c) Còpia en paper d'un document electrònic	Hi ha de figurar la **condició de còpia** i ha de contenir un **codi generat electrònicament (CSV)** o altre sistema de verificació que permeti contrastar-ne l'autenticitat accedint als arxius electrònics de l'òrgan emissor
d) Còpia en paper d'un original en paper	Es proporciona mitjançant una **còpia autèntica en paper del document electrònic** que tingui l'Administració, o mitjançant una **posada de manifest electrònica** amb còpia autèntica de l'original

La **digitalització** té definició legal a la mateixa lletra b): el **procés tecnològic que permet convertir un document en paper (o altre suport no electrònic) en un fitxer electrònic que conté la imatge codificada, fidel i íntegra del document**.

Terminis i obligacions:

- Les persones interessades poden demanar **en qualsevol moment** còpies autèntiques dels documents públics administratius vàlidament emesos. La sol·licitud s'adreça a **l'òrgan que va emetre l'original** i s'ha d'expedir **en el termini de 15 dies** des de la recepció de la sol·licitud al registre electrònic de l'administració competent (**art. 27.4**), amb les excepcions derivades de la Llei 19/2013 de transparència.
- Les administracions **estan obligades** a expedir **còpies autèntiques electròniques** de **qualsevol document en paper** que presentin les persones interessades i que s'hagi d'incorporar a un expedient administratiu.
- Quan s'expedeixi una còpia autèntica electrònica, **s'hi ha de fer constar expressament** (art. 27.5).
- Les còpies autèntiques de documents **notarials, registrals i judicials** i dels **diaris oficials** es regeixen per la **seva legislació específica** (art. 27.6).
- Per garantir la identitat i el contingut de les còpies, cal ajustar-se a l'**ENI**, l'**ENS** i les seves normes tècniques.

Compte amb el parany. Que una còpia sigui **electrònica no la fa automàticament autèntica**. I **còpia autèntica ? còpia compulsada** en el sentit antic: avui la compulsa de finestreta s'ha substituït per la **còpia autèntica electrònica** feta per funcionari habilitat o per actuació automatitzada. També has de saber distingir la **còpia autèntica** (mateixa validesa que l'original) de la **còpia simple** (sense cap garantia).

3.4. Classificar: el quadre de classificació i les sèries documentals

El **quadre de classificació** és el mapa que diu **on va cada document**. A l'Administració catalana s'utilitza el **quadre de classificació funcional (QdCF)**: organitza els documents **segons les funcions i les activitats** de l'organització (contractar, gestionar personal, recaptar, atorgar llicències), **no segons l'organigrama**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Per què funcional i no orgànic? Perquè **l'organigrama canvia** cada mandat o cada reorganització, però **les funcions es mantenen**. Si classifiques per àrees i l'any que ve l'àrea desapareix, l'arxiu queda inservible.

Característiques del quadre:

- És una **estructura jeràrquica**, de més general a més concret, que cobreix **totes** les funcions de l'organització.
- Permet **classificar i codificar** cada document i situar-lo dins una **sèrie documental**.
- És **únic per a tota la corporació**: no hi pot haver un quadre per departament.

La **sèrie documental** és el **conjunt de documents produïts per una mateixa activitat**, seguint un mateix procediment: «expedients de llicència d'obres menors», «expedients sancionadors de trànsit», «nòmines», «actes del Ple», «expedients de contractació menor». La sèrie és **la unitat sobre la qual es decideix tot**: quant es conserva, quan es transfereix i si s'elimina o no. **No s'avaluen documents un per un: s'avaluen sèries.**

Lligat al quadre hi ha el **catàleg (o inventari) de sèries documentals**, que **descriu cada sèrie**: qui la produeix, amb quin procediment, quins documents la componen, quin règim d'accés té i quin és el seu calendari de conservació.

> **Truc de memòria dels tres instruments.** El **quadre de classificació** diu **ON** va cada document; el **catàleg de sèries** diu **QUÈ ÉS** cada conjunt de documents; el **calendari de conservació** diu **QUANT DE TEMPS** s'ha de guardar i **QUÈ SE'N FA** al final.

3.5. Ordenar: els sistemes d'ordenació dins la sèrie

Un cop el document té sèrie, cal decidir **en quin ordre** es col·loquen els expedients dins d'aquella sèrie. Els sistemes clàssics són:

Sistema	Com ordena	Quan s'usa
Cronològic	Per data (any, mes, dia)	Actes, decrets, factures, correspondència
Numèric (correlatiu)	Pel número d'expedient o d'assentament	Expedients amb numeració automàtica del gestor
Alfabètic	Pel nom, cognom o raó social	Expedients de personal, padrons, tercers
Geogràfic o topogràfic	Per carrer, número, polígon, districte	Llicències d'obres, guals, activitats, cadastre
Alfanumèric o per matèries	Combinació de codi de matèria i número	Sèries molt voluminoses i heterogènies

En un expedient concret, l'ordre intern és **cronològic de tramitació**: la instància primer, després els informes, després la proposta, després la resolució, després la notificació i les diligències d'execució. És l'**agregació ordenada** de què parla l'art. 70.2 LPAC.

3.6. Descriure: els instruments de descripció

Descriure és fer que **es pugui trobar** el que hi ha guardat. Els instruments clàssics:

- **Guia**: visió general d'un fons i de la institució que el produeix.
- **Inventari**: relaciona les sèries i les unitats d'instal·lació (caixes, unitats documentals) d'un fons.
- **Catàleg**: descriu **unitat per unitat** un conjunt seleccionat de documents, amb molt de detall.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Índex**: llista alfabètica de noms, llocs o matèries que remet a la ubicació.
- **Relació de tramesa** (o de transferència): l'inventari del que es traspassa d'un arxiu a un altre.

En l'entorn electrònic, la descripció es fa sobretot amb **metadades**: el gestor documental descriu automàticament i el cercador substitueix bona part dels instruments en paper.

3.7. La política de gestió documental

L'**ENI** i la seva Norma Tècnica corresponent obliguen cada organisme a tenir una **política de gestió de documents electrònics**: el document formal, aprovat per l'òrgan competent, que fixa **qui és responsable de què**, quins **formats** s'admeten, quines **metadades** s'apliquen, com es fan les **còpies autèntiques i la digitalització**, com es forma l'expedient i com es transfereix i es conserva. És la traducció interna de tot aquest tema.

---

4. Arxiu de documents

4.1. «Arxiu» vol dir tres coses

Distingeix-les, perquè l'examen hi juga:

1. El **conjunt organitzat de documents** produïts o rebuts per una organització (el **fons**).
2. La **institució o servei** que els custodia, organitza, conserva i difon (l'Arxiu Municipal, l'Arxiu Nacional de Catalunya).
3. L'**espai físic o el repositori** on es guarden.

4.2. Les etapes del sistema d'arxius

A cada edat del document li correspon un arxiu:

Arxiu	Edat	Qui en respon	Què hi ha
Arxiu de gestió (o d'oficina)	**Activa**	La mateixa unitat que produeix els documents	Expedients en tramitació i acabats de tancar
Arxiu central	**Semiactiva**	El servei d'arxiu de la corporació o del departament	Documentació transferida per les oficines
Arxiu intermedi	**Semiactiva** avançada	Servei especialitzat	Documentació que espera la decisió final d'avaluació
Arxiu històric	**Inactiva**	Arxiu Nacional de Catalunya, arxius comarcals, arxius municipals	Documentació de **conservació permanent**

> **Memoritza la cadena. gestió -> central -> intermedi -> històric**, que és el mateix recorregut que **activa -> semiactiva -> inactiva**. En un ajuntament de mida mitjana, sovint les etapes central i intermèdia es fonen en un únic **Arxiu Municipal**.

4.3. La transferència

La **transferència** és l'operació **reglada** per la qual els documents **canvien d'arxiu** seguint el cicle de vida. No és un trasllat improvisat:

- Es fa **quan ho marca el calendari de conservació**, no quan a l'oficina li falta espai.
- Va acompanyada d'una **relació de tramesa**: l'inventari del que es transfereix, signat per qui lliura i per

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

qui rep.

- Implica un **canvi de responsabilitat**: qui rep els documents n'assumeix la **custòdia i la conservació**.
- En electrònic, ha de preservar **metadades, signatures i traçabilitat**: no n'hi ha prou de copiar fitxers d'una carpeta a una altra.

4.4. L'arxiu electrònic únic (art. 17 LPAC)

Una de les obligacions més preguntades de tota la LPAC. L'**article 17**:

- **17.1**: **cada administració ha de mantenir un arxiu electrònic únic** dels documents electrònics **que corresponguin a procediments finalitzats**, en els termes que estableixi la normativa reguladora aplicable.
- **17.2**: els documents electrònics s'han de conservar en un **format que permeti garantir l'autenticitat, la integritat i la conservació**, així com **la seva consulta amb independència del temps transcorregut** des de l'emissió. S'ha d'assegurar sempre la possibilitat de **traslladar les dades a altres formats i suports** que garanteixin l'accés des de diferents aplicacions. I una frase clau: **l'eliminació d'aquests documents ha de ser autoritzada d'acord amb la normativa aplicable**.
- **17.3**: els mitjans o suports han de comptar amb les mesures de seguretat de l'**ENS** que garanteixin **integritat, autenticitat, confidencialitat, qualitat, protecció i conservació**, i han d'assegurar la **identificació dels usuaris i el control d'accessos** i el compliment de la legislació de protecció de dades.

Fixa't en les tres paraules del 17.1:

- **Únic**: no hi pot haver repositoris paral·lels i descoordinats.
- **Electrònic**: acull documents electrònics.
- **De procediments finalitzats**: mentre l'expedient està viu, els documents són al gestor documental actiu, no aquí.

El seu bessó a la llei germana és l'**article 46 LRJSP** (arxiu electrònic de documents): tots els documents s'emmagatzemen electrònicament llevat que no sigui possible; els documents electrònics que continguin **actes administratius que afectin drets o interessos** dels particulars **s'han de conservar en suport electrònic**, en el mateix format o en un altre que asseguri **la identitat i la integritat** de la informació necessària per reproduir-los; i s'ha d'assegurar la **recuperació i conservació a llarg termini**.

> **Compte amb el parany més repetit del tema.** L'**arxiu electrònic únic** (art. 17 LPAC) és una **obligació funcional de cada administració**, un repositori. L'**Arxiu Nacional de Catalunya** és una **institució** del Sistema d'Arxius de Catalunya. Són nivells diferents i l'examen els barreja.

4.5. El marc català: la Llei 10/2001 i el Sistema d'Arxius de Catalunya

La norma de capçalera a Catalunya és la **Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents**, modificada per la **Llei 20/2015**. Del que has de retenir:

- Els documents públics formen part del **patrimoni documental**: el seu tractament **no és discrecional**.
- **Totes les administracions catalanes han de disposar d'un sistema de gestió documental** que asseguri el tractament correcte dels documents **des de la seva creació**.
- Crea el marc del **Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC)**: el conjunt d'òrgans, arxius i institucions que, coordinadament, garanteixen la **gestió, conservació, protecció i difusió** del patrimoni documental de Catalunya.
- Defineix els **instruments** de gestió i avaluació documental i els **òrgans** que els apliquen.

Dins del SAC hi trobes l'**Arxiu Nacional de Catalunya**, la **Xarxa d'Arxius Comarcals**, els **arxius de la**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Generalitat, els **arxius municipals** i altres arxius integrats, i la **Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD)**.

> **Angle local que t'interessa.** Els **arxius municipals** formen part del SAC. Un ajuntament que no té servei d'arxiu propi s'articula amb la **Xarxa d'Arxius Comarcals**, que fa d'assessorament i de dipòsit per a la documentació semiactiva i històrica. I recorda l'**art. 152 del ROF**: els llibres del registre **no surten de la casa consistorial**; a la pràctica, la responsabilitat sobre el registre i l'arxiu s'ubica a la **Secretaria General** de la corporació.

4.6. Accés als documents d'arxiu

Guardar no serveix de res si ningú no hi pot arribar. L'accés als documents té tres portes, i cadascuna té la seva norma:

- **Persones interessades en un procediment**: **art. 53.1.a LPAC**, dret a **conèixer l'estat de la tramitació** i a **accedir i obtenir còpia** dels documents de l'expedient.
- **Qualsevol persona, respecte de la informació pública**: **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern** (i, a l'Estat, Llei 19/2013). No cal motivar la sol·licitud.
- **Documents d'arxiu**: la **Llei 10/2001** i el **Decret 13/2008, de 22 de gener**, sobre **accés, avaluació i tria** de documents, que és la norma que regula alhora l'accés i el procediment d'avaluació.

Els **límits** són sempre els mateixos: **protecció de dades personals** (Reglament (UE) 2016/679, RGPD, i Llei orgànica 3/2018), seguretat pública, investigacions, secrets protegits per llei i drets de tercers. La regla d'or: **es facilita l'accés amb la dissociació o l'anonimització de les dades personals** quan sigui possible.

> **Cau a l'examen.** No confonguis les tres lleis catalanes que sonen igual: **10/2001** és **arxius**; **19/2014** és **transparència**; **26/2010** i **29/2010** són **procediment** i **mitjans electrònics**. I la de procediment estatal és la **39/2015**.

---

5. Conservació i eliminació de documents electrònics

5.1. La pregunta de fons: què val la pena guardar?

Cap administració pot guardar-ho **tot** per sempre (seria inviable i car), però tampoc pot **destruir res** pel seu compte. La decisió es pren analitzant els **valors** del document:

Tipus de valor	Per a qui	Exemples
Valors primaris	Per a **qui va crear** el document	**Administratiu** (serveix per tramitar), **legal o jurídic** (acredita drets i obligacions), **fiscal o comptable** (justifica ingressos i despeses)
Valors secundaris	Per a **tercers i la recerca**, un cop esgotat el primari	**Informatiu** (dades útils encara que l'assumpte estigui tancat), **històric o patrimonial** (memòria de la corporació)

Regla: mentre el document conserva **valors primaris**, la conservació és **obligatòria**. Quan els ha esgotat, es pot plantejar l'eliminació **si tampoc no té valors secundaris**. Si en té, es conserva **permanentment**.

5.2. Conservar en electrònic no és «deixar-ho al servidor»

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Conservar un document de paper és protegir-lo de la humitat i del foc. Conservar un document electrònic és molt més exigent, perquè **el suport i el programari envelleixen més de pressa que el paper**. La **preservació digital** exigeix:

- **Formats de conservació oberts, estàndards i no propietaris** (PDF/A per a text, XML per a dades estructurades), perquè d'aquí a trenta anys es puguin obrir sense dependre d'un fabricant.
- **Migracions de format i de suport** planificades quan una tecnologia queda obsoleta, **sense perdre metadades ni les evidències de signatura**. L'**art. 17.2 LPAC** ho exigeix expressament: cal assegurar la possibilitat de traslladar les dades a altres formats i suports.
- **Còpies de seguretat i redundància**, amb mesures de l'**ENS (RD 311/2022)**: integritat, autenticitat, confidencialitat, qualitat, protecció i conservació, amb **identificació d'usuaris i control d'accés**.
- **Mantenir la validesa de les signatures en el temps**: els certificats caduquen i els algorismes criptogràfics envelleixen. Per això s'usen **segells de temps** i formats de **signatura longeva** que permeten seguir demostrant, d'aquí a vint anys, que aquell document era vàlid **el dia que es va signar**.
- **Mantenir les qualitats AFID durant tot el període de conservació**, no només en el moment de crear el document.

> **Compte amb el parany.** «Un document electrònic es conserva sol perquè està al núvol.» **Fals.** Sense política de formats, migracions i resegellat de signatures, un document electrònic es degrada més ràpidament que un de paper: **l'obsolescència tecnològica és la humitat del segle XXI**.

5.3. L'avaluació i la tria documental

L'**avaluació documental** és el procediment que analitza **sèrie per sèrie** els valors dels documents; la **tria** és la decisió del seu **destí final**. Tres destins possibles:

1. **Conservació permanent**.
2. **Eliminació total**.
3. **Eliminació parcial amb mostreig**: se'n guarda una **mostra representativa** (per exemple, un any de cada deu, o els expedients d'una lletra) i es destrueix la resta.

> **Truc. Avaluar** és **analitzar els valors** (el diagnòstic). **Triar** és **decidir el destí** (la sentència). No són sinònims.

L'òrgan competent a Catalunya és la **Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD)**:

- És un **òrgan col·legiat**, adscrit al departament competent en matèria d'arxius.
- Estudia cada **sèrie documental** i emet propostes que es concreten en **taules d'avaluació i accés documental (TAAD)**, que s'aproven i **es publiquen**, i que **s'apliquen a totes les administracions catalanes**, ajuntaments inclosos.
- El seu règim està al **Decret 13/2008, de 22 de gener**, sobre accés, avaluació i tria de documents, en el marc de la **Llei 10/2001**.

El resultat pràctic és el **calendari de conservació i eliminació**: l'instrument que diu, **per a cada sèrie**, quants anys s'ha de conservar en cada fase (gestió, central, històric) i quin és el seu **destí final**. Amb les TAAD publicades, **cada ens elabora el seu propi calendari**.

5.4. Com s'elimina, quan es pot

L'eliminació **mai** és discrecional. El circuit és:

1. Comprovar que existeix una **TAAD aprovada** per a aquella sèrie (o, si no n'hi ha, demanar-ne una

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

resolució expressa a la CNAATD).

2. Comprovar que **s'han complert els terminis** del calendari de conservació i que **no hi ha cap procediment judicial, administratiu, de fiscalització o de reclamació obert** sobre aquella documentació.
3. Aprovar l'**acord o resolució d'eliminació** de l'òrgan competent de la corporació.
4. **Destruir de manera segura i certificada**: pel mètode que **impedeixi reconstruir la informació** (trituració amb certificat de destrucció en paper; **esborrat segur** o destrucció física del suport en electrònic).
5. Aixecar l'**acta d'eliminació**: què s'ha destruït, quina TAAD ho empara, quin volum, per quin mètode i en quina data. **Aquesta acta es conserva permanentment**: és la prova que l'eliminació va ser legal.

Frase que has de portar memoritzada. «**Cap document públic no es pot eliminar sense una taula d'avaluació documental aprovada o una resolució expressa de la CNAATD.**» Qualsevol opció d'examen que digui «l'oficina pot destruir la documentació que ja no fa servir» o «per fer espai» és **falsa**, i destruir-la comporta **responsabilitats** i pèrdua irreparable de patrimoni documental.

5.5. El que no s'elimina mai

Hi ha documentació de **conservació permanent** per definició, perquè és la memòria de la corporació:

- Els **llibres d'actes** del Ple i de la Junta de Govern Local i els **llibres de resolucions** de l'alcaldia.
- Les **ordenances, els reglaments** i les disposicions generals.
- El **planejament urbanístic** i els seus instruments de desenvolupament.
- Els **pressupostos i els comptes generals** aprovats.
- Els **padrons històrics** i els documents fundacionals de la corporació.
- Els **expedients d'obres majors** i els que documenten **drets patrimonials** de l'ens.

5.6. Conservació i protecció de dades: dos rellotges que han de quadrar

El **RGPD** imposa el principi de **limitació del termini de conservació**: les dades personals no s'han de mantenir més temps del necessari per a la finalitat del tractament. Això podria semblar que xoca amb l'obligació d'arxivar, però no hi xoca: el mateix RGPD admet la conservació ulterior amb finalitats **d'arxiu en interès públic, de recerca científica o històrica o estadístiques**, amb les garanties adequades (**art. 89 RGPD**).

La manera de quadrar-ho és senzilla: **el termini de conservació d'una sèrie no se l'inventa cadascú, el marca la TAAD**. Si la taula diu que aquella sèrie es conserva permanentment, la conservació està emparada; si diu que s'elimina als X anys, l'eliminació també.

A la finestreta. Quan un ciutadà et demani la **supressió** de les seves dades («dret a l'oblit»), no pots esborrar un expedient administratiu. Has de derivar la petició al **delegat de protecció de dades** i explicar que la conservació respon a una **obligació legal** i a l'**interès públic d'arxiu**.

5.7. Les eines: on viu tot això a Catalunya

El **Consorci AOC** ofereix als ens locals **iArxiu**, el servei d'**arxiu electrònic i preservació digital a llarg termini**: hi ingressen paquets d'expedients tancats amb les seves metadades i signatures, i el servei se n'encarrega de la custòdia, les migracions de format i el manteniment de l'evidència de signatura. És, a la pràctica, la manera com un ajuntament pot complir l'obligació d'**arxiu electrònic únic** de l'art. 17 LPAC sense muntar-se una infraestructura pròpia.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

---

6. Certificació digital i signatura electrònica

6.1. Identificar-se i signar no és el mateix

És **la** distinció del bloc i cau pràcticament sempre:

- **Identificar-se** és acreditar **qui ets**. Serveix per accedir a informació, consultar l'estat d'un expedient, veure les teves notificacions.
- **Signar** és acreditar **la teva voluntat** sobre un contingut concret: que hi estàs d'acord, que ho presentes, que hi renuncies.

L'**article 11 LPAC** ho resol amb un criteri pràctic: **amb caràcter general n'hi ha prou d'identificar-se** per fer qualsevol actuació dins d'un procediment. **Només cal signar** quan calgui acreditar la voluntat i el consentiment, i en particular per:

- **Formular sol·licituds**.
- **Presentar declaracions responsables o comunicacions**.
- **Interposar recursos**.
- **Desistir d'accions**.
- **Renunciar a drets**.

Els sistemes admesos:

- **Per identificar-se (art. 9 LPAC)**: **certificats electrònics qualificats de signatura electrònica** i **de segell electrònic**, i **sistemes de clau concertada** (registre previ + usuari, contrasenya i, normalment, un codi enviat al mòbil) i qualsevol altre sistema que les administracions considerin vàlid, prèvia comunicació i publicació.
- **Per signar (art. 10 LPAC)**: sistemes de **signatura electrònica qualificada i avançada** basats en certificats qualificats de signatura, sistemes de **segell electrònic qualificat i avançat** basats en certificats qualificats de segell, i qualsevol altre sistema que les administracions considerin vàlid.

> **Cas pràctic típic.** «Un ciutadà vol **consultar** l'estat del seu expedient amb l'idCAT Mòbil: pot?» **Sí**: consultar és identificar-se. «Vol **presentar un recurs de reposició** amb l'idCAT Mòbil: pot?» Aquí ja parlem de **signatura**, i cal el sistema que l'administració hagi habilitat per signar aquell tràmit. Llegeix bé el verb de l'enunciat: **consultar vs. presentar**.

6.2. El marc europeu: eIDAS i eIDAS 2

El **Reglament (UE) 910/2014**, conegut com a **eIDAS**, és la norma europea sobre **identificació electrònica i serveis de confiança** per a les transaccions electròniques al mercat interior. Va derogar la Directiva 1999/93/CE. Ha estat modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183 (eIDAS 2)**, que crea la **cartera europea d'identitat digital**: cada estat membre n'ha d'oferir una a la seva ciutadania **a finals de 2026**.

Perquè és un **reglament** i no una directiva, s'aplica **directament** i sense necessitat de transposició. A Espanya el complementa la **Llei 6/2020, d'11 de novembre**, reguladora de determinats aspectes dels serveis electrònics de confiança, que **va substituir la vella Llei 59/2003 de signatura electrònica**.

L'eIDAS fixa **tres nivells de seguretat de la identificació electrònica**:

Nivell	Què garanteix	Exemple

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Baix	Redueix el risc d'ús fraudulent	Usuari i contrasenya simples
Substancial	El redueix **substancialment**	Clau concertada amb segon factor (codi per SMS)
Alt	Evita l'ús fraudulent amb un grau de confiança **molt elevat**	Certificat qualificat en dispositiu segur o targeta criptogràfica

I **tres nivells de signatura electrònica**:

Signatura	Definició	Valor
Simple	Dades en format electrònic annexes o associades a altres dades electròniques que el signant utilitza per signar	Valor probatori, però feble
Avançada	Vinculada **de manera única** al signant, permet **identificar-lo**, es crea amb dades que el signant pot utilitzar **sota el seu control exclusiu** i està vinculada al document de manera que **qualsevol modificació posterior sigui detectable**	Alta fiabilitat
Qualificada	Signatura **avançada** creada amb un **dispositiu qualificat de creació de signatura** i basada en un **certificat qualificat**	**Efecte jurídic equivalent a la signatura manuscrita** a tota la UE

Truc per recordar-ho. Dues escales paral·leles de tres graons: identificació **baix -> substancial -> alt**; signatura **simple -> avançada -> qualificada**. La qualificada és l'única que **la llei equipara a la signatura de puny i lletra**.

6.3. Què és un certificat digital i com funciona

Un **certificat digital** (o electrònic) és un **document electrònic** emès per un **prestador de serveis electrònics de confiança** que **vincula unes dades de verificació de signatura a una persona i en confirma la identitat**. És, en llenguatge planer, el **carnet d'identitat digital**.

Per dins funciona amb **criptografia de clau pública (asimètrica)**:

- Es genera una **parella de claus**: una **clau privada** -que només té el titular i no ha de compartir mai- i una **clau pública**, que es distribueix lliurement.
- Quan **signes**, la teva **clau privada** genera una signatura que **només** es pot verificar amb la teva **clau pública**.
- El **certificat** és el document que **vincula la clau pública amb la teva identitat**, avalat per un tercer de confiança.

Compte amb el parany. El certificat **no conté la clau privada de manera compartible** i la clau privada **no viatja mai a l'Administració**. El que es comprova és la coherència matemàtica entre la signatura i la clau pública. De fet, la **Llei 6/2020 (art. 9.1.b)** prohibeix als prestadors **emmagatzemar o copiar** les dades de creació de signatura, llevat que les gestionin en nom del titular amb entorns i canals segurs.

6.4. Vigència, revocació i suspensió del certificat (Llei 6/2020)

Aquí hi ha **números que cauen**:

- **Vigència màxima dels certificats qualificats: 5 anys** (**art. 4.2 de la Llei 6/2020**). Els certificats s'extingeixen per **caducitat** o per **revocació**.
- **Causes de revocació (art. 5.1)**: sol·licitud del signant o de la persona representada; **violació o posada en perill del secret** de les dades de creació de signatura o segell; **resolució judicial o administrativa**; **defunció** del signant, capacitat modificada judicialment sobrevinguda, extinció de la personalitat jurídica; **fi de la representació** en els certificats amb atribut de representant; **cessament de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'activitat del prestador (llevat de transferència a un altre); **falsedat o inexactitud** de les dades aportades o alteració posterior de les circumstàncies verificades (per exemple, el cessament d'un càrrec); constatació que els **mecanismes criptogràfics** ja no compleixen els estàndards mínims; i altres causes lícites previstes a la declaració de pràctiques.

- **Suspensió (art. 5.2)**: es pot suspendre en alguns d'aquests supòsits i en cas de dubte; si passa el termini de suspensió i el prestador no l'ha aixecada, **la vigència s'extingeix**.
- **Identificació per obtenir un certificat qualificat (art. 7.1)**: exigeix la **personació** davant els encarregats de verificar-la, acreditant-se amb **DNI, passaport o altres mitjans admesos en dret**. Es pot evitar la personació si la signatura de la sol·licitud s'ha **legitimat davant notari**, i s'admeten mètodes d'**identificació a distància** (videoconferència o vídeo-identificació) que aportin una seguretat equivalent.
- **Obligacions dels prestadors qualificats (art. 9.3)**: conservar la informació dels serveis prestats **15 anys** des de l'extinció del certificat; **assegurança de responsabilitat civil mínima d'1.500.000 ?** (més **500.000 ?** per cada tipus addicional de servei qualificat), excepte si el prestador és del sector públic; i comunicar el **cessament d'activitat** als clients i a l'òrgan de supervisió amb **2 mesos d'antelació** com a mínim.
- Tot prestador que expedeixi certificats ha de tenir un **servei de consulta pública sobre l'estat de validesa o revocació** dels certificats emesos (art. 9.2). Per això, quan verifiques una signatura, **no n'hi ha prou de mirar si el certificat és de fiar: cal comprovar que no estava revocat en el moment de signar**.

6.5. El valor probatori del document electrònic

L'**article 3 de la Llei 6/2020** ho fixa:

- Els documents electrònics **públics, administratius i privats** tenen **el valor i l'eficàcia jurídica que correspongui a la seva naturalesa**, segons la legislació aplicable.
- Si un document electrònic **privat** s'ha fet amb un servei de confiança **no qualificat** i s'impugna, la prova es regeix per l'**article 326.3 de la Llei d'enjudiciament civil**; si el servei és **qualificat**, per l'**article 326.4**.

En clar: la signatura qualificada trasllada la càrrega de discutir-la a qui la impugna. És això el que fa que valgui tant.

6.6. Els certificats i sistemes que veuràs a Catalunya

El **Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)**, format per la Generalitat i el món local, actua com a **prestador de serveis de confiança** i és la peça central del sistema català.

Sistema	Qui n'és el titular	És certificat?	Per a què
idCAT Certificat	**Persona física**	**Sí**, qualificat	Identificar-se **i signar**
idCAT Mòbil	Persona física	**NO**: és **clau concertada**	Identificar-se i fer tràmits senzills
idCAT Representant	Qui representa una **persona jurídica** o entitat sense personalitat	Sí	Actuar **en nom de l'entitat**
T-CAT	**Empleat públic** (i càrrecs electes)	Sí, en targeta criptogràfica o en programari	Identificar-se i signar **en l'exercici de les funcions**
Segell electrònic d'òrgan	Un **òrgan administratiu**, no una persona	Sí	**Actuació administrativa automatitzada**
Certificat de seu electrònica	Un **lloc web** oficial	Sí	Acreditar que la seu és autèntica
Cl@ve	Persona física	NO (clau concertada estatal)	Identificar-se davant l'Administració de l'Estat i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

altres |
DNIe	Persona física	Sí (l'emet la Direcció General de la Policia)	Identificar-se i signar
Certificats de la FNMT-RCM	Persona física o jurídica	Sí	Identificar-se i signar
VÀLid	-	No és certificat: és el **validador** de l'AOC	Comprova idCAT, Cl@ve, DNIe i altres

El parany més repetit del bloc. «**L'idCAT Mòbil és un certificat digital.**» **FALS**: és un **sistema de clau concertada**, no un certificat basat en criptografia de clau pública. L'**idCAT Certificat**, en canvi, sí que ho és.

Truc dels titulars. Cinc sistemes, cinc titulars diferents: **idCAT Certificat = persona física**; **idCAT Representant = entitat representada**; **T-CAT = empleat públic**; **segell electrònic = òrgan**; **certificat de seu = un web**.

6.7. Com signa l'Administració: segell, actuació automatitzada i CSV

Fins ara hem parlat de com signa la ciutadania. Ara, com signa la casa (**Llei 40/2015**):

- **Art. 40 (identificació de les administracions)**: les administracions poden identificar-se mitjançant un **segell electrònic** basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat. Aquests certificats inclouen el **NIF** i la denominació i, si escau, la identitat de la persona titular en el cas dels segells d'òrgan. La **relació de segells** de cada administració, amb les característiques dels certificats i els prestadors que els expedeixen, **ha de ser pública i accessible electrònicament**. A més, s'entén identificada l'Administració respecte de la informació que publica com a pròpia **al seu portal d'internet**.
- **Art. 41 (actuació administrativa automatitzada)**: és **qualsevol acte o actuació feta íntegrament per mitjans electrònics** per una administració dins d'un procediment i **en la qual no ha intervingut de forma directa un empleat públic**. Cal establir **prèviament** els òrgans competents per a la **definició de les especificacions, la programació, el manteniment, la supervisió i el control de qualitat** i, si escau, l'**auditoria** del sistema d'informació i del seu codi font; i s'ha d'indicar l'**òrgan responsable a efectes d'impugnació**.
- **Art. 42 (sistemes de signatura per a l'actuació automatitzada)**: només dos, i cauen sempre:
- **a) Segell electrònic** d'administració pública, òrgan, organisme públic o entitat de dret públic, basat en certificat reconegut o qualificat.
- **b) Codi segur de verificació (CSV)** vinculat a l'administració, òrgan o entitat, que permeti **en tot cas comprovar la integritat del document accedint a la seu electrònica** corresponent.
- **Art. 43 (signatura del personal)**: quan actuï per mitjans electrònics, l'Administració ho fa **mitjançant la signatura electrònica del titular de l'òrgan o de l'empleat públic**. Cada administració determina els sistemes que ha d'utilitzar el seu personal, que poden identificar **conjuntament** el titular del lloc o càrrec i l'Administració o òrgan on presta serveis. Per **raons de seguretat pública**, els sistemes poden referir-se **només al número d'identificació professional** de l'empleat públic.

Exemples reals d'actuació automatitzada a un ajuntament: **volants d'empadronament** emesos a la seu electrònica, **rebuts de registre**, **certificats de tributs al corrent de pagament**, **diligències de publicació al tauler electrònic**.

El CSV, en cristià. És el codi alfanumèric que veus al peu d'un document imprès. Serveix per **tornar el paper a l'electrònic**: si t'arriba una fotocòpia, entres el CSV a la seu electrònica de l'emissor i comproves si el document original és aquell. Per això l'art. 27.3.c exigeix el CSV a les **còpies en paper de documents electrònics**, i les administracions han de fer públics els CSV o altres sistemes de verificació a la seu.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.8. Dos elements més que cal saber situar

- **El segell de temps** (time stamping): és un servei de confiança que acredita de manera fefaent **la data i l'hora** en què un document existia amb un contingut determinat. Sense segell de temps, una signatura demostra **qui**, però no **quan** de manera oposable a tercers. En la conservació a llarg termini és imprescindible per demostrar que la signatura era vàlida **en el moment de signar**, encara que el certificat hagi caducat després.
- **La llista de confiança** (trusted list): el registre públic dels **prestadors qualificats** de serveis de confiança supervisats a cada Estat membre. Si un prestador no hi és, els seus serveis **no són qualificats**. Perdre la qualificació (per exemple, per no enviar l'informe d'avaluació de la conformitat) comporta ser **eliminat de la llista**.

6.9. Com es lliga tot: el circuit complet d'un document a la teva taula

1. Un veí presenta una **instància** per la seu electrònica signant amb **idCAT** (bloc 6). El sistema emet **automàticament el rebut** amb data, hora i número (art. 16.3).
2. Si l'hagués presentada en paper a la finestreta, l'**OAMR** l'hauria **digitalitzada**, n'hauria fet **còpia autèntica electrònica** i li hauria **retornat l'original** (arts. 16.5 i 27).
3. El registre practica l'**assentament** amb el contingut mínim, per **ordre temporal**, i **cursa el document sense dilació** a la unitat competent (art. 16.2 i art. 160 ROF).
4. La unitat **obre expedient electrònic** i hi va **agregant ordenadament** informes, propostes i resolucions, amb un **índex signat** (art. 70).
5. L'expedient queda **classificat** dins una **sèrie** del **quadre de classificació funcional** de la corporació.
6. Es dicta la **resolució**, se signa amb **T-CAT** (o s'emet per **actuació automatitzada** amb **segell d'òrgan** o **CSV**) i es **notifica**.
7. Amb el procediment **finalitzat**, l'expedient passa a l'**arxiu electrònic únic** (art. 17 LPAC) i, per **transferència** amb **relació de tramesa**, a l'arxiu central.
8. Quan toca segons el **calendari de conservació** derivat de la **TAAD** de la CNAATD, l'expedient es **conserva permanentment** o s'**elimina** amb **acta d'eliminació**.

Aquest circuit, dit en veu alta, és pràcticament la resposta a qualsevol pregunta de desenvolupament d'aquest tema.

Glossari

- **Document administratiu**: informació en qualsevol suport, produïda o rebuda per una administració en l'exercici de les seves funcions, que testimonia una actuació.
- **Document públic administratiu**: el vàlidament emès pels òrgans de les administracions públiques (art. 26.1 LPAC).
- **AFID**: les quatre qualitats del document fiable: autenticitat, fiabilitat, integritat i disponibilitat.
- **Metadada**: dada que descriu un document (autor, data, tipus, sèrie, format, estat) i en permet la gestió automatitzada.
- **Gestió documental**: conjunt d'operacions i tècniques de concepció, control, ús, conservació i avaluació dels documents al llarg del seu cicle de vida.
- **Cicle de vida**: recorregut del document per les tres edats: activa, semiactiva i inactiva.
- **Assentament registral**: anotació individual que es practica al registre quan entra o surt un document, amb número, data i hora.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Registre Electrònic General**: registre electrònic de cada administració on s'assenta tot document que es presenta o es rep (art. 16.1 LPAC).
- **Seu electrònica**: adreça electrònica de titularitat d'una administració pública, disponible per a la ciutadania (art. 38 LRJSP). És la porta; el registre és un servei que s'hi presta.
- **Oficina d'assistència en matèria de registres (OAMR)**: oficina física que assisteix la ciutadania, registra, digitalitza, expedeix rebuts i còpies autèntiques i inicia apoderaments apud acta.
- **Funcionari (empleat públic) habilitat**: empleat inscrit al registre corresponent que pot identificar i signar en nom d'una persona sense mitjans electrònics, amb el seu consentiment exprés.
- **SIR**: Sistema d'Interconnexió de Registres; intercanvia assentaments entre administracions (art. 60 RD 203/2021). **SICRES** n'és l'estàndard de format.
- **REC**: Registre Electrònic Comú de l'Estat.
- **Finestreta única**: principi pel qual es pot presentar un document a qualsevol registre i aquest arriba a l'administració competent, mantenint la data original.
- **Expedient administratiu**: conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució, i diligències per executar-la (art. 70.1 LPAC).
- **Índex electrònic (foliació)**: relació numerada i **signada** dels documents d'un expedient; garanteix la integritat i la immutabilitat.
- **Còpia autèntica**: còpia feta per l'òrgan competent amb garantia d'identitat i contingut; té **la mateixa validesa i eficàcia que l'original** (art. 27.2 LPAC).
- **Digitalització**: procés tecnològic que converteix un document en paper en un fitxer electrònic amb la imatge codificada, fidel i íntegra del document.
- **Codi segur de verificació (CSV)**: codi que permet contrastar l'autenticitat d'un document accedint als arxius electrònics o a la seu electrònica de l'òrgan emissor.
- **Quadre de classificació funcional (QdCF)**: estructura jeràrquica que ordena els documents segons les funcions de l'organització, no segons l'organigrama.
- **Sèrie documental**: conjunt de documents produïts per una mateixa activitat i seguint un mateix procediment. És la unitat d'avaluació.
- **Catàleg de sèries**: instrument que descriu cada sèrie documental.
- **Relació de tramesa**: inventari que acompanya una transferència de documents d'un arxiu a un altre.
- **Transferència**: pas reglat de documents d'un arxiu al següent, amb canvi de custòdia.
- **Arxiu electrònic únic**: repositori únic de documents electrònics de **procediments finalitzats** que ha de mantenir cada administració (art. 17.1 LPAC).
- **SAC**: Sistema d'Arxius de Catalunya, creat per la Llei 10/2001.
- **CNAATD**: Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental; òrgan col·legiat que decideix el destí de les sèries documentals a Catalunya.
- **TAAD**: taula d'avaluació i accés documental; fixa el destí final d'una sèrie.
- **Calendari de conservació**: instrument que fixa, per a cada sèrie, els terminis de permanència a cada arxiu i el destí final.
- **Valors primaris i secundaris**: utilitat del document per a qui el va crear (administratiu, legal, fiscal) i per a tercers i la recerca (informatiu, històric).
- **Mostreig**: eliminació parcial en què es conserva una mostra representativa de la sèrie.
- **Preservació digital**: conjunt de mesures (formats oberts, migracions, segellat de temps, còpies) que mantenen accessible i vàlid un document electrònic al llarg del temps.
- **Certificat digital**: document electrònic emès per un prestador de serveis de confiança que vincula unes dades de verificació de signatura a una persona i en confirma la identitat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Prestador de serveis electrònics de confiança (PSC)**: entitat que emet i avala certificats i altres serveis de confiança. A Catalunya, el **Consorci AOC**.
- **eIDAS**: Reglament (UE) 910/2014, d'identificació electrònica i serveis de confiança; **eIDAS 2** és el Reglament (UE) 2024/1183.
- **Signatura qualificada**: signatura avançada feta amb certificat qualificat i dispositiu qualificat de creació; equival a la manuscrita.
- **Segell electrònic**: equivalent de la signatura per a persones jurídiques i òrgans administratius, no per a persones físiques.
- **Actuació administrativa automatitzada**: acte fet íntegrament per mitjans electrònics sense intervenció directa d'un empleat públic (art. 41 LRJSP).
- **Segell de temps**: servei de confiança que acredita de manera fefaent la data i l'hora en què un document existia amb un contingut determinat.
- **ENI / ENS**: Esquema Nacional d'Interoperabilitat (RD 4/2010) i Esquema Nacional de Seguretat (RD 311/2022).
- **iArxiu**: servei d'arxiu electrònic i preservació digital del Consorci AOC per als ens locals.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Document electrònic administratiu vàlid (art. 26.2 LPAC)**: informació en suport electrònic amb format determinat, **dades d'identificació**, **referència temporal**, **metadades mínimes** i **signatures electròniques** que corresponguin. **No cal signatura** en els documents merament informatius ni en els que no formen part d'un expedient (art. 26.3), però sí identificar-ne l'origen.
2. **Electrònic per defecte**: **art. 46.1 LRJSP** (tots els documents s'emmagatzemen per mitjans electrònics llevat que no sigui possible) i **art. 70.2 LPAC** (els expedients tindran format electrònic).
3. **Assentament registral (art. 16.3 LPAC)**: **número, epígraf expressiu de la naturalesa, data i hora, identificació de l'interessat, òrgan remitent, persona o òrgan destinatari i, si escau, referència al contingut**. **Rebut automàtic** consistent en **còpia autenticada** amb data, hora i número d'entrada, que garanteix **integritat i no-repudi**. Els assentaments respecten l'**ordre temporal** (art. 16.2).
4. **Cinc llocs de presentació (art. 16.4)**: registres electrònics de qualsevol administració, **oficines de Correus**, **representacions diplomàtiques i oficines consulars**, **oficines d'assistència en matèria de registres** i qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. **Un banc, una notaria o un correu electrònic no són registre.**
5. **Paper (art. 16.5)**: el presentat presencialment es **digitalitza** i **es retorna l'original**, llevat de custòdia obligada o suport no digitalitzable. Si un **obligat** (art. 14.2) presenta en paper, se'l requereix per esmenar i val **la data de l'esmena electrònica** (art. 68.4).
6. **Registre 24 hores tots els dies de l'any**; la presentació en **dia inhàbil** s'entén feta a la **primera hora del primer dia hàbil següent** (art. 31.2.b LPAC i art. 41.8 Llei 26/2010). El **termini per resoldre** compta des de l'entrada al registre de **l'òrgan competent** (art. 21.3.b).
7. **Capa catalana**: **arts. 41 i 42 de la Llei 26/2010** (registre general d'entrada i sortida i registres auxiliars, anotació fefaent, obligació d'admetre-anotar-trametre, servei de registre a la seu, interrupció anunciada del servei, trasllat a l'administració competent i convenis). **Llei 29/2010** (mitjans electrònics) i **Decret 76/2020** (administració digital).
8. **Capa local (ROF)**: **art. 151** (Registre General a totes les entitats locals, **únic** però **desconcentrable**), **art. 152** (els llibres **no surten de la casa consistorial**), **art. 153** (contingut dels assentaments, **sense**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

esmenes ni raspades), **art. 156.2** (**deu dies** per esmenar), **art. 159** (**rebut gratuït** que **fa prova** de la data), **art. 160** (classificació i distribució), **art. 162** (**certificacions autoritzades pel secretari o secretària**).

9. **Expedient (art. 70 LPAC)**: conjunt ordenat de documents i actuacions; format electrònic; **índex numerat i autenticat**; es remet **complet, foliat, autenticat i amb índex**; **un mateix document pot estar en diversos expedients**. **No** en formen part notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i informes **interns** ni judicis de valor, **excepte** els informes **preceptius i facultatius sol·licitats abans de la resolució** (art. 70.4).

10. **Còpies (art. 27 LPAC)**: **quatre supòsits** (electrònica d'electrònic; electrònica de paper per **digitalització**; paper d'electrònic amb **CSV**; paper de paper). La còpia autèntica té **la mateixa validesa i eficàcia que l'original** i **val a totes les administracions**. Es fan per **funcionari habilitat** o per **actuació automatitzada**. Termini d'expedició a petició de l'interessat: **15 dies**. Les de documents privats només tenen **efectes administratius**.

11. **Arxiu electrònic únic (art. 17 LPAC)**: **únic**, **electrònic**, de **procediments finalitzats**; formats que garanteixin **autenticitat, integritat i conservació** i consulta amb independència del temps transcorregut; possibilitat de **trasllat a altres formats i suports**; **l'eliminació ha de ser autoritzada**; mesures de seguretat de l'**ENS**. No confondre'l amb l'**Arxiu Nacional de Catalunya**.

12. **Etapes d'arxiu**: **gestió -> central -> intermedi -> històric**, corresponents a **activa -> semiactiva -> inactiva**. El pas es fa per **transferència** amb **relació de tramesa** i canvi de custòdia.

13. **Valors**: **primaris** (administratiu, legal, fiscal) i **secundaris** (informatiu, històric). Mentre hi hagi valor primari, conservació obligatòria.

14. **Avaluació i tria**: **avaluar** = analitzar valors; **triar** = decidir destí. Tres destins: **conservació permanent, eliminació total o eliminació parcial amb mostreig**. Òrgan competent a Catalunya: la **CNAATD**, òrgan col·legiat; instrument: la **TAAD**; norma: **Decret 13/2008** dins la **Llei 10/2001** (mod. Llei 20/2015). Resultat aplicat: el **calendari de conservació**.

15. **Cap eliminació sense TAAD aprovada o resolució expressa de la CNAATD**, destrucció **segura i certificada** i **acta d'eliminació** (que es conserva permanentment). Conservació permanent per a llibres d'actes i de resolucions, ordenances i reglaments, planejament, pressupostos i comptes, padrons històrics.

16. **Identificar-se ? signar (art. 11 LPAC)**: amb caràcter general n'hi ha prou d'**identificar-se**; cal **signar** per formular **sol·licituds**, presentar **declaracions responsables i comunicacions**, interposar **recursos**, **desistir** d'accions i **renunciar** a drets. Sistemes: **art. 9** (identificació) i **art. 10** (signatura).

17. **eIDAS = Reglament (UE) 910/2014**, modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183 (eIDAS 2)**, que crea la **cartera europea d'identitat digital** (obligatòria a finals de **2026**). A Espanya el complementa la **Llei 6/2020, d'11 de novembre**, que va substituir la Llei 59/2003.

18. **Tres nivells d'identificació** (baix, substancial, alt) i **tres nivells de signatura** (simple, avançada, qualificada). Només la **qualificada** té **efecte equivalent a la signatura manuscrita**.

19. **Certificats (Llei 6/2020)**: vigència màxima dels **qualificats, 5 anys** (art. 4.2); revocació per defunció, fi de la representació, resolució judicial, pèrdua del secret de les claus, falsedat de dades, cessament del prestador... (art. 5.1). Prestadors qualificats: conservació d'informació **15 anys**, assegurança de **1.500.000 ?** (+ **500.000 ?** per servei addicional) i comunicació del cessament amb **2 mesos** d'antelació (art. 9.3).

20. **idCAT Mòbil NO és un certificat**: és **clau concertada**. **idCAT Certificat = persona física; idCAT Representant = entitat; T-CAT = empleat públic; segell electrònic = òrgan; certificat de seu = un web.** El **Consorci AOC** és el prestador de referència a Catalunya i ofereix **EACAT, e-TRAM, e-NOTUM, e-Tauler, Via Oberta, VÀLid i iArxiu**.

21. **Signatura de l'Administració (LRJSP)**: **art. 40** segell electrònic i publicitat de la relació de segells;

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

art. 41 actuació administrativa automatitzada (sense intervenció directa d'empleat públic, amb òrgans predeterminats per a especificacions, programació, manteniment, supervisió, control de qualitat i auditoria, i **òrgan responsable a efectes d'impugnació**); **art. 42** només **dos** sistemes de signatura per a l'automatitzada: **segell electrònic** i **CSV**; **art. 43** signatura del personal, que pot identificar conjuntament el lloc i l'òrgan i, per seguretat pública, limitar-se al **número d'identificació professional**.

22. **Marc tècnic**: **ENI (RD 4/2010)** i les **NTI**; **ENS (RD 311/2022)**; **RD 203/2021** (funcionament electrònic, amb el **registre d'empleats habilitats** a l'art. 31, els **apoderaments apud acta** a l'art. 40 i el **SIR** a l'art. 60).

Resum exprés

El document administratiu és tota informació produïda o rebuda per l'Administració que testimonia una actuació; els documents públics administratius són els vàlidament emesos pels seus òrgans (art. 26.1 LPAC) i, per ser vàlids en electrònic, necessiten format identificable, dades d'identificació, referència temporal, metadades mínimes i signatura (art. 26.2). Tot document fiable ha de complir AFID: autenticitat, fiabilitat, integritat i disponibilitat.

El model és electrònic per defecte: l'art. 46.1 LRJSP obliga a emmagatzemar tots els documents per mitjans electrònics i l'art. 70.2 LPAC exigeix que els expedients siguin electrònics.

Cada administració té un Registre Electrònic General (art. 16.1 LPAC) obert 24 hores tots els dies de l'any. Cada assentament porta número, epígraf, data i hora, interessat, òrgan remitent, destinatari i referència al contingut, i genera un rebut automàtic que és una còpia autenticada. Es pot presentar en cinc llocs (art. 16.4): registres electrònics de qualsevol administració, Correus, oficines consulars, oficines d'assistència en matèria de registres i qualsevol altre que prevegi una norma. El paper es digitalitza i l'original es retorna (art. 16.5). El SIR interconnecta els registres (art. 60 RD 203/2021).

A Catalunya hi manen també els arts. 41 i 42 de la Llei 26/2010, la Llei 29/2010 i el Decret 76/2020; a l'àmbit local, els arts. 151 a 162 del ROF, amb el Registre General únic però desconcentrable, el detall dels assentaments, el rebut gratuït que fa prova i les certificacions autoritzades pel secretari.

Organitzar és classificar i ordenar. Els documents administratius es classifiquen en documents de decisió, de transmissió, de constància, de judici i de la ciutadania. L'expedient (art. 70 LPAC) és el conjunt ordenat de documents amb índex numerat i signat, que garanteix integritat i immutabilitat; en queden fora esborranys, notes i judicis de valor, però no els informes demanats abans de la resolució. Les còpies (art. 27) poden ser electrònica d'electrònic, electrònica de paper per digitalització, paper d'electrònic amb CSV i paper de paper; la còpia autèntica té la mateixa validesa que l'original i s'expedeix en 15 dies a petició de l'interessat.

El quadre de classificació funcional diu on va cada document, el catàleg de sèries diu què és cada conjunt i el calendari de conservació diu quant es guarda i què se'n fa. Dins la sèrie s'ordena per criteri cronològic, numèric, alfabètic, geogràfic o per matèries.

L'arxiu és alhora fons, institució i dipòsit, i s'organitza en arxiu de gestió, central, intermedi i històric, seguint les edats activa, semiactiva i inactiva; el pas es fa per transferència amb relació de tramesa. Cada administració ha de mantenir un arxiu electrònic únic dels documents de procediments finalitzats (art. 17 LPAC), amb formats que garanteixin autenticitat, integritat i conservació i amb les mesures de l'ENS. A Catalunya, la Llei 10/2001 crea el Sistema d'Arxius de Catalunya, del qual formen part l'Arxiu Nacional, la Xarxa d'Arxius Comarcals i els arxius municipals.

Conservar en electrònic exigeix preservació digital: formats oberts, migracions, còpies de seguretat i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

segellat de temps per mantenir vàlides les signatures. L'eliminació mai és discrecional: es basa en els valors primaris i secundaris, la decideix la CNAATD mitjançant taules d'avaluació aplicades pel Decret 13/2008, i es materialitza amb destrucció segura i acta d'eliminació. Hi ha documentació de conservació permanent: actes, resolucions, ordenances, planejament, comptes i padrons històrics.
Finalment, identificar-se és dir qui ets i signar és expressar la teva voluntat: amb caràcter general n'hi ha prou d'identificar-se (art. 11 LPAC), i cal signar per a sol·licituds, recursos, desistiments i renúncies. El marc és l'eIDAS (Reglament 910/2014, modificat pel 2024/1183) i la Llei 6/2020, amb tres nivells d'identificació (baix, substancial, alt) i tres de signatura (simple, avançada, qualificada; només la qualificada equival a la manuscrita). El certificat digital vincula una clau pública a una identitat, té una vigència màxima de cinc anys si és qualificat i es pot revocar o suspendre. A Catalunya el Consorci AOC emet idCAT Certificat, idCAT Representant i T-CAT, i ofereix idCAT Mòbil, que és clau concertada i no un certificat. L'Administració signa amb segell electrònic (art. 40 LRJSP) i, en l'actuació automatitzada (art. 41), només amb segell electrònic o codi segur de verificació (art. 42); el personal signa amb el seu certificat (art. 43).

Autoavaluació

<details><summary>1. Quins requisits ha de complir un document electrònic administratiu per ser vàlid, i quan no cal que porti signatura?</summary>Segons l'art. 26.2 LPAC ha de contenir informació arxivada en suport electrònic segons un format determinat susceptible d'identificació i tractament diferenciat; disposar de les dades d'identificació que en permetin la individualització; incorporar una referència temporal del moment d'emissió; incorporar les metadades mínimes exigides; i incorporar les signatures electròniques que corresponguin. L'art. 26.3 exceptua de la signatura els documents que es publiquen amb caràcter merament informatiu i els que no formen part d'un expedient administratiu, però en tot cas cal identificar-ne l'origen.</details>

<details><summary>2. Quin és el contingut mínim d'un assentament registral i quin rebut s'ha de donar a qui presenta un document?</summary>Número dins la sèrie, epígraf expressiu de la naturalesa, data i hora de presentació, identificació de l'interessat, òrgan administratiu remitent si escau, persona o òrgan a qui s'envia i, si escau, referència al contingut del document (art. 16.3 LPAC). El rebut s'emet automàticament i consisteix en una còpia autenticada del document, amb la data, l'hora i el número d'entrada, més un rebut acreditatiu dels altres documents que l'acompanyin que en garanteixi la integritat i el no-repudi. A l'àmbit local, l'art. 159 ROF afegeix que el rebut és gratuït i fa prova respecte de la data d'ingrés.</details>

<details><summary>3. Enumera els llocs on es poden presentar documents adreçats a les administracions públiques i digues tres llocs que NO ho són.</summary>Art. 16.4 LPAC: al registre electrònic de l'administració o organisme a qui s'adrecen i a la resta de registres electrònics de qualsevol administració; a les oficines de Correus en la forma reglamentàriament establerta; a les representacions diplomàtiques o oficines consulars d'Espanya a l'estranger; a les oficines d'assistència en matèria de registres; i a qualsevol altre que estableixin les disposicions vigents. No són llocs vàlids una entitat bancària, una notaria ni el correu electrònic d'un departament o d'un tècnic.</details>

<details><summary>4. Una empresa presenta una instància en paper a la finestreta. Què fas?</summary>Les persones jurídiques estan obligades a relacionar-se electrònicament (art. 14.2 LPAC), de manera que no se li rebutja l'escrit però se la requereix perquè l'esmeni presentant-lo per via

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

electrònica; a efectes de terminis, la data de presentació que val és la de l'esmena (art. 68.4 LPAC). Si es tractés d'una persona física no obligada, el document es registra, l'oficina d'assistència en matèria de registres el digitalitza per incorporar-lo a l'expedient electrònic i li retorna l'original (art. 16.5), i li lliura el rebut.</details>

<details><summary>5. Què estableix l'art. 70 LPAC sobre l'expedient administratiu i què en queda fora?</summary>És el conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixen d'antecedent i fonament a la resolució administrativa, així com les diligències per executar-la. Té format electrònic i es forma per agregació ordenada de documents, proves, dictàmens, informes, acords, notificacions i altres diligències, amb un índex numerat quan es remeti, i hi ha de constar còpia electrònica certificada de la resolució adoptada. Si cal remetre'l, s'envia complet, foliat, autenticat i amb índex també autenticat, d'acord amb l'ENI i les NTI; l'autenticació de l'índex garanteix integritat i immutabilitat, i un mateix document pot formar part de diversos expedients. En queda fora la informació auxiliar o de suport: aplicacions, fitxers i bases de dades, notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i informes interns i judicis de valor, llevat dels informes preceptius i facultatius sol·licitats abans de la resolució.</details>

<details><summary>6. Quins tipus de còpia regula l'art. 27 LPAC i què cal en cadascun? Quin valor tenen?</summary>Còpia electrònica d'un document electrònic original o d'una còpia autèntica, amb o sense canvi de format, amb metadades que n'acreditin la condició de còpia; còpia electrònica d'un document en paper, que exigeix digitalització i metadades de còpia; còpia en paper d'un document electrònic, on ha de constar la condició de còpia i un codi generat electrònicament (CSV) o altre sistema de verificació; i còpia en paper d'un original en paper, que es proporciona mitjançant còpia autèntica en paper del document electrònic o posada de manifest electrònica. Les còpies autèntiques tenen la mateixa validesa i eficàcia que els originals i valen davant totes les administracions; les de documents privats només tenen efectes administratius. Les fan els òrgans competents, per funcionari habilitat o per actuació automatitzada, i a petició de l'interessat s'expedeixen en 15 dies.</details>

<details><summary>7. Per què el quadre de classificació és funcional i no orgànic, i què és una sèrie documental?</summary>Perquè l'organigrama canvia amb cada reorganització o mandat, mentre que les funcions de l'organització (contractar, gestionar personal, recaptar, atorgar llicències) es mantenen estables; un quadre orgànic quedaria inservible cada vegada que desapareix una àrea. La sèrie documental és el conjunt de documents produïts per una mateixa activitat seguint un mateix procediment, i és la unitat sobre la qual es decideix la conservació, la transferència i l'eliminació: no s'avaluen documents un per un, s'avaluen sèries.</details>

<details><summary>8. Explica l'arxiu electrònic únic de l'art. 17 LPAC i en què es diferencia de l'Arxiu Nacional de Catalunya.</summary>Cada administració ha de mantenir un arxiu electrònic únic dels documents electrònics que corresponguin a procediments finalitzats; s'han de conservar en un format que garanteixi autenticitat, integritat i conservació i la consulta amb independència del temps transcorregut, assegurant el trasllat a altres formats i suports, i l'eliminació ha de ser autoritzada d'acord amb la normativa aplicable; els suports han de complir les mesures de seguretat de l'ENS. És una obligació funcional de cada administració, un repositori. L'Arxiu Nacional de Catalunya és una institució del Sistema d'Arxius de Catalunya que custodia documentació d'abast nacional amb valor històric i conservació permanent: són nivells diferents.</details>

<details><summary>9. Quines etapes recorre un document dins el sistema d'arxius i com passa d'una a l'altra?</summary>Arxiu de gestió o d'oficina (edat activa, consulta freqüent, en responsabilitat de la unitat productora), arxiu central (edat semiactiva), arxiu intermedi i arxiu històric (edat inactiva, conservació permanent). El pas d'una etapa a la següent es fa mitjançant la transferència, operació reglada que es fa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

quan ho marca el calendari de conservació, va acompanyada d'una relació de tramesa i comporta un canvi de responsabilitat i de custòdia; en electrònic ha de preservar metadades, signatures i traçabilitat.</details>

<details><summary>10. Es pot eliminar documentació que ocupa espai i que ningú no consulta des de fa deu anys?</summary>No per decisió de l'oficina. L'eliminació mai és discrecional: cal que existeixi una taula d'avaluació documental aprovada per a aquella sèrie (o una resolució expressa de la CNAATD), que s'hagin complert els terminis del calendari de conservació, que no hi hagi cap procediment obert sobre aquella documentació, que hi hagi acord o resolució de l'òrgan competent, que la destrucció sigui segura i certificada i que s'aixequi acta d'eliminació, la qual es conserva permanentment. Destruir sense aquest circuit és una irregularitat greu amb possible responsabilitat i pèrdua irreparable de patrimoni documental.</details>

<details><summary>11. Què vol dir preservació digital i per què no n'hi ha prou de guardar els fitxers en un servidor?</summary>Perquè el suport i el programari envelleixen molt més de pressa que el paper. La preservació digital exigeix usar formats oberts i estàndards de conservació, planificar migracions de format i de suport sense perdre metadades ni evidències de signatura (l'art. 17.2 LPAC obliga a assegurar el trasllat a altres formats), fer còpies de seguretat amb les mesures de l'ENS, i mantenir la validesa de les signatures en el temps mitjançant segells de temps i formats de signatura longeva, de manera que d'aquí a vint anys es pugui seguir demostrant que el document era vàlid el dia que es va signar. Cal mantenir les qualitats AFID durant tot el període de conservació.</details>

<details><summary>12. Quan n'hi ha prou d'identificar-se i quan cal signar, segons l'art. 11 LPAC?</summary>Amb caràcter general n'hi ha prou d'identificar-se per fer qualsevol actuació dins d'un procediment: consultar l'estat d'un expedient, accedir a informació, veure notificacions. Cal signatura quan s'ha d'acreditar la voluntat i el consentiment: formular sol·licituds, presentar declaracions responsables i comunicacions, interposar recursos, desistir d'accions i renunciar a drets. Els sistemes d'identificació són a l'art. 9 (certificats qualificats de signatura i de segell, i sistemes de clau concertada) i els de signatura a l'art. 10 (signatura electrònica qualificada i avançada i segell qualificat i avançat basats en certificats qualificats).</details>

<details><summary>13. Diferencia idCAT Certificat, idCAT Mòbil, idCAT Representant, T-CAT i segell electrònic d'òrgan.</summary>L'idCAT Certificat és un certificat qualificat de persona física emès pel Consorci AOC, serveix per identificar-se i signar. L'idCAT Mòbil no és un certificat: és un sistema de clau concertada, amb registre previ i codi enviat al mòbil, equivalent català del Cl@ve estatal. L'idCAT Representant acredita la representació d'una persona jurídica o d'una entitat sense personalitat. La T-CAT és el certificat de l'empleat públic de les administracions catalanes, en targeta criptogràfica o en programari, per actuar en l'exercici de les seves funcions. El segell electrònic d'òrgan no identifica una persona sinó un òrgan administratiu i s'utilitza en l'actuació administrativa automatitzada.</details>

<details><summary>14. Què és l'actuació administrativa automatitzada i amb quins sistemes de signatura es fa?</summary>Segons l'art. 41 LRJSP, és qualsevol acte o actuació realitzada íntegrament per mitjans electrònics per una administració dins d'un procediment administratiu i en la qual no ha intervingut de forma directa un empleat públic. Cal establir prèviament els òrgans competents per definir les especificacions, la programació, el manteniment, la supervisió i el control de qualitat i, si escau, l'auditoria del sistema i del seu codi font, i indicar l'òrgan responsable a efectes d'impugnació. L'art. 42 admet només dos sistemes de signatura: el segell electrònic de l'administració, òrgan o entitat, basat en certificat reconegut o qualificat, i el codi segur de verificació vinculat a aquella administració o òrgan, que permeti en tot cas comprovar la integritat del document accedint a la seu electrònica.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>15. Quina vigència màxima té un certificat qualificat i per quines causes es pot revocar?</summary>Cinc anys com a màxim (art. 4.2 de la Llei 6/2020). Es revoca, entre altres causes de l'art. 5.1, per sol·licitud del signant o de la persona representada; per violació o posada en perill del secret de les dades de creació de signatura o segell o pel seu ús indegut per un tercer; per resolució judicial o administrativa; per defunció del signant, capacitat modificada judicialment sobrevinguda o extinció de la personalitat jurídica; per fi de la relació de representació en els certificats amb atribut de representant; per cessament de l'activitat del prestador sense transferència a un altre; per falsedat o inexactitud de les dades o alteració posterior de les circumstàncies verificades, com el cessament en un càrrec; i quan els mecanismes criptogràfics deixin de complir els estàndards mínims de seguretat.</details>

<details><summary>16. Quina diferència hi ha entre signatura avançada i signatura qualificada, i quin valor jurídic té cadascuna?</summary>La signatura avançada està vinculada de manera única al signant, permet identificar-lo, es crea amb dades que el signant pot utilitzar sota el seu control exclusiu i està vinculada al document de manera que qualsevol modificació posterior sigui detectable. La signatura qualificada és una signatura avançada creada amb un dispositiu qualificat de creació de signatura i basada en un certificat qualificat; és l'única que té, segons el Reglament eIDAS, un efecte jurídic equivalent al de la signatura manuscrita a tota la Unió Europea. A més, l'art. 3 de la Llei 6/2020 remet la prova dels documents electrònics privats fets amb servei de confiança no qualificat a l'art. 326.3 de la LEC i, si el servei és qualificat, a l'art. 326.4.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

37

TEMA

Tema 37. Ofimàtica: concepte i aplicacions. Full de càlcul. Gràfics. Sistemes de tractament de textos. Bases de dades i telemàtica.

Introducció: el 90% de la teva jornada passarà davant d'una pantalla, i el tribunal ho sap

Un administratiu d'ajuntament del segle XXI no arxiva papers: **maneja fitxers**. Redacta la proposta de resolució amb un processador de textos, calcula la puntuació dels mèrits d'un procés selectiu amb un full de càlcul, consulta el padró amb una base de dades, envia cent notificacions amb una combinació de correspondència, penja la relació de contractes menors al portal de transparència i tramita l'expedient dins d'un gestor que viu en un servidor a l'altra punta de Catalunya. Tot això és **ofimàtica i telemàtica**.

Aquest tema és diferent de la resta del temari. No hi ha lleis a memoritzar en cada línia: hi ha **eines**. I això té dues conseqüències per a tu. La primera, bona: si has fet servir Excel o Word alguna vegada, ja en saps una part. La segona, incòmoda: **les preguntes de test d'aquest tema són letalment concretes**. No et preguntaran «què és un full de càlcul»; et preguntaran **què fa el signe `$` davant d'una referència**, **quin error dona una divisió per zero**, **quina combinació de tecles insereix un salt de pàgina** o **quina clàusula de SQL filtra els grups**. Són preguntes que s'encerten o es fallen, sense zona grisa.

Per això aquesta guia està escrita **de manera pràctica**. Trobaràs fórmules senceres que pots copiar, els passos exactes per fer una taula dinàmica o una combinació de correspondència, taules d'errors, de funcions, de dreceres i de protocols. I al costat, sempre, **l'ancoratge administratiu**: quina norma hi ha darrere, quina eina fa servir realment un ajuntament català i què és el que et poden preguntar. Perquè al final l'objectiu doble és aquest: **aprovar el test i, l'endemà de prendre possessió, saber fer la feina**.

Com estudiar aquest tema. No te'l llegeixis: **fes-lo**. Obre un full de càlcul mentre llegeixes el bloc 2 i escriu les fórmules. Obre un document i crea un estil mentre llegeixes el bloc 4. El que faràs amb les mans no se t'oblidarà; el que només llegeixis, sí. I si pots, mira't els continguts de l'**ACTIC** (punt 1.8): la Generalitat hi té publicat, gratuïtament, exactament el mapa de competències digitals que aquest tema resumeix.

---

1. Ofimàtica: concepte i aplicacions

1.1 Què és l'ofimàtica

Ofimàtica és la contracció d'**ofi**cina + infor**màtica** (en anglès, office automation; en castellà, ofimática). És el **conjunt de tècniques, aplicacions i eines informàtiques que s'utilitzen en el treball d'oficina per crear, tractar, emmagatzemar, transmetre i recuperar informació**.

Fixa't en els cinc verbs, perquè són els que estructuren el tema:

Verb	Què vol dir	Eina típica

Crear	Produir el document o les dades	Processador de textos, full de càlcul
Tractar	Calcular, ordenar, filtrar, formatar	Full de càlcul, base de dades
Emmagatzemar	Desar-ho de manera recuperable	Sistema de fitxers, SGBD, núvol
Transmetre	Fer-ho arribar a algú altre	Correu, xarxa, seu electrònica
Recuperar	Tornar-hi a accedir quan calgui	Cerca, consultes, gestor documental

L'objectiu de l'ofimàtica no és «tenir ordinadors»: és **augmentar la productivitat, reduir l'error i eliminar la feina repetitiva**. Aquesta idea, aplicada a l'Administració, té nom jurídic: **eficàcia i eficiència** (art. 103.1 CE i art. 3 de la Llei 40/2015, LRJSP).

> **Definició curta per al test.** Ofimàtica: automatització mitjançant mitjans informàtics de les tasques administratives d'una oficina. Si una opció diu que l'ofimàtica és «el conjunt de màquines d'una oficina» o «la informàtica industrial», és falsa: **l'ofimàtica és programari d'oficina, no maquinari industrial ni control de processos**.

1.2 Una mica d'evolució (per situar-te)

- **Anys 60-70**: mecanografia elèctrica i primeres màquines d'escriure amb memòria. El terme office automation neix als anys setanta.
- **Anys 80**: apareix l'**ordinador personal (PC)** i, amb ell, els tres programes fundacionals: el processador de textos (WordStar, WordPerfect), el full de càlcul (VisiCalc el 1979, després Lotus 1-2-3) i el gestor de bases de dades (dBase).
- **Anys 90**: es consoliden les **suites integrades** (Microsoft Office, WordPerfect Office) i l'entorn gràfic de finestres. Els programes comparteixen l'aspecte i es poden enganxar dades els uns dins dels altres.
- **Anys 2000**: irrompen el **programari lliure** (OpenOffice, després LibreOffice) i els **formats oberts**.
- **Del 2010 endavant**: **ofimàtica al núvol** (Microsoft 365, Google Workspace) i **treball col·laboratiu en temps real**: diverses persones editen el mateix document alhora, amb historial de versions i sense adjunts que van i venen per correu.
- **Actualment**: integració d'**assistents d'intel·ligència artificial** dins les suites (redacció, resum, generació de fórmules) i **automatització de fluxos de treball**. A l'Administració, amb cautela: cap eina d'IA externa pot processar dades personals de la ciutadania sense la cobertura del RGPD i l'autorització de l'organització.

1.3 Què hi ha dins d'una suite ofimàtica

Una **suite** (o paquet integrat) és un conjunt d'aplicacions que comparteixen interfície, formats i portapapers. Aquesta és la correspondència que t'has de saber de memòria:

Aplicació	Microsoft 365	LibreOffice	Google Workspace	Extensió pròpia
Processador de textos	Word	Writer	Documents	`.docx` / `.odt`
Full de càlcul	Excel	Calc	Fulls de càlcul	`.xlsx` / `.ods`
Presentacions	PowerPoint	Impress	Presentacions	`.pptx` / `.odp`
Base de dades	Access	Base	(no en té pròpia)	`.accdb` / `.odb`
Correu i agenda	Outlook	(Thunderbird, extern)	Gmail / Calendar	`.pst` / `.eml`
Dibuix vectorial	Visio (a part)	Draw	Dibuixos	`.vsdx` / `.odg`
Notes	OneNote	(-)	Keep	`.one`
Fórmules matemàtiques	Editor d'equacions	Math	(-)	`.odf`

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> **Cau a l'examen.** LibreOffice **sí** que porta gestor de bases de dades (**Base**) i **Google Workspace no en porta cap d'equivalent**. I el component de dibuix vectorial de LibreOffice es diu **Draw**, no «Paint».

1.4 Programari lliure, propietari i llicències

- **Programari propietari**: el codi font és secret i l'ús està limitat per una **llicència d'ús** de pagament (Microsoft 365). L'organització paga per usuari i any.
- **Programari lliure**: garanteix les **quatre llibertats** (usar-lo per a qualsevol finalitat, estudiar-ne el codi, redistribuir-lo i millorar-lo i publicar les millores). LibreOffice és el cas emblemàtic, amb llicència **MPL/LGPL**.
- **Programari de codi obert** (open source): concepte molt proper; posa l'accent en la disponibilitat del codi més que en la llibertat com a valor ètic.
- **Freeware**: gratuït però **no lliure** (el codi no s'obre). **Shareware**: gratuït un temps o amb funcions limitades. **Programari de domini públic**: sense drets d'autor.

A l'Administració, la **Llei 39/2015** i la **Llei 40/2015** empenyen cap als **estàndards oberts**: l'**art. 157 LRJSP** obliga les administracions a posar a disposició de les altres les aplicacions que hagin desenvolupat, i estableix la **reutilització de sistemes i aplicacions**, amb preferència per la **cessió gratuïta** i les llicències obertes. A Catalunya, la **Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya**, va en la mateixa direcció.

> **Truc.** «Gratuït» i «lliure» **no** són sinònims. Un programa pot ser gratuït i tancat (freeware) o lliure i de pagament. La paraula clau del programari lliure són les **quatre llibertats**.

1.5 Formats de fitxer: el que de veritat cau

Un **format** és la manera com es codifica la informació dins d'un fitxer. Els has de saber classificar:

Tipus	Exemples	Comentari
Text pla	`.txt`, `.csv`	Sense format; el `.csv` separa camps amb un delimitador
Ofimàtics oberts (ODF)	`.odt`, `.ods`, `.odp`	**OpenDocument Format**, norma **ISO/IEC 26300**
Ofimàtics de Microsoft (OOXML)	`.docx`, `.xlsx`, `.pptx`	**Office Open XML**, norma **ISO/IEC 29500**
Ofimàtics antics	`.doc`, `.xls`, `.ppt`	Binaris, propietaris, en desús
Documents finals	`.pdf` (**ISO 32000**), `.pdf/A` (**ISO 19005**)	El PDF/A és el format d'**arxivament de llarga durada**
Imatge	`.jpg`, `.png`, `.gif`, `.tif`, `.svg`, `.webp`	Vegeu el bloc 3
Compressió	`.zip`, `.7z`, `.rar`	Empaqueten i redueixen mida
Intercanvi de dades	`.xml`, `.json`	Estructurats, llegibles per màquina

> **Punt clau administratiu.** El format en què l'Administració desa i intercanvia documents **no és lliure elecció**: l'**Esquema Nacional d'Interoperabilitat (Reial decret 4/2010)** i les seves **Normes Tècniques d'Interoperabilitat** fixen un **catàleg d'estàndards**. Per a documents definitius i arxivament, el format de referència és el **PDF/A**; per a dades estructurades, **XML**; per a dades obertes, formats reutilitzables com **CSV** o **JSON**. La regla d'or: **la versió que has d'arxivar mai és la editable**.

Dues manies professionals que valen or:

1. **Mostra sempre les extensions dels fitxers** al teu explorador. Un fitxer que es diu `factura.pdf.exe` és un virus, i si tens les extensions amagades només en veus «factura.pdf».

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. **Anomena els fitxers amb criteri**: `2026-03-12_informe_llicencia-obres_ExpXXXX.pdf`. Data en format **AAAA-MM-DD** (així s'ordenen sols), sense accents, sense espais (guions baixos o mitjans) i amb el número d'expedient. Un servei sencer que faci això s'estalvia hores.

1.6 El que hi ha a sota: maquinari, sistema operatiu i fitxers

No et demanaran ser tècnic, però sí distingir conceptes:

- **Maquinari** (hardware): la part física. **Programari** (software): els programes. **Microprogramari** (firmware): el programa gravat al maquinari (la BIOS/UEFI).
- **Unitat central de procés (CPU)**: el «cervell». **Memòria RAM**: memòria de treball, **volàtil** (es buida en apagar). **Memòria ROM**: només lectura, **no volàtil**. **Emmagatzematge**: disc dur (HDD), disc d'estat sòlid (**SSD**, més ràpid perquè no té parts mòbils), memòria USB, núvol.
- **Perifèrics**: d'**entrada** (teclat, ratolí, escàner, micròfon), de **sortida** (pantalla, impressora, altaveus) i **d'entrada/sortida** (pantalla tàctil, impressora multifunció, mòdem, targeta de xarxa).
- **Sistema operatiu (SO)**: el programa que gestiona el maquinari i fa d'intermediari amb les aplicacions (Windows, GNU/Linux, macOS). Les seves funcions clàssiques: gestió de **processos**, de **memòria**, de **fitxers**, de **dispositius** i de **seguretat i usuaris**.
- **Sistema de fitxers**: l'organització jeràrquica de **carpetes** (directoris) i **fitxers**. **Ruta absoluta** (des de l'arrel: `C:\Usuaris\...`) i **ruta relativa** (des d'on ets). La **paperera de reciclatge** és una carpeta especial: **esborrar no és eliminar** fins que la buides.

> **Unitats que cauen.** 1 **byte** = 8 **bits**. 1 KB = 1.024 bytes; 1 MB = 1.024 KB; 1 GB = 1.024 MB; 1 TB = 1.024 GB. Compte amb la pregunta trampa: **el bit és la unitat mínima** (0 o 1), el **byte** és el conjunt de 8 bits i el que sol representar un caràcter.

1.7 L'ofimàtica dins d'un ajuntament: què faràs de veritat

Tasca real	Eina	On apareix a la guia
Redactar decrets, informes, oficis i notificacions	Processador de textos + plantilles corporatives	Bloc 4
Enviar la mateixa carta a 300 veïns amb el seu nom i adreça	**Combinació de correspondència**	4.8
Baremar mèrits d'un procés selectiu	Full de càlcul amb `SI`, `SUMAPRODUCTE` i `JERARQUIA`	2.5 i 2.13
Quadrar la relació de factures per proveïdor	**Taula dinàmica**	2.8
Presentar la memòria anual amb dades visuals	**Gràfics**	Bloc 3
Consultar quants habitants hi ha per tram d'edat	**Consulta** a la base de dades del padró	5.9
Publicar la relació de contractes menors	Exportació a **CSV/JSON** per a dades obertes	5.13
Notificar electrònicament una resolució	**e-NOTUM** i seu electrònica	6.12
Demanar dades a una altra administració sense demanar papers al ciutadà	**Via Oberta** / interoperabilitat	6.12

1.8 L'ACTIC: l'acreditació catalana de competències digitals

L'**ACTIC** és l'**acreditació de competències en tecnologies de la informació i la comunicació**: la certificació oficial de la **Generalitat de Catalunya** que acredita la **competència digital** d'una persona. Et convé pel doble motiu de sempre: **pot puntuar com a mèrit** en un concurs i **el seu temari és exactament aquest tema**.

Marc normatiu vigent:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Norma	Contingut
Decret 13/2021, de 2 de març	Regulació vigent de l'ACTIC. **Deroga el Decret 89/2009, de 9 de juny**, que era el regulador original
Ordre EMT/47/2026, de 17 de març	Aprova els **continguts competencials actualitzats**, **vigents a partir del 15 de setembre de 2026**. Substitueix l'Ordre PRE/18/2016
Ordre PRE/18/2016	Continguts anteriors, vigents fins al **14 de setembre de 2026**

Com funciona:

- La prova és **telemàtica i s'avalua automàticament**, però **s'ha de fer presencialment en un centre col·laborador** reconegut per la Generalitat (n'hi ha més de 400 arreu de Catalunya). **No cal esperar cap convocatòria**: la sol·licitud i l'obtenció del certificat també són telemàtiques.
- Hi ha **tres nivells** i, per tant, **tres certificats**: **bàsic (nivell 1)**, **mitjà (nivell 2)** i **avançat (nivell 3)**.
- El certificat és un **PDF signat electrònicament** per l'òrgan competent de la Generalitat, amb número de registre, i **es descarrega des de la zona privada** del portal.
- **El certificat ACTIC no caduca.** Ara bé, quan s'aprova una actualització de continguts, qui tingui un certificat afectat pot demanar-ne un d'actualitzat.
- L'ACTIC **avalua la competència digital de la persona, no el domini d'un producte concret**. No és un examen d'Excel: és un examen de saber tractar informació numèrica amb l'eina que sigui.
- Equivalències oficials: **COMPETIC 1 = bàsic**, **COMPETIC 2 = mitjà**, **COMPETIC 3 = avançat** (aquest darrer, amb dues competències aprovades com a mínim).

Estructura de competències. Amb els continguts de l'Ordre PRE/18/2016 (fins al 14/09/2026) hi ha **vuit competències**:

Codi	Competència	Relació amb aquest tema
C1	Cultura, participació i civisme digital	Bloc 1 i 6.13
C2	Tecnologia digital i ús de l'ordinador i del sistema operatiu	1.6
C3	Navegació i comunicació en el món digital	Bloc 6
C4	Tractament de la informació escrita	Bloc 4
C5	Tractament de la informació gràfica, sonora i de la imatge en moviment	Bloc 3
C6	Tractament de la informació numèrica	Bloc 2
C7	Tractament de les dades	Bloc 5
C8	Presentació de continguts	Bloc 3 i 4

I la relació amb els nivells, que és pregunta clàssica:

- **Nivell 1 (bàsic)**: inclou **6 competències**.
- **Nivell 2 (mitjà)**: és el **nivell de referència** i inclou les **8 competències**. **No cal tenir el nivell 1** per presentar-s'hi.
- **Nivell 3 (avançat)**: inclou només **5 competències** (**C4, C5, C6, C7 i C8**) i té **caràcter modular**: per obtenir el certificat n'hi ha prou d'**aprovar-ne dues**. Això sí, **per presentar-se al nivell 3 cal tenir acreditat el nivell 2**.

Amb els continguts nous (Ordre EMT/47/2026, des del 15/09/2026) l'estructura canvia: es passa a **cinc àrees competencials** alineades amb el marc europeu **DigComp**, i **tots els nivells avaluen les cinc àrees**:

1. **Cerca, gestió i anàlisi de la informació**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. **Comunicació i col·laboració**
3. **Creació de continguts, programació i fabricació d'objectes**
4. **Seguretat, benestar i civisme**
5. **Autonomia i resolució de problemes**

Els tres nivells reben, a més, una denominació descriptiva: **bàsic = participant (P)**, **mitjà = actiu (A)** i **avançat = transformador (T)**. Es manté que **per presentar-se al nivell 3 cal tenir acreditat el nivell 2**.

Cau a l'examen. Tres dades: el regulador vigent és el **Decret 13/2021** (no el 89/2009, derogat); els certificats són **bàsic, mitjà i avançat** (nivells 1, 2 i 3); i **el certificat no caduca**. I una quarta: la prova és **telemàtica però presencial en un centre col·laborador**.

1.9 Tres regles d'higiene ofimàtica a l'Administració

1. **Protecció de dades.** Cada full de càlcul amb noms i DNI és un **fitxer amb dades personals**. Aplica-hi el **RGPD (Reglament (UE) 2016/679)** i la **LOPDGDD (Llei orgànica 3/2018)**: mínim necessari, accés només a qui li cal, res al disc dur personal ni a memòries USB sense xifrar, i mai a un núvol no corporatiu.
2. **Accessibilitat.** Els documents que publica una administració han de ser **accessibles** (RD 1112/2018 sobre accessibilitat dels llocs web i aplicacions per a dispositius mòbils del sector públic): estils reals en comptes de negretes soltes, **text alternatiu a les imatges**, taules amb capçalera, contrast suficient i PDF etiquetat. No és estètica: és un dret.
3. **Còpies de seguretat i versions.** La regla **3-2-1**: **3** còpies, en **2** suports diferents, **1** fora de l'edifici. A la pràctica: treballa sempre a la **unitat de xarxa o al núvol corporatiu**, mai a l'escriptori del teu ordinador.

---

2. El full de càlcul

2.1 Concepte i per què existeix

Un **full de càlcul** és una aplicació que organitza la informació en una **graella de files i columnes** i que permet **fer càlculs automàtics** sobre les dades: quan canvies un valor, **tot el que en depèn es recalcula sol**. Aquesta és la idea fundacional (VisiCalc, 1979) i la que has de saber explicar: **el full de càlcul no guarda resultats, guarda relacions**.

L'estructura és sempre la mateixa:

- **Llibre** (workbook): el fitxer sencer (`.xlsx`, `.ods`).
- **Full** (hoja, sheet): cada pestanya del llibre. Un llibre en pot tenir molts.
- **Columna**: identificada amb **lletres** (A, B, C... Z, AA, AB...).
- **Fila**: identificada amb **números** (1, 2, 3...).
- **Cel·la**: la intersecció d'una columna i una fila. La seva **referència** és **columna + fila**: `B7`. La cel·la on tens el cursor és la **cel·la activa**.
- **Rang**: un bloc de cel·les. S'escriu amb **dos punts**: `A1:D20` (des d'A1 fins a D20). Un rang de columnes senceres: `A:A`. Rangs no contigus, separats per **punt i coma** (o coma, segons la configuració): `A1:A10;C1:C10`.
- **Full 3D**: per referir-te a una cel·la d'un altre full es fa servir el **signe d'admiració**: `Gener!B7`. I d'un altre fitxer, amb claudàtors: `[Padro.xlsx]Gener!B7`.

Capacitat (Excel modern, dada que a vegades es pregunta): **1.048.576 files** i **16.384 columnes** (de la A a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

la **XFD**) per full.

2.2 Tipus de dades i formats

Una cel·la pot contenir **quatre coses**: un **número**, un **text**, una **data/hora** o una **fórmula**. També hi ha valors **lògics** (CERT/FALS) i **valors d'error**.

Regla	Detall
Els **números** s'alineen **a la dreta** per defecte	Si un número t'apareix a l'esquerra, **l'ha entrat com a text**: és la causa número u de fórmules que no sumen
Els **textos** s'alineen **a l'esquerra**	Un text no participa en operacions aritmètiques
Les **dates** són **números** per dins	Internament, una data és el número de dies transcorreguts des d'una data d'origen. Per això **pots restar dates** i et dona els dies
El **format** no canvia el valor	Si arrodoneixes visualment a 2 decimals, **el valor real segueix tenint tots els decimals**. Per arrodonir de veritat, cal la funció `ARRODONIR`/`REDONDEAR`/`ROUND`

Formats que faràs servir cada dia: **número** (amb separador de milers i decimals), **moneda** (?), **percentatge**, **data**, **text** i **personalitzat**. El format **percentatge** multiplica per 100 en mostrar: si escrius `0,21` i li poses format percentatge, veuràs `21%`.

> **Truc de finestreta.** Per escriure un DNI amb lletra, un codi postal que comença per zero o un número de compte, **posa la cel·la en format Text abans** d'escriure-hi, o comença amb un apòstrof (`'08000`). Si no, el full es menja el zero de l'esquerra.

2.3 Fórmules: la mecànica

Tota fórmula comença amb el signe igual `=`. (En alguns fulls també s'accepta `+` o `-`, però la resposta d'examen és **`=`**.)

Operadors, per ordre de **precedència** (de més prioritari a menys):

Ordre	Operador	Nom
1	`( )`	Parèntesis
2	`:` `;` `espai`	De referència (rang, unió, intersecció)
3	`-` (davant d'un número)	Negació: `-5`
4	`%`	Percentatge
5	`^`	Potència
6	`*` i `/`	Multiplicació i divisió (d'esquerra a dreta)
7	`+` i `-`	Suma i resta (d'esquerra a dreta)
8	`&`	Concatenació de text
9	`=` `<` `>` `<=` `>=` `<>`	Comparació

> **Cau a l'examen.** `=2+3*4` dona **14**, no 20: **primer la multiplicació**. I `=(2+3)*4` dona **20**. La regla d'or per no equivocar-te mai: **posa parèntesis encara que no calguin**.

Exemples que has de saber llegir a la primera:

```
=B2*C2          Preu per quantitat
=B2*1,21        Afegir el 21% d'IVA
```

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

```
=B2*0,21              Calcular només l'IVA
=(B2-C2)/C2           Variació percentual respecte de C2
=B2&" "&C2            Ajuntar nom i cognom amb un espai al mig
=SUMA(B2:B50)         Sumar un rang sencer
```

2.4 Referències relatives, absolutes i mixtes: el `$`

Aquest és **el concepte que més cau de tot el bloc**.

Tipus	Com s'escriu	Què passa en copiar la fórmula
Relativa	`B2`	**S'adapta**: si la copies una fila avall, passa a `B3`
Absoluta	`$B$2`	**No canvia mai**: sempre apunta a `B2`
Mixta (columna fixa)	`$B2`	**La columna B queda fixa**, la fila s'adapta
Mixta (fila fixa)	`B$2`	**La fila 2 queda fixa**, la columna s'adapta

La regla mnemotècnica: **el `$` bloqueja el que té just a la dreta**.

Cas pràctic. Tens el tipus d'IVA a la cel·la `F1` i vols aplicar-lo a una columna de 200 imports.

```
=B2*$F$1     ? correcte: en copiar avall, B2 avança i F1 es queda quieta
=B2F1        ? error: en copiar avall passaria a B3F2, i F2 és buida
```

> **Drecera d'or.** La tecla **F4** (a Windows) va rotant els quatre tipus de referència mentre escrius la fórmula: `B2` -> `$B$2` -> `B$2` -> `$B2` -> `B2`. Amb això te'n surts sempre.

També hi ha els **noms de rang**: pots seleccionar `F1`, posar-li de nom `IVA` i escriure `=B2*IVA`. Els noms **són absoluts per defecte** i fan les fórmules molt més llegibles. A l'ajuntament, si algú ha de mantenir el teu full d'aquí a tres anys, t'ho agrairà.

2.5 Les funcions que has de portar a la butxaca

Una **funció** és una fórmula predefinida amb un **nom** i uns **arguments** entre parèntesis, separats per **punt i coma** (`;`) a la configuració espanyola i catalana (amb la coma decimal), o per **coma** (`,`) a la configuració anglesa.

Sintaxi general: `=NOM(argument1;argument2;...)`. Els **arguments obligatoris** van sense claudàtors; els **opcionals**, entre claudàtors a la documentació.

Matemàtiques i estadística bàsica

Castellà (l'habitual a les oficines)	Anglès	Què fa	Exemple
`SUMA`	`SUM`	Suma un rang	`=SUMA(B2:B50)`
`PROMEDIO`	`AVERAGE`	Mitjana aritmètica	`=PROMEDIO(B2:B50)`
`MAX` / `MIN`	`MAX` / `MIN`	Valor màxim / mínim	`=MAX(B2:B50)`
`CONTAR`	`COUNT`	Compta **només números**	`=CONTAR(B2:B50)`
`CONTARA`	`COUNTA`	Compta **cel·les no buides** (text inclòs)	`=CONTARA(A2:A50)`
`CONTAR.BLANCO`	`COUNTBLANK`	Compta cel·les **buides**	`=CONTAR.BLANCO(A2:A50)`
`REDONDEAR`	`ROUND`	Arrodoneix a N decimals	`=REDONDEAR(B2;2)`

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

`ENTERO`	`INT`	Part entera	`=ENTERO(7,8)` -> 7
`RESIDUO`	`MOD`	Residu de la divisió	`=RESIDUO(7;2)` -> 1
`ABS`	`ABS`	Valor absolut	`=ABS(-5)` -> 5
`JERARQUIA` / `RANGO`	`RANK`	Posició d'un valor dins d'una llista	`=JERARQUIA(B2;$B$2:$B$50;0)`
`MEDIANA`	`MEDIAN`	Mediana	`=MEDIANA(B2:B50)`
`SUMAPRODUCTO`	`SUMPRODUCT`	Multiplica rangs element a element i suma	`=SUMAPRODUCTO(B2:B10;C2:C10)`

Lògiques: el `SI` i la seva família

Funció	Què fa	Exemple
`SI` / `IF`	Comprova una condició i retorna una cosa o una altra	`=SI(B2>=5;"APTE";"NO APTE")`
`Y` / `AND`	**Totes** les condicions certes	`=SI(Y(B2>=5;C2>=5);"APTE";"NO APTE")`
`O` / `OR`	**Alguna** condició certa	`=SI(O(B2>=5;C2>=5);"Passa";"No passa")`
`NO` / `NOT`	Inverteix el resultat lògic	`=NO(B2>5)`
`SI.ERROR` / `IFERROR`	Si la fórmula dona error, mostra el que tu diguis	`=SI.ERROR(B2/C2;"")`
`SI.CONJUNTO` / `IFS`	Encadena condicions sense niar `SI` dins de `SI`	`=SI.CONJUNTO(B2>=9;"A";B2>=7;"B";B2>=5;"C")`

Sintaxi del `SI`, memoritza-la: `=SI(prova_lògica; valor_si_cert; valor_si_fals)`. **Tres arguments**, en aquest ordre. Els textos van **entre cometes dobles**.

Comptar i sumar amb condició (l'or de l'administració)

Funció	Què fa	Exemple real
`CONTAR.SI` / `COUNTIF`	Compta les cel·les que compleixen **una** condició	`=CONTAR.SI(C2:C500;"Salt")`
`CONTAR.SI.CONJUNTO` / `COUNTIFS`	Compta amb **diverses** condicions	`=CONTAR.SI.CONJUNTO(C2:C500;"Dona";D2:D500;">=65")`
`SUMAR.SI` / `SUMIF`	Suma els valors d'un rang segons una condició	`=SUMAR.SI(A2:A500;"Manteniment";D2:D500)`
`SUMAR.SI.CONJUNTO` / `SUMIFS`	Suma amb diverses condicions	`=SUMAR.SI.CONJUNTO(D2:D500;A2:A500;"Manteniment";B2:B500;">=01/01/2026")`
`PROMEDIO.SI` / `AVERAGEIF`	Mitjana condicionada	`=PROMEDIO.SI(A2:A500;"C1";E2:E500)`

> **Compte amb l'ordre dels arguments**, que és pregunta clàssica: a `SUMAR.SI` **primer va el rang on es mira la condició**, després la condició i **al final el rang que se suma**. A `SUMAR.SI.CONJUNTO` és a l'inrevés: **primer el rang que se suma**.

Cerca i referència

Funció	Què fa
`BUSCARV` / `VLOOKUP`	Busca un valor a la **primera columna** d'una taula i retorna el valor de la columna N de la mateixa fila
`BUSCARH` / `HLOOKUP`	Igual però **horitzontalment**, per files
`INDICE` + `COINCIDIR` / `INDEX`+`MATCH`	Combinació més flexible: busca en qualsevol columna, en

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

qualsevol direcció |
| `BUSCARX` / `XLOOKUP` | Versió moderna que substitueix les anteriors; busca en qualsevol direcció i admet valor si no troba res |

La sintaxi de `BUSCARV` s'ha de saber de memòria:

```
=BUSCARV(valor_buscat; taula; núm_columna; [ordenat])
```

- **valor_buscat**: el que busques (per exemple, un DNI o un codi d'expedient).
- **taula**: el rang complet, **amb la columna de cerca a l'esquerra de tot**. Posa'l **absolut**: `$A$2:$E$500`.
- **núm_columna**: el número d'ordre de la columna **dins de la taula**, no dins del full. Si la taula comença a la columna C, la columna C és l'1.
- **ordenat**: `FALSO` (o `0`) per a **coincidència exacta** - que és el que voldràs el 99% de les vegades - i `VERDADERO` (o `1`) per a coincidència aproximada.

Exemple: tens una llista d'expedients (columna A: número; columna D: estat) i vols saber l'estat de l'expedient que hi ha escrit a `G2`:

```
=SI.ERROR(BUSCARV(G2;$A$2:$D$500;4;FALSO);"No trobat")
```

> **Les tres limitacions de `BUSCARV` que cauen.** (1) Només busca **cap a la dreta**: la columna de cerca ha de ser la primera. (2) Si insereixes una columna al mig, el número de columna **es descol·loca**. (3) Amb l'últim argument omès o a `VERDADERO`, si la taula no està ordenada dona **resultats erronis silenciosos**. Per això `INDICE`+`COINCIDIR` i `BUSCARX` són millors.

Text (netejar dades és la meitat de la feina)

Funció	Què fa	Exemple
`IZQUIERDA` / `LEFT`	N caràcters per l'esquerra	`=IZQUIERDA(A2;8)` -> els 8 dígits d'un DNI
`DERECHA` / `RIGHT`	N caràcters per la dreta	`=DERECHA(A2;1)` -> la lletra del DNI
`EXTRAE` / `MID`	N caràcters a partir d'una posició	`=EXTRAE(A2;3;4)`
`LARGO` / `LEN`	Nombre de caràcters	`=LARGO(A2)`
`CONCAT` o `&`	Ajunta textos	`=A2&", "&B2`
`UNIRCADENAS` / `TEXTJOIN`	Ajunta amb un separador i salta els buits	`=UNIRCADENAS(", ";CIERTO;A2:D2)`
`MAYUSC` / `MINUSC` / `NOMPROPIO`	Majúscules / minúscules / inicial en majúscula	`=NOMPROPIO(A2)`
`ESPACIOS` / `TRIM`	Elimina espais sobrants	`=ESPACIOS(A2)`
`SUSTITUIR` / `SUBSTITUTE`	Canvia un text per un altre	`=SUSTITUIR(A2;"-";"")`
`TEXTO` / `TEXT`	Converteix un número a text amb format	`=TEXTO(B2;"dd/mm/aaaa")`
`VALOR` / `VALUE`	Converteix un text numèric a número	`=VALOR(A2)`

> **El problema silenciós.** Quan importes dades d'un altre sistema, els noms venen amb espais al final i els codis venen com a text. `=ESPACIOS(A2)` i `=VALOR(A2)` t'arreglen el 80% dels quadres que no quadren.

Dates

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Funció	Què fa
`HOY` / `TODAY`	La data d'avui (es recalcula sola)
`AHORA` / `NOW`	Data i hora actuals
`DIA`, `MES`, `AÑO`	Extreuen el component d'una data
`FECHA(any;mes;dia)`	Construeix una data
`DIAS.LAB` / `NETWORKDAYS`	**Dies laborables entre dues dates**, descomptant caps de setmana i els festius que li indiquis
`DIA.LAB` / `WORKDAY`	La data que resulta de sumar N dies laborables
`SIFECHA` / `DATEDIF`	Diferència entre dates en anys, mesos o dies

Cas d'ajuntament que val per si sol. Per calcular el **venciment d'un termini de 10 dies hàbils** des d'una data de registre que tens a `B2`, amb els festius llistats a `$H$2:$H$20`:

```
=DIA.LAB(B2;10;$H$2:$H$20)
```

I per saber l'**antiguitat en anys complets** d'una persona a partir de la data d'ingrés de `B2`:

```
=SIFECHA(B2;HOY();"y")
```

> **Avís professional.** Aquestes funcions **compten caps de setmana i els festius que tu li donis**, però el còmput administratiu de terminis té les seves pròpies regles (arts. 30 i 31 de la Llei 39/2015: els dissabtes **no** són hàbils, els terminis per mesos van de data a data...). El full de càlcul t'ajuda, però **la responsabilitat del còmput és teva**.

2.6 Els errors: taula de supervivència

Quan una fórmula falla, el full mostra un codi. **Saber-los identificar és pregunta segura de test.**

Error	Què vol dir	Com es resol
`#####`	**No és un error**: la columna és massa estreta per mostrar el número	Eixampla la columna
`#¡DIV/0!`	Divisió per zero o per una cel·la buida	`=SI.ERROR(A2/B2;"")` o comprova el divisor
`#N/A`	**No disponible**: una cerca no ha trobat el valor	Revisa el valor buscat; envolta-ho amb `SI.ERROR`
`#¡VALOR!`	Tipus de dada equivocat (sumar text)	Comprova que els «números» siguin números
`#¡REF!`	**Referència invàlida**: has esborrat les cel·les a què apuntava	Desfés-ho (Ctrl+Z) i replanteja la fórmula
`#¿NOMBRE?`	Nom de funció o de rang mal escrit	Revisa l'ortografia de la funció
`#¡NUM!`	Valor numèric impossible (arrel d'un negatiu, número massa gran)	Revisa els arguments
`#¡NULO!`	Intersecció de rangs que no es toquen (espai en comptes de `;`)	Revisa els separadors
Referència circular	Una fórmula es refereix a ella mateixa	Treu-se-la de sobre: `=SUMA(A1:A5)` escrita dins d'`A5`

2.7 Ordenar, filtrar, validar i pintar

Ordenació. Selecciona **tota** la taula (o posa el cursor dins i deixa que el programa la detecti) i ordena per

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

una o diverses columnes, ascendent o descendent. **L'error mortal**: seleccionar només una columna i ordenar-la; llavors **desmuntes les files** i els noms deixen de correspondre's amb les dades. Si et surt l'avís «ampliar la selecció», **digues que sí**.

Filtres automàtics. Posen una fletxa a cada capçalera i et deixen mostrar només les files que compleixen una condició. **El filtre amaga files, no les esborra.** Molt important: `SUMA` **suma també les files amagades**; per sumar només el que es veu cal `SUBTOTALS`/`SUBTOTAL` (per exemple `=SUBTOTALES(109;B2:B500)`) o `AGREGAR`.

Filtre avançat. Permet definir criteris en un rang a part (amb `Y` en la mateixa fila i `O` en files diferents) i **copiar el resultat a un altre lloc**. És el pas previ mental a les consultes de bases de dades del bloc 5.

Validació de dades. Restringeix el que es pot escriure en una cel·la: una llista desplegable (Alta / Baixa / Modificació), un rang de dates, un número entre dos valors, una longitud de text. **A l'Administració és imprescindible**: si el full el reomplen deu persones, la validació és l'única cosa que impedeix que hi hagi «Salt», «SALT» i «salt » com a tres valors diferents.

Format condicional. Pinta les cel·les segons el seu valor: en vermell els expedients que passen de 30 dies, barres de dades a la columna d'import, icones de semàfor. També serveix per **detectar duplicats** en dos clics.

Immobilitzar panells. Fixa la fila de capçalera (i/o les primeres columnes) perquè no desapareguin en fer scroll. En una taula de 500 files és la diferència entre treballar i patir.

2.8 Taules dinàmiques: el superpoder

Una **taula dinàmica** (tabla dinámica, pivot table) **resumeix una taula de dades gran agrupant-la per les categories que tu triïs**, sense escriure ni una fórmula i sense tocar les dades originals. És, amb diferència, **l'eina més rendible del full de càlcul** i cau molt.

Requisits de les dades d'origen (aquí és on falla tothom):

1. Una **única fila de capçalera**, amb un nom **diferent** per columna.
2. **Cap fila ni columna completament buida** dins del rang.
3. **Una fila = un registre**. Res de cel·les combinades, ni subtotals pel mig, ni títols decoratius.
4. Cada columna, **un sol tipus de dada**.

Els quatre calaixos. Un cop creada, arrossegues els camps a quatre àrees:

Àrea	Què hi poses	Efecte
Files	Camps de categoria	Una fila per cada valor diferent
Columnes	Camps de categoria	Una columna per cada valor diferent
Valors	Camps a resumir	El càlcul: **suma, recompte, mitjana, màxim, mínim...**
Filtres	Camps per acotar	Un desplegable que filtra tota la taula

Exemple pas a pas. Tens una relació de **factures** amb les columnes `Data`, `Proveïdor`, `Àrea`, `Aplicació pressupostària` i `Import`. Vols saber **quant s'ha gastat cada àrea, mes a mes**.

1. Clica dins de la taula -> **Inserir -> Taula dinàmica**.
2. Arrossega **`Àrea`** a **Files**.
3. Arrossega **`Data`** a **Columnes** i **agrupa-la per mesos** (botó dret sobre una data -> Agrupar -> Mesos).
4. Arrossega **`Import`** a **Valors** i comprova que el resum sigui **Suma** (per defecte, si el camp és numèric,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ho és; si hi ha algun text pel mig, **et posarà Recompte** i el total et sortirà absurd).

5. Arrossega **`Proveïdor`** a **Filtres** si vols poder aïllar-ne un.

Coses que has de saber:

- La taula dinàmica **no s'actualitza sola**. Si canvies les dades d'origen, has de fer **Actualitzar** (botó dret -> Actualitzar, o **Alt+F5**).
- Es pot canviar el càlcul de cada camp de valors: **Suma, Recompte, Mitjana, Màx, Mín, Desviació...**, i també mostrar-lo com a **percentatge del total**, **diferència respecte de l'anterior** o **total acumulat**.
- Els **segmentadors** (slicers) són botons de filtre visuals, molt més còmodes que el desplegable, i poden filtrar **diverses taules dinàmiques alhora**.
- Els **gràfics dinàmics** es connecten a la taula dinàmica i canvien amb ella.
- Si fas doble clic sobre una cel·la de resultats, el programa **genera un full nou amb el detall** de les files que hi ha darrere d'aquell número. És la manera més ràpida de justificar una xifra davant d'Intervenció.

> **Regla d'or.** La taula dinàmica **no modifica mai les dades d'origen**. Si el resultat és estrany, el problema **sempre** és a l'origen: dades barrejades, files buides, números com a text o capçaleres repetides.

2.9 Altres eines que et trauran feina

- **Subtotals automàtics**: agrupen per una columna prèviament ordenada i insereixen sumes parcials amb un **esquema** plegable.
- **Text en columnes**: separa una columna en diverses a partir d'un **delimitador** (punt i coma, tabulador, coma) o d'una amplada fixa. És el que faràs servir quan t'arribi un fitxer `.csv` mal importat.
- **Eliminar duplicats**: neteja una llista deixant valors únics. **Fes-ne sempre una còpia abans**: elimina de veritat.
- **Buscar i reemplaçar** (Ctrl+B / Ctrl+L): pot treballar per fórmules o per valors, i en tot el llibre.
- **Emplenament ràpid** (flash fill, **Ctrl+E**): dedueix el patró (separar nom i cognoms, muntar un correu) a partir d'un parell d'exemples.
- **Protecció**: pots **protegir un full** (i deixar desbloquejades només les cel·les on la gent ha d'escriure) i **protegir l'estructura del llibre**. La contrasenya del full és una barrera de treball, **no** una mesura de seguretat de la informació: per protegir dades de debò, xifra el fitxer sencer amb contrasenya d'obertura.
- **Comentaris i notes**: per documentar d'on surt una xifra. Un full compartit sense comentaris és un full que ningú s'atreveix a tocar.
- **Impressió**: defineix **àrea d'impressió**, marca **«repetir files de títol a dalt»** perquè la capçalera surti a totes les pàgines, ajusta a **1 pàgina d'ample** i revisa la **vista prèvia de salt de pàgina**. Peu de pàgina amb número de pàgina i data.

2.10 CSV: el format que t'apareixerà cada setmana

Un **CSV** (comma separated values) és un **fitxer de text pla** on cada línia és un registre i els camps van separats per un **delimitador**. És el format universal d'intercanvi: l'exportació del padró, la remesa del banc, el llistat del gestor d'expedients, les dades obertes.

Tres avisos que valen una tarda de feina:

1. **A la configuració catalana i espanyola el separador de camps sol ser el punt i coma (`;`)**, no la coma, perquè **la coma és el separador decimal**. Si obres un CSV anglosaxó et sortirà tot en una columna: fes servir **Dades -> Obtenir dades / Text en columnes** i tria el delimitador correcte.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

2. **La codificació de caràcters.** Si els accents surten com a `Ã±` o `Ã©`, el fitxer és **UTF-8** i l'estàs obrint com si fos ANSI (o al revés). Tria **UTF-8** a l'assistent d'importació.

3. **El CSV no guarda ni formats, ni fórmules, ni més d'un full.** Guarda **valors**. Si hi deses un llibre amb tres fulls, en perds dos i totes les fórmules.

2.11 Cinc casos pràctics d'ajuntament

a) Baremar mèrits d'un procés selectiu. Columnes: experiència (anys), formació (hores), titulació, català. Fórmules:

```
Experiència (0,20 punts/mes, màxim 4):   =MIN(B2*0,20; 4)
Formació (0,10 punts/hora, màxim 2):     =MIN(C2*0,10; 2)
Total:                                   =SUMA(E2:H2)
Posició al rànquing:                     =JERARQUIA(I2;$I$2:$I$200;0)
Apte de la fase d'oposició:              =SI(I2>=5;"APTE";"NO APTE")
```

b) Control de terminis d'expedients.

```
Dies transcorreguts:      =DIAS.LAB(B2;HOY();$K$2:$K$20)
Semàfor:                  =SI(C2>90;"FORA DE TERMINI";SI(C2>60;"ALERTA";"OK"))
```

I un **format condicional** que pinti de vermell tot el que digui «FORA DE TERMINI».

c) Quadrar factures per aplicació pressupostària. Taula dinàmica amb `Aplicació` a Files i `Import` a Valors, i comprovació creuada:

```
=SUMAR.SI(C2:C1000;"920.22699";E2:E1000)
```

d) Creuar dues llistes (per exemple, sol·licitants d'un ajut i deutors a la hisenda municipal):

```
=SI(ESNUMERO(COINCIDIR(A2;'Deutors'!$A$2:$A$500;0));"Té deute";"Net")
```

e) Estadística de padró per trams d'edat.

```
=CONTAR.SI.CONJUNTO($D$2:$D$20000;">=0";$D$2:$D$20000;"<=15")
```

2.12 Dreceres de teclat del full de càlcul

Drecera	Què fa
`F2`	Editar la cel·la activa
`F4`	Alternar referències relatives/absolutes (dins d'una fórmula)
`Ctrl+Inici`	Anar a A1
`Ctrl+Fi`	Anar a l'última cel·la amb dades
`Ctrl+Maj+fletxa`	Seleccionar fins al final del bloc de dades

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

`Ctrl+;`	Inserir la **data d'avui** com a valor fix
`Alt+=`	Autosuma
`Ctrl+Maj+L`	Activar/desactivar el filtre
`Ctrl+1`	Format de cel·les
`Ctrl+E`	Emplenament ràpid
`Alt+Retorn`	Salt de línia **dins** d'una cel·la
`Ctrl+Alt+V`	Enganxament especial (només valors, només formats...)
`Ctrl+Z` / `Ctrl+Y`	Desfer / refer

> **L'enganxament especial és la funció més infravalorada del full de càlcul.** «Enganxa només valors» converteix fórmules en números fixos i és el que has de fer **sempre** abans d'enviar un full a algú de fora: si no, li envies les fórmules, les referències a altres fitxers i, de vegades, dades amagades.

---

3. Gràfics

3.1 Per a què serveix un gràfic

Un **gràfic** és la **representació visual d'un conjunt de dades numèriques**. No és decoració: serveix per **fer visible una relació** que en una taula de números costa de veure (una tendència, una comparació, una proporció). A la memòria anual, al portal de transparència, a la presentació d'un pressupost participatiu o a l'informe que acompanya un expedient, el gràfic és el que la gent mira primer.

La regla mestra és aquesta: **el tipus de gràfic depèn de la pregunta que vols respondre**, no del que quedi bonic.

3.2 Els tipus de gràfic i quan fer servir cadascun

Tipus	Serveix per	Exemple municipal	Avís
Columnes (barres verticals)	**Comparar** valors entre categories	Despesa per àrea	El millor per defecte
Barres (horitzontals)	Comparar quan els noms de categoria són llargs	Nombre de sol·licituds per tràmit	Més llegible que les columnes
Línies	**Evolució al llarg del temps** (tendència)	Població empadronada any a any	L'eix X ha de ser temps
Àrees	Evolució i, alhora, volum acumulat	Evolució del deute per tipus	Pot amagar sèries petites
Circular (pastís/sectors)	**Proporció** d'un total (parts d'un tot)	Distribució dels ingressos per capítols	**Màxim 5-6 porcions**; mai per comparar dos anys
Anell (donut)	Igual que el circular, amb diverses sèries	-	Mateixos límits
Dispersió (XY)	**Relació entre dues variables numèriques**	Renda i consum d'aigua per barri	Els dos eixos són numèrics
Combinat	Barrejar magnituds diferents	Import (columnes) i nombre d'expedients (línia)	Cal **eix secundari**
Histograma	Distribució de freqüències per intervals	Edat de la població en trams	No és el mateix que un gràfic de columnes
Radar	Comparar diversos indicadors d'un mateix element	Puntuació d'una oferta per criteris	Difícil de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

llegir |
Cascada	Descompondre una variació	Del pressupost inicial al definitiu	Molt útil en pressupostos
Mapa	Dades geogràfiques	Sol·licituds per districte	Requereix codis geogràfics
Minigràfics (sparklines)	Tendència **dins d'una sola cel·la**	Evolució mensual al costat de cada partida	No és un gràfic independent

> **Cau a l'examen.** El gràfic **circular** representa la **proporció respecte d'un total**: totes les porcions han de sumar el 100% i **només admet una sèrie de dades**. El de **línies** és per a **evolució temporal**. El de **dispersió (XY)** és per a **correlació entre dues variables**. Si en una pregunta et donen «l'evolució de la població entre 2015 i 2026», la resposta és **línies**, no circular.

3.3 Les parts d'un gràfic

Els noms els has de saber perquè els enunciats els fan servir:

- **Àrea del gràfic**: tot el rectangle, marc inclòs. **Àrea de traçat**: només la zona on es dibuixen les dades.
- **Sèrie de dades**: cada conjunt de valors que es representa (una columna de la taula). Cada sèrie sol tenir un color.
- **Punt de dades**: cada valor concret dins d'una sèrie (una columna, un punt de la línia).
- **Categories**: les etiquetes de l'**eix X** (o **eix d'abscisses**, també anomenat **eix de categories**).
- **Eix Y** (**eix d'ordenades** o **eix de valors**): l'escala numèrica.
- **Eix secundari**: un segon eix Y, a la dreta, per a magnituds d'ordre molt diferent (imports en euros i nombre d'expedients al mateix gràfic).
- **Llegenda**: la clau de colors que diu quina sèrie és cadascuna. **Si només hi ha una sèrie, treu-la**: fa nosa.
- **Títol del gràfic** i **títols dels eixos**: han de dir de què va i **en quines unitats**.
- **Etiquetes de dades**: el número escrit damunt de cada barra o punt.
- **Línies de divisió** (quadrícula): les línies horitzontals de fons que ajuden a llegir els valors.
- **Línia de tendència**: la línia que resumeix el comportament d'una sèrie (lineal, exponencial, mitjana mòbil).

3.4 Com es fa i com no s'espatlla

Procediment. Selecciona el rang **amb les capçaleres incloses** -> **Inserir -> Gràfic** -> tria el tipus -> ajusta. Si el gràfic surt girat (les categories on haurien d'anar les sèries), fes servir **«Canviar fila per columna»**: és el botó que arregla el 90% dels gràfics mal orientats.

El gràfic queda enllaçat a les dades: si canvies un número, el gràfic es redibuixa. Pot estar **incrustat** al mateix full o en un **full de gràfic** independent.

Set errors que un tribunal pot preguntar i que un cap et corregirà:

1. **Tallar l'eix Y** perquè no comenci a zero en un gràfic de barres: **exagera visualment les diferències**. En un gràfic de línies s'accepta; **en barres, no**.
2. **Fer un circular amb dotze porcions**: il·legible. Agrupa la cua a «Altres».
3. **Fer servir un circular per comparar dos períodes**: per a això hi ha les barres.
4. **Abusar del 3D**: distorsiona les proporcions i no aporta res.
5. **Barrejar unitats** sense eix secundari: euros i persones a la mateixa escala.
6. **No indicar la font ni el període**: un gràfic sense font no és informació pública, és un dibuix.
7. **Confiar-ho tot al color**: qui té daltonisme o imprimeix en blanc i negre no distingeix res. Fes servir

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

també **trames, gruixos o etiquetes**, i comprova el **contrast**. Un gràfic publicat per una administració ha de ser **accessible** (RD 1112/2018): text alternatiu i, si pot ser, **la taula de dades a sota**.

> **Bona pràctica de transparència.** Quan publiquis un gràfic al web municipal, publica **també les dades en un format reutilitzable** (CSV o full de càlcul). És l'esperit de la **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**: la informació ha de ser **reutilitzable**, no una imatge tancada.

3.5 Imatges: el que has de distingir

El bloc de «gràfics» de l'enunciat també inclou el **tractament de la imatge**, que és la competència C5 de l'ACTIC. Dos conceptes fonamentals:

	Mapa de bits (ràster)	**Vectorial**
Com es guarda	Una **graella de píndoles de color** (píxels)	**Fórmules matemàtiques** de línies i corbes
Què passa en ampliar	**Es pixela**, perd qualitat	**No perd qualitat mai**
Per a què	Fotografies, escanejos	Logotips, escuts, plànols, icones, retolació
Formats	`.jpg`, `.png`, `.gif`, `.tif`, `.bmp`, `.webp`	`.svg`, `.ai`, `.eps`, `.odg`

Formats d'imatge que has de saber classificar:

Format	Compressió	Transparència	Ús típic
JPG / JPEG	**Amb pèrdua**	No	Fotografies; molt lleuger
PNG	**Sense pèrdua**	**Sí**	Captures, logotips, gràfics amb text
GIF	Sense pèrdua, **256 colors**	Sí	Animacions senzilles
TIFF	Sense pèrdua	Sí	**Digitalització i arxiu** d'alta qualitat
BMP	Sense compressió	No	Antic, molt pesat
SVG	**Vectorial** (és XML)	Sí	Web, escuts, icones, gràfics escalables
WEBP	Amb o sense pèrdua	Sí	Web modern, més lleuger que JPG
PDF	Mixt	Sí	Document final; pot contenir imatge i text

Altres conceptes que apareixen:

- **Resolució**: densitat de punts, mesurada en **ppp/dpi** (punts per polzada). **72-96 ppp** per a pantalla, **300 ppp** per a impressió, **200-300 ppp** per a **digitalització de documents administratius**.
- **Píxel**: cada punt de color d'una imatge de mapa de bits. La mida en píxels (per exemple, 1920 × 1080) és la **dimensió**; multiplicada, dona els **megapíxels**.
- **Models de color**: **RGB** (vermell, verd, blau - **additiu**, per a pantalla) i **CMYK** (cian, magenta, groc, negre - **subtractiu**, per a impressió). **RGB pantalla, CMYK paper**: així no t'ho oblides.
- **Compressió amb pèrdua** (JPG, MP3): descarta informació que l'ull o l'oïda no detecten; **cada vegada que reguardes, degrades**. **Sense pèrdua** (PNG, ZIP): recupera l'original exacte.
- **Metadades**: informació incrustada al fitxer (data, càmera, autor, i sovint **coordenades GPS**). **Abans de publicar una foto al web municipal, neteja-li les metadades**: pot ser una fuita de dades personals.

> **Aplicació directa a l'expedient.** Quan **digitalitzes** un document en paper per incorporar-lo a l'expedient electrònic, no fas una foto qualsevol: has de seguir la **Norma Tècnica d'Interoperabilitat de digitalització de documents** (dins de l'**ENI, RD 4/2010**) i, si vol tenir el valor de **còpia autèntica** (**art. 27 de la Llei 39/2015**), la

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

digitalització l'ha de fer un funcionari habilitat amb els requisits establerts, i el resultat s'ha de signar electrònicament. Un PDF escanejat sense signar **no és una còpia autèntica**.

---

4. Sistemes de tractament de textos

4.1 Concepte

Un **processador de textos** és l'aplicació que permet **crear, editar, donar format, desar i imprimir documents de text**. La diferència amb un editor de text pla (el Bloc de notes) és justament el **format**: negretes, estils, taules, imatges, encapçalaments, índexs.

Funciona en mode **WYSIWYG** (What You See Is What You Get, «el que veus és el que obtens»): la pantalla mostra el document tal com sortirà imprès. La família de programes és la del punt 1.3: **Word**, **Writer**, **Google Documents**.

El que has de tenir clar de sortida: un processador de textos modern no és una màquina d'escriure amb pantalla. La diferència entre algú que hi perd hores i algú que no és **si fa servir estils o si va posant negretes a mà**. Anem a això.

4.2 Els tres nivells de format

Tot el format d'un document s'organitza en tres nivells. **Aquesta és la classificació que cau al test.**

Nivell	Què controla	Exemples
Format de caràcter (o de font)	L'aspecte de les **lletres**	Tipus de lletra, mida (en **punts**), **negreta**, cursiva, subratllat, color, ratllat, subíndex/superíndex, versaletes, espaiat entre caràcters
Format de paràgraf	El bloc de text entre dos **retorns**	**Alineació** (esquerra, dreta, centrada, **justificada**), **sagnats** (esquerre, dret, **de primera línia**, **francès**), **interlineat** (senzill, 1,5, doble, exacte), **espaiat anterior i posterior**, tabuladors, vores i ombreig, **control de línies vídues i òrfenes**
Format de pàgina	El full sencer	**Mida** (A4, A3), **orientació** (vertical/apaïsada), **marges**, columnes, **encapçalament i peu**, numeració, vores de pàgina, marca d'aigua

Concepte que cau: la marca de paràgraf. Cada vegada que prems **Retorn** crees un **paràgraf nou**. El format de paràgraf viu dins d'aquesta marca (`¶`). Si esborres la marca, el paràgraf hereta el format del següent. Activa el botó **«Mostrar-ho tot»** (**Ctrl+Maj+8** o el botó `¶`) i veuràs les marques de paràgraf, els espais, els tabuladors i els salts: **és la radiografia del document** i el primer que ha de fer qui vol arreglar un document esbojarrat.

I la distinció germana: **Retorn** (`Intro`) crea **paràgraf nou**; **Maj+Retorn** crea un **salt de línia dins del mateix paràgraf** (útil en adreces i signatures, on vols les línies juntes però amb un sol format de paràgraf).

4.3 Estils i plantilles: la clau de tot

Un **estil** és un **conjunt de format amb nom** (per exemple: «Títol 1» = Arial 14, negreta, espai abans de 12 punts, numerat). Aplicar un estil és aplicar tot aquell format d'un cop.

Per què són tan importants:

1. **Coherència**: tots els documents del servei surten iguals.
2. **Canvi global**: si modifiques l'estil, **canvien de cop totes les parts del document** que el fan servir. Canviar la lletra de 200 títols és un clic, no dues hores.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Índexs automàtics**: la taula de continguts **es genera a partir dels estils de títol**. Sense estils, no hi ha índex automàtic.
4. **Panell de navegació**: pots saltar d'apartat a apartat i **reordenar blocs sencers** arrossegant-los.
5. **Accessibilitat**: un lector de pantalla identifica l'estructura del document **pels estils**, no per les negretes. Un títol fet «a mà» és invisible per a un cec.

Els estils es classifiquen en **de paràgraf** (afecten el bloc sencer), **de caràcter** (afecten només el text seleccionat), **de llista**, **de taula** i **de pàgina**.

Una **plantilla** és un document model (`.dotx` a Word, `.ott` a Writer) que ja porta els estils, els logotips, els encapçalaments i els camps preparats. **A l'Administració, les plantilles corporatives no són opcionals**: garanteixen la imatge institucional i que els documents portin sempre els elements obligatoris (òrgan, número d'expedient, peu de recursos, referència de protecció de dades).

> **La regla de la vida. Mai un salt de línia repetit per baixar text; mai espais repetits per centrar; mai tabuladors per fer una taula.** Per baixar text: **espaiat de paràgraf** o **salt de pàgina**. Per centrar: **alineació**. Per alinear columnes: **taula** o **tabuladors ben posats**. Un document fet amb espais i retorns es desmunta a la primera modificació.

4.4 Seccions, salts, encapçalaments i numeració

- **Salt de pàgina** (**Ctrl+Retorn**): força l'inici d'una pàgina nova. Sempre millor que vint retorns.
- **Salt de secció**: divideix el document en **seccions** amb format de pàgina independent. Cal fer-ne servir quan vols **una pàgina apaïsada al mig d'un document vertical**, **canviar la numeració** o **tenir encapçalaments diferents** per capítol.
- **Encapçalament i peu de pàgina**: es repeteixen a totes les pàgines de la secció. Poden ser **diferents a la primera pàgina** i **diferents en pàgines parells i senars**. Hi van el logotip, el nom de l'òrgan, el número d'expedient i la **numeració**.
- **Numeració de pàgines**: s'insereix com a **camp** (`Pàgina X de Y`), mai a mà. En documents administratius llargs (un plec, una memòria) és imprescindible per a la foliació de l'expedient.
- **Notes al peu i notes al final**: es numeren soles i es reordenen si n'esborres una.

4.5 Taules, llistes i columnes

- Les **taules** organitzen informació en files i columnes. Has de saber: **inserir/eliminar** files i columnes, **combinar i dividir cel·les**, ajustar amplades, **repetir la fila de capçalera a totes les pàgines** (essencial en taules llargues) i **evitar que una fila es parteixi entre pàgines**. Per a l'accessibilitat, **marca la primera fila com a capçalera**.
- Les **llistes** poden ser **amb pics** (no ordenades) o **numerades** (ordenades), i **multinivell** (1, 1.1, 1.1.1) - que és com es numeren els articles d'una ordenança o els apartats d'un plec. Els nivells es controlen amb **Tab** (baixar de nivell) i **Maj+Tab** (pujar).
- Les **columnes** de tipus diari serveixen per a fulls informatius i bans. No confonguis **columnes** (el text flueix d'una a l'altra) amb **taules** (cada cel·la és independent).

4.6 Referències automàtiques

- **Taula de continguts (índex)**: es genera dels **estils de títol** i **s'actualitza** amb **F9** (o botó dret -> Actualitzar camp). Es pot triar fins a quin nivell.
- **Referències creuades**: «tal com s'indica a l'apartat 3.2». Si l'apartat canvia de número, **la referència s'actualitza sola**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Marcadors**: punts amb nom dins del document, base de les referències creuades i dels hipervincles interns.
- **Títols (llegendes) de figures i taules**: «Taula 1», «Figura 3», amb numeració automàtica i **índex de taules i figures** derivat.
- **Índex alfabètic**: a partir d'entrades marcades.
- **Bibliografia i cites**: menys habitual a l'Administració, molt a les memòries tècniques.

4.7 Revisió: control de canvis i comentaris

Aquí hi ha una funció que a l'Administració val or i que **cau al test**:

- **Control de canvis** (seguimiento de cambios, track changes): registra **tot el que s'afegeix i s'esborra**, amb **qui** ho ha fet i **quan**. Cada revisor surt d'un color. Després es poden **acceptar** o **rebutjar** els canvis, un a un o tots de cop. És **exactament** el que necessites quan un informe passa per tres serveis abans d'anar a Secretaria.
- **Comentaris**: notes al marge que **no formen part del text**. Es poden respondre i resoldre.
- **Comparar documents**: enfronta dues versions i genera un tercer document amb les diferències marcades. Serveix quan algú t'ha tornat una versió **sense** control de canvis.
- **Corrector ortogràfic i gramatical**, **sinònims** i **partició de mots**. Comprova que **l'idioma del text estigui marcat com a català**: si el document està marcat com a castellà, el corrector et subratlla tot el text.
- **Inspector de document**: cerca i elimina **metadades i informació personal amagada** (autor, comentaris no resolts, canvis pendents, propietats).

> **Avís seriós, i molt d'examen. Abans d'enviar o publicar un document, elimina el control de canvis i les metadades.** Un PDF generat d'un Word amb canvis pendents pot revelar què deia l'esborrany, qui l'ha escrit i què s'ha esborrat. Hi ha administracions que han publicat plecs on es veia el nom del redactor i les esmenes: és una fuita d'informació i, si hi ha dades personals, una **violació de la seguretat de les dades** notificable segons l'**art. 33 del RGPD** (comunicació a l'autoritat de control **en un termini màxim de 72 hores**).

4.8 La combinació de correspondència (el que et faran fer a la pràctica)

La **combinació de correspondència** (combinar correspondencia, mail merge, publipostage) genera **molts documents personalitzats a partir d'un sol model i d'una llista de dades**. És l'eina estrella del tema i **la pregunta pràctica més probable**: una notificació a 300 veïns, els diplomes d'un curs, les etiquetes d'una tramesa, les cartes de pagament d'una taxa.

Els dos ingredients:

1. El **document principal**: el model amb el text fix i, on ha de canviar, els **camps de combinació** (`«Nom»`, `«Adreça»`, `«Import»`).
2. L'**origen de dades**: la llista. Pot ser un **full de càlcul**, una **taula de Word**, una **base de dades**, la llista de contactes del gestor de correu o un **CSV**. **La primera fila han de ser els noms dels camps** (`Nom`, `Cognoms`, `Adreça`, `CP`, `Municipi`, `Import`) i **cada fila següent, un destinatari**.

Els sis passos, en ordre (l'assistent els segueix així i és com es pregunta):

1. **Triar el tipus de document**: cartes, missatges de correu electrònic, **sobres**, **etiquetes** o directori/catàleg.
2. **Seleccionar el document inicial** (el que tens obert, una plantilla o un fitxer existent).
3. **Seleccionar els destinataris**: connectar-hi l'origen de dades. Aquí ja pots **filtrar** (només els del carrer

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

X), **ordenar** i **desmarcar** destinataris concrets.

4. **Escriure la carta i inserir els camps de combinació** al lloc corresponent.
5. **Vista prèvia**: recórrer els destinataris un a un i comprovar que tot encaixa.
6. **Finalitzar la combinació**: **editar documents individuals** (genera un document nou amb totes les cartes seguides), **imprimir** directament o **enviar per correu electrònic**.

Camps especials que has de conèixer:

- **Bloc d'adreça** i **línia de salutació**: camps compostos que munten l'adreça i el «Benvolgut/uda» amb el tractament correcte.
- **`Si... llavors... si no`** (regla condicional): permet que el text canvi segons les dades. Per exemple, «Benvolgut» o «Benvolguda» segons el camp `Sexe`, o afegir un paràgraf només si l'import és superior a un llindar. **És la funcionalitat avançada que separa una combinació bàsica d'una de bona.**
- **`Registre següent`**: necessari a les **etiquetes**, perquè cada etiqueta agafi el destinatari següent.
- **`Omplir`** (Fill-in) i **`Preguntar`** (Ask): demanen un valor durant la combinació.

Problemes típics i com es resolen:

Símptoma	Causa	Solució
Els imports surten amb 10 decimals	El camp arriba en cru des del full de càlcul	Afegir un **codi de format numèric** al camp (`\# "#.##0,00 ?"`) o donar-li format de text a l'origen
Les dates surten en format americà	Mateixa causa	Codi de format de data (`\@ "dd/MM/aaaa"`)
Surt una carta per pàgina i n'hi hauria d'haver una per destinatari	Falten salts de secció o l'origen té files buides	Netejar l'origen; comprovar els salts
Les etiquetes repeteixen el primer destinatari	Falta el camp **`Registre següent`**	Inserir-lo a cada etiqueta
Surten destinataris duplicats	L'origen té duplicats	Netejar amb «Eliminar duplicats» al full de càlcul

Cau a l'examen. La combinació de correspondència necessita **dos elements: el document principal i l'origen de dades**. I els tipus de sortida són **cartes, missatges de correu electrònic, sobres, etiquetes i directori**. També: **la vista prèvia no genera fitxers**; els documents no existeixen fins que **finalitzes la combinació**.

Avís de protecció de dades. Si combines per **correu electrònic**, cada destinatari rep el seu missatge de manera individual: això és correcte. El que **mai** has de fer és enviar un correu massiu posant tothom al camp **Per a:** o **Cc:**, perquè **estaries comunicant les adreces de tots a tots** - una cessió de dades personals sense base jurídica. Si no fas combinació, fes servir **Bcc / Cco (còpia oculta)**. És una de les sancions més típiques de l'autoritat de protecció de dades.

4.9 Camps, formularis i automatització

- Un **camp** és un espai que conté informació que **es calcula sola**: la data d'avui, el número de pàgina, el nom del fitxer, el títol del document, una referència creuada. S'actualitza amb **F9**.
- Els **formularis** permeten crear documents on l'usuari només pot escriure en uns quadres determinats (quadres de text, llistes desplegables, caselles de verificació), i **protegir la resta**. Serveix per a fitxes internes i sol·licituds en paper, tot i que a l'Administració electrònica ho substitueixen els **formularis de la seu electrònica**.
- Les **macros** són seqüències d'ordres gravades o programades (en **VBA** a Microsoft, **Basic** a LibreOffice) que automatitzen tasques repetitives. Poderoses, però **són el vector d'entrada de malware**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

més clàssic dels documents: per això les suites **bloquegen les macros dels documents que vénen d'Internet**. **Si un document et demana «habilitar macros» i no saps qui te l'envia, no ho facis.**

4.10 Desar, exportar i signar

- **Desa'l en el format que toca**: mentre s'edita, `.docx`/`.odt`; per a la **versió definitiva de l'expedient**, **PDF** (i **PDF/A** per a arxivament de llarga durada).
- Els processadors moderns **exporten a PDF directament** («Desa com a» o «Exporta a PDF»), amb opcions per **incloure marcadors i etiquetes d'accessibilitat**, comprimir imatges o protegir amb contrasenya.
- **Un PDF exportat conserva l'estructura de títols** si has fet servir estils; un PDF fet escanejant un paper és **una imatge sense text**, i per fer-lo cercable cal passar-hi un **OCR** (reconeixement òptic de caràcters).
- **Signatura electrònica del document**: un cop en PDF, es pot signar amb el certificat digital corporatiu. La signatura vincula el document a una persona o a un òrgan i en garanteix la **integritat** (si algú el modifica, la signatura es trenca). Ho veiem al punt 6.11.

4.11 El document administratiu: format i llenguatge

Un document que surt d'un ajuntament no és un text qualsevol. Ha de portar, com a mínim: **òrgan que el dicta**, **identificació de l'expedient**, **destinatari**, **fets**, **fonaments de dret**, **part dispositiva**, **data**, **signatura** i, quan escaigui, el **peu de recursos** (quins recursos s'hi poden interposar, davant de qui i en quin termini) i la **informació bàsica sobre protecció de dades**.

Criteris de redacció que et poden preguntar i que et faran quedar bé:

- **Frases curtes**, ordre lògic (subjecte-verb-complements) i **veu activa**.
- **Evita el gerundi de posterioritat** («es va aprovar l'acord, entrant en vigor l'endemà») i les cadenes de subordinades.
- **Tracta de vós o de vostè** amb coherència, sense barrejar-los dins d'un mateix document.
- **Llenguatge no sexista**: formes dobles quan calgui, però sobretot **genèrics reals** (la ciutadania, el personal, les persones interessades) i **noms de càrrec neutres** o desdoblats.
- **Llenguatge planer**: si has d'usar un tecnicisme, explica'l. El dret a una **bona administració** (**art. 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya** i la **Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya**, que en l'**art. 23** reconeix el dret a uns serveis públics de qualitat) inclou entendre el que se't notifica.
- **Català**: la llengua pròpia de l'Administració local a Catalunya. Els documents es redacten en català, sens perjudici del dret de la ciutadania a rebre'ls en castellà si ho demanen (**Llei 1/1998, de política lingüística**, i **art. 33 de l'Estatut**). Fes servir els **recursos lingüístics oficials** (l'Optimot i els manuals de llenguatge administratiu) abans que el corrector automàtic.

4.12 Dreceres del processador de textos

Drecera	Què fa
`Ctrl+N` / `Ctrl+K` / `Ctrl+S`	Negreta / cursiva / subratllat (versió catalana i castellana)
`Ctrl+B` / `Ctrl+I` / `Ctrl+U`	Negreta / cursiva / subratllat (versió anglesa)
`Ctrl+Retorn`	**Salt de pàgina**
`Maj+Retorn`	Salt de línia dins del mateix paràgraf
`Ctrl+Maj+Espai`	**Espai dur** (impedeix que dues paraules se separin: «10 ?», «art. 24»)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

`Ctrl+E` (ES) / `Ctrl+A` (EN)	Seleccionar-ho tot
`Ctrl+L` (ES) / `Ctrl+H` (EN)	Buscar i reemplaçar
`Ctrl+G` / `Ctrl+S`	Desar
`Ctrl+P`	Imprimir
`F7`	Corrector ortogràfic
`F9`	**Actualitzar camps** (índex, referències, numeració)
`Maj+F3`	Alternar MAJÚSCULES / minúscules / Inicials
`Ctrl+Maj+C` / `Ctrl+Maj+V`	Copiar i enganxar **format**
`Ctrl+Alt+V`	Enganxament especial (per enganxar **sense format**)

> **La drecera que t'estalviarà més disgustos** és **`Ctrl+Alt+V` -> «text sense format»**. Quan copies text d'una web o d'un altre document i l'enganxes directament, t'emportes la lletra, els colors i els estils d'origen, i el document se't desmunta.

---

5. Bases de dades

5.1 De la dada a la informació

Tres conceptes encadenats que et poden preguntar:

- **Dada**: un fet aïllat, sense context. `1985`. `Salt`. `47.123`.
- **Informació**: dades **processades i posades en context**, que serveixen per decidir. «El nombre de sol·licituds d'ajuts ha crescut un 12% respecte de l'any passat».
- **Coneixement**: informació interpretada i integrada amb l'experiència, que permet actuar.

Una **base de dades** (BD) és un **conjunt de dades relacionades entre si, estructurades i emmagatzemades de manera organitzada, amb el mínim de redundància, i que es poden compartir entre diversos usuaris i aplicacions**.

Per què no n'hi ha prou amb un full de càlcul? Perquè quan la informació creix apareixen quatre problemes que el full no resol:

Problema	Què passa	Com ho resol la BD
Redundància	La mateixa adreça repetida a 40 files	Es guarda **una sola vegada** en una taula i s'hi apunta
Inconsistència	En una fila diu «Carrer Major 3» i en una altra «C/ Major, 3»	**Integritat** i validació centralitzades
Concurrència	Dues persones editen el mateix fitxer alhora i una perd els canvis	**Control de concurrència** i **transaccions**
Seguretat	Qui obre el fitxer ho veu tot	**Permisos per usuari, taula i fins i tot camp**

5.2 El SGBD

El **sistema gestor de bases de dades (SGBD)** - en anglès **DBMS** - és el **programari que fa d'intermediari entre els usuaris/aplicacions i les dades físiques**. Les seves funcions clàssiques:

1. **Definició de dades** (llenguatge **DDL**): crear taules, camps, relacions.
2. **Manipulació de dades** (llenguatge **DML**): inserir, consultar, modificar i esborrar.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. **Control** (llenguatge **DCL**): permisos, seguretat, concurrència, còpies i recuperació.

Exemples de SGBD: Access (d'escriptori, monousuari o de grup petit), **MySQL/MariaDB**, **PostgreSQL**, **Oracle**, **SQL Server**, **SQLite**. Els grans gestors d'expedients municipals funcionen sobre **Oracle**, **SQL Server** o **PostgreSQL**.

L'arquitectura de tres nivells (ANSI/SPARC), que és pregunta de manual:

Nivell	Què descriu	Qui hi treballa
Extern (o de vistes)	La part de la BD que veu cada usuari o aplicació	Usuari final
Conceptual (o lògic)	L'estructura completa: entitats, atributs, relacions	Dissenyador
Intern (o físic)	Com es guarda realment al disc: fitxers, índexs	Administrador del sistema

La virtut d'aquesta separació és la **independència de dades**: pots canviar com es guarden les dades sense tocar els programes que les fan servir.

5.3 Models de bases de dades

- **Jeràrquic**: estructura d'arbre, cada fill té un sol pare. Antic.
- **En xarxa**: com el jeràrquic però un fill pot tenir diversos pares.
- **Relacional**: **el dominant**. Formulat per **E. F. Codd (IBM, 1970)**. Les dades s'organitzen en **taules** relacionades per valors comuns. És el que has de dominar.
- **Orientat a objectes** i **objecte-relacional**: incorporen objectes i herència.
- **NoSQL**: models no relacionals (documents, clau-valor, grafs) per a grans volums i estructures flexibles. Base del **big data**.

5.4 El model relacional: vocabulari obligatori

Terme tècnic	Terme corrent	Què és
Relació	**Taula**	El conjunt de dades sobre una entitat (Persones, Expedients)
Tupla	**Registre** o **fila**	Un element concret (una persona)
Atribut	**Camp** o **columna**	Una característica (`DNI`, `Nom`, `Data_naixement`)
Domini	Tipus de dada	El conjunt de valors admissibles d'un camp
Cardinalitat	-	El **nombre de files** d'una taula
Grau	-	El **nombre de columnes** d'una taula

> **Cau a l'examen. Grau = columnes; cardinalitat = files.** És una pregunta clàssica i es falla molt.

Les claus, que són el cor del model:

- **Clau primària** (primary key, PK): el camp (o combinació de camps) que **identifica de manera única i inequívoca** cada registre. **No pot repetir-se ni pot estar buida (no admet valors nuls)**. Exemple: el `Número d'expedient`.
- **Clau candidata**: qualsevol camp que podria fer de clau primària. D'entre les candidates se n'escull una com a primària; les altres queden com a **claus alternatives**.
- **Clau aliena** o **forana** (foreign key, FK): un camp d'una taula que **apunta a la clau primària d'una altra**. És el que crea la **relació**.
- **Índex**: estructura auxiliar que **accelera les cerques** per un camp, a canvi d'espai i d'una mica de lentitud en escriure. La clau primària sempre està indexada.
- **Valor nul (NULL)**: absència de valor. **No és el mateix que zero ni que text buit**: significa «no se

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

sap» o «no s'aplica».

Les regles d'integritat:

- **Integritat d'entitat**: la clau primària **no pot ser nul·la ni duplicada**.
- **Integritat referencial**: el valor d'una clau aliena **ha d'existir a la taula referenciada** o ser nul. Traduït: **no pots donar d'alta un expedient a nom d'una persona que no existeix**, ni esborrar una persona que té expedients oberts (llevat que activis l'**esborrat/actualització en cascada**).
- **Integritat de domini**: cada camp només admet valors del seu tipus i rang.

5.5 Tipus de dades i disseny de taules

Tipus de camp habituals: **text curt**, **text llarg/memo**, **número** (enter, decimal), **moneda**, **data/hora**, **sí/no (booleà)**, **numeració automàtica** (contador que genera claus primàries), **objecte OLE / adjunt**, **hipervincle** i **camp calculat**.

Set regles de disseny que et faran quedar com un professional:

1. **Cada taula, una sola cosa**. Persones en una taula, expedients en una altra, no tot barrejat.
2. **Un camp, un dada atòmica**. `Nom` i `Cognoms` separats; `Adreça`, `Número`, `Pis`, `CP` i `Municipi` separats. Si algun dia has de fer una combinació de correspondència o un llistat per codi postal, ho agrairàs.
3. **Clau primària sempre**, i millor si és **un codi artificial** (numeració automàtica) que no un dada real que pot canviar.
4. **No guardis dades calculables**. No guardis l'edat: guarda la **data de naixement** i calcula l'edat. L'edat caduca; la data, no.
5. **Noms de camp curts, sense accents, sense espais** i sense caràcters especials: `data_registre`, no `Data de registre`.
6. **Valors codificats en taules auxiliars** (una taula «Tipus de tràmit» amb el seu codi), en comptes de text lliure.
7. **Documenta-ho**: descripció de cada camp. Sis mesos després, tu mateix no recordaràs què volia dir `IND_2`.

5.6 Relacions entre taules

Tipus	Notació	Exemple
Un a un (1:1)	1-1	Una persona i el seu expedient sanitari únic
Un a molts (1:N)	1-?	**Una persona pot tenir molts expedients; cada expedient és d'una sola persona.** És la més freqüent
Molts a molts (N:M)	?-?	Un expedient pot tenir moltes persones interessades i una persona pot ser interessada en molts expedients

> **Cau a l'examen.** Una relació **N:M no es pot implementar directament** en un model relacional: **cal descompondre-la en dues relacions 1:N mitjançant una taula intermèdia** (taula d'unió o de creuament), que sol tenir com a clau primària la combinació de les dues claus alienes. Exemple: la taula `Interessats_Expedient` amb els camps `id_persona` + `id_expedient`.

El diagrama on es dibuixa tot això és el **model entitat-relació (E-R)** de **Peter Chen**: **entitats** (rectangles), **atributs** (el·lipses) i **relacions** (rombes), amb la seva **cardinalitat**.

5.7 Normalització (el mínim que cal saber)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Normalitzar és reorganitzar les taules per **eliminar redundàncies i anomalies** en inserir, modificar o esborrar. Les tres primeres formes normals:

Forma normal	Condició	En cristià
1FN	Tots els camps són **atòmics** i no hi ha grups repetits	Ni «telèfon1, telèfon2, telèfon3» en una fila, ni tres telèfons dins d'una cel·la
2FN	Està en 1FN i **tots els camps no clau depenen de la clau primària sencera**	Afecta les claus compostes: cap camp pot dependre només d'una part de la clau
3FN	Està en 2FN i **no hi ha dependències transitives** entre camps no clau	Si guardes el `codi_postal`, no guardis també el `municipi` a la mateixa taula: el municipi depèn del codi postal, no de la persona

La frase que resumeix tot plegat i que val per a un test: cada camp no clau ha de dependre **«de la clau, de tota la clau i de res més que la clau»**.

5.8 Els objectes d'una base de dades d'escriptori (Access / Base)

Objecte	Per a què serveix
Taules	On viuen les dades. **L'únic objecte que emmagatzema informació**
Consultes (queries)	Preguntar a les dades: filtrar, ordenar, calcular, combinar taules
Formularis	La pantalla per introduir i veure dades d'una en una, amb controls i validacions
Informes (reports)	La sortida impresa o en PDF: llistats, etiquetes, memòries, amb agrupacions i totals
Macros	Automatitzacions senzilles sense programar
Mòduls	Codi de programació (VBA) per a automatitzacions complexes

> **Cau a l'examen. Les dades només es guarden a les taules.** Consultes, formularis i informes **no contenen dades**: les mostren. Si esborres una consulta, no perds ni una fila.

5.9 Les consultes: on es concentren les preguntes

Una **consulta** és una **pregunta a la base de dades** que retorna un conjunt de registres. Es poden dissenyar visualment (**QBE**, query by example: la graella on arrossegues camps i escrius criteris) o escrivint **SQL**.

Tipus de consulta:

Tipus	Què fa
De selecció	La més habitual: recupera registres segons uns criteris. **No modifica res**
De paràmetres	Demana el valor a l'usuari en executar-se («Introdueix l'any:»)
De totals / agrupació	Agrupa i calcula: suma, recompte, mitjana, màxim, mínim per grup
De referències creuades (tabla de referencias cruzadas)	Resultat en graella, com una **taula dinàmica**
D'acció: de creació de taula	Crea una taula nova amb el resultat
D'acció: d'annexió	**Afegeix** registres a una taula existent
D'acció: d'actualització	**Modifica** els valors de registres existents
D'acció: d'eliminació	**Esborra** registres
D'unió / SQL específiques	Combinen resultats de diverses consultes

> **Avís que val una feina. Les consultes d'acció modifiquen les dades i no es poden desfer.** Abans

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> d'executar-ne una, **fes una còpia de seguretat** i **executa-la primer com a consulta de selecció** per veure exactament quins registres afectarà.

Criteris i comodins que has de saber escriure:

Criteri	Significat
`="Salt"`	Igual a
`<>0`	Diferent de
`>=01/01/2026`	A partir d'una data
`Entre 100 I 500` (Between ... And ...)	Dins d'un interval, **inclosos els extrems**
`En("C1";"C2")` (In)	Dins d'una llista de valors
`Com "Mar"` (Like*)	Que comença per «Mar»
`Es Nul` / `No es Nul` (Is Null)	Camp buit / camp amb valor

Comodins: `*` (o `%` en SQL estàndard) substitueix **qualsevol nombre de caràcters**; `?` (o `_`) substitueix **un sol caràcter**; `#` substitueix **un dígit**.

La lògica dels criteris a la graella QBE: els criteris escrits **a la mateixa fila** es combinen amb **I** (s'han de complir tots); els escrits **en files diferents** es combinen amb **O** (n'hi ha prou que se'n compleixi un). És exactament la mateixa lògica del filtre avançat del full de càlcul.

5.10 SQL: el mínim indispensable (i entra al test)

SQL (Structured Query Language) és el **llenguatge estàndard de consulta de bases de dades relacionals**. Es divideix en:

- **DDL** (definició): `CREATE`, `ALTER`, `DROP`.
- **DML** (manipulació): `SELECT`, `INSERT`, `UPDATE`, `DELETE`.
- **DCL** (control): `GRANT`, `REVOKE`.
- **TCL** (transaccions): `COMMIT`, `ROLLBACK`.

L'estructura d'un `SELECT`, en l'ordre en què s'escriu:

```sql
SELECT   camps que vull veure
FROM     taula o taules
WHERE    condició sobre les FILES
GROUP BY camps pels quals agrupo
HAVING   condició sobre els GRUPS
ORDER BY camp per ordenar (ASC / DESC)
```

Exemples pensats per a un ajuntament:

```sql
 Tots els expedients de llicències d'obres oberts el 2026
SELECT num_expedient, data_inici, titular
FROM   expedients
WHERE  tipus = 'Obres' AND data_inici >= '2026-01-01'
ORDER  BY data_inici DESC;

 Quants expedients hi ha per àrea
```

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

```
SELECT   area, COUNT(*) AS total
FROM     expedients
GROUP BY area
ORDER BY total DESC;
```

Només les àrees amb més de 50 expedients

```
SELECT   area, COUNT(*) AS total
FROM     expedients
GROUP BY area
HAVING   COUNT(*) > 50;
```

Creuar dues taules: expedient i dades de la persona interessada

```
SELECT e.num_expedient, p.nom, p.cognoms
FROM   expedients e
INNER JOIN persones p ON e.id_persona = p.id_persona;
```

> **La diferència que més cau: `WHERE` contra `HAVING`. `WHERE` filtra files abans d'agrupar; `HAVING` filtra grups després d'agrupar.** Per això `HAVING` pot fer servir funcions d'agregació (`COUNT`, `SUM`) i `WHERE`, no.

Funcions d'agregació: `COUNT()` (compta), `SUM()` (suma), `AVG()` (mitjana), `MAX()`, `MIN()`.

Combinacions (joins): `INNER JOIN` retorna **només** els registres que casen a les dues taules; `LEFT JOIN` retorna **tots els de l'esquerra** i els que casin de la dreta (i nuls on no casi); `RIGHT JOIN`, a l'inrevés. `DISTINCT` elimina duplicats del resultat.

Modificació de dades:

```sql
INSERT INTO persones (dni, nom, cognoms) VALUES ('00000000T','Anna','Puig');
UPDATE expedients SET estat = 'Tancat' WHERE num_expedient = 'X/2026/125';
DELETE FROM expedients WHERE estat = 'Anul·lat' AND data_inici < '2015-01-01';
```

> **La regla de seguretat número u de SQL. `UPDATE` i `DELETE` sense `WHERE` afecten TOTA la taula.** Un `DELETE FROM expedients;` esborra la base de dades sencera. Escriu sempre primer el `WHERE`.

5.11 Seguretat, integritat i continuïtat

- **Transacció**: conjunt d'operacions que s'executen **com una sola unitat**: o totes o cap. Compleixen les propietats **ACID**: **Atomicitat, Consistència, Aïllament (Isolation) i Durabilitat**.
- **Control de concurrència**: bloquejos que impedeixen que dos usuaris modifiquin el mateix registre alhora i es trepitgin.
- **Còpies de seguretat i recuperació**: completes, diferencials o incrementals; el **registre de transaccions** (log) permet reconstruir la base fins al moment de la fallada.
- **Control d'accés**: usuaris, rols i permisos per taula i operació. A l'Administració, **el criteri és el de «necessitat de conèixer»**: cadascú accedeix només al que li cal per fer la seva feina.
- **Registre d'accessos** (traçabilitat): qui ha consultat què i quan. **Al padró municipal i als sistemes amb dades personals és obligat**, i és el que permet detectar consultes indegudes. Consultar el padró per curiositat personal és una infracció, i queda registrat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.12 Bases de dades a l'Administració local

La feina d'un administratiu passa per damunt de bases de dades tot el dia, encara que no les vegis:

- El **Padró municipal d'habitants**, connectat amb l'**INE**.
- El **Registre d'entrada i sortida** de documents (**art. 16 de la Llei 39/2015**), avui **registre electrònic general** i interconnectat amb el sistema **SIR** d'interconnexió de registres.
- El **gestor d'expedients** i el **gestor documental**.
- Els **padrons fiscals** (IBI, IAE, vehicles, escombraries) i la **comptabilitat**.
- El **registre de personal**, la **borsa de treball** i el control de presència.
- El **Registre d'activitats de tractament** que exigeix l'**art. 30 del RGPD**: la llista de tots els tractaments de dades personals que fa l'ajuntament. **És obligatori i públic.**

El marc de protecció de dades que no pots ignorar:

Norma	Què aporta
Reglament (UE) 2016/679 (RGPD)	Principis (licitud, limitació de la finalitat, **minimització**, exactitud, limitació del termini, **integritat i confidencialitat**, **responsabilitat proactiva**), drets de les persones i obligacions del responsable
Llei orgànica 3/2018 (LOPDGDD)	Adaptació espanyola; deures de confidencialitat, delegat de protecció de dades, drets digitals
Art. 6 del RGPD	Bases jurídiques del tractament. A l'Administració, la principal és el **compliment d'una obligació legal** o l'**exercici de poders públics**, **no** el consentiment
Art. 30 del RGPD	Registre d'activitats de tractament
Art. 37 del RGPD	**El delegat de protecció de dades (DPD) és obligatori a totes les autoritats i organismes públics**
Art. 33 del RGPD	Notificació de violacions de seguretat a l'autoritat de control en **72 hores**
Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT)	Autoritat de control per a les administracions catalanes, inclosos els ajuntaments (**Llei 32/2010**)

Aplicat a la teva taula. Aquell full de càlcul amb 400 noms i DNI que et vas descarregar per treballar-hi a casa **és un tractament de dades personals**. Si el poses en una memòria USB sense xifrar i la perds, has provocat una **violació de la seguretat** que s'ha de notificar. La regla pràctica: **les dades es queden dins dels sistemes corporatius**.

5.13 Big data, dades obertes i intel·ligència de dades

- **Big data**: conjunts de dades tan grans, ràpids o heterogenis que els sistemes tradicionals no els poden tractar. Es descriuen amb les **«V»**: **volum, velocitat i varietat** (les tres clàssiques), a les quals s'afegeixen sovint **veracitat** i **valor**.
- **Dades obertes** (open data): dades que **qualsevol pot reutilitzar lliurement**, en formats reutilitzables i llegibles per màquina. La **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, hi dedica un bloc; la **Llei 37/2007** regula la **reutilització de la informació del sector públic**. El portal de referència a Catalunya és el de **dades obertes de la Generalitat**, i molts ajuntaments hi publiquen els seus conjunts.
- **Nivells de reutilització**: una imatge escanejada no és reutilitzable; un PDF, poc; **un CSV, un XML o un JSON, molt**; i el màxim és publicar-ho amb **API** i vocabularis enllaçats.
- **Governança de les dades**: definir qui és el **propietari** de cada conjunt, qui el manté, amb quina

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

qualitat i amb quina periodicitat s'actualitza. A Catalunya, el **Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital**, hi dedica un bloc important, amb el principi de **«dada única»**: una dada es demana **una sola vegada** i després es comparteix entre administracions.

---

6. Telemàtica

6.1 Concepte

Telemàtica és la contracció de **tele**comunicació + infor**màtica**: la **disciplina que estudia la transmissió d'informació a distància mitjançant sistemes informàtics i xarxes de comunicació**. Dit d'una altra manera: **tot el que passa quan la informàtica deixa d'estar dins d'un sol ordinador**.

Sense telemàtica no hi ha correu electrònic, ni web, ni seu electrònica, ni notificació electrònica, ni interoperabilitat entre administracions. És el fonament tècnic de **tot el tema 35 i 36** i de l'administració electrònica sencera.

6.2 Les xarxes: com es classifiquen

Una xarxa és un conjunt de dispositius connectats entre si per compartir informació i recursos.

Per abast geogràfic (la classificació que més cau):

Sigla	Nom	Abast	Exemple
PAN	Personal Area Network	Pocs metres	Bluetooth entre mòbil i auriculars
LAN	Local Area Network	Un edifici	**La xarxa de la casa consistorial**
MAN	Metropolitan Area Network	Una ciutat	Xarxa que uneix els equipaments municipals
WAN	Wide Area Network	Un país o el món	**Internet** és la WAN per excel·lència
WLAN	LAN sense fils	Un edifici	El **wifi** de l'oficina
VPN	Virtual Private Network	Lògic, sobre Internet	**Teletreball**: connectar-te a la xarxa municipal des de casa de manera xifrada

Per topologia (com es dibuixa la connexió): **bus**, **anell**, **estrella** (la més habitual avui: tots els equips connectats a un commutador central), **malla**, **arbre** i **mixta**.

Pel mitjà de transmissió: **guiat** (**parell trenat** - el cable de xarxa habitual, connector **RJ-45** -, **cable coaxial**, **fibra òptica**, que és la de més capacitat i immune a interferències) o **no guiat** (**wifi**, **Bluetooth**, **4G/5G**, **satèl·lit**).

Pel model de relació: **client-servidor** (uns equips demanen serveis i un servidor els dona; és el model corporatiu) o **entre iguals** (**P2P**).

6.3 Els elements d'una xarxa

- **Targeta de xarxa (NIC)**: la peça que connecta l'equip. Té una **adreça MAC**, un identificador **físic i únic** de 48 bits gravat de fàbrica.
- **Commutador (switch)**: interconnecta els equips d'una **mateixa** xarxa local i envia cada paquet **només al destinatari**.
- **Concentrador (hub)**: el predecessor del commutador; enviava tot a tothom. Obsolet.
- **Encaminador (router)**: connecta **xarxes diferents** i tria el camí dels paquets. És el que et connecta a Internet.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Punt d'accés (access point)**: dona cobertura sense fils.
- **Tallafoc (firewall)**: filtra el trànsit segons regles; és **la primera barrera de seguretat perimetral**.
- **Servidor intermediari (proxy)**: fa d'intermediari en les peticions web; permet filtrar i registrar la navegació.
- **Servidor**: equip que presta un servei (fitxers, correu, web, base de dades, impressió).

6.4 Els models de capes: OSI i TCP/IP

Per entendre's, les màquines segueixen **protocols** (regles de comunicació) organitzats en **capes**. Cada capa fa una feina i s'olvida de la resta.

Model OSI (7 capes) - de dalt a baix, la manera clàssica de recitar-lo:

Nº	Capa	Què hi passa
7	**Aplicació**	El programa de l'usuari: HTTP, SMTP, FTP, DNS
6	**Presentació**	Format, xifratge i compressió de les dades
5	**Sessió**	Estableix, manté i tanca el diàleg entre dos equips
4	**Transport**	Divideix en segments i garanteix el lliurament: **TCP** i **UDP**
3	**Xarxa**	Adreçament lògic i encaminament: **IP**. Aquí treballa el **router**
2	**Enllaç de dades**	Adreçament físic (**MAC**) i detecció d'errors. Aquí treballa el **switch**
1	**Física**	Els bits pel cable o per l'aire: cables, connectors, senyals

Regla mnemotècnica de baix a dalt: **F**ísica, **E**nllaç, **X**arxa, **T**ransport, **S**essió, **P**resentació, **A**plicació.

Model TCP/IP (4 capes), el que fa servir Internet de veritat:

Capa TCP/IP	Equival a OSI
Aplicació	5+6+7
Transport	4
Internet (o de xarxa)	3
Accés a la xarxa (enllaç/física)	1+2

> **Cau a l'examen. OSI té 7 capes; TCP/IP en té 4.** OSI és un **model teòric de referència (ISO)**; TCP/IP és el que **realment s'implementa**. I **TCP** és **orientat a connexió i fiable** (confirma que els paquets arriben i els reordena), mentre que **UDP** és **no orientat a connexió i no fiable**, però més ràpid (per això s'usa en vídeo i veu en temps real).

6.5 Els protocols que has de saber

Protocol	Per a què	Port habitual
HTTP	Navegació web **sense xifrar**	80
HTTPS	Navegació web **xifrada** (HTTP sobre **TLS**)	**443**
FTP / **SFTP**	Transferència de fitxers / la versió segura	21 / 22
SMTP	**Enviament** de correu	25 (587 amb autenticació)
POP3	**Recepció** de correu **descarregant-lo** al dispositiu	110
IMAP	**Recepció** de correu **deixant-lo al servidor** i sincronitzat	143
DNS	Tradueix **noms de domini** a adreces IP	53
DHCP	Assigna adreces IP automàticament als equips	67/68

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **LDAP** | Directori d'usuaris corporatiu | 389 |
| **SSH** | Accés remot xifrat | 22 |

> **Diferència POP3 / IMAP, pregunta segura. POP3 descarrega i (per defecte) esborra el correu del servidor**: només el tens en un dispositiu. **IMAP manté el correu al servidor i el sincronitza** entre tots els dispositius. En un entorn corporatiu on consultes el correu des de l'ordinador i del mòbil, la resposta correcta és **IMAP**.

6.6 Adreçament: IP, DNS i URL

- **Adreça IP**: identificador **lògic** d'un equip a la xarxa. **IPv4**: quatre números de 0 a 255 separats per punts (`192.168.1.10`), **32 bits**, i s'han esgotat. **IPv6**: **128 bits**, escrit en hexadecimal amb dos punts, i és el successor.
- **IP pública** (visible a Internet) i **IP privada** (interna: els rangs `192.168.x.x`, `10.x.x.x`, `172.16-31.x.x`).
- **Adreça MAC**: identificador **físic** de la targeta. **La IP es pot canviar; la MAC ve de fàbrica.**
- **DNS** (Domain Name System): la «guia telefònica» d'Internet. Tradueix `www.gencat.cat` a una adreça IP. Sense DNS hauries de recordar números.
- **Domini**: `seu.exemple.cat`. Els **dominis de primer nivell** poden ser genèrics (`.com`, `.org`, `.net`, `.info`), **geogràfics** (`.es`, `.cat`, `.eu`) o **restringits** (`.gob.es`). El domini **`.cat`** és el domini lingüístic i cultural de la comunitat catalana.
- **URL** (Uniform Resource Locator): l'adreça completa d'un recurs. Estructura: `protocol://domini:port/ruta/fitxer?paràmetres#ancoratge`. Exemple: `https://seu.exemple.cat/tramits/instancia?id=12#dades`.

> **Truc de seguretat que t'has de gravar.** Mira sempre **el domini que hi ha just abans de la primera barra**. `https://ajuntament.exemple.cat.fraudulent.com/` **no** és un domini de l'ajuntament: el domini real és `fraudulent.com`. És l'engany més comú del **phishing**.

6.7 Internet, intranet i extranet

	Internet	**Intranet**	**Extranet**
Qui hi accedeix	Tothom	**Només el personal de l'organització**	El personal **i tercers autoritzats** (proveïdors, altres administracions)
Tecnologia	La mateixa (TCP/IP, web)	La mateixa	La mateixa
Exemple municipal	El web municipal	El portal del treballador, amb circulars i nòmines	El portal de licitacions per a empreses; **EACAT** entre administracions

Altres conceptes de la xarxa que poden aparèixer:

- **Web 1.0** (només llegir), **web 2.0** (l'usuari també crea: xarxes socials, wikis, blogs), **web 3.0** (web semàntica, dades enllaçades).
- **Navegador** (browser): Chrome, Firefox, Edge, Safari. Elements: barra d'adreces, pestanyes, **adreces d'interès** (marcadors), **historial**, **memòria cau** (caché), **galetes** (cookies) i **navegació privada** (no desa historial local, però **no et fa anònim** davant del servidor ni del proveïdor).
- **Cercadors**: fes servir **cometes** per a frase exacta, `site:` per limitar-te a un domini (`site:gencat.cat`), `filetype:pdf` per a un tipus de fitxer i el guionet per excloure paraules. Aprendre a cercar és competència ACTIC de ple dret.
- **Núvol** (cloud): models de servei **IaaS**, **PaaS** i **SaaS**, i models de desplegament **públic, privat, híbrid i comunitari**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6.8 El correu electrònic corporatiu

Estructura d'una adreça: `nom.cognom@organitzacio.cat` - **usuari + `@` + domini**.

Els camps d'un missatge:

- **Per a (To)**: els destinataris principals, **de qui s'espera acció**.
- **Cc (còpia)**: els que s'han d'assabentar. **Tots els destinataris es veuen entre ells.**
- **Cco / Bcc (còpia oculta)**: destinataris que **no es veuen entre ells**.
- **Assumpte**: curt i descriptiu, amb el número d'expedient si escau. Un assumpte buit és una garantia de no ser llegit.
- **Cos**, **fitxers adjunts** i **signatura** (nom, càrrec, servei, ajuntament, i la **clàusula de confidencialitat i protecció de dades**).

Normes que hauries de fer teves des del primer dia:

1. **Correu massiu a la ciutadania -> sempre Cco**, o millor encara, **combinació de correspondència**. Posar 200 adreces a Cc és **comunicar dades personals sense base jurídica**.
2. **El correu ordinari no és un registre d'entrada.** Un ciutadà que t'envia una instància per correu electrònic **no ha presentat res**: l'entrada es fa per **registre electrònic** o pels llocs de l'**art. 16.4 de la Llei 39/2015**. Explica-l'hi amb amabilitat i indica-li la seu electrònica.
3. **Ni el correu ordinari és una notificació.** Les notificacions es fan **per mitjans electrònics a la seu o adreça electrònica habilitada** (**arts. 41 i 43 de la Llei 39/2015**); a Catalunya, la majoria d'ens locals fan servir **e-NOTUM** del Consorci AOC. Un correu electrònic pot ser **un avís** que hi ha una notificació, però **la falta d'avís no invalida la notificació**.
4. **Adjunts pesants**: comprimeix o fes servir l'enllaç al núvol corporatiu. I comprova **sempre** el destinatari abans de prémer «Enviar» amb un adjunt que porti dades personals: l'autocompletat de l'adreça és la causa número u dels incidents de protecció de dades a les oficines.
5. **Netiqueta**: sense majúscules (equivalen a cridar), sense «respon a tots» innecessaris, sense cadenes, i amb un to que puguis veure publicat: **un correu de feina és un document administratiu i pot ser objecte de dret d'accés**.

6.9 Seguretat: el que et pot passar i com evitar-ho

Les tres propietats que es protegeixen (i que cauen com a tríada): **confidencialitat** (només hi accedeix qui pot), **integritat** (la informació no s'altera) i **disponibilitat** (hi és quan cal). S'hi afegeixen sovint l'**autenticitat** i la **traçabilitat** (no repudi).

Amenaces que has de saber anomenar:

Amenaça	Què és
Virus	Codi maliciós que s'insereix en un fitxer i es propaga en executar-lo
Cuc (worm)	Es propaga sol per la xarxa, sense necessitat d'un fitxer hoste
Troià	Es fa passar per un programa legítim i obre una porta al sistema
Programari espia (spyware) i **registrador de tecles** (keylogger)	Recullen informació sense que ho sàpigues
Programari de segrest (**ransomware**)	**Xifra els teus fitxers i demana un rescat.** És **la principal amenaça per a les administracions locals**
Pesca (**phishing**)	Correu que suplanta una entitat de confiança per robar-te credencials. Variants: **smishing** (per SMS), **vishing** (per telèfon), **spear phishing** (dirigit a una persona concreta)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Frau del CEO	Un correu que sembla de l'alcaldia o de la Intervenció demanant una transferència urgent
Denegació de servei (DoS/DDoS)	Saturar un servei perquè caigui
Enginyeria social	Manipular una persona perquè doni informació o faci una acció. **El punt més feble d'un sistema sempre és l'usuari**

Mesures que estan a la teva mà:

- **Contrasenyes llargues i úniques** (millor una frase de pas), **gestor de contrasenyes** i **mai la mateixa a la feina i a casa**.
- **Doble factor d'autenticació (2FA/MFA)**: alguna cosa que **saps** (contrasenya) + alguna cosa que **tens** (mòbil, certificat, token) + alguna cosa que **ets** (biometria). Amb dos factors, una contrasenya robada ja no n'hi ha prou.
- **Bloqueja la pantalla en aixecar-te** (`Windows + L`). La **taula neta i pantalla neta** és una mesura de seguretat formal, no una manía.
- **Actualitzacions** del sistema i de les aplicacions: la majoria d'atacs entren per vulnerabilitats **ja corregides**.
- **Antivirus i tallafoc** actius, **còpies de seguretat** provades (una còpia que no s'ha restaurat mai no és una còpia).
- **Xifratge** del disc i dels dispositius extraïbles.
- **Davant d'un correu sospitós**: no cliquis, no responguis, no reenviïs i **avisa el servei d'informàtica**. Si has picat, **avisa igualment i de seguida**: el que fa mal no és l'error, és el silenci.

El marc normatiu de seguretat:

- **Esquema Nacional de Seguretat (ENS)**: **Reial decret 311/2022, de 3 de maig**. Estableix els **principis bàsics i requisits mínims** de seguretat per a tot el sector públic, la categorització dels sistemes (**bàsica, mitjana, alta**) i les mesures a aplicar. **Els ajuntaments hi estan obligats.**
- **Esquema Nacional d'Interoperabilitat (ENI)**: **Reial decret 4/2010**, amb les seves **Normes Tècniques d'Interoperabilitat** (document electrònic, expedient electrònic, digitalització, política de signatura, catàleg d'estàndards).
- **Art. 156 de la Llei 40/2015 (LRJSP)**: dona cobertura legal a l'ENI i a l'ENS.
- **Reial decret 203/2021**: Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics, que desplega les lleis 39/2015 i 40/2015.
- **Directiva NIS2 (UE) 2022/2555**: eleva les exigències de ciberseguretat per a entitats essencials i importants, administracions públiques incloses.

6.10 Identitat i signatura electròniques

Aquest bloc connecta la telemàtica amb l'expedient, i **surt a tots els temes d'administració electrònica**.

- **Certificat digital**: fitxer electrònic, emès per un **prestador de serveis electrònics de confiança**, que vincula unes dades de verificació de signatura amb una persona i n'acredita la identitat. Conté la **clau pública**; la **clau privada** la guarda només el titular. És criptografia **asimètrica**: el que es xifra amb una clau només es desxifra amb l'altra.
- **Signatura electrònica**: conjunt de dades que permeten **identificar el signant** i **detectar qualsevol modificació posterior** del document. Garanteix **autenticitat, integritat i no repudi**.

Els tres nivells del Reglament eIDAS, que és pregunta segura:

| Nivell | Característiques |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|
Signatura electrònica simple	Dades en format electrònic annexes o associades, que el signant fa servir per signar
Signatura electrònica avançada	Vinculada al signant de manera única, permet identificar-lo, es crea amb mitjans sota el seu control exclusiu i **detecta qualsevol canvi posterior**
Signatura electrònica qualificada	Signatura avançada creada amb un **dispositiu qualificat de creació** i basada en un **certificat qualificat**. **Té l'efecte jurídic equivalent a la signatura manuscrita**

El marc: **Reglament (UE) 910/2014, de 23 de juliol (eIDAS)**, sobre identificació electrònica i serveis de confiança, **modificat pel Reglament (UE) 2024/1183 (eIDAS 2)**, que crea la **cartera europea d'identitat digital**; i a Espanya, la **Llei 6/2020, d'11 de novembre**, reguladora de determinats aspectes dels serveis electrònics de confiança.

Segell electrònic i actuació automatitzada. Quan qui «signa» no és una persona sinó **l'òrgan** (per exemple, el justificant automàtic del registre electrònic o un certificat de padró generat sol), es fa servir el **segell electrònic d'òrgan** i el **codi segur de verificació (CSV)**, que permet comprovar l'autenticitat del document a la seu. Ho regulen els **arts. 40, 41 i 42 de la Llei 40/2015**.

Les eines reals a Catalunya (les del **Consorci AOC**, que és qui les proporciona als ens locals):

Eina	Per a què serveix
idCAT Certificat	Certificat digital per a la ciutadania
idCAT Mòbil	Identificació **sense certificat**, amb DNI + mòbil; la via més senzilla per a un ciutadà
Cl@ve	Sistema estatal d'identificació (Cl@ve PIN i Cl@ve permanent)
T-CAT / T-CAT P	Certificat del **personal al servei de les administracions catalanes** (en targeta o en programari)
VÀLid	Passarel·la que valida qualsevol d'aquests sistemes d'identificació davant de la seu
e-NOTUM	**Notificacions i comunicacions electròniques**
e-TRAM	Tramitació electrònica municipal (instàncies i tràmits en línia)
EACAT	**Intranet d'intercanvi entre administracions catalanes** (tràmits d'ens local a ens local i amb la Generalitat)
Via Oberta	**Consulta i verificació de dades** en poder d'altres administracions
e-FACT	Bústia de **factures electròniques**
PSCP	**Plataforma de serveis de contractació pública**
Representa	Registre electrònic de **representació**

6.11 La telemàtica feta expedient: administració electrònica

Tot el que has llegit en aquest bloc té una traducció jurídica directa que el tribunal pot creuar amb els temes 35 i 36:

Peça	Norma	En cristià
Dret a relacionar-se electrònicament	**Art. 14 de la Llei 39/2015**	Les persones **físiques poden triar**; **les jurídiques, les entitats sense personalitat, els professionals col·legiats, els representants i els empleats públics estan OBLIGATS** a fer-ho electrònicament
Registre electrònic general	**Art. 16 de la Llei 39/2015**	Cada administració en té un; els assentaments es fan per ordre temporal; funciona **tots els dies de l'any, 24 hores**
Seu electrònica	**Art. 38 de la Llei 40/2015**	L'adreça electrònica de titularitat i responsabilitat de

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

l'Administració; el que hi ha publicat és **íntegre, veraç i actualitzat** |
Notificació electrònica	**Arts. 41 a 43 de la Llei 39/2015**	S'entén **practicada** quan s'accedeix al contingut; i **rebutjada** si passen **10 dies naturals** des de la posada a disposició sense accedir-hi
Dret a no aportar documents	**Arts. 28 i 53.1.d de la Llei 39/2015**	No et poden demanar documents que ja té l'Administració. Això és possible gràcies a la **interoperabilitat** (**Via Oberta**)
Còpies autèntiques i digitalització	**Art. 27 de la Llei 39/2015**	Els funcionaris habilitats poden fer còpies electròniques autèntiques de documents en paper
Expedient electrònic	**Art. 70 de la Llei 39/2015**	Conjunt ordenat de documents i actuacions; **s'ha de foliar mitjançant un índex electrònic signat**
Interoperabilitat i seguretat	**Art. 156 de la Llei 40/2015** + **RD 4/2010** (ENI) i **RD 311/2022** (ENS)	Que els sistemes es puguin entendre i que siguin segurs
Marc català	**Llei 29/2010, del 3 d'agost**, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, i **Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital**	El model català: govern de les dades, dada única, serveis digitals compartits
Transparència	**Llei 19/2014, del 29 de desembre**	Publicitat activa al **portal de transparència** i dret d'accés, exercitable electrònicament

6.12 La bretxa digital: la part humana de la telemàtica

Aquesta és la cara del tema que et tocarà de ple a la finestreta. La **bretxa digital** és la **desigualtat en l'accés, l'ús i l'aprofitament de les tecnologies**. Té tres dimensions: **d'accés** (no tenir connexió ni dispositiu), **d'ús** (tenir-los però no saber-los fer servir) i **de qualitat de l'ús** (fer-ne un aprofitament pobre). Afecta especialment la gent gran, les persones amb rendes baixes, les persones amb discapacitat i les nouvingudes.

La resposta que dona l'ordenament:

- **L'assistència en l'ús de mitjans electrònics** (**art. 12 de la Llei 39/2015**): l'Administració **ha d'assistir** en l'ús de mitjans electrònics les persones que no hi estan obligades. Això és, literalment, part de la teva feina.
- Els **funcionaris habilitats** (art. 12.2): poden **presentar sol·licituds en nom del ciutadà** que no disposi de mitjans d'identificació electrònica, **sempre amb el seu consentiment**, que ha de quedar documentat. Cada administració ha de tenir el seu **registre de funcionaris habilitats**.
- El **dret a una bona administració** i a uns **serveis públics de qualitat** (art. 30 de l'Estatut d'autonomia i Llei 26/2010).
- L'**accessibilitat** dels webs i les apps del sector públic (**RD 1112/2018**), amb la seva declaració d'accessibilitat i el mecanisme de queixa.

> **La frase que t'has de quedar.** L'administració electrònica **no pot convertir-se en una barrera**. Quan una persona gran arriba amb un paper i no té ni certificat ni correu, **la solució no és dir-li que ho faci per Internet**: la solució és **assistir-la** i, si cal, **presentar-ho tu com a funcionari habilitat**. Això és exactament el que et poden preguntar en un supòsit pràctic.

---

7. Entrenament de test: les trampes que fan servir els tribunals

Aquest tema es pregunta amb preguntes curtes i concretes. Aquestes són les **famílies de trampa** més freqüents, amb la resposta correcta al costat. Si domines aquesta taula, tens mig test guanyat.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Trampa	Resposta correcta
«Tota fórmula comença amb el signe **+**»	Comença amb **`=`**
«`$A1` fixa la fila»	**`$A1` fixa la COLUMNA**; `A$1` fixa la fila
«`#####` és un error de càlcul»	**No és un error**: la columna és massa estreta
«`#¿NOMBRE?` és una divisió per zero»	La divisió per zero és **`#¡DIV/0!`**; `#¿NOMBRE?` és un nom mal escrit
«`CONTAR` compta totes les cel·les amb contingut»	**`CONTAR` compta només números**; `CONTARA` compta les no buides
«`BUSCARV` pot buscar cap a l'esquerra»	**No**: la columna de cerca ha de ser **la primera** de la taula
«L'últim argument de `BUSCARV` per a coincidència exacta és `VERDADERO`»	És **`FALSO`** (o `0`)
«`SUMA` no compta les files amagades per un filtre»	**Sí que les compta**; per excloure-les cal `SUBTOTALES`
«La taula dinàmica s'actualitza sola»	**No**: cal fer **Actualitzar**
«La taula dinàmica modifica les dades d'origen»	**Mai**
«El gràfic circular pot representar diverses sèries»	**Només una sèrie**; representa parts d'un tot
«Per veure una evolució temporal, el millor és un circular»	És un gràfic de **línies**
«JPG té transparència»	**No**; **PNG i GIF sí**
«PNG comprimeix amb pèrdua»	**Sense pèrdua**; **JPG** és amb pèrdua
«SVG és un format de mapa de bits»	És **vectorial** (i és XML)
«RGB és per a impressió»	**RGB pantalla, CMYK impressió**
«Per arxivar un document electrònic el format és el DOCX»	És el **PDF/A**
«Ctrl+Retorn insereix un salt de línia»	Insereix un **salt de pàgina**; el salt de línia és **Maj+Retorn**
«L'índex automàtic es genera a partir de les negretes»	A partir dels **estils de títol**
«La combinació de correspondència necessita un sol element»	**Dos**: document principal + origen de dades
«A la BD, grau són les files»	**Grau = columnes; cardinalitat = files**
«La clau primària pot ser nul·la si és única»	**Mai**: ni nul·la ni duplicada
«Una relació N:M s'implementa directament»	Cal **descompondre-la amb una taula intermèdia** en dues relacions 1:N
«Les consultes guarden dades»	**Només les taules guarden dades**
«`WHERE` filtra els grups»	**`WHERE` filtra files; `HAVING` filtra grups**
«OSI té 4 capes i TCP/IP 7»	**OSI 7; TCP/IP 4**
«UDP és fiable i orientat a connexió»	Ho és **TCP**; UDP no
«POP3 manté el correu sincronitzat al servidor»	Ho fa **IMAP**
«HTTPS va pel port 80»	**443**; el 80 és HTTP
«La MAC és lògica i es pot canviar»	La **MAC és física**; la **IP** és lògica
«IPv4 té 128 bits»	**IPv4 = 32 bits; IPv6 = 128 bits**
«La signatura avançada equival a la manuscrita»	Equival la **qualificada**
«El regulador vigent de l'ACTIC és el Decret 89/2009»	És el **Decret 13/2021**, que va derogar el 89/2009
«El certificat ACTIC caduca als 5 anys»	**No caduca**
«Les notificacions es fan per correu electrònic ordinari»	Es fan per **seu o adreça electrònica habilitada**; el correu és només **avís**
«El termini de rebuig d'una notificació electrònica és de 10 dies hàbils»	Són **10 dies naturals**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Glossari

- **Ofimàtica**: automatització de les tasques d'oficina mitjançant aplicacions informàtiques (crear, tractar, emmagatzemar, transmetre i recuperar informació).
- **Suite ofimàtica**: paquet d'aplicacions integrades (textos, càlcul, presentacions, base de dades) que comparteixen interfície i formats.
- **ODF / OOXML**: formats de document ofimàtic; ODF (`.odt`, `.ods`) és l'estàndard obert ISO 26300; OOXML (`.docx`, `.xlsx`) és l'ISO 29500 de Microsoft.
- **PDF/A**: variant del PDF pensada per a l'**arxivament de llarga durada** (ISO 19005); és el format de referència per als documents definitius de l'expedient.
- **ACTIC**: acreditació de competències en TIC de la Generalitat; tres nivells (bàsic, mitjà, avançat), regulada pel **Decret 13/2021**.
- **Llibre / full / cel·la / rang**: fitxer del full de càlcul / cada pestanya / intersecció de fila i columna / bloc de cel·les (`A1:D20`).
- **Referència absoluta**: la que porta `$` i no canvia en copiar la fórmula (`$B$2`).
- **Funció**: fórmula predefinida amb nom i arguments (`=SUMA(B2:B50)`).
- **Taula dinàmica**: eina que resumeix i agrupa una taula de dades gran per les categories que triïs, sense modificar l'origen.
- **Format condicional**: format que s'aplica automàticament a una cel·la segons el seu valor.
- **Validació de dades**: restricció del que es pot escriure en una cel·la (llista, interval, longitud).
- **CSV**: fitxer de text pla amb els camps separats per un delimitador; format universal d'intercanvi de dades.
- **Sèrie de dades**: conjunt de valors representats en un gràfic amb un mateix color.
- **Eix secundari**: segon eix Y per representar magnituds d'ordre diferent al mateix gràfic.
- **Mapa de bits / vectorial**: imatge formada per píxels (es pixela en ampliar) / imatge definida per fórmules (no perd qualitat).
- **Resolució (ppp/dpi)**: densitat de punts d'una imatge; 300 ppp per a impressió i digitalització.
- **WYSIWYG**: «el que veus és el que obtens»; la pantalla mostra el document tal com s'imprimirà.
- **Estil**: conjunt de format amb nom que s'aplica d'un cop i permet canvis globals i índexs automàtics.
- **Plantilla**: document model amb estils, logotips i camps preparats (`.dotx`, `.ott`).
- **Secció**: divisió d'un document amb format de pàgina propi (orientació, marges, encapçalament, numeració).
- **Control de canvis**: funció que registra qui afegeix i esborra què, per acceptar-ho o rebutjar-ho després.
- **Combinació de correspondència**: generació de molts documents personalitzats a partir d'un document principal i d'un origen de dades.
- **Camp de combinació**: marca dins del document principal on s'insereix la dada de cada destinatari (`«Nom»`).
- **Macro**: seqüència d'ordres automatitzada; és també un vector habitual de programari maliciós.
- **Base de dades**: conjunt estructurat de dades relacionades, amb mínima redundància i compartides per diversos usuaris.
- **SGBD**: programari que gestiona la base de dades (definició, manipulació i control de les dades).
- **Model relacional**: model en què les dades s'organitzen en taules relacionades per valors comuns (E.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

F. Codd, 1970).

- **Clau primària**: camp que identifica de manera única cada registre; ni nul·la ni duplicada.
- **Clau aliena**: camp que apunta a la clau primària d'una altra taula i crea la relació.
- **Integritat referencial**: garantia que tota clau aliena apunta a un registre existent.
- **Normalització**: procés per eliminar redundàncies i anomalies (1FN, 2FN, 3FN).
- **Consulta**: pregunta a la base de dades que retorna registres; pot ser de selecció o d'acció.
- **SQL**: llenguatge estàndard de consulta de bases de dades relacionals.
- **Telemàtica**: transmissió d'informació a distància mitjançant sistemes informàtics i xarxes.
- **LAN / WAN / VPN**: xarxa local / xarxa d'àrea extensa / xarxa privada virtual (connexió xifrada sobre Internet).
- **Protocol**: conjunt de regles que permeten la comunicació entre equips.
- **Model OSI**: model de referència de 7 capes; TCP/IP n'és la implementació real, amb 4.
- **Adreça IP / adreça MAC**: identificador lògic (canviable) / identificador físic de la targeta de xarxa (de fàbrica).
- **DNS**: sistema que tradueix noms de domini a adreces IP.
- **Intranet / extranet**: xarxa interna d'una organització / xarxa oberta també a tercers autoritzats.
- **Phishing**: correu que suplanta una entitat de confiança per robar credencials.
- **Ransomware**: programari que xifra els fitxers i demana un rescat.
- **Doble factor (2FA/MFA)**: autenticació que combina alguna cosa que saps, que tens i/o que ets.
- **ENS / ENI**: Esquema Nacional de Seguretat (RD 311/2022) / Esquema Nacional d'Interoperabilitat (RD 4/2010).
- **Certificat digital**: fitxer emès per un prestador de confiança que acredita la identitat del titular.
- **Signatura qualificada**: la creada amb dispositiu qualificat i certificat qualificat; equival a la signatura manuscrita.
- **CSV (codi segur de verificació)**: codi que permet comprovar l'autenticitat d'un document a la seu electrònica. (No confondre amb el format de fitxer CSV.)
- **Bretxa digital**: desigualtat en l'accés, l'ús i l'aprofitament de les tecnologies.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Ofimàtica = oficina + informàtica**: automatització de les tasques d'oficina. Els cinc verbs: **crear, tractar, emmagatzemar, transmetre i recuperar**.
2. **Correspondència de la suite**: Word/Writer/Documents (textos), Excel/Calc (càlcul), PowerPoint/Impress (presentacions), **Access/Base** (bases de dades). **Google Workspace no té gestor de bases de dades.**
3. **ACTIC**: regulat pel **Decret 13/2021, de 2 de març** (deroga el Decret 89/2009). **Tres nivells**: bàsic (1), mitjà (2) i avançat (3). Amb els continguts de l'Ordre PRE/18/2016 hi ha **8 competències**: nivell 1 en té **6**, nivell 2 les **8** i nivell 3 en té **5** (C4 a C8, amb **2 aprovades n'hi ha prou**). **Per al nivell 3 cal tenir acreditat el nivell 2. El certificat no caduca.** Des del **15/09/2026** els continguts són els de l'**Ordre EMT/47/2026** i s'estructuren en **5 àrees competencials** alineades amb **DigComp**.
4. **Full de càlcul**: tota fórmula comença amb **`=`**; **precedència**: parèntesis -> potència -> multiplicar/dividir -> sumar/restar. **`=2+3*4` = 14.**
5. **El `$` bloqueja el que té a la dreta**: `$B$2` absoluta, `$B2` columna fixa, `B$2` fila fixa. **F4** les rota.
6. **Sintaxi del `SI`**: `=SI(prova; valor_si_cert; valor_si_fals)` - **tres arguments**. **`BUSCARV`**:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

`=BUSCARV(valor; taula; núm_columna; FALSO)`; **només busca a la dreta** i la coincidència exacta és **`FALSO`/`0`**.

7. **Errors**: `#####` (columna estreta, no és error) · `#¡DIV/0!` (divisió per zero) · `#N/A` (no trobat) · `#¡VALOR!` (tipus incorrecte) · `#¡REF!` (referència esborrada) · `#¿NOMBRE?` (nom mal escrit) · `#¡NUM!` (número impossible) · `#¡NULO!` (intersecció buida).

8. **Taula dinàmica**: quatre àrees (**Files, Columnes, Valors, Filtres**); **no modifica l'origen** i **no s'actualitza sola** (Actualitzar / **Alt+F5**). L'origen necessita **capçalera única i cap fila buida**.

9. **Gràfics**: **columnes/barres** per comparar, **línies** per a evolució temporal, **circular** per a proporcions d'un total (**una sola sèrie**), **dispersió XY** per a relació entre dues variables. **Mai truncar l'eix Y en un gràfic de barres.**

10. **Imatge**: **mapa de bits** (JPG, PNG, GIF, TIFF) es pixela; **vectorial** (SVG) no. **JPG amb pèrdua i sense transparència; PNG sense pèrdua i amb transparència. RGB pantalla, CMYK impressió.** Digitalització administrativa: **200-300 ppp** i **PDF/A** per arxivar.

11. **Processador de textos**: tres nivells de format (**caràcter, paràgraf i pàgina**). **Ctrl+Retorn = salt de pàgina; Maj+Retorn = salt de línia. F9 actualitza els camps** (índex, referències).

12. **Els estils** són el que permet **canvis globals, índex automàtic, navegació i accessibilitat**. L'índex **no** es genera de les negretes.

13. **Combinació de correspondència**: **document principal + origen de dades**. Sortides possibles: **cartes, correus electrònics, sobres, etiquetes i directori**. A les etiquetes cal el camp **«Registre següent»**. Per a correu massiu sense combinació, **sempre Cco**.

14. **Bases de dades**: **grau = columnes, cardinalitat = files**. **Clau primària**: única i **mai nul·la**. **Integritat referencial** per a la clau aliena. **N:M -> taula intermèdia** i dues relacions 1:N.

15. **Només les taules guarden dades**; consultes, formularis i informes no. **Les consultes d'acció (annexió, actualització, eliminació, creació de taula) modifiquen dades i no es poden desfer.**

16. **SQL**: `SELECT ... FROM ... WHERE ... GROUP BY ... HAVING ... ORDER BY`. **`WHERE` filtra files; `HAVING` filtra grups.** `UPDATE`/`DELETE` **sense `WHERE` afecten tota la taula**.

17. **Xarxes**: **PAN < LAN < MAN < WAN**. **OSI 7 capes, TCP/IP 4. TCP fiable i orientat a connexió; UDP no. IPv4 = 32 bits, IPv6 = 128 bits. MAC física, IP lògica.**

18. **Ports**: **HTTP 80, HTTPS 443, FTP 21, SSH/SFTP 22, SMTP 25, POP3 110, IMAP 143, DNS 53. POP3 descarrega; IMAP sincronitza.**

19. **Seguretat**: tríada **confidencialitat, integritat i disponibilitat**. **ENS = RD 311/2022; ENI = RD 4/2010**, tots dos amb cobertura a l'**art. 156 de la Llei 40/2015**. **RD 203/2021** desplega les lleis 39 i 40/2015. Violació de dades: **notificació en 72 hores** (art. 33 RGPD).

20. **Signatura electrònica (eIDAS, Reglament UE 910/2014, modificat pel Reglament UE 2024/1183)**: **simple, avançada i qualificada**; **només la qualificada equival a la manuscrita**. Eines catalanes: **idCAT, idCAT Mòbil, T-CAT, VÀLid, e-NOTUM, e-TRAM, EACAT, Via Oberta, e-FACT, PSCP, Representa** (Consorci AOC).

21. **Administració electrònica**: **art. 14 de la Llei 39/2015** (les persones jurídiques i els professionals col·legiats hi estan **obligats**), **art. 16** (registre electrònic), **art. 12** (assistència i **funcionaris habilitats**), **arts. 41-43** (notificació; **rebutjada als 10 dies naturals** sense accés), **art. 27** (còpies autèntiques), **art. 70** (expedient electrònic amb **índex signat**). Marc català: **Llei 29/2010** i **Decret 76/2020**.

22. **Accessibilitat i transparència**: **RD 1112/2018** per als webs i apps del sector públic; **Llei 19/2014** de transparència, amb dades **reutilitzables**; **Llei 37/2007** de reutilització de la informació del sector públic.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Resum exprés

Ofimàtica és l'automatització informàtica de la feina d'oficina: crear, tractar, emmagatzemar, transmetre i recuperar informació. La suite tipus té processador de textos, full de càlcul, presentacions i base de dades (Word/Excel/PowerPoint/Access; Writer/Calc/Impress/Base). Els formats obligats a l'Administració els fixa l'**ENI (RD 4/2010)**: **PDF/A** per arxivar, **XML/CSV/JSON** per intercanviar. A Catalunya, la competència digital s'acredita amb l'**ACTIC** (**Decret 13/2021**): tres nivells -bàsic, mitjà i avançat-, certificat que **no caduca**, i continguts nous des del **15/09/2026** (**Ordre EMT/47/2026**, cinc àrees alineades amb DigComp).

El **full de càlcul** organitza dades en llibres, fulls, cel·les i rangs, i recalcula sol. Tota fórmula comença amb **`=`**; els parèntesis manen i la multiplicació va abans que la suma. El **`$`** fixa el que té a la dreta i és el concepte que més cau. Has de dominar `SUMA`, `PROMEDIO`, `CONTAR`/`CONTARA`, `SI`, `Y`/`O`, `SI.ERROR`, `SUMAR.SI(.CONJUNTO)`, `CONTAR.SI(.CONJUNTO)`, `BUSCARV` (només cap a la dreta, exacta amb `FALSO`), les de text (`IZQUIERDA`, `EXTRAE`, `ESPACIOS`) i les de data (`HOY`, `DIAS.LAB`). Els errors (`#####`, `#¡DIV/0!`, `#N/A`, `#¡VALOR!`, `#¡REF!`, `#¿NOMBRE?`) es pregunten literalment. I la joia és la **taula dinàmica**: quatre àrees (files, columnes, valors, filtres), no toca l'origen i **no s'actualitza sola**.

Els **gràfics** es trien segons la pregunta: columnes per comparar, línies per a evolució, circular per a proporcions (una sola sèrie), dispersió per a correlació. Cal títol, eixos amb unitats, font i accessibilitat. En imatge: **mapa de bits** (JPG amb pèrdua i sense transparència; PNG sense pèrdua i amb transparència; TIFF per a arxiu) contra **vectorial** (SVG, no perd qualitat); **RGB pantalla, CMYK paper**; digitalització a **200-300 ppp** i, si ha de ser còpia autèntica, amb funcionari habilitat i signatura (art. 27 de la Llei 39/2015).

Al **processador de textos**, el format es divideix en caràcter, paràgraf i pàgina. La professionalitat es mesura en si fas servir **estils** (canvi global, índex automàtic, accessibilitat) i **plantilles corporatives** en comptes de negretes i espais. Salt de pàgina amb **Ctrl+Retorn**, camps actualitzats amb **F9**, **control de canvis** per revisar entre serveis i **neteja de metadades** abans de publicar. I l'eina estrella: la **combinació de correspondència**, que necessita **document principal + origen de dades** i pot generar cartes, correus, sobres, etiquetes o un directori.

Una **base de dades** és un conjunt estructurat de dades amb mínima redundància, gestionat per un **SGBD**. En el **model relacional**: taules (relacions), registres (tuples) i camps (atributs); **grau = columnes, cardinalitat = files**; **clau primària** única i mai nul·la; **clau aliena** i **integritat referencial**; les relacions **N:M** exigeixen **taula intermèdia**. Només les **taules** guarden dades. Les **consultes** poden ser de selecció o **d'acció** (que modifiquen i no es desfan). En **SQL**: `SELECT/FROM/WHERE/GROUP BY/HAVING/ORDER BY`, amb `WHERE` filtrant files i `HAVING` filtrant grups. Tot això, sota el **RGPD** i la **LOPDGDD**: minimització, registre d'activitats (art. 30), DPD obligatori al sector públic i notificació de bretxes en **72 hores**.

La **telemàtica** és la unió de telecomunicació i informàtica. Xarxes per abast (**PAN, LAN, MAN, WAN, VPN**), models de capes (**OSI 7 / TCP/IP 4**), protocols i ports (**HTTP 80, HTTPS 443, SMTP 25, POP3 110, IMAP 143, DNS 53**), adreçament (**IPv4 32 bits, IPv6 128; MAC física**) i la distinció **Internet / intranet / extranet**. La seguretat es juga en **confidencialitat, integritat i disponibilitat**, amb l'**ENS (RD 311/2022)** com a marc obligatori i el **phishing** i el **ransomware** com a amenaces reals. La identitat digital descansa en el **Reglament eIDAS (UE) 910/2014**, modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183**, amb tres nivells de signatura -i **només la qualificada equival a la manuscrita**-, i a Catalunya es materialitza en les eines del **Consorci AOC**: idCAT, T-CAT, VÀLid, e-NOTUM, e-TRAM, EACAT i Via Oberta. Tot plegat es converteix en expedient a través de la **Llei 39/2015** (arts. 12, 14, 16, 27, 41-43 i 70), la **Llei 40/2015** (arts. 38, 40-42 i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

156), la **Llei 29/2010** i el **Decret 76/2020**. I no oblidis la cara humana: davant de la **bretxa digital**, l'**art. 12 de la Llei 39/2015** t'obliga a **assistir** la ciutadania, no a derivar-la a una pantalla.

Autoavaluació

<details><summary>1. Què és exactament l'ofimàtica i quins cinc verbs la defineixen?</summary>

És el conjunt de tècniques i aplicacions informàtiques que automatitzen les tasques d'una oficina. Els cinc verbs són **crear, tractar, emmagatzemar, transmetre i recuperar** informació. La finalitat és guanyar **eficàcia i eficiència** (art. 103.1 CE i art. 3 de la Llei 40/2015), no simplement «tenir ordinadors».
</details>

<details><summary>2. Quina norma regula avui l'ACTIC, quants nivells hi ha i quantes competències inclou cadascun amb els continguts de l'Ordre PRE/18/2016?</summary>

El **Decret 13/2021, de 2 de març**, que va **derogar el Decret 89/2009**. Hi ha **tres nivells i tres certificats**: **bàsic (1)**, **mitjà (2)** i **avançat (3)**. Amb els continguts de l'Ordre PRE/18/2016 hi ha **8 competències**: el **nivell 1 en té 6**, el **nivell 2 les 8** (és el nivell de referència i no cal tenir el nivell 1 per fer-lo) i el **nivell 3 en té 5** (C4, C5, C6, C7 i C8), amb caràcter modular: **n'hi ha prou d'aprovar-ne dues**, però **cal tenir acreditat el nivell 2** per presentar-s'hi. El certificat **no caduca**. Des del **15 de setembre de 2026**, els continguts són els de l'**Ordre EMT/47/2026** i s'estructuren en **cinc àrees competencials** (cerca i gestió de la informació; comunicació i col·laboració; creació de continguts, programació i fabricació d'objectes; seguretat, benestar i civisme; autonomia i resolució de problemes).
</details>

<details><summary>3. Explica què fa el signe `$` en una referència i posa l'exemple del tipus d'IVA fix.</summary>

El `$` **bloqueja el que té just a la dreta**. `$B$2` és **absoluta** (no canvia mai en copiar la fórmula), `$B2` fixa **la columna**, `B$2` fixa **la fila** i `B2` és **relativa** (s'adapta). Si tens el tipus d'IVA a `F1` i el vols aplicar a una columna d'imports, escriuràs **`=B2*$F$1`**: en copiar cap avall, `B2` avança i `F1` es queda quieta. Amb `=B2F1` la fórmula passaria a `B3F2`, que és una cel·la buida. La tecla **F4** rota els quatre tipus mentre escrius.
</details>

<details><summary>4. Un company et diu que la seva taula dinàmica «dona números que no quadren». Quines quatre coses li comproves?</summary>

(1) Si ha premut **Actualitzar** (Alt+F5): la taula dinàmica **no es refresca sola** quan canvien les dades. **(2)** Si el camp de Valors està resumint per **Suma** o s'ha posat en **Recompte** perquè hi ha textos barrejats a la columna numèrica. **(3)** L'origen de dades: **capçalera única per columna**, **cap fila ni columna completament buida**, **una fila = un registre**, sense cel·les combinades ni subtotals pel mig. **(4)** Si el rang d'origen inclou totes les files noves. I un truc: **doble clic** sobre una cel·la de resultats genera un full amb el detall exacte de les files que hi ha darrere del número.
</details>

<details><summary>5. Quins errors mostra un full de càlcul i què significa cadascun?</summary>

`#####` -> **no és un error**: la columna és massa estreta. `#¡DIV/0!` -> divisió per zero o per cel·la buida. `#N/A` -> valor no trobat en una cerca. `#¡VALOR!` -> tipus de dada incorrecte (operar amb text). `#¡REF!`

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

-> referència invàlida perquè s'han esborrat les cel·les. `#¿NOMBRE?` -> nom de funció o de rang mal escrit. `#¡NUM!` -> valor numèric impossible. `#¡NULO!` -> intersecció de rangs que no es toquen. A més, la **referència circular** és quan una fórmula es refereix a ella mateixa.
</details>

<details><summary>6. Has de presentar l'evolució de la despesa en polítiques socials dels darrers deu anys i, en un altre full, com es reparteix el pressupost d'enguany per capítols. Quins gràfics tries i per què?</summary>

Per a **l'evolució de deu anys**, un gràfic de **línies**: representa una tendència al llarg del temps. Per al **repartiment del pressupost per capítols**, un **circular** (o de barres si hi ha més de cinc o sis capítols), perquè mostra **la proporció de les parts respecte d'un total**. Errors a evitar: no facis servir un circular per comparar dos anys, no tallis l'eix Y d'un gràfic de barres, agrupa la cua de porcions petites en «Altres», posa **títol, unitats, període i font**, i **publica també les dades en CSV** perquè siguin reutilitzables (Llei 19/2014).
</details>

<details><summary>7. Per què s'insisteix tant a fer servir estils en comptes de posar negretes a mà?</summary>

Per cinc motius: **coherència** entre tots els documents del servei; **canvi global** (modifiques l'estil i canvien tots els títols de cop); **índex automàtic** (la taula de continguts es genera dels estils de títol, no de les negretes); **navegació i reordenació** de blocs des del panell; i **accessibilitat**, perquè un lector de pantalla identifica l'estructura pels estils -un títol fet amb negreta és invisible per a una persona cega. A més, les **plantilles corporatives** garanteixen que els documents portin sempre logotip, òrgan, referència d'expedient, peu de recursos i clàusula de protecció de dades.
</details>

<details><summary>8. Descriu els passos d'una combinació de correspondència per notificar una resolució a 300 persones i digues dos errors típics.</summary>

Ingredients: el **document principal** (el model amb el text fix i els **camps de combinació**) i l'**origen de dades** (un full de càlcul amb la primera fila de noms de camp i una fila per destinatari). **Passos**: (1) triar el tipus de document (cartes, correus, sobres, etiquetes o directori); (2) seleccionar el document inicial; (3) seleccionar els destinataris, amb possibilitat de **filtrar i ordenar**; (4) escriure el document i **inserir els camps**; (5) **vista prèvia** per comprovar; (6) **finalitzar la combinació** (editar documents individuals, imprimir o enviar per correu). **Errors típics**: que els imports surtin amb decimals infinits (cal un codi de format numèric al camp), que a les etiquetes es repeteixi el primer destinatari (falta el camp **«Registre següent»**), i, en enviar per correu, posar tothom a **Cc** en comptes de fer la combinació o fer servir **Cco**, cosa que seria una comunicació de dades personals sense base jurídica.
</details>

<details><summary>9. Diferencia grau i cardinalitat, clau primària i clau aliena, i explica com s'implementa una relació N:M.</summary>

Grau és el **nombre de columnes** (atributs) d'una taula; **cardinalitat**, el **nombre de files** (tuples). La **clau primària** identifica de manera **única** cada registre i **no pot ser nul·la ni duplicada** (integritat d'entitat); la **clau aliena** és el camp que apunta a la clau primària d'una altra taula i crea la relació, amb l'exigència que **el valor referenciat existeixi** (integritat referencial). Una relació **N:M no es pot implementar directament**: cal **descompondre-la en dues relacions 1:N** amb una **taula intermèdia** (per exemple, `Interessats_Expedient`, amb `id_persona` i `id_expedient`).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

</details>

<details><summary>10. Escriu una consulta SQL que digui quantes sol·licituds hi ha per àrea, però només de les àrees que en tinguin més de cinquanta, i explica la diferència entre WHERE i HAVING.</summary>

```sql
SELECT   area, COUNT(*) AS total
FROM     sollicituds
GROUP BY area
HAVING   COUNT(*) > 50
ORDER BY total DESC;
```

`WHERE` filtra files abans d'agrupar i no pot fer servir funcions d'agregació; **`HAVING` filtra grups després d'agrupar** i sí que en pot fer servir. Si volguessis, a més, limitar-ho a l'any 2026, hi afegiries un `WHERE data >= '2026-01-01'` **abans** del `GROUP BY`. I recorda la regla de seguretat: **`UPDATE` i `DELETE` sense `WHERE` afecten tota la taula**.
</details>

<details><summary>11. Un ciutadà et diu que t'ha enviat la instància per correu electrònic i que, per tant, ja l'ha presentada. Què li respons?</summary>

Que **el correu electrònic ordinari no és un registre d'entrada**. La presentació s'ha de fer al **registre electrònic general** (art. 16 de la Llei 39/2015) o en algun dels llocs de l'**art. 16.4**. Li has d'indicar la **seu electrònica** i, si no té mitjans d'identificació electrònica i no està obligat a relacionar-s'hi electrònicament (art. 14), **assistir-lo** en virtut de l'**art. 12** i, si escau, presentar-ho tu com a **funcionari habilitat** amb el seu consentiment documentat. I el mateix criteri val a l'inrevés: **una notificació no es practica per correu ordinari**, sinó per seu o adreça electrònica habilitada (arts. 41-43); el correu només serveix com a **avís**, i la manca d'avís no invalida la notificació.
</details>

<details><summary>12. Diferencia OSI de TCP/IP, TCP d'UDP i POP3 d'IMAP.</summary>

OSI és el model **teòric de referència** de la ISO, amb **7 capes** (física, enllaç, xarxa, transport, sessió, presentació, aplicació); **TCP/IP** és el model **realment implementat** a Internet, amb **4 capes** (accés a la xarxa, Internet, transport, aplicació). **TCP** és **orientat a connexió i fiable**: confirma la recepció i reordena els paquets; **UDP** és **no orientat a connexió i no fiable**, però més ràpid, i s'usa en veu i vídeo en temps real. **POP3** (port 110) **descarrega** el correu al dispositiu i, per defecte, l'esborra del servidor; **IMAP** (port 143) el **manté al servidor i el sincronitza** entre tots els dispositius, que és el que convé en un entorn corporatiu.
</details>

<details><summary>13. Quins són els tres nivells de signatura electrònica i quin equival a la manuscrita? Quina norma els regula?</summary>

Simple, **avançada** i **qualificada**. La **simple** són dades associades que el signant fa servir per signar; l'**avançada** està vinculada al signant de manera única, permet identificar-lo, es crea amb mitjans sota el seu control exclusiu i **detecta qualsevol modificació posterior**; la **qualificada** és una avançada creada amb un **dispositiu qualificat de creació** i basada en un **certificat qualificat**, i és **l'única que té l'efecte jurídic equivalent a la signatura manuscrita**. Els regula el **Reglament (UE) 910/2014 (eIDAS)**, modificat pel **Reglament (UE) 2024/1183**, i a Espanya la **Llei 6/2020, d'11 de novembre**.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>14. Has d'enviar per correu electrònic un full de càlcul amb dades de 300 sol·licitants a una altra àrea. Quines cinc precaucions prens?</summary>

(1) Comprovar si realment cal enviar totes les dades o n'hi ha prou amb una part: **principi de minimització** (RGPD). **(2) Enganxar només valors** i eliminar fórmules, fulls amagats, comentaris i columnes ocultes amb informació que no toca. **(3)** Revisar el **destinatari** abans d'enviar: l'autocompletat és la causa número u d'incidents. **(4) Protegir el fitxer amb contrasenya** i comunicar-la per un canal diferent, o millor encara **compartir un enllaç del núvol corporatiu** amb permisos, en comptes d'enviar el fitxer. **(5)** No treure les dades dels sistemes corporatius: res de memòries USB sense xifrar ni de núvols personals. I si la fuita es produeix igualment, **avisar immediatament**: hi ha **72 hores** per notificar la violació a l'autoritat de control (art. 33 del RGPD) i a Catalunya l'autoritat és l'**APDCAT**.
</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

38

TEMA

Tema 38. La transparència i dret d'accés a la informació pública. Publicitat activa. Procediment d'accés a la informació pública per part dels ciutadans.

Introducció: el dia que algú entri i et digui «vull veure el contracte de la neteja»

Aquest tema no és teoria. És, literalment, un procediment que et tocarà tramitar. Algú entra a la finestreta o presenta una instància per la seu electrònica i demana veure un contracte, una acta, una subvenció o un informe. A partir d'aquell segon comença a córrer un termini, hi ha uns papers que has de fer, uns límits que s'han de ponderar i un silenci administratiu que -atenció- a Catalunya juga a favor de qui ho demana. Si t'equivoques, l'Ajuntament pot acabar obligat a lliurar informació que no volia lliurar; o al revés, pot acabar amb una resolució de la GAIP dient-li que ha denegat malament.

La idea de fons és senzilla però va capgirar la manera de treballar de l'Administració. Fins fa poc funcionàvem amb la lògica del **secret per defecte**: el ciutadà veia allò que se li deixava veure. Avui la regla és la contrària: **la informació pública és accessible per principi**, i el secret és l'excepció que s'ha de justificar, motivar i ponderar cas per cas. Aquest gir es va fer amb dues lleis bessones que has de saber distingir de memòria: la **Llei 19/2013, de 9 de desembre** (estatal, bàsica) i la **Llei 19/2014, del 29 de desembre** (catalana, la que aplica un ajuntament de Catalunya i la que és més garantista).

I hi ha dues cares del mateix euro que no pots barrejar mai. La **publicitat activa** és el que l'Ajuntament publica **pel seu compte**, sense que ningú l'hi demani: pressupostos, contractes, retribucions, ordenances, subvencions. El **dret d'accés** és el que l'Ajuntament ha de **contestar** quan algú ho demana. La primera és una obligació permanent d'una casa sencera; el segon és un procediment amb sol·licitant, expedient, resolució i recurs. L'enunciat del tema et demana les dues, i a més el procediment amb detall. Anem-hi.

---

1. Tres conceptes que no s'han de confondre

Abans de res, fixa el vocabulari. A l'examen les preguntes trampa surten precisament d'aquí.

Concepte	Qui hi posa la iniciativa	Què és
Transparència / publicitat activa	L'**Administració**	Publicar informació pel seu compte, de manera periòdica i actualitzada, sense petició prèvia
Dret d'accés a la informació pública	La **ciutadania**	Demanar i obtenir informació que ja existeix en poder de l'Administració
Bon govern	L'**Administració i els seus càrrecs**	Codi de conducta, incompatibilitats, dret a una bona administració, cartes de serveis

I encara n'hi ha un quart que plana per sobre: el **govern obert**, que suma transparència + participació + col·laboració + dades obertes. No és una obligació concreta, és el marc de sentit.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

El parany més repetit del tema. No confonguis el **dret d'accés a la informació pública** amb el **dret d'accés a l'expedient**. El primer el té **qualsevol persona**, sobre **qualsevol informació pública**, i el regula la Llei 19/2014 (a Catalunya). El segon només el té qui és **interessat** en un procediment, i només sobre **el seu** expedient: és l'**art. 53.1.a de la Llei 39/2015**, que reconeix el dret a conèixer l'estat de tramitació i a accedir i obtenir còpia dels documents del procediment. Ho diu expressament la **disposició addicional primera de la Llei 19/2013**: l'accés dels interessats a un procediment en curs es regeix per la **normativa del procediment**, no per la llei de transparència.

I un tercer, que a l'ajuntament veuràs sovint: el **dret d'informació dels regidors** (**art. 77 de la LBRL**), que és una altra cosa encara. Un membre de la corporació té dret a obtenir de l'alcalde o de la Junta de Govern els antecedents, dades i informacions que necessiti per desenvolupar la seva funció, i la sol·licitud s'ha de resoldre **motivadament en els 5 dies naturals** següents. Si el silenci és positiu o negatiu aquí és una discussió clàssica, però el número que has de recordar és **5 dies naturals**.

---

2. El marc normatiu: de la Constitució a l'ordenança municipal

2.1 El fonament constitucional i estatutari

- **Art. 105.b de la Constitució**: la llei regularà «l'accés dels ciutadans als arxius i registres administratius, llevat del que afecti la seguretat i defensa de l'Estat, la investigació dels delictes i la intimitat de les persones». És el peu de què penja tot. Fixa-t'hi: **la mateixa Constitució ja hi posa tres límits**.
- **Art. 20.1.d de la Constitució**: dret a comunicar i rebre lliurement informació veraç. La jurisprudència hi ha vinculat la transparència com a instrument de control democràtic.
- **Art. 23 de la Constitució**: dret de participació en els assumptes públics, del qual es deriva el dret d'informació dels càrrecs electes.
- **Estatut d'Autonomia de Catalunya**: reconeix el dret a una **bona administració** (**art. 30**) -que inclou que els assumptes es resolguin en un termini raonable i que l'actuació sigui proporcionada- i el dret a la **protecció de dades**, amb una autoritat independent designada pel Parlament (**art. 31**).

Ull. El dret d'accés a la informació pública **no és un dret fonamental** de la secció 1a del capítol II (no té empara constitucional directa ni recurs d'empara), sinó un dret de configuració legal ancorat a l'**art. 105.b**. Això explica per què es regula per llei ordinària i no per llei orgànica.

2.2 Les normes que has de saber de memòria

Norma	Què és
Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern	Llei **estatal**. En bona part és **legislació bàsica**: fixa el mínim comú per a tot l'Estat
Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern	Llei **catalana**. És la que aplica l'Ajuntament de Salt. Més exigent que l'estatal en punts clau
Decret 8/2021, de 9 de febrer	Desplega reglamentàriament la Llei 19/2014 (transparència i dret d'accés)
Llei 39/2015 (LPAC)	Procediment administratiu comú. L'**art. 13.d** recull el dret d'accés a la informació pública, arxius i registres com a dret de totes les persones; l'**art. 53.1.a**, l'accés a l'expedient dels interessats

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Llei 26/2010, del 3 d'agost	Règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya
Llei 7/1985 (LBRL)	**Art. 69** (informació i participació), **art. 70.1** (sessions públiques del Ple), **art. 70.3** (dret de tots els ciutadans a obtenir còpies i certificacions dels acords i a consultar arxius i registres), **art. 70 ter** (publicitat telemàtica del planejament urbanístic), **art. 77** (informació dels regidors)
Decret legislatiu 2/2003 (TRLMRLC)	Text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya: recull entre els drets dels veïns el de ser informats i el d'accedir a la documentació municipal
RGPD (UE) 2016/679 i **LO 3/2018 (LOPDGDD)**	El contrapès: protecció de dades. Marquen fins on arriba la transparència
Llei 37/2007, de reutilització de la informació del sector públic	Dades obertes i reutilització (adaptada a la Directiva (UE) 2019/1024 pel **RDL 24/2021**)

Truc de memòria. «**2013 estatal, 2014 la de casa.**» I l'ordre alfabètic també ajuda: primer va l'Estat, després Catalunya, i Catalunya **millora** el mínim estatal (l'**art. 5.2 de la Llei 19/2013** diu expressament que les obligacions estatals s'entenen sense perjudici de la normativa autonòmica que prevegi un règim **més ampli** de publicitat).

2.3 Entrada en vigor: per què això va arribar tard als ajuntaments

La **disposició final novena de la Llei 19/2013** va escalonar l'entrada en vigor: el títol II (bon govern) l'endemà de la publicació, i el títol preliminar, el títol I i el títol III **a l'any** de publicar-se al BOE. I, sobretot: **les comunitats autònomes i les entitats locals van disposar d'un termini màxim de dos anys per adaptar-s'hi**. Per això molts ajuntaments no van tenir portal de transparència operatiu fins a finals de 2015.

---

3. A qui obliga la llei (àmbit subjectiu)

Aquest apartat cau molt perquè té **xifres**.

3.1 Subjectes obligats plenament

La **Llei 19/2013 (art. 2)** i la **Llei 19/2014 (art. 3)** obliguen, entre altres:

- L'Administració de l'Estat, les de les comunitats autònomes i **les entitats que integren l'Administració local** (ajuntaments, consells comarcals, diputacions, entitats municipals descentralitzades, mancomunitats).
- El **sector públic** d'aquestes administracions: organismes autònoms, entitats públiques empresarials, **societats mercantils amb participació pública directa o indirecta superior al 50 %**, fundacions del sector públic, consorcis i associacions constituïdes per administracions.
- Les universitats públiques.
- Les corporacions de dret públic (col·legis professionals, cambres), pel que fa a la seva activitat subjecta a dret administratiu.
- El Parlament, el Congrés, el Senat, el Tribunal Constitucional, el Consell General del Poder Judicial, el Banc d'Espanya, el Consell d'Estat, el Defensor del Poble, el Tribunal de Comptes i les institucions autonòmiques anàlogues, **només** pel que fa a les seves activitats subjectes a dret administratiu.

Cau a l'examen. Sí: **la llei s'aplica de ple als ens locals**. I també a l'empresa municipal d'aigües o al patronat municipal d'esports, encara que tinguin personalitat jurídica pròpia.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3.2 Subjectes obligats només a publicitat activa

L'**art. 3 de la Llei 19/2013** (i, en termes equivalents, la catalana) hi afegeix:

- **Partits polítics, organitzacions sindicals i organitzacions empresarials**.
- **Entitats privades** que en un any percebin ajuts o subvencions públiques superiors a **100.000 ?**, **o bé** que com a mínim el **40 % dels seus ingressos anuals** siguin ajuts o subvencions públiques, sempre que arribin com a mínim als **5.000 ?**.

Tradueix-ho a la teva feina: una entitat esportiva o cultural del municipi que rebi una subvenció grossa **també** té obligacions de transparència pròpies.

3.3 L'obligació de subministrar informació

L'**art. 4 de la Llei 19/2013** tanca el cercle: les persones físiques o jurídiques que **presten serveis públics o exerceixen potestats administratives** -el concessionari de la deixalleria, l'empresa de la grua, la que gestiona una escola bressol- estan obligades a **facilitar a l'Administració**, previ requeriment, tota la informació que aquesta necessiti per complir la llei. I aquesta obligació **s'estén als adjudicataris de contractes públics** en els termes que digui el contracte.

> **Truc de tramitació.** Per això les clàusules administratives dels contractes municipals inclouen una clàusula de transparència. Si t'arriba una petició sobre un servei concessionat, **no** contestes «no ho tenim»: requereixes el concessionari.

---

4. La publicitat activa

4.1 Què és i quins principis la governen

La **publicitat activa** és l'obligació de difondre informació **per iniciativa pròpia**, de manera **periòdica i actualitzada**, sense que ningú l'hagi de demanar (**art. 5.1 de la Llei 19/2013**).

Els principis de com s'ha de publicar (**art. 5.4 i 5.5**) i, en la mateixa línia, la llei catalana:

- **Veraç i objectiva**: no propaganda.
- **Actualitzada**: informació caducada és incompliment.
- **Clara, estructurada i comprensible**: pensada per a qui no és tècnic.
- **D'accés fàcil i gratuït**.
- **Accessible** per a persones amb discapacitat (accessibilitat universal i disseny per a tothom).
- Preferentment en **formats reutilitzables** (dades obertes) i conforme a l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat.

L'**art. 11 de la Llei 19/2013** ho resumeix en tres principis tècnics: **accessibilitat, interoperabilitat i reutilització**.

4.2 El límit de la publicitat activa

Molt important i molt oblidat: **publicitat activa no vol dir publicar-ho tot en cru**. L'**art. 5.3 de la Llei 19/2013** diu que als continguts publicats s'hi apliquen **els mateixos límits del dret d'accés** (art. 14) i, especialment, la protecció de dades (art. 15). I hi afegeix una regla dura: quan la informació contingui **dades especialment protegides**, la publicació **només** es pot fer **prèvia dissociació** d'aquestes dades.

> **Avís de finestreta.** Un llistat de beneficiaris d'ajuts d'urgència social **no** es penja al portal amb el DNI sencer ni

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

amb el motiu de l'ajut. La transparència de la despesa es compleix publicant l'import, la finalitat i el programa; la identificació nominal de persones en situació de vulnerabilitat és precisament el que la normativa de protecció de dades protegeix.

4.3 Què s'ha de publicar: el contingut

La llei estatal ho ordena en tres blocs (**arts. 6, 7 i 8**) i la catalana el desplega amb més detall (**arts. 8 a 15**). Et poso les dues columnes perquè les preguntes poden venir per qualsevol banda.

Llei 19/2013 (estatal)

Art.	Bloc	Contingut destacat
6	Informació **institucional, organitzativa i de planificació**	Funcions, normativa aplicable, estructura, **organigrama actualitzat** amb els responsables i el seu perfil i trajectòria professional; plans i programes anuals i plurianuals amb objectius, mitjans i grau de compliment
7	Informació de **rellevància jurídica**	Directrius, instruccions, acords, circulars i respostes a consultes que suposin interpretació del dret; avantprojectes de llei i projectes de decrets legislatius i de reglaments; **memòries i informes** dels expedients d'elaboració normativa; documents sotmesos a informació pública
8	Informació **econòmica, pressupostària i estadística**	Vegeu el detall a sota

L'**art. 8.1 de la Llei 19/2013** és el que més cau. S'ha de publicar, com a mínim:

- a) **Tots els contractes**, amb **objecte, durada, import de licitació i d'adjudicació, procediment, instruments de publicitat, nombre de licitadors i identitat de l'adjudicatari**, i també les **modificacions**, els desistiments i les renúncies. Els **contractes menors** es poden publicar **trimestralment**. S'hi han de publicar dades estadístiques del percentatge de volum pressupostari adjudicat per cada procediment i, des de la reforma de la **Llei 14/2022**, informació estadística **semestral** sobre la participació de **micro, petites i mitjanes empreses (pimes)**.
- b) La relació de **convenis** (parts, objecte, durada, modificacions, obligacions econòmiques) i les **encomanes de gestió**.
- c) Les **subvencions i ajuts públics concedits**, amb import, finalitat i **beneficiaris**.
- d) Els **pressupostos**, amb les principals partides i informació actualitzada de l'estat d'execució i del compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- e) Els **comptes anuals** i els informes d'auditoria i de fiscalització dels òrgans de control extern.
- f) Les **retribucions anuals dels alts càrrecs** i màxims responsables, i les **indemnitzacions** per abandonament del càrrec.
- g) Les resolucions d'**autorització o reconeixement de compatibilitat** dels empleats públics.
- h) Les **declaracions anuals de béns i activitats dels representants locals**, en els termes de la LBRL. Aquí hi ha un detall molt preguntable: **s'omet sempre la localització concreta dels immobles** i es garanteix la privacitat i seguretat dels titulars.
- i) La **informació estadística** per valorar el grau de compliment i la qualitat dels serveis públics.

I l'**art. 8.3**: les administracions publiquen la **relació de béns immobles** de la seva propietat o sobre els quals tinguin un dret real.

Llei 19/2014 (catalana)

Art.	Bloc
8	Disposicions generals de la transparència

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

9	**Organització institucional i estructura administrativa**
10	**Decisions i actuacions de rellevància jurídica**
11	**Gestió econòmica, comptable, pressupostària i patrimonial**
12	**Planificació i programació**
13	**Contractació pública**
14	**Convenis de col·laboració**
15	**Activitat subvencional**

Traduït a la casa: a l'Ajuntament de Salt això vol dir tenir penjats i actualitzats l'organigrama i la relació de llocs de treball, les retribucions dels càrrecs electes i directius, les ordenances i les actes del Ple, el pressupost i la seva execució, el compte general, les licitacions amb adjudicatari i import, els convenis amb altres administracions i les subvencions atorgades.

4.4 On es publica: el portal de la transparència

L'instrument **bàsic i general** per complir les obligacions de publicitat activa és el **portal de la transparència** (**art. 5 de la Llei 19/2014**; **art. 10 de la Llei 19/2013** per a l'Administració de l'Estat). No és una pàgina qualsevol: és l'espai on la informació ha de ser localitzable, estructurada i reutilitzable.

Els ajuntaments catalans el tenen normalment integrat a la **seu electrònica**, sovint amb la solució que ofereix el **Consorci AOC** (Administració Oberta de Catalunya). L'**art. 10.3 de la Llei 19/2013** permet expressament que les administracions adoptin mesures complementàries i de **col·laboració** per complir aquestes obligacions: per això les diputacions donen suport tècnic als municipis petits, i per això l'**art. 70 ter.2 de la LBRL** admet que en municipis de **menys de 5.000 habitants** la publicació telemàtica del planejament la faci un ens supramunicipal.

4.5 Quan s'ha de publicar

Aquí el **Decret 8/2021** posa el número: la informació subjecta a publicitat activa s'ha de publicar en el termini de **15 dies hàbils** des que es genera o s'aprova. El decret també concreta la publicació de retribucions i indemnitzacions dels càrrecs, les **agendes públiques** dels alts càrrecs i els **obsequis** rebuts.

4.6 Qui controla que es compleixi

- A l'Estat, el **Consell de Transparència i Bon Govern (CTBG)** controla el compliment de la publicitat activa de l'Administració General de l'Estat i pot dictar resolucions amb mesures per fer cessar l'incompliment i instar l'obertura d'actuacions disciplinàries (**art. 9 de la Llei 19/2013**).
- **L'incompliment reiterat de les obligacions de publicitat activa és infracció greu** als efectes del règim disciplinari (art. 9.3). El mateix passa amb l'**incompliment reiterat de l'obligació de resoldre en termini** les sol·licituds d'accés (**art. 20.6**).
- A Catalunya, el **Síndic de Greuges** fa l'**avaluació externa** del compliment de la llei i presenta un **informe general anual** al Parlament. La **GAIP** hi suma potestat d'inspecció i requeriment.

---

5. El dret d'accés a la informació pública: qui, què i per què no cal explicar-ho

5.1 Qui el pot exercir

- **Llei 19/2013 (art. 12)**: «**Totes les persones** tenen dret a accedir a la informació pública», en els termes de l'art. 105.b de la Constitució. Persones **físiques i jurídiques**, espanyoles o estrangeres,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

residents o no.

- **Llei 19/2014 (art. 18)**: a Catalunya, **les persones majors de 16 anys**, a títol individual o en nom de qualsevol persona jurídica.

Número estrella. 16 anys és la xifra catalana. Si la pregunta parla de la Llei 19/2014, la resposta és 16.

5.2 Què és «informació pública»

La definició estatal (**art. 13 de la Llei 19/2013**) és la que has de saber literalment: «els **continguts o documents**, **sigui quin sigui el seu format o suport**, que estiguin en poder d'algun dels subjectes obligats i que hagin estat **elaborats o adquirits en l'exercici de les seves funcions**».

La catalana (**art. 2.b**, i desplegat al títol III de la **Llei 19/2014**) diu una cosa equivalent: la informació **elaborada** per l'Administració i la que aquesta **té en el seu poder** com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren altres subjectes obligats.

Dues idees clau:

1. **Qualsevol format**: un correu electrònic, un contracte, una acta, una base de dades, un vídeo de la càmera del Ple, un full de càlcul.
2. **No cal que l'hagi creat l'Administració**: n'hi ha prou que la **tingui** per raó de les seves funcions.

5.3 No cal motivar (i això és sagrat)

L'**art. 17.3 de la Llei 19/2013** és taxatiu: «El sol·licitant **no està obligat a motivar** la seva sol·licitud d'accés a la informació. Tanmateix, podrà exposar els motius pels quals sol·licita la informació i **podran ser tinguts en compte** quan es dicti la resolució. No obstant això, **l'absència de motivació no serà per si sola causa de rebuig** de la sol·licitud». La **Llei 19/2014 (art. 20)** diu el mateix.

La regla dels tres NO. NO cal acreditar interès. **NO** cal motivar. **NO** cal ser interessat en cap expedient. Si algú diu a la finestreta «i per què ho vols?», està fent malament la feina.

Ara bé: **exposar els motius pot ajudar**. Quan hi ha dades personals pel mig i cal ponderar, saber que qui ho demana és un investigador amb finalitats històriques o científiques, o que exerceix un dret, **inclina la balança** (ho recull expressament l'art. 15.3.b de la Llei 19/2013).

5.4 Llengua

L'**art. 17.4 de la Llei 19/2013**: els sol·licitants poden adreçar-se a l'Administració en **qualsevol de les llengües cooficials** del territori on radiqui aquella administració. A l'Ajuntament de Salt, doncs, en **català o castellà**, a elecció de la persona.

5.5 Gratuïtat

L'**art. 22.4 de la Llei 19/2013** i l'**art. 37 de la Llei 19/2014**: **l'accés és gratuït**. Ara bé, **l'expedició de còpies** o la **transposició a un format diferent de l'original** pot meritar **taxes o preus públics**, segons l'ordenança fiscal municipal (o, en l'àmbit estatal, la Llei 8/1989 de taxes i preus públics).

A la pràctica. Consultar l'expedient a l'Ajuntament: **gratuït**. Rebre'l per correu electrònic o descarregar-lo de la seu: **gratuït**. Demanar 300 fotocòpies: es pot cobrar la taxa de reproducció de documents que tingui aprovada l'ordenança.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. Els límits, la inadmissió i l'accés parcial

Aquí es juga la partida real. **Límits** i **causes d'inadmissió** són coses diferents i confondre-les és l'error més típic.

6.1 Límits (art. 14 estatal / art. 21 català)

Un **límit** no impedeix tramitar: obliga a **valorar** si es dona accés, si es dona parcialment o si es denega, i sempre **motivadament**.

Llei 19/2013, art. 14.1 - el dret es pot limitar quan accedir a la informació suposi un perjudici per a:

a) La **seguretat nacional**. b) La **defensa**. c) Les **relacions exteriors**. d) La **seguretat pública**. e) La prevenció, investigació i sanció d'**il·lícits penals, administratius o disciplinaris**. f) La **igualtat de les parts en els processos judicials** i la tutela judicial efectiva. g) Les funcions administratives de **vigilància, inspecció i control**. h) Els **interessos econòmics i comercials**. i) La **política econòmica i monetària**. j) El **secret professional** i la **propietat intel·lectual i industrial**. k) La **confidencialitat o secret** requerit en processos de presa de decisió. l) La **protecció del medi ambient**.

Llei 19/2014, art. 21 - llista pròpia, més curta: la **seguretat pública**; la **investigació o sanció** d'infraccions penals, administratives o disciplinàries; el **secret o la confidencialitat** de procediments quan ho estableixi una norma amb rang de llei; la **igualtat de les parts** en processos judicials i la tutela judicial efectiva; els **drets dels menors** d'edat; la **intimitat** i altres drets privats legítims; i el **secret professional** i la propietat intel·lectual i industrial.

Com s'apliquen (art. 14.2 estatal i art. 21 català):

- **Justificada i proporcionada** a l'objecte i finalitat de protecció.
- **Atenent a les circumstàncies del cas concret**, i especialment a si hi concorre un **interès públic o privat superior** que justifiqui l'accés.
- Interpretació **restrictiva**: en cas de dubte, **a favor de l'accés**.
- Sempre **motivada**.

> **Compte amb el parany.** Un límit **no és una porta tancada automàtica**. Denegar «perquè el tema és sensible», sense explicar quin perjudici **concret i real** es produiria, és il·legal i és el motiu més freqüent d'estimació de reclamacions davant la GAIP.

Detall fi de l'**art. 14.3**: les resolucions que apliquen límits **es publiquen**, prèvia dissociació de dades personals, un cop notificades.

I l'**art. 20.3**: quan la simple indicació de si la informació existeix o no ja vulneraria un límit, s'indica aquesta circumstància en desestimar la sol·licitud.

6.2 El límit de les dades personals

És el límit que més maldecaps dona. El règim està a l'**art. 15 de la Llei 19/2013** (redactat per la LO 3/2018) i als **arts. 23 i 24 de la Llei 19/2014**. L'esquema és de tres graons:

Tipus de dada	Regla	Referència
Dades que revelin **ideologia, afiliació sindical, religió o creences**	Accés **només amb consentiment exprés i per escrit** de l'afectat, llevat que ell mateix les hagués fet manifestament públiques abans	art. 15.1, 1r paràgraf (estatal); art. 23 (català)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Dades d'**origen racial, salut o vida sexual**, dades **genètiques o biomètriques**, o dades relatives a la **comissió d'infraccions penals o administratives** que no comportin amonestació pública de l'infractor	Accés **només amb consentiment exprés** de l'afectat **o** si està emparat per una **norma amb rang de llei**	art. 15.1, 2n paràgraf (estatal)
Dades **merament identificatives** relacionades amb l'**organització, funcionament o activitat pública** de l'òrgan	**Amb caràcter general, es dona accés**, llevat que en el cas concret prevalgui la protecció de dades o altres drets constitucionals	art. 15.2 (estatal); art. 24 (català)
Resta de dades personals	**Ponderació suficientment raonada** entre l'interès públic en la divulgació i els drets dels afectats	art. 15.3 (estatal); art. 24 (català)

Criteris de ponderació que la llei estatal mana tenir en compte (**art. 15.3**):

a) El **menor perjudici** derivat del **temps transcorregut** (remet als terminis de l'art. 57 de la Llei 16/1985 del Patrimoni Històric Espanyol).
b) Que el sol·licitant justifiqui la petició en l'**exercici d'un dret** o que sigui **investigador** amb finalitats històriques, científiques o estadístiques.
c) El menor perjudici si les dades són **merament identificatives**.
d) La **major garantia** quan les dades puguin afectar la **intimitat o la seguretat**, o es refereixin a **menors d'edat**.

I la clau de volta (**art. 15.4**): **res d'això s'aplica si l'accés es fa prèvia dissociació** de les dades, de manera que no es pugui identificar les persones. És a dir: **anonimitza i el problema desapareix**.

Últim apunt de l'**art. 15.5**: qui rep informació per aquesta via queda subjecte a la **normativa de protecció de dades en el tractament posterior**. No pot fer-ne el que vulgui.

Regla d'or per al cas pràctic. Davant d'una sol·licitud amb dades personals, l'Ajuntament **no ha de triar entre tot o res**. Ha de **ponderar** i, gairebé sempre, **anonimitzar i lliurar**.

6.3 L'accés parcial

L'**art. 16 de la Llei 19/2013** i l'**art. 25 de la Llei 19/2014**: si el límit **no afecta la totalitat** de la informació, es concedeix l'**accés parcial** prèvia omissió de la part afectada, **llevat que d'això en resulti una informació distorsionada o mancada de sentit**. I s'ha d'**indicar al sol·licitant quina part s'ha omès**.

Exemple canònic: es demana un contracte. L'objecte, l'import, el procediment i l'adjudicatari són accessibles; el número de compte bancari o el DNI d'un tercer, no. **No es denega el contracte sencer**: es lliura amb aquelles dades tapades i s'explica què s'ha omès i per què.

Cau moltíssim. L'accés parcial és **la regla general** quan el límit toca només una part. Denegar el document sencer «perquè hi ha una dada protegida enmig» és un error clàssic.

6.4 Causes d'inadmissió (art. 18 estatal / art. 29 català)

La **inadmissió** és una altra cosa: la sol·licitud **ni s'entra a valorar**. Però atenció, **sempre mitjançant resolució motivada**. L'**art. 18.1 de la Llei 19/2013** en preveu cinc:

a) Informació **en curs d'elaboració o de publicació general**.
b) Informació de **caràcter auxiliar o de suport**: notes, esborranys, opinions, resums, comunicacions i **informes interns** o entre òrgans o entitats administratives.
c) Informació per a la divulgació de la qual sigui necessària una **acció prèvia de reelaboració**.
d) Sol·licituds **dirigides a un òrgan que no té la informació quan es desconegui el competent**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

e) Sol·licituds **manifestament repetitives** o de **caràcter abusiu** no justificat amb la finalitat de transparència de la llei.

I l'**art. 18.2**: si s'inadmet per la lletra d), la resolució **ha d'indicar quin òrgan creu que és el competent**.

La **Llei 19/2014 (art. 29)** hi afegeix matisos propis, entre altres: la informació **en fase d'elaboració** que **s'ha de fer pública dins dels 3 mesos** següents, i les **consultes jurídiques o peticions d'informes o dictàmens**.

> **El matís que separa un bon administratiu d'un mediocre.** «**Reelaboració**» **no** vol dir «feina de recopilar». Que costi una estona reunir dades d'expedients diferents **no** justifica la inadmissió: només la justifica quan cal **crear informació nova** que no existeix com a tal (fer un estudi, un càlcul inèdit, una anàlisi). La GAIP ha estimat moltes reclamacions per abús d'aquesta causa.

---

7. El procediment d'accés, pas a pas

Ara sí: el circuit tal com el tramitaràs. Et poso primer el de la **Llei 19/2014**, que és el que s'aplica a l'Ajuntament, i a cada pas et marco què diu la llei estatal, perquè el contrast és el que cau.

Pas 1. Presentació de la sol·licitud

Com: per **qualsevol mitjà** que permeti deixar-ne constància. En la pràctica, registre presencial (OAC) o **registre electrònic / seu electrònica**. Recorda que les persones jurídiques i els altres subjectes de l'**art. 14.2 de la Llei 39/2015** estan obligats a relacionar-se electrònicament.

A qui s'adreça (art. 17.1 de la Llei 19/2013): al titular de l'òrgan o entitat que **té** la informació. Si la informació és en poder d'un privat que presta serveis públics o exerceix potestats administratives, la sol·licitud s'adreça a **l'Administració a la qual està vinculat**.

Contingut mínim (art. 17.2 estatal; art. 26 català):

Requisit	Comentari
La **identitat** del sol·licitant	Cal identificar-se: no hi ha accés anònim
La **informació que es demana**	Formulada de manera prou concreta
Una **adreça de contacte, preferentment electrònica**	A efectes de comunicacions i notificacions
Si escau, la **modalitat preferida** d'accés	Consulta presencial, còpia en paper, fitxer electrònic, format concret

Res més. No es pot exigir un imprès determinat com a condició de validesa, ni exigir motivació, ni exigir acreditar interès.

Pas 2. Esmena i concreció

Si la sol·licitud **no identifica prou** la informació, es requereix el sol·licitant perquè la **concreti**:

- **Llei 19/2013 (art. 19.2)**: termini de **10 dies**, advertint que si no ho fa **es tindrà per desistit** i que **se suspèn** el termini per resoldre.
- **Llei 19/2014 (art. 28)**: termini **no inferior a 10 dies**, i també **suspèn** el termini.

> **Ull viu.** La concreció serveix per a peticions **genèriques o imprecises** («envieu-me tot el que tingueu d'urbanisme»). **No** serveix per demanar al ciutadà que expliqui per a què ho vol.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Pas 3. Derivació a qui té la informació

Si l'Ajuntament **no té** la informació però **sap qui la té**:

- **Estatal (art. 19.1)**: la remet a l'òrgan competent i **n'informa el sol·licitant**.
- **Catalana (art. 30)**: la deriva en **15 dies naturals** i ho comunica al sol·licitant.
- I si no se sap qui és el competent, aleshores sí que hi ha **inadmissió** (art. 18.1.d estatal), indicant qui es creu competent.

Encara un supòsit més (**art. 19.4 estatal**): si la informació la té l'òrgan però l'ha **elaborada íntegrament o en la seva part principal un altre**, se li remet la sol·licitud perquè **decideixi ell** sobre l'accés.

Pas 4. Audiència als tercers afectats

Si la informació **pot afectar drets o interessos de tercers degudament identificats**, se'ls dona tràmit d'al·legacions:

- **Estatal (art. 19.3)**: **15 dies**. **Suspèn** el termini per resoldre, i el sol·licitant n'ha de ser informat.
- **Catalana (art. 31)**: **10 dies**. També **suspèn**.

> **Diferència que cau.** Tercers: **10 dies** a Catalunya, **15 dies** a l'Estat. Concreció: **10 dies** als dos llocs.

Pas 5. Resolució

- **Llei 19/2014 (art. 33)**: **1 mes** des de la recepció de la sol·licitud, **prorrogable 15 dies** més si el volum o la complexitat ho justifiquen, **comunicant-ho prèviament** al sol·licitant.
- **Llei 19/2013 (art. 20.1)**: **1 mes** des de la recepció per l'òrgan competent per resoldre, **ampliable un altre mes** pel volum o complexitat, **prèvia notificació** al sol·licitant.

Quines resolucions s'han de motivar (**art. 20.2 estatal**): les que **deneguen** l'accés, les que concedeixen **accés parcial**, les que el concedeixen **per una modalitat diferent de la sol·licitada** i les que el permeten **havent-hi hagut oposició d'un tercer**.

> **Recorda el joc dels terminis.** Catalunya: **1 mes + 15 dies**. Estat: **1 mes + 1 mes**. És la parella de números que més es confon.

Pas 6. El silenci administratiu (la pregunta d'or)

Llei	Sentit del silenci	Article
Llei 19/2014 (Catalunya)	**ESTIMATORI (positiu)**: la sol·licitud s'entén **estimada**, llevat que hi concorri algun **límit legal** o que una norma amb rang de llei digui el contrari	**art. 35**
Llei 19/2013 (Estat)	**DESESTIMATORI (negatiu)**: transcorregut el termini sense resolució expressa, la sol·licitud **s'entén desestimada**	**art. 20.4**

> **Truc.** «**Catalunya diu SÍ; l'Estat calla i vol dir NO.**» Si t'ho pregunten sobre un ajuntament català, la resposta és **silenci positiu**.

I una conseqüència pràctica: si el silenci és positiu i el ciutadà reclama la informació, l'Ajuntament ja no pot dir simplement «no». Ha de lliurar-la, tret que hi hagi un límit que ho impedeixi. Per això **no resoldre en termini és el pitjor que pots fer**: recorda que l'**art. 20.6 de la Llei 19/2013** qualifica l'**incompliment reiterat** de resoldre en termini com a **infracció greu** a efectes disciplinaris.

Pas 7. Formalització i lliurament

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Llei 19/2014 (art. 36)**: un cop notificada l'estimació, la informació s'ha de lliurar en **30 dies**.
- **Llei 19/2013 (art. 22)**: l'accés es fa **preferentment per via electrònica**, llevat que no sigui possible o que el sol·licitant hagi assenyalat un altre mitjà. Si no es pot donar accés en el moment de notificar la resolució, s'ha d'atorgar en un termini **no superior a 10 dies**.
- **Si la informació ja està publicada** (art. 22.3), la resolució es pot limitar a **indicar al sol·licitant com hi pot accedir**. Molt útil a la pràctica: si el contracte ja és al portal, li dones l'enllaç.
- **Si hi ha hagut oposició d'un tercer** (art. 22.2): l'accés només es materialitza quan hagi passat el termini per interposar recurs contenciós administratiu sense que s'hagi formalitzat, o quan aquest s'hagi resolt confirmant el dret a rebre la informació.
- **Cost** (art. 22.4 estatal, art. 37 català): accés **gratuït**; còpies i canvis de format poden meritar **taxa o preu públic**.

Pas 8. Organització interna: les unitats d'informació

L'**art. 21 de la Llei 19/2013** obliga les administracions a **integrar la gestió de les sol·licituds en el funcionament de la seva organització interna**. A l'Administració de l'Estat hi ha **unitats especialitzades** amb funcions concretes que t'ajuden a entendre com s'ha de muntar el circuit també a un ajuntament:

- Recopilar i difondre la informació de publicitat activa.
- **Rebre i tramitar** les sol·licituds d'accés.
- Fer els **tràmits interns** necessaris per donar accés.
- Fer el **seguiment i control** de la tramitació.
- Portar un **registre de les sol·licituds** d'accés.
- Assegurar que la informació **més sol·licitada** estigui disponible al web o a la seu electrònica.
- Mantenir actualitzat un **mapa de continguts** que identifiqui els tipus d'informació que té l'òrgan.

I l'**art. 21.3**: la resta d'entitats -els ajuntaments inclosos- han d'**identificar clarament l'òrgan competent** per conèixer de les sol·licituds d'accés.

> **Aplicació directa a la teva feina.** Si a l'Ajuntament et toca la tramitació, el teu paper és: **registrar** la petició (data d'entrada = inici del termini), **identificar** el servei que té la informació, **avisar** que el rellotge corre, **detectar** si hi ha tercers o dades personals, i **portar el registre** de sol·licituds. La decisió de fons la pren l'òrgan competent, amb informe jurídic si cal.

---

8. Què pot fer el ciutadà si li diuen que no

8.1 A Catalunya: la GAIP

La **Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP)** és la peça que fa que tot això no quedi en paper mullat. La va crear la **Llei 19/2014**.

Naturalesa:

- Òrgan **independent**, que actua amb **plena autonomia funcional** i **sense subjecció a instruccions jeràrquiques**.
- **Adscrita al Parlament de Catalunya** (no depèn del Govern).
- Formada per un nombre reduït de **membres (entre 3 i 5)**: **juristes especialistes en dret públic** i **tècnics en arxius i gestió documental**, amb experiència reconeguda.
- Els **designa el Parlament** per una **majoria qualificada de tres cinquenes parts (3/5)**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

La reclamació:

- És **potestativa i gratuïta**, i **substitueix els recursos administratius** ordinaris. Qui vulgui pot anar directament al **contenciós administratiu**.
- **Termini per reclamar: 1 mes** des de la notificació de la resolució o des que es produeixen els efectes del silenci.
- **Termini per resoldre: 2 mesos**, ampliables **15 dies** si cal demanar informes o practicar proves.
- El **silenci de la GAIP és desestimatori**.
- Les seves **resolucions són vinculants** per a l'Administració i posen fi a la via administrativa.

La mediació: abans de resoldre, la GAIP ofereix una via de **mediació voluntària**. Si hi ha tercers afectats, cal el seu acord per obrir-la. **L'acord de mediació és vinculant** i acaba el procediment.

Altres funcions: vetllar pel compliment de la normativa d'accés, amb **potestat d'inspecció** i de requerir informació als subjectes obligats; elaborar **informes, dictàmens i recomanacions**; i difondre bones pràctiques.

No la confonguis. La **GAIP** és l'especialista en **accés a la informació**. El **Síndic de Greuges** defensa els drets en general i fa l'**avaluació externa** anual del compliment de la Llei 19/2014. L'**APDCAT** (Autoritat Catalana de Protecció de Dades, Llei 32/2010) vigila la **protecció de dades**. Tres òrgans, tres funcions.

8.2 A l'Estat: el CTBG

El **Consell de Transparència i Bon Govern (CTBG)** es crea a l'**art. 33 de la Llei 19/2013**: organisme públic amb **personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar**, que actua **amb autonomia i plena independència**.

- **Reclamació potestativa i prèvia** al contenciós (**art. 24.1**), **substitutiva dels recursos administratius** (**art. 23.1**).
- **Termini per reclamar: 1 mes** des de l'endemà de la notificació o de l'endemà dels efectes del silenci (**art. 24.2**).
- **Termini per resoldre i notificar: 3 mesos**; transcorreguts, la reclamació **s'entén desestimada** (**art. 24.4**).
- Si la denegació es va fonamentar en drets o interessos de tercers, **abans de resoldre** es dona **tràmit d'audiència** als afectats (art. 24.3).
- Les resolucions es **publiquen**, prèvia dissociació de dades personals, un cop notificades, i es comuniquen al **Defensor del Poble**.
- Funcions (**art. 38**): recomanacions, assessorament, informe preceptiu dels projectes normatius estatals de desplegament, **avaluació anual** amb memòria presentada a les Corts Generals, formació i col·laboració. El president adopta **criteris d'interpretació uniforme**, vetlla pel compliment de la publicitat activa, **coneix de les reclamacions**, respon consultes facultatives dels òrgans que tramiten sol·licituds i **insta l'inici del procediment sancionador**.

La clau del repartiment: la **disposició addicional quarta de la Llei 19/2013** diu que, quan la resolució l'hagi dictat una **comunitat autònoma, el seu sector públic o una entitat local del seu territori**, la reclamació la resol **l'òrgan independent que determini la comunitat autònoma**. A Catalunya, aquest òrgan és la **GAIP**. (Les comunitats que no en tinguin poden atribuir-ho al CTBG mitjançant conveni, pagant-ne les despeses.)

Cau segur. Una denegació d'accés de l'Ajuntament de Salt **no** es reclama al CTBG: es reclama a la **GAIP**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

8.3 La via judicial

L'**art. 20.5 de la Llei 19/2013**: les resolucions en matèria d'accés són **recurribles directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa**, sense perjudici de la reclamació potestativa. És a dir, el ciutadà tria: o GAIP, o directament jutjat.

8.4 El règim sancionador de la llei catalana

La **Llei 19/2014** tipifica infraccions **molt greus (art. 77)**, **greus (art. 78)** i **lleus (art. 79)**. Per als **alts càrrecs no electes**:

Gravetat	Sanció
Molt greu	Destitució, **inhabilitació d'1 a 5 anys** i multa de **6.001 a 12.000 ?**
Greu	Suspensió de **3 a 6 mesos**, inhabilitació de fins a **1 any** i multa de **600 a 6.000 ?**
Lleu	Amonestació i declaració d'incompliment amb publicitat

> **Ull viu.** Als càrrecs **electes** no se'ls poden aplicar destitució, suspensió ni inhabilitació (els ha triat el cos electoral). I al **personal al servei de l'Administració** -tu- se li aplica el **règim disciplinari de la funció pública**, no aquest quadre. Recorda també que la llei estatal qualifica com a **infracció greu** l'incompliment reiterat de publicar (art. 9.3) i de resoldre en termini (art. 20.6).

---

9. Casos que et trobaràs a la finestreta

Cas 1. «Vull la llista dels qui han cobrat ajuts d'urgència social aquest any.»
Informació pública, sí. Però conté dades de persones en situació de vulnerabilitat, que poden revelar **dades de salut o de situació socioeconòmica**. Resposta habitual: **accés parcial amb dissociació** (imports, finalitats, nombre de beneficiaris i franges, sense identificació nominal). Si hi ha dades especialment protegides identificables, cal **consentiment exprés i per escrit** o denegació motivada d'aquella part.

Cas 2. «Vull tots els correus electrònics entre el regidor d'Urbanisme i el promotor.»
Els correus **poden ser informació pública** (qualsevol format). Cal mirar si són **notes o comunicacions internes de caràcter auxiliar** (possible inadmissió, art. 18.1.b) o si contenen decisions amb efectes jurídics (accessibles). Si hi ha un tercer identificat, **tràmit d'al·legacions de 10 dies**. Mai una negativa genèrica.

Cas 3. «Vull saber quant cobra el cap de Serveis Econòmics.»
Les **retribucions dels alts càrrecs** són publicitat activa (art. 8.1.f). Les de la resta de personal: les **retribucions del lloc** segons la relació de llocs de treball i el pressupost són informació pública i s'han de publicar; la nòmina individualitzada amb conceptes personals entra en **ponderació** (art. 15.3 / art. 24). La sortida habitual és donar la informació **per lloc de treball**, no per persona.

Cas 4. «M'heu de fer un quadre comparatiu de la despesa en neteja dels darrers deu anys.»
Això és **reelaboració**: es demana informació nova que no existeix. Possible **inadmissió motivada** (art. 18.1.c). Però compte: si el que es demana és **descarregar** les dades que ja hi ha, encara que estiguin en deu fitxers diferents, **no és reelaboració**: és recopilació, i s'ha de fer.

Cas 5. «Ho vull tot sobre urbanisme del barri.»
Petició genèrica: **requeriment de concreció**, termini **10 dies**, amb advertiment de desistiment i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

suspensió del termini per resoldre.

Cas 6. «Ja fa 40 dies que vaig demanar-ho i no m'heu contestat.»
A Catalunya, **silenci positiu**: la sol·licitud s'entén **estimada** (art. 35) i la informació s'ha de lliurar en **30 dies** (art. 36), tret que hi concorri un límit legal. Registra-ho, avisa el servei responsable i el secretari, i tramita el lliurament.

Cas 7. «Soc l'interessat en un expedient sancionador i vull veure'l.»
Aquí **no** apliques la llei de transparència: apliques l'**art. 53.1.a de la Llei 39/2015** i les regles del procediment (disposició addicional primera de la Llei 19/2013). És més ràpid i més ampli per a ell.

Cas 8. «Ho demano en castellà.»
Cap problema: **art. 17.4 de la Llei 19/2013**, qualsevol de les llengües oficials del territori.

Glossari

- **Transparència**: obligació de fer comprensible i controlable l'actuació pública.
- **Publicitat activa**: informació que l'Administració publica per iniciativa pròpia, sense petició prèvia.
- **Portal de la transparència**: instrument bàsic i general per complir la publicitat activa; a un ajuntament, integrat a la seu electrònica.
- **Dret d'accés a la informació pública**: dret de qualsevol persona a demanar i obtenir informació en poder de l'Administració, sense motivar-ho.
- **Informació pública**: continguts o documents, en qualsevol format o suport, en poder d'un subjecte obligat i elaborats o adquirits en l'exercici de les seves funcions.
- **Límit**: excepció taxada que permet restringir l'accés; s'aplica de manera restrictiva, motivada i proporcionada.
- **Ponderació**: valorar cas per cas l'interès públic en divulgar contra els drets afectats, i deixar-ho raonat per escrit.
- **Dissociació / anonimització**: suprimir les dades que permetrien identificar una persona.
- **Accés parcial**: lliurar la informació ocultant només la part afectada per un límit, dient què s'ha omès.
- **Causa d'inadmissió**: motiu pel qual la sol·licitud ni s'entra a valorar (reelaboració, informació en curs, documents auxiliars, peticions abusives o repetitives, òrgan no competent desconegut).
- **Reelaboració**: crear informació nova que no existeix; no és el mateix que recopilar informació dispersa.
- **Silenci positiu**: si l'Administració catalana no resol dins de termini, la sol·licitud s'entén estimada.
- **GAIP**: Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública; òrgan independent adscrit al Parlament de Catalunya.
- **CTBG**: Consell de Transparència i Bon Govern; l'equivalent estatal.
- **APDCAT**: Autoritat Catalana de Protecció de Dades (Llei 32/2010).
- **Dades obertes (open data)**: informació pública publicada en formats reutilitzables per qui vulgui.
- **Unitat d'informació**: unitat que rep, tramita, registra i fa el seguiment de les sol·licituds d'accés.
- **Bon govern**: principis ètics i regles de conducta dels càrrecs públics; inclou codi de conducta, cartes de serveis i dret a una bona administració.

Els punts que cauen a l'examen

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

1. **Dues lleis bessones**: **19/2013** estatal (bàsica) i **19/2014** catalana (la que aplica un ajuntament de Catalunya i la més garantista). Fonament: **art. 105.b de la Constitució**.

2. **Silenci administratiu**: **POSITIU** a Catalunya (**art. 35 de la Llei 19/2014**); **NEGATIU** a l'Estat (**art. 20.4 de la Llei 19/2013**). És la pregunta trampa número u.

3. **Termini per resoldre**: **1 mes**. Pròrroga: **15 dies** a Catalunya (art. 33); **un mes més** a l'Estat (art. 20.1). Sempre comunicant-ho abans.

4. **Titularitat**: totes les persones (art. 12 estatal); a Catalunya, **majors de 16 anys** (art. 18). **Sense motivar ni acreditar interès** (art. 17.3 estatal / art. 20 català); la manca de motivació **no és causa de rebuig**.

5. **Terminis del procediment**: concreció **10 dies** (i suspèn); al·legacions de tercers **10 dies** a Catalunya / **15 dies** a l'Estat (i suspèn); derivació **15 dies naturals** a Catalunya; lliurament **30 dies** a Catalunya (art. 36) i **màxim 10 dies** a l'Estat quan no es pot donar en el moment de notificar (art. 22.1).

6. **Gratuïtat**: l'accés és gratuït; les **còpies** i el canvi de format poden meritar **taxa o preu públic** (art. 22.4 / art. 37).

7. **Límits**: **12 lletres a l'art. 14 de la Llei 19/2013** (de seguretat nacional a protecció del medi ambient); llista pròpia i més curta a l'**art. 21 de la Llei 19/2014**. Aplicació **justificada, proporcionada, restrictiva i motivada**.

8. **Dades personals**: ideologia, afiliació sindical, religió o creences -> **consentiment exprés i per escrit**; origen racial, salut, vida sexual, genètiques, biomètriques o infraccions -> **consentiment exprés o norma amb rang de llei**; **merament identificatives** lligades a l'activitat pública -> **accés**; la resta -> **ponderació raonada**. Amb **dissociació**, res d'això s'aplica (art. 15).

9. **Accés parcial** (art. 16 estatal / art. 25 català): si el límit toca una part, es lliura la resta i **s'indica què s'ha omès**; llevat que en resulti informació **distorsionada o sense sentit**.

10. **Inadmissió** (art. 18 estatal / art. 29 català): en curs d'elaboració, auxiliar o de suport, **reelaboració**, òrgan sense la informació amb competent desconegut, i peticions **repetitives o abusives**. Sempre **per resolució motivada**. A Catalunya s'hi afegeix la informació que s'ha de publicar dins de **3 mesos** i les **consultes jurídiques**.

11. **Reclamació**: **GAIP** a Catalunya i **CTBG** a l'Estat; totes dues **potestatives, gratuïtes i substitutives dels recursos administratius**. Termini per reclamar: **1 mes** en tots dos casos. Termini per resoldre: **2 mesos** la GAIP (+15 dies) i **3 mesos** el CTBG; **silenci desestimatori** en tots dos. Ho reparteix la **disposició addicional quarta de la Llei 19/2013**.

12. **GAIP**: independent, **adscrita al Parlament**, **de 3 a 5 membres** designats per **3/5** del Parlament, **resolucions vinculants**, ofereix **mediació** amb acord **vinculant**.

13. **Publicitat activa - contractació** (art. 8.1.a): **tots els contractes**, amb objecte, durada, import de licitació i d'adjudicació, procediment, publicitat, **nombre de licitadors** i adjudicatari, i les modificacions. Els **menors**, **trimestralment**; estadística de **pimes**, **semestral** (Llei 14/2022).

14. **Publicitat activa - declaracions de béns dels representants locals** (art. 8.1.h): **s'omet la localització concreta dels immobles**.

15. **Entitats privades obligades a publicitat activa**: subvencions superiors a **100.000 ?** anuals, o **40 % dels ingressos** en ajuts públics amb un mínim de **5.000 ?** (art. 3).

16. **Termini de publicació** de la informació subjecta a publicitat activa a Catalunya: **15 dies hàbils** des que es genera o s'aprova (**Decret 8/2021**).

17. **Entrada en vigor**: la Llei 19/2013 va donar **2 anys** a comunitats autònomes i entitats locals per adaptar-s'hi (DF novena).

18. **Incompliments**: **infracció greu** a efectes disciplinaris l'incompliment **reiterat** de la publicitat activa

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(art. 9.3) i de l'obligació de **resoldre en termini** (art. 20.6).

19. **No confondre**: dret d'accés (qualsevol persona, Llei 19/2014) ? accés a l'expedient de l'interessat (**art. 53.1.a de la Llei 39/2015**) ? dret d'informació dels regidors (**art. 77 de la LBRL**, resolució motivada en **5 dies naturals**).

20. **LBRL**: **art. 70.1** sessions del Ple públiques (el debat i la votació poden ser secrets per **majoria absoluta** si afecten l'art. 18.1 de la Constitució); **art. 70.3** dret de tots els ciutadans a **còpies i certificacions** dels acords i a consultar arxius i registres; **art. 70 ter.2** publicació telemàtica del planejament, que en municipis de menys de **5.000 habitants** pot fer un ens supramunicipal.

Resum exprés

- **Dues cares**: **publicitat activa** (l'Administració publica sola) i **dret d'accés** (el ciutadà demana i se li ha de contestar).
- **Dues lleis**: **19/2013** estatal i **19/2014** catalana, desplegada pel **Decret 8/2021**. Fonament: **art. 105.b** de la Constitució. La llei **s'aplica de ple als ens locals**.
- **Publicitat activa**: informació veraç, actualitzada, comprensible, gratuïta, accessible i en **format reutilitzable**, al **portal de la transparència**. Blocs: institucional i de planificació (art. 6), **rellevància jurídica** (art. 7) i **econòmica i pressupostària** (art. 8); a Catalunya, **arts. 8 a 15**. Termini de publicació: **15 dies hàbils**.
- Als continguts publicats s'hi apliquen **els mateixos límits** que a l'accés, i les **dades especialment protegides** només es publiquen **prèvia dissociació**.
- **Dret d'accés**: **totes les persones**; a Catalunya, **des dels 16 anys**. **Sense motivar** ni acreditar interès. **Gratuït**, tret de còpies i canvis de format.
- **Informació pública** = continguts o documents, **en qualsevol format**, en poder de l'Administració per l'exercici de les seves funcions.
- **Procediment**: sol·licitud amb **4 requisits mínims** (identitat, informació, adreça de contacte, modalitat) -> **concreció 10 dies** si és imprecisa (suspèn) -> **derivació** si no la tenim (**15 dies naturals** a Catalunya) -> **tercers 10 dies** a Catalunya, **15** a l'Estat (suspèn) -> **resolució 1 mes** (+**15 dies** a Catalunya, +**1 mes** a l'Estat) -> **lliurament 30 dies**.
- **Silenci**: **POSITIU a Catalunya**, **NEGATIU a l'Estat**. Tatua-t'ho.
- **Límits** (art. 14 estatal, 12 lletres / art. 21 català): restrictius, motivats, proporcionats i ponderats. Amb **dades personals**, escala de tres graons i sortida per **dissociació**.
- **Accés parcial**: la regla quan el límit toca només una part; s'indica què s'ha omès.
- **Inadmissió ? límit**: en curs d'elaboració, auxiliars, **reelaboració**, competent desconegut, peticions abusives. Sempre **resolució motivada**.
- **Garanties**: **GAIP** a Catalunya (independent, adscrita al Parlament, **3-5 membres** per **3/5**, reclamació **1 mes**, resolució **2 mesos**, **vinculant**, amb **mediació**) i **CTBG** a l'Estat (reclamació **1 mes**, resolució **3 mesos**, silenci desestimatori). O directament al **contenciós**.
- **Sancions**: règim propi de la llei catalana per a alts càrrecs (molt greus **6.001-12.000 ?**, inhabilitació **1-5 anys**); per al personal, **règim disciplinari**. Incomplir reiteradament la publicitat activa o el deure de resoldre és **infracció greu**.

Autoavaluació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

<details><summary>1. Quina diferència hi ha entre publicitat activa i dret d'accés, i qui posa la iniciativa en cada cas?</summary>La publicitat activa és la informació que l'Administració publica pel seu compte, de manera periòdica i actualitzada, sense que ningú l'hi demani (art. 5 i seg. de la Llei 19/2013; arts. 8-15 de la Llei 19/2014). El dret d'accés és el dret de qualsevol persona a demanar i obtenir informació pública que ja existeix (art. 12 i seg. de la Llei 19/2013; art. 18 i seg. de la Llei 19/2014). En la primera la iniciativa és de l'Administració; en el segon, de la ciutadania.</details>

<details><summary>2. A partir de quina edat es pot exercir el dret d'accés a Catalunya? Cal explicar per a què es vol la informació?</summary>A partir dels 16 anys (art. 18 de la Llei 19/2014). No cal motivar la sol·licitud ni acreditar cap interès (art. 20 de la Llei 19/2014; art. 17.3 de la Llei 19/2013). El sol·licitant pot exposar els motius, i es tindran en compte en resoldre, però l'absència de motivació mai no és per si sola causa de rebuig.</details>

<details><summary>3. Quant de temps té l'Ajuntament per resoldre i què passa si no contesta?</summary>1 mes des de la recepció, prorrogable 15 dies si el volum o la complexitat ho justifiquen, comunicant-ho prèviament (art. 33 de la Llei 19/2014). Si no resol dins de termini, el silenci és ESTIMATORI: la sol·licitud s'entén estimada (art. 35), llevat que hi concorri algun límit legal, i la informació s'ha de lliurar en 30 dies (art. 36). A l'Estat el silenci seria desestimatori (art. 20.4 de la Llei 19/2013) i la pròrroga seria d'un mes més.</details>

<details><summary>4. Quins són els requisits mínims d'una sol·licitud d'accés?</summary>Quatre (art. 17.2 de la Llei 19/2013; art. 26 de la Llei 19/2014): la identitat del sol·licitant, la informació que es demana, una adreça de contacte preferentment electrònica i, si escau, la modalitat preferida d'accés. Res més: ni imprès obligatori, ni motivació, ni acreditació d'interès. Es pot presentar per qualsevol mitjà que en deixi constància i en qualsevol de les llengües oficials del territori.</details>

<details><summary>5. Quina diferència hi ha entre un límit i una causa d'inadmissió? Posa'n un exemple de cada.</summary>El límit (art. 14 estatal / art. 21 català) modula què es lliura: obliga a ponderar i permet denegar total o parcialment, sempre motivadament (exemple: la intimitat d'un tercer, que porta a un accés parcial anonimitzat). La causa d'inadmissió (art. 18 estatal / art. 29 català) fa que la sol·licitud ni s'entri a valorar, també per resolució motivada (exemple: exigir una reelaboració, o tractar-se de notes i esborranys de caràcter auxiliar).</details>

<details><summary>6. Un veí demana un expedient de subvenció que conté un informe de serveis socials amb dades de salut. Què has de fer?</summary>Les dades de salut tenen règim reforçat: només es pot autoritzar l'accés amb consentiment exprés de l'afectat o si ho empara una norma amb rang de llei (art. 15.1 de la Llei 19/2013; art. 23 de la Llei 19/2014). La sortida normal és l'accés parcial amb dissociació (art. 16 / art. 25): lliurar la resta amb aquella part omesa i indicar què s'ha omès i per què. I com que hi ha un tercer identificable, abans cal el tràmit d'al·legacions de 10 dies (art. 31 de la Llei 19/2014).</details>

<details><summary>7. Què vol dir «reelaboració» i per què és una causa d'inadmissió tan discutida?</summary>Vol dir que, per divulgar la informació, cal una acció prèvia de crear informació nova que no existeix com a tal (art. 18.1.c de la Llei 19/2013). No és

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

reelaboració la simple recopilació d'informació que ja existeix, encara que estigui dispersa en molts expedients i costi feina reunir-la. És discutida perquè s'ha invocat en excés per estalviar-se feina, i la GAIP i el CTBG han estimat moltes reclamacions per aquest motiu.</details>

<details><summary>8. Contra una denegació d'accés d'un ajuntament català, davant de quin òrgan es reclama, en quin termini i què passa si no resol?</summary>Davant la GAIP (Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública), no davant el CTBG: ho determina la disposició addicional quarta de la Llei 19/2013, que atribueix la reclamació a l'òrgan independent que designi la comunitat autònoma. La reclamació és potestativa, gratuïta i substitutiva dels recursos administratius; termini per interposar-la: 1 mes. La GAIP resol en 2 mesos, ampliables 15 dies, i el seu silenci és desestimatori. Les seves resolucions són vinculants. També es pot anar directament al contenciós administratiu (art. 20.5 de la Llei 19/2013).</details>

<details><summary>9. Com està composta la GAIP i de qui depèn?</summary>És un òrgan independent, amb plena autonomia funcional i sense subjecció a instruccions jeràrquiques, adscrit al Parlament de Catalunya. La formen entre 3 i 5 membres, juristes especialistes en dret públic i tècnics en arxius i gestió documental, designats pel Parlament per majoria de 3/5. A més de resoldre reclamacions, ofereix mediació (voluntària, amb acord vinculant), té potestat d'inspecció i emet informes i recomanacions.</details>

<details><summary>10. Quina informació de contractació ha de publicar l'Ajuntament d'ofici, i amb quina periodicitat els contractes menors?</summary>Tots els contractes, amb objecte, durada, import de licitació i d'adjudicació, procediment utilitzat, instruments de publicitat, nombre de licitadors i identitat de l'adjudicatari, així com les modificacions i les decisions de desistiment i renúncia (art. 8.1.a de la Llei 19/2013; art. 13 de la Llei 19/2014). Els contractes menors es poden publicar trimestralment, i des de la Llei 14/2022 s'hi afegeix estadística semestral sobre participació de pimes.</details>

<details><summary>11. Es pot publicar al portal de transparència qualsevol dada que consti a l'expedient?</summary>No. L'art. 5.3 de la Llei 19/2013 aplica a la publicitat activa els mateixos límits del dret d'accés (art. 14) i, especialment, el de protecció de dades (art. 15). I quan la informació contingui dades especialment protegides, la publicitat només es pot fer prèvia dissociació d'aquestes dades. Publicar un llistat de beneficiaris d'ajuts socials amb DNI i motiu de l'ajut és il·legal.</details>

<details><summary>12. Un regidor de l'oposició demana un informe. Se li aplica la Llei 19/2014?</summary>No: se li aplica el seu dret d'informació com a membre de la corporació, art. 77 de la LBRL, que li permet obtenir de l'alcalde o de la Junta de Govern els antecedents, dades i informacions que necessiti per exercir la seva funció. La sol·licitud s'ha de resoldre motivadament en els 5 dies naturals següents. És una via diferent i més àmplia que la del dret d'accés ciutadà.</details>

<details><summary>13. Si la informació que et demanen ja està publicada al portal, què fas?</summary>L'art. 22.3 de la Llei 19/2013 ho resol: la resolució es pot limitar a indicar al sol·licitant com hi pot accedir (l'enllaç del portal o de la seu electrònica). No cal tornar-li a preparar el document. Això sí, s'ha de resoldre i notificar igualment

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

dins de termini: no contestar mai no és una opció, perquè a Catalunya el silenci juga a favor seu i, a més, l'incompliment reiterat de resoldre és infracció greu a efectes disciplinaris (art. 20.6).</details>

<details><summary>14. Qui més, a part de les administracions, està obligat per la llei de transparència?</summary>Pel que fa a la publicitat activa: partits polítics, sindicats i organitzacions empresarials, i les entitats privades que rebin en un any ajuts o subvencions públiques superiors a 100.000 ?, o que tinguin com a mínim el 40 % dels ingressos anuals en ajuts públics arribant a un mínim de 5.000 ? (art. 3). A més, qui presta serveis públics o exerceix potestats administratives -concessionaris i adjudicataris de contractes- està obligat a subministrar a l'Administració, previ requeriment, la informació que aquesta necessiti per complir la llei (art. 4).</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

39

TEMA

Tema 39. Principis de la protecció de dades de caràcter personal. Drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de les dades de caràcter personal.

Introducció: cada paper que passa pel teu taulell porta dades d'algú

Pensa en un matí qualsevol a l'Ajuntament de Salt. Entra una persona a empadronar-se i et dona el DNI, l'adreça i la data de naixement dels seus fills. Truca una altra per demanar un ajut d'urgència social i t'explica que està en tractament mèdic. Al registre d'entrada et deixen una instància amb el telèfon mòbil escrit al marge. Arriba un correu d'una empresa que ha guanyat el contracte de manteniment informàtic i que, per fer la seva feina, veurà les bases de dades de tributs. **Tot això són dades de caràcter personal**, i tot això està regulat.

La protecció de dades no és un tràmit afegit ni una manía del delegat de protecció de dades: és un **dret fonamental**. L'article **18.4 de la Constitució** encarrega a la llei limitar l'ús de la informàtica per garantir l'honor i la intimitat, i el Tribunal Constitucional (**STC 292/2000**) va dir que d'aquí en neix un dret fonamental **autònom**, diferent del dret a la intimitat: el **dret a l'autodeterminació informativa**, és a dir, el dret de cadascú a controlar qui té les seves dades i què en fa. A escala europea el recull l'**article 8 de la Carta dels Drets Fonamentals de la UE**, i a Catalunya l'**article 31 de l'Estatut d'Autonomia** reconeix el dret a la protecció de les dades personals i preveu una **autoritat independent** designada pel Parlament.

Aquest tema té dues meitats i totes dues cauen. La primera són els **principis**: les regles que has de complir sempre que toquis dades d'algú (per què les tens, quantes en pots demanar, quant temps les guardes, com les protegeixes). La segona són els **drets de les persones**: què et pot demanar un ciutadà sobre les seves pròpies dades i què has de fer tu quan ho demana. Un avís important abans de començar: l'enunciat oficial parla de drets d'«**accés, rectificació, cancel·lació i oposició**» (els famosos **drets ARCO**), i aquest és vocabulari de la **llei antiga**, la LOPD 15/1999, derogada. Avui els drets són **set** i tenen noms una mica diferents. En aquesta guia els estudiaràs **com són ara** i, a més, tindràs la **taula de correspondència** amb els noms vells, perquè el tribunal pot fer servir qualsevol dels dos llenguatges.

---

1. D'on ve tot: el marc normatiu vigent

1.1 Les dues normes centrals

Norma	Què és	Paper
Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril de 2016 - el **RGPD**	Reglament europeu	Norma **d'aplicació directa**. Fixa el nucli dur: principis, bases, drets, obligacions
Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre - la **LOPDGDD**	Llei orgànica espanyola	**Adapta i desenvolupa** el RGPD en els marges que el mateix reglament deixa als estats, i hi afegeix els **drets digitals**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

El RGPD és aplicable des del **25 de maig de 2018**. La LOPDGDD es va publicar el **6 de desembre de 2018** i **va derogar** la vella **LOPD 15/1999** i el seu reglament de desenvolupament (**RD 1720/2007**).

Compte amb el parany més repetit. El RGPD **no és una directiva** i, per tant, **no s'ha de transposar**: s'aplica directament a tots els estats membres des del primer dia. I la LOPDGDD **no el substitueix** ni el pot contradir: el **completa** allà on el reglament ho permet (edat dels menors, règim de les administracions públiques, sancions, delegat de protecció de dades...).

1.2 La resta del mapa

- **Llei orgànica 7/2021, de 26 de maig**: regula el tractament de dades personals per a finalitats de **prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals** i d'execució de sancions penals. És la que s'aplica, per exemple, a bona part de l'activitat de la **policia local** com a policia judicial. Transposa la Directiva (UE) 2016/680.
- **Llei 32/2010, de l'1 d'octubre**: crea l'**Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT)**, que és **l'autoritat de control competent** sobre els tractaments dels **ens locals de Catalunya**. És a dir: sobre l'Ajuntament de Salt no hi mana l'AEPD, hi mana l'**APDCAT**.
- **Llei 19/2014, del 29 de desembre**, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (la catalana), i la **Llei 19/2013** estatal: són la cara oposada de la balança. Quan algú demana informació pública que conté dades de tercers, s'han de ponderar les dues coses.
- **Llei 39/2015 (LPAC)** i **Llei 26/2010**, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya: el **dret d'accés a l'expedient** de la persona interessada (art. **53.1.a** LPAC) és una cosa **diferent** del dret d'accés del RGPD i del dret d'accés a la informació pública.
- **Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents**, i el sistema català d'**avaluació documental**: diuen quant temps s'ha de conservar cada sèrie documental. Sense això, el principi de «no guardis les dades més del compte» seria impossible d'aplicar a un ajuntament.
- **Esquema Nacional de Seguretat (ENS)**, aprovat pel **Reial decret 311/2022, de 3 de maig**: les mesures de seguretat de la informació al sector públic, amb categories **BÀSICA, MITJANA i ALTA**.

Truc per no perdre't. Memoritza-ho com una escala: **Europa** (RGPD) -> **Estat** (LO 3/2018 i LO 7/2021) -> **Catalunya** (Llei 32/2010 de l'APDCAT) -> **el teu ajuntament** (política de protecció de dades, registre d'activitats i delegat de protecció de dades).

1.3 Els conceptes que has de tenir clavats (art. 4 RGPD)

Concepte	En cristià
Dada personal	Qualsevol informació sobre una persona **física identificada o identificable**: nom, DNI, adreça, telèfon, matrícula, imatge, veu, adreça IP, número d'expedient si permet arribar a la persona
Tractament	**Qualsevol** operació sobre dades: recollir, registrar, consultar, imprimir, copiar, comunicar, publicar, suprimir. Fins i tot **mirar** una dada és tractar-la
Fitxer	Conjunt estructurat de dades. Ja **no** és el concepte central (abans sí que ho era)
Interessat / afectat	La **persona física** a qui es refereixen les dades. És qui té els drets
Responsable del tractament	Qui decideix **per a què** i **com** es tracten les dades. A un ajuntament, el responsable és **l'Ajuntament** com a entitat, no el regidor ni l'administratiu
Encarregat del tractament	Qui tracta dades **per compte** del responsable i seguint les seves instruccions: l'empresa d'informàtica, la de nòmines, la que gestiona el servei d'atenció domiciliària. Cal un **contracte** (art. **28 RGPD**)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Cessió o comunicació de dades	Donar dades a un **tercer** que les tractarà per a finalitats **pròpies**. No és el mateix que un encàrrec
Consentiment	Manifestació de voluntat **lliure, específica, informada i inequívoca**, per declaració o acció afirmativa clara (art. **4.11 RGPD** i **6.1 LOPDGDD**)
Pseudonimització	Substituir els identificadors per un codi, guardant la clau a part. Les dades **segueixen sent personals**
Anonimització	Trencar el vincle amb la persona de manera **irreversible**. Les dades anonimitzades **ja no** són dades personals i queden fora del RGPD
Violació de seguretat (bretxa)	Incident que provoca destrucció, pèrdua, alteració, comunicació o accés **no autoritzat** a dades
Autoritat de control	Organisme públic **independent** que supervisa: **APDCAT** a Catalunya, **AEPD** a l'Estat

Distinció d'examen. Pseudonimitzar és una **mesura de seguretat**; **anonimitzar** és una **sortida del règim**. Si algú et diu «ja he posat un codi en comptes del nom, doncs ja no és una dada personal», és **fals**: mentre hi hagi manera de desfer-ho, continua sent-ho.

1.4 A qui i a què s'aplica

El RGPD s'aplica al tractament **total o parcialment automatitzat** (informàtic) i també al **no automatitzat** quan les dades estan o han d'estar en un **fitxer** estructurat (l'armari d'expedients en paper hi entra). **No** s'aplica a activitats **purament personals o domèstiques** (l'agenda del teu mòbil), ni a matèries fora del Dret de la Unió, ni -per aquesta via- als tractaments policials i penals, que van per la **LO 7/2021**.

Territorialment s'aplica als tractaments fets en el context d'un **establiment a la UE**, i també a responsables de fora de la UE que ofereixin béns o serveis a persones que són a la UE o que controlin el seu comportament (el criteri del **«targeting»**).

---

2. Els principis de la protecció de dades

2.1 Els set principis de l'article 5 del RGPD

Aquest article és **el cor del tema**. Tot tractament, sense excepció, s'hi ha de sotmetre.

Principi	Què vol dir de veritat	Exemple a l'ajuntament
Licitud, lleialtat i transparència	Necessites una **base jurídica** (art. 6), no pots enganyar i has d'explicar-ho de manera entenedora	El full d'empadronament porta una clàusula informativa
Limitació de la finalitat	Es recullen per a finalitats **determinades, explícites i legítimes**, i no es poden reutilitzar per a finalitats **incompatibles**	Els telèfons del padró **no** es fan servir per convocar un acte de partit
Minimització	Només dades **adequades, pertinents i limitades** al necessari	Per a una llicència de gual no cal saber l'estat civil
Exactitud	Han de ser **exactes** i, si cal, **actualitzades**; les inexactes es rectifiquen o se suprimeixen **sense dilació**	Si el veí canvia de domicili, s'actualitza el padró
Limitació del termini de conservació	No es guarden **més temps del necessari** per a la finalitat	L'expedient es conserva el que digui la taula d'avaluació documental, no «per sempre»

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Integritat i confidencialitat** | **Seguretat** adequada: control d'accessos, xifratge, còpies, no deixar papers al taulell | La pantalla no queda oberta amb l'expedient d'un veí mentre atens el següent |
| **Responsabilitat proactiva** (accountability) | No n'hi ha prou de complir: has de poder **demostrar** que compleixes | Registre d'activitats, formació, contractes d'encàrrec, registre de bretxes |

Truc de memòria. «**Li-Fi-Mi-Ex-Con-Se-Res**»: **Li**citud, **Fi**nalitat, **Mi**nimització, **Ex**actitud, **Con**servació limitada, **Se**guretat, **Res**ponsabilitat proactiva. Set principis, un sol article: el **5 del RGPD**. El setè (responsabilitat proactiva) és la **gran novetat** respecte de la llei antiga i el que més cau.

2.2 La licitud: les sis bases de l'article 6 del RGPD

Perquè un tractament sigui lícit ha d'emparar-se **almenys en una** d'aquestes sis bases:

Lletra	Base	Ús a l'Administració local
a)	**Consentiment** de l'interessat	Només per a tractaments **voluntaris**: butlletí informatiu, fotos d'un acte, llistes de difusió
b)	**Execució d'un contracte** o mesures precontractuals	Poc habitual com a base pública; sí en relacions privades de l'ens
c)	**Compliment d'una obligació legal** del responsable	Padró, tributs, nòmines, Seguretat Social, subvencions
d)	**Interessos vitals** de l'interessat o d'un tercer	Una emergència: risc per a la vida d'una persona
e)	**Missió d'interès públic** o **exercici de poders públics**	**La base reina de l'ajuntament**: llicències, sancions, serveis socials, urbanisme
f)	**Interès legítim** del responsable o d'un tercer	**No la poden invocar les autoritats públiques** en l'exercici de les seves funcions

La pregunta clàssica. «Un ajuntament pot tractar dades emparant-se en l'**interès legítim**?» -> **No**, quan actua en l'exercici de les seves funcions: l'article **6.1, últim paràgraf**, del RGPD ho exclou expressament. Ha d'anar a la lletra **c)** o a la **e)**.

I aquí entra l'**article 8 de la LOPDGDD**, que posa una condició extra a aquestes dues bases:

- La base **«obligació legal»** (6.1.c) exigeix que l'obligació derivi d'una **norma de Dret de la Unió o d'una norma amb rang de llei**, que pot fixar les condicions generals del tractament, els tipus de dades i les **cessions** que en derivin.
- La base **«interès públic / poders públics»** (6.1.e) exigeix que **derivi d'una competència atribuïda per una norma amb rang de llei**.

Traducció pràctica. Quan un veí et diu «jo no us autoritzo a tenir les meves dades», la resposta no és discutir-hi: el tractament del padró o d'un expedient sancionador **no depèn del seu consentiment**, perquè la base és una **llei**. El que sí que té és el dret a estar informat i a exercir els drets que veurem al bloc 4.

2.3 El consentiment, quan sí que cal

Quan la base **és** el consentiment, ha de ser (art. **4.11 RGPD** i **6 LOPDGDD**):

- **Lliure**: sense pressió ni conseqüències negatives per no donar-lo.
- **Específic**: per a **cada** finalitat. Si el tractament té diverses finalitats, ha de constar de manera **específica i inequívoca** que es dona per a **totes** (art. **6.2 LOPDGDD**).
- **Informat**: abans has hagut d'explicar qui ets i què faràs.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Inequívoc**: per **declaració** o **acció afirmativa clara**. Prohibits el silenci, les caselles **premarcades** i la inacció.
- **Revocable** en qualsevol moment, i ha de ser **tan fàcil retirar-lo com donar-lo** (art. **7.3 RGPD**). La retirada **no** afecta la licitud del que ja s'havia fet.
- **Demostrable**: el responsable ha de poder **provar** que el va obtenir (art. **7.1 RGPD**).

A més, l'article **6.3 de la LOPDGDD** prohibeix **supeditar l'execució d'un contracte** que l'afectat consenti tractaments **no relacionats** amb el manteniment, desenvolupament o control d'aquella relació contractual.

El consentiment dels menors (art. 7 LOPDGDD): aquesta és una de les xifres que més cauen.

- El tractament de dades d'un menor es pot fundar en el **seu** consentiment quan sigui **major de catorze anys**.
- Per **sota dels 14**, cal el consentiment del **titular de la pàtria potestat o tutela**, amb l'abast que aquests determinin.
- Excepció: quan la llei exigeixi l'assistència dels pares o tutors per al negoci jurídic en què s'emmarca el consentiment.

Compte. La frontera de la protecció de dades és **14 anys**; la de la majoria d'edat és **18**; la del dret d'accés a la informació pública a Catalunya és **16** (art. 18 de la Llei 19/2014). Són **tres números diferents** i el tribunal els barreja expressament.

2.4 Dades especialment protegides: categories especials, dades penals i infraccions administratives

Categories especials (art. 9 RGPD): origen **ètnic o racial**, opinions **polítiques**, conviccions **religioses o filosòfiques**, **afiliació sindical**, dades **genètiques**, dades **biomètriques** dirigides a identificar de manera unívoca una persona, dades de **salut** i dades de la **vida sexual o orientació sexual**.

El seu tractament està **prohibit amb caràcter general**, tret que hi concorri alguna de les **excepcions taxades** de l'art. **9.2** (consentiment **explícit**; obligacions en l'àmbit laboral i de seguretat social; interessos vitals; dades manifestament fetes públiques per l'interessat; reclamacions judicials; **interès públic essencial**; medicina preventiva o laboral i gestió de serveis sanitaris i socials; salut pública; arxiu, recerca o estadística).

L'**article 9 de la LOPDGDD** hi afegeix dues precisions clau:

1. **El sol consentiment de l'afectat no basta** per aixecar la prohibició quan la **finalitat principal** del tractament sigui identificar la seva **ideologia, afiliació sindical, religió, orientació sexual, creences o origen racial o ètnic**. (Es podrà tractar, si escau, per alguna de les **altres** excepcions de l'art. 9.2.)
2. Els tractaments basats en les lletres **g), h) i i)** de l'art. 9.2 fonamentats en Dret espanyol han d'estar emparats en una **norma amb rang de llei**, que pot afegir requisits de seguretat i confidencialitat.

Dades de naturalesa penal (art. 10 RGPD i 10 LOPDGDD): les relatives a **condemnes i infraccions penals** o mesures de seguretat connexes tenen un règim **propi i separat**. Només es poden tractar sota supervisió d'una **autoritat pública** o quan ho autoritzi el Dret de la Unió o dels estats amb garanties adequades; la LOPDGDD ho concreta per a òrgans competents en matèria penal, quan una norma amb rang de llei ho habiliti, i per a **advocats i procuradors** respecte de la informació dels seus clients.

Infraccions i sancions administratives (art. 27 LOPDGDD): el tractament de dades relatives a infraccions i sancions **administratives** té també un règim específic (és el que hi ha darrere dels expedients sancionadors de trànsit o de convivència).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Parany de test garantit. «Les dades relatives a condemnes penals són una categoria especial de dades de l'article 9.» -> **FALS**. Van a l'**article 10**, a part. I «les dades relatives a infraccions administratives són categoria especial» -> també **fals**: van a l'art. **27 LOPDGDD**.

2.5 Els principis desenvolupats per la LOPDGDD (Títol II, arts. 4 a 10)

El **Títol II de la LOPDGDD** es diu literalment **«Principis de protecció de dades»** i va de l'**article 4 al 10**. No repeteix l'article 5 del RGPD: el **concreta**.

Art.	Matèria	Contingut clau
4	**Exactitud**	La inexactitud **no és imputable** al responsable quan la dada la va donar el mateix afectat, ve d'un **intermediari** previst legalment, del dret de **portabilitat** o d'un **registre públic**, sempre que el responsable actuï amb diligència i la corregeixi o suprimeixi sense dilació quan ho sap
5	**Deure de confidencialitat**	Obliga el responsable, l'encarregat i **tothom** que intervingui en qualsevol fase del tractament. És **complementari** del secret professional i **es manté fins i tot després** d'acabar la relació
6	**Consentiment**	Definició i requisits; consentiment específic per a **cada** finalitat; prohibició de condicionar el contracte
7	**Menors**	Frontera als **14 anys**
8	**Obligació legal / interès públic / poders públics**	Cal **norma amb rang de llei** o competència atribuïda per llei
9	**Categories especials**	El sol consentiment no aixeca la prohibició en determinats casos
10	**Dades penals**	Règim propi

Això et pot passar de veritat. Un company que ja no treballa a l'Ajuntament comenta al bar el que va llegir en un expedient de serveis socials. Ha vulnerat el **deure de confidencialitat de l'article 5 de la LOPDGDD**, que **no caduca** quan s'acaba el contracte. I, segons l'art. **72.1.i)**, aquesta vulneració és una infracció **molt greu**.

2.6 La responsabilitat proactiva i les seves eines

El principi de responsabilitat proactiva no es queda en una frase bonica: es tradueix en **obligacions concretes** del capítol IV del RGPD que has de conèixer.

- **Protecció de dades des del disseny i per defecte (art. 25 RGPD)**: pensar la privacitat **abans** de posar en marxa el tractament i, per defecte, tractar només les dades necessàries.
- **Registre d'activitats de tractament (RAT)** (art. **30 RGPD** i **31 LOPDGDD**): l'inventari de tots els tractaments de l'entitat. Substitueix la vella **inscripció de fitxers** al Registre General de Protecció de Dades. Ha d'incloure identitat i contacte del responsable i del delegat, **finalitats**, categories d'interessats i de dades, categories de **destinataris**, transferències internacionals, **terminis de supressió** previstos i descripció general de les **mesures de seguretat**. L'art. **31.2 LOPDGDD** obliga els subjectes de l'art. 77.1 -**hi són les entitats locals**- a **fer públic** un inventari de les seves activitats de tractament accessible per **mitjans electrònics**, amb la seva **base legal**.
- **Seguretat del tractament (art. 32 RGPD)**: mesures tècniques i organitzatives **adequades al risc**; s'hi esmenten la **pseudonimització**, el **xifratge**, la capacitat de garantir **confidencialitat, integritat, disponibilitat i resiliència**, la capacitat de **restaurar** l'accés i la **verificació periòdica** de l'eficàcia. Al sector públic s'hi suma l'**ENS (RD 311/2022)**.
- **Notificació de violacions de seguretat**: a l'**autoritat de control** sense dilació indeguda i, si és

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

possible, en un màxim de **72 hores** (art. **33**), llevat que sigui **improbable** que suposi un risc; i **comunicació als afectats** sense dilació indeguda quan sigui probable que comporti un **alt risc** per als seus drets (art. **34**). Totes les bretxes, es notifiquin o no, s'han de **documentar**.

- **Avaluació d'impacte (AIPD, art. 35 RGPD)**: obligatòria quan el tractament comporti un **alt risc** (perfils i decisions automatitzades, tractament a **gran escala** de categories especials, **videovigilància** sistemàtica de zona d'accés públic). Si el risc continua sent alt, **consulta prèvia** a l'autoritat (art. **36**).
- **Delegat de protecció de dades (DPD)** (arts. **37 a 39 RGPD** i **34 a 37 LOPDGDD**): **obligatori sempre** quan el responsable és una **autoritat o organisme públic** (art. 37.1.a) - per tant, a l'Ajuntament de Salt. Es designa per les seves **qualitats professionals** i coneixements especialitzats, pot ser **personal propi o contractat**, **diverses entitats públiques en poden compartir un** (art. 37.3), actua amb **independència**, **no pot ser destituït ni sancionat** per exercir les seves funcions, **informa al nivell jeràrquic més alt** i les seves dades de contacte es **publiquen** i es **comuniquen a l'autoritat de control**. L'art. **34.3 LOPDGDD** dona **deu dies** per comunicar a l'autoritat les designacions, nomenaments i cessaments.
- **Bloqueig de les dades (art. 32 LOPDGDD)**: en parlem al bloc 4, perquè és la clau per entendre què va passar amb la vella «cancel·lació».

> **No confonguis-los.** El **RAT** és un **inventari** de tot; l'**AIPD** és una **anàlisi de risc** d'un tractament concret. El **DPD** ni decideix les finalitats ni és el responsable: **assessora, supervisa i fa de pont** amb l'autoritat de control.

---

3. Abans dels drets: el dret d'informació i la transparència

Els drets del bloc següent només tenen sentit si la persona **sap** que li estàs tractant les dades. Per això el RGPD comença per aquí.

- **Article 12 RGPD**: la informació s'ha de donar de forma **concisa, transparent, intel·ligible i de fàcil accés, amb un llenguatge clar i senzill**, i **gratuïtament**.
- **Article 13 RGPD**: informació que cal donar quan les dades es recullen **de la mateixa persona** (al moment de recollir-les).
- **Article 14 RGPD**: informació quan les dades **no** s'han obtingut de la persona (termini raonable, com a màxim **un mes**; o en la primera comunicació amb ella, si és abans).

Què s'ha d'informar: identitat i contacte del **responsable**; contacte del **delegat de protecció de dades**; **finalitats** i **base jurídica** (i, si és interès legítim, quin); **destinataris**; **transferències internacionals**; **termini de conservació**; els **drets** que pot exercir i com; el dret a **retirar el consentiment**; el dret a **reclamar davant l'autoritat de control**; si l'aportació de dades és obligatòria o no i què passa si no les dona; i l'existència de **decisions automatitzades** o elaboració de **perfils**, amb la lògica aplicada.

La informació per capes (art. 11 LOPDGDD): aquest article permet una solució molt pràctica i molt preguntada. El responsable pot complir el deure d'informar donant una **informació bàsica** i indicant una **adreça electrònica o un altre mitjà** que permeti accedir de manera **senzilla i immediata** a la resta. La **informació bàsica** ha de contenir, com a mínim:

- a) La **identitat** del responsable i, si escau, del seu representant.
- b) La **finalitat** del tractament.
- c) La possibilitat d'**exercir els drets** dels articles **15 a 22 del RGPD**.

Si les dades s'han de fer servir per elaborar **perfils**, cal dir-ho també, i informar del dret a **oposar-se a les decisions automatitzades**. I quan les dades **no** s'han obtingut de la persona, la informació bàsica ha

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

d'incloure a més les **categories de dades** tractades i les **fonts** d'on provenen.

Com es veu això al taulell. La «primera capa» és el quadret que hi ha al peu de la instància (responsable, finalitat, drets, on ampliar). La «segona capa» és la pàgina de la seu electrònica amb tot el detall. **Ometre el deure d'informar és infracció molt greu** (art. **72.1.h) LOPDGDD**).

---

4. Els drets de les persones: de l'ARCO d'ahir a l'ARSULIPO d'avui

4.1 Primer, la traducció: què va passar amb els «drets ARCO»

L'enunciat del tema parla d'«accés, rectificació, cancel·lació i oposició». Aquests eren els **quatre drets ARCO** de la **LOPD 15/1999**, avui **derogada**. El RGPD els va reordenar i ampliar. Aquesta taula és **or pur** per a l'examen:

Nom antic (LOPD 15/1999)	Nom i article d'avui	Comentari
Accés (art. 15 LOPD)	**Accés** - art. **15 RGPD** / art. **13 LOPDGDD**	Es manté, ampliat: ara inclou dret a **còpia**
Rectificació (art. 16 LOPD)	**Rectificació** - art. **16 RGPD** / art. **14 LOPDGDD**	Es manté, i s'hi afegeix el dret a **completar** dades incompletes
Cancel·lació (art. 16 LOPD)	Es **desdobla** en **supressió** (art. **17 RGPD** / 15 LOPDGDD) i **bloqueig** (art. **32 LOPDGDD**)	El nom «cancel·lació» **ja no existeix** com a dret autònom
Oposició (art. 17 LOPD)	**Oposició** - art. **21 RGPD** / art. **18 LOPDGDD**	Es manté i es reforça per a la **mercadotècnia directa**
-	**Limitació del tractament** - art. **18 RGPD** / art. **16 LOPDGDD**	**Nou** amb el RGPD
-	**Portabilitat** - art. **20 RGPD** / art. **17 LOPDGDD**	**Nou** amb el RGPD
-	**Decisions individuals automatitzades i perfils** - art. **22 RGPD** / art. **18 LOPDGDD**	**Nou** amb aquesta configuració

Detall fi que et pot salvar una pregunta. La paraula «cancel·lació» **encara apareix** a la llei vigent: l'article **12.6 de la LOPDGDD** diu que els titulars de la pàtria potestat poden exercir en nom dels **menors de catorze anys** els drets d'«**accés, rectificació, cancel·lació, oposició** o qualssevol altres». És un residu de vocabulari antic dins d'una llei nova. Si el tribunal fa servir «cancel·lació», **no és un error de l'enunciat**: pensa en **supressió + bloqueig**.

El truc de memòria d'avui és l'acrònim **ARSULIPO**: **A**ccés, **R**ectificació, **S**upressió, **L**imitació, **P**ortabilitat, **O**posició... i afegeix-hi les **decisions automatitzades**. Alguns manuals fan servir **ARSOPOL**. Tots dos serveixen; el que has de saber és que són **set** drets, als articles **15 a 22 del RGPD**, dins del **capítol III**, i que la LOPDGDD els desenvolupa al seu **Títol III («Drets de les persones»), articles 11 a 18**.

4.2 Dret d'accés (art. 15 RGPD / art. 13 LOPDGDD)

Què permet. Que la persona **confirmi** si s'estan tractant o no dades seves i, si és així, que **hi accedeixi** i n'obtingui **informació** sobre: finalitats, categories de dades, destinataris (i si són de països tercers), termini previst de conservació o criteris per determinar-lo, existència dels altres drets, dret a reclamar davant l'autoritat, **origen** de les dades si no les va donar ella, i existència de **decisions automatitzades** amb la lògica aplicada.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Còpia. L'art. **15.3** dona dret a obtenir **còpia** de les dades. La **primera còpia és gratuïta**; per a còpies ulteriors el responsable pot cobrar un **cànon raonable** basat en costos administratius. Si la sol·licitud es fa per **via electrònica**, la informació es facilita en **format electrònic d'ús comú**, llevat que la persona demani una altra cosa.

Límit important (art. 15.4). El dret a obtenir còpia **no pot afectar negativament els drets i llibertats d'altres persones**. Aquí és on entra l'**anonimització parcial**: si l'expedient conté dades d'un tercer, se li dona el que és seu i es tapa la resta.

El que hi afegeix l'article 13 de la LOPDGDD (i que cau molt):

1. Si el responsable tracta una **gran quantitat** de dades de la persona i aquesta demana accés **sense especificar** si es refereix a totes o a una part, el responsable li pot demanar que **concreti** les dades o les activitats de tractament a què es refereix, **abans** de facilitar la informació.
2. El dret s'entén **atorgat** si el responsable li facilita un **sistema d'accés remot, directe i segur** que garanteixi de manera permanent l'accés a la **totalitat** de les dades; n'hi ha prou de comunicar-li com hi pot entrar. Això sí, la persona pot demanar a part la informació de l'art. 15.1 que no hi estigui inclosa.
3. Es pot considerar **repetitiu** exercir el dret d'accés **més d'una vegada en sis mesos**, tret que hi hagi causa legítima. (I si és repetitiu o excessiu, entra en joc l'art. **12.5 RGPD**.)
4. Si la persona **tria un mitjà diferent** del que se li ofereix i això suposa un **cost desproporcionat**, la sol·licitud es considera **excessiva** i **ella assumeix l'excés de cost**.

Al taulell. Molt sovint el que la persona vol de veritat no és el dret d'accés del RGPD, sinó **veure el seu expedient** (art. **53.1.a LPAC**) o **informació pública** (Llei 19/2014). Pregunta-l'hi bé abans de registrar-ho: cada via té **procediment i terminis diferents**.

4.3 Dret de rectificació (art. 16 RGPD / art. 14 LOPDGDD)

Què permet. Obtenir **sense dilació indeguda** la **rectificació** de les dades **inexactes** i que es **completin** les **incompletes**, fins i tot mitjançant una **declaració addicional**.

El que hi afegeix l'art. 14 LOPDGDD: en la sol·licitud, la persona ha d'indicar **a quines dades** es refereix i **quina correcció** s'ha de fer, i ha d'acompanyar, quan calgui, la **documentació justificativa** de la inexactitud o del caràcter incomplet.

Cas típic. Una veïna diu que al padró li han posat malament el segon cognom. Rectificació: sol·licitud + **document acreditatiu** (DNI, certificat de naixement). Un cas diferent és el veí que diu «no visc allà on em teniu empadronat»: allà el que hi ha darrere és un **procediment padronal** propi, no només un dret de rectificació.

4.4 Dret de supressió, el «dret a l'oblit» (art. 17 RGPD / art. 15 LOPDGDD)

Què permet. Obtenir la **supressió** de les dades sense dilació indeguda quan concorri **algun** d'aquests motius:

- Ja **no són necessàries** per a la finalitat per a la qual es van recollir.
- La persona **retira el consentiment** i no hi ha una altra base que empari el tractament.
- La persona **s'oposa** i no prevalen altres motius legítims imperiosos (o s'oposa a mercadotècnia directa).
- Les dades s'han tractat **il·lícitament**.
- S'han de suprimir per **complir una obligació legal**.
- S'han obtingut en relació amb l'oferta de serveis de la societat de la informació a **menors**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No és un dret absolut. L'art. **17.3** exclou la supressió quan el tractament sigui necessari per a l'exercici de la **llibertat d'expressió i informació**; per **complir una obligació legal** o per una **missió d'interès públic o exercici de poders públics**; per raons d'**interès públic en l'àmbit de la salut pública**; amb finalitats d'**arxiu en interès públic, recerca científica o històrica o estadística**; o per a la **formulació, exercici o defensa de reclamacions**.

«Dret a l'oblit» pròpiament dit: quan les dades s'han fet **públiques**, l'art. **17.2** obliga el responsable a adoptar **mesures raonables** per informar-ne els altres responsables que les tractin. És l'origen de la doctrina dels cercadors d'internet (cas Google Spain, STJUE de 2014). La LOPDGDD hi afegeix, al **Títol X (drets digitals)**, el dret a l'**actualització d'informacions als mitjans de comunicació digitals** i el dret a la supressió a **cercadors** i a **xarxes socials**.

El que hi afegeix l'art. 15 LOPDGDD: quan la supressió deriva de l'exercici del dret d'**oposició a la mercadotècnia directa** (art. 21.2 RGPD), el responsable **pot conservar** les dades **identificatives imprescindibles** per **impedir tractaments futurs** amb aquella finalitat (és la lògica de les llistes d'exclusió publicitària).

Resposta guionada per al taulell. «Vull que esborreu totes les meves dades de l'Ajuntament.» -> Registres la sol·licitud, no dius que no pel teu compte, i la derives al **delegat de protecció de dades**. Però tingues clar el resultat probable: **el padró, els tributs i els expedients no s'esborren** perquè el tractament respon a una **obligació legal** o a l'**exercici de poders públics** (art. 17.3.b RGPD). El que sí que es pot suprimir és, per exemple, la seva adreça de correu d'una **llista de difusió** voluntària.

4.5 Dret a la limitació del tractament (art. 18 RGPD / art. 16 LOPDGDD)

Què permet. «**Congelar**» les dades: es conserven, però **no es tracten** per a res més. Procedeix en **quatre** supòsits:

1. La persona **impugna l'exactitud** de les dades, **durant** el temps que el responsable les verifica.
2. El tractament és **il·lícit** i la persona **s'oposa a la supressió** i demana la limitació.
3. El responsable **ja no les necessita**, però la persona les necessita per a la **formulació, exercici o defensa de reclamacions**.
4. La persona **s'ha oposat** al tractament (art. 21.1), **mentre** es verifica si prevalen els motius legítims del responsable.

Efecte: les dades limitades només es poden **conservar** i, a banda d'això, només tractar amb **consentiment** de la persona, per a **reclamacions**, per protegir drets d'una altra persona física o jurídica, o per raons d'**interès públic important**. A més, el responsable ha d'**informar la persona abans de l'aixecament** de la limitació.

El que hi afegeix l'art. 16 LOPDGDD: el fet que el tractament estigui limitat ha de **constar clarament als sistemes d'informació** del responsable (una marca al gestor d'expedients, per exemple).

4.6 Dret a la portabilitat (art. 20 RGPD / art. 17 LOPDGDD)

Què permet. Rebre les dades que **ha facilitat** la persona en un format **estructurat, d'ús comú i de lectura mecànica**, i **transmetre-les a un altre responsable** sense que el primer s'hi oposi. Si és tècnicament possible, es poden transmetre **directament** d'un responsable a l'altre.

Requisits acumulatius (i aquí és on cau la pregunta): només opera quan

- la base del tractament és el **consentiment** o un **contracte**, **i**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- el tractament es fa per **mitjans automatitzats**.

Límits: no s'aplica als tractaments **necessaris per a una missió d'interès públic o l'exercici de poders públics** (art. **20.3**), i no pot afectar negativament els **drets d'altres persones** (art. 20.4).

Conclusió pràctica per a un ajuntament. La portabilitat és, de lluny, el dret **menys aplicable** al sector públic: la nostra base normal és l'**obligació legal** o l'**interès públic**, i totes dues queden fora. Si algú te'l demana, registra-ho igualment i deriva-ho al delegat, però la resposta motivada acostumarà a ser que **no procedeix**.

4.7 Dret d'oposició (art. 21 RGPD / art. 18 LOPDGDD)

Què permet. Oposar-se, **en qualsevol moment**, al tractament de les seves dades.

- **Oposició ordinària (art. 21.1)**: només davant tractaments basats en l'**interès públic o exercici de poders públics (6.1.e)** o en l'**interès legítim (6.1.f)**, i **per motius relacionats amb la seva situació particular**. Si s'oposa, el responsable **deixa de tractar** les dades **llevat que acrediti motius legítims imperiosos** que prevalguin sobre els interessos, drets i llibertats de la persona, o per a la formulació, exercici o defensa de **reclamacions**. Fixa't en el **canvi de càrrega de la prova**: qui ha de justificar-se és el responsable.
- **Mercadotècnia directa (art. 21.2 i 21.3)**: oposició **incondicional i absoluta**. Si t'hi oposes, s'ha de deixar de tractar les dades amb aquesta finalitat **sense excepcions**. I aquest dret s'ha d'informar **explícitament** i **presentar de manera clarament separada** de qualsevol altra informació, com a **molt tard en la primera comunicació** amb la persona.
- **Recerca científica o històrica i estadística (art. 21.6)**: també hi pot haver oposició per motius de situació particular, tret que el tractament sigui necessari per a una missió d'interès públic.

El que hi diu l'art. 18 LOPDGDD: l'oposició i els drets relacionats amb les **decisions individuals automatitzades**, inclosa l'elaboració de perfils, s'exerceixen d'acord amb els articles **21 i 22 del RGPD**, respectivament.

Compte amb aquest error. L'oposició **no** serveix contra un tractament basat en el **compliment d'una obligació legal (6.1.c)**. Per això, davant un rebut de l'IBI, no hi ha «dret d'oposició» a què l'Ajuntament tingui les teves dades: hi ha, si de cas, recursos tributaris, que és una altra història.

4.8 Dret a no ser objecte de decisions individuals automatitzades (art. 22 RGPD)

Què permet. Que la persona **no** quedi sotmesa a una decisió basada **únicament** en un tractament **automatitzat**, inclosa l'**elaboració de perfils**, que produeixi **efectes jurídics** sobre ella o l'afecti **significativament** de manera similar.

Excepcions (art. 22.2): quan la decisió sigui **necessària per a la subscripció o execució d'un contracte**, quan estigui **autoritzada pel Dret de la Unió o d'un estat membre** amb mesures adequades de salvaguarda, o quan es basi en el **consentiment explícit** de la persona.

Garanties mínimes (art. 22.3) en els casos de contracte i consentiment: dret a obtenir **intervenció humana** per part del responsable, a **expressar el seu punt de vista** i a **impugnar** la decisió.

Categories especials (art. 22.4): aquestes decisions **no es poden basar** en dades de l'art. 9, tret que hi hagi consentiment explícit o interès públic essencial, i sempre amb mesures adequades.

Per què això ja no és ciència-ficció. Un ajuntament que fes servir un algoritme per prioritzar automàticament ajuts, o una càmera amb reconeixement de matrícules que sancionés sola, hi entraria de ple. La resposta

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

correcta sempre inclou **intervenció humana** abans de la decisió final i, molt probablement, una **avaluació d'impacte** prèvia (art. 35 RGPD).

4.9 El bloqueig de dades (art. 32 LOPDGDD): l'hereu de la «cancel·lació»

Aquest article és **exclusiu del dret espanyol** i és la peça que explica per què la vella «cancel·lació» no ha desaparegut del tot.

- El responsable està **obligat a bloquejar** les dades quan procedeixi a la seva **rectificació o supressió**.
- El **bloqueig** consisteix a **identificar i reservar** les dades amb mesures tècniques i organitzatives que **impedeixin tractar-les**, **inclosa la seva visualització**, **excepte** per posar-les a disposició de **jutges i tribunals, el Ministeri Fiscal o les administracions públiques competents** (en particular les autoritats de protecció de dades) per **exigir possibles responsabilitats** derivades del tractament, i **només durant el termini de prescripció** d'aquestes responsabilitats.
- Passat aquest termini, s'ha de procedir a la **destrucció** de les dades.
- Les dades bloquejades **no es poden tractar per a cap altra finalitat**.
- Si el sistema no permet el bloqueig o l'adaptació suposa un **esforç desproporcionat**, es fa una **còpia segura** amb **evidència digital** de la data del bloqueig i de la no manipulació.
- L'**AEPD** i les **autoritats autonòmiques** poden fixar **excepcions** a l'obligació de bloqueig quan la mera conservació generi un **risc elevat** o un **cost desproporcionat**.

Com explicar-ho en una frase. «Suprimir» no vol dir «prémer Supr». Vol dir **treure la dada de la circulació** i deixar-la **congelada i inaccessible** durant el termini en què encara es podria exigir responsabilitat, i **destruir-la** després. Això és el que abans es deia **cancel·lació**.

4.10 Una obligació que s'oblida: comunicar-ho als destinataris (art. 19 RGPD)

Quan el responsable **rectifica**, **suprimeix** o **limita** el tractament, ha de **comunicar-ho a cadascun dels destinataris** a qui hagi comunicat les dades, tret que sigui **impossible** o exigeixi un **esforç desproporcionat**. I ha d'**informar la persona** sobre aquests destinataris **si ella ho demana**.

Exemple. Si es corregeix un error en el nom d'una persona al padró i aquell dada s'havia comunicat a l'INE o a una altra administració, no n'hi ha prou de corregir-ho a casa: cal **propagar** la correcció.

4.11 Els límits generals dels drets

Els drets **no són absoluts**. A banda dels límits propis de cada dret, hi ha:

- **Art. 23 RGPD**: el Dret de la Unió o dels estats pot **limitar** l'abast dels drets dels articles 12 a 22 quan sigui una mesura **necessària i proporcionada** en una societat democràtica per protegir, entre altres, la seguretat nacional, la defensa, la seguretat pública, la **prevenció i investigació d'infraccions penals**, altres objectius d'interès públic (incloent-hi la matèria **pressupostària, fiscal** i la **seguretat social**), la independència judicial, la **prevenció d'infraccions deontològiques**, funcions de supervisió, la **protecció de l'interessat o dels drets d'altres persones** i l'execució de demandes civils.
- **Art. 25 LOPDGDD (funció estadística pública)**: els organismes competents poden **denegar** l'exercici dels drets dels articles 15 a 22 quan les dades estiguin emparades pel **secret estadístic**.
- **Art. 89 RGPD**: garanties per als tractaments amb finalitats d'**arxiu en interès públic**, recerca científica o històrica i estadística, que permeten **excepcions** a determinats drets. És l'encaix entre «no guardis les dades més del compte» i «l'Administració té l'obligació de conservar el seu patrimoni documental».

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Drets de tercers**: cap dret es pot exercir de manera que **perjudiqui els drets i llibertats d'altres persones** (arts. 15.4 i 20.4).

---

5. Com s'exerceixen els drets a la pràctica: qui, on, com i en quant de temps

Aquest bloc és el que més es tradueix en preguntes de terminis. La regla general és l'**article 12 del RGPD**, complementada per l'**article 12 de la LOPDGDD**.

5.1 Qui els pot exercir

- La **pròpia persona interessada**, acreditant la **identitat**.
- Un **representant legal o voluntari** (art. **12.1 LOPDGDD**): cal acreditar la representació.
- Els **titulars de la pàtria potestat**, en nom dels **menors de catorze anys** (art. **12.6 LOPDGDD**).
- **Compte**: el RGPD no regula l'exercici pels **hereus** d'una persona difunta (les dades dels difunts queden fora del reglament), però la LOPDGDD sí que ho preveu al seu article **3**, que permet a les persones vinculades per raons familiars o de fet i als hereus dirigir-se al responsable per **accedir** a les dades i per demanar-ne la **rectificació o supressió**, amb els límits que la mateixa persona hagués deixat establerts.

5.2 On i com

- **Directament davant el responsable**: al registre de l'ajuntament, presencial o electrònic, o pels mitjans que l'ajuntament hagi habilitat (formulari a la seu electrònica, adreça del delegat de protecció de dades).
- El responsable està **obligat a informar** dels mitjans disponibles, que han de ser **fàcilment accessibles**, i **no pot denegar** l'exercici del dret **pel sol motiu** que la persona hagi triat un altre mitjà (art. **12.2 LOPDGDD**).
- L'**encarregat** del tractament pot tramitar les sol·licituds **per compte** del responsable si així ho estableix el contracte que els vincula (art. **12.3 LOPDGDD**).
- La **prova** d'haver complert el deure de respondre recau **sobre el responsable** (art. **12.4 LOPDGDD**). És a dir: si no queda registrat, per a l'autoritat **no ha passat**.
- Si hi ha **lleis especials** que regulin l'exercici d'aquests drets en determinats tractaments, s'hi estarà (art. **12.5 LOPDGDD**).

5.3 Terminis (els números clau del tema)

Situació	Termini
Regla general de resposta a un dret	**1 mes** des de la recepció de la sol·licitud (art. 12.3 RGPD)
Pròrroga per complexitat o nombre de sol·licituds	**2 mesos més** (total **3 mesos**), informant la persona **dins del primer mes** i explicant els motius
Si el responsable **no atén** la sol·licitud	Ho ha de comunicar **com a molt tard en 1 mes**, dient els motius i informant del dret a **reclamar davant l'autoritat de control** i a la **tutela judicial**
Informació a la persona quan les dades **no** s'han obtingut d'ella	Termini raonable, **màxim 1 mes** (art. 14.3 RGPD)
Exercici del dret d'accés considerat **repetitiu**	Més d'una vegada en **6 mesos**, si no hi ha causa legítima (art. 13.3 LOPDGDD)
Notificació de bretxa a l'autoritat de control	**72 hores** (art. 33 RGPD)
Comunicació de la designació del **DPD** a l'autoritat	**10 dies** (art. 34.3 LOPDGDD)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

5.4 Gratuïtat... i les excepcions

- **Regla general**: l'exercici dels drets és **gratuït** (art. **12.5 RGPD** i art. **12.7 LOPDGDD**).
- **Excepcions**: quan les sol·licituds siguin **manifestament infundades o excessives**, especialment per **repetitives**, el responsable pot **cobrar un cànon raonable** basat en els costos administratius **o negar-se a actuar**; en tots dos casos, **la càrrega de demostrar** el caràcter infundat o excessiu **recau sobre el responsable**.
- **Còpies ulteriors** a la primera del dret d'accés: **cànon raonable** (art. 15.3 RGPD).
- Cost **desproporcionat** pel mitjà escollit per la persona: n'assumeix l'excés (art. 13.4 LOPDGDD).

> **Infracció molt greu.** Exigir el pagament d'un cànon per informar o per atendre els drets **fora** dels supòsits de l'art. 12.5 RGPD és infracció **molt greu** (art. **72.1.j) LOPDGDD**). I «impedir, obstaculitzar o **no atendre de manera reiterada**» l'exercici dels drets, també (art. **72.1.k)**).

5.5 El circuit dins de l'ajuntament, pas a pas

1. **Recepció i registre d'entrada**. Tota sol·licitud de drets **entra pel registre**. Mai s'atén «de paraula» i s'oblida.
2. **Identificació** de la persona (i de la representació, si escau). Si hi ha dubtes raonables sobre la identitat, es pot demanar **informació addicional** (art. 12.6 RGPD).
3. **Qualificació**: quin dret és exactament? No és el mateix un dret d'accés del RGPD que una sol·licitud d'accés a la informació pública o una vista d'expedient.
4. **Trasllat al delegat de protecció de dades** i a la unitat que és responsable d'aquell tractament.
5. **Anàlisi**: hi ha base legal per mantenir el tractament? Hi ha dades de tercers? Cal accés parcial?
6. **Resolució motivada** i **notificació** dins del **mes** (o pròrroga comunicada dins del mes).
7. **Execució**: rectificar, suprimir i **bloquejar**, marcar la limitació al sistema, i **comunicar-ho als destinataris** (art. 19 RGPD).
8. **Traçabilitat**: deixar constància de tot, perquè la **prova** és del responsable.

> **La frase que has de dir i la que no.** Sí: «Ho registro ara mateix i ho traslladem al delegat de protecció de dades, que li respondrà en el termini màxim d'un mes». No: «Això no es pot fer», «això no s'esborra mai» o «ja li dic jo que li diran que no».

---

6. Si no li fan cas: reclamació, sanció i indemnització

6.1 La via prèvia davant el delegat de protecció de dades (art. 37 LOPDGDD)

Abans d'anar a l'autoritat, la persona **pot** dirigir-se al **delegat de protecció de dades** de l'entitat contra la qual reclama. En aquest cas, el delegat li ha de comunicar la decisió adoptada en un **màxim de dos mesos** des de la recepció de la reclamació.

I a l'inrevés: quan la persona reclama directament a l'autoritat, aquesta **pot remetre la reclamació al delegat** perquè respongui en el **termini d'un mes**. Si passa el mes i el delegat no ha comunicat la resposta a l'autoritat, aquesta **continua el procediment**.

6.2 La reclamació davant l'autoritat de control

- Base: art. **77 RGPD** (dret a presentar reclamació) i **Títol VIII de la LOPDGDD**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Quina autoritat**: si el responsable és l'**Ajuntament de Salt** o qualsevol ens local de Catalunya, la competent és l'**APDCAT** (Llei 32/2010). L'**AEPD** és l'autoritat estatal i la que actua com a autoritat de control principal en l'àmbit estatal i privat.
- L'**admissió a tràmit** (art. **65 LOPDGDD**, pensat per a l'AEPD): s'inadmeten les reclamacions que no versin sobre protecció de dades, que **manquin manifestament de fonament**, que siguin **abusives** o que no aportin **indicis racionals** d'infracció. La decisió sobre l'admissió o inadmissió s'ha de notificar en **tres mesos**; si no es notifica, s'entén que la tramitació **prossegueix**.

6.3 Tutela judicial i indemnització

- **Art. 79 RGPD**: dret a la **tutela judicial efectiva** davant els tribunals, **sense perjudici** de la reclamació administrativa. Són vies **compatibles**, no excloents.
- **Art. 82 RGPD**: dret a **indemnització** pels danys i perjudicis materials **o immaterials** patits per una infracció del reglament.

6.4 El règim sancionador i la gran especialitat de les administracions públiques

- **Art. 83 RGPD**: multes administratives de fins a **10.000.000 ?** o el **2 %** del volum de negoci anual global (les infraccions «de primer nivell») i de fins a **20.000.000 ?** o el **4 %** (les «de segon nivell»), i **s'aplica la quantia superior**.
- **La LOPDGDD tipifica** les infraccions en **molt greus (art. 72)**, **greus (art. 73)** i **lleus (art. 74)**, amb terminis de **prescripció de les infraccions** de **3, 2 i 1 anys** respectivament.
- **Prescripció de les sancions (art. 78 LOPDGDD)**, per import: fins a **40.000 ?** -> **1 any**; de **40.001 a 300.000 ?** -> **2 anys**; més de **300.000 ?** -> **3 anys**.
- **Article 77 LOPDGDD, el que has de saber sí o sí**: quan qui comet una infracció dels articles 72 a 74 és, entre d'altres, **una entitat que integra l'Administració local** (també l'AGE, les CCAA, organismes públics, consorcis, universitats públiques, fundacions del sector públic, grups polítics de les corporacions locals...), l'autoritat competent dicta resolució sancionant-la amb **advertiment** (apercibimiento) i establint les **mesures** que cal adoptar per fer cessar la conducta o corregir-ne els efectes. A més, l'autoritat **proposa la incoació d'actuacions disciplinàries** si hi ha indicis suficients, i, si la infracció és imputable a **autoritats i directius** i consta que hi havia informes tècnics o recomanacions no atesos, la resolució inclou una **amonestació amb el nom del càrrec** i se'n publica al butlletí oficial corresponent. Les actuacions es comuniquen al **Defensor del Poble** o a la institució anàloga autonòmica.

> **La conclusió que sorprèn tothom.** Un **ajuntament no paga multa** per infringir la normativa de protecció de dades: rep un **advertiment** i mesures correctores. Però això **no és impunitat**: qui pot acabar responent és **la persona** que ho ha fet malament, pel **règim disciplinari** de la funció pública. I la resolució és **pública**.

---

7. La protecció de dades al dia a dia de l'ajuntament

Aquest bloc no surt tal qual a cap article, però és el que fa que entenguis la resta i el que et poden preguntar en un **cas pràctic**.

7.1 El padró municipal

És l'exemple perfecte de tractament amb base **legal**. L'article **16.2 de la LBRL** fixa quines dades són **obligatòries** a la inscripció: nom i cognoms, sexe, domicili habitual, nacionalitat, lloc i data de naixement, número de DNI (o document equivalent per a estrangers), certificat o títol escolar o acadèmic que es tingui,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

i les altres dades necessàries per al **cens electoral**. A més, es pot recollir de manera **voluntària** el **telèfon**, el **correu electrònic** i la designació de **persones representants** a efectes padronals.

L'article **16.3 LBRL** diu que les dades **obligatòries** es cedeixen a **altres administracions públiques** que ho sol·licitin, **sense consentiment previ** de l'afectat, **només** quan els siguin necessàries per a l'exercici de les seves **competències** i **exclusivament** per a assumptes en què la **residència o el domicili** siguin dades rellevants; també poden servir per a **estadístiques oficials** sotmeses al secret estadístic. I una regla que cau molt: les **dades d'aportació voluntària no són susceptibles de cessió en cap cas**.

> **Cas pràctic clàssic.** Un particular demana al taulell l'adreça d'un veí «perquè li deu diners». **No**. El padró és **confidencial**; fora dels supòsits de l'art. 16.3, no es cedeix. Si hi ha un procediment judicial, que sigui el **jutjat** qui ho requereixi.

7.2 Transparència contra protecció de dades

Quan algú demana **informació pública** que conté dades personals, la Llei **19/2014** fixa el criteri:

Tipus de dada dins la informació demanada	Regla
Especialment protegides (ideologia, afiliació sindical, religió, creences, origen racial, salut, vida sexual)	Es **denega**, llevat de **consentiment exprés i per escrit** de l'afectat
Merament identificatives relacionades amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública	En general **s'hi dona accés** (per exemple, nom i càrrec de qui signa un informe)
Altres dades personals	**Ponderació motivada** cas per cas: finalitat, temps transcorregut, si l'afectat és càrrec públic, si són menors...

I la sortida habitual és l'**accés parcial**: es lliura el document amb la part protegida **omesa** (anonimitzada), **indicant** que s'ha omès.

7.3 Videovigilància

Les càmeres tracten dades personals (la imatge d'una persona ho és). La LOPDGDD hi dedica l'**article 22**, que és molt concret i molt preguntable:

- Es poden tractar imatges amb la finalitat de **preservar la seguretat de les persones, els béns i les instal·lacions**.
- Només es pot captar la **via pública** en la mesura que resulti **imprescindible** per a aquesta finalitat (amb una excepció per a béns, instal·lacions estratègiques o infraestructures de transport), i **mai** l'interior d'un **domicili privat**.
- Les imatges s'han de **suprimir en un termini màxim d'un mes** des de la captació, llevat que s'hagin de conservar per acreditar actes contra la integritat de persones, béns o instal·lacions; en aquest cas s'han de **posar a disposició de l'autoritat competent en un màxim de 72 hores** des que es té coneixement de l'enregistrament.
- A aquests tractaments **no se'ls aplica l'obligació de bloqueig** de l'article 32.
- El **deure d'informació** es compleix col·locant un **dispositiu informatiu** (el cartell) en lloc prou visible, amb la informació **bàsica**.

A més, si la videovigilància és **sistemàtica i extensa** d'una zona d'accés públic, caldrà una **AIPD** (art. 35 RGPD). I en l'àmbit laboral, l'article **89 LOPDGDD** regula el dret a la intimitat davant l'ús de dispositius de **videovigilància i enregistrament de sons** al lloc de treball.

7.4 Els drets digitals (Títol X de la LOPDGDD)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

És l'aportació més original de la llei espanyola i entra al tema per la porta dels «drets». Recull, entre d'altres: dret a la **neutralitat d'internet**, a l'**accés universal**, a la **seguretat digital**, a l'**educació digital**, els drets a la **rectificació i actualització** d'informacions a mitjans digitals i a la **supressió** en cercadors i xarxes socials, el dret a la **intimitat i ús de dispositius digitals** a la feina, el dret a la **desconnexió digital** en l'àmbit laboral (art. **88**), la intimitat davant la **videovigilància** i la **geolocalització** al lloc de treball, i el **testament digital**.

7.5 Hàbits que et poden estalviar un expedient

- **No consultis** un expedient si no el tramites tu. Els sistemes deixen **traça**, i l'accés indegut és una infracció.
- **No enviïs** llistes de correus en còpia visible: fes servir **còpia oculta**.
- **Bloqueja la pantalla** cada vegada que t'aixequis i no deixis papers amb dades al taulell.
- **No facis servir el WhatsApp personal** per parlar de casos amb dades identificatives.
- **No enviïs** dades a una adreça personal per «treballar-hi des de casa».
- Si algú **truca** demanant dades d'un tercer, **no en donis**: no pots verificar qui és.
- Si sospites que hi ha hagut una **fuita**, avisa **immediatament** el delegat de protecció de dades: el rellotge de les **72 hores** ja corre.

Glossari

- **RGPD**: Reglament (UE) 2016/679, norma europea d'aplicació directa des del 25 de maig de 2018.
- **LOPDGDD**: Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre; adapta el RGPD a Espanya i hi suma els drets digitals.
- **LOPD 15/1999**: la llei **derogada** on hi havia els drets «ARCO».
- **Drets ARCO**: accés, rectificació, cancel·lació i oposició; terminologia antiga.
- **ARSULIPO / ARSOPOL**: acrònims dels set drets actuals (accés, rectificació, supressió, limitació, portabilitat, oposició i decisions automatitzades).
- **Dada personal**: informació sobre una persona física identificada o identificable.
- **Tractament**: qualsevol operació sobre dades personals, inclosa la simple consulta.
- **Responsable del tractament**: qui decideix finalitats i mitjans (a un ajuntament, l'entitat).
- **Encarregat del tractament**: qui tracta dades per compte del responsable, amb contracte (art. 28 RGPD).
- **Cessió o comunicació**: lliurar dades a un tercer que les tractarà per a finalitats pròpies.
- **Pseudonimització**: substituir identificadors per codis; les dades segueixen sent personals.
- **Anonimització**: trencar el vincle de manera irreversible; les dades surten del règim del RGPD.
- **Categories especials (art. 9 RGPD)**: dades sensibles amb prohibició general de tractament.
- **Bloqueig (art. 32 LOPDGDD)**: reservar les dades i impedir-ne el tractament, fins i tot la visualització, durant el termini de prescripció de responsabilitats; després, destrucció.
- **Dret a l'oblit**: nom popular del dret de supressió (art. 17 RGPD).
- **RAT**: registre d'activitats de tractament (art. 30 RGPD i 31 LOPDGDD).
- **AIPD**: avaluació d'impacte relativa a la protecció de dades (art. 35 RGPD).
- **DPD (DPO)**: delegat o delegada de protecció de dades; obligatori al sector públic.
- **Bretxa o violació de seguretat**: incident que compromet dades personals; **72 hores** per notificar-la.
- **Responsabilitat proactiva**: complir i, a més, poder demostrar-ho.
- **APDCAT**: Autoritat Catalana de Protecció de Dades (Llei 32/2010), competent sobre els ens locals

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

catalans.

- **AEPD**: Agència Espanyola de Protecció de Dades, autoritat estatal.
- **ENS**: Esquema Nacional de Seguretat (RD 311/2022), categories bàsica, mitjana i alta.

Els punts que cauen a l'examen

1. **RGPD = Reglament (UE) 2016/679**, aplicable des del **25 de maig de 2018**, **d'aplicació directa** i **no** transposable. **LOPDGDD = LO 3/2018, de 5 de desembre**, que el **desenvolupa** i **deroga** la LOPD 15/1999. El seu **Títol II** («Principis de protecció de dades») va dels **arts. 4 al 10**, i el **Títol III** («Drets de les persones»), dels **arts. 11 al 18**.

2. Els **set principis** de l'**article 5 del RGPD**: licitud/lleialtat/transparència, limitació de la finalitat, minimització, exactitud, limitació del termini de conservació, integritat i confidencialitat i **responsabilitat proactiva**.

3. Les **sis bases** de l'**article 6**. A l'Administració local, les habituals són **obligació legal (6.1.c)** i **missió d'interès públic o exercici de poders públics (6.1.e)**; l'**interès legítim (6.1.f) NO** el poden invocar les autoritats públiques en l'exercici de les seves funcions. L'**art. 8 LOPDGDD** hi afegeix que l'obligació legal ha de venir de **norma amb rang de llei** (o de Dret de la UE) i l'interès públic, d'una **competència atribuïda per llei**.

4. **Consentiment de menors: 14 anys** (art. **7 LOPDGDD**). No el confonguis amb els **16 anys** del dret d'accés a la informació pública (Llei 19/2014) ni amb els **18** de la majoria d'edat.

5. **Categories especials = art. 9**. **Dades penals = art. 10** (règim propi: **no** són categoria especial). **Infraccions administratives = art. 27 LOPDGDD**. I el **sol consentiment no aixeca la prohibició** quan la finalitat principal és identificar ideologia, afiliació sindical, religió, orientació sexual, creences o origen racial o ètnic (art. 9.1 LOPDGDD).

6. **Correspondència ARCO -> avui**: accés -> **art. 15**; rectificació -> **art. 16**; **cancel·lació -> supressió (art. 17 RGPD) + bloqueig (art. 32 LOPDGDD)**; oposició -> **art. 21**. **Nous** amb el RGPD: limitació (**18**), portabilitat (**20**) i decisions automatitzades (**22**).

7. **Termini general per atendre un dret: 1 mes**, prorrogable **2 mesos més** (total **3**), comunicant la pròrroga **dins del primer mes**. **Gratuïtat**, tret de sol·licituds **manifestament infundades o excessives** (i la prova del caràcter excessiu és del **responsable**, igual que la prova d'haver respost, art. 12.4 LOPDGDD).

8. **Dret d'accés**: la **primera còpia és gratuïta** (art. 15.3 RGPD). Es pot considerar **repetitiu** exercir-lo **més d'un cop en 6 mesos** (art. 13.3 LOPDGDD), i s'entén atorgat amb un **sistema d'accés remot, directe i segur** (art. 13.2 LOPDGDD).

9. **Portabilitat**: només si la base és **consentiment o contracte i** el tractament és **automatitzat**; format **estructurat, d'ús comú i lectura mecànica**; **no s'aplica** als tractaments d'interès públic o poders públics (art. 20.3). **Oposició**: només davant les bases **6.1.e** i **6.1.f** i per **motius de la situació particular**, però contra la **mercadotècnia directa** és **absoluta** i s'ha d'informar de manera **separada** com a molt tard a la **primera comunicació**.

10. **Supressió**: **no procedeix** quan el tractament és necessari per a una **obligació legal**, per a l'**exercici de poders públics**, per a **arxiu, recerca o estadística** o per a **reclamacions** (art. 17.3). **Limitació**: quatre supòsits (exactitud impugnada, tractament il·lícit amb oposició a la supressió, dades necessàries per a reclamacions, oposició pendent) i ha de **constar als sistemes d'informació** (art. 16 LOPDGDD).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

11. **Article 19 RGPD**: la rectificació, la supressió i la limitació s'han de **comunicar a tots els destinataris** a qui s'havien comunicat les dades. I una **bretxa de seguretat** es notifica a l'autoritat en **72 hores** (art. 33) i als afectats si hi ha **alt risc** (art. 34).

12. **DPD obligatori** a tota autoritat o organisme públic (**art. 37.1.a RGPD** i **34 LOPDGDD**); es pot **compartir** entre diverses entitats públiques; **10 dies** per comunicar-ne la designació a l'autoritat; via prèvia davant el DPD amb resposta en **2 mesos** (art. 37.1 LOPDGDD), i **1 mes** si la reclamació li arriba de l'autoritat (art. 37.2).

13. **Autoritat competent sobre l'Ajuntament: l'APDCAT** (Llei **32/2010**), no l'AEPD. **Sancions**: art. **83 RGPD**, fins a **10 M? o 2 %** i fins a **20 M? o 4 %**; però l'**art. 77 LOPDGDD** imposa a les **administracions públiques** un **advertiment** i mesures correctores **en lloc de multa**, amb proposta d'actuacions **disciplinàries**. **Prescripció** d'infraccions: **3/2/1 anys** (molt greus, greus, lleus, arts. 72-74); de **sancions** (art. 78): **? 40.000 ? -> 1 any**, **40.001-300.000 ? -> 2 anys**, **> 300.000 ? -> 3 anys**.

14. **Informació per capes** (art. **11 LOPDGDD**): la informació **bàsica** és identitat del responsable, finalitat i possibilitat d'exercir els drets dels **arts. 15 a 22 RGPD** (+ categories de dades i fonts si no s'han obtingut de la persona).

15. **Padró (art. 16 LBRL)**: dades obligatòries taxades; cessió a altres administracions **sense consentiment** només si els cal per a les seves competències i si la **residència o el domicili** són rellevants; les dades **voluntàries** (telèfon, correu, representant) **no es cedeixen mai**. I **videovigilància (art. 22 LOPDGDD)**: supressió de les imatges en **un mes** com a màxim, posada a disposició de l'autoritat en **72 hores** si acrediten un fet il·lícit, i **cartell informatiu** com a compliment del deure d'informar.

Resum exprés

La protecció de dades és un **dret fonamental** (art. **18.4 CE**, **STC 292/2000**, art. **8 CDFUE**, art. **31 EAC**) i el regulen dues normes: el **RGPD (UE) 2016/679**, d'aplicació **directa** des del **25 de maig de 2018**, i la **LO 3/2018 (LOPDGDD)**, que el desenvolupa i va **derogar** la vella LOPD 15/1999.

Principis (art. 5 RGPD): licitud/lleialtat/transparència, limitació de la finalitat, minimització, exactitud, limitació de la conservació, integritat i confidencialitat, i **responsabilitat proactiva**.

Bases (art. 6): consentiment, contracte, **obligació legal**, interès vital, **interès públic/poders públics** i interès legítim; a l'ajuntament valen les dues en negreta, i l'**interès legítim està vedat** a les autoritats públiques.

El **Títol II de la LOPDGDD (arts. 4-10)** concreta: exactitud, **confidencialitat que no caduca**, consentiment, **menors des dels 14 anys**, obligació legal i interès públic amb **rang de llei**, categories especials i dades penals.

La **responsabilitat proactiva** es demostra amb **RAT** (art. 30 RGPD, publicat segons art. 31.2 LOPDGDD), **AIPD** (art. 35), **seguretat** (art. 32 i **ENS**, RD 311/2022), **notificació de bretxes en 72 hores** i **DPD obligatori** al sector públic.

Abans dels drets hi ha el **dret d'informació** (arts. 12-14 RGPD), que la LOPDGDD permet donar **per capes** (art. 11).

Drets (arts. 15-22 RGPD; Títol III LOPDGDD, arts. 11-18): **accés** (15/13), **rectificació** (16/14), **supressió o dret a l'oblit** (17/15), **limitació** (18/16), **portabilitat** (20/17), **oposició** (21/18) i **no ser objecte de decisions automatitzades** (22).

Els vells **ARCO** es tradueixen així: accés i rectificació igual; la **cancel·lació** es converteix en **supressió + bloqueig (art. 32 LOPDGDD)**; l'oposició es manté; i s'hi afegeixen **limitació, portabilitat i decisions automatitzades**.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

S'exerceixen **gratuïtament**, en persona o per representant (i els pares pels **menors de 14**), amb resposta en **1 mes prorrogable 2 mesos més**, i la **prova de la resposta és del responsable**.
No són absoluts: cedeixen davant **obligació legal**, **poders públics**, **arxiu i estadística**, **reclamacions** i **drets de tercers**; la sortida habitual és l'**accés parcial** amb anonimització.
Si no se l'atén, la persona pot anar al **DPD** (resposta en **2 mesos**), reclamar a l'**APDCAT** (autoritat competent sobre els ens locals catalans, Llei **32/2010**), anar als **tribunals** (art. 79) i demanar **indemnització** (art. 82).
I la particularitat del sector públic: les multes de l'art. 83 (fins a **20 M? o 4 %**) es **substitueixen per un advertiment** i mesures correctores quan l'infractor és una **administració** (art. **77 LOPDGDD**), amb possible **expedient disciplinari** per a qui ho hagi fet malament.

Autoavaluació

<details><summary>L'enunciat del tema parla de «cancel·lació». Existeix avui aquest dret? Com es diu ara?</summary>Com a dret autònom, no: «cancel·lació» era el vocabulari de la LOPD 15/1999, derogada. Avui es desdobla en el dret de supressió (art. 17 RGPD i 15 LOPDGDD) i en l'obligació de bloqueig de les dades (art. 32 LOPDGDD): identificar-les i reservar-les, impedint-ne el tractament i fins i tot la visualització, excepte per posar-les a disposició de jutges i tribunals, el Ministeri Fiscal o les administracions competents durant el termini de prescripció de responsabilitats; després, destrucció. Curiositat: la paraula «cancel·lació» encara surt a l'art. 12.6 LOPDGDD, sobre l'exercici de drets pels titulars de la pàtria potestat dels menors de 14 anys.</details>

<details><summary>Digues els set principis de l'article 5 del RGPD sense mirar.</summary>Licitud, lleialtat i transparència; limitació de la finalitat; minimització de dades; exactitud; limitació del termini de conservació; integritat i confidencialitat; i responsabilitat proactiva (poder demostrar que es compleix). Truc: «Li-Fi-Mi-Ex-Con-Se-Res».</details>

<details><summary>Un ajuntament pot tractar dades emparant-se en l'interès legítim? I quina base fa servir habitualment?</summary>No: l'art. 6.1, últim paràgraf, del RGPD exclou l'interès legítim per a les autoritats públiques en l'exercici de les seves funcions. Les bases habituals són el compliment d'una obligació legal (6.1.c) i la missió d'interès públic o exercici de poders públics (6.1.e). A més, l'art. 8 LOPDGDD exigeix que aquestes bases derivin d'una norma amb rang de llei (o del Dret de la UE) o d'una competència atribuïda per llei.</details>

<details><summary>Quins són els set drets del RGPD, amb els seus articles?</summary>Accés (15), rectificació (16), supressió o dret a l'oblit (17), limitació del tractament (18), portabilitat (20), oposició (21) i dret a no ser objecte de decisions individuals automatitzades, inclosos els perfils (22). La LOPDGDD els desenvolupa als articles 11 a 18 (Títol III).</details>

<details><summary>Quin termini hi ha per respondre l'exercici d'un dret i quan es pot prorrogar? Qui ha de provar que s'ha respost?</summary>Un mes des de la recepció de la sol·licitud (art.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

12.3 RGPD), prorrogable dos mesos més si la sol·licitud és complexa o n'hi ha moltes, informant-ne la persona dins del primer mes amb els motius. Si no s'atén, s'ha de comunicar com a molt tard en un mes, amb els motius i informant del dret a reclamar davant l'autoritat de control i a la tutela judicial. La prova del compliment del deure de respondre recau sobre el responsable (art. 12.4 LOPDGDD).</details>

<details><summary>Un veí demana que se suprimeixin totes les seves dades del padró i dels tributs municipals. Què respons?</summary>Que registres la sol·licitud i la trasllades al delegat de protecció de dades, que resoldrà motivadament dins del mes. El resultat previsible és denegatori: l'art. 17.3 RGPD exclou la supressió quan el tractament és necessari per complir una obligació legal o per al compliment d'una missió d'interès públic o l'exercici de poders públics. El que mai has de fer és denegar-ho tu mateix al taulell.</details>

<details><summary>Per què la portabilitat gairebé mai no s'aplica a un ajuntament?</summary>Perquè exigeix dos requisits acumulatius: que la base sigui el consentiment o un contracte, i que el tractament es faci per mitjans automatitzats. A més, l'art. 20.3 RGPD diu expressament que no s'aplica als tractaments necessaris per al compliment d'una missió d'interès públic o l'exercici de poders públics, que és la base habitual del municipi. El format ha de ser estructurat, d'ús comú i de lectura mecànica.</details>

<details><summary>Quina diferència hi ha entre el dret d'oposició ordinari i l'oposició a la mercadotècnia directa?</summary>L'ordinari (art. 21.1) només opera davant tractaments basats en l'interès públic/poders públics (6.1.e) o l'interès legítim (6.1.f), i cal invocar motius relacionats amb la situació particular; el responsable pot continuar el tractament si acredita motius legítims imperiosos que prevalguin o per a reclamacions. En canvi, l'oposició a la mercadotècnia directa (art. 21.2 i 21.3) és absoluta i sense excepcions, i el dret s'ha d'informar de manera explícita i clarament separada com a molt tard a la primera comunicació.</details>

<details><summary>En quins quatre supòsits es pot demanar la limitació del tractament i què s'ha de fer als sistemes de l'ajuntament?</summary>1) Mentre es verifica l'exactitud de dades impugnades; 2) tractament il·lícit quan la persona s'oposa a la supressió i prefereix la limitació; 3) el responsable ja no les necessita però la persona sí, per a reclamacions; 4) mentre es resol un dret d'oposició. Les dades limitades només es conserven i, a banda, només es poden tractar amb consentiment, per a reclamacions, per protegir drets d'altri o per interès públic important. L'art. 16 LOPDGDD exigeix que la limitació consti clarament als sistemes d'informació, i abans d'aixecar-la s'ha d'informar la persona.</details>

<details><summary>Què hi ha d'especial en el règim sancionador quan qui infringeix la norma és un ajuntament?</summary>L'article 77 de la LOPDGDD: quan el responsable és, entre d'altres, una entitat de l'Administració local, l'autoritat competent dicta resolució sancionant amb advertiment i fixant les mesures correctores, en lloc de multa. A més, proposa la incoació d'actuacions disciplinàries si hi ha indicis, pot incloure una amonestació amb el nom del càrrec (amb publicació al butlletí oficial) i ho comunica al Defensor del Poble o institució anàloga. L'autoritat competent sobre els ens locals catalans és l'APDCAT (Llei

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

32/2010).</details>

<details><summary>Explica la informació «per capes» de l'article 11 de la LOPDGDD.</summary>Permet complir el deure d'informar dels arts. 13 i 14 del RGPD facilitant una informació bàsica i indicant una adreça electrònica o un altre mitjà per accedir de manera senzilla i immediata a la resta. La informació bàsica ha de contenir com a mínim: identitat del responsable (i del representant, si escau), finalitat del tractament i possibilitat d'exercir els drets dels arts. 15 a 22 del RGPD. Si hi ha elaboració de perfils, s'ha de dir i informar del dret a oposar-se a les decisions automatitzades. Quan les dades no s'han obtingut de la persona, cal afegir-hi les categories de dades i les fonts.</details>

<details><summary>Un particular ve al taulell i demana l'adreça d'un altre veí. Què fas?</summary>No la dones. Les dades del padró són confidencials: l'art. 16.3 LBRL només permet cedir-les sense consentiment a altres administracions públiques que les necessitin per a les seves competències i només per a assumptes en què la residència o el domicili siguin rellevants, o per a estadístiques oficials sotmeses al secret estadístic. I les dades d'aportació voluntària (telèfon, correu electrònic, representant) no es cedeixen en cap cas. Si hi ha un procediment judicial, ho ha de requerir el jutjat.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

40

TEMA

Tema 40. Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i Llei orgànica 2/2024. Objecte i finalitats d'aquesta llei. Definicions i Principis d'actuació dels poders públics. Règim jurídic i mesures d'igualtat.

Introducció: aquest tema és a l'examen perquè una llei t'obliga a estudiar-lo

Comencem per la curiositat que t'ajudarà a recordar-lo. L'**article 16.3 de la Llei 17/2015** diu, literalment, que **els temaris per a l'accés a l'ocupació pública han d'incloure els continguts** relatius a la normativa sobre igualtat efectiva de dones i homes i sobre violència masclista**. O** sigui: aquest tema no hi és perquè al tribunal li ha semblat bonic. Hi és perquè **una llei ho mana**. I això ja et diu de què va la matèria: no són bones intencions, és **dret vigent, amb obligacions,** terminis, prohibicions de contractar i multes**.**

Segona cosa, i la més important de tota la guia: **l'enunciat ajunta dues lleis que no tenen res a** veure entre elles**. La** Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes **és catalana**, la va aprovar el Parlament de Catalunya i és la que et donarà la feina del dia a dia. La **Llei orgànica 2/2024, d'1 d'agost, de representació paritària i presència equilibrada de dones i** homes **és** estatal**, molt més recent, molt més curta de contingut propi i fa una cosa diferent: modifica una pila de lleis d'altri** (la llei electoral, la del Tribunal Constitucional, la del Govern, la LRJSP, la de societats de capital...) per posar-hi un mínim del 40 % de cada sexe. Si les confons a l'examen, la pregunta la perds sencera. Al llarg de la guia t'aniré marcant **[CAT]** i **[ESTAT]** perquè no et despistis.

Tercera cosa, i per què t'importa a la finestreta. La igualtat no viu en un despatx apart: la trobaràs al **plec d'un contracte** (com a mínim una clàusula social obligatòria), a la **sol·licitud d'una** subvenció **(la declaració responsable de no haver estat sancionat per discriminació), al** tribunal d'una oposició **(que ha de tendir a la paritat), al** pla d'igualtat del personal **(que és un annex** del vostre acord de condicions i regula permisos que t'afecten a tu), al **protocol d'assetjament** i a la **llista electoral** que es presenta a l'Ajuntament de Salt cada quatre anys. Tot això surt d'aquestes dues normes.

---

1. El mapa: on encaixa cada peça

1.1. El fonament constitucional

Concepte	Què vol dir	Norma
Valor superior	La igualtat és un dels valors superiors de l'ordenament	**Art. 1.1 CE**
Igualtat formal	Cap norma ni cap acte et pot tractar pitjor per raó de sexe	**Art. 14 CE**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Igualtat efectiva o real	Els poders públics han de **promoure les condicions** i **remoure els obstacles** perquè la igualtat sigui real	**Art. 9.2 CE**
Accés a càrrecs públics	En condicions d'igualtat	**Art. 23.2 CE**
Treball	Sense discriminació per raó de sexe, tampoc en la retribució	**Art. 35.1 CE**

> **Truc de memòria.** Si et pregunten en quin article de la CE es fonamenta la igualtat **efectiva**, la resposta és el **9.2**, no el 14. El 14 prohibeix discriminar; el **9.2 obliga a actuar**. La diferència entre «no fer res malament» i «fer alguna cosa» és tot aquest tema.

1.2. La cobertura estatutària catalana

La Llei 17/2015 no se l'ha inventada el Parlament del no-res. Es recolza en tres peces de l'**Estatut** d'autonomia de Catalunya **(LO 6/2006):**

- **Art. 19 EAC - Drets de les dones**: dret al lliure desenvolupament de la personalitat, a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació i maltractaments, i a **participar en** condicions d'igualtat d'oportunitats **en tots els àmbits.**
- **Art. 41 EAC - Perspectiva de gènere**: **principi rector**. La transversalitat de la perspectiva de gènere en **totes** les polítiques públiques. L'article 3 de la Llei 17/2015 s'hi remet expressament.
- **Art. 153 EAC - Polítiques de gènere**: **competència exclusiva** de la Generalitat, respectant l'art. 149.1.1a CE (condicions bàsiques d'igualtat, que són de l'Estat).

> **Per què importa l'art. 153 EAC.** És el que explica que Catalunya pugui tenir llei pròpia **amb règim sancionador**. I també explica per què el Tribunal Constitucional, en la **STC 159/2016**, va **anul·lar els apartats 1, 3 i 4 de l'art. 36** de la Llei 17/2015 (els que imposaven plans d'igualtat obligatoris a les **empreses privades**, que és matèria laboral i, per tant, de l'Estat) i va **desestimar la resta del recurs**: tot el que afecta el **sector públic** va quedar intacte.

1.3. El quadre de normes que has de tenir al cap

Norma	Àmbit	Què hi trobes
LO 3/2007, de 22 de març (LOIEDH)	Estat	La llei marc: conceptes, principis, ocupació pública (Títol V), plans d'igualtat d'empresa
Llei 17/2015, del 21 de juliol	**Catalunya**	Objecte, definicions, principis, competències locals, mecanismes al sector públic, sancions
LO 2/2024, d'1 d'agost	Estat	**Representació paritària i presència equilibrada**: modifica LOREG, LOTC, LOPJ, Llei del Govern, LRJSP, LSC...
RDL 5/2015 (TREBEP), DA 7a	Estat, bàsic	Plans d'igualtat de **les administracions públiques**
Llei 5/2008, del 24 d'abril	Catalunya	Dret de les dones a **eradicar la violència masclista** (modificada per la Llei 17/2020)
Llei 19/2020, del 30 de desembre	Catalunya	Igualtat de tracte i **no-discriminació** per qualsevol causa
Llei 11/2014	Catalunya	Drets **LGTBI**
LO 1/2004 i **LO 10/2022**	Estat	Violència de gènere; garantia integral de la llibertat sexual
Llei 15/2022 i **Llei 4/2023**	Estat	Igualtat de tracte i no-discriminació; drets de les persones trans i LGTBI
RD 901/2020 i RD 902/2020	Estat	Plans d'igualtat i igualtat retributiva **d'empreses**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **Llei 9/2017 (LCSP), arts. 71.1.d i 202** | Estat | Prohibició de contractar i clàusules socials |
| **Llei 26/2010, art. 64.3.d** | Catalunya | **Informe d'impacte de gènere** en els reglaments de la Generalitat |

> **Error clàssic de test.** La **LO 3/2007 no és orgànica sencera**: només ho són els preceptes que toquen drets fonamentals i la llei electoral. Passa el mateix amb la **LO 2/2024**, que té una disposició final (la **dotzena**) dedicada precisament a dir quins articles seus **no** són orgànics.

---

2. Llei 17/2015 [CAT]: objecte i finalitats (article 1)

2.1. Fitxa de la norma

Dada	Valor
Nom complet	**Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**
Qui l'aprova	**Parlament de Catalunya**
Publicació	**DOGC núm. 6919, del 23 de juliol de 2015**
Entrada en vigor	**12 d'agost de 2015** (als 20 dies de la publicació)
Estructura	**64 articles** en **5 capítols**, **7 disposicions addicionals**, **2 transitòries**, **1 derogatòria** i **5 finals**
Naturalesa	Norma **específica complementària** de la LO 3/2007 (ho diu el preàmbul)
Inspiració declarada	La **Carta europea per a la igualtat de dones i homes en la vida local**

> **Cau.** «64 articles, 5 capítols». I la data: **21 de juliol de 2015**. No la confonguis amb la LO 3/2007, **de 22 de març**.

2.2. L'objecte (art. 1.1)

Te'l poses gairebé literal, que és curt:

> L'objecte d'aquesta llei és **establir i regular els mecanismes i els recursos** per a fer efectiu el **dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe** en **tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida**.

Fixa't en el verb: no diu «proclamar» ni «reconèixer», diu **establir i regular mecanismes i recursos**. **Perquè el dret ja estava reconegut (art. 14 CE); el que faltava era la maquinària. Aquesta** llei és la caixa d'eines.

2.3. Les finalitats (art. 1.2)

Són **onze lletres**, de la a) a la k). No cal que te les sàpigues paraula per paraula, però sí que les reconeguis. Te les agrupo perquè s'aguantin:

Bloc	Lletres	Contingut
Reparar el passat	**a)**	Eliminar les discriminacions, desigualtats i **invisibilitat** que han patit històricament les dones pel caràcter **patriarcal** de la societat
Els treballs invisibles	**b)**, **c)**	Reconèixer el paper social i econòmic del treball **familiar, domèstic i de cura**; afavorir-ne una distribució **coresponsable** entre dones i homes
Potencial i progrés	**d)**	Que l'aportació de les dones arribi al progrés i a la transformació social i

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

econòmica |
El mandat a les polítiques públiques	**e)**	Set submandats (vegeu just a sota)
Violència	**f)**	Abordar, prevenir i eradicar **tot tipus de violència masclista** contra dones i infants
Cos i drets sexuals	**g)**	Dret de les dones al propi cos, al lliure desenvolupament de la **identitat i l'orientació sexuals** i als **drets sexuals i reproductius**
Riquesa i pobresa	**h)**	Reparar el **dèficit històric** en la redistribució de la riquesa i combatre la **feminització de la pobresa**
Relacions	**i)**	Model de relacions igualitari, eradicant domini i explotació de gènere
Famílies	**j)**	Suport a les famílies com a instrument per a corregir desigualtats
Permisos	**k)**	Regular un sistema de **permisos parentals** amb distribució equitativa de responsabilitats

I dins la lletra **e)**, els **set** submandats a les polítiques públiques (numerats 1r a 7è): **remoure obstacles** per raó de sexe · **eradicar estereotips** culturals · assegurar el **lliure** desenvolupament de l'autonomia **i l'exercici de la plena ciutadania · permetre la** participació en igualtat efectiva **en la vida familiar, política, social, comunitària, econòmica i cultural ·** garantir l'**autonomia i la llibertat** de les dones · eliminar qualsevol discriminació i promoure l'**apoderament** · **integrar la perspectiva de gènere en tots els àmbits**.

> **Truc.** Si una pregunta et diu «finalitat que **no** hi és», sol posar coses de tipus penal (sancionar l'agressor, tipificar delictes). La Llei 17/2015 no crea delictes: crea **mecanismes administratius**.

---

3. Llei 17/2015 [CAT]: les definicions (article 2)

Aquest article és **or pur per als tests**: setze lletres, de la a) a la p), cadascuna una definició tancada. Aquí les tens ordenades, amb la lletra al costat perquè les puguis citar.

Lletra	Terme	Definició en curt
a)	**Poders públics**	Institucions, òrgans estatutaris, administracions públiques de Catalunya i organismes que en depenen, i qualsevol organisme considerat **sector públic o poder adjudicador** segons la legislació de contractes
b)	**Treball de mercat**	Activitats **remunerades** que produeixen béns i serveis al mercat laboral
c)	**Treball domèstic i de cura de persones**	Activitats **no remunerades** de la llar i de cura dels membres de la família; és **la base** del treball de mercat perquè el fa possible
d)	**Coeducació**	Acció educadora que potencia la igualtat real d'oportunitats i valora indistintament l'aportació de dones i homes, **sense estereotips** sexistes, homòfobs, bifòbics, transfòbics ni androcèntrics
e)	**Perspectiva de gènere**	Prendre en consideració les diferències entre dones i homes en l'**anàlisi, planificació, disseny i execució** de polítiques
f)	**Equitat de gènere**	Distribució **justa** de drets, beneficis, obligacions, oportunitats i recursos sobre la base del respecte a la diferència
g)	**Igualtat de gènere**	Condició d'ésser iguals en les possibilitats de **desenvolupament personal i de presa de decisions**, sense les limitacions dels rols tradicionals
h)	**Representació equilibrada**	Presència de dones en una **proporció adequada en cada**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

circumstància (concepte flexible, **sense número**) |
i)	**Representació paritària**	Cap sexe **no supera el 60 %** ni és inferior al **40 %**, i **ha de tendir al 50 %**
j)	**Estereotips de gènere**	Imatges simplificades que atribueixen rols fixos segons el sexe; són a la base de la discriminació
k)	**Discriminació directa**	Ser tractada **per raó de sexe** de manera **menys favorable** que una altra en situació anàloga
l)	**Discriminació indirecta**	Disposició, criteri, interpretació o pràctica **pretesament neutres** que causen un perjudici més gran a un dels sexes
m)	**Discriminació múltiple**	La dona pateix formes **agreujades i específiques** per pertànyer alhora a altres grups discriminats
n)	**Ordre de discriminar**	Qualsevol **instrucció** que impliqui discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe
o)	**Assetjament per raó de sexe**	Comportament que, **pel motiu del sexe**, atempta contra la dignitat o la integritat o crea un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest
p)	**Assetjament sexual**	Comportament verbal, no verbal o físic **de naturalesa sexual** amb el mateix propòsit o efecte

Tres matisos que separen l'aprovat del notable:

1. Paritària ? equilibrada (a Catalunya). L'art. 2.i (**paritària**) porta el número: **40-60 amb tendència al 50 %**. L'art. 2.h (**equilibrada**) no porta número: és «una proporció adequada en cada circumstància». A l'Estat, en canvi, la **DA 1a de la LO 3/2007** diu que **composició equilibrada** ja és el 40-60. I la **DA 1a de la LO 2/2024** fa servir **paritària i equilibrada com a sinònims**, totes dues 40-60. **Si el test et dona 40-60 i et demana el nom, mira de quina llei parla.**

2. La discriminació directa té excepcions expressades. L'art. 2.k acaba dient que **no** són discriminatòries les mesures que, tot i tractar diferent homes i dones, tenen **justificació objectiva i raonable**: les d'**acció positiva** per a les dones, les de **protecció per motius biològics** i les que promouen la **coresponsabilitat** en el treball domèstic i de cura. Això és el que legitima, per exemple, un permís de risc durant l'embaràs.

3. Els dos assetjaments es remeten a l'art. 5 de la Llei 5/2008. La llei catalana no els regula com a figures aïllades: els encaixa com a **formes de violència masclista en l'àmbit laboral**. Sexual = **contingut** sexual. Per raó de sexe = **motiu** el sexe, encara que no hi hagi res sexual pel mig.

I una peça que va amb aquest bloc encara que sigui l'article 4: les **associacions de defensa dels** drets de les dones **són considerades** persones interessades**, com a titulars d'interessos legítims** col·lectius, davant les administracions catalanes; el reconeixement com a part interessada **queda** subjecte al consentiment de la persona interessada**, i tenen** capacitat i legitimació **per a** intervenir en processos civils, socials i contenciosos administratius que afectin la igualtat efectiva.

Cau. L'art. 4.2 recorda que en els litigis d'**assetjament sexual i per raó de sexe** mana l'**art. 12.3 de la LO 3/2007**: la **persona assetjada** és **l'única legitimada**. L'associació no s'hi pot posar al davant.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

4. Llei 17/2015 [CAT]: principis d'actuació dels poders públics (article 3)

Aquest article és, literalment, un dels blocs de l'enunciat. Comença amb una frase que has de saber: **en compliment del principi de perspectiva de gènere de l'article 41 de l'EAC**, tant la **interpretació de la llei** com **totes les polítiques i actuacions dels poders públics** s'han de regir per **vuit principis**, numerats amb ordinals (Primer, Segon...), no amb lletres.

Núm.	Principi	Què obliga a fer
1r	**Transversalitat** de la perspectiva de gènere i de les polítiques d'igualtat	Aplicar la perspectiva de gènere i **la perspectiva de les dones** en les actuacions, **a tots els nivells i a totes les etapes**
2n	**Equilibri** entre treball de mercat i treball domèstic i de cura, i **coresponsabilitat**	Igualtat d'oportunitats en el treball, **no-discriminació per embaràs o maternitat** i repartiment equitatiu del temps
3r	**Eradicació de la violència masclista**	Afrontar de manera **integral** totes les formes, i també els actes sexistes, misògins i discriminatoris
4t	**Apoderament de les dones**	Donar suport al procés pel qual enforteixen el potencial i l'autonomia i superen la infravaloració històrica
5è	**Democràcia paritària** i participació paritària en els afers públics	Promoure la participació de les entitats de dones **i la representació paritària** en òrgans col·legiats, de direcció, de participació, consultius, tècnics, científics, **en els tribunals** i en els espais de decisió
6è	**Perspectiva de les dones**	Fer valer les seves aportacions, **visibilitzar** diferències i singularitats, reconèixer-les com a subjectes socials, econòmics i polítics
7è	**Justícia social i redistribució de la riquesa**	Polítiques correctores i distributives; protegir especialment les dones amb fills a càrrec i **prioritzar la lluita contra la feminització de la pobresa**
8è	**Ús no sexista ni estereotipat del llenguatge**	Llenguatge no sexista ni androcèntric en l'atenció personal i en **tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual**, i **formar el personal** en l'ús respectuós i inclusiu de la llengua

> **El vuitè és el que et tocarà a tu.** Models de documents, oficis, notificacions, retolació, web municipal. I fixa't en el detall que cau: el principi vuitè **també obliga a formar el personal**. No és només «escriviu bé»; és «l'administració ha de pagar la formació».

4.1. Comparació obligada amb la llei estatal

L'examen sol jugar a barrejar les dues llistes. Queda't amb això:

	LO 3/2007 [ESTAT]	**Llei 17/2015 [CAT]**
On són els principis	**Art. 14**: **dotze** «criteris generals d'actuació dels poders públics»	**Art. 3**: **vuit** principis, en ordinals
Transversalitat	**Art. 15**: el principi d'igualtat **informa amb caràcter transversal** l'actuació de tots els poders públics	**Principi 1r** de l'art. 3
Frase clau	«...s'integrarà en l'adopció i execució de les **disposicions normatives**, en la **definició i pressupostació** de polítiques i en el conjunt de les activitats»	«...**a tots els nivells i a totes les etapes**»
Entitats locals	**Art. 21.2**: les entitats locals **integraran el dret d'igualtat** en l'exercici de les seves competències i **col·laboraran** amb la resta d'administracions	**Art. 6**: catorze funcions concretes (vegeu el punt 5.2)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| Temps de la ciutat | **Art. 22**: les corporacions locals poden fer **plans municipals d'organització del temps de la ciutat** | **Art. 46**: accions sobre els **usos del temps** |

Dels **dotze criteris de l'art. 14 LOIEDH**, els que més cauen són: la **integració del principi en el** conjunt de les polítiques**, la** participació equilibrada **en candidatures electorals i en la presa** de decisions, l'**eradicació de la violència de gènere** i de tota forma d'assetjament, l'atenció a les dones de **col·lectius d'especial vulnerabilitat**, la **protecció de la maternitat**, la **conciliació i la corresponsabilitat**, i la **implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit** administratiu**.**

---

5. Llei 17/2015 [CAT]: el règim jurídic (capítol II)

«Règim jurídic» vol dir aquí una cosa molt concreta: **qui fa què i amb quins òrgans**. És el capítol II, «Competències i organització administrativa» (arts. 5 a 9).

5.1. Competències de l'Administració de la Generalitat (art. 5)

Són **vint-i-dues lletres** (de la a a la v). No les memoritzis; queda't amb el patró: la Generalitat fa la **planificació estratègica general**, **elabora normes**, fa l'**avaluació continuada**, dissenya el **sistema d'estadístiques i indicadors** vinculat a l'Institut d'Estadística de Catalunya, coordina els **informes d'impacte de gènere**, aprova els **plans estratègics** (art. 14), fa la **revisió i el** seguiment dels plans d'igualtat del teixit empresarial**, i -molt important per a tu- dona assistència tècnica especialitzada als ens locals** i els **facilita programes de capacitació i** formació **per al personal tècnic i per als** membres electes**.**

5.2. Funcions dels ens locals (art. 6): el teu article

Aquest és **el** article local del tema. Els municipis i les altres entitats locals, dins el seu àmbit territorial i en exercici de les seves competències, tenen **tretze funcions** enumerades (a-m):

Lletra	Funció
a)	**Estudiar i detectar** mancances i necessitats de les dones, amb la col·laboració de les associacions de dones
b)	**Sensibilitzar** sobre les causes de la violència masclista, impulsar prevenció i **posar a disposició els serveis d'atenció**
c)	**Atendre, informar i orientar** les dones sobre programes i recursos
d)	Crear i adequar els mecanismes per a **integrar la transversalitat** en l'actuació política
e)	Establir les condicions de **formació i capacitació del personal** al seu servei
f)	Elaborar, aprovar, executar i avaluar els **plans d'igualtat destinats al personal al seu servei** (art. 15)
g)	Dissenyar, aprovar, executar i avaluar els **plans d'igualtat que afecten els ens locals** (els de ciutat)
h)	Fomentar l'**autonomia personal i econòmica** de les dones i impulsar l'ocupació femenina
i)	Fomentar la **presència de dones** en òrgans de participació i espais de decisió
j)	Donar **suport als grups feministes i entitats** i impulsar-ne la participació
k)	Adequar i mantenir **estadístiques actualitzades** de la situació diferencial de dones i homes
l)	Dissenyar i aplicar polítiques per **eradicar desigualtats i explotacions** en tots els àmbits locals

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

| **m)** | Qualsevol altra que li atribueixi la legislació vigent |

> **Cau molt: les lletres f) i g) són plans diferents.** La **f)** és el **pla intern**, per al **personal** de l'ajuntament. La **g)** és el **pla de ciutat**, per a la **ciutadania**. Dues lletres consecutives, dos plans que no s'han de barrejar mai.

I dos apartats que solen passar desapercebuts i valen punts:

- **Art. 6.2**: la **Generalitat ha de complementar la suficiència financera dels municipis** amb relació a aquestes funcions, amb transferències o recursos propis, **mitjançant contractes programa, sens perjudici que els municipis hi consignin dotació pressupostària pròpia.**
- **Art. 6.3**: l'Administració de la Generalitat ha de **facilitar formació específica** al personal tècnic i als **membres electes** dels ens locals.

5.3. Organització administrativa (arts. 7 a 9)

Òrgan / figura	Naturalesa	Article
Institut Català de les Dones (ICD)	L'organisme per mitjà del qual la Generalitat exerceix les competències de la llei	**Art. 7.1.a**
Òrgans i equips departamentals de transversalitat	Responsables de les polítiques d'igualtat a cada departament	**Art. 7.1.b** i **art. 8**
Consell Nacional de les Dones de Catalunya	Òrgan **consultiu** (i participatiu de l'ICD), creat per la Llei 11/1989	**Art. 7.2.a**
Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista	Òrgan **consultiu** i de **coordinació**, creada per l'art. 82 de la Llei 5/2008	**Art. 7.2.b**
Comissió Interdepartamental per a la Igualtat Efectiva de Dones i Homes	Òrgan de govern de l'ICD; abans es deia «per a la Igualtat d'Oportunitats per a les Dones»	**DA 3a** i **DF 1a**
Professionals d'igualtat de gènere	Les administracions els han d'incorporar **progressivament**; la Generalitat n'ha de reconèixer la figura a la **RLT**	**Art. 9**
Observatori de la Igualtat de Gènere	Es crea **adscrit a l'ICD**; òrgan **assessor** del Govern i garant en matèria de dades i recerca	**Art. 58**
Síndic de Greuges	Òrgan encarregat de la **defensa** dels drets en matèria de no-discriminació per raó de gènere	**Art. 57**

> **Matís d'actualitat.** La llei del 2015 adscrivia l'ICD al **Departament de la Presidència** (art. 7.1.a i 7.4, i DF 1a). Amb les reorganitzacions posteriors del Govern, l'ICD ha passat a dependre del **departament competent en matèria d'igualtat i feminismes**. Si al test surt el text literal de 2015, respon Presidència; si et pregunten per la situació actual, respon **el departament competent en igualtat i feminismes**. El que **no** canvia és que l'ICD és l'organisme de la Generalitat en la matèria i que atorga el **distintiu català d'excel·lència empresarial**.

L'**art. 7.3** afegeix que l'Administració de la Generalitat s'ha de dotar de tres tipus de mecanismes: de **col·laboració i coordinació interdepartamental**, de **cooperació interinstitucional** (amb la resta d'administracions, agents socials i universitats) i **de control i sanció**.

---

6. Llei 17/2015 [CAT]: mesures d'igualtat al sector públic (capítol III, arts. 10-17)

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

El capítol III es diu, literalment, **«Mecanismes per a garantir el dret a la igualtat efectiva de** dones i homes en el sector públic»**. Si has de citar una cosa d'aquest tema a un cas pràctic, cita** això. És el bloc més «administratiu» de tots i el que et tocarà de veritat.

6.1. Contractació pública (art. 10)

Els poders adjudicadors catalans que tenen consideració d'Administració pública **han de procurar** d'incloure clàusules socials **a les bases de la contractació. Concretament, han de:**

- **a)** incorporar la **perspectiva de gènere** a les ofertes de contractació pública;
- **b)** incloure **condicions d'execució** perquè l'adjudicatari adopti mesures d'igualtat;
- **c)** indicar als plecs de clàusules administratives particulars els **barems de puntuació** addicional **per a les empreses que tinguin pla d'igualtat** sense estar-hi obligades per llei**, o** que tinguin el **distintiu català d'excel·lència empresarial** (art. 35), o que adoptin mesures d'igualtat **que perdurin en el temps**.

A més, els poders adjudicadors **han de consultar** la informació del **Registre Públic de Plans** d'Igualtat **(art. 10.2) i** han d'establir mecanismes d'avaluació i seguiment **que assegurin que** allò que es va valorar a l'oferta es compleix de debò (art. 10.3).

Això es combina amb la llei estatal de contractes:

Regla	Contingut	Norma
Condició especial d'execució	Als plecs **és obligatori** establir **com a mínim una** condició de tipus social, ètic, mediambiental o d'un altre ordre; entre les socials, **eliminar les desigualtats entre home i dona** i **afavorir la conciliació**	**Art. 202.1 LCSP**
Prohibició de contractar	Empreses de **50 o més** treballadors que **no tinguin pla d'igualtat** i **no l'inscriguin al Registre laboral**	**Art. 71.1.d LCSP** (redacció donada per la **DF 2a de la LO 2/2024**)
Com es comprova	Amb la **declaració responsable** que acompanya l'oferta	**Art. 140 LCSP**
Consideracions de gènere com a criteri	Es poden fer servir criteris d'adjudicació socials	**Art. 145 LCSP**
Foment estatal	Les administracions **poden** establir condicions especials d'execució per promoure la igualtat	**Art. 33 LOIEDH**

> **Cau segur.** El número **50** apareix dues vegades a l'art. 71.1.d LCSP: quota del **2 %** de persones amb discapacitat i **pla d'igualtat**. Totes dues per a empreses de **50 o més** treballadors, i totes dues són **prohibició de contractar**. I recorda: **qui va donar l'última redacció a aquesta lletra d) va ser la LO 2/2024** (DF 2a).

6.2. Ajuts públics (art. 11)

El de la finestreta. Tres regles:

1. Les administracions catalanes **han de denegar** subvencions, beques o qualsevol altre ajut públic a empreses i entitats **sancionades o condemnades** per haver exercit o tolerat pràctiques laborals discriminatòries per raó de sexe o de gènere, **per resolució administrativa ferma o sentència** judicial ferma**. Per això,** juntament amb la sol·licitud**, cal presentar una** declaració responsable **de no haver estat mai objecte d'aquestes sancions o sentències.**
2. Les **bases reguladores** de subvencions, beques i ajuts **han de tendir a incloure** la valoració del millor mitjà per incorporar la perspectiva de gènere.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3. En **beques**, les bases han d'incloure la indicació expressa del **dret a absentar-se per** maternitat o paternitat **durant tot el permís** sense perdre la condició de persona beneficiària**.**

> **Truc de finestreta.** Si arriba una sol·licitud sense la declaració responsable, **no la rebutgis**: és un **defecte esmenable**. Requeriment d'esmena de **10 dies** (art. 68.1 LPAC), amb advertiment que si no ho fa se'l tindrà per desistit.

6.3. Representació paritària als òrgans col·legiats (art. 12)

- **Art. 12.1**: les administracions **s'han d'atenir al principi de representació paritària** en els **nomenaments i designacions** per a la composició de **tot tipus d'òrgans col·legiats**.
- **Art. 12.2**: **excepció**. Les mesures de representació paritària **no tenen efecte** per als òrgans constituïts per a la **promoció dels drets i interessos d'un dels dos sexes** (per exemple, un consell municipal de dones).

I el calendari, que és la **DT 1a** i cau bastant:

Moment	Exigència
Primera renovació posterior a l'entrada en vigor	Representació **equilibrada**
Renovació immediatament següent	**Paritat** plena en els termes de la llei
Òrgans amb membres designats per l'Administració i membres nats o en representació d'entitats	La paritat **s'exigeix als designats per l'Administració** i als designats per cada organisme o entitat
Titulars dels òrgans de direcció dels poders públics	Composició **equilibrada**, i **paritària en 5 anys** des de l'entrada en vigor

6.4. El sistema de plans (arts. 13, 14 i 15)

L'**art. 13** enumera **set** tipus de plans (a-g). Val la pena tenir-los clars perquè la pregunta clàssica és «quin d'aquests no és un pla previst per l'art. 13».

Lletra	Pla
a)	**Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat** (art. 14)
b)	Plans **operatius o programes d'actuació departamentals** que el desenvolupen
c)	Plans de polítiques d'igualtat de gènere de les **administracions locals** (art. 14.4)
d)	**Plans d'igualtat destinats al personal** del sector públic de Catalunya (art. 15)
e)	Pla per a la **igualtat de gènere en el sistema educatiu** (Llei 12/2009 i art. 21.3)
f)	**Pla d'acció de suport a les empreses** per al foment de la igualtat en el treball (art. 34)
g)	La resta de plans i programes que estableixi la normativa

Sobre el **Pla estratègic** (art. 14): el **dissenya, coordina i n'impulsa l'elaboració l'ICD**, amb la col·laboració dels departaments i la participació dels agents socials i de les entitats de dones; i **l'aprova el Govern**. L'apartat **14.4** diu que el Govern **ha d'incentivar l'Administració local** i donar-li suport perquè elabori i aprovi els seus plans, i que aquests plans s'han de fer **amb** participació **dels agents socials i de les entitats de defensa dels drets de les dones del territori.**

6.5. El pla d'igualtat del personal (art. 15): naturalesa i contingut

Aquest és el que et toca com a empleada o empleat públic.

Qui hi està obligat:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

- **Art. 15.1**: les institucions de la Generalitat, l'Administració de la Generalitat, els organismes públics vinculats i **les entitats, públiques i privades, que gestionen serveis públics** havien d'aprovar-lo en el termini de **dos anys** des de l'entrada en vigor de la llei.
- **Art. 15.2**: **els ens locals que tenen òrgans específics de representació del personal al seu** servei **han d'aprovar un pla d'igualtat,** definit al conveni col·lectiu o al pacte o acord de condicions de treball**.**
- **Art. 15.3**: la Generalitat ha de **vetllar** perquè administracions corporatives, organitzacions empresarials i sindicals, entitats sense ànim de lucre, **consorcis** i qualsevol entitat que gestioni serveis públics en tinguin.

> **Fixa't bé en el criteri del 15.2.** No és el **nombre d'habitants** ni el **nombre de treballadors**: és **tenir òrgans específics de representació del personal** (junta de personal, delegats de personal, comitè d'empresa). Un ajuntament de la mida del de Salt, amb representació sindical constituïda, hi entra sense discussió.

Contingut (art. 15.4): sis requisits. Cauen sovint en format «quin d'aquests NO és...»:

	Requisit
a)	Fixar, amb **diagnosi prèvia de la situació**, els objectius concrets d'igualtat efectiva, les estratègies i pràctiques per assolir-los, i **sistemes eficaços de seguiment i avaluació**
b)	Tenir en compte, entre altres, els àmbits de **representativitat** de les dones; **accés, selecció, promoció i desenvolupament professionals**; **condicions laborals**; **conciliació**; **violència masclista**; **prevenció de riscos laborals amb perspectiva de gènere**; **comunicació inclusiva i llenguatge no sexista ni androcèntric**; i **estratègia i organització interna**
c)	Incloure mesures específiques adequades a les peculiaritats del personal **docent, sanitari, investigador i penitenciari**, i dels **bombers, agents rurals i cossos i forces de seguretat**
d)	Tenir en compte els **representants dels treballadors** en l'elaboració i l'aprovació
e)	Regular a l'articulat la **pròpia avaluació, que ha d'ésser quadriennal**
f)	Formar part **com a annex** del conveni col·lectiu o pacte de condicions

> **Truc per a la lletra b).** Recorda-la com un fil: **qui hi ha** (representativitat) -> **com hi entren i pugen** (accés, selecció, promoció) -> **com hi treballen** (condicions, conciliació, riscos) -> **com se les protegeix** (violència masclista) -> **com es comunica** (llenguatge) -> **com s'organitza la casa** (estratègia interna).

I ara la peça estatal que conviu amb el 15.2, la **DA 7a del TREBEP**, que és **legislació** bàsica **i obliga igual:**

Element	Contingut
Obligació	Les administracions públiques han d'aprovar **un pla per a la igualtat a l'inici de cada legislatura**
Procediment	**Negociat i, si escau, acordat** amb la representació legal dels empleats públics
Instrument	S'ha de **desenvolupar al conveni col·lectiu o acord de condicions** del personal funcionari
Avaluació	El compliment s'**avalua anualment**
Registre	**Registre de plans d'igualtat de les administracions públiques** (DA 7a.3, redacció de la Llei

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

31/2022), on cada administració remet el **pla i el protocol d'assetjament** |

> **Diferència que cau.** El pla d'igualtat de les **empreses** es registra al registre de convenis i acords col·lectius de l'autoritat laboral, i tenir-lo és **condició per contractar** amb el sector públic (art. 71.1.d LCSP). El de les **administracions públiques** va al registre de la **DA 7a.3 TREBEP**. **No els barregis.** I a Catalunya, a més, hi ha el **Registre Públic de Plans d'Igualtat** de l'art. 36.5 de la Llei 17/2015, adscrit al departament competent en matèria laboral.

6.6. Igualtat efectiva a la funció pública (art. 16)

Cinc apartats, tots examinables:

1. El **departament competent en funció pública**, amb l'ICD, fixa els **criteris generals** que s'han d'observar en l'elaboració de les **bases de les convocatòries** d'accés a l'ocupació pública.
2. Les administracions catalanes **han d'impulsar la representació paritària** en la composició dels **tribunals o òrgans tècnics de selecció**.
3. **Els temaris han d'incloure** els continguts sobre **normativa d'igualtat i violència masclista**. (Aquest és l'article que t'ha portat aquí.)
4. **Formació bàsica, progressiva i permanent** en igualtat, **dirigida a tot el personal** i **impartida per personal expert**.
5. Els poders públics han de fer **periòdicament una anàlisi dels llocs de treball** per valorar el compliment del principi d'**igualtat de retribució** i **prendre mesures correctores** per eradicar les diferències salarials.

> **Matís de tribunals que separa respostes.** L'**art. 60.1 TREBEP** diu que els òrgans de selecció han de ser **imparcials i professionals** i que **«es tendirà a la paritat»**: és un mandat de tendència. L'**art. 16.2** de la Llei 17/2015 diu **«han d'impulsar»**. I l'**art. 53 LOIEDH** exigeix **presència equilibrada** als òrgans de selecció **de l'AGE**, llevat de **raons fundades i objectives degudament motivades**. Tres formulacions, tres graus d'intensitat.

I recorda els **set criteris de l'art. 51 LOIEDH**, que obliguen **totes** les administracions públiques (la resta del Títol V, arts. 52-64, està escrita per a l'AGE): **a)** remoure obstacles a l'accés i la carrera; **b)** facilitar la **conciliació** sense menyscabar la promoció; **c)** fomentar la **formació en igualtat**; **d)** promoure la **presència equilibrada** als òrgans de selecció i valoració; **e)** protecció efectiva contra l'**assetjament** sexual i per raó de sexe; **f)** eliminar qualsevol **discriminació retributiva**; **g) avaluar periòdicament** l'efectivitat del principi d'igualtat.

6.7. Pressupostos amb perspectiva de gènere (art. 17)

Els departaments, organismes autònoms i entitats del sector públic de la Generalitat han d'**incorporar a les memòries dels programes pressupostaris** les actuacions i **indicadors** per adequar la despesa a les necessitats específiques de dones i homes, **fent visible l'impacte** diferenciat **dels pressupostos. I l'Administració de la Generalitat ha d'**impulsar auditories de gènere **sobre el compliment d'aquests objectius** a la fi de cada exercici pressupostari**.**

> **Compte amb l'abast.** L'art. 17 parla de **la Generalitat**, no dels ajuntaments. A l'àmbit local, el pressupost amb perspectiva de gènere és una **bona pràctica** empesa pel principi de transversalitat (art. 3.1r), i molts ajuntaments l'apliquen voluntàriament, però **no el citis com a obligació legal municipal**. El mateix passa amb l'**informe d'impacte de gènere** de l'**art. 64.3.d**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

de la Llei 26/2010: està previst per als **reglaments de l'Administració de la Generalitat**; a l'ordenança municipal el que mana és l'**art. 133 LPAC** i la normativa local.

---

7. Llei 17/2015 [CAT]: les polítiques públiques (capítol IV, arts. 18-56)

El capítol IV és el més llarg i es divideix en **set seccions**. No et cal el detall article per article, però sí saber què hi ha a cada calaix, perquè el tribunal pot preguntar «en quina secció es regula...».

Secció	Matèria	Articles	Contingut destacat
1a	**Participació política i social de les dones**	18-20	Actuacions dels poders públics; **participació política**; participació social i suport a l'associacionisme de dones
2a	**Educació, cultura i coneixement**	21-31	**Coeducació** (art. 21); educació en el lleure; **jocs i joguines**; manifestacions culturals; **mitjans de comunicació i TIC**; societat de la informació; universitats i recerca; formació en associacions i col·legis professionals; **esports**; **valor econòmic del treball domèstic** (art. 31)
3a	**Treball, ocupació i empresa**	32-45	Igualtat de tracte a l'àmbit laboral; **prevenció de l'assetjament a les empreses**; pla d'acció de suport a les empreses; **distintiu català d'excel·lència** (art. 35); **plans d'igualtat a les empreses** (art. 36); convenis col·lectius; **responsable sindical d'igualtat**; ERO; **Inspecció de Treball**; seguretat i salut; economia social i emprenedoria
4a	**Polítiques socials**	46-52	**Usos del temps** (art. 46); benestar social i família; **salut i serveis**; recerca en ciències de la salut; **apoderament de les dones del món rural**; cooperació al desenvolupament i foment de la pau; **tràfic, explotació sexual i prostitució**
5a	**Medi ambient, urbanisme, habitatge i mobilitat**	53	Planificació d'aquestes polítiques **amb perspectiva de gènere**
6a	**Justícia i seguretat**	54-55	Justícia i seguretat amb perspectiva de gènere
7a	**Estadístiques i estudis**	56	**Adequació d'estadístiques i estudis**: dades **desagregades per sexe**

Tres punts d'aquest capítol que sí que has de saber amb detall:

El distintiu català d'excel·lència empresarial (art. 35). El crea aquesta llei. L'**atorga l'ICD**, amb **aprovació prèvia del plenari del Consell Nacional de les Dones de Catalunya**, i té **durada** quadriennal**. Hi pot optar** qualsevol empresa, pública o privada**, que apliqui polítiques d'igualtat** a Catalunya; **no** hi poden concórrer les que vulnerin l'art. 36 ni les **sancionades amb fermesa per** l'autoritat laboral en els dos anys anteriors**. Tenir-lo dona** punts addicionals **als plecs** (art. 10.1.c).

Els plans d'igualtat de les empreses (art. 36) i la STC 159/2016. L'article deia originalment que havien de tenir pla d'igualtat les empreses de **més de 250** treballadors, les que ho establís el seu conveni i les obligades per resolució de l'autoritat laboral en un procés sancionador. La **STC** 159/2016 **en va** anul·lar els apartats 1, 3 i 4 **per envair competència estatal en matèria laboral.** Per tant, **avui el llindar per a les empreses el marca la llei estatal**: **50 o més** persones treballadores (art. 45.2 LOIEDH, després del RDL 6/2019), amb el desenvolupament del **RD 901/2020** (**3 mesos** per constituir la comissió negociadora, **1 any** més per aprovar-lo i sol·licitar-ne el

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

registre, vigència màxima **4 anys**, **registre obligatori** sempre). El que **sí** que va sobreviure de l'art. 36 és l'**apartat 5**: el **Registre Públic de Plans d'Igualtat** adscrit al departament competent en matèria laboral.

Estadístiques desagregades (art. 56 i art. 6.k). Tota la maquinària d'avaluació depèn que les dades estiguin desagregades per sexe. A l'estatal, l'equivalent és l'**art. 20 LOIEDH**. I a l'ens local, la funció és de l'**art. 6.k**: mantenir estadístiques actualitzades del teu àmbit.

---

8. Llei 17/2015 [CAT]: garanties i règim sancionador (capítol V, arts. 57-64)

El capítol V es diu **«Mesures per a garantir el compliment de la Llei»** i té tres seccions.

8.1. El Síndic de Greuges (art. 57)

És **l'òrgan encarregat de la defensa** dels drets i llibertats en matèria de **no-discriminació per** raó de gènere **que hagin estat vulnerats per institucions o persones,** tant públiques com privades**.** Funcions: practicar **investigacions d'ofici o a instància de part**; **facilitar vies de negociació** i fer **recomanacions**, amb seguiment del compliment; **assessorar i assistir** la ciutadania; **vetllar** pel compliment de la llei **i assumir la** tutela **del dret fonamental a la igualtat efectiva; analitzar i avaluar** el grau de compliment; i **estudiar la legislació i la jurisprudència** i proposar reformes.

8.2. L'Observatori de la Igualtat de Gènere (art. 58)

Es crea **adscrit a l'ICD**, com a **òrgan assessor del Govern** i garant del compliment de la llei quant a **dades, estadística i recerca**. Pot **proposar estratègies** al Govern. Els seus estudis han de **prioritzar** tres àrees: **violència de gènere, situació laboral i imatge pública de les dones**.

8.3. Règim sancionador (arts. 59-64)

Això és el que converteix la Llei 17/2015 en una llei «amb dents».

Infraccions (art. 59) - lleus, greus i molt greus:

Gravetat	Conductes
Lleus	**a)** Negar-se a col·laborar amb els serveis d'inspecció de la Generalitat · **b)** No facilitar-los la tasca investigadora
Greus	**a) Obstruir** l'actuació de la inspecció o negar-s'hi **totalment** · **b)** Fer actes o imposar **clàusules** en negocis jurídics que constitueixin o causin discriminació per raó de sexe · **c) No aprovar el pla d'igualtat** estant-hi obligat, **un cop requerit per l'autoritat laboral** · **d)** Reincidir en **dues o més** infraccions lleus
Molt greus	**a) Assetjament**: comportament, de naturalesa sexual o no, en funció del sexe, que atempti **intencionadament** contra la dignitat i creï un entorn intimidatori, degradant o ofensiu · **b)** Tracte **desfavorable per embaràs o maternitat** · **c) Represàlies** contra qui hagi presentat queixa, reclamació, denúncia, demanda o recurs · **d)** Reincidir en **dues o més** infraccions greus

Sancions (art. 60) - la unitat de mesura és l'**IRSC** (indicador de renda de suficiència de Catalunya):

| Gravetat | Multa | Sancions accessòries |

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

|---|---|---|
Lleus	Import mensual de l'**IRSC** corresponent a un període **de 7 dies a 3 mesos**. Si **no hi ha reiteració**, se substitueix per **advertència escrita**	-
Greus	IRSC de **3 mesos i 1 dia a 7 mesos**	Prohibició de **rebre ajuts o subvencions** públics **1 any**; prohibició de **contractar** amb la Generalitat, els seus organismes autònoms i ens públics **1 any**
Molt greus	IRSC de **7 mesos i 1 dia a 10 mesos**	Prohibició d'**ajuts 2 anys** (fins a **5** si hi ha reincidència o reiteració); prohibició de **contractar d'1 any i 1 dia a 3 anys**

Els **criteris de graduació** (art. 60.4) són vuit: grau de **culpabilitat i intencionalitat**; **perjudicis** físics, morals i materials i risc creat; **reincidència o reiteració**; **discriminació** múltiple i victimització secundària**;** transcendència econòmica i social**; incompliment reiterat** d'advertiments previs; **caràcter permanent o transitori** del risc; i **compliment per iniciativa** pròpia **de les normes infringides abans de la resolució. I l'apartat 5 diu quin és l'objectiu de la** sanció: **prevenció, dissuasió, reparació i correcció**.

Responsables (art. 61): persones físiques o jurídiques, **públiques o privades**, per acció o omissió. Si n'hi ha diversos i no es pot determinar el grau de participació, la responsabilitat és **solidària**.

Competència (art. 62): incoar els expedients i imposar les sancions correspon a la **persona** titular de la secretaria general del departament competent en matèria d'igualtat de dones i homes**.** Si durant la instrucció es veu que la potestat és d'una altra administració, se li ha de **traslladar** l'expedient**.**

Prescripció (art. 63):

	Lleus	Greus	Molt greus
Infraccions	**6 mesos**	**12 mesos**	**18 mesos**
Sancions	**3 mesos**	**6 mesos**	**12 mesos**

> **Truc.** Infraccions **6-12-18**; sancions **3-6-12**. La infracció sempre prescriu **el doble de tard** que la sanció del mateix graó.

Concurrència amb l'ordre penal (art. 64): no bis in idem (no es pot sancionar el que ja ho ha estat penalment o administrativament si hi ha identitat de **subjecte, fets i fonament**). Si l'òrgan administratiu creu que hi pot haver delicte, ho **comunica al Ministeri Fiscal o a l'òrgan judicial** i **suspèn** el procediment; si finalment no hi ha delicte, **continua** i queda vinculat pels **fets** provats en seu judicial**.**

8.4. Disposicions addicionals, transitòries i finals

Disposició	Contingut
DA 1a	**Avaluació de l'impacte social de la Llei** en **5 anys**, per mitjà de l'ICD, amb informe al **Parlament**
DA 2a	En **6 mesos**, norma sobre **clàusules d'igualtat en contractes i subvencions** de la Generalitat
DA 3a	La Comissió Interdepartamental per a la Igualtat d'Oportunitats **passa a denominar-se** Comissió Interdepartamental per a la **Igualtat Efectiva de Dones i Homes**
DA 4a	En **1 any**, decret que atribueixi a un òrgan de cada departament la **responsabilitat de la transversalitat**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

DA 5a	En **1 any**, revisió de les **denominacions** d'institucions i òrgans per garantir el **llenguatge no sexista**
DA 6a	En **2 anys**, aprovació i presentació al Parlament del **Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu**
DA 7a	**Usos lingüístics**: accions, amb assessorament de l'IEC si escau, per fer visibles les dones
DT 1a	Calendari de la **representació paritària** als òrgans col·legiats (vegeu 6.3)
DT 2a	En **1 any**, incorporació de les conclusions de la comissió parlamentària sobre **usos del temps** (art. 46)
Derogatòria	Deroga la **DT 7a de la Llei 12/2009** d'educació i l'**art. 26 de la Llei 5/2008**
DF 1a	Modificació profunda de la **Llei 11/1989** de creació de l'ICD (funcions, òrgans, Consell Nacional de les Dones)
DF 2a	Autorització per **refondre** la Llei 11/1989 en **1 any**
DF 3a	Modificació de l'**art. 82 de la Llei 5/2008** (Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista)
DF 4a	**Afectacions pressupostàries**: els preceptes amb despesa produeixen efectes des del pressupost de l'exercici següent; **contracte programa** entre ens locals i Generalitat
DF 5a	**Desplegament reglamentari** en **2 anys**

---

9. La Llei orgànica 2/2024 [ESTAT]: de què va, exactament

9.1. Fitxa

Dada	Valor
Nom	**Llei orgànica 2/2024, d'1 d'agost, de representació paritària i presència equilibrada de dones i homes**
Publicació	**BOE núm. 186, de 2 d'agost de 2024** (BOE-A-2024-15936)
Entrada en vigor	**als 20 dies** de la publicació (**22 d'agost de 2024**)
Estructura	**13 capítols**, **18 articles** (numerats en ordinals: primer a divuitè), **6 disposicions addicionals**, **3 transitòries** i **15 finals**
Naturalesa	**Llei orgànica**, **excepte** els articles **4t, 7è a 12è, 14è i 16è a 18è**, **totes les disposicions addicionals**, els **apartats 2 a 6 de la DT 1a**, l'**apartat 3 de la DT 2a** i les **disposicions finals 1a a 3a i 7a a 10a** (**DF 12a**)
Títol competencial	**Art. 149.1.1a CE**; a més, **149.1.18a** per als arts. 8è, 11è i la DA 1a; i **149.1.6a, 11a i 13a** per al capítol V i la DA 2a (**DF 13a**)
Dret de la UE	Transposa la **Directiva (UE) 2022/2381**, sobre equilibri de gènere entre els administradors de societats cotitzades (**DF 14a**)

> **La clau per entendre-la.** La LO 2/2024 **no és una llei d'igualtat completa** com la LO 3/2007 o la Llei 17/2015. **No té article d'objecte, ni de definicions, ni de principis**: és una **llei modificadora**. Cada article seu canvia una llei diferent per posar-hi un mínim del **40 %** de cada sexe. Se la coneix popularment com **«llei de paritat»**.

9.2. El concepte que sí que defineix: la DA 1a

Aquesta és **l'única definició pròpia** de la llei, i per això cau:

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

DA 1a. S'entén per **representació paritària i presència equilibrada** de dones i homes aquella situació en què **les persones de cada sexe no superin el 60 % ni siguin menys del 40 %** en un àmbit determinat.

>

Es pot no aplicar aquest criteri, **en consonància amb el principi d'acció positiva**, quan hi hagi una **representació de dones superior al 60 %**, cosa que **en tot cas s'ha de justificar**.

Cau segur. Aquesta segona part és el que separa una resposta bona d'una excel·lent: el 40-60 **no és un sostre per a les dones**. Si en un òrgan hi ha més d'un 60 % de dones, es pot mantenir com a acció positiva, però **s'ha de justificar**.

Contrast amb Catalunya. A la LO 2/2024, «paritària» i «equilibrada» són **el mateix** (40-60). A la Llei 17/2015, **no**: «paritària» és 40-60 **amb tendència al 50 %** (art. 2.i) i «equilibrada» és «una proporció adequada en cada circumstància» (art. 2.h). **Aquesta és la trampa preferida del tema.**

9.3. Capítol I: les llistes electorals (art. 44 bis LOREG) - el que et tocarà de prop

Aquest és el capítol que canvia la feina d'un ajuntament, perquè la Junta Electoral de Zona i la secretaria municipal treballen amb candidatures.

La regla nova (art. 44 bis LOREG, redacció de la LO 2/2024):

1. Les candidatures a **Congrés dels Diputats**, **eleccions municipals**, **consells insulars i** cabildos insulars**,** Parlament Europeu **i** assemblees legislatives autonòmiques i Juntes Generals dels Territoris Històrics bascos **han de tenir** composició paritària**, integrant-se les** llistes **per persones d'un i altre sexe ordenades de forma alternativa**. És l'anomenada **llista** cremallera**: dona, home, dona, home... (o a l'inrevés).**
2. La regla s'aplica **al conjunt de la llista**, **sense separar titulars i suplents**.
3. Les comunitats autònomes poden establir **altres sistemes** a les seves lleis electorals, sempre que l'objectiu sigui **afavorir la representació paritària i la presència equilibrada**.
4. Si les candidatures al **Senat** s'agrupen en llistes (art. 171 LOREG), també han de ser paritàries.
5. La **Junta Electoral només accepta** les candidatures que compleixin el precepte, **tant per a les** persones candidates com per a les suplents**.**

I els llindars de població (art. 187.2 LOREG):

Població del municipi	Regla
3.000 habitants o menys	**No és exigible** l'art. 44 bis
Entre 3.000 i 5.000 habitants	**No** cal cremallera, però **sí** que cada sexe **no superi el 60 % ni sigui menys del 40 %** en cada candidatura
Més de 5.000 habitants	**Cremallera** completa: alternança estricta al conjunt de la llista

El canvi que has de saber explicar. Abans de la LO 2/2024, l'art. 44 bis només exigia el **40 % mínim de cada sexe al conjunt de la llista i en cada tram de cinc llocs**. **Ara** exigeix **alternança estricta**. Si el teu manual encara parla de «trams de cinc», està **desactualitzat**.
I fixa't que **l'exempció total continua als municipis de 3.000 habitants o menys**, però s'ha incorporat un **tram intermedi nou** (3.000-5.000) amb la regla 60-40.

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Diputacions provincials (art. 206 LOREG): les llistes per a l'elecció de diputats provincials -avalades per almenys **un terç** dels regidors del partit judicial- s'han d'ajustar al **principi de** representació equilibrada**, de manera que cada sexe** no superi el 60 % ni sigui menys del 40 %**, i integrant-se de forma alternativa**. La Junta Electoral convoca els regidors **dins els cinc dies** següents a l'assignació de llocs, i s'elegeixen **tres suplents**.

Aplicació en el temps (DT 1a.1): la nova redacció del 44 bis s'aplica als **processos electorals** convocats després **de l'entrada en vigor de la llei.**

9.4. Capítol II: òrgans constitucionals i de rellevància constitucional

Tots amb la mateixa lògica -**mínim el 40 % de cada sexe**- però amb matisos que cauen:

Òrgan	Regla	Norma modificada
Tribunal Constitucional	**Cadascun dels òrgans proposants** (Congrés, Senat, Govern, CGPJ) ha de garantir **com a mínim el 40 %** de cada sexe **a la seva proposta**	Art. 16.u **LO 2/1979**
Consell d'Estat	**Consellers permanents** i **consellers electius**: mínim **40 %** de cada sexe	Arts. 7è i 9è **LO 3/1980**
Consell Fiscal	Els vocals **electes** s'elegeixen per **4 anys** atenent la presència equilibrada: mínim **40 %** de cada sexe	Art. 14.u **Llei 50/1981**
Tribunal de Comptes	En la designació de **consellers de Comptes**, mínim **40 %** de cada sexe **entre els designats per cada Cambra**	Art. 30 **LO 2/1982**
CGPJ	Els **20 vocals** es designen atenent la presència equilibrada; **cada Cambra** ha de garantir mínim **40 %** de cada sexe **entre els seus 10**	Art. 567 **LOPJ**
Nomenaments judicials discrecionals	Els nomenaments i promocions **amb marge de discrecionalitat**: cap sexe **per sobre del 60 % ni per sota del 40 %**	Arts. 599.1.4a i 602.1.d **LOPJ**

I la **DA 6a**: el CGPJ té **1 any** des de l'entrada en vigor per **adaptar els seus reglaments** (el Reglament 1/2000 i el de 2010 sobre places de nomenament discrecional).

9.5. Capítols III i IV: Govern i Administració General de l'Estat

Aquí hi ha tres articles que has de saber citar:

Regla	Contingut	Norma
Consell de Ministres	En el nomenament de **vicepresidències i ministeris**, cada sexe ha de suposar **com a mínim el 40 % en el seu conjunt**	Nou **art. 12.2 bis Llei 50/1997**
Òrgans superiors i directius de l'AGE	**Secretaries d'Estat i òrgans directius**: cap sexe **per sobre del 60 % ni per sota del 40 % en l'àmbit de cada departament ministerial**	Nou **art. 55 bis LRJSP**
Sector públic institucional estatal	Presidències, vicepresidències, direccions generals, direccions executives i assimilades que siguin **màxims responsables**, i **contractes d'alta direcció**: 60-40 **en l'àmbit de cada entitat**. També als **òrgans col·legiats de govern**	Nou **art. 84 bis LRJSP**

L'**art. 54.1 LRJSP** es modifica per dir que l'AGE **garantirà** la presència equilibrada en aquests nomenaments, remetent-se al 55 bis i al 84 bis.

> **Avís que t'estalvia un error greu.** Els arts. **55 bis i 84 bis LRJSP** es refereixen a l'**AGE i al sector públic institucional estatal**. **No** s'apliquen directament a un ajuntament. La font de l'obligació a l'àmbit local català continua sent l'**art. 12 de la Llei 17/2015** (òrgans col·legiats de les administracions públiques catalanes), l'**art. 16.2** (tribunals de selecció), l'**art. 60.1**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

> **TREBEP** i els arts. **51.d i 53 LOIEDH**. Si a l'examen et pregunten què obliga l'Ajuntament de Salt, no responguis «l'art. 55 bis LRJSP».

Calendari (DT 1a.3): s'aplica als nomenaments posteriors a l'entrada en vigor, però **en tot cas el** compliment del principi al conjunt de l'AGE i del sector públic institucional estatal ha de quedar garantit en un termini màxim de 5 anys**.**

DA 2a - premis i condecoracions: en els **tribunals, jurats o òrgans col·legiats** que atorguin **premis o condecoracions** finançats o concedits per l'AGE o el seu sector públic institucional (o presidits per un representant seu), el **sexe menys representat** ha d'ocupar **com a mínim el 40 %** dels llocs; i si l'òrgan té **3 membres**, s'ha de garantir que **hi hagi els dos sexes representats**.

DA 3a: en els nomenaments dels càrrecs dels arts. 13 i 102.1 de la **Llei 39/2007, de la carrera** militar**, s'ha de tenir en compte la legislació específica de l'organització militar.**

DA 5a - convocatòries públiques d'R+D+I: s'ha de computar com a **temps d'inactivitat** investigadora**, com a mínim, el temps de permisos per** maternitat, paternitat, guarda amb finalitats d'adopció o acolliment, risc durant l'embaràs o la lactància, incapacitat temporal associada a l'embaràs**, o per** violència de gènere o assetjament**; i les bases han de fixar un** factor corrector**.**

9.6. Capítol V: societats cotitzades (la transposició de la Directiva)

Regla	Contingut	Norma
Consells d'administració de cotitzades	Composició amb **mínim el 40 % de persones del sexe menys representat**; el nombre de consellers per assolir-ho és el **percentatge més proper al 40 %**, **sense superar mai el 49 %**	**Art. 529 bis LSC**
Vacants sobrevingudes	Si es baixa del percentatge per defunció, pèrdua de capacitat o renúncia, s'ha de recuperar en el **nomenament per cooptació** i **de forma definitiva a la primera junta general** posterior	Art. 529 bis.3 LSC
Entitats d'interès públic	S'hi aplica també quan tinguin **plantilla mitjana superior a 250** treballadors **i** xifra de negocis superior a **50 milions d'euros** o actiu total superior a **43 milions**	Nova **DA 16a LSC**
Organismes de seguiment	**CNMV** i **Institut de les Dones**; per a les asseguradores, la **Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions**. La informació es manté al web de l'Institut de les Dones, **gratuïtament**, un **mínim de 10 anys**	**DA 4a**

Calendari (DT 1a.4 i 1a.5): per a les **35 societats amb més capitalització borsària**, a partir del **30 de juny de 2026**; per a la **resta de cotitzades**, del **30 de juny de 2027**. Per a les **entitats d'interès públic**, **33 %** el 30 de juny de 2026 i **40 %** el **30 de juny de 2029**.

9.7. Capítols VI a XIII: la resta d'organitzacions

Àmbit	Regla	Norma
Col·legis professionals	A les **juntes de govern** i òrgans assimilats dels col·legis i consells generals, el sexe menys representat ha d'ocupar **com a mínim el 40 %**, llevat de **raons objectives i degudament fundades** i sempre que s'adoptin mesures per assolir-lo. Els consells generals nomenen una **persona responsable de coordinació en matèria d'igualtat**. La **memòria anual** ha de dir el nombre de membres de la junta **desagregat per sexe** i, si no s'arriba al 40 % de dones, **explicar els motius**	**Llei 2/1974**, arts. 5.v, 11 i 15

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

Ràdio i televisió estatals	Els **consells d'informatius** s'elegeixen amb **mínim 40 %** de cada sexe	Art. 24.4 **Llei 17/2006**
Sindicats	Òrgans de representació, govern i administració: **60-40**. Si no s'hi arriba, **explicació motivada** de les causes i de les mesures	Nova DA **LO 11/1985**
Associacions empresarials	Idèntica regla, per a les associacions de l'art. 87 ET	Nova DA **ET**
Fundacions	60-40 **quan** la plantilla mitjana superi **125 persones i** el pressupost anual superi **20 milions d'euros**. Exempció justificada al **pla d'actuació**	Nova DA **Llei 50/2002**
Tercer Sector d'Acció Social	Mateixos llindars (**>125** persones i **>20 M?**), amb exempció per raó dels fins	Nova DA **Llei 43/2015**
Economia social	Mateixos llindars (**>125** persones i **>20 M?**)	Nova DA **Llei 5/2011**
Consell d'Estudiants Universitari de l'Estat	Composició amb **mínim 40 %** de cada sexe	Art. 17 **LO 2/2023**

Calendari (DT 1a.5 i 1a.7): col·legis professionals, **40 % el 30 de juny de 2029**; sindicats, associacions empresarials, fundacions, tercer sector i economia social, **a partir del 30 de juny de 2028.**

> **Truc dels llindars.** Memoritza tres parelles: **>250 treballadors i >50 M?** (entitats d'interès públic) · **>125 persones i >20 M?** (fundacions, tercer sector, economia social) · **50 o més** (plans d'igualtat d'empresa, LOIEDH i LCSP).

9.8. Les disposicions finals que et poden tocar a la feina

La LO 2/2024 aprofita per canviar coses molt concretes. Aquestes són les que tenen impacte administratiu i laboral:

DF	Què fa
DF 1a	**Llei 39/2022 de l'esport**: federacions i lligues han de tenir **protocol** contra discriminació, abusos i assetjament; **no fer l'informe anual d'igualtat** o **no tenir els protocols** és **infracció molt greu**
DF 2a	**Art. 71.1.d LCSP**: nova redacció de la **prohibició de contractar** (empreses de **50 o més** sense pla d'igualtat inscrit al registre laboral, i quota del **2 %** de persones amb discapacitat)
DF 5a	**LO 6/2002 de partits polítics**: els partits **han de tenir un pla d'igualtat intern** amb mesures per prevenir i detectar la violència masclista, i un **protocol d'actuació** aplicable també a persones no afiliades amb càrrec de representació
DF 6a	**Nova DA 32a de la LO 3/2007**: regula l'**accés a la professió d'agent d'igualtat** (grau, postgrau o equivalent en estudis de gènere, o experiència àmplia i acreditada) i encarrega al Govern, en **6 mesos**, la proposta per fer-ne títol oficial
DF 7a i 8a	Ajuts a víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual (**Llei 35/1995**) i **Llei general de subvencions** (art. 2.4.i: els ajuts a víctimes queden **fora** del règim general de subvencions)
DF 9a	**Estatut dels Treballadors**: estén els drets de les víctimes de **violència de gènere** també a les de **violència sexual** i a les del **terrorisme** (reducció i reordenació de jornada, **treball a distància**, trasllat preferent amb **reserva de 6 a 12 mesos**, suspensió i extinció del contracte, i **nul·litat** de l'acomiadament)
DF 10a	**TREBEP**: reescriu l'**art. 49.d** (permís per violència de gènere **o violència sexual**), l'**art. 82** (mobilitat, amb protecció expressa de la **intimitat i les dades personals** de la víctima, els seus descendents i les persones sota la seva guarda) i l'**art. 89** (excedència, ara també per **violència sexual**, i extensió a les víctimes del terrorisme)
DF 11a	**LO 10/2022**: amplia els **títols d'acreditació** de les situacions de violència sexual (sentència,

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

ordre de protecció, resolució judicial, informe del Ministeri Fiscal, informe de serveis socials o d'igualtat, sentència de l'ordre social...) |

> **Això és el que se t'oblida i cau.** La LO 2/2024 **no és només llistes i consells d'administració**: també ha ampliat els drets del TREBEP a les **víctimes de violència sexual**, no només de violència de gènere. Si al test veus «permís per raó de violència de gènere **o de violència sexual** sobre la dona funcionària», és l'art. 49.d TREBEP **en la redacció de la LO 2/2024**.

I com que hi són al mateix bloc de conciliació, recorda els números vius del TREBEP: **permís per** naixement de 19 setmanes **(**32 **en famílies monoparentals) després del** RDL 9/2025**, amb** 6 setmanes obligatòries **just després del part,** 11 **flexibles fins als** 12 mesos **i** 2 **fins als 8 anys**; **permís parental de 8 setmanes no retribuït** fins als 8 anys; **lactància d'1 hora** fins als 12 mesos. En violència de gènere o sexual: excedència **sense temps mínim de serveis previs**, amb **6 mesos** de reserva del lloc prorrogables per **3 mesos** fins a un **màxim de 18**, i els **2** primers mesos **amb** retribucions íntegres **(art. 89.5 TREBEP).**

---

10. Com conviuen les dues normes i què significa al taulell

10.1. El repartiment competencial, en una taula

Pregunta	Resposta
Qui fixa les **condicions bàsiques d'igualtat** a tot Espanya?	L'Estat, **art. 149.1.1a CE** (LO 3/2007 i LO 2/2024)
Qui fixa les **bases del règim jurídic** de les administracions?	L'Estat, **art. 149.1.18a CE** (TREBEP, LRJSP, LCSP)
Qui té la **competència exclusiva en polítiques de gènere** a Catalunya?	La Generalitat, **art. 153 EAC** (Llei 17/2015)
Qui regula la **matèria laboral**?	L'Estat: per això la **STC 159/2016** va anul·lar l'art. 36.1, 3 i 4 de la Llei 17/2015
Què obliga l'ajuntament a tenir **pla d'igualtat del personal**?	**DA 7a TREBEP** (bàsica) **i art. 15.2 Llei 17/2015** (catalana). **Totes dues**

10.2. El decàleg del que et trobaràs a la feina

1. **Un plec de contracte** que ha de portar, **com a mínim**, una condició especial d'execució (art. 202.1 LCSP), i que hauria de preveure barems addicionals per a empreses amb pla d'igualtat voluntari o amb el distintiu català (art. 10.1.c Llei 17/2015).
2. **Una declaració responsable** d'igualtat adjunta a cada sol·licitud de subvenció (art. 11.1).
3. **Un tribunal de selecció** que ha de tendir a la paritat (art. 60.1 TREBEP i art. 16.2 Llei 17/2015).
4. **Les bases de la convocatòria**, que han d'incorporar els criteris d'igualtat (art. 16.1) i el temari amb continguts d'igualtat i violència masclista (art. 16.3).
5. **El pla d'igualtat del personal**, aprovat a l'inici de cada legislatura, negociat, **annex** a l'acord de condicions, **avaluat anualment** (TREBEP) i amb **avaluació quadriennal** regulada a l'articulat (art. 15.4.e).

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

6. **El protocol d'assetjament** sexual i per raó de sexe, negociat amb la representació legal del personal (art. 62 LOIEDH), remès al registre de la DA 7a.3 TREBEP.
7. **El pla d'igualtat de gènere de la ciutat**, dirigit a la ciutadania (art. 6.g).
8. **Estadístiques municipals desagregades per sexe** (art. 6.k).
9. **Els serveis especialitzats** on has de derivar: el **SIAD** (Servei d'Informació i Atenció a les Dones, previst a la Llei 5/2008) per a situacions de violència masclista i orientació de drets, i el **SAI** (Servei d'Atenció Integral LGTBI, de la Llei 11/2014).
10. **Les candidatures electorals** que es presenten cada quatre anys i que ara han de ser **cremallera** (art. 44 bis LOREG, redacció LO 2/2024).

> **Truc d'examen per als casos pràctics.** Si el supòsit diu «arriba una persona a la finestreta explicant una situació de violència», la resposta correcta gairebé sempre és **registrar, informar i derivar al servei especialitzat**, protegint-ne les dades. La teva feina **no és valorar el fons**, i l'art. 82 TREBEP (redacció de la LO 2/2024) et recorda expressament que **s'ha de protegir la intimitat i les dades personals** de la víctima, dels seus descendents i de qui estigui sota la seva guarda.

Glossari

- **Igualtat formal**: absència de discriminació a les normes i als actes (art. 14 CE).
- **Igualtat efectiva o real**: obligació dels poders públics d'actuar per remoure obstacles perquè la igualtat sigui real (art. 9.2 CE).
- **Transversalitat** (mainstreaming): integrar la perspectiva de gènere en **totes** les polítiques i activitats, no en un departament concret (art. 15 LOIEDH i principi 1r de l'art. 3 Llei 17/2015).
- **Perspectiva de gènere**: prendre en consideració les diferències entre dones i homes en l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques (art. 2.e Llei 17/2015).
- **Perspectiva de les dones**: fer valer les aportacions de les dones i visibilitzar-les com a subjectes socials, econòmics i polítics (principi 6è de l'art. 3).
- **Equitat de gènere**: distribució **justa** de drets, obligacions, oportunitats i recursos reconeixent la diferència (art. 2.f).
- **Coeducació**: acció educadora que valora indistintament l'aportació de dones i homes, sense estereotips ni actituds discriminatòries (art. 2.d).
- **Discriminació directa**: tracte menys favorable **per raó del sexe** (art. 2.k).
- **Discriminació indirecta**: norma o pràctica **pretesament neutra** que perjudica especialment un sexe sense justificació objectiva (art. 2.l).
- **Discriminació múltiple**: la que pateix una dona per pertànyer alhora a altres grups discriminats (art. 2.m).
- **Ordre de discriminar**: instrucció que implica discriminació, directa o indirecta (art. 2.n).
- **Assetjament sexual**: conducta **de naturalesa sexual** que atempta contra la dignitat (art. 2.p).
- **Assetjament per raó de sexe**: conducta motivada **pel sexe**, encara que no tingui contingut sexual (art. 2.o).
- **Acció positiva**: mesura específica a favor de les dones per corregir desigualtats **de fet**, vigent mentre subsisteixin, raonable i proporcionada (art. 11 LOIEDH; art. 2.k in fine Llei 17/2015).
- **Composició equilibrada** [ESTAT]: cap sexe no supera el **60 %** ni baixa del **40 %** (DA 1a LO

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

3/2007).

- **Representació paritària** [CAT]: el mateix 40-60, però **tendint al 50 %** (art. 2.i Llei 17/2015).
- **Representació equilibrada** [CAT]: presència de dones «en una proporció adequada en cada circumstància», **sense percentatge fix** (art. 2.h Llei 17/2015).
- **Representació paritària i presència equilibrada** [LO 2/2024]: **40-60**, amb excepció justificada si les dones superen el 60 % (DA 1a LO 2/2024).
- **Llista cremallera**: candidatura on s'alternen persones d'un i altre sexe (art. 44 bis LOREG).
- **Diagnosi de situació**: fotografia prèvia i negociada de la realitat de l'organització, sense la qual el pla d'igualtat no és vàlid (art. 15.4.a).
- **Anàlisi de llocs de treball**: revisió periòdica per detectar bretxes retributives injustificades i corregir-les (art. 16.5 Llei 17/2015); a l'empresa privada, l'**auditoria retributiva** del RD 902/2020.
- **Pressupostos amb perspectiva de gènere**: fer visible l'impacte diferenciat de la despesa sobre dones i homes (art. 17 Llei 17/2015).
- **IRSC**: indicador de renda de suficiència de Catalunya, la unitat de mesura de les multes de la Llei 17/2015.
- **ICD**: Institut Català de les Dones, l'organisme de la Generalitat en la matèria.
- **SIAD**: Servei d'Informació i Atenció a les Dones.
- **SAI**: Servei d'Atenció Integral LGTBI.
- **Agent d'igualtat**: professió amb accés regulat per la nova DA 32a de la LO 3/2007 (DF 6a LO 2/2024); a Catalunya, la figura dels **professionals d'igualtat de gènere** de l'art. 9 Llei 17/2015.

Els punts que cauen a l'examen

1. **Llei 17/2015, del 21 de juliol** [CAT]: **64 articles** en **5 capítols**, **7 DA**, **2 DT**, **1** derogatòria **i** 5 DF**. DOGC del** 23 de juliol de 2015**; en vigor el** 12 d'agost de 2015**. És norma específica complementària** de la LO 3/2007 i s'inspira en la **Carta europea per a la** igualtat de dones i homes en la vida local**.**
2. **Objecte (art. 1.1)**: establir i regular els **mecanismes i els recursos** per fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe **en tots els àmbits, etapes i circumstàncies** de la vida**. Les** finalitats **són** onze **(a-k), i dins la e) hi ha** set **submandats.**
3. **Definicions (art. 2)**: **setze lletres**, de la a) a la p). Compte amb la **h) representació** equilibrada **(proporció adequada, sense número) i la** i) representació paritària **(**40-60 tendint al 50 %**).**
4. **Principis d'actuació (art. 3)**: **vuit**, en ordinals. Transversalitat · equilibri i coresponsabilitat · eradicació de la violència masclista · apoderament · **democràcia paritària** · perspectiva de les dones · justícia social i redistribució · **ús no sexista del llenguatge** (que inclou **formar el personal**). Es dicten en compliment de l'**art. 41 EAC**.
5. **Ens locals (art. 6)**: **tretze funcions**. Fixa't en la **f)** (pla del **personal**) i la **g)** (pla que **afecta l'ens local**, el de ciutat). La Generalitat ha de **complementar la suficiència** financera **dels municipis mitjançant** contractes programa**.**
6. **Capítol III, arts. 10-17**: «Mecanismes per a garantir el dret a la igualtat efectiva de dones i homes **en el sector públic**». Contractació (10) · ajuts (11) · **representació paritària als** òrgans col·legiats **(12) · sistema de plans (13) · pla estratègic (14) ·** plans del personal

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(15) · **funció pública** (16) · **pressupostos** (17).

7. **Art. 11.1**: **denegació** d'ajuts a qui hagi estat **sancionat per resolució ferma o condemnat per** sentència ferma **per pràctiques laborals discriminatòries, i** declaració responsable **amb la** sol·licitud. Si falta, **esmena de 10 dies** (art. 68.1 LPAC).

8. **Art. 12.2**: la paritat **no s'aplica** als òrgans creats per **promoure els drets d'un dels dos** sexes**.** DT 1a**: primera renovació ->** equilibrada**; següent ->** paritària**; òrgans de direcció** -> paritaris **en 5 anys**.

9. **Art. 15.2**: hi estan obligats els **ens locals amb òrgans específics de representació del** personal **(no per habitants ni per plantilla).** Art. 15.4**:** sis **requisits, amb** diagnosi prèvia **(a), els** vuit àmbits **de la lletra b),** avaluació quadriennal **(e) i** annex **al** conveni o pacte (f).

10. **DA 7a TREBEP**: pla d'igualtat **a l'inici de cada legislatura**, **negociat**, desenvolupat al conveni o acord i **avaluat anualment**; **registre** de plans i protocols de la DA 7a.3.

11. **Art. 16.3**: els **temaris** d'accés a l'ocupació pública **han d'incloure** continguts d'igualtat i violència masclista. **Art. 16.5**: **anàlisi periòdica dels llocs de treball** per a la igualtat retributiva.

12. **Règim sancionador**: infraccions **lleus, greus i molt greus**; multes referenciades a l'**IRSC** (**7 dies-3 mesos** / **3 mesos i 1 dia-7 mesos** / **7 mesos i 1 dia-10 mesos**); prohibició d'ajuts **1 any** (greus) i **2 anys**, fins a **5** amb reincidència (molt greus); prohibició de contractar **1 any** (greus) i **d'1 any i 1 dia a 3 anys** (molt greus). **Prescripció:** infraccions 6-12-18 mesos; sancions 3-6-12 mesos**. Sanciona la** secretaria general del departament competent en igualtat **(art. 62).**

13. **STC 159/2016**: va **anul·lar els apartats 1, 3 i 4 de l'art. 36** de la Llei 17/2015 (plans d'igualtat obligatoris a **empreses**) i va **desestimar la resta** del recurs. Va **sobreviure** l'art. 36.5, el **Registre Públic de Plans d'Igualtat**.

14. **LO 2/2024, d'1 d'agost** [ESTAT]: **BOE del 2 d'agost de 2024**, en vigor **als 20 dies**. **13** capítols, 18 articles, 6 DA, 3 DT, 15 DF**. Transposa la** Directiva (UE) 2022/2381**. Es dicta a** l'empara de l'**art. 149.1.1a CE**.

15. **DA 1a LO 2/2024**: **representació paritària i presència equilibrada** = cada sexe **entre el** 40 % i el 60 %**; es pot** no aplicar**, com a** acció positiva**, si les** dones superen el 60 %**,** i **s'ha de justificar**.

16. **Art. 44 bis LOREG** (nova redacció): **llistes cremallera** amb alternança de sexes, **al conjunt** de la llista sense separar titulars i suplents**.** No exigible **en municipis de** 3.000 habitants o menys**; entre** 3.000 i 5.000 **habitants,** 60-40 sense alternança**; a partir d'aquí,** cremallera. La **Junta Electoral només accepta** les candidatures que ho compleixin. **Art. 206** LOREG**: llistes de diputats provincials** 60-40 i alternades**, avalades per** un terç **dels** regidors.

17. **Arts. 55 bis i 84 bis LRJSP**: **60-40** en òrgans superiors i directius de l'**AGE** (per departament ministerial) i en el **sector públic institucional estatal** (per entitat), amb compliment garantit **en 5 anys** (DT 1a.3). **Art. 12.2 bis Llei 50/1997**: **40 %** mínim al Consell de Ministres.

18. **Òrgans constitucionals**: **40 %** mínim de cada sexe al **TC**, **Consell d'Estat**, **Consell** Fiscal**,** Tribunal de Comptes **i** CGPJ**; i** 60-40 **en els** nomenaments judicials discrecionals**.**

19. **Llindars de la LO 2/2024**: cotitzades **40 %** del sexe menys representat, **sense superar el**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

49 % **(30 de juny de** 2026 **per a les 35 més grans;** 2027 **per a la resta).** Entitats d'interès públic**:** >250 **treballadors i** >50 M? **(o actiu** >43 M?**), amb** 33 % el 2026 **i 40 % el 2029**. **Fundacions, tercer sector i economia social**: **>125** persones i **>20 M?**, des del **30 de juny de 2028**. **Col·legis professionals**: **40 % el 30 de juny de 2029**.

20. **La LO 2/2024 també toca la teva feina**: nova redacció de l'**art. 71.1.d LCSP** (prohibició de contractar per a empreses de **50 o més** sense pla d'igualtat inscrit), extensió dels drets del **TREBEP** (arts. 49.d, 82 i 89) a les víctimes de **violència sexual**, obligació dels **partits** polítics **de tenir** pla d'igualtat i protocol **contra la violència masclista, i regulació de** l'accés a la professió d'**agent d'igualtat** (nova DA 32a LO 3/2007).

Resum exprés

Dues lleis, no una. La **Llei 17/2015, del 21 de juliol** és **catalana** (64 articles, 5 capítols, en vigor des del **12 d'agost de 2015**), emparada en els arts. **19, 41 i 153 EAC** i concebuda com a **norma complementària** de la LO 3/2007. La **LO 2/2024, d'1 d'agost**, és **estatal**, es dicta a l'empara de l'**art. 149.1.1a CE**, transposa la **Directiva (UE) 2022/2381** i **no regula res de nou** per si sola**: modifica tretze blocs normatius per posar-hi el** 40 % mínim de cada sexe**.**

Objecte de la Llei 17/2015 (art. 1.1): establir i regular **mecanismes i recursos** per fer efectiu el dret a la igualtat i la no-discriminació per raó de sexe **en tots els àmbits, etapes i** circumstàncies de la vida**. Les** finalitats **són** onze **(a-k): eliminar la discriminació històrica,** reconèixer el **treball domèstic i de cura**, la **coresponsabilitat**, set mandats a les polítiques públiques, la **violència masclista**, els **drets sexuals i reproductius**, la lluita contra la **feminització de la pobresa**, el suport a les famílies i els **permisos parentals**.

Definicions (art. 2): setze, de la a) a la p). Les que cauen: **representació equilibrada** (h, sense número), **representació paritària** (i, **40-60 tendint al 50 %**), **discriminació directa** (k, amb l'excepció de les mesures d'acció positiva i de protecció biològica), **indirecta** (l, «pretesament neutres»), **múltiple** (m), **ordre de discriminar** (n) i els dos **assetjaments** (o i p), que es remeten a l'**art. 5 de la Llei 5/2008**.

Principis d'actuació (art. 3): **vuit**, en compliment de l'**art. 41 EAC** -transversalitat, equilibri i coresponsabilitat, eradicació de la violència masclista, apoderament, **democràcia** paritària**, perspectiva de les dones, justícia social i redistribució, i** ús no sexista del llenguatge **amb** formació del personal**. A l'estatal, els** dotze criteris **de l'art. 14 LOIEDH i la transversalitat** de l'art. 15.

Règim jurídic: capítol II. La Generalitat actua per mitjà de l'**ICD** (art. 7.1.a), amb el **Consell Nacional de les Dones** i la **Comissió Nacional contra la Violència Masclista** com a òrgans **consultius**; cada departament té un **òrgan de transversalitat** (art. 8); s'incorporen **progressivament professionals d'igualtat de gènere** (art. 9). Els **ens locals** tenen **tretze** funcions **(art. 6), entre elles** els dos plans**: el del** personal **(f) i el de** ciutat **(g).**

Mesures d'igualtat al sector públic: capítol III (arts. 10-17). **Clàusules socials i barems** addicionals **als plecs (art. 10) i, per la LCSP,** mínim una condició especial d'execució **(art. 202.1)** i **prohibició de contractar** sense pla d'igualtat a partir de **50** treballadors (art. 71.1.d); **denegació d'ajuts** amb **declaració responsable** (art. 11); **representació paritària** als òrgans col·legiats amb excepció dels òrgans creats per promoure els drets d'un sexe (art. 12); **set tipus de**

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

plans **(art. 13);** pla d'igualtat del personal **obligatori per als ens locals amb** òrgans de representació **i amb** sis requisits**,** diagnosi prèvia**,** avaluació quadriennal **i** annex **al** pacte (art. 15); **funció pública** amb tribunals que impulsen la paritat, **temaris amb igualtat** i **anàlisi de llocs de treball** (art. 16); i **pressupostos amb perspectiva de gènere** a la Generalitat (art. 17). Tot això conviu amb els **set criteris de l'art. 51 LOIEDH** i la **DA 7a TREBEP**.

Garanties i sancions: capítol V. **Síndic de Greuges** (art. 57), **Observatori de la Igualtat de** Gènere **adscrit a l'ICD (art. 58) i** règim sancionador **(arts. 59-64): infraccions** lleus, greus i molt greus**, multes en** IRSC**, prohibicions d'ajuts i de contractar,** prescripció 6-12-18 **i 3-6-12**, i competència de la **secretaria general del departament competent en igualtat**.

LO 2/2024: la seva **DA 1a** defineix **paritària i equilibrada** com a **40-60**, amb excepció justificada si les dones superen el 60 %. Canvia les **llistes electorals** a **cremallera** (art. 44 bis LOREG, amb exempció fins a **3.000** habitants i regla 60-40 entre **3.000 i 5.000**), imposa el **40 %** als **òrgans constitucionals**, el **60-40** a l'**AGE** i al **sector públic institucional** estatal **(arts. 55 bis i 84 bis LRJSP, amb** 5 anys **de marge), transposa la Directiva per a les societats cotitzades** (**40 %**, sostre del **49 %**, calendari **2026/2027**), i estén la regla a **col·legis professionals, sindicats, patronals, fundacions, tercer sector i economia social**. A més, retoca l'**art. 71.1.d LCSP** i estén els drets del **TREBEP** a les víctimes de **violència sexual**.

Autoavaluació

<details><summary>1. L'enunciat del tema ajunta la Llei 17/2015 i la LO 2/2024. Quina diferència essencial hi ha entre les dues?</summary>
La Llei 17/2015, del 21 de juliol, és catalana: l'aprova el Parlament de Catalunya a l'empara de l'art. 153 EAC, té 64 articles en 5 capítols i és una llei completa i autònoma -amb objecte, finalitats, definicions, principis, competències, organització administrativa, mecanismes al sector públic, polítiques públiques i règim sancionador propi. La LO 2/2024, d'1 d'agost, és estatal, es dicta a l'empara de l'art. 149.1.1a CE i és una llei modificadora: no té article d'objecte, ni de definicions, ni de principis; els seus 18 articles reformen altres lleis (LOREG, LOTC, LOPJ, Llei del Govern, LRJSP, Llei de societats de capital...) per introduir-hi el mínim del 40 % de cada sexe. L'única definició pròpia que aporta és la de la DA 1a.</details>

<details><summary>2. Quin és l'objecte de la Llei 17/2015 i quantes finalitats té?</summary>
L'objecte (art. 1.1) és establir i regular els mecanismes i els recursos per fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe en tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida. Les finalitats (art. 1.2) són onze, de la a) a la k): eliminar les discriminacions i la invisibilitat històriques; reconèixer el treball familiar, domèstic i de cura; afavorir-ne la distribució coresponsable; propiciar que l'aportació de les dones arribi al progrés; garantir set mandats a les polítiques públiques (lletra e); abordar la violència masclista; reconèixer el dret al propi cos i els drets sexuals i reproductius; reparar el dèficit en la redistribució de la riquesa i combatre la feminització de la pobresa; un model de relacions igualitari; suport a les famílies; i un sistema de permisos parentals equitatiu.</details>

<details><summary>3. A Catalunya, què diferencia la «representació paritària» de la «representació

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

equilibrada»? I què diu la LO 2/2024?</summary>
A la Llei 17/2015 són conceptes diferents. La representació paritària (art. 2.i) porta el número: cap sexe no supera el 60 % del conjunt ni és inferior al 40 %, i ha de tendir al 50 %. La representació equilibrada (art. 2.h) és més flexible i no porta percentatge: «la presència de les dones en una proporció adequada en cada circumstància». A l'estatal, la DA 1a de la LO 3/2007 anomena composició equilibrada el 40-60. I la DA 1a de la LO 2/2024 fa servir «representació paritària i presència equilibrada» com a expressió única, també amb el 40-60, i hi afegeix que es pot no aplicar, com a acció positiva, quan la representació de dones superi el 60 %, cosa que en tot cas s'ha de justificar.</details>

<details><summary>4. Enumera els vuit principis d'actuació dels poders públics de l'article 3 de la Llei 17/2015.</summary>
1r Transversalitat de la perspectiva de gènere i de les polítiques d'igualtat (a tots els nivells i a totes les etapes). 2n Equilibri entre el treball de mercat i el treball domèstic i de cura, i coresponsabilitat, amb no-discriminació per embaràs o maternitat. 3r Eradicació de la violència masclista, de manera integral. 4t Apoderament de les dones. 5è Democràcia paritària i participació paritària en els afers públics, inclosos els tribunals. 6è Perspectiva de les dones: visibilitzar-ne les aportacions i reconèixer-les com a subjectes socials, econòmics i polítics. 7è Justícia social i redistribució de la riquesa, prioritzant la lluita contra la feminització de la pobresa. 8è Ús no sexista ni estereotipat del llenguatge, en l'atenció personal i en tota la documentació, i formació del personal en l'ús respectuós i inclusiu de la llengua. Es dicten en compliment de l'art. 41 EAC.</details>

<details><summary>5. Quines funcions atribueix la Llei 17/2015 als ens locals i quina diferència hi ha entre les lletres f) i g) de l'article 6?</summary>
L'art. 6.1 els atribueix tretze funcions (a-m): estudiar i detectar necessitats; sensibilitzar sobre la violència masclista i posar-hi serveis d'atenció; atendre, informar i orientar les dones; integrar la transversalitat; formar el personal propi; els dos plans; fomentar l'autonomia econòmica i l'ocupació femenina; fomentar la presència de dones en espais de decisió; donar suport a les entitats de dones; mantenir estadístiques actualitzades; aplicar polítiques per eradicar desigualtats; i qualsevol altra que li atribueixi la llei. La diferència clau: la lletra f) és el pla d'igualtat destinat al personal al servei de l'ens local (el pla intern, art. 15); la lletra g) són els plans d'igualtat que afecten els ens locals, és a dir, el pla de ciutat, dirigit a la ciutadania. A més, l'art. 6.2 obliga la Generalitat a complementar la suficiència financera dels municipis mitjançant contractes programa.</details>

<details><summary>6. Un ajuntament està obligat a tenir pla d'igualtat del personal? Amb quin criteri i amb quins requisits de contingut?</summary>
Sí, per dues vies acumulatives. Per la DA 7a.2 del TREBEP (legislació bàsica), que obliga totes les administracions a aprovar-ne un a l'inici de cada legislatura, negociat amb la representació legal del personal, desenvolupat al conveni o acord de condicions i avaluat anualment. I per l'art. 15.2 de la Llei 17/2015, que l'exigeix als ens locals que tenen òrgans específics de representació del personal -el criteri no és el nombre d'habitants ni la mida de la plantilla. El contingut el marca l'art. 15.4, amb sis requisits: a) objectius amb diagnosi prèvia i sistemes de seguiment i avaluació; b) els vuit àmbits

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

(representativitat, accés/selecció/promoció, condicions laborals, conciliació, violència masclista, riscos laborals amb perspectiva de gènere, comunicació inclusiva i estratègia interna); c) mesures per a col·lectius específics; d) participació dels representants dels treballadors; e) avaluació quadriennal regulada a l'articulat; f) formar part com a annex del conveni o pacte.</details>

<details><summary>7. Explica el règim sancionador de la Llei 17/2015: tipus d'infracció, sancions, prescripció i òrgan competent.</summary>
Infraccions (art. 59): lleus -negar-se a col·laborar amb la inspecció o no facilitar-ne la tasca-; greus -obstruir-la o negar-s'hi totalment, fer actes o imposar clàusules discriminatòries, no aprovar el pla d'igualtat un cop requerit per l'autoritat laboral, i reincidir en dues o més lleus-; molt greus -assetjament intencionat, tracte desfavorable per embaràs o maternitat, represàlies, i reincidir en dues o més greus. Sancions (art. 60): multes calculades sobre l'IRSC -de 7 dies a 3 mesos (lleus, substituïbles per advertència escrita si no hi ha reiteració); de 3 mesos i 1 dia a 7 mesos (greus) amb prohibició d'ajuts i de contractar amb la Generalitat 1 any; de 7 mesos i 1 dia a 10 mesos (molt greus) amb prohibició d'ajuts 2 anys (fins a 5 amb reincidència) i de contractar d'1 any i 1 dia a 3 anys. Prescripció (art. 63): infraccions 6 / 12 / 18 mesos; sancions 3 / 6 / 12 mesos. Competència (art. 62): la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria d'igualtat de dones i homes.</details>

<details><summary>8. Què va passar amb l'article 36 de la Llei 17/2015 i què implica avui?</summary>
L'article 36 obligava a tenir pla d'igualtat les empreses de més de 250 treballadors, les que ho establís el conveni i les obligades per l'autoritat laboral en un procés sancionador. La STC 159/2016 en va anul·lar els apartats 1, 3 i 4 perquè la legislació laboral és competència exclusiva de l'Estat (art. 149.1.7a CE), però va desestimar la resta del recurs: tot el que afecta el sector públic va quedar plenament vigent. Conseqüència pràctica: el llindar per a les empreses el fixa avui la llei estatal -50 o més persones treballadores (art. 45.2 LOIEDH, RDL 6/2019), amb el RD 901/2020 (3 mesos per constituir la comissió negociadora, 1 any més per aprovar-lo i sol·licitar-ne el registre, vigència màxima 4 anys). De l'art. 36 va sobreviure l'apartat 5, que crea el Registre Públic de Plans d'Igualtat adscrit al departament competent en matèria laboral.</details>

<details><summary>9. Com han quedat les llistes electorals municipals després de la LO 2/2024?</summary>
L'art. 44 bis de la LOREG ja no parla de «trams de cinc»: ara exigeix composició paritària amb alternança estricta de persones d'un i altre sexe -la llista cremallera-, aplicada al conjunt de la llista i sense separar titulars i suplents. La Junta Electoral només accepta les candidatures que ho compleixin, tant per a candidats com per a suplents. Els llindars els fixa l'art. 187.2 LOREG: no és exigible en municipis de 3.000 habitants o menys; en municipis d'entre 3.000 i 5.000 habitants no cal alternança però sí que cada sexe no superi el 60 % ni sigui menys del 40 % a cada candidatura; per damunt d'aquestes xifres, cremallera completa. S'aplica als processos electorals convocats després de l'entrada en vigor de la llei (DT 1a.1). I l'art. 206 LOREG imposa 60-40 amb alternança a les llistes per elegir diputats provincials.</details>

<details><summary>10. La LO 2/2024 obliga l'ajuntament a nomenar els seus òrgans directius amb un 40 % de cada sexe?</summary>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

No directament. Els nous arts. 55 bis i 84 bis de la LRJSP imposen el 60-40 a les secretaries d'Estat i òrgans directius de l'Administració General de l'Estat (per departament ministerial) i a les entitats del sector públic institucional estatal (per entitat) -no a les entitats locals-, amb un termini màxim de 5 anys per garantir-ho al conjunt (DT 1a.3). Per a un ajuntament de Catalunya, l'obligació de paritat surt d'una altra banda: l'art. 12.1 de la Llei 17/2015 (representació paritària en els nomenaments i designacions de tot tipus d'òrgans col·legiats, amb el calendari de la DT 1a), l'art. 16.2 (impulsar la paritat als tribunals de selecció), l'art. 60.1 TREBEP («es tendirà a la paritat») i els arts. 51.d i 53 de la LO 3/2007. Sí que li afecten en canvi, i directament, la nova redacció de l'art. 71.1.d LCSP i les modificacions del TREBEP de la DF 10a.</details>

<details><summary>11. Arriba una empresa a la finestreta a demanar una subvenció municipal i la sol·licitud no porta la declaració responsable en matèria d'igualtat. Què fas?</summary>
No la rebutges ni la deixes passar. És un defecte esmenable: es fa requeriment d'esmena de 10 dies (art. 68.1 LPAC), amb l'advertiment que, si no ho fa, se'l tindrà per desistit de la sol·licitud amb resolució prèvia. La declaració és obligatòria perquè l'art. 11.1 de la Llei 17/2015 obliga les administracions catalanes a denegar subvencions, beques o qualsevol altre ajut públic a empreses i entitats sancionades per resolució administrativa ferma o condemnades per sentència judicial ferma per haver exercit o tolerat pràctiques laborals discriminatòries per raó de sexe o de gènere; per comprovar-ho, la llei exigeix que la declaració responsable s'aporti juntament amb la sol·licitud.</details>

<details><summary>12. Quins mecanismes preveu la Llei 17/2015 en matèria de contractació pública i com es combinen amb la LCSP?</summary>
L'art. 10 de la Llei 17/2015 obliga els poders adjudicadors catalans amb consideració d'Administració pública a procurar incloure clàusules socials a les bases de la contractació, i concretament a a) incorporar la perspectiva de gènere a les ofertes, b) incloure condicions d'execució d'igualtat i c) indicar als plecs els barems de puntuació addicional per a empreses amb pla d'igualtat voluntari o amb el distintiu català d'excel·lència (art. 35). A més, han de consultar el Registre Públic de Plans d'Igualtat (10.2) i establir mecanismes d'avaluació i seguiment del compliment (10.3). Es combina amb la LCSP: l'art. 202.1 fa obligatòria com a mínim una condició especial d'execució de tipus social -i hi esmenta expressament eliminar les desigualtats entre home i dona i afavorir la conciliació-; i l'art. 71.1.d (en la redacció donada per la DF 2a de la LO 2/2024) estableix la prohibició de contractar per a les empreses de 50 o més treballadors que no tinguin pla d'igualtat inscrit al registre laboral, comprovable amb la declaració responsable de l'art. 140.</details>

<details><summary>13. Quins òrgans preveu la Llei 17/2015 per a l'aplicació i la garantia del compliment de la llei?</summary>
Per a l'aplicació (capítol II): l'Institut Català de les Dones (art. 7.1.a), que és l'organisme per mitjà del qual la Generalitat exerceix les competències; els òrgans i equips departamentals responsables de la transversalitat (art. 7.1.b i art. 8); i els professionals d'igualtat de gènere, que les administracions han d'incorporar progressivament (art. 9). Com a òrgans consultius: el Consell Nacional de les Dones de Catalunya (creat per la Llei 11/1989) i la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista (creada per la Llei 5/2008). Per a la garantia del compliment (capítol V): el Síndic de Greuges (art. 57), que investiga d'ofici o a

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.

instància de part, fa recomanacions i assumeix la tutela del dret; l'Observatori de la Igualtat de Gènere (art. 58), adscrit a l'ICD, òrgan assessor del Govern per a dades i recerca, amb prioritat en violència de gènere, situació laboral i imatge pública de les dones; i el règim sancionador (arts. 59-64).</details>

<details><summary>14. Quins canvis ha introduït la LO 2/2024 en el TREBEP i per què t'afecten?</summary>
La seva disposició final desena reescriu tres preceptes per estendre els drets de les víctimes de violència de gènere també a les de violència sexual. Art. 49.d: el permís passa a dir-se «per raó de violència de gènere o de violència sexual sobre la dona funcionària»; les faltes d'assistència són justificades segons determinin els serveis socials o de salut, hi ha dret a reducció de jornada o reordenació del temps de treball en els termes del pla d'igualtat aplicable, i si la reducció és d'un terç o menys es mantenen les retribucions íntegres. Art. 82: dret al trasllat a un altre lloc del mateix cos, escala o categoria sense necessitat que sigui vacant de necessària cobertura, amb consideració de trasllat forçós, i amb l'obligació expressa de protegir la intimitat i les dades personals de la víctima, dels seus descendents i de qui estigui sota la seva guarda. Art. 89: l'excedència passa a ser «per raó de violència de gènere o de violència sexual», sense temps mínim de serveis previs ni termini de permanència, i s'estén a les víctimes del terrorisme. T'afecten perquè són drets que es tramiten des de la teva unitat de personal.</details>

<details><summary>15. Per què aquest tema forma part del temari de la teva oposició, i on ho diu?</summary>
Ho diu l'art. 16.3 de la Llei 17/2015: «els temaris per a l'accés a l'ocupació pública han d'incloure els continguts relatius a la normativa sobre igualtat efectiva de dones i homes i sobre violència masclista que s'han d'aplicar en l'activitat administrativa i en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat efectiva». Va acompanyat de tres obligacions més del mateix article: l'apartat 1, que el departament competent en funció pública, amb l'ICD, fixi els criteris generals per elaborar les bases de les convocatòries; l'apartat 2, que les administracions impulsin la representació paritària als tribunals de selecció; i l'apartat 4, que s'adoptin mesures de formació bàsica, progressiva i permanent en igualtat, dirigida a tot el personal i impartida per personal expert.</details>

© 2026 Opoademia · opoademia.com · Document protegit. Prohibida la reproducció i la venda.